image
not
available

R. BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE V. E. II
8
53 E
1
ROMA

8.53.E.1

MARTYROLOGIVM
ROMANVM.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ECCLESIA
POTEST
NON EST
RELIGI
GLORIA HAEC EST OMNI
BVS SANCTIS EIVS
DESVNT
FLORES SVOS
CORONENTVR

8.53.E.1

MARTYROLOGIVM ROMANVM

AD NOVAM KALENDARII RATIONEM, Et Eccleſiaſticæ hiſtoriæ veritatem reſtitutum.

GREGORII XIII. PONT. MAX. IVSSV EDITVM.

ACCESSERVNT NOTATIONES Atque Tractatio de Martyrologio Romàno.

AVCTORE CAESARE BARONIO SORANO Congregationis Oratorij Presbytero.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE

CVM PRIVILEGIO, ET PERMISSV SVPERIORVM.

ROMAE

Ex Typographia Dominici Baſæ. M D LXXXVI.

GREGO . . . XIII.

. . . iam.

EMENDATO iam Kalendario, curauimus (quod antea quoque decreueramus) Romanum Martyrologium nonnullis in locis librariorum, typographorumque negligentia mendoſum, per viros eruditos ad fidem hiſtoriæ, quæ rerum geſtarum, perſonarum, locorum, temporum veritate continetur, adhibitis etiam codicibus vetuſtioribus atque emendatioribus, corrigi, correctumque, & multis in locis auctum, propoſita etiam atque explicata Epactarum, Lunæque ſingulis diebus numerandæ ratione, edi, vetuſtiſſimoquè Eccleſiæ more in Choro legendum proponi, ad Dei gloriam, ad Sanctorum ipſorum, quorum memoria celebratur, laudem; ad eorum, qui legunt, quiquè audiunt fructum. Habet enim Sanctorum innocentiæ, charitatis, fortitudinis, ceterarumque virtutum commemoratio ſtimulos quoſdam acerrimos, quibus tum maxime incitamur, cùm illorum propoſitis exemplis, noſtram deſidiam agnoſcimus; quamq. procul ab illorum laude & perfectione abſumus, cogitamus. Mandamus igitur omnibus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, ceterisq. Eccleſiis, Monaſteriis, Conuentibus, Ordinibus ſiue ſecularibus, ſiue regularibus quibuscunque præfectis, vt in peragendo diuino in Choro officio, omni alio Martyrologio amoto, hoc tantùm noſtro vtantur, nulla re addita, mutata, adempta. Si quos alios habuerint Sanctos in ſuis Eccleſiis aut locis celebrati ſolitos, eos in hunc librum ne inferant, ſed ſeparatim deſcriptos habeant, eumque illis locum atque ordinem tribuant, qui regulis hic deſcriptis traditur. Eadem etiam iis, qui in Horis Eccleſiaſticis priuatim Martyrologio vti voluerint (quod quidem magnopere cuperemus vt omnes facere vellent) mandamus; omnibusq. aliorum Martyrologiorum omnium publice priuatimque in Eccleſiaſticis Horis vſu interdicimus. Typographis etiam prohibemus, ne in poſterum hoc noſtrum vlla in re minutum, auctum, mutatum edere audeant. Siquis aliter quàm hoc noſtro decreto comprehenſum eſt, fecerit; nouerit ſe in Dei omnipotentis, beatorumq. Apoſtolorum Petri & Pauli indignationem incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, die xiiii. Ianuarii. MDLXXXIIII. Pontificatus noſtri anno duodecimo.

Ant. Buccapadulius.

SANCTISSIMO
ET BEATISSIMO PATRI
ET D. N. SIXTO V.
PONT. MAX.

CAESAR BARONIVS CONGREGATIONIS ORATORII PRESBYTER. S.

CONFECI, Pater Beatiſsime, non mediocri ſanè labore ac diligentia, in Martyrologium Romanum, annis proximis reſtitutum, Notationes ad omnem Eccleſiaſticæ antiquitatis hiſtoriam illuſtrandam accommodatas; quibus multiplices difficultates, multisq; interdum obſcuritatibus inuolutas, explicare, pro mea ingenij mediocritate ſum conatus. Id mihi, vt facerem, mandauerat vir ſingulari pietate, ſumma eruditione, piæ recordationis Gulielmus Sirletus Cardinalis & Bibliothecarius Apoſtolicus, qui Martyrologio iam Romę edito, cùm à pleriſq; viris bonis & ſtudioſis, multarum quæſtionum, vt fit, explicationem requiri, vberioremq; rerum notitiam deſide rari animaduerteret: eorum ſiue dubitationibus, ſiue deſiderio ſatisfieri, ſiue commodo atq; vtilitati conſuli, hac potiſsimum ratione cupiebat. Illius ergo ampliſsimi Cardinalis auctoritate permotus, plus fortaſſe oneris ſuſcepi, quàm ferre poſſem; ſuſcepi tamen, diuinæ gratiæ præſidio fretus. Tametſi ad hanc ſcriptionem non omnino imparatus acceſſerim; qui multos iam annos, in tota Eccleſiaſtica hiſtoria tractanda, & accurata in primis temporum diſtinctione diſponenda, ita verſor, vt non ſolum peruulgatis hiſtoricis le-

gendis, ſed ſanctorum Patrum ſcriptis & monimentis peruoluendis & perſcrutandis, ijs præſertim, quæ in optimis codicibus refertiſsima, & toto terrarum orbe nobiliſſima Sanctitatis V. Vaticana Bibliotheca, recondita ſunt, magnam ætatis partem contriuerim. cuius rei (vt ſpero) teſtes aliquando erunt Annales noſtri eccleſiaſtici, quos ad Dei gloriam, pro ea exigua talenti portione, quæ mihi à Domino credita eſt, Sanctitatis veſtræ auſpicijs, & patrocinio optimi & doctiſsimi Cardinalis Antonij Caraſæ Bibliothecarij Apoſtolici, diligentius pertexere, & perpolire non deſiſtimus. Verè enim hoc mihi dicere liceat, Pater Sancte, ſemper quidem Sanctitas Veſtra, cùm Cardinalem gereret, & mihi ad hæc currenti adderet calcaria, ſtudioſis hominibus ſuffragata eſt; nunc autem maximè illorum induſtriam excitat ſua iſta Pontificia ſolicitudine & animi magnitudine, cuius proprium eſt magna & præclara ſemper agere; alijs item boni aliquid ad communem vtilitatem molientibus benignè admodum fauere. Interea verò Pater Beatiſsime noſtras haſce in Martyrologium Rom. Notationes, atq; hoc quicquid eſt diligentię & lucubrationis tuis ſanctiſsimis pedibus offero atq; ſubijcio; non quod Sanctitati Veſtræ tantum à grauiſsimis publicis curis otij ſupereſſe putem, vt hæc poſſit legere; ſed vt ſua paterna & ſalutari benedictione communitæ, ſuoq; beatiſſimo nomine ornatæ Notationes noſtræ vtiliores & commendatiores ad eorum manus perueniant, qui otio abundantes, eiuſmodi rerum cognitione, religioſis hominibus planè digna, delectantur. Hanc igitur benedictionem Pater Sanctiſsime omni animi demiſsione poſtulo; & Sanctitati veſtrę pro Eccleſiæ catholicę pace & amplificatione dies noctesq; laboranti, vnà cum fratribus meis Congregationis Oratorij, ſeruis veſtris à ſummo Deo diuturnam vitam, & fauſta omnia ac fœlicia precor.

PIO AC V. ... IMO

CAESAR BARONIVS S.

QVID præſtiterim in his meis ad Romanum reſtitutum Martyrologium notationibus, tuum erit amice & erudite lector iudicium. Elaboraui certè, ne multa de hoc genere deſiderares: nam alia Martyrologia Latinorum,& Græcorum Menologium cum hoc Romano accuratè contuli, res geſtas, & actiones ſanctorum ex omni antiquitatis memoria collegi;ac pro inſtitutæ ſcriptionis ratione,ita quidem breuiter attigi, vt fontes vnde vberius hauriri poſſint, indicarem. qui ſcriptores, quævè narrationes probatiores & fideliores ſint admonui,certa ab incertis diſtinxi,difficultates,dubitationes & controuerſias complures, ſiue quæ iam à nonnullis afferebantur, ſiue quæ oriri poſſent, explicare, diſſoluere, ſedare ſtudui, ac certis argumentis oſtendere, nihil temerè, nihil parum conſideratè actum. tum etiam plurimarum dictionum ſanè obſcuram notionem & vim declaraui,eorum pręſertim,quę ea inſtrumenta & machinas deſignant, quibus teterrimi fidei oppugnatores fortiſſimos martyres miris modis cruciarunt diuexaruntque;in quorum inſtrumentorum,aliarumq́;nonnullarum rerum explicatione aliqui interdum a veritate fortaſſe aberrarunt; homines enim ſumus omnes: nec nobis ipſis tantùm tribuimus,vt nuſquam putemus offendiſſe;ſed quę diuturno ſtudio & labore nobis comparauimus, nunc quando ita ijs viſum eſt, quibus non obtemperare,nefas erat, in medio proponimus ad Dei gloriam & communem vtilitatem, doctorumq́; iudicio examinanda peruulgamus. Præfiximus operi, ne quid in hoc genere haberes, quod vlterius cuperes, de Romano Martyrologio ſcriptionem. Hæc tu beneuole lector boni conſule, dumq́; ſacra Martyrologij lectione te crebro oblectas, & ſanctorum, in quibus admirabilis eſt Deus, gloriam & triumphos miraris,eorum quoque virtutem & pietatem imitari,diuina adiutrice gratia ne pigeat.

CANDIDO LEC[illegible]I CHRISTIANO, antiquitatis eccleſiaſticæ ſtudioſo. S.

COMMENTARII venerabilis Chriſti Sacerdotis D. Cæſarij Sorani in Martyrologium Romanum à nobis locis omnibus, ex iuſſione Sanctiſsimi Domini noſtri Sixti Papæ quinti, recogniti, nobis quidem nihil obiecerunt, quod iuſtam cenſuram mereri aquis lectoribus videatur, quòd ad orthodoxam quidem fidem, doctrinamque Catholicam pertinet. Si quæ paradoxa quibuſdam fortè uidebuntur, illa equidem eo eſſe loco habenda arbitror, ut auidius expetantur, & cùm ſolida firmaque ueritate conſiſtant, libentius accipiantur: quòd in ijs inſunt, ut & in alijs huius auctoris lucubrationibus, erudita in primis, præclara, & incredibili Chriſtianæ antiquitatis ſtudio in lucem eruta; quæ admirandam ſcriptoris arguunt in Eccleſiaſticis hiſtorijs, aut corrigendis, aut conciliandis, aut de caligine morſuq; blattarum eruendis induſtriam, ſicuti & rarum eiuſdem, idque argutum uarijs de hiſtoricis æquo minus exactis, aut fide dignis iudicium; & elaboratiſsimum antiquitatis eccleſiaſticæ inter tot ſalebroſa & ſpinoſa veluti dumeta inueſtigandæ ſtudium. Ad cognoſcendam enim venerandam illam Religionis Chriſtianæ non modo antiquitatem, ſed ſanctorum etiam Patrum & ſynodorum, actarumque in Chriſti eccleſia ab vſque ſui exordio rerum veritatem, certam annorum ſeriem, liquidamque temporum intricatiſsimorum ſupputationem faciant eximiè, potiſsimum ijs, qui ſeriò hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ex vero cognoſcendæ ſtudio tenentur, vanas, apocryphas, & aniles, ne dicam ſuperſtitioſas execrati fabellas; quæ longum poſt ſomnum ſcriptis, imo doctis alioqui ſcriptoribus ſenſim irrepentes eccleſiaſticis, non leuiter ſacras contaminauerunt SS. Martyrum hiſtorias. Denique vt finem faciam, incomparabile tibi adferant momentum ad ſolidam rerum in Eccleſia dubiarum in poſterum conſtituendarum confirmationem aduerſus vertiginoſa, ne dicam ſemidelira, quorumdam huius ſeculi ardelionum, leuiſsimorumque nouatorum (quorum hodie, proh dolor, magna eſt natio) ingenia; quæ ſurſum deorſum omnia voluentes, illas iam pridem à SS. noſtræ Religionis Catholicæ patribus definitas conantur in dubium reuocare. Manifeſtma enim in his agnoſcas Romani Pontificis in Apoſtolica S. Petri Chriſti Ieſu Vicarij paſtoris cathedra ſucceſsionem. quod nunc tempeſtatis contra vnam Dei ſupra Petrum fundatam Eccleſiam infeſtiſsimæ tot inter fidei vndique oppugnatiſsimæ controuerſias caput eſt: quo vno euicto & conſtabilito, faceſſat, concidat facilè, imò ſuos in fumos vaniſsimos euaneſcat oportet omnis infeſtiſsimorum Chriſti hoſtium, & cæleſtem illam Sion odientium inanis molitio, vereque Theomachica coniuratio, & futiliſsima exagitatio, vt ad illuſtrem ſolis ſplendorem nebuloſa diffluit caligo. Valę Chriſtiane lector & his commentarijs fælix fruere, breui Annalibus eccleſiaſticis eiuſdem Scriptoris maiori ſtudiorum tuorum emolumento & fructu incomparabili perfruiturus.

Romæ XIV. Kal. Septemb. anno M. D. LXXXV.

Tuis pijs ſtudijs adiuuandis atque ad Dei gloriam promouendis in Chriſto Ieſu deditiſsimus ex animo.

Vuillhelm. Damaſi Lindanus Epiſcopus Ruremundenſis.

DE M[illegible]OGIO
R O M[illegible] O.

Præcapitulatio dicendorum.

DE exacta diligentia adhibita à S. Romana Eccleſia in conſcribendis rebus geſtis ſanctorum Martyrum. cap. 1.
Quæ de ſanctorum hiſtorÿs ab hæreticis, vel alÿs falſa ſcripta ſunt. cap. 2.
De immenſa iactura, quæ paſſa ſunt acta ſanctorum Martyrum. cap. 3.
De antiquo cultu ſanctorum Martyrum, vnde Martyrologium ſcribendi occaſio manauit. cap. 4.
A quibus primùm ſcripta ſint Martyrologia. cap. 5.
De Euſebÿ libro de Martyribus & verſione Hieronymi. cap. 6.
De fide epiſtolarũ, quæ Chromatÿ, Heliodori, & Hieronymi nomine inſcriptæ ſunt. cap. 7.
De antiquo Martyrologio Romano ſæpius aucto. cap. 8.
De cæteris antiquis Martyrologÿs. cap. 9.
De falſis martyribus & pſeudomartyrologÿs hæreticorum. cap. 10.

DE EXACTA DILIGENTIA ADHIBITA *à S. R. Eccleſia in conſcribendis rebus geſtis ſanctorum Martyrum.* Cap. I.

NIHIL antiquius apud S. R. Eccleſię Præſules fuiſſe videtur, quàm vt Chriſtianorum acta fortia, ipſæ ſanctorum Martyrum res præclariſſimè geſtæ, perpetuæ memoriæ monimentis conſignarentur. Cui rei egregiam nauatam operam primùm fuiſſe à S. Clemente Romano Pontifice, teſtatum habetur in libro de Rom. Pontific. qui à quibuſdam recentioribus citari conſueuit nomine Damaſi, vbi hæc in Clemente leguntur: Hic fecit ſeptem regiones diuidi notarijs fidelibus eccleſiæ, qui geſta Martyrum ſolicitè & curioſè, vnuſquiſq; per regionem ſuam perquirerent. hęc ibi. Licet verò teſtimonio antiquorum ſcriptorum Taciti, Plinij, Sex. Rufi, Publij Victoris, & aliorum exploratiſſimum ſit, Romanam Vrbem, illis temporibus in regiones quatuordecim fuiſſe diuiſam: tamen olim à Romanis Pontificibus in ſeptem tantùm regiones fuiſſe partitam, ſecundum numerum ſeptem diaconorum, qui Regionarij dicebantur, docent vetera Romanæ Eccleſiæ monumenta. perſeueraſſe diutius, vt in Romana Eccleſia non niſi ſeptem diaconi ordinarentur, auctor eſt Sozom. hiſt. lib. 7. c. 19. His ergo ſeptem cùm diuiſæ dicantur à Fabiano Papa regiones Vrbis; quatuordecim illas in ſeptem fuiſſe conflatas, fatendum neceſſariò videtur. Porrò ſicut ſeptem erant diaconi, ſic & totidem ſubdiaconi, & his par numerus notariorum, qui ijſdem ſubdiaconis & diaconis ſubiecti erant. vnde in eodem lib. de Rom. Pont. hæc leguntur in Fabiano. Hic regiones diuiſit diaconibus, & fecit ſeptem ſubdiacones, qui ſeptem notarijs imminerent, qui geſta Martyrum in integrum colligerent. habetur de his recentius exemplum ex Paulino S. Ambroſij notario, qui & vitam eius conſcripſit, in qua ait, ſe fuiſſe ſub cura Caſti diaconi, ad quem cuncta referret. Ex his perpende, quàm diligens ſtudium olim adhibitum fuerit, vt acta ſanctorum Martyrum purè ac ſyncerè conſcriberentur; cùm non modò notarij in id opus gnauiter incumberent, ſed & qui præerant notarijs ſubdiaconi, ac diaconi, ijdemq; iure dicti, oculi epiſcopi, quorum eſſet munus, cuncta exactè peruestigare, ac Pontifici nota facere; qui à notarijs ſcripta, qualia ea demum eſſent, probaret, atq; inter Eccleſiaſtica monumenta reconderet. id eſt enim quod de Antero Papa ſcriptum habes in hunc modum: Hic geſta martyrũ diligenter à notarijs exquiſiuit, & in Eccleſia recondidit. hęc illę. Adhęc, nõ tantùm acta Martyrum ſcribere, ſed & cætera quæ ad Eccleſiam pertinerent, eorum muneris fuiſſe, expreſſum eſt in eodem libro de Rom. Pont. in Iulio. Atqui non ſolùm Romana Eccleſia in perquirendis atq; ſcribendis ſanctorum Martyrum actis ſedulam curam impendit: ſed & aliæ nobiles eccleſiæ in ijſdem haud ſegniter laboraſſe, noſcuntur. extant de his clariſſima antiquitatis monumenta, vt Smyrnenſis eccleſiæ epiſtola de Martyribus illic paſſis ſub Marco Aurelio & Lucio Vero Impp. apud Euſeb. hiſt. lib.

lib.4.c.14. Viennenſis,& Lugdunenſis Eccleſiarum litt[...] [a]b eodem Euſebio ex parte recitatæ lib.5. c.2.& 3. Dionyſij Alexandrinæ eccleſiæ epiſcopi comp[...]es epiſtolæ ad diuerſos conſcriptæ, apud eundem Euſeb.lib.6.c.33.& 34. & lib.7.c.10. Scimus in Eccleſia Carthaginenſi S. Cyprianum fuiſſe ſolicitum, vt dies, quibus Martyres eſſent martyrio coronati, exactè adnotarentur, prout conſtat ex eius epiſtola, quam dedit ad preſbyteros & diaconos eccleſiæ Carthaginenſis, ponitur ordine 37.edit. Pamel. Quin & longè ante Cypriani tempora à maioribus eidem rei egregiam conſtat nauatam eſſe operam. Audi quid de antiquioribus Pontius diaconus ſcribat: Maiores noſtri (inquit) plebeis & catechumenis martyrium conſecutis, tantum honoris pro martyrij ipſius veneratione dederunt, vt de paſſionibus eorum multa, aut, propè dixerim, penè cuncta conſcripſerint, vt ad noſtram quoq; notitiam, qui nondum nati fuimus, peruenirent: hæc in Cypriano Pontius eius diaconus. Erant & illa acta Martyrum pura atque ſynceta: quæ (cùm de illis coràm iudicibus quæſtio haberetur) à notarijs publicis exceptoribus excepta, in acta publica, quæ Proconſularia ſæpe dicta inuenimus, inferebantur, atque inter alia publica monumenta aſſeruabantur: horum extant adhuc nonnulla, eorumq; in notationibus mentionem facimus. citat aliquando eadem Pontius diaconus in Cypriano, dum ait: Et quid Sacerdos Dei Proconſule interrogante, reſponderit, taceam: ſunt acta, quæ referant. hæc ille.

QVAE DE SANCTORVM HISTORIIS AB HAERETICIS VEL alijs falſa ſcripta ſunt. *Cap. II.*

SED quid? Quamuis optimi patres familias (vt habet parabola Euangelica) bonum ſemen ſeminaſſent in agro: nihilominus inimicus homo, qui fuit homicida ab initio, veritatis aduerſarius ipſe ſatan ſuperſeminauit zizania: ipſoq; penè initio exurgentis Eccleſiæ falſa veris, inania ac incerta, certis ac ſolida firmitate cõſtantibus admiſcenda curauit: idq; nõ tantùm per hęreticos catholicę fidei perduelles, ſed & per catholicos ipſos, eos tamẽ, qui quęſtum pietatẽ putarent, vel qui zelum quidem haberent, ſed non ſecundum ſcientiam. Satis modò ſit de his vnum tantùm in exemplum adducere Aſianum presbyterum, de quo Tertullianus hæc ſcribit in libr. de baptiſmo: Si quæ Pauli perperàm ſcripta legunt, exemplum Theclæ ad licentiam mulierum docendi, tingendiq; defendunt: ſciant in Aſia preſbyterum, qui eam ſcripturam conſtruxit, quaſi titulo Pauli de ſuo cumulans, conuictum atq; confeſſum, id ſe amore Pauli feciſſe; loco excidiſſe. hæc Tertul. inſcriptus erat liber ille περιόδους Pauli & Thecl[æ], continens & baptizati Leonis fabulam, vt teſtatur S. Hieron. de ſcrip. eccleſ. in Luca. Eiuſdem generis illa erant inſomnia, nimirum circuitus Petri, circuitus Ioannis, circuitus Thomæ, actus Andreæ, actus Ioannis, actus Philippi, actus Petri, actus Pauli, itinerarium Clementis; quæ omnia damnant Athanaſius in ſynopſi, Philaſter de hæreſibus, & Gelaſius in conc. Rom. Hæc enim & alia huiuſcemodi ab hæreticis eſſe excogitata, certiſſimum eſt. ab Ebione in primis hæc factitata, ab eoq; falſa acta Apoſtolorum inuenta, & circuitus Petri eſſe corruptos, & Pauli acta referta blaſphemijs introducta, tradit Epiphan. in Panar. hæreſ. 30. à Gnoſticis de S. Dei genitricis Maria portẽtoſum librum eſſe conſcriptum, teſtatur idem Epiphan. in panar. hæreſ. 26. Encratitas in medium adduxiſſe ad ſtabiliendam ſuam ipſorum hæreſim, actus Andreæ, Ioannis, & Thomæ, ex alia huiuſcemodi, idem auctor narrat hęreſ. 47. Manichæos id generis commenta excogitaſſe, Apoſtolorumq; nomine conſcripſiſſe falſas hiſtorias, fidem facit Auguſtinus lib. de fide contra Manichæos, alijsq; in locis, idemq; Philaſter, Cyrillus Hieroſolymitanus, & alij. Priſcillianiſtas & ipſos alios ad inueniſſe actus Apoſtolorum, Oroſius affirmat in epiſt. ad Auguſtinum de error. Priſcil. exempla alia complura hìc omittimus. Sanè quidem qui talia præſumpſerunt de ſanctis Apoſtolis, nequaquam putandum erga ſanctorum Martyrum acta fuiſſe modeſtiores: quæ ſic corruperũt, deprauaruntque, vt eorundẽ quàplurima in ſuſpicionẽ adduxerint, adeò; vt S.R. Eccleſia, ab illis abſtinere, conſultius aliquando eſſe putarit. vnde Gelaſius in Rom. Concilio: Geſta (inquit) ſanctorum martyrum, ſecundum antiquam conſuetudinem, ſingulari cautela in S.R. Eccleſia non leguntur: quia eorum qui conſcripſere, nomina penitus ignorantur, & ab infidelibus, aut idiotis ſuperflua, & minus apta, quàm rei ordo fuerit, ſcripta eſſe putantur, ſicut cuiuſdam Quirici & Iulittę, ſicut Georgij, aliorumq; huiuſmodi paſſiones, quæ ab hæreticis perhibentur compoſitæ: propter quod (vt dictum eſt) ne vel leuis ſubſannandi oriretur occaſio, in S. Romana Eccleſia non leguntur. hæc Gelaſius de Romanæ Eccleſiæ in recipiendis ac promulgandis actis martyrum diſciplina. Cæterùm non tantùm cautelæ adhibitum in alij fuiſſe videtur eccleſijs: quandoquidem in eccleſia Africana in ſacris conuentibus poſſe legi acta martyrum, decretum eſt in concilio Carthaginenſi celebrato poſt conſulatum Stiliconis, anno Domini quadringenteſimoprimo, vt habet eius canon 13. his verbis: Liceat etiam legi Paſſiones martyrum, cùm anniuerſarij dies eorum celebrantur. hæc canon. Apud Hadrianum Rom. Pont. in epiſtola ad Carolum Magnum hæc in eandem ſententiam leguntur: Vitæ enim patrum ſine probabilibus auctoribus minimè in Eccleſia leguntur: nam ab orthodoxis titulatæ ſuſcipiuntur, & leguntur. magis autem paſſiones ſanctorum Martyrum ſancti canones cenſuerunt, vt liceat eas etiam in eccleſià legi, cùm anniuerſarij dies eorum celebrantur. hęc ibi. In eccleſia Gallicana eandem viguiſ-

ſe de

ſe de legendis actis ſanctorum Mart, [illegible] [illegible] ſignificant ea, quę Gregorius Turonēſis lib. de gloria Mart. cap. 86. teſtatur [illegible] verbis: Dies paſſionis erat Polycarpi martyris magni; & in Ricomagenſi vico ciuitatis Aruernæ eius ſolemnia celebrabantur. Lecta igitur paſſione cum reliquis lectionibus, quas canon ſacerdotalis inuexit. &c. Sed vt de actis martyrum per hæreticos deprauatis cœptam ſequamur narrationem, eſt de his canon 63. Sextæ ſynodi his verbis conſcriptus: Quæ à veritatis hoſtibus falsò confictæ ſunt Martyrum hiſtoriæ, vt Dei Martyres ignominia afficerent, & qui eas audituri eſſent, ad infidelitatem deducerent: in Eccleſia non publicari, iubemus, ſed eas igni tradi: qui autem eas admittunt, vel tanquam veris, his mentem adhibet, anathematizamus. hæc S. Synodus, cuius auctoritate Græci epiſcopi exactiorem curam adhibere conſueuerunt, vt dum ſuas eccleſias viſitarent, de ſanctorum Martyrum actis conſcriptis ſubtilius inquirerent. vnde Theodorus Balſ. eo in loco hæc de Nicolao Muzalo patriarcha teſtatur: Cùm ille (inquit) vitam S. Paraſceues, quæ in quodam Callicratiæ vico colebatur, à quodam vicano ineptè ac indoctè, & ſancta angelica viuendi ratione indignè compoſitam inueniſſet: eam igni mandari iuſſit, & diacono illi Baſilico mandauit, Deo gratam & acceptam eius vitam conſcribere. hæc ille.

DE IMMENSA IACTVRA, QVAM PASSA SVNT acta ſanctorum Martyrum. *Cap. III.*

SED, vt de rebus, quæ ad Romanam Eccleſiam ſpectant, de cuius agimus Martyrologio, cœptum proſequamur inſtitutum: ex his quæ nuper ex Gelaſio recitauimus, ſatis declarari videntur acta illa ſanctorum Martyrum tanta cura ac diligentia perquiſita, per notarios S. R. Eccleſiæ conſcripta, per ſubdiaconos & diaconos cognita, ac demum per ipſos Romanos Pontifices probata, atq; recondita, eſſe collapſa, deperdita, vel ſaltem adulterata. nam ſi integra remanſiſſent, qua ratione (quod ait Gelaſius) ſecundum conſuetudinem in Romana Eccleſia non legebantur, cum præſertim, à quibus eſſent ſcripta, probata, ac conſignata, & vnde accepta, ſic exploratum eſſet, vt nullus penitus de eorũ integritate dubitãdi ſcrupulus ſupereſſet? Nec enim adduci poſſumus, vt credamus eadẽ ab hęreticis eſſe ſublata, vel ſaltẽ in omnibus adulteratæ: Romæ ſiquidem catholici ſemper vixere Pontifices, nec alterius ſectæ illic aliquãdo ſedit epiſcopus. quòd ſi vel ſub Conſtantio Auguſto Ariano, vel ſub Odoacre Hernlo, Theodorico, alijſq; Gothorum regibus itidem Arianis Romanæ Eccleſiæ negotium factum eſt: nõ tamen fuit huiuſmodi, vt illi ſanctorũ memorijs vim inferrent (de ſanctis enim eorumq; cultu æquè cũ catholicis ſentiebant) adeò vt nec cùm Vrbs obſideretur, his, quæ foris extra mœnia erant, baſilicis irrogarent iniuriam; nec Vrbe capta, in eas, quæ intus erant, more barbarorum ſęuirent, profanarent, vel ad ſua ſacra peragenda ſibi vendicarent: ſed tanquã ſacra ſepta, atq; aſyla diuinitus inſtituta ab illis eſſe exiſtimata, adeò vt & ijs etiã (licet hoſtes haberentur) qui ad ea confugiſſent, pepercerint. ſunt de his fideles teſtes ſcriptores illorũ temporum Oroſius lib. 7. Auguſtinus de ciuit. Dei, & Procopius de bello Gothico. Vnam illam, quam ſub Gothis regibus Ariani ſibi vendicarunt eccleſiolam, dictam S. Agatham in Suburra, vix credi poteſt, quam ſumptuosè, ac piè, licet impij, ornauerint liberalitate Gothi hominis Ricimeri V. C. vt ſuo loco pluribus in Notationibus dicemus inferius. Omnis ergo ſuſpicio de Arianorum perfidia tollitur, vt ab eis vis aliqua in acta Martyrum ſit illata. Ad alios potius tanta eſt referenda clades: quam quidem non aliunde manaſſe credimus; quàm ex inuictiſſimis illis atque ſæuiſſimis Diocletiani Imperatoris edictis, quibus omnes Chriſtianæ religionis codices incendio damnati ſunt. meminit eiuſmodi feralis ſanctionis Euſebius hiſt. lib. 8. c. 2. & 3. quando (inquit) diuinas & ſanctas ſcripturas medio foro in rogum impoſitas oculis noſtris aſpeximus. De eodẽ edicto plura habet Arnobius, Optatus, & S. Auguſtinus, quoties agit de ſchiſmate Donatiſtarum, occaſione traditionis ſacrorum librorum conflato: noſq; de eodem pluribus inferius in Notationibus agimus. Tunc temporis in tanto Chriſtianarum ſcripturarum naufragio factam eſſe lachrymabilem illam actorum Martyrum iacturam, nulla eſt penes nos dubitatio; tuncq; ſublata illa nobiliſſima rerum geſtarum monumenta, tanto labore collecta, tot cognitoribus comprobata, ac tanto denique ſtudio cuſtodita: vixque ex tam immenſo naufragio perpaucas tabulas remanſiſſe putamus; tabulas, inquam, quoniam haud integra atque perfecta & omnibus numeris abſoluta illa eſſe putamus, quæ titulo notariorum Romanę Eccleſiæ acta Martyrum à quibuſdam edita habentur: cùm ſi vel ad exactam cenſuram rerum ac temporum eas adducas; vix perpauca reperias, quæ aliqua ſaltem ex parte non arguantur erroris, vt perinde ſit aliqua ex his reperiri, quæ emendatione non indigeant, vt poſt vindemiam eſſe ſolet racemus vnus vel alter, & ſicut (quod eſt apud Iſai. c. 7.) excuſsio oleę duarum vel trium oliuarum in ſummitate rami, ſiue quatuor vel quinque in cacuminibus eius. Perijſſe ea funditus, numquam dixerimus, ſed diminuta. vnde Gregorius Turonenſ. de glor. Mart. cap. 40. hæc ait: Multi quidem ſunt Martyres apud Vrbem Romam, quorũ hiſtoriæ paſſionum nobis integræ non ſunt delatæ. hæc ille, qui & inferius cap. 51. & 64. teſtatur iterum, acta Gallicanorum Martyrum in Italia à Gallis eſſe quæſita & inuenta, miſſa eſſe in Gallias: vt ex his poſſis intelligere magnum olim à noſtris adhibitũ eſſe ſtudium in colligendis actis ſanctorum Martyrum,

& qui

& qui collegerunt aliarum prouin[illegible]os,ſuorum acta minime prætermiſiſſe. Obijciet fortaſſe prudens lector:Qui[illegible]ctio Diocletiani Chriſtianorum libri damnati ſunt igni;ſacræ ſcripturæ codices,vtriuſque [illegible]amenti volumina remanſerint illibata:ea etenim integra atque ſyncera,vt patres noſtri olim ante Diocletiani tempora,poſſidemus. Ad hæc perfacilis eſt reſponſio, ſi vtriuſque ſcripturæ diuerſa ratio attendatur. Sacra enim volumina non tantùm penes vnam vel alteram erant eccleſiam,ſed præter quamplurima illa, quę priuato vſui epiſcoporum, preſbyterorum,cæterorumque miniſtrorum,vel aliorum ex populo inſeruiebant, apud cunctas orbis eccleſias,ob neceſſitatem ſacrarum functionum cuſtodiri ſolita,certum eſt.eſſe enim conſueuerant in eccleſia duo ſecretaria à dextro, ſiniſtroq; latere apſidis poſita, in quorum altero ſacra Euchariſtia, in altero diuinæ ſcripturæ ſacri codices aſſeruabantur.De vtriſque S. Paulinus epiſt.12.ad Seuerum, cùm de Nolana à ſe erecta baſilica agit,meminit his verſibus in frontibus eorum affixis.aitq; in primis: In ſecretarijs verò duobus,quæ ſupra dixi,circa apſidem eſſe,hi verſus indicant officia ſingulorum.

A dextera apſidis.

Hic locus eſt veneranda penus qua conditur,& qua
Ponitur alma ſacri pompa miniſterij.

A ſiniſtra eiuſdem.

Si quem ſancta tenet meditanda in lege voluntas.
Hic poterit reſidens ſacris intendere libris. hæc de ſecretario ſacrorum librorum Paulinus; quorum voluminum ſicut erat frequentior vſus, ita abſque dubio numerus multiplicior; atque ob id non mirum ſi non omnes ſimul diuinæ ſcripturę codices periere.Non ſic quidem de cæteris libris,licet eccleſiaſticis, licet perneceſſarijs: nam immenſam raritatem illorum fuiſſe conſtat. exemplo ſit vulgatus ille per orbem liber Euſebij Cæſarienſis de temporibus, vnicus eo argumento conſcriptus, quem Alipius vir eruditus epiſcopus Tagaſtenſis in Africa nõ inuētum à prædicto Paulino apud Nolam commorante quæſiuit:qui cùm non tantùm apud ſe non haberet, ſed nec nomen auctoris agnoſceret(appellat enim eum Euſebium epiſcopum Conſtantinopolitanum) Romę quęſitum,ac tandem apud Domnionem inuentum ad eum miſit, vt conſtat ex epiſtola eiuſdem tunc ad Alipium ſcriptam apud Auguſt.epiſt.35.His itaque in exemplum de raritate aliorum librorum adductis,hæc inferimus. ſi liber ad ſupputanda rerum ſacrarum tempora, quæ in diuina ſcriptura continentur, vnicus, atque adeò Eccleſiæ perneceſſarius, eaq; de cauſa à S. Hieronymo latinitati donatus, tanto labore quęſitus, vix tandem repertus fuit: quid de ſcriptis alijs dicendum, quæ alicuius eccleſiæ viderentur eſſe peculiaria, quæ nec vno vel paruo codice continebantur, ſed per multis, iiſdemq; prægrandibus,vt par eſt credere(acta enim vnius tantùm Martyris multas impleſſe chartas, ſi accuratè ſcripta eſſent, certiſſimum eſt) quorum nec facilis eſſet deſcribendi facultas, vt videmus accidere in his quæ in archiuijs ſumma diligentia aſſeruantur,itemq; impēſæ nimiæ deterrerent & labor immenſus auerteret? Quid ergo mirum ſi talium perpauca, quæ erant exemplaria, tanto terrę motu orbis Chriſtiani fuerint obruta,vniuerſalique incendio concremata; ita vt ex buſto perpaucæ vix reliquiæ ſuperfuerint? At quis numerare ſufficiet aliorum Eccleſiaſticorum librorum funera,qui licet vbique gentium ſparſi (vt taceam de aliarum eccleſiarum peculiaribus actis martyrum) tamen eadem ſunt conflagratione conſumpti? Sed de his hactenus: iam cætera proſequamur.

DE ANTIQVO CVLTV SANCTORVM MARTYRVM, VNDE ſcribendi Martyrologium manauit occaſio. *Cap. IIII.*

SICVT olim Romæ notarijs de conſcribendis ſanctorum Martyrum actis, ita & in alijs eccleſijs,etiam tranſmarinis alicui ex clero negotium fuiſſe videtur impoſitum,qui cuiuſq; martyris natalem diem(ſic enim appellare conſueuerunt ex hac vita ad cælum tranſitum) conſcriberet,vt per ſingulos annos,eodem recurrente die, in eiuſdem ſancti Martyris memoriam Deo offerretur ſacrificium. hoc ipſum eſt quòd Tertullianus lib. de corona militis ait: Pro natalitijs annua die facimus.facere enim idem eſſe penes antiquos,quod ſacrificare, opportuniori loco inferius, cùm agimus de Pontificis voce,monſtramus. Porrò illic agi à Tertulliano non de natalitijs more gentilium, vt perperam interpretatur infelix Rhenanus, ſed de die, quo ſancti martyres victores in cælum à Deo recepti ſunt; conſule in eum locum pientiſſimi & eruditiſſimi viri Pamelij adnotationem.Habes de eodem priſtino vſu epiſtolam S.Cypriani ad preſbyteros & diaconos eccleſiæ Carthaginenſis,eſt in edit.Pamel.37.in qua hęc verba deſcripta habentur:Denique & dies eorum, quibus excedunt,adnotate; vt commemorationes eorum inter memorias Martyrum celebrare poſſimus. quamquam Tertullus fideliſſimus & deuotiſſimus frater noſter pro cætera ſollicitudine & cura ſua,quam fratribus in omni obſequio operationis impertit, qui nec illic circa curam corporum deeſt, ſcripſerit,& ſcribat, ac ſignificet mihi dies quibus in carcere beati fratres noſtri ad immortalitatem glorioſæ mortis exitu tranſeunt,& celebrantur à nobis hîc oblationes & ſacrificia ob commemorationes eorum,quæ cito vobiſcum,Domino protegente, celebrabimus. hæc Cyprianus, qui & ad Cle-

rum & plebem ſcribens epiſt. 34. ... in Ec... ſententiam: Sacrificia pro eis ſemper, vt meminiſtis, offerrimus, quoties martyrum paſſiones & ... anniuerſaria commemoratione celebramus. hæc ille. Quòd porrò ait: ſacrificia pro illis offerre: nemo putet pro peccatis illorum expiandis id fieri ſolitum; cùm omnia mundentur in ſanguine: maiorem q; (teſte ipſo mei Domino) hac charitatem nemo habeat, vt animam ſuam ponat quis per amicis ſuis. Si enim ſtori mulieri peccatrici dimiſſa ſunt, ex ſententia Saluatoris, peccata multa, quoniam dilexit multum; quis dicere audeat poſt imbrẽ ſanguinis, cõſummato martyrio, adhuc ſupereſſe expiandas ſordes? ſed ſic accipiendum, ſacrificia pro eis offerre, ac ſi diceret, in eorũ commemorationẽ illud facere, prout ea, quę ponuntur inferius, verba declarant, & quæ ex dicta epiſtola 37. ex eodem auctore ſuperius recitauimus. vnde S. Auguſtinus tractat. 84. in Ioannem hæc habet: Ideo quippe ad ipſam menſam non ſic eos commemoramus, quemadmodum alios, qui in pace requieſcunt, vt etiã pro eis oremus; ſed magis vt orent ipſi pro nobis, & eorum veſtigijs inhæreamus. hęc ibi. & de verb. Apoſt. ſer. 17. c. 1. in eandem ſententiam ſic ait: Habet eccleſiaſtica diſciplina (quod fideles norunt) cùm Martyres eo loco recitantur ad altare Dei, ibi non pro ipſis oretur; pro cæteris autem commemoratis defunctis oratur. Iniuria eſt enim pro Martyre orare, cuius nos debemus orationibus commendare. hæc Auguſtinus, ex quibus omnibus dilucidius intelligere potes, quid ſit offerre pro martyre. ſi hæc vberius cupis, conſule in citata loca Tertulliani ac Cypriani notationes Pamelij. Recitabantur poſt Apoſtolos nomina ſanctorum Martyrum, prout etiam docet ſacræ Miſſæ canon, qui habet: Communicantes & memoriam venerantes in primis. &c. recitabantur ex ſcripto ſecundum prærogatiuam ſtatus & meritorum, nec tantùm nomina Martyrum, ſed & aliorum ſanctorum; vnde & Auguſt. lib. de ſancta virginit. cap. 45. hæc ait: Perhibet eccleſiaſtica auctoritas, in qua fidelibus notum eſt, quo loco Martyres, & quo loco defunctæ ſanctimoniales recitantur. hęc illę. Ex prædicta igitur nota dierum natalium ſanctorum Martyrum pro commemorationibus faciendis, Martyrologij conſcribendi prouenit occaſio. cùm etenim frequens eſſet Martyrum numerus (decem enim illis, quas numerant, perſecutionibus in vnaquaque prouincia necatos fuiſſe quamplurimos, nemo poterit dubitare) atque in chartis Eccleſiæ ſingulorum nomina & dies quibus, Martyrium conſummaſſent, notata haberentur: ex iiſdem eccleſiaſticis monumẽtis pridie diei natalis (vt hodie fit in Martyrologio) annunciabantur nomina in eccleſia, quorum natalitia recenſenda eſſent die ſequenti, eorumdemq; vnà cum ſacrificio foret commemoratio facienda. Eiuſmodi eccleſiaſticas tabulas, quibus ſingulorum Martyrum natalitia conſcripta haberẽtur, à Tertulliano Faſtos fuiſſe appellatos, optimè eruditeque notat Pamel. in dicta epiſt. 37. Cypr. Ille enim in libro de coron. milit. hæc ait: Habes tuos cenſus, tuos Faſtos, nihil tibi cum gaudijs ſeculi &c. hæc Tertullianus idcirco, quòd in dictis ſanctorum Martyrum natalitijs ſolebant Chriſtiani mutua inter ſe charitate gaudere, quando & conuiuium, quod Agapen dicebãt, celebrare in ipſa Memoria, in Eccleſia inquam martyris conſueuerant: licet, quod ad locum ſpectat, vſum illum concilium Laodicenum can. 38. reſtrinxerit. Reperimus apud Gregorium Nazianzenum in carm. de vitæ differentijs eiuſmodi Agapas dici alio nomine, ſacrum epulum natalitium. idemq; in orat. in laud. Cypriani hæc de cõmemoratione Martyrum: Omnium quidem Martyrum memoria læta ſolemnitate colenda eſt. in eandem ſententiã Theodoretus lib. 8. de Euangelica verit. in fine hæc ait: Illos (deos gentium ſcilicet) caſſos gloria, vanoſq; Deus reddidit, ſuis autem Martyribus honorem illorũm dedit: pro Pandijs, Daſijſq;, ac Dionyſijs, hoc eſt Iouis, Liberiq; patris ſolemnitatibus, Petro, Paulo, Thomæ, Sergio, Marcello, Leontio, Antonino, Mauritio, alijſq; ſanctis Martyribus ſolemnitates populari æpulo peraguntur: proq; illa veteri pompa, pro turpi obſcœnitate & impudentia, fiunt modeſtę, caſtę, ac temperantię plenæ feſtiuitates: non illæ quidem mero delibutæ, non commeſſationibus leues, non cachinnis ſolutę, ſed diuinis canticis perſonantes, ſacris ſermonibus audiendis intentæ, quibus ad Deum preces non ſine ſanctis lachrymis & ſuſpirijs ſummittuntur. hæc ille. Similiter Gregorius Nyſſenus in vita magni illius Gregorij cognomento Thaumaturgi, qui vixit tẽporibus Decij, hæc de populari lætitia in natalitijs Martyrũ ab illo inſtituta: Deſcendit (inquit) rurſus in vrbem, & omni circa regione vndiq; peragrata ac perluſtrata, additamentum, & quaſi corollarium ſtudij ſui erga numen diuinum inſtituebat: apud omnes vbiq; populos ſanciens, vt nomine eorum, qui pro fide certaſſent, dies feſti, atq; ſolemnes conuentus celebrarentur: cumq; alius in alium locũ corpora martyrũ diduxiſſent, per anniuerſarij circuli ambitum congregati lætabantur, in honorem Martyrum ferias agentes. &c. & paulò inferius: Cùm animaduertiſſet enim, quòd propter corporis voluptates ſimplex & imperitũ vulgus in errore ſimulachrorum cultus permaneret, quò maximè id quod præcipuum eſt, interim in eis aſſequeretur; nempe vt vanis ſuperſtitionibus relictis, ad Deum conuerterentur, permiſit, vt in memoriam ſanctorum ſeſe exhilararent & oblectarent, atq; in lætitiam effunderentur. hęc Nyſſ. tranſlat. Sifan. quę cuncta voluimus recitaſſe, ob exactam prædictæ Tertulliani ſententiæ explicationem, quòd ſcilicet Chriſtiani ſuos haberent cenſus & Faſtos: nec eſſe videlicet, quòd vana illorum gaudia inuiderent: per Faſtos nimirum intelligens Eccleſiaſticas tabulas, in quibus Chriſtianorum ſolemnitates, ipſaq; natalitia Martyrum certis diebus notata haberẽtur, è quibus (vt diximus) Martyrologij conſcribendi profluxit origo. hæc de his ſatis.

PRIMVS omniũ, qui ſcribendo Martyrologio operam dedit, ab omnibus prędicatur Euſebius Pamphili epiſcopus Cæſarienſis. id etenim in primis teſtatum habetur in epiſtola, quæ fertur nomine S.Hieronymi ad Heliodorum, de cuius fide inferius diſputabimus; id profitetur Beda in retractat.in Act. Apoſt. cap. 1. hoc ipſum etiam Vualfridus Strabo lib. de reb.eccleſ.cap.28.in fine.id deniq; recentiores omnes, ac nouiſſimè Molanus in libello, quem ſcripſit de Martyrologijs cap.2.Poſt Euſebium, id ipſum præſtitiſſe S.Hieronymum, ijdem omnes affirmant; non quòd ipſe auctor illius fuerit, ſed quòd Martyrologium ab Euſebio Græcè ſcriptum, à ſe tranſlatum Latinis tradiderit.id enim Bedà vbi ſupra his verbis: Aſtipulatur (inquit) & liber Martyrologij, qui beati Hieronymi nomine ac pręfatione attitulatur: quamuis idẽ Hieronymus illius libri non auctor, ſed interpres, Euſebius autem auctor extitiſſe narretur. hæc Beda. Vualfridus item in eamdem ſententiam hæc ait: Hieronymus Martyrologium, ſecutus Euſebium Cęſarienſem, per anni circulum conſcripſit, ea occaſione ab epiſcopis Chromatio & Heliodoro illud opus rogatus componere; quia Theodoſius religioſus Imperator in concilio epiſcoporum laudauit Gregorium Cordubenſem epiſcopum, quòd omni die Miſſas explicans, eorum martyrum, quorum natalitia eſſent, nomina plurima commemoraret. hactenus ille, nec aliunde, quàm ex dictis epiſtolis, quæ in hãc diem editis Martyrologijs præfigi conſueuerunt, quas & nos (quò de rei veritate exactior certiorq; cognitio habeatur) ſuis titulis hìc deſcribimus: ſunt autem huiuſmodi.

Epiſtola Chromatij & Heliodori Epiſcoporum ad Beatum Hieronymum de opere Martyrologij colligendo.

Domino ſancto Patri Hieronymo Chromatius, & Heliodorus Epiſcopi in Domino ſalutem.

CVM religioſiſſimus Auguſtus Theodoſius Mediolani vrbem eſſet ingreſſus, vniuerſosq; Italiæ epiſcopos ad ſe inuitaſſet; & ob cauſam aliquantulorum epiſcoporum, qui ex Ariana fece ſuas animas inquinaſſent, inquireret: contigit, & noſtram paruitatem in eodem adeſſe concilio: in quo, cùm dicenda dicta eſſent, & diffinienda diffinita: Cæpit Chriſtianiſſimus princeps ſanctum Gregorium Cordubenſis eccleſiæ in eo præferre antiſtitem, quòd omni die, ſiue non ieiunans, matutinas, ſiue ieiunans, veſpertinas explicans Miſſas, eorum Martyrum, quorũ natalitia eſſent, plurima nomina memoraret. Factumq; eſt, vt omnes ſtatueremus, ad tuã ſcribere charitatẽ, vt famoſiſsimos Feriales de archiuio ſancti Euſebij Cæſareæ Palæſtinæ epiſcopi inquirẽs, Martyrum ad nos dirigas feſta, vt poſſimus hoc officium per tuam ſanctam induſtriã melius perfectiusq; ad honorẽ Dei Martyribus exhibere. hactenus illi. Sequitur Hieronymi nomine epiſtola huiuſmodi inſcriptionis titulo conſignata.

Beati Hieronymi ſuper eo ipſo ad eoſdem reſponſio.

CHromatio, & Heliodoro ſanctis epiſcopis Hieronymus presbyter. Conſtat Dominũ noſtrum Ieſum Chriſtum omni die Martyrum ſuorum triumphos excipere, quorum paſſiones à ſancto Euſebio Cæſarienſi epiſcopo ſcriptas reperimus. Nã Conſtantinus Auguſtus, cùm Cæſaream fuiſſet ingreſſus, & diceret memorato antiſtiti, vt peteret aliqua beneficia Cęſarienſi Eccleſię profutura: legitur, reſpõdiſſe Euſebium: Opibus ſuis eccleſiam ditatam, nulla petendi beneficia neceſsitate compelli: ſibi tamẽ deſideriũ immobile extitiſſe, vt quicquid in Republica Romana geſtum ſit erga ſanctos Dei, iudices iudicibus ſuccedẽtes in vniuerſo orbe Romano, ſolicita perſcrutatione, monumẽta publica diſcutiendo, perquirerent; & qui Martyrũ, à quo iudice, in qua prouincia vel ciuitate, qua die, quauè perſeuerantia paſſionis ſuę obtinuerunt palmã, de ipſis archiuijs ſublata, ipſi Euſebio, regio iuſſu, dirigerent. Vnde factum eſt, vt idoneus relator exiſtens, & Eccleſiaſticam hiſtoriam texeret, & omniũ penè Martyrum prouinciarum omnium Romanarum trophęa diligens hiſtoriographus declararet. quatenus omni die ſacrificium Deo offerentes, eorum nomina meminiſſent: ſtudentes quì die ipſo, quo ſacrificiũ offerretur, victores diaboli extitiſſent, & martyrij ſui triumpho pollentes atq; ouantes ad regem ſuum perueniſſent Chriſtum. Hac de cauſa ſingulorum menſium, ſingulorumq; dierum feſta conſcripſimus, vt iubere dignabamini, perennem noſtrę paruitatis memoriam fore credentes, cùm diebus omnibus per tot annorum ſpatia ſancta ſanctorum nomina fuerint feſtiuè celebrata. Et quoniam per ſingulos dies diuerſarum prouinciarum, diuerſarumq; vrbium pluſquam octingentorum, & nongentorum Martyrum ſunt nomina nominata: vt nullus dies ſit, qui non intra quingentorum numerum reperiri poſſit adſcriptus, excepto die Kalendarum Ianuariarum: conſiderans inter innumerabiles turbas lectoris animũ intra vnum menſem poſſe laſſeſcere: ne id eueniat, breuiter, & ſuccinctè eorum, qui ſunt in ampliſſima feſtiuitate in ſuis locis tantùm præ omnibus memoratus ſum, vt amputato faſtidio, vnus de omnibus ſufficiat libellus adſcriptus. Sanè in prima parte libelli, omnium beatorum Apoſtolorum feſta conſcripſimus, vt dies varij non videantur diuidere, quos vna dignitas Apoſtolatus in cęleſti gloria fecit eſſe ſublimes.

Hucuſq;

Hucuſque epiſtola Hieronymi nomine ſcripta. Cui quidem primo aſpectu aſtipulari videtur & Caſſiodorus, omnibus prædictis auctoribus antiquior; in libro enim de inſtitut. diuinarum lect. cap. 32. hæc ait: Et ideo futuræ beatitudinis mores, vitas patrum, confeſſiones fidelium, paſſiones Martyrum legite conſtanter, quas inter alia in epiſtola S. Hieronymi ad Chromatium & Heliodorum deſtinata, proculdubio reperitis, qui per totum Orbem terrarum floruere; vt ſancta imitatio vos prouocans, ad cæleſtia regna perducat. hæc ille. Ioannes Molanus vir quidem pius & eruditus in ſua tractatione, quam ſcripſit de Martyrologijs, quamque auctam poſuit in appendice ſui Vſuardi ſecundò editi; ſicut prædictas nuper recitatas epiſtolas non eſſe memoratorum antiſtitum, nec Hieronymi putat, ſed illorum nomine eſſe ſuppoſitas; ita nec Caſſiodorum de prædicta Hieronymi nomine ſcripta epiſtola exiſtimat intellexiſſe. Certè quidem Molani ſentētiæ haud inuitus aſtipulor: ſed quoniam prædictæ epiſtolæ iam antiquitus videntur receptæ, ac penè temporum diuturnitate præſcriptæ, habentque grauem aſſertorem Vualfridum Strabonem, quem ante annos octingentos claruiſſe conſtat, cuius de prædictis epiſtolis graue teſtimonium recitauimus: non perfunctoriè tanta res tractanda videtur, ſed de illarum fide accuratius agendum, ac ſollicitius perſcrutandum; ipſasque ad lapidem Lydium, ad ipſam, inquam, rerum ac temporum exactam hiſtoricā rationem afferre, atque conferre operæpretium fuerit: vt quid verum, quiduè adulterinum ſit, perfacilè dignoſci queat. Agemus ergo de ſingulis, ac in primis quidnam, qualeuè fuerit Euſebij, quod dicunt, Martyrologium, ſimulq; tractabimus de Hieronymi verſione, ac deniq; de fide prædictarum epiſtolarum.

DE EVSEBII LIBRO DE MARTYRIBVS AC VERSIONE Hieronymi. Cap. VI.

ERRARE omnino certum eſt, qui exiſtimarunt Euſebij librum de Martyribus, nō alium fuiſſe, quam compendioſam omnium ſanctorum Martyrū collectionem, ea breuitate contextam, qua Martyrologia noſcuntur eſſe conſcripta; hacq; de cauſa illum ab eo ſcriptum librum de Martyribus, eſſe a pluribus Martyrologium appellatum. Sed quàm mendaciter hæc dicantur; non aliunde, nec ab alio, quàm ab ipſomet libri auctore Euſebio teſtimoniū petamus. Ipſe enim in ſuis hiſtoriarum libris de eo frequentius meminit, & qualis fuerit, non obſcurè deſcribit. Ac primùm quidem lib. 4. cap. 14. cùm agit de Pionio martyre periluſtri, hæc ait: Qualem denique, & quàm inſignem mortem, præter alias omnes res tanta cum admiratione geſtas, eos, qoibus libitum eſt cognoſcere, ad libellum à nobis de veterum ſanctorum martyrū in vnum redactis editū, qui quidem omnia facta illius pleniſſimè complectitur, amandamus. Idem lib. 5. c. 1. de eodem commentario agit his verbis: Tota illa epiſtola, ſcilicet Lugdunenſis Eccleſię, quæ accuratiſſimam iſtarum rerū explanationē complectitur, in libro de Martyribus à nobis cōpoſito, qui nō ſolū veram rerum geſtarum narrationem, ſed etiā illuſtria virtutum exempla, ad vitam piè degendā accōmodata continet, poſita eſt: tamen quęcunq; ad hoc inſtitutum ſpectare videantur, ea in præſentia ex eodē repetens, in hūc hiſtoriæ noſtræ locū colligabo. & inferius eodem lib. cap. 4. in hunc modum: Perfacile (inquit) ſi cui viſum fuerit, licet iſta pleniſſimè cognoſcere: modo illam epiſtolam, quam in libro noſtro de Martyribus (vt dictū eſt) poſuimus, accuratè voluerit euoluere. hæc ille. ex quibus planè colligitur, tantū abeſſe, vt ille Euſebij liber de Martyribus fuerit ex actis Martyrū in cōpendium reducta narratio: vt potius reſpectu prolixitatis eius, ipſi eiuſdē auctoris hiſtoriarū libri videantur fuiſſe in his, quæ ad Martyres ſpectant, illius epitome. Sed audiamus cætera, quibus eadē certiora redduntur. Idem Euſebius eodē lib. 5. c. 20. cùm agit de Apollonio Senatore martyre, hæc habet ad calcē: Iſtius verò corā iudice verba, & reſpōſa, quæ ad Perennij iudicis rogata dabat, & orationē apologeticā apud Senatū habitā, ſi cui libitū fuit accuratè cognoſcere, ex libro noſtro, quē de veteribus martyribus cōpoſuimus, manifeſtò intelliget. hactenus de eo libro Euſebius. Quantū ergo putandū eſt illud fuiſſe volumen, quo nō tātùm ipſa acta Martyrū, rogata, & reſponſa, ac cętera ad eorū martyriū ſpectantia continebat, ſed etiā ipſorum apologias, etſi non aliorū, certè Apollonij deſcriptas habebat? de Apollonio verba faciens S. Hieron. lib. de ſcrip. Eccleſiaſt. hęc ait: Impetrato, vt rationem fidei ſuæ redderet; inſigne volumen cōpoſuit, quod in Senatu legit. &c. ex his itaq; plus ſatis cōſpicuò poteſt intelligi, qualis quātuſuè fuerit Euſebij de Martyribus liber. quibus quidē in primis erroris redarguuntur, qui putarunt illū nō aliud fuiſſe, quā breue Martyrologiū, idemq; à S. Hieronymo in Latinū conuerſum, Latinis Eccleſijs legendū traditū. Rurſum ex ipſis impoſtura detegitur eius epiſtolæ, quæ Hieronymi nomine ſcripta, ſuperius eſt recitata, qua dicitur Euſebius opera Conſtantini Imp. collegiſſe totius Chriſtiani Orbis Martyres, eoq; libro illorū certamina conſcripſiſſe. Quonam pacto, quæſo, vnus liber, volumen vnū, tot Martyrū acta continere potuiſſet, ad quorū tantùm nomina recenſenda vix ſufficere potuiſſet? Equidem, ſi tam prolixè, vt fecit in alijs, totius Eccleſiæ catholicæ ab ipſo ſcribendæ fuiſſent res geſtæ ſanctorum Martyrum, non vnus liber, non centum, audacter dicam, non deniq; mille fuiſſent ſatis, imò (vſurpare liceat & illam Euangelicam hyperbolen) nec ipſum mundum capere potuiſſe eos, qui de ea re ſcribendi fuiſſent, libros. Quòd autem ad Hieronymum ſpectat: nequaquā cum illis dixerimus, ipſum in Latinum

tranſtuliſſe librum illum Euſebij de Martyribus. qoi enim fieri potuit, vt vna epiſtola, quam de ea re conſcripſiſſe, teſtatur Caſſiodorus, prægrande volumen comprehendere potuiſſet? quio potius exiſtimandum eſt, Hieronymum breui ſumma librum illum Euſebij in compendium redegiſſe, ipſumq; opus poſtea, Martyrologium eſſe dictum, ac Hieronymi nomine nuncupatum. Hęc aniem, etſi ſatis eſſe videantur ad prædictarum litterarum impoſturam arguendam: tamen quò oullus remaneat dubitandi locus, & cuncta ſint toto cælo lucis veritate perſpicua, agè de rebus ſingulis in eis contentis paulò fuſius diſſeramus.

DE FIDE EPISTOLARVM, QVAE CHROMATII, HELIODORI & Hieronymi nomine inſcriptæ ſunt. Cap. VII.

QVÓD pertinet ad epiſtolam Chromatij & Heliodori epiſcoporũ nomine ad Hierooymũ ſcriptam, in primis ex eiuſdem inſcriptione impoſturã facilè deteges; ſi illorũ temporum loquendi generis habueris rationẽ: dum in ea prædicti epiſcopi, imò ipſa ſynodus (ſyoodi enim, quam prætexunt, nomine ſcribere profitentur) ipſum Hieronymum preſbyterũ appellant Patrem; cuius qoidem nomenclaturæ nollum prorſus penes illorum temporũ ſcriptores exẽplom inuenies, vt in inſcriptione litterarum, epiſcopi, vel ipſa ſynodus presbyterũ cuiuſuis meriti dicant Patrem, cùm alioqui & ampliſſimarum ſedium epiſcopos & patriarchas non niſi fratres conſueuerint appellare. Habetur mentio in eadem epiſtola de quodam concilio totius Italiæ epiſcopis Mediolani Theodoſio Imp. præſente coacto. verùm iſtud cõmentum eſſe, non dubites. qui enim fieri potuit, vt tam celebris ſynodus ſic è ſcriptorum monumentis exciderit, ſic ſilentio fuerit obuoluta, vt nollus illorum temporum ſcriptorũ, qoorum ſanè haud exiguus fuit numerus, nec nominetenus eius meminerit? Sed hæc manifeſtiora reddentur, ſi lucubrationum Hieronymi temporis exacta ratio habeatur. Quando, rogo, volont illam ſyoodum corã Theodoſio Mediolani congregatam? num cũ primùm, aduerſus Maximum tyrannum pugnaturus, Conſtantinopoli anno decimo ſui Imperij in Italiã venit? certè id dici non poſſe, quæ S. Hieronymus ſcribit, vehementer repugnant: dom enim in libro de ſcriptoribus Eccleſiaſticis, ad calcẽ, cunctas, quas hactenus vſq; ad annũ decimnmquartum eiuſdẽ Theodoſij Imp. elaboraſſet lucubrationes recenſet; nec verbum quidẽ de conſcripto, vel à ſe trãſlato libro illo de Martyribus habet, quem ſtatim poſt illam ſynodum ſcriptum eſſe, illæ ipſæ recitatæ epiſtolæ indicant: ex quibus ſatis apparet, dictam ſynodum cõmentitiam ad primũ Theodoſij Mediolanum aduentum non poſſe referri. Quòd ſi ad ſecundum aduẽtum eius (bis tantùm poſt adeptum Imperium in Italiã veniſſe certum eſt) quando iterum ad expugnandum Eugenium tyranoum ex Oriente in Italiam deſcendit, eandem ſynodum Mediolani celebratam eſſe dixerint: certè ratio temporum cõtradicit. Deſcendit Theodoſius in Italiã cum exercitu, anno decimo ſexto, eodemq; vltimo ſui Imperij, decernenſq; cum Eugenio, ſexta die Septembris, illum obtriuit, inde Mediolanum ſe contulit; quæ autẽ tunc ab eo illic ſunt facta vſq; ad diem decimamſeptimã Ianuarij, qoa ex hac vita migrauit, Ambroſius ea oratione, quã habuit in eius funere, & alij illorum tẽporum ſcriptores exactè deſcribũt, adeò vt nollum eiuſmodi cogendi cõciliom reliquum fuiſſe tẽpus, appareat. Ex his itaq; totũ illud cõmentum de litteris ex prædicta ſynodo datis, alijsq; rebus, quæ ijſdẽ continentur epiſtolis, planè clara loce detegitur: vt quod in illis habetur de Gregorio epiſcopo Cordobenſi, matutinas ac veſpertinas Miſſas agere: Auguſtinus etenim, qui ijſdem tẽporibus vixit, id tantùm quinta feria maioris hebdomadæ in Cœna Dñi in Eccleſia catholica fieri conſueuiſſe, teſtari videtur, ſcribens ad Ianuariũ epiſt. 118. cap. 5. licet ſciamus, olim tẽporibus Cypriani, matutinũ ac veſpertinum ſacrificiũ in Africa offerri, in vſu fuiſſe, vt idem Cypr. teſtatur ad Cæciliũ ſcribens epiſt. 63. edit. Pam. quem morem apud Ægyptios tantùm perſeueraſſe, auctor eſt Sozom. hiſt. lib. 7. c. 19. Deprehẽditur & in eo de Gregorio impoſtura, dum dicitur, ipſum etiam ieiunij tempore celebraſſe natalitia martyrũ: diuerſam quippe ab his fuiſſe Eccleſię conſuetudinem, teſtantur antiqui canones, vt Concil. Laodic. c. 51. apud Mart. collect. c. 48. & 33. q. 1. noo licet in quadrag. Quòd inſuper tã in dicta epiſcoporũ epiſtola, quàm in ea, quæ ad eoſdẽ Hieronymi nomine reddita habetur, Euſebius epſ Cæſareæ ſanctitatis elogio cõmendatur: pro monſtro quidẽ habetur. Etenim etſi olim ſanctitatis titulus commonior eſſe videretur, vt non ſolũ (vt hodie) illis tribueretur Chriſtianis, qui vita functi in cælo regnant cum Chriſto, ſed & quibuſcunq; laudabilioris vitæ fidelibus: datum tamen aliquando homini hæretico, nemo dicere iure poterit. At verò quibus titulis idem Hieronymus Euſebium ipſum oominare conſueuerit, ab ipſo audiamus: qui ad Pammachium ſcribens epiſt. 65, hæc de eo; Impietatis Arij apertiſſimus propugnator eſt, &c. in fine etiam plura habet in eandem ſententiam. in Apologia aduerſus Rufin, lib. 1. hæc de eodem; Euſebius epiſcopus Cæſarienſis Arianæ quondam ſignifer factionis. & lib. 2. eundem principem Arianorum appellat. idem ad Cteſiphontem agens de ſcriptis ipſius: Eum (inquit) fuiſſe Arianum, nemo eſt qui neſciat. & ad Mineruiom epiſt. 152. ipſum erraſſe in dogmatum veritate, apertè teſtatur. Ecce tibi quibus oculis; & quàm dioerſis à præconio ſanctitatis Euſebius à Hieronymo nuncupetur; vt ex his ſaltem liquidò cognoſcas, alium longè diuerſum à Hieronymo fuiſſe epiſtolæ illius auctorem: quem

(etſi aliud non eſſet, ac cætera de eodem conſentirent) ab eo eſſe longè diuerſum, ex dicendi ſtylo, non eſt qui eam epiſtolam legens, facillimè non cognoſcat. hæc de verbis. Quòd ſi res ipſas in ea conſcriptas diſquiras, magis magiſq; impoſturã intelliges. ſi enim vera ſunt, quæ inter Conſtantinum Auguſtum & Euſebium acta idem auctor enarrat; quæ tanta modeſtia in Euſebio, qui ſuarum laudum egregius prædicator ſemper eſt viſus, vt illa ſilentio prætererit, cùm eadem ſæpius repetendi, quoties agit de libro à ſe de Martyribus ſcripto, opportuna ſe daret occaſio? conſueuit enim ipſe res à ſe cum Conſtantino geſtas, narrare, extollere, eademque ſæpius inculcare, vt de vit. Conſtantini lib. 2. cap. 44. & 45. lib. 3. cap. 57. 58. 59. & 60. & lib. 4. cap. 33. 34. & 35. Quòd demum auctor (quiſquis ille fuerit) in eadem epiſtola excipit de kalendis Ianuarijs, quaſi ea die nullus paſſus ſit Martyr: quàm mendax ac friuola ea ſit de kalendis exceptio, conſule quæ inferius notantur die 1. Ianu. B. Hęc iã ſatis (etſi alia quoq; ſupereſſent) ad coarguendã prædictarum epiſtolarum falſitatẽ ſufficere exiſtimamus.

DE ANTIQVO MARTYROLOGIO ROMANO ſæpius aucto. *Cap. VIII.*

PVTARVNT nonnulli (vt vidimus) primum omnium Martyrologij ſcriptorem Euſebium fuiſſe: quem quidem nec Martyrologium ſcripſiſſe, ex eiuſdem auctoris ſæpe iterata atque teſtata ſententia ſuperius demonſtrauimus; ab ipſo enim acta ſanctorum Martyrum copioſiſſimè fuiſſe conſcripta, & non compendioſam de illis narrationem, vt communi loquendi vſu Martyrologium dici poſſit, ſatis eſt ſuperius declaratum. Quòd ſi ob id tantùm, quòd ſcripſerit res geſtas Martyrum, Martyrologij auctor dicendus eſt: cur non potius eadem ex cauſa in eo genere. S. R. E. Protonotarijs primæ ſunt deferendæ, ijdemque dicendi, conſcribendi Martyrologij primi auctores? ipſi enim (vt in noſtræ narrationis exordio dictum eſt) initio naſcentis Eccleſiæ ſub Clemente Romano Pontifice id locupletius ac diligentius præſtiterunt: quorum etſi exciderint commentarij: nomina ſaltem Martyrum, quæ in Romano Martyrologio hactenus recenſita reperiuntur, integra remanſiſſe, nemo negarit; vnde merito, iureq; dicere poſſimus, non à Hieronymo, non ab Euſebio, ſed ab ipſis S. R. E. Protonotarijs, iam inde à temporibus S. Clementis Papæ Romanum Martyrologium originem ducere, & initium auſpicari: quod diuerſis temporibus (vt auctus eſt ſubinde Martyrum atque aliorum ſanctorum numerus) incrementum accepit; ac in primis ex ſcriptione illa Hieronymi, quam Caſſiodorus vbi ſupra cap. 32. appellat epiſtolam; perbreuẽ certè fuiſſe libellum, Vſuardus in ſui Martyrologij præfatione teſtatur: putamus etenim, etſi non antea, tũc ſaltem Orientalis Eccleſiæ Martyres eidem acceſſiſſe: quos enim ex Euſebio Martyres Hieronymus ſummatim collegit, maiori ex parte fuiſſe Orientalis Eccleſiæ, facilè poteſt intelligi. Quodnam verò, qualeuè fuerit Martyrologium Romanum ſic auctum, ſanctus Gregorius Papa, ſcribens ad Eulogium epiſcopum Alexandrinum epiſt. 29. lib. 7. ind. 1. exactam in hæc verba reddidit rationem: Nos (inquit) penè omnium Martyrum, diſtinctis per dies ſingulos paſſionibus, collecta in vno codice nomina habemus: atq; quotidianis diebus in eorum veneratione Miſſarum ſolemnia agimus. non tamen eodem volumine, quis qualiter ſit paſſus, indicatur; ſed tantùm locus, & dies paſſionis ponitur. vnde fit, vt multi ex diuerſis terris atque prouincijs per dies (vt prædixi) ſingulos, cognoſcantur martyrio coronati. Sed hæc habere vos beatiſſimos, credimus. hactenus Gregorius; qui dum ait, ſe exiſtimare eandem collectionem Martyrum, quam nos Martyrologium dicimus, æquè ac Romæ reperiri apud Eulogium epiſcopum Alexandrinum, & alios collegas, ſatis inſinuare videtur, fuiſſe in vniuerſali Eccleſia hac etiam ex parte declaratam communionem ſanctorum, vt quos Romana coleret, eoſdem & cæteræ longè poſitæ venerarentur Eccleſiæ. Hoc ipſum ſimplex abſque alio additamento Romanum Martyrologium, idemq; perbreue, in quo tantùm nomina Martyrũ, locus, ac dies paſſionis poſiti haberentur, eſt illud ipſum, cuius meminit Ado in ſui Martyrologij præfatione his verbis: Huic operi, vt dies Martyrum veriſſimè notarentur, qui confuſi in kalendarijs ſatis inueniri ſolẽt, adiuuit nos venerabile & perantiquum Martyrologium ab vrbe Aquileia cuidam ſancto epiſcopo à Pontifice Romano directum, & mihi poſtmodum à quodam religioſo fratre, aliquot diebus, præſtitum: quod ego diligenti cura tranſcriptum, poſitus apud Rauennam, in capite huius operis ponendum putaui. hæc Ado. porrò in omnibus, quæ viderim Martyrologijs Adonis impreſſis, illud ipſum Roma acceptum deſideratur. Egregiam certè, ac viris eruditis dignam optatamq; nauaſſet operam Moſander, ſi eiuſmodi illuſtre vetuſtatis monumentum, quod in ſuo manuſcripto Adone haberi teſtatur, vnà cum ipſo Martyrologio Adonis, quod poſt Surium ad ſeptimum tomum vitarum Sanctorum adiecit, edidiſſet. Cæterum poſthæc Romani Martyrologij diuerſa eſſe cęperunt exemplaria, quorum alia abſque additamento, in eadem, qua ſunt ſcripta, ſimplicitate, remanſerunt; alia autem alias ac diuerſas in dies acceſſiones acceperunt; ac in primis, vt non tantùm (quod habet Gregorius) ipſa nomina Martyrum, diem, locaque paſſionum contineret: ſed (quod deſiderari videbatur) quid quis ſit paſſus, ſæpe perbreuiter narraretur. auctumque inſuper eſt ſanctorum numero, alijs ſuperadditis martyribus & confeſſoribus, cùm diuerſarum Eccleſiarum particulares Martyres, quorum annua

celebritate natalitia agerentur, Martyrologio illi antiquo coniungerentur. Cùm autem non æquè omnes ab omnibus adderentur Eccleſijs (de omnibus enim omnium Eccleſiarum Martyribus ſimul agere, viſum eſt nimis prolixum atque laborioſum) inde accidit, vt quot eſſent Eccleſiæ, totidem ferè haberentur Romani Martyrologij exemplaria, eademque inter ſe diuerſa. nam (quod ſatis ſit in exemplum adduxiſſe) Eccleſia principis Apoſtolorum in Vaticano, diuerſo à cæteris Vrbis Eccleſijs, prædicta ex cauſa, vtebatur Martyrologio, quod manuſcriptum in eiuſdem Eccleſiæ bibliotheca hactenus aſſeruatur. Verùm cùm non tantùm eſſent inter ſe diuerſa, ſed mirum in modum deprauata: optimè conſultũ eſt, vt ſicut catholicæ fidei vnitate omnes eccleſiæ vnum corpus ſunt in Chriſto ſub vno viſibili capite coagmentatæ; ita etiam vno eodemque emendato, ex alijsque aucto vtentes Martyrologio, eadem communione ſanctorum, vnoue eodemq́ ritu, ac vno ſpiritu pariter omnes in ſanctis ſuis Deum collaudarent. Scimus in eo reſtituendo piorum ac eruditorum virorum ſudaſſe ingenia, ſummaq́ue adhibita diligentia, antiquorum multiplicium eſemplariorũ collatione, qui irrepſiſſent errores ac menda, eſſe emaculata atque purgata: ita tamen, vt ab illo antiqno ſimplici ac minus affectato dicendi genere (quantùm licuit) recedere non placuerit: tantum etenim venerandæ antiquitati noueris eſſe tributum; vt non verba, ſed errores diſplicuiſſe cognoſcas. Habentur in eo ex omnibus Chriſtiani orbis prouincijs collecti Martyres. ipſa etenim Romana Eccleſia, quæ Apoſtolica auctoritate cæteris præeſt, & materna charitate fideles omnes ſuos filios eſſe nouit; non tantùm Romæ paſſos Martyres cenſuit eſſe ſuos; ſed omnes vbiq; gentium ſe cum dolore peperiſſe congaudens, materno fouet amplexu; & quos ſcit coronis triumphalibus auctos, in cęleſti gloria collocatos, debito religionis obſequio veneratur. Verùm non datur ſingillatim ſingulorum nomina recenſere: tum, quòd (vt ait S. Gregorius homil. 27. in Euangel.) ipſi ſancti Martyres Deo numerabiles, nobis ſuper arenam multiplicati ſunt: quia quot ſint, à nobis comprebendi non poſſunt: nouit enim eos tantùm ille, qni (vt habet pſal. 146.) numerat multitudinem ſtellarum, & omnibus eis nomina vocat; tum etiam quòd ex inſtituto antiqui ritus Eccleſiæ, breuitati eſſet conſulendum. Nec eſt præterea, quod quis miretur, ſi in eodem ipſo, de quo agimus Romano Martyrologio, clariſſimos illos Martyres videat prætermiſſos, quos noſtro ſeculo, ob tuendam, propagandamq́ue catholicam fidem pœnas atrociſſimas, ſi qui alij olim Martyres, in Anglia potiſſimum atque in Gallijs ab hæreticis paſſos, & in cœlum (vt par eſt credere) inter alios Martyres æquali ſcimus triumphi gloria cooptatos: nec inſuper illos inueniat recenſitos, qui velut tonitrui filij, in ſimilitudinem fulguris coruſcantis nouo Orbi Euãgelico lumine illuxerunt, ac fidei cauſa martyrium ſubiere. Non enim (vt apparet) fuit in præſens Romanæ Eccleſiæ inſtitutum, nouum conſcribere Martyrologium, ſed vetus (vt diximus) ex veteribus exemplaribus reſtituere. De quo etiam illud neceſſariò lectorem monendum putamus, Romani Martyrologij triplicem hactenus in Vrbe eſſe factam editionem, eiusq́; primam & ſecundam eſſe mendoſam, nec ſatis dignam, quæ iterũ prælo tradatur: quod, cuius culpa acciderit, libentius ſilentio præterimus. Tertia editio purior eſt atque ſyncerior, facta anno Domini Milleſimo quingenteſimo octogeſimo quarto: illi enim tantùm, vt legitimæ atq; germanæ, acceſſerunt litteræ Apoſtolicæ, datæ die decimaquarta Ianuarij, eodem anno: cui & ſi ex noſtris Notationibus leuis certè aliqua acceſſit emẽdatio, vel ſi quid additum reperitur (quod ſemel tantùm, vel iterum factum inuenies) id nos eius, cuius ſumma eſt in Eccleſia auctoritas, conſtanti voluntate feciſſe, intelligas.

DE CAETERIS ANTIQVIS MARTYROLOGIIS.
Cap. IX.

ET ſi hac in re noſtrum præcipuum inſtitutum ſit de Romano duntaxat Martyrologio agere: tamen ab eo alienum non putamus, ſi ſummatim & reliquorum meminerimus, cùm præſertim eadem omnia ab ipſo ducant originem, ab eoq́ue, veluti è fonte riui, dimanent. Habet (ſi quis plura quærat) eius argumenti luculentam, piamq́; valde ac eruditam lucubrationem R. D. Ioannis Molani Theologi Louanienſis, quam in ſecunda ſui Vſuardi editione poſuit appendicem, De Martyrologijs titulo prænotatam; de qua illud, quod dignum admirationem videtur, lectorem commonendum putamus. Cur nempe ille de cunctis Martyrologijs eruditam inſtituens tractationem, de Romano tamen Martyrologio agere prætermiſerit? Id quidẽ non iniuria, vel (quod procul abeſt à viro pientiſſimo) dolo malo factum noueris: ſed quòd exiſtimauit Romanam Eccleſiam non alio, quàm Vſuardi vti Martyrologio: id enim ipſe teſtatur eodem libello cap. 4. ſicq́; agens de Martyrologio Vſuardi, ea ratione & Romano ſatisfactum putauit. credidit enim nullum aliud reperiri Romanum Martyrologinm ab eo, qnod typis excuſum Venetijs, ſcriptum, emendatum, editumq́; habetur, auctore Alexandro de Peregrinis preſbytero Brixienſi. Prætericrunt enim Molanum quamplurima antiqua man. ſcripta Romani Martyrologij exemplaria, ex quibus, quodnam, qualeuè eſſet germanum ipſum Romanum Martyrologium intelligere certius potuiſſet. tolerabilis quidem & venia dignus error; cùm ipſe tam longe poſitus ea neſciuerit, quæ illi, qui Romæ agunt, vix magno labore, peruigili diligentia, & ſumma ſunt induſtria conſecuti.

Sed de his hactenus. iam ad inſtitutum redeamus. Poſt Martyrologium Romanum, quod æquè & Hieronymi nomine olim editum reperimus, illud Bedæ primo loco ponitur, de quo auctor catalogi ſcriptorum eius, qui habetur excuſus poſt præfationem eiuſdem Bedæ lib. de temp. hæc ait: Martyrologium ſcripſit de natalitijs ſanctorum diebus, in quo omnes, quos inuenire potuit, non ſolùm qua die, verùm quo genere certaminis, vel ſub quo iudice vixerint, diligenter adnotare ſtuduit. hæc ibi. Mea quidem ſententia nihil aliud Beda feciſſe videtur, niſi quòd Romanum Martyrologium, cuius (vt vidimus) S. Gregorius meminit, in Angliam per Auguſtinum vel ſucceſſores allatum aliquibus additionibus auxit, quas aliquanto prolixiores fuiſſe, argumento ſunt ea, quæ ex eodem recitat Amalarius de offic. Eccleſ. lib. 2. cap. 24. & de ord. Antiph. cap. 28. aliquot tamen dies nominibus Martyrũ vacuos reliquiſſe (cauſa autem ignoratur) eoſque Flori additamentis ſuppletos, Ado in ſui Martyrologij præfatione teſtatur. meminit eiuſdem Flori Vſuardus, necnon & Sigebert. de vir. illuſtr. c. 94. fuit monachus ordinis S. Benedicti in monaſterio S. Trudonis Leodienſis diœceſis, vt teſtatur Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. cap. 44. Poſt Bedam, ac Florum, poſt annos circiter ſeptuaginta, temporibus Caroli Magni, Vſuardus, & ipſe monachus ordinis S. Benedicti, natione Gallus (vt de eodem tradit Tritthemius) ſcripſit Martyrologium, & quod ab alijs prætermiſſum vidiſſet, adiecit: id enim ipſe ſua præfatione teſtatur, dum ait: Venerabilium, Hieronymi ſcilicet & Bedę presbyterorũ pijs quamuis & ſuccinctis ſuper hoc prouocabat deſcriptis, quorum prior breuitati ſtudens, alter verò quamplures calendarum dies intactos relinquens, multa inueniuntur huius operis præteriјſſe neceſſaria: quos tamen ſecutus, cenſui & Flori memorabilis viri latiora iam in eo ipſo negotio ſequi veſtigia, præſertim in ſecundo eiuſdem libro; ibi enim multa, quæ in priori omiſerat, & correxit, & addidit. & ſi quid præter quod ab illis accepi, hoc tempore auctum, vel mutatum eſt, ſagaci à me indagine id perquiſitum, agnoſci poterit. hæc Vſuardus, quibus conſtat non tantùm cæterorum antiquorum Martyrologia ab eo fuiſſe per ſuum aucta, ſed etiam emendata. Poſt annos ab his circiter quinquaginta Vuandelbertus diaconus & monachus Prumienſis Cœnobij, qui claruit ſub Lothario Imp. anno Domini 850. inter illorum temporum poetas non ignobilis, heroico carmine Martyrologium ſcripſit, cuius meminit Sigebert. de vir. illuſtr. cap. 130. & Tritthem. pluribus lib. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. cap. 36. putatur illud ipſum eſſe, quod apud Bedæ tomum primum legitur ſub titulo Ephemeridum Bedæ: ſed cùm in eo nonnulla recenſeantur, quę poſt Bedæ tempora contigerunt, certè Bedæ non eſſe, exploratum habetur. Poſt prædictos Ado epiſcopus Treuerenſis vir laudatiſſimus, qui claruit temporibus Gregorij Papæ ſeptimi, & ipſe locupletius ſcribens Martyrologium, non tantùm, quę ab alijs viderentur prætermiſſa, ſuperaddidit; ſed & quæ à cæteris breuius dicta eſſent de paſſionibus martyrum, fuſius enarrauit. Qui autem poſt hæc diuerſis temporibus in eodem ſcribendi genere verſati ſint (quoniam de antiquioribus tantùm agere animus eſt) qui ſcire cupit, conſulat prædictum Molani libellum. Cæterùm ſiquis horum omnium, quæ à nobis ſunt recenſita Martyrologia, & quæ poſtea acceſſerunt, originem petat, & ad ſuum principium reducere velit: omnia è Romano, velut ex trunco ramos, producta eſſe, cognoſcet. quæ etiam ſi (vt de fluminibus accidit, quæ cùm è ſuo fonte modica ſcaturigine fluant, licet maiorum fluminum acceſſione turgeſcant, tamen nomen, quod ab eo acceperant, non tantùm nõ amittunt, ſed cõmunicant cæteris) ſic à ſuo principio nomen ſumerent: prædicta omnia, non Hieronymi, non Bedæ, vel Flori, non Vſuardi, Adonis, aliorumvè nomine eſſent inſcribenda, ſed Romani Martyrologij ab hoc, vel illo aucti, eſſent potius titulo conſignanda.

DE FALSIS HAERETICORVM MARTYRIBVS, EORVMDEMQVE Pſeudomartyrologijs. Cap. X.

HIS iam de Romano Martyrologio enarratis, & è claris puriſq; Eccleſiæ catholicæ fontibus ductis, ac quæ quiſque pius ſequi debet, oſtenſis: non ab re fore exiſtimamus, imò operæ pretium ducimus, ſi & de falſis martyribus, atq; pſeudomartyrologijs ab hæreticis ſcriptis agamus. ac primum oſtendamus, nuſquam genuinũ niſi in Eccleſia catholica eſſe cũ corona martyrium. Haud longior, vel ambigua de huiuſmodi quæſtione diſputatio eſſe poteſt, quam Apoſtolus, iam prolata ſententia, definiuit, dum ad Corinthios ſcribens 1. c. 13. hæc de ſe ipſo (ne cuiuſuis meriti ſibi homo blandiatur) ait: Si tradidero corpus meum ita vt ardeam, charitatem autem nõ habuero, nihil mihi prodeſt. ſic ille, & non aliunde, quàm ex lege Chriſti, apud Lucam aientis c. 11. Qui non eſt mecum, contra me eſt; & qui non colligit mecum, diſpergit. In eandem ſententiam plura in conſtit. Clement. lib. 1. c. 9. ſed audiamus quid de his ſcribat S. Cyprianus ad Antonianum epiſt. 52. edit. Pam. Si (inquit) ab Eccleſia durè & crudeliter ſegregatus, ad gentiles ſe vias & ſecularia opera conuertat, vel ad hæreticos & ſchiſmaticos, reiectus ab eccleſia, tranſeat, vbi & ſi occiſus propter nomen poſtmodum fuerit extra Eccleſiam conſtitutus, & ab vnitate atque charitate diuiſus, coronari in morte non poterit.) & in fine: Apoſtatæ verò & deſertores, vel aduerſarij, & hoſtes, & Chriſti Eccleſiam diſſipantes, nec ſi occiſi pro nomine foris fuerint, admitti, ſecundum Apoſtolum,

poſſunt

poſſunt ad Eccleſiæ pacem, quando nec ſpiritus, nec Eccleſiæ tennerunt vnitatem. hæc ibi. idem ad Cornelium Papam epiſt. 54. Idoneus (inquit) eſſe non poteſt ad martyrium, qui ab Eccleſia non armatur ad prælium. &c. & ad eundem epiſt. 57. Non eſt, quòd ſibi in confeſſione nominis blandiatur, cùm conſtet, ſi occiſi huiuſmodi extra Eccleſiam fuerint, fidei coronam non eſſe, ſed pœnam potius eſſe perfidiæ, nec in domo Dei inter vnanimes habituros eſſe, quos videmus de pacifica & diuina domo furore diſcordiæ receſſiſſe. hæc & alia in eandem ſententiam ad Iubaianum epiſt. 73. de orat. Dominica, & de vnit. Eccleſię ſępius ingerit. vt cùm ait: Eſſe Martyr non poteſt, qui in Eccleſia non eſt: ad regnum peruenire non poterit, qui eam, quę regnatura eſt, derelinquit. & paulò poſt: Cum Deo manere non poſſunt, qui eſſe in Eccleſia Dei vnamines noluerunt: ardeant licet flammis, vel ignibus tradiri, vel obiecti beſtijs animas ſuas ponant; non erit illa fidei corona, ſed pœna perfidiæ, nec religioſæ virtutis exitus glorioſus, ſed deſperationis interitus: occidi talis poteſt, coronari nõ poteſt. hæc Cyprianus, & alia plura eodem argumento. eadem Optatus Mileuit. contra Parmenian. lib. 3. cùm ait: Si ſupra memoratos videri Martyres vultis, probate illos amaſſe pacem; in qua prima ſunt fundamenta martyrij, aut dilexiſſe Deo placitam vnitatem, aut habuiſſe cum fratribus vnitatem, ſine qua nullum, vel nomine poteſt, vel re eſſe martyrium. &c. hæc ipſa S. Auguſtinus agens contra Donatiſtas ſexcentis ferè locis inculcat, quos breuitatis cauſa ennmerare prætermittimus. hæc Ioannes Chryſoſt. & Hieronymus dixere, ac omnes quotquot fuerunt in Eccleſia catholici Patres. Sed quid amplius? Dei Eccleſia ſicut omnes reſpuit hæreticos pſeudomartyres; ſic nõ omnes recipit cõmunionis catholicę qui videntur Martyres, ſed eos tantũ, quos ſicut fide, ita & charitate nouit eſſe probatos. nã & in his multæ ſubeſſe poſſunt cauſæ ſubeundi martyriũ, quæ Deo diſplicent, quales erant illi, quorum meminit S. Auguſtinus in Breuic. collat. diei 3. cap. 13. in eandem ſententiam S. Hieronymus in comment. in epiſt. ad Galat. lib. 3. c. 5. hęc ait: Vide quantum bonum ſit charitatis: ſi ita martyrium fecerimus, vt noſtra velimus ab hominibus reliquias venerari: ſi opinionem vulgi ſectantes intrepidi ſanguinem fuderimus, & ſubſtantiam noſtram vſque ad mendicitatem propriam dederimus; huic operi non tam præmiũ, quàm pœna debetur, & perfidiæ magis tormenta ſunt, quàm corona victoriæ. hęc ibi, & eadem ferè infra cap. 4. A cultu talium pſeudomartyrum auocat fideles concilium Laodicenum can. 34. itemq; concilium Carthaginenſe primum can. 2. his verbis: Martyrum dignitatẽ nemo profanus infamet, neq; ad paſſiua corpora, quæ ſepulturæ tantùm propter miſericordiam eccleſiaſticã commendari mandatum eſt, redigat, vt aut inſania pręcipitatos, aut aliquo tali pacto, aut alia ratione peccati diſcretos, non ratione vel tempore competenti, quo martyria celebrantur, Martyrum nomine appellet. At ſi quis ad iniuriam Martyrum, claritati eorum adiungat infamiam: placet eos, ſi laici ſint ad pænitentiam redigi, aut ſi ſunt clerici, poſt commonitionem, & poſt cognitionem honore priuari. Vniuerſi dixerunt: Rectè ſtatuit ſanctitas veſtra. hoc & ſingulis concilijs ſtatutum eſt. hactenus concil. Carth. temp. Conſtantis filij Conſtantini Imp. Docuerunt hoc ipſum exemplo & ipſi ſancti Martyres, qui ad vltimum vſque ſpiritum cum hæreticis, qui Chriſtianę fidei cauſa eodem detinebantur incluſi carcere, licet breui ſupplicium ſubituri martyrij, communicare vel ſaltem verbo recuſabant, vt teſtatur Apollinaris Hierapolis epiſcopus antiquus Theologus apud Euſeb. hiſtor. lib. 5. c. 15. in fin. Cùm autem viderent hęretici Catholicam Dei Eccleſiam ſpiritualibus chariſmatibus affluentem, innumeriſq; ſanctorum Martyrum trophæis nobilitatam: eius gloriam ęmulantes, & ipſi Martyres fingere, pſeudomartyres habere, & falſa Martyrologia conſcribere ſtuduerunt. Qui eiuſmodi laborarunt inſania, fuerunt in primis Mercionitæ, ac ſubinde Cataphrygæ, qui & Montaniſtæ ſunt appellati; de quibus idem qui ſupra Apollinaris hęc ſcribit: Cùm iam omnia illorum argumenta, quæ ſupra poſuimus, ſint penitus confutata, & nihil habeant, quod dicant amplius; ad Martyres confugiunt; ſeq; affirmant complures habere Martyres; atque hoc certum argumentum eſſe virtutis & potentiæ, quæ eſt in prophetico illorum ſpiritu. Cæterum iſtud (vt videtur) à veritate alieniſſimum eſt: etenim nõ pauci aliarum hæreſum propugnatores permultos venditant ſe habere Martyres; non tamen propterea illis conſentiemus; neq; illos veritatem penes ſe habere, fatebimur. Qui primi ex Marcionis hæreſi Marcionitæ vocati ſunt, per multis ſe Chriſti martyribus abundare prædicant: ſed tamen Chriſtum ipſum (vti veritas poſtulat) minimè confitentur. hæc ille apud Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 15. Porrò ijdem aduerſus quos ſcribit, Cataphrygæ, quò maiorem martyrum numerum coagmentarent, quaſi ex Paracleto iactabant, non eſſe fugiendum tempore ingruentis perſecutionis, vt habes non tantùm expreſſum, ſed & defenſum à Tertulliano, dum & ipſe ijſdem mali ſpiritus agitaretur furoribus, eo libro, cuius eſt titulus, De fuga in perſecutione. Cæterùm quales fuerint eiuſmodi nebulones, qui martyrij gloriam venabantur, ſatis ſit in præſentiarũ in exemplum adducere Alexandrum pſeudomartyrem, de quo Apollonius clarus inter antiquos ſcriptores eccleſiaſticos, hæc ſcribit apud Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 17. Vt non de pluribus verba faciamus, dicat nobis ipſa prophetiſſa de Alexandri facinoribus, qui ſe Martyrem prædicat, & quem ipſa conuiuio excepit familiariter. quem etiam alij complures adorant, cuius latrocinia & alia flagitiorum genera, pro quibus debitas pœnas perſoluerit, nihil noſtra intereſt commemorare, præſertim cùm in ipſas tabulas publicas ſatis accuratè relata ſint. &c. proſequitur ſcelerum eius longiorem hiſtoriam. Eiuſmodi erant & pſeudomartyres Nouatiani, in

quos

quos ſæpè Cyprianus inuehitur. Quid memorem Enphemitas hæreticos, qui ob multitudinem ſuorum pſeudomartyrum, Martyrianos ſeipſos cognominarunt? agit de his Epiphan. in panar. hæreſ. 80. Norunt omnes & Donatiſtas, quibus etſi, tempore pacis Eccleſię deficeret perſecutor, adeò inſani martyrij gloria capti erant, vt ſpontanea deligerent præcipitia, vel mille modis aliunde ex induſtria neces voluntarias comparatas oppeterẽt, de quibus Optatus Mileuitanus, Auguſtinus ſæpiſſimè, ac etiã Theodoretus ſcripſerunt. Habuerunt & Ariani pſeudomartyres, inter quos excelluit execrandus ille carnifex Georgius pſeudoepiſcopus Alexandrinus, de quo ſcribit Epiphan. in panar. hęreſ. 76. contra Anomæos. nec hiſce monſtris caruere Priſcillianiſtæ. at omnes recenſere, longum nimis eſſet. Sed diſſimulare non poſſumus dicere de hæreticis noſtrorum temporũ, qui (proh dolor) apoſtatarũ, ſacrilegorũ, ſicariorũ, flagitioſorum, turpiſſimorũ, ac deniq; omnibus ſordibus inquinatorũ hominũ catalogũ texentes, & ipſi pſeudomartyrologia cõſcripſere, Augiæ planè ſtabulũ. Sed quid mirum? habent veſpę ſicut & apes, fauos ſuos, etſi in cellularũ conſtructione illas omnino imitari videãtur, tamen nõ ſicut illę in vnam eandemq; domum conueniunt, carent enim aluearío, quia neſciunt vnitatem; nec inſuper mel, quod illuc inferant, habent; ac licet fauum ſummo labore confecerint; cellulas cellulis intexendo, tamen inanis, aridus, ac melle vacuus ſemper eſſe conſpicitur. Porrò fauus mellis in Eccleſiæ alueario tantummodo reperitur, quem vnà cum parte piſcis aſſi poſt reſurrectionem Chriſto obtulerunt Apoſtoli, de quo & ſcriptum eſt in cant. c. 4. Comedi fauum cum melle meo: quem & à ſanctis Martyribus in perſecutorum rabie coagmentandum (quod habet Iud. c. 14.) fauus ille mellis ex ore leonis à Samſone depromptus, typicè præmonſtrauit. Sic etenim fauus Eccleſiæ eſt melle plenus, vt ſcateat, ſic ſacris charismatibus affluens ac redundans, vt effluat. Audi quid vertex ille theologorum S. Gregorius Nazianzenus de catholicę Eccleſiæ Martyribus dicat, ſcribens in Iulianum apoſtatam: Ab his dæmones pelluntur, & morbi curantur, quorum apparitiones & prædictiones, quorum vel ſola corpora idem poſſunt, quod animæ, ſiue manibus contrectentur, ſiue honorentur, quorum vel ſolæ ſanguinis guttæ, atq; exigua paſſionis ſigna idem poſſunt, quod corpora. hæc ille in Iul. orat. 1. ſed eodem argumento hæc locupletius in Cygneis carm. dum ait: Orbem igitur hunc penè totum, inſtar ſyderum ſerenis ſplendoribus, ſublimibus thronis, doctrinis, cœtibus, concurſibus integrarum familiarum, hymnis conuenientibus colluſtrant hi, qui iugulati, Chriſti glorioſi ſunt victores. eſtq; adeò frequens horum luctæ certaminumq; veneratio, vt exiguus puluis, aut reliquiæ veterum oſſium, totius ad honorem ſufficiat; & nonnullorum ſaltem appellationem reliquiarum omnem expertem ſcio locis certis inditam eſſe pro toto Martyre, quæ tamen eandem vim obtinuerit. ò rem prodigioſam? ſalutem affert ſola recordatio. quid ſi commemorem morborum, malorumq; dęmonum purgationem incredibilem à ſepulchris profectam, quæ meruerunt aliquando recipere, ſpirituum illorum incurſionibus reſiſtentia? talia ſunt meorum athletarum miracula. hæc Greg. vbi ſupra de ſummiſſ. animi, caſtitate, & temp. edit. Leuencl. Magna ſunt hæc. ſed quòd ad reliquias ſpectat, maiora his addimus: vt non tantùm tenuis puluis ex oſſibus martyrum, capillus, vel pannus vilis, aliaq; tenuiora eorumdem Martyrum monumenta talia pręſtent; ſed etſi ſuper illorum ſepulchra flores, vel alia huiuſmodi admoueantur, tantam ex his quæ intus ſunt ſacræ reliquiæ, virtutem auriant, vt ad animarum, corporumq; ſalutem conſequendam, ac inſuper ad mortuos excitandos poteſtatem accipiant. eſt de his omnibus locuples teſtis S. Auguſtinus, qui de ciuit. Dei lib. 22. c. 8. alijsq; in locis hæc fuſius eſt proſequutus. Sed adhuc maiora his accipe. Puluis ipſe, qui ſitu ſepulchrũ obducit, vel circa ipſum iacens pedibus teritur, virtute Martyrum miracula ingentia edere conſueuit. quam ob cauſam Chriſtiani peregrinantes ad veneranda Martyrum ſepulchra, pro magno munere ſanctum illum colligere puluerem, vt magni pretij margaritas recondere, ſecum ferre, & ad conciliandam ſibi ſanctorum martyrũ gratiam domi aſſeruare conſueuerunt. habes de his egregium teſtimonium Gregorij Nyſſeni in orat. in laudem magni Martyris Theodori, in hunc modum dicentis: Si quis puluerem, quo conditorium, vbi Martyris corpus quieſcit, obſitum eſt, auferre permittat: pro munere puluis accipitur, atque tanquam res magni pretij condenda terra colligitur. &c. porrò quot quantaue miracula ex puluere è tumulis ſanctorum collecto Deus operari conſueuit, conſule eum, qui hæc eſt ſæpè expertus, fidum teſtem Gregorium Turonenſem lib. 2. de mirac. S. Mart. cap. 1. lib. 3. c. 12. lib. 4. c. 32. & 33. & ſeq. de glor. Mart. lib. 1. c. 62. & lib. 2. c. 24. 33. & 45. vbi admirãda reperies. Sed quod adhuc prędicta omnia ſuperare videtur: ipſum oleũ, quod nec ſepulchra Martyrum tangit, ſed circa vel deſuper ipſa in lampadibus ardet, eandem omnino, quæ ex ſacro Martyris corpore manare conſueuit, gratiam miraculorum nanciſci ſolitum: iam plurima de ea re edita tam apud Græcos, quam Latinos exempla declarant. Habes id in primis egregiè teſtatum à Theodoreto in hiſtoria ſanctorum Patrum, Theophilis appellata cap. 21. in Iacobo, vbi admiranda leges de lecytho olei ex lychnis ad Martyrum ſepulchra appenſis collecti, Venantius Fortunatus & ipſe, quam ex eodem oleo ſit gratiam conſecutus, egregiè carmine cecinit lib. 4. vit. S. Mart. in fine. cui & aſtipulatur Paulus diaconus de geſtis Longobard. lib. 2. c. 9. id generis complura narrat Gregorius Turonenſis, quæ ſuis temporibus acciderunt, vt lib. de gloria confeſ. c. 3. & 9. id ipſum de cera c. 10. & 69. alijsq; in locis. Hęc ſunt, quæ obiter, prædictorum occaſione, ex catholicæ Eccleſiæ fauis mella deprom-

pſimus

pſimus. Sed premant hæretici ſcilicet atque contorqueant veſparum ſuarum fauos aridos & inanes: non eſt quod vel ſaltem guttulam vnam diuinæ virtutis in operatione miraculorum elicere valeant: ad ſtabiliendam enim fidei veritatem eiuſmodi ſigna atque prodigia ex ſacris Martyrum reliquijs Deus oſtendi voluit, vt pluribus docet S. Auguſtinus de ciuit. Dei lib. 22. c. 9. & 10. à qua cùm illi ſemel exciderint, his carere neceſſe eſſe, quis dubitat? Ad hæc mox illi, ex diuina ſcriptura cõparata tergiuerſatione, vel potius honeſta fuga: Signa (inquiunt) nõ fidelibus, ſed infidelibus. Sic olim & Vigilantius, in quem Hieronymus: Nolo (ait) mihi dicas, ſigna infidelium ſunt: ſed reſponde: quomodo in viliſſimo puluere & fauilla neſcio qua tanta ſit ſignorum virtutumq; pręſentia. Sentio, infœliciſſime mortalium, quid doleas, quid timeas ſpiritus eſt immundus, qui hęc te cogit ſcribere, ſępe hoc viliſſimo tortus eſt puluere. hæc ille, & alia plera id generis. Eſto, ſigna ſint infideliũ, quales nos eſſe iactatis: certè nobis illa debentur, qui falſis dogmatibus veſtris non credentes, adeò aduerſamur, veſtrosq; pſeudomartyres execramur. exhibeantur ab illis illa diuina miracula, quæ olim à ſanctis Martyribus, Gentilibus non credentibus, deteſtantibus, ac perſequentibus, vt crederent, benedicerent, atq; adorarent ſunt exhibita. Si tantopere conamini, vt vobis aſſentiamur: vel vnum ſaltem ex tanta pſeudomartyrum turba diuinum miraculum editum demonſtrate. Sed quid? nunquid colligere poterunt ex ſpinis vuas, aut de tribulis ficus? certè ex ſententia Domini, non poteſt arbor mala bonos fructus facere. Sed habent non tantùm quod de ſuis ſic excuſent, ſed & de noſtris accuſent. cùm etenim ex ſanctis Martyribus prodimus certa fide teſtata miracula; quid ad hoc illi, niſi quę ipſorum patriarchæ dixerunt in Chriſtum Dominum Scribæ & Phariſęi: In beelzebub principe dęmoniorum eijcit dæmonia? vt habet Matth. 9. Marc. 3. & Luc. 11. hæc eadem olim (vt auctor eſt S. Hieronymus in Vigilant.) impius Porphyrius, Iulianus apoſtata in Chriſtianos, hæc Eunomius hęreſiarcha, Vigilantius, Euſtatius Sebaſtenus, & Claudius Taurinenſis in catholicos, hęc deniq; noſtrorum temporum Agiomachi, feces hæreticorum vnà cum prædictis effutiunt. ſed ago gratias Chriſto meo, qui has & ipſe calumnias paſſus, pro ſe ſuiſq; Martyribus in ſacro Euãgelio apud Marcum c. 3. & Lucam c. 11. luculentam defenſionem inſtituere, & ad curandam tantam mentis inſaniam pręſentaneum antidotum pręparare dignatus eſt, quo vtinam miſelli iſti vterentur, vt aliquando tandem, licet ſerò, ſed ſeriò reſipiſcerent. Verùm de his ſatis, ac fortaſſe pluſquam inſtituti ratio patiatur: cùm non ſit meum conſilium in præſentiarum de dogmatibus diſputare: id etenim cùm præſtiterint complures diſertiſſimi viri, tum præſertim R. D. Alanus Copus Anglicanæ Eccleſiæ ornamentum in hoc ſcribendi genere magna cũ laude verſatus eſt, qui aduerſus huiuſcemodi Pſeudomartyrologos, piè admodum, diſertè valde, ac luculenter noſtris temporibus ſcripſit.

EXPLI-

EXPLICATIO EORVM, QVAE IN MARTYROLOGIO ROMANO AD PRONVNCIATIONEM LVNÆ PERTINENT.

IN hoc Martyrologio litteræ, quæ otdinatim ſupra Sanctorum hiſtorias ſunt diſpoſitæ, indicant ſingulis diebus totius anni, quota Luna ſit pronuncianda, ſuntq́. numero 30. quot nimirum ſunt Epactæ, ex quibus cyclus Epactarum compoſitus eſt; quarum hæc eſt ſignificatio. Littera a, ſignificat Epactam j, b, Epactam ij, c, Epactam iij, d, Epactam iiij. & ſic deinceps aliæ litteræ alias Epactas ſignificāt; vt in appoſita tabella perſpicuum eſt, in qua ſingulis Epactarum numeris ſingulæ quoque litteræ reſpondent, modo maiuſculæ, & modo minuſculæ.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l
j	ij	iij	iiij	v	vj	vij	viij	ix	x	xj
m	n	p	q	r	ſ	t	u	A	B	
xij	xiij	xiiij	xv	xvj	xvij	xviij	xix	xx	xxj	
C	D	E	F	f	G	H	M	N	P	
xxij	xxiij	xxiiij	xxv	25	xxvj	xxvij	xxviij	xxix	*	

Vltima tamen Epacta non eſt ſignata numero arithmetico, ſed hac nota * cui reſpondet littera P. maiuſcula. Subſtituuntur autem huiuſmodi triginta litteræ in locum 30. numerorum Epactarum, ſecundum antiquam Eccleſiæ conſuetudinem, quæ loco Aureorum numerorum litteras ponebat, ne forte in Luna pronuncianda fiat error, & confuſio inter numeros cycli Epactarum, & numetos deſignantes, quot dies habeat Luna. Cęterum quamuis Martyrologium ſit conſtructum ex triginta litteris ſignificantibus triginta numeros cycli Epactarum; ad inueniendum tamen Lunæ coniunctiones, &

Tabella litterarum Martyrologii reſpondentium Aureis numeris & Epactis ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. detractis prius decem diebus, vſque ad finem anni 1699.

Aur.num.	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Epactæ.	xxvj	vij	xviij	xxix	x	xxj	ij	xiij	xxiiij	v
Litt.Mart.	G	g	t	N	k	B	b	n	E	e
Aur.num.	16	17	18	19	1	2	3	4	5	
Epactæ.	xvj	xxvij	viij	xix	j	xij	xxiij	iiij	xv	
Litt.Mart.	r	H	h	u	a	m	D	d	q	

dies Lunares, non vtimur omnibus triginta, ſed tantum decem & nouem adhibemus, quot nimirum ſunt Aurei numeri, per quos huiuſmodi triginta litteræ & Epactæ æquantur, progrediunturq́ue; & in quorum locum, ad oſtendendum quota ſit Luna, nouemdecim Epactæ ſuccedunt, quemadmodum in propoſita tabella apparet, in qua decem & nouem Aureis numeris reſpondent totidem Epactæ & litteræ, quæ ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. (detractis prius decem diebus) vſq; ad annum 1699. incluſiuè, pro quo tempore tabella hæc compoſita eſt, aſſumendæ ſunt, donec ad aliud

tempus

tempus perueniatur, in quo alia tabella accipienda erit, in qua eiſdem decem & nouem Aureis numeris aliæ Epactæ & litteræ reſpondebunt. Diuerſis enim modis inuicē diſponuntur & coniugantur Aurei numeri cum Epactis & litteris Martyrologij, prout Solaris & Lunaris anni magnitudo expoſcit, vt in libro nouæ rationis reſtituendi Kalendarij Romani explicatur; atque exemplum habes in ſequentibus duabus tabellis, quarum prioris vſus incipit ab anno 1700. incluſiue, duratque vſque ad finem anni 1899. Poſterior autem vſum habet ab anno 1900. incluſiue, vſque ad finem anni 2199. Reliquæ vero litteræ, quæ in margine exteriore Martyrologij recta deſcendunt, ſunt litteræ Dominicales, quibus hebdomadæ, dies Dominicæ, atque hebdomadarum feriæ denotātur. Numeri item, qui prope litteras Dominicales antiquis numerorum notis ſunt deſcripti, ſpectant ad cyclum Epactarum, e regione quorum ſemper inuenies ſingulis diebus totius anni Lunę coniunctionem, ſeu Lunam primam ſub littera ipſius Epactæ ſignificatiua. In margine deniq; interiore dies menſium vulgaribus numerorum notis ſunt expreſſi.

Tabella litterarum Martyrologij reſpondentium Aureis numeris & Epactis ab anno 1700. incluſiue, vſque ad finem anni 1899.

Aur.num.	10	11	12	13	14	15	16
Epactæ.	ix	xx	j	xij	xxiij	iiij	xv
Litt.Mart.	i	A	a	m	D	d	q
Aur.num.	17	18	19	1	2	3	4
Epactæ.	xxvj	vij	xviij	*	xj	xxij	iij
Litt.Mart.	G	g	t	P	l	C	c
Aur.num.	5	6	7	8	9		
Epactæ.	xiiij	xxv	vj	xvij	xxviij		
Litt.Mart.	P	F	f	ſ	M		

Tabella litterarum Martyrologij reſpondentium Aureis numeris & Epactis ab anno 1900. vſque ad finem anni 2199.

Aur.num.	1	2	3	4	5	6	7
Epactæ.	xxix	x	xxj	ij	xiij	xxiiij	v
Litt.Mart.	N	k	B	b	n	E	e

Aur.num.	8	9	10	11	12	13
Epactæ.	xvj	xxvij	viij	xix	*	xj
Litt.Mart.	r	H	h	u	P	l
Aur.num.	14	15	16	17	18	19
Epactæ.	xxij	iij	xiiij	25	vj	xvij
Litt.Mart.	C	c	P	F	f	ſ

Ad pronunciandum itaque, quota ſit Luna, ſumendus eſt primum Aureus numerus anni currentis in ſuperiori ordine proximæ tabellæ, vel Epacta currens in medio ordine tabellæ: deinde littera, quæ in tertio & inferiori ordine eiuſdem tabellæ illi Aureo numero vel Epactæ reſpondet. Hæc enim littera per numerum, qui in Martyrologio ſub ea reperitur, oſtendet quota Luna ſit pronuncianda ſingulis diebus totius anni currentis.

Exemplum. Anno correctionis 1582. Aureus numerus currens eſt 6. & Epacta xxvj. ſub quo Aureo numero, vel Epacta in ſupraſcripta tabella inueniēs litteram G. maiuſculam. Hæc ergo ab Idibus octobris, detractis prius decem diebus, indicabit quot dierum ſit pronuncianda Luna in Martyrologio Romano ſingulis diebus vſq; ad vltimam diem Decembris prædicti anni correctionis 1582.

Item

Item anno 1583.iam emendato tam Aureus numerus, quàm Epacta erit vij. ſub quo Aureo numero, vel Epacta in eadem tabella reperitur littera g.minuſcula, quæ toto; eo anno oſtendet in prædicto Martyrologio, quota ſit Luna pronuncianda. Ita vides Lunam primo die Ianuarij pronunciandam eſſe octauam,ſecundo die nonam,tertio decimam, &c.Lunam autem eſſe primam nono kalendas Februarij,hoc eſt,die 24.Ianuarij,& ita de ceteris.

Quemadmodum autem ſingulis annis mutatur Aureus numerus & Epacta in Kalendis Ianuarij, ita etiam cum Aureo numero & Epacta mutatur littera Martyrologij: Vt quemadmodũ anno 1587. Aureus numerus eſt 11.& Epacta xxj. anno vero 1588. in Kalendis Ianuarij Aureus numerus eſt 12. & Epacta ij. Ita quoque anno 1587.littera Martyrologij eſt B.maiuſc.reſpondens Aureo numero 11. & Epactæ xxj. Anno vero 1588. in Kalendis Ianuarij aſſumenda eſt littera Martyrologij b, minuſc. reſpondens Aureo numero 12.& Epactæ ij. adeo vt vltima die Decembris anni 1587. pronuncietur Luna ſecunda ſub littera B, maiuſcula: in Kalendis vero Ianuarij ſequentis anni 1588. dicatur Luna tertia ſub littera b,minuſc.

Notandum autem eſt,in anno, quo currit Aureus numerus 1. Lunam in Kalendis Ianuarij ſemper pronunciandam eſſe vna die minorem,quàm in Martyrologio adnotatur, & ſic deinceps in alijs diebus vſque ad finem illius Lunationis tantum. Exemplum. Anno Domini 1595. tam Aureus numerus,quàm Epacta erit xix.littera vero Martyrologij eo anno currens erit u. ſub qua pronnnciabis pridie Kalendas Ianuarij,ſiue vltima die Decembris,Lunam trigeſimam: poſtridie vero in Kalendis Ianuarij anni 1596.in quo curret tam Aureus numerus, quàm Epacta j. pronunciabis Lunam primam ſub littera A, maiuſcula; quamuis ſub ea inuenias annotatam Lunam ſecundam: & ita proſequeris quotidie pronunciando Lunam vna die minorem,quouſq; peruenias ad finem illius Lunationis, hoc eſt,vſque ad quartum kalendas Februarij, à quo die excluſiue vſque ad finem illius anni pronunciabis Lunam,vti ſub eadem littera annotatum inuenies.Itidem in futurum faciendum erit,quotieſcunque dicto Aureo numero 1.eadem,vel aliqua alia littera reſpondebit,excepta tamen littera P,maiuſc. ſub qua ſemper Luna pronuncianda eſt vt numerus indicat,quemadmodum & in alijs annis fieri ſolet, in quibus non currit Aureus numerus 1. ſed alij Aurei numeri: in his enim Luna pronuncianda eſt,vt indicat numerus ſub littera deſcriptus.

Vt autem intelligas,vnde præcedentes tres tabellæ depromptæ ſint, & qua arte aliæ conſtrui poſſint,addidimus ſequentem tabellam litterarum Martyrologij reſpondentium cyclo Epactarum perpetuam,vna cum tabula æquationis cycli Epactarum, ex qua cuiuſque anni Epacta, & littera Martyrologij reſpondens perpetuo inuenietur, hoc modo.

Tabella litterarum Martyrologij reſpondentium Cyclo Epactarum perpetua.

P	l	C	c	p	F f	t	ſ	M	i	
*	xj	xxij	iij	xiiij	xxv 25	vj	xvij	xxviij	ix	
A	a	m	D	d	q	G	g	t	N	k
xx	j	xij	xxiij	iiij	xv	xxvj	vij	xviij	xxix	x
B	b	n	E	c	r	H	h	u		
xxj	ij	xiij	xxiiij	v	xvj	xxvij	viij	xix		

Tabula æquationis Cycli Epactarum perpetui.

Anno Domini.		Anno Domini.		Anno Domini.	
N	1	D	1582	A	2200
p	320 Biſs.	D	1600 Biſs.	u	2300
p	500 Biſs.	C	1700	A	2400 Biſs.
a	800 Biſs.	C	1800	u	2500
b	1100 Biſs.	B	1900	t	2600
c	1400 Biſs.	B	2000 Biſs.	t	2700
Detractis x.diebus.		B	2100	t	2800 Biſs.

Anno Domini.		Anno Domini.		Anno Domini.	
ſ	2900	q	3600 Biſs.	l	4300
ſ	3000	p	3700	l	4400 Biſs.
r	3100	n	3800	k	4500
r	3200 Biſs.	n	3900	k	4600
r	3300	n	4000 Biſs.	i	4700
q	3400	m	4100	i	4800 Biſs.
p	3500	l	4200	i	4900

Quæratur in tabula æqnatiunis annus propoſitus, vel,ſi is io tabula non inuenitur,annus proxime minor,noteturque littera alphabeti ſiue maiuſcula,ſiue minuſcula ad ſiniſtram ipſius collocata: inueſtigetur quoque Aureus oumerus propoſiti anni. Deinde in tabella litterarum Martyrologij perpetua ſimilis littera ootetur,& cellulæ quæ ab illa littera incluſiue tertia eſt verſus ſiniſtram,Aureus numerus 1. tribuatur, & ſequenti cellulæ ad dexteram ſubſequens Aureus numerus 2. & ita deinceps, dunec ad Aureum numerum propoſiti anni peruenıatur, redeundo ad principium tabellæ, quando eam percurreris; computatis quoq; duabus litteris F, f,quarum vna maiuſcula,& altera miuuſcula,& ſub quibus Epacta xxv. huius generis numeri, & 25. huius notæ collocatur, pro vna cellula. His eoim rite peractis,ſtatim in cellula, in quam propoſiti anni Aureus numerus cadit, Epacta & littera Martyrologij illius anni reperietur. Vnum tamen diligenter obſeruandum eſt, nimirum vt quando Aureus numerus anni propoſiti maior fuerit,quàm 11. oempe vnus ex poſterioribus octo Aureis numeris a 12. vſque ad 19. cecideritq́; in cellulam ltiterarum F, f, quarum prior maiuſcula eſt, & poſteriot miouſcula, ſumatur Epacta 25. huius notæ,& reſpondens littera f, minuſcula; Epacta vero xxv. antiquæ notæ, & littera F, maiuſcula, ſi in eandem cellulam aliquis ex prioribus vndecim Aureis numeris ab 1. vſque ad 11. qui omnes minores ſunt quàm 12. ceciderit.

Exemplorum appoſitione res planior fiet. Anno Domini 1582. qui eſt annus correctionis, reſpõdet in tabula æquationis littera D, maiuſcula,eſtq́ue Aureus oumerus 6. St igitur in tabella litterarum Martyrologij perpetua tribuas cellulæ litteræ a, minuſculę,quæ tertia eſt a cellula litteræ D,maiuſculæ, Aureum numerum 1. & ſequenti cellulæ ad dexteram Aureum numerum 2.& ita deiuceps,cadet Aureus numetus 6. anni 1582. in cellulam Epactæ xxvj. & litteræ G, maiuſculæ, Epacta igitur xxvj. in Kaleodario Nouilunia eu anno, & littera G, maiuſcula, in Martyrologio ætatem Lunæ indicabit. Item anno 1911. reſpondet in tabula æquationis prope annum proxime minorem 1900. littera B, maiuſcula, eſtq́ue Aureus numerus 12. Quare ſi in tabella litterarum Martyrologij perpetua Aureus numerus 1. tribuatur cellulæ litteræ N, maiuſculæ,quæ terria eſt a cellula litteræ B, maiuſculę,& Aureus numerus 2. ſequenti cellulæ ad dexteram, & ita deinceps, cadet Aureus numerus 12. anni 1911. in primam cellulam tabellæ, cum Aureus numerus 11. cadat in vltimam, ac proinde ad priocipium tabellæ redeundum ſit. Erit ergo tunc Epacta ✶ & littera Martyrologij P, maiuſcula. Rurſus anno 1715. in tabula æquationis reſpoudet littera maiuſcula C, eſtq́ue Aureus numerus 6. Tribuendo ergo Aureum numerum 1.cellulæ litteræ P, maiuſculæ,quæ tertia eſt a cellula litteræ C, maiuſculæ,in tabella litterarum Martyrologij perpetua, & Aureum numerum 2. ſequenti cellulæ ad dexteram, & ſic deinceps,cadet Aureus numerus 6.anni propoſiti 1715. in ſextam cellulam. Quare, cum Aureus numerus 6.minur ſit, quàm 12. erit tunc Epacta huius generis numeri xxv. & littera Martyrologij F, maiuſcula. Præterea anno 1916. reſpoodet to tabula æquationis littera B, maiuſcula, eſtq́ue Aureus numerus 17. Quocirca ſi Aureus uumetus 1. detur cellulæ litteræ N, maiuſculæ, quæ tertia eſt a cellula litteræ B, maiuſculæ,in tabella perpetua litterarum Martyrologij, & Aureus numerus 2.cellulæ ſequenti ad dexteram,& ita deinceps, redeundo ad principium tabellæ cum Aureo numero 12. cadet Aureus numerus 17. anni 1916. in ſextam cellulam. Cum ergo Aureus oumerus 17. maior ſit quàm 11.erit eo anno Epacta 25. huius notæ,& littera Martyrologij f, miouſc. Poſtremo anno 4218. reſpondet in tabula æquationis littera l, eſtq́; Aureus numerus 1. Quamobrem ſi tribuamus Aureum numerum 1. cellulæ litteræ u, in tabella perpetua litterarum Martyrologij, quæ tertia eſt a cellula litteræ l, verſus ſiniſtram,inuenietur Epacta anni 4218. propoſiti xix. & littera Martyrologij u, atq; eodem modo Epactam & litterã Martyrologij cuiuſlibet anni inuenies in perpetuum,ſi tabula æquationis exteodatur vſq; ad annum propoſitum.

Id autem,quod dictum eſt, currente Epacta xxv. cum Aureo numero maiore, quàm 11.accipiendam eſſe Epactam 25. hoc numeri genere expreſſam, & litteram f, minuſculam, ita iotelligendum eſt,vt tunc ad pronunciandam Lunam in diebus menſium accipiatur littera f, minuſcula prope litte-

ram

ram F, maiuſculam, non autem illa, quæ inter litteras e, & g, minuſculas collocata eſt. Atque hoc diligenter memoriæ mandetur.

Conſtructionem tam tabellæ litterarum Martyrologij perpetuæ, quàm tabulæ æquationis, quia breuiter explicari nequit, & litteræ Alphabeti, quæ etiam ſunt litteræ Martyrologij, deſumuntur ex tabula cycli Epactarum expanſa, dedita opera in librum nouæ rationis reſtituendi Kalendarij Romani reijcimus, vbi tabula illa expanſa Epactarum continetur.

Ex his facile quis tabellam componere poterit ſimilem tribus ſuperioribus, ſi velit, in qua nimirũ contineantur Aurei numeri, Epactæ, & litteræ Martyrologij certis quibuſdam annis inſeruientes. Vt quoniam vſus tertiæ tabellæ extenditur vſque ad annum 2200. excluſiue, ſi quis aliam condere velit, cuius vſus incipiat ab anno 2200. quærenda erit Epacta & littera Martyrologij, vt iam docuimus, anni 2200. Nam ſi omnes Aurei numeri diſponantur ordine, initio facto ab Aureo numero anni 2200. qui eſt 16. & ſub Aureo numero dicti anni collocetur Epacta eiuſdem anni, & littera Martyrologij inuenta, nempe xiij. & n, minuſcula: deinde reliquæ Epactæ ordine ſub alijs Aureis numeris progrediantur per continuam additionem numeri 11. ad præcedẽtem Epactam, ita tamen, vt Epactæ ſub Aureo numero 19. addantur 12. non autem 11. denique ſi Epactis reſpondentes litteræ Martyrologij ſupponantur, prout in prima tabella huius canonis, vel certe in tabella perpetua litterarum Martyrologij ſunt deſcriptæ, compoſita erit tabella Aureorum numerorum, Epactarum, & litterarũ Martyrologij, cuius vſus incipiet ab anno 2200. durabitq; vſque ad finem anni 2299. quandoquidem anno 2300. alia tabella condenda eſt, cum illi anno in tabula æquationis alia littera reſpondeat, nempe u, Exempli gratia. Anno dicto 2200. reſpondet in tabula æquationis littera A, maiuſcula, eſtque Aureus numerus 16. Si igitur tribuatur Aureus numerus 1. cellulæ litteræ M, maiuſculæ, quæ tertia eſt a cellula litteræ A, maiuſc. in tabella litterarum Martyrologij perpetua, & Aureus numerus 2. ſequenti cellulæ ad dexteram, &c. cadet Aureus numerus 16. propoſiti anni in cellulam Epactæ xiij. & litteræ n, minuſculæ, a quibus tabella initium ſumet, progredieturq; hoc modo.

Tabella litterarum Martyrologij reſpondentium Aureis numeris & Epactis ab anno 2200. incluſiue, vſque ad finem anni 2299.

Aur.num.	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6
Epactæ.	xiij	xxiiij	v	xvj	xxviij	ix	xx	j	xij	xxiij
Litt. Mart.	n	E	e	t	M	i	A	a	m	D

Aur.num.	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Epactæ.	iiij	xv	xxvj	vij	xviij	xxix	x	xxj	ij
Litt. Mart.	d	q	G	g	t	N	k	B	b

Verum eædem hæ Epactæ, & litteræ Martyrologij facilius ex tabella perpetua litterarum Martyrologij extrahentur. Cum enim Aureus numerus 3. tribuatur cellulæ litteræ A, maiuſculæ, & Aureus numerus 4. ſequenti cellulæ ad dexteram, &c. Aureus autem numerus 2. detur cellulæ illi, quæ cellulam litteræ A, ad ſiniſtram præcedit, & Aureus numerus 1. alteri cellulæ præcedenti, ſcribendæ erũt Epactæ & litteræ Martyrologij ſub Aureis numeris huius tabellæ temporariæ, quemadmodum in tabella illa perpetua litterarum Martyrologij Aureis numeris reſpondent, vt in exemplo factũ eſſe cernis. Hinc facile etiam apparet, qua ratione ſuperiores tres tabellæ temporariæ ſint conſtructę. Porro faciliores adhuc vias inueniendæ tam Epactæ, quàm litterę Martyrologij quolibet anno, reperies in libro nouæ rationis reſtituendi Kalendarij Romani, quarum vna ex tabula Epactarum expanſa, duæ vero alię ex rota mobili deſumuntur: quas, quoniam maius ſpatium expoſcunt, & non tam facile imprimi poſſunt, conſulto hic omittimus.

Ceterum quotieſcumque poſt aliquam tabellam litterarum Martyrologij reſpondentium Aureis numeris & Epactis alia ſubſequens aſſumitur, prout litteræ in tabula æquationis indicabunt, pronunciabitur Luna in kalendis Ianuarij eadem quæ vltimo die Decembris pręteriti. Quoniam enim tunc Aureis numeris reſpondent Epactæ vna vnitate minores, quàm in præcedenti tabella, fit, vt Nouilunia in Kalendario contingant vno die tardius, quàm ante. Quare mirum non eſt, quòd in Kalendis Ianuarij eadem Luna pronuncietur, quæ vltimo die Decembris præteriti, vt fiat quaſi ſtatus Lunæ: quia hac ratione poſtponentur omnia Nouilunia in Kalendario vno die, vt æquatio Lunæ exigit. Exẽplum. Anno 1699. in quo vſum habet adhuc prima tabella litterarum Martyrologij, eſt Aureus nu-

merus 9. ac propterea Epacta xxix. & littera Martyrologij N, maiuſcula, ſub qua vltimo die Decembris inuenietur Luna eſſe decima. Deinde anno ſequenti 1700. aſſumitur ſequens tabella, eſtq; Aureus numerus 10. ac propterea Epacta ix. & littera Martyrologij i, ſub qua in kalendis Ianuarij reperietur Luna iterum eſſe decima, quemadmodũ vltimo die Decembris inuenta fuit: quia tunc propter ęquationem Lunæ fit Nouilunium die 22. Ianuarij, vbi ponitur Epacta ix. cum alioquin fieri debuiſſet, ſi æquatio Lunę non fuiſſet facta, die 21. Ianuarij, vbi ponitur Epacta x. quę ſequi debuiſſet Epactam xxix. pręcedentis anni 1699. cum additis 11. ad 29. fiant 40. a quibus ſi reijciantur 30. remanent x. pro Epacta ſequentis anni 1700. quæ tamen propter Lunę ęquationem relinquitur, & aſſumitur Epacta ix. vna vnitate minor. Rurſus anno 1899. in quo vſum adhuc habet ſecunda tabella litterarum Martyrologij, eſt Aureus numerus 19. ac propterea Epacta xviij. & littera Martyrologij t, ſub qua vltimo die Decembris reperietur Luna eſſe vigeſimanona. Deinde anno ſequenti 1900. aſſumitur ſequens tabella, eſtq; Aureus numerus 1. ac proinde Epacta xxix. & littera Martyrologij N, maiuſcula, ſub qua in kalendis Ianuarij inuenietur Luna eſſe trigeſima. Sed quoniam, vt ſupra diximus, quando Aureus numerus currit 1. pronuncianda eſt Luna in Ianuario vna die minor, quàm annotatum eſt, vſque ad proximum Nouilunium, pronunciabitur tunc Luna iterum vigeſimanona, quemadmodum vltimo die Decembris.

Quando vero poſt aliquam tabellam litterarum Martyrologij reſpondentium Aureis numeris & Epactis, iterum proxime antecedens tabella aſſumitur, quando nimirum in tabula æquationis ea littera reaſſumitur, quæ in præcedenti centeſimo poſita fuerat, pronunciabitur Luna in Kalendis Ianuarij duobus diebus maior, quàm vltimo die Decembris præteriti. Quoniam enim tunc Aureis numeris reſpondent Epactæ vna vnitate maiores, quàm prius, cum nondum æquatione indigeret Luna, fit, vt Nouilunia in kalendario contingant vno die citius, quàm ante. Quare mirum non eſt, quòd in Kalendis Ianuarij Luna pronuncietur duobus diebus maior, quàm vltimo die Decembris præteriti, vt fiat quaſi ſaltus Lunæ: quia hac ratione omnia Nouilunia in kalendario anteuertẽt ſedes ſuas vno die, vt æquatio Lunæ poſtular. Exemplum. Anno 2399. reſpondet in tabula æquationis littera u, eſtque Aureus numerus 6. Epacta xxij. & littera Martyrologij C, maiuſcula, ſub qua vltimo die Decembris deprehendetur Luna eſſe tertia. Deinde anno ſequenti 2400. reſpondet in tabula æquationis alia littera, nempe A, maiuſcula, eadem quæ reſpondebat centeſimo 2200. ante centeſimum 2300. eſtque Aureus numerus 7. Epacta iiij. & littera Martyrologij d, minuſcula, ſub qua in kalendis Ianuarij reperietur Luna eſſe quinta, nimirum duobus diebus maior, quàm vltimo die Decembris: quia tunc propter æquationem Lunæ fit Nouilunium die 27. Ianuarij, vbi ponitur Epacta iiij. cũ alioquin fieri debuiſſet, ſi æquatio Lunæ non eſſet adhibita, die 28. Ianuarij, vbi ponitur Epacta iij. quæ ſequi debuiſſet Epactam xxij. præcedentis anni 2399. cum additis 11. ad 22. fiant 33. a quibus ſi reijciantur 30. remanent iij. pro Epacta ſequentis anni 2400. quæ tamen propter æquationem Lunæ non aſſumitur, ſed in eius locum ſuccedit Epacta iiij. vna vnitate maior, vt dictum eſt.

F I N I S.

Tabella

Tabella temporaria litterarum Martyrologij.

Anni Domini.	Aur.num.	Epactæ.	Litt.Mart.
1584	8	xviij	t
1585	9	xxix	N
1586	10	x	k
1587	11	xxj	B
1588	12	ij	b
1589	13	xiij	n
1590	14	xxiiij	E
1591	15	v	e
1592	16	xvj	r
1593	17	xxvij	H
1594	18	viij	h
1595	19	xix	u
1596	1	j	a
1597	2	xij	m
1598	3	xxiij	D
1599	4	iiij	d
1600	5	xv	q
1601	6	xxvj	G
1602	7	vij	g
1603	8	xviij	t
1604	9	xxix	N
1605	10	x	k
1606	11	xxj	B
1607	12	ij	b
1608	13	xiij	n
1609	14	xxiiij	E
1610	15	v	e
1611	16	xvj	r
1612	17	xxvij	H
1613	18	viij	h
1614	19	xix	u
1615	1	j	a
1616	2	xij	m
1617	3	xxiij	D
1618	4	iiij	d

Tabella temporaria litterarum Martyrologij.

Anni Domini.	Aur.num.	Epactæ.	Litt.Mart.
1619	5	xv	q
1620	6	xxvj	G
1621	7	vij	g
1622	8	xviij	t
1623	9	xxix	N
1624	10	x	k
1625	11	xxj	B
1626	12	ij	b
1627	13	xiij	n
1628	14	xxiiij	E
1629	15	v	e
1630	16	xvj	r
1631	17	xxvij	H
1632	18	viij	h
1633	19	xix	u
1634	1	j	a
1635	2	xij	m
1636	3.	xxiij	D
1637	4	iiij	d
1638	5	xv	q
1639	6	xxvj	G
1640	7	vij	g
1641	8	xviij	t
1642	9	xxix	N
1643	10	x	k
1644	11	xxj	B
1645	12	ij	b
1646	13	xiij	n
1647	14	xxiiij	E
1648	15	v	e
1649	16	xvj	r
1650	17	xxvij	H
1651	18	viij	h
1652	19	xix	u
1653	1	j	a

RVBRICÆ MARTYROLOGII.

LEctio Martyrologij recitatur quotidie in Choro ad Primam ante Verſ. Pretioſa. excepto triduo ante Paſcha, quibus diebus omittitur.

Legitur autem ſemper præcedenti die lectio illa, quæ memorias Sanctorum ſequentis diei continet, præponendo kalendas, nonas, vel idus, & quantitatem Lunæ eiuſdem ſequentis diei.

Lector non petit benedictionem, ſed abſolute incipit a kalendis, vt ſupra: qui etiam in fine leget lectionem breuem ad abſolutionem Capituli.

Feſta, de quibus eo die fit officium, ſemper primo loco ponuntur: quod etiam ſeruandum erit & in Feſtis mobilibus, quæ pronuncianda ſunt vt infra dicetur; & in Sanctis proprijs particularium Eccleſiarum in hoc Martyrologio non appoſitis, qui in ijs tantum Eccleſijs & locis, vbi præcipue memoria eorum celebris habetur, legi poterunt etiam primo loco, ſi de illis ibidem agatur officium: ſi vero non agatur, poſt Sanctos in hoc Martyrologio deſcriptos, ordine ſuo, videlicet Martyres poſt Martyres, Cõfeſſores poſt Confeſſores, & Virgines poſt Virgines.

In fine cuiuſlibet diei ſemper additur: Et alibi aliorum plurimorum ſanctorum Martyrum & Confeſſorum, atque ſanctarum Virginum. Et reſpondetur a Choro. Deo gratias.

Feſta mobilia cum ſingulis annis mutentur, non potuerunt in Martyrologio adſcribi; ſed hoc loco poſita ſunt, vt vnumquodque poſt kalendarum & Lunæ pronunciationem immediate præponatur lectioni Martyrologij illius diei, in qua eo anno celebrabitur, hoc modo.

Sabbato ante Dominicam Septuageſimæ.

Dominica Septuageſimæ, in qua deponitur canticum Domini. Alla.

Feria tertia poſt Dominicam Quinquageſimæ.

Dies Cinerum, & initium ieiunij ſacratiſſimæ Quadrageſimæ.

Sabbato ante Dominicam Palmarum.

Dominica Palmarum, quando Dominus noſter IESVS CHRISTVS iuxta Zachariæ prophetiam ſedens ſuper pullum aſinæ Hieroſolymam intrauit; cui turba cum ramis palmarum obuiam venit.

Feria quarta maioris hebdomadæ.

Cœna Dominica, quando CHRISTVS IESVS pridie quàm pro noſtra ſalute crucifigeretur, myſteria corporis & ſanguinis ſui diſcipulis tradidit celebranda.

In die ſancto Paſchæ, antequam legantur Kalendæ.

Hac die quam fecit Dominus, Solemnitas ſolemnitatum, & Paſcha noſtrum: Reſurrectio Saluatoris noſtri IESV CHRISTI ſecundum carnem.

Deinde pronunciantur Kalendæ, & Martyrologium ſequentis diei.

In Vigilia Aſcenſionis.

In Monte Oliueti Aſcenſio Domini noſtri IESV CHRISTI.

In Vigilia Pentecoſtes.

Dies Pentecoſtes, quando Spiritus ſanctus Hieroſolymis ſuper diſcipulos igneis linguis aduenit.

Sabbato infra Octauam Pentecoſtes.

Feſtum ſanctiſſimæ & indiuiduæ Trinitatis.

Feria quarta poſt Octauam Pentecoſtes.

Feſtum ſacratiſſimi Corporis Chriſti.

FINIS.

TYPOGRAPHVS LECTORI.

NIMIA *celeritate compulſi, amice Lector, quod erat noſtri officij, minus præſtare potuimus; vt has in Romanum Martyrologium Notationes omni prorſus mendo purgatas (vt par erat) ederemus. Præſtabimus hoc in ſecunda earum editione, in qua omne noſtrum ſtudium pollicemur. Tu rerum potius quàm verborum ſtudioſus his interdum fruere; & cùm inter legendum in aliquod mendum impegeris, quò inoffenſo pede pertranſeas, errata ac prætermiſſa ad calcem poſita conſule. Vale.*

MARTYROLOGIVM ROMANVM

Singulis anni diebus iuxta nouam Kalendarij rationem accommodatum.

IANVARIVS.

1 Kalendis [a] Ianuarij. Luna. A *

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1

CIRCVMCISIO [b] Domini noſtri IESV Chriſti, & Octaua Natiuitatis eiuſdem. Romæ ſancti Almachij [c] martyris, qui iubente Alipio Vrbis præfecto, cum diceret: Hodie Octauæ Dominici diei ſunt, ceſſate à ſuperſtitionibus idolorum, & à ſacrificijs pollutis; à gladiatoribus occiſus eſt. Ibidem via Appia coronę [d] ſanctorum Militum triginta martyrum ſub Diocletiano Imperatore. Item Romæ ſanctæ Martinæ [e] virginis, quæ ſub Alexandro [f] Imperatore diuerſis tormentorum generibus cruciata, tandem gladio martyrij palmam adepta eſt. Apud Spoletum ſancti Concordij preſbyteri [g] & martyris, temporibus Antonini [h] Imperatoris: qui primo fuſtibus cæſus, dehinc equuleo ſuſpenſus, ac poſtea in carcere maceratus, ibiq. angelica viſitatione conſolatus, demum gladio vitam finiuit. Eodem die ſancti Magni [i] martyris. Cæſareæ in Cappadocia depoſitio ſancti Baſilij [k] epiſcopi, cuius celebritas decimooctauo kalendas Iulij, qua die ordinatus fuit epiſcopus, potiſſimum recolitur. In Africa beati Fulgentij [l] eccleſiæ Ruſpenſis epiſcopi, qui tempore Vuandalicæ perſecutionis, ob catholicam fidem, eximiamq. doctrinam ab Arianis multa perpeſſus, & in Sardiniam relegatus; tandem ad propriam eccleſiam redire permiſſus, vita & verbo clarus, ſancto fine quieuit. In territorio Lugdunenſi, monaſterio Iurenſium, ſancti Eugendi [m] abbatis, cuius vita virtutibus & miraculis plena refulſit. Apud Siluiniacum ſancti Odilonis [n] abbatis Cluniacenſis, qui primus commemorationem omnium fidelium defunctorum prima die poſt feſtum omnium Sanctorum in ſuis monaſterijs fieri præcepit: quem ritum poſtea vniuerſalis Eccleſia recipiens comproba-

uit. Alexandriæ depoſitio ſanctæ Euphroſynæ ° virginis, quæ in monaſterio virtute abſtinentiæ, ac miraculis claruit.

¶ Et alibi aliorum plurimorum ſanctorum Martyrum & Confeſſorum, atq. ſanctarum Virginum. R. Deo gratias.

Sic ſemper terminatur lectio Martyrologij.

IANVARII 1.

a KALENDIS Ianuarij.] Dies hæc olim celeberrima fuit Romanis: nouis enim conſulibus magiſtratum ineuntibus, nouus etiam annus inchoabatur. Id etenim (vt omittam ſcriptores ethnicos) Chriſtiani etiam anthores teſtantur. extat de his in primis Valentiniani & Valentis Imperatorum reſcriptum l. 1. ne quid pub. lęt. C. Theod. & nouel. conſtit. Maioriani Imp. tit. 3. de ritu Imperij. idem Saluianus Maſſilienſis de vero iudicio & prouid. Dei lib. 6. Sidonius Apollinaris lib. 1. epiſt. 9. Caſſiodorus Variar. lib. 2. epiſt. 1. & lib. 6. epiſt. 1. itemq́; plures alij tradunt. ſiquidem Chriſtiani etiam acta publica nominibus conſulum perpetuæ memoriæ commendabant. Primus omnium (vt auctor eſt Beda de ratione temp. c. 45) Dionyſius cognomento Exiguus ſcribens Paſchales circulos, ab Incarnatione Domini noſtri Ieſu Chriſti maluit tempora numerare: qualis autem quantusve hic fuerit, Caſſiodorus illi æqualis lib. 1. inſtit. diuin. lect. pluribus docet. Porro ipſę Kalendę Ianuarij primitijs Chriſti Redemptoris noſtri ſanguinis conſacratæ, & multò præclariori purpura illuſtratę, nobis ſacroſanctæ ſunt redditæ. At verò ſicut huius diei celebrandi diuerſa fuit cauſa Gentilibus, ac Chriſtianis: ita & diuerſus atq; adeò contrarius fuit colendi modus vtriſque. vt enim illi multiplicatis victimis, auctis ſuperſtitionibus, indecoris corporis motibus choreas ducentes, dapium publicarum ingluuie, nefandis cruentiſq́; ſpectaculis fœdabant potiùs diem, quàm colebant: ſic iſti contrà ſumma illum ſanctitate ac puritate tranſigere ſtudebant: atque vt illorum ſuperarent impietates, & in Deum iniurias quodammodo vindicarent; propenſiori ſtudio, additis ieiuniis & litanijs, quibuſdam velut expiationis hoſtijs, diuinum offenſum numen placare ſatagebant. Vnde S. Ambroſ. de Kal. Ian. ſer. 11. edit. Rom. Tunc (inquit) nos ſimus ſobrij, atq; ieiuni, quò intelligant lætitiam ſuam noſtra abſtinentia condemnari &c. In quam etiam ſententiam hęc ait ſanctus Auguſtin. in pſal. 98. Per iſtos dies ad hoc ieiunamus, vt quando ipſi lætantur, nos pro illis gemamus. hęc ipſe. De ieiunio prętérea eius diei ab eccleſia olim celebrari ſolito agit Ordo Rom. c. 20. & Albinus Flac. de diuin. offic. c. 4. Litanias etiam eadem ex cauſa ea die celebrandas, ſanctos patres ſtatuiſſe, teſtatur ſecunda ſynodus Turonenſis can. 18. ne præterea ea die lætitię canticum caneretur Alleluia, vetuit ſynodus Toletana cap. 10. Perdurauit eiuſmodi religioſus ritus in eccleſia, quouſque Gentilium ſuperſtitio permanſit; qua demum abolita, de ea veluti triumphans ſancta Dei Eccleſia ſpirituali gaudio exultans (ſecundum illud propheticum Iſai. c. 61.) coronam pro cinere, oleum gaudii pro luctu, & pallium laudis pro ſpiritu mœroris accepit. At quoniam praui frutices, quamuis ſemel exciſi, iterum pullulare non deſinunt: vix credi poteſt, quantum laboris inſumpſerint ſancti patres, vt infauſtos palmites iterum exurgentes non tantùm verbi falce pręciderent, ſed & radicitus prorſus euellerent. Hinc illę ipſorum de Kalendis Ianuarii ad populum declamationes, vt in dicto S. Ambroſii ſer. 11. itemq́; S. Auguſtini, cuius ſermonis tantùm habetur fragmentum in edit. Louan. tom. 10. S. Maximi Taurinenſis, & S. Petri Chryſologi ſer. 155. qui & perbellè deſcribit turpes illos Gentilium ritus nondum planè ea ętate extinctos, quibus quales eſſent dii Gentium, ipſi cultores eorum, ſua ſponte facilè demonſtrarent. è Gręcis S. Ioannes Chryſoſtomus idipſum pręſtitit homilia in Kalendis habita, idemq́; homilia prima de Lazaro commendat auditorum pietatem, qui diem Kalendarum ſpiritualibus officiis tranſegiſſent, aitque: Heſternum diem, cùm eſſet feſtum ſatanæ, feciſtis feſtum ſpiritus &c. Nec tantùm patres pro concione; ſed, & in ſacris conciliis, ea die fieri ſolitas ſuperſtitiones, ſancitis ſanctis legibus, vetuerunt, vt in ſynodo Turoneſi. 2. c. 23. in Antiſiodoren. c. 1. quo pręſertim ſtrenę adhuc vſu retentæ, ſunt prohibitę, quas etiam à Tiberio Imperatore olim eſſe moderatas, ſcribit Suetonius. cap. 34. ac demum à Maioriano Imp. vetitas eſſe, nouella conſtit. de curialib. edita monſtrat. quę nam fuerint ſtrenæ, & cur ſic dictæ, declarat Feſtus verb. ſtrenę. ex Græcorum ſynodis Martinus Bracaren. collect. c. 73. recitat vetitum eſſe Chriſtianis, ea Kalendarum die, viridi lauro, vel aliis virentibus arborum ramis ornare domos ead. 26. q. 5. cap. non liceat iniquas. Romæ Gregorius tertius inueteratam in cęteris abuſionem tollendam curauit, eiuſq́; ſucceſſor Zacharias malæ arboris ramos uſque in Gallias propagatos Apoſtolica falce ſuccidit, ut apparet ex epiſtola S. Bonifacii epiſcopi Moguntini ſcripta ad

Zachariam

Zachariam Papam, aliaq; eiuſdem Pontificis ad eundem Bonifacium.eſt canon pœnitentialis.88.de obſeruātibus kalendas Ianuarij,vt annis tribus pœnitentiā agunt. Porrò non tantùm Ianuarij,ſed & Martij Kalendas ijſdem Gentilium ritibus labefactatas,Sexta ſynodus can.62.reſtituit,purgauitque.

b Circuncisio.] Duplex reperitur huius diei inſcriptio.Nam & Circūciſio Domini, & Natiuitatis Octaua dicitur. In antiquis man.ſcript. nonnunquàm titulo tantùm Octauę Natalis Domini prænotatus hic dies legitur: idq; & can. 1. de conſecr. diſt. 3. & homiliæ patrum eo die habitæ, ſua inſcriptione ſignificant. Sed cùm eodem die Circunciſio Domini noſtri præcipuè coleretur, inde factum eſt,vt etiam Circunciſionis Dominicæ nomine inſignitus reperiatur. In præfatione huius ſacri diei,quam legimus in Sacramentario S.Gregorij Papæ, hęc habentur: Per Chriſtum Dominum noſtrum, cuius hodie Circunciſionis diem & Natiuitatis Octauam celebrantes &c. ſic habet vetus codex Vaticanus, ſecundum quod vetuſtatis monumentū in huius diei inſcriptione primùm quidem Circuncisio,deinde Octaua poni uidetur: cùm alioqui hi,qui egerunt de diuinis officijs, tantùm de octauis Domini tractatus inſcribant, prout habet Ordo Rom. Albinus. Flac. c. 3. Amalarius lib. 4. c. 32. Mycrolog. c. 30. idq; etiam in conc. Mogunt. c. 36. cætera de huius ſolemnitatis myſterio conſule Ord. Rom.

c Almachij mart.] De eodem hac die Bedæ, Vſuardi,& Adonis Martyrologia; Albinus Flaccus eiuſdem meminit de diuin.offic.c.4.Hic quidem non temporibus Diocletiani paſſus eſt (vt putarunt aliqui, nullius quidem veterum teſtimonio ducti) ſed imperante Honorio Auguſto, cuius tempore Alipius,de quo hic agitur,Vrbanam præfecturam adminiſtrauit. Hic ille eſt Alipius Gentilis homo, ad quem extant ſcriptæ plures epiſtolæ Symmachi conſularis,lib.6.Dictusq; reperitur Faltonius Probus Alipius, frater vterinus Q. Clodij Hermogeniani Olybrij, qui cum Auſonio Gallo geſſit conſulatum,cuius hæc inſcriptio legitur Romæ in baſi cuiuſdam ſtatuę in vico,qui ducit ad Græcorū collegium poſitæ Q. CLODIO HERMOGENIANO OLYBRIO V. C. FRATRI ADMIRANDÆ PIETATIS FALTONIVS PROBVS ALIPIVS V.C. Hic itaq; Almachius de quo agitur,ille eſſe videtur,quem Theodoretus lib. 5. hiſt. c.26. Telemachum vocat, ſic etiam appellat eum Paulus diac. ſeu potius Ioannes diac. in miſcel. hiſtor. Nec quenquam moueat, ſi aliquantum diuerſa videantur nomina, cùm facile ſit in his errare; nam quem Almachium dicimus, Otho lib.4. c.19. Dirimachiū appellat, fortaſſe quòd dirimat bellum. Nec illud cuiquam dubitationem faciat, quòd ille,quem ponit Theodoretus,lapidibus obrutus; hic autem à gladiatoribus necatus dicatur;cùm etiam in ſacris hiſtorijs reperiatur frequēter aliquid ab alio enarrari,quod alius omiſerit.Verùm cùm locus,perſona præfecti, tempus,& necis cauſa conueniant, videtur ſuperfluum de alijs dubitare.Quòd autem idem auctor hunc, quem nominat Telemachum, dicat adſcriptum ab Honorio Imperatore in numerum martyrum:id ſic accipias,vt quod catholica Eccleſia ſtatuit,ipſe ſanctione munierit;ſicut videmus cęteras Chriſtianorum ferias Imperatorum legibus ſtabilitas:quod quidē tam in Codice Theodoſiano,quàm Iuſtinianeo ſanctiones ſub titulo de ferijs poſitę indicant. Iam reliquum eſſe videtur,vt dubitationi illi occurramus,quæ ex Conſtantini Imp.lata lege de gladiatoribus manare videtur,quę in Codice Theodoſiano atq; Iuſtinianeo tit.de gladiat. habetur,qua gladiatorū ſpectacula ſunt vetita.ſi enim ea munera iam Conſtantini ſunt legibus antiquata;quomodo accidere potuit,quod ſcribit Theodoretus,ſub Honorio Imp.hūc ea de cauſa,quòd gladiatorum ſpectacula impedire voluerit,martyrium ſubijſſe? Ad hęc dicimus,eam Conſtantini legem cum ipſo auctore eſſe extinctam: nam ſub Conſtantio eius filio, eadem gladiatorum munera edebantur,vt apparet ex l.2.de glad.C. Theod. qua conſtat Conſtantium ea reſtrinxiſſe, non tamen omnino,ne fierent,prohibuiſſe.quinetiam Honorij temporibus eiuſmodi editiones fieri ſolitas ex l. 3.eiuſdem tituli ſatis conſtat.hæc prętereа teſtatur S.Auguſtinus lib.6.confeſſ.c.8.qui ea ſe ſpectacula Romæ vidiſſe doluit,ingemuitque.eadem frequētiſſima fuiſſe illis temporibus Prudētius ſatis docet,dum agens aduerſus Symmachum,in fine operis ad Valentinianum Auguſtum conuerſus,vehementer rogat, vt iubeat ea funeſta ſpectacula aboleri. Symmachus etiam de exhibitione gladiatorum in conſulatu Flauiani, ad ipſum ſcribens lib.2. epiſt.46.pluribus agit. Hęc itaque tam dira ſpectacula edi cùm videret S.Almachius,de quo agimus; diuino afflatus ſpiritu, ſanguinē ſanguine abſtergendū putauit;nec eum fefellit opinio.quid enim cruori martyris incōceſſum,cum omnia mundentur in ſanguine? Ecce etenim quod Imperator leges ſanciendo non valuit perficere,Almachius effundēdo ſanguinē impetrauit. vnde appoſitè ea de cauſa fortaſſe idē à Gręcis Telemachus appellatur,paululùm immutato nomine,quòd finē pugnę illi gladiatorię impoſuerit ἀπὸ τοῦ τέλους καὶ μάχης.

d Coronæ ſanctorum Militum triginta.] De ijſdem Beda,Vſuardus, Ado,& vet.man.ſcript. Hic animaduertere libet,ſanctam Dei Eccleſiam,quę Spiritu ſancto docente,veram verborum ac rerum proprietatē didicit,acerbiſſimas martyrū paſſiones,coronas; ac vitę exitum, natalem diem appellare conſueuiſſe. Fuit nonnullorum ſententia, ipſis Kalendis Ianuarij temperatum eſſe à cęde martyrum,eò quòd Gentiles mira celebritate eam diem colerent; quodque in quadam epiſtola, quæ fertur nomine S.Hieronymi ad Chromatium, hęc ſcripta habeātur:Nullus ſit dies,qui non intra quin-

gentorum martyrum numerum reperiri poſſit aſcriptus, excepto die Kalendarum Ianuarij : hæc ibi. His quidem cùm in primis refragentur omnia Martyrologia, ac etiam S. Gregorius lib. 7. indict. 1. epiſt. 29. dum ibi nullum excipit diem, quo non celebrentur natalitia martyrum : repugnant etiam quę ſcribit Sueton. in Tiberio cap. 61. his verbis: Nullus à pœna hominum ceſſauit dies, ne religioſus quidem & ſacer. animaduerſum in quoſdam ineunte anno nouo. hęc ibi. idem in Claudio c. 29. hęc verba: Syllanus abdicare ſe prætura ante quartum kalend. Ianuarij, moriq́ue initio anni coactus. hęc Suetonius de ſæuiſſimis principibus, quibus certè non fuerunt mitiores, qui in Chriſtianos, promulgatis edictis, acerbiſſimè ſęuierunt. Cæterùm ſcimus iure antiquo Romanorum non tantùm ipſis kalendis Ianuarij, ſed etiam reliquorum menſium Kalendis, & Idibus, ac cæteris eorum ferijs, non tantum à cæde, ſed à quacunq; læſione Romanos magiſtratus ceſſaſſe : ipſis enim ferijs vim alicui, licet ex lege, inferre, piaculare erat, vt pluribus docet Macrob. Saturnal. lib. 1. c. 15. & tamen innumeros ferè martyres, illis ipſis diebus paſſos eſſe, exploratiſſimum eſt.

e Martinę.] De eadem hac die Beda, Vſuardus Ado, ac cęteri. Habentur res geſtæ ipſius, quas retulit Surius in tom. 1. In cod. man. ſcrip. noſtræ biblioth. legimus eam paſſam anno quarto Alexandri Imperatoris: necnon & milites ſeptemdecim martyrum carnificinę præfectos, & ſanctæ Martinæ opera ad Chriſtum conuerſos, ad decimumſeptimum kalend. Nouembris, truncato capite, martyrij corona donatos. Extant in hunc diem veſtigia celebrioris memoriæ ſanctæ Martinę Romæ ad radices Capitolij, apud arcum Seueri; meminit oratorij ſanctæ Martinæ Ioannes diaconus in vita S. Greg. lib. 4. c. 93.

f Sub Alexandro Imp.] Hic non leui quidem obiectioni occurrendum mihi videtur. Quonam pacto S. Martina, & alij martyres, quorum non eſt exiguus numerus, ſub Alexandro Imperatore paſſi dicantur, cùm veterum hiſtoricorum auctoritate probetur, ipſum fuiſſe Chriſtianorum ſtudioſiſſimum, multaq; in eos beneficia & officia contuliſſe, vtpote Mammeę filius; quę, vt ſcribit Euſebius hiſt. lib. 6. c. 15. erat Chriſtianorum cupidiſsima: quamobrem non tantùm Chriſtianos ſuo iure viuere permiſit; ſed (vt ſcribit Lampridius in Alexandro) in Larario, vbi matutinis horis rem diuinam facere conſueuit, inter ſuperſtitioſas deorum imagines, Chriſti etiam noſtri Redemptoris poſuit effigiem; habuitq; in animo Chriſto, ſicut & dijs, templum erigere, ſed ab idolorum ſacerdotibus eſt impeditus; cùm ex illorum reſponſis affirmarent, omnes futuros Chriſtianos, ſi quod moliebatur effeciſſet, ac reliqua iam templa deſerenda. addit etiam, eundem imperatorem in curandis prouincijs, ac pręficiendis pręſidibus, laudatiſsimos Chriſtianorum mores fuiſſe ſectatum: ac deniq; de eodem refert, in iudiciaria cõtrouerſia reſcripſiſſe pro Chriſtianis aduerſus Gentiles. quod autem dubitationem auget, eſt illud, quòd ſcribit Herodianus lib. 6. eundem Alexandrum, quatuordecim annis, quibus regnauit, inter alia eius humanitatis officia, ſine ſanguine Imperium gubernaſſe. Non leuis quidẽ difficultas; ſed tamen quæ facilè tolli poſsit, ſi ex Lampridio Herodianus declaretur, qui ait, Imperium Alexandri ſic dictum eſſe ἀναίμακτον, hoc eſt incruentum, vel ſine ſanguine, eò quòd nulli ſenatorum necem intulerit, quod alij fecerant ante ipſum Imperatores; cùm alioqui, vt idem ait, durus, tetricus, & ſeuerus admodum habitus fuerit, & ob id cognomento Seuerus ſit appellatus, quòd plurimos iuſtis, vt ſibi videbatur, ex cauſis occidi mandauerit; imò propter nimiam ſeueritatem, quam in milites exercuit, ab iiſdem tandem occiſum fuiſſe tradit. hæc ex Lampridio, quibus ex Herodiano obiectio diluitur. Illa autem quę ſpectant ad Chriſtianos, in quos multa ab eo collata beneficia idem auctor commemorat, ſic accipias; ipſum nullum aduerſus Chriſtianos perſecutionis edictum promulgaſſe; non tamen erga ipſos ita affectum fuiſſe, vt antiqua iura Romanorum, & prædeceſſorum edicta, quibus Chriſtiani plecterentur, ſilere iuſſerit. Antiquo etenim Romanorum iure peregrinos deos, eorumq; cultũ in Vrbem introduci vetitum eſſe, nemo ignorat : id enim cùm Ethnicorum complures teſtãtur, tum etiam Tertullianus ſcribit in apologet. recitat eam legem Cic. lib. 2. de legibus, quę eſt huiuſmodi. Separatim nemo habeſsit deos, neve nouos: ſed ne aduenas, niſi publicè aſcitos, priuatim colũto. hęc lex xij. tab. Quin & Mecœnas (vt Dio eſt auctor lib. 52.) non tãtùm deos peregrinos non inferẽdos in Vrbem, verùm etiam exteros homines alienę religionis cultores, ad Romanorũ deorum cultum diris etiam ſupplicijs adigẽdos, Auguſto perſuaſit, eam potiſsimum rationem obtexens, vt ſecuritati Reipublicæ conſultum eſſet. at nec Imperatori liberum erat abſq; ſenatuſconſulto deos in Vrbem adſciſcere alienos, vt de Tiberio Auguſto teſtatur Tertullianus in apologet. His autem in ſuo robore manentibus iuribus; multas deinde aduerſus Chriſtianos ab Imperatoribus leges ſuperadditas fuiſſe, nullus dubitat : quas quidem omnes ſub Alexandro Imperatore vim ac robur obtinuiſſe, quamplurima vetera monumenta, ipſa martyrum acta teſtantur. Alexãder enim optimè Reipublicæ conſultũ cupiens, bellicis ipſe negotijs occupatus, prętoriã pręfecturam credidit Domitio Vlpiano, illiq; cum Paulo, vt præſtantiſsimis illius ætatis iureconſultis, rerũ ſummam delegauit, vt Lamprid. ſcribit in Alexandro, illiſq; relicta Reip. adminiſtratione, in expeditionibus militaribus totus erat. Iam verò quonam modo in Chriſtianos affecti eſſent ij, quibus Reipub. adminiſtrandæ cura demandata erat; ex eo conſtare ſatis poteſt, quòd idem Paulus I. C. aduerſus Chri-

ſus Chriſtianos,ſuppreſſo religionis nomine lib. 5.ſent.tit.21.ita reſpōdiſſe legitur: Qui nouas & viſu, & ratione incognitas religiones inducunt,ex quibus animi hominū moueantur,honeſtiores deportētur,humiliores capite puniantur.hęc Paulus:ſed parua hęc ſunt,ſi cum ijs cōferantur,quę cùm alios illius temporis iurecōſultos,tum pręſertim Domitium Vlpianum illorum omnium coryphęum,penes quem pręfecturę munus & ſumma rerum erat,Chriſtianis infenſiſſimū, Lactātius feciſſe deplorat lib. 5.c.11.cùm ait: Quinetiam ſceleratiſſimi homicidæ contra pios impia iura cōdiderunt: nam, & cōſtitutiones ſacrilegę,& diſputationes iuriſperitorum leguntur iniuſtæ: Domitius de officio proconſulis libro ſeptimo reſcripta principū nefaria collegit, vt doceret quibus pœnis affici oporteret eos, qui ſe cultores Dei confiterentur.hęc Lactant. Excidit liber ille Vlpiani de officio proconſulis, à Chriſtianis (vt putamus) Imperatoribus ex albo cęterarum legum expunctus; remanſerunt tamen quædam fragmenta eiuſdem, ex quibus poſſimus cætera facilè iudicare, vt l. congruit.ff. de officio præſidis:qua agitur,vt præſes cùm ingreditur prouinciā,primùm omniū inquirat de ſacrilegis.porrò ſacrilegos à Gentilibus dici conſueuiſſe Chriſtianos, Iuſtinus martyr,Tertullianus, Arnobius ac cæteri qui ſcripſerunt apologias, planè demonſtrant. ad hoc ipſum ſpectat illud, vt proconſul prouinciam ingreſſus,templa luſtret,& circumeat.l.ſi in aliam.ff.de off.proc.eiuſdem etiam eſt illud reſponſum, vt improbatæ religionis libri tollerentur.l.4.ff. famil. herciſc. Ex his omnibus quiſq; facilè poterit exiſtimare,quo ſtatu eſſet Chriſtianorum cauſa ſub talibus Orbis iudicibus:ne habeat quid amplius miretur, cùm audierit, ſub Alexandro Imperatore complures martyres eſſe paſſos. Verùm ipſe Domitius, penes quem ſumma rerum erat, ſuæ ſęuitiæ meritas pœnas dedit, ſęuiſſimè cæſus à militibus prętorianis, vt Lampridius ſcribit. Egimus de his pluribus in Annal. eccleſiaſt. vnde & hęc deſcripſimus. Illud poſtremò lectorem monendum putamus, vt cùm in vita S.Martinę vel alijs legerit, Chriſtianos cauſam dixiſſe coràm Alexandro Imperatore: ſciat illa non eſſe puriſſima ipſa martyrum acta publica excepta à notarijs actuarijs coram pręſide,ſed potius eſſe actorum paraphraſes ſuperadditas, prout quiuis prudens facilè poterit iudicare.

g Concordij epiſcopi.] De ipſo etiam hac die Beda,Viuardus,Ado,& alij,hiſq; conſentiunt vet. man.ſcrip. Eius res geſtas deſcripſit Sur.tom.1. ſed aliqua in eis inſunt corrigenda,ijſdemq; nonnulla addenda, vt vidimus in amplioribus eiuſdem Concordij actis man. ſcrip. Si Deus conceſſerit, in omnes ſanctorum vitas, quę hactenus editę reperiuntur, ſcholia elaborabimus, quibus quid in eis veri certique,quid item ambigui,vel falſi reperiatur,aperiemus.Plura de Concordio habentur in vita S. Conſtantij epiſcopi Peruſini, quam man. ſcrip. accepimus ab illa eccleſia. Habet & Mombrit. deſcriptum martyrium S.Concordij tom. 1. vit. ſanct.

h Antonini Imp.] Perſecutio ſub Antonino ponitur quarta à S. Auguſt. lib. 18. de ciuit. Dei c. 52.& ab Oroſio lib.7.c.15.à Seuero autem lib.2. quinta numeratur;vbi quartam dicit fuiſſe ſub Hadriano. His autem qui decem tantùm numerant perſecutiones eccleſiæ ſub typico numero decem plagarum Ægypti, idem S. Auguſtin. minus aſſentire videtur eod. lib. 18. c. 52.de ciui. Dei. Hęc autem perſecutio ab Antonino excitata, non quidem ab illo Antonino, qui dictus eſt Pius, facta eſt, cuius tempore fuiſſe pacem in eccleſia, ſcribit Seuer. lib. 2. (Tertullianus enim in apologetico recenſet Antoninum Pium inter illos Romanos Imperatores, qui Chriſtianis nihil negotij per leges fecerint) ſed ab illo Antonino, qui dictus Verus, cognomento Philoſophus, ab Antonino Pio adoptatus,in imperium illi ſucceſſit,perſecutionē excitatam eſſe,omnes prędicti auctores affirmant. & licet Tertul.in apologet.dicat,nullas ab eo aduerſus Chriſtianos leges fuiſſe ſcriptas:tamē abſq; promulgatis edictis, eo tempore, furente populo, grauiſſimam in Chriſtianos perſecutionem conſtatam eſſe, Euſebius hiſt. lib. 5. c. 1.declarat his verbis: Ad decimumſeptimum annum Imperij Antonini Veri grauis & acerba in nonnullis terrę partibus perſecutionis procella ex temerario populi impetu per ſingulas vrbes excitata contra nos ingraueſcere cœpit, in qua (ſicut in illis martyrijs, quę in vna natione confecta erant coniectura planè licet aſſequi) infiniti propè martyres in reliquis etiam terrarum regionibus, generoſa cæde pro Chriſto tolerata, nobilitati ſunt. hęc Euſebius de perſecutione ſub Antonino Philoſopho. Cæterùm conſtat, nec Antonini Pij Imperium cęde Chriſtianorum fuiſſe vacuum, vt apparebit inferius ſuis locis.

i Magni martyris.] Plures eiuſdem nominis reperiuntur martyres; hic autem,qui in veteri Romano Martyrologio, ſicut & in manuſcriptis hac die poſitus habetur,quando vel vbi ſit paſſus,nuſquàm inuenimus.

k Depoſitio S. Baſilij epiſcopi.] Non tātùm Latina omnia Martyrologia, ſed & Græci de eodem hac die agunt, vt conſtat ex eorum Menologijs. Moritur S. Baſilius, vt ſcribit S. Hieron. de ſcrip. eccleſ. Gratiano Imperante, cùm videlicet, extincto Valente, ſolus imperat, nondum creato Theodoſio: quod planè conſtat ex actis concilij Conſtantinopolitani,habiti ipſo exordio Theodoſij Imp. quibus habetur, illic interfuiſſe Helladium Baſilij ſucceſſorem. Gregorius Nyſſenus eius germanus in epiſt. ad Olympium monachum de vita S. Macrinæ teſtatur, S. Baſilium ex humanis ſublatum nouem menſibus ante concilium Antiochenum,quod celebratum eſt poſt Valentis Imp.

obitum. ſedit, vt idem ait, annis octo, nono inchoato; totidem annos ſedi illius tribuit Grego. Nazian. in epitaph. Laudes Baſilij poſt eius obitum dixerunt præſtantiſſimi theologorum & oratorum clariſſimi S. Gregorius Nazianzenus, & ipſius Baſilij germanus S. Gregorius Nyſſenus. Extat Amphilochij nomine ſcripta vita Baſilij, quæ tamen prudentiorum omnium ſententia, alterius cuiuſpiam potius, quàm Amphilochij æqualis Baſilio eſſe putatur; cùm aliqua illic habeantur, quæ illi minus conuenire videntur. dedit eam latinitati Vrſus S. R.E. ſubdiaconus, cuius pręfationem, quæ deſideratur in cæteris, legimus in vet. man. ſcrip. codice noſtræ bibliothecæ, quam poſſidemus liberalitate pię memoriæ optimi ac eruditiſſimi viri Achillis Statij Luſitani: in iiſdem pręterea quædam miracula eiuſdem S. Baſilij, Helladio auctore, ſcripta habentur, in latinum verſa ab Anaſtaſio bibliothecario temporibus Nicolai primi Romani Pontificis, cuius ibidem habetur præfatio ad prędictum Vrſum conſcripta. S. Ioannes Damaſc. teſtatur in orat. 1. de imag. vitam S. Baſilij fuiſſe ſcriptam à prędicto Helladio eius diſcipulo & ſucceſſore. Porrò eiuſdem Baſilij res geſtas tam à Græcis, quàm à Latinis auctoribus acceptas, in Annal. eccleſiaſt. iuxta ordinem temporum, per annos ſingulos diſpoſuimus: ibiq; exactius quæ de S. Baſilio germana, quæve ſpuria habeantur, expendimus. Omittimus hìc coacervare innumera patrum elogia de S. Baſilio, quæ vix volumine comprehendi poſſent.

l Fulgentij epiſcopi.] De eo cætera etiam Martyrologia. Habentur eius res geſtæ fideliter ſcriptę à quodam ex diſcipulis eius ad Felicianum epiſcopum illius ſucceſſorem. extant apud Sur. tom. 1. Claruit S. Fulgentius doctrina & ſanctitate notiſſimus ſub Symmacho Rom. Pont. Anaſtaſio Imperatore, & Traſamundo rege Vuandalorum in Africa. fuit vnus ex numero illorum ducentorum viginti epiſcoporum, quos idem rex in Sardiniam relegauit, quibus beatus Symmachus Papa quotidiana ſubſidia miniſtranda curauit, vt conſtat ex lib. de Rom. Pont. qui fertur nomine Damaſi, in Symmacho, & hiſtor. miſcel. lib. 15. Eius ingenij monumenta recenſet S. Iſidorus de vir. illuſtr. c. 14. & alij poſteriores, qui ab eo acceperunt. Fuit alius eiuſdem nominis Fulgentius epiſcopus Vtriculanus, qui celebris ſanctitate vixit temporibus Vigilij Papę, & Totilę regis Gothorum, imperante Iuſtiniano; de eo ſcribit S. Gregorius Papa lib. 3. dialog. cap. 12. Rurſus alius eiuſdem nominis fuit in Hiſpania epiſcopus, qui claruit temp. Inuigij reg. Goth. de quo in theſ. concion. tom. 2.

m Eugendi abb.] De eo hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Huius acta ab eius diſcipulo conſcripta recitat Sur. tom. 1. & dum in eis legitur Eugendus fuiſſe diſcipulus ſanctorum monachorū Lupicini & Romani, apparet quibus temporibus vixit: cùm cōſtet prędictos floruiſſe ſub Chilperico rege Clotharij filio, cùm imperaret Iuſtinus, ac poſt eū Tiber. ſic Greg. Turon. vit. patr. lib. 1. c. 1.

n Odilonis abb.] Alij de eo die ſequenti, verùm hæc eſt ipſa dies natalis eius: nā Petrus Damian. qui eius res geſtas conſcripſit, hæc de eius tranſitu habet: Ea nocte, quæ Dominicę Circunciſionis ſolemnia pręcedebat, ſalutaris Euchariſtię ſacramēta percepit, & ſic beatum Deo reddidit ſpiritum &c. Migrauit ex hac vita ſub Clemente ſecundo Rom. Pont. imperāte Henrico ſecundo, anno à Chriſto Dom. 1048. ętatis ſuę anno 87. ita Petrus Dam. in vita ipſius, & Sigeb. in chron. Meminit de S. Odilone S. Bernardus in apolog. ad Guilliel. abb. Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 2. c. 75. & lib. 3. c. 235. & alij plures. de eo inferius iterum quarto Non. Nouemb. agemus.

o Euphroſynæ virg.] De ea tam Latinorum Martyrologia, quàm etiam Græcorum Menologia agunt hac die. Eius res geſtas edidit Metaphraſtes ex antiquioribus monumentis acceptas. Confundunt aliqui Euphroſynām cum Euphraſia, de qua agitur tertio idus Martij: de Euphraſia enim & non de Euphroſyna ſcribit Ioan. Damaſc. orat. 3. de imag. quem citant.

xxix. B Quarto nonas Ianuarij. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2

OCTAVA [a] ſancti Stephani protomartyris. Romæ commemoratio plurimorum [b] ſanctorum Martyrum, qui ſpreto Diocletiani Imperatoris edicto, quo tradi ſacri codices iubebantur, potius corpora carnificibus, quàm ſancta dare canibus maluerunt. Antiochiæ paſſio beati Iſidori [c] epiſcopi. To

mis in

mis in Ponto ſanctorum trium fratrum Ægei [d], Narciſſi, & Marcellini pueri [e], qui ſub Licinio principe inter tyrones comprehenſus, cum nollet militare, cæſus ad mortem, & diu in carcere maceratus, demum in mare merſus, martyrium conſummauit: fratres vero eius gladio perempti ſunt. Mediolani ſancti Martiniani [f] epiſcopi. Nitriæ in Ægypto beati Iſidori [g] epiſcopi & confeſſoris [h]. Ipſo die ſancti Siridonis [i] epiſcopi. In Thebaide ſancti Macarij [k] Alexandrini, abbatis.

IANVARII 2.

a OCTAVA ſancti Stephani.] De ea etiam Amalar. lib. 4. c. 37. De ratione celebrandi diem octauam, pluribus agunt hi, qui tractatus ſcripſerunt de diuinis officijs: & vt omittamus diei octauæ myſterium, eam ſanctiſſimam ac celeberrimam eſſe debere, diuina lex ſanxit. leuit. c. 23. vnde S. Eccleſia tempore Euangelicę gratię eſt mutuata exemplum, vt celebriores quaſdam ſolemnitates, etiam octauarum additione illuſtraret: ſanctè etenim pieq; Dei Eccleſiam ex antiquis illis ritibus quædam accepiſſe, teſtatur S. Leo Papa ſerm. 7. de ieiunio ſeptimi menſis.

b Plurimorum ſanctorum martyrum.] Sunt hi ex veteribus monumentis reſtituti. Quòd ſpectat ad edictum Diocletiani Imperatoris de tradendis, cremandisq; religioſis Chriſtianorum codicibus ſcribit S. Augſtin. lib. 7. de baptiſ. c. 2. promulgatum illud fuiſſe poſt paſſionem beati Cypriani annis quadraginta, coss. (vt apparet) Conſtantio quartùm & Galerio. concordant his ea, quæ idem Auguſtin. ſcribit lib. 3. contra Creſcon. cap. 27. vbi agit de Cirtenſi ſynodo habita, vt ait, anno ſequenti à prædicto edicto de libris comburendis, Diocletiano octauùm, & Maximiano ſeptimùm coss. numeratur is annus promulgati edicti decimusnonus Imperij Diocletiani: quando, inquit Euſebius hiſt. lib. 8. c. 3. menſe Martij Diocletianus & Maximianus Impp. de diruendis cunctis Chriſtianorum eccleſijs, ſacrisq; codicibus igne cremandis promulgarunt edictum. Deplorat eiuſmodi ſacrorum librorum conflagrationem Arnobius aduerſus Gentes lib. 4. Optatus Mileuit. in libris ſuis contra Parmenianum frequenter meminit eiuſdem edicti, ſicut & S. Auguſtin. in epiſtolis & alijs commentarijs aduerſus Donatiſtas conſcriptis. acta præterea publica ſanctorum martyrum, de quibus agemus inferius, de eodem edicto ſæpius agunt. Porrò etſi Imperatorum edicta de abolitione librorum Chriſtianorum non præceſſerunt tempora Diocletiani; ſanè quidem reſponſa prudentum de ea re iam ante fuiſſe prolata, conſtat ex Vlpiani ſententia l. 4. ff. fam. herciſc. nam cùm Chriſtiani à Gentilibus magi haberentur, eorum libri eiuſdem artis ſunt exiſtimati, aduerſus quos extat reſponſum Pauli lib. 5. ſent. tit. 23. Sed quis miretur, hæc illos ſtatuiſſe de libris Chriſtianorum, cùm & Ciceronis libros illos de natur. deorum, ac quos ſcripſit de diuinat. eo quòd ex illis idolorũ ſuperſtitio impugnari videretur, abolendos eſſe ex ſenatusconſulto, nonnullorum fuiſſe conſilium, ſcribit Arnobius lib. 3. aduerſus Gentes? Hæc perſecutio ſub Diocletiano & Maximiano cenſetur decima ab Auguſtin. lib. 18. de ciuit. Dei c. 52. & ab Oroſio lib. 7. c. 27. à Seuero autem lib. 2. nona numeratur. Ante promulgatas in Chriſtianos prędictas leges à Dioclet. & Maxim. AA. quibuſdam pręludijs perſecutionis complures cæſi ſunt Chriſtiani milites, vt ſcribit Euſeb. in chron. anno 14. Diocletiani Imp. & hiſt. lib. 8. cap. 4.

c Iſidori epiſc.] De eodem hac die Beda, Vſuardus & vet. man. ſcript. cuius autem fuerit ciuitatis epiſcopus, nullus prodit: qui etſi Antiochię ponatur, nequaquam tamen videtur fuiſſe Antiochenus epiſcopus; Euſebius enim, qui tam in chronico, quàm etiam in hiſtoria recenſet omnes Antiochenos epiſcopos, nullum eius nominis ponit, ſicut nec Nicephorus epiſcopus Conſtantinop. in ſerie, quam texit, Antiochenorum antiſtitum.

d Argei, Narciſſi.] Agunt de ijſdem hic Beda, Vſuardus, Ado, & vet. man. ſcrip. omneſq; ſub Licinio Imperatore hos paſſos eſſe confirmant, de quo hæc Seuer. ſacr. hiſt. lib. 2. Tunc Licinius, quia aduerſus Conſtantinum de Imperio certauit, milites ſuos litare præceperat, abnuentes à militia reijciebat: ſed inter perſecutiones non computatur, adeò res leuioris negotij fuit, quàm vt ad eccleſiarum vulnera perueniret. hęc Seuerus, qui etiã noluit perſecutionem appellare, quia toto orbe terrarum contra Chriſtianos non erat indicta, ſed in Oriente tantùm, vbi idem Licinius imperabat. Euſebius qui illis temporibus vixit in vit. Conſtantini lib. 1. c. 44. plures à Licinio editas leges aduerſus Chriſtianos teſtatur, S. Baſilius etiam in oratione habita in quadraginta martyres ſub eodem Licinio paſſos, ſcribit ipſum per pręconium & edictum omnibus denunciaſſe, ne quis Chriſtum profite-

profiteretur: in profeſſores autem fidei Chriſtianæ omnia tormentorum genera ab eodem fuiſſe propoſita. Porrò quamplurimos martyres ſub Licinio martyrio coronatos, tam Latinorum Martyrologia, quàm Græcorum Menologia atteſtantur. Huius autem excitandæ perſecutionis in Chriſtianos cauſam Gregorius Nyſſen. orat. ſecunda de ſanctis quadraginta Martyribus ſcribit his verbis: Primùm quidem improbus dæmon exercitus duci, ſimulacrorum inſano cultui dedito perſuadere conatur, non aliter eum de barbaris victoria potiturum eſſe, niſi prius mactaret eos, qui Chriſtum adorarent. hęc Greg. Nyſ.

e Marcellini pueri.] De eodem prędicti. Quòd autem hic inter tyrones recēſendus, puer dicatur; ſic accipe puerum, vt ſaltem eſſet annorum decem & ſeptem, ea enim ætate tyrones adſcribebantur militiæ, vt auctor eſt Gellius lib. 10. c. 18. Quòd item hic dicitur peremptus ob eam cauſam, quòd nollet militare; id non odio militię, vt de C. Vettieno Valer. Max. ſcribit lib. 6. c. 3. de ſeuerit. qui ſibi manus digitos amputauit, ne militaret; ſed quòd (vt ex Seuero nuper diximus) Licinius ſuos milites litare præcepiſſet. quanto autem cum periculo impietatis Chriſtiani militarent in caſtris Gentilium, pluribus docet Tertullian. lib. de corona milit.

f Martiniani epiſcopi, aliàs Materniani.] De eo tabulę Mediolanenſis eccleſiæ, quas R.D. Petrus Galeſinus Protonotarius Apoſtolicus, doctus in primis ac diſertus nobiliſſimi ingenij hac ætate ſcriptor, quique in hoc argumenti genere magna cum laude verſatus eſt, luculentiſſimè illuſtrauit. De Materniano, ſeu Martiniano epiſcopo Mediolan. extat epigramma Ennodij epiſcopi Ticinenſis. eſt eius exordium: Mens niuei &c. claruit temporibus Papæ Zoſimi.

g Iſidori epiſc.] Ex man. ſcrip. ita ponitur: quem putamus eſſe illum ſanctitate clarum, cuius meminit S. Hieron. in epitaphio Paulæ ad Euſtoch. epiſt. 27. his verbis: Occurrente ſibi ſancto & venerabili epiſcopo Iſidoro confeſſore, & turbis innumerabilibus monachorum &c. Scias tamen longè alium hunc eſſe ab illo Iſidoro Ægypti monacho, qui magna aliquando fama iiſdem temporibus vixit, ſed factus Origeniſtarum propugnator & ductor, priſtinam laudem obſcurauit. ſcribit de eo S. Hieron. epiſtola 61. ad Pammachium, & ad Cteſiphontem aduerſus Pelagianos.

h Et Confeſſoris.] Cùm S. Hieronymus hunc Confeſſorem appellet; ne quid lateat, ſciendum eſt, diuerſa admodum ſignificatione à præſentis temporis vſu hanc vocem à maioribus vſurpatam illi enim neminem eo nomine appellabant niſi eum, qui Chriſti fidem interpellatus, coram fidei hoſtibus confeſſus eſſet. Si verò aliquod genus tormentorum eſſet expertus, nec tamen martyrio occubuiſſet; tunc & Martyr vocatus, idemq; aliquando etiam dictus reperitur Confeſſor, quòd ſcilicet nondum martyrium conſummaſſet. Licet ſi vim harum vocum expendas, eędem ſint; nihilominus tam apud Tertullianum, quàm etiam Cyprianum, & alios pleroſque antiquorum eo ſenſu quo diximus eas voces accipi conſueuiſſe, perſpectum ſatis, exploratumq; habetur. Conſule ſi hęc exactius ſcire cupis, in primis Cypriani epiſt. 7. 9. 10. 15. 30. 37. 52. & 81. edit. Pamelij, qui eadem adnotauit in ſchol. epiſt. 9. vir quidem etſi facie mihi incognitus, eruditione tamen ſatis perſpectus. Iuxta eiuſdem Cypriani ſententiam, qui non interpellatus ſe martyrio ingerebat, hic dicebatur Profeſſor; ſi adhuc autem quis timore correptus, ne fidem proderet, ſua ſuoſq; relinquens, exilio ſpontaneo procul à patria vitam ageret, hic appellabatur Extorris, cuius non erat deſpicienda conditio; nam & numero martyrū recenſendus erat, ſi ea de cauſa mortem oppetijſſet. hæc omnia more maiorum, atq; vetuſto loquendi genere. Obtinuit poſtmodum vſus, vt omnes qui ſancta & laudabili vita vixiſſent, ſanctoq; demum ac probato fine in domino quieuiſſent, Confeſſores appellarentur.

i Siridonis epiſcopi.] De quo etiam hac die vetera man. ſcript. ſed cuius fuerit ciuitatis epiſcopus, hactenus obſcurum remanet. Fuit & alius Siridon, aliàs Seridon dictus, qui inter ſanctos anachoretas claruit, de quo in vit. patr.

k Macarij Alex. abb.] De eodem hac die Beda, Ado, & man. ſcript. Conſtat duos fuiſſe Macarios, ſanctitate celebres, Ægyptios ambos; quorum alter Alexandrinus dictus eſt, eo quòd (vt ſcribit Palladius) in eccleſia Alexandrina functus eſſet presbyterio; alter autem ſimpliciter Ægyptius eſt appellatus. Agunt de his pluribus veteres hiſtorici Socrat. lib. 4. hiſt. c. 18. Sozom. lib. 6. c. 29. Rufin. lib. 2. c. 4. Hieron. epiſt. 27. Caſſian. collat. 5. c. 12. & collat. 24. c. 13. in vitas patr. par. 1. Pallad. Galata c. 8. Suidas & alij. Fuerunt & alij Macarij fama conſpicui, ſed de duobus tantùm agitur in Martyrologio. vixit enim eodem ſeculo Macarius cæteris iunior, ad quem Rufinus tranſlationem Periarchon Origenis inſcripſit, necnon etiam apologiam pro Origene, qui & eiuſdem Rufini diſcipulus fuit, de quo tacito nomine hæc S. Hieron. epiſt. 16. Tunc diſcipulus ἄθλιος, & verè nominis ſui, ſi in talem magiſtrum non impegiſſet &c. hæc idcirco Hieronymus, quoniam in Origeniſmum ipſum lapſum deplorat. At nequis aliqua forte ſuſpicione ſaltem leui pulſetur, hunc de quo ſcribit S. Hieron. fuiſſe alterum ex duobus illis, quos colimus; ſatis rei veritas perſpicua redditur, dum conſtat Macarium Ægyptium magiſtrum fuiſſe Euagrij, vt ſcribit Socrat. lib. 4. c. 18. & Gennad. de vir. illuſt. c. 10. & 11. qui quidem Euagrius habuit diſcipulum Rufinum, vt S. Hier. ſcribit ad Cteſiphontem; Rufinus autem, vt vidimus, Macarium iuniorem Origeniſtam erudiuit. ſi itaq;

Macarius

Macarius Ægyptius fuit magiſter Euagrij, cuius Rufinus fuit diſcipulus, quomodo Macarius Rufini diſcipulus vnus idemq́; erit cum Macario Ægyptio? Nec eſt etiam quòd quis exiſtimet S. Hieronymum de Macario altero, Alexandrino videlicet, eſſe locutum: quem etſi aliquanto iuniorem Aegyptio ſcribat Palladius cap. 8. tamen illius temporibus claruiſſe, prædicti auctores teſtantur. Socrat. lib. 4. c. 18. Sozom. lib. 6. c. 29. & Rufin. lib. 2. c. 4. ſicq́; Macario Rufini diſcipulo ſeniorem fuiſſe apparet. ad hęc addimus: illum Macarium, quem Hieronymus inſimulat hęreſis Origenis, fuiſſe aliquando Romę, idem inſinuare videtur; at Alexandrinum, de quo eſt quæſtio, nunquàm Romam venire voluiſſe, Palladius ipſe teſtatur. Claruit ijſdem temporibus alius virtutibus inſignis, qui ob homicidium inuoluntariũ olim perpetratum, dictus eſt cognomento Homicida, de ipſo ſcribit Sozom. lib. 6. c. 29. & Pallad. ad Laus. c. 6. Alius etiam reperitur Macarius Romanus, qui ex Vicaria præſectura monaſticam vitam amplexus eſt, de quo idem Pallad. c. 36. in fin. Romani huius res geſtę habentur in vit. patrum, auctore Theophilo quodam, ſed quę minus probentur. Ex his omnibus Macarijs duos tantùm, quos diximus, Dei Eccleſia recenſet inter ſanctos, de quibus & Gręci agunt vna eademq́; die, decimoquarto kalend. Februarij. Ex his item omnibus duo adnumerantur inter ſcriptores eccleſiaſticos, Macarius ille ſenior, dictus Ægyptius, de quo agit Gennad. de vir. illuſtr. c. 10. & ille iunior Rufini diſcipulus, de quo idem Gennad. c. 28.

Tertio nonas Ianuarij. Luna. C xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

OCTAVA [a] ſancti Ioannis Apoſtoli & Euangeliſtæ. Romæ via Appia natalis [b] ſancti Anteri [c] Papæ, qui ſub Iulio Maximino [d] paſſus eſt, & in cœmeterio Calliſti [e] ſepultus. Eodem die ſancti Petri [f], qui apud ciuitatē Aulonam crucis ſupplicio eſt interemptus. In Helleſponto ſanctorum martyrum Cyrini [g], Primi, & Theogenis. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Gordij [h] centurionis; de cuius laudibus extat præclara Baſilij magni oratio in eius die feſto habita. In Cilicia ſanctorum martyrum Zoſimi [i], Athanaſij commentarienſis, Theopempti, & Theonæ, qui in perſecutione Diocletiani illuſtre martyrium obierunt. Patauij ſancti Danielis [k] martyris. Viennę in Gallijs ſancti Florentij [l] epiſcopi, qui tempore Gallieni Imperatoris in exilium relegatus, illic martyrium cōſummauit. Luteſiæ Pariſiorum ſanctæ Genoueſæ [m] virginis, quæ a beato Germano Antiſiodorenſi epiſcopo Chriſto dicata, admirandis virtutibus & miraculis claruit.

IANVARII. 3.

a OCTAVA ſancti Ioannis.] Meminit eiuſdem octauæ Amalar. de eccleſ. offic. lib. 4. c. 37. in fin. agit de eadem Ado in Martyrolog.

b Natalis ſancti &c.] Vetus loquendi vſus, vt dies migrationis ex hac vita appelletur dies Natalis: cuius quidem rei exactè rationem reddit Origenes lib. 2. comment. in Iob. & Albin. Flac. de diuin. offic. cap. de ſexta feria pag. 60. Præterea dies natalis etiam dici reperitur, quo quis ordinatur epiſcopus, vt apparet ex S. Ambroſ. lib. 8. epiſt. 60. ad Felicem edit. Rom. ex S. Paulin. epiſt. 16. ad Delphinum, & ex Hilari Papæ epiſt. ad Aſcanium.

c Anteri Papæ.] Succeſſit hic Pontiano, vt conſtat ex libro de Rom. Pontific. qui fertur nomine

Damaſi,

Damaſi, & indicibus Vaticanis, quos exſcripſimus; idipſum teſtatur Optatus Mileuit. lib. 2. contra Parmenian. Auguſtin. epiſt. 165. ad Generoſum, Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 6. c. 22. Niceph. epitc. in chron.& alij, qui omnes poſt Pontianum ponunt Anterum. In actis quibuſdam S. Vrſulæ poſt Pontianum Cyriacus quidam Rom. Pontifex perperam fingitur. conſule ea, quę habentur adnotata inferius, die 21. Octob. vbi de actis illis pluribus egimus.

d Sub Iulio Maximino.] Quòd ſpectat ad perſecutionem Maximini, ſub quo Anterus paſſus dicitur, ſextam eam ponunt ordine Auguſtin. de ciuit. Dei lib. 18. c. 52. & Oroſ. hiſt. lib. 7. c. 19. Seuer. autem hanc inter perſecutiones non numerat, quam tamen fuiſſe pergrauem, conſtat. De ea ita Euſeb. lib. 6. c. 21. Maximinus propter grauem inuidiam, qua contra Alexandri familiam, in qua complures fideles & Chriſtiani verſabantur, flagrabat; acerbam perſecutionis tempeſtatem concitauit; iuſſitq́; ſolos eccleſiarum pręſides, tanquàm auctores doctrinę Euangelicæ neci dari. hęc Euſeb. Porrò qualis quantave fuerit hæc perſecutio, ex eo ſaltem opinari licet, quod Iulius Capitolinus de ipſo teſtatũ reliquit, cùm ait: Tam crudelis fuit Maximinus, vt alij illum Cyclopem, alij Buſyridem, alij Scironem, nonnulli Phalarim, multi Tiphonem, vel Gygem vocarent. Senatus enim tantum timuit, vt vota templis publicè, priuatimq́; mulieres cum ſuis liberis facerent, ne ille vnquã vrbem Romã videret: audiebat enim alios in cruce ſublatos, alios animalibus nuper occiſis incluſos, alios feris obiectos, alios fuſtibus cęſos &c. quę quidẽ cũ in ſuos milites exercuiſſet, quantò his maiora in Chriſtianos, aduerſus quos immẽſo flagrabat odio, ſęuus barbarus ſit molitus; quiſque poterit exiſtimare.

e In Cœmeterio Calliſti.] Vox notiſsima, Cœmeterium, qua Chriſtiani illum locum dicere conſueuerunt, in quem fidelium defunctorum corpora ſepelienda inferuntur; inde deducto vocabulo, quod ſicut diuina ſcriptura obitum iuſtorum, ſomnum dicere ſolita eſt; eadem ſignificatione locum illum, vbi ſepelirentur, Cœmeterium, hoc eſt dormitorum à κοιμάω, quod eſt dormio, voluit appellari; quæ etiã loca, modò Concilia ſanctorũ, de qua voce agemus inferius, modò etiam à natura loci denominatione deducta, Arenaria, Cryptæ, Catacumbæ ſeu Catacumbę in veteribus Martyrologijs appellata inueniuntur. penes Afros eadẽ loca Areę dictæ reperiuntur; vnde Tertullian. ad Scapulã, ex verbis perſecutorum: Non ſint Areę, hoc eſt loca ſepulturarũ Chriſtianorum deſtruantur, ne ad ea vlterius conuenirent. &c. In ea enim loca cùm precum cauſa conuenire conſueuiſſent frequenti cœtu Chriſtiani, magis magiſq́; Gentilium furor ſęuire atque graſſari ſolitus eſt, vt ſcribit Tertul. in apologet. & Minutius Felix in Octauio. vſurpata reperitur eadem vox à Pontio diacono in actis martyrii S. Cypriani, vbi in fine dicit, illum fuiſſe ſepultum in Area Candidi procuratoris. Erant Romæ complura Cœmeteria, quorum tantùm quadragintatria ex tabulis Vaticanis deſcripſi, de quibus vberiùs agit Onuphrius. Deſiderantur adhuc aliqua, de quibus egi in Annal. eccleſiaſt. Erant autem Cœmeteria omnia, vel Areæ extra ciuitatem poſitæ: vigentibus etenim Gentilium legibus, ex leg. xij. tabularum nefas erat intra mœnia mortuum ſepelire. ſed omnia illa iura Gentilium, cùm per contrarium vſum, tum etiam per pientiſſimam Leonis Imp. nouell. conſtitut. 53. quę incipit: Mea quidem ſententia &c. ſunt antiquata, ac prorſus abrogata. Ex Cœmeterio Calliſti de quo agimus, effoſſum corpus S. Anteri Papæ tranſlatum eſt intra Vrbem in eccleſiam S. Silueſtri in Campo Martio, vbi in lapidea tabula eiuſmodi vetus inſcriptio legitur: Hæc eſt notitia Natalitiorum Sanctorum hìc requieſcentium: Menſe Ianuario, die tertia NATALIS. S. ANTERI PAPÆ, &c.

f Petri.] De eo etiam Beda, Vſuard. & vet. man. ſcrip. Extant eius paſſionis acta, & quidem germana, ab Anaſtaſio S. R. E. bibliothecario latinitati donata, retulit ea Sur. in tom. 1.

g Cyrini, Primi, & Theogenis.] Beda de Theogene tantùm hic agit, cuius acta recitat Mombrit. tom. 2. vit. ſanct. Petrus in cat. lib. 2. c. 41. breui compendio perſtringit Theogenis martyrium, qui paſſus eſt ſub Licinio Imp. vt prædicta acta teſtantur. Vſuard. de ijſdem tribus omnibus hìc agit.

h Gordij.] Extat de ipſo præclarum encomium S. Baſilij, agunt de eodem hac die Græci. Paſſus reperitur ſub Licinio Imp. vt legimus in peruetuſto Menologio, quod aſſeruatur in bibliotheca Ill. ac Reuerẽdiſ. Guillielmi Sirleti Card. ampliſs. illudq́; ab ipſo latinitati donatũ, propriaq́; manu maiori ex parte conſcriptum, velut ingentem theſaurum eius liberalitate poſſideo, & (vt Hieronymi verbis vtar de codice Pamphili martyris) tãto amplector & ſeruo gaudio, vt Crœſi opes habere me credam. Meminiſſe itaq; lector debet, cùm in his ſcriptis allegatur Menologiũ, me de eo ſemper intelligere.

i Zoſimi & ſoc.] Gręci itidem de ijſdem hac die agunt, vt conſtat ex Menologio, vbi de Zoſimo & Athanaſio ſeorſum ab alijs agitur, paſſiq; ponuntur ſub Domitiano Imp. Theopemptus autem, & Theonas ſub Diocletiano.

k Danielis.] Hæc eſt dies inuentionis eius corporis, ut accepimus ex tabulis eccleſiæ Patauinæ: de eadem inuentione agit Petrus in catal. lib. 2. c. 40. & Scard. in Annal. Patau.

l Florentij epiſcopi.] De ipſo hac item die Beda, & Ado Treuer. necnõ uet. man. ſcrip. Ado Viennen. in chron. anno 241. hæc de eo: Florentius quoque epiſcopus Viennenſis uita & doctrina emicuit; manſit ad Gallieni, & Voluſiani imperium, exiliatusq́; martyrium compleuit. hæc Ado. An autem ſub Gallieno aliqua fuerit excitata perſecutio, dicemus inferius 13. Ianuarij.

m Genoue-

m Genoueſę.] De eadem agunt hac die Beda, Vſuard. Ado, & alij omnes. Scribit de ea Gregorius Turon. de gloria confeſſ. c. 91. & de geſtis Franc. lib. 4. c. 1. extant pręclara eius uitę acta, quæ recitat Sur. tom. 1. plura etiam de ipſa reperies in uita S. Germani epiſcopi Antiſiodorenſis, quam ſcripſit Conſtantius. Sigebert. item in chron. anno 457. claruit temporibus Valentiniani tertij Imp. ac peruenit uſque ad Clodoueum regem Franc.

4 ## Pridie nonas Ianuarij. Luna. D xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4

OCTAVA [a] ſanctorum Innocentium. In Creta natalis ſancti Titi [b], qui ab Apoſtolo Paulo Cretenſium epiſcopus ordinatus, poſt prędicationis officium fideliſſime conſummatum, beatum finem adeptus, ſepultus eſt in eccleſia, vbi à beato Apoſtolo dignus miniſter fuerat conſtitutus. Romæ ſanctorum martyrum Priſci [c] presbyteri, & Priſcilliani clerici, ac Benedictæ religioſę fœminę: qui tempore impijſſimi Iuliani gladio martyrium compleuerunt. Item beatæ Dafroſæ [d] vxoris ſancti Fabiani martyris, quæ poſt interfectionem viri ſui primum exilio relegata, deinde ſub præfato principe capite plexa eſt. Bononiæ ſanctorum Hermetis [e], Aggæi, & Caij martyrum, qui ſub Maximiano Imperatore paſſi ſunt. Adrumeti in Africa commemoratio ſancti Mauili [f] martyris, qui in perſecutione Seueri Imperatoris à Scapula ſæuiſſimo prçſide damnatus ad beſtias, martyrij coronam accepit. Item in Africa præclariſſimorum martyrum Aquilini [g], Gemini, Eugenij, Marciani, Quincti, Theodoti, & Tryphonis. Apud Lingonas ſancti Gregorij [h] epiſcopi; miraculis clari. Rhemis in Gallia ſancti Rigoberti [i] epiſcopi & confeſſoris.

IANVARII. 4.

a OCTAVA ſanctorum Innocentium.] Scribit Poſsidius in indiculo, ſanctum Auguſtinum duos ſermones habuiſſe in die Octauarum Infantium. de eadem Octaua Amalarius de eccleſ. offic. lib. 4. c. 37. Microlog. c. 36. Ado item hac die in Martyrolog.

b Titi.] Agunt de eodem Beda hac die, ac cęteri Latinorum, Græci autem in Menologio 25. Auguſti. De Tito frequenter Paulus Apoſt. meminit, ad quem & ſcripſit epiſtolam. Sanctus Ignatius etiam in epiſtola ad Philadelph. Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 4. Hieron. Ioan. Chryſoſt. & Theodoret. in commentarijs in epiſt. ad Titum, Sophronius apud Hieron. de ſcrip. eccleſ. Iſidorus, ſiue alius ſit auctor, de uita & morte ſanct. c. 88. Doroth. in ſynopſi, & alij. de eodem agunt. habet Menologium, eum natum annos nonagintaquatuor in pace quieuiſſe.

c Priſci & ſoc.] De ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri, horum res geſtæ narrantur in actis ſanctę Bibianæ: quæ tamen aliqua cenſura indigent, & in ijs præſertim, quæ de Iuliano Apoſtata narrantur, eũ Romæ uixiſſe, deq; martyribus habuiſſe quæſtionẽ; quod enim per Vrbis prçfectũ in martyres geſtum eſt, id ipſi Iuliano tribuitur; quẽ numquam Romã aduentaſſe, certũ eſt; idq; omnes qui antiquas callent hiſtorias norunt, ac ea ſciunt, quæ Ammianus Marcel. conſcripſit, facilè intel-

ligunt

ligunt. idem lib. 26. ſcribit, Vrbanam præfecturam à Iuliano creditam fuiſſe Aproniano: quem cùm idem auctor ethnicus dicat, aduerſus magos ſæuiſſimas quæſtiones exercuiſſe, Chriſtianos per magos, more Gentilium, intelligere, haud obſcurum eſt illis, qui apologias, quas patres aduerſus Gentiles pro Chriſtianis ſcripſerunt, aliquando legerunt. At quomodo Iulianus magos iuberet impugnari, qui eoſdem honorificentiſſimè habuit, eosq; longè poſitos accerſiuit? vt teſtantur Eunapius Sardianus de vit. philoſ. in Maximo, Ammia. Marcellin. lib. 22. & Socr. lib. 3. cap. 1. extant & de his eiuſdem Iuliani litteræ.

d Dafroſæ.] De qua etiam ijdem qui ſupra agunt hac die. eius res geſtę leguntur in iiſdem actis S. Bibianæ eius filię. Errare admodum conſtat Petrum in catal. lib. 2. c. 43. dum citans Adonem, (apud quem nihil tale reperi) dicit hanc Dafroſam vxorem fuiſſe Fabiani Papæ, deceptus nimirum nomine Fabiani Expræfecti, parentis ſanctarum virginum Bibianę atque Demetrię, qui vixit temporibus Conſtantij, & Iuliani Impp. cùm tamen Fabianum Papam conſtet martyrio coronatum eſſe ſub Decio Imp.

e Hermetis & ſoc.] Vſuardus etiam de his hac die, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip. Hos autem ſub Maximiano Imperatore paſſos eſſe, teſtantur etiam tabulæ Bononienſis eccleſiæ.

f Mauili.] Pręclaro elogio hunc martyrem Tertullianus exornat, ſcribẽs ad Scapulam pręſidem; cui etiam exprobat cladem diuinitus immiſſam in Africam in martyris vltionem. Scapulam autem præſidem, cuius cùm hìc, tum apud Tertullianum mentio habetur, illum reor Tertyllum Scapulam, ad quem extat reſcriptum Commodi Imp. l. diuus Marcus. ff. de offic. præſ. nam paulò poſt Commodum, Seuerus imperat, ſub quo Scapula in Africa exercuit ſanctorum carnificinam, inter quos Mauilus, de quo agitur, martyrio coronatus eſt.

g Aquilini & ſoc.] De his etiam Beda hac die: qui fatetur horum acta ſuis temporibus extare, quę poſtmodum excidiſſe videntur. Agunt de iiſdem Vſuardus, Ado & alij. paſſos hos eſſe in perſecutione Vuandalica, tradit Petrus in catal. lib. 2 c. 44. ex Adone, quem citat.

h Gregorij Epiſcopi.] De eodem vet. man. ſcrip. huius res geſtas ſcripſit Gregorius Turon. in vit. ſanct. patrũ c. 7. qui de eodem agit de geſt. Franc. lib. 3. c. 15. & 19. ex quibus apparet eum claruiſſe temporibus Theodorici filij Clodouei regis Franc. Interfuiſſe reperitur Gregorius Lingon. epiſcopus tribus Galliarum concilijs, Epaunenſi, Aruernenſi, necnon etiam tertio Aurelianenſi, ſed huic per legatos tantùm. In tabulis epiſcoporum Lingonien. quas deſcripſit Democh. decimusſextus hic eius ſedis numeratur epiſcopus; Mombrit. etiam de ipſo agit tom. 1. vit. ſanct.

i Rigoberti epiſcopi.] Extant eius pręclara acta, quæ recitat Sur. tom. 1. floruit ijs temporibus, cùm Pipinus & Carolus Martellus regnum Francorum adminiſtrarent pro Childerico Rege; peruenitq; vsq; ad tempora Hadriani Papę; qui ipſo defuncto, reiecto Milone, in locum eius ſubrogauit Turpinum, vt eius acta teſtantur. de ipſo item Sigeb. in chron. anno 723. ponitur hic in tabulis Democh. 28. eius ſedis epiſcopus.

xxvj. E **Nonis Ianuarij. Luna.**

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	30	30	1	2	3	4	5

VIGILIA [a] Epiphaniæ Domini. Romæ ſancti Teleſphori [b] Papę, qui ſub Antonino [c] Pio poſt multos labores pro Chriſti confeſſione illuſtre martyrium duxit. In Ægypto commemoratio plurimorum [d] ſanctorum Martyrum qui in Thebaide ſub perſecutione Diocletiani diuerſo tormentorum genere cęſi ſunt. Antiochię ſancti Symeonis [e] monachi, qui in columna [f] ſtans multos annos vixit, vnde & Stylitæ cognomen accepit: cuius vita & conuerſatio extitit admirabilis. In Anglia ſancti Eduardi [g] Regis, virtute caſtitatis, & gratia miraculorum inſignis. Alexandrię ſanctæ Syncleticę [h], cuius res præclare geſtas ſanctus Athana-

ſius litterarum monumentis commendauit. Romę ſanctę Æmilianę[1] virginis, amitę ſancti Gregorij Papę, quę vocante Tharſilla ſorore, quę ad Deum pręceſſerat, hac ipſa die migrauit ad Dominum. Eodem die ſanctę Apollinaris[a] virginis.

IANVARII. 5.

a VIGILIA Epiphaniæ.] De qua Ordo Rom. Gregorius Turon. de geſt. Franc. lib. 10. c. 31. in Perpetuo Epiſc. Microlog. & alij qui agunt de diuinis offic. Celebrabatur etiam in Eccleſia Africana Vigilia Epiphaniæ, in qua ſanctus Eugenius Epiſcopus Carthaginenſis Felicem cœcum Dei virtute illuminauit, vt ſcribit Vict. de perſ. Vuandal. lib. 2. Egimus ſatis de Vigilijs eccleſiæ in Annalibus eccl. Hic autem illud vnum nequaquam diſſimulandum videtur, nonnullos affirmare, ſanctum Ambroſium perſuaſione ſanctæ Monicæ, vſum vigiliarum ea de cauſa ab Eccleſia proſcripſiſſe, quòd Chriſtianorũ plurimi illud noctis tempus ludẽdo, ac choreas ducendo tranſigerent: quod firmant auctoritate ſermonis, qui S. Auguſtini nomine ſcriptus reperitur ad fratres de eremo, eſt ordine vigeſimus quintus. Hoc autẽ quid magis à veritate alienum poteſt excogitari, cùm eo tempore, quo ſancta Monica fuit Mediolani, occaſione perſecutionis Arianorũ, ibidem vigiliæ vigilantius, ſanctius, purius, ac propenſiori ſtudio, quàm vnquã antea, fuerint celebratæ? Nam præter longiores excubias, frequentiorem cœtum, conciones ad populum, ſanctus Ambroſius addidit vigilijs ſacros hymnos. Præſto illis erat vnà cũ cæteris ſancta Monica, & in eis, (vt S. Auguſtinus ſcribit lib. 9. confeſ. c. 7.) primas partes tenebat. Quàm ſoletti ſtudio Mediolanenſis eccleſia ſacras vigilias ageret, accedat auctoritas ipſius S. Ambroſij, qui in ſermone in pſal. 109. edit. Rom. de feſto Pentecoſtes, cõmendans exactã vigiliarũ obſeruationẽ, ait: Ieiunauimus Sabbato, vigilias celebrauimus, orationibus pernoctanter inſtitimus &c. In eccleſia verò Africana tantũ abeſt (quod præfert ſermo ille) vt ea occaſione demptæ fuerint nocturnę ſacrę vigilię, vt eædem maius, tunc temporis, acceperint incrementum, & in exactiorem purioremq; religionis cultum fuerint reſtitutæ. Nam vſus citharæ qui ea occaſione irrepſerat, quòd ſcriptum eſſet in pſalmo 70. Pſallam tibi in cithara ſanctus Iſrael, Auguſtini opera fuit ablatus, vt ipſe ſcribit concione 1. ſuper pſalmum 32. erant igitur in vſu vigiliæ nocturnæ, illæq; puræ, & Chriſtiana obſeruatione digniſſimæ, vt idem teſtatur in concione ad Catechumenos contra Iudæos tom. 6. Ad quas etiam frequentandas ſuos conſueuit hortari, vt apparet ex ſermone 251. de temp. Inſuper addimus, tantum abeſſe, vt occaſione choreartum vel aliorum abuſuum, ſacræ Vigiliæ fuerint abolitæ; vt in omnibus contrarium prorſus acciderit; nimirum vt ex ſacro religioſoq; vſu vigiliarum ſublati fuerint perditiſſimi illius temporis mores, qui antea irrepſiſſent. Eſt de his locus egregius ſancti Auguſtini in ſermone habito in die Natali ſancti Cypriani. eſt ordine 115. de diuerſis, vbi hæc leguntur cap. 5. tom. 10. pag. 593. edit. Louan. Aliquando ante annos non valde multos iſtum locum inuaſerat petulantia ſaltatorum. Iſtum tam ſanctum locum, vbi iacet ſancti martyris corpus (ſicut meminerunt multi qui ætatem habent) locum, inquam, tam ſanctum inuaſerat peſtilentia & petulantia ſaltatorum. Per totam noctem hic cantabantur nefaria, & cantantibus ſaltabatur. Quando voluit Dominus per ſanctum fratrem noſtrum Epiſcopum veſtrum, ex quo hic cœperunt ſanctæ vigiliæ celebrari, illa peſtis aliquantulum reluctata, poſtea ceſſit diligentiæ, erubuit ſapientiæ &c. Ex his omnibus luce clarius cognoſces, cuius fidei ſit ſermo ille, qui nomine Auguſtini ad fratres de eremo circunfertur, quem cũ alijs ſchola Louanienſis in hac recentiori editione reiecit in angulum. Non itaq; Ambroſius, non Auguſtinus, nec quiuis alius Orthodoxorum, his temporibus vigilias nocturnas eccleſiaſticas abrogauit, vel minuit: ſed impuriſſimus hæreſiarcha Vigilantius vigilias, ſui nominis hoſtis, impugnauit, ſicque minuere conatus eſt, vt non niſi ſemel in anno, in Paſchali ſolemnitate vigilias peragendas eſſe iactaret. Hieron. aduerſ. Vigil.

b Theleſphori Papæ.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac vet. man. ſcrip. In Romanis Pontificibus ea tantùm quę ſpectant ad ſucceſſionem, hic annotare viſus ſum, in Annal. eccleſiaſticis cętera vberius explicaturus. Quòd itaque attinet ad ſucceſsionem Teleſphori, agit in primis Irenęus aduerſus hęres. lib. 3. c. 3. Epiphan. hæreſ. 37. Euſeb. in cron. & hiſtor. lib. 4. c. 5. Optatus lib. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. ad Gener. Niceph. epiſcop. in chron. & alij complures recentiores.

c Sub Antonino Pio.] Hoc loco fortaſſe erit, qui dubitet, quomodo ſub Antonino Pio Teleſphorus vel alij paſsi dicantur, cùm ſub eo pacem fuiſſe in eccleſia, teſtetur Tertullianus in Apologet. Seuerus lib. 2. Oros. lib. 7. c. 14. & alij? conſtat etiam Antoninum pro Chriſtianis edictum ampliſsimum

propoſuiſſe,vt ſcribit Euſeb.in chron.& hiſt.lib.4.c.12.quod apud Iuſtinum martyrē leges in appendice Apologiæ.Reſpondemus,martyrium Teleſphori vel aliorum contigiſſe ante ſcriptam à Iuſtino Apologiam, & promulgatum pro Chriſtianis edictum, prout idem teſtatur Euſebius hiſt.lib.4.c.11. & 12.Porrò ex eadem Iuſtini Apologia ſatis apparet,ante illud tempus,cùm idem imperaret Antoninus,ooo eſſe temperatum omnino à cęde Chriſtianorum,non quidem Imperatoris mandato,ſed ex ſententia Pręſidum,& furore Geotilium, conclamantibus illis contra fideles, ad quorũ coercendum furorem Iuſtinus (vt apparet) nobiliſſimam illam elaborauit Apologiam Chriſtiano philoſopho dignam. Suppetunt & aliæ rationes, cur tempore pacis Eccleſiæ, vel ſub iuſtiſſimis principibus multi reperiantur martyres paſſi; ſed ea quæ ſupra diximus de temporibus Alexandri Imperatoris, & quæ paulò inferius dicturi ſumus de Traiano,ſatis ad hanc rem explicandam eſſe poterunt.

d Plurimorum ſanctorum martyrum.] Horum ſingulorum certamina Euſebius digeſſit in libro, quem ſcripſit de Martyribus, qui non extat. Omnium autem ſimul agonem ſummatim complexus eſt hiſt.lib. 8.c.9. Cùm autem innumera ferè Ægyptiorum martyrum multitudo paſſa habeatur tam ex monumentis Græcorum,quàm Latinorum ſcriptorum; de ea gente illud ad memoriam reuocaui,quod ſcribit Cicero lib.5.Tuſcul.his verbis. Ægyptiorum morem quis ignorat? quorum imbutæ mentes prauitatis erroribus quamuis carnificinam prius ſubierint, quàm Ibim aut Aſpidem,aut Felē, aut Crocodilum violent, quorum ſi imprudenter quippiam fecerint,nullam pœnam recuſent. hæc Cicero,Porrò ſi olim Aegyptij tanti vitrum, quanti margaritum (vt habet paremia) feciſſe putandũ eſt,corroborante eos præſertim diuina gratia?

e Symeonis.] De eodem hac etiam die cęteri Latinorum,Græci autem 24.Maij,vt apparet ex Menologio.Huius adhuc viuentis quaſdam res geſtas conſcripſit Theodoretus Epiſcopus Cyri libro ſanctorũ patrum Deum amãtium cap. 26.Euagrius etiam nonnulla lib.1.hiſt.c.13.& 14.Niceph.lib.14. c.51.qui etiam teſtatur, Metaphraſtem vberius eius acta fuiſſe proſecutum, ſed non extant. de eo præterea cæteri Græcorũ,vt Suidas,Cedrenus, Michæl Glicas,plura de eo in vita Danielis Stylitæ,& in actis ſancti Theodoſij Cœnobiarchæ: ex Latinis Gregorius Turonen.de gloria confeſſ.c.26.& alij recentiores.In Vitas patrũ part.1. c.48.eiuſdē Symeonis,incerto auctore,vita ſcripta reperitur. Huius egregia ſanctitas, admirãdumq; vitę genus quod excoluit,non tantũ in Syria vbi agebat, ſed toto innotuit orbi; Romæ etenim,vt præſens,adeo notus fuit,vt opifices in omniũ officinarũ veſtibulis, alij in porticibus (vt ſcribit Theodoretus) imaginē eius affigerent;hinc vnuſquiſq; (vt ait) ſibi auxiliũ ac tutelã parantes.In Gallijs etiã notiſſima extitit eius fama, prędicãte eius admirabilē ſanctitatē ſancta Geoouefa,quæ licet longè abſens,eum tamen velut præſentem diuinitus nouerat,vt conſtat ex eiuſdem ſanctæ Genouefæ actis. Plurimi eum fecerunt Imperatores catholici, vt Theodoſius Iunior, cuius adhuc legitur epiſtola ad illum ſcripta,inſerta in actis Concilij Epheſini tom.5.c.15.edit. Pelt. ſcripſiſſe etiam ad ipſum reperitur Leo Magnus Imp. vt ſcribit Euag. hiſt. lib. 2.c.9.De tempore quo vixit,ex Theodoreto eius primordia colligi poſſunt: dum ait columnam iam incoluiſſe temporibus Meletij Epiſcopi Aotiocheni,qui ſub Valente Imp.vixit deſijtq;ab humanis eo anno,quo celebrata eſt magna Synodus Conſtantinopolitana, Syagrio & Euchario Conſſ. qui numeratur annus à Chriſto, iuxta veriores Chronographos trecenteſimus octogeſimus primus.Superuixit autem Symeon, vt ait Cedrenus,vſque ad quartum annum Leonis Magni Imp. quod etiam colligitur ex actis Danielis Stylitæ: eſt annus is à Chriſto 460. qua ratione, iam centenario maior obdormiſſe dignoſcitur. De tranſlatione reliquiarum eius facta Conſtantinopolim, & Eccleſia in eius honorem erecta ab eodem Leone Imperatore, habetur mentio in actis eiuſdem Danielis Stylitæ.Non omittendum illud videtur, quoſdam ex eodem nomine deceptos, ex duobus vnum conflaſſe Symeonem. Nam duos fuiſſe Symeones, ſeniorem, ac iuniorem, exploratum habetur. præter ſeniorem de quo agimus, fuit etiam alius eiuſdem nominis & exercitationis,idemq; dictus Stylita,quem à prædicto eſſe diuerſum,tempora,loca,maiorumq; teſtimonia declarant.Quonam tempore vixerit Symeon ſenior, iam vidimus.Iunior autem (vt auctor eſt Euagrius lib.6.c.22.qui eum nouit & vſus eſt familiariſſimè) claruit temporibus Iuſtini Imperatoris,vſq; ad Mauritium. Extãt eiuſdem Symeoois litterę,ad Iuſtinum Aug. recitatę poſtmodum in actione quinta Nicenę ſecundę ſynodi,vt eius teſtantur acta; vbi & cognominatus eſt hic, Symeon Stylita admirandi montis, iiſdemq; notis nuncupatur à Ioanne Damaſceno in oratiooe 3. de imag.circa finem. ſic enim eſt dictus, quòd (vt idem ſcribit Euagrius lib. 6.c.22.) vixit in columna ſeorſum in ſummo montis vertice poſita. Vixerunt prædicti ambo in Syria. Fuit & tertius Symeon Stylita in Cilicia,quadraginta ferè milliaribus ab Ægis ciuitate:huius meminit Sophronij Pratum ſpirit. c. 57. hic percuſſus fulmine, interijt: ex quo quidem genere mortis, diuerſum hunc eſſe à prędictis duobus Symeonibus, nulla eſt dubitatio. De prędictis duobus Gręci agunt in Menologio,de ſeniori,vt diximus,24.Maij,de iuniori autem prima Septemb.

f In columoa.] Super vnam columnam cellulam ex tabulis ſtruere, primus omnium docuit C. Męnius Rom. qui cum ad ędificandã baſilicam domũ ſuam venderet, excepit ſibi ius vnius columnę,ſuper quam tectum proijceret compactum ex tabulis; vnde ipſe & poſteri eius munus gladiatorium

torium

torium ſpectare poſſent, quod tum edebatur in Foro. hęc Aſcon. Ab eodem Męnio dicta eſt Męniana ſtructura, cuius poſtea fuit frequentior vſus, cuius meminit Feſtus in verb. Męniana.

g Eduardi Regis.] Cuius egregia facta conſcripſit Alredus abbas, quę retulit Surius in tom. 1. Hunc Alexander Papa tertius adſcripſit ſanctorum numero, cuius rei geſtę extant monumenta in appendice ad vitam eius. Habentur etiam in Bibliotheca Vaticana literę Innocentij quarti Rom. Pont. de celebratione diei feſti ſancti Eduardi regis in Regiſt. an. 2. num. 255. pag. 527. obijt idem ſanctus anno Domini milleſimo ſexageſimo ſexto.

h Syncleticę.] Gręci etiã de eadẽ hac die agunt, vt vidimus in Menologio. Tradit Niceph. Calliſt. lib. 8. c. 4. ſanctum Athanaſium ſcripſiſſe vitam Syncleticę, eadem, inquit, ratione, qua ſcripſerat vitã Antonij, vt ſicut in hoc viri, ita in illa haberent mulieres, quod imitari aſſiduè poſſent, hęc illę. Vtinã extaret, deperijt enim non ſine graui totius Orbis Chriſtiani iactura; quam expendimus ex ingenti emolumento, quod Eccleſia eſt conſecuta ex Antonij vita ab eodem auctore conſcripta. Eiuſdem nominis virginem Sedulius presbyter in epiſtola ad Macedonium, quę eſt pręfatio paſchalis operis, ſummis laudibus celebrat, necnon eius ſororem Perpetuam coniugij vinculo aſtrictam. Extant ſenioris Syncleticę grauiſſimę ſentẽtię recitatę atque deſcriptę in Vitas patrum. Vixit Syncletica iunior ijſdem cum Sedulio temporibus, ſenior autem temporibus Conſtantini Imperatoris.

l Æmilianę.] Agit de ſancta Æmiliana S. Gregorius Papa homilia 38. quam refert, poſt multa pręclarè geſta, hac die quieuiſſe in pace. Fuit altera ſancta Æmiliana, cuius nomine Romę titulus erat: quę & vixit longè ante huius tempora: nam eius tituli habetur mentio in Concilio ſecundo Romano ſub Symmacho Papa.

k Apollinaris virg.] Eius res geſtas edidit Metaphraſtes, de quibus lectorem monitũ velim, ineſſe ibi errorem, dum filia Anthemij Imperatoris dicitur, qui poſt Seuerũ imperauit in Occidente. Sciat potius hanc fuiſſe genitam Anthemio Cõſulari viro religioſiſſimo, qui ſub Arcadio Imperatore geſſit Conſulatum, ad quem extat Ioannis Chryſoſtomi epiſtola 147. de quo & Theodoretus meminit lib. Sanct. patr. c. 8. Habitus eſt autem hic velut Imperator, dum defuncto Arcadio, pro Theodoſio impubere adminiſtrauit Imperium.

6 Octauo idus Ianuarij. Luna. F xxv. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

EPIPHANIA [a] Domini. In territorio Rhemenſi paſſio ſanctæ Macræ [b] virginis, quæ in perſecutione Diocletiani iubente Rictiouaro Pręſide cum in ignem eſſet pręcipitata, & permanſiſſet illæſa, dehinc mamillis abſciſſis, & ſqualore carceris afflicta, ſuper teſtas etiam acutiſſimas ac prunas volutata, orans migrauit ad Dominum. In Africa commemoratio plurimorum [c] ſanctorum Martyrum, qui in perſecutione Seueri ad palũ [d] ligati, igne conſumpti ſunt. Rhedonis in Gallia ſancti Melanij [e] epiſcopi & confeſſoris, qui poſt innumerabilium ſigna virtutum, iugiter cælo intentus, glorioſus migrauit à ſæculo. Geris [f] in Ægypto ſancti Nilammonis recluſi, qui dum ad epiſcopatum traheretur inuitus, in oratione ſpiritum Deo reddidit.

IANVARII. 6.

a EPIPHANIA Domini.] Gręci etiam hac die eandem celebrant ſolemnitatem, quam & Theophaniam dicunt, licet Gregorius Nazianzenus Theophaniam appellet diem, quo Dominus Ieſus Chriſtus eſt natus: hanc autem diem, qua non tantum aduẽtus Magorum, ſed etiam inter alia myſteria Baptiſmatis Chriſti ſolemnitas agitur, vocat Fe-

ſtum ſanctorum luminum, eo quòd baptiſmus etiam illuſtratio diceretur, vt apparet ex eiuſdem oratione In ſancta lumina, quo etiã nomine appellat eam Cyrillus monachus in actis, quę de ſancto Euthymio exactè cõſcripſit. Apud Ægyptios autẽ vna eademq; die Natalis Chriſti atq; baptiſmus agi cõſueuit, vt cõſtat ex homilia Ioãnis Chryſoſtomi in Luc. c. 2. in Nat. Domini, tom. 2. & Ioanne Caſſiano collat. 10. de oratione cap. 1. Epiphanius in Panar. hęres. 51. paulò diuerſus ab Ægyptijs, dicit, hac die, vel (vt habẽt alij Codices) quinta huius, natum eſſe Dominũ, baptizatum autem ante ſextum Iduum Nouemb. hac autem die, qua & Ægyptij Natalem Domini celebrant, primum illud à Domino miraculum eſſe factum, cùm aquam mutauit in vinum. At S. Hieronymus in commẽtario ſuper Ezechielem c. 1. hac ipſa die baptizatũ tantùm fuiſſe Dominũ, nõ autem natũ affirmat. Conſultiùs itaq; Occidentalis Eccleſia vna eademq; die, quam Epiphaniam appellat, aduentum Magorum, Chriſti baptiſmum, & primum illud inſigne miraculum recolit. His Diuinis myſterijs S. Auguſtinus ſerm. 32. de temp. qui eſt quartus Epiphanię; addit & quartũ: nimirũ excellens illud ſignum, quando quinque panibus quinque hominum millia Chriſtus panit in deſerto. Paulinus in Natali 9. ſancti Felicis non niſi prędicta tria myſteria ea die habita recẽſet, ſicut & S. Maximus Taurinenſis. Celeberrimam fuiſſe ſemper Chriſtianis eiuſmodi ſolemnitatẽ, declarat Cęſarum pręſentia, adeo vt ne impij quidem principes ab ea celebritate abeſſent. Siquidem Iulianus Apoſtata qui pallio Chriſtianę ſimulatę religionis latentem impietatem ſtudebat contegere; cùm eſſet in Gallijs voluit ea die cum cęteris Chriſtianis ſacris intereſſe myſterijs, vt ſcribit Ammian. Marcellin. lib. 21. idipſum pręſtitit Valens Imperator Arianus, vt de eo ſcribit S. Greg. Nazian. oration in laudem Baſilij. Viſus enim fuiſſet à Chriſtiana fide prorſus extorris, qui tantis ſolemnibus non adeſſet. Theodoſius Imp. ſic huius diei celebritatem coli iuſſit, vt ſeptem diebus, qui pręcedunt, ac totidem qui ſubſequuntur, iudicialem ſtrepitum conticeſcere iuſſerit vt l. 2. Cod. de ferijs.

b Macrę.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, conſentiuntq; manuſcripta, Petrus item in catal. lib. 2. c. 50. Additum hic eſt, eam paſſam ſub Diocletiano Imperatore: nam Rictiouarum Pręſidẽ, qui eam ſub titulo Chriſtianitatis damnauit, ſub eodem Imperatore exercuiſſe pręfecturam, declarãt acta ſanctorum Criſpini & Criſpiniani, & aliorum Gallicanorum martyrum. Quòd autem ad nomen Pręſidis ſpectat, Rictiouarum in aliquibus antiquis codicibus in duas dictiones diſtinctum inuenimus in hunc modum. Rictius Varus, quę lectio mihi magis arridet.

c Plurimorum martyrum.] Reſtituti ſunt hi ex veteribus monumentis, quibus perbellè aſtipulatur Tertullianus in Apologetico, vbi hęc circa finem habet, cùm in Gentiles inuehitur: Licèt nunc Sarmenticios & Semiſſarios appelletis: quia ad ſtipem dimidij aſſis reuincti exurimur. Is eſt habitus victorię noſtrę, hęc palmata veſtis, tali curru triumphamus &c.

d Ad palum ligati.] Ad palum ligabantur rei aliquando ad comburendum, vt hìc habes; aliquando verò ad torquendum, vt legitur apud Suetonium in Claudio c. 34. De vtroq; plura ſuppetunt exẽpla in actis martyrum. Illi etiam qui ſecuri plectendi eſſent, ligabantur ad palum vt Valer. lib. 5. c. 8. dum ait: Virgis cęſos, & ad palum religatos ſecuri percuti iuſſit, eadem ſupra lib. 3. c. 8. Rurſus etiam palus adigebatur per medium hominem, vſque ſummum oris, ac ſic miſerè mori cogebatur, de quo ſupplicio Seneca lib. 2. epiſt. 14. ait: Cogita adactum per medium hominem, qui per os emergebat ſtipitem &c. De quo genere mortis Procop. lib. 1. de bello Vuandalic. & alij.

e Melanij Epiſc.] De eo etiam Vſuardus. Hic reperitur interfuiſſe cõcilio primo Aurelianenſi, tẽporibus Clodouei celebrato, vt eius acta teſtantur. Scribit de Melanio Gregor. Turon. de gloria confeſſ. c. 55. & Petrus in catal. lib. 2. c. 49. Fuit & eiuſdem nomins Melanius alter Viromandenſis Epiſcopus, qui eadem vixit ętate, eidemq; Concilio præſens fuit. Alius inſuper Melanius Epiſcopus Rothomagenſis, de quo ſcribit Gregorius Turonen. de geſtis Franc. lib. 7. c. 19.

f Geris in Ægypto S. Nilammonis.] Geris ciuitas eſt in Ægypto, diſtans à Peluſio ferè quinquaginta ſtadijs, cui pręficiendus cùm eſſet à Theophilo Alexandrino Nilammon, antequam res ageretur, vt optauit & precibus impetrauit, in eadem cellula, qua clauſus tenebatur, diem obijt; vbi in eius memoriam templum eſt erectum, annuaq; ſtatuta Commemoratio, vt ſcribit Sozom. hiſt. lib. 8. c. 19. & Niceph. lib. 13. c. 17.

xxiiij. G Septimo idus Ianuarij. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7			

Rela-

RELATIO [a] pueri IESV de Ægypto. Eodem die natalis beati Luciani [b] Antiochenæ eccleſiæ presbyteri & martyris, qui ſatis clarus doctrina & eloquentia, paſſus eſt Nicomediæ ob Chriſti confeſſionem in perſecutione Maximini, ſepultusq. eſt Helenopoli in Bithynia: cuius laudes ſanctus Ioannes Chryſoſtomus celebrauit. Antiochiæ ſancti Cleri [c] diaconi, qui pro confeſſionis gloria ſepties tortus, ac diu in carcere maceratus, ad vltimum decollatus, martyrium conſummauit. In ciuitate Heraclea ſanctorum martyrum Felicis [d] & Ianuarij. Eodem die ſancti Iuliani [e] martyris. In Dania ſancti Canuti [f] Regis & martyris. Papiæ ſancti Criſpini [g] epiſcopi & confeſſoris. In Dacia ſancti Nicetæ [h] epiſcopi, qui feras & barbaras gentes Euangelij prædicatione mites reddidit ac manſuetas. In Ægypto beati Theodori [i] monachi, qui tempore Conſtantini Magni floruit ſanctitate, cuius Sanctus Athanaſius meminit in vita ſancti Antonij.

IANVARII. 7.

a RELATIO pueri Ieſu de Ægypto.] Agit de eadem Beda hac die, Vſuardus, Ado, & alij, quibus omnibus aſtipulantur vet. man. ſcript.

b Luciani.] De eodem Latini omnes hac die, Græci autē agunt decimaquinta Octobris. Hunc ſub Maximino paſſum, Euſebius tunc viuens, ac geſta martyrum ſcribens, teſtatur lib. 9. c. 5. idipſum Hieron. de ſcript. eccleſ. in Luciano. Errore factum videtur, vt tam Metaphraſtes, quàm Suidas eum ſub Maximiano martyrio occubuiſſe dicant. Præclariſſima hic ſui ingenij reliquit monumenta, quæ à maioribus Lucianea ſunt appellata, cuius etiam nomine dicta eſt Diuinę ſcripturæ verſio ab ipſo elaborata, quam Græci Communem, ſeu Vulgatam dixere, eaque, vt ſæpius teſtatur S. Hieronymus ad Chromatium epiſt. 107. & ad Suniam. 131. Orientales omnes qui interiacent à Conſtantinopoli Antiochiam vſque, ſunt vſi. Nouiſſimè demum, ea vrgente perſecutione grauiſſima cùm Apologiam pro Chriſtiana religione ſcripſiſſet, nobili corona martyrij eſt inſignitus. Non ſic tamen fœlix in diſcipulis fuit: nam præter Pelagiam Antiochenam, quæ eum ſectata, præclarum pro fide certamen ſubijt: cæteri in apoſtaſiam primùm eo tempore proſecutionis ſunt prolapſi; poſtmodum reddita pace eccleſiæ, ſe Ario coniunxere, vt ſcribit Niceph. lib. 8. c. 31. Porrò ijdem, quò illuſtriori gloriarentur auctore, non erubuerunt & ſanctiſſimum martyrem, quaſi auctorem hæreſis in crimen adducere, ſeſeq; ab eodem Collucianiſtas appellare: eo etenim nomine Arius ſuos dicebat, ad quos ſcribebat epiſtolas: extat adhuc exemplum literarum Arij ad Collucianiſtas apud Epiphan. in Panar. hæreſ. 69. & Theodoret. lib. 1. c. 5. Id aliquando, primis illis rerum exordijs, catholici verum rati, in eundem Lucianum declamarunt, vt feciſſe videtur ſanctus Alexander Epiſcopus Alexandrinus, ſcribens ad ęquè ſanctum Alexandrum Conſtantinopolitanum antiſtitem, cuius epiſtola recitatur à Theodoreto lib. 1. hiſt. c. 4. Tranſijt idem nomen ad poſteros, nam & Marius Victorinus lib. 1. aduerſus Arianos, eoſdem Lucianiſtas appellat. Ne quid autem de tanto martyre leuis ſuſpicionis in alicuius animum irrepat, ex ipſis etiam Arianorum actis, quàm pura, ſynceraq; eſſet Luciani fides, apparet. Siquidem Antiochiæ ijdem Conſtantij Imper. tempore conuenientes, vt abolerent nomen illud Conſubſtātialitatis, fidei profeſſionem ediderunt Luciani martyris: quā recitat Sozom. hiſtor. lib. 3. c. 5. Et Niceph. lib. 9. c. 5. In qua communis Filij cum Patre ſubſtantia, potentia, gloria, imago, & alia demum omnia inſunt, quæ Catholicæ Eccleſiæ filij profitentur: niſi tātùm quòd Conſubſtantialitatis verbum illic non reperitur expreſſum, cuius occaſione, & à Nicæno ſymbolo illud adimere conabantur. ſed nulla quidem in eo eſſe poterat culpa, eam vocem omittendo; quam ſcimus ad eludendos omnes Arianorum cauillos (vt pulchrè docet ſanctus Athanaſius in decretis contra Arian. col. 381.) à ſacroſancta Nicæna Synodo primùm fuiſſe ſapienter appoſitam. Quod itaq; religioſè, vereq; ante Nicænum concilium Lucianus profiteri potuit, eo ipſo in damnationem eiuſdem vocis abuſi ſunt Ariani, ſicut & ipſam ſcripturam etiam in prauum ſenſum ſæpius torquere non erubuerunt. Satis vel illud ſit ad S. Luciani defenſionem teſtimonium Athanaſij, qui dum in Synopſi,

quam ad Conſtantem Auguſtum ſcripſit,de Diuinis ſcripturis agit,appellat Lucianum ſanctum,magnum religioſumq́; martyrem. Eius venerandum corpus poſt martyrium, delphinorum obſequio, Drepanum in Bithyniam delatum,egregia baſilica ab Helena Conſtantini matre fuit ornatum,quæ & locum illum Imperialibus munificentijs auctum,Helenopolim appellauit,vt ſcribit Niceph. hiſt. lib. 8. c. 31.Quod hìc habetur,ſanctum Ioannem Chryſoſtomum præclara oratione laudaſſe Lucianum: ſcias eam,vt rem pretioſiſſimam, aſſeruari in Bibliotheca eruditiſſimi Card. Sirleti,prout ipſe mecum,vt de pretioſo margarito gloriatus eſt.Agit & de Luciano Suidas in hiſtoricis,& alij.

c Cleri diaconi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, man. ſcrip. ac cæteri,Petrus item in catalog. lib. 2.c. 54.

d Felicis,& Ianuarij.]Agit de his item hac die Vſuardus,conſentiuntq́; vet. man. ſcrip.

e Iuliani.] Sicut in veteri Rom.Martyrologio,ita & in man. ſcrip. idem reperitur;quando autem, vel ubi paſſus ſit,latet.

f Canuti regis.]De eo plura Saxo Grammat.hiſt.Dan.lib.13.Ioannes Magnus hiſt.Goth.lib.18.c. 11. 12. & 13.Floruit temporibus Gregorij ſeptimi Rom.Pont.circa an.Domini 1080.Fuit alius eiuſdem nominis Danorum Dux, qui & ipſe innocentiſſimè necatus eſt, & inter ſanctos relatus,de quo idem Sax.Gram.& Ioan.Magnus lib.18.c.14. & lib.19.c.7.

g Criſpini Epiſcopi.]Claruit hic temporibus ſancti Leonis Papæ, interfuitq́; Mediolanenſi Concilio tunc congregato,vt conſtat ex ſynodica eiuſdē ad ſanctum Leonem ſcripta. Succeſſit huic ſanctus Epiphanius ſanctitate & eruditione non impar. Ennodius Ticinenſis epiſcopus de eo in vita ſancti Epiphanij epiſcopi, & in carmine quod ſcripſit,hæc habet de ſancto Criſpino.

Salue ſancte parens, ſaluete ſemper recepti
Criſpini cineres, ad cuius vita redundat
Quicquid in hoc Chriſti miramur dogmate dignū &c.Eiuſdem nominis fuit epiſcopus Patauinus, qui vixit temporibus Conſtantij,cuius meminit Athan.in Apolog.ad Conſtantium col.316.d.

h Nicetæ Epiſcopi.]Hic,licet Dacorum eſſet Epiſcopus,optimè tamen notus fuit Romanis,quem ſanctus Paulinus in 10. epiſtola ad Seuer. doctiſſimum etiam ac Romanis admirandum prędicat; peregrinari enim in Italiam ad loca ſancta conſueuit, de cuius reditu idem Paulinus carmen ſaphicum perelegans ſcripſit, quo eius præclara geſta cecinit; & inter alia de Beſſis populis ad Chriſtum conuerſis meminit.Gens præcæteris fera, nam (vt Strabo teſtatur) ob conſuetudinem latrocinandi, ijdem omnes proprio vocabulo ſunt appellati Latrones, de quorum ad Chriſtum conuerſione hæc ibi Paulinus.

Nam ſimul terris,animisq́; duri,
Et ſua Beſſi niue duriores,
Nunc oues facti, duce te gregantur
Pacis in aulam. De his etiam ſanctus Hieronymus Epiſt. 3.ad Heliodorum:Beſſorum (inquit) feritas,& pellitorum turba populorum;qui mortuorum quondam in ferijs homines immolabant,ſtridorem ſuum in dulce Chriſti fregerunt melos.Hæc Hieron. De Beſſis monachis præterea habetur mentio in vita ſancti Theodoſij Cœnobiarchæ. Porrò de Niceta idem Paulinus rurſus in Natali nono S.Felicis agit.

i Theodori.]Duo reperiuntur fuiſſe Theodori,quorum alter de quo hìc agitur in Martyrologio, diſcipulus fuit ſancti Antonij,cuius S.Athanaſius in vita eiuſdem Antonij meminit: alter verò etiam ſanctitate celebris fuit, cuius geſta narrantur in vita ſancti Pachomij,cuius diſcipulus extitit, de quo etiam mentio habetur in lib. Vitaspatrum part. 1.agit de eo & S.Nilus abb.in libro de oratione.Infra quinto Kal.Ianuarij eius dies natalis agitur.

xxiij A Sexto idus Ianuarij. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

BELLOVACI in Gallijs ſanctorum martyrum Luciani[a] presbyteri, Maximiani,& Iuliani: quorum duo vltimi a perſecutoribus gladio perempti ſunt: beatus autem Lucianus,qui cum ſancto Dionyſio in Galliam venerat,poſt

nimiam

nimiam cædem cum Chriſti nomen viua voce confiteri non timuiſſet, priorum ſententiam & ipſe excepit. Item ſancti Eugeniani [b] martyris. In Libya ſanctorum martyrum Theophili [c] diaconi, & Helladij, qui primo laniati, ac teſtulis peracutis compuncti, demum in ignem coniecti, animas Deo reddiderunt. Hierapoli in Aſia ſancti Apollinaris [d] epiſcopi, qui ſub Marco Antonino Vero ſanctitate, atq. doctrina floruit. Neapoli in Campania natalis ſancti Seuerini [e] epiſcopi, fratris beati Victorini martyris: qui poſt multarum virtutum perpetrationem, plenus ſanctitate quieuit. Papiæ ſancti Maximi [f] epiſcopi & confeſſoris. Metis ſancti Patientis [g] epiſcopi. Eodem die apud Noricos ſancti [h] Seuerini abbatis, qui apud eam gentem Euangelium propagauit, & Noricorum dictus eſt Apoſtolus. Eius corpus ad Lucullanum [i] prope Neapolim diuinitus delatum, inde poſtea ad monaſteriũ S. Seuerini tranſlatum eſt.

IANVARII. 8.

a LVCIANI &ſoc.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, quibus & manuſcrip. aſſentiuntur. meminit Luciani Petrus Cluniacenſis lib. 1. epiſt. 2. Vincent. in ſpe. Antonin. prim. part. tit. 6. c. 26. §. 3. Petrus in catal. lib. 2. c. 55. & alij. Agitur de Luciano Bellouacenſi in actis ſancti Quintini, quæ extant apud Sur. tom. 5. die 31. Octob. In actis ſanctorũ Criſpini, & Criſpiniani, habetur mẽtio de Luciano vnà cum Quintino, ſed cùm ad tempora Diocletiani referatur, alius eſſe videtur ab hoc, de quo hìc agitur, quem Petri Apoſtoli diſcipulum eſſe tradunt.

b Eugeniani.] Vſuardus item de ipſo agit hac die, necnon Vuandelbertus, qui exametro carmine Martyrologium ſcripſit ante ſexcentos annos.

c Theophili & Helladij.] Græci etiam de ijſdem agunt hac die, vt ex Menologio ipſorum conſtat, vbi etiam crudele ipſorum martyrium enarratur.

d Apollinari epiſc.] Huius celebris memoria eſt apud Euſebium lib. 4. c. 6. & lib. 5. c. 15. & 18. de eodem ſanctus Hieron. de ſcript. eccleſ. & in epiſt. 84. ad Magnum. Recitantur ab Euſebio aliqua ſcriptionum eius fragmenta, in quibus ex eo præcæteris animi ipſius candor effulget, dum nihil proprio ingenio ſe in rebus ſacris velle ſcribere, vel definire profitetur. Longè hic alius ab illo Laodiceno Apollinari, à quo Apollinariani ſeu Apollinariſtæ ſunt hæretici nuncupati, qui vixit temporibus Theodoſij ſenioris.

e Seuerini epiſcopi.] De quo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri omnes. Seuerini ac Victorini germanorum res geſtas pluribus ſcribit Ado ſub Non. Septemb. vbi & nos fuſius agimus, deq; veritate hiſtoriæ diſſerimus. Conſule ea, quæ etiam notamus in Seuerino Septempedano infra ad ſextum Idus Iunij.

f Maximi epiſcopi.] De quo etiam tabulæ Papienſis Eccleſiæ, quas inde miſſas accepimus. feruntur eius acta fuiſſe ſcripta à Paulo Diacono. Succeſſit hic ſancto Epiphanio eiuſdem ciuitatis Epiſcopo, interfuit quarto & ſexto Concilio Romano pro Symmacho Papa aduerſus Laurentium vt eorumdem acta teſtantur. Eſt dictio Ennodij Ticinenſis in laudem eiuſdem Maximi, cuius eſt exordium: Prodit religioſæ votum conſcientiæ &c.

g Patientis epiſcopi.] Agitur item de eo in vet. man. ſcrip. In tabulis Metenſium Epiſcoporum, quas deſcripſit Demochares, recenſetur hic quartus ordine eius ciuitatis antiſtes. Fuit eiuſdem nominis alius Lugdunenſis epiſcopus, de quo plura inferius. 3. Id. Septemb.

h Seuerini ab.] hic ipſe eſt dies natalis eius, vt eius teſtantur acta, quæ ſynceriſſimè ſcripta ſunt ab Eugipio abbate ad Paſchaſiũ, vt auctor eſt Iſidorus de vir. illuſtr. c. 13. deſcripſit eadẽ Surius tom. 1. habemus in noſtra Bibliotheca eadẽ acta man. ſcrip. vnà cũ epiſtola Paſchalis diaconi ad Eugipiũ, cum accepiſſet ab eo vitam eiuſdem ſancti Seuerini. Obijt temporibus Odoacri Regis Italiæ, circa annum Domini 480. corpus autem ipſius tranſlatum fuiſſe in Lucullanum prope Neapolim, idem auctor affirmat. De eius Eccleſia in Lucullano poſita, ſacriſq; ipſius reliquijs frequens mentio habetur in epiſtolis ſancti Gregorij Papæ, vt lib. 7. epiſt. 85. ad Fortunatum, lib. 8. epiſt. 18. ad Anthemium.

Idem

Idem Pontifex dedicaturus Romæ Eccleſiam eiuſdem ſancti nomine dictam, inde ſibi reliquias mitti poſtulauit, ſcribens ad Petrum Diaconum epiſt. 19. lib. 2.

i Ad Lucullanum propè Neapolim.] Sic dicta Villa à Lucio Lucullo. Appoſitè hìc dictum: prope Neapolim: nam duo Luculli vixere eodẽ tempore: M. Lucullus, & L. Lucullus: ab illo in Tuſculano, ab iſto prope Neapolim extructæ ſunt ſumptuoſiſſimæ Villæ, de vtriſq; meminit Varro. lib. 3. de re ruſtica, cum de vtriuſq; piſcinis agit, additq; ea ex cauſa à L. Lucullo montem eſſe perforatũ; ſignans quidem famoſiſſimam criptam Neapolitanam, quam Seneca lib. 7. epiſt. 58. deſcribens, ſic incipit: Nihil illo carcere longius, nihil illis faucibus obſcurius &c. ſi hæc cupis, conſule eum. De obitu vtriuſque Luculli meminit idem Senec. lib. de conſolat. ad Polyb. cap. 33.

xxij. B Quinto idus Ianuarij. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9

ANTIOCHIÆ ſub Diocletiano & Maximiano natalis ſanctorum Iuliani[a] martyris, & Baſiliſſæ virginis vxoris eius; quæ cum viro ſuo virginitate ſeruata, in pace vitam finiuit: Iulianus vero (poſtquam multitudo ſacerdotum, & miniſtrorum Eccleſiæ Chriſti, quæ propter immanitatem perſecutionis ad eos confugerat, igne cremata eſt) Marciani præſidis iuſſu plurimis tormentis cruciatus, capitalem ſententiam accepit: cum quo etiam Antonius presbyter, & Anaſtaſius, quem ipſe Iulianus à morte ſuſcitatum, gratiæ Chriſti participem fecerat; & Celſus puer, una cum matre ſua Marcionilla, ac ſeptem fratres, alijq. plurimi paſſi ſunt. In Mauritania Cæſarienſi ſanctæ Marcianæ[b] uirginis, quæ beſtijs tradita, martyrium conſummauit. Smyrnæ ſanctorum martyrum Vitalis[c], Reuocati, & Fortunati. In Africa ſanctorum martyrum Epicteti[d], Iucundi, Secundi, Vitalis, Felicis, & aliorum ſeptem. Sebaſtæ in Armenia ſancti Petri[e] epiſcopi, fratris ſancti Baſilij. Anconæ ſancti Marcellini[f] epiſcopi, qui vrbem illam, ut ſanctus Gregorius ſcribit, diuina uirtute ab incendio liberauit.

IANVARII. 9.

a IVLIANI & Baſiliſſæ.] De his hac etiam die Beda, Vſuardus, Ado, ac demũ cæteri omnes recentiores. Horum acta ex veteribus monumentis edidit Metaphraſtes, quæ habet Lipom. tom. 7. Mombrit. tom. 2. & Sur. tom. 1. Habemus eadem in vet. man. ſcript. Extat in Breuiario Toletano S. Iſidori ſacer hymnus, quo horum acta egregiè deſcribuntur. Baſiliſſa autem licet martyrium non obierit, tamen quia multa grauiaq; paſſa eſt, & dux martyrum extitit, cenſita etiam inter martyres reperitur, præſertim à Venantio Fortunato in carmine quod ſcripſit de gaudijs & ſpe vitæ æternæ. Horũ omniũ meminit ſanctus Eulogius Cordubeñ. lib. 1. Memor. ſanct. ducens eoſdem cæteris in exemplum. Erat apud Antiochiam celeberrima Eccleſia nomine Iuliani, de qua Procop. lib. 2. de bello Perſic. adiunctum erat eidem monaſterium, cuius presbyter fuit impius Neſtorius.

b Marcianę.] Vſuardus, Ado, & alij de eadẽ hac die. Habet eius acta Mombritius tom. 2. Vincent. in ſpecul. lib. 13. c. 36. 37. Petrus in Catal. lib. 2. cap. 58. Hæc etenim ob fractum ſimulacrum Dianæ

tertiò

tertiò lenonibus data eſt proſtituenda; ſed diuino fulta præſidio ſemper intacta permanſit. Reſpondent his omnibus quæ Tertullianus in Apologetico in Gentiles exprobat his verbis: Proximè ad lenonem damnando Chriſtianam potius quàm ad leonem, confeſſi eſtis labem pudicitiæ apud nos atrociorem omni pœna & omni morte reputari. Nec quicquam tamen profuit. Exquiſitior quæq; crudelitas veſtra, illecebra eſt magis ſectæ &c. Agitur de eadem, die 12. Iulij, qua nimirum reliquiæ eius tranſlatę putantur.

c Vitalis, Reuocati, & Fort.] De his pręterea Vſuardus, Vuandelbertus agunt, aſſentiunturq; vet. man. ſcrip. ac recentiores omnes.

d Epicteti, Iocundi, & ſoc.] Ita vet. man. ſcrip. ex quibus reſtituti ſunt. Fuit Epictetus epiſcopus Aſſuritanus in Africa, ad quem extat ſancti Cypriani epiſt. 64. edit. Pam. paſſus eſt cum ſocijs ſub Decio Imperatore. Quanta autem præditus eſſet animi manſuetudine, ſatis docet in ea epiſtola teſtimonium Cypriani.

e Petri Epiſcopi.] Græci de eodem. Eius res geſtas nonnullas ſcribit Gregorius Nyſſenus eius germanus in epiſt. ad Leontium de S. Macrina, legitur apud Lipom. tom. 2. De eodem Theodoret. hiſt. lib. 4. c. 28. Niceph. lib. 11. c. 19. Migrauit ex hac vita temporibus Valentis Imper. De anniuerſaria die natalis eius meminit idem Gregorius in epiſt. ad Flauianum Epiſcopum.

f Marcellini Epiſc.] De ipſo agit ſanctus Gregorius lib. 1. dialog. c. 6. Legimus eius acta atq; miracula poſt obitum facta, in man. ſcript. quæ accepimus ab Eccleſia Anconitana, de eo etiam Petrus in catal. lib. 2. c. 59.

10 Quarto idus Ianuarij. Luna. C xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

IN Cypro beati Nicanoris [a] diaconi de ſeptem primis, qui gratia fidei & virtute admirandus, glorioſiſſimè coronatus eſt. Romæ ſancti Agathonis [b] Papæ [c], qui ſanctitate & doctrina conſpicuus quieuit in pace. Mediolani ſancti Ioannis [d] Boni epiſcopi & confeſſoris. In Thebaide natalis beati Pauli [e] primi eremitæ, quià ſextodecimo ætatis ſuæ anno vſq. ad centeſimum decimumtertium ſolus in eremo permanſit: cuius animam inter Apoſtolorum & prophetarum choros ad cælum ferri ab angelis ſanctus Antonius vidit. Eius autem dies feſtus decimooctauo Kalendas Februarij celebratur. Conſtantinopoli ſancti Marciani [f] presbyteri.

IANVARII. 10.

NICANORIS.] De eodem hac die cæteri Latinorum, Græci autem de ipſo agunt ad 5. Kalend. Aug. vnà cum Procoro, Timone, & Parmena. De eo in Actis Apoſt. c. 6. Dototh. in Synopſi ſcribit, hunc eodem die, quo S. Stephanus Protomartyr vnà cum multis occubuiſſe martyrio.

b Agathonis.] Eius res geſtas per lectiones diſtinctas habemus man. ſcrip. In aliqua Eccleſia eas legi conſueuiſſe, ex ijſdem ſatis liquet. De eius ſucceſſione, tam ex lib. de Rom. Pontific. quàm ex Indicibus Vaticanis, alijſq; recentioribus ſcriptoribus, certa habetur ratio. cętera de ipſo cumulatè ſatis in Annalibus eccleſiaſticis diximus.

c Papę.] Putarunt nonnulli hanc vocem, Papa, complexam eſſe ex duabus dictionibus, vt idem ſit PA. PA. quòd Pater Patrum, meritoq; Romano tantum Pontifici tribui ſolitam. PA, pro pa-

tre

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

tre poſitum in Saliari carmine, teſtatur Feſtus, Ne in his refellendis multum immorer; ſciendum eſt, quòd etſi eiuſmodi titulus, Pater Patrum, tribui conſueuit Romano Pontifici, vt totius Catholicę Eccleſiæ Epiſcopo, nihilominus Papæ nomen diuerſum ab eo eſſe, & accipi ſolitum à maioribus, exempla antiquarum inſcriptionum facilè monſtrant, quorum vnum tantùm ſatis ſit hìc recitare. Extat ex Concilio prouinciali Epiri ad Hormiſdam Papam ſynodalis epiſtola ſcripta, cuius eiuſmodi eſt inſcriptio: Synodus veteris Epiri, Ioannes, Matthęus, Conſtantinus &c. Domino noſtro per cuncta ſanctiſſimo & Beatiſſimo Patri Patrum, Comminiſtro, ac Principi epiſcoporum Hormiſdæ Papæ. Incipit epiſtola: Si dignis pręmijs &c. exſcripſimus eam ex codic. man. ſcript. Vaticano, integramque exhibemus in Annal. Eccl. ſimulq; alias, in quibus eadem habetur nomenclatura: cùm itaque idem Hormiſda, & Pater Patrum, & Papa, vna eademque inſcriptione dictus reperiatur, planè conſtat diuerſæ ſignificationis eſſe vtramque vocem. Porrò germana eſt eius interpretatio, vt à Græca voce πάππας, ideſt pater, deſcendat. Licet alij deducant à πάππος ideſt auus. At verò in prima ſignificatione accipi conſueuiſſe vidimus: eoq; ſenſu accepta, vt ſcribit Vualfridus Strabo de reb. eccle. c. 7. tranſijt in dignitatis nomen, vt clerici venerandi eodem nomine appellarētur. poſtea tamen nomen illud cœpit eſſe peculiare epiſcoporū, vt ijdem Papæ dicerentur. Sunt de his innumera exempla apud Cyprianum, Hieronymum, Auguſtinum, Ruſinum, Prudentium, Sulpitium Seuerū, Sidonium Apollinarem, Venantium Fortunatum, & nouiſſimè apud ſanctum Eulogium Cordubenſem, qui floruit anno Domini 850. vſque enim ad illud tempus id nomen commune fuit omnibus Epiſcopis, licet frequentius ac peculiarius tribui conſueuiſſet Romano Pontifici: idq; quiſque facilè obſeruare poterit ex epiſtolis Caſſiodori. Ex his itaque, erroris arguitur Nicephorus lib. 14. c. 34. dum ait Cęleſtinum Romanum Pontificem conceſſiſſe ex priuilegio Cyrillo epiſcopo Alexandrino à ſe conſtituto Legato in S. S. Concilio oecumenico Epheſino, vt Papa diceretur, ac vteretur mitra. Nam, ſi Papæ nomen tunc temporis, vt patet, commune erat omnibus epiſcopis, quidnam eo nomine contulit Cæleſtinus Cyrillo? Non ſic quid Theodorus Balſ. in Nomocan. Phonj tit. 8. c. 1. vbi ait à Cæleſtino conceſſum eſſe Cyrillo, vt in ſacris ſolemnibus, more Romani Pontificis, phrygio vteretur, quo quidem (vt ait) ex eo tempore ſemper vſi ſunt epiſcopi Alexandrini: idem erat phrygium, quod alio nomine dicimus pallium, vt alibi fuſius explicauimus; quibus inſignibus plenitudinem poteſtatis ſolitam conferri à Romanis Pontific. eccleſiaſtici canones tradunt. Cùm autē futuris temporibus obtinuiſſet communis vſus, vt Papæ nomen tantummodo Romano tribueretur Pontifici; & ſchiſmatici illud ſibi in odium eiuſdē Romani Præſulis faſtu ſuperbo vindicarent, aliaq; non conceſſa præſumerent: Gregorius ſeptimus Papa anno à Chriſto Domino 1073. ſui verò pontificatus anno tertio, ſext. Kal. Martij Indict. 13. habuit Romæ Synodum aduerſus ſchiſmaticos, vbi ſtatuit inter alia plura, vt PAPÆ nomen vnicum eſſet in vniuerſo Orbe Chriſtiano, nec liceret alicui ſe ipſum vel alium eo nomine appellare. hæc in regiſtro epiſtolarum Gregorij ſeptimi, quod aſſeruatur in Biblioth. Vaticana, vbi canones eius Synodi ſcripti habentur. Seruant idipſum Græci, vt nomine Papæ Romanum pontificem intelligant, vt ex Nicetæ Choniatæ ſcriptis apparet.

d Ioannis Boni.] De quo tabulæ eccleſ. Mediolanenſis, & Boſſius in Annal. Mediol. agunt.

e Pauli primi eremitæ.] Eius vitam ſcripſit ſanctus Hieronymus. Solutus eſt vinculis carnis anno ſexto Conſtantij Imp. agens iam ætatis annum decimum tertium ſupra centeſimum: nam Antonius qui poſt eius obitum uixit annos quindecim: vt idem Hieronymus ſcribit in Chron. migrauit ex hac vita anno vigeſimo primo Conſtantij, cùm iam antea nonagenatius Paulum proximè moriturum inuiſiſſet, ac poſt vixiſſet vſque ad annum centeſimum quintum. Meminit eiuſdem Pauli idem Hieronymus ad Euſtochium epiſt. 22. porrò vitam eius, quam ſcripſit, miſit ad Paulum Concordienſem, vt teſtatur in epiſt. 21. in fin.

f Marciani.] Græci de eodem pluribus in Menologio hac die. Hic ille qui opulentiſſimum patrimonium Chriſti amore profudit in paupetes, erexit Eccleſias, & inter alia ædiculam illam Anaſtaſiæ, in qua Gregorius Nazianzenus collapſam fidem excitarat, in ampliſsimam Baſilicam, ſecundum propheticum illius oraculum, auxit ornauitque. Huius præclara geſta deſcripſit Metaphraſtes, habet eadē Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. Alius Marcianus hic ab illo Nouatiano qui vixit temporibus Valentis Imp. cuius etiā filias erudiuit. Hic autē claruit ſub Leone Imp. qui etſi & ipſe Nouatianis aliquādo fuit: tamen extemplo referens pedem, ob ſynceram fidem catholicā & egregiā ſanctitatem factus eſt oeconomus Conſtantinopolitanę Eccleſię. Alius inſuper eadem ętate vixit Marcianus in Syria apud Cyrum ciuitatē, profeſsione Monachus, meritis clariſsimus, cuius res geſtas ſcripſit Theodoret. lib. ſanct. patr. c. 3.

xx D Tertio idus Ianuarij. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

IANVARII. II.

t u A B C D E f F G H M N P
29 30 1 2 3 4 5 6 6 7 8 9 10 11

ROMÆ natalis ſancti Hygini[a] Papæ, qui in perſecutione Antonini glorioſe martyrium conſummauit. In Africa beati Saluij[b] martyris, in cuius die natali ſanctus Auguſtinus ſermonem habuit ad populum Carthaginenſem. Alexandriæ ſanctorum martyrum Petri[c], Seueri, & Leucij. Firmi in Piceno ſancti Alexandri[d] epiſcopi & martyris. Ambiani ſancti Saluij[e] epiſcopi & martyris. Brunduſij ſancti Leucij[f] epiſcopi & Confeſſoris. In Cappadocia in vico Magariaſſo ſancti Theodoſij[g] cœnobiarchæ, qui multa pro fide catholica paſſus, in pace tandem quieuit. In Thebaide ſancti Palæmonis[h] abbatis, magiſtri ſancti Pachomij. Suppentoniæ[i] apud montem Soractem ſancti Anaſtaſij[k] monachi, & ſociorum, qui diuinitus vocati, migrauerunt ad Dominum. Papiæ ſanctæ Honoratæ[l] virginis.

IANVARII. II.

a HYGINI Papæ.] De eo Beda pridie huius diei, Ado, & alij hac die. De eius ſucceſſione agit liber de Rom. Pontificibus Damaſi nomine inſcriptus, Irenæus lib. 3. c. 3. Epiphan. in panar. hæres. 27. Euſebius in chron. & hiſt. lib. 4. c. 10. Optatus lib. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. Meminit eiuſdem Cyprianus in epiſt. 74. ad Pompeium. ſub perſecutione Antonini coronatum eſſe martyrio, idem lib. Rom. Pont. Euſebius in chron. & alij omnes teſtantur. Cætera de ipſo dixi in Annal. eccl.

b Saluij.] De eodem hic Beda, ac cæteri Latinorum, necnon vet. man. ſcript. Meminit Poſſidius in Indiculo c. 3. de ſermone S. Auguſtini habito de S. Saluio, & c. 9. agit de alio eiuſdem auctoris tractatu in eiuſdem die natali habito. Ne quis autem aliqua occaſione in errorem ducatur, noſſe debet fuiſſe item in Africa alium Saluiũ ſed pſeudomartyrẽ, ipſumq; Donatiſtã ex parte Maximianiſtarũ: quem alij Donatiſtarũ, ſed ex factione Parmeniani poſt multas illatas contumelias occiderunt, in cuius honorem ſuarum partium homines Baſilicam erexerunt, aſcriptumq; in ſuorum martyrum numerũ coluerunt, vt ſcribit S. Auguſt. aduerſus Parmen. lib. 3. cap. vlt. & contra Creſ. lib. 4. c. 48. & 49.

c Petri, Seueri, & Leucij.] De his etiam hac die Beda, Vſuar. Ado, ac reliqui omnes.

d Alexandri epiſc.] De eo etiam tabulæ Firmanæ eccleſiæ, quas Romam allatas accepimus, licet in eis paſsionis tempus deſideretur.

e Saluij Epiſcopi.] Alij Saluinum appellant. Hunc Sigibert. in chron. Saluum pro Saluio dicit, occiſumq; tradit an. 33. Caroli Magni Imper. anno domini 801. de eodem Petrus in catal. lib. 2. c. 65. in tabulis epiſcoporum Ambianenſium ponitur Saluius quinto loco, vt conſtat ex Demochare, qui eas deſcripſit. Confundunt hunc nonnulli cum Saluio Epiſcopo Albigenſi, qui ſub Chilperico Francorum Rege doctrina claruit & ſanctitate, de quo Greg. Turon. hiſt. lib. 5. c. 44.

f Leucij Epiſcopi.] Reſtitutus eſt ex vet. man. ſcrip. Licet enim Brunduſinus eſſet Epiſcopus, Romæ etiam colebatur. Erat enim quinto ab Vrbe lapide Eccleſia S Leucij, cuius meminit S. Gregorius lib. 9. Regiſt. epiſt. 73. cumq; inde fuiſſent ablatæ eius reliquiæ, idem Pontifex alias eiuſdem ſancti ad ſe reliquias mitti iuſsit. Legimus acta eius ab eadem Eccleſia accepta, erroribus quidem ſcatentia, ob maximam tum in perſonis, tum etiam in tempore diſcrepantiam. ponitur hìc confeſſor, ſicut in propria eccleſia colitur: cum alioqui ſanctus Gregorius appellet eum martyrem beatiſsimum.

g Theodoſij.] Agunt præterea de eodem Græci hac die in Menologio. Spectatiſsimus fuit non tantum ob exactam vitæ monaſticæ exercitationem, verùm etiam ob egregios labores pro fide Catholica aduerſus Acephalos hęreticos exantlatos. Florere cœpit temporibus Leonis Imp. peruenitq; vſq; ad tempora Iuſtiniani, cũ Hieroſolymitanæ eccleſiæ præeſſet Petrus, qui eius funus curauit. Extãt eius res geſtę omni acceptatione digniſsimę à Metaphraſte ex antiquioribus monumẽtis deſcriptę, quas habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. De eodẽ mentio habetur in vita S. Sabę abb. necnõ apud Suidam in Anaſtaſio, & infra in Theod. Monemus lectorem fuiſſe eiuſdem nominis, eodem ſeculo,

ſub

ſub Marciano Auguſto alium Theodoſium item Cœnobiarcham in eadem regione Palęſtinę verſatū,qui fuit hęreticus Eutychianus, homo nequiſsimus & inuaſor ſedis Hieroſolymitanę,tempore Iuuenalis eius ſedis Antiſtitis,quem S.Leo Papa pellendum curauit;quem etiam conſtat ex actis ſancti Euthymij à Cyrillo conſcriptis,fuiſſe ex humanis ſublatum eiuſdem Marciani Imp. temporibus.

h Palemonis.] Huius res geſtæ, habentur intextę in vita ſancti Pachomij., quam habes apud Lipoman. tom.6.& Sur.tom.3.

i Suppentonię ad montem Soractem.] De loco Suppentonię diu multumq́; laboraui; cumq́; nō inuenirem quid certi afferrem;conſului tandem accolas regionis, qui ex veteribus monumentis locum ipſum optimè norunt,à quibus illud accepi:Monaſterium S.Anaſtaſij fuiſſe iuxta locum qui hodie dicitur,Caſtellum ſancti Elię,à Nepeſina ciuitate duobus milliarijs diſtans, vbi eſt adhuc nobilis ac vetus Eccleſia nomine ſancti Elię atq; ſancti Anaſtaſij Deo dicata,non longè à monte Soracte; illudq́; ipſum olim,Suppentoniam,appellatum eſſe.

k Anaſtaſij & ſoc.] Iidem ex manuſcrip. reſtituti ſunt, quorum fœlicem exitum ſcribit ſanctus Greg.in Dialog.lib.1.c.7. & 8. & in Regiſt.lib.2.epiſt.50.c.89.ind.11. appellatumq; ibi Anaſtaſius de Pentumis.

l Honoratæ.] De ipſa etiam hac die tabulę eccleſię Papienſis.Fuit hęc ſoror S. Epiphanij epiſcopi Ticinenſis,ab eodem Deo conſecrata,eo anno, quo reuerſus eſt Roma à legatione Anthemij Imp. Ticinum. Fuit is annus Domini 471. vt habent acta eiuſdem Epiphanij ab Ennodio fuſius ſcripta.

xix. E Pridie idus Ianuarij. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12			

ROMÆ ſanctæ Tatianæ[a] martyris, quæ ſub Alexandro Imperatore vncis atq. pectinibus laniata, beſtijs expoſita, & in ignem proiecta, ſed nil læſa, gladio demum percuſſa migrauit in cælum. In Achaia ſancti Satyri[b] martyris, qui ante quoddam idolum tranſiens, cum exſufflaſſet in illud, ſignās ſibi frontem, ſtatim idolum corruit; ob quam cauſam decollatus eſt. Eodem die ſancti Arcadij[c] martyris, genere & miraculis clari. In Africa ſanctorum martyrum Zotici[d], Rogati, Modeſti, Caſtuli, & coronæ militum quadraginta. Conſtantinopoli ſanctorum Tigrij[e] preſbyteri, & Eutropij lectoris, qui Arcadij Imperatoris tempore paſſi ſunt. Tibure ſancti Zotici[f] martyris. Epheſi paſſio ſanctorum quadragintaduorum[g] Monachorum, qui ob cultum ſanctarum imaginum ſub Conſtantino Copronymo ſæuiſſime cruciati, martyrium compleuerunt. Rauennæ ſancti Ioannis[h] epiſcopi & confeſſoris. Veronæ ſancti Probi[i] epiſcopi. In Anglia ſancti Benedicti[k] abbatis & confeſſoris.

IANVARII. 12.

a TATIANÆ.] Gręci etiam de eadem hac die agunt in ipſorum Menologio, vbi eius martyrium his paucis narratur: Certamen S. martyris Tatianę ex antiqua Roma: quę Alexandro imperante,oblata pręſidi, ingreſſa templum, precibus ſimulacra euertit, ac in terram colliſit. Quam ob cauſam verberatur, eiuſque palpebrę vncis dilaceran-

cerantur;inde ſuſpenſa,pectinibus laniatur, abraſo capite,decaluatur, igne & feris probatur,& illęſa permanens,percuſſa gladio,euolauit in cælum. hæc ibi de Tatiana.

b Satyri.] De eodem Beda,Vſuardus,Ado,Petrus in catal.lib.2.c.66. ac reliqui recentiores.

c Arcadij.] De eo etiam Beda & alij, quos nuper recenſuimus auctores: vberius autem ſanctus Zeno Epiſcopus Veronenſis, qui luculenta oratione eius acta percurrit. eſt ſerm. 4.inuenies eundem etiam ſeorſum à cæteris apud Lipom.tom. 2. Alius eſt Arcadius,qui in Africa paſſus eſt in perſecutione Vuandalica,de quo inferius erit ſermo.

d Zotici & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdem ex vet.man.ſcrip. porrò horum acta habemus in noſtra Bibliotheca,eſt illorum exordium:Iam quaſi &c.

e Tygrij & Eutropij.] De his etiam man.ſcript. Paſſi ſunt hi Conſtantinopoli ſub Arcadio Imp. cùm, pulſo in exilium S.Ioanne Chryſoſtomo,noluiſſent cum Arſatio intruſo communicare, ac de incendio Baſilicæ paſſi eſſent calumniam. Horum certamina ſcribit Palladius in Dialog.Sozom. lib. 8.c.24.Metaphraſtes,Leo Imp.&Georgius Alex.in vita S.Ioan.Chryſoſt.Vide de his in primis eiuſdẽ S.Ioannis Chryſoſt.epiſt.118.& 125.Extant hactenus duo impia Arcadij edicta, quorũ altero cogebat pios cum Arſacio communicare;altero verò in eos, qui Baſilicam incendiſſent,inquirendũ præcepit.Conſule Codicem Theodoſ. tit.de Epiſc. & cleric. l.37. & tit. de his qui pro religione contendunt.l.6.

f Zotici.] De eodem tabulę eccleſiæ Tiburtinæ,ex quibus hæc excripſimus:Tiburi S.Zotici martyris à pueris cum arundinibus percuſſi,& ſic palmam martyrij conſecuti,cuius corpus conditum eſt ſub maiori altari,caput verò ſeorſum poſitum in vaſe,decenti honore colitur.

g Quadraginta duorum monachorum.] Græci eoſdem præcipuo honore habẽt.Inuenies horum acta iuncta ſimul cum paſſione ſancti Stephani iunioris, tam inter Ioannis Damaſceni opera edit. Bil.quàm etiam apud Sur. tom.6.ad diem 28. Nouemb.

h Ioannis epiſcopi.] De eodem tabulæ Rauennatis eccleſiæ. Hic ſucceſſit Neoni, ad quem extat epiſt.27.S.Leonis Papæ,licet in aliquibus exẽplaribus pro Neone Leo ponatur:Succeſſit Neon.S. Petro Chryſologo. Hic de quo agitur Ioannes, ſecundus dictus eſt, qui liberauit Rauennam à furore Attilæ, vt ſcribit Ricobald.in Pomerio & Hiero.Rub.hiſt.Rauen.lib.2. Ferunt eius acta ſcripta eſſe à Deſiderio Rauennate:quæ nondum vidimus.Extat Simplicij Papæ epiſtola ad Ioannem Rauen. epiſcopum, data Conſule Seuerino, eſt is annus,iuxta recentiores Chronographos,à Chriſto Domino 482.Itemq; eiuſdem Ioannis meminit Gelaſius Papa in epiſtola ad epiſcopos per Lucaniam & alios per diuerſas prouincias conſtitutos cap.1.ex qua redarguitur Hieron. Rub. dũ lib.3.hiſt.Rauen. pag. 110.ante Gelaſij creationem mortuum iam fuiſſe Ioannem ſcribit. data eſt ea Gelaſij epiſtola,Aſterio & Præſidio Conſſ.an.Domini 494.vt ſcias ad quæ tempora Ioannes ſecundus peruenerit.

i Probi Epiſcopi.] De ipſo etiam tabulæ Eccleſiæ Veronenſis,quas illuſtrauit auxitq; Reuerendiſſimus Epiſcopus Veronenſis Auguſtinus Valerius,nunc verò ob præclara virtutum merita auctus amplisſima Cardinalatus dignitate.

K Benedicti.] Beda eius diſcipulus ſe eius res geſtas ſcripſiſſe fatetur hiſt.Angl. lib.5. in fine.Huic enim ipſe natus annos ſeptem eſt traditus educandus in monaſterio, vt ipſe ſcribit in epitom. hiſt. in fin. Vixit Benedictus aliquandiu Romæ vſque ad tempora Agathonis Papæ, à quo iuſſus eſt reuerti in Angliam cum Ioanne Archicantore ad imbuendum popuulm illum Romanæ eccleſiæ diſciplinis,vt idem auctor ſcribit de geſt.Angl.lib.4.c.18.& lib.5.c.20. quantum autem in patriã rediens laboris impenderit,idem narrat in ſermone habito in die natali eiuſdem S. Benedicti, qui habetur tom.7.eiuſdem Bedæ oper.

13 Idibus Ianuarij. Luna. F xviij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13

OCTAVA [a] Epiphaniæ Domini. Romæ via Lauicana coronæ ſanctorum Militum quadraginta [b], quas ſub Gallieno Imperatore pro confeſſione veræ fidei percipere meruerunt.In Sardinia ſancti Potiti [c] martyris,qui ſub Anto-

nino Imperatore & Gelaſio Pręſide multa paſſus, demum gladio martyrium conſecutus eſt. Singidoni in Myſia ſuperiori ſanctorum martyrum Hermyli [d] & Stratonici, qui poſt ſæua tormenta ſub Licinio Imperatore in Iſtrum flumen demerſi ſunt. Cordubæ ſanctorum martyrum Gumeſindi [e] presbyteri, & Seruidei monachi. Pictauis in Gallia natalis ſancti Hilarij [f] epiſcopi & confeſſoris, qui ob catholicam fidem, quam ſtrenue propugnauit, quadriennio apud Phrygiam relegatus, inter alia miracula mortuum ſuſcitauit. Eius autem feſtiuitas ſequenti die celebratur. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Leontij [g] epiſcopi, qui ſub Licinio aduerſus gentiles, & ſub Conſtantino aduerſus Arianos plurimum decertauit. Treueris. S. Agritij [h] epiſcopi. In Verſiaco monaſterio ſancti Viuentij [i] confeſſoris. Amaſeæ in Ponto ſanctæ Glaphyræ [k] virginis.

IANVARII. 13.

a OCTAVA Epiphaniæ.] De ea Ordo Rom. de offic. Miſſæ. Amalar. lib. 4. c. 34. Microlog. c. 40. Ado & alij, qui agunt de diuinis offic. Ante hos omnes Capitul. Regum Franc. lib. 1. c. 164.

b Militũ quadraginta.] Agunt de ijſdem Beda, Vſuardus, Ado, & alij, conſentiuntq; vet. man. ſcrip. Quòd autem tam hi, quàm pleriq; alij martyres paſſi habentur, Gallieno Imperatore; non ita quis accipiat, vt exiſtimet aliquam ab eo eſſe excitatam perſecutionem: nam idem Auguſtus (vt ſcribit Oroſius, lib. 7. c. 22.) parente Valeriano ab hoſtibus capto, pacem Eccleſiæ trepida ſatisfactione reſtituit, idipſum affirmat Dionyſius Alexandrinus in epiſt. ad Ægyptios, extat apud Euſebium lib. 7. c. 18. Habetur pręterea eiuſdem Gallieni reſcriptum ad Epiſcopos, quo omnia loca religioſa Chriſtianis olim adempta, illis mandauit reſtitui; vetuitq; ne quis Chriſtianis negotium faceret; addidit aliud item reſcriptum, quo ijſdem cœmeteria, more maiorum, adeundi tribuit facultatem. Hæc omnia habes apud Euſebium hiſt. lib. 7. c. 12. Sed quòd aliqui ſub Gallieno paſſi dicantur, id quidem præter ſententiam principis, vt etiam factum videmus ſub Antonino Pio & Alexandro Impp. de quibus ſupetius egimus.

c Potiti.] Accepimus eius acta man. ſcript. è Sardinia Romam miſſa. de eo etiam Fara de rebus Sardois. In Sardinia autem & Piſis agitur de Potito & Ephiſio Idibus Nouemb. ſed illa eſt trãſlatio.

d Hermyli & Stratonici.] De ijſdem hac die Gręci etiam in Menologio, vbi eorum martyriũ paucis complexum deſcribitur. porrò fuſius Metaphraſtes apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1.

e Gumeſindi & Seruidei.] Horum agonem & coronam ſcripſit ſanctus Eulogius in Memoriali ſanctorum lib. 2. c. 9. paſſi ſunt hi hac die, ęra 890. à Chriſto autem anno 852.

f Hilarij Epiſcopi.] Hac etiam die de ipſo cæteri Latinorum. Scribit de eodem in primis ſanctus Hieron. de ſcript. eccleſ. in Apologia aduerſus Rufin. in epiſt. 6. ad Florentium, in epiſt. 7. ad Lętam, ad Magnum epiſt. 84. aduerſus Luciferianos, alijſq; in locis, Seuerus lib. 2. Sacr. hiſt. Rufinus lib. 2. c. 30. 31. Socrat. lib. 3. c. 8. Sozom. lib. 3. c. 13. & lib. 5. c. 12. Fortunatus rẹs geſtas Hilarij duobus libris cõſcripſit, ſed ex multis vix pauca perſtrinxit, habet & Venãtius Fortunatus de eodẽ epigramma lib. 2. de eius miraculis Greg. Turon. de gloria confeſſ. c. 2. Porrò de S. Hilario quis nõ miretur Centuriatorũ inſcitiam, vel potius dolũ, quorũ illud pręcipuũ ſtudiũ eſt, vt tanquam emortuę muſcę perdant odorẽ vnguenti: dum vt ſanctiſſimo ac eruditiſſimo viro Galliarũ ornamẽto, cuius ſcriptionibus, ac vitę moribus omnes ipſorum hęreſes confutantur notam inurant, huncq; eundẽ eſſe dicunt cũ Hilario diacono, quẽ S. Hierón. agens aduerſus Luciferianos, ob anabaptiſmũ, in quod miſer lapſus inciderat, orbis Deucalionẽ appellat, cũ quo quidẽ hic noſter nõ niſi nomẽ cõmune habet; Erat hic iam Epiſcopus Pictauienſis, multaq; ob catholicã fidẽ obierat certamina, iamq; exul miſſus erat in Phrygiã, cũ ille diaconus eſſet, & in hęreſim lapſus, excidit gradu ordinis. Collegimus vberius egregia tanti patris acta; & prout geſta ſunt, ſecundum ordinẽ temporũ diſpoſuimus in Annalibus Eccleſiaſticis.

g Leontij Epiſc.] Hic ille Leontius, de quo ſcribit S. Gregorius Nazian. in oratione habita in funere patris, quòd iturus ad Nicęnum SS. Concilium, Nazianzum diuertens, ſuum patrem baptizanit. Ab hoc etiam celebris ille ſanctus Gregorius Armenus fuit Epiſcopus ordinatus, vt eius acta teſtantur,

ſtantur, quæ recitat Metaphraſtes die 30. Septemb. Eiuſdem Leontij meminit ſanctus Athanaſius in oratione prima contra Arianos, recenſetq́; inter cæteros catholicæ fidei vertices. Gregorius presbyter Cæſarienſis in oratione habita de ſanctis patribus Nicenæ ſynodi his laudibus eũ exornat, cum ait: Angeli pacis Leontij Cæſarienſis Eccleſiæ ſanctiſſimi præſulis antequàm veniret in Nicenam ſynodum, multi quidem emanarunt ſudores propter fidem: multi autem per ipſum martyres & victores athletæ proſtrauerunt aduerſarium, multiq́; vſi vitæ eius doctrina, euaſere ciues cœleſtes &c. habet & Africa ſuum ſanctum Leontium Epiſcopum Tagaſtenſem, de quo ſanctus Auguſtinus ſerm. 13. de diuer. ibidem & de Baſilica Leontina ab ipſo ſic dicta.

h Agritij Epiſcopi.] De eo etiam hac die Beda, Ado, & alij, claruit hic temporibus Conſtantini Magni Imp. Interfuiſſeq́; reperitur Concilio Arelatenſi ſecundo, vt eiuſdem acta demonſtrant. ponitur hic vigeſimusquartus Treuerenſis Epiſcopus in tabulis Epiſcoporum eius eccleſiæ, quas recitat Demochares de ſacrif. Miſſ.

i Vincentij.] Vixit hic ſanctitate celebris temporibus Conſtantij Imp. vt eius indicant acta, quæ ſummatim reſtricta refert Petr. in catal. lib. 2. c. 71.

K Glaphyræ.] eius res geſtas ſcripſit Ioannes presbyter eccleſię Nicomedienſis, qui illis ipſis temporibus vixit, intexuitq́; in actis ſancti Baſilei Epiſcopi Amaſeę; quæ habet Metaphraſtes ad diem 26. Aprilis: qui quidem vt Glaphyræ virginitatem tueretur, comparauit ſibi coronam martyrij ſub Licinio Imp. cuius petulantiam atq; procaciam eadem virgo, vt Dauid olim coràm Abimelech mutans ora, mira arte deluſit.

14 Decimonono kal. Febr. Luna. G xvij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14			

NOLÆ in Campania natalis ſancti Felicis [a] presbyteri, qui, vt ſanctus Paulinus epiſcopus ſcribit, cum a perſecutoribus poſt tormenta in carcerem mitteretur, & cochleis ac teſtulis vinctus ſuperpoſitus iaceret, nocte ab angelo ſolutus atque eductus fuit: poſtmodum vero ceſſante perſecutione, cum vitæ exemplo ac doctrina multos ad fidem Chriſti conuertiſſet, clarus miraculis in pace quieuit. In Iudæa ſancti Malachiæ [b] prophetæ. In monte Sina ſanctorum trigintaocto Monachorum [c] a Saracenis ob Chriſti fidem interfectorum. In Ægypto in Raithi regione ſanctorum quadragintatrium Monachorum [d], qui pro Chriſtiana religione a Blemmijs occiſi ſunt. Mediolani ſancti Datij [e] epiſcopi & confeſſoris, cuius meminit beatus Gregorius Papa. In Africa ſancti Euphraſij [f] epiſcopi. In Syria ſancti Iuliani [g] Sabæ ſenioris, qui Valentis Imperatoris tempore, fidem catholicam Antiochiæ penè collapſam, virtute miraculorum erexit. Neocæſariæ in Ponto ſanctæ Macrinæ diſcipuli beati Gregorij Thaumaturgi, auiæ ſancti Baſilij, quæ eumdem educauit in fide.

IANVARII. 14.

a FELICIS.] De eodem hac die Beda ac cæteri Latinorum. Huius cùm acta, tum miracula ſcripſit carmine ſanctus Paulinus eiuſdem ciuitatis Epiſcopus, celebrans eundem decẽ natalibus, ex quibus Beda ſoluta oratione eiuſdem vitam deſcripſit, vt ipſe, in fine operis profitetur. Scripſit & Marcellus presbyter res geſtas ſãcti Felicis ad Leonẽ Epiſcopum.

pum. habemus ea in vet. man. ſcrip. quæ in quibuſdam eccleſijs legi conſueuerunt. Vix credi poteſt (ſuperat enim humanum captum) quot Deus per S. Felicem miracula ſit operatus: adeò etenim increbuit fama virtutum eius, vt ab extremis Orbis finibus ad ſacrum eius ſepulchrum fideles ſupplices aduentarent. Obſtupuit hoc ipſum ſanctus Auguſtinus epiſt. 137. qui & de eodem agit lib. de cura agenda pro mort. c. 16. Itemq; S. Damaſus in carmine, quod de eo ſcripſit, vota perſoluens, hæc inter cætera:

Qui ad te ſolicitè venientibus omnia præſtas,
Nec quemquam pateris triſtem tepedare viantem,
Te duce ſeruatus, mortis quòd vincula rupi.

Habentur cætera in Collectaneis Poetarum Chriſtianorum. Scribit adhuc de eo Gregor. Turon. lib. de gloria marty. c. 104. Erat & Romæ celebris ſolemnitas S. Felicis confeſſoris, in cuius die natali in eius baſilica S. Gregorius Papa habuit homiliam 13. in Euangel.

b Malachiæ prophetę.] Græci autem in Menologio agunt de eodem ad tertium Non. Ianuar. Putant Hebræi, Malachiam eſſe eundem cum Eſdra; de his Hieron. in Malach. proph. proœm. & in pręfat. 121. refellitur ab eodem de Malachia Origenis opinio, qui eum eſſe Angelum humana carne indutum putauit, cur autem à Iudæis Malachi (hoc eſt Angelus) ſit appellatus, ſcribit ſanctus Epiphanius lib. de Proph. vita & interit. c. 22. de eodem Iſid. de vita & mort. ſanct. cap. 51. Et Doroth. in Synopſi cap. 12.

c Trigintaocto Monachorum.] Gręci etiam de ijſdem agunt in Menologio. Sanctus Nilus Abbas, qui dictorũ martyrum ſuo tempore coronatorum res geſtas conſcripſit, cùm de his agit: mortui ſunt (inquit) poſt ſeptimum diem Epiphaniæ Domini, qui eſt decimusquartus menſis Ianuarij; ac paulo inferius: Interempti ſunt quoque alij, multis ante temporibus, quorum quoq; commemorationem, propter vię longitudinem, & eorum qui congregantur multitudinem, eodem die peragunt &c. Extat is ſancti Nili abbatis commentarius apud Sur. tom. 1. cui adſtipulatur Niceph. lib. 14. c. 54. cum de lucubrationibus ipſius agit. Contigit eiuſmodi grauiſſima incurſio Barbarorum in monaſteria Syrię, Paleſtinę, & Ægypti anno nono Anaſtaſij Imp. indictione ſecunda, vt colligitur ex actis ſancti Ioanni Silentiarij, & Euthymij abbatis. Cedrenus autem eam reponit anno decimo eiuſdem Imp. De eadem graſſatione Saracenorum mentio habetur in vita ſancti Sabę abb. & in Prato ſpiritual. c. 4. & c. 21.

d Quadraginta trium Monachorum.] Agunt de his etiam hac die Gręci, vt conſtat ex ipſorum Menologio. Cęſi ſunt ijdem ſub incurſione Saracenorum, qui dicti ſunt Blemmij, de quibus Nicephorus lib. 14. cap. 54. De Blemmijs meminit Strab. lib. 17. Flauius Vopiſc. in Valeriano, de ijſdem Procop. lib. 1. de bello Perſico: quos Chriſtianam fidem ſuſcepiſſe temporibus Iuſtiniani Imp. affirmat: De ijſdem autem ſcripſit fabuloſa Plinius nat. hiſt. lib. 5. c. 8. in fine, ſed ex prędictis arguitur.

e Datij epiſcopi.] Scribit de eo ſanctus Gregorius Papa lib. 3. dialog. c. 4. Interfuit hic ſynodo habitę Conſtãtinopoli à Vigilio Papa, in qua depoſitus eſt Theodorus epiſcopus Cęſareę Cappadocię, cuius acta habentur inter decreta eiuſdem Vigilij Papę edita Iuſtiniani Imperatoris anno vigeſimoquinto, poſt conſulatum Baſilij anno decimo, numeratur is annus à Chriſti tempore 551. celebrior redditur Datius, dum (vt ibidem S. Gregorius ſcribit) cauſa fidei eſt exactus, & confeſſor egregius Conſtantinopolim ſe contulit. Extat ad eundem egregia Caſſiod. Var. epiſt. 27. lib. 12. de eo etiam Procop. de bello Gothi. lib. 2. iterũ. Peruenit Datius ad ea tantum tempora, quibus Narſes in Italiam venit aduerſus Totilam c. non vos 23. q. 5. in fin. eſt is annus Domini 552. ex his errare cõuincuntur hi, qui eius obitum ponunt anno Domini quingenteſimo ſexageſimo primo.

f Euphraſij epiſcopi] vel Eucrathij, de quo etiam Vſuardus hac die. Fortaſſe hic ille Eucrathius, ad quem extat Cypriani epiſt. 61. qui etiam interfuiſſe reperitur Concilio Carthaginenſi ſub eodem Cypriano celebrato.

g Iuliani Sabæ.] Græci itidem. Scribit plura de eo Theodoret. lib. ſanct. patr. c. 2. & hiſt. lib. 3. c. 19. & lib. 4. c. 25. Hic ille Iulianus, quem ſanctus Ioannes Chryſoſtomus dignis laudibus exornat homil. 21. in epiſt. Pauli ad Epheſ. Alius ille eſt Saba de quo inferius agitur Non. Nouemb.

h Macrinæ.] Hæc Senior dicta eſt reſpectu eius neptis, ſororis Baſilij Magni; hæc etenim auia fuit eiuſdem Baſilij, mater nimirum eius patris. Hæc eſt enim illa, quæ temporibus Decij Imp. & ſucceſſorum vixit Neocęſariæ in Ponto, erudita à Magno illo Gregorio Thaumaturgo, vt idem Baſilius ſcribit epiſt. 64. ad Neocæſarienſes. Hęc item ipſa ſanctum Baſilium nepotem infantulum ſacris imbuit diſciplinis: quam ob cauſam ipſe eam ſuam in fide nutricem appellat, gloriaturq; ſe eandem retinere fidem, quam velut lac purum è pectore S. Macrinę olim ebibiſſet, vt idem ſcribit Baſilius epiſt. 64. 75. & 79. Meminit eiuſdem nepos alter, ipſe Gregorius Nyſſenus in epiſt. ad Leontium monachum de vita S. Macrinę iunioris, de qua ſuo loco agemus inferius.

Decimo-

15 Decimooctauo kal. Febr. Luna. A xvj

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15			

IN territorio Andegauenſi beati[a] Mauri abbatis, diſcipuli ſancti Benedicti, cuius diſciplinis ab infantia eruditus, quantum in eis profecerit, inter alia quæ apud eum poſitus geſſit (res noua, & poſt Petrum inuſitata) pedibus ſuper aquas incedens patefecit: In Gallias inde ab eo directus, constructo ibi celebri monaſterio, cui quadraginta annis præfuit, miraculorum gloria clarus in pace quieuit. In Iudæa ſanctorum Habacuc[b] & Michææ prophetarum, quorum corpora ſub Theodoſio ſeniore diuina reuelatione reperta ſunt. Anagniæ ſanctæ Secundinæ[c] virginis & martyris, quæ ſub Decio Imperatore paſſa eſt. Caralis in Sardinia ſancti Ephiſij[d] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Flauiano iudice plurimis tormentis diuina virtute ſuperatis, demum abſciſſis ceruicibus victor migrauit in cælum. Nolæ in Campania ſancti Maximi[e] epiſcopi, Aruernis in Gallia ſancti Boniti[f] epiſcopi & confeſſoris. In Ægypto ſancti Macarij[g] abbatis, diſcipuli beati Antonij, vita & miraculis celeberrimi. Item beati Iſidori[h], ſanctitate vitæ, fide & miraculis clari. Romæ ſancti Ioannis[i] Calybitæ, qui aliquamdiu in angulo domus paternę, deinde in tugurio in inſula Tiberina ignotus parentibus habitauit, à quibus in morte agnitus, clarus miraculis in eodem loco ſepultus eſt: vbi poſtea in eius honorem eccleſia conſtructa fuit.

IANVARII. 15.

a MAVRI abb.] De eodem hac die Beda, & cęteri omnes. Huius in monachiſmo tyrociniũ ſcribit S. Gregorius Papa lib. 2. dialog. c. 3. Fauſtus monachus cętera eſt proſecutus, ſcribens rerum geſtarum ipſius commentarium, temporibus Bonifacij tertij Roman. Pontificis, qui ſucceſſit Sabiniano. de eodẽ Fauſto ſcriptore agit Sigibertus de vir. illuſtr. c. 32. Habemus in noſtra Bibliotheca eandem Fauſti ſcriptionem, alia tamen pręfatione prępoſita, cuius eſt exordium. Poſtquàm Diuinitas &c. Quod ſpectat ad Mauri tempora, oblatus eſt hic à patre Eutychio ſancto Benedicto, anno à Chriſto Domino quingenteſimouigeſimoſecũdo, manſitq́; apud eum annos quindecim, deinde ab eo eſt miſſus in Gallias: vbi cùm annum quadrageſimumprimum ageret, qui & erat annus quadrageſimusprimus ab obitu ſancti Benedicti, migrauit ad Dominum, eſt autem is annus Chriſti quingenteſimusoctuageſimus tertius. Hęc ex eius vitę actis, ex vita S. Placidi, & ex Leone Oſtienſi collegimus: licet acta Placidi, nonnulla indigeant caſtigatione.

b Habacuc & Michęæ.] Agunt de eiſdem hac die cęteri Latinorum, Gręci autem ſeorſum ab inuicem. de Abacuc 2. Decembris. de Michęa 24. Auguſti, vt vidimus in eorum Menologio. De eorum corporum inuentione, cuius hic habetur mentio, ſcribit Sozom. hiſt. lib. 7. c. vlt. Caſſiod. in Tripart. lib. 1. c. 49. Niceph. lib. 12. c. 48. De eorum ſepultura Epiphan. de vita & interit. proph. c. 13. & 18. Iſidorus de vit. & mort. ſanct. c. 17. licet alterius potius quàm Iſidori illud ſit opus. Dorotheus in ſy-

nopſi c. 3. S. Hieron. epiſt. 27. ſcribit ſepulchrum quondam Michęę Moraſthi poſitum, mutatum fuiſſe in eccleſiam, quam ſancta Paula (vt ait) inuiſit religionis ergò.

c Secundinæ.] Eius res geſtas, pręter illa, quę miſſæ ſunt Romam ab eccleſia Anagnina, reperimus etiam in vet. cod. man. ſcript. noſtrę Bibliothecę, quarum pręfatio ſic exorditur: Martyrum Triumphos &c. Ex ijſdem actis apparet, pręfuiſſe eidem eccleſię, illis temporibus, S. Magnum Epiſcopum, de quo ſuo loco inferius.

d Ephiſij.] Huius martyrij acta è Sardinia miſſa accepimus. Agit de eodem Fara de rebus Sardois.

e Maximi Epiſcopi.] Agit de eodem ſanctus Paulinus in natali S. Felicis quarto & quinto. Beda etiam pluribus in vita eiuſdem S. Felicis, & Marcellus presbyter in vita eiuſdem.

f Boniti Epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus. Extant res geſtę ipſius, quas Sur. retulit in tomum primum. In tabulis epiſcoporum Aruernenſis eccleſiæ hic ponitur quadrageſimusprimus eius ſedis antiſtes. Claruit temporibus Theodorici quarti Francorum Regis.

g Macarij abb.] Tam de Macario Ægyptio, quàm de eo, qui Alexandrinus dictus eſt, ſatis ſupra dictum ad quartum Nonas Ianuarij.

h Iſidori.] Longè alium hunc exiſtimato ab illo Iſidoro, quem laudibus proſequitur Socrates lib. 6. c. 9. Sozom. lib. 8. c. 12. & 13. Rufinus lib. 2. c. 4. & Euagrius Ponticus in Vitas patrum: nam ille ad Origeniſtas defecit, illorumque dux inuentus eſt, vt S. Hieron. de illo ſcribit epiſt. 61. ad Pammachium, & ad Cteſiphontem contra Pelagianos hic autem alibi potius quàm in Ægypto vixiſſe videtur, nam de alio Iſidoro Ægyptio ſuperius actum eſt, quarto Non. Ianuarij.

i Ioannis Calybitę.] Gręci etiam de eodem agunt hac die in Menologio. Habet eius acta Metaphraſtes, quę recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 1. Legimus alia manuſcripta ab illis paulo diuerſa. De eo meminit Niceph. hiſt. lib. 15. cap. 23. claruit, ſecundum eundem auctorem, Leonis Imperatoris temporibus, licet man. ſcrip. ſub Theodoſio eum vixiſſe dicant. Extat peruetuſta ac nobilis memoria euiſdem Romę in Inſula Tiberina; de qua hìc mentio habetur.

xv. B Decimoſeptimo kal. Febr. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

ROMÆ via Salaria natalis ſancti Marcelli [a] Papæ & martyris, qui ob catholicæ fidei confeſſionem, iubente Maxentio [b] tyranno, primo fuſtibus cæſus, deinde ad ſeruitium [c] animalium cum cuſtodia publica deputatus, ibidem ſeruiendo amictu indutus cilicino, defunctus eſt. Marrochij in Africa paſſio ſanctorum martyrum ordinis Minorum, Berardi [d], Petri, Accurſij, Adiuti, & Othonis. Arelate ſancti Honorati [e] epiſcopi & confeſſoris, cuius vita, doctrina, & miraculis fuit illuſtris. Opitergij ſancti Titiani [f] epiſcopi & confeſſoris. Rhinocoluræ [g] in Ægypto ſancti Melæ epiſcopi [h], qui ſub Valente exilium & alia grauia pro fide catholica paſſus, in pace quieuit. Fundis in Campania ſancti Honorati abbatis, cuius meminit beatus Gregorius Papa. In monaſterio Peronæ ſancti Furſei [k] confeſſoris. Romæ ſanctæ Priſcillæ [l], quæ ſe, ſuaq. martyrum obſequio mancipauit.

IANVARII. 16.

a MARCELLI Papę.] De eodem hac die Beda, ac cęteri omnes. In Marcello Gręci prorſus errare conuincuntur, dum eundem eum putant cū Marcellino, vt Euſeb. in chron. Niceph. epiſc. in chron. & Niceph. Calliſt. lib. 6. c. 34. ſicut & feciſſe noſcuntur de Cleto & Anacleto. Porrò longè diuerſum eſſe Marcellum à Marcellino, Latini omnes, qui res

Romanę

Romanæ Eccleſiæ præ alijs calluerunt,abſque aliqua ambiguitate profitentur, Poſt librũ de Roman. Pontific.& Vaticanos indices, idipſum Optatus Mileuit. lib. 2. contra Parmen.& Auguſti.epiſt. 165. ad Generoſum confirmant.

b Sub Maxentio.] Non autem ſub Maximiano,vt mendoſè legitur in aliquibus codicibus:ſed inde videtur irrepſiſſe error, dum totum illud decennium, quod ſecutum eſt ab indicta perſecutione per Diocletianum & Maximianum,licet alij poſt eos ſucceſſerint in Imperium,illis tribuitur,atq; ab eis perſecutio eſt denominata, de quo quidem innumera ſunt exempla. Quod autem ad Maxentiũ ſpectat,ſciendum eſt, ipſum primis illis temporibus, quibus inuaſit Imperium, quò etiam Chriſtianos ad ſui deuotionem alliceret,non tantùm præterita edicta aduerſus eos promulgata ſilere iuſſiſſe; verùm etiam quibus valuit officijs de ijſdem optimè meritum eſſe, ſeque eandem religionem amplexatum eſſe ſimulauit,prout ſcribit Euſeb.hiſt.lib.8.c.26.& Optatus contra Parmen.lib.1.His conſentiunt quæ S.Auguſtinus refert in Breui. poſt collat. diei 3. cap. 13. ex actis Donatiſtarum,his verbis: Melchiades tunc Romanus presbyter miſit Diaconos cum litteris Maxentij, atq; etiam litteris Præfecti prætorio ad Præfectum Vrbis, vt eccleſiæ vtenſilia reciperent, quæ tempore perſecutionis ablata fuerant &c.Poſt hęc autem (vt ſcribit Oroſius,Victor, Eutropius, & alij) extinctis tyrannis Seuero,& Alexandro,qui Maxentio negotium fecerant; omnia ſibi tuta ratus,cunctos deſpiciens, non tantùm in Chriſtianos ſed & in quoſcunque Romanos ciues, ac præcipue Senatores ſe crudeliſſimum præbuit,erga milites tantùm benignum, ad quos ſibi conciliandos, his pro concione vſus eſt vocibus:Fruimini,diſſipate,& prodigite.Qualis autem quantave fuerit eius ſæuitia, ſcribit Euſebius, in vita Conſtantini lib. 1.c.27.28.& ſeq. & in hiſt.lib.8.cap.26.27. Non tantùm enim Italiam, ſed & Africam immani feritate vexaſſe, conſtat ex panegyrico dicto in Conſtantini laudem poſt debellatum Maxentium.

c Ad ſeruitium animalium.] Hìc opportunè interpretamur locum illum,qui legitur in Marcello Papa in libro de Roman.Pontific.qui fertur nomine Damaſi: vbi hæc de Marcello Papa: Damnatus eſt in Catabulum:cumq; diebus multis ſeruiret in Catabulo &c.& paulò poſt:Iuſſit Maxentius in eadem eccleſia interim plancas externi,vt ibidem animalia Catabuli congregata ſtarent,& ipſis beatus Marcellus deſeruiret.hæc ibi.Primùm autem quòd ad plancas pertinet,appellat Feſtus plancas tabulas planas. Quòd verò ſpectat ad Catabulum, quantùm ex prędictis licet aſſequi, erat ſtabulum animalium,non quidem Syluestrium(loca enim illis deputata dicebantur Viuaria,quæ erant in angulo Vrbis,in regione quinta,prope portã Præneſtinam,longè ab his ædibus Lucinæ,vt ſcribit Procop.lib. 1. de bello Goth.) ſed iumentorum, quæ publicæ vtilitati ad vehenda onera deſeruirent, vndę & Catabulenſes hi dicti eſſe reperiuntur,qui prędicta oneraria iumenta ductabant.Id intelliges ex epiſtola Theodorici regis ad Feſtum,apud Caſſiod.Var.lib.3.ep.16.in qua hæc verba:Pręſenti admonitione declaramus,vt marmora,quæ de domo Pinciana conſtant eſſe depoſita, ad Rauennatem vrbẽ per Catabulenſes veſtra ordinatione dirigantur; Rurſusq; de Catabulenſibus lib. 4.epiſt. 47. idem Rex:Et ideo (inquit) quinquaginta ſolidorum mulctam non iam Veredarius,ſed Catabulenſis incurrat,quiſque vltra centum libras Parhippum crediderit onerandum. Eſt titulus de Piſtoribus & Catabulenſibus Cod.Theod.lib.14. vbi & l.9. agitur de illis: erat enim Romę corpus Catabulenſium ex vili genere hominum eidem planè muneri adſcriptorum.

d Berardi & ſoc.] Relati ſunt hi à Sixto quarto Rom. Pont. inter ſanctos martyres, Extatq; de ea re diploma datum anno Domini 1481.Horũ certamen deſcriptum habetur apud Surium, hac die, tom.1. De ijſdem chron.Franciſcan.part.1.lib.4.per.tot.& Theſ.Conc.tom.2.

e Honorati epiſcopi.] De eodem hac die Beda,Vſuardus,Ado,ac cæteri. Scribit S. Iſidorus de vir. illuſtr.c.16. S. Hilarium epiſcopum Arelatenſem Honorati ſucceſſorem ſcripſiſſe eius vitam; quam quidem deperijſſe dolemus. Illa etenim quæ tribus libris ſcripta reperitur, alterius potius, quàm Hilarij eſſe conſtat: multa etenim habet, quæ indigent correctione, nec tanto eſt ſcriptore digna. Habuit idem Hilarius ſermonem luculentum in natali die ſancti Honorati. Succeſſit Honoratus,de quo agimus,Patroclo,qui ſancti Herotis diſcipuli ſancti Martini ſedem inuaſit, vt ſcribit S. Proſper in chron. Præfuit Arelatenſi eccleſiæ S.Honoratus, temporibus Theodoſij iunioris & Valentiniani tertij Impp. cùm Romanam eccleſiam tegeret Cæleſtinus, ac poſt eum Sixtus. S. Eucherius in prefatione lib.1.inſtruct.ad Salonicum,hęc de Honorato:Enutritus (inquit) es ab Honorato patre, illo, inquam, primò Inſularum, poſtea Eccleſiarum magiſtro. Hęc idcirco Eucherius, quoniam ſanctus Honoratus antequam pręficeretur Eccleſię Arelatenſi,celebri illi cœnobio inſulę Lirinenſis pręfuerat abbas.Meminit eiuſdem Sidonius Apollinaris in carmine Euchariſtico ad Fauſtum, in fine.

f Titiani Epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus vet.man.ſcrip.& Petrus in Catal.lib.2.cap.99.

g Rhinocolurę.] Poſita eſt in Ægypto Rhinocolura cuius S.Melas fuit epiſcopus:meminit eiuſdẽ ciuitatis Ioſeph Antiqui lib. 14.c.25. & alijs in locis.Eiuſdem nominis in Syria etiam ciuitas fuit cuius mentionem facit: Senec.lib.3.de ira cap. 20. & Strabo lib. 16.qui & cur ſic dicta ſit,hiſtoriam narrant.meminit eiuſdem etiam quæ eſt in Syria Ioſeph Antiquit.lib.13.c.24.edit.Gelen.

h Melę

h Melæ Epiſcopi.]Scribit de eo Sozom.hiſt.lib.6.c.31. Caſſiod.lib.8.c.1.qui certamen eius pro fide Catholica aduerſus Valentem Imp. Arianum ſuſceptum narrant.

i Honorati abbatis.]Huius acta ſcripſit ſanctus Gregorius Papa lib.1. Dialog.Fundanam eccleſiã nobiliorem reddidit S. Paulinus, qui poſtea fuit Nolanus Epiſcopus. Ipſe etenim agro Fundano diues, paruam illic poſitam eccleſiolam ac iam collabentem in auguſtiorem formam erexit, picturis ornauit,muneribus auxit,& ſacris reliquijs poſitis,dedicandam curauit, vt idem ipſe ſcribit Paulinus in epiſt. 12. ad Seuerum. Quod quidem egregium ſanctiſſimi viri monumentum tempore Longobardorum prorſus dirutum fuit, adeoq; ea eſt eccleſia deſolata,vt opus fuerit,Agnellũ eius ciuitatis Epiſcopum,iubente Gregorio Rom. Pont.Tarracinam migrare,vt conſtat ex Regiſtr.lib.2. epiſt. 13.

k Furſei.]De ipſo etiam hac die Beda,Vſuardus,& alij.Agit de eodem item Beda de geſtis Angl. lib.3.c.19.Aimo.de geſt.Franc.lib.1.cap.18.Trithem.de vir.illuſt. Ord.ſanct.Bened.lib.3.c.86.& alij. Claruit circa annum Domini 650.

l Priſcillę.] Plures fuerunt huius nominis ſanctę mulieres, quarum illa antiquior, cuius mentio habetur in actis Apoſt.cap.18.& Paul.ad Corint.1.cap.16.de qua alia agitur die. Rurſus autem alia reperitur Priſcilla,de qua mentio fit in actis ſanctarum Pudentianę & Praxedis,cuius Cœmeterij etiã Paſtor meminit in actis ſanctę Praxedis.Alia item Priſcilla reperitur in lib.de Rom. Pont. in S. Marcello Papa;licet complures codices non habeant ea quę de Cœmeterio nomine ſanctæ Priſcillę via Salaria illic ponũtur; quod quidem Priſcillę ſeniori Paſtor tribuit in dictis actis S.Praxedis.Hic itaq; agitur de ſeniori Priſcilla cuius Paſtor meminit,quę & fuit Apoſtolorum diſcipula, mater vero Pudentis ſenatoris,vt acta Pudentianę, quę habemus man. ſcrip. quę & paulo diuerſa recitat Mombrit.tom.2.teſtantur.

xiiij C Sextodecimo kal.Febr.Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

IN Thebaide [a] ſancti Antonij [b] abbatis, qui multorum monachorum pater,vita & miraculis pręclariſſimus vixit: cuius geſta ſanctus Athanaſius inſigni volumine proſecutus eſt. Eius autem ſacrum corpus [c] ſub Iuſtiniano Imperatore diuina reuelatione repertum, atque Alexandriam delatum, in eccleſia ſancti Ioannis Baptiſtæ humatum fuit. Apud Lingonas ſanctorum tergeminorum [d], Speuſippi,Eleuſippi, & Meleuſippi,qui cum auia ſua Leonilla martyrio coronati ſunt, tempore M. Aurelij Imperatoris. Romæ Inuentio ſanctorum [e] martyrum Diodori presbyteri, Mariani diaconi, & ſociorum, qui ſub ſancto Stephano Papa, cum in Arenario natalitia martyrum agerent, obſtructa perſecutoribus ianua cryptę, & diruta deſuper mole, ipſi quoque martyrium ſunt aſſecuti. Apud Bituricas depoſitio ſancti Sulpicij [f] epiſcopi, cognomento Pij, cuius vita & mors pretioſa glorioſis miraculis commendatur. Romę in monaſterio ſancti Andreę, beatorum monachorum Antonij [g], Meruli, & Ioannis, de quibus ſcribit ſanctus Gregorius Papa.

a IN Thebaide.] Hieronymus lib. de Hebraic. quæſt. Thebaidem eam putat eſſe regionem, quæ olim dicta eſt Geſſen, in qua habitauit Iacob Patriarcha cum filijs ſuis, cùm veniſſet in Aegyptum. Geneſ. cap. 45. & 46.

b Antonij abb.] Tam Latini, quàm Græci de Antonio agunt hac die. Eſt vetus memoria in actis ſancti Euthymij, quæ ſcripſit Cyrillus monachus eius diſcipulus ante annos ferè mille & ducentos, hac eadem die ſanctos illos monachos natalem diem ſancti Antonij celebrare conſueuiſſe. Obijt diem humanæ vitæ, anno 21. Conſtantij Imp. vt S. Hieron. teſtatum reliquit in chron. Scripſit egregia illius acta S. Athanaſius: quæ quidem Euagrius, non ille Ponticus Origeniſta, ſed qui poſtea præfuit eccleſiæ Antiochenæ, in Latinum ſermonem conuertit, vt auctor eſt S. Hierony. de ſcrip. eccleſ. in Euagrio. Præſtitit hóc ipſum idem Hieron. poſtulante Pammachio, vt ipſe profitetur, ad eundem ſcribens, epiſt. 101. de opt. gen. interpret. quam illam eſſe putamus, quæ habetur præ manibus: Cumque, vt ipſe ait, in ea vertenda, more ſuo, non verba verbis, ſed ſententias reddiderit ſententijs, inde fortaſſe factum eſt, vt Gelaſius Papa eum non tam vertiſſe, quàm ſcripſiſſe Antonij vitam teſtetur, cùm ait: Vitas patrum Pauli, Antonij, Hilarionis, & omnium eremitarum, quas tamen vir beatiſſimus deſcripſit Hieronymus, cum omni honore ſuſcipimus. Ea eſt vſus cautela Gelaſius, quoniam & Euagrius Ponticus, ſcripſit Vitas patrum, & miſcuit Origeniſtas nonnullos, quos idem Hieronymus notat ſcribens ad Cteſiphontem. Miror eoſdem quos ipſe reſpuit, hactenus ſub Hieronymi auctoris nomine latitare. Indicabimus eos, cùm, ſi Deo placuerit, ea de cauſa in Vitas patrum ſcholia perneceſſaria elaborauerimus. Quòd autem ad Antonium ſpectat, primus omnium acta eius adhuc viuentis S. Athanaſius ab Arianis pulſus, Romam profugus attulit: quantùm autem nobiles Romani ex illis profecerint, declarat idem Hieronymus ſcribens ad Principiam epiſt. 16. & ad Euſtochium 27. Quantùm præterea cæteris attulerint adiumenti, locuples teſtis eſt S. Auguſtinus lib. 8. confeſſ. cap. 6. Scripſerunt de Antonio Græcorum veteres hiſtorici Socrates, Sozomenus, & Theodoretus. meminit eiuſdem Chryſoſtomus homilia 8. in Matth. Latinorum Rufinus, ac plurimi ex recentioribus.

c Eius ſacrum corpus.] De inuentione corporis eius atq; tranſlatione Alexandrinam, idipſum Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri profitentur: quam anno Domini 529. factam eſſe, ſcribit Sigiber. in chron. Marian. Scot. poſt Conſ. Lampadij & Oreſtus. eſt an. Domini 531. Cuſpinian. anno 541. eandē tranſlationem poſuit: quod & verius putamus: nam hoc tempore Alexandrinæ eccleſiæ præerant epiſcopi Catholici; prædictis autem temporibus hæretici eandem occupabant.

d Tergeminorum.] De his etiam cęteri Latinorum. Res geſtas eorum à Neone conſcriptas recitat Mombrit. tom. 2. & Sur. tom. 1. habent tamen quod indiget caſtigatione, vt quod ibidem fertur, hos ſub Aureliano Imp. paſſos eſſe temporibus Polycarpi epiſcopi. Nulla eſt prorſus cohærentia Polycarpi Smyrnæ Epiſcopi temporum cum Aureliano Imp. loco cuius Marcus Aurelius reſtituendus eſt, cuius tempore, ex Quarto Pręſide, qui illic ponitur, hi paſſi noſcuntur. Quartus enim Conſularis temporibus Marci Aurelij, & Lucij Veri in Vrbe claruit; geſſit & Conſulatum vnà cum Lucio Vero: eſt frequēs de Quarto mentio apud Herodianum & Iulium Capitolinum in Marco Aurelio. De horum ſanctorum martyrum tranſlatione agitur in vita ſancti Annonis Epiſcopi Colonienſis. lib. 1. cap. 38.

e Inuentio ſanctorum.] Hac die de ipſorum agitur inuentione, dies natalis autem Kalend. Decemb. Hiſtoriam inuentionis ex antiquis man. ſcrip. recitat Sur. tom. 1. Legimus eandem in veteribus exemplaribus per ſex lectiones diſtinctam, vt olim in eccleſijs quibuſdam legi conſueuit. Inuenta ſunt horum corpora ſub Stephano Papa ſexto, temporibus Caroli Craſſi. Porrò Chryſanti & Darię corpora, quę in eadem crypta erant ſepulta, longè ante reperta ſunt, quæ ſanctus Damaſus Papa verſibus ad eorum tumulum poſitis exornauit, vt ſcribit Gregorius Turon. lib. de gloria martyr. c. 38.

f Sulpitij.] De eodem Vſuardus, Ado, & alij. Dictus hic eſt Sulpitius Pius, reſpectu alterius Sulpitij eiuſdem ciuitatis Epiſcopi, cognomento Seueri. De Sulpitio Pio ſcribit Gregor. Turon. in procem. hiſt. Dormientium, & Guibertus in Apologia pro Seuero. Hic ſucceſſit Remigio Epiſcopo temporibus Gunthramni regis Franc. anno Domini quingenteſimooctogeſimoſeptimo, vt idē teſtatur Greg. hiſtor. Franc. lib. 6. c. 39. licet in vita eius, quam deſcripſit Sur. tom. 1. habeatur ſucceſsiſſe Auſtregiſilo temporibus Clotarij Regis. ſed in his plus tribuimus Gregorio Turonen. cuius ſententiam certiſſimā reddunt acta concilij ſecundi Matiſconenſis, quod celebratum eſt anno vigeſimo quarto eiuſdem regis Gunthramni, cui quidem ſynodo Sulpitius interfuit atq; ſubſcripſit. Temporibus enim Clotarij regis, non Sulpitius, aut Auſtregiſilus, ſed Probatianus, Felix, Honoratus, & Arcadius Bituricenſi eccleſiæ pręfuerunt, prout Concilia, quę illius temporibus celebrata ſunt, indicant. Eadem cenſura caſtigandæ ſunt tabulæ epiſcoporum Bituricenſium Demochar. in quibus & ille grauior error apparet, dum Sulpitius Seuerus putatur ille, qui interfuit Concilio ſecundo Matiſconenſi ſub Gunthramno rege, cùm certum atq; perſpicuum habeatur, illum Seuerum vixiſſe temporibus Theodoſij ſenioris & eius filij Honorij Imper. Secundum acta S. Auſtregiſili, quę recitat Sur. tom. 3. adhuc tertium eiuſdem nominis ei eccleſię pręfuiſſe epiſcopum, dicere oportet. Sed ſatis de his. Sulpitius autem Pius de quo agimus, vt ſcribit Aimo. lib. 4. c. 16. & alij migrauit ex hac vita anno

Domini

Domini quingenteſimononageſimoquarto, ipſe eſt annus decimusſextus Childeberti regis, quo eum obijſſe, auctor eſt Greg. Tur. hiſt. Franc. lib. 10. c. 26. habuit ſucceſſorem Euſtaſium.

g Antonij & ſoc.] De quibus pluribus agit ſanctus Gregorius Papa lib. 4. Dialog. cap. 47.

xiij D **Quintodecimo kal. Febr. Luna.** 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19.	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18			

CATHEDRA[a] ſancti Petri Apoſtoli, qua primum Romæ ſedit. Ibidem paſſio ſanctæ Priſcæ[b] virginis & martyris, quæ ſub Claudio iuniore poſt multa tormenta martyrio coronata eſt. In Ponto natalis ſanctorum martyrum Moſei[c] & Ammonij, qui cum eſſent milites, primo ad metalla damnati, nouiſſime igni traditi ſunt. Ibidem ſancti Athenogenis[d] antiqui Theologi, qui per ignem conſummaturus martyrium, hymnum lætus cecinit, quem & diſcipulis ſcriptum reliquit. Turonis in Gallia ſancti Voluſiani[e] epiſcopi, quia à Gothis captus, in exilio ſpiritum Deo reddidit. Ibidem ſancti Leobardi[f] recluſi, qui mira abſtinentia & humilitate refulſit. In Britannia ſancti Deicolæ[g] abbatis, diſcipuli beati Columbani. Nouocomi ſanctæ Liberatæ[h] virginis.

IANVARII. 18.

a CATHEDRA ſancti Petri.] De eadem ſolemnitate Beda, ac cæteri. De Cathedra Petri Romæ poſita adeò notiſſima ac orbi conſpicua res eſt, vt nec hæreticus homo poſſit diſſimulare. Vnde grauiſſimus auctor Optatus Mileuitanus Parmenianum Donatiſtam compellat his verbis lib. 2. Negare non potes, ſcire in Vrbe Roma à Petro primò Cathedram epiſcopalem eſſe collocatam &c. Omittimus hic omnium tam Latinorum, quàm Græcorum patrum referre teſtimonia, cum non ſit præſentis inſtituti, ac de his locupletiſſimè egerimus in Annalibus eccleſiaſticis. Quod autem ad præſentem ſolemnitatem ſpectat, laudabilis in eccleſia viguit antiquus vſus, vt dies anniuerſaria ageretur, qua quis alicui ſedi præfectus eſſet epiſcopus. Id etenim tam in Occidentali eccleſia, quàm in Orientali etiam obſeruatum, innumera ferè docent exempla. De conſuetudine Romanæ eccleſiæ ſcribit S. Paulinus epiſt. 16. ad Seuerum, extant de ea ſermones ſancti Leonis Papæ ea die habiti. Conuenire enim vndiq; ex Italia Epiſcopi tunc Romam conſueuerunt ad celebrandum natalem diem Romani Pontificis, vt pulchrè demonſtrat epiſtola Hilari Papæ ad Aſcanium ac cęteros epiſcopos prouinciæ Tarraconenſis, dum in ea hęc leguntur: Lectis ergo in conuentu fratrum, quos natalis mei feſtiuitas congregauerat, litteris veſtris &c. qui nam autem hi fuerint, ex quibusve Italiæ ciuitatibus Romam confluxerint, indicant ipſæ ſynodicæ tabulę illic ſuperius recitatę. Accipe & de vſu aliarum eccleſiarũ exempla, vt illud, quod S. Ambroſius ſcribit de Felice Comẽſi epiſcopo lib. 8. epiſt. 60. Edit. Rom. item quod ſanctus Auguſtinus habet de die natali Aurelij epiſcopi Carthaginẽſis ſer. 32. de verbis Domini in fine; deq; ſuæ ipſius etiã anniuerſaria die ordinationis homil. 24. & 25. De conſuetudine Orientalis eccleſiæ ſatis monent Gręcorum Menologia, in quibus S. Baſilij, Ioannis Chryſoſtomi, & aliorum agitur ſedis eorum natalis dies. Quo etiam vſu & ratione Romana eccleſia eam diem ſolemniter agere conſueuit, quo Romanæ natalis eſt Cathedræ, quando (inquam) S. Petrus Romę diuino conſilio primùm ſedere cœpit, tranſlata illuc ſede, quam ſeptem annos tenuit Antiochiæ. Porrò tantò celebrior hęc eſt ſolemnitas illa, qua Antiochiæ

chiæ ſedit, quòd mobilis illa, vel ad tempus tantùm, ac quaſi per tranſitum ſita eſt, Romæ verò ſtabiliuit firmauitq́; Deus eandem in æternũ in Petri ſucceſſoribus permanſuram; quam vt tradit Irenęus lib. 3. c. 3. doctrina munitam, traditionibus locupletatam, meritis illuſtratam, dotibus auctam, idem Apoſtolus vnà cum Paulo etiam ſanguine conſecrauit. Verùm hac die non illa tantum ſolemnitas agi videtur, qua Petrus Romę ſedere cœpit, ſed etiam ſacroſancta illa recolitur inſtitutio, qua à Domino Petrus, petra fundamentalis eccleſię conſtitutus, perpetuæ ſtabilitatis promiſſionem, & claues regni cęleſtis accepit; quod in omnibus pręfefert ſacrum officium eccleſiaſticum, ac pręſertim in antiqua pręfatione, quę ſcripta reperitur in Sacramẽtario S. Gregorij, quod vetuſtiſſimum habetur in
» Vaticano, vnde hæc deſcripſimus: Verè dignum &c. te laudare mirabilem in ſanctis tuis, in quibus
» glorificatus es vehementer, per quos vnigeniti tui ſacrum corpus exornas, & in quibus eccleſiæ tuæ
» fundamenta conſtituis; quam in Patriarchis mundaſti, in Prophetis præparaſti, & in Apoſtolis con-
» didiſti, ex quibus beatum Petrum Apoſtolorum Principem ob confeſſionem vnigeniti filij tui, per
» os eiuſdem Verbi tui confirmatum in fundamento domus tuæ, mutato nomine, cæleſtium clauſtro-
» rum Præſulẽ, cuſtodemq́; feciſti, diuino ei iure conceſſo, vt quę ſtatuiſſet in terris ſeruarẽtur in cælis.
» In cuius veneratione hodierna die maieſtati tuæ hæc feſta perſoluimus, ac gratiarũ & laudis hoſtiam
» immolamus per Chriſtum dominum noſtrum &c. hęc ibi. At quoniam Petrus non Vrbis tantùm, ſed totius catholicæ Eccleſiæ à Chriſto eſt inſtitutus epiſcopus; meritò vniuerſalis eccleſia eandẽ in vniuerſo Chriſtiano orbe agit ſolemnitatẽ. Extant de ea ſermones duo ſancti Auguſtini 15. & 16. de ſanctis, quorum priorem miramur reiectum in appendicem à ſchola Louanienſi, cũ nihil habeat, quod Auguſtini eſſe impediat, ſed multa quæ perſuadeant, vt vetuſta exemplaria, ipſa dicendi phraſis non diſſimilis, & quæ ibi tractantur de praua conſuetudine inferendi ad ſepulchra defunctorum cibum & potum, à qua populum auocare conatur. porrò abuſum illum inoleuiſſe in Africa, idem auctor teſtatur lib. de moribus eccleſię aduerſus Manichæos c. 23. ſerm. de diuerſ. 120. & epiſt. 64. ad Aurelium, ante ipſum Tertul. lib. de reſurrect. carn. Idem prauus vſus etiam irrepſit in Gallias, vt in ſolemnitate Cathedræ S. Petri ad ſepulchra mortuorum cibos inferrent, quem canon. 34. ſecũdæ Synodi Turonenſis antiquauit, prorſusq́; abrogauit. habes de his & canones 68. & 69. Græc. ſynod. à Martino Bracharenſi collectos, recitatos à Gratiano de conſecrat. diſtinc. 1. c. non oportet. Aſſeruatur hactenus in Baſilica Vaticana ipſa cathedra lignea, in qua olim Romæ Petrus ſediſſe perhibetur: Nec quis hoc miretur, ſi enim ſedes ipſa lignea, cathedra Iacobi Apoſtoli Hieroſolymitani epiſcopi poſt tot tantaq́; Iudaici populi naufragia, poſt illud pauendum Hieroſolymorum excidium, ſeruata nihilominus eſt integra vſque ad tempora Conſtantini Magni Imp. vt ſcribit Euſebius hiſt. lib. 7. c. 14. quam & ſucceſſores epiſcopi decenti honore cuſtoditam ſunt venerati: quid tam mirum, Apoſtolorum verticis cathedram pari ſaltem fuiſſe diligentia conſeruatam? ipſa etenim, quis ſuper ſe ſederit, virtute miraculorum prædicat, in ligno arido viridem gratiam curationum conſecuta, cùm per eam Deus diuinam opem implorantibus, beneficia præſtare non deſinat. Conſeruatam nouimus etiam Alexandrię cathedram Marci Petri diſcipuli, in qua ſucceſſores ob cæleſtem in ea ſplendorem diuinitus oſtenſum, inſidere in poſterum non ſunt auſi.

b Priſcæ.] De eadem hac die cęteri Latinorum. Hic primùm ea opinio refellenda eſt, quę affirmat, hanc illam eſſe Priſcam, cui Paulus Apoſtolus ſcribens ad Romanos c. 16. ſalutem dicit: quam opinionem qui aſtruunt, addunt etiam hanc ſub illo Claudio Imperatore eſſe paſſam, qui imperio Neronem pręceſſit, ſed hęc falſa omnino eſſe, ex ipſis Apoſtoli Actis arguuntur: quibus oſtenditur, Priſcam illam fuiſſe ſuperſtitem poſt obitum Claudij, vixiſſeq́; etiã Neronis temporibus. Ea etenim epiſtola Pauli ad Romanos ſcripta eſt, vt planè conſtat, eo tempore quo (vt ipſe ait) receſſurus Corintho, Hieroſolymam verſus parabat iter: quando (vt pluribus monſtrauimus in Annalibus) defuncto Claudio, Nero adminiſtrabat Imperium. Idem Paulus Romę cum eſſet, vt omnibus liquet, temporibus Neronis (ſicut in epiſtola ad Romanos fecerat, mandãs ſalutari Priſcam & Aquilam) ſcribens ſecundam epiſtolam ad Timotheum, in eius cap. 4. eiſdem Priſcæ & Aquilę ſalutem impartitur. Ex his itaq; prędictus error arguitur: quiquidem inde proueniſſe videtur, quod in actis S. Priſcę, de qua agimus, eius corpus ſepultum feratur in eccleſia Aquilę & Priſcillę ſeu Priſcę ab Eutychiano Papa. Verùm Priſcam illam ipſe Pontifex ſepulturę mandauit, quę nuper, Claudio Iuniore imperante, necata eſt, de qua hìc agitur, vt Petrus in catal. lib. 2. c. 96. in fin. Sed licet hanc aliam dicerent ab illa, quę Pauli epiſtolis comendatur, nihilominus paſſam eſſe ſub illo primo Claudio, nemo poterit affirmare: nam eius acta teſtantur coronatã eſſe martyrio anno tertio Claudij Imp. quo item anno ipſum defunctum eſſe confirmant: quęquidem nequaquam accõmodari poſſunt primo Claudio, quem annos quatuordecim imperaſſe conſtat; ſed ſatis conueniunt ſecundo Claudio, quem licet Eutropius & Victor dicant imperaſſe duobus tantum annis, tamen ſecundum Trebellium, & veriorem per Conſules deductam annorum rationem, conſtat eundem anno quoq; tertio in Imperio vixiſſe, quod etiam ex Porphyrio in vita Plotini teſtatum inuenies. Si pręterea anno tertio Claudij ſenioris dixerimus S. Priſcam conſumaſſe martyrium, ipſi certè & non Theclę eſſent primę deferendę: Cùm alio-

qui

qui omnium tam Latinorum, quàm Græcorum ſententia, Thecla prima Martyrum ex fœminis dicatur. Qui autem Priſcã paſſam ſcribit, Aſiatico & Cornelio Conſſ. id quidem proprio ingenio abſq; alicuius teſtimonio. Legi enim ſanctæ Priſcę acta tam manuſcrip. quę habemus, quàm typis excuſa, & nihil eiuſmodi potui reperire. Sed de his ſatis. Extat hactenus vetus titulus Romæ ſanctæ Priſcæ, cuius mentio babetur in ſecunda Synodo Romana ſub Symmacbo Papa. Quod autem ad Claudium iuniorem ſpectat, complures martyres ſub eo paſſi reperiuntur: occiſo etenim Gallieno, cui ſucceſſit, protinus illius edicta pro Chriſtianis antea promulgata, fuerunt abrogata, atq; perſecutio illa à Gallieni patente excitata, ſua ſponte reuixit: quam idem Claudius, legibus contra Chriſtianos latis, auxit. In actibus etenim ſanctorum Marij & Marthæ legitur eius reſcriptũ quo iuſſit non tantùm Chriſtianos carceribus detentos, ſed etiam qui inuenti eſſent in vulgo, capite puniri. Sed eius impietati obſtitit Deus; nam, vt ſcribit Trebellius, tyrannorum factione compreſſus, à Chriſtianorum perſecutione, quam cœperat, reuocatur.

c Moſei & Ammon.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catalog. lib. 2. c. 97.

d Athenogenis.] De quo extat egregiũ S. Baſilij elogium in lib. de Spiritu ſancto ad Amphilochiũ cap. 29. qui eum & in teſtimoniũ citat de Diuinitate Spiritus ſancti. Fuit & alius eiuſdem nominis Sebaſtenus epiſcopus, de quo ſuo loco inferius. Huius Athenogenis, de quo hic agitur, eſſe commentariũ illum pereruditum aduerſus Gentiles ſcriptum, quod fertur nomine Athenagoræ, aliquãdo ſum opinatus: cùm de Athenagora nulla penes Gręcos vel Latinos mentio habeatur, Athenogenes verò Gręcis notiſſimus fuerit tum doctrina, tum martyrij corona celebris, facilè potuit error irrepſiſſe, vt pro Athenogene Athenagorę nomine, librariorum vitio, ille commentarius ſit inſcriptus, quod tamen affirmare non auderem.

e Voluſiani epiſc.] De ipſo Gregorius Turonen. in hiſt. Franc. lib. 2. c. 26. & lib. 10. c. 31. vbi auctor agens de epiſcopis Turonenſibus ſuis prędeceſſoribus, hunc ſeptimum ordine numerat. vixit temporibns Childerici filij Clodouei regis Francorum.

f Leobardi ſit.] Huius res geſtas conſcript. Gregor. Turonen. in lib. ſanct. patr. c. vlt. Floruit circa annum Domini 583. cùm iam ipſe auctor præſideret Eccleſiæ Turonenſi.

g Deicolę.] De eo Petrus in catal. lib. 2. c. 98. & Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſancti Benedict. lib. 3. cap. 61.

h Liberatæ.] De ipſa tab. eccleſ. Comenſis, ibiq; eius acta aſſeruari dicuntur.

xiij E Quartodecimo kal. Febr. Luna. 19

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

ROMÆ via Cornelia ſanctorum martyrum Marij [a] & Marthæ coniugum, & filiorum Audifacis & Abachum nobilium Perſarum, qui Romam temporibus Claudij principis ad orationem venerant: è quibus poſt toleratos fuſtes, equuleum, ignes, vngues ferreos, manuumq; præciſionem, Martha in Nympha [b] necata eſt, cæteri ſunt decollati, & corpora eorum incenſa. Smyrnæ natalis beati Germanici [c] martyris, qui cum primæuæ ætatis venuſtate floreret, ſub Marco Antonino & Lucio Aurelio per gratiam virtutis Dei metum corporeæ fragilitatis excludens, ſponte præparatam ſibi beſtiam damnatus à iudice prouocauit; cuius dentibus comminutus, vero pani Domino IESV Chriſto, pro ipſo moriens, meruit incorporari. In Africa ſanctorum martyrum Pauli [d], Gerontij, Ianuarij, Saturnini, Succeſſi, Iulij, Cati, Piæ, & Germanæ. Apud Spoletum paſſio S. Pontiani [e] martyris, tempore Antonini

tonini Imperatoris: quem Fabianus iudex pro Chriſto vehementiſſime virgis [f] cæſum iuſſit ſuper carbones nudis pedibus ambulare; à quibus nil læſus, equuleo & vncinis [g] ferreis iuſſus eſt ſuſpendi,& ſic in carcerẽ trudi, vbi angelica viſitatione meruit confortari: poſt quæ leonibus expoſitus,& plumbo feruenti perfuſus, tandem gladio percuſſus eſt.Laude ſancti Baſliani [h] epiſcopi & confeſſoris, qui aduerſus hæreticos vna cum ſancto Ambroſio ſtrenue decertauit.

IANVARII. 19.

a MARII, Marthæ & ſoc.] Agit de his item hac die Beda, Vſuardus die ſequenti. Extant ipſorum acta, quæ habet Sur. tom.1.die 14.Februar.Mombrit.tom.2.& alij.Sunt eadem apud nos in vet.cod.man.ſcript.De reliquijs S. Marthæ martyris meminit ſanctus Greg. lib.3.dialog.cap.30. Porrò horũ omniũ corpora Romæ poſita habentur in inſula Tiberina,in eccleſia S. Ioannis Calybitæ nomine dicta, vt eiuſdem eccleſię vetera monumenta teſtantur.

b In Nympha.] Quis antem ſit locus ad Nymphas dictus, vbi hi, alijq; nonnulli martyres paſſi reperiuntur,indicant eorundem martyrum acta,in fine;feruntq; fuiſſe locum via Cornelia milliario 13.ab Vrbe.erat ea via inter Aureliam & Triumphalem. Longæ diuerſæ Nymphæ à Nymphæo,qui eſt fluuius in Latio de quo Plin. lib.3.c.5. eſt & cœmeterium ad Nymphas dictum, via Nomentana, de quo Pan. de cœmet. c.3.

c Germanici marty.] Beda item ac cæteri Latinorum hac die. Eius nobile certamen ſcribit Euſeb. hiſt.lib.4.c. 14. ex quo Nicephor.ac cæteri deſcripſerunt.

d Pauli,Gerontij & ſoc.] Hi omnes reſtituti ſunt ex vetuſtiſſimo Martyrologio man. ſcript. quod Romæ in monaſterio ſancti Cyriaci in Thermis vſui erat. Habemus illud apud nos. Cumq; vetus man.ſcrip.Martyrologium citamus,illud præcipue intelligimus, quod cætera, quæ vidimus,Martyrologia vetuſtate antecedit.

e Pontiani.]De eodem prætered Beda,ac reliqui omnes. Habentur eius res geſtæ, quas Sur. recitat tom.1.die 14.Ianuarij. mentio de eodem habetur in actis ſancti Conſtantij epiſcopi Peruſini.

f Virgis cæſum.]Licet ignominioſum ſit genus animaduerſionis cędere virgis, leuius tamen cæteris fuiſſe,argumento eſt.l.vn.C.de emendat.ſeruor.& l.2.de public.curſu.Cod.Theod. Diuerſorum generum reperiuntur animaduerſionis virgę. erant virgę vlmeę,quibus ſerui corripiebantur,vt apud Plautum frequens eſt inuenire, qui in milit.glorios.

Niſi mihi ſupplicium vlmeum de te datur. & in Aſinaria act.2.
Ipſos qui tibi ſubuectabant rure virgas vlmeas. & act. 3.
Vbi ſæpe ad languorem tua duritia dederis octo
Validos lictores vlmeis affectos lentis virgis. hęc de virgis vlmeis.

Virgas autem magiſtratuum ex betulla eſſe confectas,auctor eſt Plinius nat.hiſt.lib.16.c.18. cùm ait: Gallica hæc arbor mirabili candore atque tenuitate, terribilis magiſtratuum virgis, eadem circulis flexilis,item corbium ſportis. hæc Plin.Vbi non eſſet betulla, ſalix has ſuppeditabat. Vnde Prudentius hym.10.in Romano,cùm puer torqueretur iuſſu pręſidis.

Impacta quoties corpus attigerat ſalix,
Tenui rubebant ſanguine vda vimina. Habes & virgas ſanguineas,quibus parricida,antequam culleo inſueretur, verberandus erat. ſed de his vberius,cum agemus de culleo. Arbores ex quibus dictę virgæ ſumebantur, ab illis dicebantur infœlices. Plin. lib. 16. c. 16. illas dicit arbores infœlices ac religione damnatas, quæ neque ſeruntur vnquam, neque fructum ferunt. eadem lib. 24. c. 9. Lex Porcia virgas ab omnium ciuium Romanorum corpore amouit. ſic Cic. orat. pro Rabir. at longè ante Valerius Publicola legem tulerat de non verberando ciue Romano. Valer. lib. 4. cap.1. de animi moderatione. Hęc fuit iuſta querela Pauli Apoſtoli cùm virgis cæſus iuſſu magiſtratuum Philippenſium: Cęſos (inquit) nos publicè indemnatos homines Romanos &c.Act.16.Verberandus iterum,excepit ſe Romanum ciuem eſſe,dicens: Si hominem Romanum & indemnatum licet vobis flagellare? Act. c.22. Ioſeph de bello Ind. lib. 2. c. 14. in fin.quaſi pro monſtro habuit,vt Ceſtius Florus Iudęos Romana ciuitate donatos virgis cęderit, atq; patibulo affixerit.

g Vncinis ferreis.]Erant vnci ad torquendum parati.de his Prudent.in periſteph.hym.5 Stridentibus laniatur vncis.&c.Ammian.Marcel.lib.7.intendebãtur equulei,vncoſq; parabat carnifex.& lib. 26.Vnci & cruentæ quæſtiones &c.Erat adhuc vncus non tantùm ad torquendum, ſed ad trahendũ reum ad pœnas inſtrumentum, vnde Iuuen.ſat. 10. impactus Seianus ducitur vnco. Cicer. in prima

Philippica: Vncus impactus eſt fugitiuo illi. Suet. in Tiber. c. 54. cùm ei carnifex quaſi ex Senatus auctoritate laqueos & vncos oſtẽtaret &c. Sidon. Apollin. epiſt. 7. lib. 1. in fin. Vncũ, inquit, & gemonias & laqueum per horas turbulenti carnificis perhorreſcens &c. Inſuper vnco trahebantur aliquando corpora damnatorum. Seneca lib. 3. de ira: cadauera quoq; vncus trahens, & Lamprid. in Commodo Imper. acclamatum dicit in Commodum: Carnifex vnco trahatur, more maiorum, cadauer vnco trahatur. dictum pluries. habes & de his exemplum in actis ſancti Sebaſtiani, vbi in fine hæc leguntur: In cloaca, quæ eſt iuxta Circum, quære & ibi inuenies corpus meum pendens in vnco. hæc ſanctus Sebaſtianus de corpore ſuo, quod vnco pro tractum fuerat in cloacam Maximam. Sunt & de his complura alia exempla, quæ breuitatis cauſa referre omittimus.

h Baſſiani Epiſcopi.] De ſancto Baſſiano agitur in concilio Aquileienſi celebrato ſub Gratiano Imper. cui vnà cum ſancto Ambroſio interfuit, quo cum etiam collaborauit aduerſus Iouinianum nouum hæreſiarcham; ſubſcriptus enim reperitur epiſtolæ ſancti Ambroſij ad Syricium Papam aduerſus illius ac ſociorum portentoſas hæreſes lib. 1. epiſt. 7. edit. Rom. Meminit eiuſdem Baſſiani S. Ambroſius in epiſtola quinta ad Felicem lib. 8. epiſt. 60. edit. Rom. Itemq; Paulinus in vita S. Ambroſij. Habet eius res geſtas fuſius ſcriptas Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 2. c. 101. & alij.

xj F Tertiodecimo kal. Febr. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

ROMÆ natalis ſancti Fabiani [a] Papæ, qui tempore Decij martyrium paſſus, in cœmeterio Calliſti ſepultus eſt. Ibidem ad Catacumbas [b] ſancti Sebaſtiani [c] martyris, qui Dioclетiano Imperatore cum haberet principatum primæ cohortis, ſub titulo Chriſtianitatis [d] iuſſus eſt ligari in medio campo, & ſagittari à militibus, atq. ad vltimum fuſtibus cædi, donec deficeret. Nicææ in Bithynia ſancti Neophyti [e] martyris, qui quintumdecimum annum ætatis agens, flagris cæſus, in fornacem immiſſus, feris obiectus, cum permaneret illæſus, & Chriſti fidem conſtanter profiteretur, gladio tandem occiſus eſt. Ceſenæ ſancti Mauri [f] epiſcopi, virtutibus & miraculis clari. In Palæſtina natalis ſancti Euthymij [g] abbatis, qui zelo catholicæ diſciplinæ, & virtute miraculorum tempore Marciani Imperatoris in Eccleſia floruit.

IANVARII. 20.

a FABIANI Papę.] Beda ac cæteri antiquorum, necnon recentiorum de eodem agunt hac die. De cuius ſucceſſione pręter librum de Rom. Pont. agit etiam Euſebius in chron. & hiſt. lib. 6. c. 22. Optat. Mileuit. lib. 2. contra Parmenian. Aug. ad Generoſum epiſt. 165. Niceph. epiſc. in chron. & alij. Hunc ſub Decio martyrio vita functum conſtat ex epiſt. Cleri Romani ad Cyprianum, quæ recenſetur 31. inter Cypriani epiſtolas edit. Pamel. ac etiam ex S. Epiphanio in lib. de menſuris & pond. & S. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Origene. Cętera de ipſo præſtitimus in Annal. eccleſ. corpus autem eius tranſlatum eſſe à Sergio iuniori in titulum Equitij, docet vetus inſcriptio, quę in eadem eccleſia aſſeruatur.

b Ad Catacumbas.] Loquendi obtinuit vſus, vt Catacumbę pro Catatumbis dicerentur: ex gręca enim & latina dictione compoſitum eſt nomen. κατὰ, iuxta, & tumbas, vt ſic locus ille, qui ad fores eſt

eſt cœmeterij Calliſti, diceretur, Catacumbę, hoc eſt iuxta tumbas eiuſdem cœmeterij, vbi eſt vetus ac nobilis memoria ſancti Sebaſtiani martyris, quę numeratur inter ſeptem Vrbis eccleſias, Innocentij Papę & Honorij Imp. temporibus illuſtrata, vt docet illic poſita vetus inſcriptio marmori inciſa. In actis ſancti Cornelij Papę catacumbę, non catatumbę dictus reperitur ille locus, ſic & in rebus geſtis ſancti Sebaſtiani, ſicut in compluribus veteribus Martyrologijs: at verò apud S. Gregorium in regiſtr. lib. 3. epiſt. 30. ad Catatumbas ſcriptum reperitur.

c Sebaſtiani.] De eodē hac die ijdē qui ſupra auctores, Græci autē de ipſo agunt 18. Decembris. Deſcripſit ex antiquioribus monumentis eius res geſtas Metaphraſtes: quas habet Lipom. to. 5. & Sur. tom. 1. habemus latiña exemplaria in veteribus codicibus. De eo prętereà S. Amb. in pſal. 118. S. Aug. in die natali ſanctorum Fabiani & Sebaſtiani tractatum habuit, eſt 100. de diuerſis. In Breuiario Toletano extat ſacer hymnus, quo Sebaſtiani ac ſociorum acta canuntur. De ſacris eius reliquijs agit S. Gregorius in dialog. lib. 1. cap. 10. qui idem ſanctus Pontifex in eius eccleſia habuit homiliam trigeſimam ſeptimam. eſt ipſa (vt diximus) via Appia ad cœmeterium Calliſti, vna ex ſeptem Eccleſijs, non tantum Vrbi, ſed & Orbi Chriſtiano notiſſima. Egregium etiam ſancti martyris monumentum, veneranda eius imago opere muſiuo expreſſa atq; hactenus integra extat in titulo Eudoxię ad vincula ſancti Petri, ſimili aſpectu & barba, quod pictores admoneat, qui eum iuuenem palo alligatum perperam pingunt: diuino monitu etiam altare ibidem ad luem propulſandam erectum eſt temporibus Papę Agathonis, cuius rei veritati aſtipulatur etiam Paulus diac. hiſt. de geſtis Longob. lib. 6. c. 3. vnde etiam prouenisſe videtur, vt poſteri fideles eundē ſanctum ad euitandam imminentem peſtis cladem, conſueuerint habere patronum. De eiuſdem martyris reliquijs tranſlatis in Galliam ſcribit Ado Viennen. in chronic. anno 815. Sigebertus item anno 825. in chron. & Marian. Scot. an. 828.

d Sub titulo Chriſtianitatis.] Qualis eſſe conſueuiſſet eiuſmodi titulus Chriſtianitatis, habes exēplum in epiſtola eccleſię Lugdunenſis, quam recitat Euſebius hiſt. lib. 5. c. 1. his verbis: Cum vndiq; per amphitheatrū circumduceretur Attalus martyr, tabula, in qua latinis litteris hęc erat inſcriptio, pręcedente: Hic eſt Attalus Chriſtianus &c. hęc ibi. Sunt de his alia in alijs actis martyrum exempla. pręcedere conſueuit eiuſmodi titulus, vt Suet. in Caio. c. 32. monſtrat his verbis: Manibus abſciſſis atq; ante pectus à collo pendentibus, pręcedente titulo, qui cauſam pœnæ indicaret, per cætus epulantium circumduceretur &c.

e Neophyti martyris.] De eodem agunt etiam Græci hac die, in quorum Menologio eius paſsio deſcribitur, & ad tempora Diocletiani refertur.

f Mauri epiſcopi.] Scripſit eius res geſtas Petrus Damian. Legimus ea in cod. manuſcrip. Card. Sirlet. Accepimus à Ceſenate eccleſia acta ſanctorum Mauri & Seueri eius ciuitatis epiſcoporum. Antiqua eſt eccleſia Ceſenas, cuius epiſcopus nomine Florianus (vt ſcribit Optatus Mileuit.) tempore Melchiadis Papæ interfuit Romano concilio celebrato in cauſa Cęciliani epiſcopi Carthaginen. alius dictus Florus præſens fuit Romanæ ſynodo habitę ſub Agathone Papa, vt eius acta declarant, quę ſunt inſerta in Sexta ſynodo. Hic autem de quo agimus Maurus Epiſcopus reperitur interfuiſſe Romano concilio à ſancto Martino Papa & martyre celebrato, tenuiſſeq; in eo locum Archiepiſcopi Rauennatis, vt eiuſdem ſynodi acta ſignificant. De Ceſenate furno habes lepidos iocos Sidonij Apollinaris lib. 1. epiſt. 8. ad Candidianum.

g Euthymij abb.] Hęc dies natalis eius, quum ſanctus, agens nonageſimum nonum ætatis annum ſub Leone Magno, anno decimo ſexto eius Imperij, migrauit in cęlum, eſt enim is annus à Chriſto, iuxta recentiores chronographos 472. ſcripſit eius acta fideliſsimè quidem Cyrillus monachus eius diſcipulus. habet ea Metaphraſtes recenſita hac die, Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. De eodem idem auctor in vita S. Sabæ, vbi & de natali eius hac die celebrari ſolito. De eodem Niceph. hiſt. lib. 14. cap. 30. 34. & 52. ſpectatiſsimi ſunt ſancti huius labores, quos pro S. S. ſynodo Chalcedonenſi aduerſus hęreticos Eutychianos impendit. hęc de ſancto Euthymio. Tu verò caue, ne in altero fallaris eiuſdem nominis monacho; qui clarus habitus eſt in Ægypto temporibus Arcadij Imp. ſed in veritate non ſtetit, nam Origeniſmum profeſſus, factus eſt ſcandalum & ruina multorum. Scribit de ipſo S. Hieronymus ad Cteſiphontem, & Theophilus in epiſt. ad Epiphanium 67. apud Hieron.

21 Duodecimo kal. Febr. Luna. G 2

a b c d e f g h i k l m n p q r ſ
22 23 24 25 26 27 28 29 30 1 2 3 4 5 6 7 8
t u A B C D E f F G H M N P
9 10 11 12 13 14 15 16 16 17 18 19 20 21

ROMÆ paſſio ſanctæ Agnetis [a] virginis, quæ ſub præfecto Vrbis Symphronio ignibus iniecta, ſed ijs per orationem eius extinctis, gladio percuſſa eſt. De ea beatus Hieronymus hæc ſcribit: Omnium gentium litteris atque linguis præcipue in eccleſijs Agnes vita laudata eſt, quæ & ætatem vicit & tyrannum, & titulum caſtitatis martyrio conſecrauit. Athenis natale ſancti Publij [b] epiſcopi, qui poſt ſanctum Dionyſium Areopagitam Athenienſium eccleſiam nobiliter rexit, & præclarus virtutibus, ac doctrina præfulgens, ob Chriſti martyrium glorioſe coronatur. Tarraconæ in Hiſpania ſanctorum martyrum Fructuoſi [c] epiſcopi, Augurij & Eulogij diaconorum, qui tempore Gallieni, primo in carcerem truſi, deinde flammis iniecti, exuſtis vinculis, manibus in modum crucis expanſis, orantes martyrium compleuerunt: in quorum die natali ſanctus Auguſtinus ſermonem ad populum habuit. Trecis ſancti Patrocli [d] martyris, qui ſub Aureliano [e] Imperatore martyrij coronam promeruit. In Gallijs in monaſterio Augienſi ſancti Meinardi [f] eremitæ à latronibus cæſi. Papiæ ſancti Epiphanij [g] epiſcopi & confeſſoris.

IANVARII. 21.

a AGNETIS.] De eadem hac die cæteri Latinorum agunt. Locus S. Heronymi, qui hic citatur, eſt in epiſt. 8. ad Demetriadem, iunctis ſimul quæ circa principium & in fine eiuſdem habentur epiſtolę. Frequēter de ea S. Ambroſius, qui de eadem ſermonem habēs, eundem fuſius productum in tres libros digeſſit ſub titulo de Virginibus; de ea rurſus lib. 1. offic. c. 41. fertur & epiſtola ad Virgines S. Ambroſij oomine lib. 4. epiſt. 34 edit. Rom. de cuius fide alibi pluribus egimus. S. Auguſtinus de ea etiā ſer. 101. de diuerſ. vbi hæc de eius nomine: Virgo (ioquit) quæ vocabatur erat; Agnes latinè agnam ſignificat, Gręcè caſtam. Prudentius ſacro hymno cecinit eius triumphum, S. Damaſus de eadē, & baſilica ipſius duo ſcripſit epigrāmata, quæ habentur in collectaneis Chriſtianorum Poetarum. Habuit S. Gregorius Papa in eadem eccleſia homiliam 11. & 12. Memioit eiuſdem Fortunatus in vita S. Martini ex Seuero. De reliquijs eius tranſlatis Conſtantinopolim ſub Pulcheria Auguſta temporibus Marciani Imp. ſcribit Theodorus lector lib. 2. collect. & Niceph. lib. 14. c. 10. De tempore autem paſsioois eius, & ſi nullubi inueoiatur expreſſum, ex his tamen, quæ in prædicta epiſt. 3. ſcripta habentur, ſatis apparet ipſam in vltima eccleſię perſecutione fuiſſe martyrio coronatā: nam adhuc ſuperſtites aliquos auctor fuiſſe teſtatur, qui ea, quæ de Agnete narrantur, oculis vidiſſeot, eademq; Conſtantiæ filiæ Conſtantini retuliſſent. Extat nō tantum eius inſignis baſilica via Nomeotana; ſed & ille locus, vbi eſt producta, vt eius virginitas violaretur, ſacroſanctus habetur, Fornices ipſi nimirum circi Agonalis. Sat conſtat auctoritate S. Hietonymi, in Iſai. c. 2. (vt prætermittam Gentilium poetarum teſtimonia) in fornicibus ſpectaculorum manere conſueuiſſe publica ſcorta & alias publicę libidinis illecebras, donec (inquit) ſub Conſtantino Imp. Chriſti Euangelio corruſcante, & infidelitas vniuerſarum gentium, & turpitudo deleta eſt. hæc Hieron. & in eam ſententiam Vibius apud Senecam in controner. 2. lib, 2. Redoles, inquit, adhuc fuliginem fornicis. Ex eadem controuerſia, quàm infœlix & miſeranda eſſet conditio virginis à lenone proſtitutę, pluribus demonſtratur. Miſera includebatur cellula, in cuius froote titulus ſuperpoſitus nomen virginis proſtitutę & precium conſtitutum indicabat; moxq; fiebat concurſus libidinoſorum ad meretricem nouam. hęc omnia habes apud Senec. in citato nuper loco lib. 2. controu. 2. Ex his omnibus diſce virtutē Chriſti, qui in tali diſcrimine poſitas virgines nouit ſępiſsimè liberare. teſtantur hęc ipſa acta martyrum, aſtipulatur his S. Baſilius, dum ait: Cum ferueret perſecutionis immanitas electę virgines propter ſponſi fidem, ad illudendum impijs hominibus traditæ, corporibus inuiolatę durarunt; eo ſcilicet cuiùs gratia id pręferebant, impiorū conatus in earum carne irritos arguente, & integra earū corpora nō ſine prodigio & virtute cuſtodiente &c. hęc Baſil. lib. de vera virgin.

b Publij

b Publij epiſcopi.] De ipſo hac eadem die Vſuardus, & Ado. Scribit Dionyſius Corinthiorũ Epiſcopus Publium hunc ſucceſſiſſe Dionyſio Areopagitę in eccleſia Athenienſi, Publio autem ſuffectum eſſe Quadratum. apud Euſeb. hiſtor.lib.4.c.22. & Hieron. de ſcript.eccleſ.in Quadrato. Fuit aliquorum ſententia hunc illum eſſe Publium, quem Melitæ Paulus (vt habet Act. Apoſt. cap. 28.) curauit dyſenteria, quod etiam hic Ado profitetur in Martyrolog.

c Fructuoſi epiſc.& ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die, qua etiam antiquitus agi conſueuiſſe, demonſtrat S. Auguſtini ſermo 101. de diuerſ. edit. Louan. ſcripſit eius & ſociorum res geſtas Prudentius hymno 4.periſteph. alia præterea habentur eorum acta ſoluta oratione conſcripta apud Sur.tom.1.

d Patrocli.] De eodem Beda ac cęteri. Eius acta ſyncera quidem recitat Sur.tom.1. de ipſo etiam Greg.Turon.lib.de gloria mart.c.64.edit.Morel. Idem addit, huius acta martyris ex Italia petita, collata fuiſſe cum his, quę in Gallijs apud clericum quendam habebantur, eademq́; fidelia eſſe inuenta. Clarus etiam in Gallijs habitus Patroclus alius, qui temporibus Childeberti regis Franc. emicuit ſanctitate, de quo idem Greg.de geſt.Franc.lib.5.c. 10.

e Sub Aureliano Imper.] Nona ordine ponitur hęc perſecutio ab Oroſio lib.7.c.23.& Auguſt.de ciuitat.Dei lib.18.c.52. à Seuero autem octaua numeratur. Aurelianus itaq; cùm aliquandiu in pace agere eccleſiam permiſiſſet, imò de eadem eſſet optimè meritus (nam aduerſus exectandum Paulum Samoſatenſem hęreſiarcham Antiochię damnatum, ſecundum ſancita Patrum reſcripſit, vt tradit Euſebius hiſt.lib.7.cap.23.& 24.) tandem velut quodam inſano furore correptus, vltimo ſui Imperij anno, ſęuiſſimam in Chriſtianos perſecutionem concitauit. Legitur adhuc eius edictum in Chriſtianos promulgatum, in actis ſancti Symphoriani martyris. De eadem perſecutione idem Euſebius in chron. huncq́; licet dicat terrore vindictę ab inſtituto reuocatum, cùm ſcribens edictũ, eius brachiũ debilitaretur: tamen eundem in ſententia perſtitiſſe adhuc, nec fulmine cęlitus immiſſo reſiluiſſe, ac tandem in itinere occiſum eſſe, tradit Oroſius lib. 7. c.23. Quàm autem ſęua, licet breuis, fuerit hęc perſecutio, ex immanibus crudelibusq́; ſupplicijs, quibus in ſuos milites Gentiles homines animaduertit, coniectare licet. Nam Flauius Vopiſcus in eius vita ſcribit, militem quendam ob violata iura hoſpitij, duobus duris arborum ramis deorſum inflexis, manibus pedibusq́; ligatum, relaxato mox illorum naturalis roboris impetu, ſcidiſſe medium. Si hęc in ſuos de republica aliàs optimè meritos pœnarum genera commentus eſt; quid in Chriſtianos, quos Deorum hoſtes, & Imperij perduelles exiſtimabat, feciſſe putandum? Sed de his fuſius in Annal. eccleſ.

f Meinardi.] Habentur eius acta apud Suri tom.1. Meginradũ hunc appellat Sigibert. in chron. eumq́; martyrio vita functum teſtatur. Necatus eſt ſub Ludouico quarto Imp. anno à Chriſto Domino 860. licet Sigibertus opinetur id contigiſſe anno 856. De eodem Trithem. de vir. illuſtr. ord. S.Bened.lib.3.c.209.

g Epiphanij Epiſc.] Hac item die tabulę Ticineñſes. Scripſit eius res geſtas Ennodius eiuſdem ciuitatis Epiſcopus ſucceſſor ipſius, habet eas Sur. tom.1. ſed nõ integras, prolixioras enim legi in bibliotheca Vatic. in codice man.ſcrip. eiuſdẽ Ennodij etiam extat ibidẽ ſermo dictus in die natali ipſius, carmen inſuper de eodẽ. Claruit tẽporibus Anthemij & ſucceſſorũ Impp. atq; Odoacri regis Italię.

22 Vndecimo kal.Febr. Luna. A ix

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22

VALENTIÆ in Hiſpania Tarraconenſi ſancti Vincentij [a] leuitæ & martyris, qui ſub Daciano impijſſimo præſide carceres, famem, equuleum [b], diſtorſiones membrorum, laminas candentes, cratem ferream ignitam, aliaq. tormentorum genera perpeſſus, ad martyrij premium euolauit in cælum: cuius paſſionis nobilem triumphum Prudentius luculenter verſibus exequitur, & beatus Auguſtinus, ac ſanctus Leo Papa

ſummis laudibus commendant. Romæ ad Aquas Saluias ſancti Anaſtaſij [c] Perſæ monachi, qui poſt plurima tormenta carceris, verberum, & vinculorum, quæ in Cæſarea Palæſtinæ perpeſſus fuerat, a Choſroe [d] Perſarum rege multis pœnis affectus, ad vltimum decollatus eſt, cum prius ſeptuaginta ſocios in fluenta demerſos ad martyrium præmiſiſſet. eius caput Romam delatum eſt, vnà cum veneranda eius imagine, cuius aſpectu fugari dęmones, morboſq. curari, acta ſecundi Concilij Nicęni teſtantur. Ebreduni in Gallia ſanctorum martyrum Vincentij [e], Orontij, & Victoris, qui in perſecutione Diocletiani martyrio coronati ſunt. Nouarię ſancti Gaudentij [f] epiſcopi & confeſſoris. Sorę ſancti Dominici [g] abbatis, miraculis clari.

IANVARII. 22.

a VINCENTII.] De eodem hac item die cętera Latinorũ Martyrologia. Putatur mendum eſſe in codice, dum Greg. Turon. de Glor. mart. cap. 90. ait celebrari ſolitam ſolemnitatẽ S. Vincentij, duodecimo Kalend. vndecimi menſis, vt textus ſit reſtituendus xj. Kal. vt hic habetur. Huius acta non tantum Latinis, ſed & Gręcis ob ſnam excellentiã ſunt facta conſpicua. à Latinis ea mutuatus deſcripſit Metaphraſtes, quæ latinitati iterum reſtituta habet Sur. tom. 1. Ipſa autem originaliter latina legimus in vet. man. ſcrip. quæ publico vſui erant quibuſdam eccleſijs, & inter alia in codice S. Mariæ ad Martyres: Prudentius eadem ſacro hymno complexus eſt in periſteph. hym. 5. meminitq; eiuſdem, cùm agit de martyribus Cæſarauguſtanis hymn. 4. Habuit ſanctus Auguſtinus in natali die ipſius (vt auctor eſt Poſſidius in indiculo) tractatus quatuor, quorum duo habentur inter ſerm. de ſanctis 12. & 13. cæteri duo ſuperadditi à Pariſienſibus ſerm. 8. & 9. rurſus autem in eiuſdem natali habuit prolixum illum tractatum de Iacob & Eſau, vt apparet in fine ipſius, eſt de diuerſ. ſerm. 44. alium adhuc exhibuit editio Louan. habitum in baſilica Reſtitutæ ſerm. de diuerſ. 102. extat de eodem ſerm. S. Leonis Papæ. Meminit eiuſdem martyris Fortunatus lib. 7. ad Bod. ducem. ſcripſit idem epigramma de eius baſilica lib. 1. S. Bernard. de ipſo ſerm. paru. 66. De tunica ſancti Martyris tranſlata & miraculis illuſtrata agit Gregor. Turon. hiſt. de geſt. Franc. lib. 3. c. 29. Ado Vien. in chron. anno 527. & Sigibert. an. 542. Alia de eiuſdem Vincentij miraculis agit idem auctor Greg. de gloria martyr. cap. 89. & 90. De eiuſdem martyris capite in eccleſia Cenomanenſi collocato à S. Domnolo epiſcopo, eiuſdem acta ſignificant, quæ habes apud Sur. die 16. Maij tom. 3. Fuerũt alij eiuſdem nominis illuſtres martyres in Hiſpania, de quibus ſuis locis inferius.

b Equuleum.] Fuiſſe equuleum tortorium lignum, omnes conſentiunt: ęundemq; fuiſſe cocleatum ad extendendum & remittendum compoſitum, ijdem ex Nonio affirmant, cum hęc dicat ille:

Et vbi inſilui in cocleatum equuleum
Ibi tolutim tortor, ideſt volubiliter torqueor.

Iſidorus lib. 5. orig. equuleũ ab extendendo dictum putat. Cypri. lib. de lapſis: Nunc equuleus extenderet. Cùm etenim equuleus intenderetur, corpora ſimul extendi, neceſſe erat, vnde Ammian. Marc. lib. 14. Intendebantur equulei, & Hieron. epiſt. 49. ad Innoc. Cùm equuleus (inquit) corpus extenderet. Sigonius, & ſi vir ſanè eruditus ſit: tamen cùm de equuleo egit, tam de eo, quam de fidiculis, rem parum fœliciter videtur aſſecutus lib. 3. de Iudicijs c. 18. Confundit enim non tantum equuleũ cum cataſta, de qua plura nos 16. Martij, ſed etiam cum genere illo compedum, quo rei in carcere poſiti, iniectis ad quartum vel quintum foramen pedibus ad iugem cruciatum ſic vincti detinerentur. Id habes ex epiſtola eccleſiæ Lugdunen. apud Euſeb. lib. 5. c. 1. quod genus torquendi Rufinus lib. 5. cap. 2. non impropriè, loco compedum, dixit neruum; Chriſtophorſonus autem propriùs craſſam compedem appellauit. De eodem genere compedum, quibus martyres in carcere poſiti diſtinebantur, eleganter Prudentius periſteph. hymno 4. de ſancto Vincentio ait.

In hoc baratrum conijcit
Truculentus hoſtis martyrem
Lignoq; plantas inſerit
Diuaricatis cruribus.

De ijſdem cõpedibus Euſeb. lib. 6. c. 32. cum agit de Origene: Multis (inquit) diebus

diebus pedes in cõpedes ligneos intruſi, diſtractione quadam ad quartum foramẽ diſtenti fuerunt, & lib.8.cap.11.Poſt verbera in compedibus ligneis poſiti erant, & pedes alter ab altero ad quartum foramen diſtenti diſtrictiq́;adeò,vt neceſſariò ſupini iacerent,nec poſſent propter plagarum vulnera recens toto corpori inflicta ſe vllo modo commouere,& inferiùs cap.14.de Apphiano martyre: In carcerem concluditur, in quo vnum diem noctemq́; vtroq; pede compedibus ad cruciatum paratis, longe à ſe mutuo diſtento diuexatus &c.agit de ijſdem cõpedibus Metaphraſtes in Trophymo martyre. Ex his omnibus compedes ab equuleo eſſe longè diuerſos, qui non in carcere reum, nec eius tantum diſtendebat pedes,ſed totum corpus ad foſſionem vngularum, quiſque poteſt facile intelligere;cùm idem Euſebius diuersè admodùm à compedibus deſcribat equuleum lib. 8.c.11.cum ait: Quidam enim primùm manibus à tergo religatis, ligno appenſi & machinis quibuſdam membra eorum vniuerſa diſtenta, diſtractaq́; &c. hæc de equuleo eſſe intelligenda, ea quæ S. Hieronymus epiſt.49. ad Innocentium ſcribit,planè indicant,cùm ait: Cùm equuleus corpus extenderet, & ſordidas foetore carceris manus poſt tergum vincula cohiberent &c.Prudentius item ſic.

Vinctum retortis brachijs
Surſum ac deorſum extendite
Compago donec oſſium
Diuulſa membratim crepet. Idem in Romano Martyre hymno. 10.
Miſerum putatis quòd retortis pendeo
Extentus vlnis, quòd reuelluntur pedes
Compago neruis, quòd ſonat crepantibus. Sunt hæc Romani martyris verba pendentis in equuleo. Quàm autem erret Sigonius dicto loco, cum putet corpus in equuleo alligari fidiculis, idemq́; eſſe torquere fidiculis,quod equuleo diſtendi,dicemus paulò inferius.

Quænam eſſet equulei forma, haud facilè deſcribi poſſe videtur: &,cùm multi in his laborauerint, neminem adhuc eam aſſecutum fuiſſe cognoui, at nec ego id mihi arrogo. Deſcribam hic tantùm quæ ex veteribus accepi, cæteriſq́; rem ipſam exactius examinandam relinquens. Stipitem quendam in equuleo fuiſſe, tradit S.Hieronymus dicta epiſt. 49.cum ait: Crines ligantur ad ſtipitem, & toto corpore ad equuleum fortius alligato, vicinus pedibus ignis apponitur, vtrumq; latus carnifex fodit &c. Ex eodem ſtipite totam illam machinam Prudentius in Romano, hymn. 10. appellat noxialem ſtipitem, cùm ait.

Iubet amoueri noxialem ſtipitem
Plebeia clarum pœna ne damnet virum. Si adhuc fidem integram præſtas actis S.Dorotheæ virginis & martyris,quæ extant apud Sur.tom.1.die 6.Februarij,habes ex illis,equuleum formam quodammodo expreſſiſſe crucis: ſunt ibi hæc verba Theophili pendentis in equuleo: Ecce modo Chriſtianus ſum,quia in cruce ſuſpenſus ſum: equuleus enim crucis quandam ſimilitudinẽ gerit.hæc ibi. Secundum autem prędicta haud difficile eſſet deſcribere formam equulei,nimirũ erectum ſtipitem validum & cocleatum,qui tranſuerſum habeat lignũ,quod intendatur ac remittatur, ad quod ligata membra diſtendantur tortoris arbitrio. Sed ab hac equulei imagine,vel alia huic perſimili cogit me diſſentire Ammianus Marcellinus,cùm hominem non rectum in equuleo extenſum docet, ſed curuũ,ſic enim ait lib.16.prope finem:Innocẽtes tortoribus expoſuit multos, aut ſub equuleo cœpit incuruos &c. clarius autẽ lib.18.his verbis:Quamquam incuruus ſub equuleo ſtaret,pertinaci negabat inſtantia. hęc Ammian.quibuſquidem alia à prædictis planè diuerſa equulei forma pręſcribitur, qua quidem & vocis etymologiam poſſumus intelligere, vt equuleus ab equulo,quòd homo ad eũ alligatus atq; diſtenſus & accuruus quodammodo equuli formam præſeferret,ſit dictus. Verùm aduertas, ſic curuum ſub equuleo diſtendi hominem, vt tamen cælum verſus facies conuerſa eſſet, liberumq́; illi fuiſſe rurſum oculos tollere,ac cælum aſpicere.hæc habes ex ſancto Hieron. dicta epiſt. 49.Ex his itaq; omnibus quæ diximus,tibi formam equulei (vt lubet) effingito.

De fidiculis iam agamus. Increbuit hactenus complurium error, vt fidiculas à fidibus deriuatas putarent,nihilq́; aliud eſſe fidiculas,quàm vincula neruea,quibus ad equuleum manus pedeſq́; hominis ligarentur; ſicq́; torquere fidiculis reum,idem eſſe quòd ligatum in equuleo fidiculis hominem intendendo, oſſium commiſſuras cum immenſo dolore diſtrahere. Senſit hæc Sigonius lib. 3. de Iudic.c.18.ſic etiam errauit in his & Valla lib.1.dum ait, fidiculas eſſe inſtrumentũ ex duobus obliquatis lignis compactum, ita dictũ,vel ab extorquenda fide,vel à nerueis funibus, quibus torquendi alligantur. Omittimus alias hìc referre complurium Iureconſultorũ de fidiculis à veritate prorſus remotas ſententias. Miratus ſum vehementer; cùm ſanctus Iſidorus lib. 3. origin. exactè monſtrarit,quid ſint fidiculæ;eruditos viros, eo prętermiſſo, in perquirendo de illis adeò laboraſſe, ac à rei veritate tantopere aberaſſe. Fidiculas enim idem eſſe quòd vngulas teſtatur, cum ait: Vngulæ dictæ,quod effodiant:hæ & fidiculę,quia ijs rei in equuleo torquentur,vt fides inueniatur. hęc Iſid. Cùm itaq; fidiculis ęquè ac vngulis finderentur latera hominis in equuleo diſtenſi, eaſdem vngulas ea de cauſa dictas eſſe puto fidiculas,quòd reorum latera finderent, ſicq́; à findendo dictas

fidi-

fidiculas eſſe, quaſi findiculas, vel à fodicando, quòd illis latera reorum fodicarētur, dictaſq; eſſe fidiculas quaſi fodiculas; fodicare latera fidiculis vſurpatum apparet ab Ammiano, vt dicemus paulò inferius. His in primis aſtipulatur Prudentius hymn. 10. periſteph. in Romano, cùm quas vocat fidiculas eaſdem vngulas dicat. Sunt hæc verba Aſclepiadis iudicis.

Vertat ictum carnifex
In os loquentis, inq; maxillas manum,
Sulcoſq; acutos & fidiculas transferat
Verboſitatis vt rumpatur locus.

Et paulò poſt, per fidiculas Aſclepiadem intellexiſſe vngulas, quę mox auctor ſubdit, declarant his verſibus.

Implet iubentis dicta lictor improbus
Charaxat ambas, vngulis ſcribentibus,
Genas, cruentis & ſecat faciem rotis.
Hirſutas barbis ſoluitur carptim cutis
Et mentum adusq; vultus omnis ſcinditur.

Hæc Prudentius. Eodem ſenſu fidiculæ accipiuntur l. Decuriones C. de quæſt. nam fidiculis torqueri, Imperator appellat cruentam conditionem, ſic apud Ammianum lib. 29. qui hæc genera cruciamentorum recenſens, ait: Intercluduntur equulei, expediuntur pondera plumbea, cum fidiculis & verberibus. Cumq; paulò inferius reorum maieſtatis latera dictis tormentis fodicata dicat, fidiculis id factum apparet. In hac eadem ſententia fidiculas accipere tam apud Senec. lib. 3. de ira, quàm apud Valer. de patiētia lib. 3. c. 3. 4. 5. vel alios, nihil vetat. Tantùm apud Suetonium in Tiberio aliud genus cruciamenti inuenies dictas eſſe fidiculas, dum ait: Excogitauerat inter genera cruciatus etiam, vt larga meri potione per fallaciam oneratos, repentè veretris deligatis, fidicularum ſimul vrinæq; tormento diſtenderet. hæc Suet. ſed remotiſſimum eſt eiuſmodi genus tormenti, ab eo quod in actis ſanctorum martyrum, alijſq; citatis locis per fidiculas teſtatum apparet. Inuenies frequenter equuleo iunctas eſſe fidiculas vel vngulas; ea nimirum ex cauſa, quòd extento corpore in equuleo, fidiculis vel vngulis à tortoribus membra ſulcarentur, quibus aliquando ſuccederet ignis tormentum. hæc cùm habeas in nonnullis actis ſanctorum martyrum, S. Cyprianus demonſtrat dum ait lib. de lapſis: Nunc equuleus extenderet, nunc vngula effoderet, nunc flamma torreret, & Auguſt. epiſt. 59. ad Marcellin. non extendente equuleo, non ſulcantibus vngulis, non urentibus flammis &c. eadem Hieron. epiſt. 49. Prudentius ſæpe, & alij. ante hos omnes Seneca lib. 3. controuerſ. 14. pluribus.

c Anaſtaſij Perſæ.] De eodem hac die cæteri Latinorum, Græci autem decimaquinta huius. Metaphraſtes eius ac ſociorum acta deſcripſit, habet ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. Habemus in noſtra Bibliotheca eiuſdem res geſtas à Gregorio quodam clerico è Græcis latinè redditas, quibus præmittitur præfatio, cuius eſt exordium: Vnigenitus filius, &c. fortaſſe illa, quæ malè tranſlata Beda, vt ipſe ait, emendauit. Habentur illic inſuper poſt eadem acta elegans hiſtoria de arreptitia puella virtute martyris liberata Romæ in eccleſia S. Mariæ ad Aquas Saluias: eo nomine olim ea eccleſia dicebatur, quæ poſtea ob illata illuc ſanctorum pignora Vincentij & Anaſtaſij, illorum nomine dicta eſt. Habet eadem hiſtoria miram conſenſionem cum his, quæ Legati Apoſtolici Hadriani Papę in Concilio Nicæno ſecundo, actio. 4. teſtati ſunt de capite eiuſdem martyris vnà cum eius vultus imagine Romam tranſlato. Aſſeruatur eadem hactenus religioſè in eadem eccleſia, licèt ſacræ imagini ab aliquo rei ignaro ſit inſcriptum nomen Pauli Apoſtoli, qui eodem in loco capite truncatus eſt. De paſſione ſancti Anaſtaſij eiuſq; reliquijs Romam tranſlatis agit Beda de ſex. ætat. ſub Heraclio Imp. Ado Vien. in chron anno 604. Sigeb. anno 620. Marian. Scot. martyrium refert anno 617. & tranſlationem in Vrbem anno. 626. reponit. Porrò conſtat S. Anaſtaſium conſummaſſe martyrium (vt eius acta teſtantur) anno 17. Heraclij Imp. eſt is annus à Chriſto Domino 627. Quòd autem alij laqueo, alij verò gladio vitam finiſſe dicant: placent quæ in Græcorum Menologio de ea re ſcripta ſunt his verbis: Ipſius collo ita laqueo aſtricto, vt reſpirandi facultatem non haberet, poſtremò ſecuri percutitur, capite pro Chriſti fide abſciſſo. hæc Græc. Menol. die 15. Ianuar.

d Chuſroe Perſarum rege.] Ne de Choſroe ambiguitas oriatur: noſſe debemus, duos eiuſdem nominis fuiſſe reges Perſarum, quorum ſenior regnauit temporibus Iuſtiniani Imp. & Iuſtini Iunioris, peruenitq; vſq; ad Tiberium, ac vita functus eſt anno Domini 579. vt ex Agath. colligitur lib. 4. pag. 538. regnauitq; annos 48. Huic autē Choſroi ſucceſſit Horſmida eius filius, quo extincto, ipſius filius nomine Choſroes regnum capeſſit, vt Niceph. hiſt. lib. 18. cap. 18. 21. & 22. Porrò Choſroes de quo agimus, eſt ille iunior, ſenioris nepos.

e Vincentij, Orontij, & ſoc.] De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij, pluribus autem Petrus in catal. lib. 2. cap. 112.

f Gaudentij.] Nouarienſes hac item die celebrant natalem ipſius, tranſlationem autem iterum factam, menſe Auguſti, & Octobris, vt conſtat ex tabulis eiuſdem eccleſię. Acta eius, tempore Leonis epiſcopi ſucceſſoris, qui ſedit temporibus Pauli Papę, vt teſtantur eiuſdem eccleſiæ tabulæ,

conſcripta

conſcripta habet Mombrit.tom.1.Claruit temporibus Theodoſij ſenioris & filiorum Impp.optime notus Ambroſio, vt ex iiſdem actis accipitur.

g Dominici abbatis.]De eo hęc Leo Cardinalis Oſtienſis in chron.Caſin.lib.2.cap.62.Hoc anno 1031.beatus Dominicus innumerabilium patrator miraculorum,multorumq; Cœnobiorum fundator apud Soram Campaniæ ciuitatem iam ferè octogenarius migrauit ad Dominum, ſepultuſq; eſt in monaſterio Soræ vicino, quod nunc eiuſdem vocatur ex nomine. hactenus Leo. In Vaticana bibliotheca in codice qui inſcribitur, Liber cenſuum,tam de eodem Cœnobio, quàm de immunitate Sorani epiſcopi,vt Romano tantùm Pontifici ſubditus ſit,habetur narratio.

23 Decimo kal.Febr.Luna. B viij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23

ROMÆ ſanctæ Emerentianæ[a] virginis & martyris, quæ adhuc catechumena, dum oraret ad ſepulchrum ſanctæ Agnetis, cuius fuerat collactanea, à gentilibus lapidata eſt. Philippis in Macedonia ſancti Parmenæ[b], qui fuit vnus de ſeptem primis diaconis. Hic traditus gratiæ Dei, iniunctum ſibi à fratribus officium prædicationis plena fide conſummans, ſub Traiano[c] martyrij gloriam eſt adeptus. Cæſareç in Mauritania ſanctorum martyrum Seueriani[d], & Aquilæ vxoris eius ignibus combuſtorum. Apud Antinoum Ægypti vrbem ſancti Aſclæ martyris, qui poſt diuerſa tormenta pretioſam Deo animam, in flumen præcipitatus, reddidit. Ancyræ in Galatia ſancti Clementis[f] epiſcopi. qui ſæpius cruciatus, tandem ſub Diocletiano martyrium conſummauit. Ibidem ſancti Agathangeli[g], qui eodem die ſub Lucio præſide paſſus eſt. Alexandriæ ſancti Ioannis[h] Eleemoſynarij, eiuſdem vrbis epiſcopi, miſericordia in pauperes celeberrimi. Toleti ſancti Ildefonſi[i] epiſcopi, qui ob ſingularem vitę integritatem, ſuſceptamq; defenſionem aduerſus hęreticos, Dei genitricis virginitatem impugnantes, ab eadem candidiſſima veſte donatus eſt, ac demum ſanctitate celebris in cęlum vocatus. In prouincia Valerię[k] ſancti Martyrij[l] monachi, cuius meminit beatus Gregorius Papa.

IANVARII. 23.

a EMERENTIANÆ.]De ipſa hac eadem die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Acta paſſionis eius narrantur apud Ambroſ.lib.4.epiſt.34.edit.Rom.

b Parmenæ.] De quo Act. Apoſt. c. 6. Beda ac cæteri Latinorum de eodem hac die, Græci autem vndecima Martij, ac iterum tertia Maij, vt apparet ex eorum Menologio.

c Sub Traiano.]Perſecutio ſub Traiano tertia recēſetur ab Auguſtino de ciuita.Dei lib.18.c.52. Oroſ.lib.7.c.12.& Seuer.lib.2. Quęqnidem non ex edictis Traiani ſumpſit exordium; ſed (vt ſcribit Euſeb.hiſt.lib.3.c.26.) ſigillatim in vnaquaque ciuitate ſub eius Imperio ex ſeditione populi excitata eſt: cui tamen ex eiuſdem Imperatoris edictis magnum acceſſit additamentum. ſed poſtea litteris

Plinij

Plinij iunioris, illo perſuaſo, ſic temperata eſt, vt prohiberet inquiri Chriſtianos, delatos tamen puniri, vt Tertullianus ſcribit in Apologet. Poſſet fortaſſe alicui dubitationem facere: quid eſt quod laudatiſſimus principum idemq; æquiſſimus (ſic etenim Geutilium omnium teſtimooio habetur) in Chriſtianos taotùm ſe iniquiſſimum, atq; ſæuiſſimum exhibuerit? Ad hoc primùm dicimus, quod quidem patres in Apologijs ſunt proſequuti: complures hæreticos ac præcipuè Gnoſticos nomine Chriſtiano cenſitos, turpibus execrandiſq; facinoribus impollutæ Chriſtianæ religioni ignominiam irrogaſſe, ſuiſq; impuriſſimis obſcœnitatibus effeciſſe, vt geous, fides, oomeo ipſum deniq; Chriſtianũ blaſphemaretur inter gentes. Adeò vt (ſecundum Domini futura prædicentis ſentẽtiam) obſequium ſe Deo præſtare exiſtimarent, ſi Chriſtianos, vt oequiſſimum genus hominum, internicio oi traderẽt, inuidioſumq; uomen prorſus abolerent. Erant & aliæ meotitæ vel ſimulatæ cauſæ, quas in Annalibus ſigillatim receſuimus, quibus principes perſuaſi, illi ipſi, qui apud Gentiles habiti ſunt æquiores, ijdem ſæuiores in Chriſtianos ſe exhiberent, illis in hoc non diſſimiles, qui etiam Gentilium iudicio peſſimi fuerunt, vt Nero, Domitianus, & alij. Sed quòd in primis Traiani atimũ in eoſdẽ vehementiſſime incendit, illud fuit, quod ex litteris Plioij ſecundi, quę habentur lib. 10. epiſt. 103. accepit, nimirum Chriſtianum genus adeò inualuiſſe, ſicq; illorum numerum auctum, vt Idolorum templa deſerta deſolataq; remanerent; & nedum in ciuitatibus, ſed & in vicis & agris ſacra deorum eſſent intermiſſa; & (vt ait) rariſſimus victimarum emptor inueniretur. Quibus ille acceptis, vt collabenti idolorum cultui conſuleret, ac dijs, quibus Imperium acceptum ferebat, rependeret gratias; Chriſtianos, vt impios, deorumq; contemptores è medio tollendos edixit; & quò magis erga deos pius, & reipublicæ ſtudioſus, eò amplius in Chriſtianos ſeuerus videri cupiebat. ſed explorata demum per eundem Præſidem illorum innocentia, non vltra inquirendos, ſed oblatos tantùm puniendos eſſe reſcripſit, de cuius adeò iniqua ſententia inquit Tertullianus in Apologetico: O ſententiam neceſſitate confuſam, negat inquirendos, vt innocentes: mandat puniri, vt nocentes: parcit, & ſæuit; diſſimulat, & animaduertit &c. Sed quonam pacto alij prędicant Traianum æquiſsimũ & optimum omnium principem, qui erga ſe ipſum impuriſſimus, ac ob eam cauſam etiam iniquiſsimus fuit? id quidem ijdem ſcriptores Ethnici, qui eum laudibus tollunt, ſcriptis teſtatum reddunt, adeò vt ex eorum cenſura, nõ tantùm ex optimorum albo eum expungendum eſſe, ſed nec boni viri laudem mereri, imò inter turpes eſſe adnumerandum, quiſque ęquo iure cenſeret. Dio etenim & Spartianus grauiſsimi ſcriptores, quod verum eſt oon diſsimulantes, eundem adeò impurum fuiſſe narrant, vt etiam in ſenectute in maſculos inſaniſſe teſtentur. Iam ergo tam abductum in præceps hominem, datum in reprobum ſenſum, in ignominiam paſsionum, quis miretur Chriſtianis fuiſſe aduerſum? Hominem certè indigniſsimum, quem ab inferis eductum precibus ſancti Gregorij Papæ quidam ſcribant: quam opinionem fuſius in Annalibus eccleſiaſticis confutauimus, & friuolas rationes illorum, qui eam aſtruunt, & quoquomodo firmare conantur, exactè firmiterq; hiſtoriæ veritate refellimus.

d Seueriani, & Aquilæ.] De his etiã hac die Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 3. c. 16. & alij.

e Aſclæ.] Vſuardus de eodem hac die. Eius res geſtas recitat Metaphraſtes in actis Tyrſi martyris 14. Decemb. quæ habentur apud Lipom. tom. 5. De eo item Petrus in Catal. lib. 3. c. 15.

f Clementis epiſc.] De eodem hac die Græci in Menologio. Huius ſæpius iterata certamina deſcripſit ex antiquis mooumentis Metaphraſtes, quę recitat Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. de ipſo etiam Niceps. lib. 7. c. 14. quem ait, anois vigintiocto continuis vexationibus ob Chriſti fidem a Gentilibus agitatum.

g Agathangeli.] Græci etiam de eodem hac dię in Meoologio. Huius acta habentur intexta cum rebus geſtis S. Clementis, de quo modo egimus. De eodem Nicephorus lib. 7. & 14. qui de vtriſque hęc ait: Eos omnes martyres, meo quidem iudicio, Clemeos & cum ipſo Agathangelus ſuperauit.

h Ioanuis eleemoſynarij.] Agunt itidem de eodem hac die Græci, licet oatalis dies ſit tertia Februarij: puto hanc ipſam eſſe diem ordinationis eius, quam & natalem dici conſueuiſſe, & ſolemniter etiam celebrari, ſupra diximus, dum egimus de Cathedra S. Petri. Scripſit admirandas eius res geſtas Leontius epiſcopus Neapolis Cypri, cuius fidei ſubſcribunt patres in S. Synodo Nicæna ſecunda, act. 4. & Ioannes Damaſcen. de imag. orat. 3. dum eum producunt teſtem aduerſus Iconoclaſtas. Eadem Ioannis acta à Leontio ſcripta Aoaſtaſius Bibliothecarius, iuſſu Nicolai Romani Pontificis latinitati donauit, vt auctor eſt Sigeb. de vir. illuſtr. c. 57. in Leontio, & c. 104. in Anaſtaſio. Eorum duplex reperitur editio atq; tranſlatio inter ſe diuerſa, io quarum altera aliqua habentur, quæ in altera deſiderantur. vide apud Lipom. tom. 2. & Sur. tom. primo. Sedere cœpit ſub Heraclio Imp. vt eius acta teſtantur, & nou ſub Phoca, vt aliquis putauit, ſub quo ſedit Eulogius notiſſimus ſancto Gregorio Rom. Poot. Præfuit hic illi ſedi annos decem, vt ſcribit. Niceph. in chronic. Corpus eius Venetias tranſlatum eſſe tradunt.

i Ildefooſi epiſc.] Huoc alij Illefonſum, Alfonſum alij appellant. Succeſsit Eugenio ſecundo eiuſdem ſedis antiſtiti, Imperante Heraclio, ſub Vitaliano Rom. Pon. & Receſuintho Hiſpaniarum rege, anno à Chriſto Domino 662. ſeditq; annos nouem & menſes duos, habuitq; ſucceſſorem Qui-

ricum,

ricũ,qui præfuit ſynodo Toletanæ vndecimæ,anno quarto Bambæ regis.Habẽtur Ildefonſi res geſtę conſcriptę à Iuliano eiuſdem vrbis epiſcopo,quas refert Sur. tom. 1.Porrò non tantùm inter ſanctos, ſed etiam inter celebres ſcriptores eccleſiaſticos adnumeratur. Libuit hìc referre quę in appendice operis illius,quod idem ſcripſit Ildefonſus de vir.illuſtr.legi in vet.man.ſcrip.Vaticanæ Bibliothecæ, ſunt hæc ad verbum deſcripta: Scripſit Ildefonſus quamplurimos libros luculento ſermone potiſſimos,quos inde in tot partibus cenſuit diuidendos. ideſt librum proſopopeię imbecillitatis propriæ, libellum de Virginitate S.Mariæ contra Infideles, opuſculum de proprietate perſonarum Patris, & Filij,& Spiritus ſancti,opuſculum annotationis de uiris illuſtribus,opuſculum annotationis in ſacris, librum de cognitione baptiſmi, & de progreſſu ſpiritualium.Partis quoq; ſecundæ liber epiſtolarũ eſt,in quo ad diuerſos ſcribens enigmaticis formulis egit,perſonasq́;interdum induxit,in quo etiam à quibuſdam luculentiora ſcriptorum reſponſa promeruit. Partem ſanè tertiam Miſſarum eſſe voluit hymnorum, & ſermonum. Altioris deniq; partis liber quartus verſibus, proſaq́; contextus in quo epitaphia, & quędam ſunt epigrammata adnotata.Scripſit & alia multa,quorum varijs moleſtiarum occupationibus impeditus,aliqua cœpta, aliqua ſemiplena reliquit. Aſcitus autem in Pontificatum nono glorioſi Receſuinthi principis anno,nouem annis & duobus ferè mẽſibus clarus habitus fuit vitæ meritis,& recto regendi modo,expleto decimooctauo prædicti principis anno, ſequente die x. Kal.Februarij domicilio carnis exuitur,atq; in eccleſia beatæ Leocadię tumulatur,ad pedes ſui conditus deceſſoris, cum quo creditur ęterno frui receptaculo. hactenus ibi: Quæ licet præter inſtitutum,tamen cùm nondum apud aliquem ea edita inuenerimus, hìc deſcribere operę pretium duximus. Repetimus eundem ob ſolidam fidei conſtantiam, ancoram fidei, & ob dicendi facundiam, Chryſoſtomum appellatum aliquando,cùm citatur. Plura de eodem in Flor. ſanct. vberius in Theſaur. concio.tom.2. Quòd autẽ ſanctus Ildefonſus perſtringi admodũ videatur in concilio Francofordienſi, quòd dixerit Chriſtum filium Dei adoptiuum ſecundum carnem; non ita accipiendum eſt,vt more Neſtorianorum duas in Chriſto perſonas voluerit conſtituere, ſed duas diſtinguere naturas: improriè licet per perſonam naturam ſignificans; ſicut econtra Cyrillus Alexandrinus aliquando feciſſe videtur, cum in Chriſto vnam tantum dixerit eſſe naturam, nimirum naturam pro perſona accipiens,qua loquendi licentia Euthychiani abuſi, hęreſim de vna in Chriſto natura confirmare conati ſunt. Condonandum eſt patribus ſi aliquando impropria vſi ſunt voce, cùm ex eorumdem ſcriptis, quòd de fide catholica rectè ſenſerint,mille locis probari poſſit. Hęc eadem dicta ſint de ſanctis epiſcopis Toletanis,Eugenio,& Iuliano: qui in eadem ſynodo eadẽ dictione notãtur.

k In prouincia Valeriæ.] De hac prouincia ne alicui errandi tribuatur occaſio, ſicut accidiſſe vidimus; ſciendum eſt duas fuiſſe eiuſdem nominis prouincias, quarum alteram in Pannonia ita appellatam eſſe à Valeria filia Diocletiani Imp.auctor eſt Ammianus Marcellinus lib. 19. cuius meminit etiam S.Ambroſius dè fide lib.2.c. 4. in fin. & Zoſim. hiſt. lib. 2. Erat & Valeria ciuitas ſic dicta ad ripam Danubij,cuius meminit Ennodius Ticin.in actis S.Antonij monachi ea itaq; Valeria Pannoniæ dicitur ad differentiam Valerię prouinciæ in Italia, quę dicta eſt à via Valeria, quæ à Tiburtinis incipiens per Marſos tranſiens,Corfinium vſq; ducebat,eratq́;eadem via ciuitas Valeria nomine, de his Strabo lib. 5.pag. 159.dè hac ipſa hìc agitur in Martyrologio,deq́; ea ſcribit S.Greg. Papa lib. 1.dialog. cap. 11.hanc quidem prouinciam & Veſtini populi habitabant,cuius metropolis erat Amiternum,hodie Aquila.Amiterno autem diruto,loci illius epiſcopi is erat titulus.N.epiſcopus Caſtrorum Amiternię Ciuitatis,vt apud S.Gregorium reperies lib. 1. dialog.c.4 Conſtat autem tum ex locis ipſis eorumq́; limitibus, tum ex ſanctorum memorijs,quæ illic hactenus aſſeruantur S. Gregoriũ Papam dum de Valeria prouincia mentionem habet,de hac vtiq; noſtra,quę in Italia ſita eſt,& non de Pannonica locutum fuiſſe.De eadem Valeria prouincia mentio habetur l. 5.tit. 30. quibus equorum vſus.Cod.Theodoſ.lib.9.planius Paul. diac.de geſtis Longobard.lib.2.c.11.

l Martyrij monachi. Scribit de eo ſanctus Gregorius lib. 1.dialog.c.11.Fuit & alius eiuſdem nominis ſanctus monachus,cuius idem meminit homilia 39. in Euangel.

24 Nono kal. Febr. Luna. C vij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

NATA-

ponere iudicium, antiquioribus tam Latinorum quàm Græcorum inhærens, vnum tantum fuiſſe Babylam, eundemq; epiſcopum Antiochenũ ſubſcribo. Quis enim ſibi perſuadeat, vt cũ penes Græcorum antiquos hiſtoricos tam frequens de Babyla Antiocheno ſit facta mentio, nullo vnquam in loco, vel per occaſionem ſaltem de altero Babyla æque illuſtri, itemq; cum pueris martyrio coronato ſit facta mentio? De certaminibus Babylæ, & trium puerorum, quorum hic recitantur nomina, S. Ioannes Chryſoſtomus ſæpius agit: nimirum in oratione cõtra Gentiles, in homilia de martyribus Iuuentino & Maximo, homil. 4. de Lazaro, & homil. 9. in epiſt. Pauli ad Epheſios. de eodem item Theodoret. de Euangelica verit. lib. 10. de ipſo item & tribus pueris extat ſacer hymnus in breuiario Toletano, Aldelmus etiam de laudib. virginitat. de eodem agit. At verò non ſimul cum ipſa morte finis fuit certaminis Babylæ; quin velut rediuiuus, grauiores contra Gentiles eſt aggreſſus pugnas, nam & more Sampſonis oſſibus pugnans, in fugam vertit Philiſtæos. Huius enim illuſtris martyris oſſa Gallus Cæſar in Daphnem ad Antiochena ſuburbia tranſtulit, quò tanti martyris reuerentia inolitæ ibi Græcorum ſuperſtitiones ceſſarent, & effuſus delitiarum luxus contineretur. Res accidit ex ſententia: nam præſentia ſacrorum pignorum mox loquax illud Apollinis oraculum obmutuit, nec vltra reſponſa dedit, prout ſcribit Sozom. hiſt. lib. 5. c. 18. Cùm autem Imperium impius Iulianus apoſtata accepiſſet, vt ſilentis Apollinis linguam ſolueret, inde tollendũ Babylæ corpus Chriſtianis imperauit; quo tandem ſublato, & in locum priſtinum reſtituto, mox mutum idolum, & non niſi ſui ſilentij cauſam fari permiſſum, illapſo de cęlo fulmine contritum eſt, ingenſq; eius ædes cæleſti illo igne conflagrauit. Huius triumphi Babilæ extant antiquorum ſcriptiones, velut egregię columnæ victorijs illius inſculptæ in monumentum ſempiternum erectæ. Tantę enim rei oculatus teſtis Ioannes Chryſoſtomus, tunc adoleſcens interfuit, & vt ipſe teſtatur, vidit, eademq; ſcripſit, pręclara illa oratione contra Gentiles, & homil. 4. de laudibus Pauli. id etiam & cæteri antiqui hiſtorici pręſtiterunt, Rufinus lib. 1. cap. 35. 36. Sozome. lib. 5. c. 19. Socrat. lib. 3. c. 16. Theodoret. lib. 3. c. 10. Euagrius lib. 1. c. 16. & alij. Id factum eſſe 11. Kal. Nouembr. Ammianus Marcel. Gentilis hiſtoricus lib. 22. teſtatur, licet homo Chriſtianis infenſus cauſam profiteri erubuerit.

c Xynoridis aliàs Synoridis.] De ea ſcribit ſanctus Ioannes Chryſoſtomus homilia 4. de Lazaro. De alia iuniori, nobilitate & pietate clara fœmina Synoride ſanctus Hieronymus epiſt. 8. ad Demetriadem ſcribit in hæc verba: Fertur, & omnium Chriſtianorum laude celebratur, quicquid fuerat nuptijs præparatum à ſancta Chriſti Synoride virgini traditum, ne ſponſo fieret iniuria, imo & dotata priſtinis opibus veniret ad ſponſum, & quod in rebus mundi periturum erat, domeſticorum Dei ſuſtentauit inopiam. hęc Hieron.

d Mardonij & ſoc.] De ijſdem Beda etiam, Vſuardus, Ado & alij; conſentiuntq; vet. man. ſcrip. Petrus in catal. lib. 3. c. 19. apud Zenocęſaream Mauritanię hos paſſos dicit, ſed mendosè ita illic legi putatur, cùm veteres omnes ab illa lectione diſſentiant.

e Feliciani epiſcopi.] Huius res geſtas accepimus ab eccleſia Fulginate, ſed quæ caſtigatione aliqua indigeant. Scribit Sigibert. in chron. anno Chriſti 969. huius ſancti reliquias per Theodoricum Metenſem epiſcopum ſub Othone Imp. in Gallias fuiſſe tranſlatas, de ijſdem Cranth. in Saxon. lib. 1. c. 9.

f Thyrſi, & Proiecti.] Agitur de his pluribus in breuiario Toletano S. Iſidori, vbi etiam ſacer hymnus habetur, quo Thyrſi egregia facta deſcribuntur.

g Zamæ epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Bononienſis. Legi commentarium nondum typis excuſum de Eccleſia Bononienſi, quo ſeries epiſcoporum eius atq; ipſorum res geſtæ narrantur, quẽ Sigonius vir quidem diſertus conſcripſit, hortatu ampliſſimi Cardinalis Paleoti Archiepiſcopi Bononienſis.

h Surani abb.] De quo ſanctus Gregorius lib. 4. Dialog. cap. 22. locus ille, quem Suram dictum fuiſſe, idem auctor ſcribit, hodie vulgo dicitur Suriano. De Surianibus non longè ab Vrbe poſitis ſcribit Plin. lib. 3. c. 14.

25 Octauo kal. Febr. Luna. D vij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ	
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25				

CONVERSIO [a] ſancti Pauli Apoſtoli, quæ fuit [b] ſecundo ab Aſcenſione Domini anno. Apud Damaſcum natalis ſancti Ananiæ [c], qui eumdem Apoſtolum baptizauit. Hic cum Damaſci, & Eleutheropoli, alibiq. Euangelium prædicaſſet, ſub Licinio iudice neruis cæſus & laniatus, demum lapidibus oppreſſus martyrium conſummauit. Antiochiæ ſanctorum martyrum Iuuentini [d] & Maximi, qui ſub Iuliano Apoſtata martyrio coronati ſunt: in quorũ die natali ſanctus Ioannes Chryſoſtomus ſermonem ad populum habuit. Aruernis ſanctorum Proiecti [e] epiſcopi, & Marini viri Dei, qui a proceribus eiuſdem vrbis paſſi ſunt. Item ſanctorum martyrum Donati [f], Sabini, & Agapis. Tomis in Scythia ſancti Bretannionis [g] epiſcopi, qui mira ſanctitate, & zelo catholicæ fidei ſub Valente Imperatore Ariano, cui fortiter reſtitit, in Eccleſia floruit. Atrebati in Gallijs ſancti Popponis [h] abbatis, miraculis clari.

IANVARII. 25.

a CONVERSIO ſancti Pauli.] De ea Act. Apoſt. c. 9. & 22. agunt de eadem ſolemnitate hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij, aſtipulanturq; vet. man. ſcript. Auguſtinus in ea ſermones plures habuit 14. de ſanctis & de diuerſis 34. 35. 36. edit. Louan.

b Quæ fuit ſecundo ab Aſcenſione Domini anno.] Eadem verba, non tantum in veteri Romano Martyrologio ſcripta reperiuntur, ſed etiam apud Vſuardum, atq; antiquiora manuſcripta exemplaria leguntur. De tempore conuerſionis Apoſtoli diuerſæ admodum inter ſe ſententię reperiuntur. fuit enim quorumdam opinio, ſanctum Paulum poſt ſeptennium ab Aſcenſione Domini Chriſto nomen dediſſe: idq; ex Hippolyto Thebano Michael Glicas in tertia Annalium parte & Niceph. lib. 2. c. 3. Euodij auctoritate confirmare nituntur; cenſentq; omnes ij, poſt ſeptem annos ab Aſcenſione Domini ſanctum Stephanum lapidatum eſſe. Euſebius contrà, eam factam recenſet anno à natiuitate Chriſti 34. & 19. Imperij Tiberij Cæſaris, id enim profitetur in chronico. Sed ſicut illa opinio falſa arguitur, ita & hæc etiam non ſubſiſtit. Prior confutatur, cùm tempus martyrij S. Stephani eodem anno Aſcenſionis Domini contigiſſe certum ſit, vt ſuo loco dicemus inferius. Poſterior autem certiſſimis rationibus refellitur. Cùm enim à lapidatione Stephani (quam, vt celebrat eccleſia, 26. die Decembris contigiſſe ſuo loco infra monſtrabimus) vſque ad Pauli conuerſionem non amplius quàm triginta dierum ſpatium intercedat: quomodo tot tantaq; à nece Stephani vſq; ad conuerſionem Pauli tam breui tempore accidere potuerunt? Poſt enim eius martyriũ (vt habent Acta c. 8.) Saulus vaſtabat eccleſiam, intrans per domos, & trahens viros & mulieres, ducebat in cuſtodiam: eo etiam tempore facta eſt diſperſio diſcipulorum per regiones, quando & Ananias Damaſcum profectus, ibi Euangelium prædicauit, conuertensq; ad fidem nonnullos, collegit eccleſiam, deque ea re perlatus eſt nuncius Hieroſolymam: quem cùm accepiſſet Saulus (vt habet Act. c. 9.) acceſſit ad principem ſacerdotum & petijt ab eo epiſtolas in Damaſcũ ad ſynagogas; acceptas deferens & appropinquans Damaſco, admirabili modo ad Chriſtũ conuertitur. hęc quidem omnia (ſi accuratè conſiderentur, non menſis vnius, ſed vix integri anni ſpatio) impleri potuiſſe, perſpicuum eſt. Verior itaq; eſt de anno ſecundo opinio prędicta, cui etiam ſubſcribit Oecumenius in Act. Apoſt. c. vlt. Locus ille prope Damaſcum, ob tantæ rei memoriam, nobili eſt illuſtratus baſilica, cui alludere videtur ſanctus Auguſtinus, cùm in dicto ſerm. 34. hęc ait: Hodie in illis regionibus etiam ipſa loca teſtantur, quod tunc geſtum eſt, & nunc legitur & creditur. Extat egregium carmen S. Damaſi Papæ de conuerſione S. Pauli, in collect. Chriſtianorum poetarum.

c Ananiæ.] De eodem die Beda ac cæteri. Græci autem ad Kal. Octob. in Menologio, vbi habetur, eum non tantùm Damaſci Euangelium annunciaſſe, ſed etiam Eleutheropoli in Paleſtina (prout hic ſcribitur) ac demum egregium martyrium conſummaſſe.

d Iuuentini & Maximi.] Poſt natalem diem ſancti Babylæ in Antiochena eccleſia de his marty-

tibus agebantur, vt auctor eſt S. Ioannes Chryſoſtomus in homilia habita in ipſorum die natali, quę habetur tom. 3. in fin. Fuerunt hi Romani milites, quorum certamen ſcribit Theodoretus hiſt. lib. 3. c. 14. vbi in fine hæc habet verba: Iſtos Antiochia velut ſtrenuos pietatis athletas venerata, magnifico tumulo mandauit, & ad hodiernum vſque diem quotannis feſto publico eos honorificè celebrat. hęc ille. de his etiam Niceph. lib. 10. c. 12. in fin.

e Proiecti epiſcopi, & Marini.] De Proiecto hac die etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum res geſtas habet Sur. tom. 1. Petrus in catal. lib. 3. c. 22. Paſſum Proiectum refert Sigebert. in chron. anno Domini 670. ſub Childerico ſecundo Francorum rege.

f Donati & ſoc.] De eis vet. man. ſcrip. ex quibus etiam recentiores hac die.

g Bretannionis epiſc.] Huius egregia certamina aduerſus Valentem Arianum Imper ſcribit Sozomenus hiſt. lib. 6. cap. 22. Niceph. lib. 11. c. 29. Huic ſucceſſit Gerontius, qui interfuit œcumenicæ ſynodo Conſtantinopolitanæ ſub Theodoſio Imp.

h Popponis abb.] Extant acta eius, quę fideliſſimè ſcripſit Euerhelmus abbas, quę habet Sur. tom. 1. De eodem Sigeb. in chron. anno Domini 1048. Tritbem. in chron. Hirſaugienſi, & de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 242. claruit ſub Henrico Imp. & Chunrado eius ſucceſſore.

26 Septimo kal. Febr. Luna. E

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

t	u	A	B	C	D	E	ſ	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26

SMYRNÆ natalis ſancti Polycarpi[a], qui beati Ioannis Apoſtoli diſcipulus, & ab eo eiuſdem ciuitatis epiſcopus ordinatus, totius Aſiæ princeps fuit: poſtea ſub Marco Antonino & Lucio Aurelio Commodo, ſedente Proconſule, & vniuerſo populo in amphitheatro aduerſus eum perſonante, igni traditus eſt, & cum ab eo minime læderetur, gladio confoſſus, martyrij coronam accepit: cum quo etiam alij duodecim ex Philadelphia venientes, in præfata vrbe martyrio conſummati ſunt. Hippone regio in Africa ſanctorum Theogenis[b] epiſcopi, & aliorum triginta ſex, qui in perſecutione Valeriani contemnentes temporalem mortem, coronam vitæ ęternæ adepti ſunt. Apud Bethlehem Iudę dormitio ſanctæ Paulæ[c] viduæ, matris Euſtochij virginis Chriſti: quæ cum eſſet è nobiliſſimo Senatorum genere, renuntians ſæculo, & facultates ſuas pauperibus diſtribuens, ad Præſepe Domini ſe recepit: vbi multis virtutibus prædita, & longo coronata martyrio, ad cæleſtia regna tranſiuit: cuius vitam virtutibus admirandam ſanctus Hieronymus ſcripſit. In territorio Pariſienſi ſanctæ Bathildis[d] reginæ, ſanctitate & miraculorum gloria illuſtris.

IANVARII. 26.

POLYCARPI.] De eodem hac die cęteri Latinorũ, Græci autem 23. Februarij, vt conſtat ex Menologio. Quæ vero hic habentur, accepta noſcuntur à S. Hieronymo de ſcrip. Eccleſ. in Polycarpo. Paſſus eſt, vt ſcribit Euſeb. in chron. anno ſeptimo Imperij Marce Aurelij Antonini, & Lucij veri. Conſſ. Luc. Aure. tertiùm & Quadrato. Eius nobile certa-

men & ſociorum eius à Smyrnenſi eccleſia exactè deſcriptum, idem Euſebius recitat hiſtor. lib. 4. cap. 14. Qualis autem, quantusve fuerit Polycarpus, S. Ignatij epiſtola ad ipſum ſcripta facilè ſignificat. Eius aduentum Romam & congreſſum cum Aniceto ſcribit ſanctus Irenęus aduerſus hæreſ. lib. 2. cap. 3. & Euſeb. ex eodem auctore lib. 5. c. 24. Extat inſignis epiſtola Polycarpi ad Philippenſes, cuius meminit S. Hieronymus, quam pię memorię vir doctiſſimus pariter & religioſiſſimus Franciſcus Turrianus Societatis Ieſu longè prolixiorem illa, quę habetur typis excuſa, apud ſe eſſe Gręcè ſcriptá, cùm viueret, teſtatus eſt: ſperamus eam vnà cum cęteris egregijs vetuſtatis monumentis, quę ſummo labore collegit, propediem eſſe edendam. De celebrando die natali S. Polycarpi, hęc vbi ſupra Smyrnenſis eccleſia: Nobis in vnum aliquando coactis, Dominus prętabit, vt celebré eius martyrij diem inſtar natalis feſti, cum exultatione & gaudio, quantum fieri poteſt, maximo recolamus &c. conſueuiſſe legi in eccleſia paſſionem S. Polycarpi, teſtatur Greg. Tur. de glor. mart. cap. 86.

b Theogenis epiſcopi.] De ipſo ac ſocijs item Beda, Vſuardus, ac cæteri hac die. Hic ille Theogenes Hipponenſis epiſcopus eſſe cognoſcitur, qui vnà cum ſancto Cypriano interfuit concilio Carthaginenſi, vt ex eius actis apparet, quę habentur apud Cyprianum, & Auguſtinum in lib. 6. de baptiſmo contra Donatiſtas. Erat Hippone baſilica nomine S. Theogenis, cuius meminit S. Auguſtinus ſerm. 101. de diuerſ. vbi ait: Quando audiſtis apud memoriam ſancti Theogenis: Offero tibi Petre, offero tibi Paule? nunquam audiſtis &c.

c Paulæ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij die ſequenti. Porrò hac die, ſeptim. Kal. Februarij, tertia ſabbati, ex hac vita migraſſe, ſanctus Hieronymus, qui ad filiam eius Euſtochium epiſt. 27. eius vitam pręclarè conſcripſit, apertè teſtatur: qui & Conſules recitat anni obitus, Honorium ſextò, & Ariſtenetum; numeratur is annus, ſecundum recentiores chronographos, à Chriſto 404. cùm S. Innocentius Romanæ pręeſſet eccleſię. Ne quis erret in Paulæ nomine; ſciendum eſt, fuiſſe aliam Paulam, iuniorem dictam, huius ſenioris neptem ex Toxotio filio, & Lęta genitam (vt ibidem Hieronymus ait) ex repromiſſione martyris: vouerũt enim eam parentes antequam conciperetur, Domino. ad eam adhuc infantulam inſtituendam ſanctus Hieronymus paręneticam epiſtolam ſcripſit ad Lętam eius matrem, eamq; Hieroſolymam mitti quamprimum, eadem epiſtola vehementer rogauit. eò tandem perlata, in monaſterio Bethlehemitico apud Euſtochium educata, cum eadem ſemper vixit poſt obitum Paulæ auię. Hæc illa, cuius meminit idem Hieronymus in epiſt. ad Auguſt. 79. & 94. nam quo tempore eas dedit litteras, iam multò ante S. Paula ſenior ex humanis exceſſerat, vt pluribus docuimus in Annalibus eccleſiaſt.

d Bathildis.] De ipſa etiam Vſuardus, Vuandelbertus & alij. Fuit hęc vxor Clodouei ſecundi Francorum regis, mater Clotarij, Childerici, & Theodorici regum, vt ſcribit Aim. de geſt. Franc. lib. 4. c. 42. & 43. Quæ eò ſanctior, quò viro impuriſſimo iuncta, non tantùm illius non eſt inquinata ſordibus, ſed & virtutibus aucta. ſoluta viro, monaſterium petijt, vbi miniſtrans cęteris, reliquum tempus vitę tranſegit. Plura de ipſa leguntur in vita ſancti Vuandregiſili epiſcopi. Agit de ea Sigeb. in chron. anno 662. Petrus in catal. lib. 3. c. 59. Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſancti Benedicti c. 112. Teſtatur Molanus eius acta integra reperiri in monaſterio Rubrę vallis.

iiij F Sexto kal. Febr. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27

CONSTANTINOPOLI ſancti Ioannis [a] epiſcopi, propter aureum eloquentiæ flumen cognomento Chryſoſtomi, qui verbo & exemplo Chriſtianæ religioni plurimum profuit, & poſt multos labores, in exilio vitam finiuit. Eius ſacrum corpus ſub Theodoſio iuniore hac die Conſtantinopolim, inde poſtea Romam tranſlatum, in Baſilica Principis Apoſtolorum conditum fuit. Soræ ſancti Iuliani [b] martyris, qui in perſecutione Antonini comprehenſus, cum idolorum templum, dũ

ipſe torqueretur, corruiſſet, truncato capite martyrij coronā accepit. In Africa ſancti Auiti[c] martyris. Ibidē ſanctorū martyrū Datij[d], Reatri, & ſociorū, qui in perſecutione Vuandalica paſſi ſunt. Item ſanctorū Datiui[e], Iuliani, Vincentij, atq. aliorum vigintiſeptem martyrum. Romę Vitaliani[f] Papæ. Apud Cenomanos depoſitio ſancti Iuliani[g], primi eiuſdem vrbis epiſcopi, quem ſanctus Petrus illuc ad prędicandū Euangeliū miſit. In monaſterio Bobacenſi ſancti Mauri[h] abbatis.

IANVARII. 27.

a IOANNIS Chryſoſtomi.] Tam Latini, quàm Gręci de eodem agunt hac die, licet apud nonnullos Latinorum natalis hic dicatur dies; Gręci tamen, vt vidimus in Menologio, tranſlationem eius hac die celebrant, quando ſub Theodoſio iuniore & S. Proclo epiſcopo Cōſtantinopolitano Cōmanis corpus eius relatum eſt Conſtantinopolim. ibi enim hęc leguntur: Relatio reliquiarum S. Ioannis Chryſoſtomi in vrbem Conſtantinopolitanā, in templum ſanctorum Apoſtolorum tempore Procli Patriarchę, & Theodoſij minoris: celebratur autem dies feſtus, ſicut in decima tertia Nouembris: hęc ibi. in eam etenim diem Gręci transferunt natalem ipſius, quòd feſto exaltationis S. Crucis impediatur, quo die eum obijſſe, omnes teſtantur; hanc etenim rationem ijdem in Menologio reddunt. errat omnino, niſi ſit mendum in codice, Theodorus lect. dum lib. 2. collectan. in fin. dicit, die ſequenti, quinto Kal. Februar. corpus S. Ioannis Chryſoſtomi eſſe depoſitum ad ſanctos Apoſtolos: nam hac die & non ſequenti id factum eſſe, omnes teſtantur. niſi velit dicere, hac die eſſe perlatum Cōſtantinopolim, ſequenti verò in dicto loco reconditum: ſed tranſlationis & non depoſitionis agitur feſta dies. Facta eſt huiuſmodi ſolemnis tranſlatio, vt ſcribit Marcellinus in chronico, Theodoſio xij. & Fauſto Conſſ. eſt is annus à Chriſto, ſecundū veriores cronograph. 438. cùm Xyſtus Papa Romanæ pręeſſet eccleſię. eius rei geſtę hiſtoriam ſcribit Theodoretus lib. 5. cap. 36. Niceph. lib. 14. c. 36. & 45. Theodorus lector in collectaneis lib. 2. circa finem, & Suidas. vberius cęteris eam rem proſequutus eſt Coſmas Veſtiarius ſermone, quē habuit in eadē ſolemnitate. habemus eū in noſtra bibliotheca manuſcriptum, vbi etiā egregiam ſancti Procli epiſcopi concionem nacti ſumus, quam habuit cùm populum Conſtantinopolitanum hortaretur, vt venerandum corpus Ioannis Chryſoſtomi ab Imperatore reſtituendum expoſceret. eſt eius orationis exordium: Certè gratias ago Deo &c. exſcripſimus eam in Annalibus. Hęc ſunt quę ad tranſlationem ſpectant, cętera autem ſuo loco opportunius.

b Iuliani.] Reſtituitur ex Martyrologio baſilicę Vaticanę. Viget in Sorana ciuitate eius martyris memoria eo in loco poſita, vbi martyrium paſſus dicitur. habentur illic & eiuſdem martyris acta man. ſcrip.

c Auiti.] De eo Vſuardus hac die & alij. Confunditur alicubi Auitus cum Adiuto, ſed longè diuerſi ſunt inter ſe: nam hic martyr in Africa paſſus dicitur; ille autem abbas cōfeſſor in pago Carnotenſi claruit ſanctitate, de quo tamen hac etiam die agit Petrus in catal. lib. 3. c. 32.

d Datij & ſoc.] De his vet. man. ſcript. ex quibus etiam recentiores hac die.

e Datiui & ſoc.] Beda etiam de his agit, ſed mendosè pro Datiuo Dotum, vt exemplaria antiqua docent.

f Vitaliani Papę.] De eodem vet. man. ſcript. liber de Rom. Pont. Beda de geſtis Anglor. lib. 4. c. 12. cętera in Annal. eccleſ. diximus.

g Iuliani epiſc.] Habentur eius acta ſcripta à Lethaldo monacho, vt teſtatur Molanus; meminit eiuſdem Petrus Cluniac. lib. 1. epiſt. 2. Petrus in catal. lib. 3. c. 35. & alij.

h Mauri abb.] Alij Marium pro Mauro legunt. eius vitam ſcriptam eſſe à Dinamio, teſtatur Sigeb. lib. de vir. illuſtr. c. 115. & Petrus in catal. lib. 3. c. 32.

28 Quinto kal. Febr. Luna. G iij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														E	3	tn

t u A B C D E f F G H M N P
16 17 18 19 20 21 22 23 23 24 25 26 27 28

ROMÆ ſanctæ Agnetis[a] ſecundo. Idibem ſancti Flauiani[b] martyris, qui ſub Diocletiano paſſus eſt. Apolloniæ ſanctorum martyrum Thyrſi[c], Leucij, & Callinici, qui tempore Decij Imperatoris varijs tormentorum generibus cruciati, primus & vltimus abſciſſione capitis, medius cæleſti voce euocatus ſpiritum reddens, martyrium conſummarunt. In Thebaide ſanctorum martyrum Leonidis[d], & ſociorum, qui tempore Diocletiani palmam martyrij ſunt aſſecuti. Alexandriæ commemoratio[e] plurimorum ſanctorum Martyrum, qui hac ipſa die, factione Syriani ducis Ariani, dum in eccleſia ſynaxim agerent, diuerſo mortis genere ſunt interempti. Item ſancti Cyrilli[f] eiuſdem vrbis epiſcopi, qui catholicæ fidei præclariſſimus propugnator, doctrina & ſanctitate illuſtris, quieuit in pace. Cæſarauguſtæ ſancti Valerij[g] epiſcopi. In monaſterio Rhemenſi depoſitio ſancti Ioannis[h] presbyteri, viri Dei. In Palæſtina ſancti Iacobi[i] eremitæ, qui poſt lapſum diu in ſepulchro pænitentiæ cauſa latuit, & clarus miraculis migrauit ad Dominum.

IANVARII. 28.

a AGNETIS ſecundò.] Eſt hæc vetus huius diei inſcriptio: idq; ob eam cauſam, quoniam non de octaua primæ diei agitur, vt octaua dicatur; ſed quæ die octaua oſtenſa eſt cælitus viſio, celebratur. Recolitur enim hac die memoria, quando parentibus ad ſepulchrũ eius vigilantibus, choro ſanctarum virginum comitata apparuit, & gloriam ſempiternã ſibi à Deo largitam teſtata, conſolata eſt eos. prout continent eius res geſtæ, quæ habentur apud S. Ambroſium lib. 4. epiſt. 34. edit. Rom. De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Vide præterea quæ Duran. Scribit lib. 7. cap. 3.

b Flauiani.] De eodem vet. man. ſcript. Petrus autem in catal. lib. 3. cap. 41. Hic etenim cùm Romæ adminiſtraret Vicariam pręfecturam, ad Chriſtum conuerſus, ad Centumcellas vnà cum cæteris martyrio coronatur. extant eius res geſtæ, quæ aliqua indigent caſtigatione.

c Thyrſi, Leucij, & Callinici.] Agunt de ijs Beda ac cæteri Latinorum hac die, Græci autem 14. Decembris, prout teſtatur Menologium, vbi etiam eorum martyrium deſcribitur. Integra autem ipſorum acta recitat Metaphraſtes, quæ habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. penes Græcos Lucius pro Leucio ponitur, & aliqui legunt Gallenicum pro Callinico, ſed Martyrologij lectio magis arridet. Iuſtinianus Imp. in honorem S. Thyrſi martyris erexit eccleſiam, de qua Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtinian. Imp. De alia olim erecta à Cæſario V. C. agit Sozom. hiſt. lib. 9. c. 2.

d Leonidis & ſoc.] De ijſdem hac die Gręci, adnumerantq; inter ęos Aſclam martyrem, de quo ſeorſum Latini ad x. kal. Februar. Habentur eorundem martyrum acta recenſita à Metaphraſte poſt res geſtas prædictorum ſanctorum Thyrſi & ſociorum: quas habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. De cęteris autem martyribus, qui ijſdem actis continentur, infra certis diebus agemus.

e Commemoratio plurimorum &c.] Scripſit horum miſerandam ſtragem eccleſia Alexandrina circulari epiſtola ad omnes Chriſti fideles, vbi hæc leguntur: Acta ſunt hęc poſt conſulatum Arbetionis & Lolliani, quinto Kal. vel (vt habent alij codices) pridie Kal. Februar. eſt is annus à Chriſto (ſecundum Chronographos recentiores) 356. De his Athanaſius in epiſtola ad Solit. in fin. in Apologia ad Conſtantium, ac etiam in Apologia de fuga ſua, Suidas etiam, & alij.

f Cyrilli epiſcopi.] De eodem hac die cæteri Latinorum, Gręci autem in Menologio 9. Iunij, his verbis: Natalis S. Cyrilli viri eruditiſſimi, & catholicæ fidei propugnatoris egregij: quem Summus

Pontifex Celeſtinus idoneum iudicauit, cui ſuas uices in Epheſino concilio delegaret. hęc ibi. Sedere cœpit S. Cyrillus poſt Theophilum (vt ſcribit Sozom. lib. 7. cap. 7.) Honorio nonùm & Theodoſio quintùm Conſſ. kal. Nouembr. ſeditq; annis 32. prout habent acta S. S. concilij Chalcedonenſis act. 3. in libellis Athanaſij presbyteri, & Theodori diaconi. eadem Liberatus diac. in Breuiar. c. 10. & Niceph. in chron. ex quibus omnibus luce clarius apparet, ſedere cœpiſſe Cyrillũ anno Chriſti 412. ac ſediſſe vſq; ad an. 444. Hæc tam exacta annorũ Cyrilli ſupputatio, tam ad errores aliorum arguendos, quàm ne ipſe argueretur ab his qui aliter ſenſerunt, ſit poſita. De legatione Cyrilli extant adhuc litteræ Celeſtini Papæ. De pallio eidem tunc ab eodem Celeſtino conceſſo, meminit Theodor. in nomoc. Photij tit. 8. c. 1. de alijs inſignibus Niceph. lib. 14. c. 34. quem tamen ſuperiori cenſurę ſubijcimus. Pręclara eius certamina tam aduerſum Neſtorium, quàm ſchiſmaticos Orientales exercita produnt acta Epheſina: Cętera autem aduerſus Andropomorphitas, aduerſus Gentiles & alios eccleſię hoſtes ab eo geſta, per annos ſingulos ordine temporum digeſſimus in Annalibus. Hic tamen admonitũ velim lectoré, ne Socrati de Cyrillo ſępius obloquenti lib. 7. cap. 13. 14. 15. incautè nimis fidem adhibeat: nam Nouatianę ſectę addictus homo, erga Cyrillum idcircò parũ ęquus fuit, quòd ille ſtatim vt eſt creatus epiſcopus, acre bellum aduerſus Nouatianos excitauit, qui tolerati ad eam diem fuerant; prout idem auctor queritur lib. 7. c. 7. Porrò tanti patris pręconia (nõ vnius tantùm, vel alterius inueniuntur teſtimonio comprobata, ſed duorum œcumenicorum conciliorum Epheſini & Chalcedonenſis actibus celebrata, atq; firmata.

g Valerij epiſc.] De eodem alij die ſequenti, vt in Breuiario Toletano, & Flore ſanct. Cùm autem reperiatur ſanctus Valerius epiſcopus Cęſarauguſtanus interfuiſſe concilio Eliberino, ſuborta eſt mihi dubitandi occaſio, num duo fuerint eiuſdem nominis epiſcopi Cęſarauguſtani, quorũ prior ſederit temporibus Daciani, qui ſub Maximiano & Diocletiano Impp. rexit Hiſpanias, quando & eius diaconus S. Vincentius nobili martyrio triumphauit; poſterior autem uixerit temporibus Conſtantini ſub cuius Imperio dicta ſynodus Eliberina eſt celebrata; nam interfuit illi Oſius epiſcopus Cordubenſis, qui pręſens fuit ſacroſancto concilio Nicęno. Auxit mihi Prudentius dubitandi occaſioné, dum periſteph. hymn. 4. agens de eiuſdẽ eccleſię martyribus, hęc de Vincẽtio & Valerijs pluribus.

Inde Vincenti tua palma nata eſt,
Clerus hinc tantum peperit triumphum,
Hinc ſacerdotum domus infulata

Valeriorum. Hęc autem cùm optimo iure dici poſſe videantur: tamen quia (vt accepi) eccleſia Cęſarauguſtana non niſi vnum cognoſcit Valerium epiſcopum; ipſi conſideranda relinquimus.

h Ioannis presbyt.] De eodem Beda ac cęteri. Scribit Greg. Turonen. lib. de gloria confeſ. cap. 23. res geſtas cuiuſdam Ioannis presbyteri, non Rhemis (vt hìc habetur) ſed Turoni ſepulti, qua ratione alius ille eſſe videtur ab hoc, de quo agimus. De alio Ioanne idẽ Greg. Turon. de gloria confeſ. c. 87.

i Iacobi eremitę.] Scripſit eius acta Metaphraſtes, quę Lipoman. recitat tom. 7. & Sur. tom. 1.

29 **Quarto kal. Febr. Luna.** A ij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29

ROMÆ via Nomentana natalis ſanctorum martyrum Papiæ [a] & Mauri militum, tempore Diocletiani Imperatoris: quorum ora iuſſit Laodicius Vrbis præfectus ad primam Chriſti confeſſionem lapidibus contundi, & ſic eos in carcerem trudi, ac poſtea fuſtibus cædi [b], atque ad vltimum plumbatis percuti donec expirarent. Peruſiæ ſancti Conſtantij [c] epiſcopi & martyris, qui vna cum ſocijs ſub Marco Aurelio Imperatore ob fidei defenſionem martyrij coronam accepit. Edeſſæ in Syria ſanctorum martyrum Sarbelij [d], & Barbeæ ſororis eius, qui a beato

Barſimæo

Barſimæo epiſcopo baptizati in perſecutione Traiani ſub Lyſia præſide martyrio coronati ſunt. In territorio Tricaſſino ſancti Sabiniani [e] martyris, qui iubente Aureliano Imperatore, pro fide Chriſti decollatus eſt. Mediolani ſancti Aquilini [f] presbyteri, qui ab Arianis gladio in gutture tranſuerberatus, martyrio coronatur. Treuiris depoſitio beati Valerij [g] epiſcopi, diſcipuli ſancti Petri Apoſtoli. Apud Bituricas ſancti Sulpicij Seueri [h] epiſcopi, diſcipuli ſancti Martini, virtutibus & eruditione conſpicui.

IANVARII. 29.

a PAPIÆ & Mauri.] De his hac die Beda, Vſuardus, & vberius Ado ex actis ſancti Marcelli Papæ, in quibus horum certamina intexta habentur. ipſorū corpora tranſlata ſunt à Sergio iuniori in titulum Equitij, vt docet vetus inſcriptio in marmore ſculpta, eodē in loco poſita.

b Fuſtibus cædi.] Hi cum ſint milites, fuſtibus cęduntur. Polybius auctor eſt lib. de tribus politijs, duo in primis ſuppliciorum genera fuiſſe in militiæ diſciplina, decimationem, & fuſtuarium. de decimatione agemus inferius in not. die 22. in Mauritio. Modeſtinus quoque Iureconſultus, inter pœnas militares fuſtium caſtigationem recenſet. id ſupplicium eſt huiuſmodi. Accepto fuſte tribunus vix tantùm attingit damnatum: quod vbi factum eſt; omnes qui in caſtris ſunt, cędentes fuſtibus, lapidibusque, plerumq; in ipſis caſtris conficiunt. at ſi qui euaſerint, nec ſic quidem ſeruari poſſunt. & quonā pacto, quibus nec in patriā redire licet, neq; aliqui ex neceſſarijs domi eos excipere auderent? Fuſte autem cędebantur, qui furto quidpiam ex caſtris ſuſtulerit, quiq; falſum teſtimoniū dixerit, & ſi quis ætatis flore abuteretur. Marcellus ſentire videtur liberū cędi fuſtibus, flagellis ſeruū &c. hæc & alia de fuſtuario notat Cælius Rodig. lect. antiq. lib. 10. c. 5. Erat etiam illud militare ſupplicium, cùm delinquenti militi ad dimittendum ſanguinem ſoluebatur vena. tam de eo, quàm etiam de pane ordeaceo, quo ignaui milites veſci cogebantur, Gellius lib. 10. cap. 8. Quòd autem ad fuſtes pertinet, conſtat non tantum milites Chriſtianos, ſed & cæteros fideles ea pœna affici ſolitos, quòd legibus Romanorum ex Prudentum reſponſis cautum eſſet, vt qui ſe Deo plenos ſimularent, fuſtibus cęderentur. Paul. lib. 5. ſent. tit. 21. de vaticin. De fuſtibus, quibus ſępe initiari conſueuit quæſtio Chriſtianorum, pulchrè Cyprian. epiſt. 77. ad Nemeſianum, Felicem, & alios.

c Conſtantij epiſcopi.] Accepimus acta S. Cōſtantij man. ſcript. ab eccleſia Peruſina, eademq; apud nos aſſeruantur, ex quibus erroris arguitur qui Conſtantium Herculani diſcipulum & ſucceſſorem fuiſſe dicit: quisnam autem fuerit ſucceſſor Herculani, vide inferius in nota. diei. 7. Nouembris vbi agitur de Herculano.

d Sarbelij & Barbeæ.] De his Gręci etiam, licet in aliquibus Menologijs hac die agatur, in aliquibus autem ad xv. kal. Octobr. vbi & ipſorum martyrium ſic deſcribitur: Sarbelius idolorum ſacerdos, vna cum ſorore Barbea conuerſus eſt ad fidem Chriſti per Barſimæum Edeſſæ epiſcopum, & ambo tenti, poſt grauiſſima tormenta Sarbelius inter duo ligna ligatus, ſectus eſt; ſoror autem capite truncata. hæc ibi.

e Sabiniani.] De quo item Vſuardus & Petr. in catalog. lib. 3. c. 42. Vincent. in ſpec. lib. 10. c. 165. Recitat eius res geſtas Mombrit. tom. 2. vit. ſanct.

f Aquilini.] Tabulæ etiam eccleſię Mediolanenſis de eodem. Huius vitam ad Breuiarij Ambroſiani vſum accommodatam, Galeſinus ex antiquis monumentis conſcripſit.

g Valerij epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, ac demum cæteri de eodem agunt hac die. Pauca quædā ex veteribus codicibus de actis ipſius edidit Sur. tom. 1. Petrus Cluniac. lib. 1. epiſt. 2. dum recenſet epiſcopos à ſancto Petro in Gallias miſſos: Miſit (inquit) in Galliā, Treuerim, & Coloniam Maternū, Eucharium, & Valerium. De his etiam hęc Mari. Scot. lib. 2. ſex. ęt. Anno Dominicæ Incarnationis 54. Claudij anno 12. epiſcopatus Petri Romæ anno 8. Eucharius cum ſocijs Valerio atq; Materno ad prędicandum Gallicis gentibus miſſi ſunt, &c. Inferius autem, anno Domini 75. Valerium Euchario ſucceſſiſſe ſcribit. In tabulis autem epiſcoporum Treuerenſium, quas Democ. edidit, Eucharius primo loco ponitur, deinde Maternus, tertius autem Valerius numeratur.

h Sulpitij Seueri epiſc.] De eodem vet. man. ſcrip. ex quibus etiā Molanus in addition. ad Vſuardi Martyrologiū, quod non tantum reſtituit, & additionibus auxit, ſed & doctiſſimis annotationibus locupleta-

cupletauit, vir quidem, in tot tantiſq́; hæreſeum tenebris, pietate ac eruditione fulgentiſſimus. Memini me legiſſe huius Sulpitij Seueri vitam in Vaticana Bibliotheca plut. 4. num. 234. Hic diſcipulus fuit ſancti Martini epiſcopi Turonen. Admiratus eſt vehementer ſanctus Paulinus ſuſceptum à Seuero vitæ inſtitutum, cùm primam ordine poſitam ad eum ſcripſit epiſtolam; adiecit poſtmodum alias ſubſequentes, quibus qualis quantusve Seuerus eſſet, quaſi ex vnguibus leonem facilè quis intelliget. Gennadius de vir. illuſtr. c. 19. dum ſcribit de Seuero, ait, eum in ſenectute fuiſſe deceptum à Pelagianis, ſed facti mox pœnituiſſe, atq; vt crimen expiaret, arctiſſimis ſe ſilentij vinculis coarctaſſe, ex eoq́; lapſu ad altiora virtutum culmina per pænitentiam ſibi iter aperuiſſe. ſic enim diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, etiam mala. Fertur pro Seuero ſcripſiſſe apologiam Guibertus abbas fundator monaſterij Genblacenſis, ſanctitate clarus, cuius vitam ſcripſit Sigebertus euiſdem monaſterij monachus, prout ipſe fatetur lib. de vir. illluſtr. c. 169.

30 Tertio kal. Febr. Luna. B

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30			

ANTIOCHIÆ paſſio beati Hippolyti [a] preſbyteri, qui Nouati ſchiſmate aliquantulum deceptus, ſed operante gratia Chriſti correctus, ad vnitatem Eccleſiæ redijt, pro qua, & in qua poſteà illuſtre martyrium conſummauit. Hic rogatus a ſuis, quænam ſecta verior eſſet; execratus dogma Nouati, eam fidem dicens eſſe ſeruandam, quam Petri cathedra cuſtodiret, iugulum præbuit. In Africa paſſio ſanctorum martyrum Feliciani [b], Philappiani, & aliorum centum vigintiquattuor. Edeſſę in Syria ſancti Barſimæi [c] epiſcopi, qui cum gentiles plurimos conuertiſſet ad fidem, & præmiſiſſet ad coronam, eos ſecutus eſt ſub Traiano cum palma martyrij. Ibidem ſancti Barſem [d] epiſcopi, gratia curationum illuſtris, qui à Valente Imperatore Ariano in extremas illius regionis oras ob fidem catholicam relegatus vitam finiuit. Item beati Alexandri [e], qui in perſecutione Decij comprehenſus, longęuæ ætatis veneranda canicie & confeſſione iterata reſplendens, inter carnificum tormenta reddidit ſpiritum. Hieroſolymis natalis ſancti Matthiæ [f] epiſcopi, de quo mira & plena fide geſta narrantur: qui ſub Hadriano [g] multa pro Chriſto perpeſſus, demum in pace quieuit. Romę ſancti Felicis [h] Papæ tertij, qui pro fide catholica plurimum laborauit. Papiæ ſancti Armentarij [i] epiſcopi & confeſſoris. In Malbodio Hannoniæ monaſterio ſanctę Aldegundis [k] virginis, tempore Dagoberti Regis. Mediolani ſanctæ Sauinę [l] fœminę religioſiſſimę, quę ad ſepulchra ſanctorum Naboris & Felicis martyrum orans, obdormiuit in Domino.

IANVA-

a HIPPOLYTI preſbyt.]De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. aſtipulanturq; vet. man. ſcript. Quæ hic de ipſo habentur, fuſius ſcribit carmine Prudentius in periſteph. hym. 11. Ne tamen alicui errandi detur occaſio, ſciendum eſt eundem auctorem tres Hippolytos conflaſſe in vnum, videlicet militem, preſbyterum, & epiſcopum; eorumq; res geſtas, quaſi vnius tantum narraſſe: Hippolyti enim militis, quem S. Laurentius baptizauit, Hippolyti preſbyteri Antiocheni de quo agimus, atq; Hippolyti epiſcopi Portuenſis facta coniunxit. hi cùm nomine tantum conueniant, locis, temporibus, vitę ſtudijs, ac denique martyrij genere diſtinguuntur. miles etenim paſſus eſt apud Vrbem, via Tiburtina, ſub Valeriano Imp. die 13. Auguſti, raptatus atq; diſcerptus ab indomitis equis. Hippolytus hic, de quo agimos, preſbyter fuit Antiochenus ſub Fabio epiſcopo, qui vixit temporibus Decij, vt conſtat ex Euſeb. chron. qui etiam in hiſt. lib. 6. cap. 35. 36. & 37. recitat epiſtolas Cornelij Rom. Pont. & Dionyſij epiſcopi Alexandrini ad Fabium Antiochenũ in dogma Nouati propenſiorem. Hippolytus autem epiſcopus Portuenſis doctrina clariſſimus ſub Alexandro Imp. merſus aquis in Portu Romano, die 22. Auguſti, martyrij coronam accepit. Vberius agemus de duobus reliquis infra ſuis locis.

b Feliciani & ſoc.]Reſtituti ſunt ijdem ex vet. Martyrologio Romæ in eccleſia legi ſolito, cuius ſupra meminimus.

c Barſimęi epiſc.] De eodem Græcorum Menologium, vbi tam huius, quàm Sarbelij & Barbeæ martyrium, quorum memoria pridie huius diei agitur, habentur acta ſummarim expreſſa.

d Barſeo epiſc.]Græci itidem. Huius res geſtas ſcribit Theodoretus. hiſt. lib. 4. c. 15. & Niceph. lib. 11. c. 22. huic ſucceſſit Eulogius, qui interfuit concilio œcumenico Conſtantinop. ſub Theod. Imp.

e Alexandri.]De quo hac die Beda pluribus agit, ac etiam Ado, conſentiuntq; vet. man. ſcrip. Longè alius autem eſt Alexander hic ab illo Hieroſolymitano epiſcopo, de quo ijdem 18. Martij.

f Matthiæ epiſc.]Beda item, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Ponitur hic octauus Hieroſolymorum epiſcopus, ſeditq; tẽporibus Hadriani Imp. & non Traiani, vt quidam voluerunt. de eo Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 4. c. 5. & Niceph. in chron. de ſucceſſione ſedis Hieroſolymitanæ.

g Sub Hadriano.]Numeratur hæc quarta ordine perſecutio à Seuero lib. 2. at verò Oroſ. lib. 7. c. 27. & Auguſt. de Ciuit. Dei lib. 18. c. 52. nullam ſub Hadriano numerant perſecutionem, quartam etenim ponunt ſub Antonino, fortaſſe ea de cauſa, quòd Tertullianus in Apologetico, nullum edictum dicat ab Hadriano aduerſus Chriſtianos promulgatum; tamen ex iam ſancitis Traiani legibus, quibus Chriſtianos delatos pœnæ ſubijciẽdos iuſſerat, adhuc ſub Hadriano gladium in Chriſtianos ſæuiſſe, par eſt credere. Non deerant enim ex Chriſtianorum hoſtibus Iudæis atq; Gentilibus, qui abſq; ſubtili aliqua inquiſitione, quam Traianus edicto abrogarat, eos quotidie puniendos deferrẽt. Porrò vehementem ſub Hadriano factam fuiſſe aduerſus Chriſtianos perſecutionem, ſatis docent grauiſſimæ illæ tunc à ſanctis patribus ſcriptæ apologiæ; quibus ſanè gladium perſecutionis à ceruicibus Chriſtianorum arcere conati ſunt, vt Quadratus & Ariſtides Philoſophi, quorum ſanctus Hieronymus lib. de ſcript. eccleſ. ſumma cum laude meminit. Quis enim dubitet Hadrianum minime ceſſaſſe à vexatione Chriſtianorum, qui ipſorum loca, quæ præ cæteris ſacroſancta Hieroſolymis erant, abominationibus idolorum prophanauit atq; fœdauit? vt ſcribit Seuer. lib. 2. Paulinus ad Seuer. epiſt. 11. Hieron. epiſt. 13. & Ambroſ. in pſal. 47. Aut quonam pacto ſe temperarit à gladio, qui Chriſtianos Alexandriæ degentes, datis litteris ad Seuerianum Ægypti proconſulem, innumeris calumnijs proſciderit? habentur illæ apud Spartianum in Saturnino tyranno. Quæ omnia ſi deeſſent, ſufficerent ſaltem litteræ vnæ Sereni Granij, quorum Euſeb. meminit. in chron. an. 9. Hadriani, & lib. 4. hiſt. cap. 8. ex quibus ſatis apparet, quòd & ſi de Chriſtianis inſequendis, ſilerent Imperatoris edicta; præſtreperent tamen vulgi clamores, quibus Chriſtiani paſſim petebantur ad necem; atq; adeò, vt opus fuerit præſides prouinciarum miſeratos illorum cladem, ea de re ſcribere ad Hadrianum; ipſum verò Imperatorem de compeſcendo populorum furore reſcribere ad rectores prouinciarum; eiuſmodi generis reſcriptũ datum ad Minutium Fundanum Aſię proconſulem extat apud Iuſtinum in fine Apologiæ ad Antoninum, & apud Euſebium lib. 4. cap. 8. Non imus inficias, Hadrianum in melius eſſe mutatum, adeoq; profeciſſe Chriſtianorũ philoſophorum apologijs, vt templũ Chriſto erigere, eumq; inter Deos recipere, & (quod mireris) templa in omnibus ciuitatibus abſq; ſimulacris erigere, animo conceperit, vt de eo ſcribit Lampridius in Alexandro.

h Felicis Papæ.]Pręter ea, quæ de ipſo habentur in lib. de Rom. Pont. geſtiſq; ſynodicis, complura collegimus ex vet. man. ſcrip. deſcripſimuſq; in Annal. eccleſiaſt.

i Armentarij epiſc.]De eodem tabulæ Ticinenſis eccleſię, & Gual. qui eas locupletauit.

K Aldegundis.]De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Plura de ipſa ſcripta reperies in vita ſancti Giſleni, quam habet Sur. tom. 5. vide & Molan. in indic. SS. Belgij, vbi etiam ponit aliam Aldegundem virginem & martyrem. de qua agitur 20. Iunij. Hęc autem, de qua præſens eſt ſermo, floruit, ſub Dagoberto rege Francorum circa an. Domini ſexcenteſimum quadrageſimum.

l Sauinę aliàs Sabinæ.]De ea etiam tabulæ eccleſ. Mediolan. à Galeſino egregiè illuſtratę.

31 Pridie kal. Febr. Luna. C

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1			

ROMÆ via Portuenſi ſanctorum martyrum Cyri & Ioannis[a], qui poſt multa tormenta pro confeſſione Chriſti capite truncati ſunt. Alexandriæ natalis ſancti Metrani[b] martyris, qui ſub Decio[c] Imperatore cum ad iuſſionem paganorum[d] nollet impia verba proferre, illi totum eius corpus fuſtibus colliſerunt; vultumq. & oculos præacutis calamis terebrantes, ipſum extra vrbem cum cruciatibus expulerunt, ibiq. lapidibus oppreſſum interemerunt. Ibidem ſanctorum martyrum Saturnini[e], Thyrſi, & Victoris. In eadem ciuitate ſanctorum martyrum Tharſicij[f], Zotici, Cyriaci, & ſociorum. Cyzici in Helleſponto ſanctæ Triphenis[g] martyris, quæ plurimis tormentis ſuperatis, a tauro demum necata martyrij palmam promeruit. Mutinæ ſancti Geminiani[h] epiſcopi, miraculorum gloriâ illuſtris. Mediolani ſancti Iulij[i] preſbyteri, & confeſſoris, tempore Imperatoris Theodoſij. Romæ ſanctæ Marcellæ[k] viduæ, cuius pręclaras laudes beatus Hieronymus ſcripſit. Eodem die Tranſlatio[l] ſancti Marci Euangeliſtę, cum ſacrum eius corpus ex Alexandria Ægypti vrbe a barbaris tunc occupata, Venetias allatum, ibidem in maiori eccleſia eius nominę conſecratam honorificentiſſime conditum fuit.

IANVARII. 31.

a ROMÆ via Portuenſi ſanctorum martyrum Cyri & Ioannis.] Sic etiam aliquot man. ſcrip. habent. Hæc autem non ita accipias velim, vt Romæ hos paſſos exiſtimes; ſed quoniam prędictorum martyrum corpora Alexandria Romam tranſlata, illic ſunt poſita. Eſt enim via Portuenſi è regione baſilicę ſancti Pauli trans Tiberim vetus eccleſia vulgò dicta ſancta Paſſara, ſed in antiquis codic. S. Praxedis nomine appellata reperitur, in qua de prædictis ſanctis Cyri & Ioannis corporibus inciſa in marmore hæc leguntur carmina:

Corpora ſancta Cyri renitent hic, atq; Ioannis:
Quos quondam Romæ dedit Alexandria magna.

Tranſlationis hiſtoriam extare ferunt in codice peruetuſto Diaconię S. Mariæ in Via lata. De eadem eccleſia propè Tiberim poſita, meminit Ioannes diac. in vit. S. Greg. Papę lib. 4. cap. 91. Non eſt itaque, vt quis aliquam fidem præſtet Petro, dum in catal. lib. 3. c. 65. ait, hos Romæ paſſos eſſe; licet tempus, iudicem, & genera tormentorum, quibus afflicti fuerint, ſe ignorare profiteatur. miramur profectò hominem non incidiſſe aliquando in acta ipſorum, quę tam Græcis, quàm Latinis fuere notiſſima: habemus & nos ea in quinto, ſeptimo, ac decimo tomo antiquorum codicum man. ſcrip. qui aliquibus eccleſijs Romæ viſui erant, vbi ſecundum ordinem menſium ſcriptę habentur ſanctorũ vitæ, in his ergo acta prędictorum martyrũ nacti ſumus auctore Petro quodam, qui ea ſcripſit, expoſcente Gregorio Ioannis Conſularis filio. rurſus eadẽ inuenimus in man. ſcrip. codice S. Mariæ ad martyres; in quibus omnibus habetur expreſſum, hos paſ-

ſos

ſos eſſe Alexandriæ,anno nono perſecutionis Diocletiani Imp. tuncq; etiam martyrium ſubijſſe tres ſanctas virgines Theodotã, Theotiſtam,& Eudoxiã cũm matre Athanaſia.eadem omnia habentur Græcè edita penes Metaphraſt.hac die 31.Ianuar.quæ Latinè reddita habet Lipom.tom. 5.& Sur.to. 1. in quibus deſideratur tempus martyrij ; habent tamen quædam ſuperaddita miracula, quę apud dictos Latinos codices non inuenimus.Habuit Sophronius epiſcopus Hieroſolymitanus præclaram orationem de iiſdem martyribus, quę citatur in concilio Nicæno ſecundo act.4. & à ſancto Ioanne Damaſ.orat. 3. de imaginib.

b Metrani,aliàs Metrę.] Agunt de ipſo hac die Beda,ac cæteri Latinorum , ſcripſit egregium certamẽ eius S.Dionyſius epiſcopus Alexandrinus.extat eius epiſtola de ea re ſcripta apud Euſeb.hiſtor. lib.6.c.34.& Niceph.lib.5.c.30.

c Sub Decio.] Cæſis Philippis patre ſimul ac filio principibus Chriſtianis, Æmiliano & Aquilino Conſſ. Decius accipiens Imperium , acerbiſſimam aduerſus Chriſtianos perſecutionem concitauit, quam ſeptimo ponunt ordine Hieron.de ſcrip.eccleſ.in Alexandro,Seuerus lib.2.Oroſ.lib.7.cap.21. & Aug.de ciuit.Dei lib.18.c.52.ſeueriſſimo enim edicto promulgato,vbiq; locorũ Romani Imperij in eos ſæuiri voluit.Quale autem fuerit eiuſmodi edictũ , Dionyſius epiſcopus Alexandrinus qui tũc viuebat,hæc ſcribit:Decij edictum erat iam vulgatum,illudq; tale profecto videbatur, quale Dominus prędixerat futurum,in quo terribiliſſima illa iam propemodũ expectabatur ſententia : nimirum electos,ſi poſſibile eſſet, in errorem inducendos.Hinc omnes certè metu periculi obſtrepuerunt.hęc Dionyſ. apud Euſeb.hiſt.lib.6.cap.34.De huius perſecutionis acerbitate,cũm alij plures, tùm S. Hieron.ſcribit in vita Pauli primi eremitæ,& de ſcript.eccleſ.in Origene,itemq; S.Gregor.Nyſſen.in vita Gregorij Thaumaturgi.Perdurauit hæc perſecutio quouſq; Decius vixit.de cuius Imperij tempore licet diuerſæ reperiantur ſententiæ,verior tamen videtur Aurelij Victoris , qua ſcribit,eum imperaſſe menſibus triginta.adeò vt illi etiam quodammodo prophetia Danielis cap. 7. ea ex parte videretur aptari, qua dicitur de homine peccati : Regnabit tempus & tempora, & dimidium temporis; & rurſum illa Saluatoris:Niſi abbreuiati fuiſſent dies illi,nõ fieret ſalua omnis caro. Sed eo tandem elapſo tempore,mox crudeliſſimus tyrannus meritas dedit pœnas impietatis ; dum prælians aduerſus barbaros,in paludem incidens,cęno abſortus,vltra viſus nõ fuit, ita vt nec eius cadauer potuerit reperiri,eo prælio & eius filius Decius minor occiſus eſt.horum omnium integer teſtis eſt Aurelius Victor. Vnde autem acciderit, vt martyres paſſi poſt Decium , in perſecutione Decij paſſi dicantur ; vel cur nonnunquam ſub nomine Decij & Valeriani vna eademq; perſecutio cenſeatur,dicemus inferius ad quartum Idus Auguſti, in Laurentio martyre.

d . Ad iuſſionem Paganorum.] Eadem verba non tantùm in antiquo Martyrologio , ſed etiam apud Vſuardum ſunt ſcripta,eademq; vox etiã vſurpatur à Beda, & Adone hac die in eodẽ Metrano martyre,licet Dionyſius apud Euſeb.lib.6.cap.34.eoſdem nõ Paganos,ſed Gentiles appellet.At quoniam diuerſo ſenſu hoc vocabulum accipitur ab Ethnicis,quàm à Chriſtianis ſumatur: nõ ab re fore exiſtimo,ſi originem nominis & cauſam varietatis adducã in medium,cum frequens ſit vſus eius vocis;nec alicubi eam,mea quidem ſententia,ſatis explicatam inuenerim,Vt autem eius nominis origo petatur,ſciendũ eſt,Paganos à pago dictos,pagoſq; à fontibus eſſe appellatos,quòd eadem aqua vterentur,aquas enim lingua Dorica παγαὶ dictas eſſe,ſcribit Feſtus.Vnde & eleganter Perrot:Fons grecè παγὰ dicitur,vnde ſimul plures domus ruſticę,hoc eſt plures villę,pagus vocatur,quòd circa fontes condi huiuſmodi villæ conſueuerint; hinc Pagani dicti,quaſi eodem fonte potantes,hæc ille.At verò poſtea vſu receptum eſt,vt non tantum in pago degentes à Gentilibus dicerentur Pagani, ſed & omnes qui nõ eſſent aſcripti militię;atq; in Paganico eſſe dicerentur,qui nondum inter milites cenſiti eſſent,vt conſtat ex l. 1. C.de milit.teſt.& alijs. In eodem ſenſu etiam accipienda ſunt verba Tertulliani lib.de coron.milit.dum ait: Chriſtianum hominẽ militiæ aſcriptum eadem pro Chriſti nomine præſtare debere,quæ(inquit) fides Pagana condixit: ac ſi diceret:Eadem eſt lex Chriſtiani hominis militantis cum illa,quæ fuerat illi præſcripta ; cùm adhuc Paganus,nondum inter milites eſſet adnumeratus.ſubdit & hæc verba in eandem ſententiã:Nec enim delictorũ impunitatem,martyriorum immunitatẽ militia promittit.& paulò poſt:Apud hunc (Chriſtũ ſcilicet) tam miles eſt Paganus fidelis,quàm paganus eſt miles infidelis &c.quę verba malè à Rhenano eſſe interpretata,quiſq; facile intelliget: miramurq; Pameliũ virum eruditum eum eſſe ſecutũ: nullo enim pacto Paganus illic pro Ethnico,ſed pro eo tantum qui non eſt miles,ſumitur. Quòd autem Pagani poſtea appellati ſunt & ij;qui non ſunt Chriſtiani ſed gentiles: non quidem antiqua ſed recens fuit ea vocis ſignificatio:quæ licet reperiatur in eo ſenſu poſita in nonnullis vitis ſanctorũ martyrum ; eam tamen non ex illorum actis olim conſcriptis,ſed ab illis qui poſtmodum eadem paraphraſticè deſcripſerunt,vel è Græco fortaſſe tranſtulerũt,vſurpatam ſcias,vt apparet hic in Metrano;de quo hac die agitur in Martyrologijs: quod & Prudentius feciſſe videtur hymno 10.de S.Romano.Primũ quem inuenerim antiquorũ,qui Paganum pro Ethnico acceperit,eſt Optatus Mileuitanus,qui lib.3.contra Parmen.ſic ait : Paganum vocas eum,qui Deum Patrem per Filium eius ante omnia rogauerit? Quicunq; enim credidit,in nomine

mine Patris & Filij & Spiritus ſancti credidit:& tu eum Paganum vocas poſt profeſſionem fidei? Si aliquid Chriſtianus (quod abſit) vnuſquiſq; deliquerit, peccator dici poteſt, Paganus iterum eſſe non poteſt. hęc Optat. & ſanctus Auguſtin. lib. 2. retract. cap. 43. Deorum falſorum cultores (inquit) vſitato nomine Paganos vocamus. hæc ille. & Honorius Imp. eandem vocem quaſi nouiter eo ſenſu vſurpatam declarat, cùm ait: Qui profano Pagani ritus errore, ſeu crimine polluuntur, hoc eſt Gentiles, nec ad militiam admittantur &c. l. 21. de Pagan. C. Theod. eodem ſenſu accepta ea vox reperitur in alijs reſcriptis Imperatorum Chriſtianorum, vt conſtat Cod. Theod. & Iuſtin. tit. de Paganis.

Vnde autem Pagani appellati ſint cultores idolorum; diuerſorum antiquorum ac recentiorum ſententias recenſebimus. Philaſtrius lib. de hęreſib. c. 3. ex Heſiodo Græco poeta, quem citat, ait fuiſſe Deucalionis & Pyrrę filium, Paganum nomine; eundemq; regem, quem poſteri, vt Deum coluerunt, atq; ab eo Pagani ſunt denominati. Iſidorus lib. 8. origin. ſic ait: Pagani ex Pagis Athenienſibus dicti, vbi exorti ſunt, ibi enim in locis agreſtibus & Pagis Gentiles lucos idolaq; ſtatuerunt, & à tali initio Pagani vocabulum ſortiti ſunt. hęc Iſidorus. Eſt aliorum eiuſdem vocis tropologicus ſenſus. Beda enim pluries, vt in Cantic. lib. 6. c. 30. & in Marc. c. 15. in Luc. lib. 6. c. 23. & homilia in fer. 3. palm. Pagani (inquit) à villis ſunt dicti, eo quòd ſint longè à supernę ciuitatis habitatione. Rurſum Alciatus & alij, Paganos, aiunt, dictos eſſe Gentiles eo quod nõ ſint aſcripti Chriſtianæ militiæ, qua quis aduerſus diabolum certaturus, arma capeſſit. hę ſunt aliorũ de eius nominis ſignificatione ac deriuatione ſententię. Quod autem me magnopere reddit ancipitem, atq; à Philaſtrij & Iſidori opinione maximè diſtrahunt, illud eſt. Quid ergo, ſi tam vetus eſt in eo ſenſu eius nominis interpretatio, vt idolorum cultores Pagani dicti ſint, quòd nec in diuinis ſcripturis, neq; apud auctores Ethnicos ante tempora Conſtantini, vel Conſtantij eius filij alicubi ea vox eo ſenſu vſurpata reperitur? id quidem, vt à prædictis diſſentiam, cogit. At nec illis acquieſco, qui eius nominis interpretationem per tropologiã & non proprium germanumq; ſenſum deducunt. Dicam quid in re ambigua ſentiam. Opinor quidem à temporibus Chriſtianorum Imperatorum eam vocem in eam tranſiiſſe ſignificationem, vt Pagani dicerentur Gentiles, ea nimirum ex cauſa, quòd legibus Imperatorum clauſis idolorum delubris, ſacriſq; vetitis; Gentiles ſic ſua ipſorum ſuperſtitione excluſi, Pagos adirent, illicq; ſuos deos colerent, ac clandeſtina ſacra peragerent. In Pagis enim & villis illorum ſuperſtitionis cultum fuiſſe frequentem, docet Cicer lib. 2. de legib. erant enim illic celebria feſta, Paganalia dicta, feriæq; Paganicæ, quorum omnium meminit Varro lib. 5. de lingua Latin. Vnumquemque Gentilium in ſuo agro habuiſſe partem aliquam dijs ſacratam, in qua eos colerent, auctor eſt Cenſorinus lib. de die natali cap. 1. prædictis his omnibus ea conſentiunt, quę ſcribit Plinius in epiſt. ad Traianum, dũ queritur, iam ob cultum Chriſtianę religionis nõ tantum (vt ait) in ciuitatibus, ſed vt in vicis & agris ſacra deorum eſſe intermiſſa. ſicq; accidiſſe, vt Ethnicus homo, quòd in Pagis deos coleret, diceretur Paganus: in hac ſententia Romanus martyr apud Prudentium ſic ait:

Non erubeſcis, ſtulte, pago dedite? Idemq; aduerſus Symmachum lib. 1. in fine hæc habet.

Nec Pago implicitos per debita culmina mundi Ire viros prohibet. &c.

Sicq; Pago deditos, Pagoq; implicitos Gentiles ipſos vocat. Vſque etenim ad tempora Honorij Imp. quæ erat in Pagis idololatria, adhuc reſidua fuiſſe videtur. vnde S. Auguſtinus, qui iiſdem temporibus vixit, ſerm. 6. de verbis Dom. hæc de idolis: Multi Pagani habent iſtas abominationes in fundis ſuis. Nunquid accedimus & confringimus? prius enim agimus, vt idola in eorum cordibus confringamus &c. hæc Auguſt. his conſentiunt ea, quæ decreta ſunt in concilio quinto Carthaginenſi, eodem tempore celebrato; nimirum, vt peterent ab Imper. vt quæcunque reſidua eſſent ſuperſtitiones Gentilium ſiue in ſimulacris, vel in lucis, vel arboribus, omnino delerentur. can. 15. conc. 5. Carthag. ſicq; ex his omnibus iure dici poſſe videtur, Paganos Gentiles homines ſic à Pago eſſe dictos, quòd excluſi ciuitatibus, in Pagis adhuc idola colerent. Vel etiam poſſumus affirmare, alia adhuc ratione Gentiles ipſos dictos eſſe Paganos more maiorum, hoc eſt non milites; ea nimirum occaſione, quòd Conſtantius Imperator pugnaturus difficillimo prælio aduerſus Magnentium tyrannum, milites omnes, ſic voluit parari ad bellum, vt ſacro omnes initiarentur baptiſmate: Gentiles autẽ qui id facere renuiſſent, dimiſſos, domum redire iuſſit, Theodoret. hiſt. lib. 3. c. 3. Tunc etenim ipſos extra militiam poſitos, à militibus ac cæteris Chriſtianis Paganos eſſe dictos, ſicq; in poſterum eodẽ cenſitos eſſe nomine, facilè contingere potuit. Hæc eſt noſtra de nominis Pagani ſententia, quam ſic proponimus, vt cæteris meliora afferentibus parati ſimus libenter aſſentiri.

e Saturnini & ſoc.) De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. tempus autem martyrij incertum habetur.

f Tarſicij & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdem ex vetuſtiſſimo Martyrologio monaſterij S. Cyriaci in Thermis, cuius ſupra meminimus.

g Triphenis.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio.

h Geminiani epiſcopi.] Vide eius res geſtas apud Mombrit. tom. 1. & Petr. in catal. lib. 3. c. 57. quæ eiuſmodi eſſe comperies, vt emendatione vehementer indigeant: quod nuper præſtitiſſe vide-

tur Ioannes Vareſanius,qui adiecit nonnulla miracula eiuſdem ſancti virtute patrata. Interfuiſſe reperitur Geminianus epiſcopus Synodo habitæ Mediolani aduerſus Iouinianũ hęreſiarcham,cui (ſe præſente) ſubſcripſit per Aprũ preſbyterũ, vt apparet ex ſynodica epiſtola tunc ad Syricium Papã directa.extat apud S.Ambr.epiſt.7.lib. 1. edit. Rom.licet ibi, cuius fuerit ciuitatis epiſcopus,nõ exprimatur.Fuit & alius Geminianus epiſcopus,qui vixit tẽporibus S.Leonis Papę,quem vnà cũ Donutiano epiſcopo idẽ Rom.Pont. legatum miſit Conſtantinopolim ad Leonem Imp. qui redeuntes,Gennadij epiſcopi Conſtantinopolitani litteras eidem Pontifici Romano reddiderunt, vt apparet ex eiuſdem Leonis epiſt. 100. ad Gennadium. quarum autem ciuitatum hi fuerint epiſcopi, non inuenimus. Si autem hunc Geminianum,qui vixit ſub Leone Papa,quis putauerit eſſe epiſcopum Mutinenſem, optimè illi conuenirent res geſtę cum Attila.Sed de his prolixior eſſet habenda diſputatio.

i Iulij preſbyteri.] De eodem tabulę eccleſię Mediolanenſis. Eius acta, vtcunque ſint, recitat Mombrit. tom. 2. Nouarienſes eundem ſibi Iulium vendicant; qui etiam hac die de ipſo agunt ac eius ſocio Iuliano, habentq́; de his priuatum officium eccleſiaſticum publicè recitari ſolitum.

k Marcellę viduę.] De clariſſimæ fœminæ ſanctitate & eruditione extat egregia epiſtola S. Hieronymi 16. ad Principiam: in alijs epiſtolis cęteriſq́; eius ſcriptionibus Marcella eſt ſemper in ore, ſemper in calamo: nunquam tamen ſatis laudata. Ipſa etenim prima in Vrbe monaſticam vitam ab Athanaſio Alexandrino epiſcopo ſibi traditam,ingentibus animis calcans faſtum nobilitatis, exercuit. Ipſa itidem prima hæreſes Origenis, vnà cum libro Periarchon à Rufino tranſlato Romam inuectas,ac in animas plurimorum illapſas, in ipſumq́; Apoſtolicum thronum quodammodo irrepere pręſumentes, incredibile fidei zelo & animi conſtantia detexit, atq; damnandas curauit. hęc & alia de ipſa S. Hieronym. cuius etiam auctoritate obijſſe conſtat paulò poſt Vrbem ab Athalarico expugnatam,anno à Chriſto quadringenteſimo decimo.

l Tranſlatio S.Marci.]Quonã tempore eiuſmodi tranſlatio facta ſit,diuerſa à diuerſis ſcripta reperimus.Referimus primo loco illorũ,quos nõ probamus,ſententiã.Sigebertus in chron.anno Domini 471.ſub Simplicio Rom. Pont.factã refert,quam quãlẽ ſententiã à veritate nimium diſcrepare,cùm euidẽs ratio,tũ etiã cæterorũ omniũ auctoritates facilè monſtrant.Id ipſum ferè Petrus in catal. lib.2. c.61.qui rei geſtæ texens hiſtoriã (niſi legatur mẽdosè) ait,eã tranſlationẽ factam,anno Domini 465. ſub Iuſtiniano Duce & Vrſo epiſcopo,quorũ tẽpora poſt multa ſęcula inciderũt. Nactus ſum aliquando codicẽ man.ſcript.in biblioth.Vatic.ſub num.44.plut.1.ibiq́;ſcriptum legi,eam tranſlationem factam eſſe,anno à Chriſto 800.ibidem & de eccleſia ſancti Marci,quam abſolutã ſcribit auctor anno 1071.Sabellicus autem,qui res Venetorum plus cęteris calluiſſe videtur, id contigiſſe ſcribit ſub Iuſtiniano Venetorum Duce, cuius magiſtratus incidit in annum 831. nam anno 809. pater eius Angelus,Particiacus dictus,Dux creatus adminiſtrauit Rempublicam an.22.His conſentire videtur Platina,dum ait, eiuſmodi tranſlationem factam ſub Gregorio quarto Rom. Pont. qui ſedere cœpit anno 828. ſeditq́; annos 16. at cùm prædictum Iuſtinianum duobus tantum annis fuiſſe in magiſtratu dicant,neceſſe eſt affirmare eius Pontificis anno quarto,vel quinto eam tranſlationem eſſe factam. Conſtat autem longè à veritatis ſcopo aberrare omnes, qui eam ante quingenteſimum, vel ſexcenteſimum Chriſti annum referunt;cùm nunquàm,illis temporibus,Alexandrina ciuitas fuerit ſub Saracenorum dominio,quando ea accidiſſe,omnes fatentur.

FEBRVA-

FEBRVARIVS.

Kalendis Februarij. Luna. D xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2

NATALIS ſancti Ignatij [a] epiſcopi & martyris, qui tertius [b] poſt beatum Apoſtolum Petrum Antiochenam rexit eccleſiam, atq. in perſecutione Traiani damnatus ad beſtias [c], Romam vinctus mittitur, vbi præſente Traiano, circumſedente Senatu, immaniſſimis pœnarum ſupplicijs primo affectus, leonibus dehinc obijcitur; quorum dentibus præfocatus, hoſtia Chriſti efficitur. Smyrnæ ſancti Pionij [d] presbyteri & martyris, qui in perſecutione Marci Aurelij Antonini & Lucij Veri, poſt apologias pro fide Chriſtiana conſcriptas, poſt ſqualorem carceris, vbi multos fratrum ad martyrij tolerantiam ſuis exhortationibus roborauit, cruciatibus multis vexatus, clauis confixus, & ardenti rogo ſuperpoſitus, beatum pro Chriſto finem ſortitus eſt: cum quo & alij quindecim paſſi ſunt. Rauennæ ſancti Seueri [e] epiſcopi, qui ob præclara merita ſigno columbæ fuit electus. Trecis ſancti Pauli [f] epiſcopi, cuius vita virtutibus claruit, & mors pretioſa miraculis commendatur. Eodem die ſancti Ephrem [g] Edeſſenæ eccleſiæ diaconi, qui poſt multos labores pro fide Chriſti ſuſceptos, ſub Valente Imperatore ſanctitate & doctrina conſpicuus quieuit in Domino. In Scotia ſanctæ Brigidæ [h] virginis, quæ cum lignum altaris tetigiſſet, in teſtimonium virginitatis ſuæ, ſtatim viride factum eſt.

FEBRVARII. 1.

IGNATII.] De eodem hac die cæteri Latinorum, Græci autem ad 20. menſis Decembris, vt conſtat ex Menologio. Contigit eius martyrium vndecimo anno Traiani Imp. vt ſcribit Euſeb. in chron. & S. Hier. de ſcrip. eccleſ. in Ignatio. quibus erroris arguuntur, qui dicunt paſſum anno tertio Traiani, vt inter alios Zonaras, vel anno nono eiuſdem, vt Michael Syncellus in Dionyſio. Ado Vien. licet dicat eum martyrium obijſſe anno vndecimo Traiani, tamen cùm addit, ſub conſulatu Attici & Marcelli; & ipſe errat; nam prædicti Marcelli conſulatus anno ſeptimo Traiani faſtis adſcribitur, vndecimo autem eius Imperatoris anno Gallus & Bradua adierunt conſulatum. Martyrium ſancti Ignatij deſcripſit ex antiquioribus monumentis Metaphraſtes. porrò Ignatij effigiem ipſæ eius epiſtolæ viuam ac germanam exprimunt, quę omnium ſanctorum patrum, & ſacrorum conciliorum auctoritate probantur. Reperimus inter vetuſta monumenta Vaticanæ bibliothecæ perbreuem ſermonem S. Heronis eiuſdem S. Ignatij diſcipuli ac ſucceſſoris, quo etiam enixius eundem interpellat, vt quem in fide erudierat, protegere ſuis precibus nō deſineret. Intexuimus eum in Annalibus eccleſiaſticis: pro-

lixiores nimis fuiſſemus, ſi hic exſcribere, vel præclara omnia de Ignatio patrum elogia recenſere voluiſſemus. De tranſlatione corporis eius iterum facta, ſuo loco interius. Hic autem de ſucceſſione ipſius modò teſtat ſoluenda ambiguitas, quæ ſequitur.

b Qui tertius poſt beatum Apoſt. Petrum Antiochenam rexit eccleſiam.] Primus etenim Petrus, ſecundus Euódius, tertius Ignatius eſt ſubſtitutus epiſcopus Antiochenus; Id etenim non obſcurè Euſebius in chron. & hiſt. lib. 3. c. 16. & S. Hieron. lib. de ſcrip. eccleſ. in Ignatio, & alij hos ſecuti profitentur: quod ipſe Ignatius abſq; vlla ambiguitate teſtari videtur in epiſt. 12. ad Antiochenos, cùm ait: Mementote Euodij beatiſſimi patris veſtri, qui primus poſt Apoſtolos gubernacula eccleſiæ veſtræ ſortitus eſt. Hæc cùm ita ſe habeant, quid eſt quòd S. Ioannes Chryſoſtomus, eiuſdem eccleſiæ olim presbyter in præclara illa oratione, quam habuit de tranſlatione corporis eius Roma Antiochiam, abſq; vlla hęſitatione aſſeuerat, Ignatium immediatè ſucceſſiſſe Petro? quod & confirmare videtur Felix Rom. Pontifex in epiſtola, quam ſcripſit ad Zenonem Imp. quę recitatur in Quinta ſynodo Conſtantinop. act. 1. vbi ait, S. Ignatium dextera Petri fuiſſe ordinatum epiſcopum eccleſiæ Antiochenę. Inſuper & Theodoretus in Immutabili dialog. 1. hęc ait: De illo enim Ignatio omnino audiſti: qui per magni Petri dexteram Pontificatum ſuſcepit &c. Quid ad hæc dicimus? Non aliud ſanè, niſi quod coniectura nobis perſuademus; vt ſicut olim Clemens Romanus, quamuis ordinatus à Petro, ceſſit tamen Lino, & Cleto; ſic & Ignatius Euodio locum dare voluerit. Nec verò inanis hęc cuiquam eſſe fictio videatur: nam ex libris Conſtitutionum Clementis, quas nō omnino deſpexiſſe viſi ſunt Patres, hæc quæ dicimus, ſatis probari poſſunt: in libro enim ſeptimo cap. 46. duo dicuntur electi eſſe Antiochię epiſcopi, Ignatius à Paulo, & Euodius à Petro. Nec hoc quidem adeò mirandum: nam propter exortum ibi ſchiſma, alterū ijs qui ex Gentibus ad Chriſtum veniſſent, alterum verò ijs qui ex Circunciſione crediđiſſent epiſcopū præfici oportuit, quod optimè ex ijs conijcere licet, quæ S. Paulus ſcribit ad Galatas cap. 2. Compoſito autem ſchiſmate, cùm in vnum lapidem angularem Iudęi ſimul & Gentiles conueniſſent, non vltra duobus, ſed vno tantum epiſcopo opus erat: ſicq; Ignatius ceſſit Euodio, atq; ita in ſerie epiſcoporum Antiochenorum, primo loco Petrus, ſecundo Euodius, tertio verò poneretur Ignatius, quia iterum ſedit poſt Euodium. Puto tamen irrepſiſſe errorem in citatum locum Clementis; dum Euodius à Petro, & Ignatius à Paulo dicantur ſubſtituti epiſcopi, cùm potius ſecundum prędictorum auctoritatem, Petrus Ignatium ordinauerit. Vtcunq; ſit optima ratione Ignatius, & ſecundus, & tertius dici poteſt epiſcopus Antiochenus; ſecundus nimirum, quia ab Apoſtolo ordinatus, eius loco ſedit: tertius quia ea ratione qua diximus, cedens Euodio, poſt ipſum iterum ſedit.

c Damnat ad beſtias.] Quòd Chriſtianos frequenter reperias damnatos ad beſtias, id ea de cauſa contigiſſe putamus, quòd eiuſmodi ſupplicium vilioribus in primis perſonis à legibus irrogabatur, vt l. 3. ff. ad leg. Corn. de ſicar. Cùmq; Chriſtiani apud Gentiles talis eſſent æſtimationis, ut habes pluribus apud Tertullian. in apolog. idcirco frequens erat illa aduerſus eos vulgi cōclamatio: CHRISTIANI AD LEONEM. id ipſe in apologet. vel ſic: CHRISTIANI AD BESTIAS, ita idem in exhortat. ad caſtitat. Nec quis putet aduerſus vulgares perſonas tantummodo ſic à Gentilibus conclamatū, ſed & aduerſus epiſcopos: vnde Cyprianus in epiſt. 55. ad Cornelium Papam hęc de ſe ipſo: Toties ad Leonem petitus in Circo. & paulò poſt item: Clamore popularium ad Leonem denuo poſtulatus in Circo, &c. ſunt de his alia innumera ferè exempla.

d Pionij.] De eodem Beda hac die, ac cæteri Latinorum, Græci autem, vt apparet ex Menologio, agunt vndecima Martij. Smyrnenſis eccleſia tam ipſius, quàm ſociorum præclare certamen conſcripſit, extat eius epiſtola apud Euſebius hiſt. lib. 4. cap. 14. in fin. licet ille Polycarpo in primis intentus, perpauca habeat de Pionio, fuſius dicturus in lib. de martyr. qui non videtur extare. Putarunt tamen aliqui, ea quę per Metaphraſtem ex antiquioribus monumentis ſunt exſcripta, ad xij. diem Martij, quæ & Latinè reddita habet Lipom. tom. 7. & Sur. recitat tom. 1. eadem ex illis Euſebij ſcriptionibus prodiiſſe. Verùm illum eam hiſtoriam aliunde traxiſſe, vel ex eo facilè colligitur, quòd cùm Pionium ſub Marco Aurelio & Lucio Vero paſſum eſſe ex eadem epiſtola Euſebius atteſtetur, Metaphraſtes autem, pręter omnem veritatem, ſub Decio Imperatore, eodemq; vnà cum Grato conſ. eum martyrio coronatum ſcribit. Agens iterum exactius de tempore martyrij Polycarpi & Pionij Euſebius in chronico, eos anno ſeptimo prędictorū Auguſtorū martyrio vita functos affirmat, Lucio Vero quartùm & Quadrato conſſ. numeratur is annus Domini à recentioribus chronographis 168. Pręterea perijſſe viſus eſt iam longè ante Metaphraſtis tempora liber ille Euſebij de martyrio, ſeu de martyribus: nā magna diligētia perquiſitus ab Eulogio epiſcopo Alexādrino, nec in Oriente, nec in Occidēte potuit reperiri, vt conſtat ex Gregorij Papę epiſtola ad prędictum Eulogium in regiſtr. lib. 7. epiſt. 29. Indict. 1. Eadem de Pionio apud Nicephor. hiſt. lib. 3. c. 36. & alios.

e Seueri epiſcopi.] Beda etiam de eo hac die, tabulæq; Rauennates. De Seueri ſucceſſione ambigua nimis & incerta ſcripta reperiuntur. Nam primùm in actis ipſius, quę Sur. recitat tom. 1. habetur, eum vixiſſe eodem tempore, quo Geminianus epiſcopus Mutinenſis. Rurſus autem Hieron. Rub. qui

ſcripſit res eccleſiæ Rauennatis, agens lib. 2. de obitu Seueri, confutat illam hiſtoriam de Seuero & Geminiano, at verò ſcribens de eiuſdem Seueri ordinatione, creatum dicit epiſcopum temporibus Aureliani Imperatoris, cùm Gaius Pontifex Romanæ pręeſſet eccleſiæ: quod quidem nullatenus mihi probatur; nam reperitur Seuerus epiſcopus Rauennas interfuiſſe atq; ſubſcripſiſſe concilio Sardicenſi, habito Rufino & Euſebio conſſ. vt indicant eius ſynodi acta, & Athanaſius in apologia 2. vbi etiam recenſentur nomina epiſcoporum, qui illi ſynodo interfuerunt. Porrò ſi dixerimus Seuerum ordinatum temporibus Aureliani Imp. & Gaij Pontificis, ſediſſeq; vſq; ad Sardicenſe concilium; neceſſe eſſet affirmare eundem vixiſſe in epiſcopatu annos ad minus ſexaginta quatuor: nam Gaius Papa ſub Aureliano creatur, anno Chriſti 283. concilium autem Sardicenſe celebratum eſt anno 347. quiquidem annorum numerus nimium diuturnus videtur, cùm præſertim grauiſſimarum eccleſiæ perſecutionum tempora annis illis includantur. Rurſus autem non ſatis video, quonam pacto idem auctor ſub eiuſdem Aureliani temporibus eundem Seuerum ſcribit ſucceſſiſſe Marcellino, ſi paulò ante concilium Sardicenſe ſedebat Agapitus: id etenim non hic, vel ille abſq; auctore ſcriptus codex, ſed ſynodica acta teſtantur; nã concilio Romano habito anno quarto Conſtantij & Conſtãtis Auguſtorũ ſub Iulio Papa, inter alios epiſcopos Agapitus Rauẽnas legitur interſuiſſe: poſt verò ſeptẽ annos ab eo tempore celebratum eſt concilium Sardicenſe, cui reperitur (vt diximus) interfuiſſe ac ſubſcripſiſſe Seuerus Rauennas epiſcopus, de quo agimus. Ex his itaq; quo tempore Seuerus ſedere cœperit, cuive ſucceſſerit, ſatis compertum habetur. hæcq; licet ſynodicis actis ſatis certa habeantur, aliquid adhuc tamen firmitatis nanciſcuntur ex ea vita Seueri, quam Mombrit. recitat tom. 2. vbi exactè ponitur tempus creationis Seueri, Conſtantio quartùm & Conſtante tertiùm conſſ. quorum conſulatum ponit Caſſiodorus ante Amantium & Albinum conſules, cùm prędicti Auguſti agerẽt in Imperio annum octauum, licet alibi ponatur idem conſulatus Conſtantij & Conſtantis, poſt prædictorum Amantij & Albini conſulatum, qui eſt annus decimus eorumdem Auguſtorum, ante concilium Sardicenſe anno vno, quod vndecimo ipſorùm anno eſt celebratum. Si itaq; adhuc contenderint, Seuerum ſucceſſiſſe Marcellino, dicant neceſſe eſt, alium ab iſto illum fuiſſe Seuerũ, vel poſt Agapitum alium ſediſſe Marcellinum, quod nec ipſi admittunt. de his ſatis. De eodem S. Seuero extat ſermo Petri Damiani. De tranſlatione reliquiarum eius, ac vxoris Vincentię, & filię Innocentię Moguntiam, ſcribit Sigeb. in chron. ann. Domini 824.

f Pauli epiſc.] Agunt etiam de ipſo Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 3. cap. 71. & alij. In tabulis epiſcoporum Trecenſium ponitur hic trigeſimus quartus, habes eas apud Democ. de ſacrific. Miſſæ.

g Ephrem.] De eodem hic Beda & alij, Græci autem 28. Ianuarij, vt apparet ex Menologio. Huius celebris ſanctitas & eruditio non tantum Syris, atq; Meſopotamis, penes quos vixit, fuit conſpicua, ſed fines ſuos egreſſa, longè lateq; diffuſa, tum Græcis, tum Latinis optimè nota atq; perſpecta euaſit, tantęq; eum exiſtimationis eſſe habitum, & ad tantam veniſſe claritudinem ſcribit S. Hieron. vt poſt lectionem ſcripturarum publicè in nonnullis eccleſijs eius ſcripta recitarentur. Huius primordia ſi quis repetat, vnde eum magis admiretur, inueniet: Niſibi enim natus (vt ſcribit Sozom. hiſ. lib. 3. c. 15.) admirabilis illius Iacobi epiſcopi fuit alumnus, eruditionis diſcipulus, & ſanctitatis hęres. Habuit de eo egregium encomium S. Gregorius Nyſſen. quod recitat Lipom. tom. 2. Symeon Metaph. ex antiquis monumentis deſcripſit eius acta. Mentio habetur de ipſo in uita S. Baſilij, quę fertur nomine Amphilochij; itemq; in uita Abrahę eremitę, ſed nullibi mea ſentẽtia fœlicius, quàm in ſuis ipſius ſcriptis, tum doctrinę, tum ſanctitatis elucet eius imago. S. Hieronymus de ipſo agens in lib. de ſcrip. eccleſ. eum ex hac vita deceſſiſſe ſcribit ſub Valente Imper. quando pręclarum illum ſcripſit commentarium, qui dicitur, Teſtamentum Ephrem. habet eum Lipom. tom. 3. & Sur. tom. 1. quo inter alia Vitalianos hæreticos cauendos mouet, iſti à Vitale Antiocheno ſunt dicti, cuius meminit ſanctus Hieron. ſcribens ad Damaſum: porrò Vitaliani Appollinarianis manus dederunt, ultimis eiuſdem Valentis temporibus. Conſtat Ephrem reliquiſſe poſt ſe complures diſcipulos doctrinæ & ſanctitatis alumnos, pręter Paulinum, quem ſcribit Gennad. de uir. illuſt. c. 3. primatus amore lapſum eſſe in hæreſim, reclamante licet ac reſiſtente magiſtro. Eſt uerò de hoc quod gratulemur ętati noſtræ: ſiquidem eruditus uir Gerardus Voſſius Belga, quo cum magna mihi intercedit familiaritas, ſcripta ſancti Ephrem ſumma cum diligentia perquiſita, & ex pręcipuis Italię bibliothecis collecta, Latinitati daturus eſt: reddetq; noſtris temporibus Syrum theologum Latinè loquentem, cui Gręcè dicendi S. Baſilius olim tribuiſſe facultatem traditur.

h Brigidæ uirginis.] De eadem item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habentur quædã eius acta apud Sur. tom. 1. Verùm longè prolixiora legi in uet. cod. man. ſcrip. monaſterij S. Cęcilię trans Tiberim viginti quatuor diſtincta capitibus, ſcripta à quodam nomine Cogitoſo. Incipit: Me cogitis fratres &c. habet de eadem in fine uerſus quoſdam. De tempore obitus eius Marianus Scotus ſcribit in chron. clauſiſſe diem extremum anno tertio Iuſtini ſenioris Imp. eſt is annus à Chriſto, ſecundum recentiores chron. 521. Sigebertus autem in chron. diem obijſſe ſcribit anno Domin. 518.

xxviij E Quarto nonas Febr. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3

PVRIFICATIO [a] beatæ Mariæ virginis, quæ à Græcis Hypapante Domini appellatur. Romæ via Salaria paſſio ſancti Aproniani [b] commentarienſis, qui adhuc gentilis, cum ſanctum Siſinium e carcere educeret, vt Laodicio præfecto præſentaret, vocemq; è cælo factam audiret, Venite benedicti patris mei, percipite regnum, quod vobis paratum eſt a conſtitutione mundi; credens baptizatur, & poſtea in confeſſione Domini finem vitæ capitali ſententia accepit. Item Romæ ſanctorum martyrum Fortunati [c], Feliciani, Firmi, & Candidi. Cęſareæ in Palæſtina ſancti Cornelij [d] centurionis, quem beatus Petrus Apoſtolus baptizauit, & apud præfatam vrbem epiſcopali honore ſublimauit. Aurelianis ſancti Floſculi [e] epiſcopi. Cantuariæ in Anglia natalis ſancti Laurentij [f] epiſcopi, qui poſt ſanctum Auguſtinum eam eccleſiam gubernauit, & Regem ipſum ad fidem conuertit.

FEBRVARII. 2.

a PVRIFICATIO.] De eadem ſolemnitate Beda, ac cęteri Latinorum, Græci etiam hac die, ut conſtat ex Menologio & nouel. conſtit. Emmanuelis Imp. de ferijs. In uetuſtis codicibus inuenimus multifariam appellatam eſſe eius diei celebritatem: nimirum dici feſtum Symeonis & Annæ, Pręſentationis, Occurſus, & quod uſu receptum magis eſt, Purificatio, à Gręcis autem Hypapante, ſeu Hypante ὑπαπάντη uel ὑπάντη. eſt enim ἀπαντᾶν obuiam ire officij gratia, & occurrere, quo uerbo utitur eccleſia, & rem quoq; ipſam ſatis explicat in Inuitatorio nocturni officij, cùm ait: Ecce uenit ad templum ſanctum ſuum dominator Dominus: Gaude & lętare Sion, occurrens Deo tuo. Humilis autem occurſus ad huc magis exprimitur uoce ὑπαπάντη. Sub Iuſtiniano Imp. ſolemnitatem hanc Conſtantinopoli celebrari cœptam eſſe, tam Gręci, quàm Latini teſtantur auctores, Niceph. hiſt. lib. 17. c. 28. Paulus diac. ſeu potius (ut alias diximus) Ioannes diac. in hiſt. miſcel. anno 15. Iuſtiniani Imp. licet Georg. Cedren. in comp. anno 9. Iuſtini Imp. ſub eodem Iuſtino ſeniore Imp. eandem celebritatem inſtitutam fuiſſe dicat. Sigeb. in chron. anno Chriſti 542. occaſionem huius diei celebrandę declarat his uerbis: Conſtantinopoli, mortalitate magna inſurgente, ſtatuta eſt ſolemnitas beatę Marię, quę gręce ὑπαπάντη, ideſt obuiatio dicitur &c. Eſt qui putet nullam Nicephoro tribuendam eſſe fidem de tempore ſolemnitatis huius, ea potiſsimũ ratione perſuaſus, quòd dicat reperiri, tum Gregorij Nazianzeni, tum aliorum patrum homilias in eadem ſolemnitate dictas; affirmans homiliã S. Gregorij Nazianzeni tam celebrem, inſcriptam, Ad ſancta lumina, in huiuſmodi feſto die Occurſus Domini eſſe habitam: at uerò eam die Epiphanię, quo etiam Græci celebrare conſueuerunt Chriſti baptiſmũ, habitam eſſe; ſuperius, dũ egimus de Epiphania Domini, apertè demonſtrauimus. Ego ſanè illud aſſeuerare nõ dubito, nullũ uel Latinorũ vel Gręcorum patrũ, qui ante Iuſtinianũ Imp. uixerunt, ſermonẽ in feſto die Occurſus Domini ſcriptum reliquiſſe: niſi quis accipiat patrum commentarios in ſecundum caput Lucę Euang. quo rei geſtę hiſtoria enarratur, quę uel ab illis explicata eſt in ſuis ipſorum commentarijs, uel certè de ea ad populum uerba fecerunt; vt apud Latinos S. Auguſt. feciſſe uidetur, qui in ſermone quodam habito in die Natalis Domini, multa de Symeone Domino occurrente recenſet: eſt hic

ſermo

ſermo de temp. 13. quem laudabiliter Dei eccleſia huic aptauit ſolemnitati: eiuſmodi generis ferè ſunt homiliç patrum, quas Surius deſcripſit to. 1. ſed aliud prorſus eſt Chriſti Domini facta laudibus prędicare, aliud eorum cauſa feſtos dies indicere & celebrare. Conſtat autem Gelaſium Romanum Pontificem, qui annis triginta ante Iuſtiniani tempora Romanç eccleſiç prçfuit, huius diei celebrandæ in Occidentali eccleſia aperuiſſe uiam; dum Lupercalia, menſe Februario agi ſolita (ut ſcribit Varro lib. 5. de ling. Lat.) Romç ad ea tempora permanentia legibus eccleſiaſticis abrogauit. Extat eiuſdẽ Pontificis de ea re eruditiſſimus commentarius aduerſus Andromachum ſenatorem ac cæteros Romanorum ſtudioſos Lupercalium. habemus illum manuſcriptum in noſtra bibliotheca, quem & exſcripſimus integrum in Annalibus eccleſ. eſt eius exordium: Sedent quidam in domibus ſuis neſcientes neque quç loquantur &c. Iure itaq; opinamur, abrogatis Lupercalibus, Romç (ſicut in multis accidit) eiuſmodi fuiſſe ſolemnitatem introductam, quam paulò poſt, Iuſtiniani temporibus (ut uidimus) Oriẽtalis eccleſia ea occaſione recepit. Miſſa ea die dici ſolita, in ſacramẽtario S. Gregorij, quod man. ſcrip. legimus in Vaticano, inſcribitur: AD COLLECTAM. eo quòd eleemoſynç publicè colligerentur, quas indici conſueuiſſe ab ipſo Rom. Pont. indicant ſermones quinq; S. Leonis Papç de collectis habiti, in quorum tertio, alludens idem Pontifex ad prędictas Gentilium ſuperſtitiones ea die magis magiſq; exerceri ſolitas, ait: Quoties cęcitas paganorum in ſuperſtitionibus ſuis eſt intentior, tunc pręcipuè populus Dei orationibus & operibus pietatis inſtaret, &c. Addidit huic ſolẽnitati Sergius Papa (ut habet Ordo Rom.) Litanias ſic inſtitutas, ut exeunte clero cum populo ab eccleſia S. Hadriani, procederet cum cereis ad talem uſum benedictis ad baſilicam S. Mariç Maioris. Nec quis putet eundem etiam cereorum uſum ab eodem Sergio eſſe inſtitutum: nam S. Eligius epiſcopus Noviomenſis, qui ante Sergij tempora uixit, obijtq; (ut ſcribit Sigeb. in chron.) anno Domini 665. in ſermone, quem in ea ſolemnitate habuit, pluribus diſſerit de eo myſterio cereorum. Porrò ante Chriſti aduentũ cereorum in ſingulos diſtributio à Gentilibus fieri conſueuit in Saturnalibus, quç agebãtur menſe Decẽbris, vt tradit Macrob. lib. 1. Satur. Putamus (ſicut & de multis alijs cõtigit) uſum illum ſuperſtitionis Gẽtilium ſacris ritibus expiatum, ac ſacroſanctum redditum, in Dei eccleſiam eſſe laudabiliter introductum. Scripſit de eadem celebritate ſermonem Authbertus abb. Caſinenſis, alium item S. Bruno epiſcopus Signiç, vt teſtatur Petrus diac. lib. de uir. illuſtr. mon. Caſin. c. 13. & 34. extant pręterea de eadem re tres ſermones S. Bernardi, totidemq; Abſalonis abb. & ſex Guerrici abb. Agunt de eiuſdẽ ſolemnitatis myſterio Albin. de diuin. offic. Amal. lib. 3. c. 43. Microlog. c. 48. Rupert. abb. de diuin. offic. lib. 3. c. 25. & alij omnes, qui de eiuſmodi ſacris eccleſiç functionibus libros ſcripſerunt, concilium Moguntinum, quod celebratum eſt ſub Carolo Magno, eiuſdẽ ſolemnitatis meminit cap. 36. itemq; capitul. regum Franc. lib. 1. c. 164. lib. 2. c. 35. & lib. 6. c. 186.

b Aproniani.] De eodem hic Beda, Vſuardus, Ado & alij. Habentur eius res geſtæ adnexæ actis S. Marcelli Papç, quç recitat Sur. tom. 1. Commentarienſis hic fuiſſe dicitur. Erat Commentarienſis carcerum cuſtos, qui in commentariolo coniectos in carcerem ſcribere ſolitus erat, de quo ordine tam militiæ palatinæ, quàm caſtrenſis vide quæ inferius notata habentur die 27. Martij.

c Fortunati & Felicis.] Agit de his etiam Vſuardus, aſſentiunturq; vet. man. ſcrip.

d Cornelij centur.] De eodem Beda ac cæteri Latinorum hac die, Gręci autem in Menologio ad 13. Septembris. De functione autem epiſcopatus eccleſiæ Cæſarienſis de quo hic agitur, mentio habetur etiam apud Clement. conſtit. lib. 7. c. 46. licet Metaph. ſerm. in natali Apoſtolorum 29. Iunij dicat Cornelium factum eſſe epiſcopum Ilij, ſed id nullius auctoritate probatur. Acta Cornelij ex vetuſtioribus monumentis deſcripſit Metaphraſtes ad 13. Septemb. Quòd ſpectat ad ſedẽ Cæſarienſem, ea occaſione, quòd ex cõuerſione Cornelij (Deo monente) illic primùm apertum eſt oſtiũ fidei Gentibus, meruit ſingulari prærogatiua exaltari; vt non Hieroſolymitana, ſed ipſa fieret metropolis Palæſtinç: quod non tantum conſtat ex concilij Nicęni can. 7. ſed etiam auctoritate S. Hieron. epiſt. 61. ad Pammach. & ex actis Porphyrij Ganzenſis epiſcopi, quæ recitat ex Marco diac. Metaph. die 26. Februarij. Iuuenalem Hieroſolymitanæ ſedis epiſcopum hæc iura mutare conatum S. Leo Papa repreſſit epiſt. 62. Non omittimus, quòd adhuc ętate ſancti Hieronymi, Cęſareæ domus Cornelij centurionis in eccleſiam iam mutata, ſuperſtes erat; quam pietatis ergò S. Paula Roma veniens Hieroſolymam, in itinere inuiſit, vt idem ſcribit Hieron. epiſt. 27.

e Floſculi epiſcopi.] De quo etiam hac die Vſuardus, Ado, & alij, Petrus in catal. lib. 11. c. 47. In tabulis epiſcoporum Aurelianenſis eccleſiç, quas deſcripſit Democ. de ſacr. Miſſæ hic ponitur decimus tertius eius ciuitatis epiſcopus, Proſperi ſucceſſor, ad quem extat epiſtola Sidonij Appollinaris 15. lib. 9.

f Laurentij epiſcopi.] Huius egregia facta proſecutus eſt Beda in hiſtoria de geſt. Angl. lib. 2. c. 4. 6. & 7. vbi, hac illum die ex vita migraſſe, teſtatur. Narratur autẽ in catal. ſcriptorum Britanniæ, ſcriptã fuiſſe vitam eius à Gorhzelino monacho S. Bertini. Agit de eodem Trith. de vir. illuſtr. ord. S. Benedic. lib. 4. c. 49. claruit circa an. Domini 620.

xxvij. F **Tertio nonas Febr. Luna.**

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4

SEBASTÆ in Armenia paſſio ſancti Blaſij [a] epiſcopi & martyris, qui multorum patrator miraculorum, ſub Agricolao præſide poſt diutinam cæſionem, atque in ligno ſuſpenſionem, vbi ferreis pectinibus carnes eius diruptę ſunt; poſt teterrimum carcerem, & in lacum demerſionem, vnde ſaluus exiuit, iubente eodem iudice vna cum duobus pueris capite truncatur. Ante eum vero ſeptem mulieres, quæ guttas ſanguinis eius defluentes, dum torqueretur, colligebant, deprehenſæ quòd eſſent Chriſtianæ, poſt dira tormenta gladio percuſſæ ſunt. In Africa ſancti Celerini [b] diaconi, qui decem & nouem dies cuſtodia carceris ſeptus, in neruo [c] & ferro, varijsque pœnis glorioſus fuit Chriſti confeſſor: & dum inexpugnabili firmitate certaminis ſui aduerſarium vicit, vincendi cæteris viam fecit. Item ſanctorum martyrum Laurentini [d] eius patrui, Ignatij auunculi, & Celerinæ [e] auiæ, qui antea martyrio coronati fuerant: de quorum omnium glorioſis laudibus extat beati Cypriani epiſtola. Ibidem ſanctorum martyrum Felicis [f], Symphronij, Hippolyti, & ſociorum. In oppido Vapingo ſanctorum Tigidis & Remedij epiſcoporum. Lugduni ſanctorum Lupicini [h] & Felicis itidem epiſcoporum. Eodem die ſancti Anſcharij [i] Bremenſis epiſcopi, qui Sueuos & Danos ad fidem Chriſti conuertit.

FEBRVARII 3.

a BLASII epiſc.] Agunt de eodem hac die Beda & alij, Gręci autem vndecima huius menſis. Huius martyrij ac ſociorum eius acta Metaphraſtes paraphraſticè proſecutus eſt: quæ etiam deſcripſit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. Habemus eorumdem Latina exēplaria peruetuſta, quæ in quibuſdam eccleſijs legi conſueuerunt, quibus ipſorum res geſtæ fuſius explicantur; tempusq́; perſecutionis deſcribitur, videlicet ſub Diocletiano Imp. quodquidem in Metaphraſte deſideratur, Mombrit. præterea recitat eorundē acta tom. 1. & alij plerique. Mentio habetur de eodem S. Blaſio epiſcopo in actis ſanctorum martyrum Euſtratij, Auxentij, & ſociorum in fine. habes ea ex Metaphraſte apud Sur. tom. 6.

b Celerini.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum hac die. Pluribus de ipſo Cyprianus epiſt. 16. 23. & 34. Cenſetur hic idem Celerinus cum eo, de quo ſcribit Cornelius Papa ad Fabium Antiochenum epiſcopum. extat epiſtola apud Euſebium hiſt. lib. 6. c. 35. vbi eum præclaro hoc ornat elogio: Celerinus vir, qui Dei clementia adiutus, omnia tormētorum genera maxima tolerantia pertulerat, & corporis imbecillitate vi ac robore fidei confirmata, ſtrenuè ac viriliter de aduerſario victoriam reportauerat &c. erat hic enim optimè notus Cornelio Papę: nam ei Cyprianus ad ipſum dabat Ro-

T mam

mam litteras, vt conſtat ex libro de Rom. Pontific. in Cornelio, & ex Cyprian. epiſt. 16. Fungebatur etenim Celerinus apud Cyprianum munere tabellarij, vel potius dicam legati. Moris enim erat, cùm epiſcopus ad epiſcopum ſcriberet, non cuilibet ignoto homini litteras credere, ſed tantùm alicui eccleſiæ miniſtro cuius fides & probitas eſſet in omnibus explorata. Huius quidem rei cùm innumera exempla ſuppetant, ſatis ſit allegare teſtimonium eiuſdem Cypriani in epiſtola 24. cum ait: Vrgente cauſa, Clero in Vrbe conſiſtenti litteras me miſiſſe ſciatis: & quoniam oportuit me per clericos ſcribere (ſcio autem aliquos noſtros plurimos abſentes eſſe, paucos verò, qui illic ſunt, vix ad miniſteriū quotidiani operis ſufficere) neceſſe fuit nouos aliquos conſtituere, qui mitterentur. Feciſſe me autem ſciatis lectorem Saturum, & hypodiaconum Optatum confeſſorem &c. Extat egregia huius Celerini epiſtola ad Lucianum apud Cyprian. 21. edit. Pamel. rurſus alia Luciani ad ipſum ſcripta 22.

c In neruo.] Eſt neruus ferreum vinculum, quo pedes impedirentur. quo etiam & ceruices implicarentur, vt Feſtus eſt auctor: ſunt de his apud Plautum nonnulla exempla. item & Iſidorus lib. 9. origin. Neruus eſt (inquit) vinculum ferreum, quo pedes vel ceruices impediuntur. eſt de neruo apud Gellium lib. 11. cap. vlt. feſtiua Catonis ſententia, qua dicere ſolebat: Priuatorum fures in neruo & compedibus ætatem agunt: publici in auro & purpura viſuntur.

d Laurentini & ſociorū.] De his etiam Beda ac cæteri. Horum meminit S. Cyprianus epiſtola 34. aitque, ſe horum annuam agere commemorationem, ſicut & cæterorum martyrum. ſunt hæc eius verba: Sacrificia pro eis ſemper (vt meminiſtis) offerimus, quoties martyrum paſſiones & dies anniuerſaria commemoratione celebramus.

e Celerinæ auię.] Erat in Africa illuſtris memoria S. Celerinę, de cuius baſilica habetur mentio in titulo ſermonis 236. S. Auguſt. de temp.

f Felicis & ſoc.] Reſtituti ſunt hi omnes ex vetuſtiſſimo cod. man. ſcrip. monaſterij ſancti Cyriaci in Thermis.

g Tigidis & Remedij epiſcoporum.] Agit de his Vſuardus etiam, aſtipulantur vet. man. ſcrip.

h Lupicini & Felicis epiſcoporum.] Beda de Lupicino tantùm, de quo etiam Vuandelbertus. Ponitur hic Lugdunenſis eccleſiæ epiſcopus 24. vel 28. ſecundum diuerſas tabulas, quas deſcripſit Democh. Felix autem cùm in illis non inueniatur, alterius ciuitatis epiſcopus exiſtimatur.

i Anſcharij epiſcopi.] Scripſit eius inſignia facta Rempertus eius diſcipulus, ac in eandem ſedem epiſcopus ſucceſſor. Plura etiā de eo habentur in vita eiuſdem Remperti, quam habet Sur. tom. 1. die 4. Februar. itē Albert. Chrant. in hiſt. eccleſ. Saxon. lib. 20. & in Sax. lib. 2. c. 25. & 29. & Trithe. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 4. c. 84. Ordinatus hic fuit epiſcopus Bremenſis anno à Chriſto Domino 835. temporibus Gregorij quarti Rom. Pont. qui ad eundem miſit pallium; & (vt Trithemius ait) à Sergio Papa ſecundo in Archiepiſcopum ſublimatus eſt Bremenſis eccleſiæ, cùm antea Hamburgenſis fuiſſet conſecratus epiſcopus.

4 Pridie nonas Febr. Luna. C xxvj. 25.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5			

ROMÆ ſancti Eutychij [a] martyris, qui illuſtre martyrium conſummauit, ſepultuſque eſt in cœmeterio Calliſti: cuius ſepulchrum ſanctus Damaſus Papa verſibus exornauit. Foroſempronij ſanctorum martyrum Aquilini [b], Gemini, Gelaſij, Magni, & Donati. Thmuis in Ægypti paſſio beati Philææ [c] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, & Philoromi tribuni militum, qui in perſecutione Diocletiani cum à cognatis & amicis ſuaderi nō poſſent vt ſibi parcerent, ambo datis ceruicibus palmas à Domino meruerunt: cum quibus etiam innumera multitudo fidelium ex eadem vrbe, paſtoris ſui ſequens exemplum, martyrio coronata eſt.

Eodem

Eodem die ſancti Remberti[d] Bremenſis epiſcopi. Trecis ſancti Auentini[e] confeſſoris. Peluſij in Ægypto ſancti Iſidori[f] monachi, meritis & doctrina conſpicui. Eodem die ſancti Gilberti[g] confeſſoris.

FEBRVARII. 4.

a EVTYCHII.] Reſtitutus eſt ex antiquis monumentis. Huius cùm acta exciderint, libuit ſaltem eius epitaphium, cuius hîc habetur mentio, à Damaſo Papa ſcriptum, recitare, quo martyrij eius cognitio habeatur. extat inciſum in tabula marmorea in eccleſia ſancti Sebaſtiani ad cœmeterium Calliſti, via Appia. eſt huiuſmodi.

Eutychius martyr crudelia iuſſa tyranni,
Carnificumq; vias pariter tunc mille nocendi
Vincere quòd potuit, monſtrantis gloria Chriſti;
Carceris inluuiem ſequitur noua pœna per artus,
Teſtarum fragmenta parant, ne ſomnus adiret.
Bis ſeni tranſiere dies, alimenta negantur,
Mittitur in barathrum ſanctus, lauat omnia ſanguis
Vulnera quæ intulerat mortis metuenda poteſtas.
Nocte ſoporifera turbant inſomnia mentem.
Oſtendit latebra inſontis quæ membra teneret.
Quæritur, inuentus colitur, fouet, omnia præſtat.
Expreſſit Damaſus, meritum venerare ſepulchrum.

Corpus ſancti Eutychij è dicto cœmeterio Calliſti tranſlatum eſt ad baſilicam ſancti Laurentij, in Damaſo dictam, ad Theatrum Pompeij.

b Aquilini & ſoc.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, & vet. man. ſcrip. ex quibus in veriorem lectionem textus eſt reſtitutus, qui dicebat: Romæ in Foro Sempronij &c. Nam ex Foris Romę poſitis, quæ decem & nonem numerantur, nullum ex illis Sempronij dicebatur. Cùm itaque in vetuſtioribus codicibus abſque Romæ nomine ſic tantùm legeretur: In Foro Sempronij; cumq; & Beda etiam ita legeret: in hunc modum eſt germana lectio reſtituta. Optimè nota eſt ciuitas in vmbria Foroſempronium dicta, cuius & meminit Plin. lib. 3. c. 14. & alij. Agit de ijſdem martyribus Vuandelbertus in ephemeridis, & Petrus in catal. lib. 3. cap. 82.

c Philææ & Philor.] Beda item hac die, ac cęteri omnes. Porrò martyrij acta Philææ & Philoromi ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 10. & 11. Paſſi ſunt hi anno primo perſecutionis Diocletiani Imp. vt idem auctor teſtatur lib. 8. c. 12. in fin. De ijſdem alij complures agunt, quos omittimus referre, cùm omnes eadem ex eodem auctore deſcripſerint.

d Remberti epiſcopi.] Huius res geſtas ex antiquis eius eccleſię monumentis edidit Sur. tom. 1. hac die. S. Bauo abb. Corbeienſis ſcripſit ſancti viri inſigne miraculum, quod inuenies apud Albert. Cranth. qui plura habet de Remberto in hiſt. eccleſ. Saxon. lib. 2. c. 2. 10. & 11. Succeſſit hic ſancto Anſchario, de quo pridie huius diei. Claruit ſub Ludouico Pio Imp. & eius filijs. Accepit hic pallium à Nicolao primo Romano Pont. exceſſit ex hac vita anno Domini 888. vt idem auctor teſtatur.

e Auentini.] Irrepſerat huic nomen epiſcopi, ſicut etiam apud Vſuardum in prima editione Molani; qui in ſecunda id emendauit, auctoritate (vt apparet) Gregorij Turonenſis, qui in lib. de gloria confeſſ. c. 68. non dicit ipſum fuiſſe Trecenſem epiſcopum, ſed miniſtrum ſancti Lupi Trecenſis epiſcopi. cui veritati aſtipulantur etiam tabulæ epiſcoporum eius Eccleſiæ, quas Democ. edidit lib. de ſacrif. Miſſ. In quibus ſanè nullus eius nominis legitur Trecenſis epiſcopus.

f Iſidori.] Græci etiam de eodem hac die in Menologio. Scribit de Iſidoro Peluſiota Euagrius ſcholaſt. lib. 1. c. 15. Suidas, Photius in bibl. & Niceph. hiſt. lib. 14. c. 28. 30. & 53. Fuit hic S. Ioannis Chryſoſtomi diſcipulus, & celebris inter eccleſiaſticos ſcriptores Græcos. Huius mille centum & quadraginta octo epiſtolas ſe vidiſſe Venetijs in bibliotheca S. Marci, teſtatur Xyſtus Senenſis: quas iam eſſe ſub prælo audiuimus, eaſq; auidius expectamus: perpaucæ enim epiſtolę ipſius ad Cyrillum Alexandrinum epiſcopum ſcriptę, quæ iam editę reperiuntur, mirum in modum deſiderium auxerunt habendi cæteras. Claruit temporibus Theodoſij iunioris, multa nobilia relinquens poſteris & ſanctitatis & ſcriptorum monumenta. Huius Iſidori eſt aurea illa ſententia prędicata in concilio 2. Nicæno, act. 1. qua dicitur: Templi nulla ratio, quod non ornatur imagine; eandem etiam S. Ioannes Damaſcenus exſcripſit lib. 3. de imaginibus.

g Gilberti, alias Giliberti.] Fuit is fundator nobilis monaſterij Gemblacenſis. Vuicbertum hunc vocat Sigeb. quem è vita migraſſe ait, anno Domini 962. de eodem Petrus in catal. lib. 3. c. 83.

Nonis Febr. Luna. A xxiiij. xxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6			

CATANÆ in Sicilia natalis ſanctæ Agathæ [a] virginis & martyris, quę temporibus Decij Imperatoris ſub Quintiano iudice poſt alapas & carcerem, poſt equuleum & torſiones, poſt mamillarum abſciſſionem, poſt volutationem in teſtulis & carbonibus, tandem in carcere Deum precando conſummata eſt. In Ponto commemoratio plurimorum [b] ſanctorum Martyrum, quorum alij in perſecutione Maximiani plumbo liquenti perfuſi, alij acutis arundinibus in vnguibus cruciati, ac multis horrendis tormentis vexati, iiſdemque ſæpius iteratis, palmas à Domino, & coronas illuſtri paſſione meruerunt. Alexandriæ ſancti Iſidori [c] martyris, qui in perſecutione Decij à Numeriano exercitus duce pro fide Chriſti capite cæſus eſt. Viennæ beati Auiti [d] epiſcopi & confeſſoris, cuius fide, induſtria, atque admirabili doctrina ab infeſtatione Arianæ hæreſis Galliæ defenſæ ſunt. Brixinone ſanctorum epiſcoporum † Genuini [e] & Albini, quorũ vita miraculis extitit glorioſa. † Ingenuini.

FEBRVARII. 5.

a AGATÆ.] Beda ac cæteri Latinorum, nec nõ & Gręci in Menologio de eadem agunt hac die. Eius præclara acta tã Latinis, quàm Græcis fuere notiſſima; ea etenim Græcis edidit Metaphraſtes, quę latina reddita habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. Ipſa autem Latina exẽplaria reperiuntur in vetuſtis codicibus, qui vſui erant eccleſijs, quos & Paſſionaria, ſeu Sanctoralia vulgò appellabant. habemus in noſtra bibliotheca in vno eorum eiuſdem Agathæ acta cum die & conſſ. annotata. paſſa nimirum fertur hac die, Decio tertiùm conſule. numerantur à recentioribus chronographis hic annus à Chriſto 252. cùm Cornelius Papa Romanæ eccleſiæ præeſſet: ex quibus ſanè Beda & alij emendandi ſunt, qui eam dicunt paſſam temporibus Diocletiani Imp. Scripſit prætetea de eius die natali ſacrum hymnum ſanctus Damaſus Papa. incipit: Martyris ecce dies etc. habetur in collectaneis poetarum Chriſtianorum. duo inſuper hymni ſcripti leguntur in breuiario Toletano S. Iſidori, quibus canuntur eius triumphi: meminit eiuſdem Venant. Fortun. in carm. de gaudijs vit. ætern. & liber 8. in carm. de virginitate; itemq; Aldelmus in lib. de laude virginit. In Vrbe natalis eius ſolemniter agi conſueuit: nam in ſacramentario ſancti Gregorij ſpecialis eius diei præfatio legitur. Erat in Vrbe, & hactenus permanet celebris memoria ſanctæ Agathę in Suburra dicta, cuius meminit S. Gregorius in regiſtro lib. 3. epiſt. 19. quam olim ab Arianis vindicatam idem S. Gregorius catholico cultui mancipauit, vt ipſe ſcribit lib. 3. dialog. c. 30. Hadrianus Papa in epiſtola ad Carolum Magnum Imp. de imagin. affirmat, eandem fuiſſe à ſancto Gregorio picturis ſacris ornatam, diuerſis (vt ait) hiſtorijs tam in muſiuo, quàm in coloribus. Porrò illis temporibus, quibus Gothorum illuſtres viri ciuitate Romana donati, ibidem conſolatus, & præfecturas geſſerunt: ea eccleſia peculiari vſui Gothorum ceſſit, quorum Ricimer conſularis vir potentiſſimus, gener Anthemij Auguſt. illum locum marmorum cruſtis, & nobilibus picturis muſiuo opere intextis, quibus ſacroſanctę Saluatoris & duodecim Apoſtolorum imagines exprimuntur, magnificentiſſimè ornauit. declarat id enim vetus inſcriptio, quæ ibidem in abſide his verbis legitur: FL. RICIMER V. I. MAGISTER VTRIVSQVE MILITIÆ

TIÆ PATRICIVS ET EXCONS. ORD. PRO VOTO SVO ADORNAVIT. Poſt hæc autem cùm reges Gothi, ijdemque Ariani Romę regnarent, illorum ſacerdotes eandem ſibi, vt propriam, quaſi hæreditario iure vindicarunt, tenueruntq; donec Roma & Italia pulſi ſunt.

b Plurimorum ſanctorum martyrum.] Horum certamina egregia ſummatim complexus eſt Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 24. narrans paucis illorum ſæuiſſimos cruciatus; paſſoſq; refert, anno nono perſecutionis Diocle. & Maxim. Impp.

c Iſidori mart.] Agunt de eo hac item die Græci in Menologio, paſſus traditur ſub Decio Imp. extant eius acta apud Metaphraſtem, quæ & deſcripſit Lipom.. tom. 5. & Sur. tom. 1. hac die.

d Auiti epiſc.] De eo etiam Beda, ac cæteri hac die. hic Alcimus Auitus dictus eſt: pluribus agit de ipſo Ado eiuſdem Viennenſis ſedis epiſc. in chron. an. 492. Iſidorus de vir. illuſt. c. 23. Grego. Turonen. de geſtis Franc. lib. 2. c. 34. & alij. Interfuit Auitus, ſubſcripſitq; concilio Epaunenſi, citatur in conc. Turonen. ſecundo can. 21. & 22. meminit eiuſdem Sidon. lib. 8. epiſt. 11. ad Lupum. nec non Ennodius in vita ſancti Epiphanij epiſcopi Ticinenſi fuſius ſcripta. Extat eius ſepulchri epitaphium carmine ſcriptum, vbi in fine hæc leguntur ſoluta oratione: Claruit ſub Zenone & Anaſtaſio Impp. ſepultus in monaſterio ſanctorum Petri & Pauli apud ſenatoriam Viennenſium vrbem. Extant eiuſdem egregij auctoris quinque libri carminum, quibus ſacram Geneſim verſu heroico cecinit, liber inſuper de laude caſtitatis ad Fuſcinam ſororem; nec non etiam homilia de inſtitutione Rogationum. Habemus inſuper nobile monumentum ſanctiſſimi viri, epiſtolam man. ſcrip. ad Hormiſdam Papam, datam tertio kalend. Februarij, conſule Agapito. eſt eius exordium: Dum religionis ſtatui &c. itemq; eiuſdem Hormiſdæ ad eundem redditam epiſtolam ſub eodem conſulatu xv. kalend. Mart. incipit: Qui de his, quæ ad diſciplinam catholicam pertinent &c. intexuimus eas integras in Annalib. eccleſ. Eiuſdem nominis Auitus epiſcopus Aruernorum doctrina pariter & pietate inſignis claruit circa an. Domini 580. ſub Chilperico rege Franc. qui vt ſcribit Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 5. c. 11. omnes Iudæos Aruernis conſiſtentes ſupra quingentos conuertit ad fidem Chriſti, ad hunc extant duo epigrammata Venantij Fortunati lib. 3. quibus auctor immenſas eius laudes celebrat. ſæpius de eo Grego. Turonen. tam libro de gloria martyrum, quàm de glor. confeſ. meminit de eo cùm de Aruernenſi eccleſia habet ſermonem, quod frequenter accidit.

e Genuini, & Albini epiſcoporum.] Aliqui codices pro Genuino legunt Ingenuinū, cuius meminit Paul. diac. de geſtis Longob. lib. 3. c. 12. ſcripſit eius vitam Barthol. Tridentinus. de Genuino & Albino ſimul Petrus in catal. lib. 3. c. 85. fuit prior epiſcopus Sabionenſis, qui cùm temporibus Longobardorum in exilium pulſus eſſet, ibi mortuus eſt; corpus autem eius Brixiam tranſlatum eſſe, aſſociatumq; ſancto Albino epiſcopo Brixiano, vt idem auctor teſtatur.

xiij. B Octauo idus Febr. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7

CÆSAREÆ in Cappadocia natalis ſanctę Dorotheæ[a] virginis & martyris, quę ſub Sapricio illius prouinciæ Præſide primum equulei extenſione vexata, dehinc palmis diutiſſime cæſa, ad vltimum capitali ſententia punita eſt: in cuius confeſſione Theophilus quidem ſcholaſticus ad Chriſti fidem conuerſus, & mox equuleo acerrime tortus, nouiſſime gladio cæſus eſt. Eodem die ſanctorum martyrum Saturnini[b], Theophili, & Reuocatæ. Emeſſæ in Phœnicia ſancti Siluani[c] epiſcopi; qui cum eidem eccleſię annis quadraginta præfuiſſet, ſub Maximino Imperatore vna cum duobus alijs obiectus feris, membratimq. diſcerptus, martyrij palmam accepit. Aruernis in Gallia ſancti Antho-

liani

liani [e] martyris. Eodem die ſanctorum epiſcoporum Vedaſti [f] & Amandi [g] quorum vita & mors plurimis miraculis extitit glorioſa: e quibus prior Atrebatenſium, alter vero Traiectenſium rexit eccleſiam. Bononiæ ſancti Guarini [h] epiſcopi Cardinalis Prænestini, vitę ſanctitate conſpicui.

FEBRVARII 6.

a DOROTHEÆ.] De ipſa etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij, Beda addit Chriſtianam, ſeu Chriſtetam & Calliſtam martyres, quas cùm excidiſſent à fide, Dorotheæ monitis, audacioribus animis iterato certamine, igne fortiores inuentas corona martyrij decorauit. Porrò Dorotheæ res geſtas & ſociarum ſacer hymnus celebrat, qui extat in breuiario Toletano: deſcribit etiam eius acta Aldelmus lib. de laude virginit. Thomas de Chempis de eadem martyre ſermonem habuit, Mombr. inſuper tom. 1. recitat eius res geſtas item Sur. tom. 1. Aliam ab iſta Dorotheam fuiſſe conſtat eam, cuius Rufinus meminit lib. 8. ſuæ paraphraſis ad Euſeb. cap. 17. licèt Euſebius ſcribens eius hiſtoriam lib. 8. c. 27. nomen non exprimat.

b Scholaſtici.] Qui dicti ſunt Scholaſtici, habes ex Tacit. lib. de orat. & alijs. Eo nomine nuncupati ſunt rhetores, & declamatores litium fictarum, qui deinde tranſeūt ad tractandas veras: in eadem ſententia Plin. lib. 4. epiſt. 3. ad Nepotem; vbi ait eoſdem à fictis litibus tranſire ad cauſas centumuirales, quas in baſilicis orabant, ſpectante populo: de ijſdem eod. lib. epiſt. 14. ad Maximum, & epiſt. 18. ad Mauricum. ante ipſum Seneca in lib. declamat. & libr. controuerſ. Talis erat ſanctus Hieronymus, dum adhuc iunior Romę eſſet; vt ipſe teſtatur his verbis: Aliquoties cùm adoleſcentulus Romę controuerſias declamarem, & ad vera certamina fictis in litibus exercerer, currebam ad tribunalia iudicum &c. hęc ipſe in comment. in epiſt. ad Galat. c. 2. Scholaſtici etiam ipſi Aduocati dicti reperiūtur, ſic in concil. Sardic. c. 13. & l. 2. C. de lucris aduoc. lib. 12. & l. 1. de cōcuſſion. aduocat. Cod. Theod. & Synes. epiſt. 1. & 2. ad Domitianum Scholaſt. Dicere ſcholaſticè, idem eſt quòd rem aliquā rhetoricè pertractare, ſic Gennad. de vir. illuſtr. in Saluiano. & Greg. in regiſt. lib. 7. epiſt. 63. Verum hodie ſcholaſticè dicere idem eſt, quod rem per controuerſiam diſputare, vnde & Theologi ſcholaſtici illi ſunt dicti, qui res diuinas logicè diſputando perquirunt, idq; non impropriè: nam ſcholas pro controuerſijs, ſeu diſputationibus Cicer. lib. primo Tuſcul. vſurpaſſe videtur, cùm ait: Dierum quinq; ſcholas (vt Græci appellant) in totidem libros contuli. Scholares autem etſi à ſcholis dicti ſint, non tamen ijdem quòd Scholaſtici: dicebantur enim ſcholæ cuiuſque ordinis claſſes: erant ſcholę militiæ caſtrenſis, & militiæ palatinæ, quarum eſt frequens mentio in Cod. Theod. & (vt mittamus dicere de ſcholis ludi litterarij) erant & ſcholę eccleſiaſticæ diuerſi ordinis, vt ſchola cantorum, cuius frequens eſt mentio apud veteres, qui agunt de diuinis officijs, ſchola notariorum, ſchola ſubdiaconorum, quarum meminit S. Greg. in regiſt. lib. 7. epiſt. 17. & aliæ diuerſorum ordinum, à quibus & ſcholares dicti, non ſcholaſtici: ſicq; intelligas locum illum in actis martyrij S. Cypriani in fine, cùm hæc habet: Inde cum cereis & ſcholaribus in Area cuiuſdam Candidi procuratoris cum magno triumpho ſepultum eſt &c. ſcholares enim appellat auctor diuerſarum claſſium clericos.

c Saturnini & ſoc.] De his etiam vet. man. ſcrip. atq; recentiores.

d Siluani epiſcopi.] Græci etiam de eodem Siluano agunt hac die in Menologio. Eius res geſtas habet Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 25. & lib. 9. c. 5. & Niceph. lib. 9. c. 16. & 27. ex quibus cæteri.

e Antholiani.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij. De eius corporis inuentione Gregor. Turonen. de glor. mart. c. 65. & hiſt. Franc. lib. 1. c. 33. Acta tam ipſius, quàm aliorum martyrum Aruernenſium ſcripta eſſe à ſancto Proiecto epiſcopo Aruernenſi, Molanus teſtatur: ea nondum vidi.

f Vedaſti.] Beda item ac cęteri. Huius egregia facinora ſcripſit Albinus Flaccus, quæ deſcripta habentur apud Sur. tom. 1. miracula ipſius feruntur ſcripta ab Aimone. Fuit hic ordinatus epiſcopus à S. Remigio Rhemenſi epiſcopo, anno Domini 542. ſedit vſque ad annum 570. quo ex hac vita migrauit, vt ſcribit Sigeber. in chron. Celebris eſt memoria monaſterij S. Vedaſti Atrebatenſis multorū ſcriptorum monumentis conſignata.

g Amandi.] De eo etiam ijdem qui ſupra, Beda ac cęteri. Huius vitę acta (vt auctor eſt Sigeb. de vir. illuſtr. c. 106.) ſcripſit metro Milo monachus monaſterij ſancti Amandi ſcientia clarus, ſed non apparent: extant autem eadē ſoluta oratione, quę eidem Miloni tribuuntur, habet ea Sur. tom. 1. hac die. Plura de eodē ſcripta ſunt à Nothgero epiſcopo Leodiēſi in vita S. Landoaldi, quam recitat Sur. tom. 2. die 19. Martij. ibi de acceſſu eius ad S. Martinum Rom. Pont. & alijs pluribus itē de eo in vita

S.Bauonis apud Sur.tom. 5. 1.Oct.in actis S.Giſleni.ibi de eius obitu,& de viſione tunc oſtenſa S.Aldegundi.de eadem apud eundem Sur.tom. 5.die 9. Octobr. Sigebert. in chron. eum natum ſcribit anno Domini 571.obiiſſe verò ann.661. nonageſimum ſuæ ętatis annum agentem.de eo Trithem. item de vir.illuſtr.ord.S.Bened.lib.3.c.4.& lib.4.c.135.& Molan.in indic.ſanctorum Belg.Ad hunc Amandum extat ſancti Martini Papę epiſtola,quam inuenies tom. 2. conciliorum.

h Guarini epiſc.]De eo tabulę eccleſię Bononienſis . Vitam eius ſcripſit Auguſtinus Ticinenſis, quę extat apud Sur. tom. 7. vbi legitur, eum eſſe creatum epiſcopum Prąneſtinum à Lucio ſecundo Romano Pontifice.

xxij. C Septimo idus kal. Febr. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

r	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8

AVGVSTÆ in Britannia natalis beati Auguli[a] epiſcopi, qui ætatis curſum per martyrium explens, æterna præmia ſuſcipere meruit. In Phrygia ſancti Adauci[b] martyris, qui ex Italia genere clarus, & omni fere dignitatum gradu ab Imperatoribus honoratus, dum adhuc Quæſtoris officio fungeretur, martyrij corona pro fidei defenſione dignatus eſt. Item plurimorum[c] ſanctorum martyrum vrbis vnius ciuium, quorum dux erat idem Adaucus; qui cum omnes Chriſtiani eſſent, & conſtanter in fidei confeſſione perſiſterent, a Maximino Imperatore igne conſumpti ſunt. Heracleæ ſancti Theodori[d] ductoris militum, qui Licinio imperante, poſt multa tormenta truncatus capite, victor migrauit in cælum. In Ægypto ſancti Moyſis[e] epiſcopi venerabilis, qui primum in eremo vitam ſolitariam duxit; deinde petente Mauuia regina Saracenorum epiſcopus factus, gentem illam ferociſſimam magna ex parte ad fidem conuertit, & glorioſus meritis quieuit in pace. Lucæ in Tuſcia depoſitio ſancti Richardi[f] regis Anglorum. Bononiæ ſanctæ Iulianæ[g] viduæ.

FEBRVARII. 7.

a AVGVLI epiſcopi.] De eo hac die Beda, Vſuardus, Ado, Vuandelbertus,& Petrus in catal. lib. 3. c.105. quo autem tempore paſſus ſit, hactenus mihi obſcurum.

b Adauci.] Fuit hic genere Italus, apud Imperatorē inter primos adnumeratus, paſſusq; eſt anno octauo perſecutionis Diocletiani Imp. ſcribit eius res geſtas Euſeb.hiſtor. lib. 8. c.23. ex quo Niceph. lib.7.c.10. qui eum Adauctum appellat.

c Plurimorum ſanctorū martyrum.]Eorumdem certamen deſcribit Euſeb.lib.8.c.23.& Niceph. lib.7. c. 10. Horum meminit Lactantius lib. 5. c.11. dum Gentilibus ſuam ipſorum exprobrat ſequitiam,aitque:Vnus in Phrygia vniuerſum populum cum ipſo pariter conuenticulo concremauit &c.

d Theodori duct.] Gręci etiam de ipſo agunt hac die in Menologio,feſtumq; diem celebrant,vt conſtat ex Nouel.conſtit.Emmanuelis Imp.quam habes apud Theod. Balſ. in nomoc. Photij tit. 7. c.1.Alius eſt item Theodorus, qui ad differentiam huius, cognomento dictus eſt Tyro,de quo pluribus acturi ad diem 9. Nouemb. ob nominis tamen conuenientiam alter pro altero acceptus aliquando reperitur.Huius res geſtas ab Augaro quodam,qui ſpectaculo pręſens fuit, conſcriptas,reci-

tat hac

tat hac die Metaphraſtes, quę retulit Lipom. in tom. 5. & Sur. in tom. 1.

e Moyſis epiſcopi.] De eodem Beda, ac cęteri Latinorum. Proſecuti ſunt autem res geſtas ipſius in primis Rufin. hiſt. lib. 2. c. 6. Socrat. lib. 4. c. 29. Sozom. hiſt. lib. 6. c. 38. Theodoretus lib. 4. c. 2. Huius Moyſis alumni fuerunt Chriſtiani illi, qui ſub eadem Mauuia regina Conſtantinopolitanam ciuitatem poſt Valentis Imp. interitum à Gothis obſeſſam, quaſi diuinitus miſſi, liberauere, ut ſcribit Socrat. hiſt. lib. 5. cap. 1. & Sozom. lib. 7. cap. 1. fuit & alius Moyſes anachorita, Ethyops dictus, de quo Gręci in Menologio 28. Auguſti.

f Richardi regis.] Huius res geſtas deſcripſit Sur. tom. 1. hac die. Vixit temporibus Zachariæ Papæ; qui ſedere cœpit anno Domini ſeptingeſimo quadrageneſimoprimo.

g Iulianę.] De eadem tabulę eccleſię Bononienſis. Iulianam viduam laudibus cumulat S. Ambroſius in exhortat. ad virgines; ſed illa (vt apparet) Florentię nobiliſsima fœmina claruit, quæ erexit illic illuſtrem baſilicam, quam S. Ambroſius dedicauit, locupletauitq́; ſacris reliquijs S. Agricolę martyris, quas Bononia ſecum tulerat. Floruit ijſdem ferè temporibus Iuliana Romana clariſsima fœmina, filia S. Probę, & mater S. Demetriadis ex illuſtri Aniciorum familia; ipſaq́; nó minus ſanctorum patrum pręconio commendata; laudat enim eam S. Hieronymus ſcribens ad Demetriadem epiſt. 8. Innocentius Rom. Pont. ad eamdem epiſt. 13. S. Auguſtinus epiſt. 45. & 179. ac deniq; Ioannes Chryſoſtomus ſcribens ad eam ipſam epiſt. 169. qua legatos à ſe Romam ad Innocentium Papam miſſos commendat. dicta eſt hæc Tyrannia Anicia Iuliana, vxor Q. Clodij Hermogeniani Olybrij V.C. vt prodũt antiquę inſcriptiones marmoribus inciſę, quas deſcripſimus in Annal. eccleſ. eiuſdem familiæ & nominis claruit Conſtantinopoli Iuliana, inſigni pietate mulier, temporibus Iuſtini ſenioris Imp. cuius habemus man. ſcrip. epiſtolam ad Hormiſdam Romanum Pontificem, quam etiam intexuimus in Annal. eccleſ.

8 **Sexto idus Febr. Luna.** D xi.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

ROMÆ ſanctorum martyrum Pauli [a], Lucij, & Cyriaci. In Armenia minori natalis ſanctorum martyrũ Dionyſij [b], Aemiliani, & Sebaſtiani. Alexandriæ paſſio ſanctæ Cointhæ [c] † martyris, tempore Decij Imperatoris: quam paganì correptam, ad idola perducentes adorare cogebant; quod cum illa execrans recuſaret, pedes eius vinculis innectentes, & eam per plateas ciuitatis trahentes, horrendo ſupplicio diſcerpſerunt. Conſtantinopoli natalis ſanctorum martyrum Monachorũ [d] monaſterij Dij [e], qui ob defenſionem fidei catholicæ, cum ferrent litteras ſancti Felicis Papæ aduerſus Acacium, diriſsime cæſi ſunt. In Perſide cõmemoratio [f] ſanctorum martyrum, qui ſub Cabade rege Perſarum ob Chriſtianam fidem diuerſis ſupplicijs necati ſunt. Papiæ ſancti Iuuentij epiſcopi [g], qui ſtrenue in Euangelio laborauit. Mediolani depoſitio ſancti Honorati [h] epiſcopi & confeſſoris. Viroduni in Gallia ſancti Pauli [i] epiſcopi, miraculorum gloria illuſtris.

†Quintæ.

FEBRVARII. 8.

a PAVLI & ſoc.] Reſtituuntur ijdem ex ſæpius citato vet. man. ſcrip. Martyrologio monaſterij S. Cyriaci. Vbi cùm nec tempus, quo paſſi ſunt hi, vel alij, qui ibidem habẽtur martyres exprimatur; quis mirari nõ debet: nã S. Greg. Papa ad Eulogiũ ſcribens epiſt.

29. lib. 7. indict. 1. dum de Romano Martyrologio, quod vſui erat, meminit; ait, nomina, loca, & diem paſsionis, in eo poſita haberi; de tempore autem nihil teſtatur.

b Dionyſij & ſoc.] Agunt de his hac item die, Vſuardus, Ado, Vuandelbertus, conſentiuntq; vet. man.ſcrip.

c Cointhæ, aliàs Quintę.] De eadem Beda hac die, ac cæteri Latinorum. Scribit certamen eius Dionyſius Alexandrinus ad Fabium epiſcopum Antiochenum, apud Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. & Niceph. ex eodem auctore lib. 5. c. 30.

d Martyrum monachorum.] De his Niceph. hiſt. lib. 16. c. 17. in fin. ex Baſilio Cilice. Extant Felicis Papæ litterę de anathemate Acatij epiſcopi Conſtantinopolitani, poſt legationem Vitalis & Miſſeni epiſcoporũ miſſam Conſtantinopolim, quas dicti ſancti martyres vulgauere, quã ob cauſam ſubiere martyrium. Erant hi monaſterij Acœmetorum; quorum, illis calamitoſiſſimis temporibus quibus Alexandrina, Antiochena, & Conſtantinopolitana, ac demũ ferè omnes Orientis eccleſię deſciuerunt à catholica vnitate, ſyncera fides & zelus enituit. incipit epiſtola Felicis Papę ad Acatium: Multarum tranſgreſsionum reperiris obnoxius &c. data v. kalend. Auguſt. Venantio V.C. conſule. eſt annus à Chriſto (ſecundum recentiores chronographos) 484. quo & prędicti forti occubuere martyrio, quòd dictas litteras per Tutum Defenſorem allatas publicare, & eidem Acatio mira conſtantia atque arte porrigere, non ſint veriti. at pluribus de his in Annal. eccleſ. egimus.

e Monaſterij Dij.] Fuit Dius nomine archimãdrita ſanctitate celebris, cuius diem natalem Gręci celebrant 19. Iulij, vt conſtat ex eorum Menologio: huiusq; nomine appellatum eſt monaſterium Dij, de quo agitur. Sicq; illum locum intelligas Quintę ſynodi act. 1. vbi mentio habetur de atrio Dijnico; ſicut enim monaſterium, ita & atrium ab eodem ſic eſt nuncupatum.

f Sanctorum martyrum.] De his etiam Georgius Cedren. anno 22. Anaſtaſij Imp. qui ait: Perſecutus eſt Cabades qui fuit rex Saracenorum aliquando Chriſtianos: tuncq; ingens in eis virtus miraculorum effulſit: nam cùm quoſdam vncis gladijs concidiſſet, illi nihiloſecius poſtea ambulauerunt. hęc ipſe. de his Niceph. hiſt. lib. 16. c. 36. in fine. & hiſt. miſcel. ex Theophane lib. 15. addit Nicephorus eundem regem poſthęc fauiſſe Chriſtianis.

g Inuentij.] Confunditur Inuentius & Euentius aliquando. Agitur de Inuentio iterum pridie idus Septembris. Accepi, ex litteris eccleſię Ticinenſis: ante annos quinque fuiſſe inuentum Euentij venerandũ corpus cum huiuſmodi inſcriptione: HIC IACET CLARVS MIRACVLIS EVENTIVS. Opinatus ſum aliquando Euentium alium eſſe ab Inuentio, amboſq; epiſcopos Ticinenſes, diuerſiſq; temporibus claruiſſe; & quem dicunt Euentium, vixiſſe temporibus Theodoſij Imp. reperitur enim Euentius ſubſcriptus epiſtolæ ſynodicæ S. Ambroſij de damnatione hæreſis Iouiniani ad Syricium Papam lib. 1. epiſt. 9. edit. Rom. quem & illum eſſe exiſtimaui, qui in concil. Aquileienſi, mendosè ſcriptus reperitur: Euentius epiſcopus Citinenſis: vt reſtituendus textus eſſet, Ticinenſis. ſed quoniam in recentiori editione S. Ambroſij Romæ facta, Cenetenſis, pro Citinenſi poſitum habetur, amplius non laboro.

h Honorati epiſcopi.] Tabulæ Mediolanenſes nuper diligentia viri eruditi Galeſini reſtitutæ de eodem agunt; meminit eiuſdem Honorati Paulus diac. de geſtis Longob. lib. 2. c. 12.

i Pauli epiſcopi.] Huius acta in primis Bertharius mira breuitate ſcripſit: alia ſuperaddita habet Sur. tom. 1. hac die. Summatim verò Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſancti Bened. lib. 3. c. 258. Claruit temporibus Dagoberti regis Francorum; ordinatusq; eſt Virdunenſis epiſcopus anno Domini 621. recenſeturq; decimustertius eius ſedis antiſtes vt Democh. de ſacrif. Miſſ. ex tabul. eccleſ. Virdunenſis teſtatur.

xx. E Quinto idus Febr. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

t	u	A	B	C	D	E	F	f	G	H	M	N	P
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10

ALEXANDRIÆ natalis ſanctæ Apolloniæ [a] virginis, cui perſecutores tempore Decij dentes omnes primum excuſſerunt, deinde conſtructo ac ſuccenſo rogo, cum comminarentur viuam ſe eam incenſuros, niſi cum eis

impia

impia verba proferret, illa paululum intra ſemetipſam deliberans, repente ſe de manibus impiorum proripuit, & in ignem quem parauerant, maiori ſancti Spiritus flamma intus accenſa, ſponte proſiliuit, ita vt perterrerētur etiam ipſi crudelitatis auctores, quòd promptior inuēta eſſet ad mortem fœmina, quàm perſecutor ad pœnam. Romæ paſsio ſanctorum martyrum Alexandri [b], & aliorum trigintaocto coronatorum. Soli † in Cypro ſanctorum martyrum Ammonij [c] & Alexandri. † Sueui. Antiochiæ ſancti Nicephori [d] martyris, qui ſub Valeriano Imperatore capite cæſus, martyrij coronam accepit. In Africa in caſtello Lemelenſe ſanctorum martyrum Primi [e] & Donati diaconorum, qui cùm altare in eccleſia tutarentur, a Donatiſtis occiſi ſunt. In monaſterio Fontanella ſancti Anſberti [f] Rhotomagenſis epiſcopi. Canuſij in Apulia ſancti Sabini [g] epiſcopi & confeſſoris.

FEBRVARII 9.

a APOLLONIÆ.] De eadem hac item die Beda, Vſuardus, Ado, ac Latinorum cæteri. Egregium certamen eius ſcribit Dionyſius Alexādrinus in epiſtola ad Fabium epiſcopum Antiochenum, apud Euſeb. lib. 6. c. 44. & Niceph. lib. 5. c. 30.

b Alexandri & ſoc.] Reſtituūtur ijdē ex vet. cod. man. ſcrip. monaſt. ſancti Cyriaci.

c Ammonij & Alexandri.] Agunt de ijſdem Beda, Vſuardus, & alij omnes hac die, conſentiuntq́; vet. man. ſcrip. licet alia Ægyptus loco Cypri ponant, & alia habeant Soli, loco Sueui, eſtq́; mea ſententia verior lectio. Soli dicta eſt ciuitas in Cypro de qua Strab. & alij.

d Nicephori.] Græci etiam de eodem in Menologio hac die. extant res geſtę eius à Metaphraſte deſcripta, quas Lipom. retulit in tom. 5. & Sur. tom. 1.

e Primi & Donati.] De his martyribus, locoq́; vbi paſſi fuerunt, Optatus Mileuitanus lib. 2. contra Parmenianum ſcribit, aitque: Cùm altare defenderent diaconi catholici, tegulis plurimi cruentati ſunt, duo occiſi ſunt, Primus filius Ianuarij, & Donatus filius Nini, vrgentibus & pręſentibus coepiſcopis veſtris ſuperius memoratis &c. Ferè innumera fuit multitudo catholicorum in Africa, quam abſtulit furor Donatiſtarum, & rabies Circuncellionum, de quibus ſępiſſimè Auguſtinus meminit, eoſq́; vt martyres honore dignos monſtrat epiſt. 158. ad Marcellinum. Erat etiam Carthagine illuſtris martyr, Prima dicta, in cuius honorem Iuſtinianus Imp. nobilem erexit baſilicam, cuius meminit Procop. lib. 6. de ędific. Iuſtinian. Imp.

f Anſberti Epiſc.] Huius vitam ſcripſit Anſgardus monachus, quam deſcripſit Sur. tom. 1. hac die. plura de ipſo in vita S. Audoeni eius prædeceſſoris ſcribit Odo diaconus, quam recitat Sur. tom. 4. die 24. Auguſt. vbi cùm dicit cap. 29. ſanctum Audoenum ex hac vita migraſſe anno à Chriſto Domino 677. ſatis poteſt intelligi quo tempore eius ſucceſſor Anſbertus ſedere cœperit; nam, vt habent acta ipſius, mox in locum Audoeni ſubrogatus eſt: aſſentiuntur ijs, ea quę ſcribit Odo, dum narrat, anno Domini 682. indictione 10. Anſbertum in epiſcopatu egiſſe annum 5. Obijt autem anno Domini ſexcenteſimo nonageſimoquinto, vt eadem acta teſtantur. De eodem Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 4. c. 52. Molan. in indic. SS. Belg. Petrus in catal. lib. 3. c. 108. & alij. Ex prędictis corrigendus eſt Sigeb. in chron. dum ait, prędeceſſorem Anſberti Audoenum ex hac vita migraſſe anno Domini 690. adſcribitur Anſbertus eius ciuitatis epiſcopus vigeſimusſecundus in tabulis Democ.

g Sabini epiſc.] Agit pluribus de Sabino epiſcopo Canuſino S. Gregorius Papa lib. 2. dialog. c. 15. & lib. 3. cap. 5. Porrò integra acta eius habemus in antiquis man. ſcrip. codic. noſtræ bibliothecę, ac in fine eorū plura ſubdūtur miracula ab eo facta poſt obitum. eſt vitę exordiū: Voluntati tuæ ſumme Pontifex &c. habetur ibidem, eum ſediſſe annis quinquaginta duobus, atq; hac die, ex hac vita migraſſe. conſentiunt his, quæ de longæua ætate eius ibidem leguntur, ea quę ſcribit ſanctus Gregorius, cùm ait, eundem ob longum ſenium oculorum lumine orbatum eſſe. Fuit quidem non tantùm vitæ ſanctitate ſpectatiſſimus, ac barbaris ipſis hoſtibus reuerendus, ſed in obeundis muneribus eccleſiaſticis vigilantiſſimus: ſiquidem functus eſt legatione Apoſtolica Conſtantinopoli aduerſus Anthimum hęreticum patriarcham Conſtantinopolitanum, poſt conſulatum Beliſarij indict. 14. anno Domini 536. vt apparet ex actione prima Quintę œcumenicę ſynodi. mentio habetur de eodem S. Sabino in actis ſancti Placidi martyris, quæ ſcripta à Gordiano feruntur.

xix. F Quarto idus Februarij. Luna. 10

a	b	c	d	e	ſ	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

ROMÆ ſanctorum martyrum Zotici [a], Irenęi, Hyacinthi, & Amantij. Ibidem via Lauicana ſanctorum decem Militum [b] martyrum. Item Romæ via Appia ſanctæ Soteris [c] virginis & martyris, quæ vt ſcribit ſanctus Ambroſius, nobili genere nata, parentum conſulatus & præfecturas ob Chriſtum contempſit; iuſſaq. immolare non acquieſcens, grauiter & diutiſſime alapis cæſa eſt: & cum cętera quoq. pœnarum genera viciſſet, percuſſa gladio læta migrauit ad ſponſum. In Campania ſancti Siluiani [d] epiſcopi & confeſſoris. In Stabulo Rhodis [e] in territorio † Senenſi ſancti Guilielmi [f] eremitæ. Apud montem Caſinum ſanctæ Scholaſticæ [g] virginis, ſororis ſancti Benedicti abbatis, qui eius animam inſtar columbæ migrantē e corpore in cælum aſcendere vidit. In pago Rhotomagenſi ſanctæ Auſtrebertæ [h] virginis, miraculis celebris.

† Pariſienſi.

FEBRVARII. 10.

a ZOTICI & ſoc.] Agit de iiſdem Vſuardus, Ado, & alij. Non quidem ſub Decio paſſi ſunt, vt nonnulli perperam opinantur: habemus etenim in noſtra bibliotheca eorum acta peruetuſta, in quibus martyrio coronati dicūtur ſub Hadriano Imp. & Licinio, aliàs Iunio cōſulari, in fundo Capreoli, via Lauicana, decimo ab Vrbe lapide. In Auentino in vinea Capranicorum è regione hortorum Farneſiorūupereſt adhuc ędes in memoriam S. Zotici erecta, in cuius parietibus, more maiorum, eius martyrij hiſtoria depicta cernitur, adeſt & Confeſſio, vbi aliquando S. martyris corpus aſſeruatum fuiſſe, conijci poteſt.

b Decem militum.] De his itē Beda, Vſuardus, Ado & alij, paſſi ijdem dicuntur in via Lauicana.

c Via Lauicana, aliàs Labicana.] Incipiebat, vt auctor eſt Strabo, via Labicana à porta Eſquilina, ex qua etiam & via Pręneſtina: illa enim Labicos, hæc antem Pręneſte ducebat. Extra portam Eſquilinam de ſontibus olim ſupplicia ſumi conſueuiſſe, auctor eſt Tacitus lib. 2. hiſt. cùm ait: In P. Martium conſules extra portam Eſquilinam, cùm claſſicum canere iuſſiſſent, more priſco aduertere. & Suetonius in Claudio cap. 25. hæc ipſa: Ciuitatem Romanam vſurpantes in campo Eſquilino ſecuri percuſſit. ad hæc alludit Orat. 5. Ephod. cùm ait: Poſt inſepulta membra deferent lupi, & Eſquilini alites. Notat illic Porphyrio in regione aggeris extra portam Eſquilinam ſolita fuiſſe pauperum corpora comburi, vel proijci. De eadem re Cic. orat. pro Cluentio hęc ait: Extra portam Eſquilinam in arenarias quaſdam perductus occiditur. Cęl. Rodig. antiq. lect. lib. 10. c. 17. tum ex Varrone, tum ex alijs demonſtrat extra portam Eſquilinam fuiſſe publicū locum, quem dicebant Puticulos, quoniam illic eſſent ſepulchra, in quæ plebeiorum cadauera inferebantur; ſic dicti puticuli, vel puticulæ (vt idem Varro auctor eſt) quòd putreſcebant ibi cadauera proiecta. Feſtus item agit de puticulis: vetuſtiſſimumq; genus eſſe ait, ſepulturæ in puteis fieri ſolitum. extant euiuſmodi ſepulchrorum ſpecies in arenarijs criptis cœmeteriorum extra vrbem poſitis: lege etenim duodecim tabul. intra Vrbem mortuos ſepeliri, vetitum erat. Cic. lib. 2. de legib. & l. 3. ff. de ſepulc. violat. licet olim in domo ſua quiſque ſepeliretur, vt teſtatur Iſid. orig. lib. 15. c. 11. Eam autem legem duodecim tab. de non ſepeliendo mortuum intra Vrbem contrario vſu penè abolitam reſtituit Theodoricus rex Italiæ. eſt cap. 111. at ea omnia iura Leo Imp. nouel. conſt. 53. irrita prorſus reddidit. Quòd autem pertinet ad viam Labicanam de qua agimus; complures martyres extra portam

Eſquili-

Eſquilinam, mote maiorum, cùm paſſi eſſent; eorum corpora à Chriſtianis ſublata inferebantur in cœmeterium, quod ea via erat nobile, ſanctorum Marcellini & Petri nomine dedicatum. verùm ea omnia intra eandem portam Eſquilinam, in vicum ad Vrſum pileatum dictum, in cœmeterium, quod ſancti Anaſtaſij Papæ nomine appellatum eſt, putantur illata; qui locus hodie dicitur S. Bibiana. Panuin. de cœmet. 22.

d Soteris.] De ea Beda ad diem 6. Februarij, Vſuardus autem & Ado hac die: ſed quòd habent paſſam in Oriente, mendum irrepſiſſe, certum eſt. Vetus illud exemplum Martyrologij monaſt. S. Cyriaci ſic habet: Romæ via Appia paſſio S. Soteris virginis. aſſentitur huic lectioni antiquum Martyrologium Caſinenſe, & alia; roboranturq; hęc auctoritate ſancti Ambroſij, qui dum de ea agit in exhortatione ad virgines prope finem, & lib. 3. de virg. Romanam fuiſſe genere, ortamq; parentibus conſularibus, nec alibi quàm Romæ paſſam eſſe ſignificat. Quòd autem ſpectat ad tempus martyrij, in actis ſancti Pancratij martyris, quæ deſcribit Sur. tom. 3. die xij. Maij, hæc verba leguntur: Eodem tempore paſſa eſt ſacratiſſima virgo Soteris nobili genere orta, Diocleriano ix. & Maximiano viij. conſſ. vt manifeſtum eſt. hæc ibi. eſt is annus à Chriſto Domino ſecundum recentiores chronog. 304. Quòd autem ſpectat ad nomen ipſum Soteris; ipſum inditum compluribus Romanis fœminis, cognoſcere potes ex antiquis inſcriptionibus ab Aldo editis lib. de orthogr. rat. pag. 350. 366. & alijs locis. Erat cœmeterium nomine ſanctæ Soteris, quòd reſtaurauit Stephanus Papa ſecundus, vt auctor eſt Anaſtaſius in actis eiuſdem Stephani Papæ. habemus ea apud nos man. ſcripta. Corpus autem eiuſdem S. Soteris tranſlatum eſt à Sergio iuniori Papa in titulum Equitij, vt docet vetus inſcriptio marmori inciſa, illic poſita.

e Siluiani epiſcopi.] Agit de eodem Beda hac die, varia lectio reperitur in man. ſcrip. dum alia Siluianum, Siluanum, ſiue Siluinum alia habet: Quòd autem hic fuiſſe ponatur epiſcopus in Campania, nec cuius fuerit ciuitatis epiſcopus declaretur: in re ambigua quid dicamus, non habemus: niſi quòd inuenimus claruiſſe temporibus Symmachi Papę Siluianum, ſiue Siluinum epiſcopum Veliternum, qui interfuit Romanis concilijs tunc aduerſus ſchiſmaticos habitis. Sciendum præterea, quòd licet ea ciuitas in Volſcis ponatur ab antiquis, vt Liui. lib. 2. & Dionyſ. lib. 7. & alijs: obtinuit tamen loquendi vſus, vt eadem pronincia & Campania diceretur; probant hęc acta ſynodica Romani concilij ſub Agathone, in quibus ſubſcriptus reperitur Placentius epiſcopus Veliternus prouinciæ Campanię. Extat ea ſynodus deſcripta in actione quarta Sextæ ſynodi œcumenicæ: id & de pleriſq; alijs accidit.

f In Stabulo Rhodis in territorio Senenſi.] Error irrepſerat, vt pro Seneſi, Pariſienſe territorium in nonnullis codicibus ſcriptum haberetur. Pòrrò ex actis eiuſdem S. Guilielmi, quæ fideliſſimè ſcripta ſunt à Theobaldo epiſcopo, prędictus error manifeſtus apparet, dum deſcribuntur finitima loca. Idem enim auctor cap. 18. & 21. cùm agit de eius vltimo aduentu in Tuſciam, meminit de Sylua Liuallia, de Caſtellione, Caſtro Burianenſi, monte Petritio, & Stabulo Rhodis, quod hodie dicitur Malauallis, poſita in agro Senenſi, quo in loco extat vetus memoria eiuſdem ſancti; nimirum eccleſia, ac monaſterium, ibiq; uenerabile ſepulchrū eiuſdem habetur, ubi ſacrum corpus eius conditum fuit, licet pars eius tranſlata fuerit Caſtellionem, quod à prædicto loco tribus millibus diſtat, ibiq; condita in eccleſia S. Ioannis Baptiſtæ. Hæc accepimus fida relatione, atque certa atteſtatione religioſorum fratrum Auguſtinianorū, qui prædicto monaſterio, in Stabulo Rhodis poſito præſunt. eadem nobis ſuggerente optimo & erudito viro R. D. Auguſtino Fiuizano Apóſtolicæ ſedis Sacriſta.

g Guilielmi.] Hic ille, quem ſpirantem minarum & cædis, tanqnàm alterum Saulum, in diſcipulos Domini catholica vnitate coniunctos, & ſæuo ſchiſmate perturbantem eccleſiam S. Bernardus abb. Claraurallenſis ad eccleſiæ coniunctionem reduxit; induxitq; ad ſeculi contemptum, & Chriſti humilitatem amplexandam; prout conſtat ex Bernar. abb. Boneuallis in vita S. Bernardi. Eius autem res geſtas locupletius proſecutus eſt Theobaldus epiſcopus, quas exſcripſit Sur. tom. 1. ſcripſit eaſdem Albertus eius diſcipulus: quas, & Cornelius Grapheus carmine cecinit. Migrauit ex hac vita anno Domini 1156. ſepultus, vt dictum eſt, in Stabulo Rhodis, in agro Senenſi.

h Scholaſticæ.] De etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, alijq; omnes. Huius acta ſcripſit ſanctus Gregorius Papa lib. 2. dialog. cap. 33. & 34. extant apud Bedam tom. 7. ſermo de ſancta Scholaſtica, carmenq; additum in laudem eius: quæ quidem alterius eſſe auctoris reperimus in noſtra bibliotheca in antiquis man. ſcrip. nimirum Berrharij abbatis Caſinenſis: confirmat hoc ipſum Petrus diac. bibliot. Caſinen. in lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſin. cap. 12. vbi agens de ſancto Berthario, ſcripſiſſe eum dicit homiliam de ſancta Scholaſtica: teſtatur idem auctor cap. 34. S. Brunum epiſcopum Signienſem de eadem ſcripſiſſe ſermonem. Aldelmus epiſcopus etiam tam ſoluta oratione, quàm carmine laudauit S. Scholaſticam lib. de virginit.

i Auſtrebertę.] Vſuardus item de ea agit hac die. Habentur eius vitę acta, quæ refert Sur. tom. 1. Floruit temporibus Dagoberti regis Franc. circa an. Domini 640. errare autem conuincitur Petrus in catal. lib. 3. c. 111. dum putat hanc ſororem fuiſſe Anſberti epiſcopi, vt eius acta planè demōſtrant.

xviij. G Tertio idus Febr. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12

IN Africa natalis ſanctorum martyrum Saturnini [a] preſbyteri, Datiui, Felicis, Ampelij, & ſociorum, qui conuenientes ad Dominicum ex more celebrandum, in perſecutione Diocletiani à militibus çomprehēſi, ſub Anolino proconſule paſſi ſunt. In Numidia commemoratio plurimorum [b] ſanctorum Martyrum, qui in eadem perſecutione comprehenſi, cum iuxta Imperatoris edictum diuinas ſcripturas tradere noluiſſent, grauiſſimis excruciati ſupplicijs, occiſi ſunt. Hadrianopoli ſanctorum martyrum Lucij [c] epiſcopi, & ſociorum eius: qui ſub Conſtantio ab Arianis multa perpeſſus, in vinculis martyrium conſummauit: cęteri vero nobiliores ciuium, cum Arianos in Sardicenſi Concilio tunc dānatos recipere noluiſſent, a Philagrio Comite capitalem ſententiam exceperunt. Lugduni ſancti Deſiderij [d] epiſcopi Viennenſis & martyris. Rauennæ ſancti Caloceri [e] epiſcopi & confeſſoris. Mediolani ſancti Lazari [f] epiſcopi. Capuæ ſancti Caſtrenſis [g] epiſcopi. In caſtro Nantonienſi ſancti Seuerini [h] abbatis monaſterij Agaunenſis, cuius precibus cultor Dei rex Clodoueus a diutina infirmitate liberatus eſt. In Aegypto S. Ionæ [i] monachi virtutibus clari.

FEBRVARII. II.

a SATVRNINI & ſoc.] De his non tantùm vetus Rom. Martyrolog. ſed & alia pleraq; man. ſcrip. agunt hac die, Vſuardus autem iuxta ritum eccleſię Africanæ agit die ſequenti. Horum autem omnium martyrum acta, prout excepta ſunt à notarijs, & relata in proconſularia geſta, integra habentur. Deſcripſit ea Sur. tom. 1. hac die. Porrò ſciendum eſt, hæc illa ipſa eſſe, quorum S. Auguſtinus meminit ex geſtis cum Donatiſtis in Breuic. collat. diei 3. cap. 17. his verbis: Geſta martyrum, quibus oſtendebatur tempus perſecutionis, conſulibus facta ſunt Diocletiano nouies, & Maximiano octies, pridie Idus Februar. &c. & paulò poſt: Sicut in geſtis martyrum monſtrabatur, qui confitebantur in paſſionibus ſuis, ſe collectam ac Dominicum egiſſe &c. Si quis autem hæc & alia quæ ibidem ſanctus Auguſtinus ſcribit, attentè legat, conferatq; cum prædictis martyrum actis, eadem omnino eſſe conſpiciet. Hæc autem acta Donatiſtæ in ea collatione certā ob cauſam, quæ ibi expreſſa eſt, produxerunt, & quidem germana & vera, ita vt catholici epiſcopi nihil exciperent. Scito tamen eadem poſtea ab ijſdem Donatiſtis additione & appendice eſſe deprauata, mentientibus ea de Menſurio epiſcopo Carthaginenſi, quæ hactenus ibi in fine leguntur. Intelliges autem calumnias Donatiſtarum de Menſurio laudatiſſimo epiſcopo Carthaginenſi, ſi conſulas, ea quæ de eodem ſcribit Optatus Mileuitanus lib. 1. contra Parmenianum; & quæ Auguſtinus in breuic. diei 3. c. 13. & de vnico Baptiſ. contra Petil. Tu interea lector ea acta martyrum germana atque ſyncera percurras inoffenſo pede; ea inquam, quæ de quęſtionibus publicis excepta ſunt à notarijs: cętera autem quæ prope finem de Menſurio alijsq; habentur, vt commentum Donatiſtarum euita.

b Com-

b Commemoratio plurim.] Hos ipſos martyres abſq; dubio ſignare S. Auguſtinus videtur in geſtis cum Donatiſtis, in breuic. collat. diei tertiæ cap. 13. cùm ait: Recitantur etiam ſcripta Secundini Tigiſitani ad eundem Menſurium pacificè data: vbi ipſe narrauit in Numidia perſecutores quid egerint: & qui comprehenſi ſcripturas ſanctas tradere nolentes, & multa mala paſſi, & grauiſſimis ſupplicijs excruciati, & occiſi ſunt, eosq; honorandos pro martyrij ſui merito commendauit &c. hęc Auguſtinus.

c Lucij epiſcopi & ſoc.] Horum nobiliſſimum certamen pro fide catholica exantlatum deſcriptum inuenies à ſancto Athanaſio in epiſtola ad ſolitariam vitam agentes col. 459. meritoq; tanto auctore tanta martyrum conſtantia meruit monimentis perpetuis commendari.

d Deſiderij epiſc.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij: Lugduni ſcias poni, non quòd fuerit epiſcopus Lugdunenſis, ſed quia apud Lugdunum occiſus eſt, vt hic optimè notat Ado. agit de eodem Beda 23. Maij, qua die martyrio occubuit: nam hac die Viennam in ſuam ſedem priſtinam venerandum corpus eius tranſlatum eſt. Hic iubetur occidi iuſſu Brunichildis reginæ Francorum: cauſam iniquiſsimam narrat Ado eiuſdem ſedis epiſcopus in chron. an. Domini 583. recenſet eius exilium Sigebert. in chron. an. 608. necem verò an. 612. Vixit temporibus ſancti Gregorij Papæ, qui ad eum ſæpius dediſſe litteras reperitur, quæ habentur in regiſt. lib. 5. epiſt. 54. lib. 7. epiſt. 116. lib. 9. epiſ. 48. & lib. 12. epiſt. 5. de eodem præterea fit mentio in actis ſancti Columbani abb. vbi cap. 26. de exilio & nece eius agitur.

e Caloceri epiſc.] De eodem tabulę Rauennates, quę tradũt hunc fuiſſe diſcipulum S. Apollinaris, eoq; abſente, illam eccleſiam adminiſtraſſe; deinde poſt alios quintum ordine ſubrogatum, ac demum temporibus Antonini Pij quieuiſſe in pace. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. eadem apud Sur. tom. 7.

f Lazari epiſcopi.] De eo item tabulę Mediolanenſis eccleſię. extat de eodem egregium epigramma ab Ennodio Ticinenſi epiſcopo in laudem eius conſcriptum.

g Caſtrenſis epiſc.] De eodem tabulę eius eccleſię. extant eius acta, quorum eſt exordium; Textus ſacrę hiſtoriæ edocet &c. ſunt ibi nonnulla, quę cenſura indigent. Vide quæ notauimus inferius ad Kalen. Septemb. in Priſco S. Caſtrenſis venerãdum corpus extat in metropolitana eccleſia Montisregalis in Sicilia, vbi & hi verſus inſcripti ſunt.

Conſeruat nautas, & demonis eripit irę,
Quem prius obſeſſo de corpore fecit abire. Eſt in eadem ciuitate antiqua eccleſia ſub eiuſdem ſancti inuocatione, aliaq; ibidẽ extant einſdem vetera monumenta. Petrus diacon. in lib. de vir. illuſt. monaſt. Caſin. cap. 6. teſtatur Laurẽtium monac. Caſin. ſcripſiſſe verſibus vitam S. Caſtrenſis epiſcopi.

h Seuerini abb.] Vſuardus de eodem hac die. Scripſit eius res geſtas Fauſtus eius diſcipulus, quas in compendium redactas edidit Sur. tom. 1. de eodem Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 257. & Petrus in catal. lib. 3. c. 115.

i Ionę abb.] Cuius acta deſcripta inuenies in vita ſancti Pachomij abb. apud Lipom. tom. 6. Græci de Iona abbate agunt in Menologio die 21. Septemb. ſed diuerſus omnino hic eſt ab illo: nam Sabaita ille dictus, quòd in Palæſtina in monaſterio S. Sabæ exercuit vitam monaſticam: hic autem Ægyprius, quòd in Ægypto vixit ſub diſciplina S. Pachomij.

12 Pridie idus Februarij Luna. A xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13

BARCINONE in Hiſpania ſanctæ Eulalię [a] virginis, quæ tempore Diocletiani Imperatoris equuleum, vngulas, flammaſque perpeſſa, demum cruci affixa glorioſam martyrij coronam accepit. In Africa ſancti Damiani [b] militis & martyris. Carthagine ſanctorum martyrum Modeſti [c] & Iuliani. Apud Beneuentum ſancti Modeſti [d] leuitæ & martyris. Alexandriæ ſanctorum Modeſti [e] & Ammonij infantum. Antiochiæ ſancti Meletij [f] epiſcopi, qui pro fide catholica ſæpe exilium paſſus, demum

mum Conſtantinopoli migrauit ad Dominum: cuius virtutes ſanctus Ioannes Chryſoſtomus & Gregorius Nyſſenus ſummis laudibus celebrarunt. Conſtantinopoli ſancti Antonij [g] epiſcopi tempore Leonis ſexti Imperatoris. Veronę ſancti Gaudentij [h] epiſcopi & confeſſoris.

FEBRVARII 12.

12

a EVLALIÆ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eadem hac die. Duæ eiuſdem nominis traduntur Eulaliæ in Hiſpania clariſſimæ virgines, eædemq; martyres, ac iiſdem perſecutionis temporibus paſſæ, ſub vno eodemq; præſide Datiano, Imperantibus Diocletiano & Maximiano; ſed diuerſis locis, diebus, ac diſpari pœnarum genere, prout earumdem diuerſa acta ſignificant. Hæc etenim de qua agimus, Barcinone cruci affixa, nobile certamen exegit. Illa autem Emeritæ igni tradita, martyrij coronam accepit, cuius agonem Prudentius in periſteph. egregio carmine cecinit. De vtraq; illud ęquè legitur, ad inſtar columbę animam viſam è corpore egredientem, cælum conſcendere. Huius de qua agimus acta, ſacro hymno in breuiario Toletano S. Iſidori inuenimus celebrata. de hac eadem Eulalia Barcinonenſi ſanctus Eulogius meminit in memor. ſanct. lib. 1. Flos ſanct. Hiſpan. pluribus, & Theſaur. concio. tom. 2.

b Damiani.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

c Modeſti & Iuliani.] Reſtituti ſunt iidem ex prędicto antiquo exemplari.

d Modeſti leuitæ.] Petrus diac. Caſinen. in lib. de vir. illuſt. monaſt. Caſinen. cap. 21. teſtatur vitam ſancti Modeſti ſcriptam eſſe ab Alberico eiuſdem monaſterij diacono.

e Modeſti & Ammonij.] Vſuardus ac cęteri omnes agunt de iiſdem. Tot ſanctorum eiuſdem nominis ſub vna die coaceruationem ea de cauſa à maioribus aliquando factam animaduertimus, quòd natalis alicuius martyris dies incertus eſſet; vt eſt exemplum de Columba Cordubenſi, cuius quandiu natalis dies latuit, eadem die, qua agitur ſolemnitas Columbæ Senonenſis, eius commemoratio celebrari conſueuit, vt ſuo loco dicetur inferius.

f Meletij epiſc.] Gręci etiam de Meletio agunt in Menologio hac die. Encomium ſancti Ioannis Chryſoſtomi de Meletio, quod hìc citatur, habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. quod germanum eſſe, nouit ſynodus Nicæna ſecunda, in cuius actione 4. ex eo fragmentum recitatur. Extat etiam egregia oratio Gregorij Nyſſeni dicta Conſtantinopoli in conuentu patrum, in eius funere. Eundem ſanctus Gregorius Nazianzenus mirificè laudat in carmine de vita ſua, agitq; de eius aduentu Conſtantinopolim, de obitu, funere, & reductione corporis Antiochiam; alludenſq; ad nomen eius, hæc ait his iambicis.

Qui erat reapſe quòd audiebat nomine,
Mores habebat, atque nomen melleum. &c.

Sequitur recenſere egregios labores eius pro catholica fide exantlatos. Obijt idem Conſtantinopoli poſt œcumenicam ſynodum celebratam, cui ſubſcripſit. de eius item obitu, atque tranſlatione tunc Antiochiam facta, agit Socrat. lib. 5. c. 8. & 9. & Sozom. lib. 7. c. 10. Illud autem hoc loco neceſſariò admonendum duximus, ne de eius ſanctitate dubitatio aliqua vel ſuſpicio poſſit oriri, eo quòd ſederit in ſchiſmate aduerſus Paulinum epiſcopum Antiochenum; cùm præſertim, conſulente Hieronymo Damaſum epiſt. 57. & 58. cui potius inhærere deberet, Meletio, Paulinve, an Vitali, quem ſibi delegerant Apollinariſtæ epiſcopum Antiochenum; de Paulino reſpondiſſe Damaſum, certum eſt, eo quòd ab eo idem Hieronymus ordinatus eſt presbyter. Sed ſciendum eſt, conſtare ſancti Baſilij teſtimonio, ſanctum Damaſum (vt accidere ſolet) falſis quibuſdam relationibus fuiſſe deceptum: quem excuſans, hæc ait idem Baſilius: Non admiror iſtud: quidam enim ignorant ea, quæ in iſtis partibus fiunt: quidam autem & ſi videantur ſcire, certando magis, quàm veritatem dicendo, eis referunt; & illos quidem nihil mirum eſt ignorare veritatem, aut occultare cauſam, propter quam ad ſcribendum Paulino perductus eſt beatiſſimus epiſcopus Athanaſius &c. hæc & alia ſanctus Baſilius de cauſa adiudicata Paulino à Romano Pontifice, cuius ſententiam ſecutus Athanaſius, eidem plus detulit. extat hæc Baſilij epiſtola ad Terentium, quam in edit. Nutiana inuenies pag. 764. Quidquid ſit, conſtat etiam inter Meletium & Paulinum fuiſſe tranſactum, vt ſcribit Socrat. lib. 5. c. 5. & Sozom. lib. 7. c. 3. ac ita in vnitate totius eccleſię abſoluta, ſynodo oecumenica, in Domino quieuiſſe.

g Antonij epiſcopi.] Scripſit eius res geſtas Nicephorus philoſophus, quas retulit Sur. in tom. 1. De eius electione & obitu agit etiam in compendio. Migrauit è vita an. à Chriſto Domino 901.

h Gaudentij epiſcopi.] De eodem tabulę eccleſię Veronen. illuſtratæ commentario R. D. Aug. Valerij eius ſedis epiſcopi S. R. E. Card. vbi de eo pag. 7. & 59.

Idibus

13 Idibus Febr. Luna. B xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	9	19	11	12	13	14

ANTIOCHIÆ natalis ſancti Agabi [a] prophetæ, de quo beatus Lucas in Actibus Apoſtolicis ſcribit. Rauennæ ſanctarum Fuſcæ [b] virginis, & Mauræ nutricis eius, quæ Decio imperãte multa ſub Quinctiano præſide perpeſſæ, demum gladio transfixæ martyrium conſummarunt. Melitinæ in Armenia ſancti Polyeucti [c] martyris, qui in perſecutione eiuſdem Decij multa paſſus, martyrij coronam adeptus eſt. Lugduni ſancti Iuliani [d] martyris. Tuderti ſancti Benigni [e] martyris. Romæ ſancti Gregorij [f] Papæ ſecundi, qui Leonis Iſaurici impietati acerrime reſtitit, & ſanctum Bonifacium ad prædicãdum Euangelium in Germaniam miſit. Andegaui depoſitio ſancti Lucinij [g] epiſcopi, venerabilis ſanctitatis viri. Lugduni ſancti Stephani [h] epiſcopi & confeſſoris. Reate ſancti Stephani [i] abbatis, miræ patientiæ viri: in cuius tranſitu, vt refert beatus Gregorius Papa, ſancti angeli cęteris etiam videntibus adfuerunt.

FEBRVARII. 13.

a AGABI.] De quo Act. Apoſt. cap. 11. & 21. Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij.

b Fuſcæ & Mauræ.] Agitur de his etiam hac die in tabulis eccleſiæ Rauen. quarum martyrij acta ſummatim collecta recitat Petrus in catal. lib. 3. c. 119. & Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. in fin. eadem apud Sur. tom. 7.

c Polyeucti.] De eodem hac die Beda, Vſuardus & alij, Græci autem in Menologio 9. Ianuarij, porrò ex actis eius, quę Metaphraſtes deſcripſit, quę habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. martyrio occubuiſſe 10. Ianuarij conſtat. hìc fortaſſe tranſlatio celebratur. Mentio habetur de eo in actis S. Euthymij, quem eius martyris repromiſsione procreatum ſcribit Cyrillus monachus. De miraculis ad ſepulchrum eius fieri ſolitis ſcribit Gregor. Turon. de gloria martyrum c. 103. meminit eiuſdem & in hiſt. lib. 7. c. 6.

d Iuliani.] De eodem vet. man. ſcrip. & monimenta eccleſ. Lugdun. quæ citat Galeſin. in Martyrolog.

e Benigni.] De eo etiam vetera monumenta eccleſiæ Tudertinæ, quę vidimus, impartita nobis à Reuerendiſs. D. Angelo Cæſio eius ciuitatis epiſcopo, quibus etiam teſtatum habetur, eius martyris corpus religioſè aſſeruatum haberi in monaſterio monialium, quod dicitur, de Militijs.

f Gregorii ſecundi.] Beda, Ado & alij de eodem hac die. De rebus geſtis eius aduerſus Leonem Iſauricum, de quibus hìc agitur, inter alia multa, ſatis eſſe poteſt hìc recenſere teſtimonium Hadriani Rom. Pont. in epiſtola ad Carolum Magnum de imaginibus, his verbis: Dominus Gregorius Papa ſecundus, iunior, vnà cum ſeptuagintanouem ſanctiſſimis epiſcopis ante confeſſionem beati Petri Apoſtolorum principis prę̨ſidens, vnà ſimul multorum ſanctorum Patrum teſtimonia roborantes, venerari ac adorare ſacras imagines cenſuerunt &c. inferius item plura de eodem id generis. Extat inſuper eiuſdem epiſtola de cultu ſanctarum imaginum ad Germanum epiſcopum Conſtantinopolitanum, quæ recitata habetur in act. 4. Nicæni ſecundi concilij. De rebus geſtis eius, cum

ſancto Bonifacio epiſcopo Moguntino, cuius hic etiam mētio habetur, inuenire eſt in actis eiuſdem Bonifacij, quæ habet Sur. tom. 3. die 5. Iunij. Cetera autem de Gregorio fuſius egimus in Annal. eccleſiaſt. quæ per ſingulos annos digeſſimus.

g Lucinij, aliàs Licinij.] De eodem hac die Vſuardus. Andegaui cùm hic ponatur, ſcias non fuiſſe epiſcopum Andegauenſem, ſed vt ſcribit Greg. Turon. lib. 2. Franc. hiſt. c. 39. patria Andegauenſis, præfuit eccleſiæ Turonen. idem Greg. lib. 10. c. 31. vbi texit catalogum Turonenſium epiſcoporum, recenſet eum nonum ordine, eiusq; res geſtas paucis perſtringit. Claruit temporibus Clodouei regis Francorū, atq; vndecimo ſuæ ſedis anno ex hac vita migrauit, vt idem ſcribit, vbi ſupra lib. 2. c. 43.

h Stephani epiſc.] Agit de eodem Beda hac die. Succeſſit hic S. Ruſtico, recenſeturq; vigeſimus ſextus, vel ſeptimus Lugdunenſis eccleſię epiſcopus, ſecundùm diuerſas tabulas, quas Democh. de ſacr. Miſ. deſcripſit.

i Stephani abb.] Agit de ipſo S. Gregorius Papa lib. 4 dialog. c. 19. & homil. in Euangel. 35. vbi eundem virum valde ſanctum, & virtute patientiæ ſingularem appellat.

XV. C Sextodecimo kalen. Martij. Luna. 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15

ROMÆ via Flaminia natalis beati Valentini [a] preſbyteri & martyris, qui poſt multa ſanitatum & doctrinę inſignia, fuſtibus cæſus & decollatus eſt ſub Claudio Cæſare. Item Romæ ſanctorum martyrum Vitalis [b], Feliculæ, & Zenonis. Interamnæ ſancti Valentini [c] epiſcopi & martyris, qui poſt diutinam cædem cuſtodiæ mancipatus, cum ſuperari non poſſet, mediæ noctis ſilentio eiectus de carcere, decollatus eſt iuſſu Placidi Vrbis præfecti. Ibidem ſanctorum Proculi [d], Ephebi, & Apollonij martyrum, qui cum ad corpus ſancti Valentini vigilias agerent, iuſſu Leontij conſularis comprehenſi, gladio cæſi ſunt. Alexandriæ ſanctorum martyrum Baſſi [e], Antonij, & Protolici, qui demerſi ſunt in mare. Item ſanctorum martyrum Cyrionis [f] preſbyteri, Baſiani lectoris, Agathonis exorciſtæ, & Moyſis, qui omnes igne combuſti euolauerunt ad cælum. Ibidem ſanctorum Dionyſij [g] & Ammonij decollatorum. Rauęnę ſancti Eleuchadij [h] epiſcopi & confeſſoris. In Bithynia ſancti Auxentij [i] abbatis. Apud Surrentum ſancti Antonini [k] abbatis, qui e monaſterio Caſinenſi a Longobardis deuaſtato in ſolitudinem eiuſdem vrbis ſecedens, ibidem ſanctitate celebris obdormiuit in Domino: cuius corpus multis quotidie miraculis, & præſertim in liberandis energumenis effulget.

FEBRVARII 14.

a VALENTINI.] Beda item, Vſuardus, Ado & alij hac eadem die. Extant eius acta ac ſociorum, quæ Surius recitat tom. 1. vnde & cæteri accepiſſe noſcuntur. agitur de eodem in Sacramentario ſancti Gregorij Papæ. In huius martyris honorem Theodorus Papa erexit eccleſiam via Flaminia, vt cōſtat ex lib. de Rom. Pontificibus in Theodoro.

b Vitalis,

b Vitalis, Feliculæ & Zenonis.] De ijs etiam Beda, Vſuardus, Ado, Vuandelbertus, & alij eadem die.

c Valentini epiſc.] De eo etiam Beda, Vſuardus, & alij. Habentur eius acta, quæ retulit Mombrit. in tom. 2. vit. Sanct. & Sur. tom. 1. Habemus eorumdem vetuſtiora exemplaria man. ſcrip. in noſtra biblioт. Paſſus hic videtur temporibus perſecutionis Gentilium Romanorum Imperatorum, vt eius acta ſignificant. Porrò de alio Valentino eiuſdem ciuitatis epiſcopo meminit Petrus in catal. lib. 1. cap. 15. qui, vt ait, vixit temporibus Iuſtini Imp.

d Proculi & ſoc.] De ijs etiam ijdem qui ſupra auctores. Horum paſſionis acta intexta habentur cum rebus geſtis S. Valentini, quorum modò meminimus; licet in eis non vna eademq; die cum eo paſſi habeantur. Alius ab hoc eſſe videtur Proculus Interamnenſis epiſcopus, de quo infra ad xviij. Kalen. Maij.

e Baſſi & ſoc.] De his item Beda hac die, Vſuardus, Ado, & alij. Petrus in catal. lib. 3. c. 124. alios plures addit, quorum & recenſet nomina.

f Cyrionis & ſoc.] De his omnibus ijdem qui ſupra auctores agunt hac eadem die.

g Dionyſij & Ammonij.] Agunt de his item Beda, Vſuardus, Ado & alij, conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

h Eleuchadij epiſc.] De eodem tabulæ eccleſiæ Rauênatis. Petrus Damiani in die natalis S. Eleuchadij ſermonem habuit, quem inuenies apud Sur. tom. 7. hac die. Fuit hic vnus ex diſcipulis S. Apollinaris, ab ipſo ad fidem conuerſus, de quo etiam Hier. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. vbi eum migraſſe ex hac vita ſcribit, an. Domini 112.

i Auxentij abb.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Huius res geſtas purè, germaneq; conſcriptas habet Metaphraſtes hac die, ex quo Lipom. deſcripſit tom. 5. & Sur. tom. 1. Meminit eiuſdem Niceph. hiſt. lib. 14. c. 52. in fin. De eius tyrocinio ſcribit Sozom. hiſt. lib. 7. ca. 21. in fin. peruenit ætate vſq; ad Zenonem Imp. vt eius acta teſtantur.

k Antonini abb.] Plura de ipſo in monumentis eccleſiæ Surrentinę, quibus tam eius res geſtæ, quàm miracula poſt obitum facta intexuntur: edidit eadem Paulus Reg. Migrauit ex hac vita (vt ferunt) an. Domini 625. Honorio Rom. Pont. & Probaiano conſ. Quæ autem noſtra ætate ad ſepulchrum eius admiranda fiunt, eademq; crebrius iterantur, percepi non à quibuſuis narrata, ſed à ſynceriſſimis, prudentiſſimiſq; ſacerdotibus, qui interfuerunt.

15 Quintodecimo kal. Martij. Luna. D xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16

BRIXIÆ natalis ſanctorum martyrum Fauſtini [a] & Iouitæ, qui ſub Hadriano Imperatore poſt multa pręclara pro Chriſti fide ſuſcepta certamina, victricem martyrij coronam acceperunt. Romæ ſancti Cratonis [b] martyris [c], qui cum vxore ſua & vniuerſa domo a beato Valentino epiſcopo baptizatus, non multo poſt vna cum illis martyrio conſummatus eſt. Interamnæ ſanctæ Agapis [d] virginis & martyris. Item natalis ſanctorum martyrum Saturnini [d], Caſtuli, Magni, & Lucij. Vaſione in Gallijs ſancti Quinidij [e] epiſcopi, cuius mortem in conſpectu Domini pretioſam miracula crebra teſtantur. Capuæ ſancti Decoroſi [f] epiſcopi & confeſſoris. In prouincia Valeriæ ſancti Seueri [g] presbyteri, de quo beatus Gregorius ſcribit, quòd fuſis lacrymis defunctum reuocauit ad vitam. Antiochiæ ſancti Ioſeph [h] diaconi. Aruernis ſanctæ Georgiæ [i] virginis.

H 2 FAV-

a FAVSTINI, & Iouitæ.] De iiſdem hac die Beda, Vſuardus, ac cæteri. Habentur eorum res geſtę vberius enarratę, edidit eas Mombrit. tom. 1. & Sur. tom. 1. Paſsi dicuntur ſub Imperatore Hadriano, ac coràm ipſo: quod nos tunc accidiſſe putamus, cùm ille anno ſecundo ſui Imperii, tertium gerens conſulatum, ex Vrbe in Gallias profectus eſt, vt ſcribit Spartianus in Hadriano. Agitur de iiſdem martyribus in actis ſancti Marciani epiſcopi Dertonenſis, quæ recitat Mombrit. tom. 2. Non eſt quòd mireris, ſi Hadrianus perrecturus in Gallias, ad carnificinas martyrum conſtiterit Brixiæ. cùm ſemel enim monſtra illa ferinos animos imbuiſſent, auidiſſimi erant illorum ſpectaculorum, in quibus miſeri homines excogitatis artibus torquerentur. Sit tibi ſatis in exemplum, quæ Suetonius ſcribit in Claudio cap. 34. cùm ait: Tormenta quęſtionum, pœnaſq; parricidarum repræſentabat, exigebatq; coràm. Cùm ſpectare antiqui moris ſupplicium Tiburi concupiſſet; & deligatis ad palum noxiis, carnifex deeſſet, accitum ab Vrbe, ad veſperam vſq; opperiri perſeuerauit. hęc Suet. de Claudio, quo quidem longè moleſtior nobis fuit Hadrianus, de quo agitur.

b Cratonis.] Agunt de eodem iidem qui ſupra Beda, ac cęteri. Eius acta adnexa ſunt vitę ſancti Valentini epiſcopi Interamnenſis, à quo etiam ad fidem perductus & baptizatus fertur.

c Agapis.] De qua hac item die Beda, Vſuardus, Vuandelbertus, & alii recentiores agunt.

d Saturnini & ſoc.] Beda hìc agit de Saturnino & Caſtulo: cęteri autem redditi ſunt ex prædicto Martyrologio man. ſcripto.

e Quinidii epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, aſſentiunturq; vet. man. ſcrip.

f Decoroſi epiſc.] Claruit hic temporibus Agathonis Romani Pontificis, reperiturq; interfuiſſe, ac ſubſcripſiſſe Romano concilio ſub eodem Pontifice celebrato, anno à Chriſto nato 680. vt apparet ex eiuſdem concilii actis; quæ intexa habentur in Sexta ſynodo act. 4.

g Seueri preſbyt.] Agit de eodem hac die Ado. Admiratur eius ſanctitatem S. Gregorius lib. 1. dialog. c. 12.

h Ioſeph diaconi.] Beda, Vſuardus ac cęteri de eodem hac die. Gręci autem 3. Aprilis, vt apparet ex eorum Menologio. Fuit hic ſacrorum hymnorum ſcriptor, qui temporibus Theophyli Imp. ob cultum ſanctarum imaginum factus eſt confeſſor illuſtris. De eo egit Niceph. lib. 21. cuius libri tantùm habetur ſummarium.

i Georgiæ virg.] De ea ſcribit Gregor. Turonen. lib. de glor. confeſſ. c. 34.

xiij. E Quartodecimo Kal. Martij. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17

NATALIS beati Oneſimi [a], de quo S. Paulus Apoſtolus ad Philemonẽ ſcribit; quem etiã poſt ſanctum Timotheum Epheſiorum epiſcopum ordinauit, prædicationiſq. verbum illi commiſit. Hic vinctus Romam perductus, ac pro fide Chriſti lapidatus, primo ibidem ſepultus fuit; inde ad locum vbi epiſcopus fuerat ordinatus, corpus eius delatum eſt. Cumis in Campania Tranſlatio ſanctæ Iulianæ [b] virginis & martyris, quæ Nicomediæ ſub Maximiano Imperatore primum a patre ſuo Africano grauiter cæſa, deinde ab Euilaſio præfecto, cui nubere recuſarat, varie cruciata, & poſtmodũ in carcerem detruſa, vbi palam cum diabolo conflixit; demum flammas ignium, & ollam [c] feruentem ſuperans, capitis decollatione martyrium conſummauit. In Aegypto ſancti Iuliani [d] martyris, cum alijs quinq. millibus. Cæſareæ in Palæſtina ſancto-

rum martyrum Aegyptiorum Eliæ, Hieremiæ, Eſaiæ, Samuelis, & Danielis, qui cum ſpontanee miniſtraſſent confeſſoribus in Cilicia ad metalla damnatis, inde reuertentes, comprehenſi, & a Firmiliano prçſide ſub Maximino Imperatore ſçuiſſime torti, gladio demũ percuſſi ſunt. Poſt quos ſanctus Porphyrius [f] Pamphili martyris famulus, & ſanctus Seleucus [g] Cappadox, qui iteratis certaminibus ſæpe vicerant, rurſus cruciati, alter incendio, gladio alter martyrij coronam acceperunt. Brixię ſancti Fauſtini [h] epiſcopi & confeſſoris.

FEBRVARII 16.

a ONESIMI.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij omnes, Græci autem pridie huius diei in Menologio. Laudatur egregiè ab Apoſtolo ſcribente ad Philemonem. S. Ignatius epiſt. 14. ad Ephesios eundem præclaro elogio commendat: meminitq́; eiuſdem in epiſt. 12. ad Antiochenos. Habentur eius acta, quæ ex veteribus monumentis Metaphraſtes in lucem prodidit, & Lipom. recitat tom. 5. Sur. autem tom. 1. Paſſus reperitur ſub Traiano Imp. & Tertullo Vrbis præfecto. Nicephorus lib. 3. c. 11. prorſus conuincitur errare, dum ſcribit eum ſub Domitiano conſummaſſe martyrium. ſi enim conſtat poſt ſanctum Ignatium fuiſſe ſuperſtitem, certumq́; habetur, eundem Ignatium anno Traiani Imperatoris vndecimo martyrio coronatũ, quonam pacto effici poteſt, vt ſub Domitiano Oneſimus martyrio occubuerit? errat planè in Oneſimo, ſicut & in Dionyſio Areopagita, de quo ſuo loco inferius. Vixit ijſdem ferè temporibus Oneſimus epiſcopus Bizantinus, tertius ordine, de quo Nicephor. epiſc. in chron. & Niceph. Calliſt. lib. 8. c. 6. Alius adhuc extitit eius nominis epiſcopus Sueſſionenſis ſanctitate celebris, cuius meminit Molanus in indic. ſanctorum Belg. cuius natalis agitur 13. Maij.

b Iulianæ.] Beda item, ac cæteri Latinorum hac die, Græci autem in Menologio die 21. Decembris. Extant eius acta apud Metaphraſtem, ex quo Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. habemus eadem in vet. cod. man. ſcrip. è Gręco Latinè reddita à Petro quodam, qui ea ad Petrum Neapolitanum epiſcopum direxit, vt docet eius pręfatio. ponitur ibidem paſſa anno à Chriſto nato 290. De reliquijs eius meminit S. Gregorius Papa in epiſtola ad Fortunatum epiſcopum Neapolit. 84. & 85. lib. 7. ſub eius diœceſi enim ſanctæ martyris corpus quieſcebat.

c Ollam feruentem.] De huiuſmodi genere tormenti mentio habetur lib. 2. Machab. c. 7. recenſet Ioſeph lib. de Machab. ad Polyb. Ollam æneam inter exquiſita tormenta, quam & his verbis deſcribit: Carnificum manibus Ollæ æneæ imponitur (hoc pœnali ſupplicio nomen eſt) pręlo gyrato, ſanctum caput ad genua pellitur: ſicq́; corpore deorſum redacto, pugil in eam, quam diximus Ollam miſerrimè delituit. hęc ibi.

d Iuliani.] De eodem ijdem qui ſupra Latinorum auctores; at Gręci in Menologio de ipſo agunt die 21. Iunij, ibi & breui compendio certamen eius deſcribunt; paſſumq́; eſſe in perſecutione Diocletiani, ſub Marciano præſide, eundemq́; à S. Ioanne Chryſoſtomo celebri oratione laudatum, ibidem teſtantur. Fuit clarus item in Aegypto Iulianus epiſcopus Alexandrinus, qui primo anno Commodi Imp. ſedere cœpit, de quo Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 9. & alij.

e Eliæ, Hieremiæ, & ſoc.] Scripſit horum certamen Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 22. Hi etenim, vt ad Chriſtum conuerſi ſunt, profana ſibi indita à parentibus nomina reſpuentes, ſanctorum Prophetarum ſibi imponi nomina cupierunt. Scribit Dionyſius Alexandrinus, peculiare olim fuiſſe nuper conuerſis ad fidem, vt Apoſtolorum aliorumq́; ſanctorum, quorum fidem eſſent amplexi, etiam ſibi nomina ſumerent. apud Euſeb. lib. 7. c. 20.

f Ad metalla damnatis.] Differentiam ponit Iurecõſultus l. aut damnum ff. de pœnis inter damnatos ad metalla, & ad opus metalli. grauioribus enim prçmebãtur vinculis qui ad metalla damnati erant. De ęrumnis Chriſtianorum, qui ea pœna damnati eſſent, habes egregiam epiſtolam Cypriani 77. ad Nemeſianum, Felicem, & collegas epiſcopos. Damnabantur Chriſtiani etiam ad alia opera publica, vt ad fodiendam arenam, ad lapidicinas, & alia, vt eorum acta teſtantur. Illa tantùm pœna immunes fuiſſe videntur, quæ dicebatur, ad ludum, de qua Vlpianus l. aut damnum §. qui ad ludum ff. de pœnis, & Paul. lib. 5. ſentent. tit. 17. & l. 2. de abolit. Cod. Theod. Id enim accidiſſe arbitror non humanitate Gentilium, ſed potius verecundia Chriſtianorum; vt qui mallent quæque duriora ſupplicia perpeti, quàm inter gladiatores, ferarum venatores, pyrrhicharios, & ſaltatores in

theatro cōnumerari, nec ea agere, quæ vel ſpectare tantùm, Chriſtianis erant interdicta, vt Cyprian. de ſpectac. Vetuit poſtmodum Valentinianus Imper. vllum Chriſtianorum ob quoduis facinoroſum delictum ad ludum damnari l. 8. de pœn. Cod. Theod.

g Porphyrius.] Agit pluribus de eodem Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 20. alij inſuper ex eodem auctore eadem deſcripſerunt.

h Seleucus.] Huius anteactæ vitę curſum Euſebius lib. 8. cap. 22. teſtatum reliquit.

i Fauſtini epiſcopi.] Recenſetur is ſeptimus Brixianæ eccleſiæ epiſcopus. de eo & Galeſin.

xij. F Tertiodecimo kal. Martij. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18

ROMÆ paſſio ſancti Fauſtini [a], quem alij quadragintaquatuor ſecuti ſunt ad coronam. In Perſide natalis beati Polychronij [b] epiſcopi Babylonis, qui in perſecutione Decij ore lapidibus cæſo, manibus extenſis oculos ad cęlum eleuans emiſit ſpiritum. Cōcordiæ ſanctorum martyrum Donati [c], Secundiani, & Romuli, cum alijs octogintaſex eiuſdem coronæ conſortibus. Cæſareæ in Palæſtina ſancti Theoduli [d] ſenis, qui ex familia præſidis Firmiliani, martyrum excitatus exemplo, cum Chriſtum conſtanter confiteretur, cruci affixus, martyrij palmam nobili triumpho promeruit. Ibidem ſancti Iuliani [e] Cappadocis, qui exoſculans necatorum martyrum corpora, vt Chriſtianus delatus, & ad præſidem ductus, lento igne iuſſus eſt comburi. In pago Taruanenſi ſancti Siluini [f] epiſcopi Toloſani. In Scotia ſancti Fintani [g] preſbyteri & confeſſoris.

FEBRVARII 17.

a FAVSTINI & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdem ex eodem exemplari vetuſtiſſimo, cuius ſępius ante meminimus.

b Polychronij epiſc.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, Vuandelbertus, ac cęteri. Habentur eius acta ante vitam S. Laurentij apud Sur. tom. 4. die 10. Auguſt. ſed multum ſanè ambigua. Quòd autem ad Decium ſpectat, conſtat quidem illum aduerſus barbaros pręlijs difficillimis decertaſſe, vt ſcribit Aurelius Victor, Eutropius in Decio, & Paulus Oroſ. lib. 7. c. 21. & licet de Perſis nulla apud eos mentio habeatur, veriſimilis tamen eſt coniectura, Perſas bello laceſſiſſe, vexaſſeque; aduerſus quos etiam Valerianum ſucceſſorem, Imperij hęredem infœliciter pugnaſſe conſtat, vt Trebellius ſcribit in Valeriano. Satis liquet tempora Decij ſcriptorum inopia remāſiſſe obſcuriſſima; eaq́; tantum de eo facta eſſe conſpicua, quæ de perſecutione ab ipſo in Chriſtianos excitata, produnt Chriſtianorum ſcriptiones, & acta ſanctorum martyrum. Fuit eiuſdem nominis S. Polychronius epiſcopus Virdunenſis in Gallia, diſcipulus ſancti Lupi Trecenſis, de quo habetur mentio in actis eiuſdem ſancti Lupi, in fine apud Sur. tom. 4. die 29. Iulij.

c Donati & ſoc.] Agit de ijſdem hac die Vſuardus, aſtipulanturq́; vet. man. ſcrip.

d Theoduli.] Euſebius, qui eius martyrium ſcribit lib. 8. c. 22. paſſum refert anno ſeptimo perſecutionis Dioclętiani & Maximiani Impp.

e Iuliani Cappadocis.] Idem auctor Euſebius eius certamen deſcribit lib. 8. c. 22. eundemq́;

etiam

etiam perſecutionis anno ſeptimo martyrio coronatum teſtatur.

f Exoſculans necatorum martyrum corpora.] Conſueuiſſe Chriſtianos oſculari ſacra martyrum vulnera, habes etiam ex Prudentio in periſt. hym. 5. de ſancto Vincent. his verſibus.

Ille vngularum duplices.
Sulcos pererrat oſculis. & in fine.
Per quam trementes properi
Exoſculamur lectulum.

Admouit & Conſtãtinus Magnus Imp. labra cicatricibus ſanctorum martyrum, Theodoret. hiſt. lib. 1. c. 11. Datum eſt crimini à Cæciliano diacono Carthaginenſi Lucillæ fœminę apud Optatum, non quòd os martyris ori admoueret, ſed quòd importuno tempore, & os illud non eſſet martyris vindicati, hoc eſt recepti. Optat. lib. 1. contra Parmen. Deoſculationem pro adoratione poni in antiquis ſacris litteris, notatum habes à S. Hieron. ad Pammachium in apolog. aduerſus Rufin. id ipſum fuiſſe in vſu apud Gentiles, ex Plinio & Apuleio obſeruat Cæl. Rodig. lect. antiq. lib. 10. c. 8. in fin.

g Siluini epiſc.] De eo etiam Vſuardus hac die. Eius acta haberi teſtatur Molanus in indiculo ſanctorum Belgii, vbi plura de ipſo; redditq́; rationem cur hunc Vſuardus appellet epiſcopum Taruanenſem, prout etiam à nonnullis eſt creditus, eo quòd in Morinis miranda religione enituit, & virtute miraculorum claruit, apud quos etiam diem obiit, anno, vt ait, à Chriſto nato ſeptingenteſimo decimoquinto.

h Fintani preſbyt.] Vſuardus item de eo hic agit, conſentiuntq́; man. ſcrip.

18 Duodecimo Kal. Martij. Luna. G xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19

HIEROSOLYMIS natalis beati Symeonis [a] epiſcopi & martyris, qui filius Cleophæ, & propinquus Saluatoris ſecundum carnem fuiſſe traditur. Hic Hieroſolymorum epiſcopus poſt Iacobum fratrem Domini ordinatus, in perſecutione Traiani multis ſupplicijs affectus, martyrio conſummatus eſt, omnibus qui aderant, & iudice ipſo mirantibus, vt centum viginti annorum ſenex crucis ſupplicium fortiter conſtanterq́; pertuliſſet. Apud Oſtia Tiberina ſanctorum martyrum Maximi [b] & Claudij fratrum, & Præpedignæ vxoris Claudij, cum duobus filijs Alexandro & Cutia: qui cum eſſent pręclariſſimi generis, iubente Diocletiano tenti ſunt, atque in exilium deportati, deinde incendio concremati, odoriferum martyrij ſacrificium Deo ipſi obtulerunt: quorum reliquiæ in flumen proiectæ, & à Chriſtianis perquiſitæ, iuxta eandem ciuitatem ſepultę ſunt. In Africa ſanctorum martyrum Lucij, [c] Siluani, Rutuli, Claſſici, Secundini, Fructuli, & Maximi. Conſtantinopoli ſancti Flauiani [d] epiſcopi, qui cum fidem catholicam Epheſi propugnaret, ab impij Dioſcori factione pugnis & calcibus percuſſus, poſt triduum vitam finiuit. Toleti ſancti Helladij [e] epiſcopi & confeſſoris.

a SYMEONIS epiſc.] Beda, Vſuardus, ac cæteri Latinorum de eodem agunt hac die, Græci autem in Menologio 27. Aprilis. Eius martyrium ab Hegeſippo egregiè conſcriptum Euſebius recitat lib. 3. c. 26. ex quo etiam cęteri complures eadem deſcripſere: eundem conſobrinum Domini, natum ex Cleopha fratre Ioſeph, idem auctor affirmat lib. 3. c. 10. qui & in chronico tradit, eundem conſummaſſe martyrium anno decimo Traiani Imp.

b Maximi, Claudij & ſoc.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, atque alij omnes. Habentur horum res geſtæ iunctę ſimul actis S. Suſannę, apud Sur. tom. 4. die 11. Auguſti. ex quibus & cęteri, qui de his ſcribunt, quos recenſere omittimus, accepiſſe noſcuntur.

c Lucij & ſoc.] Hos omnes reſtitutos ſcias ex eodem codice peruetuſto, cuius ſæpe meminimus. prętermiſſi ſunt aliàs fortaſſe, quòd nec ciuitas vbi paſſi, nec tempus, ibidem haberetur expreſſum.

d Flauiani epiſcopi.] De eodem Græci agunt in Menologio hac die. Irrepſit error apud aliquos, vt putent Flauianum actum in exilium, & confectum ęrumnis obijſſe, quod & Græci profitentur in dicto eorum Menologio, idq; ex ſententia Marcellini comitis in chron. ſub Protogene, & Aſterio conſſ. vbi ait, eum exulaſſe factione Dioſcori & Saturnini. Sed hæc quidem omnia repugnant actis ſacroſancti conc. Chalcedonen. In actione etenim prima, & tertia Euſebius epiſcopus Dorylæi, & in actione quarta archimandritæ catholici, oblato S. ſynodo libello, conclamarunt aduerſus Dioſcorum, ſanctum Flauianum violentis impulſionibus, pugnis, & calcibus impetitum, factione Dioſcori necatum eſſe: id ipſum etiam Liberatus diaconus in breuiar. hæreſ. Neſtor. & Eutich. exactè deſcribit c. 12. factumq; refert, antequam Epheſo receſſiſſent epiſcopi: id etiam Euagrius ſcholaſt. hiſt. lib. 2. c. 2. id denique Nicephorus (vt prætercam recentiores) pluribus teſtatur lib. 14. c. 47. Contigit obitus Flauiani Epheſi, ſub conſulatu Aſterij, & Protogenis, menſe Auguſti, poſtquam Hilarus diaconus legatus Apoſtolicus inde clàm aufugiens, Romam redijt ad S. Leonem Papam. Ne quis ergo miretur ſi idem Pontifex in litteris, quas dedit ad Theodoſium & Pulcheriam Auguſtos, & quas etiam ad alios tertio idus Octobris ijſdem conſſ. dedit, nihil de Flauiani nece meminerit; nam, quod poſt diſceſſum Hilari fuit factum, ignorans; putans adhuc viuere Flauianum, ad eum etiam eadem die ſcripſit epiſtolam. Celebratur hac die ſolemnis tranſlatio, quando venerandum corpus eius per Martianum Auguſtum & S. Pulcheriam coniugem ſummo cum honore Conſtantinopolim tranſlatum eſt, cuius tranſlationis meminit S. Leo Papa in epiſtola 44. ad Martianum Augſt. ſub conſulatu Adelphij data, eſt is annus, ſecundum recentiores chronographos, à Chriſto nato 451. ex quibus planè conuincitur errare Nicephorus lib. 14. c. 49. dum eam tranſlationem factam dicit ſub Theodoſio minore Imp. extant præterea de ea re litteræ S. Pulcheriæ ad S. Leonem Papam: quę recitantur in præambulis concilij Chalcedonenſis. Mirificis laudibus ſanctum Flauianum proſecuti ſunt patres, hi præſertim, qui Chalcedonem ad concilium conuenerunt, vbi inter alia eius pręconia, hæc in actione vndecima ſunt acclamata: Flauiano æterna memoria, ecce vltio, ecce veritas, Flauianus poſt mortem viuit, martyr pro nobis exorat, Flauianus poſt mortem fidem expoſuit &c. Accedat ad eius laudem conſtitutio Marciani Imp. quæ habetur in l. quoniam C. de epiſc. & cleric. cuius de Flauiano promulgatę ſanctionis habes integrum exemplar in actione tertia eiuſdem conc. Chalcedonen. prope finem. Secundus Abel appellatur à Sebaſteno epiſcopo in epiſt. ad Leonem Imp. extat tom. 2. conc. recent. edit. De reſtituendo nomine eius in diptycha, & abolenda memoria Eutychij, extat l. quoniam C. de epiſc. & cleric. Cæteras autem eius res geſtas tam ſynodicas, quam priuatas intexuimus in Annalibus eccleſ. per annos ſingulos, ſeruata temporũ ratione.

e Helladii epiſcopi.] Huius acta ſummatim complexus eſt ſanctus Ildefonſus in libro quem ſcripſit de vir. illuſt. quem nacti in Vaticana bibliotheca diligenter exſcripſimus: at quoniam eundem nondum editum ſcimus, operæpretium viſum eſt, hìc ea recitare, quæ de ſancto ſanctus ſuis ſcriptis teſtatum reliquit his verbis: Helladius epiſcopus poſt Autaſium ſedis eius adeptus eſt locum. Hic cùm regię aulæ illuſtriſſimus, publicarumq; rector exiſteret rerum, ſub ſeculari habitu votum monachi explebat & opus. nam ad monaſterium meum illud Agalienſe, cuius me ſuſceptio monachum tenuit; quod munere Dei, perennisq; ac patentis ſanctitatis decore & opinabile cunctis & palam eſt totis: cùm ſæpe diſcurſantium negotiorum ductus itinere perueniret, remota clientum ſecularisq; pompa decoris, adeò monachorum peculiaritatibus inhęrebat, vt turmis iunctus eorum, ſtipularum faſciculos ad clibanum deportaret. cumq; inter decorem inſolentiamq; ſeculi, ſolitudinis & amaret, & ſectaretur arcana: celeri fuga, relictis omnibus, quæ eſſe nouerat mundi, adijt ſanctum monaſterium, quod frequentauerat voto, venit permanſurus optati voti vſu. Ibi factus monachus pariter meritis & ſtudijs ſanctis vitam monachorum debitè rexit; & ſtatum monaſterij totius rei communis diuitijs cumulauit Ex hoc, feſſis penè ſenio artubus, ad Pontificatus apicem euocatur: & quia vocaretur victus pariter & inuitus, illic maiorum virtutum exempla, quàm monachus dedit: quia ſtatum mundi, quem contempſit virtute, magna perhibetur rexiſſe diſcretione; miſerationes eleemoſynarumq; copias tam largiter egenis contuliſſe probatur, ac ſi illius ſtomacho putares inopum

& artus

& artus pendere & viſcera confoueri. Scribere tenuit, quia quod ſcribendum erat, quotidianæ operationis pagina demonſtrauit. Me ad monaſterium rediens memoratum, vltimo vitæ tempore leuitam fecit: ſenex obijt, decem & octo annos ſacrum regimen tenuit, temporibus Siſibuti, Suntillani, & exordijs Siſenandi regum. Beatus habitus fuit, & poſt beatam gloriam cæleſtis regni bona plenus ſenectute promeruit. Hactenus de S. Helladio S. Ildefonſus, qui mox ad eius ſucceſſorem Iuſtum calamum vertit. De eodem Rodoric. Tolet. lib. 2. c. 17. & alii recentiores.

19 Vndecimo kal. Martij Luna. A x

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

ROMÆ natalis ſancti Gabini[a] preſbyteri & martyris, fratris beati Caij Papę, qui a Diocletiano diu in cuſtodia vinculis afflictus, pretioſa morte cęli gaudia comparauit. In Africa ſanctorum martyrum Publij[b], Iuliani, Marcelli, & aliorum. In Paleſtina commemoratio ſanctorum Monachorum[c], & aliorum martyrum, qui a Saracenis ſub duce Alamundaro ob fidem Chriſti ſæuiſſime cæſi ſunt. Hieroſolymis ſancti Zambdæ[d] epiſcopi. Solijs † ſancti Auxibij[e] epiſcopi. Apud Beneuetum ſancti Barbati[f] epiſcopi, qui ſanctitate celebris, Longobardos, & eorum ducem ad Chriſtum conuertit. Mediolani ſancti Manſueti[g] epiſcopi & confeſſoris. † Solis.

FEBRVARII. 19.

a GABINI, vel Gabinii.] De eo Beda, Vſuardus, Ado & alii. Iuncta ſunt eius acta rebus geſtis ſanctæ Suſannæ. habet eas Sur. tom. 4. die 11. Auguſti. paſſus eſt Diocletiano ſextùm & Conſtantio ſecundùm conſſ. vnà cum Caio Papa eius germano, vt legitur in libro de Roman. Pontific. In prædictis autem rebus geſtis S. Suſannæ, de domo Gabini in eccleſiam conuerſa hæc leguntur: Caii epiſcopi domus beati Gabini domui iuncta erat, atque ex illo tempore Chriſtianorum ſtatio deputata eſt in duabus ędibus vſque ad hodiernum diem. Factum eſt hoc Romę in regione ſexta apud vicum Mamuri, ante Saluſtii forum. hęc ibi. ex qua loci deſcriptione facilè apparet, eam fuiſſe domum Gabini, quę nunc dicitur eccleſia ſanctæ Suſannę, ac domum Caii eccleſiam illi propinquam, cuius dumtaxat ſuperſunt veſtigia exaduerſo poſita.

b Publii & ſoc.] Agit de his etiam Beda, Vſuardus & alii recentiores hac die.

c Sanctorum Monachorum.] Iiſdem cęſi ſunt hi Saracenorum incurſionibus, quarum mentio habetur in rebus geſtis ſancti Ioannis Silentiarij, quas refert Metaphraſtes die 13. Maii. itemq; in vita S. Sabæ abb. apud eundem die 5. Decemb. ac in actis etiam ſancti Euthymii abb. quæ idem recitat die 20. Ianuarii: conſentiunt iiſdem, quæ habentur in prato ſpirituali c. 21. & 99. Vna eademq; perſecutio Saracenorum ſanctos monachos diuerſis in locis poſitos vexauit, diuerſiſq; diebus occidit, vt non mireris, ſi ſuperius iterum de monachis cęſis à Saracenis ſit actum. Scias autem ipſum Saracenorum principem Alamundarum ad Chriſti fidem tandem eſſe conuerſum, vt ſcribit Niceph. hiſtor. lib. 17. c. 35. hiſt. Miſcel. ex Theophane lib. 15. & alii.

d Zambdæ epiſcopi.] De eo ſcribit Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 7. c. vlt. in fine, Epiphanius in panar. hæreſ. 66. licet in mendoſo codice Baza legatur. De eo item Niceph. epiſcopus in chron. de epiſc. eccleſ. Hieroſol. & Niceph. Calliſt. lib. 6. c. 34. adſcribitur hic trigeſimusnonus eius ſedis epiſcopus, ſucceſſit Hymenęo, ſeditq; temporibus Diocletiani Imp.

e Auxibij epiſcopi.] Agunt de eodem Græci in Menolog. hac die. eius acta habet Metaphraſtes,

quæ

quæ Lipom. retulit in tom. 5. & Sur. tom. 1. Fuit proximus Apoſtolorum temporibus; nam à ſancto Marco Euangeliſta baptizatus fertur.

f Barbati epiſc.] De eo vet. manſcrip. & inter alia Martyrologium Caſinenſe. Habemus eius acta ſyncerè ſcripta, eſt eorum exordium: Sicut euidentiſſimè &c. Interfuit ſynodo Romæ celebratæ temporibus Papę Agathonis, anno Domini 680. eidemq́; ſubſcripſit, prout eius concilij acta indicant, quę inſerta ſunt in actione quarta Sextæ ſynodi œcumenicæ Conſtantinopolitanæ.

g Manſueti epiſcopi.] De eodem tabulæ Mediolanenſis eccleſię. Claruit idem temporibus Agathonis Rom. Pontificis: nam ipſe etiam interfuit præfatæ ſynodo Romanæ, eidemq́; ſubſcripſit, vt eiuſdem ſynodi indicant acta inſerta in act. quarta Sextę ſynodi. Habemus manuſcriptam epiſtolam eruditiſſimam eiuſdem Manſueti epiſcopi ad Conſtantinum Imperatorem Conſtantinopolitanum, dignam tanto viro, tantæq́; ſedis epiſcopo, incipit: Si apicem Imperialis faſtigij &c.

ix. B Decimo kalen. Martij. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

TYRI in Phœnicia commemoratio beatorum Martyrum [a], quorum numerum ſolius Dei ſcientia colligit, qui ſub Diocletiano Imperatore à Veturio militum magiſtro multis tormentorum generibus ſibi inuicem ſuccedentibus occiſi ſunt; primo quidem flagris toto corpore dilaniati, inde diuerſis beſtiarum generibus traditi, ſed ab illis diuina virtute nil lęſi, poſt addita feritate ignis ac ferri, martyrium conſummarunt. Horum glorioſam multitudinem ad victoriam incitabant, Tyrannio [b], Siluanus, Peleus, & Nilus epiſcopi, ac Zenobius preſbyter, qui fœlici agone vna cum illis martyrij palmam adepti ſunt. In Cypro inſula ſanctorum martyrum Pothamij [c] & Nemeſij. Conſtantinopoli ſancti Eleutherij [d] epiſcopi & martyris. In Perſide natalis ſancti Sadoth [e] epiſcopi, & aliorum centum vigintiocto, qui ſub Sapore rege Perſarum cum ſolem adorare renuiſſent, crudeli nece præclaras ſibi coronas compararunt. Catanæ in Sicilia ſancti Leonis [f] epiſcopi, qui virtutibus atque miraculis coruſcauit. Eodem die ſancti Eucherij [g] epiſcopi Aurelianenſis, qui eo magis miraculis claruit, quo pluribus inuidorum calumnijs fuit oppreſſus. Tornaci in Gallijs ſancti Eleutherij [h] epiſcopi & confeſſoris.

FEBRVARII. 20.

a COMMEMORATIO beat. mart.] Agunt de ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Horum acta ſummatim complexus eſt Euſeb. lib. 8. c. 7. ex eodem Niceph. hiſt. lib. 7. c. 7. ac cęteri.

b Tyrannio Siluanus &c.] De his item Euſebius hiſt. lib. 8. cap. 25. & Niceph. lib. 7. c. 16. de ſingulis agitur certis diebus natalis dies.

c Potamij & Nemeſij.] Beda item de his agit, additq́; Didimum; Vſuardus autem & martyrius de duobus tantùm.

d Eleutherij epiſc.] De eodem & Gręci. ponitur hic octauo ordine Byzantius epiſcopus, ſeditq́;

annis

annis ſeptem, vt tradit Niceph. eius ſedis epiſc. in chron. De eo etiam Niceph. Calliſt. lib. 8. c. 6. narrat idem auctor lib. 15. c. 23. pauendum iudicium eiuſdem ſancti aduerſus clericum impuriſſimum, editum temporibus S. Gennadij epiſcopi Conſtantinopolitani, & Leonis Imp. indeq; penes nonnullos excommunicatio ſancti Eleutherij in ore verſatur vſque hodie.

e Sadoth & ſoc.] Alibi, Sadhoc, vel Saduch, legitur. De ijſdem Græci in Menologio hac die. horum omnium acta ex antiquis codicibus edidit Metaphraſtes: habet ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. paſſi ſunt hi ſub Sapore rege Perſarum, qui vixit temporibus Conſtantini, ac eius ſucceſſoris Conſtantij, peruenitq; vſq; ad tempora Valentiniani & Gratiani eius filij Impp. vt auctor eſt Ammian. Marcellin. lib. 27. qui illum eam ob cauſam Saporem longæuum appellat. Succeſſit Sadoth, de quo agimus, Symeoni, qui ſub Conſtantino martyrio vita functus eſt, ipſe autem Sadoth paſſus eſt temporibus Conſtantij. de his etiam ſcribit Sozom. lib. 2. c. 8. 9. & 10.

f Leonis epiſc.] Agunt etiam de eodem Græci in Menologio, magnorumq; miraculorum effectorem prædicant.

g Eucherij epiſc.] Extant eius acta, quæ deſcripſit Sur. tom. 1. claruit temporibus Caroli Martelli princ. Francorum, à quo multa & grauia paſſus eſt: ſed quas pœnas dederit apud inferos eius anima, & quàm terribile iudicium de humato cadauere Deus oſtenderit, vide ibidem c. 6. quæ & nuper in Decretorũ libro ſunt deſcripta 16. q. 1. De eo Sigeb. in chron. anno Domini 723. Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 192. & lib. 4. c. 186. Paul. Aemil. lib. 2. de geſt. Franc. Ioann. Placentius in catal. epiſc. Leodienſium, & Molan. in indic. SS. Belgij. Adſcribitur hic in tabulis Democ. trigeſimustertius ſedis Aurelianenſis epiſcopus: migrauit ex hac vita, anno Domini 727.

h Eleutherij epiſcopi.] De eo autem Beda die ſequenti. Huius res geſtas breui compendio ſcribit Molan. in indic. ſanctorum Belg. eumq; ordinatum dicit epiſcopum anno Domini 484. Sediſſeq; annos 45. tranſlatum verò corpus eius anno 881. De Eleutherij pueritia, ordinatione, & obitu habes in vita S. Medardi à Fortunato conſcripta c. 2. & 18.

21 Nono kalen. Martij. Luna. C viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10.
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22			

IN Sicilia natalis ſanctorum Martyrum [a] ſeptuagintanouem qui ſub Diocletiano per diuerſa tormenta confeſſionis ſuæ coronam percipere meruerunt. Adrumeti in Africa ſanctorum martyrum Veruli [b], Secundini, Syricij, Felicis, Seruuli, Saturnini, Fortunati, & aliorum ſexdecim, qui in perſecutione Vuandalica ob catholicæ fidei confeſſionem martyrio coronati ſunt. Scythopoli in Palæſtina ſancti Seueriani [c] epiſcopi & martyris. Damaſci ſancti Petri Mauimeni [d], qui cum diceret Arabis quibuſdam ad ſe ægrotum venientibus: Omnis qui fidem Chriſtianam catholicam non amplectitur, damnatus eſt, ſicut & Mahumet pſeudo propheta veſter; ab illis necatus eſt. Rauennæ ſancti Maximiani [e] epiſcopi & confeſſoris. Metis ſancti Felicis [f] epiſcopi. Brixiæ ſancti Paterij [g] epiſcopi.

FEBRVARII. 21.

a MARTYRVM 79.] Agit de ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 3. c. 138. & alij recentiores.

b Veruli & ſoc.] De his etiam Beda & Vſuardus. Quòd hìc additum eſt, hos paſſos eſſe in perſecutione Vuandalica, ex dicto vet. man. ſcrip. ſcias reſtitutum.

c Seue-

c Seueriani epiſcopi.] Scribit de eius nece per hæreticos Eutychianos illata Niceph. lib. 15. c. 9. de eadem hæreticorum perſecutione tunc in catholicos in Palæſtina graſſante, agit Euag. lib. 2. c. 5. Cyrillus monachus in Euthymio, apud Metaphr. die 20. Ianuar. Habetur mentio etiam de Seueriani epiſcopi nece in litteris Marciani Imp. datis tunc temporis ad monachos Palæſtinæ, habentur tom. 2. concil. recent. edit. eſt ſecunda ordine epiſtolarum illuſtrium virorum pro S. ſynodo Chalcedonenſi. S. Leo Papa eo tempore ad ſedandam eam ſeditionem, & ad comprimendum furorem hæreticorum ſcripſit ad Marcianum Imp. & ad Pulcheriam, & Eudociam. AA. necnon etiam ad monachos Palæſtinæ, quò illorum turbatos animos conciliaret.

d Petri Mauimeni.] Græci etiam de eodem agunt. De eius martyrio habes ex Theophane in hiſt. miſcel. lib. 22. anno ſecundo Conſtantini ſexti Imp. vbi hæc etiam recitantur: Hunc declamationibus ſermonum honorauit ſanctus pater noſter Ioannes, qui cognominatus eſt Chryſooras propter auream & fulgidam Spiritus ſancti gratiam, quæ in ipſo tam in verbo, quàm in vitæ actu effloruit: quem videlicet Conſtantinus Imp. impius propter eminentem orthodoxiam eius anathemati ſubijciebat, & pro Manſur, quod eius auitum nomen eſt, quodq; redemptus interpretatur, ſenſu Iudaico, nouum eccleſiæ magiſtrum, Manſeron, mutato nomine, vocitabat. hęc ibi. per quæ planè conſtat intelligi ſanctum Ioannem Damaſcenum, iuxta ea, quæ de eodem ſcribit Suidas. Paſſus eſt hic anno Domini 742. ſecundum recentiores chronog. ſecundum verò Gręcorum ſupputationem an. 734. Sigib. tamen in chron. recenſet eius martyrium an. 745.

e Maximiani epiſc.] De eodem hac die tabulę eccleſię Rauennatis. conſecratus hic eſt epiſcopus ſub conſulatu Baſilij quinto, anno Domini 546. De eo plura Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 3.

f Felicis epiſc.] De eodem ex tabulis Metenſis eccleſiæ Molan. in addit. ad Vſuard. ponitur hic tertius Metenſis ſedis epiſcopus, ſediitq; annos 42. vt habent tabulę Democh.

g Paterij epiſc.] De eodem tabulę eccleſię Brixian. numeratur 23. eius ſedis epiſcopus, poſt S. Philaſtrium autem 16. prout Rampert. in ſermon. de ſanct. Philaſt. affirmat.

vij. D Octauo kalen. Martij Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11.

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23

ANTIOCHIÆ Cathedra [a] ſancti Petri Apoſtoli, vbi primum diſcipuli cognominati [b] ſunt Chriſtiani. Hierapoli in Phrygia beati Papiæ [c] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui ſancti Ioannis Apoſtoli auditor, Polycarpi autem condiſcipulus & ſodalis fuit. Salaminæ in Cypro ſancti Ariſtionis [d], qui vt idem Papias teſtatur, fuit vnus de ſeptuagintaduobus Chriſti diſcipulis. In Arabia commemoratio plurimorum [e] ſanctorum Martyrum, qui ſub Maximino Imperatore ſæuiſſime cæſi ſunt. Alexandrię ſancti Abilij [f] epiſcopi, qui ſecundus poſt beatum Marcum eiuſdem ciuitatis epiſcopus, ſacerdotium virtute conſpicuus miniſtrauit. Viennæ ſancti Paſchaſij [g] epiſcopi, eruditione & morum ſanctitate præclari.

FEBRVARII. 22.

a ANTIOCHIÆ Cathedra.] Sedere cępit Petrus Antiochiæ vltimo Tiberij Imp. anno, & à Chriſto nato, trigeſimo octauo, prout exactè Euſeb. ſcribit in chron. De vſu priſtino Celebrandę diei cathedræ, cùm ſcilicet aliquis epiſcopus alicui præficeretur eccleſię, ſatis diximus ſupra in feſta die Romanę Cathedrę. Quod autem attinet ad Cathedram Antiochenam, miratus ſum vehementer R.P. Onufrium Panuinum virum alioqui eruditum,

ditum, ſed cito nimis ex humanis præreptum, vt non potuerit ſuas lucubrationes emendare, nouam quandam, hactenus inauditam, nec ab aliquo excogitatam opinionem de Cathedra Antiochena aſtruere conatum eſſe: dum in ſuis ad Platinam additionibus, abſq; vllius antiquorum vel recentiorum teſtimonio affirmat, Petrum Romę primùm, ac demum ſediſſe Antiochiæ. Quę quidem opinio quàm ſit falſa, quàm aduerſa ſyncerę veritati, quàm deniq; faueat nouantibus qualemcunq; occaſionem captantibus, quotq; ex ea ſequantur abſurda, vix credi poteſt. legi aduerſus huiuſcemodi nouam opinionem erudititſſimum commentariolum R. D. Siluij Antoniani, pientiſsimi, ac diſertiſsimi viri; cuius cenſurę ſcriptiones meas ſubiicere conſueui: expectamus ſi aliquando ab inuito poterimus extorquere eius editionem; ſimulq; è latebris Chriſtianę modeſtiæ ipſius cętera feraciſsimi ingenii monumenta in publicum vindicare. Tu interim lector accipe de ea re hæc teſtimonia ſanctorum patrum, poſt Anacletum, Antherum & Marcellum, & alios, ſatis tibi inſtar omnium poteſt eſſe ſancti Hieronymi auctoritas in comment. epiſt. ad Galat. c. 2. & de ſcriptoribus eccleſiaſt. in Petro. Si ex hiſtoricis hęc cupis, habes Euſebium, qui primum in ea facultate locum tenet, quiq; in chronico hæc ait: Petrus natione Galilęus Chriſtianorum Pontifex primus, cùm primùm Antiochenam eccleſiam fundaſſet, Romam proficiſcitur, ibi Euangelium prædicans, viginti quinque annis eiuſdem Vrbis epiſcopus perſeuerat. hæc Euſebius, quem cęteri Græcorum (ne laborem omnes enumerando) abſq; aliqua controuerſia ſecuti ſunt, à quibus nec Latinorum aliquis diſſentit. hęc etiam ſanctus Leo in ſermone 1. in natali Apoſtolorum, Gelaſius Papa in Romano concilio, vbi actum eſt de libris apocryphis, eadem profeſſus eſt, id Pelagius Papa in epiſtola ad Benignum, & Gregorius Papa ad Eulogium lib. 6. epiſt. 37. id deniq; alij omnes qui de ea re egerunt, abſq; aliqua dubitatione teſtati ſunt.

b Cognominati ſunt Chriſtiani.] Id Luc. act. c. 11. Qua autem ratione id acciderit, S. Athanaſius in diſputatione contra Arium eiuſmodi affert cauſam: Omnes, inquir, qui credebant in Domino noſtro Ieſu Chriſto, non Chriſtiani, ſed diſcipuli tantummodo vocabantur: & quia multi nouorum dogmatum auctores extiterant, doctrinę obuiantes Apoſtolicę, omnes ſectatores ſuos diſcipulos nominabant; nec vlla erat nominis diſcretio inter veros falſoſq; diſcipulos, ſiue Chriſti, Doſithei, ſiue Iudæ cuiuſdam, ſiue Ioannis ſectatores, qui ſe quaſi Chriſti eccleſiæ confitebantur; quin potius vno diſcipulorum nomine cenſebantur: tunc Apoſtoli conuenientes (ſicut, Luca narrante, Acta teſtantur) omnes diſcipulos vno nomine Chriſtianos appellant, diſcernentes à communi diſcipulorum vocabulo; & vt diuini per Eſaiam oraculi ſermo compleretur, quo ait c. 62. Seruientibus mihi vocabitur nomen nouum &c. hæc Athanaſ. Porrò & hoc ipſum nomen non poſt multum temporis hęretici ęmulati ſunt, Carpocratianiq; primùm vſurparunt, vt ſcribit S. Epiphan. hæreſ. 27. hos ſecuti ſunt cęteri, irrogantes contumelias tanto nomini falſa doctrina, ac morum prauitate: quam ob cauſam (vt conqueſti ſunt ſæpe Patres apologijs) execrandum factum eſt aliquando Gentilibus nomen Chriſtianum, adeo vt ipſum ſolum abſq; aliqua noxa (vt ſcribit pluribus Tertullianus in apologetico) eſſet in crimen.

c Papiæ.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij. De Papia ſcribit ſanctus Irenęus, quem recitat Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 33. idem Euſeb. c. 30. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Papia. extabant eius ſcripta vſq; ad eiuſdem Hieronymi tempora, vt ipſe ſcribit epiſt. 28. ad Lucinium. eadem de eo Niceph. lib. 3. c. 18. & 20. Hic monitum velim lectorem, ne qua ſuſpicio de Papia in mentem irrepat, eo quòd aſſertor fuerit improbatę ſententiæ de mille annis, vnde dicti ſunt hęretici Millenarij: Nam S. Dei eccleſia catholica aliquandiu de ea re ſuperſedit, iudiciumq; ſuſpendit, nec aliquid de his, qui ea ſentiebant, definiuit; cùm præſertim non vulgares homines, ſed ſanctiſſimi atq; doctiſsimi viri id affirmarent, vt poſt Papiam Irenęus, Iuſtinus martyr (mittimus Tertullianum & Nepotem extra claſſem catholicorum vagantes) Lactantius, Victorinus, Seuerus & alij, prout teſtatur S. Hieron. in comment. ſuper Ezech. cap. 36. lib. 11. & in procem. lib. 18. in Iſaiam: de quorum ſententia idem auctor in Hierem. cap. 19. lib. 4. hæc habet: Quę, licet non ſequamur, tamen damnare non poſſumus, quia multi eccleſiaſticorum virorum & martyrum iſta dixerunt: & vnuſquiſq; in ſuo ſenſu abundet, & Domini cuncta iudicio referuentur. hęc S. Hieron. quo tempore nihil adhuc ab Eccleſ. de ea re fuiſſe definitum apparet. Paulò poſt autem cùm Apollinaris hæreſiarcha hanc de Millenario ſententiam niteretur aſtruere, totiſq; neruis defendere conaretur, atq; vt dogma catholicum ſtabilire, ſcriberetq; (vt ait S. Hieron. in procem. lib. 18. in Iſaiam) duo volumina aduerſus Dionyſium Alexandrinum, qui de ea re contra Irenæum librum ediderat: mox in eum atq; alios Millenarios zelus ſanctorum patrum exarſit, ita vt in hæreſim ac patronum eius liberius inueherentur: cùm præſertim ille adderet alias ad eam opinionem impietates, diceretq; homines reſurrecturos eſſe ad legem, circuncìſionem, & ſabbata ſeruanda, ad cibos electos, vt olim, & templum materiale conſtruendum: id de eo ſcribit ſanctus Baſilius in epiſtola 74. ad Occidentales. Tunc autem, ſicut cęterę prauę opiniones Apollinaris, ita hęc de Millenario à Damaſo Papa Romæ putatur eſſe damnata.

d Ariſto-

d Ariſtionis.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Meminit de Ariſtione Papias, quem refert Irenęus apud Euſebium lib. 3. c. 33. & Hieron. de ſcript. eccleſ. in Papia.

e Plurimorum ſanct. mart.] Horum agonis Euſebius hiſt. lib. 8. c. 24. meminit.

f Abilij epiſc.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scribit de Abilio Euſebius in chron. eum ſedere cœpiſſe anno quarto Domitiani Imp. & cùm ſediſſet annos tredecim, ſub Nerua Imp. ex hac vita migraſſe. ex his reſtituendus eſt locus eiuſdem Euſebij in editione Chriſtophorſoni lib. 3. c. 12. cùm ait: Quarto anno Domitiani Anianus primus eccleſię Alexandrinæ præfuit: qui cùm annos viginti duos in eo munere compleuiſſet, exijt è vita; in cuius locum ſuffectus eſt Abilius. hæc ibi. ſed ſic reſtituenda, vna tantum mutata dictione, vt dicat: Quarto anno Domitiani, Anianus, qui primus eccleſiæ Alexandrinę pręfuit, cum annos viginti duos &c. quam lectionem confirmant etiam ea, quæ idem Euſeb. ſcribit lib. 2. c. 23. vbi ait, octauo anno Neronis Imperij Anianum poſt Marcum ſedere cœpiſſe.

g Paſchaſij epiſcopi.] Beda item, & Ado de eo hac die. De Paſchaſio epiſcopo Viennen. ſcribit Ado in chron. floruiſſe videlicet temporibus Conſtantini, cùm Melchiades Romanę pręeſſet eccleſiæ. Succeſſiſſe huic videtur ſanctus Verus, qui reperitur interfuiſſe concilio Arelatenſi 2. ſub Conſtantino Imp. & Silueſtro Rom. Pontifice celebrato, vt apparet ex actis eiuſdem ſynodi. ex his redduntur ambigua, quę idem ſcribit Ado. Verum ſediſſe temporibus Traiani, & quòd ait, Paſchaſio fuiſſe ſuffectum Claudium, ſed de his in Vero pluribus infra ad kal. Aug.

vj. E Septimo kalen. Martij. Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

In Anno Biſſextili omittitur, Vigilia ſancti Matthiæ Apoſtoli. *quia transfertur in ſequentem diem. quæ eſt 24.*

VIGILIA[a] ſancti Matthiæ Apoſtoli. Apud Sirmium beati Sireni[b] monachi & martyris, qui iubente Maximiano Imperatore tentus, cum ſe Chriſtianum eſſe confiteretur, capite cæſus eſt. Ibidem natalis ſanctorum ſeptuagintaduorum Martyrum[c], qui martyrij certamen in pręfata vrbe conſummantes, regna manſura perceperunt. Romæ ſancti Polycarpi[d] preſbyteri, qui cum beato Sebaſtiano plurimos ad fidem Chriſti conuertit, atq. ad martyrij gloriam exhortando perduxit. In ciuitate Aſturicenſi ſanctæ Marthæ[e] virginis & martyris, ſub Decio Imperatore, & Paterno proconſule. Conſtantinopoli ſancti Lazari[f] monachi, qui cum ſacras imagines pingeret, Theophili Imperatoris Iconoclaſtæ iuſſu diris ſupplicijs excruciatur, & manus ei candenti ferro comburitur: ſed Dei virtute ſanatus, abraſas imagines ſanctas pingendo reſtituit ac demum in pace quieuit. Brixię ſancti Felicis[g] epiſcopi. Hiſpali in Hiſpania ſancti Florentij[h] confeſſoris. Tuderti ſanctæ Romanæ[i] virginis, quæ a ſancto Silueſtro Papa baptizata, in antris & ſpeluncis cæleſtem vitam duxit, & miraculorum gloria claruit. In Anglia ſanctæ Milburgis[k] virginis, filiæ Regis Merciorum. Et alibi aliorum &c.

¶ *In anno Biſſextili bis pronuntiatur*, Sexto kalendas Martij, *& eadem Luna, ſcilicet die 24. & 25. Prima die, ideſt 24. hoc modo.* Sexto kalen. Martij. Luna, quota

quota fuerit. *Deinde*. Vigilia ſancti Matthiæ Apoſtoli. Item commemoratio plurimorum ſanctorum Martyrum & Confeſſorum, atq. ſanctarum Virginum. ℟. Deo gratias. *Secunda die, id eſt 25.* Sexto kalen. Martij. Luna . . . In Iudæa *&c. vt in ſequenti lect.*

FEBRVARII 23.

a VIGILIA S. Matthiæ.] De eadem Beda, & Microlog. c. 47. atq; alij recentiores.

b Sireni.] De ipſo etiam Beda, ac cæteri. Hic cùm dicatur fuiſſe monachus: ſatis apparet ex Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 22. Maximiani temporibus fuiſſe monachos, & ex eis quamplurimos coronatos eſſe martyrio, vt & Seleucus de quo ſupra egimus. quin & ipſe ſanctus Antonius martyrij cupidus, conuolauit Alexandriam, ſed conſequi non potuit, vt ſcribit S. Athanaſius in vita ipſius. Agit etiam de Sireno Petrus in catal. lib. 3. c. 147. licet eum etiam epiſcopum fuiſſe dicat.

c Septuaginta duorum martyrum.] Alij legunt, ſexaginta duos tantùm; ſed ex pluribus man. ſcrip. prædictus numerus habetur certior, prout etiam Petrus in catal. lib. 3. c. 150.

d Polycarpi.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij. Habentur eius acta iuncta rebus geſtis S. Sebaſtiani apud Sur. tom. 1. die 20. Ianuarij.

e Marthæ.] Tabulæ eius eccleſiæ. Eius acta paucis enarrantur in theſau. concio. tom. 2. die 23. Februar.

f Lazari monachi.] Agunt autem Græci de eo die 17. Octob. quando ex Cithienſi vrbe trāſlatum eſt corpus eius Conſtantinopolim, vt teſtatum habetur in dicto Menologio, eo die. Scribunt de Lazaro Zonaras in tertia parte Annal. in Theophilo Imp. Cedrenus in eodem, & alij.

g Felicis epiſcopi.] De quo tabulę eccleſ. Brixian. recenſetur hic uigeſimus à tempore Philaſtrij eius ſedis epiſcopi, ſucceſſitq; Dominico, vt ſcribit Rampertus eius ciuitatis epiſcopus, cùm agit de tranſlatione S. Philaſtrij.

h Florentij.] Agitur de eo in flore ſanctorum Hiſpan. vbi & ſepulturæ eius epitaphium recitatur. itemq; in theſau. concio. tom. 2. die 23. Februar.

i Romanę.] De ea tabulę eccleſię Tudertinæ, vnde etiam eius acta accepimus, claruit temporibus Conſtantini, cùm S. Silueſter præeſſet Romanæ eccleſiæ.

k Milburgis.] Fertur eius vita ſcripta eſſe à Gothzelino monacho S. Bertini, deq; ea re teſtimonium eſt in catal. ſcript. Britan. Agit de ea etiam Molan. in addit. ad Vſuard.

24 Sexto Kalen. Martij. Luna. F v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25			

IN Iudæa natalis ſancti Matthiæ Apoſtoli [a], qui poſt Aſcenſionem Domini ab Apoſtolis in locum Iudæ proditoris ſorte electus, pro Euangelij prædicatione martyrium paſſus eſt. Romæ ſanctæ Primitiuæ [b] martyris. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Sergij [c] martyris, cuius geſta pręclara habentur. In Africa ſanctorum martyrum Montani [d], Lucij, Iuliani, Victorici, Flauiani, & ſociorum, qui fuerunt ſancti Cypriani diſcipuli, & ſub Valeriano Imperatore martyrium conſummarunt. Rhotomagi paſſio ſancti Prætextati [e] epiſcopi & martyris. Treuiris ſancti Modeſti [f] epiſcopi & confeſſoris. In Anglia ſancti Edilberti [g] regis Cantiorum,

quem ſanctus Auguſtinus Anglorũ epiſcopus ad fidem Chriſti conuertit. Hieroſolymis prima inuentio [h] capitis Præcurſoris Domini.

FEBRVARII. 24.

a MATTHIÆ Apoſt.] Latini omnes de eo agunt hac die, Græci autem 9. Auguſti, vt conſtat ex Menologio, & ex conſtitutione Emmanuelis Imp. tit. de ferijs. Prçter illa quç de ipſo leguntur in actis Apoſt. c. 1. Scribunt eum non tantum in Iudça, ſed etiam in vlteriori Æthiopia Euangelium prædicaſſe, vt Sophron. apud Hieron. de ſcrip. eccleſ. Niceph. lib. 2. tom. 40. Doroth. in ſynop. De prædicatione in Iudæa meminit Iſid. de vit. & obit. ſanct. c. 81. Matthiæ nomine ferebatur Euangelium, quod à Gelaſio in Romano concilio eſt reiectum inter apocrypha c. ſancta Rom. diſt. 15. eadem æſtimatione iam ante habitum ab Origene homil. 1. in Luc. & ab Euſeb. lib. 3. c. 25. eiuſdem item claſſis exiſtimatæ ſunt traditiones nomine Matthiç editç, ex quibus Marcion ſuam ipſius hæreſim aſtruebat, vt ſcribit Clemens Alexand. lib. 2. ſtrom. c. 7. qui ex eis quçdam recitat fragmenta, & Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 23. Acta etiam Matthiæ quæ ſcripta feruntur ab Abdia, vt ſpuria reijciuntur. Habetur mentio de Matthia apud Dionyſium Areopagitam de eccleſ. hierarch. c. 5. part. 3. Fertur ſermo de S. Matthia, quem alij Auguſtino, Bedæ autem alij tribuunt. ſcribit Petrus diac. Caſinen. ſcriptum fuiſſe ab Authperto abbate Caſin. ſermonem de eodem Apoſtolo, quem legimus in codice man. ſcript. S. Mariæ ad martyres. incipit: Inclitam gloriam &c. habemus & nos eundem charactere Longob. conſcriptum.

b Primitiuæ.] De ea conſentiunt vet. man. ſcrip. quorum ſupra meminimus.

c Sergij.] De eo etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Alius cenſetur hic ab illo Sergio, qui vnà cum S. Baccho pro Chriſti fide certauit, de quo ſuo loco inferius.

d Montani, Lucij, & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdem ex vet. man. ſcrip. Habentur eorum acta germana, quæ recenſet Sur. tom. 1. hac die. De Montano, Lucio, Iuliano, & Victorico mentio habetur ſeparatim in diuerſis epiſtolis S. Cypriani. De Montano in epiſtola Celerini, apud eundem epiſt. 21. De Victorico in inſcriptione epiſtolæ 54. De Lucio & Iuliano ſæpe, & in concil. Carthag. ſub eodem Cypriano. An autem hi noſtri ijdem ſint cum illis, non auderem affirmare; licet ijſdem paſſi reperiantur temporibus, ac in eadem regione.

e Prçtextati.] Recenſetur hic decimusſeptimus eius ſedis epiſcopus ſecundum tabulas Democ. Reperitur interfuiſſe concilio Turonen. 2. Pariſienſi 1. & Aurelianenſi 5. quibus & ſubſcripſit. Claruit ſub Childeberto rege circa an. Domini 580. de quo Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 5. c. 18. lib. 7. c. 16. & lib. 8. c. 20. & 31. vbi de nece ipſius, itemq; lib. 9. c. 20. Quòd pertinet ad antiquam familiam & nomen Prætextati, conſule Macrob. lib. 1. ſaturnal. cap. 6.

f Modeſti epiſc.] De eo etiam Molan. in addit. ad Vſuard. ſecundç editionis.

g Edilberti regis.] De quo plura Beda de geſt. Franc. lib. 1. c. 25. 32. 33. & lib. 2. c. 3. 4. & 5. ad hunc S. Gregorius Papa ſcripſit epiſt. 60. lib. 9. regiſt. extat eadem apud Bedam lib. 1. c. 32. migrauit ex hac vita, anno Domini ſexcenteſimo decimotertio, vt idem teſtatur Beda lib. 2. c. 5. in epitome autem mendosè legitur ſexcenteſimus decimusſextus.

h Prima inuentio capitis Præcurſ.] De eadẽ capitis inuentione hac die Beda, Vſuardus, Ado, conſentiuntq; vet. man. ſcrip. Græci etiam in Menologio hac item die agunt de eadem, rurſusq; viij. Kal. Iunij aliam celebrant inuentionem, quando Comanis, vbi in aureo vaſe latebat, iterum repertum, Conſtantinopolim tranſlatum eſt. conſule ea quæ notantur infra ad quartum kalend. Septemb.

iiij. G Quinto kal. Martij. Luna. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26

IN Aegypto natalis ſanctorum martyrum Victorini [a], Victoris, Nicephori, Claudiani, Dioſcori, Serapionis, & Papiæ, ſub Numeriano Imperatore: quorum duo primi pro confeſſione fidei exquiſita ſuppliciorum genera conſtan

ter tolerantes, capite plectuntur; Nicephorus poſt craticulas candentes, ignesq. ſuperatos, minutatim conciſus eſt; Claudianus & Dioſcorus flammis incenſi, Serapion vero & Papias gladio cæſi ſunt. In Africa ſanctorum martyrum Donati[b], Iuſti, Herenę, & ſociorum. Romæ natalis ſancti Felicis[c] Papę † quarti, qui ſancti Gregorij Papæ atauus fuit, de quo is refert, quòd ſanctæ Tharſillæ nepti apparens, illam ad cæleſtia regna vocauit. Conſtantinopoli ſancti Tharaſij[d] epiſcopi, eruditione & pietate inſignis, ad quem extat Hadriani Papæ primi epiſtola pro defenſione ſanctarum imaginum. Nazianzi ſancti Cæſarij[e], fratris beati Gregorij Theologi, quem idem Gregorius inter agmina beatorum ſe vidiſſe teſtatur.

† Tertij.

FEBRVARII. 25.

a VICTORINI, Victoris & ſoc.] De his hac item die Beda, Vſuardus, & Ado pluribus. Petrus etiam in catal. lib. 3. c. 151. Græci auté in Menologio ad diem 31. Ianuarij.

b Donati, Iuſti & ſoc.] Beda de ijſdem hac die, qui & cæterorum recenſet ſingula nomina. In vet. Martyrol. monaſterij S. Cyriaci præter hos recenſitos, ſuperadduntur & alij quadragintaquatuor. Videntur hi illi eſſe, quos Lucianus in epiſtola 22. apud Cyprian. refert, & inter alios nominat Donatum & Herenem; licet Pamelius in annot. eiuſdem epiſtolæ, auctoritate cuiuſdam alterius man. ſcrip. bibliothecæ Guilielmitarum Brugenſium diuerſis diebus illos eſſe paſſos affirmet, nos autem Romano plus deferimus.

c Felicis Papę.] Cùm hic Felix, de quo hac die agitur, dicatur atauus S. Gregorij Papæ, cuius idem S. Gregorius meminit homil. 38. in Euangel. & lib. 4. dialog. c. 16. exiſtimauit Ioannes diacon. in vit. S. Gregorij lib. 1. c. 1. & Leo Oſtienſ. in chron. Caſinenſ. lib. 1. c. 1. in fin. hunc eſſe quartum eius nominis Romanum Pontificem. Ego autem in eam ſententiam ſum propenſior, vt opiner, non Felicem quartum, ſed tertium fuiſſe atauum S. Gregorij; idq; non leuibus rationibus perſuaſus: nam Felix tertius Romanus fuit, quartus autem Samnis natione, & patria Beneuentanus: at perſpicuum eſt omnibus, S. Gregorium non ex Samniubus originem ducere, ſed ab antiquis Romanis ſenatoribus; quod & ipſe Ioannes diaconus absq; vlla dubitatione confirmat. Ad hæc addimus: ſi quis numeret annos, menſes, & dies, quibus ſedit Felix tertius, inueniet ipſum ex hac vita migraſſe hac ipſa die, quinto Kal. Martij, quod & diligenter obſeruauit Panuin. in faſtis: Felix autem quartus obijſſe dicitur quarto idus Octobris: licet fortaſſe ob tranſlationem agatur commemoratio natalis eius 30. Ianuarij. Ad poſtremum ſi tempora attendamus, quibus vixit vterq; Felix: magis congruit, vt Felix tertius, quàm quartus atauus S. Gregorij dici debeat: ſi enim numeres annos ab obitu Felicis tertij vſq; ad electionem S. Gregorij Papæ iam ſenis; intercurriſſe inuenies annos centũ & vnum: ſi autem recenſeas annos ab eo tempore, quo Felix quartus ex hac vita deceſſit, vſq; ad eiuſdem S. Gregorij Pontificatum: annos tantum ſexaginta numerabis. hac itaq; habita vtriuſq; Felicis temporis ratione, æquius eſſe videtur, vt Felix tertius potius dicatur eius atauus, quàm quartus; qui eodem S. Gregorio iam nato, geſſit Pontificatum.

d Taraſij epiſcopi.] Agunt de eodem hac die Græci etiam. Acta autem eius ſcripſit Ignatius diaconus cuſtos vaſorum, vt Suidas teſtatur in Ignatio. habet ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. De eodem pręterea ſæpius habetur mentio in actis ſecundæ Nicęnę ſynodi. Obijt humanę vitę diem anno à Chriſto Domino 806. multis pro fide catholica laboribus exantlatis.

e Cæſarij.] Huius egregia facta eius germanus ſanctus Gregorius Nazianzenus in ea oratione, quam habuit in funere ipſius, fœliciter explicat. De eodem plura in carmine de rebus ſuis. locus hìc citatus, habetur in fine eius orationis his verbis: Te Cæſarium ipſum videbo non iam peregrinantem, non iam ab alijs funere elatum, non iam hominum animos mœrore ac miſeratione permouentem, ſed clarum inſignem & ſublimem; qualis ſępe mihi in ſomnis viſus es, ò fratrum chariſſimè & fratrum amantiſſimè, ſiue cupiditate mea, ſiue ipſa veritate hanc mihi formam repræſentante: hęc Greg. citat eundem locum S. Ioan. Damaſc. in oratione de his, qui in fide migr. Extant eiuſdem Cęſarij dialogorum libri quatuor erudítiſſimi nuper editi.

iij. A Quarto kalen. Martij. Luna. 26

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27

PERGE in Pamphilia natalis beati Neſtoris[a] epiſcopi, qui in perſecutione Decij cum die noctuq. orationi inſiſteret, poſtulans vt grex Chriſti cuſtodiretur, comprehēſus, ac nomen Domini mira libertate & alacritate confeſſus, iuſſu præſidis Pollionis equuleo crudeliſſime tortus eſt, ac demum cum ſe Chriſto ſemper adhęſurum conſtanter profiteretur, crucis ſuſpendio victor migrauit in cælum. Ibidem paſſio ſanctorum Papiæ[b], Diodori, Cononis, & Claudiani, qui ſanctum Neſtorem martyrio præceſſerunt. Item ſanctorum martyrum Fortunati[c], Felicis, & aliorum vigintiſeptem. Alexandriæ ſancti Alexandri[e] epiſcopi, glorioſi ſenis, qui poſt beatum Petrum eiuſdem ciuitatis epiſcopum, Arium preſbyterum ſuum hæretica impietate deprauatum, & diuina veritate conuictum, de Eccleſia eiecit, ac poſtea inter trecentos decem & octo Patres in Nicęno Concilio eumdem damnauit. Bononiæ ſancti Fauſtiniani[e] epiſcopi, qui eam eccleſiam Diocletiani perſecutione vexatam verbo prædicationis firmauit & auxit. Gazę in Palæſtina ſancti Porphyrij[f] epiſcopi, qui tempore Arcadij Imperatoris Marnam[g] idolum, eiuſq. templum euertit, ac multa paſſus quieuit in Domino. Florentiæ ſancti Andreæ[h] epiſcopi & confeſſoris. In territorio Archiacenſi ſancti Victoris[i] confeſſoris, cuius laudes ſanctus Bernardus conſcripſit.

FEBRVARII 26.

a NESTORIS epiſcopi.] De eo etiam Beda, Vſuardus, & Ado. Ipſius acta extant apud Sur. tom. 1. Alius hic ab eo, de quo Niceph. lib. 7. c. 15. & Metaphraſtes in Demetrio.

b Papiæ & ſoc.] Eadem acta ſancti Neſtoris continēt horum certamina. paſſi ſunt hi ſub eadem Decij perſecutione ante Neſtorem conſummatum.

c Fortunati & Felicis.] Redditi ſunt ij ex prædictis vet. man. ſcrip. diuerſi prorſus cenſentur ab illis, quorum natalis eſt dies 11. Iunij; quod ſaltem ex ſociorum numero potes intelligere.

d Alexandri epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri de eodem hac die. Meminit huius ſępius ſanctus Athanaſius, qui inter alia, in oratione ſecunda contra Arianos hęc in eos: Noſtis (inquit) quomodo beatus Alexander vſq; ad mortem contra hanc hæreſim depugnauit, & quot tribulationes, quantos labores, quanquam iam ſenex in decrepita ętate ſuſtinuerit, qui & ipſe ad patres appoſitus eſt. hęc Athanaſius eius in epiſcopatu ſucceſſor: de eo etiam Epiphanius in panar. hęreſ. 69. pluribus Theodoret. hiſt. lib. 1. c. 2. Socrat. hiſt. lib. 1. c. 3. Sozom. lib. 1. c. 14. & Caſſiodor. ex eiſdem. extat huius egregia epiſtola ſcripta ad Alexandrum epiſcopum Conſtantinopolitanū contra Arium, ex qua ipſa qualis, quantuſve fuerit, poteſt exiſtimari. recitat eam Theodoret. hiſtor. lib. 1. c. 6. interfuit S. S. Nicęno concilio, atq; ſequenti anno, qui numeratur à Chriſto nato 326. ex hac vita migrauit.

granit. Claruerunt iiſdem temporibus eiuſdem nominis duo alij illuſtres ſanctitate epiſcopi, Alexander Conſtantinopolitanus, quem diximus, de quo agunt Græci in Menologio 30. Auguſti, & Alexander epiſcopus Theſſalonicenſis, cuius extat epiſtola ad Athanaſium, deſcripta in apologia ſecunda eiuſdem Athanaſij, de hoc Græci in Menologio ad ſeptimum diem Nouembr.

e Fauſtiniani epiſc.] De eo præterea tabulę eccleſię Bononienſis: recenſetur eiuſdem ſedis ſecundus epiſcopus, ſcripſit de eodem Sigonius in hiſtoria de eccleſia Bononienſi.

f Porphyrij epiſcopi.] De eodem Græci iterum agunt in Menologio, hac nimirum die, & ſecunda Martij. extant eius acta fideliſſimè ſcripta à Marco diacono, quę deſcripſit Metaphraſtes, eadem Launè reddita habet Lipoman. tom. 5. & Sur. tom. 1. Interfuiſſe hic reperitur ſynodo Theopolitanę habitę in cauſa Pelagij, vbi tantus hæreſiarcha ſubdolè recantauit palinodiam, de quo S. Aug. de pecca. orig. lib. 1. c. 10.

g Marnam idolum.] Famoſiſſimum erat Gazę in Palæſtina idolum, Marnas dictum, celeberrimumq́; templum eius. Marnam Gazenſes Iouem appellabant, vt auctor eſt Marcus diac. in actis S. Porphyrij, qui etiam teſtatur non ſolùm Marnę templum Gazę fuiſſe, ſed & Apollinis, & aliorū Gentilium deorum; de Apollinis templo Gazę poſito meminit Ioſeph antiq. lib. 13. c. 21. edit. Gelen. Porrò Marnæ templum erat omnium celeberrimum, quod egregiè ab eodem Marco diacono deſcribitur: de eo ſæpe S. Hierónymus meminit, in vita S. Hilarionis, in epiſt. 7. ad Lętam, cùm ait: Marnas luget incluſus, & euerſionem templi iugiter pertimeſcit. & in Iſai. cap. 7. cùm inquit: Serapium Alexandriæ & Marnæ templum Gazæ in eccleſias Domini ſurrexerunt hæc Hieron. Adſcribenda ſunt hæc S. Porphyrio, prout eius acta teſtantur.

h Andreæ epiſc.] De eodem tabulę eccleſię Florentinæ. plura de ipſo in vita ſancti Zenobij, cui in epiſcopatu ſucceſsit. extat apud Sur. tom. 3. die 25. Maij.

i Victoris.] De eo ſcripſit officium eccleſiaſticum ſanctus Bernardus, vt ipſe teſtatur in epiſtola 312. ad Guidonem abbatem, continens ſermones duos, quibus eiuſdem ſancti laudes & res geſtas complexus eſt, item hymnum & reſponſoria duodecim cum antiphonis vigintiſeptem & alia, iuxta conſuetos ſacri ordinis ritus. Id præſtitit S. Bernardus expoſcente eodem Guidone abb. Habes dictos ſermones in editione Niuell. pag. 55. & 56.

27 Tertio Kalen. Martij. Luna. B ij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28			

ROMÆ natalis ſanctorum martyrum Alexandri [a], Abundij, Antigoni, & Fortunati. Alexandriæ paſsio ſancti Iuliani [b] martyris, qui cum ita podagra [c] conſtrictus eſſet, vt neq. incedere, neq. ſtare poſſet; vna cum duobus famulis, qui eum in ſella geſtabant, iudici offertur; quorum alter fidem negauit, alter nomine Eunus cum Iuliano in confeſſione Chriſti perdurans, ambo ſimul camelis impoſiti, per totam vrbem circumduci iubentur, & flagris laniari, ac tandem incenſo rogo [d], hincinde ſpectante populo, comburi. Ibidem ſancti Beſæ [e] militis, qui cum inſultantes in prædictos martyres cohiberet, delatus ad iudicem, pro fide conſtanter agens, capite truncatus eſt. Hiſpali in Hiſpania natalis ſancti Leandri [f] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, cuius prædicatione & induſtria Viſigothorum gens, adiuuante Recharedo eorum rege, ab Ariana impietate ad catholicam fidem conuerſa eſt. Conſtantinopoli ſanctorum confeſſorum Baſilij [g] & Procopij, qui tempore Leonis

I 3 Impera-

Imperatoris pro cultu ſanctarum imaginum ſtrenue decertarunt. Lugduni ſancti Baldomeri [h] viri Dei, cuius ſepulchrum crebris miraculis illuſtratur.

FEBRVARII. 27.

a ALEXANDRI & ſoc.] De his etiam hac die Beda, licet Theſſalonicæ mendoſè, loco Romæ, & deprauatè pro Antigono, Androgono in eo legatur: quę omnia ex vet. man. ſcrip. ſunt emendata, in quibus additur & Ianuarius.

b Iuliani.] De Iuliano & Euno agunt etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Horum martyrium conſcripſit Dionyſius epiſcopus Alexandrinus in epiſtola ad Fabium Antiochenum, quam recitat Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. & Niceph. lib. 5. c 30. paſſi ſunt temporibus Decij Imp.

c Podagra conſtrictus eſſet.] De ſiſtendo iudicio ęgroto homine, vide quæ de lege duodecim tabularum lepidè diſputat Phauorinus cum Sexto Cęcilio iureconſulto apnd Gellium. lib. 20. c. 1.

d Incenſo rogo comburi.] Quòd tam frequenter legas in Martyrologio, vel in ipſis actis martyrum Chriſtianos poſt multa tormenta, igni traditos; eam puto ob cauſam eſſe factum, quòd cùm penes Gentiles Chriſtiani haberentur magica arte imbuti; eos vt magos puniebat Gentilitas: ea enim pœna afficiendos eſſe magos, eorum legibus ſtatutum erat. Paul. lib. 5. ſenrent. tit. 23. pro Chriſtianis hiſce calumnijs impetitis, complures antiquorum patrum ſcripſere apologias.

e Beſç.] Agit de eo idem Dionyſius in epiſtola ad Fabium epiſcopum Anriochenum, habetur apud Euſeb. lib. 5. c. 30. ex quo alij eadem referunt.

f Leandri epiſc.] De eo etiam Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri. S. Gregorius de eo ſępius, vt qui vſus eſt eo familiariſſimè, ante etiam quàm Pontifex eſſet; prout declarat in pręfatione Moralium. De eodem inſuper lib. 3. dialog. c. 31. extant præterea eius epiſtolę ad eum ſcriptę, in regiſt. lib. 1. epiſt. 41. lib. 4. epiſt. 46. & lib. 7. epiſt. 125. Iſidor. de vir. illuſtr. c. 28. recenſet eius ſcripta. Reperitur idem S. Leander interfuiſſe primo concilio Hiſpalenſi, habito anno 5. Reccaredi regis, æra. 628. à Chriſto autem nato an. 590. Idem S. Leander habuit luculentam orationem de laude eccleſiæ, & conuerſione gentis Gothorum ad fidem càtholicam, quam exſcripſimus ex codic. man. ſcrip. qnod reperimus in bibliotheca Sfortiana, vbi habentur & aliæ ſynodi Toletanæ nondum typis excuſę. adnumerat Trithem. S. Leandrum inter profeſſores regulæ S. Benedicti lib. 2. c. 9. & lib. 4. c. 130. de vir. illuſt. ord. S. Bened. obijſſe fęrunt anno Domini 603. De eodem in theſaur. concionat. tom. 2. die 12. Martij.

g Baſilij & Procopij.] Gręci etiam de his agunt hàc die, vt apparet ex eòrum Menologio, vbi eorum acta paucis enarrantur.

h Baldomeri.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

j. C Pridie kalen. Martij. Luna. 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

ROMÆ natalis ſanctorum martyrum Macarij [a] Rufini, Iuſti, & Theophili. Alexandrię paſſio ſanctorum Cærealis [b], Pupuli, Caij, & Serapionis. Ibidem commemoratio [c] ſanctorum Preſbyterorum, Diaconorum, & aliorum plurimorum, qui tempore Valeriani Imperatoris cum peſtis ſæuiſſima graſſaretur, morbo laborantibus miniſtrantes libentiſſime mortem oppetiere, quos velut martyres religioſa piorum fides venerari con-

ſueuit. In territorio Lugdunenſi, locis Iurenſibus, depoſitio ſancti Romani [d] abbatis, qui primus illic eremiticam vitam duxit, & multis virtutibus ac miraculis clarus, plurimorum poſtea pater extitit monachorum. Papiæ Tranſlatio corporis ſancti Auguſtini [e] epiſcopi ex Sardinia inſula, opera Luithprandi regis Longobardorum.

FEBRVARII. 28.

a MACARII & ſoc.] De his agitur in vet. man. ſcrip. præcipueq́; in vet. Martyrol. monaſt. Caſinen.

b Cærealis & ſoc.] Beda etiam de his hac die, conſentiuntq́; vet. man. ſcrip. monaſt. S. Cyriaci, in quo adduntur Claudianus & Iuſtus.

c Commemoratio ſanct. presbyt.] Horum res geſtas multis laudibus proſecutus eſt S. Dionyſius epiſcopus Alexandrinus in epiſtola, quam ſcripſit ad Hieracem epiſcop. extat apud Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 16. & 17. vbi in fine hęc leguntur: Ex patribus qui virtute erant prętantiſſimi in hunc modum mortem oppetiuerunt, quorum nonnulli erant presbyteri, alij diaconi, quidam è populo virtutis ergò multum laudati. adeò vt iſtud mortis genus, quod propter incredibilem pietatem & robuſtam fidem ſuſcipiebatur, nihil à martyrij ſplendore abeſſe videretur. hęc Dionyſ.

d Romani abb.] De eo Beda, Vſuardus, Ado & alij hac die. Non hic ille Romanus eſt, qui S. Benedictum in ſpecu aluit, de quo agitur natalis dies 22. Maij: ſed eſt Romanus germanus ſancti Lupicini, quorum acta Gregorius Turonenſis ſcribit in vit. ſanct. patr. c. 1. De eodem Romano & Lupicino plura in vita S. Eugendi apud Sur. tom. 1. die 1. Ian. Loca Iurenſia, quorum hìc habetur mentio ſic dicta ſunt fortaſſe à Iura monte Cęſaris commentarijs illuſtrato, qui diuidit Sequanos ab Heluetijs. ſed ſunt eius textus alię lectiones; vt quę dicit, locis virentibus, prout legunt Beda, Vſuardus, & Ado: alia quę habet, locis Lorenſibus, eaq́; ex hiſtoria prędictorum ſanctorum; Lorenſis enim dicta eſt eremus (vt ibidem ſcribit Gregor. Turonen.) vbi ſanctus Romanus vnà cum Lupicino fratre excoluit monaſticam vitam temporibus Chilperici regis Francorum, circa ann. Domini 565. porrò Lorenſis eremus (inquit Gregorius) inter Burgundiam & Alemaniam ſita, Auenticæ adiacet ciuitati. Vſitatior tamen ea reperitur lectio, vt dicat (vt hìc habetur) locis Iurenſibus, nam & S. Eugendus horum diſcipulus, in actis eius, quæ extant apud Sur. tom. 1. Iurenſis monachus appellatus reperitur.

e Tranſlatio corp. S. Auguſtini.] Huius tranſlationis meminit Paulus diac. de geſt. Longob. lib. 6. c. 14. & Beda, qui illis temporibus vixit, lib. de ſex. ætat. in fine, vbi ait: Luithprandus audiens quòd Saraceni, depopulata Sardinia, etiam loca fœdarent illa, vbi oſſa ſancti Auguſtini epiſcopi propter vaſtationem barbarorum olim tranſlata, & honorificè fuerunt condita, miſit; & dato magno pretio accepit, & tranſtulit ea in Ticinum, ibiq́; eum debito tanto patri honore recondidit. hęc Beda. porrò ea olim in Sardiniam ex Hipponeregio delata fuerunt, cùm à Traſamundo Vuandalorum rege Ariano, Africani epiſcopi relegati eſſent in eam inſulam, temporibus Symmachi Papę, id in primis operante ſancto Fulgentio epiſcopo Ruſpenſi, anno à Chriſto Domino ſecundum Marian. Scot. quadringenteſimo nonageſimonono. At verò eo tempore non tantùm corpus, ſed mitram eiuſdem & baculum paſtoralem, aliasq́; ſanctorũ reliquias ab eiſdem epiſcopis illuc tranſlatas fuiſſe, auctor eſt Fara de rebus Sardois. Ticinum autem tranſlatum eſſe venerandum eius corpus tradit idem Marian. Scot. anno Domini 734. Ado verò in chron. anno 718. & Sigeb. an. 721. extat de hac tranſlatione Ticinum facta Petri Oldradi Archiepiſcopi Mediolanenſis epiſtola ad Carolum Magnum, data anno Domini ſeptingenteſimo nonageſimoſexto. eſt eius exordium: Opus quod celſitudo veſtra, dum in Vrbe Mediolanenſi moraretur. &c. Habetur illic in fine epiſtolę factam eſſe hanc tranſlationem, cùm Gregorius Papa ſecundus Romanæ eccleſiæ pręſideret.

MAR-

MARTIVS.

* D Kalendis Martij. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1

ROMÆ ſanctorum Martyrum ducentorum [a] ſexaginta, quos iuſſit primo Claudius pro Chriſti nomine damnatos extra portam Salariam arenam fodere, deinde in amphitheatro militum ſagittis interfici. Item natalis ſanctorum martyrum Leonis [b], Donati, Abundantij, Nicephori, & aliorum nouem. Carthagine ſancti Donati [c] martyris, qui in perſecutione Vuandalica ſub Vrſatio duce paſſus eſt. Maſſiliæ ſanctorum martyrum Hermetis [d] & Hadriani. Heliopoli ſanctæ Eudociæ [e] martyris, quæ in perſecutione Traiani à Theodoto epiſcopo baptizata, & ad certamen munita, Vincentij præſidis iuſſu percuſſa gladio, martyrij coronam accepit. Eodem die ſanctæ Antoninæ [f] martyris, quæ in perſecutione Diocletiani cum gentilium deos irriſiſſet, poſt varios cruciatus in vaſe quodam incluſa, in paludem vrbis Ceæ demerſa eſt. Apud ciuitatem Vuerdam ſancti Snitberti [g] epiſcopi, qui tempore Sergij Papæ apud Friſones, Batauos, & alios Germaniæ populos Euangelium prædicauit. Andegaui ſancti Albini [h] epiſcopi & confeſſoris, viri præclariſſimæ virtutis & ſanctitatis. Apud Cenomanos ſancti Siuiardi [i] abbatis. Peruſiæ Tranſlatio ſancti Herculani [k] epiſcopi & martyris.

MARTII. I.

a MARTYRVM ducentorum &c.] De his item Beda, Vſuardus, Ado & alij. Habemus horum res geſtas vnà cum actis S. Valētini preſbyteri, apud Sur. die 14. Februarij. De quibus monemus lectorem, ne cùm nomen Calliſti in illis poſitum legerit putet illum eſſe Romanum Pontificem ita appellatum: qui non ſub Claudio iuniore Imp. ſed longè ante ſub Macrino Aug. ſedit.

b Leonis, Datiui & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdem ex dicto vetuſto Martyrologio monaſterij ſancti Cyriaci.

c Donati.] Cùm hic ex veteribus monumentis paſſus inueniatur in perſecutione Vuandalica, non miretur aliquis, ſi apud Victorem epiſcopum Vticenſem, qui tres libros ſcripſit de perſecutione Vuandalica, nulla de hoc mentio habeatur: nam ille proſecutus eſt tantùm tempora Genſerici & Hunerici eius filij regum. Porrò Vuādalica perſecutio annis nonagintaquinq; perdurauit, quouſque, Vuandalis ſubactis, Iuſtinianus Imperator Africam ſub Romanorū redegit Imperium, vt idem Imperator teſtatur in Cod. titul. de offic. pręfect. pręto. Africæ. Ex Vſuardo error irrepſerat, hunc paſſum fuiſſe ſub Marcello Tribuno: quod iure expunctum eſt: Quid enim Marcellino Tribuno laudatiſſimo viro

mo viro commune cum Vuandalis? qui & ab Honorio Imp. in Africam aduerſus Donatiſtas eſt miſſus, vt conſtat ex l. 55. de hæretic. Cod. Theod. & S. Auguſtini epiſt. 159. atq; à ſchiſmaticis & hęreticis Donatiſtis occiſus eſt, & inter martyres adnumeratus, de quo agitur infra 8. Idus Aprilis Nec quis poteſt dicere alium hunc eſſe ab illo: nam nullum tribunitiæ dignitatis nomen erat apud Vuandalos.

d Hermetis & Hadriani.] Vſuardus de ijſdem hac die, conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

e Eudociæ.] Græci itidem de ipſa hac die in Menologio, vbi etiam ijſdem ferè verbis eius paſſio habetur expreſſa.

f Antoninæ.] Agunt de ea etiam hac die Græci in Menolog. vbi eius certamen paucis deſcribitur. De Cea inſula; vnde & ciuitas eſt dicta, agit Plin. Antonin. & alij. Quodnam illud fuerit vas, quo Antonina ob id, quòd Deos Gentilium irriſiſſet, incluſa eſt; conſule ea, quæ notata habentur inferius de ſupplicio decreto aduerſus irriſores legum, die 28. Iulij.

g Suitberti epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Extant eius acta à Marcellino preſbytero fideliſſimè ſcripta. Agit de eo item Beda hiſt. Anglor. lib. 5. c. 12. obijt diem anno Domini 717. de eodem etiam Trithe. de vit. illuſt. ord. S. Benedic. lib. 3. c. 165.

h Albini epiſcopi.] De ipſo etiam Beda, & Vſuard. Scripſit eius vitam Fortunatus preſbyter, vt teſtatur Gregor. Turon. de glor. confeſ. c. 96. vbi de ſanctis Albino atque Martino agit, recenſet eam Sur. tom. 2. Reperitur hic interfuiſſe concilio Aurelianenſi tertio, habito anno 26. Childeberti regis Francorum, anno à Christo (ſecundum recentiores chronog.) 540. hinc errare conuincitur Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 103. dum ait. eum vixiſſe anno Domini 720. Alius hoc vetuſtior fuit S. Albinus, cui S. Maximus epiſcopus Regienſis erexit baſilicam, vt ſcribit Dinamius in vita S. Maximi; eſt fortaſſe ille ſanctitate celebris epiſcopus Catalaunenſis diſcipulus S. Lupi Trecenſis epiſcopi, de quo habetur mentio in actis eiuſdem S. Lupi in fine apud Sur. tom. 4. die 29. Iulij. Alius inſuper fuit S. Albinus epiſcopus Lugdunenſis, de quo inferius, xvij. Kal. Octob.

i Siuiardi abb.] Huius acta recitat Sur. tom. 2. claruit temporibus Theodorici regis Francorum, cuius regni anno octauo ex hac vita migrauit.

k Tranſlatio S. Herculani.] Plura de ipſo vide inferius ſeptima Nouembris, qua die natalis ipſius celebritas agitur.

2 **Sexto nonas Martij. Luna.** E xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

ROMÆ via Latina ſanctorum martyrum Iouini [a] & Baſilei, qui paſſi ſunt ſub Valeriano & Gallieno Imperatoribus. Item Romæ plurimorum [b] ſanctorum Martyrum, qui ſub Alexandro Imperatore & Vlpiano præfecto diu cruciati, ad extremum capitali ſententia damnati ſunt. In Portu Romano ſanctorum martyrum Pauli [c], Heraclij, Secundillæ, & Ianuariæ. Cæſareæ in Cappadocia ſanctorum martyrum Lucij [d] epiſcopi, Abſalonis, & Lorgij. In Campania commemoratio ſanctorum octoginta [e] Martyrum, qui cum nollent carnes immolatas comedere, nec caput capræ adorare, à Longobardis [f] ſæuiſſime cæſi ſunt. Romæ ſancti Simplicij [g] Papæ & confeſſoris. In Anglia ſancti Ceaddæ [h] epiſcopi Merciorum & Lindisfarnorum, cuius præclaras virtutes Beda commemorat.

a IOVI-

a IOVINI & Baſilei.] De his Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 3. c. 169. & alij recentiores.

b Plurimorum ſanctorum.] Additum eſt nomen Vlpiani præfecti ex vet. man. ſcrip. conſtat etenim, eum crudeliſſimum fuiſſe in perſequendis Chriſtianis, vt diximus ſupra, dum egimus de temporibus Alexandri Imp. Agunt de his martyribus hac item die Beda, Vſuard. Ado, & alij.

c Pauli, & Heraclij.] Beda de Paulo tantùm agit, & Heraclium omittit, ſed reſtituitur ex dictis vet. man. ſcrip.

d Lucij & ſoc.] Beda legit Lucam, pro Lucio; ponitq́; ſeorſum ſocios, nominibusq́; eorum deprauatis. ſed, vt ſic poneretur, vetuſta dicta exemplaria monuerunt.

e Octuaginta martyrum.] Horum hiſtoriam ſcribit S. Gregorius Papa lib. 3. dialog. c. 27. 28. Conſtat hos martyres paſſos eſſe anno Domini quingenteſimo ſeptuageſimonono: quem quidem prætaxatum annorum numerum hac ratione ſupputamus. Affirmat enim dicto loco S. Gregorius, hos paſſos eſſe ante annos fermè quindecim ab eo tempore quo hęc ſcribebat in ſuis dialogis, cùm videlicet aggeret in Pontificatu annos quatuor, quod conſtat ex lib. 4. dialog. c. 36. vbi agens de peſtilentia, quæ primo ſui Pontificatus anno contigit, ante triennium ab eo tempore contigiſſe teſtatur. Si igitur à prædicto anno 579. vſq; ad quartum annum Gregorij Pontificatus enumeres interlapſos illos annos quindecim, dicto tempore eos martyrium conſummaſſe comperies.

f A Longobardis ſęuiſſimè cęſi.] Obtinuit vſus, vt Lógobardi pro Langobardis dicãtur; Langobardos enim à maioribus eſſe dictos, compluriũ auctoritate probatur: ſic appellat eos Cornel. Tacit. lib. 2. Annal. & lib. de morib. German. Velleius Paterculus itidem in hiſt. lib. poſter. pag. 131. noſtrorum autem S. Proſper in chron. ſub conſulatu Auſonij & Olybrij. ſic & Paul. diac. de geſt. Longob. ſed in his non immoror. Quòd autem ad Longobardorum Chriſtianitatem pertinet. Procopius clariſſimus hiſtoricus, qui uixit temporibus Iuſtiniani Imp. lib. 2. de bello Gothico, cùm agit de Longobardis, eos nõ Gentiles fuiſſe & idololatras, ſed Chriſtianæ fidei profeſſores abſq; dubietate teſtatur. Quo autem tempore ad fidem Chriſtianam venerint, nulla quidem apud Paulum diaconum, qui eorũ geſta eſt proſecutus, reperitur mentio. Ex his autem, quę in dialogis Gregorius Papa ſcribit, colligitur, Longobardorum alios fuiſſe idololatras, vt hi de quibus hìc agitur, quos caput capræ immolaſſe, auctor eſt idem S. Greg. dial. lib. 3. c. 28. (Baccho enim hircos Gentiles conſueuiſſe immolare. teſtatur Varro lib. 1. de re Ruſtic. redditq́; cauſam) alios Chriſtianos fuiſſe, ſed Arianos, conſtat ex his, quę idem narrat lib. 3. dial. c. 29. & in regiſt. lib. 2. epiſt. 2. alios autem Chriſtianos catholicos extitiſſe, colligitur ex lib. 3. regiſt. epiſt. 2. & 4.

g Simplicij Papæ.] De quo eodem die Beda, Ado, & alij. Tiburi præſertim eius natalis ſolemnitas agitur, ibiq; eius ſacras reliquias haberi accepimus. Sunt apud nos nonnullæ eius epiſtolæ, quas deſcripſimus in Annalibus eccleſiaſticis, vbi de ipſo pluribus egimus.

h Ceaddæ epiſc.] De eo ſcribit Beda hiſt. de geſt. Angl. lib. 3. c. 28. & lib. 4. c. 3. vbi agit de eius obitu. Idem in Epitome recenſet eius ordinationem anno Domini 664. claruit, vt idem ſcribit, temporibus Vitaliani Pontificis.

xxviij. F Quinto nonas Martij. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3			

CÆSAREÆ in Palæſtina ſanctorum martyrum Marini a militis, & Aſterij Senatoris, in perſecutione Valeriani: quorum prior accuſatus à commilitonibus quòd eſſet Chriſtianus, & interrogatus à iudice Chriſtianum ſe eſſe voce clariſſima teſtaretur, martyrij coronam capitis abſciſſione ſuſcepit: cumq. Aſterius corpus martyris capite truncatum, ſubiectis humeris & ſubſtrata veſte qua induebatur, exciperet, honorem quem

martyri

martyri detulit, continuo ipſe martyr accepit. In Hiſpania natalis ſanctorum martyrum Hemiterij [b] & Cheledonij, qui cum apud Legionem Gallæciæ vrbem in caſtris militarent, exurgente perſecutionis procella, pro confeſſione nominis Chriſti plurimis tormentis afflicti, Calagurrim vſq. perducti, atq. ibi martyrio coronati ſunt. Eodem die paſſio ſanctorum Felicis [c], Lucioli, Fortunati, Marciæ, & ſociorum. Item ſanctorum militum Cleonici [d], Eutropij, & Baſiliſci, qui in perſecutione Maximiani ſub Aſclepiade præſide crucis ſupplicio fœliciter triumpharunt. Brixiæ ſancti Titiani [e] epiſcopi & confeſſoris. Bambergæ ſanctæ Chunegundis [f] Auguſtæ, quę Henrico primo Imperatori nupta, cum virginitatem ipſo annuente ſeruaſſet, bonorum operum meritis cumulata, ſancto fine quieuit, & poſt mortem miraculis claruit.

MARTII. 3.

a MARINI & Aſterij.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Horum certamina, quæ Cæſareæ Palęſtinæ ſubiere, Euſebius eiuſdem ciuitatis epiſcopus exacte deſcribit lib. 7. c. 14. à quo etiam Niceph. lib. 6. c. 13. & 14. & alij eundem ſecuti auctorem. De reliquijs S. Marini martyris meminit Ioan. Damaſc. orat. 3. de imagin.

b Hemiterij, & Cheledonij.] De his etiam ijdem qui ſupra, Beda & alij. Horum paſſionis triumphos Prudentius ſacro hymno cecinit; deq; pio fidelium cultu eis exhiberi ſolito, hæc ibi eleganter pangit.

Illitas cruore ſancto
Nunc arenas incolæ
Frequentant obſecrantes
Voce, votis, munere.
Exteri necnon & orbis
Huc colonus aduenit. &c.

In breuiario Toletano inſtitutionis S. Iſidori duo præterea habentur ſacri hymni, quibus eorumdem martyrum acta & laudes canuntur. Agit de ijſdem Greg. Turonen. lib. de gloria martyr. c. 93. Meminitq; eorundem S. Eulogius lib. 1. mem. ſanct. martyr. nouiſſimè de ijſdem in flore ſanct. Hiſpan. & in theſaur. concio. tom. 2.

c Felicis, Lucioli, & ſoc.] Beda de his hac die; aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

d Cleonici & ſoc.] Agunt de his etiam Græci in Menolog. hac die, eorumq; acta ſummatim complexa referunt.

e Titiani epiſcopi.] De quo tabulæ eccleſiæ Brixianæ, Rampertus epiſc. in ſerm. de tráſlat. S. Philaſtrij huius meminit, nonumq; ponit ordine ab ipſo Philaſtrio, à primo autem eius ciuitatis epiſcopo, hic numeratur decimusquintus.

f Chunegundis Auguſtæ.] Extant eius acta, quæ Sur. retulit in tom. 2. De eadem Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 159. Albert. Cranth. in Saxon. Metrop. lib. 5. c. 5. & alij plures res Germanorum proſecuti. claruit ſanctitate circa an. Domini 1030.

4 **Quarto nonas Martij. Luna.** G xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

ROMÆ

ROMÆ via Appia natalis ſancti Lucij [a] Papæ & martyris, qui primo in perſecutione Valeriani ob Chriſti fidem exilio relegatus, & poſtmodum diuino nutu ad eccleſiam ſuam redire permiſſus, cum plurimum aduerſus Nouatianos laboraſſet, martyrium capitis obtruncatione compleuit: quem ſanctus Cyprianus ſummis laudibus celebrauit. Romę item via Appia ſanctorum Martyrum nongētorum [b], qui poſiti ſunt in cœmeterio, ad ſanctam Cæciliam. Eodem die ſancti Caij [c] palatini [d] in mare demerſi, & aliorum vigintiſeptem. Nicomedię ſancti Hadriani [e] martyris, cum alijs vigintitribus, qui omnes ſub Diocletiano Imperatore martyrium crurifragio conſummarunt: cuius memoria ſexto idus Septembris, quādo eius corpus Romam tranſlatum fuit, potiſſimum agitur. Item paſſio ſanctorum Archelai [f], Cyrilli, & Photij. Apud Cherſoneſum paſſio ſanctorum epiſcoporum Baſilij [g], Eugenij, Agathodori, Elpidij, Ætherij, Capitonis, Ephræm Neſtoris, & Arcadij. Vilnæ in Lituania ſancti Caſimiri [h] filij Caſimiri Regis, quem Leo decimus Romanus Pontifex in ſanctorum numerum [i] retulit.

MARTII 4.

a LVCII Papæ.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De huius ſucceſſione Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 7. cap. 2. Optat. lib. 2. contra Parmen. & Auguſt. epiſt. 165. extat ad Lucium Papam epiſt. Cypriani, tanto viro digna 58. edit. Pam. eiuſdem meminit ſcribens ad Stephanum Rom. Pont. epiſt. 67. Huius exilium contigit ſub Decio; qui occiſo S. Cornelio prædeceſſore, mox in eum turbinem perſecutionis conuertit. porrò Decio ex humanis ſublato, Lucius poſtliminio reuerſus, ſub Valeriano Imp. martyrij coronam accepit, & non ſub Gallo & Voluſiano, vt alij referūt, de his pluribus diſſeruimus in Annal. eccl. Cur. autem exiliū quod contigit ſub Decio, hìc dicatur in perſecutione Valeriani, dicemus infra 10. Aug.

b Martyrum nongentorum.] De his ijdem qui ſupra, Beda, Vſuardus, & alij. Quòd autem hìc habetur, hos poſitos eſſe in cœmeterio ad S. Cæciliam, non ſic accipias, vt fuerit aliquod cœmeterium ita dictum: ſed quod in ipſo cœmeterio Calliſti locus erat, dictus ſanctæ Cæciliæ, cuius ibidem adhuc memoria perſeuerat in marmore ſcripta, iuxta quem locum hi ſepulti erant martyres. De tempore paſſionis eorum nihil prorſus penes antiquos: ſi quis autem tempus deſcribit, additq; conſules; id coniectura tantùm ſua facere videtur.

c Caij & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij.

d Palatini.] Et ſi commune id ſit nomen omnibus, qui militant in Palatio ex familia Imp. tamen erat peculiaris ordo militiæ Palatinæ, vt apparet ex tit. de Palatinis Cod. lib. xij. & Cod. Theod. lib. 6. tit. 30. minores hi erant Comitibus, atq; his, qui dicebantur Agentes in rebus: Hi in diuerſas prouincias ad diuerſa negotia mittebantur; aliquando etiam ad exigendum cenſum, vt conſtat ex conſtit. nouella Theodoſij & Valentiniani Impp. tit. 43. de Palatin. in his, quæ nuper à Petro Pith. ſunt editæ, pag. 36.

e Hadriani & ſoc.] Agit de his item Beda, extant eorum acta & quidem germana, quæ habes apud Sur. tom. 5. die 8. Septembr. & Mombrit. tom. 1. porrò de Hadriano & ſocijs Græci agunt in Menologio 26. Auguſti. Illuſtriſſimus ſanè martyr Hadrianus, qui licet paſſus ſit Nicomedię in Bithynia, Romæ etiam clariſſimus eſt habitus, cuius peruetuſta memoria extat apud arcum Seueri, de qua mentio habetur in Ordine Romano, ibi ſacrum corpus eius Nicomedia tranſlatum, reconditum eſt; eademq; inter veteres Cardinalium diaconias connumeratur. eſt ſermo Honorij Auguſtudunenſis de ſancto Hadriano: cętera autem de tranſlatione eius, inferius ad ſextum Idus Septembris, dicentur.

f Archelai & ſoc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio.

g Baſilij

g Baſilij & ſoc.] De his itidem Græci in Menologio hac die.

h Caſimiri.] Extant eius acta ſcripta accuratè à Zacharia Ferrerio Vicentino, epiſcopo Gardenſi, legato Apoſtolico in Polonia. Qui etiam auctoritate Romani Pontificis diuinas preces, ſacros hymnos, ac deniq; integrum officium eccleſiaſticum in eius honorem recitandum conſcripſit. Obijt hic ſanctus anno à Chriſto Domino milleſimo quadringenteſimo octogeſimonono.

i In ſanctorum numerum retulit.] Conſtat quidem, peruetuſtum fuiſſe morem in Eccleſia catholica, vt nullus, nec martyr quidem, abſq; aliqua præuia diſcuſſione & approbatione, inter ſanctos recenſeretur, quos pietas Christiana, more maiorum, colere conſueuit. Quòd enim ad martyres ſpectat; eſt de ea re egregius locus Optati Mileuitani lib. 1. aduerſus Parmenianum, cùm de Lucilla potenti ac factioſa fœmina Donatiſtarum patrona, hæc ait: Cùm correctionem archidiaconi Cæciliani ferre non poſſet, quæ ante ſpiritualem cibum & potum os neſcio cuius martyris, ſi tamen martyris, libare dicebatur: & cùm præponeret & calici ſalutari os neſcio cuius hominis mortui, etſi martyris, ſed nondum vindicati; correpta, cum confuſione irata diſceſſit. &c. quibus planè Optatus ſignificat, nefas fuiſſe venerari reliquias martyris alicuius non vindicati, hoc eſt nondum probati & recepti, prout etiam optimè obſeruat Balduinus in ſchol. ad Optatum. Moris enim erat, vt cùm aliquis martyrio occubuiſſet, epiſcopus ſub cuius ditione id accidiſſet, rem geſtam ſcriberet ad Primatem epiſcopum; à quo maturè, adhibitis in conſilium collegis epiſcopis; an inter martyres eſſet recipiendus, decernebatur. Cuius rei ritum & ordinem ſatis monſtrant ea, quæ S. Auguſtinus ſcribit in breuic. collat. diei 3. cap. 13. dum habet, quòd Secundus Tigiſitanus epiſcopus in Numidia ſcripſit ad Menſurium epiſcopum Carthaginenſem de his, qui in ea prouincia tunc fœliciter martyrio occubuiſſent, eo quòd ſacros codices, iuxta Diocletiani edictum, tradere noluiſſent quos omnes martyrum honore & cultu eſſe dignos, ille reſcripſit. Qui idem Menſurius aliis quibuſdam paſſis, nomen martyris & venerationem deferendam eſſe, certis ex cauſis negauit, vt ibidem cap. 13. idem teſtatur; quinam autem hi eſſent, ſubdit his verbis: Quidam etiam in ea epiſtola facinoroſi arguebantur & fiſci debitores, qui occaſione perſecutionis vel carere vellent onerosa multis debitis vita; vel purgare ſe putarent, & quaſi abluere facinora ſua; vel certè acquirere pecuniam, & in cuſtodia delitijs perfrui de obſequio Chriſtianorum. &c. Hi etenim (vt paulo ſuperius ibidem dicitur) his ex cauſis ſe offerebant perſecutoribus non rogati, vltroque dicebant, ſe habere ſacras ac diuinas ſcripturas, quas tradituri non eſſent: quos ipſos Menſurius inter martyres recenſeri vetuit. quod quidem Donatiſtas offendit: qui in eundem Africæ primatem, ac etiam in eius archidiaconum inuidiam & odium concitarunt. ſed de his aliàs. Erat autem pernecessaria huiuſmodi de martyribus inquiſitio, non tantùm ob prædictas cauſas: ſed quoniam & hæretici atq; ſchiſmatici aliquando pro Chriſti nomine à perſecutoribus tormenta pati videbantur, & mortem, & quidem ipſis ferè naſcentis fidei exordiis, cùm omnia martyrum ſanguine redundarent, vt ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 4. c. 14. prope finem. lib. 5. c. 15. & lib. 8. c. 20. in fin. & S. Auguſtinus de Donatiſtis ſæpe teſtatur: quos omnes, vt alienos à fide & communione catholica Dei eccleſia reſpuere conſueuit; cùm ex ſententia Cypriani, & Auguſtini, omniumq; orthodoxorum, quicquid aliquis extra eccleſiam patitur, non martyrium cenſendum, ſed dicenda ſit pœna perfidiæ. hæc de his quæ ſpectant ad martyres. Poſſumus ex his inferre: ſi de illis, qui pro Chriſto occidebantur, tamen de eorum fide & charitate, ſine qua nihil prodeſt, etiam ſi det quis corpus ſuum ita vt ardeat, tam exquiſitam perueſtigationem haberi, moris fuit; ſanè mirum videri non debet, ſanctam Dei Eccleſiam veritatis columnam, maius ſtudium, multoq; exactiorem diligentiam adhibere ſolitam in adſcribendo cæteros ſanctorum numero. Vt & meritò tanti ponderis negotium non Primati, vel Patriarchæ alicui, ſed ipſi tantùm Romano Pontifici, pro ſumma ei à Chriſto Domino in beatiſſimo Petro Apoſtolo tradita poteſtate, ſit creditum. De his ſatis: nam de canonizatione ſanctorum ſcimus commentarios eſſe editos, aliosq; complures, tam ſacros Theologos, quàm canonici iuris conſultos de his agere; quos conſulat qui cætera auidius cupit.

Tertio nonas Martij. Luna. A xxvj

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5			

ANTIOCHIÆ natalis ſancti Phocæ [a] martyris, qui poſt multas, quas pro nomine Redemptoris paſſus eſt iniurias, qualiter de antiquo illo ſerpente triumphauerit, hodie quoq. populis eo miraculo declaratur, quòd ſi quiſpiam à ſerpente morſus fuerit, vt ianuam baſilicæ Martyris credens attigerit, confeſtim euacuata virtute veneni ſanatur. Cæſareæ in Palęſtina ſancti Hadriani [b] martyris, qui primo in perſecutione Diocletiani iuſſu Firmiliani præſidis ob Chriſti fidem leoni obiectus, deinde gladio iugulatus, martyrij coronam accepit. Eodem die paſſio ſanctorum Euſebij [c] palatini, & aliorum nouem martyrum. Cæſareæ in Palæſtina ſancti Theophili [d] epiſcopi, qui ſub Seuero principe ſapientia & vitæ integritate conſpicuus emicuit. Item in Palæſtina ad ripam Iordanis ſancti Geraſimi [e] anachoretæ, qui tempore Zenonis Imperatoris floruit.

MARTII 5.

a PHOCÆ.] De eo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Gręci autem in Menologio 22. Septembris. Alius hic eſt ab illo eiuſdem nominis epiſcopo, qui paſſus eſt ſub Traiano, de quo inferius 14. Iulij. Quę hic de Phoca martyre habentur, in Gregorio Turonenſi etiam leguntur lib. de gloria martyr. c. 99. Extat autem de eodem Phoca præclara oratio S. Aſterij epiſcopi Amaſeæ, cuius quidem mentio habetur in Nicęna ſecunda ſynodo: ex eaq́; hęc ibi legũtur: In regia ciuitate Italię, principe & totius mũdi regina celebratur Phocas martyr, & extructa eſt ei ædes inſigni pulchritudine: nõ minus autẽ colunt Romani Phocam, quàm Petrum & Paulũ. hæc S. Aſterius hyperbolicè. Eidem martyri Baſilius Imp. ingentẽ baſilicam erexit Conſtãtinopoli, quam etiam celebri monaſterio auxit, vt ſcribit Cedren. in Baſilio Imp.

b Hadriani.] Agunt Gręci de hoc Hadriano Palęſtino 4. Februarij: ſed malè ſub Decio paſſum ferunt: ſi quidem eius gentilis Euſebius lib. 8. c. 21. in fine, coronatum eſſe martyrio, teſtatur, in perſecutione Diocletiani, & Maximiani Impp.

c Euſebij, & ſoc.] De his item Beda, Vſuardus, & alij, quibus aſſentiuntur vet. man. ſcrip.

d Theophili epiſc.] De eo Euſebius hiſt. lib. 5. cap. 21. & 26. & Hieron. de ſcript. eccleſiaſt. & alij. Hic inter Orientales epiſcopos, ſub Victore Romano Pontifice aduerſus Quartodecimanos magis magiſq́; inualeſcentes ſtrenuè ſe geſſit. Ad hunc potius ſcripta videtur Victoris Papæ epiſtola, quæ mendosè inſcripta eſt ad Theophilum epiſcopum Alexandrinum, quem conſtat vixiſſe temporibus Theodoſij iunioris Imp.

e Geraſimi.] Græci in Menologio agunt de Geraſimo pridie huius diei. Conſtat tamen ex Cyrillo monacho, qui iiſdem cum Geraſimo vixit temporibus, in actis ſancti Euthymij, quæ ſcripſit, ipſum deceſſiſſe, quinta Martij, indict. decimatertia, ſub conſulatu ſecundo Zenonis Aug. qui annus, ex ſupputatione recentiorum, ponitur à Chriſto nato quadringenteſimus ſeptuageſimusquintus. multa ibi de Geraſimo habet idem auctor; necnon in vita S. Sabæ abb. apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. In actis item S. Quiriaci anachoretæ agitur de eius obitu, habentur apud Sur. tom. 5. De alijs admirandis eiuſdem rebus geſtis habes in Prato ſpirituali cap. 107. Cedrenus in compend. ſub Zenone, & alij. ex illis aliqua ſcriptor ille vitæ S. Hieronymi, de quo agemus inferius, & quis fuerit, oſtendemus, eidem S. Hieronymo falsò adſcripſit.

25. xxv. B Pridie nonas Martij. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

NICO-

ICOMEDIÆ natalis ſanctorum martyrum Victoris [a] & Victorini, qui per triennium cum Claudiano & Baſſa vxore eius tormētis multis afflicti, & retruſi in carcerem, ibidem vitæ ſuæ curſum impleuerunt. Terdonæ ſancti Marciani [b] epiſcopi & martyris, qui ſub Traiano pro Chriſti gloria occiſus coronatur. Conſtantinopoli ſancti Euagrij [c], qui tempore Valentis à catholicis electus epiſcopus, ab eodem Imperatore in exilium miſſus, migrauit ad Dominum. In Cypro ſancti Cononis [d] martyris, qui ſub Decio Imperatore pedibus clauis confixis, ante currum iuſſus currere, in genua procumbens, in oratione reddidit ſpiritum. Item paſſio ſanctorum quadragintaduorum [e] Martyrum, qui in Amorio comprehenſi, & in Syriam perducti, illic egregio peracto certamine, victores palmam martyrij perceperunt. Bononiæ ſancti Baſilij [f] epiſcopi, qui à ſancto Siluestro Papa ordinatus, verbo & exemplo creditam ſibi eccleſiam ſanctiſſime gubernauit.

MARTII. 6.

a VICTORIS, & Victorini.] De his Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 3. c. 180. agunt item Græci de Victore & Victorino 31. Ianuarij, quos tamen non Nicomediæ, ſed Corinthi ſub Decio Imp. paſſos affirmant: ſed fortaſſe illi ab his ſunt diuerſi.

b Marciani epiſcopi.] Extant eius acta, quæ ex antiquioribus monumentis Mombrit. recitat tom. 2. breui autem compendio Petrus in catal. lib. 3. c. 189. paſſus eſt, vt eadem acta teſtantur, ſub Hadriano Imp.

c Euagrij epiſc.] Græci itidem. Porrò de eo ſcribit Socrates hiſt. lib. 4. c. 13. Adſcribitur hic trigeſimus epiſcopus Conſtantinopolitanus à Nicephoro epiſt. in chronico. Vixit eodem ſeculo Euagrius S. Hieronymi pernecéſſarius; qui defuncto Paulino, ſubrogatus eſt Antiochenus epiſcopus; alius item Euagrius natione Ponticus, aliquando clarus eodem ſeculo vixit, ſed Origenis labe conſperſus, extra claſſem catholicorum eſt eiectus, in quem ſæpe inuehitur idem S. Hieronymus.

d Cononis.] De eo etiam Græci in Menologio hac die agunt; quem Nazareth oriundum preclaris certaminibus pro fide ſuſceptis nobilitatū ferunt, dum breui compendio martyriū eius deſcribūt.

e Quadragintaduorum martyrum.] Græci etiam de his hac die in Menologio: recenſentq́; inter ipſos Theodorum, Conſtantinum, Theophilum, & Baſſum.

f Baſilij epiſc.] De eo item tabulæ Bononienſis eccleſiæ, & Sigon. lib. de eccleſ. Bononien. de quo ſupra.

7. Nonis Martij. Luna. C xxiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7			

IN monaſterio Foſſæ nouę prope Tarracinam ſancti Thomæ [a] Aquinatis confeſſoris & doctoris, ordinis Prædicatorum, vitæ ſanctitate & Theologiæ ſcientia illuſtris. Tuburbi in Mauritania natalis ſanctarum martyrum Perpetuæ [b] & Felicitatis: quæ cum eſſet pręgnans (vt ſanctus Auguſtinus

ait) expectata, iuxta leges, vt pareret, dum parturiebat, dolebat; obiecta feris gaudebat: paſſiq. ſunt cum eis Reuocatus [c], Saturninus, & Secundolus; quorum vltimus quieuit in carcere, reliqui omnes beſtijs traditi ſunt, ſub Seuero principe. Cæſareæ in Palæſtina paſſio ſancti Eubuli [d], qui cum eſſet ſocius ſancti Hadriani, biduo poſt illum laniatus à leonibus, & gladio trucidatus, vltimus omnium in ea ciuitate martyrij coronam accepit. Nicomediæ ſancti Theophili [e] epiſcopi, qui ob cultum ſanctarum imaginum in exilium pulſus, illic defunctus eſt. Peluſij in Aegypto ſancti Pauli [f] epiſcopi, qui eadem ex cauſa exul occubuit. Brixiæ ſancti Gaudioſi [g] epiſcopi & confeſſoris. In Thebaide ſancti Pauli [h] cognomento Simplicis.

MARTII 7.

a THOMÆ Aquinatis.] Celeberrimi doctoris acta ſcripta fuſius habentur à Dauid Romeo, Paulo Regio, & Sur. tom. 2. plura S. Antoninus in 3. parte tit. 23. c. 7. & ſeq. Extare dicuntur in bibliotheca Vaticana Apoſtolicæ litteræ Gregorij decimi Rom. Pontificis ad ipſum ſcriptæ, quibus eum vocauit ad Lugdunenſe concilium. illas autem Clementis quarti ad ipſum datas legi in illius regiſtro. Relatus eſt inter ſanctos à Ioanne xxij. Papa, cuius canonizationis extant litteræ Apoſtolicæ. Vix quiſquam enarrare ſufficeret, quot vir ſanctiſſimus atq; eruditiſſimus Theologorum præconijs celebretur; quantumq; eius illibatæ doctrinæ à ſanctis patribus in S.S. œcumenico Tridentino concilio conſidentibus fuerit acclamatum; itaq; ob eam cauſam à ſanctiſſimæ memoriæ Pio quinto Romano Pontifice inter celebriores Doctores eccleſiæ ſit adnumeratus, dum huius diei celebritas iiſdem ſacris ſolemnibus peragi voluit, quibus Bonifatius octauus Papa ſanctorum quatuor Doctorum Gregorii, Ambroſii, Auguſtini & Hieronymi feſtiuitates celebrandas conſtituit, extat de his ſacrum diploma datum anno Domini 1567. tertio idus Aprilis, Pontificatus eius anno ſecundo.

b Perpetuæ, & Felicitatis.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Harum frequenter meminit S. Auguſtinus, digniſq; laudibus celebrat, vt in tractatu habito de tempore barbarico, eſt quintus de diuer. ibiq; cap. 5. item in pſalmum 47. ac de origine animæ ad Vincentium lib. 3. c. 9. & lib. 4. c. 18. rurſus etiam ad Renatum lib. 1. cap. 10. ac denique ſerm. de cultura agri. cap. 4. tom. 9. pag. 318. edit. Louan. Scribit Poſſidius in indiculo S. Auguſtinum tres tractatus habuiſſe in harum martyrum die natali, quos excidiſſe dolemus. In ſacro canone miſſæ Perpetuæ & Felicitatis nomina recenſentur. Meminit Tertullianus de ipſarum altera, Perpetua ſcilicet, libro de anima, ex quo errare conuincuntur hi, qui has paſſas referunt temporibus Gallieni: nam Tertullianus qui de ea ſcribit, vixit ſub Seuero Imp. Expectata eſt Felicitas, vt pareret, iuxta l. prægnantis ff. de pœn. cui S. Auguſtinus videtur alludere. Poſita erant harum ſacra corpora Carthagine in maiori baſilica, vt auctor eſt Victor epiſc. Vtic. lib. 1. de perſecut. Vuandal. Eſt præterea altera Felicitas inſignis martyr, de qua inferius ſexto idus Iulii.

c Reuocatus & ſoc.] Ex eorumdem actis Vſuardus, Ado, & Petrus in catalog. lib. 3. cap. 182. agunt hac die.

d Eubuli.] Græci etiam. Scribit de Eubulo Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 21. in fine, paſſumq; refert anno ſeptimo perſecutionis Diocletiani Imp.

e Theophili epiſcopi.] Agunt de eo item Græci in Menolog. hac die, eiuſq; pro fide catholica certamen paucis deſcribunt.

f Pauli epiſc.] Itidem de eo Græci hac die in Menologio agunt, eademq; referunt, quæ hic ponuntur.

g Gaudioſi epiſcopi.] De eo etiam tabulæ eccleſiæ Brixianæ. ponitur in tabulis Democh. duodecimus eius eccleſiæ epiſcopus, à Philaſtrii autem tempore, qui numeratur eius ſedis epiſcopus ordine ſeptimus, ſextus numeratur à Ramperto epiſcopo Brixiano in ſerm. de tranſlat. S. Philaſtrii.

h Pauli Simpl.] Græci etiam de eo in Menologio hac die. Fuit diſcipulus Antonii Magni, vixitq; temporibus Conſtantini Imp. plura de ipſo in vitas patrum part. 1.

8 Octauo idus Martij. Luna. D xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

APVD Antinoum Aegypti vrbem natalis ſanctorum martyrum Philemonis [a], & Apollonij diaconi, qui tenti, & ad iudicem adducti, cum conſtanter idolis ſacrificare renuiſſent, perforatis calcaneis per ciuitatem horribiliter tracti, nouiſſime gladio cæſi martyrium compleuerunt. Item ibidem paſſio ſanctorum Ariani [b] præſidis, Theotici, & aliorum trium, quos iudex ſubmerſos in mare necauit; ſed delphinorum obſequio corpora eorum ad litus delata ſunt. Nicomediæ ſancti Quinctilis [c] epiſcopi & martyris. Carthagine ſancti Pontij [d] diaconi beati Cypriani epiſcopi, qui vſq. ad diem mortis illius cum ipſo exilium ſuſtinens, vitæ & paſſionis eius egregium volumen reliquit, atq. in ſuis paſſionibus Dominum ſemper glorificans, coronam vitæ promeruit. Item in Africa ſanctorum Cyrilli [e] epiſcopi, Rogati, Felicis, item Rogati, Beatæ, Hereniæ, Felicitatis, Vrbani, Siluani, & Mamilli. Toleti in Hiſpania depoſitio beati Iuliani [f] epiſcopi & confeſſoris, ſanctitate & doctrina celeberrimi. In Anglia ſancti Felicis [g] epiſcopi, qui Orientales Anglos ad fidem conuertit.

MARTII 8.

a PHILEMONIS, & Apollonij.] De his Vſuardus hac die, Græci autem in Menologio ad xviiij. Kal. Decembris vnà cum Thyrſo, Lucio, & Callinico, & ſocijs; quorum omnium acta ſcripſit Metaphraſtes ex vetuſtioribus monumētis; retulit ea Lipom. in tom. 5. & Sur. in tom. 6. de his etiam in vitas patrum par. 1. cap. 19.

b Ariani præſidis, & ſoc.] Agit de his omnibus Vſuardus, Græci autem in Menologio quinta Iunij. erat Arianus ferociſſimus omnium perſecutor, prout prædicta acta martyrum Thyrſi & ſociorum indicant: res geſtæ etiam Paphnutij martyris, quas recitat Metaphraſtes ad 28. Aprilis, necnon acta Sabini martyris, de quo Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 2. die 13. Martii, perſecutiones ab eo excitatas referunt. de eius autem conuerſione atq; martyrio agitur in actis prædictorum martyrum Thyrſi, Lucij, Callinici, & ſociorum, apud Metaphraſ. die 14. Decembris.

c Quinctilis epiſcopi.] Beda de eo hac die, additq; Capitolinum, ſed Quinctilium, pro Quinctili, aſtipulantur item vet. man. ſcrip.

d Pontij diac.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & vet. man. ſcrip. Agit de Pontio Hieron. de ſcriptorib. eccleſiaſt. Confundunt hunc nōnulli cum Pontio, qui paſſus eſt in Gallijs; ſed alius ille à Pontio Carthaginenſi diacono, qui & Carthagine quieuit, notiſſimusq; ob ſcripta à ſe acta S. martyris Cypriani. de Pontio autem in Gallia martyre inferius agitur pridie idus Maij.

e Cyrilli epiſc. & ſociorum.] Agit de his Beda & alij eum ſecuti, conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

f Iuliani epiſcopi.] De eo hac die in breuiario Toletano, Vſuardus autem 6. huius. Succeſſit hic Quirico epiſcopo, quem præceſſit S. Ildefonſus ſucceſſor S. Eugenii: interfuit concilio Toletano duodecimo, celebrato anno primo Eringij regis, à Chriſto autem 680. vt ex eius actis conſtat, licet mendoſus codex Iulium pro Iuliano dicat in ſubſcriptione epiſcoporum, ſed rectè cap. 1. ſedit autem

annos decem, menſem vnum, & dies ſeptem; migrauit ex hac vita anno Domini 691. Mirum quidem dictu, communi omnium penè errore irrepſit, vt omnes hunc appellent Iulianum cognomento Pomerium, eiusq; ſcriptiones eodem inſcribant cognomine. Quàm autem diuerſus ſit à Iuliano Pomerio hic, de quo agimus: longum quod extat inter vtrumq; temporis interuallum, facilè perſuadet; nam Iulianus Pomerius vixit temporibus Gelaſii Papæ; quod ex eo cognoſces, dum Gennadius ſcribens ad eundem Pontificem librum illum de vir. illuſtr. (vt ipſe teſtatur cap. 100.) cùm agit de Pomerio c. 98. illum adhuc viuere teſtatur. & ne quis exiſtimet Pomerium illum de quo ſcribit Gennadius alium eſſe à Iuliano Pomerio de quo vertitur controuerſia, conſulat Iſidorum de vir. illuſtr. cap. 12. & Honorium Auguſtud. c. 12. & intelliget vnum eundemq; eſſe; quem, vt diximus, conſtat floruiſſe temporibus Gelaſii Papę circa annum Domini 495. At verò Iulianus epiſcopus Toletanus, de quo hìc agitur, poſt annos ferè ducentos vixit. Præterea Iulianus ille Pomerius, natione Maurus, preſbyter tantùm, in Gallijs vixiſſe dicitur, vt tam Gennadius, quàm Honorius atteſtantur, nec reperitur fuiſſe eccleſiæ alicuius epiſcopus. Accedit etiam, quòd eundem Iulianum Pomerium Iſidorus inſimulat hęreſis Tertulliani, cùm in libris quos ſcripſit de natura animæ, illam conatus eſt affirmare eſſe corpoream: quæ quidem indigna ſunt, quę tribuatur Iuliano epiſcopo Toletano fidei catholicæ integritate probatiſſimo. Certè in vita huius antiquitus ſcripta, quam citat Vaſæus in Annalib. Hiſp. nullam prorſus de huiuſmodi cognomine fieri mentionem affirmat. Trithem. cùm agit de ſcrip. eccleſ. in eundem errorem lapſus eſt, vt vnum eundemq; putarit Iulianum Pomerium cum Iuliano epiſcopo Toletano. Cautiùs quidem Sigebert. qui in lib. de viris illuſt. c. 54. & 56. alium eſſe Iulianum Pomerium ab epiſcopo Toletano demonſtrat. Vnde autem errandi occaſio prouenerit, inueſtigemus. Conueniunt nomine, atque ſacrarum litterarum profeſſione, dum vterq; inter ſcriptores eccleſiaſticos adnumeratur; &, quod maius eſt, eiuſdem facultatis & nominis commentarios ediderunt. ſcripſit enim ille Pomerius, vt teſtatur S. Iſidorus de vir. illuſtr. c. 12. itemq; Honorius, commentarium tribus libris diſtinctum, quem Prognoſticon appellauit, de vitę futurę contemplatione: elaborauit idem opus ſanctus Iulianus epiſcopus Toletanus totidem libris diſtinctum, eodemq; nomine Prognoſticon nuncupatum, vnde (vt diximus) accepta eſt erroris occaſio. Porrò ſi quis legerit Prognoſticon Iuliani epiſcopi Toletani, longè aliud eſſe illud opus ab eo inueniet, quod Pomerius elaborauit: nam ſępius citat in eo S. Gregorium Papam, quem conſtat longè poſt illius Pomerij tempora vixiſſe. at quod omnem prorſus aufert difficultatem: in eodem opere idem Toletanus epiſcopus allegat plus decies Iulianum Pomerium. Ad poſtremum, cùm in eo commentario idem profiteatur ſe habuiſſe præceptorem S. Eugenium; quis ſit auctor, & quo vixerit tempore, apertè ſignificat. Huius etiam, & non Iuliani Pomerij, vt falsò inſcribitur, eſt ille egregius commentarius contra Iudæos ad Eringium regem; vbi in fine auctor, cùm numeret ab incarnatione Domini vſque ad illud tempus, quo librum abſoluit, annos ſexcentos octuagintaſex, longè alium ſe eſſe ab illo declarat.

g Felicis epiſc.] De eo ſcribit Beda hiſt. de geſt. Angl. lib. 2. cap. 15. floruit circa annum Domini ſexcenteſimum triceſimum.

xxij. E . Septimo idus Martij. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9

APVD Sebaſten Armenię natalis ſanctorum Quadraginta [a] militum Cappadocum, qui tempore Licinij Imperatoris ſub præſide Agricolao poſt vincula & carceres teterrimos, poſt cæſas lapidibus [b] facies †, in rigentem ſtagnum [c] miſſi ſunt, vbi gelu conſtricta eorum corpora diſrumpebantur, ac demum crurifragio martyrium conſummarunt. Erant autem inter eos nobiliores Cyrion & Candidus: quorum omnium præclaras glorias ſanctus Baſilius, alijq. Patres ſcriptis ſuis

† Nudi ſub dio expoſiti ſunt.

ſuis celebrarunt. Nyſſæ depoſitio ſancti Gregorij [d] epiſcopi, fratris beati Baſilij magni, vita & eruditione clariſſimi, qui ob fidei catholicæ defenſionem ſub Valente Imperatore Ariano ciuitate ſua pulſus eſt. Barcinone in Hiſpania ſancti Paciani [e] epiſcopi, tam vita quàm ſermone conſpicui, qui tempore Theodoſij principis in vltima ſenectute finem vitæ ſortitus eſt. In Morauia ſanctorum epiſcoporum Cyrilli [f] & Methodij, qui multas illarum regionum gentes cum eorum Regibus ad fidem Chriſti perduxerunt. Romæ beatæ Franciſcæ [g] viduæ, nobilitate generis, vitę ſanctitate, & miraculorum gratia celebris.

MARTII 9.

a QVADRAGINTA militum.] Tam Latini, quàm Græci de iiſdem agunt hac die. Extat de his egregius ſermo S. Baſilij; duę inſuper ornatiſſimę orationes ſancti Gregorii Nyſſeni, ſeu potius vna, duobus diebus vix abſoluta ob frequentiſſimum cœtum, quo impediente, eam prima die abſoluere minus licuit. Horum acta ex vetuſtioribus monumentis accepta edidit Metaphraſtes, eaq; habet Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Fuerunt omnes (vt ſcribit ſanctus Baſilius) natione Cappadoces, ex diuerſis ciuitatibus oriundi. De inuentione reliquiarum ipſorum opera S. Pulcheriæ Auguſtę, ſcribit Sozom. lib. 9. c. 2. Niceph. lib. 14. c. 10. & Beda de ſex ętat. alię autem eorumdem ſanctorum reliquiæ, quæ aſſeruabantur Cæſareę Cappadocię in monaſterio ſanctarum virginum, à nepte S. Baſilij, diuino monitu, conceſſę ſunt ſancto Gaudentio epiſcopo Brixiano, dum in regiones illas Dei nutu peregrinaretur: qui tamquam ingentem adeptus theſaurum, ſummo perfuſus gaudio, illas detulit in Italiam, quas in baſilica à ſe erecta honorificentiſſimè collocauit: & in eius dedicatione habuit homiliam, qua non ſolum rei geſtę hiſtoriam retexit; verùm etiam occurrens tacitę de ſanctis reliquijs obiectioni, hęc ait: Licet enim cineres exuſtorum corporum mandato perſecutoris in fluuium iacerentur; non defuerunt religioſæ manus; quę partem cineris vel furto eriperent, vel pretio compararent. hęc Gaudentius. pręter hęc etiam conſtat ex prędictis eorumdem martyrum actis, ipſas reliquias in profluentem proiectas, diuina operante virtute, ad fluminis ripam eſſe delatas, & ab epiſcopo Petro ſumma cum diligentia collectas. De loco martyrij idem S. Gaudentius affirmat, paſſos eſſe Sebaſte ciuitate metropolitana minoris Armenię. Erexit baſilicam Conſtantinopoli in honorem pręd ictorum martyrum Tiberius Imp, quam Mauritius eius ſucceſſor abſoluit. hiſt. miſcel. lib. 17. anno quinto Mauritij Imp.

b Cęſas lapidibus facies.] Polybius lib. 6. dum recenſet ſupplicia militaria; non tantùm illos cędi fuſtibus, ſed etiam contundi lapidibus ſolitos narrat. prout etiam in hos milites factum apparet: de cęteris autem militaribus pœnis notauimus ſupra die 29. Ianuarij; dicturi & inferius ſuo loco de decimatione in Mauritio martyre die 22. Septemb.

c In rigentem ſtagnum miſſi ſunt.] Eadem ferè S. Baſilius in oratione de quadraginta mart. his verbis: Igitur ſancti Dei ſub dio pernoctare in ſtagno quodam iuſſi ſunt, quod pro mœnibus ciuitatis erat. &c. eadem videtur affirmare Greg. Nyſſen. orat. ſecunda de ijſdem mart. vbi hęc verba: Imperat tyrannus, vt gelu athleta excruciati extinguantur. &c. certè niſi vitium ſit in tranſlatione, cum gelu ſit concretio aquę ex frigore: pręd ictos in aquam poſitos eſſe, quiſque intelligit. confirmare hęc videntur, quæ paulò poſt ſequuntur, his verbis: Vnanimiter vniuerſi hoc occupato loco, qui publicis tunc balneis vacabat, quaſi & ipſi lauacro corpora curaturi & exterſuri, haud cunctanter tunicarum amictum deponebant. paulò poſt item ſic: Elementorum quidem natura congelationi ſuccumbebant: martyrum verò natura quaſi indomita & inuicta erat. itemq; inferius: Defluebãt digiti gelu paulatim, carptimq; exciſi. hęc omnia autem multò planiora apud Metaphraſtem, ac vetera Martyrologia habentur expreſſa. Quę tamen redduntur ambigua ex his, quę inferius de ijſdem ſanctis martyribus idem S. Baſilius eadem oratione, vitioſa tranſlatione confuſa ſcribit his verbis: In terra primum exerciti, deinde in aere ſub dio, poſtremo igne crematos aqua excepit &c. Significare volens hiſce quatuor elementis eo ordine ſic eſſe probatos, vt poſtremò eos igne crematos tunc aqua exceperit, & non prius; ſed ſub nudo aere nudos expoſitos, fuiſſe frigore cruciatos. In eandem ſententiam S. Gaudentius epiſcopus Brix. in ſermone, quem habuit de dedic. baſil. illorum deſcribens certamen, hæc habet: Iudex proſpiciens regionis naturam nimijs rigentem frigoribus,

gonbus, tempus etiam, quo maxima hyemis aſperitas, aquilone ſtante, violentius incumbebat, montes niuibus, pruinis arua tegebantur: ſtagnum quoq; vrbi, in qua iſta gerebantur, ſubiacens longè lateq; diffuſum, validiſsimo gelu durante, iter ſolidum plauſtris gementibus accommodabat. hac ergo vi loci, & temporis immanitate perſpecta, ſacrilegij Gentilis exactor iſtud ſupplicij genus ſanctis adhibere imperat, vt nudati corporibus, religati in aperti aeris pruinoſa duritie pernoctarent, balneis non longè ſub conſpectu eorum fumantibus, vbi velox remedium victis callidus perſecutor animas eorum magis interficere geſtiens, promittebat. &c. hęc Gaudentius, qui in eas, vt diximus nuper, regiones peregrinatus, eorumdem ſanctorum martyrum ſacras reliquias à S. Baſilij nepte accipere meruit. Secundum itaq; S. Baſilium, & S. Gaudentium poſita eſt hic in margine alia diuerſa lectio. Quòd autem abſq; eo, quòd dimitterentur in ſtagnum, plus ſatis eſſet ad cruciatum, nudos eos exponi ſub dio; docent ea quę de immanitate frigoris & algoris illarum regionum ex his quæ paſsi ſunt Romani milites illic agentes in expeditione ſub Corbulone, ſcribit Cornel. Tacit. lib. 13. his verbis: Ambuſti multorum artus vi frigoris, & quidam inter excubias exanimati ſunt; annotatusq; miles, qui faſcem lignorum geſtabat, ita pręriguiſſe, vt manus oneri adhęrentes truncis brachijs deciderent. hæc Tacit. nec prætermimus quòd S. Ioannes Chryſoſtomus qui in Armenia exulauit, pluries ſuis epiſtolis queritur de eius regionis frigoris immanitate, pręſertim ad Olympiadem ſcribens epiſt. 4. & 6.

d Gregorii epiſc.] Vſuardus item hac die de eo, Gręci autem in Menologio quarto idus Ianuarii. Plura de ipſo S. Gregorius Nazian. in oratione dicta in laudem Baſilij, ſcripſitq; ad eum egregiam epiſtolam, qua ipſum è rethoricis ſtudiis ad ſacros perſcrutandos libros reuocauit. eſt epiſt. 43. ſunt & alię ab eodem ad ipſum ſcriptę, videlicet 34. 35. 36. 37. 42. 95. & 142. Quomodo autem in exilium actus ſit ab Arianis ob fidei catholicæ defenſionem, meminit ſanctus Baſilius epiſtola 10. idemq; ipſe Gregorius de re ipſa in epiſtola ad Olympium monachum de vita ſanctę Macrinę ſororis. Poſt Valentis Imp. Ariani obitum, ab Antiochena ſynodo ad reparandas Orientales eccleſias iam collapſas deſtinatus eſt, vt idem ipſe in eadem epiſtola teſtatur. Alia inſuper honorificentiſsima legatione functus eſt, cùm à S. S. œcumenico concilio Conſtantinopolitano ſub Theodoſio habito ad viſitandas eccleſias Arabię miſſus eſt, vt ipſe ſcribit in epiſtola ad Flauianum. Tantus deniq; fuit, vt inter præcipuos catholicæ fidei patronos adnumerari, & ſanctione Imperiali laudari mereretur. eſt conſtitutio Theodoſij Imp. l. 3. de fide cath. Cod. Theod. de eodem S. Hieronymus, tanquam de homine ſatis ſibi cognito cùm eſſet Conſtantinopoli, ſcribit lib. de ſcrip. eccleſ. Vixit autem vſque ad vltimam ſenectutem: conſtat enim eum interfuiſſe aliæ ſynodo Conſtantinopolitanæ habitę anno decimo ſexto Theodoſii Imp. qui eſt annus Domini trecenteſimus nonageſimusquartus, vt apparet ex illius ſynodi actis apud Theodorum Bal. in nomoc. Photii pag. 390. & 391. Hunc etiam plurimùm celebrat Suidas, eiq; inter illuſtres illius temporis oratores primas defert. Vincentius Lirinenſis in libro aduerſus hęres. eundem eiuſmodi exornat elogio: Sanctus Gregorius Nyſſenus fidei, conuerſationis, integritatis, & ſapientiæ meritò frater Baſilio digniſsimus. Niceta in ſchol. 19. ad orat. Gregorii Nazian. in funere Baſilii dicit hunc fuiſſe aliquando coniugio obligatum, idq; teſtatur Niceph. hiſt. lib. 11. c. 19. annuit hoc ipſemet in lib. de laude virgin. eam appellatam eſſe Theoſebiam inſignemq; fuiſſe ſanctitate mulierem, teſtatur S. Gregorius Nazian. epiſt. 95. ad ipſum Gregorium ſcripta, cùm eum de obitu illius conſolatur.

e Paciani epiſcopi.] De eo item Vſuardus hac die, aſſentiunturq; uet. man. ſcrip. Agit de Paciano S. Hieronymus lib. de ſcrip. eccleſ. in ipſo, & in Dextero eius filio: qui in ſeculo etiam clarus, pręfectura Prætorij fuit decoratus, ad quem idem ſanctus Hieronymus inſcripſit librum de ſcriptoribus eccleſiaſticis: porrò Dexter eruditione inſignis ſcripſit hiſtoriam ad ſanctum Hieronymum, prout ipſe teſtatur de ſcript. eccleſ. in Dextero, & in apologia aduerſus Rufinum lib. 2. extant Paciani opuſcula ad Symphorianum de catholico nomine, & paraneſis de pænitentia, atque etiam de baptiſmo opuſculum.

f Cyrilli, & Methodij epiſcoporum.] Habentur horum res geſtę in breuiario religioſiſſimę Polonorum eccleſiæ, ſex lectionibus, ſecundum ritum eccleſiaſticum diſtinctę. Dicti ſunt ambo Morauorum & Slauorum Apoſtoli; & licet Methodio Morauia tantùm tribuatur, tamen ex regiſtro Ioannis octaui Papæ, ſatis apparet etiam Methodium fuiſſe Slauorum epiſcopum: qui ordinatus ab Hadriano ſecundo Rom. Pontifice prædeceſſore eiuſdem Ioannis octaui, ab eo ad Slauorum populum miſſus fuit, prout eiuſdem Ioannis Papę indicant literę ad ipſum regem datę decima Iunij, indict. 12. anno Domini 879. qui item ad eundem Methodium ſcripſit epiſtolam 202. datam eadem die & anno, quo ſuperior ad regem, qua eum vocat Romam, vt de fide, quam illis gentibus pręedicaret, redderet rationem: falſis enim quibuſdam calumnijs fuerat accuſatus, aliter eum docere, quàm accepiſſet à Romana Eccleſia: qui anno ſequenti indict. 13. menſe Iunij Romam venit, & in ſynodo cauſam dixit: probataq; ſua fide, obtinuit quod optabat à Rom. Pontifice; nimirum vt Slauorum lingua laudes Deo dicere, & ſacra peragere licitè poſſet; ita tamen, vt prius Latina lin-

gua Euan-

gua Euangelium coràm populo legeretur. extat de his omnibus epiſtola eiuſdem Ioannis Papę 252. data 12. Iunij indict. 13. ad Slauorum principem. Reuerſus S. Methodius ad Slauos, cùm vberes fructus de Euangelica prædicatione colligeret, grauiſsima fuit perſecutione vexatus: quem idem Pontifex, datis ad eum litteris, eſt conſolatus, epiſt. 278. dat. Kal. April. indict. 14. Habetur in dictis eorumdem actis, ipſorum opera, corpus S. Clemẽtis Romani Pont. Romam fuiſſe delatum, & in baſilica S. Clementis reconditum. vbi etiam ijdem Romę morientes, miraculis clari ſepulti ſunt, quorum ſacras reliquias nuper ſub altari in eiuſdem ecclesię ſacello peruetuſto repertas eſſe accepi. Agit de iiſdem Martin. Polon. in ſupput. temporum an. Domini 859. Æneas Siluius hiſt. Boem. lib. 1. c. 13. Mart. Chromer. de reb. Polon. lib. 3. & alii plures.

g Franciſcę viduæ.] Legi ex archiuio eius monaſterij duos man. ſcrip. codices, quibus eius præclariſſima acta, & miracula quidem inſignia, quibus tam viuens adhuc, quàm etiam poſt obitum claruit, teſtibus examinatis, ſunt ſcriptorum monumentis perpetuis conſignata.

10 Sexto idus Martij. Luna. F xxj.

a b c d e f g h i k l m n p q r ſ
11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27
t u A B C D E f F G H M N P
28 29 30 1 2 3 4 5 5 6 7 8 9 10

APAMEÆ in Phrygia natalis ſanctorum martyrum Caij [a] & Alexandri, qui, vt ſcribit Apollinaris Hierapolitanus epiſcopus in libro aduerſus Cataphrygas hæreticos, in perſecutione Marci Antonini & Lucij Veri, glorioſo martyrio coronati ſunt. In Perſide paſſio ſanctorum quadraginta duorum [b] Martyrum. Corinthi ſanctorum martyrum Codrati [c], Dionyſij, Cypriani, Anecti, Pauli, & Creſcentis, qui in perſecutione Decij & Valeriani, ſub Iaſone præſide, gladio cæſi ſunt. In Africa ſancti Victoris [d] martyris, in cuius ſolemnitate ſanctus Auguſtinus ad populum tractatum habuit. Hieroſolymis ſancti Macarij [e] epiſcopi & confeſſoris, cuius hortatu loca ſancta à Conſtantino & Helena expurgata, & ſacris baſilicis illuſtrata ſunt. Lutetiæ Pariſiorum depoſitio ſancti Droctouei [f] abbatis, diſcipuli beati Germani epiſcopi. In monaſterio Luxouienſe ſancti Attalæ [g] abbatis, miraculis clari.

MARTII. 10.

a CAII & Alexandri.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & vet. man. ſcrip. Eorum martyrium ſcripſit S. Dionyſius epiſcopus Alexandrinus, extat apud Euſeb hiſt. lib. 5. c. 15. in fine.

b Quadraginta duorum martyrum.] Agunt de his etiam ijdem, qui ſupra, Beda ac cęteri.

c Codrati, & ſoc.] Græci item de his hac die in Menologio, quorum egregium martyrium ex veteribus monumentis ſcripſit Metaphraſtes, quod & recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2.

d Victoris.] Scribit Poſſidius in indiculo c. vlt. S. Auguſtinum in eius die natali tractatum habuiſſe. Plures reperiuntur eiuſdem nominis in Africa martyres, vt ille inter alios, quem ſcribit Lucianus in epiſtola ad Celerinum, vnà cum ſocijs in carcere fame occubuiſſe. eſt 12. apud Cypri. edit. Pamel.

e Macarij epiſcopi.] Interfuit hic magno Niceno concilio aduerſus Arium, cui ſemper ab exordio naſcentis hęreſis accerrimè reſtitit, vt eiuſdem Arij litteræ teſtantur, quas recitat S. Epiphanius in panar. hęres 69. & Niceph. lib. 8. c. 9. Extat ad hunc ipſum Conſtantini Imp. epiſtola apud Socrat. lib. 1. c. plura de eo Rufin. lib. 1. c. 2. Sozom. lib. c. 3. & alij, qui ab ijſdem acceperunt. Ne quis

aurem

autem Macarij nomine decipiatur; ſcire debet, fuiſſe eiuſdem nominis, eiuſdemq; ſedis epiſcopum temporibus Iuſtiniani Imp. qui ob hæreſim Origeniſtarum ſede excidit, de quo ſcribit Euagrius hiſtor. lib. 4. c. 36. licet tandem cantans palinodiam, fuerit reſtitutus.

f Droctouei abb.] De eo etiam Vſuardus, & Aim. de geſt. Franc. lib. 3. c. 16. claruit circa annum Domini quingenteſimum ſeptuageſimum.

g Attalę abb.] Beda item, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Scripſit eius vitam fideliſſimè Ionas abbas, quæ habetur apud Bedam tom. 3. quam & Sur. retulit in tom. 2. Eſt autem de eodem mentio in vita S. Vualerici apud Sur. tom. 2. die 1. April. Sigeb. in chron. an. 624. Petrus in catal. lib. 3. cap. 190. & Trithem. de vir. illuſt. ord. ſancti Bened. lib. 3. c. 71.

xi. G Quinto idus Martij. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

CARTHAGINE ſanctorum martyrum Heraclij [a] & Zoſimi. Alexandriæ paſſio ſanctorum Candidi [b], Piperionis, & aliorum viginti. Laodiceæ in Syria ſanctorum martyrum Trophimi [c] & Thali, qui in perſecutione Diocletiani poſt multa ſæuaq. tormenta coronas gloriæ ſunt aſſecuti. Antiochiæ commemoratio plurimorum [d] ſanctorum Martyrum, quorum alij Maximini Imperatoris mandato candentibus craticulis ſuperpoſiti, non ad mortem, ſed ad diuturnum cruciatum aſſati, alij alijs ſæuiſſimis affecti ſupplicijs ad palmam martyrij peruenerunt. Item ſanctorum Gorgonij [e] & Firmi. Cordubæ ſancti Eulogij [f] preſbyteri, qui eiuſdem vrbis Martyribus in perſecutione Saracenorum adiūgi meruit, quorum pro fide certamina ſcribendo fuerat æmulatus. Sardis ſancti Euthymij [g] epiſcopi, qui ob cultum ſanctarum imaginum à Michaele Imperatore Iconoclaſta in exilium miſſus, demum Theophilo imperante martyrium conſummauit. Hieroſolymis ſancti Sophronij [h] epiſcopi. Mediolani ſancti Benedicti [i] epiſcopi. In finibus Ambianenſium ſancti Firmini [k] abbatis. Carthagine ſancti Conſtantini [l] confeſſoris. Babuci in Hernicis ſancti Petri [m] confeſſoris, miraculorum gloria inſignis.

MARTII 11.

a HERACLII & Zoſimi.] Agit de his Beda hac die, additq; Alexandrum. Petrus in catal. lib. 3. c. 191. Hiradum pro Heraclio legit, additq; tres alios martyres, ſed ſeorſum eos eſſe ponendos, docent antiqua man. ſcrip.

b Candidi & Piperionis.] De his item Petrus in catal. lib. 3. c. 191. vnà cum prædictis, alijq; recentiores.

c Trophimi & Thali, aliàs Thalei.] Agunt de his etiam Græci in Menologio hac die; paſſiq; dicuntur ſub Diocletiano Imp. & Aſclepiade præſide Laodiceæ.

d Plurimorum ſanctorum.] Scribit horum martyrium Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 24. ex quo Niceph. lib. 7. c. 11. & alij.

a Gorgonij,& Firmi.] De his etiam Vſuardus in 2. editione Molani, conſentiuntq; man. ſcrip.

f Eulogij.] Vſuardus de eo 20. Septembris. porrò hic dies natalis eius: nam martyrio coronatus habetur, quinto idus Martij, die ſabbati, hora nona, vt teſtantur acta ipſius, quę ſcripſit Aluarus Cordubenſis eius ſodalis: ſed fœliciùs mea ſententia, ſua ipſius ſcripta viuam ipſius imaginem reddunt. Hic ille præclarus Chriſti athleta; qui, cedentibus cęteris, vexillum confeſſionis aduerſus Arabum impietates erexit, ac plurimos ad martyrij coronam perduxit; quorum triumphos ipſe in carcere poſitus ſcripſit. extant, hac noſtra ętate, à latebris antiquitatis eruta pręclariſſima ſcriptorum ipſius monumenta, quæ Apoſtolicum ſpiritum redolent, & puriſſimam priſtinam illam ſynceritatem pręſeferunt: edidit eadem, ac ſcholijs illuſtrauit eruditus vir Ambroſius Morales hiſtoricus regius. S.Eulogij corporis tranſlatio contigit æra 898. anno à Chriſto Domino 860.

g Euthymij epiſcopi.] Græci etiam de hoc agunt in Menologio hac die, pleraq; de eo Georgius Cedren. in comp. in Michaele Balbo, & Zonar. Annal. in eodem Imp.

h Sophronij epiſc.] Græci itidem in Menologio hac die, his verbis: Sancti patris noſtri Sophronij Patriarchæ Hieroſolymitani ex ciuitate Damaſco, multiplici eruditione, diuinarum litterarum ſcientia & pietate inſignis. hęc ibi. Floruit hic temporibus Heraclij Imp. ſucceſſitq; Modeſto epiſcopo temporibus Honorij Papæ, an. Domini 634. Errare conſtat eos, qui dicunt eum ſediſſe tantùm annos duos; nam peruenit vſq; ad tempora Ioannis quarti Romani Pont. quando habuit Hieroſolymis ſynodum aduerſus Monotheletas, & ſynodicam ſcripſit ad eumdem Ioannem Papam, vt habetur in hiſt. miſcel. lib. 18. anno 2. Heraclij Imp. & lib. 19. anno 26. eiuſdem Imper. Cedren. in comp. anno 20. eiuſdem Imp. & Zonar. in 3. part. annal. in Heraclio. illa ipſa ſynodica recognita eſt in Sexta ſynod. act. 13. atq; patrum omnium conſenſu probata fuit. Citatur eiuſdem Sophronij titulo Pratum ſpirituale à ſecunda ſynodo Nicæna act. quarta, & à S. Ioanne Damaſceno orat. prima de imaginib. Alius ab hoc ille Sophronius, de quo agit S. Hieronymus libro de ſcript. eccleſiaſt. qui (inquit) apprimè eruditus nonnulla conſcripſit, & opuſcula mea in Græcum ſermonem elegantiſſimè tranſtulit. &c.

i Benedicti epiſc.] De eo tabulę eccleſię Mediolanen. & Paulus diac. de geſt. Long. lib. 6. c. 10. his verbis: Fuit autem idem venerabilis epiſcopus Benedictus vir egregiæ ſanctitatis, de quo per vniuerſam Italiam bonę opinionis fama flagrauit. Floruit temporibus Heraclij Iuſtiniani Imp. & Ariperti iunioris regis Longobardorum, qui regnare cœpit anno Domini ſeptingenteſimo ſexto.

k Firmini abb.] De eo Kalendarium Ambianenſis eccleſiæ, aliaq; vet. monumenta eiuſdem.

l. Conſtantini.] Molanus in addit. ad Vſuard. de eodem agit hac die.

m Petri.] Huius res geſtas accepimus à Reuerendiſſimo Flaminio Philonardo epiſcopo Aquinate, viro optimo & erudito.

12 Quarto idus Martij. Luna. A xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
30	1	2	3	4	5.	6	7	7	8	9	10	11	12

ROMÆ ſancti Gregorij [a] Papæ, & Eccleſiæ Doctoris eximij, qui ob res præclare geſtas, atq. Anglos ad Chriſti fidem conuerſos, magnus eſt dictus, & Anglorum Apoſtolus appellatus. Item Romæ ſancti Mamiliani [b] martyris. Nicomediæ paſſio beati Petri [c] martyris, qui cum eſſet cubicularius Diocletiani Imperatoris, & liberius de immenſis Martyrum ſupplicijs quereretur, iubēte eodem in medium adducitur, ac primo ſuſpenſus diutiſſime flagris torquetur, deinde aceto ac ſale perfuſus, ad vltimum in craticula lento igne aſſatur, ſicq. vere Petri extitit & fidei heres & nominis. Ibidem ſanctorum Egdunij [d] preſbyteri, & aliorum ſeptem, qui ſinguli diebus ſingulis ſuffocati ſunt, vt cæteris metus in-

tus incuteretur. Conſtantinopoli ſancti Theophanis [e], qui ex ditiſſimo pauper monachus effectus, ab impio Leone Armeno pro cultu ſacrarum imaginum biennio detentus in carcere, inde in Samothraciam deportatus, ibidem ærumnis confectus reddidit ſpiritum, multiſq. miraculis claruit. Capuę ſancti Bernardi [f] epiſcopi & confeſſoris.

MARTII 12.

a GREGORII Papæ.] De eo Beda, ac cæteri Latinorum; Græci etiam in Menologio hac die: qui habent eius res geſtas, ſed perpaucas ex multis, quas Metaphraſtes deſcripſit, eas recitat Lipom. tom. 7. Latinorum autem ſcripſit eius acta Paulus monachus Caſinenſis, tempore Caroli Imp. vt auctor eſt Sigeb. lib. de vir. illuſtr. c. 80. poſt eum Ioannes diaconus temporibus Ioannis octaui Papæ, & Caroli Calui Imp. habet ea Lipom. tom. 4. & Sur. tom. 2. ſed in nonnullis corrigendus, vt patefecimus in Annalibus eccleſiaſt. De Gregorij creatione agit Gregorius Turonen. qui illis temporibus vixit lib. 10. de geſt. Franc. c. 1. Iſidorus præterea de eo lib. de vir. illuſtr. c. 27. & S. Ildefonſus de vir. illuſt. c. 2. qui his laudibus eum exornat: Ita, inquit, cunctorum meritorum claruit perfectione ſublimis, vt excluſis omnium virorum illuſtrium comparationibus, nihil illi ſimile demonſtraret antiquitas, vicit enim ſanctitate Antonium, eloquentia Cyprianum, ſapientia Auguſtinum. &c. enumerat poſthęc eius ſcripta. Conſtat quidem teſtimonio ſynodi Toletanæ octauæ c. 2. eum in ethicis aſſertionibus cunctis eccleſiæ doctoribus præferendum eſſe. De eo præterea ſcribit Beda hiſt. de geſt. Ang. lib. 2. c. 13. Paul. diac. de geſt. Long. lib. 3. c. 11. & 12. Prat. ſpirit. c. 192. Ioan. Damaſc. orat. de fid. defunct. Leo Oſtienſ. in chron. Caſin. lib. 1. & alij ferè innumeri. Olim autem, cùm tempore Quadrageſimæ ſanctorum natalitia minime celebrarentur, tranſlata erat ea ſolemnitas in diem, qua fuerat ordinatus, vt ſcribit Radulph. de obſeru. can. cap. 16.

b Mamiliani.] Beda de eo hac die, ſed Maximilianum appellat. Agitur de ipſo in actis eum S. Vrbani Papæ, & S. Cæciliæ apud Sur. die 22. Nouembr. tom. 6.

c Petri.] De eo item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. ſcripſit eius egregium certamen Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 6. & ex eo Niceph. lib. 7. c. 5. & alij acceperunt.

d Egdunij, aliàs Migdonij.] De quo ijdem qui ſupra Beda & alij. Paſſus reperitur Migdonius vnà cum Petro, de quo egimus, in perſecutione Diocletiani, & vt teſtantur acta Indes & Domnæ apud Metaphraſtem 26. Decembris, quæ refert Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. & Niceph. lib. 7. c. 5. ex quibus hos illos ipſos eſſe, locus, tempus, & perſonæ demonſtrāt, licet hiſtoria de ipſis diuerſa feratur.

e Theophanis.] Græci etiam de eo in Menologio hac die. cuius acta deſcribit Metaphraſtes, quę habet Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Cedrenus de ipſo agit in compend. in Leone Armeno. Alius hic ab illo Theophane, qui eadem ex cauſa multa ac grauia paſſus eſt ſub Theophilo Imp. vt idem auctor teſtatur in Theophilo, & Zonar. in 3. par. Annal. in Leone, & Theophilo.

f Bernardi epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Capuanæ.

xviij. B

Tertio idus Martij. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13			

NICOMEDIÆ natalis ſanctorum martyrum Macedonij [a], Patriciæ vxoris eius, & Modeſtæ filiæ. Nicæ ſanctorum martyrum Theuſetæ [b], & Horris filij eius, Theodoræ, Nymphodoræ, Marci, & Arabiæ, qui omnes pro Chriſto igni traditi ſunt. Hermopoli in Aegypto ſancti Sabini [c] martyris, qui

qui multa paſſus, tandem proiectus in flumen martyrium conſummauit. In Perſide ſanctæ Chriſtinæ [d] virginis & martyris. Cordubæ ſanctorum Ruderici [e] presbyteri, & Salomonis martyrum. Conſtantinopoli ſancti Nicephori [f] epiſcopi, qui paternarum traditionum propugnator acerrimus, Leoni Armeno Imperatori Iconoclaſtę pro cultu ſanctarum imaginum ſe conſtanter oppoſuit, à quo inultatus exilio, ibidem quatuordecim annis longum ducens martyrium migrauit ad Dominum. Apud Camerinum ſancti Anſouini [g] epiſcopi & confeſſoris. In Thebaide depoſitio ſanctæ Euphraſię [h] virginis.

MARTII 13.

a MACEDONII & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die, Petrus item in catal. lib. 3. cap. 198. quo autem tempore paſsi ſint, nullus antiquorum prodit: ponant qui velint ad libitum annos & conſules; nobis certè niſi ex certis auctoribus quicquam affirmare, religio eſt.

b Theuſetæ & ſoc.] Agunt de his etiam ijdem qui ſupra, Beda, ac cæteri recentiores.

c Sabini.] De eo item hac die Græci in Menologio. Huius res geſtas ex antiquis monumentis recitat Metaphraſtes, quas & deſcripſit Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. paſſus eſt in perſecutione Diocletiani ſub Ariano præfecto, de quo ſupra 8. Martij.

d Chriſtinæ.] Græci itidem de ea in Menologio hac die.

e Ruderici, & Salomonis.] Scribit de his S. Eulogius in apologetico, paſſosq́; refert hac die, anno Domini 857. æra, vt numerat, 895.

f Nicephori epiſc.] Agunt de eo hac die Græci in Menologio. Metaph. habet eius acta, quæ retulit Lipom. in tom. 7. & Sur. tom. 2. De eo Zonar. & Georg. Cedr. in Leone Armeno Imp. & hiſtoria miſcel. ex Theophane lib. 24. meminit eiuſdem Theoſterictus in oratione, quam habuit de S. Niceta, quæ extat apud Metaphr. die. 3. Aprilis. Scripſit hic, de quo agimus, Nicephorus nonnulla, & inter alia chronographiam, quam citare conſueuimus, ſynodicam inſuper ad Leonem Papam tertiũ, ad quem prouocauit, cùm iniuſtè accuſaretur. legi eiuſdem aliam inſignem epiſtolam man. ſcrip. ad eundem Leonem Pontificem in bibliotheca S. Mariæ ſuper Mineruam, quam poſtea reperi typis excuſam, ac poſt acta concilij Epheſini edit. Contianæ poſitam.

g Anſouini epiſcopi.] De eo tabulæ eccleſiæ Camerin. quas inde miſſas accepimus.

h Euphraſiæ.] Vſuardus de eadem hac die, Græci autem in Menologio. 25. Iulij. Eius res geſtas ex man. ſcrip. codice Sur. deſcripſit tom. 2. Ioannes Damaſcenus ex eius actis, vt legitimè ſcriptis, petit auctoritatem orat. 3. de imag. Claruit temporibus Theodoſij Imp. Alia ab iſta eſt Euphraſia Nicomedienſis, quæ mira arte eluſit procaciam laſciuientis iuuenis, de qua Niceph. lib. 7. c. 13.

14 **Pridie idus Martij. Luna.** C xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14

ROMÆ natalis ſanctorum quadragintaſeptem [a] Martyrum, qui baptizati ſunt à beato Apoſtolo Petro, cum teneretur in cuſtodia Mamertini [b] cum coapoſtolo ſuo Paulo, vbi nouem menſes detenti ſunt: qui omnes ſub deuotiſſima fidei confeſſione Neroniano gladio conſumpti ſunt. In Africa ſanctorum martyrum Petri [c] & Aphrodiſij, qui in perſecu-

tione Vuandalica martyrij coronam perceperunt. Carrhis in Meſopotamia ſancti Eutychij [d] patricij, & ſociorum, qui ab Euelid Arabum rege ob fidei confeſſionem interempti ſunt. In prouincia Valeriæ ſanctorum duorum [e] Monachorum, quos Longobardi ſuſpendio necauerunt in arbore: in qua licet defuncti, ab hoſtibus ipſis auditi ſunt pſallere. In ea etiam perſecutione Diaconus eccleſię Marſicanæ in confeſſione fidei capite truncatus eſt. Halberſtatti in Germania dormitio beatæ Mathildis [f] Reginę, matris Othonis primi Imperatoris, humilitate & patientia celebris.

MARTII. 14.

a QVADRAGINTASEPTEM martyr.] De his Beda, Vſuardus, & Ado hac die. Agitur de horum agone in actis ſanctorum martyrum Proceſsi & Martiniani; quæ habet Sur. tom. 4. die 2. Iulij. De his item Petrus in catal. lib. 3. c. 199.

b In cuſtodia Mamertini.] Sic appellatus reperitur carcer ille, qui nobilitatus vinculis ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, aliorumq́; ſanctorum martyrum, ad radices Capitolij ſupra locum, quem hodie Forum dicunt, poſitus, ſubterraneos habens deſcenſus, à Chriſtianis ſtatutis diebus, religionis ergò, frequenti cœtu inuiſitur, atq; honore habetur, præſefert illius carceris ſpeciē, qui à Salluſtio in Catil. ſic deſcribitur: Eſt locus in carcere, quod Tullianum appellatur, vbi paulatim deſcendens ad læuam circiter duodecim pedes humi depreſſus, eum muniunt vndiq; parietes, atq; inſuper camera lapideis fornicibus iuncta, & inculta tenebris, odore fœda, atq; terribilis eius eſt facies. hæc Salluſtius de loco carceris Tulliani, de eodem & Varro lib. 4. de lingua Lat. his verbis: Carcer à coercendo, quòd exire prohibentur. In hoc pars quæ ſub terra, Tullianum; ideo quòd additum à Tullio rege, quòd Syracuſis, vbi ſimili de cauſa cuſtodiuntur, vocantur Latomiæ, & de Latomia tranſlatum, quòd hic quoq; Lapidicinæ fuerunt. hæc Varro. Ex his autem multi in eam ſententiam ducti ſunt, vt opinati ſint Tullianum carcerem illum ipſum eſſe, quem dicimus Mamertinum; de quo eſt pręſens ſermo. Certè ſunt complura, quæ me à prædictorum ſententia diſtrahunt; coguntq́; vt exiſtimem Tullianum carcerem in alia parte Capitolij fuiſſe poſitum, iuxta locum, quem & maiores noſtri carcerem Tullianum dixiſſe reperiuntur; vbi & eſt eccleſia, antiquus titulus, dictus S. Nicolaus in Carcere Tulliano, quod nomen hactenus perſeuerat. In ea Capitolij regione fuiſſe antiquum carcerem, in primis demonſtrat Plinius, dum lib. 7. c. 56. affirmat partem carceris, quo capitalium criminum rei tenebantur, ad locum vſque, vbi poſtea Theatrum Marcelli erectum eſt, perueniſſe. porrò Theatrum Marcelli inter rupem Tarpeiam ac Tiberim eſſe conſtructum, nullus eſt qui dubitet. Rurſus idem Plinius ex antiquo Romanorum horologio, qua parte Capitolij fuerit carcer, declarat his verbis: A Columna Mænia ad carcerem inclinato ſydere, ſupremam pronunciabat. hæc Plin. lib. 7. c. vlt. quibus ſignificatur, occidentem verſus poſitum eſſe antiquum carcerem: nam Solis occaſum fuiſſe ſupremam diei tempeſtatem dictam ex lege xij. tab. auctor eſt Macrob. Saturnal. lib. 1. c. 3. refertq́; verba legis, quæ hæc ſunt: Solis occaſus ſuprema tempeſtas eſt. hęc ille. de his & Cenſorin. de die natali cap. 19. Cùm itaq; Sol in Occidentem declinans carcerem (vt ſcribit Plinius) haberet aduerſum: proculdubio alius ille fuiſſe videtur ab illo, quem dicimus Mamertinū, de quo agimus, qui ſpectat ad Oriētem. Ad hęc inſuper: planè conſtat, quòd ex loco carceris abſq; dubio intelligitur ſitus carceris: at cùm dicat Feſtus fuiſſe locum in carcere dictum Robur, ex quo pręcipitarētur malefactorum genus, illumq́; item dictum eſſe Saxum Tarpeium, quod eſſet in rupe Tarpeia, quæ vergebat ad Tiberim, idq́; Liuius, Plutarchus, Dio, atq; alij demum omnes teſtentur; reliquum eſt vt dicamus illorſum fuiſſe antiquum carcerem, vbi & erat rupes Tarpeia. conſentiunt his quę nuper ex Varrone recitauimus, dum ait, in ſimilitudinem Latomiarum Syracuſanarum à Tullio rege additum eſſe carcerem ſubterraneum in lapidicinis; cùm nulla Capitolij pars illi operi magis apta videatur: nam partes reliquę, vt depreſſę, mœnibus fultę erant, vt videmus in carcere Mamertino, aliiſq́; locis, quos ſaxo quadrato extructos fuiſſe conſtat. At nec his repugnāt quæ ſcribit Liuius, Foro imminentem fuiſſe conſtructum carcerem: imò & prędicta confirmant, cùm & Dionyſ. etiam dicat, rupem Tarpeiam Foro ſupereminentem fuiſſe, ſunt hęc verba eius: Duci eum iuſſit in ſuperſtantem Foro collem. eſt enim is collis rupes vaſta, vnde mos eſt eis, deijcere aduerſarios. hęc ille de ſitu Fori, & rupe Tarpeia. vetus inſuper tabula deſcriptionis antique Vrbis è ruderibus

ribus paucos ante annos effoſſa,ea parte cõtra rupem Tarpeiam poſitum eſſe Forum Romanũ,aperte demonſtrat. His etiam conſentiunt, quæ Cic. in 7. Verrin. ſcribit de triumphantibus his verbis: Cùm de foro in Capitolium currum flectere incipiunt; illos adduci in carcerẽ iubet, captiuos ſcilicet,qui ducebantur in triumphum. ex prædictis itaq; apparet antiquum carcerem apud rupem Tarpeiam fuiſſe,eiusq; locum,ſeu partem carceris dictam Robur,in ipſa rupe fuiſſe.Erat loci illius,quod Saxum Tarpeium dictum eſt,quo pręcipitabantur criminoſi, eiuſmodi facies, quam apud Senecam lib. 1. controu. 5. Aurelius Fuſcus deſcribit his verbis: Erat pręruptus locus, & immenſę altitudinis. ſtat moles abſciſſa in profundum, frequentibus exaſperata ſaxis: quę aut elidant corpus, aut de integro grauius impellant, inhorrent ſcopulis enaſcentibus latera, & immenſę altitudinis triſtis aſpectus. electus potiſſimum locus,ne damnati ſępius deijciantur. hęc ille. & apud eundem,Cornelius Hiſpan. in declam. 5. lib. 1. Erat, inquit, altitudo montis etiam ſecurè aſpicientibus horrenda. &c. lege duodecim.tab. id cautum erat:Qui falſum teſtimoniũ dixerit,Saxo Tarpeio dijcitor,id Gellius lib. 20.cap. 1.in fine.Scribit Tacitus lib. 2. Lucium Pituanium magum Saxo Tarpeio deiectum.itemq; Apuleius in ea oratione,qua magiæ crimen à ſe alienum defendit, hęc ait: O mirum commentum, ò ſubtilitas digna carcere & Robore. Cùm autem conſtet magos è Robore pręcipitari ſolitos: quis dubitet complures Chriſtianorum (cùm à Gentilibus malefici haberentur) eo mortis genere accepiſſe coronam martyrij? Quod item ad pręcipitationem reorum pertinet,nec illud pręteremittimus, è ſaxo reum criminis præcipitare, non tantùm Romę in vſu fuit, ſed & penes Gręcos eadem viguit conſuetudo, vt habes apud Valer. Max. lib. 1. c. 8. exter. 8. Quod autem ſpectat ad Romanum antiquum carcerem,in ea ſumus ſententia (quod & ex prędictis colligi poteſt) fuiſſe illum ampliſſimum; cùm non niſi vnus in tanta Vrbe, ad detinendos capitalium criminum reos, fuiſſe olim carcer reperiatur: nam carcer ille, qui dicebatur Centum virorum in regione nona poſitus,cuius meminit Publius Victor, & Sextus Rufus, & alij complures antiquorum, illos tantum continebat,qui litigarent, & obnoxij eſſent ære alieno: Centum virorum tribunal tantummodò lites iudicabat, nec habebat ius gladij, vt auctor eſt Cicer. lib. 3. de leg. & lib. 1. de orat. & alij. His itaq; de antiquo Romæ carcere ad rupem Tarpeiam poſito dictis, iam de Mamertino carcere, de quo hìc agitur, diſſeramus. De eo non tantùm mentio habetur in actis ſanctorum martyrum Proceſſi & Martiniani; ſed & in alijs,vt S. Laurentij,in quibus tamen priuatus carcer appellatur;in actis ſanctorum Abundij & Abundantij; in rebus geſtis ſanctorum martyrum Euſebij preſbyteri, Marcelli diaconi, & ſoc. in actis inſuper S. Calliſti Papæ, necnon S. Stephani Romani Pont. & alijs. Cur autem dictus ſit carcer ille Mamertinus, haud facilè erit aſſequi. Potuit namq; ſic dici à Mamerte, qui (vt docet Varro lib. 4. de lingua Latin.) idem quod Mars, ſignificat, & Mamertinus idem quod Martius, & à Mamerte Mamercus, & Mamerca familia. cùm alioqui reperiantur nonnulli Romanorum nobiliſſimi ex alijs familijs nomine Mamertini. Temporibus Traiani Mamertinus adminiſtrauit præfecturam Vrbanam, vt patet ex actis S. Clementis Papę apud Sur. tom. 6. Rurſus meminit Lampridius in Commodo de Mamertino, qui eiuſdem Imp. anno tertio,vnà cum Ruſo geſſit conſulatũ.alius adhuc fuit Mamertinus ex Flauia familia, qui tempore Iuliani Apoſtatę vnà cum Neuitta creatus eſt conſul, de quo Symmachus lib. 10. epiſt. 53. Si ab aliquo prędictorum nomen accepiſſe illum carcerem velis: non tamen putes à quopiam prędictorum fuiſſe extructum. ſi quidem vetus inſcriptio in eius fronte poſita auctores demonſtrat, qui erexerunt.eſt huiuſmodi C. VIBIVS C. F. M. COCCEIVS NERVA EX S.C. Geſſerunt ijdem vnà ſimul conſulatum,vt & alia vetus docet inſcriptio,quæ ab Aldo in lib. de orthograph. ratione ex antiquis monumentis deſcripta reperitur his verbis.

M. COCCEIO NERVA.
C. VIBIO RVFINO.. COSS.
IVLIA PRIMA PATRONO SVO.

Creati ſunt hi conſſ. an. 718. ab Vrb. cond. Imp. Aug. an. 7. ex qua quidem inſcriptione Dio in primis,itemq; Faſti conſulares Caſſiodori,penes quos ponitur collega Coccei Neruæ Publicola, ſunt ſupplendi. Auctor eſt Tacitus lib 3. Annal. Auguſtum ſub ſuo conſulatu ſexto, ad correctionem perditiſſimorum, qui inoleuerant,morum,acriora paraſſe vincula,atq; indidiſſe cuſtodes. Ex his videmus regum ac Imperatorum temporibus Romę carcerem auctum, ac nouiter extructum eſſe;contrà verò,Chriſtianis imperantibus: nam Conſtantino ac ſucceſſoribus Auguſtis vſq; ad Phocam ſummę laudi datum eſt, quòd cùm ampliſsima erexerint ędificia,carcerem tamen (vt olim erat) humilem reliquerint ac debilem, vt auctor eſt Glic. Annal. lib. 4. Carcer itaq; Mamertinus ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli aliorumq; ſanctorum martyrum vinculis conſecratus, ex quo deſiere ſuperſtitioſę Gentilitatis Imperatores,deſiit etiam eſſe criminoſorum ergaſtulum, ac mutatus eſt in eccleſiam. Nam ex quo Chriſtiani homines ſumpſerunt habenas Imperij, non amplius quempiam inuenies detruſum in carcerem Mamertinum, ſed atrocium criminum rei in Tiberinam inſulam conijciebantur. Habes de his exemplum apud Sidonium Apollinarem lib. 1. epiſt. 7. cùm agit de Aruando illo Galliarum prępecto, maieſtatis reo; qui conuictus crimine,in eam inſulam coniectus eſt; illic, vt ait, vncum, & gemonias, & laqueum expectans. Ha-

ctenus de carcere Mamertino. Monemus adhuc lectorem; Chriſtianos perſecutionis tempore, non tantum in prędictū carcerem Tullianum, & Mamertinū mancipatos eſſe; ſed ſępe etiam apud priuatorum domos militari cuſtodia eſſe detentos: Suppetunt de his ex actis martyrum plurima exempla; nam in rebus geſtis S. Stephani Papę & martyris inuenies Lucillam datam Maximo, & Sempronium traditum Tertullo cuſtodiendum. In actis S. Calliſti Papę reperies Dalmatium Simplicij ſenatoris curę cōmiſſum, & in actis S. Alexādri Papę habes Hermetem traditum Quirino tribuno. ſunt & alia de his exempla. Dicebatur eiuſmodi cuſtodia, liber carcer, quo etiam capitalium criminum rei detinebantur, vt habes expreſſum à Salluſtio in Catilinario, dum agit de coniurationis ſocijs traditis ſingulis ſenatoribus cuſtodiendis, his verbis: Decreuit ſenatus, vt abdicato magiſtratu Lentulus, itemq; cæteri in liberis cuſtodijs habeantur. Itaq; Lentulus P. Lentulo Spintheri, qui tunc ędilis erat, Cethegus Q. Cornificio, Statilius C. Cęſari, Gabinius M. Craſſo, Ceparius Cn. Terentio ſenatori traduntur: &c. Libero carcere, & S. Paulum Apoſtolum Romę detentum habent Act. Apoſt. cap. 28. habes de eodem carcere libero not. in l. 1. & l. diuus Pius ff. de cuſt. reorum. Conſtat etiam priuatum carcerem legibus vetitum, de quo l. vn. C. de priuat. carc. & Cic. in Verr. 7. meminit, Chriſtianos experiri eſſe coactos; eſt de his inter alia perſpicuum exemplum de S. Anaſtaſia à Publio viro priuato carcere afflictata. At de his ſatis.

c Petri & Aphrodiſij.] Agit de his etiam Viuardus hac die, & alij recentiores.

d Eutychij & ſoc.] Quorum martyrium narratur in miſcell. hiſt. ex Theophane lib. 21. his verbis. Eodem anno, quo Eulid interfecit Chriſtianos captiuos in omni ciuitate, inter quos & Eutychius filius Mariani Patricij martyr verus oſtenſus eſt in Carris Meſopotamię, vbi & reliquię eius ſanitates per Dei gratiam operantur: multi alij per ſanguinem conſummati ſunt. hæc ibi eo anno, quo obijt Leo tertius Imp. & regnare cœpit Conſtantinus ſextus: is annus à Græcis ponitur, à Chriſto 733. à Latinis autem recentioribus ſeptingenteſimus quadrageſimusprimus numeratur.

e Duorum monachorum.] De his ſcribit S. Gregorius lib. 4. dialog. c. 21. item de diacono eccleſiæ Marſicanę, de quo hic item agitur, eodem lib. c. 23.

f Mathildis reginæ.] De ea pluribus Luithprand. Ticin. lib. 4. c. 7. Vuitich. Sax. lib. 3. Albert. Cranth. in Metrop. Saxon. lib. 3. miræq; ſanctitatis fuiſſe fœminam ferunt. Fuit eiuſdem nominis alia Mathildis virgo de qua Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 222. hæc ait: Mathildis filia regis Henrici Imp primi, ſoror beati Brunonis Colonienſis Archiepiſcopi, virgo ſanctæ conuerſationis, multis effulſit clara virtutibus, ad hanc Vuitichindus monachus Corbeienſis hiſtoriam & geſta Saxonum ſcripſit: claruit anno Domini 930. hęc ille. Extitit etiam alia Mathildis clariſſima fœmina, Comitiſſa, eccleſiæ propugnaculum, & vindex eccleſiaſticę libertatis aduerſus ſchiſmaticos principes, ad quam ſcriptę extant egregiæ epiſtolæ Gregorij ſeptimi Romani Pontificis.

xvj. D **Idibus Martij. Luna.** 15

a	b	c	d	e	ſ	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15			

CÆSAREÆ in Cappadocia paſſio ſancti Longini [a] militis, qui latus Domini lancea perforaſſe perhibetur. Eodem die natalis ſancti Ariſtobuli [b] Apoſtolorum diſcipuli, qui curſu prædicationis peracto, martyrium conſummauit. Theſſalonicæ ſanctæ Mattonæ [c] ancillæ cuiuſdam Iudææ, quæ cum occulte Chriſtum coleret, & furtiuis orationibus quotidie eccleſiam frequentaret, à domina ſua deprehenſa: & multipliciter afflicta, nouiſſime robuſtis fuſtibus vſq. ad mortem cęſa, in confeſſione Chriſti incorruptum Deo ſpiritum reddidit. Eodem die ſancti Menigni [d] fullonis, qui ſub Decio paſſus eſt. In Ægypto ſancti Nicandri [e] martyris, qui cum ſanctorum Martyrum reliquias ſtudioſe perquireret, &

ret, & ipſe martyr effici meruit ſub Diocletiano Imperatore. Cordubæ ſanctæ Leocritiæ [f] virginis & martyris. Romæ natalis ſancti Zachariæ [g] Papę, qui Dei Eccleſiam ſumma vigilantia gubernauit, & clarus meritis quieuit in pace. Reate ſancti Probi [h] epiſcopi, cui morienti Iuuenalis & Eleutherius martyres adfuerunt. Romę ſancti Specioſi [i] monachi, cuius animam germanus eius ferri vidit in cælum.

MARTII 15.

a LONGINI.] De eo etiam hac die Vſuardus, Gręci autem 16. Octob. in Menologio; adduntq; natalem diem duorum militum, qui cum eodem pro Chriſti nomine paſſi ſunt. Longini res geſtas habet Metaphraſtes eadem die 16. Octob, ex quo Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 2. aliqua de eo Petrus in catal. lib. 3. c. 201. S. Longini venerandum corpus Romæ aſſeruari percepi in eccleſia S. Auguſtini.

b Ariſtobuli.] Græci etiam de eo in Menologio hac die. Meminit huius Paulus ad Rom. c. 16. Dorotheus in ſynopſi ſcribit, hunc eſſe miſſum ad Britannos prædicationis Euangelicæ cauſa, quod & Gręci profitentur in dicto Menologio.

c Matronæ.] De ea Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Agunt Gręci de eadem 27. huius menſis in Menolog. Fuit & alia Matrona, Pergenſis dicta, de qua Metaphraſtes agit 8. Nouembris, & Sozom. hiſt. lib. 7. c. 21.

d Menigni.] Gręci etiam hac die de eo in Menologio, vbi ſummatim cõplexa eius acta referunt.

e Nicandri.] Græci itidem de eo hac die in Menologio, resq; ipſius geſtas compendio ibidem narrant.

f Leocritię, aliàs Locritiæ.] De hac ſcribit Aluarus in vita S. Eulogij preſbyteri & martyris: vbi legitur, S. Eulogium quinto idus Martias conſummaſſe martyrium, & quarta poſt die Locritiam, de qua agimus, eſſe decollatam, corpusq; eius proiectum in flumen Betim. Habetur ibidem ſacer hymnus de ſanctis Eulogio & Locritia.

g Zachariæ Papę.] De eo Ado pridie huius diei: ſed hic eſt dies natalis eius, cuius res pręclariſſimè geſtas per annos ſingulos intexuimus in Annalibus eccleſ. ſucceſſit hic Gregorio Papę tertio, anno Domini ſeptingenteſimo quadrageſimoprimo.

h Probi epiſc.] Scribit de eo S. Greg. lib. 4. dialog. c. 12. fuit & alius Probus, de quo ibidem S. Gregorius, ac etiam c. 17. & 19.

i Specioſi.] De eo ſcribit idem S. Gregorius lib. 4. dialog. c. 8. ex quo cæteri accipere.

16 Decimoſeptimo kal. April. Luna. E xv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16

ROMÆ paſſio ſancti Cyriaci [a] diaconi, qui poſt longam carceris macerationem liquata pice perfuſus, & in cataſta [b] extenſus, attractus etiam neruis, & fuſtibus cæſus, ad vltimum cum Largo & Smaragdo, & alijs viginti, iubente Maximiano, capite truncatus eſt. Horum tamen feſtiuitas ſextò idus Auguſti recolitur, quo die à beato Marcello Papa eorum corpora ſunt leuata, ac venerabiliter tumulata. Aquileiæ natalis beati Hilarij [c] epiſcopi, & Tatiani diaconi, qui ſub Numeriano Imperatore & Beronio præſide, poſt equuleum atq. alia tormenta, vna cum Fe-

lice, Largo, & Dionyſio martyrium terminarunt. In Lycaonia ſancti Papæ [d] martyris, qui ob Chriſti fidem verberibus cæſus, vngulis ferreis [e] laceratus, clauatis calceis incedere iuſſus eſt; deinde arbori alligatus, migrans ad Dominum, eamdem arborem ex ſterili reddidit fructuoſam. Anazarbi in Cilicia ſancti Iuliani [f] martyris, qui ſub Marciano præſide diutiſſime cruciatus, demum in ſacco vna cum ſerpentibus incluſus, in mare demerſus eſt. Rauennæ ſancti Agapiti [g] epiſcopi & confeſſoris. Coloniæ ſancti Heriberti [h] epiſcopi, ſanctitate celebris. Aruernis depoſitio ſancti Patricij [i] epiſcopi. In Syria ſancti Abrahę [k] eremitæ, cuius res geſtas beatus Ephrem diaconus conſcripſit.

MARTII 16.

a CYRIACI.] De eò Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habentur eius ſimulq́; ſociorum acta iuncta rebus geſtis S. Marcelli Papę apud Sur. 16. Ianuar. Erat Romæ titulus ſancti Cyriaci in Thermis, penes quem & monaſterium monialium erat, quod ipſum etiam excidit, cuius loci Martyrologium peruetuſtum habemus in noſtra bibliotheca, ex quo nonnulla vetuſtatis monumenta hic deſcripta habentur. eſt mentio tituli S. Cyriaci in ſynodo ſecunda Romana ſub Symmacho Papa, & in regiſtro ſancti Gregorij lib. 9. epiſt. 22. qui cùm vetuſtate collapſus eſſet, à Sixto Papa quarto ad eccleſiam ſanctorum Quiriaci & Iulitæ tranſlatus eſt.

b In cataſta extenſus.] Diuerſa ſignificatione cataſta tam apud Gentiles ſcriptores, quàm etiam Chriſtianos, ac penes ipſa acta martyrum accepta reperitur. Aliquando pro machina longę ac magnæ compedis formam habente, qua ſerui detenti, venales exponebantur. ſic apud Plin. lib. 35. c. vlt. Stati. 2. ſylu. Perſ. ſaty. 6. Mart. lib. 6. & 16. & alios: Erat & cataſta inſtrumentum torquendi, diuerſum tamen ab equuleo, de quo habes in actis S. Dorotheę, & in actis S. Marcelli Papę & martyris, & alijs. in eo ſenſu Saluianus Maſſil. de recto iudic. lib. 3. Scalas (inquit) ſibi quodammodo de equuleis, cataſtisq́; fecerunt, martyres videlicet. & Gilda ſapiens in orat. inuect. in ord. eccleſ. ait: Multò dignius profecto, vt ad carcerem, aut cataſtam pœnalem, quàm ad ſacerdotium traheremini. Cataſta inſuper aliquando ſuggeſtum ſignificat lignis compactum, quem vulgò dicimus tabulatum. in hoc ſenſu in actis ſanctorum martyrum Mariani lectoris & Iacobi, quæ quidem germana eſſe noſcuntur, hæc habentur: Erat illic cataſta non vno tantum, ſed multis diſtincta gradibus & ſublimi aſcenſu &c. apud Sur. tom. 2. die 3. Aprilis. Super eiuſmodi cataſtam eleuabantur cruciandi martyres, quò illorum tormenta poſſent ab aſtantibus conſpici: ſicq́; intelligas locum Prudentij in Romano martyre hymno 10. cùm ille ſuſpenſus equuleo ſuper cataſtam concionabatur ad Populum dicens.

Audite cuncti, clamo longè, prædico,
Emitto vocem de cataſta celſior.

Erat etiam cataſta cratis ferrea ad comburendum parata, de qua idem Prudent. periſteps. in Laurentio, hymno 2. ſic canit.

Poſtquam vapor diutius
Decoxit exuſtum latus:
Vltrò è cataſta iudicem
Compellat affam breui:
Conuerte partem corporis
Satis crematus iugiter.

Idem periſteph. hym. 1.

Verbera poſt vim crepantum
Poſt cataſtas igneas, &c.

De ijſdem Ioſeph lib. de Machab. ad Polyb. his verbis de eadem cataſta: Exhibentur lebetes, cataſtę, frixorię. &c. paulò inferius ſic: Igni in cataſta martyr obijcitur. hæc iam ſatis de cataſta.

c Hilarij, & Titiani.] Agit de his item hac die Vſuardus, Petrus in catal. lib. 3. c. 203. & hiſt. eccleſię Aquileienſ. lib. 2.

d Papæ martyris.] De eo etiam Gręci in Menologio, vbi & pluribus eius martyrij cruciatus narrantur.

e Vngu-

e Vngulis ferreis.] Erant vngulę biſulcę; ſic Prudentius eas frequẽter appellat, vt periſteph. hym. 1.
Illa virgas & ſecures,
Et biſulcas vngulas
Vltrò fortis expectabat. Idemque hym. 5.
Ille vngularum duplices
Sulcos pererrat oſculis. Et hym. 10.
Coſtas biſulcis exarandas vngulis. Dictæ ſunt autem vngulæ, quòd ea inſtrumenta ferarum imitarentur veſtigia; quarum cùm referrent exemplum, eodem etiam dicta nomine inuenies l. 1. C. de emendatione ſeruorum: Ferarum (inquit) vnguibus latera perſecando. ſed in Cod. Theod. eod. tit. ſic: Ferarum veſtigijs latera perſecando.

f Iuliani.] Græci etiam de eo hac die in Menologio, vbi & certamen eius deſcribitur.

g Agabiti epiſcopi.] De eo tabulæ eccleſiæ Rauennatis. Reperitur hic interfuiſſe Romano concilio ſub Iulio Papa habito, anno quarto Conſtantij & Conſtantis. AA. qua ratione ſupra diximus, hunc præceſſiſſe Seuerum, & non ei ſucceſſiſſe: nam anno vndecimo prędictorum Imperatorum habita eſt ſynodus Sardicenſis, cui præſens fuit Seuerus, atq; ſubſcripſit.

h Heriberti epiſc.] Scripſit eius res pręclarè geſtas Rupertus abbas Tuitienſis, quas retulit Sur. tom. 2. Porrò egregia ſanctiſſimi viri miracula Lambertus Leodienſis ſcriptis mandauit. Sigebert. de eo agens in chron. ordinatum eum refert epiſcopum anno à Chriſto Domino 997. ex humanis autem deceſſiſſe anno 1021.

i Patricij epiſcopi.] De eo Vſuardus hac die. Miratus ſum hunc non recenſeri in tabulis Democharis inter epiſcopos Aruernenſes; puto errore prętermiſſum; niſi alterius fortaſſe fuerit ciuitatis epiſcopus.

k Abrahę eremitæ.] Gręci autem in Menologio 29. Octobris. Scripſit ſanctus Ephrem eius acta, quæ extant apud Lipom. tom. 2. meminitq; eiuſdem in libello, qui, Teſtamentum Ephrem, inſcribitur. recitat & Metaphraſtes eius res geſtas fuſiùs enarratas: habet eaſdem Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 2. hac die. Sozom. meminit de Abraham S. Ephrem diſcipulo lib. 3. c. 15. & Niceph. lib. 9. cap. 16.

17 Sextodecimo Kal. April. Luna. F xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

HIEROSOLYMIS ſancti Ioſeph[a] ab Arimathia nobilis decurionis, diſcipuli Domini; qui eius corpus de cruce depoſitum in monumento ſuo nouo ſepeliuit. Romæ ſanctorum Alexandri[b] & Theodori martyrum. Alexandriæ commemoratio plurimorum ſanctorum Martyrum[c], qui a Serapidis cultoribus comprehenſi, cum idolum adorare conſtanter renuiſſent, ſæuiſſimè cæſi ſunt, tempore Theodoſij Imperatoris: qui mox reſcriptum dedit, vt Serapidis templum deſtrueretur. Conſtantinopoli ſancti Pauli[d] martyris, qui ſub Conſtantino Copronymo cum ſanctarum imaginum cultum defenderet, igne combuſtus eſt. In Hibernia natalis ſancti Patricij[e] epiſcopi & confeſſoris, qui primus ibidem Chriſtum euangelizauit, & maximis miraculis & virtutibus claruit. Cabilone in Gallijs ſancti Agricolę[f] epiſcopi. Niuigellæ in Brabantia ſanctæ Gertrudis[g] virginis, quæ clariſſimo genere orta, deſpiciens mundum, & toto vitæ ſuæ curſu in omnibus ſanctitatis officijs ſe exercens, Chriſtum ſponſum in cęlis habere meruit.

a IOSEPH ab Arimath.] De quo Matth. c.27. Marc. c. 15. Luc. c. 23. & Ioannes c. 19.
b Alexandri, aliàs Nicandri, & Theodori.] Reſtituti ſunt hi ex eo, quod diximus vet. man. ſcript. exemplari. Nicandri & Theodori martyrum corpora tranſlata ſunt à Sergio iuniori Papa in titulũ Equitij, vt vetus inſcriptio marmori inciſa illic poſita teſtatur.

c Plurimorum ſanctorum mart.] Agit de his Rufin. hiſt. lib. 2. c. 22. Socrat. lib. 5. cap. 16. & 17. Sozom. lib. 7. c. 15. & 16. Niceph. lib. 12. c. 25. & 26. De ſuboerſione Serapidis ſcripſit Sophronius ęqualis S. Hieronymo inſignem librum, vt ipſe Hieron. teſtatur lib. de ſcript. eccleſ. in Sopbronio. meminit S. Auguſtinus de Serapidis ruina lib. de diuinat. dæmonum; de eius verò cultu, & vana Ægyptiorum ſuperſtitione latè de ciuit. Dei lib. 18. c. 5. & 6. de eiuſdem templi ruina S. Hieron. ad Lætam epiſt. 7. & ex externis Eunapius Sardianus. Scieodum pręterea, in locum deiecti Serapidis extructam fuiſſe baſilicam nomioe S. Ioannis Baptiſtę, in quam illatæ ſunt eiuſdem ſancti reliquię, vt ſcribit Rufinus vbi ſupra; eam Theophilus dedicauit quarto Kal. Septembris, vt ſcribit Beda de ſex ætat. io Iuliano; idem acta de inuent. capitis eiuſdem S. Ioannis in princ. De origine autem eius templi conſule Tacitum annal. lib. 20.

d Pauli martyris.] Agunt de eodem hac die Gręci in Menologio. paſſus reperitur circa annum Domini octingenteſimum.

e Patricii epiſc.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Huius res geſtas ſcripſit Probus Hibernus, vt apparet io fine eius vitę, quæ extat apud Bed. tom. 3. de puteo ſancti Patricij hiſtoriam recenſet Mombrit. tom. 2. Cùm autem in prędictis auctoribus, quos citauimus legatur S. Patricius primus omnium Scotis prædicaſſe Euangeliom, & ad Chriſti fidem eoſdem perduxiſſe: nos maiorem fidem adhibere cogimur S. Proſpero Aquitano, qui illis ipſis temporibus vixit, ac rem geſtam ob oculos penè habuit: ipſe in chronico in conſulatu Dionyſij & Florentij, & iterum in conſulatu Baſſi, & Antiochi teſtatur, Scotos, antequam S. Patricius prędicationem Euangelij aggrederetur, conuerſos ad fidem fuiſſe per Palladium, quem Rom. eccleſię diaconom S. Cęleſtinus Papa illuc ad prædicandom Euangelium miſerat. agit de hoc etiam idem Proſper lib. aduerſus Collatorem in fin. Beda hiſt. de geſt. Angl. lib. 1. c. 13. & lib. de ſex ætat. & Marian. Scot. lib. 2. ſext. ętat. anno Domini 432. Ex his itaq; erroris arguitur Probus, dum ait, Palladium, intactis rebus Scotorum, ab illis fuiſſe repulſum, ac in munere quo fungebatur archidiaconatus, eſſe defunctum; cùm prędicti omnes affirment, illum ordinatum eſſe à Cęleſtino primum Scotorum epiſcopum, cui ſucceſſit S. Patricius conſecratus ab eodem Cæleſtino Papa; qui & ad Hibernos miſſus, ibi per anoos quadraginta inſignis atq; mirabilibus prædicans, totam inſulam Hibernam conuertit ad fidem. hęc etiam teſtatur Mar. Scot. vbi ſupra. Scribit Sigeb. in chron. ſanctum Patricium obijſſe anno Domini 491. annos natum 122. De eodem S. Patricio habetur mentio in actis S. Vuintualoci abbatis; extant apud Sur. tom. 2. die 3. Martij; fuit enim illi æqualis.

f Agricolæ epiſc.] Scribit de eo Greg. Turon. hiſt. de geſt. Franc. lib. 5. cap. 20. & 45. interfuit, ſubſcripſitq; quarto, & quinto concilio Aurelianenſi, vt eorum acta indicant: celebratum eſt autem quintum illud concilium anno 38. Childeberti regis Franc. qui numeratur an. Domini 552. hæc ponimus, vt tempora quibus vixit Agricola cognoſcantur. Scribit de eodem elegans epigramma Venant. Fortunat. lib. 3. meminit eioſdem Fortunat. in actis S. Germani epiſcopi Pariſiorum cap. 7. Aim. de geſt. Franc. lib. 3. c. 42. ſedit (vt ſcribit Gregorius Turonen. vbi ſupra) anoos 48. vixitq; annos 83. reperitur interfuiſſe etiam primo Lugdunenſi concilio vnà cũ S. Nicetio epiſcopo Lugdunenſi, quæ ſynodus celebrata eſt temporibus Gunthramni regis, & Ioannis Papæ tertij.

g Gertrudis.] De ea etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Recitat eius acta Sur. tom. 2. ſed per pauca quidem, & longè breuiora his, quę teſtatur Molanus reperiri tribus libris digeſta Niuellæ Brabantię oppido. plura de eadem idem auctorio indiculo SS. Belg. vbi refert eam ex hac vita migraſſe anno 664. quod etiam teſtatur Sigeb. in chroo. & Trithem. de vir. illuſt. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 113. Relata eſt in ſanctorum claſſem ex decreto Honorii Papę tertij.

xiij. G Quintodecimo Kal. April. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18

CÆSAREÆ in Palæſtina natalis beati Alexandri,[a] epiſcopi, qui de Cappadocia ex propria ciuitate, vbi erat epiſcopus, ſanctorum locorũ deſiderio Hieroſolymam veniens, cum Narciſſus eiuſdem vrbis epiſcopus iam ſenex eccleſiam regeret, diuina reuelatione eius gubernacula ſuſcepit: poſtmodum vero in perſecutione Decij cum iam longæuę ætatis veneranda canicie præfulgeret, ductus Cęſaream, & clauſus in carcere, ob confeſſionem Chriſti martyrium compleuit. Auguſtæ ſancti Narciſſi[b] epiſcopi, qui primus in Rhætia Euangelium prædicauit, deinde in Hiſpaniam profectus, cum Gerundæ multos ad Chriſti fidem conuertiſſet, ibidem in perſecutione Aureliani cum Felice diacono martyrij palmam accepit. Nicomediç ſanctorum decem millium[c] Martyrum, qui pro Chriſti confeſſione gladio percuſſi ſunt. Item ſanctorum martyrum Trophimi[d] & Eucarpij. In Britannia ſancti Eduardi[e] Regis, qui dolis nouercæ necatus, multis miraculis claruit. Hieroſolymis ſancti Cyrilli[f] epiſcopi, qui ab Arianis multas fidei cauſa perpeſſus iniurias, & ab eccleſia ſua ſæpe pulſus, tandem ſanctitatis gloria clarus in pace quieuit; cuius intemeratæ fidei Synodus œcumenica Damaſo ſcribens, pręclarum teſtimonium dedit. Lucę in Tuſcia natalis ſancti Frigdiani[g] epiſcopi, virtute miraculorum illuſtris: cuius feſtiuitas quartodecimo Kalendas Decembris, quando eius corpus tranſlatum fuit, potiſſimum recolitur. Mantuę ſancti Anſelmi[h] epiſcopi & confeſſoris.

MARTII 18.

a ALEXANDRI epiſc.] Beda item, Vſuardus, Ado, & alij; Græci autem in Menologio 15. Maij. Res geſtas ipſius ſcribit Euſebius hiſt. lib. 6. cap. 7. 8. & 32. Hieronymus de ſcript. eccleſ. in Alexandro, Niceph. ex prędictis lib. 5. c. 9. & 10. & alij recentiores.

b Narciſſi epiſc.] Auguſtæ autem agitur 29. Octobris. Nec mirum, ſi (quod ſępe accidit) alio die in Romano Martyrologio, alio verò alibi de eodem agitur ſancto: ſi quidem alicubi tranſlatio, vel eius eccleſiæ dedicatio, vel quod de epiſcopis accidit, ordinatio celebratur. Porrò ea die 29. Octobris agitur de Narciſſo epiſcopo Hieroſolymitano, hic autem de Auguſtano epiſcopo, quem eius gentis appellant Apoſtolum. Scimus autem aliquos confundere hos duos Narciſſos ſimul, vt videtur feciſſe Petrus in catal. lib. 7. c. 28. dum Hieroſolymitano tribuit Afrę martyris conuerſionem: alios econtra diſtinguere hunc à Narciſſo Gerundenſe, qui vnà cum Felice illic martyrium paſſus eſt. porrò tam in actis S. Afræ martyris, quàm in flore ſanct. Hiſp. vnus idemq; eſſe fertur, quibus & aſtipulantur qui ſcripſerunt Annales Hiſp. vt Ant. Beuter, & Ioan. Vaſæus. Illuſtratur tumulus eius multis miraculis, quorum illud eſt celeberrimum ſub Petro rege Aragonum, quando capta Gerunda per Carolum Siciliæ & Philippum Francorum reges, ex ſepulchro ſancti Narciſſi, quod violare attentarunt milites: muſcarum examen egreſſum in exercitum infeſto agmine irruens, ingentem cladem intulit, & in fugam egit, à cœptisq; deſiſtere coegit. contigerunt hæc 8. Septembris anno Domini 1286. ex his apud eos in prouerbium abierunt muſcę S. Narciſſi. De Felice diacono, cuius hic habetur mẽtio, meminit etiam S. Eulogius in mem. ſanct. ſed de eo plura inf. 1. Aug.

c Decem millium mart.] Græci de his etiam in Menologio hac die. Nec ſanè mirandum eſt, non tantùm eos de quibus hoc loco agitur, ſed alia multa præterea martyrum millia pro Chriſti nomine Nicomediæ fortiſſimè occubuiſſe, in quorum certamina ſæpe incurrimus: nam Diocletianus Imperator ſæuiſſimam illam perſecutionem excitans, Nicomediæ reſedit, illicq; de Chriſtianis immaniſſimam carnificinam exercuit, vt produnt acta martyrum, Euſeb. lib. 8. & alij.

d Trò-

d Trophimi,& Eucarpij.] Gręci item de his hac die in Menologio agunt.

e Eduardi regis.] Extant eius res geſtæ, quas ex antiquis man.ſcrip. edidit Sur. tom. 2. de eodem plura in vita S.Duſtanni epiſcopi, & in actis S. Edithæ virginis, eius germanę. Necatus eſt anno à Chriſto Domino 981. cum regnaſſet an. quatuor. De celebratione diei feſti S. Eduardi regis extat epiſtola Innocentii Papę quarti in Vaticana bibliotheca in regiſtro ipſius anno 2. pag. 527.

f Cyrilli epiſcopi.] Agunt de eo Gręci etiam hac die in Menologio. Meritò pro S. Cyrillo teſtimonium œcumenicę ſynodi hic citatur: quod ſatis eſſe videtur ad apologiam aduerſus eos, qui fidem catholicam ipſius ſuſpectam habuere. extat eiuſmodi ſanctę ſynodi elogium de Cyrillo in ſynodica, apud Theodoret. lib. 5. c. 9. ad Damaſum Papam his verbis: Eccleſiæ Hieroſolymitanæ, quę eſt omnium mater, reuerendiſſimum ac ſanctiſſimum Cyrillum epiſcopum vobis oſtendimus, tum ab epiſcopis prouincię (vt canon vult) iampridem eſſe creatum, tum plurima prælia aduerſus Arianos varijs in locis confeciſſe. hęc patres. Plures eiuſdem nominis, aliumq; poſt alium Hieroſolymis temporibus Conſtantij Imp. ſediſſe, refert S. Hieron. in chronico, anno vndecimo eiuſdem Conſtantii Imp. cùm autem idem de ſcript. eccleſ. in Cyrillo dicat, eum ab Arianis principibus ſępe pulſum exilio, ſatis inſinuat fidem ipſius catholicam probatam atq; teſtatam. Vixit vſq; ad annum octauum Theodoſii maioris, vt idem Hieron. eſt auctor, recenſetur hic annus (ſecundùm recentiores chronog.) Chriſti Domini 386. Habentur eius acta nuper collecta opera Ioannis Grodecij, cuius etiam diligentia catecheſes, aureum planè opus, diu occultatæ prodiere in lucem.

g Frigdiani, aliàs Frigidiani.] De eo legimus Lucenſes tabulas Romam allatas. Scribit de ipſo S. Greg. Papa lib. 3. dialog. c. 9. & alij ex eodem auctore.

h Anſelmi epiſc.] De eo etiam tabulę eccleſię Mantuanæ eiuſdemq; vet. monumenta à Galeſino ad vſum breuiarij accommodata.

xij. A Quartodecimo Kal. April. Luna. 19

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

IN Iudæa natalis ſancti Ioſeph [a] ſponſi beatiſſimę virginis Mariæ. Surrenti ſanctorum martyrum Quincti [b], Quinctillæ, Quartillę, & Marci cum alijs nouem. Nicomedię ſancti Pancharij [c] Romani, qui ſub Diocletiano truncatus capite, martyrij coronam accepit. Eodem die ſanctorum Apollonij [d] & Leontij epiſcoporum. Gandaui ſanctorum Landoaldi [e] preſbyteri Romani, & Amantij diaconi: qui à ſancto Martino Papa ad prædicandum Euangelium miſſi, multis poſt obitum ſunt illuſtrati miraculis. Apud Pinnenſem ciuitatem natalis beati Ioannis [f], magnę ſanctitatis viri, qui de Syria ad Italiam veniens, & conſtructo illic monaſterio, multorum ſeruorum Dei per quatuor & quadraginta annos pater exiſtens, clarus virtutibus quieuit in pace.

MARTII 19.

a IOSEPH.] De eo hac die Ado, & alij; Græci autem 26. Decembris in Menologio. Huius res geſtas non ab aliis, quam à teſtibus præordinatis à Deo, ab ipſis (inquam) ſanctis Euangeliſtis conſcribi meruerunt. Omittimus hic de ſanctiſſimo viro innumera ſanctorum patrum elogia, ſilemus & miracula recenſere. De eius ætate, virginitate, & obitu pluribus diſſeruimus in Annalibus eccleſ. Erat eius nobile ſepulchrum in valle Ioſaphat, prope tumulum S.Symeonis ſenis, vt legitur apud Bedam lib. de locis ſanctis c. 6. S. Ioſeph vitam ex diuerſis

diuerſis auctoribus collecta habetur in theſaur. concio.tom.2. Iſidorus Iſolanus ſcripſit de donis S. Ioſeph commentarium ad Hadrianum ſextum Rom. Pont. extat de eodem carmen Bonad. lib. 3. monod. 16.

b Quincti & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de iiſdem hac die agunt.

c Pancharij.] Græci etiam hac die in Menolog. agunt de eodem.

d Apollonij,& Leontij.] De his vetus Martyrologium Rom. cui aſtipulantur man. ſcrip. nullibi tamen, cuius eccleſiæ epiſcopi fuerint, habetur expreſſum.

e Landoaldi, & Amantij.] Scripſit horum res geſtas Nodgerus epiſcopus Leodienſis, quas habet Sur. tom. 2. plura Molanus in indic. SS. Belg.

f Ioannis.] De eo pluribus Beda, Vſuardus, Ado & alij. Habet eius acta Mombrit. tom. 2. vit. ſanct. Petrus in catalog.lib.3. c. 207. Trithem. de vir. illuſt.ord. ſanct. Bened. lib.3. c. 283. vbi eum virum ſanctum & doctum prædicat. De ciuitate cuius hìc mentio habetur, varia admodum lectio reperitur, cùm alij habeant Pennarenſem, alij Pinnarienſem, Pinnenſem alij, ſeu Pennenſem, vel Pennatenſem, vt Trithemius: porrò magis germana lectio probatur, vt Pennenſem dicat, eſt enim Pennenſis ciuitas apud Veſtinos, vt ſcribit Ptolom.lib. 3.tab.6.& Plin.lib.3.c.12.In lib.enim de Pontificibus Romanis in Zacharia Papa hæc leguntur: eidem Tranſamundo ſe ſubdiderunt Marſicani Furconenſes, atq; Valuenſes, ſeu Pennenſes, aliàs Pinnenſes &c. vulgò dicitur, Ciuita de penna.

20 Tertiodecimo Kal. April. Luna. B xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20

IN Iudæa ſancti Ioachim [a] patris beatiſſimæ virginis genitricis Dei Mariæ. In Aſia natalis ſancti Archippi [b] commilitonis beati Pauli Apoſtoli, cuius ipſe in epiſtola ad Philemonem, & ad Coloſſenſes meminit. In Syria ſanctorum martyrum Pauli [c], Cyrilli, Eugenij, & aliorum quatuor. Eodem die ſanctorum Photinæ [d] Samaritanæ, Ioſeph, & Victoris filiorum, itemq. Sebaſtiani ducis, Anatolij, Photij, Photidis, Paraſceues, & Cyriacæ germanarum: qui omnes Chriſtum confeſſi, martyrium ſunt aſſecuti. Amiſi in Paphlagonia ſanctarum ſeptem mulierum [e], Alexandræ, Claudiæ, Euphraſiæ, Matronæ, Iulianæ, Euphemiæ, & Theodoſiæ, quæ in confeſſione fidei cæſæ ſunt; eaſq. ſecutę ſunt Derphuta, & ſoror ipſius. Apolloniæ ſancti Nicetæ [f] epiſcopi, qui pro ſanctarum imaginum cultu eiectus in exilium, reddidit ſpiritum. In monaſterio Fontanellæ ſancti Vulfranni [g] epiſcopi Senonenſis, qui relicto epiſcopatu, ibidem clarus miraculis deceſſit e vita. In Britannia depoſitio ſancti Cuthberti [h] epiſcopi Lindisfarnenſis, qui à pueritia ad obitum vſq. ſanctis operibus & miraculorum ſignis effulſit.

MARTII 20.

a IOACHIM.] De eo autem Græci agunt 9. Septembris in Menologio. De ſancto Ioachim, & ſi nihil expreſſum habeatur in diuinis ſcripturis, tamen patrem fuiſſe Dei genetricis Marię, ex certis probatiſq; maiorum traditionibus ſancti patres tam Latini, quàm Græci abſq; aliqua difficultate affirmarũt. id in primis S. Epiphanius, qui res Hebręorum

præcęteris calluiſſe videtur, in panar. hæreſ. 79. & in orat. de laudibus ſanctæ Mariæ Deiparę. item S. Ioannes Damaſc. qui pluribus agit de laudibus S. Annę & Ioachim tribus illis orationibus habitis in die natali Dei genetricis Mariæ. S. Auguſtinus agens contra Fauſtum Manichęum lib. 23. c. 9. & ſi neget in libris canonicis genealogiam Dei genetricis recenſeri; Ioachim autem, quem ille ex tribu Leui ſacerdotem fuiſſe dicebat, eundem ex tribu Iudę potius proueniſſe, contendit. Non prętermittimus dicere, Gnoſticos hęreticos excogitaſſe portentoſum quemdam librum inſcriptum, Stirps Mariæ: quem vt alienum ab eccleſia catholica S. Epiphanius procul reijcit in panar. hęreſ. 26. at nihil ex illo patres accepiſſe certum eſt; idq́; loca Epiphanij nuper citata ſatis indicant.

b Archippi.] De eo Paulus Apoſtolus ad Coloſ. c. 4. & ad Philem. Agit de eodem hac die Vſuardus, Ado, & alij.

c Pauli & ſoc.] De his item Vſuardus, & alij eum ſequuti.

d Photinę Samaritanæ.] Agunt de ea item Græci hac die in Menologio, feruntq́; eandem fuiſſe mulierem Samaritanam. de qua Ioan. Euang. c. 4. In vet. Martyrol. Caſin. de eadem agitur, eademq́; fuiſſe, affirmatur. Eius caput Romæ apud S. Paulum à monachis Caſinenſibus aſſeruatur.

e Septem mulierum.] De his etiam Græci in Menolog. hac die: ibiq́; earumdem nomina recitantur, inter quas & Paraſceue recenſetur. Agunt Gręci de Paraſceue ſeorſum itidem in Menologio ad ſext. kalend. Auguſti, paſſamq́; tradunt temporibus Antonini Imp. Romanamq́; genere fuiſſe ſcribunt; quam diuerſam eſſe ab hac, de qua hîc cum cæteris agitur, facile exiſtimo. Theod. Balſ. in Sexta ſyn. Conſtantinop. can. 63. hæc ait: Nicolaus Muzalon Patriarcha, cùm vitam S. Paraſceues, quæ in quodam Callicratię vico colebatur, à quodam vicario ineptè & indoctè, ac ſancta angelica viuendi ratione indignè compoſitam inueniſſet, eam igni mandari iuſſit, & diacono Baſilico mandauit, Deo gratam & acceptam eius vitam conſcribere. hęc Theodorus, qui & de Metaphraſte, quem conſtat in eo genere plurimum laboris inſumpſiſſe, hæc ait. Magna itaq; beato Metaphraſti agenda eſt gratia, qui martyricas pro veritate foſſas non ſine multis laboribus & ſudoribus repurgauit & exornauit ad Dei laudem, & ſanctorum martyrum perennē gloriam hęc Theodorus.

f Nicetæ epiſcopi.] Græci itidem de eodem hac die in Menologio agunt.

g Vulfranni epiſc.] Scripſit eius res geſtas Ionas abb. habet eas Sur. tom. 2. plura de eo in vita S. Vuilebordi apud Sur. tom. 6. Molan. in indic. SS. Belg. Tritbem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 168. Petrus in catal. lib. 3. c. 213. & alij. migrauit ex hac vita anno Domini ſeptingēteſimo vigeſimo.

h Cuthberti epiſc.] De eo Beda, Vſuardus, Ado. Eius acta Beda exactè conſcripſit, habentur tom. 3. qui & in pręfatione hiſt. de geſt. Angl. fatetur ſe ſcripſiſſe vitam ipſius, non tantùm ſoluta oratione, ſed etiam verſu heroico. idem de eo lib. 4. hiſt. Angl. c. 27. 28. & 29. ſedere cœpit anno Domini 685. migrauit è vita anno 688. Sigebertus autem an. 687. diem obiiſſe affirmat.

1. C Duodecimo Kal. April. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

IN monte Caſino natalis ſancti Benedicti [a] abbatis, qui monachorum diſciplinam in Occidente pene collapſam reſtituit, ac mirifice propagauit: cuius vitam virtutibus & miraculis glorioſam beatus Gregorius Papa conſcripſit. Alexandriæ commemoratio ſanctorum Martyrum [b], qui ſub Conſtantio Imperatore & præfecto Philagrio, irruentibus Arianis & gentilibus, in eccleſia in die Paraſceues cæſi ſunt. Eodem die ſanctorum martyrum Philemonis [c] & Domnini. Catanæ ſancti Birilli [d], qui a beato Petro ordinatus epiſcopus, cum multos gentilium conuertiſſet ad fidem, in vltima ſenectute quieuit in pace. Alexandriæ beati Serapionis [e] anachoretæ, & epiſcopi Thmueos [f], magnarum virtutum viri,

qui

qui Arianorum furore in exilium actus, migrauit ad Dominum. In territorio Lugdunenſi ſancti Lupicini g abbatis, cuius vita ſanctitatis & miraculorum gloria fuit illuſtris.

MARTII 21.

a BENEDICTI abbatis.] Beda ac cæteri Latinorum de eo hac die, Græci antem in Menologio 14. huius. his verbis: Sancti patris noſtri Benedicti multorum monaſteriorum patris celeberrimi, pietate & miraculorũ multitudine illuſtris. hæc ibi. Huius præclariſſimas res geſtas complexus eſt toto ſecundo libro dialogorum S. Gregorius Papa. plurima item de eo in vita ſancti Mauri, necnon in vita ſancti Placidi. Marcus monachus S. Bened. (vt ſcribit Sigebert. de vir. illuſtr. c. 35.) acta S. Benedicti ex Greg. lib. 2. dialog. ſcripſit heroico carmine, Adalbertus autem monachus Floriacen. (vt idem auctor teſtatur c. 101. & 102.) ſcriptis mandauit volumen miraculorum eius, quæ ad eius ſepulchrum ſunt facta: quod opus Annonius monachus eſt proſecutus. Bertharius abbas Caſinenſis etiam ſcripſit de vita, obitu, & miraculis S. Benedicti volumen, vt teſtatur Petrus diaconus Caſinen. de vir. illuſtr. monaſt. Caſin. c. 12. Idemq; eodem lib. c. 18. refert Victorem Rom. Pontif. ex abbate Caſinen. ſcripſiſſe quatuor libros de miraculis S. Benedicti, quę facta ſunt in cœnobio Caſinenſi. Vitam eius carmine fuiſſe ſcriptam etiam à Rainaldo monacho Caſinen. idem Petrus affirmat ibidem c. 17. Paulus diaconus Aquileienſis ſcripſit ſacros hymnos de eodem, vt idem refert cap. 8. Bruno autem epiſcopus Signienſis ex monacho Caſinenſi ſcripſit homiliam de eodem legi ſolitam in ea eccleſia die natali eiuſdem, quod teſtatur idem Petrus c. 34. addidit & Guerricus abb. Igniacenſis ſermones, tres, Odo abb. Floriacen. ſermonem vnum de eadem ſolemnitate. De eodem præterea Paulus diac. de geſt. Longob. lib. 1. cap. 17. Leo Oſtienſis lib. 1. chron. Caſinen. & alij plures: Petijt eremum S. Benedictus (vt ex prædictis auctoribus collegimus) anno à Chriſto Domino quingenteſimo decimonono, vel ad ſummum, vigeſimo. Obdormiuit autem in Domino anno quingenteſimo quadrageſimoſecundo, vel ſecundum Leonem Oſtienſem, quingenteſimo quadrageſimotertio.

b Sanctorum martyrum.] Scribit de his S. Athanaſius epiſtolam ad Orthodoxos omnes, quò cunctis innoteſceret catholicorum conſtantia, & Arianorum ſæuitia; agit & de his in apologia ſecunda, Socrates etiam lib. 2. c. 8. Sozom. lib. 3. c. 5. Theodoret. lib. 2. cap. 4. Cæſi ſunt hi Conſtantio tertiùm & Conſtante ſecundùm conſſ. anno à Chriſto Domino (iuxta ſupputationem recentiorum) trecenteſimo quadrageſimoſecundo.

c Philemonis, & Domnini.] De his item Gręci hac die in Menologio agunt.

d Birilli epiſcopi.] Græci etiam de eo hac die in Menolog. Diuerſus planè hic Birillus à Berillo, de quo agit ſanctus Hieron. de ſcrip. eccleſ. quem vixiſſe dicit temporibus Alexandri Imp. & ſucceſſorum eius.

e Serapionis anachoretæ & epiſc.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. licet eum tantùm dicant anachoretam: verùm inſignem illum Serapionem ab Athanaſio fuiſſe ordinatum epiſcopum, conſtat ex epiſtola eiuſdem Athanaſij ad Dracontium. Extat de eo Alexandri epiſcopi Theſſalonicæ ad Athanaſium epiſtola, quam intexuit idem Athanaſ. in apolog. 2. Agit de eodem S. Hieronymus lib. de ſcript. eccleſ. & in epiſtola ad Magnum 84. Ad hunc Serapionem extat epiſtola inſignis eiuſdem S. Athanaſij aduerſus eos qui muſſitare incipiebant, Spiritum ſanctum eſſe creaturam. item commentarius de blaſphemia in Spiritum ſanctum, & epiſtola alia de morte Arii, & ſtatu illius temporis. Eiuſdẽ nominis Serapio cognomẽto Syndonius claruit ſanctitate, de quo plura Pallad. in Lauſiacis.

f Thmueos.] Sic dicta ciuitas in Aegypto ab hirco, vt teſtatur ſanctus Hieronymus contra Ionin. lib. 2. Thmuis, inquit, interpretatur hircus. meminit eiuſdem ciuitatis Caſſian. collat. 14. c. 4. & collat. 16. c. 1. Poſita hęc ciuitas erat in ea prouincia Ægypti, dicta, Scethi; quæ & à Scythis Orientalibus Scythia appellata ſæpius reperitur: à Scythis enim Aegyptios fuiſſe debellatos, auctor eſt Iuſtinus hiſtor. lib. 2. De eremo Scethi, qui & Scythiæ dicitur, frequens eſt mentio apud Pallad. in Lauſiac. Euagr. Caſſian. Sozom. Niceph. & alios. de vrbe Scethi, & Scythiaca regione meminit Ptolom. lib. 4. quòd dicta ciuitas Thmueos in Scethi fuerit, conſtat ex epiſt. S. Germani epiſcopi Capuani & aliorum legatorum ad Hormiſdam Papam, quam habemus apud nos man. ſcript. in qua hæc leguntur de monachis Scethi, ſeu Scythiæ: Iſti de ſua prouincia epiſcopos accuſant, inter quos eſt Paternus Thmuitanę ciuitatis antiſtes. &c.

g Lupicini.] De eo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scripſit res geſtas ipſius Gregorius Turonen. in vit. ſanct. patr. c. 1. fuit & alius Lupicinus recluſus ſanctitate conſpicuus, de quo idem auctor eod. lib. cap. 13. De eodem Lupicino, de quo agimus, plura habes in actis S. Eugendi, apud Sur. tom. 1. die 1. Ianuar.

ix. D **Vndecimo kal. April. Luna.** 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22

NARBONÆ in Gallia natalis ſancti Pauli [a] epiſcopi, Apoſtolorum diſcipuli, quem tradunt fuiſſe Sergium Paulum proconſulem, qui à beato Apoſtolo Paulo baptizatus, & cum in Hiſpaniam [b] pergeret, apud Narbonam relictus, ibidem epiſcopali dignitate donatus eſt: vbi prædicationis officio non ſegniter expleto, clarus miraculis migrauit in cælum. Tarracinæ ſancti Epaphroditi [c] Apoſtolorum diſcipuli, qui à beato Petro Apoſtolo epiſcopus illius ciuitatis ordinatus fuit. In Africa ſanctorum martyrum Saturnini [d], & aliorum nouem. Eodem die natalis ſanctarum martyrum Callinicæ [e] & Baſiliſſæ. Ancyræ ſancti Baſilij [f] presbyteri & martyris, qui ſub Iuliano Apoſtata grauiſſimis cruciatibus affectus, animam Deo reddidit. Carthagine ſancti Octauiani [g] archidiaconi, & multorum millium martyrum, qui ob fidem catholicam à Vuandalis cæſi ſunt. Ibidem ſancti Deogratias [h] epiſcopi Carthaginienſis, qui plurimos à Vuandalis captiuos ab Vrbe ductos redemit, alijsq. ſanctis operibus celebris quieuit in Domino. Auximi in Piceno ſancti Benuenuti [i] epiſcopi. In Suetia ſanctæ Catherinæ [k] virginis, filiæ ſanctæ Brigittæ. Romæ ſanctę Leæ [l] viduę, cuius virtutes, & ad Deum tranſitum ſanctus Hieronymus ſcribit.

MARTII 22.

a PAVLI epiſcopi.] Agit de eo Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri; licet diuerſis diebus: nam Vſuard. prid. id. Decembr. Ado verò ad 11. kal. Febr. Meminit huius Prudentius in periſteph. hymno 4. cum ait.
Surget & Paulo ſpecioſa Narbo. Item Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 1. cap. 30. vbi tamen manifeſtè errat, dum eum vnà cum alijs, quos illic recitat, tempore Decij Imp. in Gallias perueniſſe teſtatur, de eodem Petrus Clun. lib. 1. epiſt. 2. & alij plures ex recentioribus.

b Cùm in Hiſpaniam pergeret.] Eadem quæ hic habentur de profectione S. Pauli in Hiſpanias, prædicta omnia Martyrologia atteſtantur: id ipſum tam Latini, quàm Græci patres affirmant, à quibus diſſentire videtur Gelaſius Papa, cuius ſententia recitata habetur 22. q. 2. c. beatus Paulus. ſunt ea verba Gelaſij prolata in ſynodo Romæ habita, in qua actum eſt de abſolutione Miſeni epiſcopi antea damnati: habemus eam apud nos man. ſcript. Sed reuera eò tendit ſententia eius, vt Paulus, Deo aliter diſponente, quod tunc ſe facturum pollicitus eſt, minus implere potuerit: non autem, vt neget omnino, nunquam Paulum in Hiſpanias aduenıſſe. De profectu autem eius in Hiſpanias, vt de re certa, ſcribit S. Athanaſius in epiſtola ad Dracontium, id ipſum S. Hieronymus, qui apocryphis non facile adhibere fidem conſueuit, in Iſai. c. 11. & in Amos c. 5. & epiſt. 28. ad Lucinium Beticum. hoc & profitetur S. Cyrillus Hieroſ. catecheſi 17. S. Epiphanius in panar. hæreſ. 27. S. Ioan. Chryſoſt. in procem. comment. in epiſt. Pauli ad Hebręos, & homil. 7. de laudibus Pauli, Theodoretus in comment. epiſt. 2. Pauli ad Timoth. cap. 4. in epiſt. ad Philip. c. 1. & ſuper pſalm. 116. S. Gregorius

Papa

Papa lib. 31. moralium cap. 22. in fin. S. Iſidorus de vit. & obit. ſanct. c. 71. licet non putetur eius illud opus. Extat in bibliotheca Card. Syrleri libellus Hippolyti martyris de duodecim Apoſtolis, quo firmiter auctor aſſerit, S. Paulum prędicaſſe Euangelium in Hiſpania: profitetur idipſum Sophronius epiſcopus Hieroſol. in ſermone in natali Apoſtolor. Ado Viennen. in chron. Michael Glic. & alij ex recentioribus plurimi, quos pręterimus; ſatis eſſe arbitrati tot tantorumq; patrum vnam omnium de eadem re ſententiam retuliſſe.

c Epaphroditi.] De quo Paulus ad Philip. c. 2. & 4. Præfectum hunc fuiſſe eccleſiæ Tarracinenſi, eſt auctor Metàphraſt. in ſerm. in natal. Apoſt. die 29. Iunij: Dorotheus autem in Synopſi ait, Adriæ eum datum epiſcopum.

d Saturnini & ſoc.] De his etiam Beda agit hac die. Multi eius nominis paſsi habentur in Africa, quorum nec illum prætereamus, de quo eſt tam nobile teſtimonium ſancti Celerini martyris in epiſtola ad Lucianum, his verbis: Salutat te Macarius cum ſororibus &c. paulò poſt; Saturninus, qui & ipſe luctatus eſt cum diabolo, qui & Chriſti nomen eſt fortiter confeſſus: qui & in pœna vngularum fortiter eſt confeſſus &c. eſt epiſt. 21. apud S. Cyprian. edit. Pamel.

e Callinicæ & Baſiliſſæ.] Agunt de his item Græci hac die in Menologio.

f Baſilij presbyteri.] De eodem hac die Græci in Menologio his verbis: Sancti martyris Baſilij presbyteri Ancyranę eccleſiæ, qui cùm in Chriſtiana confeſſione conſtanter perſiſteret, Iuliano Apoſtata Imp. & Saturnino præſide Ancyræ, poſt multos cruciatus Chriſti martyr volauit in cælum. hęc ibi. Ne autem alicui errandi daretur occaſio, vt quis exiſtimaret hũc illum eſſe Baſilium item Ancyranum, ſed epiſcopum Arianum, qui iiſdem temporibus vixit; idcirco hìc presbyteri nomen, & quæ ſequuntur, videntur expreſſa. Ad omnem autem prorſus tollendam ambiguitatem de Baſilio epiſcopo: ſciendum eſt, illum non occubuiſſe martyrio ſub Iuliano, ſed poſt illum fuiſſe ſuperſtitem; nam interfuit concilio Antiocheno celebrato tempore Iouiniani Imp. vbi vnà cum pluribus Arianis epiſcopis, cantauit palinodiam, vt ſcribit Sozom. hiſt. lib. 5. cap. 10. Quòd autem ſpectat ad Iuliani Apoſtatæ perſecutionem, in qua Baſilius presbyter, de quo agimus, paſſus eſt: exploratum habetur, ipſum potius dolis egiſſe, quàm armis ſæuiſſe: tamen vt de eo ſcribit S. Gregorius Nazianz. oratione prima in Iulianum, ita ſe ille comparauit, vt vtriſq; vteretur ad libitum; & licet nullo promulgato in Chriſtianos edicto, tamen tum populo, tum etiam magiſtratibus, ipſiſq; prouinciarum rectoribus non obſcurè ſignificaret, ſibi fore gratiſſimum, ſi omnes vbiq; Chriſtianæ religionis delerentur cultores. Quanta inde in Chriſtianos clades euenerit, ex his etiam quæ ab hiſtoricis eccleſiaſticis, & patribus ſcripta ſunt, opinari cuiq; facilè eſt. verùm eius perſecutionis maiora ea fuere certamina, quæ non ferro, ſed auro; non vulneribus, ſed muneribus; nec ſæuitijs, ſed blanditijs ſunt illata: ſed ea fuerunt quædam tantùm pręludia atrocioris certaminis, ſi licuiſſet: nam profecturus in expeditionem contra Perſas, vouit ſe, cùm rediret victor, dijs ſuis Chriſtianorum ſanguine litaturum; inſuper etiam in cunctis Chriſtianorum eccleſijs Veneris ſimulachrum collocaturum. hæc Gregor. Nazianz. oratione 2. in Iulianum, Ioan. Chryſoſt. orat. aduerſus Gentiles, & Theodoret. hiſt. lib. 3. cap. 18. hęc ſummatim de perſecutione Iuliani, ſed longè pluribus in Annalibus eccleſiaſticis egimus.

g Octauiani archidiac.] Greg. Turonen. hiſt. de geſtis Franc. lib. 2. c. 3. in fin. tam de ipſo, quàm cæteris in Africa tunc paſſis meminit.

h Deogratias epiſc.] Victor Vtic. de ipſo plura lib. 1. de perſecutione Vuandal. Succeſſit hic Capreolo, qui per legatum interfuit S.S. conc. Epheſino, ipſe autem Capreolus in locum Aurelij fuerat ſubrogatus. Sedit Deogratias annis tribus, inde verò S. Eugenius ſubſtituitur. hæc ex Vict. & Vinc. Lir.

i Benuenuti epiſc.] De eo tabulæ eccleſiæ Auximanæ, quas inde allatas vidimus. claruit viuens, & poſt obitum plurimis miraculis. vixit circa an. Domini 1260. Extitit & alius eiuſdem nominis fama celebris, de cuius miraculis inquirendis Gregorius Papa nonus mandatum dedit. eſt de his epiſtola in eius regiſtro an. octauo ſui Pontificatus, à Chriſto Domino 1234.

k Catherinæ.] Huius res geſtæ extant apud Sur. tom. 2. migrauit ex hac vita anno Domini 1381.

l Leæ.] De hac S. Hieronymus epiſtola 24. ad Marcellam. fuit hæc vidua & non virgo, vt putauit aliquis: idq; ſatis docet epiſtola eiuſdem Hieron. 15. de laudibus Aſellę ad Marcellam.

25 Decimo Kalen. April. Luna. E viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

IN Africa ſanctorum martyrum Victoriani [a] proconſulis Carthaginis, & duorum germanorum Aquiſregienſium, item Frumentij, & alterius Frumentij mercatorum, qui in perſecutione Vuandalica, vt ſcribit Victor Africanus epiſcopus, ſub Hunnerico rege Ariano pro conſtantia catholicæ confeſſionis immaniſſimis ſupplicijs cruciati, egregie coronati ſunt. Itē in Africa ſancti Fidelis [b] martyris. Ibidem ſancti Felicis [c], & aliorum viginti. Cæſareæ in Palæſtina ſanctorum martyrum Niconis [d], & aliorum nonagintanouem. Item coronæ ſanctorum martyrum Domitij [e], Pelagiæ, Aquilæ, Eparchij, & Theodoſiæ. Antiochiæ ſancti Theoduli [f] presbyteri. Cęſareę ſancti Iuliani [g] confeſſoris. In Campania ſancti Benedicti [h] monachi, qui à Gothis in ardenti clibano incluſus, ſequenti die inuentus eſt illęſus.

MARTII 23.

a VICTORIANI & ſoc.] De eo hac die Beda, Ado, Vſuard. ac cęteri. ſcribit autem horum omnium ſanctorum certamina Victor de perſecutione Vuandal. lib. 3.

b Fidelis martyris.] De quo etiam vet. man. ſcript. ex quibus reſtituitur.

c Felicis & ſoc.] Beda item, & Vuandelbert. de his hac die, alijq; recentiores

d Niconis & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio.

e Domitij & ſoc.] Agunt de his etiam Gręci in Menologio hac die.

f Theoduli.] De eo item Vſuardus, Ado, & Vuandelbertus, licet pro Theodulo Theodorum nonnulli legant: ſed huic lectioni aſtipulantur vetuſtiora exemplaria ſuperius citata.

g Iuliani.] De eo etiam Vſuardus, Vuandelbertus, aſſentiunturq; vet. man. ſcrip.

h Benedicti.] Scribit de eo S. Gregorius Papa lib. 3. dialog. c. 18. Sigeber. in chron. an. 538.

vij. F Nono Kalendas Aprilis. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

ROMÆ ſanctorum martyrum Marci [a] & Timothei, qui ſub Antonino Imperatore martyrio coronati ſunt. Ibidem ſancti Epigmenij [b] presbyteri, qui in perſecutione Diocletiani ſub Turpio iudice gladio cæſus, martyrium conſummauit. Item Romæ paſſio beati Pigmenij [c] presbyteri, qui ſub Iuliano Apoſtata pro fide Chriſti pręcipitatus in Tiberim, necatus eſt. Cęſareæ in Palęſtina natalis ſanctorum martyrum Timolai [d], Dionyſij, Pauſidis, Romuli, Alexandri, alterius Alexandri, Agapij, & alterius Dionyſij, qui in perſecutione Diocletiani ſub Vrbano præſide ſecuri percuſſi, vitæ coronas meruerunt. In Mauritania natalis ſanctorum Romuli [e] & Secundi fratrum, qui pro Chriſti fide paſſi ſunt. Tridenti paſsio ſancti Symonis pueri, a Iudæis ſæuiſsime trucidati,

dati, qui multis poſtea miraculis coruſcauit. Synnadæ in Phrygia ſancti Agapiti [g] epiſcopi. Brixię ſancti Latini [h] epiſcopi. In Syria ſancti Seleuci [i] confeſſoris.

MARTII. 24.

a MARCI, & Timot.] Reſtituti ſunt ij ex vet. man. ſcrip. monaſterij ſancti Cyriaci de quo ſupra.

b Epigmenij.] Mentio de eo habetur in actis ſancti Creſcentij martyris, quem idem Epigmenius baptizauit. accepimus ea ab eccleſia Peruſina.

c Pigmenij.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habentur eius res geſtæ in actis S. Bibianæ, licet ea admodum ſint deprauata. dicturi ſumus de his inferius ſuo loco.

d Timolai, & ſoc.] Agit de his Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 15. vbi hos omnes hac die martyrium conſummaſſe, anno ſecundo perſecutionis Diocletiani, affirmat. Securi percuſſi cùm hi omnes dicantur, errare conuincuntur, qui ſecuris vſum intermiſſum fuiſſe tradunt. ſed quid dicam de temporibus Diocletiani, cùm etiam ſub Theodorico rege Italiæ eiuſmodi animaduerſionem perſeueraſſe, conſtet ex Caſſiodoro variar. lib. 11. cap. 40. vbi hæc verba: abſtine noxiam lictor ſecurim &c. Prudentius etiam in periſt. hym. 1. ſic:
Prębenda ceruix ad bipennam publicam.

e Romuli, & Secundi.] De his Vſuard. & Vandelbert. licet alicubi Secũdolus pro Secũdo legatur.

f Symeonis pueri.] Huius martyrium ſcripſit Ioan. Tiberinus eodem quo paſſus eſt anno, habet eum Sur. tom. 2. necatus eſt anno Domini milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimoquinto. de eo etiam Molan. in addit. ad Vſuardum.

g Agapiti.] De eodem Beda, Vſuardus, licet mendosè Agabus, vel Agabius legatur alicubi. De eodem Agapito epiſcopo Synnadorum agit Suidas his verbis: Hunc Euſebius Pamphili multùm celebrat, mentionem faciens ingentium eius miraculorum, vt ſunt tranſlationes montium & fluminum, & mortuorum reſuſcitationes, quæ dum eſſet miles, Maximinus occidere voluit, quòd multos eius facta ſupra modum mirari videret. hæc Suid. Ex quibus apparet librum nonum Euſebij, vbi de Maximino agitur, apud nos non haberi integrum, cùm hęc & alia multa ibi deſiderentur; niſi velis hæc ſcripſiſſe Euſebium non eo libro hiſtor. ſed in commentarijs, quos de martyribus ſe ſcripſiſſe, teſtatur.

h Latini epiſcopi.] Tabulæ Brixianę eccleſiæ de eodem. Ibidem nobile vetuſtatis monumentum extat, quo eiuſdem Latini eccleſiaſticæ functiones ſic deſcriptę habentur: FL. LATINO EPISCOPO AN. III. M. VII. PRESB. AN. XV. EXORC. AN. XII. ET LATINILLÆ. ET FL. MACRIANO LECTORI. FL. PAVLINA NEPTIS B. M. P. habes illud deſcriptum ab Aldo lib. de orthogr. rat. pag. 589.

i Seleuci.] De eodem Beda, & Vſuardus hac die: licet Beda ſimul iungat Seleucum & Agapitum vel (vt mendosè legitur) Agabum. habet alia lectio ſic: Seleuciæ S. Agapiti: in quam lectionem cum incidiſſem, in mentem venit Agapitus alius Agapetus epiſcopus Seleuciæ, qui interfuit S. S. Nicæno concilio, cui & ſubſcripſit. Verùm omnes ferè codices diſtinctos ponunt Agapitum à Seleucio, vt hic legitur.

25 Octauo Kalendas Aprilis. Luna. G vj.

a	b	c	d	e	ſ	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25			

ANNVNTIATIO [a] beatiſſimę virginis genitricis Dei Mariæ. Romæ ſancti Quirini [b] martyris, qui ſub Claudio Imperatore poſt facultatum amiſſionem, poſt carceris ſqualorem, poſt multorum verberum afflictionem, gladio interfectus eſt, & in Tiberim proiectus: quem Chriſtiani in inſu-

la Lycaonia inuenientes, in cœmeterio Pontiani condiderunt. Ibidem ſanctorum ducentorum[c] ſexagintaduorum Martyrum. Sirmij[d] paſſio ſancti Irenæi[e] epiſcopi & martyris, qui tempore Maximiani Imperatoris ſub preſide Probo primum tormentis acerrimis vexatus, deinde diebus plurimis in carcere cruciatus, nouiſſime abſciſſo capite conſummatus eſt. Nicomediæ ſanctæ Dulæ[f] ancillæ cuiuſdam militis, quæ pro caſtitate ſeruanda occiſa, martyrij coronam promeruit. Hieroſolymis cõmemoratio ſancti Latronis[g], qui in cruce Chriſtum confeſſus, ab eo meruit audire: Hodie mecum eris in paradiſo. Laodiceæ ſancti Pelagij[h] epiſcopi, qui ob fidem catholicam tempore Valentis exilium & alia paſſus, quieuit in Domino. Piſtorij ſanctorum confeſſorum Barontij[i] & Deſiderij. In Antro inſula Ligeris fluminis ſancti Hermelandi[k] abbatis, cuius glorioſa conuerſatio miraculorum præconio commendatur.

MARTII 25.

a ANNVNCIATIO.] Tam Latini, quàm Greci de eadem ſolemnitate hac die agunt, vt conſtat ex omnibus Martyrologijs ac Menologiis. S. Auguſtinus lib. 4. de Trinit. c. 5. hæc ait: Sicut à maioribus traditum, ſuſcipiens eccleſię cuſtodit auctoritas, octauo Kalend. Aprilis conceptus creditur, quo & paſſus &c. De eius diei celebritate, vt de re antiqua mentio habetur in Sexta ſynodo c. 52. apud Theod. Balſ. pag. 228. extat inſignis oratio in ea ſolemnitate habita, quę aſcribitur ſancto Athanaſio, quam tamen aliquando Cyrillo potius tribuendam putaui: cùm ibidem auctor tam acriter pugnet contra dogma Neſtorij, quem longè poſt Athanaſium vixiſſe conſtat; in eius orationis exordio hæc de ea celebritate leguntur: Primùm hoc memoriæ ſubijciendum, feſtum hoc vnum eſſe ex Dominicis feſtis, atq; adeò primarium & prorſus venerandum, vtpote quod pro ordine & digeſtione rerum, quę in Euangelijs de Chriſto prædicantur, ſacroſanctum habeatur: quippe in quo de filij Dei è cęlis deſcenſu agatur &c. extant inſuper de Annunciatione Dominica duo ſermones S. Auguſtini, licet ipſorum poſterior ab aliquibus tribuatur ſancto Fulgentio; alij inſuper extant S. Petri Chryſologi. ſcripſit S. Ioannes Damaſcenus de eodem myſterio & ſolemnitate ſacrum hymnum. extant & aliæ luculentæ orationes Heſychij presbyteri, Andreæ Hieroſolymitani, tres Abſalonis abbatis, & totidem Guerrici abb. Igniacenſis, & aliorum tam Grçcorum, quàm Latinorum, quos omittimus recenſere. his omnibus longè antiquiorem prodidit ex ſuo antiquitatum promptuario Illuſtriſſ. ac Reuerendiſſ. Card. Syrletus conſcriptam à S. Gregorio Thaumaturgo, quam erudiſſiſſimus R. D. Vuilielmus Lindanos epiſcopus Ruremundenſis, Romę dum eſſet, ab eo acceptam Latinitati donauit, eſt eius exordium: Hodie Angelica acie hilariores ſplendeſcunt Dei laudes. &c. Agebatur olim in multis eccleſijs ea ſolemnitas ad xv. kalend. Ianuarij, ea nimirum ex cauſa, quòd Quadrageſimę tempus luctui potius & mœrori deberetur, vt apparet ex concil. Laodicen. c. 51. idq; Toletana decima ſynodus in Hiſpania faciendum indixit can. 1. quod etiã in alijs eccleſijs agi conſueuiſſe, teſtatur. De eadem ſolemnitate Ordo Rom. Sacramentarium S. Gregorij, alijq; plures, qui agunt de diuinis officijs, vt Microlog. c. 48. Radulf. c. 16. ac cæteri.

b Quirini.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant eius res geſtę in actis ſancti Valentini presbyteri apud Sur. tom. 1. die 14. Február. Petrus item in catal. lib. 3. cap. 251.

c Ducentorum ſexagintaduorum martyrum.] De his in vet. man. ſcrip. quibus aſſentitur Vincent. lib. 10. c. 98. ſpec. hiſt.

d Sirmij.] Erat Sirmium metropolis totius Illyrici, vt conſtat ex concilio Aquileienſi, tempore Gratiani Imperatoris celebrato: ſed deuaſtata ab Attila Hunnorum rege illa regione, tranſlatum eſt ius metropolis in eccleſiam Theſſalonicenſem; ac demum à Iuſtiniano Imp. redacta eſt ſub prima Iuſtinianea. hęc habes in authen. conſt. eiuſdem Iuſtiniani Imper. tit. de priuileg. primæ Iuſtinian. in addit. nouell. collat. 10. tit. 12. Olim autem lege Vatinia prouincia Illyrici iungebatur Galliæ Ciſalpinę, vt auctor eſt Suet. in C. Iulio c. 22. perſeueraſſe aliquandiu eam prouinciarum aggregationem, ex eo poteſt intelligi, quòd S. Ambroſius electionem Sirmienſis epiſcopi ſedulò curans,

illuc

illuc profectus, ea in re ius præcipuum ſibi debitum vindicauit, vt conſtat ex Paulino in vit. ſancti Ambroſ.

e Irenæi epiſc.] De eo etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij; Græci autem x. Kalen. Septemb. in Menologio, vbi & certamen eius paucis deſcribitur, conſentiens Latinis in omnibus, Petrus item in catal. lib. 3. c. 229. de eo agit.

f Dulę.] Beda item, Vſuard. Ado, & Petrus in catal. lib. 2. c. 230. & alij recentiores.

g S. Latronis.] Dimam hunc plerique; appellant; ſed quoniam id ex apocryphis proditur, ea de cauſa hìc nomen proprium conſultò prætermiſſum videtur. De cruce & Latrone extat homilia ſancti Ioannis Chryſoſtomi, & S. Ambroſij ſermones duo 49. & 50. edit. Rom. Repetiuntur autem S. Dimæ Latronis nomine nonnulla ſacella dicata, & memoriç erectç eodem titulo.

h Pelagij epiſc.] De eo plura Theodoret. hiſt. lib. 4. c. 12. & Niceph. ex eo lib. 11. cap. 21. præſens fuit S. concilio Antiocheno pro ſtabilienda Nicęna fide, vt ſcribit Sozom. lib. 6. c. 4. & Niceph. lib. 10. c. 40. Interfuit etiam S. S. concilio œcumenico Conſtantinopolitano ſub Theodoſio Imp. cui & ſubſcripſit, vt eius ſynodi acta demonſtrant, & Niceph. lib. 12. c. 11. Eius ſpectatiſſima fides Theodoſij Imp. ſanctione laudatur, & imitanda proponitur l. 3. de fid. cathol. Cod. Theod.

i Barontij, & Deſiderij.] Horum acta è Piſtorienſi eccleſia Romam miſſa accepimus.

k Hermelandi.] De eo Vſuardus hac die. Sigebert. in chron. recenſet eius obitum anno Domini 690. extant res geſtæ ipſius, quas recitat Sur. tom. 2.

26 Septimo kal. Aprilis. Luna. A v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26			

ROMÆ via Lauicana ſancti Caſtuli [a] martyris, qui cum eſſet Zetarius palatij, & hoſpes ſanctorum, à perſecutoribus tertio appenſus, tertio auditus, in confeſſione Domini perſeuerans, miſſus eſt in foueam, & dimiſſa ſuper eum maſſa arenaria, martyrio coronatus eſt. Ibidem coronæ ſanctorum martyrum Petri [b], Marciani, Iouini, Theclæ, Caſſiani, & aliorum. Pentapoli in Libya natalis ſanctorum martyrum Theodori [c] epiſcopi, Irenæi diaconi, Serapionis & Ammonij lectorum. Sirmij ſanctorum martyrum Montani [d] preſbyteri, & Maximæ, qui ob Chriſti fidem in flumen demerſi ſunt. Item ſanctorum martyrum Quadrati [e], Theodoſij, Emmanuelis, & aliorum quadraginta. Alexandriæ ſanctorum martyrum Eutychij [f], & aliorum, qui Conſtantij tempore ſub Georgio epiſcopo Ariano pro fide catholica gladio cęſi ſunt. Eodem die ſancti Ludgeri [g] epiſcopi Monaſterienſis, qui Saxonibus Euangelium prædicauit. Cæſarauguſtæ in Hiſpania ſancti Braulij [h] epiſcopi & confeſſoris. Treuiris ſancti Felicis [i] epiſcopi.

MARTII 26.

a CASTVLI.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Paſſus eſt tempore Diocletiani Imp. cuius palatij Zetarius erat. Quid ſit Zeta, vnde Zetarius dicitur, ex Plinij epiſtolis explicat hìc Molanus: erat enim locus capax vnius lecti cum duabus ſellis: qui velis obductis & reductis modò adijciebatur cubiculo, modo auferebatur. mentio habetur de Caſtulo Zetario in actis S. Sebaſtiani martyris in fine.

b Petri & ſoc.] Reſtituti ſunt ex vet. man. ſcript. agit & de his etiam Galeſinus hac die.

c Theodori epiſcopi & ſoc.] De his item Beda, Vſuardus, & alij. Pentapolitana prouincia, cuius hic mentio habetur, dicta eſt, ſecundum Plinium, etiam Cyrenaica, cuius frequens eſt mentio in epiſtolis Syneſij epiſcopi, & in litteris Dionyſij Alexandrini apud Euſeb.

d Montani, & Maximę.] Agunt de his Beda, Vſuardus, Ado, Vandelbert. & Petrus in catal. lib. 3. c. 233. Cùm autem Montanum & Maximam audis; ne quid tibi ſubrepat ob ſimilitudinem nominum, de Montano illo & Maximilla, qui fuerunt hæreſiarchę Cataphryganum dogmatis: qui nec martyres occubuere; ſed, vt ſcribit Apollinaris Hierapolitanus epiſcopus apud Euſebium lib. 5. c. 15. arrepti malo ſpiritu, ſibi ipſis laqueo mortem conſciuere: hi autem pro Chriſti fide certantes, in mare merſi ſunt.

e Quadrati & ſoc.] De his item hac die Gręci in Menologio.

f Eutychij, & ſoc.] Agit de his martyribus S. Athanaſius in epiſt. ad ſolit. col. 479. necnon in apolog. 2. col. 335. & 336. vbi Aegyptiorum Arianorum ſæuitiam, & conſtantiam, qua catholici atrocia paſſi ſunt, pluribus ſcribit. Aegyptios inter furendum crudeliſſimos fuiſſe, ſcribit Polyb. lib. 15.

g Ludgeri epiſc.] De eodem Beda & Ado. Extant eius res geſtę ſcriptę à monachis Verdenenſibus, quas recitat Sur. tom. 2. Trithemius de vir. illuſt. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 156. & lib. 4. c. 187. Albertus Chrant. in Metrop. Saxon. lib. 2. c. 16. & hiſt. Saxon. lib. 1. c. 5. dictumq́; tradit Apoſtolum Saxonum: claruit temporibus Caroli Magni Imp. obijt autem anno Domini octingenteſimonono.

h Braulij epiſc.] Hic ſucceſſit Ioanni ſuo germano, ſeditq́; fermè annis viginti temporibus. Seſinandi, Chintillæ, Tulgani, & Chindaſuinti regum, vt de eo ſcribit S. Ildefonſus lib. de vir. illuſt. Interfuit concilijs Toletanis, quarto, quinto, & ſexto, vt ex eorum actis apparet. Extant duę eius epiſtolæ ad S. Iſidorum, quatuor autem Iſidori ad ipſum ſcriptæ. Inuentum eſt venerandum corpus eius, reuelante S. Valerio epiſcopo, anno Domini 1270. tranſlatum, reconditumq́; ſolemniter fuit in eccleſia S. Mariæ maioris. hęc ex antiquis monumentis eiuſdem eccleſiæ Cęſaraugustanæ, quę Romam miſſa accepimus. De eo inſuper in flor. ſanct. & in theſaur. conc. tom. 2.

i Felicis epiſcopi.] Plures eius nominis recenſet Marianus Scotus epiſcopos Treuerenſes; Felicem primum, qui ſucceſſit Sereno, quem & martyrem fuiſſe ſcribit; alium item, qui tertius poſt ſanctum Paulinum ſedit, qui & temporibus Maximi tyranni adhæſit ſchiſmaticis: hi quidem, atq; pleriq; alij, quos idem auctor recenſet, deſiderantur in tabulis Democharis, in quibus vnus tantùm recenſetur Felix, qui ſucceſſit Celſo, de quo hìc agi exiſtimamus.

iiij. B Sexto Kalendas Aprilis. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27			

DRIZIPARÆ in Pannonia ſancti Alexandri [a] militis, qui ſub Maximiano Imperatore poſt multos pro Chriſto agones ſuperatos, multaq. miracula edita, martyrium capitis abſciſſione compleuit. Eodem die ſanctorũ Phileti [b] ſenatoris, Lydiæ vxoris, & filiorũ Macedonis & Theoprepidis: itemq. Amphilochij ducis, & Cronidæ commentarienſis [c], qui pro Chriſti confeſſione cæſi ſunt. In Perſide ſanctorum martyrum Zanitæ [d], Lazari, Marotæ, Narſetis, & aliorum quinque, qui ſub Sapore rege Perſarum ſęuiſſime trucidati, martyrij palmam meruerunt. Saliſburgi ſancti Ruperti [e] epiſcopi & confeſſoris, qui apud Bauaros & Noricos Euangelium mirifice propagauit. In Ægypto ſancti Ioannis [f] eremitæ, magnæ ſanctitatis viri, qui inter cetera virtutum inſignia etiam prophe-

propheţico ſpiritu plenus, Theodoſio Imperatori victorias de tyrannis Maximo & Eugenio prædixit.

MARTII 27.

a ALEXANDRI.] De eo Vſuardus. De eius ſepulchro à Chaiano profanato, & terribili vltione, qua vltus eſt Deus ſceleſti hominis impietatem, lege hiſt. miſcellam, quæ fertur nomine Pauli diaco. lib. 17. in anno duodecimo & decimooctauo Mauritij Imp.

b Phileti, & ſoc.] Agunt de his Græci hac die in Menologio, paſſiq; feruntur ſub Hadriano Imp.

c Commentarienſis.] Qui ſint Commentarienſes, in l. de his C. de cuſtodia reorum declaratur his verbis: Niſi intra triceſimum diem ſemper Commentarienſis ingeſſerit numerum perſonarum, varietatem delictorum, clauſorum ordinem, ętatemq; vinctorum: officium viginti auri libras ærario noſtro iubemus inferre. &c. Spectabat ad eundem vinctorum cuſtodia, vt l. Commentarienſem C. eod. Eſt inſuper & aliud genus Commentarienſium; vt illi, quibus commentarij Imp. committebantur, eorum etenim manu acta apud Fiſcum ſubſcribi ſolebant, vt Paulus l. in fraudem §. à debitore ff. de iure fiſci. reperitur etiam Commentarienſis nomen eſſe ordinis & promotionis in militia Caſtrenſi, ſicut Princeps, Accenſus, & Cornicularius, de quo Aſcon. in orat. 3. in Verrem, eoq; ſenſu accipitur in l. 1. C. ad leg. Iul. de ambit. de eodem & Cęlius Rodig. antiq. lect. lib 17. c. 10. dicti reperiuntur in Caſtrenſis militię ordine Commentarienſes Actarij, ſeu Actuarij, quorum pitacijs & ſchedulis erogabatur militaris annona. de quibus eſt mentio l. 11. 13. & 16. C. de erog. milit. annon. & l. 15. de numerarijs Cod. Theod. de Actarijs in antiqua inſcriptione ſic: ACTARIVS LEG. VII. &c. apud Ald. de orthograph. pag. 339.

d Zanitę & ſoc.] Item Gręci. Porrò horum martyrij acta, iuncta habentur rebus geſtis ſanctorum Ionæ & Barachiſij apud Metaphraſt. quæ recitat Lipom. tom. 7.

e Ruperti epiſc.] Extant eius pręclarę res geſtæ, quas retulit Sur. in tom. 2. Floruit temporibus Childeberti ſecundi regis Francorum & Theodoberti eius filij, hic Bauariæ Apoſtolus dici meruit, de eodem plura in Annalibus Boiorum. Fuit & ſanctitate conſpicua eius neptis nomine Erentrudis abbatiſſa, de qua Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 206. cuius dies natalis agitur prid. Kal. Iulii.

f Ioannis eremitæ.] Agunt de eo die hac Beda, ac cæteri Latinorum; Græci autem idibus Decembris. Egregia eius ſanctitas meruit clariſſimorum virorum ſcriptionibus illuſtrari: ſcribit enim de eo S. Hieronymus ad Cteſiphontem contra Pelagianos. S. Auguſtinus de ciuit. Dei lib. 5. c. 26. & de cura agend. pro mort. c. 17. Rufin. hiſtor. lib. 2. c. 32. Theodoret. hiſt. lib. 5. c. 24. Sozom. lib. 7. c. 22. Euagrius in vitas patrum c. 1. Niceph. lib. 12. c. 29. Proſper Aquit. in chron. Arcadio tertium, & Honorio ſecundum conſſ. Caſſiod. trip. lib. 9. c. 55. hiſt. miſcell. lib. 13. in Theodoſio, & Palladius in Lauſiacis c. 22. qui eum vidit, & familiariter vſus eſt.

28 Quinto Kalen. April. Luna. C iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

CÆSAREÆ in Palæſtina natalis ſanctorum martyrum Priſci [a], Malchi, & Alexandri, qui in perſecutione Valeriani cum in ſuburbano agello ſupradictæ vrbis habitarent, atq. in ea cæleſtes martyrij proponerentur coronæ, diuino fidei calore ſuccenſi, vltro iudicem adeuntes, cur tantum in ſanguinem piorum deſæuiret, obiurgant: quos ille continuo pro Chriſti nomine beſtijs tradidit deuorandos. Tarſi in Cilicia ſanctorum

martyrum

martyrum Caſtoris [b], & Dorothei: Item ſanctorum Phileti, & ſociorum, qui ſub Hadriano Imperatore martyrium ſuſceperunt. In Africa ſanctorum martyrum Rogati [c], Succeſſi, & aliorum ſexdecim. Romæ ſancti Xyſti [d] tertij Papę & cōfeſſoris. Apud Nurſiam ſancti Spei [e] abbatis, miræ patientiæ viri, cuius anima cum ex hac vita migraret, in columbæ ſpecie à cunctis fratribus viſa eſt in cælum aſcendere. Cabilone in Gallijs depoſitio ſancti Gunthramni [f] Regis Francorum, qui ſpiritalibus actionibus ita ſe mancipauit, vt relictis ſæculi pompis, theſauros ſuos eccleſijs & pauperibus erogaret.

MARTII. 28.

a PRISCI, Malchi, & Alexandri.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Agit de his Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 11. Niceph. lib. 6. c. 11. atq; ex eodem Euſeb. cęteri recentiores.
b Caſtoris & Dorothei.] Vſuardus etiam de his hac die, conſentiuntq; vet. man. ſcrip.
c Rogati, & Succeſſi.] Agit de his Beda hac die. Leguntur in ſynodica ad Cornelium Papam eorundem nominum epiſcopi Africani apud Cypr. epiſt. 54. extat & epiſt. 82. Cypriani ad Succeſſum de perſecutione nuper excitata per Valerianum Imper. An autem ijdem ſint, non audeo affirmare.

d Xyſti tertij.] De eo hac die Beda, Ado, & alij. Præter ea quæ de ipſo habentur in lib. de Rom. Pontif. alia plurima hinc inde expiſcati digeſſimus in Annalib. eccl. idcirco ex inſtituto noſtro hic breuiores ſumus: cùm alioqui eius res geſtæ ſint ampliſsimæ, quę volumine pręgrandi potius, quàm breui annotatione indigeant.

e Spei abb.] Scribit eius inſignes virtutes S. Gregorius Papa lib. 4. dialog. cap. 10. vnde accepta hæc ſunt, quę hìc de eo ſunt poſita.

f Gunthrāni regis.] De eo hac die Beda, Vſuard. Ado, & alij. Scribit de eo Gregor. Turon. de glor. mart. c. 76. & in hiſt. de geſt. Franc. lib. 4. c. 24. & ſequen. Paulus diac. de geſt. Longob. lib. 3. c. 17. Petr. in catal. lib. 4. c. 8. Obijt idem, vt ſcribit Sigebert. in chron. anno Domini quingenteſimo nonageſimoſeptimo. De eius miraculis, cùm adhuc viueret, agit Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 9. cap. 21. Moritur anno 33. ſui regni, ſepultusq; fuit in baſilica S. Marcelli, quam in ſuburbano Cabilonēſi erexit.

ij. D Quarto kalendas Aprilis. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29			

IN Perſia ſanctorum martyrum Ionæ [a] & Barachiſij, ſub Sapore rege Perſarum: quorum Ionas preſſus in cochlea, confractis oſſibus medius diſſectus eſt, alter oppletis faucibus pice ardenti ſuffocatus. Heliopoli apud Libanum ſancti Cyrilli [b] diaconi & martyris, cuius iecur diſciſſo ventre auulſum gentiles ſub Iuliano Apoſtata feraliter depaſti ſunt. Nicomediæ paſſio ſanctorum martyrum Paſtoris [c], Victorini, & ſociorum. In Africa ſanctorum confeſſorum Armogaſtis [d] comitis, Maſculæ [e] archimimi, & Saturi regiæ domus procuratoris, qui tempore Vuandalicæ perſecutionis ſub Geiſerico rege Ariano pro confeſſione veritatis

multa & grauia perpeſſi ſupplicia atq. opprobria, curſum glorioſi certaminis impleuerunt. In vrbe Aſtenſi ſancti Secundi [f] martyris. In monaſterio Luxouienſi depoſitio ſancti Euſtaſij [g] abbatis, diſcipuli ſancti Columbani, qui ferme ſexcentorum monachorum pater fuit, & vitæ ſanctitate conſpicuus, etiam miraculis claruit.

MARTII 29.

a IONÆ & Barachiſij.] Habentur eorum acta ſynceriſſima, ſcripta ab Iſaia Adami filio, qui præſto fuit: deſcripſit eadem Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2.

b Cyrilli diac.] Agunt de eodem Græci hac die in Menologio. Scribit eius certamen Theodoret. hiſt. lib. 3. c. 6. item & Suidas in hiſt. addunt Græci & Marcum epiſcopum Arethuſium, quem ſub eodem Iuliano Apoſtata multa, grauiaq; paſſum tradunt Gregor. Nazian. orat. prima in Iulianum, Thedoret. vbi ſupra c. 6. Caſſiod. trip. lib. 6. c. 12. & alij. At Romana Eccleſia non recipit Marcum illum inter ſanctos, quem conſtat Arianum fuiſſe, & Arianorum anteſignanum. Decepit nonnullos Gregorij Nazianzeni de ipſo elogium; porrò eum laudandi alia fuit eius ratio: ipſe enim aduerſus Apoſtatam duabus illis orationibus accerrimè inuectus; illorum omnium Chriſtianorum virtutes obijcit, & exprobrat, quos ille fuerat inſecutus adeò, vt eadem ex cauſa etiã Conſtantium Auguſtum Arianum in cælum ferre illius comparatione viſus ſit. An autem Marcus Arethuſius ad catholicam eccleſiam, ſit reuerſus, nullum eſt teſtimonium: imò contrarium potius videtur: nam in concilio Antiocheno poſt interitum Iuliani factum, temporibus Iouiniani Auguſti, in quo Arianorum anteſignani, more ſuo cum principe mutantes & fidem, cantarunt palinodiam; nulla prorſus de Marco Arethuſio mentio habetur in illa ſerie epiſcoporum, quam recenſet Socrat. lib. 3. c. 21. & Sozom. lib. 6. c. 4. Quòd autem ſpectat ad ſęuiſſimam rabiem Heliopolitanorum aduerſus Chriſtianos exercitam; idem Iulianus Apoſtata, in cuius gratiam hęc omnia agebantur, hęc habet in Miſopogone: Hi Deorum templa quamprimum reſtituerunt, ſepulchra verò Atheorum omnia, ſigno à me nuper dato, euerterunt, ita clari & erecti animis, vt ſcelera eorum, qui deos violarunt, acrius etiam, quàm mea ferebat voluntas, vindicarint. hęc Iulianus Apoſtata Imp.

c Paſtoris & ſoc.] Agunt de his etiam Maurolicus, & Galeſinus: aſtipulantur & vet. man. ſcript.

d Armogaſti comitis.] De eo item Beda, Vſuardus, & Ado. Scripſit eius acta Victor. lib. 1. de perſecut. Vuandal. in fine.

e Maſculę archimimi.] Alia lectio ex vetuſto Victoris exemplari ſic habet Archimimi Maſculani, quaſi ex Maſcula ciuitate nobiliſſima in Africa: quę lectio magis arridet Molano in annot. ad Vſuardum ſecũdę editi. probarem eandem, ſi perſuadere mihi aliquis poſſet, Archimimum fuiſſe aliquando nomen proprium Chriſtiani alicuius: nam ſi ſcenici, & hiſtriones, & alij id generis non admittebantur ad ſacrum baptiſma, niſi prius eadem ludicra exercitia abdicaſſent; quomodo inſignis obſcœnitatis nomen cum baptiſmate non ablutum fuiſſet atq; mutatum? Itaq; magis placet, vt ſecundum magis communem lectionem, hic Maſcula dictus ſit proprio nomine, cognomento Archimimus, fortaſſe ea de cauſa, quòd eam artem aliquando exercuiſſet, & nomen inde acceptum (vt accidit in his, quæ aliorum pendent arbitrio) numquam potuerit abolere. agit de Maſcula & Saturo idem Victor. lib. 1. in fin.

f Secundi.] In actis ſancti Marciani epiſcopi Dertonenſis plura habentur de eo; recitat ea Momb. tom. 2. vit. ſanct. Petrus in catal. lib. 4. c. 12. Fuit & alius item Secundus, qui paſſus eſt temporibus Diocletiani, quinto Kal. Septemb. cuius res geſtas habet idem Mombrit. tom. 2. agitq; de tranſlatione corporis eius Taurinum facta.

g Euſtaſij abb. aliàs Euſtatij, vel Euſtachij.] De quo Beda, Vſuardus. Ado, & alij. Scripſit vitam eius Ionas abbas, quam habes apud Bedam tom. 3. & Sur. tom. 2. licet eam nonnulli Bedæ aſcripſerint; ſed auctorem eſſe Ionam, teſtatur Sigeber. de vir. illuſt. c. 61. qui agit de eodem in chron. anno Domini 624. & Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 70.

30 Tertio Kalendas April. Luna. E j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
															t	u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30

ROMÆ via Appia paſſio beati Quirini[a] tribuni, qui à ſancto Alexandro Papa, quem habebat in cuſtodia, cum omni domo ſua baptizatus eſt, & ſub Traiano Imperatore traditus Aureliano iudici, cum in confeſſione fidei perſiſteret, poſt linguæ abſciſſionem, equulei ſuſpenſionem, manuumq. ac pedum detruncationem, agonem martyrij gladio conſummauit. Theſſalonicæ natalis ſanctorum martyrum Domnini[b], Victoris, & ſociorum. Conſtantinopoli cõmemoratio ſanctorum plurimorum[c] Martyrum catholicæ communionis, quos Conſtantij tempore Macedonius hęreſiarcha inauditis tormentorum generibus cruciatos occidit: nam inter cętera, fidelium mulierum vbera inter labra arcarum compreſſa diſſecuit, & candenti ferro combuſſit. In caſtro Siluanectenſi depoſitio ſancti Reguli[d] Arelatenſis epiſcopi. Aurelianis in Gallia ſancti Paſtoris[e] epiſcopi. Syracuſis ſancti Zoſimi epiſcopi & confeſſoris. In monte Sina ſancti Ioannis[f] Climaci abbatis. Apud Aquinum ſancti Clinij[g] confeſſoris.

MARTII 30.

a QVIRINI.] De eo Beda, Vſuardus, Ado & alij. Habentur eius res geſtę in actis S. Alexandri Rom. Pont. apud Sur. tom. 3. die 3. Maij. ex quibus cęteri acceperunt. Cùm autem paſſus dicatur vltimo Traiani anno, iam patet, non ſub conſulatu Meſſalę & Pedonis (vt alij putarunt) ſed potius Nigro & Aproniano conſſ. quo anno Traianus obijt, vel ſecundùm Caſſiodori chron. Seruilio & Fuluio, aliàs Seuero & Fuluo conſſ. eſſe martyrio coronatũ.

b Domnini & Vict.] Vſuardus de his etiam; Beda autem de Domno & alijs ab his diuerſis. De Domnino Theſſalonicenſi, de quo hìc agitur, Gręci habent ad Kal. Octobr. in Menologio, vbi eius acta ſummatim complexa narrantur; paſſumq; ferunt in perſecutione Maximiani Imp. Agunt itidem de Domnino Theſſalo, qui Nicomedię primùm, inde in Meſopotamia grauiſſima paſſus eſt.

c Sanctorum plurimorum marty.] Crudeliſſimas carnificinas Macedonij hęreſiarchę in Catholicos ſcribit Socrat. hiſt. lib. 2. c. 12. vbi ait ad termille & centum quinquaginta eius factione necatos eſſe: idem cap. 30. Sozom. lib. 3. c. 8. Metaphraſtes in Paulo epiſcopo Conſtantinopolitano 6. Nouemb. apud Lipom. tom. 6. Appoſitè hìc additum videtur: Communionis catholicę, quoniam & Nouatiani hęretici, cùm & ipſi ſanctiſſimæ Trinitatis in diſtinctione perſonarum conſubſtantialem Deitatem profiterentur, ab eodem Macedonio grauia paſſi ſunt. agit de his martyribus etiam Suidas in hiſtoricis, verb. Macedonius.

d Reguli.] De eo Vſuardus. Ferunt hunc fuiſſe diſcipulum S. Ioannis Apoſtoli. habet eius res geſtas Mombrit. tom. 2. Antonin. prim. part. tit. 28. §. 2. Petrus in catal. lib. 4. c. 15. adſcribitur hic ſecundus eius ſedis epiſcopus, ſubrogatus S. Trophimo.

c Paſtoris epiſcopi.] De eo apud Adonem. agit de eodem Petrus in catal. lib. 11. num. 104. & Maurol. hac die.

f Zoſimi epiſcopi.] Agunt de eodem Gręci hac die in Menologio.

g Ioannis Climac.] Gręci item de eo in Menologio hac die. ſcripſit res geſtas eius Daniel monachus, quas recenſet Sur. tom. 2. porrò animę illius diuina quędam effigies multò clarius perſpicitur in eius ſcriptis. Vixit non longè poſt tempora Iuſtiniani Imp. ac poſt S. Sabam abbatem, cuius ea quę ſcribit, aliquando confirmat auctoritate.

h Clinij.] De eo antiqua monumenta eccleſię Aquinatis, nobis communicata à R. D. Flaminio Philonardo eius ſedis epiſcopo.

31 Pridie kal. Aprilis. Luna. F *

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1

THECVE in Palæſtina ſancti Amos [a] prophetæ, quem Amaſias ſacerdos frequenter plagis afflixit, & filius eius Ozias vecte per tempora transfixit: qui poſtea ſemiuiuus in patriam deuectus, ibidem expirauit, ſepultusq. eſt cum patribus ſuis. In Africa ſanctorum martyrum Theoduli [b], Aneſij, Felicis, Corneliæ, & ſociorum. In Perſide ſancti Beniamin [c] diaconi, qui cum Dei verbum non deſiſteret prædicare, ſub Iſdegerde Rege vnguibus arundinibus acutis confixus, & ſpinoſa ſude per aluũ transmiſſa, martyrium conſummauit. Romæ ſanctæ Balbinæ [d] virginis, filiæ beati Quirini martyris, quæ à ſancto Alexandro Papa baptizata, poſt deuictum huius ſæculi curſum ſepelitur via Appia iuxta patrem ſuum.

MARTII 31.

a AMOS prophetæ.] Vſuardus etiam de eo agit hac die. Vitam eius ſcribit S. Epiphan. lib. de vit. & interit. prophet. c. 12, De eo item Hieron. in proœm. in Amos, & in Iſai. cap. 1. vbi ait alium hunc fuiſſe ab eo, quem Iſaiæ prophetæ patrem fuiſſe, ipſe ſcribit c. 1. cùm (vt ait) nec nomen idem ſit apud Hebræos. de eodem apud S. Iſid. de vit. & mort. ſanct. c. 43. & Doroth. in ſynopſi c. 2.

b Theoduli, & ſoc.] Vſuardus mendoſè legit Diodolum, Beda agit tantùm de Aneſio. de his etiam Vuandelbertus, aſtipulanturq; vet. man. ſcript.

c Beniamin diac.] Græci de eodem hac die in Menologio, celebrantq; ſimul natalem S. Abdæ epiſcopi & ſociorum Perſarum. ſcribit de his Theodoretus hiſt. lib. 5. c. 38. & ex eo Niceph. lib. 14. c. 20. concitata eſt hæc perſecutio ab Iſdegerde rege Perſarum in fine regni ipſius, vt idem Theodoretus ſcribit lib. 5. c. 38. licèt dicat Socrat. lib. 7. c. 18. hanc perſecutionem factam eſſe ſub Bararane eius filio. ſed certum eſt, cœptam eſſe ſub Iſdegerde rege, & ſub eius filio auctam, vt ſcribit Cyrillus mon. in Euthymio: Marcellinus in chron. inchoatam hanc refert Theodoſio nonùm & Conſtantino tertiùm conſſ. eſt is annus à Chriſto quadringenteſimus vigeſimus, eamq; annis triginta perduraſſe, ſcribit Theodoret. lib. 5. c. 38. meminit eiuſdem perſecutionis S. Auguſtinus de ciuit. Dei lib. 18. cap. 12.

d Balbinæ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes de ea, hac item die. Acta eius intexta ſunt in rebus geſtis S. Alexandri Papæ, apud Sur. tom. 3. die 3. Maij. ex quibus plures, qui de eadem ſcripſere, quos non numeramus, acceperunt. Antiquus eſt Romæ titulus S. Balbinæ, cuius mentio eſt in Romana ſynodo ſub Gregorio Papa, in eius regiſtro lib. 4. epiſt. 44. indict. 13.

APRILIS.

xxix. G Kalendis Aprilis. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2			

ROMÆ paſſio ſanctæ Theodoræ[a] ſororis illuſtriſſimi martyris Hermetis, quę ſub Hadriano Imperatore ab Aureliano iudice affecta martyrio, ſepulta eſt iuxta fratrem ſuum via Salaria non longe ab Vrbe. Eodem die ſancti Venantij[b] epiſcopi & martyris. In Aegypto ſanctorum martyrum Victoris[c] & Stephani. In Armenia ſanctorum martyrum Quinctiani[d] & Irenæi. Conſtantinopoli ſancti Macarij[e] confeſſoris, qui ſub Leone Imperatore pro aſſertione ſanctarum imaginum in exilio vitam finiuit. Gratianopoli ſancti Hugonis[f] epiſcopi, qui multis annis in ſolitudine vitam exegit, & miraculorum gloria clarus migrauit ad Dominum. Apud Ambianum ſancti Vualerici[g] abbatis, cuius ſepulchrum crebris miraculis illuſtratur.

APRILIS I.

a THEODORÆ.] De ea item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Certamen eius habetur in actis S. Alexandri Papæ apud Sur. tom. 3. die 3. Maij.

b Venãtij epiſcopi.] Beda etiã Vſuardus, Ado, ac cæteri, licet nullus dicat, cuius fuerit ciuitatis epiſcopus, vel quo tempore paſſus ſit. Corpus eius aſſeruatur in oratorio, quod dicitur S. Venantij apud Baptiſterium Conſtantini, vnà cum corporibus S. Domnionis epiſcopi & aliorum ſanctorum martyrum, quorum omnium dies anniuerſaria agitur hoc eodem menſe, tertio idus Aprilis. cùm autem ea omnia tranſlata fuerint è Dalmatia & Iſtria à Ioanne Papa quarto; par eſt credere, S. Venantium alicuius illarum prouinciarum ciuitatis fuiſſe epiſcopum. Extant ibidem in abſide, ſicut & cęterorum, imago eiuſdem ſancti Venantij muſiuo opere compacta. hæc in monumentis S. S. eccleſiæ Lateranen. Claruit in Africa alius Venantius Thyniſæ epiſcopus titulo confeſſionis illuſtris, qui interfuit concilio Carthaginenſi ſub Cypriano, vt conſtat ex illius ſynodi actis.

c Victoris, & Stephani.] Vſuardus de ijſdem hac die. Licet hi conueniant nomine, cenſentur tamen diuerſi à Victore & Corona, de quibus idem Vſuardus agit prid. idus Maij. nam hi in Aegypto, illi in Syria paſſi leguntur.

d Quinctiani, & Irenæi.] Agunt de his hac die Græci etiam in Menologio.

e Macarij.] Græci item de eo in Menologio hac die, ibiq; illius tum fortia certamina pro fide orthodoxa ſuſcepta, tum etiam miracula paucis narrantur.

f Vgonis epiſcopi.] Hunc egregium ſanctitate virum Innocentius Papa ſecundus retulit inter ſanctos, mandauitq; Guidoni Carthuſiæ priori, vt eius res geſtas conſcriberet, habentur ipſæ apud Sur. tom. 2. eſt autem hic ille Guido, ad quem extant ſcriptæ duæ epiſtolæ S. Bernardi 11. & 12. vbi plura de laudibus Carthuſianorum. Inuiſit aliquando idem Bernardus Vgonem, quo ſicut familiariſſimè, ita etiam honorificentiſſimè vſus eſt, vt conſtat ex vita S. Bernar. lib. 3. cap. 1. Plura de eodem in vita ſancti Brunonis apud Sur. tom. 5. die 8. Octob. Petrus Cluniac. lib. 2. c. 28. Vincent. lib. 27. c. 8. & 12. Petrus Sur. de vita Carthuſ. & alij.

g Vuale-

g Vualerici abb.] De eo hac item die Beda, Vſuard. autem tertiò id. Decemb. extant acta ipſius apud Sur. tom. 2. Scriptam fuiſſe vitam eius à Rangiberto abb. tradit Molanus in annot. ad Vſuard. idem inſuper ab incerti nominis ſcriptore eius res geſtas narratas, teſtatur. De eo item Vincent. lib. 23. c. 23. & 24. Petrus in catal. lib. 4. c. 21. Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 78. Fuit hic diſcipulus S. Columbani, vixitq; circa ann. Domini ſexcenteſimum vigeſimum.

2 Quarto nonas Aprilis. Luna. A xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3

CÆSAREÆ in Palæſtina natalis ſancti Amphiani [a] martyris, qui in perſecutione Maximini cum Vrbanum præſidem idolis immolantem arguiſſet, ſæue dilaniatus, ac pedibus lino in oleũ intincto, eoq. incenſo obuolutis [b] acerbiſſime cruciatus, demũ in mare demerſus, trãſiens per ignẽ & aquam eductus eſt in refrigerium. Ibidem paſſio ſanctæ Theodoſiæ [c] virginis Tyriæ, quæ in eadem perſecutione cum ſanctos confeſſores ante tribunal ſtantes publice ſalutaſſet, atq. rogaſſet, vt cum ad Dominum perueniſſent, ſui recordarentur, à militibus tenta, & ad Vrbanum præſidem ducta, eius iuſſu lateribus & mammis ad interiora vſq. dilaniatis, in mare tandem proijcitur. Lugduni ſancti Nicetij [d] eiuſdem vrbis epiſcopi, vita & miraculis clari. Apud Comum ſancti Abundij [e] epiſcopi & confeſſoris. Apud Lingones ſancti Vrbani [f] epiſcopi. Eodem die ſancti Franciſci [g] de Paula, ordinis Minimorum inſtitutoris, quem virtutibus & miraculis clarum Leo decimus Sanctorum numero adſcripſit. In Palæſtina depoſitio ſanctæ Mariæ [h] Aegyptiacæ, quæ peccatrix appellatur.

APRILIS 2.

a AMPHIANI.] Beda de eodem hac die, ſed tamen perperam hunc iungit cum alijs, quos ponit in Africa, niſi fortaſſe ille de quo agit, ſit alius ab iſto. Vſuardus & Ado de eodem nonis Aprilis: apud quos etiam mendosè legitur apud Cæſaream Liciæ, cùm potius apud Cæſaream Palæſtinæ metropolim, atque hac die martyrem effectum teſtetur Euſebius eiuſdem ciuitatis epiſcopus lib. 8. c. 14. & 15. recenſeatq; inter eos martyres, qui paſſi ſunt anno tertio perſecutionis Diocletiani Imper. Græci autem de eodem in Menologio hac die, & Metaphraſtes, licet de Licia & ipſe (vt diximus) errare videatur.

b Obuolutis.] Hoc genus cruciamenti ſpeciem quandam præſefert tormenti illius acerbiſſimi, quod veteres dicebant Tunicam moleſtam: quæ ignium alimentis illita & intexta (vt Seneca docet lib. 2. epiſt. 14.) ac mox ſuccenſa, cruciabiliter obuolutos nocentes, qui ſceleris comperti grauioris forent, amburebat.

c Theodoſiæ.] De eadem tam Latini, quàm Græci hac die; apud aliquos autem mendosè Theodora pro Theodoſia legitur. Irrepſit error apud nonnulla Martyrologia, vt loco Cæſareæ Palæſtinæ, ponatur Cęſarea Cappadociæ, rati auctores illorum, diuerſam eſſe Theodoſiam Cappadocem à Theodoſia Palæſtina; eò quòd illa capite truncata, hæc autem in mare demerſa dicatur. ſed præter illa, quæ de Theodoſia ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 17. habemus in noſtra bibliotheca eius vi-

tam vberius ſcriptam antiquo charactere, cuius eſt exordium: In illis diebus &c. vbi præſes ſub quo paſſa eſt, ponitur, Vrbanus ſcilicet; quem conſtat, eodem Euſebio auctore, illis temporibus perſecutionis Diocletiani vſq; ad ſuum obitum adminiſtraſſe præfecturam Palæſtinæ. Ex Imperatore itaque, atq; præſide non duas, ſed vnam tãtummodo fuiſſe Theodoſiam, compertum habemus; eandemq; eſſe Palæſtinam, & non Cappadocem. nam & cùm in mare cõſtet eſſe demerſam; quonam pacto hæc Cęſareæ Cappadociæ fieri potuerunt, quæ à mari longiſſimè, in meditullio eius prouinciæ ſita eſt? idq; etiam (vt modò coſmographos citare prætermittamus) teſtatur Gregorius Nazianz. orat. in laudem Baſilij, cùm ait: Nos procul à mari degimus. Cùm itaq; nomen, ætas, ſpontanea fidei profeſſio, tempus perſecutionis, dies martyrij, nomen pręfecti, ac loci ſimul conueniant, vna tantùm dicenda eſt Theodoſia; hæcq; illa Cæſareæ Palæſtinæ ſub Vrbano præſide paſſa, de qua agimus; quam etiam Græci celebrare in Menologio, ex ipſorum verbis exploratum habetur, quæ ſunt huiuſmodi: Die ſecunda Aprilis S. virginis Theodoſiæ, quæ ex vrbe Tyro originẽ ducens, cùm decimumoctauum annum ageret, Vrbano præſidi Palæſtinæ oblata, & Chriſti fidem liberè profeſſa, ac flagris cæſa, in mare deiecta, Deo ipſi ſpiritum reddidit. hæc in dicto Menologio peruetuſto Cardin. Syrleti. De ea ibidem iterum ad ſext. kal. Iunij, iiſdem ferè verbis, & de Vrbano pręſide Palæſtinæ, & demerſione in mare habetur mentio; de Cæſarea autem Cappadociæ nec verbum quidem, quemadmodum nec de capitis abſciſſione. Quòd autem de eadem iterum agant; contingit, vt in alijs multis ſanctis, quòd non tantùm dies natalis; ſed tranſlationis ſacrarum reliquiarum, vel dedicationis eccleſiæ, ab iiſdem ſolemnitas celebretur.

d Nicetij epiſc.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Plura de Nicetio Lugdunenſi Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 5. c. 5. & 20. in vit. ſanct. patr. c. 8. & lib. de glor. confeſſ. c. 61. 62. & 63. Claruit temporibus Iuſtini iunioris Imp. cùm Romanæ eccleſię pręſideret Ioannes Papa tertius circa annum Domini 570. Interfuit primo concilio Lugdunenſi, vt eius acta teſtantur. Vixit eodem ſeculo alius eiuſdem nomini S. Nicetius epiſcopus Treuerenſis, de quo Beda, & Vſuard. ſecunda edit. Mol. kal. Octobris, qui reperitur interfuiſſe concilio Aruernenſi, habito poſt conſulatum Paulini iunioris, qui numeratur annus à Chriſto quingenteſimus trigeſimusquintus. Narrat eius egregia opera Gregor. Turonen. in vit. ſanct. patr. c. 17. Scribit de eo elegans epitaphium Venantius Fortunatus lib. 3.

e Abundij epiſcopi.] Celebris hic quidem, tum ſanctitate, tum eruditione epiſcopus. Reperitur interfuiſſe ſynodo Mediolanenſi ſub Euſebio epiſcopo, tempore ſancti Leonis Papæ, licet alicubi, errore librarij, Abundantius pro Abundio ſubſcriptus inueniatur. Huic etiam ad reparandas acerbiſſimas clades Orientalis eccleſiæ ex illo latrocinio Epheſino nuper illatas S. Leo Papa maximi ponderis credidit legationem, vt teſtantur eiuſdem Pontificis litterę ad Theodoſium Imperatorem 34. & ad Pulcheriam Aug. 36. Qui quidem vnà cum eiuſdem legationis collegis, ex ſententia, fœliciſſimeq; negotium confecit. habita enim tunc ſynodo, in primis Conſtantinopolitanum epiſcopum Anatolium, Maximum Antiochenum, alioſq; lapſos epiſcopos ad catholicam fidem & eccleſiæ vnitatem redeuntes ſuſcepit, eoſdemq; ſedibus reſtituit. legi fragmenta eius ſynodi, necnon epiſtolam Theodoreti Cyri epiſcopi tunc ad eundem Abundium ſcriptam. habet ea omnia Mombrit. tom. primo de vit. ſanct. egi de his pluribus in Annalibus eccleſiaſt.

f Vrbani epiſc.] De eo Molan. in addit ad Vſuard. hac die. ponitur hic eius ſedis epiſcopus ordine ſextus in tab. Democh. de ſacrif. Miſſę.

g Franciſci de Paula.] Huius pręclarę res geſtę expreſſæ habentur in bulla canonizationis eius data à Leone X. Rom. Pont. quam retulit Sur. tom. 2. Porrò ſingula eius acta, miraculaq; à Dauid Romeo Neapolitano Latino ſermone copioſiſſimè ſunt cõſcripta, & Italicè à R.P. Paſſarino ordinis Minim. Generali. Migrauit vir ſanctus ex hac vita anno Domini 1507. nonnulla de ipſo habes in theſ. conc. tom. 2.

h Marię Ægypt.] Vſuardus item hac die, Græci autem in Menologio pridie huius diei. Eius res geſtas ſcriptas eſſe à S. Sophronio epiſcopo Hieroſolymitano, teſtatur Niceph. hiſt. lib. 7. c. 5. citatur eędem in Nicęna ſecunda ſynodo act. 4. & à S. Ioan. Damaſceno in orat. 3. de imagin. in fin. Latinè eas reddidit Paulus diaconus, non ille Aquileienſis hiſtoricus, ſed Neapolitanus, cuius meminit Sigebert. de vir. illuſt. c. 69. habentur in Vit. patrum. Porrò Hildebrandus epiſcopus Cenomanenſis eadem acta metro cecinit, vt de eo refert Henricus de vir. illuſt. c. 8. Claruit Maria Ægyptiaca temporibus Iuſtini ſenioris Imp. circa annum Domini quingenteſimum atq; vigeſimum. extat de eadem carmen Bonad. Santon. lib. 3. Monod. 25. Vixit iiſdem ferè temporibus alia item ex meretrice pænitens, Maria dicta, Tarſenſis patria, quæ in monaſterio apud Aegas poſito, exercuit vitam monaſticam, de qua mentio habetur in Prato ſpirituali cap. 31.

Tertio nonas Aprilis. Luna. B xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4			

TAVROMENII in Sicilia ſancti Pancratij [a] epiſcopi, qui Chriſti Euangelium, quod à ſancto Petro Apoſtolo illuc miſſus prędicauerat, martyrij ſanguine conſignauit. Tomis in Scythia natalis ſanctorum martyrum Euagrij [b] & Benigni. Theſſalonicę paſſio ſanctarum virginũ Agapis [c] & Chionię ſub Diocletiano Imperatore, quæ cum Chriſtum negare nollent, primo in carcere maceratę, poſtea in ignem miſſæ, ſed à flammis intactæ, ibi oratione ad Dominum fuſa animas reddiderunt. Tyri ſancti Vlpiani [d] martyris, qui in perſecutione Maximiani cum aſpide & cane inſutus culleo [e], in mare demerſus fuit. In monaſterio Meditij in Oriente ſancti Nicetæ [f] abbatis, qui ob cultum ſanctarum imaginum ſub Leone Armeno multa paſſus eſt. In Anglia ſancti Richardi [g] epiſcopi Ciceſtrenſis, ſanctitate & miraculorum gloria conſpicui. Ibidem ſanctæ Burgundoforæ [h] abbatiſſæ & virginis.

APRILIS 3.

a PANCRATII epiſc.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri, Gręci autem in Menologio quinto idus Iunij. vbi legitur, hunc Antiochenum genere ſanctum Petrum ſecutum, ab eo Siculis eſſe pręfectum epiſcopum. Agit de eodem Niceph. hiſt. lib. 2. c. 35. Metaphraſtes in ſerm. in die natali Apoſt. de eodem in actis ſancti Marciani epiſcopi, quæ accepimus ab eccleſia Caietana.

b Euagrij, & Benigni.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri.

c Agapis, & Chioniæ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij agunt, de his hac die. de Irene autem harum ſorore, nonis Aprilis; Gręci autem de tribus ſororibus ſimul ſextodecimo Kalend. Maias. Diſcrepare videntur à Græcis Latini, dum hi virgines, illi verò mulieres tantùm has dicunt, licet Tertul. lib. de velan. virg. mulieris nomine virgines etiam comprehendi, pluribus diſputet. Cur autem Latini his diebus agant, Græci autem diuerſo, nobis hactenus incompertum, cùm præſertim nulla ipſarum illis paſſa diebus reperiatur. extant etenim ipſarum acta ſyncera & pura, prout à notarijs exceptoribus ad verbum ſcripta ſunt, in quibus de Irenę, quę nouiſſima omnium paſſa eſt, hęc in fine leguntur: Conſummata eſt in conſulatu Diocletiani nono, Maximiani autem octauo, Kalendis Aprilis &c. Recitat ea integra Metaphraſtes, quæ Latinè reddita habet Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. prima die Aprilis. agit de ijſdem Niceph. hiſt. lib. 7. c. 14. necnon Aldelm. lib. 2. de virg.

d Vlpiani.] Huius martyris ſęuiſſimum ſupplicium, parricidis tantùm ſolitum irrogari, deſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 15. ex quo & cæteri deſcripſerunt.

e Inſutus culleo.] Saccus is erat ex corio factus, quo cum cane, gallo, ſerpente, & ſimia incluſus parricida mergebatur in mare, ex præſcripto legis Romanorum, quam tulit Pompeius in ſuo conſulatu, de qua Modeſtinus. ff. ad legem Pompeiam de parricidis. Non tamen Pompeius fuit cullei ſupplicij primus inuentor: Cicero enim, qui ante latam legem Pompeiam de parricidis habuit orationem illam pro Roſcio Amerino, cùm de cullei ſupplicio agit, à maioribus dicit illud fuiſſe excogitatum; at dum ibidem de cullei pœna eleganter diſputat, rationemq; reddit, cur maiores viuum hominem culleo inſutum in flumen deijci pręceperint; cùm nullam habeat mentionem de gallo,

ſerpente, & cane; ſatis apparet, illud ipſum cullei ſupplicium à maioribus inuentum & à Pompeio illis pœnis auctum, & in necatores etiam propinquorum ac patronorum fuiſſe extenſum; cùm alioqui olim omne homicidium diceretur parricidium, vt auctor eſt Feſtus verb. Parici quęſtores. Quinetiam temporibus Tarquinij regis conſtat M. Tullium, aliàs Attilium Duumuirum inſutum culleo & in mare proiectum, non quidem ob parricidium, ſed quòd ſacros libros deſcribendos dediſſet, vt recitat Valer. Max. lib. 1. c. 1. 13. decretum poſtea ſupplicium cullei in parricidas, Publicium Malleolum, matre occiſa, primum fuiſſe expertum, tradit Liu. lib. xviij. In rhæt. ad Heren. verba antiquæ legis recitantur, quę ſunt huiuſcemodi: Siquis parentes occiderit, vel verberarit, ei damnato obuoluatur os folliculo lupino, ſoleæ ligneæ pedibus inducantur, & in carcerem ductus, ibi ſit tantiſper, dum paretur culleus, in quem coniectus in profluentem præcipitetur. hęc ibi. Colligit & Cuiac. lib. 9. parathlit. tit. 17. ex ſententia Hadriani damnatum culleo, illo incluſum, ſupra plauſtrum imponi ſolitum, quod traherent boues nigri, ac ſic ad mare deferri. Porrò tam acerbum ſupplicium ob nimiam ſui atrocitatem vſu deſierat, vt ſcribit Paulus I. C. lib. 5. ſentent. tit. 24. ad leg. Pomp. de parric. his verbis: etſi antea inſuti culleo in mare præcipitabantur, hodie tamen viui exuruntur, vel ad beſtias dantur. hæc Paul. Sic etiam exhorruit pœnam cullei Auguſtus Imp. (vt auctor eſt Suetonius in Octauio cap. 33.) quòd ne ex lege cogeretur irrogare pœnam cullei, reum parricidij à confeſſione diſtraheret, ita reum compellans: Certè patrem tuum nó occidiſti. hęc Suet. Ex his perpendę immanitatem & furorem Gentilium in Chriſtianos, quos ſæuiora parricidis cogebant ſubire ſupplicia: vt pœna cullei in parricidas abolita, in Chriſtianos innocentiſſimos tantùm ſui atrocitate vigeret. At Conſtantinus Imp. reſcribens ad Verinum Vicarium Africæ eandem legem in vſum priſtinum, nempe in parricidas reuocauit l. 1. tit. de parric. Cod. Theod. Non prętermittimus, quòd apud Senecam lib. 7. declam. 1. inuenies & culleum ligneum. ſic dicta nauis exarmata, in quam reus impoſitus, maris diſcrimini committeretur, quo ſupplicio ſępe damnatos eſſe Chriſtianos, inuenimus.

f Nicetæ abb.] Græci etiam de eo hac die in Menologio. Res geſtas ipſius Theoſterictus eius diſcipulus ſcripſit luculenta oratione. recitat eam Metaphraſtes, Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Vixit temporibus Tharaſij epiſcopi Conſtantinopolitani, à quo presbyter ordinatus fuit circa annum Domini 780.

g Ricardi epiſc.] Huius acta duobus libris complexus eſt Radulphus Ciceſtrenſis, quæ deſcripſit Sur. tom. 2. hunc Vrbanus Papa quartus (vt idem teſtatur auctor lib. 2. c. 15.) adſcripſit ſanctorum numero. Habemus in noſtra bibliotheca exemplaria plurimarum litterarum Vrbani quarti, vbi etiam litteræ de canonizatione eiuſdem Richardi ſcriptæ leguntur. eſt ipſarum exordium: In cæleſti &c. nu. 268. Claruit ſub Innocentio quarto Rom. Pont. ad quem confugit vexatus perſecutione regis Anglorum.

h Burgundoforæ.] Eius præclaras res geſtas ſcripſit Ionas abb. licet Bedæ aliqui tribuant, extant apud Bedam tom. 3. habetur de eadem mentio in vita S. Columbani cap. 12. claruit circa annum Domini 610.

25. xxvi. C Pridie nonas Aprilis. Luna. 4

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5			

THESSALONICÆ ſanctorum martyrum Agathopodis [a] diaconi, & Theoduli lectoris, qui ſub Maximiano Imperatore & Fauſtino præſide ob Chriſtianæ fidei confeſſionem, alligato ad collum ſaxo in mare demerſi ſunt. Mediolani depoſitio [b] ſancti Ambroſij epiſcopi & confeſſoris, cuius ſtudio, inter cętera doctrinæ & miraculorum inſignia, tempore Arianæ perfidiæ tota fere Italia ad catholicam fidem conuerſa [c] eſt. Hiſpali in Hiſpania ſancti Iſidori [d] epiſcopi, ſanctitate & doctrina conſpicui,

cui, qui zelo catholicæ fidei, & obſeruantia eccleſiaſticæ diſciplinæ Hiſpanias illuſtrauit. Conſtantinopoli ſancti Platonis [e] monachi qui pluribus annis aduerſus hæreticos ſanctarum imaginum effractores inuicto animo decertauit. In Palæſtina ſancti Zoſimi [f] anachoretæ, qui funus ſanctæ Mariæ Aegyptiacæ curauit.

APRILIS. 4.

a AGATHOPODIS, & Theoduli.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio. Horum acta ex antiquis monumentis eruta edidit Metaphraſtes, habet ea Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2.

b Depoſitio ſancti Ambroſij.] De eadem Beda hac die, & pridie kalend. Aprilis. cæteri omnes hac item die. De tempore obitus ſancti Ambroſij Paulinus in vita ipſius teſtatur, non interceſſiſſe triẽnij ſpatium ab obitu Theodoſij Imper. ad mortem S. Ambroſij. rurſus etiam exploratum habetur ex concilio Carthaginen. tertio, can. 48. S. Ambroſium non vixiſſe vltra annum conſulatus Attici & Cæſarij: nam eodem anno ex eadem ſynodo ſcripta eſt conſultatio ad Syricium Papam, & ſanctum Simplicianum S. Ambroſij ſucceſſorem, menſe Septembris. Nec eſt quòd quis dicat, errorem eſſe in conſulibus, videlicet vt canon ille ſit alterius concilij ſequenti anno celebrati, & ſub canonibus prædicti concilij recenſitus: nam ſequenti anno, eo menſe Syricius Papa, ad quem ea ſcripta eſt conſultatio, non erat amplius in humanis; ſiquidem eo anno, conſſ. Honorio quartùm & Eutychiano, octauo kalend. Martij ex hac vita migrauit. contradicit his etiam Paulini auctoritas, dum ait, ferè triennio, & non poſt triennium à morte Theodoſij ſuperuixiſſe Ambroſium. Hæc de tempore eius obitus, quibus ſi aduerſari videas Gregorium Turonenſem, nihil vltra habemus dicere; niſi, quod non plus illi tribuo, quàm illi concedat Hilduinus vir eruditus in Areopagiticis ad Ludouicum Pium Imp. tu interim conſule quæ inferius ſcripta ſunt die vndecima Nouembris in ſancto Martino. De ætate autem, collegimus ex ſcriptis eius, habita diligenti ratione temporum, vixiſſe annos ſexagintaquatuor: quod pluribus monſtrauimus in Annal. eccleſ. & in vita eiuſdem ſancti Ambroſij, quam contexuimus ex antiquis patribus, ipſiusq; ſcriptis, cæteriſq; vetuſtatis monumentis, id nobis præcipiente Illuſtriſſimo ac Reuerendiſſimo D. Felice à Montealto tituli S. Hieronymi Cardinale ampliſſimo: qui ad ſummum Catholicæ eccleſiæ Pontificatum euectus, eandem typis excuſam in fronte tomi quinti operum S. Ambroſij, in quibus reſtituendis & illuſtrandis fæliciſſimè laborauit, collocari præcepit.

c Tota ferè Italia ad catholicam fidem conuerſa eſt.] Habent Beda, Vſuardus, Ado & alij, totam Italiam ſtudio ſancti Ambroſij ad fidem catholicam eſſe conuerſam. Scias autem hæc verba non aliunde mutuata, quàm à S. Hieronymo, qui dum in chronico anno vndecimo Valentiniani Imp. agit de obitu Auxentij & electione S. Ambroſij, hæc ait: Poſt Auxentij ſeram mortem, Mediolani Ambroſio conſtituto, omnis ad fidem rectam Italia conuertitur: Hæc Hieronymus. quæ (ſi conſulas hiſtoriæ veritatem) intelliges hyperbolicè dicta eſſe, vt interdum fieri ſolet. Nam Damaſo Papa ſedente, cæteræ partes Italiæ, excepta Gallia Ciſalpina, vbi Auxentius vixerat, & Iuſtina Auguſta Arianorum patrona hæreſim illam fouebat, catholicam fidem, Nicœnumq; ipſum ſymbolum profitentes, pacificè agebant. Iampridem enim ex eo tempore, quo Conſtantius Imperator è vita exceſſerat (vt idem ipſe teſtatur Hieronymus contra Luciferianos) catholici epiſcopi ab exilio reuocati fuerunt, quando & S. Euſebius epiſcopus Vercellenſis, reſtituta fide catholica, rediens, in eius aduentu Italia (vt ait idem Hieronymus) lugubres veſtes mutauit. Tunc etiam, vt idem auctor teſtatur, epiſcopi Occidentales, qui in conciliabulo Ariminenſi lapſi fuerant, perpetrati erroris ſtatim pænitentes, vnà cum fide catholica, etiam ſedes, indulgente Romano Pontifice, receperunt: nec alicubi ſub catholico principe Valentiniano in Occidentali eccleſia vexatio contigit, præterquam in Gallia Ciſalpina, vbi Iuſtina Auxentio cæteriſq; Arianis ibi degentibus, quibus poterat, ſtudijs fauebat; ſed defuncto, Auxentio, Ambroſius creatus epiſcopus, illi fortiter reſtitit, mulieriſq; inſaniam paſtorali zelo coercuit, ac deniq; collapſam catholicam fidem ibidem, vel in finitimis locis reſtituit; ſicq; intelligas Hieronymi verba; vt dicere velit, opera Ambroſij actum eſſe, vt ſic tota Italia ad catholicam fidem conuerſa diceretur, quòd pars illa quæ remanſerat, quæ ab hæreticis erat occupata, ab eo reſtituta, nulla iam ex parte eſſet hæretica.

d Iſidori epiſc.] De eo Vſuardus & alij hac die. Pluribus de ipſo ſcribit ſanctus Braulius epiſcopus Cæſarauguſtanus, qui & eius ſcripta recenſuit, ex quo cæteri. habes ea apud Sur. tom. 2. In cod. man. ſcript. operum S. Iſidori legi eundem eſſe natum patre Seueriano præfecto vrbis Carthaginis,

ginis,

ginis, habuiſſe fratres Leandrum epiſc.Hiſpal. & Fulgentium epiſc.Carthagin. ac ſororem Florentiam virginem, omnes ſanctitate claros. Floruerunt in Hiſpania eiuſdem nominis plures, doctrina & probitate nobiles viri: quos omnes præceſſit tempore Iſidorus epiſcopus Cordubenſis, ob idq; ſenior appellatus, vixit enim temporibus Honorij Imp. nouit eum S. Auguſtinus, atq; Paulus Oroſius illi æqualis, ad quem Iſidorus ipſe ſcripſit commentarios in quatuor libros regum, vt ſcribit Trithem. lib. de ſcrip. eccleſ. poſt illum eſt Iſidorus, iunior dictus, de quo hic agimus, qui ſucceſſit S. Leandro; interfuiſſeq; reperitur Hiſpalenſi ſecundo concilio, & Toletano quarto; de eo etiam agit S. Ildefonſus in lib. de vir. illuſtr. quem & ſediſſe ait annis ferè quadraginta. Hunc patres, qui conuenerunt ad concilium Toletanum octauum can. 2. eiuſmodi encomio celebrant: Noſtri ſeculi doctor egregius, eccleſiæ catholicæ nouiſſimum decus, præcedentibus ætate poſtremus, doctrinæ comparatione non infimus, atque, quod maius eſt, ſeculorum finitorum doctiſſimus cum reuerentia nominandus Iſidorus in libro ſententiarum &c. Fuit & tertius Iſidorus Pacenſis epiſcopus, qui & chronicon barbaricè, admodum ſcripſiſſe reperitur, de quo Vaſæus meminit in chron. Hiſpan. his ipſis verbis: Iſidorus Pacenſis epiſcopus etiam ſcripſit chronicon Hiſpaniæ, cuius ſi eſt chronicon illud, quod eius titulo prænotatum vidi, portentum potius dixerim, quàm chronicon, adeò perdigioſè ſcribit, & Gothicè potius, quam Latinè. hęc ille. ex quibus certè erraſſe arguitur, qui hunc illum eſſe putauit Iſidorum, qui collegit epiſtolas Romanorum Pontificum atq; concilia, qui & in eius voluminis exordio commentariolum edidit de ordine celebrandi concilij. Errat & Hingmarus Rhemenſis epiſcopus, Trithemius, & alij qui illam collectionem tribuunt Iſidoro Hiſpalenſi. Id quidem in primis refellitur, quòd Braulius, & Ildefonſus, qui illis vixere temporibus, cathalogum texentes ſcriptorum ipſius, nullam prorſus mentionem de eo opere habuerunt. Inſuper omnis de ea re dubitatio tollitur, dum auctor operis, ibidem agens de ordine celebrandi concilij. recitat verba primi canonis vndecimi concilij Toletani, atq; etiam in præfatione meminit Agathonis Papæ. porrò longè ante eius Synodi, ac Papæ Agathonis tempora Iſidorus Hiſpalenſis ex humanis deſierat. In antiquis man. ſcrip. codic. hunc Iſidorum collectorem conciliorum Mercatorem cognomento dictum inuenimus, vt in his, quos in noſtra bibliotheca habemus: at in nuper impreſſis, non Mercator, ſed Peccator inſcriptus reperitur, ſecúdum morem nonnullorum antiquorum patrum, qui humilitatis ergò, ſe ſic inſcribere & ſubſcribere conſueuerunt; irrepſit puto error, vt Mercator, pro Peccator, ſit ſcriptus; Cùm autem eiuſdem collectionis auctor recenſendo in ſua præfatione ſynodos vniuerſales Sextam vltimo loco ponat, manifeſtum eſt poſt dictam Sextam ſynodum vixiſſe, nec ad ſeptimæ tempora perueniſſe; quam ob cauſam, cùm collectores ſacrorum canonum recenſemus, quintum hunc ordine numeramus: primoq; loco ponimus Dionyſium Exiguum, inde Ferdinandum diaconum, tertio Martinum Bracarenſem epiſcopum, quarto Creſconium, ac demum poſt hos omnes Iſidorum. hæc de Latinis collectoribus, habita exactè cuiuſq; eorum temporis ratione. Græcorum autem collectorum alia eſt cauſa. De Iſidoro de quo hic agitur vide quæ collecta ſunt in theſauro concion.

e Platonis monachi.] Græci etiam de eodem agunt hac die in Menolog. Scripſit eius acta Theodorus Studita luculenta oratione, quam recitat Lipom. tom. 7.

f Zoſimi.] Agunt itidem de eo Græci hac die in Menolog. porrò eius res geſtas ſcriptas eſſe à Sophronio epiſcopo Hieroſolymitano, eſt auctor Nicephorus lib. 17. cap. 5. De eo etiam Euagr. Scholaſt. hiſt. lib. 2. c. 7. claruit temporibus Iuſtini, & Iuſtiniani Impp. Fuit eadem circa tempora alius Zoſimus Cilix, de quo in Prat. ſpiritual. cap. 123. eſt præclarum elogium de Zoſimo Iuſtiniani Imp. authen. de monach. collat. prim. tit. 5.

25. xxiiij D Nonis Aprilis. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6

THESSALONICÆ ſanctæ Irenes [a] virginis, quæ cum ſacros libros contra Diocletiani edictum occultaſſet, poſt tolerantiam carceris, ſagitta percuſſa eſt, & igne cremata, iuſſu Dulcetij pręſidis, ſub quo & ſorores eius ſimul

Agape

Agape & Chionia paſſæ antea fuerāt. In Leſbo inſula paſſio quinque [b] ſanctorum Martyrum. Eodem die ſancti Zenonis [c] martyris, qui detracta pelle, pice illitus, in ignem coniectus eſt. In Africa paſſio ſanctorum Martyrum [d], qui in perſecutione Geiſerici regis Ariani in die Paſchæ in eccleſia cæſi ſunt: quorum lector dum in pulpito Alleluia [e] cantaret, ſagitta in gutture transfixus eſt. Venetiæ in Britannia minori ſancti Vincentij [f] confeſſoris, cognomento Ferrerij, ordinis Prædicatorum, qui potens opere & ſermone, multa millia infidelium conuertit ad Chriſtum.

APRILIS 5.

a IRENES.] De ea, hac etiam die, Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri; Græci autem decimo Kalend. Maias, licet eius acta, quæ habet Lipom. tom. 7. manifeſtè teſtentur ipſam obijſſe martyrium, Kalend. Aprilis, Diocletiano nonùm & Maximiano octauùm conſſ. qui numeratur annus Domini (ſecundum recentiores chronograph.) 304. De ea inſuper ac ſororibus plura in actis S. Anaſtaſiæ, quæ extánt apud Sur. 25. Decembr. tom. 6. Niceph. de eadem lib. 4. c. 14. Quæ autem hìc habentur, quòd ſagitta percuſſa eſt, ac igni inde tradita, in prædictis quidem actis de ſagitta nulla fit mentio, quod tamen Latini omnes profitentur. Vide ſuperius notata tertio non. April. in Agape & Chionia. In honorem S. Irenes martyris Iuſtinianus Imp. excitauit nobilem eccleſiam, vt tradit Procop. lib. primo de ædific. Iuſtiniani Imp. ante ipſum Marcianus Imp. vt ſcribit Nicet. Choni. lib. 7. Annal. id ipſum præſtitit.

b Quinque martyrum.] Græci item hac die in Menologio de ijſdem agunt.

c Zenonis.] Agunt etiam de eo Græci hac die in Menologio, vbi & paſſio eius paucis narratur.

d Sanctorum martyrum.] De his agit Victor Vticenſis epiſcopus de perſecut. Vuandal. lib. 1. propè finem.

e Alleluia cantaret.] Victor ibidem hæc verba: Lector vnus pulpito ſiſtens, Alleluiaticum melos canebat &c. Vſum canendi hanc vocem in eccleſia ex Aggæo propheta prouenire, qui primus omnium cantauit Allelnia, cùm nouam templi ſtructuram vidit, teſtatur S. Epiphanius lib. de prophet. vit. & interit. c. 20. idq; ſecundùm Tobiæ prophetiam c. 13. cum alioqui multi pſalmi Alleluiæ titulo inſcripti ante illorum tempora haberentur. Hanc quidem vocem peculiarem eccleſiæ Hieroſolymitanæ Romanam eccleſiam ab ea eſſe mutuatam opera S. Hieronymi, temporibus Damaſi, ſcribit S. Gregorius in regiſtr. lib. 7. indict. 2. epiſt. 63. licet S. Aug. in pſal. 106. teſtetur antiquam eam eſſe eccleſiæ traditionem. In eccleſia Africana, tantùm tempore Quinquageſimæ cantari Alleluia moris eſſe, idem aſſirmat, additq; de tempore diuerſas fuiſſe eccleſiarum diuerſarum conſuetudines. ad Ianuar. epiſt. 109. c. 17. homil. 16. & in pſalm. 110. Quòd autem narrat Sozome. lib. 7. cap. 19. ſemel tantùm in anno eam vocem Romæ ſolítam decantari, omnino errare videtur: nam eiuſmodi vſum non Romanæ eccleſiæ, ſed Vigilantij hæreſiarchæ dogma fuiſſe teſtatur S. Hieronymus in Vigilant. cuius etiam auctoritate exploratum habetur, in ſacris etiã officijs defunctorum Romæ eiuſdem vocem cani conſueuiſſe: ſic enim ait epiſtola 30. ad Oceanum de funere Fabiolæ: Sonabant pſalmi, & aurata tecta templorum reboans in ſublime quatiebat Alleluia. In eccleſia Gallicana eundem vſum viguiſſe affirmare vidétur acta S. Radegundis lib. 2. Romæ itidem cum primis elementis ea etiam voce infantes imbui ſolitos, idem S. Hieronym. ſcribit epiſtola 7. & 27. In Palæſtina autem eadem voce ſymbolica excitari ac vocari ſolitos monachos ac monachas ad diuinas preces, idem refert epiſt. 27. erat & Alleluia carmen muſicum ruſticorum; cùm etenim illi ruſticum opus agerent, Alleluia cantabant, vt idem teſtatur epiſtola 17. De ſignificatione autem vocis huius idem pluribus agit ſcribens ad Marcellam epiſt. 137. cætera autẽ de eius vſu in eccleſiaſticis officiis, ſi cupis ſcire, eos conſule, qui commentarios conſcripſere de offic. eccleſiaſt.

f Vincentij.] Huius res geſtas quatuor libris digeſtas conſcripſit Petrus Rau. ordinis Prędicat. plura de eodem S. Antoninus in tertia part. tit. 23. c. 8. obijt anno Domini 1418. annumeratusq; eſt inter ſanctos à Calliſto tertio Papa. Vide quæ de eo nuper collecta in theſaur. concio. tom. 2.

Octauo

xiiij. E **Octauo idus Aprilis. Luna.** 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7

ROMÆ natalis beati Xyſti [a] Papæ & martyris, qui temporibus Hadriani Imperatoris, vt ſibi Chriſtum lucrifaceret, libenter mortem ſuſtinuit temporalem. In Macedonia ſanctorum martyrum Timothei [b] & Diogenis. In Perſide ſanctorum centum viginti [c] Martyrum. Aſcalone paſſio ſanctorum Platonidis [d], & aliorum duorum martyrum. Carthagine ſancti Marcellini [e] martyris, qui ob catholicæ fidei defenſionem ab hæreticis occiſus eſt. Romæ ſancti Cæleſtini [f] Papæ, qui Neſtorium Conſtantinopolitanum epiſcopum damnauit, Pelagiumq. fugauit: cuius etiam auctoritate ſancta vniuerſalis Synodus Epheſina aduerſus eumdem Neſtorium celebrata eſt. In Hybernia ſancti Celſi [g] epiſcopi, qui beatum Malachiam in epiſcopatu præceſſit. In Dania ſancti Gulielmi [h] abbatis, vita & miraculis clari.

APRILIS. 6.

a XYSTI Papæ.] De eo hac etiam die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Fuit huius nominis primus, de cuius ſucceſſione agit liber de Romanis Pontificibus, qui inſcribitur nomine Damaſi, Irenæus aduerſus hæreſ. lib. 3. cap. 3. Euſebius in chron. & hiſt. lib. 4. c. 4. & 5. Optat. lib. 2. contra Parmen. Epiphan. hæreſ. 27. Auguſtinus epiſt. 165. Niceph. in chron. & alij recentiores. De rebus autem ab eo ſumma cum laude geſtis diximus in Annal. eccleſiaſt. per ſingulos annos.

b Timothei & Diogenis.] Vſuardus item de his agit hac die, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

c Centum viginti martyrum.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, paſſi feruntur in Adiabenorum regione. de his etiam Sozom. lib. 2. c. 11. in fine.

d Platonidis & ſoc.] de his etiam Græci in Menologio hac die agunt.

e Marcellini.] Vir fuit fama notiſſimus, hic Tribunus notariorum ab Honorio Imp. in Africa miſſus eſt ad coercendam rabiem Donatiſtarum, quorum opera tandem innocens occiſus eſt, vt ſcribit S. Hieronymus contra Pelagianos lib. 3. in fin. procurarunt enim necem eius per Marinum ducem, qui meritas pœnas dedit, vt ſcribit Oroſ. lib. 7. c. 42. & Ado in chron. an. 420. digna habetur viri memoria in reſcripto Honorij Imp. quo cuncta ab eo contra Donatiſtas peracta in perpetuum confirmauit, extat l. 55. Cod. Theod. de hæret. ad hunc ſunt ſcriptæ plurimæ S. Auguſtini epiſtolæ, eo etenim vſus eſt familiariſſimè, ad quem etiam ſcripſit præclaros libros de ciuit. Dei. Quòd autem ſpectat ad Tribunatus muneris functionem, erant Tribuni notarij principibus à ſecretis, deligebanturq; ad hoc integerrimę vitæ viri. de his, hæc Caſſiod. var. lib. 1. epiſt. 4. Honor, qui dabatur egregijs, dum ad Imperiale ſecretum tales conſtet eligi, in quibus reprehenſionis vitium nequeat inueniri. apud eundem Caſſiod. lib. 6. form. 16. idem Primicerius notariorum appellatus videtur.

f Cœleſtini.] De eo hac die Beda, & Vſuardus, ſed Ado die ſequẽti. de eius ſucceſſione agit liber de Rom. Pontificibus, Proſper Aquit. in chron. Marcellin. comes, Socrat. hiſt. lib. 7. c. 11. Euagr. lib. 1. c. 4. Niceph. epiſc. in chron. Niceph. Calliſt. lib. 14. c. 30. res autem ab eo geſtas digeſſimus per annos ſingulos in Annal. eccleſ.

g Celſi epiſcopi.] Plura de ipſo ſcribit S. Bernardus in vita S. Malachiæ epiſcopi c. 7. migrauit ex

hac

hac vita, anno Domini 1128. cùm nonnulla ſuæ ſanctitatis & doctrinæ monumenta reliquiſſet.

h Gulielmi abb.] Habentur eius acta fideliter conſcripta ab eius diſcipulo, quæ recitat Sur. tom. 2. obijt diem anno Domini milleſimo ducenteſimoſecundo, ſuæ verò ætatis anno nonageſimo-octauo. Claruit eiuſdem nominis miræq; ſanctitatis Gulielmus, ſiue Vuillelmus epiſcopus in Dania temporis Suenonis Daniæ regis, de quo plura ſcribit Saxo Grammat. hiſt. Daniæ lib. 11.

7 Septimo idus Aprilis. Luna. F xxij.

a	b	c	d	e	ſ	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

IN Africa natalis ſanctorum martyrum Epiphanij [a] epiſcopi, Donati, Rufini, & aliorum tredecim. Sinope in Ponto ſanctorum ducentorum [b] Martyrum. In Cilicia ſancti Calliopij [c] martyris, qui ſub Maximo præfecto poſt alia tormenta verſo in terrá capite [d] cruci affixus, nobili corona martyrij decoratus eſt. Nicomediæ ſancti Cyriaci [e], & aliorum decem martyrum. Alexandriæ ſancti Peleuſij [f] presbyteri & martyris. Romæ ſancti Hegeſippi [g], qui vicinus Apoſtolorum temporibus Romam venit ad Anicetum Pontificem, ibiq. manſit vſq. ad Eleutherium, & Eccleſiaſticorum actuum à paſſione Domini vſq. ad ſuam ætatem ſermone ſimplici texuit hiſtoriam: vt quorum vitam ſectabatur, dicendi quoq. exprimeret charactere. Veronæ ſancti Saturnini [h] epiſcopi & confeſſoris. In Syria ſancti Aphraatis [i] anachoretæ, qui Valentis tempore catholicam fidem virtute miraculorum aduerſus Arianos defendit.

APRILIS 7.

8 a EPIPHANII & ſoc.] De eo Vſuardus hac die: cuius autem hic fuerit ciuitatis epiſcopus, vel quando ſit paſſus, nuſquam potui inuenire

b Ducentorum martyr.] Græci etiam de his hac die in Menologio agunt.

c Calliopij.] De quo item Græci. porrò eius acta deſcripſit Metaphraſtes, quæ recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2.

d Verſo capite cruci affixus.] Non tantum corypheus Apoſtolorum Petrus eo modo crucifixus eſt, ſed & complures Chriſtianorum maioris ignominiæ cauſa, & inter alios illi, quorum Euſebius meminit lib. 8. c. 8. in fin. non enim vno eodem modo omnes cruci addicti crucifigebantur. ſed diuerſo, vt culpa delinquentis poſcebat, vel ſeueritas iudicis imperabat, de his Seneca his verbis: Video, inquit, iſthic cruces non vnius quidem generis, ſed aliter ab alijs fabricatas. ſunt qui capite in terram verſo ſuſpendant, alij per obſcœna ſtipitem agunt; alij brachia patibulo explicuerunt &c. hæc Seneca in libro de conſolat. ad Marciam. quòd autem ait: Alij per obſcœna ſtipitem agunt; quodnam genus crucis eiuſmodi fuerit, idem Seneca declarat lib. 17. epiſt. 102. crucem enim eam acutam appellat, dum inuehitur in Mecœnatem voluptuoſum. Apud antiquos crux, patibulú, & furca erat idem ferè ſupplicium, ſicut enim cruci, ita furcæ affigebantur, vt habes ex Calliſtrato l. capitalibus. §. famoſos ff. de pœnis. famoſos enim latrones furcæ affigendos eſſe, reſpondit Iureconſultus; patibulum crucem eſſe, docet Nonius; furcam etiam dictam eſſe patibulum, habet Iſid. lib. 5. orig. ſcriptores gentiles etiam, vt Liu. lib. 2. Lactan. lib. 2. c. 8. conſentiunt & ſacræ litteræ, Geneſ. 40.

Deute-

Deuteron. 21. Ioſue 8. Heſter. 5. 6. 7. Erat & nota quædam infamiæ, ipſam furcam ferre, nec vltimum ſupplicium conſummabatur per eam. vt Suet. in Nerone cap. 49. his verbis: A Senatu iudicatum, & quæri, vt puniatur more maiorum. Interrogauit quale eſſet id genus pœnæ: & cùm comperiſſet, nudi hominis ceruicem inſeri furcæ, corpus virgis ad necem cædi, & (vt legit Eutropius) è ſaxo præcipitari &c. Cùm enim ſerui etiam quid grauius deliquiſſent, furca eorum collo apponebatur, ſicq; verberatim per viciniam ducebantur. Plaut. in Menæc. Cęſum virgis ſub furca ſcio. Cicer. lib. 1. de diuinat. ſic: Seruus per Circum, cum virgis cæderetur, furcam ferens, ductus eſt. Plutar. etiam in Coriolan. & problem. c. 70. inde dicti furciferi. Valer. Maxim. lib. 1. cap. 7. 4. habes aliqua de his notata per Alciat. lib. 9. parerg. c. 24. Cæli. Rodig. antiq. lib. 10. c. 8. & nuper à Couar. lib. 4. var. reſol. Infame fuiſſe, ac humilibus tantùm perſonis irrogari ſolitum ſupplicium crucis, conſentiunt omnes ex l. aut damnnm §. ſed enim ff. de pœn. Itemq; ſummum omnium ſupplicium fuiſſe crucem, habes ex Paul. I. C. lib. 5. ſentent. tit. 21. cùm ait: Summo ſupplicio, ideſt cruce afficiuntur &c. Hoc eſt, quod exagerat de Domino noſtro Ieſu Chriſto Paulus Apoſt. ſcribens ad Philippenſ. 2. dicens: Factus pro nobis obediens vſq; ad mortem, mortem autem crucis. Si quando autem accidiſſet, vt eminentioris ſtatus perſona crucis ſupplicio necandus eſſet; id illi præ cęteris conſecuti eſſe reperiuntur, vt altiorem crucem nanciſcerentur, ſunt de his complura exempla, vt ex diuinis ſcripturis Eſther. c. 6. & 7. de patibulo Aman. Iuſtinus hiſt. lib. 18. de cruce Cartali, Suetonius in Galba c. 9. de ciuis Romani cruce; itemq; ad crucem Polycratis tyranni delectum fuiſſe altiſſimũ omnium montium, recitat Valer. Max. lib. 6. c. 9. exter. 5. Errant qui putant crucis ſupplicium ſublatum fuiſſe à Conſtantino Magno Imp. ſtatim poſt debellatum Maxentium: quandoquidem nec poſt biennium ſublatum noſcitur: extat etenim lex eius lata Voluſiano & Aniano conſſ. qua reum maieſtatis patibulo affigendum ſanciuit l. 1. lib. 9. tit. 5. ad leg. Iuliam maieſt. Cod. Theod. ſed de his fuſius diximus in Annalib. eccleſiaſt. Quòd autem pertinet ad crucifixorum corpora, nec illud ſilentio prætereundum; quòd etſi Iudæi lege præciperentur eadem die corpora in patibulo ſuffiſſa deponere. Deut. cap. 21. Gentiles autem vſque ad putrefactionem eadem in cruce pendere ſinebant, vnde Theodorus ille Cyreneus hęc ad Lyſimachum regem: Mea quidem nihil intereſt humi ne, an ſublimè putreſcam. Valer. Max. lib. 6. c. 3. exter. 3. & lib. 6. c. 9. exter. 5. porrò Chriſtianos conſueuiſſe redimere corpora ſanctorũ martyrum ad ſepeliendum ea, acta diuerſorum martyrum ſæpe teſtátur.

e Cyriaci ac ſoc.] Agit de his item hac die Beda, conſentiuntq; vet. man. ſcript.

f Peluſij presbyt.] De eo item Beda, Vſuard. & alij recentiores.

g Hegeſippi.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum de eo hac die. Scribit res geſtas ipſius Euſeb. hiſt. lib. 4. c. 8. & 21. S. Hieronym. de ſcrip. eccleſ. Niceph. lib. 2. c. 28. & lib. 4. c. 7. Recitat Euſebius nonnulla fragmenta ſcriptorum eius, quę maximo cum detrimento veritatis hiſtoricę primorum illorum temporum periere.

h Saturnini epiſc.] De eo tabulæ eccleſiæ Veronenſis, & commentarius, cuius ſupra meminimus R. D. Auguſt. Valerij eiuſdem ciuit. epiſcopi Cardinal.

i Aphraatis.] Græci item, inter quos Theodoretus pluribus de ipſo agit hiſt. lib. 4. c. 24. ex quo & Niceph. hiſt. lib. 11. c. 25. quantùm autem hic catholicæ fidei fuerit adiumento, cùm furor Arianorum magis magiſq; inualeſceret, idem Theodoretus teſtatur pluribus.

xxj. G Sexto idus Aprilis. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	ſ	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

ALEXANDRIÆ ſancti Acdeſij[a] martyris, fratris beati Apphiani; qui cum impium iudicem, quòd Deo dicatas virgines lenonibus traderet, palam argueret, à militibus tentus, ſæuiſſimiſq. affectus ſupplicijs, in mare demerſus eſt pro Chriſto Domino. In Africa ſanctorum martyrum Ianuarij[b], Maximæ, & Macarię. Carthagine ſanctæ Conceſſæ[c] martyris. Eodem die commemoratio ſanctorum Herodionis[d], Aſyncriti, & Phlegontis, de

cis, de quibus ſcribit beatus Paulus Apoſtolus in epiſtola ad Romanos. Apud Corinthum beati Dionyſij [e] epiſcopi, qui eruditione & gratia quam habuit in verbo Dei, non ſolum ſuæ ciuitatis & prouinciæ populos, ſed & aliarum prouinciarum & vrbium epiſcopos epiſtolis erudiuit, Romanoſq. Pontifices adeo coluit, vt eorum epiſtolas publice legere in Eccleſia diebus Dominicis conſueuerit. Claruit autem temporibus Marci Antonini Veri, & Lucij Aurelij Commodi. Turonis ſancti Perpetui [f] epiſcopi, admirandę ſanctitatis viri. Ferentini ſancti Redempti [g] epiſcopi, cuius meminit beatus Gregorius Papa. Apud Comum ſancti Amantij [h] epiſcopi & confeſſoris.

APRILIS 8.

a AEDESII.] De eo item Græci. porrò eius egregium certamen pro Chriſtiana fide exantlatum deſcribit Euſeb. hiſt. lib.8. cap.15. De Amphiano eius germano ſuperius quarto nonis April.

b Ianuarij & ſoc.] Beda agit de his hac item die, cui etiam aſſentiuntur man.ſcrip.

c Conceſſæ.] De qua etiam hac die Beda, quem & alij ſunt ſecuti.

d Herodionis,& ſoc.] De his hac die Græci in Menologio. Sunt hi, quorum meminit ſanctus Paulus in epiſt. ad Rom. c. 16. de ſingulis Dorotheus in ſynopſi, vbi ait: Herodionem Patrarum pręfectum epiſcopum, Rufum Thebarum, Aſyncritum Hyrcaniæ, Phlegontem autem Maratoniæ. At verò Hippolytus libel. de 72. diſt. de Herodione teſtatur, fuiſſe epiſcopum Tarſi.

e Dionyſij epiſcopi Corinth.] Agit de eodem Vſuardus hac die, ſcribit de eo Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 4. c. 22. Hieron. de ſcript. & epiſt. 84. ad Magnum. De Clementis epiſtola ad Corinthios ſcripta teſtatur Euſeb. ſua memoria in plurimis eccleſijs legi ſolitam hiſt.lib. 3. c.12. id ipſum non de vna tantùm, ſed cæteris Encyclicis eiuſdem Clementis affirmat S. Epiphan. in panar. hæreſ. 30. contra Ebionęos. Quòd autem ſpectat ad epiſtolas Romanorum Pontificum, Gelaſius in Rom. conc. hæc eſt locutus: Decretales epiſtolas, quas beatiſſimi Papæ diuerſis temporibus ab Vrbe Romana pro diuerſorum patrum conſolatione dederunt, venerabiliter recipiendas. habentur eadem etiam diſtinct. 15. c. ſancta Romana.

f Perpetui epiſc.] De eo item Beda hac die, Vſuardus, Ado, ac recentiores. Plura de eo ſcribit Greg. Turon. hiſt. lib.2. c.14. lib.10. c.31. & lib.1. mirac. ſancti Martini, ſextumq; hunc numerat illius ſedis epiſcopum. Extat Sidonij Apollin. ad hunc epiſtola 9. lib. 7. laudat eundem ſcribens ad Lucentium epiſt. 18. lib.4. vbi meminit de baſilica ab eo conſtructa, de qua etiam Greg. Turon. lib. 10. in fine. Interfuit S. Perpetuus primo conc. Turon. celebrato ſub conſulatu Seuerini, anno Domini 487. ſeditque, vt idem Greg. ſcribit an. 30. agit de eodem Sigeb. in chron. an. 473.

g Redempti epiſc.] De eo S. Gregorius lib. 3. dialog. c.38. Claruit temporibus Iuſtiniani, atq; Iuſtini iunioris Impp. Præuidit cladem Longobardorum, quæ mox ſecuta eſt, anno à Chriſto Domino 568. indict. 1. vt in hiſt. miſcel. lib.16. in fine, Paul. diac. & alij.

h Amantij epiſc.] Præceſſit hic S. Abundium eius ciuitatis epiſcopum, ſucceſſit autem S. Felici, qui vixit temporibus ſancti Ambroſij, cuius ad eum extat epiſtola. Meminit de Amantio epiſcopo Mombrit. in vita S. Abundij.

9 Quinto idus Aprilis. Luna. A xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10			
											O		ANTIO.			

ANTIOCHIÆ ſancti Prochori [a], qui fuit vnus de ſeptem primis diaconis, & fide ac miraculis clarus martyrio coronatus eſt. Romæ natalis ſanctorum martyrum Demetrij [b], Conceſſi, Hilarij, & ſociorum. Sirmij paſſio ſanctarum ſeptem Virginum [c] & martyrum, quæ dato ſimul pretio ſanguinis, vitam mercatæ ſunt æternam. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Eupſychij [d] martyris, qui ob euerſum Fortunæ fanum ſub Iuliano Apoſtata martyrium conſummauit. In Africa ſanctorum martyrum Maſſylitanorum [e], in quorum die natali ſanctus Auguſtinus tractatum habuit. Amidæ in Meſopotamia ſancti Acatij [f] epiſcopi, qui pro redimendis captiuis, etiam eccleſiæ vaſa conflauit ac vendidit. Rhotomagi ſancti Hugonis [g] epiſcopi & confeſſoris. In ciuitate Dienſi ſancti Marcelli [h] epiſcopi, miraculis clari. In Iudæa ſanctæ Mariæ Cleophæ [i], ſororis ſanctiſſimæ Dei genitricis Mariæ. Romæ Tranſlatio [k] corporis ſanctæ Monicæ matris beati Auguſtini epiſcopi, quod ex Oſtijs Tiberinis Martino quinto ſummo Pontifice [l] in Vrbem delatum, in eccleſia eiuſdem beati Auguſtini honorifice recóditum fuit.

APRILIS 9.

a PROCHORI.] De quo Act. Apoſt. c. 6. Agit de eodem, hac die, Beda, Vſuardus Ado & alij. Metaphraſtes eiuſdem meminit in ſerm. in Natali Apoſt. die 29. Iunij. Dorotheus in ſynopſi, qui eum primum Nicomediæ epiſcopum fuiſſe teſtatur, id etiam Petrus in catal. lib. 4. c. 39. legi idipſum apud Hippolyt. mart. in libello de 72. diſcip. qui habetur Græcè ſcriptus in biblioth. Card. Syrleti.

b Demetrij & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdem ex prædicto vet. man. ſcript. S. Cyriaci.

c Septem virgin.] De quibus hac item die Beda, Vſuard. Ado & alij, cóſentiuntq; vet. man. ſcrip.

d Eupſychij.] Græci etiam de eo hac die in Menologio. De delubro Fortunæ euerſo, cuius hìc habetur mentio, ſcribit Gregorius Nazianz. orat. in funere patris, & orat. prima in Iulianum, quem irridens ob dirutum templum illud, eleganter Fortunam infortunatam appellat. Scribit de Eupſychio Sozom. hiſt. lib. 5. c. 10. narratq; eius martyrium, itemq; Niceph. lib. 10. c. 10. Quòd autem hunc dicunt ea de cauſa martyrium paſſum eſſe, quòd Fortunæ templum celeberrimum Cæſareæ Cappadociæ euertendum curauit temporibus Iuliani Apoſtatæ; ſanè aliquis exiſtimare poſſet, hunc eam ob cauſam martyris nomine non fuiſſe decorandum, propterea quòd repugnare videatur canon 60. concilij Elibertini, quo cautum reperitur, vt ſi quis idcirco occidatur à Gentilibus, quòd idolum fregerit, non habeatur inter martyres. quod tamen ita intelligendum eſt, cùm quis ſponte, citra Chriſtianam manſuetudinem, ex nullo legis præſcripto, ſed furore quodam percitus inſilierit in idolum. At verò Eupſychium conſtat id perpetraſſe auctoritate legum Conſtantini Magni, atq; Conſtantij Impp. Chriſtianorum, quibus Iuliani Apoſtatæ tyrannis aduerſabatur: illorum enim iteratis ſanctionibus templa clauſa, idola proſtrata, illorumq; ſacra prorſus fuerant antiquata: quæ omnia Iuliani impietas reſtituere conabatur. Eſt & de his etiam S. Auguſtini doctrina in epiſtola 50. ad Bonifacium comitem, qua ſignificat, à martyris titulo illum non eſſe excludendum, qui ex reſcripto Imp. Chriſtiani idola frangens, occiſus ſit. Quòd ſi iuſtè quis id facit cum princeps iubet, meretur laudem; multo magis licebit, cùm Deus iubet, & priuato quodam diuini ſpiritus inſtinctu quis ad id faciendum impellitur, vt multos feciſſe conſtat. Alia multa eſſent in eandem ſententiam dicenda, quæ prætẹrimus. Meminit Gregorius Nazianzenus de eccleſia ſancti Eupſychij martyris, in eamq; epiſcoporum ſynodum factam ſcribit. epiſtola 26. quæ eſt 32. apud Baſilium. fuit inſuper alius eiuſdem nominis Eupſychius martyr in eadem prouincia Cappadociæ, quem paſſum Græci tradunt temporibus Hadriani Imp. de quo ijdem agunt in Menologio ſeptimo idus Septembris. Itemq; alius Eupſychius epiſcopus Tianenſis in Cappadocia, qui interfuit concilio Nicæno, quem & S. Athanaſius in oratione prima contra Arianos adnumerat inter præcipuos catholicæ fidei defenſores.

e Marty-

e Martyrum Maſſylitanorum.] Extat de his martyribus tractatus ſancti Auguſtini 42. de diuerſ. cuius etiam Poſſidius meminit in indiculo.

f Acatij epiſc.] Græci itidem. At verò eius res geſtæ ſcriptæ ſunt à Socrate lib. 7.c. 21. ex eo Caſſiod. trip. lib. 11. c. 16. & Niceph. lib. 14. c. 22. claruit temporibus Theodoſij iunioris, hoſtibus etiam ob egregiam virtutum præſtantiam venerandus.

g Hugonis epiſcopi.] De quo etiam Molanus in additione ad Vſuardum, his verbis. In Gallijs ciuitate Rhotomagenſi beati Hugonis pręfatæ vrbis Archiepiſcopi & confeſſoris, cuius corpus magna reuerentia aſſeruatur, & fulget in præpoſitura S.Vedaſti, Haſpris dicta, in Diœceſi Cameracenſi. hæc Molanus. In tabulis epiſcoporum Rhotomag. quas deſcripſit Demochares, ponitur vigeſimusquintus eius ſedis epiſcopus, claruit circa annum Domini ſeptingenteſimum vigeſimum.

h Marcelli epiſcopi.] Scribit de eo Gregor. Turon. lib. de glor. confeſ. c.70.

i Mariæ Cleophæ.] De qua Ioannes Euangeliſta c. 19. & in eum locum interpretes.

k Tranſlatio S. Monicæ.] Facta eſt ſub Martino Papa quinto, extatq; diploma in regiſtro an. xiij. ſui Pontificatus.legimus & ſermonem eiuſdem Pontificis ad Fratres Auguſtinianos quo etiam hiſtoria texitur de eadem tum facta tranſlatione, inſuper & de miraculis, quæ tunc etiam contigerunt. eſt eius exordium. Gaudeo mihi quoque fratres religioſiſſimi. &c. facta eſt hæc tranſlatio anno Domini 1430.

l Pontifice.] Duplex huius nominis penes antiquos interpretatio reperitur, altera Sceuolæ, Varronis altera. refert vtramque idem Varro de ling. Lat. lib. 4. his verbis: Pontifices, vt Q. Sceuola Pont. Max. dicebat, à poſſe, & facere. Pontifices, ego à ponte arbitror: nam ab ijs Sublicius factus eſt primùm. hæc Varro. Cùm plures autem inhęreant Varronis ſententiæ: ego autem Sceuolæ magis aſſentior. Nam antequam Sublicius pons intexeretur ab Anco Martio, vt Liuius & alij tradunt, iam à Numa Pompilio Pontifices quatuor, ac Pontifex Maximus creati fuerant; atque adeò prius eſt nomen Pontificis, quam pons Sublicius. Quod autem ad Sceuolæ interpretationem pertinet: ea quidem verba: Poſſe facere duobus, modis poſſunt accipi; primo namque, vt idem ſit facere quod ſacrificare, eo enim ſenſu hęc vox ab antiquis vſurpata ſæpius reperitur. vt Varro lib. 5. de ling. Latin. cùm ait: Agnam Ioui facit. & illud Plauti Aul. 18. Faciam tibi fideliam. Cicer. pro Murena: Nolite à ſacris patriæ Iunonis ſoſpitæ, cui omnes conſules facere neceſſe eſt, domeſticum & ſuum conſulem potiſſimum auellere. Cenſori. in die nat. c. 1. Quid cauſæ ſit, vt merum fundendum Genio, non hoſtia faciendum putauerit. & Virg. buc.egl. 3. Cùm faciam vitula, pro frugibus ipſa venito. At non tantùm penes Ethnicos ac profanos auctores frequens eſt, eam vocem tali ſignificatione poſitam reperiri, ſed etiam in diuinis ſcripturis: vt Regum 3. c. 18. Ego Faciam bouem alterum & imponam ſuper ligna &c. & paulo inferius ſic: Eligite vobis bouem vnum & facite primi; rurſumque in nouo teſtamento Luc. 22. hoc facite in meam commemorationem, eadem Paul. 1. ad Corinth.c. 11. ſacrificium ſanctiſſimæ Euchariſtiæ per eadem verba eſſe mandatum, communis conſenſio patrum confirmat. Rurſus autem eadem Sceuolæ verba: A poſſe facere, ius quoddam & facultatem quandam ampliſſimam faciendi ſignificant. qualis autem quantave eſſet in Pontificibus auctoritas etiam ſupra conſules, pluribus explicat Cic. lib. 2. de nat. Deorum, & lib. 2. de leg. eodem quoque ſenſu Pontificium dictum eſt ius ac facultas quædam aliquid agendi: hanc etenim propriam eſſe eius vocis ſignificationem, compluribus antiquarum ſcriptionum monumentis, facilè demonſtratur vt l. 1. de bonis maternis Cod.Theod. vbi hæc leguntur verba: Sint in parentum poteſtate ac dominio, vt fruendi pontificium habeant, alienandi eis licentia denegetur ſic & in l. 1. C. quæ res export. non deb. ſecundùm antiquam lectionem legit Cęlius Rodig. lib. 6. c. 6. Ad Barbaricum transferendi vini, olei, & liquaminis nullum quiſquam habeat pontificium Arnob. in pſal. 68. hi, inquit, accipiunt pontificium iudicandi & corripiendi, Gelaſius Papa ad epiſcopos Dardaniæ: ſatis, inquit, conſtat, Acatium nullum habuiſſe pontificium ſententiam ſedis Apoſtolicæ ſine eius notione ſoluendi. Complura alia loca, cùm ex epiſtolis Symmachi, tum etiam ex alijs diuerſisq; Impp. reſcriptis colligit Iuretus in not. ad epiſt. Symmach. 27. lib. 7. eadem etiam ſignificatione Dei eccleſia in precibus illis recitari ſolitis in ſolemnitate Cathedrę ſancti Petri vtitur illis verbis: Deus qui beato Petro Apoſtolo tuo collatis clauibus regni cæleſtis animas ligandi atque ſoluendi pontificium tradidiſti, &c. congruit his omnibus ergo, vt Pontifex à poſſe facere, & Pontificium ab agendi facultate ius ipſum ſit appellatũ. Tranſijt cum proprietate ſui ſenſus vtrumq; nomen in vſum Chriſtianę religionis, vt epiſcopi ſint dicti Pontifices, iusq; ipſum diuinitus conceſſum, Pontificium appelletur. Fuit olim vetus ille vſus in eccleſia, vt epiſcopi omnes non tantum Pontifices, ſed & ſummi Pontifices dicerentur. Suppetunt de his quamplurima exempla, quorum pauca referimus. Habes in epiſtola Zoſimi Papæ ad Heſychium epiſcopum Salonitanum de clerico qui gradatim per ſingulos ordines eccleſiaſticos meruerit, hæc verba. Iure inde ſummi Pontificis locum ſperare debebit. Gelaſius in epiſtola ad epiſcopos Lucaniæ c. 8. Nec ſibi, inquit, meminerit vlla ratione concedi, ſine ſummo Pontifice ſubdiaconum vel acolytum ius habere facien-

di &c. per ſummum Pontificem epiſcopum quemlibet intelligens, Sidonius Apollinaris item lib. 5. epiſt. 14. lib. 6. epiſt. 10. lib. 9. epiſt. 15. & Gaudentius Brixianus ſerm. de ſui ordinatione. habent hęc etiam ſynodica teſtimonia, vt in concil. 1. Aurelian. c. 3. his verbis: Cùm auctore Deo in Aurelianenſi vrbe fuiſſet concilium ſummorum Antiſtitum congregatum &c. concil. Agathen. c. 6. ſic Pontifices verò, quibus in ſummo ſacerdotio cõſtitutis &c. & can. 35. Si Metropolitanus epiſcopus ad cõprouinciales epiſcopos epiſtolas direxerit, in quibus eos, aut ad ordinationem ſummi Pontificis, aut ad ſynodũ inuitet &c. in pręfatione concilij Toletani ſexti, ſic: Conuenientibus nobis Hiſpaniarum, Gallicięq; Pontificibus ſummis &c. In hoc ſenſu ſunt & illa verba Hieronymi ad Aſellam epiſt. 99. Omnium penè iudicio dignus ſummo ſacerdotio decernebar. &c. quę quidem verba, qui antiquum illum loquendi vſum minus callent, ad Pontificatum Romanę eccleſię referunt. Cur autem epiſcopi dicantur ſummi ſacerdotes, hęc habes ex Auguſtino in quęſt. 10. ex vtroque mixt. Quid, inquit, eſt epiſcopus, niſi primus preſbyter, hoc eſt ſummus ſacerdos? denique non aliter quam compreſbyteros hos vocat & conſacerdotes ſuos. hæc Aug. Poſterior autem laudabilior, & magis propria obtinuit loquendi conſuetudo, vt ſummus, vel maximus is Pontifex diceretur, qui cęteris præeſt epiſcopis, & vniuerſalis eccleſię moderatur habenas. hic eſt Chriſti præcipuus Vicarius, & ſucceſſor Petri, Romanus epiſcopus, vt qui non tantùm Vrbi, ſed & Orbi præeſt, de cuius ſede hæc S. Proſper lib. de ingrat.

Sedes Roma Petri: quæ paſtoralis honoris
Facta caput mundo: quicquid non poſſidet armis
Religione tenet. &c.

xix. B **Quarto idus Aprilis. Luna.** 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

EZECHIELIS [a] prophetæ, qui à iudice populi Iſrael, quòd cum de cultu idolorum argueret, apud Babyloniam interfectus, in ſepulchro Sem & Arphaxad Abrahæ progenitorum ſepultus eſt: ad quod orationis cauſa multi confluere conſueuerunt. Romæ natalis plurimorum [b] ſanctorum Martyrum, quos ſanctus Alexander Papa cum detineretur in carcere, baptizauit. Hos autem omnes Aurelianus pręfectus naui vetuſtæ impoſitos, in altum mare deduci, & illic ligatis ad colla lapidibus mergi præcepit. Alexandrię ſanctorum martyrum Apollonij [c] preſbyteri, & aliorum quinque, qui in perſecutione Maximini in mare demerſi ſunt. In Africa ſanctorum martyrum Terentij [d], Africani, Pompeij, & ſociorum, qui ſub Decio Imperatore & Fortuniano præfecto virgis cæſi, equuleis torti, alijſq. ſupplicijs cruciati, demum capitis obtruncatione martyrium compleuerunt. Eodem die ſancti Macarij [e] epiſcopi Antiocheni, virtutibus & miraculis clari.

APRILIS 10.

[a] EZECHIELIS prophetæ.] Agunt Beda, ac cæteri Latinorũ de eodem hac die: Græci autem xij. Kal. Auguſti in Menolog. Vltra ea quæ in diuinis ſcripturis de eo teſtata habentur, ſcribunt Ioſeph Antiq. lib. 4. c. 8. Epiphan. de prophet. vit. & interit. c. 9. Iſidor. de vit. & obit. ſanct. c. 39. Dorotheus in ſynopſi c. 16. de tempore autem eius prophetiæ agit

tiæ agit S. Hieron. in Ezech. c. 1. & c. 14. De frequenti cœtu populi concurrentis ad ſepulchrum eius, hæc ſanctus Epiphanius vbi ſupra: Multi ad monumentum eius confluunt ad precationem, & obſequium; ſanè quando tanta eò frequentia vnà ad monumentum eius conueniunt, formidant Chaldæi ac metuunt, ne illum auferant; quapropter egredientes comitantur & deducunt. hęc Epiphan.

b Plurimorum ſanct. Marty.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij; omniſq; ex actis ſancti Alexandri Papę, quæ extant ex antiquis monumentis apud Sur. tom. 3. die 3. Maij. habemus eadem man. ſcript.

c Apollonij & ſoc.] Vſuardus de his item hac die, Petrus in catal. lib. 4. c. 44. habentur horum res geſtæ in Vitas patr. par. 1. c. 19.

d Terentij & ſoc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio, quorum acta recitat Metaphraſtes, ex quo Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Scribit Theodor. lector in collectaneis lib. 2. horum ſanctorum martyrum reliquias tranſlatas eſſe Conſtantinopolim x. Kalen. Octobr. Theodoſio minore Imperante.

e Macarij epiſc.] Extant eius acta relata à Sur. in tom. 2. Migrauit è vita anno Domini duodecimo ſupra milleſimum.

11 Tertio idus Aprilis. Luna. C xviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

ROMÆ ſancti Leonis [a] Papę & confeſſoris, qui virtutum excellens meritis dictus eſt Magnus. Eius temporibus celebrata fuit ſancta Synodus Chalcedonenſis, in qua ipſe per legatos Eutychem damnauit; cuius etiam Synodi decreta auctoritate ſua confirmauit: cumq. multa ſanxiſſet, & luculenter ſcripſiſſet, de ſancta Dei eccleſia & vniuerſo grege Dominico paſtor bonus optime meritus, in pace quieuit. Pergami in Aſia ſancti Antipę [b] teſtis fidelis, cuius meminit ſanctus Ioannes in Apocalypſi. Is ſub Domitiano Imperatore in bouem æneum [c] candentem coniectus, martyrium conſummauit. Salonæ in Dalmatia ſanctorum martyrum Domnionis [d] epiſcopi, cum militibus octo. In Cracouia natalis ſancti Staniſlai [e] epiſcopi & martyris, qui à Boleſlao impio rege necatus eſt. Gortinæ in Creta ſancti Philippi [f] epiſcopi, vita & doctrina clariſſimi; qui temporibus Marci Antonini Veri, & Lucij Aurelij Commodi eccleſiam ſibi creditam regens, à furore gentilium, & hæreticorum inſidijs eamdem tutatus eſt. Nicomediæ ſancti Euſtorgij [g] presbyteri. Spoleti ſancti Iſaac [h] monachi & confeſſoris, cuius virtutes ſanctus Gregorius Papa commemorat. Apud Gazam Palæſtinæ ſancti Barſanuphij [i] anachoretæ, ſub Iuſtiniano Imperatore.

APRILIS II.

a LEONIS Papæ.] De eodem hac die Beda & alij nonnulli. Habetur eius vita in principio operum eius, ſed longè breuior, quàm tot tantaq; præclara geſta ſpatio vnius & viginti annorum patrata expoſcere videantur, quæ ſingula, vt contigerunt per annos ſingulos digeſſimus in Annal. eccleſ.

b Aotipæ.] Teſtem fidelem hunc appellat S. Ioanoes in Apocalyp. c. 2. Agunt de eodem hac die Græci io Menôlog. Acta autem eius edidit Metaphraſtes, quæ & refert Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2.

c In bouem æneum candentem.] Decantata ore omoium antiquorum eſt hiſtoria de huius cruciameoti iouentione & vſu, de Perillo auctore, qui primus illud experiri coactus eſt à Pbalaride tyranno Agrigentino; vnde illud Ouid. de art. am.

Et Phalaris tauro violenti membra Perilli
Torruit: infœlix imbuit auctor opus.

Gentiles aotem ea furotis rabiæ inſiluerunt in Chriſtiaoos, vt vetera qoæque ac antiquata genera tormeotorum in illorum interitum excitarent. Non tantùm enim aduerſus Antipam teſtem fidelem, de quo agimus; ſed aduerſus Euſtachium Romanum nobiliſſimum ciuem ac ſocios id generis exercuit cruenta ſæuitia impiorum tormenta. ſed quid noſtri? in bouem candeotem (inquiunt acta ipſorum) omnes ſimul alacri animo inſilierunt. plus etenim præſtitiſſe uoſtri noſcuotur, quàm de ſuis potuit animo fingere, non autem polliceri, ipſa Gentilitas. Nam Cicero lib. 2. Tuſcul. quęſt. cùm hæc ait de ſapieote: Talis in Phalaridis tauro, ſi erit, dicet; quàm ſuaue hoc eſt, quàm hoc non curo: mox ſubdit; Ego tantùm nou tribuo ſapieoti cootra dolorem, ſi fortis in perferendo, officij ſatis eſt: vt lętetur, ooo poſtulo. hæc ille. porrò Aotipas ooſter gratias immenſas Deo agens, Euſtachius cum ſuis exultans candentem ingreſſus eſt taurum, & Pelagia virgo Tarſenſis illic cecinit hymnum Deo.

d Domnionis epiſc. & ſoc.] De his etiam Vſuardus hac die; conſentiuntq́; vet. man. ſcrip. ſociorum nomina hęc ſunt: Paulinianus, Telios, Aſterius, Anaſtaſius, Maurus, Septimios, Antiochianus, & Caianus. quorum corpota Ioanoes Papa quartus Dalmata tranſlata è Dalmatia, prope baptiſterium Cooſtantini recondidit io oratorio à ſe deceotiſſimè exornato. aſſeruatur illic etiam corpus S. Venantij. Hęc eiuſdem eccleſię Lateraneoſis vetera monumenta teſtantur.

e Staniſlai epiſc.] Hic eſt dies oatalis eius, quaodo cotona martyrij redimitus cælum conſcendit. eſt & celebris ea dies, qua ſacrum eius corpus inuentum eſt, octauo idus Maij. item quando tranſlatum fuit quint. Kal. Octob. ſolemniori celebratur officio. Scripſit ſanctiſſimi viri res præclariſſimè geſtas Ioanoes Looginus canooicus Cracouienſis, quæ Sur. retulit in tom. 2. addiditq́; fragmenta quędam deſumpta ab Albert. Chrant. plura de eodem in vet. chroo. Polon. & quæ nuper egregiè conſcripſit Mart. Chrom. lib. 4. Paſſus eſt anno ſeptimo Gregorij ſeptimi Romani Pont. à quo rex impius eius interfector regno, ſolemni ritu, priuatus eſt, regoumq́; ipſum ſactis eſt interdictum. Accepimus alia nonoulla de eodem ſancto ex veteribus monumentis eccleſiæ Polonorum nobis in Vrbe commodata à R. D. Staniſlao Reſchio S. R. E. Protoootario optimi illius ac doctiſſimi Staniſlai Cardinalis alumno, quem ob morum egregiam integritatem & inſignem eruditionem plurimi facio.

f Philippi epiſc.] De eo item Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Agit de eodem Euſebius hiſt. lib. 4. c. 24. Hieronymus de ſcript. eccleſiaſt. & alij, qui ex eiſdem acceperunt.

g Euſtorgij preſb.] Vſuardus item de eo hac die. & alij recentiores.

h Iſaac monach.] De quo ſcribit S. Gregorius lib. 3. dialog. c. 14. Viget adhuc Spoleti vbi claruit ſanctitate, eius illuſtris memoria.

i Barſanuphij.] Agit de eo Euag. hiſt. lib. 4. c. 32. & Niceph. hiſt. lib. 17. c. 22. floruit tempor. Iuſtiniani Imp.

xvij. D Pridie idus April. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13			

VERONÆ paſſio ſancti Zenonis [a] epiſcopi, qui inter procellas perſecutionis eam eccleſiam mira conſtantia gubernauit, & Gallieni tempore martyrio coronatus eſt. In Cappadocia ſancti Sabæ [b] Gothi, qui ſub Valente Imperatore, cum Athanaricus Gothorum rex Chriſtianos inſequeretur,

poſt

poſt dira tormenta in flumen proiectus eſt: quo etiam tempore (vt ſanctus Auguſtinus ſcribit) quamplurimi ex Gothis orthodoxis martyrij corona ſunt inſigniti. Bracari in Luſitania ſancti Victoris [c] martyris, qui adhuc catechumenus, cum idolum adorare noluiſſet, & Chriſtum Ieſum magna conſtantia confeſſus fuiſſet, poſt multa tormenta capite abſciſſo meruit proprio ſanguine baptizari. Firmi in Piceno ſanctæ Viſſiæ [d] virginis & martyris. Romæ via Aurelia natalis ſancti Iulij [e] Papæ, qui aduerſus Arianos pro fide catholica plurimum laborauit, ac multis præclare geſtis, ſanctitate celebris quieuit in pace. Apud Vapingum oppidum ſancti Conſtantini [f] epiſcopi & confeſſoris. Papiæ ſancti Damiani [g] epiſcopi.

APRILIS 12.

a ZENONIS epiſc.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, & alij recentiores. S. Gregorius Papa, dum agit de inſigni illo miraculo inundantis Atheſis in eius eccleſia edito, martyrem atq; Pontificem eundem appellat lib. 3. dialog. c. 19. Audiui aliquando nonnullos dubitare, an fuerint duo Zenones, vel vnus tantùm. hanc controuerſiam, mea ſentẽtia, dirimit epiſtola ſancti Ambroſij epiſcopi Mediolan. ad Syagrium epiſcopum Veronenſem, eſt 46. lib. 6. edit. Rom. in qua habetur mentio de alio Zenone, cuius iudicio probata fuit, ac Deo dicata Indicia virgo, de qua illic agitur: eiuſdemq; Zenonis ſuſpicari quis fortaſſe poſſet eſſe ſermones illos, qui nomine Zenonis martyris editi ſunt; quod quidem ex eo quoq; probabilius efficitur, quòd ille auctor lib. 3. ſerm. 5. de Natiuitate Chriſti egregiè ſugillat hæreſim Arij, cùm agit de hæreticis illis, qui dicerent Dei filium eſſe Deum, ſed non Patri coæternum, & tempus fuiſſe, quando non fuit. Erant hæc enim Arij præcipua dogmata, quæ illis Zenonis iunioris temporibus, Auxentius Mediolani cùm eſſet, ſtuduit roborare. Eiuſmodi portentoſas voces atq; ſententias nunquam antea auditas, quàm poſt Arij emergentem hæreſim, nemo eſt qui neſciat, qui illorum temporum res geſtas calleat. Nam etſi Cherinthus, Artemon, Ebion, Carpocras, ac Paulus Samoſatenus Chriſtum tantum hominem, nec Deum Patri æqualem impiè dixerunt: nullus tamen, qualem Arius doctrinam docuit, vt pluribus diſſerit Athan. in decret. contra Arian. & alijs locis. Sed vt ad Zenonem de quò agitur reuertamur; ipſum tantùm inter ſanctos epiſcopos recenſet eccleſia Veronenſis: quæ & iuniorem Zenonem agnoſcit, ac inter cæteros eius eccleſiæ epiſcopos numerat; obijſſeq; temporibus S. Ambroſij, qui ſanctæ memoriæ Zenonem Syagrij epiſcopi prædeceſſorem appellat, optimè nouit.

b Sabę Gothi.] Agunt de eodem Græci decimoquarto kal. Maij in Menologio. Extant eius acta, quæ Metaphraſtes ex antiquioribus exemplaribus deſcripſit, refert eadem Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. hac die: meminit de ea perſecutione S. Aug. de ciuit. Dei lib. 18. c. 52. cuius locus hic conſultò citatur: ne videatur hic ex numero illorum eſſe, quos in Arianam hæreſim lapſos tradunt hiſtorici. Paſſus eſt Saba, vt eius acta teſtantur, Modeſto & Arintheo conſſ. qui eſt annus Domini, ſecundùm recentiores chronogr. trecenteſimus ſeptuageſimusſecundus.

c Victoris.] De eodem hac die agitur in breuiario Toletano S. Iſidori. recenſet hunc Vaſæus in chron. Hiſp. an. Domini 306. inter eos, qui paſſi ſunt ſub Diocletiano Imp. eadem in Flor. ſanct. Hiſp.

d Viſſiæ.] De qua etiam tabulæ Firmanæ eccleſiæ, quas Romam allatas vidimus.

e Iulij Papæ.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij, in quibus omnibus corrigenda ſunt, quæ de exilijs ipſius habent: Nam tantùm abeſt, vt Iulius ſedis ſuæ tempore exilia paſſus ſit, vt ipſe in tranquilliſſima pace agens, exturbatos ab Arianis, Conſtantij tempore, epiſcopos Romę benignè acceperit, optimeq; de illis meritus ſit, vt inter alios S. Athanaſium epiſcopum Alexandrinum, & Paulum epiſcopum Conſtantinopolitanum. Licet autem Oriens vniuerſus Arianorum procellis eo tempore agitaretur, Occidentalis tamen Eccleſia ſumma fruebatur tranquillitate: nam Conſtans orthodoxus Imperator tunc regnabat in Occidente, cuius ope, agente eodem S. Iulio Papa, coacta eſt aduerſus Arianos ſynodus Sardicenſis, ex qua extorres & exules catholici epiſcopi poſtliminio ad propria redierunt. At hæc quidem, cùm ex Græcis hiſtoricis atq; Latinis, tum etiam ex Athanaſio in apologia ſecunda, & in epiſtola ad ſolitarios probata quiſq; cognoſcet.

f Conſtantini epiſc.] De eo etiam Vſuardus hac die. Hic interfuit cõcilio Arauſicano habito ſub Cyro conſule an. Domini 441. eſt mẽtio item de Conſtãtino epiſcopo in ſynodo Gallicana celebrata tem-

ta tempore Leonis Papæ, vt conſtat ex eius ſynodica ad eundem S. Leonem tunc ſcripta.

g Damiani epiſc.] Tabulæ eccleſiæ Papienſis de eodem agunt hac die. Laudat hunc mirificè Paulus Diacon. de geſt. Longobard. lib. 5. c. 15. atq; huius dicit eſſe epiſtolam ſcriptam nomine Manſueti epiſcopi Mediolanenſis lib. 6. c. 3. ſed miror quidem: nam non Damianus, ſed Magnus epiſcopus Ticinenſis interfuit vnà cum Manſueto illi Romanæ ſynodo ſub Agathone Rom. Pont. vt apparet ex ſubſcriptione ſynodicæ tunc ſcriptæ, quę recitatur in actione quarta Sextę ſynodi.

xvj. E **Idibus April. Luna.** 13

a b c d e f g h i k l m n p q r ſ
15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 1 2

t u A B C D E f F G H M N P
3 4 5 6 7 8 9 10 9 10 11 12 13 14

PERGAMI in Aſia natalis ſanctorum martyrum Carpi [a] epiſcopi Thyatirenſis, Papyli diaconi, & Agathonicæ ſororis eius optimæ fœminę, Agathodori quoque eorum famuli, aliorumq. multorum, qui poſt varios cruciatus, pro beatis confeſſionibus martyrio coronati ſunt in perſecutione Marci Antonini Veri, & Lucij Aurelij Commodi. In qua etiam perſecutione Romæ paſſus eſt vir mirabilis Iuſtinus [b] philoſophus, qui cum ſecundum librum pro religionis noſtræ defenſione pręfatis Imperatoribus porrexiſſet, eamq. ibidem diſputando ſtrenue propugnaſſet, Creſcentis Cynici, cuius vitam & mores nefarios redarguerat, inſidijs accuſatus quòd Chriſtianus eſſet, remunerationem linguæ fidelis, martyrij munus accepit. Hiſpali in Hiſpania ſancti Hermenigildi [c] filij Leouigildi regis Vuiſigothorum Ariani, qui ob catholicæ fidei confeſſionem in carcerem coniectus, cum in ſolemnitate Paſchali communionem ab epiſcopo Ariano accipere noluiſſet, iuſſu perfidi patris ſecuri percuſſus, regnum cæleſte pro terreno rex & martyr intrauit. Eodem die paſſio ſanctorum Maximi [d], Quinctiliani, & Dadæ, in perſecutione Diocletiani. Rauennæ ſancti Vrſi [e] epiſcopi & confeſſoris.

APRILIS 13.

a CARPI epiſcopi & ſoc.] Agunt de his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, Græci autem in Menologio ad iij. idus Octob. ſcribit de his Euſeb. hiſt. lib. 4. c. 14. & Niceph. lib. 3. c. 36. pluribus autem Metaphraſtes horum acta proſecutus eſt: quæ recitat Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 2. hac die.

b Iuſtinus philoſophus.] De quo ijdem qui ſupra, Latini auctores, licet malè eum iungant prædictis martyribus, qui paſſi ſunt Pergami, cùm nihil ſit inter eos commune præter tempus perſecutionis: conſultius de Iuſtino martyre Græci, qui in Menologio de eo agentes kal. Iunij, Romæ paſſum affirmant, vt ſe res habet. Narrant ibidem paſſum eſſe S. Iuſtinum ſub Ruſtico præſide vnà cum Caritone, Caritina, Euelpiſto, Hierace, Peone, & Valeriano, ſeu Liberiano, quorum omnium acta habet Metaphraſtes iij. id. Iunij, relata à Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. ea die: qui tamen incertum ſibi eſſe dicit, an ſit ille ipſe Iuſtinus philoſophus, de quo hac die agitur; ſeq; in contrariam

trariam ſententiam procliuiorem eſſe fatetur. At verò S. Epiphanij auctoritate omnis de Iuſtino philoſopho & martyre tollitur difficultas: dum enim in panario, agens contra Tatianum, hæreſ. 46. narrat eundem S. Iuſtinum philoſophum paſſum eſſe ſub Ruſtico præſide: planè demonſtrat hunc, de quo agimus, vnum eundemque eſſe cum illo, cuius acta ex antiquioribus monumentis Metaphraſtes deſcripſit, quibus expreſſum habetur, eum cum ſocijs eſſe paſſum ſub præſide Ruſtico: optimè enim nota S. Epiphanio ea acta fuiſſe videntur, dum eadem de ſancto Iuſtino ipſe teſtatur. Sunt ſanè germana atque ſyncera, nulliſq; paraphraſibus circunducta, ſed prout deſcripta fuerunt ex actis publicis. errore tamen librariorum factum ſcias, vt apud eundem Epiphanium legatur idem ſanctus Iuſtinus paſſus ſub Hadriano Imp. cùm ipſe probè nouerit, ab eodem Iuſtino ſcriptam fuiſſe apologiam ad Antoninum Pium, qui poſt Hadrianum imperauit: irrepſit error, vt pro Antonino, Hadrianus poſitus habeatur. Habes itaque lector ipſiſſima Iuſtini philoſophi & martyris acta, telata apud Metaphraſt. Lipom. & Sur. ad tertium id. Iunij, qua die, vt diximus, de eo Græci agunt in Menologio. Scribit etiam de eius martyrio Euſeb. hiſt. lib. 4. c. 15. & S. Hieron. de ſcrip eccleſ. in Iuſtino. Si autem primordia eius ſcire cupis, habes ipſa optimè ab ipſomet deſcripta in dialogo cum Triphone. De ſua ad Chriſti fidem conuerſione meminit in oratione, quam habuit in ſenatu. De tempore, quo vixit, idē agit in apologia, quam obtulit Antonino Pio, dum ſupputat annos à Chriſto Domino centum & quinquaginta, eſt is annus duodecimus Antonini Pij, conſulibus autem Orfito & Priſco, licet Euſeb. in chron. dicat ipſum eandem dediſſe apologiam anno Domini 143. Agit de eodem Iuſtino S. Irenæus lib. 1. c. 31. qui ex illius ſcriptis (vt idem ſcribit Euſeb. lib. 4. c. 17.) ſæpe ſæpius teſtimonium petere conſueuit, de eodem Theodoret. lib. hæretic. fabul. in Menandro, & alij antiquorum patrum, Nouiſſimè verò Perionius ex eius commentarijs texuit vitam eius, quam recitat Sur. tom. 2. ſed quæ maioris erant ponderis, acta publica eius martyrij prętermiſit.

c Hermenigildi.] De quo hac item die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Scripſit martyrium eius S. Greg. lib. 3. dialog. c. 31. Quæ autem præceſſerunt necem eius, narrat Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 5. c. 38. lib. 6. c. 43. & lib. 8. c. 28. Martyrio coronatur anno Domini 584. ſequenti vero anno (vt habet Iſidori chronicon) Leuuigildus pater deceſſit, Vaſæus item dicto anno Hermenigildum occiſum tradit. Adó autem in chron. an. 583. Marian. Scot. & Sigeb. an. 586. qui omnes in his quæ ſunt temporis, errare noſcuntur; ac plus cæteris Gregorius Turonenſis, dum lib. 8. c. 28. de eius cæde agens, recenſet eam factam anno decimo Childeberti regis, qui eſt annus Chriſti 588. miror admodum hominem in his quæ ſuis temporibus facta ſunt, erraſſe, atq; res geſtas eiuſdem Hermenigildi adeò parum calluiſſe. Priori ſententię de annis 584. aſtipulantur acta Synodica concilij Toletani tertij, quibus dicitur illud celebratum eſſe anno quarto Rheccaredi regis ſucceſſoris Leuuigildi, æra (vt habent) ſexcenteſima vigeſimaſeptima, qui eſt annus à Chriſto 589. ex quibus patet prędictum regem regnare cœpiſſe anno Domini 585. quo extinctus eſt Leuuigildus, qui (vt etiam Gregorius Turon. affirmat) poſt annum à cęde filij Hermenigildi ex hac vita deceſſit.

d Maximi, & ſoc.] Agunt de his item hac die Græci in Menologio.

e Vrſi epiſcopi.] De eo etiam tabulę eccleſię Rauen. pluribus Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 2. Succeſſit (vt ait) Liberio, claruit temp. Theodoſij Imp. eiuſque nomine dicta eſt baſilica Vrſiana.

14

Decimooctauo kal. Maij. Luna. F xv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

ROMÆ via Appia natalis ſanctorum martyrum Tiburtij [a], Valeriani, & Maximi ſub Alexandro Imperatore, & Almachio præfecto: quorum primi beatæ Cæciliæ exhortatione ad Chriſtum conuerſi, & a ſancto Vrbano Papa baptizati, ob fidei confeſſionem fuſtibus cæſi, gladio percuſſi ſunt: Maximus vero Præfecti cubicularius, horum permotus conſtantia, & angelica viſione firmatus, in Chriſtum credens, tamdiu plumbatis ver-

beratus

beratus eſt, donec ſpiritum exhalaret. Interamnæ ſancti Proculi [b] epiſcopi & martyris. Item ſanctæ Domninæ [c] virginis & martyris, cum ſocijs virginibus coronatæ. Alexandriæ ſanctæ Thomaidis [d] martyris. Eodem die ſancti Ardalionis [e] mimi, qui cum ſacris Chriſtianorum in theatro illuderet, derepente mutatus, ea non ſolum verbis, ſed & teſtimonio ſui ſanguinis comprobauit. Lugduni ſancti Lamberti [f] epiſcopi & confeſſoris. Alexandriæ ſancti Frontonis [g] abbatis, cuius vita ſanctitate & miraculis claruit. Romę ſancti Abundij [h] Manſionarij eccleſiæ ſancti Petri.

APRILIS 14.

a TIBVRTII, Valeriani, & Maximi.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado atque alij Latinorum, Græci autem vna cum S. Cæcilia ad decimum Kalen. Decemb. in Menolog. Habentur horum martyrum acta in vita S. Cæciliæ. In cœmeterio Caliſti, vbi conditi ſunt, nota ſunt loca eorum, vbi hactenus lapide inſculptus eſt locus Maximi, dictaq; eſt ea pars cœmeterij à maioribus, Ad S. Cæciliam, vt etiam ſupra notauimus. De tempore quo paſſi ſunt plura inferius in natali S. Cæciliæ.

b Proculi epiſcop.] De eodem etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Diuerſus hic videtur ab illo Proculo, de quo ſupra xvi. kal. Martij, de quo in rebus geſtis S. Valentini mart. epiſcopi Interamnen. extant apud Sur. tom. 1. 14. Februarij. de hoc autem vide Petrum in catal. lib. 1. cap. 15. vbi ponitur paſſus ſub Totila; quod ſi verum eſt; duos Valentinos epiſcopos Interamnenſes, duos itidem Proculos dare oportet: nam alter Valentinus paſſus reperitur temporibus Gentilium Impp. vt ex eius actis conſtat, in quibus de Proculo & ſocijs mentio habetur.

c Domninæ.] De eadem ijdem qui ſupra, Beda, & alij. Habentur eius acta iuncta ſimul cum rebus geſtis S. Proculi, de quo modo egimus.

d Thomaidis.] Agunt de eadem hac item die Græci in Menologio, plura de ea in actis. ſanctę Febroniæ.

e Ardalionis.] Græci itidem de eo hac die in Menolog. vbi etiam paucis magna hiſtoria texitur, quomodo hic, ſicut olim Geneſius ille, ex hiſtrione factus eſt martyr. Conſueuerunt Gentiles in deriſum Chriſtianæ religionis, perſonas in theatrum introducere, qui acta Chriſtianorum repreſentarent, ſed Deus qui illuſores irridet: iocos in rem ſeriam, fabulam in hiſtoriam, & mimum conuertebat in martyrem. legimus huius generis celebre exemplum de Dioſcoro architheatro apud ſanctum Auguſtinum epiſt. 67. ad Alipium.

f Lamberti epiſc.] De eo item Molan. in addit. ad Vſuard. & in annotat. recentioris editionis. De eius electione alijsq; pluribus ſcribit Angradus monach. in vita S. Anſberti, quam recitat Sur. tom. 1. die 9. Februar. Succeſſit hic S. Geneſio eiuſdem ciuitatis epiſcopo. Dicitur hic alio modo, Landebertus, numeraturq; quadrageſimus, vel quadrageſimustertius epiſcopus Lugdun. ſecundùm diuerſas tabulas, quas deſcripſit Democharesde ſacrif. Miſſę. Scripſit & eius vitam idem Angradus monach. vt ipſe teſtatur in Anſberto. claruit circa annum Domini ſexcenteſimum ſeptuageſimum.

g Frontonis abb.] Beda, Vſuardus, Ado & alij de eodem hac die. Habentur eius res geſtę in Vitas patrum part. 1. c. 47.

h Abundij.] Agit de Abundio Manſionario S. Greg. lib. 3. dialog. c. 25.

xiiij. G Decimoſeptimo Kal. Maij. Luna. 15

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16			

ROMÆ ſanctarum Baſiliſſæ [a] & Anaſtaſiæ nobilium fœminarum, quæ cum eſſent Apoſtolorum diſcipulæ, & conſtantes in fidei confeſſione perſiſterent, ſub Nerone Imperatore lingua pedibuſq. præciſis, percuſſæ gladio martyrij coronam adeptę ſunt. Eodem die ſanctorum martyrum Maronis [b], Eutychetis, & Victorini, qui primo cum beata Flauia Domitilla apud inſulam Pontiam in Chriſti confeſſione longum ducentes exilium, poſtmodum ſub principe Nerua [c] liberati, cum plurimos ad fidem conuertiſſent, in perſecutione Traiani a Valeriano iudice varijs pœnis iuſſi ſunt interfici. In Perſide ſanctorum martyrum Maximi [d] & Olympiadis, qui ſub Decio Imperatore fuſtibus & plumbatis cæſi ſunt, & ad vltimum capita eorum ſecuribus tunſa, donec emitterent ſpiritum. Ferentini in Hernicis ſancti Eutychij [e] martyris. Myræ in Lycia ſancti Creſcentis [f], qui per ignem martyrium conſummauit. Item ſanctorum martyrum Theodori [g] & Pauſilippi, qui ſub Hadriano Imperatore paſſi ſunt.

APRILIS. 15.

a BASILISSÆ, & Anaſtaſiæ.] Agunt de his etiam hac die Græci in Menologio, earumq; res geſtas, prout hic narrantur, pluribus referunt: adduntq; ab ipſis curata eſſe corpora ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, cùm martyrio occubuiſſent, ob eamq; cauſam comprehenſas, atque interemptas fuiſſe.

b Maronis & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij, licet Beda Maronem prætereat. Quorum omnium paſſionis acta recenſita habentur in vita ſanctorum martyrum Nerei & Achillei apud Sur. tom. 3. die 12. Maij.

c Sub principe Nerua liberati.] Conſultò hęc addita videntur, ex quibus etiam illorum acta ſunt corrigenda, vbi legitur illos ſub Nerua redactos eſſe in ſeruitutem: conſtat etenim Neruam Imp. non tantùm Chriſtianos non vinxiſſe, ſed vinctos potius è cuſtodia eduxiſſe, & exules, proſcriptoſq; reſtituiſſe, promulgato de ea re edicto, vt teſtatur Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 3. c. 15. cuius edicti vigore etiam ſanctus Ioannes Euangeliſta ex inſula Pathmos, vbi à Domitiano fuerat relegatus, liber eo tempore Epheſum redijt, vt idem Euſebius ſcribit, & S. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Ioanne. Irrepſit error in illa acta, vt loco Neruę Traiani, Nerua, ſimpliciter poſitus habeatur.

d Maximi, & Olympiadis.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant horum acta in exordio vitæ S. Laurentij apud Sur. tom. 4. vbi legitur, hos paſſos eſſe Cordubę in Perſide. Interdum ſuſpicatus ſum, pro Corduba, Corduena eſſe reſtituendum. Eſt Corduena ciuitas in Perſide cuius meminit Ammian. Marcellinus lib 23. circa med. & lib. 24. in fine. Meminit & Plinius de Corduenis populis ad Tigrem poſitis. de his plenius infra 22. huius menſis, in Parmenio.

e Eutychij.] Quando hic paſſus ſit, non inuenimus: meminit eius eccleſiæ S. Gregor. Papa lib. 3. dialog. c. 38. in Redempto epiſcopo.

f Creſcentis.] De eodem hac die Gręci etiam in Menolog.

g Theodoſij & Pauſilippi.] Gręci itidem de his in Menologio agunt hac die.

16 Sextodecimo Kal. Aprilis. Luna. A xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17			

CORIN-

CORINTHI natalis ſanctorum martyrum Calliſti [a] & Chariſij, cum alijs ſeptem, qui omnes in mare demerſi ſunt. Cæſarauguſtæ in Hiſpania natalis ſanctorum decem & octo martyrum, Optati [b], Luperci, Succeſſi, Martialis, Vrbani, Iuliæ, Quinctiliani, Publij, Frontonis, Felicis, Cęciliani, Euentij, Primitiui, Apodemij, & aliorum quatuor, qui Saturnini vocati eſſe referuntur. Hi omnes ſub Daciano Hiſpaniarum præſide ſimul pœnis affecti, atq; interempti ſunt: quorum illuſtre martyrium Prudentius verſibus exornauit. Ibidem ſanctę Encratidis [c] virginis & martyris, quæ laniato corpore, mamilla abſciſſa, & iecore auulſo adhuc ſuperſtes, in carcere incluſa eſt, donec vlceratum corpus putreſceret. In eadem ciuitate ſanctorum Caij [d] & Crementij, qui ſecundo confeſſi, & in fide Chriſti perſeuerantes, martyrij calicem guſtauerunt. Item ibidem ſancti Lamberti [e] martyris. Palentiæ ſancti Turibij [f] epiſcopi Aſturicenſis, qui ope ſancti Leonis Papæ hæreſim Priſcilliani ex Hiſpania penitus profligauit, claruſq. miraculis in pace quieuit. Bracari in Luſitania ſancti Fructuoſi [g] epiſcopi. Eodem die ſancti Paterni [h] epiſcopi Abricenſis. In Belgis apud Valencenas ſancti Drogonis [i] confeſſoris.

APRILIS 16.

a CALLISTI & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catalog. lib.4. cap. 55.

b Optati & ſoc.] Agunt de his etiam ijdem qui ſuprà. Scripſit de his ſacrum hymnum Prudentius in periſteph. paſſi feruntur in perſecutione Diocletiani Imperatoris, vt Vaſæus in chron. Hiſp. teſtatur.

c Encratidis.] Vulgò Engratia. De ea etiam Prudentius eodem hymno, his verſibus:

Hìc & Encrati recubant tuarum
Oſſa virtutum, quibus efferati
Spiritum mundi violenta virgo
dedecoraſti. Pluribus de eadem in Flore ſanct. Hiſp. ac in theſau. concion. tom. 2. vbi plura de eius ſacris reliquijs.

d Caij, & Crementij.] Agit de his etiã idem Prudentius eodẽ hymno 4. periſteph. his verſibus:

Additis Caio, nec enim ſilendi,
Teq́; Crementi, quibus incrementum
Ferre prouenit decus & ſecundo
laudis agone.
Ambo confeſſi Dominum ſteterunt
Acriter contra fremitum latronum,
Ambo guſtarunt leniter ſaporem
martyriorum.

e Lamberti.] De eodem Vaſæ. in chron. Hiſpan. an. 306. pluribus autem in flore ſanct. Hiſpan.

f Turibij epiſcopi.] Extat inſignis S. Leonis Papæ epiſtola 93. ad Turibium epiſcopum Aſturicenſem conſcripta aduerſus hæreſim Priſcilliani iterum pullulantem, qua etiam idem agit de cogenda ſynodo in Hiſpania: quod nauiter impletum eſt; nam tunc temporis ea de re coacta eſt ſynodus Toletana, qua omnes Priſcilliani errores reciſi ſunt. extat eiuſdem ſynodi aſſertio fidei recenſita, errore quodam ſub primo concilio Toletano, quod celebratum fuit Stilicone iterum conſule, anno à Chriſto Domino 405. Porrò ſi quis eam conferat cum dicta epiſtola Leonis Papæ, facilè intelliget, ea omnia excerpta eſſe ex illa epiſtola, quæ ſcripta reperitur, Alipio & Ardaburio conſſ. anno

Domini 447. quo etiam dicta ſynodus coacta eſt, dicenda iure ſecunda Toletana, & quæ ſecunda dicta reperitur, tertia eſt appellanda. Mentio habetur eius ſynodi in præfatione primi concilij Bracarenſis, ex qua conſtat Turibium fuiſſe etiam notarium ſedis Apoſtolicę. plura de eodem in theſaur. concio. tom. 2. hac die.

g Fructuoſi epiſcopi.] De eodem in breuiario Toletano quinto idus Aprilis. Hunc S. ſynodus Toletana, decima dicta, tranſtulit à ſede Dumienſi in Bracarenſem, vt metropolim Gallitiæ gubernaret, vt conſtat ex dicto concilio in decreto de Potamio. De eo item pluribus in flore Sanct. Hiſpan. & in theſaur. concion. tom. 2. hac die. Habent & Segobienſes ſuum Fructuoſum, quem vt patronum colunt, de quo in theſau. concio. tom. 2. die 25. Octobris.

h Paterni epiſc.] Huius acta ex antiquis monumentis eruta habet Sur. tom. 2. Ad hunc ipſum olim abbatem extat carmen Venantij Fortunati de emendatione codicis. numeratur quartus Abricenſis ſedis epiſcopus in tab. Democh. claruit circa ann. Domini quingenteſimum nonageſimum, temporibus Childeberti regis Francorum.

i Drogonis.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. pluribus autem in indic. ſanct. Belg. quem obijſſe ait, anno Domini milleſimo centeſimo octogeſimoſexto.

17 Quintodecimo kal. Maij. Luna. B xij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

ROMÆ ſancti Aniceti [a] Papæ & martyris, qui in perſecutione Marci Aurelij Antonini & Lucij Veri, martyrij palmam accepit. In Africa natalis beati Mappalici [b] martyris, qui vt ſcribit ſanctus Cyprianus in epiſtola ad martyres & confeſſores, cum aliis pluribus martyrio coronatus eſt. Ibidem ſanctorum martyrum Fortunati [c] & Marciani. Antiochię ſanctorum martyrum Petri diaconi [d], & Hermogenis eius miniſtri. Cordubæ ſanctorum martyrum Eliæ [e] preſbyteri, Pauli & Iſidori monachorum. Viennæ ſancti Pantagathi [f] epiſcopi. Terdonæ ſancti Innocentii [g] epiſcopi & confeſſoris. Ciſtertii in Gallia ſancti Stephani [h] abbatis, qui primus eremum Ciſtertienſem incoluit, & ſanctum Bernardum cum ſociis ad ſe venientem lætus excepit.

APRILIS 17.

a ANICETI Papæ.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. de eius ſucceſſione Irenęus lib. 3. c. 3. Optat. lib. 2. contra Parmen. Epiphan. in panar. hæreſ. 27. Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 4. c. 13. & 21. Auguſt. epiſt. 165. Niceph. in chron. & alij recentiores. Cætera de ipſo in Annal. eccleſ. diximus.

b Mappalici.] Agunt de eodem ijdem qui ſupra. Crebrò de eo S. Cyprianus epiſt. 9. 22. & 23. edit. Pamel.

c Fortunati, & Marciani.] De his item hac die Beda, & alij recentiores agunt.

d Petri, & Hermogenis.] Beda etiam, Vſuardus & Ado, hac die de jiſdem.

e Eliç, & ſoc.] De his agit hac die Vſuard. Scribit horũ martyrium S. Eulogius lib. 3. in memor. ſanct. cap. 15. vbi, hac die, hos paſſos aſſirmat, æra octingenteſima nonageſimaquarta, à Chriſto autem anno octingenteſimo quinquageſimoſexto. vnde miror cur Vaſæus hos adnumeret inter martyres paſſos in perſecutione Diocletiani.

f Pantagathi epiſc.] Agit de eodem hac die Beda. Ado eiuſdem ſedis epiſcopus hæc de ipſo in

chron. an. 564. Hic conſularibus faſcibus primùm ſublimis, ſed Chriſti humilitate primus, poſtmodum quinq; annis epiſcopalem ſedem fideliſſimè rexit, ſub conſulatu Paulini iunioris & Baſilij vita functus eſt. hæc Ado, recenſetur hic vigeſimus eius ſedis epiſcopus, interfuitq; concilio Aurelianenſi tertio, vt eius acta teſtantur.

g Innocentij epiſcopi.] Huius res geſtas, eaſdemq; germanas ex veteribus monumentis edidit Mombritius tom. 2. vixit ſub Diocletiano Imp. multisq; afflictationibus agitatus, demum ſub Conſtantino Imp. quieuit in pace.

h Stephani abb.] Plura de ipſo habentur in vita S. Bernardi lib. 1. c. 3. 4. 5. & in vita S. Roberti primi abb. Ciſterſienſ. quam recitat Sur. tom. 2. die 29. April. de eo Sigebert. in chron. an. Domini 1107. Ad hunc ſanctus Bernardus auſpicaturus tyrocinium monaſticæ exercitationis acceſſit, anno Domini milleſimo centeſimo decimotertio.

xj. C Quartodecimo kal. Maij. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19

ROMÆ beati Apollonij[a] ſenatoris, qui ſub Commodo[b] principe, & Perennio[c] præfecto, à ſeruo proditus quòd Chriſtianus eſſet, iuſſus vt rationem fidei ſuę redderet, inſigne volumen compoſuit, quod in Senatu legit, & nihilominus ſententia Senatus pro Chriſto capite truncatus eſt. Meſſanę natalis ſanctorum martyrum Eleutherij[d] epiſcopi Illyrici, & Anthiæ matris eius: qui cum eſſet vitæ ſanctimonia, & miraculorum virtute illuſtris, ſub Hadriano principe lectum ferreum ignitum, craticulam & ſartaginem[e] oleo, pice, ac reſina feruentem ſuperans, leonibus quoq. proiectus, ſed ab illis nil læſus, nouiſſime vna cum matre iugulatur. Ibidem ſancti Corebi[f] præfecti, qui per Eleutherium conuerſus ad fidem, gladio percuſſus eſt. Brixię ſancti Caloceri[g] martyris, qui à ſanctis Fauſtino & Iouita conuerſus ad Chriſtum, ſub eodem Hadriano glorioſum confeſſionis certamen compleuit. Cordubę ſancti Perfecti[h] presbyteri & martyris, à Mauris quòd in Mahumetis ſectâ inueheretur, perempti. Mediolani ſancti Galdini[i] epiſcopi, qui concione aduerſus hæreticos expleta ſpiritum Deo reddidit.

APRILIS. 18.

a APOLLONII.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die. Scribit de eo Euſeb. hiſtor. lib. 5. c. 20. & in chron. anno octauo Commodi Imp. S. Hieron. de ſcript. eccleſ. Niceph. hiſt. lib. 4. c. 26. & alij recentiores.

b Sub Commodo.] Conſtat ex Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 20. non tantùm à Commodo nullam fuiſſe in Chriſtianos excitatam perſecutionem, ſed etiam pœnas in delatores ipſorum decretas, irrogataſque, ita vt ſeruus nebulo delator Apollonij crurifragio peremptus ſit. Ipſe autem, delata ſemel cauſa in ſenatum, dum Chriſtianam religionem defendendam ſuſcipit, volumenq; de ea ſe conſcriptum ibidem recitat, ex ſenatusconſulto ſubijt ſententiam capitis. Mirabitur fortaſſe aliquis, Dei eccleſiam ſub Commodo quieuiſſe, homine reipub. perincommodo: quem & publico populi clamore appellatum eſſe Nerone crudeliorem, & Domitiano impuriorem, ſcribit Lampridius ex

dius ex Mario Maximo antiquo hiſtorico. Id etenim non clementiæ vel pietatis ergò, ſed commodi ſui cauſa Commodum feciſſe conſtat, vt ex Lampridio, ſimulq; Tertulliano elicitur. Lampridius quidem hæc de Commodo: Vendidit ſuppliciorum diuerſitates & ſepulturas &c. quæ clariora redduntur ex ijs, quæ Tertullianus ſcribit lib. de fug. temp. perſecut. dum ait, his temporibus Dei eccleſiam pacem redemiſſe, cùm eccleſiæ tributum Fiſco penderent, vt tutò agerent Chriſtiani: quemquidem vſum nouiter inuentum, ipſe Tertullianus, qui iam Montani ebiberat venenum, & cum ipſo docebat, non eſſe fugiendum tempore perſecutionis, ſcriptis editis improbabat. his ad pacem Chriſtianorum acceſſit, quod ſcribit Dio in Commodo, Martiam quæ præ cæteris fuit Commodo in delitijs, fuiſſe Chriſtianorum ſtudioſiſſimam, multaq; in illos contuliſſe beneficia.

c Perennio.] Dictus aliàs Perennis reperitur, ita eum appellat Lampridius, de quo ait: Perennis cuncta ſibi vendicauit, quos voluit interemit, ſpoliauit plurimos, omnia iura ſubuertit &c. Dedit Chriſtianorum hoſtis mox debitas pœnas: nam (vt idem auctor ſcribit) cum exercitui redditus eſſet infenſus, datus eſt militibus lacerandus. Miranda contigerunt prodigia, & illatæ ſunt Vrbi clades poſt necem Apollonij ſenatoris: nam vt ſcribit Euſeb. in chron. anno octauo eiuſdem Imper. percuſſum eſt fulmine Capitolium, magnoq; aucto incendio, concremata eſt bibliotheca, & propinquæ ædes exuſtæ. addit Herodianus ex leui terræ motu, vomente terra ignem, ſubito Pacis templum conflagraſſe. item Dio ait, etiam palatium igne conſumptum, famem, luemq; eſſe ſubſecutam. His itaque immenſis cladibus vltus eſt Deus nobiliſſimi ſenatoris occubitum; cuius opera, niſi inuidia nominis Chriſtiani pertinacibus ſtudijs reſtitiſſet, omnis ſenatus in Chriſtum credere potuiſſet.

d Eleutherij epiſcopi.] De eodem hac die Beda ac cæteri Latinorum, Græci autem de eo & matre Anthia in Menologio xviij. kal. Ianuar. Deſcripſit horum acta Metaphraſtes, quæ & Lipom. recitat tom. 5. & Sur. tom. 2. & Mombrit. tom. 1. Agit de eodem Niceph. hiſt. lib. 3. c. 29. qui dum ait ex Metaphraſte, Eleutherium Romæ eruditum ab Aniceto Rom. Pont. idemq; teſtetur, illum paſſum eſſe ſub Hadriano Imp. manifeſti erroris redarguitur: nam Anicetus ſedit poſt obitum Hadriani: puto irrepſiſſe mendum, & Anicetum pro Anacleto poſuiſſe, qui deſcripſerunt. Quòd autem Beda hic dicit, Eleutherium ordinatum eſſe epiſcopum Aquileiæ, vnde acceperit non inuenimus, nec in tabulis ipſis Aquileienſis eccleſiæ aliquid huiuſmodi legitur. Agitur tamen in illis xv. Kal. Aprilis de Eleutherio & Lucia, ſed plane ille diuerſus eſt, ab hoc de quo agimus.

e Sartaginem.] Cruciamentum Sartaginis vetus eſſe reperitur. de eo Machab. lib. 2. c. 7. Rex iuſſit Sartagines & ollas æneas ſuccendi. & paulò poſt: Iuſſit ignem admoueri, & adhuc ſpontè torreri in Sartagine. hæc ibi. Ioſeph item lib. de Machab. de Sartagine frequenter meminit, vt cum ait: Stabat flammiuomis ignibus ſuccenſa Sartago ad torrendum præparata paſſuros. &c. inferius autem ſic: Igniuomam Sartaginem ſponte conſcendit. ac iterum: Flammiuomę addicta Sartagini. &c. frequens eſt mentio in actis martyrum de Sartagine.

f Corebi.] Hunc Correum Beda appellat, dum de eo agit hac die. De eius martyrio agitur in actis S. Eleutherij, quorum nuper meminimus.

g Caloceri.] Habentur eius res geſtę adnexæ actis ſanctorum martyrum Fauſtini & Iouitæ apud Sur. tom. 1. die 15. Februar. itemq; in vita S. Marciani epiſcopi Dertonen. apud Mombrit. tom. 2. ac denique in vita S. Secundi martyris Aſtenſis, apud Petrum in catal. lib. 4. c. 12.

h Perfecti.] De eo etiam hac die Vſuardus. Scribit eius martyrium S. Eulogius lib. 1. & lib. 2. memor. ſanct. c. 1. paſſimq; tradit hac die, æra 888. à Chriſto Domino anno 850. vide illic ſchol. Ambroſ. Moral.

i Galdini epiſcopi.] De eo etiam tabulæ eccleſię Mediolanenſis. Habet eius res geſtas Mombrit. tom. 1. vit. ſanct. Claruit temporibus Alexandri Papę tertij cui, ſchiſmaticos reſpuens, conſtantiſſimè adhæſit; eligens potius in ærumnis exulē vitam agere, quàm habitare in tabernaculis peccatorum.

19 Tertiodecimo kal. Maij. Luna. D x.

a b c d e f g h i k l m n p q r ſ

21 22 23 24 25 26 27 28 29 1 2 3 4 5 6 7 8

t u A B C D E f F G H M N P

9 10 11 12 13 14 15 16 15 16 17 18 19 20

NATALIS ſancti Timonis [a] diaconi de ſeptem primis, qui primo apud Beroeam doctor reſedit, ac deinde verbum Domini diſſeminans venit Corinthum, ibiq. a Iudæis & Græcis, vt traditur, flammis iniectus, ſed nihil

læſus, demum cruci affixus martyrium ſuum impleuit. Melitine in Armenia ſanctorum martyrum Hermogenis [b], Caij, Expediti, Ariſtonici, Rufi, & Galatæ vna die coronatorum. Caucoliberi [c] in Hiſpania Tarraconenſi paſſio ſancti Vincentij martyris [d]. Eodem die ſanctorum martyrum Socratis & Dionyſij, qui lanceis confoſſi ſunt. Hieroſolymis ſancti Paphnutij [e] martyris. Cantuariç in Anglia ſancti Elphegi [f] epiſcopi & martyris. Antiochiæ Piſidiç ſancti Georgij [g] epiſcopi, qui ob cultum ſanctarum imaginum exul occubuit. Romæ ſancti Leonis [h] Papç noni, virtutum & miraculorum laude inſignis. In cœnobio Laubienſi ſancti Vrſmari [i] epiſcopi. Florentiç ſancti Creſcentij [k] confeſſoris, diſcipuli beati Zenobij epiſcopi.

APRILIS 19.

a TIMONIS diac.] Agunt de eo hac item die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri. De eo Act. Apoſt. c. 6. licet Petrus in catal. lib. 4. cap. 67. alium hunc putet ab illo diacono ex ſeptem. erroris arguitur & Dorotheus, dum in ſynopſi hunc non Beroenſem, ſed Boſtrenſem fuiſſe epiſcopum ſcribit.

b Hermogenis, & ſoc.] De his item hac die ijdem qui ſupra, Beda, Vſuardus, & alij.

c Caucoliberi in Hiſpan. Tarrac. paſ. S. Vincentij.] Loci nomen compoſitum ex duobus nominibus, dictum quaſi Cauco Celtiberi. Scribit enim Plin. lib. 3. c. 3. Caucenſes populos eſſe in Celtiberis. Hodie dicitur vulgò Colibre, eſt in Catalonia prouincia Tarraconēſi iuxta Perpinianum & Helenam. De eodem Vincentio hac item die agunt, Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, cōſentiuntq́; vet. man. ſcript. Plures eiuſdem nominis reperiuntur inſignes martyres in Hiſpania, Vincentius diaconus Cęſaraugustanus, cuius acta Prudentius cecinit hymno ſacro. alius qui patria Eborenſis, Abulæ vnà cum Sabina & Chriſteide ſororibus paſſus eſt, de quo pluribus in breuiar. Eborenſi. Tertius de quo hìc agitur. Quartus qui cum Orontio & Victore diacono paſſus eſt, cuius corpus Ebredunum delatum ferunt, de quo Vaſę. in chron. Hiſpan. & Flos ſanct. Hiſpan. Quintus etiam abbas monaſterij S. Claudij temporibus Gothorum martyrio vitam concluſit, cuius dies natalis agitur tertio id. Septemb. de quo narratur in Flor. ſanct. Hiſpan.

d Socratis & Dionyſij.] Græci item in Menologio hac die agunt.

e Paphnutij.] De ipſo etiam hac die Gręci in Menologio.

f Elphegi epiſcopi.] Scripſit res geſtas ipſius Oſbertus abbas, quas deſcripſit Sur. tom. 2. plurà item Edenerus in vita S. Anſelmi. Mouit aliquando Lanfranci epiſcopi animum, cur Angli venerarentur S. Elphegum, & martyrem reputarent; cùm non fidei confeſſionis cauſa, uel teſtandæ veritatis, ſed tantùm cæſus ſit, eo quod barbari aurum, quod poſcebant, apud ipſum nō inueniſſent: de hac re ille ſollicitus, conſuluit S. Anſelmum; qui reſpondit, ſe firma ratione nouiſſe, Elphegum eſſe martyrē, eò quòd pro iuſtitia occubuiſſet. hæc Edinerus in vita S. Anſelmi. Quòd autem maiorem affert admirationem, non ſolùm illos, quos tyrannorum ſæuitia, ſeu hoſtium rabies iniuſtè occidiſſet, ſed quos etiam Romanorum magiſtratus iniuſtè damnaſſet aliqua eccleſia olim venerabatur vt martyres. Patent hæc, ſi fidem adhibemus his, quæ ſcribit Ammian. Marcellin. lib. 27. dum Eupraxij ad Imp. Valentinianū verba refert, quæ hæc ſunt: Parcius agito, pijſſimè principum, hos enim, quos interfici tanquā noxios iubes; vt martyres, ideſt Diuinitati acceptos, colit religio Chriſtiana. hæc ille: qui etiam tradit de Diodoro & Diocle tunc iniuſtè necatis: quorum, inquit, memoriā apud Mediolanum colentes, nunc vſq; Chriſtiani locum, vbi ſepulti ſunt, ad Innocentes vocant. hactenus de his Marcellinus. Tentauit aliquando Phocas Imp. illos etiam adſcribendos in numerum martyrum, qui in bello ab infidelibus hoſtibus fidei cæſi eſſent, ſed huic eius ſtudio reſtiterunt Orientales epiſcopi, nixi auctoritate canonis 13. S. Baſilij, vt in commentario ſuper eo ſcribit Theodorus Balſ. decreuit enim S. Baſilius, vt annis tribus abſtinerent à communione, qui in bello occidiſſent homines, quamuis (vt ait) hi inter homicidas non eſſent adnumerandi: diuina etenim lege (vt habet lib. Numer. c. 31.) iubentur die tertio & ſeptimo luſtrari homines, qui hoſtes occidiſſent, licet iuſſu Domini. canon pænitentialis autem quadraginta dies præcipit eiuſmodi interfectores hoſtium abſtinere. Ea de cauſa Theodoſius Imp. poſt ingentem illam hoſtium ſtragem, qua Eugenius tyrannus ſublatus eſt, ſponte abſtinuit à perceptione ſacramentorum, vt ſcribit, laudatq́; S. Ambroſius ea oratione;

tione; quam habuit in funere eiuſdem Imperatoris, cùm ait: Præclaram adeptus victoriam, tamen quia hoſtes in acie ſtrati ſunt, abſtinuit à conſortio ſacramentorum, donec. &c. ex quibus omnibus ſatis liquet, quàm temerè Phocas Imp. prædicta tentaret. Vt autem eò, vnde diſceſſimus, reuertamur; quæ ſuperius ex Ammiano Marcellino (ſi quæ fides ethnico homini res noſtras tractanti eſt adhibenda) narrauimus; non ſic poſuimus, vt in omnibus comprobemus; ſed nequid rerum antiquarum lectorem prætereat. Tu autem ſi hæc plenius noſſe cupis, & quænam requirantur, vt quis martyr verè dici poſſit, conſule S. Thomam. 2. 2. q. 24. art. 5. ad 2. & in quod. 49. q. 5. art. 3. q. 2. ad 3. & ſuper epiſtolam Pauli ad Epheſ. c. 1. lect. 1. in princ. conſule & quæ ſuperius diximus die 4. Martij de canonizatione ſanctorum.

g Gregorij epiſc.] Agunt de eodem hac die Græci in Menolog. vbi & acta eius paucis referunt.

h Leonis Papæ noni.] De eodem hac die item Molan. in addit. ad Vſuard. Petrus in catal. lib. 4. c. 65. & alij recentiores. Huius res præclarè geſtas duobus libris comprehenſas extare in monaſterio S. Hadriani in Geraldi monte, idem Molanus teſtatur. Porrò itinerarium eius ſcriptum eſſe ab Anſelmo monacho Rhemenſe, tradit Sigeber. lib. de vir. illuſtr. c. 153. Deſiderius abb. Caſinenſis de eodem Pontifice plura ſcripſit lib. 3. dialog. quos man. ſcrip. legimus. Plura de eo aliunde accepta digeſſimus in Annal. eccleſ.

i Vrſmari epiſcopi.] Vſuardus autem agit de eo pridie huius diei, quo etiam ex hac vita migraſſe, acta eius ferunt, quæ ſcripſit Ratherius epiſcopus Veronenſis, recitat ea Sur. tom. 2. hac die, Herigerus autem abb. Lobienſis eadem metrico ſtylo cecinit, de vtroq; Sigeb. de vir. illuſtr. c. 118. & 138. Anſo item Lobijs abb. & ipſe ſcripſit libellum vitæ eiuſdem, itemq; S. Erminus, vt teſtatur Fulquinus abb. in chron. an. 776. ipſe autem Fulquinus litteris conſignauit eiuſdem ſancti miracula, Trithem. de eodem lib. 3. de vir. illuſtr. ordin. S. Bened. c. 157. & lib. 4. c. 174. Molanus item plurib. in indic. ſanct. Belgij & in annot. ad Vſuard. ſecundæ edit. traditq; migraſſe ex ha vita, anno Domini 713. agit ibidem de eius tranſlatione facta anno 1409. ad Binchium Hannoniæ oppidum, poſt eleuationem, quæ facta eſt anno octingenteſimo vigeſimotertio.

k Creſcentij.] Habetur mentio de Creſcentio in vita S. Zenobij epiſcopi Florentini, quam habet Sur. tom. 3. die 25. Maij.

20 Duodecimo kal. Maij. Luna. E ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

ROMÆ ſanctorum martyrum Sulpicij [a] & Seruiliani, qui prædicatione & miraculis beatæ Domitillæ virginis ad Chriſti fidem conuerſi, cum nollent idolis immolare, in perſecutione Traiani à præfecto Vrbis Aniano capite cæſi ſunt. Eodem die ſanctorum martyrum Victoris [b], Zotici, Zenonis, Acindini, Cæſarij, Seueriani, Chryſophori, Theonæ, & Antonini, qui ſub Diocletiano varie tentati martyrium compleuerunt. Tomis in Scythia ſancti Theotimi [c] epiſcopi, quem ob inſignem eius ſanctitatem atq. miracula etiam infideles barbari venerati ſunt. Ebreduni in Gallijs ſancti Marcellini [d] primi eiuſdem vrbis epiſcopi, qui Dei monitu cum ſanctis ſocijs Vincentio & Domnino ex Africa veniens, maximam partem Alpium maritimarum verbo & ſignis admirandis, quibus vſq. hodie refulget, ad fidem Chriſti conuertit. Antiſiodori ſancti Marciani [e] preſbyteri. Eodem die ſancti Theodori [f] confeſſoris, ab aſpera cilicij veſte qua tegebatur, cognomento Trichinas, qui

multis virtutibus, præſertim aduerſus dæmones, claruit: ex cuius corpore vnguentum ſcaturiens, ægrotis ſanitatem impertit. In Montepolitiano ſanctæ Agnetis [g] virginis miraculis claræ.

APRILIS 20.

a SVLPITII, & Seruiliani.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant eorum acta intexta cum geſtis ſanctorum martyrum Nerei & Achillei apud Sur. tom. 3. 12. Maij. Nos autem non ſub Nerua, ſed ſub Traiano eſſe paſſos, diximus ſupra in Marone, decimoſeptimo kal. Maij.

b Victoris & ſoc.] Agunt de his etiam Græci in Menolog. eorumq́; martyrium referunt.

c Theotimi epiſc.] De eo item Græci, inter quos Sozomenus lib. 7. c. 25. & lib. 8. c. 14. & Socra. lib. 6. cap. 11. floruit temporibus Archadij Imperatoris, interfuitq́; ſynodo Conſtantinopolitanæ, ſtetitq́; pro S. Ioanne Chryſoſtomo, in qua actum fuit de abolendis operibus Origenis; fuitq́; de ea re eius ſententia, vt ea tantum illius ſcripta tollerentur, quæ ſanę fidei aduerſarentur, cætera autem, vt Chriſtianis proficua, legerentur: in eandem ſententiam ſcripſit S. Hieronymus epiſt. 75. ad Tranquillinum, & S. Auguſt. epiſt. 9. ac deniq; Gelaſius Rom. Pont. in canone de ſcript. auct. apud Grat. diſtinct. 15. c. ſancta Romana.

d Marcellini epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores de eodem hac die. Extant eius res geſtæ recitatę à Mombrit. tom. 2. agit de eodem Gregorius Turonenſis lib. de glor. confeſ. cap. 69. Petrus in catal. lib. 4. c. 69. claruit temporibus Conſtantij Imp. vt eius acta ſignificant.

e Marciani.] De eo item Maurol. qui addit & Mamertinũ, de eo item Molan. in addit ad Vſuard.

f Theodori.] Græci etiam de eo hac die in Menologio, vbi eius res geſtas ſummatim explicant.

g Agnetis.] Eius acta conſcripta eſſe à beato Raimundo ord. prædi. teſtatur Andreas Piſanus in appendice eiuſdem vitæ, quam ex Latino ſermone in linguam Italicam tranſtulit. Qualis autem, quantave hæc fuerit, exinde diſces; quòd (vt auctor eſt idem beat. Raimundus in vita S. Catherinæ Senenſis lib. 3. c. 14.) eadem S. Catherina cæleſti nuncio monita, ſe illi parem fore in gloria beatorum accepit: quæ & ſumma cum laude in ſuis epiſtolis eiuſdem ſæpè meminit. Aſſeruatur venerandum corpus eius in ciuitate Montepolitiano in Hetruria, illudq́; iugi illuſtratur miraculo, dum rore quodam mirifico aſſiduè perfuſum conſpicitur. Extat diploma Clementis ſeptimi, quo eius celebritatem illic agi debere, & eccleſiaſticũ officium ad eam accõmodatum publicè recitari pręcepit.

viij. F· Vndecimo Kal. Maij. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22.

IN Perſide natalis ſancti Symeonis [a] epiſcopi Seleutiæ & Cteſiphontis, qui iubẽte Sapore Perſarum rege cõprehenſus, ferroq. onuſtus, iniquis tribunalibus exhibitus, cum Solem ipſum adorare nollet, & de IESV Chriſto voce libera & conſtantiſſima teſtaretur; primum carcerali ergaſtulo cũ alijs centum (ex quibus alij epiſcopi, alij erant preſbyteri, alij diuerſorum ordinum clerici) longo temporẽ maceratus eſt: deinde cũ Vſthazanes Regis nutricius, qui ante iam lapſus à fide, ſed per eum ad pęnitentiam fuerat reuocatus, martyrium conſtanter ſubijſſet; poſtridie, qui erat annus Dominicæ paſſionis dies, omnibus ante Symeonis oculos, qui vnumquemq. eorum ſtrenue exhortabatur, gladio iugulatis, nouiſ-

nouiſſime & ipſe decollatus eſt. Paſſi ſunt etiam cum eo clariſsimi viri Abedechalas & Ananias eius presbyteri: Puſicius quoq. præfectus Regis artificum, eo quod Ananiam titubantem corroboraſſet, collo circa tendinem perforato, & lingua exinde extracta, crudeli morte occubuit, poſt quem & filia eius, quæ erat ſacra virgo, necata eſt. Alexandriæ ſanctorum martyrum Aratoris [b] presbyteri, Fortunati, Felicis, Siluij, & Vitalis, qui in carcere quieuerunt. Item ſanctorum Apollinis [c], Iſacij, & Crotatis, qui ſub Diocletiano paſsi ſunt. Cantuariæ in Anglia ſancti Anſelmi epiſcopi, ſanctitate & doctrina conſpicui. Antiochiæ ſancti Anaſtaſii [e] Sinaitæ epiſcopi.

APRILIS 21.

a SYMEONIS epiſcopi, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac denique cęteri Latinorum, Græci autem in Menologio ad xv. Maij: qui & præter hos, qui hìc narrantur, addunt millè alios ac centum quinquaginta martyres. Horum omnium probatum ac nobile certamen deſcribit Sozom. hiſt. lib. 2. c. 8. ex eoq; cæteri, vt Caſſiod. & Niceph. Paſſi ſunt hi temporibus Conſtantij Imperatoris, non Conſtantini, vt aſfirmare videtur Sozomenus: nam S. Hieron. in chron. anno 7. Conſtantij Auguſti eiuſmodi perſecutionem in Perſide aduerſus Chriſtianos excitatam eſſe teſtatur.

b Aratoris, & ſoc.] Agunt de his item Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 4. c. 72. & alij. Fuit eiuſdem nominis Arator ſubdiaconus Romanæ eccleſiæ, poeta non obſcurus, qui Acta Apoſtolorum ſcripſit heroico verſu, obtulitq; Vigilio Romano Pontifici, vt docet eius epigramma ante exordium operis poſitum.

c Apollinis, & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio, paſſosq; ferunt ſub Diocletiano Imper.

d Anſelmi epiſcopi.] Huius egregia facta conſcripſit Edinerus eius contubernalis: quæ retulit Sur. in tom. 2. mandauit ſcriptis eadem Edmundus monachus Cantuarienſis: qui etiã alium addidit commentarium de diſcordia orta inter ipſum & regem Anglorum, vt auctor eſt Henric. de vir. illuſt. c. 7. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino 1109. vt idem Edinerus, & Sigebert. in chron. atteſtantur; de eo item Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 2. c. 101. ibiq; recenſet eius ſcripta, lib. 3. c. 327. lib. 4. c. 122. & lib. de ſcrip. eccleſ. item auctor catal. ſcrip. Britan. & alij plures.

e Anaſtaſij Sinaitæ.] De eodem agunt & Græci hac die in Menologio. Sinaita hic dictus eſt, quòd antequam Antiochenæ præficeretur eccleſiæ, in Sina monte exercuit monaſticam diſciplinam, vt tradit Niceph. lib. 17. c. 29. prope finem. Claruit temporibus Iuſtiniani Imp. & Iuſtini iunioris, à quo ob fidem catholicam in exilium pulſus eſt. reſtitutus eſt autem tempore Mauritij Imp. cum Romanæ eccleſiæ præeſſet S. Gregorius Papa: qui ad eundem plures ſcripſit epiſtolas, quæ extant in eius regiſtro lib. primo epiſt. 24. 25. lib. 4. epiſt. 36. 37. lib. 6. epiſtola 24. 31. & lib. 7. ind. 1. epiſ. 3. quę eſt vltima ad eum ſcripta: nam & eodem anno diem obijt, qui numeratur an. Domini 598. Sequente autẽ ſecunda indictione ſcribit idem S. Gregorius ad eius ſucceſſorem Anaſtaſium item dictum, cùm ab eo, ex more, fidei ipſius profeſſionem accepiſſet. eſt epiſt. 47. lib. 7. indict. 2. Duo etenim eiuſdem nominis epiſcopi alter poſt alterum ſucceſſiuè, pręfuerunt eccleſiæ Antiochenæ temporibus Mauricij, & Phocæ eius ſucceſſoris Impp. vt apparet ex ſerie Antiochenorum epiſcoporum, quam ſcribit Niceph. epiſcopus in chron. & Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 18. c. 44. qui tamen in eo reperitur erraſſe; dum Anaſtaſium primum, Sinaitam dictum, necatum ſcribit à Iudęis: quod quidem ſecundo contigit Anaſtaſio: nam, vt idem ipſe teſtatur, id ſub Phoca Imp. factum eſt, quod & exploratum habetur; anno etenim ſeptimo Phocæ à Iudæis excitatam eam ſeditionem teſtatur hiſtoria miſcella, Cedrenus, & Zonaras; quo quidem tempore, non Anaſtaſius Sinaita, ſed eius ſucceſſor ſedebat: ille etenim biennio ante Phocæ Imperium ſub Mauricio Imp. ex humanis deceſſit. agitur de ſecundo Anaſtaſio ad decimum kal. Ianuarij. errore lapſus eſt idem Niceph. lib. 18. c. 44. dum nomen Sinaitæ tribuens ſecundo, eidem prioris Anaſtaſij lucubrationes adſcribit; Sinaitæ etenim eſſe omnes illas ſcriptiones, nullus eſt qui dubitet: nam cùm (vt dictum eſt) ſedere cœpiſſet temporibus Iuſtiniani Imp. ſub quo multa paſſus, ac etiam ſede pulſus eſt, in eius locum Gregorius ſuffectus eſt; ſed tandem Mauritij Imp. tempore reſtituitur, vt ſcribit Euagrius hiſt. lib. 4. c. 38. 39.

40. &

40. & lib. 5. c. 1. & 5. Niceph. lib. 17. c. 29. 30. & 36. Optauit ſanctus Gregorius hunc cum honore ſuo Romæ ſecum viuere, ſi ad ſedem ſuam illum reuerti minimè licuiſſet. extat de his epiſtola 27. lib. 1. regiſt. Reſtituto autem, eidem litteris gratulatur lib. 4. epiſt. 37. ind. 13. editum reperitur eiuſdem auctoris nobile opus de rectis dogmatibus, & ſermones nonnulli, quos olim monachus in Sina poſitus ſcripſerat, quorum aliquot Latinè reddidit, ediditq; noſter Achilles Statius dignę memoriæ. Habemus & in eiuſdem bibliotheca librum Paſtoralem S. Gregorij Papę, quem idem Anaſtaſius in Græcum ſermonem tranſtulit: quod & teſtatur Sigeber. de vir. illuſtr. c. 42

vij. G Decimo kal. Maij. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23

ROMÆ via Appia natalis ſancti Soteris [a] Papæ & martyris. Ibidem ſancti Caij [b] Papæ, qui ſub Diocletiano principe martyrio coronatus eſt. Smyrnæ ſanctorum Apellis [c] & Lucij ex primi Chriſti diſcipulis. Eodem die ſanctorum plurimorum [d] Martyrum, qui ſequenti anno poſt obitum Symeonis, annuo item die, quo paſſionis Dominicæ memoria celebrabatur, per totam Perſidis regionem pro Chriſti nomine ſub rege Sapore gladio cæſi ſunt. In quo fidei certamine paſſus eſt Azades eunuchus Regi cariſſimus: Milles [e] epiſcopus, ſanctitate & miraculorum gloria inſignis: Acepſimas epiſcopus, cum presbytero ſuo Iacobo, item Aithala & Ioſepho presbyteris, Azadane & Abdieſo diaconis, & compluribus alijs clericis: Mareas quoq. & Bicor epiſcopi, cum alijs viginti epiſcopis, & clericis fere ducentis quinquaginta; monachis etiam, & ſacris virginibus plurimis; inter quas & ſancti Symeonis epiſcopi ſoror nomine Tarbula, cum pediſequa ſua, quæ ſtipitibus alligatę, ſerraq. ſciſſæ, crudeliſſime necatę ſunt. Cordubæ † in Perſia ſanctorum Parmenij [f], Helimenæ, & Chryſoteli presbyterorum, Lucæ & Mucii diaconorum: quorum triumphus martyrii in paſſione ſanctorũ Abdon & Sennen habetur. Alexandriæ natalis ſancti Leonidis [g] martyris, qui ſub Seuero paſſus eſt. Lugduni ſancti Epipodij [h], qui in perſecutione Antonini Veri, cum Alexandro collega tentus, poſt dira tormenta martyrium capitis abſciſſione compleuit. Apud Senonas ſancti Leonis [i] epiſcopi & confeſſoris. Anaſtaſiopoli ſancti Theodori [k] epiſcopi, miraculis clari.

† Corduenæ.

APRILIS 22.

a SOTERIS Papæ.] Beda autem, & Ado de eo pridie huius diei: ſed hanc eſſe diem natalis eius, habet liber de Rom. Pontificib. De eius ſucceſſione Irenæus lib. 3. c. 3. Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 4. c. 22. Optat. lib. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. & alij. cætera in Annal. eccleſ. diximus. Soteris Papæ corpus tranſlatum eſſe à Sergio Iuniori Papa in titulum Equitij, docet vetus inſcriptio ibidem apud tranſennam poſita.

b Caij

b Caij Papæ.]De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado,& alij. De eius ſucceſſione Euſeb.chron. & hiſt. lib. 7. c. vlt. Optat. lib. 2. Auguſt. epiſt. 165. Niceph. in chron. & alij. extant nonnullæ res eius geſtæ inter acta ſanctæ Suſannæ,& in actis S.Sebaſtiani.cætera de eo in Annal.eccl.diximus.

c Apellis,& Lucij.] Agunt de his Græci etiam hac die in Menolog. qui item optima ratione affirmant,Luciũ hunc alium eſſe à Luca Euangeliſta,adduntq; hunc fuiſſe præfectum eccleſiæ Laodicenſi, Apellem autem Smyrnenſi. aſſentiturq; his etiam Dorotheus in ſynopſi. Sunt hi,quorum S.Paulus Apoſtolus meminit ad Romanos cap. 16. de Apelle conſentit Hippolytus libel. de. 72. diſcip. de Lucio autem ſecus,quem dicit Olympiadis fuiſſe epiſcopum.

d Plurimorum martyr.] Agunt de his hac item die Beda, Vſuardus, Ado,& alij recentiores. Scribit horum certamina glorioſa Sozom.hiſt.lib.2.c. 11.12. & 13. ex quo Caſſiod. hiſt. trip. lib. 3.c.2. Niceph.lib.8.c.37.& 38. Metaphraſtes autẽ cęteris locupletius.recitat ea Lipom.tom. 5.& Sur.to.2.

e Milles epiſcop.]Hunc Beda,& alij ſupra dicti appellant Mileſium.de eodem Sozom.vbi ſupra, & alij ex ipſo. peregrinatum tradunt Hieroſolymam ad ſancta loca, necnon in Aegyptum ad inuiſendos ſanctos patres eremi cultores.

f Parmenij,& ſoc.]Beda, Vſuardus, Ado,ac cæteri hac die. Agitur de his in præambulis actorum S.Laurẽtij martyris,extant apud Sur.tom.4.die 10. Auguſti.Errore librariorũ accidiſſe puto, vt alicubi Cordulæ in Perſia hi paſſi habeãtur. Nihil enim habet commune Cordula,ſiue Cordyla cum Perſide: nam in prouincia Cappadociæ ponitur à Ptolomęo in tab.1.Aſiæ,ſicut & à Plinio lib.6. c.3.quę Cappadocia Themyſcirena appellatur. Itaq; magis placet, vt hi Cordubæ in Perſia (vt habent ea acta martyrum qualiacunq; ſint) ponantur:vel pro Corduba reſtituẽdum potius erit, Corduena,quæ eſt ciuitas prope Tigrim, cuius meminit Ammianus Marcellinus lib. 23. & 24. Aethicus autem in coſmograph. appellat Cordubennam. nec adeò miraculum ſi eiuſdem nominis ciuitas reperitur in Hiſpania ac in Pęrſide: nam ſicut ex Varrone docet Plinius lib.3. c.1. Perſæ & Iberi in Hiſpaniam peruenerunt cum ſuis colonijs.licet Socrates hiſt. lib.1.c.16. dicat Iberos Hiſpanorum eſſe coloniã, ſed ex prædictis errare conuincitur.

g Leonidis.] Fuit hic pater Origenis, ſcribit de eius martyrio Euſebius hiſt.lib.6.c.11.S.Hieron. de ſcript. eccleſ.in Origene,& Niceph. hiſt. lib. 5. c. 2. De eodem ageus Suidas in hiſt. in verbo Origenes,ait,eundem fuiſſe epiſcopum & martyrem.

h Epipodij.] De eo item Beda, Vſuardus, Ado,& alij. Extant acta Epipodij & Alexandri eius in martyrio collegæ: quæ recitat Sur. tom. 2. De eodem habetur homilia nomine quidem Euſebij Emiſſeni, ſed re vera S.Eucherij epiſcopi Lugdunenſis, vt alibi pluribus diſſeruimus.De calciamento Epipodij martyris Greg. Turon. de glor.confeſſ.cap.64.

i Leonis epiſc.] Vet.man.ſcrip.& alij.hac die.Interfuit hic concilijs Aurelianenſi ſecundo per vicarium, & tertio; obijtq; anno Domini 591. numeratur decimusſeptimus eius ſedis epiſcopus, cui præfuit an.23.hæc tradunt Democh.tabulæ. ſed cùm tot tantùm annis eum ſediſſe tradant, reperiaturq; interfuiſſe per vicarium ſecundo concilio Aurelianenſi, quod celebratum reperitur anno Domini 525. vt rectè ſupputant recentiores chronographi, impoſſibile videtur ad prædictum annorum numerum perueniſſe.

k Theodori epiſc.] De eo item hac die Gręci in Menolog. Hic ille celebris Archimandrita cognomento Sicæota,cuius acta ſynceriſſimè ſcripta à Georgio eius diſcipulo recitat Metaphraſtes,ex quo Lipom.tom.7.& Sur.tom.2.hac die.migrauit ex hac vita anno Domini 613.Heraclij Imp.anno tertio. prout eius acta teſtantur.

23 Nono Kal. Maij. Luna. A vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24

NATALIS ſancti Georgij [a] martyris, cuius illuſtre martyrium inter coronas Martyrum Eccleſia Dei veneratur. Valentiæ in Gallia paſſio ſanctorum martyrum Felicis [b] preſbyteri, Fortunati & Achillei diaconorum, qui a beato Irenæo Lugdunenſi epiſcopo ab prædicandum verbum Dei miſſi, cum

ſi, cum

ſi, cum maximam partem illius ciuitatis ad fidem Chriſti conuertiſſent, a Cornelio duce in carcerem truſi ſunt, deinde diutiſſime verberati, cruribusq. confractis, circa rotarum [c] vertiginem ſtricti, fumum quoque in equulei ſuſpenſione perpeſſi, ad extremum gladio conſummati ſunt. In Pruſia natalis ſancti Adalberti [d] Pragenſis epiſcopi & martyris, qui Polonis & Hungaris Euangelium prædicauit. Mediolani ſancti Maroli [e] epiſcopi & confeſſoris. Tulli in Gallia ſancti Gerardi [f] eiuſdem ciuitatis epiſcopi.

APRILIS. 23.

a GEORGII.] De eodem hac item die Latini omnes, Græci itē in Menologio his verbis: Memoria ſancti & glorioſi & magni martyris Georgij cognomēto Tropelophori: Fuit Cappadox genere, paſſus ſub Diocletiano Imperatore. hæc ibi. De actis S. Georgij martyris eſt cenſura Gelaſij in decreto de libris apocryph. apud Grat. diſt. 15. cap. ſancta Romana. ea etenim quæ ab hæreticis eſſe compoſita dicuntur, in Eccleſia Romana non legi teſtatur. Sexta ſynod. etiam can. 63. profitetur quaſdam martyrum hiſtorias ab hæreticis eſſe conſcriptas, eo nimirum (vt ait) conſilio, vt Dei martyres afficerent ignominia, & qui illas audirent, ad incredulitatem deducerent: quas omnes eadem S. Synodus vetuit publicari, igniq; tradi mandauit. Id etiam à Manichæis hæreticis factitatum S. Auguſtinus teſtatur, ſcribens contra Adimantum, alijsq; in locis, agens aduerſus Manichæos. Quænam autem eſſent acta Georgij à Gelaſio improbata atq; reiecta, exquirendi ſtudio fatigatus, ea me tandem inueniſſe arbitror. In noſtra bibliotheca, tertio tom. vit. ſanct. antiquiſſimo, ac penè vetuſtate conſumpto codice, ibi pag. 159. inueni acta quædam S. Georgij multis haud dubium referta mendacijs, ibi portentoſa quædam ab omni miraculorum ratione aliena feruntur; quæquidem (vt prædictæ ſynodi vtar verbis) non ad pietatem legentes, ſed ad infidelitatem adducant. Inſunt præterea illic quædam accepta ab hæreticis atq; Gentilibus, vt conflictus ille Georgij cum Athanaſio mago: alludit nimirum auctor impius ad Georgium Arianum epiſcopum inuaſorem ſedis Alexandrinæ, & magni Athanaſij eius ſedis epiſcopi pugnaciſſimum perſecutorem: Athanaſium enim ab Arianis eſſe magum appellatum, acta Tyri conciliabuli ſatis docent; apud Gentiles etiam eandem de eo ſparſam eſſe calumniam, conſtat ex Ammiano Marcellino lib. 15. At Georgium Arianum epiſcopum, defuncto Conſtantio Imp. occiſum eſſe ob eius ſcelera Alexandriæ, relatumq; à ſuis inter martyres, liquet; teſtante id etiam Marcellino lib. 22. Ex quibus ſanè apparet totam illam de actis Georgij fabulam fuiſſe commentum Arianorum. Leguntur in ijſdem alia nonnulla indigna martyre: vt phanatica quædam & portentoſa, ſuſpectum contubernium viduæ, ars doloſa eiuſdem ad perdendos Gentilium magos, atque enecandos Gentiles quosque, innumera preterea tormentorum genera, quibus agitatus Georgius, nec mori potuit, vt preter eculeos, vngulas, crates ferreas ignitas, rotamq; mucronibus vndique præfixam, calceoſq; armatos clauis, quæ & in alijs leguntur actis; etiam arca ferrea clauorum cuſpidibus intus ad feriendum aptata, præcipitium, contuſiones malleis ferreis iteratę, columna ingentis ponderis ſuper eum poſita, ingentisq; molis ſaxum ſuper caput reuolutum, ferreum ignitum ſtratum, liquens plumbum ſuper effuſum, quadraginta igniti claui, quibus eſt confoſſus, ęneus bos candens, merſio in puteum ingentis ponderis ſaxo ad collum ligato, quibus nec quidem occidi martyrem potuiſſe tradunt. Ad hæc inſuper fingitur ibi Datianus quidam Imp. qui Perſis dominetur & ſeptuagintaquinque regibus imperet ſub quo Georgius paſſus ſit, & alia multa quę potius delirantium ſomnia, quàm ſyncêram hiſtoriam martyris præſeferant, quæ Gelaſij cenſura proſcripta eſſe, abſque aliqua difficultate quiſque ſibi ſuadere poteſt. Quibus reiectis, quænam germana, quæ item dubia de tanto martyre ſcripta reperiantur, in medium adducamus. Extant acta Georgij à Metaphraſte edita, ſed in ijſdem diſplicent quę de Athanaſio mago feruntur. Alia rurſus acta habentur nomine Paſicratis Georgij ſerui ſcripta: quę omnia Lipomanus Latinè reddidit, habet ea Sur. tom. 2. quæ alienæ potius quàm meæ cenſuræ ſubijcio. Vidi ea etiam quæ Iacobus de Vorag. habet in Legend. ſanct. quæ quidem non mediocri indigent caſtigatione. Legi & in vet. man. ſcrip. quæ in quibuſdam eccleſijs recitari conſueuerunt, acta Georgij, vbi & annus paſſionis deſcribitur ducenteſimus nonageſimus, ibiq; hæc ſolummodo tormenta Georgius paſſus narratur, verbera, rotam, ignitamq; ſartaginem, ac demum gladio capite truncatus legitur; quæ licet ob longiores paraphraſes, & carmina quæ in eis habentur intexta, minime referant priſtinum illum candorem

ac ſine

ac ſuæ ſuo dicendi ſtylum, tamen cęteris probabiliora videntur. habemus ea in noſtra bibliotheca tom. 9. vit. ſanct. pag. 74. His enarratis, iam accipe quę ex certis probatisq; auctoribus de egregio martyre ſcripta reperiuntur.

Non tantùm in Oriente, vbi paſſus eſt, ſed & in occiduis oris clariſſimus fuit. extat epigramma Venantij Fortunati de baſilica eiuſdem nomine erecta in Gallijs, in quo hi verſus de eius martyrio leguntur.

Carcere, cede, ſiti, vinclis, fame, frigore, flammis,
Confeſſus Chriſtum, duxit ad aſtra caput.
Qui virtute potens Orientis in arce ſepultus,
Ecce ſub occiduo cardine præbet opem.

De reliquijs eius Pariſijs poſitis Aim. lib. 2. de geſt. Franc. c. 20. S. Germanus Pariſiorum epiſcopus cùm Hieroſolymam peregrinatus eſſet, rediens diuertit Conſtantinopolim, vbi à Iuſtiniano Imperatore inter alias nobiles reliquias donatus eſt brachio S. Georgij martyris, quod condidit Pariſijs in baſilica S. Vincentij. id Aim. de geſt. Franc. lib. 3. c. 9. Fuit & Romæ, quę adhuc perſeuerat illuſtris memoria S. Georgij ad Velum aureum, vbi & caput eius venerandum aſſeruatur, quod Zacharias Papa in theca repertum cum inſcriptione Gręcis litteris exaratam ibidem recondidit, vt teſtatur liber de Roman. Pontificibus in Zacharia. S. Gregorius Papa item eccleſiam eiuſdem martyris vetuſtate labefactatam reſtituit, eſt de his epiſtola ipſius 68. lib. 4. indict. 4. Brachium eiuſdem martyris Coloniam Agrippinam delatum, & multis miraculis illuſtratum, indicant acta ſancti Annonis epiſcopi Colonien. De reliquijs eiuſdem atque miraculis editis ſcribit Gregor. Turon. de gloria mart. cap. 101. In Galatia præterea celebris fuit eiuſdem ſancti memoria, de cuius miraculis ibidem ſæpius iteratis multa narrantur in vita ſancti Theodori Sicæotæ, cuius nuper meminimus, habet eam Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Procopius ſcribit lib. 1. ędif. Iuſtin. ipſum Iuſtinianum Imp. eidem martyri baſilicam erexiſſe. Reges enim in militari conflictu S. Gregorium martyrem inuocare ſolitos, eundemq; propitium nactos eſſe, ſatis ſignificant ea quæ de Nicephoro Imp. ſcribit Cedren. in compend. hiſt. & quę Paulus diaconus de geſt. Longob. lib. 6. c. 5. tradit de Chuniperto rege: hi enim ob ingentem de hoſtibus adeptam victoriam, baſilicam & monaſterium in honorem eiuſdem martyris erexerunt. Romanam ipſam eccleſiam ad expugnandos fidei hoſtes, hos pręcipuè martyres inuocare conſueuiſſe, Mauritium, Sebaſtianum, & Georgium, teſtatur Ordo Roman. de diuin. offic. in fine. eſt in Sacramentario S. Gregorij in natali S. Georgij ſpecialis de eodem ſancto Præfatio. Pictura illa S. Georgij, qua effingitur eques armatus, qui haſtę cuſpide draconem interficit, iuxta quem etiam virgo poſita manus ſupplices tendens, imploret auxilium; ſymboli potius quàm hiſtorię alicuius, opinor, eſſe expreſſam imaginem. in nullis enim, quæ recenſuimus, S. Georgij actis antiquis, quicquam eiuſmodi legitur: ſed à Iacobo de Voragine abſque aliqua maiorum auctoritate ea ad hiſtoriam referuntur: quæ potius in virgine illa typum exprimunt (more maiorum) prouinciæ, vel ciuitatis alicuius, quæ aduerſus diaboli vires tanti martyris imploret auxilium. Symbolicas eiuſmodi picturas pingi à Chriſtianis olim conſueuiſſe, ſatis docet Euſebius in vita Conſtantini Imp. lib. 3. c. 3. vbi agit de pictura Conſtantini, deq; dracone ab eo medio ventre transfixo, & in mare proiecto. Non imus inficias S. Gregorium vt equeſtris militię militem, equeſtri imagine referri conſueuiſſe: nam & de equo picto S. Georgium geſtante, hinnitumq́ue edente, mira habes deſcripta à Nicephoro Gregora hiſt. lib 8. pag. 31 & 32. De imagine S. Georgij ex qua ſanguis fluxit, vide Georg. Pachimer. hiſt. lib. 7. pag. 61.

b Felicis, & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus & Ado. Recitat Sur. horum acta tom. 2.

c Circa rotarum vertiginem ſtricti.] Perantiquum fuiſſe rotarum ſupplicium, docet Cæl. Rodig. lect. antiquarum lib. 10. c. 5. meminit S. Baſilius hom. in quadrag. martyr. de rotæ tormento. Frequens reperitur in actis martyrum rotæ cruciamentum, de eodem Ioſeph. lib. de Machab. ad Polyb. his verbis: Decretum dat, vt ſi quis eorum in patria conſiſtens, ad ſacrificia migrare noluiſſet, diſtrictus rotæ impetu rumperetur. hæc ibi, & inferius de eiuſdem cruciamenti exhibitione his verbis: Illi igitur mole pedibus appenſa, atque innecti rotæ iubetur Machabęus: ita etiam in gyrum circuli porrectus, vt ſolutis hinc inde viſceribus, veniſq; diſtentis, dolores ipſius & pœnæ creſcerent. & infra: Vt erat affixus rotæ ignis in Cataſta obijcitur. atque ita tendentibus corpus radijs & contrahentibus flammis, coſtis deinde patentibus laterum vitalia rumpuntur. &c. ac deinde hęc de alio tormentis exquiſito: Rotæ, inquit, poſtmodum affigitur: nec tendi magis iam poterat. &c. Ex his quidem ſatis accipi poſſe videtur, rotę tormentum non ad incidendum corpus, ſed extendendum & diſſoluendum eſſe compoſitum; idq; Apuleius lib. 3. de aſin. aur. cum agit de paratis tormentorum generibus ad torquendum, hæc ait: Nec mora, cum ritu Græcienſi, ignis, & rota, tum omne flagrorum genus inferuntur. & lib. 10. nec rota, nec equuleus deerat. hęc ille. Verùm non vnius tantùm, ſed multiplicis generis rotæ inueniuntur in actis ſanctorum martyrum.

d Adalberti epiſc.] De eodem hac die agitur apud Bedam & Adonem. Habet eius res geſtas Sur. tom. 2. alias ab his diuerſas legimus in cod. man. ſcript. Monaſt. S. Cæciliæ Transtiberim: quarum eſt

exordium

exordium: Eſt locus &c. Plura de eodem in breuiario Polonico, in epiſtola Petri Damiani de renunciando epiſcop. de eodem in actis S. Stephani regis Hungariæ. Sigebert. in chron. an. 994. Aeneas Silui. hiſt. Boem. c. 16. item chron. vet. Polon. & nouiſſimè Mart. Chrom. de reb. Polon. lib. 3. qui eum martyrio occubuiſſe refert anno Domini 997. Dies tranſlationis eius agitur tertiodecimo kal. Nouemb. cuius etiam rei geſtæ hiſtoriam ſub Othone Imp. legi in vet. man. ſcrip. vbi agitur etiam de tranſlatione ſanctorum Abundij & Abundantij.

e Maroli epiſc.] De quo etiam tabulę eccleſiæ Mediolanenſis. Extat Ennodij epiſcopi Ticinenſis de eodem elegans epigramma. incip. Marolus extremæ &c. Succeſſit hic S. Venerio.

f Gerardi epiſc.] De eo Sigeb. in chron an. Domini 1052. hæc ſcribit: Leo Papa Gerardum Leucorum ſupra ſe quintum epiſcopum ſanctitate vitæ mirabilem, habita ſynodo, per auctoritatem Apoſtolicam decreuit in numero ſanctorum confeſſorum in eccleſia ſolenniter habendum. hęc ille.

v. B **Octauo Kal. Maij. Luna.** 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25			

ROMÆ ſancti Sabę [a] ductoris militum, qui accuſatus quòd Chriſtianos in carcere detentos viſitaret, coram iudice Chriſtum libere confeſſus eſt: à quo facibus aduſtus, & in lebetem [b] picis feruentis iniectus, cum euaſiſſet illæſus, eo miraculo ſeptuaginta viros ad Chriſtum conuertit: qui omnes in confeſſione fidei conſtanter permanentes, gladio cæſi ſunt: poſtremo ipſe demerſus in flumen, martyrium conſummauit. Lugduni in Gallia natalis ſancti Alexandri [c] martyris, qui in perſecutione Antonini Veri poſt carceris cuſtodiam primo ita laniatus eſt crudelitate verberantium, vt crate ſoluta coſtarum, patefactis viſceribus, interiora corporis panderentur: deinde crucis affixus patibulo, beatum ſpiritum exanimatus emiſit. Paſſi ſunt cum eo & alij numero trigintaquatuor, quorum memoria alijs diebus agitur. Eodem die ſanctorum martyrum Euſebij [d], Neonis, Leontij, Longini, & aliorum quatuor, qui in perſecutione Diocletiani poſt diros cruciatus gladio percuſſi ſunt. In Anglia depoſitio ſancti Melliti [e] epiſcopi, qui à ſancto Gregorio in Angliam miſſus, Orientales Saxones, & Regem ipſorum ad fidem conuertit. Iliberi in Hiſpania ſancti Gregorij [f] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Honorij [g] epiſcopi. In Hibernia ſancti Egberti [h] presbyteri & monachi, admirandæ humilitatis & continentiæ viri. Rhemis ſanctarum virginum Bonæ [i] & Dodæ.

APRILIS 24.

a SABÆ martyr.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, Romǽq; paſſum tradunt temporibus Aureliani Imp.

b In Lebetem.] De Lebete, ſic dicto cruciamenti genere, habes Machab. lib. 2. c. 7. & Ioſeph lib. de Machab. ad Polyb. frequens eſt mentio de eiuſmodi tormento in actis ſanctorum martyrum.

c Alexan-

c Alexandri,& ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Refert eorum acta Sur. tom. 2. extat de ſanctis Alexandro, & Epipodio ſermo ſancti Eucherij Lugdunenſis falsò aſcriptus Euſebio Emiſeno. Diuerſus planè ab hoc eſt Alexander ille medicus & martyr, qui cum Attalo poſt diuerſa pœnarum genera, gladio cæſus, occubuit, cuius & cineres in Rhodani fluenta merſę fuerunt, vt conſtat ex epiſtola eccleſiæ Lugdunenſis, quam recitat Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 1. meminit & S. Auguſtinus lib. de cura agenda pro mort. c. 6. de cineribus martyrum Lugdunenſium in flumen iniectis: Alexander autem, de quo agimus (ne quis exiſtimet eundem eſſe cum illo) ſupplicio crucis martyrium conſummauit, eiusq; corpus inter dumeta abſconditum, poſtea ſepulturæ mandatum fuit, vt eius acta teſtantur.

d Euſebij,& ſoc.] Agunt de his item Græci hac die in Menologio, paſſosq; ſub Diocletiano referunt.

e Melliti epiſcopi.] De eo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scripſit Beda eius res geſtas in hiſt. de geſt. Angl. lib. 1. c. 20. 30. lib. 2. cap. 3. & ſequen. eiuſdem meminit S. Gregorius Papa in regiſtr. lib. 9. epiſt. 48. 52. 56. & 71. Ioannes diac. in vit. ſanct. Gregor. lib. 1. c. 31. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino ſexcenteſimo vigeſimoquarto, vt ſcribit Beda lib. 2. de geſt. Angl. c. 7. in fin.

f Gregorij epiſcopi.] Vſuardus item de eo hac die. Agit de eodem S. Hieronymus lib. de ſcript. eccleſiaſt. Iſidor. de vir. illuſtr. c. 1. in Oſio, Honorius Auguſtud. cap. 105. pluribus autem Marcellinus presbyter in libello oblato Theodoſio Imperatori. Huius Gregorij commentarios carie obſitos, obliuione obrutos, mendisq; labefactatos purgauit, ediditq; noſter Achilles Statius laudabilis memoriæ.

g Honorij epiſcopi.] De quo etiam tabulæ Brixianę eccleſiæ. Ponitur hic decimusnonus eius eccleſiæ epiſcopus, à Philaſtrij autem tempore, qui eius ſedis epiſcopus adſcribitur ſeptimus, hic numeratur ordine duodecimus, vt ſcribit Rampertus epiſcopus Brixianus in ſermone de tranſlatione S. Philaſtrij.

h Egberti.] De eo plura ſcribit Beda de geſt. Angl. lib. 3. c. 4. 27. lib. 4. c. 3. & lib. 5. cap. 10. & 23. vbi ait, eum ex hac vita exceſſiſſe anno ab Incarnat. Domini ſeptingenteſimo vigeſimooctauo. Fuit & Egbertus epiſcopus, cuius natalis dies agitur prid. non. Maias, licet eum Eadbertum alij dicant.

i Bonæ,& Dodæ.] Agit de his Molanus in addit. ad Vſuard. De alia Bona Petrus in catal. lib. 8. cap. 71.

25 Septimo Kal. Maij. Luna. C iiij.

a	b	c	d	ę	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26

ALEXANDRIÆ natalis beati Marci [a] Euangeliſtæ. Hic diſcipulus & interpres Apoſtoli Petri, rogatus Romæ à fratribus ſcripſit Euangelium, quo aſſumpto perrexit in Aegyptum, primusq. Alexandriæ Chriſtum annuntians, conſtituit eccleſiam: ac poſtea pro fide Chriſti tentus, funibus vinctus, & per ſaxa raptatus, grauiter afflictus eſt: deinde recluſus in carcere, primo angelica viſitatione confortatus, & demum ipſo Domino ſibi apparente, ad cæleſtia regna vocatus eſt octauo Neronis anno. Romæ Litaniæ [b] maiores ad ſanctum Petrum. Syracuſis ſanctorum martyrum Euodij [c], Hermogenis, & Calliſti. Antiochię ſancti Stephani [d] epiſcopi & martyris, qui ab hæreticis Synodum Chalcedonenſem impugnantibus multa paſſus, in Orontem fluuium præcipitatus eſt, tempore Zenonis Imperatoris. Ibidem ſanctorum Phi-

Q lonis

lonis [e] & Agathopodis diaconorum. Alexandriæ ſancti Aniani [f] epiſcopi, qui beati Marci diſcipulus, eiusq. in epiſcopatu ſucceſſor, clarus virtutibus quieuit in Domino. Laubijs natalis ſancti Ermini [g] epiſcopi & confeſſoris.

APRILIS 25.

a MARCI Euangeliſtę.] De eodem hac die Beda, ac cæteri omnes Latinorum, ac Græcorum, qui eundem etiam martyrem dicunt, deſcribuntq́; eius paſſionis acta in Menologio. Agit de eo item Euſebius hiſt. lib. 2. cap. 14. 15. & lib. 3. cap. vlt. Hieronymus de ſcript. eccleſiaſt. Iſidor. de vit. & obit. ſanctor. quorum cùm nullus dicat eum occubuiſſe martyrio, ab aliquibus dubitatum fuit, an reuera martyrium conſummauit. At Gelaſius, cuius præcipua eſt in eccleſia Dei auctoritas, de eius martyrio expreſsè teſtatur, cùm ait: Marcus à Petro Apoſtolo in Aegyptum directus, verbum veritatis prædicauit, & glorioſè conſummauit martyrium. hæc Gelaſ. in Rom. concil. in decret. de lib. authent. & apocryph. hoc ipſum Niceph. hiſt. lib. 2. c. 43. Metaphraſtes hac die, Procopius diaconus in encomio de eodem, quod recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Cætera autem de ſancto Marco, an idem ſit cum conſobrino Barnabæ, qui Ioannes Marcus dictus eſt, & an Latinè, vel Græcè Euangelium ſcripſerit, quoniam non ſunt huiuſmodi, quæ paucis abſolui queant, ſatis de his diſſeruiſſe ſufficiat in noſtris Annalibus eccleſiaſt. vbi & de alijs, quæ ad Marcum pertinet pluribus egimus.

b Litaniæ maiores.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; quorum nonnulli, cùm dicant inſtitutas à S. Gregorio, ſic intelligas, non vt ipſas maiores Litanias S. Gregorius primus inuenerit, ſed quòd ad ſanctum Petrum eas indixit. extat decretum eiuſdem Pontificis de Litaniarum maiorum annua celebritate in princ. lib. 2. regiſtri his verbis: Solemnitas annuæ deuotionis nos fratres dilectiſſimi admonet, vt Litaniam, quæ Maior ab omnibus appellatur ſollicitis ac deuotis debeamus (auxiliante Deo) mentibus celebrare. &c. Idem S. Pontifex occaſione ingruentis peſtilentiæ, illam Litaniam inſtituit, quam ſeptiformem appellauit. extat de ea re eius conſtitutio data 4. Kal. Septemb. lib. 11. c. 2. cuius etiam meminit Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 10. c. 1. Paul. diac. de geſtis Longobard. lib. 3. c. 11. & alij. idem S. Gregorius, vrgente aliqua neceſſitate, non tantùm Romanis, ſed etiam externis Litanias indicebat, vt apparet ex lib. 9. regiſt. epiſt. 45. ind. 4. Cur autem hæ, de quibus hîc agimus, Litanię maiores dictæ fuerint: conſtat ad minorum Litaniarum differentiam ſic appellatas eſſe. Non enim vnę tantum in anno, ſed plures ſolitæ erant fieri Litaniæ pro conſuetudine cuiuſque eccleſiæ, vt apparet ex epiſt. S. Gregor. 76. lib. 7. indic. 2. ad Caſtorium, vbi habetur mentio de quatuor, vel quinque ſolemnibus Litanijs in Rauennate eccleſia celebrari ſolitis. A quo autem Litaniæ primùm fuerint inſtitutę, adhuc mihi eſt inexploratum; vetuſtiſſimum ſanè morem fuiſſe in eccleſia Litanias peragere, certiſſimum eſt. nam quòd ſpectat ad eccleſiam Orientalem S. Baſilius in epiſtola 63. ad Neocęſarienſes tradit, in ea eccleſia in vſu fuiſſe Litanias etiam temporibus S. Gregorij cognomento Thaumaturgi eius ciuitatis epiſcopi, qui vixit temporibus Decij Imperatoris, quas poſtmodum in cęteris Orientis eccleſijs conſtat fuiſſe frequentatas, adeò vt eas ſolemniori pompa etiam Ariani fuerint æmulati, vt ſcribit Socrat. lib. 6. c. 8. & Sozom. lib. 8. cap. 8. quas tamen Arcadius Imp. edicto promulgato, illis inhibuit. l. 30. de hæretic. Cod. Theod. Litanię etiam reperiuntur dictæ Proceſſiones. c. 17. concil. Laodic. edi. 2. conſtat autem penes Latinos vetuſtiorem fuiſſe vſum procedendi ad loca martyrum, vt Tertul. lib. 2. ad vxorem, & Hieron. epiſt. 12. ad Euſtoch. Eaſdem itaque ſiue Litanias ſiue Proceſſiones dicere velimus, vnuſquiſque epiſcopus in ſuis eccleſijs ſtudioſè agere cõſueuit, vnde de S. Honorato epiſcopo Maſſilienſi hæc pro magna laude Gennadius c. 99. Hic Litanias ad ſupplicandum Dei clementiam cum plebe ſibi credita pro viribus agit. hæc ille. Porrò percelebres, & ab vniuerſa penè eccleſia receptæ ſunt illę, quas S. Mamertus epiſcopus Viennenſis reſtituit in Gallijs, temporibus Valentiniani tertij Imp. anno circiter 452. vt ſcribit Ado epiſcopus Vien. in chron. quę & Rogationes appellatæ ſunt, cuius piæ inſtitutionis occaſionem ſcribit in ſermone quodam Alcimus Auitus eiuſdem eccleſiæ epiſcopus, ſucceſſorq́; Eſichij, quem præceſſit S. Mamertus; extat præterea de ijſdem epiſtola Sidonij Apollinaris ad eundem S. Mamertum ſcripta lib. 7. epiſtola 1. alia ad Aprum 14. lib. 5. vbi (vt mittamus cætera) hęc inter alia de priſtina Litaniarum obſeruatione iam negligentia torpeſcente: Erant, inquit, quidem prius (quod ſalua fidei pace dictum ſit) vagæ, tepentes, infrequentesq́ue, &, vt ſic dixerim, oſcitabundæ ſupplicationes: quæ ſemper interpellantium prandiorum obicibus hebetabantur: ad quas, vt nihil amplius dicam, figulo pariter & hortulano non oportuit conuenire. In his autem, quas ſuprafatus ſummus ſacerdos & protulit, pariter

& con-

& contulit, ieiunatur, oratur, pſallitur, & fletur, &c. hæc Sidon. Ex his quidem Sidonij verbis apparet, S. Mamertum epiſcopum noo tam inſtituiſſe, quàm reſtituiſſe, & in meliorem formam reduxiſſe ſacras Rogationes. Sanè quidem S. Auguſtinus, qui tempore præceſſit S. Mamertum, de ijſdem Rogationibus, quę pręcedunt celebritatem Aſcenſioois Dominicæ non obſcurè meminit ſerm. 173. de temp. in vigilia Aſcen. tom. 10. pag. 338. edit. Louanieo. eſt eius exordium huiuſmodi: Scire debemus, & intelligere fratres chariſſimi, quia dies compunctionis & pænitentiæ celebramus &c. circa finem autem ſic: Nullus ſibi de induſtria aliquas occupationes inquirat, per quas ſe de eccleſię conueotu ſubducat. ſioe dubio peccatorum ſuorum vulnera diligit, qui io iſtis tribus diebus, ieiunando, orando, & pſallendo, medicamenta ſibi ſpiritualia non ioquirit. &c. quibus quidem eundem de ſacris Rogationibus verba facere, nullum eſt dubium. extat de Rogationibus canoo. 29. primi coocilij Aurelianenſis, item c. Rogationes. de conſecrat. diſtinct. 3. & in capitular. Fraoc. lib. 5. c. 85. de ijſdem Cęſarius epiſcopus Arelat. homil. 33. hęc habet: Tribus iſtis diebus, quos regulariter in toto mundo celebrat eccleſia, oullus ſe à ſancto conuentu ſubducat &c. Reliqua autem de Rogationibus vide apud eos, qui ſcripſerunt de diuin. offic. Aliæ inſuper Rogationes ab his ſunt, quas inſtituit S. Gallus epiſcopus Aruerneoſis, quę media Quadrageſima agi ſolitę erant, de quibus Gregorius Turonen. lib. 4. c. 5. Celebrabantur olim io eccleſia Gallicana etiam Litanię ooni menſis, de quibus agitur in conc. primo Lugdunenſi c. 6.

c Euodij, & ſoc.] De his item hac die Vſuardus. Maurolyc. & alij recentiores.

d Stephani epiſc.] Agit de huius martyrio Euagr. hiſt. lib. 3. c. 10. & Niceph. lib. 15. cap. 28. ex Ioanne Rhetore. porrò non tantùm Stephanum, ſed & alios orthodoxos epiſcopos ab hæreticis tunc Antiochię occiſos eſſe, indicant litterę S. Simplicij Papę ad Zenonem Imp. qui de ſacrilegis pœnas ſumpſerat. habemus eam epiſtolam manuſcriptam, datam decimo kal. Iulias poſt conſulatum Illi. eſt eius exordium: De eccleſia Antiochena venerandos. &c.

e Philonis, & Agathop.] Hi eſſe videntur, qui ex Syria Romam comitati ſuot S. Ignatium epiſcopum Aotiochenum, eiuſq; reliquias Antiochiam retulerunt, vt conſtat ex actis ipſius martyrij. Fuit Philo Tarſenſis eccleſię, Agathopos Antiochenę diaconus. meminit eorumdem frequeoter S. Ignatius ſcribens ad Tarſenſes, ad Philadelphos, & ad Antiochenos.

f Aniani epiſcopi.] De eo Euſebius in chron. & hiſt. lib. 2. c. 23. & lib. 3. c. 12. Hieron. de ſcrip. eccleſ. in Marco, Niceph. hiſt. lib. 3. c. 2. Niceph. epiſc. in chron. & alij; multa habet de eo Petrus in catal. lib. 9. c. 19. ſed quæ videntur apocrypha. Erat Alexandriæ eccleſia nomine S. Aniani, cuius meminit Epiphan. in panar. hęreſ. 69. eius autem ſacrum corpus Venetias eſſe tranſlatum accepimus. Fuit alius eiuſdem nominis Anianus Aurelianenſis epiſcopus, alius item Meldenſis, de quo agitur in actis S. Genouefæ, ijdemq; ſanctitate nobiles.

g Ermini epiſc.] De eo etiam Molan. in addit. ad Vſuard. pluribus autem in indic. ſanct. Belg. Succeſſit hic S. Vrſmaro anno Domini 713. extare de eius actis librum ſcriptum, idem auctor affirmat.

26 Sexto Kalendas Maij. Luna. D iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

ROMÆ natalis beati Cleti [a] Papæ, qui ſecundus poſt Apoſtolum Petrum rexit Eccleſiam, & in perſecutione Domitiani martyrio coronatus eſt. Ibidem ſancti Marcellini [b] Papæ & martyris, qui ſub Diocletiano pro fide Chrſti vna cum Claudio, Cyrino, & Antonino capite truncatus eſt: quo tempore magna fuit perſecutio, ita vt intra vnum menſem, decem & ſeptem millia Chriſtianorum martyrio coronarentur. Amaſeæ in Ponto ſancti Baſilei [c] epiſcopi & martyris, qui ſub Licinio Imperatore illuſtre martyrium conſummauit: cuius corpus in mare proiectum, & ab

Elpidiphoro angeli monitu repertum, honorifice tumulatum fuit. Bracari in Luſitania ſancti Petri [d] martyris, primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Viennæ ſancti Clarentij [e] epiſcopi & confeſſoris. Veronæ ſancti Lucidij [f] epiſcopi. In monaſterio Centula ſancti Richarij [g] presbyteri & confeſſoris. Trecis ſanctæ Exuperantiæ [h] virginis.

APRILIS 26.

a CLETI Papæ.] De eodem hac die Vſuardus, Ado, & alij, Beda autem hic de Anacleto, de Cleto autem ad 3. non. Maij. Ob nominis ſimilitudinem magna, tum apud Latinos, tum etiam apud Græcos facta eſt de Cleto & Anacleto confuſio. Vt niſi vitium ſit in codice, librariorum oſcitantia, non leues quidem, imo grauiſſimi ſcriptores in his nominibus erraſſe noſcũtur. S. Ignatius in primis in epiſtola ad Mariam Caſſabolitem pro Cleto habet Anacletum. id ipſum S. Irenæus feciſſe videtur, aduerſus hæreſ. lib. 3. cap. 3. Euſebius etiam in chron. & hiſt. lib. 3. c. 12. Nicephorus item hiſt. lib. 3. cap. 2. & Niceph. epiſc. in chron. Ex Latinis itidem Optatus Mileuit. lib. 2. contra Parmen. & Auguſt. epiſt. 165. putantes, credo, Cletum eundem cum Anacleto, illum prætererunt. econtra autem plerique, qui nouerunt Cletum, neſciuerunt Anacletum, vt inter alios S. Epiphanius, qui in panar. hæreſ. 27. ponens Cletum, prætermittit Anacletum. Sed in his quæ ſunt Romanæ eccleſiæ, maior eſt adhibenda fides eius alumnis, quàm cæteris. Poſt librum de Romanis Pontificibus, S. Hieronymus de ſcrip. eccleſ. in Clemente, poſt Linum recenſet Cletum. poſitum habent nomen Cleti in canone Miſſæ antiquitus ſcripto. de eodem præterea indices Vaticani, quos exſcripſimus. Quòd autem Cletus ante Clementem ſederit, aliaq; plura de eo egimus in Annal. eccleſ.

b Marcellini Papæ.] De ipſo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Ecce tibi iterum penes Græcos in nominibus facta confuſio, putantes ijdem, eundem eſſe Marcellinum cum Marcello; vnde Euſebius prætėriens Marcellum, Marcellinum tantùm numerat in chron. & hiſt. lib. 7. c. 26. quem errorem & cæteri ſequuti eſſe videntur, vt Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 6. cap. 34. & Niceph. epiſc. in chron. Non ſic quidem Latini, vt Optatus lib. 2. contra Parmen. & Aug. epiſt. 165. ac cæteri omnes recentiores. Ipſa eorum acta inter ſe diuerſa, diuerſos prorſus eſſe, planè declarant. ſucceſſit Marcellinus Caio, vt omnes tam Græci, quàm Latini citati auctores teſtantur. Cætera de ipſo in Annal. eccleſ.

c Baſilei epiſcopi.] Agunt de eodem item hac die Græci in Menologio, vbi & martyrium, corporis inuentio, atq; tranſlatio narrantur. Metaphraſtes ex antiquioribus monumentis edidit eius acta; quæ recitat Lipom. to. 7. & Sur. tom. 2. ex quibus omnibus erroris arguitur Nicephorus dum lib. 8. c. 14. adnumerat S. Baſileum inter epiſcopos, qui interfuerunt Nicæno concilio, cùm conſtet eundem ſub Licinio Imp. martyrio coronatum obijſſe diem.

d Petri.] De eodem Vaſæus in chron. Hiſp. Flos. ſanct. Hiſp. & Theſaur. concio. tom. 2. hac die.

e Clarentij epiſc.] De eo item hac die Beda, Ado Vien. in chron. an. 641. ponitur hic trigeſimus eius ſedis epiſcopus ſub Vitaliano Papa in tabul. Democh.

f Lucidij epiſc.] In tabulis eccleſiæ Veron. & in ſæpius citato codice pag. 8. & 39. eſt & Lucillus nomine eiuſdem ciuitatis epiſcopus de quo in dictis tabulis agitur pridie kal. Nouembris: quem illum ipſum puto, qui interfuit concilio Sardicenſi, vbi loco Lucilli, Lucius ſubſcriptus reperitur tom. 1. concilio. nam apud Athanaſium in apologia ſecunda inter epiſcopos Italiæ, qui illi ſynodo interfuerunt, Lucillus ponitur poſt Seuerum Rauennatem epiſcopum. Vocat eundem cum cęteris in teſtimonium Athanaſius in apologia ad Conſtantium col. 416. d.

g Richarij.] Agit de eodem Vſuardus hac die. Eius res geſtas ſcripſit Albinus Flaccus ad Carolum Magnum Imp. habet ea Sur. tom. 2. Agit de eo item Vincent. lib. 23. c. 96. 97. & 81. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 98. & 295. claruit temporibus Dagoberti regis Franc. circa annum Domini ſexcenteſimum atq; trigeſimum.

h Exuperantiæ.] Maurol. & Molan. in addit. ad Vſuard. hac die de eadem agunt.

ij. E Quinto kal. Maij. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
															t	u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28

NICOMEDIÆ natalis ſancti Anthimi [a] epiſcopi & martyris, qui in perſecutione Diocletiani ob confeſſionem Chriſti, martyrij gloriam capitis obtruncatione ſuſcepit. Sequuta eſt quoq. illum vniuerſa penè gregis ſui multitudo, quorum alios iudex gladio obtruncari, alios ignibus conflagrari, alios nauiculis impoſitos pelago immergi fecit. Tarſi in Cilicia ſanctorum Caſtoris [b] & Stephani martyrum. Romę depoſitio beati Anaſtaſij [c] Papæ, viri ditiſſimæ paupertatis, & Apoſtolicę ſollicitudinis: quem (vt ait ſanctus Hieronymus) diu Roma habere non meruit, ne orbis caput ſub tali epiſcopo truncaretur: nam haud multo poſt eius obitum Roma à Gothis capta fuit. Bononiæ ſancti Tertulliani [d] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Theophili [e] epiſcopi. Conſtantinopoli ſancti Ioannis [f] abbatis, qui pro cultu ſacrarum imaginum ſub Leone Iſaurico plurimum decertauit.

APRILIS 27.

a ANTHIMI epiſc.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, Græci autem in Menologio tert. non. Septemb. ſcribit de Anthimo Euſeb. hiſt. lib. 8. c.6. & Niceph. hiſt. lib. 7. c.6. & 16. Extant eius acta à Metaphraſte deſcripta, retulit eadem Lipom. tom.6.& Sur. tom.2. ſucceſſit hic ſancto Cyrillo eiuſdem ciuitatis epiſcopo, vt teſtantur acta ſanctorum martyrum Indes & Domnæ, quę recitat Metaphraſ. ſeptimo kal. Ian. ex quo Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. In honorem S. Anthimi Iuſtinianus Imp. nobilem memoriam excitauit, vt ſcribit Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtiniani Imp.

b Caſtoris, & Stephani.] Vſuardus de Caſtore tantùm, Maurolycus de vtroque, cui aſtipulantur vet. man. ſcript.

c Anaſtaſij Papæ.] Agunt de eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Locus ſancti Hieronymi hìc citatus extat in epiſtola 16. ad Principiam. De eius ſucceſſione Auguſt. epiſt. 165. Proſp. in chron. Socrat. lib.7. c. 9. Theodoret. lib. 5. c. 23. Sozom. lib.8. c.24. eius acta in Annal. eccleſ. ſcripſimus. De Vrbe capta à Gothis, cuius hìc mentio habetur, conſtat id contigiſſe Varari & Tertullo conſſ. vt ſcribit Caſſiod. & Proſp. in chron. quod & omnes profitentur, numeratur is annus (ſecundum recentiores chronogr.) à Chriſto 410. ſedis autem Innocentij decimus. Corpus S. Anaſtaſij Papæ à Sergio iuniori tranſlatum eſt in titulum Equitij, vt vetus inſcriptio in eadem eccleſia poſita docet.

d Tertulliani epiſc.] Succeſſit hic Paterniano, poniturq; octauus eius ſedis epiſcopus.

e Theophili epiſc.] Numeratur hic decimus eius ſedis epiſcopus, tertiusq; poſt ſanctum Philaſtrium, de eo Rampert. in ſerm. de tranſl. S. Philaſtr.

f Ioannis abb.] De eo item Græci hac die in Menolog. vbi etiã paucis eius res geſtę deſcribũtur.

28 Quarto kalen. Maij. Luna. F

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29

RAVENNÆ natalis ſancti Vitalis [a] martyris, patris ſanctorum Geruaſij & Protaſij, qui cum beati Vrſicini corpus ſublatum honeſtate debita ſepeliſſet, tentus à Paulino conſulari, poſt equulei tormenta iuſſus eſt deponi in profundam foueam, & terra ac lapidibus obrui; taliq. martyrio migrauit ad Chriſtum. Mediolani ſanctæ Valeriæ [b] martyris, coniugis ſancti Vitalis. Atinæ ſancti Marci [c], qui à beato Petro Apoſtolo epiſcopus ordinatus, Aequicolis primus Euangelium prædicauit, & in perſecutione Domitiani ſub Maximo præſide martyrij cotonam accepit. Alexandriæ paſſio ſanctæ Theodoræ [d] virginis, quæ idolis ſacrificare contemnens, cum eſſet in lupanar tradita, repente quidam ex fratribus nomine Didymus miro Dei fauore commutatis veſtibus illam eripuit, qui poſtea in perſecutione Diocletiani ſub Euſtratio ptæſide ſimul cum eadem percuſſus, ſimul coronatus eſt. Eodem die ſanctorum Aphrodiſij [e], Caralippi, Agapij, & Euſebij martyrum. In Pannonia ſancti Pollionis [f] martyris, ſub Diocletiano Imperatore. Pruſæ in Bithynia ſanctorum martyrum Patricij [g] epiſcopi, Acatij, Menandri, & Polyæni. Turiaſone in Hiſpania ſancti Prudentij [h] epiſcopi & confeſſoris. Corfinij in Pelignis ſancti Pamphili [i] Valuenſis epiſcopi, charitate in pauperes, & gratia miraculorum illuſtris: cuius corpus Sulmonæ conditum eſt.

APRILIS. 28.

a VITALIS.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant eius res geſtæ iunctæ actis ſanctorum Geruaſij & Protaſij ex epiſtola nomine S. Ambroſij, quam recitat Sur. tom. 3. 19. Iunij, Mombritius item recenſet huius acta tom. 2. De eius venerando ſepulchro Venantius Fortun. lib. 4. vit. S. Martini meminit his verſibus.

Inde Rauennatum placitam pete dulcius vrbem,
Pulpita ſanctorum per religioſa recurres
Martyris egregij tumulum Vitalis adora. &c. & alibi.

Vitalem, & reliquos tot chara Rauenna ſepultat. lib. 7. ad Bod. ducem. extat de eodem ſermo Petri Damiani apud Sur. tom. 2. pluribus Hier. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. qui & de veteri inſcriptione ad eius ædem agit lib. 3. Fuit eiuſdem nominis Vitalis epiſcopus eiuſdem eccleſiæ Rauennatis: quem miror admodum prætermiſſum ab ijs, qui res Rauennates tractarunt, præcipuè verò nouiſſimè à Hierón. Rubeo. Ad hunc Vitalem epiſcopum ſcripſit Venant. Fortunatus duo epigrammata, fuit enim illi æqualis, agitq; de baſilica S. Andreæ ab ipſo erecta, quam idem Rubeus horum inſcius tribuit S. Petro Chryſologo, redarguens eos etiam, qui eandem adſcribunt Maximiano, porrò Vitalem epiſcopum, eam erexiſſe, ex duobus illis epigrammatibus, luce clarius apparet, habentur eadem lib. prim. in princ. Vixit hic Vitalis epiſcopus circa annos Domini quingentos ſeptuaginta, quibus etiam temporibus claruit Venantius Fortunatus, qui Rauennæ nutritus, ibidem etiam liberales didicit diſciplinas, vt ſcribit Paul. diac. de geſtis Longobar. lib. 2. c. 9.

b Valeriæ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Huius martyrij acta intexta habentur cum rebus geſtis S. Vitalis. quæ nuper citauimus,

c Marci epiſc.] Legimus eius acta, tam ſoluta oratione, quàm metro conſcripta Atina Romam tranſmiſſa; in quibus licet auctorum nomina deſiderentur, compertum tamen habemus ex Petro diacono bibliothecario Caſinate in lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſinen. c. 45. ſcriptam eſſe paſſionem eiuſdem S. Marci à Petro diac. Chartulario eiuſdem monaſterij ad Odeſirium abbatem; qui quidem auctor narrat, additum ob eodem etiam tractatum de excidio & reſtauratione eiuſdem ci-

uitatis

nitatis Atinæ, necnon libellum de eiuſdem ſancti translatione atque miraculis, compoſitumque Canticum eccleſiaſticum in eius ſolemnitate canendum, ac demum de eadem celebritate ſermones octo; hæc Petrus diac. quem illum ipſum puto Petrum, qui ea ſcribens de ſe ipſo, tanquam de alio extraneo modeſtiæ cauſa locutus eſt. Quòd ad opus metricum ſpectat idem ſcriptor eodem libello c. 43. refert, Petrum Romanę eccleſiæ ſubdiaconum ſcripſiſſe verſibus res geſtas eiuſdem S. Marci epiſcopi.

d Theodoræ.] Beda, ac cæteri qui ſupra auctores hac die, Græci autem nonis Aprilis. Cenſetur hæc eadem cum ea, de qua ſcribit S. Ambroſius lib. 2. de virgin. licet pro Alexandria ibi Antiochia legatur, quod librariorũ potius vitio accidiſſe exiſtimamus. Gręci etenim ac Latini omnes vno ore illam Alexandriæ paſſam eſſe teſtantur. Idq́; etiam eius acta profitentur, quæ ex antiquis monumentis edidit Metaphraſtes, extant apud Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. conſule annotationem inferius poſitam die 3. Maij in Alexandro & Antonina.

e Aphrodiſij, & ſoc.] Agunt præterea hac item die de his Beda, Vſuardus, Ado, cæteriq́ue recentiores.

f Pollionis.] De eodem Beda, ac cæteri qui ſupra. Huius acta ſummatim complexa recitat Petrus in catal. lib. 4. c. 94. licet in mendoſo codice, pro Pollione, Pullio; pro Cibali Ciualis, & pro Sirmio Firmus legatur.

g Patricij epiſcopi.] Græci itidem de eo hac die in Menologio, vbi pluribus eius res geſtas referunt.

h Prudentij epiſc.] De eo Vaſæus in chron. Hiſpan. qui ſcribit fuiſſe epiſcopum Tarraconenſem, vixiſſeq́; temporibus Diocletiani. plura de eodem in Flore ſanct. Hiſpan. & in Theſaur. concio. tom. 2.

i Pamphili epiſcopi.] Huius acta Romam allata accepimus à D. Federico Ranaldo Vaticanæ bibliothecæ præcipuo cuſtode viro integerrimo, cui me plura debere profiteor; eius etenim officio & propenſiori erga me beneuolentia ac ſtudio eiuſdem bibliothecę ſæpè penetralia patuere, ex quibus magna facta eſt rebus noſtris acceſſio.

29 **Tertio kalen. Maij. Luna.** G *

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1

APVD Paphum in Cypro ſancti Tychici [a] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli, quem idem Apoſtolus in ſuis epiſtolis cariſſimum fratrem, miniſtrum fidelem, & conſeruumſuum in Domino appellat. Cirthæ in Numidia natalis ſanctorum martyrum Agapij [b] & Secundini epiſcoporum, qui poſt longum apud præfatam vrbem exilium, in perſecutione Valeriani, in qua tunc maxime gentilium rabies ad tentandam iuſtorum fidem inhiabat, ex illuſtri ſacerdotio effecti ſunt martyres glorioſi. Paſſi ſunt in eorum collegio Aemilianus miles, Tertulla & Antonia ſacræ virgines, & quædam mulier cum ſuis geminis. Mediolani ſancti Petri [c] martyris, ordinis Prædicatorum, ab hæreticis ob fidem catholicam interempti. Eodem die ſanctorum ſeptem Latronum [d], qui à ſancto Iaſone ad Chriſtum conuerſi, martyrio vitam adepti ſunt ſempiternam. Brixiæ ſancti Paulini [e] epiſcopi & confeſſoris. In cœnobio Cluniacenſi ſancti Hugonis [f] abbatis. In monaſterio Moliſmenſi ſancti Roberti [g] primi abbatis Ciſtertij. Romæ ſanctæ Catharinæ [h] virginis

Senenſi,

Senenſis, ordinis ſancti Dominici, vita & miraculis claræ, quam Pius, ſecundus in ſanctarum Virginum numero adſcripſit.

APRILIS 29.

a TYCHICI diſcip.] Scribit de eo Paulus Apoſtolus ad Epheſios 6. ad Coloſ. 4. & 2. ad Timot. c. 4. Lucas etiam in Act. Apoſt. c. 20. Agit de eodem, hac die, Vſuardus, Ado, & alij. Tradit Dorotheus in ſynop. hunc fuiſſe primum Chalcedonenſis eccleſiæ epiſcopum.

b Agapij, & Secundi.] De his item hac die Vſuardus, Ado, & alij, Beda autem tertio kal. April. extant horum res geſtæ vnà cum actis ſanctorum Mariani, & Iacobi, quę recitat Sur. tom. 2. & 3. in princ.

c Petri martyris.] Huius res pręclarè geſtas ſcripſit Thomas Lentinus Patriarcha Hieroſolymitanus, quę Sur. deſcripſit tom. 2. Plura de eodem Vinc. lib. 31. c. 103. & Antonin. in 3. part. tit. 23. c. 6. martyrium ſubijt anno Domini 1252. ſequenti verò anno ab Innocentio Papa quarto adſcriptus eſt in numero ſanctorum, vt de eo ſcribit Bernardus in chron. cætera collecta habes ſimul in Theſau. concion. tom. 2. hac die.

d Septem Latronum.] Agunt de his item hac die Græci in Menologio, à quibus etiam recenſentur eorum nomina, videlicet Saturninus, Iaciſcolus, Fauſtianus, Ianuarius, Marſalins, Enphraſius, & Mammius; quos omnes Iaſon, & Soſipater Chriſti confeſſores eodem cum illis incluſi carcere, primùm ad Chriſti fidem, inde ad confeſſionem eius nominis, ac tandem ad promerendam martyrij coronam incitarunt. hæc ipſa in dicto Menologio recitantur.

e Paulini epiſcopi.] De quo & tabulæ eccleſiæ Brixianæ, ex quibus etiam alij acceperunt.

f Hugonis abb.] Scripſit eius acta monachus Cluniacenſis Hugo item nomine, habet ea Sur tom. 2. eadem item monumentis mandata à Gilone, atque Reinaldo tradit Molan. recenſet eundem S. Bernardus, cùm meminit de ſanctis abbatibus cœnobij Cluniacenſis in apologia ad Gulielmum. de eodem Petrus Cluniac. lib. 1. & 2. miracul. Vſus eſt eo familiariſſime Gregorius ſeptimus Rom. Pont. cuius ad illum extat epiſtola data anno Chriſti 1078. Kal. Iulij primę indict. qua ærumnas deplorat, quibus aſſiduè angebatur. obijt (vt auctor eſt Sigebert. in chron.) anno Domini 1109. De eo item alij plerique ſcriptores, ac nouiſſimè Trjtth. de vir. illuſtr. ordinis S. Bened. lib. 3. c. 328.

g Roberti abb.] Extat eius vita ſcripta ab Odone abbate Moliſmenſe, quam retulit Sur. in tom. 2. hac die. Exceſſit ex hac vita anno Domini milleſimo nonageſimo octauo, vt teſtatur Sigebert. in chron. huic ſucceſſit Albericus, cui ſubrogatus eſt Stephanus, de quo ſuperius actum eſt.

h Catharinę.] Acta eius nobiliſſima ſcripſit beatus Raimundus Capuanus, ordinis prędicatorum magiſter: multa pręterea ex dialogorum libris, ac eius epiſtolis colligi poſſunt de eius rebus geſtis. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino milleſimo trecenteſimo octogeſimo: quam Pius Papa ſecundus anno 1461. adſcripſit in ſanctorum numero. plura de eadem S. Antoninus in 3. part. tit. 23. c. 14. Legimus in cod. man. ſcrip. luculentam orationem, quam idem Pontifex Pius habuit in publico Conſiſtorio ea die, qua eam relaturus erat in numerum ſanctorum. eſt eius exordium: Catherinam Senenſem in catalogum hodie ſanctarum Chriſti virginum relaturi &c. leguntur ibidem litterę Apoſtolicę de canonizatione eiuſdem, datę xi. Kal. Nouemb. anno iij. Pontificatus eius: quæ ſic incipiunt: Ezechielis prophetę magna eſt ſententia &c.

xxix. A Pridie kalendas Maij. Luna. 30

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2

LAMBESE in Numidia natalis ſanctorum martyrum Mariani [a] lectoris, & Iacobi diaconi: quorum prior, cum iam pridem infeſtationes Decianæ perſecutionis in confeſſione Chriſti viciſſet, iterum cum clariſſimo collega

tentus

tentus eſt, & ambo mirabiliter poſt dira & exquiſita ſupplicia diuinis reuelationibus ſecundo confortati, nouiſsimè cum multis alijs gladio conſummati ſunt. Apud Santonas beati Eutropij [b] epiſcopi & martyris, quem ſanctus Clemens Pontificalis ordinis gratia conſecratum direxit in Galliam, peractaq. diu prædicatione, ob Chriſti teſtimonium colliſo capite victor occubuit. Cordubæ ſanctorum martyrum Amatoris [c] presbyteri, Petri monachi, & Ludouici. Nouariæ ſancti Laurentij [d] presbyteri, & puerorum martyrum, quos ille ſuſceperat educandos. Alexandriæ ſanctorum martyrum Aphrodiſij [e] presbyteri, & aliorum triginta. Epheſi ſancti Maximi [f] martyris, qui in perſecutione Decij coronatus eſt. Firmi in Piceno ſanctæ Sophię [g] virginis & martyris. Neapoli in Campania ſancti Seueri [h] epiſcopi, qui inter alia admiranda, mortuum de ſepulchro excitauit ad tempus, vt mendacem creditorem viduæ & pupillorum falſitatis argueret. Euoreæ in Epiro ſancti Donati [i] epiſcopi, qui tempore Theodoſij Imperatoris eximia ſanctitate refulſit. Londonij in Anglia ſancti Erconualdi [k] epiſcopi, qui multis miraculis claruit.

APRILIS 30.

a MARIANI, & Iac.] De his item hac die Vſuardus, & Ado pluribus; Petrus item in catal. lib. 4. c. 104. extant horum acta, quæ recitat Sur. tom. 2.

b Eutropij epiſcopi.] Vſuardus item, Ado, & alij hac die, Petrus in catal. lib. 4. c. 105. Meminit eiuſdem Greg. Turon. de glor. martyr. c. 56. Petrus Cluniac. epiſt. 2. extat epigramma Venātij Fortunati de baſilica S. Eutropij per Leootium epiſcopum reſtituta. De eodem Eutropio ſcripſit carmen laudis Franc. Bonad. ſanctor. lib. 2. Monod.

c Amatoris, & ſoc.] Horum martyrij res geſtas ſcripſit S. Eulogius in Memoriale ſanct. lib. 3. c. 13. paſſos teſtatur hac die, æra octingenteſima nonageſimatertia, à Chriſto autem anno octingenteſimo quinquageſimoquinto.

d Laurentij, & ſoc.] De his etiam tabulæ eccleſiæ Nouarienſis, quas vnà cùm rebus geſtis prædictorum ſanctorum martyrum Romam miſſas accepimus. Plura de ijſdem in vita ſancti Gaudentij eiuſdem ſedis epiſcopi, quam recitat Mombritius tom. prim. vit. ſanct. Paſſi ſunt hi temporibus Valentiniani Imp. ſubita graſſatione Gentilium in eoſdem irrumpente, vt factum eſt etiam eodem ſeculo in martyres Anaunēſes. Placuit hìc deſcribere antiquum epigramma exſculptum in marmoreo ſepulchro, quod dictorum ſanctorum martyrum ſacris oſſibus eſt refertum, ex quibus medicus liquor manare conſueuit. Eſt enim huiuſmodi.

Aſpicis hoc marmor tumuli de more cauatum?
Id ſolidum eſt intus, rima nec vlla paret,
Vnde queat tellus occultas mittere lymphas.
Manat ab ingeſtis oſſibus iſte liquor,
Si dubitas, medio ſudantes tolle ſepulchro
Reliquias. & dices: Vnda ſalubris vbi eſt?

e Aphrodiſij, & ſoc.] Agit de his item hac die Beda, ac recentiores, aſſentiunturq́; vet. man. ſcrip.

f Maximi.] De eo etiam hac die Vſuardus, Ado, & alij. Extant eius acta; quæ quò breuiora, eò fideliora, eſſe noſcuntur. habet ea Sur. tom. 2. Accepta videntur ex actis publicis, quæ proconſularia dicebantur: ſic enim ea apud Auguſtinum contra Donatiſtas appellata reperiuntur.

g Sophiæ.] De qua etiam tabulæ Firmanæ eccleſiæ, vbi & ſacra eiuſdem pignora condita debito honore coluntur.

h Seueri epiſc.] Huius acta ex antiquis monumentis nuper edidit Paul. Regius. Claruit temporibus Valentiniani iunioris. Hunc illum ipſum puto Seuerum, ad quem extat S. Ambroſij epiſtola. Irrepſit error in eius acta, dum Valentinianus iunior, ſenior eſt exiſtimatus. Paulò ante Seuerum

ſedit

ſedit ibi Maximus epiſcopus catholica fide præſtantiſſimus, qui cùm reſiſteret Arianorum perfidiæ, poſt conciliabulum Ariminenſe actus eſt in exilium. de eo mira ſcribit Marcellinus presbyter in libello, quem obtulit Theodoſio Imp. Extat Neapoli S. Seueri epiſcopi nomine vetus eccleſia, quæ annis præteritis conceſſa eſt Fratribus prædicat. qui ibidem ſub piæ memoriæ, ac ſpectatiſſimę noſtrorum temporum ſanctitatis viro R. Magiſtro Paulino Lucenſi reſtitutore priſtinæ obſeruantiæ regulæ S. Dominici ſumma cum laude ſanctiſſimæ vitæ inſtitutum, ſicut in alijs pleriſq; locis, in ea vrbe primùm aggreſſi, fœliciſſimè propagarunt.

i Donati epiſc.] Græci etiam de eodem hac die in Menolog. ſcribit eius res geſtas Sozom. hiſt. lib. 7. c. 25. Niceph. lib. 12. c. 45. Ado Vien. in chron. an. 396. Mombrit. tom. 1. vit. ſanct.

k Erconualdi epiſcopi.] Scribit res ab eo geſtas Gothzelinus Morimnenſis, vt conſtat ex catal. ſcrip. Britan. de eo præterea Beda de geſt. Angl. lib. 4. c. 6. item Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 4. c. 163. Vixit circa annum Domini ſexcenteſimum ſeptuageſimum.

MAIVS.

1 **Kalendis Maij. Luna.** E xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3

NATALIS beatorum Apoſtolorum Philippi [a] & Iacobi [b]: ex quibus Philippus poſtquam omnem pene Scythiam ad fidem Chriſti conuertiſſet, apud Hierapolim Aſiæ ciuitatem cruci affixus, & lapidibus obrutus, glorioſo fine quieuit: Iacobus vero, qui & frater Domini legitur, & primus Hieroſolymorum epiſcopus, e pinna templi præcipitatus, confractis cruribus, ac fullonis fuſte in cerebro percuſſus interijt, ibiq. non longe a templo ſepultus eſt. In Aegypto ſancti Hieremiæ [c] prophetę, qui a populo lapidibus obrutus, apud Taphnas occubuit, ibiq. ſepultus eſt: ad cuius ſepulchrum fideles (vt refert ſanctus Epiphanius) ſupplicare conſueuerunt, indeq. ſumpto puluere, aſpidum morſibus medentur. In Gallijs, territorio Viuarienſi, beati Andeoli [d] ſubdiaconi, quem ſanctus Polycarpus vna cum alijs ab Oriente miſit in Galliam ad prædicandum verbum Dei. Hic ſub Seuero Imperatore ſpinoſis fuſtibus cæſus demum enſe ligneo capite in quattuor partes in modum crucis conſciſſo, martyrium conſummauit. Oſcæ in Hiſpania ſanctorum martyrum Orentij [e] & Patientiæ. Seduni in Gallia paſſio ſancti Sigiſmundi [f] regis Burgundionum, qui in puteum demerſus occubuit, ac poſtea miraculis claruit. Antiſiodori ſancti Amatoris [g] epiſcopi & confeſſoris. Auſcij ſancti Orientij [h] epiſcopi. In Anglia ſanctorum Aſaphi [i] epiſcopi, & Vualburgę virginis. Bergomi ſanctę Gratę [k] virginis.

MAII 1.

a PHILIPPI, & Iacobi.] De Philippo, & Iacobo Beda, ac cæteri Latinorum hac die agunt, Græci autem in Menologio xviij. Kalen. Decemb. de Philippo, de Iacobo autem ſeorſum xiij Kal. Iulij. Pręter ea, quæ de Philippo in ſacro leguntur Euangelio, Clemens Alex. lib. 3. Stromat. hunc illum fuiſſe ſcribit, cui Dominus dixit: Sine mortuos ſepelire mortuos ſuos, tu me ſequere. Luc. 9. ob conuenientiam nominis cum Philippo diacono vno ex ſeptem ab Apoſtolis ordinatis factum reperitur, vt confuſis ipſorum rebus geſtis, quod vnius eſt, alteri tribuatur; vt inter cætera, filiæ, quæ ex Act. Apoſt. c. 6. & 21. Philippi diaconi eſſe noſcuntur, ipſæ à nonnullis Philippo Apoſtolo tribuuntur, vt de eo feciſſe videtur Clemens Alex. quem citat Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 24. idemq; Polycrates apud Hier. de ſcrip. eccleſ. in Polycrate. licet ex eodem aliter legat Euſeb. hiſt. lib. 2. c. 25. qui & ipſe aliquando eaſdem Apoſtoli eſſe filias ſcribit lib. 3. c. 33. quamuis ſuperius diaconi filias eſſe dixiſſet. filias item tribuit ei Iſidor. lib. de vit. & mort. ſanct. c. 75. licet alterius cuiuſpiam

potius

potius quàm Iſidori ſit illud opus. ſed cùm hæc longiori indigeant examine, in Annal. oportuniori loco, de his egimus. Quòd autem hìc dicitur, omnem penè Scythiam ad fidem Chriſti conuertiſſe: Philippum Apoſtolum in Aſia ſuperiori Euangelium prædicaſſe, Scythiam inſuper peragraſſe, ac demum reuerſum in Phrygiam, martyrio occubuiſſe, tradunt Niceph. hiſt. lib. 2. c. 39. Metaphraſt. in actis ipſius, quæ recitat Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 3. Iſid. de vit. & obit. ſanct. c. 75. qui addit & Gallis Euangelium prędicaſſe, ſed puto, Galatis, pro Gallis eſſe reſtituendum. Galatę enim Gallorum coloni Phrygiæ partem incoluere Plin. lib. 5. c. vlt. De Hierapoli in Phrygia vbi paſſus, & honorifica ſepultura conditus eſt, hæc S. Ioan. Chryſoſt. in homil. in duodecim Apoſtolos: Philippus miraculis cõſeruat Hierapolim. De mortis genere ſcribit Euſeb. in chron. anno duodecimo Claudij Philippum Apoſt. cruci affixum ac lapidibus inſuper obrutum: diuerſa tamen refert Metaphraſ. vbi ſupra, & Niceph. lib. 2. c. 39. apud Hippolytum in commentariolo Græcè ſcripto legi Philippum tempore Domitiani Imp. eſſe crucifixum capite inuerſo: accepimus illum è biblioth. Card. Syrleti. Feruntur pleraque de Philippo ſub incerto auctore lib. de paſſionibus Apoſtolorum, & alia ſub nomine Abdiæ, quæ licèt apocrypha cenſeantur, vera tamen nonnulla ibi eſſe, mihi facilè perſuadeo. Eſt celebris Romæ memoria ſanctorum Apoſtolorum Philippi & Iacobi; vbi ſacra eorum corpora requieſcunt, de qua hæc Hadrianus Papa in epiſt. ad Carolum Magnum Imp. de imaginib. Pelagius Papa, atque ſucceſſor eius Ioannes miræ magnitudinis eccleſiam Apoſtolorum ædificantes, hiſtorias diuerſas, tam in muſiuo, quàm in varijs coloribus cum ſacris pingentes imaginibus, & à tunc vſque hactenus à nobis venerantur. hæc Hadrianus. rurſus autem in lib. de Roman. Pontificibus in Pelagio Papa primo hęc legũtur: Eodem tempore initiata eſt baſilica Apoſtolorum Philippi & Iacobi: quę dum initiaretur fabricari, mortuus eſt. hæc ibi, & in Ioanne eius ſucceſſore: Hic, inquit auctor, perfecit eccleſiam ſanctorum Philippi & Iacobi, & dedicauit eam. Porrò titulus ſanctorum Apoſtolorum nomine longè ante prædictorum Pontificum tempora Romæ erat, cuius frequens eſt mentio in concilio ſecundo Romano ſub Symmacho Papa, & in concilio Romano ſub S. Gregorio Pontifice.

b Iacobus.] Hic frater Domini, Iuſtus, idemq; Minor eſt appellatus, quem à S. Petro ordinatum fuiſſe epiſcopum Hieroſolymorum ex Clemente Alex. refert Euſeb. hiſt. lib. 2. c. 26. Ioan. Chryſoſt. in Ioan. homil. 84 & alij. De eius cathedra epiſcopali adhuc ſuperſtite temporibus Conſtantini, ſcribit Euſeb. hiſtor. lib. 7. c. 14. De lamina aurea, quam, vt ſummus ſacerdos eius eccleſiæ, geſtare cõſueuit, ſcribit auctor de excid. Hieroſ. qui dicitur Hegeſippus, Euſeb. lib. 2. c. 22. Hieron. de ſcript. eccleſiaſt. in Iacobo. & Epiphan. in panar. hæreſ. 78. qui omnes & eiuſdem inſtitutum vitæ deſcribunt. Illam verò quorumdam ſententiam de tribus Iacobis, qua Iacobus Alphæi à Iacobo Iuſto diſtinguitur, in Annal. eccleſ. pluribus confutauimus. Huius martyrium ex Hegeſippo deſcribit Euſeb. hiſt. lib. 2. c. 22. per pauca verò Ioſeph Antiquit. lib. 20. c. 8. Origenes lib. prim. contra Celſum, Metaphraſtes, & alij de eodem pluribus.

c Hieremiæ prophetæ.] De eodem non tantùm Latini omnes, ſed & Gręci hac die agunt in Menologio. Præter ea, quæ de Hieremia in diuinis ſcripturis leguntur, ſcribit de eo Ioſeph Antiquit. lib. 10. c. 6. 7. 10. & 11. Epiphan. de vit. & inter proph. c. 8. Hieron. c. 1. in Hierem. & c. 23. & in præfat. 118. Iſid. c. 38. Hieremiæ foueam Conſtantinus miro exornauit ædificio, vt ſcribit Niceph. hiſt. lib. 8. c. 30. Cur autem in diuinis ſcripturis non ſint ſcriptæ neces prophetarum, quos à Iudæis occiſos eſſe Chriſti teſtimonio comprobatur: vide quæ ſcribit Origenes ad Africanum, cùm agit de Suſannæ hiſtoria. De oſſibus Hieremię prophetæ tranſlatis ad Tetraphylum, vide in Prat. ſpiritual. c. 77.

d Andeoli.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij pluribus agunt. Quòd pertinet ad territorium Viuarienſe, eiuſdem nominis Caſſiodorus erexit nobiliſſimum monaſterium, quod illuſtrius reddidit præclara bibliotheca, quam magno cum labore & impenſa collegit, quam deſcriptam habes in duobus illis libris, quos ſcripſit eruditiſſimè de inſtit. diuin. lect. De ipſo autem monaſterio Viuarienſe habes ibid. lib. 2. c. 39. An autem in eodem territorio Viuarienſi fuerit monaſterium Caſſiodori, non auderem affirmare, cùm præſertim, ſecundum deſcriptionem Caſſiodori, alio in loco potius eſſe poſitum videatur.

e Orientij, & Parientię.] In Flore ſanct. Hiſpan. ex vet. monumentis Oſcenſis eccleſiæ leguntur hi parentes fuiſſe S. Laurentij martyris.

f Sigiſmundi.] De quo Beda, Vſuard. Ado, & alij. Scribit de eo Greg. Turonen. hiſt. Franc. lib. 3. c. 5. & 6. & exactius de gloria martyr. c. 75. Aim. lib. 2. c. 4. Ado Vien. in chron. ann. Domini 492. Sigeb. refert eius necem an. Chriſti 515. & alij plures, nouiſſimè verò Papirius Maſo, qui etſi breuius, diligentius tamen cæteris (mea ſententia) res Francorum conſcripſit.

g Amatoris epiſc.] Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die. Huius vitam eruditè conſcriptam extare dicit Molanus, ſed nobis hactenus incognita eſt, ea tantùm legimus de S. Amatore epiſcopo, quæ Conſtantius ſcripſit in actis S. Germani epiſcopi Antiſiodor. lib. 1. c. 2. 3. 4. & quæ Sur. refert tom. 7.

tom. 7. hac die. Mentio de eodem habetur in vita S. Patritij epiſcopi Hybernorum. Huius opera delata eſſe in Gallias corpora ſanctorum Quirici & Iulittæ, habent acta eorumdem martyrum, quæ recitat Mombrit. tom. 2. de eodem Vinc. lib. 10. c. 6. Mentio habetur de ipſo etiam in vita S. Mamert. apud Mombrit. tom. 2. vit. ſanct. pag. 70. agit de eodem Petrus in catal. lib. 4. c. 113. & alij. Vixit temporibus Honorij Imp. ſedit an. 30. obijt anno Domini 421. numeratur ſextus eius ciuitatis epiſcopus in tab. Democh.

i Orientij epiſcopi.] De eo hac die Vſuardus, Ado item, ſed eum Toloſæ ponit.

k Aſaphi epiſc. & Vualburg.] In Anglicana eccleſia de his vnà ſimul agi, percepi. Beda autem hac die, tantùm de Vualburga, cuius acta, atque miracula recitat Sur. tom. 7. ſcriptam eſſe vitam eius à Vuilibaldo epiſcopo, tradit Molan. in annot. ad Vſuard. de ea item Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 250. claruit circa annum 750.

l Gratæ.] De ipſa etiam tabulę eccleſiæ Bergomens. ex quibus etiam alij.

Sexto nonas Maij. Luna. C xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

ALEXANDRIÆ natalis ſancti Athanaſij [a] eiuſdem vrbis epiſcopi, ſanctitate & doctrina clariſſimi, in cuius perſecutionem vniuerſus pene orbis coniurauerat: ipſe tamen catholicam fidem a tempore Conſtantini vſque ad Valentem, aduerſus Imperatores, præſides, & innumeros epiſcopos Arianos ſtrenue propugnauit; à quibus plurimas perpeſſus inſidias, profugus toto orbe actus eſt, nec vllus ei tutus ad latendum ſupererat locus: tandem ad ſuam eccleſiam reuerſus, poſt multos agones, multaſq. patientiæ coronas, quadrageſimoſexto ſui ſacerdotij anno migrauit ad Dominum, tempore Valentiniani & Valentis Imperatorum. Romæ ſanctorum martyrum Saturnini [b], Neopoli, Germani, & Cæleſtini, qui multa paſſi, in carcerem demum coniecti, ibi in Domino quieuerunt. Item ſanctorum martyrum Exuperij [c], & Zoes vxoris eius, Cyriaci & Theoduli filiorum, qui ſub Hadriano Imperatore paſſi ſunt. Hiſpali ſancti Felicis [d] diaconi & martyris. Eodem die ſancti Vindemialis [e] epiſcopi & martyris, qui vna cum ſanctis epiſcopis Eugenio & Longino, doctrina & miraculis aduerſus Arianos decertans, ab Hunnerico rege capite obtruncari iubetur. Abulæ in Hiſpania ſancti Secundi [f] epiſcopi, de quo etiam infra Idibus Maij cum alijs agitur. Florentiæ ſancti Antonini [g] epiſcopi ordinis Prædicatorum, ſanctitate ac doctrina celebris.

MAII 2.

a ATHANASII epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, Græci etiam eadem die in Menologio: qui & de eodem iterum agunt xv. Kal. Februar. vt conſtat ex conſtit. Emmanuelis Imp. puto illa die agi, more maiorum, de eius ordinatione. Habuit S. Gregorius Nazianzenus in eius celebritate luculentam ora-

ceres ignibus examinati, ad vltimum decollati ſunt. Narniæ ſancti Iuuenalis [d] epiſcopi & confeſſoris. Conſtantinopoli ſanctorum martyrum Alexandri [e] militis, & Antoninæ virginis, quæ in perſecutione Maximiani ſub præſide Feſto ad lupanar damnata, & ab Alexandro, qui pro ea ibi remanſerat, mutato habitu clam educta, cum eô poſtmodum iuſſa eſt torqueri: & ambo ſimul præciſis manibus in ignem pro Chriſto iniecti, egregio peracto certamine coronantur. In Thebaide ſanctorum martyrum Timothei [f], & Mauræ coniugis, quos Arianus præfectus poſt multa tormenta cruci iuſſit affigi, in qua nouem diebus viui pendentes, ac ſe ipſos in fide roborantes, martyrium conſummarunt. Aphrodiſiæ in Caria ſanctorum martyrum Diodori [g] & Rodopiani, qui in perſecutione Diocletiani à ciuibus ſuis lapidati ſunt.

MAII 3.

a INVENTIO ſanctæ Crucis.] Beda, ac cæteri Latinorum hac die. Græci tantùm de Exaltatione xviij. kal. Octobris, tam ex vet. Menolog. quàm ex conſtit. Emmanuelis Imper. item Niceph. lib. 13. c. 37. & Metaphraſt. in vita S. Ioannis Chryſoſtomi in fine. Inuentionem Crucis cum Græci non habeant in Menologijs, ea eſſe cauſa videtur, quòd inter mobilia feſta eadem adnumerabatur: tertia enim die à Reſurrectione Domini celebrabatur Crucis reſurrectio, cum nimirum ſurſum emergens, miraculis corruſcauit. id enim habes, ex oratione in ſanctam Crucem habita à Sophronio epiſcopo Hieroſolymitano, quam in Latinum à ſe tranſlatam edidit noſter Achilles Statius. Quoniam autem Gelaſius in decreto de libris apocryphis apud Grat. diſt. 15. c. ſancta Romana, non ita probat ſcripturam de inuentione S. Crucis: ſanè putandum eſt illam quidem diuerſam eſſe ab ea hiſtoria, quæ à ſancto Ambroſio narratur, ac probatur in ea oratione quam habuit in funere Theodoſij Imperatoris, & à ſancto Paulino in epiſt. 11. ad Seuerum, ab ipſo inſuper Sulpitio Seuero hiſt. lib. 2. Rufin. lib. 1. cap. 8. Socrat. lib. 1. cap. 13. Sozom. lib. 1. c. 1. ac deniq; à Theodoreto lib. 1. c. 18. & alijs, qui ab his accepiſſe videntur. In inuentione S. Crucis mortuum reſtitutum ad vitam Paulinus atq; Seuerus affirmant: Græcorum autem aliqui ægrotantem potius conualuiſſe teſtantur. verùm vtrumq; factum eſſe Niceph. tradit lib. 8. c. 29. Teſtatur idem Paulinus ſtupendum planè ac perenne miraculum de ligno ſanctæ Crucis toti orbi notiſſimum; nam cùm vndiq; è remotiſſimis etiam regionibus Hieroſolymá religionis ergò Chriſtiani confluere conſueuiſſent, acciperentq; de ligno eiuſdem S. Crucis particulam, illud diuina quadam virtute operante, nullam ſentiebat ex diminutione iacturam, S. Cyrillus etiam cath. 10. affirmat totum terrarum orbem ligno ſanctæ Crucis Hieroſolymis accepto eſſe locupletatum. Erat cuſtodia Crucis demádata vni ex ſanctioribus cleri Hieroſolymitani, cuius muneris mentio habetur in conc. Chalcedonenſi, at Paſchatis tempore ex adytis templi eadem populo adoranda producebatur, vt in eadem epiſtola teſtatur S. Paulinus. Illud non omittimus, Græcos aliam etiam de ſancta Cruce celebrare conſueuiſſe ſolemnitatem ad xvj. kal. Iunij, qua recolitur memoria admirandæ illius apparitionis Crucis ſigni ſupra Hieroſolymam meridie factæ, cuius rei geſtæ hiſtoriam ſanctus Cyrillus tunc eiuſdem eccleſię epiſcopus exactè deſcribit poſt catecheſes, teſtantur hęc ipſa eorum Menologia, & Metaphraſtes.

b Alexandri Papæ.] De eo hac die Beda, & alij Latinorum. Extant eius acta, quæ retulit Sur. in tom. 3. De eius ſucceſſione ſcribit Irenæus lib. 3. c. 3. Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 4. c. 4. Epiph. in panar. hęreſ. 27. Auguſt. epiſt. 165. & alij, vnus Optatus recenſens ſeriem Romanorum Pontificum lib. 2. contra Parmen. Alexandrum prætetijſſe videtur, quod vitio librariorum potius accidiſſe credimus: nam in tabulis eccleſiæ Africanæ, quas recenſet S. Auguſtinus, Alexander adnumeratur poſt Euariſtum. Emendatum hùc fuit, quòd quadam incuria irrepſerat, hunc paſſum ſub Aureliano principe: quiquidem longè poſt Alexandri tempora imperauit; pro principe, Iudex eſt poſitus, qui hiſce Hadriani temporibus in Chriſtianos gladium poteſtatis acuerat, vt conſtat exactis aliorum ſanctorum martyrum, qui paſſi ſunt ſub Hadriano Imp. irrepſit item mendum, vt loco Hadriani, Traianus poſitus haberetur: porrò Hadrianus adoptatus à Traiano, dictus eſt Traianus Hadrianus. At ve-

rò ſub Hadriano Imp. Alexandrum Rom. Pont. conſummaſſe martyrium, in noſtris Annalibus eccleſ. pluribus demonſtrauimus; idipſum eius acta profitentur.

c Punctis creberrimis.] Non ad cruciãdum tantummodo,ſed & ad inferendam necem eiuſmodi ſupplicium excogitatum eſt à Caio Caligula ſæuiſſimo principe, de quo hæc Suetonius in Caio cap. 30. Non temerè in quenquam, niſi crebris & minutis ictibus animaduerti paſſus eſt, perpetuo notoq; præcepto ita fieri, vt ſe mori ſentiant. hæc Suet.qui & in Galba cap. 17.minutiſſimis ictibus ipſum Galbam fuiſſe excarnificatum, teſtatur. Porrò diuerſum erat hoc ſupplicium ab illo,quod ad excruciãdum tantùm,non autem ad occidendum inferri ſolitum erat,quod Stimuleum dictum,furibus ſeruis admoueri conſueuit, de quo ſæpius Plautus, vt in Milite glorioſo his verbis: Neq; niſi ſupplicium Stimuleum de te datur.In Aſin.Vtinam ſtimulus in manu mihi ſit. & in Menæcl.
At ego te pendentem fodiam ſtimulis triginta dies. Stimulis latera ſanctorum martyrum eſſe ſæpè confoſſa, eorum acta teſtantur. De Hippolyto Prudent. hymn. 11.
Iliaq; infeſtis perfodiunt ſtimulis.

d Iuuenalis epiſcopi.] De ipſo etiam Beda, Vſuardus, Ado,& alij hac die. extant eius acta, quæ in compendium redacta Sur. recitat tom.7. hac die. Cùm autem tam eius geſta, quàm etiam cuncta Martyrologia, tum edita, tum man. ſcrip. teſtentur, hunc abſq; martyrio in pace quieuiſſe, planè conſtat hunc alium eſſe ab eo, quem S.Greg. homil.27. in Euang. appellat martyrem,eundemq; Narniæ ſepultum dicit.Duos potius eiuſdem eccleſiæ fuiſſe Iuuenales,ſicut Veronę Zenones,& Rauennæ Vitales,verius exiſtimamus,quàm erraſſe S.Gregorium. His accedit, quòd nonis Maij, tam in Romano Martyrologio,quàm apud Bedam,Vſuardum,Adonem ac cæteros,de alio agitur Iuuenale, eodemq; martyre, quem illum eſſe putamus Narnienſem martyrem,cuius meminit S.Gegorius in dicta homilia. Non tantùm Narnij,ſed Foſſani in Taurinis etiam,vbi eius venerandum corpus tranſlatum haberi dicitur, eſt ſolemniſſima memoria ſancti Iuuenalis, in cuius officio eccleſiaſtico vtroſque Iuuenales confuſos reperi,dum in oratione eademq;peruetuſta,vt apparet,appellant martyrem,in lectionibus autem confeſſorem. In honorem ſancti Iuuenalis Beliſarius monaſterium apud Hortas erexit.vt in lib. de Rom. Pontifi. in Vigilio legitur.

e Alexandri, & Antoninæ.] Agunt de his Græci etiam in dicto Menologio ad ſextum idus Iunij; vbi rei geſtæ hiſtoria fuſius enarratur. ijdem teſtantur ibidem eorum corpora Conſtantinopoli aſſeruari.Scribit & de his Niceph. hiſt. lib. 7. c. 13. licet nomina eorum reticeat. Nec quis exiſtimet ob ſimile certaminis genus eoſdem hos eſſe cum Theodora & Didimo, de quibus ſupra quarto kal. Maij. cùm etenim frequenter Chriſtianæ fœminæ ad proſtribulum damnarentur,ſæpius ſimilis caſus potuit accidiſſe: quinetiam Palladius in Lauſiacis idipſum de alia virgine Corinthi accidiſſe ex Hippolyto deſcribit c. 54.porrò eiuſmodi fallacię artem eludendi cuſtodes mutatione habitus,primæ omnium ſuo exemplo docuerunt fœminę Lacedęmoniorum,quæ ijſdem technis maritos ſuos à nece ſubduxerunt, ſe ipſas loco illorum tradentes, hęc apud Valer. de amore coniug. lib.4. c.6.exter.c.3. Horum acta,quæ hìc compendio deſcribuntur, longè vberiùs Metaphraſtes deſcripſit,extant Latinè reddita à Lipom. tom.7. & apud Sur.tom. 3. Qualis autem eſſet harum virginum conditio, quæ lenonibus tradebantur, conſule dicta ſuperius in Agnete.

f Timothei,& Mauræ.] Græci item de his agunt hac die in Menolog. ibiq; eorum acta fuſiùs explicantur.

g Diodori, & Rodop.] De his item hac die Græci in Menolog. vbi & quæ paſſi ſunt tormenta numerantur.

15. xxv. E

Quarto nonas Maij. Luna. 4

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

APVD Oſtia Tiberina natalis ſanctæ Monicæ [a] matris beati Auguſtini, cuius ille præclaram vitam in libro nono Confeſſionum teſtatam reliquit. In metallo Phennenſi Palęſtinę natalis beati Siluani [b] Gazę epiſcopi,qui in Diocletiani perſecutione, Maximini Cæſaris mandato cum plurimis ſuis clericis

clericis martyrio coronatus eſt. Item ſanctorum vndequadraginta [c] Martyrum, qui ibidem ad metalla damnati, poſt ferri candentis aduſtionem, & alia tormenta, ſimul capite cæſi ſunt. Hieroſolymis ſancti Cyriaci [d] epiſcopi, qui cum loca ſancta [e] viſitaret, ſub Iuliano Apoſtata cæſus eſt. In Piceno ſancti Porphyrij [f] martyris. Nicomediæ natalis ſanctæ Antoniæ [g] martyris, quæ nimium torta, & varijs afflicta cruciatibus, altero brachio tribus diebus ſuſpenſa, & in carcere biennio detenta, ad vltimum à Priſcilliano præſide in confeſſione Domini flammis exuſta eſt. Lauriaci in Norico Ripenſi ſancti Floriani [h] martyris, qui ſub Diocletiano Imperatore, Aquilini præſidis iuſſu, ligato ad collum ſaxo in flumen Aniſum præcipitatus eſt. Tarſi ſanctæ Pelagiæ [i] virginis, quæ ſub Diocletiano in bouem æneum candentem incluſa, martyrium compleuit. Coloniæ ſancti Paulini [k] martyris. Mediolani ſancti Venerij [l] epiſcopi, cuius virtutes ſanctus Ioannes Chryſoſtomus in epiſtola ad eum ſcripta, teſtatas reliquit. In territorio Petragoricenſi ſancti Sacerdotis [m] epiſcopi Lemouicenſis. Antiſiodori ſancti Curcodomi [n] diaconi.

MAII 4.

a MONICÆ.] Huius præclaras res geſtas inde à pueritia ſcripſit S. Auguſtinus beatæ Matris glorioſus filius lib. 9. confeſ. à cap. 8. vſq; ad 13. cætera autem ſupra lib. 5. cap. 8. & lib. 6. c. 12. Quo autem potiſſimum anno ex hac vita migrauit, inde etiam colligi poteſt, quòd ſanctus Auguſtinus eius obitum contigiſſe narrat, cùm eſſet reuerſurus Carthaginem vnà cum ea. Porrò idem ipſe lib. 4. c. 25. contra Petilianum, ait ſe ex Italia redijſſe in Africam occiſo Maximo tyranno: quem conſtat necatum eſſe Theodoſio ſecundùm & Cynegio conſulibus, menſe Auguſti. ſequenti itaq; anno, Timaſio & Promoto conſſ. qui ſecundùm recentiores chronogr. ponitur annus à Christo Domino 389. S. Auguſtinus vnà cum matre nauigaturus in Africam, cùm ad Oſtia Tiberina conſediſſet, menſe Maij, hac ipſa die, poſt ſuauiſſima de regno cæleſti colloquia, ſanctiſſimam matrem ad cælos abeūtem pręmiſit, annum ętatis agentem quinquageſimumſextum, vt ipſe ſcribit lib. 9. confeſſion. c. 11. in fin.

b Siluani epiſc.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De eius martyrio, & ſociorum, ac de loco, vbi ſunt paſſi, ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 17. 22. & 25. ex quo Niceph. lib. 7. cap. 16. & 27. & alij.

c Vnde quadraginta mart.] De his item Beda, Vſuard. & Ado. His autem, quæ hìc emendata ſunt, conſentiunt Græcorum hiſtorici, Euſeb. lib. 8. c. 22. & Niceph. lib. 7. vbi ſupra. longè verò grauior error illius eſt, qui putat hos illos eſſe martyres, qui paſſi ſunt temporibus Valentis Imper. quando defuncto S. Athanaſio, Petrus electus fuit epiſcopus Alexandrinus, aduerſante Lucio Arianorum epiſcopo, cuius rei geſtæ hiſtoriam monumentis mandauit Theodoretus hiſt. lib. 2. c. 20. hi etenim, de quibus nunc agimus, paſſi ſunt anno octauo perſecutionis Diocletiani Imper. vt exactè deſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 22. & Niceph. lib. 7. c. 16. nec hi cum illis aliquid commune habent, præter locum Phennenſium metallorum, nam alioqui nec numero, nec mortis genere conueniunt; non enim illi, vt iſti, capite truncati ſunt.

d Cyriaci epiſc.] De hoc item Beda, Vſuardus, Ado, & alij; à quibus omnibus cum paſſus dicatur Hieroſolymis temporibus Iuliani Apoſtatę, non tamen quòd fuerit epiſcopus Hieroſolymorum: eo etenim tempore S. Cyrillus illic ſedebat, qui ſuperuixit vſq; ad Theodoſij tempora, interfuitq; concilio œcumenico Conſtantinopolitano. hic verò, de quo agitur, fuit epiſcopus Anconitanus, cuius & acta accepimus ab eius eccleſia, ſed quę aliqua indigeant caſtigatione. celebratur eiuſdem tranſlatio nonis Octobris.

e Cùm loca ſancta viſitaret.] Quàm frequens, ea tempeſtate, ex toto orbe fuerit peregrinatio fidelium ad loca ſancta; teſtis eſt S. Hieronymus, qui ea quæ vidit, ſcriptis conſignauit. In procemio

enim lib. 7. in Ezech. ad Euſtoch. habet hæc verba:Fateor me explanationem in Ezechielem multo ante tempore promiſiſſe, & occupatione de toto orbe huc venientium, implere nnn poſſe:dum nulla hora, nullumq; momentum eſt, in quo non fratrum occurramus turbis, & monaſterij ſolitudinem hoſpitum frequentia commutemus; tantùm, vt claudendum ſit nobis oſtium, aut ſcripturarum, per quas aperiendæ ſunt fores, ſtudia relinquenda. & ad Paulin. epiſt. 13. De toto, inquit, huc orbe concurritur; plena eſt ciuitas vninerſi generis hominum, & tanta vtriuſq; ſexus conſtipatio, vt qund alibi ex parte fugiebas, hìc totum ſuſtinere cogaris &c. ex vniuerſo inſuper orbe Chriſtiano Hieroſolymas mitti eleemoſynas conſueuiſſe, idem teſtatur, ſcribens aduerſus Vigilantium. Sicut autem S. Hieronymus Paulinum tyrocinium monaſticæ vitæ auſpicantem à peregrinatione eiuſcemodi reuocat, ita & S. Gregorius Nyſſen. monachos, ac ſacras Virgines eiſdem teneri ſtudijs ægrè tulit; cùm ea occaſinne illi ſolitudinis, iſtæ verecundiæ, ſanctiq; pudoris diſpendium pati ob nimiam hominum frequentiam cogerentur; in eamq; ſententiam, vt apparet, libellum illum ſcripſit, de his qui adeunt Hieroſolymam, quem recitat Lipom. tom. 2. His exceptis, quàm laudanda, vtilis & fructuoſa ſit eiuſmodi peregrinatio, pluribus docet, S. Hieronymus epiſt. 17. ad Marcellam.

f Porphyrij.] Habetur mentio de en in actis ſancti Venantij, qui paſſus eſt Camerini, legimus ea man. ſcrip. ſed in nonnullis emendanda.

g Antoniæ.] De ea Beda, Vſuardus, Ado, & alij: Græci antem in Menologio, pridie id. Iunij. Diuerſa hęc eſt ab Antonina, de qua ijdem agunt pridie hnius diei.

h Floriani.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habentur eius acta relata à Surio in tom. 3. Mombrit. tom. 1. Petr. in catal. lib. 4. c. 121. Plura de eodem in breuiario Polon. & Cuſpin. in Auſtria. Legimus inſuper eius res geſtas. man. ſcript. Extat de eodem elegans epigramma Bonad. Santon. lib. 2. monod. 59.

i Pelagiæ.) De Pelagia Tarſenſi agunt hac die Græci etiam in Menologio. Pluribus deſcripta eius acta ex Metaphraſte recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3.

k Paulini.] De eo Molan. in addit. ad Vſuardum, & Galeſin. ex tabulis eccleſiæ Colon.

l Venerij epiſcopi.] Meminit S. Venerij Paulinus in vita ſancti Ambroſij. Anaſtaſius Papa in epiſtola ad Ioannem epiſcopum Hieroſolymit. S. Hieronymus in apologia 2. aduerſus Rufin. S. Paulinus Nolanus epiſt. 16. ad Seuerum. extat de eodem elegans epigramma S. Ennodij epiſcopi Ticinenſis, incipit: Forma pudicitiæ. &c. Sedit temporibus Anaſtaſij Papæ, vt habent acta concilij Carthaginenſis, quod celebratum eſt poſt conſulatum Stiliconis, anno Domini, ſecundum recentiores chronographos, quadringenteſimoprimo. Extat in bibliotheca Card. Syrleti S. Ioannis Chryſoſtomi epiſtola ad Venerium ſcripta.

m Sacerdotis epiſcopi. De quo etiam Molanus in addit. ad Vſuard. Succeſſit hic Aggerico, numeraturq; trigeſimus Lemouicenſis epiſcopus in tab. Demochar. claruitq; circa annum Domini quingenteſimum decimumquintum.

n Curcodomi.] De eo enam Vſuard. hac die. De eius miraculis agit Conſtantius in vita S. Germani epiſcopi Antiſiod. lib. 1. c. 16.

xxiiij. F Tertio nonas Maij. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7			

ROMÆ ſanctę Creſcentianę [a] martyris. Ibidem ſancti Siluani [b] martyris. Alexandriæ ſancti Euthymij [c] diaconi, ob Chriſtum in carcere quieſcentis. Theſſalonicæ natalis ſanctorum martyrum Irenæi [d], Peregrini, & Irenes, ignibus combuſtorum. Antiſiodori paſſio ſancti Iouiniani [e] lectoris. Panormi in Sicilia ſancti Angeli [f] preſbyteri, ordinis Carmelitarum, qui ab hæreticis ob defenſionem catholicæ fidei trucidatus eſt. Hieroſolymis ſancti Maximi [g] epiſcopi & confeſſoris, quem Maximinus Cæſar

Cæſar poſt effoſſum oculum, pedemq. ignito ferro aduſtum, ad metalla damnauit. Edeſſæ in Syria ſancti Eulogij [h] epiſcopi & confeſſoris. Arelate in Gallia ſancti Hilarij [i] epiſcopi, doctrina & ſanctitate conſpicui. Viennæ ſancti Nicetij [k] epiſcopi, venerabilis ſanctitatis viri. Bononiæ ſancti Theodori [l] epiſcopi, meritis clari. Eodem die ſancti Sacerdotis [m] epiſcopi Saguntini. Mediolani ſancti Geruntij [n] epiſcopi. Ibidem conuerſio [o] ſancti Auguſtini epiſcopi & Eccleſiæ doctoris, quem beatus Ambroſius epiſcopus fidei catholicæ veritatem docuit, & hac die baptizauit.

MAII 5.

a CRESCENTIANÆ.] De ea vet. man. ſcrip. erat olim titulus Romæ ſanctæ Creſcentianæ, cuius mentio habetur in conc. 1. Romano ſub Symmacbo Papa.

b Siluani.] Vet. man. ſcrip. legitur in lib. de Rom. Pontificibus Bonifacium Papam primum ornaſſe ſepulchrum S. Siluani martyris.

c Euthymij.] De quo item Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 4. c. 132. & alij recentiores.

d Irenęi, & ſoc.] De his ijdem qui ſupra hac die. Græci autem in Menologio tantùm de Irenęo.

e Iouiniani.] De ipſo etiam Vſuardus hac die. Eius acta deſcripta habentur in rebus geſtis ſancti Peregrini epiſcopi & martyris, qui à Sixto Papa in Gallias miſſus eſt.

f Angeli preſb.] Scripſit eius res geſtas Enocb Hieroſolymitanus, de eodem etiam Molan. in addit. ad Vſuard. hac die. habes eaſdem in compendium redactas in Theſ. concion. tom. 2. hac die.

g Maximi epiſc.] Græci itidem. De eo Sozom. biſt. lib. 2. c. 19. & lib. 3. c. 20. 21. Theodoretus lib. 2. c. 27. Hieronymus in chron. Niceph. lib. 11. c. 26. & Niceph. epiſc. in ehron. Hic eſt tertius eiuſdem nominis epiſcopus Hieroſolymitanus: nam primus Publio, ſecundus Capitoni. hic autem ſucceſſit Macario, ſedit temporibus Conſtantij, cuius Imp. anno vndecimo moritur.

h Eulogij epiſcopi.] Plura de eo ſcribit Theodoretus hiſt. lib. 4. c. 16. Hic etiam reperitur interfuiſſe S. S. concilio Conſtantinopolitano œcumenico, vt ex eius ſubſcriptione apparet.

i Hilarij epiſcopi Arelaten.] De eodem hac item die Beda, Vſuardus, Ado, cæteriq; omnes, ac etiam vet. man. ſcrip. Fateor me de hoc Hilario magna aliquandiu fuiſſe dubitatione perplexum; cum legiſſem aduerſus eum ſcriptas acerrimas litteras ſancti Leonis Papæ ad epiſcopos Galliarum prouinciæ Viennenſis, ſunt antem inter eius epiſtolas num. 89. quibus quidem conſentit conſtitutio Valentiniani Imper. aduerſus eundem Hilarium promulgata, extat inter nouel. Theodoſ. & Valentiniani tit. de ordinat. epiſcoporum poſt Codic. Theodoſianum deſcripta. Arguebatur enim Hilarius, quòd inconſulto, atque contradicente Rom. Pontifice, ſibi ſumpſiſſet ordinationes epiſcoporum ad alios Metropolitanos ſpectantium. Vt autem hiſtoriæ veritas eluceſcat, in primis dicimus id ipſum non ab Hilario primùm eſſe tentatum; Patroclus enim Arelatenſis ſedis inuaſor, qui pulſo Herote illic ſedit, eiuſmodi facinus aggreſſus eſt, vt conſtat ex Proſpero in chronic. anno quinto Honorij Imp. & ex litteris Bonifacij Romani Pontificis, quas aduerſus eum ſcripſit ad Hilarium epiſcopum Narbonenſem, cuius decretum Cæleſtinus Papa etiam ratum habuit, ſcribens ad epiſcopos Viennenſis & Narbonenſis prouinciæ epiſt. 2. c. 4. De eadem re actum apparet in conc. Taurinenſe c. 1. vbi demum contentioni is finis impoſitus eſt: vt qui ex duobus epiſcopis Arelatenſi & Viennenſi ſuam ciuitatem Metropolim comprobaſſet, is totius prouincię obtineret primatum. Quæ ſanè controuerſia agitata fuit vſque ad tempora Hilarij, de quo agimus, qui ſucceſſit ſancto Honorato. Viſus eſt autem Hilarius paulò ardentius (quaſi Arelatenſi eccleſię competerent iura primatus) eam cauſam S. Leonis Papę tempore pertractaſſe, & in alius ſibi plus æquò vſurpaſſe, vnde eiuſdem S. Leonis indignationem incurrit. Studioſior enim, quàm par erat, amplianda eccleſiæ Arelatenſis aliquantò fuiſſe videtur; de quo & ſanctus Proſper, qui eum mirificè laudat in lib. 2. c. 9. de vita contemplatiua, hæc ait: Quid S. Hilarius? nonne & ipſe omnia bona ſua aut parentibus reliquit, aut vendita pauperibus erogauit? Is cùm meritò perfectionis ſuę fieret epiſcopus Arelatenſis, quod illa tunc habebat eccleſia, non ſolùm poſſedit, ſed etiam acceptis fidelium numeroſis hæreditatibus ampliauit &c. Conſtat tamen eundem pænitentia emendaſſe, quidquid zelo tuendę eccleſiæ ſuæ iuris, tam in S. Leonem, quam in Gallicanos epiſcopos deliquiſſet. Abdicauit enim ſe epiſcopatu, & ad eremum inſulę Lirinenſis, vnde ad epiſcopatum aſſumptus fuerat, remeauit.

meauit. Quòd autem ſedi ceſſerit, argumento eſt epiſtola 90. S. Leonis ad Rauennium in eius locum mox tubrogatum: at de reditu ad inſulam Lirinenſem, hoc docet Sidonius Apollinaris in carmine Euchariſtico ad Fauſtum, vbi agens de ſanctis monachis eius inſulæ, hæc de illo:

Iter redeuntis Hilarij.

Id etiam perſuadet S. Iſidorus, dum in lib. de vir. illuſt. c. 15. agens de S. Eucherio, hæc ait: Eucherius epiſcopus edidit ad Hilarium Arelatenſem epiſcopum eremi deſerta petentem, vnum opuſculnm de laude eiuſdem eremi luculentiſſimè & dulci ſermone dictatum. hęc Iſid. Porrò Hilarij ſanctitas non eiuſmodi fuit, vt in angulis tantùm paucis innotuerit: nam ſanctus Honoratus epiſcopus Maſſilieñſis, qui ijſdem temporibus vixit, eam toto orbe vulgauit; dum (vt ait Gennadius de vir. illuſt. c. 99.) illius præclaras res geſtas ſcriptorum monumentis ęterna memoria conſignauit. Hunc ipſum S. Proſper (vt vidimus) exornat laudibus: hunc etiam S. Eucherius tollit præconijs, ſcribens ad Salonium eius diſcipulum in præfat. libri quæſtionum vet. & non. teſt. Conſtantius deniq; non mediocris inter eruditos ac pios eius ætatis viros auctoritatis, cuius ſumma laus eſt apud Sidonium Apollinarē in vita, quam ſcripſit S. Germani epiſcopi Antiſiod. lib. 1. cap. 33. hæc habet: Aduenientem beatiſſimum virum vrbis Arelatenſis epiſcopum religioſa gratulatione ſuſcepit, Apoſtolicum inſtar ſui temporis ſacerdotem ſuſcipiens. Illuſtrabatur eo tempore ciuitas Hilario ſacerdote multimoda virtute precioſo. erat enim fidei igneus torrēs cęleſtis eloquij, & pręceptionis diuinæ operarius indefeſſus, qui venerabilem ſanctum virum Pōtificem affatu, vt patrem, reuerentia, vt Apoſtolum ſublimabat. hæc Conſtantius; Gennadius inſuper de vir. illuſt. c. 69. mirificis eundem laudibus cumular. Ado epiſcopus Viennenſis, quamuis ei ob controuerſias inter Arelatenſem & Viennenſem eccleſiam fortaſſe parum gratus eſſe poſſet; illum tamen, vt cæteri, miris laudibus extollit, dum de eo agit in chron. an. Domini 458. hæc autem omnia recitata de S. Hilario patrum elogia poſt eius obitum prolata videntur. Si quis verò eius primordia, immenſosq; labores illos ab eo vnà cum ſancto Proſpero pro tuenda fide catholica aduerſus Pelagianos ſuſceptos, cùm illi ſancti Auguſtini ſcripta maculis aſpergere, calumnijs labefactare, & canino dente corrodere nitebantur, ſcire cupiat: habetur hac de re teſtimonium S. Cæleſtini Papæ in ea epiſtola, quam pro illis ipſis ſcriptis S. Auguſtini dedit ad epiſcopos Gallicanos. Fuerat enim idem Hilarius olim S. Auguſtini diſcipulus, vt ipſe profitetur in epiſtola ad Aug. ſcripta, quæ habetur apud illum tom. 7. pag. 546. edit. Louan. Auguſtinus autem, tam ad ipſum, quàm ad S. Proſperum Aquitanum inſcripſit admirandos libros illos de prædeſtinatione ſanctorum, & de bono perſeuerantiæ; necnon & epiſtolam, quæ extat in fine tomi ſeptimi, ead. edit. pag. 542. Hæc iam ſatis, vt omnis prorſus legentibus ſcrupulus & ambiguitas tollatur de tanti antiſtitis fama & ſanctitate. Deprompſimus hæc ex noſtris Annalibus eccleſiaſticis, atq; huc in lectoris gratiam tranſtulimus. quibus nos laboribus liberaſſet vita S. Hilarij à S. Honorato conſcripta, ſi non excidiſſet.

k Nicetij epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus, Ado, & alij. Nicetum hunc appellat Ado, in chron. an. 379. Hic interfuit concilio Valentino in Gallijs celebrato, Gratiano tertiùm & Equitio conſſ. anno Domini trecenteſimo ſeptuageſimoquinto, numeratur hic decimusquartus eius ſedis epiſcopus in tab. Democh.

l Theodori epiſcopi.] Succeſſit hic Laurentio eius ciuitatis epiſcopo, circa annum Domini quingenteſimum trigeſimum, vt in eiuſdem Bonon. eccleſ. tabulis vidimus.

m Sacerdotis epiſcopi.] De eo tabulæ eccleſiæ Saguntinæ, & Flos ſanct. Hiſpan.

n Geruntij epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Mediolan. extat de eodem epigramma Ennodij epiſcopi Ticinenſis. ſucceſſit Euſebio, vixitq; temporibus Valentiniani tertij Imperatoris.

o Conuerſio S. Auguſtini.] Tanti facit Auguſtinum Eccleſia, vt eius conuerſionem hilari commemoratione celebret, quod (haud ſcio) an de vllo alio, Paulo Apoſtolo excepto, factum ſit. De ea ipſe lib. 5. confeſſ. c. 13. & ſequen. & lib. 9. c. 6. Poſſidius in vita S. Auguſt. c. 1. Ea contigiſſe videtur anno à Chriſto Domino trecenteſimo octogeſimoquinto. Vt autem hæc certa ratione firmentur, noſſe debemus, S. Auguſtinum veniſſe Mediolanum anno, qui præceſſit conſulatum Bautonis, vt ipſe teſtatur lib. 3. contra Petilian. c. 25. quiquidem annus (ſecundum recentiorum veriorem ſuppntariooem) numeratur annus Domini trecenteſimus octogeſimusquartus. ſequenti autem anno, cum Bauto iniret conſulatum, ipſe (vt ibidem refert) encomiaſticam habuit orationem, quę haberi conſueuit, more maiorum, in auſpicando conſulatu, de qua item agit lib. 6. confeſſ. c. 6. ponitur is annus Domini 385. quo Chriſtianam fidem eſt amplexatus, ſeq; à rhetoricis ſcholis ſubducens, Caſſiaci ruri plurimum temporis impendit; inde ſequenti anno Paſchatis tempore (vt Poſſidius ſcribit) initiatur à S. Ambroſio ſacro baptiſmate, annus is (vt apparet) deſcribitur trecenteſimus octogeſimusſextus: ex his errare conuincitur Sigebert. qui eum baptizatum ſcribit anno trecenteſimo octogeſimonono. Erat S. Auguſtinus, cùm reliquit errores, quibus ad illud vſque tempus inuolutus fuerat, annum agens vigeſimumoctauum: quod idem ipſe lib. 4. confeſſ. c. 1. teſtatur his verbis: Ab vnde vigeſimo anno ętatis meæ, vſque ad duo de trigeſimum ſeducebamur, & ſeducebamus, &c. licet reuera non continuò, vt hęreſim Manichæorum deſeruit, Chriſti fidem

ſti fidem ſectatus eſt, vt ipſe ſcribit lib. 6. c. 1. Itaque dicere poſſumus eo anno nuncium remiſiſſe Manichæis, vigeſimo autem nono ſuæ ætatis ad Chriſtum conuerſum eſſe, trigeſimo autem baptizatum: quod quidem conſentit his, quæ idem Auguſtinus ſcribit lib. 6. confeſſ. c. 11. inde autem anno trigeſimo tertio ſuę ætatis, reuerſus eſt in Africam, vt conſtat ex lib. 9. confeſſion. c. 11. in fin. Si quis autem noſſe adhuc cupiat natalem diem eius ſecundum carnem, ipſum conſulat in libro de beata vita, vbi hæc verba leguntur: Idibus Nouembris mihi natalis dies erat &c.

6 Pridie nonas Maij. Luna. G xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

ROMÆ ſancti Ioannis [a] ante portam Latinam, qui ab Epheſo iuſſu Domitiani vinctus Romam perductus, & iudicante Senatu ante eamdem portam in olei feruentis dolium miſſus, purior & vegetior inde exijt, quàm intrauit. Antiochiæ ſancti Euodij [b], qui vt beatus Ignatius ad Antiochenſes ſcribit, primus ibidem à ſancto Petro Apoſtolo ordinatus epiſcopus, glorioſo martyrio vitam finiuit. Cyrene ſancti Lucij [c] epiſcopi, quem in Actibus Apoſtolorum ſanctus Lucas commemorat. In Africa ſanctorum martyrum Heliodori [d] & Venuſti, cum alijs ſeptuaginta quinque. In Cypro ſancti Theodoti [e] epiſcopi Cyriniæ, qui ſub Licinio Imperatore grauiſſima paſſus, in pace tandem Eccleſiæ ſpiritum Deo reddidit. Damaſci natalis beati Ioannis Damaſceni [f], ſanctitate & doctrina celebris, qui pro cultu ſanctarum imaginum verbo & ſcriptis aduerſus Leonem Iſauricum ſtrenue decertauit: cuius iuſſu cum ei dextera manus amputata fuiſſet, imagini beatæ Mariæ virginis, quam defenderat, ſeipſum commendans, protinus dexteram integram ſanamq. recepit. Carrhis in Meſopotamia ſancti Protogenis [g] epiſcopi. In Anglia ſancti Eadberti [h] epiſcopi Lindisfarnenſis, doctrina & pietate inſignis. Romæ ſanctæ Benedictæ [i] virginis. Salerni Tranſlatio ſancti Matthæi [k] Apoſtoli, cuius ſacrum corpus olim ex Aethiopia ad diuerſas regiones, & demum ad eam vrbem delatum, ibidem in eccleſia eius nomine dedicata ſummo honore conditum fuit, tempore Gregorij Papæ ſeptimi.

MAII 6.

a IOANNIS ante portam Latinam.] De eadem ſolemnitate hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hiſtoriam hanc ſcribit Tertullian. lib. de proſcrip. aduerſus heret. eandem Hieron. lib. 1. contra Iouinian. & in Matth. cap. 20. Euſeb. de demonſtr. Euangel. lib. 3. c. 7. item acta S. Ioannis qualiacunque ſint, quę Prochori nomine inſcribuntur, eam & alij recentiores, qui ab eiſdem acceperunt auctoribus.

b Euodij epiſc.] De eodem hac die Beda, ac cęteri Latinorum; Gręci autem in Menologió ad ſeptimum id. Septembris. eiuſdem meminit S. Ignatius epiſt. 12. ad Antiochenos, & in epiſt. 9. ad Philadelph. recenſet eundem inter illos ſanctos, qui virgines permanſerunt. Scripſiſſe videtur Euodius nonnulla, quæ exciderunt, ex quibus Niceph. fragmentum recitat lib. 2. c. 3. Peruenit vſque ad Galbę & Othonis Imperium, vt Euſeb. in chronico teſtatur. Vide notata ſuperius kal. Februarij in Ignatio.

c Lucij epiſcopi.] De quo Act. Apoſt. c. 13. alius hic putatur ab eo, cuius Paul. Apoſt. meminit ad Rom. c. 16. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri.

d Heliodori, & Venuſti.] Vſuardus de ijs agit hac die, & alij recentiores.

e Theodoti epiſc.] Græci etiam de Thedoto hac die in Menologio; ibiq́; eius acta narrantur, ac iterum ſuperius ad xiiij. kal. Febr. in eodem Menolog.

f Ioannis Damaſceni.] De quo alij alia agunt die; Græci etiam diuerſis diebus, nimirum tertio Kal. Decemb. vel pridie nonas eiuſdem. Extant eius res geſtæ conſcriptæ à Ioanne epiſcopo Hieroſolymitanó, quæ habentur in apparatu operum eius Billianæ edit. & apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 3. De ipſo hiſt. miſcel. lib. 12. in an. 2. Conſtantini Copronymi, Cedren. in comp. hiſt. in Leone Iſaurico, Suidas, & alij. Arbitrati ſunt aliqui Ioannem Damaſcenum vixiſſe temporibus Theodoſij ſenioris, putantes fortaſſe hunc illum eſſe Ioannem ſanctitate nobilem, qui Theodoſio multa prædixit, de quo & ſuperius actum eſt; ſed ille fuit Aegyptius, hic autem Syrus. Alij rurſus eundem Ioannem de quo agitur, ſecant in duos, quorum alterius, qui vixit ſub Theodoſio, ſint libri de fide orthodoxa, alterius autem, qui vixit temporibus Leonis Iſaurici, ſint orationes illæ de imaginibus. laborarem pluribus in confutando de duobus Damaſcenis commentum, niſi eruditus Billius præripuiſſet laborem, cuius ſententiæ non innitus ſubſcribo.

g Protogenis epiſc.] Scribit de eo Theodoretus lib. 4. c. 16. & Niceph. lib. 11. c. 23. & lib. 12. c. 5. claruit temporibus Valentis Imp. aduerſus quem catholicam fidem ſtrenuè defendit; peruenit vſq; ad tempora Theodoſij, quando ex humanis ſublatus, in locum eius ſuffectus eſt Vitus, qui interfuit conc. œcumenico Conſtantinopolitano. Ex his itaq; corrigendus eſt Sozom. lib. 6. c. 33. dum ait, Protogenem ſucceſſiſſe Vito, cùm contrarium appareat: Subſcripſit enim Vitus Carrarum epiſcopus dicto concilio Conſtantinopolitano ſub Theodoſio, Protogenes autem floruit ſub Valente. ea autem quæ de Conſtantino refert Sozomenus Theodoſio ſunt aptanda. Alius eiuſdem nominis Protogenes epiſcopus Sardicenſis vixit temporibus Conſtantini Magni, qui præſens fuit magno conc. Nicęno, & ipſe clarus meritis, & ſanctitate nobilis, de quo & Athanaſ. orat. 1. in Arianos, ad eum extat Conſtantini Magni reſcriptum l. 1. C. de his qui in eccleſ. manum.

h Eadberti epiſc.] De huius ordinatione, & obitu ſcribit Beda hiſt. de geſt. Anglor. lib. 4. c. 29. in fin. & c. 30. & in vita S. Cudberti eius prædeceſſoris c. 42. & 43. qui quidem creatus eſt epiſcopus eo anno, quo Egfridus rex obijt, vt idem ſcribit lib. 4. c. 27. & in epit. anno 685. & cùm duos tantùm annos ſediſſet, redijt in monaſterium; tertio autem anno ſuffectus eſt Cudberto Eadbertus, de quo agitur, qui ſedit annos vndecim, vt ex eodem auctore colligitur lib. 4. c. 30.

i Benedictæ.] De ea S. Gregorius lib. 4. dialog. c. 13. vbi agit de S. Gallæ obitu, quam Benedicta poſt diem trigeſimum, vt ſanctus Petrus Apoſtolus prædixerat, ſecuta eſt ad coronam.

k Tranſlatio S. Matthæi.] Extat de ea Gregorij Papæ ſeptimi epiſtola ad Alfanum epiſcopum Salernitanum, in qua primùm illi gratulatur de inuento ſacro Apoſtoli corpore, monetq́; vt digno honore ſacras reliquias proſequatur; agatq́; cum Roberto principe & eius coniuge, vt pia religione colant ſacra pignora. Scripſit hæc Greg. Papa, vt apparet in eius regiſtro, anno octauo ſui Pontificatus, tertia indict. viij. kal. Maij anno Domini 1080. Conſtat autem eundem Robertum peramplam baſilicam eidem S. Apoſtolo erexiſſe, vt ſcribit Leo Oſtien. in chron. Caſin. lib. 3. cap. 44. Reuerendiſſimus M. Antonius Marſilius Columna Archiepiſc. Salernit. vir morum honeſtate & doctrina clarus, de vita, tranſlatione, & miraculis S. Matthæi Apoſtoli egregium volumen edidit.

xxij. A **Nonis Maij. Luna.** 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9

TARRA-

TARRACINÆ in Campania natalis beatæ Flauiæ Domitillæ [a] virginis & martyris, quæ cum eſſet Flauij Clementis conſulis ſororis filia, & à ſancto Clemente ſacro velamine [b] conſecrata, in perſecutione Domitiani ob teſtimonium Chriſti cum alijs plurimis in inſulam Pontiam exilio deportata, longum ibi martyrium duxit: nouiſſime vero Tarracinam deducta, cum doctrina & miraculis plurimos ad fidem Chriſti conuertiſſet, iuſſu iudicis incenſo cubiculo, in quo ſimul cum ſuis virginibus Euphroſyna & Theodora morabatur, curſum glorioſi martyrij conſummauit. Eodem die ſancti Iuuenalis [c] martyris. Nicomediæ ſanctorum martyrum Flauij [d], Auguſti, & Auguſtini fratrum. Ibidem ſancti Quadrati [e] martyris, qui in perſecutione Decij ſæpius ad tormenta repetitus, demum capite truncatus eſt. Romæ ſancti Benedicti [f] Papæ & confeſſoris. Eboraci in Anglia ſancti Ioannis [g] epiſcopi, vita & miraculis clari. Papiæ ſancti Petri [h] epiſcopi. Romæ Tranſlatio [i] corporis ſancti Stephani Protomartyris, quod Pelagio ſummo Pontifice e Conſtantinopoli ad Vrbem allatum, atq. in ſepulchro ſancti Laurentij martyris in agro Verano poſitum, ibidem magna piorum religione colitur.

MAII 7.

[a] FLAVIÆ Domitillæ.] De eadem Beda, hac die Vſuardus, Ado, & alij. Extant eius acta intexta vnà cum rebus geſtis ſanctorum Nerei & Archilei. Proſcripta eſt, & in Pontiam inſulam relegata, anno decimoquinto Imp. Domitiani, vt ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 14. & in chron. anno xv. Domitiani, & Niceph. lib. 3. c. 9. Eius autem acta non tantùm à Chriſtianis, ſed etiam à Gentilibus ſcriptoribus, ob præclariſſimum eius genus commendata ſunt monimentis hiſtoriarum. Brutius enim illorum temporum nobilis hiſtoricus de ea ſcripſit, vt idem Euſebius teſtatur. Tantæ enim virginis conſtantia non tantùm ſunt illuſtratæ Ethnicorum hiſtoriæ, ſed ipſa quoque loca exilij, eius præſentia, ſunt reddita clariora, de quibus S. Hieron. epiſt. 27. cùm nauigationem ſanctæ Paulæ Hieroſolymam deſcribit, hæc ait: Delata ad inſulam Pontiam, quam clariſſimæ quondam fœminarum ſub Domitiano principe pro confeſſione nominis Chriſtiani Flauiæ Domitillæ nobilitauit exilium: videnſq; cellulas, in quibus illa longum martyrium duxerat, ſumptis fidei alis &c. Fuit Flauia Domitilla, de qua agimus, filia ſororis Flauij Clementis conſulis, vt ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 14. Clemens hic autem, vt auctor eſt Dio Caſſius in Domitiano, cùm gereret conſulatum, relictis Romanorum dijs ad Iudęorum religionem ſe contulit (eo etenim nomine ſcriptores Gentiles fidem Chriſtianam olim appellare conſueuerunt, eo quòd à Iudęis illata videretur, congeſſimus de his plurima teſtimonia in Annal. eccl.) qui idem Clemens eadem ex cauſa à Domitiano iuſſus eſt occidi; additq; eiuſdem vxorem Flauiam Domitillam etiam appellatam, eiuſdemq; Imperatoris propinquam, in inſulam Pandateriam fuiſſe relegatam, Glabrionemq; conſularem virum, qui nuper cum Traiano conſul fuerat, ob eandem religionis cauſam, aliaſq; res obiectas iuſſum interfici. Ex his autem Dionis verbis (niſi in accuratiſſimo hiſtorico inſit error) euidenter apparet, duas fuiſſe Flauias Domitillas, ambaſq; tum genere, tum etiam fide Chriſtiana præſtantes, quarum altera (teſte Dione) vxor fuit Flauij Clementis conſulis, Domitiani Imp. neptis, quam ille in Pandateriam inſulam Chriſtianæ religionis cauſa relegauit: altera verò de qua nunc agitur, virgo, eiuſdemq; Flauij Clementis conſulis ex ſorore neptis, quæ in inſulam Pontiam (vt vidimus) relegata fuit: Cùm itaque illa nupta, hæc virgo; illa vxor Clementis, hæc ex ſorore neptis; illa denique in inſulam Pandateriam, hæc in Pontiam relegata fuerit: non vnam, eandemq; eſſe, luce clarius conſtat. Agit de his inſulis Plinius lib. 6. c. 3. aitque: Aduerſus Formias Pontiæ, in Puteolano autem ſinu Pandateria. Extat illuſtris memoria S. Flauiæ Domitillæ virginis Tarracinæ, vbi vnà cum ſocijs martyrium conſummauit. Omittimus dicere de

alijs

alijs Domitillis Gentilibus fœminis clariſſ. vt de Flauia Domitilla matre Titi & Domitiani Impp. aliaq; eius filia atque horum ſorore, de qua Suet. in Domitiano, & Philoſtratus lib. 8. harum altera fuit inter diuos relata, erantq; ſacerdotes diuæ Domitillę, vt docet vetus inſcriptio, quam recitat Panuinus in Rom. ciuit. pag. 360. erat gentis Flauiæ templum in Regione ſexta, de quo Suet. in Domitiano.

b Sacro velamine conſecrata.] De ſacro velamine, quo virgo Deo conſecratur, hæc S. Hieron. epiſt. 8. ad Demetriadem: Scio ad imprecationem Pontificis flamen virginale ſanctum operire caput. &c. de eodem etiam meminit epiſt. 48. ad Sabinianum. Ambroſ. lib. ad virg. lapſ. pluribus agit de ſacro ritu ſeruari ſolito, cùm virgini Deo dicandæ ſacrum velamen imponitur, S. Auguſtinus de eodem epiſt. 179. ad Probam, & Iulianam in fin. Quibus diebus ſolemnibus id eſſet faciendum, Gelaſius monuit epiſt. ad epiſcop. Lucan. & alios cap. 14. eadem 20. q. 1. c. deuotis, cuius auctoritate viduæ velari prohibentur. eadem epiſt. c. 15. virgines enim, quòd ſpiritualiter nubant, idcirco (vt in nubentibus olim fieri conſueuerat) à ſacerdote velantur, id Innocent. Papa epiſt. ad Victricium ſcribit c. 12. eadem 27. q. 1. c. quæ Chriſto. ſunt de velandis ſacris virginibus alia Rom. Pontificum decreta, & diuerſorum canones conciliorum. hæc modò ſatis ſint de ijs quæ ad ſacrum velamen pertinent, cuius hìc habetur mentio. Cæterùm Chriſtiana modeſtia optimè conſuluit fœmineo pudori, agens nimirum, vt omnes virgines à pubertatis annis, nuptę etiam, ac viduæ velatæ incederent, non quidem ſacro, ſed communi tectæ velamine. eſt de his in primis Apoſtolica inſtitutio, Paulo id decernente, & ſcribente ad Corinth. 1. c. 11. quod retinuit conſuetudo, atque probauit vſus, vt de his fuſius diſputat Tertullian. lib. de velandis virginibus; vſq; adeò, vt vel noctę velum dimiſiſſe, piaculum fuerit; quod idem auctor ibidem exemplo docet. Porrò non tantùm velamine caput tegere, ſed & vultum adumbrare, Chriſtianis mulieribus per Apoſtolum iuſſum eſſe, contendit Clem. Alex. lib. 2. pædag. cap. 10. in fin. ſanè quidem id in primis exemplo S. Soteris martyris S. Ambroſius confirmat in exhort. ad virg. his verbis: At illa, vbi audiuit hanc vocem, vultum aperuit, ſoli inuelata & intecta martyrio, & volens, iniuriæ occurrit, vt ibi martyrij fieret ſacrificium, vbi ſolet eſſe tentamentum pudoris. &c. Hieron. ad Euſtoch. epiſt. 22. hęc in eandē ſententiam: Excuſes licet, atque cauſeris, obducto velamine ora contexi: & paulò inferius. Dimittunt, inquit, ſupercilium, & operta facie, vix vnum oculum liberant ad videndum. hæc ille. Verùm enimuerò non omnes velamine, ſed complures pallio, vt virgines illæ præſertim, quæ eſſent Deo dicandæ caput tegebant. de his Hieron. epiſt. 12. ad Gaudentium, in hunc modum: Solent quædam, cùm futuram virginem ſpoponderint, pulla tunica eam induere, & furuo operire pallio, auferre linteamina. idem ad Demetriadem epiſt. 8. ſic: Vili tunica induitur, viliori tegitur pallio. &c. His itaque aſſuetę Chriſtianæ mulieres, grauiſſimum diſpendium ſe pati pudoris exiſtimabant, ſi capitis velamine nudarentur. vnde hæc ſentiens aliquando perſecutor, ea ignominia, vt graui ſupplicio Chriſtianas mulieres afficiendas eſſe mandabat; prout acta Aretæ martyris, & quidem germana his verbis demonſtrant: Cùm ille audiſſet, iam corde ſuccenſus aſpexit eos, qui aderant, & cùm dixiſſet: Quàm impudenter ſe gerit aduerſus nos hęc execranda mulier, iubet eius capitis auferri tegumentum & eius filiarum, & ſic eas nudo capite, & promiſſa coma in caſtra deduci per ignominiā. &c. hęc ibi: Porrò etſi velandi capitis legem Chriſtianæ fœminæ tam piè, ac ſanctè ſeruarint; non tamen exiſtimes, illis tantummodo eam fuiſſe pręſcriptam; ſiquidem ante Chriſti Redemptoris noſtri aduentum eidem Iudęi, Romani, Græci, ac Barbari paruere. De Iudęis Tertullian. lib. de coron. milit. ſic habet: Apud Iudæos tam ſolemne eſt fœminis eorum velamen capitis, vt inde dignoſcantur. &c. De Romanis ſatis eſſe poteſt exemplum, quod Valer. Max. lib. 6. c. 3. de ſeueritate 13. ſic deſcribit: Horridum C. quoque Sulpitij Galli maritale ſupercilium: nam vxorem dimiſit, quòd eam capite aperto foris verſatam cognouerat. in hanc ſententiam Tacit. lib. 14. de Poppea Sabina ſic ait: Rari in publicum egreſſus; idq; velata parte oris, ne ſatiaret aſpectum, vel quia ſic decebat. hæc ille. docent hæc etiam antiqua numiſmata, vt quæ, Liuiam, Fauſtinam, Martiam Auguſtas, & alias velatas exprimunt. De Græcis autem Apuleius de aſin. aur. lib. 7. ſic: Mitella textili contecto capite. & lib. 11. Mulieres candido ſplendentes amicimine. Porrò Lacęnę virgines aperta facie, vxores autem velatę in publicum prodire conſueuerunt, illę vt ſic maritos inuenirent; iſtę verò quòd haberent, non iam alteri, quàm viro placere ſtuderent. hæc Plutarch. apoph. Lacon. in Charillo. Quòd autem ad Barbaros pertinet, de Arabiæ ethnicis mulieribus hæc ſcribit Tertullianus lib. de virg. veland. Iudicabunt (inquit) nos Arabiæ fœminæ ethnicæ, quæ non caput, ſed faciem quoque ita totam tegunt, vt vno oculo liberato, contentæ ſint dimidiam frui lucem, quàm totam faciem proſtituere. hæc Tertul. eiuſmodi velamen ſeu pallium, theriſtrum eſſe appellatum, auctor eſt Iſidor. lib. 19. orig. c. 24. de pallijs fœm. Quo, inquit, vſque hodię Arabiæ, & Meſopotamiæ mulieres velantur, quibus in ęſtu tutiſſimo teguntur vmbraculo, de quo in Iſaia legitur. hæc ille, qui & aliorum velaminum recenſet, atque declarat nomina, vt regillum, quod erat reginarum amiculum, pallam, ſtolam ſic dictam, quam inquit, cooperto capite & ſcapula, à dextro latere in lęuum hume-

humerum mittitur, ſtola enim Græcè vocatur, quòd ſuper emittatur; eadem & ricinium Latino nomine appellatum, eo quòd dimidia eius pars retro reijcitur, quod vulgò mauortem dicunt. hæc ille. habes id appellatum maphortem in actis martyrij S. Pauli Apoſtoli, quæ feruntur Lini nomine cùm agitur de Plautillæ velamine, maphorte dicto, Paulo exhibito, in actis inſuper ſanctorum martyrum Fauſtæ & Euilaſij, quorum fragmentum recitat Beda in Martyrolog. 20. Septemb. hęc de maphorte: Iuſſit Fauſtam nudam & ſine maphorte flagellatam, incarceratam, caput terebrari &c. habes apud eundem Iſid. & anaboladium, ſic dictum, inquit, amictorium lineum fœminarum, quo humeri operiuntur, quod Græci & Latini ſindonem vocant: amiculum autem dictum eſſe pallium lineum, qnod vſui erat meretricibus, quò & amiciebantur matronæ deprehenſæ in adulterio, idem teſtatur: verùm amiculum pro omni velaminis genere frequentius vſurpatum reperi.

c Iuuenalis mart.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Huius meminiſſe opinor S. Gregorium homil. 27. in Euang. Vide quæ notata ſunt, ſuperius, quinto nonas Maij, in Iuuenale epiſcopo.

d Flauij, & ſoc.] De his idem qui ſupra Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri.

e Quadrati, aliàs, Codrati.] De eo agunt hac item die Gręci in Menologio, vbi eius cruciatus narrantur.

f Benedicti Papæ.] Beda item, & Ado hac die. Hic ſecundus huius nominis fuit, iunior dictus, ſucceſſitq; Leoni ſecundo Rom. Pontifici, cuius tanta fuit opinio ſanctitatis, vt Heraclius Conſtantinus Imper. vſurpatam à prædeceſſoribus ſuis in Romanorum Pôtificum electione, pecunia impartiri ſolitam aſſenſionem, omnino remiſerit. S. Gregorius Papa eiuſmodi temeritatem (ſic enim ipſe appellat) acerbiſſimè deplorat, vocatq; Dei eccleſiæ captiuitatem; atque inuehitur in Imperatorem talia ſibi illicitè vindicantem. in explan. pſalm. 4. pęnit. verſ. Tota die exprobrabant mihi inimici mei. Id primus excogitauit Odoacer Herulus Arianus rex Italiæ, cuius conatibus Gelaſius reſtitit. ſed de his pluribus in Annal. eccleſ. egimus.

g Ioannis epiſc.] Scribit eius res geſtas Beda hiſt. de geſt. Angl. lib. 5. c. 2. & ſequen. porrò integram vitam eius, ac poſt mortem miracula edita Folcardus Dorobernenſis monachus ſcriptis illuſtranit. vt habetur in cat. ſcrip. Britan. de eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 4. c. 68. migrauit ex hac vita anno Domini ſeptingenteſimo vigeſimoprimo.

h Petri epiſcopi.] De quo etiam hac die tabnlæ eccleſiæ Ticinenſis. De eodem ſumma cum laude ſcribit Paul. diac. lib. 6. cap. 18. vixit temporibus Luithprandi regis Longobardorum.

i Tranſlatio corporis S. Stephani.] Habentur rei geſtę vetera monumenta ſcriptis mandata à Lucio archidiacono, ſed quę non modica caſtigatione indigeant. Legimus ea in cod. man. ſcript. monaſterij S. Cęciliæ Tranſtiberim. Petrus diac. Caſin. in lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſin. cap. 35. teſtatur, ſanctum Brunonem epiſcopum Signinum de ea tranſlatione ſcripſiſſe ſermonem; idemq; cap. 45. addit, alium inſuper ſermonem conſcriptum eſſe à Petro eiuſdem monaſterij bibliothecario de eadem tranſlatione Conſtantinopoli facta Romam.

8 Octauo idus Maij. Luna. B xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

IN monte Gargano Apparitio [a] ſancti Michaelis archangeli. Mediolani natalis ſancti Victoris [b] martyris, qui natione Maurus, & a primæua ætate Chriſtianus, cum eſſet in caſtris imperialibus miles, compellente Maximiano vt idolis ſacrificaret, in confeſſione Domini fortiſſime perſeuerans, primo grauiter fuſtibus cæſus, ſed Deo protegente doloris expers; deinde liquenti plumbo perfuſus, ſed nihil penitus læſus, nouiſſime glorioſi martyrij curſum capitis abſciſſione compleuit. Conſtantinopoli ſancti Acathij [c] centurionis, qui in perſecutione Diocletiani & Ma-

S ximiani

ximiani a Firmo tribuno delatus quòd Chriſtianus eſſet, & a Bibiano iudice Perinthi ſæuiſſime tortus, Byzantij demum a Flaccino proconſule capitis damnatus eſt: cuius corpus ad Scyllacium litus diuinitus poſtea delatum, ibi honorifice aſſeruatur. Viennæ ſancti Dionyſij [d] epiſcopi & confeſſoris. Antiſiodori ſancti Helladij [e] epiſcopi. In territorio Biſuntino ſancti Petri [f] epiſcopi. In Scotia ſancti Vuironis [g] epiſcopi.

MAII 8.

a APPARITIO S. Michaelis Archangeli.] Hanc factam eſſe ſub Gelaſio Romano Pontifice, anno Domini 488. ſcribit Sigebert. in chron. ſed in numero annorum decipitur, Gelaſius enim ſedere cœpit anno 492. Habemus in noſtra biblioth. vet. man. ſcrip. eiuſdem rei geſtæ hiſtoriam, qua quidem traditur, eam factam eſſe anno Domini 536. indict. 14. aliam tecitat Sur. tom. 5. die 29. Septembris. Conſtat quidem fuiſſe olim frequentiſſimam, ea ex cauſa, ad montem Garganum peregrinationem: nam (vt cætera prætereamus) narrat Petrus Damian. ſcriptorum integerrimus, Othonem Imp. Roma ad montem Gargannm nudis pedibus perrexiſſe, idq́; monitu S. Romualdi, vt crimen paulo ante commiſſum ea corporis afflictatione expiaret. hæc ſcribit idem auctot in vita S. Romualdi. inuenies eam apud Lipom. tom. 8. Huic ſimilis facta eſt in Gallijs apparitio S. Michaelis Archangeli, anno à Chriſto Domino ſeptingenteſimonono, vbi ad ſimilitudinem montis Gargani erecta eſt inſignis eccleſia, curante S. Authberto epiſcopo, vt ſcribit Sigebert. in chron. dicto anno. cuius tei geſtæ hiſtoriam refert Petrus in catal. lib. 9. c. 71. Portò longè ante dictas apparitiones agi conſueuiſſe Romæ ſolemnitatem S. Michaelis Archangeli, alterius cuiuſdam apparitionis occaſione Drepanius Florus vetuſtiſſimus poetarum Chriſtianorum ſcribit his verſibus.

Clarent Angelici ſublimia feſta diei
  Allatura piæ dona beata animæ.
Hunc etenim Michael aulæ cæleſtis alumnus
  Conſpicuo nobis conſecrat ore diem:
Dignatus Petri, Pauliq́; inuiſere ſedem,
  Imperiumq́; fouens inclyta Roma tunm.
Qui proceres inter pia mœnia luce coruſcos
  Egregio vultu ſplenduit ore nouo:
Cùm Deus expulſis lucem depromeret vmbris,
  Conderet & ſtabilem, nocte ruente, diem. &c.

Drepanius poeta, qui hæc ſcripſit, ille eſſe videtur, cuius meminit Sidonius lib. 8 epiſt. 11. ad Lupum, cuius ingenij extant pauca quædam monumenta in collectione poetarum Chriſtianorum. Fuit alter Pacatus Drepanins clarus orator, qui panegyricum dixit Romæ Theodoſio ſeniori. legitur in Codice Theod. reſcriptum Theodoſij Imper. ad Drepanium l. 4. de exhibēdis reis. Sed quòd ad præſentis diei ſolemnitatem ſpectat, in bibliotheca Vaticana plut. x. numero 221. ineſt codex, qui inſcribitur: Sermones S. Auguſtini & aliorum, ibidem legitur ſermo nomine S. Gregorij Papæ in feſtiuitate S. Michaelis Archangeli. eſt eius exordium: Angelorum & hominum natura. &c. Non prætęrimus, inter alias nobiles Romæ erectas eccleſias in honotem S. Michaelis Archangeli, fuiſſe illam, quæ in ſummitate molis Hadriani olim à Bonifacio Papa excitata eſt, de qua plura inferius dicturi ſumus ad tertium kal. Octob. illam quoq; eſſe nobilem, ac per antiquam, quę poſita eſt in Foro piſcario: itemq́; illam eſſe celebrem, quam Leo quartus Papa ob Saracenos deuictos atq; fugatos apud Vaticanum erexit, vt docet vetus inſcriptio in marmore inciſa, quæ in eadem eccleſia hactenns aſſeruatur, licet ſcriptoris vitio Carolus pro Ludouico ponatur. Sicut in Occidentali Eccleſia, ita & in Orientali frequens fuit Michaelis Archangeli apparitio: nam qui vniuerſalis Eccleſiæ à Deo patronus atque protector eſt inſtitutus, idem virtute miraculorum vbiq; voluit innoteſcere. Facta eſt enim alia eius apparitio prope Bizantium, in cuius memoriam ampliſſima illic baſilica eſt erecta, quæ & multis eſt miraculis illuſtrata, vt ſcribit Sozom. hiſt. lib. 2. c. 2. & Niceph. lib. 8. c. 32. ea eccleſia Soſtenium eſt appellata: quam vetuſtate collapſam reſtituit Baſilius Imp. vt auctor eſt Georg. Cedren. in compend. hiſt. in Baſilio. Alia ruſus & æquè celebris fuit illa apparitio facta in Chonis apud ciuitatem Coloſſenſium; cuius rei geſtæ hiſtoriam deſcripſit Metaphraſtes, quam & recitat Lipom. tom. 6. agunt de ea Græci in Menologio

logio octauo id. Septembris anniuerſariam celebritatem, cuius & meminit Emmanuel Imp. in conſtit. de ferijs. Frequentes olim erectas fuiſſe eccleſias in honorem S. Michaelis Archangeli, vetera monumenta teſtantur. Porrò nobiliſſimam & antiquiſſimã illam memoriam S. Michaelis in Chonis profanauit Alexius pſeudo Imp. qui meritas de ſacrilegio pœnas dedit. de his Niceta Choniata hiſt. lib. 3. pag. 48. Temporibus etiam Diocletiani Imp. iam extaſſe S. Michaelis nomine eccleſiam in Bithynia, fidem faciunt acta S. Eutonomi epiſcopi, quæ recitat Sur. tom. 5. Procop. lib. de ædif. Iuſtiniani Imp. ſex numerat baſilicas ab eodem Imp. in honorem ſancti Michaelis excitatas. frequentes fuiſſe eccleſias S. Michaelis, & aliorum Angelorum, argumento eſt l. quoniam. Cod. de ſacroſanct. eccleſ.

b Victoris Mauri.] De quo hac die Beda, Vſuardus, Ado, Vuandelb. & alij recentiores. Meminit eiuſdem Victoris S. Ambroſ. in Lucam lib. 7. c. 13. recenſetq; eum inter martyres Mediolanenſis eccleſiæ. De eodem hæc Ennodius Ticin. de ſe ipſo: Continuò me ad beati Victoris martyris præſidia ſæpe experta tranſuexi. &c. eius acta refert Sur. tom. 3. ante eum Mombrit. tom. 2. Petrus in catal. lib. 4. cap. 113. de eo etiam miraculum recitat Gregor. Turon. lib. de glor. mart. c. 45.

c Acathij.] Græci autem de Acathio in Menolog. pridie huius diei. Deſcripſit eius acta Metaphraſt. quæ Latinè à ſe tranſlata refert Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. Hiſtoriam de tranſlatione ipſius Scyllacium facta, cuius hìc habetur mentio, legimus ab eius eccleſia Romam miſſam. Meminit Niceph. de eccleſia erecta Conſtantinopoli in honorem ſancti Acathij mart. lib. 13. c. 38. quam vetuſtate labefactatam à Iuſtiniano Imp. in auguſtiorem formam excitatam eſſe, ſcribit Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtinian. Imp. quam ipſam rurſus à Baſilio Imp. reſtitutam refert Georg. Cedren. in comp. hiſt. in Baſilio. Non prætermittimus hìc referre, quòd ſcribit Niceph. hiſt. lib. 13. c. 38. adhuc temporibus Arcadij Imp. ſuperſtitem fuiſſe arborem illam nucis Conſtantinopoli, in qua martyr Dei Acathius appenſus, tormentis fuerat excruciatus, licet Socrat. lib. 6. c. 21. dicat fuiſſe caſtaneam. Effecerunt planè dicti hiſtorici ſcriptis ſuis, vt arbor illa fœliciſſima ſanguine tanti martyris irrigata, adhuc virens in memoria hominum perſeueret, & ſit in poſterum permanſura, longè beatior, mea ſententia, ficu Romulea, Athenarum olea, Deli palma, vel Mariana quercu, quam clariſſimus orator ſcriptorum ſuorum monumentis perpetuitati conſecrandam putauit lib. 1. de legib. Eſt nobilis ſententia S. Gregorij Nazianzeni iterum repetita, quòd quæuis tenuia monimenta martyrum, eandem vim aduerſus dęmones, & ad virtutes ſanitatum præſtandas, quam & eorum corpora, quam & animę in cęlo exiſtentes obtineant. id ille orat. 2. in Iulianum, & in carm. de humilitate, caſtitate, & temperantia. Quare eodem conſilio non indignum fore ſum arbitratus, ſi ſanctorum martyrum memorias, quas conſtat, non fuiſſe erectas, niſi vbi aliqua ipſorum martyriorum eſſent antiqua veſtigia, vel eorundem reliquiæ poſitæ eſſent, id præcipientibus ſacris regulis eccleſiaſticis. concil. African. c. 50. eaſdem ipſas iam temporis diuturnitate collapſas, atq; hominum impiorum iniuria planè dirutas, his meis annotationibus aliquando commemorem. Hac enim arte abſq; ſumptu aliquo fore ſperamus, vt templa collapſa reſtituantur, collabentia ſarciantur, fulcianturque; & quæ manent, integra aduerſus omnem iniuriam temporum conſeruentur.

d Dionyſij epiſc.] De eo Beda, hac die. Scribit Ado eiuſdem ciuitatis epiſcopus hunc claruiſſe temporibus Aelij Pertinacis. ſucceſſit hic ſancto Iuſto, numeraturq; ſextus eius eccleſiæ epiſcopus in tab. Democh. ex eodem Adone collectis.

e Helladij epiſcopi.] De eo Molan. in addit. ad Vſuard. Succeſſit S. Valeriano, ſeditq; temporibus Conſtantini Imp. poniturq; quintus ordine eius ſedis epiſcopus in tab. Democh.

f Petri epiſc.] Fuit hic Archiepiſc. Tarentaſij, cuius vitam Gaufridus abb. iubente Lucio Papa, ſcripſit. extat apud Sur. tom. 3. hac die. migrauit ex hac vita, anno Domini milleſimo centeſimo ſeptuageſimoprimo, cùm ſediſſet annis trigintatribus.

g Vuironis epiſc.] Deſcripſit eius acta Sur. tom. 3. hac die. Floruit circa annum Domini ſeptingenteſimum quinquageſimum. De eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 263.

9 Septimo idus Maij. Luna. C xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11

NAZIANZI natalis beati Gregorij[a] epiſcopi, ob ſingularem diuinarum rerum doctrinam cognomento Theologi: qui collapſam Conſtantinopoli catholicam fidem reſtituit, hæreſesq. inſurgentes compreſſit. Romæ ſancti Hermæ[b], cuius Apoſtolus Paulus in epiſtola ad Romanos meminit. Hic digne ſemetipſum ſacrificans, acceptabiliſq. Deo hoſtia factus, virtutibus clarus cæleſtia regna petiuit. In Perſide ſanctorum Martyrum trecentorum & decem[c]. Callij via Flaminia paſſio ſancti Gerontij[d] epiſcopi Ficodenſis. In caſtro Vindecino depoſitio ſancti Beati[e] confeſſoris. Conſtantinopoli Tranſlatio[f] ſanctorum Andreæ Apoſtoli, & Lucæ Euangeliſtæ de Achaia, & Timothei diſcipuli beati Pauli Apoſtoli ab Epheſo: corpus autem ſancti Andreæ longo poſt tempore Amalphim delatum, ibi pio fidelium concurſu honoratur: ex cuius ſepulchro liquor ad languores curandos iugiter manat. Romæ item Tranſlatio ſancti Hieronymi[g] preſbyteri & Eccleſiæ doctoris, ex Bethleem Iudæ ad baſilicam ſanctæ Mariæ ad Præſepe. Barij quoq. in Apulia Tranſlatio ſancti Nicolai[h] epiſcopi ex Myra ciuitate Lyciç.

MAII 9.

a GREGORII epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac denique cçteri Latinorum, Græci autem in Menologio xiiij. kal. Februarij, qua die (vt aiunt) exaltationem corporis Gregorij Theologi celebrant. rurſus autem viij. Kal. Febr. de eodem ſolemniorem agunt diem, vt apparet ex conſtit. Emmanuel. Imp. tit. de ferijs. Suas res geſtas carminibus ipſemet ex parte digeſſit, vnde & Gregorius preſbyter, quæ in encomio de Gregorio Nazianzeno ſcripſit, accepiſſe videtur. Addidimus nos quamplurima ex auctoribus vetuſtis atque probatis petita, quæ per annos ſingulos in Annal. eccleſ. digeſſimus, vnde etiam vitam ipſius, amicis efflagitantibus, deſcripſimus: quam Summo Pont. Sanctiſſimo D. N. Gregorio xiij. tanti patris ſtudioſiſſimo obtulimus, eo potiſſimum tempore, quo ille totius Vrbis exultatione celeberrimam corporis eius à ſacratum virginum ordinis S. Benedicti monaſterio in campo Martio ad Gregorianum ſacellum præclariſſimo opere ac maxima impenſa in Vaticana baſilica principis Apoſtolorum extructum, tranſlationem peregit, de qua inferius ſuo loco dicemus.

b Hermæ.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem in Menologio non. Martij. Hic auctor eſt illius voluminis, quod titulo Paſtoris inſcribitur, vt teſtatur S. Hieron. de ſcrip. eccleſiaſt. in Herma. putarunt aliqui de hoc agere Paulum ad Roman. ſcribentem c. 16.

c Martyrum trecentorum & decem.] Sic Vſuardus, Ado, & vet. man. ſcrip. Beda autem quadringentos numerat, quando autem hi paſſi ſint, nullus prodit.

d Gerontij epiſcopi.] Putatur hic ille Gerontius, qui affuit Symmacho Papæ in concilio quarto Rom. conſſ. Magno & Auieno, anno à Chriſto Domino 501. Alius eiuſdem nominis eodem ſeculo vixit epiſcopus Camerinen. interfuitq; Romano concil. ſub Hilaro Papa. Rurſus alius in Gallijs, temporibus ſancti Leonis Rom. Pont. numeraturq; inter eos Galliarum epiſcopos, ad quos S. Leo ſcripſit epiſt. 52. quo etiam tempore claruit S. Gerontius epiſcopus Mediolanenſis, de quo ſupra iij. non. Maij. Legimus huius, de quo hìc agitur, res geſtas, quç incipiunt: Ab exordio naturç &c. ſunt eiuſmodi tamen, vt indigeant exacta eruditorum cenſura, vt expurgentur.

e Beati.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, & alij recentiores.

f Tranſlatio ſanctorum Andreæ, Lucæ, & Timothei.] De eadem Vſuardus; Beda autem, & Ado hìc tantùm de tranſlatione Timothei, ea de cauſa puto, quoniam ſeorſum ab his tranſlatæ ſunt reliquiæ S. Timothei, anno vigeſimoprimo Conſtantij Imp. vt ſcribit S. Hieron. in chron. Porrò Andreæ, & Lucç reliquias tranſlatas eſſe anno 23. eiuſdem Imp. idem auctor affirmat; liçet in libro de ſcriptoribus eccleſiaſticis in Luca dicat tam ſancti Andreæ, quàm S. Lucç reliquias Conſtantinopolim

nopolim eſſe tranſlatas anno vigeſimo Cõſtantini, vel (vt alij codices habẽt) Conſtãtij. Agens idem auctor aduerſus Vigilantium, eaſdem ſub Conſtantino profitetur eſſe tranſlatas, dum hęc ait per ironiam: Sacrilegus fuit Cõſtantinus Imperator, qui ſanctas reliquias Andreę, & Lucę, & Timothei tranſtulit Conſtantinopolim, apud quas dæmones rugiunt, & inhabitatores Vigilantij illorum ſe ſentire pręſentiam confitentur? Hęc Hieron. quæ quidem verba conuenire Conſtantio non poſſe, compertum eſt; quem Arianum fuiſſe, omnes norũt. Mirum ſanè in vnius eiuſdemq; auctoris ſcriptis tantam reperiri diſcrepantiam. Verùm ſi fides adhibenda eſt Artemij martyris actis, quæ recitat Metaphraſtes die 28. Octob. quibus & aſtipulatur Niceph. hiſt. lib. 10. c. 11. Conſtantij & non Conſtantini temporibus id factum eſſe, fatendum eſt. ſiquidem ipſe Artemius Auguſtali præfectura nobilitatus, eiuſmodi tranſlationis negotium ſibi tanquam viro religioſiſſimo traditum à Conſtantio Imp. curauit. Theodorus lector lib. 2. collectan. id etiam ſub Conſtantio factum affirmat: additq; Andreæ & Lucæ reliquias tranſlatas quint. non. Martij, Timothei autem ad octauum Kal. Iulij, hiſq; diebus locatas eſſe Conſtantinopoli, in magno templo ſanctorum Apoſtolorum. Procopius lib. 1. de ędif. Iuſtinian. Imp. de reſtitutione eiuſdem baſilicę, deq; iterum adinuentis tunc ibi dictorum Apoſtolorum ſacris corporibus hæc ait: Erat antiqua apud Bizantium ædes Apoſtolis conſecrata, longitudine temporis iam emota, & quæ (vt ſuſpicabatur) amplius ſtare non poterat: hanc inſtaurauit Iuſtinianus Imp. pro dignitate. Vbi latomi & artifices, effoſſo fundamento, inuenerunt ligneas arcas tres inſculptis litteris indicantes, trium ſcilicet Apoſtolorum eſſe corpora, Andreæ, Lucę, & Timothei, quæ rex ipſe, & omnes Chriſtiani maximo cum honore conſpexerunt. &c. De ijſdem in vita ſancti Eutychij epiſcopi Conſtantinopolitani Euſtachius presbyter agit. Fuerat olim templum illud à Conſtantino Magno erectum, vt teſtatur Euſebius in vita Conſtantini lib. 4. cap. 50. & 60. Socrat. lib. 1. cap. 12. & 26. in fin. vbi hæc ait: Quamquidem eccleſiam eam ob cauſam Conſtantinus ędificauerat, ne Imperatores & ſacerdotes Apoſtolorum reliquijs aliquando deſtituerentur &c. quibus profecto annuit, aliquas Apoſtolorum reliquias illuc tempore Conſtantini eſſe tranſlatas. In re autem ambigua ita animo affectus ſum, vt definire controuerſiam, certamq; de ea re ferre ſententiam, non pręſumam. De tranſlatione S. Andreæ iterum facta Amalphim, in archiuijs illius eccleſiæ rei geſtæ monumenta continentur. De perenni miraculo ſcaturientis inde liquoris medici ad curandos morbos, totus penè Chriſtianus orbis eſt teſtis: in omnes enim regiones ex eo fonte fluxere riui. etſi de his quæris teſtimonium antiquorum, habes Gregorium Turon. lib. de gloria mart. c. 31. Ad hæc addimus, quòd in bibliotheca Vaticana plut. 3. num. 153. eſt codex peruetuſtus dialogorum S. Gregorij Papæ, ante cuius exordium prima pag. deſcribitur hiſtoria de legatione eiuſdem Gregorij Conſtantinopolim, cùm eſſet diaconus, ad Tiberium Imp. à quo obtinuit brachium S. Andreę Apoſtoli, necnon & brachium S. Lucæ Euangeliſtę, quæ ſacra pignora ſecum detulit Romam. eſt quidem ea pagina pręnimia antiquitate penè conſumpta. Ibidem autem poſt libros dialogorum mentio habetur de eodem Gregorio, quòd anno ſecundo ſui Pontificatus dedicauit eccleſiam S. Andreæ ad Cliuum Scauri, vbi adhuc eiuſdem S. Apoſtoli brachium aſſeruatur. Caput autem eiuſdem ſanctiſſimi Apoſtoli ad ędes ſacras eius germani Romam in Vaticanum à Pio ſecundo delatum, decentiſſimè aſſeruatur; cuius rei geſtæ hiſtoriam tunc editam in man. ſcrip. codice legimus. eſt eius exordium: Si quæ ſunt memorię commendanda: &c. vbi & pientiſſima oratio legitur, qua ſanctiſſ. Papa trans pontem Miluium flexis genibus, madidis oculis, excepturus venerandum caput, ſic effari cœpit: Adueniſti tandem, ò ſanctiſſimum &c. legitur ibidem & ſacer hymnus de eadem re editus eiuſdem Pontificis iuſſu ab Agabito epiſcopo Anconitano; itemq; luculentiſſima oratio Beſſarionis Cardinalis ampliſſimi, necnon & Rom. Pontificis ad eum reſponſio, aliaq; ſolemnia ſacroſanctè peracta narrantur.

g Tranſlatio S. Hieronymi.] Agit hic Petrus in catal. lib. 4. c. 145. de duplici tranſlatione corporis S. Hieronymi; quarum prima, quam recenſet factam ſub Cyrillo epiſcopo Hieroſolymitano nullius auctoris teſtimonio conteſtatam, veluti falſam reſpuimus: obijt enim ſanctus Cyrillus ante Hieronymum, vt ipſius Hieronymi auctoritate probatur; dum ait, eum tantùm perueniſſe ad octauum annum Theodoſij Imp. qui fuit annus à Chriſto 387. ſanctus Hieronymus autem ex humanis deſijt Theodoſio iuniore nonùm & Valentiniano tertiùm conſſ. qui eſt annus à Chriſto 420. Secundam autem tranſlationem, quam factam aſſerit, cùm Saraceni Palęſtinam inuaſiſſent, vt veram libenti animo ſuſcipimus atque probamus, in cuius memoriam præſens celebritas annis ſingulis agi conſueuit.

h Tranſlatio S. Nicolai epiſc.] Huius rei geſtę hiſtoriam ſcripſit Ioannes archidiaconus ad Vrſionem Barenſem epiſcopum, vt teſtatur Vinc. lib. 25. c. 83. recenſet eam Sur. tom. 7. hac die. Scripſiſſe inſuper eandem hiſtoriam Nicephorum Barenſem, adhucq; in man. ſcript. latitare, tradit Molanus. Sigebert. in chron. de ea agens, factam ſcribit anno Domini 1807. idipſum idem Ioannes teſtatur. Ex eiuſdem ſancti antiſtitis corpore, vt è perenni quodam chariſmatum fonte, ſtillat liquor ſalubris, ſicut olim cùm eſſet Myræ: quamobrem Emmanuel Imp. dum de eo agit in conſtit.

novella de ferijs, his titulis eum exornat: Niculaus miraculis inſignis, vnguentorum fragrantia ſcatens. &c. extat apud Theod. Balſam. in nnmoc. Photij tit. 7. cap. 1. Deus Opt. Maximus cùm multis modis ſanctorum ſuorum cineres illuſtrarit, en etiam honore dignatus eſt, vt ex aridis oſſibus (vt olim ex aſini maxilla qua Samſon Philiſtæos deleuit, aquæ fontem manare fecit. Iudic. cap. 15.) liquorem medicamenti vim habentem ad curandas malas valetudines & impios agiomachos conuincendos iugiter fluere voluit. Idq́; nnn tantùm Andreę Apoſtoli, ac Nicolai, ſed & aliorum complurium ſanctorum ſacris reliquijs pręſtitit, de quibus ſuis locis dicetur inferius.

xix. D **Sexto idus Maij. Luna.** 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12			

ROMÆ via Latina natalis ſanctorum martyrum Gordiani[a] & Epimachi, quorum prior pro confeſſione nominis Chriſti tempore Iuliani Apoſtatæ diu plumbatis cæſus, & ad vltimum capite truncatus, noctu a Chriſtianis ſepultus fuit eadem via in crypta, in quam beati Epimachi martyris reliquiæ paulo ante tranſlatæ fuerant ab Alexandria, vbi ille pro Chriſti fide martyrium compleuerat. In terra Hus ſancti Iob[b] prophetæ, admirandæ patientiæ viri. Romæ beati Calepodij[c] preſbyteri & martyris, quem Alexander Imperator gladio fecit occidi, & corpus eius per ciuitatem trahi, atq. in Tiberim iactari: quod inuentum Calliſtus Papa ſepeliuit. Decollatus eſt etiam Palmatius[d] conſul cum vxore & filijs, & alijs promiſcui ſexus quadragintaduobus de domo ſua: Simplicius quoq. ſenator, cum vxore, & ſexagintaocto de familia ſua: item & Felix cum vxore ſua Blanda: quorum capita ſuſpenſa ſunt per diuerſas portas Vrbis ad exemplum Chriſtianorum. Item Romæ via Latina ad Centum aulas natalis ſanctorum martyrum Quarti[e] & Quincti, quorum corpora Capuam tranſlata ſunt. Meſopoli in Sicilia ſanctorum martyrum Alphij[f], Philadelphi, & Cyrini. Smyrnæ ſancti Dioſcoridis[g] martyris. Apud Tarentum ſancti Cataldi[h] epiſcopi, miraculis clari. Mediolani Inuentio[i] ſanctorum martyrum Nazarij & Celſi, quando beatus Ambroſius epiſcopus ſancti Nazarij corpus recenti adhuc ſanguine conſperſum reperit, atq. ad baſilicam Apoſtolorum tranſtulit, vna cum corpore beati Celſi pueri, quem idem ipſe nutrierat, & Anolinus in Neronis perſecutione ſimul cum eo gladio feriri iuſſerat quarto kalendas Auguſti, quo die feſtiuitas eorum martyrij celebratur.

MAII 10.

a GORDIANI, & Epimachi.] De his item Beda, Vſuardus, & alij; Græci autem in Menologio pridie huius diei. Horum acta recitat Sur. tom. 3. Mumbrit. tom. 1. Qua quidem in re admonemus iterum lectorem; carnificinas illas, quas Romæ in Chriſtianos exerceri ſolitas temporibus Iuliani ferunt, non ab ipſo Iuliano, ſed ab Aproniano Pręfecto

fecto Vrbis inſtitutas. Quæ, vt dilucidiora fiant, ſcire oportet, Iulianum antequam inuaderet Imperium, cùm in Gallijs moraretur cum exercitu, ne cordis impietatem eo tempore conſilijs ſuis nondum opportuno proderet, ſe Chriſtianum profeſſum eſſe, atq; ad Chriſtianorum ſynaxes etiam conuenire conſueuiſſe, vt ex Ammian. Marcellino ſatis liquet. Inſuper (vt auctor eſt S. Hilarius libell. aduerſus Conſtantium) idem Iulianus fauit catholicis, deq; orthodoxa fide tunc ab Arianis vexata, eſt optimè meritus. Poſtquàm verò ab exercitu acclamatus eſt Imperator, è veſtigio recedens è Gallijs, in Orientem aduerſus Conſtantium duxit exercitum: quo interim defuncto, cùm eſſet Antiochiæ, tacitam aduerſus Chriſtianos exercuit perſecutionem, delectis ad hoc ijs prouinciarum præſidibus, quos infeſtiſſimos eſſe nouerat Chriſtianis, & inter alios, vt idem Marcellus teſtatur, Romanæ Vrbis præfecturam delegauit Aproniano; qui in Chriſtianos, non Chriſtianitatis titulo, ſed quaſi in maleficos, hoc eſt veneficijs & magicis cantionibus deditos, exercuit quæſtiones, grauiſſimaq; inſontibus ſupplicia irrogauit. Acceſſit ad ſæuitiam hominis exacuendam, quòd eo tempore Diuino iudicio orbatus altero oculo, id acceptum tulit maleficijs Chriſtianorum: concitarunt etiam peſſimi hominis impetum infideles, dum eodem tempore Romę Apollinis templum incendio conflagrauit. hæc habes ex eodem auctore lib. 21. 23. & 26. ex quibus omnibus tam horum martyrum acta, quàm cæterorum, potiùs ſub Iuliano, quàm coràm Iuliano Romæ actitata intelligas. Illum enim Romæ aliquando fuiſſe, præſertim poſt adeptum Imperium, nullus probatorum antiquorum auctorum teſtimonio poterit affirmare. Horum ſanctorum martyrum (de quibus agitur) ſacras reliquias tranſlatas eſſe in Gallias, ſcribit Herman. in chron. an. Domini 770. de ijſdem martyribus extat nobile epigramma Bonad. lib. 2. mon. 62.

b Iob prophetę.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem in Menologio, octano id. Maij. ijdemq; eundem prophetam appellant, ob multa præuiſa atq; prænunciata vſq; ad ſeculi conſummationem diuina conſilia: quę tum S. Gregorius in moralibus, tum alij plerique, qui in ipſum commentarios ſcripſerunt, communi omnium ſententia profitentur.

c Calepodij.] Agunt de eodem ijdem qui ſupra Beda, ac cæteri. eius res geſtæ habentur in actis S. Calliſti Papæ, apud Sur. tom. 5. 14. Octobr. Fuit nomine Calepodij nobile cœmeterium via Aurelia, extra portam Ianiculenſem, & oſtenditur adhuc (vt ferunt) in eccleſia S. Pancratij. Habetur de eo frequens mentio in Martyrologijs. extat de eodem Calepodio carmen Bonad. lib. 2. monod. 61.

d Palmatius conſul.] In ijſdem actis S. Calliſti de eodem agitur. Cùm hic conſul dicatur, non puto ordinarium, cùm non receſeatur in Faſtis, ſed ex ſuffectis, ſeu allectis opinor, de quibus quidem Auſonius in oratione habita in ſuo conſulatu ait, ſub quibus conſulibus hi conſulatum geſſiſſent, quærere opus fuiſſe. De Simplicio ſenatore ac cæteris, quorum hic mentio habetur, conſule eadem Calliſti acta.

e Quarti, & Quincti.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum nomine cœmeterium eſt appellatum, de quo Pannin. lib. de cœmet. ex tabul. Vatic.

f Alphij, & ſoc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio. Legimus horum acta è Gręcis Latinè reddita, excuſaq; ne. Paſſi leguntur ſub Licinio Imp. & Tertullo præſide, vt eadem acta ab eccleſia Leontina accepta teſtâtur. At ne mihi alienos labores ſumere videar, hæc ipſa acta, aliaq; penè omnia ex diuerſis extra Vrbem eccleſiarũ archiuijs accepta, quorum in his annotationibus frequenter meminimus, in vnum colligere, fuit operis & induſtriæ R. P. Antonij Talpæ Seuerinatis noſtræ congregationis bibliothecæ præfecti, qui in his colligendis diligens ſtudium, officiumq; laudabiliter impendit.

g Dioſcoridis.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, vbi etiam eius certamen paucis enarratur.

h Cataldi epiſc.] De eo Petr. in catal. lib. 4. c. 143. Agitur hac die venerandi corporis eius inuentio, natalis autem dies octauo idus Maij, legimus eius acta in officio eccleſiaſtico eiuſdem ſancti nuper reſtituto iuxta ritum S. Romanæ eccleſiæ.

i Inuentio ſanctorum martyrum Nazarij, & Celſi.] De qua etiam tabulæ eccleſiæ Mediolan. Rei geſtæ hiſtoriam ſcribit Paulinus in Ambroſio, Pręfatio eiuſdem, aliaq; vetera monumenta. Plura de his dicturi ſumus inferius in natali die ipſorum.

11 Quinto idus Maij. Luna. E xviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13			

ROMÆ

ROMÆ via Salaria natalis beati Anthimi [a] preſbyteri, qui poſt virtutum & prædicationis inſignia, in perſecutione Diocletiani in Tiberim præcipitatus, & ab angelo exinde ereptus, oratorio proprio reſtitutus eſt: deinde capite punitus, victor migrauit ad cælos. Eodem die ſancti Euellij [b] martyris, qui cum eſſet de familia Neronis, ad paſſionem ſancti Torpetis in Chriſtum credidit, pro quo & decollatus eſt. Item Romæ ſanctorum martyrum Maximi [c], Baſſi, & Fabij, qui ſub Diocletiano via Salaria cæſi ſunt. Camerini ſanctorum martyrum Anaſtaſij [d], & ſociorum, qui in perſecutione Decij ſub Antiocho præſide cæſi ſunt. Auximi in Piceno ſanctorum martyrum Siſinij [e] diaconi, Diocletij & Florentij diſcipulorum ſancti Anthimi preſbyteri, qui ſub Diocletiano lapidibus obruti, martyrium compleuerunt. Varennis ſancti Gangulphi [f] martyris. Viennæ ſancti Mamerti [g] epiſcopi, qui ob imminentem cladem ſolemnes ante Aſcenſionem Domini triduanas Litanias in ea vrbe [h] reſtituit †: quem ritum poſtea vniuerſalis Eccleſia recipiens comprobauit. Apud Siluiniacum depoſitio ſancti Maioli [i] abbatis Cluniacenſis, cuius vita ſanctis meritis fuit præclara. In Piceno ſancti Illuminati confeſſoris.

† Inſtituit.

MAII 11.

a ANTHIMI.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, alijq́; recentiores. Extant eius acta, quæ retulit Sur. in tom. 3. vbi etiam recitat ſermonem Petri Damiani de eodem martyre.

b Euellij.] Beda de eo itē agit hac die. Eius res geſtæ iunctæ ſunt actis S. Torpetis martyris; quæ legimus in man. ſcript. edidit ea Mombrit. tom. 2. meminit, & Petr. in catal. lib. 5. c. 8.

c Maximi, & ſoc.] Agitur de his etiam in actis S. Anthimi martyris, cuius nuper meminimus.

d Anaſtaſij, & ſoc.] Legimus horum acta in geſtis S. Venantij martyris, acceptis ab eccleſia Camerinenſi, ſed cenſura aliqua caſtiganda.

e Siſinij, & ſoc.] Horum res geſtę intextæ habentur in prædictis actis S. Anthimi.

f Gangulfi.] Extant eius acta, quæ recitat Sur. tom. 3. Plura habentur de eo in breuiario & miſſali eccleſię Auguſtanę, Henric. de Erford. c. 67. Vincent. lib. 3. c. 159. Martin. Polon. in chron. anno Domini 756. & alij plures.

g Mamerti epiſc.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Qualis autem quantusve hic fuerit, indicant epiſtolę Sidonij Apollinaris, qui eum nouit, & familiariſſimè vſus eſt. epiſt. 11. lib. 4. & lib. 7. epiſt. 1. De eo præterea Alcimus Auitus, qui ſecundus poſt eum factus eſt Viennenſis epiſcopus, in homilia quam de rogationibus habuit, Gregorius Turon. hiſt. Franc. lib. 2. c. 34. Ado Vien. in chron. an. Domini 396. & 452. quæ & Surius collegit in vnum tom. 3. hac die. Hi etiam qui agunt de diuin. offic. eiuſdem meminerunt, vt Albin. Flac. c. 67. Amal. c. 37. & alij, vt Sigebert. in chron. an. 468. Regino an. 421. Fuit alius eiuſdem nominis epiſcopus Lingonienſis, de cuius corporis inuentione agitur in vita S. Annonis epiſcopi Colonien. lib. 1. cap. 38. apud Sur. tom. 6. die 4. Decemb. quem Martinum ab alijs dictum reperi.

h In ea vrbe reſtituit.] Sic poſitum, vt intelligas longè ante ſanctum Mamertum Rogationes illas ante Aſcenſionem Domini fuiſſe ſolitas celebrari, vt ex Auguſtino, & Sidonio Apollinari ſuperius demonſtrauimus in not. diei 25. Aprilis. Porrò ſanctus Mamertus ſolertiori cultu eaſdem in Viennenſi eccleſia celebrandas indixit. quem ritum (vt hic habet Martyrologium) vniuerſalis eccleſia recipiens, comprobauit. Conſule quę de Rogationibus, dicta die, ſuperius ſunt notata.

i Maioli abb.] Suffectus eſt hic Ademaro anno Domini nongenteſimo quadrageſimoquarto, perue-

peruenitq; vſque ad annum 993. vt ſcribit Sigebert. in chron. numeraturq; tertius ordine eiuſdem cœnob. Cluniac. abbas. Meminit eiuſdem S. Bernardus in apolog. ad Gulielm. abb. pluribus Petrus Cluniac. lib. 2. mirac. cap. 31. Lambert. in chron. an. 995. Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. cap. 230. porrò eius res geſtas vberius cumulatas Surius habet tom. 3. hac die.

k Illuminati.] Eius ſacrum corpus religioſè ſeruatur, & colitur apud Sanctoſeuerinates, qui olim Septempedani dicebantur; in monaſterio ſancti Mariani.

12 Quarto idus Maij. Luna. F xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14

ROMÆ via Ardeatina ſanctorum martyrum Nerei [a] & Achillei fratrum, qui primo cum Flauia Domitilla cuius erant eunuchi, in inſula Pontia longum pro Chriſto duxerunt exilium; poſtmodum grauiſſimis verberibus attrectati ſunt: deinde cum à Memmio Rufo conſulari equuleo & flammis ad immolandũ compellerentur, dicerentq. ſe à beato Petro Apoſtolo baptizatos, nulla ratione poſſe idolis immolare, capite cæſi ſunt. Ibidem via Aurelia [b] ſancti Pancratij [c] martyris, qui cum eſſet annorum quattuordecim, ſub Diocletiano martyrium capitis obtruncatione compleuit. Item Romæ ſancti Dionyſij [d] patrui eiuſdem beati Pancratij. In Sicilia ſancti Philippi [e] Argyrionis, qui à Romano Pontifice ad eam inſulam miſſus, magnam illius partem ad Chriſtum conuertit: cuius ſanctitas in liberandis energumenis maxime declaratur. Salaminæ in Cypro ſancti Epiphanij [f] epiſcopi, qui multiplici eruditione, & ſacrarum litterarum ſcientia excellens, vitæ quoq. ſanctitate, zelo catholicæ fidei, munificentia in pauperes, & virtute miraculorum extitit admirandus. Conſtantinopoli ſancti Germani [g] epiſcopi, virtutibus & doctrina inſignis, qui Leonem Iſauricum aduerſus ſacras imagines edictum promulgantem, magna fiducia redarguit. Treuiris ſancti Modoaldi [h] epiſcopi. In ciuitate Calciatenſi ſancti Dominici [i] confeſſoris.

MAII 12.

a NEREI, & Achilei, alias Archillei.] De his hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eorum acta recitat Sur. tom. 3. Fuit vetus Romæ titulus nomine horum martyrum cuius habetur mentio in regiſtr. S. Gregorij Papæ lib. 4. epiſt. 44. vbi idem Gregorius habuit homiliam 28. in Euang. erant ibidem ſepulta eorumdem martyrum corpora, quibus alludit; cùm ait: Sancti iſti ad quorum tumbã conſiſtimus, florentem mundum mentis deſpectu calcauerunt. &c. Horum item nomine appellatum eſt cœmeterium via Ardeatina, quod reſtituit Ioannes Papa, vt legitur in lib. de Romanis Pontificibus in Ioanne Papa primo.

b Item via Aurelia.] De duplici via Aurelia veteri & noua conſule, ea quæ Panuinus lib. de Vrbe Roma pag. 107. 109. & 122. pluribus ſcribit.

c Pancra-

c Pancratij.] Iidem qui ſupra de eodem agunt hac item die. Extant eius acta, quæ & ſyncera in aliquibus eccleſijs legi conſueuerunt. habet ea Sur. tom. 3. De miraculis ad ſepulchrum eius aduerſus periuros fieri ſolitis agit Greg. Turon. de glor. mart. cap. 39. Extat vetus memoria eiuſdem via Aurelia, vbi ſanctus Gregorius Papa habuit homil. 27. in Euang. ibidem & venerandum corpus eius ſepultum eſt. vnde hæc ibi in fine: Ad martyris tumbam conſiſtimus, qui ad cæleſte regnum ex qua morte peruenerit, ſcimus &c. Abſtulit olim eam eccleſiam idem S. Gregorius à preſbyteris negligenter curantibus, deditq; monachis: qui (vt ait) ad ſanctiſſimum martyris corpus quotidie opus Dei peragerent. extat de his epiſt. 18. lib. 3. regiſtr. de eiuſdem reliquijs idem lib. 7. epiſt. 86. & lib. 8. epiſt. 63. Porta Ianiculenſis, ſeu Aurelia antiquitus dicta, ex eiuſdem ſancti nomine appellata eſt porta ſancti Pancratij; nec id nouiter, ſed antiquitus, vt conſtat ex Procop. lib. 1. de bello Gothico. De reliquijs eiuſdem S. in Gallias tranſlatis, agit Greg. Turon. lib. de glor. mart. cap. 83. ſcripſit de ſancto Pancratio epigramma Bonad. in monod. 63. lib. 2.

d Dionyſij.] De eo item Beda, Vſuard. Ado, & alij. certamen & corona eius deſcribitur in prædictis actis S. Pancratij.

e Philippi.] De quo plura ſcribit Fazel. de rebus Siculis decad. 1. lib. 10. accepimus eius res geſtas man. ſcrip. quarum eſt exordium: In diebus Arcadij Imperatoris &c.

f Epiphanij.] De eodem hac die Latini omnes, & Græci in Menologio, vbi ijdem teſtantur, eum vixiſſe annos centum, & quindecim, minus menſibus tribus. Pluribus de eo S. Hieron. lib. de ſcript. eccleſ. in epiſt. 61. ad Ioannem epiſcopum Hieroſolymitanum, & in apolog. 2. aduerſus Rufinum. Adeò ſpectatę ſanctitatis vir fuit, vt licet aduerſus Arianos ſemper ſtrenuè decertaſſet, ipſi tamen Ariani & eorum patronus Valens Imperator eum reueriti, quicquam moleſtiæ ei inferre auſi non ſunt, vt idem S. Hieron. ſcribit epiſt. 61. his verbis: Epiphanius epiſcopus Cypri à Valente non tangebatur: tantę enim venerationis ſemper fuit, vt regnantes hæretici ignominiam ſuam putarent, ſi talem virum perſeqnerentur. hæc S. Hieron. Cùm autem alicubi Salaminæ, alicubi verò Conſtantiæ epiſcopus dictus reperiatur, non exiſtimes hæc inter ſe pugnare; nam Salamina etiam Conſtantia dicta eſt: quod & expreſsè teſtatur S. Hieronymus in epiſt. 27. in Epitaphio S. Paulæ ad Euſtochium. extat Theophili epiſcopi Alexandrini ad eum epiſtola 67. apud Hieron. tom. 2. eumq; ſummopere laudat. De eo plura Socrat. hiſtor. lib. 6. c. 11. & ſequen. Sozom. lib. 7. c. 26. & lib. 8. c. 14. & 15. & Niceph. lib. 2. c. 46. lib. 13. c. 13. & 14. & illi omnes etiam qui ſcripſerunt res geſtas Ioannis Chryſoſtomi, vt Leo Imp. Georg. Alexand. Metaphraſtes, Suidas, & alij. pluribus autem eius acta conſcripta edidit Metaphraſtes, de quorum parum fida integritate egimus in Annal. eccleſ. Mentio habetur de eodem in Nicęna ſynodo ſecunda; & quem prætermieram, meminit eiuſdem ſanctus Auguſtinus lib. de hæreſ. ad Quoduultd. Longæuam ætatem Epiphanij ex eo conſiderare poſſumus, quòd ab ineunte ætate verſatus eſt cum ſancto Hilarione, vt ſcribit S. Hieron. in Hilarione, & Sozom. lib. 6. c. 32. eratque adhuc iunenis S. Hilarion, quādo ſanctus Epiphanius iam adoleſcens monaſticam amplexatus eſt diſciplinam, vt eius acta teſtantur; qui quidem Hilarion octoginta annos natus vita functus eſt, anno Domini trecenteſimo ſeptuageſimoſecundo, vt oſtendemus inferius in natali die ipſius; S. Epiphanium autem cōſtat ſuperſtitem adhuc fuiſſe ſeptimo anno Arcadij Imp. Vincentio & Frauitta conſſ. qui adſcribitur à recentioribus annus à Chriſto Domino quadringenteſimusprimus. Sepulchrum S. Epiphanij pluribus eſſe nobilitatum miraculis, ſcribunt Sozom. lib. 7. c. 26. & Niceph. lib. 12. c. 46. Fuit eidem poſt obitum erecta baſilica, eademq; ſacris imaginibus exornata, vt apparet ex act. 6. ſanct. ſynod. Nicęn. ſecundæ.

g Germani epiſcopi.] Agunt de eo item Gręci hac die in Menolog. vbi eius natalis, genus, & acta narrantur. De eo Niceph. epiſcopus in chron. Zonaras in Leone Iſaurico, & Cedren. in comp. hiſt. miſcel. an. 14. eiuſdem Imp. lib. de Rom. Pontificibus in Gregorio ſecundo Papa, Conſtantius epiſc. in encomio de tranſlatione reliquiarum S. Euphemiæ, quod recitat Lipom. tom. 6. Exceſſit ex hac vita annum agens ſuæ ætatis nonageſimum, vt in Græcorum Menolog. legitur. reliquit inter alia ſui ingenij monumenta, theoriam rerum eccleſiaſticarum.

h Modoaldi epiſcopi.] Huius acta recitat Sur. tom. 3. ſcripta à Stephano abbate Leodien. apud quem lib. 3. agitur de miraculis eius. vixit circa annum Domini 720.

i Dominici.] De eodem etiam Molanus in addit. ad Vſuard. edit. ſecundę. pluribus in Flore ſanct. Hiſpan. de ipſo agitur & in Theſaur. concion. tom. 2. migraſſe ferunt ex hac vita circa annum Domini milleſimum & ſexageſimum.

xvj. G Tertio idus Maij. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2
															t	u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P	
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15	

ROMÆ Dedicatio [a] eccleſiæ ſanctæ Mariæ ad Martyres; quam beatus Bonifacius Papa quartus, expurgato deorum omnium veteri fano, quod Pantheon vocabatur, in honorem beatæ ſemper virginis Mariæ & omnium Martyrum dedicauit, tempore Phocæ Imperatoris. Conſtantinopoli beati Mucij [b] preſbyteri & martyris, qui ſub Diocletiano Imperatore, & Laodicio proconſule, primo Amphipoli multis pœnis atque cruciatibus ob Chriſti confeſſionem afflictus, poſtea Byzantium vſq. perductus, capitali ſententia occubuit. Heracleæ ſanctæ Glyceriæ [c] martyris Romanæ, quæ ſub Antonino Imperatore & Sabino preſide paſſa eſt. Alexandriȩ commemoratio [d] plurimorum ſanctorum Martyrum, qui ob fidem catholicam ab Arianis in eccleſia Theonæ occiſi ſunt. Apud Traiectum ſancti Seruatij [e] Tungrenſis eccleſiȩ epiſcopi, ad cuius meritum omnibus demonſtrandum, cum tempore hyemis omnia in circuitu nix repleret, ſepulchrum eius numquam operuit, donec induſtria ciuium baſilica ſuper illud ædificata eſt. In Palæſtina ſancti Ioannis [f] Silentiarij.

MAII 13.

a DEDIC. eccleſ. S. Mariæ ad Martyres.] Agit de eadem ſolemnitate Beda, hac die. Quantùm obſeruare potui, vſq; ad S. Gregorij Papæ tempora idolorum templa à Chriſtianis, vt plurimum, vel fuiſſe deiecta, vel ſi quȩ intacta remanſerunt eadem, vt loca dæmonum, indigna exiſtimata eſſe, in quibus Deo vero religionis cultus exhiberetur, ſecundùm illud Apoſtoli 2. ad Corinth. c. 6. Qui conſenſus templo Dei cum idolo? Vnde idem S. Gregorius Papa, qui Bonifacium quartum, qui Pantheon in Dei eccleſiam mutauit, vix ſpatio trium annorum præceſſit, ſcribens ad regem Anglorũ nuper ad Chriſtum conuerſum epiſt. 60. lib. 9. indict. 4. monuit vt idolorum templa euerteret. Inde autem conſiderans, infirmis adhuc in fide concedendum aliquid, ſcribens ad Mellitum epiſc. epiſt. 71. lib. 9. indict. 4. præcipit ne idolorum templa deſtruerentur, ſed iuxta ritum ibi præſcriptum expurgarentur primùm, indeq; ſanctorum illatis reliquijs, ſanctificarentur: quod & poſteris deductum eſt in exemplum. Si enim optaſſent Chriſtiani idolorum templa in eccleſiarum vſum conuertere, nullatenus mirifica illa templa Serapidis Alexandriæ, Marnæ Gazæ, Iouis Apameæ, Cæleſtis Carthaginis, & alia innumerabilia, quæ ob ingentem ſtructuram viſa ſunt miracula mundi, ſolo æquaſſent. Qui quidem zelus ſi vſquam incaluit, Romæ in primis Chriſtianorum corda ſuccenderat, vt S. Hieronymi auctoritate probatur, dum in procem. lib. 2. comment. epiſt. ad Galat. hæc ait: Vbi alibi tanto ſtudio & frequentia ad eccleſias, & martyrum ſepulchra concurritur? vbi ſic ad ſimilitudinem cæleſtis tonitrui, Amen, reboat, & vacua idolorum templa quatiuntur? hæc ibi, & alibi ad Lætam epiſt. 7. de oppignorata fide Gracchi in demoliendis Romæ deorum delubris, pluribus agit. Illud etiam famoſiſſimum Iouis Capitolini templum iam exciſum eſſe, teſtatur lib. 2. in Iouinian. In Oriente etiam Theodoſius iunior ſanctionem de his ipſis promulgauit, in qua hæc inter alia leguntur: Cuncta eorum fana; templa delubra, ſi qua etiam nunc reſtant integra, præcepto magiſtratuum deſtrui, collocationeq; venerandæ. Chriſtianæ religionis ſigni expiari præcipimus. &c. l. vlt. de pagan. Cod. Theod. Cur autem Pantheon templum intactum remanſerit, ea fuit cauſa; quòd dum prædicta Romæ, temporibus Hieronymi, aduerſus idolorum ædes agerentur, Honorius Imper. lege ſancita, eiuſmodi impetum Chriſtianorum compeſcuit, hæc reſcribens: Sicut ſacrificia prohibemus, ita volumus publicorum operum ornamenta ſeruari. &c. l. 15. de pagan. Cod. Theod. Puto diuina diſpenſatione factum, vt inter tot idolorum fana proſtrata, & in anathema obliuionis euerſa, Pantheon velut inſigne quoddam

ac per-

ac perenne trophęũ de expugnatis hoſtibus permaneret, cederetq́; triumpho omniũ martyrum, qui omnes Gentilium deos Chriſti cruce ſubegerant. De eius dedicatione per Bonifacium facta ſcribit Beda de geſt. Angl. lib. 2. c. 4. & de ſex ætat. in Phoca Imp. Ado Vien. in chron. ann. 604. Paul. diac. de geſt. Longob. lib. 4. c. 11. Marian. Scot. in chron. an. 610. Sigeb. an. 609. & alij. Legi in eius eccleſiæ codice man. ſcripto templum illud dicatum in primis in honorem Dei genitricis Marię, omnium ſanctorum martyrum, & confeſſorum: illataq́; illuc eſſe reperi duobus detriginta curribus oſſa ſanctorum martyrum è diuerſis Vrbis cœmeterijs effoſſa, ſolemniterq́; comportata, ac decentiſſimè collocata. Cætera autem de ea ſolemnitate, inferius ad kal. Nouemb.

b Mutij.] Græci Mocium appellant, de quo etiam hac die Vſuardus; Græci autem in Menolog. ad ſext. id. Maij, vbi etiam narrant in honorem huius martyris à Conſtantino Imp. fuiſſe templum erectum, quò eiuſdem martyris ſacras reliquias inferri mandauit. Iuſtinianus Imp. etiam ædem ampliſſimam eidem martyri erigendam curauit, de qua Procop. lib. 1. ædif. Iuſtinian. Imp. his verbis: Præterea templum Mocio martyri conſecratum, magnitudine ſua cætera ſuperans, poſuit. Cedren. in Baſilio Imp. addit, eiuſmodi templum vetuſtate collapſum ab eodem Baſilio Imperatore à fundamentis fuiſſe reſtitutum. De S. Mocij baſilica mentio habetur etiam in actis concil. Epheſ. edit. Peltan. tom. 1. c. 19. & 20.

c Glyceriæ, aliàs, Glycerij.] De eadem hac die Gręci agunt in Menologio, vbi & eius martyrium deſcribitur. Metaphraſtes recenſet eius res geſtas, agiq́; de ea ſcribit (niſi error ſit in nota numeri) ſext. id. Maias, habet eas Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. ea die. Percelebre fuit Heracleæ templum S. Glyceriæ, ibiq́; ſacrum eius corpus poſitum, pluribus eſt miraculis illuſtratum. ex eius enim oſſibus iugiter vnguentum curandi vi præditum emanare ſolebat, vt auctor eſt Niceph. hiſt. lib. 18. c. 28. & 32. De reliquijs eiuſdem martyris habetur mentio in encomio Conſtantini epiſcopi de inuentione reliquiarum S. Euphemiæ apud Lipom. tom. 6.

d Commemoratio plurimorum ſanct. martyr.] Horum martyrium ſcripſit Petrus epiſcopus Alexandrinus, qui fuga lapſus, dedit de his epiſtolam ad vniuerſos Chriſti fideles: quam recenſet Theodoret. hiſt. lib. 4. c. 20. De clade eo tempore illata catholicis per Lucium pſeudoepiſcopum Arianum agit S. Gregor. Nazianz. in orat. in laudem Heronis. Rufin. hiſt. lib. 1. c. 2. 3. & 4. Socrat. lib. 4. cap. 16. 17. 18. & 19. Sozom. lib. 6. c. 19. 20. & Niceph. hiſt. lib. 11. c. 29. eandem catholicorum ſtragem non tantùm ſcriptis, ſed & voce præfatus Petrus Romæ, cùm illuc confugiſſet, prædicauit, oſtendens ibidem occiſorum veſtes ſanguine cruentatas, ad quod miſerandum ſpectaculum Vrbs conuerſa eſt ad lachrymas. De eccleſia Theonę, cuius hìc habetur mentio, agit S. Epiphanius in panar. hæreſ. 69. Eodem tempore Lucij pſeudoepiſcopi, complures ſanctorum monachorum ex Aegypto & Thebaide ob fidem catholicam fuiſſe relegatos ac damnatos ad metalla Ponti, & Armeniæ, auctor eſt Ioan. Caſſian. collat. 18. c. 7. in fin.

e Seruatij epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Seruationem hunc appellat Sulpinus Seuerus lib. 2. hiſt. ſacr. Quæ hìc de eo ſcripta ſunt, inuenies etiam apud Greg. Turon. de glor. confeſſ. c. 72. qui item agit de eodem lib. 2. c. 5. de geſt. Franc. ante omnes S. Athanaſius in apologia ad Conſtantium, & in apologia ſecunda, cùm agit de patribus, qui interfuerunt concilio Sardicenſi, cui etiam præſens fuit Seruatius, anno Domini trecenteſimo quadrageſimoſeptimo, Rufino & Euſebio conſulibus. interfuit etiam concilio Agrippinenſi celebrato poſt conſulatum Amantij & Albini, anno 346. ex prædictis concilijs ſatis liquet quibus temporibus hic vixerit. Hæc idcirco inculcamus, quoniam nonnulli ſcribunt, eum functum eſſe legatione ad limina Apoſtolorum poſt centum ferè annos ab eo tempore, quo vixit. itaque ea legatio ſynodalis Seruatij non debet referri ad tempora Attilæ regis Hunnorum, ſed potius ad illas atrociſſimas clades, quibus tota ferè Gallia à barbaris deuaſtata eſt, illis ipſis Seruatij temporibus. meminit illatum omnium S. Hieronymus epiſt. 11. ſcribens ad Ageruchiam. Portentoſa quædam de Seruatio ſcribit Sigeb. in chron. an. Domini 399. eum nimirum conſanguineum ſecundum carnem fuiſſe Domini noſtri Ieſu Chriſti, eiusq́; patrem fuiſſe filium Eliud fratrem S. Elizabeth matris S. Ioannis Baptiſtæ, eundemq́; pluſquam trecentis annis vixiſſe. id etiam Petrus in catal. refert lib. 4. c. 162. quæ etiam firmare nituntur teſtimonio Cæleſtini tertij Papæ, quaſi ea acta fuerint eius auctoritate firmata.. De his quid ſentiendum ſit, nemo non intelligit. Agit de eodem nouiſſimè Molan. in indic. ſanctorum Belgij. In tabulis epiſcoporum Tungrenſium numeratur Seruatius decimus eius ſedis epiſcopus, apud Demochar. de ſacrif. Miſſæ, vbi etiam plura de Seruatio leguntur.

f Ioannis Silentiarij.] Huius vitam fideliſſimè ſcripſit Cyrillus monachus; qui etiam geſta ſanctorum Sabæ, & Euthymij litteris commendauit, ſuorum temporum texens hiſtoriam. Deſcripſit eam Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 3. hac die. De eo etiam idem auctor in vita S. Sabæ. Floruit temporibus Zenonis Imp. agensq́; iam tunc quartum ſupra centeſimum annum, adhucq́; erat in humanis, cùm idem auctor ſcriberet eius res geſtas.

14 Pridie idus Maij. Luna. A xv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16

NATALIS ſancti Bonifacij [a] martyris, qui ſub Diocletiano & Maximiano apud Tarſum Ciliciæ paſſus, Romam deinde tranſlatus, via Latina ſepultus eſt. In Gallia ſancti Pontij [b] martyris, cuius prædicatione & induſtria poſtquam duo Philippi Cæſares ad fidem Chriſti conuerſi ſunt, ipſe ſub Valeriano & Gallieno principibus martyrij palmam adeptus eſt. In Syria ſanctorum martyrum Victoris [c] & Coronæ, ſub Antonino Imperatore: ex quibus Victor à Sebaſtiano iudice varijs & horrendis affectus eſt cruciatibus: quem Corona vxor cuiuſdam militis cum cœpiſſet beatum prędicare ob martyrij conſtantiam, vidit duas coronas de cælo lapſas, vnam Victori, & alteram ſibi miſſam: cumq. hoc audientibus cunctis teſtaretur, ipſa quidem inter arbores ſciſſa [d], Victor vero decollatus eſt. In Sardinia ſanctarum martyrum Iuſtæ [e], Iuſtinæ, & Henedinæ. Romæ ſancti Paſchalis [f] Papæ, qui plurima ſanctorum Martyrum corpora e cryptis leuauit, & in diuerſis eccleſijs honorifice collocauit. Ferenti in Tuſcia ſancti Bonifacij [g] epiſcopi, qui vt refert beatus Gregorius Papa, à pueritia ſanctitate & miraculis claruit. Neapoli in Campania ſancti Pomponij [h] epiſcopi. In Aegypto ſancti Pachomij [i] abbatis, qui plurima in ea regione monaſteria erexit, & regulam [k] monachorum ſcripſit, quam angelo dictante didicerat.

MAII 14.

a BONIFACII martyris.] De eodem hac die Vſuardus, Ado autem nonis Iunij, Græci vero in Menologio ad quartumdecimum kal. Ianuarij, qua item die eum ponit Metaphraſtes, qui eius acta deſcripſit; refert eadem Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 3. nonis Iunij. Legimus in vet. man. ſcrip. monaſterij S. Cæcilię Tranſtiberim acta eiuſdem martyris, in quibus aliqua habentur, quæ in Græcis exemplaribus deſiderantur. Eſt illuſtris ac vetus memoria Romæ eiuſdem Bonifacij, quæ ob ſepultum in ea S. Alexium, eius etiam nomine nuncupatur; numeraturq; in antiquo Romano cæremoniali vna ex viginti duabus abbatijs, quæ Romæ erant. extat de eodem Bonifacio epigramma Bonad. lib. 2. monod. 64.

b Pontij.] Agit de eodem item hac die Vſuardus. Edita eius acta ex man. ſcript. habentur apud Sur. tom. 7. hac die Mombrit. ante eum tom. 2. ſed aliquantò diuersè. De duobus Philippis Cæſaribus ad Chriſtum conuerſis, quorum hic mentio fit, pluribus in Annal. eccleſ. egimus. eſt de eodem Pontio elegans epigramma Bonad. lib. 2. monod. 67.

c Victoris, & Coronę.] De quibus item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Gręci autem in Menologio ad iij. id. Nouemb. Eorumdem acta edidit Metaphraſtes. refert eadem Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. Mombrit. tom. 2. & alij. licet nonnihil inter ſe diuersè.

d Inter arbores ſciſſa.] Plutarchus vocat eiuſmodi ſupplicij genus, Diaſphendonem, cùm arborum duarum incuruatis acuminibus obligatum hominis corpus emittitur. Ab Aureliano Imp. idipſum mortis genus eſſe exhibitum aduerſus militem violantem torum hoſpitis, auctor eſt Flau. Vopiſcus in Aureliano, cùm ait: Solus denique omnium militem, qui adulterium cum hoſpitis vxore commiſerat, ita puniuit, vt duarum arborum capita inflecteret, quas ad pedes militis deligaret, eaſdemq́; ſubitò dimitteret, vt ſciſſus ille, vtrinque penderet. hæc Vopiſc.

e Iuſtę, & ſoc.] Agit de his item qui nunc eſt proſecutus res Sardoas Franc. Fara.

f Paſchalis Papæ.] Extant acta eius in vet. cod. man. ſcript. monaſt. S. Cæciliæ Tranſtiberim, deſcripta per lectiones, ſicut in eccleſia legi conſueuerant. ſucceſſit hic Stephano Papę quarto, huius nominis. cætera de eo in Annal. eccleſ. egimus.

g Bonifacij epiſcopi.] Scribit de eo S. Gregorius lib. 1. dialog. claruit circa tempora Iuſtini Imp. nomenclaturæ ſimilitudine facile quis poteſt decipi. eſt enim Ferentis, ſeu Ferentum in Tuſcia, de quo Plin. lib. 3. c. 5. cuius adhuc veſtigia in agro Viterbienſi extare dicuntur. eſt & Ferentinum apud Hernicos ciuitas nobilis, à qua Ferentinates, & aliquando Ferentini, ſicut à Ferento Ferentani, vel à Ferente Ferentes; licèt aliquando hæc inter ſe nomina confuſa reperiantur. erant & Ferentani populi inter Samnites & Pelignos poſiti, de quibus Ptolom. lib. 3. tab. 6. Strab. lib. 5. & Plin. lib. 3. c. 11. Eſt mentio vtriuſq; ſedis in concilio Roman. ſub Gregorio primo Papa in lib. 4. regiſtr. cap. 88. quarum epiſcopi eidem ſynodo ſubſcripti habentur. Porrò de Ferenti in Tuſcia, & non de Ferentino apud Hernicos, ſiue in Latio poſito agere ſanctum Gregorium, ex eius verbis apparet.

h Pomponij epiſc.] De eodem tab. eccleſiæ Neapolitan.

i Pachomij abb.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, Græci etiam hac die in Menologio. Huius præclaras res geſtas Gręcè conſcriptas Dionyſius abb. Rom. Exiguus cognomento Latinè conuertit ante annos plus mille ac centum, extat eius præfatio ante vitam ſancti Pachomij, habes eam in prima part. vit. ſanct. patr. c. 54. miramur eam à Lipomano & Surio prætermiſſam: quę vt tanti viri, ingenij laudatiſſimi monimentum prætereunda non fuit; qualis enim quantusvè ſanctitate, & eruditione fuerit, conſule Caſſiodorum illi æqualem lib. inſtit. ad lect. diuin. Habet acta Pachomij Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 3. de eo pręterea Sozom. lib. 3. c. 13. Pallad. in Lauſiacis, Caſſiod. trip. Niceph. lib. 4. c. 14. & alij. Nomen Pachomij, monaſteriorumq́; ab illo inſtitutorum diſciplinam Athanaſius primus in Vrbem aduexit, vt auctor eſt S. Hieronymus epiſt. 16. ad Principiam. de tempore eius obitus Sigeb. in chron. an Domini 406.

k Regulam monachorum ſcripſit.] De regulis S. Pachomij, quas ipſe, Angelo dictante, excepit, meminit Gennad. de vir. illuſtr. c. 7. qui etiam teſtatur ab eodem eſſe ſcriptas nonnullas epiſtolas, quarum titulum recenſet. Ipſas Pachomij regulas Aegyptiacè ſcriptas tranſlatas in Græcum Latinè reddidit S. Hieronymus, rogante Siluano monacho, eo tempore, quo ſancta Paula ex hac luce migrauit, Honorio vj. & Ariſteneto conſſ. anno Domini, iuxta recentiores chronog. 404. Eaſdem temporis vetuſtate penè abolitas, mendis purgatas, ac reſtitutas edidit noſter Achilles Statius vir probitate & eruditione inſignis; quas, vt nobile vetuſtatis monumentum, poſuit in appendice ſui Caſſiani, quem ſummo cum labore reſtituit, illuſtrauitque eruditis annotationibus D. Petrus Ciacconus Toletanus presbyter, vir quidem frugi, atq; diſertus, quem ſcimus in reſtituendo Arnobium, Tertullianum, ac S. Hilarium laboris plurimum inſumpſiſſe; hiſce lucubrationibus in dies magis, magiſq; catholicæ Eccleſiæ profuturum, niſi cito nimis, dolore omnium, ex humanis ſublatus eſſet.

xiiij. B **Idibus Maij. Luna.** 15

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

IN Hiſpania ſanctorum Torquati [a], Cteſiphontis, Secundi, Indaletij, Cæcilij, Heſychij, & Euphraſij, qui Romæ a ſanctis Apoſtolis epiſcopi ordinati, & ad prædicandum verbum Dei in Hiſpanias directi ſunt: cumq. varijs vrbibus euágelizaſſent, & innumeras multitudines Chriſti fidei ſubiugaſſent,

ſent, in ea prouincia diuerſis locis quieuerunt, Torquatus Acci, Cteſiphon Vergij, Secundus Abulæ, Indaletius Vrci, Cæcilius Iliberi, Heſychius Carteiæ, & Euphraſius Illiturgi. Eboræ in Luſitania ſancti Mancij [b] martyris. In inſula Chio natalis beati Iſidori [c] martyris, in cuius baſilica extat puteus, in quem fertur fuiſſe iniectus, de cuius aqua infirmi ſæpius potati ſanantur. Lampſaci in Helleſponto paſſio ſanctorum Petri [d], Andreæ, Pauli, & Dionyſiæ. Fauſinæ in Sardinia ſancti Simplicij [e] epiſcopi & martyris, qui Diocletiani tempore ſub Barbaro præſide perfoſſus lancea martyrium conſummauit. Aruernis ſanctorum martyrum Caſſij [f], Victorini, Maximi, & ſociorum. In Brabantia ſanctę Dympnæ [g] virginis & martyris, filiæ Regis Hiberniæ, quæ pro fide Chriſti & virginitate ſeruanda a patre iuſſa eſt decollari.

MAII 15.

a TORQVATI, & ſoc.] Agunt de his omnibus hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. In breu. Toletan. ad kal. Maias de his ſacer hymnus conſcriptus habetur, aliaq́ plura; quæ antiquitate illam puriſſimam redolent. Horum meminit Gregorius ſeptimus Papa in epiſtola ad Alphonſum, ſeu Adelphonſum regem, ſcripta xiiij. kal. April. indict. 12. his verbis: Septem epiſcopos ab vrbe Roma ad inſtruendum Hiſpaniæ populos à Petro & Paulo Apoſtolis directos fuiſſe, qui deſtructa idololatria, Chriſtianitatem fundauere, & religionem plantauere, ordinem & officium in diuinis cultibus oſtendere, & ſanguine ſuo eccleſias dedicauere. &c. De his præterea cæteri auctores, qui res Hiſpanicas ſunt proſecuti, quos mittimus enumerare. Horum autem ſingulorum in proprijs ipſorum eccleſijs certis diebus ſolemnitas agitur. Cùm autem ex his aliquot inueniantur dicti martyres à nonnullis, licet eorum martyrij acta non habeantur, antiquæ tamen traditioni eccleſiarum in quibus, vt patroni, coluntur acquieſcendum putamus. de his omnibus in Theſ. concion. tom. 2. & Flor. ſanct. Hiſpan. agitur.

b Mancij.] De quo plura in breuiario Eborenſi, & Burgenſi, ex quibus etiam Flos ſanct. Hiſpan. texitur eius hiſtoria in Theſ. concion. tom. 2. hac die, & Vaſæus in chron. an. 100. Molan. ad xij. kal. Iunij agit de eodem.

c Iſidori.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem in Menologio pridie huius diei, vbi & eius martyrium paucis deſcribunt. De miraculis eius, quorum hìc habetur mentio, agit etiam Gregor. Turonen. lib. de glor. martyr. cap. 102. Legimus acta eius in vet. cod. man. ſcrip. monaſt. S. Cæciliæ Tranſtiberim, vbi & ſcribitur paſſus, Gallo & Voluſiano conſſ. ſub Numerio ſeu Numeriano magiſtro militum. pauca de eo Petrus in catal. lib. 5. c. 2.

d Petri, & ſoc.] Apud Bedam, textu deprauato, legitur Damaſci, loco Lampſaci: agit de his etiam hac die Vſuardus, Ado, & alij Latinorum: necnon & Græci in Menologio, qui his addunt & Chriſtinam virginem, Lampſaciq́; eos eſſe paſſos, affirmant.

e Simplicij epiſcopi.] Accepimus eius martyrij acta & ſociorum ex Sardinia inſula Romam delata; meminit horum etiam Fara lib. 1. de reb. Sard.

f Caſſij, & ſoc.] De his Gregor. Turon. hiſt. Franc. lib. 1. cap. 33. & Molan. in addit. ad Vſuard. aſtipulanturq́; vet. man. ſcript.

g Dympnæ.] Cuius acta conſcripta à Petro Cameracenſi recitat Sur. tom. 3. hac die. pluribus item de ea Molan. in indic. ſanctorum Belgij, & in addit. ad Vſuard. claruit circa ann. Domini ſexcenteſimum.

16 Decimoſeptimo kal. Iunij. Luna. C xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5
													T	2	c	n

t u A B C D E f F G H M N P

6 7 8 9 10 11 12 13 13 14 15 16 17 18

IN Iſauria natalis ſanctorum martyrum Aquilini & [a] Victoriani. Antiſiodori paſſio ſancti Peregrini [b] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui a beato Xyſto Papa in Gallias cum alijs clericis miſſus, euangelicæ prædicationis munere expleto, capitali ſententia damnatus, coronam meruit ſempiternam. Vzali in Africa ſanctorum martyrum Felicis [c] & Gennadij. In Palæſtina paſſio ſanctorum Monachorum [d] a Saracenis in Laura ſancti Sabæ interfectorum. In Perſide ſanctorum martyrum Audæ [e] epiſcopi, ſeptem presbyterorum, nouem diaconorum, & ſeptem virginum, qui ſub Iſdegerde Rege variis tormentorum generibus cruciati, glorioſum martyrium compleuerunt. Eugubii ſancti Vbaldi [f] epiſcopi, miraculis clari. Ambiani in Gallia ſancti Honorati [g] epiſcopi. Apud Cenomanos ſancti Domnoli [h] epiſcopi. Trecis ſancti Fidoli [i] confeſſoris. In Scotia ſancti Brandani abbatis [k]. Apud Forum Iulii ſanctę Maximæ virginis [l], quæ multis clara virtutibus in pace quieuit.

MAII 16.

a AQVILINI, & Victoriani.] Agunt de his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores.

b Peregrini epiſcopi.] De eo ijdem qui ſupra Beda, ac cæteri. Vincentius lib. 10. c. 119. Antonin. part. 1. tit. 7. c. 5. & Petrus in catal. lib. 5. c. 5. eius res geſtas referunt.

c Felicis, & Gennadij.] Meminit horum ſanctorum martyrum Euodius epiſcopus Vzalitanus in eo commentario, quem ſcripſit de miraculis ſancti Stephani protomartyris lib. 1. cap. 2. extat apud ſancti Auguſtini opera, tom. 10. in appendice edit. Louan.

d Sanctorum monach.] Actum eſt ſuperius de Monachis cęſis in monte Sina; deq; his, qui in Aegypto à Saracenis trucidati ſunt, hìc autem de his qui occiſi ſunt in Palæſtina in Laura S. Sabæ tempore Heraclij Imp. Agunt de his item hac die Græci in Menologio. Quæ antem edita ſunt miracula, cùm Saraceni in prædictum monaſterium S. Sabæ olim irruerunt, vide in Prat. ſpirit. c. 4. 22. & 99. de his & Cyrillus mon. in actis eiuſdem Sabę, & in Euthymio, cùm refert quandam graſſationem Saracenorum factam in ſanctos monachos, temporibus Anaſtaſij Imp. Porrò Antiochus monachus in epiſtola, quam ſcripſit ad Euſtathium, qua agit de quadragintaquatuor monachis à Saracenis iidem in eodem monaſterio occiſis, eorum natalem diem celebrari ſolitum, ait, xv. Maij, vnde hos eoſdem eſſe cum illis cenſeo; erroreq; typographi vel librarij diem interceptum eſſe illic exiſtimo. necati ſunt hi tempore, quo Modeſtus pręfuit eccleſiæ Hieroſolymitanę, temporibus Heraclij Imp, vt idem Antiochus eadem epiſtola ſignificat, quæ intexta eſt tom. 9. bibli. ſanct. pat. De eodem Antiocho, qui ea ſcribit, habes in actis S. Theodori Sicæotę apud Metaphraſt. die 22. April. & Lipom. tom. 7. extant eiuſdem patris complures homiliæ.

e Audę epiſc. & ſoc.] Hic & Abda dicitur. Agunt de his hac item die Græci in Menologio, necnon & prid. Kal. April. De Abda epiſcopo ſcribit hiſtoriam Theodoretus lib. 5. cap. 38. cauſamq; martyrij eam fuiſſe tradit, quòd dirutum à ſe templum, Magorum iuſſu noluerit reſtituere. Hic licet de exciſo fano non laudetur, tamen abſtinuiſſe à templi excitatione, eaq; de cauſa ſubijſſe martyrium, plurimum commendatur: quam quidem eam cauſam ad martyrij coronam promerendam, ſatis eſſe idoneam, in caſu ſimili ſcribit S. Ambroſ. ad Theodoſ. Imp. epiſt. 17. lib. 2. edit. Rom.

f Vbaldi epiſcopi.] Habes res eius pręclarè geſtas apud Sur. editas tom. 4. hac die. Agit de eo item Petr. in catal. lib. 5. c. 6. vixit in epiſcopatu vſque ad Alexandri Papæ quarti tempora, vt ex eius actis colligitur. ſcripſit eius res geſtas Stephan. Cremonenſ. Molan. de eo item hac die in addit. ad Vſuard.

g Honorati epiſc.] Agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vſuard. numeratur hic quartus

eius

eius ſedis epiſcopus. De eo Petrus in catal. lib. 2. cap. 87. Democh. in tabulis Ambianenſium epiſcop. lib. de ſacrif. Miſſæ.

h Domnoli epiſcopi.] De eodem Molan. in addit. ad Vſuard. Hic interfuit ſecundæ ſynodo Turonenſi, cui ſubſcripſit. alius hic ab illo, de quo agit Sidonius Apol. epiſt. vlt. lib. 4. De hoc item Greg. Turonen. de geſt. Franc. lib. 6. c. 9. eius acta recitat Surius tom. 3. hac die. ſucceſſit hic S. Innocentio, numeraturq́; nonus eius ſedis epiſcopus, ſedit ann. 46. menſ. 11. die 19. ſecundùm tabul. Democh. claruit temporibus Clotarij filij Clodouei reg. Franc. & eius filij Chereberti, ac ſucceſſoris eius Chilperici circa annum Domini 571. quo tempore prædictæ ſynodo interfuit. Meminit eiuſdem Fortunatus in carm. ad Felicem epiſcopum, cùm interfuit dedicationi baſilicæ, licet ibi mendosè Domnutus pro, Domnolus, legatur.

i Brandani, aliàs Brendani.] Plura de eo Sigeb. in chron. an. 561. & in actis S. Maclouij, quæ idem Sigeb. ſcripſit. recitat ea Sur. tom. 6. die 15. Nouemb. Vicent. lib. 22. c. 81. Petr. in catal. lib. 5. c. 117. eum dicit epiſcopum, multaq́; apocrypha cumulauit. De eodem Tritth. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 31. claruiſſe eum dicit an. Domini 570. Habemus eiuſdem acta manuſcrip. in noſtra bibliotheca, quorum eſt exordium: Beatus Brandanus natus eſt &c.

k Fidoli.] De eodem hac die Beda, & Ado, qui eum preſbyterum, & non epiſcopum dicunt. Sanè quidem in tabulis Trecenſium epiſcoporũ nullus eius nominis recẽſetur epiſc. à Demochare.

l Maximæ.] Agunt de eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij, Petrus item in catal. lib. 5. c. 7.

17 Sextodecimo kal. Iunij. Luna. D xij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

PISIS in Tuſcia ſancti Torpetis [a] martyris, qui magnus in officio Neronis primum fuit, vnuſq. ex his, de quibus Paulus Apoſtolus ab vrbe Roma ad Philippenſes ſcribit: Salutant vos omnes ſancti, maxime autem qui de Cæſaris domo ſunt: ſed poſtea pro fide Chriſti iubente Satellico alapis cæditur, verberibus duriſſime afficitur, ac beſtijs deuorandus traditur, ſed minime læditur; tandem martyrium ſuum decollatione compleuit tertio Kalendas Maij: ſed tamen feſtiuitas eius celebrius hac die recolitur ob ſui corporis tranſlationem. Neapoli in Campania ſanctæ Reſtitutæ [b] virginis & martyris, quæ Valeriano imperante, à Proculo iudice in Africa varie torta, & in nauicula pice & ſtupa referta, vt in mari combureretur, impoſita, immiſſo igne, cum in incenſores flamma conuerteretur, ipſa in oratione ſpiritum Deo reddidit: cuius corpus cum eadem nauicula Dei nutu ad Aenariam [c] inſulam prope Neapolim deuectum à Chriſtianis magna veneratione ſuſceptum eſt, & in eius honorem Conſtantinus Magnus baſilicam poſtea Neapoli erigendam curauit. Nouioduni ſanctorum martyrum Heradij [d], Pauli, & Aquilini, cum duobus alijs. Chalcedone ſanctorum martyrum Solochani [e], & ſociorum militum ſub Maximiano Imperatore. Alexandriæ ſanctorum martyrum Adrionis [f], Victoris, & Baſillę. Herbipoli ſancti Brunonis [g] epiſcopi & confeſſoris.

a TORPETIS.] De eo hac item die Beda, Vſuard. Ado, ac cęteri. Huius geſta tunc temporis ab Artemio dictata Audax exceptor ſcripſit: habet ea Mombrit. tom. 2. Legimus eadem man. ſcrip. ex vet. monumentis Piſanæ eccleſiæ, quorum exemplaria Romam ſunt miſſa. agit de eodem ſummatim Petrus in catal. lib. 5. c. 8. extat carmen laudis de Torpete mart. quod ſcripſit Franc. Bonad. Sancton. lib. 2. monod. 72.

b Reſtitutæ.] Extant eius acta, ex eiuſdem eccleſiæ antiquis tabulis edita. Non tantum Neapoli celebris fuit, quò tranſlatum eſt venerandum corpus eius, ſed & Carthagine in Africa vbi paſſa eſt; eius etenim nomine cenſetur illa baſilica Reſtitutæ dicta, in qua nonnulla concilia celebrata habentur. Hæc cùm dicatur paſſa ſub Valeriano Imperatore, ſciendum tamen, quod in eiuſdem officio eccleſiaſtico paſſa legitur ſub Numeriano, quod errore librariorum factum putatur. Claruit ibidem in Africa temporibus Maximiani Imp. alia Reſtituta inſignis nobilitate & pietate matrona ad Chriſtum conuerſa per Felicem & Donatum martyres, cuius res geſtæ narrantur in actis ſanctorum duodecim fratrum. Extat adhuc Neapoli vetus eccleſia in huius, de qua hic agimus Reſtitutæ honorem erecta, vt ferunt, à Conſtantino Imp. quæ amplioribus ſpatijs ſic aucta eſt, vt tamen egregium priſtinum illud vetuſtatis monumentum in ſuo ſtatu integrum perſeueret.

c Ad Aenariam inſulam.] Eandem Græci dicunt Pithecuſam, de qua Ptolom. tab. 6. Italię, & Plin. lib. 3. c. 6. qui & cur ita dicta ſit, declarat; Ouidiuſq; corrigitur, dum lib. 14. Metamorph. eam à Pithecis dictam putat in fabula Cercropum. ex eodem Plinio corrigitur & Pomp. Mela de ſitu orb. lib. 2. dum Pithecuſam diſtinguit ab Aenaria, ſicut & Solinus in Polyſth. c. 8. qui Ithaceſiam appellat. accepit Aenariam inſulam olim Reſp. Neapolitana à Tiberio, loco inſulæ Capreæ, vt tradit Sueton. in Tiberio cap. 92. Nobilitata eſt eadem inſula dictis ſacris reliquijs ſanctę Reſtitutæ, ibiq; illuſtris memoria eius hactenus clara habetur.

d Heradij, & ſoc.] Agit de his item hac die Beda, Vſuardus, & Græci etiam in Menologio hac die, vbi pluribus ipſorum martyrij acta referunt; paſſoſq; tradunt in perſecutione Diocletiani Imp.

e Solochani, & ſoc.] De his item hac die Gręci in Menologio, ibiq; fuſiùs Solochani geſta conſcribuntur.

f Adrionis, & ſoc.] Beda item de his agit hac die, conſentiuntq; vet. man. ſcript.

g Brunonis epiſc.] Multa ſanè de hoc mentitus eſt Auentinus lib. 5. Annalium Boiorum: Tu autem ne illius nugacitate decipiaris, conſule in Vaticana bibliotheca regiſtra Gregorij noni, atque Innocentij quarti Romanorum Pontificum, in quibus extant litterę de teſtimonijs miraculorum eius. Numeratur hic eius ſedis epiſcopus decimusnonus, electus anno à Chriſto Domino 1035. præfuit an. vndecim, vno menſe, & diebus quatuordecim, vt habent tabulę Democharis, in quibus egregiæ eius virtutes ſummatim narrantur. Libuit hic fragmenta ex litteris tam Gregorij noni, quàm etiam Innocentij quarti, ex eorum regiſtris accepta deſcribere quò agiomachi impietas ac temeritas retundatur. Gregorius nonus anno duodecimo ſui Pontificatus xj. kal. Maij, de miraculis S. Brunonis Apoſtolicas litteras dedit: quarum eſt exordium: Mirabilis Deus in ſanctis ſuis: & infra: Sicut enim venerabilis frater noſter epiſcopus Herman. & dilectus filius N. Decanus & Capitulum ac populus Herbipolenſis nobis per nuncios ſuos & litteras intimarunt, Dominus tantam piæ memorię Brunonis epiſcopi Herbipolenſis concedit gloriam, quòd ſepulchrum eius tot & tantis dat coruſcare miraculis, vt inter alios ſanctos eius non inuocari ſuffragia, ſit indignum &c. Innocentius Papa quartus anno quinto ſui Pontificatus, nonis Nouemb. Lugduni ſcripſit ad eundem epiſcopum & Capitulum Herbipolenſe; eſt eiuſmodi earum litterarum initium: Dudum venerabili fratri noſtro epiſcopo, & dilecto filio N. & Capitulo Herbipolenſi. & infra: Quod ſanctę memoriæ Bruno Herbipolenſis epiſcopus, qui olim degens in mundo, magnis pollebat meritis: nunc viuens in cęlo tot coruſcat miraculis, vt eius ſanctitas apertis indicijs comprobetur: & eius inter alios ſanctos non inuocari ſuffragia, ſit indignum &c.

xj. E Quintodecimo kal. Iunij. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

IN Aegypto ſancti Dioſcori [a] lectoris, in quem Præſes multa & varia tormenta exercuit, ita vt vngues eius effoderet, & lampadibus latera inflammaret; ſed cæleſtis luminis fulgore perterriti ceciderunt miniſtri: nouiſſime laminis [b] ardentibus aduſtus, martyrium conſummauit. Camerini ſancti Venantij martyris, qui annos quindecim natus, ſub Decio Imperatore & Antiocho præſide, vna cum alijs decem glorioſi certaminis curſum ceruicibus abſciſſis impleuit. Spoleti ſancti Felicis [d] epiſcopi, qui ſub Maximiano Imperatore martyrij palmā adeptus eſt. In Aegypto ſancti Potamionis [e] epiſcopi, qui primo ſub Maximino confeſſor, deinde ſub Conſtantio Imperatore & Philagrio præſide Ariano, martyrio coronatus eſt. Ancyræ in Galatia ſancti Theodoti [f] martyris, & ſanctarum Thecuſæ eius amitæ, Alexandræ, Claudiæ, Fainæ, Euphraſiæ, Matronæ, & Iulittæ virginum, quæ a Præſide primum proſtitutę, ſed Dei virtute ſeruatæ, lapidibus ad colla ligatis in paludem merſæ ſunt: quarum reliquias collectas cum Theodotus honorifice ſepeliſſet, comprehenſus a Præſide, ſæuiſſime dilaniatus eſt, ac demum enſe percuſſus martyrij coronam accepit. Vpſali in Suetia ſancti Erici [g] Regis & martyris.

MAII 18.

a DIOSCORI.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, & alij; vberius Petrus in catal. lib. 5. c. 11.

b Laminis ardentibus.] Vetus eſt genus cruciamenti. Plautus in aſin. Stimulos, laminas crucesq́; act. 3. Cic. in Verr. 7. Quid, inquit, cùm ardentes laminæ, cæteriq́; cruciatus admouebantur? de iiſdem Gellius meminit, Cypri. lib. de laude martyrij ſic: Corpus extentum candentes ſtridet ad laminas, & Pruden. hym. 5. de S. Vincentio.

Stridensq́; flammis lamina. &c. & in Romano hym. 10.

Nec innſta laminis ardet cutis,

Hiſce tormentis acta martyrum ſunt referta, meminitq́; de his frequenter Euſeb. recenſentur aduſtiones laterum ignibus inter pœnas publicas l. 1. C. de emend. ſeruorum.

c Venantij.] Vidimus tab. eccleſiæ Camerin. necnon eius acta & ſociorum martyrum, quæ tamen ob nimiam temporis vetuſtatem ſuperinducta mendis, cenſura indigent & caſtigatione non modica.

d Felicis epiſc.] Vſuardus de eodem hac die. Petrus in catal. lib. 5. c. 13. licet pro Spoletino, Spálatenſem dicat epiſcopum.

e Potamionis epiſcopi.] De eo item hac die Beda. Fuit hic epiſcopus Heracleæ in Aegypto, interfuit atque ſubſcripſit S. S. magno Nicæno concilio: fuitq́; vnus ex eorum Confeſſorum numero, quibus perſecutionis tempore effoſſus eſt oculus. Hic licet aliquando Miletio in ſchiſmate adhęſiſſet; inde tamen referens pedem, pro catholica fide aduerſus Arianos egregiè decertauit, & contra Euſebium Cæſarienſem in conciliabulo Tyrio ab hæreticis aduerſus ſanctum Athanaſium coacto, agens pro eodem Athanaſio, magna conſtantia ſtetit. hæc omnia ſcribit S. Epiphanius in panar. hæreſ. 68. S. Athanaſius in epiſt. ad ſolitarios huius martyrij acta generatim complexus eſt his verbis: Potamonem quoque & ipſum confeſſorem, qui oculum in perſecutione perdiderat, ita conciderunt plagis in ceruicem, non ante deſinentes, quàm ibi illum pro mortuo abijcerent, adeò vt vix poſt aliquas horas curationibus fomentisq́; ſpiritum collegerit, Deo quidem illi concedente vitam, ſed admodum breuem: paulò enim poſt ex dolore & plagis ex hac vita deceſſit. adeptus in Chriſto gloriam iterati martyrij. hæc ſanctus Athanaſius de Potamione, quem & Potamonem dicit.

f Theodoti, & ſoc.] Agunt de his item hac die Gręci in Menologio, vbi & acta dictorum martyrum narrantur, prout etiam hìc poſita habentur.

g Erici regis.] De eodem etiam hac die Molan. in addit. ad Vſuardum, itemq; Saxo Grammat. lib. 14. de rebus Danic. & Ioan. Olaus de reb. Got. lib. 19. c. 1. Necatus eſt anno à Chriſto Domino milleſimo centeſimo quinquageſimoprimo.

2 F Quartodecimo kal. Iunij. Luna. 19

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

ROMÆ ſanctæ Pudentianæ [a] virginis, quæ poſt innumeros agones, poſt multorum Martyrum venerabiliter exhibitas ſepulturas, poſt omnes facultates ſuas pauperibus pro Chriſto erogatas, tandem de terris ad cælos migrauit. Ibidem ſancti Pudentis [b] ſenatoris, patris ſupradictæ virginis, qui ab Apoſtolis Chriſto in baptiſmo veſtitus, innocentem tunicam vſq. ad vitæ coronam immaculatè cuſtodiuit. Item Romæ via Appia natalis ſanctorum Caloceri [c] & Parthenij eunuchorum, quorum prior cum eſſet præpoſitus cubiculi vxoris Decij Imperatoris, alter vero alterius muneris primicerius [d], nolentes idolis ſacrificare, ab eodem occiſi ſunt. Nicomediæ ſancti Philoteri [e] martyris, filij Paciani proconſulis, qui ſub Diocletiano Imperatore multa paſſus, martyrij coronam accepit. Ibidem ſanctarum ſex Virginum [f] & martyrum, quarum præcipua erat Cyriaca, quæ cum libere Maximianum impietatis obiurgaſſet, diriſſime cęſa & dilaniata, ad vltimum igne cremata eſt. Eodem die ſancti Petri de Morono [g], qui ex anachoreta ſummus Pontifex creatus, dictus eſt Cęleſtinus quintus: ſed Pontificatu ſe abdicans, & in ſolitudine religioſam vitam agens, virtutibus & miraculis clarus migrauit ad Dominum. Cantuarię ſancti Dunſtani [h] epiſcopi. In Britannia minori ſancti Iuonis [i] preſbyteri & confeſſoris, qui pro Chriſti amore cauſas pupillorum, viduarum, ac pauperũ defendebat.

MAII 19.

a PVDENTIANÆ.] De ea item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Plura de Pudentiana leguntur in actis S. Praxedis, & Nouati, quæ à Paſtore preſbytero ſcripta dicuntur. recitat ea Ado Treueren. ad xij. kal. Iulij. Habet Mombrit. acta Pudentianæ tom. 2. habemus eadem paulo diuerſa man. ſcrip. in noſtra bibliotheca. Meminit S. Gregor. de eccleſia S. Pudentianæ erecta in Numidia lib. 2. regiſtr. epiſt. 33. an autem huius fuerit, non audeo affirmare: cùm præſertim ſciam Pudentis, Pudentillę, & alia huiuſcemodi nomina fuiſſe in Africa, vt conſtat ex Apuleij apologijs.

b Pudentis.] Agit etiam de S. Pudente non tantùm Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, ſed & Gręci in Menolog. ad xviij. kal. Maij. Putatur hic ille, cuius meminit S. Paulus epiſt. 2. ad Timoth. cap. 4. in fine, quæ quidem epiſtola, vt conſtat, ſcripta eſt Romæ, vbi aderat Pudens ſenator. Maiorum firma traditione pręſcriptum eſt, domum Pudentis Romę fuiſſe primum hoſpitium S. Petri principis Apoſtolorum, illicq; primùm Chriſtianos conueniſſe ad ſynaxim, coactam eccleſiam, vetuſtiſſimumq;

omnium

omnium titulum Pudentis nomine appellatum, qui item & Paſtoris nomine dictus reperitur, hodie vulgò eccleſia S. Pontentianæ nuncupatur. De Pudentis domo & titulo, in prędictis actis Nouati, Pudentianæ & Praxedis pluribus agitur, mentioq́; de eo habetur in Romanis concilijs, ac in his præſertim quę Romę ſub Symmacho Papa ſunt acta.

c Caloceri, & Parthenij.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij; à quibus etiam eorum martyrium paucis comprehenſum narratur.

d Primicerius.] Dictum ferunt Primicerium, primum Notariorum, ſic appellatum à cera, cum in ceratis tabulis eſſet olim ſcribendi vſus; ſic & ſecundicerius, ſecundus Notariorum ſit dictus. Fuit hæc ſententia Alciati in annot. in tres poſter. libros Codicis lib. xij. tom. 2. B. pag. 124. recitat eadem Cæli: Rodig. antiq. lect. lib. 12. c. 6. in fin. hanc etiam ſententiam hic ſequitur Molanus in not. ad Vſuard. hac die. Diſcrepat ab his Briſſor. lib. 14. de verb. ſignif. aitq́; Primicerius non eſt, vt quibuſdam videtur, iunctum verbum. non enim aliud in eo verbo notandum eſt, quàm primus; reliquum extenſionis loco additum eſt. Itaque bene Suidas πριμικήριον interpretatur τὸν πρῶτον τῆς τάξεως, nam qui in quocunq́; ordine primum locum obtinet, Primicerius vocatur. &c. probat hoc ipſum ex multis. In ipſum conſulas, cui ego libentius aſtipulor, his addens ſanctum Auguſtinum, vel S. Fulgentium (cuiusuis eſſe dicas ſerm. de S. Stephano) eadem ratione appellare S. Stephanum Primicerium martyrum, hoc eſt primum martyrum. Quòd autem ſpectat ad Primicerium Notariorum, ille tantùm, qui factus Notarius principis, poſt emeritam militiam in eo ordine dignè adminiſtratam ad Primiceriatus dignitatem euehebatur, ac inter ſenatores adnumerabatur. habes id expreſſum apud Caſſiod. Variar. lib. 6. form. 16. præſcribitur enim ibi forma Notariorum, cùm videlicet illud officium ab Imp. alicui deferretur, vbi hęc inter alia leguntur: Sed quoniam te probatis moribus inſtitutum venatrix bonę conuerſationis ſolicitudo noſtra reſpexit: ab illa indictione Notarium te noſtrum eſſe cenſemus, vt ordine decurſo militiæ, ad Primiceriatus fœliciter peruenias ſummitatem; honor qui efficit ſenatorem, cui patrum aula reſeratur. &c. Præter multos diuerſi ordinis Primicerios à prædictis enumeratos, notatos alios habes in vetuſto illo monumento Notitiæ prouinciarum Romani Imperij, in qua ſub officio Comitis ſacrarum largitionum hi magiſtratus poſiti deſcribuntur: Habet, inquit, Primicerium totius officij, Primicerium ſcrinij canonum, Primicerium ſcrinij tabulariorum, Primicerium ſcrinij numerariorum, Primicerium ſcrinij aureæ maſſæ, Primicerium ſcrinij auri ad reſponſum, Primicerium ſcrinij veſtiarij ſacri, Primicerium ſcrinij argenti, Primicerium ſcrinij anularenſis, Primicerium ſcrinij à pecunijs, Secundocerium officij, qui Primicerius eſt exceptorum, Tertiocerium officij. &c.

e Philoteri.] Agunt de eo Græci etiam in Menologio, vbiq́; eius acta narrantur.

f Sex virginum.] De his item hac die Græci in Menologio ex actis ſancti Philoteri, ibiq́; harum vnius tantùm nomen recenſetur, ſcilicet Cyriacæ ſororis S. Theotimi.

g Petri de Morono.] Extant eius res geſtæ conſcriptæ à Petro de Aliaco Cardin. Cameracen. deſcripſit eaſdem Sur. tom. 3. hac die. plura Antonin. in 3. part. tit. 20. c. 8. Ac nouiſſimè Paulus Regius vberius eſt proſequutus. Relatus eſt in numerum ſanctorum à Clemente Papa quinto, anno Domini 1313. vt conſtat ex Bernard. chron.

h Dunſtani epiſcopi.] Scripſit eius acta Osbertus monachus, eaq́; retulit Sur. tom. 3. agitur de eodem in rebus geſtis S. Editæ virginis. de eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 221. & lib. 4. c. 100. migrauit ex hac vita anno Domini 988. anno ſuæ ætatis ſeptuageſimo, cùm ſediſſet annis trigintatribus, vt idem auctor teſtatur.

i Iuonis presbyteri.] Huius acta recitat Sur. tom. 3. & Petr. in catal. lib. 5. cap. 21. Hunc Clemens Papa ſextus anno Domini milleſimo treceuteſimo quadrageſimoſeptimo, hac ipſa die, recenſuit inter ſanctos, vt conſtat ex ipſius diplomate.

20 Tertiodecimo kal. Iunij. Luna. G xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22

ROMÆ via Salaria natalis ſanctæ Baſillæ [a] virginis, quæ cum eſſet ex regio genere, & illuſtriſſimum ſponſum haberet, illumq. dimiſiſſet, accuſata ab eo quòd eſſet Chriſtiana, decretum eſt a Gallieno Auguſto, vt aut ſponſum reciperet, aut gladio interiret: quæ conuenta de hoc, cum reſpondiſſet Regem regum ſe habere ſponſum, gladio tranſuerberata eſt. Nemauſi in Gallijs ſancti Baudelij [b] martyris, qui comprehenſus, cum ſacrificare nollet, & in fide Chriſti immobilis inter verbera & tormentá perſiſteret, martyrij palmam pretioſa morte ſuſcepit. Edeſſæ in Syria ſanctorum martyrum Thalalæi [c], Aſterij, Alexandri, & ſociorum, qui ſub Numeriano Imperatore paſſi ſunt. In Thebaide ſancti Aquilæ [d] martyris, qui pectinibus pro Chriſto dilaniatus fuit. Apud Bituricas in Gallia ſancti Auſtregiſili [e] epiſcopi & confeſſoris. Brixię ſancti Anaſtaſij [f] epiſcopi. Papiæ ſancti Theodori [g] epiſcopi. Aquilæ in Veſtinis ſancti Bernardini [h] Senenſis, ordinis Minorum, qui verbo & exemplo Italiam illuſtrauit. Romæ ſanctæ Plautillæ [i] feminæ conſularis, matris beatę Flauiæ Domitillæ, quæ a ſancto Petro Apoſtolo baptizata, omnium virtutum laude refulgens quieuit in pace.

MAII 20.

a BASILLÆ.] De eadem hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habentur res geſtæ ipſius ſimul coniunctę cum actis S. Eugeniæ, quę recitat Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. eadem ſummatim collecta habet Petrus in catal. lib. 5. cap. 23.

b Baudelij.] Agunt de eo ijdem qui ſupra, Beda, & alij. Eius acta breui compendio recitat Petrus in catal. lib. 5. c. 24. De miraculis ad ſepulchrũ eius editis agit Greg. Turon. de glor. mart. c. 78.

c Thalalæi, & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio, vbi & eorum martyrij acta paucis narrantur. De Martyrio, eccleſia videlicet S. Thalalæi habetur mentio in actis ſancti Auxentij, quę deſcripſit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. die 14. Februar. Procop. lib. 5. in fin. de ædif. Iuſtinian. Imp. ſcribit inſtauratum à Iuſtiniano Imp. templum S. Thalalæi poſitum in Palæſtina.

d Aquilæ.] Græci etiam de Aquila in Menologio hac die; traduntq; ibidem, hunc paſſum in Aegypto temporibus Diocletiani ſub Ariano præſide, qui & ipſe (vt ſuperius dictum eſt) in Chriſtum credens, libentiſſimo animo martyrium ſubijt pro Chriſtiglorioſa confeſſione

e Auſtregiſili episc.] Agit de eodem hac die Vſuardus. Edidit eius vitam ex manuſcript. Sur. tom. 3. Vincentius item de eo lib. 23. c. 26. & Sigebert. in chron. qui eum floruiſſe ſcribit temporibus Heraclij Imp. anno Domini 627. ſucceſſit hic (vt eius acta teſtantur) Apollinari, ſeditq; annos duodecim, numeraturq; in tab. Democh. triceſimus eius ſedis epiſcopus.

f Anaſtaſij epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſię Brixianę, meminit & Rampertus eiuſdem ſedis epiſcopus in ſermone de tranſlatione S. Philaſtrij epiſcopi.

g Theodori episc.] De quo etiam hac die tabulæ eccleſiæ Papienſis, quas accepimus.

h Bernardini.] Huius egregia facta recitat Sur. tom. 3. hac die. & tom. 7. Marcus Vlixponenſis minorita collector chronicorum ordinis Minorum lib. 2. part. 3. c. 19. aſſirmat Aquilæ in eccleſia ſancti Bernardini nomine Deo dicata ſuper arcum maioris altaris hanc poſitam eſſe inſcriptionem: Sanctus Bernardinus Senenſis obijt in ciuitate Aquilæ die xx. Maij, anno Domini 1444. ſedente Eugenio iiij. &c. addit etiam, eius corpus primùm ſepultum eſſe in eccleſia monaſterij ſancti Franciſci, deinde cùm adſcriptus eſſet ſanctorum numero à Nicolao Papa quinto, anno 1450. dedicato eius templo, anno ſequenti x. kal. Octobr. illuc tranſlatum eſſe. In eodem libro ſunt litteræ Apoſtolicæ præfati Nicolai de canonizatione eiuſdem ſancti, datæ nono kal. Iunij, anno quarto Pontificatus ſui. Hæc præter ea, quæ de eodem ſancto teſtata reliquit ſanctus Antoninus in 3. part. tit. 22. & tit. 24. cap. 7. & alij.

i Plautil-

i Plautillæ.] De ea agitur in actis ſanctorum martyrum Nerei,& Archilei. extant apud Sur.tom. tertio die 12. Maij. mentio habetur & de Plautilla in Paſſione ſancti Pauli Apoſtoli,quæ fertur nomine Lini.

21 **Duodecimo kal. Iunij.Luna.** A viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

IN Mauritania Cæſarienſi natalis ſanctorum martyrum Timothei [a],Polij,& Eutychij diaconorum,qui in eadem regione verbum Dei diſſeminantes, pariter coronari meruerunt. Cęſareę in Cappadocia natalis ſanctorum martyrum Polyeucti [b], Victorij, & Donati. Cordubę ſancti Secundini [c] martyris. Eodem die ſanctorum martyrum Syneſij [d] & Theopompi. Cæſareę Philippi natalis ſanctorum martyrum Nicoſtrati [e] & Antiochi tribunorum,cum alijs militibus. Eodem die ſancti Valentis [f] epiſcopi, qui cum tribus pueris necatus eſt. Alexandriæ commemoratio ſanctorum martyrum Secundi [g] preſbyteri, & aliorum, quos ſacris diebus Pentecoſtes ſub Conſtantio Imperatore Georgius epiſcopus Arianus ſęuiſſime occidi pręcepit. Item ſanctorum Epiſcoporum [h] & Preſbyterorum,qui ab Arianis exilio relegati,ſanctis confeſſoribus ſociari meruerunt. Nicię in Gallia ſancti Hoſpitij confeſſoris, virtute abſtinentię, & prophetię ſpiritu inſignis.

MAII 21.

a TIMOTHEI, & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 5. c. 28.

b Polyeucti.] Ijdem qui ſupra hac die, Græci autem in Menolog. quinto idus Ianuarij; paſſumq; tradunt ſub Decij perſecutione. Extant eius martyrij acta apud Metaphraſtem ea die, eadem & Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. recenſuit. Eſt diſcrepantia de loco,vbi paſſus eſt,inter Græcos & Latinos: nam illi Melitenæ in Armenia, Latini autem Cæſareæ in Cappadocia ponunt. celebris fuit olim eius memoria in Oriente; notatione dignum eſt quod ſcribit Cyrillus monachus in S. Euthymio, huius martyris precibus Euthymium tantum virum à Deo obtentum eſſe. De miraculis ad ſepulchrum eius fieri ſolitis agit Gregor. Turon. de gloria mart. cap. 103. vbi de Iuliana Anicia muliere conſulari, quæ illius confeſſionem mirificè exornauit. hæc eſt illa Iuliana, cuius extant complures litterę ad Hormiſdam Papam, de qua alibi.

c Secundini.] De eodem hac die Vſuardus. Recenſet hunc Vaſæus in chron. cum ſanctis martyribus, qui paſſi ſunt in perſecutione Diocletiani, anno 306. agitur de eodem in Flore ſanctorum Hiſpan.

d Sineſij,& ſoc.] Recenſet eorum res geſtas Petrus in catal. lib. 5. c. 23. paſſoſq; refert in perſecutione Diocletiani: ſed dum ait Theopompum tunc temporis præfuiſſe eccleſiæ Nicomedienſi, temporum ratio parum conſentire videtur: nam illis Diocletiani temporibus, primò Cyrillum, deinde Antimum ſediſſe conſtat, prout etiam ſupra diximus. De Theopompo eſt epigramma Bonad. lib. 2. monod. 76.

e Nicoſtrati,& ſoc.] Habentur horum acta intexta in Procopio martyre apud Metaphraſt. 8. Iulij, vbi & hac ipſa die paſſi leguntur in perſecutione Diocletiani.

f Valentis epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Ado, & alij, conſentiuntque man.ſcrip.

g Secundi, & ſoc.] Horum omnium agooem exactè deſcribit ſanctus Athanaſius in epiſtola ad ſolitarios. col. 481. Quot autem tunc cæſi ſint martyres, idem refert in apologia, quam ſcripſit de fuga ſua. col. 335. & 336.

h Sanctorum epiſc.] Agit de his item S. Athanaſius in eadem apologia de fuga ſua. col. 335. his verbis: Illi autem ex Aegypto & Africa hos epiſcopos ad fugam, exiliumq; compulerunt, Ammonium, Muum, Gaium, Philonem, Hermen, Plinium, Phinoſium, Palemonem, Agathonem, Anagamphon, Marcum, Ammonium, & alterum eiuſdem nominis Marcum, Dracontium, Adelphium, Athenodorum, preſbyteros vero Hieracem, & Dioſcorum: quos tanta acerbitate rapuerunt, vt quidam in via, quidam in exilio mortem oppetierint. &c. hæc Athanaſius.

i Hoſpitij.] De eo plura Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 6. c. 6. & 7. & de gloria confeſſ. c. 97. Paul. diac. de geſt. Longobard. lib. 3. cap. 1. Sigebert. in chron. an. Domini 581. Petrus in catal. lib. 5. cap. 27. & alij.

vij. B **Vndecimo kal. Iunij. Luna.** 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

ROMÆ ſanctorum martyrum Fauſtini [a], Timothei, & Venuſti. In Africa ſanctorum martyrum Caſti [b] & Aemilij, qui per ignem, paſſionis martyrium conſummarunt. Hos, vt beatus Cyprianus ſcribit, in prima congreſſione deuictos, Dominus victores in ſecundo prælio reddidit, vt fortiores ignibus fierent, qui ignibus ante ceſſiſſent. In Corſica ſanctæ Iuliæ [c] virginis, quæ crucis ſupplicio coronata eſt. Comanæ in Ponto ſancti Baſiliſci [d] martyris, qui ſub Maximiano Imperatore & Agrippa præſide ferreas crepidas ignitis clauis confixas calceatus, multaq. alia paſſus, demum capite obtruncatus, & in flumen proiectus, martyrij gloriam conſecutus eſt. In Hiſpania ſanctę Quiteriæ [e] virginis & martyris. Rauennæ ſancti Marciani [f] epiſcopi & confeſſoris. In pago Antiſiodorenſi beati Romani [g] abbatis, qui ſancto Benedicto miniſtrauit in ſpecu: inde in Gallias proficiſcens, ædificato monaſterio, relictiſq. multis ſanctitatis alumnis, quieuit in Domino. Apud Aquinum ſancti Fulci [h] confeſſoris. Antiſiodori ſanctæ Helenæ [i] virginis.

MAII 22.

a FAVSTINI & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

b Caſti, & Aemilij.] Agunt de his hac die Vſuardus, Ado, & alij: Beda autem pridie huius diei. Scribit de his ſanctus Cyprianus in lib. de lapſis. habuit in eorum die natali tractatum S. Auguſtinus, vt teſtatur Poſſid. in indiculo.

c Iuliæ.] De eadem hac die Vſuardus, & Ado; Beda autem prid. huius diei, Petrus in catal. lib. 5. c. 29. paſſamq; ferunt eo tempore, quo à Vuandalis Carthago capta eſt: quod contigit (vt ſcribit Proſper in chron.) Theodoſio xvij. & Feſto conſſ. eſt hic annis à Chriſto Domino (ſecundùm recentiorum veriorem ſupputationem) 439. Illud verò minimè mirãdum eſt, ſi temporibus illis Chriſtianorum pientiſſimorum Auguſtorum Chriſtiana ancilla homini à fide Chriſti alieno vendita, ob

fidei

fidei confeſſionem martyrio occubuerit, vt eius acta à dicto Petro relata teſtantur: conſtat enim tunc temporis Ethnicorum ſuperſtitionem quodammodo reuixiſſe: & vt prætereamus quæ ſcribit Saluianus Maſſilienſis in libris de Prouidentia Dei, & alij; ſatis eſſe poteſt ad id demonſtrandum nouella conſtitutio Theodoſij, eodem anno, quo capta eſt Carthago, iſdemq; conſulibus promulgata. habetur inter nouellas conſtit. tit. 3. ex qua quis facilè intelliget illorum temporum ſtatum infœliciſſimum.

d Baſiliſci.] De eo præterea Græci in Menologio hac ipſa die; ibiq; eius acta compendio conſcribuntur. Pallad. in dialog. de rebus geſtis ſancti Ioannis Chryſoſtomi ſcribit hunc Commanæ ciuitatis in Ponto fuiſſe epiſcopum, paſſumq; eſſe temporibus Maximiani Imp. meminerunt eiuſdem, qui acta ſancti Ioan. Chryſoſt. conſcripſerunt, vt Theodoret. hiſt. lib. 5. c. 34. Niceph. lib. 13. c. 37. Metaphraſt. Georgius Alex. & alij.

e Quiteriæ.] De qua ex antiquis monumentis in Flore ſanct. Hiſpan. plura habes, necnon in Theſaur. concion. tom. 2. hac die.

f Marciani epiſc.] Habet Beda loco Marciani: Rauennæ natalis S. Martyriæ. ſed puto eſſe mendum in codice: nam nec in tabulis eccleſiæ Rauennatis, nec in hiſtorijs Rauenn. aliqua prorſus eſt mentio de Martyria. Marcianum autem temporibus Hadriani Imp. martyrium ſubijſſe, ſcribit Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. & alij, qui ante ipſum res eiuſdem eccleſiæ ſunt profecuti.

g Romani abb.] Alius hic ab illo, de quo ſupra prid. Kal. Martij. De hoc ſcribit S. Gregorius lib. 2. dialog. c. 1. In actis item S. Mauri abb. agitur de eius acceſſu ad Gallias, longè antequam illuc proficiſceretur Maurus, vt eadem acta ſignificant, apud Sur. die 15. Ian.

h Fulci.] De eo vet. monumenta eccleſiæ Aquinatis, vbi de eo natalis dies agitur.

i Helenæ virg.] De eadem item hac die Beda, Vſuard. Ado, & Petrus in catal. lib. 11. Mentio habetur de eadem in rebus geſtis S. Amatoris. vixit temporibus Theodoſij ſenioris, & Honorij eius filij, vt ex ijſdem actis colligitur.

23 ## Decimo kal. Iunij. Luna. C vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25			

APVD Lingonas in Gallia paſſio ſancti Deſiderij [a] epiſcopi, qui cum plebem ſuam ab exercitu Vuandalorum vexari cerneret, ad Regem eorum pro ea ſupplicaturus acceſſit: à quo ſtatim iugulari iuſſus, pro ouibus ſibi creditis ceruicem libenter extendit, & percuſſus gladio migrauit ad Chriſtum. Paſſi ſunt autem cum eo & alij plures de numero gregis ſui, qui apud eamdem vrbem conditi ſunt. In Hiſpania ſanctorum martyrum Epitacij [b] epiſcopi, & Baſilei. In Africa ſanctorum martyrum Quinctiani [c], Lucij, & Iuliani, qui in perſecutione Vuandalica paſſi, æternas coronas meruerunt. In Cappadocia commemoratio [d] ſanctorum Martyrum, qui in perſecutione Maximini confractis [e] cruribus necati ſunt: item eorum, qui eodem tempore in Meſopotamia [f] appenſi pedibus in ſublime, capite verſo deorſum, ſuffocati fumo, & lento igne conſumpti, martyrium compleuerunt. In territorio Lugdunenſi ſancti Deſiderij [g] epiſcopi Viennenſis, qui Theodorici regis iuſſu lapidibus obrutus martyrio coronatur. Synnadæ in Phrygia ſancti Michaelis [h] epiſcopi. Ipſo die ſancti Mercurialis [i] epiſcopi. Neapoli in Campania ſancti Euphebij [k] epiſcopi.

V DESI-

a DESIDERII. epiſc. & ſoc.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 5. c. 31. & alij recentiores. Sigeb. in chron. recenſet eius martyrium anno Domini quadringenteſimo vndecimo, eumq; paſſum refert vnà cum Vincentio eiuſdem eccleſiæ archidiacono: verùm cùm Deſiderius Lingonienſis epiſcopus reperiatur interfuiſſe concilio Agrippinenſi, celebrato poſt conſulatum Amantij & Albini, qui numeratur annus Domini (iuxta recentiores chronogr.) trecenteſimus quadrageſimusſextus, propter tam longam temporis diſtantiam huius martyrium non referendum ad ea tempora arbitramur Valentiniani Imp. quando Vuandali longè lateq; effuſi ſunt per Gallias, Hiſpanias, & in Africam vſque venerunt; ſed quando primùm illa gens innexa alijs barbaris nationibus, Gallias inuaſit, de qua illata clade meminit S. Hieron. epiſt. 11. ad Ageruchiam. Ponitur hic in tabulis Democharis tertius ordine eius ciuitatis epiſcopus, nec alter eius nominis ibi epiſcopus reperitur. de eodem extat epigramma Bonad. Sanct. lib. 2. monod. 75.

b Epitacij, & Baſilei.] De his etiam vet. man. ſcript. & recentiores, necnon & Flos ſanct. Hiſpan.

c Quinctiani, & ſoc.] Fuit Quinctianus Siccenſis epiſcopus in Africa tempore Hunnerici Vuand. reg. de quo Vict. de perſec. Vuand. lib. 2.

d Commemoratio ſanct. mart.] De his videtur ſcripſiſſe Euſeb. hiſtor. lib. 8. c. 24. ex quo Niceph. & alij recentiores.

e Confractis cruribus.] Errant qui putant ſupplicium crurifragij non aliud fuiſſe, quàm cùm cruci affixis crura ſuffringerentur: nam crucifixorum crura frangere, vt citius morerentur, apud Iudæos tantummodo erat in vſu, quibus lege præcipiebatur, vt eadem die corpora illorum deponerentur de cruce, atque ſepelirentur, Deuter. c. 21. Gentiles autem vſque ad putrefactionem ea ſinebant permanere, vt diximus ſupra. Cæterùm quòd legerim in actis martyrum, ac libris Gentilium, crurifragium erat ſupplicium à cæteris diſtinctum; quod deſcriptum habetur in actis S. Hadriani martyris, quæ quidem germana eſſe noſcuntur. Incus enim parabatur vnà cum vecte ac malleo ferreo: iubebantur miſeri tibias imponere ſuper incudem, quas ferus carnifex vecte vel malleo validis ictibus ſuffringebat. Meminit huius ſupplicij Plautus in penu. dum ait: Ex Synceraſto crurifragum fecit. Cicer. pro Roſc. Amer. Opinor, inquit, his crura ſuffringantur. Polyb. hiſt. lib. 1. de eadem ſæuiſſima pœna pluribus. Irrogari ſolitum erat eiuſmodi ſupplicium vilioribus tantum perſonis, vel ob aliquod immane ſcelus. Seruus Apollonij ſenatoris, de quo ſuperius, domini ſui delator ex ſenatus ſententia crurifragio peremptus eſt. Cæterùm complures nobilium, quòd Chriſtiani eſſent, & ob hanc cauſam vilioris conditionis habiti, crurifragio necati reperiuntur, vt de Hadriano martyre accidit, cuius nuper meminimus. crurifragium hodie eſſe in vſu apud barbaras nationes accepimus.

f In Meſopot.] Agunt de his item Euſeb. & Niceph. vbi ſupra. porrò eiuſmodi immenſi ſupplicij genus fertur excogitatum eſſe primùm ab Auidio Caſſio tyranno, qui ad ſtipitem octoginta vel centum pedum à ſummo ad imum vſq; damnatos cùm obligaret, ad ima igne ſubiecto, fiebat vt alijs ardentibus, alij fumo præfocarentur, aut terrore exanimarentur. Vulc. Gal. in Auidio Caſſio.

g Deſiderij epiſcopi.] De eodem Beda, & Ado hac die. Hic quippe agitur natalis dies eius: tranſlatio autem tertio idus Februarij, vt teſtatur idem Ado, dictis diebus. Tu vide quæ ſuperius ea die notata ſunt de S. Deſiderio.

h Michaelis epiſcopi.] Græci etiam de eodem agunt hac die in Menologio his verbis: Memoria S. Patris noſtri Michaelis confeſſoris, epiſcopi Synnadarum. Hic primùm monachus, poſtea eſt factus epiſcopus; qui cùm eſſet rectę fidei obſeruantiſſimus, Leonis Iſaurici hæreſim redarguens, propter ſanctarum imaginum venerationem, quam libera voce profitebatur, in exilium miſſus; cùm bonum certamen & curſum conſummaſſet, migrauit ad Dominum. hæc ibi.

k Mercurialis epiſcopi.] De eo item vet. man. ſcript. Agit de Mercuriali epiſcopo Liuienſi Petrus in catal. lib. 10. c. 107.

i Euphebij.] De eo tab. eccleſiæ Neapolitanę. Eius res geſtæ habētur deſcriptę ex vetuſtis codicibus à Paulo Regio. Migrauit ex hac vita ann. à Chriſto Domino 713. legi & libellū miraculorū eius.

v. D Nono kalendas Iunij. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26

ANTIO-

ANTIOCHIÆ natalis ſancti Manahen [a], Herodis tetrarchæ collactanei, doctoris & prophetæ ſub gratia noui teſtamenti, in eadem vrbe quieſcentis. Item beatæ Ioannæ [b] vxoris Chuzæ procuratoris Herodis, quam Lucas Euangeliſta commemorat. In Portu Romano natalis ſancti Vincentij [c] martyris. Brixiæ ſanctæ Afræ [d] martyris, quæ ſub Hadriano Imperatore paſſa eſt. Nannete in Britannia minori beatorum martyrum Donatiani [e] & Rogatiani fratrum, qui ſub Diocletiano Imperatore pro conſtantia fidei in carcerem miſſi, & in equuleo ſuſpenſi ac laniati, deinde lancea militari confoſſi, nouiſſime capita eorum præciſa ſunt. In Iſtria ſanctorum martyrum Zoelli [f], Seruilij, Felicis, Siluani, & Dioclis. Eodem die ſanctorum martyrum Meletij [g] ducis exercitus, ac ſociorum eius ducentorum & quinquagintaduorum; qui diuerſo mortis genere martyrium compleuerunt. Item ſanctarum martyrum Suſannæ [h], Marcianæ, & Palladiæ prædictorum militum coniugum, quæ vna cum paruulis ſuis confractæ ſunt. Mediolani ſancti Robuſtiani [i] martyris. In monaſterio Lirinenſi ſancti Vincentij [k] preſbyteri, doctrina & ſanctitate conſpicui. Bononiæ Tranſlatio [l] ſancti Dominici confeſſoris, tempore Gregorij Papæ noni.

MAII 24.

a MANAHEN.] De quo Act. Apoſt. c. 13. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & Petr. in catal. lib. 5. c. 34.

b Ioannæ.] De ea Lucas Euangeliſta c. 8. & 24. Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die.

c Vincentij.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac recentiores, aſtipulanturq; vet. man. ſcript.

d Afræ.] De ipſa item tab. eccleſiæ Brixianæ. Eius acta à S. Philaſtrio fuiſſe ſcriptis mandata, teſtatur Galeſinus, quæ nos nondum vidimus. diuerſa eſt hæc ab illa, quæ paſſa eſt Auguſtę Vindelicorũ.

e Donatiani, & Rogatiani.] Agit de his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, Petr. in catal. lib. 5. c. 37. & alij recentiores. Recitat horum res geſtas Sur. tom. 3. meminit eorundem Greg. Turonen. de gloria mart. cap. 60.

f Zoelli, & ſoc.] De his ijdem qui ſupra Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

g Meletij, & ſoc.] Græci itidem de his agunt in Menologio hac die, vbi & eorum acta pluribus referunt.

h Suſannæ, & ſoc.] Agunt de his item Græci in Menologio, recenſentq; harum res geſtas iunctas actis prædictorum Meletij & ſociorum.

i Robuſtiani.] De quo & tab. eccleſ. Mediolanenſis, ex quibus etiam Galeſinus hac die in ſuo Martyrologio.

k Vincentij.] De eo item Molan. in addit. ad Vſuard. De Vincentio Lirinenſi plura Gennadius de vir. illuſtr. c. 64. Non eſt hoc loco prætermittendum, errare eos, qui Vincentianas (ſic enim appellant) obiectiones illas aduerſus S. Proſperum S. Auguſtini ſcripta defendentem, Vincentij huius exiſtimant fuiſſe, eo quòd illis temporibus vixerit: ſed huius rei falſitas ex hoc cognoſci poteſt, quòd hic non tantùm non impugnauit defenſores S. Auguſtini, ſed magnopere laudauit; nam eo libro, quem ſcripſit aduerſus hæreſes c. 43. vehementer commendauit Cęleſtini Romani Pontificis epiſtolam in defenſionem ſcriptorum S. Auguſtini datam ad epiſcopos Galliarum aduerſus eos, qui tanti patris doctrinam auſi fuerant impugnare. Sed vt intelligamus quiſnam ille fuerit Vincentius, qui pugnaciſſimas illas conſcripſit obiectiones: ſciendum eſt, eodem ſeculo alterum Vincentium claruiſſe in Gallia, de quo idem Gennadius ſcribit eodem lib. c. 80. cui potius opus illud tribuendum putarem. Quicquid ſit, conſtat quidem lucubrationes illas eſſe Pelagiani hominis, nec dignas quæ tribuantur Vincentio Lirinenſi, qui aureo planè illo opuſculo fidem catholicam egregiè teſtatam

 reliquit,

reliquit, quo cùm omnes hæreſes, tum maximè hęreſim Pelagianam cum auctoribus ſuis impugnat, vt conſtat ex eo de lib. cap. 2. & 14. hęc modò de Vincentij fide ſatis. Claruit temporibus Honorij Imp. magnamq; ſui nominis in Eccleſia catholica laudem reliquit.

i Tranſlatio S. Dominici.] De eadem ijdem qui ſcripſerunt eius acta, de quibus ſuo loco inferius prid. non. Aug. facta eſt eiuſmodi tranſlatio anno ſexto Gregorij noni Rom. Pont. anno Domini 1233. indict. ſexta, ab obitu eius an. 13. de qua & videas Antonin. in tert. part. tit. 9. c. 4.

iiij. E **Octauo kalendas Iunij. Luna.** 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27			

ROMÆ via Nomentana natalis beati Vrbani Papę [a] & martyris, cuius exhortatione & doctrina multi (in quibus fuere Tiburtius & Valerianus) Chriſti fidem ſuſceperunt, & pro ea martyrium ſubierunt: ipſe quoq. pro Eccleſia Dei multa paſſus, tandem ceruicibus abſciſſis martyrio coronatus eſt. Doroſtori in Myſia natalis ſanctorum martyrum Paſicratis [b], Valentionis, & aliorum duorum ſimul coronatorum. Mediolani ſancti Dionyſij [c] epiſcopi, qui ab Imperatore Conſtantio Ariano in Cappadociam pro fide catholica relegatus, ibidem propiore martyribus titulo ſpiritum Deo reddidit. Eius ſacrum corpus ab Aurelio epiſcopo Mediolanum tranſmiſſum eſt ad beatum Ambroſium epiſcopum: cuius piæ actioni officium quoq. ſancti Baſilij magni acceſſiſſe traditur. Romæ ſancti Bonifacij Papæ [d] quarti, qui Pantheon in honorem beatæ Mariæ ad Martyres dedicauit. Salerni depoſitio beati Gregorij Papę [e] ſeptimi, eccleſiaſticę libertatis propugnatoris ac defenſoris acerrimi. Florentiæ natalis ſancti Zenobij [f] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, vitæ ſanctitate, ac miraculorum gloria conſpicui. In Britannia ſancti Aldelmi [g] epiſcopi Schireburgenſis. In territorio Tricaſſino ſancti Leonis [h] confeſſoris. Aſſiſij in Vmbria Tranſlatio [i] ſancti Franciſci confeſſoris, tempore Gregorij Papę noni. Verulis in Hernicis Tranſlatio ſanctæ [k] Marię Iacobi, cuius ſacrum corpus plurimis miraculis illuſtratur.

MAII 25.

a VRBANI Papæ.] De ipſo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De huius ſucceſſione Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 6. c. 15. & 22. Optat. lib. 2. contra Parm. Auguſt. epiſt. 165. Niceph. in chron. & alij. Eius acta, quæ extant intexta rebus geſtis S. Cæciliæ, recitat Metaphraſtes. pluribus nos de eo in Annal. eccleſ.

b Paſicratis, & Valentionis.] Agunt de his ijdem, qui ſupra Beda, ac cæteri. Habetur de his mentio in actis. S. Iulij martyris apud Bedam & alios ad vj. Kal. Iunij. Doroſtorum in Myſia, de quo hic habetur mentio, alij Doroſtolum dicunt, & in Thracia ſitum volunt, vt Theodoretus hiſt. lib. 3. c. 6. alio nomine hunc locum dictum Diſtram tradit Cedren. in compend. in Ioanne Imp.

c Dionyſij

c Dionyſij epiſcopi.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Huius meminit S. Athanaſ. in epiſt. ad ſolitar. & in lib. de ſynodis, ſanctus Hilarius ad Conſtantium, S. Ambroſ. concione 1. de baſil. non trad. & ſerm. 15. de ſanct. eccl. Rom. Seuerus hiſt. ſacr. lib. 2. Lucif. Calarit. lib. 2. pro Athanaſio, Socrat. hiſt. lib. 2. c. 29. mentio de eodem habetur in actis S. Euſebij epiſcopi Vercellenſis. recitat eius res geſtas Mombrit. tom. 1. vit. ſanct. De eius tranſlatione ex Cappadocia Mediolanum, antiqua Mediolanenſis eccleſiæ monumenta à Galeſino expurgata atq; illuſtrata teſtantur.

d Bonifacij Papæ.] Succeſſit hic Bonifacio eius nominis tertio, anno Domini 606. plura de ipſo in Annal. eccleſiaſt. dicemus.

e Gregorij Papæ ſept.] Sanctiſſimi Pontificis gloria nunquam valuit ſchiſmaticorum ſcriptorum ſchiſmaticis regibus fauentium calumnijs obſcurari, vel aliqua ex parte labefactari; quin potius longè clarior eſt ſemper reddita atq; illuſtrior; ſicut olim ſancto magno illi Athanaſio fidei propugnatori contigit, cùm & ipſe circumuentus, ac penè obrutus eſſet falſis obiectionibus Arianorum. Qui enim ab Eccleſia catholica non deſciuerunt, reſq; huius ſanctiſſimi Pontificis præclariſſimè geſtas ſynceræ mentis oculis ſunt contemplati, immenſis eum præconijs, ſicuti alium antiquorum ſanctorum patrum, ſunt proſecuti: & vt omittamus hîc referre teſtes penè innumeros; ſatis ſit tibi modò Lambertus, qui ſui temporis per annos ſingulos puram ac germanam degeſſit hiſtoriam, eiuſq; acta conſcripſit. hic inter cætera tanti Pontificis ornamenta recenſet, eum dum vixit, miraculis claruiſſe: conſule, ſi libet, & Marianum Scotum, qui illis ipſis etiam temporibus claruit, candideq; res eius per annos ſingulos conſcripſit, ac quales fuerint calumniæ ſchiſmaticorum, & qualia tanti Pontificis merita æqua lance librat. Multa hîc eſſent addenda, vt quæ Deſiderius abb. Caſinenſ. lib. 3. dialog. quæ etiam Petrus Dam. alijq; de eo ſcripſerunt. Porrò qualis quantuſve fuerit, qui zelus ipſius, quæ animi conſtantia, paſtoralis vigilantia, vigor, & diſciplina, ac deniq; cæteræ virtutes tanto culmine dignæ in eo Pontifice enituerint, regiſtrum ſuarum epiſtolarum, quod aſſeruatur in Vaticana bibliotheca facile indicat.

f Zenobij epiſcopi.] De eo Paulinus in vita ſancti Ambroſij: poſtea eius vitam ex antiquis collectam monumentis Ioannes Aretinus conſcripſit. Agit de eodem S. Antonin. in 2. part. tit. 10. c. 14. Petrus in catal. lib. 5. cap. 41. & alij recentiores.

g Aldelmi epiſcopi.] Scribit de eo Beda de geſt. Angl. lib. 5. cap. 19. Feruntur eius acta eſſe conſcripta à S. Eguino, necnon etiam à S. Oſmundo, de quibus agitur in catal. ſcriptorum Britanniæ. Epitome autem rerum ipſius recitat Sur. tom. 3. exceſſit ex hac vita, anno Domini 719. extant eiuſdem auctoris plurima ſcriptorum monumenta.

h Leonis.] Agit de eodem Vſuardus hac die, atq; recentiores.

i Tranſlatio S. Franciſci.] De qua S. Bonauentura in vita ipſius c. 15. & Marcus Vlixpon. Minorita in chron. ord. Minor. lib. 2. cap. 75. egregiè meminerunt.

k Tranſlatio S. Mariæ Iacobi.] Eius rei geſtæ hiſtoriam accepimus editam à Verulana eccleſia, vbi eius corpus decentiſſimè aſſeruatur. Habentur ibidem complura de ea re ſcripta miracula; alia inſuper de his manuſcripta accepimus ab eccleſia Piſtorienſi prædictis conſentientia.

26 Septimo kalendas Iunij. Luna. F iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28

ROMÆ ſancti Eleutherij Papæ [a] & martyris, qui multos nobiles Romanorum ad fidem Chriſti perduxit, & ſanctos Damianum & Fugatium in Britanniam miſit, qui Lucium Regem vna cum vxore, ac toto fere populo baptizarunt. Item Romæ ſanctorum martyrum Simitrij [b] preſbyteri, & aliorum viginti duorum, qui ſub Antonino Pio paſſi ſunt. Athenis natale beati Quadrati [c] Apoſtolorum diſcipuli, qui perſecutione Hadriani Eccleſiam grandi terrore diſperſam, fide & induſtria ſua con-

gregans, librum pro Chriſtianæ religionis defenſione valde vtilem, & Apoſtolica doctrina dignum, eidem porrexit. Viennę ſancti Zachariæ[d] epiſcopi & martyris, qui ſub Traiano paſſus eſt. In Africa ſancti Quadrati[e] martyris, in cuius ſolemnitate ſanctus Auguſtinus ſermonem habuit. Tuderti natalis ſanctorum martyrum Feliciſſimi[f], Heraclij, & Paulini. In territorio Antiſiodorenſi paſſio ſancti Priſci[g] martyris, cum ingenti multitudine Chriſti fidelium. Cantuariæ in Anglia ſancti Auguſtini[h] epiſcopi, qui illuc vna cum alijs a beato Gregorio Papa miſſus, genti Anglorum Chriſti Euangelium prædicauit, ibiq. virtutibus & miraculis glorioſus obdormiuit in Domino.

MAII 26.

a ELEVTHERII Papæ.] De quo Beda pridie huius diei. De eius ſucceſſione ſcribit S. Irenæus lib. 3. c. 3. Optat. Mileuit. lib. 2. Auguſt. epiſt. 165. Euſebius in chron. & hiſt. lib. 5. c. 21. Niceph. epiſc. in chron. & alij. De legatione miſſa ad Britannos, de qua hic agitur, ſcribit Beda de geſt. Angl. lib. 1. c. 4. & lib. de ſex ętat. in Antonino Vero. Ado in chron. ſub Commodo, Marian. Scot. in ſex. ætat. anno Domini 177. quibus item aſtipulantur cuncta vet. Martyrologia. Nec mireris, ſi redacta iam Britannia in prouinciam, regibus extinctis (vt auctor eſt Sueton. in Claudio cap. 17. & Tacit. lib. 12.) iterum in Britannia Lucium regnare audias. Nam & alijs ſæpè prouincijs id fuiſſe conceſſum inuenies. Iudęa enim poſtquam redacta eſt in prouinciam, habuit reges ac tetrarchas, Armenia etiam conceſſione Hadriani Imp. regem habuit, vt tradit Spartianus in Hadriano. ſunt & de his alia exempla, quæ breuitatis cauſa præterimus. Quin & ipſam Britanniam, redactam iam in prouinciam, inuenies tempore Neronis habuiſſe regulum, is erat Præſutagus, de quo Tacitus Annal. lib. 14.

b Simitrij.] De ipſo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 5. c. 58. Agitur de eodem in actis S. Praxedis apud Mombr. tom. 2.

c Quadrati.] Beda, ac cæteri alij hac die, Græci autem xj. kal. Octobr. in Menolog. ſcribit de eodem Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 31. & lib. 4. c. 3. & 22. Hieron. de ſcript. eccleſ. & in epiſt. 84. ad Magnum, Niceph. hiſt. lib. 3. c. 21. & alij.

d Zachariæ epiſc.] Agit de eodem hac die Beda, Ado epiſcopus Vien. in chron. an. Domini 101. ſucceſſit hic Creſcenti, numeraturq; ſecundus eius ſedis epiſcopus in tabul. epiſcoporum Vien. quas deſcripſit Demochares lib. de ſacrif. Miſ.

e Quadrati.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De ſermone, quem in die natali ipſius habuit S. Auguſtinus, mentionem facit Poſſidius in Indiculo.

f Feliciſſimi, & ſoc.] Beda item ac cæteri, quibus etiam conſentiunt man. ſcrip. necnon & tabulæ eccleſiæ Tudertinę.

g Priſci, & ſoc.] Agit de iiſdem hac die Vſuardus. Summatim horum res geſtas complexus eſt Petrus in catal. lib. 5. c. 50. plura de his in breuiar. Antiſiodorenſi inuenies.

h Auguſtini epiſc.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij. De legatione Auguſtini & ſociorum, eorumq; prædicatione, miraculis, & Anglorum conuerſione agit in primis S. Gregorius in regiſt. lib. 5. epiſt. 53. vſque ad 59. lib. 7. epiſt. 112. lib. 9. epiſt. 48. vſque ad 60. & epiſt. 71. & lib. 12. in fin. Beda autem pluribus de geſt. Anglor. lib. 1. cap. 23. 24. & ſequentibus, & lib. 2. c. 2. & 3. in epitome, & de ſex ætat. Ioannes diac. in vit. S. Greg. Papæ, Marian. Scot. in chron. an. 600. Sigeb. item in chronico per annos ſingulos eius acta digeſſit, idemq; refert migraſſe ex hac vita anno Domini ſexcenteſimo nono. De eodem præterea recentiores, vt Polid. Virg. Tritthemius, catalog. ſcrip. Britan. & alij.

ij. G Sexto Kalendas Iunij. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29

NATALIS ſancti Ioannis Papæ [a] & martyris, quem Theodoricus Italiæ rex Arianus Rauennam euocauit: ibiq. propter orthodoxam fidem in carcere diu maceratus vitam finiuit. Doroſtori in Myſia paſſio beati Iulij [b], qui tempore Alexandri Imperatoris cum eſſet veteranus & emeritę militię, comprehenſus ab officialibus [c], Maximo præſidi offertur: quo pręſente cum idola execraretur, & Chriſti nomen conſtantiſſime confiteretur, capitali ſententia punitus eſt. Soræ ſanctæ Reſtitutæ [d] virginis & martyris, quæ ſub Aureliano Imperatore & Agathio proconſule [e], fidei certamine ſuſcepto, dæmonum impetus, parentum blandicias, & tortorum ſæuitiam ſuperauit: demum cum alijs Chriſtianis capite truncata, martyrio decorata eſt. In pago Atrebatenſi ſancti Ranulphi [f] martyris. Arauſicæ in Gallijs ſancti Eutropij [g] epiſcopi, virtutibus atque miraculis illuſtris. Eodem die depoſitio venerabilis Bedę [h] preſbyteri, ſanctitate & eruditione celeberrimi.

MAII 27.

a IOANNIS Papæ.] Vſuardus de eo hac die, Beda autem, & Ado die ſequenti. Commemoratur hac die eius tranſlatio; quando Rauenna, vbi glorioſo martyrio occubuit, corpus eius Romam delatum eſt: natalis autem dies, quo exceſſit ex hac vita, eſt ad xij. kal. Iunij. De hoc ſanctiſſimo Pontifice, quàm mendaciter dicant aliqui, ipſum functum eſſe legatione apud Imperatorem pro reſtituendis eccleſijs Arianis: cùm multa alia, tum etiam eius epiſtola ſcripta ad epiſcopos Italiæ apertè declarant. Plura autem de eo ex vet. monumentis accepta digeſſimus in Annal. eccleſiaſt. extat de eodem epigramma Bonad. lib. 2. monod. 79.

b Iulij.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores: certamen autem eius compendio deſcribit Petrus in catal. lib. 5. c. 56.

c Ab Officialibus.] Officiales ab officijs dicti ſunt. Quæ eſſent officia, Ambroſius in epiſt. ad Marcellinam declarat his verbis: Palatina omnia officia, hoc eſt Memoriales, Agentes in rebus, & Apparitores diuerſorum Comitum. hæc Ambroſ. At in actis martyrum, alijsq; antiquioribus monumentis, per officium præſidis Apparituram, & per officiales ipſos Apparitores intelligere debes l. 1. §. ſi quis vltro ff. de quæſtion. l. 5. in fin. ff. de aduoc. fiſci, ſic & l. 1. de filijs offic. lib. xj. Cod. Accipitur & pro alijs miniſtris magiſtratuum, vt l. 6. §. ne tenuis ff. de offic. præſid. eſt & tit. de diuerſis offic. lib. xi. Cod. clarius id habes in Notitia prouinc. expreſſum, nomine officij contineri omnes, qui ſub quolibet magiſtratu militiæ Palatinæ militant. erant & lictores qui & Viatores dicti repeniuntur à Valer. Max. lib. 9. cap. 5. 2. eò quòd è collegio Viatorum deligerentur, vt auctor eſt Gellius lib. 12. c. 3. Sic dicti lictores quòd officium ligandi haberent: porrò officij nomine non includi carnifices habes ex Auguſtino epiſtola 50. ad Bonif. Comit. cùm ait: Nonnunquam & à iudicibus tranſeuntibus extorquebant violenter, vt à carnificibus, vel ab officio ferirentur. Apparitores autem erant infimæ militiæ milites iudicibus ſeruientes, quibus nec ad altiorem militiam aſpirare licebat. eſt de his l. 19. & 20. de diuerſ. offic. Cod. Theod. Brutianos eidem muneri fuiſſe mancipatos ex ſenatusconſulto, eò quòd ipſi primi ſe tradidiſſent Hannibali, auctor eſt Feſtus. verb. Brutiani.

d Reſtitutę.] Aſſeruantur eius martyrij acta in eccleſia Sorana: quæ licet ſine auctoris nomine ferantur, poſt multum tandem laboris inueniſſe opinamur auctorem: Petrus etenim chartularius diac. monaſterij Caſin. in lib. quem ſcripſit de viris illuſtribus monaſt. Caſinen. cap. 32. cùm agit de Gregorio olim monacho Caſinen. inde autem epiſcopo Tarracinenſi, recenſetq; commentarios ab eo conſcriptos, hæc inter alia: Scripſit paſſionem ſanctæ virginis Reſtitutæ, necnon acta ſanctorum martyrum Caſti & Caſſij. hęc ille. Extat adhuc memoria in inſula Fibreni fluminis, vbi martyrio coronata eſt; illeq; putatur locus, quem Tullius lib. 2. de legibus deſcribit his verbis: Ventum in inſu-

in inſulam eſt; hac verò nihil eſt amœnius, vt enim quaſi roſtro finditur Fibrenus, & diuiſus æqualiter in duas partes, latera hæc alluit, rapideq; dilapſus, cito in vnum confluit, & tantum complectitur, quod ſatis ſit modicæ paleſtræ loci. &c. Verè factus eſt paleſtræ locus, vbi poſtea Chriſti virgo nobile certamen pro Chriſto ſubijt, victrixq; eſt coronata martyrio vnà cum ſocijs. Putant ex carnificina ſanctorum martyrum illic exerceri ſolita, ipſum Fibrenum flumen hodie vulgò dici Carnellum, quaſi carnarium, In actis S. Placidi martyris quæ ſcripſit Gordianus idem flumen, Carnellus, reperitur appellatum, vt ſcias non eſſe recentem nomenclaturam.

e. Agathrio Proconſule.] Auguſtus Imp. ex Mecœnatis ſententia dedit Italiæ ciuitatibus Conſulares cum iure gladij; ſunt ijdem & Proconſules appellati, de his agit pluribus Dio lib. 52. & 53. ſib eodem datum eſſe Proconſulem Soræ, haud dubium eſt, nam vna ex triginta octo colonijs numeratur à Frontino lib. de colon; quas Auguſtum in Italiam duxiſſe, ſcribit Sueton. in Octau. Aug. c.46. vbi & de iure colon. plura. ante etiam L. Genucio, & Seruio Cornelio conſ. an. ab Vrb. condit. 451. nobilitata fuit ea ciuitas colonia Romanorum, vt auctor eſt Liu. lib. 10. Patercul. lib. 1. & vetus marmori inciſa, quæ in eadem ciuitate habetur, docet inſcriptio. Cic. in orat. pro Planc. recens fere videtur eandem ciuitatem inter municipia, quæ in quibuſdam præſtare colonijs, demonſtrat Gellius lib. 16.c.13. Quòd item ad Conſulares iudices ſpectat, quorum eſt frequens mentio in actis ſanctorum martyrum; Iuſtinianus Imperator recenſet eos inter illos, qui medias adminiſtrationes gerunt. authen. coll. 3. tit. 4. de mand. princ. circa princ. Dabantur olim etiam aliquibus Italiæ ciuitatibus Præfecti, quorum duplex genus erat: alij enim eorum Populi Rom. ſuffragijs: alij verò à Prætore Vrbano quotannis mittebantur. De his omnibus Feſtus his verbis: Præfecturæ eæ appellabantur in Italia, in quibus & ius dicebatur, & nundinæ agebantur; & erat quædam earum Reſpublica, neque tamen magiſtratus ſuos habebant, in quas legibus Præfecti mittebantur quotannis, qui ius dicerent: quorum genera fuerint duo: alterum in quas ſolebant ire Præfecti quatuor, qui auctore vigintiſex virum numero, populi ſuffragio creati erant in hæc oppida, Capuam, Cumas, Caſilinum, Vulturnum, Linternum, Puteolos, Acerras, Sueſſulam, Atellam, Calatium: alterum in quas ibant, quos prætor Vrbanus quotannis in quæque loca miſerat legibus, vt Fundos, Formias, Cære, Venafrum, Alliphas, Priuernum, Anagniam, Fruſinonem, Reate, Saturniam, Nurſiam, Arpinum, aliaq; complura. hæc Feſtus verb. Præfecturæ. At verò Præſides non dabantur niſi prouincijs: ſi quando tamen in Martyrologio inuenis alicuius ciuitatis Italiæ Præſidem, impropriè ſcias dictum, loco Præfecti. Hæc autem ea potiſſimum ex cauſa hic deſcripſimus, quòd in Martyrologijs, & Menologijs ſub Conſularibus, Proconſulibus, Præfectis, atque Præſidibus martyres paſſi reperiuntur, vt ex his harum vocum proprietatem intelligas.

f Ranulphi.] De eodem Vſuardus hac die, alijque recentiores agunt.

g Eutropij epiſc.] Beda de ipſo hac die, & alij. Acta eius conſcripta eſſe à Vero epiſcopo, teſtantur Vſuardus, Ado, & Sigeb. de ſcript. eccleſ. cap. 73. agit de eo item Petrus in catal. lib. 5. cap. 57. floruiſſeq; eum ſcribit, temporibus Valentiniani ſecundi Imp.

h Bedæ.] De eo in dicto vet. man. ſcrip. codice monaſt. S. Cyriaci. Hunc ab aliquibus inconſultè nimis putatur ob id, quòd venerabilis dictus reperitur à nonnullis, ſanctum dici non debere. ſanè quidem ſanctitatis titulo ornauerunt eum maiores. ab Ilduino clariſſimo viro in Areopagiticis Beda ſanctus preſbyter dictus habetur, Marianus Scotus ſcriptor non ignobilis, qui ante quingentos annos vixit lib. de ſex. ætat. anno Domini 678. hæc ait: Sanctus Beda preſbyter Anglicus, computator, his temporibus clarus habetur. hæc ille. Bedæ res geſtas conſcriptas eſſe ab Cuthberto monacho illi æquali, teſtatur Molanus; nos nondum vidimus: illa autem per breuis narratio, quæ in fronte operum ſuorum edita habetur, alia omnino cenſetur ab illis; quemadmodum & ea quæ in fine poſita ſunt tomi octaui operum ipſius, accepta (vt apparet) ex Petro in catal. lib. 5. c. 55. epiſtolam autem illam de obitu Bedæ illic poſitam, & à Surio relatam in tom. 7. die 10. Maij, germanam atque ſynceram eſſe, nullus qui eam legerit, iure poterit dubitare. De Beda illud etiam vulgatum conſtat eſſe figmentum; fuiſſe nimirum oculis orbum. nemo id veterum teſtatur, quod ſanè tacēdum non fuiſſet ob viri eximiam doctrinam, & inexhauſtum in ſcribendo laborem. Traditur & fabella quędam de ſepulchri ipſius epitaphio, quam his verbis idem Petrus refert in catalogo: Cùm, inquit, diſcipulus eius; ipſo defuncto, titulum ſepulchro ponere diſpoſuiſſet vnico carmine Leonino ſic incipiens: Hac ſunt in foſſa. Velletq; finire: Bedæ ſancti vel preſbyteri oſſa. nec metrum ſtare poſſet, nec vllum ei vocabulum aliunde occurreret, tędio affectus, tandem iuit dormitum: & ecce mane in tumulo Angelicis manibus reperitur inſculptum.

Hac ſunt in foſſa Bedæ venerabilis oſſa. hæc Petrus, & alij; quos iure irridet, atque redarguit falſitatis Tritthem. lib. 2. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. c. 21. alter enim ſe habere dicit epitaphium ad eius ſepulchrum inſcriptum, quod recitat lib. 3. c. 155. eſtq; huiuſmodi.

Preſbyter hic Beda requieſcit carne ſepultus.
Dona Chriſte, animam in cælis gaudere per æuum:

Daq; ſo-

Daq; ſophiæ illum debriari fonte, cui iam
Suſpirauit ouans intento ſemper amore. Hæc ibi, ex quibus irritum prorſus redditur de Leonino verſu commentum. hæc fortaſſe pluribus: ſed mea ſententia pernecesſaria, cùm ea de Bedæ ſepulchro penes complures fidem inuenerint. De tempore autem eius obitus, diuerſæ feruntur ſententiæ. ſcribit Sigebert. in chron. Bedam ex hac vita migraſſe, anno Domini ſeptingenteſimo triceſimoprimo: ea puto ratione id eum exiſtimaſſe, quòd ad illud vſque tempus perduxit gentis Anglorum hiſtoriam: ſed cùm idem Beda opus epitomes perducat vſque ad ſeptingenteſimum ſexageſimumſextum Chriſti annum, profiteaturq; ibidem in fine, ſe anno ſuæ ætatis quinquageſimonono Anglorum hiſtoriam, aliaq; ſuper diuinam ſcripturam opera abſoluiſſe: planè conſtat diutius vixiſſe. Sed nec illis facile aſſentimur, qui tradunt, eum diem obijſſe annos natum ſeptuaginta, vel duos amplius: qui item, cum tradant, oculos eius præ longæua ætate calligaſſe, ad diuturniorem ætatem perueniſſe, fatendum eſt: ipſe etenim (vt ex dicta epiſtola conſtat) iam migraturus, multum vixiſſe temporis teſtatus eſt. Quantùm autem ex ſcriptis ipſius elicere licuit, reperimus eum vſque ad nonageſimumquartum ſuæ ætatis vixiſſe annum, quorum octogintaſeptem exegit in monaſterio, ſeptennis enim (vt ipſe ſcribit) traditus eſt S. Benedicto abbati in monaſterium ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli poſitum in Anglia ad Vuirimundam & Ingiruum. Horum omnium rationem, quoniam longiorem exigit narrationem, hìc ſubtrahimus: in Annal. autem eccleſ. fuſius proſecuti ſumus.

28 Quinto kalendas Iunij. Luna. A

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30

IN Sardinia ſanctorum martyrum Aemilij [a], Felicis, Priami, & Luciani, qui pro Chriſto certantes, coronati ſunt. Carnoti in Gallia ſancti Carauni [b] martyris, qui ſub Domitiano Imperatore capite amputato martyrium ſumpſit. Corinthi ſanctæ Helconidis [c] martyris, quæ primum Gordiano Imperatore ſub Perennio præſide multis tormentis afflicta, deinde ſub Iuſtino eius ſucceſſore iterum cruciata, ſed ab angelo liberata, demum diſſectis mammis, ferisq. obiecta, atq. igne probata, capitis obtruncatione martyrium compleuit. Item paſſio ſanctorum Creſcentis [d], Dioſcoridis, Pauli, & Helladij. Thecue in Palæſtina ſanctorum Monachorum [e] martyrum, qui tempore Theodoſij iunioris à Saracenis occiſi ſunt: quorum ſacras reliquias accolæ colligentes, ſumma veneratione illas habuerunt. Lutetiæ Pariſiorum ſancti Germani [f] epiſcopi & confeſſoris, qui quantæ ſanctitatis, quantiq. meriti fuerit, quibus etiam miraculis claruerit, Fortunatus epiſcopus litterarum monimentis conſignauit. Mediolani ſancti Senatoris [g] epiſcopi, virtutibus & eruditione clariſſimi. Vrgellę in Hiſpania Tarraconenſi ſancti Iuſti [h] epiſcopi. Florentię ſancti Podij [i] epiſcopi & confeſſoris.

ÆMI-

a AEMILII, & ſoc.] De his hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. nuper autem Fara de rebus Sardois.

b Carauni.] Agit de eodem Vſuardus hac die. Eius autem acta ex antiq. man. ſcript. edidit Mombrit. tom. 1. vit. ſanct. paucis autem Petrus in catal. lib. 5. cap. 60. ſcripſit de eodem epigramma Bonad. in lib. 2. monod. 81.

c Helconidis.] De ea item agunt Græci in Menologio hac die: Ibi & eius martyrij acta compendio habentur deſcripta.

d Creſcentis, & ſoc.] De his prętereа Græci in dicto eorum Menologio hac item die agunt.

e Sanctorum monachorum.] Hi illi eſſe videntur, de quibus agit Ioannes Caſſianus in collatione ſexta de nece ſanctorum c. 1. 2. & ſequentibus.

f Germani epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, alijq; omnes hac die. Scripſit eius res geſtas Fortunatus epiſcopus Pictauienſis, quas recenſuit Sur. tom. 3. hac die. de eodem Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 4. cap. 51. & lib. 5. cap. 8. & de gloria confeſſ. cap. 92. ſæpius idem Fortunatus, vt in carmine ad clerum Pariſienſem, vbi oſtendit, quàm florens eſſet illa eccleſia eius tempore. idem in vit. ſanct. Martini carmine ſcripta lib. 4. & in vita ſanctę Radegundis. Epitaphium ad eius ſepulchrum inditum recitat Aimon. lib. 3. de geſt. Franc. cap. 9. & 16. de eo etiam Ado in chron. in actis ſancti Vrſicini epiſcopi Bituricenſis, quæ extant apud Greg. Turonen. de glor. confeſſ. cap. 80. plura de eodem. itemq; in actis S. Domnoli epiſcopi Cenomanen. apud Sur. tom. 3. die 16. Maij. Vinc. lib. 21. c. 63. 64. Antonin. part. 2. titul. 22. c. 6. & nouiſſimè Papir. Maſ. Annal. Franc. lib. 1. in Chereberto. Migrauit ex hac vita anno Domini 578. vt tradit Sigebert. in chron. quod etiam colligitur ex Gregor. Turon. lib. 5. c. 8. numeratur decimusnonus eius ſedis epiſcopus in tabulis Demochares. hiſtoria tranſlationis eius extat apud Sur. tom. 7. die 25. Iulij. Aimo. ſcripſit duos libros de miraculis ipſius, qui ibidem editi habentur. de eius item miraculis poſt mortem factis agit Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 8. c. 33.

g Senatoris epiſc.] De quo etiam tabulę eccleſię Mediolanen. extat de eodem egregium epigramma Ennodij Ticinenſis, cuius eſt exordium: Qui vicit trabeas &c.

h Iuſti epiſc.] Hac die natalem eius celebrari, conſtat ex tab. eius eccleſię, & ex Flor. ſanct. Hiſpan. Agit de eodem S. Iſidorus de vir. illuſtr. c. 21. & ex eo Honorius, & alij. Interfuit S. Iuſtus concilio Toletano ſecundo, vt eius acta indicant. claruit temporibus Iuſtiniani Imperatoris.

i Podij epiſcopi.] Hic ſucceſſit Ioanni, anno Domini milleſimo & tertio, vt conſtat ex actis ſancti Zenobij, quæ à Ioanne archipreſbytero Aretino edita extant apud Sur. tom. 5.

* B Quarto Kalendas Iunij. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1			

ROMÆ via Aurelia natalis ſancti Reſtituti [a] martyris. Apud Iconium Iſaurię ciuitatem paſſio ſanctorum Cononis [b], & filij eius annorum duodecim; qui ſub Aureliano Imperatore craticulæ prunis ſuppoſitis, & oleo ſuperinfuſo, ſuſpenſionis in equuleo, atq. ignis pœnam conſtanter paſſi, malleo ad extremum ligneo manibus eorum contritis ſpiritum emiſerunt. Eodem die natalis ſanctorum martyrum Siſinij [c], Martyrij, & Alexandri, qui tempore Honorij Imperatoris in Ananiæ partibus (vt ſcribit beatus Paulinus) perſequentibus gentilibus martyrij coronam adepti ſunt. Cæſareæ Philippi ſanctarum martyrum Theodoſiæ [d] matris ſancti Procopij martyris, & aliarum duodecim nobilium matronarum, quæ in perſecutione Diocletiani capitis obtruncatione conſummatę

ſummatæ ſunt. In Piceno paſſio ſanctorum mille [e] quingentorum & vigintiquinq. martyrum. Treuiris beati Maximini [f] epiſcopi & confeſſoris, a quo ſanctus Athanaſius epiſcopus perſecutionem Conſtantij fugiens, honorifice ſuſceptus fuit. Veronæ ſancti Maximi [g] epiſcopi. Arcani in Latio ſancti Eleutherij [h] confeſſoris.

MAII 29.

a RESTITVTI.] Agit etiã de eo hac die Beda, Vſuardus, Ado, & cæteri deniq; recẽtiores.

b Cononis, & filij.] De his ſtem iſdem qui ſupra. Horum paſſionis acta paucis refert Petrus in catal. lib. 5. c. 62.

c Siſinij, Martyrij, & Alexandri.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Horum martyrium ſcripſit S. Vigilius epiſcopus Tridentinus ad S. Simplicianum epiſcopum Mediolanenſem; recitat eum commentariolum Lipom. tom. 2. & Sur. tom. 3. Dicti ſunt hi martyres Anaunenſes, eò quòd in valle Anauniæ paſſi ſint. Horum etiam meminit S. Auguſtinus ſcribens ad Marcellinam epiſt. 158. Paulinus in vita S. Ambroſij, ſanctus Gaudentius epiſcopus Brixianus in ſermone habito in dedicatione baſilicæ dictæ, Concilium ſanctorum. Habet horum acta Mombritius tom. 1. vit. ſanct. Sur. tom. 3. in catal. lib. 5. c. 63. idem mentionem facit de iiſdem in vita ſancti Vigilij epiſc. lib. 6. c. 10. In his autem actis, quæ Mombritius recitat, paſſi hi habentur, hoc menſe, & die, Stilicone conſule; numeratur is annus (ſecundùm recentiores chronographos) quadringenteſimus, quo Romanæ eccleſiæ præerat S. Anaſtaſius, Mediolanenſi autem ſanctus Simplicianus, Imperatoris Honorij anno vij. quo etiam conſulatu S. Vigilium ab eiſdem Gentilibus occiſum eſſe, Vſuardus auctor eſt die 26. Iunij. Horum veneranda corpora ante triennium tranſtulit Illuſtriſ. ac R. D. ſanctæ memoriæ Card. Borromeus.

d Theodoſiæ.] Agunt hac itera die Græci in Menologio de Theodoſia, ſed ea quæ Bizantij paſſa eſt. De hac autem Cæſarienſi acta habentur in vita S. Procopij martyris, quam refert Metaphraſtes octauo id. Iulij, extat apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 4. Agitur ibidem de martyrio aliarum nobilium matronarum, quarum hic item mentio habetur.

e Mille quingentorum. &c.] De his agitur in actis martyrij S. Venantij: paſſiq; habentur in perſecutione Decij Imp. ſub Antiocho præfecto.

f Maximini epiſcopi.] De eo hac item die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Huius res geſtas à Lupo quodam conſcriptas recitat Sur. tom. 3. hac die. Interfuit hic concilio Agrippinenſi, celebrato poſt conſulatum Amantij & Albini anno Domini, ſecundum recentiores chronographos, trecenteſimo quadrageſimoſexto. De eodem Hieron. in chron. aitq; ab eo ſuſceptum hoſpitio S. Athanaſium, cùm Treueris exularet; qui ibidem manſit integro biennio & menſibus quatuor, vt ſcribit Theodoretus hiſt. lib. 2. c. 1. præſens fuit idem Maximinus concilio Sardiceno: S. Athanaſius cùm recenſet epiſcopos Galliarum, qui illuc conuenerunt, primo loco ponit Maximinum. in apologia 2. col. 425. licet alicubi, deprauato codice, Maximianus pro Maximino legatur. Mortuus eſt eiuſdem Conſtantij Imp. temporibus, vt conſtat ex eodem Athan. in apolog. ad Conſtant. col. 516. & paſſus & ipſe grauia ab eodem Imp. Ariano, eò quòd faueret catholicis, & impugnaret hæreticos, vt diffuſè ſcribit Nicephorus hiſt. lib. 9. c. 12. De eo præterea recentiorum plures, quos mittimus numerare. In tabulis epiſcoporum Treuerenſium adſcribitur Maximinus vigeſimusſextus epiſcopus apud Democh. De miraculis ad ſepulchrum eius fieri ſolitis agit Greg. Turon. de glor. confeſſ. c. 93.

g Maximi epiſcopi.] De eo item tabulæ eccleſiæ Veronen. & ſæpius citatus commentarius de epiſ. Veron. pag. 9. & 40.

h Eleutherij.] De quo vetera monumenta eccleſ. Aquinatis.

30 **Tertio kalendas Iunij. Luna.** C xxii.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2			

ROMÆ via Aurelia natalis ſancti Felicis[a] Papæ & martyris, qui ſub Aureliano principe martyrio coronatus eſt. Turribus in Sardinia ſanctorũ martyrum Gabini[b] & Criſpuli. Antiochię ſanctorum Syci[c] & Palatini, qui pro Chriſti nomine multa tormenta paſſi ſunt. Rauennæ ſancti Exuperantij[d] epiſcopi & confeſſoris. Papiæ ſancti Anaſtaſij[e] epiſcopi. Cæſareæ in Cappadocia ſanctorum Baſilij[f], & Emmeliæ coniugis eius, parentum ſancti Baſilii magni: qui tempore Maximini extorres facti, Ponticas ſolitudines incoluere, & poſt perſecutionem, filiis ſuarum virtutum relictis heredibus, in pace quieuerunt.

MAII 30.

a FELICIS Papæ.] De eo item hac die agunt Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De eius ſucceſſione ſcribit Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 7. c. 24. Optat. lib. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. Huius eſt epiſtola, quæ citatur à S. Cyrillo contra Neſtorium, & in apologia; atq; in actis concilij Epheſini; necnon à Vincent. Linnen. lib. aduerſus hæreſes: nam Maximianus epiſcopus Alexandrinus, ad quem ſcripſit, eius tempore ſedit; ſuffectus nimirum S. Dionyſio. Quòd autem hic paſſus ſit ſub Aureliano, & non ſub Claudio, vt alij tradunt, pluribus diximus in Annal. eccleſ. vbi & de ipſo locupletius.

b Gabini, & Criſpuli.] De quibus Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, Fara etiam lib. de reb. Sardois. extant prædictorum acta, quæ in eccleſia ipſorum leguntur. Porrò putatur hæc eſſe dies tranſlationis: nam dies natalis agitur 25. Octobris mira celebritate, vnde & Sardi menſem Octobris Gabinum appellant. eſt etiam celebris apud eos dies dedicationis eius eccleſiæ, quæ eſt cathedralis, factæ 4. Maij an. Domini quingenteſimo decimoſeptimo, vt eiuſdem eccleſiæ vetera monumenta teſtantur. S. Gregorius in regiſtr. lib. 7. epiſt. 7. meminit de monaſterio nomine SS. Gabini & Luxorij in Sardinia.

c Syci, & Palatini.] Beda & Vſuardus, & alij de ijſdem agunt hac die.

d Exuperantij epiſc.] De eo tabulæ eccleſiæ Rauen. & Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 2. claruiſſe eum ferunt temporibus Honorij Imp. Eſt & alius eiuſdem nominis Exuperantius epiſcopus Dertonenſis, qui interfuit vnà cum ſancto Ambroſio concilio Aquileienſi. Fuit eiuſdem nominis Exuperantius, aliàs Superantius epiſcopus in Lucania ſanctitate inſignis, cuius meminit Vranius in tranſitu ſancti Paulini epiſcopi Nolani apud Sur. tom. 3.

e Anaſtaſij epiſcopi.] De ipſo etiam tab. eccleſiæ Papienſis. Hic ex Ariano factus catholicus, egregia claruit ſanctitate, vixitq; temporibus Rotharis regis Longobardorum, ſcribit de eo Paulus diac. hiſt. Longobard. lib. 4. c. 15.

f Baſilij, & Emmeliæ.] Agit de his S. Gregorius Nazianzenus in luculenta illa encomiaſtica oratione habita in funere S. Baſilij, circa principium: idemq; de Emmelia meminit in epiſt. 8. ad Baſilium edit. Billianę. Gregorius Nyſſenus etiã in epiſtola ad Olympium monachũ de actis S. Macrinę.

xxviij. D Pridie kalendas Iunij. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3

ROMÆ ſanctæ Petronillæ[a] virginis, filiæ beati Petri Apoſtoli, quæ Flacci[b] nobilis viri coniugium ſpernens, acceptis triduanis ad deliberandum induciis, interim ieiunijs & orationibus vacans, tertia die mox vt Chriſti ſacramentum accepit, emiſit ſpiritum. Aquileiæ ſanctorum martyrum Can-

tij,

tij [c], Cantiani, & Cantianillæ fratrum, qui cum eſſent ex illuſtri Aniciorum [d] progenie, ſub Diocletiano & Maximiano Imperatoribus ob Chriſtianæ fidei conſtantiam vna cum pædagogo ſuo Proto capite plexi ſunt. Turribus in Sardinia ſancti Creſcentiani [e] martyris. Apud Comanos in Ponto ſancti Hermiæ [f] militis, qui ſub Antonino Imperatore ab innumeris & ſæuiſſimis tormentis ope diuina liberatus, carnificem ad Chriſtum conuertit, & eiuſdem martyrij coronæ participem fecit, quam tamen ipſe primus gladio obtruncatus accepit. Veronæ ſancti Lupicini [g] epiſcopi. Romæ ſancti Paſchaſij [h] diaconi & confeſſoris, cuius meminit beatus Gregorius Papa.

MAII 31.

a PETRONILLÆ.] De eadem, Beda, Vſuardus, Ado, & Vuandel. his verſibus.
Tum pridie Petronilla Petri de germine ſancto
Fulgida virgo micat Chriſti trabeata decore.
De eius obitu agitur in actis ſanctorum Nerei & Achillei. De eius corporis inuentione vide in libro de Rom. Pontificibus in Paulo primo. cuius autem fidei ſit eius hiſtoria, conſule ſanctum Auguſtinum lib. contra Adimantum cap. 17. nonnullas de ea dubitationes diſſeruimus in Annal. eccleſ. Erat olim Romæ nomine ſanctæ Petronillæ cœmeterium nobile, in quo Gregorius tertius Papa anniuerſariam ſtatuit ſtationem, vt conſtat ex eodem lib. de Roman. Pontif. in Gregorio tertio. Non prætermittendum hic (quando ſeſe offert occaſio) etiam de ſancti Petri vxore mentionem habere: quam martyrio occubuiſſe, Clemens Alexandrinns vetuſtiſſimus theologorum lib. 7. ſtromat. ſcribit his verbis: Aiunt certè beatum Petrum, cùm vidiſſet vxorem ſuam duci ad mortem, lætatum quidem eſſe propter vocationem, & quod domum reuerteretur. Valde autem exhortando & conſolando, proprio nomine eam compellantem, dixiſſe: Heus tu, memento Domini. hæc Clemens.

b Flacci nobilis viri.] In prędictis actis SS. Nerei & Achillei legitur: Flacci Comitis, quam lectionē non improbamus. Porrò vt huius vocis clarior notitia habeatur, ſciendum in primis, pro diuerſitate emporum, diuerſi generis Comites fuiſſe. Ante Conſtantini Imp. tempora hi dicti erant Comites, qui Proconſules, Pręſidesq́; prouinciarum comitātes, erāt in negotijs publicis obeundis illorum adminiſtri, & adiutores; ijdemq́; aſſeſſores eorumdem cùm eſſent, ius dicebant, vt declarant complures leges, l. 16. de off. præſid. l. 4. ff. de offic. aſſeſ. l. 41. §. 1. de excuſ. tut. l. 6. §. ſi quos comit. ff. de pœn. l. 5. ff. ad leg. Iul. repet. & l. 1. §. ſed ff. de extra. cognition. de ijſdem Sueton. in Iulio, & in Tiberio, & Plin. lib. 9. c. 30. ex his vnus erat Flaccus, de quo agimus, cæteriq́; omnes, qui in antiquis actis martyrum Comites dicti reperiuntur. A temporibus autem Conſtantini Imp. & non Hadriani (vt putauit Gelenius) ea vox alio ſenſu accipi conſueuit. Idem etenim Imperator Chriſtiana quadam humanitate, quoſdam è magiſtratibus ſibi ſubditis Comites dici voluit, quaſi conſocios in adminiſtratione Imperij: erantq́; hi triplicis ordinis, nempe primi, ſecundi, & tertij, vt ſcribit Euſeb. in vit. Conſtantini lib. 4. cap. 1. mutationem magiſtratuum à Conſtantino factam eſſe, Zoſimus etiam aſſeuerat lib. 2. plura de his Alciat. lib. de magiſtrat. In not. prouinc. habentur Comitiuarum diuerſarum deſcripta inſignia; ſunt de ijſdem Comitibus complures tit. in Cod. lib. xij. itemq́; formulas eorumdem magiſtratuum habes apud Caſſiod. variar. lib. 6. & 7.

c Cantij, Cantiani, & Cantianillæ.] De his item hac die Beda, ac cæteri omnes. Extat de his ſermo S. Maximi epiſcopi Taurinenſis, qui & adſcribitur S. Ambroſio. Feruntur eorumdem acta eiuſdem ſancti Ambroſij nomine. eſt illorum exordium: Seruus Chriſti Ambroſius. &c. deſcripſit ea Mombrit. tom. 1. ſummatim autem Petrus in catal. lib. 5. c. 70. Fuerunt condita eorum veneranda corpora Aquileiæ. De quibus & Venantius Fortunatus his verſibus.
Aut Aquileienſem ſi forte acceſſeris vrbem:
Cantianos Domini nimium venereris amicos. &c.

d Ex illuſtri Aniciorum proſapia.] De ea familia meminit Prudētius lib. 1. aduerſus Symmachū, aitq́; primùm omniū ſenatorū Aniciū nomen dediſſe Chriſtianę militię, quod his verſibus explicat.
Fertur enim ante alios generoſus Anicius Vrbis
Illuſtraſſe caput, ſic ſe Roma inclyta iactat. &c.
De Aniciorum nomine, & ſignificatione, ac per illuſtri ſtemmate ſcribit ſanctus Gaudentius Brixianus in ſermone de Machabæis, & S. Hieron. epiſt. 8. ad Demetriadem his verbis: Illuſtris, inquit,

Aniciorum ſanguinis, genus, in quo aut nullus, aut rarus non meruit conſulatum. &c. de eadem Caſſiodorus vari. lib. 10. epiſt. 11. & 12. Erant iam in prouerbio, opes, ædificiorum moles, & ſplendor ædium familię Anicianę. hinc Secundinus ad Auguſtinum: Ego namq; fateor, non tali diligentia, nec tanta induſtria Anicianæ domus micare marmora, quanta tua ſcripta prælucent eloquentia. hæc ipſe apud Aug. tom. 6. at hęc pro huius loci ratione ſatis. Fuit autem ea familia illuſtrata non tantùm conſulibus, & Imperatoribus, ſed & nobilitata martyribus, & confeſſoribus: nam pręter martyres, de quibus hîc agitur; ex ea etiam proſapia clariſſimę illę ſanctitate mulieres, Probæ, Iulianæ, & Demetriades prodiere, ille item pietate atq; doctrina celeberrimus conſul ordinarius & confeſſor illuſtris Anicius Manlius Seuerinus Boetius, & alij, de quibus pluribus in Annal. eccleſ.

e Creſcentiani.] Beda, Vſuardus, Ado de eodem agunt hac die, aſtipulantur vetera man. ſcript. & recentiores omnes, itemq; Fara de rebus Sard.

f Hermię.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, vbi & ſummatim eius acta referunt, conſentientia his, quæ hîc leguntur de Hermia.

g Lupicini epiſc.] De eo tabulæ eccleſiæ Veronenſis, & Aug. Valer. eius epiſcopus, & Card. in comment. de antiq. mon. eccleſ. Veron. pag. 9. & 39.

h Paſchaſij diac.] Scribit de eo S. Gregorius Papa lib. 4. dialog. cap. 40. & 41. Vixit iiſdem temporibus alius Paſchaſius presbyter Romanus tituli ſancti Euſebij; qui ſtetiſſe reperitur pro Symmacho aduerſus Laurentium ſchiſmaticum, vt docent acta ſecundæ ſynodi tunc Romæ celebratæ. Quòd autem pertinet ad Paſchaſium, de quo agimus, de ſchiſmate ſic excuſat eum S. Gregorius, cùm ait: Quia enim non malitiæ, ſed ignorantię errore peccauerat, purgari poſt mortem a peccato potuit. hæc Gregorius excuſans eum. Vnde quod idem ſanctus Gregorius paulò ſuperius ait, ipſum in ſua ſententia vſq; ad diem ſui exitus perſtitiſſe; ea verba vel ſunt excluſiuè intelligenda, quaſi ſic perſtiterit in ſententia, vt tandem die obitus pœnituerit: vel dicere neceſſe eſt, Paſchaſium diaconum, vertente adhuc illa de electione Symmachi controuerſia, ex hac vita migraſſe. cæterum peracta ſynodo illa, Palmari dicta (cuius nominis rationem reddidimus in Annalium tomo 6.) qua totius catholicę Eccleſiæ calculo adiudicata eſt cauſa Symmacho: nulla certè eum excuſare potuiſſet facti vel iuris ignorantia, quin anima eius ſupplicium ſubijſſet æternum. prędictorum itaque alterum præceſſiſſe neceſſe eſt; cùm eius ſanctitati egregij virtute miraculi aſtipulari viſus ſit Deus: nam (vt inquit ſanctus Gregorius) eius dalmaticā feretro ſuperpoſitam dęmoniacus tetigit, ſtatimq; ſanatus eſt. Quòd autem ad dalmaticam pertinet, vt & hanc vocem explicemus. Fuit dalmatica vetus genus indumenti; ſic dictum (inquit, Iſidorus lib. 19. orig.) quòd primùm in Dalmatia texta eſt, habens clauos ex purpura. vſi ſunt aliquando ea reges, vnde de Commodo ſcribit Lampridius, quòd dalmaticatus proceſſit in publicum; meminit & Iulius Capitolinus de dalmaticis chirodatis, hoc eſt manicatis, quibus Pertinax Imp. vtebatur. Trebellius Pollio in Claudio nominat ſingilones Dalmatenſes. tunicam ſenatoriam, dalmaticam appellat Ioannes diaconus, dum agit de Gordiano patre S. Greg. lib. 4. c. 83. Silueſtri Papæ fuit inſtitutio, vt diaconi Romanę eccleſię vterentur dalmaticis in eccleſia, ſed tantùm diebus ſolemnibus in ſignum lætitiæ. diſt. 76. c. de ieiunio: exteris autem non niſi ex priuilegio à Rom. Pont. conceſſo vti dalmaticis fas erat, vt Greg. in regiſtr. lib. 7. epiſt. 111. ad Aregium epiſc. & diſtinc. 23. c. communis filius. Symmachus Papa S. Cæſario epiſcopo Arelatenſi Romam aduenienti, quò tantum virum digno proſequeretur honore, inter alia tribuit, vt diaconi eccleſiæ Arelatenſis, ſicut & Romani diaconi, dalmaticis vterentur, vt auctor eſt Cypri. in actis ſancti Cæſarij, quę habes apud Sur. tom. 4. Qualis fuerit olim forma dalmaticarum, quibus vtebantur diaconi, egregiè expreſſam habes ab Ammiano Marcellino lib. 14. his verbis: Pectoralem tuniculam ſine manicis textam Maras quidam nomine (vt appellant Chriſtiani) diaconus, per latera ſcripta Græco ſermone. &c. perſimilem enim fuiſſe clamydi Imperiali demonſtrat. retinet & nunc idem nomen, vt quam ille tuniculam dicit, Italicè appelletur tonicella; licet ipſa non eandem prorſus formam retineat: nam vſque ad cubitum manicata hodie fit. Ex his perpende quantò auguſtius, atque magnificentius à legali veteri cultu Noui teſtamenti miniſterium apparetur: cùm olim leuitis nec linea vti ſtola conceſſum eſſet, quam tandem illi contra leges facias ab Agrippa rege precario obtinuerunt, vt auctor eſt Ioſeph. Antiqui. lib. 20. c. 8. edit. Gelen. Quòd autem hodie non tantùm diaconi, ſed & ſubdiaconi in ſacris dalmaticati miniſtrent, id quidem non ex veteri inſtituto: nam S. Gregorius Papa antiquum eſſe vſum Romanæ eccleſiæ dicit, vt ſubdiaconi tunicis induti lineis procederent lib. 7. regiſtr. epiſt. 63. ad Ioannem epiſcopum Syracuſ. ſed vt tandem eò vnde defleximus, reuertamur, ad ipſum ſcilicet vſum dalmaticarum, quibus corpora defunctorum tegebantur: ſciendum, non tantùm diaconorum feretrum tegi dalmatica, moris fuiſſe, ſed ſummorum Rom. Pontificum, vt auctor eſt idem Greg. in regiſtr. lib. 12. ex ſynodo Rom. cap 4. quod certa ex cauſa fieri vlterius vetuit; ne honor, qui olim ſanctis martyribus tantùm impendi cōſueuiſſet, cuiuſq; vitæ meriti hominibus impartiretur: Eutychianus enim Papa ſtatuiſſe reperitur, ne quis martyrē ſine dalmatica, vel purpurato collobio ſepeliret. lib. de Rom. Pontif. in Eutychiano.

IVNIVS.

Kalendis Iunij. Luna. E xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4			

ROMÆ ſancti Iuuentij [a] martyris. Cæſareæ in Palæſtina beati Pamphili [b] preſbyteri & martyris, viri admirandæ ſanctitatis & doctrinæ, atq. in pauperes munifici, qui ob Chriſti fidem in perſecutione Maximini, primo ſub Vrbano præſide cruciatus, & in carcerem truſus, deinde ſub Firmiliano iterum reuocatus ad pœnas, vna cum alijs martyrium conſummauit. Paſſi ſunt etiam tunc Valens diaconus, & Paulus, alijq. nouem, quorum memoria alijs diebus celebratur. Auguſtoduni ſanctorum Reueriani [c] epiſcopi, & Pauli preſbyteri, cum alijs decem, qui ſub Aureliano principe martyrio coronati ſunt. In Cappadocia ſancti Theſpeſij [d] martyris, qui ſub Alexandro Imperatore & Simplicio præfecto, poſt alia tormenta decollatus eſt. In Aegypto ſanctorum martyrum Iſchyrionis [e] ductoris militum, & aliorum quinq. militum, qui ſub Diocletiano Imperatore pro fide Chriſti diuerſo mortis genere perempti ſunt. Item ſancti Firmi [f] martyris, qui in perſecutione Maximiani acerbiſſimis plagi affectus, lapidibus percuſſus, ac demum capite cæſus eſt. Peruſiæ ſanctorum martyrum Felini [g] & Gratiniani militum, qui ſub Decio varijs tormentis cruciati, martyrij palmam glorioſa morte perceperunt. Bononiæ ſancti Proculi [h] epiſcopi & martyris, qui ſub Maximiano Imperatore paſſus eſt. Ameriæ ſancti Secundi [i] martyris, qui ſub Diocletiano in Tiberim proiectus, martyrium conſummauit. Apud Tiphernum in Vmbria ſancti Creſcentiani [k] militis Romani, ſub eodem Imperatore martyrio coronati. In Vmbria ſancti Fortunati [l] preſbyteri, virtutibus & miraculis clari. In monaſterio Lerinẽſi ſancti Capraſij [m] abbatis. Treuiris ſancti Symeonis [n] monachi, qui a Benedicto Papa nono in Sanctorũ numerũ relatus eſt.

IVNII I.

a IVVENTII.] De eo vet. man.ſcript. ex quibus Molanus hac die.

b Pamphili, & ſoc.] De Pamphilo hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum, Græci autem in Menologio ad nonas Nouemb. Horum acta conſcripſit Euſebius hiſt. lib.8. c.17. & Metaphraſtes, quæ recitat Sur. tom.3. De Pamphilo item agit ſanctus Hieronymus lib. de ſcript. eccleſ. epiſt. 65. ad Pammachium contra Rufinum, & epiſt. 83. ad Magnum oratorem, eum ſummis laudibus celebrat. De eius inſigni biblio-

theca idem Hieron. ſæpe meminit. Ab eo Euſebius cognomentum accepit.

c Reueriani epiſcopi,& ſoc.] Vſuardus item hac die, Petrus lib. 5. c. 73. & alij recentiores.

d Theſpeſij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, vbi & eius martyrium pluribus deſcribitur.

e Iſchyrionis,& ſoc.] De ijſdem apud Græcos; alius hic ab illo, cuius meminit Dionyſius Alex. apud Euſebium hiſt. lib. 6. c. 34.

f Firmi.] Iidem Græci in Menologio de eodem hac die agunt.

g Felini, & Grat.] De his vet. monumenta eccleſiæ Peruſinæ, quæ man. ſcrip. accepimus.

h Proculi.] De quo & tab. eccleſ. Bononien. Percrebuit hucuſq; de S. Proculo martyre ea opinio, quòd paſſus ſit temporibus Theodorici Arianorum regis, ea de cauſa, quòd zelo fidei in Arianum præfectum catholicis infeſtiſſimum inſiliens, occidiſſet; vt habent quædam acta, quæ tom. 7. Sur. recitat. ſed hæc omnia redduntur irrita ex his, quæ ſcribit ſanctus Paulinus Nolanus epiſcopus, qui longè præceſſit tempora Theodorici regis, agensq; in Natali nono ſancti Felicis de nonnullis Italiæ martyribus, ac de his etiam, qui Bononiæ in perſecutione Diocletiani & Maximiani paſſi ſunt, hos ſcribit verſus:

His ſocij pietate, fide, virtute, corona,
Vitalem, Agricolam, Proculumq; Bononia condit:
Quos iurata fides pietatis in arma vocauit.

Huius tanti viri auctoritate Illuſtriſ. ac Reuerendiſſ. Gabriel Paleottus Cardinalis ampliſſ. Archiepiſcopus Bononien. emendauit tabulas priſtinas eius eccleſiæ. De Natali die S. Proculi martyris ſolemniter celebrari ſolito, ſcribit S. Greg. lib. 1. dialog. c. 9. in Bonifacio, circa medium. De illo etenim,& non alio, vt de martyre celeberrimo, cunctis notiſſimo, ibi agi, perſuademur.

i Secundi.] De quo tabulæ eccleſiæ Amerinæ,& vet. monumenta eius eccleſiæ, quibus eius acta deſcripta habentur.

k Creſcentiani.] Eius eccleſiæ antiquæ memoriæ de eius martyrio fidem faciunt.

l Fortunati.] Eius res geſtas ex man. ſcript. Spoletinæ eccleſiæ acceptas legimus. eſt earum exordium: Fuit quidam vir venerabilis. &c.

m Capraſij.] De quo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Eius acta ex vet. man. ſcrip. recitat Sur. tom. 7. Meminit eiuſdem Sidonius Apollinaris in carmine Euchariſtico ad Fauſtum; vbi dum relegit inſulæ Lerinenſis ſanctos, hæc de Capraſio:

Quantos illa inſula plana
Miſerit ad cælum montes: quæ ſancta Capraſij
Vita ſenis. &c.

De eo item in vita S. Honorati lib. 1. Vixit temporibus Theodoſij Imp. & Honorij eius filij.

n Symeonis.] Apud Bedam,& alios de eo hac die. Eius acta ab Eueruino conſcripta recitat Sur. tom. 3. De eius canonizatione agitur in chron. Hirſaugien. ſcribit de eodem Sigebert. in chron. anno Domini 1015. & Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 238.

25. xxvj. F Quarto nonas Iunij. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5			

ROMÆ natalis ſanctorum martyrum Marcellini [a] preſbyteri, & Petri exorciſtæ, qui multos in carcere ad fidem erudientes, ſub Diocletiano poſt dira vincula & plurima tormenta a Sereno iudice decollati ſunt in loco qui dicebatur Silua nigra, quæ poſtea in honorem Sanctorum commutato nomine Silua candida appellata eſt. Horum corpora in crypta iuxta ſanctum Tiburtium ſepulta ſunt, eorumq. ſepulchrum ſanctus Damaſus Papa verſibus poſtea exornauit. In Campania ſancti Eraſmi [b] epiſcopi & martyris, qui ſub Diocletiano Auguſto primum plumba-

tis cæſus,

tis cæſus, deinde fuſtibus grauiter mactatus, poſt reſina, ſulphure, plumbo, pice, cæra, oleoq. perfuſus, illæſus apparuit: deinde Formijs ſub Maximiano diuerſis atq. immaniſſimis ſupplicijs iterum cruciatus, ſed ad confirmandum ceteros a Deo ſeruatus: tandem vocante Domino, martyrio clarus, ſancto fine quieuit: cuius corpus Caietam poſtea tranſlatum eſt. Lugduni ſanctorum martyrum Photini [c] epiſcopi, Sancti diaconi, Vetij Epagathi, Maturi, Pontici, Biblidis, Attali, Alexandri, & Blandinæ, cum alijs multis, quorum fortia & iterata certamina tempore M. Aurelij Antonini, & Lucii Veri, eccleſiæ Lugdunenſis epiſtola ad eccleſias Aſiæ & Phrygię ſcripta recenſet. In his ſancta Blandina ſexu infirmior, corpore imbecillior, conditione deiectior, diuturniora & acerbiora certamina ſubiens, & fortis adhuc permanens, gladio iugulata ceteros ſecuta eſt, quos hortabatur ad palmam. Romæ ſancti Eugenij Papę [d] & confeſſoris.

IVNII 2.

a MARCELLINI, & Petri.] De his hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant eorum acta, quæ retulit Sur. tom. 3. & Petr. in catal. lib. 5. c. 74. qui hos paſſos hac die, tradit. Olim autem, menſe Decembris horum ſolemnitas agebatur, vt conſtat ex inſcriptione homiliæ ſextæ ſancti Greg. in Euang. habita ad populum in baſilica ſanctorum Marcellini & Petri, Dominica tertia Aduentus, die natali ipſorum, niſi ſit mendum in codice. Horum illuſtri martyrio nobilitatus eſt locus, vbi ſunt paſſi. Si quidem ſylua olim Nigra dicta, Candida eſt appellata, accepitq; epiſcopalis cathedræ ornamentum, vt conſtat ex veterum Romanorum conciliorum monumentis; ſed poſtmodum à Calliſto ſecundo vnita eſt eccleſiæ Portuenſi. Epitaphium S. Damaſi, cuius hìc habetur mentio, intextum habetur in prædictis horum martyrum actis. In honorem præterea eorumdem Conſtantinus Imp. erexit baſilicam via Lauicana, quam & muneribus exornauit, ac redditibus locupletauit, ibiq; S. Helenæ martyris corpus ſepeliendum curauit. extat de munificentia Conſtantini libellus in libro de Rom. Pontificibus in Silueſtro, vbi de his agitur. Eſt Romæ antiquus titulus nomine ipſorum martyrum, cuius mentio habetur in regiſtr. S. Greg. lib. 4. c. 88. in ſynodo tunc Romæ habita. De horum tranſlatione in Gallias agit Sigebert. in chron. ann. 826. Aim. de geſt. Franc. lib. 4. c. 115. factam refert ſub Gregorio quarto Rom. Pont. cuius rei geſtæ hiſtoriam Einardus libris quatuor illuſtrauit. extant prædicta acta apud Sur. tom. 7. putatur eiuſdem quoq; auctoris eſſe vita eorumdem martyrum verſibus ſcripta, quę ibidem recitatur. de his & Marian. Scot. in chron. an. Domini 828. nouiſſimè autem Molan. in indic. ſanct. Belg.

b Eraſmi epiſc.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, ac recentiores, Ado autem ſequenti die. Huius acta reperimus in nonnullis vet. man. ſcript. habemuſq; eadem charactere Longobardo conſcripta, eadem ferè Mombr. tom. 1. vit. ſanct. Quæ cuncta, etſi auctore careant; nihilominus Petrus diac. Caſ. in lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſin. cap. 46. teſtatur, Gelaſium ſecundum Rom. Pont. cùm adhuc eſſet Caſinenſis cœnobij monachus, ſcripſiſſe vitam S. Eraſmi epiſcopi & martyris, aliorumq; ſanctorum. De memoria eius apud montem Soract. Greg. regiſt. lib. 1. epiſt. 23. Fuit S. Benedictus eiuſdem martyris ſtudioſiſſimus, nam in eius honorem duas nobiles erigendas curauit eccleſias, Verulis alteram, alteram verò Romæ, vt habent acta S. Placidi à Gordiano ſcripta. Erat olim corpus ſancti Eraſmi Formijs, vt ſcribit S. Gregorius in regiſt. lib. 1. epiſt. 8. eratq; Formiana eccleſia ſedes epiſcopalis, cui idem S. Gregorius vniuit eccleſiam Minturnenſem; ſed vtraque in propinquum locum, Caietam, vnà cum corpore eiuſdem ſancti martyris, quod ibi decentiſſimè aſſeruatur, & colitur, tranſlata eſt. Adnumeratam legimus Caietanam eccleſiam inter illas ſedes, quæ ſub nullo Metropolitano poſitę, immediatè ſubiectæ ſunt Romano Pontifici, quarum epiſcopi, ſuffraganei dicebantur Papæ Vrbis Romæ. hæc ex libro cenſuũ, qui aſſeruatur in Vaticana bibliotheca.

c Photini epiſc. & ſoc.] De ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri. Horum omnium acta ſcripta habentur ab eccleſia Lugdunenſi tunc temporis, quando ijdem paſſi ſunt, in epiſtola, quæ

extat apud Euſebium hiſt.lib.5.c.2.&3.Horum martyrum,quorum cineres in fluenta Rhodani merſæ ſunt,meminit ſanctus Auguſtinus lib.de cur.agend.pro mort. item Eucherius Lugdun.in ſermone de S.Blandina, qui falſo titulo Euſebij Emeſeni inſcribi hactenus conſueuit. Recenſet Greg.Turon. de glor. mart. c. 49. itemq́; hìc Ado nomina quadragintaocto martyrum, qui tunc Lugduni paſſi ſunt. Agunt de his præterea quam plurimi recentiorum, quos mittimus hìc referre; cùm omnes non aliunde, quàm ex prædicta epiſtola acceperint.

d Eugenij Papæ.] Vet. man. ſcript. hac die; quidam verò die ſequenti,ſed reuera hic eſt dies natalis eius, vt conſtat ex libro de Roman. Pontificibus. Hic ſuffectus eſt S. Martino Papæ & martyri, eiusque non tantùm ſedis,ſed & ſanctitatis ſucceſſor extitit.

25.xxiiij G

Tertio nonas Iunij. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6			

ARETII in Tuſcia ſanctorum martyrum Pergentini [a] & Laurentini fratrum,qui in perſecutione Decij,ſub Tiburtio præſide,cum eſſent pueri, poſt dira ſupplicia tolerata, & magna miracula oſtenſa, gladio cæſi ſunt. Conſtantinopoli ſanctorum martyrum Lucilliani [b],& quatuor puerorum Claudij, Hypatii,Pauli,& Dionyſii: cum quibus Lucillianus ex ſacerdote idolorum Chriſtianus factus, poſt varia tormenta in fornacem iniectus eſt; ſed flamma imbre extincta, omnes illæſi euaſerunt: deniq. ipſe cruci affixus, pueri autem gladio obtruncati, ſub Siluano præſide conſummati ſunt. Ibidem ſanctæ Paulæ [c] virginis & martyris,quæ cum prædictorum martyrum ſanguinem colligeret, comprehenſa, virgis cæſa, & in ignem coniecta, ſed liberata, demum & ipſa eodem loco vbi ſanctus Lucillianus crucifixus fuerat,decollata eſt. Cordubę in Hiſpania beati Iſaac [d] monachi, qui pro fide Chriſti gladio necatus eſt. Carthagine ſancti Cæcilij [e] preſbyteri, qui ſanctum Cyprianum ad Chriſti fidem perduxit. In territorio Aurelianenſi ſancti Liphardi [f] preſbyteri & confeſſoris. Lucæ in Tuſcia ſancti Dauini [g] confeſſoris. Pariſiis ſanctæ Crotildis [h] reginæ,cuius precibus vir eius Clodoueus rex fidem Chriſti ſuſcepit. Anagnię ſanctę Oliuę [i] virginis.

IVNII 3.

a PERGENTINI, & Laurentini.] Agit de his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac recentiores. Horum paſſionis acta recitat Sur. tom. 3. Petrus in catalog. lib. 5. cap. 80. accepimus eadem ab eccleſia Aretina.

b Lucilliani, & ſoc.] De his item Græci hac die in Menologio, vbi eorum res geſtas fuſius referunt.

c Paulæ.] Græci itidem hac die in Menolog. ibiq́; eius præclarum certamen deſcribitur.

d Iſaac mon.] De eodem etiam Vſuard. de eius nece ſcribit ſanctus Eulog.lib.2. memor. ſanct.c.2. narratq́;hac die paſsū,feria ſexta,æra octingenteſima octogeſimanona,à Chriſto Domino ann.851.

e Cæcilij preſbyteri.] De quo item man. ſcrip. Agit de eo Pontius diac. in vit. S.Cypriani, & S. Hieron.

Hieron. de ſcrip. eccleſ. in Cypriano. Quantùm licet opinari, hunc exiſtimo fuiſſe Cæcilium clarum oratorem, magiſtrum olim Diadumeni Cæſaris pueri laudatiſſimi, de quo Aelius Lampridius in Diadumeno: fuit etenim Afer, rhetor, & optimis moribus imbutus. Ab eo S. Cyprianus Cæcilij cognomentum accepit, vt teſtatur S. Hieron. de ſcrip. eccleſ.

f Liphardi.] De quo hac die Vſuardus; Beda autem ſequenti. huius vitam ex man. ſcript. acceptam retulit Sur. in tom. 3. Petrus in catal. lib. 5. c. 58. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 164. Floruit temporibus Clodouei regis.

g Dauini.] Huius acta man. ſcript. ab eccleſia Lucenſi accepta vidimus.

h Crotildis.] Scribit de ea plura Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 2. c. 2. 3. & 4. Aimon. lib. 1. c. 14. & Sigeb. in chron. anno Domini 499. & 554. Molan. in addit. ad Vſuard. edit. primæ. Fuit eiuſdem nominis & religione non impar eius filia, quæ iuncta coniugio Amalarico regi Ariano, grauia multa ob fidem catholicam paſſa eſt, vt idem ſcribit Gregor. Turonen. de geſt. Franc. lib. 3. c. 10. De obitu ſanctę Crotildis, de qua agimus, deq́; eius funere meminit Gregor. Turon. hiſt. lib. 4. cap. 1. deceſſiſſeq́; ait, eo tempore, quo ſanctus Iniurioſus præerat eccleſiæ Turonenſi, qui (vt ex eodem Gregorio colligitur, ſedere cœpit anno Domini 532. ſeditq́; annos 17. ex quibus redarguitur Sigebertus, dum in chron. ann. 554. recenſet obitum Crotildis.

i Oliuæ.] Eius vitæ acta, itemq́; venerandum ipſius corpus Anagniæ aſſeruari, firma aſſertione epiſcopi eius ſedis accepimus. Alia ruſus eſt Oliua, cuius his verbis meminit Thomas Fazellus de rebus Siculis, decad. 1. lib. 8. Panormus, inquit, maximè inſignis facta ortu Oliuæ, & Nymphæ virginum, quarum clara geſta habentur. hæc ipſe.

4 Pridie nonas Iunij. Luna. A xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7			

ROMÆ ſanctorum martyrum Aretij [a] & Daciani. Siſciæ in Illyrico ſancti Quirini [b] epiſcopi, qui ſub Galerio præſide pro fide Chriſti, vt Prudentius ſcribit, molari ſaxo ad collum ligato, in flumen præcipitatus eſt; ſed lapide ſupernatante, cum circumſtantes Chriſtianos ne eius terrerentur ſupplicio, ne ve titubarent in fide, diu fuiſſet hortatus, ipſe vt martyrij gloriam aſſequeretur, precibus a Deo vt mergeretur obtinuit. Brixię ſancti Clatei [c] epiſcopi & martyris ſub Nerone Imperatore. In Pannonia ſanctorum martyrum Rutili [d], & ſociorum. Atrebati ſanctę Saturninæ [e] virginis & martyris. Tibure ſancti Quirini [f] martyris. Conſtantinopoli ſancti Metrophanis [g] epiſcopi & confeſſoris inſignis. Mileui in Numidia ſancti Optati [h] epiſcopi, doctrina & ſanctitate conſpicui. Veronæ ſancti Alexandri [i] epiſcopi.

IVNII 4.

a ARETII, & Datiani.] Rom. Martyrol. vetus, & vet. man. ſcript. ex quibus cæteri recentiores.

b Quirini.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri omnes. Eius nobile martyrium Prudentius cecinit hymno ſacro. Meminit eiuſdem Venantius Fortunatus lib. 7. cùm ait:

Africa Cyprianum dat, Siſcia clara Quirinum.

Extant eiuſdem acta fuſius ſcripta apud Mombrit. tom. 2. quibus fertur paſſus in perſecutione Dio-

cletiani

cletiani ſub Maximo, aliàs, Maximino præſide: quem Prudentius Galerium appellat: nulla tamen eſt diſcrepantia: nam & Galerius ipſe, Maximinus dictus eſt, qui poſtea ab eodem Imperatore Cæſar eſt appellatus. Eiuſdem S. Quirini corpus, cùm barbari Pannonias deuaſtarent, Romam translatum eſt, atque reconditum ad S. Sebaſtiani ad Catatumbas, vt Beda, & Ado hìc item profitentur. inde autem per Angilbertum Mediolanenſem epiſcopum Mediolanum fuiſſe delatum, prædicta acta teſtantur. verùm Molanus in notis ad Vſuard. ſecund. edit. & Cuſpinianus in Auſtria dicunt tranſlatum fuiſſe Bauariam, temporibus Pipini regis; idq; certis teſtimonijs Molanus comprobat.

c Clatei epiſcopi.] De quo & tabulæ eccleſiæ Brixianæ cæteraque vet. monumenta eiuſdem.

d Rutili, & ſoc.] De eo vet. man. ſcript. ex quibus & Molanus in priori additione ad Vſuardum.

e Saturninæ.] De qua etiam prędicta vet. man. ſcript. ex quibus recentiores accepere.

f Quirini.] Alius hic ab illo Siſcienſi, de quo ſupra. Huius corpus (vt accepimus ex veteribus monumentis eccleſiæ Tiburtinæ) reconditum ibi habetur in baſilica S. Laurentij ſub altari ſanctiſſimi Saluatoris.

g Metrophanis.] Agunt de eodem hac item die Græci in Menologio, vbi & eius acta ſummatim comprehenſa narrantur: quibus aſſentiuntur ea, quæ ſcribit Niceph. hiſtor. lib. 8. c. 6. & Niceph. epiſc. Conſtantinop. in chron. Habetur mentio de eodem in oratione de ſanctis patribus Nicænæ ſynodi, quam recitat Metaphraſtes ſexto idus Iulij, & Lipom. Latinè redditam tom. 6.

h Optati epiſc.] Confundunt hunc aliqui cum Optato epiſcopo Antiſiodori, vt Petrus in catal. lib. 7. c. vlt. qui ea die de hoc agit, qua à cęteris celebratur dies natalis Optati Antiſiodorenſis. De hoc S. Hieron. lib. de ſcrip. eccleſ. Honorius Auguſtud. & alij. Claruit temporibus Valentis & Valentiniani Impp. quando (vt idem teſtatur S. Hieronymus) aduerſus Parmenianum eruditos illos ſcripſit commentarios. At cùm in eius lib. 2. retexitur ab eo ſeries Romanorum Pontificum, eaq; perducitur vſque ad Syricium Papam, neceſſe erit affirmare, eum vſque ad Syricij tempora perueniſſe, qui ſedit temporibus Theodoſij. Putauit autem, & iure quidem, Balduinus in annot. ad Optat. ea verba: Damaſo Syricius, non eſſe eiuſdem auctoris, ſed ſuperaddita: quod quidem duplici ratione firmamus. primo quidem, quòd S. Auguſtinus, cùm de eo ſępius agit, non tanquam de homine ſui temporis & ęquali, ſed, vt de eo, qui ipſum longè præceſſerit, meminiſſe videtur, pręſertim de doctrina Chriſtiana lib. 2. c. 40. præerat enim his temporibus Auguſtini ſedi Mileuitanæ Seuerus, vt idem S. Auguſtinus teſtatur, cùm agit de ordinatione Eradij ſucceſſoris. epiſt. 110. & ſerm. 50. de diuerſ. tom. 10. pag. 521. edit. Louan. Præterea ipſe Optatus lib. 1. & iterum lib. 3. ab indicta perſecutione Diocletiani vſq; ad illud tempus, quo ea ſcribebat, numerat annos 60. & (vt ait) quod excurrit. cùm autem conſtet ex publicis edictis, eam perſecutionem indictam eſſe anno Domini trecenteſimoſecundo, ſatis liquet primis temporibus Valentis & Valentiniani (iuxta ſententiam Hieronymi) Optatum ea ſcripſiſſe; nec ad tempora Theodoſij & Syricij perueniſſe; niſi illud: Et quod excurrit, præter morem, laxatis habenis, longius nimis quis ad libitum ſinat excurrere. Qualis autem, quantusve fuerit S. Optatus, ex eo reputa, quòd aduerſus Donatiſtarum erumpentem eluuionem, totamq; Africam inundantem, ſolus ipſe (eo tempore) ſcriptorum ſuorum oppoſuit aggerem. De Mileuio, cuius Optatus erat epiſcopus, frequens eſt mentio in concilijs Africanis, & epiſtolis S. Auguſtini. ibi & celebratum eſt concilium Mileuitanum dictum, quod inconſultè nimis, dixit aliquis celebratum in inſula Melite: eius enim ſynodica ad Innocentium Papam, litteręq; Auguſtini & aliorum ad eundem Pontificem, & aliæ ad Hilarium ſcriptæ, illud Mileuij in Numidia actum eſſe, luce clarius manifeſtant.

i Alexandri epiſcopi.] De quo & tabulę eccleſiæ Veronenſis, ex quibus R. D. Aug. Valerius eius eccleſiæ epiſcopus, & Card. in libello, quem ſcripſit de eius ſedis epiſcopis agit.

xxij. B **Nonis Iunij. Luna.** 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

IN Aegypto natalis ſanctorum martyrum Marciani [a], Nicanoris, Apollonij, & aliorum, qui in perſecutione Maximini illuſtre martyrium conſummarunt. Peruſiæ ſanctorum martyrum Florentij [b], Iuliani, Cyriaci, Marcelli-

ni, & Fauſtini, qui in perſecutione Decij capite cæſi ſunt. Cæſareæ in Palæſtina paſſio ſanctarum Zenaidis [c], Cyriæ, Valeriæ, & Marcię, quæ per multa tormenta gaudentes ad martyrium peruenerunt. Tyri ſancti Dorothei [d] presbyteri, qui ſub Diocletiano multa paſſus, & vſq. ad Iuliani tempora ſuperſtes, ſub eo annum agens ſeptimum ſupra centeſimum, venerandam ſenectam martyrio honeſtauit. Eodem die ſancti Bonifacij [e] epiſcopi Moguntini, qui de Anglia Romam veniens, & a Gregorio ſecundo in Germaniam miſſus, vt fidem Chriſti illis gentibus euangelizaret; cum maximam multitudinem, præſertim Friſonum, Chriſtianæ religioni ſubiugaſſet, Germanorum apoſtolus meruit appellari: nouiſſime in Friſia a furentibus gentilibus gladio peremptus, martyrium conſummauit cum Eobano & quibuſdam alijs ſeruis Dei. Cordubæ in Hiſpania beati Sancij [f] adoleſcentis, qui etſi in aula regia educatus, pro Chriſti tamen fide in perſecutione Arabica martyrium ſubire non dubitauit.

IVNII 5.

a MARCIANI, & ſoc.] De his Vſuardus, Ado, & alij recentiores, hac die, & ad nonas Aprilis, Græci etiam hac die in Menologio, ibiq; & ſociorum nomina exprimuntur.

b Florentij, & ſoc.] De quibus & antiqua man.ſcript. eius eccleſ.

c Zenaidis, & ſoc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio, vbi & earum martyrij acta pluribus deſcribuntur.

d Dorothei.] De eo etiam Græci in Menolog. hac die, & iterum ad ſeptimum idus Octobris. Errore lapſi videntur nonnulli, qui hunc fuiſſe Tyri epiſcopum dixerunt: nam licet patria Tyrius fuerit; tamen Euſebius, qui de ipſo agit lib. 7. c. 26. & Niceph. lib. 6. c. 37. illum presbyterum tantum fuiſſe tradunt: exploratum enim habetur, quinam epiſcopi, illis Dorothei temporibus, Tyriæ eccleſiæ præfuerint. Si quidem, vt rem altius repetamus, ſedit illic Methodius tempore nouiſſimæ perſecutionis, vt ſcribit S. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Methodio, poſtea ſubrogatus eſt Paulinus temporibus Conſtantini, vt conſtat ex Euſebio hiſt. lib. 10. c. 4. eoq; ex humanis ſublato, regimen eius eccleſię capeſſit Zeno, qui interfuit, ſubſcripſitq; Nicęno concilio, quiq; longęua ætate peruenit vſq; ad tempora Theodoſij, præſensq; fuit concilio œcumenico Conſtantinopolitano, vt apparet ex ſubſcriptione epiſcoporum: at Dorotheum, de quo agimus, conſtat temporibus Iuliani Apoſtatæ martyrio eſſe vita functum. Rurſum de Dorotheo alius increbuit error, vt putarint nonnulli, hunc ipſum auctorem eſſe libelli illius, qui Dorothei ſynopſis inſcribitur. Græci in eo, quod citare conſueuimus, Menologio, xviij. kal. Maij, cùm de quibuſdam Pauli Apoſtoli diſcipulis agunt, quorum meminit Dorotheus, hęc de ipſo auctore habet, his verbis: Hæc beatiſſimus Dorotheus cùm eſſet Romę, Romana lingua ſcripta reliquit: non ſolùm antem de his, ſed & de reliquis Apoſtolis, & alijs ſanctis viris, & ſacris prophetis hiſtoriam accuratè conſcripſit. fuit enim vir ille & mnltarum rerum peritia inſignis, vt quiuis alius. hęc ibi. Quę quidem nulla ratio patitur, vt de illo Tyrio hæc dicantur, cuius nulla eſt memoria, quòd aliquando fuerit Romę; & S. Hieron. qui omnes, quos nouit, collegit, ſcriptores eccleſiaſticos, nullam prorſus de eo habuit mentionem. In bibliotheca Vaticana eundem Dorotheum, abbatem, inſcriptum inuenimus: qnod nec ignorauit Petrus in catal. qui dum eum allegat, abbatem appellat. Porrò quòd ad ſynopſim ſpectat, quam ſcripſit: nonnulla in ea habet, quę caſtigatione ſunt digna. Non omittimus dicere, claruiſſe temporibus Leonis Imp. alterum Dorotheum reuera epiſcopum Tyri, cuius ſimul & aliorum epiſcoporum extat egregia epiſtola ad ipſum Leonem Auguſtum conſcripta de fide catholica. habetur tom. 2. concil. recentioris editionis pag. 244. De Dorotheo presbytero & martyre, de quo hìc agitur, eadem ferè quę in Romano Martyrologio recitantur, fuſius ſcripta legimus in chronico Anaſtaſij bibliothecarij, quod manuſcriptum accommodatum nobis fuit ab Illuſtriſſimo, ac Reuerédiſſimo Cardinale Syrleto. vbi Edeſſę in Syria eum ſub Iuliano Apoſtata martyrium conſummaſſe, centeſimum quintum annum agentem, idem teſtatur auctor.

e Boni-

e Bonifacij epiſc.] De quo hac die etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scripſit eius vitam Vuilibaldus eius diſcipulus, quam exſcripſit Vicellius in agiolog. contexta eſt etiam de eo epiſtolaris hiſtoria, quam retulit Sur. in tom. 3. Rurſus autem Ruthardus Rabani diſcipulus eius martyrium ſcripſit heroico metro, vt teſtatur Tritth. in chron. Hirſaug. plures epiſtolæ Romanorum Pontificum ad eum ſcriptæ extant in cod. man. ſcript. quas & deſcripſimus in Annal. eccleſ. de eo item agitur in actis S. Burcardi epiſcopi. Paſſus eſt, vt ſcribit Beda in epitome, anno Domini 754. id ipſum profitetur Sigebert. in chron. Tritthem. autem de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 2. c. 24. ſequenti anno 755. martyrio obijſſe ſcribit: ſed prioribus citatis auctoribus inhæremus. eiuſdem Bonifacij ſcitè dictum de ſacerdotibus ligneis, & aureis recitatum habes in concilio Triburienſi c. 18. eadem de conſecrat. diſtinct. 1. c. vaſa quibus.

f Sancij.] Scripſit eius martyrium S. Eulogius lib. 2. Mem. ſanct. c. 3. paſſumq; tradit, æra octingenteſima octogeſimanona, à Chriſto Domino anno octingenteſimo quinquageſimoprimo.

xij. C **Octauo idus Iunij. Luna.** 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

CAESAREÆ in Palæſtina natalis beati Philippi [a], qui fuit vnus de ſeptem primis diaconis. Hic ſignis & prodigijs clarus, Samariam ad fidem Chriſti conuertit, & Candacis Aethiopum reginæ eunuchum [b] baptizauit, ac demum apud Cæſaream requieuit: iuxta quem tres virgines eius filiæ propheticiſſę tumulatę iacent: nam quarta filia eius plena Spiritu ſancto Epheſi occubuit. Romæ ſancti Artemij [c], cum vxore ſua Candida, & filia Paulina: qui Artemius ad prædicationem & miracula ſancti Petri exorciſtæ in Chriſtum credens, & cum omni domo ſua a ſancto Marcellino preſbytero baptizatus, iuſſu Sereni iudicis plumbatis cæſus [d], & gladio percuſſus eſt: vxor vero eius & filia in cryptam impulſæ, lapidibus ruderibuſq. ſunt obrutæ. Tarſi in Cilicia ſanctorum Martyrum viginti [e], qui temporibus Diocletiani & Maximiani ſub Simplicio iudice per diuerſa tormenta glorificauerunt Deum in corporibus ſuis. Nouioduni in Gallijs ſanctorum martyrum Amantij [f], Alexandri, & ſociorum. Feſulis in Tuſcia ſancti Alexandri [g] epiſcopi & martyris. Mediolani depoſitio ſancti Euſtorgij [h] ſecundi, epiſcopi & confeſſoris. Veronæ ſancti Ioannis epiſcopi [i]. Veſontione in Gallijs ſancti Claudij [k] epiſcopi. Eodem die ſancti Norberti [l] epiſcopi Magdeburgenſis, fundatoris ordinis Præmonſtratenſis.

IVNII 6.

a PHILIPPI.] De quo Act. Apoſt. c. 6. & 8. Beda, ac cęteri Latinorum de eodem agunt hac die, Gręci autem in Menologio, quinto idus Octobris. Hunc autem ob Apoſtolicum munus ſuſceptum, nonnulli Apoſtolum appellarunt, vnde non modica exorta eſt ambiguitas ex confuſione geſtorum, dum quod eſt huius, Philippo Apoſtolo tribuitur. quæ quidem quoniam longiori indigent examine, hìc prætterimus. Recens adhuc erat memoria

Cæſareæ

Cæſareæ maritimæ in Palæſtina, temporibus S. Hieronymi, Philippi diaconi & filiarum eius: nam ædicula Philippi, & filiarum cellulæ adhuc integræ permanebant, quas omnes S. Paula profectura Hieroſolymam, inuiſit, vt idem S. Hieronymus ſcribit epiſt. 27. ad Euſtochium.

b Eunuchum baptizauit.] De quo hæc Dorotheus in ſynopſi, in fine: Eunuchus Candacis reginæ Aethiopum in Arabia fœlici, & in inſula Taprobana, inq; vniuerſa Erithra Euangelium Domini noſtri Ieſu Chriſti prædicauit. Fertur etiam martyrium glorioſè tuliſſe, ibiq; ſepultus eſſe: & cœmeterium ipſius monumentum inſuperabile eſt fidelibus, barbaros ſceleſtos fugans, morbos pellens, & ſanationes operans vſque in hodiernum diem. hęc Doroth. Hieron. in Iſai. c. 53. appellat eum Apoſtolum Aethiopum, agit de eodem epiſt. 103. ad Paulinum. ante eum S. Irenæus meminit de eius Apoſtolatu ad Aethiopas lib. 3. c. 12. & Cyrillus Hieroſol. in catecheſ. 17. Euſeb. lib. 2. c. 1. Niceph. lib. 2. c. 6. & alij. De fonte in quo baptizatus eſt, agit S. Hieron. de locis Hebraicis. Si autem Aethiopum religionem altius repetas; habes ex Herodoto, quem citat Ioſeph. Antiqui. lib. 8. c. 4. illos circumciſionem ab Aegyptijs didiciſſe, ſic vocans Hebræos, qui in Aegypto aliquando vixerunt.

c Artemij, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum res geſtæ connexæ habentur cum actis ſanctorum Marcellini, & Petri, apud Sur. tom. 3. ſecunda Iunij. corpora Artemij & Paulinę tranſlata reperiuntur à Sergio iuniori in titulum Equitij, vt vetus illic poſita teſtatur inſcriptio in marmore inciſa.

d Plumbatis cęſus.] Erat id genus tormentorum, quaſi flagellum ex funiculis, in quarum ſummitatibus glandes plumbeę erant impactę, his terga, ac collum damnati hominis verberabantur. de his Prudentius periſteph. hym. 10. in Romano, his verſibus.

Tundatur, inquit, tergum crebris ictibus,
Plumboq; ceruix verberata extuberet. Et paulò poſt.
Pulſatus ergo martyr illa grandine. &c. Porrò plumbatarum verberibus viliores tantùm perſonas torqueri conſueuiſſe, leges indicant. nam l. 2. de quæſt. Cod. Theod. hæc habet: Plumbatarum verò ictus, quos in ingenuis corporibus non probamus, ſed decem primos tantùm ordinis curiales ab immanitate huiuſmodi verberum ſegregamus, & l. 80. de decur. Cod. Theod. Omnis ordo curialis ab ictibus plumbatarum habeantur immunes. Cōſtantinus Magnus, ac filij ab huiuſmodi ſupplicij genere exemerunt debitores, qui olim his affici conſueuerunt l. 4. & 7. de exact. Cod. Theod. Viguit eius genus ſupplicij etiam temporibus Honorij Imp. qui turpiſſimum Iouinianum hæreſiarcham contuſum primùm plumbo, vnà cum ſuis gregalibus damnauit exilio, vt conſtat ex l. 54. de hæret. Cod. Theod. Porrò etſi huiuſmodi plumbatarum verbera non eſſent ad inferendum mortem (nam ciuilium legum præſcripto cædere reum vſque ad mortem vetitum erat) tamen complures inter ictus plumbatarum efflaſſe ſpiritum reperiuntur, vt teſtatur Ammian. Marcellin. lib. 28. Ambroſ. epiſt. 17. lib. 2. edit. Rom. cùm ait: Quid reſpondebo poſtea, ſi compertum fuerit data hinc auctoritate, aliquos Chriſtianorum aut gladio, aut fuſtibus, aut plumbis necatos? hæc ille. prætermittimus recenſere innumeros fere martyres, qui ad obitum vſq; plumbatarum verberibus ſunt affecti. Erant & plumbata ſpicula bellica, de quibus Veget. de re milit. lib. 1. c. 17. lib. 2. c. 15. ſed de his nihil in pręſentiarum. Erant & pondera plumbea, non ad cædendum, ſed ad diſtrahendas iuncturarum compagines, cùm damnatis ſublimè ſuſpenſis reuolutis brachijs eiuſmodi pondera deorſum ad pedes alligarētur. de his Ammianus lib. 29. Expediuntur, inquit, pondera plumbea &c. Erat & pœna liquentis plumbi, cuius eſt frequens mentio in Martyrologio, de qua & Horat.
Nec ſeuerus vncus abeſt, liquidumve plumbum. Conſtantinus ad Populum reſcripſit, vt eius meatus oris & faucium, qui nefaria hortamenta prodendæ caſtitatis pertulerit, liquentis plumbi ingeſtione claudatur l. 1. de rapt. vir. lib. 9. tit. 24. Cod. Theod.

e Martyrum viginti.] Ado de his hac die, & Petrus in catal. lib. 5. c. 93. Paſſi ſunt Tarſi Ciliciæ ſub eodem Imp. & iudice, quibus paſſus legitur S. Bonifacius, de quo ſupra pridie idus Maij. Cùm autem ibi (vt eius acta teſtantur) corpora martyrum diſtraherentur preno, eadem prædictorum viginti martyrum corpora coempta, tranſlata ſunt in Africam. illuc etiam eadem ex cauſa, vt emeret corpora ſanctorum martyrum profectus eſt S. Bonifacius, qui & ipſe eadem eſt donatus corona martyrij: miram itaque habent conſenſionem quę de his martyribus ſcribuntur, cum rebus geſtis S. Bonifacij. Erat Hippone regio celebris memoria horum martyrum; ibiq; editum eſt pręclarum illud miraculum deſcriptum à S. Auguſtino de Ciuit. Dei lib. 22. c. 8. Occiſorum corpora à militibus vendebantur aliquando: quod etiam & de Gentilium cadaueribus factum reperitur, vt de Piſonis & Galbæ corporibus tradit Tacitus lib. 17. de alijs Valer. Max. lib. 9. c. 4. 3.

f Amantij, & Alexandri.] Agit de his Vſuardus hac die, Beda autem ſequenti de Amantio: mendosè autem loco Alexandri ponit, Alexandriæ.

g Alexandri epiſc.] Extant eius res geſtę ex antiquis monumentis nuper editę à Reuerendiſſimo Franciſco Cattano epiſcopo Feſulano.

h Euſtorgij

h Euſtorgij ſecundi.] De eo etiam tabulæ eccleſiæ Mediolanẽſis. Extat adhunc Theodorici regis apud Caſſiod. variar. lib. 1. epiſtola 9. idem ſcribens ad Agilam Comitem, meminit eiuſdem Euſtorgij, ac beatiſſimum virum appellat lib. 2. epiſt. 29. ſpectatę ſanè ſanctitatis hominem etiam rex Gothus & Arianus plurimi fecit.

i Ioannis epiſc.] De quo etiam tabulę eccleſiæ Veronenſis. Eius acta, ſicut & aliorum Veronenſium epiſcoporum, Reuerendiſſimus Auguſtinus Valerius epiſcopus Veronen. nunc S.R.Eccle. Cardinalis, paucis complexus eſt.

k Claudij epiſc.] De eo Beda die ſequenti. Eius res geſtas ex vet. monumentis edidit. Sur. tom. 7. extant aliæ vberiores, quarum Molanus meminit. Reperitur hic interfuiſſe concilio Epannenſi, cui & ſubſcripſit, vt eius ſynodi acta demonſtrant: migrauit ex hac vita anno quarto Childeberti tertij regis Franc.

l Norberti epiſcopi.] Huius acta ſynceriſſimè ſcripta extant apud Sur. tom. 3. Diem obijt anno Domini 1134. vt eius acta teſtantur, ac etiam Sigebert. in chron. eo anno, vbi & hęc de ipſo: Norbertus archiepiſcopus, vir potens opere & ſermone, multorum monaſteriorum fundator, & ſanctæ religionis eximius propagator, Innocentij Papæ catholici æquiſſimus fautor, Petri verò ſchiſmatici iuſtiſſimus execrator. &c. addit & plura de progreſſu ordinis Pręmonſtratenſium. Adſcribitur in tabulis epiſcoporum Magdeburgenſium decimusquintus eius ſedis epiſcopus.

xx. D Septimo idus Iunij. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10			

CONSTANTINOPOLI natalis ſancti Pauli [a] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui ſæpe ab Arianis ob fidem catholicam pulſus, & a ſancto Iulio Romano Pontifice reſtitutus, demum a Conſtantio Imperatore Ariano ad Cucuſum oppidulum Cappadociæ relegatus, ibidem Arianorum inſidijs crudeliter ſtrangulatus, ad cæleſtia regna migrauit: cuius corpus Theodoſio Imperatore Conſtantinopolim ſummo honore tranſlatum [b] fuit. In Aegypto ſancti Lycarionis [c] martyris, qui laniatus, virgis ferreis ignitis cæſus, aliaq. ſæuiſſima paſſus, gladio demum percuſſus martyrium conſummauit. Cordubæ ſanctorum martyrum Petri [d] preſbyteri, Vualabonſi diaconi, Sabiniani, Vuiſtremundi, Habentij, & Hieremiæ monachorum. In Anglia ſancti Roberti [e] abbatis ordinis Ciſtertienſis.

IVNII 7.

a PAVLI epiſc.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio octauo idus Septembr. Eius acta ex antiquis monumentis collegit Metaphraſtes, recitat ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 3. De eius electione ex præcedentibus prophetijs, habetur mentio in actis S. Metrophanis. de tempore quo ſubrogatus eſt in locum Alexandri, ſcribit Socrat. lib. 2. c. 3. Sozom. lib. 3. c. 3. & alij poſt eos. In Annalibus refutauimus errorem aſſerentium S. Alexandri iudicio prælatum eſſe Macedonium Paulo in futura ſucceſſione. De huius rebus geſtis, ac his pręſertim, quas ob tuendam fidem catholicam paſſus eſt, ſcribit S. Athanaſius in apologia ſecunda, & in epiſt. ad ſolit. vbi eum non ſemel, ſed quater pro fide exulaſſe tradit, primò in Pontum, inde in Meſopotamiam, tertiò Edeſſam, quartò demum Cucuſum

Cucuſum. De eius perfugio ad Iulium Rom. Pontificem ſcribit Socrat. lib. 2. c.9. & 10. De acceſſu ad Gallias ad S. Maximinum epiſcopum Treuerenſem agit Niceph. lib. 9. c. 12. De nece ſæuiſſima illi ab Arianis illata, ſcribit idem S. Athanaſius in apologia de fuga ſua, & in epiſt. ad ſolitarios, Theodoret. hiſt. lib. 2. c. 5. Socrat. lib. 2. c. 12. & Sozom. lib. 3. c. 8. Martyrium ſubijt Arbetione & Lolliano conſſ. anno Domini trecenteſimo quinquageſimoquinto.

b Tranſlatum fuit.] Facta eſt eiuſmodi ſolemnis tranſlatio tempore concilij œcumenici Conſtantinopolitani, tantaq; clariſſimorum epiſcoporum frequẽtia reconditum fuit in eccleſia nuper ablata Macedonianis, quorum ſæuitia ſępius pulſus, & grauia paſſus erat. de his Socrat. hiſt. lib. 5. c. 9. Sozom. lib. 5. c. 8. & Niceph. lib. 9. c. 29. & lib. 12. c. 14. ijdemq; tradunt, poſteros rei geſtę ignaros, exiſtimaſſe ex nomine Pauli, illic conditum eſſe corpus S. Pauli Apoſtoli: quę quidem res apud aliquos ex vulgo fidem inueniens, etiam tranſmiſſa videtur ad ſucceſſores. Inde accidit, vt temporibus Clementis Papæ quarti à Græcis in Gallias ad reginam Francorum deferretur pro egregio munere caput, quod dicebatur eſſe Pauli Apoſtoli; rei nouitatem admirata regina, conſuluit de his prædictum Pontificem; qui ad eam reſcripſit epiſtolam, quę in eius regiſtr. extat num. 477. qua quidem errorem redarguit, nec alibi quàm Romę, vbi eſt paſſus, reperiri caput Apoſtoli, pluribus docet.

c Lycarionis.] De eo item Græci hac die in Menologio, vbi etiam eius cruciatus narrantur.

d Petri, & ſoc.] Vſuardus de his hac die. Horum martyrij acta deſcribit S. Eulogius in Memor. ſanctor. lib. 2. cap. 4. paſſi ſunt, vt ait, ęra 889. anno Domini octiogenteſimo quinquageſimoprimo.

e Roberti abb.] De eo itèm hac die Molan. in addit. ad Vſuard. Extant eius acta apud Sur. tom. 3. quibus habetur, eum migraſſe ex hac vita, anno Domini milleſimo cẽteſimo quinquageſimonono.

8 Sexto idus Iunij. Luna. E xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

AQVIS in Gallia ſancti Maximini [a] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, quem Domini diſcipulum fuiſſe tradunt. Eodem die ſanctæ Calliopæ [b] martyris, quę ob Chriſti fidem mammis abſciſſis, atq. aduſtis carnibus, ſuper teſtulas volutata, capite demum truncata martyrij palmam accepit. Apud Sueſſiones in Gallijs natalis ſancti Medardi [c] epiſcopi Nouiomenſis, cuius vita & mors pretioſa glorioſis miraculis commendatur. Rhotomagi ſancti Gildardi [d] epiſcopi, fratris eiuſdem ſancti Medardi, qui eodem die nati, eodemq. epiſcopi conſecrati, vno quoque die de hac vita ſubtracti, ſimul in cælum migrarunt. Apud Senonas ſancti Heraclij [e] epiſcopi. Metis ſancti Clodulphi [f] epiſcopi. In Piceno ſancti Seuerini [g] epiſcopi Septempedani. In Sardinia ſancti Salluſtiani [h] confeſſoris. Camerini ſancti Victorini [i] confeſſoris.

IVNII 8.

a MAXIMINI epiſcopi.] Hunc vnum ex ſeptuaginta duobus diſcipulis fuiſſe, traduntq; cuius res geſtæ intextæ habentur cum actis ſanctæ Marthæ, & Mariæ Magdalenæ. De eo item Petrus in catal. lib. 5. cap. 101. & Democh. in tab. epiſc. Aquenſis eccleſiæ.

b Calliopæ.] Agunt de eadẽ hac die Græci in Menologio, eiuſq; martyrij acta referunt.

c Medardi epiſcopi. De eodẽ hac die Beda Vſuardus, Ado, & alij omnes. Eius acta ſcripta à Fortunato tunc preſbytero poſtea epiſcopo Pictauienſe recitat Sur. tom. 3. De eius obitu, atq; miraculis poſt mortẽ editis extat item Fortunati carmen lib. 2. idemq; agit de ipſo etiam lib. 4. vit. ſanct. Mar-

tini, & in vita S.Radegundis Gregor. Turon. de glor. confeſſ. cap. 95. & de geſt. Franc. lib. 4. c. 19. ſcribit Sigebert. in chron, eum ex hac vita migraſſe anno Domini 556. Præ excellentia meritorum tanti viri S.Gregorius Papa indulſit, vt eius monaſterium caput eſſet omnium monaſteriorum totius Galliæ, aliaq́; ſuperaddidit priuilegia, & quæ olim à ſancto Ioanne Papa eidem fuerat elargita, confirmauit, ſtabiliuitque; extant de his eiuſdem S. Gregorij litteræ Apoſtolicę in regiſtr. lib. 12. indict. 7. c. 32. Erat eiuſmodi monaſterium in ſuburbio Sueſſionenſi ſub nomine S. Medardi & S. Sebaſtiani, vt conſtat ex actis ſynodicis concilij illic habiti, anno xiij. Ludouici Pij Imp. ſub Hincmaro epiſcopo Rhemenſi, qui ſynodo præfuit. In tabulis Democharis de ſacrificio Miſſæ adſcribitur hic decimusquartus eius ſedis epiſcopus, agit & de eo Molan. in indic. ſanct. Belgij.

d Gildardi epiſc.] De ipſo etiam Vſuardus hac die, & alij recentiores. Extat de eodem carmen ſancti Audoeni, & antiphona Gregorij Turonen. quæ cuncta recitat Sur. tom. 3. De Gildardo, & Medardo fratribus hæc Sigeb. in chronic. an. Domini 535. Clarent (inquit) in Gallijs fratres vterini, vno eodemq́; die nati, & Pontifices conſecrati, Medardus ad titulum Nouiomenſem, Gildardus ad Rhotomagenſem, & vno die abſoluti à ſeculo, aſſumpti ſunt à Chriſto. hęc ille. Molanus teſtatur Gildardi vitam manuſcriptam haberi; agit de eodem Petr. in catal. lib. 5. c. 97. & 98. Reperitur interfuiſſe Gildardus concilio primo Aurelianenſi celebrato temporibus Clodouei regis Francorum, vt ex eius actis apparet; numeraturq́; eiuſdem ſedis Rhotomagenſis epiſcopus decimusquintus in tab. Demochar.

e Heraclij epiſc.] De eodem hac die Vſuardus, atq; recentiores. Migrauit ex hac vita anno quingenteſimo ſeptimo, numeraturq́; eius ſedis epiſcopus decimusquintus in tabulis epiſcoporum Senonenſium, quas recitat Demochar. lib. de ſacrif. Miſſę.

f Clodulphi epiſc.] Extant acta epiſcoporum Metenſium, vbi plura de Clodolpho, de quo etiam in vita S.Trudonis, apud Sur. tom. 6. die 23. Nouemb. Sigebert. in chron. anno Domini 640. Fuit hic patre Arnulpho & matre Doda progenitus, ſanctis ambobus, & in ſeculo clariſſimis. ponitur in tab. epiſc. Metenſium triceſimusſecundus eius ſedis epiſcopus.

g Seuerini epiſcopi.] Celebris fuit memoria ſancti Seuerini apud Septempedanos, adeo vt etiam ſuam ipſorum ciuitatem eius nomine appellari voluerint. Ambigua adhuc & ſub obſcura remanet de S. Seuerino narratio, ob omnimodam ferè ſimilitudinem, quam in omnibus habere videtur cum S.Seuerino epiſcopo Neapolitano, quo cum nõ tantum nomine & dignitate epiſcopatus conuenit, ſed (quod mirandum ſit) vterq; fratrem habuit nomine Victorinum; vnde facillimè contingere potuit, vt quod eſſet alterius, tribueretur alteri; quod quidem Ado, ſexto idus Ianuarij, & nonis Septembris feciſſe videtur; dum Victorinum illum, qui in eremo perarduam vitam duxit, germanum exiſtimauit Seuerini Neapolitani, cuius quidem frater eremum minimè coluit, ſed longè ante martyr factus eſt. Nec mirandum eſt duos Seuerinos duos fratres Victorinos habuiſſe, cùm moris Chriſtianorum fuiſſe conſtet, ſuis filijs nomina ſanctorum imponere, quò illorum ſectantes veſtigia, etiam patrocinio fulcirentur. Dionyſ. Alex. apud Euſeb. lib. 7. c. 20. Horum autem fratrum Seuerini, & Victorini acta legimus accepta ab ipſorũ eccleſia, ex quibus nouimus hos fratres fuiſſe vterinos, eremiticamq́; vitam excoluiſſe, quorum Victorinus cùm aliquando lapſus fuiſſet, arctioribus ſe diſciplinę vinculis mancipauit, ac ſancto fine quieuit: Seuerinus autem ad regimen epiſcopatus aſſumptus, ſanctitate clarus migrauit è vita, cuius venerandum corpus ante quadriennium repertum, honorificentius reconditum eſt. Floruerunt ambo temporibus Iuſtiniani Imp. cùm Vigilius Romanę Eccleſię, vt ipſorum acta teſtantur, prę ſideret.

h Saluſtiani.] Agit de eo item hac die Vſuardus, meminit eiuſdem Fara de rebus Sardois.

i Victorini.] Hic ille germanus S.Seuerini, de quo modò egimus, cuius & acta iuncta habentur vitę S.Seuerini.

xviij. F **Quinto idus Iunij. Luna.** 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12			

ROMÆ in monte Cælio natalis ſanctorum martyrum Primi [a] & Feliciani, ſub Diocletiano & Maximiano Imperatoribus. Hi glorioſi martyres longæuam in Domino vitam ducentes, & nunc ſimul paria, nunc ſingillatim di-

2 uerſa

uerſa & exquiſita [b] perferentes tormenta, tandem felicis pugnæ curſum, a Promoto præſide Nomentano gladio animaduerſi, conſummauerunt. Agenni in Gallia paſſio ſancti Vincentij [c] leuitæ & martyris. Apud Antiochiam ſanctæ Pelagiæ [d] virginis & martyris, quam ſancti Ambroſius & Ioannes Chryſoſtomus magnis efferunt laudibus. Syracuſis ſancti Maximiani [e] epiſcopi, cuius ſanctus Gregorius Papa ſæpius meminit. In Scotia ſancti Columbi [f] preſbyteri & confeſſoris. Edeſſæ in Syria ſancti Iuliani [g] monachi cuius præclara geſta ſanctus Ephræm diaconus ſcripſit.

IVNII 9.

a PRIMI, & Feliciani.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Horum acta ex Adone fuſius ſcripta recitat Sur. tom. 3. itemq́; Mombrit. tom. 2. & Petrus in catal. lib. 5. c. 99. ſunt tamen in eis pauca quædam, quę corrigantur. Theodorus Papa prędictorum martyrum corpora, quę erant in arenario via Nomentana eleuauit, & in Vrbem tranſtulit, recondiditq́; in baſilica ſancti Stephani protomartyris, multaq́; dona obtulit. hęc in libro de Roman. Pontific. in Theodoro. In eadem antiqua ſancti Stephani protomartyris memoria in monte Cælio poſita, adhuc extant vetuſtiſſimę ipſorum ſacrę imagines muſiuo opere intextę, vbi & eorũ corpora fuerunt recondita. Reperiuntur duo alij ijſdem nominibus appellati, Primus, & Felicianus germani, de quorũ martyrio agitur in actis S. Fidei apud Sur. tom. 7. die 6. Octob.

b Exquiſita perferentes tormenta.] Cyprianus ad Demetrianum: Admoues, inquit, in laniandis corporibus noua tormenta, excogitat nouas pœnas ingenioſa crudelitas. &c. Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 24. Has quidem (inquit) pœnas ingenioſi illi, & ęqui ſcilicet iudices, quò ſuam ſolertem indolem, & ingeniorum acumen oſtenderent, & perinde ac ſi ſingulare quoddam ſapientiæ ſpecimen in ea re eluxiſſet, attentius excogitarunt: atq; in nouis ſuppliciorum generibus adinueniendis, non aliter atq; in certamine, præmia aſſequi laborabant, ſeq́; inter ipſos ſuperare obnixè cõtendebant. hæc Euſeb. ſed quid de Chriſtianis ad illos Tertullianus in apolog. in fine? Exquiſitior (ait) quæq; crudelitas veſtra, illecebra eſt magis ſectæ. plures efficimur, quoties metimur à vobis, ſemen eſt ſanguis Chriſtianorum. hęc ille. Inuehitur & Seneca in exquiſitam tormentorum inuentionem eo libro, quem de Clementia ſcripſit ad Neronem. cap. 25. Multiplicia exquiſitorum tormentorum genera recenſet Ioſeph. lib. de Machab. ad Polyb. cuius hæc ſunt verba: Singula proferri in medium tormenta mandauit. exhibentur itaq; rotæ, radij, vngulæ, rotabula, catapultæ, lebetes, cataſtæ, frixoria, digitaria, pugillaria, manus ferreæ, ſubulę, ſuccenſoria, ollæ æneę, ſartago. hæc illis nomina eſſe reperimus. &c. hæc Ioſephus de his quæ ſpectant ad exquiſita tormentorum genera.

c Vincentij.] Agunt de eodem hac die ijdem qui ſupra Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De cuius actis, atq; miraculis ad eius ſepulchrum editis, agit Gregor. Turonen. lib. de gloria mart. cap. 105. & hiſt. de geſt. Franc. lib. 7. c. 35. Huic ſancto martyri patres in concilio Cabilonenſi congregati pro vita Clodouei regis preces obtulerunt, vt conſtat ex eius ſynodi actis c. 1. De huius baſilica, & miraculis ibi factis, ſcripſit Venantius Fortunatus elegans epigramma. extat lib. 1. carm.

d Pelagiæ.] De hac S. Ambroſius lib. 3. de virgin. & ad Simplicianum. Hanc & S. Ioannes Chryſoſtomus duabus laudauit orationibus, quas habet Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. qui & in oratione de tranſlatione S. Ignatij eiuſdem meminit, atq́; eius memoriam celebrari ſolitam pridie eius diei, qua agi conſueuit ſolemnitas tranſlationis S. Ignatij; Græci autem in Menologio de ea agunt ad quart. idus Iunij, ijdem etiã eius acta referunt, mentionemq́; faciunt de prędictis encomiaſticis orationibus à S. Ioanne Chryſoſtomo de ea dictis; in eodemque Menologio, octano idus Octobr. agunt de alia Pelagia Antiochena, quæ antequam teneretur à perſecutoribus, orans ne diſpendium pateretur virginitatis, in pace quieuit. Fuit non tantùm Antiochiæ, ſed & Conſtantinopoli celebris memoria ſanctæ Pelagiæ, cuius egregiam baſilicam impius Conſtantinus Copronymus demolitus eſt, vt teſtatur Cedren. in compen.

e Maximiani epiſc.] De quo ſcribit S. Gregorius homil. 34. in Euangel. & dialog. lib. 3. cap. 36. Huic ſuas vices delegauit in omnibus eccleſijs Siciliæ, vt apparet in regiſt. lib. 2. epiſt. 13. agit de eius obitu, ſcribens ad Cyprianum diac. lib. 4. epiſt. 19. ex qua apparet, eum migraſſe ex hac vita indictione decimatertia, anno Domini 596. commendat plurimum eius vigilantiam in cura paſtorali lib. 12. epiſt. 13. Agit de eodem Ioannes diac. in vit. S. Greg. lib. 1. c. 6. & 33.

f Columbi, aliàs Columbæ, vel Columbani.] De eo hac die Beda, & alij recentiores; pluribus de eo idem Beda hiſt. de geſt. Angl. lib. 3. c.4. & 25. vbi eundem appellat Columbanum, Columbam autem in epitome an. Domini 565. quo anno ex Hybernia ſe contulit in Britanniam, vixitq; ibi annis trigintaduobus, vt idem teſtatur auctor: ſicq; peruenisſe videtur vſq; ad annum Domini 597. de quo & Sigebert. in chron. ann. 596. & 598. vbi ſemper Columbanum appellat. ſcripſit eius vitã Adamandus eidem æqualis, de quo Sigebert. de vir. illuſtr. c.64. Nec moueat quemquam, quòd Columba hic præter morem Eccleſiæ Paſcha celebrabat decimaquarta luna. excuſat enim eum Beda hiſt. Angl. lib. 3. c.4. in fine, & Valfridus apud eundem eod. lib. 3. c.25. Alius ab hoc eſt S. Columbanus abb. Luxouienſis, de quo inferius ad xj. kal. Decemb.

g Iuliani.] Agunt de eo item Sozomen. hiſt. lib. 3. c.13. & Niceph. hiſt. lib. 9. c.15. quorum teſtimonio conſtat eius res geſtas ſcriptis mandatas à S. Ephræm diacono eccleſiæ Edeſſenæ.

xvij. G Quarto idus Iunij. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	[illegible]	8	9	10	11	12	13

ROMÆ via Salaria paſſio beati Getulij [a] clariſſimi & doctiſſimi viri, ſociorumq. eius Cærealis, Amantij, & Primitiui: qui iuſſu Hadriani Imperatoris a Licinio conſulari tenti, primo cæſi, deinde in carcerem truſi, poſtremo incendio traditi, cum nullo modo ab igne læſi fuiſſent, fuſtibus illiſo capite martyrium compleuerunt: quorum corpora Symphoroſa beati Getulij vxor collegit, & in arenario prædij ſui honorifice ſepeliuit. Item Romæ via Aurelia natalis ſanctorum Baſilidis [b], Tripodis, Mandalis, & aliorum viginti martyrum, ſub Aureliano Imperatore & Platone Vrbis præfecto. Nicomediæ ſancti Zachariæ [c] martyris. Pruſiade in Bithynia ſancti Timothei [d] epiſcopi & martyris ſub Iuliano Apoſtata. In Hiſpania ſanctorum martyrum Criſpuli [e] & Reſtituti. In Africa ſanctorum martyrum Areſij [f], Rogati, & aliorum quindecim. Coloniæ ſancti Maurini [g] abbatis & martyris. Petræ in Arabia ſancti Aſterij [h] epiſcopi, qui ob fidem catholicam ab Arianis multa paſſus, & a Conſtantio Imperatore in Africam relegatus, confeſſor glorioſus occubuit. Antiſiodori ſancti Cenſurij [i] epiſcopi. In Scotia ſanctæ Margaritę [k] Reginæ, amore in pauperes, & voluntaria paupertate celebris.

IVNII 10.

a GETVLII, & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Horum acta ex antiquis Codicibus eruta edidit Sur. tom. 3. hac die. In agro Tiburtino extat horum vetus memoria iam vetuſtate collapſa: cenſeturq; ille locus, Arenarium, vbi ſancta Symphoroſa prædictos martyres ſepeliuit. Habemus in vet. Cod. man. ſcrip. horum martyrij acta, quorum eſt eiuſmodi exordium. Iam quaſi tempeſtate. &c. In his enim Getulius item & Zoticus dictus reperitur maritus ſanctæ Symphoroſæ, de quo item ſuperius die 12. Ianuarij, quo idem Zoticus vnà cum Amantio poſt ignem ſuperatum, à militibus eradicatis (vt eadem

eadem habent acta vinearum fuſtibus, occiſi ſunt. Vulgò fertur prædictos martyres acutis arundinibus (quod accidit etiam de pleriſque alijs martyribus) eſſe confoſſos: quod & nos ſuperius diximus. Verùm nihil huiuſmodi in prædictis actis man. ſcrip. inuenimus.

h Baſilidis, & ſoc.] Agunt de his ijdem qui ſupra, Beda, ac cæteri. Eorum acta recitat Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 5. c. 103.

c Zachariæ.] De eo præterea hac die Beda, Vſuardus, ac recentiores.

d Timothei epiſcopi.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. his verbis: Apud Pruſiam ſacroſancti martyris Timothei eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui ſub Iuliano Imp. Apoſtata, cùm eccleſiam ſuam bene regeret, & multorum miraculorum fama eſſet illuſtris, à Iuliano Chriſtianæ fidei deſertore obtruncatus eſt, cuius dies feſtus in ſanctiſſimo eius Martyrio celebratur. hæc ibi.

e Criſpuli, & Reſtituti.] Agit de his item Beda hac die; Ado autem die ſequenti.

f Aretij, & ſoc.] De his etiam hac die Beda, aſtipulanturq; vet. man. ſcript.

g Maurini.] Molanus de eodem hac die ex tab. eccleſiæ Colon. ſcribit de eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 134. Inuentionis eius hiſtoriam habet Sur. tom. 3. hac die. Claruit (vt idem Tritthem. auctor eſt) anno Domini ſexcenteſimo ſeptuageſimo.

h Aſterij.] De quo & Græci. Huius egregiam confeſſionem ſcribit S. Athanaſius in epiſtola ad ſolitarios col. 459. Receſſit hic ab Arianis venturus ad ſynodum Sardicenſem, vt conſtat ex ſynodica eiuſdem concilij, quam recitat Athan. in apolog. 2. itemq; interfuit concilio Alexandrino ab Athanaſio, celebrato temporibus Iuliani, functusq; eſt legatione ex eadem ſynodo ad Antiochenos, vt patet ex epiſtola ſynodica eius concilij, quæ extat apud Athanaſium col. 87. longè hic alius à perditiſſimo illo Aſterio, cuius idem auctor meminit lib. de ſynodis.

i Cenſurij, aliàs Cenſorij.] De quo hac item die Beda, Vſuardus, & alij. Extat Sidonij Apollinaris adhunc epiſtola 10. lib. 6. ad quem etiam Conſtantius de vita ſancti Germani epiſcopi Antiſiodorenſis aliam dedit epiſt. quæ extat apud Sur. tom. 4. die 31. Iulij. In tabulis epiſcoporum Antiſiodorenſium hic adſcribitur decimus ordine eius ſedis epiſcopus, vbi & hæc ponuntur: Cenſurius ſedit annos 38. menſ. 3. dies 6. obijt quarto idus Iunij, ſepultus in eccleſia S. Germani. hæc ibi apud Democh. de ſacrif. Miſſæ.

k Margaritæ reginæ.] Scripſit eius nobilia facta Deidonatus lib. 12. hiſt. Scotorum, Turgotus etiam prior Dunelmenſis id ipſum præſtitit: eadem in compendium redacta Surius habet tom. 3. Vide Molan. in annot. ad Vſuardum die 16. Nouembr. edit. ſecundæ.

11 Tertio idus Iunij. Luna. A xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14			

NATALIS ſancti Barnabæ [a] Apoſtoli, qui natione Cyprius, a diſcipulis cum Paulo Gentium Apoſtolus ordinatus, multas regiones cum eo peragrauit, Euangelicæ prędicationis iniunctum ſibi opus exercens: poſtremo Cyprum profectus, ibi Apoſtolatum ſuum glorioſo martyrio decorauit: cuius corpus [b] tempore Zenonis Imperatoris ipſo reuelante repertum eſt, vna cum codice Euangelij ſancti Matthæi ſua manu deſcripto. Aquileiæ paſſio ſanctorum Felicis [c] & Fortunati fratrum, qui in perſecutione Diocletiani & Maximiani equuleo ſuſpenſi, atq. ardentibus lampadibus circa eorum latera appoſitis, & mox diuina virtute extinctis, per ventrem feruenti oleo ſunt perfuſi, & ad vltimum cum in confeſſione Chriſti perſiſterent, capite truncati. Bononiæ ſancti Pariſij [d] confeſſoris, monachi ordinis Camaldulenſis. Romę Tranſla-

tio [e] ſancti Gregorij Nazianzeni: cuius ſacrum corpus e Conſtantinopoli ad Vrbem antea delatum, atq. in eccleſia Dei genitricis ad Campum Martium diu aſſeruatum, Gregorius XIII. Pontifex Maximus in Cappellam [f] a ſe in Baſilica ſancti Petri magnificentiſſime exornatam, ſumma celebritate tranſtulit, ac poſtridie ſub altare digno honore condidit.

IVNII II.

a BARNABÆ Apoſt.] Tam Latini, quàm Græci de eodem agunt hac die. De eius Apoſtolatu Act. Apoſt. c. 13. Erat autem vnus ex ſeptuaginta duobus diſcipulis, vt ſcribit Euſeb. lib. 2. c. 1. Epiphan. in pan. lib. 1. prope finem, Beda Act. Apoſt. c. 4. Alexand. monac. in encom. de S. Barnaba, & Hippolytus mart. libell. de 72. diſcip. vbi & de aduentu Barnabæ Mediolanum, de quo item Doroth. in ſynnpſi, & alij. Fertur nomine Ioannis cognomento Marci, cuius eſt mentio in Actis Apoſt. c. 12. paſſio Barnabæ, quæ cùm multa habeat falſa, & quę repugnent ijſdem Actis Apoſtolicis à Luca conſcriptis, indigna prorſus eſt, quę illi tribuatur, vt in Annal. eccleſ. diſſeruimus. Rurſus ea, quę in illo apocrypho, Clementis nomine, Itinerario ſcripta habentur de Barnaba, quòd primus Romæ Euangelium prædicauit; à veritate prorſus aliena eſſe noſcuntur, licet illis nonnulli fidem præſtiterint, vt prædictus Alexander, Dorotheus, & ſi qui alij: affirmantes illum tunc veniſſe Romam, cùm (vt legitur in Actis c. 15.) Barnabas aſſumpto Marco, à Paulo diuiſus eſt. Sed hæc non conſiſtere, manifeſtum eſt, ſi temporum certa ratio habeatur. Conſtat enim tum Euſebij, tum cæterorum omnium auctoritate, S. Petrum Romam veniſſe anno ſecundo Claudij Imp. cùm tamen Barnabas quarto adhuc anno eiuſdem Imperatoris, cùm nondum eſſet ſegregatus in Euangelium, & Apoſtolatum accepiſſet ad gentes (quod poſtea contigit) vnà cum Paulo Antiochiæ moraretur; quando adueniente fame illa ab Agabo prędicta, facta collecta Antiochię, ipſe vnà cum Paulo detulit eam Hieroſolymam, vt Acta Apoſt. declarant c. 11. in fine. Porrò famem illam validam factam eſſe anno quarto Claudij, abſque aliqua difficultate omnes teſtantur, vt Euſeb. in chron. Oroſius lib. 7. Beda in Act. Apoſt. c. 11. & lib. de ſex ætat. & alij omnes. Cæterùm de his egimus fuſius in Annalibus eccleſ. vbi ſatis demonſtrauimus, non fuiſſe facultatem Barnabæ in Italiam aduentandi, niſi decimo anno Claudij, quando diuiſus à Paulo, aſſumpto Marco (vt habent Acta c. 15.) receſſit iterum Antiochia: neque enim ad illud vſque tempus ſemel iunctus Paulo, ab eo receſſit. Nec eſt, quod quis dicat, ante coniunctionem cum Paulo Barnabam Romam eſſe profectum: nam nec dum apertum erat oſtium Gentibus, quod Petrus, & non Barnabas, primus reſerauit. Act. c. 10. & 11. nec vlla patitur ratio, vt antea Barnabas ſit profectus, quàm per Spiritum ſanctum ſegregatus in Euangelium, miſſus fuerit. Cætera de S. Barnaba vberius vbi ſupra in Annal. eccleſ. diximus.

b Cuius corpus tempore Zenonis.] Cætera Martyrologia Bedæ, Vſuardi, Adonis, & aliorum eadem de inuentione corporis eius teſtantur. Huius rei geſtę hiſtoriam prolixius ſcribit Alex. monach. in Barnab. apud Sur. tom. 3. hac die, Theodorus lector lib. 2. collectan. Niceph. lib. 16. c. 37. Cedren. in compend. an. 4. Zonar. Sigebertus an. 489. Marian. Scot. an. 483. & alij plures.

c Felicis, & Fortunati.] Agunt de ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Venantius Fortunatus de his agit lib. 7. his verſibus.

Felicem meritis Vincentia læta refundit.
Et Fortunatum fert Aquileia ſuum.

& in vit. S. Martini lib. 4. poſt alios recenſitos ſanctos ait:

Et Fortunati benedicti martyris vrnam.

Horum acta ex antiquioribus codicibus man. ſcript. edidit Mombrit. tom. 2. Petrus item in catal. lib. 5. c. 167.

d Pariſij.] De quo tabulæ eccleſ. Bonon. Habentur eius acta ſummatim expreſſa apud Surium tom. 7. hac die. migrauit ex hac vita anno Domini 1267. annum ætatis agens circiter ſextumdecimum ſupra centeſimum, vt eadem acta declarant.

e Tranſlatio S. Gregorij Nazianz.] Primam eius tranſlationem Conſtantinopoli Romam factam firma certaq; traditione didicimus, eam ob cauſam; quòd graſſantibus barbaris in eas regiones, ſanctimoniales fœminæ, in quarum eccleſia tantus theſaurus erat conditus, fuga ſuæ pudicitiæ conſulentes, acceptum venerandum corpus, impoſitumq; nauigio ad tutum pietatis Aſylum, Romam confugientes detulerunt, atque in templo ſanctæ Mariæ in Campo Martio ſibi ab Apoſtolica ſede conceſſo condiderunt, ibiq; in adiacente domo, in qua habitabant, more patrio diuinas laudes per dies ſingulos perſoluebant: quibus iam vita functis, ceſſit locus Romanis virginibus: quæ ibidem non ſub regula S. Baſilij (vt illæ olim) ſed ſub inſtitutis S. Benedicti hactenus perſeuerant. Eadem

etiam

etiam exigente occaſione, aliæ ſanctimoniales ex Oriente profugæ, deferentes & ipſæ ſecum eccleſiæ ſuæ ſacra pignora, reliquias venerandas, & inter alias ſacrum caput S. Gregorij Armeni epiſcopi, cùm appuliſſent ad litus Campanum, à Neapolitanis honorificentiſſimè exceptæ ſunt, erectoq; templo in honorem tanti epiſcopi, ac monaſterio ſuper addito, ibidem ſanctè pieq; vixerunt; ſuccedentes illis Neapolitanæ virgines, vſque ad præſens ſeculum ſub habitu & regulis S. Baſilij vixerunt, licet poſtmodum Latinas ſub Latinorum monachorũ regulis monaſticam vitam colere congruere magis eſſet viſum, & ipſę ſe S. Benedicti regulis ſubdiderunt. hæc autem Neapoli cùm eſſem, ex antiquis eiuſdem eccleſiæ monumentis didici. Sed vt ad noſtri Gregorij Theologi tranſlationem redeamus. Sicut illa prima tranſlatio ob fugam celerem fuit ſubobſcura; ita ſecunda, de qua hac die ſolemnis memoria agitur, clariſſima planè extitit, ac celeberrima. Merui licèt indignus, tanti patris, quem præcipuè venerot, triumphum hiſce oculis cominùs intueri. cùm ampliſſimæ gloriæ cauſam mente reuoluens: Ecce tibi (mecum dicebam) ſol Orientis occaſum neſciens, nebulis & denſa caligine inuidorum obfuſus aliquando, quibus modò coruſcat fulgoris radijs? En ſacer vertex Orientalis eccleſiæ, fortiſſimus fidei propugnator & propagator, qui collapſam penitùs Conſtantinopoli catholicam fidem reſtituit, auxit, in tutoq; collocauit: victiſq; ac profligatis gladio verbi hæreticorum turmis, vrgente vehementi Catholicorum ex inuidia concitata procella, vt paci Eccleſiæ vniuerſalis conſuleret, non quæ ſua ſunt quærens, ceſſit ſedi, & receſſit inglorius. ſed quid tandem? Ecce pro Byzantio Deus rependit Romam, pro noua antiquam, pro illa exigua Anaſtaſia, auguſtiſſimam Baſilicam Vaticanam, Vrbis ornamentum, Orbis miraculum, pro tenui denique ſepulchro, fornicem triumphalem, ampliſſimum inquam Sacellum, quod in honorem ſui Gregorij Gregorius noſter Pontifex conſtruxit, magnificentiſſimè exornauit, atque illuſtrauit. Non eſt meæ facultatis nec præſentis inſtituti, mirificum illud opus deſcribere: cùm præſertim id eruditi complures viri, ac pręſertim noſter D. Laurentius Frizolius poeticis litteris bene excultus, præclaro poemate id egregiè præſtiterit. Tranſlationis hiſtoriam nobili commentario teſtatam reliquit R. D. Franciſcus Mocantius Magiſter cæremoniarum.

f In Cappellam.] Putarunt aliqui dictam eſſe Cappellam à capiendo, ſicq; ex Latina, & Græca voce nomen eſſe compoſitum, quaſi capiens λαόν. ſed planè errant: Francum vocabulum potius eſſe putatur à cappa deriuatum, quæ tegumen ſignificat, quod veluti tentorium factum ſecum veherent reges, cùm eſſent in expeditione, ad vſum rerum ſacrarum; vel (quod ſcribit Durand. lib. 2. c. 10. nu. 8.) dicta Cappella à Cappa ſancti Martini, quam religionis ergò Francorum reges procedentes ad prælia ſecum portarent. Sanè quidem conſueuiſſe reges Francorum in expeditione ſecum ferre ſanctorum reliquias, ſacerdotesq; eidem munere mancipatos dictos eſſe Cappellanos, teſtatur epiſtola Carlomanni ducis Francorum, data anno Domini 742. quæ deſcripta habetur in Capitular. Franc. lib. 5. c. 2. pag. 214. in qua hæc leguntur: Seruis Dei per omnia omnibus armaturam portare, aut in exercitum, aut in hoſtem pergere, omnino prohibemus: niſi illis tantummodo, qui propter diuinum myſterium, Miſſarum ſcilicet ſolemnia adimplenda, & ſanctorum patrocinia portanda ad hoc electis, ideſt vnum, vel duos preſbyteros cum Cappellanis preſbyteris princeps ſecum habeat. hæc ibi. Equitare conſueuiſſe reges Francorum ſacris reliquijs præcedentibus, demonſtrat Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 6. c. 27. vbi ait de Chilperico rege: Reliquijs multorum ſanctorum præcedentibus, vrbem ingreſſus eſt. Pro Oratorijs Cappellas accipi, item habes in Capitular. lib. 5. c. 182. vbi hæc leguntur verba: Ne Cappellæ in noſtro palatio vel alibi ſine permiſſu epiſcopi cuius eſt parochia, fiant. ſic & in concil. Tribur. c. concedimus. de conſec. diſtinc. 1. Veteres enim loca illa, quæ nos Cappellas dicimus, Oratoria dicere conſueuere; antiquiores verò conſtat eadem appellaſſe Cubicula, ſecundum ea quę Saluator noſter apud Matthęum 6. ait: Intra cubiculum tuum, & clauſo oſtio, ora patrem tuum. &c. Habes hanc vocem eo ſenſu vſurpatam à ſancto Paulino in epiſtola 12. ad Seuerum, in qua, dum deſcribitur extructum templum, hæc habet verba: Cubicula intra porticus quaterna longis baſilicę lateribus inſerta, ſecretis orantium, vel in lege Domini meditantium. & paulò poſt: Omne Cubiculum binis per liminum frontes verſibus prænotatur. &c. Sic intelligas quod liber de Roman. Pontif. habet in Marcellino: Hic ſepultus eſt in cœmeterio Priſcillæ in Cubiculo claro. Itemq; in Symmacho Papa, appellantur ipſa Oratoria Cubicula cùm dicitur: Fecit autem Oratoria duo S. Ioannis Euangeliſtæ, & S. Ioannis Baptiſtæ, infra quorum confeſſiones fecit arcus argenteos penſantes lib. 30. quæ Cubicula omnia à fundamento perfecta conſtruxit. hæc ibi. in veteri Pænitentiali, quod apud nos extat man. ſcript. hæc etiam leguntur: Cùm venerit aliquis ad ſacerdotem confiteri peccata ſua: mandat ei ſacerdos, vt expectet modicum donec intret in Cubiculum ad orationem. &c. eodem ſenſu etiam à Cubiculo dicti ſunt Cubicularij ijdem, quos nos modo dicimus Cappellanos, ſicq; accipias illa verba in Leone Romano Pont. quibus dicitur: Hic etiam conſtituit, & addidit ſuper ſepulchra Apoſtolorum ex Clero Romano cuſtodes, qui dicuntur Cubicularij. Hodie tamen diuerſo ſenſu ea vox accipitur. eſt enim ordo familiæ palatinæ laicis etiam communis. Scias etiam eiuſmodi Cubicula, vel Oratoria ſecundum antiquiorem

tiquiorem illum loquendi vſum impropriè dici Sacella: Nam ſi priſcam eius vocis repetas ſignificationem, inuenies apud Feſtum, Sacella dici loca dijs ſacrata ſine tecto: verùm recentior vſus obtinuit, vt eadem etiam Sacella dicantur.

xv. B **Pridie idus Iunij. Luna.** 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

ROMÆ via Aurelia natalis ſanctorum martyrum Baſilidis[a], Cyrini, Naboris, & Nazarij militum, qui in perſecutione Diocletiani & Maximiani ſub Aurelio præfecto ob Chriſtiani nominis confeſſionem detruſi in carcerem, & ſcorpionibus[b] lacerati, capite truncati ſunt. Nicææ in Bithynia ſanctæ Antoninæ[c] martyris, quę in eadem perſecutione a Priſciliano præſide iuſſa eſt fuſtibus cędi, ſuſpendi in equuleo, lateribus laniari, & flammis incendi, ac demum gladio necari. In Thracia ſancti Olympij[d] epiſcopi, qui ab Arianis ſede pulſus, confeſſor occubuit. In Cilicia ſancti Amphionis[e] epiſcopi, qui tempore Maximini confeſſor fuit egregius. In Aegypto ſancti Onuphrij[f] anachoretę, qui in vaſta[g] eremo ſexaginta annis vitam religioſe peregit, & magnis virtutibus ac meritis clarus migrauit in cælum: cuius inſignia geſta Paphnutius abbas conſcripſit.

IVNII 12.

a BASILIDIS, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. De horum tranſlatione in Gallias, cuius meminit hìc Beda, agit etiam Sigebert. in chron. an. Domini 764. Qui hìc ponuntur Nabor & Nazarius, diuerſi ſunt à Nabore & Nazario, qui paſſi ſunt Mediolani. Ille etenim Nabor vnà cum Felice ibi paſſus eſt, Nazarius alio tempore vnà cum Celſo; hi autem Romæ cum Baſilide, & Cyrino. Alius adhuc reperitur Nabor martyr in Africa, de quo inferius vnà cum ſocijs, ad ſextum id. Iulij.

b Scorpionibus lacerati.] De eiuſmodi genere tormentorum habetur mentio etiam in lib. 3. reg. cap. 12. & 2. paralip. c. 10. cùm dicitur: Pater meus cędidit vos flagellis, ego autem cędam vos Scorpionibus. Quid autem per Scorpionem intelligas, habes ex Iſidoro lib. 5. orig. cùm ait: Virga ſi eſt nodoſa vel aculeata, Scorpio recentiſſimo nomine vocatur, quia arcuato vulnere in corpus infigitur. Cæterum eſt & Scorpio telum militare quod à Cretenſibus eſſe adinuentum, auctor eſt Plinius nat. hiſt. lib. 7. c. 56.

c Antoninæ.] Græci etiam de eadem agunt hac die in Menologio, vbi eius paſſionis acta deſcripta habentur,

d Olympij epiſcopi.] Fuit hic epiſcopus Aenos in Thracia, meminit eius ciuitatis Plin. lib. 4. c. 11. Huius glorioſum pro fide certamen & graues ærumnas, quas tam ipſe, quàm Theodulus epiſcopus Traianopolis paſſi ſunt ab Arianis, ſcribit ſanctus Athanaſius in epiſtola ad ſolitar. & in apolog. de fuga ſua col. 334. & 335.

e Amphionis epiſcopi.] Hic fuit epiſcopus Epiphaniæ in Cilicia, cuius ciuitatis item Plinius meminit lib. 5. c. 27. & Iuſtinus hiſt. ſępe. Agunt de eodem Græci; interfuit magno Nicæno Concilio, à quo ob ſpectatam eius virtutem ſuffectus eſt in ſedem Nicomedienſem loco Euſebij Arianorum anteſignani, vt auctor eſt S. Athanaſius in apolog. 2. col. 397. Theodoret. hiſt. lib. 1. c. 20. in fin. & Sozom. lib. 1. c. 10.

f Onu-

f Onuphrij.] Græci etiam hac die de eodem agunt in Menologio his verbis: Sancti patris noſtri Onuphrij Aegyptij: qui cùm eſſet in cœnobio in vrbe Hermopoli Thebarum, & audiret de Eliç prophetæ,& Ioannis præcurſoris vita,egreſſus ex cœnobio,habitauit eremum annos ſexaginta, hominem omnino non videns. Vbi poſt admirabilem monaſticæ vitæ conuerſationem in cælum migrauit, quem magnus Paphnutius ſepeliuit, cuius dies natalis celebratur 12. Iunij in ſanctiſſimo eius oratorio in monaſterio S. Alipij. hæc ibi: Extant eius acta ab eodem S. Paphnutio ſcriptis conſignata in Vit. patr. c. 52. Alia autem ab his diuerſa habet Metaphr. quæ recitat Sur. tom. 3. die 11. Iunij. habemus item in noſtra bibliotheca vitam eiuſdem ſancti peruetuſto charactere Longobard. conſcriptam. Alius item fuit Onuphrius, qui vixit tempore, quo Gentilium in Chriſtianos perſecutio ſæuiebat, de quo eſt mentio in actis ſanctorum Galationis & Epiſtemis, quç recitat Metaphr. nonis Nouembr. habet eadem Lipom. tom. 5.

g In vaſta eremo.] Inter immenſas Aegypti ſolitudines primum locum obtinet illa, quæ appellata eſt Oaſis,eademq; duplex eſt,maior,& minor. de his Ptolom. lib. 4. vtraque in Notit. prouinc. Imperij Rom. ponitur ſub duce Thebaidos. Errat planè Zonar. qui in 3. parte Annal. in fine ponit Oaſim in Arabia. Mentio eiuſdem Oaſis habetur in Prat. ſpirit. c. 112.& 113. dicta videtur eadem ſolitudo ab Oaſi ciuitate illi proxima. meminit Procop. lib. 1. de bello Perſico de Oaſi ciuitate in extremis Aegypti finibus poſita. In magna Oaſis ſolitudinem relegabātur facinoroſiſſimi homines, aliquando etiam ſanctiſſimi viri à perſecutoribus in eandē Oaſim deportabantur. Meminit eiuſdem Oaſis Athan. apolog. de fuga ſua col. 336. & S. Hieron. epiſt. 3. cùm agit de Timaſio exconſule in Oaſim relegato. deſcribitur is locus à Zoſimo libro quinto pag. 90. (licèt pro Oaſi, Aſſe, mendosè legatur) Is, inquit, erat locus inſigniter ſterilis, à quo nemo poſſet euadere, qui deportaretur, nam terra in medio arenoſa & vaſta prorſus & inhabitata notitiam tendentibus huc omnem adimit, partim, quòd venti arena veſtigia compleant & aboleant; partim quòd nec arbor vlla, nec domicilium ſit, quæ indicium aliquod iter facientibus ad coniecturam relinquere poſſint. hæc Zoſimus de Oaſi. Locus quidem complurium ſanctorum exilio illuſtratus olim fuit, vt S. Athanaſius ſcribit in apolog. de fuga ſua, eadem ſolitudo ſancti Hilarionis præſentia, qui tempore Iuliani Apoſtatæ illic annum egit (vt S. Hieronymus ſcribit in Hilarione) eſt clarior reddita: ſed poſtea exilio impij Neſtorij, qui illuc eſt relegatus, vt tradit Euagri. lib. 1. c. 7. eſt infamis effecta. Nota legibus fuit huiuſmodi relegatio, dicta enim fuit deportatio Oaſena, ſic appellatam inuenies in l. 1. tit. de Nili aggeribus Cod. Theod. quod quidem nomen nondum plenè germaneq; explicatum hactenus reperi penes interpretes iuriſconſultiſſimos.

13 Idibus Iunij. Luna. C xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16			

ROMÆ via Ardeatina natalis ſanctæ Feliculæ [a] virginis & martyris, quæ Flacco nolens nubere, nec idolis immolare, tradita eſt cuidam iudici, qui eam in confeſſione Chriſti perſeuerantem, poſt tenebricoſam cuſtodiam, & famis inediam, tamdiu fecit in equuleo torqueri, donec emitteret ſpiritum; & ſic demum deponi, & in cloacam præcipitari: quam ſanctus Nicomedes eadem via ſepeliuit. In Africa ſanctorum martyrum Fortunati [b] & Luciani. Bybli in Palæſtina ſanctæ Aquilinæ [c] virginis & martyris, quæ annos duodecim nata, ſub Diocletiano Imperatore & Voluſiano iudice ob fidei confeſſionem colaphis & verberibus cæſa, & ſubulis [d] candentibus perforata, demum percuſſa gladio virginitatem martyrio conſecrauit. In Pelignis ſancti Peregini [e] epiſcopi & martyris, qui a Longobardis pro fide catholica in Aternum flumen

demer-

demerſus eſt. Cordubæ ſancti Fandilę[f] preſbyteri & monachi, qui in perſecutione Arabica amputato capite pro fide Chriſti martyrium ſubijt. In Cypro ſancti Tryphillij[g] epiſcopi. Patauij ſancti Antonij[h] Luſitani confeſſoris, ordinis Minorum, vita & miraculis, ac prædicatione illuſtris. in Antio sancti victorini episcopi et martiri)

IVNII 13.

a FELICVLÆ.] De ea etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. Eius martyrij acta continentur in rebus geſtis ſanctorum martyrum Nerei & Archilei, apud Sur. tom. 3. 12. Maij. Petrus item in catal. lib. 5. c. 112. de eadem agit.

b Fortunati, & Luciani.] De his item Beda hac die, necnon & recentiores, aſtipulanturq; vet. man. ſcript.

c Aquilinæ.] De eadem agunt etiam Græci in Menologio hac die; eiusq; martyrium compendio explicant, ſed fuſius Metaphraſtes ex vetuſtioribus codicibus eius acta deſcripſit, quæ refert Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. hac die.

d Subulis candentibus.] De huiuſmodi tormenti genere Ioſephus lib. de Machab. ad Polyb. his verbis meminit: Subulis etiam ferire pendentis latera ad viſcera iubet, vt per eas, quæ his ductæ erant in longum tramitem rimas, ad intimas fibras flamma perueniret. hęc Ioſeph. reperitur in actis Martyrum complures illorum eiuſmodi cruciamento eſſe vexatos.

e Peregrini epiſc.] Extant eius acta man. ſcrip. ex quibus Petrus in catal. lib. 5. c. 113. Claruit temporibus S. Gregorij Papæ, vt eadem acta ſignificant.

f Fandilæ.] De hoc item Vſuar. Petrus in catal. lib. 5. c. 114. & alij recentiores. Acta verò martyrij eius ſcripſit S. Eulogius in Memor. ſanct. lib. 3. c. 7. paſſumq; tradit æra 891. à Chriſto autem an. 853.

g Tryphillij epiſc.] Agunt de eodem Græci hac die, necnon recentiores Latinorum. Fuit hic epiſcopus Ledrenſis in Cypro, vt ſcribit Sozom. hiſt. lib. 5. c. 10. & Niceph. lib. 8. c. 42. Agit de eodem S. Hieronymus de ſcript. eccleſ. eumq; Conſtantij Imp. temporibus claruiſſe, teſtatur, meminit eiuſdem, vt de viro celebri inter ſcriptores eccleſiaſticos in epiſt. 84. ad Magnum oratorem. Vnus tantùm Metaphraſtes refert eum fuiſſe epiſcopum Callinicenſem; pluraq; de ipſo refert in vita S. Spiridionis epiſcopi. Interfuit Tryphillius vnà cum Spiridione concilio Sardicenſi, vt teſtatur Athanaſ. in apol. 2. col. 424. agit de eodem Suidas in hiſtoricis.

h Antonij Luſitani.] Extant eius egregia facta apud Sur. tom. 3. de eo plura S. Antonin. in 3. part. tit. 24. c. 3. & alij plures. nouiſſimè verò collecta habes eius acta in chron. Franciſcanorum tom. 1. lib. 5. per totum. Migrauit ex hac vita anno Domini 1231. ſequenti verò anno à Gregorio nono Rom. Pont. receptus eſt in Sanctorum numerum. Ex pręcepto Sanctiſſ. D.N. Sixti Papæ quinti, iuſſum eſt hac die in eius ſolemnitate recitari Officium eccleſiaſticum, quod dicitur Duplex.

xiij. D **Decimooctauo kal. Iulij. Luna.** 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17			

CAESAREÆ in Cappadocia ordinatio ſancti Baſilij[a] epiſcopi, qui tempore Valentis Imperatoris doctrina & ſapientia inſignis, omnibuſq. virtutibus ornatus mirabiliter effulſit, & Eccleſiam aduerſus Arianos & Macedonianos mira conſtantia defendit. Samariæ in Palæſtina ſancti Eliſæi[b] prophetæ, cuius ſepulchrum dæmones perhorreſcere ſanctus Hie-

ronymus

ronynus ſcribit: vbi & Abdias propheta quieſcit. Syracuſis ſancti Marciani[c] epiſcopi, qui a beato Petro ordinatus epiſcopus, poſt Euangelij prædicationem a Iudæis occiſus eſt. Apud Sueſſiones ſanctorum martyrum Valerij[d] & Rufini, qui in perſecutione Diocletiani a præſide Rictiouaro poſt multa tormenta iuſſi ſunt decollari. Cordubæ ſanctorum martyrum Anaſtaſij[e] presbyteri, Felicis monachi, & Digne virginis. Conſtantinopoli ſancti Methodij[f] epiſcopi. Vienne ſancti Aetherij[g] epiſcopi. Apud Ruthenos ſancti Quinctiani[h] epiſcopi.

IVNII 14.

a BASILII.] Hæc eſt dies ordinationis eius. Natalis autem, cùm ex hac vita migrauit, ſupra kal. Ianuar. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum. Contigit autem Baſilij ordinatio poſt Euſebij prædeceſſoris obitum, Valentiniano & Victore conſulibus, eſt annus Domini ſecundùm veriorem ſupputationem, 369. Agit de eius ordinatione S. Gregorius Nazianz. in oratione de laudibus Baſil. & in ea, quam habuit in funere patris, inſuper epiſt. 22. 23. 24. ad diuerſos, & 29. ad S. Euſebium epiſcopum Samoſatenſem, cùm conueniſſet ad electionem Baſilij. Luculentiſſimum encomium in ſanctum & magnum Baſilium inſigni oratione deſcripſit beatus Ephræm Syrus, illuſtris & antiquus Eccleſiæ ſcriptor S. Baſilio σύγχρονος, & amiciſſimus, eſt inter nondum impreſſa, quæ à ſe è Græco conuerſa, & ſcholijs, vbi opus eſt, illuſtrata, propediem vnà cum alijs eiuſdem auctoris operibus, quotquot hactenus Græcè reperiri potuerunt, in lucem editurus eſt. R. D. Gerardus Voſſius S. Theolog. Doctor Germ. mihi Romæ longè amiciſſimus. Encomium autem illud in magnum Baſilium eſſe S. Ephræm Syri, vel ex ipſa inſcriptione conijcitur, vel quòd ſeipſum non ſemel in eadem oratione encomiaſtica nominet, & quæ ipſi cum Baſilio acciderint, inter alia commemoret, eſt eius exordium: Κλίνατέ μοι τὰς ἀκοάς, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί, διηγήσομαι ὑμῖν καλλίστην διήγησιν. hoc eſt: Præbete mihi aures, fratres chariſſimi, & pulcherrimam vobis hiſtoriam enarrabo. &c. quin idem Ephræm eiuſdem ſui ipſius encomij meminit in oratione in quadraginta martyres, qua etiam præclaris laudibus exornat eumdem S. Baſilium, retexens eius certamen aduerſus Arianos ſuſceptum. Reperitur & perelegans quædam ſub nomine incerti, ſed antiqui auctoris Græci σύγγραμμα, aut ſi malis ὁμιλίαν ante hac non edita ſanctorum Baſilij, & Ephræm, copioſam laudationem vtriuſque continens, quam ex vetuſtorum man. ſcrip. codicum Græcorum collatione, licet anonymam, ſimul cum operibus S. Ephræm, idem auctor breui eſt editurus: qui illam ex probabilibus coniecturis tribuit Amphilochio epiſcopo, tantorum ſanctorum ſtudioſiſſimo. Incipit autem σύγγραμμα illa: Ἀδελφοί, διήγησιν βούλομαι ποιήσασθαι ὠφέλιμον, περὶ δὲ Βασιλείου τοῦ ἀοιδίμου, καὶ Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου. hoc eſt: Fratres, vtilem vobis narrationem inſtitui facere de celebri Baſilio, & Ephræm Syro. &c. Cæteras autem ſanctiſſimi viri in epiſcopatu res præclarè geſtas, per annos ſingulos, vt ſe habuerunt, digeſſimus in Annal. eccleſ. idcirco hìc parciùs. Conſulè præterea quæ ſupra notauimus kal. Ianuarij. in eius obitu.

b Eliſæi prophetæ.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & cæteri Latinorum, necnon & Græci in Menologio. De eius ſepulchro Samariæ poſito, deq; miraculis ibi fieri ſolitis ſcripſit S. Hieron. epiſt. 27. in epitaphio Paulæ ad Euſtochium, & in Abdiam prophet. c. 1. in princ. Epiphan. de vit. & interit. prophet. c. 6. ignotus auctor apud Iſidor. de vit. & mort. ſanct. c. 36. Niceph. lib. 10. c. 13. Metaphraſtes in Artemio die 20. Octob. qui & recitat de Eliſæo encomium Baſilij Seleuciæ. De Eliſæi reliquiarum tranſlatione facta Alexandriam, agit Cedren. in compend. anno octauo Leonis magni Imp.

c Marciani epiſc.] De quo vet. man. ſcript. ex quibus recentiores, Maurolycus, Molanus, & Galeſinus. Meminit de eodem Sophron. in orat. habita in Natali Apoſtol. apud Metaphraſ. 29. Iunij. Legimus ejus acta man. ſcrip. accepta ab eccleſia Caietana, apud quam illius venerandæ reliquiæ aſſeruantur, illuc tranſlatæ, cùm Sarracenorum incurſionibus Sicilia inſula vexaretur. eſt illorum exordium. Poſt triumphalem. &c. ibi & de titulo martyrij mentio habetur. Agunt de eodem Græci in Menologio ad tertium Kal. Nouemb. vbi eius martyrij acta breui compendio referunt, quomodo à Iudæis occiſus eſt.

d Valerij, & Rufini.] Agunt de his Beda, Vſuardus, Ado, Vuandelb. ac recentiores. Extant horum acta, quæ deſcripſit Mombrit. tom. 2. Petrus item in catal. lib. 5. c. 116.

e Anaſtaſij, & ſoc.] Scripſit horum egregium martyrium S. Eulogius in Memoriale ſanct. lib. 3. cap. 8.

cap. 8. eoſque hac die paſſos teſtatur, æra octingenteſima nonageſimaprima, à Chriſto Domino anno octingenteſimo quinquageſimotertio.

f Methodij epiſc.] Agunt & Græci de eodem hac die in Menologio his verbis: S. Methodij, qui ſanctas imagines oppugnantiom errorem grauiſſimis diuinarum ſcripturarum teſtimonijs redarguens, orthodoxam Eccleſię Dei fidem protegens, multas ærumnas ab hæreticis perpeſſus, pro ſancto venerabilium imaginum cultu conſeruando laborans, æternam requiem adeptus, peccatorum remiſſionem nobis expoſcit. Eius natalis celebratur in ſanctiſſimo ſacello in quo pretioſæ, eius reliquiæ intra diuinum templum celeberrimorum Apoſtolorum repoſitæ ſunt. hæc ibi. Porrò Methodius antequam ordinatus eſſet epiſcopus, functus eſt legatione Apoſtolica miſſus à Leone tertio Rom. Pontifice Conſtantinopolim, vbi eius ciuitatis ordinatus eſt epiſcopus, anno Domini octingenteſimo ſeptimo, vt teſtatur Anaſtaſius biblioth. in epiſt. ad Carolum Caluum, apud Sur. tom. 5. in Dionyſio, vbi hæc habet de ſancto Methodio: Hic à ſede Apoſtolica Conſtantinopolim preſbyter miſſus, eiuſdem Vrbis tenuit Pontificium, & ex tunc inter ſanctos ab omnibus ob ſuæ confeſſionis & agonis certamen veraciter veneratur & colitur. &c. De eodem Cedren. in Michaele Imperatore, vbi etiam agit de alia legatione, qua Conſtantinopoli miſſus eſt Romam, de qua item Glicas in Theophilo Imp. De huius electione plura Theophanes in panegyrico de S. Nicephoro, apud Metaphraſt. 13. Martij. Migrauit ex hac vita an. Domini octingenteſimo quadrageſimoſeptimo, vt teſtantur acta S. Ioannicij abb. vbi & alia plura de Methodio apud Metaphraſ. die 4. Nouemb. Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. Fuit & alius eiuſdem nominis Methodius epiſcopus Patarenſis ſanctitate & eruditione conſpicuus, quem citat S. Ioannes Damaſcen. orat. 3. de imag. in fin. de quo Græci in Menologio ad x. kal. Iulij. Alius item Methodius epiſcopus Tyri de quo infra ad xiiij. kal. Octobr. ijdemq; tres omnes ſelectiſſima lucubrationum ſuarom monumenta reliquerunt.

g Aetherij epiſc.] De eodem hac die Beda, & alij recentiores. Meminit eiuſdem Ado in chron. an. Domini 604. numeraturq; hic vigeſimus nonus eius ſedis epiſcopus, claruitq; temporibus Dagoberti regis Francorum.

h Quinctiani epiſcopi.] Agit de eodem Vſuardus, & alij; ſed cùm preſbyterum dicunt, errare noſcuntur. Scribit de eo Gregor. Turon. hiſt. Franc. lib. 2. c. 36. & lib. 3. c. 2. Sigeb. in chron. an. 506. Reperitur hic interfuiſſe concilio primo Aurelianenſi habito temporibus Clodouei, necnon Aurelianenſi quinto temporibus Childeberti eius filij. habetur mentio de eodem in rebus geſtis S. Galli epiſcopi Aruernenſis.

xij. E **Decimoſeptimo kal. Iulij. Luna.** 15

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

IN Lucania apud Silarum flumen natalis ſanctorum martyrum Viti [a], Modeſti, atq. Creſcentiæ, qui ſub Diocletiano Imperatore e Sicilia illuc delati, ibidem poſt ollam feruentis plumbi, poſt beſtias, & cataſtas diuina virtute ſuperatas [b], curſum glorioſi certaminis peregerunt. Doroſtori in Myſia ſancti Heſychij [c] militis, qui cum beato Iulio comprehenſus, ſub Maximo præſide poſt eum martyrio coronatus eſt. Cordubæ in Hiſpania ſanctæ Benildis [d] martyris. Zephyrij in Cilicia ſancti Dulæ [e] martyris, qui ſub præſide Maximo ob Chriſti nomen virgis cæſus, in craticula poſitus, feruenti oleo incenſus, aliaq. paſſus, martyrij palmam victor accepit. Palmyræ in Syria ſanctarum martyrum Libyę [f] & Leonidis ſororũ, & Eutropiæ puellæ annorum duodecim, quæ per diuerſa tormenta ad coronam martyrij peruenerunt. Apud Valencenas depoſi-

depoſitio ſancti Landelini [g] abbatis. Aruernis ſancti Abrahæ [h] confeſſoris, ſanctitate ac miraculis illuſtris.

IVNII 15.

a VITI, Modeſti, & Creſcentiæ.] Agunt de his etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum acta ex antiquis codicibus man. ſcript. primùm edidit Mombrit. tom. 2. Petrus in catal. lib. 5. c. 118. in compendium redegit, fuſius eadem Sur. tom. 3. habemus eadem manuſcript. vetuſto charactere Longob. Corpus venerandum S. Viti tranſlatum eſſe Roma Pariſios, ſcribit Sigeb. in chron. an. Domini 755. Inde verò, vt idem ait, in Saxoniam delatum eſt anno à Chriſto 836. vnde, inquit, Franchi teſtati ſunt, quòd ab illo tempore gloria Francorum in Saxones tranſlata eſt. De eadem tranſlatione, & religioſo cultu S. Viti apud Saxones, plura ſcribit Vvitichind. lib. 1. geſt. Saxon. Saxo Grammat. hiſtor. Dani. lib. 14. Martin. Polon. Albertus Cranth. in Metrop. Saxon. lib. 3. c. 6. nouiſſimè Sur. tom. 7. ex auctore recitat, qui præſens interfuit, factamq; refert dicto anno Domini 836. indict. 14. Ludouici Imp. ann. xxiij. Quòd pertinet ad tranſlationem aliorum ſanctorum martyrum corporum Roma in Gallias, vel in alias Tranſalpinas prouincias ſæpe factas: noſſe debemus id agi cœptum eo tempore, quo Franchi Romam Eccleſiam à Longobardis alijſq; tyrannis vindicantes, multis officijs de eadem ſunt optimè meriti; quod enim olim aliàs fuerat intentatum; tunc à Romanis Pontificibus conſequi cœperunt. Nam vetus Romanæ Eccleſiæ conſuetudo non tantùm abhorruit, vt corpora ſanctorum Roma transferri pateretur; verùm nec tenues reliquias ex eis detrahi quoquomodo permitteret. In hac ſententia S. Gregorius in regiſtr. lib. 3. epiſt. 30. ad Conſtantiam Aug. hæc ait: In Romanis namq; vel totius Occidentis partibus omnino intollerabile eſt, & ſacrilegum, ſi ſanctorum corpora tangere quis fortaſſe voluerit: quod ſi præſumpſerit certum eſt, quia hæc temeritas impunita nullo modo remanebit. Pro qua re de Græcorum conſuetudine, qui oſſa leuare ſanctorum ſe aſſerunt, vehementer miramur, & vix credimus. &c. His conſentiunt, imò & planius declarant ea, quæ S. Germanus ac eius collegæ legati Apoſtolici reſcripſerunt ad Hormiſdam Papam ſub conſulatu Ruſtici, anno Domini 520. Conſtantinopoli cùm eſſent; & inter alia hæc verba: Iuſtinianus filius veſter magnificus res conuenientes fidei ſuæ faciens; baſilicam Apoſtolorum, in qua deſiderat ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, & beati Laurentij reliquias eſſe, conſtituit: Sperat per paruitatem noſtram, vt prædictorum ſanctorum reliquias celeriter concedatis. Habuit quidem petitio prædicti viri ſecundum morem Græcorum. Et nos contrà, conſuetudinem ſedis Apoſtolicæ expoſuimus. accepit rationem. Et quia talis eſt eius feruor fidei, qui meretur quicquid de ſede Apoſtolica depoſcerit; & talis eſt, qui ſperat vnde & ſalus animæ & fidei accreſcat, talibus deſiderijs poſtulata competit non negare. Vnde ſi beatitudini veſtræ videtur: Sanctuaria beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, ſecundùm morem, ei largiri præcipite; & ſi fieri poteſt, ad ſecundam cataractam ipſa Sanctuaria deponere, veſtrum eſt deliberare. &c. Extant ad eoſdem legatos Hormiſdæ Papæ de eadem re ſcriptæ litteræ, aliæ itidem ad Iuſtinianum, ſignificans ſe tantùm Sanctuaria mittere. Extant dictæ litteræ apud nos man. ſcrip. ex codice Vaticano acceptæ. Per Sanctuarium autem velum intelligere debemus, quod S. Gregorius in nuper citata epiſt. ad Conſtantiam epiſtola Brandeum appellat, ex quo ſanguis effluxit, cùm à ſancto Leone Papa (vt ait) forcipibus incideretur; alibi autem idem appellat velamen, quod admoueri ſolitum erat ſanctis martyrum corporibus, vt lib. 4. epiſt. 44. ex ſynodo Romana, & lib. 12. decret. 4. Brandeum item appellat velum illud Ioannes diac. in vit. S. Gregor. lib. 2. c. 42. cùm ingens de ea re miraculum narrat. Ex quibus omnibus liquet, non corpora, non fragmina oſſium, vel tenuem raſuram illorum, ſed tantùm velum ſacris admotum reliquijs, pro magno munere, conſueuiſſe Romanos Pontifices ad clariſſimas perſonas, illas cupientes, tranſmittere. Græcorum autem ab his fuiſſe diuerſam conſuetudinem, ex prædictorum aſſertionibus vidimus.

b Superatas.] Beda, & Ado in ſuis Martyrologijs inter alia tormenta addunt, ſanctum Vitum à Valeriano iudice cathonis cæſum. alij Codices habent: Cathomo cæſum. Molanus multum laborat circa huius vocis intelligentiam; multaq; eruditè cùm dicat, nec tamen rem aſſecutus ſibi ipſi viſus eſt. Arbitratus ſum aliquando textum eſſe deprauatum, vt pro cathomis, latomijs, ſit reſtituendum. de eo etiam genere tormentorum hæc Iſidorus lib. 5. origin. Latomia (licèt alij plerique codices habeant lautumna) eſt ſupplicij genus ad verberandum aptum, inuentum à Tarquinio ſuperbo ad pœnas ſceleratorum. Iſte enim prior latomia ſeu lautumias, tormenta, fuſtes, metalla, atq; exilia adinuenit. &c. acquieſcerem prædictæ Iſidori interpretationi, niſi Feſtus, Liuius, Plautus, alijq; antiquiores latómias, ſeu latumias, vel lautumias (vt legitur apud Plautum in penul.) lapicidinas intelligerent, vel ipſa loca cæſis lapidibus execta, quo ſenſu & carcer Syracuſanus, de quo Cic. in

Ver, lib. 7. latomia eſt appellatus, ſic & omnis carcer, vt l. 9. ff. ex quibus cauſis maior: Incluſos veluti latomijs, vinctorum numero haberi placet, quia nihil intereſt parietibus an compedibus teneantur. habent eandem vocem, cathomũ, Beda, & Ado die 18. Nouembris in Romano mart. ſed in alio ſenſu, cùm dicant: Cathomo ſuſpendi eum, ac verberari iuſſit; per cathomum vinculum quoddam intelligentes, quo martyr ad verbera ſuſpenſus eſſet. arrideret mihi quod Molanus è Græca voce deducit, vt [illegible], idem quod dimiſſis armis, pedibus videlicet in altum ſuſpenſis, ſic martyr ad verbera expoſitus fuerit: ſed quoniam eiuſmodi non leguntur in actis eiuſdem martyris, neq; apud Prudentium in Romano, neq; apud alios, qui paſſionem eius retexerunt, ſicut ipſe, ita & ego his minus aſſentior. Remaneat itaq; adhuc integra quæſtio de Cathomo.

c Heſychij.] De eo item Beda, Vſuardus, Petrus in catal. lib. 5. c. 36. & in Iulio martyre eod. lib. cap. 119. & alij recentiores.

d Beniildis.] Scripſit nobile certamen eius S. Eulogius in memor. ſanct. lib. 3. c. 9. paſſamq; tradit, æra octingenteſima nonageſimaprima, anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimotertio.

e Dulæ.] Agunt de eodem Græci in Menologio, vbi de eo pluribus; fuſius autem Metaphraſtes, quem Latinè à ſe redditum recitat Lipom. tom. 7. ex quo Sur. tom. 3. De Zephyrio ciuitate, de qua hic habetur mentio, agit Plin. lib. 5. c. 27. & alij.

f Libyæ, & Leonidis.] Harum martyrium narrat S. Brienna in actis S. Febroniæ, quæ extant apud Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. his verbis: Recordare Libyam & Leonidem ſorores illas duas, quæ martyrium glorioſè pertulerunt, è quibus Libya ipſa gladio percuſſà, capite priuata eſt; Leonis verò in ignem coniecta fuit. Recordare quemadmodum puella Eutropia duodecim annos nata martyrium ſuſtinuerit. &c.

g Landelini.] Huius acta retulit Sur. in tom. 3. diuerſa ab his ſcripta fuiſſe à Philippo abb. teſtatur Molan. in addit. ad Vſuard. qui & de eo pluribus agit in Indiculo SS. Belg. Tritthem. etiam de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 100. eumq; claruiſſe ait, anno Domini 660: conſtat quidem vixiſſe temporibus S. Martini Papæ & martyris, à quo & munus prædicandi ſuſcepit, nauiterq; impleuit.

h Abrahæ.] Scripſit eius res geſtas Gregor. Turon. lib. ſanctor. patrum cap. 3. Agit de eodem in hiſt. de geſt. Franc. lib. 2. cap. 21. in fin. De hoc ipſo ſcripſit egregium epitaphium Sidonius Apol. quod vna cum epiſtola dedit ad Voluſianum epiſcopum. lib. 7. epiſt. 18. claruit circa ann. Domini quadringenteſimum ſexageſimum.

xj. F Sextodecimo Kal. Iulij. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19			

VESONTIONE in Gallijs ſanctorum martyrum Ferreoli [a] preſbyteri, & Ferrutionis diaconi, qui a beato Irenæo epiſcopo ad prædicandum verbum Dei miſſi, poſtea ſub Claudio iudice diuerſis pœnis excruciati, gladio feriuntur. Tarſi in Cilicia ſanctorum martyrum Quirici [b] & Iulittę matris eius, ſub Diocletiano Imperatore: quorum Quiricus triennis puellus, cum matrem, quæ ante Alexandrum præſidem neruis diriſſime cędebatur, implacabili luctu lugeret, ad gradus tribunalis illiſus interijt: Iulitta vero poſt dira verbera & grauia tormenta, martyrij ſui curſum obtruncatione capitis impleuit. Moguntiæ paſſio ſanctorum Aurei [c], & Iuſtinæ ſororis eius, & ceterorum martyrum, qui ſynaxim in eccleſia agentes, ab Hunnis Germaniam diripientibus trucidati ſunt. Amathuntæ in Cypro ſancti Tychonis [d] epiſcopi,

tempore

tempore Theodoſij iunioris. Lugduni depoſitio beati Aureliani [e] epiſcopi Arelatenſis. Nannete in Britannia minori ſancti Similiani [f] epiſcopi & confeſſoris. Miſnæ in Germania ſancti Bennonis [g] epiſcopi. In Brabantia ſanctæ Lutgardis [h] virginis.

IVNII 16.

a FERREOLI, & Ferrutionis.] De his item Beda hac die, Vſuardus, Ado, & alij. Horum martyrium deſcriptum habetur in actis ſanctorum Felicis & Fortunati, apud Sur. tom. 2. die 23. April. & tom. 7. De miraculis ad ipſorum ſepulchrum agit Greg. Turon. lib. de gloria martyr. c. 71. Fuit præterea Ferreolus alius martyr & epiſc. Viennenſis, de quo ſuo loco plura inferius, ad xiiij. kalen. Octobris.

b Quirici, & Iulittę.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & cæteri Latinorum, Gręci autem in Menologio idibus Iulij, vbi Tarſi Ciliciæ eos occubuiſſe martyrio tradunt: quod verum eſſe, legitima eorumdem acta teſtantur, ex his plerique Latinorum ſunt corrigendi, qui Antiochiæ eos paſſos referunt. Exciderunt proculdubio ea acta Quirici & Iulittę, quæ S. Gelaſius Papa, vt commentum hæreticorum, ex quibus & ſubſanandi tribueretur occaſio, procul reiecit in decret. de ſcript. apocryph. apud Gratian. diſt. 15. c. ſancta Rom. Diuerſa omnino ab illis cenſentur ea, quæ recitat Metaphraſtes, quæ & retulit Lipom. in tom. ſextum, & Sur. in tom. tertium, necnon Mombrit. licet paulò diuerſè in tomum 2. quorum ſummam Græci referunt in Menologio, & hîc breuius comprehenſa narrantur. Molanus in addit. ad Vſuard. 2. edit. poſt Lipomani & aliorum eruditorum ſententiam, dum probat eadem à Metaphraſte edita acta prædictorum martyrum; addit, Gelaſium non intellexiſſe de illis ipſis actis Græcè conſcriptis, ſed quę Latinè edita in vet. man. ſcript. habentur: ea videlicet, quorum eſt exordium: Domino Fratri & coepiſcopo Zoſimo Theodorus. &c. De erudito ac prudentiſſimo viro, quid iam iure dicam, nihil habeo, niſi hoc vnum, quod inciderit in eadem acta deprauata: Siquidem illa acta Quirici & Iulittæ, quæ ſcripſit Theodorus epiſcopus ad Zenonem coepiſcopum; quæ & in vetuſtiſſimo codice habemus in noſtra bibliotheca, ſunt ſanè eiuſmodi, vt in omnibus conueniunt cum ijs, quę vel Metaphraſtes edidit, vel in Græcorum Menologio, vel hîc ſummatim collecta narrantur: ſed & eò fideliora exiſtimanda ſunt, quòd certus inſcribitur auctor, qui (vt ipſe profitetur) in id pręſertim incumbit; vt vera, certaq; de ijſdem ſanctis martyribus acta ex antiquis monimentis edendo; falſa illa, vt ait, inſulsè, mendaciter, ac denique hęreticè à Manichęis de ijſdem ſanctis conſcripta, abolenda, & ab eccleſia catholica prorſus proſcribenda curaret. ex huiuſmodi Theodori epiſcopi pręfatione, ſatis notantur, quænam illa fuerunt horum martyrum acta à Gelaſio improbata. de eo enim actorum libello, hæc ibidem Theodorus: Tali, inquit, erat execratione digeſtus, vt meritò huic coaptetur illa ſententia, quam quidam contulit patrum: Verè (inquiens) ranæ & culices digni ſunt iſta ſcriptura. Nam (quia textus ille ſatis declarat) datur conijci (Deo amabilis) vt Manichęorum ſit iſta deſcriptio, qui crucem Chriſti ſcandalum & ſtultitiam putant. hęc & alia ibi Theodorus, qui & ſynceriſſima iſtorum acta edidit, accepta (vt ait) à Martiano Tribuno Notario, qui eadem nactus fuerat à Zenone Iſauriæ epiſcopo. Excripſiſſe ea Theodorus videtur temporibus Iuſtiniani Imp. longè ante tempora Metaphraſtes. Tranſlata fuiſſe horum ſanctorum martyrum corpora in Gallias per ſanctum Amatorem epiſcopum Antiſiodorenſem, prędeceſſorem ſancti Germani, cùm in Orientem peregrinatus eſſet, tradit Mombrit. vbi ſupra.

c Aurei, & Iuſtinæ.] Agunt de his hac item die Beda, Ado, & recentiores. De graſſatione Barbarorum in Moguntinam eccleſiam, ſcribit in primis Ammianus Marcellinus lib. 27. itemq; S. Hieron. epiſt. 11. ad Ageruchiam. An autem illarum cladium tempore hi paſſi ſint, vel quando poſtea Attila irrupit in Gallias, nobis non ſatis eſt exploratum. Sanè quidem tam S. Hieron. quàm Ammianus teſtantur, tunc temporis multa millia hominum fuiſſe Moguntiæ in eccleſia trucidata. De miraculis S. Aurei conſcriptum eſſe libellum, teſtatur Molan. in annot. ad Vſuardum.

d Tychonis epiſc.] De eo item hac die Græci in Menologio, vbi tradunt hunc à S. Epiphanio epiſcopo Salaminæ Cypri fuiſſe ordinatum epiſcopum temporibus Arcadij Imp.

e Aureliani epiſcopi.] De eo hac die Vſuardus, Ado, & alij. Nonnulli hunc Aurelium dicunt, atque ita ſubſcribitur concilio Aurelianenſi quinto. cui lectioni conſentit S. Gregorij Papæ epiſtola ad Vigilium epiſcopum Arelat. 115. lib. 7. regiſtri ind. 2. at verò Aurelianus, & non Aurelius dictus habetur in actis Quintæ ſynodi. Ad hunc ipſum Aurelianum epiſcopum Arelatenſem extat epiſt. Vigilij Papæ: quę recitatur in Quinta ſynodo collat. 7. Dicta ſynodus Aurelianenſis, cui interfuit Au-

relianus, celebrata eſt anno triceſimo octauo Childeberti filij Clodouei regis Francorum; eſt annus Domini quingenteſimus quinquageſimusſecundus.

f Similiani epiſcopi.] Vſuardus de eodem hac die, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

g Bennonis epiſcopi.] Hunc Hadrianus ſextus Rom. Pont. numero ſanctorum adſcripſit, vt ex eius actis apparet: idque in eiuſdem Hadriani Itinerario teſtatum habetur. Scripſerat iam olim Tritthemius abb. ad Iulium Papam epiſtolam 64. id expoſcente Georgio duce pro canonizatione S. Bennonis, in qua hæc inter alia de eius vita atque miraculis: Vita Bennonis ſanctiſſima, plena virtutibus à vetuſtioribus ſuisq; contemporaneis luculenter habetur deſcripta: & multa quotidie in eccleſia Miſnenſi ad eius tumulum fiunt miracula. hæc ille. De eodem Cochlæus in comment. de act. & ſcript. Luth. anno Domini 1524. Extat de eius canonizatione Pontificium diploma, quod hactenus aſſeruatur Romæ in eccleſia S. Mariæ de Anima nationis Teutonicorum, quo quidem ſignificatur, anno Domini 1523. die Dominico, in die feſto ſanctiſſimæ Trinitatis, qui fuit 31. Maij. à dicto Pontifice canonizatos eſſe S. Bennonem epiſcopum Miſnenſem, & S. Antoninum archiepiſcopum Florentinum, ſolemnitatemq; S. Bennonis relatam eſſe ad decimam ſextam diem menſis Iunij, atque ab eodem Pontifice conceſſam plenariam indulgentiam, eandem Eccleſiam, ea die, viſitantibus. Huius autem præclariſſimas res geſtas Hieronymus Emſer ſcriptis mandauit, recitantur apud Sur. tom. 7. ibidem eſt eiuſdem auctoris carmen, & ſacer hymn. Bartholom. Steni. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino 1106. ætatis ſuæ nonageſimo ſexto, ſedis autem quadrageſimo.

h Luthgardis.] Eius acta conſcripſit Thomas Cantipatrenſis; deſcripſit verò Sur. tom. 3. De ea item agit Molan. in indic. ſanct. Belgij, & in addit. ad Vſuard. hac die. defuncta eſt anno Domini milleſimo ducenteſimo quadrageſimoſexto.

x. G Quintodecimo kal. Iulij. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

ROMÆ natalis ſanctorum ducentorum [a] & ſexagintaduorum Martyrum, qui in perſecutione Diocletiani pro fide Chriſti necati, poſiti ſunt via Salaria veteri ad Cliuum cucumeris. Tarracinæ ſancti Montani [b] militis, qui ſub Hadriano Imperatore & Leontio conſulari, poſt multa tormenta martyrij coronam accepit. Apud Venafrum ſanctorum martyrum Nicandri [c] & Marciani, qui in perſecutione Maximiani capite cæſi ſunt. Chalcedone ſanctorum martyrum Manuelis [d], Sabelis, & Iſmaelis, qui pacis cauſa apud Iulianum Apoſtatam pro rege Perſarum legatione fungentes, cum Imperatoris iuſſu idola venerari compellerentur, idq. conſtanti animo recuſarent, gladio feriuntur. Apolloniæ in Macedonia ſanctorum martyrum Iſauri [e] diaconi, Innocentij, Felicis, Hieremiæ, & Peregrini Athenienſium, qui a Tripontio Tribuno varie torti, capite obtruncati ſunt. Ameriæ in Vmbria ſancti Himerij [f] epiſcopi, cuius corpus Cremonam tranſlatum eſt. In pago Bituricenſi ſancti Gundulphi [g] epiſcopi. Aurelianis ſancti Auiti [h] preſbyteri & confeſſoris. In Phrygia ſancti Hypatij [i] confeſſoris. Item ſancti Beſſarionis [k] anachoretæ. Piſis in Tuſcia ſancti Rainerij [l] confeſſoris.

DVCEN-

a DVCENTORVM ſexag. duorum martyrum.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac recentiores. Poſiti dicuntur ad Cliuum cucumeris: eo enim nomine erat appellatum vetus cœmeterium via Salaria, vt conſtat ex indice cœmeteriorũ Vrbis, quem excripſimus ex man. ſcrip. Vatican. lib. Cenſuum.

b Montani.] Cuius vitæ acta accepimus ab eccleſia Caietana. eſt illorum exordium: Montanus miles, & ciuis Romanus, &c.

c Nicandri, & Marciani.] Horum illuſtre martyrium etiam in Orientali eccleſia anniuerſaria die recolitur: agunt etenim de his Græci in Menologio ſexto idus Iunij, vbi paſſionis ipſorum cruciamenta his verbis narrantur: Certamen ſanctorũ martyrum Nicandri & Marciani, qui propter Chriſtianę fidei confeſſionem ſob pręſide Maximo in carcerem coniecti, cùm ad negationem adigi non poſſent, ferreis vngulis lacerantur, & in excelſis trabibus ſuſpenſi, atque detracti, ſuper carbones ignis extenſi, virgis deſuper verberantur, ſalſoq; aceto perfuſis plagis, teſtis acutis perfricantur, lapidibus ora contuſa, & facies confractæ, poſtremò linguæ gladio excìſæ, & enſe percuſſi migrauerunt ad Dominum. hactenus ibi. Petrus in catal. lib. 5. c. 90. non niſi vltimum horum ſupplicium refert: additq; paſſos eſſe prid. non. Iunij. inter Atinam & Venafrum, corpusq; Nicandri Venafrum, Marciani vero Atinam, ait, delatum: porrò Nicandri vxorem, quæ virum ad martyrium roborauerat, poſt triduum capitalem ſubijſſe ſententiam, tradit. Vigent hactenus in Aequicolis horum martyrum priſcæ memoriæ. Sancti Nicandri eccleſiam apud Vrbem poſitam, via Lauicana, Gelaſius Papa dedicauit, vt apparet ex libro de Rom. Pontific. Petrus diac. bibliothec. Caſin. in lib. de vir. illuſtr. eiuſdem monaſterij cap. 45. teſtatur à Petro eiuſdem cœnobij diacono ſcriptum eſſe ſermonem legendum in vigilijs prædictorum martyrum, additumq; ab eodem officium eccleſiaſticum, recitandum in die eorum celebritatis.

d Manuelis, Sabelis, & Iſmaelis.] Græci etiam de his in Menologio hac die; ibiq; eorum certamen referunt, vberius autem Metaphraſtes ex antiquioribus monumentis, eadẽ & Lipom. tom. 6. & Sur. recitat tom. 3.

e Iſauri diac. & ſoc.] Agunt de his item hac die Græci in Menologio, ibiq; eorum martyrium explicant.

f Himerij epiſcopi.] De quo Petr. in catal. lib. 5. c. 122. & Molan. in addit. ad Vſuardum.

g Gundulphi epiſcopi.] De eodem Molan. in addit. ad Vſuard. & Galeſinus in ſuo Martyrologio.

h Auiti presbyteri.] Agit de eodem hac die Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Licet apud Bedam Vitus pro Auito mendosè legatur. Scribit de eo Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 3. c. 6. idemq; de alio Auito abbate lib. de glor. confeſſ. c. 99. De eodem Auito presbytero de quo agimus, ſcribit Ado Vien. in chron. & Sigebert. in chron. an. 495. Eius verò res geſtæ, atque miracula edita fuſius ſcripta refert Sur. tom. 3. Fuit eiuſdem nominis epiſcopus Viennenſis, qui ſecundus ſedit poſt ſanctum Mamertum, de quo plura Ado Vien. in chron. Vixit & alius eiuſdem nominis in Oriente, Auitus monachus, cuius meminit Suidas.

i Hypatij.] De quo item Græci agunt in Menolog. eiusq; acta ibidem paucis referunt.

k Beſſarionis.] Græci itidem de eo in Menologio, eiusq; vitam breui compendio comprehenſam referunt. Eſt frequens mentio de Beſſarione, eiusq; diſciplina in Vit. patr. part. 2.

l Rainerij.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. edit. 2. teſtaturq; eum ex hac vita migraſſe anno Domini milleſimo centeſimo ſexageſimoprimo.

18 Quartodecimo kal. Iulij. Luna. A ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

ROMÆ via Ardeatina natalis ſanctorum martyrum Marci[a] & Marcelliani fratrum, qui in perſecutione Diocletiani a iudice Fabiano tenti, & ad ſtipitem alligati, in pedibus clauos acutos acceperunt: cumq. non ceſſarent laudare Chriſtum, lanceis per latera transfixi, cum gloria martyrij ad ſi-

derea regna migrarunt. Malacæ in Hiſpania ſanctorum martyrum Cyriaci [b], & Paulæ virginis, qui lapidibus obruti, inter ſaxa animas cælo reddiderunt. Tripoli in Phœnicia ſancti Leontij [c] militis, qui ſub Hadriano præſide, vna cum Hypatio tribuno, & Theodulo, quos conuertit ad Chriſtum, per acerba tormenta peruenit ad coronam martyrij. Eodem die ſancti Aetherij [d] martyris, qui in perſecutione Diocletiani poſt ignes & alios cruciatus gladio cæſus eſt. Alexandriæ paſſio ſanctæ Marinæ [e] virginis. Burdigalæ ſancti Amandi [f] epiſcopi & confeſſoris. Sconaugiæ ſanctæ Elizabeth [g] virginis, monaſticæ vitæ obſeruantia celebris.

IVNII 18.

a MARCI, & Marcelliani.] De his Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri omnes. ſcriptæ ſunt horum res geſtæ in actis S. Sebaſtiani, apud Sur. tom. primo 20. Ianuar.

b Cyriaci, & Paulæ.] Vſuardus item de his hac die, Petrus in catal. lib. 5. cap. 125. Vaſæus in chron. item Floſ. ſanct. Hiſpan. & Theſaur. concion. tom. 2.

c Leontij.] Agunt de eo & Græci in Menologio, vbi & eius acta ſummatim collecta narrantur: quæ prolixius Metaphraſtes eſt proſecutus, ex quo Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. referunt eadem. Meminit huius Leontij, vt perilluſtris martyris, Theodoretus in commentario de Euangelica veritate. lib. 8. de martyrib. in fin. Tradit Procop. lib. 3. de ædific. Iuſtin. Imp. eidem martyri ab eodem Iuſtiniano extructam eſſe magnificentiſſimam baſilicam. Erat & Tripoli in Phœnicia nobilis. memoria Leontij martyris, cuius mentio eſt in Quinta ſynodo, actione prima.

d Aetherij.] Græci itidem de eo agunt in Menologio, eiuſq; martyrium paucis deſcribunt.

e Marinæ.] De ea & Ado hac die, qui martyrem eam dicit; cui tamen vet. man.ſcrip. contradicunt. Hæc etenim illa eſt, quæ virili habitu monaſticam exercuit diſciplinam, Marinuſq; nomine dicta eſt: cuius res præclarè geſtæ narrantur in vit. patr. part. 1. c. 44. Petrus in catal. lib. 6. c. 108. ex quibus & alij accepere.

f Amandi epiſcopi.] De eodem antiquæ tabulæ ex quibus etiam Molanus in addit. ad Vſuard. Succeſſit hic ſancto Delphino, ad quem extant Paulini epiſtolæ: qui & ad Amandum ſæpius ſcripſit; extantq; ſex ad eum datæ epiſtolæ, quarum aliquæ ſcriptæ videntur antequam eſſet epiſcopus, cùm adhuc ſanctus Delphinus ſuperſtes eſſet. Meminit eiuſdem Amandi ex verbis Paulini Gregor. Turonen. de geſt. Franc. lib. 1. cap. 19. & de glor. confeſſ. c. 45. claruit temporibus Honorij Imp. Huic accepta ferimus ea quæ S. Paulini epiſcopi Nolani reperiuntur ſcriptorum monumenta: cùm ille, ſicut diuitiarum, ac ſui ipſius, ſic & lucubrationum ſuarum contemptor eſſet; & licet eas S. Hieronymus, ac etiam S. Auguſtinus, & alij mirificè prædicarent: ipſe tamen eaſdem flocci faciens, perire ſinebat. Tantæ iacturę occurrit S. Amandus, ad quem Paulinus hæc aliquando: Legimus, inquit, in tergo epiſtolæ annotationem epiſtolarum, quas meas eſſe indicatis: nam verè prope earum omnium immemor eram, vt meas eſſe non recognoſcerem, niſi veſtris litteris crediſſem. Vnde maius accepi documentum charitatis veſtræ: quia plus me vobis, quàm mihi notum eſſe perſpexi. hymnos, quos deſiderabam, accepiſſe gaudeo. &c. extat hęc Paulini citata epiſtola man.ſcript. in Archiuio Nolano, quam inde deſcriptam ab erudito viro mei ſtudioſiſſimo R. D. Antonio Agellio clerico regulari pro magno accepi munere.

g Elizabeth virg.] De ea & Molanus in addit. ad Vſuardum, aitq; eius acta ſcriptis mandata per Ecbertum monachum. itemq; Einichonem abb. ipſius laudes ſcripſiſſe, tradit Trithem. lib. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 2. c. 120. pluribus autem lib. 3. cap. 325. obijtque, vt ait, anno Domini milleſimo centeſimo ſexageſimoquinto, ſuæ ætatis trigeſimoſexto.

xiij B Tertiodecimo Kal. Iulij. Luna. 19

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
															t	u

t u A B C D E f F G H M N P
11 12 13 14 15 16 17 18 17 18 19 20 21 22

MEDIOLANI ſanctorum martyrum Geruaſij [a] & Protaſij fratrum: ex quibus priorem tamdiu iuſſit Aſtaſius iudex plumbatis cædi, quouſq. ſpiritum exhalaret; ſequentem vero fuſtibus cæſum capite truncari. Horum corpora [b] Domino reuelante beatus Ambroſius ſanguine conſperſa & ita incorrupta repperit, ac ſi eo die fuiſſent interempti: in quorum tranſlatione cæcus feretri tactu lumen recepit, & plurimi vexati a dæmonibus liberati ſunt. Rauennæ ſancti Vrſicini [c] martyris, qui ſub Paulino iudice poſt plurima tormenta in confeſſione Domini immobilis permanens, capitis abſciſſione martyrium compleuit. Sozopoli ſancti Zoſimi [d] martyris, qui in perſecutione Traiani ſub Domitiano præſide poſt acerbos cruciatus capite amputato victor migrauit ad Dominum. Aretij in Tuſcia ſanctorum martyrum Gaudentij [e] epiſcopi, & Culmatij diaconi, qui tempore Valentiniani furore gentilium cæſi ſunt. Eodem die ſancti Bonifacij [f] martyris, diſcipuli beati Romualdi, qui a Romano Pontifice ad prædicandum Euangelium in Ruſſiam miſſus, cum per ignem tranſiſſet illæſus, Regemq. ac populum baptizaſſet, a furente Regis fratre necatus, optatam martyrij coronam accepit. Rauennæ ſancti Romualdi [g] anachoretæ, monachorum Camaldulenſium patris, qui collapſam in Italia eremiticam diſciplinam reſtituit, ac mirifice propagauit.

IVNII 19.

a GERVASII, & Prothaſij.] De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem in Menologio prid. idus Octobr. Feruntur horum res geſtæ ſcriptæ à ſancto Ambroſio, ex libello Philippi: eas refert Mombrit. tom. 1. Lipom. tom. 1. ac demum Sur. tom. 3. Deſcripſit autem & alia horum acta Metaphraſtes, quæ Lipomanus ſuper diuerſitate narrationum, vtcunque concordare conatus eſt, recitat eadem Sur. tom. 3. his non diſſimilia ſunt ea, quæ actis ſanctorum Syri & Euentij intexta habentur, deſcripſit eadem Sur. tom. 7. die 12. Septembr. ex man. ſcript. At non tantùm me reddit ancipitem, quòd in prædictis actis nomine S. Ambroſij editis, nulla de Nazario & Celſo habeatur mentio, vel quod ſub diuerſo præſide paſſi habeantur, quæ & Lipom. excuſat: ſed quod me maiori difficultate inuoluit, eſt illud in primis; quòd non tantùm in prædictis nulla habeatur de Nerone mentio, vel alterius cuiuſpiam Imperatoris, ſed Auguſtorum plurium tunc ſimul regnantium idem auctor meminerit; adeò vt ad alia tempora potius quàm Neronis illorum martyrium referre videatur. Huc accedit, quòd dum de bello Marcommannico ibi mentio fit; nihil ſanè eſt, vt ea ad Neronis tempora poſſint accommodari; ſiquidem nullum tale bellum tunc geſtum eſſe, perſpicuum eſt. Cùm itaque ex illis actis exploratum habeatur, plures Auguſtos tunc ſimul imperaſſe, inſuper & Marcommannicum bellum excitatum eſſe; cogimur vel inuiti in eam ire ſententiam (ſi tamen ea acta certa, firmaque, & Ambroſij eſſe dixerimus) vt credamus hos paſſos eſſe temporibus Marci Aurelij Antonini & Lucij Veri Auguſtorum, quorum Imperij anno decimoquarto (vt ſcribit Euſeb. in chronico, & Iulius Capitolinus, ac cæteri omnes affirmant) Marcommannicum bellum exortum eſt. Sanè quidem nec Beda, nec Vſuardus, vel Ado, aut antiquorum aliquis, vel vetera man. ſcrip. cùm de his martyribus agunt, vel de eorum parente Vitali ad iiij. kal. Maij. vllam de Nerone faciunt mentionem. Hæc tamen alijs expedenda relinquimus. Meminit eorumdem martyrum S. Ambroſ. in Luc. lib. 7. c. 13.

b Horum

b. Horum corpora.] De horum inuentione extat ſermo S. Ambroſij 5. de ſanct. & lib. 7. epiſt. 53. 54. edit. Rom. Agit de eadem S. Auguſt. ſæpius, vt in lib. 9. confeſſ. c. 7. ſer. 39. de diuerſ. c. 5. & de ciuit. Dei lib. 22. c. 8. Paulinus in vit. S. Ambroſij, auctor libri de vita perfecta apud Hieron. tom. 9. Gregor. Turon. de glor. martyr. c. 47. legi & de ea hymnum in breuiar. Tolet. Conſtat autem prædictorum ſanctorum martyrũ reliquijs quamplurimas eccleſias eſſe locupletatas, eorumq; nomine erectas eſſe memorias. Romæ etenim Veſtina illuſtris fœmina in ipſorum honorem baſilicam conſtruxit, quam S. Innocentius Papa dicauit, & titulo exornauit, Veſtinæq; titulus, vel ſanctorum Geruaſij & Prothaſij dictus reperitur. de his in lib. de Rom. Pontificibus in Innocentio Papa, & in regiſtr. S. Greg. lib. 9. epiſt. 22. dicitur hodie titulus S. Vitalis, cuius ornamento inſignitus eſt preſbyter Cardinalis Illuſtriſſimus ac Reuerendiſſimus Donatus Cæſius de noſtra Congregatione optimè meritus. Sanctus Paulinus eorumdẽ reliquias in Fundana baſilica à ſe erecta collocauit, vt ipſe ſcribit ad Seuerum epiſt. 12. S. Gaudentius eadem ſacra pignora condidit in baſilica ad Concilium ſanctorum dicta, vt ipſe refert in ſerm. de eius dedicatione habito: Gallia etiam ferè tota iiſdem reliquijs ditata eſt. teſtis eſt de his Greg. Turon. vbi ſupra c. 47. cùm de his agens, ait: Per totum Galliarum ambitum, Deo propitio, ſunt delatæ. & paulò poſt: Ex hoc enim eorum reliquiæ affatim collectæ, per vniuerſam Italiam & Galliam ſunt diuiſæ, idemq; lib. 10. c. 31. hiſt. Franc. agens de eccleſia erecta Turoni, ibi horum reliquias poſitas, eorumq; nomine eam appellatam eſſe teſtatur. Pariſijs etiam in baſilica S. Vincentij eas eſſe poſitas teſtatur Aim. lib. 2. c. 20. ad Noricos vſque eaſdem eſſe delatas, ſcribit Eugipius abb. in vita S. Seuerini Noricorum Apoſtoli. Conſtat inſuper tranſmarinas Africanæ eccleſiæ oras tantis fuiſſe muneribus exornatas. cùm etenim ſcribat S. Auguſtinus de ciuitate Dei lib. 22. c. 8. in Victoriana villa nomine prędictorum martyrum erectam eſſe memoriam, cõſequens eſt, vt eorum martyrum reliquijs minime caruerit. nam abſque reliquijs martyrum in eorum honorem eccleſias erigi, prohibuerat concilium Africanum. can. 50.

c Vrſicini.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Recenſet eius acta Petrus Damiani in ſerm. de S. Vitale & Valeria; refert eum Sur. tom. 2. 28. Aprilis, & Mombrit. in S. Vitale tom. 2. Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. Venantius Fortun. in vita S. Martini lib. 4. agens de ſanctis Rauennatis eccleſiæ, hos ſcribit verſus.

Inde Rauennatum placitam pete dulcius vrbem,
Pulpita ſanctorum per religioſa recurres,
Martyris egregij tumulum Vitalis adora
Mitis & Vrſicini, Pauli ſub ſorte beati,
Rurſus Apollinaris pretioſi limina lambe,
Fuſus humi ſupplex, & templa per omnia curre.

d Zoſimi.] De eodem item Græci hac die in Menologio. Deſcripſit eius acta Metaphraſtes, quæ retulit Lipom. in tom. 7. & Sur. tom. 3. hac die.

e Gaudentij, & Culmatij.] Horum actá man. ſcript. accepimus ab eccleſia Aretina.

f Boniſacij.] Huius egregia facta Petrus Damiani conſcripſit in vita S. Romualdi, quæ extat apud Lipom. tom. 8. & Sur. tom. 3. hac die. Vixit temporibus Othonis Imp. cuius erat affinis, circa annum Domini milleſimum.

g Romualdi.] Scripſit (vt nuper diximus) eius pręclara acta Petrus Dam. qui eum affirmat vixiſſe annos centum viginti, quorum viginti in ſeculo, tres in cœnobio, reliquos verò exegit in ſolitudine. Tranſlatum tradunt eius corpus Fabrianum oppidum in Piceno, vbi magna veneratione colitur. tranſlationis hiſtoriam man. ſcrip. accepimus.

vij. C Duodecimo Kal. Iulij. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23			

NATALIS ſancti Siluerij[a] Papæ & martyris, qui cum Anthimum epiſcopum hęreticum ab Agapito prędeceſſore ſuo depoſitum reſtituere noluiſſet, agente impia Theodora Auguſta a Belliſario in exilium pulſus ad inſulam Pon-

Pontiam [b], ibidem pro fide catholica multis ærumnis confectus defecit. Romæ depoſitio ſancti Nouati [c], filij beati Pudentis ſenatoris & fratris ſancti Timothei presbyteri, & ſanctarum Chriſti virginum Pudentianæ & Praxedis, qui ab Apoſtolis eruditi ſunt in fide. Horum domus in eccleſiam commutata, Paſtoris titulus appellatur. Tomis in Ponto ſanctorum martyrum Pauli & [d] Cyriaci. Petrę in Palęſtina ſancti Macarij [e] epiſcopi, qui ab Arianis multa paſſus, in Africam relegatus quieuit in Domino. Hiſpali in Hiſpania ſanctæ Florentiæ [f] virginis, ſororis ſanctorum Leandri & Iſidori epiſcoporum.

IVNII 20.

a SILVERII Papæ.] De quo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac reliqui. Succeſſit hic Agapeto, anno Domini 535. Egimus de eo cumulatè in Annal. eccleſ. Illic de Beliſario, cuius hic habetur mentio, locupletiùs; vbi & de mendicitate eius commentum refellimus.

b Ad inſulam Pontiam.] Licet hæc de inſula Pontia in libro de Romanis Pontificibus ſcripta habeantur: tamen Liberatus diaconus, qui eodem ſeculo claruit, in breuiar. hæreſ. Neſtorianæ & Eutych. cap. 22. apertè teſtatur S. Siluerium miſſum fuiſſe in exilium Pateram Licię: ſed loci illius epiſcopo apud Iuſtinianum agente, Romam reuerti iuſſum, ab aduerſarijs in Palmaria inſula eſſe detentum; illicq; cuſtoditum, inedia defeciſſe. hęc cùm ſcribat Liberatus, ac de Pontia inſula verbum nullum faciat; exiſtimamus (niſi ſit error in codice) ipſum erraſſe in nomine inſulæ, cùm ſint ſibi proximæ, ac Palmariam, loco Pontiæ poſuiſſe.

c Nouati.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Extant eius acta à Paſtore presbytero ſcripta, quæ recitat Ado. Copioſius deſcriptæ habentur in rebus geſtis ſanctarum Pudentianæ & Praxedis, quarum ſupra meminimus: Erant Romæ thermę Nouati in Viminali, quæ patuerunt olim Chriſtianis ad ſacras ſynaxes, quæ & Timothinæ dictæ reperiuntur, à fratre eius Timotheo: erant enim hi filij Pudentis ſenatoris, fratres verò prędictarum ſanctarum virginum, vt ex prædictis actis apparet. Habetur mentio de thermis Timothinis in actis martyrij S. Iuſtini Philoſophi, quæ legitima, germanaq; eſſe, ſuperius demonſtrauimus. extant apud Sur. tom. 3. die 12. Iunij. Paſtoris titulus, de quo hic agitur, etiam Pudentis dictus reperitur, vt eſt exemplum in concil. Roman. 2. ſub Symmacho, Pudentis idcirco appellatus, quòd cùm eius domus prius fuiſſet, ad titulum autem erigendum inde Paſtori conceſſa eſt. Non ignobile vel obſcurum erat Romę Nouati nomen temporibus Neronis: ad Nouatum enim extant tres libri Senecæ, de Ira, conſcripti; meminit idem auctor & de Nouatilla in lib. de conſolat. ad Martiam.

d Pauli, & Cyriaci.] De his hac item die Vſuardus, & alij recentiores.

e Macarij epiſc.] Hic & Arius in Græcorum codice dictus repetitur, Ariusq; mutatus eſt in Macarium, ob odium ſcilicet infauſti nominis. Scribit de eo S. Athanaſius in epiſt. ad ſolitar. col. 459. legiturq; inter epiſcopos, qui ſubſcripſerunt concilio Sardicenſi, tam apud Athan. in Apolog. 2. quàm etiam in tom. 1. concil.

f Florentiæ.] De eadem hac die Beda, & breuiar. Toletan. plura, & Floſ. ſanct. Hiſpan. Ad hanc ſcripſit S. Iſidorus eius germanus libros duos contra nequitiam Iudæorum, vt teſtatur S. Ildefonſus lib. de vir. illuſtr. in Iſidoro. Idipſum Braulio in vita S. Iſidori, additq; ad eandem ſcripſiſſe libros duos de virginitate. agitur de eadem in Theſaur. concion. tom. 2. die 14. Martij.

21 Vndecimo kal. Iulij. Luna. D vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

ROMÆ

ROMÆ ſanctæ Demetriæ[a] virginis, quæ ſub Iuliano Apoſtata martyrio coronata eſt. Syracuſis in Sicilia natalis ſanctorum martyrum Rufini[b] & Martię. In Africa ſanctorum martyrum Cyriaci[c] & Apollinaris. Moguntię ſancti Albani[d] martyris, qui ob Chriſti fidem poſt longos labores & dura certamina factus eſt dignus corona vitæ. Eodem die ſancti Euſebij[e] epiſcopi Sâmoſateni, qui tempore Conſtantij Imperatoris Ariani ſub habitu militari incognitus eccleſias Dei viſitabat, vt in fide catholica illas confirmaret: deinde ſub Valente in Thraciam relegatur: ſed reddita pace Eccleſiæ tempore Theodoſij ab exilio reuocatus, cum iterum eccleſias viſitaret, tegula ab Ariana muliere deſuper immiſſa, confracto capite martyr tandem occubuit. Iconij in Lycaonia ſancti Terentij[f] epiſcopi & martyris. Papiæ ſancti Vrciſceni[g] epiſcopi & confeſſoris. Apud Tungrenſes ſancti Martini[h] epiſcopi. In pago Ebroicenſi ſancti Leutfridi[i] abbatis.

IVNII 21.

a DEMETRIÆ virginis.] Agunt de eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Res geſtæ ipſius continentur in actis S. Bibianæ, de qua inferius; de ea item Petrus in catal. lib. 5. c. 135.

b Rufini, & Martiæ.] De his ijdem qui ſupra agunt, nec non & Vuandelbertus, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

c Cyriaci, & Apollinaris.] Vſuardus item, & recentiores de his hac die agunt.

d Albani.] De eodem hac die Beda agit pluribus, quem & ſecuti ſunt nonnulli. Huius res geſtas metricè ſcripſit Rubertus monach. monaſterij S. Albani, vt teſtatur Tritthem. in chron. Hirſaug. idemq; in epiſt. ad Albertum epiſcopum Moguntinum refert acta eius ſcriptis mandata à Sigeardo monacho eiuſdem monaſterij. De tempore martyrij huius magna inter ſcriptores varietas reperitur; ſiquidem Beda, & alij eum ſecuti, paſſum referunt temporibus Diocletiani; contra verò alij, vt Petr. in catal. lib. 10. c. 97. & Galeſ. dum agunt de Theoneſto eius martyrij ſocio, die 30. Octobris, temporibus Damaſi ab Arianis necatum aſſirmant, profitetur idipſum Molan. in addit. ad Vſuar. edit. 2. hac die. Diuersè ab his omnibus Sigeber. in chron. dum Albani, & ſociorum martyrium refert contigiſſe anno Domini 425. Habemus in vet. cod. man. ſcript. vitam S. Albani. cuius eſt exordium: Erat olim in partibus Aquilonis &c. ſed quæ videatur apocrypha, nullamq; ſibi veriſimilem ſaltem vendicet auctoritatem.

e Euſebij epiſcopi.] Nonnulli neſcientes Euſebium epiſcopum Samoſatenſem, de quo hìc agitur, perperam addiderunt nomen Cæſareę Palæſtinę; falsò putantes, de illo hac die agi. Hi quidem ſicut Euſebium Samoſatenſem ignorarunt, & nomen Samoſatenſe ob Paulum hæreſiarcham fortaſſe exhorruerũt; ita etiam res Euſebij Cæſarienſis parum perſpectas habuiſſe videntur: nam etſi in S. S. Nicæno concilio, ad tempus morem gerens Conſtantino, palinodiam cecinit; tamen poſtea in conciliabulo Tyrio, alijsq; eorum conuenticulis ſtetiſſe pro Arianis, omnibusq; ſtudijs fauiſſe Ario, apparet; quam ob cauſam S. Hieronymus ſæpius eum appellat anteſignanum Arianorum, S. Epiphanius alijq; veteres eandem illi notam inurunt. quo loco autem poſteriores eum habuerint, conſule patres qui inter fuerunt ſynodo ſecundæ Nicænę, act. quinta, & ſexta; videbiſque eundem ab omni orthodoxorum claſſe ſeparatum, execratumque. Agitur hìc itaq; de S. Euſebio epiſcopo Samoſatenſi, de quo & Græci agunt in Menologio die ſequenti; his verbis: Sancti martyris Euſebij epiſcopi Samoſatenſis, qui fuit ſub Conſtantio Imperatore feruentiſſimus orthodoxæ fidei æmulator. nam tantum fortitudinis & rerum terrenarum cõtemptus in ipſius animo inerat, vt in id tantùm ſtuderet, quo pacto pietas ipſa, & orthodoxa fides incrementum acciperet, licet Imperator ipſe tam contrarię eſſet opinionis, quàm nemo alius vnquam fuerat. Itaque cùm Imperator Conſtantius comminatus illi aliquando fuiſſet, ſe illius manum abſciſſurum, niſi diuerſum ſentiret, ipſe vtranq; manum extendit, vt ſignificaret libentius ſe illarum abſciſſionem paſſurum, quàm

quòd

quòd proponebatur, facturum, aut pietatem proditurum. Hunc beatum virum poſt Conſtantium & Iulianum, Valens Imperator Ariana perfidia corruptus, ab epiſcopali ſede deieci, & ad Iſtrum fluuium exulare coegit. Verùm defuncto Valeote, ad eccleſiam ſuam reuerſus, poſt multa certamina & victorias, palmam etiam martyrij hoc pacto aſſecutus eſt. Fœmina quędam Arianæ perfidiæ ſectatrix, è tecto quodam tegulam in viri ſancti tranſeuntis caput demiſit; cui tamen mulieri beatus martyr veniam largitus, & benè precatus eſt; neminem in illam permittens vlciſci, Chriſtum Dominum, & Srephaoum imitatus. hæc ibi io Menologio, quæ quidem omnia à probatis Græcis auctotibus ſibi vendicant teſtimonium. Eadē etenim, aliaq; plura deſcribit Theodoretus hiſt. lib. 2. c. 31. lib. 4. c. 12. 13. 14. & de eius obitu lib. 5. c. 14. S. Gregor. Nazian. hunc mirificè coluit, cuius ad eundem quatuor reperiuntur datæ epiſtolæ in editione Billiana, quarum prima, tertia, & quarta num. 27. 28. & 30. eum pro fide exulem conſolatur, ſecunda autem, quæ eſt 29. agit de eccleſia Cæſarienſi deſtituta paſtore, cùm eius ſuffragio ſubſtitutus eſt S. Baſilius. Quantus hic fuerit, vt ex eiuſdem Theologi præclaro elogio intelligas, hæc accipe: Vode, inquit tuarum laudum exordium ducam, & quo nomine te propriè appellabo? an columnam, & firmamentum eccleſiæ te vocabo, aut luminare in mundo, aut glorificationis coronam, aut Dei donum, patriæ adminiculum, an fidei regulam, aut veritatis legatum; aut hæc omnia ſimul, & his plura? at hanc laudum exuberantiam, fidem propè excedentem, per ea quæ vidimus confirmabo. &c. hæc Gregorius. Voluimus hęc omnia retuliſſe, vt inſignem martyrem in Martyrologium, quaſi poſtliminio redeuntem, meritis illum preconijs venerantes digno etiam ſuſciperemus honore.

f Terentij epiſcopi.] Agunt de eo etiam Gręci hac die in Menologio.

g Vrciſceni epiſc.] De eodem agunt tabulę eccleſiæ Papiens, ex quibus etiam Galeſinus hac die.

h Martini epiſc.] De quo & Molanus hac die in addit. ad Vſuard. pluribus autem in indiculo ſanct. Belgij. In tabulis epiſcoporum Tungrenſium ſeptimus hic ponitur ordine, Haſbanorumq; Apoſtolus appellatur: eumq; obijſſe tradunt, anno Domini 276. Plures eiuſdem nominis reperiuntur epiſcopi ſanctitate oobiles, vel eruditione conſpicui. & vt prætereamus Martinū Turonenſem, & Martinum Romanum Pontificem fama notiſſimos; fuit & Martious epiſcopus Mogūtinus, qui interfuit concilio Agrippinenſi anno Domini 345. itemq; concilio Sardicenſi, vt apparet ex Athanaſij apologia ſecunda, Martinus epiſcopus Toloſanus, qui interfuit coocilio ſecundo Arelatenſi temporibus Conſtantini, Martinus Vieonenſis, de quo Ado in chron. an. 101. Martinus Treuerenſis, qui vixit temporibus Gratiani, de quo Seuer. hiſt. lib. 2. Martinus Gallicienſis de quo Gregor. Turon. de Geſt. Franc. lib. 5. c. 37. & ad quem extat carmen Venantij Fortunati, Martinus Bracharenſis, qui interfuit ſecundo concilio Hiſpalenſi, & præfuit Bracharenſi, Martinus Dumienſis de quo Iſid. de vir. illuſtr. ac denique Martinus epiſcopus Aquinas, quem Trithem. multum commendat lib. 4. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. cap. 262.

i Leuthfridi.] Agit de eodem hac die Vſuardus, Petrus in catal. lib. 5. c. 136. & alij recentiores. claruit temporibus Iuſtiniani Imp. & ſucceſſorum. agit de eo Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Benedicti lib. 3. c. 136.

22 Decimo kalendas Iulij. Luna. E

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25			

APVD Nolam Campanię vrbem natalis beati Paulini [a] epiſcopi & confeſſoris, qui ex nobiliſſimo & opulentiſſimo factus eſt pro Chriſto pauper & humilis, & quod ſupererat, ſe ipſum pro redimendo viduæ filio, quem Vuandali [b] Campania deuaſtata captiuum in Africam abduxerant, in ſeruitutem dedit. Claruit autem non ſolum eruditione, & copioſa vitæ ſanctitate, ſed etiam potentia aduerſus dæmones: cuius præclaras laudes ſancti Ambroſius, Hieronymus, Auguſtinus, & Gregorius ſcriptis ſuis celebrarunt. Eius corpus Romam tranſlatum, in eccleſia ſan-

cti Bar-

ĉti Bartholomęi in Inſula vna cum corpore eiuſdem Apoſtoli honorifice aſſeruatur. In monte Ararath paſſio ſanctorum martyrum decem millium [c] Crucifixorum. Verolamij in Britannia ſancti Albani [d] martyris, qui tempore Diocletiani pro clerico hoſpite quem ſuſceperat, ſe ipſum tradens, poſt verbera & acerba tormenta capite plexus eſt. Paſſus eſt etiam cum illo vnus de militibus, qui eum ducebat ad ſupplicium, qui in via conuerſus ad Chriſtum, proprio ſanguine meruit baptizari. Samariæ ſanctorum mille [e] quadringentorum octoginta Martyrum, ſub Coſrhoe rege Perſarum. Eodem die ſancti Nicææ [f] Romatianæ ciuitatis epiſcopi, doctrina, ſanctiſq. moribus clari. Neapoli in Campania ſancti Ioannis [g] epiſcopi, quem beatus Paulinus epiſcopus Nolanus ad cæleſtia regna vocauit. In monaſterio Cluniacenſi ſanctæ Conſortiæ [h] virginis.

IVNII 22.

a PAVLINI epiſcopi.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Eius obitum ſcripſit Vranius ipſi Paulino optimè notus, meminit enim eius epiſt. 17. Recitat eam Vranij ſcriptionem Sur. tom. 3. hac die. De primordijs Paulini complura ſcripſit Auſonius Gallus, qui eum humanioribus litteris erudiuit. de eius migratione è Senatu ad eremum, agit S. Ambroſius ad Sabinũ epiſt. 30. edit. Rom. & Hieron. epiſt. 13. Quanti autem hunc fecerit S. Auguſtinus, eius ad ipſum ſcriptæ epiſtolæ declarant, videlicet epiſt. 32. 34. 65. & 260. meminit eiuſdem de ciuitate Dei lib. 1. c. 10. & lib. ad ipſum ſcriptum, de cura agenda pro mortuis, ſcribit de eodem S. Greg. lib. 3. dialog. c. 1. & 2. S. Proſper de vit. contempl. c. 9. Venantius Fortunatus in vit. S. Martini lib. 2. Seuer. in dialog. Greg. Turon. de glor. confeſ. c. 107. S. Eulog. in martyr. docum. ad Floram. & alij recentiores. Legimus in vet. monumentis bibliothecę Vaticanæ Honorij Imper. epiſtolam rogantis Paulinum, vt adeſſe dignaretur indictæ ſynodo cauſa ſchiſmatis Eulalij aduerſus Bonifacium Papam, ex qua quidem, quantę Paulinus fuerit ęſtimationis, ſatis apparet. Paratus vir illuſtris acta ſancti Paulini verſibus ſcribere inſtituit, vt teſtatur prædictus Vranius vbi ſupra. Carmen Euchariſticum, quod ephemerides Paulini inſcribitur, non huius quidem, vt præſefert falſa inſcriptio, ſed Paulini conſularis, cuius extant alia monimenta in collectione Chriſtianorum poetarũ eſſe conſtat. Paulinus de quo agimus (vt de eo ſcribit Vranius) ex humanis exceſſit, Baſſo & Antiocho conſulibus, anno Domini 431. De eius corpore Romam translato, hæc legimus in cod. man. ſcrip. vit. ſanct. quem apud nos habemus: Eius corpus nunc videtur eſſe coniunctum corpori S. Bartholomęi in inſula Lycaonia in eccleſia S. Adalberti, quæ nunc vocatur S. Bartholomęi, quorum trium ſanctorum meritis ibi pręſtantur beneficia plurima. hæc ibi. Porrò horum ſanctorum Confeſſio inſtaurata ac nobiliter illuſtrata eſt hiſce diebus ab Illuſtriſſimo ac Reuerendiſſimo Iulio Sanctorio eius eccleſiæ Cardinali.

b Quem Vuandali.] Ingreſſi ſunt Vuandali in Africam (vt auctor eſt S. Proſper in chron. Hierio, aliàs, Hierone & Ardaburio conſſ. eſt is annus Domini, ſecundum veriorem ſupputationem, 427. ante Paulini obitum annus quintus, quo tempore Vuandali, comparata claſſe, ora Campaniæ infeſtantes, inde abduxere captiuos, quibus cum & Paulinus volens abductus eſt. vbi cùm eſſet, vt idem Paulinus pṛdixerat, rex Vuandalorum defunctus eſt, vt auctor eſt S. Gregorius dialog. lib. 3. c. 1. Porrò ſi hæc ad Genſericum regem referas, falſa eſſe, neceſſe eſt affirmare: nam longè poſt Paulini tempora deceſſit Genſericus,, qui regnauit in Africa annis 37. peruenitq; vſque ad annum Domini 464. ſentiens hanc difficultatem Balduinus in ſchol. ad Optat. ea quæ ſcribuntur de Paulino captiuo, ad Alarici tempora referre conatur, ſecundum ea, quæ de eodem Paulino ſcribit S. Auguſt. de ciuit. Dei lib. 1. c. 10. Verùm eo tempore, Paulinum permanſiſſe Nolæ, nec ductum fuiſſe captiuum, ſatis demonſtrat liber eiuſdem Auguſtini ad ipſum Paulinum ſcriptus de cura agenda pro mortuis. præterea nullo modo fieri potuit, vt eo tempore Paulinus duceretur captiuus in Africam, nam Italia ab Alarico deuaſtata, Africa libera remanſerat illucque complures Romanorum nobilium confugerant, vt tradit S. Hieronymus in epiſt. 8. ad Demetriadem, & alij. Reliquum eſt ergo, vt ea quę ſcribit S. Gregorius de obitu regis Vuandalorum, non ad Genſericum, vel alium,

ſed ad

ſed ad Gunthatium eius germanum regnantem in Africa referamus. Fuit enim Guntharius germanus Genſerici, ambo filij Modogiſchli regis Vuandalorum, qui diem obijt in Hiſpania, ambo hæredes in regno, amboq; traiecerunt in Africam, ſed Guntharius quamprimnm deceſſit, ſummaq; rerum tandem potitus eſt Genſericus. Agit de Gunthario Procop. de bello, Vuandal. lib. 1. pag. 185. & hiſt. Miſcell. lib. 14. pag. 431. Paulinus itaque ſub genero Guntharij manſit captiuus, quo ſublato de medio, Genſericus ſolus potitus eſt regno.

c Decem millium crucifixorum.] De his hac die Beda, cui aſtipulantur & vet. man. ſcript. recentiores etiam, vt Petrus in catal. lib. 5. cap. 137. Mombri. tom. 1. Maurolycus, atque eruditus Petrus Galeſ. Græci etiam de ijſdem agunt in Menologio hac die. Licet autem tam Latinorum, quàm Gręcorum aſſertione ijdem martyres comprobentur: tamen Radulpbus Tungrenſ. de canon. obſeru. propoſ. 11. hæc de his ait: De decem millibus martyrum, quæ fabuloſè (dicam donec aliud videro) finguntur omni genere paſſionis Chriſti perpeſſi fuiſſe in monte Ararath, propè Alexandriam; nec eorum paſſio in aliquo Martyrologio authentico annotatur, nec ipſorum diem Romæ in aliquo Kalendario antiquo potui reperire. &c. Miramur virum alioqui eruditum & grauem, tam feſtinam de his martyribus protuliſſe ſententiam, qui Romani ſaltem Martyrologij auctoritate contineri debuiſſet; nec fruſtra excipere de kalendario Romano, cùm aliā ſit ratio Martyrologij, alia kalendarij, vbi tantùm illi ſancti ſcribi conſueuerunt, quorum recitatur officium eccleſiaſticum. ſed etſi rei veritas tam Latinorum, quàm Græcorum teſtimonio ſatis firma videri poſſit: tamen operępretinm ducimus hìc de his agere, illaq; ſtabilire, quæ alicui fabuloſa & minus credibilia videri poſſunt. Ignoſcat interim lector, ſi menſuram notationis videamur excedere. Quòd autem habetur in primis in eorum actis, hos paſſos eſſe in monte Ararath propè Alexandriam, conſtat quidem diuinę ſcripturæ auctoritate, regionem ſic dictam eſſe in maiori Armenia, vt patet ex Iſaia c. 37. in fine, iunctis his, quæ leguntur lib. 4. reg. c. 19. in fine. & quæ S. Hieronymns ſcribit in Iſai. lib. 11. c. 37. Quòd verò in dictis actis ponitur idem mons propè Alexandriam, data eſt ex eo aliquibus occaſio ſubſannandi, exiſtimantibus intelligi Alexandriam, quæ eſt in Aegypto, quæ longè admodnm diſtat à monte Ararath, qui in maiori Armenia ſitus eſt. ſed non eſt dubitandum plures eius nominis fuiſſe ciuitates, & inter alias Alexandriam iuxta Tigrim poſitam, cuius meminit Plinius lib. 6. c. 27. & alij: qui quidem amnis interluit maiorem Armeniam, vt idem auctor tradit lib. 6. c. 9. & de hac loqui illa acta, ſatis apparet ex eo, quòd ibi de Eufratenſibus agitur. hæc de loci ambiguitate ſatis. Quòd autem ad tam ingentem numerum crucifixorum ſpectat, ex quo huiuſmodi hiſtoria viſa eſt alicui eſſe commentum: ſanè quidem neque id nouum, aut portentoſum videri poterit, ſi quis legerit ea, quæ ſcribit Ioſephus de bello Indaico lib. 6. c. 12. vbi dum Iudæorum cladem recenſet, inter alia miſeratione digna refert, Iudæos omnes è muris lapſos, à Romanis comprehenſos, in dies ſingulos quingentos, & aliquando plures contra Hieroſolymorum mœnia cruci eſſe affixos; adeo vt cruces ſegetibus denſiores eſſe viderentur, atque (vt ait idem Ioſephus) propter multitudinem, quam cepiſſent, iam ſpatium crucibus deeſſet, & corporibus cruces, hæc Ioſephus, & auctor, qui fertur nomine Hegeſippi de excid. Hieroſol. lib. 5. Si hæc ſcribunt hi de Tito natura clementiſſimo, & de loco vbi ingens erat lignorum pennria; quid de Hadriano inhumaniori, & de loco, vbi denſiſſimæ eſſent arborum ſyluę, quis non poterit vera exiſtimare? at ſi vetuſtius de his quæris exemplum, Q. Curtius lib. 4. hiſtor. de rebus geſtis Alexandri Magni, vbi de Tyri expugnatione agit, hæc ait: Triſte deinde ſpectaculum victoribus ira præbuit regis: duo millia in quibus occidendi defecerat rabies, crucibus affixi, per ingens littoris ſpatium perpenderunt. hæc ille. de ingenti etiam nnmero crucifixorum Iudæorum rebellantium ab Alexandro eiuſdem gentis rege, meminit Ioſeph. Antiquit. lib. 13. cap. 22. Rurſus aut idem auctor lib. 17. c. 18. antiquit. tradit à Syrię præſide Varo ad duo millia Indæorum ſeditioſorum ſupplicio crucis extinctos. Poſſet adhuc quis dubitare, dnm in ijſdem actis mentio habetur de Sapore vel Sabore, cuius conſilio ijdem martyris crucis ſupplicinm ſubiere. at conſtat ibi non agi de Sapore rege Perſarum, qui vixit temporibus Conſtantini, ſed de alio (vt habent acta) qui tunc erat rex Armeniæ. eam enim prouinciam Romano ſubiectam Imperio Traianus Imp. per legatos adminiſtrauit: Hadrianus autem (vt auctor eſt Spartianus in Hadriano) permiſit Armenis regem habere: nec quemquàm moueat, ſi coràm Hadriano iſthæc facta dicantur. Eſto quod non fuerit pręſens Hadrianus: ſcimus tamen (quod & ſuperius admonuimus) commune eſſe multis martyrum actis, vt quę ſnb aliquo Imperatore à præfectis ſunt facta, coràm ipſo factitata dicantur. Accedit ad hæc omnia auctoritas landatiſſimi viri, qui eadem acta à Græcis accepta dedit latinitati. Anaſtaſius enim bibliothecarins vir quidem diſcertiſſimus id egregiè præſtitit, cuius adhuc extat præfatio ad Petrum epiſcopum Gabinenſem, eiuſmodi inſcriptione, atque principio: Anaſtaſius bibliothecarius Petro epiſcopo Gabinenſis eccleſiæ. Poſt tranſlatam à me paſſionem Petri Alexandrini epiſcopi. &c. Actorum autem eſt eiuſmodi exordium: Saluatore noſtro apparente. &c. Legimus hæc omnia in peruetuſto codice man. ſcript. monaſterij S. Cæciliæ Tranſtiberi poſiti, à quibus nō ſunt valde diſſimilia, quę Mombrit.

ediť. tom. 1. Non negamus tamen in his (quod in alijs ferè omnibus contigit) ineſſe aliqua, quæ leui quadam indigeant emendaoone. hæc de his ſatis: quæ quidem ſi Radulpho innotuiſſent, nequaquam ea ſcripſiſſe, ſed in contrariam ſenteotiam potius abijſſe, facilè exiſtimamus.

d Albaoi.] De quo & Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes hac die. Agit de eius martyrio Gilda Sapiens de excidio Britanniæ circa princip. Beda de geſtis Anglor. lib. 1. c. 6. & 7. Venantius Fortunatus hoc verſo meminit de eodem S. Albano.

Egregium Albanum fœcunda Britannia profert.

Eius acta fuſius ſcripta eſſe ab Vnuooe, teſtatur Molanus. De eccleſia S. Albani, quam S. Germanus epiſcopus Aotiſiodoreoſis inuiſit, cùm Apoſtolica legatione fungeretur in Britannia, meminit Conſtantius io vita ipſius Germani lib. 1. c. 20.

e Mille quadringentorum.] Extant horum acta in ouper citato codice S. Cæciliæ monaſterij Tranſtiberi poſiti. habemus eadem apud nos breuius enarrata.

f Nicææ Romatianæ ciuitatis epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Alicubi Nicæta pro Nicæa legitur, ſed vſitatior prima lectio. diuerſa lectio item dioerſorum codicum reperitur de ciuitatis nomine: dum apud aliquos Romatiana, vt hìc ponitur, apud aliquos autem Romanæ, vel Romaniciæ ciuitatis epiſcopus dicitur. Agit de eo Genoadius de vir. illuſtr. c. 22. & Hoootius Aoguſtud. c. 27. Quænam fuerit iſta ciuitas cuius Nicæas fuit epiſcopus: diu multumque, fateor, quærens laboraui; ac tandem (oi fallor) rem mihi videor aſſecutus. Cenſeo enim illam eſſe Aquileiam, Nicæamq; vel Nicætam eſſe eius ciuitatis epiſcopum, ad quem extat S. Leonis Papæ epiſtola ſeptuageſimanona. ſucceſſit hic S. Chromatio, de qno freqoentet meminit S. Hieronymus, cuius tempore Nicęas ipſe erat eiuſdem eccleſiæ ſubdiaconus, vir qoidem eruditione & morum probitate nobilis, ad quem extat S. Hieronymi epiſtola 42. eiuſmodi antiqua ioſcriptione: Hieronymus ad Nicæam hypodiaconum Aquileiæ. Hic (vt diximus ex hiſt. Aquileienſi lib. 1.) ſucceſſit S. Chromatio, ſuperſteſq; fuit poſt exciſam Aquileiam ab Huoois, vt ex dicta S. Leonis epiſtola apparet, data ſub conſulatu Maioriani, anno Domini (ſecundum ſupputatiooem veriorem) quadringenteſimo quinquageſimooctauo. Cur autem Aquileienſis epiſcopus, Romatianę, ſiue Romanæ, vel Romaniciæ inueniatur ſcriptus epiſcopus, ea ratio eſſe videmr, quam ex prædicta hiſtoria Aquileienſi deprompſimus. nam ex eo, qoòd Aqoileia fuiſſet nobiliſſima Romanorum colonia, Romana ſeu Romatiana dicta ciuitas reperitur. Suffragatur maximopęrè huic veritati, dum S. Chromatius prædeceſſor S. Nicææ, de quo agimus, in egregio commentario, quem ſcripſit de octo beatitudinibus, in eius titulo inſcriptus reperitur: Chromatius epiſcopus Romanus. edidit eum ex antiquis codicibus Margarin. in tom. 7. bibliothecæ ſuæ. Leander recens coſmographus dum agit de Aquileienſi ciuitate, eam ſecundam Romam vocatam dicit pag. 259.

g Ioannis epiſcopi.] Conſtat eum die Sabbati, quod pręcedit ſanctū Paſcha, ex hac vita migraſſe, cur autem in hanc diem tranſlatus ſit natalis eius, me latet. Scribit eius ad Deum tranſitum Vranius in vita S. Paulini epiſc. Nolani in fioe. extat apud Sur. tom. 3. die 22. Iunij, vbi poſt alia hęc ait: Sabbato autem, ſecunda hora diei lætus ad eccleſiam proceſſit, & aſcenſo tribunali ex more populum ſalutauit, reſalutatusq; à populo orationem dedit, & collecta oratione, ſpiritum exalauit &c. Quorum verborū hic videtur eſſe ſenſus. Cùm enim ait: Ex more populnm ſalutauit. indicat illud, cùm epiſcopus ante orationem dicere conſueuit. Pax vobis. cùm ſubdit: Reſalutatus à populo. ſignificat quod populus reſpondere ſolet: Et cùm ſpiritu tuo. Cùm autem addit: Orationem dedit. eſt illud quod ante oratiooem pręmittitur: Oremus. & quod ſequitur: Collecta oratione. idem eſt, quod recitata oratiooe: quando (vt ait) ſpiritum exalauit. Ex his autem cur collecta oratio dicatur, videtur explicari. Nam cùm ſalutato populo, & reſalutatus à populo epiſcopus dat, hoc eſt iodicit oraoonem, dicendo: Oremus, tunc cùm populus aliquantulum orauit in ſilentio: epiſcopus popnli communes preces vnica ſua voce recitabat, & vt ſacerdos Deo offerebat; vndę vt populi preces à Deo exaudiantur, ſępe collectæ continent. hoc etiam ſenſu accipit collectam orationem Micrologus cap. 3. plura de his eſſent dicenda, ſed ſatis ad antiqui vſus explicatiooem. Iam ad Ioannem epiſcopum redeamus. Scimus Neapoli nobilliſſimas eccleſias S. Ioanois nomine Deo dicatas eſſe, quòd autem nulla illarum Ioannis epiſcopi, ſed Ioannis Baptiſtę nomine nuncupetur; id iniuria temporum factum puto, & veterum monimentorum inopia, vt huius ecclesia dicta ſancti Ioannis, tranſierit in nomen ſancti Ioanois Baptiſtę, cuius quidem rei & in alijs locis alia inuenimus exempla.

h Conſortiæ virginis.] De eadem hac die Beda. Fuerunt Conſortia, & Tullia duę filiæ S. Euchetij poſtea epiſcopi Lugdunenſis, meminit de his Ado, ad xvj. kal. Decembris, cùm agit de S. Eucherio. An autem Conſortia de qua agimus, eadem ſit, condita poſtmodum in Cluniacenſi cœnobio: nobis hactenus incompertum habetur.

Nono kalendas Iulij. Luna. F iiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25	26			

VIGILIA[a] ſancti Ioannis Baptiſtę. Romæ ſancti Ioannis[b] presbyteri, qui ſub Iuliano Apoſtata via Salaria veteri ante ſimulacrum Solis decollatus eſt, & corpus eius a beato Concordio presbytero iuxta Martyrum Concilia[c] ſepultum. Item Romæ ſanctæ[d] Agrippinæ virginis & martyris ſub Valeriano Imp. cuius corpus in Siciliam tranſlato multis miraculis coruſcat. Sutrij in Tuſcia ſancti Felicis[e] presbyteri, cuius os tam diu iuſſit Turcius[f] præfectus lapide contundi, donec emitteret ſpiritum. Nicomediæ commemoratio plurimorum[g] ſanctorum Martyrum, qui in montibus & ſpeluncis tempore Diocletiani latentes, pro Chriſti nomine martyrium læto animo ſubierunt. Philadelphiæ in Arabia ſanctorum martyrum Zenonis[h], & Zenæ ſerui eius, qui catenas domini ſui vincti exoſculans, eumq. rogans vt ſe in tormentis participem dignaretur habere; a militibus tentus, parem cum domino martyrij coronam accepit. In Britannia ſanctę Ediltrudis[i] Reginę & virginis, quæ ſanctitate & miraculis clara migrauit ad Dominum: cuius corpus vndecim poſt annis inuentum eſt incorruptum.

IVNII 23.

a VIGILIA S. Ioannis Bapt.] De ea etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. meminit eiuſdem Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 10. c. 31. in Perpetuo epiſcopo.

b Ioannis preſb.] Agunt de eodem ijdem qui ſupra Beda, ac cæteri, ſimulq; recentiores.

c Iuxta martyrum Concilia ſepultum.] Huius vocis interpretationem Molanus mihi videtur fœliciter aſſecutus, vt concilij martyrum nomine locus ille intelligatur, vbi multorum martyrum corpora requieſcant: quemadmodum & Eccleſiæ nomen, quæ ſui natura importat conuentum fidelium, pro loco ipſo, quò ijdem conueniunt, accipi conſueuit. citat in primis Gaudentium Brixianum in ſermone habito in dedicatione Concilij martyrum, addit librum de Romanis Pontificibus in Damaſo, necnon & acta ſancti Stephani Papæ & martyris. Tu inſuper egregium de hoc locum vide in ſancti Hieronymi epiſtola ad Heliodorum 3. in epitaphio Nepoſiani, vbi ait: Hoc idem poſſumus & de iſto dicere; qui baſilicas eccleſiæ, & martyrum Conciliabula diuerſis floribus & arborum comis, vitiumq; pampinis abumbrauit. &c. Sicq; locum illum in lib. de Rom. Pontificibus in Damaſo, vbi hæc ſcribuntur de Damaſo: Hic multa ſanctorum corpora requiſiuit & inuenit, quorum etiam conchylia, atque ſepulchra verſibus declarauit, & adornauit, pro conchylia, Concilia, reſtituendum eſſe, prædicta ſuadent.

d Agrippinæ.] Agunt de ea item Græci hac die 23. Iunij eiuſmodi elogio: Sanctæ martyris Agrippinę, quæ in illuſtri Vrbe Roma orta, & educata, virginitate & fortitudine decorata, & Deo ipſi deſponſata, forti & alacri animo ad martyrij palmam cucurrit, & propter amorem & claritatem ſponſi ſui Chriſti multis cruciatibus ſe ipſam tradidit. Itaque virgis cæſa, vinculis, carceribus & torturis afflicta, in tormentis ipſis animam Deo commendans, martyr exceſſit. Eius corpus Baſſa, Paula, & Agathonices clam ſuſceptũ ex Vrbe Roma in Siciliam transferentes, repoſuerunt. Cum

primùm verò Sicilia illud accepit, tenebricoſis dæmonum erroribus liberata eſt. Cumq; Agareni auſi fuiſſent caſtrum diripere, in quo beatæ martyris corpus ſeruabatur, repentino interitu perierunt. ex eo tempore ad hanc vſque diem, leproſi cum fide illuc accedentes purgantur, & reliqui morbi, S. Agrippinæ interceſſione, abiguntur. hęc in dicto Menologio. extant eius acta, quibus eius martyrium vberius deſcribitur.

e Felicis preſbyteri.] De eo item hac die Vſuardus. Extant eius acta iuncta illis S. Muſtiolæ, quæ leguntur apud Sur. tom. 4. die 3. Iulij & Petr. in catal. lib. 5. c. vlt.

f Turcius præfectus.] In veteribus inſcriptionibus in marmoribus inciſis de Turcio præfecto mentio habetur, vt Romę ad ſanctos Apoſtolos his verbis: EX AVCTORITATE TVRCII APRONIANI V. C. PRÆFECTI VRBIS. &c. Et in ædibus Capranicis L. TVRCIO APRONIANO V. C. FILIO LVCII TVRCII APRONIANI. &c. Habes has integrè deſcriptas ab Aldo Manutio in libro de orthographia.

g Plurimorum ſanctorum martyr.] Quantùm in Chriſtianos ſæuitum ſit Nicomediæ temporibus Diocletiani Imp. qui illic diutiùs conſedit, ſcribit Euſeb. lib. 8. c. 1. 2. 3. & 4. & geſta ſanctorum Indes & Domnæ apud Metaph. die 26. Decemb.

h Zenonis, & Zenæ.] Agunt de his item hac die Græci, in quorum Menologio ipſorum acta habentur expreſſa: paſſiq; feruntur ſub Maximiano Imp.

i Ediltridis.] De ea hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, huius res præclarè geſtas ſcribit Beda de Geſt. Angl. lib. 4. c. 19. & 20. ibiq; deſcribitur eius epitaphium. Agit de eadem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 22. floruit circa an. Domini 680.

iij. G **Octauo kalendas Iulij. Luna.** 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27

NATIVITAS[a] ſancti Ioannis Baptiſtæ præcurſoris Domini, Zachariæ & Elizabeth filij, qui Spiritu ſancto repletus eſt adhuc in vtero matris ſuæ. Romæ commemoratio ſanctorum plurimorum[b] Martyrum, qui ſub Nerone Imperatore de Vrbis incendio per calumniam accuſati diuerſo mortis genere ab eodem iuſſi ſunt ſæuiſſime interfici: quorum alij ferarum tergis contecti, laniatibus canum expoſiti ſunt: alij crucibus affixi, alijq. incendio traditi, vt vbi defeciſſet dies, in vſum nocturni luminis deſeruirent. Erant hi omnes Apoſtolorum diſcipuli, & primitiæ Martyrum, quas Romana Eccleſia, fertilis ager Martyrum, ante Apoſtolorum necem tranſmiſit ad Dominum. Ibidem ſanctorum martyrum Fauſti[c], & aliorum vigintitrium. Satalis in Armenia ſanctorum martyrum ſeptem fratrum Orentij[d], Herois, Pharnacij, Firmini, Firmi, Cyriaci, & Longini militum, qui a Maximiano Imperatore eo quòd Chriſtiani eſſent, cingulo militari priuati ſunt, & abinuicem ſeparati, atque in diuerſa loca abducti, in doloribus & ærumnis poſiti quieuerunt in Domino. In territorio Pariſienſi, in vico Chriſtolio, paſſio ſanctorum martyrum Agoardi[e] & Agliberti, cum alijs innumeris promiſcui ſexus. Auguſtoduni depoſitio ſancti Simplicij[f] epiſcopi & confeſſoris. Laubijs Theodulphi[g] epiſcopi.

Apud

Apud Stylum in Calabria ſancti Ioannis [h] cognomento Thereſti, monaſticæ vitæ laude & ſanctitate inſignis.

IVNII 24.

a NATIVITAS S. Ioan. Bapt.] De qua tam Latini, quàm Græci hac die. Latini olim tribus Miſſis eiuſmodi celebritatem agere conſueuerunt, vt ordo Rom. Albinus Flac. & Amalarius teſtantur; redduntq; rationem vſus priſtini. Homilias ſanctorum patrum tam Latinorum, quàm Græcorum eo die dictas in vnum collectas deſcripſit Lipom. tom. 8. & Sur. tom. 3. quibus accedunt alię eiuſdem generis S. Ambroſij, Auguſtini, Petri Chryſologi, & aliorum. Cur autem non alicuius alterius martyris, aut prophetę, patriarchæ, vel Apoſtoli ortus dies celebretur, docet S. Auguſtinus ſermone ſecundo de natal. Ioan. Bapt. eſt 23. de ſanctis. Extat de eodem natali die egregium carmen Paulini conſularis, quod intextum habetur in collect. Chriſtianorum poetarum.

b Plurimorum martyr.] De his martyribus, & Vrbis incendio, falsò à Nerone illis adſcripto, ipſi etiam Chriſtiani nominis hoſtes, Gentiles hiſtorici ſunt teſtes, è quibus Cornelius Tacitus lib. 15. Annalium, hiſtorię veritate compulſus, falſas Neronis in Chriſtianos calumnias in ipſum retorquet: id ipſum Suetonius, Dio, & alij omnes ingenuè profitentur: imò id etiam Sabinus Flauius eidem Neroni palàm exprobrare non timuit, vt idem Tacitus ſcribit. De eadem Vrbis conflagratione, & Chriſtianorum afflictatione extat epiſtola Senecę nomine ad Paulum, de cuius fide in Annalibus egimus pluribus. Neronis ſęuitia tunc in Chriſtianos exhibita ab eodem Tacito breui compendio deſcribitur. Cœpta eſt eiuſmodi tam dira Vrbis incenſio xiiij. kal ſextilis, ſexq; diebus durauit, Baſſo ac Frugi conſſ. qui annus à recentioribus numeratur à Chriſto Domino ſexageſimusquintus: contigitq; horum martyrium triennio ante paſſionem Apoſtolorum; meritoq; primiciæ nobiles Romanorum martyrum eſſe dicuntur.

c Fauſti, & ſoc.] Agit etiam de his Beda, licet in mendoſo codice Fiſcus pro Fauſto legatur, Ado de his item, ac recentiores.

d Orientij, & ſoc.] De his item Græci hac die in Menolog. vbi pluribus eorum paſſio recenſetur. De eccleſia Satalorum in Armenia cuius hìc mentio habetur S. Baſilius agit in epiſt. 6. ad Terentium. in addit. cuius fidei conſtantia ſpectatiſſima temporibus perſecutionis Arianorum eadem epiſtola commendatur.

e Agoardi, & ſoc.] De his item hac die Vſuardus, & man. ſcript.

f Simplicij epiſcopi.] De quo etiam Beda, & Vſuard. hac die; pluribus Gregor. Turon. de glor. confeſſ. c. 74. 76. & 77. Floruit hic temporibus Conſtantij Imper. interfuitq; vnà cum S. Seruatio concilio Agrippinenſi celebrato poſt conſulatum Amantij & Albini, anno Domini 346. Fuit eiuſdē nominis inſignis meritis Simplicius epiſcopus Bituricenſis, cuius egregias laudes ſcribit Sidon. lib. 7. epiſt. 10. eſt decimusquintus eius ſedis epiſcopus.

g Theodulphi epiſcopi.] De eo plura Molan. in addit. ad Vſuard. & vberius in indiculo ſanctorum Belgij, eiusq; acta conſcripta fuiſſe à Fulquino abbate teſtatur. Agit de eo Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 296. qui eum Rhemenſem archiepiſcopum fuiſſe dicit: at in tabulis Rhemenſium epiſcoporum, quas deſcripſit Demochares, nulla prorſus de Theodulpho mentio habetur.

h Ioannis.] Extant eius acta fideliter conſcripta; quæ & mihi enarrata fuerunt ab Illuſtriſſimo ac Reuerendiſſimo Cardin. Syrleto, qui & de eius cognomento, cur à metendo Thereſti fuerit appellatus, reddidit ex actis eius certam rationem. Diuerſus ab hoc eſt Ioannes Syreſti monach. qui claruit temporibus Agapeti Papę, de quo eſt mentio in actione prima Quintę ſynodi.

25 Septimo kalendas Iulij. Luna. A ij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28			

APVD Berocam natalis ſancti Soſipatri [a] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli. Romæ ſanctæ Luciæ [b] virginis & martyris, cum alijs vigintiduobus. Alexandriæ ſancti Gallicani [c] martyris, viri conſularis, qui triumphalibus infulis ſublimatus, & Conſtantino Auguſto carus, a ſanctis Ioanne & Paulo ad fidem Chriſti conuerſus eſt: qua ſuſcepta, cùm ſancto Hilarino ad Oſtia Tiberina ſecedens, hoſpitalitati & infirmorum ſeruitio totum ſe dedit: cuius rei fama in toto orbe diuulgata, multi vndiq. illuc venientes videbant virum ex patricio & conſule lauantem pauperum pedes, ponentem menſam, aquam manibus effundentem, languentibus ſollicite miniſtrantem, & cetera pietatis officia exhibentem. Qui poſtmodum ſub Iuliano Apoſtata inde expulſus, Alexandriam perrexit: vbi cum à Rauciano iudice ſacrificare cogeretur, & contemneret, percuſſus gladio Chriſti martyr effectus eſt. Sibapoli in Syria ſanctæ Febroniæ [d] virginis & martyris, quæ in perſecutione Diocletiani ſub Lyſimacho præſide ob fidem & pudicitiam ſeruandam, primo virgis cæſa, & equuleo torta, deinde pectinibus laniata, atque igne ſuccenſa, demum excuſſis dentibus, mamilliſq. abſciſſis, capitis damnata, tot paſſionum ornata [e] monilibus migrauit ad ſponſum. Veſontione in Gallijs ſancti Antidij [f] epiſcopi & martyris, qui ob fidem Chriſti a Vuandalis occiſus fuit. Apud Rhegium ſancti Proſperi [g] Aquitani, eiuſdem vrbis epiſcopi, eruditione ac pietate inſignis, qui aduerſus Pelagianos pro fide catholica ſtrenue decertauit. Taurini natalis ſancti Maximi [h] epiſcopi & confeſſoris, doctrina & ſanctitate celeberrimi. In Hollandia ſancti Adelberti [i] confeſſoris, diſcipuli ſancti Vuillibrordi epiſcopi. In territorio Guleti prope Nuſcum ſancti Gulielmi [k] confeſſoris, patris eremitarum Montis Virginis.

IVNII 25.

a SOSIPATRI.] De quo Act. Apoſt. c. 20. & Paul. ad Rom. c. 16. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hunc Origenes in epiſt. ad Rom. ait ordinatum fuiſſe Theſſolonicenſem epiſcopum, licet Dorot. in ſynop. eum ſediſſe Iconij aſſeueret. Hippolyt. etiam libel. de 72. diſcip. Iconij eum fuiſſe epiſcopum teſtatur. Extat epiſtola Dionyſij ad Soſipatrum.

b Luciæ, alias Luceiæ, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 6. c. 4. eorum acta deſcribit.

c Gallicani.] De quo Vſuardus, & Ado pluribus, conſentiuntq; vet. Rom. ſcrip. Huius res præclare geſtæ in actis ſanctorum Ioannis & Pauli continentur, recitatq; eas Sur. tom. 3. die ſequen. Geſſit conſulatum Ouinius Gallicanus anno 25. Conſtantini Imp. qui adſcribitur à recentioribus chronogr. annus à Chriſto Domino 330. De perarduo illo & difficili bello aduerſus Sauromatas, quòd per Gallicanum confecit Conſtantinus, ſcribit Euſeb. in vit. Conſtant. lib. 4. c. 5. 6. & 7. quo bello fœliciter geſto, ſecundum meruit conſulatum, poſt quem ſeculo renuncians, humillimum vitæ genus ob Chriſti amorem ſectatus eſt, orbe toto mirante. habetur de Gallicano mentio in lib. de Rom. Pontif. in Siluestro, cùm agitur de munificentia Conſtantini. pluribus de eo egimus in Annal. eccleſiaſt.

d Februniæ.] De qua etiam Græci hac die in Menologio. Porrò eius acta recitat Metaphraſtes, quæ olim Thomais ſanctimonialis fideliſſimè ſcripſerat, habet eadem Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. die 25. Iunij. Mombritius tom. 1. & alij, qui ex prædictis eius actis accepere.

e Tot paſſionum ornata monilibus.] Vetus Chriſtiana locutio; vnde & Cyprian. de habit. virg. hæc verba: Si in carne ſit gloriandum, tunc planè, quando in nominis confeſſione cruciatur, quando fortior fœmina viris torquentibus inuenitur, quando ignes, aut cruces, aut ferrum, vel beſtias patitur, vt coronetur: illa ſunt carnis pretioſa monilia, illa corporis ornaméta meliora. hæc Cyprian.

f Antidij epiſc.] De eo item Molan. in addit. ad Vſuard. Sigebert. in chron. an. Domini 411. ſed quædam admiſcet apochrypha, & à veritate aliena; quæ cùm magiam magis, quàm pietatem redoleant, merito reijcienda ſunt. Agit de eodem Petrus in catal. lib. 8. c. 32. ſed errore conuincitur, dum ait fuiſſe epiſcopum Turonenſem: quinam ſederint Turoni vſque ad annum Domini ferè ſexcenteſimum, ſatis explicat Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 10. c. 31.

g Proſperi epiſcopi.] De quo Gennadius de vir. illuſtr. c. 84. Honorius Auguſtud. & alij, qui agunt de ſcript. eccleſ. Extat de eo epiſtola Cæleſtini Papæ ad epiſcopos Galliarum. Eius ſcripta comprobat, commendatq; Gelaſius Papa in can. ſanct. Rom. diſt. 15. Ado Vien. & alij tradunt hunc fuiſſe ab epiſtolis. S. Leoni Papæ, ab eoq; ſcripta fertur famoſiſſima illa epiſtola S. Leonis ad Flauianum de Incarnatione Verbi, quod non tantùm Gennadius, Honorius, & alij Latinorum, ſed & Marcellinus comes teſtatur in chronico ſub conſulatu Olybrij & Ruſtici. Eius res geſtas collectas à Ioanne Anton. Flamin. recitat Sur. tom. 3. hac die. De eius actis aduerſus Pelagianos, & laboribus pro ſcriptis S. Auguſtini ſuſceptis, pluribus egimus in Annal. meminit de eodem Caſſiod. lib. 1. inſtit. diuin. lect. Ne cui autem errandi detur occaſio, aduertendum eſt, vixiſſe iiſdem temporibus in Gallijs alium eiuſdem nominis Proſperum epiſcopum Aurelianenſem, ſucceſſorem. S. Aniani, ad quem extat ſcripta epiſtola Sidonij Apollinaris 15. lib. 6. quem illum eſſe opinamur, qui ſubſcriptus habetur concilio Vaſenſi, atque Carpentoratenſi. Migrauit S. Proſper, de quo hìc agitur, ex hac vita anno Domini 466. ex Flaminij ſententia, vel ſexageſimo quinto, vt ſcribit Petrus in catal. lib. 6. c. 7.

h Maximi epiſc.] Plura de eodem Gennad. de vir. illuſtr. c. 40. qui tamen dum ait, eum diem obijſſe Honorio & Theodoſio Impp. omnino errare videtur; nam conſtat perueniſſe ad tempora Valentiniani & Marciani Augg. reperitur enim interfuiſſe ſynodo Mediolanenſi ſub Euſebio eius ciuitatis epiſcopo, cuius ſynodica extat ad S. Leonem Papam conſcripta. præſens fuit etiam ſynodo Romanæ habitæ ſub Hilaro Papa. conſſ. Baſilico & Herminerico, anno Domini quadringenteſimo ſexageſimoquinto.

i Adelberti.] De eodem Molanus in addit. ad Vſuardum his verbis: In Egmunda partium Hollandiæ ſancti Adelberti confeſſoris & leuitæ, regalis ſtirpis Anglicanæ, diſcipuli ſancti præſulis Vuilbrordi. hæc ibi. pluribus tamen de eius rebus nobiliter geſtis in indiculo ſanctorum Belgij; idem extare teſtatur eius vitam conſcriptam à cænobitis Medolacenſibus iuſſu Egberti epiſcopi Treuerenſis; aliam rurſus man. ſcrip. per monachum Egmundæ.

k Gulielmi.] Habentur eius acta nuper edita a R.P. Felice Renda priore monaſterij montis Virginis. Migrauit ex hac vita anno Domini milleſimo centeſimo quadrageſimoſecundo.

26 Sexto kal. Iulij. Luna. B 5.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

ROMÆ in monte Cælio ſanctorum martyrum Ioannis [a] & Pauli frátrum, quorum primus erat præpoſitus domus, ſecundus primicerius Conſtantiæ virginis filiæ Conſtantini Imperatoris: qui poſtea ſub Iuliano Apoſtata martyrij palmam gladio cædente perceperunt. Apud Tridentum ſancti Vigilij [b] epiſcopi, qui cum reliquias idololatriæ penitus extirpare co-

naretur, a feris & barbaris hominibus lapidum imbre percuſſus, pro Chriſti nomine martyrium impleuit. Cordubæ in Hiſpania natalis ſancti Pelagij [c] adoleſcentuli, qui ob confeſſionē fidei iuſſu Abdarameni Saracenorum regis forcipibus [d] ferreis membratim præciſus, martyrium ſuum glorioſe conſummauit. Apud Valencenas paſſio ſanctorum Saluij [e] epiſcopi Engoliſmenſis, & Superij [f] martyrum. Item memoria ſancti Anthelmi [g] epiſcopi Bellicenſis. In pago Pictauienſi ſancti Maxentij [h] presbyteri & confeſſoris, qui miraculis clar uit. Theſſalonicæ ſancti Dauid [i] eremitæ. Eodem die ſanctæ Perſeuerandæ [k] virginis.

IVNII 26.

a IOANNIS, & Pauli.] Agunt de iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Feruntur horum acta à Terentiano conſcripta quæ retulit Sur. in tom. 3. Mombrit. tom. 2. & Petr. in catal. lib. 6. c. 9. Vetus eſt Romæ titulus ipſorum nomine, qui & Pammachij dictus reperitur, cuius mentio habetur in concilio 2. Romano ſub Symmacho Papa, de eo & Greg. in regiſtr. lib. 4. c. 88. in fine. habuit ibidem S. Gregorius homiliam 34. qui de eadem eccleſia optimè meritus eſt, multaq; eſt illi largitus, vt apparet ex antiquis monumentis eius eccleſiæ in marmorea tabula inciſa. præeſt hodie huic. Illuſtriſſimus ac Reuerendiſſimus Antonius Carrafa eiuſdem tituli Cardinalis ampliſſimus, S. R. E. Bibliothecarius, cuius egregia eruditio, ſpectatiſſima morum integritas, atque pro Chriſtiana religione ardentiſſimum ſtudium non tantum titulum illum, ipſamq; Romanam Eccleſiam, ſed totum Chriſtianum orbem illuſtrat. De horum martyrum reliquijs in Gallias tranſlatis tempore Pelagij Papæ, meminit Gregor. Turon. de glor. martyr. cap. 83. De Baſilica eorumdem martyrum nomine Rauennæ poſita, deq; egregio miraculo illic edito, meminit Paulus diac. de Geſt. Longob. lib. 2. c. 9. & Fortunatus lib. 4. de vit. S. Martini in fine.

b Vigilij epiſc.] Vſuardus de eo agens, paſſum refert ſub conſulatu Stiliconis. Ponitur primus conſulatus Stiliconis, anno Domini quadringenteſimo, ſecundum veriorem ſupputationem. Ad hunc cùm creatus eſt epiſcopus, ſanctus Ambroſius ſcripſit epiſtolam de inſtitutione epiſcopi. eſt 24. lib. 3. edit. Rom. qua illud in primis monuit, ne eius eccleſia (vt ait) fieret corpus commune, Gentiles Chriſtianis admiſcendo. Hoc Vigilium conſtat totis neruis curaſſe, ac nauiter impleſſe, atque eam ob cauſam etiam martyrium ſubijſſe, incumbentibus in id ipſum vnà cum eo Alexandro, Siſinio, & Martyrio, qui ante, & ipſi martyrio coronati ſunt; quos idem S. Vigilius ſepeliuit, atque eorum acta conſcripſit ad Simplicianum epiſcopum Mediolanen. vt teſtatur Gennadius de vir. illuſtr. c. 33. extant ea apud Lipom. tom. 2. Mombrit. tom. 1. & Sur. tom. 3. legi res geſtas S. Vigilij, quæ extant ante eius commentarios contra Eutychen, quorum eſt exordium. Cùm verò tanti viri. &c. ibidem præfixa eſt præfatio Curterij, qui eos commentarios edidit. inibi autem inconſultò nimis fertur ille Vigilius vnus idemq; eſſe cum hoc, de quo agimus, martyre; qui (vt vidimus) vixit temporibus S. Ambroſij, & Simpliciani, & martyr occubuit ſub conſulatu Stiliconis primo, vel ſaltem ſecundo, qui incidit in annum Domini quadringenteſimumquintum: quando non tantùm Eutychis hæreſis, ſed nec Neſtorij exorata erat. Quomodo ergo potuit hic ſcripſiſſe aduerſus Eutychen, qui diu ante illum martyr ex hac vita migrauit? Legi illos quinque libros Vigilij aduerſus Eutychen ſcriptos, ex quibus facile poteſt intelligi, auctorem vixiſſe temporibus Zenonis, & Anaſtaſij Impp. quando aduerſus ſacroſanctum concilium Chalcedonenſe, & epiſtolam S. Leonis Papæ ad Flauianum grauiſſimæ concitatæ ſunt turbæ, poſt annos circiter ſeptuaginta à martyrio ſancti Vigilij Tridentini. Si alius fuit illis temporibus eiuſdē eccleſiæ Tridentinæ epiſcopus eiuſdem nominis, qui & martyrio coronatus ſit, vt habent alia quædam eiuſdem Vigilij acta breuius incerto auctore conſcripta, quæ ſic incipiunt: Vigilius patria Romanus. &c. extantq; ante libros eius affixa tom. 5. biblioth. ſanct. dicendum eſſet duos diuerſis temporibus, ſed einſdem nominis fuiſſe illius ciuitatis epiſcopos, eoſdemq; viros eruditos, & ex eadem cauſa martyres: quod non facile quis admiſſurus erit. Compertum tamen habemus eiuſdem nominis epiſcopum interfuiſſe concilio Agathenſi in Gallia celebrato ſub conſulatu Meſſalæ, anno Domini quingenteſimoſexto, atque eadem circa tempora vixiſſe ſanctum Vigilium epiſcopum Brixianum, qui poſt

ſanctum

ſanctum Philaſtrium, qui ſedit temporibus ſancti Ambroſij, ſeptimus ordine numeratur, quorum tempore illas agitatas eſſe contentiones in Eccleſia, certum eſt: meminit & Caſſiodorus de alio Vigilio epiſcopo Africano, claro inter ſcriptores eccleſiaſticos. de inſtit. diuin. lect. c. 9. An autem ipſorum aliquis ea ſcripſerit, nihil audeo temerè affirmare. Sanè quidem Gennadius de vir. illuſtr. c. 37. necnon Honorius Auguſtud. cùm agunt de Vigilio Tridentino, qui ad ſanctum Simplicianum de martyribus libellum ſcripſit, recenſentq́; eius ſcripta: nullam prorſus faciunt mentionem de libris contra Eutychen ſcriptis, recenſentq́; eum inter illos ſcriptores eccleſiaſticos, qui vixerunt temporibus Honorij Imp. ponuntq́; etiam ante S. Auguſtinum, vt quibus temporibus vixerit, ex his ſaltem poſſit intelligi.

c Pelagij.] Paſſus eſt S. Pelagius anno Domini nongenteſimo vigeſimoquinto, ſexto kal. Iulij die Dominico, vt tradit Ambroſ. Moral. in addit. ad S. Eulogium ex codice eccleſiæ Toletanæ, Sanctorali ſmaragdino, & antiquis monumentis Tudenſis eccleſiæ. Teſtatur idem auctor, Roſuintham virginem hæroico carmine nobile eius certamen ſcripſiſſe; additq́; plura de eius ſacri corporis tranſlatione Ouetum facta, æra milleſima ſexageſimaprima, anno Domini milleſimo vigeſimotertio vj. id. Nouembr. De eodem Vaſæus in chron. Hiſpan. in Flore ſanct. Hiſpan. recenſetur eius martyrij hiſtoria ſcriptà à Raguele preſbytero illi æquali, de eodem agitur in Theſ. concion. tom. 2. hac die.

f Forcipibus ferreis.] Triplicis generis erant forcipes, quæ adhibebantur in carnificinis ſanctorum martyrum. Harum aliæ erant ad incidendum, vt hæ de quibus agimus. Aliæ autem ad comprimendum & contorquendum compoſitæ; harum meminit Syneſius epiſcopus epiſtola 58. cùm agit de Andronici præſidis feritate, atque: Naſi forcipe auribus apprehendendis & labijs obtorquendis parato inſtrumento. &c. agit illic item auctor de digitali, & pedali tormento, ac de prælo. Tertij generis erant forcipes dentatę, quę quidem tribus ferreis aculeis cutem martyris perforabant, cùm ſtringerētur; quæ crudeliter nimis membra carpentes, vellebant. aſſeruatur hactenus eiuſmodi genus inſtrumenti in baſilica Vaticana inter ſanctorum reliquias, licet ſcorpiones à quibuſdam falsò eſſe credantur, ſed qui verè fuerint ſcorpiones tortorij, diximus ſuperius 12. huius menſis: meminit & Ioſeph lib. de Macbab. de forcipe dentata, cùm ait: His dictis, ignea forcipe eius lingua cauteriatur. &c. huic ſimile erat genus illud cruciamenti, quod Victor lib. 2. de perſecutione Vuandalica appellat palos dentatos, dum ait: Illico palis minoribus dentatis iactis in capite, crinibuſque in eiſdem colligatis, ac vehementius ſtringentes, ſimul cum capillis omnem pelliculam capitis auferebant. hæc Vict.

e Saluij epiſcopi.] De eo hac die Vſuardus in edit. 2. Molan. in prima autem, ad Kal. Iulij. eius martyrium contigit anno Domini octingenteſimo primo, vt auctor eſt Sigeber. in chron. qui illud recenſet, Vincentius item lib. 24. c. 24. Antonin. part. 2. tit. 14. c. 4. §. 11. licet Ambianenſem dicat fuiſſe epiſcopum. pluribus autem Molan. in indiculo SS. Belgij. Fuit eiuſdem nominis Saluius epiſcopus Albigenſis, & ipſe ſanctitate celebris, de quo plura Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 5. c. 50. lib. 6. c. 29. lib. 7. c. 1.

f Superij.] De eo Molan. in indic. ſanctorum Belgij hæc ait: Sanctus Superius coniungitur S. Saluio, cum quo martyr occubuit apud Valencenas.

g Anthelmi epiſc.] Extant eius res geſtæ, quas ex priſcorum memorijs recitat Surius tom. 3. hac die. Vixit temporibus Alexandri tertij Rom. Pont. circa annum Domini milleſimum centeſimum ſexageſimum.

h Maxentij.] Agit de eodem hac die Vſuardus. plura de eo Greg. Turon. in hiſt. Franc. lib. 2. c. 37. Sigebert. in chron. an. 506. Petrus in catal. lib. 6. c. 14. floruit temporibus Clodouei regis Francorum.

i Dauid eremitę.] De quo etiam hac die Græci agunt in Menologio, & multis quidem narrant eius res geſtas: in eoq́; pręcipuè magnam ſibi apud Deum & homines laudem comparaſſe ferunt, quòd frequentem populum ad tuguriolum ſuum aduentantem ſalutaribus imbuens diſciplinis, à peccatis liberos, & ſynceritati Chriſtianæ diſciplinæ reſtituit.

k Perſeuerandę.] Agit de eadem hac die Vſuardus, atque recentiores.

27 Quinto kal. Iulij. Luna. C *

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

In Gala-

IN Galatia ſancti Creſcentis [a] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli, qui in Gallias tranſitum faciens, verbo prædicationis multos ad fidem Chriſti conuertit: rediens vero ad gentem, cui ſpecialiter datus erat epiſcopus, cum Galatas ipſos vſq. ad finem vitæ ſuæ in opere Domini confirmaſſet, demum ſub Traiano martyrium conſummauit. Cordubæ ſanctorum martyrum Zoili [b], & aliorum decem & nouem. Cæſareæ in Palæſtina ſancti Anecti [c] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Vrbano præſide cum alios ad martyrium hortatus eſſet, & oratione ſua idola proſtraſſet, a decem militibus verberari iuſſus, manibus [d] pedibusq. præciſis, truncatus capite martyrij coronam accepit. Conſtantinopoli ſancti Sampſonis [e] preſbyteri, pauperum exceptoris. In pago Turonico ſancti Ioannis [f] preſbyteri & confeſſoris. Varadini in Hungaria ſancti Ladiſlai [g] Regis, qui clariſsimis miraculis vſq. ad diem hodiernum coruſcat.

IVNII 27.

a CRESCENTIS diſcipuli.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij; qui omnes teſtantur Creſcentem non tantùm in Galatia, ſed etiam in Gallijs Euangelium prædicaſſe, & Viennenſem, necnon & Monguntinam ſedem erexiſſe, reuerſumq; in Galatiam martyrij corona donatum eſſe. id enim abſque aliqua ambiguitate profitetur Ado epiſc. Viennen. in chron. de inſtitutione ſedis Viennen. de ſede Moguntina tradit Petrus Cluniac. lib. 2. epiſt. 1. Tritthem. in vita ſancti Maximi epiſc. Mogunt. & ipſæ integræ tabulę epiſcoporum Moguntinorum, quas recitat Demochares, aliaq; eiuſdem nobiliſſimæ eccleſiæ antiqua monuméta. De prædicatione Creſcentis in Gallijs aſtipulatur S. Epiphanius in panar. hæreſ. 51. vbi dum agit de textu epiſtolæ ſecundæ Panli ad Timotheum c. 4. vbi legit Vulgata: Creſcens in Galatiam. legendum eſſe contendit: Creſcens in Galliam. ſunt hæc verba eius: In epiſtolis ſuis idem Apoſtolus dicit: Creſcens in Galliam, non enim in Galatiam, vt quidam decepti putant, ſed: In Galliam. legendum eſt. hæc S. Epiphanius. Porrò vulgata lectio ab antiquis etiam probata reperitur: In Galatiam, legit Euſebius hiſt. lib. 3. c. 4. Ioannes Chryſoſtomus, Theodoretus, & alij poſteriores: at Theodoretus licet Galatiam legat: Sic, inquit, Gallias appellauit; ita enim appellabatur antiquitus: quod tamen nuſquam reperi; quin potius contrarinm, Galatas videlicet Gallorum nomine appellatos eſſe. Scire debemus, Gallos & Galatas ſicut nomine, ſic re coniunctos fuiſſe: Galataſq; coloniam fuiſſe Gallorum, quod pluribus docet Iuſtinus hiſt. lib. 24. & 25. item S. Hieronymus in procemio lib. 2. commentarij in epiſtolam ad Galat. Galatiamq; Gallogræciam olim dictam fuiſſe confirmat. De colonijs Gallorum per Brennnm in Orientem deductis agit poſt Iuſtinum Suidas, & alij, vt Clitophor. lib. 1. rerum Galat. Creſcens itaque cùm accepiſſet Apoſtolatum in Gallias, Galatas quaſi eiuſdem gentis populos ſibi erudiendos exiſtimauit: ſicq; ſecundum prædictorum auctoritatem, eiuſq; res geſtas, Gallos primùm, ac Galaras demum imbuit Euangelio. Neſcio quid ſibi velit Dorotheus in ſynopſi, cùm ait: Creſcentem Chalcedonis, quæ eſt in Gallijs factum eſſe epiſcopum. puto textum eſſe deprauatum, vt pro Vienna, habeat Chalcedonem.

b Zoili, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de ijſdem hac die. Zoellum, vel potiùs Zoillum metri cauſa, hunc Prudentius hymn. 4. appellat. Eius acta, & inuentionem corporis deſcribit Sur. ex hiſt. Lucij tom. 7. De eccleſia ab eo denominata, vbi & corpus eius aſſeruatur, ſcribit S. Eulog. in memor. ſanct. lib. 2. c. 6. quem ibi functum munere clericatus teſtatur Aluar. in vita S. Eulogij. In breniario Toletano eſt ſacer hymnus de S. Zoilo, qui incipit: Martyris geſta Zoili &c. De eo etiam Vaſæ. in chron. Hiſp. Floſ. ſanct. Hiſpan. paſſumq; ferunt temporibus perſecutionis Diocletiani & Maximiani Impp. eadem in Theſaur. concion. tom. 2. hac die habentur.

c Anecti.] Agunt de eodem Græci diffusè in Menolog. hac die. De præfectura Vrbani, de qua hìc habetur mentio, ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. ibi &, de his quæ dignè paſſus eſt ſæuiſſimus martyrum carnifex.

d Manibus pedibusq́; præciſis.] Auidius Caſſius tyrannus eiuſmodi genus pœnæ excogitauit aduerſus milites deſertores; alijs manus excidens; alijs crura, atque poplites, dicens: maius exemplum eſſe viuentis miſerabiliter criminoſi, quàm occiſi. hæc Vulcatius Gal. in Auidio Caſſio. Sed hæc Chriſtianis non erant ignominiæ notæ, ſed monumenta victoriæ.

e Sampſonis presbyt.] Græci item de Sampſone hac die in Menologio pluribus: eius autem acta à Metaphraſte deſcripta refert Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 3. numeratur ſolemnitas S. Sampſonis inter eas, quibus Græci vacarent à iudiciis cæteriſq́; negotijs, vt conſtat ex conſtitutione nouella Emmanuelis Imp. de ferijs recitat eam Theod. Balſ. in nomoc. Phot. tit. 7. c. 1 De celebri hoſpitali S. Sampſonis agit Procop. lib. 1. ędificiorum Iuſtinian. Imp. qui illi multa contulit priuilegia, dicebaturq́; hoſpitale S. Marię Sampſon, de quo idem Imperator in Authentic. de eccleſiaſt. titul. §. vlt. & Authentic. ſi quicquid de impenſ. quæ fier. oport. nouell. coll. 10. conſtit. 59. Ex his quæ ſcribit Procop. dicto lib. 1. de ædif. Iuſtinian. Imp. redarguuntur erroris prædicta acta Sampſonis à Metaphraſte relata, quibus fertur Sampſo vixiſſe temporibus Iuſtinian. Imp. eiuſdemq́; hortatione eundem Imp. erexiſſe Xenodochium Sampſonis nomine appellatum. nam Procopius, qui illis vixit temporibus, eaq́; ob oculos habuit, teſtatur hoſpitale Sampſonis nomine ab eodem Sampſone erectum, olim incendio conflagraſſe; cumq́; vix quædam remanſiſſent veſtigia, illud ipſum hoſpitale ab eodem Iuſtiniano Imp. munificentius inſtauratum fuiſſe, cenſuq́; annuo ingentis pecuniæ locupletatum. cùm autem dicta acta teſtentur dictum incendium contigiſſe poſt obitum Sampſonis, quando & Sophiæ nobile templum exuſtum eſt; cumq́; prędictum incendium factum reperiatur temporibus Anaſtaſij Imp. vt auctor eſt Marcellinus in chronico, neceſſe eſt affirmare, longè ante Iuſtiniani Imp. Sampſonem diem obijſſe. ex eodem Procopio multò magis redarguitur Cedrenus, dum ait conflagraſſe domum Sampſoniam anno penultimo Iuſtiniani Imp. De miraculis S. Sampſonis idem Metaph. vbi ſupra pluribus agit.

f Ioannis.] Scribit de eo Gregor. Turonen. de gloria confeſſ. cap. 23. ex quo cęteri acceperunt, qui de eo agunt.

g Ladiſlai regis.] Hunc Cæleſtinus Papa tertius recenſuit inter ſanctos. Plura de eo legimus in breuiario Polonorum, & apud Bonfin. de rebus Hungaric. lib. 4. dec. 2.

28 Quarto kal. Iulij. Luna. D xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

VIGILIA [a] ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli. Romę ſancti Leonis [b] Papæ ſecundi. Lugduni in Gallia ſancti Irenæi [c] epiſcopi & martyris, qui, vt ſcribit ſanctus Hieronymus, beati Polycarpi Smyrnenſis epiſcopi diſcipulus fuit, & Apoſtolicorum temporum vicinus. Is cum aduerſus hæreticos verbis ac ſcriptis plurimum decertaſſet, in perſecutione Seueri cum omni fere ciuitatis ſuæ populo coronatus eſt glorioſo martyrio. Alexandriæ in eadem Seueri perſecutione ſanctorum martyrum Plutarchi [d], Sereni, Heraclidis catechumeni, Heronis neophyti, & alterius Sereni, Rhaidis catechumenæ, Potamiœnæ [e], & Marcellæ eius matris, inter quos præcipue enituit Potamiœna virgo, quæ primo immenſos innumeroſq. agones pro virginitate deſudans, deinde etiã exquiſita, & inaudita tormenta pro fide perpeſſa, ad vltimum vna cum matre igne conſumpta eſt. Eodem die ſancti Papij [f] martyris, qui in perſecutione Diocletiani flagris cæſus, & in lebetem

oleo

oleo & adipe feruenti plenum iniectus, aliaq. horrenda ſupplicia perpeſſus, demum datis ceruicibus coronatur. Traiecti ſancti Benigni [h] epiſcopi & martyris. Cordubæ ſancti Argymiri [h] monachi & martyris, qui in perſecutione Arabica pro fide Chriſti necatus eſt. Romæ ſancti Pauli [i] Papæ & confeſſoris.

IVNII 28.

a VIGILIA ſanctorum Apoſtolorum.] De qua & Beda, Vſuard. Ado, Gregor. Turon. hiſtor. Franc. lib. 10. c. 31. Amalarius de ord. antiphon. c. 30. Radulf. de obſer. can. c. 19. & 21. & alij recentiores, qui agunt de diuin. offic. Venerabilem illam noctem Vigiliarum Apoſtolorum appellat Valentinianus Imper. in epiſt. ad Theodoſium Aug. De ijſdem Vigilijs, præter antiqua monumenta Romanæ eccleſię, legimus vetus atque ſolemne officium eccleſiaſticum in breuiar. Toletano.

b Leonis Papæ ſecundi.] De quo hìc Beda, Vſuardus, Ado, ac recentiores. ſucceſſit hic ſancto Agathoni, anno Domini ſexcenteſimo octogeſimoſecundo. Egimus de eo fuſius in Annal. eccleſiaſt. vbi eius acta per annos ſingulos digeſſimus.

c Irenæi epiſcopi.] Agunt de eodem Beda, ac cæteri, qui ſupra, hac die. ſubrogatus eſt hic in locum S. Photini eiuſdem ciuitatis epiſcopi, vt teſtatur S. Hieronymus in epiſt. 84. ad Magnum, agit de eo etiam in lib. de ſcrip. eccleſiaſt. & in epiſtola ad Theodorum 29. appellat eum virum Apoſtolicorum temporum, Papię auditoris Ioannis Euangeliſtæ diſcipulum. Tertullianus lib. contra Valentinum vocat eum omnium doctrinarum accuratiſſimum exploratorem; commendatur etiam à S. Epiphan. in panar. hæreſ. 24. & 31. eumq́; appellat ſanctiſſimum, priſcumq́; Theologum, ſucceſſorem Apoſtolorum. Pluribus de eo Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 4. 7. 8. Gregor. Turon. hiſt. Franc. lib. 1. cap. 29. & alij recentiores, vt Finardentius in apparatu operum Irenæi, quæ nuper edidit. Latuerunt aliquandiu tam acta, quam etiam ſcripta S. Irenæi; adeò vt neque in Gallijs, nec in Italia, licet multum quæſita, potuerint inueniri, vt ſcribit S. Gregorius in regiſtr. lib. 9. epiſt. 50. ad Aeterium epiſcopum. Habemus in noſtra bibliotheca tom. 9. acta martyrij S. Irenęi ac ſociorum eius. eſt illorum exordium: Quamquam nonnullis inuicta &c. ſed (quod non mediocriter dolemus) vna ſublata pagina, ſunt imperfecta.

d Plutarchi, & ſoc.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Horum res geſtas ſcribit Euſebius lib. 6. c. 4. Niceph. lib. 5. c. 4. & 5.

e Potamiœnæ.] De qua Euſeb. & Niceph. vbi ſupra: paſſa hæc eſt temporibus Seueri Imp. Alia ab hac diuerſa eiuſdem ferè nominis eſt Potamœnia dicta, quæ ſubijt martyrium æquè illuſtre temporibus Maximiani Imp. quod referente Iſidoro preſbytero, deſcribit Palladius Galata c. 1. de vit. ſanct. patrum ad Lauſum.

f Papij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio; ac pluribus eius acta referunt.

g Benigni epiſc.] De ipſo Molanus item agit in addit. ad Vſuard. & Galeſinus ex tabul. eccleſiæ Traiectenſ. Fortaſſe hic ille S. Benignus epiſcopus, de quo ſcribit Gregor. Turon. de gloria confeſſ. c. 17. extat epiſt. decretalis Pelagij Papę ſecundi ad Benignum epiſcopum ſedem mutare cupientem, ac de ea re ſedem Apoſtolicam conſulentem.

h Argymiri.] De eo ſcribit S. Eulogius lib. 3. memor. ſanct. c. 16. paſſumq́; tradit ęra octingenteſima nonageſimaquarta, anno à Chriſto octingenteſimo quinquageſimoſexto, vt idem auctor teſtatur.

i Pauli Papæ.] Succeſſit hic Stephano tertio, anno Domini ſeptingenteſimo quinquageſimoſeptimo, cætera de eodem in Annal. eccleſ. diximus.

xxviij. E **Tertio kal. Iulij. Luna.** 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3

ROMÆ natalis ſanctorum Apoſtolorum Petri [a] & Pauli, qui eodem anno, eodemq. die paſſi ſunt ſub Nerone Imperatore: quorum prior in eadem vrbe capite ad terram verſo cruci affixus, & in Vaticano iuxta viam triumphalem ſepultus, totius orbis veneratione celebratur: alter vero gladio animaduerſus, & via Oſtienſi ſepultus, pari habetur honore. In caſtro Argentomacho ſancti Marcelli [b] martyris, qui pro fide Chriſti vna cum Anaſtaſio viro militari capite plexus eſt. Genuę natalis ſancti Syri [c] epiſcopi. Narniæ ſancti Caſsij [d] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, de quo ſanctus Gregorius refert, quòd nullus pene dies vitæ eius abſcedebat, quo omnipotenti Deo hoſtias placationis non offerret: cui & concordabat vita, quia cuncta quæ habebat, in eleemoſynis tribuens in hora ſacrificij totus in lacrymis diffluebat: demum natalitio Apoſtolorum die, quo ſingulis annis Romam venire conſueuerat, cum Miſſarum ſolemnia celebraſſet, & corpus Dominicum, pacemq. omnibus dediſſet, migrauit ad Dominum. In Cypro ſanctæ Mariæ [e] matris Ioannis, qui cognominatus eſt Marcus. In territorio Senonenſi ſanctæ Benedictæ [f] virginis.

IVNII 29.

a PETRI, & Pauli.] De eadem ſolemnitate tam Latini, quàm Græci etiam hac die agunt: qui tamen, cùm in ea peragenda celebritate aliquantulum tepuiſſent; Feſtus ſenator Romanus, cùm legatum ageret apud Anaſtaſium Imp. indigno id ferens animo, totis viribus operatus eſt, vt frequentiſſimo populo ac ſplendidiſſimo cultu eadem ſolemnitas ageretur, vt auctor eſt Theodorus lector lib. 2. collectaneorum. Bisfeſta dies hæc dicitur à Prudentio hymno 12. atq; in ea duplicare ſacra vota conſueuiſſe Romanum Pontificum teſtatur cùm ait.

Tranſtiberina prius ſoluit ſacra peruigil ſacerdos,
Mox huc recurrit, duplicatq; vota.

Ipſum populum frequentiſſimo cœtu vtramq; baſilicam tam Petri in Vaticano, quàm Pauli via Oſtienſi ea die inuiſere ſolitum, idem auctor eodem hymno profitetur. Sanctus Ambroſius in hymno huius diei non duabus tantùm (vt ait Prudentius) ſed tribus vijs huiuſmodi feſtum diem Romæ celebrari ſolitum, quaſi tria loca à populo ea die viſitarentur, teſtatur his verſibus.

Tantæ per Vrbis ambitum
Stipata tendunt agmina
Trinis celebratur vijs
Feſtum ſanctorum martyrum.

Exiſtimamus etenim non ſolum ipſas baſilicas Apoſtolorum, hac die, populum frequentaſſe; ſed vel locum, vbi Petrus Cruci affixus eſt, vel vbi Paulus capite truncatus, aut ipſum carcerem ſacroſanctum redditum, vbi vterq; diu detentus eſt (vt hodie videmus) adijſſe; prædictæ enim omnes antiquæ memoriæ non ſolum in ipſo natali die Apoſtolorum, ſed & per octauas à cœtu fidelium in hanc diem ardenti pietatis ſtudio viſitantur. Conſtat etiam ad eandem ſolemnem diem ex diuerſis Orbis regionibus innumerabilem hominum multitudinem, religionis ergò, Romam confluere conſueuiſſe. Hinc Galla Placidia Auguſta ſcribens ad Pulcheriam Imperatricem; cùm reddit cauſam ſui Romam aduentus, hæc ait: Vt Romam frequentibus concurſionibus adæquè deſideremus inſpicere, cauſa nobis eſt amplectendæ religionis, vt terminis ſanctorum noſtram exhiberemus præſentiam: quos certum eſt pro ſua virtute in cæleſtibus conſtitutos, neq; inferiora deſpicere. Nos itaq; ſacrilegum eſſe credimus, ſi ſolemnium ordinem denegemus. &c. epiſcopos etiam hincinde ad eandem ſolemnitatem olim confluere conſueuiſſe, ex epiſtola 13. Paulini ad Seuerum, & 16. ad Delphinum, vbi ſolemnem hanc appellat conſuetudinem, ſatis exploratum habetur. Vt autem ſemel in anno omnes epiſcopi limina adirent Apoſtolo-

rum, Anacleti & Zachariæ Papæ decretis ſtatutum eſt, de quo diſtinct. 93. c. iuxta ſanctorum. exigiſſe hoc ab epiſcopis Siculis videtur ſanctus Gregorius ſcribens ad Petrum ſubdiac. lib. 1. regiſt. epiſt. 70. De iugi protectione Apoſtolorum, qua Vrbs fulciri conſueuit, cùm innumera ſint exempla, ſatis modò ſit locum ſancti Gregorij Papæ in epiſt. 22. ad Ruſticianam patriciam lib. 7. regiſt. prænotaſſe; & quod pulchrè Venant. Fortunatus his verſibus docet.

A facie hoſtili duo propugnacula pręſunt,
Quos fidei turres, Vrbs caput orbis habet.

Quàm autem barbaris Romani Imperij hoſtibus, & catholicæ fidei aduerſarijs Petri & Pauli baſilicæ Romæ in ſuburbijs poſitæ fuerint venerabiles; quantamq; erga eas obſeruantiam præſtiterint, dicemus inferius in Dedicatione ipſarum. Plura hìc etiam dicenda eſſent aduerſus quorumdam ſententiam, qui licet vna die, non tamen eodem anno eoſdem ſanctos Apoſtolos paſſos ferunt, aliaq; differenda de eorum rebus geſtis, quæ vulgo circumferuntur, quibusnam fides, vt veris, adhibenda ſit, & quæ tanquam apocryphæ refellendæ: ſed cùm non ſint eiuſmodi, vt hìc paucis perſtringi poſſint; contenti erimus, eas vberius explicuiſſe in Annalibus eccleſiaſt. vbi etiam pluribus demonſtrauimus eoſdem ſanctos Apoſtolos ſubijſſe martyrium Lucio Fonteio Capitone, & Caio Iul. Ruſo conſſ. tertio Kal. Iulij, anno à Chriſto Domino, ſecundùm veriorem ſupputationem, ſexageſimooctauo. De horum martyrio Hegeſippus iunior de excid. Hieroſ. lib. 3. c. 2. & Acta paſſionis ipſorum, quæ feruntur Lini nomine, agunt.

b Marcelli.] De eodem Vſuardus, Petrus in catal. lib. 6. c. 24. & alij recentiores. Alius adhuc fuit Marcellus martyr Cabilonenſis clarus in Gallijs, de quo Greg. Turon. de glor. mart. c. 52.

c Syri epiſcopi.] Hunc ſanctus Gregorius lib. 4. dialog. c. 53. appellat martyrem, dum agit de eius eccleſia, quam vetuſtate collapſam, his diebus, Clerici regulares in auguſtiorem amplitudinem reſtituerunt, addideruntq; nobile cœnobium; vbi, ſicut & in alijs præcipuis Italiæ ciuitatibus, priſtinam illam Apoſtolicam viuendi formam ex integro redditam, ſanctè, pieq; colunt. Ab eorum Prępoſito R. D. Marco Paraſc. viro ſingulari eruditione & vitę integritate ſpectatiſſimo dę ſancto Syro & alijs ſanctis eius ciuitatis epiſcopis hæc antiquitatum digna monumenta inde miſſa percepimus, eademq; teſtata publici Notarij fide, cuius authentica ſcriptura expreſſum habetur, anno Domini 1283. die 8. Ianuarij, cùm ab Ogerio abb. eiuſdem eccleſiæ primatium reſtitueretur altare, quòd eius menſa lapidea perfracta eſſet, tres loculi diſtincti reperti ſunt, in quibus tria ſanctorum corpora recondita erant. In eorum primo plumbea lamina quid intus lateret, his deſcripta litteris, ſignificabat.

✠ M. S. HIC REQVIESCIT CORPVS SANCTI SYRI EPISCOPI IANVENSIS. OBIIT III. KAL. IVLII. FILIVS AEMILIANI. In ſecundo autem loculo alia plumbi lamina ſic ſcripta inuenta eſt.

✠ M. S. HIC REQVIESCIT SANCTVS FOELIX EPISC. IANVENS. QVI VIXIT AN. LXX. REXIT EPISCOP. XX. RECESSIT VII. ID. IVLII. In tertio autem loculo nulla erat inſcriptio, ſed (vt habent eadem publica acta) corpus illic poſitum exiſtimatur eſſe S. Romuli eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Accepimus ab eodem eiuſdem ſancti Syri acta quædam man. ſcrip. ſed perpauca ex multis, quæ deſiderantur.

d Caſsij epiſcopi.] Agit de eo S. Gregor. in homilia 37. in Euangel. & dialog. lib. 3. c. 6. & lib. 4. c. 56. Claruit temporibus Iuſtiniani Imp. ſedere enim cœpit anno eius decimo, migrauitq; ex hac vita, eiuſdem anno trigeſimoprimo, prout conſtat ex eiuſdem ſepulturę epitaphio, quod extat Narniæ in eccleſia cathedrali ſupra ianuā cryptæ. S. Iuliani, vbi & corpus S. Caſsij requieſcere creditur. Eſt inſcriptio inciſa in marmore oblongo, in cuius medio crucis forma expreſſa eſt, itemq; duo agni exculpti, qui ſe è regione aſpiciunt. Credimus S. Caſsius, cùm de ſuo obitu diuinitus eſſet admonitus (vt eſt apud S. Gregorium) ſibi viuenti ſepulchrum poſuiſſe, atq; ſuum epitaphium ſex hiſce verſibus conſcripſiſſe.

Caſsius immeritò Præſul de munere Chriſti,
Hic ſua reſtituo terræ mihi credita membra.
Quem fato anticipans conſors dulciſsima vitæ,
Ante meum in pacem requieſcit Fauſta ſepulchrum.
Tu, rogo, quiſquis ades, prece nos memorare benigna:
Cuncta recepturum te noſcens congrua factis.

SD. ANN. XXI. M. IX. D. X. RQ. IN PACE. PRID. KAL. IVL. P. C. BASILII. V. C. ANN. XVII. numeratur hic annus Domini quingenteſimus quinquageſimusoctauus, Iuſtiniani Imp. an. XXXI. porrò illa verba poſt carmina poſita: Sedit. &c. eo mortuo fuiſſe addita, certum eſt.

e Mariæ.] De qua Act. Apoſt. c. 12. Pluribus in actis Barnabæ deſcriptis ab Alexandro mon. apud Sur. tom. 3. die Iunij.

f Benedictæ.] De eadem Vſuard. hac die. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 264. agit, de S. Bene-

de S. Benedicta abbatiſſa, cuius ſolemnitas agitur xvj. Kal. Decembr. quæ videtur ab hac eſſe diuerſa.

30 Pridie kalendas Iulij. Luna. F xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

COMMEMORATIO ſancti Pauli [a] Apoſtoli. Lemouicis in Gallia ſancti Martialis [b] epiſcopi, cum duobus preſbyteris Alpiniano & Auſtricliniano, quorũ vita miraculorum ſignis admodum effulſit. Ipſo die ſanctorum Caij [c] preſbyteri, & Leonis ſubdiaconi. Alexandriæ paſſio ſancti Baſilidis [d] ſub Seuero Imperatore, qui cum ſanctam Potamiœnam virginem, quam ad ſupplicium ducebat, ab impudicorum hominum petulantia tutatus eſſet, religioſi officij mercedem ab ea recepit: nam ipſa poſt triduum illi apparens, & eius capiti coronam imponens, non ſolum eum conuertit ad Chriſtum, ſed etiam breui agone certantem, ſuis precibus martyrem glorioſum effecit. Romæ ſanctæ Lucinæ [e] Apoſtolorum diſcipulæ, quæ facultatibus ſuis ſanctorum neceſſitatibus communicans, Chriſtianos in carcere detentos viſitabat, ac Martyrum ſepulturæ inſeruiebat, iuxta quos & in crypta a ſe conſtructa ſepulta eſt. Ibidem ſanctæ Aemilianæ [f] martyris. In territorio Viuarienſi ſancti Oſtiani [g] preſbyteri & confeſſoris.

IVNII 30.

a COMMEMORATIO S. Pauli.] De ipſa hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Græci autem in Menologio agunt hac die commemorationem omnium Apoſtolorum. porrò Latini totam hanc octauam in laudibus Apoſtolorum Petri & Pauli impendunt. At licet pridie huius diei tam Petri, quàm Pauli agatur ſolemnis celebritas: tamen hac potiſſimum die ſolius Pauli commemorationem fieri debere, ex ſancti Gregorij Papæ inſtitutione docet Microlog. c. 42. idemq; recẽtiores, qui agunt de diuinis officijs. Cuius quidem rei gerendę illa mihi magis probatur cauſa, quæ ex hymno Prudentij 12. ſatis poſſe colligi videtur, dũ antiqui vſus meminit; conſueuiſſe nimirum Romanum Pontificem vna eademq; die Pontificias functiones in vtraq; baſilica exercere. cùm hoc autem propter nimiam locorum inter ſe diſtantiam non ſine nimio ac intollerabili ferè labore perfici poſſe videretur; conſultius viſum eſt, prima die in baſilica Vaticana vtriuſq; celebrare ſolemnitatem, ſequenti autem die in baſilica Pauli ſacra peragere, vberiuſq; perſoluere, quod pridie ea de cauſa ibidem loci videretur omiſſum.

b Martialis epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eius acta circumferuntur ſcripta ab Aureliano eius ſucceſſore; citantur autem tacito auctoris nomine ab Innocentio tertio extra de ſacra vnctione in fin. vbi & gloſ. Meminit eiuſdem Martialis. Greg. Turon. lib. 1. hiſt. c. 30. & de glor. confeſſ. c. 27. qui tamen inſigniter errat, dum tempore Decij Imp. eum cum alijs, qui illic deſcribuntur, in Gallias veniſſe teſtatur, meminit eiuſdem Martialis Petrus Cluniac. lib. 1. epiſt. 2. Petrus in catal. lib. 6. c. 29. qui tradit eum diem obijſſe anno tertio Veſpaſiani Imp. De duabus eius epiſtolis nuper inuentis egimus in Annal. eccleſiaſt. ibi etiam de Cephæ nomine, quod tribuunt Martiali. Hunc autem non tantùm Lemouicenſis ſedis auctorem, ſed & Anicienſis, Rhutenenſis,

Aruernenſis,& Mimmatenſis erectorem fuiſſe tradunt; de his Demochares in tabul.epiſcoporum Lemouicenſium.

c Corſici,& Leonis.] De his item hac die Vſuardus,& recentiores omnes.

d Baſilidis.] Scribit de eo Euſeb.hiſt.lib.6.c.4.& Niceph. lib.5.c.7.

e Lucinæ.] Agunt de eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij: mentio habetur de ipſa in actis ſanctorum martyrum Proceſſi,& Martiniani. Alia inſuper vixit Lucina Romana temporibus Diocletiani Imp. quæ non minus quàm iſta pietatibus operibus addicta,celebris fuit, de qua ſæpius in actis S. Sebaſtiani,atq; in rebus geſtis S.Marcelli Papæ agitur.

f Aemilianæ.] Erat Romæ titulus S. Aemilianæ,de quo in còncilio primo Romano ſub Symmacho habetur mentio.

g Oſtiani.] Agit de eo etiam Vſuardus hac die. extare eius acta, teſtatur Molan. in addit. ad Vſuardum.

IVLIVS.

1 Kalendis Iulij. Luna. G xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ.
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5

OCTAVA [a] ſancti Ioannis Baptiſtæ. In monte Hor depoſitio ſancti Aaron [b] primi ſacerdotis ordinis Leuitici. In Britannia ſanctorum martyrum Iulij [c] & Aaron, qui poſt ſanctum Albanum in perſecutione Diocletiani paſſi ſunt: quo tempore ibidem quàmplurimi diuerſis cruciatibus torti, & ſæuiſſime lacerati, ad ſupernæ ciuitatis gaudia conſummato agone peruenerunt. Machliniæ paſſio ſancti Rumoldi [d] martyris, Scotorum Regis filij, & epiſcopi Dublinenſis. Sinueſſæ ſanctorum martyrum Caſti [e] & Secundini epiſcoporum. Viennæ ſancti Martini [f] epiſcopi, Apoſtolorum diſcipuli. Aruernis ſancti Galli [g] epiſcopi. In territorio Lugdunenſi depoſitio ſancti Domitiani [h] abbatis, qui primus illic eremiticam vitam exercuit, & cum plurimos ibi in Dei ſeruitio congregaſſet, magnis virtutibus & glorioſis miraculis valde clarus, collectus eſt ad patres in ſenectute bona. In territorio Rhemenſi ſancti Theodorici [i] preſbyteri, diſcipuli beati Remigij epiſcopi. Engoliſmæ ſancti Eparchij [k] abbatis. Apud Emeſam ſancti Symeonis [l] confeſſoris, co-
2 gnomento Sali, qui ſtultus propter Chriſtum factus eſt: ſed altam eius ſapientiam Deus magnis miraculis declarauit.

IVLII I.

a OCTAVA S. Ioannis Bapt.] De ea Beda, Ado, & Rudulph. de obſer. canon. c. 19. vbi agit de differentia maiorum ac minorum octauarum. numeratur hæc autem inter maiores octauas.

b Aaron ſacerdotis.] Agunt item de eo hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Præter quæ in diuinis ſcripturis de eo ſcripta habentur; Ioſephus de ipſo ſcribit lib. 2. antiquit. cap. 6. & ſequen. & de eius obitu lib. 4. cap. 4.

c Iulij, & Aaron.] De his vet. man. ſcript. Eorumdem meminit Gilda Sapiens lib. de excidio Britan. Beda de geſt. Angl. lib. 1. c. 7. in fin Petrus in catal. lib. 6. c. 53. & alij.

d Rumoldi.] Eius acta ſcriptis mandauit Theodoricus abb. S. Trudonis, vt teſtatur Sigeb. de vir. illuſtr. c. penult. deſcripſit eadem Sur. tom. 7. hac die. plura de eodem in vita S. Gummari. apud Sur. tom. 5. die 11. Octobris, & Molan. in indiculo ſanctorum Belgij; aitq́ue huius ſolemnitatem agi hac die, auctoritate Alexandri quarti Romani Pontificis; coronatumq; martyrio refert, anno Domini ſeptingenteſimo ſeptuageſimoquinto, octauo kal. Iulij. Fuit & alius Remoldus dictus, monachus, & ipſe corona martyrij donatus, cuius natalis dies agitur ſeptimo idus Ianuarij. de quo Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 149.

e Caſti, & Secundini epiſcoporum.] Petrus diac. biblioth. monaſt. Caſinen. in lib. de vir. illuſtr. c. 29.

c. 29. hæc ait: Benedictus, qui & Guaipherus, ſanctitate, & religione conſpicuus, ſuauis eloquio, ingenio magnus, & ſermone facundus, ſcripſit ad Troianum epiſcopum vitam ſancti Secundini, & cantum eius, ſermonem & hymnos de eodem. Rurſum etiam c. 32. hæc ait: Gregorius Tarracinenſis epiſcopus, paruulus & ipſe in Caſino oblatus, memoria tenax, ingenio viuax, tantę fuit grauitatis, ſuauitatis, & eloquentię, vt à nonnullis columna diceretur Eccleſię, ſcripſit paſſionem ſanctorum Caſti & Caſſij. &c. Habemus acta eorumdem martyrum incerto auctore, quę accepimus ab eccleſia Caietana. eſt illorum exordium: Poſtquam beatiſſimi. &c.

f Martini epiſcopi.] De quo etiam Beda hac die. Ado Vien. in chron. an. 101. tertium hunc ponit eius ſedis epiſcopum, ſucceſſoremq; S. Zachariæ, ac prędeceſſorem S. Veri.

g Galli epiſcopi.] Scribit de S. Gallo epiſcopo Greg. Turon. de geſt Franc. lib. 4. c. 5. & 6. vberius in vit. ſanct. patr. c. 6. eius epitaphium, & virtutes egregias ſcripſit carmine Venantius Fortun. lib. 4. Interfuit per legatum tertio concilio Aurelianenſi, præſens autem quarto, & quinto ſubſcripſit, vt ex illorum monumentis apparet, ex quibus facilè poteſt intelligi quibus temporibus vixit: quinta enim ſynodus Aurelianenſis celebrata eſt anno triceſimo octauo regis Childeberti, qui numeratur annus Domini 552. Interfuit etiam concilio Aruernenſi celebrato poſt conſulatum Paulini iunioris, vt eius acta teſtantur. Ponitur hic in tabulis epiſcoporum Aruernenſium vigeſimuſſeptimus ordine apud Demochar. de ſacrif. Miſſæ.

h Domitiani abb.] De quo item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eius acta extare, teſtantur Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 5. c. 296. fuit eiuſdem nominis epiſcopus Tungrenſis, de quo agitur 7. Maij. vbi Molan. de eo, & in indic. ſanct. Belg. interfuitq; quinto conc. Aurelianenſi; agit etiam de ipſo Sigebert. in chron. an. 528.

i Theodorici.] Agit de eo Vſuardus hac die; eius autem geſta deſcribit Sur. tom. 4. hac die; claruit temporibus Clodouei regis Francorum, circa annum Domini quingenteſimum vigeſimum.

k Eparchij abb.] De eo item hac die Vſuardus. Acta ipſius etſi incerti auctoris, tamen veritatem profitentis refert Sur. tom. 4. hac die. De eo pluribus etiam Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 6. c. 9. Migrauit ex hac vita, anno Domini 583. vt ex dicto auctore colligitur. Fuit eiuſdem nominis, ſed longè ante Eparchius epiſcopus Aruernenſis ſanctitate inſignis, cui ſucceſſit Sidonius Apollinaris, vt ſcribit idem Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 2. c. 21.

l Symeonis Sali.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Scripſit eius res geſtas humanum captum excedentes probatiſſimus auctor Leontius epiſcopus in Cypro, quas deſcripſerunt Metaphr. Lipom. & Sur. hac die: id etiam teſtantur acta ſynodi ſecundæ Nicænę vbi act. 4. de eodem auctore, hæc leguntur: Pater, qui lectus eſt, in vna ex ciuitatibus Cypri, decenter, & ſanctè conuerſatus eſt, multaq; encomia & panegyricas illius orationes etiam habemus, inter quas extat oratio de transfiguratione Domini; ſcripſit & Ioannis, Miſericordis appellati, epiſcopi Alexandrini vitam, prętereà beati Symeonis. &c. De eodem Symeone agit Euagr. hiſt. lib. 4. c. 33. & alij plures.

25. xxv. A **Sexto nonas Iulii. Luna.** 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

VISITATIO [a] beatæ Mariæ virginis ad Elizabeth. Romæ via Aurelia natalis ſanctorum martyrum Proceſſi [b] & Martiniani, qui a beato Petro Apoſtolo in cuſtodia Mamertini baptizati, ſub Nerone, oris contuſionem, equuleum, neruos, fuſtes, flammas, ſcorpioneſq. perpeſſi, nouiſſime gladio cæſi, martyrio coronati ſunt. Item Romæ paſſio ſanctorum trium [c] Militū, qui in martyrio beati Pauli Apoſtoli ad Chriſtum conuerſi, cum eo cæleſtis gloriæ participes fieri meruerunt. Eodem die ſanctorum martyrum Ariſtonis [d], Creſcentiani, Eutychiani, Vrbani, Vitalis, Iuſti, Feliciſſimi, Felicis, Marciæ, & Symphoroſæ, qui omnes

nes apud Campaniam, cum Diocletiani Imperatoris perſecutio deſæuiret, martyrio coronati ſunt. Vuintoniæ in Anglia ſancti Suuithuni [e] epiſcopi, cuius ſanctitas gratia miraculorum effulſit. Bambergæ ſancti Othonis [f] epiſcopi, qui Pomeranis Euangelium prædicans, eoſdem conuertit ad fidem. Turonis depoſitio ſanctæ Monegundis [g] religioſæ feminæ.

IVLII 2.

a VISITATIO beatę Mariæ.] Hæc quidem ſolemnitas ab Vrbano Papa ſexto inſtituta, & à Bonifacio nono confirmata, vel potius publicata eſt; idq; occaſione vrgentis ſchiſmatis, ad quod componendum eiuſdem Dei genitricis opem Dei Eccleſia propenſius (ea aucta celebritate) ſtuduit implorare: idq; anno Domini 1389. extantq; de ea re diplomata excuſa in 2. parte legend. In bibliotheca Vaticana plut. 4. nu. 226. nactus ſum tractatum man. ſcript. Ioannis Pragenſis contra Adalbertum eius ſolemnitatis impugnatorem; in quo, cùm plura eruditè diſſerat, texit etiam nõnulla diuina miracula, & certas reuelationes quibus Deus dictam ſacratiſſimam ſolemnitatem manifeſtiſſimè comprobauit.

b Proceſſi, & Martiniani.] De quibus etiam Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. Horum paſſionis acta ex antiquis codicibus deſcripſit Mombrit. tom. 2. & Sur. tom. 4. hac die. Erat olim Romę in prædictorum ſanctorum martyrum honorem erecta baſilica, in qua ſanctus Gregorius Papa habuit homiliam 32. in Euangel. vbi & de miraculis ad eorum ſepulchrum fieri conſuetis meminit. Diruta autem prædicta eccleſia, tranſlata ſunt eorum corpora in baſilicam Vaticanam S. Petri Apoſtoli, vbi hactenus aſſeruantur.

c Trium militum.] Agit de his item hac die Vſuardus, Ado, & alij, aſtipulanturq; vet. man. ſcript. ex quibus etiam nomina ſingulorum produntur. ſunt autem hæc Longinus, Aceſtus, & Megiſtus. Mentio prædictorum habetur etiam in paſſionibus Apoſtolorum Petri, & Pauli, quibus adſtipulari videtur præclara illa encomiaſtica oratio S. Ioannis Chryſoſtomi de Principibus Apoſtolorum. habetur tom. 5. col. 1531. edit. Niuel. vlt. vbi tamen non tantùm tres, ſed triginta quinque vnà ſimul coronatos martyrio, refert his verbis: Qualis locus tuum, Paule, ſanguinem excepit, qui lacteus apparuit in eius veſte, qui te percuſſit: quiquidem ſanguis barbaricum illius animum reddens melle dulciorem, vt ipſe vnà cum ſocijs ad fidem traduceretur, ita effecit? Sit mihi inſtar coronæ gladius ille, qui triginta & quinque viros ſumma ad ſeruiendum alacritate Deo Domino mancipauit. &c. hęc ibi.

d Ariſtonis, & ſoc.] De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij; omneſq; ex actis ſancti Sebaſtiani martyris, quæ refert Sur. tom. 1. 20. Ianuar. ibi horum paſſiones deſcribuntur.

e Suuithuni epiſcopi.] Scripſit eius res geſtas Gothzelinus, quas retulit Sur. in tom. 4. eas autem ſcriptis mandatas à Lanfrido monacho, prodit catal. ſcript. Britan. exceſſit ex humanis, anno à Chriſto Domino octingenteſimo ſexageſimoſecundo.

f Othonis epiſcopi.] Acta ipſius recitat Sur. tom. 4. hac die; ſed alia longè prolixiora eſſe videntur, quæ duobus libris ſcripta dicuntur. De eodem plura Albert. Cranth. in hiſt. eccleſ. Sax. lib. 6. c. 5. & in Metrop. lib. 5. cap. 44. & 45. vbi de eius Apoſtolatu ad Pomeranos ei credito à Caliſto Romano Pontifice, in chron. item Bambergenſ. & hiſt. Pomer. lib. 4. c. 17. & ſequen. Extat epiſtola ipſius ad Paſchalem ſecundum Rom. Pont. qua ſe excuſat, inuitum per manum laicam accepiſſe inueſtituram, petens (ſi placeat) ab eo confirmari. &c. profitetur in ea ingenuè Apoſtolicæ ſedis auctoritatem. Interfuit hic concilio Moguntino anno Domini 1131. vt teſtatur de eo chron. Hirſaug. Aſcriptus fuit in ſanctorum numerum à Clemente Papa tertio, anno Domini 1189. vt habetur in chron. Bambergen. tunc etiã venerandum corpus eius tranſlatum eſt. migrauit autem ex hac vita anno Domini milleſimo centeſimo triceſimonono.

g Monegundis.] De qua etiam Vſuardus, hac die. Scripſit eius res geſtas Gregorius Turon. in vit. ſanct. patr. c. 19. & de glor. confeſſ. c. 24.

5 Quinto nonas Iulij. Luna. B xxiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

ι u A B C D E f F G H M N P
25 26 27 28 29 30 1 2 2 3 4 5 6 7

ALEXANDRIÆ ſanctorum martyrum Tryphonis [a], & aliorum duodecim. Constantinopoli ſanctorum Eulogij [b], & ſociorum martyrum. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Hyacinthi [c] cubicularij Traiani Imperatoris, qui accuſatus quòd Chriſtianus eſſet, plagis variè afflictus, & in carcerem truſus, ibi conſumptus fame expirauit. Cluſij in Etruria ſanctorum martyrum Irenæi [d] diaconi, & Muſtiolæ matronę, qui ſub Aureliano Imperatore diuerſis, atrocibuſq. ſupplicijs cruciati, coronam martyrij meruerunt. Eodem die ſanctorum martyrum Marci [e] & Muciani, qui pro Chriſto gladio cęſi ſunt: quos cum puer paruulus ne immolarent idolis, alta voce moneret, verberibus iuſſus eſt cędi: cumq. vehementius Chriſtum confiteretur, vna cum quodam Paulo martyres exhortante necatus eſt. Laodiceæ in Syria ſancti Anatolij [f] epiſcopi, qui non ſolum religioſis viris, ſed & philoſophis admiranda ſcripta reliquit. Altini ſancti Heliodori [g] epiſcopi, doctrina & ſanctitate inſignis. Rauennæ ſancti Dathi epiſcopi & confeſſoris. Edeſſæ in Meſopotamia Translatio [h] ſancti Thomæ Apoſtoli ex India: cuius reliquiæ Orthonam in Apulia poſtea tranſlatę ſunt.

IVLII 3.

a TRYPHONIS, & ſoc.] De quibus Vſuardus hac die, & man. ſcripta agunt.

b Eulogij, & ſoc.] Agunt de his etiam hac die Græci io Menologio. Paſſi ſunt autem ſub Valente Imp. ob fidem catholicam, quam ſtrenuè profeſſi ſunt.

c Hyacinthi.] Græci itidem de eo in Meoologio; ibiq; eius paſſioois acta compendio deſcribuntur.

d Irenęi, & Muſtiolæ.] De his hac die Vſuardus. Horum acta ex antiquis codicibus edidit Sur. tom. 4. hac die, Petrus in catal. lib. 6. c. 48. & alij ex iiſdem.

e Marci, & Muciani.] De iiſdem etiam Græci hac die in Menologio, vbi pluribus deſcribunt eorum martyrium.

f Anatolij.] De eo Vſuardus, Ado, & alij. Euſebius pluribus lib. 7. hiſt. c. 26. Hierony. de ſcript. eccleſiaſt. & in epiſtola ad Magnum orat. 84. Niceph. hiſt. lib. 6. c. 36. & ex iiſdẽ alijs deſcripſerunt.

g Heliodori epiſcopi.] Agit etiam de eo Molan. in addit. ad Vſuard. 2. edit. Hic ille, cuius frequenter meminit S. Hieronymus, ad quem etiam ſcripſit epiſt. 1. de laude vitæ ſolitariæ, & de obitu Nepotiani epitaphium epiſt. 3. mentionem facit eiuſdem in epiſt. 2. ad Nepot. & ad Iulianum 37. & præfat. 110. & 115. Reperitur interfuiſſe concilio Aquileienſi, vbi aduerſus ingruentes Arianos vnà cum S. Ambroſio, coniunctis viribus, ſtrenuè decertauit.

h Dathi epiſcopi.] De eodem hac die tabulę eccleſię Rauennatis, pluribus Agnellus & Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. claruiſſe eum tradunt temporibus Commodi Imp.

i Tranſlatio S. Thomę.] De qua item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. S. Thomæ Apoſtoli venerandum corpus tranſlatum olim fuit Edeſſam io Syria, atque in eius honorem ampliſſima eſt erecta baſilica, ad quam ex longinquis remotiſq; orbis regioonibus Chriſtiani religionis cauſa confluebant, vt ſcribit Socrat. hiſt. lib. 4. c. 14. & Sozom. lib. 6. c. 18. de eadem tranſlatione Rufin. lib. 2. c. 5. Gregor. Turon. de glor. martyr. c. 31. & Venant. Fortun. hoc verſu.

Producens Thomam moous Edeſſa pium.

His alludit S. Ioannes Chryſoſtomus, cùm in homilia 26. in epiſt. Pauli ad Hebręos, notum eſſe ait, & veneratione habitum ſepulchrum S. Thomę, ſicut & Petri, & Pauli Apoſtolorum. Non omittimus dicere, quod Hieronymus Oſorius epiſcopus Siluenſis Luſitanię lib. 3. res Indicas proſecutus, teſta-

tus, teſtatur Indos nuper recipientes Euangelium affirmare, penes ſe eſſe corpus S. Thomę Apoſtoli à quo olim acceperunt Euangeliũ; illudq́; vſque hodie multis fulgere miraculis. ſed cùm de tranſlatione Edeſſam facta luce clarius conſtet; dicere de hoc cogimur, quod frequenter de alijs reperitur: nempe vnius corporis partes in diuerſa loca diſtributas, occaſionẽ dediſſe multis opinandi, vel hic, vel alibi contineri vnum idemq́; corpus. De tranſlatione S. Thomæ reliquiarum Orthonam facta, cuius hìc mentio habetur, nondum aliquid ad me perlatum eſt. De perenni miraculo Edeſſę fieri ſolito ad corpus S. Thomę, conſule Petrumin catal. lib. 6. c. 44.

4 Quarto nonas Iulij. Luna. C xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

OSEE [a] & Aggęi prophetarum. In Africa natalis ſancti Iucundiani [b] martyris, pro Chriſto in mare merſi. In territorio Bituricenſi ſancti Lauriani [c] epiſcopi Hiſpalenſis & martyris, cuius caput Hiſpalim in Hiſpania delatum eſt. Sirmij ſanctorum martyrum Innocentij [d] & Sebaſtiæ, cum alijs triginta. Madauri in Africa ſancti Namphanionis martyris, & ſociorum, quos ille roborauit ad pugnam, & ad coronam prouexit. Cyrene in Libya ſancti Theodori [f] epiſcopi, qui in perſecutione Diocletiani ſub Digniano pręſide plumbatis cęſus, & lingua abſciſſa, in pace tandem confeſſor occubuit. Eodem die natalis ſanctorum Flauiani [g] ſecundi epiſcopi Antiocheni, & Elię epiſcopi Hieroſolymorum; qui pro ſynodo Chalcedonenſi ab Anaſtaſio Imperatore in exilium acti, victores migrarunt ad Dominum. Auguſtę in Rhætia ſancti Vldarici [h] epiſcopi, miræ abſtinentię, largitatis & vigilantię, ac miraculorum gratia illuſtris. Turonis Tranſlatio ſancti Martini [i] epiſcopi & confeſſoris, & dedicatio eius baſilicæ hoc ipſo die, quo etiam is ante aliquot annos in epiſcopum fuerat ordinatus.

IVLII 4.

a OSEE, & Aggæi prophet.] De his hac die Beda, & Ado, Vſuardus de Oſea tantùm, Græci autem ſeorſum abinuicem, agunt enim de Oſea xvj. kal. Octobr. de Aggęo xvij. Kal. Ianuarij in Menolog. Præter illa quæ de Oſea in diuinis ſcripturis leguntur. agit de eo S. Epiphan. lib. de vit. & interit. prophet. c. 11. Hieron. in præfat. 121. & in procem. in Oſeam. apud Iſidor. de vit. & mort. ſanct. c. 41. Doroth. in ſynop. c. 1. & 10. De Aggæo Ioſeph. antiquit. lib. 11. c. 4. Epiphan. vbi ſupra c. 20. Hieron. in procem. in Aggæum. & apud Iſidor. c. 59.

b Iucundiani.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes, Petrus item in catal. lib. 6. c. 54.

c Lauriani epiſc.] De eodem ijdem qui ſupra. Vaſæus in chron. Hiſpan. an. 544. paſſum refert ſub Totila Gothorum rege. Pluribus agitur de eo in Flore ſanct. Hiſpan. & in Theſaur. concion. tom. 2. hac die.

d Innocentij, & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

e Namphanionis, & ſoc.] Sunt hæc ſociorum nomina, Migdon, Sanaen, Lucitas, cæterorum autem ignorátur. ſunt hæ Punicæ voces. Porrò Namphanion idem quod apud nos, Bonus euentus.

Fuit

Fuit hìc præclariſſimus martyr in Africa, adeoq́; celebris,vt Archimartyris titulo fuerit inſignitus: in quem præ cæteris Maduarenſes Apulæi concioes idololatræ omne genus blaſphemiæ & contumeliarum iactabant. extant de his litteræ Maximi Maduarenſis ad Auguſtinum 43.& rurſus Auguſtini epiſt.44. ad ipſum reſcripta.

f Theodori epiſcopi.] Agunt de his hac die Græci in Menologio,vbi & eius paſſio recitatur.

g Flauiani,& Eliæ epiſcoporũ.] Agitur hìc de ſecundo Flauiano;primus enim ſedit temporibus Theodoſij in ſchiſmate aduerſus Euagrium; hic autem præfuit eccleſię Antiochenæ ſub Anaſtaſio Imp.à quo & diriſſima paſſus eſt;habuitq́; in eo pro fide catholica ſuſcepto certamine fortem commilitonem Eliam epiſcopum Hieroſolymorũ:horũ ſpectatiſſima virtus eius teſtimonio S.Sabæ laudata,in Septima ſynodo act. 5.reperita eſt.Plura de ijſdem Cyrillus monac.in Ioanne Silentiario,in Euthymio,& in actis S.Sabæ abb.Niceph.hiſtor.lib.16.c.32.34.38.hiſtor. Miſcel.lib. 15. Cedren.in Anaſtaſio,& alij.De ipſorum autem obitu admiranda ſcribuntur in Prat. ſpirit. cap. 53. vbi habetur, poſt duos dies ab obitu Anaſtaſij Imp.prædictos Flauianum & Eliam migraſſe ad Dominũ. in actis autem S.Sabæ decem dies ponuntur interceſſiſſe ab eiuſdem Imp.morte, vſq; ad prædictorum exitum;ibidemq́; habetur,nono die menſis Iulij Anaſtaſium ex hac vita exceſſiſſe: idemq́; ex Euagrio hiſt.lib.4.c.1.exploratum habetur,dum ait,eadem die nona menſis Iulij Iuſtinum ſeniorem ex ſenatusconſulto Imperiũ cœpiſſe. cur itaq; hac potiſſimum die de his agatur, nulla mihi certa ſuppetit ratio,cùm multæ eſſe poſſint, nempe tranſlatio, vel baſilicæ dedicatio, vt de alijs factum videmus. Iam reliquum eſt vt Flauianum ab hæreticorum calumnijs vindicemus. recitat Euagrius lib.3.c.31. & ex Niceph.lib.19.c.18.litteras quaſdam monachorum Palæſtinæ ad Alciſonem de Flauiani lapſu, quaſi ex parte damnaſſet concilium Chalcedonenſe. rurſus autẽ in actis S.Sabæ,quæ ex Metaphraſte deſcripſit Lipom.tom.5. habetur, quòd coactus ab hæreticis damnarit ſynodum Chalcedonenſem.Quòd ad litteras monachorum ab Euagrio recitatas ſpectat,ſcias falſatas eſſe ab hæreticis;quod quiſque,licet cæcutiens,diſſimulare non poterit.Quid eſt,quod ibi dicitur,Flauianũ ingenuè profeſſum eſſe concilium Chalcedonenſe in his quę ſpectant ad damnationem Neſtorij & Eutychij,in his autem quæ eſſent fidei non item? hæc quidem inter ſe inuicem pugnant,vt ſimul vera eſſe non poſſint;nam vtriuſq; hęreſiarchę damnationem recipere,non aliud eſt, quàm rectæ fidei normæ ab eodem concilio contra prædictos editæ conſentire. quid inſuper eſt, quòd idem Euagrius ibidem in fine dicit,Flauianum ab hæreticis in exilium eſſe pulſum; niſi ipſum illis aduerſarium demõſtraſſe? Quæ item ſequenti cap.32.ſcribit Euagrius de conſtantia Flauiani pro Chalcedonenſi, prædicta omnia aduerſus illum conficta mendacij arguunt. Quòd item ex vita Sabę lapſus Flauiani comprobati videatur,locum illum ab aliquo nebulone deprauatum,ac mutilatum eſſe, acta Nicænæ ſecundæ ſynodi manifeſtè declarant. In actione enim prima eius ſynodi idem locus hiſce verbis deſcriptus habetur.Itaq; varijs modis Flauianum afflixerunt & vexarunt;cogentes interim & obtorto collo huc trahentes, vt acta Chalcedonenſis concilij anathemate proſequeretur:quo nolente,epiſcopatu ſuo priuatus in exilium quoq; damnatus eſt,hæc ibi. quibus quidem Seuerianorum impoſtura de Flauiani lapſu detegitur. Marcellinus comes in chron.exilium Flauiani nulla alia ex cauſa contigiſſe teſtatur, niſi quod Seuerianorum procellæ, qui Sydone conuenerant, ſe viriliter oppoſuiſſet. Qua autem æſtimatione poſt mortem ab orthodoxis habitus ſit Flauianus,conſule acta ſynodi Conſtantinopolitanę,quę celebrata eſt Iuſtino Aug.& Eutbario conſſ.vbi totius populi feſtiuas acclamationes de S.Flauiano reperies:quibus vt eius nomen ab hæreticis eraſum reſtitueretur in diptycha, eiuſque venerandę reliquiæ transferentur, petitum ſępius eſſe, cognoſces. Non tantùm Flauianus, ſed & Elias,de quo agimus,ijſdem aſperſus calumnijs ab hęreticis reperitur;quibus inconſultè nimis fidem adhibens Theodorus lector.lib.2.collectaneorum, hęc ſcribit: Ipſe ſolus Neſtorium, Eutychen, Diodorum,& Theodorum, & ſynodum Chalcedonenſem anathemate condemnauit. hæc ille. Sed quæ hæc aduerſantium ſibi rerum confarcinatio? ſi damnauit Eutychen & Neſtorium; damnantem illos ſynodum Chalcedonenſem ſuſcepiſſe opportuit. At litteræ eius ad Anaſtaſium. Imp. cæteræque res geſtæ ipſius à Cyrillo monacho in actis ſancti Sabæ relatæ, acta ſynodica ac cæterorum teſtimoniã, non tantùm ab omni hæreſeos ſordis labe purgatum reddunt; ſed adeò illi fauent, vt cognoſcas perditiſſimis illis temporibus, inter tot naufragia epiſcoporum, ipſum ſolum cum Flauiano Antiocheno, & Ioanne epiſcopo Palti ſtetiſſe intrepidum aduerſus innumeras hęreticorum phalanges. Hæc autem pluribus in Annalibus Eccleſiaſticis pertractauimus.

h Vldarici epiſc.] De eodem Beda,licet pro Vlderico legat,Valricum, Ado de eodẽ & alij.Scripta ſunt eius acta à Bernone abbate,quæ habet Sur. tom. 4. hac die. De eo item Sigebert. in chron. an.976.Tritthem.de vir.illuſtr.ord.S.Bened.lib.3.cap.225.& lib.4.c.222.Diem obijt anno Domini 973.ſuę ętatis octuageſimo, ordinationis quinquageſimo.

i Tranſlatio S.Martini.] De ea etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Rei geſtæ hiſtoriam deſcribit Gregor. Turon.hiſtor. de geſt.Franc. lib. 2. c. 14. & lib. 10. c. 31. in Perpetuo epiſcopo Turon. Hæc eſt enim illa tranſlatio,quę à præfato Perpetuo epiſcopo facta eſt;qui in nouam auguſtioremq́; baſi-

baſilicam à ſe ędificatam beatiſſimi Martini corpus tranſtulit, quarto nonas Iulij. Nam & alias, irruentibus in Galliam Danis, ſancti epiſcopi corpus in Burgundiam ad tempus tranſlatum fuit, atque inde poſtmodum, ceſſantibus illorum incurſionibus, Turonos relatum eſt. eius rei geſtæ hiſtoriam narrat S. Odo Cluniacenſis abb. ſcribens ad Fulconem.

3 Tertio nonas Iulij. Luna. D xxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9			

ROMÆ ſanctæ Zoæ [a] martyris, vxoris beati Nicoſtrati martyris, quæ dum ad Confeſſionem beati Petri Apoſtoli oraret, ſub Diocletiano Imperatore a perſecutoribus artata, & in cuſtodiam obſcuriſſimam truſa, deinde collo & capillis in arbore ſuſpenſa, adhibito ſubter horribili fumo, in confeſſione Domini emiſit ſpiritum. In Syria natalis ſancti Domitij [b] martyris, qui virtutibus ſuis multa incolis præſtat beneficia. Cyrene in Libya ſanctæ Cyrillæ [c] martyris, quę in perſecutione Diocletiani ardentes carbones cum thure ſuper manum poſitos diu tenuit, ne prunas excutiendo thus obtuliſſe videretur: deinde ſæuiſſime laniata, proprio ſanguine decorata migrauit ad ſponſum. Hieroſolymis ſancti Athanaſij [d] diaconi, qui pro ſancta ſynodo Chalcedonenſi ab hæreticis comprehenſus, & omnium cruciatuum genera expertus, ferro tandem necatus eſt. In Sicilia ſanctorum martyrum Agathonis [e] & Triphinæ. Tomis in Scythia ſanctorum martyrum Marini [f], Theodoti, & Sedophę. Treuiris ſancti Numeriani [g] epiſcopi & confeſſoris. Apud Septempedanos in Piceno ſanctæ Philumenę [g] virginis.

IVLII 5.

a ZOÆ.] De ea etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri omnes. Eius acta intexta habentur martyrio ſancti Sebaſtiani apud Sur. tom. 1. 20. Ianuar. De Confeſſione ſancti Petri Apoſtoli, de qua hic habetur mentio, vide quę habentur notata die ſequenti in Tranquillino, cùm agitur de Confeſſione ſancti Pauli Apoſtoli, ibi de vtriuſque Confeſſionibus plura.

b Domitij.] Agunt de eodem hac die ijdem, qui ſupra, auctores. Alius hic videtur ab illo, de quo Gregor. Turon. de glor. martyr. c. 100. agit.

c Cyrillæ.] De qua & Gręci in Menologio, hac die; ibiq́; eius paſſionis acta ſummatim referunt his conſentientia, quæ hic narrantur.

d Athanaſij diac.] Huius initum pro catholica fide certamen, conſummatumq́; martyrium deſcribit Niceph. hiſt. lib. 15. c. 9. Agunt Græci hac die de alio Athanaſio abbate.

e Agathonis, & Triphinæ.] De his etiam hac die Beda, & alij recentiores.

f Marini, & ſoc.] Agit de his item Beda, & alij, qui ſupra, auctores.

g Numeriani epiſcopi.] Recenſet eundem hac die Molan. in addit. ad Vſuard. ſucceſſit hic ſancto Rodoaldo. claruit circa annum Domini ſexcenteſimum quadrageſimum.

h Philumenæ.] Huius corpus honorificè aſſeruatur, & colitur apud Septempedanos, nunc Se-

uerina-

uerinates dictos, in eccleſia ſancti Laurentij, vbi Totilæ regis Gothorum tempore conditum fuit à ſancto Seuerino epiſcopo, vt vetus inſcriptio docet, quæ vnà cum corpore reperta eſt ſub maiori altare anno Domini 1527. cùm illud in elegantiorem formam reſtitueretur, procurante Antonio S. R. E. Cardin. de Monte.

xxj. E Pridie nonas Iulij. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

OCTAVA [a] ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli. In Iudæa ſancti Eſaiæ [b] prophetæ, qui ſub Manaſſe Rege ſectus [c] in duas partes occubuit, ſepultusq. eſt ſub quercu Rogel iuxta tranſitum aquarũ. Romæ natalis ſancti Tranquillini [d] martyris, patris ſanctorum Marci & Marcelliani, qui ad prædicationem ſancti Sebaſtiani martyris conuerſus ad Chriſtum, a beato Polycarpo presbytero baptizatus, & a ſancto Caio Papa presbyter ordinatus eſt. Is cum ad Confeſſionem [e] beati Pauli die Octauarum Apoſtolorum oraret, ſub Diocletiano Imperatore a paganis tentus & lapidatus, martyrium conſummauit. Feſulis in Tuſcia ſancti Romuli [f] epiſcopi & martyris, diſcipuli beati Petri Apoſtoli, qui ab eodem miſſus ad prædicandum Euangelium, cum in multis Italiæ locis Chriſtum annuntiaſſet, rediens Feſulas, ſub Domitiano principe martyrio coronatus eſt cum alijs ſocijs. In Campania ſanctæ Dominicæ [g] virginis & martyris, quæ ſub Diocletiano Imperatore cum fregiſſet idola, ad beſtias damnata, ſed ab illis nil læſa, demum capite obtruncata migrauit ad Dominum: cuius corpus Tropeæ in Calabria ſumma veneratione aſſeruatur. Eodem die ſanctę Lucię [h] martyris, quę natione Campana, a Rixio † vicario tenta, & acriter cruciata, eumdem conuertit ad Chriſtum: quibus adiuncti ſunt Antoninus, Seuerinus Diodorus, Dion, & alij decem & ſeptem, qui in paſſione collegę, & in corona fuere conſortes. In pago Treuirenſi ſancti Goaris [i] presbyteri & confeſſoris.

† Varo

IVLII 6.

a OCTAVA ſanctorum Apoſt.] De qua Beda, Ado & alij recentiores, vt inter alios Radulph. Tung. de obſeruat. can. c. 19. eſt de eadem antiqua mentio in actis S. Tranquillini martyris in martyrio S. Sebaſtiani. extat ſermo S. Leonis Papæ eadem die habitus, quo demonſtrat, ea octauarum die anniuerſaria repetita, populum conuenire conſueuiſſe ad perſoluendas gratias pro liberata Vrbe à furore Attilę: quod ibi S. Leo non obſcurè ſignificare videtur.

b Eſaię prophetæ.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum hac die; Gręci autem ad ſeptimũ idus Maias in Menolog. Pręter illa, quę de Eſaia leguntur in diuinis ſcripturis, Ioſephus etiam antiquit. lib. 10.

lib. 10. de eodem agit, S. Zeno Veronen. epiſcop. ſermonem habuit 28. de Eſaia, ac ſæuiſſima eius cæde. Cur autem in diuinis ſcripturis nulla mentio habeatur de nece prophetarum, quam Dominus Iudęis exprobrat apud Matth. c. 23. conſule Origenem, cùm de Suſannæ hiſtoria agit, ſcribens ad Africanum. De eodem Eſaia Epiph. lib. de vit. & obit. prophet. c. 7. Doroth. c. 14. De reliquijs eiuſdem prophetæ aduectis Panneadem, collocatiſq; in baſilica S. Laurentij, anno triceſimoquinto Theodoſij iunioris Imp. ſcribit Cedren. in comp. eo anno.

c Sectus in duas partes.] Peremptos eſſe eiuſmodi ſæuiſſimo ſupplicij genere non tantùm ſanctos antiquę legis teſtimonio S. Pauli in epiſtol. ad Hebręos c. 11. exploratum habetur: ſed & quamplurimos martyres eodem affectos eſſe, certiſſimum eſt. Hoc ſupplicium licet irrogatum lege xij. tabularum conſtet: tamen aliquem ſectum fuiſſe, nec ſe legiſſe, vel audiſſe, teſtatur Gellius lib. 12. c. 2. barbaricam potius, quàm Romanam eam fuiſſe ſæuitiam, Valer. Max. monſtrare videtur lib. 9. c. 2. exter. 4. primus qui hoc tam immane ſpectaculum oculis Romanorum ingeſſit, reperitur fuiſſe Caius Caligula, de quo Suet. c. 27. in Caio.

d Tranquillini.] Agunt de eodem Beda Vſuardus, Ado, & alij omnes. habentur eius res geſtæ in actis S. Sebaſtiani.

e Cum ad Confeſſionem.] De Cõfeſſionibus Apoſtolorum hęc Caſſiodorus Vari. lib. 1. epiſt. 2. Tenemus aliquid Apoſtolorum proprium, ſi peccatis diuidentibus non reddatur alienum: quando Confeſſiones illas, quas videre vniuerſitas appetit, Roma fœlicior in ſuis finibus habere promeruit. hęc Caſſiod. Quòd autem ad ipſum nomen ſpectat. Confeſſio apud nos idem eſt, quod apud Græcos Martyrium: quamuis non idem prorſus apud illos, qui apud nos earum vocum ſenſus ſit. Nam Græci Martyrij nomine nonnunquam totam baſilicam martyribus dicatam appellant, vt videre eſt ex Chalcedonenſi concilio, vbi ſæpe de Martyrio ſanctæ Euphemiæ fit mentio, & apud alios ſæpiſſimè. Martyrium enim appellandum eſſe locum, in quo martyr ſepultus ſit, habetur ex l. vlt. de ſepulchris violatis Cod. Theod. Latini verò (quod viderim) partem tantùm illam in eccleſia, vbi conditæ ſunt reliquiæ ſub altari, non ipſam integram eccleſiam appellant Confeſſionem. Factum eſt aliquando interpretis errore uim Latinæ vocis minimè aſſecuti, vt quod Græci pro eccleſia martyrum, Martyrium dixerunt, ille eandem vocem Latinè dixerit Confeſſionem, vt apparet in can. 20. concilij Gangrenſis, prioris editionis, in quo cum Græcè legatur τὰς συνάξεις τῶν μαρτύρων, hoc eſt martyrum conuentus, interpres Confeſſiones martyrum tranſtulit, pro eccleſijs martyrum. Non igitur Latini baſilicam, Confeſſionis nomine, aliquando intellexerunt, vt falsò ex illo canone nonnulli ſunt arbitrati, ſed magis ea ſignificatione ea vox dicta reperitur, vt locus ille intelligeretur ſub maiori altari poſitus, quo reliquiæ ſanctorum martyrum, ſeu integra ipſorum corpora conderentur, idq; ex antiquo vſu Eccleſiæ, & Apoſtolica traditione, ſecundum illud Apocalyp. cap. 6. Vidi ſubtus altare animas interfectorum propter Verbum Dei, & propter teſtimonium quod habebant. &c. Hoc itaque ſenſu liber de Romanis Pontificibus in Hilaro Papa ait: In oratorio ſanctæ Crucis fecit Confeſſionem, ibi poſuit lignum Domini: in Confeſſione facit argenteas ianuas. &c. pluribus ibidem de Confeſſione facta in oratorio ſancti Ioan. Baptiſtæ, & alia in oratorio S. Ioan. Euangeliſtæ. in eodem ſenſu idem liber in Sixto, his verbis: Fecit Confeſſionem beati Laurentij martyris cum columnis porphyreticis, & ornauit tranſennam, & altare, & Confeſſionem S. martyris Laurentij de argento puriſſimo. &c. Sunt & alia de his innumera loca, quæ breuitatis cauſa referre omittimus. In hoc itaque ſenſu illa verba hic poſita accipienda ſunt, quibus dicitur: Cùm oraret ad Confeſſionem beati Pauli. ad locum ipſum videlicet, vbi ſacrum corpus eius eſſet poſitum. Latini eccleſias in honorem ſanctorum martyrum erectas, non Martyria, nec templa, ſed magis proprio vocabulo Memorias dicere conſueuerunt. vnde ſanctus Auguſtinus de ciuit. Dei lib. 22. cap. 10. Nos (inquit) martyribus noſtris non templa, ſicut dijs, ſed Memorias, ſicut hominibus mortuis, quorum apud Deum viuunt ſpiritus, fabricamus. hæc Auguſtin. qui eo nomine frequenter eſt vſus. Caius antiquus theologus ipſas, quas dicimus Confeſsiones Petri, & Pauli, Apoſtolorum Trophęa appellat apud Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 24.

f Romuli epiſcopi.] Huius acta ex antiquioribus monumentis nuper edidit R. D. Franciſcus Cattanius epiſcopus Feſulanus. De eodem S. Antoninus plura in prima parte tit. 6. c. 26. §. 4. Volaterranus, & alij.

g Dominicæ virg.] De quà hac etiam die Maurolycus, & Galeſinus pariter agunt.

h Luciæ, & ſoc.] Agunt de his item Gręci in Menologio hac die, vbi pluribus horum acta deſcribunt.

i Goaris.] Beda de eodem agit hac die. Huius res geſtæ à Vuandelberto diacono ſcriptis mandatę extant apud Sur. tom. 4. hac die. Scribit de eodem Sigeb. in chron. anno 600. Regino in chron. in Mauritio, Vincent. ſpec. lib. 22. c. 13. & Petr. in catal. lib. 6. c. 62.

xi. F Nonis Iulij. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

ROMÆ ſanctorum martyrum Claudij [a] commentarienſis, Nicoſtrati primiſcrinij [b], Caſtorij, Victorini, & Symphoriani, quos ſanctus Sebaſtianus ad fidem Chriſti perduxit, & beatus Polycarpus preſbyter baptizauit. Eoſdem in perquirendis ſanctorum Martyrum corporibus occupatos Fabianus iudex comprehendi iuſſit, & per decem dies minis & blandicijs exagitans, cum in nullo penitus poſſet commouere, iuſſit tertio torqueri, ac poſtea in mare præcipites dari. Dyrrachij in Macedonia ſanctorum martyrum Peregrini [c], Luciani, Pompeij, Heſychij, Papij, Saturnini, & Germani, qui natione Itali, in perſecutione Traiani ad eam vrbem confugientes, cum ſanctum Aſtium epiſcopum ibi pro fide Chriſti in cruce pendentem viderent, Chriſtianos ſe eſſe palam confeſſi, iuſſu Præſidis tenti, atq. in mare demerſi ſunt. Alexandriæ natalis ſancti Pantæni [d], viri apoſtolici, & omni ſapientia adornati: cui tantum ſtudij & amoris erga verbum Dei fuit, vt etiam ad prædicandum Chriſti Euangelium gentibus, quæ in Orientis vltimis ſeceſſibus reconduntur, fidei & deuotionis calore ſuccenſus præfectus ſit: ac demum Alexandriam reuerſus, ſub Antonino Caracalla in pace quieuit. Brixiæ ſancti Apollonij [e] epiſcopi & confeſſoris. In Saxonia ſancti Vuillebaldi [f] primi Eiſtetenſis epiſcopi, qui vna cum ſancto Bonifacio laborans in Euangelio, multas gentes conuertit ad Chriſtum. Aruernis ſancti Illidij [g] epiſcopi. Vrgellæ in Hiſpania Tarraconenſi ſancti Odonis [h] epiſcopi. In Anglia ſancti Heddæ [i] epiſcopi Saxonum occidentalium. Ibidem ſanctæ Edilburgæ [k] virginis, Anglorum Regis filiæ.

IVLII 7.

a CLAVDII, Nicoſtrati, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Horum pro fide Chriſti agones narrantur in actis ſancti Sebaſtiani, apud Sur. tom. 1. Diuerſi omnino ſunt hi ab illis martyribus, qui ijſdem nominibus ſunt appellati, agiturq; natalis eorum inferius ad ſex. idus Nouembr. prout diuerſa ipſorum acta declarant.

b Primiſcrinij.] Diuerſi ordinis Primiſcrinios poſitos habes in Notitia Prouinciarũ Imp. Rom. omnes militabant ſub officio Comitis rerum priuatarũ, ſunt hi: Primiſcrinius beneficiorum, Primiſcrinius canonum, ſeu rationum, Primiſcrinius ſecuritatum, ac Primiſcrinius largitionum priuatarũ. Erat & Magiſter Scriniorum memoriæ, epiſtolarum & libellorum. Erant & Primiſcrinij diuerſorum magiſtratuum tum Palatinę, tum etiam Caſtrẽſis militiæ. Erat & ſchola Scriniariorum, eorũ ſcilicet, qui ſcrinijs, hoc eſt arcis publicis ſcripturarum præerant. Primiſcrinij emeriti promouebantur inter

Notarios

Notarios & Tribunos:id habes ex Caſſiod.Var.lib.11.c.20.& 21.ibi de forma Primiſcrinij,qui accedit,deq; eo qui egreditur.Horum magiſtratuum frequens eſt mentio in Cod.Theod.& Iuſtinianeo, necnon in nouellis eiuſdem.

c Peregrini, Luciani, & ſoc.] Agunt de his hac item die Græci in Menologio, vbi eorum acta pluribus deſcribuntur.

d Pantæni.] De quo & Beda, Vſuard. Ado, ac cæteri Latinorum. Plura de Pantæno Euſeb.hiſtor. lib.4.c.10.& 11.ante eum Clemens Alex.eius diſcipulus lib.1.Strom.circa principium.licet eum expreſsè non nominet, Hieron.de ſcript.eccleſ.& in epiſt.ad Magnum orat.84.Niceph.hiſt.lib.4.c.32. lib.5.c.10.13.& 18.& alij recentiores. nos quoque, de eo pluribus egimus in Annal. Eccleſiaſt.

e Apollonij epiſc.] De quo tabulæ eccleſ. Brixianæ, vnde & Galeſinus hac die: numeratur hic quintus ordine eius eccleſiæ epiſcopus.

f Vuillebaldi epiſc.] De eodē hac die, Ado,& alij.Scripſit præclaras res geſtas ipſius Reginoldus epiſcopus:ipſe verò vitam S.Bonifacij epiſcopi Moguntini, cui acceſſit ſocius prædicationis,ſcriptis mandauit.De eo Tritthem.de vir.illuſtr. ordin. ſanct.Bened.lib.3.c.187.Vixit temporibus Gregorij tertij, & Zachariæ Romanorum Pontificum, circa annum Domini ſeptingenteſimum trigeſimum quintum.

g Illidij epiſc.] Agit de eo Greg.Turon.qui eum mirificè laudat lib.1. hiſt. Franc. c.45. pluribus tamen in vit. ſanct. patr. c.2. numeratur hic quartus eius ſedis epiſcopus in tabulis à Demochare deſcriptis.

h Odonis epiſc.] De eo mentio habetur in Flore ſanct. Hiſpan. ibiq; agi hac die natalem eius, auctor teſtatur.

i Heddæ,aliàs Heddi,epiſcopi.] De eo Beda de geſt.Angl.lib.3.c.5.& lib.5.c.19.Tritthem. de vir. illuſtr.ord.ſanct.Bened.lib.1.c.164.migrauit ex hac vita anno Domini 705.

k Edilburgę.] De ea etiam Beda de geſt. Angl. lib.3.c.8.& lib.4.c.9. Tritthem. vbi ſupra lib.3.c.74.Alia rurſus fuit Edilburga ſoror ſancti Erchonualdi epiſcop.de qua idem Tritthem.eodem lib.c.220.eamq; claruiſſe refert anno Domini ſexcenteſimo octogeſimo.

8 Octauo idus Iulij. Luna. G xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12			

IN Aſia minori ſanctorum Aquilę[a],& Priſcillę vxoris eius, de quibus in Actibus Apoſtolorum ſcribitur.In Portu Romano ſanctorum quinquaginta[b] Militum martyrum, qui in confeſſione ſanctæ Bonoſæ ad fidem adducti, & à beato Felice Papa baptizati,in perſecutione Aureliani occiſi ſunt.In Palæſtina ſancti Procopij[c] martyris,qui ſub Diocletiano Imperatore ab Scythopoli ductus Cęſaream,ad primam reſponſionum eius confidentiam à iudice Fabiano capite cęſus eſt. Conſtantinopoli paſſio ſanctorum monachorum[d] Abrahamidarum, qui ob cultum ſanctarum imaginum reſiſtentes Theophilo Imperatori, martyrium conſummarunt.Herbipoli in Germania ſancti Chyliani[e] epiſcopi, qui à Romano Pontifice ad prædicandum Euangelium miſſus, cum multos ad Chriſtum perduxiſſet,vna cum ſocijs Colomanno presbytero & Totnano diacono trucidatus eſt. Treuiris ſancti Auſpicij[f] epiſcopi & confeſſoris.

a AQVILÆ, & Priſcillæ.] De his Act. Apoſt. c. 18. Paulus ad Roman. c. 16. 1. ad Corinth. c. 16. 2. & ad Timoth. 2. c. 4. licet pro Priſcilla, Priſca ponatur aliquando. Agunt de his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem de Aquila in Menologio pridie idus Iulij. de his plura S. Ioan. Chryſoſt. homilia in illa Pauli verba: Salutate Priſcam & Aquilam. Tradit Dorotheus in ſynopſi, Aquilam fuiſſe præfectum eccleſiæ Heracleæ: vnde id acceperit, non inuenimus. Erat Romæ celebris memoria Aquilæ & Priſcillæ, vt dictum eſt ſuperius in Priſca 18. Ianuar. Fuit item Romæ nobiliſſima matrona Priſcilla nomine mater Pudentis ſenatoris, auia Pudentianæ & Praxedis virginum, de qua mentio habetur in actis S. Pudentianæ à Paſtore conſcriptis, quorum ſupra meminimus. Celebre fuit Romæ Priſcillæ nomine cœmeterium via Salaria, de eo frequens mentio habetur in Martyrologijs, & actis ſanctorum martyrum; egimus de eo ſuperius; aliud item ad Vrſum pileatum, de quo inferius 5. Octob.

b Quinquaginta militum.] Horum martyrum acta ſunt iuncta ſimul cum rebus geſtis ſanctæ Bonoſæ martyris, quas habemus apud nos man. ſcrip.

c Procopij.] De eo Beda, ac cæteri Latinorum hac die, Græci itidem in Menologio, feſtumq; celebrant diem, vt conſtat ex nouell. conſtit. Emmanuelis Imp. tit. de ferijs, apud Theodor. Bals. in nomoc. Phot. tit. 7. c. 1. Huius fortiſſima certamina ex antiquis codicibus edidit Metaphraſtes, quæ habes apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 4. hac die. quæ citata reperiuntur in ſecunda ſynodo Nicæna act. 4. ibiq; ex ijſdem actis recitatur elegans exemplum de cultu ſanctarum imaginum. De eodem agit etiam Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 12. & Niceph. lib. 7. c. 15. De eius baſilica meminit Suidas in hiſtoricis.

d Monachorum Abrahamitarum.] Agit & de his Cedren. in compend. traditq; hos non tantùm ob cultum ſacrarum imaginum, ſed etiam quia monachiſmum, quod Theophilus Imp. execrandus hæreticus impugnabat, patrum ſcripturis, traditione, & exemplis in eccleſia Dei ſemper ſacroſanctum eſſe habitum, libera voce profeſſi ſunt. addit & hæc in fine: Eorum cadauera inſepulta, in ſolum proiecta, diu admodum integra permanſerunt, donec quidam pij ea humauerunt, & eodem, quo Chriſti martyres, honore dignati ſunt. hæc ille in Theophilo.

e Chiliani epiſcopi, & ſociorum.] Beda tam de eo, quam ſocijs ipſius pluribus agit, Ado item, & alij. Horum omnium res nobiliter geſtas recitat Sur. tom. 4. Sigebert. in chron. an. 685. Otho Friſing. lib. 5. c. 13. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſancti Benedicti lib. 3. c. 131. lib. 4. & 172. Plura de his etiam Demochares, dum ſeriem deſcribit Herbipolēſium epiſcoporum in lib. de ſacrif. Miſſæ; aitq; horum veneranda corpora per S. Burchardum epiſcopum eleuata, & in baſilica à ſe erecta eſſe recondita; eundemq; à Romano Pontifice impetraſſe, vt ijſdem ſanctis honor martyribus debitus deferretur. in eius templi crypta hos verſus fuiſſe ſcriptos, eoſdemq; hactenus ibidem auctor legi teſtatur.

Hi ſunt, Herbipolis, qui te docuere magiſtri,
Qua verum coleres religione Deum.
Impia quos tandem iuſſit Geilana necari
Celauitq; ſub hunc corpora cæſa locum.
Ne turpi ſine laude ſitu defoſſa iacerent,
Corpora Burchardus ſub monumenta locat.

f Auſpicij epiſc.] Agit de eo etiam Molan. in addit. ad Vſuard. numeratur quartus eius eccleſiæ epiſcopus in tab. Democh. Fuit alius eiuſdem nominis Tullenſis epiſcopus, ordine quintus, ſanctitate ac doctrina conſpicuus, cuius extat inſignis epiſt. metro ſcripta ad Arbogaſtum comitem: vixitq; temporibus Theodoſij Imp. Diuerſus ab his omnibus habendus eſt ille Auſpicius, ad quem ſcribit Sidon. Apollin. epiſt. 11. lib. 7.

xviij. A Septimo idus Iulii. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13			

ROMÆ ad Guttam iugiter manantem, natalis ſanctorum martyrum Zenonis [a], & aliorum decem millium ducentorum trium. Gortyne in Creta ſancti Cyrilli [b] epiſcopi, qui in perſecutione Decij ſub Lucio præſide flammis iniectus, cum incenſis vinculis euaſiſſet illęſus, ac ſtupore tanti miraculi a iudice dimiſſus eſſet, rurſus pro inſtanti & alacri fidei prædicatione facta de Chriſto, ab eodem capite plexus eſt. In ciuitate Thora [c] apud lacum Velinum paſſio ſanctorum Anatoliæ [d] & Audacis, ſub Decio Imperatore: quorum Anatolia Chriſti virgo, poſtquam plurimos per totam Piceni prouinciam varijs languoribus affectos curaſſet, & in Chriſtum credentes feciſſet, iubente Fauſtiniano iudice diuerſis pœnarum generibus vexata, cum ab immiſſo ſerpente liberata Audacem conuertiſſet ad fidem, nouiſſime extenſis manibus orans gladio tranſuerberata eſt: Audax quoq. in cuſtodiam datus, ſine mora capitali ſententia coronatur. Alexandriæ ſanctorum martyrum Parermuthij [e], Copretis, & Alexandri, qui ſub Iuliano Apoſtata cæſi ſunt. Martulę ſancti Brictij [f] epiſcopi, qui ſub Marciano iudice pro confeſſione Domini multa paſſus cum magnam populi multitudinem ad Chriſtum conuertiſſet, confeſſor in pace quieuit.

IVLII 9.

a ZENONIS, & ſoc.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De loco vbi ſunt paſſi, qui hìc ponitur: Ad Guttam iugiter manantem. in ſecunda editione Molani hęc adduntur: Quę aliàs dicitur eccleſia ſanctę Marię fontis olei Tranſtiberim. Mirati ſumus hæc in textum Vſuardi ex alicuius interpretatione perperam facta irrepſiſſe. Locus etenim vbi prædicti martyres paſſi ſunt, eſt dictus ad Aquas ſaluias, tertio vel amplius ab Vrbe lapide, vbi & prędictornm martyrum ſacrę reliquiæ aſſeruantur. Ipſa traditio, veteraq; monumenta prædictos martyres ibi coronatos eſſe teſtantur; vt nullus remaneat de hoc ambigendi locus; alia prorſus ac diuerſa eſt ratio de fonte olei Tranſtiberim poſito.

b Cyrilli epiſcopi.] De eo Vſuardus, & alij, Græci etiam in Menologio hac die, vbi pluribus martyrium eius deſcribitur ſub Diocletiano conſummatum. Acta autem eius, quę recitat Sur. tom. 4. ſub Decio paſſum eſſe teſtantur, quod & verius exiſtimamus.

c In ciuitate Thora apud lacum Velinum.] Legebatur in alijs Martyrologijs: Tyri ad lacum Vulſinum, ſed pro Thyro, ſeu Thurio, vel Thyre, Thora, & pro lacu Vulſino, Velinus eſt poſitus. In martyrum actis, Thurenſis, pro Thorenſis, ſeu Thorana mendosè legitur. Vetera enim monumenta eius eccleſię, firmaq; traditio populi, hos de quibus hic agitur martyres ibi paſſos eſſe, abſque aliqua ambiguitate teſtantur. Non ignoramus tamen lacum Vulſinum, Tirenſem eſſe appellatum, cuius mentio habetur in decreto Deſiderij regis Longobard. quod ex tabulis Viterbienſ. exſcripſit Aldus Manut. in libr. de ortograph. ſed nulla (vt accepimus) in eius loci oppidis de his martyribus extat memoria; quæ virens, recensq; in prædicta Thorana eccleſia perſeuerat, quæ eſt (vt accepi) in diœceſi Reatina. Hæc accepimus a R. D. Curtio Franco canonico S. Petri in Vaticano, qui in his perquirendis plurimum laborauit.

d Anatoliæ, & Audacis.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum acta ex antiquis codicibus Surius edidit tom. 4. De ijſdem Aldelmus in lib. de laud. virginitatis pluribus agit. De ſancta Victoria, quæ eodem tempore paſſa eſt in Trebulano, agemus de ſuo loco inferius. Petrus diac. Caſin. in lib. de vir. illuſtr. cœnob. Caſin. cap. 46. teſtatur vitam S. Anatolię ſcriptam eſſe à Gelaſio ſecundo Rom. Pont.

e Patermuthij, & ſoc.] Agunt de his item Gręci hac die in Menologio, ac eorum acta ſummatim comprehenſa referunt. legi horum acta in vet. cod. baſilicæ S. Petri in Vaticano, ſed quæ cenſura & emendatione indigeant.

f Brictij epiſcopi.] De eodem Vſuardus, & Ado pluribus, Petrus in catal. lib. 6. c. 47. quos & ſecuti ſunt recentiores. in actis ſanctorum Abundij, & Carpophori (qualiacunque ſint) multa de Brictio ſcripta habentur de his quæ paſſus eſt ſub Marciano proconſule, temporibus Diocletiani Imper. apud Mombrit. tom. 1.

xvij. B **Sexto idus Iulij. Luna.** 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14

ROMÆ paſſio ſanctorum ſeptem Fratrum [a], filiorum ſanctæ Felicitatis martyris, id eſt, Ianuarij, Felicis, Philippi, Siluani, Alexandri, Vitalis, & Martialis, tempore Antonini Pij Imperatoris, ſub præfecto Vrbis Publio: ex quibus Ianuarius poſt verbera virgarum, & carceris macerationem, plumbatis occiſus: Felix & Philippus fuſtibus mactati: Siluanus præcipitio interemptus: Alexander, Vitalis, & Martialis capitali ſententia puniti ſunt. Item Romę ſanctarum virginum & martyrum Ruffinæ [b] & Secundæ ſororum, quæ in perſecutione Valeriani & Gallieni tormentis ſubactæ, ad vltimum altera gladio capite illiſo, altera cæſa ceruice migrarunt in cælum: quarum corpora in baſilica Lateranenſi prope Baptiſterium debito honore ſeruantur. In Africa ſanctorum martyrum Ianuarij [c], Marini, Naboris, & Felicis decollatorum. Nicopoli in Armenia ſanctorum martyrum Leontij [d], Mauritij, Danielis, & ſociorum, qui ſub Licinio Imperatore & Lyſia præſide varie excruciati, tandem in ignem coniecti, martyrij curſum confecerunt. In Piſidia ſanctorum martyrum Bianoris [e] & Siluani, qui ſæuiſſima pro Chriſti nomine paſſi, demum ceruicibus abſciſſis coronantur. Iconij ſancti Apollonij [f] martyris, qui per crucem inſigne martyrium conſummauit. Apud Gandauum ſanctæ Amelbergæ [g] virginis.

IVLII 10.

a SEPTEM fratrum.] Agit de his Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Deſcribitur horum nobile certamen in actis ſanctæ Felicitatis eorum matris, quæ breuius enarrata recitat Mombrit. tom. 1. & Sur. tom. 4. Meminit horum martyrum ac matris ipſorum S. Gregor. in homil. 3. in Euangelium, quam habuit in eccleſia eiuſdem S. Felicitatis. Habemus prædictorum acta fuſius ſcripta in noſtra bibliotheca.

b Ruffinæ, & Secundæ.] De his item Vſuardus hac die, Ado autem longè vberius. Extant harum ſanctarum virginum acta martyrij, quæ Mombrit. tom. 2. Petrus in catal. lib. 6. c. 78. & Sur. deſcripſit tom. 4. habemus eadem & man. ſcript. Agit de his pluribus S. Aldelm. in lib. de virginit. extat Romę in regione Tranſtiberina vetus memoria prædictarum ſanctarum. locus vbi ſunt paſſa, via Aurelia, decimo ab Vrbe lapide, auctus eſt ſede epiſcopali, quam & titulo Syluę candidæ inuenimus ſæpius appellatam.

c Ianuarij, & ſoc.] De quibus hac die etiam Beda, Ado, & alij recentiores. Nabor & Felix, quorum

quorum hìc recitantur nomina, diuerſi ſunt ab illis, de quibus inferius ad quart. id. Iulij: nam illi in Italia, hi autem de quibus agimus, in Africa paſſi ſunt.

d Leontij, & ſoc.] Agunt de his etiam hac die Græci in Menologio. De Nicopoli in Armenia à Pompeo Magno condita ob Mithridatem ibi deuictum habes auctorem Dionem Caſſ. lib. 36. hiſt. De Nicopolitana eccleſia in Armenia eiuſq; laudibus, quòd temporibus Valentis Imper. inconcuſſa ſtetit aduerſus Arianorum procellas, pluribus meminit S. Baſilius in epiſtola addit. 6. 9. 10. 11. & 12. edit. Nut. eam enim, vt par eſt, mirificè prædicat.

e Bianoris, & Siluani.] De his itidem Græci agunt hac die in Menologio; eorumq; res geſtas copioſè deſcribunt.

f Apollonij.] De quo & Græci agunt hac die, in eorumq; Menologio eius acta narrantur.

g Amelbergæ.] De ea item Molanus in addit. ad Vſuardum, pluribus autem in indiculo ſanctorum Belgij, refertq; eius res geſtas eſſe ſcriptas à S. Trudone, necnon à S. Radbodo. de ipſa etiam Tritthem. de vir. illuſtr. ordin. ſanct. Bened. lib. 3. c. 190. qui teſtatur eam ex hac vita emigraſſe anno Domini 772. Fuit præterea & alia eiuſdem nominis Amelberga vidua, & ipſa ſanctitate celebris, cuius acta deſcribit Sur. tom. 4. hac die porrò feſta dies eius non ſexto idus Iulij, ſed Iunij agitur, vt teſtatur Molanus, de ipſa agens in indic. ſanctorum Belgij.

11 · Quinto idus Iulij. Luna. C xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15			

ROMÆ beati Pij [a] Papæ & martyris, qui in perſecutione Antonini martyrio coronatus eſt. Nicopoli in Armenia natalis ſanctorum martyrum Ianuarij [b] & Pelagię, qui equuleo, vngulis, & teſtarum fragmentis diebus quattuor cruciati, martyrium impleuerunt. In territorio Senonenſi ſancti Sidronij [c] martyris. Iconij ſancti Marciani [d] martyris, qui ſub Perennio præſide per multa tormenta peruenit ad palmam. Sidæ in Pamphylia ſancti Cindei [e] preſbyteri, qui ſub Diocletiano Imperatore & Stratonico præſide poſt multa tormenta in ignem iniectus, & nil læſus, demum in oratione reddidit ſpiritum. Brixię ſanctorum martyrum Sauini [f] & Cypriani. Bergomi ſancti Ioannis [g] epiſcopi, qui ob tuendam catholicam fidem ab Arianis occiſus eſt. Cordubæ ſancti Abundii [h] preſbyteri, qui cum in Mahumetis ſectam inueheretur, martyrio coronatus eſt. In territorio Pictauienſi ſancti Sabini [i] confeſſoris.

IVLII II.

a PIJ Papæ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes hac die. De eius ſucceſſione agit ſanctus Irenæus lib. 3. c. 3. Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 4. c. 10. Epiphan. in Panar. hæreſ. 27. Optatus Mileuit. lib. 2. contra Parmen. Auguſtin. ad Generoſum epiſt. 165. licet tam ipſe, quàm Optatus Pium numerent poſt Anicetum, quem ſucceſſiſſe Pio, cæteri omnes teſtantur. de eodem Niceph. hiſt. lib. 3. c. 25. & Niceph. epiſcop. in chron. cætera de ipſo fuſius in Annal. eccleſ. diximus. Quòd autem ſpectat ad eius martyrium, reuera ipſum martyrem vita functum, vetera quęque eccleſiaſtica monuméta teſtantur, Miſſales, Breuiaria, ac Martyrologia cuncta.

ćta. At licet ab Antonino Pio nulla in Chriſtianos fuerit indicta perſecutio; vigentibus tamen adhuc priorum Auguſtorum edictis, illorum vigore complures Chriſtianos ſub prędicto Antonino neci traditos eſſe, Apologia Iuſtini philoſophi certam fidem facit. Porrò etſi ſub Antonino Pio Pius noſter vixit, tamen ſi fidem adhibemus libro de Rom. Pont. qui fertur nomine Damaſi, eum ſub Marc. Aurel. Antonino, & Lucio Vero finem viuendi feciſſe, conſtat; quo tempore ſęua perſecutio vaſtauit eccleſias.

b Ianuarij, & Pelagiæ.] De his ijdem qui ſupra Beda, & alij. Petrus in catal. lib. 5. c. 85. hos paſſos eſſe ſub Licinio refert.

c Sidronij.] De eodem hac die Vſuardus, & alij recentiores; aſtipulanturq́; dicta vetera man. ſcripta, quę his addunt Lucianum, Sabinum, & Cyprianum; ſed hi duo Brixiæ ponuntur.

d Marciani.] Gręci etiam de eo hac die in Menologio, pluribusq́; eius certamen deſcribunt.

e Cindei.] De quo item hac die Græci in Menologio, eiusq́; acta his, quę hic ponuntur, conſentientia, referunt.

f Sabini, & Cypriani.] De his tabulę eius eccleſię, quibus aſtipulantur prædicta vet. man. ſcrip.

g Ioannis epiſc.] De quo Paul. diac. de geſt. Longobard. lib. 6. c. 3. interfuit hic ſynodo Romanæ ſub Agathone Papa, vt conſtat ex eius actis, quę recitantur in Sexta ſynodo œcumenica act. 4. habita eſt ea ſynodus Romę anno à Chriſto Domino 680. Agunt pręterea de dicto Ioanne quamplures recentiorum, vt Platina, Sabellicus, ac nouiſſimè Sigonius de reg. Ital.

h Abundij.] De cuius martyrio agit S. Eulog. in Memor. ſanct. lib. 3. c. 12. paſſumq́; refert æra 892. anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimoquarto.

i Sabini.] De quo etiam hac die Vſuardus, & recentiores omnes agunt.

xv. D **Quarto idus Iulij. Luna.** 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

MEDIOLANI ſanctorum martyrum Naboris [a] & Felicis, qui in perſecutione Maximiani paſſi ſunt. In Cypro beati Iaſonis [b] antiqui Chriſti diſcipuli. Aquileiæ natalis ſancti Hermagoræ [c], diſcipuli beati Marci Euangeliſtæ, & primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi: qui inter miracula ſanitatum, & prædicationis inſtantiam, ac populorum conuerſionem, plurima pœnarum genera expertus, tandem vna cum Fortunato diacono ſuo, capitali ſupplicio perpetuum meruit triumphum. Lucæ in Tuſcia beati Paulini [d], qui a ſancto Petro primus eiuſdem ciuitatis epiſcopus ordinatus, ſub Nerone ad radices montis Piſani poſt multos agones martyrium ſuum cum alijs ſocijs conſummauit. Eodem die paſſio ſanctorum Procli [e] & Hilarionis, qui ſub Traiano Imperatore & Maximo præſide per acerbiſſima tormenta ad palmam martyrij peruenerunt. Apud Sallentinos ſanctæ Epiphanæ [f], quæ ſub Diocletiano Imperatore & Tertyllo præſide vberibus præciſis reddidit ſpiritum. Toleti ſanctę Marcianæ [g] virginis & martyris, quę pro fidē Chriſti beſtijs obiecta, atq. a tauro diſcerpta, martyrio coronatur. Lugduni ſancti Viuentioli [h] epiſcopi. Bononiæ ſancti Paterniani [i] epiſcopi. In monaſterio Paſſiniano prope Florentiam ſancti Ioannis [k] Gualberti abbatis, inſtitutoris ordinis Vallisumbroſæ.

a NABORIS, & Felicis.] De his item Ado, ac alij recentiores hac die. Horum acta ex antiquis monumentis edidit Mombrit. tom. 2. habemus eadem man. ſcript. eſt eorum exordium: Regnante impio Maximiano. &c. De eorum venerandis corporibus Mediolani poſitis & frequenter viſitari ſolitis, agit Paulinus in vita S. Ambroſij. De ijſdem martyribus ſanctus Ambroſ. in Luc. lib. 7. c. 13. deq́ue eorum baſilica idem Ambroſ. meminit ſcribens ad Marcellinam de inuentione corporum ſanctorum Geruaſij & Prothaſij. De ipſorum reliquijs tranſlatis in Gallias anno Domini 764. ſcribit Sigeb. in chron. licet more ſuo corpora tranſlata dicat, cùm eorum pars aliqua tantùm conceſſa eſt.

b Iaſonis.] De eo Act. Apoſt. c. 17. & 21. Paulus ad Rom. c. 16. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio quart. kal. Maij, vbi & plura habentur de ipſo: referunt enim præfectum fuiſſe Tarſenſi eccleſiæ epiſcopum; quod etiam teſtatur Dorotheus in ſynopſi; in Syria autem fuiſſe epiſcopum, auctor eſt Hippolyt. mart. lib. de 72. diſcipulis.

c Hermagoræ.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Feruntur eius acta conſcripta à Gregorio, cuius filia obſeſſa à dæmone ab eodem ſancto fuit incolumitati reſtituta; recitat ea Mombrit. tom. 2. Petrus in catal. lib. 6. c. 86. eadem ſummatim refert, idemq́; in actis ſanctæ Euphemiæ & Dorotheæ lib. 8. c. 29. & alij recentiores, vt Vincentius, Antoninus, Sabellicus, Volateranus, Hieron. Rub. & edita nuper hiſtoria Aquileiæ.

d Paulini epiſc.] Huius acta man. ſcripta accepimus ab eccleſia Lucenſ. Incip. Multi fuerunt reges &c.

e Procli, & Hilarionis.] De his item hac die Græci agunt in Menologio, eorumq́; martyrium pluribus narrant.

f Epiphaniæ.] Huius agones deſcripti habentur in actis ſanctorum martyrum Leontinorum, Adelphij, & ſoc. quæ è Græcorum priſcis monumentis in Latinum reddita, ſunt typis excuſa. paſſa cum cæteris fertur, anno Domini trecenteſimo octauo.

g Marcianæ.] De qua hac die etiam in breuiario Toletano, vbi ſacer hymnus de eius martyrio conſcriptus habetur, & capitula, quibus eius martyrium egregiè deſcribitur. Agitur de eadem die 9. Ianuarij; ſed altera eſt dies natalis, altera vero tranſlationis.

h Viuentioli epiſc.] Agit de eodem Beda, & alij eum ſecuti. Interfuit hic cum aliis epiſcopis concilio Epaunenſi temporibus Gelaſij Papæ habito. numeratur vigeſimusnonus eius ſedis epiſcopus in tab. epiſcop. Lugdunenſ. apud Demochar.

i Paterniani epiſc.] De quo tab. eccleſiæ Bononien. Succeſſit hic S. Petronio, aſcribiturq́; ſeptimus ordine eius eccleſiæ epiſcopus. Plura de eo Sigon. in comment. quem ſcripſit de eccleſ. Bononien., quem nondum editum nobis legendum tradidit.

k Ioannis Gualberti.] Extant eius res geſtæ fideliſſimè ſcriptæ, quas retulit Sur. in tom. 4. hac die. De eius cauſa cum epiſcopo Florentino, multa collegimus ex epiſtolis Petri Damiani. migrauit ex hac vita anno Domini 1073. vt eius acta teſtantur. Agit de eodem Anton. in 2. part. tit. 15. c. 17. Citantur de eius approbatione litteræ Cæleſtini Papæ tertij.

13 Tertio idus Iulij. Luna. E xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

ROMÆ ſancti Anacleti [a] Papæ & martyris, qui poſt ſanctum Clementem Eccleſiam Dei regens, eam glorioſo martyrio decorauit. Eodem die ſanctorum Ioelis [b] & Eſdræ [c] prophetarum. In Macedonia beati Silæ, qui cum eſſet de primis fratribus, & ab Apoſtolis ad eccleſias gentium vna cum Paulo & Barnaba deſtinatus, prædicationis officium gratia Dei plenus inſtanter conſummauit, atq. in paſſionibus ſuis Chriſtum clarificans,

tificans, poſtmodum requieuit. Item ſancti Serapionis [e] martyris, qui ſub Seuero Imperatore & Aquila præſide per ignem peruenit ad coronam martyrij. In inſula Chio ſanctæ Myropis [f] martyris, quæ ſub Decio Imperatore & Numeriano præſide vectibus contuſa migrauit ad Dominum. In Africa ſanctorum confeſſorum Eugenij [g] Carthaginenſis epiſcopi, fide ac virtutibus glorioſi, & vniuerſi cleri eiuſdem eccleſiæ, qui fere quingenti, vel eo amplius, in perſecutione ſub Hunnerico rege Ariano cæde inediaq. macerati (inter quos plurimi erant lectores [h] † infantuli) gaudentes in Domino procul exilio crudeli extruſi ſunt. Erant etiam in eis nobiliſſimi archidiaconus nomine Salutaris, & Muritta ſecundus in officio miniſtrorum, qui tertiò confeſſores effecti, glorioſæ in Chriſto perſeuerantiæ titulo illuſtrati ſunt. In Britannia minori ſancti Turiani [i] epiſcopi & confeſſoris, miræ ſimplicitatis & innocentiæ viri.

† infantuli

IVLII 13.

a ANACLETI Papæ.] De quo item Vſuardus, & alij recentiores, & Græci omnes, licet pro Clero eum ponere videantur, quem prætereunt. Agit de eo ſanctus Ignatius in epiſtola ad Mariam Caſſobolitem, Irenæ. lib. 3. cap. 3. Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 3. c. 2. & Niceph. epiſcop. in chron. & alij Græcorum, Latinorum autem, præter librum de Rom. Pont. Optatus contra Parmen. lib. 2. Aug. epiſt. 165. Cætera autem de geſtis ipſius pluribus egimus in Annal. eccleſ.

b Ioelis.] De Ioele præter ea, quæ leguntur in diuinis ſcripturis, ſcribit S. Epiphan. lib. de vit. & interit. prophet. c. 14. Doroth. in ſynop. c. 4. S. Hieron. in præfat. in Ioelem. Alius eiuſdem nominis fuit filius Samuelis prophetæ, de quo & Ioſeph. antiquit. lib. 6. c. 3.

c Eſdræ.] Eſdra Propheta extra numerum duodecimum ponitur ab omnibus, exceptis ab his, qui Hebræis conſentientes, eundem putant eſſe cum Malachia, prout ſcribit ſanctus Hieronymus in procemio in Malachiam, qui de eodem agit in præfat. lib. 1. reg. 106. & 109. Epiphan. in pan. lib. 1. in octaua Iudæorum ſecta. Ioſeph. Antiquit. lib. 11. c. 5. & recenter Xyſtus in bibliotheca ſua.

d Silæ.] De eo Act. Apoſt. c. 15. 16. 17. & 18. Sanctus Hieronymus in epiſt. 143. in fine ſcribens ad Damaſum, hunc ait, eundem eſſe cum Siluano, qui ponitur in inſcriptione Pauli epiſtolæ ad Theſſalon. Sunt hæc verba Hieronymi: Sciendum Silam collegam Pauli lingua Hebræa Apoſtolum dici, qui cum eo nonnullas epiſtolas ſcribit: & vitioſè Siluanus legitur pro Sila, cum Siluanum in Apoſtolorum Actis non legamus. hæc S. Hieron. Græci autem Silam & Siluanum non vnum, ſed duos putant, aguntq; de ambobus ſimul in Menologio tertio kal. Auguſti. diuerſos item inter ſe conſtituit Dorotheus, dum Silam epiſcopum Corinthiorum, Siluanum verò Theſſalonicenſium tradit, ſicq; magis vulgatæ ſacrorum librorum editioni conſentiunt. eadem & Hippoly. mar. libel. de 72. diſcip.

e Serapionis.] De quo & Græci hac die in Menologio, vbi eius martyrij acta explicant.

f Myropis.] Græci itidem hac die, ac iterũ ad tertiũ nonas Decembris, & fuſius referunt eius acta.

g Eugenij epiſcopi.] De quo item Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Huius præclaras res geſtas ſcripſit Victor Vticenſis de perſecut. Vuand. lib. 2. & 3. pluraq; de eodem Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 2. c. 3. licet inconſultè dicat Hunnericum ſucceſſiſſe Traſamũdo; cùm certum, firmumq; ſit, Hunnericum ſucceſſiſſe Genſerico patri: quod Victor, Procopius, Marcellinus & cęteri, qui proſecuti ſunt res Vuandalicas, atteſtantur. Succeſſit Eugenius Deogratias epiſcopo, claruitq; Zenonis temporibus. Agit de eodem Sigebert. in chron. an. Domini 483. & 487. traditq; eum reuocatum ab exilio anno 391. De reliquis autem, quorum hic mentio habetur, idem Victor pluribus agit lib. 3. Laudatur ſummoperè ſanctus Eugenius à S. Gelaſio Papa in ea epiſtola, quam ſcribit ad epiſcopos Dardaniæ: quã integram habemus apud nos man. ſcript. quæ enim typis excuſa legitur, mutilata eſt.

h Lectores, & infantuli.] Dum infantulos puerulos legis, nõ eo ſenſu accipias, vt loqui neſcirent cùm eodem Victore teſte, ijdem ad canendos modulos eccleſiaſticos eſſent inſtructi. Vetus enim mos fuit, & in præſens viget vſus, vt impuberes pueri ob vocis elegantiam ad canendas res eccleſiaſticas

ſticas

ſticas modulis muſicis imbuerentur; quod quidem non tantùm hìc expreſſum habetur, ſed & Venátius Fortunatus lib. 2. in carm. ad Clerum Pariſiacum, quo deſcribit florentiſſimum ſtatum & pulcherrimam effigiem eius eccleſiæ ſub ſancto Germano eius epiſcopo, hæc ait:

Hinc puer exiguis attemperat organa cannis
  Inde ſenis largam ructat ab ore tubam.
Cymbalicæ voces calamis miſcentur acutis,
  Diſparibuſq; tropis fiſtula duce ſonat.
Timpana rauca ſenum, puerilis fiſtula mulcet,
  Atq; hominum reparant verba canora lyram.   & in fine iterum idem Venant.
Pontificis monitis, clerus, plebs, pſallit & infans. &c.

Quòd autem ijdem pueruli tam hìc, quàm etiam ab Vſuardo (ſi magis placet ea lectio) dicantur lectores; non eo ſenſu accipias velim, vt ijdem eo ordine eccleſiaſtico fuerint initiati, quí inter inferiores acolytathum præcedit. Is etenim ordo in eccleſia Africana non niſi prouectæ ætatis, meritis inſignibus, & eruditione claris dabatur perſonis, vt in primis conſtat ex Cypriano de Celerino, & Aurelio epiſt. 33. & 34. edit. Pam. & de Saturo epiſt. 24. & 32. qui, vt apparet ex epiſt. 55. poſtea fuit ordinatus Acolythus. de lectoris enim miniſterio in eadem Africana eccleſia eſt canon octauus concilij quarti Carthaginenſis. Qui autem cantorum munere fungebantur, erant infimæ claſſis: qui non dicebantur propriè lectores, ſed pſalmiſtæ, vt apparet ex eodem quarto conc. Carthag. can. 10. Itaq; magis probatur ea lectio, vt dicat: lectores, & infantuli, quàm, lectores infantuli, vt legit Vſuardus, cùm præſertim apud Victorem nulla ſit mentio, quòd hi fuerint lectores, niſi lata quadam ſignificatione lectoris dictionem accipiamus pro pſalmiſtis atq; cantoribus. Erant hi numero duodecim, qui nec blanditijs, nec minis cedentes, ne à catholica diuellerentur Eccleſia, fortiter viriliterq́; agentes, martyrij ſunt adepti coronam; quos (inquit Victor lib. 3.) nunc Carthago miro colit affectu, & quaſi duodecim Apoſtolorum chorum ſuſcipit puerorum.

i Turiani epiſcopi.] De quo etiam Vſuardus hac die, & alij recentiores agunt.

14 Pridie idus Iulij. Luna. F xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18			

LVGDVNI depoſitio ſancti Bonauenturæ [a] Cardinalis & epiſcopi Albanenſis, ordinis Minorum, doctrina & vitæ ſanctitate celeberrimi. Romæ ſancti Iuſti [b] militis ſub Claudio tribuno, qui apparente ſibi diuinitus cruce credidit in Chriſtum, & mox baptizatus, omnia ſua pauperibus erogauit: tentus deinde a Magnetio præfecto, verberari neruis, galea ignita contegi, & in rogum immitti iuſſus, nec in capillo quidem læſus, in confeſſione Domini reddidit ſpiritum. Synope in Ponto ſancti Phocæ [c] martyris, eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui ſub Traiano Imperatore carcerem, vincula, ferrum, ignemq. pro Chriſto ſuperans, euolauit in cælum: cuius reliquiæ Viennam in Gallia delatæ, in baſilica ſanctorum Apoſtolorum conditæ ſunt. Alexandriæ ſancti Heraclæ [d] antiſtitis, ob cuius celeberrimam opinionem Africanus hiſtoriographus memorat ſe Alexandriam ad eum viſendum properaſſe. Carthagine ſancti Cyri [e] epiſcopi, in cuius feſtiuitate ſanctus Auguſtinus de eo ſermonem ad populum habuit. Nouocomi ſancti

Feli-

Felicis [f] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Brixiæ ſancti Optatiani [g] epiſcopi. Dauentriæ in Belgis ſancti Marcellini [h] presbyteri & confeſſoris. Bambergæ ſancti Henrici [i] primi Imperatoris, qui cum vxore ſua Chunegunde perpetuam virginitatem ſeruauit, & ſanctum Stephanum Hungarorum regem cum vniuerſo fere eius regno ad fidem Chriſti ſuſcipiendam perduxit.

IVLII 14.

a BONAVENTVRÆ.] Eius præclaras res geſtas Octauius Sueſſanus luculenta oratione recitauit coràm Sixto quarto Romano Pontifice, cùm ab eo relatus eſt in Sanctorum numerum: deſcripſit eandem Sur. tom. 4. hac die. extant eiuſdem Pontificis diplomata in tom. 2. opuſculorum eiuſdem ſancti; ibiq; habetur relatio actorum eius ad eundem Pont. pro canonizatione facienda. De iiſdem plura S. Antoninus in 3. part. tit. 24. c. 8. & 9. & alij recentiores, at Chron. Franciſcan. opulentius.

b Iuſti.] Agunt de eodem in Menologio Græci hac die, ibiq; egregium certamen eius deſcribitur, conſentiens his, quæ hìc paucis narrantur.

c Phocæ.] De eo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Huius acta ſummatim complexus eſt Petrus in catal. lib. 6. c. 98. prolixius autẽ Momb. tom. 2. Verùm ne oſcitanter aliquibus errandi cauſam ſinamus: ſciendum reuera duos fuiſſe Phocas, amboſq; martyres illuſtres; alterum de quo hac die, alterum vero de quo nonis Martij agitur. Idq; non ſolum Latinis, ſed etiam Græcis notum fuiſſe videtur, quamuis illi de ambobus agant x. Kalen. Octob. amboſq; Synope oriundos affirment. diuerſitas tamen tum munerum, tum loci vbi paſſi leguntur, diuerſuſq; mortis genus, duos eſſe, fateri compellit. Siquidem noſter hic fuit epiſcopus, vt geſta eius teſtantur, & comprobat Ado Vienuen. in chron. an. 101. vbi etiam, quomodo oſſa eius Viennam trãſlata ſunt, refert: at verò ille, de quo nonis Martij, hortorum cultor, & hoſpes fuiſſe perhibetur. Inſuper quòd ad martyrij locum pertinet, illum Antiochiæ, hunc Synope in Ponto paſſum tradunt. & quod deniq; ad martyrij genus attinet, hic de quo agimus, poſt multa tormenta demum abſq; gladio migrauit in cælum; ille autem truncatus capite ſolutus eſt. Quo fit, vt exiſtimem Aſterium epiſcopum in oratione de Phoca, quam recenſet Lipom. tom. 6. communione nominis deceptum (quòd ſæpius in alijs factum vidimus) alterius geſta alteri tribuiſſe, eundemq; errorem nonnullos Græcorum ſecutos fuiſſe; atque adeò certiora, multoq; veriora eſſe, quæ de vtroq; ſcribunt auctores Latini, in quibus omnibus legitur, Phocam hunc ex nauta epiſcopum eſſe factum, illumq; ipſum eſſe, quem nautæ in tempeſtatibus tanto ſtudio conſueuerint inuocare; atq; huius eſſe, quæ de nautis Aſterius ea oratione proſequitur. Quę verò Aſterius de horti cultura, hoſpitalitate, & martyrij genere pertractat, ad Syrum illum Phocam ſpectare exiſtimamus, de quo etiam ſcribit Greg. Turon. de glor. martyr. c. 99. quem & capite plexum, tam Græcorum Menologia, quàm etiam Aſterius profitentur.

d Heraclæ epiſc.] De quo Vſuardus hac die. Plura Euſeb. de eo in chron. & hiſt. lib. 6. c. 12. 14. & 24. & 28. vbi teſtimonium ex Africano recitatur, Nicephorus, & alij ex eodem Euſebio eadem referunt.

e Cyri epiſcopi.] Poſſidius in indiculo c. 8. tradit S. Auguſtinum de eo tractatum habuiſſe ad populum.

f Felicis epiſcopi.] Ad hunc proximè celebraturum diem natalem ſuæ ordinationis, extat ſancti Ambroſij epiſtola 60. lib. 8. Rom. edit. erat is dies, Kalendæ Nouembrium, vt ibidem teſtatur ſanctus Ambroſius.

g Optatiani epiſcopi.] Vixit hic temporibus Valentiniani tertij Imp. cùm Romanæ eccleſiæ præeſſet ſanctus Leo Papa, cuius tempore interfuit Mediolanenſi ſynodo ſub Euſebio epiſcopo Mediolanenſi, cuius extat ſynodica ab epiſcopis, qui aderant, ſcripta ad S. Leonem, vbi in ſubſcriptione epiſcoporum pro Optatiano, Octauianus mendosè legitur. Meminit eiuſdem Rampertus epiſcopus Brixien. in ſermone de tranſlatione S. Philaſtrij, ſeptimumq; hunc numerat à Philaſtrio. huic ſucceſſit Vigilius.

h Marcellini.] De eo etiam Molan. in addit. ad Vſuard. & pluribus in indic. ſanctorum Belgij. Agitur de ipſo item in vita ſancti Suitberti epiſcopi. c. 14.

i Henrici primi.] De eo item hac die Molan. in addit. ad Vſuard. licet Henricum ſecundum appellet reſpectu Henrici alterius, qui anno Domini 919. ſucceſſit Conrhado Imp. ſed ille pientiſſimus, præ humilitate dici noluit Imperator, vt ſcribit Vuitichindus mon. in Annal. Sax. lib. 1. Albert.

Chrant.

Chrant. in Metropoli Saxon.lib. 3. c. 2. & hiſt. eccleſ. Sax. lib. 3. c. 14. & alij omnes, ex quibus apparet, Henricum hunc, de quo agimus, primum eius nominis fuiſſe Imperatorem, licet plerique reſpectu illius hunc ſecundum appellent. Huius præclariſſimas res geſtas ſcriptas fuiſſe ab Adelbodo epiſcopo Vltraiectenſi, tradit Sigebert. de vir. illuſtr. c. 139. præter ipſum Vuithichindum, & alios, qui res Saxooum ſunt proſecuti, plura de eodem in diuerſorum ſanctorum actis ſcriptis mandata reperiuntur, vt in vita S. Hereberti epiſcopi Colonienſ. in actis S. Cunegundis Auguſtæ eius vxoris, in rebus geſtis S. Stephani regis Hungarorum, in vita ſancti Romualdi, S. Popponis abbatis Stabulenſis, & alijs innumeris peoè locis diuerſorum auctorum.

15 Idibus Iulij. Luna. G xij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6

t	u	A	B	C	D	E	ƒ	F	G	H	M	N	P
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19

IN Portu Romano natalis ſanctorum martyrum Eutropij [a], Zoſimæ, & Bonoſæ ſororum. Carthagine beati Catulini [b] diaconi, de cuius laudibus ſanctus Auguſtinus ſermonem ad populum habuit; & ſanctorum Ianuarij, Florentij, Iuliç, & Iuſtç martyrum, qui poſiti ſunt in baſilica Fauſti. Alexandriæ ſanctorum martyrum Philippi [c], Zenonis, Narſçi, & decem infantum. In inſula Tenedo ſancti Abudemij [d] martyris, qui ſub Diocletiano paſſus eſt. Sebaſte ſancti Antiochi [e] medici, qui ſub Hadriano præſide capite obtruncatus eſt: cumq. ex eo lac pro ſanguine manaret, Cyriacus carnifex conuerſus ad Chriſtum, & ipſe martyrium ſubijt. Papiæ ſancti Felicis [f] epiſcopi & martyris. Niſibi natalis ſancti Iacobi [g] eiuſdem vrbis epiſcopi, magnæ ſanctitatis viri. Hic miraculis & eruditione clarus, vnus fuit ex numero confeſſorum ſub perſecutione Maximini, qui in Nicæna ſynodo peruerſitatem Arij, homouſij oppoſitione damnarunt: cuius, & Alexandri epiſcopi oratione ipſe Arius condignam ſuæ iniquitatis mercedem effuſis viſceribus Conſtantinopoli recepit. Neapoli in Campania ſancti Athanaſij [h] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui ab impio nepote Sergio multa paſſus, ac ſede pulſus, Verulis confectus ærumnis migrauit in cælum, tempore Caroli Calui.

IVLII 15.

a EVTROPII, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habemus horum acta tom. 7. vit. ſanct. man. ſcript. in ooſtra bibliotheca, eſt eorum exordium: Ab incarnatione Domini. &c. alia autem prolixiora, vidimus accepta ab eccleſia S. Bonoſæ trans Tiberim poſita.

b Catulini, & ſoc.] De quibus etiam Petrus in catal. lib. 6. c. 103. Hic ille Catulinus, in cuius laudem S. Auguſtinum tractatum habuiſſe, ſcribit Poſſid. in indiculo c. 9.

c Philippi, & ſoc.] Agit de his etiam Beda hac die, cæteriq; Latinorum.

d Abudemij.] De quo etiam Græci hac die in Menologio agunt, pluribusq; eius acta commemorant.

e Antiochi.] Græci item de Antiocho hac die, eiusq; martyrium in dicto Menologio referunt: ibi etiam & de Cyriaco ex carnifice martyre. olim autem poſt diem ſequentem agebatur natalis S. Antiochi martyris, vt conſtat ex actis S. Theodori Sicæotę apud Lipom. tom. 7. pag. 96. 2.

f Felicis epiſcopi.] De quo tabulę eccleſiæ Papienſis, ex quibus & Galeſinus hac die.

g Iacobi.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, cęteriq; Latinorum, Græci autem pridie kal. Nouemb. in Menologio. Scribit eius res geſtas Theodoretus in Theophilo c. 1. & hiſt. lib. 1. c. 7. & lib. 2. c. 30. Gennad. de vir. illuſtr. c. 1. ex quo Caſſiod. & Niceph. hiſt. lib. 8. c. 14. & lib. 9. c. 28. Interfuit hic non tantùm magno Nicæno concilio, ſed etiam Antiocheno pro catholicis contra Arianos. Mentio de eo habetur in actis S. Alexandri epiſcopi Conſtantinopolitani.

h Athanaſij epiſc.] De eo tabulę eccleſiæ Neapolitanę. Eius res geſtæ nuper editæ habentur à Paulo Reg. Vidimus in regiſtro Ioannis octaui Romani Pont. quod man. ſcriptum extat in Vaticana bibliotheca, nonnullas eius epiſtolas ſcriptas ad Athanaſium hunc epiſcopum Neapolitanum, videlicet epiſt. 76. qua ſummus Pontifex commendat eiuſdem zelum fidei in his quæ geſſerat aduerſus Sergium magiſtrum militum excommunicatum; cuius audaciæ & temeritati, vt fortiter reſiſteret, antea fuerat hortatus epiſtola 42. extant præterea eiuſdem Pontificis ad eundem epiſt. 251. 281. & 307. agit de eodem etiam, ſcribens ad Laodulphum epiſcopum Capuanum epiſt. 77. Cùm autem conſtet vixiſſe temporibus Ioannis octaui; habeantq; eius acta ex humanis exceſſiſſe quinta indictione, ſatis liquet, eum nequaquã diem obijſſe (vt tradunt) anno Domini 835. ſed potius anno octingenteſimo octogeſimoſeptimo, quintæ indictionis.

xj. A Decimoſeptimo kal. Auguſti. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

NATALIS ſancti Fauſti [a] martyris, qui ſub Decio cruci affixus, quinq. diebus in ea vixit, ac demum ſagittis confoſſus migrauit in cælum. Sebaſte in Armenia ſanctorum martyrum Athenogenis [b] epiſcopi, & decẽ diſcipulorum eius, ſub Diocletiano Imperatore. Antiochię in Syria natalis beati Euſtathij [c] epiſcopi & confeſſoris, doctrina & ſanctitate celebris, qui ſub Conſtantio Imperatore Ariano ob catholicæ fidei defenſionem Traianopolim Thraciæ pulſus exilio, ibidem in Domino requieuit. Eodem die ſancti Hilarini [d] monachi, qui vna cum ſancto Donato in perſecutione Iuliani comprehenſus, cum nollet ſacrificare, fuſtibus cæſus, Aretij in Tuſcia martyrium ſumpſit: cuius corpus ad Oſtia Tiberina tranſlatum eſt. Treuiris ſancti Valentini [e] epiſcopi & martyris. Cordubæ in Hiſpania ſancti Siſenandi [f] leuitæ & martyris, qui pro fide Chriſti a Saracenis iugulatus eſt. Santis in Gallia ſanctorum martyrum Raineldis [g] virginis, & ſociorum eius, qui a Barbaris pro fide Chriſti cęſi ſunt. Bergomi ſancti Domnionis [h] martyris. Capuæ ſancti Vitaliani [i] epiſcopi & confeſſoris.

a FAVSTI.] De eo etiam hac die Græci agunt in Menologio, vbi pluribus martyrium eius deſcribunt.

b Athenogenis epiſc. ac ſociorum.] Agunt de ijſdem hac die Græci in Menolog. Metaphraſtes autem deſcripſit horum acta, refertq; die ſequenti, diſſentitq; à cæteris, dum ait, eum in pace abſq; gladio quieuiſſe in Domino: cùm tamen poſt multa tormenta vnà cum cæteris capite truncatus, in dicto Menologio conſcribatur. Diuerſus planè hic ab illo Athenogene, quem conſtat S. Baſilij auctoritate, per ignem martyrium conſummaſſe, de quo & ſuperius actum eſt.

c Euſtathij epiſc.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci verò in Menologio nono Kal. Martij; ac iterum nonis Iunij agunt de eius tranſlatione quando temporibus Zenonis Auguſti venerandum corpus eius delatum eſt Antiochiam, de qua tranſlatione ſcribit etiam Theodorus lector in collectaneis lib. 1. S. Athanaſius in epiſt. ad ſolitarios col. 453. eiuſmodi de Euſtathio profert elogium: Fuit Euſtathius epiſcopus Antiochiæ vir confeſſione clarus, religione pius, quem magno ſtudio pro veritate ſtantem, & Arianam hæreſim odio proſequentem, aduerſantes homines Arianæ opinionis, apud Conſtantium accuſarunt. &c. Hic quidem præ meritorum excellentia inter tot tantosq; ſanctiſſimos epiſcopos, qui magno concilio Nicæno interfuerunt, delectus fuit, qui in eo ſacra perageret, vt ſcribit Theodoretus hiſt. lib. 1. c. 7. & 8. & Greg. preſbyt. in encomio de ſanctis patribus eiuſdem concilij, id etiam quædam acta eius S. ſynodi, quæ extant, ſatis declarant. Agit præterea de eo S. Hier. in chron. & de ſcript. eccleſ. in epiſt. 84. ad Magnum, in Apologia aduerſus Rufinum, & ad Euagrium epiſt. 126 vbi hęc de eo: Primus Antiochenæ eccleſiæ epiſcopus contra Arium clariſſima tuba bellicum cecinit. hęc ibi. Citatur in dicto Græcorum Menologio de eo eiuſdem S. Hieronymi teſtimoniũ, necnon & S. Ioannis Chryſoſtomi, cùm dicitur: Extat beati Ioannis Chryſoſtomi in hunc virum ſanctum nobiliſſima laudatio: hunc & beatus Hieronymus ſuo teſtimonio inſigni commendauit. hęc illi. Errare verò de Euſtathio omnino videntur Sozomenus, Socrates, Theodoretus, & alij hos ſecuti, dum dicunt ipſum à Conſtantino Auguſto in exilium eſſe amandatum: maioris ſanè fidei penes nos eſt vel vnus Athanaſius, qui ea omnia ob oculos habuit: nam à Conſtantio, non à Conſtantino in eum decretum exilium eſſe, apertè teſtatur dicta epiſtola ad ſolit. col. 453. & 454. ſed de his fuſius egimus in apologia pro Conſtantino conſcripta, in Annalibus eccleſiaſticis intexta, vbi etiam diximus, quonam modo hic dicatur pręfuiſſe Nicæno concilio.

d Hilarini.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Habetur mentio de Hilarino in actis ſanctorum martyrum Ioannis & Pauli, necnon in vita ſancti Donati epiſc. Aretini, licet admodum deprauata.

e Valentini epiſc.] Succeſſit hic ſancto Maximino, ponitur viceſimusſeptimus eius ciuitatis epiſcopus in tabulis Democh. agitq; de eo hac die Molan. in addit. ad Vſuard.

f Seſinandi.] Deſcribit eius martyrij acta S. Eulog. in Memor. ſanct. lib. 2. c. 5. aitq; eum eſſe paſſum feria quinta, ęra 889. anno autem Domini octingenteſimo quinquageſimoprimo.

g Raineldis, & ſoc.] Habentur eius acta apud Sur. tom. 4. Plura de ea in vita S. Gudulæ eius ſororis atque alumnę S. Gertrudis, apud eundem tom. 1. Acceperunt ambæ ſacrum velamen à S. Authberto epiſcopo Cameracenſi, qui vixit vſque ad annum Domini 650. vt ſcribit Sigeb. in chron. Molanus item de ea agit in addit. ad Vſuard. & in indic. ſanctorum Belgij.

h Domnionis.] De quo tabulæ eccleſiæ Bergomenſis, & Galeſinus hac die.

i Vitaliani epiſcopi.] De eo in breuiario eccleſiæ Capuanæ.

17 Sextodecimo kal. Auguſti. Luna. B x.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21

ROMÆ ſancti Alexij [a] confeſſoris, filij Euphemiani ſenatoris, qui prima nocte nuptiarum ſponſa intacta e domo ſua abſcedens, ac poſt longam peregrinationem ad Vrbem rediens, decem & ſeptem annos tamquam egenus in domo paterna receptus hoſpitio, noua mundum arte deludens,

incognitus manſit: ſed poſt obitum & voce per Vrbis eccleſias audita, & ſcripto ſuo agnitus, Innocentio primo Pontifice maximo ad eccleſiam ſancti Bonifacij ſummo honore delatus eſt, vbi multis miraculis claruit. Carthagine natalis ſanctorum martyrum Scillitanorum [b], Sperati, Nartali, Cythini, Beturij, Felicis, Aquilini, Letarij, Iannarię, Generoſæ, Beſſiæ, Donatæ, & Secundæ: qui iuſſu Saturnini præfecti poſt primam Chriſti confeſſionem in carcerem miſſi, & in ligno confixi, deinde gladio decollati ſunt. Sperati reliquiæ [c] cum oſſibus beati Cypriani, & capite ſancti Pantaleonis martyris ex Africa in Gallias tranſlatæ, Lugduni in baſilica ſancti Ioannis Baptiſtæ religioſe conditæ fuerunt. Amaſtride in Paphlagonia ſancti Hyacinthi [d] martyris, qui ſub Caſtritio præſide multa paſſus quieuit in carcere. Tibure ſancti Generoſi [e] martyris. Conſtantinopoli ſanctę Theodotæ [f] martyris, ſub Leone Iconoclaſta. Romæ depoſitio ſancti Leonis [g] Papę quarti. Papiæ ſancti Ennodij [h] epiſcopi & confeſſoris. Antiſiodori ſancti Theodoſij [i] epiſcopi. Mediolani ſanctę Marcellinę [k] virginis, ſororis beati Ambroſij epiſcopi, quę Romæ in Baſilica ſancti Petri a Liberio Papa velum conſecrationis accepit: cuius etiam ſanctitatem idem beatus Ambroſius ſcriptis ſuis teſtatam facit. Venetijs Tranſlatio ſanctę [f] Marinę virginis.

IVLII 17.

a ALEXII.] De eodem hac die Beda, alijq́; recentiores. Extant eius res geſtæ Latinis, & Græcis notiſſimæ. recitat eas Mombrit. tom. 1. Petrus io catal. lib. 6. c. 107. & alij complures; Græcis autem edidit eadem acta Metaphraſtes, quas retulit Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 4. in nonnullis tamen corrigenda. Vixit item Romæ ijſdem temporibus Innocentij Papæ, & Honorij Imp. einſdem ferè nominis Aletius nobilitate generis, & virtutũ meritis ſpectatiſſimus: fuit gener S. Paulæ, vxorem enim duxit eius filiam Rufinam, quæ cùm deceſſiſſet ex hac vita, S. Paulinus Nolanus epiſcopus ſcripſit ad eum egregiam epiſtolam de illins funere, vbi hæc in fine de illa: Eſt enim coniunx fidei, ſoror virginitatis, filia perfectionis, cui Paula mater, ſoror Euſtochinm, tu maritus. hæc Paulinus.

b Scillitanorum, Sperati; & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij. In horum laudem tractatum habuiſſe S. Auguſtinum, teſtatur Poſsidius in indiculo c. 9. Habemus horum ſanctorum martyrum acta, prout excepta fuerunt à notarijs & relata in acta Proconſularia, abſque vllo aliquo fuco vel additamento inde deſcripta, oobis quidem quouis theſauro chariora; eſt illorum eiuſmodi exordium: Præſente Claudiano Conſulari, aliàs Proconſule. &c. hallucinantur prorſus hi, qui hos Carthagine in Hiſpania paſſos dicunt, nam ex prædictis ipſorum actis erroris coarguuntur, & alijs antiquorum monumentis, nam in breuiario Toletano ſecundum regulam S. Iſidori, dum de S. Sperato agitur, hęc in hymoo ſacro de eodem ſcribuntur.

Hunc vrbs præpolleos Africę
Carthago ſeruat martyrem. &c.

c Sperati reliquię.] De tranſlatione S. Sperati agit hìc Beda, ſed Ado Treuer. decimooctauo kal. Octobr. Ado Viennen. in chron. an. 806. & Sigebert. an. 802. Itemq́; de tranſlatione reliquiarum S. Sperati, Cypriani, & Pantaleonis martyrum eſt carmen Abogardi epiſcopi Lugdunenſis, quod Pamelius deſcripſit in apparatu editionis ſui Cypriani: vbi & alia de eadem re ex archiuijs deprompta ſubnectit. Cæterorum antem reliquiæ Romam tranſlatæ ſunt, atque reconditæ in titulo Pammachij, in eccleſia ſcilicet ſanctorum Ioanois & Pauli, vt vetera eiuſdem eccleſiæ mooumenta indicant, vbi & eius tranſlationis vetus pictura ipſam hiſtoriam repræſentans, vſque ad ooſtros dies illæſa permanſit.

d Hya-

d Hyacinthi.] De quo etiam Græci hac die in Meoologio, vbi & eius paſſio deſcribitur.

e Generoſi.] De eo tabulæ, ac vet. moooumenta eccleſiæ Tiburtinæ, quæ accepimus. Huius venerandum corpus aſſeruari ſub maiori altari eccleſiæ S. Laureotij, ex ijſdem didicimus.

f Theodotę.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio, vbi plura, & inter alia hæc de cauſa necis eius: Hæc cùm ex facultatibus ſuis tres ſanctas imagines fieri procuraſſet, vnam Chriſti Domini, Dei genitricis alteram, tertiam verò S. Anaſtaſiæ, reliquis opibus erogatis in pauperes, voà cum alijs religioſis fœminis, iuſſu Leonis Imperatoris gladio percuſſa, martyrium conſummauit. hæc ibi.

g Leoois Papę iiij.] Succeſſit hic Sergio ſecuodo. Res ab eo præclarè geſtas, quas conſcripſit Anaſtaſius bibliothecarius, qui his temporibus claruit, aliaq; de ipſo ex antiquis codicibus accepta digeſſimus in Annal. eccleſ. agit de eodem hac die Petrus io catal. lib. 6. c. 106.

h Ennodij epiſc.] De eodem hac die tabulæ Ticinenſes. Succeſſit hic ſancto Epiphanio, cuius etiam acta conſcripſit; ſedit temporibus Hormiſdæ Papæ, à quo iterum miſſus eſt Legatus Cooſtantinopolim ad Anaſtaſium Imperatorem. legimus harum legationum commonitoria eiuſdem Hormiſdæ Pontificis. Geſta Eooodij ad illud vſque tempus, quo diaconus ordinatus eſt, à ſe ipſo deſcripta ſunt: imitatus nimirum ſanctum Auguſtinum in libris coofeſſionum. incipiunt: Oraculum eſt. &c. Extaot eruditiſſimi viri præclariſſima ſcriptorum monumenta, quæ Illuſtriſſimus ac Reuerendiſſimus Cardin. Syrletus in ſua bibliotheca, nobiliſſimo antiquitatum promptuario, recondita habet.

i Theodoſij epiſcopi.] De eo tabulæ epiſcoporum eccleſiæ Antiſiodorenſis. Legitur enim in eis, hunc ſucreſſiſſe S. Vrſo, ſediſſe annos octo & dies viginti octo, hacq; die ex hac vita ad Deum migraſſe. Claruit temporibus Clodouei regis Francorum, interfuitq; primo concilio Aurelianenſi, eius tempore celebrato, vt eius ſynodi acta indicant.

k Marcellinæ.] De ſacro velamine à Liberio Papa Romæ ſuſcepto, cuius hic mentio habetur ſcribit ſanctus Ambroſius lib. 1. de Virgin. vbi idem recitat eiuſdem Liberij ſermonem eo die in illis ſolemnibus habito. Idem ſanctus plura de ipſa in ſermone habito in funere fratris, & in epiſtola ad Siagrium 47. lib. 6. edit. Rom. in fine, vbi meminit domus paternæ, Romæ poſitæ, in qua ſancta Marcellina degebat vnà cum alijs ſanctis virginibus; quæ quidem ſemel eidem vſui dicata, hactenus perſeuerat. eſt enim ibi eccleſia, & mooaſterium monialium nomine ſancti Ambroſij non longe à Capitolio prope Forum Piſcarium. ſuperuixit ſancta Marcellina poſt obitum S. Ambroſij, vt ex Paulino in vita ſancti Ambroſij colligi poteſt. quanti verò eam fecerit S. Ambroſius, ex citatis locis ipſius, & epiſt. 13. lib. 2. edit. Rom. quam ad ipſam ſcripſit, ſatis accipitur.

l Tranſlatio S. Marioæ.] De eius geſtis, atque tranſlatiooe facta Venetias agit Petrus in catal. lib. 6. c. 108. De ea item in Vitas patrum part. 1. c. 44. Græci autem in Menologio hac die agunt de alia Marina martyre Antiochiæ Piſidiæ filia Aedeſij ſacerdotis idolorum, quam plerique Latinorum Margaritam appellaot.

18 Quintodecimo kal. Auguſti. Luna. C ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22			

TIBVRE ſanctæ Symphoroſæ [a] vxoris ſancti Getulij martyris, cum ſeptem filijs ſuis, Creſcente, Iuliano, Nemeſio, Primitiuo, Iuſtino, Stacteo, & Eugenio: quorum mater ſub Hadriano principe ob inſuperabilem conſtantiam primo palmis diu cæſa, deinde crinibus ſuſpenſa, nouiſſime ſaxo alligata in flumen præcipitata eſt: Filij autem ſtipitibus ad trochleas extenſi, diuerſo mortis exitu martyrium compleuerunt. Eorum corpora poſtea Romam tranſlata, Pio IIII. ſummo Pontifice in Diaconia

ſan‑cti Angeli in Piſcina inuenta fuerunt. Carthagine ſanctæ Gundenis[b] virginis, quæ iuſſu Ruffini proconſulis ob Chriſti confeſſionem quater diuerſis temporibus equulei extenſione vexata, & vngularum horrenda laceratione cruciata, carceris ſqualore diu afflicta, nouiſſime gladio cæſa eſt. Doroſtori in Myſia ſancti Aemiliani[c] martyris, qui tempore Iuliani Apoſtatę ſub Capitolino prȩſide in fornacem iniectus, martyrij palmam accepit. Traiecti ſancti Friderici[d] epiſcopi & martyris. Gallæciæ in Hiſpania ſanctæ Marinæ[e] virginis & martyris. Mediolani ſancti Materni[f] epiſcopi, qui ſub Maximiano Imperatore pro fide Chriſti, & pro eccleſia ſibi commiſſa in carcerem detruſus, & ſæpe verberibus cęſus, tandem multis confeſſionibus clarus obdormiuit in Domino. Brixiæ natalis ſancti Philaſtrij[g] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui aduerſus hæreticos, prȩſertim Arianos, a quibus multa paſſus eſt, plurimũ verbis ſcriptiſq. pugnauit, demum clarus miraculis confeſſor in pace quieuit. Metis in Gallia ſancti Arnulphi[h] epiſcopi, qui ſanctitate & miraculorum gratia illuſtris, ereminticam vitam deligens, beato fine quieuit. Signiæ ſancti Brunonis[i] epiſcopi & confeſſoris.

IVLII 18.

a SYMPHOROSÆ, & filiorum.] De his bac item die Vſuardus; Beda autem, & Ado ad quintum kal. Iulij. Habemus eorum acta man. ſcripta. edidit ea Mombrit. tom. 2. ſcripta (vt præſefert titulus) ab Africano nobili illo antiquo ſcriptore, qui vixit temporibus Decij Imp. recitat eadem compendio deſcripta Petrus in catal. lib. 6. c. 111. extat adhuc Tiburi ciſterna ſicca, vbi illis perſecutionis temporibus ſancta Symphoroſa cum filijs aliquando delituit, via etiam Tiburtina habetur nobilis ac peruetuſta S. Symphoroſæ memoria. Harum reliquiæ Romam tranſlatæ, noſtris temporibus inuentæ ſunt in Diaconia S. Angeli in Foro Piſcario, ac vnà cum eis plumbi lamina his verbis deſcripta. HIC REQVIESCVNT CORPORA SANCTORVM MARTYRVM SYMPHOROSÆ. VIRI SVI ZOTICI. ET FILIORVM EIVS A STEPHANO PAPA TRANSLATA. mentio babetur de Symphoroſa in actis S. Getulij in fine apud Sur. tom. 3. die 10. Iunij. Getulius enim Zoticus idem dictus reperitur, de eo ſuperius pluribus egimus.

b Gundenis.] De qua etiam hac die Beda, Ado, & alij; habentq; conſules, ſub quibus prædicta virgo paſſa eſt, licet pro Zeta, Geta, ſit reſtituendus. Geſſit enim conſulatum Septimius Geta vnà cum Septimio Planciano temporibus Seueri Imp. anno Domini (ſecundum recentiores chronograpbos) ducenteſimo quarto. de his etiam tabulę Caſſiodori.

c Aemiliani.] De eo item Vſuardus, ac Græci etiam in Menologio, hac die, his verbis: Sancti martyris Aemiliani, hic fuit ex Doroſtoro vrbe Myſiæ, ſeruus Græci cuiuſdam temporibus Iuliani Apoſtatæ, & Capitolini præſidis. cùm verò Chriſtum coleret, & idola execraretur; nactus opportunum tempus, arrepto malleo, ingreſſus in templum, idolorum ſimulachra omnia contriuit, & ſacrificia diſperſit, adiensq; præſidem, ſeipſum denunciauit: quocirca verberatus, & in fornacem iniectus, ſpiritum Deo commendauit. hæc ibi. In eandem ſententiam ſanctus Hieronymus in chron. anno primo Iuliani apoſtatæ hæc ait: Aemilianus ob ararum ſubuerſionem Doroſtori à Vicario incenditur: de eodem Theodoretus lib. 3. c. 6. & Caſſiodor. lib. 6. c. 16. Ex legibus Conſtantini & Conſtantij eius filij Auguſtorum templa, araſq; ſubuerti, & idola frangi, legitimum fuit. Reſtituit eccleſiam Aemiliani martyris Baſilius Imp. vt ſcribit Cedren. in compend. in Baſilio.

d Friderici epiſc.] De eo tabulæ eccleſiæ Traiectenſis, Molan. in addit. ad Vſuard. at pluribus in indiculo ſanctorum Belgij. Geſta autem eius fuſius ſcripta recitat Sur. tom. 4. ex quibus alij plures, qui de ipſo ſcripſere, accepiſſe noſcuntur. martyrio occubuit, anno Domini 838. eo de cauſa quòd,

ſicut

ſicut & S. Ioannes Baptiſta, hic coarguit regem ob introductam pellicem conſanguineam, cuius artibus, miſſis ſicarijs, occiſus eſt.

e Marinæ.] De qua pluribus in Flore ſanct. Hiſpan. & in Theſaur. concionat. tom. 2. die ſequenti.

f Materni epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, ſimulq; tab. eccleſ. Mediolanen. eius acta recitat Mombrit. tom. 2. extatq; de eo præfatio Ambroſiana.

g Philaſtrij epiſc.] Extat ſermo S. Gaudentij epiſcopi eius ſucceſſoris, quo deſcribitur vita ipſius. De tranſlatione autem eſt ſermo Rampetti eiuſdem eccleſiæ epiſcopi. habet ea omnia Lipom. tom. 2. & Sur. tom. 4. Vixit Philaſtrius ſub Theodoſio ſeniore, interfuitq; vnà cum ſancto Ambroſio cęteriſq; ſanctis epiſcopis concilio Aquileienſi aduerſus Arianos, vt apparet ex actis eiuſdem concilij. Meminit eiuſdem S. Auguſtinus lib. de hæreſib. ad Quoduultdeum, ſeque eum nouiſſe teſtatur: obijt autem diem, cùm adhuc ſuperſtes eſſet ſanctus Ambroſius, vt apparet ex ſermone S. Gaudentij eius ſucceſſoris habito in ordinatione ſua. Vnde conſtat vel mendoſum eſſe codicem, vel ab aliquo ſuper additum, quod habetur apud Philaſtr. de hæreſib. c. 112. à Chriſto Domino vſque ad illud tempus, cùm ea ſcriberet, intercurriſſe annos quadringentos triginta: cùm liquidò appareat S. Ambroſium qui ei ſuperuixit, longè ante ea tempora ex humanis deſijſſe; Cæſario & Attico Conſſ. anno Domini trecenteſimo nonageſimoſeptimo.

h Arnulphi epiſc.] De eodem hac die Beda, Vſuardus autem & Ado ad xvij. Kal. Septembris, quo die eius venerandum corpus tranſlatum eſt. extant eius acta apud Bedam tom. 3. incerto auctore. Paulus diacon. de geſt. Longobar. lib. 6. c. 5. meminit de libro geſtorum ac miraculorum eius: quem aſſeruari dicit in Metenſi eccleſia, hæcq; ſubdit: De hoc ſanctiſſimo viro Arnulpho, quędam miranda ſcripſi, quę ſuperfluum duxi modo replicare. de eo Otho Friſigen. epiſcop. lib. 5. c. 9. Vincentius in ſpecul. lib. 23. c. 72. & ſequen. & alij plures ex recentioribus. Migrauit ex hac vita (vt tradit Sigebert. in chron.) anno Domini 640. Mirati ſumus viros alioqui eruditos confundere hunc Arnulphum Metenſem epiſcopum cum Arnulpho Sueſſionenſi antiſtite, cuius acta habet Sur. tom. 4. die 15. Auguſt. nam etſi nulla alia differentia alterum ab altero diſtingueret, temporum ſaltem diſtantia diuerſitatem ſignificaret: ſi quidem (vt diximus) hic Metenſis, de quo agimus, migrauit ex hac vita anno Domini 640. ille autem Sueſſionenſis anno 1087. vt tradit Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 326. & Molanus in indic. ſanctorum Belgij: quod quidem & eius acta apertè teſtantur. Confuſio autem de duobus Arnulphis non tantùm ex nomine eodem eueniſſe videtur, ſed etiam quoniam vtriuſq; natalis incidit in eundem diem: in fine enim vitę ſancti Arnulphi Sueſſionenſis hęc leguntur: Quo die S. Arnulphi Metenſis epiſcopi feriæ celebrantur, eodem huius ſancti viri Arnulphi Sueſſionenſis in eccleſia beati Petri Apoſtoli corpus conditum fuit.

i Brunonis epiſcopi.] Huius acta typis excuſa ab eccleſia Signina accepimus. Plura de eo Leo Oſtienſis in chron. Caſin. lib. 4. c. 33. & in litteris Paſchalis Papæ; item Petrus diac. Caſin. lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſin. cap. 34. Migrauit ex hac vita ſub Calliſto ſecundo Rom. Pont.

19 Quartodecimo kal. Auguſti. Luna. D viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

NATALIS ſancti Epaphrę [a], quem ſanctus Paulus Apoſtolus concaptiuum appellat. Hic ab eodem Apoſtolo Coloſſis epiſcopus ordinatus, clarus virtutibus ibidem martyrij palmam pro ouibus ſibi commendatis virili agone percepit: cuius corpus Romæ in Baſilica ſanctę Marię maioris conditum eſt. Hiſpali in Hiſpania paſſio ſanctarum virginum Iuſtę [b] & Ruffinæ, quę a pręſide Diogeniano comprehenſæ, primo equulei extenſione, & vngularum laniatione vexatæ, poſt carcere, inedia, & varijs torſionibus afflictę, tandem Iuſta in carcere ſpiritum exhala-

uit,

uit, Ruffinæ vero ceruix in confeſſione Domini confracta eſt. Cordubæ ſanctę Aureæ [c] virginis, quæ aliquando lapſa, ſed facti pęnitens, iterato certamine hoſtem effuſo ſanguine ſuperauit. Treuiris ſancti Martini [d] epiſcopi & martyris. Romæ ſancti Symmachi [e] Papę, qui ſchiſmaticorum factione diutius fatigatus, demum ſanctitate conſpicuus migrauit ad Dominum. Veronæ ſancti Felicis [f] epiſcopi. Apud Scetim Aegypti montem ſancti Arſenij [g] Romanę Eccleſię diaconi, qui Theodoſij tempore in ſolitudinem ſecedens, virtutibus omnibus conſummatus, & iugi lacrymarum imbre perfuſus, ſpiritum Deo reddidit. In Cappadocia ſanctę Macrinę [h] virginis, ſororis ſanctorum Baſilij magni & Gregorij Nyſſeni.

IVLII 19.

a EPAPHRÆ.] De eo Paulus ad Coloſ. cap. 1. & 4. & in epiſt. ad Philem. Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catalog. lib. 6. cap. 116. eius venerandum corpus aſſeruari Romæ in baſilica S. Mariæ Maioris, ex certis eiuſdem eccleſiæ veteribus monumentis accepimus.

b Iuſtinæ, & Ruffinæ.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 6. c. 117. In breuiario Toletano extat vetus ſacer hymnus, quo ipſarum res geſtæ narrantur. incipit.
Adſunt Punicea floſcula virginum. &c.
Ioannes Maldonatus vir quidē diſertiſſimus inter alia multa præclariſſima ingenij ſui monumenta reliquit harum acta à ſe paucis deſcripta, magis conſulens hiſtoriæ veritati, quam ſtudio eloquentiæ. Pluribus de eiſdem in Flore ſanct. Hiſpan. & in Theſaur. conc. tom. 2. hac die.

c Aureæ.] Huius certamen exactè deſcribit S. Eulogius in Memor. ſanct. lib. 3. c. 17. aitq; eam paſſam eſſe æra octingenteſima nonageſimaquarta, à Domino autem anno octingenteſimo quinquageſimoſexto.

d Martini epiſc.] Agit de eo item Molan. in addit. ad Vſuard. 2. edit. diuerſus hic ab illo, qui ſucceſſit ſancto Agritio, qui interfuit concilio ſecundo Arelatenſi, præceſſitq; S. Maximinum, qui reperitur inter patres, qui pręſentes fuerunt concilio Agrippinenſi, & ſedit circa vltima tempora Conſtantini, numeraturq; vigeſimus quintus eius ſedis epiſcopus in tabulis à Democh. deſcriptis. hic autem decimus ponitur.

e Symmachi Papæ.] Hic ſucceſſit Anaſtaſio ſecundo, magnamq; adeptus eſt laudem & titulum ſanctitatis, quòd aduerſus ſchiſmaticos ſtetit intrepidus, quo quidem tempore ob eam cauſam compluresnecati ſunt, vt inter alios Digniſſimus, & Gordianus Romani presbyteri. Hìc mihi occurrit aurea illa ſancti Dionyſij Alexandrini epiſcopi ſententia, quá, ſcribens ad Nouatum ſchiſmaticum, ait his verbis: Oportuerat omnia incōmoda pati potius, quàm Eccleſiæ Dei diſcidiſſe concordiá. At illud martyriū, quod quis patitur ne dirimatur eccleſiæ conſenſio, non minus certè, ſed multò plus, meo quidem iudicio, habet cōmendationis, quàm illud, quod ſuſcipitur, ne idolis omnino immoletur. hæc Dionyſ. apud Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 37. Nouimus ea de cauſa inter celebres martyres eos adnumeratos; qui adhærentes S. Ioanni Chryſoſtomo tunc exulanti, occiſi ſunt Conſtantinopoli, cùm nollent communicare cum Arſatio intruſo atq; ſchiſmatico, quorum dies natalis agitur 12. Ianuarij.

f Felicis epiſcopi, dictus aliàs Felicinus.] De eo ex antiquis monumentis epiſcoporum Veronenſium, Aug. Valerius epiſcopus Veronen. & Card. pag. 6. & 38.

g Arſenij.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem in Menologio octauo idus Maij. Collegit eius acta ex antiquis codicibus Metaphraſtes: quę refert Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 4. De cæteris actis, ſcitiſq; eiuſdem ſententijs confertus eſt liber, qui inſcribitur Vitas patrum in 2. & 3. parte. Adnumeratur inter præcipuos eremi cultores; vnde S. Hieron. epiſt. 27. Quid, inquit, narrem Macarios, Arſenios, Serapionas, & reliqua calumnarum Chriſti nomina? &c.

h Macrinæ.] Hæc reſpectu S. Macrinæ auiæ, de qua ſupra actum eſt, iunior, ſeu minor Macrina dicta eſt. Huius præclariſſima geſta in epiſtola ad Olympium vertex ille eloquentium Theologorū Gregorius Nyſſenus germanus eius conſcripſit, quam Latinè redditam recitat Lipom. tom. 2. & Sur. tom. 4. hac die. Qualis autem, quantave fuerit virgo hæc, & quo ſanctitatis & doctrinæ faſtigio ſublimata, ex his, quæ idem Gregor. frater in libris de anima ſcribit, facillimè poteſt intelligi: dum ſe illius

eſſe

eſſe diſcipulum, illam verò magiſtram ſæpe ingenuè profitetur: ab ipſa enim abdita quæque Chriſtianæ Theologiæ, purgatis tantùm mentibus peruia, ſe accepiſſe teſtatur.

20 Tertiodecimo kal. Auguſti. Luna. E vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

ANTIOCHIÆ paſſio ſanctæ Margaritæ [a] virginis & martyris. In monte Carmelo ſancti Eliæ [b] prophetæ. Eodem die natalis beati Ioſeph [c], qui cognominatus eſt Iuſtus, quem Apoſtoli cum beato Matthia ſtatuerunt, vt locum apoſtolatus Iudæ proditoris impleret: ſed cum ſors cecidiſſet ſuper Matthiam, ipſe nihilominus prædicationis & ſanctitatis officio inſeruiens, multamq. pro fide Chriſti a Iudęis perſecutionem ſuſtinens, in Iudæa victorioſo fine quieuit: de quo etiam refertur quòd venenum biberit, & nihil ex hoc triſte propter Domini fidem pertulerit. Damaſci ſanctorum martyrum Sabini [d], Iuliani, Maximi, Macrobij, Caſsię, & Paulę, cum alijs decem. Cordubę ſancti Pauli [e] diaconi & martyris, qui cum infideles principes Mahumeticæ impietatis ac ſæuitiæ argueret, & Chriſtum conſtantiſſime prædicaret, eorum iuſſu necatus, ad præmia euolauit in cęlum. In Luſitania ſanctę Vuilgefortis [f] virginis & martyris, quæ pro Chriſtiana fide ac pudicitia decertans, in cruce meruit glorioſum obtinere triumphum. In pago Bolonienſi in Gallia ſancti Vulmari [g] abbatis, admirandæ ſanctitatis viri. Treuiris ſanctę Seuerę [h] virginis.

IVLII 20.

a MARGARITÆ.] Hanc, aliter, Marinam dicit Beda, & Vſuard. xiiij. kal. Iulij. Græci autem, qui eam Marinam etiam dicunt, agunt de ea in Menolog. xvj. Kalen. Auguſt. in veteri autem Romano Martyrologio, cui aſtipulantur antiqua man. ſcript. atque recentiora Martyrologia, hac die agitur. Errare noſcuntur, hi qui ipſam Alexandriæ paſſam referunt, cùm conſtet Antiochiæ Piſidiæ id factum, quod & Græci tradunt. Vetus fuit in Eccleſia Occidentali etiam huius S. martyris cultus, in antiquis enim litanijs Romanæ eccleſiæ; quæ & poſitę habentur in Ordine Romano, inter alias ſanctas virgines & martyres hæc recenſetur. de eiuſdem celebri feſta die habetur mentio in concilio Oxonienſi. Quòd autem ſpectat ad acta ipſius, hęc Radulphus Tung. de obſer. can. c. 11. Paſſionem (inquit) beatæ Margaritæ vidi Romæ apud Lateranum in dicto canone beati Gelaſij apocryphis adnumeratam. hæc ipſe. quæ vehementer miramur, cùm nec in antiquis man. ſcript. quorum plurima ſuppetunt exemplaria è diuerſis, quæ Romæ extant, bibliothecis, nec in his quæ typis excuſi ſunt codices, aliquid tale in decreto Gelaſij potuerimus inuenire. Non tamen imus inficias in actis eius, quę edidit Metaphraſtes, & recitat Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 4. quæ etiam è Latinis codicibus accepta deſcripſit Mombritius tom. 2. quæ denique legi mus in pluribus manu ſcriptis peruetuſtis codicibus, vt inter alios S. Mariæ ad martyres, & ſanctæ Ceciliæ trans Tiberim, non inquam negamus, in eis nonnulla reperiri, quæ indigeant emendatione non leui. Cùm autem omnes tradant hanc fuiſſe filiam Aedeſij idolorum ſacerdotis, in mentem ſubijt ille Aedeſius addictiſſimus idolorum

cultui

cultui, rerum Chriſtianarum hoſtis acerbiſſimus, de quo plura ſcribit Eunapius Sardianus in vitis philoſophorum. extat de eadem Margarita apigramma Bonad. Sant. lib. 3. monod. 31. Cecinit & eius martyrium egregiè Hiero. Vida Alben. epiſcopus, addiditq; epigramma de eius eccleſia reſtituta. itidem Baptiſta Mantuanus Carmelita præclarus poeta S. Margaritæ agonem heroico poemate pulcherrimo decantauit.

b Eliæ prophetę.] Agunt & Græci de eodem hac die in Menologio; ſicq; colunt, vt abſtineant à ſeruilibus operibus, vt apparet ex Emmanuelis Imp. conſtitutione apud Theodorum Balſ. in nomoc. Photij tit. 7. c. 11. Prætet ea, quæ in diuinis ſcripturis de Elia leguntur, Ioſephus etiam de eo ſcribit lib. 8. Antiquit. c. 7. & ſequen. Epiphan. de vit. & interit. proph. c. 5. & Metaphraſtès, quem recitar Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 4. De æde Elię nomine, Dominicum, nuncupata, extat epigramma S. Gregorij Nazianzeni in edit. Leuuencl. Rurſus autem de templo Eliæ per Baſilium Imp. reſtituto, meminit Cedren. in comp. hiſt. in Baſilio.

c Ioſeph Iuſti.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij ex Act. Apoſt. cap. 1. Fuiſſe hunc ex numero ſeptuaginta duorum diſcipulorum, ſcribit Clemens Alexand. quem citat Beda in retract. in Act. Apoſt. qui cùm etiam Barſabas cognominatus legatur; hinc factum eſt, vt errore ducti aliqui exiſtimarent illum eundem eſſe cum Barnaba, qui & ipſe dictus eſt Ioſeph, vt teſtantur Acta Apoſtolorum c. 4. ſecundum editionem vulgatam. Eſt præterea mentio in ijſdem Actis c. 15. de alio diſcipulo, qui Iudas nomine, & ipſe cognominatus eſt Barſabas: quos omnes inter ſe diuerſos fuiſſe, ipſa Actorum hiſtoria patefacit. Quę autem hìc habentur de Ioſeph, accepta ſunt ex Papia; eaq; recenſet Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 33. Tradit Dorotheus in ſynopſi, hunc factum eſſe epiſcopum Eleutheropolis in Palæſtina.

d Sabini, & ſoc.] De quibus Beda, Vſuardus, Ado, & alij denique recentiores.

e Pauli.] Agit de eodem Vſuardus hac die. Martyrium autem eius deſcribit S. Eulogius in Memor. ſanct. lib. 2. cap. 6. paſſumq; dicit, hac die, ęra octingenteſima octogeſimanona, anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimoprimo.

f Vuilgefortis.] Eadem ipſa, quę de ea hic habentur, recitat Molanus in addit. ad Vſuardum.

g Vulmari abbatis.] De eo item Vſuardus in recentiori editione, Ado, & alij. Res geſtas eius habet Sur. tom. 3. die 17. Iun. & tom. 7. hac die Tritthem. de vit. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 293. & Molan. in indic. ſanct. Belg. Vixit circa ann. Domini ſexcenteſimum octogeſimum.

h Seuerę.] De ea tabulæ eccleſię Treuerenſis, ex quibus Molanus in addit. ad Vſuardum hac die. Fuit hęc ſoror S. Modoaldi epiſc. Treuerenſis, & Ittę coniugis Pipini Ducis. plura de ea in vita S. Modoaldi, quam recitat Sur. tom. 3. die 12. Maij, ibiq; lib. 2. c. 14. agitur de S. Seuerę obitu, de eadem Tritthem. de vir. illuſtr ord. S. Bened. lib. 3. c. 156. Claruit circa ann. Domini ſexcenteſimum ſexageſimum.

vj. F Duodecimo Kal. Auguſti. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25

ROMÆ ſanctæ Praxedis [a] virginis, quæ in omni caſtitate & lege diuina erudita, vigilijs & orationibus atq. ieiunijs aſſidue vacans, quieuit in Chriſto; ſepultaq. eſt iuxta ſororem ſuam Pudentianam via Salaria. Babylone ſancti Danielis [b] prophetæ. Maſſiliæ natalis ſancti Victoris [c], qui cum eſſet miles, & nec militare, nec idolis ſacrificare vellet, primo in carcerem truſus, ibiq. ab angelo viſitatus, deinde varijs cruciatibus punitus, nouiſſime contritus in mola piſtoria martyrium conſummauit. Paſſi ſunt cum eo & tres milites, Alexander, Felicianus, & Longinus. Trecis ſanctæ Iuliæ [d] virginis & martyris. Ibidem paſſio ſan-

ctorum Claudij [e], Iuſti, Iucundini, & ſociorum quinq. ſub Aureliano Imperatore. Comanæ in Armenia ſancti Zotici [f] epiſcopi & martyris, qui ſub Seuero coronatus eſt. Argentorati ſancti Arbogaſti [g] epiſcopi, miraculis clari. In Syria ſancti Ioannis [h] monachi, collegæ ſancti Symeonis.

IVLII 21.

a PRAXEDIS.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, cęteriq; omnes. Plura de ipſa ex Paſtore presbytero in actis eius, Nouati, & Pudentianę, quorum ſupra meminimus: habemusq; eadem man. ſcripta vnà cum epiſtola Timothei fratris earundem ſanctarum Praxedis, & Pudentianæ, ibiq; de erectione tituli S. Praxedis. eſt horum exordium: Virgo venerabilis &c. tom. 10. vit. ſanctorum pag. 129. non longè ab his diuerſa ſunt ea, quæ Mombrit. deſcrip. tom. 2. vit. ſanct.

b Danielis Prophetæ.] Agunt de eodem hac die Beda, ac cæteri Latinorum, Græci autem vnà cum tribus pueris ad xvj. kal. Ianuarij in Menolog. Præter multa, quę de Daniele in libris diuinarum ſcripturarũ leguntur, ſcribit de eo Ioſephus antiquit. lib. 10. c. 14. Epiphan. de vit. & interit. prophet. c. 10. vbi hæc habet in fine: Humatus eſt in anguſta cauerna honoribus, extatq; monumentum eius vſq; ad hoc ſeculum noſtrum in Babylone cunctis notiſſimum. hęc Epiphanius. de eodem Daniele Doroth. in ſynop. c. 17. & apud Iſid. de vit. & obit. ſanct. c. 40. Extat inſuper commentariolus Metaphraſtis de Daniele & tribus pueris apud Sur. tom. 4. tranſlatas eorũ reliquias Babylone Alexandriã, & in eccleſia ſanctorum Ioannis & Cyri poſitas, acta eorundem ſignificant, eaſdemq; Venetias tranſlatas accepimus; inſuper & Vercellis crus S. Danielis aſſeruari percepimus, theſaurarũ planè incomparabilem. Ne quid prętereamus: eiuſdẽ Danielis ſtatuam inter leones poſitam ære conflatam, auro ornatam Conſtantius Magnus Imp. Conſtantinopoli in medio Foro poſuit, vt auctor eſt Euſeb. in vit. Conſtantini lib. 3. c. 48. Antiquus mos Chriſtianorum fuiſſe reperitur, vt in ſuis ſepulchris inter alia reſurrectionis ſymbola, Danielem in lacu inter leones liberum ſtantem ſculperent. extant eius rei in veteribus lapideis ſepulchris complura exempla.

c Victoris.] De quo Beda, Ado, Petrus in catal. lib. 6. c. 122. & alij recentiores hac die. Scribit de eo Greg. Turon. lib. de glor. martyr. c. 77. Venant. Fortunat. hoc verſu lib. 7. ad Bod. ducem. Maſſilia Victor martyr ab vrbe venit. Reperimus in Vaticana bibliotheca huius martyris acta metro conſcripta in codice notato numero 137. cuius exterior inſcriptio eſt: Sancti Ambroſij opera. Paſſus hic traditur in perſecutione Diocletiani & Maximiani A A. Fuit inſuper alius Victor, ſeu Victorinus Maſſilienſis, qui eruditione clarus vixit temporibus Theodoſij iunioris & Valentiniani Imp. de quo Gennad. de vir. illuſtr. cap. 6. Ado in chron. & alij.

d Iuliæ.] De ea etiam Vſuardus hac die, ibi & Molan. de tranſlatione eiuſdem.

e Claudij, & ſoc.] Agit & de his Molanus in addit. ad Vſuard. hac die.

f Zotici epiſcopi.] Meminit huius magna cum laude Apollinaris epiſcopus Hierapolit. apud Euſeb. lib. 5. c. 15. vbi legitur, hunc adnumeratum inter epiſcopos fuiſſe ex vico Comana; licet Nicephorus dicat eum presbyterum Oſtrenum lib. 4. c. 23.

g Arbogaſti epiſc.] Huius acta eſſe conſcripta ab Vthone eiuſdem eccleſiæ epiſcopo, teſtatur Guiglielmus Einſengren. Suffectus eſt hic S. Amando, anno Domini ſexcenteſimo quadrageſimo ſexto, ſeditq; annos duodecim, vt habent tabulæ epiſcoporum eius eccleſię deſcriptę à Demochare in lib. de ſacrif. Miſſę.

h Ioannis.] De eodem item Gręci agunt hac die in Menologio. Huius res geſtę intextę ſimul ſunt cum actis ſancti Symeonis, quę (vt diximus cùm de eo ſupra egimus) ſcripſit Leontius epiſcopus in Cypro, citatq; ea Septima ſynodus; habent eadem Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 4.

22 Vndecimo Kal. Auguſti. Luna. G v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26

APVD Maſſiliam natalis ſanctæ Mariæ [a] Magdalenæ, de qua Dominus eiecit ſeptem dæmonia, & quæ ipſum Saluatorem a mortuis reſurgentem prima videre meruit. Philippis ſanctæ Syntyches [b], cuius beatus Paulus Apoſtolus meminit. Ancyræ in Gallatia natalis ſancti Platonis [c] martyris, qui ſub Agrippino vicario verberibus cæſus, vncis ferreis laniatus, alijſq. immaniſſimis tormentorum generibus cruciatus, demum abſciſſo capite, inuictam animam Deo reddidit: cuius miracula in ſubueniendis captiuis, acta ſecundæ ſynodi Nicænæ teſtantur. In Cypro ſancti Theophili [d] prætoris, qui ab Arabibus tentus, cum nec donis nec minis flecti poſſet vt Chriſtum negaret, gladio cæſus eſt. Antiochiæ ſancti Cyrilli [e] epiſcopi, doctrina & ſanctitate conſpicui. In territorio Aruernenſi ſancti Menelei [f] abbatis. In Blandinio monaſterio ſancti Vuandregiſili [g] abbatis, miraculis clari. Scythopoli in Palæſtina ſancti Ioſeph [h] comitis.

IVLII 22.

a MARIÆ Magdalenę.] De eadem hac die Beda, ac cæteri omnes Latinorum, Græci etiam in Menologio. De famoſiſſima & antiquitus diſputata quæſtione, an vna, vel plures fuerint Magdalenę, diſſeruimus pluribus in Annalibus eccleſiaſticis; ibiq; vnam tantùm fuiſſe Magdalenam, profeſſi ſumus. Multa quidē de eadem apocrypha legimus, vt hiſtoriam quandam Ioſeph nomine, cuius eſt principium: In diebus Claudij. &c. libellum inſuper de eius acceſſu ad ſenatum Romanum, vt Pilatum de nece Chriſti poſtularet iudicio, & alia eiuſmodi, nobis quidem inſulſa viſa. De acceſſu autem eius cum Marta & Maximino in Gallias, cùm vetus traditio, tum etiam antiqui man. ſcript. codices edocent, quibus adde ea, quæ nouiſſimè ſcripta ſunt à Silueſtro Prierate Dominicano in Aurea roſa in expoſitione Euangelij feriæ quintę infra octauas Paſchæ, quæ recitat Sur. tom. 4. hac die. Lege & ea quæ Petrus in catal. ſcribit lib. 6. c. 124. & alia id genus: in omnibus ſeruans Apoſtoli regulam, vt cuncta probans, quod bonum eſt teneas. Sigebert. agens de eius tranſlatione anno Domini 745. hæc compendio deſcribit: Perſecutione poſt lapidationem Stephani protomartyris mota, Maximinus vnus de ſeptuaginta duobus diſcipulis ad Gallias tranſiens, Mariam Magdalenam ſecum adduxit, & eam apud Aquenſem vrbem, cui præſidebat, ſepeliuit defunctam. Aquenſi verò vrbe à Saracenis deſolata, corpus eius à Gerardo comite Burgundię ad cœnobium Viceliacum à ſe constructum transfertur. Quamquam aliqui ſcribant, quod illud apud Epheſum quieſcat, nullum ſuper ſe tegumen habens. hęc Sigebert. fuit etenim Gręcorum opinio, quòd corpora Marię Magdalenę, & Lazari quieſcerent Epheſi: vnde Cedrenus in comp. hiſt. in Leone Imp. Baſilij filio hęc ait: Condidit templum ſancto Lazaro ſacrum, inq; eo Lazari & Magdalenæ reliquias Epheſo allatas depoſuit. hęc Cedrenus in compend. hiſt. in Leone Philoſopho. Inſuper Zonaras lib. 3. Annal. teſtatur S. Lazari corpus è Cypro inſula tranſlatum Conſtantinopolim, necnon & S. Mariæ Magdalenæ ſimul condita eſſe à Leone Imp. cognomento Philoſopho in baſilica à ſe erecta: ſed Latinis magis aſſentimur. Inter alia de ſancta Maria Magdalena patrum encomia, celebrior habetur oratio ab Origene conſcripta, quanquam Latinum ſcriptorem potius redoleat.

b Syntyches.] De qua Paul. ad Philippen. cap. 4. Agit de eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri.

c Platonis.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij; Græci autem in Menologio xv. kal. Ianuarij. Extant res geſtæ ipſius à Metaphraſte editæ, quas retulit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 4. De miraculis virtute ſancti Platonis editis ſcripſit S. Nilus hiſtoriam ad Heliodorum, quæ recitata eſt in Septima ſynodo, actione quarta. Iuſtinianus Imp. in honorem S. Platonis ampliſſimum

mum erexit monumentum, vt ſcribit Procop. agens de ędific. Iuſtinian. Imp. de quo Cedren. in Baſilio Imp. Platonis (inquit) templum, quod corruerat, excitauit.

d Theophili.] Eius certamen deſcribitur in hiſtoria Miſcella. Martyrij coronam adeptus eſt Conſtantino & Hirene imperantibus, anno Domini ſeptingenteſimo octogeſimoquarto.

e Cyrilli epiſcopi.] De eo hac die Beda. Adſcribitur hic decimusnonus eius ſedis epiſcopus. agit de eo Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 7. c. 26. Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 6. c. 34. ac etiam Niceph. epiſc. Conſtantinop. in chron. Habentur eius acta iuncta illis ſanctorum Claudij & Nicoſtrati, quæ ex antiquis codicibus edidit Mombrit. tom. 1. vbi ſcribitur, ipſum ob Chriſti fidem paſſum, ac tandem in carcere Deo ſpiritum reddidiſſe.

f Menelei.] De eo item hac die Vſuardus, & alij recentiores.

g Vandregiſili.] Eius acta ſyncerè conſcripta refert Surius tom. 4. ex quibus conſtat, migraſſe ex hac vita anno Domini ſexcenteſimo ſexageſimoquinto, indict. octaua, temporibus Vitaliani Papæ, licet malè Sigebert. referat ad an. 692. ſicut & Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Benedic. lib. 3. cap. 96. Scribit de eodem Petrus in catal. lib. 6. c. 127. & nouiſſimè Molan. in indiculo ſanct. Belg.

h Ioſeph.] De quo & Gręci. Eius verò admirabilem ad Chriſtum conuerſionem & fidei conſtantiam aduerſus Arianos pluribus deſcribit S. Epiphanius in panar. hæreſ. 30. contra Hebionitas. Apud hunc hoſpitio ſuſceptus eſt S. Euſebius epiſcopus Vercellenſis pro fide catholica exul, quando eum inuiſit idem Epiphanius, qui hęc refert.

23 Decimo kalendas Auguſti. Luna. A iiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27

NATALIS ſancti Apollinaris [a] epiſcopi, qui ab Apoſtolo Petro Romæ ordinatus, & Rauennam miſſus, pro fide Chriſti diuerſas & multiplices pœnas perpeſſus eſt: poſtea in Aemilia Euangelium prędicans, plurimos ab idolorum cultu reuocauit: tandem Rauennam reuerſus, ſub Veſpaſiano [b] Cæſare glorioſum martyrium conſummauit. Romę ſancti Raſyphi [c] martyris. Ibidem paſſio ſanctę Primitiuæ [d] virginis & martyris. Item ſanctorum martyrum Apollonij [e] & Eugenij. Eodem die natalis ſanctorum martyrum Trophimi [f] & Theophili, qui ſub Diocletiano Imperatore lapidibus cæſi, & igne incenſi, demum gladio percuſſi, martyrio coronantur. In Bulgaria ſanctorum plurimorum [g] Martyrum, quos Nicephorus impius Imperator eccleſias Dei deuaſtans, diuerſo mortis genere, enſe, laqueo, ſagittis, diutino carcere, & fame necari fecit. Cenomanis in Gallia ſancti Liborij [h] epiſcopi & confeſſoris. Romę ſanctarum virginum Romulę [i], Redemptæ & Herundinis, de quibus ſcribit ſanctus Gregorius Papa. Eodem die tranſitus ſanctæ Birgittę [k] viduę, quę poſt multas ſanctorum locorum peregrinationes, diuino afflata ſpiritu Romę quieuit: cuius corpus in Suetiam poſtea tranſlatum fuit.

a APOLLINARIS epiſcopi.] De quo etiam hac die Beda; Vſuardus, Ado,ac reliqui omnes, necnon & Græci in Menologio. Huius geſta, quæ in antiquis manu ſcriptis codicibus latitabant,edidit Mombritius tom. 1. & Sur. tom. 4. Petrus item in catalog. lib. 6. c. 128. & alij,qui res eccleſiæ Rauennatis ſunt proſecuti. extat de eodem ſermo ſancti Petri Chryſologi, alij etiam Petri Damiani. De eius eccleſia religioſè adeunda, hęc Venant. Fortunatus.

Rurſus Apollinaris pretioſi limina lambe. De ſepulchro eiuſdem, & iuramento illic præſtari ſolito, agit ſanctus Gregorius in regiſtro lib. 5. epiſt. 33.

b Sub Veſpaſiano Cæſ.] Non ſic quidem, vt aliqua illius tempore fuerit in Chriſtianos excitata perſecutio: ſed quod ait Sueton. in vita ipſius cap. 15. his verbis: Non temerè quis punitus inſons reperitur, niſi abſente eo, & ignaro, aut certè inuito, atque decepto. hæc Sueton. de eo.

c Raſyphi.] De quo vet. man.ſcript. ex quibus & alij recentiores.

d Primitiuæ.] Agit de eadem Petrus in catal. lib. 11. num. 200. & alij.

e Apollonij, & Eugenij.] De his etiam hac die Græci in Menologio agunt.

f Trophimi, & Theophili.] Gręci item in eodem Menologio hac die, ibiq; pluribus eorum martyrium referunt.

g Plurimorum martyrum.] Agunt itidem de his Græci in Menologio his verbis: Commemoratio eorum, qui ſunt apud Bulgariam interfecti ſub Nicephoro Stauratio Imp. anno nono Imperij eius. Quorum alij lætalibus plagis acceptis, cùm Chriſtum negare non paterentur, multiplicibus & acerbiſſimis tormentis ſubiecti,è vita deceſſerunt, aliją; enſe obtruncati, alij funibus uincti, & ſuffocati,alij ſagittis confoſſi, alij deniq; carceribus & fame conſumpti, expirarunt, & corona martyrij donati ſunt. hæc ibi. Erat autem prædictus Imperator ſecta Manichæus,de cuius immani crudelitate meminit Theodorus Studita in panegyrico S.Platonis. De his etiam hiſt.Miſcell. in anno octauo eiuſdem Imp.Cedrenus etiam in cōpendio anno nono.Facta hęc tradunt anno Chriſti 804. ind. 5. ſed ſecundum veriorem ſupputationem anno Domini octingenteſimo vndecimo.

h Liborij epiſc.] Agit de eodem hac die Ado. Res geſtas ipſius retulit Sur. in tomum 4. ponitur quintus eius ſedis epiſcopus, ſedit anno 49. temporibus Valentiniani, Gratiani, & Theodoſij Auguſtorum. Facta eſt autem corporis eius tranſlatio anno Domini 836. indictione 14. Ludouici Imp. an. 23.

i Romulæ,& ſoc.] Agit de his S. Greg. Papa lib. 4. dialog. c. 15. ibi & de eccleſia S. Mariæ,apud quam manebant. Porrò eiuſdem Romulę & Redemptæ veneranda corpora aſſeruari Romæ in baſilica S. Marię Maioris, inſcriptio muſiuo opere in apſide poſita his verbis declarat: IN HAC SACRA BASILICA CORPORA SANCTORVM MATTHIÆ APOSTOLI. HIERONYMI DOCTORIS. ROMVLAE ET REDEMPTAE VIRGINVM RECONDVNTVR. hæc ibi, licet & Tiburtini eadem ſibi vendicent, de ijſdemą; hac die ſolemnitatem agant. Verùm aliquam partem,non ipſa integra corpora eos accepiſſe,putamus.

k Birgittę,aliàs Brigittę.] Hanc Bonifacius nonus Romanus Pontifex aſcripſit in ſanctorum numerum. Vitam eius ſyncerè conſcriptam habet Sur. tom. 4. Moritur anno Domini milleſimo treceteſimo ſeptuageſimotertio.

iij. B Nono kalendas Auguſti. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

VIGILIA ſancti Iacobi [a] Apoſtoli. Tyri in Tuſcia apud lacum Vulſinium ſanctæ Chriſtinę [b] virginis & martyris, quę in Chriſtum credens,cum patris idola aurea & argentea comminuiſſet,ac pauperibus erogaſſet, eius iuſſu verberibus dilaniata, alijſq. ſupplicijs diriſſime cruciata, & cum magno ſaxi pondere in lacū proiecta, ſed ab angelo liberata;deinde ſub alio

iudice patris ſui ſucceſſore acerbiora tormenta conſtanter perferens, nouiſſime a Iuliano pręſide poſt fornacem ardentem, vbi quinq. diebus illæſa permanſit; poſt ſerpentes Chriſti virtute ſuperatos, abſciſſione linguę, & ſagittarum infixione martyrij ſui curſum compleuit. Romæ via Tiburtina ſancti Vincentij [e] martyris. Amiterni in Veſtinis paſſio ſanctorum Militum [d] octoginta trium, Emeritæ in Hiſpania ſancti Victoris [d], viri militaris, qui cum duobus fratribus Stercatio & Antinogene in perſecutione Diocletiani per diuerſa ſupplicia martyrium conſummauit. In Lycia ſanctarum martyrum Nicetæ [f] & Aquilinę, quæ beati Chriſtophori martyris prædicatione ad Chriſtum conuerſę, martyrij palmam capitis obtruncatione ſumpſerunt. Item ſanctorum martyrum Menei [g] & Capitonis. Apud Senonas ſancti Vrſicini [h] epiſcopi & confeſſoris.

IVLII 24.

a VIGILIA S. Iacobi.] De ea etiam Beda, & alij recentiotes.

b Chriſtinę.] Ponitur hìc paſſa Tyri apud lacum Vulſinium, qui ab eadem ciuitate nomen accipiens, dictus eſt (vt iterum diximus) lacus Tyreoſis: ſic enim appellatus reperitur in edicto Deſiderij regis Longobardorum, quod extat Viterbij inciſum in marmore. Tyri enim ſanctam Chriſtioam paſſam eſſe, cùm vetera illorum locorum monumenta, firma certaq́; à maioribus accepta traditio, tum etiá veteres man. ſcrip. codices confirmant. Porrò Tyrus ciuitas illic olim poſita à lacus excreſcentia abſorpta eſt, vt Vulſinenſes oppidani olim illi vrbi vicini teſtantur. hæc de loco ſatis ſint dicta. Agit etiam de eadem Chriſtina hac die Beda, Vſuardus, ac cæteri Latinorum, ac Gręcorum, in quorum Menologio eius acta narrantur conſentientia ijs, quæ à Latinis ſcribuntur; quæ poſt Mombrit. tom. 1. & Petr. in catal. lib. 6.c. 130. Sur. ex Martytologio Adonis ſummatim deſcribit tom. 4. Vincent. lib. 12. c. 86. Antonin. part. 1. tit. 8. & alij. Habemus in noſtra bibliotheca eius acta fuſius ſcripta, aliaq́; legimus in vet. codice ſanctæ Cæciliæ trans Tiberim. eſt priotum eiuſmodi exordium: Erat quædam ſancta & ſacra puella ex Aniciorum perilluſtri familia. &c. Illa autem quæ extant in d. codice S. Cæciliæ, ſic incipiunt: Beatiſſima. &c. Putarunt aliqui de hac agere S. Auguſtinum in pſalmo 120. Fefellit fortaſſe eos meodoſus codex: non enim de Chriſtina, ſed de Criſpina agit, perilluſtri martyre in Africa, de qua idem Auguſtinus ſępius meminit, vt loco ſuo dicemus inferius: Criſpinam, & non Chriſtinam legit editio Louanienſis. Corpus ſanctæ Chriſtinę Panormi in Sicilia ſumma veneratione aſſeruati, percepimus; nec aliam ab iſta eſſe tradunt. Meminit ſanctę Chriſtinę Aldelmus epiſcopus de laud. virginit. & alij recenriores.

c Vincentij.] De quo Beda, Vſuardus, Ado & alij. Eſt quidem Tibure eccleſia ſancti Vincentij. huius quidem & non alterius Vincentij, vt multi credunt, dicta nomine, atque dicata.

d Militum octoginta.] Ponuntur hi paſſi Amiterni, quę fuit olim nobiliſſima ciuitas in Veſtinis, licet in alia edit. errore Typographi, Amiternum in Sabinis ſit poſitum: nam Furconium, & Aquila, loca illi proxima, in Veſtinis ponuntur inferius. Amiternum eſſe in Veſtinis, ſcribit Cato libr. orig. Ptolomæus lib. 3. tabula ſexta Europę id apertè docet, Strabo idipſum lib. 5. à Varrone melius diſces vbi ſit Amiternum & cur ita dictum; nam lib. 4. de lingua Latina ſic ait: Qui circum Aternum habitant amnem, Amiternini ſunt appellati. porrò de Aterno flumine Veſtinos alluente meminit Strabo lib. 5. & Vibius Sequeſt. lib. de flum. & alij. Vnus tantùm Plinius lib. 3. c. 12. ponit Amiternum in Sabinis, ea (vt puto) occaſione deceptus, quòd dicti reperirentur Amiternini Sabinorum, ea nimirum ex cauſa, quòd Amiternini à Sabinis venirent, vt auctor eſt Varro lib. 5. de lingua Latina. dicta eſt alio nomine illa regio Prouincia Valeriæ, de qua ſuperius locuti ſumus. Fuerunt huius cohortis præcipui Florentius, & Felix. vt ex man. ſcript. Aquila tranſmiſſis accepimus.

e Victoris, & ſoc.] De his Vſuardus, Ado, & alij recentiores, alij pro Stercatio habent Eſtertium. De his Vaſæus in chroo. Hiſpan. Item Flos ſanct. Hiſpan.

f Nicetæ, & Aquilinæ.] Agunt de his etiam hac die Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 6.c. 132. & alij recentiores. Habentur earum acta iuocta illis S. Chriſtophori martyris; de his etiam Vincent. in ſpec. lib. 13. c. 25.

g Menei,& Capitonis.] De his item hac die Græci in Menologio agunt.

h Vrſini epiſcopi.] Succeſſit hic ſancto Policarpo,adſcribiturq; in ſerie epiſcoporum Senonenſium decimus ordine, claruit circa annum Domini 310.vt apparet ex tab. Demochar. lib. de ſacrif. Miſſæ.

ij C Octauo kal. Auguſti. Luna. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29			

SANCTI Iacobi [a] Apoſtoli, fratris beati Ioannis Euangeliſtæ, qui prope feſtum Paſchę ab Herode Agrippa decollatus eſt. Eius ſacra oſſa ab Hieroſolymis ad Hiſpanias tranſlata, & in vltimis earum finibus apud Gallæciam recondita, celeberrima illarum gentium veneratione, & frequenti Chriſtianorum concurſu religionis & voti cauſa illuc adeuntium, pie coluntur. In Lycia ſancti Chriſtophori [b] martyris, qui ſub Decio virgis ferreis attritus, & à flammæ æſtuantis incendio Chriſti virtute ſeruatus, ad vltimum ſagittarum ictibus confoſſus, martyrium capitis obtruncatione compleuit. Barcinone in Hiſpania natale beati Cucuphatis [c] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Daciano præſide plurimis tormentis ſuperatis, percuſſus gladio victor migrauit in cælum. In Palæſtina ſancti Pauli [d] martyris, qui in perſecutione Maximini ſub Firmiliano præſide capitis damnatus, exiguo orandi ſpatio impetrato, primum pro contribulibus ſuis, deinde pro Iudæis & Gentilibus, vt fidei veritatē agnoſcerēt, poſtea pro circumſtantium multitudine; demum pro iudice, qui ipſum damnauerat, & pro carnifice, a quo feriendus erat, Deum toto corde precatus, abſciſſis ceruicibus martyrij coronam accepit. Ibidem ſanctę Valentinæ [e] virginis, quæ ad aram vt immolaret adducta, cum eam calcibus euertiſſet, diriſſime cruciata, vna cum ſocia virgine in ignem coniecta cucurrit ad ſponſum. Furconij in Veſtinis ſanctorum martyrum Florentij [f] & Felicis Sipontinorum. Cordubæ ſancti Theodemiri [g] monachi & martyris. Treuiris ſancti Magnerici [h] epiſcopi & confeſſoris.

IVLII 25.

a IACOBI Apoſtoli.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio agunt pridie kalen. Maij, in quem diem natalem eius, quando ab Herode occidi iuſſus eſt, transferunt: Latini verò hac die agunt, quando eius venerandum corpus ex Iria Flauia Compoſtellam tranſlatum eſt; vbi hactenus celeberrimo totius Chriſtiani Orbis officio colitur, vt conſtat ex Apoſtolicis litteris Calliſti Papæ ſecundi, quibus etiam expreſſum

preſſum habetur, vt tertio Kalend. Ianuarij celebretur eius tranſlatio Hieroſolymis facta Gallæciam, itemq; electio: ruſus autem vt quinto nonas Octobris ſolemnitas agatur, qua recolantur eiuſdem S. Iacobi miracula. Kalendis verò Iunij agitur Compoſtellanæ eccleſiæ dedicatio facta à Turpino, epiſcopo Rhemenſi & alijs ſexaginta epiſcopis, id curante Carolo Magno Imp. vt idem Turpinus teſtatur. De eius acceſſu & prædicatione in Hiſpanias, hęc liber, qui inſcribitur nomine ſancti Iſidori de vit. & mort. ſanct. cap. 73. Hiſpaniæ atq; Occidentalium locorum populis Euangelium prædicationis infundit. &c. hæc ibi, licet ille an ſit Iſidori, non immeritò adducatur in controuerſiam, cùm complura in eo indigna Iſidoro reperiantur coagmentata mendacia. Rurſus autem in breuiario Toletano inſtitutionis S. Iſidori, habetur ſacer hymnus, quo de eius acceſſu in Hiſpaniam agitur. vbi etiam inter alios hi verſus deſcripti habentur.

Magni deinde filij tonitrui,
Adepti fulgent prece matris inclytæ,
Vtriq; vitæ culminis inſignia.
Regens Ioannes dextra ſolus Aſiam,
Et læua frater poſitus Hiſpaniam. &c.

Beda etiam in collectaneis agens de diuiſione Apoſtolorũ; Iacobum hunc in Hiſpanias eſſe profectum, teſtatur: id ipſum Turpinus in lib. de rebus geſtis Caroli Magni Imp. id deniq; Calliſtus Papa ſecundus (eius enim nomine litteræ Apoſtolicæ ſcriptæ reperiuntur) affirmare videtur. Sed cùm omnium Apoſtolorum primus ſanctus Iacobus martyrio ex hac vita migrarit, idq́; etiam ante diuiſionem Apoſtolorum: inde nonnullis de ea re dubitandi occaſio orta eſt. Verùm Iacobi in Hiſpaniam profectio tunc potiſſimum potuit contigiſſe: cùm poſt necem Stephani protomartyris, ſecuta eſt ſtatim diſperſio omnium diſcipulorum; & licet dicat ſanctus Lucas in Actis, omnes diſperſos eſſe præter Apoſtolos, intelligẽdum ex maiori parte; ſicut cùm ibidem ait, omnes diſcipulos diſperſos eſſe per regiones Iudææ, atq; Samariæ: cùm tamen conſtet, inter alios Ananiam tunc temporis profectum eſſe Damaſcum Syriæ, illicq́; Euangelium prædicaſſe. Sanè quidem & horum matrem, vxorem Zebedæi, Mariam eadem diſperſione fugatam, in Italiam aduentaſſe, & apud Hernicos, itinere fatigatam in pace quieuiſſe, produnt vetera monumenta eccleſiæ Verulanæ, vbi eius venerandum corpus religioſè aſſeruatur. Hæc autem de acceſſu Iacobi in Hiſpanias nuper dicta non ſic accipias, vt illic prædicauerit Gentibus Euangelium (nondum enim decreto Apoſtolorum illis fuerat oſtium reſeratum) ſed Iudæis tantùm, ſuis gentilibus Chriſtum annuntiarit nec ſicquidem, vt aliquam illic fundarit eccleſiam: eoq́; ſenſu ſunt accipienda verba Innocentij Papæ in epiſt. ad Decentium, quòd nullus Apoſtolorum in Hiſpania vel Gallia populum Gentilem docuerit, ſed illi tantùm quos in eas regiones miſiſſet Petrus Apoſtolus. Prædicta autem nõ ſic mordicus defendimus, vt his inuitos aſtipulari cogamus; ſed potius vt oſtenderemus quæ dicuntur de profectione eius in Hiſpaniam, non eſſe adeo impoſſibilia, vel haberi pro monſtro, vt putant aliqui. Addimus & illud de eodem Apoſtolo; ipſum nimirum, ſicut Ioannẽ, virginem permãſiſſe: id etenim teſtatur ſanctus Epiphan. in panar. hæreſ. 58. his verbis: Qui nã igitur hi fuerint, quàm generoſi Apoſtoli, ac monaſticam vitam degentes, ac deinceps virgines? Ioannes quidem, & Iacobus filij Zebedæi qui manſerunt in virginitate. hæc Epiphan. Agit de eodem Suidas in Herode, recitatq́; hiſtoriam de martyrio illius, qui illum accuſauerat, & quomodo veniam precatus, martyrium ſubijt. Tritthem. de vir. illuſtr. dum recenſet Calliſti Papæ commentarios, ait illum copioſo ſermone & maxima diligentia tractatum ſcripſiſſe de miraculis ſancti Iacobi. Legimus eiuſdem Calliſti nomine de ea re quinq; libros digeſtos, quibus continentur miracula eiuſdem Apoſtoli virtute edita, licet (vt conſtat ex ratione annorum numeri) aliqua fuerint ſuperaddita, ac illis admiſta. habentur & eiuſdem Calliſti ſermones de trãſlatione S. Iacobi, itemq́; de ea re epiſtolæ; necnon & litteræ Leonis Papæ tertij de tranſlatione S. Iacobi in Hiſpaniã facta tertio kal. Ianuar. eſt earum exordiũ: Noſcat fraternitas veſtra. &c. itemq́; litteræ Innocentij Papæ ſecundi habentes ſubſcriptionẽ S.R.E. Cardinalium, qui illis vixere temporibus, quibus eiuſdem Calliſti commentarius comprobatur. recitatur in eo & epigramma Fortunati de martyrio ſancti Iacobi.

b Chriſtophori.] Martyr eſt tam Latinis, quàm Græcis notiſſimus, de quo hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes recentiores; Gręci autem de eo agunt in Menologio ad ſeptimum idus Maias. Huius quidem acta deprauata ac inter ſe diuerſa admodum reperiuntur. edidit ea primùm Mombrit. tom. 1. vit. ſanct. Petrus in catal. lib. 6. c. 135. Vicellius in Agiológ. ex Ruggero Fuldenſi paucis contraxit. Legimus eadem in nonnullis antiquis codicibus, quæ & Sur. retulit in tomũ quartum: ſed omnia quæ cenſura indigeant. Irrepſit inter alia, vt pro Decio Imp. Dagnus quidam ſit poſitas; ſub Decio etenim eſſe paſſum vnà cum cæteris Chriſtianis commilitonibus, conſtat ex veteri hymno ſacro, qui legitur in breuiario Toletano ſecundum regulam S. Iſidori, quo etiam eiuſdem martyris acta deſcribuntur: quæ quidem præ cæteris omnibus nobis arrident. Aſſeruantur ibidem (vt in eodem breuiario legimus) eiuſdem martyris venerandæ reliquiæ. Frequens erat ac religioſus in Hiſpanijs Chriſtophori martyris cultus. Erat etiam Cordubæ nobilis ac vetus memoria ſancti

Chriſtophori, eccleſia & monaſterium ab eo denominatum, cuius meminit ſanctus Eulogius, dum agit de alio Chriſtophoro eiuſdem monaſterij alumno; qui ſicut & nomen, ita etiam eum imitatus, martyrij coronam eſt conſecutus tempore perſecutionis Saracenorum: de alio monaſterio nomine eiuſdem ſancti Chriſtophori dedicato, meminit ſanctus Greg. in regiſtr. lib. 8. epiſt. 33. hæc de antiquis eius memorijs. Quòd pertinet ad giganteam ſtaturam, qua pingi cõſueuit. quid dicam, non habeo. referam hîc tantùm ex hymno præfato hos verſus, quibus eius imago deſcribitur, imò potius tantummodo adumbratur.

Elegansq; ſtatura, mente elegantior,
Viſu fulgens, corde uibrans, & capillis rutilans,
Ore Chriſtum, corde Chriſtum Chriſtophorus inſonat. Et in capitulo ſic dicitur.

De minimo grandis, vt ex milite dux fieret fidelium populorum. &c. Porrò ea cuncta quæ de ſancto Chriſtophoro feruntur, de palma, flumine, ſtatura procera; ea, inquam, omnia Hieronymus Vida epiſcopus Albæ allegorico ſenſu interpretata egregio cecinit epigrammate. De ſymbolicis picturis Chriſtianis antiquitus pingi ſolitis, diximus ſuperius 23. April. in Georgio.

c Cucuphatis.] De quo & Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Prudentius hymno quarto de eo hoc verſu meminit.

Barchinon claro Cucuphate freta
Surget. &c.

Huius acta ex Anonymo deſcripſit Sur. tom. 4. Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 6. cap. 136. ſed eadem fœliciùs canuntur Saphico carmine, hymno ſacro, qui legitur in breui. Tolet. plura de eodem in Flore ſanct. Hiſpan. & in Theſ. concionat. tom. 2. kal. Auguſti. ibi & de Felice agitur.

d Pauli.] Agit de eo Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 18. paſſumq; tradit, anno ſexto perſecutionis Diocletiani Imp. qui eſt annus Domini trecenteſimus octauus.

e Valentinæ.] Eadem ipſa eo paſſa eſt tempore, quo & Paulus, de quo modò actum eſt. Scribit de ea idem Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 18.

f Florentij, & Felicis.] Sunt hi duo ex numero illorum octoginta trium militum, de quibus agitur pridie huius diei, ibi & de his diximus. Furconij cùm hi ponantur, ſciendum eſt, nobilem fuiſſe eccleſiam Furconienſem in Veſtinis, cuius mentio habetur in concilio Romano ſub Agathone, quod recitatur in Sexta ſynodo act. 4. adnumeratam eandem inueni inter eas, quarum epiſcopi dicebantur olim ſuffraganei Romani Pontificis, nec erant ſub ditione alicuius archiepiſcopi, ſed tantùm immediatè ſubiecti Romano Pontifici, vt habet cod. man. ſcript. bibliothecæ Vaticanæ, qui inſcribitur, Liber cenſuum.

g Theodomiri.] De quo agit S. Eulogius in memor. ſanct. lib. 2. c. 6. aitq; eundem 25. Iulij, die Sabbati, martyrij coronam eſſe adeptum, ęra octingenteſima nonageſima nona, anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimoprimo.

h Magnerici epiſcopi.] Agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vſuardum. Acta eius ſcripſit Ebruinus abbas. habetur de eo mentio in actis ſancti Gauderici, quæ recitat Sur. tom. 4. 11. Auguſt. Gregorius Turon. de geſt. Franc. lib. 8. c. 37. lib. 9. c. 10. & in tabulis epiſcoporum Treuerenſium poſt Nicetium. De hoc extare carmen Fortunati, tradit Molanus: verum in libris Fortunati nuper editis Calari, non de Magnerico Treuerenſi, ſed de Agerico Virdunenſi carmen extat lib. 3. vixit circa annum Domini quingenteſimum quintum.

j. D Septimo kal. Auguſti. Luna. 26

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30			

DORMITIO ſanctæ Annæ [a] matris genitricis Dei Marię. Philippis in Macedonia natalis ſancti Eraſti [b], qui illic a beato Paulo Apoſtolo relictus epiſcopus, ibidem martyrio coronatus eſt. Romę via Latina ſanctorum martyrum Symphronij [c], Olympij, Theoduli, & Exuperiæ, qui, vt in geſtis ſan-

ſancti Stephani Papę legitur, ignibus combuſti, martyrij palmam adepti ſunt. In Portu Romano ſancti Hyacinthi [d] martyris, qui primo in ignem iniectus, deinde in profluentem præcipitatus, illæſus euaſit: poſt hęc a Leontio conſulari ſub Traiano Imperatore gladio percuſſus vitam finiuit: cuius corpus Iulia matrona in prædio ſuo iuxta Vrbem ſepeliuit. Item Romæ ſancti Paſtoris [e] preſbyteri, cuius nomine titulus [f] extat in Viminali apud ſanctam Pudentianam. Veronæ ſancti Valentis [g] epiſcopi & confeſſoris. In monaſterio ſancti Benedicti in agro Mantuano ſancti Symeonis [h] monachi & eremitę, qui multis miraculis clarus, in ſenectute bona quieuit.

IVLII 26.

a ANNÆ.] Græci autem de ea pridie huius diei agunt in Menologio: in conſtitutione Emmanuelis Imp. ponitur inter eas ſolemnitates, quibus vacandum eſt religionis gratia. De eadem Dei genitricis matre meminit ſanctus Epiphanius in panar. hæreſ. 78. & 79. itemq; in commentariolo de laudibus Deiparæ. Antiochus monachus, qui doctrina & ſanctitate claruit temporibus Heraclij Imperat. de eadem agit in homilia decima. Ioannes Damaſcenus de fide orthodoxa lib. 4. in actione prima de dormitione beatæ Mariæ, & oration. 1. & 2. in natiuitate eiuſdem. Andreas Cretenſis plura in Natali Deiparæ, & in ſacris hymnis; Multa præterea, de ea apud Cyrum Prodromum. Eſt de eadem ſermo Fulperti epiſcopi Carnotenſis. in breuiario Toletano ineſt de ea vetus officium eccleſiaſticum cum ſacro hymno eodem die canendo. Habemus in noſtra bibliotheca tom. 7. de eadem ſermonem, cuius eſt initium Beatiſſimæ & multiplici. &c. ibiq; carmina quædam in laudem ipſius ſcripta ſunt, in aliqua eccleſia cani ſolita. Fertur de eadem apocryphum quoddam, nomine ſancti Hieronymi: quod incipit: Poſtulaſtis filiæ &c. De miraculis S. Annæ Trithemius ſcripſit. Eius venerandum caput aſſeruari Duræ, quod eſt oppidum Iuliacenſe, teſtatur Molan. in addit. ad Vſuard. edit. 2. Annulus autem eius Romæ in eius eccleſia cuſtoditur. Iuſtinianus Imperator eidem erexit Conſtantinopoli auguſtiſſimam baſilicam, vt auctor eſt Procop. lib. 1. ædif. Iuſtiniani Imperatoris, de qua habetur mentio in actis S. Stephani iunioris: eandem tandem vetuſtate collabentem Baſilius Imp. reſtituit, vt ſcribit Cedren. in Baſilio. plura in laudem ſanctę Annæ tam carmine, quàm ſoluta oratione à recentioribus ſcripta ſunt, vt à Vicellio, & alijs. Conſtat ex prædictis tam in Orientali, quàm Occidentali Eccleſia peruetuſtum fuiſſe ſanctæ Annæ cultum. Sanctiſſimus Dominus noſter Gregorius xiij. Papa diuino afflatus ſpiritu, Apoſtolicis litteris datis hoc anno Domini 1584. Kalendis Maij, eius Pontificatus an. 12. firmauit, auxitque: præcipiens nimirum, vt perpetuis futuris temporibus beatæ Annæ dies feſtus ſeptimo Kal. Auguſti per totius Orbis eccleſias duplici officio quot annis recolatur; Romanisq; ac aliarum eccleſiarum Kalendarijs addatur, & Duplex ei adſcribatur.

b Eraſti.] De quo Act. Apoſtolorum c. 19. Paulus ad Romanos cap. 16. & ad Timot. c. 4. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hunc creatum fuiſſe epiſcopum Paneadis, ſcribit Dorotheus in ſynopſi; licet cęteri omnes, quibus magis aſſentimur, Philippenſem eum dicant factum epiſcopum.

c Symphronij, & ſoc.] De his hac die Vſuardus, & alij. res geſtæ ipſorum deſcriptę habentur in actis ſancti Stephani Papę apud Sur. tom. 4. die 2. Auguſt.

d Hyacinthi.] Agit de eo etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Acta verò ipſius recitat Sur. tom. 4. hac die.

e Paſtoris.] Non tantùm in vet. Romano Martyrologio, ſed & in antiquis man. ſcrip. de eo agitur hac die. Plura de ipſo ſcripta habentur in actis ſanctarum Pudentianæ, Praxedis, Nouati, & Timothei, quorum ſupra meminimus. Mentio de eodem habetur in libro de Rom. Pontificibus in Pio Papa. De eius obitu agitur in litteris eiuſdem Pontificis ad Iuſtum epiſcopum Viennenſem, quas eſſe germanas, monſtrauimus in Annalibus eccleſiaſt. in eis hæc de Paſtore ſcripta habentur: Paſtor titulum condidit, & dignè in Domino obijt. hæc ibi. Habemus in noſtra bibliotheca res geſtas ſancti Paſtoris, ſeu potius panegyrim in die natali eius alicubi in eccleſia legi ſolitam. eſt eius exordium: Sanctorum veſtigia. &c. ibi etiam, ea die de alio Paſtore agitur diſcipulo ſancti Eraſmi epiſcopi, qui paſſus eſt Romæ via Salaria, temporibus Diocletiani, atque ſepultus ad Cliuum cucu-

meri

meris. De ſcriptis ſancti Paſtoris, quorum penes Græcos vſitatior fuit lectio, in Annalibus pluribus egimus.

f Titulus.] Idem Titulus, quod Memoria, ſeu Eccleſia; ſic dictus, quòd in loco vbi erat eccleſia erigenda, crux poneretur in titulum. ſic l. vlt. de pagan. Cod. Theod. & l. decernimus C. de epiſc. & cleric. Nouel. 117. c. 7. ex Iulian. & conſt. 4. c. 1. Auth. coll. 5. tit. 17. vt nullus fabric. c. nemo eccleſiam, de conſecrat. diſtinct. 1. ex concil. Aurelian. & in capitularib. Franc. lib. 5. c. 239. ord. Rom. de diuin. offic. c. de ædif. eccleſ. pag. 107. habes de Titulo hæc ex Prudentio hym. 5. periſteph. de ſancto Vincentio.

Iam nunc & oſſa extinxero
Ne ſit ſepulchrum funeris
Quod plebs gregalis excolat,
Titulumq; figat martyris.

& hymno 12. de paſſionibus Apoſtolorum, in hunc modum:
Parte alia Titulum Pauli via ſeruat Oſtienſis.

Romæ autem obtinuit vetus loquendi vſus, vt non omnis Eccleſia, martyrumve Memoria Titulus diceretur, ſed tantùm inſigniores Eccleſiæ, quibus præficerentur preſbyteri Cardinales.

g Valentis epiſcopi.] De eo tabulæ eccleſiæ Veronenſis, & in antiquis monumentis epiſcoporum Veronenſium: quę collegit Illuſtriſſ. ac Reuerendiſſimus, hodie Cardinalis, Auguſtin. Valer. eiuſdem ciuitatis epiſcopus.

h Symeonis.] Huius res geſtas ſcripſiſſe fertur Hilarion monachus ordin. ſancti Benedicti; eas nos non vidimus, niſi ſint illæ, quæ in bibliotheca Vaticana man. ſcript. leguntur abſq; auctoris nomine in codice, qui habet numeri notam 709. vbi traditur, hunc Armenum fuiſſe genere ordine leuitam, profeſſione monachum, veniſſe in Italiam, ac multis egregijs operibus illuſtratum quieuiſſe in Domino, anno à Chriſto milleſimo decimo ſexto indict. 14. ſeptimo kal. Auguſt. Henrico Imp. Quibus temporibus etiam Treueris in Gallijs claruit alius eiuſdem nominis, & profeſſionis, ordiniſq; ſancti Benedicti; qui in turri incluſus, ibidem vſque ad obitum vixit, de quo Sigebert. in chron. anno Domini 1015. & Tritthem. de vir. illuſtr. ordin. ſanct. Benedict. lib. 3. c. 238.

* E Sexto kalendas Auguſti. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1			

NICOMEDIÆ paſſio ſancti Pantaleonis [a] medici, qui a Maximiano Imperatore pro fide Chriſti tentus, & equulei pœna, ac lampadarum exuſtione cruciatus, ſed inter hęc Domino ſibi apparente refrigeratus, tandem ictu gladij martyrium conſummauit. Ibidem ſancti Hermolai [b] preſbyteri, cuius doctrina beatus Pantaleon ad fidem conuerſus eſt, ſanctorum quoq. Hermippi & Hermocratis fratrum, qui poſt multas pœnas ſibi illatas, ab eodem Maximiano capitali ſententia ob confeſſionem Chriſti puniti ſunt. Nolæ ſanctorum martyrum Felicis [c], Iuliæ, & Iucundæ. Vigilijs in Apulia ſanctorum martyrum Mauri epiſcopi, Pantaleemonis, & Sergij, qui paſſi ſunt ſub Traiano. Apud Homeritas commemoratio [d] ſanctorum Martyrum, qui ſub Dunaan tyranno ob Chriſti fidem incendio traditi ſunt. Cordubę in Hiſpania ſanctorum martyrum Georgij [e] diaconi, Felicis, Aurelij, Natalię, & Lilioſæ, in perſecutione Arabica. Epheſi natalis ſanctorum ſeptem [f] dormientium, Maximiani, Malchi, Martiniani, Dionyſij, Ioannis,

Sera-

Serapionis, & Conſtantini. Antiſiodori depoſitio beati Aetherij [g] epiſcopi & confeſſoris. Conſtantinopoli beatę Anthuſæ.[h] virginis, quæ ſub Conſtantino Copronymo ob cultum ſanctarum imaginum verberibus cæſa, & exilio relegata quieuit in Domino.

IVLII 27.

a PANTALEONIS, aliàs, Pantaleemonis.] De quo hac item die Beda, Vſuardus die ſequenti, Græci in Menologio hac item die agunt, feſtumq́; colunt, vt apparet ex Emmanuelis conſtitutione tit. de ferijs. Huius acta ex antiquioribus monumentis edidit Metaphraſtes, quæ Latinè à ſe reddita deſcripſit Lipoman. tom. 6. & Sur. tom. 4. legimus eadem in vet. man. ſcript. codic. ex quibus etiam Mombrit. tom. 2. & Petr. in catal. lib. 6. c. 146. Agit de eodem Niceph. lib. 7. c. 14. Huius templum Conſtantinopoli vetuſtate collapſum in ampliorem formam Iuſtinianus Imp. reſtituit, vt ſcribit Procop. de ædif. Iuſtinian. Imper. lib. 1. excitauit & aliud in honorem eiuſdem martyris in Palęſtina, vt idem refert lib. 5. Caput eius ex Africa in Gallias tranſlatum eſſe anno Domini 802. ſcribit Sigebert. in chron. extat de eadem tranſlatione carmen Abogardi epiſcopi Lugdunenſis. Conſtantinopoli etiam eius ſacrę reliquiæ conditæ erant in loco, qui dictus eſt Concordia, vbi ſacroſancta ſynodus œcumenica eſt celebrata, quæ ex quatuor ſecunda ordine poſita eſt. de his Ioan. Damaſcen. lib. 3. de imaginibus.

b Hermolai, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Gręci autem in Menologio pridie huius diei. horum omnium acta intexta habentur cum illis ſancti Pantaleemonis. ſcribit de eodem Niceph. hiſt. lib. 7. cap. 14.

c Felicis, & ſoc.] Agit de ijſdem hac die Beda, aſtipulanturq́; vet. man. ſcript.

d Commemorario ſanct. martyr.] De his Nicephor. hiſt. lib. 17. c. 6. vberius autem horum acta deſcripſit Metaphraſtes; quæ recitat Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. die 24. Octobr.

e Georgij, & ſoc.] De his Vſuardus ſexto kal. Septembris; ſed hic eſt dies natalis ipſorum, vt apparet ex ſancto Eulogio, qui de his multis agit in Memor. ſanct. lib. 2. c. 10. paſsoſq́; tradit ęra 890. à Chriſto autem anno octingenteſimo quinquageſimo ſecundo, ibi idem Eulogius recitat Georgij epiſtolam ad vniuerſos Chriſtianos in Hiſpania conſiſtentes, qua ad ſubeundum martyrium roborauit. eſt eius exordium: Cognoſcite ò fratres chariſſimi meum introitum in Hiſpaniam. &c.

f Septem Dormientium.] De his hac item die Vſuardus, ac recentiores omnes; Græci autem in Menologio prid. non. Auguſt. & xj. kal. Nouembr. nimirum quando incluſi ſunt in ſpecu, & quando demum ſunt inuenti. Cur autem hi dicti ſint dormientes, duplex affertur ratio. Altera quòd hi martyres temporibus Decij conſummarint martyrium intra ſpeluncam clauſi, ac demum ſpecus oſtio reſerato, inuentis eorum corporibus, velut rediuiui, iterum apparuiſſent; dictiq́; dormientes conſueto diuinæ ſcripturæ loquendi vſu, quo eos, qui piè religioseq́; vita functi ſunt, dormientes conſueuit appellare. Altera verò, quòd ijdem temporibus Decij vſque ad vltima tempora Theodoſij iunioris intra ſpecū clauſi, ſomno capti ad ducentos ferè annos reuera dormierint. Qui hæc putarint, ſunt in primis ex Gręcis Metaphraſtes, qui rei geſtæ hiſtoriam texuit, quam recitat Sur. tom. 4. hac die. Niceph. lib. 14. c. 45. Cedren. in compend. an. 23. Theodoſij. ex Latinis Greg. Turon. de glor. confeſſ. cap. 95. Sigebert. in chron. an. 447. Quid ſimile de alijs ſeptem dormientibus in Germania ſcribit Paul. diac. de geſt. Longobard. lib. 1. c. 3. quos illos eſſe putamus, de quibus Gregorius Turon. epiſtolam ſcripſit ad Sulpitium epiſcopum Bituricenſem, qua illorum recenſet originem, quos tamen reuera obijſſe diem, expreſsè teſtatur, recitatq́; eorum nomina; quæ ſunt iſta, Clemens, Primus, Lætus, Theodorus, Gaudens, Cyriacus, & Innocentius: ſi & ex Gentilibus de longo tempore dormiente exemplum cupis, habes Plin. qui lib. 7. c. 52. puerum quendam annos ſeptem & quinquaginta dormiſſe, tradit. ſed hæc credat, qui volet. Iam vt ad eos, de quibus agimus, reuertamur; ſententiæ illorum, qui putant hos non ob mortē dictos eſſe dormientes, ſed quod verè eo temporis ſpatio ſomno fuerint oppreſſi, magnopere refragatur, quod ipſi aiunt, id miraculum diuinitus factū ob eam cauſam, quòd eo tempore de reſurrectione carnis hęreſis eſſet orta; cùm reuera nihil tale temporibus Theodoſij iunioris contigiſſe reperiatur. nam nec in ſacroſancto concilio Epheſino, quod ſub eodem Theodoſio celebratum eſt, neque in ſacroſancta ſynodo Chalcedonenſi poſt illud proximè habita, vlla vnquam mentio de eiuſmodi hæreſi facta inuenitur, quę prima omnium patrum ſententia damnari debuiſſet. Præterea ſi ad aſtruendam fidem reſurrectionis, voluit Dominus hos martyres excitare: manifeſtum eſt eos reuera fuiſſe mortuos, alioqui enim dormientium quidem à ſomno excitatorum, ſed non mortuorum reſurgentium, quæ fidem

fidem reſurrectionis facerent, fuiſſent teſtimonia. His accedit, quòd nullus illorum ſcriptorum, qui illis vixere temporibus, rem tam inſignem, miraculum adeò grande, ſcriptorum monumentis commendarunt: quę omnia illos latuiſſe, veriſimile non eſt: puta ſanctum Proſperum, qui illorum temporum res geſtas per annos ſingulos digeſſit, aut Marcellinum, vel alium ex illorum temporum ſcriptoribus. Addimus etiam, quòd Stephanus epiſcopus Epheſinus, cuius ſedis tempore id eueniſſe, refertur in actis, quę ſcribit Metaphraſtes, intruſus fuit armorum vi in eam ſedem, pollutusq; communione Eutychetis atque Dioſcori in latrocinio Epheſino, vt habent acta ipſa, quæ recitantur in S.S. concilio Chalced. act. prima, & vndecima; cuius quidem communionem prædicti Dormientes meritò execrari ac vitare debuiſſent. Hęc ſunt quæ his obſtare videntur. Quid autem in hac re ſentiendum ſit: ego minimè decerno, nec mihi tantum ſumo, vt hęc audeam definire, quamuis in priorem ſententiam ſim procliuior. Quicquid ſit, optimo iure dicimus, tam Latinos, quàm Gręcos religiosè ac piè colere, ac celebrare horum ſanctorum anniuerſariam ſolemnitatem, cùm grauia paſſi ſint temporibus Decij, atque reuera in Domino obdormierint.

g Aetherei epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, & alij adnumeratur decimus octauus eius ſedis epiſcopus, cui præfuit an. ſex, hacq; die obijt, ſepultus in eccleſia ſancti Germani, vt habent tab. Democharis lib. de ſacrif. Miſſ.

h Anthuſæ.] Agunt de eadem hac die Gręci in Menologio, vbi eius acta breui compendio deſcribuntur.

xxix. F Quinto kal. Auguſti. Luna. 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2			

ROMÆ paſſio ſancti Victoris [a] Papæ & martyris. Item Romæ ſancti Innocentij [b] Papæ & confeſſoris. Mediolani natalis ſanctorum martyrum Nazarij [c], & Celſi pueri, quos Anolinus [d] ſub rabie perſecutionis, quæ per Neronem excitata eſt, diu maceratos & afflictos in carcere, gladio feriri iuſſit. Thebaide in Aegypto commemoratio plurimorum [e] ſanctorum Martyrum, qui in perſecutione Decij & Valeriani paſſi ſunt, quando Chriſtianis optantibus pro Chriſti nomine gladio percuti, callidus hoſtis tarda ad mortem ſupplicia conquirens, animas cupiebat iugulare, non corpora: ex quorum numero vnus poſt equuleos, laminas, ac ſartagines ſuperatas, melle perunctus, ligatis manibus poſt tergum, ſub ardentiſſimo ſole ſucorum ac muſcarum [f] aculeis expoſitus fuit: alius inter flores molliter vinctus, cum ad eum impudiciſſimum ſcortum veniſſet, vt in libidinem concitaret, præciſam morſu linguam in blandientis faciem expuit. Ancyræ in Galatia ſancti Euſtathij [g] martyris, qui varijs tormentorum generibus excruciatus, atque in flumen demerſus, ſed inde ab Angelo ereptus, demum columba e cælo adueniente, ad præmia æterna vocatus eſt. Mileti ſancti Acatij [h] martyris, qui ſub Licinio Imperatore poſt diuerſas pœnas in fornacem iniectus, ac Dei ope ſeruatus illæſus, martyrium capitis abſciſſione compleuit. In Britannia minori ſancti Sampſo-

nis

nis [i] epiſcopi & confeſſoris. Lugduni ſancti Peregrini [k] preſbyteri, cuius beatitudinem miraculorum gloria teſtatur.

IVLII 28.

a VICTORIS Papæ.] Succeſſit hic S. Eleutherio, vt patet ex libro de Romanis Pontificibus, Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 5. cap. 22. & ſequen. Optat. Mileuitan. lib. 2. contra Parmen. Auguſtin. epiſt. 165. & alijs. noſq; de eo egimus in Annalibus eccleſ. vbi & pro eodem ſcripſimus Apologiam aduerſus eos, qui nimię ſeueritatis, ob res ab eo geſtas aduerſus hæreticos Quartodecimanos, redarguunt.

b Innocentij Papæ.] Hic ſuffectus eſt in locum ſancti Anaſtaſij, vt conſtat ex lib. de Romanis Pontificibus, Proſpero, Marcellino, & Niceph. epiſc. in chron. eius autem acta per annos ſingulos digeſſimus in Annal. vindicauimuſq; eum à calumnijs Zoſimi ethnici ſcriptoris Chriſtianis infenſiſſimi. Eius corpus tranſlatum eſſe à Sergio iuniori in titulum Equitij, docet vetus inſcriptio ibidem poſita.

c Nazarij, & Celſi.] De his hac die Vſuardus, & alij: nonnulli autem ad pridie idus Iunij, qua ſanè die inuentarum reliquiarum per ſanctum Ambroſium ſolemnis dies celebrabatur: hodie autem illorum dies natalis colitur, de quo extat ſermo ſancti Ambroſij 14. de ſanct. edit. Rom. quem etiam habet Lip. tom. 6. & Sur. tom. 3. 19. Iunij. meminit idem de Nazario in comment. in Luc. lib. 7. cap. 13. Deſcribit eorundem acta Metaphraſtes, quę & Lipom. & Sur. in ijſdem locis referunt. alia inſuper fuſius ſcripta recitat Mombr. tom. 2. narrantur inſuper horum martyrum res geſtæ in actis ſanctorum Syri, & Iuuentij, quæ extant apud Sur. tom. 7. die 12. Septembris. Agunt etiam Græci horum martyrum annuam commemorationem prid. idus Octobr. vt conſtat ex dicto ipſorum Menologio. De adinuentione ipſorum corporum ſcribit Paulinus in vita ſancti Ambroſij, cuius liberalitate earundem ſacræ reliquiæ in diuerſas Orbis Chriſtiani regiones diuiſæ ſunt. accepit eas ſanctus Paulinus, qui in Fundana, atque Nolana baſilica collocauit, vt ipſe ſcribit ad Seuer. epiſt. 12. & in Natali 9. S. Felicis. Sanctus Gaudentius Brixianus epiſcopus eaſdē ab eodem acceptas condidit in baſilica, quam dedicauit, vt ipſe ſcribit in ſermone in eius dedicatione habito. miſit Nazarij reliquias ad epiſcopos Africanos eas expoſcentes Ennodius Ticinenſis, cuius ad eoſdem extat epiſtola. tranſlatæ ſunt etiam in Gallias Ebredunum: ſed ob frequentes barbarorum incurſus iam obliuione ſepultæ, ac iterum inuentæ, occaſionem dederunt, vt Gregorius Turonenſis de gloria martyr. c. 47. rerum geſtarum inſcius, exiſtimaret dictos martyres Ebreduni in Gallia eſſe paſſos, ſecutus fidem cuiuſdam apocryphi. De baſilica ſancti Nazarij in Gallijs, quam in auguſtiorem formam reſtituit Leontius epiſcopus, ſcribit epigramma Venantius Fortun. lib. 1. De alijs eorundem reliquijs Pariſijs collocatis Aim. lib. 2. de geſt. Franc. c. 20. erat & Conſtantinopoli memoria ſancti Nazarij, cuius baſilicam vetuſtate collapſam reſtituit Baſilius Imp. vt ſcribit Cedren. in compend. in Baſil. Imperat. Naboris item & Nazarij ſacras reliquias rurſus tranſlatas in Gallias anno ſeptingenteſimo ſexageſimo tradit Herman. in chron.

d Anolinus, aliàs Anulinus.] Non tantùm Neronis temporibus Anolinus præfectus aduerſus Chriſtianos exercuit gladium, ſed & Maximini Imp. qui ſucceſſit Alexandro, temporibus alius eiuſdem nominis, Anolinus dictus, geſſit ſub ſæuiſſimo principe præfecturam prætorij, de quo Iulius Capitolin. in Maximino filio. Tertius Anulinus etiam fuit, qui vixit ſub Aureliano & Gallieno Impp. cuius mentio habetur in actis ſanctarum Maximæ, Donatillę, & Secundæ. Rurſus etiam Diocletiani & Maximiani Impp. temporibus quartus reperitur Anulinus proconſul in Africa, qui aduerſus Chriſtianos diras exercuit quæſtiones, vt acta martyrum teſtantur, meminit eiuſdem Optat. Mileuit. lib. 3. aduerſus Parmen. & S. Auguſtinus ſæpius agens aduerſus Donatiſtas, vt in breuic. collat. diei 3. cap. 12. & alibi.

e Commemoratio plurimorum ſanct. martyr.] Horum certamina breui ſumma deſcribit ſanctus Hieronymus in vita ſancti Pauli primi eremitę in eius exordio.

f Muſcarum aculeis expoſitus.] Huius ſupplicij exemplum aliqua ex parte deſumptum videtur ab Apuleio de aſin. aur. lib. 8. vbi hæc conſcripta habentur: Arreptum ſeruulum eius qui cauſam tanti ſceleris luxurię ſuę præſtiterat: nudum ac totum melle perlitum firmiter alligauit arbori ficulneæ, cuius in ipſo carioſo ſtipite inhabitantium formicarum nidificia bulliebant, & vltro citroq; commeabant multiuaga ſcaturigine: quæ ſimul dulcem ac mellitum corporis nidorem perſentiſcunt, paruis quidem, ſed numeroſis & continuis morſiunculis penitus inhærentes per longi temporis cruciatum, ita carnibus atque ipſis viſceribus adeſis, homine conſumpto, membra nudarunt, vt oſſa tantum viduata pulpis, nitore nimio candentia funeſtæ cohærerent arbori. hæc ille. Reperitur

titur ab antiquis genus tormenti de quo hìc agitur, dictum eſſe Cyphoniſmus, à Cyphone, quod erat vinculum ligneum, ſiue ferreum, quo quis ad ignominiam ligatus detinebatur melle delibutus, ſic expoſitus muſcis. Dicitur Cyphon ἀπὸ τοῦ κύφειν, ideſt, à capitis proclinatione. Apud quoſdam ita cautum animaduerto: Vt quiſquis per audaciam legum placita riſui habuiſſet, diebus viginti archiuo vinctus Cyphone perſeueraret nudus, melle ac lacte delibutus, vt apibus, muſcisq́; eſſet pabulum; dilapſis verò his, muliebri indutus veſte, deturbaretur in præceps. hæc Cęl. Rodig. antiq. lect. lib. 10. c. 5. in fine. Delibuti etiam lacte & melle exponebantur muſcis, qui patiebantur Scaphiſmum, ſic dictum id genus cruciamenti, quòd damnatus ad Scaphiſmum inter duas ſcaphas includeretur, prominentibus capite, manibus, ac pedibus tantùm, ad volatilium aculeos ſic perunctis, ad Solis radios exponeretur: cumq́; in eodem vaſe corpus egerere cogeretur, vermibus ex putredine exortis, intus infœlix depaſcebatur. Agit Eunapius Sardianus de Scaphiſmo pluribus in vit. philoſ. pag. 113. At quoniam eiuſmodi genus tormenti, non ſemper ſcaphis exhibitum reperitur, ſed corio bouis arido, quo miſer ſic conſummendus inſuebatur; dictum puto Scaphiſmum non à ſcaphis, ſed à Scaphio, quod eſt vas ſtercorarium, vt habes ex l. 29. §. penult. ff. de auro & argento lega. habes de Chryſanto martyre, obuolutum corio, expoſitumq́; Soli, Scaphiſmi ſupplicium paſſum eſſe, itidem alios nonnullos martyres. Huic ſimile erat illud cruciamenti genus, cùm quis non ſcaphis, vel corio claudebatur, ſed intra mortuum animal, ſolo capite prominente, inſuebatur; quale genus ſupplicij Maximinum in miſeros ſontes exercuiſſe, auctor eſt Iulius Capitolinus in vita ipſius, de quo etiam Valer. Maxim. lib. 9. c. 2. de crudel. exter. 11. his verbis: Mactatorum pecudum inteſtinis & viſceribus egeſtis, homines inſuere, ita vt capitibus tantummodo emineant, atque vt diutius pœnæ ſufficiant, cibo & potione infœlicem ſpiritum prorogare: donec intus putrefacti, laniati ſint animalibus, quæ tabidis corporibus innaſci ſolent. hęc ibi. huic ſimile eſt ſupplicium illud, quod Apuleius lib. 6. de aſin. aur. in fine narrat in hunc modum: Hunc aſinum iugulare craſtino placeat, totisq́; euacuato præcordijs, per medium aluum nudam virginem inſuere, vt ſola facie prominente, cæterum corpus puellæ nexu ferino coerceat: tunc ſuper aliquod ſaxum ſcrupoſum inſititium & fatulem aſinum exponere, & Solis ardentis vaporibus tradere. &c. ſic enim patebat incluſa volucrum, & canum morſibus, ac ſcatentibus vermibus. id ferè generis erat portentoſum illud à Mezentio excogitatum ſupplicium, cùm viuorum corpora cadaueribus aduerſa aduerſis alligata atque conſtricta, ita vt ſingulæ membrorum partes ſingulis eſſent accommodatæ, ſimulq́; tabeſcerent. Virg. Aenid. 8. & Valer. vbi ſupra 10. Sed vt ad Scaphiſmum redeamus: ſpeciem quandam Scaphiſmi præſeferebat cruciamentum illud à Caio Caligula excogitatum de quo Suet. ſcribit in Caio cap. 27. quo miſeros homines perbreui cauea coercebat, vbi ſuarum egeſtionum putredine conſummerentur. Quod autem hìc habetur de Chriſtianis vinctis ad radios Solis expoſitis: huic ſimile cruciamentū refert Gellius lib. 6. c. 4. dum agit de Attilio Regulo, quem à Carthaginenſibus, apertis oculis, ſusdeq́; conſutis palpebris ad Solis radios fuiſſe expoſitum, tradit. porrò ſupplicium Reguli hoc amplius habuit, quod eiuſmodi arca clauſus, vndiq; extrinſecus eſt clauis confixus, vt teſtatur poſt alios Tertullianus lib. ad martyres. Vt tandem de Chriſtianorum ſupplicijs vno verbo dicamus: quotquot diuerſis temporibus diuerſorum tyrannorum ſæua crudelitas excogitauit genera tormentorum; ea omnia Gentilium rabies in innocentes Chriſtianos conuertit: prout diuerſorum martyrum acta teſtantur.

g Euſtathij.] De eo hac die Græci in Menologio, vbi eius paſſionis acta deſcripta reperiuntur.

h Acacij.] Agunt hac die Græci in Menologio, eiusq́; martyrium referunt.

i Sampſonis epiſcopi.] Huius vitam conſcripſit Baldricus Dolenſis epiſcopus: agit de eodem Petrus in catal. lib. 6. cap. 150. Vincent. in ſpec. lib. 2. cap. 105. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 41. claruit circa annum Domini ſexcenteſimum.

k Peregrini.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

xxviij. G Quarto kal. Auguſti. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3			

Tarſci

TARASCI in Gallia Narbonenſi ſanctæ Marthæ [a] virginis, hoſpitę Saluatoris noſtri,& ſororis beatę Marię Magdalenæ & ſancti Lazari. Romæ via Aurelia ſancti Felicis [b] ſecundi Papæ & martyris, qui a Conſtantino Imperatore Ariano ob catholicæ fidei defenſionem e ſede ſua deiectus, & Coræ in Latio occulte gladio necatus, glorioſe occubuit. Eius corpus inde a clericis raptum, eadem via ſepultum fuit: poſtea vero ad eccleſiam ſanctorum Coſmæ & Damiani delatum, ibidem Gregorio XIII. ſummo Pontifice repertum eſt ſub altare, vna cum reliquijs ſanctorum martyrum Marci, Marcelliani, & Tranquillini, atq. in eodem loco pridie Kalendas Auguſti ſimul cum eius reconditum. In quo etiam altare inuenta fuerunt corpora ſanctorum martyrum Abundij preſbyteri, & Abundantij diaconi, quę non multo poſt ad eccleſiam Ieſu ſolemniter tranſlata ſunt pridie natalis eorum. Item Romæ via Portuenſi ſanctorum martyrum Simplicij [c], Fauſtini, & Beatricis, temporibus Diocletiani Imperatoris: quorum duo primi poſt multa & diuerſa ſupplicia iuſſi ſunt capitalem ſubire ſententiam: Beatrix vero eorum ſoror in confeſſione Chriſti præfocata eſt in carcere. Romæ præterea ſanctorum martyrum Lucillę [d] & Floræ virginum, Eugenij, Antonini, Theodori, & ſociorum decem & octo, qui ſub Gallieno Imperatore illuſtre martyrium obierunt. Gangræ in Paphlagonia ſancti Callinici [e] martyris, qui virgis ferreis verberatus, alijſq. ſupplicijs cruciatus, tandem in fornacem iniectus ſpiritum Deo reddidit. In Noruegia ſancti Olaui [f] Regis & martyris. Trecis in Gallia ſancti Lupi [g] epiſcopi & confeſſoris, qui cum beato Germano ad expugnandam Pelagianorum hęreſim in Britanniam perrexit, vrbemq. Trecas a furore Attilæ Galliam omnem deuaſtantis, aſſidua oratione defendit: demum quinquagintaduobus annis ſacerdotio venerabiliter functus, in pace quieuit. In ciuitate Brioçenſi ſancti Gulielmi [h] epiſcopi & confeſſoris. Item depoſitio beati Proſperi [i] epiſcopi Aurelianenſis. Apud Tudertum ſancti Fauſtini [k] confeſſoris. In ciuitate Mamienſi ſanctæ Seraphinę [l].

IVLII 29.

a MARTHÆ] De qua item Vſuardus,& alij. Præter illa, quæ ſancti Euangeliſtę Luc. 10. & Ioan. 10. & 12. de ea ſcripſerunt: feruntur quædam acta nomine Marcellæ Pediſſequæ, quæ recenſet Mombrit. tom. 2. ſed quę reuera magis recentiorem aliquem prę ſeferant ſcriptorem; licet multa contineat, quæ non tantùm ſcriptis, ſed & traditione firmentur. eiuſdem ferè generis eſſe noſcuntur ea, quę Petrus breui compendio refert in catal. lib. 6. cap. 151. Ad eius ſepulchrum in Gallia regem Clodoueum curatum, & incolumitati reſtitutum, aliaq; complura miracula ibi fieri ſolita, eadem acta teſtantur. De eadem nouiſſimè in Theſaur. concion.. tom. 2. hac die: extat de eadem epigramma Bonad. Santon. lib. 3. monod. 26.

b Felicis ſecundi Papæ.] Quomodo autem ſe habuerit, vt integra ſaluaq; catholica fide Liberij

Romani Pontificis; qui ab ea licet excidere viſus ſit, oumquam rei veritate omoino deſciuit; ipſoq; adhuc viuente, ſederit Felix: pluribus egimus in Annalibus eccleſiaſticis, quos proximè, Deo dante, edituri ſumus: non enim leuis eſt quæſtio, quæ hìc paocis poſſit abſolui. De inuenoone reliquiarum eius agitur in libello Tranſlationis ſanctoruin Abundij & Abundantij, qoem nuper venerabiles ijdemq; eruditiſſimi Societatis Ieſu Patres io Vrbe typis excudendum curarunt.

c Simplicij, & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum agones deſcripti habentur in actis ſancti Anthimi, apud Sur. tom. 3. die 11. Maij, & Mombrit. tom. 2. ſeorſom poſita ſunt apod nos man. ſcript. quę incipiunt: Temporibus Diocletiaoi. &c. De horum venerandis corporibus hæc leguntur in lib. de Romanis Pontific. in Leone Papa ſecundo: Hic fecit eccleſiam in Vrbe Roma iuxta ſanctam Bibianam, vbi corpora ſanctorum Simplicij, Fauſtini, & Beatricis, & aliorum martyrum recondidit, & ad nomen beaó Pauli Apoſtoli dedicauit. hæc ibi.

d Lũcillæ, Floræ, & ſoc.] Agit de his item Molanus in addit. ad Vſuardum. extat man. ſcrip. ſermo Petri Damiani in die natali prędictarum virginũ & martyrũ. incipit: Gaudeamus fratres. &c. Quæ autem Petrus in catal. lib. 6. cap. 157. de his ſcribit, apocrypha omnino eſſe noſcuntur, nec vlla penitus veritate ſubſiſtunt. eiuſdem generis eſſe probantur ea, quæ legimus in man. ſcrip. quorum eſt exordium: Tempore quo Marcus Antoninus cum Aurelio Commodo &c. habet complura, quæ nec temporum, nec rerum veritati vlla ex parte conſentiuot. nec meliora his nactus videtur Petrus Damiani, dum de ijſdem actis ſermonem texens, quaſi anceps, per latum campum excurreotem orationem freno quodam coercens, ait: Si tamen rei fides eſt adhibenda, qua dicitur. &c. Dolemus clariſſimarum martyrum germana acta perijſſe, ſed magis dolemus à neſcio quo otioſo ac imperito quædam fabuloſa commenta illorum loco eſſe ſuppoſita. Legimus libellum de earundem ſacrorum corporum tranſlatione, qui ſic exorditur: Anno Dominicæ Incarnationis 861. Ioannes humilis epiſcopus Areónus. &c. Has paſſas eſſe ſub Gallieno Imp. Petrus Galeſinus in ſuo Martyrologio etiam profitetur.

e Callinici.] De eo etiam Gręci hac die in Meoologio. Eius acta fuſius explicata deſcripſit Metaphraſtes, quę retulit Lipom tom. 6. & Sur. in tom. 4. olim autem feſtum ſancti Callinici celebrari ſolitum fuit, octauo kal. Nouembr. vt apparet ex actis S. S. ſynodi Chalcedonenſis: ea enim die, ſexta actio eius concilij eſt habita. De eius oomine eccleſia, ac ſacris reliquijs eius, Gangræ poſitis, habes in hiſt. Miſcella lib. 15. anno 25. Anaſt. Imp. Cedreo. eod. anoo de ijſdem agit in compend. hiſt.

f Olaui.] Hunc in baptiſmate Iacobum dictum ferunt. Scribit de eo Saxo Grammat. lib. 10. hiſtorię Danicæ, & Ioanoes Olaus pluribus hiſt. Goth. lib. 17. c. 21. 22. 23. & lib. 18. c. 1. & 5. vbi agitur de oece ipſius.

g Lupi epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eius acta extant apud Sur. tom. 4. de ipſo item ſcribit Beda, de geſt. Angl. lib. 1. c. 17. & ſequen. Cooſtantius item in vita ſancti Germani epiſcopi Antiſiodori lib. 1. c. 19. & ſequen. Sidon. Apollioaris lib. 6. epiſt. 1, & 4, lib. 7. epiſt. 14. & in carmine Euchariſtico ad Fauſtum. Gildam Sapientem ſcripſiſſe huius res geſtas, teſtatur Catalog. ſcriptorum Britan. Gregorius Turon. item de eo lib. de gloria confeſſ. c. 67. 68. Ado in chron. an. 452. Sigebert. ann. 435. & 436. alijq; recentiores, qui res Attilę proſequuti ſunt.

h Gulielmi epiſcopi.] Scripſit eius res geſtas Godefridus epiſcopus Bituricenſis, quas recenſet Sur. tom. 4. Exceſſit ex humanis anno Domini milleſimo ducenteſimo quadrageſimoprimo. Retulit eum in ſanctorum numerum Innocentius Papa quartus, cuius extant de ea re litterę Apoſtolicę, datæ anoo vndecimo Pōtificatus ſui, vt vidimus in regiſtro ipſius, anno vndecimo, numero 532.

i Proſperi epiſcopi.] De quo Beda hac die. Succeſſit hic ſancto Aniano: extant ad hunc litteræ Sidonij Apollinaris lib. 9. epiſt. 15. vixit temporibus Leonis Magni Rom. Poot. æqualis S. Proſpero Aquitano.

k Fauſtini.] De quo vetera monumenta eccleſiæ Tudertinæ, quæ ad nos allata ſunt.

l Seraphinæ.] Tam in Martyrologio antiquo Romano, quàm in vet. man. ſcript. de ea habetur meotio hac die.

xxvij. A **Tertio kal. Auguſti. Luna.** 30

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4

ROMÆ ſanctorum martyrum Abdon [a] & Sennen Perſarum, qui ſub Decio catenis alligati Romam adducti, pro Chriſti fide primum plumbatis cæſi, deinde gladio interfecti ſunt. Tuburbi Lucernariæ in Africa ſanctarum virginum & martyrum Maximæ [b], Donatillæ, & Secundæ: quarum duę primæ in perſecutione Valeriani aceto & felle potatæ, deinde plagis acerrimis cæſæ, & equulei extenſione cruciatæ, craticulis etiam exuſtę, & calce perfricatæ, poſtmodum cum Secunda vigine duodecim annorum ad beſtias ſimul proiectę, ſed ab his intactæ, nouiſſime gladio iugulatæ ſunt. Aſſiſij in Vmbria ſancti Rufini [c] martyris. Cęſareę in Cappadocia ſanctæ Iulittę [d] martyris, quę bona ſua a quodam potente ſibi vſurpata in iudicio repetens, cum ille exceptionem daret, quòd vt Chriſtiana non deberet audiri, mox a iudice iuſſa eſt thus idolis offerre, vt poſſet audiri: quod illa conſtanter recuſans, in ignem coniecta ſpiritum Deo reddidit: corpus autem a flamma remanſit illæſum. Eius præclaras laudes ſanctus Baſilius magnus egregio encomio celebrauit. Antiſiodori ſancti Vrſi [e] epiſcopi & confeſſoris.

IVLII 30.

a ABDON, & Sennen.] Agunt de his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Narrantur horum res geſtæ in præambulis hiſtoriæ martyrij S. Laurentij; ſeorſum autem Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 6. cap. 158. & alij. cōtinent eaſdem vet. man. ſcrip. quæ tamen caſtigatione indigent.

b Maximæ, Donatillæ, & Secundæ.] De his item Beda, ac cæteri omnes; Ado autem vberiùs harum acta refert, ac Petrus in catal. lib. ſexto c. 159. qui cùm dicant, has paſſas eſſe ſub Anulino iudice; conſule quæ ſuperius diximus die 28. huius, plures eiuſdem nominis reperiri Chriſtianorum perſecutores, qui diuerſis temporibus, ſub diuerſis Imperatoribus in Chriſtianos ſæuierunt.

c Rufini.] Extat de eodem ſermo Petri Damiani, necnon ſacer hymnus: quæ omnia habes apud Sur. tom. 4. hac die.

d Iulittæ.] Agunt præterea de eadem Græci hac die in Menologio. Extat de eadem luculenta oratio ſancti Baſilij, vbi de eius diei celebratione hæc ait: Hunc diem vobis indiximus celebriter agendum. &c. de eius autē ſepulchro hæc habet: Corpus autem honore præcipuo venerabile aſſeruauit affinibus & cognatis incolume, nec vlla ſui parte læſum: quod ſanè in ornatiſſimo primarij tēpli vrbis totius veſtibulo conditum, loco quidem affert venerabilem ſanctimoniam; nec minus qui eò loci conueniunt, efficit ſanctiores. &c. ſequitur narrare de fonte, qui ibidem, cùm illuc perlatum eſt martyris ſacrum corpus, diuino miraculo, è terra mox erupit.

e Vrſi epiſcopi.] De eodē hac die Beda. Adnumeratur hic vndecimus eius ſedis epiſcopus in tabulis epiſcoporum Antiſiodorēſium. Sedit annos ſex, & menſes quatuor, obijtq; hac die, ſepultus in baſilica S. Germani, ponitur inter illos, qui ſcripſerunt ſynodicam ad Leonem Papam. hæc ex Demochar. de ſacrif. Miſſæ.

31 Pridie kal. Auguſti. Luna. B xxv. 25.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	30	1	2	3	4	5			

CÆSAREÆ paſſio beati Fabij [a] martyris, qui cum ferre vexilla præſidalia recuſaret, primum diebus aliquot in carcerem truſus, deinde interrogatus ſemel & iterum, cum in confeſſione perduraret, mox a iudice capitali ſententia condemnatur. Mediolani ſancti Calimerij [b] epiſcopi & martyris, qui in Antonini perſecutione comprehenſus, vulneribus confoſſus, ceruicibusq. gladio tranſuerberatis præceps in puteum deiectus, martyrij curſum confecit. Synnadæ in Phrygia Pacatiana ſanctorum martyrum Democriti [c], Secundi, & Dionyſij. In Syria ſanctorum trecentorum [d] quinquaginta Monachorum martyrum, qui ob defenſionem ſynodi Chalcedonenſis ab hæreticis occiſi ſunt. Rauennæ tranſitus ſancti Germani [e] Antiſiodorenſis epiſcopi, genere, fide, doctrina, & miraculorum gloria clariſſimi, qui Britanniam a Pelagianorum hæreſibus penitus liberauit. Tagaſte in Africa ſancti Firmi [f] epiſcopi, gloria confeſſionis illuſtris. Senis in Tuſcia natalis beati Ioannis [g] Columbini, inſtitutoris ordinis Ieſuatorum, ſanctitate ac miraculis clari.

IVLII 31.

a FABII.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores de eodem hac die; Petrus item in catal.lib.6.c.165.& Sur.ex Adone tom.4.eius acta deſcripſit.

b Calimerij epiſcopi.] De eo tab.eccleſ. Mediol.præfat. Ambroſiana, & alia monumenta eius eccleſiæ, quæ citat Galeſinus: habetur mentio de eodem in actis ſanctorum Fauſtini, & Iouitæ.

c Democriti, & ſoc.] Beda hos ponit in Africa, ſed Vſuardus, & alij Synnadæ paſſos tradunt.

d Trecentorum quinquaginta monachorum.] Cæſi ſunt hi temporibus Anaſtaſij Imper. Extat de ipſorum nece libellus vigintiquatuorarchimandritarum ad Hormiſdam Rom.Pont.de execrandis facinoribus Petri Gnaphæi & Seueri hæreſiarcharũ: ibiq; hæc de his leguntur: Euntibus nobis ad Mandrã domini Symeonis pro cauſa eccleſiæ, inſidiati ſunt nobis in itinere perditi, coinquinati:& ſuperuenientes occiderunt ex nobis trecentos quinquaginta, quoſdam autem vulnerauerunt, alios verò, qui potuerant ad colenda altaria fugere, ibidem peremerunt, & monaſteria incenderunt,&c. eſt apud nos eiuſmodi libellus ſupplex man.ſcript.itemq; alius extat de eorundem martyrio libellus monachorum Syriæ oblatus ſynodo Conſtantinopolitanæ ſub Menna epiſcopo celebratæ poſt conſulatum Baſilij, anno Domini 536. vt eiuſdem ſynodi acta declarant.

e Germani epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, & alij omnes Scripſit eius res præclarè geſtas Conſtantius ſcriptor illorum temporum non ignobilis, cuius frequens eſt mentio apud Sydonium Apollinarem, & Iſidorum de vir.illuſtr.in Paulino preſbytero c.4. Ex eodem auctore Conſtantio cęteri accepiſſe noſcuntur, vt Beda lib.de ſext. ętat.& de geſtis Angl.lib. 1.cap. 12.& ſequent. De eodẽ S.Germano agit S.Proſper in chron.ſub cõſulatu Florentij & Dionyſij, Gregor.Turon.de glor. confeſſ.cap.41.licet malè, eum Romę obijſſe, dicat.de eodem Ado.Vien.in chron.& Sigebertus, qui ait, Herminum monachum ſcripſiſſe eius vitam verſibus, & obtuliſſe Carolo Imperatori. Adſcribitur hic ſeptimus eius ſedis epiſcopus.seditq; annos 30. & dies 25. temporibus Honorij Imp.& eius ſucceſſoris Valentiniani.vt liquet ex tab.eccleſ.Antiſiod.omittimus referre innumeros recentiorum auctorum, qui de ipſo ſcripſerunt, cùm omnes non niſi ex prædictis antiquioribus eadem referant.

f Firmi epiſcopi.] Scribit S. Auguſtinus de eodem Firmo epiſcopo Tagaſtenſi lib.contra mendacium ad Coſentium c.13.aitque: Fecit hoc epiſcopus quondam Tagaſtenſis eccleſiæ Firmus nomine, firmior fide.&c.

g Ioannis Columbini.] Huius, ac ſociorum res geſtæ ſcriptæ ſunt à Phęo Belchario, quæ typis excuſæ leguntur, magnamq; redolent pietatem.

AVGVSTVS.

1 Kalendis Auguſti. Luna. C xxiiij xxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6

ROMÆ in Eſquilijs dedicatio [a] ſancti Petri ad Vincula. Antiochiæ paſſio ſanctorum ſeptem fratrum Machabæorum [b], cum matre ſua, qui paſſi ſunt ſub Antiocho Epiphane rege. Eorum reliquiæ Romam tranſlatæ, in eadem eccleſia ſancti Petri ad Vincula conditæ fuerunt. Romæ paſſio ſanctarum virginum Fidei [c], Spei, & Charitatis, quæ ſub Hadriano principe martyrij coronam adeptæ ſunt. Item Romæ via Latina ſanctorum martyrum Boni [d] preſbyteri, Fauſti, & Mauri, cum alijs nouem, qui in actis ſancti Stephani Papæ deſcribuntur. Philadelphiæ in Arabia ſanctorum martyrum Cyrilli [e], Aquilæ, Petri, Domitiani, Rufi, & Menandri vna die coronatorum. Perge in Pamphilia ſanctorum martyrum Leontij [f], Attij, Alexandri, & aliorum ſex agricolarum, qui in perſecutione Diocletiani ſub Flauiano preſide decollati ſunt. Gerundæ in Hiſpania natalis ſancti Felicis [g] martyris, qui poſt diuerſa tormentorum genera à Daciano tam diu iuſſus eſt laniari, donec inuictum Chriſto ſpiritum redderet. Vercellis ſancti Euſebij [h] epiſcopi & martyris, qui ob confeſſionem fidei catholicę a Conſtantio principe Scythopolim, & inde in Cappadociam relegatus, poſtmodum ad eccleſiam ſuam reuerſus, perſequentibus Arianis martyrium paſſus eſt. In territorio Pariſienſi ſancti Iuſtini [i] martyris. Viennæ ſancti Veri [k] epiſcopi. Vuintoniæ in Anglia ſancti Etheluuoldi [l] epiſcopi. In pago Liſuino ſancti Nemeſij [m] confeſſoris.

AVGVSTI 1.

a DEDICATIO ſancti Petri ad Vincula.] Quòd in primis pertinet ad Kalendas Auguſti: certum eſt errare omnes illos, qui putarunt eas in honorem Auguſti olim celebrari ſolitas; eo quòd Sextilis mēſis Auguſti nomine ſit nuncupatus. cuinam Auguſti Kalendę dicatæ eſſent; hęc à Dione ſcribuntur: Quæ enim equeſtria certamina Kalendis Auguſti (qui eſt natalis Claudij Imp.) exhiberentur: inſtituta ſunt propterea, quòd ea die Martis ædes conſecrata fuit. hęc Dio lib. 60. Quòd autem ſpectat ad dedicationem baſilicę S. Petri ad Vincula eadem die peractam; agit de ea ſolemnitate Beda, Viuardus, Ado, ac cæteri Latinorum. Gręci etiam feſtum diem de Catenis S. Petri agere conſueuerunt ad xvij. Kal. Februarij, in quorum Menologio ea die hæc leguntur: Veneratio

pretioſæ illius Catenæ, qua beatus Apoſtolus Petrus, Chriſti cauſa, Herodis iuſſu, vinctus eſt. hæc ibi. Duabus Catenis ſanctum Petrum vinctum eſſe Hieroſolymis, produnt Acta Apoſtolorum c. 12. Harum altera ab Eudocia Auguſta Conſtantinopolim eſt delata, altera autem ab eadem Romam miſſa eſt ad Eudoxiam Auguſtam eius filiam, Valentiniani Imper. coniugem. vtrobiq; autem feſta dies ſtatuta eſt. Extat de iiſdem encomium apud Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 4. quod aliqui tribuunt Ioanni Chryſoſtomo; ſed S. Procli potius eſſe videtur, vel S. Germani: nam temporibus Ioannis Chryſoſtomi, nondum prędictę Catenæ erant repertæ, vt dicemus paulò inferius. Sanè quidem non videtur hoc vacare myſterio, quòd de Petri tantùm Catenis tam in Oriente, quàm Occidente agatur ſolemnitas, non autem de vinculis alicuius alterius Apoſtolorum: vt cuius eſt in ligandis atque ſoluendis alienis vinculis poteſtas pręcipua in Eccleſia, eius etiam vincula à cunctis fidelibus in honore haberentur. Petri etiam vincula, quibus Romę in carcere vinctus fuit, à maioribus ſemper in veneratione ſunt habita, & fideliſſimè cuſtodita, de quibus hęc in actis ſancti Alexandri Papæ leguntur: Dixit Alexander: Deſine has oſculari boias (erant boiæ inquit Iſidor. lib. 5. orig. torques damnatorum, quaſi iugum boum. vox antiqua, cuius meminit Plaut. in aſin. & Feſtus de eadem agit) inquire autem domini mei Petri Apoſtoli vincula, & ea potius oſculare. Albina, his auditis, cum multo ſtudio ac deſiderio peruenit tandem ad illa beata vincula. &c. Non tantùm Petri Catenę, quibus Romæ etiam vinctus fuit, ſed & Pauli fuerunt à maioribus aſſeruatæ, quas multis fuiſſe miraculis illuſtratas, ſcribit ſanctus Gregorius ad Conſtantiam Auguſtam in regiſtr. lib. 3. epiſt. 30. Fertur apocrypha ſcriptura, & meritò in angulum reiecta, nomine ſancti Hieronymi ad Euſtochium de vinculis Petri, qua mendax auctor teſtatur eiuſmodi vinculorum ſolemnitatem à Silueſtro Papa ex Conſtantini decreto ſtatutam: quæ quidem ſcriptio, cùm nullius priſcorum auctorum teſtimonio fulciatur, & firmę auctoritates contrarium perſuadeant, ab omnibus improbatur. Illorum inſuper corrigendus eſt error, dicentium baſilicam Eudoxiæ, vbi recondita ſunt prædicta Petri vincula, erectam fuiſſe ab Eudoxia Auguſta Arcadij Imp. vxore. id etenim legitur in quodam ſermone Bedæ tributo, cuius eſt exordium: Solemnem obſeruantiam. &c. vbi ſunt etiam alia multa, quæ corrigantur; vt quod habet, Arcadium ante Eudoxiam diem obijſſe, contradicentibus hiſtoricis omnibus. quiſquis autem ille fuerit auctor, vel ſi qui alij id ſenſerunt, Eudoxiæ nomine decepti ſunt, hanc illam eſſe putantes, quę famoſiſſima eſt ob perſecutionem grauiſſimam ab ea in ſanctum Ioannem Chryſoſtomum excitatam. Verùm illa ex humanis exceſſit longè antequam prædicta Petri vincula Hieroſolymis eſſent reperta. Porrò Eudoxia auctrix tituli, neptis fuit Eudoxiæ ſenioris, filia nimirum Theodoſij iunioris & Eudocię Auguſtæ, quę peregrinata eſt iterum Hieroſolymam, vt teſtantur Socrat. lib. 7. cap. 46. Euagr. lib. 1. cap. 20. Nicephor. lib. 14. c. 23. 49. & 50. vita ſanctæ Melaniæ iunioris, atque acta ſancti Euthymij abbatis; de Eudoxia autem Arcadij vxore nuſquam legitur adijſſe Hieroſolymam, ſed tantùm (vt diximus) Eudocia Auguſta vxor Theodoſij id egit: quæ prædictas Catenas dono accipiens, illarum alteram Conſtantinopoli voluit aſſeruari, alteram verò Romam miſit ad Eudoxiam filiam. At ſicut Conſtantinopoli in honorem alterius Catenarũ eſt erecta baſilica, vt patet ex encomio vinculorum Petri ſupra citato; ita etiam Romæ titulus eſt erectus, qui tum Eudoxiæ, tum etiã Vinculorum Petri nomine dictus reperitur in antiquis memorijs. Rei geſtæ hiſtoriã inter alios etiam Sigebertus deſcribit in chron. an. Domini 438. licet (vt in pleriſq; alijs) librariorum vitio pro Eudocia inuentrice, Eudoxia ponatur, cum Eudoxia filia fuerit, quæ erexit eccleſiam. Peregrinata eſt Eudocia Hieroſolymam anno ſequenti à nuptijs Eudoxiæ filiæ, vt ſcribit Euagr. lib. 1. cap. 20. factæ ſunt ipſæ nuptiæ, vt refert Socrates, Iſidoro & Senatore conſſ. anno à Chriſto quadringenteſimo triceſimoſexto, vel ſequenti, ſi fidem habemus Marcellino, qui prædictas nuptias recenſet ſub conſulatu Actij & Sigisuulti. hæc ſpectant ad hiſtoriæ veritatem. De inſigni autem miraculo vinculorum Petri, cuius habetur mentio in Romano breuiario, meminit etiam Sigebert. in chron. anno Domini nongenteſimo ſexageſimonono, additq; de annulo illius Catenæ Theodoro Metenſi epiſcopo conceſſo. De limatura Catenarum Petri pro ingenti munere ad reges, & principes, alioſq; uiros primarios de Dei Eccleſia benemeritos à Romano Pontifice mitti ſolita, quamplurimæ epiſtolæ ſancti Gregorij poſitæ fidem faciunt. Moris enim erat eam includere aurea claui ab altari Petri Apoſtoli accepta, & ad abſentes tranſmittere. hi verò, ad quos paruula clauis mittebatur, religioſè accipientes, eam ſuſpendebant ad collum, vt Apoſtoli muniti præſidio, à malis imminentibus tuti eſſent: id etenim idem ſanctus Gregorius ſcribit inter alios ad Childebertum regem Francorum lib. 5. epiſt. 6. ind. 14. & in epiſtola 23. lib. 6. indict. 15. Recenſet idem grande miraculum de terribili viſione diuina in Longobardum eiuſmodi religioſi inſtituti contemptorem. Petijt & ab Hormiſda Papa Iuſtinianus V.C. poſtea vero Imperator, vt earundem Catenarum limaturam ad ſe mitteret. extant de his epiſtolæ man. ſcript. quas deſcripſimus in Annalibus eccleſ. vt ſcias non à temporibus Gregorij Papæ eiuſmodi conſuetudinem de mittendis hiſce ſacris muneribus ortum habuiſſe.

b Machabæorum.] Non tantùm Latini, ſed & Græci hac eadem die agunt de Machabæis. Vetus

quidem

quidem huiuſmodi celebritas eſt, quam maiores propenſiori ſtudio coluerunt, vt teſtantur complures ſanctorum patrum orationes, ea ſolemni die, in eccleſia recitatæ, vt ſancti Gregorij Nazianzeni oratio, homilia 2. ſancti Ioannis Chryſoſtomi, quę habetur tom. 1. operum eius, alia ſancti Gaudentij epiſcopi Brixiani, qui & rationem eius celebritatis reddit, ſancti Auguſtini ſerm. 109. & 110. de diuerſis. in ſermone autem 109. hæc habentur inter alia: Sanctorum Machabęorum baſilica eſſe in Antiochia prædicatur, in illa ſcilicet ciuitate, quæ regis ipſius perſecutoris nomine vocitatur: Antiochum quippe regem perſecutorem impium pertulerunt, & memoria martyrij eorum Antiochiæ celebratur, vt ſimul ſonet & nomen perſecutoris & memoria coronatoris. hæc baſilica à Chriſtianis tenetur, & à Chriſtianis ędificata eſt. &c. hæc Auguſtinus. eſt & de eiſdem ſermo ſancti Leonis Papæ, quo ſignificat, hanc ſolemnitatem frequenti populo Romæ peragi conſueuiſſe; qua etiam non tantùm prædictorum martyrum conſueta ſolemnitas celebraretur, ſed etiam anniuerſaria cōmemoratio dedicationis eius eccleſiæ, quam (vt ſupra diximus) Eudoxia Auguſta vxor Valentiniani Imp. erexit in titulum, & Catenarum munere exornauit. ait enim: Feſtiuitatis magnificētiam etſi ſermo non indicet, congregatio tamen ipſa teſtatur, & recte: duplex enim cauſa lætitiæ eſt, in qua & natalem eccleſiæ colimus, & martyrum paſſione gaudemus. &c. De eadem ſolemnitate olim agi conſueta, meminit ſanctus Ambroſius ſcribens ad Theodoſium Imp. epiſt. 17. lib. 2. edit. Rom. eſt de eadem ſermo ſancti Maximi, nomine Euſebij Emyſſeni, itemq; ſermones quatuor de ſancto Euſebio Vercellenſi, in quibus ſicut de illo, ita etiam agitur de Machabæis, cùm vna eademq; die ipſorum omnium ageretur natalis dies. Cur autem præ cæteris martyribus veteris Teſtamēti hi potiſſimum colantur in Chriſti Eccleſia: ijdem qui ſupra ſancti patres reddunt rationem, quibus adde quæ ſanctus Iſidorus ſcribit libro allegoriarum, dicēs: Machabæi ſeptem, qui ſub Antiocho acerbiſſima perpeſſi tormenta, glorioſiſſimè coronati ſunt, ſignificant Eccleſiam ſeptiformem, quæ ab inimicis Chriſti multam martyrum ſtragem pertulit, & gloriæ cæleſtis coronam accepit. hæc Iſidorus. Vide quid de his ſanctus Bernardus ſcribit epiſt. 313. Horum autem martyrum hiſtoria, non tantùm in canonicis ſcripturis habetur expreſſa, ſed & Ioſephus Iudæus eam conſcripſit ad Polybium Megalopolitanum, quod & ſanctus Hieronymus teſtatur in lib. de ſcriptor. eccleſiaſt. extat ipſe commentarius ad Polybium Megalopolit. ſcriptus. Marius Victorinus hæroico carmine eandem cecinit, S. Ambroſius lib. de Iacob cap. 10. & 12. eandem hiſtoriam paraphraſticè narrat, Theophilus Alexandrinus in Paſchali epiſtola tertia, Prudentius, & alij: licet in generibus tormentorum non omnium ſit vna narratio. Nomina prædictorum Machabæorum Ioſephus in dicto commentario recenſent. ſunt hæc: Mater ipſarum dicta eſt Salomona, filius maior natu Machabæus, huic ętatis gradu proximus Aber, tertius Machir, quartus Iudas, quintus Achas, ſextus Arath, ſeptimus verò, vltimo loco natus Iacob eſt appellatus. omnes autem è caſtello Iudæę Soſandro, omneſq; dicti ſunt Machabæi. hæc ex Ioſeph. Quòd autem ad vocem Machabæi ſpectat, nomen eſt Hebraicum, quod noſtris litteris ſic ſcribitur MACABAI, cuius ſingulæ litterę ſingulas dictiones ſignificant ſumptas ex antiquo Moyſi Exod. 51. vbi hęc verba ſunt: MICHI MOCHI BAELIM ADONAI. quod in vulgata ſic Latinè redditur. Quis ſimilis tui in fortibus Domine? Quatuor harum dictionum primas litteras M. C. B. I. in vexillis Iudas iuſſit inſcribi, iiſdemq; vti pro teſſera militari, vnde ipſi ac poſteri eius Machabæi dicti ſunt. Hæc de ſignificatione huius vocis Xyſt. lib. 1. bibliot. ſanct.

c Fidei, Spei, & Charitatis.] De his item hac die Vſuardus. Metaphraſtes harum acta ex antiquioribus monumentis deſcripſit xv. Kal. Octob. de quo die etiam Græci de iiſdem agunt in Menologio eadem Latinè reddita habet Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 4. Mombrit. tom. 2. & Petrus in catalog. lib. 7. cap. 7.

d Boni, & ſoc.] De his Vſuardus etiā, & alij Latinorū; Græci autem in Menologio die ſequenti. Agitur de his martyribus in actis ſancti Stephani Papæ & martyris, ex quibus cæteri acceperunt.

e Cyrilli, & ſoc.] Agunt de his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, Petrus etiam in catal. lib. 7. c. 10.

f Leontij, & ſoc.] De his item Gręci hac die in dicto Menologio, vbi horum acta fuſius expreſſa habentur.

g Felicis.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eo hac die. Meminit eiuſdem Prudent. in Periſteph. hymno quarto, cùm ait:

Parua Felicis decus exhibebit
Artubus ſacris locuples Gerunda.

Sanctus Eulogius in Memor. ſanct. inter alios martyres, qui ſeſe martyrio ſponte obtulerunt, recenſet Felicem hunc, quem ait, Cęſarea Mauritanię Gerundam vſque martyrij cupidum perrexiſſe. De eodem Gregor. Turon. lib. de glor. martyr. c. 92. vbi agit de eius miraculis. In breuiario Toletano legi de eodem martyre ſacrum hymnum, quo eius acta narrantur. incip. Fons vitæ Deus. &c. ſcribunt de eo alij plures ex recentioribus, vt Vincent. in ſpecul. lib. 13. cap. 134. & 155. & alij.

h Eu-

h Euſebij epiſc.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Non tantùm vetera Martyrologia hunc dicunt martyrem, ſed etiam in epitaphio in ſepulchro eius inuento acroſticis verſibus EVSEBIVS EPISCOPVS ET MARTYR inſcribitur. eiuſmodi inſcriptiones hoc carminum genere antiquitus conformari, ac primis verſiculorum litteris nomen aliquod exprimi conſueuiſſe, exemplo eſt vetus epitaphium ſanctæ Eugeniæ martyris Cordubenſis, quod recitat Ambroſ. Morales in appendice ad Eulogium. Vitam S. Euſebij cùm ex antiquis monumentis Eccleſiæ Vercellenſis, tum etiam ex ſanctorũ patrum elogijs contextam vnà cum tranſlatione ipſius recenter facta Reuerendiſſimus D. Ioan. Franciſcus Bonhomius eius ſedis epiſcopus edendam curauit. Eadem autem eius acta nonnihil locupletata per annos ſingulos, vt geſta ſunt, iam diu intexuimus in Annalibus eccleſiaſt. reſtituimusq́; locum Epiphanij in pan. hæreſ. 30. vbi Euſebius Fregellę mendosè pro Vercellis legitur. Cur autem hic martyr dicatur, quem ſanctus Ambroſius, & alij antiqui ſcriptores ſemper confeſſorem appellant, ibidem non paucis explicuimus. De miraculis in eius eccleſia fieri ſolitis ſcribit Gregor. Turon. lib. de gloria confeſſorum cap. 3. vbi etiam ipſum confeſſorem appellat, & inter confeſſores adnumerat.

i Iuſtinæ.] Agit de eodem Vſuardus, & Molanus in addit. qui de eius corpore poſito Pariſijs in baſilica ſanctę Marię meminit. Diuerſus ab eo eſt Iuſtinus preſbyter, de quo Gregor. Turon. de glor. confeſſ. c. 49.

k Veri epiſcopi.] De eodem Beda, & alij. Ado eius eccleſiæ epiſcopus tradit in ſuo chronico, claruiſſe hunc Traiani temporibus; quod quidem dubium admodum redditur ex actis concilij ſecundi Arelatenſis, quod celebratum eſt temporibus Conſtantini, vbi inter alios Gallicanos epiſcopos, qui eidem concilio interfuerunt, ponitur Verus epiſcopus Viennenſis. nec dici poteſt, hunc aliũ fuiſſe ab illo: nam Verus ille alius epiſcopus Viennẽſis ſedit temporibus Mauritij Imp. vt idem Ado ſcribit in chron. an. 583. ponitur q́; ordine 26. eius ſedis epiſcopus, præceſſitq́; ſanctum Deſiderium, ad quem extant epiſtolæ ſancti Gregorij Papæ. Apud me autem maiorem fidem inueniunt ipſa acta ſynodica, quàm quodlibet aliorum teſtimonium.

l Ethelwoldi epiſcopi.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. extantq́; eius acta, quæ habes apud Sur. tom. 4. ſcripta ea eſſe à Vuolſtano monacho, teſtatur catalogus ſcriptorum Britannię lib. 2. cap. 36. Migrauit ex hac vita anno Domini nongenteſimo quarto.

m Nemeſij.] De eo etiam Vſuardus, hac die, & alij recentiores.

xxiij. D ## Quarto Nonas Auguſti. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7			

ROMÆ in cœmeterio Calliſti natalis ſancti Stephani [a] Papę & martyris, qui in perſecutione Valeriani, dum Miſſę ſacrum perageret, ſuperuenientibus militibus ante altare intrepidus & immobilis cœpta myſteria perficiens, in ſede ſua decollatus eſt. Nicææ in Bithynia paſſio ſanctæ Theodotæ [b], cum tribus filijs ſuis: ex quibus primogenitum nomine Euodium, Chriſtum fiducialiter confitentem, fecit primo Nicetius conſularis Bithynię fuſtibus cędi, deinde matrem cum omnibus filijs igne conſumi. In Africa ſancti Rutilij [c] martyris, qui cum ſępius de loco in locum perſecutionem fugiſſet, & periculum interdum etiam pecunia redemiſſet, ex inopinato aliquando comprehenſus, & præſidi oblatus, tormentis plurimis cruciatur: demum ignibus traditus, egregio martyrio coronatur. Patauij ſancti Maximi [d] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui miraculis clarus beato fine quieuit.

STE-

a STEPHANI Papæ.] De quo non tantùm Beda, ac cæteri Latinorum hac die, ſed & Græci in Menologio agunt, vbi ipſius, ac ſociorum acta ſub compendio deſcribuntur: ampliora autem ex antiquis monumentis edidit Metaphraſtes: reperiuntur eadem non ex Græcorum, ſed Latinorum fontibus in vet. man. ſcript. codic. quæ & apud nos habemus. De eius ſucceſſione meminit Euſebius in chron. & hiſt. lib. 7. cap. 3. & 4. Cyprianus, Optatus, Auguſtinus, Nicephor. & alij. Eius autem celeberrima & admiranda planè geſta, cùm aduerſante Orbe ferè toto, de baptiſmate tutatus eſt maiorum traditionem, digeſſimus in Annal. eccleſiaſt. ibiq; eundem vindicauimus à calumnijs Firmiliani epiſcopi Cæſareæ Cappadociæ.

d Theodotæ, & fil.] De iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menolngio ad quartum kal. Auguſt. Eius acta ac filiorum recitantur in vita ſanctæ Anaſtaſiæ, quam habes apud Sur. tom. 6. Mombrit. tom. 2. & Petrus recitat in catal. lib. 7. c. 14. Nobile templum in huius honnrem erexit Iuſtinianus Imp. in ſuburbijs Conſtantinnpolitanis, vt auctor eſt Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtiniani Imp.

c Rutilij.] Quæ hic de Rutilio dicuntur, habentur etiam apud Tertullianum lib. de fuga temp. perſecut. cùm tamen auctor ipſe Montani afflatus ſpiritu, negaret fugiendum eſſe tempore perſecutionis vrgentis. De redemptinne martyrij, de qua hìc agitur, conſule ea quæ ſupra diximus, cùm egimus de temporibus Commodi die 18. Aprilis.

d Maximi epiſcopi.] De quo tabulę eccleſiæ Patauinæ. Habetur de eo mentio in actis ſancti Proſdocimi, ex quibus Scard. lib. 2. Annal.

3 Tertio nonas Auguſti. Luna. E xxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

HIEROSOLYMIS Inuentio [a] corporis beatiſſimi Stephani Protomartyris, & ſanctorum Gamalielis, Nicodemi, & Abibonis, ſicut Luciano presbytero diuinitus reuelatum eſt, Honorij principis tempore. Conſtantinopoli natalis ſancti Hermelli [b] martyris. Apud Indos Perſis finitimos paſſio ſanctorum [c] Monachorum, & aliorum fidelium, quos Abenner Rex perſequens Eccleſiam Dei, diuerſis afflictos ſupplicijs cædi iuſſit. Neapoli in Campania ſancti Aſpren [d] epiſcopi, qui a ſancto Petro Apoſtolo ab infirmitate curatus, & deinde baptizatus, eiuſdem ciuitatis epiſcopus ordinatus fuit. Auguſtoduni depoſitio ſancti Euphronij [e] epiſcopi & confeſſoris. Anagnię ſancti Petri [f] epiſcopi, qui monaſtica primum obſeruantia, deinde paſtorali vigilantia clarus quieuit in Domino. Philippis in Macedonia ſanctæ Lydiæ [g] purpurariæ, quæ prædicante ibidem ſancto Paulo Apoſtolo prima omnium credidit Euangelio. Beroeæ in Syria ſanctarum mulierum Matanæ [h] & Cyræ.

AVGVSTI 3.

a INVENTIO corporis beatiſſimi Stephani Protomart.] De eadē hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri omnes, in quos tamen librariorum vitio errorem irrepſiſſe putandum; dum eiuſmodi inuentio facta dicitur, anno ſeptimo Honorij Imp. cùm de ea re nullus relictus ſit errandi locus: nam litteræ Luciani ab omnibus comprobatæ notant

conſules

conſules, quibus ea contigerunt, nimirum Honorio decimùm & Theodoſio ſextùm conſſ. quiquidem annus eſt Honorij Imp. 21. Nec verò quis putet mendoſam eſſe epiſtolam Luciani: nam Marcellinus Comes in chron. & Niceta in oratione de ea re habita, ijſdem conſulibus, id factum confirmant. De integritate litterarum Luciani, quibus agitur de huiuſmodi inuentione, nullus hacteous dubitauit: illis etenim aſtipulantur Gennadius de vir. illuſtr. cap. 46. & 47. qui teſtatur eadem à Luciano Græcè ſcripta, Latinè reddita eſſe ab Auito, Marcellinus in chron. Niceph. hiſt. lib. 14. c. 9. Beda in retract. in Act. Apoſt. & de ſex ętatibus, & alij recentiores. Eam quidem hiſtoriam, ipſasq; Protomartyris venerandas reliquias, primus omnium ad oras Occidentales detulit Oroſius presbyter Hiſpanus, qui illis temporibus peregrinatus eſt Hieroſolymam, tantisq; pignoribus ditauit, illuſtrauitq; eccleſiam Africanam; dum tot, tantaq; ex illis edita ſunt miracula, quę ſanctus Auguſtinus pluribus in locis fideliſſimè recitat, vt lib. 22. de ciuit. Dei cap. 8. ſerm. de diuerſis 31. 32. 33. epiſt. 103. ad Quinctianum; Euodius præterea epiſcopus Vzalenſis de ijſdem duos libros conſcripſit. agit de ijſdem ſanctus Proſper lib. de prædict. dimid. temp. cap. 6. Cùm autem poſtmodum Vuandali in Africanam prouinciam graſſarentur, fertur ſanctus Gaudioſus epiſcopus ampullam vitream concreti ſanguinis S. Stephani inde Neapolim Campaniæ vrbē fugiens, ſecum aſportaſſe; quæ hactenus ibidem in eccleſia eiuſdem ſancti Gaudioſi religioſè aſſeruatur: vbi adbuc miraculum perſeuerat, vt ſuper altare ampulla poſita, dum ſacra Miſſarum ſolemnia peraguntur, liqueſcere, velut recens effuſus ſanguis aliquando conſpiciatur. produnt enim eiuſdem Luciani litteræ, non tantùm articulos martyris, ſed & terram ipſam ſanguine madefactam ab Oroſio in Africam tranſportatam. Non præterimus, eodem tempore Honorij Imp. eiuſdem Protomartyris reliquias eſſe perlatas in Minoricam inſulam, quarum virtute vniuerſa gens Iudæorum, quæ inſulam incolebat, ad fidem Chriſti mirandis prodigijs conuerſa eſt. extat de his inſignis epiſtola Seueri epiſcopi Minoricēſis, quam man. ſcript. nacti ſumus in bibliotheca Vaticana, cuius fidei integritati aſtipulatur prædictus Euodius epiſcopus Vzalens. lib. 1. c. 2. his verbis: Epiſtola quoque ad nos delata cuiuſdam ſancti epiſcopi Seueri Minoricenſis inſulæ de pulpito in aures eccleſiæ cum ingenti fauore recitata eſt. &c. Scripta habetur xv. Kal. Martij, Aſclepiodoto & Mariniano conſſ. eſt is annus ſeptimus ab inuentione prędictarum reliquiarum, à Chriſto autem annus quadringenteſimus vigeſimustertius. In Gallias etiam eiuſdem Protomartyris reliquiæ fuerunt delatæ, de quibus Greg. Turon. hiſt. lib. 1. c. 31. & de glor. martyrum c. 33. vbi & de miraculis editis.

Illud etiam ad annotationē præſentis diei ſolemnitatis ſpectare magnopere videtur: quid eſt, quòd hac potiſſimum die eiuſmodi Inuētio celebretur, quam conſtat ex Luciani litteris factā eſſe menſe Decembris, tranſlationem verò Hieroſolymam ad vij. kal. Ianuarij: aliam autem tranſlationem Conſtantinopolim ad quintum kal. Octobris, auctor eſt Theodorus lector in collectaneis lib. 2. in fin. rurſus autem tertiam Romam factam eſſe tranſlationem pridie nonas Maij, eius acta teſtantur, quorum ſupra meminimus. Cùm autē nec Inuentio, nec tranſlatio aliqua hac die contigerit: exiſtimarunt nonnulli, hac ipſa die S. Stephanum Protomartyrem martyrium ſubijſſe: quorumquidem ſententiæ maiorum refragatur auctoritas: ſiquidem S. Auguſtinus, Fulgētius, & alij tam Latinorum, quàm Græcorum patrum in homilijs, quas ea die habuerunt, abſque vlla hæſitatione profitentur S. Stephanum conſummaſſe martyrium poſtridie Natalis Domini; idq; adeò firmum, ratumq; maiores habuere, vt licet in eam dilata fuerit tranſlatio illa prima Hieroſolymam facta; nihilominus remanſit, vt erat, ea dies conſecrata natalitio Protomartyris, & ſolemnitatem Inuentionis maluerunt in hunc diem transferre. Sed qua (inquam) ratione factum ſit, vt hac potius die, quàm cęteris, memoria hæc ageretur: dicam quid acceperim à D. Antonio Getonio Tarraconenſi eccleſiaſticarum antiquitatum apprimè erudito, quo cum de ambiguitatibus rerum eccleſiaſticarum ad hiſtorię veritatem ſpectantibus familiariter diſſerere ſæpiſſimè conſueui, cuius hæc de ea re eſt ſententia; vt exiſtimet longè ante Inuentionem S. Stephani, hanc ipſam diem in honorem eiuſdem Protomartyris eſſe dicatam; poſtmodum autem redditam ſolemniorem ex commemoratione prędictæ Inuentionis. Id etenim in primis maximè perſuadent antiqua monumenta, vt vetus illud, cuius ſæpe meminimus, Martyrologium S. Cyriaci, in quo nulla habetur, hac die, de Inuentione mentio; ſed tantùm hæc verba: Sancti Stephani Protomartyris in Ancona, vbi haberi dicitur vnus de lapidibus quibus percuſſus eſt. hæc ibi. eadem Beda, licet apud eum mendoſè, Antiochię, pro Ancona ponatur his verbis: In Antiochia S. Stephani Protomartyris, vbi haberi dicitur vnus de lapidibus, quibus in brachio percuſſus eſt, & multas ex eo virtutes ſanitatum fieri. hæc Beda. Quibus omnibus ſi addas, quę ſcribit ſanctus Auguſtinus ſerm. 31. & 32. de diuerſis pag. 488. 489. edit. Louan. vbi agit de perantiqua Memoria eiuſdem Protomartyris Anconę poſita, deq; illo ſaxo, quo idem in cubito percuſſus eſt, quod collegit, qui lapidationi illius interfuit, & in Italiam detulit, & Anconę reliquit, ex quo tempore illic Memoria ſancti Stephani eſſe cœpit, vt idem ſcribit dicto ſerm. 32. hæc, inquam, omnia ſi prędictis antiquioribus Martyrologijs iungas, facilè intelliges, longè ante Inuentionem Protomartyris celebrari conſueuiſſe, hac die, memoriam eius, vel ſal-

vel ſaltem in Italiæ regionibus. celebris itaq; olim fuit cultus memoriæ eius martyrij ex illo lapide: poſtmodum autem, venerando corpore inuento, aucta ea dies eſt celebriori ſolemnitate, quæ iam ſemel lapidis eius memorię dicata erat. Vnde apud Bedam, & aliqua alia man. ſcrip. non tantùm hac die agitur de Inuentione prædicta, ſed & de viuo lapide illo, ex quo multa etiam miracula, velut mel de petra (iuxta propheticum illud) oleumq; de ſaxo duriſſimo, emanabant. Hæc prædicto diſerto viro accepta ferimus, cuius ſententiæ libenter ſubſcribimus. De eccleſia ſancti Stephani Anconæ meminit etiam S. Gregorius lib. 1. dialog. c. 1.

b Hermelli.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, alijq; recentiores.

c Sanctorum monachorum.] De his ſcribit S. Ioannes Damaſcenus in vita ſanctorum Barlaham & Ioſaphat, de quibus ſuo loco inferius.

d Aſpren epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Neap. extantq; eius acta typis nuper excuſa, à Paulo Regio ſcripta. Quamuis hoc nomen barbarum quid ſonet: eſt tamen nomen Romanum. Reperies enim geſſiſſe conſulatum Aſprenatem vnà cum Clemente anno decimotertio Domitiani Imp. vt habent tabulę Caſſiodori. quo etiam ſeculo hic, de quo agimus, vixiſſe reperitur. Meminit Aſprenatis etiam Dio lib. 56. Sueton. in Auguſto c. 43. ait ab eo tempore Aſprenates dictos etiam fuiſſe Torquatos. de eodem nomine Seneca controu. 24. Plin. itemq; de domo Aſprenatum agit.

e Euphronij epiſcopi.] Scribit de S. Euphronio Greg. Turon. lib. 2. c. 11. de eodem Sidon. Apollin. lib. 4. c. 25. & ad eum lib. 7. epiſt. 8. & lib. 9. epiſtola 2. Interfuit concilio Lugdunenſi, ſubſcripſitq; cum alijs epiſtolam Fauſti damnantis cunctos Pelagianorum errores.

f Petri epiſcopi.] De quo etiam tabulæ eccleſiæ Anagninæ, indeq; eius acta accepimus.

g Lydiæ.] De ea Act. Apoſt. cap. 16. dicta eſt Purpuraria à purpura tingenda. erat eiuſmodi opificium non ignobile; non enim liberum erat cuiq; tingere purpuram, vel cuilibet petenti impartiri, vt conſtat ex Amiano Marcellin. lib. 14. erat enim inter alios magiſtratus Præfectura tingendæ purpuræ, qua velut magno munere donatus eſt Dorotheus Tyrius ab Imperatore, vt ſcribit Euſebius hiſt. lib. 7. c. 26. ſunt de tinctura purpuræ leges ſeueriſſimæ Codic. lib. xj. de veſtib.

h Maranæ, & Cyræ.] Scripſit harum fœminarum præclaras res geſtas Theodoretus in Theophil. cap. 29.

4 Pridie nonas Auguſti. Luna. F xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

BONONIÆ ſancti Dominici [a] confeſſoris, fundatoris ordinis fratrum Prędicatorum, viri ſanctitate & doctrina clariſſimi: qui virginitatem perpetuo illibatam ſeruauit, & ob ſingularem meritorum gratiam tres mortuos ſuſcitauit: cumq. prædicatione ſua hæreſes compreſſiſſet, ac plurimos ad religioſam & piam vitam inſtituiſſet, octauo idus menſis huius in pace quieuit: eius tamen feſtiuitas ex conſtitutione Pauli Papæ quarti hac die celebratur. Theſſalonicæ natalis beati Ariſtarchi [d] diſcipuli & comitis indiuidui ſancti Pauli Apoſtoli, de quo ipſe ad Coloſſenſes ſcribit: Salutat vos Ariſtarchus concaptiuus meus. Is ab eodem Apoſtolo Theſſalonicenſium epiſcopus ordinatus, poſt longos agones ſub Nerone coronatus a Chriſto, quieuit. Romæ via Latina paſſio beati Tertullini [e] preſbyteri & martyris, qui ſub Valeriano Imperatore poſt impiam fuſtium mactationem, ignium circa latera exuſtionem, oris quaſſationem, atq. in equuleo extenſionem, neruorumq.

rumq. cæſionem, data ſententia, capitis amputatione martyrium conſummauit. Conſtantinopoli ſancti Eleutherij[d] martyris, ordinis ſenatorij, qui pro Chriſto in perſecutione Maximiani gladio cæſus eſt. In Perſide ſanctarum martyrum Iæ[e], & ſociarum, quæ cum nouem millibus Chriſtianis captiuis ſub Sapore diuerſis pœnis afflictę, martyrium ſubierunt. Colonię ſancti Protaſij[f] martyris. Veronæ ſancti Agabij[g] epiſcopi & confeſſoris. Turonis ſancti Euphronij[h] epiſcopi. Romæ ſanctæ Perpetuæ[i], quæ a beato Petro Apoſtolo baptizata, Nazarium filium, & Africanum virum ad fidem Chriſti perduxit, & multa ſanctorum Martyrum corpora ſepeliuit[k], ac tandem bonorum operum meritis cumulata migrauit ad Dominum.

AVGVSTI 4.

a DOMINICI.] Huius ſanctiſſimi viri præclariſſima geſta octo libris digeſſit Theodoricus eiuſdem ordinis frater, quæ Surius refert tom. 4. Sanctus Antoninus in tertia parte tit. 23. cap. 1. 2. 3. 4. & ſequen. Ioannes Garzonius de vir. illuſtr. ordi. prædicat. M. Antonius Flaminius, ac nouiſſimè R. D. Franciſcus Diacetius epiſcopus Feſulanus egregium de eadem re commentarium ad ſanctiſſimæ memoriæ Pium Papam quintum conſcripſit. Migrauit ex hac vita octauo idus Auguſti, feria ſexta, hora ſexta, agens ſuæ ætatis annum quinquageſimum primum (vt auctor eſt S. Antoninus) anno à Chriſto Domino 1221. Facta eſt autem eius tranſlatio anno Domini 1233. Gregorio nono Rom. Pont. anno ſexto ſedis eius. De canonizatione autem eius extant litteræ Apoſtolicæ eiuſdem Gregorij noni, datæ Spoleti 5. kal. Septembris, anno octauo Pontificatus ipſius; recitat eas Anton. dict. 3. part. tit. 23. c. 4. §. 17. quibus etiam præcipitur, vt ad nonas Auguſti, ante diem obitus eius, quo relatus eſt inter ſanctos, anniuerſaria eius ſolemnitas in Eccleſia ageretur. At ſanctiſſ. D. N. Paulus quartus Rom. Pont. in hanc retulit diem ob feſtum beatæ Mariæ ad Niues, quod in eandem diem incideret.

b Ariſtarchi.] De quo Act. Apoſt. c. 19. 20. & 27. Paul. ad Coloſſ. c. 4. & ad Philemonem. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, Græci autem in Menologio ad xviij. kal. Maij.

c Tertullini.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. eius autem res geſtæ extant in actis S. Stephani Papæ & martyris.

d Eleutherij.] De eodem hac item die Græci agunt in Menologio, ibiq; eius acta breui compendio referunt.

e Iæ.] Græci item de eadem hac die agunt in Menologio; narrantq; breuiter eius martyrium. Huius nomine templum vetuſtate penè collapſum reſtituit Iuſtinianus Imper. vt ſcribit Procop. lib. 1. ædif. Iuſtin. Imp.

f Protaſij.] De eo etiam Galeſinus hac die, qui eiuſdem eccleſiæ citat tabulas.

g Agapij epiſc.] Agit de eo Reuerendiſſimus ac Illuſtriſſimus D. Auguſt. Valerius eiuſdẽ eccleſiæ epiſcopus S. R. E. Cardinalis in lib. antiquorũ monumentorum epiſcoporũ Veron. ibi pag. 3. & 37.

h Euphronij epiſc.] Præceſſit hic Gregorium Turonen. qui de eo plura ſcribit de geſt. Franc. lib. 10. cap. 31. de glor. confeſſ. c. 18. 19. & 20. extant Venantij Fortunati adhunc epiſtolæ, quarum poſteriore egregias eius virtutes contexit, extatq; de eadem re eiuſdem auctoris carmen. lib. 3. de eodem itẽ agit in carm. ad Felicem epiſcopum, cùm interfuit dedicationi baſilicæ. idem præſens fuit etiam concilio Pariſienſi; eius epiſtolam, ac collegarum epiſcoporum ad Radegundem reginam habet idem Gregorius Turonen. lib. 9. c. 39. numeratur hic ſedis Turonenſis epiſcopus viceſimus ordine.

i Perpetuę.] De qua & tabulæ eccleſiæ Mediolanenſis. narrantur eius res geſtę in actis ſanctorum Nazarij & Celſi, quæ habet Mombrit. tom. 2.

K Sepeliuit.] In ſepeliendis ſanctorum martyrum corporibus & cõdiendis eis aromatibus, effuſæ erant impenſæ Chriſtianorum, vt auctor eſt Tertull. in apologet. de ijſdem Prudent. in catemer. hym. in exequijs defunct. Greg. Nyſſ. in orat. in funere Meletij, Gregor. Nazian. epiſt. 18. ad Sophr. & alij. Ex Iudæis ea traditio manauit ad Chriſtianos; ſic enim mos erat Iudęis mortuos ſepelire Ioan. 19. præ cæteris id diligentius præſtitiſſe videntur Ægyptij, qui ea arte ſic deſiccabant corpora defunctorum, vt eadem quaſi ænea redderent, appellarentq; ea lingua Aegyptia Gabbaras, vt tradit Auguſtin.

Auguſtin.ſerm.de diuerſ. 120. cap. 12. Inde eſt, quòd impius Eunapius Sardianus Aegyptios Chriſtianos, ipſos Alexandrinos, in quos inuehitur ob demolitum templum Serapidis, irridet; quod religionis ergò oſtentarent ſalita capita damnatorum: ſic ethnicus Chriſtianorum hoſtis appellat ſanctos martyres, quos Alexandrini maximo honore habebant. porrò condiendorum corporum vſum ab Ægyptijs mutuatos eſſe Iudæos, auctor eſt Tacitus lib. 21. Annalium.

5 Nonis Auguſti. Luna. G xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10			

ROMÆ in Eſquilijs dedicatio [a] Baſilicæ [b] ſanctæ Mariæ ad Niues. Item Romæ paſsio ſanctorum Martyrum [c] viginti trium, qui in perſecutione Diocletiani via Salaria veteri capite truncati, ibidem ſepulti ſunt ad cliuum Cucumeris. Auguſtæ Vindelicorum natalis ſanctę Afræ [d] martyris, quæ cum eſſet pagana, per doctrinam ſancti Narciſsi epiſcopi ad Chriſtum conuerſa, & cum omni domo ſua baptizata, pro confeſsione Chriſti igni tradita eſt. Aſculi in Piceno ſancti Emygdij [e] epiſcopi & martyris, qui a ſancto Marcello Papa epiſcopus ordinatus, & illuc ad prædicandum Euangelium miſſus, in confeſſione Chriſti ſub Diocletiano Imperatore martyrij coronam accepit. Antiochiæ ſancti Fuſignij [f] militis, qui annum agens centeſimumdecimum, cum Conſtantini magni fidem, ſub quo militauerat, Iuliano Apoſtatæ exprobraret, eumq. vt patriæ pietatis deſertorem redargueret, ab eodem iuſſus eſt capite cędi. Item ſanctorum martyrum Cantidij [g] Cantidiani, & Sobelis Aegyptiorum. Catalauni in Gallia ſancti Memmij [h] ciuis Romani, qui a ſancto Petro illius ciuitatis epiſcopus conſecratus, populum ſibi commiſſum ad Euangelij veritatem perduxit. Auguſtoduni beati Caſſiani [i] epiſcopi. Apud Theanum ſancti Paridis [k] epiſcopi. In Anglia ſancti Oſuualdi [l] Regis, cuius actus venerabilis Beda presbyter commemorat. Eodem die ſanctæ Nonnæ [m] matris beati Gregorij Nazianzeni. In Piceno apud Septempedanos ſanctę Margaritę [n] viduę.

AVGVSTI 5.

a DEDICATIO Baſilicæ S. Mariæ ad Niues.] De ea ſolemnitate, eiusq; inſtitutionis cauſa habentur vetera man.ſcript. eius eccleſiæ, quæ paucis complexus eſt Petrus in catal. lib. 7. cap. 21. Dicta eſt hæc Baſilica Liberij, de qua hęc in lib. de Romanis Pontificibus in Liberio: Hic fecit baſilicam nomine ſuo iuxta Macellum Bibiæ. Meminit eiuſdem Marcellinus presbyter, cùm agit de ſchiſmate Vrſicini. Quòd autem ſpectat ad Macellum Libiæ: erat in quinta Vrbis Regione, quę Eſquilina dicitur, Macellum Liuianum appellatum, de quo Sext. Rufus de Region. Vrb. & Publius Victor. De eadem Baſilica etiam in eodem lib. de Roman. Ponti-

ficibus in Xyſto tertiò hæc leguntur: Hic fecit baſilicam S. Marię matris Domini, quæ ab antiquis, Liberij cognominabatur. Hadrianus Papa in epiſtola ad Carolum Magnum Imperatorem de imag. hæc ait: Xyſtus Papa ſucceſſor Cæleſtini fecit baſilicam ſanctæ Dei genitricis Mariæ, cognomento Maiorem, quę & apud Præſepe dicitur: ſimili modo & ipſe tam in metallis aureis, quàm in diuerſis hiſtorijs, ſacris decorauit imaginibus, hæc Hadrian. Hactenus extant ferè integrę ſacrę illę hiſtorię muſiuo opere contextæ, atq; ſuper maiorem arcum eodem opere exornatum eiuſmodi inſcriptio perſeuerat. XYSTVS PLEBI DEI. à Xyſto Xyſtiana baſilica dicta reperitur apud Ioannem diac. in vit. S. Greg. Papæ lib. 4. c. 68. De eiuſdẽ baſilicę excellentia, deq; miraculis cereorũ illic incendi ſolitorũ ſcribit Petrus Cluniacen. lib. 2. c. 30. de alijs item cereis Natalis Domini die illic poni ſolitis cum nota annorũ currentium à paſſione Dominica, meminit Beda de temporũ ratione cap. 45. Cętera autem eiuſdẽ Baſilicę antiqua monumenta habent hi, qui ſcripſerũt de ſeptẽ Vrbis eccleſijs. At ne intentus veteribus, recentiora pretermittam: eadem Baſilica his diebus noſtris longè auguſtior ac illuſtrior redditur à ſanctiſſ. D. N. Xyxto quinto Rom. Pont. tum ob nobiliſſima illic monumenta excitata, ac preſertim magnificentiſſimum Sacellũ, quo Sacroſanctum Domini Pręſepe contineatur; tum etiã ob apertas, directasq; vndiq; vias, quibus populo Chriſtiano facilior ac gratior pateat ad eam acceſſus. Sed in his omnibus deſcribendis commentario potius, quàm notatione opus eſſet.

b Baſilicę.] Vox iſta quidem, etſi à Gentilibus accepta videatur; non abhorret tamen à phraſi diuinę ſcripturę: nam atrium illud maius templi Salomonis Baſilica dicitur in 2. Paralipom. c. 4. & 6. Apud nos autem loquendi vſus obtinuit, vt non quæcunq; eccleſiæ appellentur Baſilicæ, ſed illæ tantùm, quarum auguſtior eſſet amplitudo. Vnde autem id acciderit, vt eiuſmodi eccleſię dicerentur Baſilicæ, Iſidorus lib. 15. originum hæc ait: Baſilicæ prius vocabantur regum habitacula, vnde & nomen habent: nunc tamen ideo Baſilicæ diuina templa nominantur, quia ibi Regi omnium Deo cultus & ſacrificia offeruntur. hæc Iſidorus; eadem Amal. de eccleſ. offic. lib. 2. c. 2. & Vualfridus Strabo de reb. eccleſ. c. 6. Hæc licet ſint vera; tamen eiuſmodi nomen vnà cum re è Gentilibus ad Chriſtianos deriuaſſe, mihi magis probatur. Nam Baſilicæ illæ Gentilium in eccleſias Chriſtianorum aliquando commutabantur. eſt de his locus egregius Auſonij Galli in Gratiarum actione pro ſuo Conſulatu ad Gratianum Auguſtum, his verbis: Baſilicę olim negotijs plenę, nunc votis, votiſq; pro tua ſalutę ſuſceptis. &c. Nec quis putet apud Gentiles, ſicut apud nos, eiuſdem eſſe ſignificationis Baſilicas, & templa. Erant enim illę, vt ſcribit Vitruuius lib. 5. c. 3. loca venalium rerum Foris coniuncta, in quibus hyeme potiſſimum publicę conciones & negotiantum conuentus habebantur, ea etiam ſignificatione ſumuntur l. pediculus §. item cum ff. de auro & argent. legat. & l. inter ſtipulantem §. ſacram rem ff. de verb. obligat. Dicebatur ius etiam in Baſilica, vt apparet ex Plinij epiſt. 21. lib. 5. cùm ait: Deſcenderam in Baſilicam Iuliam, auditurus quid proxima comperendinatione reſpondere debeam. Sedebant Iudices. &c. De eadem eodem ſenſu & Senec. lib. 3. de ira cap. 33. cùm ait: Fremitu iudiciorum Baſilicæ reſonant. &c. eius generis ea eſſe putatur, quam Theodoſius iunior Imp. ab ergaſterijs; tabulatis, & intromiſſione equorum liberam eſſe voluit. Cod. de oper. publ. l. Baſilicam. Erant & priuatorum Baſilicæ ad inambulandum conſtructæ, & magno ſumptu ornatæ; quarum meminit ſanctus Hieronymus ſcribens ad Marcellam epiſt. 18. atque: Vbi (Romæ ſcilicet) inſtar palatij priuatorũ extructę Baſilicæ, vt vile corpuſculum hominis pretioſius inambulet, & quaſi mundo quicquam poſſit eſſe ornatius, tecta ſua magis velint aſpicere quàm cælum. hęc ille. Quòd autem ad ipſarũ ſtructurã ſpectat: erant plures ſimul in longum iunctę porticus ſuffultæ columnis, æquis inter ſe diſtantibus ſpatijs, epiſtilijs deſuper iunctis, velut intextis inuicem. his reſpondent quæ Cic. ad Attic. lib. 4. ſcribit his verbis: Paulus in medio Foro Baſilicam penè texuit ijſdem antiquis columnis, &c. eiuſmodi ferè ſtructuræ eſſe ipſas Chriſtianorum antiquas Baſilicas, nullus ignorat: nam paucis mutatis, vel additis, ex ipſis aliquę, vel (quod frequentius accidit) ipſarum Baſilicarum columnæ in vſum Chriſtianæ religionis tranſiere cum nomine.

c Martyrum viginti trium.] Habetur mentio de ijſdem martyribus in actis ſanctorum Abundij Abundantij, & Martiani, de quibus ſuo loco inferius.

d Afræ.] De eadem hac die Vſuardus, Ado, & alij; Beda autem ad ſeptimum idus Auguſti, vt in eccleſia Auguſtana, in qua hąc die agitur de S. Afro martyre. extant eius acta, quæ recitat Sur. tom. 4. hac die. Synceriora mihi ea videntur, quę ex actis publicis deſcripſit Vicellius in Agiologio. In Auguſtano breuiario atq; miſſali libro eiuſdem res geſtæ narrantur; cumque ſimul omnia monumenta, eam olim fuiſſe meretricem tradant, miror vehementer, quomodo Venantius Fortunatus eam appellet virginem his verſibus in lib. 4. vit. S. Martini epiſc. Turon.

Pergis ad Auguſtam, quam Vindo, Licusq; fluentant:
Illic oſſa ſacræ venerabere virginis Afræ.

Cùm hanc tradant à ſancto Narciſſo epiſcopo ad Chriſtianam fidem eſſe conuerſam, putant aliqui, inter quos Petrus in catal. lib. 7. cap. 28. hunc illum eſſe Narciſſum epiſcopum Hieroſolymitanum laudatiſſimum, de quo ſcribit Euſebius lib. 6. cap. 9. Alij autem dixerunt hunc fuiſſe Narciſſum martyrem Gerundenſem; idq; teſtantur eius

acta,

aċta, ac cæteri, vt Vincent. lib. 7. cap. 28. Anton. 1. part. tit. 8. c. 1. §. 18. & nouiſſimè Flos ſanċt. quibus magis aſſentior.

e Emigdij epiſc.] Petrus in catal. lib. 7. cap. 24. refert eius aċta, ſed eiuſmodi, quæ cenſura indigeant.

f Euſignij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, ibique deſcribunt eius certamen.

g Cantidij, & ſoc.] De his item Græci hac die, vbi ſupta in Menologio agunt.

h Memnij epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri de eodem hac die. Pluribus autem Greg. Turon. de gloria confeſſ. c. 66. Vincent. & Anton. part. 1. tit. 6. c. 27. Petrus in catal. lib. 7. c. 25.

i Caſſiani epiſcopi.] De quo Beda, & alij, qui ſupra. Meminit eiuſdem Conſtantius in vita ſanċti Germani epiſcopi Antiſiod. lib. 2. cap. 7. Gregor. Turon. de glor. confeſſ. cap. 24. Petrus in catal. Vincentius, Antonin. & alij. Molanus teſtatur eius aċta extare: ſed ea haċtenus nobis ſunt incognita.

k Paridis epiſcopi.] Tam ipſius, quàm aliorum plurimorum ſanċtorum totius prouinciæ Campaniæ & adiacentium regionum aċta percepi collegiſſe in vnum ſumma cum diligentia ac labore Illuſtriſſimum, ac Reuerendiſſimum Iulium Sanċtorium Cardinalem ſanċtę Seuerinæ diċtum S. Romanæ eccleſiæ ornamentum; eaq; aliquando ab ipſo edi, ac peruulgari, vehementer optamus.

l Oſualdi.] De eodem hac die Beda, qui & de eodem in geſt. Angl. lib. 2. c. 4. & in epitome: quę cunċta ſimul colleċta recitat Sur. tom. 4. Migrauit ex hac vita anno Domini ſexcenteſimo quadrageſimoſecundo.

m Nonnę.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio. Eius autem egregia faċta recenſet eius filius ſanċtus Gregorius Nazianzenus in oratione habita in funere patris, ac item alia quæ diċta ab ipſo eſt in funere Cęſarij fratris, atque illa, quàm habuit in obitu ſororis Gorgoniæ, itemq; in carmine de rebus ſuis, & de vita ſua ad populum Conſtantinop. Quòd autem ad nomen ſpeċtat: nonnæ dicebantur moniales, vt notat Cæl. Rodig. leċt. antiqua lib. 5. cap. 13. in fine, idemq; habes lib. 5. capitularium regum Franc. cap. 2. & 2. in eodem fortè ſenſu ſanċtus Hieronymus epiſt. 22. ad Euſtochium de cuſt. virginit. ait: Maritorum expertę dominium, viduitatis pręferunt libertatem, caſtę vocantur, & nonnę. &c. Itaque ſicut mater S. Auguſtini proprio nomine appellata eſt Monica licet monialis non eſſet; ſic & mater ſanċti Gregorij Nazianzeni, & ipſa Monica, Nonnæ nomine diċta eſt. ſicq; (quod mireris) duorum ampliſſimorum theologorum, ac S. Eccleſiæ doċtorum matres eodem inueniuntur nomine appellatę.

n Margaritę.] De rebus geſtis ipſius ſunt apud nos aċta à Seuerinatibus Romam miſſa. eſt illorum exordium: Margarita Septempedę. &c. vbi & in fine hęc verba. Dormiuit in Domino quinta die Auguſti, anno milleſimo trecenteſimo nonageſimoquinto, multis fuit illuſtrata miraculis.

6 Oċtauo idus Auguſti. Luna. A xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

IN monte Thabor Transfiguratio [a] Domini noſtri Ieſu Chriſti. Romæ via Appia in cœmeterio Calliſti natalis beati Xyſti [b] ſecundi Papæ & martyris, qui in perſecutione Valeriani gladio animaduerſus, martyrij coronam accepit. Item ſanċtorum martyrum Feliciſſimi [c] & Agapiti eiuſdem beati Xyſti diaconorum, Ianuarij, Magni, Innocentij, & Stephani ſubdiaconorum, qui omnes cum eo pariter decollati ſunt, atque in cœmeterio Prætextati ſepulti. Paſſus eſt etiam cum eis beatus Quartus, vt ſcribit ſanċtus Cyprianus. Compluti in Hiſpania ſanċtorum martyrum Iuſti [d] & Paſtoris fratrum, qui cum adhuc pueri litteris imbuerentur, proieċtis in ſchola tabulis, ſponte ad marty-

rium cucurrerunt: & mox a Daciano præſide teneri iuſſi, & fuſtibus cædi, cum ſe mutuis exhortationibus conſtantiſſime roborarent, extra ciuitatem perducti, a carnifice iugulati ſunt. Romæ ſancti Hormiſdæ [e] Papę & confeſſoris. Amidæ ſancti Iacobi [f] eremitæ, miraculis clari.

AVGVSTI 6.

a TRANSFIGVRATIO Domini.] De hac ſolemnitate non tantùm Latini, ſed & Græci hac die agunt; vt conſtat tam ex eorum Menologio, quàm ex conſtit. Emmanuelis Imp. quæ extat apud Theod. Bal. in nomoc. Photij tit. 7. c. 1. Pluribus agunt de eadem, qui ſcripſerunt de Diuinis offic. Sicardus, Durandus, Belethus, & alij; traduntq; eam eſſe inſtitutam à Calliſto Papa iij. idq; affirmat Platina, additq; ab eodem conſcriptum eſſe Officium eccleſiaſticum de ea die, & cum indulgentijs promulgatum ijſdem, quæ conceſſæ ſunt in ſolemnitate Corporis Chriſti. Sed hæc quidem à Calliſto de inſtitutione diuini Officij ea die ſolemniter recitando: at verò inſtitutio eius ſolemnitatis longè ante eius tempora facta conſpicitur; id etenim non tantùm vetuſtiſſima Græcorum Menologia, & Martyrologia man. ſcript. teſtantur, ſed & Vuandelbertus, qui (vt ſcribit Thritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 2. c. 36. & de ſcript. eccleſ. & Sigeb. c. 129.) vixit temporibus Lotharij Imp. circa an. Domini octingenteſimum quinquageſimum, in ſuo Martyrologio, quòd ſcripſit carmine, de eadem ſolemnitate agit hac die, his verſibus.

Idibus octauis mortem paſſura crucemq;
Chriſti ſancta caro æthereeam dedit ante figuram.

Acta ſecundę Nicænæ ſynodi, dum recenſent egregia Leontij in Cypro epiſcopi ſcriptorum monumenta, orationem ſcripſiſſe de Transfiguratione Domini teſtantur. actio. 4. De eadem Transfiguratione Domini extat ſerm. S. Ephræm Syri, alius item Baſilij Seleuciæ, necnon etiam Andreæ Cretenſis: habentur Græcè ſcripti in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcrip. num. 39. prope finem.

b Xyſti ſecundi.] Beda, Vſuardus, Ado, ac reliqui de eodem agunt hac die. De eius ſucceſſione Euſeb. ſcribit in chron. & hiſt. lib. 7. cap. 4. Optatus lib. 2. Auguſtin. epiſt. 165. Niceph. Calliſt. lib. 6. c. 34. & alij recentiores. De eius martyrio Cyprian. ad Succeſſum epiſt. 82. Pontius in Cypriano, Auguſtinus in Ioan. tract. 27. Maximus Taurin. hom. 1. & 2. de ſancto Laurentio. Petrus Chryſol. ſerm. de eod. Prudentius in periſteph. hym. 2. Acta Laurentij, & alij plures. De reliquijs ſancti Xyſti Papæ in Angliam à ſe miſſis agit ſanctus Gregorius in regiſt. lib. 12. reſp. 10. ad Aug. cætera de eo in Annal. eccleſ. ibiq; de genere martyrij ab eo ſuſcepti egimus. De eccleſia S. Xyſti Romæ via Appia poſita meminit S. Greg. Papa dial. lib. 4. c. 26.

c Feliciſſimi, & Agapiti.] De ijſdem Beda, Vſuardus, Ado, atque alij. Huic Agapito S. Felix Papa tertius erexit baſilicam iuxta eccleſiam S. Laurentij, vt auctor. lib. de Roman. Pontific. in Felice iij. Quòd ad Quartum ſpectat, de ipſo S. Cyprianus in dicta epiſtola ad Succeſſum hæc ait: Xyſtum autem in cœmeterio animaduerſum ſciatis, & cum eodem Quartum. &c. At licet in prædictis actis de Quarto nulla ſit mentio, tamen Beda, Vſuardus, & alij recentiores, Cypriani auctoritate, de eodem agunt hac die.

d Iuſti, & Paſtoris.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. recitantur eorum acta apud Sur. tom. 7. quæ & plenè explicantur in ſacro hymno, eodemq; peruetuſto, qui extat in breuiario Toletano. De his & Prudentius in periſteph. hym. 4. his verſibus meminit.

Sanguinem Iuſti, cui Paſtor hæret,
Ferculum duplex, geminumq; donum
Ferre Complutum gremio iuuabit
Membra duorum.

Meminit ſumma cum laude eorundem ſanctus Eulogius in Memor. ſanct lib. 1. & ibi Ambr. Moral. in ſchol. Petrus in catal. lib. 7. c. 32. Floſ. ſanct. Hiſpan. & Theſaur. concion. tom. 2. hac die.

e Hormiſdæ Papæ.] Agit de eodem hac die Beda, & recentiores. Succeſſit hic ſancto Symmacho. Huius fortiſſimos agones pro catholica fide ſuſceptos, digeſſimus in Annal. eccleſ. per annos ſingulos, ex codicibus antiq. man. ſcript.

f Iacobi eremitæ.] Qualis autem, quantusve hic fuerit, ex his, quę ſcripſit Procop. lib. 1. de bello Perſico, facilè poteſt intelligi; vbi eum à Cadabe Perſarum rege viſitatum fuiſſe tradit. Alter eiuſdem nominis ſanctitate nobilis claruit in Syria temporibus Theodoſij iunioris, de quo Theodoretus in Theophilo cap. 21. meminit eiuſdem Euagrius hiſt. lib. 2. c. 9. in fine.

Septi-

7 Septimo idus Auguſti. Luna. B xviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H		M	N	P		
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9		10	11	12		

ARETII in Tuſcia natalis ſancti Donati [a] epiſcopi & martyris, qui inter cetera virtutis opera, vt ſcribit beatus Gregorius Papa, fractum a paganis calicem [b] ſanctum orando inſtaurauit. Is in perſecutione Iuliani Apoſtatæ a Quadratiano Auguſtali comprehenſus, cum idolis ſacrificare renuiſſet, gladio percuſſus martyrium conſummauit. Paſſus eſt etiam cum eo beatus Hilarinus monachus, cuius feſtiuitas decimoſeptimo Kalendas Auguſti celebratur, quando eius corpus ad Oſtia Tiberina tranſlatum fuit. Romæ ſanctorum martyrum Petri [c] & Iuliani, cum alijs decem & octo. Mediolani ſancti Fauſti [d] militis, qui ſub Aurelio Commodo poſt multa certamina martyrij palmam adeptus eſt. Nouocomi paſſio ſanctorum martyrum Carpophori [e], Exanthi, Caſſij, Seuerini, Secundi, & Licinij, qui in confeſſione Chriſti capite truncati ſunt. Niſibi in Meſopotamia ſancti Dometij [f] monachi Perſæ, qui cum duobus diſcipulis ſub Iuliano Apoſtata lapidatus eſt. Rhotomagi ſancti Victricij [g] epiſcopi, qui adhuc miles, ſub eodem Iuliano pro Chriſto abijciens cingulum, a tribuno multis tormentis afficitur, & capitis damnatur; ſed carnifice, qui ad eum cędendum miſſus fuerat cæcitate percuſſo, ipſe vinculis ſolutis liber euaſit: poſtea epiſcopus factus, Morinorum & Neruiorum gentes indomitas verbi prædicatione ad fidem Chriſti perduxit, & demum confeſſor in pace quieuit. Catalauni in Gallia ſancti Donatiani [h] epiſcopi. In Sicilia ſancti Alberti [i] confeſſoris, ordinis Carmelitarum, miraculis clari.

AVGVSTI 7.

a DONATI epiſc.] De quo & Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri hac die. Eius martyrij acta ſynceriſſimè olim ſcripta fuiſſe apparet, ex quibus S. Gregorius Papa lib. 1. dialog. c. 7. de fracto calice mutuatur exemplum: ſcripta eſſe feruntur à Seuerino epiſcopo, qui quartus à Donato Aretinæ eccleſiæ pręfuit. vtinam (ſicut ille edidit) integra permanſiſſent; & non aliquis ſibi viſus nimis ſapiens, aliqua ſuperaddidiſſet, quibus cętera reuocantur in dubium. Legimus ea in pluribus codicibus man. ſcript. ediditq; eadem Mombrit. tom. 1. vit. ſanct. & Petrus in catal. breui compendio lib. 7. c. 33. Diſplicent ea, quæ de Iuliani educatione Romę ſub Pigmenio vnà cum Donato narrantur. Vbi enim Iulianus puer vixerit vnà cum Gallo fratre in Cappadocia; vbi & adoleſcentior Athenis eruditus fuerit; vbi demũ in Gallijs exercitibus pręfuit, ſatis conſtat ex Græcorum, ac Latinorum antiquis hiſtoricis, ac in primis ex eiuſdem Iuliani epiſtolis. Illud etiam ab omni ratione alienum eſt, vt Iuliani perſecutionis tempore, qui nec integro biennio imperauit, idem ſanctus Donatus lector fuiſſe dicatur, indeq; conſecratus diaconus, ac poſt multos annos preſbyter ordinatus, ac deniq; adhuc eo imperante, decedente Sa-

turo epiſcopo ſuffectus ſit in locum ipſius, inſuper & adhuc eodem viuente Iuliano, fuerit martyrio coronatus. Quomodo etiam temporibus Iuliani lector adhuc fuiſſe perhibetur, qui à Iulio Pontifice Romano, ibidem dicitur epiſcopus ordinatus? Quid autem de ea re ſentiam, abſque aliquo veritatis præiudicio, libenter ac liberè dicam. Puto Donati pueritiam & æducationem Romæ factam, parentumq; necem, non ſub Iuliani Imperio, ſed ſub Diocletiano, circa extrema illius perſecutionis tempora, contigiſſe: ab illis enim temporibus vſque ad Iulianum quinquaginta duorum annorum ſpatium intercedit, quo Donatus fuga lapſus, ſe contulit Aretium, ibiq; ſacris ordinibus à Saturo epiſcopo initiatus, ac deinde illo defuncto, à S. Iulio Papa in eius locum ſubrogatus, ad demum ſub Iuliano Imperatore martyrio fuit coronatus. Hæc ſi dicamus, cætera omnia, quæ in actis eius leguntur, remanent inconcuſſa; quòd ſi ſecus fiat, omnia ſub prędictorum errorum caligine inuoluuntur. Sed cùm dicunt Donatum ætate iuniorem conſummaſſe martyrium, id profecto non aliunde emanaſſe cognoſcitur, quàm ex dictis actis deprauatis, vbi biennij ſpacio Donatus puer, lector, diaconus, presbyter, epiſcopus, & martyr deſcribitur: vel fortaſſe antiquæ eius imaginis forma, raſa barba (more maiorum) depicta decepit, vt iunior videretur. Hæc eadem memini me reſpondiſſe, cùm de ambiguitatibus prædictorum actorum conſultus eſſem, pluraq; his adderem, ſi id ferret inſtituti ratio.

b Calicem fractum.] Vitreum fuiſſe calicem, acta eius declarant. Vitreus calix & patenæ vitreę olim erant vſui in ſacris myſterijs. de patenis vitreis habes in lib. de Rom. Pontific. in Zephyrino Papa. de vitreo calice Hieronymus epiſt. 4. ad Ruſticum, agens de ſancto Exuperio epiſcopo Toloſano: Nihil, inquit, illo ditius, qui corpus Domini caniſtro vimineo, ſanguinem portat in vitro. Rurſus etiam Cyprianus Gallus in vita ſancti Cæſarij epiſcopi Arelatenſis, qui claruit temporibus Theodorici regis Italiæ: An non (inquit) in vitro habetur ſanguis Chriſti? A temporibus enim Apoſtolorum, vitreus calix in vſu fuiſſe videtur; vnde & Marcus hæreſiarcha illis temporibus proximus, & ipſe ęmulatus catholicam Eccleſiam vtens calice vitreo in ſuis ſacris, impoſtura quadam per magicam artem exhibita populum dementabat; dum vini color albus, qui foris apparebat in vitro, quibuſdam præſtigijs mutabat in rubrum, adeo vt vinum conuerſum in ſanguinem videretur. de his Epiphan. in panar. hęreſ. 34. In concilio autem Rhemenſi, quod temporibus Caroli Magni eſt celebratum, calix vitreus vetitus eſt; idq; laudabiliter, ob periculum, quod immineret materię fragili. de his habes can. vt calix. de conſecrat. diſtinct. 1. de calice ligneo item vetito c. vaſa in quibus. ead. diſt. 1.

c Petri, Iuliani, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri de iiſdem hac die agunt.

d Fauſti.] De quo etiam Beda, ac cęteri; tabulę inſuper, & vetera monumenta eccleſię Mediolan.

e Carpophori, & ſoc.] Agit de iiſdem Galeſinus, citatq; vet. monumenta eccleſ. Mediolanenſis Bergomenſis, & Aquileienſis.

f Dometij.] Gręci de eodem agunt hac die in Menologio, ibiq; certamen eius deſcribitur.

g Victricij epiſc.] Adſcribitur hic in tabulis epiſcoporum Rhoromagenſium octauus ordine, cuius egregia facta deſcribit S. Paulinus Nolanus epiſcopus in epiſtola 20. ad ipſum ſcripta, ad quem etiam dedit epiſt. 25. Innocentius Papa adhunc ipſum ſcripſit inſignem illam epiſtolam decretalem ordine ſecundam.

h Donatiani epiſcopi.] Agit de eodem Molanus in addit. ad Vſuardum; poniturq; in tabulis epiſcoporum eius eccleſię ſecundus ordine. Hic ille eſſe perhibetur, qui interfuit concilio Agrippinenſi, licet (textu deprauato) Cabilonenſis, pro Catalaunenſi ſcribatur. vixit temporibus Conſtantij Imp.

i Alberti.] Eius res geſtas Surius recitat tom. 4. Petrus in appendice cap. 13. cecinit eiuſdem acta Saphico carmine Baptiſta Mantuan. Carmelita. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino milleſimo ducenteſimo nonageſimoſecundo.

xvij. C Sexto idus Augusti. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13			

ROMÆ ſanctorum martyrum Cyriaci [a] diaconi, Largi, & Smaragdi, cum alijs viginti, qui in perſecutione Diocletiani & Maximiani paſſi ſunt decimoſeptimo Kalendas Aprilis. Eorum corpora a Ioāne presbytero via Salaria ſepulta, ſanctus Marcellus Papa in prædium Lucinę via Oſtienſi hac die tranſtulit: quę poſtea in Vrbem delata, in Diaconia [b] ſanctæ Mariæ in via Lata recondita fuerunt. Anazarbi in Cilicia ſancti Marini [c] ſenis, qui ſub Diocletiano Imperatore & Lyſia pręſide flagris cęſus, in ligno ſuſpenſus ac laniatus, feris tandem obiectus interijt. Item ſanctorum martyrum Eleutherij [d] & Leonidis, qui per ignem martyrium conſummarunt. In Perſia ſancti Hormiſdæ [e] martyris ſub Sapore Rege. Cyzici in Helleſponto ſancti Aemiliani [f] epiſcopi, qui pro ſacrarum imaginum cultu a Leone Imperatore multa paſſus, demum in exilio vitam finiuit. In Creta ſancti Myronis [g] epiſcopi, miraculis clari. Viennę in Gallia ſancti Seueri [h] presbyteri & confeſſoris, qui ex India Euangelij prædicandi cauſa laborioſam peregrinationem ſuſcepit, & ad præfatam vrbem deueniens, ingentem paganorum multitudinem verbo & miraculis ad fidem Chriſti conuertit.

AVGVSTI 8.

a CYRIACI, Largi, & Smaragdi.] De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores hac die. Horum martyrij certamen deſcriptum habetur in actis ſancti Marcelli Papæ. Erexit eccleſiam ſancto Cyriaco via Oſtienſi ſeptimo ab Vrbe lapide Honorius Papa, vt apparet in libro de Roman. Pontificibus. Eſt vetus Titulus Romæ ſancti Cyriaci in Thermis, cuius mentio habetur in actis ſecundæ ſynodi Romanæ ſub Symmacho Papa, & in regiſt. ſancti Gregorij lib. 9. epiſt. 22. Non tantùm Diaconia S. Mariæ horum martyrum ſacris corporibus locupletata eſt, vt narratur in Martyrologio, ſed & Titulus Equitij (vt vetus epitaphium eodem in loco poſitum docet) eorundem reliquijs nobilitatus eſt per Sergium iuniorem Rom. Pont.

b Diaconia.] Erant Diaconiæ loca ſacra, vbi Diaconi regionarij per ſingulas Vrbis regiones reſidentes ſtipem miniſtrabant egentibus; viduarumque, pupillorum, aliarumq; miſerabilium perſonarum opportunitatibus conſulebant: erant etenim veluti quædam eleemoſynarum promptuaria. Tenebantur huiuſmodi Diacòniæ miniſtri rationem reddere de ſua adminiſtratione ſummo Pontifici, niſi ab eodem eximerētur. dicebantur hi exhibere diaconiam, idemq; erat, quod pauperibus, erogando eleemoſynas, miniſtrare. Eſt de his epiſtola 24. ſancti Gregorij Papæ ad Ioannem lib. 9. regiſtr. in qua hæc inter multa: Igitur te Ioannem religioſo intentionis tuæ ſtudio prouocati, menſis pauperum, & exhibendæ diaconiæ eligimus præponendum: ne qua tibi ex hac adminiſtratione naſcatur dubietas, hac te munitione proſpeximus fulciendum: conſtituentes, vt de hoc, quod menſas pauperum, vel diaconiæ exhibitionem ſuſcepiſti, ſiue ſubinde perceperis erogandum, nulli vnquam hominum, quolibet modo, ſeu ingenio cogaris ponere rationem. &c. eius muneris functionem expreſſam habes in actis ſancti Laurentij martyris, & ſi recentiora quęras tempora, in Tito diacono, cuius meminit ſanctus Proſper in chron. an. Domini 429. Habet eadem vox Diaconia & alias ſignificationes: nam aliquando dicta reperitur collecta ſolita fieri in eccleſia, ſic apud Caſſian. collat. 18. cap. 7. vt notat ibi diſertus vir D. Petrus Ciaconus ex epiſtola 2. Paul. ad Corinth. cap. 8. & 9. qui eadē vtitur voce, cùm ait: [illegible] &c. Accipitur ab eodem auctore Diaconia pro ipſa œconomia, ac monaſterij diſpenſatione collat. 21. c. 1. 8. & 9. diſpenſationem etenim, Latina voce, idem munus appellat lib. 5. c. 40.

c Marini.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, ibiq; eius acta ſummatim comprehenſa referunt.

d Eleutherij, & Leonis.] Græci itidem de his agunt in Menologio.

e Hormiſdę.] Cuius illuſtre certamen deſcribit Theodoretus hiſt. lib. 5. c. 38. Niceph. lib. 14. c. 20. & Caſſiod.

& Caſſiod. ex eodem Theodoreto in tripart. agit de eodem Petrus in catal. lib. 7. c. 31.

f Aemiliani epiſcopi.] De quo & Græci hac die in Menologio, eiusq; res geſtas referunt.

g Myronis epiſcopi.] Hunc autem Græci ob pręclaram miraculorum operationem Thaumaturgũm appellant, vt conſtat ex eorum Menologio hac die.

h Seueri.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Errare videtur Petrus in catal. lib. 7. c. 36. & alij eum ſecuti, qui dicunt eum epiſcopum: cùm conſtet fuiſſe tantummodo presbyterum. Nec enim Ado Vien. epiſcopus cùm de eo ſcribit in chron. an. Domini 452. nec tabulæ Viennenſium epiſcoporum eum recenſent inter eius ciuitatis epiſcopos. præfuit autem huius temporibus illi eccleſiæ Iſicius, inde Autus, poſtea Iulianus, ac cæteri ſucceſſores. Diuerſus eſt hic Seuerus presbyter ab eo, de quo Gregor. Turon. de glor. confeſſ. cap. 5. & 51.

xvj. D Quinto idus Auguſti. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14			

VIGILIA [a] ſancti Laurentij martyris. Romæ ſancti Romani [b] militis, qui confeſſione beati Laurentij compunctus, petijt ab eo baptizari; & mox exhibitus, ac fuſtibus cæſus, ad vltimum decollatus eſt. In Tuſcia natalis ſanctorum martyrum Secundiani [c], Marcelliani, & Veriani, qui tempore Decij a Promoto conſulari primum cæſi ſunt, deinde in equuleo ſuſpenſi, & vngulis abraſi, atq. igne lateribus appoſito aſſati, triumphalem martyrij palmam capite cæſi meruerunt. Veronæ ſanctorum martyrum Firmi [d] & Ruſtici, tempore Maximiani Imperatoris. In Africa commemoratio plurimorum [e] ſanctorum Martyrum, qui in perſecutione Valeriani, hortante eos ſancto Numidico, in ignem coniecti, martyrij palmam adepti ſunt. Ipſe autem Numidicus licet cum alijs in rogum iniectus, & lapidibus obrutus fuiſſet, a filia tamen effoſſus, & ſemiuiuus repertus, curatus eſt, ac poſtea ob eius virtutem in eccleſiæ Carthaginienſis presbyterum a beato Cypriano meruit cooptari. Conſtantinopoli ſanctorum martyrum Iuliani [f], Marciani, & aliorum octo, qui ob Saluatoris imaginem, quam in porta Ænea conſtituerant, impij Leonis Imperatoris iuſſu poſt multa tormenta gladio necati ſunt. Catalauni in Gallia ſancti Domitiani [g] epiſcopi & confeſſoris.

AVGVSTI 9.

a VIGILIA S. Laurentij.] De ea etiam Beda, Vſuardus, Ado, Amalarius de ordin. antiph. c. 6. Greg. ſacrament. & alij. Cur autem præ cæteris martyribus ſancti Laurentij agantur Vigilię; id quidem non alia de cauſa factum putamus, quàm ex priſtina illa Fideliũ obſeruatione; qui propenſiori ſtudio ad corpus tanti martyris vigilare cœperunt, vt eius acta teſtantur. inquiunt enim: Cùm tradidiſſent ſepulturæ ſanctum Laurentium, ieiunantes celebrarunt Vigilias noctis triduo cum multa Chriſtianorum frequentia, nec ceſſarunt à luctu & lachrymis: beatus verò Iuſtinus presbyter obtulit ſacrificium laudis, & participes facti ſunt omnes

nes. hæc ibi. Quod quidem ſacratiſſimum inſtitutum, etſi non triduanis Vigilijs, vnis ſaltem anniuerſaria die obſeruandum, retinuit ſancta Eccleſia vſque in hodiernum diem. Scio tamen alios alias reddere rationes, ſed hæc mihi magis probatur, quæ ex actis eius accipitur.

b Romani.] De eodem ijdem qui ſupra Beda, & alij. eius acta narrantur in rebus geſtis S. Laurentij mart.

c Secundiani, & ſoc.] De his Vſuardus hac die. extant horum res geſtę apud Mombrit. tom. 2. Sur. tom. 4. de his item & Petrus in catal. lib. 7. c. 41.

d Firmi, & Ruſtici.] De ijſdem Beda, ac recentiores. horum acta recitat Mombrit tom. 2. Petrus in catal. lib. 7. c. 42. Tabulæ eccleſiæ Veronenſis, & Illuſtriſ. ac Reuerendiſſ. D. Auguſtinus Valerius epiſcopus Veron. S. R. E. Cardinal. lib. de antiquis mon. epiſc. Veron. pag. 21. & 49.

e Plurimorum martyr.] Horum egregia certamina inuicto animo ſuſcepta, & conſummata, Numidico fortiſſimo agonotheta hortante, ſcribit S. Cyprianus epiſt. 35. qui & de Numidico iterum epiſt. 40. edit. Pam.

f Iuliani, & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio, referuntq; cæterorum nomina, quę ſunt Ioannes, Iacobus, Alexius, Demetrius, Photius, Petrus, Leontius, & Maria patritia, horumq; martyrium recolunt.

g Domitiani epiſcopi.] Succeſſit hic ſancto Donatiano, de quo ſupra ſeptimo idus Aug. agit de eodem Molanus hac die in addit. ad Vſuard. & Demochares in tab. epiſcoporum Catalaunenſium. interfuit hic ſecundæ ſynodo Turonenſi anno ſexto regis Chereberti, qui eſt Domini 571. Agit de eodem Fortunatus lib. 3. in carm. ad Felicem, cùm interfuit dedicationi baſilicæ.

10 Quarto idus Auguſti. Luna. E xv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

ROMÆ via Tiburtina natalis beati Laurentij [a] archidiaconi, qui in perſecutione [b] Valeriani, poſt plurima tormenta, carceris, verberum diuerſorum ſcorpionum, fuſtium & plumbatarum, & laminarum ardentium, ad vltimum in craticula ferrea aſſatus martyrium compleuit: cuius corpus a beato Hippolyto, & Iuſtino presbytero ſepultum fuit in cœmeterio Cyriacę in agro Verano. Item Romæ paſſio ſanctorum centum ſexagintaquinq. Militum martyrum ſub Aureliano Imperatore. Bergomi ſanctæ Aſteriæ [d] virginis & martyris, in perſecutione Diocletiani & Maximiani Imperatorum. Alexandriæ commemoratio [e] ſanctorum Martyrum, qui in perſecutione Valeriani ſub pręſide Aemiliano diuerſis exquiſitisq. tormentis diutius cruciati, vario mortis genere martyrij coronam adepti ſunt. Carthagine ſanctarum virginum & martyrum Baſſę [f], Paulæ, & Agathonicæ. Romę ſancti Deuſdedit [g] confeſſoris, qui quod in hebdomada manibus ſuis operando lucrabatur, die ſabbati pauperibus erogabat.

AVGVSTI 10.

a LAVRENTII.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum, Græci etiam in Menologio hac die. Habentur acta eius apud Sur. tom. 4. quorum exordio præmittuntur res geſtæ ſanctorum Abdon & Sennen & aliorum; quæ cùm ob ſtyli diuerſitatem, tum ob hiſtorię varietatem & inconſtantem veritatem, alterius cuiuſpiam auctoris eſſe noſcuntur. Multa etenim in illis apocrypha, multaq; veritati contraria, præſertim illa de obitu Decij, & Vale-

Valeriani eſſe noſcuntur. Hoc idcirco dixerimus, vt ſciat prudens lector illa à germanis actis S. Laurentij ſeparare. Eiuſdem S. Laurentij certamen Prudentius cecinit ſacro hymno, S. Ambroſ. offic.lib.1.cap.41.lib.2. cap.48. Auguſtin. in Ioan. tract. 27. ſerm. 3. de ſanct. & ſerm. 37. 38.111. & 123. de diuerſis, edit.Louan. Maximus Taurin. ſer. 1. 2. & 3. S. Leo Papa ſerm. 1. Petrus Chryſolog. ſerm. 135. & alij recentiorum. Fuit etiam notiſſimus Græcis: agit de eo Euſeb. in chron. Metaphraſtes eius acta Græcis edidit, accepta eadem ab antiquis Græcorum monumentis: qui ſolemni cultu eandem ſancti Laurentij celebritatem agere conſueuerunt. in actis enim S. Matronæ, hæc leguntur apud Metaphraſtem: Celebrabatur quidem publicum & venerandum feſtum Laurentij martyris, in cuius templum confluxerat maxima multitudo populi, & diem in eo tranſigebant. &c. S. Pulcheria Auguſta erexit Conſtantinopoli baſilicam ſancti Laurentij, in eaq́; eius reliquias, atque Agnetis Roma petitas, vnà cum ſancti Stephani collocauit, vt ſcribit Marcellinus in chron. Theodorus lector in collectan. lib. 2. in fin. Niceph. hiſt. lib. 14. cap. 10. & Beda de ſex ætat. in Theodoſio iuniore: eandem baſilicam Iuſtinianus Imp. amplioribus ſpatijs auxit, vt ſcribit Procop. lib. 1. ædific. Iuſtinian. Imp. idem Iuſtinianus dum adhuc eſſet patricius per S. Germanum epiſcopum Capuanum, & alios tunc miſſos legatos Conſtantinopolim ad Iuſtinum Imp. petijt ab Hormiſda Papa ad ſe mitti de reliquijs ſanctorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, necnon de craticula S. Laurentij extant de ea re litteræ legatorum ad Hormiſdam apud nos man. ſcrip. De eadem craticula S. Laurentij multis miraculis illuſtrata meminit ſanctus Gregorius Papa in regiſtr. lib. 2. epiſt. 33. de parte eius in Gallias tranſlata, vide in actis S. Domnoli apud Sur. tom. 3. die 16. Maij. De ſepultura eiuſdem, & prodigijs, quæ in ea acciderunt tempore Pelagij Papæ ſecundi, idem Gregor. lib. 3. epiſt. 30. de miraculis ad reliquias eius Gregor. Turon. de glor. mart. c. 42. vbi & carmina Venantij Fortunati de baſilica S. Laurentij conſcripta recitat.

b In perſecutione Valeriani.] Ex hoc non tantùm cætera Martyrologia corriguntur, ſed prædicta acta S. Laurentij, aliorumq́; omnium opinio, qui ſub Decio eum paſſum dixerunt. Eius rei auctor videtur Euſebius, qui & cæteris errandi fuit occaſio; dum in chronico, Laurentium paſſum in perſecutione Decij Imp. teſtatur. Vt autem cuncta de ea re certa, explorataq́; habeantur; ex tempore martyrij S. Xyſti Papæ, cuius S. Laurentius erat diaconus, quem & poſt triduum ſecutus eſt ad martyrium, certa ſententia de tempore paſſionis Laurentij eſt deducenda. Conſtat quidem ſanctum Xyſtum occubuiſſe ſub Valeriano Imp. idq́; ex S. Cypriani auctoritate, qui tunc viuebat, & de rebus tunc Romę geſtis certum accepit nuncium, qui & ea omnia de martyrio Xyſti ſcripſit in epiſtola ad Succeſſum 82. Pontius diac. quoq; in actis S. Cypriani apertè docet, eodem anno, quo S. Cyprianus martyrium ſubijt, Xyſtum Rom. Pont. illum præceſſiſſe ad palmam. Porrò manifeſtè conſtat ex actis eius ſanctum Cyprianum capite plexum eſſe, Baſſo, & Fuſco, aliàs Tuſco conſſ. anno videlicet quinto Valeriani Imperatoris. Hæc autem cùm luce meridiana ſint clariora, miramur adhuc nonnullos perſtitiſſe in ea ſententia, vt dicerent Laurentinm ac Xyſtum paſſos eſſe ſub Decio Imp. & Valeriano præfecto non Imp. Arbitror hos non legiſſe prędictam ſancti Cypriani epiſtolam ad Succeſſum, qua apertiſſimè Valerianum dicit Imperatorem, & non præfectum: nec eoſdem animaduertiſſe ex Flauio Vopiſco, temporibus Decij, præfecturam Vrbanam Cornelium Secularem, Prætoriam verò adminiſtraſſe Bebium Macrum, Velerianum verò creatum eſſe Cenſorem. Rurſus alij, vt prædictam ſententiam de Decio tuerentur, illud excogitarunt: Gallienum ſcilicet Valeriani filium, qui vnà cum patre imperauit, dictum eſſe Decium Gallienum. ſed hæc planè ridicula eſſe videntur, quę nullis fulciuntur antiquitatis teſtimonijs, nam cùm veteres illarum rerum ſcriptores, tum inſcripti lapides, numiſmata, & alia antiqua monumenta declarant, quibus ſit nominibus Gallienus appellatus nimirum, Publius Licinius Gallienus. Alij rurſus commodius dixerunt, perſecutionem Decij & Valeriani, vnam eandemq́; eſſe exiſtimatam, ſuppetuntq́; de his plura exempla in Martyrologijs, actisq́; martyrum, auctoritas inſuper ſancti Hieronymi in Paulo primo eremita, & de ſcript. eccleſ. in Methodio, quibus in locis vnam perſecutioné ſub Decio & Valeriano Impp. nominat, idé Opt. lib. 3. Sed ſciendũ eſt, auctores grauiſſimos, qui perſecutiones eccleſiæ enumerant, harum alteram ab altera diſtinxiſſe, eamq́; ſub Decio ſeptimam, ſub Valeriano autem octauam poſuiſſe, vt Seuerus hiſt. ſacr. lib. 2. Oroſ. lib. 7. c. 27. Auguſt. de ciuit. Dei lib. 18. c. 52. Cùm autem hæc ita ſe habeant, quæri adhuc poteſt, cur aliquando ſub vtriuſq; ſimul nomine, alterius eorum perſecutio denominetur? Exiſtimauit Zonaras, id ea ex cauſa accidiſſe, quòd Decius ſibi aſciuerit Valerianum collegam Imperij: quod quidem nullius antiquorum probatur auctoritate. Rei veritas, mea ſententia, aliunde petenda eſt; eamq́; hanc ipſam, quam ſubinferimus, eſſe putamus. Scribit Trebellius Pollio in Valeriano, Decium Imp. ex ſenatusconſulto ampliſſimam poteſtatem Valeriano tribuiſſe, nec tantùm illi Cenſuram, more maiorum, ſed eandem auctam poteſtate ſcribendarum ſponte legum tradidiſſe, indeq́; factum, vt ſicut cætera edicta, ita ea quæ aduerſus Chriſtianos ſunt promulgata, Decij & Valeriani nominibus inſcriberentur, quo titulo perſecutio primùm indicta, eodem nomine perſeuerauit in poſterum; cùm præſertim nihil

opus

opus fuerit Valeriano nouas leges ſancire in Chriſtianos, vigentibus illis, quas idem ipſe iam tulerat, Decio Imperante. Dicere adhuc poſſumus, perſecutionem Valeriani ſæpe Decij nomine appellari, ea de cauſa; quòd ab auctore, qui eam indixit, quæ ſub ſucceſſore eſt facta, perſeuerauit denominari. eſt de his patens exemplum de perſecutione Diocletiani & Maximiani; nam cùm eam illi indixiſſent, atq; duobus tantùm annis eam in Chriſtianos exercuiſſent, nihilominus & octo ſequẽtes anni, quibus imperauit Galerius Maximinus acerbiſſimus eccleſiæ perſecutor, inſcribuntur nomine perſecutionis Diocletiani & Maximiani, vt patet ex multorum martyrum actis, ac potiſſimum ex his quæ ſcribit Euſebius hiſt. lib. 8. qui per annos ſingulos eam teſtatam ſuorum ſcriptorum monumentis reliquit. Sub vno typo leonis perſecutionem Decij & Valeriani à Daniele oſtenſam, ſcribit Opt. lib. 3.

c Centum ſexag. quinq; milit.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 7. c. 44. in dictis man. ſcript. vbi Claudius, Seuerus, & Romanus inter cæteros nominantur.

d Aſteriæ.] De qua & Galeſ. ex tab. eccleſ. Bergomenſis.

e Commemoratio ſanctorum martyrum.] Agit de bis Euſeb. hiſt. 7. c. 10. ex epiſtola ſancti Dionyſij epiſcopi Alexandrini ad Domitium & Didimum ſcripta, quam idem Euſebius recitat.

f Baſſæ, & ſoc.] De his etiam prædicta antiq. man. ſcript. quando autem ſint paſſæ, non produnt.

g Deuſdedit.] Scribit de eo ſanctus Greg. Papa dialog. lib. 4. c. 36.

11 Tertio idus Augusti. Luna. F xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16

ROMÆ inter duas lauros natalis ſancti Tiburtij [a] martyris, qui ſub iudice Fabiano in perſecutione Diocletiani, cum nudis plantis ſuper carbones ardentes ingreſſus Chriſtum maiori confiteretur conſtantia, duci in tertium [b] ab Vrbe milliarium, atque ibidem gladio animaduerti iubetur. Item Romæ ſanctæ Suſannæ [c] virginis, quæ cum eſſet nobili proſapia orta, & beati Caij Pontificis neptis, martyrij palmam, tempore Diocletiani, capitis obtruncatione promeruit. Comanæ in Ponto ſancti Alexandri [d] epiſcopi cognomento Carbonarij, qui ex philoſopho diſertiſſimo eminentem Chriſtianæ humilitatis ſcientiam adeptus, & a ſancto Gregorio Thaumaturgo in thronum illius eccleſiæ ſublimatus, non ſolum prædicatione, ſed etiam per ignem conſummato martyrio fuit illuſtris. Eodem die paſſio ſanctorum Ruffini [e] Marſorum epiſcopi, & ſociorum, ſub Maximino Imperatore. Apud Ebroicenſes in Gallia ſancti Taurini [f] epiſcopi, qui a beato Clemente Papa illius ciuitatis epiſcopus ordinatus, Euangelij prædicatione Chriſtianam fidem propagauit, ac multis pro ea ſuſceptis laboribus, miraculorum gloria conſpicuus obdormiuit in Domino. Cameraci in Gallia ſancti Gaugerici [g] epiſcopi & confeſſoris. In prouincia Valeriæ ſancti Equitij [h] abbatis, cuius ſanctitas beati Gregorij Papæ teſtimonio comprobatur. Tuderti ſanctæ Dignæ [i] virginis.

a TIBVRTII.]De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado,& alij recentiores. Huius martyrium deſcribitur in actis S. Sebaſtiani apud Sur.tom. 1. 20.Ianuarij.

b Tertium ab Vrbe milliarium.] Non ab ipſis Romanę Vrbis portis milliarium numerari incipiebat,ſed à columna in Foro Romano ad hoc poſita,vt auctor eſt Plinius lib. 3. c. 5.Dicebatur columna illa, Milliarium aureũ, quòd aurata eſſet:in ea etenim omnes nobiles viæ Italię inciſę erant, vt teſtatur Plutarchus in Galba. ſub ęde Saturni fuiſſe poſitam, tradit Tacitus, cùm agit de Othone Imp. lib. 17. idipſum Sueton.in Othone.Ab Auguſto erectum fuiſſe Milliarium aureum, auctor eſt Dio hiſtor.lib. 54.

c Suſannæ.] Beda, ac cęteri,qui ſupra,de eadem agunt hac die. Extant eius acta,quę ex vet.man. ſcript. Mombrit.inde Sur.edidit tom.4.Romę titulus ſanctę Suſannę in Quirinali hactenus perſeuerat:habetur mentio de eo in cõcilio primo Roman. ſub Symmacho Papa,& Greg.in reg.lib.9.epiſt. 22.Traditur illic fuiſſe olim domus eius; quæ (vt eadem acta teſtãtur) erat in Regione ſexta,in Quirinali, in Vico Mamuri,ante Forũ Salluſtij; de quibus ipſis locis conſule P.Victorem,& Sex.Rufum.

d Alexandri epiſcopi.] Eius eminentem philoſophiam, & nobile pro Chriſti fide certamen deſcribit Gregorius Nyſſenus in vita S.Gregorij Thaumaturgi epiſcopi Neocæſareæ.

e Rufini epiſc.] Agitur de eodem hac die in Eccleſia Marſicana.Legi tam eius,quàm S.Cæſidij eius filij martyrij acta ab eadem eccleſia accepta, quæ tamen non leui indigent emendatione. Sed reperimus alia illis fideliora, ſed imperfecta, nobis impartita ab eccleſia Piſtorienſi, producta tantummodo vſque ad Rufini carcerem, in quem Romæ detruſus fuit.cætera autem quæ deſiderabantur in primo exemplari,ab alio aliquo ſunt ſuperaddita, qui maluit ea ſuo ingenio ad finem perducere,quàm relinquere imperfecta, quibus tradit Rufinum ſolutum vinculis quieuiſſe in pace tertio idus Februarij,Cæſidiumq; filium abſq; martyrio deceſſiſſe ſexto idus Aprilis: quibus quidem, tum prædicta acta,tum etiam vetus traditio prædictæ eccleſię,& antiqua monumenta contradicunt; quibus conſtat ſanctum Rufinum vnà cum Silone, & Alexandro apud Reate fuiſſe truncatum capite tertio idus Auguſti,Cæſidium autem paſſum eſſe Tranſaquis, apud lacum Fucinum, pridie kal. Septembris. Viget ibidem vtriuſq; martyris religioſa memoria multis miraculis illuſtrata.

f Taurini epiſcopi.] Agit de eodem Vſuardus hac die,Petrus in catal.lib.4. cap. 50. & Vincent.in ſpec.lib.11.c.78.79.Tabulæ præterea eiuſdem eccleſiæ à Demochare deſcriptæ lib.de ſacrif.Miſſæ.

g Gaugerici epiſcopi.] De eodem hac die Beda,Vſuardus,Ado, & alij. Extant eius res geſtę apud Sur.tom.4. agit de eodem Sigebert.in chron. anno Domini 594. & Molanus in indiculo ſanctorum Belgij.Ponitur hic quintus eius ſedis epiſcopus, qui ſedit ann. 39. vt habent tabulæ eius eccleſię à Demochare recitatæ.

h Equitij abb.] De quo S. Gregorius dialog.lib.1.c.4.Hactenus viget religioſus cultus atq; clara memoria ſancti viri in prouincia Valeriæ in loco prope Aquilam, qui dicitur Pizolum, quod oppidum poſſident nunc Domini de Torres, quorum vnum in primis R. D. Ludouicum in vtr. Signat. S.D.N.Papę Referendarium ob eius doctrinam,prudentiam,& pietatem mirificè colo,tantumq; tribuo,vt eius iudicij ſtatera hoſce meos labores prius examinari voluerim,quàm in hominum conſpectum prodirent.

i Dignę.] De qua vetera monumenta man.ſcrip.eccleſiæ Turdertinę, quæ inde accepimus.

xiij. G Pridie idus Auguſti. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17

ASSISII in Vmbria ſanctæ Claræ [a] virginis, primæ plantæ pauperum feminarum ordinis Minorum, quam vita & miraculis celebrem Alexander IIII. in numerum ſanctarum Virginum retulit.Catanæ in Sicilia natalis ſancti Euplij [b] diaconi,ſub Diocletiano & Maximiano Auguſtis: qui cum diutiſſime pro confeſſione Domini torqueretur, tandem martyrij palmam gladio cædente percepit. Auguſtæ Vindelicorum ſanctæ Hilariæ

riæ

riæ[c] matris beatæ Afræ martyris; quæ cum ad ſepulchrum illius excubaret, ibidem pro fide Chriſti a perſecutoribus igni tradita eſt cum Digna & Euprepia & Eunomia ancillis ſuis. Paſſi ſunt etiam eodem die in præfata vrbe Quiriacus[d], Largio, Creſcentianus, Nimmia, & Iuliana, cum alijs viginti. In Syria ſanctorum martyrum Macarij[e] & Iuliani. Nicomediæ ſanctorum martyrum Aniceti[f] comitis, & Photini eius fratris, cum alijs pluribus ſub Diocletiano Imperatore. Faleriæ in Tuſcia paſſio ſanctorum Graciliani[g], & Feliciſſimæ virginis, quorum pro fidei confeſſione ora lapidibus primo contuſa ſunt, dehinc gladio percuſſi, optatam martyrij palmam ſuſceperunt. Eodem die ſanctorum martyrum Porcarij abbatis monaſterii Lerinenſis, & quingentorum monachorum, qui pro fide catholica a Barbaris cæſi, martyrio coronati ſunt. Mediolani depoſitio ſancti Euſebii[h] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Herculani[i] epiſcopi.

AVGVSTI 12.

a CLARÆ.] Extant eius præclariſſima vitæ acta, iuſſu Alexandri quarti Romani Pontificis ſcripta: qui eam inter ſanctos cenſuit adnumerandam anno Domini milleſimo ducenteſimo quinto, cùm iam ante triennium ex hac vita migraſſet. De eadem Antonin. in tert. part. tit. 24. c. 6. & nuper pluribus chron. Franciſcanorum, & alij.

b Euplij.] Agunt de eodem hac die Beda, & Vſuardus, necnon & Græci in Menologio, vbi fuſiùs eius acta referunt; vberiùs autem Metaphraſtes eadem die, quæ habet Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 4. Sed fideliora his omnibus nobis probantur, quæ ex publicis actis accepta ſunt, conſcripta olim à notarijs exceptoribus. habemus eadem apud nos in noſtra bibliotheca tom. 10. vit. ſanct. man. ſcrip. eſt illorum exordium: Diocletiano nouies, & Maximiano octies conſſ. Plura illic referantur vetuſtatis monumenta: qualia ſunt de lectione diuinorum librorum Imperatorum legibus interdicta, de ſacris codicibus exhibẽdis ex edicto Diocletiani Imp. de modo quæſtionis habendæ in Chriſtianos, deq́; ſententia in eos ex tabella recitata, atq; alia eiuſmodi in Chriſtianos abhiberi ſolita. Deſcribimus ea integra in Annal. eccleſiaſt. Theodorus Papa erexit in honorem S. Euplij Oratorium Romæ prope portam ſancti Pauli, vt habet liber de Rom. Pontificibus in Theodoro; Meminit de huius martyris reliquijs S. Gregor. in regiſtr. lib. 12. epiſt. 10. ad Felicem epiſcop. Meſſanen.

c Hilariæ, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Narratur harum conſtans martyriũ in actis ſanctæ Afræ, quorum ſupra meminimus nonis Auguſti.

d Quiriacus, & ſoc.] Vſuardus de his etiam, & Petrus in catal. lib. 7. cap. 55. vbi nonnullorum ex illis nomina exprimuntur.

e Macarij, & Iuliani.] Agunt de his etiam Beda, Vſuardus, Ado, ex quibus cæteri.

f Aniceti, & Photini.] De quibus etiam Græci hac die in Menologio.

g Graciliani, aliter Gratiliani, & Feliciſſimæ.] Quoniam apud Vſuardum, & nonnulis alijs man. ſcrip. Falari legebatur loco Faleriæ: idcirco & irrepſit error, vt Falari in Piceno legeretur: nam Falaris eſt ciuitas in Piceno iam penè diruta, vulgo dicta Falarone. Falarienſes in Piceno ponit Plinius lib. 3. c. 13. eratq́; Falaris ſedis epiſcopalis, cuius epiſcopus ſediſſe reperitur in concilio Rom. ſub Martino Papa. At verò non Falari, ſed Faleriæ eſſe legendum; vetera monumenta eccleſiæ ciuitatis Caſtellanæ, vbi horum ſanctorum ſacra corpora aſſeruantur, & digno honòre coluntur (poſita ſunt enim in eccleſia cathedrali) nos adeò certiores reddiderunt, vt nullus prorſus remaneat dubitandi locus. De Faleria Faliſcorum meminit Ptolomęus, Plinius, Strabo, & alij.

h Porcarij abb.] Legitur huius ac ſociorum martyrium in commentario, qui fertur Fauſti nomine, recitat eũ Margar. in tom. 9. bibliothe. ſuæ. ſed alterius potius cuiuſuis auctoris opus, quàm Fauſti eſſe cognoſcitur. In vita ſancti Honorati lib. 3. cap. 20. & 24. hęc habentur: Horum (ſcilicet Porcarij & ſociorum paſſionis hiſtoria publicè in ſancta Dei eccleſia legitur die natali eorum, qui pridie idus Auguſti celebris habetur. agitur adhuc etiam de eodem in vita ſancti Cæſarij epiſcopi Arelatenſis, quam recitat Sur. tom. 4. die 27. Auguſti. Porcarius enim abbas ſanctum Cæſarium monaſticis imbuit diſciplinis.

i Euſebij epiſcopi.] De quo etiam tabulę eccleſię Mediolanenſis. Vixit temporibus ſancti Leonis Papę, quando habita ſynodo aduerſus hęreſim Eutychianā nuper Chalcedone à SS. Patribus damnatam, miſit inde ſynodicam ad eundem Pontificem. Scribit de eodem epigramma S. Ennodius Ticinenſis epiſcopus. incipit: Euſebius Ligurum. &c.

K Herculani epiſcopi.] De eo in tabulis eccleſię Brixianę, meminit eiuſdem Rempertus eius ciuitatis epiſcopus, in ſermone de tranſlatione ſancti Philaſtrij.

xij. A Idibus Auguſti. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

ROMÆ beati Hippolyti [a] martyris, qui pro confeſſionis gloria ſub Valeriano Imperatore, poſt alia tormenta ligatis pedibus ad colla indomitorum equorum, per carduetum & tribulos crudeliter tractus, toto corpore lacerato emiſit ſpiritum. Paſſi ſunt etiam eodem die beata Concordia eius nutrix, quæ ante ipſum plumbatis cæſa migrauit ad Dominum: & alij decem & nouem de domo ſua, qui extra portam Tiburtinam decollati ſunt, & vna cum eo in agro Verano ſepulti. Apud Forum Syllæ natalis ſancti Caſſiani [b] martyris, qui cum adorare idola noluiſſet, vocatis a perſecutore pueris, quibus docendo exoſus factus fuerat, data eſt eis facultas eum perimendi: quorum quanto infirmior erat manus, tanto grauiorem martyrij pœnam dilata morte faciebat. Tuderti ſancti Caſſiani [d] epiſcopi & martyris ſub Diocletiano Imperatore. Burgis in Hiſpania ſanctarum Centollæ & [e] Helenæ martyrum. Conſtantinopoli ſancti Maximi [f] monachi, doctrina & zelo catholicæ veritatis inſignis: qui cum aduerſus Monothelitas ſtrenue decertaret, a Conſtante Imperatore hæretico præciſis manibus ac lingua in Cherſoneſum relegatus reddidit ſpiritum. Tunc etiam duo Anaſtaſij eius diſcipuli, alijq. plures diuerſa tormenta & dura exilia ſunt experti. In Germania ſancti Vuigberti [g] preſbyteri & confeſſoris. Pictauis ſanctæ Radegundis [h] Reginæ, cuius vita miraculis & virtutibus claruit.

AVGVSTI 13.

a HYPPOLITI, & ſoc.] De his omnibus Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri meminit eiuſdē diei natalis Prudentins hym. 11. periſteph. his verſibus.

Si bene commemini, colit hunc pulcherrima Roma.
Idibus Auguſti menſis, vt ipſa vocat.

[a] Narratur horum martyrium in actis S. Laurentij. Scripſit de ſancto Hippolyto hymnum idem Prudentius, licèt (vt ſuperius diximus) ex tribus Hippolytis vnum faciat. Erat Romæ celeberrimus natalis dies ſancti Hippolyti, ad quem (vt idem auctor pluribus ſcribit) non tantùm populus Romanus, ſed & adiacentes prouinciæ confluere conſueuerant. Fuit olim illuſtris memoria S. Hippolyti, quam eodem hymno Prudentius deſcribit, patebat

bat inde acceſſus ad cœmeterium Cyriacæ, non Calliſti, vt aliquis exiſtimauit: eſt ibi & baſilica S. Laurentij in agro Verano, à quo non longè poſita erat eccleſia ſancti Hippolyti, cuius antiqua veſtigia inter vineta adhuc extare dicuntur. Habetur præterea perelegans ſacer hymnus in breu. Toletano inſtitutionis S. Iſidori, quo eiuſdem Hippolyti nobile certamen deſcribitur, & omnia quæ paſſus eſt tormenta adnumerantur, illudq́; præcipuè, cùm ab equis indomitis raptatus atq; diſcerptus dicitur ad ſimilitudinem antiquioris Hippolyti Theſæi filij, de quo Euripides in Phędra: id enim huic profuit nomen Hippolyti, illudente Gentiliũ crudelitate, vt ex nominis ſimilitudine, conſimili mortis genere idem dilaniaretur.

b Caſſiani.] De eodem hac die Beda, ac cęteri, qui ſupra. Eius inſigne martyrium Prudentius cecinit ſacro hymno, Mombri. tom. 1. & Sur. tom. 4. idem ſoluta oratione conſcriptum referunt quod & nos man. ſcrip. habemus. ex quibus illud etiam compertum habetur, hunc ipſum Caſſianum fuiſſe epiſcopum Brixinenſem, indeq́; pulſum, Romam venturum, Imolæ conſediſſe, ibiq́; ludum litterarium aperuiſſe, ac tandem martyrium conſummaſſe. hęc ferè eadem habet Petrus in catal. lib. 7. c. 58. At non aſſentior dicentibus hunc ordinatum eſſe epiſcopum à Fortunatiano epiſcopo Aquileię, quem conſtat vixiſſe temporibus Conſtantij Auguſti, & ſecta fuiſſe Arianum, vt Hieron. de ſcript. eccleſ. c. 97.

c Eum perimendi.] Graphijs puerorum confoſſum Caſſianum martyrem, eius acta teſtantur. Eiuſmodi genus ſupplicij, cùm quis graphijs cõfoderetur, acerbiſſimum exiſtimabatur. de eo habes apud Senecam lib. de clementia ad Neron. lib. 1. c. 14. cùm agit de Erixonis Equitis Romani populari ſupplicio, de eodemq́; mortis genere Suet in Caio c. 28. hęc ait. Cùm diſcerpi ſenatorem concupiſſet, ſubornauit qui ingredientem curiam repente hoſtem publicũ appellantes inuaderent, graphijsq́; confoſſum lacerandum cæteris traderent. hæc ibi, & paulò ſuperius de alio meminit ab eodem traditum pueris verberandum. c. 27. teſtatur idem de Galba c. 17. minutiſſimis ictibus fuiſſe excarnificatum. Hæc autem omnia ſimul ob Chriſti glorioſam confeſſionem expertus eſt noſter Caſſianus, vt à pueris, & minutiſſimis graphiorum ictibus ſit confoſſus. Non tantùm autem ad inferendam tardam necem ſtimuli adhibebantur, ſed etiam in quæſtionibus ad extorquendam veritatem, vnde Porcia ad Brutum virum ſuum hæc inter alia: Neque enim adeò muliebri ſum natura, vt me ad efferendum arcanum vel flamma, vel flagra, vel ſtimuli adigere poſſint. hæc apud Dionem lib. 44. at de huius cruciamenti genere ſuperius dictum eſt die 3. Maij. c.

d Caſſiani epiſc.] Accepimus eius acta ab eccleſia Tudertina, quorum eſt exordium procemij: Hortaris me venerande pater Baſſiane. &c. Paſſus habetur in perſecutione Diocletiani ſub Venuſtiano Conſulari.

e Centollæ, & Helenæ.] Pluribus de his agitur in breuiar. Burg. De his Vaſæ. in chron. Hiſp. ex Ioan. Maldonado, Flos. ſanct. Hiſpan. & Theſ. concion. tom. 2. vbi agitur etiam de tranſlatione earum ſub Alfonſo decimo facta.

f Maximi, & ſoc.] Agunt de Maximo Græci pluribus in Menolog. de eo item in actis S. Martini Papæ & mart. in hiſt. Miſcel. ex Theophane an. 8. & 9. Heraclij Imp. Cedren. an. 16. Conſtantis nepotis Heraclij, Zonaras in eodem. multo his plura ex actis ſynodicis de eodem ſcripſimus in Annal. eccleſ. extant eiuſdem Maximi quamplurima ſcriptorum monumenta nondum Latinè edita in bibliotheca Sfortiana.

g Vuigberti.] De quo hac die Beda, qui & de eo ſermonem ſcripſit, eſt primus ordine inter varios tom. 7. col. 473.

h Radegundis.] Beda de eadem hac die. Huius egregia facta vno libro ſcripſit Venant. Fortunatus, altero verò Baudonivia monialis: habet vtrunque Sur. tom. 4. hac die. & Mombrit. tom. 2. vit. ſanct. Gregor. Turon. epiſc. qui eius temporibus vixit, eamq́; ſepulturæ mandauit, plura de ea teſtata reliquit, lib. 9. hiſt. Franc. c. 2. & cap. 39. recenſetq́; epiſtolam epiſcoporũ ad eam ſcriptam. De eius miraculis in lib. de glor. confeſſ. c. 106. Multa præterea ad ea Fortunatus ſcripſit carmine lib. 8. in cuius exordio eius mirificas canit laudes. de eadem lib. 11. fuit enim illi familiariſſimus idem Fortunatus, eamq; præ dilectione & obſeruantia matrem appellat, ſicut & S. Germanum Pariſienſem dicit patrem: vnde ipſe de his aliquando.

Hinc retinet mater, me vocat inde pater.
Dulcis vterque mihi, voto amplectente cohæſit.
Plenus amore Dei, dulcis vterque mihi.

De eadem Sigebert. in chron. an. Domini 557. Vincentius in ſpec. lib. 21. cap. 79. 80. & 85. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 30. & alij plures de ea ſcripſerunt. Migrauit ex hac vita (vt ex Greg. Turon. colligitur lib. 9. c. 2.) anno Domini 590. ipſe eſt annus 12. Childeberti regis Franc.

xj. B **Decimonono kal. Septemb. Luna.** 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19

VIGILIA[a] Aſſumptionis beatæ Mariæ virginis. Romæ natalis beati Euſebij[b] presbyteri, qui a Conſtantio Imperatore Ariano ob catholicę fidei defenſionem in quodam cubiculo domus ſuę incluſus, ibiq. menſes ſeptem in oratione conſtanter perſeuerans, dormitionem accepit: cuius corpus Gregorius & Oroſius preſbyteri colligentes, in cœmeterio Calliſti via Appia ſepelierunt. In Illyrico ſancti Vrſicij[c] martyris, qui ſub Maximiano Imperatore & Ariſtide pręſide, poſt multa & diuerſa tormenta pro Chriſti nomine gladio cęſus eſt. In Africa ſancti Demetrij[d] martyris. Apameæ in Syria ſancti Marcelli[e] epiſcopi & martyris, qui cum Iouis delubrum diruiſſet, a furentibus gentilibus occiſus eſt. Tuderti ſancti Calliſti[f] epiſcopi & martyris. In Aegina inſula ſanctæ Athanaſię[g] viduæ, monaſtica obſeruantia & gratia miraculorum illuſtris.

AVGVSTI 14.

a VIGILIA Aſſumptionis.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Plura de ea Ordo Rom. Amalar. in Antiphonar. c. 62. Microlog. de obſer. eccleſ. c. 48. & alij, qui ſcripſerunt de diuinis offic. Habemus ſermonem man. ſcrip. in tom. 1. vit. ſanct. qui alicubi, ea die, legi conſueuit in eccleſia. incipit: Fœlix puerperium &c.

b Euſebij.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. recitat eius acta Mombrit. tom. 1. habemus eadem man. ſcrip. Eſt Romæ vetus Titulus S. Euſebij, cuius mentio habetur in concilio primo Romæ habito ſub Symmacho Papa. Aſſeruantur illic veneranda corpora ſanctorum Euſebij, Oroſij, atque Paulini: multæq; aliorum martyrum reliquiæ, vt eiuſdem eccleſiæ vetera monumenta declarant. Eandem eccleſiam Zacharias Papa vetuſtate collapſam reſtituendam curauit; hęcque tam inſcriptiones in marmore inciſę, quàm etiam liber de Roman. Pontificib. teſtantur.

c Vrſicij.] Agunt de eodem hac die etiam Græci in Menologio, eiusq; martyrij acta ibidem referunt.

d Demetrij.] De quo in vet. Rom. Martyrolog. cui aſtipulantur man. ſcrip. & alij.

e Marcelli epiſc.] De eodem hac die Græci in Menologio. Eius acta deſcribit Sozomen. hiſt. lib. 7. c. 15. Theodoret. lib. 5. c. 21. Niceph. lib. 12. c. 25. 26. Caſſiodorus in Tripart. & alij. Paſſus eſt Gentilium factione anno vndecimo Theodoſij Imp. ea de cauſa, quòd delubrum illud famoſiſſimum Iouis Apameæ, diuino fultus præſidio eſt demolitus. In dicto Græcorum Menologio nonnulla de eo habentur, quæ deſiderantur in prædictis hiſtoricis, vt de munere præfecturæ, qua idem functus eſt ante epiſcopatum, & alia.

f Calliſti epiſcopi.] De quo vet. monumenta eccleſiæ Tudertinæ, quæ man. ſcrip. Romam miſſa accepimus.

g Athanaſiæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio. Eius autem acta deſcripſit Metaphraſtes, quæ Surius retulit in tom. 4. hac die. In quibus dum mentio habetur de S. Ioannicio, qui ea, quæ de ipſa eſſent futura pręuidit, colligi poteſt, eam vixiſſe circa tempora Michaelis, &

Theo-

Theodoræ Auguſtorum; Alia fuit eiuſdem nominis clariſſima fœmina, quæ Conſtantinopoli vixit cum ſancta Matrona, de qua plura in actis eiuſdem Matronæ apud Lipom. tom. 5. Itemq; eiuſdem nominis alia, de qua inferius ad ſeptimum idus Octob.

15 Decimooctauo kal. Septemb. Luna. C x.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

ASSVMPTIO [a] ſanctiſſimæ Dei Genitricis virginis Mariæ. Romæ via Appia ſancti Tharſicij [b] acolythi, quem pagani cum inueniſſent corporis Chriſti ſacramenta [c] portantem, cœperunt diſquirere quid gereret: at ille indignum iudicans porcis prodere margaritas, tam diu ab illis mactatus eſt fuſtibus & lapidibus, donec exhalaret ſpiritum: & reuoluto eius corpore ſacrilegi diſcuſſores, nihil ſacramentorum Chriſti in manibus, aut in veſtibus inuenerunt: Chriſtiani autem corpus martyris collegerunt, & in cœmeterio Calliſti honorifice ſepelierunt. Tagaſte in Africa ſancti Alipij [d] epiſcopi, qui beati Auguſtini olim diſcipulus, poſtea in conuerſione ſocius, in munere paſtorali collega, & in certaminibus aduerſus hæreticos commilito ſtrenuus, ac demum in cęleſti gloria conſors fuit. Sueſſione in Gallijs ſancti Arnulphi [e] epiſcopi & confeſſoris.

AVGVSTI 15.

a ASSVMPTIO ſanctiſſ. Dei Genitricis Mariæ.] De eadem celeberrima ſolemnitate nō tantùm Beda, ac cęteri Latinorum hac die agunt, ſed & Græci in Menologio, & in nouel. conſtit. Emmanuel. Imp. Mentio habetur de eadem in prędictis actis S. Athanaſiæ, de qua pridie actum eſt. in ſacramentario S. Gregorij habetur de eadem ſolemnitate pręfatio. agitur de eadem in ordin. Rom. in concil. Mogunt. ſub Carolo Magno can. 36. alijsq; monumentis, quæ ſcripta ſunt de Diuin. officijs. Eſt ſermo S. Athanaſij nomine, quo præclara quidem & mirifica de Dei Genitricis Aſſumptione ſcribuntur: meritoq; ea die in Eccleſia legendus ponitur. Verùm ille ſermo non in die Aſſumptionis, ſed Annunciationis habitus apparet ex eius exordio: quem potius Cyrilli quàm Athanaſij eſſe puto: nam dogma Neſtorij auctor inſectatur. Feruntur item duo alij ſermones nomine ſancti Auguſtini; quos, vt alterius cuiuſpiam auctoris potius, quàm Auguſtini, ſchola Louanienſis in appendice collocauit. Rurſus autem extat ſermo titulo ſancti Hieronymi ad Paulam & Euſtochium ſcriptus: quem nonnulli exiſtimarunt eſſe illius Sophronij, cuius idem S. Hieronymus meminit in lib. de ſcrip. eccleſ. ſed neutrius puto: quin potius conſtat eſſe alicuius auctoris, qui vixit circa, vel poſt tempora concilij Epheſini, & Chalcedonenſis: multum enim verſatur in deſtruendis Neſtorij atque Eutychetis dogmatibus: quæ quidem longe poſt tempora Hieronymi, atque Sophronij in eccleſiam irruperunt. Quòd autem ſcribit Nicephorus lib. 17. c. 28. eiuſmodi ſolemnitatem edicto Mauritij Imp. ſtatutam: ſic accipias, vt eam antea ab Eccleſia inſtitutam, ipſe in Oriente, ſanctione edita, promulgauit. Sanctus Bernardus ad canonicos Lugdunenſes epiſt. 174. non aliunde, quàm à S. Dei Eccleſia hanc ſolemnitatem ſe accepiſſe teſtatur. In Gallijs vero circa tempora Caroli Magni receptam eſſe apparet. nam in lib. 1. capitul. Reg. cap. 163. quo agitur de ferijs, hęc ſcribuntur in fine: De Aſſumptione ſanctæ Mariæ interrogandum relinquimus. hæc ibi. libro autem 2. cap. 35. & lib. 6. cap. 186. ea celebri-

tas Aſſumptionis inter cæteras recenſetur, ſicut & in concil. 1. Moguntino cap. 36. Extant de eadem celebritate plures Græcorum ſermones, Ioannis Damaſceni, Andreę Cretenſis, Metaphraſtis, & aliorum; ex Latinis autem ſancti Bernardi, Abſalonis abbatis, Petri Damiani, Honorij Auguſtodunenſis, Authperti abbatis Caſinenſ. Pandulphi Capuani mon. Caſin. Gregorij epiſcopi Tarracinæ, & S. Brunonis epiſcopi Signini, vt teſtatur Petrus diac. mon. Caſin. lib. de vir. illuſtr. dum agit de prædictis auctoribus. extant de eadem Guerrici abbatis Igniacenſ. ſermones quatuor. Dicta eſt eadem ſolemnitas ob eius excellentiam, Dies Dominæ, ſic etenim & Hunni eandem appellare conſueuerunt, vt ſcribit Carthuitius in vit. Stephani Regis: qui ampliſſimam baſilicam in honorem eiuſdem ſolemnitatis erexit.

Quòd autem ſpectat ad hiſtoriam de Aſſumptione Dei Genitricis: ne quid præterijſſe videamur, ſcire debemus improbatam fuiſſe ab Eccleſia catholica opinionem Collyridianorum hæreticorum aſſerentium beatam virginem diuinæ fuiſſe naturæ, prorſusq; mortis expertem, vt de his ſcribit S. Epiphan. in panar. hære. 78. & 79. Humanæ autem tantùm eam naturæ fuiſſe, ſed auctam multis, immenſisq; prærogatiuis, catholica Eccleſia profitetur. idq; cùm omnes orthodoxi antiqui patres, tum inter eos idem S. Epiphanius aduerſus eos agẽs, pluribus comprobet; tamen de eius obitu non audet certi aliquid definire, cùm ait: Non autem omnino definio hoc, & non dico quòd immortalis manſit, ſed neque affirmo, an mortua ſit. Rurſus fuit quorundam opinio dicentium eam martyrio vitam finiſſe. his aduerſatur auctor, qui dicitur Iſidorus lib. de vit. obit. ſanct. cap. 68. & alij poſt eum. Supradictę autem omnes opiniones ab Eccleſia Dei reijciuntur: quę catholicè profitetur, eandem, vt hominem, naturali exitu vita functam. Rei autem geſtæ hiſtoria, quę inſcribitur de tranſitu virginis, à Gelaſio connumeratur inter apocrypha. diſtinct. 15. cap. ſancta Romana. putatur illa eſſe, quę nomine Melitonis Sardenſis legitur: quam & Beda reijcit in retract. Apoſt. cap. 8. De eadem Aſſumptione meminit Dionyſ. Areopag. de diuin. nom. cap. 3. Gregor. Turon. de glor. mart. lib. 1. c. 4. & 9. Plura item refert Niceph. lib. 2. c. 22. & lib. 15. c. 14. eaq; ex maiorum traditione à Iuuenale epiſcopo Hieroſolymitano conſcripta; Ioannes Damaſcenus, Metaphraſtes, Glicas, & alij ferè eadem. Quid autem de his ſenſerint maiores (vt prætereamus apocryphum illud S. Hieronymi nomine conſcriptum) Vſuardus, & Ado, cùm hac die celebrari dicant Dei Genitricis dormitionem, de Eccleſiæ iudicio verba hæc ſubdunt: Plus elegit ſobrietas Eccleſię cum pietate neſcire, quàm aliquid friuolum & apocryphum inde tenendo docere. hæc illi. Porrò Dei eccleſia in eam partem propenſior videtur, vt vnà cum carne aſſumpta ſit in cælum; nam in huius diei celebritate illas ſanctorum patrum homilias legendas tradidit, quibus eadem de eius Aſſumptione firmantur: quæ quidem ſententia cùm plurimorum Theologorum auctoritate, tum etiam communi conſenſu fidelium iam recepta videtur.

Quonam autem tempore ſanctiſſima Dei Genetrix ex hac vita migrarit; diuerſæ feruntur ſententię. Euſebius in primis eius ex hac vita tranſitum ponit anno à Chriſto Domino quadrageſimooctauo, aitque: Maria virgo Ieſu Chriſti mater ad filium ad cælum aſſumitur, vt quidam fuiſſe ſibi reuelatum ſcribunt. hæc illę. Rurſus autem ex alia quadam reuelatione ſcribit S. Antoninus in 3. part. tit. 19. c. 11. in fin. poſt annum elapſum ab Aſcenſione filij, & tot dies, quot intercurrunt ab eo tempore vſq; ad decimam quintam Auguſti, eam eſſe defunctam, ac demum poſt alios quadraginta dies ab eius obitu Aſſumptam eſſe in cęlum nono kal. Octobris. ex hac ſententia addita videntur ad Martyrologium Bedę, ea die, hęc verba: Secunda Aſſumptio S. Virginis Mariæ. De eadem hæc Belethus c. 147. Mulier, inquit, quędã religioſiſſima appellata Elizabeth, quæ nunc etiam in viuis eſt, habitat in finibus Saxoniæ, ait lib. 4. c. 1. ſibi reuelatum, quod circiter dies quadraginta aſſumptum fuerit corpus poſt Aſſumptionem animæ, de qua re opuſculum quoddam compoſuit, ſed non eſt in Romana Eccleſia comprobatum. &c. Ex hac itaque, aut ſimili reuelatione alicui placuit ad Bedam adijcere ſecundam Aſſumptionem eiuſdem virginis Mariæ. Antoninus autem dum de his agit, dicit eam fuiſſe S. Elizabeth filiã regis Hungarię, vxorem quondam Lanthgrauij, quam Gregorius nonus retulit inter ſanctos, cuius tamen de ea re ſententiam minus probari teſtatur, aitque: Nec propterea detrahimus ſanctitati eius; quia non ſemper, quæ ſancti viderunt in ſpiritu, eadem vt prophetæ viderunt, ſed iuxta ſuas mente conceptas imaginationes. hæc ille. ac de his ſatis.

b Tarſicij.] De quo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij; ijdemq; omnes ex actis ſancti Stephani Papæ & martyris, in quibus eius certamen deſcribitur.

c Sacramenta portantem.] Non eſt, quod mireris, cùm audis acolythum Chriſti corporis ſacramenta portantem: olim etenim, ingruentibus in Chriſtianos perſecutionibus, laicis etiam domum ferre Euchariſtiam, certis diebus ſumendam (quòd non eſſet liberum, cùm vellent ad eccleſiam conuenire, ac ſynaxim celebrare) permiſſum erat. id habes ex Tertulliano lib. 1. ad vxorem, Cyprian. lib. de lapſis, Clement. Alex. lib. 1. Stromat. atque alijs. Quod autem magis mireris, illud eſt; quòd, reddita pace Eccleceſiæ, ſub Chriſtianis atque orthodoxis Impp. idem vſus diutur-

nus

nus aliquandiu permanſit. habes de his complura exempla, vt ex Greg. Nazian. oratione in laudem Gorgonię, Hieronym. apolog. pro libris aduerſus Iouin. ad Pammachium, cùm ait: Quod in eccleſia non licet, nec domi licet, Ambroſ. in orat. in funere fratris Satyri: ante hos S. Baſilius eadem ſcribit ad Cæſaream Patriciam de perceptione ſacramentorum, his verbis: Tempore perſecutionis cogi quempiam, abſente ſacerdote aut miniſtro, communionem ſua manu ſumere, minimè abſurdum eſſe, ſuperuacuum eſt oſtendere, cùm eius rei etiam longa conſuetudo rebus ipſis fidem faciat. Nam omnes qui per ſolitudines monaſticam vitam agunt, vbi non adeſt ſacerdos, cùm domi communionem habeant, per ſe ipſos accipiunt. &c. Hanc epiſtolam è bibliotheca Card. Syrleti acceptam, meus Antonius Agellius Gręcis facultatibus egregiæ excultus in Latinum tranſtulit, eiuſdemq; mihi copiam fecit, quam poſtea à Cutheberto Tonſtallo in priori libro de veritate Corporis & Sanguinis Domini Græcè, Latineq; ſimul editam reperi. Suppetunt de eadem re complura alia exempla in Prato ſpirituali, quibus proditur, perſeueraſſe eundem vſum etiam temporibus Zenonis, Anaſtaſij, ac Iuſtini Impp. quibus temporibus, cùm Hormiſda Papa Romanę præſideret eccleſiæ, in Occidente celebrata eſt ſynodus Cæſarauguſtana, in qua ea conſuetudo antiquata habetur his verbis: Euchariſtiæ gratiam, ſi qui probatur acceptam non conſumpſiſſe in eccleſia, anathema ſit in perpetuum. At in Oriente vſum illum ſumendi manibus Euchariſtiam diutius perſeueraſſe, ſatis liquet ex canone 102. Sextæ ſynodi in Trullo habitę, ibi & de manuum compoſitione, ſecundum ea, quę habet Cyrillus in myſtagog. quinta in fine. ſed de his alibi fuſius.

d Alipij epiſcopi.] De eo ſanctus Auguſtinus frequentiſſimè, vt lib. confeſſ. 6. c. 7. & ſequen. lib. 9. c. 4. 5. de ciuit. Dei lib. 22. c. 8. epiſt. 67. 224. 225. & 241. De eodem S. Hieron. ad Auguſt. epiſt. S. Paulinus epiſcopus Nolan. apud Aug. epiſt. 24. 33. 35. & 36. Interfuit cum cæteris Africanis epiſcopis concilio Mileuitano, quod (vt ſuperius diximus) Mileui in Numidia eſt celebratum, aduerſus emergentem Pelagij hæreſim, alijs etiam concilijs Carthaginenſibus præſto fuit; functusq; eſt legatione Romam ad Bonifacium Papam, à quo humaniſſimè ſusceptus eſt, vt ſcribit idẽ Auguſt. lib. contra duas epiſt. Pelagij cap. 1. & ad Quoduultdeum epiſt. 4. tom. 6. circa princ.

e Arnulphi epiſcopi.] De quo apud Bedam, & Vſuardum die ſequenti, qui eſt tranſlationis ipſius. Scripſit vitam eius Liſiardus eius ſucceſſor, quam habet Sur. tom. 4. de eodem Sigebert. in chron. an. Domini 1087. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 326. & Molan. in indic. ſanctorum Belgij. exceſſit ex humanis anno Domini milleſimo octogeſimoſeptimo.

16 Decimoſeptimo kal. Septemb. Luna. D ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

ROMÆ ſancti Titi [a] diaconi, qui Vrbe a Gothis occupata pecunias pauperibus diſtribuens, a tribuno barbaro iuſſus eſt occidi. Nicææ in Bithynia ſancti Diomedis [b] medici, qui in perſecutione Diocletiani pro Chriſti fide gladio cæſus, martyrium compleuit. Item ſanctorum triginta [c] trium Martyrum. Ferentini in Hernicis ſancti Ambroſij [d] centurionis, qui in perſecutione Diocletiani varijs modis cruciatus, nouiſſime per ignem illæſus tranſiens, demerſus in aquam, eductus eſt in refrigerium. Mediolani depoſitio ſancti Simpliciani [e] epiſcopi, ſanctorum Ambroſij & Auguſtini teſtimonio celebris. Antiſiodori ſancti Eleutherij [f] epiſcopi. Nicomediæ ſancti Arſacij [g] confeſſoris, qui ſub Licinio perſecutore militia relicta, ſolitariam vitam ducens, tantis virtutibus claruit, vt & dæmones expuliſſe, & ingentem draconem orando interemiſſe legatur: deniq. futuram ciuitatis cladem prænuntians,

tians, in oratione ſpiritum Deo reddidit. In Gallia Narbonenſi apud Montem Peſſulanum depoſitio beati Rocchi [h] confeſſoris, qui multas Italiæ vrbes a morbo epidimiæ ſigno crucis liberauit: cuius corpus Venetias poſtea tranſlatum fuit. Romæ ſanctæ Serenę [i] vxoris quondam Diocletiani Auguſti.

AVGVSTI 16.

a TITI diaconi.] Agit de eodem ſanctus Proſper in chron. Theodoſio duodecimùm & Valentiniano ſecundùm conſſ. quo anno trucidatus eſt à Gothis Arianis.

b Diomedis.] Græci etiam hac die de eodem agunt in Menologio, vbi & martyrium eius deſcribitur. Cedren. in comp. in Baſilio Imp. hæc ait: Baſilius porrò celeberrimum in martyrum numero Diomedem pretioſiſſimis & ſplendidis donarijs & prædijs amplos habentibus redditus locupletauit, atque exornauit. hæc ille. Vſuardus tam de Diomede, quàm ſocijs agit quarto idus Iunij.

c Triginta martyrum.] De ijſdem hac die Græci in Menologio, igniq; abſumptos ferunt.

d Ambroſij Centurionis.] Huius acta man. ſcrip. ab eccleſia Ferentinate accepimus, quorum eſt exordium: Cùm omnipotentis Dei clementia. &c.

e Simpliciani epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Mediolanen. Scribit de eo Paulinus in vita ſancti Ambroſij, Auguſtin. lib. 8. confeſſ. c. 2. 3. & 5. Mentio fit de eo in concil. 3. Carthag. c. 48. extant ad eundem S. Ambroſij complures epiſtolæ. ad eum S. Auguſtinus inſcripſit duos libros de diuerſ. quæſtionib. quorum meminit in retract. lib. 2. cap. 1. & de prædeſt. ſanct. lib. 1. c. 4. ſcripſit ad eundem ſanctus Vigilius epiſcopus Tridentinus libellum de martyribus. Extat de eodem epigramma Ennodij Ticinenſis, cuius eſt exordium: Ambroſius linquens viduatæ. &c.

f Eleutherij epiſcopi.] Interfuiſſe hic reperitur concilijs Aurelianenſibus 2. 3. 4. & 5. numeraturq; eius ſedis epiſcopus decimusſextus. ſedit an. 28. menſ. 8. dies 9. temporibus Pelagij Papæ, vt habent tabulæ eius eccleſiæ, quas deſcripſit Demochares lib. de ſacrif. Miſſ.

g Arſacij.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, qui tamen Vrſacium vocant; ſed Græci, qui eius res geſtas deſcribunt, dicunt Arſacium, vt Sozomen. hiſt. lib. 4. c. 15. & Niceph. lib. 9. c. 38. Vixit autem temporibus Iuliani Apoſtatæ Arſacius alter rex Armenię Chriſtianus, in quem ob odium in Chriſtum idem impius Imp. ſe illiberalem nimis exhibuit, de quo Sozomen. lib. 6. c. 1. & Ammian. Marcellin. frequenter meminit.

h Rocchi.] Huius res geſtæ ſcriptæ ſunt à Franciſco Diedo, & Petro Pino; habetq; eiuſdem acta Cland. de Rota in leg. ſanct. cap. 191. Petrus in catal. appendice cap. 15. De eodem Crantz. in Metrop. Saxon. lib. 9. c. 25. ſcribit idem Died. eum obijſſe diem anno Domini milleſimo trecenteſimo vigeſimoſeptimo. anno autem 1414. innotuiſſe patribus concilij Conſtantienſis, quorum decreto ad propulſandam ingruentem luem eidem honores ſanctis debiti ſunt impenſi: nam & ſolemni pompa eius imaginem, omni comitante populo, per vrbem detulerunt: quo facto, illa peſtis mox euanuit. Inde verò exemplum ſumptum eſt, vt vbiq; locorum eius venerandæ imagines, altaria, ſacella, ac denique templa erecta fuerint. Tranſlatum eius corpus Venetias ferunt anno Domini 1485.

i Serenæ.] De qua Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Agitur de ea in actis ſanctæ Suſannæ martyris, itemq; in rebus geſtis ſancti Marcelli Papę, & alijs martyrum actis, licet penes ſcriptores Gentiles de ea nulla mentio habeatur: nec mirum, cùm Diocletiani res geſtæ remanſerint obſcuriſſimæ deperditis illorum commentarijs, qui eas exactè fuerant proſecuti.

viij. E Sextodecimo kal. Septemb. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22

OCTA-

OCTAVA [a] ſancti Laurentij martyris. Carthagine in Africa ſanctorum martyrum Liberati [b] abbatis, Bonifacij diaconi, Serui, & Ruſtici ſubdiaconorum, Rogati, & Septimi monachorum, & Maximi pueri, qui in perſecutione Vuandalica ſub Hunnerico Rege pro confeſſione catholicę fidei, & vnici baptiſmatis defenſione varijs & inauditis ſupplicijs exagitati, demum ſuper ligna, quibus côncremandi erant, clauis confixi, cum ignis ſępius accenſus fuiſſet, ac diuinitus ſemper extinctus, eius iuſſu remorum vectibus percuſſi, & comminutis cerebris enecati, ſpecioſum curſum certaminis ſui, coronante Domino perfecerunt. Cęſareæ in Cappadocia natalis ſancti Mamantis [c] martyris, qui a pueritia ad ſenectutem vſq. longum martyrium duxit, & tandem imperante Aureliano, ſub Alexandro præſide illud feliciter conſummauit: quem ſancti patres Baſilius & Gregorius Nazianzenus ſummis laudibus celebrarunt. In Achaia ſancti Myronis [d] preſbyteri & martyris, qui ſub Decio Imperatore & Antipatre præſide poſt multa tormenta Cyzici capite truncatus eſt. Nicomediæ ſanctorum martyrum Stratonis [e], Philipphi, & Eutychiani, qui damnati ad beſtias, & nihil læſi, per ignem martyrium conſummarunt. Ptolemaide in Palæſtina ſanctorum martyrum Pauli [f], & Iulianæ ſororis eius, qui ſub Valeriano paſſi ſunt. Interamnæ ſancti Anaſtaſij [g] epiſcopi & confeſſoris.

AVG VSTI 17.

a OCTAVA S. Laurentij.] De eadem Beda, ac cæteri omnes. Radulphus de obſeruant. can. cap. 19. adnumerat eam inter maiores octauas.

b Liberati, & ſoc.] Agunt de his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eorum res geſtas ſcripſit Victor Vticenſis lib. 3. de perſecut. Vuandal. & libello ſeorſum poſito in appendice eius operis. Cùm ibi paſſi legantur ſexto non. Iulij, hac tamen die de his prædicti omnes agunt, fortaſſe ob factam ea die tranſlationem.

c Mamantis.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad quart. non. Septembr. Erat olim Romæ celebris huius martyris Memoria, in eius baſilica S. Gregorius Papa habuit homiliam trigeſimamquintam in Euangelium die natali ipſius. Extat de eodem egregia homilia S. Baſilij, agit de eodem S. Gregorius Nazianzenus in oratione in Nouam Dominicam, in fine; vbi de eodem Niceta plura in ſchol. Metaphraſtes ex antiquioribus monumentis edidit eius acta, quæ refert Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 4. conſueuit celebrari in Oriente eiuſmodi ſolemnitas vigilijs præcedentibus, vt ex actis Danielis Stylitæ apparet. Huic martyri Gallus, & Iulianus Conſtantij Imp. nepotes ſeorſum quiſque ſuum conatus eſt templum erigere; ſed Iuliani, qui ſimulatè agebat, fruſtratum eſt opus; Galli autem perfectum finem conſequutum eſt, vt ſcribit Sozom. hiſt. lib. 5. c. 2. & Niceph. lib. 10. c. 1. De alia eiuſdem ſancti perilluſtri baſilica Conſtantinopoli erecta agit Niceph. lib. 18. c. 41. De ponte ad ſanctum Mamantem vide Suidam in hiſtor. De reliquijs eius Hieroſolymis poſitis, conſule Fortunatum in actis S. Radegundis lib. 2. vbi de eius digito in Gallias tranſlato.

d Myronis.] De quo Græci in Menologio hac die, vbi pluribus martyrij eius acta deſcribuntur.

e Stratonis, & ſoc.] Agunt de his item Græci hac die. Beda autem ſupra xviij. Kal. Septembr.

f Pauli, & Iulianæ.] Græci itidem de his in Menologio. Acta autem eorum fuſius deſcripſit Metaphraſtes: quę extant apud Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 4.

g Anaſtaſij epiſcopi.] De quo tabulæ, ac vet. monumenta eius eccleſiæ.

vij. F Quintodecimo Kal. Septemb. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23			

PRÆNESTE natalis ſancti Agapiti[a] martyris, qui cum eſſet annorum quindecim, & amore Chriſti ferueret, iuſſu Aureliani Imperatoris tentus eſt, ac primo neruis crudis diutiſſime cæſus, deinde ſub Antiocho præfecto grauiora ſupplicia paſſus, exinde cum ex præcepto Imperatoris leonibus obijceretur, & minime læſus eſſet, gladio miniſtrorum coronandus percutitur. Romæ beatorum Ioannis[b] & Criſpi presbyterorum, qui in perſecutione Diocletiani multa ſanctorum corpora officioſiſſime ſepelierunt, quorum meritis & ipſi poſtmodum ſociati, gaudia vitæ æternæ meruerunt. Ibidem ſanctorum martyrum Hermæ[c], Serapionis, & Polyæni, qui per anguſta, ſaxoſa, & aſpera loca raptati, animas Deo reddiderunt. In Illyrico ſanctorum martyrum Flori[d] & Lauri artis lapicidinę, qui conſumptis martyrio eorum magiſtris Proculo & Maximo, ſub Licione præſide poſt multa tormenta in profundum puteum ſunt demerſi. Myræ in Lycia ſanctorum martyrum Leonis[e] & Iulianæ. Metis in Gallia ſancti Firmini[f] epiſcopi & confeſſoris. Romæ via Lauicana ſanctæ Helenæ[g] matris Conſtantini Magni pijſſimi Imperatoris, qui primus Eccleſiæ tuendæ atq. amplificandæ exemplum ceteris principibus præbuit.

AVGVSTI 18.

a AGAPITI.] De quo pluribus Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Recitat eius acta Mombrit. tom. 1. ſed admodum deprauata, Petrus item in catal. lib. 7. cap. 74. Celebris eſt ipſius memoria Præneſte, vbi ſacræ eiuſdem reliquię aſſeruantur.

b Ioannis, & Criſpi.] Agunt de his Beda, & alij qui ſupra, necnon Petrus in catal. lib. 7. cap. 75.

c Hermæ, & ſoc.] De ijſdem agunt etiam Gręci hac die in Menologio, vbi ijdem eorum paſſionis acta breui compendio referunt.

d Flori, & Lauri.] Græci iidem de his agunt hac die in Menologio, & genus martyrij deſcribunt, quod paſſi ſunt.

e Leonis, & Iulianę.] De quibus ijdem qui ſupra in eodem Menologio.

f Firmini epiſcopi.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. Legitur Firminus epiſcopus inter alios epiſcopos, qui interfuerunt concilio Agathenſi in Gallijs celebrato, anno Domini quingenteſimo ſexto. Fuit hic vndecimus eius ſedis epiſcopus, vt produnt tabulæ eccleſiæ Metenſis, quas deſcripſit Demochares lib. de ſacrif. Miſſę.

g Helenę.] De eadem hac die Vſuardus, Ado, aſtipulanturque vet. man. ſcrip. Gręci autem ad xij. Kal. Iulij. Scribunt eius res geſtas Euſebius in vit. Conſtantini lib. 3. c. 41. 42. & ſequen. Rufin. hiſt. lib. 1. c. 7. 8. Seuer. hiſt. lib. 2. Paulinus epiſt. 11. ad Seuerum, Ambroſ. in oratione dicta in funere Theodoſij, de eo item in actis S. Silueſtri, in concilio Romano ſub Silueſtro can. 20. & in libello

de

de munif. Conſtant. Græcorum autem hiſtoricorum poſt Euſebium, ſcribit Socrat. lib. 1. c. 12. & 13. Sozom. lib. 2. c. 1. lib. 1. c. 18. Niceph. lib. 8. c. 31. & alij recentiores, Romę eam obijſſe diem, ibiq; ſepulchro conditam tradit Niceph. lib. 8. c. 3. & libellus ſupra citatus de munif. Conſtant. necnon & Suidas in hiſtoricis in verbo, Veſtales. De reliquiarum eius tranſlatione agit Sigebert. in chron. an. 849. Viget nobilis memoria ſanctæ Helenæ Romæ in Atrio Seſſoriano in baſilica dicta S. Crucis, quæ conſtat olim appellatam eſſe baſilicam Helentanam, vt apparet ex actis Xyſti Papę tertij, quibus agitur de damnatione Baſſi exconſulis. Aliç ferè de ea innumerę memoriæ erant, vt Conſtantinopoli, de qua in Authentic. vt determin. ſit. num. cleri. coll. 1. tit. 3. Itemq; Pontus Polemaicus, ſic dictum à Polemone rege, qui, vt colligitur ex Tacito lib. 2. vixit temporibus Auguſti & ſucceſſorum Imperatorum, Helenopontus ab Helena matre Conſtantini meruit appellari, vt nouella conſtit. 28. de moderatore Helenoponti coll. 10. erat in Bithynia ciuitas Helenopolis ab ea dicta, & aliæ multæ de ea antiquæ memorię, quas enumerare omittimus, de his ſiquidem vberius egimus in Annal. eccleſ. vbi de eadem, quòd Britanna fuerit, & non Gręca, aduerſus Gręcorum aſſertiones pluribus diſſeruimus.

19 Quartodecimo kal. Septemb. Luna. G vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24

ROMÆ ſancti Iulij [a] Senatoris [b] & martyris, qui Vitellio iudici traditus, & ab eo in carcerem truſus, iubente Commodo Imperatore tamdiu fuſtibus cæſus eſt, donec emitteret ſpiritum: cuius corpus in cœmeterio Calepodij via Aurelia ſepultum fuit. In Cilicia natalis ſancti Andreæ [c] tribuni, & ſociorum militum, qui victoria de Perſis diuinitus adepta ad fidem Chriſti conuerſi, & hoc nomine accuſati, ſub Maximiano Imperatore in anguſtijs Tauri montis ab exercitu Seleuci pręſidis trucidati ſunt. In Palæſtina ſancti Timothei [d] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Vrbano præſide poſt multa ſuperata ſupplicia, lento igne combuſtus eſt. Paſſi ſunt etiam ibidem Thecla & Agapius: illa feris expoſita, earum dentibus laniata tranſiuit ad ſponſum: Agapius vero plurima tormenta perpeſſus, ad maiora certamina fuit dilatus. Anagniæ ſancti Magni [e] epiſcopi & martyris, qui in perſecutione Decij necatus eſt. In Prouincia apud caſtrum Brincolam depoſitio ſancti Ludouici [f] epiſcopi Toloſani, vitæ ſanctitate & miraculis clari: cuius corpus inde Maſſiliam tranſlatum, in eccleſia Fratrum Minorum honorifice conditum eſt. In Gallia in pago Sigiſterico beati Donati [g] presbyteri & confeſſoris, qui ab ipſis infantię rudimentis mira Dei gratia præditus, anachoreticam vitam multis annis exegit, & miraculorum gloria clarus migrauit ad Chriſtum. In territorio Bituricenſi ſancti Mariani [h] confeſſoris. Mantuanę ſancti Ruffini [i] confeſſoris. in Aſsisio sancti Ruffini di Arce martiri

a IVLII] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores de eodem hac die; addit & Beda alios, qui prædictum Iulium fide Chriſtiana imbuerunt, de quibus inferius agitur ad viij. kal. Septem. Recitat eius acta Mombrit. tom. 2. Vincent. lib. 11. cap. 119. quæ & apud Sur. tom. 7. habentur die 25. Auguſti. eadem Petrus in catal. lib. 7. c. 79. extant eadem apud nos man. ſcrip. quorum eſt exordium: Regnante Commodo. &c.

b Senatoris.] Quòd autem ad dignitatem Senatoriã pertinet: impoſſibile erat Senatorem, cùm in Chriſtum credidiſſet, in Senatu vlterius permanere: nam neceſſe erat vel Chriſtianum Senatorem à Senatu abire, vel à Chriſtiana religione diſcedere. Auguſtus enim Imp. lege ſtatuerat, vt Senatorum quiſq; antequã ſuo loco conſideret, thure ac mero ſupplicaret apud aram eius dei, in cuius templo coiretur. hæc Sueton. in Octauio cap. 35. Tantùm enim in templis Senatus cogebatur, immolabaturq; ſacrificium; atque primùm de rebus diuinis, inde de humanis ſermo habebatur. hęc pluribus ex M. Varrone Gellius lib. 14. c. 7.

c Andreæ tribuni, & ſoc.] De his hac die Vſuardus, & Ado; licet Andream cum S. Magno confundant. Græci item de his in Menologio hac die, adduntq; duo millia quingentos & nonagintatres ſocios, qui cum eo ſunt paſſi. Horum acta ex antiquis codicibus edidit Metaphraſtes, quæ recenſet Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 4.

d Timothei, Theclæ, & Agapij.] De iiſdem Græci etiam agunt hac die. Horum autem acta ſcripſit Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 13. & 16. Paſſi ſunt Timotheus & Thecla anno ſecundo perſecutionis Diocletiani, Agapius autem quarto eiuſdem martyrium conſummauit xj. kal. Decembris, vt ex prædictis eorum actis apparet.

e Magni epiſcopi.] De quo tabulæ & vetera monumenta eccleſiæ Anagninæ, cuius res geſtas man. ſcrip. inde nullas accepimus; reperimus eadem in noſtra bibliotheca tom. 7. plura de eodem in actis S. Secundinæ, quæ ibidem celebratur, de qua ſuperius actum eſt. Agunt alij hac die de alio Magno martyre, de quo & Petrus in catal. lib. 7. c. 76. Fuit item alius S. Magnus epiſcopus Altinenſis, de quo apud eundem in appendice c. 17.

f Ludouici epiſcopi.] Huius acta recitat Sur. tom. 4. Martin. Polon. in chron. Antonin. part. 3. tit. 24. c. 14. & nouiſſimè chronic. Franciſcan. part. 2. lib. 6. obijt anno Domini milleſimo duceteſimo nonageſimoſeptimo. Ioannes Papa vigeſimusſecundus retulit eum inter ſanctos; qua de re extant litteræ Apoſtolicæ, quibus eius res geſtæ recoluntur.

g Donati.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 7. c. 78. & alij recentiores.

h Mariani.] Agit de eodem hac die Vſuardus. Pluribus autem Gregor. Turon. de gloria confeſſ. c. 81.

i Rufini.] De eo vet. man. ſcript. ex quibus & Galeſinus hac die, & Maurolycus.

v. A Tertiodecimo kal. Septemb. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	ſ	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25			

IN territorio Lingonienſi depoſitio ſancti Bernardi [a] primi Claræuallenſis abbatis, vita, doctrina, & miraculis glorioſi. In Iudæa ſancti Samuelis [b] prophetæ, cuius ſacra oſſa, vt beatus Hieronymus ſcribit, Arcadius Auguſtus Conſtantinopolim tranſtulit, & prope Septimum collocauit. Eodem die ſancti Lucij [c] ſenatoris, qui perſpecta conſtantia Theodori Cyrenenſis epiſcopi in martyrio poſiti, ad fidem Chriſti conuerſus, ad eam etiam Dignianum præſidem pertraxit: cùm quo Cyprum profectus, cum ibi alios Chriſtianos pro confeſſione Domini coronari videret, vltro ſe ipſum obtulit, & eamdem martyrij coronam, capitis obtruncatione, promeruit. In Thracia ſanctorum triginta [d] ſeptem Marty-

rum,

rum, qui ſub præſide Apelliano pro Chriſti fide manibus pedibusq. præciſis, in caminum ardentem iniecti ſunt. Item ſanctorum martyrum Seueri [e] & Memnonis centurionis, qui eodem mortis genere conſummati, victores abierunt in cælum. Cordubæ ſanctorum martyrum Leouigildi [f] & Chriſtophori monachorum, qui in Arabum perſecutione, pro Chriſtianæ fidei defenſione in carcerem coniecti, ac mox ceruicibus abſciſſis igni traditi, martyrij palmam adepti ſunt. Romæ beati Porphyrij [g] hominis Dei, qui ſanctum martyrem Agapitum erudiuit in fide & doctrina Chriſti. In Herio inſula ſancti Philiberti [h] abbatis. Albæ in Pannonia ſancti Stephani [i] Regis, qui diuinis virtutibus exornatus, primus Hungaros ad fidem Chriſti conuertit. In caſtro Cainone ſancti Maximi [k] confeſſoris, diſcipuli beati Martini epiſcopi.

AVGVSTI 20.

a BERNARDI abb.] De eodem hac die cætera Martyrologia. Huius res præclarè geſtas Guilielmus abb. Bonæuallis, & Godefridus monachus Claræuallenſis digeſſerunt libris quinque; qui adhuc vberiores redderentur ex ipſius epiſtolis, alijsq; tum eius, tum aliorum ſcriptis. Migrauit ex hac vita, anno à Chriſto Domino milleſimo centeſimo quinquageſimotertio; quem Alexander Papa tertius inter ſanctos cenſuit adnumerandum. Extant de ea re litteræ Apoſtolicæ datæ Anagniæ xv. kal. Februarij, anno ſexto Pontificatus eius, Chriſti autem milleſimo centeſimo ſexageſimoquinto.

b Samuelis prophetæ.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, necnon & Græci hac die in Menologio. Eius acta ex diuinis ſcripturis omnibus patent, quæ & Ioſephus proſequutus eſt Iudaic. antiquit. lib. 5. & 6. & alij, qui libros Regum expoſuerunt. De celebri autem tranſlatione reliquiarum eius agit S. Hieron. lib. aduerſus Vigilantium, Niceph. lib. 14. c. 10. Sub Attico epiſcopo Conſtantinopolitano eas allatas eſſe Conſtantinopolim, locatasq; in templo ad Septimum poſito, ſcribit Theodorus lector in collectan. lib. 2. De templo in honorem eiuſdem prophetæ Samuelis erecto meminit Procop. lib. 5. de ædificijs Iuſtinian. Imp.

c Lucij.] Agunt de eodem Græci in Menologio hac die, eiusq; martyrium referunt, prout etiam hìc narratur.

d Triginta ſeptem martyrum.] De his item hac die Græci in Meologio.

e Seueri, & Memnonis.] Græci etiam de iiſdem vbi ſupra in Menolog.

f Leouigildi, & Chriſtophori.] Agunt de his hac die Beda, & Vſuardus, cæterique recentiores; acta autem ipſorum ſcripſit S. Eulogius in Memor. ſanct. lib. 2. cap. 11. paſſosq; tradit hac die, æra octingenteſima nonageſima, anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimoſecũdo.

g Porphyrij.] De eodem Beda, ac cæteri. eius martyrium deſcriptum habetur in actis S. Agapiti, de quo ſupra xv. kal. Septemb.

h Philiberti abb.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. Extant eius acta apud Sur. tom. 4. Plura de eodem in geſtis S. Aicardi, apud eundem Sur. tom. 5. & in vita S. Auſtreberthæ virg. apud Sur. tom. 1. die 10. Februar. Sigebert. in chron. ann. 649. Vincent. lib. 23. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 97. Vixit temporibus Dagoberti regis Francorum, ac filiorum.

i Stephani.] Hac die tranſlatum eſt corpus eius; migrauit autem ex hac vita xviij. kal. Septembris, anno Domini milleſimo trecenteſimo quarto. ſcripſit eius vitam Cartuitius epiſcopus, quam retulit Sur. in tom. quartum. De eodem plura in actis ſancti Gerardi, & in vita S. Americi, Leo Oſtien. in chron Caſin. lib. 2. c. 79. nouiſſimè Bonfin. de reb. Vngaric. decad. 2. lib. 1. & alij.

k Maximi.] De eo ſcribit Gregor. Turon. de glor. confeſ. c. 22. citatq; eius acta ſcripta carmine. Vixit temporibus Theodoſij Imp. de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. hac die.

iiij. B Duodecimo kal. Septemb. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26			

ROMÆ in agro Verano ſanctæ Cyriacæ[a] viduæ & martyris, quæ in perſecutione Valeriani cum ſe ſuaq. omnia in Sanctorum miniſteria impendiſſet, demum pro Chriſto martyrium ſubiens, vitam quoq. ipſam libenter impendit. Salonæ ſancti Anaſtaſij[b] Cornicularij[c], qui cum videret beatum Agapitum conſtãter tormenta perferentem, conuerſus eſt ad fidem, & pro confeſsione nominis Chriſti iubente Aureliano Imperatore interemptus, martyr migrauit ad Dominum. In Sardinia natalis ſanctorum martyrum Luxorij[d], Ciſelli, & Camerini, qui in perſecutione Diocletiani ſub Delphio præſide gladio cæſi ſunt. In territorio Gaualitano ſancti Priuati[e] epiſcopi & martyris, qui paſſus eſt in perſecutione Valeriani & Gallieni. Eodem die ſanctorum martyrum Bonoſi[f] & Maximiani. Fundis in Latio ſancti Paterni[g] martyris, qui ab Alexandria Romam veniens ad Apoſtolorum memorias, & inde in agrum Fundanum ſecedens, cum Martyrum corpora ſepeliret, a tribuno comprehenſus, in vinculis expirauit. Edeſſæ in Syria ſanctorum martyrum Baſſæ[h], & filiorum eius Theogonij, Agapij, & Fidelis, quos in perſecutione Maximiani pia mater exhortans, martyrio coronatos pręmiſit ad palmam, & truncato capite gaudens ſecuta eſt cum victoria. Veronæ ſancti Euprepij[i] epiſcopi & confeſſoris. Item ſancti Quadrati[k] epiſcopi.

AVGVSTI 21.

a CYRIACÆ.] De ea prædicta ſæpius citata man. ſcrip. in quibus hæc etiam adduntur: Tamdiu ſcorpionibus cæſa eſt, atque plumbatis: vſque dum ſpiritum exhalaret. Habemus eiuſdem acta man. ſcrip. Plura de ea habentur in actis S. Laurentij. Huius nomine appellatum eſt nobile cœmeterium poſitum in agro Verano, quod deſcribi à Prudentio in hymno 11. de ſancto Hippolyto, rem accuratè intuenti patebit. Corpus S. Cyriacæ viduę tranſlatum eſt à Sergio Papa ſecundo in Titulum Equitij, vt docet vetus inſcriptio illic marmori inciſa.

b Anaſtaſij.] De hoc Anaſtaſio plura ſcripta habentur in actis ſancti Agapiti, de quo ſupra xv. Kal. Auguſti.

c Cornicularij.] Quòd autem ad Cornicularij nomen ſpectat, erant in Caſtrenſi militia nobilis ordinis equites merentes Corniculo, quod erat ornamentum militare, à quo dicti Cornicularij, vnde Liui. in 10. Omnes ob inſignem in multis locis nauatam operam Papirius Corniculis, armilliſq; donat. Plin. de vir. illuſtr. de M. Aurelio Scauro meminit, quòd primus in Hiſpania Corniculum meruit, idem Suet. de Orbilio in libello de Grammat. Eſt tit. in Cod. Theod. lib. 8. de cohortalibus principibus Cornicularijs. Porrò non tantùm in Caſtrenſi, ſed & in Palatina militia erat ordo Corniculariorum, de quibus l. 8. & 9. de diuerſ. offic. Cod. Theod. Caſſiodorus variarum lib. 11. c. 18. 19.

c. 18. 19. præſcribit formam Cornicularij accedentis, & Cornicularij egredientis, & metentis inter Tribunos & Notarios. Pręterianos Cornicularios præfuiſſe exequendis ſententijs damnatorum, Maternus lib. 2. eſt auctor. Habes in Notit. prouinc. Rom. Imp. ſub quolibet maiori magiſtratu militiæ palatinæ Cornicularium militaſſe.

d Luxorij, & ſoc.] Horum acta recitat Mombrit. tom. 2. vita ſanct. Accepimus eadem ſynceriora ex Sardinia inſula. Huius Luxorij nomine dictum eſt monaſterium, de quo S. Gregor. in regiſtr. lib. 7. ad Ianuar. epiſcopum Calaritanum.

e Priuati epiſcopi.] De quo hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Agit de eo Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 1. c. 34. Venant. Fort. lib. 7. carm. ad Bodegis. eius autem acta habet Mombrit. tom. 2. & Sur. tom. 4. Vincent. autem in ſpecul. lib. 1. c. 75. & alij.

f Bonoſi, & Maximiani.] De his Vſuardus, qui & eorum acta extare teſtatur; ſed iam excidiſſe videntur, nuſquam enim reperire potuimus.

g Paterni.] De quo vet. monumenta eius eccleſiæ, quibus eius acta narrantur.

h Baſſæ, & filiorum.] Agunt de his hac item die Græci in Menologio, eorumq; martyrij acta paucis complexa referunt. De templo Baſſæ martyris Chalcedone poſito meminit Theodorus lector lib. 1. collectaneorum, & Niceph. hiſt. lib. 15. c. 28.

i Euprepij epiſcopi.] De quo tab. eccleſiæ Veron. Pluribus autem Aug. Valer. epiſcopus Veron. & Cardin. lib. antiq. monu. epiſ. Veron. pag. 6. & 38. huncq; ſancti Petri Apoſtoli diſcipulum, Veronenſis eccleſiæ epiſcopum primum fuiſſe ab eo præfectum, teſtatur.

k Quadrati epiſcopi.] Hic ſine epiſcopatus loci titulo, tam in veteri Romano Martyrologio, quàm in vet. man. ſcript. hactenus poſitus reperitur; nec cuinam eccleſiæ pręfectus fuerit, aliquis docet.

22 Vndecimo kal. Septemb. Luna. C iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27

OCTAVA [a] Aſſumptionis beatæ Mariæ virginis. Romæ via Oſtienſi natalis ſancti Timothei [b] martyris, qui tentus a Tarquinio Vrbis pręfecto, & longa carceris cuſtodia maceratus, cum ſacrificare idolis noluiſſet, tertio cæſus, & grauiſsimis ſupplicijs attrectatus, ad vltimum decollatus eſt. In Portu Romano ſancti Hippolyti [c] epiſcopi, eruditione clariſſimi, qui ſub Alexandro Imperatore ob præclaram fidei confeſſionem manibus pedibusq. ligatis in altam foueam aquis plenam præcipitatus, martyrij palmam accepit: cuius corpus a Chriſtianis apud eundem locum ſepultum fuit. Auguſtoduni ſancti Symphoriani [d] martyris, qui tempore Aureliani Imperatoris cum idolis ſacrificare nollet, primo verberibus afflictus, deinde carceri mancipatus, ad vltimum cæſo capite martyrium conſummauit. Romę ſancti Antonini [e] martyris, qui cum ſe Chriſtianum libera voce fateretur, a Vitellio iudice capitali ſententia damnatus eſt, & via Aurelia ſepultus. Item in Portu Romano ſanctorum martyrum Martialis [f], Saturnini, Epicteti, Maprilis, & Felicis, cum ſocijs eorum. Nicomediæ paſſio ſanctorum Agathonici [g], Zotici, & ſociorum martyrum ſub Maximiano Imperatore, & Eutholomio pręſide. Tarſi ſanctorum Athanaſij [h] epiſcopi

& martyris, Anthuſæ nobilis feminæ, quam ipſe baptizauerat, & duorum eius ſeruorum, qui ſub Valeriano Imperatore paſſi ſunt. Rhemis ſanctorum martyrum Mauri [i] & ſociorum. In Hiſpania ſanctorum martyrum Fabriciani [k] & Philiberti. Papię ſancti Guniforti [l] martyris.

AVGVSTI 22.

a OCTAVA Aſſumptionis.] De qua Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, atque hi qui agunt de diuin. offic. Vt autem Octaua Aſſumptionis Dei Genitricis ageretur, ex inſtitutione Leonis quarti Romani Pontificis prouenisſe, ſcribit Sigebert. in chron. an. 847. qua autem occaſione id ab eodem Pontifice fuerit inſtitutum, acta eiuſdem Leonis quarti, quæ ab Anaſtaſio bibliothecario, qui illis ipſis temporibus vixit, putantur conſcripta, declarant. habemus ea in noſtra bibliotheca in cod. man. ſcript.

b Timothei.] Agit de eo poſt Sacramentariũ S. Greg. Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die: Huius res geſtæ intextæ ſunt in actis ſancti Silueſtri Papæ; ſeorſum autem poſitæ, & fuſius ſcriptæ extant apud nos. eſt illorum exordium: Sub perſecutione Conſtantini Imp. &c. Petrus in catal. de eo agens, errare omnino conſpicitur; dum eum refert paſſum ſub Valeriano Imp. cùm nihil commune habeat Valerianus Imperator cum Melchiade Papa, cuius tempore hunc paſſum eſſe, idem ipſe teſtatur. In antiquis man. ſcriptis, & illis ipſis monaſt. S. Cyriaci cæteris omnibus vetuſtioribus, hæc de Timotheo: Natalis S. Timothei, qui ab Antiochia veniens, Romæ ſub Melchiade Papa ſuſceptus eſt in hoſpitium à Silueſtro, qui poſtea epiſcopus factus eſt: qui totum annum & aliquot menſes ibi prædicans, cùm multos ad Chriſtum conuertiſſet, tentus à Tarquinio Vrbis pręfecto, & longa carceris cuſtodia maceratus; cùm ſacrificare idolis noluiſſet, tertiò cæſus, & grauiſſimis ſupplicijs attrectatus, ad vltimum decollatus eſt. hæc ibi. Recenſet eadem Ado; quibus aſſentiuntur tum acta Silueſtri, tum ipſius Timothei, quę citauimus. Reclamare his ſcio quamplurimos, obijcereq́; continuò ea, quæ tam ab Euſebio in hiſtoria eccleſiaſtica, & in vita Conſtantini Imp. quàm etiam ab Optato Mileuitano aduerſus Parmenianum ſcribuntur de fide ſyncera & pietate Conſtantini Imp. temporibus Melchiadis Papæ; quibus & ego (fateor) aliquando perſuaſus, aduerſus acta Silueſtri, vel Timothei, de quo agimus, in eadem cum eis ſententia fui. Verùm, re iterum atque iterum examinata, atq; accuratè diſcuſſa, de Conſtantino illud reperi; ipſum etiam poſt debellatum Maxentium, Vrbemq́; in ſuam poteſtatem redactam, non adhuc tamen Gentilium cultum penitus reliquiſſe; idq́; non leuibus quibuſq́; coniecturis, vel apocryphorum inſomnijs proferemur, ſed ex ipſius reſcriptis, certiſq́; vetuſtatis monumentis ſatis exploratum habemus. Euſebius autem ſcribens Conſtantini vitam, ſe potius encomiaſten, quàm hiſtoricum præbuit, vt vnicuiq; legenti manifeſtum fieri poteſt: nam non niſi laudes eius eſt proſecutus, etſi nonnulla erant, quę minus digna viderentur Chriſtiano Imperatore, vt Criſpi filij, Fauſtę vxoris, & domeſticorum cædes, & alia ſimilia, quæ preſſit ſilentio. Idemq́; etiam ipſum Conſtantinum poſt expugnatam Vrbem, & debellatũ Maxentium fauore Crucis, ab idololatria prorſus abhorrentem, & Chriſtianæ religioni totum fuiſſe addictum conſcribit. Non negarim ſanè ipſum accepti beneficij Crucis virtute fuiſſe memorem, & aliqua Chriſtianis commoda reſcripſiſſe: verùm à Gentilium cultu non niſi poſt ſactum baptiſma ſuſceptum omnino deſciuiſſe; quod quidē non ante cædem Criſpi filij factum eſſe, in Annalibus eccleſiaſt. certis rationibus demonſtrauimus. Poſt debellatum enim Maxentium vnà cum Imperio cætera omnia, quę erant Gentilium Imperatorum, ſumpſit inſignia; nam & Gentilium ſuperſtitionis, ſicut & cæteri prædeceſſores, Chriſtianorum hoſtes, Pontifex Maximus creatus, dictusq́; reperitur. Vetus enim inſcriptio id docet, quæ Romæ in ędibus Cæſijs marmori inſculpta habetur, quam etiam exſcripſit Aldus Manutius in libro de orthographiæ ratione. eſt huiuſmodi.

MAGNO. ET. INVICTO. IMP. CAES. C. VAL. AVREL. CONSTANTINO. PIO. ET. INVICTO. AVG. PONT. MAX. COS. III. P. P. PROC. D. N. CORPVS. CORIARIORVM. MAGNARIARIORVM. CALIARIORVM. DEVOTI. NVMINI. MAIESTATIQ. EIVS.

Quę quidem inſcriptio facta reperitur, vt ex ea apparet, cùm Conſtantinus ipſe iam tertiùm conſul eſſet; qui quidem eſt annus ſequens à debellato Maxentio. Scias autem inſigniter mentitum eſſe Zoſimum Ethnicum hiſtoricum, cuius illud fuit ſtudium, vt in Chriſtianos texeret calumnias, dum lib. 4. ait, omnes Chriſtianos Impp. vſque ad Gratianum dictos eſſe Pontifices Maximos: Re-

darguunt eum mendacij omnia vetera monumenta; nam non numiſmata, nec inciſi lapides neque tituli ſanctionum, nec denique quæuis antiquitatum memoriæ, quarum in his probandis ſumma eſt auctoritas, id aliquando prodiderunt. Quòd Auſonius Gallus in gratiarum actione pro ſuo conſulatu videatur appellare Gratianum Auguſtum Pontificem Maximum, id per alluſionem ab eo dictum, ſatis apparet; dum ait: Auguſtus ſanctitate, Pontifex religione, indulgentia pater, ætate filius, pietate vtrumque ſuperat. ſic & inferius cùm agit de ſui conſulatus auſpicijs, non Gentilium ſed Chriſtianorum more captatis, Deum tantummodo habuiſſe conſultorem ait, alludensq; ad priſtina ſacra atque comitia: Quæ, inquit, tum Pontifex Maximus Deo participatus habuiſti. &c. ſicut & inferius, dum ait: Operto conclauis tui non ſanctior ara Veſtalis, non Pontificis cubile caſtius. &c. Sed omnem de ea re dubitationem idem, qui ſupra, Zoſimus lib. 4. tollit, dum teſtatur, Gratianum oblatum ſibi à Gentilibus ſenatoribus Pontificatum Maximum reſpuiſſe; quod ijdem illi Maximo tyranno poſtea detulerunt. Nihil huiuſmodi itaque à Chriſtiano Imperatore præſumptum, ſed tantùm ab Imperatore Apoſtata Iuliano vſurpatum eſſe, quaſi oſtentum à Sozomeno demonſtratur lib. 5. cap. 1. Quis enim ſibi perſuadeat, vt Chriſtiani Impp. ſe ſuperſtitionis Gentium Pontifices dici paterentur, quam promulgatis edictis impugnaſſe noſcuntur? extant quidem complures panegyrici ijſdem Imperatoribus ab ethnicis Rhetoribus dicti, quibus cùm omnes recenſeantur ſummæ gloriæ tituli, nulla vnquam tamen de Pontificatu Maximo habetur mentio. In eandē quoque ſententiam Gelaſius Papa in tomo de anathematis vinculo hæc ait: Diabolus in ſuis quoque imitatus eſt (vtpote qui ſemper quæ diuino cultui conuenirent, ſibimet tyrannico ſpiritu vindicare contendit) vt Pagani Imperatores, ijdem & Maximi Pontifices dicerentur. ſed cùm ad verum ventum eſt, eundem regem, atque Pontificem, vltra ſibi nec Imperator Pontificis nomen impoſuit, nec Pontifex regale faſtigium vendicauit. hæc Gelaſius de Chriſtianis Impp. Sed vt ad Conſtantinum reuertamur: accipe reſcriptum eius datum ad Maximum, Criſpo ſecundùm & Conſtantino ſecundùm filijs Cæſſ. conſſ. qui eſt annus ſeptimus à cæde Maxentij, his verbis: Si quid de Palatio noſtro, aut cæteris operibus publicis deguſtatum fulmine eſſe conſtiterit, retento more veteris obſeruantiæ, quid portendat, ab haruſpicibus requiratur, & diligentiſſimè ſcriptura collecta, ad noſtram notitiam referatur: cæteris etiam vſurpandę huius conſuetudinis licentia tribuatur, dummodo ſacrificijs domeſticis abſtineant, quæ ſpecialiter prohibita ſunt. eam autem denunciationem atque interpretationem, quæ de tactu Amphitheatri ſcripta eſt, de qua ad Heraclianum Tribunum & Magiſtrū officiorum ſcripſeras, ad nos ſcias eſſe perlatam. Datū xvj. kal. Ianuarij conſſ. vt ſupra. extat in Cod. Theod. tit. de pagan. l. 1. Quòd autem ait domeſtica ſacrificia eſſe prohibita, id quidem non eius legibus, ſed iure antiquo Romanorum factum eſt, vt auctor eſt Liuius, cùm agit de collapſa religione tempore belli Veientis, ac etiam tempore belli Punici ex edicto M. Atilij prætoris. Vetuit & Tiberius Imp. haruſpices ſecretò & ſine teſtibus conſuli. Suet. in Tiberio cap. 63. Quid putandum ad hæc reſpondiſſe Gentiles ſacrificos, & haruſpices, tam accommodatam nactos occaſionem, qua eum erga Chriſtianam religionem propenſiorem, ab ea poſſent auertere? Sanè quidem non tantùm temporibus Gentilium Imperatorum, cūctorum malorum, quæ conſueuiſſent accidere, in Chriſtianos culpam omnem vertebant, vt multis ſcribit Tertullianus in Apologetico; ſed adhuc Chriſtianiſſimis Imperatoribus regnantibus, vt Theodoſio, Honorio, & alijs, id ipſum facere non ſunt veriti, vt ſanctus Auguſtinus in libris de ciuitate Dei fuſius narrat. Quid (inquam) hiſce dubijs temporibus eos egiſſe credendum? cùm præſertim penes Augures eſſet ſumma poteſtas, collata eis ex lege duodecim tab. cuius hæc ſunt verba: Quæ Augur iniuſta, nefaſta, vitioſa, dira defixerit: irrita, infectaq; ſunto. qui non paruerit, capitale eſto. hæc apud Cicer. lib. 2. de legib. erat etenim maximum ac præſtantiſſimum ius Auguris; adeò vt poſſet decernere, vt conſules magiſtratu ſe abdicarent, & alia plura, eademq; præcipua, quæ idem Cicero numerat lib. 2. de legib. & lib. 2. de natura Deorum. Ecce tibi non adeo impoſſibile, inconueniens, ac præter rationem omnino eſt, vt Conſtantinus ab his perſuaſus, aliquando ad modicum temporis ſpatium, in Chriſtianos ſæuerit: quando & Timotheus, de quo agimus, ſubierit iudicium capitis, & Silueſter fuga lapſus, latuerit in Soracte. Conſentiunt prædictis etiam quę Zoſimus Comes, licet ethnicus lib. 2. ſcribit de Conſtantino, quòd poſt necem illatam Criſpo filio & Fauſtæ vxori; vt ſe his facinoribus expiaret, ad idolorum ſacerdotes Flamines acceſſerit, luſtrationes (vt ait) admiſſorum expoſcens, quodq; illis reſpondentibus, non eſſe traditum modum luſtrationis, qui tam fœda piacula poſſet eluere, ad Chriſtianos confugerit ſuaſione cuiuſdam nomine Aegyptij, pollicentis apud Chriſtianos reperiri omnium peccatorum veram certamq; expiationem, cuius etiam conſilio cuncta fecerit. addit hæc verba etiam Zoſimus: Eam orationem cùm non grauatè Conſtantinus accepiſſet, ac patrita miſſa faceret, perceptis his, quæ Aegyptius offerebat; principium impietatis hoc dedit, vt diuinationem ſuſceptam haberet. Nam quod ei multæ res proſperæ per hanc prędictæ fuiſſent, euentumq; re ipſa ſortitæ: verebatur ne itidem, alijs aduerſus ipſum hæc conſulentibus, id quod futurum eſſet, prædiceretur. &c. hæc Zoſimus conſentientia, vt vi-

demus, prædicto Conſtantini edicto de conſulendis auguribus. Addit adhuc Zoſimus, Conſtantinum ea de cauſa ſenatui populoq; eſſe redditum infenſiſſimum; atque ideo, proculcata deorum religione, profectum eſſe in Orientem, & nouæ conſtruendæ ciuitatis initium feciſſe. Ex prædictis apparet Conſtantinum Imperatorem ſacro initiatum eſſe baptiſmate poſt Criſpi & Fauſtę necem; quæ, vt auctor eſt Euſebius in chronico, contigit anno decimonono eiuſdem Imperij, cùm videlicet idem Criſpus cum Conſtantino fratre tertium ageret conſulatum, & nonus eſſet annus, ex quo Cæſar eſt appellatus, duodecimus autem à debellato Maxentio, tertius verò à promulgatione edicti nuper recitati de conſulendis haruſpicibus. Porrò Zoſimus breuitate ſermonis, rerum noſtrarum ignorantia, Conſtantini baptiſmum obumbrat potius, quàm deſcribat, multa prętermittens, quæ Silueſtri acta vberius narrant: de quorum fide aliàs pluribus egimus. Suffragantur & his de baptiſmo Conſtantini eo anno ſuſcepto, acta Romani concilij, eodem ipſo anno, iiſdemq; conſulibus Criſpo & Conſtantino celebrati, quorum hæc ſunt verba: Cùm multi nobiles gauderent, quòd Conſtantinus baptizatus eſſet à Silueſtro epiſcopo Vrbis Romæ, & mundatus eſſet à lepra, pro hoc beneficio, quod accepit à Domino noſtro Ieſu Chriſto per Silueſtrum epiſcopum; cœpit integrè prædicare Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, & confiteri eius beneficia. &c. conſentit & his Anaſtaſius bibliothecarius, cuius breue chronicon man. ſcript. accepimus ab Illuſtriſſ. ac Reuerendiſſ. Card. Syrleto; nam in eo profitetur, Conſtantinum baptizatum eſſe anno decimooctauo ſui Imperij, eſt enim hic ille annus conſulatus prædictorum, quo Imperij eiuſdem Conſtantini decimusoctauus expletur; & decimusnonus inchoatur. hæc bibliothecarium Apoſtolicæ ſedis non aliunde, quàm ex antiquis eiuſdem bibliothecę monumentis accepiſſe, putandum eſt. Quod autem pertinet ad Conſtantini lepram, licet eadem tum actis Silueſtri, tum etiam Romanę ſynodi teſtimonio (vt vidimus) teſtata habeatur: ſcimus tamen complures viros eruditos ad hæc multum dubitare, cùm audiunt, conſilio ſacerdotum Capitolij, ſanguine puerorum balneum præparandum fuiſſe ad curandam Conſtantini lepram. At in primis, quis miretur Conſtantinum lepræ morbo laboraſſe, cùm & Conſtantiam eius filiam eadem tabe affectam, eius acta certa, veraq; teſtentur? Sanè quidem vbi morbus iſte erat frequentior in Aegypto, regias perſonas eo etiã tangi conſueuiſſe, auctor eſt Plinius lib. 26. cap. 1. eſt egregius locus, quo etiam affirmatur, eoſdem reges ex humano ſanguine confecto balneo, morbum elephantiacum curare ſolitos eſſe. reddam eius verba, quibus hæc certiora habeantur, ſuntq; hæc ipſa: Aegypti peculiare hoc malum (elephantiæ ſcilicet) & cùm in reges incidiſſet, populis funebre. quippe in balneis ſolia temperabantur humano ſanguine ad medicinam eam. hæc Plin. quæ à ſacerdotibus Capitolij accepta, ab iiſdem Conſtantino ſunt perſuaſa. Hęc modò ſatis, vt quæ habentur in actis Silueſtri, vel alibi de fuga, atque latebris Silueſtri Papæ in Soracte, de lepra Conſtantini, eiuſque baptiſmate, nulla ex parte fide careant. Cæterùm quod ſpectat ad confutandum id, quod homo Arianus Euſebius de eiuſdem Conſtantini baptiſmate in fine vitæ accepto ſcripſit, de his pluribus egimus in Annalibus eccleſiaſticis, ex quibus modò hæc pauca deprompſimus occaſione martyrij Timothei, de quo agitur.

c Hippolyti epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus, & alij; Beda autem, & Ado die ſequenti. Scribit de Hippolyto Portuenſi ſanctus Hieronymus in lib. de ſcript. eccleſiaſt. in epiſt. 84. ad Magnum, & in proœm. ſuper Matth. vbi eum appellat martyrem. Claruit temporibus Alexandri Imp. vt ſcribit Euſeb. lib. 6. c. 16. Agens de eodem Niceph. hiſt. lib. 5. cap. 15. appellat eum epiſcopum Portuenſem. miramur quòd Hieronymus de eo agens, cuius eccleſiæ epiſcopus fuerit, ſe non potuiſſe ſcire, teſtetur: Gelaſius autem in lib. de duabus naturis contra Eutychen, cùm Hippolytum citat, dicit fuiſſe epiſcopum Metropolitanum Arabiæ, quod verum puto, antequam venerit in Italiam. Qualis autem, & quantæ fuerit eruditionis, ex eo quis poteſt intelligere, quòd in eius æmulationem Ambroſius Origenem (vt idem ſcribit S. Hieronymus) cohortatus eſt in ſcripturam diuinam commentarios ſcribere, præbens ei ſeptem atque etiam plures notarios, eorumque expenſas, & his librariorum parem numerum, incredibili ſtudio ab eo quotidie opus exigens. De hoc Hippolyto Prudentius in hymno 11. decipi perſpicuum eſt; dum quod eſt alterius Hippolyti Antiocheni preſbyteri, olim Nouatiani, huic tribuit: ſed hæc dum de illo egimus ſupra, ſatis diſſeruimus. Rurſus autem illud Petri Damiani de Hippolyto Portuenſi in epiſtola ad Nicolaum ſecundum Roman. Pont. qua hunc etiam Nonnum dictum eſſe teſtatur, illum (inquam) qui quæſtuariam illam Antiochenam ad meliorem frugem reddidit, nullatenus putamus eſſe conſentaneum veritati. Ille etenim Nõnus fuit Edeſſę epiſcopus, vixitque temporibus Theodoſij iunioris Imperatoris, vt ſcribit Nicephor. hiſtor. libr. 14. cap. 30. de quo etiam habetur mentio in concilio Chalcedonenſi. at verò de Nonno plura dicturi ſumus inferius die 2. Decemb. Extant acta Hippolyti & ſociorum, in quibus corrigenda ſunt ea, quę de Claudio dicuntur, nam ſub Alexandro Imperatore eum claruiſſe, iidem, qui ſupra, auctores teſtantur. quod præterea de Vlpio in illis ſcribitur, Vlpianum, pro Vlpio reſtituendum putamus: is etenim ſub Alexandro præfecturam Vrbanam adminiſtrans, diriſſimas de Chriſtianis ſumpſit pœnas. mentio etiam habetur de eodem Hippolyto

polyto in actis S. Aureæ, quæ apud nos habemus man. ſcript. Viget adhuc in Portu Romano memoria ſancti Hippolyti epiſcopi, illaq́; conſpicitur alta fouea aquis plena, in quam proiectus, martyrium conſummauit. His adijcimus, ex eiuſdem Romani Portus ruderibus effoſſum eſſe eiuſdem Hippolyti antiquum marmoreum ſimulachrum ſolio inſidens, in quo circumcirca Græcis litteris inſcripti ſunt cycli Paſchales annorum ſexdecim: quod inde Romam delatum, poſitum eſt in Vaticana bibliotheca, opera Illuſtr. ac Reuerendiſſ. D. Marcelli Ceruini tunc Cardinalis, inde autem Romani Pontificis. Meminit & Euſebius, cùm recenſet lucubrationes Hippolyti, eiuſdem canonis de ſexdecim annorum tempore lib. 6. cap. 16. & alij. Moris fuiſſe videtur, vt Kalendaria, ac Faſti publicæ vtilitatis cauſa ederentur & inciſi marmori publicè exponerentur. Quid ſimile ſcribit Sueton. lib. de Grammat. de Verrio, qui prope ſuam ſtatuam in hemicyclo poſitam incidi fecerit Faſtos à ſe ordinatos. Permanſit diutius eiuſmodi conſuetudo in nonnullis eccleſijs, vt Kalendaria eccleſiaſtica in monaſterij parietibus deſcriberentur, cuius antiquitatis monumenta adhuc Romæ in aliquibus antiquis monaſterijs viſuntur.

d Symphoriani.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant eius acta apud Sur. tom 4. de eodem plura Gregor. Turon. de glor. confeſſ. cùm agit de ſimulachro Berecinthiæ cap. 77. & hiſt. lib. 2. c. 15. celebrabatur eius ſolemnitas Vigilijs præcedentibus; vt idem ſcribit ibidem lib. 10. cap. 31. cùm agit de ſancto Perpetuo. meminit eiuſdem Venant. Fortun. lib. 7. ad Bode. & in carm. de gaudijs vit. ætern. de eius baſilica idem auctor in vita S. Germani epiſc. Pariſiorum. Petrus item in catal. lib. 7. cap. 93. & alij recentiores. Alius præterea Symphorianus egregius martyr eſt ille, de quo ſcribitur in actis S. Stephani Papæ & martyris. Scripſit de eodem, de quo agimus, elegans epigramma Bonad. lib. 2. monod. 40.

e Antonini.] De quo ijdem qui ſupra Beda, & alij. Plura de eodem in actis S. Euſebij, quæ extant apud Sur. tom. 2. die 25. Auguſti, & Petr. in catal. lib. 7. c. 94.

f Martialis, & ſoc.] De ijſdem hac die Beda, Vſuardus & alij; itemq́ue in actis prædictis S. Hippolyti epiſcopi Portuenſis.

g Agathonici, & Zotici.] Agunt de his hac item die Græci in Menologio. In honorem ſancti Agathonici martyris Iuſtinianus Imperator erexit inſignem baſilicam Conſtantinopoli, vt ſcribit Procop. lib. 2. de ædif. Iuſtinian. Imp.

h Athanaſij, & ſoc.] Extat horum martyrium breui compendio enarratum in prædicto Græcorum Menologio, vbi de ijſdem agitur hac die.

i Mauri, & ſoc.] De his tabulæ Rhemenſis eccleſiæ, ex quibus etiam Molanus agit hac die in addit. ad Vſuard.

k Fabriciani, & Philiberti.] De his vet. man. ſcript. & in tabulis eccleſiæ Tolet.

l Guniforis.] Huius acta recitat Mombrit. tom. 1. ex ſermone quodam incerti auctoris.

23 ## Duodecimo kal. Septemb. Luna. D ij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28			

ANTIOCHIÆ natalis ſanctorum martyrum Reſtituti[a], Donati, Valeriani, & Fructuoſæ, cum alijs duodecim, qui præclariſſimo confeſſionis honore coronati ſunt. Ad Oſtia Tiberina ſanctorum martyrum Quiriaci[b] epiſcopi, Maximi presbyteri, Archelai diaconi, & ſociorum, qui ſub Vlpiano præfecto tempore Alexandri paſſi ſunt. Aegææ in Cilicia ſanctorum martyrum Claudij[c], Aſterij, & Neonis fratrum, qui Chriſtianę religionis à nouerca accuſati, ſub Diocletiano Imperatore & Lyſia pręſide poſt acerba tormenta cruci affixi, victores cum Chriſto triumpharunt. Paſſæ ſunt poſt eos Donuina & Theonilla. Rhemis in Gallia

natalis ſanctorum Timothei [d] & Apollinaris, qui ibidem conſummato martyrio cęleſtia regna meruerunt. Lugduni ſanctorum martyrum Mineruii [e], & Eleazari cum filijs octo. Item ſancti Luppi [f] martyris, qui ex ſeruili conditione, Chriſti libertate donatus, martyrij quoque corona dignatus eſt. Hieroſolymis ſancti Zacchæi [g] epiſcopi, qui quartus a beato Iacobo Apoſtolo Hieroſolymitanam eccleſiam rexit. Alexandrię ſancti Theonæ [h] epiſcopi & confeſſoris. Vticę in Africa beati Victoris [i] epiſcopi. Auguſtoduni ſancti Flauiani [k] epiſcopi. Aruernis ſancti Sidonij [l] epiſcopi, doctrina & ſanctitate conſpicui. Apud Tudertum beati Philippi [m] Florentini, inſtitutoris ordinis Seruorum beatæ Mariæ.

AVGVSTI 23.

a RESTITVTI, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, alijq; recentiores.

b Quiriaci epiſcopi, & ſoc.] Beda de his hac die. Horum res geſtæ narrantur in actis ſanctæ Aureæ, vbi legitur, hos paſſos eſſe tempore Hippolyti Portuenſis epiſcopi, quem diximus, Alexandro Imp. conſummaſſe martyrium: vnde corrigendi ſunt, qui hos paſſos temporibus Probi Imp. anno Domini 285. tradunt.

c Claudij, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, & Petrus in catal. lib. 7. c. 100. extant horum acta germana quidem, & illa ipſa, quæ excepta ſunt à notarijs publicis: recitat eadem Sur. tom. 4. paſſi ſunt vnà cum his Donuina & Theonilla, conſſ. Diocletiano ſecundùm & Ariſtobolo. eſt hic annus à Chriſto ſecundum veriorem ſupputationem 285.

d Timothei, & Apollinaris.] Beda, Vſuardus, & alij de his hac die: pluribus Gregor. Turon. de Glor. martyr. cap. 54. Petrus in catal. lib. 7. cap. 95. & alij. habemus eadem acta man. ſcripta quorum eſt exordium: Sub Nerone Imp. Lampadio præſide. &c.

e Mineruii, & ſoc.] Agunt de his etiam Beda, Vſuardus, Ado & alij recentiores hac die.

f Luppi.] De quo hac die agunt etiam Græci in Menologio.

g Zacchæi epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Euſeb. in chron. & hiſtor. lib. 4. cap. 5. Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 6. c. 25. & Niceph. epiſcop. in chron. cùm agit de epiſcopis Hieroſolymitanis. Hunc autem (niſi ſit mendum in codice) ſanctus Epiphan. Zachariam appellat in panar. hæreſ. 66. cùm agens contra Manichæos, texit catalogum epiſcoporum Hieroſolymitanorū.

h Theonæ epiſcopi.] Agunt de eodem Beda, ac cæteri. Meminit de eo item Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 7. c. vlt. Niceph. Calliſt. lib. 6. c. 34. & Niceph. epiſcop. in chron. De eccleſia ſub Theonę inuocatione Alexandriæ poſita meminit S. Epiphan. in panar. hęreſ. 69. mentio de eodem habetur in actis S. Petri Alexandrini epiſcopi.

i Victoris epiſcopi.] Hic ille, qui de perſecutione Vuandalica ſub Genſerico, & Hunnerico ſæuiente tres ſcripſit libros, & iiſdem temporibus vixit: qualis autem, quantusve fuerit, ex iiſdem libris metiri licet. Claruit temporibus Zenonis Auguſti; ſcripſit, vt apparet ex initio lib. 1. anno ſexageſimo, ex quo Vuandali ex Hiſpania in Africam tranſierunt; fuit ille annus (vt teſtatur S. Proſper in chronico) cùm Theodoſius duodecimùm, & Valentinianus iterū renunciati eſſent conſules, anno Domini ſecundùm recētiores chronographos 426. ex quibus colligitur, ipſum illos ſcripſiſſe libros anno à Chriſto quadringenteſimo octogeſimoſexto, decimotertio Zenonis Aug. cùm adhuc eadem perſecutio fureret, qua etiā ſublatus eſſe putatur. Vixit eodem tempore Genſerici regis alius eiuſdem nominis Victor epiſcopus Cartennę Mauritaniæ, qui aduerſus Arianos librum ſcripſit, quē Genſerico Regi Ariano per ſuos offerendum curauit, aliaq; nobiliſſimi ingenij reliquit monumenta, vt teſtatur Gennad. de vir. illuſtr. cap. 77.

k Flauiani epiſcopi.] De quo tabulę Auguſtodunenſis eccleſiæ, & vet. man. ſcrip. necnon recentiores hac die.

l Sidonij epiſcopi.] De eius vita & obitu miraculis illuſtrata ſcribit Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 5. cap. 20. & ſeq. Gennadius de vir. illuſtr. c. 92. extant eiuſdem liber epiſtolarum, & alter carminum, ex quibus uiri integritas eluceſcit. de eodem agit Molan. in addit. ad Vſuard. hac die. Vixit temporibus Leonis Imp.

m Philip-

m Philippi.] Huius acta aſſeruantur penes religioſos fratres eius ordinis, quibus tum pręclaræ illius virtutes, tum etiam egregia miracula enarrantur, omniaq; fide digniſſima.

24 Nono kal. Septemb. Luna. E j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

VIGILIA[a] ſancti Bartholomæi Apoſtoli. Carthagine ſanctorum trecentorum [b] Martyrum tempore Valeriani & Gallieni: qui inter alia ſupplicia, cum præſes fornacem calcariam accēdi iuſſiſſet, & in pręſentia eius prunas cum thure exhiberi, atq. illis dixiſſet: Eligite e duobus vnum, aut thura ſuper his carbonibus offerte Ioui, aut in calcem demergimini: fide armati, Chriſtum Dei filium confitentes, ictu rapidiſſimo ſe iniecerunt in ignem, & inter vapores calcis in puluerem ſunt redacti: ex quo candidatus ille beatorum exercitus, Maſſa candida meruit appellari. Apud Oſtia Tiberina ſanctæ Aureæ [c] virginis & martyris, quæ ſaxo ad collum ligato in mare demerſa eſt: cuius corpus ad litus eiectum, beatus Nonnus ſepeliuit. In Iſauria ſancti Tationis [d] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Vrbano præſide gladio cæſus, martyrij coronam accepit. Eodem die ſancti Eutychij [e] diſcipuli beati Ioannis Euangeliſtæ, qui ob Euangelij prædicationem in multis regionibus carceres, verbera, & ignes perpeſſus, in pace tandem quieuit. Item ſancti Georgij [f] Limniotæ monachi, qui cum impium Leonem Imperatorem reprehendiſſet quod ſacras imagines frangeret, Sanctorumq. reliquias combureret, eius iuſſu manibus abſciſſis, & capite incenſo, martyr migrauit ad Dominum. Rhotomagi ſancti Audoeni [g] epiſcopi & confeſſoris. Niuernis ſancti Patricij [h] abbatis.

AVGVSTI 24.

a VIGILIA S. Bartholomęi.] De eadem Beda, & alij pridie huius diei, concil. Oxonienſ. Radulph. Tungr. de obſer. can. c. 19. Duran. lib. 6. c. 7. & alij.

b Trecentorum martyrum.] Agunt de iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Deſcribitur nobile martyrium ipſorum à Pontio diacono in actis S. Cypriani, & à Prudentio in periſteph. hym. 13. de S. Cypriano. Dicti ſunt hi Maſſa candida, eo quòd in fornace calcaria martyrium conſummarint. Habuit S. Auguſtinus de his ſermonem centeſimum duodecimum de diuerſ. cuius meminit Poſſidius in indic. Vticæ autem pręcipuè agebatur horum ſolemnitas, atque ea de cauſa idem ſanctus Auguſtinus ſermone 115. Maſſam candidam Vticenſem dictam eſſe refert. Idem in tract. in pſal. 49. Audite, inquit, martyrum numeroſitatem, ſola in proximo, quæ dicitur Maſſa candida plus habet, quàm centum quinquaginta tres martyres. Legimus de Maſſa candida adhuc alium ſermonem ſancti Auguſtini in codice man. ſcrip. S. Marię ad Martyres Romæ, poſitum inter lectiones, quę legi cōſueuerunt in ſolemnitate omnium ſanctorum. incipit. Dilectiſſimi fratres natalem martyrum celebramus. &c. Quòd autem ad numerum ſpectat; cùm Pontius dicat fuiſſe trecentos, idemq; profiteantur omnia Martyrologia; mendum eſſe putatur

tatu apud S. Auguſtioum, dum in dicto tractatu ponitur adeò minor oumerus.

c Aureæ.] De ea in prædicto vet. man. ſcrip. hac die. Extant apud nos tam ipſius, quàm ſociorum acta man. ſcrip. paſſaq; habetur tempore Alexandri Imperatoris, ſub Vlpiano pręfecto. Viget adhuc eius memoria ad Oſtia Tiberina, vbi & ſacræ eius reliquiæ aſſeruantur.

d Tationis.] De quo etiam Græci agunt in Menologio hac die, eiusque martyrium referunt.

e Eutychij.] Agunt de eo item Græci vbi ſupra in Menologio, eiusq; acta deſcribunt.

f Georgij.] Recitantur eius res geſtæ in præfato Gręcorum Menologio, vbi de eodem hac die agitur.

g Audoeni epiſcopi.] De quo Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Habentur eius acta fideliter ſcripta, & recitata per Surium tom. 4. plura de eodem in vita ſancti Philiberti abb. apud Sur. tom. 5. die 20. Auguſti, & in Aicardo, apud eundem tom. 5. die 15. Septembr. eadem refert Aimo. de geſt. Franc. lib. 4. c. 41. Ado in chron. an. 696. eius obitum refert, Sigebert. autem in chron. an. 690. qui & de eodem agit ſupra, an. 649. Interfuit concilio Cabilonenſi. ponitur eius ſedis vigeſimus primus epiſcopus, ſecundum tabul. Democh.

h Patricij abb.] Agit de eodem Vſuardus vet. man. ſcrip. ac cæteri recentiores.

* F Octauo kal. Septem. Luna. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

SANCTI Bartholomæi [a] Apoſtoli, qui in India Chriſti Euāgelium prædicauit, inde in maiorem Armeniam profectus, cum ibi plurimos ad fidem conuertiſſet, viuus a barbaris decoriatus eſt, atq. Aſtiagis regis iuſſu capitis decollatione martyrium compleuit. Eius ſacrum corpus [b] primo ad Liparam inſulam, deinde Beneuentum, poſtremo Romam ad inſulam Tiberinam tranſlatum, ibi pia fidelium veneratione honoratur. Lutetiæ Pariſiorum ſancti Ludouici [c] confeſſoris, Regis Francorum, vitæ ſanctitate, ac miraculorum gloria illuſtris. Romæ ſanctorum martyrum Euſebij [d], Pontiani, Vincentij, & Peregrini, qui primo ſub Commodo Imperatore in equuleo leuati, neruis quoq. diſtenti, ac deinde fuſtibus cæſi ſunt, flammis circa eorum latera appoſitis: & cum in laude Chriſti fideliſſime permanerent, plumbatis vſq. ad emiſſionem ſpiritus mactati ſunt. Item Romæ ſancti Geneſij [e] martyris, qui primum ſub Gentilitate mimus, cum in theatro, ſpectante Diocletiano Imperatore, myſterijs Chriſtianorum illuderet, a Deo inſpiratus, repente conuerſus ad fidem, & baptizatus eſt: mox Imperatoris iuſſu fuſtibus crudeliſſime cæſus, deinde in equuleo ſuſpenſus, & vngularum diutiſſima laceratione vexatus, lampadibus etiam inflammatus, cum in fide Chriſti perſiſteret, dicens: Non eſt rex præter Chriſtum, pro quo ſi millies occidar, ipſum mihi de ore, ipſum mihi de corde auferre non poteritis; martyrij palmam capitis obtruncatione promeruit. Italicæ in Hiſpania ſancti Geruntij [f] epiſcopi, qui tempore Apoſtolorum Euangelium in ea prouincia prędicans,

poſt

poſt multos labores in carcere quieuit. Arelate in Gallia beati item Geneſij [g], qui exceptoris officio fungens, cum impia edicta, quibus Chriſtiani puniri iubebantur, nollet excipere, & proiectis in publicum tabulis ſe Chriſtianum eſſe teſtaretur, comprehenſus, atq. decollatus, martyrij gloriam proprio cruore baptizatus accepit. In Syria ſancti Iuliani [h] martyris. Tarracone ſancti Magini [i] martyris. Conſtantinopoli ſancti Mennæ [k] epiſcopi. Traiecti ſancti Gregorij [l] epiſcopi. Neapoli ſanctæ Patriciæ [m] virginis.

AVGVSTI 25.

a BARTHOLOMÆI Apoſt.] Natalem diem S. Bartholomæi agunt pridie huius diei Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Romæ autem xiiij. Kal. Septemb. agi conſueuiſſe, teſtantur vet. man. ſcript. S. Cyriaci, de quibus ſupra. In antiquo man. ſcript. kalendario, quod apud nos habemus, ad viiij. kal. Septemb. habet tranſlationem S. Bartholomæi; in Græcorum autem Menologio, hac die, ſic ſcribitur: Relatio ſanctarum reliquiarum S. Apoſtoli Bartholomæi. at verò natalē diem eius celebrant tertio idus Iunij: in dicto autem kalendario agitur ad xv. Kal. Iulij. ex his apparet tam Romæ, quàm etiam in Orientali Eccleſia hac die agi conſueuiſſe de tranſlatione ſancti Bartholomæi. eſt de his etiam conſtitutio Emmanuelis Imperatoris, quam deſcripſit Theod. Balſ. in Nomoc. Photij tit. 7. c. 1. Quòd autem alij præcedenti die agunt de eadem ſolemnitate: id (ſecundùm Innocentium in extrauag. de obſer. ieiun. c. conſiliū noſtrum) relinquendum eſt cuiuſque regionis conſuetudini. De Bartholomæo apud nonnullos ea inualuit opinio, vt fuerit Syrus genere, ac à rege Ptolomæo originem duxerit, dictusq; Bartholomæus, quaſi filius Ptolomæi. ſed perperàm quidem: nam Ptolomæi in Aegypto, non in Syria regnarunt: præterea Apoſtolos omnes Galilæos fuiſſe, docet diuina ſcriptura, quæ ait. Act. Apoſt. c. 1. Viri Galilæi &c. et c. 2. Ecce omnes qui loquuntur, Galilæi ſunt. &c. Theodoretus lib. de legib. Bartholomæum fuiſſe piſcatorem, affirmat, idq; etiam Metaphraſtes teſtatur: quod quidem verius mihi probatur: nam ſecundùm Paul. 1. ad Corinth. c. 1. Ignobilia mundi & contemptibilia elegit Deus. Ad hæc addimus etiam, Bartholomæum non à Ptolomæo eſſe dictum, ſed ſicut Iudæus erat genere, ab Hebraicis vocibus ſit appellatus, Bar, Tholmai, filius Tholmai. eſt Tholmai nomen proprium Hebraicum, & in diuinis ſcripturis repetitum, vt Num. 15. Ioſue c. 5. Iudic. 1. ſecundo Reg. c. 3. & Paralip. c. 3. Quòd autem pro Bartholmai, dicamus Bartholomæum, mirum videri non debet, cùm & in cæteris Hebraicis vocibus id ipſum contingat, vt eadem Latinè, vel Græcè reddita, non eodem modo pronuncientur. Nec illis libenter acquieſco, qui eundem eſſe putant Bartholomæum cum Nathanaele, ex leuibus quibuſdam coniecturis. Sunt hi Rupertus abb. Cornel. Ianſenius, & alij hos ſecuti. Refragatur enim S. Auguſtini ſententia, dū in tractatu in pſal. 65. & ſuper Ioan. tract. 17. c. 1. ſcribit Nathanaelem, idcirco à Domino non fuiſſe electum inter Apoſtolos, quòd fuerit legis doctor; cuius ſententiæ aſtipulor libentius. De eodem Bartholomæo præter ea, quæ à ſanctis Euangeliſtis ſcripta habentur, meminit etiam Dionyſius Areopagita in lib. de myſtica theolog. Profectum eſſe ad Indos, illucq; ſecum lato volumine Euangelij Matthæi, Chriſtum annunciaſſe, ſcribit Euſebius hiſtor. lib. 5. c. 10. & ante eum Origenes in Geneſ. S. Hieron. de ſcript. eccleſiaſt. in Panteno, Socrat. lib. 1. c. 15. Niceph. hiſt. lib. 4. c. 32. Fortunatus hoc verſu. Inde triumphantem fert India Bartholomæum. Lycaonas inſuper ad temperantiam inſtituiſſe, ait Chryſoſtom. De paſſione eius hiſtoriam recitans Gregor. Turon. de glor. mart. c. 34. Apud Aſiam, inquit, paſſum, agonis ipſius narrat hiſtoria. &c. nec ab his diſſentiunt; qui ſcribunt in Armenia fuiſſe coronatum martyrio, vt Sophronius apud Hieron. De genere mortis diuerſæ ſunt ſententiæ: in commentariolo Hippolyti de duodecim Apoſt. legi S. Bartholomæum capite deorſum pendente eſſe crucifixum. teſtatur etiam Ioſephus apud Metaphraſtem fuiſſe cruci affixum, idq; Nicephorus profitetur lib. 2. c. 39. At vero excoriatum fuiſſe, tradunt alij, vt apud Iſidorum (licet Iſidori eum non dixerim librum) de vit. & obit. ſanct. 177. idq; præfatio Ambroſiana, id antiqua lectionaria, id denique traditio docet. potuit tamen vtrumque contigit. Geſtorum autem eius quædam feruntur Abdiæ nomine; quædam incerto auctore in libro, qui inſcribitur, Paſſiones Apoſtolorum, habentur; alia his ſimilia extant in antiquis codicibus man. ſcrip. alia quæ ſcripta à Ioſepho recitat Metaphraſtes; edidit & alia Perionius, in quibus omnibus (ſecundùm Apoſtoli ſententiam) ſic omnia probet lector, vt quod bonum eſt teneat.

b Eius ſacrum corpus.] Quòd autem ad eius venerandas reliquias ſpectat: fuit illis in primis illuſtrata Baras ciuitas in finibus Perſidis, vt ſcribit Theod. lector lib. 2. collectan. Niceph. hiſt. lib. 16. cap. 37. De eius ampliſſimo templo illic erecto à Iuſtiniano Imp. meminit Procop. lib. 2. ædific. Iuſtinian. Imp. De tranſlatione Liparim facta, cuius hic habetur mentio, agit Gregor. Turon. de gloria martyr. c. 34. Scripſit olim rei geſtæ hiſtoriam Theodorus Studita, quam Latinitati reddidit Anaſtaſius; conſentit his Molan. in not. ad Vſuardum. legimus eam in bibliotheca Vaticana plut. 4. num. 234. pag. 24. incipit: Maximum quidem certamen. &c. paucis eandem refert hiſtoriam Metaphraſtes ex Ioſepho apud Sur. tom. 4. & alij: Facta eſt autem alia poſtmodum tranſlatio Beneuentum ex prædicta inſula Liparitana anno Domini 832. vt auctor eſt Sigebert. in chron. Leo Oſtienſis lib. 1. c. 26. factam ſcribit anno Domini 840. Rurſus autem ſub Othone ſecundo Imp. Romam delatum eſt corpus eius, vt Otho Friſingenſis lib. 6. c. 25. teſtatur his verbis: Capto Beneuento, beati Apoſtoli Bartholomæi oſſa inde aſportauit, ac Romæ in Lycaonia inſula in tumba porphyretica ea collocauit, in terramq; ſuatu per Tiberim & mare in præfato ſarcophago deportare cogitauit: ſed eo tamen breui vita exempto, pretioſum theſaurum ibidem remanſiſſe. hæc Otho. Factum id eſſe conſtat anno Domini nongenteſimo octogeſimotertio, eiuſdem autem Imperatoris vndecimo, quo & ex hac vita migrauit; id ipſum etiam Albert. Crantz. in Saxon. & alij, qui proſequuti ſunt res Othonis Imp. eadem legi in codice man. ſcrip. Vaticano, vbi regiſtrata ſunt priuilegia Romanæ eccleſiæ; hęcq; omnia conſtare ex litteris aureo ſigillo munitis, ibidem ſcribitur.

c Ludouici.] Eius pręclariſſimas res geſtas ſcripſit Gaufridus, ex quibus ea putantur accepta, quæ extant apud Sur. tom. 4. de eodem Anton. in 3. part. tit. 20. c. 1. §. 12. Iudocus Clictouæus, & alij plures, qui proſequuti ſunt res Francorum, ac nouiſſimè Papirius Maſſon; qui ea, quę à cęteris erant prætermiſſa, ſumma induſtria collegit. Migrauit ex hac vita anno Domini milleſimo duceteſimo ſeptuageſimo. Bonifacius octauus Roman. Pont. retulit eum inter ſanctos, hic eius nominis numeratur nonus, & non quintus, vt alicubi typographi errore poſitus reperitur, Regum verò Francorum quadrageſimuſtertius ponitur.

d Euſebij, & ſoc.] De iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Recitantur horum acta apud Sur. tom. 7. & nos habemus man. ſcrip. quę incipiunt: Regnante impiiſſimo Commodo. &c. Plura de iiſdem Vincent. in ſpec. lib. 10. c. 119. Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 7. c. 111. & alij recentiores.

e Geneſij.] De eodem ijdem qui ſupra Beda, & alij. Eius acta ex man. ſcrip. refert Sur. tom. 5. Confundunt hunc cum Geneſio Arelatenſi, Mombritius, & Petrus in catal. eius acta man. ſcript. habemus, quę incipiunt: Sanctus Geneſius martyr. &c. erat olim Romę illuſtris Memoria huius Geneſij, quam Gregorius Papa tertius inſtaurauit, atque muneribus exornauit, vt conſtat ex lib. de Rom. Pontific. in eodem Gregorio tertio.

f Geruntij epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus, & alij recentiores. Huius acta deſcribuntur ſacro hymno, quem legimus in antiquo breuiario Toletano: quæ miramur pręteriiſſe eos, qui res Hiſpanicas nouiſſimè ſunt proſecuti, & ieiunè admodum de eo ſcripſere.

g Geneſij Arelat.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eius acta feruntur ſcripta à S. Paulino epiſcopo Nolano, quæ deſcripſit Sur. tom. 4. recenſetur ibidem editum ab eo miraculum, conſcriptum à beato Hilario epiſcopo Arelatenſi, necnon & homilia falsò aſcripta Euſebio Emyſſeno. Meminit de eodem Prudentius hymno 4. cùm ait:

Teq; præpollens Arelas habebit.
Sancte Geneſi. Et Venantius Fortunatus his verſibus.
Porrigit ipſa decens Arelas pia dona Geneſi.
Aſtris Cęſareo concomitante ſuo. In breuiario Toletano legitur vetus ſacer hymnus, quo eiuſdem Geneſij acta egregiè canuntur. De eodem pręterea agit Greg. Turonen. de gloria martyr. cap. 66.

h Iuliani.] De quo etiam dicta vet. man. ſcrip. aſtipulanturq; alij recentiores.

i Magini.] Agitur de eodem hac die in Flore ſanct. Hiſpan. ex tabul. eccleſiæ Tarraconen.

k Mennę epiſcopi.] De quo hac item die Gręci in Menologio. Agitur de eo in libro de Rom. Pont. in Agapito Papa, itemq; in epiſtola monachorum Palęſtinę ad Iuſtinian. Imp. recitata in Quinta ſynodo act. 1. in cuius ſequentibus actionibus frequens de eodē Menna habetur mentio, ſicut & in conſtitutionibus eiuſdem Iuſtiniani Imp. in Authenticis, & Nouellis. Scribit plura de eo Euagrius lib. 4. cap. 35. 36. & 37. Nicephor. lib. 17. c. 25. & 26. Succeſſit hic Anthimo, vt prędicta ſynodica acta teſtantur. Errat autem Euagrius, qui Epiphanio Mennam ſubſtitutum dicit, & Epiphanium Anthimo: nam præceſſit Epiphanius, cui Anthimus, & ei Menna eſt ſubrogatus. ita etiam Niceph. in chron. & alij. Celebrat egregias laudes Mennæ Agapitus Papa ſcribens ad Petrum epiſcopum Hieroſolymitanum, recitatur ea epiſtola in prima actione Quintę ſynodi. Hic, etſi ad tempus adhæſit Theodoro epiſcopo Cęſareę Cappadocię, ob quam cauſam à Vigilio Romano Ponti-

fice

ſice ſacris eſt interdictus, vt eiuſdem Vigilij litteræ indicant, quæ extant in tom. 2. conc. in Vigilio: tamen tam ipſum, quàm etiam Theodorum, cùm vterque Vigilio ſatisfeciſſet, & fidei catholicæ profeſſionem eidem tradidiſſet, receptos eſſe ad Apoſtolicam communionẽ, declarat conſtitutum eiuſdẽ Vigilij Papæ, quod ex bibliotheca Vaticana depromptũ intexuimus Annalibus eccleſiaſt. cis: Niceph. etiam lib. 17. c. 26. de Menna à Vigilio communioni reſtituto meminit. Porrò multa Mennæ nomine ad Vigilium Papam ab hæreticis fuiſſe cõficta, Sexta ſynodus declarauit act. 3. 12. & 14.

l Gregorij epiſcopi.] Scripſit eius res geſtas ſanctus Ludgerus epiſcopus Monaſterienſis, quas Sur. retulit in tom. 2. die 26. Martij. ad hunc olim preſbyterum extat epiſtola S. Lulli epiſcopi Moguntini; fuit hic, ſicut ille, diſcipulus S. Bonifacij, & ex monacho factus eſt epiſcopus Traiectenſis, ſeditq; annos 32. exceſſit ex humanis anno Domini 784. Agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vſuard. & in indic. ſanct. Belg. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. cap. 284. & lib. 4. cap. 188. & alij.

m Patriciæ.] Claruit temporibus Conſtantini Imperatoris, quando vnà cum nutrice & famulabus Conſtantinopoli in Italiam veniens, venerata limina Apoſtolorum, Neapoli in Campania diem claudens extremum, multis miraculis eius eſt ſanctitas declarata. Eſt celebris memoria Neapoli huius virginis.

26 Septimo kal. Septemb. Luna. G xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

ROMÆ ſancti Zephyrini [a] Papæ & martyris. Ibidem ſanctorum martyrum Irenæi [b], & Abundij, qui in perſecutione Valeriani, eo quòd corpus beatæ Concordiæ in cloacam proiectum leuauerant, in eandem cloacam demerſi fuerunt: quorum corpora a Iuſtino preſbytero inde extracta, in crypta iuxta beatum Laurentium ſepulta ſunt. Apud Albintimelium Liguriæ ciuitatem ſancti Secundi [c] martyris, viri ſpectabilis, & ducis ex legione Thebęorum. Bergomi in Gallia Ciſalpina ſancti Alexandri [d] martyris, qui & ipſe vnus ex eadem legione, cum nomen Domini Ieſu Chriſti conſtantiſſime fateretur, martyrium capitis abſciſſione compleuit. Nicomediæ paſſio ſancti Hadriani [e], filij Probi Cæſaris, qui Licinio perſecutionem in Chriſtianos commotam exprobrans, ab eodem iuſſus eſt occidi: cuius corpus Domitius Byzantij epiſcopus eius patruus Argyropoli ſepeliuit. In Hiſpania ſancti Victoris [f] martyris, qui a Mauris pro Chriſti fide occiſus, martyrij corona donatus eſt. Capuæ ſancti Rufini [g] epiſcopi & confeſſoris. Piſtorij ſancti Felicis [h] preſbyteri & confeſſoris.

AVGVSTI 26.

a ZEPHERINI Papæ.] De quo hic Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De eius ſucceſſione agit Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 5. c. 27. & lib. 6. c. 15. Optat. lib. 2. contra Parm. Auguſt. epiſt. 165. Niceph. Calliſt. lib. 4. c. 10. & Niceph. epiſc. in chron.

b Irenæi, & Abundij.] De iiſdem Beda, ac cæteri, qui ſupra; omnesq; ex rebus geſtis S. Laurentij, in quibus horum martyrij acta deſcribuntur. Quòd tam S. Concordiæ, quàm ho-

rum martyrum corpora in cloacam fuerint proiecta, tum hic in Martyrologio, tum etiam in prædictis actis nuper citatis habentur; quod & factum in alijs compluribus martyribus Romæ paſſis reperitur: quales fuerint Romæ cloacę, conſule Caſſiod. Variar. lib. 3. epiſt. 30. qui de his mira ſcribit ad Argolicum Vrbis præfectum, dum ait: Tantum viſentibus conferunt ſtuporem, vt aliarum ciuitatum poſſint miracula ſuperare. Videas illic fluuios, quaſi montibus concauis clauſos per ingentia ſtagna decurrere. Videas ſtructis nauibus per aquas rapidus non minima ſolicitudine nauigari ne præcipitato torrenti marina poſſint naufragia ſuſtinere. hęc Caſſiodorus. reliquit exemplum de nauigatione cloacarum M. Agrippa, qui cùm eas expurgaſſet, per eaſdem ſubuectus eſt in Tiberim, vt auctor eſt Dio Caſſ. lib. 49. prope finem. hæc de Vrbis cloacis, ſepulchris ſanctorum martyrum, quorum ſæpe corpora in eas proiecta reperiuntur, vt etiam factum conſtat de corpore S. Sebaſtiani clariſſimi martyris, quod (vt eius acta teſtatur) in cloacam Maximam proiectum fuit.

c Secundi.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Extant eius acta apud Mombr. tom. 2. Vit. ſanct. & Petrum in catal. breuius lib. 7. cap. 117. Albintimelij Liguriæ prouinciæ ciuitatis hic paſſus dicitur, quæ diuerſis modis dicta reperitur, aliquando Vintimelium, vel Victimillium vt Beda, & Vſuardus, Vindimillium vt Antoninus, ab alijs Albinimilium, itemq; Intemelium vt Cælius apud Cicer. epiſt. fam. lib. 8. ſic & Plin. lib. 3. c. 5. qui dictum fuiſſe ait Album Intemelium, vnde compoſitè Albintimelium, vt hìc ponitur. eſt Liguriæ prouinciæ ciuitas vulgò dicta, Vintimiglia.

d Alexandri.] De eodem hac die Beda, ſed mendosè legitur, Pergami, loco Bergomi, Vſuardus & Ado pluribus de eo agunt. extant eius acta, quæ habet Mombrit. tom. 1.

e Hadriani.] Græci etiam de eodem agunt hac die in Menologio. eiuſdemq; paſſionis agonem deſcribunt, prout etiam hìc narratur. De genere Probi Imp. vide Nicephori epiſcopi chron. de epiſcopis Conſtantinopolitanis in Domitio.

f Victoris.] De eius martyrio vide apud Sur. tom. 7. Vaſæum in chron. Hiſpan. an. 950. & Molan. in addit. ad Vſuard. ex tabul. Burgens. eccleſiæ.

g Rufini epiſc.] De quo tab. eccleſ. Capuanæ, in cuius breuiario agitur etiam de eius corporis inuentione tempore Sergij Papæ.

h Felicis.] Cuius res geſtas legimus in man. ſcrip. codic. ab eadem eccleſia Romam miſſo.

xxviij. A **Sexto kal. Septemb. Luna.** 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3			

CAPVÆ in Campania natalis ſancti Rufi [a] epiſcopi & martyris, qui cum eſſet patriciæ [b] dignitatis, a beato Apollinare ſancti Petri diſcipulo cum vniuerſa familia baptizatus eſt. Ibidem ſanctorum martyrum Rufi [c] & Carpophori, qui ſub Diocletiano & Maximiano paſſi ſunt. Tomis in Ponto ſanctorum martyrum Marcellini [d] tribuni, & vxoris eius Manneæ, & filiorum Ioannis, Serapionis, & Petri. In Sicilia ſanctæ Euthaliæ [e] virginis, quæ cum eſſet Chriſtiana, a fratre ſuo Sermiliano gladio cæſa migrauit ad ſponſum. Eodem die paſſio ſanctæ Anthuſæ [f] iunioris, quæ ob Chriſti fidem in puteum merſa, martyrium ſumpſit. Bergomi ſancti Narni [g], qui a beato Barnaba baptizatus, primus ab eo eiuſdem ciuitatis epiſcopus eſt ordinatus. Arelate ſancti Cæſarij [h] epiſcopi, miræ ſanctitatis & pietatis viri. Auguſtoduni ſancti Syagrij [i] epiſcopi & confeſſoris. Papiæ ſancti Ioannis [k] epiſcopi. Ilerdæ in Hiſpania Tarraconenſi ſancti Licerij [l] epiſcopi. In Thebaide ſancti Pœmonis [m] anachoretæ.

a RVFI

a RVFI epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. Agitur de eo in actis ſancti Apollinaris, quę recitat Sur. tom. 4. die 23. Iulij, vnde & cæteri acceperunt, vt Petrus in catal. lib. 7. c. 119. Hier. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. & alij.

b Patriciæ dignitatis.] Etſi de Patricia dignitate complures viros eruditos ſcripſiſſe reperim: nullum tamen adhuc, mea quidem ſententia, oactus ſum; qui rem adeò fœliciter ſit proſecutus, vt nullam prorſus reliquerint ea de re dubitandi occaſionem. Dicam paucis (quantùm fert ratio inſtituti) qualis olim apud Geotiles Romanos, qualisve penes Chriſtianos fuerit Patricia dignitas. Conſtat in primis, auctore Liuio lib. 1. ab Vrbe condita à Romulo creatos eſſe centum Senatores, eoſdemq; honoris cauſa Patres appellatos, illorumq; progeniem eſſe Patricios nuncupatos; quos & dictos eſſe ingenuos, ex Cincio docet Feſtus. hæc de antiquis Patricijs non tantùm Liuius, ſed & alij, vt Dionyſius, Plutarchus, Dio, Velleius Paterc. ac cæteri priſci auctores ſcripſere. Erant hi Patricij origenarij dicti, qui à prædictis ducebant originem; ijdemq; apud Liuium dicti reperiuntur Patricij maiorum gentium. Rurſus autem alij erant Patricij, qui dicebantur minorum gentium; ijdemq; allecti ſunt appellati: erant hi, qui ex plebe in Senatum & ex Senatu tranſibant ad Patriciam dignitatem. de his Sueton. in Octauio. c. 2. Ea gens, inquit, à Tarquinio Priſco rege inter minores gentes allecta in Senatum, mox à Seruio Tullio inter Patricias transducta. hæc Sueton. idem in C. Iulio. c. 41. ait: Senatum ſuppleuit, & Patricios allegit. &c. Sicq; eueniebat in primis, vt non omnes Patricij eſſent Senatores; nam filij Patriciorum, ijdem Patricij dicti erant, tunc autem & Senatores, quando, inter Patres adſcripti, ijdem dicebantur Patres conſcripti. vnde & Suet. in Octauio c. 10. Quanquam Patricius, nondum Senator. &c. Rurſus autem contigebat, vt nonnulli licet eſſent Senatores, nondum tamen eſſent Patricij, vt vidimus ex prædicto loco citato Suet. in Octau. c. 2. quod & Tacitus etiam his verbis ſignificat: Iiſdem diebus in numerum Patriciorum aſciuit Cæſar vetuſtiſſimum quemque ex Senatu, aut quibus clari parentes fuerant. hæc Tacit. Porrò non tantùm Patricius ordo, ſed & Patricius magiſtratus in antiquorum ſcriptorum commentarijs reperitur, cùm ſcilicet Patricij in ſacerdotium aſciſcerentur; ad quos potiſſimum ſacrarum rerum cura pertinebat; horum etenim pręcipua ſacerdotia & Pontificatus erant. In hanc ſententiam Cicer. orat. pro dom. ſua hæc ait: Itaque populus Romanus breui tempore neque Regem ſacrorum, neque Flamines, neque Salios habebit, nec ex parte dimidia reliquos ſacerdotes, neque auctores centuriatorum, neque curiatorum comitiorum; auſpicia quoque populi Romani, ſi magiſtratus Patricij creati non ſint, intereant neceſſe eſt. &c. hæc Cicero occaſione Clodij, qui è Patricijs ad Plebem tranſierat. rurſus idem ad Brutum epiſt. 5. Dum (inquit) erit Patricius magiſtratus auſpicia ad Patres redire non poſſunt. De eodem Patricio magiſtratu Liuius ſæpe, qui in oratione P. Decij aduerſus Patres, & in concione Claudij aduerſus Plebeios pluribus docet magiſtratum Patricium auſpicia curare ſolitum. quàm porrò ampla eſſet huius muneris poteſtas in coeundis comitijs, creandis magiſtratibus, atque etiam ſi opus fuiſſet, dimouendis etiam conſulibus à conſulatu, pluribus docet Cicer. de diuinat. & de legib. Ceſſante autem ſuperſtitione Gentilium, licet extinctus ſimul fuerit Patricius magiſtratus, cùm ipſorum ſacerdotia, ſimulq; auſpicia fuerint antiquata: remanſit tamen ipſa dignitas Patriciatus, quæ ex Patricio magiſtratu illud retinuit, vt ſicut in eo Pontificalis dignitas erat perpetua, nec niſi obitu deſineret; ita ſub Chriſtianis Imperatoribus Patriciatus dignitas perennis eſſet. id egregiè expreſſum habes apud Caſſiod. Variar. lib. 6. form. 2. qui de eadem ampliſſima dignitate clariſſimis tantùm viris conferri ſolita agit lib. 8. epiſt. 9. 10. & 11. De eadem Zeno Imp. l. 3. de conſul. Cod. lib. 12. hæc ſcribit: Nemini ad ſublimen Patriciatus honorem, qui cæteris omnibus anteponitur, aſcendere liceat; niſi prius aut conſulatus honore potiatur, aut præfectura Prætorij Orientis, vel Illyrici, vel Vrbis adminiſtratione, aut Magiſtri militum, aut Magiſtri officiorum. &c. adeò itaque erat Patriciatus excellens dignitas, vt non tam ea conſulatu, quàm conſulatus Patricia illuſtraretur dignitate, vt eleganter habes expreſſum à Iuſtiniano Imp. l. 1. Cod. de conſ. adeò quòd nec iam (vt olim) Patricij dicerentur à Patribus qui & Senatores erant, ſe quòd Patres dicerentur Imperatoris, vt idem Iuſtinianus teſtatur l. vlt. Cod. Horum inſignia (quantùm ex nuper citatis Caſſiodori locis colligere licet) erant chlamis, cingulum, calcei picti, & ſella ſublimis. Horum etiam auctoritate, legationes mitti conſueuiſſe, auctor eſt Suidas. hallucinantur omnino, qui eiuſmodi dignitatem ab Imperatoribus conferri conſueuiſſe primarum ſedium epiſcopis, ex prædicta à Caſſiodoro recitata formula Patriciatus, ſunt ſomniati. ſed de his ſatis occaſione Rufi martyris, hominis Patriciæ dignitatis.

c Rufi, & Carponij.] De iiſdem tab. eccleſ. Capuanæ, in cuius breuiario acta ipſorum leguntur, ſed aliqua leui cenſura purganda, vt quæ illic de Sybilla ſunt addita: nam quibus temporibus Sybillæ vixerint, Varrò, & alij plures docent.

d Marcellini, & ſoc.] Agunt de iiſdem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, aſtipulanturq; vet. man. ſcript.

e Euthaliæ.] De eadem hac die Græci in dicto Menologio, vbi etiã deſcribitur eius martyrium.

f Anthuſæ.] Hæc iunior Anthuſa dicta eſt reſpectu ſenioris, quæ paſſa eſt in perſecutione Valeriani, de qua ſupra xj. kal. Septembr. Agunt de eadem hac die Græci in Menologio.

g Narni.] De quo tabulæ eccleſiæ Bergomenſis, ex quibus etiam Galeſinus hac die.

h Cæſarij epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Scribit de eo Gennad. de vir. illuſtr. c. 86. licet Suffridus in annotationibus ad Gennad. fidem habens Trithemio, & ille Vincentio, exiſtimet ea quę in Gennadio leguntur de Cæſario, ab aliquo alio eſſe addita, eo quòd Trithemius de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. & de ſcript. eccleſ. Cæſarium claruiſſe dicat anno Domini 690. adhęrens Vincentio, quem citat; qui ait, illum floruiſſe anno Domini 700. Hæc autem quàm ſint à veritate remota, perfacilè erit oſtendere, cùm plures reperiantur ſcriptores, qui illius temporibus vixerint, atque de eo ſcripſerint; multaq́; inſuper extent ſacra concilia, quibus ipſe præſens ſubſcripſit. Vixit temporibus Iuſtini, & ſucceſſorum Impp. Venantius Fortunatus lib. 7. carm. ad Bodeg. ducem, & de gaudijs vitæ ęternæ meminit de Cæſario epiſcopo Arelatenſi, itemq́; de eodem lib. 5. in carmine ad Martinum, ad ciues Turonicos lib. 8. de ſe ipſo, & in carm. de virginitate. At verò res geſtæ eiuſdem Cęſarij, quas Cyprianus eius diſcipulus fideliſſimè ſcripſit, recitatq́; Sur. tom. 4. eius tempora ſatis ſignificant: vixiſſe eum ſcilicet temporibus Symmachi Papæ, ad quem Romam venit. ex his certa, firmaq́; redduntur, quæ ſcribit Gennadius, eum ſcilicet claruiſſe temporibus Anaſtaſij Imp. cuius tempore ſedit Symmachus Papa. Reperitur idem Cęſarius interfuiſſe concilio Arelatenſi tertio, & quarto quod deſideratur, cuius mentio habetur in concil. Meld. c. 73. itemq́; conc. Vaſenſi, & Carpentoratenſi, in quibus omnibus primo loco vt Metropolitanus ſubſcriptus reperitur, ſicut & Agathenſi, quod celebratum eſt ſedis illius temporibus, nimirum ſub conſulatu Meſſalæ, anno Domini 506. Ex his videat quo iure Trithemius hunc ſibi vendicet inter monachos ordinis ſancti Benedicti, cùm ante ipſum S. Benedictum vixerit: qui (vt ipſe teſtatur) anno 520. in Caſino monte cœpit ordinis ſui fundamenta iacere. Fuit autem Cęſarius profeſſor cœnobij inſulæ Lerini ſub Porcario abbate, vt prędicta acta teſtantur; id etiam profitetur ipſe homilia 20. vbi multa locutus de laudibus illius cœnobij, addit: Ego, inquit, peculiaris alumnus veſter. &c. Longè ante tempora ſancti Benedicti monaſticam obſeruantiā in eadem inſula viguiſſe, exploratum certumq́; habetur. Cùm autem idem Tritthem. citet eiuſdē Cæſarij ſermonem tertium, quo ſe profitetur S. Benedicti eſſe diſcipulum, nihil huiuſmodi in ſermonibus Cæſarij recèns editis potui inuenire; quod ſi in aliquo tamen codice id reperitur, alterius potius auctoris exiſtimandus eſt ſermo. Extat egregia epiſtola Ennodij Ticinenſis ad eundem Cęſarium ſcripta, de legatione, qua functus eſt ad regem Gothorum; eaq́, eximias Cæſarij virtutes commendat ac prædicat. incipit: Quod ſæpe conceperam. &c. Non prętermittimus hic meminiſſe eiuſdem Cæſarij ſororis, dictæ ſanctæ Cæſariæ virginis ac matris multarum virginum, quæ & ipſa egregia claruit ſanctitate. de eadem idem Cyprianus in dictis actis ſancti Cæſarij, & Fortunatus etiam lib. 8. in carm. de virginitate de eadem agit his verſibus, dum recenſet eam inter illuſtres ſanctitate virgines.

Has inter comites coniuncta Cæſaria fulget,
Temporibus noſtris, Arelatenſe decus. Et inferius.
Dulce decus, vbi ſit veneranda Cæſaria pręſens,
Præſule Cęſario non caritura tuo. De eadem S. Cæſaria agit Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 9. c. 40. & 42. ibi de regulis eius, ſub quibus S. Radegundis regina, & aliæ monaſticam vitam exercuerunt, conſcriptis à prædicto S. Cęſario, de quo agimus. Fuit eiuſdem nominis Cæſarius monachus ſcriptor vitæ S. Engelberti, quæ extat apud Sur. tom. 6. die 7. Nouembris, qui etiam illa ſcripſiſſe putatur, quæ in Speculo exemplorum diſtinct. 6. recitantur, vixitq́; circa an. Domini 1250.

i Syagrij epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. ſcribit de eo Gregorius Turonenſ. lib. 9. de geſt. Franc. c. 23. in fin. Ado Vien. in chron. an. Domini 575. appellatq́; eum, virum ſummæ ſanctitatis, eundemque teſtatur interfuiſſe primo concilio Matiſconenſi. peruenit etiam ad tempora S. Gregorij Papę, cuius ad eundem extant plures epiſtolæ in regiſtr. lib. 5. epiſt. 57. & lib. 6. epiſt. 110. 112. 117. 118. & 119. Ipſe autem Romam venit, ſubſcripſitq́; priuilegio conceſſo eccleſiæ S. Medardi, indict. vndecima anno Domini 593. quibus etiam temporibus obijt, vt apparet ex libro 11. epiſt. 10. eiuſdem regiſtri. De eo etiam Fortunatus in vita ſancti Germani epiſcopi Pariſiorum cap. 65. illicq́; de eius ordinatione agitur.

k Ioannis epiſcopi.] De quo tabulę eccleſiæ Papienſis.

l Licerij epiſcopi.] Agitur de eo in eccleſia Ilerdenſi; ex cuius monumentis etiam mentio habetur in Flor. ſanct. Hiſp.

m Poemonis.] De eo hac item die Gręci in Menologio, plura autem in Vitas patrum.

18 Quinto kal. Septemb. Luna. B xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4

HIPPONE Regio in Africa natalis ſanɖi Auguſtini [a] epiſcopi, & Eccleſiæ doɖoris eximij: qui beati Ambroſij epiſcopi opera ad catholicam fidem conuerſus, & baptizatus, eam aduerſus Manichæos, alioſq. hęreticos acerrimus propugnator defendit: multiſq. alijs pro Eccleſia Dei perſunɖus laboribus, ad præmia migrauit in cęlum: cuius reliquiæ [b] primo de ſua ciuitate propter barbaros in Sardiniam delatæ, & poſtea a Luitprando Rege Longobardorum Ticinum tranſlatę, ibi honorifice conditæ ſunt. Romæ natalis ſanɖi Hermetis [c] viri illuſtris, qui (vt in aɖis beati Alexandri Papæ legitur) primo carcerali cuſtodiæ mancipatus, deinde cum alijs plurimis gladio cædente martyrium compleuit ſub Aureliano iudice. Briuate apud Aruernos paſſio ſanɖi Iuliani [d] martyris, qui cum eſſet beati Ferreoli tribuni comes, & in habitu militari occulte Chriſto ſeruiret, in perſecutione Diocletiani a militibus tentus, deſeɖo gutture morte horribili necatus eſt. Conſtantiæ in Gallia ſanɖi Pelagij [e] martyris, qui ſub Numeriano Imperatore & Euilaſio iudice martyrij coronam accepit. Salerni ſanɖorum martyrum Fortunati [f], Caij, & Anthes, ſub Diocletiano Imperatore & Leontio proconſule decollatorum. Conſtantinopoli ſanɖi Alexandri [g] epiſcopi, glorioſi ſenis, cuius orationis virtute Arius diuino iudicio damnatus crepuit medius, & effuſa ſunt viſcera eius. Apud Santonas ſanɖi Viuiani [h] epiſcopi. Item ſanɖi Moyſis [i] Aethiopis, qui ex inſigni latrone inſignis anachoreta, multos latrones conuertit, & ſecum duxit ad monaſterium.

AVGVSTI 28.

a AVGVSTINI epiſcopi.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De anno, ac die eius obitus, ſcribit Marcellin. in chron. Res geſtas ſuas à teneris annis vſque ad ſuſceptum ſacrum baptiſma, atque receſſum ex Italia, ipſe pluribus proſecutus eſt in libris confeſſ. cætera autem Poſſidius epiſcopus Calamenſis. his etiam locupletiora collegimus ex epiſtolis, cæteriſq; ipſius ſcriptis, alijſq; probatis auɖoribus, & per annos ſingulos intexuimus in Annal. eccleſiaſt. Migrauit ex hac vita, Theodoſio xiij. & Valentiniano iij. conſſ. dum vocaretur ad concilium œcumenicum Epheſinum Theodoſij Imp. legatione, eſt is annus à Chriſto Domino quadringenteſimus trigeſimus.

b Cuius reliquię.] Eiuſmodi tranſlatio primùm facta in Sardiniam inſulam, contigiſſe putatur, quando Tranſamundus Arianus rex Vuandalorum omnes epiſcopos Africanos catholicos relegauit in Sardiniã temporibus Gelaſij Papæ, Paullo conſule, anno Domini 496. in quam quidem rem

inſudauit induſtria S.Fulgentij epiſcopi Ruſpenſis: baculus inſuper & mitra illuc allata, hactenus in Sardinia aſſeruantur. aſtipulatur his etiam Franc. Fara de rebus Sardois. De tranſlatione autem Ticinum facta, cuius etiam hic mentio habetur, agit Beda, Ado, & alij hac die. Paul. diac. de geſt. Longob. lib. 6. c. 14. Beda de ſex ætat. in fin. Ado Viennen. in chron. an. 718. Otho Friſing. eodem anno, Sigebert. an. 721. Marian.Scot. an. 734. Sigeberto autem aſſentitur Sigon. de reg. Italiæ. Sed de his actum eſt ſuperius, die 28. Februarij, quando eiuſmodi tranſlationis ſolemnitas agitur. vide quæ de ea re ſupra notauimus ea die.

c Hermetis.] De quo hac die Beda, & alij; Ado autem vberius recitat eius acta ex rebus geſtis S. Alexandri Papæ, quæ refert Sur. tom. 3. Errat Ado, dum paſſum ſcribit ſub Aureliano Imp. Nam Aurelianus ille iudex erat, & non Imperator, vt prędicta acta ſignificant; à temporibus enim Alexandri Papę vſque ad Aurelianum Auguſtum pluſquam centum ſexaginta annorum intercedit ſpatium temporis. paſſus eſt itaq; Hadriano Imp. ſub Aureliano iudice, vt eadem acta teſtantur. Pelagius Papa ſecundus illuſtrauit cœmeterium S. Hermetis. Erat celebris eius memoria apud Antium, cuius habetur mentio in actis ſancti Bonifacij Papę tom. 1. concil.

d Iuliani.] De quo item Beda, Vſuardus, Ado, atque recentiores. Hac die eius celebritatem eſſe celebrandam, habes à Greg. Turon. lib. 1. de glor. martyr. cap. 29. qui ipſe integrum librum ſcripſit de eius agone atque miraculis; recenſet eum Lipom. tom. 3. & Sur. tom. 4. Sidonius Apollin. agit de eodem epiſt. 1. lib. 7. Venant. Fortun. in carm. de gaudio vitæ æternæ, & ad Bodegiſ. lib. 7. & alij, qui ex prædictis acceperunt.

e Pelagij.] Agit de eodem hac die Beda, Vuandelbert. Petrus in catal. lib. 7. c. 120. & alij recentiores.

f Fortunati, & ſociorum.] De his tabulę eccleſiæ Salernitanę, breuiarium, & alia eiuſdem eccleſię antiqua monumenta. Horum tranſlatio celebratur idibus Maij. ipſorum corpora aſſeruantur in eccleſia cathedrali in inferiori cryptas in ſuperiori autem ſub altari maiori poſitum eſt corpus S. Felicis presbyteri & martyris, cuius anniuerſaria celebritas illic agitur 21. Februarij.

g Alexandri epiſcopi.] De quo hac die Beda, ac cęteri Latinorum; Gręci autem in Menologio tertio Kal. Septembris. S. Athanaſius de ipſo ſcripſit ad Serapionem col. 450. Gregor. Nazianz. in orat. de cathedra Conſtantinopolitana non affectata, his verbis: Egregij illius Alexandri diſcipuli eſtis, magni Trinitatis propugnatoris, qui rebus, & verbis impium errorem depulit & profligauit. Neque enim memoria vobis excedat Apoſtolica illa oratio, quæ impietatis auctorem & antiſtitem ſuſtulit, idq; in locis impuriſſima lingua dignis; nimirum vt contumelia contumeliā vlciſceretur &c. hęc Greg. tribuens huius precibus interitum Arij. De eodem item Rufin. hiſt. lib. 1. c. 12. Theodoret. lib. 1. cap. 14. & in Theophilo in Iacobo Niſibita c. 1. Socrat. lib. 1. c. 25. & lib. 2. c. 3. & 4. Sozom. lib. 1. c. 17. lib. 2. cap. 29. & lib. 3. cap. 3. Niceph. hiſt. lib. 8. c. 15. Niceph. epiſc. in chron. & in ea oratione, quę à Metaphraſte recitatur, de patribus Nicęni concil. habetur apud Lipom. tom. 6.

h Viuiani, aliàs Bibiani.] De diuerſitate harum vocum vide inferius notata in S. Bibiana. Agit de hoc ſancto Vſuardus, & Ado, hac die. Agit de eo Gregor. Turon. de gloria confeſ. cap. 58. De baſilica autem S. Bibiani Venant. Fortunatus carmen ſcripſit, cuius eſt exordium;

Digna ſacerdotis Bibiani templa coruſcant,
Quæ, ſi iuſta petis, dat pia vota fides.

Eiuſdem acta extare, ſcribit Greg. Turon. vbi ſupra. Succeſſit hic Ambroſio eius ſedis epiſcopo, ad quem extat epiſtola ſexta Sidonij Apollin. lib. 9. Poniturq; quintus ordine epiſcopus Santonenſis in tab. Demochar. Extat de eodem epigramma Bonad. Santon. lib. 3. monod. 22.

i Moyſis.] De quo etiam hac die agunt Gręci in eorum Menolog. paucisq; referunt eius acta, vberius in Vitas patrum, & Nicephor. hiſt. lib. 11. cap. 36 Diuerſus hic ab illo Moyſe anachoreta de quo Sozom. lib. 6. c. 38.

xxvij. C Quarto kal. Septemb. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5

DECOLLATIO [a] ſancti Ioannis Baptiſtæ, quem Herodes circa feſtum Paſchæ decollari pręcepit: quę tamen hoc die ſolemniter colitur, quando [b] eius venerandum caput ſecundo inuentum fuit: quod poſtea Romam tranſlatum, in eccleſia ſancti Silueſtri ad Campum Martium ſumma populi deuotione aſſeruatur. Romæ in monte Auentino natalis ſanctæ Sabinæ [c] martyris, quæ ſub Hadriano Imperatore gladio percuſſa, martyrij palmam adepta eſt. Item Romę ſanctæ Candidæ [d] virginis & martyris, cuius corpus Paſchalis primus Papa in eccleſiam ſanctæ Praxedis tranſtulit. Antiochiæ in Syria natalis ſanctorum martyrum Nicææ [e] & Pauli. Conſtantinopoli ſanctorum martyrum Hypatij [f] epiſcopi Aſiani, & Andreæ presbyteri, qui ob cultum ſanctarum imaginum ſub Leone Iſaurico barba pice illita atq. incenſa, & cute capitis extracta iugulati ſunt. Peruſię ſancti Euthymij [g] Romani, qui Diocletiani perſecutionem fugiens, ibi cum vxore & Creſcentio filio quieuit in Domino. Metis ſancti Adelphi [h] epiſcopi & confeſſoris. Lutetiæ Pariſiorum depoſitio ſancti Mederici [i] presbyteri. In Anglia ſancti Sebbi [k] Regis. Apud Smyrnam natalis ſanctæ Baſillæ [l]. In pago Tricaſſino ſanctæ Sabinæ [m] virginis virtutibus & miraculis glorioſę.

AVGVSTI 29.

a DECOLLATIO ſancti Ioannis Baptiſtæ.] De eadem ſolemnitate Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, itemq; Gręci, qui etiam Decollationem appellant, vt conſtat ex eorum Menologio, & ex conſtitutione Emmanuelis Imp. apud Theod. in nomoc. Phot. tit. 7. c. 1. rei geſtæ hiſtoriam deſcribunt Sancti Euangeliſtæ, Matthęus c. 14. Marcus c. 6. & Lucas, c. 9. externorum autem Ioſephus antiquit. lib. 18. c. 7. De Herodiade, quæ in caput eiuſdem præcurſoris inſultauit, ſcribit Hieron. in apolog. aduerſus Rufin. deq; ſepultura eius corporis ſeorſum à capite idem epiſt. 27. in epitaphio Paulæ. De diuina vltione in Herodiadem ſaltatricem vide Niceph. hiſt. lib. 1. c. 19. & 20. & Metaphraſt. in ſermone de S. Ioanne, quem recitat Sur. tom. 4. conſtat autem cædem S. Ioannis Baptiſtę contigiſſe imminente feſtiuitate Paſchali, vt Beda in Marc. c. 6. teſtatur, & alij. At quoniam illis temporibus (vt diximus) feſta martyrum agi vetitum erat: idcirco, ſicut natalis dies S. Iacobi Apoſtoli, ita etiam eiuſmodi celebritas, in aliud tempus tranſlata eſt; & vt idem Beda teſtatur, in ipſum diem, quando Edeſſę inuentum fuit venerandum caput ipſius. Ad hæc addimus, hac item die quarto kal. Septemb. totius Orbis lætitia dedicatam eſſe baſilicam illam Alexandrię, ſuper dirutum Serapidis templum magnificentiſſimè excitatam, Theodoſio Imperante, per Theophilum epiſcopum Alexandrinum; illucq; prędicti S. Ioannis ſacras reliquias allatas fuiſſe, atque reconditas. De ruina templi Serapidis ſupra actũ eſt, de erectione prædictæ baſilicæ, & illatione prædictarum reliquiarum agit Rufin. hiſt. lib. 2. cap. 27. & 28. dum ſcribit de ſepulchro eiuſdem S. Ioannis per Iulianum Apoſtatam prophanato, de quo etiam Niceph. lib. 10. c. 13. Metaphraſtes in Artemio, Ado in chron. an. 361. Beda de ſex ætat. in Iuliano, vbi agit de eadem baſilica à S. Ioanne denominata, illic erecta. De die quarto Kalen. Septembris, quo fuit conſecrata, mentio habetur in illo tractatu de reuel. capitis, qui legitur in appendice Cypriani operum, vbi auctor illucuſq; ſynceram hiſtoriæ veritatem proſequitur, de cęteris autem, quæ illic habentur, mox diſſeremus.

b Quando eius venerandum caput inuentum fuit.] Iam ſuperius ſexto kal. Martij commemoratio agitur, quando in Palæſtina primùm inuentum eſt præcurſoris ſacrum caput apud Herodis olim regiam. Porrò non tantùm Latini, ſed & Gręci etiam ſecundam eiuſdem capitis celebrant inuentionem, ſed alia die viij. kal. Iunij. Quòd autem ſpectat ad hanc, de qua agimus, ſecundam inuentionem: ſcimus complures auctores eam referre ad tempora Marciani Auguſti: id enim in primis

repe-

reperitur apud Marcellini comitis chronicon, Opilione & Vincomalo conſſ. apud Metaphraſten in vita S. Matronæ die 8. Nouemb. idq́; Beda in Marc. c. 6. & lib. de ſex ætat. Ado in chron. item tractatus ille de reuelatione capitis, qui fertur incerto auctore, ac denique nonnulli recentiorum, qui prędictorum fidem ſecuti ſunt, vt Vſuardus, Ado, & qui poſt hos ſcripſerunt Martyrologia. Miratus ſum vehementer manifeſtiſſimo errori tot, tantosq́; auctores tam facilè ſubſcripſiſſe. Conſtat etenim iam temporibus Valentis Imp. iouentum iterum ſacrum caput; illudq́; eundem Imperatorem tentaſſe Conſtantinopolim deferre, ſed minus licuit homini Ariano ſancta tractare; quod tamen eius ſucceſſor pientiſſimus Theodoſius Auguſtus religioſiſſimè impleuit. id etenim tum Græci, tum Latini auctores, qui longè ante tempora Marcellini, vel aliorum prædictorum vixerunt, teſtatum ſuis ſcriptionibus reliquerunt, vt Sozomenus hiſt. lib. 7. cap. 21. & ſanctus Proſper in chron. an. 6. Theodoſij Imp. Valentiniano quartùm & Neotherio conſſ. vbi hæc habet: Theodoſius venerabile Ioannis Baptiſtæ caput ex vico Coſlai Conſtantinopolim deportans, ſeptimo ab Vrbe lapide, in baſilica, quam magno ſumptu erexerat, recondidit. hos ſecuti ſunt cæteri, Niceph. lib. 12. cap. 49. Cedren. in compend. an. 6. Theodoſ. Imp. Latinorum poſt S. Proſperum Sigebert. in chron. an. Domini 392. & alij. Quis itaque dicere poterit factam eſſe ſecundam capitis inuentionem Marciano imperante cùm illud ipſum iam fuerit à Theodoſio Imp. translatum atque reconditum? Nec eſt quod qui adhuc ſpontè dicat, illud iterum deperditum, ac tempore Marciani Imperatoris inuentum: nulla enim ratio id vel fingere, opinarive ſinit: nam à temporibus Theodoſij vſque ad Marcianum Conſtantinopolitana ciuitas à Barbaris fuit immunis. Cuius autem fidei ſit tractatus ille de reuelatione ſeu inuentione capitis S. Ioannis Baptiſtæ, declarat cenſura Gelaſij: qui ſic ea quæ ibi ſunt reliquit lectoris arbitrio, vt quæ vera vel falſa ſint ante examinet, quàm probet; idq́; merito: Nam quæ illic in exordio conſcribuntur vſque ad dedicationem templi per Theophilum facta, à prædictis auctoribus accepta, vera certaq́; eſſe noſcuntur; quæ autem ſubſequuntur de capitis inuentione ſub Marciano, ex prefatis hiſtoricis refelluntur. Quod item ſubditur de Iuranno epiſcopo Alexandrino Theophili ſucceſſore, commentum eſſe non dubites; Cyrillus enim, & non alius ſucceſſit Theophilo; nec aliquis in ſerie epiſcoporum Alexandrinorum eius nominis reperitur epiſcopus. Nec etiã alicuius eſt fidei quod illic dicitur; tranſlatum fuiſſe prædictum ſacrum caput Alexandriam, quod conſtat à Theodoſio delatum Conſtantinopolim, & reconditum in Hebdomo. Mittimus hic cuncta referre, quæ in illa tractatione diſplicent; vt manifeſtæ veritati contraria. Si quod itaque caput S. Ioannis (vt ibi legitur) Alexandria tranſlatum eſt in Gallias, non quidem Baptiſtæ fuit, ſed alterius Ioannis martyris, qui olim cum Cyro illic paſſus, illuſtriſſimus habebatur, quorum acta ex antiquis monumentis Metaphraſtes deſcripſit die 31. Ianuar. quæ recitat Lipom tom. 5. & Sur. tom. 1. Erat ille Ioannes patria Edeſſa, ſepultusq́; vnà cum Cyro, cuius domus mutata eſt in eccleſiam nomine trium puerorum erectam, vt eadem acta teſtantur; quæ quidem concinnitatem quandam cum his, quæ illic ſcribuntur de tranſlatione capitis, ac trium puerorum ſimul cum capite conditorum habere videntur. Legi etiam ex vita Grati epiſcopi Auguſtenſis aliam hiſtoriam à prædictis longè diuerſam de inuentione & tranſlatione capitis S. Ioan. Bap. ſed eiuſmodi quæ nullo fulciantur teſtimonio veritatis. Nos autem (liceat dicere) prædicamus quod ſcimus, ac certa traditione didicimus. Rurſus autem Romanum Martyrologium profitetur, caput S. Ioannis Baptiſtæ Romæ aſſeruari in eccleſia ſancti Silueſtri in campo Martio; pars tamen illa capitis, mentum dicta, qua illud caret, Auguſtæ Pretoriæ in finibus Subalpinorum haberi perhibetur, licet aliæ ciuitates eaſdem ſacras reliquias ſibi vendicent. ſed hæc non diſputo. Memini me legiſſe in bibliotheca S. Petri in Vaticano litteras Apoſtolicas Bonifacij octaui Rom. Pont. quibus elargitur indulgentias inuiſentibus prędictam eccleſiam ea die, qua illud ſacratiſſimum caput in alio ornatiſſimo vaſe tunc affabrè facto repoſitum eſt intra argenteum tabernaculum, quod (vt memoria recolunt ſeniores ſanctimoniales eius monaſterij) tempore Borbonicæ cladis à militibus direptum eſt; caput autem cum ſuo vaſe, in quo hodie cernitur, ſeorſum poſitum atque abſconditum à ſacris virginibus illæſum ſeruatum fuit ob tam inſigne monumentum eadem ipſa eccleſia S. Silueſtri, ad Caput dicta reperitur, vt habes apud Mart. Polon. libel. de quatuor maiorib. regnis, cùm agit de palatijs Vrbis. Non omittimus dicere, non tantùm Alexandriam ſacrarũ reliquiarum pręcurſoris Domini olim factã eſſe participem, ſed alias etiam vrbes Orbisq́; regiones tantis pignoribus locupletatas: eadem enim Cyrum Syrię ciuitatem ex Palæſtina eſſe delata, ſcribit Theodoretus in Theophilo cap. 21. In Gallias inſuper ad Vaſenſem ciuitatem, ac in Mauriennam vrbem eſſe perlatas ſacras Ioannis Baptiſtæ reliquias ſcribit Gregor. Turon. de glor. martyr. c. 12. & 14. teſtantur hoc ipſum de Maurienna Sigebert. in chron. an. Domini 613. agitq́; de miraculis illic editis. Nec prætermimus S. Paulinum Nolanum epiſcopum eaſdem in Nolana baſilica condidiſſe, vt ipſe ſcribit in Natal. 9. S. Felicis; itemq́; S. Gaudentium epiſcopum Brixianum in baſilica à ſe condita collocaſſe, vt idem refert in ſermone habito in dedica. baſil. conc. ſanct. Porro ſacroſanctum digitum indicem, quo Chriſtum Dominum indicauit, dicens: Ecce

agnus

agnus Dei. &c. Hieroſolymis delatum eſſe in inſulam Melitam à Fratribus Hoſpitalis S. Ioannis, illicq; magna veneratione haberi, percepi. De tranſlatione manus eiuſdem Præcurſoris Domini hiſtoriam habes apud Sur. tom. 4. ex Metaphraſte deſcriptam.

c Sabinæ.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Recitat Surius ex Adone eius acta, Mombrit. tom. 2. habemus eadem ſynceriſſima, quæ ex actis publicis ſunt accepta, eſt illorum exordium: Illuſtris fœmina Sabina. &c. Vetus Romæ extat titulus S. Sabinæ in Auentino, cuius eſt mentio in conc. primo Romano ſub Symmacho, & apud Gregor. in regiſtr. lib. 9. c. 22. & lib. 11. cap. 2. quam quidem eccleſiam Eugenius Papa ſecundus exornauit, auxitque, vt conſtat ex lib. de Romanis Pontificibus in Eugenio. ſunt alia innumera eiuſdẽ vetera monumenta.

d Candidæ.] De eadem Vſuardus. Reperitur in marmorea tabula, quæ eſt in eccleſia ſanctæ Praxedis, inter cæteros ibi conditos martyres deſcripta S. Candida.

e Nicæx, & Pauli.] De his etiam in prædicto man. ſcrip. antiquiſſimo Martyrologio, & Molan. in addit. ad Vſuard.

f Hyppatij, & Andreæ.] Agunt de his etiam Græci in Menologio x. kal. Octob. ibiq; ſæuum eorum martyrium deſcribitur, cuius quidem genus cruciamenti expreſſum etiam habes in actis S. Stephani iunioris, quæ extant in appendice operum S. Ioannis Damaſc. & apud Sur. tom. 7. die 28. Nouemb.

g Euthymij.] Cuius acta leguntur in geſtis S. Creſcentij martyris: accepimus eadem ab eccleſia Peruſina.

h Adelphi epiſcopi.] Ponitur hic decimus ordine in ſerie epiſcoporum Metenſium apud Democh. de ſacrif. Miſſ. agit de tranſlatione eiuſdem hac die Molan. in addit. ad Vſuard. eſt ſerm. S. Petri Chryſologi 126. in Natali ſancti Adelphij: an autem ſit ille, de quo hìc agitur, non audeo affirmare.

i Mederici epiſcopi.] Agens de hoc Vſuardus hac die, appellat eum epiſcopum, cùm tamen inter Pariſienſes epiſcopos non recenſeatur in catal. Democh. De eodem agit Vincent. lib. 37. c. 92. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 231. appellat eum abbatem.

k Sebbi regis.] De quo plura Beda de geſt. Angl. lib. 4. c. 11. ex quo cæteri.

l Baſillæ.] De ea tam in veteri Roman. Martyrologio, quàm etiam in man. ſcrip.

m Sabinæ.] Agit de eadem hac die Vſuardus, & Petrus in catal. lib. 7. c. 134. vbi tamen multa habentur cenſura digna.

30 Tertio kal. Septemb. Luna. D xxv. 25.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6

ROMÆ via Oſtienſi paſſio beati Felicis [a] preſbyteri, ſub Diocletiano & Maximiano Imperatoribus: qui poſt equulei vexationem, data ſententia, cum duceretur ad decollandum, obuius ei fuit quidam Chriſtianus, qui dum ſe Chriſtianum eſſe ſponte profiteretur, mox cum eodem pariter decollatus eſt. Huius nomen ignorantes Chriſtiani, Adauctum eum appellauerunt, eo quòd ſancto Felici auctus ſit ad coronam. Item Romæ ſanctæ Gaudentiæ [b] virginis & martyris, cum alijs tribus. Ibidem ſancti Pammachij [c] preſbyteri, qui fuit doctrina & ſanctitate conſpicuus. Coloniæ Suffectanæ in Africa beatorum ſexaginta [d] Martyrum, qui furore gentilium cæſi ſunt. Adrumeti item in Africa ſanctorum Bonifacij [e] & Theclę, qui beatorum duodecim filiorum martyrum parentes fuerunt. Theſſalonicæ ſancti Fantini [f] confeſſoris,

qui

qui multa a Saracenis perpeſſus, atq. e monaſterio, in quo mira abſtinentia vixerat, expulſus, cum plurimos ad viam ſalutis perduxiſſet, demum in ſenectute bona quieuit. In territorio Meldenſi ſancti Fiacrij [g] confeſſoris. Bononiæ ſancti Bononij [h] abbatis.

AVGVSTI 30.

a FELICIS, & Adaucti.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Recitat eorum acta Mombrit. tom. 1. habemus eadem man, ſcrip. quæ incipiunt: Cùm feruot Diocletiani perſecutionis. &c. ex his Petrus in catal. lib. 7. cap. 138. & alij recentiores accepiſſe nnſcuntur. Erat Romæ nobile cœmeterium nomine ſanctorum Felicis & Adaucti, quod reſtituit Ioannes Papa, vt apparet ex libro de Roman. Pontificibus in Ioanne.

b Gaudentiæ.] Agunt de eadem Beda, & Vſuardus, quibus aſtipulantur vet. man. ſcrip.

c Pammachij.] Frequens eſt mentio de eo apud S. Hieronymum, qui ad ipſum ſcribit epiſt. 26. 50. & 52. Fuit hic gener ſanctæ Paulæ, vxorem enim duxerat Paulinam eius filiam, vt idem S. Hieronymus ſcribit epiſt. 27. in epitaphio Paulæ, licet idem S. Hieron. in dicta epiſt. 26. & in c. 1. ſuper Amos, in Iſai. c. 60. lib. 17. & in procem. lib. 18. per alluſionem filium illius appellet. hic defuncta Paulina vxore, monachiſmum amplexus, Xenodochium conſtruxit in Portu Romano, de quo idem Hieron. in d. epiſt. 26. Primus, inquit, inter monachos, primum ſequeris Patriarcham. &c. Erexit quoque titulum, Pammachij dictum, ſanctorum Ioannis & Pauli. Obijt diem, cùm Vrbs Romana obſideretur à Gothis, vt idem refert in procem. lib. 1. ſuper Ezechielem, eſt is annus à Chriſto, ſecundum ſupputationem recentiorum, quadringenteſimus decimus. Inter innumeras eius virtutes, illa in primis enituit, qua ſolida firmitate, iunctis manibus cum S. Hieronymo, hæreticos Romam irrepentes impugnabat, meritoq́; de eo S. Hieronymus, in procemio in Ioelem: Omni, inquit, arte pugnandi aduerſus diabolum dimicas &c. eius virtutes retexit etiam epiſtola 30. ad Oceanum in epitaph. Fabiolæ prope finem.

d Sexaginta martyrum.] De his ſcribit S. Auguſtinus epiſtola 267. Paſſi ſunt hi, quando ex edictis Honorij Imperatoris, quæ recenſentur in Codice Theodoſiano tit. de paganis, iuſſum eſt omnia ſimulachra confringi, quarum quidem legum idem Auguſt. meminit de ciuit. Dei lib. 18. c. 54. & Proſper de Prędict. cap. 16. Vide de his l. ſi quæ in agris ſunt templa. eod. tit. de pag.

e Bonifacij, & Theclæ.] Plura de ijſdem martyribus leguntur in actis ſanctorum duodecim fratrum, quæ apud nos man. ſcrip. aſſeruantur.

f Fantini.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, resq́; eius præclarè geſtas referunt.

g Fiacrij.] Extant eius acta ex man. ſcrip. edita apud Sur. tom. 7. Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. & alij.

h Bononij abb.] De quo etiam tab. eccleſ. Bononienſis, ex cuius antiquis monumentis eius acta accepta, relata ſunt apud Sur. tom. 7. migrauit ex hac vita anno Domini 1026. eiusq́; ſanctitatem probauit Ioannes Papa vigeſimus.

xiiij. E Pridie kal. Septemb. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7

TREVIRIS natalis ſancti Paulini [a] epiſcopi, qui tempore Arianæ infeſtationis, a Conſtantio Imperatore Ariano ob catholicam fidem exilio relegatus, & extra Chriſtianum nomen vſque ad mortem, mutando exilia, fatigatus, tandem apud Phrygiam defunctus, beatæ paſſionis coronam percepit a Domino. Item ſanctorum martyrum Robuſtiani [b] & Marci. Tran-

Tranſaquis in Marſis ad lacum Fucinum natalis ſanctorum martyrum Cæſidij [c] presbyteri, & ſociorum, qui in perſecutione Maximini martyrio coronati ſunt. Cæſareæ in Cappadocia ſanctorum Theodoti [d], Ruffinæ, & Ammiæ: quorum duo primi ſancti Mamantis martyris parentes fuerunt, quem Ruffina in carcere peperit, & Ammia educauit. Athenis ſancti Ariſtidis [e], fide & ſapientia clariſſimi: qui Hadriano principi de religione Chriſtiana volumen obtulit; noſtri dogmatis continens rationem, & quòd Chriſtus Ieſus ſolus eſſet Deus, præſente ipſo Imperatore luculentiſſime perorauit. Antiſiodori ſancti Optati [f] epiſcopi & confeſſoris. In Anglia ſancti Aidani [g] epiſcopi Lindisfarnenſis, cuius animam cum ſanctus Cutbertus ouium paſtor in cælum ferri vidiſſet, relictis ouibus factus eſt monachus. Apud Nuſcum ſancti Amati [h] epiſcopi.

AVGVSTI 31.

a PAVLINI epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri omnes hac die. Hic in exilium miſſus eſt à conciliabulo Arelatenſi, anno vigeſimo Conſtantij Imp. vt ſcribit S. Hieronymus in chron. qui etiam ſubdit, eundem anno vigeſimotertio eiuſdem Imp. in exilio vita functum eſſe. Agit de eodem ſanctus Athanaſius in apologia de fuga ſua, Hilarius in libel. ad Conſtantium, Liberius Papa in epiſtola ad Lucif. Calarit. Seuerus hiſt. lib. 2. & Caſſiod. lib. 5. c. 15. eius venerandum corpus Treuiros relatum eſt, & in crypta vnà cum ſanctis martyribus conditum; ac demum anno à Chriſto Domino milleſimo ſeptuageſimoprimo repertum fuit, vt Sigebertus ſcribit in chron. his verbis: Treueris in eccleſia S. Paulini in crypta ſubterranea inuenitur corpus eiuſdem S. Paulini, quod olim è Phrygia, vbi exulauerat, reportatum; ibi à Felice epiſcopo catenis ferreis fuerat ſuſpenſum: & iuxta eum multa corpora ſanctorum; ad dexteram ſcilicet eius Palmatius Conſularis & Patricius Treuirorum, ad ſiniſtram Tyrſus vnus de principibus Thebęæ legionis cum multis Thebæorum in hac Vrbe à Rictiouaro martyrizatis. Ad caput ſeptem ſenatores Vrbis, Maxentius, Conſtantius, Creſcentius, Iuſtinus, & tres fratres, Leander, Alexander, & Soter; ad pedes Hormiſda, Papirius, Conſtans, & Iouinianus: & cùm multi alij ibi iacerent, horum tantùm nomina, & tempus paſſionis aureæ litteræ in pariete ſcriptæ ſignabant, eoſq́; omnes ſub Rictiouaro paſſos fuiſſe docebant. hæc ille.

b Robuſtiani, & Marci.] De his Rom. vetus Martyrolog. cui aſtipulantur antiqua man. ſcrip.

c Cęſidij, & ſoc.] De quo diximus ſupra tertio idus Auguſt: cùm de Rufino epiſcopo actum eſt. celebris eſt eius memoria Tranſaquis apud Fucinum lacum, vbi & multis quotidie miraculis illuſtratur. inde enim maternum genus ducentes, res teſtatas atque expertas loquimur.

d Theodoti, & ſoc.] Agunt de ijſdem Græci, quorum acta iuncta ſimul cum illis ſancti Mamantis recitat Metaphraſtes, extant apud Sur. tom. 4. die 17. Auguſt.

e Ariſtidis.] De quo hic Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scribit de Ariſtide Euſeb. in chron. an. 9. Hadriani Imp. & hiſt. lib. 4. c. 3. & 5. Hieron. de ſcrip. eccleſ. & in epiſt. 84. ad Magnum oratorem.

f Optati epiſcopi.] De eodem hac die Vſuard. Errore labitur Petrus in catal. dum putat hunc eſſe Optatum illum Mileuitanum epiſcopum, de quo ſuperius actum eſt. Ille etenim Mileui in Numidia; hic autem Antiſiodori in Gallijs vixit, atque decimus quartus numeratur eius ſedis epiſcopus, ſucceſſorq́ue ſancti Gregorij, vixit temporibus Iuſtinian. Imp. vt ex tabulis eius eccleſiæ conſtat, quas Demochares edidit.

g Aidani epiſcopi.] Huius res geſtas proſequutus eſt Beda de geſt. Anglor. lib. 3. c. 3. 5. 14. vſque 17. vbi agitur de eius obitu. De eodem meminit in vita S. Cutberti c. 4. exceſſit ex humanis (vt idem ſcribit in epitome) anno Domini ſexcenteſimo quinquageſimoprimo.

h Amati epiſcopi.] Scripſit eius res geſtas Felix Renda prior Monaſterij montis Virginis. migrauit ex hac vita anno Domini 1193. Celeſtino tertio Romano Pontifice.

xiiij F kalendis Septembris. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

IN prouincia Narbonenſi ſancti Aegidij [a] abbatis & confeſſoris. Beneuenti ſanctorum martyrum duodecim [b] Fratrum. In Paleſtina ſanctorum Ioſue [c] & Gedeonis [d]. Hieroſolymis beatæ Annæ [e] prophetiſſæ, cuius ſanctitatem ſermo Euangelicus prodit. Capuæ via Aquaria ſancti Priſci [f] martyris, qui fuit vnus de antiquis Chriſti diſcipulis. Rhemis in Gallia ſancti Xyſti [g] diſcipuli beati Petri Apoſtoli, qui ab eo primus eiuſdem ciuitatis epiſcopus cõſecratus, ſub Nerone martyrij coronam accepit. Tuderti in Vmbria ſancti Terentiani [h] epiſcopi & martyris, qui ſub Hadriano Imperatore, Lætiani proconſulis iuſſu, equuleo & ſcorpionibus cruciatus, demum abſciſſa linguã, capitis damnatus, martyrium compleuit. Heracleæ ſancti Ammonis [i] diaconi, & ſanctarum quadraginta Virginum, quas ille erudiuit in fide, & ſub Licinio tyranno ad martyrij gloriam ſecum perduxit. In Hiſpania ſanctorum martyrum Vincentij [k] & Læti. Populonij in Tuſcia ſancti Reguli martyris, qui ex Africa veniens, ibi ſub Totila martyrium conſummauit. Apud Senonas beati Lupi [l] epiſcopi & confeſſoris, de quo refertur, quòd quadam die, dum præſente clero ſacris altaribus adſtaret, lapſa eſt cælitus gemma in eius calicem ſanctum. Capuæ item alterius Priſci [m] epiſcopi, qui vnus fuit ex illis ſacerdotibus, qui in perſecutione Vuandalorum ob fidem catholicam varie afflicti, & vetuſtæ naui impoſiti, ex Africa ad Campanię litora peruenerunt, & Chriſtianam diſciplinam in ijs locis diſperſi, diuerſiſq. eccleſijs præfecti mirifice propagarunt. Fuerunt autem eius ſocij, Caſtrenſis, Tammarus, Roſius, Heraclius, Secundinus, Adiutor, Marcus, Auguſtus, Elpidius, Canion, & Vindonius. Apud Aquinum ſancti Conſtantij [n] epiſcopi, prophetiæ dono, multiſq. virtutibus clari. Apud Cenomanos ſancti Victorij [o] epiſcopi. In territorio Conſtantienſi ad Aquas duras ſanctæ Verenę [p] virginis.

a AEGIDII abb.] De quo eoam Bedæ,& Adonis Martyrologia. Ferunt ſcripſiſſe vitam eius Fulpertum epiſcopum Carnotenſem. Habemus eius acta man.ſcrip.incerto auctore. incipiunt: Sanctus Aegidius naoione Græcus. &c. agit de eodẽ Vincent. lib. 23. cap. 139. Antonin. 2. part. tit. 13. c. 6. §. 33. Petrus in catal. lib. 8. c. 15. Tritthem. de vir. illuſtr. ordin. S. Benedict. lib. 2. c. 2. & lib. 3. c. 162. Claruiſſe teſtatur Sigeb. in chron. anno Domini 715. ſed errat. nam vt ex eius vita apparet, conſtat vixiſſe temporibus Cæſarij epiſcopi Arelatenſis: qui claruit temporibus Clodooei regis Franc. & Theodorici regis Italiæ, vt notauimus ſuperius die 27. Aoguſti io Cæſario.

b Duodecim fratrum.] De bis agitur in vet. Rom. Martyrologio, cui aſtipulantur etiam antiqua man. ſcrip. Scripſit horum acta carmine heroico Alfanus epiſcopus Salernitanus, quæ in ſeptimo tomo addito ad Surium, ſcripta habeotur. Habemus eadem ſolota oratione charactere Longobardo ſcripta. In quibus omnibus corrigenda ſunt, quę in eis de ſancto Cypriano martyre narrantur: longè enim ante tempora Maximiani, quibus hi paſſi dicuotur, vixit ſanctiſſimus Cyprianus, niſi forte in ijſdem actis in nomen Imperatoris error irrepſit,& pro Valeriano, ſit poſitus Maximianus. Fuerunt hi omoes Afri, patria Adrumetini, qui illic primùm cruciati, inde in Italiam ducti, diuerſis diebus martyrium conſummarunt.

c Ioſue.] De quo præter ea, quæ habentur in ſacris voluminibus, agit Ioſephus antiquit. lib. 3. & ſeqoen. Adnumerabatur olim Ioſue inter Prophetas, ſecundum Epiphan. in panar. hæreſ. 66. prope finem. Vſque ad tempora S. Hieiooymi (mirum dictum) extabat ſepulchrum Ioſue in monte Ephraim, quod S. Paula circuiens loca ſacra, venerata eſt, vt idem S. Hieronymus in epitaphio Paulæ epiſt. 27. ſcribit, his verbis: Sepulchra quoque in monte Ephraim Ieſu filij Nauè, & Eleazari filij Aaron ſacerdotis è regione venerata eſt, quorum alter cooditus eſt in Tamathſare à Septentrionali parte montis Gaas, alter in Gabaa filij ſui Phinees.

d Gedeonis.] De eodem vnà cum Ioſue hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. eius acta narrantur in lib. Iudic. c. 7. & 8. adnumeratur inter laudatiſſimos viros à Paul. in epiſt. ad Hebræ. c. 11. de eo Ioſephus antiquit. lib. 5. c. 9. Iſidor. de vit. & mort. ſanct.

e Annæ prophetiſſæ.] De qua Luc. Euang. vbi S. Ambroſius, qui & io libr. de viduis plura de eadem, & S. Hieronymus epiſt. 20. ad Furiam de viduitate ſeruanda, & alij. Agit de eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, Gręci autem in Menolog. ad 5. kal. Septemb.

f Priſci.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. teſtanturq; ſimul, hunc fuiſſe ex numero ſeptuagiotaduorum diſcipulorum. Pluribus de eo Petrus in catal. lib. 8. c. 17.

g Xyſti.] Vſuardus, & Ado, de eodem hac die. Hunc fuiſſe primom Rhemenſis ſedis epiſcopum tabulæ eius eccleſiæ, quas deſcripſit Democh. planè ſignificant; teſtantur id ipſum Vſuardus, & alij. Sueſſionenſis quoque eccleſiæ ponitur primus epiſcopus Xyſtus tempore Neronis, in tab. eiuſdem eccleſ. apud Democ.

h Tetentiani epiſcopi.] De quo etiam tabulæ eccleſiæ Tudertinæ, vode eius acta manuſcripta accepimus. in breuiario Capuano item eiuſdem martyrium deſcribitur.

i Ammonis, & ſoc.] De his eoam Græci hac die io Meoologio, vbi eorum martyrium recenſetur. legem Licinij Imp. cuius auctoritate hi omnes necati ſunt, recitat Euſeb. in vita Conſtantini lib. 1. c. 46. Fuit eiuſdem oominis egregia ſanctitate monachus, de quo Græci agunt quart. nooas Octob. cuius animam in cælum deferri vidit Antonius, vt ſcribit Athan. in vita Anton. plora de eo in Vit. patr. c. 30. Suidas, & alij. Alius ab eo eſt diuerſus, qui fuit Origeniſta, de quo Hieron. ad Cteſiphontem.

k Vincenoj, & Læti.] Agitur de ijſdem hac die in breuiario Toletano.

l Lupi epiſc.] De quo item Beda, Vſuardus, Ado, extant eius res geſtę, quas recitat Sur. tom. 5. Agit de eodem Sigeb. in chron. anno Domini 616. Vincent. lib. 23. c. 9. & 10. Petrus in catal. lib. 8. c. 20. Adnumeratur inter epiſcopos Senonenſes viceſimus ordine in tab. Democh.

m Priſci epiſcopi.] Tam de Priſco, qoàm de collegis, quorum hìc nomina ootantur, agitur in vita ſaocti Caſtrenſis epiſcopi, quam manuſcriptam accepimus. eſt eius exordium: Textus ſacræ hiſtoriæ edocet. &c. cuius ſuperius meminimus, cùm de ipſo egimus. Quiſquis fuerit eius auctor, conſtat quidem inſcitia rerum ac temporum, nonnulla veritati contraria admiſcuiſſe, vt ea, qoæ in eius principio leguntur de Valente, & Valentiniano Auguſtis, quos dicit acerbiſſimè Dei eccleſiam perſecutos eſſe, eorumque auctoritate hos ſanctos epiſcopos Africa pulſus, nauique carioſæ impoſitos, ac maris tempeſtati commiſſos. De Valente oolla eſt dubitatio, ipſum Arianorum patronum in catholicos ſæuiſſe: verùm ille Orientale tantùm admioiſtraoit Imperiom, ac Orientalium tantummodo vexauit eccleſiam. Valentinianus autem germanus eius, qui eodem tempore Occidentalis Imperij regebat habenas, pius fuit & orthodoxus, ſub cuius ditione (haud dubium) erat prouincia Africana. Quæ itaque in perſecutione Vuandalica facta ſoot, quando etiam S. Quodvultdeus Carthaginenſis epiſcopus (vt ſcribit Victor lib. 1. de perſec. Vuandal.) vnà cum ſuis, pari

diſcrimine nauibus fractis impoſitus, pelago creditus eſt; vel quæ id generis à ſucceſſoribus regibus Vuandalorum ſunt perpetrata: ea ipſa (inconſultè admodum) auctor ille Valenniniano atque Valenti Impp. adſcripſit. Iure itaque hæc in perſecutione Vuandalica facta eſſe, docet Romanum Martyrologium.

n Conſtantij epiſc.] De eo ſcribit S. Greg. lib. 2. dialog. c. 16. vbi demonſtrat eum vixiſſe temporibus S. Benedicti, rurſumq; lib. 3. c. 8. vita functum refert temporibus Ioannis Papæ. ſcripſit vitam eius Petrus diaconus bibliothecarius Caſinenſis, vt teſtatur Petrus diac. lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſin. c. 45. ſed non extat. Alter fuit Conſtantius, ſiue Conſtantinus (vtroque enim nomine appellatũ lego) eiuſdem ciuitatis epiſcopus, qui interfuit Romano concilio ſub Hilaro Papa, & alio ſub Felice habito, Boetio conſule, cui ſucceſſit Aſterius, qui affuit Symmacho Papæ aduerſus Laurentium ſchiſmaticum, vt conſtar ex actis conciliorum Rom. ſub Symmacho.

o Victorij epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, atque alij recentiores. ſucceſſit hic S. Liborio eiuſdem ſedis epiſcopo, quintus ordine, ſeditq; annos 24. menſ. 7. dies 13. vt conſtat ex tab. eius eccleſię, quas deſcripſit Democh. lib. de ſacrif. Miſ. Agit de eo Gregor. Turon. de glor. confeſſ. cap. 56. Claruit temporibus Theodoſij Imp. nouiſſimus ſancto Martino, vt apparet ex his, quæ de eo hìc Beda ſcribit in Martyrologio. Eius acta man. ſcrip. Leobijs extare, tradit Molan.

p Verenæ.] De qua Beda hac die, & alij recenriores. De alia, Verona dicta, virgine ſanctimoniali agit Molan. in indic. ſanctorum Belgij, & in addit. ad Vſuard. ad quartum Kal. Septembris.

xxij. G Quarto nonas Septemb. Luna. a

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9

ROMÆ ſanctæ Maximæ [a] martyris, quæ vna cum ſancto Anſano Chriſtum confeſſa, in perſecutione Diocletiani, dum fuſtibus cæditur, reddidit ſpiritum. Pamiæ in Gallia ſancti Antonini [b] martyris, cuius reliquiæ in eccleſia Palentina magna veneratione aſſeruantur. Item ſanctorum martyrum Diomedis [c], Iuliani, Philippi, Eutychiani, Heſychij, Leonidis, Philadelphi, Menalippi, & Pantagapæ: quorum alij igne, alij aqua, enſe alij & cruce martyrium compleuerunt. Nicomedię ſanctorum martyrum Zenonis [d], Concordij, & Theodori filiorum eius. Eodem die paſſio ſanctorum Euodij [e], Hermogenis, & Calliſtæ germanorum. Lugduni in Gallia natalis ſancti Iuſti [f] epiſcopi & confeſſoris, miræ ſanctitatis & prophetici ſpiritus viri. Hic epiſcopatui cedẽs, & in eremum Aegypti vna cum Viatore eius lectore ſecedens, cum aliquot annis proximam angelis vitam egiſſet, & dignus ſuorum laborum finis adueniſſet, coronam iuſtitię percepturus migrauit ad Dominum pridie idus Octobris: cuius ſanctum corpus vna cum oſſibus beati Viatoris eius miniſtri Lugdunũ poſtea hac ipſa die relatum fuit. Ibidem ſancti Elpidij [g] epiſcopi & confeſſoris. In Piceno item ſancti Elpidij [h] abbatis, cuius nomine oppidum appellatum, ſacrum eius corpus ſe poſſidere congaudet. In monte Soracte ſancti Nonnoſi [i] abbatis, qui oratione ſua ingentis molis ſaxum tranſtulit, alijsq. miraculis coruſcauit.

a MAXI-

a MAXIMÆ] Agitur de ea etiam in vet.man. ſcrip. necnon in actis S. Anſani martyris, & apud Petr. io catal. lib. 1. c. 14.

b Antonini.] De quo item Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Extant eius acta apud Mombrit. tom. 1. & Petr. in catal. lib. 8. c. 24. paſſus eſt autem non Apameæ in Syria, vt multi opinati ſunt; ſed Pamiæ apud Toloſam, vt conſtat ex tabulis eccleſiæ Palentinæ, in qua eius dies natalis ſolemniter agitur, vbi ſacræ corporis eius reliquiæ requieſcunt.

c Diomedis, & ſoc.] Agunt de his præterea Græci in Menologio; illicq; eorum martyrij acta deſcribuntur.

d Zenonis, & ſoc.] De his tabulæ eccleſię Capuanæ, in cuius veteri breuiario eorum martyrium recenſetur.

e Euodij, & ſoc.] Græci itidem agunt de his hac die in Menologio, vbi breui compendio acta ipſorum narrantur.

f Iuſti epiſcopi.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Habentur res geſtæ ipſius apud Sur. tom. 5. hac die. agit de eodem Ado Vien. in chron. an. Domini 379. Hic ille Iuſtus, qui pro omnibus Gallicanis epiſcopis interfuit legatus concilio Aquileienſi temporibus Gratiani Imp. ponitur eius ſedis epiſcopus decimuſtertius ordine in tabulis epiſcoporum Lugdunenſium, quas recitat Demochar. lib. de ſacrif. Miſſæ.

g Elpidij epiſc.] Agit de eodem Beda, ac cæteri, qui ſupra; Petrus etiam in catal. lib. 8. c. 27. numeratur eiuſdem ſedis epiſcopus xvij. in eiſdem tabulis.

h Elpidij abb.] De quo & Petrus in catal. lib. 8. c. 28. cumq; Cappadocem genere fuiſſe ſcribat, illum eſſe putamus, de quo præclara Palladius narrat cap. 37. Eſt celebris memoria huius in Piceno, nam præcipuè colitur in oppido, quod ab eius nomine S. Elpidius appellatur. Fuit præterea alius Elpidius doctrina & egregijs operibus nobilis, qui temporibus Conſtantij Auguſti functus eſt legatione in Oriente aduerſus Arianos, miſſus à Iulio Romano Pontifice, vt patet ex eiuſdem litteris, quæ extant apud Athanaſium. Scribit Sigebert. ſacras reliquias S. Elpidij, ſocij S. Euthychij epiſcopi à regione Marſorum tranſlatas eſſe in Gallias an. Domini 969. hæc ipſe in chron. eo anno.

i Nonnoſi abb.] Eius res geſtas S. Gregorius Papa conſcripſit lib. 1. dialog. c. 7. meminit eiuſdem in regiſtr. lib. 2. epiſt. 50. ind. 11. cap. 89.

3 Tertio nonas Septemb. Luna. A xxj

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

ROMÆ ſanctæ Serapiæ [a] virginis, quæ ſub Hadriano principe cum eſſet tradita [b] duobus laſciuis iuuenibus, & minime potuiſſet illudi, nec poſtmodum ardentibus facibus inflammari, iuſſu Berilli iudicis fuſtibus cæſa, dehinc gladio decollata eſt. Paſſa eſt autem quarto kalendas Auguſti, & a beata Sabina in ſuo monumento iuxta [c] aream Vindiciani ſepulta: ſed memoria ipſius martyrij hac die celebrior habetur, quando ambarum ſarcophagum ibi compoſitum & ornatum fuit, & locus orationis condigne dicatus. Corinthi natalis ſanctæ Phœbes [d], cuius meminit beatus Apoſtolus Paulus ad Romanos ſcribens. Aquileię ſanctarum virginum & martyrum Euphemię [e], Dorotheæ, Theclę, & Eraſinę, quę ſub Nerone poſt multa ſupplicia gladio cęſę ſunt, & à ſancto Hermagora ſepultę. Capuę ſanctorum martyrum Ariſtæi [f] epiſcopi, & Antonini pueri. Nicomedię paſſio ſanctę Baſiliſſæ [g] virginis & martyris, quę annos nouem nata, cum in perſecutione Diocletia-

ni ſub Alexandro præſide, verbera, ignes, ac beſtias diuina virtute ſuperaſſet, in oratione ſpiritum Deo reddidit. Item ſanctorum martyrum Zenonis [h] & Charitonis, quorum alter in lebetē liquati plumbi coniectus eſt, alter in fornacem ignis immiſſus. Cordubę ſancti Sandalij [i] martyris. Eodem die natalis ſanctorum martyrum Aigulphi [k] abbatis Lerinenſis, & ſociorum monachorum, qui præciſis linguis, oculiſq; effoſſis, gladio obtruncati ſunt. Tulli in Gallia ſancti Manſueti [l] epiſcopi & confeſſoris. Mediolani depoſitio ſancti Auxani [m] epiſcopi. Eodem die ſancti Symeonis [n] Stylitæ iunioris. Romæ ordinatio [o] incomparabilis viri ſancti Gregorij magni in ſummum Pontificem, qui onus illud ſubire coactus, e ſublimiori throno clarioribus ſanctitatis radijs in Orbe refulſit.

SEPTEMBRIS 3.

a SERAPHIÆ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij, ex actis S. Sabinæ, de quibus ſuperius quart. Kal. Aug. & Sur. tom. 5. hac die, extantq; eadem vberius man. ſcrip. apud nos, eſtq; illorum exordium: Cùm dies. &c.

b Iuxta aream Vindiciani.] Aream hic accipias locum ipſum, vbi ſepelirentur defuncti Chriſtiani. habes apud Tertullianum ad Scapulam hęc verba: Sub Hilarino præſide, cùm de Areis ſepulturarum noſtrarum acclamaſſent: Areę non ſint, Areæ ipſorum non fuerunt: meſſes enim ſuas non egerunt. hęc ibi idcirco, quoniam dictæ ſunt etiam Areæ loca illa ad trituram ſegetum compoſita. De Area ſepulchrorum, quę & nos cœmeteria dicimus, habes etiam in actis paſſionis ſancti Cypriani, in fine hęc poſita: Eius corpus propter Gentilium curioſitatem in proximo poſitum eſt cum cereis & ſcholaribus in Areis Macrobij Candidi procuratoris.

c Tradita duobus laſciuis iuuenibus.] Sæpius reperies, Chriſtianas virgines, cùm necandæ eſſent, antea in diſcrimen eſſe poſitas caſtitatis; ſed Deus cuius nutu omnia reguntur, eas ſaluo pudore voluit immolari. Habes apud Suetonium more antiquo Romanorum nefas fuiſſe, virgines violenta morte necare, ac idcirco ante conſtrupandas curare. hæc enim idem Suetonius in Tyberio cap. 61. ait: Immaturę puellæ, quia (more tradito) nefas eſſet virgines ſtrangulari: vitiatæ prius à carnifice, deinde ſtrangulatæ. hæc ille. habes hoc ipſum ex Dione lib. 56. necnon ex Tacito lib. 5. cùm agunt de Seiani filia, morti addicta. Verùm eiuſmodi ſcelus antiquatum iam fuiſſe videtur: cùm reperiantur quàmplurimæ virgines Romæ paſſæ martyrium, abſq; aliquo pudoris illato detrimento.

d Phœbes.] De qua Paul. ad Rom. c. 16. Agunt de eadem hac die Beda, Vſuardus, & alij recentiores.

e Euphemię, & ſoc.] De his vet. man. ſcrip. ex quibus Molanus, & Galeſinus hac die, licet in tabulis eccleſiæ Aquileienſis, quas man. ſcrip. accepimus, agi de his reperimus ad xiij. kal. Octob. Plura de iiſdem leguntur in actis S. Hermagorę epiſcopi, ex quibus Petrus in catal. lib. 8. c. 29. & Hier. Rub. lib. 1. hiſt. Rauen.

f Ariſtęi, & Antonini.] Beda, & Vſuardus, qui de his agunt hac die, horum acta extare teſtantur, ſed excidiſſe putamus: quandoquidem nec in ſua ipſorum eccleſia reperiuntur; vbi omiſſo Ariſtæo, tantùm de Antonino agi reperimus in eius breuiario; hinc ducimur coniectura, ob innumeras bellorum clades illius nobiliſſimę eccleſię monumenta eſſe deperdita.

g Baſiliſſæ.] Agunt de eadem hac die Gręci in Menologio, quod citare conſueuimus; vbi & eius martyrium enarratur.

h Zenonis, & Charitonis.] Ijdem qui ſupra in eodem Menologio de his agunt ſeorſum, quaſi indicantes, non vnà ſimul ſed diuerſis in locis, eadem die, paſſos eſſe.

i Sandalij.] De quo mentio habetur in Flore ſanct. Hiſp. ex monumentis eccleſ. Cordubens.

k Aigulphi, & ſoc.] Horum acta ſyncerè deſcripta refert Sur. tom. 5. Paſſi ſunt circa an. Domini 660. Sigebert. autem ponit in chron. an. 651.

l Manſueti epiſc.] Agit de eodem hac die Ado. ponitur hic primus eius eccleſiæ epiſcopus, ac S. Petri Apoſtoli diſcipulus.

m Auxani

m Auxani epiſc.] De quo tabul eccleſ. Mediolan. ex quibus etiam Galeſinus hac die.

n Symeonis iunioris.] Græci autem in Menologio de eodem agunt, ac matre eius Martha Kal. Septemb. De duobus Symeonibus, iiſdemq; Stylitis, conſule notata ſuperius in Symeone ſeniore, nonis Ianuarij. Moritur hic ſub Mauritio Imp. vt auctor eſt Euagr. hiſt. lib. 6. c. 22.

o Ordinatio &c.] De eadem S. Gregorij ordinatione in vet. Rom. Martyrol. & aliquibus man. ſcrip. agitur. In hanc diem transferebatur etiam natalis eius, cum Quadrageſimali tempore de ſanctis agi, vetitum eſſet, vt ſcribit Radulph. de obſer. can. cap. 16. De eadem ordinatione Gregor. Turon. hiſt. Franc. lib. 10. c. 1. Paul. diac. de geſt. Longob. lib. 3. c. 11. Ioan. diac. lib. 1. c. 37. 38. 39. in vit. S. Gregor. Ipſemet Greg. frequenter cum gemitu lib. 1. & 2. regiſt. meminit de ſua ordinatione. Quòd ad tempus ſpectat, contigit ordinatio S. Gregorij indict. 9. anno 6. Mauritij Imp. eſt is annus Domini quingenteſimus nonageſimusprimus, vt ex eius regiſtro epiſtolarum apertè colligitur. errant autem qui eam referunt in an. quingenteſimum ac nonageſimum, vt fuſius monſtrauimus in Annal. eccleſ.

4. Pridie nonas Septemb. Luna. B xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

IN monte Nebo terræ Moab ſancti Moyſis [a] legiſlatoris & prophetæ. Ancyræ in Galatia natalis ſanctorum trium puerorum Ruffini [b], Siluani, & Vitalici martyrum. Cabilone in Gallia ſancti Marcelli [c] martyris ſub Antonino Imperatore, qui cum à præſide Priſco ad profanum conuiuium fuiſſet inuitatus, & huiuſmodi epulas execrans, omnes qui aderant, cur idolis deſeruirent, libera increpatione corriperet, ab eodem præſide inaudito crudelitatis genere, cingulo tenus defoſſus eſt in terra; ſicq. triduo in laudibus Dei perſeuerans, incontaminatum ſpiritum Deo reddidit. Eodem die ſanctorum martyrum Magni [d], Caſti, & Maximi. Treuiris ſancti Marcelli [e] epiſcopi & martyris. Eodem die ſanctorum Thamelis [f], antea idolorum ſacerdotis, & ſociorum martyrum ſub Hadriano Imperatore. Item ſanctorum martyrum Theodori [g], Oceani, Ammiani, & Iuliani, qui ſub Maximiano Imperatore diſſectis pedibus in ignem coniecti, martyrium conſummarunt. Arimini ſancti Marini [h] diaconi. Neapoli in Campania natalis ſanctæ Candidæ [i], quæ ſancto Petro ad eam vrbem venienti prima occurrit, atq. ab eo baptizata, poſtea ſancto fine quieuit. Ibidem ſanctæ Candidæ [k] iunioris, miraculis claræ. Viterbij ſanctæ Roſæ [l] virginis.

SEPTEMBRIS 4.

a MOYSIS.] Agunt de eodem hac die non tantùm Latini omnes, ſed & Græci in Menologio. Frequentiſſimè de eo in diuinis ſcripturis, & in Ioſepho hiſtorico, & Philone, aliiſq; innumeris Hebræorum, Latinorum, ac Græcorum ſcriptoribus, tam ſacris, quàm profanis, quos enumerare, ſuperuacaneum ducimus.

b Rufini, & ſoc.] De his item Beda, Vſuardus, & alij recentiores; conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

c Marcelli.] Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 8. c. 37. Eius acta fuſiùs ſcripta extant apud Sur. tom. 5. De eadem feſtiuitate hoc item tempore ſolita olim celebrari meminit Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 9. cap. 3. & de glor. mart. c. 53. De eius baſilica erecta à Gunthramno rege vide apud Gregor. Turon. de geſtis Franc. lib. 11. c. 2. in appendice.

d Magni, & ſoc.] Vſuardus hac die de Magno, & Caſto tantùm. De Maximo in antiq. Roman. Martyrol. & alijs man. ſcript. De translatione corporis S. Magni martyris, deque eius reliquijs reconditis in eccleſia ſancti Michaelis Archangeli prope Vaticanum tempore Leonis quarti Romani Pontificis, docet vetus inſcriptio marmori inciſa, in eadem eccleſia collocata.

e Marcelli epiſc.] Alicubi Marcellinus, vt in tabul epiſcop. Treueren. quas habet Democh. de ſacrif. Miſſæ, vbi adſcribitur vigeſimus eius ſedis epiſcopus. agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vſuard.

f Thamuelis, & ſoc.] Græci item de his agunt in Menologio hac die, recitantq́; ipſorũ martyriũ.

g Theodori, & ſoc.] De his etiam Græci vbi ſupra in Menolog.

h Marini diac.] Vet. man. ſcrip. ſed alicubi Maurus pro Marino ponitur. habes eius res geſtas apud Petrum in catal. lib. 8. c. 36.

i Candidæ.] Hæc ſenior, quæ vixit Nerone Imper. cuius acta typis excuſa legi; plura de eadem in vita S. Aſpren epiſcopi Neapolit. nuper à Paulo Regio edita.

k Candidæ iunioris.] Claruit temporibus Mauricij Auguſti, vt apparet in veteri inſcriptione in ſepulchro eius marmoreo ſcripta in eccleſia S. Andreæ ad Nidum poſita. eius etiam res geſtæ atque miracula iam typis excuſa habentur.

l Roſæ] Accepimus eius acta ab eccleſia Viterbienſi, cui de ea ſolemnem diem agere, decreto Roman. Pontificis, eſt conceſſum, eſt eorum exordium: Inter alias. &c. Claruit temporibus Federici Imp. peruenitq́; vſque ad tempora Alexandri Papæ quarti.

xix. C Nonis Septemb. Luna. 5

a b c d e f g h i k l m n p q r ſ
13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29
t u A B C D E f F G H M N P
30 1 2 3 4 5 6 7 7 8 9 10 11 12

ROMÆ in ſuburbano beati Victorini [a] epiſcopi & martyris, qui ſanctitate & miraculis clarus, ſacerdotium Amiterninæ vrbis, totius populi electione adeptus eſt: poſtmodum ſub Nerua Traiano apud Cutilias, vbi putentes & ſulphureæ emanant aquæ, cum alijs Dei ſeruis relegatus, ab Aureliano iudice iuſſus eſt ſuſpendi capite deorſum: quod cum per triduum pro nomine Chriſti paſſus fuiſſet, glorioſe coronatus victor migrauit ad Dominum: cuius corpus Chriſtiani rapientes, honorifica ſepultura Amiterni condiderunt. Item in Portu Romano natalis ſancti Herculani [b] martyris. Capuæ ſanctorum martyrum Quinctij [c], Arcontij, & Donati. Eodem die ſancti Romuli [d], aulæ Traiani præfecti, qui cum ſæuitiam Imperatoris in Chriſtianos deteſtaretur, cæſus virgis, capite truncatus eſt. Melitine in Armenia paſſio ſanctorum militum Eudoxij [e], Zenonis, Macarij, & ſociorum mille centum & quattuor, qui abijcientes militiæ cingulum, in perſecutione Diocletiani pro confeſſione Chriſti necati ſunt. Conſtantinopoli ſanctorum martyrum Vrbani [f], Theodori, Menedemi, & ſociorum ſeptuaginta ſeptem eccleſiaſtici ordinis, qui a Valente Imperatore pro fide catholica in na-

uigio

uigio impoſiti, iuſſi ſunt in mare comburi. Conchæ in Hiſpania ſancti Iuliani [g] epiſcopi & confeſſoris. In pago Taruanenſi, monaſterio Sithin, ſancti Bertini [h] abbatis. Toleti ſanctæ Obduliæ [i] virginis.

SEPTEMBRIS 5.

a VICTORINI.] De quo hac die Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Cùm ſuperius egimus de Victorino germano S. Seuerini Septempedani, ſatis oſtendimus, errare eos, qui duos hos Victorinos in vnum confundunt, & huic martyri illa tribuunt, quæ alterius eſſe noſcuntur; nimirum lapſus ille miſerandus, quem deſcribit hìc Ado, qui cæteris errandi tribuit occaſionem; nam & id ad Bedæ Martyrologium additum reperitur; cùm in veteri man. ſcrip. eius Martyrologio nihil huiuſmodi legatur, ſicut nec in antiquo Romano, vel in Vſuardo. De aquis Cutilijs, vbi hic paſſus eſt, ſcribit Plin. lib. 2. c. 95. & lib. 3. c. 12. Huius autem Victorini martyrium deſcriptum habetur in actis ſanctorum Nerei & Archilei, apud Sur. tom. 3. die 12. Maij, ex quibus cæteri accepere. habetur mentio de eodem ſupra die 15. Aprilis, vnà cum Marone, & Eutychete; licet ibi nulla de epiſcopatu mentio fiat.

b Herculani.] De eodem hac item die Beda, Vſuardus, Ado, aſtipulanturq́; vet. man. ſcript. ac recentiores.

c Quinctij, & ſoc.] Agunt de his etiam ijdem qui ſupra Beda, ac cæteri.

d Romuli.] Græci de eodem item hac die in Menologio agunt, eiusq́; certamen deſcribunt; copioſius autem Metaphraſtes ex antiquis monumentis eius acta deſcripſit, quæ extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5.

e Eudoxij, & ſoc.] Græci itidem ex actis ſancti Romuli, quæ à Metaphraſte deſcripta nuper citauimus. ex horum militum numero, qui Melitenæ in Armenia coronati ſunt, quatuor ſacra corpora delata Conſtantinopolim, reperta ſunt temporibus Iuſtiniani Imp. quorum beneficio idem Imperator lætali morbo curatus eſt. rem geſtam perpetuis dignam monumentis conſcripſit Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtinian. Imp.

f Vrbani, & ſoc.] Agunt de his etiam in Menologio Græci hac die, illuſtreq́; certamen eorum deſcribunt; porrò plenius Socrates hiſt. lib. 4. c. 13. Sozom. lib. 6. cap. 13. & 14. luculentius autem S. Gregorius Nazianzenus in oratione ad epiſcopos Conſtantinopolitanæ ſynodi, itemq́; in ea quam dixit in laudem Baſilij, necnon in illa ad Arianos, ac denique in ea quæ inſcribitur, In laudem Heronis. poſt hos autem alij recentiores, quos prætterimus.

g Bertini abb.] De quo etiam Vſuardus. Eius res geſtas Folcardus abbas conſcripſit, quas Surius retulit in tomum quintum. Alia de eodem habes in vita S. Audomari epiſcopi, necnon in actis S. Vuinoci apud Sur. tom. 6. Agit de eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 105. & Molan. in indic. ſanct. Belg. De monaſterij S. Bertini exacta obſeruatione monaſticæ diſciplinæ ſcribit S. Bernardus epiſt. 141. 142. 143. & 144. Migrauit ex humanis anno Domini ſexcenteſimo nonageſimooctauo.

h Obduliæ.] De ea in breuiario Toletano hac die. Fuit & alia eiuſdem ferè nominis Odilia virgo de numero illarum vndecim millium virg. S. Vrſulæ ſodalium, de qua plura Molan. in indic. ſanctorum Belg. cuius celebritas agitur xv. Kal. Auguſti. Si autem vnam eademq́; Obduliam cum Odilia eſſe quis dixerit; ob aliquam factam tranſlationem reliquiarum Toletum hac die, eius ſolemnitatem celebrari illic intelligat.

6 Octauo idus Septemb. Luna. D xviij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13			

ZACHARIÆ [a] prophetæ, qui de Chaldæa ſenex in patriam reuerſus, iuxta Aggæum prophetam conditus iacet. In Helleſponto ſancti Oneſiphori [b] Apoſtolorum diſcipuli, cuius meminit ſanctus Paulus ad Timotheum ſcri-

bens

bens: qui ibidem vna cum ſancto Porphyrio iuſſu Hadriani proconſulis acriter verberatus, & a ferocibus equis raptatus, ſpiritum Deo reddidit. Alexandriæ paſſio ſanctorum martyrum Fauſti [c] presbyteri, Macarij, & ſociorum decem, qui ſub Decio Imperatore & Valerio preſide pro Chriſti nomine abſciſſis ceruicibus martyrium compleuerunt. In Cappadocia ſanctorum martyrum Cottidi [d] diaconi, Eugenij, & ſociorum. In Africa ſanctorum epiſcoporum Donatiani [e], Præſidij, Manſueti, Germani, & Fuſculi, qui in perſecutione Vuandalica iuſſu Hunnerici regis Ariani pro aſſertione catholicæ veritatis fuſtibus diriſſime cæſi, exilio eliminati ſunt. Inter quos etiam epiſcopus nomine Lætus, ſtrenuus atq. doctiſſimus vir, poſt diuturnos carceris ſqualores incendio concrematus eſt. Veronæ ſancti Petronij [f] epiſcopi & confeſſoris. Romæ ſancti Eleutherij [g] abbatis, ſerui Dei, quem ſanctus Gregorius Papa ſcribit, oratione & lacrymis mortuum ſuſcitaſſe.

SEPTEMBRIS 6.

a ZACHARIÆ prophetæ.] De quo hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem pridie huius diei in Menologio. Præter illa, quæ de eo extant in diuinis ſcripturis, agit de eodem Ioſephus antiquit. lib. 11. c. 4. Epiphan. de vit. & interit. prophet. c. 21. extat encomium in Prophetam Zachariam Coſmæ Veſtiarij in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcrip. num. 65. Inuentum eſt venerandum corpus eius Honorio x. & Theodoſio vj. conſſ. anno vndecimo eiuſdem Imp. qui (ſecundùm recentiorum ſupputationem) eſt à Chriſto quadringenteſimus decimusquintus. de ea re ſcripſit Sozom. hiſt. lib. 9. c. 16. in fin. & c. 17. Niceph. lib. 14. c. 8. Cedren. in Honorio, anno vndecimo.

b Oneſiphori.] De quo Paul. 2. ad Timoth. c. 1. & 4. Agunt de eodem hac die Beda, & Ado, Græci autem tertio kal. Maij in Menolog traduntq; hunc creatum fuiſſe epiſcopum Colophonis, Dorotheus autem dicit Coroniæ; ijdemq; de eodem vnà cum Euodio ad ſextum idus Octobris. habetur mentio de eodem in actis ſanctæ Theclæ, de quibus ſuo loco plura inferius.

c Fauſti, & ſoc.] Agunt de iiſdem Græci etiam in Menologio, & nomina ſingulorum referunt, videlicet, poſt Fauſtum, & Macarium recenſetur Dionyſius lector, Cyriacus acolythus, alter Fauſtus, Andronicus miles, Theotiſtus nauclerus, Andropelagia, & Thecla. Monemus lectorem, hos Fauſtos, de quibus hic agitur, eſſe diuerſos ab illo, qui ibidem loci, eadem vrgente perſecutione, multa paſſus eſt, vt ex Dionyſij Alexandrini litteris conſtat: nam ille, licet tunc grauia ſit perpeſſus, tamen vſque ad Diocletiani tempora peruenit, vt Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 10. in fine teſtatur.

d Cottidi, & ſoc.] De his & Beda, Vſuardus, & alij recentiores hac die agunt.

e Donatiani, & ſoc.] Agunt de his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Victor Vticenſ. lib. 2. de perſecutione Vuandalica eorum certamen deſcribit. paſſi ſunt temporibus Zenonis Imp. ſub Hunnerico Vuandalorũ rege. Lętus de quo hic agitur (licet Victor nihil dicat) fuit epiſcopus Leptinenſis ciuitatis, vt ſcribit S. Iſidorus in hiſtoria Vuandalorum. huius martyris incitatione Iuſtinianum Imp commotum fuiſſe, vt exercitum in Africam, duce Biliſario, mitteret, idem auctor teſtatur.

f Petronij epiſcopi.] De eo tabulæ eccleſię Veronenſis; pluribus autem Illuſt. & R.D. Auguſtinus Valerius eius eccleſię epiſcopus & Cardinalis in antiq. monum. epiſcoporũ Veronens. pag. 10. & 41.

g Eleutherij abb.] De quo hac die Ado, apud Bedam autem mendosè additur nomen epiſcopi. Huius res geſtas ſcribit S. Gregorius lib. 3. dialog. c. 33. qui quidem non tantùm ſcriptione, ſed & pictura exprimi voluit acceptum à Deo per Eleutherij preces beneficiũ, vt Adrianus Papa ad Carolum Magnum Imperatorẽ ſcribit his verbis: Sanctus Gregorius Papa in monaſterio ſuo pulchrum fecit Oratorium, & ipſum diuerſis hiſtorijs pingi fecit, atque ſacras ibidem erexit imagines. Vt cùm ipſe cum beato Eleutherio pro ægritudine ſtomachi ſui ingreſſus, in oratione pariter exauditi ſunt. Et ille vir S. Eleutherius, quem dicunt & mortuum ſuſcitaſſe; ante ipſas ſacras imagines ſe proſternens, diuinam exorare clementiam cum ſancto Gregorio non dubitauit, ſed fidem ferentes perfectam, pariter exauditi ſunt, & vſque hactenus apud nos venerantur. hæc Hadrianus.

7 Septimo idus Septemb. Luna. E xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14

NICOMEDIÆ natalis beati Ioannis [a] martyris, qui cum videret crudelia edicta aduerſus Chriſtianos in foro pendere, fidei ardore accenſus, iniecta manu, illa detraxit, atq. diſcerpſit: cumq. hoc relatum eſſet Diocletiano & Maximiano Auguſtis in eadem vrbe conſtitutis, omnia ſuppliciorum genera in eum experiri iuſſerunt: quæ vir nobiliſſimus tanta alacritate vultus ac ſpiritus pertulit, vt ne triſtis quidem pro his videri potuerit. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Eupſychij [b] martyris, qui ſub Hadriano Imperatore accuſatus quòd Chriſtianus eſſet, in carcerem coniectus eſt: & paulo poſt inde emiſſus, patrimonium ſtatim vendidit, & pretium partim pauperibus, partim accuſatoribus tamquam benefactoribus diſtribuit: ſed iterum comprehenſus, ſub Sapritio iudice dilaniatus, & gladio confoſſus, martyrium conſummauit. Pompeiopoli in Cilicia ſancti Sozontis [c] martyris, qui ſub Maximiano Imperatore in ignem iniectus reddidit ſpiritum. Aquileiæ ſancti Anaſtaſij [d] martyris. In territorio Auguſtodunenſi ſanctæ Reginæ [e] virginis & martyris, quę ſub proconſule Olybrio, carceris, equulei, ac lampadarum perpeſſa ſupplicia, demum capitali ſententia damnata migrauit ad ſponſum. Trecis Nemorij [f] diaconi, & ſociorum martyrum, quos Attila rex Hunnorum interfecit. Aurelianis in Gallia depoſitio ſancti Euortij [g] epiſcopi, qui primo Romanæ Eccleſiæ ſubdiaconus, dehinc diuino munere per columbam deſignatus eſt pontifex pręfatę vrbis. In Gallijs ſancti Auguſtalis [h] epiſcopi & confeſſoris. Capuę ſancti Pamphili epiſcopi. In territorio Pariſienſi ſancti Clodoaldi [i] preſbyteri & confeſſoris.

SEPTEMBRIS 7.

a IOANNIS.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Eius autem fidei conſtantem confeſſionem, & diros cruciatus ſcribit Euſebius hiſt. lib. 8. c. 5. & Niceph. lib. 7. c. 5. & licet nomen non explicent, reapſe de eo ſentire, certum eſt.

b Eupſychij.] De quo & Græci in Menologio hac die, ibiq; eius res geſtas ſumma breui deſcribunt. Porrò ne nominis, & loci ſimilitudine quis decipiatur, duos Eupſychios martyres Cæſareæ Cappadociæ fuiſſe conſtat; quorum alter, de quo hìc agitur, paſſus eſt temporibus Hadriani Imp. alter autem, de quo ſupra ad quintum idus Aprilis, Iuliano Apoſtata imperante martyrium conſummauit, de quo eo die plura ſuperius dicta à nobis ſunt.

c Sozontis.] Agunt de eodem hac die Græci, eiusq; acta pluribus proſequutus eſt Metaphraſtes: extant

extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. De Pompeiopoli ciuitate, de qua hic agitur: quomodo à Pōpeio reſtituta eſt poſt debellatos piratas, iiſdemq́; incolēda ſit tradita, ſcribit Dio hiſt. lib. 36.

d Anaſtaſij.] Fuit hic fullo, & pro fidei merito in numerum martyrum cooptatus eſt, idq́; ex vet. man. ſcrip. Molan. in addit. ad Vſuard. hac die.

e Reginæ.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, & Ado; iidemq́; pluribus eius res geſtas referunt, plenius autem Mombrit. tom. 2. vit. ſanct. & Petr. in catal. lib. 8. c. 47.

f Memorij, & ſoc.] De eo tabulæ eccleſiæ Trecenſis, item Maurolycus, & Molan. in addit. ad Vſuardum. Fuit hic diaconus S. Lupi, eiuſdem ciuitatis epiſcopi.

g Euortij epiſcopi.] De quo & Beda, Vſuardus, & Ado. Huius res geſtas ex antiquis codicibus edidit Sur. tom. 5. Vincent. lib. 13. Petr. in catal. lib. 8. c. 48. Succeſſit hic S. Deſiniano, ſucceſſoremq́; habuit pręclarum illum ſanctitate virum Anianum. Interfuit ſanctus Euortius concilio Valentino, celebrato in Gallijs, Gratiano & Equitio conſſ. anno Domini trecenteſimo ſeptuageſimo quinto.

h Auguſtalis epiſc.] De eodem hìc Beda; qui licet eum ponat Arelati, tamen dum reperitur idem epiſcopus ſubſcriptus concilio primo Arauſicano, tempore S. Leonis Papę, quo eidem ſedi Arelatenſi præerat S. Hilarius qui eidem ſynodo interfuit: alterius potius ciuitatis videtur fuiſſe epiſcopus: nam & in tabulis epiſcoporum Arelatenſium, quas deſcripſit Democh. nulla habetur mentio de Auguſtali epiſcopo.

i Clodoaldi.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Fuit hic filius Clodomiri regis Franc. Scribit de eo Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 3. c. 6. & 18. Sigebert. in chron. an. Domini 531. Vinc. lib. 21. c. 60. Petrus in catal. lib. 8. c. 50. & alij iuniores.

xvj. A Sexto idus Septemb. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15

NATIVITAS[a] beatiſſimę ſemper virginis genitricis Dei Mariæ. Nicomediæ ſancti Hadriani[b] martyris, cum alijs vigintitribus, qui omnes poſt multa ſupplicia ſub Diocletiano & Maximiano Auguſtis martyrium crurifragio conſummarunt quarto nonas Martij. Eorum reliquiæ a Chriſtianis Byzantium delatæ, reuerenti honore ſepultæ fuerunt: inde poſtea ſancti Hadriani corpus Romam hac die tranſlatum fuit, in qua ipſius feſtiuitas potiſſimum celebratur. Alexandriæ ſanctorum martyrum Ammonis[c], Theophili, Neoterij & aliorum vigintiduorum. Antiochiæ ſanctorum Timothei[d] & Fauſti martyrum. Gazæ in Palæſtina ſanctorum martyrum Euſebij[e], Neſtabi, & Zenonis fratrum, qui tempore Iuliani Apoſtatæ, irruente in eos turba gentilium, diſcerpti atq. necati ſunt. Ibidem ſancti Neſtoris[f] martyris, qui ſub eodem Iuliano ab iiſdem gentilibus furentibus ſęuiſſime cruciatus, emiſit ſpiritum. Friſingæ ſancti Corbiniani[g] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui a Gregorio ſecundo Pontifice ordinatus, & ad prædicandum Euangelium miſſus, vberes fructus in Gallia & Germania retulit, ac demum virtutibus & miraculis clarus in pace quieuit.

a NATI-

a NATIVITAS beatiſſ.] De eadem Beda, ac cæteri Latinorum; Græci etiam hac eadem die celebrant eandem ſolemnitatem, de qua in Grȩco codice bibliothecȩ Sfortianæ num. 65. ſermones leguntur de eadem ſolemnitate nomine S. Ioannis Chryſoſtomi, S. Procli, S. Ioannis Damaſceni, Iacobi monachi, & Andreæ Cretens. In Sacramentario ſancti Gregorij, quod antiquiſſimum extat in bibliot. Vaticana man. ſcrip. habetur de eadem celebritate ſpecialis præfatio, eiuſdem meminit S. Ildefonſus lib. de virg. Ordo Roman. de diuin. offic. pag. 24. de eadem agens, hȩc habet: In Natiuitate S. Mariæ leguntur homiliæ ſanctorum patrum ad ipſam diem pertinentes. &c. ſubditq; de Litanijs ea die fieri ſolitis ex inſtitutione Sergij Papæ. meminit de eadem cùm agitur de officio Miſſȩ pag. 21. ex quibus profectò valde errare oſtenduntur, qui hanc ſolemnitatem ab Innocentio quarto inſtitutam putarunt. Rurſus non rectè ſentire eos exiſtimamus, qui opinati ſunt iam ab Auguſtini ætate eandem eſſe in eccleſia celebratam, ea perſuaſi ratione quòd in eccleſiaſticis officijs eius diei legatur ſermo S. Auguſtini de ea ſolemnitate. Quamobrem monitum volumus lectorem, verè ſermonem illum eſſe germanum S. Auguſtini opus; nequaquam tamen in Natali Dei genitricis habitum; ſed perpaucis mutatis eidem celebritati accõmodatum, qui eſt ſermo ſecundus de Annunciatione, vbi verba illa: Gaudeat terra noſtra tantæ virginis illuſtrata ſolemni die; ita piè mutata leguntur in breuiario: Gaudeat terra noſtra tantæ virginis illuſtrata Natali. Nec verò mirum hoc cuiquam videatur, quòd ſermonem hunc S. Auguſtini ad Beatiſſimam virginem pertinentem, ſancta Eccleſia ad hanc feſtiuitatem accõmodauerit; nam id ipſum in antiphonis & reſponſorijs agere conſueuiſſe, ſatis apparet, dum quæ ſunt alicui ſolemnitati peculiariter accommodata, ijſdem vtatur in alijs. Vt autem omnis prorſus anſa tollatur exiſtimandi Auguſtini tempore, hoc feſtum eſſe celebratum, adducam de ea re eiuſdem Auguſtini clariſſima teſtimonia, qui ſermone 21. & 22. de ſanct. teſtatur nullius alterius ortum, quàm ſolius Domini noſtri Ieſu Chriſti, & ſancti Ioannis Baptiſtæ in Eccleſia celebrari conſueuiſſe. Quonam autem potiſſimum tempore fuerit einſmodi ſolemnitas inſtituta, nuſquam expreſſum reperi, nec quid certo affirmare auſim. Quantùm autem ex hiſtorijs eccleſiaſticis compertum habeo, à concilij Epheſini temporibus; ex quo execranda illa Neſtorij hæreſis damnata atque proſcripta eſt, qua ſanctiſſimȩ Mariæ Virginis titulus ille ſupremus, Dei Genitricis impiè auferebatur, animaduertimus (ſecundùm ea prophetæ verba: In tribulatione dilataſti mihi) magis, magiſq; in dies, toto Orbe Chriſtiano Beatiſſimæ Virginis cultum auctum amplificatumq; fuiſſe: non tamen dicere præſumimus, eo tempore inſtitutam eſſe prȩſentem ſolemnitatem, cùm conſtet, Gallicanam eccleſiam etiam temporibus Caroli Magni, & Ludouici Pij eam ignoraſſe, vt apparet ex concilio Moguntino ſub eodem Imp. celebrato, anno Domini 813. can. 36. & ex capitularibus eiuſdem Imp. & Ludouici Pij lib. 1. c. 164. lib. 2. c. 35. & lib. 6. c. 186. Satis ſit conſtare, eam eſſe antiquam, & tam Latinos, quàm Grȩcos eadem animi pietate, concordiq; ſtudio ac religione permotos, eadem die ſacratiſſimum Dei genitricis Natalitium ſolemniter celebrandum eſſe duxiſſe. Rationem autem eius ſolemnitatis agendæ S. Bernardus ſcribit ſermone 4. ſuper Salue Regina. De iuſſis quibuſdam diuinitùs oſtenſis cuidam religioſo viro de hoc celebrando Natali die, agit Petrus in catal. lib. 8. c. 51. in fin. & alij. Extant inſuper tres luculentæ orationes S. Ioan. Damaſc. de Nat. Dei genitr. Mariæ, aliæ Abſalonis, Guerrici, & aliorum, quos omittimus recenſere.

b Hadriani.] De ipſius natali die ſuperius ad quartum nonas Martij agitur, vt in Martyrologio Bedȩ, & in antiq. man. ſcrip. alijſq; recentioribus notatum vidimus. Vetera aliquot man. ſcrip. hȩc habent ea die, quæ & Molanus ad Vſuard. addidit: Nicomediæ S. Hadriani cum alijs viginti tribus, cuius corpus Romam tranſlatum eſt, atque ſepultum ſexto idus Septembris, vbi & eius paſſio eſt annotata. hæc in dictis vet. man. ſcrip. licet in vetuſtioribus Roman. Martyrologijs nulla prorſus mentio de Hadriano ea die habeatur, ſed hac die tantùm, quando ſimul cum tranſlatione & paſſio olim celebrabatur. Cùm autem die tranſlationis Romæ etiam dies natalis eius recoleretur, inde factum eſt, vt Nicomediæ poneretur, vnde Adoni, & alijs eum ſecutis errandi manauit occaſio, vt putarent hac die tranſlationis, ſanctum Hadrianum occubuiſſe martyrio; rectius itaque Maurolycus ex prædictis man. ſcrip. natalem paſſionis diem ad quartum nonas Martij, tranſlationem verò Romam factam hac die ponit. his omnibus ſubſcribit etiam Galeſinus in ſuis not. ea die Martij. Quod verò Græci, neque hac die, neque ad quartum nonas Martij, ſed ſeptimo Kal. Septemb. agant commemorationem S. Hadriani; exiſtimo eam eos agere diem, qua prima eſt facta tranſlatio, cùm Nicomedia Conſtantinopolim eius corpus delatum eſt. Cȩtera de Hadriano vide notata ſuperius in natali ipſius die 4. non. Martij.

c Ammonis, & ſoc.] Vſuardus de ijſdem hac die. Scribit de his Dionyſius Alexand. apud Euſeb. lib. 6. c. 34. Alius eſt item Ammon Alexand. qui vnà cum Fauſto & Didio paſſus eſt tempore Diocletiani, de quibus Euſeb. lib. 8. c. 25. & Niceph. lib. 7. c. 16. diuerſos hos eſſe inter ſe, tum diuerſitas temporum, tum ſociorum oſtendit.

d Timothei, & Fauſti.] De his item Vſuardus, & alij recentiores hac die.

e Euſebij, & ſoc.] Horum nobile certamen ſcribit Sozom. lib. 5. c. 8.
f Neſtoris.] De quo etiam idem Sozom. vnà cum prædictis martyribus agit vbi ſupra lib. 5.c. 8.
g Corbiniani epiſcopi.] Apud Bedam de eodem hac die. Eius res geſtas ſcriptis mandauit Aribo epiſcopus Friſingens. quas habet Sur. tom. 5. Plura de eodem Otho Friſing. lib. 5. c. 23. & 24. claruit temporibus Gregorij ſecundi Papæ circa an. Domini ſeptingenteſimum triceſimum.

xv. G Quinto idus Septemb. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

NICOMEDIÆ paſſio ſanctorum martyrum Dorothei [a] & Gorgonij, qui apud Diocletianum Auguſtum honores ampliſſimos conſecuti, cum perſecutionem, quam ille Chriſtianis inferebat, deteſtarentur, præſente eo iuſſi ſunt ptimo appendi, & flagris toto corpore laniati, deinde viſceribus pelle nudatis, aceto & ſale perfundi, ſicq. in craticula aſſari, atq. ad vltimum laqueo necari. Interiecto autem tempore beati Gorgonij corpus Romam delatum fuit, ac via Latina poſitum, & inde ab baſilicam ſancti Petti tranſlatum. In Sabinis, trigeſimo ab Vrbe milliario, ſanctorum martyrum Hyacinthi [b], Alexandri, & Tiburtij. Sebaſtæ ſancti Seueriani [c] militis Licinij Imperatoris, qui cum quadraginta Martyres in carcere detentos frequens viſitaret, iuſſu Lyſiæ præſidis ſaxo ad pedes ligato ſuſpenſus, ac verberibus cæſus, & flagtis laniatus, in tormentis reddidit ſpiritum. Eodem die paſſio ſancti Stratonis [d], qui pro Chriſto ad duas arbores ligatus, atq. diſcerptus, martyrium conſummauit. Item ſanctorum martyrum Ruffini [e] & Ruffiniani fratrum. Romę ſancti Sergij [f] Papæ & confeſſoris. In territorio Taruanenſi ſancti Audomari [g] epiſcopi. In Scotia ſancti Querani [h] abbatis.

SEPTEMBRIS 9.

a DOROTHEI, & Gorgonij.] De his Beda, Vſuard. Ado, & alij recentiores. Scribit horum res geſtas Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 1. & 6. Niceph. lib. 7. c. 2. & 5. plura de iiſdem in actis ſanctorum Indes & Donnę, quæ refert Metaph. die 26. Decembr. vbi tamen Dorotheum capite amputatum, Gorgonium verò molari lapide ad collum ligato martyrium conſummaſſe, eadem acta teſtantur. Quòd autem ab his diuerſa hæc in Martyrologio ſunt poſita, quòd prædicti martyres laqueo vitam finierint, ex Euſebio dict. lib. 8. c. 6. & Niceph. lib. 7. c. 5. videntur accepta. Quæ autem hic habentur de cæteris tormentis à prædictis martyribus paſſis; eadem recenſet Beda, Vſuardus, Ado, & alij: & licet Euſebius eis Petrum cruciatum eſſe dicat; tamen cùm ex vnius, quod refert, martyrio, quæ cęteris ſodalibus contigerint, ſe nota facere velle teſtetur, inde prædicti putarunt in dictos martyres eadem eſſe illata tormenta. Rufinus item dum eadem Euſebij locum in Latinum vertit iiſdem quibus ille hos ſupplicijs affectos, ac demum laqueo vitam finiſſe tradit. lib. 8. c. 6. Reliquias S. Gorgonij tranſlatas inde Roma in Gallias, teſtatur Sigeb. in chron. an. Domini 764.

b Hiacyn-

b Hiacynthi, & ſoc.] Agit & de his Beda, Vſuardus, Ado, ac reliqui.

c Seueriani.] Græci item de eo hac die in Menologio, ibiq; eius acta expreſſa habentur, quæ vberius deſcripſit Metaphraſtes ex antiquis codicibus; extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5.

d Stratonis.] De eo hac die Græci in Menologio, referuntq; eius martyrium.

e Rufini, & Rufiniani.] Græci etiam horum paſſionem deſcribunt in Menolog. hac item die.

f Sergij Papæ.] De quo Beda, Ado, & recentiores. Hic ſubſtitutus eſt Cononi. eius res geſtas per annos ſingulos deſcripſimus in Annalibus eccleſiaſt.

g Audomari epiſcopi.] De eo etiam Vſuardus, & alij. Recitat eius acta Sur. tom. 5. Vincent. lib. 23. cap. 108. Petrus in catal. lib. 8. c. 58. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 104. & lib. 4. c. 160. Molan. in indic. ſanc. Belg. exceſſit ex humanis anno Domini ſexcenteſimo nonageſimoquinto.

h Querani abb.] Agit de eodem Vſuardus hac die, & recentiores.

10 ## Quarto idus Septemb. Luna. A xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	Y	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

IN Africa natalis ſanctorum epiſcoporum Nemeſiani[a], Felicis, Lucij, alterius item Felicis, Littei, Polyani, Victoris, Iaderis, Datiui, & aliorum: qui ſub Valeriano & Gallieno, exurgente perſecutionis rabie, ad primam confeſſionis Chriſti conſtantiam grauiter fuſtibus cæſi, deinde compedibus vincti, & ad fodienda metalla deputati, glorioſæ confeſſionis agonem conſummarunt. Chalcedone ſanctorum martyrum Soſthenis & [b] Victoris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Priſco Aſię proconſule poſt vincula & beſtias ſuperatas iuſſi ſunt incendi: at illi ſalutantes ſe inuicem in oſculo ſancto, in oratione poſiti ſpiritum emiſerunt. In Bithynia ſanctarum virginum Menodoræ [c], Metrodoræ, & Nymphodoræ ſororum, quæ ſub Maximiano Imperatore & Frontone pręſide martyrio coronatæ peruenerunt ad gloriam. Item ſanctorum martyrum Apellij [d], Lucæ, & Clementis. Leodij in Belgia ſancti Theodardi [e] epiſcopi & martyris, qui animam ſuam poſuit pro ouibus ſuis, & poſt mortem miraculorum gratia illuxit. Romæ beati Hilari [f] Papæ & confeſſoris. Compoſtellæ ſancti Petri [g] epiſcopi, qui multis virtutibus & miraculis claruit. In ciuitate Albigenſi ſancti Saluij [h] epiſcopi & confeſſoris. Nouariæ ſancti Agapij [i] epiſcopi. Tollentini in Piceno depoſitio ſancti Nicolai [k] confeſſoris, ordinis eremitarum ſancti Auguſtini. Conſtantinopoli ſanctæ Pulcheriæ [l] Auguſtæ virginis, religione & pietate inſignis.

SEPTEMBRIS 10.

a NEMESIANI, & ſoc.] Beda, Vſuardus, & Ado hac die. Scribit de his Cyprian. epiſt. 77. Quarum autem ciuitatum fuerint epiſcopi, poteſt intelligi ex actis concilij Carthaginenſis ſub Cypriano. Hi etenim quamuis aliquando erroneam illam ſententiam de baptiſmate hæreticorũ, vnà cum ſancto Cypriano aduerſus Romanum Pont.

Stephanum defendiſſent, tamen ſicut ille, ita & iſti nunquam ſe à catholica vnitate & charitate diuiſerunt, vt de ſancto Cypriano ſanctus Auguſtinus agens aduerſus Donatiſtas, ſæpe inculcat. clariſſimus fuit item in Africa eiuſdem nominis Nemeſianus, qui puer adhuc martyrium ſubijt, de quo Auguſt. ſermone de diuerſ. 39. c. 3.

b Soſtenis, & Victoris.] Agunt de iiſdem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. habentur res geſtæ iunctæ actis S. Euphemiæ Chalcedonenſis; de his etiam Petrus in catal. lib. 8. c. 61.

c Menodoræ, & ſoc.] De his & Græci in Menologio hac die; Fuſius autem Metaphraſtes ipſarum res geſtas deſcripſit, quæ extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5.

d Apellij, & ſoc.] De his adhuc Græci in Menologio agunt hac die.

e Theodoardi epiſcopi.] Huius acta teſtatur Sigebertus ſe ſcripſiſſe luculentiore ſtylo: extant ea apud Sur. tom. 5. agit de eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 103. & lib. 4. c. 154. Molan. in indic. ſanctorum Belgij. paſſus eſt autem anno Domini ſexcenteſimo quinquageſimoquinto.

f Hilari Papæ.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores hac die. Succeſſit hic S. Leoni Magno. Acta eius ex diuerſis antiquis codicibus conquiſita digeſſimus in Annal. eccleſ. per annos ſingulos.

g Petri epiſcopi.] Tabulę Compoſtellanæ, ex quibus Molan. in addit. ad Vſuard. & alij.

h Saluij epiſcopi.] De eodem hac die Beda. Pluribus de eo agit Gregor. Turon. hiſt. Franc. lib. 5. c. 50. lib. 6. c. 29. & lib. 7. c. 1. migrauit ex hac vita anno Domini quingenteſimo octogeſimoſexto.

i Agapij epiſc.] Succeſſit hic S. Gaudentio, ſeditq; ann. 20. vt docent tabulæ epiſcoporum eccleſiæ Nouarienſis, quæ tamen in aliquibus ſunt emendandæ.

k Nicolai de Tolentino.] Huius facta egregia habet Mombrit. tom. 2. & Sur. tom. 5. Antoninus nonnulla part. 3. tit. 22. c. 11. §. 17. & alij recentiores. Exceſſit ex hac vita anno Domini 1306. relatus eſt autem inter ſanctos ab Eugenio Papa quarto, anno Pontificatus ſextodecimo, Domini autem 1446.

l Pulcheriæ.] Eodem titulo ſanctitatis, & virginitatis celebrant eam Græci hac die in Menologio. Licet enim ad optimam adminiſtrationem Imperij Marcianum virum religioſiſſimum ætate grandæuum ſibi maritum delegiſſet; tamen virginitatem, quam ab ineunte ætate Deo ſpoponderat, illibatam ad obitum vſque conſeruauit: quod absque vlla dubitatione, tam Græcorum, quàm Latinorum hiſtorici omnes affirmant. Scribit de ea Sozom. lib. 9. c. 1. Socrat. lib. 7. c. 22. Niceph. lib. 14. c. 2. & 3. Marcel. in chron. & Suidas pluribus. De eadem ſæpe acta S. S. ſynodi Chalcedonenſis, vbi noua Helena, munimen Orthodoxorum, & gloria Eccleſiarum, à cunctis patribus eſt acclamata. commendatur miruminmodum in epiſtolis S. Leonis Papæ, præſertim epiſtola 39. Appellata eſt in Imperialibus ſanctionibus, venerabilis Auguſta. ita l. 2. de collat. luſtrali Cod. Theod. mentio de eadem habetur in actis ſanctæ Melaniæ iunioris. de eadem recentiores Græcorum hiſtorici Zonaras, Cedrenus, Glicas, & alij. Obijt humanum diem (vt auctor eſt Marcellinus in chron.) Opilione & Vincomalo conſſ. eſt annus à Chriſto Domino 453. Tam ad ipſam, quàm ad ſorores Cyrillus epiſcopus Alexandrinus de recta fide commentarium ſcripſit. idem Cyrillus in lib. ad Theodoſium Aug. eandem Pulcheriam procurantem Imperium his verbis deſcribit: Altera autem & virginali germine ſimul vigens, & nobiliſſimi regni veſtri curam ſibi vendicat. &c. hæc Cyrillus, qui eandem pluribus laudat. Porrò Pulcheriæ vitam tam ex Gręcis, quàm ex Latinis antiquis auctoribus ſumma induſtria collegit R. P. Thomas Boſſius noſter congregationis preſbyter, Latinis ac Græcis litteris bene excultus: quam proximè ab eo edendam, ſimulq; alias nobilis ingenij aduerſus hęreticos elaboratas lucubrationes ſperamus. Fuit & alia Pulcheria Theodoſij maioris filia, quæ tenella adhuc ætate ex hac vita deceſſit, in cuius nobili funere S. Gregorius Nyſſenus egregiam habuit panegyrim. Rurſus etiam & alia fuit tenella puella, Pulcheria dicta, filia Theophili & Theodoræ Auguſt. de qua Cedren. in comp. hiſt. in Theophilo, & Zonar. in 3. part. Annal. in eodem Imperator.

xiij. B Tertio idus Septemb. Luna 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18			

ROMÆ via Salaria veteri in cœmeterio Baſillę natalis ſanctorum martyrum Proti [a] & Hyacinthi eunuchorum beatę Eugenię: qui ſub Gallieno Imperatore deprehenſi quòd eſſent Chriſtiani, ſacrificare coguntur; ſed non conſentientes, primo duriſſime verberati ſunt, ac tandem pariter decollati. Laodiceæ in Syria paſſio ſanctorum Diodori [b], Diomedis, & Didymi. Legione in Hiſpania ſancti Vincentij [c] abbatis & martyris. In Aegypto ſancti Paphnutij [d] epiſcopi, qui vnus fuit ex ijs confeſſoribus, qui ſub Maximiano Imperatore, dextro oculo effoſſo, & ſiniſtro poplite exciſo ad metalla damnati fuerunt: deinde ſub Conſtantino Magno aduerſus Arianos pro fide catholica ſtrenue decertauit, & demum multis coronis auctus in pace quieuit. Lugduni depoſitio ſancti Patientis [e] epiſcopi. Vercellis ſancti Aemiliani [f] epiſcopi. Alexandriæ ſanctæ Theodoræ [g], quæ cum incaute deliquiſſet, facti pœnitens, mira abſtinentia & patientia in habitu ſancto incognita perſeuerauit vſque ad mortem.

SEPTEMBRIS II.

a PROTI, & Hyacinthi.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri omnes hac die. extant eorum res geſtæ in actis S. Eugeniæ, de quorum fide agemus inferius viij. kal. Ianuarij. Erat Romæ illuſtris memoria horum martyrum, cuius Confeſſionem Symmachus Papa exornauit, vt conſtat ex libro de Rom. Pontificibus in Symmacho.

b Diodori, & ſoc.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, vbi & ipſorum martyrium paucis enarrant.

c Vincentij.] Paſſus hic dicitur Gothorum tempore, cùm Arianæ perfidiæ repugnaret. De eodem in Flor. ſanct. Hiſp. & in Theſau. conc. tom. 2. hac die

d Paphnutij epiſc.] Hic ille illuſtris confeſſor, qui in vltima perſecutione dextro orbatus oculo, & ſiniſtro mutilatus poplite, adhucq; ſuperſtes, conuenit vnà cum cæteris ad magnum Nicænum concilium, & aduerſus Arianos egregiè decertauit. Fuit & miraculorum patrandorum Apoſtolica virtute prædims, vt de eo ſcribit Rufin. lib. 1. cap. 4. & 17. Socrat. lib. 1. c. 8. vbi ait, Conſtantinum Imperatorem partem illam vultus eius effoſſi oculi exoſculatum eſſe miro religionis affectu: Idipſum Theodoret. hiſt. lib. 1. c. 7. Sozom. lib. 1. c. 22. Niceph. lib. 8. c. 14. & 19. & Suidas. De eodem adhuc monacho ſcribit S. Athanaſius in vita S. Antonij. Longè hic alius ab illo Paphnutio Meletiano, licet & ipſe confeſſor fuerit, de quo ſcribit S. Epiphan. in panar. hæreſ. 68.

e Patientis epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus, & alij. Scribit Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 2. c. 24. Sidonium Apollinarem eius virtutes litteris prædicaſſe: agit enim de eo Sidonius lib. 2. epiſt. 10. ad Heſperium, & lib. 4. epiſt. 25. ad Donnolum: extatq; eiuſdem ad eundem Patientem epiſt. 12. lib. 6. quibus eius res geſtæ narrantur. ad hunc ipſum Conſtantius inſcripſit vitam S. Germani epiſcopi Antiſiodorens. Interfuit hic item conuentui Gallicanorum epiſcoporum, in quo cognita & probata eſt fides catholica Fauſti Lerinenſis, damnantis dogmata Pelagij: ad quos etiam Lucidus Pelagianus palinodiam recantans, in eiuſdem hæreſis damnationem ſcripſit epiſtolam. extant hæc tom. 5. biblioth. Margar. Ponitur Patiens viceſimusquartus eius ſedis epiſcopus in tab. Demochar.

f Aemiliani epiſcopi.] De eo tab. eccleſ. Vercellenſis. Huius vitam ex antiquis eius eccleſiæ monumentis ſe ſcripſiſſe, teſtatur Galeſinus: Interfuit Aemilianus Vercellenſis epiſcopus Romanis ſynodis tertiæ, & quartæ ſub Symmacho Papa, vt earumdem acta teſtantur.

g Theodoræ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio, Nicephorus etiam lib. 17. c. 5. plenius autem Metaphraſtes refert eius res geſtas, quas Latinè redditas habes apud Lipom. tom. 6. hac die, & Sur. tom. 5. vixit temporibus Zenonis Imp.

xij. C Pridie idus Septemb. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

ALEXANDRIÆ natalis ſanctorum martyrum Hieronidis [a], Leontij, Serapionis, Seleſij, Valeriani, & Stratonis, qui ſub Maximino Imperatore ob Chriſti nominis confeſſionem in mare ſunt demerſi. In Bithynia ſancti Autonomi [b] epiſcopi & martyris, qui ex Italia Diocletiani perſecutionem declinans, illuc profectus, cum plurimos conuertiſſet ad fidem, a furentibus gentilibus, dum ſacra myſteria perageret, ad altare mactatus, hoſtia Chriſti effectus eſt. Meri in Phrygia paſſio ſanctorum martyrum Macedonij [c], Theoduli, & Tatiani, qui ſub Iuliano Apoſtata ab Almachio præſide poſt alia tormēta ſuper crates ferreas ignitas poſiti, exultantes martyrium compleuerunt. Iconij in Lycaonia ſancti Curonoti [d] epiſcopi, qui ſub Perennio præſide capite truncatus, martyrij palmam accepit. Apud Ticinum ſancti Iuuentij [e] epiſcopi, de quo ſexto idus Februarij. Is a beato Hermagora diſcipulo ſancti Marci Euangeliſtæ ad eam vrbem vna cum ſancto Syro directus eſt; & ambo illic Chriſti Euangelium prędicantes, & magnis virtutibus ac miraculis coruſcantes, etiam vicinas vrbes diuinis operibus illuſtrarunt; ſicq. in pontificali honore, glorioſo fine quieuerunt in pace. Lugduni depoſitio ſancti Sacerdotis [f] epiſcopi. Veronæ ſancti Siluini [g] epiſcopi. Anderlaci ſancti Guidonis confeſſoris.

SEPTEMBRIS 12.

a HIERONIDIS, & ſoc.] De ijſdem hac die Græci agunt in Menologio, vbi eorum martyrium deſcribunt.

b Autonomi.] Græci itidem. Porrò eius acta edidit Metaphraſtes, quæ habet Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. hac die.

c Macedonij, & ſoc.] Græci etiam de his agunt in Menologio, geſtaq; eorum referunt breui compendio; Suidas autem pluribus eorum nobiliſſimum certamen deſcribit in hiſtor. in verb. Amachius.

d Curonoti.] Huius acta martyrij Græci, qui eadem die de eo agunt in Menologio, explicant.

e Iuuentij epiſcopi.] De Iuuentio ſeu; Euentio ſuperius iterum octauo id. Februarij. De Iuuentio, & Syro epiſcopis, hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij agunt. In tabulis autem eccleſiæ Ticinenſis de vtroque ſeorſum agitur, diuerſisq; diebus. nimirum de Iuuentio oct. idus Febr. de Syro autem quint. idus Decembr. eiusq; tranſlationem xvj. kal. Iunij celebrant. Fertur Iuuentius, de quo agitur, diſcipulus fuiſſe S. Hermagoræ, qui paſſus eſt temporibus Neronis Imperatoris, tertiusq; numeratur eius ſedis epiſcopus. Iuuentij & Syri res geſtas recitat Mombrit. tom. 2. habes eaſdem apud Sur. tom. 7. hac die. Petr. in catal. lib. 1. c. 50. & lib. 8. c. 68. De eodem S. Syro Luithprand. Ticin. lib. 3. c. 2. Bernard. abb. Bonæual. in vita S. Bernard. lib. 1. c. 4.

f Sacerdotis epiſcopi.] De eodem Beda, & Ado. Claruit temporibus Childeberti regis Francorum,

rum, cuius anno trigeſimo octauo interfuit Aurelianenſi quinto concilio, vt eius acta ſignificant. numeratur hic Lugdunenſis ſedis epiſcopus triceſimus, vel triceſimus ſecundus, iuxta diuerſas tabulas, quas deſcripſit Demochar. lib. de ſacrif. Miſſ.

g Siluini epiſcopi.] De quo tabulæ eccleſiæ Veronen. quas illuſtrauit Illuſt. ac R.D. Auguſtinus Valer. epiſcopus Veron. S. R. E. Cardin. libro, quem ſcripſit de antiq. monum. epiſcoporum Veronen. ibi pag. 10. & 42.

h Guidonis confeſſoris.] Huius acta recenſet Sur. tom. 5. hac die. Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. migrauit ex hac vita anno Domini milleſimo centeſimo duodecimo.

13 Idibus Septembris. Luna. D xj

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20

ALEXANDRIÆ natalis beati Philippi [a], patris ſanctæ Eugeniæ virginis. Hic dignitatem præfecturæ Aegypti deſerens, baptiſmi gratiam aſſecutus eſt: quem in oratione conſtitutum iuſſit Terentius præfectus eius ſucceſſor gladio iugulari. Item ſanctorum martyrum Macrobij [b] & Iuliani, qui ſub Licinio paſſi ſunt. Eodem die ſancti Ligorij [c] martyris, qui in eremo degens, a gentilibus ob Chriſti fidem necatus eſt. Alexandriæ ſancti Eulogij [d] epiſcopi, doctrina & ſanctitate celebris. Andegaui in Gallia ſancti Maurilij [e] epiſcopi, qui innumeris miraculis claruit. Apud Senonas ſancti Amati [f] epiſcopi & confeſſoris. Ipſo die ſancti Venerij [f] confeſſoris, admirandæ ſanctitatis viri, qui in inſula Palmaria vitam eremiticam duxit. In monaſterio Romarico in Gallia ſancti Amati [f] preſbyteri & abbatis, abſtinentia & miraculorum gratia illuſtris.

SEPTEMBRIS 13.

a PHILIPPI.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores; qui omnes corrigendi ſunt; dum ex actis S. Eugeniæ dicunt illum fuiſſe epiſcopum Alexādrinum: nam eius præfectura ſecularis, & non ſacerdotalis fuit. Euſebius etenim cùm tam in chronico, quàm in hiſtoria texit ſeriem epiſcoporum Alexandrinorum, Nicephorus epiſcopus, & Nicephorus Calliſt. & alij qui id ipſum præſtiterunt, nullus ipſorum inter Alexandrinos epiſcopos adnumerat Philippum. Rurſus autem in eodem Philippo ſanctæ Eugeniæ Patre errauerunt alij, qui putarunt eundem eſſe Philippum Imperatorem, vt Cedrenus in Maximino, quos Zonaras iure redarguit in Philippo Imp. Quòd item in prædictorum Martyrologijs legitur hic paſſus eſſe Valeriani & Gallieni temporibus, planè repugnat actis ipſius S. Eugeniæ, vbi eius certamen deſcribitur: nec quenquam moueat ſi eius filia Eugenia paſſa dicatur temporibus prædictorum Imperatorum: nam perlongum temporis ſpatium inter vtriuſque martyrium interceſſiſſe, eadem acta ſignificant. Paſſus eſt autem Philippus Seuero & Antonino filio regnantibus, vt eadem acta teſtantur; quæ tamen, tam in his quæ habent de epiſcopatu Philippi, quàm in aliquibus alijs ſuperadditis cenſura indigent.

b Macrobij, & Iuliani.] De iiſdem Græcorum tabulæ, & Menologium hac die agunt.

c Ligorij.] Vet. man. ſcrip. de eodem hac die, Petrus in catal. lib. 8. c. 73. agit de eius martyrio atque tranſlatione.

d Eulogij epiſcopi.] De eodem Græci etiam. Scribit de eo Euagr. hiſt. lib. 5. cap. 25. de eodem

agitur in Prat. ſpirit. c. 146. & 147. Nicephorus in chron. numerat eum quadrageſimumſeptimum eius ſedis epiſcopum, claruit temporibus Mauritij Imperatoris, & Phocæ eius ſucceſſoris; vſus eſt eo familiariſſimè S. Gregorius Papa, cuius ad ipſum quamplurimæ extant epiſtolæ, vt lib. 1. epiſt. 23. lib. 4. epiſt. 36. lib. 5. 60. lib. 6. 31. & 37. lib. 7. 30. & 38. lib. 8. 43. & lib. 11. epiſt. 46. & 47.

e Maurilij epiſc.] Vſuardus, Ado, & alij recentiores de eodem hac die. Extant eius acta, quæ Mombrit. tom. 2. & Sur. tom. 5. recitat, quæ à Fortunato fuiſſe conſcripta, teſtatur Trithemius. Claruit temporibus Theodoſij, & Honorij eius filij: conſecratusq; epiſcopus à S. Martino epiſcopo Turonenſi, ſedit annis triginta. Agit de eodem Petrus Cluniacenſis. lib. 1. epiſt. 2. Vincent. lib. 17. cap. 20. Anton. part. 2. tit. 10. c. 13. Petrus in catal. lib. 8. c. 75. Adducit hunc in exemplum Petrus Dam. in apolog. ad Greg. ſept. Rom. Pont. de abdicatione epiſcopatus. Fuit eiuſdem nominis alius epiſcopus Rhotomagenſis, qui vixit circa an. Domini 1070. de quo Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 323. & lib. 4. cap. 120.

f Amati epiſcopi.] Huius res geſtas ex antiquis codicibus mutuatus edidit Sur. tom. 5. agit de eodem Sigebert. in chron. an. Domini 685. Molan. in addit. ad Vſuard. & in indiculo ſanct. Belg. pluribus. Numeratur vigeſimusſecundus eius ſedis epiſcopus. exceſſit ex hac vita an. Domini 690. vt indicant tab. eccleſ. Senonens. à Democh. deſcriptæ.

g Venerij.] Eius acta in compendium redacta habet Petr. in catal. lib. 8. c. 65. qui ſubdit de alio eiuſdem nominis ſanctitate claro, qui vixit temporibus Othonis tertij Imp. ibid. c. 66. Hic de quo agimus, claruit temporibus Phocæ Imp. & Gregorij Papæ, qui monaſterium eiuſdem in Palmaria inſula ad canonicam obſeruationem reſtituendum curauit. lib. 1. epiſt. 48. Fuit eiuſdem nominis ſanctitate clarus alius adhuc Venerius, qui habitauit in montibus Tyburtinis, de quo ſcribit Petrus Dam. in vita S. Romualdi.

h Amati presbyt.] De quo item Beda, Vſuardus, & alij. extant eius acta apud Sur. tom. 5. de eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 88. & 90. floruit temporibus Dagoberti regis Franc. anno Domini 630. Idem Tritthem. ibidem agit de alio eiuſdem nominis, & monaſterij abbate & martyre lib. 3. c. 309. de quo agi putat hac die.

2. E Decimooctauo Kal. Octob. Luna. 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21

EXALTATIO [a] ſanctæ Crucis, quando Heraclius Imperator, Coſrhoe Rege deuicto, eam de Perſide Hieroſolymam reportauit. Romæ via Appia beati Cornelij [b] Papæ & martyris, qui in perſecutione Decij poſt exilij relegationem iuſſus eſt plumbatis cædi, & ſic cum alijs viginti & vno promiſcui ſexus decollari. Sed & Cærealis miles, cum Salluſtia vxore ſua, quos idem Cornelius in fide inſtruxerat, eodem die capite plexi ſunt. In Africa paſſio ſancti Cypriani [c] epiſcopi Carthaginienſis, ſanctitate & doctrina clariſſimi: qui ſub Valeriano & Gallieno principibus poſt durum exilium detruncatione capitis martyrium conſummauit ſexto milliario a Carthagine iuxta mare. Paſſi ſunt etiam ibidem ſancti martyres Creſcentianus [d], Victor, Roſula, & Generalis. Romæ ſancti Creſcentij [e] pueri, filij ſancti Euthymij, qui in perſecutione Diocletiani ſub Turpilio iudice via Salaria gladio percuſſus occubuit. Treuiris ſancti Materni [f] epiſcopi, diſcipuli beati Petri Apoſtoli, qui Tungrenſes, Colonienſes, & Treuirenſes, alioſq. fi-

nitimos

nitimos populos ad Chriſti fidem perduxit. Eodem die natalis ſancti Ioannis [g] Chryſoſtomi epiſcopi Conſtantinopolitani, qui inimicorum factione in exilium eiectus, cum Innocentij primi ſummi Pontificis decreto inde reuocaretur, a cuſtodientibus militibus multa mala perpeſſus, animam Deo reddidit: eius tamen feſtiuitas ſexto Kalendas Februarij celebratur, qua die ſacrum ipſius corpus a Theodoſio iuniore Conſtantinopolim fuit tranſlatum.

SEPTEMBRIS. 14.

a EXALTATIO S.Crucis.] De ea etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Pluribus autem Ordo Rom. de diuin.offic. in fin. Microlog. c. 55. ac cæteri, qui ſcribunt de diui. offic. Agunt prætera & Græci hac die ſolemnitatem Exaltationis S.Crucis, non tamen quando per Heraclium Imp. deuicto Coſrhoe reſtituta eſt; ſed cùm Conſtantino imperãte, gloria exaltatæ Crucis maiori fulgore in Orbe effulſit. Extat tractatus egregius Epiphanij epiſcopi Orbi de ſigno Crucis, quod apparuit Conſtantino Magno Imp. habetur Græcè ſcriptum in cod. man.ſcrip. biblioth. Sfortianæ num. 91. Græci itaque longè ante Heraclij tempora, hac ipſa die eiuſmodi celebritatem agebant; qua item die Exaltationis S. Crucis ſanctum Ioannem Chryſoſtomum ex hac vita migraſſe, bi tradunt, qui res geſtas ipſius ſunt proſecuti. de eadem etiam ſolemnitate hac die agi ſolita meminit Euſtachius preſbyter in Euthychio apud Lipom.tom.7. Latini etiam, ante Heraclij tempora hanc diem Exaltationi S.Crucis dicatam coluiſſe videntur, nam in Sacramentario S.Gregorij de eadem, hac die agitur. putamus itaque eandẽ ſolemnitatem multò prius celebrari ſolitam, tanta deinde parta victoria, auctã, redditamq́; ex eius rei memoria illuſtriorem. Quæ verò de Heraclij victoria, & reſtitutione S. Crucis ſcripta ſunt, contigerunt anno decimo nono eius Imp. vt conſtat ex Theophane in hiſt. Miſcell. numeratur hic annus à recentioribus ſexcenteſimus viceſimusannus à Chriſto Domino, à Sigebert. autẽ in chron. an. 631. de eadem Aim. de geſt. Franc. lib. 4. c. 21. Vide de eadem Exaltatione Suidam in hiſtor. in Heraclio. Rei geſtæ hiſtoriam multis inuolutam ambagibus legimus man. ſcrip. quam penes nos habemus, auctore quodam Nicephoro epiſcopo, cuius eſt initium: Tempore illo, quo. &c. quid autem in ea germanum, quidve ſpurium ſit, diximus in Annal.eccleſ. Quod dolumus, hiſtoriam illam nonnullis auctam mendacijs in quibuſdam eccleſijs pictam vidimus. Extant de ſancta Cruce ſancti Ioannis Chryſoſtomi orationes duæ, Sophronius item de Exaltatione S. Crucis ſcripſit ſermonẽ, alium eiuſdem argumenti edidit Leo Imp. quem habet cod. Græc.man.ſcrip. bibliothecæ Sfortianæ nu. 65. itemq́; Ioſeph. epiſcopus Theſſalonicæ aliam de S. Cruce ſcripſit orationem. habetur & ipſa in eadem biblioth. num. 84.

b Cornelij Papę.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De cuius ſucceſſione Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 6. c. 32. Optat. lib. 2. Aug. epiſt. 165. Niceph. in chron. Res geſtas ipſius & tempus, quo ſedit plenius ſcripſimus in Annal. eccleſ. De Cæreali, & Salluſtia, quorum hic mentio habetur, agit hic item Ado, aſſentiunturq́; vet. man. ſcrip. S. Leo Papa extruxit baſilicam S. Cornelij Papæ nomine iuxta cœmeterium Calliſti via Appia, vt conſtat ex lib. de Roman. Pontificibus in Leone primo.

c Cypriani.] Beda, ac cæteri, qui ſupra, de eodem hac die. Fuit eius ſolemnitas etiam Græcis celeberrima, in qua S. Gregorius Nazianzenus præclaram habuit orationem: licet tam ipſe, quàm Metaphraſtes, ac cęteri Græcorum errore labantur, dum eundem eſſe exiſtimant cum Cypriano mago, qui paſſus eſt cum Iuſtina virgine; nomine nimirum & martyrij titulo decepti: cùm reuera multis differentijs conſter inter ſe eſſe diſtinctos. Huius acta ſcripſit Pontius eius diaconus, vt teſtatur S. Hieron. de ſcrip. eccleſ. inde Paulus diac. Extant præterea eiuſdem martyrij acta publica à Notarijs excepta: quę omnia in vnum collecta habet Pammelius, qui & de ſuo addidit eiuſdem Cypriani vitam ex ipſiuſmet ſcriptis locupletatam. Legi in antiquo breuiario Toletano ſacrũ hymnum, quo eius martyrium egregiè deſcriptum canitur. Eſt eius exordium: Orbis magiſter Taſcie. &c. Extant de eodẽ ſermones ſancti Auguſtini, quorum Poſſidius meminit in indic. ſerm. 113. 114. 115. & 116. de diuerſis, adhuc alius in addit. Paris. 12. vbi etiam recenſentur eiuſdem martyrij acta. extant præterea de eodem ſermones duo ſancti Maximi, alius inſuper S. Petri Chryſologi 129. In huius martyris honorem duę apud Carthaginem illuſtres baſilicæ fuerunt erectæ, vt ſcribit Victor de perſecut. Vuandal. lib. 1. quarum altera vbi paſſus, altera verò vbi ſepultus, extructa fuit. Prior

ad Sex-

ad Sextum dicta, à ſexto videlicet ab vrbe Carthaginis lapide: qui ipſe locus appellatus eſt Menſa Cypriani, nõ quòd (ait Auguſtinus ſerm. 113. de diuerſ.) ibi ſit vnquam Cyprianus epulatus, ſed quia ibi eſt immolatus. altera ad Decimũ eſt nuncupata, quòd tot paſſuum millibus à Carthagine diſtaret eius ſepulchrũ; huius meminit Procopius de bello Vuandalico, aitq; hanc ſibi vindicaſſe Vuandalos Arianæ perfidię ſectatores, illa priori ad ſolum proſtrata. Hæc autem (ſecundũ pręcedens de ea re editum propheticum oraculum) ſubactis per Iuſtinianum Imp. Vuandalis, reddita eſt Catholicis. Dicta hęc erat etiam Sepulchrum Cypriani, ad quod è tranſmarinis vſque regionibus frequens erat acceſſus fidelium, vt apparet ex Seuero lib. 1. dialog. De eadem ſolemnitate, & loco ſcribit Niceph. hiſt. lib. 17. c. 12. Non tantùm in Africa, ſed & in Italia celeberrima fuit huius diei S. Cypriani ſolemnitas, de qua extat epiſtola Athalarici regis ad Seuerum, apud Caſſiod. Variar. lib. 17. c. 12. appellabatur enim celebritas Cyprianæa, vt ſcribit Procop. de bello Vuandal.

d Creſcentianus, & ſoc.] De quibus Ado, cui aſtipulantur vet. man. ſcrip.

e Creſcentij pueri.] De cuius martyrio acta man. ſcrip. aliorumq; ſociorum legi, quæ ab eccleſia Peruſina accepimus.

f Materni epiſc.] De eo & Beda, alijq; recentiores. Plura de eo in actis S. Gereonis, & ſoc. quæ recitat Sur. tom. 5. 10. Octobris, & Molanus in indic. ſanctorum Belgij. Cùm autem omnes vno ore fateantur, hunc fuiſſe ſancti Petri Apoſtoli diſcipulum: profecto neceſſe eſt dicere, duos eiuſdem nominis, eiuſdem Colonienſis eccleſiæ fuiſſe epiſcopos, ſcilicet maiorem hunc, de quo hac die agitur, Petri diſcipulum; & minorem, qui claruit temporibus Conſtantini Imperatoris, interfuitq; concilio primo Arelatenſi, vt eius acta ſignificant, cuius etiam meminit idem Imperator in litteris ad Melchiadem Rom. Pontificem, quas refert Euſeb. lib. 10. ipſi etenim ac collegis epiſcopis delegata eſt cauſa Cęciliani epiſcopi Carthaginenſis; qui & Romam vocatus eſt ad ſynodum in eadem cauſa habendam, vt ſcribit Optat. Mileuit. lib. 1. contra Parmen. Hinc miramur vehementer, quomodo in tabulis epiſcoporum Colonienſium, quas deſcripſit Demochares lib. de ſacr. Miſ. vnus tantùm adnumeretur Maternus: qui ſi (vt in illis idem ponit Demochares) præceſſit Euphratem, qui, vt Arianus, damnatus eſt in concilio Agrippinenſi; manifeſtè conſtat, illum non vixiſſe temporibus Apoſtolorum, ſed potius Conſtantini Magni, vt apparet ex actis prædictorum conciliorum. Hunc hiſtoriæ nodum cùm alijs ſoluendum relinqueremus, nec eſſet in animo aliquid definire: Reuerendiſſimus D. Lindanus epiſcopus Ruremundenſis, cùm iſthæc ipſa noſtra Romæ peruideret, in eam ſe dicebat ire ſententiam, vt duo fuerint eiuſdem ciuitatis, eiuſdemq; nominis, diuerſis temporibus, Materni epiſcopi; vt in alijs ciuitatibus ſępè vidimus accidiſſe. Cuius ſententiæ, vtpote viri erudiniſſimi, nos libentiſſimè ſubſcribimus, id præſertim prædictis rationibus non tantùm ſuadentibus, ſed cogentibus.

g Ioannis Chryſoſtomi.] De eodem hac die Græci in Menologio, qua ex humanis eſſe ſublatum, qui eius acta ſcripſerunt, teſtantur, Pallad. Leo Auguſt. Metaph. Gregor. Alex. Caſſiod. trip. lib. 10. c. 18. Niceph. lib. 13. c. 17. & alij. Penes Socrat. lib. 6. cap. 19. textus deprauatus reperitur, & loco xviij. kalen. Octobr. legitur xviij. kalen. Decembr. cuius erroris ea videtur eſſe occaſio, quòd ob ſolemnitatem S. Crucis Græci transferunt hanc celebritatem S. Ioannis Chryſoſtomi in eam diem, vel, vt alia habent Menologia, ad Idus Nouembr. vt ponitur etiam in dicto eorum Menologio. Migrauit ex hac vita, Honorio ſeptimùm, & Theodoſio ſecundùm conſſ. vt idem Socrates, & alij teſtantur. eſt hic annus (ſecundùm ſupputationem recentiorum) à Chriſto Domino 407. cœpta eſt hęc eius ſolemnitas agi Conſtantinopoli anno viceſimo ſeptimo Theodoſij iunioris, Tauro & Felice conſſ. Domini autem anno 428. vt auctor eſt Cedrenus in comp. hiſt. id etenim contigit, cùm opera S. Innocentij Papæ nomen eius, quòd per ſchiſmaticos fuerat abraſum à diptychis, catholica Eccleſia gaudente, eſt in priſtinum reſtitutum. Cætera de S. Ioanne Chryſoſtomo vide notata ſuperius in die tranſlationis eius xj. Kal. Februarij: quibus addimus, extare S. Ioan. Damaſc. encomium de eodem ſancto; inſuper & orationem de eius tranſlatione à Conſtantino filio Leonis Imp. conſcriptam. habet hæc omnia codex Græcus man. ſcrip. in bibliotheca Sfortiana num. 65.

ix. F Decimoſeptimo kal. Octob. Luna. 15

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22			

OCTA-

OCTAVA [a] Natiuitatis beatæ Mariæ virginis. Romæ via Nomentana natalis beati Nicomedis [b] preſbyteri & martyris, qui cum diceret compellentibus ſe ſacrificare: Ego non ſacrifico niſi Deo omnipotenti, qui regnat in cælis; plumbatis diutiſſime cæſus migrauit ad Dominum. In territorio Cabilonenſi ſancti Valeriani [c] martyris, quem Priſcus præſes ſuſpenſum, & graui vngularum laceratione cruciatum, cum in Chriſti confeſſione videret immobilem, ac læto animo in eius laudibus permanentem, gladio animaduerti præcepit. Marcianopli in Thracia ſanctæ Melitinæ [d] martyris, quæ ſub Antonino Imperatore & Antiocho præſide ad gentilium fana ſemel & iterum ducta, cum idola ſemper corruerent, ſuſpenſa & laniata, ac demum capite plexa eſt. Hadrianopoli ſanctorum martyrum Maximi [e], Theodori, & Aſclepiodoti, qui ſub Maximiano Imperatore coronati ſunt. Item ſancti Porphyrij [f] mimi, qui coram Iuliano Apoſtata per iocum baptiſmum ſuſcipiens, Dei virtute de repente mutatus, Chriſtianum ſe eſſe profeſſus eſt, ac mox iubente eo, ſecuri percuſſus, martyrio coronatur. Eodem die ſancti Nicetę [g] Gothi, qui ab Athanarico Rege ob catholicam fidem iuſſus eſt igne comburi. Cordubæ ſanctorum martyrum Emilæ [h] diaconi, & Hieremiæ, qui in perſecutione Arabica poſt longã carceris macerationem, ceruicibus pro Chriſto abſciſſis martyrium compleuerunt. Tulli in Gallia ſancti Apri [i] epiſcopi. Item ſancti Leobini [k] epiſcopi Carnutenſis. Lugduni ſancti Albini [l] epiſcopi. Eodem die depoſitio ſancti Aichardi [m] abbatis. In Gallia ſanctę Eutropiæ [n] viduæ.

SEPTEMBRIS 15.

a OCTAVA.] De eadem Beda. Radulph. de obſer. can. c. 19. recenſet eam inter maiores Octauas, cuius officium eccleſiaſticum ab Innocentio Papa quarto conſtitutum tradunt. vide notata ſuperius in ipſa die Natiuitatis eius.

b Nicomedis.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & vet. man. ſcrip. Huius res geſtæ deſcribuntur in actis ſanctorum Nerei & Archilei c. 9. & 10. apud Sur. 12. Maij tom. 3. Erat nobilis Romæ titulus S. Nicomedis: mentio de eo habetur in concilio primo Romano ſub Symmacho, quod ſecundum perperam dictum reperitur; eius anniuerſaria dedicationis dies agebatur Kal. Iunij, vt apparet ex Martyrologio Bedę, Vſuardi, & Adonis. Erat inſuper Romę cœmeterium à ſancto Nicomede denominatum, de quo in libro de Rom. Pontific. in Bonifacio quinto.

c Valeriani.] Agit de eodem Beda, & alij. De eius martyrio, atqne miraculis Greg. Turon. de glor. mart. c. 54. & Petr. in catal. lib. 8. c. 48.

d Melitinæ.] De eadem Græcorum tabulæ; quarum aliæ hac die, aliæ verò ſeqnenti, in Menologio autem, quo vtimur, ponitur die ſequenti, ibiq; pluribus martyrium eius deſcribitur.

e Maximi, & ſoc.] Agunt de ijſdem etiam Græci hac die in Menolog.

f Porphyrij.] Græci itidem agunt de eodem hac die in Menologio, resq; eius geſtas paucis complexi ſunt.

g Nicetæ.] Huius acta ex antiquioribus codicibus deſcripſit Metaphraſtes, quæ retulit Lip. in tom. 6. & Sur. tom. 5. Scribit de eodem Niceph. hiſt. lib. 11. & 48. & Suidas in hiſtoricis in verbo Athanaricus.

h Emilæ, & Hieremiæ.] De his Vſuard. ad xv. kal. Octobr. ſed hac die paſſi ſunt, vt teſtatur S. Eulogius, qui ipſorum martyrij acta conſcripſit in Memor. ſanct. lib. 2. c. 12. coronatosq; refert

ſert æra octingenteſima nonageſima, anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimoſecundo.

i Apri epiſc.] De qno etiam Beda, Vſuardus, & alij. ponitur hic ſeptimus ordine in tabulis epiſcoporum Tullenſium, quas deſcripſit Democh. Hic ex cauſidico monachus,& ex monacho eſt factus epiſcopus, de quo ſanct. Paulin. epiſcopus Nolan. epiſt. 27. 28. & 29. in quibus de ipſo fuſius.

k Leobini epiſcopi.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Vuandelb. & alij. Habetur de eo mentio in actis ſancti Auiti presbyteri apud Sur. tom. 3. 17. Iunij. oumeratur hic decimusſextus eius ſedis epiſcopus in tab. Democh.

l Albini, aliàs Alpini.] De quo etiam Beda hac die, & alij recentiores. adſcribitur in tabulis Lugdunenſium epiſcoporum decimusquartus eius ſedis epiſcopus, ſucceſſitq; ſancto Iuſto, de quo ſuperius actum eſt die 2. Septembris.

m Aicardi abb.] Scripta ſunt eius acta à Fulperto, quæ deſcripſit Sur. tom. 5. mentio habetur de eodem io vita S. Philiberti apud eundem tom. 4. 20. Auguſt. & Molan. in addit. ad Vſuard. claruit circa an. Domini ſexcenteſimum octogeſimum.

n Eutropiæ.] Scribit de hac Sidoni. Apollin. lib. 6. epiſt. 2. ad Pragmatium. Alia hæc eſt ab ea, quæ tempore cladis Hunnicæ martyrio occubuit, de qua inferius xviij. Kalend. Ianuar.

viij. G — Sextodecimo kal. Octob. Luna. — 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

CHALCEDONE natalis ſanctæ Euphemiæ [a] virginis & martyris, quæ ſub Diocletiano Imperatore & Priſco proconſule, tormenta, carceres, verbera, argumenta rotarum, ignes, pondera [b] lapidum, beſtias, plagas virgarum, ſerras acutas, ſartagines igitas pro Chriſto ſuperauit; ſed rurſus in theatrum [c] ad beſtias ducta, cum oraſſet ad Dominum, vt iam ſpiritum ſuum ſuſciperet, vna ex ijs morſum ſancto corpori infigente, ceteris pedes eius lambentibus, immaculatum ſpiritum Deo reddidit. Romæ ſanctorum martyrum Luciæ [d] nobilis matronæ & Geminiani, quos Diocletianus Imperator pœnis grauiſſimis afflictos, diuq. tortos, tandem poſt laudabilem martyrij victoriam gladio animaduerti præcepit. Item Romæ via Flaminia ſanctorum martyrum Abundij [e] presbyteri, & Abundantij diaconi, quos Diocletianus Imperator vnacum Marciano viro illuſtri, & Ioanne eius filio, quē illi a mortuis ſuſcitauerant, decimo ab Vrbe lapide gladio feriri iuſſit. Heracleæ in Thracia ſanctæ Sebaſtianæ [f] martyris, quæ a beato Paulo Apoſtolo ad Chriſti fidem perducta, ſub Domitiano Imperatore & Sergio præſide varijs modis tentata, gladio tandem cæſa eſt. Cordubæ ſanctorum martyrum Rogelli [g] & Seruidei, qui manibus pedibusq. abſciſſis, ad vltimum decollati ſunt. In Scotia ſancti Niniani [h] epiſcopi & confeſſoris. In Anglia ſanctæ Edithæ virginis, Edgari Anglorum regis filiæ, quæ in monaſterio a teneris annis Deo dicata, ſæculum hoc ignorauit potius, quàm reliquit.

a EVPHEMIÆ.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem in Menologio quinto idus Iulij, ſic & in conſtitutione Emmanuelis Imp. apud Theodor. in nomoc. Phot. tit. 7. c. 1. licet olim tempore concilij Chalcedonenſis ageretur in Oriente natalis dies eius ad octauum Kal. Nouemb. vt apparet ex eodem concil. act. 6. Eius acta ex priſcis monumentis edidit Metaphraſtes, quæ extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. Deſiderantur autem in eis ea, quæ ex nobili pictura expreſſa, deſcriptaq́; à S. Aſterio epiſcopo Amaſeno recitantur in 2. concilio Nicæno act. 4. & 6. habemus alia eius acta man. ſcrip. eſt illorum exordium: Diocletiano Imp. &c. eadem Mombrit. recitat tom. 1. in breuiar. Tolet. eſt vetus ſacer hymnus, quo eiuſdem acta canuntur. incipit

En feſtum prodigij virginis inclytæ. &c.

De ſacratiſſimis eius reliquijs, ex quibus vnguentum medicum iugiter emanabat, ſcribit Euagr. lib. 2. c. 3. Niceph. lib. 15. c. 3. & 5. & lib. 18. c. 31. Inuiſit eas S. Melania iunior, cùm pergeret Conſtantinopolim, vt conſtat ex actis ipſius. Sanctus Paulinus Nolanus epiſcopus acceptas eiuſdem martyris ſacras reliquias condidit vnà cum alijs in Nolana baſilica, vt ipſe ſcribit nat. 9. S. Felicis his verſibus.

Et quæ Chalcidicis Enphemia martyr in oris
Signat virgineo ſacratum ſanguine litus.

Qoid autem in eadem veneranda pignora præſumpſerit impius Agiomachus Conſtantinus Copronymus, qui eadem perdenda curauit: & quomodo fuerint inuenta, atque tranſlata, ſcribit Theophan. ex quo hiſt. Miſcella, Zonaras, & Cedrenus. Habuit de eorum inuentione præclaram orationem Conſtantius epiſcopus, qua execrandum facinus ſacrilegi Imperatoris deſcribitur. extat apud Metaphr. 11. Iulij, & apud Sur. tom. 4. ea die. Chalcedone in eius baſilica celebrata eſt. S. S. ſynodus œcumenica Chalcedonenſis. Fuit etiam Romæ celebris eiuſdem inclytæ martyris cultus, cuius baſilicam poſitam via Appia dicauit Donus Papa: aliam rurſus eccleſiam eiuſdem Euphemiæ apud Tybur. poſitam dedicauit Gelaſius Papa, vt apparet in lib. de Romanis Pontificibus, qui creditur eſſe Anaſtaſij. Romæ item ad radices Eſquilini collis hactenus perſeuerat eiuſdem eccleſia: niſi magis placet dicere, plures fuiſſe Euphemias.

b Pondera lapidum.] Frequens eſt reperiri in actis ſanctorū martyrum, eoſdem inter alia cruciamenta ponderibus aggrauatos. Qualia autē fuerint iſthæc lapidea pondera; Romę in baſilicis Apoſtolorum, alijſq́; in eccleſijs poſita inuiſuntur. nimirum ingentis ponderis lapides rotundi, vel oblongi ferreum anulum ſaxo impactum habentes, quo immittatur funiculus ad ligandum, ac ſuſpendendum ad pedes, vel manus in ſublime. Miratus ſum cuiuſdam ſententiam, qui putaret globos illos lapideos non ad inferenda cruciamenta, ſed ad penſanda onera fuiſſe compoſitos: neſciens, quòd quæ erant huiuſmodi, habebant inſcriptam notam numeri, vt tradūt Iſid. lib. 16. origin. & Alciat. de pond. cap. 1. & alij. Eiuſmodi globus lapideus à Ioſeph. lib. de Machab. ad Polyb. Orbiculare appellatum videtur, de quo his verbis: Inhumana crudelitate aliquid maius excogitat: Orbiculare afferri in medium iubet; hinc cum pedes vnà cum manibus deorſum colligati fuiſſent, ſanctum quoque, chorda Orbiculari ventrem circumcingente, in altum vſque contrahit. nec mora, ſeparatur à ſede ſua dorſi iunctura, crura cum brachijs extrahuntur, eijciuntur humeri, ſicq́; ſingulis neruis diſtrictis ſoluitur martyr inuictus. hæc Ioſephus. Diuerſa ab his erant illa pondera quæ lege xij. tab. exhibebantur debitoribus: erant enim compedes, de quibus Gellius lib. 20. c. 1. in fin. vbi hæc inter alia: Vincito autem neruo, aut compedibus quindecim pondo, non minore, aut ſi volet maiore, maiore vincito. &c Vetuit Conſtantinus Imp. admoueri pondera debitoribus l. 3. de exact. Cod. Theod. meminit & Caſſiod. Vari. lib. 11. c. 40. de his ponderibus reos aggrauantibus.

c Rurſus in theatrum.] Frequentiſſimè eſt inuenire in actis ſanctorum martyrum, eoſdem in theatro, ſpectante populo, eſſe cruciatos. Inter alias editiones ad ſpectantium voluptatem comparatas, exhiberi conſueuerunt exquiſitæ miſerorum damnatorum carnificinæ, quas illi (non dicam homines adeò ab humanitate remotos, ſed feras beſtias) auidè ſpectare conſueuerunt. & vt omittam quæ in eo genere Suetonius, & alij teſtata reliquerunt, locum vnum Philonis in lib. in Flaccum hìc recitare contentus ero. ſic enim ait: Ante flagellabantur in medio theatro, igne, ferroq́; torquebantur, ſpectaculis diſtributis in hunc modum. Mane vſque ad horam tertiam quartamve Iudæi flagellabantur, rotis alligabantur, damnabantur, per mediam orcheſtram ducebantur ad ſupplicium: deinde poſt tam præclara exempla edita inducebantur ſaltatores, immo tibicines, aliaq́; ludicra ſcenicorum certaminum. &c. hęc Philo, qui de hiſce ſpectaculis tunc Alexandriæ à Flacco pręfecto exhibitis, pluribus agit.

d Luciæ, & Geminiani.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio die ſequenti. Recitat horum acta Mombrit. tom. 2. habemus ea in vet. cod. man. ſcrip. quorum eſt exordium: Conſulibus Diocletiano octies & Maximiano ſepties. &c. habent tamen aliqua, quę corrigantur. Confundunt aliqui hanc Luciam cum illa Syracuſana, ſicq́; & eccleſia ab Honorio Papa erecta in Eſquilino, dicta, Diaconia S. Luciæ ad Septem ſolia apud baſilicam ſancti Silueſtri poſita, illi tribuitur. eſt præterea iuxta Tiberim ad Quatuorportas vetus memoria

eorundem martyrum, vbi & eorum ſacra corpora condita eſſe dicuntur; licet Lucenſes eadem ad ſe tranſlata teſtentur; ſed accidiſſe putandum, ſicut frequenter in cæteris, vt pars ipſorum, & non integra fuerint tranſlata corpora.

e Abundij, & Abundantij.] Legimus eorum martyrij acta in vet. man. ſcrip. à ciuitate Caſtellana acceptis. incipiunt: Temporibus Diocletiani. &c. eadem verò ex tribus alijs antiquis exemplaribus recognita, emendata, auctaq; nobili hiſtoria eorundem ſacrorum corporum tranſlationis tertiò factæ, notationibusq; illuſtrata modò edidit Romæ Collegium Patrum Societatis Ieſu, in quorum baſilicam Farneſianam religioſiſſima & magnificentiſſima pompa ex Diaconia ſanctorũ Coſmæ & Damiani tranſlata ſunt xvij. Octobris, anno Domini 1584. Pontificatus Gregorij Papæ xiij. an. duodecimo. Quòd autem ſpectat ad ſanctos martyres Marcianum & Ioannem, de quibus hìc mentio habetur; horum veneranda corpora aſſeruantur & religiosè coluntur in ciuitate Caſtellana apud Veientes, ibiq; condita ſunt in cathedrali eccleſia ſub primario altari, prout ex veteribus eiuſdem eccleſiæ monumentis didicimus.

f Sebaſtianæ.] De eadem hac die Græci agunt in Menologio, recoluntq; eius acta, prout hic etiam enarrantur.

g Rogelli, & Seruidei.] Agit de his S. Eulogius in memor. ſanct. martyr. lib. 2. c. 13. paſſosq; radit hac die, æra octingenteſima nonageſima, eſt annus Domini octingenteſimus quinquageſimus ſecundus.

h Niniani epiſc.] Scribit de eodem Beda de geſt. Angl. lib. 3. c. 4. & Molan. in addit. ad Vſuard.

i Edithę.] Huius res geſtas, & poſt obitũ edita miracula deſcripſit ex vet. monumẽtis Sur. tom. 5. & Radulph. in Polichron. lib. 6. c. 7. claruit circa annum Domini nongenteſimum octogeſimum.

vij. A Quintodecimo Kal. Octob. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

ROMÆ via Tyburtina natalis ſancti Iuſtini [a] preſbyteri & martyris, qui in perſecutione Valeriani & Gallieni confeſſionis gloria fuit inſignis. Hic beati Xyſti Pontificis, Laurentij, Hippolyti, aliorumq. plurimorum ſanctorum corpora ſepeliuit, ac demum ſub Claudio martyrium conſummauit. Item Romæ ſanctorum martyrum Narciſſi [b] & Creſcentionis. In Phrygia ſanctæ Ariadnę [c] martyris ſub Hadriano Imperatore. In Britannia ſanctorum martyrũ Socratis [d] & Stephani. Nouioduni ſanctorum martyrũ Valeriani [e], Macrini, & Gordiani. Auguſtoduni ſancti Flocelli [f] pueri, qui ſub Antonino Imperatore & Valeriano pręſide multa paſſus, demum a feris diſcerptus, martyrij coronam adeptus eſt. Apud Leodium beati Lamberti [g] epiſcopi Traiectenſis, qui cum regiam domum zelo religionis increpaſſet, a nocentibus innocens occiſus, aulam regni cęleſtis perpetuo victurus intrauit. Eodem die ſanctæ Agathocliæ [h] ancillæ cuiuſdam mulieris infidelis, quæ longo tempore verberibus, alijsq. ærumnis ab ea vexata, vt Chriſtum negaret, oblata demum iudici, & ſæuius laniata, cum in confeſſione fidei perſiſteret, exciſa lingua, in ignem proiecta eſt. Cordubæ ſanctæ Columbæ [i] virginis & martyris. Mediolani depoſitio ſancti Satyri [k] confeſſoris, cuius inſignia merita ſanctus Ambroſius eius frater commemorat

morat. Romæ ſanctæ Teodoræ [l] matronæ, quæ in perſecutione Diocletiani ſanctis Martyribus ſedulo miniſtrabat. Cõmemoratio [m] Impreſſionis ſacrorum ſtigmatum, quibus S. Franciſcus Ordinis Minorum inſtitutor in eius manibus, pedibus, & latere, mira Dei gratia in monte Aluerniæ in Etruria impreſſus eſt. Apud Bingiam in diœceſi Maguntinenſi [n] ſanctæ Hildegardis virginis.

SEPTEMBRIS 17.

a IVSTINI.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. Intextæ ſunt eius res geſtæ in actis S. Laurentij martyris; ſeorſum autem poſitas, & vberius conſcriptas habemus in noſtra bibliotheca, vbi legitur: illum non tantùm Valeriani & Gallieni temporibus fuiſſe gloria confeſſionis illuſtrem, ſed etiam ſuperuixiſſe ad tempora Claudij Imp. tuncq; martyrio coronatum fuiſſe; ſanè quidem & Vuandelbert. & antiquiora monumenta eundem appellant martyrem.

b Narciſſi, & Creſcentionis.] De his item Beda, & alij, qui ſupra ex actis ſancti Laurentij. Erat nomine Creſcentionis dictum nobile cœmeterium Romę via Salaria, non longè à cœmeterio Priſcillæ, vt indicant tabulæ Vaticanæ, in quibus cœmeteriorum nomina perlegimus.

c Ariadnæ.] De eadem Græci quoq; in Menologio hac die.

d Socratis, & Stephani.] Agunt de ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij; quibus etiam adſtipulantur vet. man. ſcrip.

e Valeriani, & ſoc.] De his etiam ſingulis Beda, Vſuard. Ado, ac cæteri recentiores.

f Flocelli.] Recitat eius acta Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 8. c. 92.

g Lamberti epiſc.] De eodem hac die Bedæ Martyrologium, ac cæterorum. Eius acta à pluribus auctoribus ſcripta reperiuntur; ac primùm omnium à Godeſcalco eccleſię Leodienſis diac. inde à Stephano epiſcopo Leodienſi, de quo Sigeb. de vir. illuſtr. c. 136. & in chron. an. 903. tertio loco ab ipſo Sigeberto Gemblacenſi, vt ipſe profitetur de vir. illuſtr. c. 172. poſt eum à Nicolao canonico ſancti Lamberti, quintò denique à Rainerio monacho. porrò Stephani tantùm, & Nicolai ſcriptiones reperiri, teſtatur Molanus, qui de Lamberto agit in annot. ad Vſuardum, & in indicul. ſanctorum Belg. eius autem vitam, quam recitat Sur. tom. 5. Stephani epiſcopi Leodienſis eſſe apparet. Habetur mentio de eodem in vita ſancti Suithberti apud Sur. tom. 2. prima Martij. agit de eodem Sigebert. in chron. an. Domini 698. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 111. & lib. 4. cap. 62.

h Agathocliæ.] De eadem hac die Græci in Menologio, vbi eius nobile certamen deſcribitur.

i Columbæ.] Scripſit eius martyrium S. Eulogius in Memor. ſanct. lib. 3. c. 10. paſſamq; tradit hac die, æra octingenteſima nonageſimaprima, annus eſt Domini octingenteſimus quinquageſimuſtertius. Cùm autem celebres illi ſancti Eulogij commentarij aliquandiu delituiſſent, & varijs cladibus Hiſpania eſſet agitata; euenit, vt hæc eadem Columba celebraretur pridie Idus Ianuarij, qua item die agitur de Columba Senonenſi; deperditis etenim eius eccleſiæ tabulis, qua potiſſimum die de hac ageretur, remanſit obſcurum. hæc Ambroſ. Moral. in ſcholijs ad Eulogium.

k Satyri.] De eodem tab. eccleſiæ Mediolanenſ. In eius funere S. Ambroſius luculentam orationem habuit. agit præterea de eodem Mombrit. tom. 2. vit. ſanct.

l Theodoræ.] Agitur de eadem etiam in actis ſanctorũ Abundij & Abundantij, de quibus ſupra.

m Commemoratin Impreſſ.] De præclariſſimo hoc & ſingulari Dei munere in S. Franciſcum luculenter ſatis ac pie ſcripſit S. Bonauentura in vita ipſius: nam in cap. 13. totam facti ſeriem, tantæq; rei teſtes grauiſſimos diffuſè proſequitur; vnde lector omnia, quæ tum ad diuotionem, tum ad admirationem facere videntur, abundè petere poterit, vt valeat cum Dauide iurè ac meritò exclamare: Mirabilis Deus in ſanctis ſuis. Extant de tam immenſo miraculo Apoſtolicæ litteræ ſummorum Pontificum, nimirum Gregorij noni in duabus bullis, quarum alteram ad Prouinciales & Priores Ordinis Prędicatorum, alteram verò ad epiſcopum Colonienſem conſcripſit, itemq; bullæ Alexandri quarti. Porrò rem adeò admirabilem ac tantopere teſtatam Benedictus Papa xj. anniuerſaria ſolemnitate. Duplici officio eccleſiaſtico voluit celebrari: quam neſcio quomodo lapſam, in Martyrologio Romann hac die recenſeri, hocq; loco poni, Sanctiſſimus D. N. Sixtus Papa quintus, tanti patris alumnus mandauit. Prædictæ autem litteræ Apoſtolicæ, ipſa ſacra diplomata Romanorum Pontificum in ipſorum regiſtris poſita aſſeruantur in Vaticana bibliotheca. ſed eadem ipſa deſcripta habes ac edita in ampliſſimo chronico Franciſcanorum auctore Marco Vlixi-

ponenſis Minorita in prima parte lib. 2. c. 55. 56. 57. 58. & 59. Hæc cùm ad eius rei notationem ſatis eſſe videantur: prætermittimus coaceruare innumera aliorum auctorum teſtimonia, vt Antonini, Vincentij, ac aliorum recentiorum. De mandato Sanctiſſimi Domini noſtri Sixti Papæ, cuius ſupra meminimus; extat apud nos eiuſdem ſacrum chirographum, quo oon tantùm quo loco huius diei, ſed quibus etiam verbis poneretur, eſt expreſſum.

n Hildegardis.] Huius vitam conſcriptam à Theodorico habet Sur. tom. 5. ab alijs etiam ſcriptis mandatam teſtatur Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 2. c. 119. & lib. 3. c. 334. De eadem Molan. in addit. ad Vſuard. claruit circa ann. Domini 1160.

vj. B Quartodecimo kal. Octob. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25

NATALIS ſancti Methodij[a], Olympi Lyciæ & poſtea Tyri epiſcopi, ſermonis nitore ac doctrina clariſſimi: qui ad extremum nouiſſimæ perſecutionis, vt ſcribit ſanctus Hieronymus, in Chalcide Græciæ martyrio coronatus eſt. In territorio Viennenſi ſancti Ferreoli[b] martyris, qui cum eſſet tribuniciæ poteſtatis, iuſſu Criſpini impijſſimi pręſidis tentus, & primo crudeliſſime verberatus, deinde graui catenarum pondere onuſtus in teterrimum carcerem truſus eſt; vnde ſolutis Dei nutu vinculis, & ianuis carceris patefactis exiens, ab inſequentibus iterum captus, martyrij palmam capitis obtruncatione percepit. Item ſanctarum martyrum Sophiæ[c] & Irenes. Mediolani ſancti Euſtorgij[d] primi epiſcopi, teſtimonio beati Ambroſij celebris. Gortynæ in Creta ſancti Eumeni[e] epiſcopi & confeſſoris.

SEPTEMBRIS. 18.

a METHODII.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, & Ado: qui omnes teſtantur martyrio coronatum eſſe temporibus Diocletiani Imp. eam ſecuti ſententiam, qua ſcribit S. Hieron. de ſcript. eccleſ. eum paſſum eſſe ad extremum (vt ait) nouiſſimæ perſecutionis: licet (inquit) alij dixerint martyrio occubuiſſe ſub Decio & Valeriano: quam opinionem ſecutusq; eſt Suidas. ſed prior ſententia verior eſſe videtur: nam ſcriptis nobiliſſimis editis, Porphyrij veſaniam redarguit, qui à fide apoſtata in Chriſti religionem tres virulentos ediderat commentarios: conſtat enim Porphyrium ſcripſiſſe temporibus Diocletiani Imp. cùm Dei eccleſiæ deſtruerentur, & immanis in Chriſtianos ſæuiret perſecutio, vt conſtat ex Lactantio lib. 5. c. 2. qui licet eum non nominet, tamen ſuis coloribus pingens, ipſum optimè repreſeotat. De eodem Methodio S. Epiphan. hęreſ. 64. vbi eum & Eubulium dictum eſſe tradit.

b Ferreoli.] De quo Beda, Vſuardus, & Ado pluribus agunt. Eius res geſtas ex antiquis moonumentis edidit Sur. tom. 5. de eodē ſic Venant. Fortun. lib. 7. carm. ad Bod. ducem, & de gaud. vit. ætet.

Ferreolum pariter pulchra Vienna gerit,
Altera Ferreoli pars eſt, qui vulnere ferri,
Munere martyrij gemma ſuperba nitet.

& lib. 3. de reliquijs ſanctorum in fin. De eius tranſlatione extat epiſtola Sidonij Apollinaris ad S. Mamertum eiuſdem ciuitatis epiſcopum lib. 7. epiſt. 1. De alia rurſus facta tranſlatione per Vuilicardum epiſcopum, ſcribit Ado Viennen. in chron. an. Domini 719. De S. Ferreoli cor-

pore

pore apud Viennam poſito agit Greg. Turon. lib. de mirac. S. Iuliani c. 2. de eius item reliquijs Aim. lib. 2. de geſt. Franc. c. 20.

c Sophiæ, & Irenes.] De quibus Græci etiam agunt hac die in Menologio. Iuſtinianus Imp. præclaram baſilicam erexit Conſtantinopoli in honorem S. Irenis, vt ſcribit Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtin. Imp. ſed huiusne, an alterius, de qua ſupra 5. Aprilis, incertum eſt.

d Euſtorgij epiſc.] Agit de eodem hac die Beda, atque recentiores, ipſeq; tabulæ Mediolanenſ. eccleſiæ. Huius meminit S. Ambroſius in Auxentium de traditione baſilicę, his verbis: Abſit vt tradam hæreditatem patrum; hoc eſt hęreditatem Dionyſij, qui in exilio cauſa fidei defunctus eſt, hæreditatem Euſtorgij confeſſoris. &c. Huius res geſtas ex priſcis monumentis edidit Mombrit. tom. 1. vit. ſanct. Hic dictus eſt primus reſpectu iunioris Euſtorgij, qui claruit temporibus Theodorici reg. Italiæ, de quo ſuperius actum eſt 6. Iunij.

e Eumeni epiſcopi.] Hunc Græci ob ſpectatiſſimas eius virtutes, & egregiam miraculorum operationem, Thaumaturgum appellant in Menologio, vbi de ipſo agunt hac die.

19 Tertiodecimo Kal. Octob. Luna. C v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26

PVTEOLIS in Campania ſanctorum martyrum Ianuarij[a] Beneuentanæ ciuitatis epiſcopi, Feſti eius diaconi, & Deſiderij lectoris, Soſij diaconi eccleſiæ Miſenatis, Proculi diaconi Puteolani, Eutychis & Acutij: qui poſt vincula & carceres capite cæſi ſunt ſub Diocletiano principe. Corpus ſancti Ianuarij Neapolim fuit delatum, atq. honorifice in eccleſia tumulatum: vbi etiam beatiſſimi Martyris ſanguis in ampulla vitrea adhuc ſeruatur, qui in conſpectu capitis illius poſitus, velut recens liqueſcere & ebullire conſpicitur. Nuceriæ natalis ſanctorum martyrum Felicis[b] & Conſtantiæ, qui paſſi ſunt ſub Nerone. In Palæſtina ſanctorum martyrum Pelei[c], Nili, & Eliæ epiſcoporum Aegypti, qui tempore perſecutionis Diocletiani cum plurimis clericis pro Chriſto igne conſumpti ſunt. Eodem die ſanctorum martyrum Trophimi[d], Sabbatij, & Dorymedontis, ſub Probo Imperatore: quorum Sabbatius Antiochię iuſſu Attici pręſidis tamdiu flagris cęſus eſt, donec emitteret ſpiritum: Trophimus vero Synnadam ad Perennium pręſidem miſſus, poſt multos cruciatus cum Dorymedonte ſenatore capitis decollatione martyrium cōſummauit. Cordubę in perſecutione Arabica ſanctę Pompoſę[e] virginis & martyris. Cantuarię ſancti Theodori[f] epiſcopi, qui a Vitaliano Papa in Angliam miſſus, doctrina & ſanctitate refulſit. Turonis ſancti Euſtochij[g] epiſcopi, magnarum virtutum viri. In territorio Lingonienſi ſancti Sequani[h] preſbyteri & confeſſoris.

a IANVARII, & ſoc.] Non tantùm Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum de Ianuario ac ſocijs agunt hac die, ſed & Græci in eorum Menologio; nec ſolùm hac die, ſed & xj. kalen. Maij. Horum acta à Ioanne diacono deſcripta recitat Sur. tom. 5. & Mombrit. tom. 2. Habemus alia in noſtra bibliotheca in vet. cod. man. ſcrip. vbi etiam notantur conſules, quibus ijdem martyres ſunt paſſi: nimirum Conſtantio quintum & Maximiano conſſ. eſt hic annus à Chriſto Domino, ſecundum ſupputationem recentiorum, 305. eſt enim dictorum actorum huiuſmodi exordium: Temporibus Diocletiani Imp. conſulatu Conſtantij quinquies & Maximiani. &c. deſcripſit nuper res geſtas ſancti Ianuarij & ſoc. Paul. Reg. Habemus in noſtra bibliotheca homiliam peruetuſtam in eiuſdem S. Ianuarij ſolemnitate ad populum habitam, incipit: Operante diuina miſericordia redijt communibus votis optata ſolemnitas, & dies. &c. Recenſetur ibi immenſa illa flammarum eruptio è Veſuuio monte, ex qua quidem non tantùm proximæ adiacentis ciuitatis, ac circumcirca poſitarum regionum, ſed totius ferè Europæ conflagratio imminere videbatur, quæ tamen S. Ianuarij eſt virtute compreſſa. Ne verò quis hanc putet eſſe inanem hyperbolem, legat quæ ſcribit Marcellinus comes, antiquus chronographus in chron. ſub conſſ. Leone Auguſto quartùm, & Probiano, Indict. nona, his verbis: Veſuuius mons Campaniæ torridus, inteſtinis ignibus æſtuans, exuſta vomit viſcera, nocturniſq; in die tenebris omnem Europę faciem minuto contexit puluere. Huius metuendi memoriam cineris Byzantij annuè celebrant octauo idus Nouembris. hæc Marcellinus. eſt hic annus Domini 471. De eadem ſolemnitate eam ob cauſam Conſtantinopoli annis ſingulis agi ſolita ſcribit Procopius de bello Goth. lib. 2. pag. 301. vbi narrat Veſuuij flammarum eruptiones, aitq; poſt multa: Ferunt namque, cùm Byzantium ſemel cinis hic recidiſſet, ſic loci eius homines terruiſſe, vt ex eo tempore ad noſtram ætatem annuis Deum ſupplicationibus placent. &c. Ex tam egregio & toto Orbe vulgato miraculo S. Ianuarij virtute edito, factum putamus, vt & Græci ſolemni cultu iterato eundem martyrem celebrent, vt diximus ex eorum Menologio. Conſtat enim ex ſuperius citata homilia, ea de cauſa ex remotis vndique vrbibus frequēti cœtu populos ad venerandum ſepulchrum martyris aduentaſſe Neapolim, & in honorem ſancti Ianuarij paſſim erectas eſſe eccleſias. Erat etiam Romæ in ſuburbijs via Tyburtina templum ſancti Ianuarij, cuius meminit S. Greg. lib. 4. dialog. c. 26. & 54. mentio habetur de eodem S. Ianuario in tranſitu ſancti Paulini, quem deſcripſit Vranius, circa finem. Porrò inſigne ac perenne miraculum ſanguinis eiuſdem S. Ianuarij; qui cùm ampulla vitrea concretus contineatur, liqueſcere tamen, & fluere perinde ac ſi recèns eſſet effuſus, ſæpe conſpicitur, non eiuſmodi eſt, vt vnius, vel alterius hominis teſtimonio comprobetur; ſed ita manifeſtum, vt ipſe martyris ſanguis, aſſidua miraculorum operatione, vocibus quibuſdam, velut Abel ſanguis clamans, per vniuerſum Orbem Chriſtianum intonet.

b Felicis, & Conſtantiæ.] De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 8. c. 96. ac cæteri recentiores.

c Pelei, & ſoc.] Agunt de his Beda, & alij, qui ſupra. Eorum autem certamina ſcribit Euſeb. lib. 8. c. 22. & 25. ex quo Niceph. lib. 7. c. 16. & alij recentiores.

d Trophimi, & ſoc.] Græci etiam de his agunt in Menologio hac die. Geſta autem ipſorum ex antiquioribus monumentis edidit Metaphraſt. quæ refert Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5.

e Pompoſæ.] Huius paſſionis acta ſcripſit S. Eulogius in Memorial. ſanct. lib. 3. c. 11. eamq; coronatam martyrio ſcribit hac ipſa die, æra octingenteſima nonageſimaprima, anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimotertio.

f Theodori epiſcopi.] De eodem plura Beda de geſt. Angl. lib. 3. c. 29. & 30. lib. 4. c. 1. & ſeq. lib. 5. c. 8. & in epitome. ex eodem auctore accepere cæteri omnes, qui proſecuti ſunt res Anglorum, ac nouiſſimè Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 2. c. 18. lib. 1. c. 114. & lib. 4. c. 60. Honorificentiſſima mentio de eodem habetur in litteris Agathonis Papę, quæ inſertæ ſunt in act. 4. Sextæ ſynodi: migrauit ex hac vita anno Domini 690. cùm ſediſſet annis xxij.

g Euſtochij epiſcopi.] De quo hac die Beda, & alij recentiores, ſæpe de eodem Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 2. c. 1. in fin. & lib. 10. c. 31. recenſetq; Euſtochium quintum ordine epiſcopum Turonenſem S. Britij ſucceſſorem. ſedit temporibus Valentiniani tertij Imp.

h Sequani.] Agit de eodem hac die Beda, licet mendoſè, Segoni, pro Sequano legatur: rectius apud Vſuardum, & alios recentiores. Scribit de eo Gregor. Turon. de glor. confeſſ. c. 88. & Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. cap. 302.

iiij. D **Duodecimo kal. Octob. Luna.** 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

SEPTEMBRIS 20.

t u A B C D E f F G H M N P
15 16 17 18 19 20 21 22 22 23 24 25 26 27

VIGILIA ſancti Matthæi [a] Apoſtoli & Euangeliſtæ. Romæ paſſio ſanctorum martyrum Euſtachij [b], & Theopiſtis vxoris eius, cum duobus filijs Agapio & Theopiſto: qui ſub Hadriano Imperatore damnati ad beſtias, ſed Dei ope ab ijs nil læſi, in bouem æneum candentem incluſi, martyrium conſummarunt. Cyzici [c] in Propontide natalis ſanctorum martyrum Fauſtæ [d] virginis, & Euilaſij, ſub Maximiano Imperatore: quorum Fauſta ab eodem Euilaſio idolorum ſacerdote decaluata, & ad turpitudinem raſa [e], ſuſpenſa & torta eſt: deinde cum vellet eam mediam ſecare & carnifices lædere non valerent, ſtupens Euilaſius, in Chriſtum credidit: & dum ipſe etiam Imperatoris iuſſu fortiter torqueretur, Fauſta capite terebrata, clauis toto corpore confixa, & ſartagini ignitæ impoſita, cum eodem, voce de cælo vocata, tranſiuit ad Dominum. In Phrygia ſanctorum martyrum Dionyſij [f] & Priuati. Item ſancti Priſci [f] martyris, qui punctim pugionibus tranſuerberatus, capite plexus eſt. Pergę in Pamphilia ſanctorum Theodori [h], & Philippæ eius matris, ac ſociorum martyrum ſub Antonino Imperatore. Carthagine ſanctæ Candidæ [i] virginis & martyris, quæ ſub Maximiano Imperatore plagis toto corpore dilacerata, martyrio coronatur. Item ſanctarum martyrum Suſannæ [k] filiæ Arthemij idolorum ſacerdotis, & Marthæ. Eodem die ſancti Agapiti [l] Papæ, cuius ſanctitatem beatus Gregorius magnus commemorat. Mediolani ſancti Clicerij [m] epiſcopi & confeſſoris.

SEPTEMBRIS 20.

a VIGILIA S. Matthæi.] De eadem Beda, Innoc. iij. de obſer. ieiu. concil. Oxoniens. c. 1. & Radulph. de obſeruat. can. c. 19.

b Euſtachij, & ſoc.] De his Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum, necnon & Græci in Menolog. Metaph. ex veter. monumentis deſcripſit ipſorum res geſtas; refert eaſdem Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. habemus & ipſas in vet. codic. man. ſcrip. Agit de ijſdem Niceph. hiſt. lib. 3. c. 19. & Ioan. Damaſcen. orat. 3. de imag. Fuit olim Romæ, & hactenus perſeuerat eiuſdem martyris illuſtris eccleſia, vbi in memoriam ipſius, qui cuncta ſua pauperibus elargitus eſt, ſolemnes Agapes frequentari conſueuerunt, vt repeti in antiquo manu ſcripto Rituali, vbi & hæc oratio ſcripta legitur: Da Domine famulo tuo N. ſperata ſuffragia obtinere, vt qui pauperes tuos, in tua ſancta eccleſia recreauit, ſanctorum ſimul omnium & beati martyris Euſtachij & ſociorum eius mereatur conſortia, cuius nunc eſt exempla ſecutus. per Chriſtũ. &c. Quòd pertinet ad hiſtorię veritatem, cui tam Latini, quàm Græci aſtipulari ſunt viſi. cùm Euſtachius ante Chriſti fidem ſuſceptam Placidus aliàs Placidas, diceretur: hic ille ipſe videtur, qui in bello Iudaico ſub Veſpaſiano & Tito nobili militiæ titulo meruit, præfectusq; equitum egregiam nauauit operam, vt eſt auctor Ioſephus de bello Iud. 3. c. 4. & 13. lib. 4. c. 2. & lib. 5. c. 3. cuius ſpectatiſſima virtus optimè nota erat Traiano, qui eodem bello Decimæ legioni præfectus dux erat, vt idem teſtatur auctor lib. 3. c. 11. & 16. vt non mireris, ſi Traianus factus poſtea Imperator, quem præficeret exercitui aduerſus barbaros profecturo tam ſolicitè Placidum perquirendum curauit.

c Cyzici in Propontide.] Notiſſima eſt Ciuitas. Beda ex Theodoro Græco auctore lib. quæſtionum q. 3. tit. 8. col. 291. hæc ait de carcere Cyziceno: Quoſdam audiui aſtruentes, quòd beatę me-

moriæ Theodorus doctiſſimus vir, & archiepiſcopus quondam gentis Anglorum, ita expoſuit illud Pauli ad Corinthios: Nocte & die in profundum maris fui. Quia fuerat in Cyzico quædam fouea nimis alta, ad tormenta noxiorum parata; quæ ob altitudinem immenſam, Profundum maris ſolet appellari, cuius cœnum & obſcuritatem Paulus inter alia innumerabilia ſuſtinuit pro Chriſto. hæc Beda ex Theodoro.

d Fauſtæ, & Euilaſij.] De ijſdem pluribus Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem in Menologio pridie nonas Ianuarij. Deſcripſit eorum acta Metaphraſtes, quæ extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. Mombrit. eadem recitat. tom. 1. paucis autem Petrus in catal. lib. 8. c. 97. & alij.

e Ad turpitudinem raſa.] Eiuſmodi ludibrijs affici à perſecutoribus conſueuiſſe Chriſtianas fœminas, demonſtrant acta S. Charitinis, quæ deſcripſit Metaphraſtes: habes ea apud Sur. tom. 5. Sanè quidem turpe eſſe mulieri tonderi, aut decaluari, ſignificat Paulus Apoſt. 1. ad Corinth. c. 11. penes Gentiles etiam id fuiſſe ignominioſiſſimum, ſatis docet ſententia Apuleij, de aſin. aur. lib. 2. cuius hæc ſunt verba: At verò (quod nefas eſt dicere, ne quod ſit vllum huius rei tam durum exemplum) ſi cuiuſlibet eximiæq; pulcherrimæq; fœminæ caput capillo ſpoliaueris, & faciem natiua ſpecie nudaueris, licet de cælo electa, mari edita, fluctibus educata; licet, inquam, Venus ipſa fuerit, licet omni gratiarum choro ſtipata, & toto Cupidinum populo comitata, & baltheo ſuo cincta, cinnama fragrans, & balſama rorans, ſi calua proceſſerit, placere non poterit ne Vulcano quidem ſuo. & inferius: Tanta deniq; eſt capillamenti dignitas, vt quamuis auro, veſte, gemmis, omniq; cætero mundo exornata mulier incedat: tamen niſi capillum diſtinxerit, ornata non poſſit videri. hæc ille. Perſeuerauit id genus ſupplicij etiam apud Chriſtianos alicubi. penes Francos enim mulieres, quæ in fornicationis crimen lapſæ eſſent, decaluabantur. habes de his cap. 2. lib. 6. in Capitularibus regum Francorum pag. 217. Sed tam apud Gentiles, quàm etiam Chriſtianos probauit vſus, vt quæ opinione hominum viderentur contemptibilia ac ludicra, ſi religionis cauſa fierent, non tantùm honeſta ac digna, verùm etiam ſacroſancta haberentur, vt ſanctus Ambroſius pluribus diſputat in epiſt. 30. ad Sabinum lib. 6. edit. Rom. vnde & Gentiles etiam ſuas Veſtales virgines tondere conſueuerunt, vt ſcribit Plinius lib. 15. c. 44. Idipſum etiam in Eccleſia hactenus fieri moris eſſe, omnes norunt. At quoniam in hæc ſemel, incidimus: contrarius his ſe offert canon. 17. conc. Gangrēſis, cuius hæc ſunt verba: Quæcunque mulier, religioni iudicans conuenire, comam ſibi amputauerit, quam Deus ad velamen eius ad memoriam ſubiectionis illi dedit, tanquàm reſoluens ius ſubiectionis, anathema ſit. hæc canon. quæ quidem tanquam validum quoddam telum hoſtes Catholicæ eccleſiæ aduerſus nos cùm intorquent: conſilij inopes nonnulli ad illud vnum confugiunt remedium, vt dicant, canonem illum prouincialis eſſe concilij, nec extra illius prouinciæ limites vim ſibi aliquam vendicare. Sed hæc bella quædam tergiuerſatio potius videtur, quàm nodi ſolutio: cùm conſtet, tam illum canonem, quàm complures alios eiuſdem concilij in Decretorum libro, quo eccleſia vtitur, eſſe contextos; quinetiam longè ante Gratiani collectionis tempora Symmachi Papæ auctoritate ſcimus canones eius concilij comprobato, cùm idem Pontifex in ſexta ſynodo Romana tunc celebrata teſtetur canones concilij Gangrenſis conditos eſſe Apoſtolica auctoritate. hęc idcirco Symmachus; quoniam illi ſynodo interfuit Oſius epiſcopus Cordubenſis, qui (vt in Annalibus demonſtrauimus) miſſus erat legatus à Romano Pontifice in Orientem. At licet hæc præter inſtitutum; tamen ex quo aduerſariorum obiectionem poſuimus, ſoluendę quæſtionis neceſſitatem quandã nobis ipſis impoſuiſſe videmur; aliunde germanus ſenſus illius canonis eſt eruendus: ex Sozomeno, inquam, qui vbi agit de Euſtachio Sebaſteno epiſcopo hæreſiarcha, aduerſus cuius diliria dicta ſynodus tela intorſit, hæc inter alia habet lib. 3. c. 13. Mulieres (inquit) non paucæ adductæ in fraudem, primùm viros deſeruerunt: nonnullæ pietatis ſimulatione caput totondere, & cõtra quàm ſexum muliebrem deceret, virilem habitum induere, his de cauſis epiſcopi. &c. ex his quidem manifeſtum fit, ſanctam ſynodum non in ſacratas Deo dicatas virgines, ſed in hæreticas mulieres viros relinquentes anathematis ſententiam tuliſſe, ſicq; alia eiuſdem concilij paradoxa ad hiſtoriæ veritatem ſunt referenda, vt eorundem canonum ſenſus legitimus habeatur. Non imus inficias de tondendis virginibus, ac viduis Deo dicandis diuerſas fuiſſe diuerſarum eccleſiarum laudabiles cõſuetudines. legibus etenim Imp. Valentiniani in Occidentali eccleſia id vetitum accepimus. eſt. l. 27. de epiſc. & cleric. Cod. Theod. quinetiam S. Ambroſius non niſi lapſam virginem crinem deponere perſuadet in ſignum pænitentiæ. id ipſe in commentario ad virgin. lapſam. In Ægypto autem, & Syria id vſu fuiſſe receptum, S. Hieronymus in epiſt. 48. ad Sabinianum teſtatur his verbis: Moris eſt in Ægypti, & Syriæ monaſterijs, vt tam virgo, quàm vidua, quæ ſe Deo vouerint, & ſeculũ conculcarint, crinem monaſteriorum matribus offerant deſecandum, non intecto poſtea contra Apoſtoli voluntatem inceſſuræ capite, ſed ligato pariter, & velato. nec hoc quiſpiam præter tondentes nouit & tonſas: niſi quòd quia ab omnibus fit, penè ſcitur ab omnibus. Hoc autem duplicem ob cauſam ex conſuetudine verſum eſt in naturam, vel quia lauacrum non adeunt, vel quia oleum nec capite nec ore norunt, ne à paruulis animalibus, quæ inter cutem & crinem gigni ſolent, & conſuetis ſordibus opprimantur. Hæc Hieronymus.

nymus. Crinem amputare ſolitas eſſe Tabennenſiotas ſanctiſſimas virgines, quas S.Pachomius ab Angelo monitus inſtituit, auctor eſt Palladius in Lauſiacis.

f Dionyſij, & Priuati.] Vſuardus de ijſdem hac die, ac recentiores, quibus conſentiunt vet. man. ſcript.

g Priſci.] De eo Græcorum Menologium pluribus: eius enim ad Christum conuerſionem, confeſſionem, & martyrium egregiè cõſummatum deſcribunt. de eo item Galeſin. in ſuo Martyrologio ex ijſdem Græcorum fontibus. Quòd hic punctim tranſuerberatus dicitur: conſule quæ de huiuſmodi ſupplicij genere diximus ſupra die 3. Maij. c. & die. 13. Aug. c.

h Theodori, & ſoc.] Agunt de his etiam Græci in Menologio hac die.

i Candidæ.] De qua etiam in tabulis eccleſiæ Cordubenſis, ex quibus etiam Galeſ. hac die. Fuit altera Candida virgo, quæ claruit Carthagine temporibus Theodoſij Imp. de qua Paulinus in vita S. Ambroſij.

K Suſannæ, & Marthæ.] De his etiam Græci hac die in Menologio agunt.

l Agapiti, aliter, Agapeti Papæ.] De eodẽ Beda x. kal. Maij, quo die obijt: ſed hæc eſt ſolemnitas tranſlationis eius; Græci autem de eodem agunt xv. Kal. Maij, vt apparet ex eorum Menologio, vbi de eo his verbis: Sancti Patris noſtri Agapiti Romani Pont. Iuſtiniani temporibus Conſtantinopolim profecti, viri pietate, & miraculis celeberrimi. hęc ibi. De eius miraculis agit S. Greg. Papa lib. 3. dialog. c. 3. Huius hęc illa ſunt preconia de conſecrat. diſt. 1. Agapetus vas catholicum, Euangelij tuba, preco iuſtitiæ. &c. Scripſimus res geſtas ipſius in Annal. Eccleſ. per annos ſingulos.

m Glicerij epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Mediolanenſ. Scripſit de eodem elegans epigramma Ennodius Ticin. incipit: Suffuſus nimio. &c. ſucceſſit S. Materniano, ſeditq; temporibus Bonifacij Papæ.

21 **Vndecimo kal. Octob. Luna. E** iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

NATALIS ſancti Matthæi [a] Apoſtoli et Euangeliſtæ, qui in Aethiopia prædicans, martyrium paſſus eſt. Huius Euangelium [b] Hebræo ſermone conſcriptum, ipſo reuelante inuentum eſt vna cum corpore beati Barnabæ Apoſtoli, tempore Zenonis Imperatoris. In terra Saar ſancti Ionæ [c] prophetæ, qui ſepultus eſt in Geth. Romę ſancti Pamphilij [d] martyris. Item via Claudia, vigeſimo ab Vrbe milliario, paſſio ſancti Alexandri [e] epiſcopi, qui ſub Antonino Imperatore pro fide Chriſti, vincula, fuſtes, equuleum, lampades ardentes, vngularum laniationem, beſtias, ac fornacis flammas ſuperans, tandem gladio cæſus, vitam adeptus eſt glorioſam. Eius corpus poſtea beatus Damaſus Papa in Vrbem tranſtulit ſexto kalendas Decembris, quo die feſtiuitatem illius celebrandam inſtituit. In Phœnicia ſancti Euſebij [f] martyris, qui vltro Præfectum adiens, & ſe Chriſtianum eſſe denuntians, ab eo multis tormentis afflictus, capite cæſus eſt. In Cypro ſancti Iſacij [g] epiſcopi & martyris. Ibidem ſancti Meletij [h] epiſcopi et confeſſoris. In Aethiopia ſanctę Iphigeniæ [i] virginis, quę a beato Matthæo Apoſtolo baptizata, et Deo dicata, ſancto fine quieuit.

a MAT-

a MATTHÆI Apoſtoli.] De quo Beda, ac cæteri Latinorum, Græci autem xvj. kal. Decemb. De Apoſtolatu eius ad Aethiopas, de quo hic mentio habetur, ſcribit Origen. in Geneſim, Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 1. Socrat. lib. 1. c. 15. Dorotheus in ſynopſi, & alij. Auctor ille, qui fertur nomine Iſidori lib. de vit. & obitu ſanct. c. 78. Macedoniam & Iudæam illi tribuit, Metaphraſtes verò Syriam ſuperiorem iuxta Euphratem. plura de eodem apud Conſtitut. Apoſtol. quæ feruntur Clementis nomine. Acta eius, præter ea, quæ in paſſionibus Apoſt. incerto auctore feruntur, deſcripſit etiam Metaphraſtes, quæ recitat Lipom. tom. 5. incipiunt: Iam quidem. &c. alia diuerſa habet Sur. tom. 5. hac die. Perionius alia nuper conſcripſit. nouiſſimè verò ex antiquis monumentis, & ſanctorum patrum ſcriptis collegit R. D. Marc. Antonius Columna archiepiſcopus Salernitanus, & ſanè quidem eruditè. In breuiario Toletano ſacri hymni habentur, quibus etiam eius acta narrantur. tres inſuper hymnos de eodem Apoſtolo ab Alfano epiſcopo Salernitano eſſe elaboratos, tradit Petrus diac. Caſin. de vit. illuſtr. mon. ſanc. Bened. c. 19. nonnulla de Matthęo ſcribit Niceph. hiſt. lib. 2. c. 41. ſed quæ nullius prorſus ſint teſtimonio comprobata. apud Hippolytum libello de duod. Apoſt. legi Matthæum factum victimam virginitatis. alludente nimirum anctore ad hiſtoriam de S. Iphigenia virgine, quæ legitur in actis eius ab eo Deo dicata. De loco vbi paſſus eſt, vel vbi ſepultus, potius aſſentior Venantio Fortunato, qui ante annos mille vixit. is etenim dum agit de Apoſtolis ſingulis, ipſiſq; locis, vbi paſſi, & conditi ſunt, hæc de Bartholomæo, atq; Matthæo canit.

Inde triumphantem fert India Bartholomęum:
Matthęum eximium Naddauer alta virum.

hæc in carm. de gaud. vit. æter. & lib. 7. ad Bodog. Ducem. De victu ipſius Clemens Alex. in Pedag. lib. 2. c. 1. hęc ait: Matthæus Apoſtolus ſeminibus, baccis, atque oleribus abſq; carnibus veſcebatur.

b Huius Euangelium.] De eius Euangelio agit S. Hieronymus de ſcrip. eccleſ. & in Matthæum c. 2. vbi meminit de Nazaræis, qui ſe authenticum Matthæi Euangelium habere profitebantur, & Epiphan. in panar. hæreſ. 29. De eius inuentione vnà cum rorpore S. Barnabæ ſcribit Theod. lector. lib. 1. collectan. Niceph. lib. 16. c. 37. Alexander monach. in vita S. Barnabæ, & alij recentiores.

c Ionę prophetę.] Agunt de eodem hac die Græci in Menolog. Præter illa, quæ de ipſo leguntur in diuinis ſcripturis, & apud earum interpretes, ſcribit Ioſephus antiquit. lib. 9. c. 11. Epiph. de vit. & interit. prophet. c. 16. Iſid. c. 45. & Doroth. c. 6. De ſepulchro Ionæ apud Dioſpolim, vel Diocæſaream Palæſtinæ agit S. Hieron. ad Chromat. in procem. ſuper Ionam.

d Pamphili.] De quo hac die Vſuardus, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip. Diuerſus eſt hic ab illo Pamphilo Cæſarienſi, de quo Kal. Iunij actum eſt.

e Alexandri.] Agunt de eodem hac die Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Conſtat hunc omnino eſſe diuerſum ab Alexandro Papa; cuius autem fuerit ciuitatis epiſcopus, nondum inuenimus. Huius martyrium refert Petrus in catal. lib. 8. c. 102. vbi etiam meminit tranſlationis per Damaſum factæ.

f Euſebij.] De quo & Græci in Menologio hac die; ibiq; eius acta deſcribunt.

g Iſacij epiſcopi.] Gręci itidem de eodem agunt in Menologio, referuntq; eius certamen.

h Meletij epiſcopi.] Agunt de eodem ijdem in Menologio; diuerſus hic à Meletio Antiocheno, de quo ſupra.

i Iphigenię.] De qua Petrus in catal. lib. 8. c. 101. & alij recentiores. eius res geſtę deſcribuntur in actis S. Matthęi, quorum nuper meminimus.

ij. F Decimo kal. Octob. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29

SEDVNI in Gallia, in loco Agauno, natalis ſanctorum martyrum Thebæorum, Mauritij [a], Exuperij, Candidi, Victoris, Innocentij, & Vitalis, cum ſocijs eiuſdem legionis, qui ſub Maximiano pro Chriſto necati [b], glorio-

ſa paſ-

ſa paſſione mundum illuſtrarunt. Romæ paſſio ſanctarum virginum & martyrum Dignæ [c] & Emeritæ, ſub Valeriano & Gallieno: quarum reliquię in eccleſia ſancti Marcelli aſſeruantur. Apud pagum Caſtrenſium ſancti Ionæ [d] preſbyteri & martyris, qui cum ſancto Dionyſio profectus in Galliam, iuſſu Iuliani præfecti verberibus cæſus, gladio martyrium conſummauit. Ratiſponæ in Bauaria ſancti Emmerami [e] epiſcopi & martyris, qui vt alios liberaret, mortem ſæuiſſimam Chriſti cauſa patienter ſubijt. Antinoopoli in Aegypto ſanctæ Iraidis [f] virginis Alexandrinæ, & ſociorum martyrum: quæ ad hauriendam e proximo fonte aquam egreſſa, cum vidiſſet nauim confeſſoribus Chriſti onuſtam, relicta hydria, protinus ſe illis adiunxit, ac ſimul cum ijs in vrbem ducta, prima omnium, poſt multa ſupplicia, capite cæſa eſt; deinde preſbyteri, diaconi, & virgines, alijq. omnes eodem mortis genere conſumpti ſunt. Apud ciuitatem Meldenſem beati Sanctini [g] epiſcopi, diſcipuli ſancti Dionyſij Areopagitæ, qui eiuſdem ciuitatis epiſcopus ab eo conſecratus, primus illic Euangelium prædicauit. In territorio Conſtantienſi ſancti Lautonis [h] epiſcopi. In pago Pictauienſi ſancti Florentij [i] preſbyteri. In territorio Bituricenſi ſancti Siluani [k] confeſſoris. Lauduni ſanctæ Salabergæ [l] abbatiſſæ.

SEPTEMBRIS 22.

a MAVRITII, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri omnes. Horum acta ſcripta feruntur à S. Eucherio epiſcopo Lugdunenſi, extant apud Sur. tom. 5. hac die, & Mombr. tom. 2. ſcripſit de ijſdem carmen Venant. Fortun. lib. 2. Marbodum epiſcopum Redonenſem eorumdem certamen ſcriptis conſignaſſe, auctor eſt Sigebert. de vir. illuſtr. c. 159. Meminit & de his Ado Viennen. in chron. an. Domini 283. & 719. De miraculis ad eorum ſepulchrum fieri ſoliris agit Greg. Turon. lib. de glor. mart. cap. 76. alia refert Sur. tom. 5. ex epiſt. decani & cleri Caſtrinoui in Gall. De horum reliquijs Turonis repertis ſcribit idem Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 10. c. 31. in fin. Rurſus etiam de reliquijs Vitalis, & Innocentij, quorum hìc habetur mentio, vide in rebus geſtis S. Annonis epiſcopi Colon. lib. 1. c. 33. apud Sur. tom. 6. Eiuſdem Mauritij lanceam aſſeruari in eccleſia Cracouienſi, auctor eſt Chromerius de reb. Polon. lib. 3. Frequentem fuiſſe fidelium Occidentalium peregrinationem ad Agaunenſes, quàmplurima antiquitatis monumenta produnt. Hìc notandum eſt, quòd Græci etiam habent ſuum Mauritium, & commilitones martyres, qui eadem vrgēte perſecutione Diocletiani & Maximiani Impp. paſſi ſunt Apameæ in Syria: quorum res præclarè geſtas deſcripſit Metaphraſtes, quas & recitat Sur. tom. 4. menſe Iulij. Hinc factum eſt, vt plerique vnum eundemq; eſſe putent illum cum hoc, de quo agitur, cui ſententiæ & ego aliquando non inuitus adhæſi, culpans Metaphraſten, quaſi minus aſſecutus eſſet res Occidentalium martyrum: ſed vbi legi Theodoretum Cyri in Syria epiſcopum de Euangel. veritate lib. 8. in fine, illuſtriores, nobilioresq; ſibi notos recenſentem martyres, Mauritio adnumerato inter illos in hæc verba: Petro, Paulo, Thomæ, Sergio, Marcello, Leontio, Antonino, Mauritio, alijsq; ſanctis martyribus ſolemnitates populari epulo peragūtur &c. à priori ſententia recedere coactus ſum. his enim ſedulò expenſis, quæ ſcribit Theodoretus, quis ſibi perſuadeat, ipſum de alio Mauritio intellexiſſe, quàm de illo in eadem regione paſſo Apameæ in Syria, cuius acta deſcripta recitat Metaphraſtes? Certè mihi non fit veriſimile, illum in tam pauco martyrum numero, prętermiſiſſe innumeros ferè perilluſtres martyres in Syria paſſos, & externos tam longè poſitos in exemplum adducere voluiſſe.

b Pro Chriſto necati.] Primò hi more maiorum decimati iterum ſunt, ac demum omnes ſæuiſſimè trucidati. Polybius dum lib. 6. agit de Romani Imperij politia, numerans militarium ſup-

pliciorum genera, ponit inter alia illud quod δεκατείαν, ideſt decimationem appellat. habes apud Iulium Capitolinum decimare, vigeſimare, & centeſimare, ait enim: Cùm ſeditiones militares pateretur, multos ſæpius decimauit, aliquando etiam centeſimauit, cùm digni eſſent decimatione, vel vigeſimatione. ſortiebantur enim qui cædendi eſſent. ſic Liuius lib. 2. ab Vrb. cond. Reperitur primus omnium fuiſſe Cambyſes, qui exercitum non ad ſupplicium, ſed ad cibum, ne cæteri perirent, ſorte decimauit, vt ſcribit Seneca lib 3. de ira c. 20. De decimatione militari ſæpius meminit Sueton. in Octauio cap. 24. in Caio cap. 48. in Galba cap. 12. Qui autem ex decimatione ſupererant milites, ob ignominiam, ordeo paſcebantur, quòd eſſet cibus gladiatorum. ita factum reperies à M. Antonio apud Frontinum, ab Octauio apud Sueton. cap. 24. & apud Dionem lib. 48. & 49. Meminit de decimatione etiam Tacitus lib. 3. his verbis: Decimum quemque ignominioſæ cohortis ſorte ductos fuſte necat. & lib. 14. Ex fuſo exercitu, cùm decimus quiſque fuſte feritur, etiam ſtrenui ſortiuntur. hæc ille, quod & factum eſſe aduerſus hos Chriſtianos milites; Maximiani ſententia in illos prolata ſignificat, cuius ſunt hæc verba: Decimum quemque morti funeſta ſors præbeat. &c.

c Dignæ, & Emeritæ.] De his etiam pleraq; vet. man. ſcript. Paſſæ ſunt in perſecutione Valeriani Imp. ſub Gaio iudice, ſepultæq; ſunt in cœmeterio Commodillæ via Oſtienſi, ad ſanctos Felicem & Adauctum, vt earum acta teſtantur, quorum alia man. ſcript. incipiunt: Gaius iudex iuſſit teneri. &c. aliorum autem prolixiorum eſt exordium: Temporibus Valeriani. &c. extant vtraque in noſtra bibliotheca, quæ & facilè reperiri credimus in alijs antiquis codicibus eccleſiarum viui accommodatis.

d Ionæ.] De eodem Petr. in catal. lib. 8. cap. 106. conſentiuntq; vet. man. ſcript.

e Emmerami.] Agunt de eo hac die Beda, Vſuardus, & alij. Scripſit vitam ipſius Cyrinus epiſcopus Ratiſponenſis, quam refert Sur. tom. 5. claruit an. Domini ſeptingenteſimo quinquageſimo.

f Iraidis.] Agunt de eadem, hac die, Græci in Menologio. Antinoopolis in Aegypto ciuitas, cuius hic mentio habetur; famoſiſſima eſt ex Antinoi nomine, quem Hadrianus habuit in delitijs, cui & ex humanis ſublato ſacra decreuit, inter Deos retulit, eiuſq; nomine dicatam ciuitatem appellari voluit. Allata eſt ex his factis opportuna occaſio ſanctis patribus, qui ſcripſerunt contra Gentilium errores, & ipſorum Deorum falſitatem; vt illorum originem & impuritatem non tam ex illorum ſcriptis, quàm recentiori exemplo ob oculos poſito apertiùs demonſtrarent, illoſq; conuincerent, vt Hegeſippus fecit, quem citat S. Hieronymus de ſcript. eccleſ. in Hegeſip. & in Iſaiam. Iuſtinus Philoſop. & martyr. in apolog. Theophilus Antiochenus, Athenagoras, Origenes contra Celſum, Epiphanius in epito. fid. cath. Chryſoſt. hom. 27. in 2. ad Corinth. & alij. rem geſtam ſcribunt ex Gentilibus Dio, & Spartianus in Hadriano. in antiquis nummis eandem Antinoi apotheoſim expreſſam vidimus.

g Sanctini epiſcopi.] De eo vet. man. ſcrip. Petrus in catal. lib. 8. c. 108. deſcribit eius acta Antonin. parc. 1. tit. 6. c. 28. §. 1. & alij. Ante hos omnes Hincmarus, cùm agit de S. Dionyſio Areop. apud Sur. tom. 5. poſt Areopagitica Hilduini.

h Lautonis epiſc.] Non tantùm in veteri Roman. Martyrologio, ſed & in plerisq; man. ſcript. de eodem agitur hac die. Claruit circa annum Domini 550. interfuitq; ſecundo, tertio, & quarto, concilio Aurelianenſi, in quibus ſubſcriptus reperitur. mentio habetur de eodem in rebus geſtis ſancti Paterni epiſcopi Abricenſis.

i Florentij.] De quo hac die Vſuardus, pluribus de eo Petrus in catal. lib. 8. c. 107. peruenit vſque ad tempora Theodoſij ſenioris.

k Siluani.] Agit de eodem Vſuardus hac die, alijq; recentiores.

l Salabergæ.] De eadem Petr. in catal. lib. 8. c. 114. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened lib. 3. c. 82. & Molan. in addit. ad Vſuard.

j. G Nono Kal. Octob. Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30			

ROMÆ

ROMÆ ſancti Lini [a] Papæ & martyris, qui primus poſt beatum Petrum Apoſtolum Romanam Eccleſiam gubernauit, & martyrio coronatus, ſepultus eſt in Vaticano prope eundem Apoſtolum. Iconij in Lycaonia ſanctæ Theclæ [b] virginis & martyris, quæ a ſancto Paulo Apoſtolo ad fidem perducta, ſub Nerone Imperatore in confeſſione Chriſti ignes ac beſtias deuicit, & poſt plurima ad doctrinam mulrorum ſuperata certamina, Seleuciam veniens, ibi requieuit in pace: quam ſancti Patres ſummis laudibus celebrarunt. In Campania commemoratio beati Soſij [c] diaconi Miſenatis, quem ſanctus epiſcopus Ianuarius, cum de illius capite, Euangelium in eccleſia legentis, flammam videret exurgere, martyrem futurum pronuntiauit: & non poſt multos dies, cum ipſe eſſet annorum triginta, martyrium cum eodem epiſcopo capitis detruncatione ſuſcepit. In Africa ſanctorum martyrum Andreæ [d]. Ioannis, Petri, & Antonij. In territorio Conſtantienſi ſancti Paterni [e] epiſcopi & martyris. Anconæ ſancti Conſtantij [f] eccleſiæ manſionarij, miraculorum gratia conſpicui. In Hiſpania ſanctarum mulierum Xantippæ [g] & Polyxenæ, quæ fuerunt Apoſtolorum diſcipulæ.

SEPTEMBRIS 23.

a LINI Papæ.] Vſuardus item de eo agit, & alij recentiores; conſentiuntq; vet. man. ſcript. De eodem Paulus in 2. ad Timoth. c. 4. Succeſſit S. Petro, vt ſcribit Iren. lib. 3. c. 3. Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 3. c. 12. Optat. lib. 2. contra Parmen. Epiphan. hæreſ. 27. & hæreſ. 41. dum in ſucceſſione Rom. Pontificum Hyginum ordine nonum ponit. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Clemente, Auguſtinus epiſtol. 165. ad Generoſum, Niceph. epiſc. Conſtantinop. in chron. Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 3. c. 2. Gregor. Turon. hiſt. lib. prim. cap. 27. & alij recentiores. In Annalibus eccleſiaſticis pluribus diſſeruimus aduerſus eos, qui ſcripſerunt Linum & Cletum viuente Petro tantùm adminiſtraſſe Romanam Eccleſiam, & eo defuncto, ſuffectum fuiſſe Clementem; conatiq; ſumus diligenter oſtendere, eam opinionem parum eſſe probabilem, & non ſolùm à ſupraſcriptis auctoribus, ſed ab hiſtoriæ veritate prorſus diſſentire.

b Theclæ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores hac die; Græci autem in Menologio die ſequenti. Scimus acta quædam, Pauli & Theclæ dicta, quorum meminit Tertullianus in lib. de baptiſmo, & S. Hieron. de ſcrip. eccleſ. in Luca, eſſe improbata, & auctoritate Gelaſij Papæ reiecta inter apocrypha: vnde factum eſt, vt nonnulli incautè nimis omnia quæ de Thecla ſcripta reperiuntur, tanquam minus probata, putent adnumeranda eſſe inter apochrypha, reijciendaque: nullum ponentes deſcrimen, nec delectum habentes inter ea quæ de Thecla vera certaq; ſcribuntur, & ea quę ambigua, vel falſa omnino feruntur. In his laborandum nobis erit, vt preciosum à vili, & ſancta à prophanis diſtinguentes, quę improbata atque reiecta, quęve ſyncera atq; recepta de tanta martyre dicta reperiantur, adducamus in medium. Speramus autem benignum lectorem veniam daturum, ſi cùm de clariſſimę martyris hiſtorię veritate retinenda agamus, præter inſtitutum noſtrum in ea aliquantò amplius immoremur. Noſſe primùm oportet, quæ ſint acta Pauli & Theclæ, quæ Tertullianus, Hieronymus, ac denique Gelaſius damnant. Illa quidem erant eiuſmodi, vt inde hæretici ſumerent exemplum, & deducerent argumentũ (vt ibi ſcribit Tertullianus) licere mulieribus publicè in eccleſia docere, ac baptizare, quòd Thecla Paulum ſecuta palàm docuiſſet, ac baptizaſſet. Addit ſanctus Hieronymus: in iiſdem actibus, qui periodus, ſiue circuitus Pauli & Theclæ dicebantur, narrari de baptizato Leone fabulam quandam. hæc quidem de illis actis apud veteres legimus. At verò ſi quis ea inueſtiget, quæ tam apud Græcos, quàm apud Latinos de S. Theclæ martyrio ſcripta reperiuntur (habentur ea præ manibus) nihil in eis prorſus

vel

vel de docendi munere, aut baptizandi miniſterio à S. Thecla indebitè vſurpato, & iniuſtè vindicato, vel etiam de baptizati Leonis fabula vſquam inueniet. Quòd ſi quis ea ſaltem ratione duxerit improbanda, quæ de ea ſcripta habentur, quòd ibidem hæc S. Hieronymus dicat: Quale enim eſt, vt indiuiduus comes Pauli, Lucas ſcilicet, inter cæteras eius res hoc ſolùm ignorauerit? Ad hæc dicimus: non omnia Pauli acta S. Lucam eſſe proſecutum. quod ne quis miretur, Paulum ipſum teſtem adducam; qui in primis in 2. ad Timoth. c. 3. multa ſe Iconij, vbi degebat Thecla, paſſum eſſe teſtatur. inſuper & ipſe Lucas, cùm fateatur multo tempore Paulum eſſe commoratum Iconij: tamen res illic geſtas tribus ferè verbis potius delibat, quàm tractet. Si rurſum conſideres ærumnas, afflictiones, & cruciatus, quos ſe paſſum eſſe, idem Paulus profitetur, ſcribens ad Corinthios epiſt. 2. c. 11. & percurras omnes actus ipſos, quos S. Lucas conſcripſit; planè inuenies maiore ex parte illos ab eodem prætermiſſos. Expende rurſum prædictam S. Hieronymi rationem quàm egregiè ab ipſomet Hieronymo confutetur (à nullo æquius ac verius, quam à ſe ipſo Hieronymus corrigi poteſt) qui in commentarijs in epiſtolam ad Galatas cap. 2. dum agit de contentione inter Petrum & Paulum exorta Antiochię, à Luca tamen prætermiſſa, hæc in hanc ſententiam: Nec (inquit) mirum eſſe, ſi Lucas hanc rem tacuerit, cùm & alia multa, quæ Paulus ſuſtinuiſſe, ſe replicat, hiſtoriographi licentia, prętermiſerit: & non eſſe contrarium, ſi quod alius dignum putauit relatu, alius inter cætera dereliquit. deniq; primum epiſcopum Antiochenæ eccleſiæ Petrum fuiſſe accepimus, & Romam exinde tranſlatum; quod Lucas penitus omiſit. hæc S. Hieronymus, quibus ab eodem obiecta de ſilentio Lucæ omninò euacuantur.

His prælibatis, iam reliquum eſt, vt quibus teſtimonijs Theclæ paſſionis hiſtoria fulciatur, in mediũ adducamus: quæ cuncta ſuo ordine digeremus. Habetur in primis in illis mẽtio de Oneſiphori Pauli hoſpite. hic ille putatur, cuius idẽ S. Paulus tanta cum laude meminit in 2. epiſt. ad Tim. c. 1. Agitur & de Tryphæna in illis actis. eadem creditur illa, quàm idẽ ad Romanos ſcribens c. 16. ſalutari mandat; quòd tunc Romæ degeret, ſicut & plerique alij diſcipulorum Pauli, qui ex Oriente migrarant Romam, vt inter alios Oneſiphorus, Priſca, & Aquila. Habent eadem actá, Theclam Pauli Apoſtoli prædicatione ad Chriſtum eſſe conuerſam. Id quidem Gregorius Nyſſenus hom. 4. in cant. cantic. confirmat his verbis de Thecla ſermonẽ habens: Talem myrrham olim Paulus infundebat ex ore ſuo miſtã cum puro pudicitiæ lilio in ſanctæ virginis aures: ea verò erat Thecla, quę præclarè animo ſuo defluentibus de lilio guttis, hominem externum morte opprimit, omni cogitatione, cupiditateq; extincta. hæc ille. Continent eadem acta, Theclam iam deſponſatam, viro nuncium remiſiſſe, vt Chriſtum ſponſum mereretur habere. ecce quam bellè huic veritati S. Epiphanius aſtipulatur in panar. hæreſ. 78. cùm ait: Thecla incidit in Paulum ſanctum, & à nuptijs exoluitur, cùm curatorem, ſiue ſponſum haberet formoſiſſimum, primarium vrbis, valde diuitem, generoſiſſimum ac illuſtriſſimum in vita. contemnit terrena ſancta illa, vt cæleſtium potens fiat. hæc Epiphanius. his conſentientia loquitur Fauſtus apud Auguſtinum lib. 30. contra Fauſtum cap. 4. Iam (inquit) timeo Apoſtolo, ne dæmoniorum doctrinam intuliſſe tunc Iconium videatur, cùm Theclam oppigneratam iam thalamo, in amorem ſermone ſuo perpetuæ virginitatis incendit. hæc ibi Fauſtus: quibus planè S. Auguſtinus aſſentiri videtur, cùm non excipiat de apocrypha hiſtoria, quòd aliàs, aduerſus eoſdem Manichæos agens, facere conſueuit, vt de actis Thomæ, Andreæ, & aliorum.

Quod inſuper in prædictis Theclę paſſionis actis reperitur, ipſam gemmas, & muliebrem mundum diſtraxiſſe, pecuniaq; ſibi conciliaſſe cuſtodes carceris, vt Paulum poſſet inuiſere: id ipſum profitetur S. Ioannes Chryſoſtomus in Act. Apoſt. homilia 25. cùm ait: Audi de beata Thecla; illa vt Paulum videret, aurum ſuum dedit, tu autem vt Chriſtum videas, nec obolum das. hæc ibi, & ad populum Antiochen. hom. 22. Quære (inquit) Paulum tanquam Thecla, vt audias, quę per ipſum tibi dicuntur. hæc de his Chryſoſt. Rurſum autem quæ illic leguntur de ira ſponſi in eam concitata, cùm eius accuſatione damnata eſt ad beſtias, quæ manſuetæ diuinitus redditæ illi blandiebantur, hęc ipſa S. Ambroſius lib. 2. de virginib. explicat his verbis: Thecla doceat immolari, quæ copulam fugiens nuptiarum, & ſponſi furore damnata, naturam etiam beſtiarum virginitatis veneratione mutauit: namque parata adferas, cùm aſpectus quoque declinaret virorum, ac vitalia ipſa ſæuo offerret Leoni; fecit, vt qui impudicos detulerant oculos, pudicos referrent. Cernere erat lingentem pedes beſtiam, cubitare humi, muto teſtificante ſono, quòd ſacrum virginis corpus violare non poſſet, ergo adorabat prædam ſuam beſtia, & propriæ oblita naturæ, naturam induerat, quam homines omiſerant. hæc ille, qui & ad Simplicianum ſcribens, hæc ait: Inter Leones virgo exultauit, & prodeuntes beſtias expectauit intrepida. hæc ibi; eademq; de leonibus in epiſtola 25. lib. 3. edit. Rom. ad Vercellenſem eccleſiam: Quo (inquit) munere venerabilis Thecla etiam leonibus fuit, vt ad pedes prędæ ſuæ ſtratæ, impaſtæ beſtiæ ſacrum deferrent ieiunium, nec procaci oculo virginem, nec vnguæ violarent aſpero? Quòd præterea ad ignes, quos ſubijt, ſpectat, à quibus illa remanſit illæſa; hæc ſanctus Cyprianus in oratione pro martyribus: Aſſiſte nobis ſicut Paulo in vinculis, & Theclæ in ignibus. &c. & in orat. in die paſſionis: Libera

me

die paſſionis: libera me de medio huius ſeculi, ſicut liberaſti Theclam de medio amphitheatro. Gregor. Nazianz. ad virgin. exhort. Non te fugit (inquit) Theclam, ignium, & beſtiarum impetum euitaſſe? idem in carmine de præcept. ad virgines, hæc ait his verſibus.

Quis Theclam necis eripuit, flammæq; periclo?
Quis validos vngues vinxit, rabiemq; ferarum?
Virginitas. O res omni mirabilis æuo.
Virginitas fuluos potuit ſopire Leones?
Dente nec impuro generoſos virginis artus
Auſi ſunt premere, & rigido diſcerpere morſu.

Id ipſum Maximus Taurinenſ. ſerm. de ſancta Agnete, cùm ait: Theclam flammarum globos euaſiſſe cognoſcis. De his alijsq; ſupplicijs ſanctæ virgini irrogatis ex actis ſanctorum martyrum Terentij & ſociorum, quæ refert Metaphraſtes die 10. Aprilis. hæc illa ipſorum obteſtatio ad Deum facta: Qui Danielem de ore leonum eripuiſti, & de manu Pharaonis Moyſen ſeruaſti, & S. Theclam ab igne, & theatro, & feris, & beſtijs taurinis defendiſti. &c. in actis S. Iulianę, quæ idem recitat 25. Decembr. his ſimilia leguntur. itē & in Prat. ſpirit. c. 20. de milite Deum obſecrante per ea, quæ ſancta Thecla paſſa eſt tormenta. Adde his ſimilia, quæ & S. Dei Eccleſia in illis precibus, quas adhibere voluit in commendatione animę, quibus dicitur: Sicut beatiſſimam Theclam de tribus tormentis atrociſſimis liberaſti, ſic &c. Quòd in ijsdem actis habetur, pugnanti Theclæ aſtitiſſe Dominum Ieſum Chriſtum præſeferentem vultum Apoſtoli Pauli: id ipſum quàm eleganter dicatur à S. Brienna in actis S. Febroniæ ſynceriſſimè ſcriptis, accipe: Brienna tendens in cælum manus, & vocem magnam edens, ſic precata eſt: Domine Ieſu Chriſte, qui ſeruæ tuæ beatæ illi Theclæ certanti ſub Apoſtoli Pauli habitu apparuiſti, quæſo. &c. hæc apud Metaph. ex Thomaide 25. Iunij. Præter hęc omnia demum ſcias S. Hieronymum eadem Theclę acta nouiſſe, & comprobaſſe; quod ex eo exploratum habetur: cùm enim in ijſdem actis illud etiam enarretur, ſanctam Theclam à tormentis liberam, verbi cupidam, magiſtri auidam, Antiochiam Piſidiæ, quò S. Paulum profectum audierat, aduentaſſe, ſed à S. Paulo (ne quod offendiculum, vt ait, daret Euangelio) dimiſſam eſſe. hæc ipſa, inquam, S. Hieronymus in epiſt. ad Oceanum ſcribit his verbis: Thecla poſt tentationem paſſionis, Antiochiæ à Paulo prohibetur pariter pergere. nemo cum vxore pergit ad bellum. &c. Miramur quidem eam epiſtolam non recenſitam inter cæteras à Mariano Victorio, ſed in nonum tomum reiectam, ſuſpicante fortaſſe illam nō eſſe Hieronymi, eo quòd ex vita S. Martini auctor mutuetur exemplum. ſed quid mirum, cùm annis viginti tribus poſt illius obitum vixerit S. Hieronymus? ita planè: dum S. Martinus defunctus dicitur Cæſario & Attico conſſ. qui, ſecundùm recentiorum ſupputationem, eſt annus à Chriſto 397. Hieronymus autem, vt teſtatur Proſper in chron. diem obijt Theodoſio Aug. nonùm, & Conſtantio tertiùm conſſ. anno Domini quadringenteſimo vigeſimo. Conſtat inſuper ex Seuero, ſe eius vitam adhuc ſuperſtitis conſcripſiſſe, eamq; (vt in dialogo cum Gallo profitetur) mox non in Italiam modò, ſed in Africam, & Aegyptum allatam fuiſſe. qui verò credibile fieri poteſt, eadem Martini acta vnum latuiſſe Hieronymum? ex conuenientia prętereà eius epiſtolę cum ea, quam ſcripſit ad Euſtochiū de cuſtodia virginitatis 22. cùm agit de agapetis virginibus, illā eiuſdem eſſe auctoris, vnuſquiſque facilè intelliget. vtinam ſic integra reperiretur, ſicut Hieronymi eandem eſſe conſtat. quòd ſi contendas non tantùm eſſe Hieronymi, ſed & Sophronij & Euſebij, vt præſefert epiſtolæ titulus: non laboro, dum & Hieronymi eſſe non inficieris. Sed iam, vt ad ea, vnde diuertimus, redeamus. ſciendum, nec ea quidem, quę de Falconilla in eadem acta aliunde fortaſſe irrepſerunt, auctoritate carere ſanctiſſimi atque doctiſſimi viri S. Ioannis Damaſceni in ea oratione, cuius eſt titulus: De his qui in fide ex hac vita exceſſerunt. Extat & ipſa vita S. Theclæ auctore Baſilio epiſcopo Seleuciæ: quæ Græcè ſcripta aſſeruatur in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcrip. num. 45. & 81. qua prædicta de eadem fælicius explicantur: quam ipſam in Latinum à ſe redditam proxime editurus eſt D. Rolandus Vincle Belga, alumnus R. D. Lindani epiſcopi Ruremundenſis; nunc autem Illuſtriſ. ac Reuerendiſſ. Auguſtini Valerij epiſcopi Veronenſis S. R. E. Cardinalis Græcorum eruditus interpres. Ne quid verò intactum relinquamus: Delituiſſe aliquando S. Theclam intra petram ſibi cedentem, produnt acta S. Barbarę, quę deſcripſit Metaphraſt. 4. Decembr. putatur hic ille locus, quem propè Tripolim Palæſtinę peregrinantes Hieroſolymam inuiſunt, referuntq́, ſpecum illam aſſiduis miraculis illuſtrari, eaque non tantùm fidelibus; ſed, munificentia martyris, etiam infidelibus, penes quos ille locus religioſiſſimus habetur, impartiri. Mittimus recentiorum auctoritates, quibus ijdem his de Thecla dictis aſtipulantur, vt Aldelmus in libris, quos tam ſolutā oratione, quàm carmine ſcripſit de virginitate, vbi breui compendio martyrium eius deſcripſit.

Thecla inſuper ſicut & Primogenita Pauli, ita & Apoſtolica, ac etiam Protomartyr inter fœminas meruit appellari; quòd prima in certaminis arenā deſcendit, & de impietate proſtrata triumphum reportauit; quam etiam tam Gręci, quàm Latini patres ſummo ſemper in honore habitam laudi-

bus vbiq; in cælum ferre, primo loco ponere, primamq; inter fœminas in exemplum adducere conſueuerunt. hinc Gregor. Nazianz. in inoectiua illa in Iulianom apoſtatam: Non victimas (inquit) pro Chriſto cęſas veritus es? nec magnos pugiles extimuiſti? Ioannem illum, Petrum, Paulum, Iacobum, Stephanum, Lucam, Andream, Theclam? &c. ſic S. Epiphan. in panar. hęreſ. 79. Ambroſ. idem in citatis locis, & Hieroo. ad Euſtoch. epiſt. 22. in fine. apud eundem (cuius vis ſit auctoris) tomo nono in obiurgatione Suſannę, Chryſoſt. io orat. in ſanct. duodecim Apoſtolos, Sulpit. Seuer. in vit. S. Martini lib. 2. cap. 16. & alij. hioc etiam vſu euenit, vt cùm quid excellens de fœmina aliqua dicere vellent, eandem Theclę oomine exornarent. ſic S. Hieronymus Melaniam ſeniorem, adbuc ſibi conſtantem, Theclam io chronico appellauit; ſic etiam egregiam illam Macrioam germanam ſancti Baſilij ob inſignes animę eius virtutes Theclam eſſe dicendam, diuinus nuncius pręſignauit, vt ſcribit frater eius Gregorius Nyſſenus in epiſtola ad Olympiũ monachum. Erat frequens acceſſus fidelium Seleuciam Iſauriæ ad S. Theclę ſepulchrum, quò aliquando profectus eſt S. Gregorius Nazianzenus, vbi & diutiùs manſit. de eadem in eum locum peregrinatiooe meotio habetur in concilio Nicęno ſecundo act. 5. Theodoret. in hiſt. relig. ſanct. Patrum cap. 29. in Marana & Cyra, & Prat. ſpirit. c. 180, illic Zeno Auguſtus ampliſſimam erexit baſilicam, quòd eius auxilio reſtitutus eſſet in Imperium, vt ſcribit Euagr. hiſt. lib. 3. c. 8. & Niceph. lib. 16. cap. 8. Iuſtinianus Imper. aliam noo imparem in eius bonorem excitauit eccleſiam, vt auctor eſt Procop. lib. 1. de ædific. Iuſtinian. Imp. Porrò oon tantùm in Oriente, ſed & in Occidente loogè lateq; celeberrimus vbiq; fuit eiuſdem martyris cultus. Hæc iam ſatis: quæ aliquibus fortaſſe proliziora, ſed Theclam impenſius amanti pauca videri poſſunt. Hæc noſtra cùm recognoſceret hic Romæ Reuerendiſſimus pater Dominus Lindanus epiſcopus Ruremundenſis, vir non tantùm omnis generis litterarum eruditiooe clariſſimus, verùm etiam egregij confeſſoris fidei nobilitatus inſignibus; quippe qui, exilia, proſcriptiones, ęrumnas incredibiles, ac mortes penè frequẽtes incõcuſſo robore, fidei cauſa, ſuſtinuit, quem tot victorijs auctum, ac maiora conantẽ, hiſce diebus Romæ videre meruimus: hic, inquam, hæc nobis de Thecla coràm, ac primùm de libris Euſebij in hunc modum: Ex libris (aiebat ille) martyrum, quos Euſebius Cæſarienſis ſe ſcripſiſſe teſtatur, tres nondum de Græco verſos in bibliotheca Philippi Hiſpaniarum Regis pijſſimi apud S. Laurentium in Eſcuriaco extare nobis loquitur Index eiuſdem; quem Catholica Maieſtas nobis ad vnam, aut alteram noctem deuorandum ſingulari beneuolentia permiſit, anno 1579. cùm eouſque exilij, quod ciuile bellum ab hęreticis excitatum tertiò inflixerat, ſolandi cauſa ex Belgio per Italiam & Galliam perueniſſemus. In eodem indice S. Athanaſius de vita ſanctæ Theclæ nobis lectus eſt, de quo, vt & de illis Euſebij de SS. Martyribus Latinè conoertendis, egi prolixè cum doctiſſimo viro D. Coſma Fontano Regio Græcorum interprete, vt abſoluta Photij bibliotheca tunc ad amuſſim ferè expreſſa, nobis illas ſanctorum martyrum & in primis ſanctę Theclæ coronas in lucem refunderet: de quo & nunc ſtatui ad ipſum regem ante diſceſſum ſcribere, vt habeas vnde aureas illas S. Theclæ atque illorum ſanctorum martyrum hiſtorias exornatiores, & copioſiores reddere queas. hæc ad me tunc ipſe, cùm de rebus varijs eccleſiaſticis ſubinde perfrueremur colloquijs.

c Soſij.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eius acta iuncta ſimul habentur cum rebus geſtis S. Ianuarij, de quo ſuperius xiij. kal. Octob. Meminit de Soſio S. Proſper de prædict. dimidij temporis c. 6. in fine. In eius honorem S. Symmachus Papa erexit Oratorium, & confeſſiooem exornauit argento, vt conſtat ex libro de Rom. Pontific. io Symmacho.

d Andreæ, & ſoc.] De his itẽm eadem vet. man. ſcrip. quorum ſupra meminimus.

e Paterni epiſcopi.] De quo etiam Vſuardus. Ponitur hic primus eius ſedis epiſcopus, in tabulis eccleſiæ Conſtantien. quas deſcripſit Demochares lib. de ſacrific. Miſſę. Alius eſt Paternus ſanctitate æquè illuſtris epiſcopus Abricenſis, cuius acta deſcripſit Sur. tom. 2. 16. Aprilis, ad quem adhuc abbatem ſcripſit Venantius Fortunatus carmen de emendatione codicis. vixit temporibus Childeberti regis Francorum circa an. Domini 590. de quo etiam Demochar. in tab. epiſc. eccleſiæ Abricenſis.

f Conſtantij.] De eodem S. Gregorius lib. 1. Dialog. c. 5. pluribus agit.

g Xantippæ, & Polyxenæ.] Agunt de his etiam Gręci hac die in Menologio, vbi earum acta deſcribuntur. Meminit Xantippæ Metaphraſtes in ſerm. de Petro & Paul. Apoſt. die 29. Iunij apud Sur. tom. 3.

* A Octauo kal. Octob. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1

AVGVTODVNI natalis ſanctorum martyrum Andochij[a] preſbyteri, Thyrſi diaconi, & Felicis, qui a beato Polycarpo Smyrnenſi epiſcopo ab Oriente directi ad docendam Galliam, ibidem flagellis duriſſime cæſi, ac tota die inuerſis manibus ſuſpenſi, & in ignem miſſi, ſed non combuſti, tandem vectibus eorum colla feriuntur, & itaglorioſiſſime coronantur. In Aegypto paſſio ſanctorum Paphnutij[b], & ſociorum martyrũ. Is vitam in ſolitudine agens, cum audiret multos Chriſtianos in vinculis retineri, diuino ſpiritu concitus ſponte Præfecto ſe offert, & Chriſtianam religionem libere profitetur: a quo primum catenis ferreis conſtringitur, & in equuleo diutiſſime torquetur: deinde cum alijs plurimis ad Diocletianum mittitur, cuius iuſſu ipſe palmæ affigitur, ceteri autem ferro necantur. Chalcedone ſanctorum quadragintanouem[c] Martyrum, qui poſt martyrium ſanctæ Euphemiæ ſub Diocletiano Imperatore damnati ad beſtias, & ab ijs diuinitus liberati, demum gladio percuſſi migrauerunt in cælum. In Pannonia ſancti Gerardi[d] epiſcopi & martyris. Aruernis depoſitio ſancti Ruſtici[e] epiſcopi & confeſſoris. In territorio Beluacenſi ſancti Geremari[f] abbatis.

SEPTEMBRIS 24.

a ANDOCHII, & ſoc.] De his pluribus hìc Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 8. c. 116. Feruntur horum acta eſſe conſcripta à Fauſto, & Symproniano.

b Paphnutij epiſcopi, & ſociorum.] Agunt de his hac item die Græci in Menologio, ſequenti autem die ijdem de Paphnutio confeſſore patre S. Euphroſynæ virginis.

c Quadraginta nouem martyrum.] Horum martyrium deſcribitur in actis ſanctæ Euphemiæ virginis & martyris Chalcedonenſis, de qua ſupra xvj. Kal. Oct.

d Gerardi epiſcopi.] Eius vitam deſcripſit ex veteribus monumentis Sur. tom. 5. Plura de eodem in actis S. Stephani regis, quę idem habet tom. 4. Bonfin. de rebus Hungar. dec. 2. lib. 1. & 2. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 239. martyrio coronatur anno Domini milleſimo quadrageſimoſecundo.

e Ruſtici epiſcopi.] De eius electione ſcribit Gregor. Turon. de geſt. Franc. hiſt. lib. 2. c. 23. ſucceſſit S. Venerando, numeraturq́; ſeptimus ordine epiſcopus Aruernenſis. vixit temporibus Honorij Imp. & de eius ſucceſſoris Valentiniani. Claruerunt ijſdem temporibus duo alij ſanctiſsimi epiſcopi eiuſdem nominis, Ruſticus Lugdunẽſis, & Ruſticus Narbonenſis, de quibus aliàs pluribus.

f Geremari abb.] De quo etiam agit Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 93. & Molanus in addit. ad Vſuard. hac die. vixit circa annum Domini ſexcenteſimum ſeptuageſimum.

25 Septimo kal. Octob. Luna. B xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2

IN caſtello Emmaus natalis beati Cleophæ [a] Chriſti diſcipuli, quem tradunt in eadem domo, in qua menſam Domino parauerat, pro confeſſione illius a Iudæis occiſum, & glorioſa memoria ſepultum. Romæ ſancti Herculani [b] militis & martyris, qui miraculis in paſſione beati Alexandri epiſcopi ad Chriſtum conuerſus, ſub Antonino Imperatore poſt multa tormenta gladio cæſus eſt. Ambiani in Gallia beati Firmini [c] epiſcopi, qui in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro præſide poſt varia tormenta capitis decollatione martyrium ſumpſit. Damaſci ſanctorum martyrum Pauli [d], & Tatræ eius coniugis, ac Sabiniani, Maximi, Rufi, & Eugenij filiorum: qui Chriſtianæ religionis accuſati, verberibus, alijsq. ſupplicijs torti, animas Deo reddiderunt. In Aſia paſſio ſanctorum Bardomiani [e], Eucarpi, & aliorum vigintiſex martyrum. Eodem die ſancti Anathalonis [f] epiſcopi, qui beati Barnabæ Apoſtoli diſcipulus, in eius locum eccleſiæ Mediolanenſis epiſcopus ſucceſſit. Lugduni depoſitio ſancti Lupi [g] epiſcopi, ex anachoreta. Antiſiodori ſancti Anacharij [h] epiſcopi & confeſſoris. Bleſis ſancti Solemnij [i] epiſcopi Carnutenſis miraculis clari. Eodem die ſancti Principij [k] Sueſſionenſis epiſcopi, fratris beati Remigij epiſcopi. Anagniæ ſanctarum virginum Aureliæ [l] & Neomiſiæ.

SEPTEMBRIS 25.

a CLEOPHÆ.] De quo Luc. Euang. c. 24. De eodem hac die Beda, Vſuard. Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad iij. Idus Octobris.

b Herculani.] Vſuardus de eodem hac die. mentio habetur de eo in actis S. Alexandri epiſcopi, de quo ſupra xj. Kal. Octobris, & apud Petrum in catalog. lib. 8. c. 102. & 120.

c Firmini epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, alijq; recentiores. Fuit hic primus eius ſedis epiſcopus; errat Petrus, qui appellat eum preſbyterum lib. 8. cap. 119. reperitur alius eiuſdem nominis, eiuſdemq; eccleſiæ epiſcopus, de quo & ipſe lib. 7. c. 137. fuitq; tertius ordine & confeſſor tantùm: qui & ſucceſſit S. Eulogio, vt indicant tabulæ epiſcoporum eius eccleſiæ, quas deſcripſit Demochar. lib. de ſacrif. Miſſæ. de eodem in Theſaur. conc. tom. 2.

d Pauli, & ſoc.] Agunt de his item Græci hac die in Menologio, actaq; eorum breui compendio referunt.

e Bardomiani, & ſoc.] De his Beda hac die, conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

f Anathalonis epiſcopi.] De quo & tabulæ eccleſiæ Mediolanenſis. Libuit hìc deſcribere peruetuſtam inſcriptionem S. Mirocles eiuſdem ciuitatis epiſcopi de ſancto Anathalone in lapide inciſam iuxta eius imaginem, his verſibus, quos præſens inſcriptio præcedit. D. ANATHALONI ATTICO SECVNDO EPISCOPO.

Petri hoſpes, ſancteq; Anathalon, Domne probate
Atque idem ſocius Barnabæ Apoſtolici.
Qui Mediolani verbi myſteria tradens
Te iubet agnatos viſere Cenomanos.
Dum tua membra metu rigidis ſubducta tyrannis
Brixia vicino detinet in loculo.
Hìc titulum, & picto venerandos pariete vultus
Mirocles reddit, præſtitit alma fides.

MIROCLES EPISCOPVS. Accepimus ex man. ſcrip. commentario Andreæ Alciati, quem ſcripſit de rebus Patrijs nondum edito. erat apud Illuſt. ac R. D. Franciſc. Alciat. S.R.E. Card.

g Lupi epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, cæteriq; recentiores. Cùm autem hìc dicatur

catur ex anachoreta factus epiſcopus Lugdunenſis; illum putamus, qui in inſula Lerini poſt Lupum Trecenſem exercuit vitam monaſticam. Duos etenim eiuſdem nominis illic claruiſſe Lupos, conſtat ex Sidonio Apollinari lib. 8. epiſt. 14. & in carmine euchariſtico ad Fauſtum Lerinenſem, cùm ait: Vita ſenis, iuuenisq; Lupi. &c. Longè poſt horum tempora claruit Lupus epiſcopus Senonenſis, quem ex hac vita migraſſe anno Domini 631. tradunt tabulæ epiſcoporum eius eccleſiæ, quas recitat Demochares. prædicti autem vixerunt temporibus Valentiniani tertij, & ſucceſſorum Impp.

h Anacharij epiſcopi.] Diuerſis modis ſcriptus reperitur, vt Aunarius, & Anguarius. Interfuit hic concilio Matiſconenſi primo, & ſecundo, quod celebratum eſt anno 24. regis Guntramni, vt eius acta ſignificant; numeratur hic annus, à Chriſto Domino, quingenteſimus octogeſimus ſeptimus, vt colligitur ex Gregor. Turon. fuit is decimusnonus eius ſedis epiſcopus.

i Sólemnij epiſcopi.] Cuius miracula teſtata reliquit Gregor. Turon. lib. de glor. confeſſ. c. 21. & Sigebert. in chron. an. Domini 490. ſedit decimusquartus ordine eius ſedis epiſcopus, vt apparet ex tab. Democh.

k Principij epiſcopi.] Ad hunc extat ſcripta epiſtola Sidonij Apollinaris 4. lib. 8. vbi egregias eius laudes prædicat, item alia lib. 9. epiſt. 8. Habetur mentio de eodem in vit. S. Remigij apud Sur. tom. 5. Interfuit ſacris concilijs, Carpentoractenſi, Arauſicano primo, & ſecundo, vt eorum acta ſignificant. Claruit circa annum Domini 460. adſcribiturq; in tabulis epiſcoporum Sueſſionenſium duodecimus ordine. Agit de eodem Molanus hac die, in addit. ad Viuard.

26 **Sexto Kal. Octob. Luna.** B xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

NICOMEDIÆ natalis ſanctorum martyrum Cypriani[a] & Iuſtinæ virginis, quæ ſub Diocletiano Imperatore, & Eutholmio præſide multa pro Chriſto perpeſſa, ipſum quoq. Cyprianum, cum eſſet magus, & ſuis magicis artibus eam dementare conaretur, conuertit ad Chriſtum: cum quo poſtea martyrium ſumpſit. Horum corpora feris obiecta, noctu quidam nautę Chriſtiani rapuerunt, & Romam detulerunt: quæ poſtmodum in baſilicam Conſtantinianam tranſlata, prope Baptiſterium condita ſunt. Romæ ſancti Calliſtrati[b] martyris, & aliorum quadragintanouem militum, qui in perſecutione Diocletiani, cum Calliſtratus inſutus culeo, & in mare demerſus, Dei ope euaſiſſet incolumis, conuerſi ad Chriſtum, cum eo pariter martyrium ſubierunt. Item Romę ſancti Euſebij[c] Papæ. Bononiæ item ſancti Euſebij[d] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Vigilij[e] epiſcopi. Albani ſancti Senatoris[f]. In agro Tuſculano beati Nili[g] abbatis, fundatoris monaſterij Cryptæ ferratę, magnę ſanctitatis viri. Tuderti ſancti Amantij[h] preſbyteri, gratia miraculorum illuſtris.

SEPTEMBRIS. 26.

a CYPRIANI, & Iuſtinæ.] De his hac die Beda, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ſexto nonas Octobris. Horum acta Græcis edidit Metaphraſtes, quæ Latinè reddita retulit Lipom. in tom. 6. & Sur. tom. 5. Cómuniter penes Gręcos irrepſit error, dum hunc Cyprianum cũ illo Epiſcopo Carthaginenſi confundunt: qui tamen quam-

pluribus differentijs diſtinguuntur abinuicem; nimirum patria, gradu, genere, tempore, actis, & loco martyrij. Fuit etenim hic, de quo agitur, patria Antiochenus, ex mago Chriſtianus, inde diaconus, & vnà cum Iuſtina ſub Eutholmio præſide temporibus Diocletiani in ſartagine poſitus, Nicomediæ martyrium conſummauit: adeò vt ex his pateat non niſi nomen, & martyrij titulũ hunc habere communem cum Cypriano Epiſcopo Carthaginenſi. Rurſus etiam errant, qui hunc paſſum ſcribunt temporibus Claudij Imperatoris: nam in eius actis teſtatum habetur, ipſum initiatum ſacro baptiſmate, atque ordine diaconatus ab Anthimo Epiſcopo Nicomediæ, quem conſtat temporibus Diocletiani Imperatoris illi eccleſiæ præfuiſſe, vt teſtatur in primis Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 6. & acta ſanctorum Indes & Domnæ. Extant horum res geſtæ Latinè conſcriptæ, fideliores q; mea quidem ſententia, quàm acta illa, quæ edidit Metaphraſtes. Agit de his Aldelmus tam carmine, quàm etiam ſoluta oratione lib. de virginit.

b Calliſtrati, & ſoc.] De his etiam Græci in Menologio, ſed die ſequenti. Habentur horum acta à Metaphraſte edita, quæ recenſuit Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. inſunt illis tamen nonnulla, quæ corrigantur.

c Euſebij Papæ.] De eodem hac die, Ado, conſentiuntque vet. man. ſcript. De eius ſucceſſione Euſeb. chron. Optat. lib. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. Niceph. Epiſc. in chron. & alij recentiores. Cętera de ipſo diximus in Annal. eccleſ.

d Euſebij epiſc.] De quo etiam tabulæ eccleſiæ Bonon. Vixit temporibus Gratiani, & Theodoſij Auguſtorum; interfuitq; vnà cum S. Ambroſio ac cęteris ſanctis Epiſcopis concilio Aquileienſi, habito Syagrio & Eucherio conſſ. anno à Chriſto (ſecundum recentiores) 381. Quantùm autem Bononienſis eccleſia tanto antiſtite floruerit, ac præcipuè ſacrarum virginum ſobole fœcunda fuerit, ſatis apparet ex his, quæ ſcribit S. Ambroſius lib. 1. & 3. de virginibus.

e Vigilij epiſc.] Tabulę etiam Brixienſis eccleſiæ de eo hac die. Meminit eiuſdem Ramper. eiuſdem eccleſiæ epiſc. in ſerm. de tranſlatione S. Philaſtrij. Vide ſuperius notata in Vigilio Tridentino epiſcopo.

f Senatoris.] De quo Vſuardus, Ado, atque recentiores; quibus autem temporibus vixit, nullus prodit. Fuit autem Senator ità dictus intimus homo ſancti Germani epiſcopi Antiſiodorenſis, de quo Conſtantius in vita illius lib. 2. c. 6. fuit & alius eius eiuſdem nominis Romanus presbyter, qui functus eſt legatione cum ſancto Abundio ac ſocijs Conſtantinopolim miſſi à S. Leone Papa, vt apparet ex ipſius epiſt. 33. itemq; Caſſiodorus dictus eſt cognomento Senator.

g Nili abbatis.] Huius res geſtas, in eodem monaſterio, cuius hìc habetur mentio, aſſeruari accepimus, quas nondum legimus.

h Amantij.] De quo ſcribit S. Gregorius lib. 3. dialog. c. 35.

xxvij. D Quinto kal. Octob. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4

AEGÆÆ natalis ſanctorum martyrum Coſmę [a] & Damiani fratrum, qui in perſecutione Diocletiani poſt multa tormenta, vincula & carceres, poſt mare, & ignes, cruces, lapidationem, & ſagittas diuinitus ſuperatas, capite plectuntur: cum quibus etiam referuntur paſſi tres eorum fratres germani, Anthimus, Leontius, & Euprepius. Romæ ſanctæ Epicharidis [b] mulieris ſenatoriæ, quæ in eadem perſecutione plumbatis cęſa, gladio percuſſa eſt. Tuderti ſanctorum martyrum Fidentij [c] & Terentij, ſub eodem Diocletiano. Cordubæ ſanctorum martyrum Adulphi [d] & Ioannis fratrum, qui in perſecutione Arabica pro Chriſto coronati ſunt. Seduni in Gallia ſancti Florentini [e] martyris, qui vnà cum

beato

beato Hilario poſt abſciſſionem linguæ iuſſus eſt gladio feriri. Bibli in Phœnicia ſancti Marci [f] epiſcopi, qui & Ioannes à beato Luca nominatur. Mediolani ſancti Caij [g] epiſcopi, diſcipuli beati Barnabæ Apoſtoli, qui ſanctos Geruaſium & Protaſium baptizauit, & multa in perſecutione Neronis paſſus, in pace quieuit. Rauennæ ſancti Aderiti [h] epiſcopi & confeſſoris. Pariſijs ſancti Elcazari [i] comitis. In Hannonia ſanctæ Hiltrudis [k] virginis.

SEPTEMBRIS 27.

a COSMÆ, & Damiani.] De iiſdem Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad kalendas Iulias, ac iterum ad xvj. kal. Nouemb. Feruntur acta ipſorum, Niceta quodam auctore conſcripta, extant apud Metaphraſt. kal. Nouemb. ſed erroribus ſcatent, longeq; diuerſa à germanis ſynceriſq; rebus geſtis ipſorum martyrum; ſicut & ea quæ inſcribuntur nomine Metaphraſtes, quæ cuncta recitat Lipom. & Sur. tom. 5. quæ quidem ſi quis tueri velit, neceſſe eſt affirmet illos diuerſos eſſe ab his, de quibus hìc agitur; cùm ex illis conſtet, eoſdem abſque martyrio in pace quieuiſſe. Rurſus autem alia habentur horum acta, ac trium fratrum ipſorum, Anthimi, Leontij, & Euprepij: quæ ex vet. man. ſcript. edita extant tom. 7. apud Sur. quæ parum differunt ab ijs, quę Mombritius edidit tom. 1. quæ etiam in antiquis codicibus habemus man. ſcript. mea quidem ſententia, cęteris fideliora. in his enim nihil habetur de ridicula illa & obſtinata contentione inter eos trium ouorum cauſa oborta, ſicuti nec de camelo voce humana loquente. Eadem acta ſummatim collecta narrat Ado in ſuo Martyrologio, & Aldemus lib. de laud. virginit. De horum miraculis agitur in conci. 2. Nicęno act. 4. Grego. Turon. de glor. martyr. c. 98. & de geſt. Franc. hiſt. lib. 10. c. vlti. de ipſorum reliquijs in cellula S. Martini à ſe poſitis agit. Horum beneficio Iuſtinianus Imperator ab ægritudine grauiſſima liberatus, percelebrem in honorem eorundem martyrum erexit baſilicam, vt ſcribit Procop. lib. 1. de ędifi. Iuſtiniani Imp. addidit & aliud in Pamphilia iiſdem martyribus templum, vt idem teſtatur lib. 5. Diuinus ille Sabas paternam domum mutauit in eccleſiam eorundem nomine Deo dicandam, vt conſtat ex actis ipſius, quæ ſcriptis mandauit Cyrillus monachus. Horum nomine S. Felix Papa S. Gregorij atauus (vt ſcribit Ioannes diac. in vit. S. Gregorij lib. 1. c. 1.) baſilicam erexit Romæ iuxta templũ Romuli, eadem in lib. de Rom. Pontific. in Felice quarto: licet alij putent illic olim fuiſſe templum Caſtoris, & Pollucis, quod in Foro Romano, vt ſcribit Liu. lib. 2. d. 1. & Cicer. lib. 3. de nat. deorũ, dicatum erat ab Aulo Poſthumio? ſed prior ſententia verior probatur, nam alibi ſitum eſſe Romanum Forum, ſupra monſtrauimus, cum egimus de carcere Mamertino. Ob celebrem cultum iiſdem ſanctis martyribus Romæ exhiberi ſolitum, eueniſſe putamus, vt nonnulli eos Romæ paſſos eſſe crediderint. Sanè quidem in Gręcorum Menologio, quo vtimur, illos Romæ martyrio coronatos eſſe habetur kal. Iulij. De peregrinatione ad ipſorum eccleſiam poſitam in Palęſtina, mentio habetur in Prat. ſpirit. cap. 127. De his omnibus martyribus extat epigramma Bonad. Santon. lib. 2. monod. 48.

b Epicharidis.] De eadem hac die Græci in Menologio; paſſamque tradunt in perſecutione Diocletiani Imper.

c Fidentij, & Terentij.] Legimus horum acta accepta ab eccleſia Tudertina. incipiunt: In diebus Diocletiani & Maximiani Impp. &c.

d Adulphi, & Ioannis.] De his item Vſuardus hac die: pluribus S. Eulogius in Memoriale ſanctorum lib. 2. c. 8. fuerunt patria Hiſpalenſis, paſſiq; ſunt anno Domini octingenteſimo quinquageſimoprimo. conſule ibidem ſcholia Moralis.

e Florentini, & Hilarij.] Agit de his Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 8. c. 124. & alij recentiores. paſſi ſunt eo tempore, quo Vuandali in Gallias irruperunt, anno Domini quadringenteſimo vndecimo, vt ſcribit Sigebert. de his agens in chron. eodem anno.

f Marci.] De quo Act. Apoſt. c. 12. & 15. Pau. ad Coloſ. c. 4. 2. ad Timoth. c. 1. & ad Philem. Agunt de eodem hac die Græci in Menolog. Alexan. mon. in encomio Barnabæ apud Metaph. 11. Maij, Doroth. in ſynop. & alij. Hunc autem omnino diuerſum eſſe à Marco Euangeliſta, pluribus in Annal. eccleſ. oſtendimus.

g Caij epiſc.] De eodem tabulæ eccleſiæ Mediolan. tertius hic ponitur eius ſedis epiſcopus, qui patria Romanus, vnà cum S. Anathalone Gręco adhæſerunt Barnabę Apoſtolo. Vidi de his hiſtoriam rerum patriæ nobiliſſimi ſcriptoris Andreæ Alciati nondum editam. De eodem agitur in actis

ſanctorum

ſanctorum martyrum Geruaſij, & Prothaſij, quorum ſupra meminimus.

h Aderiti epiſcopi.] Tabulę eccleſiæ Rauen. de eodem hac die plura de eodem Rub. lib. 1. hiſtor. Rauenn.

i Eleazari.] Huius res geſtas ex authenticis man.ſcrip.edidit Sur.tom.5.Hic exceſſit ex humanis anno Domini 1325.

k Hiltrudis.] Claruit temporibus Pipini regis Francorum, pluribus de eadem Molan. in indicul.ſanct. Belg. & in addit.ad Vſuard.

25. xxvj. E Quarto Kal. Octob. Luna. 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5

ROMÆ ſancti Priuati [a] martyris, qui vlceribus plenus a beato Calliſto Papa ſanatus, inde ſub Alexandro Imperatore ob Chriſti fidem plumbatis cęſus eſt vſq. ad mortem. Ibidem ſancti Stactei [b] martyris. In Africa ſanctorum martyrum Martialis [c], Laurentij, & aliorum viginti. Antiochiæ Piſidiæ ſanctorum martyrum Marci [d] paſtoris ouium, Alphij, Alexandri, & Zoſimi eius fratrum, Niconis, Neonis, Heliodori, & triginta militum, qui ad miracula beati Marci credentes in Chriſtum, diuerſis in locis, varijsq. modis martyrio coronati ſunt. Eodem die paſſio ſancti Maximi [e] ſub Decio Imperatore. In Boemia ſancti Vuenceſlai [f] ducis Boemorum & martyris, ſanctitate & miraculis glorioſi, qui in domo fratris ſui necatus, victor peruenit ad palmam. Toloſæ ſancti Exuperij [g] epiſcopi & confeſſoris, qui beatus vir quantum ſibi extiterit parcus, quantumq. alijs largus, ſanctus Hieronymus relatu proſecutus eſt memorabili. Genuę ſancti Salomonis [h] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Siluini [i] epiſcopi. Eodem die ſanctæ Euſtochij [k] virginis, filię beatæ Paulæ, quæ ad Præſepe Domini cum alijs virginibus enutrita, pręclaris meritis fulgens migrauit ad Dominum. In Germania ſanctæ Liobæ [l] virginis, miraculis claræ.

SEPTEMBRIS 28.

a PRIVATI.] De eius martyrio agitur in actis S.Calliſti Papę, quę deſcripta habentur apud Sur.tom.7.14.Octobr.

b Stactei.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij recentiores, conſentiuntq; vet.man.ſcrip.

c Martialis, & ſoc.] De his item Beda hac die, & alij. Meminit Martialis & ſociorum Lucianus in epiſt. quæ extat apud Cypr. 22. edit. Pamel. De Laurentio, ſeu Laurentino ipſe Cyprianus epiſt. 34. an ijdem ſint, haud compertum habeo; cùm pręſertim de Laurentino agatur iterum.

d Marci, & ſoc.] De his etiam Græci in Menologio, paſſosq; tradunt in perſecutione Diocletiani Imper.

e Maximi.] De quo etiam vet.man.ſcrip.

f Vuenceſlai.] Apud Adonem de eodem agitur hac die. Eius vitam ſcriptam eſſe à Laurentio monacho Caſinenſi, auctor eſt Petrus diac. in lib. de vir. illuſtr. mon. Caſin. c.6. plura de eo legimus

mus in breuiario Polonorum, in Vuitichindo Saxon. lib. 2. Aenea Sylu. hiſt. Boem. c. 14. 15. Ioan. Dubrau. hiſt. Boem. lib. 4. & 5. quam exſcriptam habes apud Sur. tom. 7. hac die.

g Exuperij epiſcopi.] De eodem Vſuardus, atque recentiores. Ad hunc Exuperium antequam eſſet epiſcopus inter claros Oratores profitentem extat Auſonij Galli epigramma in commemor. profeſ. 18. quem poſt præfecturam Hiſpaniarum ad tranquillioris vitæ portum ſeceſſiſſe, teſtatur. Nec placet quod Ioſ. Scalig. ait, Exuperium rhetorem diuerſum eſſe ab Exuperio epiſcopo, ob diuerſas vtriuſque facultates, quaſi qui fuit epiſcopus, non potuiſſet eſſe rhetor; & qui aliquando rhetor, non potuerit idem creari epiſcopus; locus, tempus, & vitæ ſtudia, vnum, eundemq; fuiſſe, facilè perſuadent. De eius ſanctitate, ac præſertim in pauperes largitate ſcribit S. Hieronymus ad Ruſtic. epiſt. 4. & ad Ageruchiam de eodem epiſt. 11. aitq; eius meritis Toloſam illæſam à barbaris permanſiſſe. De præclaris eius virtutibus & vitæ meritis, idem in procem. lib. 1. & lib. 2. ſuper Zachariam, & lib. 3. in Amos procem. ad Pammach. & ad Furiam epiſt. 10. De eodem adhuc presbytero ſcribit Paulinus epiſt. 20. ad Amandum. Extat ad hunc ipſum epiſtola decretalis Innoc. Papæ; agitq; de eo Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 2. c. 13. ex Paulino.

h Salomonis epiſc.] Salonium hunc vocat Vſuardus. Agit de eodem Petrus in catal. lib. 11. c. 265. Quòd autem ad Salonium ſpectat, longè diuerſus fuit à Salomone, de quo hìc agitur: nam Salonius in Gallijs epiſcopus fuit, ad quem ſanctus Eucherius epiſcopus Lugdunenſis ſuas lucubrationes inſcripſit, de quo agit Gennad. de vir. illuſtr. c. 63. Extat eius epiſtola, & collegarum epiſcoporum ad ſanctum Leonem poſt 51. Eidem Salonio inſcripſit ſuos libros Saluianus Maſſil. de recto iud. & prouid. Dei, vt etiam teſtatur Gennad. c. 67. quem illum puto Salonium epiſcopum Lugdunen. viceſimum primum ordine, ſucceſſorem S. Eucherij, de quo tabulæ epiſcoporum Lugdunen. quas deſcripſit Demochar.

i Siluini epiſcopi.] De eodem tab. eccleſ. Brixien. numeratur quartus poſt S. Philaſtrium epiſc. Brixia. à Ramperto in ſerm. de tranſlat. S. Philaſtrij. De eodem Helias Capreolus in Annal. Brixiæ.

k Euſtochij.] Hæc & Iulia dicta eſt, quòd ex Iulo, & gente Iulia originem duceret, vt auctor eſt S. Hieron. in epitaphio Paulæ epiſt. 27. qui multa de eodem epiſt. 2. de cuſtodia virginit. & ſæpè aliàs: ad quam etiam commentarios nonnullos inſcripſit. Ad Pammachium idem ſcribens, eiuſmodi eam laudat elogio: Quid Euſtochio fortius? quæ nobilitatis portas, & arrogantiam generis conſularis virginali propoſito fregerit, & in prima Vrbe primum genus ſubiugauerit pudicitiæ? hæc Hieron. qui de eius obitu meminit ſcribens ad Alipium, & Auguſtinum epiſt. 79. legimus & exſcripſimus man. ſcript. epiſtolam Innocentij Papæ ad Hieronymum & Euſtochium de preſſuris, quibus affligebantur opera Ioannis epiſcopi Hieroſolymitani, eiuſdem Hieronymi hoſtis infenſiſſimi. Migrauit fœliciter ex hac vita (vt collegimus, ſcripſimusque in Annal. eccleſiaſt.) anno à Chriſto Domino quadringenteſimo decimonono.

l Liobę.] De eadem Beda, Ado, & alij recentiores. Eius acta iuſſu Rabani conſcripta, edidit Surius tom. 5. agit de ea Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 173. Vixit temporibus Pipini regis Francorum, & Caroli Magni Imp. vt eius acta ſignificant.

29 Tertio kal. Octob. Luna. F xxiiij. xxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6			

IN monte Gargano venerabilis memoria beati Michaelis [a] Archangeli, quando ipſius nomine ibi conſecrata fuit eccleſia, vili quidem facta ſchemate, ſed cæleſti prædita virtute. In Thracia natalis ſanctorum martyrum Eutychij [b], Plauti, & Heraclex. In Perſide ſanctæ Gudeliæ [c] martyris, quæ cum plurimos conuertiſſet ad Chriſtum, ac Solem & ignem adorare noluiſſet, ſub Sapore Rege poſt multa tormenta, cute capitis detracta, ligno affixa meruit obtinere triumphum. Ibidem ſanctorum martyrum Dadæ [d] Saporis Regis conſanguinei, Caſdoæ vxoris, &

Gabdelæ filij, qui honoribus ſpoliati, ac varijs tormentis dilaniati, poſt longos carceres gladio ſunt animaduerſi. In Armenia ſanctarum virginum Ripſimis [e], & ſociarum martyrum ſub Tiridate Rege. Antiſiodori ſancti Fraterni [f] epiſcopi & martyris. In Pontecuruo apud Aquinum ſancti Grimoaldi [g] presbyteri & confeſſoris. In Palæſtina ſancti Quiriaci [h] anachoretæ.

SEPTEMBRIS 29.

a MICHAELIS Archang.] De ea dedicatione Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Superius octauo idus Maij de apparitione agitur, hîc autem de dedicatione eccleſiæ; quæ facta videtur hac die, qua omnium Angelorum ſolemnis memoria conſueuit antiquitus in Eccleſia celebrari. De eadem ſolemnitate dedicationis agitur in cap. regum Franc. lib. 2. cap. 35. & in concil. Mogunt. cap. 36. De cultu Angeli Michaelis, conſule quæ ſuperius ea die ſunt adnotata, cùm de apparitione egimus. Hîc interim agamus de his, quæ Ado, hac die, in fine ſcribit his verbis: Sed non multò poſt (à memoria ſcilicet Sipontina), Romę venerabilis etiam Bonifacius Pontifex eccleſiam ſancti Michaelis nomine conſtructam dedicauit in ſummitate circi, cryptatim miro opere altiſſimè porrectam: vnde & idem locus in ſummitate ſua continens eccleſiam, Inter nubes, ſitus vocatur. hæc Ado. De qua nam baſilica Ado intelligat, facilè quis poterit aſſequi, ſi cuncta ab eo deſcripta conſiderer. Certè hæc baſilicæ S. Michaelis inter Ianiculum, & Vaticanum poſitæ aptari minus poſſe videntur; quandoquidem illa non à Bonifacio Papa, ſed à Leone quarto (vt dictum eſt ex veteri inſcriptione ſuperius octauo idus Maij) erecta fuit: nec (vt habet Ado) proximis temporibus Gelaſij Papæ, ſed poſt multa ſecula; nec in eam eſt altitudinem porrecta, vt Inter nubes locus ſit dictus, quandoquidem vnius ſcalæ, vel breuis cliui ſpatij aſcenſum habeat: nec etiam eſt (vt ait) cryptatim porrecta. At cùm nec alius ſit locus Romæ Michaelis Archangeli memoria celebris, cui prædicta conueniant; in eam adducor non inuitus ſententiam; vt opiner dictam memoriam Michaelis, cuius Ado meminit, fuiſſe olim ſitam in ſummitate molis Hadriani, ſuper ingens ſaxum velut eminentem ſcopulum poſitã; ac reuera (vt ait) cryptatim miro opere altiſſimè porrectam, vt meritò locus ille dictus fuerit, Inter nubes; qui quidem & alio nomine à maioribus appellatus inuenitur, nimirum Mons ſancti Angeli: ita etenim vocatum habes apud Petrum Damian. in rebus geſtis ſancti Romualdi: eo autem nomine ab eccleſia in eius ſummitate erecta eſſe dictum, eſt euidens coniectura. Quòd autem dicat Ado, in ſummitate circi illam eccleſiam eſſe poſitam; puto pro, circi, circuli, eſſe legendum, moles enim illa in orbem ducta, circuli figuram habuit, vt antiqua numiſmata, quæ eam habent deſcriptam declarant. Vel ſi de circo mauis intelligere; erat illi loco proximus circus Dometiæ. Sed à quonam Bonifacio Papa fuerit illic eccleſia erecta, inueſtigemus. Prætermimus quidem Bonifacium, qui longè ante Gelaſium ſedit: Bonifacius ſecundus fuit, qui poſt Gelaſium, Anaſtaſium, Symmachum, Hormiſdam, Ioannem, atque Felicem ſedit. ſed neque hunc fuiſſe auctorem conſtruendæ baſilicæ exiſtimamus: nam & ſequentibus annis, cùm temporibus Siluerij Papæ, à Vitige rege Gothorum Vrbs eſſet obſeſſa, nulla adhuc in ea mole Hadriani erat memoria Michaelis Archangeli; nam cùm adhuc locus ille Hadriani monumentis conſtaret, neceſſitate cogente, munitio eſſe cœpit, quam validè oppugnantibus Gothis; qui propugnabant Romani milites, confractis marmoreis ſimulachris, ingenti vi ſaxorum hoſtes propulſarunt. ſcribit hæc Procopius, qui tunç Romæ aderat, lib. 1. de bello Gothorum. Ex his itaque Bonifacio Papæ tertio, vel qui ei proximè ſucceſſit, Bonifacio quarto eius eccleſiæ excitatio potius tribuenda eſſe videtur: hi autem cùm poſt Sabinianum ſucceſſerint Gregorio Papæ, recenti miraculo de Angelo, qui (vt habet antiqua traditio) ſupra prædictam molem viſus eſt in ſignum luis ceſſantis, gladium exertum in vaginam recondere, in tantæ rei geſtæ memoriam, alterum illorum illic erexiſſe prædictam eccleſiam, par eſt credere; ſed cùm ad eundem locum, aucta munitione, non pateret omnibus aditus; alia rurſum eccleſia prope dictam munitionem in honorem ſancti Michaelis Archangeli ædificata eſt, quã vetuſtate collabentem, noſtris diebus inſtauratam vidimus. hęc ſatis de his quæ ſpectant ad eccleſiam S. Michaelis ſuper Molem Hadriani poſitam. Ne quid prætermittamus de gloria S. Michaelis Archangeli ex miraculis ab eo editis, extat Græcè ſcripta narratio Pantaleonis diaconi de miraculis S. Michaelis Archangeli in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcrip. num. 81. & in cod. 65. qui inſcribitur Metaphraſtes menſis Octobris atque Nouembris, complures ſunt ſcriptę Græcorum patrum

trum homilię & inter alias recenſetur S. Ioannis Chryſoſt. prima in S. Michaelem Archangelum, ſecunda & tertia de Angelis, ac quarta in Seraphim.

b Eutychij, & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, & alij conſentiuntq́; man. ſcrip.

c Gudeliæ.] Agunt de eadẽ Gręci hac die in Menologio, eiusq́; martyrij acta paucis deſcribunt.

d Dadę, & ſoc.] Græci itidem de his in Menologio hac die, vbi eadem quæ hìc narrantur, notata habentur.

e Ripſimis, & ſoc.] Gręci autem de his agunt hac die, vel ſequenti. Verùm cõſtat ex actis S. Gregorij Armeni epiſcopi, vbi & harum res geſtæ exactè deſcribuntur à Metaphraſte, quæ & Lipom. refert tom. 6. & Sur. tom. 5. has paſſas eſſe ſexto kalen. Octobr. hac fortaſſe die tranſlatio celebratur: quinto autem kal. Octobr. Gaiana cum ſocijs martyrium conſummauit.

f Fraterni epiſcopi.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. adſcribitur nonus hic ordine in tabulis epiſcop. Antiſiodorenſium; quem & martyrio coronatum tradunt. extant apud Demochar. de ſacrific. Miſſæ.

g Grimoaldi.] De quo vet. monumenta eccleſiæ Aquinatis, quę inde accepimus.

h Quiriaci.] De eodem Gręcorum tabulę, ac Menologium, vbi habetur, hunc vixiſſe temporibus Theodoſij minoris. extant eius acta, quę & Metaphraſtes deſcripſit Sur. tom. 5. Mentio de eodem habetur in vita S. Enthymij abbatis, cuius fuit diſcipulus, quam ſcripſit Cyrillus monachus, qui & de Euthymio multa didicit à Quiriaco. Quòd autem ſpectat ad rectam rationem temporum; conſtat ex eiuſdem actis, eum anno nono Leonis Imperatoris ingreſſum eſſe monaſterium, annos natum decem & octo; vixiſſeq́; ętatem annorum centum & ſeptem, ſicq́; perueniſſe vſque ad Iuſtiniani Imperatoris tempora. hic cùm eſſet diaconus in Laura S. Sabę, venit cum alijs ad concilium Conſtantinopolitanum celebratum poſt conſulatum Beliſarij anno Domini 536. ſubſcriptusq́; reperitur libello, quem ſynodo obtulerunt archimandritę, vt eius ſynodi acta ſignificant.

30 ## Pridie Kalendas Octob. Luna. G xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7			

IN Bethlehem Iudę depoſitio ſancti Hieronymi[a] presbyteri, & Eccleſiæ doctoris, qui omnium ſtudia litterarum adeptus, ac probatorum monachorum imitator factus, multa hæreſum monſtra gladio ſuę doctrinę confodit: demum cum ad decrepitam vſq. vixiſſet ætatem, in pace quieuit, ſepultuſq. eſt ad Præſepe Domini: cuius corpus poſtea Romam delatum, in baſilica ſanctæ Mariæ maioris digno honore ſeruatur. Eodem die ſancti Leopardi[b] martyris, ex domeſticis Iuliani Apoſtatæ, cui caput Romæ amputatum fuit, & corpus eius Aquiſgranum poſtea tranſlatum. Solodori in Gallia paſſio ſanctorum martyrum Victoris[c] & Vrſi ex glorioſa legione Thebęorum, qui primo ſub Maximiano Imperatore diris ſupplicijs excruciati, ſed cęleſti ſuper eos lumine coruſcante, ruentibus in terram miniſtris, erepti; deinde in ignem miſſi, ſed in nullo penitus lęſi, nouiſſime gladio conſummati ſunt. Placentiæ ſancti Antonini[d] martyris, ex eadem legione. Eodem die ſancti Gregorij[e] epiſcopi magnæ Armenię, qui ſub Diocletiano multa paſſus, tandem in pace quieuit. Cantuarię in Anglia ſancti Honorij[f] epiſcopi & confeſſoris. Romę ſanctæ Sophię[g] viduę, matris ſanctarum virginum Fidei, Spei, & Charitatis.

a HIERONYMI.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & cæteri Latinorum. Hactenus in vulgus ſparſæ dimanarunt res geſtæ S.Hieronymi incerto auctore conſcriptæ, ſimulq; epiſtolæ quædam S. Auguſtini, & ſancti Cyrilli nomine inſignitæ, quæ vnius eiuſdemq; auctoris eſſe putantur, cuius & liber ille, qui Euſebij Cremonenſis nomine conſcriptus habetur de obitu S. Hieronymi. quæ quidem plena erroribus, & conferta mendacijs in angulum reiecta, leguntur tomo nono operum eius. Quiſnam verò auctor ille fuerit, qui hæc de Hieronymo commentatus eſt; quid dicam, non habeo, niſi quòd Petrus diac. Caſinenſ.lib.de vir. illuſtr. eius monaſterij c. 4. hæc ait: Sebaſtianus beati Benedicti monachus Hieronymi doctoris egregij vitam deſcribens legendam eccleſijs tradidit. In qua, quæ ei à puero inſtinctio, quale in iuuentute ſtudium, quæ in ſenectute ei ſcientia fuerit, lucidiſſimè demonſtrat. hæc Petrus diac. Porrò cuiuſuis ſint auctoris ea, quæ diximus, in illis Cyrilli nomine vulgatis litteris, ſe Monothelitam hæreticum præſefert auctor, cogitq; eidem hæreſi Hieronymum aſtipulari, quæ poſt annos trecentos eſt exorta. præterea, tum in his, tum in prædictis alijs multa feruntur, quibus idem S.Hieronymus ſuis ipſius ſcriptis contradicit; aliaq; coagmentatur, quæ aliorum ſanctorum potius, vt Geraſimi abbatis, eſſe noſcuntur: quæ ſingula refellimus in Annal. eccleſ. Tu interim de rebus geſtis S.Hieronymi his fruere, quæ ex ſcriptis ipſius vera certaq; collecta in vnum ſummo labore & induſtria edidit Marianus Victorius epiſcopus Reatinus, quibus nonnulla, quæ deſiderari videbantur, adiecimus, ac per annos ſingulos digeſſimus in Annalibus eccleſiaſticis. Migrauit ex hac vita ſanctus Hieronymus (vt ſcribit S. Proſper in chronico) Theodoſio nonùm, & Conſtantio tertiùm conſſ.eſt is annus à Chriſto Domino (ſecundum veriores chrooographos) quadringenteſimus atque viceſimus. De annis, quibus vixit, non parua dubitatio eſt, de qua alibi fusè: non eſt enim eiuſmodi, quæ hic poſſit paucis abſolui. Doctoris eccleſiæ cognomentum ob inſignem & omnibus ſeculis admirandam eruditionem non nuper, ſed viuens adhuc, meritò iureq; conſecutus eſt. vnde Caſſianus lib.7. de incarnat. Verbi contra Neſtorium, eum citans, hæc ait: Hieronymus catholicorum magiſter, cuius ſcripta per vniuerſum mundum, quaſi diuinæ lampades rutilant. &c. & Ennodius Ticinenſis epiſt.ad Fauſtum: Hierooymus noſter (inquit) niſi præceptorem ſuum Gregorium diceret, illo melior cenſeretur, ſed illi applicanda ſunt bona nominatim, à quo ſumpſiſſe videntur originem. hæc ille. omittimus alia innumera de ſanctiſſimo, ac doctiſſimo viro præconia.

b Leopardi.] De eodem Molanus pluribus in indiculo ſanct.Belg.& in addit.ad Vſuard.

c Victoris, & Vrſi.] Agit de ijſdem Vſuardus, & Ado. Plenius S. Eucherius in actis ſanctorum Mauritij & ſoc.c.13. Ado Viennen.in chron.ao.288. In appendice ad Greg.Turon.hiſt.Franc.lib.11. c.22.agitur de inuentione prædictorum martyrum corporum, facta anno ſeptimo Theodorici Regis Francorum, de qua Sigebert.in chron.ann.608.

d Antonini.] De eodem ijdem qui ſupra, Vſuardus, & Ado; qui licet eundem appellent confeſſorem, conſtat tamen ex eius actis occubuiſſe martyrio: recitat ea Petrus in catal. lib. 8. c. 133. vbi etiam agit de inuentione corporis eius, temporibus S. Sabini eiuſdem ciuitatis epiſcopi facta, quæ hac die anniuerſaria commemoratione recolitur.

e Gregorij Armeni epiſcopi.] De quo etiam hac die Græci in Menologio, vbi eius acta breui compendio deſcribuntur, quæ Metaphraſtes longè vberius eſt proſecutus; deſcripſit ea Lipom. tom.6.& Sur.tom. 5.hac die. Nicephorus de eo agens lib.8.c.14.& c.35.dum ait, eum interfuiſſe Niceno concilio, falſum omnino eſt: non enim ipſe, ſed filius eius Aroſtanes eidem ſacro conuentui præſtò fuit, vt eadem acta ſignificant. habetur de eodem Gregorio mentio in epiſtola S. Niconis aduerſus Armenorum errores. Huius venerandum caput, vnà cum catenis, quibus vinctus, & virgarum fragminibus, quibus cæſus eſt, Neapolim ex Oriente tranſlatum in nobili eccleſia in eius honorem erecta apud ſanctimoniales ordinis ſancti Benedicti, olim autem ſancti Baſilij, religioſiſſimè aſſeruatur.

f Honorij epiſcopi.] Scribit eius res geſtas Beda in Angl.hiſt. lib.2. cap.18. 19. ex quo auctore cæteri omnes deſcripſere, vt nouiſſimè Tritthem.de vir.illuſtr.ord.ſanct.Bened.lib.3.c.62.& lib.4. c.54. Migrauit ex hac vita anno Domini ſexcenteſimo quinquageſimoquarto.

g Sophiæ.] De ea in actis filiarum eius pluribus agitur, quarum natalis dies eſt kal. Auguſti: recitat ea Metaphraſtes, Mombritius, & alij, ex quibus etiam teſtatum habetur, Sophiam, de qua agimus, hac die in Domino quieuiſſe. produnt idipſum alia acta ipſarum, quæ in antiquis codicibus manuſcripta habemus. eſt illorum exordium: Sedenti in ſenatu.&c. Erat nobilis memoria via Aurelia eiuſdem S.Sophiæ, quæ hactenus perſeuerat.

OCTOBER.

1 Kalendis Octob. Luna. **A** xxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

RHEMIS in Gallia ſancti Remigij [a] epiſcopi & confeſſoris, qui gentem Francorum conuertit ad Chriſtum, Clodoueo ipſorum Rege ſacro fonte baptiſmatis, & fidei ſacramentis initiato: & cum annos ſeptuaginta in epiſcopatu expleſſet, ſanctitate & miraculorum virtute conſpicuus deceſſit e vita Idibus Ianuarij: eius tamen feſtiuitas hac die recolitur, qua ſacrum ipſius corpus poſtea fuit tranſlatum. Romæ beati Aretæ [b] martyris, & aliorum quingentorum quattuor. Tomis in Ponto ſanctorum martyrum Priſci [c], Creſcentis, & Euagrij. Vlyſipone in Luſitania ſanctorum martyrum Veriſſimi [d], Maximæ & Iuliæ ſororum eius, qui in perſecutione Diocletiani paſſi ſunt. Tornaci ſancti Piatonis [e] presbyteri & martyris, qui cum beato Quinctino, eiuſq. ſocijs ab vrbe Roma in Galliam prædicationis cauſa perrexit, ac poſtea in perſecutione Maximiani conſummato martyrio migrauit ad Dominum. Theſſalonicæ ſancti Domnini [f] martyris, ſub eodem Maximiano. In Portu Ganda ſancti Bauonis [g] confeſſoris. Vrbe Veteri ſancti Seueri [h] presbyteri & confeſſoris.

OCTOBRIS. 1.

a REMIGII epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De eadem ſolemnitate item agitur in Capitul. Regum Franc. lib. 2. cap. 35. & concil. Moguntin. c. 36. itemq; in concil. Piſtenſ. c. 3. vbi hæc verba: Communi placito conſtituimus, vt vſq; ad Miſſam S. Remigij, id eſt kal. Octob. &c. Miſſa ibi pro ipſa ſolemnitate accipitur, more Frãcorũ; ſic & in Capitularibus Reg. Franc. lib. 2. c. 18. legitur: Vt abſque vlla excuſatione cito poſſit emendari, ſpatium vſque ad Miſſam S. Martini dare decreuimus. hæc ibi. De eadem feſtiuitate hac die celebrari ſolita agit Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 8. c. 21. porrò hæc eſt dies tranſlationis, natalis autem idibus Ianuarij. Eius acta ſcripta eſſe ab Hincmaro Rhemenſi, auctor eſt Sigebert. in chron. ann. 854. & de vir. illuſtr. c. 100. extant eadem apud Sur. tom. 1. eiuſdem Hincmari encomium de S. Remigio habetur tom. 7. hac die. Vitam inſuper à Fortunato conſcriptam, breuitate contractam idem deſcripſit tom. 5. Plura de eodem Gregorius Turonenſ. de geſt. Franc. lib. 2. c. 31. vbi agit de baptiſmo Clodouei regis. extat Sidonij Apollinaris ad S. Remigium epiſtola 7. lib. 9. qua ſancti viri mirum in modum eloquentiam celebrat, cùm ait: Non extat ad præſens viui hominis oratio, quàm peritia tua non ſine labore, tranſgredi queat, & ſuperuadere. &c. Petrus diac. Caſin. lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſin. c. 1. teſtatur S. Benedictum duas ſcripſiſſe epiſtolas, earumq; primam dediſſe ad Remigium epiſcopum Rhemenſem. De eius ætate Sigebert. in chron. ſcribit natum anno Domini 449. creatum epiſcopum 471. obijſſe

diem 545. ſeptuaginta & amplius annos in epiſcopatu exegiſſe, ſcribit etiam Gregor. Turon. de glor. confeſ. cap. 69. Fortunatus etiam ac cæteri teſtantur, ob ſingularem & incredibilem animi eius virtutum & expectationem, annum agentem viceſimumſecundum, idq; more Apoſtolico præcedentibus prophetijs, eſſe creatum epiſcopum. De eodem alij plures auctores, qui res Francorum ſunt proſecuti, quorum innumera eſt multitudo. Fuit eiuſdem nominis clarus inter ſcriptores eccleſiaſticos Remigius Antiſiodorenſis monachus ordinis ſancti Benedicti, non tamen epiſcopus, vt multi putant, non enim recenſetur in tabulis epiſcoporum Antiſiodorenſium, vixit temporibus Caroli Calui. de eo Sigebert. de vir. illuſtr. c. 123. Tritthem. de ſcrip. eccleſ. & de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 2. c. 52. & lib. 4. c. 198. & Xyſt. Senen. in biblioth.

b Aretę.] De quo Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

c Priſci, & ſoc.] Agit de his Beda, Vſuardus, Ado, & alij, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

d Veriſſimi, & ſoc.] De his Vſuardus, & alij, Vaſæus in chron. & Flos ſanct. Hiſpan. & Theſaur. concion. tom. 2. hac die.

e Piatonis.] De quo Vſuardus, & Petrus in catal. lib. 9. c. 11. qui eum non cum Quintino, ſed cum Dionyſio in Gallias profectum dicit; ſed de Quintino teſtantur tabulæ eccleſiæ Tornacenſis, vt declarat Molan. in indic. ſanctorum Belgij, vbi etiam agit de tranſlatione ipſius.

f Domnini.] Agunt de eodem Græci hac die in Menologio, eiusq; paſſionis acta referunt, adduntq; alium Domninum, qui in Perſide martyrium conſummauit.

g Bauonis.] Bauo cognomento dicitur, proprio autem nomine dictus eſt Alloynus, vt teſtatur Molanus in indic. ſanct. Belg. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij ſcripſit eius acta Theodoricus abbas ſancti Trudonis, vt auctor eſt Sigebert. de vir. illuſtr. c. 171. extant apud Sur. tom. 5. Migrauit ex hac vita anno Domini 630. vt ſcribit idem Sigebert. in chron. vel triceſimo primo, vt docet Molanus, qui pluribus de eodem agit in indiculo Petrus in catal. lib. 9. c. 10. & alij.

h Seueri.] De quo antiqua monumenta eius eccleſiæ.

xj. B Sexto nonas Octob. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9

NICOMEDIÆ ſancti Eleutherij [a] militis & martyris, cum alijs innumeris: qui cum Diocletiani regia incendio conflagraſſet, falſo huius criminis accuſati, iubente eodem ſæuiſſimo Imperatore, aceruatim necati ſunt: quorum alij gladijs obtruncabantur, alij ignibus cremabantur, alij in mare præcipitabantur: ſed horum primus Eleutherius, cum diu cruciatus, per ſingula tormenta validior redderetur, martyrium victoriæ ſuæ, ignibus velut aurum examinatus, compleuit. In territorio Atrebatenſi paſſio beati Leodegarij [b] Auguſtodunenſis epiſcopi, quem varijs iniurijs & diuerſis ſupplicijs pro veritate afflictum, Ebroïnus maior domus regiæ Theodorici interfecit. Item ſancti Gerini [c] martyris, fratris eiuſdem beati Leodegarij, qui ibidem lapidibus obrutus eſt. Antiochiæ ſanctorum martyrum Primi, [d] Cyrilli, & Secundarij. Conſtantinopoli ſancti Theophili [e] monachi, qui pro defenſione ſanctarum imaginum à Leone Iſaurico ſæuiſſimè cæſus, & in exilium pulſus, migrauit ad Dominum. Herfordiæ in Anglia ſancti Thomæ [f] epiſcopi & confeſſoris.

a ELEV-

a ELEVTHERII, & ſoc.] De quibus, Beda, Vſuardus, & Ado. De his, qui ea de cauſa ſubiere martyrium, ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 6. ex quo cæteri deſcripſerunt. quomodo autem à Chriſtianis militibus exordium ſumpſerit Diocletiani perſecutio, idem ſcribit lib. 8. c. 4.

b Leodegarij epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eius acta ab Vrſino conſcripta retulit Sur. tom. 5. mentio habetur de eodem in vita S. Hermelandi apud Sur. tom. 2. 25. Martij. in actis S. Aicardi tom. 5. die 15. Septembris; Ado Vien. in chron. Vincent. lib. 23. c. 124. & 125. Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 135. & lib. 4. cap. 173. & Molan. pluribus in indicul. SS. Belgij. Martyrio coronatus eſt ann. Domini 685. vt ſcribit Sigebert. in chron.

c Gerini.] De eodem Ado Vien. in chron. ſub Theodorico rege, & Molan. in addit. ad Vſuard. & in indic. ſanct. Belgij.

d Primi, & ſoc.] De his agitur in vet. man. ſcript. ex quibus etiam Molanus hac die.

e Theophili.] Agunt de eodem Græci in Menologio his verbis: Natalis S. patris noſtri Theophili, qui fuit monachus religioſus, & timens Deum ſub Leone Iſaurico, cuius impietatem, & execrabile odium in venerabiles ſanctorum imagines euertendas, eius hæreſim in faciem exprobrans, redarguit; impium, nefarium, Antichriſti præcurſorem, & deſertorem Chriſti appellans, aliaque ſimilia obijciens; quibus ad iram incitatus, primùm verberari eum iuſſit, & in carcerem conijci, inde poſtmodum eductus, ſanctas imagines abnegare cogitur: quod omnino renuens, dira paſſus, in exilium eijcitur, vbi in pace quieuit. hæc ibi.

f Thomæ epiſcopi.] Huius res geſtas fideliſſimè ſcriptas recitat Sur. tom. 5. Migrauit ex hac vita anno Domini 1287. quem Ioannes Papa viceſimusſecundus retulit in ſanctorum numerum. de qua re extare dicuntur eiuſdem litteræ Apoſtolicæ in Vaticana bibliotheca.

3 Quinto nonas Octob. Luna. C xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10			

ROMÆ ad Vrſum pileatum ſancti Candidi [a] martyris. Eodem die ſanctorum martyrum Dionyſij [b], Fauſti, Caij, Petri, Pauli, & aliorum quatuor, qui primo ſub Decio multa paſſi, demum ſub Valeriano ab Aemiliano præſide diu tormentis vexati, martyrij palmam meruerunt. Apud antiquos Saxones ſanctorum martyrum duorum [c] Euualdorum, qui cum eſſent preſbyteri, & Chriſtum ibi prædicare cœpiſſent, comprehenſi ſunt a paganis, & occiſi: ad quorum corpora noctu multa lux diu apparens & vbi eſſent, & cuius eſſent meriti declarauit. In Africa ſancti Maximiani [d] epiſcopi Bagaienſis, qui a Donatiſtis iterum atq. iterum ſæuiſſima paſſus, ex alta deniq. turri præcipitatus, & pro mortuo derelictus, gloria confeſſionis illuſtris poſtmodum quieuit in Domino. In Palæſtina ſancti Heſychij [e] confeſſoris, diſcipuli ſancti Hilarionis, & in peregrinatione ſocij. Apud Belgas in diœceſi Namurcenſi ſancti Gerardi [f] abbatis.

a CANDIDI.] De eodem Vſuardus, & alij recentiores. Ponitur hic paſſus Romæ ad Vrſum pileatum. Erat hic vicus in Eſquilijs, regione quinta, vt conſtat ex Sext. Rufo. Legitur hactenus teſtituta vetus memoria inciſa lapidi in eadem regione, qua deſcribitur ingens martyrum multitudo poſita ad Vrſum pileatum. Eum locum fuiſſe ferunt, vbi nunc extat eccleſia S. Bibianæ. Cùm autem ponatur cœmeterium Priſcillæ ad Vrſum pileatum, cuius mentio habetur in lib. de Rom. Pontif. in Innocentio: cumq; cœmeterium Priſcillæ extra Vrbem via Salaria fuiſſe conſtet, puto hoc alterum ab illo eſſe.

b Dionyſij, & ſoc.] Horum loco Beda, Vſuardus, & Ado ponunt Dionyſium Areopagitam cum ſocijs, ſicut & Græci in Menologio de eodem aguot hac die. at nos agimus de illis inferius ſeptimo idus Octobris. hi autem, de quibus hic agitur, diuerſi ſunt omnino ab illis. Agunt & de his hac item die Græci in Menologio his verbis: Natalis S. martyris Dionyſij, & ſociorum octo. hic ſub Valeriano, & Gallieno Impp. adductus ad præſidem Aemilianum, perſeuerans in Chriſti confeſſione, exilio primò damnatur, atque proſcribitur, ac lapidatur; plura tormenta quàm olim in Libya ſub Decio paſſus. concluſus igitur in loco ſquallido cum Fauſto, Gaio, Petro, & Paulo; qui cum illo annos duodecim eaſdem pœnas tollerauerant, conſummatus eſt in confeſſione Chriſti. hæc ibi.

c Duorum Eunaldorum.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scribit de horũ martyrio Beda de geſtis Angl. lib. 5. c. 11. Sigebert. in chron. paſſos eos affirmat anno Domini 693. de his Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 139. & 140. Petr. in catal. lib. 9. c. 15. de horum altero mentio habetur in actis S. Annonis epiſc. Colon. lib. 3. c. 6.

d Maximiani epiſc.] Diuerſa lectio reperitur, dum in alijs codicibus legitur epiſcopus Sagienſis, in alijs Vagaienſis, vel Bagaienſis; quæ lectio magis conſentit his, quę de eodem S. Auguſtinus ſcribit, dum de ipſo agit epiſt. 50. ad Bonifacium, & lib. 3. c. 43. contra Creſcon. Laudat eundem idem S. Auguſtinus epiſt. 238. ad Caſtorium, quòd diſpendio propriæ ſedis, quam ſanguine defendiſſet, ſponte cedens, conſuluiſſet paci eccleſiæ. Erat epiſcopus Bagaienſis nobiliſſimæ ſedis in Numidia, quam licet ſibi Donatiſtę vendicaſſent, ex parte tamen catholicorum Maximianus illi præfuit, vbi crudeliſſima paſſus, fuga lapſus, preces obtulit Honorio Imp. qui in Donatiſtas ſeuera dedit reſcripta extant l. 4. & 5. ne ſanct. baptiſ. Cod. Theod. & l. 43. & 44. de hæreſ. eod. Cod. Theod. De eodem, cùm ſedi ceſſiſſet, agitur in concil. Africano can. 55. quibus iungas eam, quam ſupra citauimus epiſtolam S. Auguſtini ad Caſtorium 238.

e Heſychij.] Plura de eodem S. Hieronymus in vita S. Hilarionis. Ganzenſes Ethnici, oblato libello Iuliano Apoſtatæ, quæſierunt hunc atque Hilarionem ad necem, vt idem auctor teſtatur.

f Gerardi abb.] Extant eius acta conſcripta ad Guntherum abb. quæ recitat Sur. tom. 5. Teſtatur Tritthem. lib. de ſcrip. eccleſ. ſanctum Odonem abbatem Cluniacenſem ſcripſiſſe vitam S. Gerardi. Petrus diacon. Caſin. lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſin. cap. 32. narrat vitam S. Gerardi confeſſoris ſcriptam fuiſſe à Gregorio epiſcopo Tarracinenſi. ea itaque, quam Surius recitat, potius tribuenda videtur præfato Gregorio, quàm alteri: nam quòd tum ſoluta oratione, tum etiam carminibus intexta habeatur, eius videtur potius eſſe ſcriptio, cùm multa ab eodem carmine fuiſſe conſcripta, idem auctor teſtetur. Agit de eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 270. & Molan. in addit. ad Vſuard. & in indicul. ſanct. Belgij. obijt anno Domini 958.

xix. D Quarto nonas Octob. Luna. 4

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

ASSISII in Vmbria natalis ſancti Franciſci [a] confeſſoris, fundatoris ordinis Minorum, cuius vitam ſanctitate, ac miraculis plenam ſanctus Bonauentura conſcripſit. Corinthi natalis ſanctorum Criſpi [b] & Caij, quorum meminit ſanctus Paulus Apoſtolus ad Corinthios ſcribens. In Ægypto ſanctorum martyrum Marci [c] & Marciani fratrum, & aliorum pene innumera-

numerabilium vtriuſque ſexus, atque omnis ætatis: quorum alij poſt verbera, alij poſt diuerſi generis horribiles cruciatus flammis traditi, alij in mare præcipitati, nonnulli capite cæſi, plurimi inedia conſumpti, alij patibulis affixi, quidam etiam capite deorſum verſo, & pedibus in ſublime ſublatis, beatiſſimam martyrij coronam meruerunt. Damaſci ſancti Petri [d] epiſcopi & martyris, qui accuſatus apud Agarenorum principem quòd fidem Chriſti doceret, lingua, manibus, pedibusq. amputatis, cruci affixus martyrium conſummauit. Alexandriæ ſanctorum presbyterorum & diaconorum Caij, [e] Fauſti, Euſebij, Cheremonis, Lucij, & ſociorum: ex quibus alij in perſecutione Valeriani martyres facti, alij martyribus ſeruientes, mercedem martyrum receperunt. Athenis ſancti Hierothei [f] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli. Bononiæ ſancti Petronij [g] epiſcopi & confeſſoris, qui doctrina, miraculis, & ſanctitate claruit. Lutetiæ Pariſiorum ſanctæ Aureæ virginis.

OCTOBRIS 4.

a FRANCISCI.] Præclariſſimas eius res geſtas in primis S. Bonauentura conſcripſit: multa præterea eius peregrinationis ſocij ſcriptorum monumentis conſignauere, vt Leo, Rufinus, & Angelus. Plura de eodem S. Antoninus in tert. part. tit. 22. c. 10. Vincent. in ſpec. hiſt. & alij quamplurimi. Nouiſſimè verò editum eſt chronicon Franciſcanorum, quo omnia comprehenſa habentur. Migrauit ex hac vita, anno Domini 1226, relatus inter ſanctos à Greg. Papa nono, anno 1228. xvij. kalend. Auguſt. tranſlatum eſt corpus eius anno 1230. viij. kalend. Iulij.

b Criſpi, & Caij.] De quibus Paul. ad Corinth. 1. c. 1. & ad Roman. c. 16. Act. Apoſt. c. 18. Agit de his hac die Beda, Ado, & alij. Hunc eundem Caium eſſe Beda exiſtimat, ad quem Ioannes canonicam epiſtolam ſcripſit. Errat de Caio Dorotheus in ſynopſi, dum ait, eum poſt S. Timotheum ſubrogatum eſſe epiſcopum Epheſi: nam S. Timotheo ſucceſſit Oneſimus, vt patet ex Ignatij epiſtola ad Epheſios. Hic ille videtur Caius Corinthius, qui ſanctum Paulum excepit hoſpitio, quem baptizauit vnà cum Criſpo. fuit & alius Caius Derbeus, & ipſe diſcipulus Pauli, de quo in Actis c. 19. & 20. mentio habetur.

c Marci, & Marciani.] Mendoſè alicubi Marcellianus pro Marciano legitur: diuerſi ſunt Marcellianus & Marcus ab his, de quibus hac die agitur. De his etiam Beda, Vſuardus, Ado & alij. Horum martyrium ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 8. quamquam eorum nomina ſilentio prætererit.

d Petri epiſc.] De eodem hac die Græci in Menologio, eiusq; certamen deſcribunt; plenius tamen in hiſt. Miſcell. lib. 22. anno 5. Conſtantini Porphyrogeniti. Paſſus eſt anno (vt ibi numeratur) à Chriſto Domino 735. ſecundum autem recentiorum ſupputationem ann. ſeptingenteſimo quadrageſimoſecundo. meminit eiuſdem Cedren. in compend. ann. 2. Copronymi.

e Caij, Fauſti, ac ſoc.] De his item Græci in Menologio; traduntq; hos eſſe diſcipulos S. Dionyſij epiſcopi Alexandrini, ex quibus apparet, hos illos eſſe, quorum idem ſanctus Dionyſius meminit in epiſtola ad Germanum, apud Euſebium lib. 7. c. 10.

f Hierothei.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, hisq; verbis: Natalis S. Patris noſtri Hierothei, qui fuit vnus è numero Areopagitarum, qui ab Apoſtolo Paulo eſt inſtructus vnà cum magno illo Dionyſio: cumq; religioſè vixiſſet, migrauit ad Dominum. hæc ibi. De eodem Hierotheo ſæpe Dionyſius de eccleſiaſtica hierarchia, & de diuin. nomin.

g Petronij epiſco.] De quo etiam tabulæ eccleſiæ Bononienſis, in quibus ſcribitur ſucceſſiſſe ſancto Felici, qui in eadem ſede in locum S. Euſebij ſubrogatus eſt. Ex his autem colligi poteſt, quibus temporibus S. Petronius eam rexerit eccleſiam. Gennadius de eo agens lib. de vir. illuſtr. c. 41. ſcribit obijſſe diem Theodoſio iuniore & Valentiniano Auguſtis regnantibus: in eadem ſententia eſt Ado Viennen. in chron. ann. 425. Ex his profectò tanquam erronea refelluntur ea, quæ non dicam à Proſpero, ſed potius apud Proſperum errore ſcripta reperiuntur in chronico de obitu S. Petronij,

tronij, conſulibus Merobaude & Saturnino, anno à Chriſto Domino, vt illic numeratur, 306. vel rectiùs, ſecundùm recentiores 383. anno quinto Theodoſij Imp. nam eius anno tertio Syagrio & Euchario conſſ. S. Euſebius epiſcopus Bononienſis, vnà cum S. Ambroſio interfuit concilio Aquileienſi aduerſus Arianos, poſt quem conſtat ſubrogatum Felicem, cui demum (vt diximus) eſt ſubſtitutus Petronius. Ex his etiam, quæ ſcribit S. Eucherius ad Valerianum, tempora eiuſdem S. Petronij explorata habentur; dum ait, ſuis temporibus claruiſſe in Italia S. Petronium: ipſa autem Eucherij tempora docent acta ſynodi Arauſicanæ, cui interfuit: quæ habita eſt, Theodoſio & Cyro conſſ. eſt enim his annus Domini 441. Petronij genus indicat Gennadius, dum ait, eius parentem, Petronium quoque dictum, prætorij præfecturam adminiſtraſſe, quem illum eſſe opinor, qui Sextus Petronius Probus dictus, geſſit conſulatum cum Arcadio; nam & præfecturæ munere functum eſſe, data ad eum Imperatoris reſcripta teſtantur. eo etiam magiſtratu exornatum eſſe S. Petronium, de quo agimus, affirmare videtur S. Eucherius, dum ait: ex pleniſſima mundanæ poteſtatis ſede ad epiſcopatum euectum eſſe. præfecturam prętorij fuiſſe ampliſſimam dignitatem, pluribus docet Caſſiod. in proœmio Variarum: Porrò ſi genus antiquum familiæ Petroniæ repetas, eam humili loco natam ad equeſtrem ordinem perueniſſe, ſcribit Valer. Max. lib. 4. c. 7. Eius res geſtæ extant apud Surium tom. 5. conſcriptæ à Galeſino, vt ipſe teſtatur, licet Sigonij nomine inſcribantur; quem quidem de eccleſia Bononienſi egregium volumen ſcripſiſſe ſcimus: multa à Vincentio, Antonino, & Petro in catalogo de S. Petronio ſcripta ſunt, quæ cenſura & expurgatione non leui indigent. Vixit ijſdem ferè temporibus in Gallijs eiuſdem nominis epiſcopus, vt apparet ex ſynodica Gallorum epiſcoporum ad S. Leonem Romanum Pontificem, & ex eius epiſtola 52. ad eos reſcripta, conſulibus Herculano & Aſporatio, anno Domini 452. fortaſſe ille, ad quem extant duæ Sidonij Apollinaris epiſtolæ.

h Aureæ.] De eadem Vſuardus. Meminit eiuſdem, S. Audoenus in vita S. Eligij lib. 1. c. 17. & lib. 2. c. 53. Sigebert. in chron. an. Domini 637. Petrus in catal. lib. 9. c. 23. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 85. Claruit in Gallijs temporibus Dagoberti regis Franc. circa an. Domini ſexcenteſimum triceſimum.

xviij. E Tertio nonas Octob. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12

NATALIS beati Thraſeæ [a] epiſcopi Eumeniç, apud Smyrnam martyrio conſummati. Treuiris ſanctorum martyrum Palmatij, [b] & ſociorum, qui in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro præſide martyrium ſubierunt. Eodem die paſſio ſanctæ Charitinæ [c] virginis, quæ ſub Diocletiano Imperatore, & Domitio conſulari ignibus cruciata, & in mare proiecta, cum inde incolumis euaſiſſet, manibus & pedibus abſciſſis, dentibusq. conuulſis, in oratione poſita ſpiritum emiſit. Meſſanæ in Sicilia natalis ſanctorum martyrum Placidi [d] monachi, diſcipuli beati Benedicti abbatis, & fratrum eius Eutychij & Victorini, ac Flauiæ virginis eorum ſororis, item Donati, Firmati diaconi, Fauſti, aliorumq. triginta monachorum, qui a Manucha pirata pro Chriſti fide necati ſunt. Antiſiodori depoſitio ſanctorum germanorum Firmati [e] diaconi, & Flauianæ virginis. Rauennæ ſancti Marcellini [f] epiſcopi & confeſſoris. Valentiæ in Gallia ſancti Apollinaris [g] epiſcopi, cuius & vita virtutibus fuit illuſtris, & mors ſignis ac prodigijs decorata.

Eodem

Eodem die ſancti Attilani [h] epiſcopi Zamorenſis, quem Vrbanus ſecundus in Sanctorum numerum retulit. Romæ ſanctæ Gallæ [i] viduę, filiæ Symmachi Conſulis, quæ viro ſuo defuncto, apud eccleſiam beati Petri multis annis orationi, eleemoſynis, ieiunijs, alijsq. ſanctis operibus intenta permanſit: cuius fœliciſſimum tranſitum ſanctus Gregorius Papa deſcripſit.

OCTOBRIS. 5.

a THRASEÆ epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. ſcribit de eo Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 23. Niceph. lib. 4. c. 25. & 37. alijq́; ex Polycrate. Claruit temporibus Marci Aurelij & Lucij Veri Impp. idemq́; ob egregia certamina contra Cataphrygas ſuſcepta mirificè nobilitatus eſt.

b Palmatij, & ſoc.] Tabulæ etiam eccleſiæ Treuerens. ex quibus item Molanus hac die. De horum ſepultura, & inuentione vide quæ Sigebert. ſcribit in chron. an. Domini 1071. Alius hic Palmatius ab illo, qui tempore Alexandri Imp. paſſus eſt.

c Charitinę.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio, eiusq́; ſæuum martyrium referunt; plenius autem Metaphraſtes, quod retulit Lipom. in tom. 6. & Sur. tom. 5. Alia eſt Charitina, quæ Romæ cum Iuſtino, Charitone, & ſocijs paſſa eſt, quorũ acta extant apud Sur. tom. 3. 12. Iunij.

d Placidi, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant eorum acta à Gordiano conſcripta, vt ferunt, iuſſu Imp. Iuſtiniani, quæ habes apud Lipom. tom. 4. & Sur. tom. 5. ſunt in ea nonulla caſtiganda. Paſſi ſunt anno decimotertio eiuſdem Imp. à Chriſto autem, anno quingenteſimo quadrageſimo. pleriq; alij de iiſdem ſcripſere multa, vt Leo Oſtienſis in chron. Caſin. lib. 1. Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 5. & alij.

e Firmati, Fauſti.] De his etiam Beda, Vſuard. Ado. & alij recentiores hac die.

f Marcellini epiſcopi.] De eodem tab. eccleſ. Rauen. Hier. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. anno 230. & alij, qui ante eum res Rauennates ſunt proſecuti.

g Apollinaris epiſcopi.] Beda, Vſuardus, & alij recentiores de eodem hac die. Interfuit concilio Epaunenſi in Gallijs celebrato temporibus Gelaſij Papæ, vt eius acta ſignificant.

h Attilani epiſcopi.] De eodem in Flore ſanct. & apud Sur. tom. 7. ex Marin. Sycul. & in Theſaur. concion. claruit circa an. Domini 820.

i Gallæ.] Scribit eius vitam & obitum S. Gregor. lib. 4. dialog. c. 13. ex quo cæteri, vt Petrus in catal. lib. 9. c. 25. Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 15. Fuit & alia Galla ſenior, quam S. Auguſtinus laudat epiſtola 103. legitur & eiuſdem nominis neptis Symmachi ſenioris, de qua hæc ipſe lib. 6. epiſt. 33. Non mediocriter nepoticulæ meæ Gallæ infirmitas contrahit otij noſtri ſecuritatem. illam autem ad quam Fulgentius ſcripſit epiſtolã paraneticam de ſtatu viduarum, eandem eſſe putamus cum filia Symmachi, de qua hìc agitur. Floruit in Gallijs alia item Galla, quæ fuit vxor S. Eucherij, de qua Ado Treuer. 16. Nouemb. cuius ſepulchri meminit Gregor. Turonen. de glor. confeſſ. c. 36.

6 Pridie nonas Octob. Luna. F xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13			

LAODICEÆ beati Sagaris [a] epiſcopi & martyris, qui fuit vnus de antiquis Pauli Apoſtoli diſcipulis. Capuæ natalis ſanctorum martyrum Marcelli [b], Caſti, Aemilij, & Saturnini. Agenni in Gallia natalis ſanctæ Fidei [c] virginis & martyris, cuius exemplo beatus Capraſius ad martyrium animatus,

tus, agonem ſuum feliciter conſummauit. Item ſanctę Erotidis [d] martyris, quæ Chriſti amore ſuccenſa, ignis ſuperauit incendium. Treuiris commemoratio innumerabilium [e] pene Martyrum, qui in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro pręſide ob Chriſti fidem vario mortis genere necati ſunt. Antiſiodori ſancti Romani [f] epiſcopi & martyris. Opitergij ſancti Magni [g] epiſcopi, cuius corpus Venetijs requieſcit. In Calabria ſancti Brunonis [h] confeſſoris, ordinis Carthuſianorum inſtitutoris.

OCTOBRIS 6.

a SAGARIS epiſcopi.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Paſſus eſt tempore Marci Aurelij & Lucij Veri fratrum Impp. ſub Seruilio Aſiæ proconſule, vt ex Melitone ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 4. c. 25. & ex Polycrate lib. 3. c. 23. Niceph. hiſtor. lib. 4. c. 10. & 37.

b Marcelli, & ſoc.] Agunt de his etiam Beda, ac cæteri, qui ſupra, auctores; Petrus item in catal. lib. 11.

c Fidei.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Paſſa eſt in perſecutione Diocletiani ſub præſide Daciano. habet huius acta Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 9. c. 26. Antonin. in prima part. tit. 8. c. 1. §. 24. eadem apud Sur. tom. 7. de ipſa etiam in Flor. ſanct. Hiſpan. & Vaſæus in chron. Hiſpan.

d Erotidis.] De qua item hac die Græci agunt in Menologio, referuntq; eius martyrium.

e Innumerabil. penè martyrum.] De his vetera man. ſcript. De horum cœmeterio vbi ſepulti erant, meminit Sigebert. in chron. an. 1071. quos paſſos refert in perſecutione Diocletiani Imp. ſub Rictiouaro Præſide. agit de ijſdem Molan. in addit. ad Vſuard.

f Romani epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Ado, & alij. Adſcribitur decimus ſeptimus eius ſedis epiſcopus, vixitq; temporibus Ioannis Papæ tertij vſque ad Benedictum, vt docent tabulę epiſcoporum Antiſiodorenſium, quas deſcripſit Democh.

g Magni episc.] De eodem Petrus in catal. in appendice c. 17. refertq; eius acta, & tranſlationem hac die factam Venetias, anno Domini 1206. in eccleſiam S. Hieremię.

h Brunonis.] Eius res geſtæ à pluribus auctoribus reperiuntur ſcriptæ, vt à Franciſco de Puteo Lugdunen. Petro Blom. Petro Sutore de vit. Carthus. lib. 2. c. 7. Ranulph. lib. 7. c. 4. vitæ S. Hugonis epiſcopi Gratianopol. extant apud Sur. relatæ in tom. 5. Vita functus eſt annó Domini 1101. relatusq; eſt inter Sanctos à Leone decimo Rom. Pont. Habes apud Sur. tom. 5. eius vitam conſcriptam à dicto Petro Blomeuenne Priore Carthuſiæ Colon. vbi & deſcripta habentur præclara de S. Brunone elogia.

xvj. G Nonis Octob. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14			

ROMÆ via Ardeatina depoſitio ſancti Marci [a] Papę & confeſſoris. In prouincia, quæ nuncupatur Auguſta Euphrateſia, ſanctorum martyrum Sergij [b] & Bacchi nobilium Romanorum, ſub Maximiano Imperatore: quorum Bacchus tamdiu neruis crudis cęſus eſt, quoadusq. toto corpore diſciſſus, in confeſſione Chriſti emitteret ſpiritū: Sergius vero clauatis cothurnis pedes indutus, cum in fide fixus maneret, data ſententia, iuſſus

ſus

ſus eſt decollari: cuius nomine locus vbi quieſcit, Sergiopolis appellatus, ob pręclara miracula frequenti Chriſtianorum concurſu honoratur. Romę ſanctorum martyrum Marcelli [c] & Apuleij, qui primo quidem Simoni mago adhæſerunt; ſed videntes mirabilia quæ per Apoſtolum Petrum Dominus operabatur, relicto Simone, Apoſtolicę doctrinę ſe tradiderunt, ac poſt paſſionem Apoſtolorum ſub Aureliano conſulari coronam martyrij reportarunt, ſepulti non longe ab Vrbe. Item apud Auguſtam Euphrateſiam ſanctæ Iuliæ [d] virginis, quę ſub Marciano præſide martyrium conſummauit. Pataui ſanctæ Iuſtinæ [e] virginis & martyris, quæ a beato Proſdocimo ſancti Petri diſcipulo baptizata, cum in fide Chriſti conſtanter perſiſteret, Maximi præſidis iuſſu gladio tranſuerberata migrauit ad Dominum. Apud Bituricas ſancti Auguſti [f] preſbyteri & confeſſoris. In pago Rhemenſi ſancti Helani [g] preſbyteri. Eodem die commemoratio [h] ſanctę Mariæ de Victoria, quam Pius V. Pontifex maximus ob inſignem victoriam a Chriſtianis bello nauali, eiuſdem Dei genitricis auxilio hac ipſa die de Turcis reportatam, quotannis fieri inſtituit.

OCTOBRIS 7.

a MARCI Papæ.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De eius ſucceſſione agit Optat. Mileuit. lib. 2. contra Parm. Auguſt. epiſt. 165. ad Generoſum, Rufin. lib. 1. c. 22. Sozom. lib. 2. c. 19. & Niceph. in chron. Acta eius in Annal. eccleſ. per annos ſingulos diſpoſuimus. Vetus eſt Romæ titulus S. Marci, cuius eſt mentio in conc. prim. Rom. ſub Symmacho. de alia rurſum eiuſdem nomine eccleſia extra Vrbem poſita, quam Gregor. Papa tertius reſtituit, mentio habetur in lib. de Romanis Pontificibus in Nicolao Papa, vbi & de cœmeterio S. Marci ſcribitur. Hadrianus Pontifex in epiſtola ad Carolum Magnum de imaginibus hæc ait: A tunc vſque hactenus ſanctorum Pontificum videlicet Silueſtri, Marci, & Iulij miræ magnitudinis ſanctæ eorum eccleſiæ apud nos ſunt depictæ, tam in muſiuo, quàm in cæteris hiſtorijs, cum ſacris imaginibus ornatis. hęc ibi. Habemus eius vitam per lectiones diſtinctas, quæ in aliquibus eccleſijs legi conſueuit.

b Sergij, & Bacchi.] Beda de his hac die, ac cæteri tam Latinorum, quàm Græcorum. Extant eorũ acta à Metaphraſte deſcripta apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. Mombrit. tom. 2. & alia man. ſcrip. De ijſdem Nicephor. lib. 7. c. 14. in fine. ibi de eorum martyrio; de miraculis autem S. Sergij lib. 15. c. 23. ex Euagr. lib. 4. c. 27. & lib. 6. c. 20. De Sergiopoli ciuitate à S. Sergio martyrę ſic dicta, & reliquijs eiuſdem martyris idem Niceph. lib. 15. c. 26. & 27. De Coſrhoe rege Perſarum, qui eidem obtulit dona, idem Niceph. lib. 18. c. 21. De peregrinatione ad ſanctũ Sergium in Araphas, habetur mentio in ſecunda ſynodo Nicæna, act. 5. & in Prat. ſpirit. c. 180. Agit de eodẽ Theodoret. de Euangelica verit. lib. 8. in fine. Erexit eidem Sergio Iuſtinianus Imper. egregiam baſilicam Conſtantinopoli, aliam rurſus Ptolemaide, vt ſcribit Procop. lib. 1. & lib. 5. ædific. Iuſtinian. Imper. Romæ etiam celebris fuit horum martyrum memoria, illicque erat Diaconia horum nomine, quam Gregorius tertius Papa reſtituit, auxitque, vt conſtat ex lib. de Rom. Pontificibus. Notiſſimus etiam in Gallijs S. Sergius fuit, de cuius pollice, alijsque eius ſacris reliquijs agit Gregorius Turonenſis hiſt. Franc. lib. 7. cap. 31.

c Marcelli, & Apulei.] Agunt de ijſdem Beda, Vſuardus, Ado, & alij ex actis ſanctorum Nerei & Archilei.

d Iuliæ.] De qua Vſuardus, & Petr. in catal. lib. 9. c. 31. hac die agunt.

e Iuſtinæ.] De eadem tabulæ eccleſiæ Patauinæ. Eius martyrij acta habet Mombrit. tom. 2. plura in vita S. Proſdocimi, apud eundem tom. 2. Petrus in Catal. lib. 9. c. 32. ſunt in his aliqua corrigenda, vt quæ habentur de Vitaliano, & Maximiano regibus. fuerunt hi præſides ſub Romano Imperio conſtituti: nec enim illis temporibus aliquis erat in Italia regulus. De Iuſtina Venant. Fortunat. de gaud. vit. ætern. hoc verſu.

Et Iuſtina

Et Iuſtina ſimul, conſociante Thecla. & lib.7.ad Bod.Ducem, ſic.
Iuſtinam Pataui, Euphemiam hinc Chalcedon offert.

f Auguſti preſbyteri.] Scribit de eo Gregor. Turon. de glor. confeſ. cap. 80. ex quo & Molan & Galeſin. hac die.

g Helani.] Tabulæ Rhemenſes, ex quibus ijdem qui ſupra Molan. Galeſ. hac die.

h Commemoratio S. Mariæ de Victoria.] Eo nomine Neapoli nuper erecta eſt eccleſia, egregium planè diuinæ benignitatis monumentum, cùm noſtra memoria, anno ſalutis 1571. Fidelium claſſis ſanctiſſ. D. N. Pij V. PP. ac Catholici Hiſpaniarum Regis Philippi, necnon inclytæ Venetorum Reip. fœdere coacta, glorioſam ac cunctis ſeculis memorabilem de Turcis Chriſtiani nominis infenſiſſimis hoſtibus ad Echinadas inſulas, captis hoſtium triremibus centũ & octoginta, cæteris diſſipatis, victoriam reportauit: fractosq; noſtrorum animos in eam ſpem erexit; poſſe inimicos noſtros (modò in vnum Chriſtianorum animi, vireſq; conueniant) nullo negotio profligari, atque deleri; præſertim ſi (vt tum in his actum eſt) præcipuam in Domino, & non in armis ſpem ponamus, peccatorumq; ſordibus expiatis, puræ ad Deum preces offerantur, ac Dei genitricis Mariæ auxilium pijs votis ſedulò imploretur.

xv. A Octauo idus Octob. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

NATALE beati Symeonis [a] ſenis, qui in Euangelio Dominum IESVM ſuis in vlnis ſuſcepiſſe legitur. Cæſareę in Palæſtina paſſio ſanctæ Reparatæ [b] virginis & martyris, quæ cum nollet idolis ſacrificare, ſub Decio Imperatore varijs tormentorum generibus cruciata, demum gladio percutitur: cuius anima in columbæ ſpecie de corpore egredi, cælumq. conſcendere viſa eſt. Theſſalonicæ ſancti Demetrij [c] proconſulis, qui cum plurimos ad Chriſti fidem perduceret, Maximiani Imperatoris iuſſu lanceis confoſſus martyrium conſummauit. Ibidem ſancti Neſtoris [d] martyris. Hiſpali in Hiſpania ſancti Petri [e] martyris. Laodiceæ ſancti Artemonis [f] preſbyteri, qui ſub Diocletiano per ignem martyrij coronam accepit. In territorio Lugdunenſi ſanctæ Benedictæ [g] virginis & martyris. Anconæ ſanctarum Palatiatis [h], & Laurentiæ, quæ in perſecutione Diocletiani ſub Dione pręſide in exilium deportatæ, laboribus & ærumnis confectæ ſunt. Rhotomagi ſancti Euodij [i] epiſcopi & confeſſoris. Hieroſolymis ſanctæ Pelagiæ [k] cognomento Pœnitentis.

OCTOBRIS 8.

a SYMEONIS.] De quo Luc. c. 2. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum; Græci autem ad tertium nonas Februarij, vt conſtat ex eorum Menolog. & ex conſtitutione Emmanuelis Imp. apud Theodor. in nomoc. Photij tit. 7. c. 1

b Reparatæ.] De eadem Beda, & Ado. eius acta habet Mombrit. tom. 2. legimus eadem copioſius ſcripta in cod. man. ſcrip. monaſt. S. Cæciliæ trans Tiberim.

c Demetrij.] De ipſo etiam Beda, atque alij. Græci autem in Menologio ad ſeptimum Kal. Nouem-

Nouembris. Extat encomium in magnum Demetrium martyrem Leonis Imp. in codice Græc, man. ſcrip. Sfortianæ bibliothecæ num. 65. Acta eius ex antiquis monumentis edidit Metaphraſtes, quæ deſcripſit Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. hac die. donauit olim ea Latinitati Anaſtaſius bibliothecarius, vt auctor eſt Vincent. lib. xij. cap. 150. Frequens concurſus fuit Chriſtianorum ad ſepulchrum S. Demetrij Theſſalonicam, ex quo vnguentum medicum ſcaturire iugiter conſueuit, de quo Glicas in Annal. Cedren. in compend. hiſt. & Zonaras in Michaele quarto Imp. qui eiuſdem martyris ope eſt liberatus à dęmone eum arripiente, & Bulgaros profligauit. De baſilica S. Demetrij per Baſilium Imp. reſtituta, meminir Cedren. in Baſilio.

d Neſtoris.] De eodem Græci in Menologio ad vij. kal. Nouembr. eius res geſtæ intextæ habentur cum actis S. Demetrij, de quo modò egimus. de ipſo item Nicephorus hiſt. lib. 7. c. 18.

e Petri.] Vſuardus de eodem Vaſæus in chron. ex breuiar. Eborenſi, & Flos ſanct. Hiſpan.

f Artemonis.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, recenſentq; eius martyrium.

g Benedictæ.] De eadem Vſuardus, hac die, pluribus autem Petrus in catal. lib. 9. c. 40. aliá eſt eiuſdem nominis virgo non martyr., cuius natalis eſt dies xvj. Kal. Decembr. ſcribit de ea Trittem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 264.

h Palatiatis, & Laurentię.] Harum res geſtas ex antiquis codicibus deſcriptas accepimus ab eccleſia Anconitana. de ijſdem Petr. in catal. lib. 11.

i Euodij epiſc.] Ponitur hic decimus eius ſedis epiſcopus, ſubrogatus in locum S. Innocentij circa an. Domini 422. vt apparet ex tab. epiſcoporum eius eccleſiæ, quas deſcripſit Demochar. Agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vſuard.

k Pelagiæ Pænitentis.] Agunt de eadem hac die Latini omnes, & Gręci, vt conſtat ex eorum Menologio. Vixit temporibus Theodoſij Iunioris, vt patet ex his, quæ ſcribir Niceph. hiſt. lib. 14. c. 40. errant qui eam referunt ad tempora Numeriani, dicuntq; hanc ad Chriſtum conuerſam à Nonno, qui & Hippolytus dictus habetur, epiſcopo Portuenſi: hæc enim ſuperius refellimus. Nonnus enim, qui eam conuertit ad Chriſtum, fuir epiſcopus Ediſſenus ſubſtitutus in locum Ibæ, vt ſcribit Liberat. diac. in breuiar. c. 12. cumq; ille ſedem recepiſſet in concilio Chalcedonenſi, Nonnus remanſit Antiochiæ commendatus à ſynodo Maximiano epiſcopo Antiocheno, vt conſtat ex eodem conc. act. 10. porrò ille eum præfecit eccleſiæ Heliopolis ad Libanum poſitæ, cuius meminit Sozomen. hiſt. lib. 5. c. 9. diuerſa ab ea eſt alia Helioplis, quę eſt in Aegypto, quæ Alexandrino, & non Antiocheno ſubdita eſt epiſcopo. Porrò idem Nonnus poſtmodum redditus eſt eccleſiæ Ediſſenæ, vt apparet ex epiſtola epiſcoporum illius prouinciæ, ſcripta pro comprobatione concilij Chalcedonenſis ad Leonem Imp. extat rom. 2. concil. nouę edit. pag. 242.

Septimo idus Octob. Luna. B xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16			

LVTETIÆ Pariſiorum natalis ſanctorũ martyrum Dionyſij [a] Areopagitæ epiſcopi, Ruſtici preſbyteri, & Eleutherij diaconi: ex quibus Dionyſius ab Apoſtolo Paulo baptizatus, primus Athenienſium epiſcopus eſt ordinatus: deinde Romam veniens, a beato Clemente Romano Pontifice in Gallias [b] prædicandi gratia directus eſt: & ad præfatã vrbem deueniens, cum ibi per aliquot annos commiſſum ſibi opus fideliter proſequeretur, tandem a præfecto Feſcennino poſt grauiſſima tormentorum genera vna cum ſocijs gladio animaduerſus, martyrium compleuit. Eodem die memoria ſancti Abrahæ [c] patriarchæ, & omnium credentium patris. Apud Iuliam in territorio Parmenſi, via Claudia, ſancti Domnini [d] martyris ſub Maximiano Imperatore: qui cum velle per-

let perſecutionis rabiem declinare, a perſequentibus gladio tranſuerberatus, glorioſe occubuit. Apud Caſinum ſancti Deuſdedit[e] abbatis, qui a Sicardo tyranno in carcerem truſus, illic fame & ærumnis confectus reddidit ſpiritum. In Hannonia ſancti Giſleni[f] epiſcopi & confeſſoris, qui relicto epiſcopatu, monachi vitam in monaſterio a ſe conſtructo exercens, multis virtutibus claruit. Hieroſolymis ſanctorum Andronici,[g] & Athanaſiæ eius coniugis. Antiochię ſanctæ Publiæ[h] abbatiſſæ, quæ tranſeunte Iuliano Apoſtata, Dauidicum illud cum ſuis virginibus canens: Simulacra gentium argentum & aurum: &, Similes illis fiant qui faciunt ea: Imperatoris iuſſu alapis cæſa eſt, & grauiter obiurgata.

OCTOBRIS 9.

a DIONYSII, & ſoc.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum: Gręci autem quinto nonas Octobr. Horum acta in primis conſcripta feruntur ab Ariſtarcho Græco chronographo, indeq; à Methodio epiſcopo Conſtantinopolitano, quæ ab Anaſtaſio Bibliothecario in Latinum conuerſa eſſe, ſcribit Hincmarus epiſcopus; eadem Metaphraſtes, Michael Syngellus, Glicas, Suidas, & alij: Hilduinus autem ex antiquis tum Latinorum, tum etiam Gręcorum monumentis ſcripſit Areopagitica, expoſcente Ludouico Pio Imp. Idemque Anaſtaſius Bibliothec. ad Carolum Caluum dedit epiſtolam aduerſus eos, qui dicerent Dionyſium Areopagitam alium eſſe ab illo Pariſienſi epiſcopo. hæc omnia ſimul iuncta edidit Sur. tom. 5. Rurſus etiam eadem acta carmine ſcripta ab eodem Hilduino, aſſeruari in monaſterio Gemblacenſi, teſtatur Molanus. Noſtra ætate Matthęus Galenus ſcripſit Areopagitica, quibus eiuſdem Dionyſij ſcripta vindicauit à calumnijs hæreticorũ. addidimus nonnulla in Annalibus eccleſiaſticis, quibus non leues eorundem obiectiones ſoluimus. extat Venantij Fortunati Carmen de baſilica S. Dionyſij, ac eius martyrio lib. 1. meminitq; eiuſdem lib. 7. ad Bodeg. & in vit. S. Martini lib. 4. Quòd autem ſanctum caput ſuum portauit manibus: id quidem Hilduinus ex Lyſbio, atque etiam Metaphraſtes in ipſo Dionyſio, & Nicephorus hiſt. lib. 2. c. 20. profitentur.

b In Gallias.] Sat ſcio eam quæſtionem de Dionyſio Pariſiorum epiſcopo; ſitne cenſendus ille idem, qui ex Areopago ad Chriſti fidem, ac inde ad Athenienſis eccleſię regimen aſſumptus fuit, iam ante annos ſeptingentos agitatam, ac definitam, à nonnullis iterum deduci in controuerſiam: quibuscum in Annal. eccleſ. prolixior eſt mihi diſputatio. Hic autem (vt inſtituti patitur ratio) pauca dumtaxat, quæ piæ menti ſatis eſſe poſſint, attingam; reddamque in primis verba Hincmari Rhemenſis epiſcopi, auctoris illorum temporum non ignobilis, quibus, ſcribens ad Carolum Caluum Imp. rem ipſam his verbis teſtatam reliquit, cùm ait: Patrem veſtrum Dionyſium eſſe Areopagitam, à beato Paulo Apoſtolo baptizatum, & Athenienſem ordinatum epiſcopum, & in Gallias à beato Clemente directum; ex his, quæ Gręca teſtificatio, & S. Romanæ Sedis atteſtatio, & Gallicana intimat conteſtatio, ratum in hac cauſa (quod longè ante nos dictum eſt) recognoſcant. hæc ille: quæ ne perfunctoriè dicta videantur, ſingillatim expendere operæpretium fuerit. Quòd igitur ad Græcam, quam dicit, atteſtationem pertinet. quid aliud profeſſus eſt Michael Imp. publica legatione, qua ad Ludouicum Pium miſit commentarios omnes Dionyſii Areopagitæ nuper repertos? qui perlati Pariſios, ipſis Vigilijs S. Dionyſij celebritatis, cuiuſnam illi fuerint, miraculis tunc diuina virtute editis, certa fide probati ſunt. narratur rei geſtæ hiſtoria in ea epiſtola, quam ad eundem Ludouicum Imp. Hilduinus conſcripſit. Conſtat inſuper auctore Anaſtaſio S. R. E. Bibliothecario, S. Methodium Conſtantinopolitanum epiſcopum, olim cùm eſſet preſbyter, & legatione Apoſtolica fungeretur, vitam S. Dionyſij Areopagitæ, qua illum in Gallias profectum, Pariſiorum eccleſiam curaſſe, confirmat, Romanæ eccleſiæ tradidiſſe. hæc etenim idem Anaſtaſius, qui eam in Latinum à ſe tranſlatam miſit ad Carolum Caluum Imp. teſtatur epiſtola ad eum tunc data; Metaphraſtes inſuper Dionyſij acta, hæc ipſa teſtantia, ex antiquioribus monumentis deſcripſit: quæ veneratione eſſe digna, ſynodus Florentina, ea citando, monſtrauit. Quòd item ad Græcos pertinet, Michael Syngellus preſbyter Hieroſolymitanus in encomio, quod de eodem Dionyſio habuit; eadem plus ſatis reſtata reliquit: quæ & complures alij Græcorum recentiorum profeſſi ſunt, quos enumerare longum eſſet. hæc de his

quæ

quæ ſpectant ad Græcorum atteſtationem. Quòd autem pertinet ad teſtimonium S. R. E. quo idem Hincmarus eandem rem comprobatam affirmat, ad id referendum arbitror, quòd Hilduinus, cùm ad eam rem probandam citet antiqua Miſſalia Gallicana, eaq́; probata dicit auctoritate Romanorum Pontificum Innocentij, Gelaſij, atque Gregorij, quorum ea de re epiſtolas apud eandem Pariſienſem eccleſiam extare teſtatur. in ſacris enim Miſſæ præfationibus, moris erat, vitam illius ſancti cuius ſolemnitas ageretur, ſummatim collectam publicè recitari, vt etiam in Sacramentario S. Gregorij, & in Miſſali Ambroſiano hactenus cernitur. his accedit Stephani Papæ factis potius quàm verbis teſtata ſententia: nam eo tempore, quo ipſe Pipinum regem coronauit in Gallia: cùm ægrotans, S. Dionyſij adminiculo è morbo conualuiſſet, ſacris eiuſdem reliquijs Romam tranſlatis, in ipſius honorem monaſterium erigendum curauit, quod Græcis monachis tradidit, atque indito nomine, Græcorum Scholam nuncupauit: quod obitu eius imperfectum relictum, ab eius ſucceſſore Paulo Papa eſt penitus abſolutum, hæc ipſa Ludouicus Imp. ab Hilduino perpetuis monumentis voluit commendari; prout eiuſdem Imp. ad eum litteræ ſcriptæ declarant. Et quid, quæſo, cauſæ fuiſſe exiſtimamus, quòd S. Dionyſij monaſterium & Græcis attributum, & Græcorum Schola dici voluit, niſi vt in ædibus Græci hominis, Græci gentiles eius, veluti iure hoſpitij, conſiderent? Sancta inſuper Romana Eccleſia huic veritati ea quoque ratione aſtipulata videtur, quòd à S. Methodio allata Romam Dionyſij acta receperit, ac fideliter cuſtodierit; cùm præſertim eiuſdem S. Sedis Bibliothecarius Anaſtaſius ſummæ illorum temporum doctrinę & auctoritatis vir eadem Latinitate donata ad Carolum Caluum Imp. vnà cum litteris, quæ adhuc extant, in Gallias miſerit. hæc ſatis de his quæ ad ſedis Apoſtolicæ teſtimonium ſpectant. Ad illud etiam, quòd idem Hincmarus ait: Et Gallicana intimat conteſtatio. prædicta ſufficere poſſunt: nimirum antiquorum Miſſalium fides, & acta ipſa, quæ ex antiquis monumentis. & à Viſbio Hilduinus collegit; quibus etſi aliquis error inhæſit, vt de Dionyſij martyrio perperam recẽſito ſub Domitiano Imp. vel quid aliud eiuſmodi: non tamen idcirco cætera, quæ in eis narrantur, ſunt reijcienda; cùm præſertim tot tantosq́; habeat aſtipulatores. quòd ſi ob vnum errorem, vel alterum in vitis ſanctorum inuenium, cætera quæ remanent, fide carere dixerimus: profecto omnes ferè ſanctorum vitas in maximum diſcrimen inducimus; cùm penè in omnibus aliquid notari poſſit, quod corrigendum videatur; ſitq́; canonicarum tantummodo ſcripturarum ſingularis pręrogatiua, vt in eis cuncta vera, inconcuſſa, certaq́; narrentur. Quòd autem prædictis omnibus de Dionyſio ex Gregorio Turonenſi opponitur, quòd dicat in hiſt. de geſt. Franc. lib. 1. cap. 30. S. Dionyſium miſſum eſſe Pariſios temporibus Decij: id quidem tam verum eſt, quàm quod ibidem aſſerit, Trophimum Arelatum, Paulum Narbonam, & Martialem ijſdem Decij temporibus miſſos in Gallias; quos omnes liquidò conſtat ab Apoſtolis illuc eſſe directos, prout eorum acta, ac antiqua Martyrologia atteſtantur. Pace Gregorij dixerim, ipſum non tantùm in tam remotis, ſed in his etiam quæ ſuorum ſunt temporum, aliquando eſſe hallucinatum, ſæpe ſuperius oſtenſum eſt. Corrigendus eſt item error ille Hilduini dicentis; Dionyſium annos natum circiter nonaginta, martyrio coronatum, anno decimoſexto Domitiani Imp. quod falſum eſſe, ex eiuſdem Dionyſij ſcriptis conuincitur, quibus citat S. Ignatium, quem Traiani tempore martyrio vita functum, omnes teſtantur. Dionyſij porrò ætatem ex eo facilè inuenies, quam ipſe ſcribens ad Apollophanem, admirandam illam Solis eclipſim tempore Paſſionis Chriſti contigiſſe ait, cùm ipſe ageret annum ſuę ætatis vigeſimum quintum. ex hac quidem eius annorum ratione, vt Dionyſius Ignatio ſuperuixerit, vtique centeſimum ætatis annum exceſſiſſe eum oportuit. nec mirum videri debet, tam longam Dionyſio contigiſſe ætatem: cùm diuina quadam diſpenſatione factum ſit, vt complures ex his, qui Apoſtolorum temporibus vixerint, ad longiſſimam ætatem peruenirent; nempe vt ea, quę oculis aſpexiſſent, certa ſcientia teſtarentur; vt inter alios Symeon epiſcopus Hieroſolymitanus, qui centeſimum vigeſimum attigit annum; S. Ignatius, qui ſe Dominum in carne vidiſſe, teſtatur, ſcribens ad Polycarpum (citat eam epiſtolam S. Hieronymus de ſcrip. eccleſ. in Ignatio) ad annum vndecimum Traiani, vt idem auctor affirmat, peruenit. certè Quadratus, qui poſt Publium, qui Dionyſio ſucceſſit in eccleſia Athenienſi, rexitq́; illam temporibus Hadriani, complures ſe vidiſſe, tradit, qui Chriſti temporibus ſanati eſſent, & à mortuis ſurrexiſſent, vt de ipſo recitat S. Hieronym. lib. de ſcrip. eccleſ. quid memorem Hermam Pauli diſcipulum, cuius ipſe meminit, ſcribens ad Romanos, cuius & eſſe dicitur liber Paſtoris? eum conſtat ad vltima vſque Antonini Pij tempora fuiſſe ſuperſtitem. dicerem de Polycarpo, & alijs, niſi me aliò vocaret oratio.

Quòd autem Beda, & Ado de Dionyſio Areopagita agunt tertia die Octob. die verò nona de Dionyſio Pariſiorum, quaſi hic ſit diuerſus ab illo: dicimus à Græcis mutuatum exemplum; ea enim die Græci de Areopagita agunt; Romæ autem hac die ex antiquis eccleſiarum monumentis agi ſolitum, certum eſt, alia fortaſſe de cauſa. ſæpe enim accidiſſe vidimus, vt alia ratione Græci, alia vero Latini eiuſdem ſancti agant celebritatem; imò inter ipſos Latinos eandem inuenies diuerſitatem, qui nimirum alij celebrent diem natalem, inuentionis, ſeu tranſlationis alij, vel fortè

QQ dedi-

dedicationis eccleſiæ;qua etiam ratione de vno eodemq; ſancto iterum agi ſolemnitatem, facilè inuenies. Ad hæc,ſi attentius conſiderentur quæ Beda,& Ado ea die tertia Octobris dicant de Dionyſio Areopagita; ijdem noſtræ potius fauere videntur cauſæ, quàm contradicere;cùm teſtentur, S. Dionyſium ſub Hadriano Imp. martyrium conſummaſſe: quo quidem tempore Athenienſi eccleſiæ præfuiſſe Quadratum epiſcopum, & huius præceſſorem Publium Dionyſij ſucceſſorem, certum eſt:id etenim Euſeb. hiſt. lib. 4. c.22.id etiam S.Hieron.de ſcript.eccleſ.in Quadrato;id deniq; cæteri hiſtorici ea tempora proſecuti, teſtantur.quin,ſi fidem præſtamus Hippolyti libello de 72.diſcipulis, Narciſſum diſcipulum Domini ante prædictos poſt Dionyſium Athenis ſediſſe, dicere opus eſt.Quænam ergo cauſa eſſe potuit,vt Dionyſio adduc ſuperſtite,vſq;ad tempora Hadriani tres epiſcopi,vel ſaltem duo in eius locum fuerint ſubrogati? haud equidem credendum eſt, talem tantumq; virum,eccleſię columnam in maximis illis eccleſiæ anguſtijs ſedi nuncium remiſiſſe, vitamq; ocioſam tranſegiſſe. Sicq; nihil eſt, quod conuenientius dici poſſe videatur, quàm (quod eius acta ſignificant) eum ad maiorem prouinciam ſubeundã à S. Clemente Papa in Gallias amandatum;quo exemplo factum apparet, vt & S. Polycarpus ſuorum diſcipulorum pleroſq; eòdem ex Aſia miſerit,cùm tam ingens oſtium ad Euangelium propagandum patere videret,& in multa meſſe operarios eſſe perpaucos.

His iam de Dionyſio expeditis ac pluribus certè quàm putarã,ſtudioſi lectoris venia,liceat hìc paulìſper adhuc immorari,ac de eiuſdem auctoris ſcriptorum firmitate paucula in medium afferre. Rogatus aliquando cauſam à diſertiſſimo atq; ampliſſimo viro, cur nec S.Hieronymus, vel Euſebius, quorum præcipuum fuit ſtudium, rerum eccleſiaſticarum ſcriptores colligere, Dionyſij Areopagitæ meminerit? Reſpondi.Quòd ad S.Hieronymum ſpectat; non eſt quòd quis miretur, cùm ille eos ſolùm cognoſcatur collegiſſe antiquos ſcriptores,quos ab Euſebio inueniſſet recenſitos; illoſq; tantum addidiſſe; qui poſt Euſebij tempora claruere. profitetur enim hoc idem ipſe in commentarij præfatione ad Dextrum. Itaq; tota iam quæſtio cùm de Euſebio eſſe videatur; res non eſt propterea in eo periculo conſtituta, vt cauſa cadere ſit neceſſe, vnius tantùm non dicam teſtantis, ſed ſilentis hominis teſtimonio. S.Maximus monachus aduerſus Monothelitas egregius Eccleſię propugnator de his agens, clamoſum Euſebij ſilentium affectatum nimis, ac dolo malo ſimulatum demonſtrat; dum affirmat Dionyſij Areopagitæ commentarios iam olim notos fuiſſe Dionyſio epiſcopo Alexandrino, eoſdemq; ab eo fuiſſe ſcholijs illuſtratos; adduciiq; in eius rei teſtimonium Anaſtaſium epiſcopum Antiochenum in libro,cuius eſt titulus [illegible]. numerat idem S.Maximus alios antiquos theologos, quorum ſcriptorum nulla ab Euſebio facta eſt mentio,vt librorum Narciſſi, Hymenæi,& aliorum,quos tamen putandum eſt, illum non præterijſſe, cùm locupletiſſimæ bibliothecæ Pamphili martyris factus ſit hæres; ſed Arianum hominem hæretica fraude illos occultaſſe: nam Arianorum vexillarius (ſic enim eum appellat S.Hieronymus) auctores illos prodere timuit, quibus Ariana hæreſis ſterneretur. quæ nam ab Arianorum inſidijs ſalua eſſe potuerunt; ſi eorum perfidia etiam Nicæni canones naufragium paſſi ſunt? Sed vt modò de ſcriptoribus eccleſiaſticis agamus; vnum tantùm de ea re adducam exemplum. Quænam, quæſo, fuit cauſa,vt theologorum antiquorum celeberrimum Theognoſtum Euſebius ſilentio prætererit; niſi quòd ſciebat eũ Arij dogmatibus aduerſari? Porrò probè nouit Theognoſti bene exculti ingenij lucubrationes S. Athaſius,qui eum citat in lib.de ſynod.Nicęnæ decret.cõtra hæreſ.Arian.his verbis: Diſcite (inquit) nunc Chriſto rebelles Ariani Theognoſtum virum diſertum nõ abhorruiſſe à vocabulo Subſtantiæ,ſcribens de filio Dei in 2.Hypotypoſeon,ita locutus eſt.&c. recitat ibi grauiſsimam eruditi viri ſententiam de vna eademq; Filij Dei cum Patre ſubſtantia. idemq; Athan.lib.de peccato in Spir. ſanc.ad Serapionem,eundem citans auctorem,ſimul & Origenem,hęc ait: Priſci igitur homines, inter quos & Origenes vir multarum diſciplinarum & multùm induſtrius,& Theognoſtus ille admirandus & perquam ſtudioſus (horum enim opera legebam, cùm tuam epiſtolam acciperem) tradunt nobis. &c. Quiſnam puter nobiliſſimum theologorum Euſebio fuiſſe incognitum,quem præſertim Athanaſius ad aſtruendam filij Dei diuinitatem, quẽ ille adeò impugnabat,tam ipſi,quàm cæteris Arianis ob oculos ponit? Videant ergo, quàm firmo nitantur argumento, qui affectatum Euſebij ſilentium contra Dionyſij commentarios in teſtimonium adducunt. Quòd demum ſpectat ad cæteras obiectiones,quas de Clemente Alexandrino, Timotheo, vel alijs aduerſus eiuſdem ſcripta aduerſarij obijciunt: præter illa, quę in eo genere à Matthęo Galeno laudabiliter ſcripta ſunt;alia complura,ac(ni fallor) certa atq; probata in Annalibus eccleſiaſticis, proximè, Deo auſpice, in lucem prodituris,ſedulò explicabuntur.

c Abrahæ Patriarchę.] Agunt de eodem hac die tum Latini,tum Græci;qui addunt & Loth. De Abraham,qui meritò dictus eſt Pater credentium,pręter ea quę locupletiſſimè de eo ſcribuntur in diuinis ſcripturis,agit Ioſeph de antiq.Philo Iudęus,& alij Hebręorũ,Latinorum,& Gręcorum,quos omnes ſigillatim recenſere & longum, & moleſtum eſſet.De locis Abrahæ, memorijs nobilibus ędificiorum illuſtratis,vtde quercu Mambre,cellula Sarę, incunabulis Iſaac,loco ſacrificij,vbi eundem

dem Iſaac filium voluit immolare, agunt Sozom. hiſt. lib. 2. c. 3. Hieron. in epitaphio Paulę epiſt. 27. & Beda de locis ſanctis.

d Domnini.] De quo Beda, Vſuardus, & alij. huius res geſtę editę habentur apud Mombrit. tom. 1. Sur. tom. 7. & Petr. in catal. lib. 9. c. 42.

e Deusdedit.] Adnumeratur hic inter Caſinates abbates decimusquintus ordine; ſucceſſitq́; Apollinari, ſeditq́; annos ſex, vt accepimus ex tab. man. ſcript. abbatum Caſin. De eodem Leo Oſtiens. in chron. Caſin. lib. 1. c. 22. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 5. c. 274. additq́; de miraculis ad eius ſepulchrum fieri ſolitis. huic autem ſucceſſit Hildericus.

f Giſleni epiſcopi.] Huius res geſtas edidit Sur. tom. 5. plura de ipſo Molan. in indic. ſanct. Belg. vixit temporibus Dagoberti regis, circa an. Domini 640.

g Andronici, & Athanaſiæ.] De his item Græci hac die in Menologio agunt.

h Publiæ.] Græci itidem de eadem in Menologio hac die; qui ibidem profitentur hanc ipſam matrem eſſe S. Ioannis Chryſoſtomi. at vero qui res eiuſdem Chryſoſtomi ſunt proſecuti Anthuſam eam dictam eſſe, teſtantur; fortaſſe ita nomine, & cognomine Publia Anthuſa dicta eſt. Idem ſanctus Ioannes Chryſoſt. in libro quem ſcripſit ad viduam iuniorem, ſpectatiſſimæ virtutis exemplar matrem ſuam fuiſſe teſtatur. De egregia Publię confeſſione agit Theodoretus hiſt. lib. 3. c. 17. Amita autem S. Ioannis Chryſoſtomi dicta eſt Sabiniana, de qua Pallad. in Lauſiacis c. 29.

10 ## Sexto idus Octob. Luna. C xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17			

IN Creta inſula beati Pinyti [a] inter epiſcopos nobiliſſimi. Hic Gnoſię vrbis epiſcopus, ſub M. Antonino Vero, & L. Aurelio Commodo floruit; & in ſcriptis ſuis, velut in quodam ſpeculo, viuentem ſui reliquit imaginem. Coloniç Agrippinę ſancti Gereonis [b] martyris, cum alijs trecentis decem & octo, qui in perſecutione Maximiani pro vera pietate gladijs patienter colla ſubdiderunt. In territorio eiuſdem vrbis ſanctorum Victoris [c], & ſociorum martyrum. Veronæ in Gallia ſanctorum martyrum Caſſij [d] & Florentij, cum alijs plurimis. Nicomediæ ſanctorum martyrum Eulampij [e], & Eulampiæ virginis eius ſororis, quæ cum audiſſet fratrem pro Chriſto torqueri, exiliens in mediam turbam, eumq. amplexata, ſociam ſe illi adiunxit: atq. ambo in ollam feruentis olei coniecti, ſed nulla ex parte læſi, vna cum alijs ducentis, qui eo miraculo permoti crediderant in Chriſtum, obtruncatione capitis martyrium compleuerunt. Eboraci in Anglia ſancti Paulini [f] epiſcopi, diſcipuli beati Gregorij Papæ, qui cum alijs ad prædicandum Euangelium illuc ab eo miſſus, Eduuinum Regem, eiusq. populum ad fidem Chriſti conuertit. Populonij in Tuſcia ſancti Cerbonij [g] epiſcopi & confeſſoris, qui, vt ſanctus Gregorius refert, in vita & morte miraculis claruit. Veronæ item ſancti Cerbonij [h] epiſcopi. Capuę ſancti Paulini [i] epiſcopi.

a PINYTI.] De ipſo etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Agit de eodem Euſeb. in chron. an. vndecimo Marci Aurel. Antonini, & hiſt. lib. 4. c. 20. & 22. Hieron. de ſcript. eccleſ. Niceph. lib. 4. c. 8. & alij recentiores.

b Gereonis, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die, quorum acta ex antiquis tabulis excepta ab Elinando habet Sur. tom. 5. Agit de his Ado Vien. in chron. an. 18. Dioclet. Imp. De horum inuentione mentio habetur in vita ſancti Annonis epiſcopi Colon. lib. 2. c. 17. apud Sur. tom. 6.

c Victoris, & ſoc.] De his itẽ Vſuardus. Recenſentur horum res geſtæ in prædictis actis S. Gereonis; numeranturq; hi, qui cum Victore ſunt paſſi, martyres trecenti & triginta.

d Caſſij, & Florentij.] Agunt de his etiã Vſuardus, & Ado. Recenſentur ijdem in ipſis actis S. Gereonis, & apud Petr. in catal. lib. 9. c. 46. Verona quæ hìc ponitur, non eſt illuſtris illa Italiæ ciuitas, ſed quæ eſt in Gallia, vulgo, Bona, dicta.

e Eulampij, & Eulampiæ.] Græci etiã de his agunt in Menologio. Horum acta Metaphraſtes prolixius eſt proſequutus: quæ habet Lipom. tom. 9. & Sur. tom. 5. paſſiq; referuntur in perſecutione Diocletiani.

f Paulini epiſcopi.] De eodem plura Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores hac die. Geſta eius exactè deſcripta ſunt à Beda de geſt. Anglor. lib. 2. c. 9. & 10. vſq; ad 20. & in epitome. Migrauit ex hac via anno Domini 644. cùm ſediſſet annis 22. alij recentiores de eodem ſcribunt, inter quos Trithemius, ſed omnes ex Beda mutuati ſunt.

g Cerbonij epiſc.] Scripſit eius res geſtas S. Greg. Papa lib. 3. dialog. c. 11. qui & de eius eccleſia Longobardorum clade proſtrata agit in regiſtr. lib. 1. epiſt. 17. De eodẽ Sigebert. in chron. an. 536. Habemus in noſtra bibliotheca eiuſdem vitam man. ſcript. quæ incipit: Vir venerabilis. &c.

h Cerbonij, aliàs, Cerboni epiſc. Veron.] De quo & tab. eccleſ. Veron. quas eius eccleſiæ Auguſtinus Valerius epiſc. Cardinalis illuſtrauit egregio commentariolo, ibi pag. 6. & 38.

i Paulini epiſcopi.] Tabulæ Capuanæ eccleſiæ de eodem hac die, cuius res geſtæ deſcribuntur in ipſius breuiario.

xij. D Quinto idus Octob. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

TARSI in Cilicia natalis ſanctorum martyrum Tharaci[a], Probi, & Andronici, qui in perſecutione Diocletiani longo tempore carceris ſqualore afflicti, & tertio diuerſis tormentis & ſupplicijs examinati, in confeſſione Chriſti triumphum gloriæ abſciſſis ceruicibus ſunt adepti. In pago Vilcaſſino paſſio ſanctorum martyrum Nicaſij[b] epiſcopi Rhotomagenſis, Quirini preſbyteri, Scubiculi diaconi, & Pientiæ virginis, ſub præſide Feſcennino. Item paſſio ſanctorum Anaſtaſij[c] preſbyteri, Placidi, Geneſij, & ſociorum. In Thebaide ſancti Sarmatæ[d] diſcipuli beati Antonij abbatis, qui a Saracenis pro Chriſto necatus eſt. Veſontione in Gallijs ſancti Germani[e] epiſcopi & martyris. Vzeciæ in Africa ſancti Firmini[f] epiſcopi & confeſſoris. In Scotia ſancti Canici[g] abbatis. Lyrę in Belgia depoſitio ſancti Gummari[h] confeſſoris. Apud Rhedones ſancti Aemiliani[h] confeſſoris. Tarſi in Cilicia ſanctarum mulierum Zenaidis[k] & Phi-

lonillæ

lonillæ ſororum, quæ beati Pauli Apoſtoli conſanguineæ[k], & in fide fuerunt diſcipulæ. Veronæ ſanctę Placidiæ[l] virginis.

OCTOBRIS II.

a THARACI, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, & alij Latinorum; Græci autèm in Menologio poſtridie agunt. Horum acta à Metaphraſte deſcripta refert Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. nos autem habemus eorumdem acta pura ac ſyncera, vt excepta ſunt a Notarijs actuarijs. eſt illorum exordium: Cognoſcente Maximo Præſide in Tharſo Ciliciæ, Conſ. Diocletiano quartùm & Maximiano tertiùm octauo kal. Aprilis: &c. ſuſiora ſunt & vberiora quàm illa, quæ edita habentur à Metaphraſte. De horum reliquijs & dedicatione eccleſiæ, hæc ſcribit Cyrillus in Euthymio: Archiepiſcopus Martyrius egit ſynaxim & vigilias, cum multis lampadibus, & ſuffitibus ſplendidam & magnificam egit dedicationem, deponens ſub ara quaſdam partes reliquiarum Tharaci, Probi, & Andronici ſeptima menſis Maij. hæc ibi.

b Nicaſij epiſcopi, & ſoc.] Agit de his Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Fuit hic primus Rhotomagenſis ſedis epiſcopus, illuc miſſus à Clemente Rom. Pont. vt declarant tabulę eius eccleſiæ.

c Anaſtaſij, & ſoc.] De his item vet. man. ſcrip. quorum meminimus.

d Sarmatæ.] De eius occubitu S. Hieron. in chron. ann. 22. Conſtantini Imp. his verbis: Saraceni in monaſterium beati Antonij irruentes, Sarmatam interficiunt. hęc Hieron. qui ſupra an. 21. ait: Sarmata, Amatus, & Macarius diſcipuli Antonij inſignes habentur.

e Germani epiſcopi.] Fuit hic ſeptimus eius ſedis epiſcopus, occiſus ab Arianis anno Domini 372. vt docent tabulæ epiſcoporum eius eccleſiæ, quas deſcripſit Democh. lib. de ſacrif. Miſſæ. agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard.

f Firmini epiſcopi.] De eodem Vſuard. hac die, & alij recentiores. Vzetia cuius hic erat epiſcopus, dicta eſt etiam Vzita, cuius meminit Ptolom. & Strabo.

g Canici abbatis.] Vſuardus, Petrus in catal. lib. 11. ac recenties de eodem hac die.

h Gummari.] Scripſit acta eius Theobaldus, quæ habes apud. Sur. tom. 5. idemq; eadem heroico carmine cecinit, vt teſtatur Molan. in annot. ad Vſuard. qui de eodem pluribus agit in indiculo ſanct. Belg. claruit circa an. Domini 770.

i Aemiliani.] De eo vet. man. ſcrip. Maurolycus, & Molan. in addit. ad Vſuard.

k Zenaidis, & Philonillæ.] Agunt & de his Græci hac die in Menologio, deſcribuntq; paucis acta ipſarum.

l Placidiæ.] Tabulæ eccleſiæ Veronenſis, Petrus in catal. lib. 9. c. 70. & nuper Illuſt. & R. D. Aug. Valerius epiſcopus Veronen. Card lib. antiq. monum. epiſc. Veron. pag. 29. & 57. Eiuſdem ferè nominis & Imperatorio genere propagata claruit in Gallijs Placidina olim vxor ſancti Leontij epiſcopi Burdegalenſis, eiusq; genus & virtutes Venantius Fortunatus egregiè cecinit lib. 1. carm.

12 Quarto idus Octob. Luna. E xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19

ROMÆ ſanctorum martyrum Euagrij[a], Priſciani, & ſociorum. Rauennæ via Laurentina natalis ſancti Ediſtij[b] martyris. In Lycia ſanctæ Domninæ[c] martyris, ſub Diocletiano Imperatore. In Africa ſanctorum[d] Confeſſorum & Martyrum quatuor millium nongentorum ſexagintaſex, in perſecutione Vuandalica ſub Hunnerico rege Ariano: qui cum eſſent partim eccleſiarum Dei epiſcopi, partim preſbyteri & diaconi, aſſociatis ſibi turbis fidelium populorum, pro defenſione catholicæ

veritatis in horribilis eremi exilium truſi ſunt: ex quibus plurimi, dum crudeliter a Mauris ducerentur, haſtilium cuſpidibus ad currendum impulſi, & lapidibus tunſi, alij ligatis pedibus velut cadauera per dura & aſpera loca tracti, & ſingulis membris diſcerpti, ad extremum varie excruciati martyrium celebrarunt. Erant inter eos præcipui Domini ſacerdotes Felix & Cyprianus epiſcopi. Celenæ in Pannonia ſancti Maximiliani [e] epiſcopi Laureacenſis. Eboraci in Anglia ſancti Vualfridi [f] epiſcopi & cõfeſſoris. Mediolani ſancti Monę [g] epiſcopi, qui cùm de epiſcopo eligendo ageretur, cæleſti lumine circumfuſus, eo ſigno mirabiliter in epiſcopum eſt aſſumptus. Veronę ſancti Saluini [h] epiſcopi. In Syria ſancti Euſtachij [i] presbyteri & confeſſoris.

OCTOBRIS 12.

a EVAGRII, & ſoc.] Vet. man. ſcrip. ex quibus Galeſin. qui addit Ediſtium, ſed hic idem cum illo, qui Rauennæ paſſus eſt, vt inferius dicemus. In aliquibus codicibus in Syria hi paſſi leguntur.

b Ediſtij.] De eo Beda, Vſuardus, & alij recentiores; Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 2. paſſum hunc ſcribit in perſecutione Diocletiani Imp.

c Domninæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio, vbi & eius paſſio deſcribitur.

d Sanctorum Confeſſ.& mart.] De iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Gręci autem in Menolog. ſeptimo idus Decembris, vbi & eorum cruciatus deſcribunt, quos plenius proſecutus eſt Victor. lib. 2. de perſecutione Vuandal. ſummatim autem conſtitutio Iuſtiniani Imp. C. de præfect. præt. Africæ.

e Maximiliani epiſcopi] Huius res præclariſſimè geſtas haberi in bibliotheca Tornacenſi, teſtatur Molan. Plura de eodem Cuſpinian. in Auſtria.

f Vualfridi epiſc.] Beda de geſt. Angl. lib. 3. c. 28. lib. 4. c. 12. lib. 5. c. 20. & in epitome de eodem agit, aitq; obiiſſe diem anno Domini 732. Integra autem eius acta ſcripta ſunt ab Heddio, Odone Fridegono, ac nouiſsimè à Petro Bleſ. vt conſtat ex catal. ſcript. Britan. & ex Molano in annot. ad Vſuard.

g Monæ epiſc.] De quo etiam tabulæ eccleſiæ Mediolan. ex quibus Galeſinus hac die.

h Siluini epiſcopi.] De eodem tab. ecleſ. Veron. Illuſt. & R. D. Aug. Valer. epiſc. Veronens. Card. lib. de antiq. monumen. epiſcop. Veronenſium pag. 10. & 41.

i Euſtachij.] Beda, Vſuardus, Petrus in catal. lib. 11. numero 283. & alij recentiores.

2. F **Tertio idus Octob. Luna.** 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20

APVD Troadem Aſię minoris vrbem natalis ſancti Carpi [a] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli. Cordubæ in Hiſpania natalis ſanctorum martyrum Fauſti [b], Ianuarij, & Martialis, qui primo equulei pœna cruciati, deinde ſupercilijs raſis, dentibus euulſis, auribus quoq; & naribus pręciſis, ignis paſſio-

ne martyrium conſummarunt. Theſſalonicæ ſancti Florentij[c] martyris, qui poſt varia tormenta igne combuſtus eſt. In Auſtria ſancti Colmanni[d] martyris. Apud Septam in Mauritania Tingitana paſſio ſanctorum ſeptem martyrum ordinis fratrum Minorum, Danielis[e], Samuelis, Angeli, Domni, Leonis, Nicolai, & Hugolini: qui ob Euangelij prædicationem, & Mahumeticę ſectę confutationem, a Saracenis contumelias, vincula & flagella perpeſſi, demum capitibus abſciſſis martyrij palmam adepti ſunt. Antiochię ſancti Theophili[f] epiſcopi, qui ſextus poſt beatum Petrum Apoſtolum eiuſdem eccleſiæ pontificatum tenuit. Turonis ſancti Venantij[g] abbatis & confeſſoris. Apud Sublacum in Latio ſanctæ Chelidoniæ[h] virginis.

OCTOBRIS 13.

a CARPI.] De quo Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri Latinorum: Græci autem in Menologio ad viij. kal. Iunij agunt; traduntq́; vnum fuiſſe ex numero ſeptuaginta duorum diſcipulorum. De eo Paul. 2. ad Timoth. c. 4. & Dionyſ. Areop. epiſt. 8. ad Demophil. ſi tamen vnum eundemq́; eſſe dixerimus. Hunc de quo agimus, factum eſſe epiſcopum Berœenſem, auctor eſt Dorotheus in ſynopſi. Græci agunt hac die in Menologio de alio Carpo, qui paſſus eſt cum Papila, Agathonice, & alijs, de quibus ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 4. c. 14. ſed de his ſupra 13. April.

b Fauſti, & ſoc.] De his Vſuardus, & Ado; Beda autem de Fauſtino, Marco, & Adria; Petrus in catal. de Fauſto, & ſoc. lib. 9. c. 6. Ambroſ. Moral. in appendice ad Eulog. de ſanctis Cordubens. Vaſæus in chron. & Flos. ſanct. Hiſpan. Habentur apud Sur. tom. 7. horum martyrum acta ſatis fidelia ex Lucio Marin. de reb. Hiſpan. lib. 5. qui ea deſcripſit ex antiquis monumentis. eſt de his vetus ſacer hymnus in breuiario Toletano, quo ipſorum acta egregiè canuntur. plura de iiſdem in Theſaur. concio. tom. 2. die 28. Septembris.

c Florentij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, eiusq́; certamen deſcribunt.

d Colmanni.] Habet eius acta Saphico carmine ſcripta à Ioanne Stabio Sur. tom. 5. de eo & Cuſpin. in Auſtria. Patronus etenim Auſtriæ habitus eſt, paſſusq́; dicitur anno Domini milleſimo duodecimo.

e Danielis, & ſoc.] Horum res geſtas refert Antonin. in 3. part. tit. 24. c. 7. §. 1. Sur. tom. 5. hac die; & nouiſſimè chron. Franciſcan. cumulatè ſatis. Paſſi ſunt anno Domini 1221. agiturq́; natalis dies eorum auctoritate Leonis decimi Rom. Pont.

f Theophili epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Agit de ipſo Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 4. c. 19. Hieron. de ſcrip. eccleſ. epiſt. 151. ad Algaſiam quæſt. 6. & in proœm. ſuper Matth. Niceph. hiſt. lib. 3. c. 25. & lib. 4. c. 9. & Niceph. epiſc. in chron. extant huius diuinæ illæ lucubrationes ad Autholicum aduerſus Gentiles conſcriptæ.

g Venantij abb.] Vſuardus de eodem, & alij recentiores. Geſta eius deſcribit Gregor. Turon. in vit. ſanct. Patr. c. 16. de glor. confeſſ. cap. 15. & hiſt. de geſt. Franc. lib. 10. c. 31. in Licinio epiſcopo Turon.

h Chelidoniæ.] Huius venerabile corpus ex vetuſta eccleſia in montibus Simbruinis poſita tranſlatum eſt in baſilicam S. Scholaſticæ apud Sublacum opera Illuſtriſſ. ac Reuerendiſſ. Marci Antonij Card. Columnę viri religioſiſſimi. Eius vitæ acta in eiuſdem S. Scholaſticę monaſterio aſſeruari, accepimus.

14 Pridie idus Octob. Luna. G ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
																tu

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P	
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21	

ROMÆ via Aurelia natalis beati Calliſti [a] Papæ & martyris, qui Alexandri Imperatoris iuſſu diutius fame in carcere cruciatus, & quotidie fuſtibus cæſus, tandem e feneſtra domus, in qua cuſtodiebatur, præcipitatus, atq. in puteum [b] demerſus, victoriæ triumphum promeruit. Cæſareæ in Palæſtina ſanctæ Fortunatę [c] virginis & martyris, quę in perſecutione Diocletiani poſt equuleum, ignes, beſtias, & alia tormenta ſuperata, ſpiritum Deo reddidit: cuius corpus poſtea Neapolim in Campania delatum fuit. Item ſanctorum Carponij [d], Euariſti & Priſciani fratrum eiuſdem beatæ Fortunatę, qui poſt eam gladio iugulati, pariter martyrij coronam perceperunt. Item ſanctorum Saturnini [e] & Lupi. Arimini ſancti Gaudentij [f] epiſcopi & martyris. Tuderti ſancti Fortunati [g] epiſcopi, qui vt beatus Gregorius refert, in effugandis ſpiritibus immundis immenſæ virtutis gratia emicuit. Herbipoli ſancti Burchardi [h] primi illius ciuitatis epiſcopi. Brugis Flandrorum ſancti Donatiani [i] Rhemenſis epiſcopi. Treuiris ſancti Ruſtici [k] epiſcopi. Eodem die depoſitio beati Dominici [l] Loricati. In Latio ſancti Bernardi [m] confeſſoris.

OCTOBRIS 14.

a CALLISTI Papæ.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum. De eius ſucceſſione Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 6. c. 15. Optatus contra Parmen. lib. 2. Augu. epiſt. 165. Niceph. epiſc. in chron. & Niceph. Calliſt. lib. 4. c. 19. extant eius acta apud Sur. ex man. ſcript. edita tom. 7. hac die. Eadem Mombr. tom. 2. inſunt tamen aliqua, quæ corrigantur. Cætera de ipſo diximus in Annal. eccleſ. vetus extat Romę memoria S. Calliſti Papæ, quam inſtauratam à Gregorio Papa iij. habes ex Anaſtaſ. Bibliothecario.

b In puteum demerſus.] In puteū demergi cōſueuiſſe, qui ſæuiſſimè punirentur, ex Plautino penu. notat Cæl. Rodig. lect. antiq. lib. 10. c. 5. extat ipſe puteus adhuc, in quē S. Calliſtus eſt demerſus.

c Fortunatæ.] De qua tab. eccleſiæ Neap. Eius acta ab eadem eccleſia accepimus; quibus tum ipſius, tum fratrum eius Carponij, Priſciani, & Euachriſti res geſtę narrantur. Agitur ibi etiā de tranſlatione eius Puteolos primùm, inde Neapolim facta, temporibus Conſtantini & Irenes Auguſtorum, cùm Romanę eccleſię pręeſſet Hadrianus. porrò eędem venerandę reliquię nuper, anno Domini milleſimo quingenteſimo ſexageſimo primo, tertio nonas Martij, repertę ſunt Neapoli in eccleſia S. Gaudioſi epiſcopi, vbi hactenus aſſeruantur.

d Carponij, & ſoc.] De his item agitur in ijſdem actis S. Fortunatę, quorum modò meminimus.

e Saturnini, & Lupi.] Beda tantùm de Lupo, ſed in vet. man. ſcrip. de vtroq; agitur; ſic & recentiores etiam.

f Gaudentij epiſcopi.] Eius acta ex priſcis monumentis accepta refert Petrus in catal. lib. 9. c. 63. Vixit temporibus Conſtantij Imperatoris Ariani, cuius iuſſu in damnationem vocis Conſubſtantialis, coactum eſt conciliabulum Ariminenſe; cùm eiſdem ciuitatis idem Gaudentius tunc prçeſſet epiſcopus; qui pro uiribus reſtitit, eorumque acta, ſoluta iam Synodo reſcidit, quam ob cauſam à proconſulis militibus trucidatus eſt.

g Fortunati epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus. De eo S. Gregor. lib. 1. dialog. c. 10. Claruit temporibus Iuſtiniani Imp. cùm Totila rex Gothorum Italiam vaſtaret. Agitur Tuderti de Fortunato pridie kal. Iulij, quo die ciuitatē Fortunati meritis à Gothis liberatam tradunt. De eius reliquijs tranſlatis in Gallias temp. Othonis Imp. ſcribit Sigebert. in chron. an. Domini 969.

h Bur-

h Burchardi.] Eius res geſtas ab Egiluuardo conſcripta retulit Sur. in tom. 5. Plura de eodem in vita S. Bonifacij epiſcopi Moguntini, Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 186. & lib. 4. cap. 184. Demochar. in tab. epiſcoporum Herbipolenſ. Conſecratus epiſc. à S. Zacharia Papa, ſedit annis xxxx. obijt anno Domini ſeptingenteſimo nonageſimoptimo.

i Donatiani epiſcopi.] Fuit hic ſecundus Rhemenſis epiſcopus, de quo plures tractatus habentur in eccleſia Burgenſi, vt teſtatur Molanus, qui eoſdem recenſet in additione ad Vſuardum, & in indiculo ſanctorum Belgij. Alius ab eo eſt ille Donatianus epiſcopus Cabilonenſis, qui interfuit concilio Agrippinenſi, habito poſt conſulatū Amantij & Albini anno Domini 346. licet aliquis hos ſimul confundat.

k Ruſtici epiſcopi.] In tabulis Rhemenſibus, quas deſcripſit Demochar. numeratur hic xiij. eius ſedis epiſcopus. agit de eodem Molan.

l Dominici.] Scripta ſunt eius acta à Petro Damiani. recenſet eadem Lipom. tom. 8. & Sur. tom. 5. Floruit circa annum Domini milleſimum quinquageſimum.

m Bernardi.] Legimus eius res geſtas man. ſcript. Arpino Romam miſſas.

15 ## Idibus Octob. Luna. A viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22			

ROMÆ via Aurelia ſancti Fortunati [a] martyris. Apud Coloniam Agrippinam natalis ſanctorum trecentorum [b] Martyrum, qui in perſecutione Maximiani curſum ſui agonis compleuerunt. Carthagine ſancti Agilei [c] martyris, in cuius die natali ſanctus Auguſtinus de eo ad populum tractatum habuit. In Pruſſia ſancti Brunonis [d] epiſcopi Ruthenorum & martyris, qui Euangelium in ea regione prædicans, ab impijs tentus, manibus pedibusq. præciſis, capite truncatus eſt. Lugduni ſancti Antiochi [e] epiſcopi, qui ſtrenue adminiſtrato pontificij culmine, ad quod aſſumptus fuerat, regnum cæleſte adeptus eſt. Treuiris ſancti Seueri [f] epiſcopi & confeſſoris. Argentorati ſanctæ Aureliæ [g] virginis. Cracouiæ ſanctæ Heduuigis duciſſæ Poloniæ, quæ pauperum obſequio dedita, etiam miraculis claruit: quam & Clemens Papa quartus numero Sanctorum adſcripſit. In Germania ſanctæ Teclæ [i] abbatiſſæ.

OCTOBRIS 15.

a FORTVNATI.] De eodem Vſuardus, & Ado, conſentiuntq; vet. man. ſcrip. atq; recentiores.

b Trecentorum mart.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij; licet in eorum numero abinuicem diſcrepent. Agit de iiſdem martyribus Greg. Turon. de glor. martyr. cap. 62.

c Agilei.] Poſſidius in indic. c. 9. meminit de tractatu S. Auguſtini habito in natali die S. Agilei. De baſilica ſub nomine S. Agilei eſt clara memoria in vita S. Fulgentij epiſcopi Ruſp. apud Sur. tom. 1. S. Gregorius Papa dono accepit huius martyris ſacras reliquias à Dominico epiſcopo Carthaginenſi. extat de his epiſtola eiuſdem S. Gregorij in regiſtr. lib. 10. epiſt. 1.

d Brunonis epiſcopi.] De quo Marian. Scot. in chron. anno Domini 1008. Sigebert. autem 1009.

Viper. 1008. Albert. Chrant. in Metrop. Sax. lib. 4. c. 3. & hiſt. Sax. lib. 4. c. 28. Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſancti Bened. lib. 4. c. 116. & alij.

e Antiochi epiſc.] Vſuard. Ado, & alij hac die; ponitur decimusſextus, vel decimusſeptimus eccleſiæ Lugdunenſis epiſcopus, ſecundum diuerſas tabulas, quas deſcripſit Demochar. lib. de ſacrif. Miſſæ. Plura de eodem leguntur in actis S. Iuſti epiſc. Lugdunenſis, apud Sur. tom. 5. & Petr. in catal. lib. 9. c. 68.

f Seueri epiſcopi.] Adnumeratur in tab. epiſc. Treuer. xxix. eius ſedis epiſcopus. plura de eo Conſtantius in vita S. Germani epiſcopi Antiſ. lib. 2. c. 2. Beda de geſt. Anglor. c. 1. & acta S. Lupi Trecenſis epiſcopi in fine. Claruit temp. Honorij & Valentiniani Impp.

g Aureliæ.] Tabulæ eccleſiæ Argentinen. ex quibus hac die Molan. & Galeſinus.

h Heduigis.] Huius res præclare geſtæ extant deſcriptæ apud Sur. tom. 5. Chromer. lib. 7. & alios. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino 1243. & relata eſt inter ſanctos anno 1267. tranſlatum eſt autem corpus eius anno ſequenti.

i Theclæ.] Habetur mentio de eadem in actis S. Bonifacij epiſcopi Moguntini apud Sur. tom. 3. die 5. Iunij, & Tritthem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 172.

vij. B **Decimoſeptimo kal. Nouemb. Luna.** 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23			

IN Africa ſanctorum Martyrum ducentorum [a] ſeptuaginta pariter coronatorum. Ibidem ſanctorum Martiniani & Saturiani, cum duobus eorum fratribus: qui tempore Vuandalicæ perſecutionis ſub Geiſerico rege Ariano, cum eſſent ſerui cuiuſdam Vuandali, a ſancta Maxima virgine eorum conſerua ad Chriſti fidem conuerſi, pro conſtantia fidei catholicæ primum nodoſis fuſtibus cæſi ſunt, & vſq. ad oſſa laniati: ſed cum multo tempore talia paterentur, & ſequenti die nihilominus ſemper incolumes redderentur, exilio tandem relegantur: vbi cum multos barbarorum ad fidem Chriſti conuertiſſent, & a Romano [b] Pontifice preſbyterum, aliosq. miniſtros, qui eos baptizarent, obtinuiſſent; nouiſſime vinctis pedibus poſt terga currentium quadrigarum, inter ſpinoſa loca ſiluarum iuſſi ſunt pariter interire: Maxima vero poſt multos ſuperatos agones diuinitus liberata, in monaſterio multarum virginum mater ſancto fine quieuit. Item ſanctorum Saturnini [c], Nerei, & aliorum trecentorum ſexagintaquinq. martyrum. Coloniæ ſancti Eliphij [d] martyris ſub Iuliano Apoſtata. Item ſancti Berchatij [e] abbatis & martyris. In territorio Bituricenſi ſancti Ambroſij [f] epiſcopi Caturcenſis. Maguntiæ ſancti Lulli [g] epiſcopi & confeſſoris. Treuiris ſancti Florentini [h] epiſcopi. Apud Arbonam in Germania ſancti Galli [i] abbatis, diſcipuli beati Columbani.

DVCEN-

a DVCENTORVM ſeptuaginta.] De bis hac die Vſuardus, Ado, & alij; Beda autem die ſequenti. Agit de his Victor. lib. 1. de perſec. Vuandalica, ex quo cæteri accepiſſe noſcuntur.

b A Romano Pontifice.] Rem geſtam exactè, pluribusque deſcribit Victor. lib. 1. de perſec. Vuand. Ex his, alijsq; certiſſimis teſtimonijs tum eiuſdem Victoris, tum aliorum, certa exploratáq; redditur vera ſynceraq; Africanæ eccleſiæ cum Romana communicatio: vt ſcias falſam eſſe & adulterinam epiſtolam illam, quæ fertur nomine Bonifacij ſecundi Romani Pontif. ad Eulalium epiſcopum Alexandrinum, quæ edita habetur tom. 2. concil. recentioris edit. qua dicitur, à temporibus Bonifacij & Cæleſtini Romanorum Pontificum Africanam eccleſiam opera Aurelij epiſcopi Carthaginenſis ſchiſmate diuiſam eſſe ab Eccleſia Romana, nec vlterius illi communicaſſe vſque ad tempora Bonifacij Papæ ſecundi; quando Eulalius epiſcopus Carthaginenſis pro ineunda concordia & recuperanda Romanæ eccleſiæ communione libellum ſupplicem prædicto Bonifacio obtulerit, ac ſic ad communionem redierit. Intercurrunt à Bonifacij primi temporibus, quando conflatum dicitur ſchiſma, vſque ad Bonifacium ſecundum centum anni atque amplius, quo temporis ſpatio ex prædictarum litterarum ſententia Africana eccleſia in ſchiſmate fuiſſe dicitur. Si hæc vera ſunt: certè quidem expungendi eſſent ex albo ſanctorum quotquot martyres & confeſſores, illo ipſo tempore, in Africana eccleſia ſunt coronati martyrio, vel egregiæ ſanctitatis meritis claruere: quos ipſos S. R. Eccleſia in ſuo Martyrologio vel inter martyres numerauit, vel inter confeſſores adſcripſit; cùm exploratiſſimum ſit mille ſententijs Cypriani, Auguſtini, & aliorum omnium ſanctorum patrum, extra Eccleſiæ vnitatem nec poſſe eſſe martyrium, vel aliquam ſanctitatem. Quin amplius ex collegis Aurelij, qui ea epiſtola in crimen vocantur, inter alios fuiſſe conſtat ipſum patrem ſanctiſſimũ Auguſtinum catholicæ eccleſię iubar fulgentiſſimũ; qui vt eadẽ caligine ſchiſmatis obſcuratus, à claſſe S. E. Doctorum, è numero ſanctorum, nec dum ex Martyrologio, ſed & è ſacro Romanæ eccleſiæ kalendario (ſi illæ veræ ſunt litteræ) delendus eſſet; nam poſt prædictũ Aureliũ, intra præfatũ temporis ſpatium ipſum deceſſiſſe, certiſſimum eſt. quid numerem Fulgentios, Eugenios & alios ferè innumeros clariſſimos ſanctitate & doctrina viros eadẽ cum prædictis ſorte cenſendos? Ecce in quod diſcrimen vnus Iſidorus Mercator illarum epiſtolarum collector res noſtras adduxit: vt ea ex parte periclitari videatur Eccleſia, ſi quæ ipſe collegit, vel potius effinxit, firma, certaque eſſe dixerimus. Teſtimonium illi perhibeo (vtar verbis Apoſtoli) quòd zelum habuit, ſed non ſecundum ſcientiam; vt quia ſibi viſa eſt paulò ardentior altercatio Aurelij epiſcopi Carthaginenſis, Auguſtini, & aliorum Africanorum epiſcoporum cum Bonifacio & Cæleſtino Romanis Pontificibus in cauſa Apiarij preſbyteri; ea epiſtola nomine Bonifacij conficta, ſarciendum, quod ſciſſum putabat, exiſtimauit. Faceſſant hæc, non innititur, vel fulcitur paleis Dei Eccleſia, quæ eſt columna & firmamentum veritatis. Sed detegamus technam, & aperiamus impoſturam, vt omni ex parte ſit catholicæ veritati conſultum. Primùm itaque omnium noſſe debemus, quòd etſi inter epiſcopos Africanos & prædictos Romanos Pontifices Bonifacium & Cæleſtinum ea eſt exorta contentio: non tamen eò progreſſa eſt, vt rupta catholica vnitate, factum ſit ſchiſma: nam vltimæ litteræ Africanorum epiſcoporum in ea cauſa ad Cæleſtinum conſcriptæ, quæ recitantur in concilio Africano c. 105. hæc mutuæ communionis verba habent in fine poſita: Dominus noſter Sanctitatem veſtram æuo longiore orantẽ pro nobis cuſtodiat, domine frater. hæc ibi. erant hæc in ſcribendo mutuæ pacis atque concordiæ ſymbola. Rurſus etiam quòd ſpectat ad ipſum Aurelium Carthaginenſem epiſcopum; qui, vt auctor ſchiſmatis, ea damnatur epiſtola: ſatis ſit in teſtimonium veritatis adducere ſanctum Proſperum Aquitanum virum illorum temporum eruditum & ſanctum, qui in lib. de promiſ. & prædict. c. 38. occaſione quadam prędictum Aurelium nominans, einſmodi ornat elogio: Pater, & dignæ memoriæ nominandus antiſtes Aurelius, cæleſtis iam patrię ciuis. &c. hæc ille, digna quidem, quæ non ſchiſmatico, ſed homini, qui in pace & cõmunione catholica & magna opinione ſanctitatis diem clauſerit, tribuantur. De Auguſtino collega Aurelij audiamus eiuſdem Cæleſtini Papæ teſtimonium, qui ſcribens ad epiſcopos Galliæ, hæc de ipſo c. 2. Auguſtinum ſanctæ recordationis virum, pro vita ſua atque meritis in noſtra communione ſemper habuimus, nec vnquam hunc ſiniſtræ ſuſpicionis ſaltem rumor aſperſit. &c. Rurſus etiam Capreolus epiſcopus Carthaginenſis ſucceſſor Aurelij per litteras atque legatos communicaſſe certum eſt S. S. œcumenico cõcilio Epheſino, cuius legatio honorificentiſſimè eſt ſuſcepta, & Cyrilli epiſcopi Alexandrini Apoſtolicæ Sedis legati præconijs commendata, vt ex actis eiuſdem ſynodi recitat Vincent. Lirinenſ. aduerſ. hæreſ. c. 42. & 43. De cæteris ſucceſſoribus Africanis epiſcopis, eorumq; vſu, conſuetudine, & communicatione cum Romanis Pontificibus, qui poſtea ſucceſſerunt, certa indubitataq; ſunt teſtimonia. ad ipſos enim de nonnullis rebus dubijs conſulentes S. Leo Papa ſcripſit egregiam epiſtolam decretalem 85. Tempore item Hilari Papæ ſucceſſoris Leonis reperiuntur epiſcopi Africani interfuiſſe Romano concilio. Quid etiam memorem de communione Symmachi Papæ cum Africanis epiſcopis; cùm omnes in Sardiniam inſulam à Traſamun-

mundo Ariano rege relegatos idem Pontifex pauerit atque veſtierit? Et (vt multa prætercam) illis ipſis temporibus, quibus eandem Africanam eccleſiam dira Arianorum Vuandalorum perſecutio perurgebat, inde ea miſſa eſt legatio ad Romanum Pontificem, de qua hîc mentio habetur in Martyrologio. Acturi inſuper in publico conuentu Africani epiſcopi orthodoxi cum Arianis: vide quale teſtimonium coràm ipſis S. Eugenius Carthaginenſis epiſcopus de eccleſia Romana protulerit: Scribam (inquit) & ego fratribus meis, vt veniant epiſcopi mei, qui vobis nobiſcum communem fidem noſtram valeant demonſtrare, & præcipuè Eccleſia Romana, quæ eſt caput omnium eccleſiarum. hæc S. Engenius apud eundem Vict. lib. 2. de perſec. Vuand. Nec prætermittam, apud eundem auctorem lib. 1. legi, quòd ipſi Ariani Africanos catholicos appellabant Romanos, non alia de cauſa, quam ex cõmunione cum Romana eccleſia. vnde vnus ex illis Iocundus nomine hæc ad Theodoricum regis filiũ: Poteris (inquit) eum diuerſis afflictionibus interficere: nam ſi gladio peremeris, incipient Romani martyrem prædicare. hæc ille. Porrò non tantùm Ariani, qui erant in Africa ipſos orthodoxos, ne catholicos dicerent, Romanos appellabant, ſed & vbiq; gentium; vnde Gregor. Turon. de glor. mart. c. 79. de Arianis qui erant in Gallijs: Quid putatis (dicebat vnus ex illis) quod nunc iſti Romani dicant? &c. et c. 30. Si (inquit) conſenſeris dictis meis exercemus hodie cachinnum de hoc Romanorum preſbytero. &c. hoc eſt catholico ſacerdote. ſunt de his & alia teſtimonia; vt non mireris, ſi recentiores hæretici catholicos homines Papiſtas dicant, cùm Ariani eadem ratione Romanns conſueuerint catholicos appellare: ſed certè nullo ſublimiori gloriæ titulo exornare, nec certius eos eſſe catholicos demonſtrare potuiſſent, quam eos nuncupare Romanos atque Papiſtas; nam, vt conſtat ex Optato aduerſus Parmenianum, ex Cypriano de vnit. eccleſ. & alijs tam Latinis, quàm Gręcis ſanctis patribus, nullo certiori ſigno, quàm ex communione cum Romano Pontifice, quis ſit catholicus verus, poſſit agnoſci. Sint igitur nobis viuentibus hæc ſemper præconia laudum, & poſt mortem tituli ſepulchrales, vt Romani ſic ſemper dicamur atque Papiſtæ. Sed vt eò, vnde digreſſa eſt, oratio reuertatur: ipſas iam confictas nomine Bonifacij Papæ litteras attendamus. Inſcriptæ in primis habentur ad Eulalium epiſcopum Alexandrinum. ſanè quidem non tantùm prædicti Bonifacij Papæ temporibus nullus eius nominis Alexandrinæ eccleſię ſediſſe reperitur (ſedit nanque eo tempore Timotheus eius nominis tertius, idemq; hæreticus) ſed nec prioribus vel poſterioribus temporibus aliquis eius ſedis epiſcopus nominatus reperitur Eulalius ab his, qui ſcripſerunt catalogum epiſcoporum Alexandrinorum. Quòd inſuper in eadem epiſtola mentio habetur de altero Eulalio tunc epiſcopo Carthaginenſi, qui libellum pro communione adipiſcenda Bonifacio dicitur obtuliſſe: ignorauit, qui illa finxit, res illorum temporum geſtas in Africa: quando regnante Gelimere rege Ariano, nullus erat relictus in Africa orthodoxus antiſtes, qui antea fuerant exturbati; nec eò ſunt amplius reuerſi; donec, capto Gelimero, Iuſtinianus Imp. debellata Africa, pulſis Arianis, omnes eccleſias reſtituit orthodoxis. Ecce ex prædictis omnibus litterarum illarum impoſturam, & merces Mercatoris agnoſcis, & quauis luce clariorem teſtatam habes communionem Africanæ eccleſiæ cum Romana nunquam interruptam, vel interciſam, ſed ſemper integram perſeuerantem. Conati hæc pluribus ſumus, quàm inſtituti ratio poſtulare videretur, ſed neceſſariò tamen, vt integritati Romani Martyrologij aduerſus quaſcumque calumnias obtrectantium hæreticorum poſſit eſſe conſultum.

c Saturnini, & ſoc.] De his vet. man. ſcript. in quorũ aliquibus Saturnino additur nomen preſbyteri. Quando paſſi ſint, non inuenimus: dicere necatos eſſe in perſecutione Vuandalica, diuinare eſt, cùm nullius auctoritate probetur.

d Eliphij,] Beda, Ado, & alij hac die. Deſcripſit eius acta ex priſcis monumentis Rubertus abbas Tuitienſis, quæ retulit Sur. in tom. 5. De Iuliano, dum eſſet in Gallijs cum exercitu, duo ſunt tempora conſideranda; prius cùm ſe non tantùm Chriſtianum eſſe (vt ſcribit Ammian. Marcellinus) ſacros Chriſtianorum conuentus adiens, profitebatur; ſed (vt ſcribit S. Hilarios contra Conſtantium) catholicis aduerſus Arianos fauebat. poſterius autem tempus, quando ab exercitu acclamatus Imperator, exuens hypocriſim, palàm deos Gentilium coluit, vt ipſe teſtatur in epiſtola 39. ad Maximum philoſophum, quam tunc ſcripſit, cùm adhuc eſſet in Gallijs, quæ inter alia hæc habet in fine: Deos publicè & palàm colimus, & totus meus exercitus pietatem amat. nos apertè boues immolamus, dijs gratias agimus multis hecatombis: me iubent dij piè ac caſtè, quoad potero, viuere: ego verò ſtudeo eis placere, & quidem libenti animo: magnos fructus laborum pollicentur, niſi ſegniter agamus. hæc impius Apoſtata. Inde autem recedens, Galliarum nobiliſſimam præfecturam legauit Salluſtio, vt idem Ammianus teſtatur, qui quidem de Chriſtianis ſæuiſſimas habuit quæſtiones. De eodem Eliphio mentio habetur in vita S. Annonis epiſcopi Colonienſ. lib. 2. c. 18. apud Sur. tom. 6. die 4. Decembris.

e Bercharij abb.] De cuius natali die & martyrio accepto ſcribit Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſanc. Bened. lib. 3. c. 109. Vincent. lib. 24. c. 114. & 115. ex quo Sur. tom. 5. quem claruiſſe tradunt anno Domini 660. De eodem Sigebert. in chron. ſcribit hæc verba: An. 661. Bercharius quoque martyr,

qui

qui fuit abbas primus Altuilarenſis.&c.Ne quis autem ſimilitudine nominis,ordinis,tituli,& miniſterij decipiatur;ſcire debet,fuiſſe & Bertharium abbatem Caſinenſem æquè martyrem, necatum à Saracenis ante altare ſancti Martini in cœnobio Caſinẽſi,anno Domini 884.vt ſcribit Leo Oſtien. in chron. Caſin.lib.1.c.35.46.& 47.Petrus diac.lib.de vir.illuſtr.mon.Caſin.cap.12.&.Trithem.de vir.illuſtr.ord.ſanct.Bened.lib.3.c.321.

f Ambroſij epiſc.Caturc.] De eodem hac die Vſuard. conſentiuntq; man. ſcript.

g Lulli epiſc.] Huius acta ex breuiario Moguntino deſcripſit Sur. tom. 5. plura etiam habentur in vita S Bonifacij epiſc.Mogunt.in actis S.Burchardi,in epiſtola Zachariæ Papæ ad Bonifac.de eodem meminerunt Carolus Magnus Imp.in diplomate priuilegij eccleſiæ Bremenſis apud Chrant. in Saxonia.lib.2.c.15.Vincent.lib.23.c.137.nouiſſimè Trithem. de vir. illuſtr.ord.S.Bened. lib.3.c.193.& lib.4.c.78.Migrauit ex hac vita anno Domini 787.cùm ſediſſet an.32. creatus eſt enim epiſc. vt ſcribit Marian. Scot.anno Domini ſeptingenteſimo quinquageſimoquinto.

h Florentini epiſcopi.] Fuit hic viceſimustertius eius ſedis epiſcopus, ſucceſſitq; S.Seuerino,vt docent tabulæ eius eccleſiæ,quas deſcripſit Demochar.

i Galli abb.] De eodem hac die Vſuardus,Ado,& alij recentiores.Scripſit huius res geſtas (vt auctor eſt Sigebert.de vir.illuſtr.c.71.) Vualfridus Strabo: extant apud Sur.tom. 5.migrauit ex hac vita an.Domini 640.De eodem Trithem.de vir.illuſtr.ord.S.Bened.lib.3.c. 76. & alij plures.

17 Sextodecimo Kal.Nouemb.Luna. C vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

ANTIOCHIÆ natalis ſancti Heronis [a] diſcipuli beati Ignatij, qui poſt eum factus epiſcopus, viam magiſtri prius imitator ſecutus, pro commendato ſibi grege amator Chriſti occubuit. Eodem die paſſio ſanctorum Victoris [b], Alexandri, & Mariani. In Perſide ſanctæ Mameltæ [c] martyris, quæ a cultu idolorum ad fidem angelico monitu conuerſa, a Gentilibus lapidata eſt, & in profundum lacum demerſa. Conſtantinopoli ſancti Andreæ [d] Cretenſis monachi, qui ob cultum ſacrarum imaginum ſub Conſtantino Copronymo ſæpius verberatus, tandem amputato altero pede, reddidit ſpiritum. Arauſicæ in Gallia ſancti Florentini [e] epiſcopi, qui multis clarus virtutibus quieuit in pace. Capuæ ſancti Victoris epiſcopi, eruditione & ſanctitate conſpicui.

OCTOBRIS 17.

a HERONIS.] Agunt de eodem Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Ad hunc extat S. Ignatij epiſt.13.Meminit eiuſdẽ Euſeb.in chron.& hiſt.lib.3.c. 30. Nicephorus epiſc. in chron.Niceph.Calliſt.hiſt.lib.3. c.15. Legi eiuſdem Heronis ad ſanctum Ignatium iam martyrio coronatum piam, valde interpellationem, quam ex Vaticana bibliotheca fideliter exſcriptam retulimus in Annal.eccleſ.

b Victoris,& ſoc.] Petrus in catal.lib.11.vet.man.ſcript.& alij recentiores de iiſdem hac die.

c Mameltæ.] Græci autem de Mamelta agunt in dicto Menologio ad tertium nonas Octobris, vbi & eius res geſtas paucis deſcribunt,prout hic etiam enarrantur.

d Andreæ Cretenſis.] De eodem hac die Græci agunt in Menologio. Eius facta egregia edidit

Metaphraſtes, ex quo Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. De eo prætereа Zonaras tom. 3. Annal. Hiſtoria Miſcel. ex Theophane, & Cedren. in comp. an. vigeſimo primo Conſtantini Copronymi. Hic Andreas licet Cretenſis dictus ſit, longè tamen diuerſus ab illo eſt, qui celebris eſt inter Gręcos ſcriptores eccleſiaſticos, cuius celebritas agitur in Menologio quarto nonas Iulij.

e Florentini epiſcopi.] De eo etiam Vſuardus, Ado, & alij recentiores; conſentiuntq́; man. ſcript. numeratur vigeſimustertius eius ciuitatis epiſcopus in tab. Demochar. prædeceſſor S. Agritij, qui interfuit concilio Arelatenſi ſecundo. Porrò hac item die in Ciuitate Caſtellana apud Veientes agitur ſolemnitas S. Florentij martyris, vbi etiam eius ſacræ reliquiæ aſſeruantur.

f Victoris epiſc.] Beda de ratione temp. cap. 49. appellat hunc ſanctiſſimum & doctiſſimum virum; eiuſdem meminit Ado in chron. an. 527. Marian. Scot. an. 560. Vixit tēporibus Iuſtiniani Imp. confutauitq́; paſchalem cyclū Victorij, ſeu Victorini Aquitani, vt idem Beda teſtatur: ex quibus omnibus errare conuincitur Trithem. qui eum vixiſſe ſcribit anno 480. ſub Zenone Imperatore. Errat & Sigebert. qui de vir. illuſtr. c. 20. ipſum, iubente Honorio Papa, ſcripſiſſe teſtatur. Eius Cyclus receptus ac comprobatus fuit in quarto ſynodo Aurelianenſi canon. 1. & 2. Extat eiuſdem Victoris præfatio in conſonantiam Euangel. Tatiani Alexandrini.

v. D Quintodecimo kal. Nouemb. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25

NATALIS beati Lucæ [a] Euangeliſtæ, qui multa paſſus pro Chriſti nomine, Spiritu ſancto plenus obijt in Bithynia: cuius oſſa Conſtantinopolim tranſlata ſunt, & inde Patauium delata. Antiochiæ ſancti Aſclepiadis [b] epiſcopi, qui vnus fuit ex præclaro martyrum numerò, qui ſub Macrino glorioſe paſſi ſunt. In territorio Beluacenſi ſancti Iuſti [c] martyris, qui adhuc puer in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro præſide cæſus eſt. Neocęſareæ in Ponto ſancti Athenodori [d] epiſcopi, fratris ſancti Gregorij Thaumaturgi, qui doctrina clarus in perſecutione Aureliani martyrium conſummauit. In Meſopotamia ad ripam Euphratis ſancti Iuliani [e] eremitæ. Romæ ſanctæ Tryphoniæ [f], vxoris quondam Decij Cæſaris, quæ in crypta iuxta ſanctum Hippolytum ſepulta eſt.

OCTOBRIS. 18.

a LVCÆ.] De eodem Beda, ac cęteri Latinorum, necnon & Græci hac die. Meminit Lucę Paulus ad Coloſ. c. 4. ad Timot. 2. c. 4. & ad Philem. licet autem aliqui dixerint hunc eundem eſſe cum Lucio, de quo Paul. ad Rom. c. 16. tamen Origenes, quem ſecuti ſunt plurimi, diuerſum eſſe putant, idque Græci in Menologio x. kal. Maij expreſſe profitentur. De Luca Euangeliſta Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 4. & 18. Hieron. de ſcrip. eccleſ. auctor, qui dicitur Iſidorus, de vit. & obit. ſanct. c. 84. & alij omnes, qui in eius Euangelium ſcripſere commentarios. Auctor eſt S. Epiphan. hæreſ. 51. fuiſſe Lucam vnum ex ſeptuaginta duobus diſcipulis, prædicaſſeq́; Euangelium in Gallijs, Italia, Dalmatia, ac Macedonia. An autem martyrio fuerit coronatus, dubium relictū videtur, eo quòd S. Hieronymus ſcribens eum vixiſſe annos octoginta quatuor, de martyrio nihil dicat; quod idem qui ſupra apud Iſidorū, & Græci in Menologio, ea ætate obdormiſſe in Domino, profitentur; idipſum etiam Metaphraſtes in ſermone de S. Luca. At Gregorius Nazianzenus in oratione prima in Iulianum inter martyres eum recenſuiſſe

videtur:

videtur: cùm in Iulianum his verbis inuehitur: Non victimas pro Chriſto cæſas veritus es, non magnos pugiles extimuiſti? Ioannem illum, Petrum, Paulum, Iacobum, Stephanum, Lucam, Andream, Theclam. &c. Ex Græcorum hiſtoricis Nicephorus id expreſsè profitetur, qui & genus martyrij deſcribit lib. 2. cap. 43. & Glicas lib. 3. Annal. Latinorum autem patrum S. Paulinus Nolanus ad Seuerum epiſt. 12. his verſibus.

Hic pater Andreas, & magno nomine Lucas
Martyr, & illuſtris ſanguine Nazarius.

itemq; S. Gaudentius epiſcopus Brixian. in ſerm. habito in dedic. eccleſ. hæc ait: Horum quatuor habemus in præſenti reliquias, qui regnum Dei & iuſtitiam prædicantes ab incredulis & iniquis occiſi, Deo ſemper viuere operationum ſuarum virtutibus demonſtrantur: Ioannes in Sebaſte prouinciæ Palæſtinæ, Thomas apud Indos, Andreas, & Lucas apud Patras Achaiæ ciuitatem conſummati referuntur. hęc Gaudentius. De eius reliquiarum tranſlatione ſuperius actum eſt. Extant de eo varij ſermones, Metaphraſtis, Petri Damiani apud Sur. tom. 5. alium habemus man. ſcrip. S. Bertharij abbatis incipit: Cùm in diuinis. &c.

b Aſclepiadis.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Euſeb. in chron. cùm ipſum referat ſub Antonino Caracalla, eiuſq; ſucceſſorem Philetum ſub Macrino Imp. ad ea vſque tempora perueniſſe demonſtrat, idem & in hiſt. eccles. lib. 6. c. 10. & 15. de eodem agit Hieronym. de ſcript. eccleſ. c. 38. in Clemente Alexandrino, vbi meminit de epiſtola S. Alexandri epiſcopi Hieroſolymorum de ordinatione Aſclepiadis confeſſoris, cùm eam ſedem accepiſſet. Nicephorus item lib. 4. c. 19. & lib. 5. c. 10. & 26. ex quibus omnibus manifeſto errore arguuntur Vſuardus, Ado & alij eos ſecuti, qui eum in perſecutione Decij paſſi dicunt.

c Iuſti.] De eodem agit hac die Vſuardus, & alij recentiores. Alij hunc Iuſtinum appellant, cuius acta rhytmo conſcripta extant apud Bedam tom. 3. Petrus in catal. lib. nono c. 80. eadem deſcripſit. & Mombrit. tom. 2. & Sur. tom. 5. hac die.

d Athenodori epiſcopi.] Duo penes Græcos eiuſdem nominis reperiuntur martyres, quorum alterum vij. Idus Nouembris, alterum verò ad ſeptimum idus Decembris celebrant. Hic autem, de quo agimus, non ſub Decio, vel Valeriano (vt in quibuſdam codicibus mendosè legitur) ſed ſub Aureliano paſſus eſt: ad ea enim vſque tempora eum perueniſſe conſtat: nam reperitur interfuiſſe concilio Antiocheno aduerſus Paulum Samoſatenſem, temporibus eiuſdem Aureliani Imp. habito; vt conſtat ex Euſeb. hiſt. lib. 7. cap. 22. qui & de eodem ſupra lib. 6. c. 17. Hieron. de ſcrip. eccleſ. in Theodoro, qui & Gregorius Thaumaturgus dictus eſt, Niceph. lib. 5. c. 20. Suidas in Origene, & alij. Ille alter Athenodorus fuit ex Meſopotamia Syrię, paſſusq; eſt temporibus Diocletiani ſub Eleuſio præſide, vt conſtat ex eorum Menologio.

e Iuliani.] Agunt de odem hac die Gręci in Menologio.

f Tryphoniæ.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores; ijdemq; ex actis ſancti Laurentij. Cùm autem hæc dicatur vxor Decij; potius filij, qui cum patre imperauit, quàm maioris Deci, coniugem puto, nam Decij patris vxor, Herennia Salluſtia dicta eſt; niſi dixerimus, plures illum habuiſſe vxores.

19 Quartodecimo Kal. Nouemb. Luna. E iiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26

ROMÆ natalis ſanctorum martyrum Ptolomæi [a] & Lucij, ſub Antonino Pio: quorum prior, vt ſcribit Iuſtinus martyr, cum impudicam mulierem ad fidem Chriſti conuertiſſet, & caſtitatem colere docuiſſet, ab impuro viro ad præfectum Vrbicium accuſatus, multo tempore ſqualore carceris maceratus eſt, & ad vltimum cum de Chriſti magiſterio publica confeſſione teſtaretur, iuſſus eſt duci ad mortem. Lucius quoque cum Vrbicij ſententiam improbaret, & ſe Chriſtia-

num libere fateretur, ſimilem ſententiam excepit: quibus & alius tertius adiunctus eſt, qui etiam eodem ſupplicio damnatus fuit. Aquilæ in Veſtinis ſancti Maximi [b] diaconi & martyris. Antiochiæ ſanctorum martyrum Beronici [c], Pelagiæ virginis, & aliorum quadragintanouem. In Aegypto ſancti Vari [d] militis, qui ſub Maximino Imperatore dum ſanctos ſeptem [e] monachos in carcere detentos viſitaret, atque reficeret, vno ex ipſis defuncto, in eius locum ſubrogari voluit, & cum illis ſæuiſſima paſſus, martyrij palmam adeptus eſt. Ebroicis ſancti Aquilini [f] epiſcopi & confeſſoris. In territorio Aurelianenſi depoſitio ſancti Verani [g] epiſcopi. Apud Salernum ſancti Euſterij [h] epiſcopi. In Hibernia ſancti Ethbini [i] abbatis. Oxonij in Anglia ſanctæ Fredeſuuindæ [k] virginis.

OCTOBRIS 19.

a PTOLOMÆI, & Lucij.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores; qui dum habent eos paſſos eſſe Alexandriæ, errare noſcuntur: nam S. Iuſtinus martyr, qui oratione ad Senatum Romanum eorum martyrium narrat, eoſdem Romæ martyrio coronatos eſſe demonſtrat. De his item Euſeb. lib. 4. c. 16. Niceph. lib. 3. c. 33. ac cæteri omnes ex eiuſdem Iuſtini auctoritate. Fuit & alius Ptolomæus diſcipulus S. Petri, idemque martyr: qui ordinatus epiſcopus ab eodem Petro, in Thuſciam miſſus eſt prædicare Euangelium; qui & martyrio coronatus eſt ix. kalend. Septemb. vt eius acta declarant, quę accepimus ab eccleſia Nepeſina, quibus etiam complures aſtipulantur auctores.

b Maximi.] Eius martyrij acta, atq; tranſlationis hiſtoriam manuſcriptam accepimus ab eccleſia Aquilana: ibi etiam plura de acceſſu Othonis Magni Imp. ad ſepulchrum S. Maximi, deq; reliquijs inde acceptis & in Germaniã tranſlatis. Tunc accidit, quod ſcribit Sigebert. in chron. an. 969. Theodoricum epiſcopum Metenſem conſanguineum prædicti Imp. accepiſſe Amiterni reliquias ſanctorum martyrum Eutychetis, Maronis, & Victorini ſociorum.

c Beronici, & ſoc.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Licet Beda hìc agens de Pelagia, confundat cum illa pænitente, de qua ſupra die 8. huius.

d Vari.] Agunt de eodem etiam Græci hac die in Menologio. Eius tamẽ martyrij acta deſcripta à Metaphraſte retulit Lipom. in tom. 6. & Sur. tom. 5.

e Septem monachos.] Complures monachos ſub Maximino martyrio coronatos eſſe, non tantùm ex Martyrologijs & Menologijs expreſſum habes, ſed apud Euſeb. hiſt. lib. 8. Porrò ipſum monachorũ inſtitutum non recens, ſed ab initio naſcentis eccleſiæ viguiſſe, ex his quæ ſcribit Philo de Ieſſæis, & quæ habet Dionyſ. Areop. & alij, facilè colliges. licet nomen ipſum non adeò vetus fuerit; vnde Auguſtinus in Ioan. tract. 97. ſic ait: Monaſteria, & Xenodochia poſtea ſunt appellata nouis nominibus; res autem ipſę ante ſua nomina erant.

f Aquilini epiſcopi.] De quo Beda & alij eum ſequuti. Res ab eo geſtas conſcriptas ad ſanctum Audoenum epiſcopum recitat Sur. tom. 5. ſedit ann. 24. claruit temporibus Clodouei regis Francorum ac filiorum eius.

g Verani epiſcopi.] Licet hic ponatur in territorio Aurelianenſi; tamen cùm in tabulis epiſcoporum Aurelianenſium nullus eius nominis reperiatur ſcriptus epiſcopus, ſuſpicor interim, hunc illũ eſſe Veranum fama celebrem epiſcopum Cabilonenſem, cuius meminit Gregor. Turon. hiſt. Fran. lib. 3. c. 31. & lib. 9. c. 4. vbi hæc de ipſo: Erat enim eo tempore ipſe Pontifex magnis virtutibus pręditus, ita vt plerunq; infirmis ſignum crucis imponens, ſtatim ſanitatem, tribuente Domino, reſtitueret. hæc Greg. Claruit temporibus Childeberti regis Franc. circa an. Domini 580. Fuit eiuſdem nominis epiſcopus Lugdunenſis, de quo inferius ad tertium idus Nouembris.

h Euſterij epiſcopi.] Tab. eccleſiæ Salernitanæ, ac vet. monumenta eiuſdem Romam allata, vidimus necnõ eiuſdem eccleſiæ breuiarium. Reconditũ eſt eius corpus in eccleſia cathedrali in crypta inferiori ſub altaris confeſſione, vbi & poſita ſunt aliorum ſanctorum epiſcoporũ eiuſdem ciuitatis veneranda corpora, vt Bonoſij epiſcopi, cuius dies natalis illic agitur 13. Maij, Gramatij epiſcopi, de quo 11. Octobris, Valentiniani epiſc. quẽ celebrant 3. Nouembris, itemq; Veri, & Euſtertij epiſcoporum,

rum, de quibus inferius agitur. Aſſeruantur ibidem aliorum ſanctorum confeſſorum corpora, vt Elpidij, Cionij, & Elpigij, quorũ celebritas agitur. 24. Maij. itemq; Cirini & Quingeſij, quorum agitur dies anniuerſaria 5. Decembris. hæc ex antiquis eius eccleſiæ monumentis exſcripſimus.

i Ethbini abb.] Eius vita extat apud Surium tom. 5. hac die Petr. in catal. lib. 9. c. 84. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 54. eumq; vixiſſe ait, anno Domini ſexcenteſimo decimo.

k Fredeſuuindæ.] De ea tabulæ eccleſiæ Oxonienſis, vnde & Molan. hac die in addit. ad Vſuard.

20 Tertiodecimo kal. Nouemb. Luna. F iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27

IN Ambianenſi prouincia natalis beati Maximi [a] leuitæ & martyris, qui patiendi deſiderio inquirentibus ſe perſecutoribus palam oſtendit, & poſt reſponſionis conſtantiam equuleo ſuſpenſus ac tortus, deinde fuſtibus cæſus, ad vltimum lapidibus obrutus occubuit. Agenni in Gallia ſancti Capraſij [b] martyris, qui cum rabiem perſecutionis declinans lateret in ſpelunca, tandem audiens qualiter beata Fides virgo pro Chriſto agonizaret, animatus ad tolerantiam paſſionum orauit ad Dominum, vt ſi eum gloria martyrij dignum iudicaret, ex lapide ſpeluncæ limpidiſſima aqua manaret: quod cum Dominus præſtitiſſet, ſecurus ad aream certaminis properauit, & palmam martyrij ſub Maximiano fortiter dimicando promeruit. Antiochiæ ſancti Artemij [c] ducis [d] Auguſtalis, qui ſub Conſtantino Magno præclaris militiæ honoribus functus, a Iuliano Apoſtata, quem ſæuitiæ in Chriſtianos arguerat, fuſtibus cædi, alijsq. tormentis affligi, ac demum capite truncari iubetur. Coloniæ paſſio ſanctarum virginum Marthæ [e] & Saulæ, cum alijs pluribus. Apud Mindam natalis ſancti Feliciani [f] epiſcopi & martyris. In Luſitania ſanctę Irenes [g] virginis & martyris. Pariſijs ſanctorum Georgij [h] diaconi, & Aurelij. In pago Rhemenſi ſancti Sindulphi [i] confeſſoris.

OCTOBRIS 20.

a MAXIMI Leuitæ.] De eodem Vſuard. hac die, & alij recentiores: Petrus in catal. lib. 9. c. 85. paſſum refert temporibus Decij Imp.

b Capraſij.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die. Capraſij & Fidei acta martyrij habes apud Sur. tom. 7. Petrus in catal. lib. 9. c. 86. & Mombrit. tom. 1. De baſilica S. Capraſij illic poſita meminit Greg. Tur. hiſt. lib. 6. c. 12.

c Artemij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Eius autem acta deſcripta à Metaphraſte recitat Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. De eius occubitu temporibus Iuliani meminit etiam Ammianus Marcellinus lib. 22. licèt homo Gentilis, Chriſtianis infenſus, alias eius cædis cauſas enarret. De eo item Theodoret. hiſtor. lib. 3. c. 17. & Niceph. lib. 10. c. 35. & alij recentiores.

d Ducis Auguſtalis, aliàs Præfecti Auguſtalis.] Fuit præfectura hæc ampliſſimę dignitatis magi-

ſtratus,vt qui ſex prouincijs Ægypti ius diceret,eſt titulus.in ff.de offic. Præfect. Auguſtalis. Cur autem Ægypti præfectura,Auguſtalis eſt dicta,ex Dione petas originem,qui lib. 51. de his agens, ait Octauianum Auguſtum,cùm cæteras Prouincias Romanis ſenatoribus adminiſtrandas conceſſerit; Aegyptum autem ijs tantùm, qui eſſent equeſtris ordinis, vnde & ipſe ducebat originem, tribuit; idq; eo conſilio,quoniam (vt idem teſtatur auctor) cùm nouarum rerum ſtudioſiſſimi eſſent Aegyptij,ne ab aliquo ſenatorum ad res nouas moliendas inſtigarentur, omnem aditum in Aegyptum proficiſcendi ſenatoribus intercluſit;vt qui ægro animo ferrent Romanę reipublicę amplitudinem ad vnius hominis Imperium deuolutam.hæc ex Dione.Tacitus lib.2.Annal.aliam etiam affert cauſam;ne qui præeſſet Aegypto, cùm vellet, fame vrgeret Italiam,leuiq; præſidio aduerſus ingentes copias inſideret;additq; non tantùm ſenatoribus, ſed & illuſtribus Romanis equitibus in Aegyptũ profectione n inhibitam ab eodem fuiſſe.idemq; lib.12.hæc ait:De Auguſtalium præſidum auctoritate diuus Auguſtus apud equeſtres,qui Aegypto præſiderent, lege agi, decretaq; eorum perinde haberi iuſſerat,ac ſi magiſtratus Romani conſtituiſſent. idem & lib. 17.hæc verba:Aegyptum iam inde à diuo Auguſto equites Romani obtinent loco regum. Ita viſum expedire, prouinciam aditu difficilem,annona fęcundam,ſuperſtitione ac laſciuia diſcordem,& mobilem,inſciam legum ignaram magiſtratuum domi retinere.hæc ille. Id eſt enim quod Strabo lib.17.ait,eiuſmodi præfectos Auguſtales regis ordinem gerere. Videbatur ea prouincia eſſe quodammodo peculiare regnum Romani Imperatoris.Vnde deſertus à ſuis Nero,cogitauit inter alia,ſibi à ſenatu Aegypti pręfecturam concedi. hęc ſcribit Suet. in Neron. cap.47. Vt autem equeſtris ordinis homines tantùm eam prouinciam adminiſtrarent, vſque ad Seueri Imp. tempora perdurauit;ſub Seuero enim (vt auctor eſt Dio lib. 51.) Aegyptij ab Imperatore ſenatores habere meruerunt pręſides,& à filio eius Antonino ijdem Aegyptij in ſenatum Romanum aſcripti fuerunt. Perſeuerauit autem idem titulus, vt qui præeſſet prouinciæ,diceretur Præfectus Auguſtalis.

e Marthæ,& ſoc.] De his Vſuardus hac die,aſtipulanturq; vet.man.ſcript.

f Feliciani epiſcopi.] Agit de eodem Molanus hac die in addit.ad Vſuard. Cùm nullus Mindenſis eius nominis reperiatur epiſcopus; fortaſſe hic ille Felicianus Fulginatis eccleſię epiſcopus & martyr,cuius venerandas reliquias Otho Magnus Imper.in eam regionem tranſtulit,vt ſcribit Sigebert.in chron an.Domini 969.

g Irenes.] Paſſa eſt ob tuendã pudicitiam.Agit de ea Vaſęus in chron.Hiſpan.& Flos ſanct.Hiſpan. Paſſa eſt anno Domini 653. eius martyrium latius explicauit Andre. Reſendius in breuiario Eborenſi.de eadem in Theſ.concion.tom.2.hac die.

h Georgij,& Aurelij.] Tranſlatio potius,quàm dies natalis horum ſanctorũ hic agitur, cùm horum reliquię in Gallias delatę,Pariſijs conditę ſunt. Exceptionem vocant prędictorum ſanctorum veteres tabulę, ex quibus etiam Molan. hac die natalis autem dies Georgij & Aurelij martyrum agitur vj. Kal. Aug.de quibus ſanctus Eulogius in Memor. ſanct.lib.2.c.10.

i Sindulphi.] Vixit ſanctitate clarus circa ann.Domini. ſexcenteſimum,vt ſcribit Tritthem. de vir.illuſtr.ord.ſanct.Bened.lib.3.c.46.Agit de eodem Molan.in addit.ad Vſuard. hac die.

ij. G Duodecimo kal.Nouemb.Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28

IN Cypro natalis ſancti Hilarionis [a] abbatis,cuius vitã virtutibus atq. miraculis plenam, ſanctus Hieronymus ſcripſit. Apud Coloniam Agrippinã natalis ſanctarũ Vrſulę [b] & ſociarum eius, quæ pro Chriſtiana religione, & virginitatis conſtantia ab Hunnis interfectæ,martyrio vitam conſummarunt:& plurima earum corpora Colonię condita fuerunt. Apud Oſtia Tiberina ſancti Aſterij [c] preſbyteri & martyris,qui vt in paſſione beati Calliſti Papæ legitur, ſub Alexandro Imperatore paſſus eſt. Nicomedię

mediæ natalis ſanctorum Daſij[d], Zotici, Caij, & aliorum duodecim militum, qui poſt diuerſa tormenta in mare demerſi ſunt. Maronię[e] in Syria prope Antiochiam ſancti Malchi[f] monachi. Lugduni ſancti Viatoris[g] miniſtri beati Iuſti Lugdunenſis epiſcopi. In caſtro Laudunenſi ſanctæ Ciliniæ[h] matris beati Remigij epiſcopi Rhemenſis.

OCTOBRIS 21.

a HILARIONIS.] De eodem tam Græci, quàm Latini agunt hac die. Huius vitam ſcripſit S. Hierooymus, quam Sophronius iu Græcum tranſtulit, vt teſtatur ipſe Hieron. de ſcrip. eccleſ. in Sophronio; ante Hieronymum S. Epiphanius proſecutus eſt eius laudes, vt idem S. Hierooym. teſtatur. Agit de ipſo etiam Sozom. lib. 3. c. 13. & lib. 5. c. 9. & 14. Niceph. lib. 9. c. 15. lib. 10. c. 8. & lib. 11. c. 29. & alij. Migrauit fœliciter ex hac vita anno Domini 372. idq́; ex eodem ſanct. Hieron. hac ratione colligitur, dum in vita S. Hilarionis, ipſum tempore obitus S. Aotonij fuiſſe ætatis annorũ ſexagintaquinque demonſtrat. migrauit autem ex hac vita Antonius, vt idem auctor ſcribit in chron. anno vigeſimoprimo Cooſtantij Imp. eſt is annus Domini (ſecundùm recentiores chronog.) 357. cumq́; idem teſtetur Hilarionem vixiſſe annos octoginta, ſicq́; poſt obitum Aotonij annos quindecim ſuperſtitem fuiſſe; perſpicuum eſt perueniſſe ad dictum aonum Domini trecenteſimum ſeptuageſimumſecundum.

b Vrſulæ, & ſoc.] De iiſdem Beda, Vuandelbertus, & alij recentiores hac die. Harum ſanctarum virgioum hiſtoriam diuerſimodè à diuerſis auctoribus ſcriptã reperimus; ſiue à Rogerio Ciſtercienſi, ſiue à Richardo Præmonſtratenſi, aut ab incertis auctoribus, vt quæ deſcripſit Mombrit. tom. 2. Petrus in catal. lib. 9. c. 87. Claudius Rota cap. 154. Bonfinius de rebus Vogaricis decad. 1. lib. 5. aut quæ vberius recitat Sur. tom. 5. Hi quidem omnes in eandem cooueniunt ſeotentiam Vrſulam vnà cum ſocijs Romam peregrinationem ſuſcepiſſe, ac in itinere incidiſſe in Hunnos, ab iiſdemq́; ſęuiſſimè trucidatas; idq́; accidiſſe anno Domini 453. teſtatur Sigebertus in chroo. adduot & de quodam Romano Pontifice Cyriaco nomine, qui eaſdem fuerit comitatus. Accidit in his quidem, vt deperdita vera germanaq́; earum virginum hiſtoria, quiſquis (vt libuit) ſiue quæ ſuo ingenio commeotatus fuerit, ſiue quæ ab alijs leui quodam vulgi rumore acceperit, ſcripturæ monumentis commendarit, non ſine magno veritatis detrimento; cùm grauiſſimam hiſtoriam cõmentitiam penè reddiderint. Ego quidem cùm in huius rei veritate iouestiganda plurimum laboris inſumpſiſſem; ex optato euenit, vt inuenerim tandem codicem Vaticanum peruetuſtum, in quo tractatus erat inſcriptus de rebus Britannicis, auctore Gaufrido epiſcopo Aſaphenſi, ſub nota numeri 944. in quo agens auctor de rebus Maximi tyraoni, qui tẽporibus Gratiani Imperatoris inuaſit Imperium, de Vrſula quoque per breuem contexit hiſtoriam, in hanc ſentẽtiam. Cùm Maximus proximas Gallias inuaſiſſet, ac vicinos Armoricos ſedibus expuliſſet, vacuam prouinciã, vberes glebas Britannicis militibus, nouæ coloniæ tribuit, ac diuiſit, vnde & eidem prouinciæ comparatum eſt nomen, vt minor Britannia diceretur. Quò verò eorum etiam poſteritati conſuleret, ex magnæ Britanniæ inſula ſingulis vxores quæri iuſſit: ſiogulis militibus ſingulæ virgines ex gentilibus ſuis ſunt io matrimonium poſtulatæ. Erat autem prædictorum militum præcipuus poſt Maximum dux Connanus, vnus ex Britanniæ regulis, cui paris nobilitatis coniunx deſignata eſt filia Dionoci regis Cornubiæ, nomine Vrſula. Londini itaq; cunctis coactis, inuitæ licet, patrium ſolum, charosq́; ſuos relinqueotes, imponuntur nauigijs: dumq́; regionem Armoricorum cogitant nautæ; mox ſæua procella naues impulit in Germanicum litus; vbi dum eſſent, Melga Pictorum, & Gaunus Hunnorum piratæ, qui comparata claſſe icto fœdere cum Gratiano Imp. aduerſus Maximum, vt vel hac arte eum à cœptis deturbarent, cum ad infeſtandam Britanniam tenderent, in has ad litus iactatas virginum naues incidentes, ſic in Britannas virgines, vt in hoſtes graſſati ſuot, vt vim inferendi illarum pudicitiæ, conſilium caperent. Quę omnes hortatu Vrſulę, mortem diriſſimam potius oppetere, ac gladijs obtruncari Chriſtiana conſtantia decreuerunt, quàm ignominioſum quid pati. Cumq́ue ea perſtiterent animi firmitate: mox illorum libidine in barbaricum furorem mutata; cùm aliò properarent, ne longiori mora diſtinerentur, ſingulas crudeliſſimè trucidarunt, indeq́ue in Britanniam nauigarunt, nactamq́ue eam militibus vacuam aggreſſi; ſed confeſtim, miſſis illuc à Maximo duabus militum legionibus, inde pulſi, ſoluerunt in Hyberoiam. Quę vero poſt hęc ſecuta ſunt, idem auctor proſequitur, quę oos referre omittimus: ſatis nobis viſa hęc referre, quæ ſpectant ad hiſtoriam Vrſulæ. Sparſa in finitimis regionibus fama de glorioſa virginum nece, quòd vitę potius, quàm pudicitię diſpendium pati ſuſtinuiſſent, à vicino-

ginorum locorum accolis ſacra cadauera cum honore ſunt ſublata, atque Coloniam Agrippinam delata, debito ſanctis martyribus cultu celebrata ſunt.

Hæc quidem, quæ ex prædicto auctore deſcripſimus, nobis quidem longè magis probantur, quàm alia prædictorum figmenta ab omni etiam veriſimili ratione remota. Hæc ex his etiam firmiora redduntur, quæ ſcribit S. Ambroſius in relatione ad Valentinianum de ſua legatione ad Maximum, vbi agit de Hunnorum copijs à Gratiano concitatis, & accerſitis contra Maximum; quas Valentinianus poſt Gratiani obitum pacis cupidus intra terminos conſiſtere mandauit. vbi oſtendit Gratianum Imperatorem pro virili conatum eſſe exterorũ auxilio Maximi vires infringere. Rurſus autem de eadem incurſione Gauni Hunnorum, & Melgæ Pictorum ducum ſcribit etiam Sigebert. in chron. an. Domini 389. Nec omittimus dicere ex ſententia Saluiani Maſſilienſis lib. 4. & 7. de recto iudicio & prouid. Dei. Hunnorum gentem fuiſſe præ cæteris in Venerem ſolutiſſimam. Hæc de his iam ſatis. ſi quis hæc in fonte ex prædicto auctore videre cuperit, ſignauimus codicis numerum, quò facilius inueniri poſſit. Hæc noſtra cùm recognoſceret Reuerendiſſimus Lindanus epiſcopus Ruremundenſis, ſimulq; probaret, de loco martyrij tantùm excepit, qui tamen, vt eam ſolueret difficultatem, hæc quæ ſequuntur, ſuis verbis appoſuit.

Superioribus tantùm obſtare videtur locus, qui agonis S. Vrſulæ paleſtra conſtanter ab vniuerſis in hunc vſque diem eſt habitus. Is tunc temporis longiuſculè à Colonia Vbiorum (quæ caput erat prouinciolæ, cui hodie nomen eſt, plurimas inter magni atque non obſcuri oppidi ruinas ſuperſtites, Vpen & Vbem, quod Latini emollierunt dicentes Vbios pro Vpios) erat diſſitus: nunc autem ex Francorum & Iudæorum plurimorum (quod illorum loquitur antiquiſſimum cœmeterium permultis Hebraicis epitaphijs exornatum) incolatu ad flexum Rheni forma hemicycli extenſum longiſſimè. Si quis enim oppoſito ex littore Coloniam intueatur, veriſſimè dixerit, Colonienſes in ſigmate conuiuari. Hunc autem locum, vbi nunc viſitur S. Vrſulæ collegium virginum nobiliũ (licet vna vix, aut altera ſuperſit ſanctimonialis, Lutheraniſmo eas ad thalamos maleblandos à ſuauiſſimo Chriſti Domini iugo abiiciente) fuiſſe certaminis arenam, inde pij non imperitè videntur aſtruere, quòd templi area nullum ſuſcipit ſepeliendum, imò pueros recens baptizatos de nocte quaſi euomens in ſuperficiem reiicit viſendos, cuius rei miracula narrant incolæ nõ rara, quæ nõ alibi temerè inueniantur. Quòd ne culpiam videatur paradoxum, obiter viã indicabimus, quam vetus Rheni fluxus peritis rerum Belgicarum obſeruatoribus præmõſtrabit. Nam quod noſtras ait Ganfridus Aſaphenſis in Anglia (quam S. Bonifacius in epiſtolis Saxoniam appellat tranſmarinam) epiſcopus appellat Germanicum litus, vbi illa ſit cum ſuis paſſa: tu voces cum veteribus Aeſtuaria Germanica; ſiue vt Tacitus, inſulas Saxonũ: quæ ſuo nomine (quod nullus veteris regionis Rhenanæ peritus ierit inficiando) complectantur quidquid hodie habet Oceanum verſus non ſolùm Zelandia, Hollandia, Phriſia, olim Freſia ad Fleuum (qui Rheni fuit brachium Het Vlye ex Vuahale in Iſelam à Druſo deriuatum; vnde & hodie Foſſa Druſiana vocatur) ſita: ſed & longius nunc ab Oceano in mediterranea diſſita Tranſyſelana, vbi Drentij nunc Drentenlandt & Tubantij, nunc Tuuetenlandt apud Greoningam habitabant inſulares; & Chuia Coloniam vſque pertingens varijs olim Rheni brachijs, ſeu anfractibus intercluſa. Vnde & olim Cæſaris Vuardæa, quam inſulam dicimus, nomen habet, haud longè à Colonia, vbi S. Suuitbertus colitur Kal. Martijs, quòd Rheni circuitu olim ambiebatur, iam mediterranea. Nunc igitur ſuperius enarrata prædicti Gaufridi hiſtoria noſtratibus optimè fuerit teſtimonijs conſentanea, quæ habent iſtam SS. Virginum claſſem vi procellarum ex Oceano Thielam appuliſſe; quæ hodie portus eſt Geldriæ ad Vuahalim; inde Coloniam perrexiſſe, quod tum fuit facillimum: cùm Rhenus fluuiorum rex adeo abundabat aquis, vt foſſas plurimas ad Hollandiam & Geldriam exſiccandam iuſſerint pij Auguſti exemplo Druſi Rom. effodiendas: vt & noſtrates poſteri in vſum oppidi & agri Traiectenſis Leccam à ſtillando dictam; quòd hyeme Rhenus illac ſeſe in Moſam altero ſuo cornu effunderet copioſius. Vnde forte à Latinis fuit dictus Bicornis ab oſtijs nobilioribus: quorum alterum Glareano alijsque ferè omnibus etiam nunc fuit ignotum, quod ad arcem Britannicam à Romanis contra Britonum incurſiones in litore extructam euoluebatur; ſed dumis vi tempeſtatum permotis obſtructum. Si ergo claſſis illa S. Vrſulæ fuit vi tempeſtatis ad Vuahalim depulſa nullo negotio naucleris licuit ad rectum Rheni curſum ex internatantibus paſſim inſulis naues dirigere, aut potius ventis dare: qui eos in manus Hunnorum (quod & Colonienſis habet hiſtoria) inuexerunt. hi enim apud Coloniam, vbi Romanum ſemper fuit contra Saxones, feroſq; Germanos vltra Rhenum agentes præſidium, agebant, Gratiano Aug. contra Maximum tyrannum militaturi. ſed ex ſententia Gaufridi à prædictis piratis tam immane ſcelus dicitur perpetratum. hactenus eruditus Lindanus.

c Aſterij.] De quo Beda, & Ado ex actis S. Calliſti Papæ, quę extant apud Sur. tom. 7. die 14. Octobris, vnde & cæteri acceperunt. Corpus Aſterij à Sergio iuniori Rom. Pont. tranſlatum eſt in titulum Equitij, vt vetus inſcriptio in marmore ſculpta, quæ in eadem eccleſia aſſeruatur, fidem facit.

d Datij

d Daſij, & ſoc.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & cæteri recentiores. reſtituitur ex antiquis man. ſcrip. germana lectio eſt, duodecim militum, loco duodecim millium.

e Maronitæ in Syria.] Erat in Syria olim vicus, Maronia dictus, vbi Malchus vixit, qui poſtea creuit in ciuitatem. fuit eiuſdem loci epiſcopus inſignus Timotheus nomine, qui multa, grauiaq; paſſus eſt ob communicationem cum S. Ioanne Chryſoſtomo tempore Arcadij Imp. vt ſcribit Pallad. in dialog. eſt mentio de alio Maronitæ epiſcopo Dimaſio nomine, qui interfuit concilio Epheſino, vt conſtat ex actis ipſius. An autem à prædicta Maronia hi qui hodie dicuntur Maronitæ, ſint appellati, an vero à S. Marone abbate, non audemus certi quid definire. Compertum etenim habemus Maronem abbatem in Syria claruiſſe ſanctitate; fuiſſeq; monaſterium dictum S. Maronis in Syria, cuius abbatis, nomine Alexandri, extant litteræ ad Hormiſdã Papam, & libellus oblatus ſynodo, quæ recitantur in actione prima Quintæ ſynodi. Eius itaque monachi appellati ſunt Maronitæ, ſicut à Studio Studitæ, à Saba Sabaitæ, à Dio Dijtæ, & ab Abrahamio Abrahamitæ dicti reperiuntur. Inde fortaſſe nomen Maronitarũ prouenit, illorum inquam Chriſtianorum, qui proprios habentes epiſcopos, degentes in monte Libano, magna fidei ſynceritate & animi ardore communicant Romanæ Eccleſiæ, quotũ eſt Romæ nobile collegium à Sanctiſſimo D. N. Greg. Papa xiij. laudabiliter inſtitutum: quod ſumma induſtria, conſilio, & ope curat Illuſtriſſ. ac Reuerendiſſ. Antonius Carrafa S. R. E. Card. Bibliothecarius, cuius immenſos labores, ſtudia, & animi affectum in reſtituenda, ac propaganda fidem catholicam collapſam in Orientali eccleſia, nouit ille melius qui ſolus laborem & dolorem conſiderat.

f Malchi.] Eius vitam S. Hieronymus egregiè conſcripſit, ab hoc diuerſus eſt (etſi in multis conueniat) monachus ille, quem Sozomenus Malachionem vocat, qui iiſdem temporibus vixit de quo lib. 6. c. 32.

g Viatoris.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. ſcribit de eo Petrus in catal. lib. 9. c. 90. Claruit temporibus Theodoſij ſenioris, vt Ado, Vien. teſtatur in chronic.

h Cilinæ.] Plura de ea in vita S. Remigij, eius tamen vitam ſeorſum ſcriptam eſſe ab Hucbaldo, tradit Molan. Sigebert. de ea in chron. an. Domini 449. Alia eiuſdem nominis, Cilinia Meldenſis virgo fuit, de qua agitur in vita S. Genouefæ virg. & apud Molan. hac die.

22 **Vndecimo kal. Nouemb. Luna. A** i.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29

HIEROSOLYMIS beati Marci [a] epiſcopi, clariſſimi & doctiſſimi viri, qui primus ex Gentibus Hieroſolymorum eccleſiam ſuſcepit regendam, ac non multo poſt ſub Hadriano Imperatore martyrij meruit palmam. Hadrianopoli in Thracia natalis ſanctorum martyrum Philippi [b] epiſcopi, Seueri preſbyteri, Euſebij, & Hermetis, qui ſub Iuliano Apoſtata poſt carceres & flagella incendio cremati ſunt. Item ſanctorum martyrum Alexandri [c] epiſcopi, Heraclij militis, & ſociorum. Firmi in Piceno ſancti Philippi [d] epiſcopi & martyris. Oſcæ in Hiſpania ſanctarum virginum Nunilonis [e] & Alodiæ ſororum, quæ à Saracenis ob fidei confeſſionem capitali ſententia punitæ, martyrium conſummarunt. Apud Coloniam ſanctæ Cordulæ [f], quæ vna ex ſodalibus ſanctæ Vrſulæ, cum aliarum ſupplicijs & cæde perterrita ſe occultaſſet, eius rei pænitens, poſtridie ſe vltro patefecit, & nouiſſima omnium martyrij coronam accepit. Hierapoli

in

in Phrygia ſancti Abercij [g] epiſcopi, qui ſub Marco Antonino Imperatore claruit. Rhotomagi ſancti Melanij [h] epiſcopi, qui a ſancto Stephano Papa ordinatus, illuc ad prædicandum Euangelium miſſus eſt. In Tuſcia ſancti Donati [i] Scoti epiſcopi Feſulani. Veronæ ſancti Verecundi [k] epiſcopi & confeſſoris. Hieroſolymis ſanctæ Mariæ [l] Salomę, quæ in Euangelio legitur circa Domini ſepulturam ſollicita.

OCTOBRIS 22.

a MARCI epiſcopi.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri.ſcribit de eo Euſeb.in chron.an.19.Hadriani Imp.& hiſtor.lib.4.cap.6.in fin.Epiphan. hæreſ.66. cùm agit de ſucceſſione epiſcoporum Hieroſolymitanorum, Niceph. epiſc. in chron. & Niceph.Calliſt.hiſt.lib.4.c.25.

b Philippi,& ſoc.] Beda, Ado,& alij.Hunc præceſſit Liuius,qui ſucceſſit Eutropio, amboq; Conſtantij temporibus ob defenſionem catholicæ fidei martyrio coronati ſunt,prout teſtatur S. Athanaſius in apologia de fuga ſua ad Conſtantium col. 334.

c Alexandri,& ſoc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio.

d Philippi epiſcopi.] De quo etiam tabulæ Firmanæ eccleſiæ, quas Romam delatas accepimus.

e Nunilonis, & Alodiæ.] Agit de iiſdem Viuardus,ipſarum martyrium ſcripſit S. Eulogius in Memoriali Sanct.lib.2.c.7.paſſaſq; dicit,æra 889.anno Domini 851.plura de his conſcripta haberi in man.ſcript.codic.teſtatur Ambroſ. Moral. ibi in ſchol. De his etiam in Flore ſanct.& in Theſaur. concion tom.2.agitur.

Quòd autẽ tam hic, quàm in alijs locis ſemper,cùm Aeræ numerũ ad Chriſti Domini noſtri annorum rationem deducimus,ſemper ab Aeræ nota annos trigintaocto ſubtrahere conſueuimus: rem haud ab inſtituto alienam facturi videmur, ſi de Aera paulò diffuſius diſſeramus: ea etenim numeri nota tum acta martyrũ, ac ſacra concilia, tùm etiã res profanas in Hiſpanijs conſignari conſueuiſſe, exploratiſſimum eſt; rarumq; ſit inueniri id ab alijs vſurpatum. Hic quidem vſus ab ipſo Auguſti tempore poſt mille trecentos & amplius annos in aliquibus Hiſpaniæ regionibus; quin etiam in Luſitania vltra milleſimum & quadringenteſimum perſeueraſſe certiſſimum eſt, vt habes notatum pluribus à Vaſæo in chron. Hiſpan. c. 22. Quòd in primis ad ipſum Aeræ nomen ſpectat; numeri notam eſſe dictam Aeram, affirmat Nonius, in quam ſententiam Lucillius lib. 29. his verbis: Hæc eſt ratio peruerſa, Aera numeri ſubducta improbè. Fauſtus Regienſis lib. 1.de Spirit.ſancto Aeram ſupputationem appellat:quam & ab ære ſic dictam putant,quòd in ære eſſet numeri nota deſcripta.Reijcitur à Vaſęo in chron.& à Didaco Couarru. lib. 1. var. reſolut.c. 12.commentum de Aera,quo dictum eſt,Aeram cum aſpiratione ſcribendam Heram, dictamq; ab hero,hoc eſt domino. Refellit Reſendius Geneſij Sepuluedæ inuentũ de Aeræ nomine, quòd ſcilicet à notarijs alijſq; ſcriptoribus ſic fuerit abbreuiatum; vt quod ſcribendũ eſſet: Annus erat Auguſti Cæſilli breuitatis cauſa ſic exararent A.ER.A.Cæſ.paulatimq; demptis punctis erã,ſcriptũ AERA.Cæſ.ferè eiuſdem rei commentor fuit Couarru.vbi ſupra;cùm diceret,primum elementum A.à cęteris litteris interpunctione eſſe ſeparandũ,ac ſic ſcribendũ A.Era.vt diceret,Annus erat.prętulit tamẽ Couarru.ſuę ſententię Sepuluedæ fictionẽ.Sed quis non videat, cùm cuiuſq; actionis in pręſens factæ tempus in ſcriptura apponitur;nõ dici:Annus erat,ſed annus eſt.&c.?cur nõ ſic potius (ſi licet in re ſeria ludere) ſingula per ſe elemẽta ponimus A.E.R.A.vt ſingulas ſignificent dictiones, ac velint dicere, Annus eſt Regni Auguſti? Sed miſſa hiſthęc commenta:nã Auguſti nomen,quod per vltimum illud A. exprimunt,longè poſt exordiũ Aerę à Senatu excogitatum & tributũ eſt Octauiano,anno nimirũ decimoquinto a Triumuiratu,& vndecimo poſt Aerã cęptam; cùm ſcilicet idẽ Octauianus ſextũ ageret conſulatum cũ collega Agrippa iterum conſule,vt auctor eſt Dio hiſt.Rom.lib.53.quænõ ratio patitur,vt in Aera poſitũ ſit nomen Auguſti, quod necdũ à Senatu fuerat adinuentũ: Eſt & Iſidori lib. 5.orig.ea ſententia,vt ab ære dando,hoc eſt tributo pendendo,Aera ſit dicta: quæ an ſit vera, dicã inferius.Rurſus de Aera illud apud omnes eruditos eſt in confeſſo; Aerã cœptã eſſe numerari anno trigeſimooctauo ante Chriſti Domini noſtri Natalẽ diem;ad hæc probanda non eſt quòd multis immorer.ſatis erit ad eam rem demonſtrandã S.Iuliani Toletani epiſcopi patens aſſertio:qui lib.3.contra Iudæos ad Eruigium regem habet hæc verba in fine: Aera enim inuenta eſt ante triginta & octo annos,quàm Chriſtus naſceretur. Nunc autẽ acclamatur Aeram eſſe ſeptingenteſimam vigeſimam

quar-

quartam; detractis igitur triginta & octo annis, ex quo Aera inuenta eſt, vſq; ad Chriſti natiuitatem reſidui ſunt ſexcenti octoginta ſex anni. hactenus Iulianus; qui dum ait: Nunc autem acclamatur Aeram eſſe. &c. ad illud videtur alludere, quòd in Hiſpaniarum eccleſijs (vt habet c. 9. ſecundæ ſynodi Bracarenſis) die Natali Domini poſt Euangelicam lectionẽ publicè in eccleſia per diaconum futuri eius anni Paſchatis dies annunciabatur, ſimulq; Aera currens promulgabatur, ſicq; ea ratione Aera dici videtur acclamata. Sed miſſis his, iam omnes conſentiunt, ante annos triginta & octo diei natalis Domini Aeram cœptam eſſe numerari; eaq; ratione, iureq; iidem omnes referunt ad annum quartum à Triumuiratu. Quod autem diſertiſſimorum virorum non mediocriter torſit ingenia, illud potiſſimum eſt, quidnam fuit in cauſa, vt eo anno Aeræ numerus ſit inuentus? Vaſæus in his perueſtigandis plurimum laboris inſumpſit, & quò rem ſibi minus aſſequi viſus eſt, clàros eruditione viros, qui in ea facultate in Hiſpania florebant conſuluit: fuerunt hi Geneſius Sepulueda; & L. Andr. Reſcendius; eorumq; de ea re ſententias recitat. hi omnes aliorum commenta refellentes, in eam pedibus ſententiam abijſſe videntur; vt Aeræ numeri eo anno fuerit auſpicandi ratio, quòd à Triumuiris facta eo ipſo anno Romani Imperij diuiſione, Hiſpania Auguſto ceſſerit. eandem affert cauſam & Didac. Couarru. lib. 1. var. reſol. c. 12. Miratus ſum (fateor) nobiliſſima ingenia poſt multas de ea re lucubrationes, errore temporis lapſa, vt putarint partitionem Imperij inter Triumuiros anno quarto Triumuiratus eſſe factam. Dio Caſſius hiſtoricorum clariſſimus, qui floruit Romæ temporibus Seueri ac ſucceſſorum Impp. quiq; anno octauo Alexandri creatus eſt conſul ordinarius, resq; Romani Imp. ex antiquis Annalibus perueſtigans, cuncta ordine temporum per conſules in annos ſingulos digeſſit: hic, inquam, Dio duplicem Imperij Romani partitionem à Triumuiris factam recenſet. priorem videlicet ipſo primo anno Triumuiratus ſub conſulatu Lepidi & Planci, ab Vrb. condit. an. ſeptingenteſimo duodecimo, qui & annus primus Imperij Octauiani numerari conſueuit: poſteriorem autem Imperij Romani inter eoſdem Triumuiros partitionem factam ait ſub conſulatu Caluini & Pollionis, à Triumuiratu anno tertio, ab Vrb. cond. ſeptingenteſimo quartodecimo, poſt bellum Peruſinum confectum, pace inita inter Octauianum & Antonium; qua quidem facta diuiſione, eidem Octauiano non tantùm Hiſpanię, ſed Gallię, Sardinea, & Dalmatia obtigerunt. hæc Dio hiſt. Roman. lib. 48. ex quibus quidem manifeſtè apparet, neutram Imperij diuiſionem, primæ Aeræ, quam cœptam eſſe anno quarto à Triumuiratu & ipſi affirmant, aptari poſſe. à priore enim partitione vſq; ad Chriſti Redemptoris annum quadraginta & vnus intercurrunt anni; à ſecunda autem vſq; ad prædictum tempus anni numerantur trigintanouem vel quadraginta, ſi numeres primum annum Chriſti, anno quadrageſimo ſecundo Auguſti, vt plerique faciunt: cum alioquin triginta octo tantùm numerari neceſſe ſit ex maiorum omnium aſſertione à prima Aera vſq; ad Chriſti Domini noſtri natalem diem. Nec inſuper aliqua poteſt ratione ſubſiſtere, quod in ea re adhuc ſibi ambigua addidit Vaſæus, Aeram fortaſſe numerari cœptam à domitis Cantabris & Aſturijs, cùm Octauianus vniuerſa Hiſpania tranquilla atq; pacata potitus eſt: nam, eodem Dione auctore, certum exploratumq; habetur, bellum Cantabricum cœptũ eſſe ſub conſulatu nono Octauiani, ab Vrbe condit. an. 729. ab ipſo initio Aeræ an. quatuordecim; idemq; perſeueraſſe, iiſdem ſæpius rebellantibus, vſq; ad conſulatum Sentij Saturnini an. ab Vrb. cond. 735. Aera vigeſimaprima hæc Dio hiſt. Rom. lib. 53. & 54. quibus ea, quæ de cauſa auſpicandæ Aeræ à prædictis ſunt poſita confutari videntur.

Alia igitur à prędicta eſt perquirenda cauſa, cur anno quarto à Triumuiratu, qui eſt trigeſimus octauus ante Chriſti diem natalẽ, ab Hiſpanis anni ſinguli ab Aera cœperint numerari. Mea quidem ſententia, nulla ex parte veriorem cauſam ac certiorem, quàm ex Dione de ea re venari poſſumus: qui dũ ſub vno quoquo conſulatu res geſtas recenſet, ſub conſulatu Marcij Cenſorini & Caluiſij Sabini (eſt hic ille ipſe annus quartus à Triumuiratu, quo ſumitur initium Aerę) de Cerretanis in Hiſpania rebellantibus texit hiſtoriam, eoſque eo anno perdomitos ab Auguſto per Domitium Caluinum enarrat; eundemq; adeò ingentem vim pecuniæ ex Hiſpanis collegiſſe; vt quod ab alijs Orbis ciuitatibus ad triumphi impenſas exigi conſueuiſſet, ex ſolis Hiſpaniarum ciuitatibus collegerit; eandemq; pecuniam adeò affatim ſuppeditatam, non tantùm ad triumphi impenſas ſatis fuiſſe; ſed ex ea maiorem partem ad Vrbis Palatium, ipſa antiquæ Vrbis cunabula, vbi Romulus prima iecerat Vrbis fundamenta, incendio abſumptum, ex integro reſtituendum, eſſe expenſam. ſcribit enim hæc Dio hiſt. Rom. lib. 48. ponamq; eius verba, quò hæc certiora ac fideliora habeantur, vt à fonte hæc potius requiras, quàm ex epitome Xiphilini, qui non ſine veritatis diſpendio, Dionem in compendium contraxit. ſunt hæc, inquam, verba Dionis: Triumpho ſibi conceſſo: quod in triumphum conferri ab vrbibus ſolet, à ſolis Hiſpaniæ ciuitatibus accepit; atque eius aliquam partem ad triumphi apparatum inſumpſit, maiorem verò in Palatium reficiendum: id enim incendio combuſtum inſtaurauit ac dedicauit, cùm alijs rebus ſplendidè ornatum, tum imaginibus, &c. hæc Dio: licet quod ad Palatij reſtitutionem ſpectat, Suet. in Aug. cap. 57. non ab Hiſpanis tantùm, ſed à cæteris collatam dicat eſſe pecuniam. Porrò cùm Hiſpanorum collatio munificentiſ-

ſima

ſima prædicetur: eaq; ipſo anno facta noſcatur, quo Aera incipit numerari: mihi facilè perſuadeo ob tam egregiam nauatam operam; vt à re admodum memorabili, ab Hiſpanis cœpta eſſe futura tempora numerari. Vnde non diſplicet, quod Iſidorus lib. 5. orig. Aeram ab ære collato, hoc eſt tributo penſo, putat eſſe dictam; licet ab eo omnino diſſentiar, dum ait, tunc ab Auguſto fuiſſe vniuerſum Orbem deſcriptum: nam eo tempore nominatę ſuperius prouinciæ tantùm ſub Octauiani ditione politæ erant; & Orbis deſcriptio poſt annos triginta octo, eo anno, quo Dominus naſcitur, facta reperitur. Sic itaq; Aeram nuncupatam ab ære collato exiſtimo, atq; a dicta collatione æris, Aeram, ipſam notam numeri in Hiſpania eſſe acceptam. Hęc ſunt, quæ de Aera inuenta habui dicere. ſi quis his certiora habet, quę dicat, in medium proferat, & agam gratias.

f Cordulæ.] Conſule quę dicta ſunt pridie huius diei in Vrſula. De huius tranſlatione agitur in vita Alberti Magni part. 2. c. 9.

g Abercij epiſc.] De eodem Gręci etiam agunt hac die in Menologio. Eius res præclarè geſtas ex antiquis monumentis deſcripſit Metaphraſtes, quas Lipom. habet tom. 6. & Sur. tom. 5. Claruit temporibus Marci Aurelij Antonini, & Lucij Veri fratrum Imperatorum extat eiuſdem ſanctiſſimi viri epiſtola ad dictum M. Aurelium Antoninum Imp. quæ Apoſtolicum redolet ſpiritum: exhibemus eam integram in Annalibus eccleſiaſticis acceptam ab Illuſtriſſimo ac Reuerendiſſ. D. Gulielmo Syrleto Cardinale ampliſſimo, qui eam Gręcè ſcriptam in antiquo man. ſcrip. codice, vt ingentis pretij margaritam cuſtodit.

h Melanij epiſcopi.] Fuit hic ſecundus eius ſedis epiſcopus, ſubrogatus S. Niraſio, anno Domini 265. vt habent tabulæ epiſcoporum eius eccleſię, quas deſcripſit Democh. Aliqui hunc Melonem, corrupto vocabulo, appellant. de eo Vincent. lib. 11. cap. 74. Petrus in catal. lib. 9 c. 93. & alij.

i Donati.] Eius acta nuper conſcripſit Franciſcus Cattanius Diacetius epiſcopus Feſulanus.

k Verecundi epiſcopi.] Tabulę eccleſię Veronenſ. pluribus autem Illuſtriſſ. ac Reuerendiſſimus D. Aug. Valerius epiſcopus Veron. & S. R. E. Card. in commentario de antiq. monumentis epiſc. Veron. pag. 12. & 43.

l Mariæ Salomæ.] De ipſa Matth. Euang. c. 15. & 16. Agit de eadem hac die Beda, Vſuardus; & alij recentiores.

* B Decimo kal. Nouemb. Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

IN Hiſpania prope Gades ad fundum Vrſonianum ſanctorum martyrum Seruandi [a] & Germani, qui in perſecutione Diocletiani ſub Viatore vicario poſt verbera, ſqualorem carceris, famis ac ſitis iniuriam, & longiſſimi itineris laborem, quem ferro onuſti pertulerunt, nouiſſime martyrij ſui curſum cęſis ceruicibus impleuerunt: ex quibus Germanus Emeritę, Seruandus vero Hiſpali conditus eſt. Antiochiæ in Syria natalis ſancti Theodori [b] presbyteri, qui in perſecutione impij Iuliani comprehenſus, poſt equulei pœnam, & multos ac duriſſimos cruciatus, lampadibus etiam circa latera appoſitis inflammatus, cum in confeſſione Chriſti perſiſteret, occiſione gladij martyrium conſummauit. Conſtantinopoli ſancti Ignatij [c] epiſcopi, qui cum Bardam Cæſarem ob repudiatam vxorem arguiſſet, ab eo multis iniurijs affectus in exilium pulſus eſt: ſed a Nicolao Romano Pontifice reſtitutus tandem in pace quieuit. Burdigalæ ſancti Seuerini [d] Colonienſis epi-

ſcopi

ſcopi & confeſſoris. Rhotomagi ſancti Romani [d] epiſcopi. Apud Salernum ſancti Veri [f] epiſcopi. In territorio Ambianenſi ſancti Domitij [e] preſbyteri. In pago Pictauienſi ſancti Benedicti [h] confeſſoris.

OCTOBRIS 23.

a SERVANDI, & Germani.] De ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum acta narrantur egregiè hymno ſacro in breuiario Toletano: ex vetuſtis monumentis eadem alij ſoluta oratione deſcripſerunt, vt Vaſæ. in chron. Hiſpan. Marin. Sicul. de reb. Hiſpan. lib. 5. eadem in Theſaur. concion. tom. 2. & in Flor. ſanct. Hiſp.

b Theodori.] A nonnullis Theodoretus hic dictus reperitur. Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Eius nobile certamen ſcribit Sozom. hiſt. lib. 5. c. 7. qui Theodoretum appellat ad differentiam alterius Theodori, qui eodem tempore, ibidem, eadem ex cauſa diriſſima paſſus eſt, de quo Rufin. hiſt. lib. 1. cap. 36. Socrat. lib. 3. cap. 16. Sozom. lib. 5. c. 17. Theodoret. lib. 4. c. 10. ante hos omnes S. Gregor. Nazianzen. orat. 2. in Iulianum, & S. Auguſt. de ciuit. Dei lib. 18. c. 52. Teſtatur Molan. ſe vidiſſe hujus martyris acta ab aulicis Iuliani tunc ſcripta, eaq; hactenus Carthuſiæ aſſeruari: ſed miramur ea prætermiſiſſe Surium & eius in vitis ſanctorum colligendis ſucceſſorem Moſandrum, ambos Carthuſianos.

c Ignatij epiſcopi.] Agunt de eo etiam Græci hac die in Menologio. De eo eſt frequens mentio in regiſtro Ioannis octaui Papæ, Nicolai primi, ac præſertim in eius epiſtola ad Michaelem Imp. & alijs pleriſque, vt in epiſtola ad epiſcopos Aſiæ & Libyæ, itemq; ad clerum Conſtantinopolitanum, ac denique ad vniuerſos Chriſti Fideles conſcripta 18. Martij indict. 13. itemq; in Romana ſynodo ab eodem Pontifice celebrata. His addimus Græcorum hiſtoricos Zonar. lib. 3. Annal. Cedren. in comp. hiſt. in Michaele, Glic. in 4. part. Annal. ex quibus omnibus vita ipſius optimè concinnari poſſet.

d Seuerini epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die. Scripſit eius acta Fortunatus, vt teſtatur Greg. Turon. de glor. confeſſ. c. 45. alia inſuper incerto auctore ex vet. man. ſcrip. edidit Sur. tom. 5. De eius electione agitur in appendice concilij Agrippinenſis, habito poſt conſulatum Amantij & Albini, anno Domini 346. ſecundum veriorem ſupputationem. Diu multumq; ſedit; nam tempore obitus S. Martini adhuc ſuperſtes erat, vt ſcribit Gregor. Turon. lib. 1. mirac. ſanct. mart. c. 4. Obijſſe autem S. Martinum, idem Gregor. auctor eſt, Cæſario & Attico conſ. anno Domini 397. Mentio de eodem Seuerino habetur in actis S. Euergiſli eius diaconi, & inde epiſcopi ſucceſſoris apud Sur. tom. 5. die 24. Octubr. in vita ſancti Annonis epiſc. Colon. lib. 1. c. 27. & Sigebert. in chron. an. 399. De tranſlatione eiuſdem Sur. tom. 5. hac die, hiſtoriam recitat. Hic monemus lectorem, ſcripſiſſe Petrum Damiani ad Deſiderium abb. commentariolum de quibuſdã miraculis, quem deſcripſit Lipom. tom. 8. vbi de Seuerino epiſcopo Colonienſi adhuc in pœnis purgatorijs exiſtente narrat hiſtoriam. Id quidem nolim quis putet intelligi de ſancto Seuerino, de quo hic agimus, qui iam ante annos ſexcentos ex hac vita migrarat, ſed de aliquo alio, quem auctor dicit, nuper illi præfuiſſe eccleſiæ: licet in editis tabulis epiſcoporum Colonienſium nullus alius eiuſdem nominis epiſcopus reperiatur. quarè ſuſpicor in prædictam ſcriptionem errorem irrepſiſſe nominis ciuitatis, vel epiſcopi.

e Romani epiſc.] De quo hæc in dictis man. ſcrip. Sancti Romani epiſcopi & confeſſoris, cuius vita meritis claruit, & mors pretioſa in domo Domini quondie demonſtratur. de eo etiam Molan. hac die. Fuit autem eius ſedis epiſcopus viceſimus ordine, ſeditq; anno Domini ſexcenteſimo vigeſimoſecundo, vt tab. eius eccleſiæ apud Democharem indicant.

f Veri epiſcopi.] De eodem veteres tabulæ, breuiarium, & alia antiqua monumenta eccleſiæ Salernitanæ. Aſſeruatur eius corpus in eccleſia cathedrali in crypta inferiori vnà cum alijs ſanctis, quorum ſuperius meminimus. 19. huius.

g Domitij.] Vet. man. ſcrip. ac etiam Molan. de eodem agit hac die.

h Benedicti.] De eodem Vſuardus hac die, & alij recentiores.

24 Nono kal. Nouemb. Luna. C xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
														SS		t u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2

VENVSIÆ in Apulia natalis ſanctorum martyrum Felicis [a] epiſcopi Africani, Audacti & Ianuarij presbyterorum Fortunati & Septimi lectorum: qui tempore Diocletiani a Magdelliano procuratore multis diu vinculis & carceribus in Africa & Sicilia macerati, cum Felix nullatenus ſacros libros iuxta Imperatoris edictum tradere voluiſſet, tandem occiſione gladij conſummati ſunt. Apud Homeritas in ciuitate Nagran paſſio ſanctorum Aretæ [b], & ſociorum trecentorum & quadraginta, tempore Iuſtini Imperatoris, ſub Dunaan Iudæo tyranno: poſt quos Chriſtiana mulier incendio tradita eſt; cuius filius annorum quinque, cum balbutiendo Chriſtum confiteretur, nec blandicijs nec minis retineri poſſet, in ignem vbi mater ardebat, ſe præcipitem dedit. Coloniæ ſancti Euergiſli [c] epiſcopi & martyris. Conſtantinopoli ſancti Procli [d] epiſcopi. In Britannia minori tranſitus ſancti Maglorij [e] epiſcopi, cuius corpus Lutetiæ Pariſiorum requieſcit. In Vertano monaſterio ſancti Martini [f] abbatis. In Campania ſancti Marcij [g] ſolitarij, cuius præclara opera ſanctus Gregorius ſcripſit.

OCTOBRIS 24.

a FELICIS, & ſoc.] Agit de ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Cuius autem ciuitatis in Africa hic epiſcopus fuerit, varia lectio eſt. Beda legit Tubrocenſis eccleſiæ, Ado Tibiutenſis, prout etiam in prędictorum martyrum actis, quæ extant apud Sur. tom. 5. legitur ex antiquis autem man. ſcrip. Verior lectio ea mihi probatur, quæ habet Tibirenſis. de Tibienſi, vel Tiberiana ciuitate mentio habetur in concil. Carthaginenſi temporibus Cypriani, vbi ſubſcriptus legitur Vincentius Tibiritanæ eccleſiæ epiſcopus, & ipſe Cyprianus ſcribit ad Tibiritanos epiſt. 56. In priorem editionem Rom. Martyrologij neſcio quomodo irrepſit error, vt hic Felix Aptungitanus dictus reperiatur, de quo Optatus Mileuitanus meminit lib. 1. contra Parmen. atque eum manum impoſuiſſe Cæciliano creato epiſcopo Carthaginenſi. ſed ille reperitur ſuperuixiſſe etiam temporibus Conſtantini, vt apparet ex Auguſtino de act. cum Donatiſt. poſt collat. cap. 33. & epiſt. 162. Nec minus eſt hic ille Felix epiſcopus Abdiritanus, qui vixiſſe reperitur in Africa temporibus Zenonis Imp. vt conſtant ex Victore lib. 2. de perſec. Vuandal. Agit de his martyribus Petrus in catal. lib. 9. c. 101. & Momb. tom. 1. ſed multa ſunt in eis, quæ corrigantur. Græci de ijſdem martyribus agunt xvj. kal. Maij. in Menologio, vbi eorum paſſionis acta breui ſumma deſcribuntur.

b Aretę, & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio; quorum acta Metaphraſtes exactè deſcribit; extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. De ijſdem Niceph. hiſt. lib. 17. c. 36. Zonar. in Iuſtino Imp. & Cedren. an. 5. eiuſdem. De Homeritis & eorum regibus Chriſtianis, quibus cum Iuſtinianus aduerſus Perſas fœdus inire ſtuduit, pluribus agit Procop. lib. 1. de bello Perſico

c Euergiſli epiſcopi.] Agit de eodem Ado, & alij recentiores. Eius acta ex veteribus codicibus edidit Sur. tom. 5. ſucceſſit hic S. Seuerino, vt conſtat ex tab. eius eccleſiæ, & ex vita ipſius.

d Procli epiſcopi.] De eodem Græci etiam hac die in Menologio. Fuit hic primùm anagnoſtes S. Ioannis Chryſoſtomi, ac demum eius ſedis epiſcopus, de quo Socrat. lib. 7. c. 39. 40. 41. 44. Theodoretus hiſt. lib. 5. c. 3[illegible]. Niceph. hiſt. lib. 14. cap. 38. 39. 43. 46. & 47. Mentio de eodem habetur in vit. S. Ioannis Chryſoſt. Inter plurimas eiuſdem viri egregias lucubrationes, celeberrima eſt epiſtola ad Armenos de fide catholica, cuius meminit Liberatus diac. in breuiar. quæ & citata reperitur in S. S. concilio œcumenico Epheſino: habetur eadem typis excuſa. de eius rebus geſtis pluribus egimus in Annal. eccleſ. ibi & de alijs eiuſdem ſancti lucubrationibus.

e Maglorij epiſcopi.] Eius acta extant apud Sur. tom. 5. Petrus in catal. lib. 9. c. 103. de eodem nonnulla habet, itemq; Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 50. & lib. 4. c. 47. Guibertus Gemblac. de virtu. S. Martin. c. 14. & Molanus in addit. ad Vſuard. hac die. claruit an. Domini ſexcenteſimo vigeſimo.

f Martini abb.] De eo item Vſuardus hac die & alij, Ado autem ad quintum idus Decembr. agit de eodem Gregor. Turon. de glor. confeſſ. c. 57.

g Marcij.] De quo ſcribit S. Gregor. Papa lib. 3. dialog. cap. 16. Alius ijſdem ferè temporibus claruit in Gallijs in Aruernenſi agro Marcius, cuius res geſtas ſcribit Gregor. Turon. in vit. ſanc. patr. c. 14. ex quo Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 27.

25 ## Octauo kal. Nouemb. Luna. D xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3

ROMÆ ſanctorum martyrum Chryſanthi, & Dariæ vxoris eius, qui poſt multas, quas ſub Celerino præfecto pro Chriſto ſuſtinuerunt paſſiones, iuſſi ſunt a Numeriano Imperatore via Salaria in Arenario deponi, atq. illic viuentes terra & lapidibus obrui. Item Romæ natalis ſanctorum quadraginta ſex [b] Militum, qui ſimul baptizati a Dionyſio Papa, mox iubente Claudio Imperatore decollati ſunt, ac via Salaria ſepulti: vbi & alij Martyres centum viginti & vnus poſiti ſunt; inter quos fuerunt quattuor milites Chriſti, Theodoſius, Lucius, Marcus, & Petrus. Sueſſione in Gallia ſanctorum martyrum Criſpini [c] & Criſpiniani nobilium Romanorum, qui in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro præſide poſt immania tormenta gladio trucidati, coronam martyrij conſecuti ſunt: quorum corpora poſtea Romam delata fuerunt, atq. in eccleſia ſancti Laurentij in pane & perna honorifice tumulata. Florentiæ paſſio beati Miniatis [d] militis, qui ſub Decio principe pro fide Chriſti egregie certans, nobili martyrio coronatur. Turribus in Sardinia ſanctorum martyrum Proti [e] presbyteri, & Ianuarij diaconi, qui à ſancto Caio Papa ad eam inſulam miſſi, tempore Diocletiani ſub Barbaro præſide conſummati ſunt. Conſtantinopoli paſsio ſanctorum Martyrij [f] ſubdiaconi, & Marciani cantoris, qui ab hæreticis ſub Conſtantio Imperatore necati ſunt. Romæ ſancti Bonifacij [g] Papæ & confeſſoris. Petragoricis in Gallia ſancti Frontonis [h], qui a beato Petro Apoſtolo epiſcopus ordinatus, cum Georgio presbytero magnam illius gentis multitudinem ad Chriſtum conuertit, & miraculis clarus in pace quieuit. Brixiæ natalis ſancti Gaudentij [i] epiſcopi, eruditione, & ſanctitate conſpicui. Gaualis ſancti Hilarij [k] epiſcopi.

a CHRYSANTHI, & Dariæ.] De his Vſuardus,& alij recentiores; Græci in Menologio ad xiiij.kalen. Aprilis. Tradunt eorum acta eſſe conſcripta à Verino & Armenio S. Stephani Papæ presbyteris; deſcripta eadem à Metaphraſte recitat Lipom. tom.7. & Sur. tom.5. Habemus ipſa man. ſcrip. in antiq. codicibus. Plura de ijſdem Grego. Turon.de glor.martyr.c.48.ibi & de eorum corporum inuentione, & de epitaphio S.Damaſi Papæ ad ſepulchrum ipſorum conſcripto,& inferius cap.83.agit de ipſorum reliquijs. Aldel.lib.de laud. virg. de ijſdem pluribus. Quòd autem Daria ex virgine Veſtali ob Chriſtianam religionem ſuſceptam viua vnà cum Chryſantho iuſſa eſt,ſententia iudicis,terra obrui:ſymbolum quoddam habere videtur cum illo ſupplicio, quod apud Ethnicos Romanos iure Pontificio virginibus Veſtalibus irrogari conſueuit. habes de his poſt multa aliorum teſtimonia elegans exemplum, quod Plinius iunior egregiè deſcribit lib.4.epiſt.11.ad Minutianum:quanquam ſtupratoris ſupplicium diuerſum à prædicto fuiſſe,auctor eſt Feſtus in verb.Probrum virginis.

b Quadraginta ſex milit.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores ex actis S.Laurentij, vbi eorum martyrij res geſtæ deſcriptæ habentur.

c Criſpini,& Criſpiniani.] Beda,Vſuardus,Ado,ac cæteri. Extant horum geſta ex antiquis monumentis deſcripta à Mombrit.tom.1.Petrus in catal. lib.9. c.106. & Sur.tom.5. De horum martyrum eccleſia Sueſſione poſita agit Greg.Turo.hiſt.lib.5.c.34.in fin.

d Miniatis.] De quo Vſuardus,& alij recentiores.Eius acta ex antiquis tab.deſcripſit Sur.tom.5. Antonin. in 1.par.tit.7. c.8 Petrus in catal. lib.9. c.108. de tranſlatione reliquiarum ipſius in Gallias,tempore Othonis Imp.meminit Sigebert.in chron.an.Domini 969.

e Proti,& Ianuarij.]Horum acta man.ſcript.ex Sardinia miſſa accepimus.Agit de ijſdem Franc. Fara lib.1. de reb.Sardois.

f Martyrij,& Marciani.] Agunt de his Græci hac die in Menologio his verbis: Natalis ſanctorum martyrum Martiani, & Martyrij: cùm Paulus epiſcopus Conſtantinopolitanus à Conſtantio Imp.Ariano in Armeniam miſſus exul,ab Arianis ſuffocatus beatum finem aſſecutus eſt,Marcianus & Martyrius propter orthodoxæ fidei obſeruantiam gladio cæſi ſunt, & ſepulti in porta Melandeſia Conſtantinopolitanæ Vrbis; quibus S. Ioannes Chryſoſtomus templum à fundamentis erexit. hæc ibi.

g Bonifacij Papæ.] Hic ſucceſſit Zoſimo.Eius acta, ac dirum ſchiſma ab Eulalio concitatum ex man.ſcript.epiſtolis tunc ultro citroq; miſſis deſcripſimus in Annalib.eccleſiaſt.

h Frontonis epiſc.]Beda,Vſuard.& alij.Meminit ejuſdem Petrus Cluniac.lib.1.epiſt.2.& Petrus in catal.lib.9.c.109.extat de eodem epigramma Bonad.Santon.lib.3.monod.26.

i Gaudentij epiſc.] Hic defuncto S. Philaſtrio, in eius locum inuitus, renitenſque ſubrogatus eſt opera S.Ambroſij epiſcopi Mediolanenſis, vt ipſemet Gaudentius teſtatur in ſermone habito in ordinatione ſua. De ſuſcepta à ſe in Orientem peregrinatione idem in ſermone de dedicat. eccleſ.concil.ſanct.pertractat.

k Hilarij epiſc.] De eodem Vſuardus hac die, & alij recentiores.

xxvij. F. Septimo kal.Nouemb.Luna. 26

a	b	c	d	e	f	g	h*	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

ROMÆ ſancti Euariſti [a] Papæ & martyris, qui Dei Eccleſiam ſub Traiano Imperatore ſuo ſanguine purpurauit. In Africa ſanctorum martyrum Rogatiani [b] presbyteri, & Feliciſſimi, qui in perſecutione Valeriani & Gallieni illuſtri martyrio coronati ſunt: de quibus etiam ſcribit ſanctus Cyprianus in epiſtola ad Confeſſores. Nicomediæ ſanctorum martyrum Luciani [c], Florij, & ſociorum. Eodem die ſancti Quoduultdei [d] epiſcopi Carthaginenſis, qui vna cum clero a Geiſerico rege Ariano in naui-

bus

bus fractis abſq. remigijs & velis impoſitus, præter ſpem Neapolim appulit, ibiq. in exilio poſitus, confeſſor occubuit. Nabone ſancti Ruſtici [e] epiſcopi & confeſſoris, qui claruit temporibus Valentiniani & Leonis Imperatorum. Apud Salernum ſancti Gaudioſi [f] epiſcopi. Papiæ ſancti Fulci [g] epiſcopi. Item ſancti Quadrageſimi [h] ſubdiaconi, qui & mortuum reſuſcitauit.

OCTOBRIS 26.

a EVARISTI Papæ.] Beda, Vſuardus, & Ado de eodem die ſequenti. De eius ſucceſſione Irenæus lib. 3. c. 3. Epiphan. hæres. 27. Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 3. c. 28. Optat. lib. 2. Aug. epiſt. 165. Niceph. in chron. & alij. cætera in Annal. eccleſ. diximus.

b Rogatiani, & Feliciſſimi.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Frequenter de his Cyprianus, vt epiſt. 7. 39. 40. & 81. Senior Rogatianus hic dictus eſt reſpectu iunioris. Vixit iiſdem temporibus alius eiuſdem nominis Fęliciſſimus, ſed meritis infœliciſſimus; qui ſignifer ſchiſmaticæ factionis, cum eius ſocijs à ſancto Cypriano abſtentus eſt, vt teſtatur epiſt. 39. & 40. Fuit inſuper alius Rogatianus, qui cum Donato paſſus eſt in Gallijs, de quo Gregor. Turon. de glor. mart. cap. 60.

c Luciani, & ſoc.] Beda de his agit; qui etiam addit Heraclium & Martianum. Luciani autem & Marciani acta extant apud Mombrit. tom. 2. vit. ſanct. paſſique feruntur temporibus Decij Imp. ſub Sabino proconſule.

d Quoduultdei epiſc.] Res geſtas ipſius ſcribit Victor in perſec. Vuandal. lib. 1. Succeſſio epiſcoporum Carthaginenſ. eius ſæculi ſic ſe habuit; temporibus Honorij Imperatoris ſedit Aurelius, cuius eſt frequens mentio apud Auguſtinum, poſt quem ſucceſſit Capreolus, de quo Vincent. Lirinenſ. lib. aduerſus hæreſ. in fine. interfuit hic enim per legatos concilio œcumenico Epheſino. in eius locum ſubrogatus eſt Quoduultdeus de quo agimus, qui ſedit temporibus Valentiniani, & ſucceſſorum. demum Zenone imperante, creatus eſt ſanctus Eugenius, de quo Victor lib. 2.

e Ruſtici epiſcopi.] De eodem Vſuardus. Ad hunc tunc monachum adhuc ætate iuuenem ſcripſit S. Hieronymus egregiam epiſtolã de viuendi forma; eſt quarta ordine: factus autem epiſcopus peruenit vſq; ad tempora S. Leonis Papę, qui ad eum dedit epiſtolam decretalem 92. itemq; ad ipſum, alioſq; Galliarum epiſcopos epiſt. 52.

f Gaudioſi epiſcopi.] Alius hic ab illo eiuſdem nominis ſancto epiſcopo, qui ex oris Africanis tempore Vuandalicæ perſecutionis Neapolim appulit, de quo ſuo loco inferius. Conſtat quidem de his duobus Gaudioſis acta eſſe confuſa, dum quod eſt alterius, tribuitur alteri; & aliquando ex duobus efficitur vnus, vt in actis alterius, quæ extant Neapoli, legimus. huius corpus reconditum eſt Salerni in cathedrali eccleſia, in crypta inferiori.

g Fulci epiſcopi.] De eodem tab. eccleſiæ Papienſis, & Iacob. Val. de epiſc. Papienſ.

h Quadrageſimi.] De eius ſanctitate & miraculis ſcribit S. Gregor. Papa dialog. lib. 3. c. 17.

27 Sexto kal. Nouemb. Luna. F xxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5

VIGILIA [a] ſanctorum Apoſtolorum Simonis & Iudæ. Abulæ in Hiſpania paſſio ſanctorum Vincentij [b], Sabinę, & Chriſtetæ, qui primum in equuleo adeo ſunt extenti, vt omnes membrorum compages laxarentur; deinde capita eorum lapidibus ſuperpoſita, vſq. ad excuſſionem cerebri vali-

dis vectibus ſunt contuſa, atq. ita martyrium compleuerunt, agente præſide Daciano. Apud caſtrum Tyle ſancti Florentij [c] martyris. In Cappadocia ſanctarum martyrum Capitolinæ [d], & Erotheidis eius ancillę, quę ſub Diocletiano ſunt paſſę. In Aethiopia ſancti Eleſbaan [e] Regis, qui Chriſti hoſtibus expugnatis, miſſo regio diademate Hieroſolymam tempore Iuſtini Imperatoris, monaſticam vitam, vt vouerat, agens, migrauit ad Dominum. Apud Indos ſancti Frumentij [f] epiſcopi, qui ibi primum captiuus, deinde epiſcopus a ſancto Athanaſio ordinatus, Euangelium in ea prouincia propagauit.

OCTOBRIS 27.

a VIGILIA.] De eadem Beda, Ado, conc. Oxonienſ. & alij.

b Vincentij, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, cæteriq; recentiores de ijſdem agunt hac die. Errore labuntur, qui putant hunc illum eſſe Vincentium Cæſarauguſtanum diaconum. extant de horum paſſione ſacer hymnus in breuiario Toletano. plura etiam Vaſęus in chron. Flos, ſanct. Hiſpan. & Theſaur. conc. tom. 2. paſſi ſunt in perſecutione Diocletiani ſub Daciano præſide.

c Florentij.] De eodem ijdem, qui ſupra Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

d Capitolinæ, & Erotheidis.] Agunt de his item Græci hac die in Menologio, paſſasq; tradunt in perſecutione Diocletiani Imp. & Zelecinthio præſide Cappadociæ.

e Eleſbaan.] Habentur eius res geſtæ deſcriptæ in actis S. Aretę martyris apud Metaphraſten 24. huius. de eodem & Niceph. hiſt. lib. 17. c. 6. in fin. & Cedren. in an. quinto Iuſtini Imp.

f Frumentij epiſcopi.] De eodem Græci in Menologio pridie Kal. Decembr. eius acta conſcripſit Rufin. hiſt. lib. 1. c. 9. Theodoret. lib. 1. c 23. Socrat. lib. 1. c. 15. Sozom. lib. 1. c. 23. & ex ijſdem Caſſiodorus & alij recentiores, vt Petrus in catal. lib. 9. c. 113. Vixit ijſdem temporibus alius Frumentius epiſcopus Auxumeos in Aegypto, ordinatus à ſancto Athanaſio, confeſſione clarus: multa etenim paſſus eſt ab Arianis ob tuendam catholicam fidem, in quem data epiſtola Tyranni extat apud Athanaſ. in apolog. ad Conſtan. col. 330.

25. xxv. G Quinto kal. Nouemb. Luna. 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

NATALIS beatorum Apoſtolorum Simonis [a] Chananęi, & Thaddæi [b], qui & Iudas dicitur: quorum Simon in Aegypto, Thaddæus in Meſopotamia Euangelium prædicauit: deinde in Perſidem ſimul ingreſſi, cum innumeram gentis illius multitudinem Chriſto ſubdidiſſent, martyrium conſummarunt. Romæ ſanctæ Cyrillæ [c] virginis, filiæ ſanctæ Tryphoniæ, quæ ſub Claudio principe pro Chriſto iugulata eſt. Ibidem ſanctæ Anaſtaſiæ [d] ſenioris virginis, & Cyrilli martyrum: illa in perſecutione Valeriani ſub Probo præfecto vinculis conſtricta, colaphis cæſa, igne & verberibus cruciata, cum in confeſſione Chriſti immobilis permaneret, abſciſſis mamillis, euulſis vnguibus, dentibus commi-

nutis, manibus pedibuſq. præciſis, truncata capite, tot paſſionum monilibus ornata migrauit ad ſponſum: Cyrillus autem ei petenti aquam propinans, martyrium pro mercede accepit. Apud Comum ſancti Fidelis[e] martyris ſub Maximiano Imperatore. Maguntiæ ſancti Ferrutij[f] martyris. Meldis ſancti Faronis[g] epiſcopi & confeſſoris. Neapoli ſancti Gaudioſi[h] epiſcopi Africani, qui ob perſecutionem Vuandalorum in Campaniam veniens, in monaſterio apud eam vrbem ſancto fine quieuit. Vercellis ſancti Honorati[i] epiſcopi.

OCTOBRIS 28.

a SIMONIS Chananæi.] De quo Beda, ac cæteri Latinorum hac die; Græci autem in Menologio ſeorſum à Iuda, ſexto idus Maij. Errore factum opinatus eſt quidam, hic de vtroque Apoſtolo Simone, & Iuda agi; quaſi mendoſus ſit codex, ac dicere velit: Simonis, qui & Iudas: nam hunc etiam appellatum eſſe Iudam, ſcribit S. Hieronymus in epiſtola ad Galat. c. 4. & contra Heluidium, functis his quæ ab eodem in Matthæum ſcribuntur. c. 10. ſed reuera, hic de vtroque agi, non tantùm innumera vetuſta exemplaria fidem faciunt, ſed & ratio perſuadet; nam etſi alter ipſorum in Aegyptum, alter verò in Meſopotamiam profectus Euangeliũ prædicauit; ſimul tandem conuenientes, in Perſide martyrio coronati ſunt. vt hic etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij profitentur ex actis ipſorum, quæ incerto auctore in Paſſionibus Apoſtolorum conſcripta habentur, quorum Beda meminit in retract. in Act. Apoſt. c. 1. De vtroque agi eodem die, indicat etiam vetus eccleſiaſticum officium eo die recitari conſuetum, ac præcipuè antiquus hymnus de ijſdem, qui ponitur in breuiario Toletano. In qua autem prouincia Simon Apoſtolus Euangelium prædicauerit, antiquioribus ſubobſcurum fuiſſe videtur: nam Origenes, Gregorius Nazianzenus, Euſebius, Chryſoſtomus, Theodoretus, & Socrates cùm de cæteris agunt Apoſtolis, locaq; referunt peregrinationis & Apoſtolatus eorum, de Simone dicere omittunt. Aliorum tamen, qui poſt prædictos ſcripſerunt, diuerſę reperiuntur ſententiæ. Auctor, qui nomine Iſidori fertur in vit. & obit. ſanct. c. 82. & 83. dicit Simonem prædicaſſe Euangelium in Aegypto, Nicephor. lib. 2. c. 40. addit Africam, eumq; tandem ad Britannos perueniſſe teſtatur; id ipſum etiam Dorotheus in ſynopſi, quorum ſententiam Græci ſecuti videntur in Menologio, vbi etiam (quod non probatur) dicitur Simon item Natanael appellatus. Rurſus autem in eodem Apoſtolo erraſſe reperiuntur nonnulli, putantes hunc eundem eſſe, cum illo Simone, qui paſſus reperitur in perſecutione Traiani, de quo Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 3. c. 26. fuerunt eius ſententiæ idem qui ſupra auctor de vit. & mort. ſanct. c. 82. Sophron. apud Hieron. & Bedà, qui tamen in retract. in Act. Apoſt. recantat palinodiam. diuerſos planè eſſe, varia ipſorum martyrij acta teſtantur, & alia complura, quæ breuitatis cauſa prętcrimus.

b Thaddæi, qui & Iudas dicitur.] De eo etiam hac die Latini omnes, Gręci autem xiij. Kal. Iulij. Sicut de duobus Simonibus, ita & de duobus Thaddæis exorta eſt ambiguitas. Si quidem alter ex his Apoſtolus, hic de quo agimus; alter autem fertur ex numero ſeptuaginta duorum diſcipulorum, qui ad Abagarum miſſus, in Syria prædicauit Euangelium, vt auctor eſt Euſebius hiſt. lib. 1. c. 13. in fine. Duos item & inter ſe diuerſos fuiſſe Thaddæos, teſtatur Beda in retract. Act. Apoſt. c. 1. id ipſum ſcribit Niceph. hiſt. lib. 2. c. 40. ac cæteri Græcorum, qui eiuſdem ſententię eſſe videntur, dum diuerſis diebus de Iuda agunt, ac de Thaddæo: de illo nimirum ad xiij. kal. Iulij; de alio autem ad xij. kal. Septembris. verùm S. Hier. in Matthæum c. 10. contrarium ſenſiſſe videtur, vnum eundemq; fuiſſe Thaddæum Apoſtolum, cum illo qui Edeſſam ad Abagarum profectus eſt, quem Luc. Act. c. 1. Iudam Iacobi, & in Euangelium c. 6. Læbeum appellat. in quam quidem ſententiam cæteri Latinorum abijſſe videntur, cùm Occidentalis Eccleſia non niſi de vno Thaddæo agat commemorationem. Loca autem, vbi prædicauit Euangelium, hæc adnumerantur à Nicephoro lib. 2. c. 4. Iudæa ſcilicet, Galilæa, Samaria, Idumęa, Arabia, Syria & Meſopotamia, de qua etiam Iſidorus & alij teſtantur. Extant vtriuſque Apoſtoli acta, quæ & per lectiones diſtinctas in aliquibus antiquis man ſcript. cod. inuenimus, vt in aliquibus eccleſijs legi conſueuerunt, quæ non ſatis tuta viſa ſunt Radulpho Tungrenſi de obſerua. can. cap. 11. Apud Hippolytum in libello de duodecim Apoſtolis legi, Thaddæum Berythi conſummaſſe agonem. Reliquias S. Thaddæi Hieroſolymis ad ſe miſſas ſanctus Bernardus accepit, vt in eius vita legitur, prope finem.

c Cyrillæ.

c Cyrillæ.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij ex actis S. Laurentij. Vide quæ ſuperius notata ſunt in Triphonia xv. kal. Nouemb. Cyrillæ, Memmiæ, Iulianæ, Neopiſtis, ac Sophiæ virginum ac martyrum corpora tranſtulit Sergius iunior in titulum Equitij; vt vetus inſcriptio marmori inciſa illic poſita teſtatur.

d Anaſtaſiæ ſenioris, & Cyrilli.] Agunt de his Græci in Menologio die ſequenti. Acta Anaſtaſiæ à Metaphraſte deſcripta recitat Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. hæc ſenior dicta reſpectu alterius Anaſtaſiæ, quæ paſſa eſt in perſecutione Diocletiani, de qoa inferius viij. kal. Ianuar.

e Fidelis.], Beda de eodem hac die. Acta Fidelis & ſociorum recitat Mombrit. tom. 1. ſermonẽ, & hymnum de eodem ſcripſit Petrus Dam. extant apud Sur. tom. 5.

f Ferrutij.] Ado hac die. Scripſit de actis eius atque translatione corporis ſermonem Meginradus, quem Surius habet tom. 5. hac die.

g Faronis epiſc.] De qno Vſuardus, & alij recentiores. Eius vitam ex antiquis codicibus edidit Sur. tom. 5. Meminit eiuſdem Sigebert. in chron. an. 620. Vincent. in Spec. lib. 24. c. 17. 18. 19. Petrus in catal. lib. 9. c. 117. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 74. & lib. 4. c. 139. ponitur viceſimus ordine Meldenſis ſedis epiſcopus, qui ordinatus eſt an. Domini ſexcenteſimo viceſimo, ſeditq; an. 66. vt eius vitæ acta & tabulæ Meldenſiom epiſcoporum teſtantur.

h Gaudioſi epiſcopi.] De eo tab. Neap. eccleſiæ; habentur ibidem eius acta. Vidi eiuſdem cœmeterium ſubterraneum in ſuburbijs Neapolis, vbi hactenus inter alia nobilia antiquitatis monumenta ipſius tumuli ſeruatur inſcriptio muſiuo opere exarata, licet ob vetuſtatem iam penè diminuta, his verbis, HIC REQVIESCIT IN PACE S. GAVDIOSVS, QVI VIXIT AN. . . . . . DIE KAL. NOVEMB. . . . . . INDICT. VI. hæc ibi. Hic ex Africa profugus, vrgente dira perſecutione excitata à Genſerico Vuandalorum rege Ariano Neapolim appulit, eiusque ſanctitas miraculis illuſtrata non tantùm Campanis, ſed exteris quoque innotuit. In actis S. Agnelli hæc de ſancto Gaudioſo leguntur: Agnellus abbas electus in monaſterio, quod beatus Gaudioſus cognomento Septimus Cælius, S. Binnenſis eccleſiæ Pontifex in Africa, condere ſtuduit in hac Parthenopea ciuitate, eo tempore, quo ex Africæ partibus aduenit cum S. Quoduultdeo & cæteris præſulibus fugiens perſecutiones Vuandalorum. &c. Perſeuerat ſolemnis cultus Neapoli, vbi in eius eccleſia, decenti honore, ſacra ipſius pignora aſſeruantur. Claruit circa annum Domini quadringenteſimum quadrageſimum: ea etenim perſecutio in Africa conflata eſt Theodoſio ſeptimùm, & Feſto conſſ. ann. Domini 439. Eiuſdem nominis epiſcopus Capuanus interfuit concilio Romano ſub Martino Papa & martyre, vt eius concilij acta produnt.

i Honorati epiſc.] De eodem tabulæ eccleſiæ Vercellenſis. Meminit ipſius Paulinus in vita ſancti Ambroſij. Epitaphium ad eius ſepulchrum in marmore inciſom, typis excuſum habetur ante vitam S. Eoſebij eiuſdem eccleſiæ epiſcopi, incipit: Pontificis ſancti, &c. tertius ibi ponitur eius ſedis epiſcopus, cuius vitam ex antiquis monumentis eius eccleſiæ ſe ſcripſiſſe, teſtatur Galeſinus. Succeſſit hic Limenio, ſeditq; temporibus Anaſtaſij, & Innocentij Romanorum Pontificum. Claruit eiuſdem nominis Honoratus epiſcopus Nouarienſis temporibus Symmachi Papæ. extat ad ipſum ſcripta egregia epiſtola Ennodij Ticinenſis.

xxiiij. A **Quarto Kal. Nouemb. Luna.** 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7			

IN Lucania ſanctorum martyrum Hyacinthi [a], Quincti, Feliciani, & Lucij. Sidone in Phœnicia ſancti Zenobij [b] presbyteri, qui ſub nouiſſimæ perſecutionis acerbitate alios ad martyrium exhortans, martyrio & ipſe dignatus eſt. Eodem die ſanctorum epiſcoporum Maximiliani [c] martyris, & Valentini confeſſoris. Bergomi ſanctæ Euſebiæ [d] virginis & martyris. Hieroſolymis natalis beati Narciſſi [e] epiſcopi, ſanctitate, patientia, ac fide laudabilis, qui centum & ſexdecim annorum migrauit ad Do-

ad Dominum. Auguſtoduni ſancti Ioannis [f] epiſcopi & confeſſoris. Caſſiope in inſula Corcyræ ſancti Donati [g], de quo ſcribit beatus Gregorius Papa. Viennæ depoſitio beati Theodori [h] abbatis.

OCTOBRIS 29.

a HYACINTHI, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, & alij recentiores. De reliquijs ſancti Hyacinthi meminit ſanctus Gregorius in regiſtro lib. 7. indictione 2. epiſt. 12.

b Zenobij.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri. Scribit de eo Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 25. Niceph. lib. 7. c. 16. longè alius hic ab eo, de quo Græci agunt die ſequenti in Menologio.

c Maximiliani, & Valentini.] Vet. man. ſcript. ex quibus Molan. in addit. ad Vſuard. hac die.

d Euſebiæ.] Tabulæ eccleſiæ Bergom. ex quibus Galeſinus hac die.

e Narciſſi epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. pluribus Euſebius in chron. & hiſt. lib. 4. c. 19. lib. 5. c. 12. & lib. 6. c. 8. & 9. Niceph. lib. 5. c. 9. & 10. Meminit eiuſdem S. Epiphanius in panar. hęreſ. 66. & Niceph. epiſc. in chron. Confundunt nonnulli hunc cum Narciſſo Gerundenſi, de quo ſupra. Fuit hic trigeſimus eius ſedis epiſcopus. Claruit ſub Seuero, & ſucceſſ. Impp.

f Ioannis epiſc.] De eodem tab. eccleſiæ Auguſtodunen. Eius vita ſcripta fertur à Vualfrido eius ſucceſſore.

g Donati.] Gregorius Papa in regiſtro lib. 2. epiſt. 2. meminit de corpore eiuſdem ſancti Donati. pluribus autem inferius epiſtola octaua. ibi & de Caſſiope caſtro meminit.

h Theodori abb.] aliàs Theodarij, ſic & Molanus, qui de eodem agit hac die.

30 Tertio kal. Nouemb. Luna. B xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8

IN Africa natalis ſanctorum Martyrum [a] ducentorum viginti. Tingi in Mauritania paſsio ſancti Marcelli [b] centurionis, qui capitis abſciſsione martyrium compleuit ſub Agricolao agente vices præfecti prætorio. Alexandriæ ſanctorum martyrum Coronionis [c], Iuliani, Macarij, & aliorum tredecim ſub Decio Imperatore. Ibidem ſanctæ Eutropiæ [d] martyris, quæ martyres viſitans, cum illis ſæuiſſime cruciata, reddidit ſpiritum. Caralis in Sardinia ſancti Saturnini [e] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Barbaro præſide capite truncatus eſt. Apameę ſancti Maximi [f] martyris, ſub eodem Diocletiano. Legione in Hiſpania ſanctorum martyrum Claudij [g], Luperci, & Victorij, filiorum ſancti Marcelli centurionis; qui in perſecutione Diocletiani & Maximiani ſub Digniano pręſide iuſsi ſunt decollari. Aegææ in Cilicia paſsio ſanctorum Zenobij [h] epiſcopi, & Zenobiæ ſororis eius, ſub Diocletiano Imperatore & Lyſia præſide. Altini ſancti Theoneſti [i] epiſcopi & martyris, qui ab Arianis occiſus eſt. Pariſijs ſancti Lucani [k] martyris. Antiochiæ ſancti Serapionis [l] epiſcopi, eruditione

clariſsimi. Capuæ ſancti Germani [m] epiſcopi & confeſſoris, magnæ ſanctitatis viri: cuius animam in hora obitus eius ab angelis in cælum ferri ſanctus Benedictus aſpexit. Potentiæ in Lucania ſancti Gerardi [n] epiſcopi.

OCTOBRIS. 30.

a MARTYRVM ducentorum viginti.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, conſentiuntq; vet.man.ſcrip.

b Marcelli.] Beda ac cæteri omnes de eodem hac die. extant eius martyrij acta publica à notarijs excepta, deſcripſit eadem Sur. tom. 5. inſuper eius certamen & corona præclarè canuntur hymno ſacro in breuiario Toletano. Fuit hic pater duodecim filiorum, qui omnes pari triumpho dignati, parem patri aſſecuti ſunt coronam martyrij. de his omnibus in breuiario Eborenſi, & in chron. Hiſpan. Vaſęi, qui de Marcello agens paſſum dicit, Fauſto iterum & Gallo conſſ. eſt is annus à Chriſto ducenteſimus nonageſimusoctauus. De eodem in Flore Sanct. Hiſpan. vbi & de martyrijs duodecim filiorum pleniùs agitur; licet aliqui alij loco illorum ibi ponantur. quinam fuerint huius filij, habes ex breuiario Eborenſi apud eundem Vaſæum in chron. Hiſpan.

c Coronionis, & ſoc.] Agunt de his Græci etiam in Menologio hac die; eorumq́ue martyrium breui compendio referunt.

d Eutropiæ.] Græci itidem hac die in Menologio pluribus de eadem agunt.

e Saturnini.] Accepimus eius acta man. ſcript. paſſusq́ue habetur anno viceſimo Imp. Diocletiani, eius conſulatu octauo, tertio kal. Nouembr. alia acta habet Mombrit. tom. 2. vit. ſanct. Meminit eiuſdem Fara de reb. Sard. De baſilica S. Saturnini in Sardinia mentio habetur in vita S. Fulgentij epiſcopi Ruſpenſis apud Sur. tom. 1.

f Maximi.] Gręci agunt de eodem xvij. kal. Octob. in Menologio.

g Claudij, & ſoc.] Fuit Claudius vnus ex filijs S. Marcelli centurionis, de quo hac die agitur, Lupercus item, & Victorius eodem patre geniti. plura de his in Flore ſanct. Hiſpan. vbi de omnibus eiuſdem S. Marcelli filijs agitur, ſed quo ad nomina ſingulorum ſpectat, conſule (vt diximus) Vaſæum in chron. an. 306. & Theſau. concio. tom. 2.

h Zenobij, & Zenobiæ.] Agunt de his Græci etiam hac die in Menologio, eorumq́ue martyrium deſcribunt; ſed plenius Metaphraſtes eorum acta refert: extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. hac die.

i Theoneſti epiſcopi.] Tabulæ eius eccleſiæ, itemq́ue Sigebert. in chron. an. 425. & Petrus in catal. lib. 10. c. 9.

k Lucani.] De eodem vet. man. ſcript. ex quibus Molan. hac die in addit. ad Vſuard.

l Serapionis epiſc.] Beda, Vſuardus, & alij recentiores de eodem hac die. Scribit de ipſo Euſeb. in chron. ann. 10. Commodi Imper. & hiſt. lib. 6. cap. 10. Hieron. de ſcript. eccleſ. Niceph. Calliſt. lib. 4. c. 20. & 27. Niceph. epiſc. Conſt. in chron. In concil. Alexandrino temp. Athanaſij commendatur eius catholica fides ſcriptis olim teſtata, vt de eo item Niceph. lib. 10. c. 14.

m Germani epiſc.] Ado, & alij recentiores. Pluribus S. Gregorius lib. 2. dialog. c. 35. & lib. 4. c. 40. hiſtor. Miſcel. lib. 15. in Iuſtino Imper. liber de Roman. Pontif. in Hormiſda, Ioannes epiſcopus Conſtantinopol. in libello fidei catholicæ ad Hormiſdam. De eius legatione Conſtantinopolim, de mandatis acceptis ab Hormiſda, de litteris ad eum ſcriptis, de relatione Germani, rebusq́ue tunc ab eo geſtis Conſtantinopoli, & cùm reuerteretur Romam, plures extant epiſtolæ, quas ex codice Vaticano deſcripſimus, intexuimusq́ue. Annal. eccleſiaſt. Succeſſio epiſcoporum Capuanæ eccleſiæ illorum temporum ſic ſe habuit. Sub Pontificatu Hilari Papæ ſedit Tiburtius, qui interfuit Romano Concilio ſub eodem Pontifice celebrato; poſt quem ſedit Conſtantinus, qui item interfuit ſynodo Romæ habitæ ſub Felice Pontifice, viſitq́ue etiam tempore Papæ Symmachi, ſeditq́ue cum alijs in concilijs Romanis aduerſus Laurentium pro Symmacho, vt prædictorum ſynodorum acta declarant; poſt Conſtantinum denique ſedit S. Germanus, de quo hac die celebritas agitur. De eodem habetur mentio in actis ſancti Placidi à Gordiano conſcriptis.

n Gerardi epiſcopi.] Tabulæ, & vet. man. ſcript. eius eccleſiæ.

31 Pridie kal. Nouemb. Luna. C xxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9.			

VIGILIA [a] omnium Sanctorum. Romæ natalis beati Nemeſij [b] diaconi, & Lucillæ virginis filiæ: qui cum a fide Chriſti flecti nequaquam poſſent, iubente Valeriano Imperatore decollati ſunt octauo Kalendas Septembris: quorum corpora a beato Stephano Papa ſepulta, deinde a beato Xyſto via Appia hac die honeſtius tumulata, Gregorius quintus in Diaconiam ſanctæ Mariæ Nouæ tranſtulit, vna cum ſanctis Symphronio, Olympio tribuno, Exuperia eius vxore, & Theodulo filio, qui omnes Symphronij opera conuerſi, & ab eodem ſancto Stephano baptizati, martyrio coronati fuerant. Quæ Sanctorum corpora Gregorio xiij. ſummo Pontifice ibidem inuenta, ſub altari eiuſdem eccleſiæ honorificentius collocata ſunt ſexto idus Decembris. Eodem die ſanctorum Ampliati [c], Vrbani, & Narciſſi, quorum meminit ſanctus Paulus ad Romanos ſcribens: qui ob Euangelium Chriſti a Iudæis & Gentilibus cæſi ſunt. In Gallia apud Auguſtam Veromanduorum ſancti Quinctini [d] ciuis Romani ordinis ſenatorij, qui ſub Maximiano Imperatore martyrium paſſus eſt: cuius corpus poſt annos quinquagintaquinq. reuelante angelo inuentum eſt incorruptum. Conſtantinopoli ſancti Stachys [e] epiſcopi, qui a beato Andrea Apoſtolo primus eiuſdem ciuitatis epiſcopus ordinatus eſt. Mediolani ſancti Antonini [f] epiſcopi & confeſſoris. Ratiſponæ ſancti Vuolfgangi [g] epiſcopi.

OCTOBRIS 31.

a VIGILIA.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. concil. Oxon. & qui agunt de diuin. offic.

b Nemeſij, & Lucillæ.] Beda de ijſdem, ac recẽtiores. Agitur de his martyribus in actis ſancti Stephani Papæ & martyris apud Sur. tom. 4. die 2. Auguſti. Adhuc perſeuerat locus Lucillæ virginis in cœmeterio Calliſti, vbi in lapide ſepulchri inſcriptio vetus poſita legitur. Vltima tranſlatio, cuius hic habetur mentio, facta eſt ſolemniter opera Illuſtriſſimi & Reuerendiſſ. Antonij Carrafæ tunc diaconi, nunc preſbyteri Cardinalis Bibliothecarij Protectoris monachorum ordinis S. Benedicti congregationis Montis Olìueti, qui prædictam curant eccleſiam, cuius egregia opera apud complures illorum priſtina illa monaſtica exactiſſima diſciplina eſt reſtituta, quam ſperamus in cæteros propagandam.

c Ampliati, & ſoc.] De his Paulus ad Roman. c. 16. Græci etiam horum omnium diem natalem celebrant hac die in Menologio. Hippolytus mart. in libello de 72. diſcipulis ait Ampliatum Odyſſæ, Vrbanum in Macedonia, & Narciſſum Athenarum creatos eſſe epiſcopos; de Ampliato

phato & Vrbano idem profitetur Dorotheus in ſynopſi, Narciſſum autem Patrarum dicit fuiſſe epiſcopum.

d Quinctini.] Agunt de Quinctino Beda, Vſuardus, Ado, cæteriq; recentiores, cuius martyrij acta ex antiquis codicibus edidit Sur. tom. 5. agitq; de eius ſacri corporis tranſlatione. Mentio de eodem habetur in actis ſanctorum Criſpini & Criſpiniani, de quibus agitur ſupra x. Kal. Nouembris. De miraculis ad ſepulchrum eius ſcribit Gregor Turon. de glor. martyrum c. 72. & 73.

e Stachys epiſcopi.] De eodem hac die Græci in Menologio. Hic ille Stachys, cuius Paulus meminit ad Roman, c. 16. de quo & Niceph. epiſc. Conſtantinopolit. in chron. & Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 8. cap. 7. Hippolytus in libello de ſeptuag. duob. diſcip. ex quo eadem Doroth. in ſynopſi.

f Antonini.] De quo tab. eccleſiæ Mediolanenſis, ex quibus & Galeſinus hac die.

g Vuolfgangi epiſcopi.] Eius res geſtas ex ver. man. ſcrip. edidit Sur. tom. 5. legi præterea libellum ipſius vitam continentem eamq; ſacris imaginibus referentem; ſuntq; inibi deſcripta miracula poſt obitum facta. De eodem Lambert. in chron. & Trithem. de vir. illuſtr. ord. Sanct. Bened. lib. 3. c. 229. & lib. 4. c. 226. ſedit (vt prædicta acta indicant) annis vigintiduobus, migrauitq; ex hac vita anno Domini 999. licet Lambert. referat eius obitum anno 994.

NOVEMBER.

Kalendis Nouembris. Luna. D xj.

a b c d e f g h i k l m n p q r ſ
11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27
t u A B C D E f F G H M N P
28 29 30 1 2 3 4 5. 5 6 7 8 9 10

FESTIVITAS [a] omnium ſanctorum, quam in honorem beatæ Dei genitricis virginis Mariæ & ſanctorum Martyrum Bonifacius Papa quartus, dedicato templo Pantheon, celebrem & generalem inſtituit agi quotannis in Vrbe Roma. Sed & Gregorius item quartus poſtmodum decreuit, eamdem feſtiuitatem, quæ varijs modis iam in diuerſis eccleſijs celebrabatur, in honore omnium Sanctorum ſolemniter hac die ab vniuerſa Eccleſia perpetuo obſeruari. Tarracinæ in Campania natalis ſancti Cæſarij [b] diaconi, qui diebus multis in cuſtodia maceratus, poſtea cum ſancto Iuliano preſbytero in ſaccum miſſus, in mare præcipitatus eſt. In caſtro Diuione ſancti Benigni [c] preſbyteri, qui a beato Polycarpo miſſus in Galliam ad prædicandum Euangelium, poſtquam ſub Marco Aurelio Imperatore a Terentio iudice grauiſſimis tormentis multipliciter eſt afflictus, tandem collum eius vecte ferreo tundi, & corpus lancea perforari iubetur. Eodem die ſanctæ Mariæ [d] ancillæ, quę Chriſtianæ religionis nomine accuſata, ſub Hadriano Imperatore diris verberibus afflicta, equulei extenſione, & vngularum laceratione vexata, martyrium compleuit. Damaſci paſſio ſanctorum Cæſarij [e], Dacij, & aliorum quinq. In Perſia ſanctorum martyrum Ioannis [f] epiſcopi, & Iacobi preſbyteri, ſub Sapore Rege. Tarſi ſanctarum Cyreniæ [g] & Iulianæ, ſub Maximiano Imperatore. Aruernis ſancti Auſtremonij [h] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Pariſijs depoſitio ſancti Marcelli [i] epiſcopi. Baiocis ſancti Vigoris [k] epiſcopi, tempore Childeberti Francorum Regis. Tibure ſancti Seuerini [l] monachi. In pago Vuaſtinenſi ſancti Maturini [m] confeſſoris.

NOVEMBRIS I.

a FESTIVITAS omnium ſanctorum.] Agunt de eadem cætera Martyrologia; atque in ordine Romano hęc ſcripta habentur: In ipſis kalendis Nouembris Romæ, & per totum Orbem plebs vniuerſa, ſicut in die Natalis Domini, ad eccleſiam in honorem omnium Sanctorum, ad Miſſarum ſolemnia cōuenire ſtudeat: illud attendentes, vt quicquid humana fragilitas, per ignorantiam aut negligentiam in ſolemnitatibus ac vigilijs Sanctorum, minus plenè peregerint, in hac obſeruatione ſancta ſoluatur. hęc ibi; eademq́ue Albinus Flac. de diuin. offic. Annua die natalitia ſanctorum

martyrum in Eccleſia peragi, ex priſtina maiorum traditione,ab ipſo initio naſcentis Eccleſiæ, religionis vſus obtinuit,idq; intelligit Tertullianus de coron.milit.cùm ait: Pro Natalitijs annua die facimus. ea de cauſa ſanctus Cyprianus ſumma adhibita diligentia diem notari mandat, quo quis martyrium conſummaſſet. epiſt.36. quo autem ritu huiuſmodi Natalitia agi conſueuiſſent, idem docet epiſt.34.cùm ait: Sacrificia pro eis (vt meminiſtis) ſemper offerimus,quoties martyrum paſſiones & dies anniuerſaria commemoratione celebramus. Mittimus hic de his innumera aliorum ſanctorum patrum teſtimonia recenſere.egimus de his plenius in Annalib.eccleſiaſt.Vt autem omnium ſimul martyrum, vna eademque die celebritas ageretur, ex Bonifacij Papæ inſtitutione Romæ eſt ſumptum exordium, cùm antea ea die kalend. Nouembrium eſſet vniuerſale ieiunium, de quo Iſidorus agit de eccleſ.offic.lib.1.c.39.Poſtmodum verò,quod Romæ tantùm peculiariter agebatur,Gregorius Papa quartus cæteris occidentalis Orbis eccleſijs faciendum pręcepit.De Tranſalpinis Sigebert.in chron.ann.Domini 835.docet his verbis: Tunc,monente Gregorio Papa, & omnibus epiſcopis aſſentientibus,Ludouicus Imper.ſtatuit,vt in Gallia,& Germania feſtiuitas omnium ſanctorum in kal.Nouemb.celebraretur,quàm Romani ex inſtituto Bonifacij Papæ celebrant.hæc Sigebert.Quòd autem ante Ludouicum Pium Imp.in Gallijs eiuſmodi ſolemnitas nullatenus peragi conſueuerit,ſatis exploratum habetur ex eo, quòd in Concilio Moguntino habito tempore Caroli Magni Imp.cùm in canone triceſimoſexto feſti dies in illis eccleſijs agi conſueti recenſeantur, nulla prorſus mentio fit de eiuſmodi celebritate,ſicut nec etiam in capitular.regũ lib.1.c.164.lib.2.c.36.& lib.6.cap.186. Quòd verò ferantur ſermones aliqui S.Auguſtini nomine in eadem ſolemnitate habiti: ſcire debemus in primis illum ipſum primum ordine eo titulo prænotatum,ſecundùm exactam cenſuram ſcholæ Louanienſis,non Auguſtino,ſed Alcuino eſſe tribuendum, fuitque fortaſſe librariorũ mendum, vt pro Alcuino ſcriberent Auguſtinum. At verò in antiquo codice man.ſcrip.eccleſiæ ſanctæ Mariæ ad martyres Romæ,vbi ea celebritas primùm agi cępta eſt,inuenimus eundem ſermonem ſub titulo Odonis abbatis Cluniacenſis. Rurſus autem ſermo ille 14. in additione Pariſienſi,qui eodem titulo conſignatur, Auguſtini cùm germanus ſit,habitus ab eo noſcitur in die natali alicuius virginis, & martyris,vt patet ex eius exordio. Reperimus in eodem codice alios ſermones S.Aug.de martyribus,ad eam tamen ſolemnitatem accommodatos,vt quem habuit de Maſſa candida,nondum quod ſciam,typis excuſum,cuius exordium eſt: Dilectiſſimi fratres.&c. alius eſt,qui incipit: Delectat videre campos ſegetum &c. tertius ita: Sancta feſtiuitas. &c. quartus verò ſic: Pſalmus qui cãtatur.&c. eſt hic primus ordine de pluribus martyribus,cæteri autẽ nõdum editi ſunt. hi quidem per octauas eius ſolemnitatis legi conſueuerunt vnà cum tractatu in Apocalypſim titulo Pauli Oroſij,& ſermo de omnibus ſanctis, incipiens à Dei genitrice Maria: qui in aliquibus codicibus aſcribitur Maximo Taurinenſi, ſed in dicto codice ponitur titulo Maximi Taurini; ſicq; exorditur: Legimus in eccleſiaſticis hiſtorijs,&c.Extant de eadem ſolemnitate inter alios duo ſermones Innocentij Papæ. De dedicatione autem Pantheon in honorem Dei genitricis, & omnium ſanctorum dictum ſatis eſt ſupra tertio idus Maias.Hìc verò non prętereundum putamus, quòd legitur in Martyrologio Bedæ hac die; Pantheon fuiſſe erectum à Domitiano Imp.putaſſem mendum vitio librariorum in codicem irrepſiſſe, niſi conſtaret eundem auctorem idem ſcripſiſſe lib.de ſex ętat.in Traiano. id quidem à veritate alienum eſt; cùm conſtet Auguſti tempore à Marco Agrippa tertiùm conſule excitatum anno ab Vrbe condita ſeptingenteſimo viceſimoſeptimo, ante Chriſti aduẽtum anno 25.cuius quidem rei, etſi nullius antiquorum ſuppeteret teſtimonium, ipſa in frontiſpicio poſita vetus inſcriptio, ſatis indicat,quæ habetur adhuc temporibus noſtris M. AGRIPPA L. F. CONS. TERTIVM. FECIT. de eodem Dio lib.53.hiſt.Rom.hæc ait: Pantheum,quod perfecit Agrippa,id ſic dicitur fortaſſis,quòd in ſimulachris Martis & Veneris multas Deorum imagines acciperet; vt verò mihi videtur, quòd forma connexà faſtigiatam cæli ſimilitudinem oſtenderet.Voluit Agrippa in eo Auguſti quoque ſtatuam collocare, nomenq; operis ei adſcribere: neutrum autem eo accipiente, in Pantheo ipſo Cæſaris ſuperioris ſtatuam,& ſuam & Auguſti in veſtibulo poſuit.&c.hæc Dio. Quòd autem Cybelli deorum matri tradunt fuiſſe dicatum,aliud teſtari Plinius videtur, qui hæc propius ſpectauit, atque lib. 36. nat.hiſtor.c.15. Ioui Vltori fuiſſe dicatum, affirmat. Compreſſo nimirum bello ciuili Marc. Antonio & Cleopatra ad Actiacum ſuperatis; M.Agrippa iam ſecundùm, indeq; & tertiùm conſul, id muneris obtulit Ioui Vindici,cui ob hoſtes deuictos,aras erigi ac templa,ſacrificia offerre, fuiſſe vſitatum, Romanarum rerum antiqui ſcriptores, inter quos Tacitus lib.3.& 15.teſtatum reliquerunt.

b Cæſarij.] De eodem Beda,Vſuardus,Ado,& alij recentiores. Huius acta ex vet.man.ſcrip.cod. Surius edidit.tom.6. plura legũtur de eodem in actis ſanctorum Nerei & Archilei apud Sur.tom.3. die 12.Maij. Quòd autem in iiſdem actis,necnon aliquibus Martyrologijs paſſus legitur ſub Claudio Imp.corrigendum videtur: nam ſi Traiani temporibus pro Chriſtiana fide certauit, & corpora ſanctarum Flauiæ Domitillæ,& ſociarum ſepulturæ mãdauit (vt eadem acta teſtantur) qua ratione poſt annos centum, & ſeptuaginta ſub Claudio potuit coronari? Acta eiuſdem martyris ſcripſiſſe

reperitur

reperitur Albericus diaconus Caſinenſ.cœnobij, vt auctor eſt Petrus diac.bibliothecar.Caſi.lib.de vir.illuſtr.eius monaſterij.c.21. Eademque, vt idem teſtatur c.46. Gelaſius qui ex monacho Caſinẽ. factus eſt Papa, verſibus exornauit. Erat vetus memoria S. Cęſarij martyris Romæ in Palatio, cuius meminit S.Greg.Papa in regiſtr.lib.11.c.1.eratq; ibi abbatia, vna ex vigintiduabus, quas notatas vidimus in antiquo rituâli, quod habetur in Bibliotheca Vatic.in cod.man.ſcrip.cuius eſt titulus: Liber cenſuum. Ea diruta eccleſia, corpus eius tranſlatum eſt in baſilicam Helenianam, dictam alio nomine S.Crucis ad Hieruſalem in Atrio Seſſoriano, vbi hactenus religioſiſſimè aſſeruatur. S. Bernardus Romam veniens, multis ad martyrem precibus fuſis, dentem ex eius capite tandem accipere meruit, vt in eius vita lib.4. c.1. legitur. Brachium eiuſdem à S Annone Colonienſi epiſcopo delatum eſſe Coloniam, in actis eiuſdem Annonis lib.1.c.34. habetur expreſſum, ibiq; cap.35. de miraculis ſcitu dignis ab eodem martyre Romæ editis, præclarè agitur, apud Sur.tom.6.die 4.Decẽbr.

c Benigni.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, & Ado pluribus. Eius acta ex antiquis monumentis edidit Sur.tom.6. Mombrit.tom.1.Petrus in catal.lib.10.c.3. Plura etiam Sur.in actis SS. Tergeminorum tom.1. Porrò non ab Aureliano Imp. (vt aliqui putant) ſed ſub Marco Aurel.paſſus habetur. Quì enim fieri poteſt, vt diſcipulus Polycarpi peruenerit vſque ad tempora Aureliani? De eius reliquijs Greg.Turon.hiſt.Franc.lib.10.c.31.in fine, qui & agit de eiuſdem miraculis lib. de glo. martyr.cap. 51. De eius venerandi corporis tranſlatione agitur in vita S. Annonis epiſcopi Colon. lib.1.c.38.

d Mariæ ancillæ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Pluribus de ea Vincent.lib.11.c.86.& 87. Petrus in catal.lib.10.c.4.& alij.

e Cęſarij, Dacij, & ſoc.] Agunt de his etiam Gręci hac die in Menologio.

f Ioannis, & Iacobi.] Græci de ijſdem in Menologio hac die.

g Cyreniæ & Iulianæ.] De his itidem Gręci agunt in dicto ſæpius Menologio.

h Auſtremonij epiſc.] Huius acta metrò ſcripſit S.Proiectus, vt auctor, qui eius vitam ſcripſit, teſtatur, quam habes apud Sur.tom.7.hac die. Meminit eiuſdem Greg.Turonen.hiſt.Franc.lib.1.c.30. pluribus de glor.confeſſ.c.30.Petr.Clun.lib.1.epiſt.2.& alij.

i Marcellini epiſc.] De eodem Vſuardus hac die. Scribit eius vitam Fortunatus ad S. Germanúm epiſcopum Pariſien.extat apud Sur.tom.6.Gregor.Turon.de eodem lib.de glor.confeſſ.c. 89. & Petr.in catal.lib.10.c.7.ponitur nonus eius ſedis epiſcopus in tab.Democharis.

k Vigoris epiſc.] Agit de eo Vſuardus, Ado & alij. Eius acta recitat Sur. tom. 6. Petrus in catal. lib.10.c.5.Tritthem.de vir.illuſtr.ord.S.Bened.lib. 3.c.272.& lib.4.c. 131. Claruit temporibus Childeberti regis Francorum, fuitq; decimus eius ſedis epiſcopus.

l Seuerini.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Conditum habetur eius venerabile corpus Tybure ad ſancti Laurentij, vt eius eccleſię vetera monumenta ſignificant, quæ man.ſcrip.accepimus.

m Maturini.] Vſuardus de eodem hac die. Eius vitæ acta habet Mombrit.tom.2.& Petrus in catal.lib.10.cap.6.vixiſſe fertur temporibus Maximiani Imperatoris.

2 Quarto nonas Nouemb. Luna. E xx.

a b c d e f g h i k l m n p q r ſ
12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28
t u A B C D E f F G H M N P
29 30 1 2 3 4 5 6 6 7 8 9 10 11

COMMEMORATIO [a] omnium fidelium Defunctorum. Eodem die natalis ſancti Victorini [b] Pictauienſis epiſcopi, qui poſt multa edita ſcripta, vt ſanctus Hieronymus teſtatur, in perſecutione Diocletiani martyrio coronatus eſt. Tergeſte paſſio beati Iuſti [c], qui in eadem perſecutione ſub Manatio præſide martyrium conſummauit. Sebaſtæ ſanctorũ Carterij [d], Styriaci, Tobiæ, Eudoxij, Agapij, & ſociorum martyrum, ſub Licinio Imperatore. In Perſide ſanctorum martyrum Acindini [e], Pegaſij, Aphthonij, Elpidephori, & Anempodiſti, cum plurimis ſo-

cijs. In Africa natalis ſanctorum martyrum Publij [f], Victoris, Hermetis, & Papiæ. Tarſi in Cilicia ſanctæ Euſtochij [g] virginis & martyris, quæ ſub Iuliano Apoſtata poſt dira tormenta, in oratione reddidit ſpiritum. Laodiceæ in Syria ſancti Theodoti [h] epiſcopi, qui non ſolum verbis, ſed rebus & virtutibus fuit ornatus. Viennæ ſancti Georgij [i] epiſcopi. In monaſterio Agaunenſi ſancti Ambroſij [k] abbatis. Cyri in Syria ſancti Marciani [l] confeſſoris.

NOVEMBRIS 2.

a COMMEMORATIO omnium fidelium defunctorum.] Non recentet ſtatutũ fuit in Eccleſia, vt pro defunctis commemorationes anniuerſarię agerẽtur. Ex maiorum traditione (inquit Tertullianns de coron. milit.) pro defunctis annua die facimus. De ijſdem Anniuerſarijs repeti conſuetis S. Gregorius Nazianzenus in oratione in funere Cęſarij fratris hęc ait: Alia perſoluimus, alia daturi ſumus, anniuerſarios enim honores & commemorationes offerentes, & ij quidem certè, qui ſuperſtites relinquentur. hæc Gregor. ſatisq́; ſit modò tum ex Latino, tum ex Græco auctore hæc monſtraſſe; vt tam in Occidentali, quàm Orientali Eccleſia iſthæc piè religioſeq́; ſeruari conſueuiſſe, intelligantur. alibi enim de his cumulatè egimus. Vt autem vna, eademq́; die vniuerſalis ageretur memoria omnium fidelium defunctorum: omnes id in primis acceptum ferunt ſancto Odiloni abbati Cluniacenſi. Teſtatur id Petrus Damian. in vita ipſius, & Sigebert. in chron. an. Domini 998. Quod etenim ille in ſuis monaſterijs faciendum curauit; id poſtmodum Romani Pontificis auctoritate vbiq́; locorum ſeruandum ſacris legibus ſancitum videtur. vt verò hac ipſa die poſt ſolemnitatem omnium ſanctorum; ex ordine officij eccleſiaſtici ratio ſumpta videtur. Nam ante Odilonem ducentis ferè annis vixit Amalarius Fortunatus epiſcopus Treuerenſis temporibus Ludouici Pij Imp. ad quem etiam ſcripſit libros de officio Eccleſiaſtico. hic (inquam) in libro de ordin. antiphonarij c. 65. hæc ait: Poſt officium ſanctorum inſerui officium pro mortuis. multi enim tranſierunt de pręſenti ſeculo, qui non illicò ſanctis coniunguntur, pro qnibus ſolito more officium agitur. hæc ibi.

b Victorini.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 10. c. 12. Scribit de eodem S. Hieron. de ſcript. eccleſ. in epiſt. 13. ad Paulinum, vbi eum appellat inclytum Victorinum martyrio coronatum. idem in epiſt. 84. ad Magnum. in pręfat. in Euang. Matthæi ad Euſeb. & in procem. in Iſaiam. Ne mireris, lector, ſi huius Victorini opuſcula Gelaſius Papa in can. ſancta Roman. diſtinc. 15. recenſuit inter apocrypha: nam (vt ſcribit S. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Papia) ſectatus eſt Victorinus vnà cum alijs nonnullis viris ſanctis & eruditis ſententiam de Millenario, quæ quidem (vt ſuperius diximus) vſque ad tempora Damaſi Papę, abſq; iactura fidei, vel communionis diuiſione liberè ferebatur, nec crimini data eſt Papiæ, Iuſtino martyri, vel alijs, quo minus inter ſanctos & eccleſiaſticos viros adſcriberentur. At verò, ea damnata ſententia, etiam illi fauentes ſcriptiones iure proſcriptæ videntur. Rurſus autem de Victorino monemus lectorem, incerto quodam modo irrepſiſſe in ſynodum Romanam ſecundam ſub Siluestro Papa habitam cap. 2. damnationem Victorini epiſcopi Pictauienſis cyclos Paſchales perperàm ſupputantis: nam nihil prorſus illi commune cum Paſchali calculo, vel cum Silueſtro Papa, cum iam temporibus Diocletiani fuerit martyrio coronatus. Error ſupradictus videtur proueniſſe ex alio Victorino Aquitano eccleſiaſtici calculi ſupputatore, cuius cyclos erroris coarguit Victor Capuanus, Beda, & alij. qui & vixit tempore Hilari Papæ, vt ſcribit Gennadius de vir. illuſtr. c. 88. vnde apparet canonem illum non eſſe illius Roman. concilij habiti ſub Silueſtro, ſed alterius, in illud tamen illapſum. vel dicendum de alio quopiam ignoto homine illic agi, & non de Victorino epiſcopo Pictauienſi; nam in tabulis epiſcoporum eius eccleſiæ, vnus tantum eius nominis, idemq́; martyr, ac primus eius ſedis epiſcopus ponitur, de quo hîc agitur.

c Iuſti.] Eius acta breui compendio recitat Petrus in catal. lib. 10. c. 9. De eodem vet. man. ſcript. atque recentiores.

d Carterij, & ſoc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio, vbi & eorum certamen deſcribitur.

e Acindini, & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio. Metaphraſtes autem ex antiquis monumentis eorum acta deſcripſit, quæ habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

f Publij, & ſoc.] Beda, & alij recentiores de his agunt hac die.

g Euſto-

g Euſtochij.] De eadem Petrus in catal.lib.10.c.10.vbi eius acta paucis complexa refert.

e Theodori epiſc.] Beda, Viuardus, Ado, & alij: Scribit de eodem Euſeb.hiſt.lib.7.c.vlt. & Niceph.lib.6.c.36.

i Georgij epiſc.] De ipſo Beda, & recentiores. Ado Vien.in chron.ponit anno Domini ſexcenteſimo nonageſimonono; numeraturq́; decimusquintus eius ſedis epiſcopus.

k Ambroſij abb.] Agunt de eo Beda, Viuardus, Ado, Petrus in catal. lib.10.c.15. & Trithem. de vir.illuſtr.ord.ſanct.Bened.lib.3.c.273.

l Marciani.] De eodem hac item die Græci in Menologio: ſcripſitq́; eius res geſtas Theodoretus in Theophilo cap.3.

Tertio nonas Nouemb. Luna. F xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12

NATALIS ſancti Quarti[a] Apoſtolorum diſcipuli. Cæſareæ in Cappadocia ſanctorum martyrum Germani[b], Theophili, Cæſarij, & Vitalis, qui in perſecutione Deciana optime duxerunt martyrium. Cæſarauguſtæ ſanctorum innumerabilium[c] Martyrum, qui ſub Daciano Hiſpaniarum præſide mirabiliter occubuerunt pro Chriſto. Viterbij ſanctorum martyrum Valentini[d] presbyteri, & Hilarij diaconi, qui in perſecutione Maximiani ob Chriſti fidem cum ſaxi pondere in Tiberim præcipitati, & inde ab angelo diuinitus erepti, demum abſciſſis ceruicibus coronam martyrij perceperunt. In Anglia ſanctæ Vuenefridæ[e] virginis & martyris. In monaſterio Claræuallenſi depoſitio ſancti Malachiæ[f] epiſcopi Connerthenſis in Hybernia, qui multis virtutibus ſuo tempore claruit: cuius vitam ſanctus Bernardus abbas conſcripſit. Eodem die ſancti Huberti[g] Tungrenſis epiſcopi. Viennæ ſancti Domni[h] epiſcopi & confeſſoris. Item depoſitio ſancti Pirmini[i] Meldenſis epiſcopi. Vrgellæ in Hiſpania ſancti Hermengaudij[k] epiſcopi.

NOVEMBRIS 3.

a QVARTI.] De quo Paulus ad Roman.c.16. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hunc Berythi eccleſiæ epiſcopum datū eſſe, tradit Doroth.in ſynopſi.idq́; ex Hippolyti.libel.de 72.diſcipul.

b Germani, & ſoc.] Beda. Vſuard. Ado, & Petrus in catalog.lib.10.c.18.vbi ex priſcis tabulis eorum acta paucis deſcribit.

c Innumerab.martyr.] Eadem hyperbole vtitur Vſuardus; dum de his agit hac die. Hi etenim ſunt quos Prudentius periſteph.hym.4.cecinit his Sapphicis, dū de Cæſarauguſtana ciuitate agit.

Sola in occurſum numeroſiores.
Martyrum turbas Domino paraſti
Sola prædiues pietate multa
Luce frueris.
Vix parens orbis populoſa Pœni,

Ipſa vix Roma in ſolio locata
Te decus noſtrum ſuperare in iſto
munere, digna eſt.
Omnibus portis ſacer immolatus
Sanguis excluſit genus inuidorum
Dæmonum, & nigras pepulit tenebras,
vrbe piata. Et paulo poſt de iiſdem.
Nec furor quiſquam ſine laude noſtrum
Ceſſit, aut clari vacuus cruoris
Martyrum ſemper numerus ſub omni
grandine creuit.

Agens de ciuitate Cęſaraugultana Iſidorus lib. 15. origin. dum eam dicit eſſe præſtantiorem cunctis Hiſpaniæ ciuitatibus: Illuſtrior eſt (inquit) floreos ſanctorum martyrum ſepulturis. De his item Petrus in catal. lib. 10. c. 17. Vaſæus in chron. Hiſpan. pluribus auctor in Flore ſanct. Hiſpan. qui omnes tradũt, horum omnium martyrum multitudinem appellatam eſſe Maſſam candidam, eo quòd corporum eorum combuſtorum cineres remanſerint niue candidiores, quo ſigno ab alijs terris cineribus diſcreti, collecti ſunt. de his item agitur in Theſ. concion. tom. 2. hac die.

d Valentini, & Hilarij.] Horum martyrum man. ſcript. accepimus ab eccleſia Viterbienſi.

e Venefridæ.] Huius acta Rupertus abbas Salopienſis conſcripſit, quæ recitat Sur. in tom. 6. In catalogo ſcript. Britan. tradũtur eadem ab Elerio Cambrio ſcripus mandata. Agit de eadem Molanus in addit. ad Vſuard. hac die. Quæ autem in iiſdem actis de perenni fonte & miraculis illic fieri ſolitis deſcribuntur, maiora his accepi à fideliſſimo teſte oculato Reuerendiſſ. D. Thoma epiſcopo Aſaphenſi, Romani Pontificis in obeundis epiſcopalibus functionibus Suffraganeo, vitæ ſanctitate, fidei confeſſione, atque doctrina conſpicuo, nuper Romæ dolore omnium optimorum ex humanis ſublato.

f Malachiæ epiſcopi.] Scripſit eius vitæ acta S. Bernardus, qui eundem viuentem, ac poſteà defunctum mirificè coluit. Extat eiuſdem ad eundem epiſt. 315. 316. & 317. & ſermo in eiuſdem feſtiuitate. Exceſſit è vita (vt idem teſtatur) anno Domini milleſimo centeſimo quadrageſimooctauo, quarto nonas Nouembris: ob commemorationem autem defunctorum tranſlata eſt eius celebritas in hanc diem, quò ſolemnius agi poſſet.

g Huberti epiſcopi.] Eius res geſtas ab ipſius diſcipulo fideliſſimè ſcriptas habet Sur. tom. 6. ibiq; de eius tranſlatione agitur, & de religioſo cultu eiuſdem memoriæ à regibus impertiri ſolito. Ordinatus à Sergio Papa, anno Domini ſexcẽteſimo nonageſimooctauo, diem obijt anno 730. numeratur eiuſdem ſedis epiſcopus triceſimus ordine. Plura de eodẽ Molan. in indic. ſanct. Belg. aitq; eundem dediſſe Leodio ſigillum publicũ ſancti martyris Lamberti imagine inſignitu, & huiuſmodi inſcriptione notatum. SANCTA LEGIA ROMANÆ ECCLESIÆ FILIA. Reuera quidẽ, quòd ad fidem catholicam pertinet, caſta & pudica, quę ſemper ſanctæ matris ſectata veſtigia, nullo vnquàm hęreſeon eſt fœdata contagio. imò hiſce ærumnoſis temporibus noſtri ſeculi, cùm hæreſeum alluuiones Gallias inundarunt; nõ ſolùm nullis valuit obrui fluctibus, ſed ſtans conſtantiſſimè exaduerſo, oppoſuit ſe pro muro domui Iſrael, facta forma (vt de Theſſalonicenſi eccleſia ſcribit Apoſtolus) omnibus credentibus; cunctiſq; circum poſitis regionibus illuſtre edidit ſeruandæ atque tuendæ religionis exemplum. Sic, faxit Deus, maneat ſemper: & quod fide prædicat, operibus impleat.

h Domni epiſc.] Dominum hunc appellat Ado Vien. qui in chron. an. Domini 527. hæc de ipſo ſcribit: Viennenſis epiſcopus Dominus floruit; hic tam in diuinis, quàm in ſecularibus actibus claruit, amator pauperum, redemptor captiuorum, vitaq; probatiſſimus. hæc Ado. Agit de eodem hac die Molanus in addit. ad Vſuard. ponitur decimusnonus eius ſedis epiſcopus.

i Pirmini epiſc.] De eodem Beda hac die. Huius vitam cõſcripſit Vuarmanus comes epiſcopus Conſtantienſis, itemq; Henricus Augienſis abbas, vt notat Molan. hac die. De eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 265. & lib. 4. cap. 191. numeratur vigeſimus eius ſedis epiſcopus.

k Hermengaudij epiſcopi.] Tabulæ eius eccleſiæ, & Flos ſanct. Hiſpan. de eodem hac die.

xviij. G Pridie nonas Nouemb. Luna. 4

a	b	ċ	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

t u

t u A B C D E f F G H M N P
1 2 3 4 5 6 7 8 8 9 10 11 12 13

BONONIÆ ſanctorum martyrum Vitalis[a] & Agricolæ, quorum prior poſterioris ſeruus antea fuit, poſtea conſors & collega martyrij: in quem perſecutores omnia tormentorum genera exercuerunt, ita vt non eſſet in corpore eius ſine vulnere locus; quæ conſtanter perferens, in oratione ſpiritum Deo reddidit: Agricolam vero plurimis clauis cruci affigentes interemerunt. Eorum tranſlationi ſanctus Ambroſius cum intereſſet, martyris clauos, ſanguinem triumphalem, & crucis lignum ſe collegiſſe refert, ac ſub ſacris altaribus condidiſſe. Eodem die natalis ſanctorum Philologi[b] & Patrobæ, ſancti Pauli Apoſtoli diſcipulorum. Auguſtoduni ſancti Proculi[c] martyris. In pago Vilcaſſino ſancti Clari[d] preſbyteri & martyris. Epheſi ſancti Porphyrij[e] martyris ſub Aureliano Imperatore. Myræ in Lycia ſanctorum martyrum Nicandri[f] epiſcopi, & Hermæ presbyteri, ſub Libanio præſide. Eodem die natalis ſancti Pierij[g] preſbyteri Alexandrini, qui in diuinis ſcripturis nobiliter eruditus, vita puriſſimus, & ad Chriſtianam philoſophiam nudus penitus & expeditus, ſub Caro & Diocletiano principibus, regente Alexandrinam eccleſiam Theona, florentiſſimè docuit populos, & diuerſos tractatus edidit: poſt perſecutionem vero omne vitæ ſuæ tempus Romæ verſatus, in pace quieuit. Apud Ruthenos in Gallia beati Amantij[h] epiſcopi, cuius vita, & ſanctitate & miraculis extitit glorioſa. In Bithynia ſancti Ioannicij[i] abbatis. In Pannonia apud Albam Regalem depoſitio beati Emerici[k] confeſſoris, filij ſancti Stephani Hungarorum Regis. Treuiris ſanctæ Modeſtæ[l] virginis.

NOVEMBRIS 4.

a VITALIS, & Agricolæ.] De his etiam Vſuardus, & alij recentiores. Eorum martyrium deſcribit S. Ambroſius lib. de exhortat. ad virgin. vbi & de eorum inuentione atq; tranſlatione, de qua & Paulinus in vita S. Ambroſij. De horum reliquijs meminit Paulinus Nolanus epiſcopus in Natali nono ſancti Felicis. Gregor. Turon. hiſt. Franc. lib. 2. c. 16. & de glor. martyr. cap. 45. Petrus in catal. lib. 10. c. 21. & alij.

b Philologi, & Patrobæ.] Quorum meminit Paulus ad Romanos c. 16. Agunt de his item Græci in Menologio die ſequenti. Philologum Synope, Patrobam Neapoli præfectum eſſe epiſcopum, tradit Doroth. in ſynopſi. licet Hippoly. mart. lib. de 72. diſcip. teſtetur Patrobam fuiſſe creatum epiſcopum Puteolanum. eius corpus aſſeruatur Romæ in eccleſia S. Mariæ Maioris.

c Proculi.] De eodem Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 11. nu 309. & alij recentiores.

d Clari.] Vſuardus de eodem & alij, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

e Porphyrij.] Agunt de eodem hac item die Græci in Menologio, eiusq; martyrium deſcribũt.

f Nicandri, & Hermæ.] Græci itidem hac die in Menologio de ijſdem agunt.

g Pierij.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij; licet deprauatè in aliquibus codicibus pro Pierio, Hierius, vel Irenæus legatur. ſcribit de Pierio Euſeb. hiſt. lib. 7. c. vlt. Hieron. de ſcript. eccleſ. & epiſt. 84. ad Magnum. Erat Alexandriæ eccleſia, Pierij dicta, cuius meminit Epiphan. hæreſ. 69.

h Amantij

h Amantij epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem. Huius vitam ex antiquis codicibus edidit Sur.tom.6. conſcriptamq; putat à Fortunato. De eodem mētio habetur in actis ſancti Quintiani eiuſdem ſedis epiſcopi, de quo infra idibus Nouembris: tranſtulit enim ipſe eiuſdem Amantij corpus, vt teſtatur Greg. Turon. in vit. ſanctorum patr. c. 4.

i Ioannicij.] Agunt de eodem Græci hac die in Menologio, ac pluribus res ab eo geſtas referunt; quas plenius proſecutus eſt Metaphraſtes. extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

k Emerici.] Eius vitam deſcripſit Sur. tom. 6. ex antiquis man. ſcrip. Mart. Polon. recenſet obitum anno Domini 1032. Chromer. ann. 1036. Agit de eodem Bonfin. de reb. Vngaric. dec. 2. lib. 2. Relatus eſt inter ſanctos vnà cum S. Stephano rege eius patre à Benedicto Papa octauo, qui dictus eſt nonus.

l Modeſtæ.] Plura ſcripta habentur de ea in vita S. Gertrudis apud Sur. 17. Martij. tom. 2. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 183. eamq; claruiſſe ait circa annum Domini ſexcenteſimum octogeſimum. agit de eadem Molan. in addit. ad Vſuard.

xvij. A Nonis Nouemb. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14

SANCTI Zachariæ [a] ſacerdotis & prophetæ, patris beati Ioannis Baptiſtæ. Tarracinæ in Campania natalis ſanctorum martyrum Felicis [b] presbyteri, & Euſebij monachi, qui cum ſepeliſſet ſanctos martyres Iulianum & Cæſarium, & multos conuerteret ad fidem Chriſti, quos ſanctus Felix presbyter baptizabat, vna cum eo tentus eſt, & ambo ad forum iudicis ducti, nec ſuperati, inde in carcerem incluſi, nocte eadem, cum ſacrificare noluiſſent, decollati ſunt. Emeſæ in Phœnicia ſanctorum martyrum Galationis [c], & Epiſtemis coniugis; qui in perſecutione Decij flagris cæſi, manibus pedibusque, & lingua inſuper mutilati, deniq; truncato capite martyrium conſummarunt. Item ſanctorum martyrum Domnini [d], Theotimi, Philothei, Siluani, & ſociorum ſub Maximino Imperatore. Mediolani ſancti Magni [e] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Dominatoris [f] epiſcopi. Treuiris ſancti Fibitij [g] abbatis. Aurelianis in Gallia ſancti Læti [h] presbyteri & confeſſoris.

NOVEMBRIS 5.

a ZACHARIÆ.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad nonas Septemb. Præter illa, quæ de ipſo ſcribuntur à S. Luca Euangel. c. 1. Epiphanius etiam agit pluribus lib. de vit. & interit. Prophet. c. 23. traditque occiſum eſſe ab Herode inter veſtibulum, & altare, eiuſdem ſententiæ fuit Origenes in Matth. c. 25. Petrus Alexandrinus epiſcopus & martyr in can. 13. Gregorius Nyſſenus in orat. de Chriſti natiuitate, Baſil. homil. de humana Chriſti generatione, Cyrillus epiſc. Alexandrinus libro aduerſus Anthropomorphitas; id ipſum in ſacra Valentinianus Imp. ad epiſcopos Aſiæ, quam recitat Theodoretus hiſt. lib. 4. cap. 7. qui omnes de hoc Dominum Ieſum locutum, putant apud Matth. cap. 23. cùm de Zacharia occiſo ab illis inter templum, & altare loquitur. quæ licet minus probari Hieronymo videantur, dum explicat illum locum Matthæi c. 23. tamen apud me quidem tot tantorumque veterum theologorum plurimùm valet aſſertio. Diuerſa prorſus ab his erat

erat commentitia hiſtoria ab hæreticis excogitata de Zachariæ nece & viſione aſini, quam refert, & reprobat Epiphan. hæreſ. 26. qui (vt diximus) prioris ſententiæ eſt grauiſſimus aſſertor. Tertullianus in Scorpiaco, cùm agit de Zacharia, qui necatus eſt inter templum & altare, teſtatur perennes eius cruoris maculas ſilicibus impreſſas in templo indelebiles eſſe relictas. incidi in man. ſcrip. codicem bibliothecæ Vaticanæ, de peregrinatione ad terram ſanctam; legiq; inter aliqua, quæ hactenus relicta ſunt templi Hieroſolymitani vetera monumenta, illic ineſſe lapidem, in quo recens cruor aſperſus indelebili nota aſpiceretur, quem dicerent eſſe ſanguinem Zachariæ, qui inter templum & altare occiſus eſt: licet & Hieronymus vbi ſupra, hæc ipſa vulgi potius opinione iactata, quàm certa veritate conſtantia putet. De illa quæſtione, an idem fuerit ſummus ſacerdos, ſatis plenè egimus in Annalibus eccleſiaſticis. Caput autem eius aſſeruatur Romæ in Laterano, ex quo per dies aliquot olim ſanguinem emanaſſe tradunt. Nec id prætermittimus, quod Ioſephus ſcribit, reperiri adhuc aliũ Zachariam filium Baruch nobiliſſimum ac ditiſſimum Hebræorum moribusq; laudatiſſimum, occiſum in medio templi à Zelotum factione, temporibus Veſpaſiani tunc ducis exercitus in Iudæa. hæc de ipſo Ioſephus de bello Iud. lib. 5. c. 1.

b Felicis, & Euſebij.] De ijſdem Beda, Vſuardus, & Petrus in catal. lib. 10. c. 28. Agitur de his pluribus in actis S. Cæſarij apud Sur. tom. 6. die prima Nouembr.

c Galationis, & Epiſtemis.] Agunt & de his Græci in Menologio. Eorum autem acta à Metaphraſte fuſius deſcripta recitat Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

d Domnini, & ſoc.] De his item Græci agunt in Menologio hac die.

e Magni epiſcopi.] De quo & tabulæ eccleſiæ Mediolan. ex quibus & Galeſinus hac die.

f Dominatoris epiſcopi.] De eodem Tab. eccleſiæ Brixian. Meminitque eiuſdem Rampertus eiuſdem eccleſiæ epiſcopus, in ſermone de tranſlatione S. Philaſtrij. numeratur hic decimusquartus poſt S. Philaſtrium epiſcopus eccleſiæ Brixian.

g Fibitij abbatis.] Hic licet alicubi epiſcopus dictus reperiatur, tamen in tabulis epiſcoporum Treuerenſium, quas deſcripſit Demochares, nullus eius nominis legitur epiſcopus. Porrò chronicon. monaſt. German. abbatem eum appellat.

h Læti.] De quo etiam Vſuardus hac die, & alij recentiores.

6 Octauo idus Nouemb. Luna. B xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15			

THINISSÆ in Africa natalis ſancti Felicis [a] martyris, qui confeſſus, & ad tormenta dilatus, alio die (vt refert ſanctus Auguſtinus, Pſalmum in eius feſtiuitate ad populum exponens) inuentus eſt in carcere exanimis. Theopoli ſanctorum decem [b] Martyrum, qui a Saracenis paſſi leguntur. Barcinone ſancti Seueri [c] epiſcopi & martyris, qui ob fidem catholicam clauo capite confoſſo, martyrij coronam accepit. In Phrygia ſancti Attici. [d] Apud Bergas depoſitio ſancti Vuinoci [e] abbatis, qui virtutibus & miraculis clarus, fratribus etiam ſibi ſubditis multo tempore miniſtrauit. Fundis in Latio ſancti Felicis [f] monachi. Lemouicis in Aquitania ſancti Leonardi [g] confeſſoris, diſcipuli beati Remigij epiſcopi: qui nobili genere ortus, ſolitariam vitam deligens, ſanctitate & miraculis claruit, ac præcipue in liberandis captiuis eius virtus enituit.

a FELICIS.] Huius meminit S. Auguſtinus tract. in pſal. 127. De loco vbi paſſus eſt, varia lectio reperitur, legit Beda, Tumiſſa, Vſuardus & Ado Toniza, alicubi Thiniſſa: quæ & verior probatur. eſt enim Thiniſſa prope Hipponem in prouincia Numidiæ de qua Ptolomęus in 2. tab. Africæ. In Itiner. Antonini Toniza dicitur. eius loci epiſcopus ſubſcriptus reperitur concilio Carthagin. ſub Cypriano. apud Auguſtin. lib. 3. de baptiſ. contra Donatiſt. c. 13. Alia eſt rurſus Tyniſſa, ſeu Tuniſſa, quæ Tunetum dicitur, vicina Vticę, hodie Tuneſi vulgo dicta; à Polybio autem, qui eam exactè deſcribit, Tunes appellata reperitur, quam diſtare à Carthagine dicit ſtadijs centum viginti. hæc lib. 14. hiſt. in fin. plura de eadem lib. 1.

b Decem martyrum.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Theopolis, vbi hi celebrantur, Antiochia eſt in Syria. Cur autem, quandouè eo nomine cœpta ſit nuncupari, conſule Niceph. hiſt. lib. 17. c. 3. & hiſt. Miſcell. lib. 16. Cedren. in 2. Iuſtiniani Imp. ex quo tempore reperies eundem Imp. Iuſtinianum eandem ciuitatem in ſuis ſanctionibus Theopolim appellaſſe. Quòd autem hi paſſi dicuntur à Saracenis: eo tempore id accidiſſe putamus, cùm ſub Coſrhoe rege Perſarum, ea ciuitas à Saracenis direpta eſt.

c Seueri epiſcopi.] Hunc ferunt paſſum in perſecutione Diocletiani ſub Daciano præſide & cum eo quatuor ſacerdotes, vt ſcribunt Laurentius de Padilia, & Vaſæus in chron. an. 306. idq́; pluribus Flos ſanct. Hiſpan. & Theſaur. concion. tom. 2. hac die. Molanus autem in addit. ad Vſuard. hęc habet: Fuit hic vnus ſeptuaginta epiſcoporum, qui leges Gothicas in Hiſpania cõdiderunt, hic à Barbaris Gothicis, qui Cathaloniam incolebant, clauo capite confoſſo, martyrio coronatur, anno Chriſti ſexcenteſimo triceſimooctauo. hæc Molan. vnde autem acceperit, nondum inuenimus: nec alicubi eius nominis epiſcoporum Barchinonenſem legimus in concilijs, quæ frequenter illis temporibus coacta ſunt in Hiſpania; nec etiam apud S. Ildefonſum, qui virorum illuſtrium eorum temporum ſeriem texuit. Fuit & alius Seuerus epiſcopus Malacitanus, qui ſcripſit aduerſus Vincentium Cæſarauguſtanum epiſcopum in Arianam hæreſim lapſum circa an. Domini quingenteſimum octogeſimũ, vt habet Honorius Auguſtodunen. de vir. illuſtr. c. 30. de eodem Vincentio Cæſarauguſtano lapſo in hæreſim Arianam tempore Leuigildi regis Gothorum meminit S. Iſidorus in chron. Goth.

d Attici.] De quo Vſuardus hac die, & recentiores. De alio Attico & ſocijs Græci agunt vij. kalend. Septembr.

e Vuinoci abb.] De eodem Ado, & alij. Eius acta fideliſſimè ſcripta, ſimulq́; tranſlationẽ & miracula habet Sur. tom. 6. hac die. Molanus etiam de eo in indic. ſanct. Belg. diuerſus hic ab illo, de quo Gregor. Turon. de geſt. Franc. ſcribit lib. 5. c. 21. & lib. 8. c. 24. Nam hic de quo agimus, longè poſt Gregorij tempora claruit, obijtq́; anno Domini ſeptingenteſimo decimoſexto.

f Felicis.] De quo S. Gregorius lib. 1. dialog. cap. 3. ex quo cæteri acceperunt, qui de ipſo agunt.

g Leonardi.] Beda, Ado, & alij recentiores. Habet eius res geſtas Surius tom. 6. legimus alias in man. ſcript. cod. eccleſiæ S. Mariæ ad Martyres Romæ, vbi plura de eius pietate in liberandis captiuis. agit de eodem Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 29. obijſſeq́; tradit, anno Domini quingenteſimo quinquageſimonono.

xv. C Septimo idus kal. Nouemb. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

PATAVII depoſitio ſancti Proſdocimi [a] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui a beato Petro Apoſtolo epiſcopus ordinatus, ad prædicandum Dei verbum ad prædictam ciuitatem miſſus eſt: vbi multis virtutibus & prodigijs coruſcans, beato fine quieuit. Peruſiæ ſancti Herculani [b] epiſcopi & martyris, qui iuſſu Totilæ Gothorum regis decollatus eſt: cuius corpus ita capiti vnitum atq. ſanum quadrageſimo poſt abſciſſionem die (vt ſcribit ſanctus Gregorius Papa) repertum eſt, ac ſi nulla ferri inciſio

illud

illud tetigiſſet. Eodem die ſancti Amaranthi[e] martyris, qui apud Albigenſem vrbem exacto agonis fidelis curſu ſepultus, viuit in gloria. Melitine in Armenia paſſio ſanctorum Hieronis[d], Nicandri, Heſychij, & aliorum triginta, qui in perſecutione Diocletiani ſub Lyſia præſide coronati ſunt. Amphipoli in Macedonia ſanctorum martyrum Aucti[e], Taurionis, & Theſſalonicæ. Ancyræ paſſio ſanctorum Melaſippi[f], Antonij, & Carinæ ſub Iuliano Apoſtata. Coloniæ ſancti Engelberti[g] epiſcopi, qui pro defenſione eccleſiaſticæ libertatis, & Romanæ Eccleſiæ obedientia martyrium ſubire non dubitauit. Alexandriæ beati Achillæ[h] epiſcopi, qui eruditione, fide, conuerſatione, ac moribus fuit inſignis. In Friſia depoſitio ſancti Vuillibrordi[i] epiſcopi Traiectenſis, qui a beato Sergio Papa ordinatus epiſcopus, in Friſia & Dania Euangelium prędicauit. Metis ſancti Ruffi[k] epiſcopi & confeſſoris. Argentorati ſancti Florentij[l] epiſcopi.

NOVEMBRIS 7.

a PROSDOCIMI.] De eodem tabulæ eccleſiæ Patauinæ. Eius res geſtas ex antiquis monumentis habet Mombrit.tom.2. vit. ſanct. Petrus in catal. lib. 10. c. 33. & Scard. lib.antiq.vrb.Patau.lib.2.claſ.6.

b Herculani epiſcopi.] Beda de eodem Vſuardus, Ado, & alij recentiores hac die. Eius martyrium deſcribit S.Greg.Papa dialog.lib.3.c.14. Mombrit.tom.2.vit.ſanct.eius acta edidit, paſſumq; refert anno decimoſeptimo Iuſtiniani Imperatoris. eſt is annus Domini (ſecundum recentiorum ſupputationem) quingenteſimus quadrageſimusquartus. Sigebert.in chron. de ipſo eodem anno; licet Marian. Scot.paſſum referat an. 561. legi & libellum man. ſcript. miraculorum eius & quidem ſynceriſſimum, niſi quòd in eius exordio ea ſunt emendanda, quę de Iuliani Apoſtatæ temporibus ab aliquo alio præmiſſa videntur: longè enim diſcrepant inter ſe tempora Iuliani, & Iuſtiniani. Trithem. de vir.illuſtr.ord.ſanct.Bened.lib.3.c.14. adnumerat eundem S.Herculanum inter monachos ordinis S.Benedicti. Ex monaſtica quidem vita ad epiſcopatum veniſſe, ſcribit Gregor. conſtat tamen ijſdem temporibus vtrunque vixiſſe, & annum ante Herculani obitum, migraſſe ex hac vita S. Benedictum; qui (vt Leo epiſcopus Oſtienſis ſcribit in chron. Caſinen.) exceſſit ex humanis anno Domini 543. vel ſecundùm alios 542. Herculanus autem (vt diximus) anno 544. Qui præeſt hodie eidem eccleſiæ eiuſdem cognominis Reuerendiſſ. D. Vincentius Herculanus ordinis Prędicatorum omni virtutum & litterarum genere ornatiſſimus, & tanti prędeceſſoris dignus in epiſcopatu ſucceſſor, in ea ſententia videtur eſſe procliuior, vt eiuſdem nominis duo fuerint eiuſdem ciuitatis epiſcopi; eo quòd (vt ait) in actis ſanctorum Carpophori & Abundantij martyrum, qui paſſi ſunt temporibus Gentilium Impp. habeatur mentio de S. Herculano epiſcopo Peruſino. hæc mihi coràm, cum nuper Romæ eſſet. Poſt S. Herculanum iuniorem (ſic enim hunc, de quo agimus, appellare libet) Ioannes eam rexit eccleſiam, cuius mentio habetur in lib.de Roman.Pont. in Vigilio Papa. Fuit alumnus eiuſdem S. Herculani S. Floridus epiſcopus Tifernas, cuius meminit S. Gregor. dialog lib. 3. c. 13. & cap. 35. licet mendoſus codex habeat loco Tifernatis, Tudertinæ eccleſiæ fuiſſe epiſcopum.

c Amaranthi.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. plutibus Gregor. Turon.de glor. mart. c. 57. & Petrus in catal. lib. 10. c. 35. paſſus fertur temporibus Decij Imp.

d Hieronis, & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio. Metaphraſtes edidit eorum acta; quæ deſcribit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

e Aucti, & ſoc.] Græci de ijſdem hac die in Menologio, ibiq; eorum acta paucis comprehenſa narrantur.

f Malaſippi, & ſoc.] Ijdem qui ſupra in Menologio hac die, ijſdemq; verbis.

g Engelberti.] Huius egregia certamina Cęſarius monachus ſcriptis mandauit extant apud Sur. tom. 6. idemq; auctor addidit librum miraculorum, quæ ab eodem poſt eius obitum ſunt edita. paſſus eſt anno à Chriſto 1225. cùm ſediſſet annos ſex.

h Achillæ epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. De eodem adhuc preſbytero magna cum laude ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 7. cap. vlt. Socrat. lib. 1. c. 3. Caſſiod. trip. lib. 1. c. 12. Niceph. lib. 6. c. 34. pluraq; in actis S. Petri martyris epiſcopi Alexandrini, de quo inferius ſexto Kal. Decembris. Hunc magnum Achillam appellat S. Athan. orat. 2. contra Arian. Succeſſit hic eidem S. Petro, vt conſtat ex eodem Athanaſio, Achillæ autem Alexander, cui Athanaſius ſubrogatur. Alium Achillam ponit Epiphan. in panar. hæreſ. 69. ſediſſe immediatè ante Athanaſium: ſed ab alijs non adnumeratur inter epiſcopos Alexandrinos; nam defuncto Alexandro, abſente Athanaſio, ille tanquàm ſequeſter potius, quàm vt epiſcopus eidem præfuit ſedi menſibus tribus, quouſq; Athanaſius è Comitatu, quò fuerat miſſus, rediret.

i Vuillibrordi epiſcopi.] Barbarum ac pronunciatu aſperum nomen Sergius Papa, cùm illum Romæ in eccleſia S. Cæciliæ ordinaret epiſcopum, mutauit in Clementem: tamen priori nomine potius appellatus reperitur. Eſt ordinatut anno Domini 696. vt teſtatur Marcellus in vita S. Suiberti c. 10. qui etiam ibi c. 6. profitetur ſe ſcripſiſſe eius vitam, quam manuſcriptam haberi, Molanus refert. Albinus Flaccus eiuſdem acta ſcriptis mandauit: extant apud Sur. tom. 6. Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij: idemq; Beda hiſt. Anglor. lib. 5. c. 12. in fin. & de ſex ætat. in Iuſtiniano ſecundo. Plura de ipſo etiam in vita S. Bonifacij epiſcopi Moguntini; ac denique Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 137.

k Rufi epiſcopi.] De eodem Beda, Ado, & alij recentiores. Agit hìc Beda de eius tranſlatione facta temporibus Clotarij.

l Florentij epiſcopi.] Eiut vitam ex man. ſcrip. edidit Sur. tom. 6. ponitur hic quartus eius ſedis epiſcopus. ſedere cœpit anno Domini 663. præfuitq; annis duodecim, vt conſtat ex tabulis eius eccleſiæ, quas deſcripſit Demochates. agit de eodem Molanus hac die in addit. ad Vſuard.

xiiij. D Sexto idus Nouemb. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17

OCTAVA [a] omnium Sanctorum. Romæ via Lauicana tertio ab Vrbe milliario, paſſio ſanctorum martyrum Claudij, [b] Nicoſtrati, Symphoriani, Caſtorij, & Simplicij: qui primo in carcerem miſſi, deinde ſcorpionibus grauiſſimè cæſi, cum a fide Chriſti mutari non poſſent, iuſſi ſunt a Diocletiano in fluuium præcipites dari. Item via Lauicana natalis ſanctorum quattuor [c] Coronatorum fratrum, Seueri, Seueriani, Carpophori, & Victorini, qui ſub eodem Imperatore ictibus plumbatarum vſque ad mortem cæſi ſunt. Horum autem nomina, quæ poſtea interiectis annis Domino reuelante oſtenſa ſunt, cum minime reperiri tunc potuiſſent, ſtatutum fuit vt anniuerſaria dies ipſorum vnà cum illis quinque ſub nomine ſanctorum quattuor Coronatorum recoleretur; qui mos etiam poſtquam reuelata ſunt, in Eccleſia perſeuerauit. Romæ ſancti Deuſdedit [d] Papæ, qui tanti meriti fuit, vt leproſum oſculo a lepra ſanauerit. Bremæ ſancti Vuillehadi [e] primi eius ciuitatis epiſcopi, qui vnà cum ſancto Bonifacio, cuius diſcipulus fuit, in Friſia & Saxonia Euangelium propagauit. Sueſſione in Gallia ſancti Godefridi [f] epiſcopi Ambianenſis, magnæ ſanctitatis

viri.

viri. Apud Virodunum ſancti Mauri [g] epiſcopi & confeſſoris. Turonis ſancti Clari [h] preſbyteri, cuius ſanctus Paulinus epitaphium ſcripſit.

NOVEMBRIS. 8.

a OCTAVA omnium Sanct.] Inter maiores Octauas ponitur; de eaq; ſolemniter agi ſolimm, indicat prædictus man.ſcrip.codex eccleſiæ ſanctæ Mariæ ad Martyres.

b Claudij, & ſoc.] De ijſdem Beda pluribus, Vſuardus, & Ado. Horum acta edita habentur a Mombrit. tom. 1. ſed in nonnullis corrigenda. alia Surius breuiora tom. 6. ſed prolixiora man.ſcript. habemus in noſtra bibliotheca.

c Quatuor Coronat.] Beda, & alij omnes de ijſdem hac die. Honorius Papa eiſdem martyribus eccleſiam erexit, vt conſtat ex libro de Roman. Pontificibus. Vetus fuit Romæ & adhuc eſt titulus nomine ſanctorum quatuor Coronatorum, cuius mētio habetur apud S. Gregorium in regiſt. lib. 4. indict. 13. c. 44. in fine. Horum martyrum corpora à Leone quarto Rom. Pont. fuiſſe inuenta, eiuſdem acta, quæ ab Anaſtaſio Bibliothecario putantur conſcripta, teſtantur; vbi de eorum eccleſia ab eodem reſtituta, multorumque ſanctorum (quas recenſet) reliquijs locupletata, exacta mentio habetur.

d Deuſdedit Papę.] Succeſſit hic Bonifacio quarto. egimus pluribus de eodem in Annal. eccleſ.

e Vuilleadi epiſc.] Eius res geſtas fideliter ſcriptas habet Sur. tom. 6. Plura de eodem Crantz. in Saxon. lib. 2. c. 14. & 15. & in hiſt. eccleſ. Saxon. lib. 1. c. 7. & 8. Ordinatus fuit eius ſedis epiſcopus anno Domini ſeptingenteſimo octogeſimo octauo. De eodem alij plures, ac nouiſſimè Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 195.

f Godefridi epiſcopi.] Huius vitam ſcriptam à Nicolao monacho recitat Sur. tom. 6. Migrauit ex hac vita anno Domini 1013. tranſlatio autem facta anno 1138. vt eius acta teſtantur. adnumeratur inter epiſcopos Ambianenſes triceſimus quartus ordine.

g Mauri epiſcopi.] De quo tabulæ eius eccleſię, poniturq; ſecundus eius ſedis epiſcopus, obijtq; diem anno Domini 150. vt apud Demochar. legitur.

h Clari.] Seuerus de ipſo ſcribit epiſtola 2. ad Aurelianum diaconum de obitu ſancti Martini, & in vit. S. Mart. cap. 25. ſepultusq; eſt in eccleſia, quam idem Seuerus erexit, de qua S. Paulinus Nolanus epiſcopus in epiſt. 12. ad Seuerum, vbi etiam habentur tria epitaphia in ſepulchro illius ad perpetuam memoriam deſcribenda, quorum tantùm exordia hic referimus, eſtque primi eiuſmodi initium.

Nominis vt titulo, ſic mentis lumine Clarus
Preſbyter hoc tegitur, ſed membra caduca ſepulchro. &c. Secundi autem eſt exordium.
Preſbyter hìc ſitus eſt meritis & nomine Clarus,
Martino ſtudijs comes, & meriti modò conſors. &c. Tertium autem ita incipit.
Clare fide, præclare actu, clariſſime fructu,
Qui meritis titulum nominis æquiparas. &c.

9 Quinto idus Nouemb. Luna. E xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	23	14	15	16	17	18

ROMÆ dedicatio [a] Baſilicæ Saluatoris. [b] Amaſeæ in Ponto natalis ſancti Theodori [c] militis, qui tempore Maximiani Imperatoris pro Chriſtianæ fidei confeſſione fortiter cæſus, & in carcerem miſſus, deinde Domino ſibi apparente, ac monente vt conſtanter & viriliter ageret, releuatus eſt: nouiſſime poſt.

VV

me poſtquam equuleo ſuſpenſus, & vngulis corraſus eſt, ita vt eius interiora nuda apparerent, ardentibus ignibus comburendus traditur: cuius laudes ſanctus Gregorius Nyſſenus præclaro encomio celebrauit. Tyanæ in Cappadocia paſſio ſancti Oreſtis,[d] ſub Diocletiano Imperatore. Theſſalonicæ ſancti Alexandri martyris, ſub Maximiano principe. Apud Bituricas ſancti Vrſini[f] confeſſoris, qui Romæ ordinatus a ſucceſſoribus Apoſtolorum, primus eidem vrbi deſtinatur epiſcopus. Neapoli in Campania ſancti Agrippini[g] epiſcopi, miraculis clari. Conſtantinopoli ſanctarum virginum Euſtoliæ[h] Romanæ, & Sopatræ filiæ Mauritij Imperatoris. Beryti in Syria commemoratio[i] imaginis Saluatoris, quæ a Iudæis crucifixa, tam copioſum emiſit ſanguinem, vt Orientales & Occidentales eccleſiæ ex eo vbertim acceperint.

NOVEMBRIS 9.

[a] DEDICATIO Baſilicæ Saluatoris.] Varijs nominibus eadem Baſilica dicta reperitur. ſiquidem in regiſtro S. Gregorij lib. 11. cap. 1. appellatur Baſilica Iulij. hæc etenim ibi ſcripta leguntur: Acclamatum eſt in Lateranis in Baſilica Iulij ab omni clero. &c. Non tamen exiſtimo à Iulio Papa ita dictam: nam duas illum erexiſſe baſilicas, alteram iuxta Forum, via Flaminia alteram, tradit liber de Roman. Pontific. Vetus enim Vrbis monumentum erat Baſilica Iulij, cuius meminit Plin. lib. 5. epiſt. 11. Dicta eſt etiam Baſilica Lateranenſis, ſeu Laterani; ita enim appellant eam S. Hieron. epiſt. 30. in epitaphio Fabiolæ, & Prudentius contra Symmachum, ſic dicta ab ædibus Laterani, quæ (vt Publius Vict. ſcribit) erant in regione ſecunda, Cælimontana nuncupata. Fuiſſe eas magnificentiſſimas teſtatur Iulius Capitolinus in Marco Aurel. Imp. & Victor in Seuero: quæ poſtea temporibus Conſtantini ceſſerunt Fauſtæ Auguſtæ, ibique ſub Melchiade habita eſt ſynodus in cauſa Cæciliani, vt ſcribit Optat. Mileuit. lib. 1. contra Parmen. Dicta etiam inuenitur Baſilica Conſtantiniana: quòd dictas ędificiorum moles in eccleſiam mutarit, auxerit, ornaritque. Appellata eſt etiam Baſilica Saluatoris, eo quòd ipſi Saluatori omnium Ieſu Chriſto Deo vero dicata potiſſimum eſſet; cùm alioqui omnes etiam ſanctorum eccleſias Deo optimo maximo dicari conſueuiſſe, ſcribat S. Auguſtinus de ciuit. Dei lib. 22. c. 10. Rurſus autem adiacentia oratoria S. Ioannis Baptiſtæ, & ſancti Ioannis Euangeliſtæ ab Hilario Papa conſtructa in baptiſterio Conſtantini, effecerunt, vt eadem Baſilica dicatur etiam nomine S. Ioannis. Non ab re facere videmur, ſi hic ponamus de eadem baſilica præclarum elogium Petri Damiani S. Rom. Eccleſiæ Card. epiſc. Portuenſis, quem ob ſingularem vitæ ſanctitatem, egregiam eruditionem, ac zelum eccleſiaſticæ diſciplinæ Hieronymum iuniorem inuenimus appellatum. Is (inquam) in epiſtola ad Cardinales S. Romanæ Eccleſiæ hæc inter alia ſcribit: Lateranenſis eccleſia, ſicut Saluatoris eſt inſignita vocabulo, qui nimirum eſt caput omnium electorum, ita mater, & quidam apex & vertex omnium per orbem eccleſiarum. hæc ſeptem Cardinales habet epiſcopos, quibus ſolis poſt Apoſtolicum, ſacroſanctum illud altare licet accedere, ac diuina myſteria celebrare. &c. De eadem rurſus ad Cadaloum ſchiſmaticum, his verbis: Hæc igitur ad honorem condita Saluatoris, culmen, & ſummitas totius Chriſtianæ religionis effecta (vt ita dixerim) Eccleſia eſt eccleſiarum, & ſancta ſanctorum. Habet enim intrinſecus beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli diuerſis quidem locis conſtitutas eccleſias, ſed ſui compage ſacramenti (quia videlicet in quodam meditullio poſita, quaſi caput membris ſupereminet) indifferenter vnita. His itaque tanquam expanſis diuinæ miſericordię brachijs, ſumma illa & venerabilis Eccleſia omnem ambitum totius orbis amplectitur. omnes qui ſaluari appetunt, in materno pietatis gremio confouet, & tuetur. Hac Ieſus, ſummus videlicet Pontifex arce ſubnixus, totam in orbe terrarum Eccleſiam ſuam ſacramenti vnitate confœderat; vt vnus Paſtor meritò, & vna dicatur Eccleſia. &c. Hæc idcirco hìc deſcripſiſſe volumus, vt oſtendatur optimo quidem iure eius Baſilicæ dedicationem in vniuerſa Eccleſia celebrari: vtpotè quæ ſit parens ac caput omnium eccleſiarum. Quod pertinet ad dedicationem eccleſiarum, adhuc addimus, non ſolum olim agi ſolitam anniuerſariam ſolemnitatem, more maiorum, dedicationis eccleſiæ,

ſed

ſed etiam conſecrationis altaris: idq; exploratum habetur ex ſerm. S. Auguſtini 252. de tempore, itemq; ex alio eiuſdem 255. de tempore. Porrò vnicuique altari conſecrato aſſiſtere Angelum Dei, extat egregium exemplum in prat. ſpirit. Sophron. c. 4. At verò non vnum tantùm altare in eccleſia cõſtrui & conſecrari olim moris fuiſſe (vt garriunt hæretici) ſed plura, habes teſtimonium S. Gregorij Papæ in regiſtro lib. 5. epiſt. 50. ad Palladium epiſc. Sanctonenſ. vbi agit de eccleſia in honorem Apoſtolorum, aliorumq; ſanctorum conſtructa, deq; tredecim ibi altaribus erectis ac dedicandis.

b Saluatoris.] De hoc nomine S. Auguſtinus de Trinitate lib. 3. c. 10. hæc ait: Qui eſt Hebraicè Ieſus, Græcè σωτὴρ, noſtra autem locutione, Saluator. Quod verbum Latina lingua antea non habebat, ſed habere poterat, ſicut potuit quando voluit. hæc Auguſtinus. Quo magis mirandum eſt, non ſolum hæreticos, qui dedita opera ab Eccleſiæ catholicę conſuetudine diſſentiunt, ſed ex noſtris etiam nonnullos Latinę eloquentiæ ſtudioſos, à Saluatoris voce tantoperè abhorrere, cuius loco ſeruatorem dicunt, tanquam hoc ſit Ciceronianum verbum, alterum non ſit. Atqui par eſſet in negotio fidei, & dictionum noſtrarum proprietate Auguſtino magis, ac cæteris patribus doctiſſimis ac ſanctiſſimis, quàm Ciceroni auſcultare. Quamquam nunc quidem Tullio ſaltem ipſi Latinitatis magiſtro cedendum eſſet, qui diſertis verbis negat Græcam vocem σωτὴρ, vno Latino verbo exprimi poſſe. Ipſum audiamus, cuius hæc ſunt verba in ſeptim. Verrin. lib. 4. Itaque enm oon ſolnm patronum iſtius inſulæ, ſed etiam ſotera, inſcriptum vidi Syracuſis. hoc quantum eſt? Ita magnum, vt Latino vno verbo exprimi non poſſit. Is eſt nimirum ſoter, qui ſalutem dedit. hæc ille. Ecce (vt vides) vox vna illa ſeruator, non eſt viſa ſatis efficax, quæ Græcam vocem Latinè ęquè redderet, vnde noua potius fuit excogitanda: quod non tantùm in his quæ religionis ſunt, ſed & in his quæ ſpectant ad ſcientias, arteſq; optimo iure fieri poſſe ac debere, idem Cicero docet lib. 3. de finibus. cuius & in eodem libro eſt illa grauis & tanto oratore digna ſententia, qua ait: Huiuſmodi res (ad philoſophiam ſpectantes videlicet) dicere ornatè velle, puerile eſt: planè autem & perſpicuè expedire poſſe, docti & intelligentis eſt viri. hæc ipſe. Ego quidem eloquentiæ & Latine loquendi ſtudium non reprehendo, ita tamen, vt religioni ſeruiat, non imperet, in qua ſententia excellenti doctrina & & iudicio viros fidei noſtræ columnas eſſe nouimus Auguſtinum, Hieronymum, Ambroſium, & alios complures, quos recitare perfacilè poſſem, ſed nolo, ne longius ab inſtituti noſtri ratione diſcedam: citabo tamen breuiter aliquot loca. id etenim Auguſtin. de doctrin. Chriſtian. lib. 2. c. 13. & contra Creſcon. lib. 2. c. 1. Ambroſ. commen. in Luc. c. 2. Hieron. in comm. in Ezechiel. c. 40. Arnob. lib. 1. aduerſus Gentes. Niceph. hiſt. lib. 8. c. 42. & alij profitentur; nouiſſimè verò & Molanus vir quidem eruditus de eadem voce agens reprehendit eos, qui ſeruatorem pro Saluatore ineptè dicere conſueuerunt, in annot. ad Vſuard. ad quintum kal. Martij in prima edit.

c Theodori.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem xiij. kal. Martij in Menologio, & in conſtit. Emmanuelis Imp. Hic ab eis dictus eſt Theodorus tyro ad differentiam Theodori ducis; appellatus eſt & Amaſenus ob locum, vbi paſſus eſt; dictus & Euchaita, à ciuitate, in quam eius corpus tranſlatum eſt, quæ ab eodem poſtea nominata eſt Theodoropolis à Ioanne Zemiſce Imp. qui ob ingentem victoriam eius precibus habitam, eidem ampliſſimam erexit baſilicam, annuamq; celebritatem auxit, vt ſcribit Zonar. in 3. part. Annal. in Ioan. Imp. & Cedren. in compend. in eodem. De celebratione eius diei feſti habetur in actis S. Alipij Cionitæ c. 7. ex Metaphraſte die 26. Nouembr. apud Sur. tom. 6. Huius res geſtas, ac præclarum martyrium deſcripſit Metaphraſtes die 17. Febr. ibidem etiam recitantur duæ orationes in eius laudem, quarum altera dicta eſt à Greg. Nyſſeno, altera vero à Nectario epiſcopo Conſtantinopolitano: Conſtantinopoli etenim percelebris fuit eiuſdem martyris cultus, vbi baſilicam vetuſtate pene collapſam Iuſtinianus Imperator reſtituendam curauit, vt ſcribit Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtin. Imp. De eadem in auth. vt determ. ſit num. cleric. collat. 1. tit. 3. Romæ etiam adhuc ſupereſt eiuſdem martyris eccleſia ad Palatini radices, quam inter diaconias numeratam reperi. Habemus eiuſdem martyris acta man. ſcrip. in noſtra bibliotheca. De nobili memoria Theodori martyris apud Damaſcum poſita, meminit Ioan. Damaſcen. de imag. orat. 3. vbi & de miraculo ex imagine eiuſdem martyris agitur. Erat celebris peregrinatio in Oriente Euchaitã ad S. Theodorum, de qua prat. ſpi. c. 180.

d Oreſtis, aliter Areſtis.] De eodem Græci etiam hac die in Menologio. Acta autem eius à Metaphraſte edita, habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. De eccleſiæ huius S. Oreſtis martyris redditibus orta eſt contentio inter Anthimum epiſcopum Tyanæ in Cappadocia, & S. Baſilium: cuius meminit S. Gregor. Nazianz. in oratio. dicta in laudem Baſilij.

e Alexandri.] Agunt de eo item Græci in Menologio, vbi eius nobile certamen deſcribitur.

f Vrſini.] De eodem Beda, Vſuardus, & Ado. Pluribus autem Greg. Turon. de glor. confeſ. cap. 80. Petrus Cluniacen. lib. 1. epiſt. 2. & Petrus Aequilin. in catalog. lib. 10. cap. 41.

g Agrippini epiſc.] Extant eius acta ex antiquis monumentis Neapolitanæ eccleſiæ, edita à Paulo Regio. legi & libellum miraculorum eius ſeorſum poſitum.

h Euſtoliæ, & Sopatræ.] De his etiam Græci in Menologio, earumq́; acta referunt.

i Commemoratio imaginis Saluatoris.] Vetus conſuetudo tam in Orientali quàm in Occidentali eccleſia fuit, & hactenus perſeuerat, vt hac die miraculum ex eadem imagine olim editum annua celebritate recoleretur. In concilio Nicęno ſecundo, actione quarta, vbi rei geſtæ hiſtoria recenſetur, hæc ex ea leguntur: Hæc inſuper ab eis efflagitamus, vt per annos ſingulos, menſe Nouembri, qui apud Hebræos eſt nonus, apud nos verò vndecimus, nona die ipſius, ideſt quinto idus Nouembris, non minori reuerentia, quàm Natalis Domini, aut Paſchalis ipſa dies præcipua obſeruatione colatur. hęc ibi. Contigit eiuſmodi inſigne miraculum temporibus Conſtantini iunioris & Irenes A A. vt in hiſtoria man. ſcrip. quæ in aliquibus eccleſijs legi conſueuit, quam & in antiquo codice apud nos habemus, apparet; quod & teſtatur Sigebert. in chron. anno Domini 765. Hæc cum ita ſe habeant, planè conſtat auctorem illius hiſtoriæ non eſſe Athanaſium Alexandrinum epiſcopum, vt habet recens inſcriptio, nec à S. Synodo tanquam Athanaſij illius cognitam. cùm etenim alicuius magni theologi illic de ſacris imaginibus citatur ſententia, eundem perhonorifice, ac pręclaris elogijs nominare conſueuerunt. Sanè quidem Ioannes Damaſcenus, qui tres ſelectiſſimas de ſacris imaginibus ſcripſit orationes, in quibus cum à S. Athanaſij, tum à cęterorum ſcriptis teſtimonia mutuatur, nihil prorſus habet de eiuſmodi hiſtoria imaginis crucifixę. Vnde ſatis eſſe argumento videtur, poſt illas Ioannis Damaſceni ſcriptiones id contigiſſe, prædictorum Auguſtorum temporibus, quorum anno octauo prædicta ſynodus celebrata eſt. Nomen itaque Athanaſij Alexandrini aliunde irrepſiſſe videtur: nam in dicto codice peruetuſto hæc charactere Longobardo ſcripta leguntur: Sermo ſanctę memoriæ patris noſtri Athanaſij de imagine Ieſu Chriſti veri Dei æterni, quod factum eſt miraculum magnum in ciuitate Beryto, tempore Conſtantini iunioris, & Irenes vxoris eius. Suſtollite oculos &c. Sequuntur cætera, quæ ibidem leguntur. Vnde alicuius alterius potius Athanaſij in Syria epiſcopi, quàm Alexandrini tractatus ille eſſe conſpicitur, dignus tamen, cui fides integra adhibeatur ab omnibus.

At verò non tantùm de imagine crucifixi, ſed & de alia ad Abagarum miſſa Græci annuam celebritatem agere conſueuerunt xvij. kal. Septembris, vt conſtat ex eorum Menologio, eandemq́; hiſtoriam in aliquibus eccleſijs legi mos fuit, vt inſpici poteſt in cod. man. ſcript. eccleſiæ S. Mariæ ad martyres. Scimus Gelaſium Papam inter apocryphas recepiſſe epiſtolas illas Ieſu nomine, & Abagari. Sed quid mirum? ſi probaſſet vt Chriſti verba, inter ſcripturas canonicas fuiſſent profecto adnumerandæ. At quod ad imaginis hiſtoriam pertinet, nihil omnino Gelaſius: quam quidem agnitam nouimus à patribus prædictæ ſynodi Nicęnæ act. quinta. Agnouit ac recepit eam Stephanus Papa in conc. Romano, vt auctor eſt Hadrianus Papa, qui eam tuetur hiſtoriã in epiſtola, quam ſcripſit ad Carolum magnum Imp. Ioannes Damaſcenus eandem recipit lib. 4. de fide orthodoxa cap. 17. Scribit de eadem imagine atque miraculis inde editis Euagri. Schol. hiſt. lib. 4. c. 26. Niceph. lib. 2. c. 7. De eadẽ eſt luculenta oratio Conſtantini Porphyrogeniti Imp. apud Metaphraſtem 16. Auguſti. In nonnullis ſanctorum actis de eadem celebris mentio habetur, vt in vita ſanctorum Samonis, & Guriæ apud Metaphraſtem 15. Nouembris: in paſſione ſancti Stephani iunioris; necnon in vita S. Alexij. Et ne quid prætereamus, agunt Græci etiam commemorationem anniuerſariam quinto idus Auguſti alterius miraculi ex ſacra imagine Saluatoris, quæ Conſtantinopoli à Iudæo ferro percuſſa, ſanguinem fundens, in puteum deiecta eſt, cuius rei geſtæ hiſtoriam in eodem vetuſto codice apud nos man. ſcriptam habemus.

xij. F Quarto idus Nouemb. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

NATALIS ſanctorum martyrum Tryphonis [a], & Reſpicij, & Nymphę virginis. In territorio Agathenſi ſanctorum martyrum Tiberij [b], Modeſti, & Florentię, qui tempore Diocletiani varijs tormentis cruciati, martyrium compleuerunt. Antiochiæ ſanctorum Demetrij [c] epiſcopi, Aniani diaconi, Euſto-

Euſtoſij, & aliorum viginti martyrum. Rauennę ſancti Probi [d] epiſcopi, miraculis clari. Aurelianis ſancti Monitoris [e] epiſcopi & confeſſoris. In Anglia ſancti Iuſti [f] epiſcopi, qui vna cum Auguſtino, Mellito, & alijs a beato Gregorio Papa in eam inſulam miſſus ad prędicandum Euangeliū, ibidem ſanctitate celebris obdormiuit in Domino. In oppido Milleduno ſancti Leonis [g] confeſſoris. Iconij in Lycaonia ſanctarum mulierun Tryphennæ [h] & Tryphoſę, quę beati Pauli prędicatione & exemplo Theclę in Chriſtiana diſcliplina plurimum profecerunt. In Paro inſula ſanctæ Theoctiſtes [i] virginis.

NOVEMBRIS 10.

a TRYPHONIS, & ſoc.] Latini de his hac die; Græci autem in Menologio de Tryphone tantùm ad kalendas Februarij. Celebris erat cultus Tryphonis martyris Conſtantinopoli, in cuius honorem Iuſtinianus Imp. erexit eccleſiam, de qua Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtinian. Imp. Horum martyrum diuerſa acta feruntur, quorum alia habent, paſſos eſſe in Saxonia, alia Apameæ in Syria, alia Nicææ in Bithynia. De Saxonia ſcribit Petrus in catal. lib. 10. c. 42. de Apamea acta ipſorum, de Nicæa Antoninus in prima parte tit. 7. c. 7. §. 7. habemus in noſtra bibliotheca Tryphonis, & Reſpicij acta man. ſcrip. quorum eſt exordium: Mortuo Gordiano, & ſucceſſore eius Philippo. &c. vbi hos genere Phrygas tantos eſſe apud Apameam, ac Nicæam perductos, ibidem conſummaſſe martyrium ſub Decio Imp. Aquilino præfecto, & Pompeiano Primoſcrinio traditur. Nymphæ verò ſeorſum poſita habentur acta; quæ incipiunt: In Sicilia inſula, ciuitate Panormo. &c. Fertur in eis; eandem poſt multa certamina, Romam veniſſe, ibiq; in pace quieuiſſe; quę tamen diuerſa videntur ab ijs, quæ de eadem in alijs actis leguntur. In tanta rerum perplexitate, & diuerſitate; quę fuerit ſententia Reuerendiſſimi D. Lindani epiſc. Ruremundenſis, cùm de his coràm ageremus, paucis perſtringam. Dum enim, vt ſuperius diximus, occupationes eccleſiaſticæ Romę eum detinerent, inſpiceretq; in eccleſia S. Spiritus in Saxia maiori ſub altari, ſummo cum honore prædictorum trium martyrum veneranda corpora aſſeruari; mox in eam perductus eſt ſententiam, vt locus ſepulturæ martyrum pro loco paſſionis in prędictis actis ſit poſitus. Cùm enim nullus antiquorum, vel recentiorum auctorum, qui res Saxonum ſunt proſecuti, de prædictis martyribus vel leuiter ſaltem meminiſſe reperiatur; adduci minimè potuit, vt ijdē in Saxonia paſſi fuerint; ſed ex loco eorum ſepulturæ errandi acceptam eſſe occaſionem: exiſtimans locum illum inter Tiberim & baſilicam S. Petri poſitum, qui nunc Saxia nuncupatur: olim Saxoniā, à Saxonibus illic degentibus, eſſe dictum. Certè Anaſtaſius bibliothecarius, vel quiuis alius ſit auctor, qui res Leonis quarti Romani Pontificis eſt proſecutus, locum illum, Vicum Saxonum appellat; meminitq; ſcholæ Saxonum illic poſitæ. Expugnati etenim Saxones à Carolo Magno Imp. cùm ijdem ſæpius rebellaſſent, tandem ſolum vertere coacti ſunt, compluresque illorum Chriſtiana fide atque eccleſiaſtica diſciplina imbuendi, Romam ſunt miſſi; qui humaniſſimè in Vrbe accepti cùm eſſent; locum illum apud baſilicam S. Petri ad habitandum acceperunt, qui & à nouis accolis nomen accepit, vt Vicus Saxonum, & Schola Saxonum, cuius eſt etiam mentio in Leone tertio, diceretur. hæc eſt accuratiſſimi ac diſertiſſimi R. D. Lindani ſententia: cui & ego perlibenter aſtipulor: ea enim multę ſoluuntur ambages.

b Tiberij, & ſoc.] De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 10. c. 46.

c Demetrij, & ſoc.] Beda, Vſuardus, & alij recentiores de ijſdem agunt hac die.

d Probi epiſcopi.] Tabulæ eccleſiæ Rauen. Petrus in catal. lib. 10. c. 45. Hier. Rub. in hiſt. Rauen. lib. 1. vbi & de eius tranſlatione agitur. & Molan. in addit. ad Vſuardum.

e Monitoris epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Ado, & alij. Enumeratur vndecimus eius ciuitatis epiſcopus in tab. Democh.

f Iuſti epiſcopi.] Scribit de eo pluribus Beda de geſt. Anglor. lib. 1. c. 29. lib. 2. c. 3. 5. 6. 7. 8. & 18. & in epitome, & alij plures auctores, qui proſecuti ſunt res Anglorum, eadem, quæ Beda, referentes. vita functus eſt anno Domini ſexcenteſimo trigeſimoſecundo.

g Leonis confeſſ.] De eo vetera man. ſcript. ſicut & in vet. Martyrol. Roman.

h Tryphennæ, & Tr[illegible]] Meminit harum Paul. ad Roman. c. 16. Agiturq; de his in actis ſanctæ Theclæ, de quorum certa fide ſuperius egimus die 23. Septembr.

i Theoctiſtes.] De eadem hac die Græci in Menologio; eius vitam à Metaphraſte editam, refert Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

xj. G Tertio idus Nouemb. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

TVRONIS in Gallia natalis beati Martini [a] epiſcopi & confeſſoris, cuius vita tantis extitit miraculis glorioſa, vt trium mortuorum meruerit eſſe ſuſcitator. Cotyęi in Phrygia inſignis paſſio ſancti Mennæ [b] Aegyptij militis, qui in perſecutione Diocletiani, poſtquam abiecto militiæ cingulo, meruit cæleſti Regi ſecreta conuerſatione in eremo militare, procedens in publicum, & ſe Chriſtianum libera voce declarans, primo diris cruciatibus examinatur, nouiſſime fixis in oratione genibus Domino Ieſu Chriſto gratias agens, gladio cæſus eſt, ac multis poſt mortem miraculis claruit. Rauennæ ſanctorum martyrum Valentini [c], Feliciani, & Victorini, qui in perſecutione Diocletiani coronati ſunt. In Meſopotamia ſancti Athenodori [d] martyris, qui ſub eodem Diocletiano, & Eleuſio præſide ignibus cruciatus, & alijs ſupplicijs tortus, demum capitis damnatus, cum carnifex corruiſſet, nec vllus alius gladio illum ferire auſus eſſet, orans obdormiuit in Domino. Lugduni ſancti Verani [e] epiſcopi, cuius vita fide & virtutum meritis fuit illuſtris. In monaſterio Cryptæ ferratæ in agro Tuſculano ſancti Bartholomæi [f] abbatis, ſocij beati Nili, cuius vitam ipſe conſcripſit. In prouincia Samnij ſancti Mennæ [g] ſolitarij, cuius virtutes & miracula ſanctus Gregorius Papa commemorat.

NOVEMBRIS 11.

a MARTINI epiſcopi.] De eodem Beda, & alij omnes hac die: itemq; in capitularibus regum Franc. lib. 6. c. 186. vbi de ferijs agitur, his verbis: In tranſitu ſancti Martini tertio idus Nouembris diem vnum. Scripſit eius res geſtas in primis Sulpitius Seuerus commentario de uita ipſius, tribus libris dialogorum, & epiſtolis tribus. Paulinus Nolanus epiſcopus carmine eius acta cecinit, vt teſtatur Fortunatus his verſibus.

Stemmate, corde, fide, pollens Paulinus, & arte
Verſibus explicuit Martini dogma magiſtri.

Citat Greg. Turon. ſextum librum carminum S. Paulini de vita ſancti Martini lib. 1. miraculorum eiuſdem ſancti. Venantius Fortunatus & ipſe quatuor libris carminum, qui extant, complexus eſt eiuſdem vitæ acta, prout idem Gregor. Turon. teſtatur. Eiuſdem ſancti miracula quatuor libris proſecutus eſt ipſe Gregor. Turon. egitq; de eius tranſlatione. Item S. Odo abbas Cluniacenſis ſcripſit hiſtoriam de eiuſdem tranſlatione facta in Burgundiam tempore incurſionis Danorum, deque eius reſtitutione; addito de laudibus eiuſdem tractatu. Porrò tanti viri res geſtæ omni monimentorum genere conſecratæ ſunt à pleriſque Latinorum, & Græcorum; nam Sozom. de ipſo ſcribit lib. 3. c. 13. Niceph. lib. 9. c. 16. & alij. Fuit dies ordinationis eius,

qui &

qui & tranſlationis, quarto nonas Iulij, vt idem Greg. Turon. ſcribit lib. 1. miracul. cap. 6. & de geſt. Franc. hiſt. lib. 2. c. 14. hac autem die, è vita migrauit (vt ait) Cæſario, & Attico conſſ. anno Domini (ſecundùm ſupputationem recentiorum) 397. ætatis verò ipſius, vt idem auctor ſcribit, anno octogeſimoprimo. Sed ſi annos Martini deducas ex his quæ ſcribit Seuerus in vita ipſius, longè minorem annorum numerum eum vixiſſe reperies. ſiquidem (vt idem ſcribit c. 2. & 3.) annos natus decem & octo baptizatus eſt, & poſt baptiſmum biennio duntaxat militauit, quando Iuliano Apoſtata cum exercitu in Gallijs agente, ſe abdicauit. Contigit aduentus Iuliani in Gallias (vt ſcribit Amm. Marcellinus lib. 16.) conſſ. Conſtātio octauùm, & Iuliano numeratur is annus à Chriſto 356. Quòd ſi demus etiam, Martini abdicationem à militia factam eſſe eodem anno, quo in Gallias venit Iulianus, conſtetq; eundem Martinum vixiſſe vſque ad conſulatum Cæſarij & Attici, ipſum annum Domini trecenteſimum nonageſimumſeptimū: ſatis apparet ex his Martinum annos ad ſummum ſexagintaunum vixiſſe. Ex his arguuntur Marianus Scotus, & alij, qui maiorem annorum numerum Martino tribuunt. Hęc quidem ita ſe habent, ſi tantùm vſque ad conſulatum Cæſarij & Attici, ex ſententia Gregorij Turonenſis, Martinum vixiſſe dixerimus: verùm ſi Seuero credamus, qui lib. dialog. ait S. Martinum vixiſſe annos ſexdecim ab illo conuenticulo, quo damnatæ communionis epiſcopis, licet inuitus, vt Maximo ſatisfaceret, ſe immiſcuit: vixiſſe eum reperies annos ſexagintaſex. Nam Priſcillianus ac ſocij occiſi ſunt à Maximo Imp. (vt auctor eſt S. Proſper in chronico,) Arcadio & Bantone conſſ. quorum necis cauſa, quam prædicti epiſcopi à Maximo contra morem eccleſiaſticum expetiſſent, ijdem damnati ſunt. ſequenti verò anno, ſub conſulatu Euodij, Martinus Maximum adiens, illorum ſynodo inuitus interfuit, vt Seuerus demonſtrat in vita ipſius. c. 23. à quo tempore ſi annos ſexdecim numeres, perueniſſe eum reperies vſque ad annum Domini quadringenteſimumſecundum, qui eſt annus quintus à conſulatu Cæſarij & Attici, quo eum obijſſe, falſo (vt apparet) teſtatur Gregorius. Quibus omnibus redarguuntur ea etiam, quæ idem Gregorius ſcribit de Martino, quòd per viſum interfuit funeri S. Ambroſij, quem ex prædictis conſtat ante S. Martinum diem ſuum obijſſe. In his enim plus eſſe deferendum Sulpitio Seuero eius diſcipulo, quàm cæteris, omnis ratio perſuadet. Cæterùm de his pluribus in Annalibus actum eſt. Non omittendum, quòd hoc ipſo menſe decimaquarta die, de eodem ſancto agebatur alia ſolemnitas, Receptio ſancti Martini dicta, vt conſtat ex primo concilio Turonenſi, in cuius exordio hæc leguntur: Seuero V. C. cōſule, ſub die 18. kal. Decembr. cùm ad ſacratiſſimam feſtiuitatem, qua domini Martini Receptio celebratur. &c. exiſtimamus autem hanc illam eſſe diem, qua poſt altercationes Pictauienſium, conantium ſibi vendicare corpus eiuſdem ſancti, à Turonenſibus ipſum clàm ablatum atque nauigio impoſitum magna omnium alacritate in Turonenſem ciuitatem receptum eſt, vt ſcribit Grego. Turon. hiſt. Franc. lib. 1. cap. vlt.

b Mennæ.] De quo etiam Beda, ac cæteri Latinorum; Græci etiam in Menologio hac die de eodem agunt. Eius acta à Metaphraſte deſcripta habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. ibiq; extat præclarum de eo encomium conſcriptum à Timotheo Alexādrino, vbi plura de eius miraculis. De peregrinatione ad ſepulchrum Mennæ mentio habetur in vita ſanctæ Apollinaris virginis, apud Metaphraſtem quinta die Ianuarij.

c Valentini, & ſoc.] De ijſdem tab. eccleſ. Rauen. Ado, & alij pluribus Hieron. Rub. hiſtor. Rauen. lib. 2.

d Athenodori.] Agunt Gręci de eodem in Menologio ad ſeptimum idus Decembris, ibique eius martyrium paucis comprehenſum deſcribitur.

e Verani epiſcopi.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Petrus autem in catal. lib. 10. c. 50. hac die ponit Verum epiſcopum Gabalitanum. Numeratur hic, de quo agimus, viceſimustertius ſedis Lugdunenſis epiſcopus, quartus ab Eucherio. hunc illum putamus Veranum, cuius meminit Gennadius de vir. illuſtr. cap. 63. & 67. & ad quem Hilarus Papa epiſtolam ſcripſit.

f Bartholomæi abb.] Huius vitæ vetera monumenta in eodem monaſterio aſſeruari dicuntur, nondum vidimus.

g Mennæ.] Scribit de eo S. Greg. Papa lib. 3. dialog. c. 26. ex quo Sigebert. in chron. ann. 579.

12 Pridie idus Nouemb. Luna. A x.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

NATALIS

NATALIS ſancti Martini [a] Papæ & martyris qui Romæ coacta ſynodo, cum Sergium, Paulum, & Pyrrhum hæreticos damnaſſet, iuſſu Conſtantis Imperatoris hæretici per fraudem captus, & Conſtantinopolim perductus, in Cherſoneſum relegatus eſt; vbi ob catholicam fidem ærumnis confectus vitam finiuit, multiſque miraculis claruit: cuius corpus poſtea Romam tranſlatum, in eccleſiam ſanctorum Silueſtri & Martini conditum fuit. In Aſia paſſio ſanctorum Aurelij [b] & Publij epiſcoporum. In territorio Senonenſi ſancti Paterni martyris. In portu Gandenſi ſancti Liuini [c] epiſcopi & martyris. In Polonia ſanctorum martyrum Benedicti [e], Ioannis, Matthæi, Iſaac, & Chriſtini eremitarum. Auenione ſancti Rufi [f] primi eiuſdem vrbis epiſcopi. Coloniæ depoſitio ſancti Cuniberti [g] epiſcopi. Turiaſone in Hiſpania Tarraconenſi beati Aemiliani [h] preſbyteri, qui innumeris miraculis claruit: cuius admirabilem vitã S. Braulio Cæſarauguſtanus epiſcopus deſcripſit. Conſtantinopoli ſancti Nili [i] abbatis, qui ex præfecto Vrbis factus monachus, ſub Theodoſio iuniore doctrina & ſanctitate claruit.

NOVEMBRIS 12.

a MARTINI Papæ.] Beda autem, Vſuardus, & Ado de eo agunt quarto idus Nouembr. licet apud Vſuardum ſecunda editione Molan. ponatur hac die, ſicut & in vetuſtiſſimo man. ſcrip. monaſt. S. Cyriaci: Græci autem penes quos martyrium conſummauit, de eodem agunt in Menologio idibus Aprilis, ac iterum xvj. kal. Octobr. eumque præclariſſimis laudibus celebrant. Sanè quidem de die natali eius diuerſæ ſententię variæq; lectiones & incertæ reperiuntur: nam in libro de Roman. Pontificibus depoſitionis dies ponitur xv. Kal. Octobr. in actis eius à Surio editis habetur migraſſe ex hac vita xvj. kal. Decembr. in alijs eius actis man. ſcript. legimus xv. vel xvj. Kal. Octobris. Confuſi videntur dies obitus & tranſlationis. porrò hac ipſa die celebritatem eius Romę celebrari conſueuiſſe, docet antiquum, quod diximus, Martyrologium & Kalendarium Roman. Eius acta, præter illa quæ in libro de Roman. Pontificibus leguntur, & ea quæ ex antiq. man. ſcrip. edidit Sur. tom. 6. alia rurſus, quæ ſunt ſcripta paraphraſticè, exſcripſimus ex codice bibliothecæ ſancti Petri in Vaticano, quorum eſt exordium: Gloria & magnificentia ſoli Deo. &c. ſed his omnibus præferimus quæ Anaſtaſius bibliothecarius ſcripſit ad Martinum epiſcopum Narnienſem tempore Martini Papę ſecundi, aliàs Marini, indictione 15. qui idem auctor Latinitati donauit nonnulla, quæ ex Græcorum monumentis de eodem accepit: deſcriptę illic habentur plures epiſtolæ eiuſdem Martini Pontificis, quarum prima, de his quę Romæ pateretur à Theodoro Calliopa ſcripta eſt ad Theodotum; alia ad Eliterum vel Eliſęum de his quę paſſus eſt in itinere, dum captiuus duceretur Conſtantinopolim, ſcripta in Naxo inſula: eſt tertia, cuius excidit nomen auctoris, ſed tamen alicuius eſſe conſtat, qui eius peregrinationis comes erat, vbi agitur de his, quę acciderunt, cùm relegaretur in Cherſoneſum; duæ inſuper epiſtolę eiuſdem ſancti Martini in Cherſoneſo poſiti deplorantis ęrumnas ſuas, ac fidei proditionem. ſunt eiuſmodi, quæ ſiccis oculis legi non poſſint. Habemus eas omnes in vetuſtiſſimo codice noſtrę bibliothecę, edituri cum Annalibus eccleſiaſticis, in quibus ſingulas deſcribimus; ſunt nobis quouis theſauro cariores. vnde bene precamur dignę memorię Achillis Statij, qui legata nobis ſua bibliotheca, tã inſignia reliquit vetuſtatis monumẽta. Eſt Romę celebris eius memoria, quę Equitij titulus dicitur, vbi reconditum eſt venerandum corpus eius, poſitum ſub maiori altare vna cum corpore S. Silueſtri Papę à Sergio iuniori Rom. Pont. vt docet vetus inſcriptio in marmore ſculpta, quę in eadem habetur eccleſia. quę cùm S. Silueſtri, necnon ſancti Martini nomine dicta inueniatur: nonnulli errore lapſi ſunt, vt putarent huius de quo hac die agitur, Martini Papę & martyris nomine eſſe nuncupatam. cùm potius conſtet S. Martini epiſcopi Turonenſis nomine olim dicatam fuiſſe: error enim manifeſtè arguitur: nam longè ante huius Martini Papę tempora in concilio primo Romano ſub

Symmacho

Symmacho Papa habito, quod falſo ſecundum dictum reperitur, habetur tertio mentio de eccleſia S. Martini tituli Equitij. Poſtquam vero huius ſanctiſſimi Papę & martyris corpus in eandem eccleſiam illatum eſt, eadem ceſſit eiuſdem martyris honori atque memorię. licet, more maiorum Romanus populus eandem in die natali ſancti Martini Turonenſis epiſcopi frequentare ardentiori ſtudio perſeueret.

b Aurelij, & Publij.] Agit de his Beda, licèt malè in Africa, pro Aſia, ponantur; nam hi fuerunt Aſiani epiſcopi, qui ſcripſerunt contra hæreſim Cataphrygarum, vt patet ex epiſtola Serapionis, quam refert Euſebius hiſt. lib. 5. c. 18.

c Paterni.] De quo etiam Vſuardus hac die, & alij recentiores.

d Linini epiſcopi.] Tabulæ eccleſiæ Gandenſis, ex cuius breuiario eius acta deſcripſit Sur. tom. 6. De eodem Molan. in addit. ad Vſuard. & in indic. ſanct. Belg. claruit circa annum Domini 635. quo ipſo anno ad infideles munus prædicationis accepit.

e Benedicti, & ſoc.] De his pluribus in breuiario Polon. & chron. ipſorum lib. 2. c. 9. Sur. tom. 6. ex hiſt. Boem. Ioan. Dubrau. lib. 6. & nouiſſime Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 331. paſſi dicuntur anno Domini milleſimo quinto.

f Rufi epiſc.] De eodem vetera manu ſcripta hac die, ex quibus etiam recentiores.

g Cuniberti epiſc.] Eius acta & miraculorum libellus extant apud Sur. tom. 6. Succeſſit hic S. Remedio anno Domini 653. vt habent tabulę epiſcoporum eius eccleſiæ à Demochare editæ.

h Aemiliani.] De eodem Vſuardus hac die. Eius vitam eſſe conſcriptam à S. Braulione teſtatur S. Ildefonſus lib. de vir. illuſtr. in Braulione, vbi hæc ait: Vitam Aemiliani cuiuſdam monachi; & memoriam eius, & virtutem illius viri ſuo tenore commendat pariter & illuſtrat &c. Extat de eodem in breuiario Toletano ſacer hymnus, quo eius res geſtę canuntur. Agitur de eodem in Flore Sanct. Hiſpan. de eo & Vaſæus in chron. Hiſpan. an. 554. Claruit Athanagildo Gothorum rege. plura de eodem in Theſaur. conc. tom. 2.

i Nili abbatis.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Scribit de eo Niceph. lib. 14. c. 30. 53. & 54. vbi de eius lucubrationibus agit. Inter alia nobiliſſimi ingenij monumenta extat hiſtoria ab eo conſcripta de incurſione Sarracenorum: quę reperitur apud Lipom. tom. 5. Citantur eius ſcripta in concilio Nicęno 2. act. 4.

13 Idibus Nouemb. Luna. B ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22			

RAVENNÆ natalis ſanctorum martyrum Valentini [a], Solutoris, & Victoris, qui ſub Diocletiano Imperatore paſſi ſunt. Aquis in prouincia Narbonenſi beati Mitrij [b] clariſſimi martyris. Cæſareæ in Palęſtina paſſio ſanctorum Antonini [c], Zebinæ, Germani, & Ennathæ virginis, quæ ſub Maximino verberibus cæſa, igne cremata eſt: illi vero cum libera voce Firmilianum præſidem dijs immolantem impietatis arguerent, capite cæſi ſunt. In Africa ſanctorum martyrum Arcadij [d], Paſchaſij, Probi, & Eutychiani Hiſpanorum, qui cum in perſecutione Vuandalica in Arianam perfidiam nullatenus declinare paterentur, a Geiſerico rege Ariano primum proſcripti, deinde in exilium acti, atq. atrociſſimis ſupplicijs cruciati, poſtremo diuerſo mortis genere interempti ſunt. Tunc & Paulilli pueruli germani ſanctorum Paſchaſij & Eutychiani conſtantia enituit: qui cum a fide catholica diuelli non poſſet,

fuſtibus

fuſtibus diu cæſus, & ad infimam ſeruitutem damnatus eſt. Turonis ſancti Britij[e] epiſcopi, diſcipuli beati Martini epiſcopi. Toleti ſancti Eugenij[f] epiſcopi & confeſſoris. Aruernis ſancti Quinctiani[g] epiſcopi. Cremonæ ſancti Homoboni[h] confeſſoris, quem miraculis clarum Innocentius tertius in Sanctorum numerum retulit.

NOVEMBRIS 13.

a VALENTINI, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij, tabulæq́; eccleſiæ Rauen. ac Rub. hiſt. Rauen. lib. 2.

b Mitrij, aliter, Metræ.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, & Ado, pluribus autem Gregor. Turon. de glor. confeſ. c. 71.

c Antonini, & ſoc.] Græci etiam de his, hac die, in Menologio, & Euſeb. hiſt. eccleſ. lib. 8. c. 19.

d Arcadij, & ſoc.] De his item Vſuardus, & alij recentiores. Proſper in chron. Aetio, & Sigeſuulto conſſ. anno Domini (ſecundùm ſupputationem veriorem) quadringenteſimo trigeſimoſeptimo. Extat ad hunc Arcadium egregia epiſtola Antonini epiſcopi Conſtantinianæ in Africa, qua pluribus eum cohortatus eſt ad martyrium ſubeundum: eſt eius exordium: Perge fidelis anima. Alius hic ab eo Arcadio, de quo eſt ſermo S. Zenonis epiſcopi Veronen. 49. lib. 3.

e Britij epiſcopi.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Geſta eius antequam eſſet epiſcopus, à Seuero, & Fortunato ſcribuntur in vita S. Martini. Cætera autem quæ geſſit in epiſcopatu, Gregor. Turon. hiſt. Franc. lib. 2. c. 21. & lib. 10. cap. 31. ſcriptis mandauit.

f Eugenij epiſc.] Fuit hic tertius eius ſedis epiſcopus; præceſſitq́; ſanctum Ildefonſum, qui de ipſo agit in libello, quem ſcripſit de vir. illuſtr. cap. 14. commendás mirum in modum eius ſanctitatem, & eruditionem; ſediſſeq́; ait annis ferè duodecim, temporibus Chindaſunti, & Receſuuinthi regum; relatumq́; inter ſanctos eſſe ſcribit Vaſæus in chron. Hiſpan. ann. Domini 651.

g Quinctiani epiſc.] Scribit eius res geſtas Gregor. Turon. in vit. ſanct. patr. cap. 4. & hiſt. Franc. lib. 2. c. 36. Sigebert. in chron. ann. 506. Fuit hic primò Ruthenorum epiſcopus, interfuitque conc. primo Aurelianenſi; inde tranſlatus in ſedem Aruernenſem, ſucceſſit Apollinari, vt idem teſtatur Gregor. ex quo corrigendæ ſunt tabulæ Democharis, in quibus ponitur Quinctianus poſt Aprunculum.

h Homoboni.] Eius vitæ acta edita a Collegio eccleſiæ Cremonenſis leguntur, ſimulque & litteræ Apoſtolicæ Innocentij Papæ tertij de eiuſdem canonizatione. habet eadem Sur. tom. 6. agit & de his Petrus in catal. lib. 10. cap. 56. extant eiuſdem Innocentij litteræ in regiſtro ipſius. Laudauit eundem ſanctiſſimum virum ſacro hymno Hieron. Vida Albæ epiſcopus, cuius exordium eſt: Beate pauperum pater, &c.

viij. C Decimooctauo kal. Decemb. Luna. 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

HERACLEÆ in Thracia natalis ſanctorum martyrum Clementini[a], Theodoti, & Philomeni. Alexandriæ ſancti Serapionis[b] martyris, quem perſecutores ſub Decio principe crudeliſſimis affecerunt ſupplicijs, ita vt omnes ei iuncturas membrorum prius ſoluentes, de ſuperioribus domus ſuę eum præcipitarent: & ſic Chriſti martyr efficeretur. Trecis in Gallia ſancti Venerandi[c] martyris ſub Aureliano Imperatore. Item in Gallia ſanctæ Venerandæ[d] virginis, quæ ſub Antonino Imperatore &

Aſclepiade

Aſclepiade præſide martyrij coronam accepit. Gangræ in Paphlagonia ſancti Hypatij [e] epiſcopi, qui a magna Nicæna ſynodo rediens, a Nouatianis hæreticis in via lapidibus impetitus martyr occubuit. Emeſæ paſſio plurimarum [f] ſanctarum mulierum, quæ ſub ſæuiſſimo Arabum duce Mady ob Chriſti fidem crudeliſſime tortæ atq. necatæ ſunt. Bononiæ ſancti Iucundi [g] epiſcopi & confeſſoris. In Hibernia ſancti Laurentij [h] epiſcopi Dublinenſis.

NOVEMBRIS 14.

a CLEMENTIANI, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores de iiſdem hac die agunt.

b Serapionis.] Beda & alij qui ſupra de eodem. S. Dionyſius epiſcopus Alexandrinus in epiſt. ad Fabium Antiochenum eius certamen deſcribit. extat apud Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. erat Alexandriæ eccleſia S. Serapionis, cuius meminit S. Epiphan. in panar. hæreſ. 69.

c Venerandi.] Eius martyrij acta ſummatim complexa recitat Petrus in catal. lib. 10. c. 60. Fuit eiuſdem nominis Venerandus epiſcopus Aruernenſis, de quo Greg. Turon. hiſt. lib. 2. c. 13. & de glor. confeſ. c. 35. 36. & 37. poniturq; octauus eius ſedis epiſc. in tab. Democh.

d Venerandæ.] Recenſet eius res geſtas idem Petrus in catal. lib. 10. c. 61.

e Hypatij epiſcopi.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, narrantq; eius martyrium. recenſetur hic inter patres, qui interfuerunt concilio Gangrenſi, vt eius acta teſtantur: Nicæno magno concilio etiam eundem præſentem fuiſſe, Græci teſtantur, cùm de eodem agunt iterum pridie kal. Aprilis in dicto Menologio.

f Plurimarum ſanctarum.] De iiſdem hiſt. Miſcella ex Theophane. porrò contigiſſe earum martyrium narratur anno quinto Leonis quarti Imp. & (vt ſupputat auctor) ab incarnatione Domini ſeptingenteſimo ſeptuageſimo tertio: ibiq; pluribus de barbarorum ſæuitia in Chriſtianos. Agit de iiſdem Georg. Cedren. in compen. eod. Imp. & anno.

g Iucundi epiſc.] De eo tabulæ eccleſiæ Bonon. quas Sigonius conſcripto commentario illuſtrauit. adnumeratur hic decimus eius ſedis epiſcopus; Claruit circa an. Domini quadringenteſimum octogeſimumquintum.

h Laurentij epiſcopi.] Eius acta purè ſyncereq; ſcripta habet Sur. tom. 6. Relatus eſt in ſanctorum numerum ab Honorio tertio Roman. Pont. an. decimo eius Pontificatus. Extant de his litteræ Apoſtolicæ in Vaticana biblioth. in regiſtr. eiuſdem an. 10. numero 123.

15 **Decimoſeptimo kal. Decemb. Luna.** D vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

NATALIS ſancti Eugenij [a] epiſcopi Toletani & martyris, beati Dionyſij Areopagitæ diſcipuli, qui in territorio Pariſienſi conſummato martyrij curſu, beatæ paſſionis coronam percepit a Domino: cuius corpus Toletum poſtea fuit tranſlatum. Nolæ in Campania beati Felicis [b] epiſcopi & martyris, qui a quintodecimo ætatis ſuæ anno miraculorum gloria claruit, & ſub Marciano præſide cum alijs triginta agonem martyrij compleuit. Edeſſę in Syria ſanctorum martyrum Guriæ [c] & Samonæ, ſub Diocletiano Imperatore & Antonino pręſide. Ibidem paſſio ſan-

cti Abibi [d] diaconi, qui ſub Licinio Imperatore & Lyſania pręſide vnguibus laceratus, in ignem coniectus eſt. In Africa ſanctorum martyrum Secundi [e], Fidentiani, & Varici. In Britannia naralis ſancti Machuti [f] epiſcopi, qui a primæuo ætatis ſuæ tyrocinio miraculis emicuit. Veronæ ſancti Luperij [g] epiſcopi & confeſſoris. In Auſtria ſancti Leopoldi [h] eiuſdem prouinciæ Marchionis, quem Innocentius octauus Sanctorum numero adſcripſit.

NOVEMBRIS 15.

a EVGENII epiſc. & mart.] De eodem hac die in breuiario Toletano, Vſuar. & Adone. Eius præclara geſta recognita olim in concilio Leodienſi in eccleſia iuſſa ſunt legi, vt conſtat ex actis S. Gerardi abbatis Bromienſis cap. 14. apud Sur. tom. 5. die 3. Octobr. Agitur ibidem de miraculis ex eius reliquijs editis, cùm in eum locum ſunt tranſlatæ. Secunda autem, celebriorq́; tranſlatio facta eſt corporis eiuſdem ſanctiſſimi martyris ex Gallijs in Hiſpaniam, cum noſtra ętate, anno Domini M. D. lxv. ampliſſimo apparatu ac religioſiſſimo cultu, non rheda aliqua triumphali, ſed (quod omnem excedit pompę amplitudinem) regijs humeris in ſuam antiquam nobiliſſimam Toletanam ſedem ſacer Antiſtes & martyr illuſtris delatus eſt. Si quidem Rex Catholicus Chriſtianæ fidei robur & ornamentum, Philippus ſecundus, ſe ſacræ ſubdidir ſarcinæ; ouansq́; & exultans, humili obſequio auguſtior redditus, in prędictum locum euexit. De eodem in Flore ſanct. Hiſpan. & apud Molan. in indic. Sanct. Belg. & in addit. ad Vſuard. Petrus in catal. lib. 10. c. 62. Vaſęus in chron. Hiſpan. & Marin. Sicul. lib. 6. hiſt. Hiſpan. & Theſaur. concion. tom. 2. pluribus. Fuerunt eiuſdem eccleſię Toletanę duo alij eiuſdem nominis & pietatis hęredes epiſcopi, quorum alter S. Iuſto ſucceſſit, alter vero poſt ipſum eſt ſubrogatus. agit de ambobus S. Ildefonſus lib. de vir. illuſtr. c. 12. & 14.

b Felicis epiſc.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores; longè hic alius ab illo, quem ſanctus Paulinus tot Natalibus celebrauit.

c Gurię & Samonę.] Agunt de his etiam Gręci hac die in Menologio. Eorum acta Metaphraſtes ex antiquis monumentis deſcripſit, necnon & Aretas Cęſarienſis. extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

d Abibi diac.] Gręci de eodem in Menologio hac die. Eius acta iuncta ſimul cum rebus geſtis prędictorum martyrum Gurię & Samonis Metaphraſtes, & Aretas Cęſarienſis deſcribunt.

e Secundini, & ſoc.] Beda de ijſdem hac die, conſentiuntq́; vet. man. ſcript.

f Machuti epiſcopi.] Idem & Maclouius dictus reperitur. Eius vitam ſcripſit Sigebert. quam recitat Sur. tom. 6. de quo idem Sigebert. in chron. an. Domini 561. teſtaturq́; claruiſſe temporibus Iuſtiniani Imperatoris. de eo & Petrus in catal. lib. 10. c. 64. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 35. Habemus in noſtra bibliotheca eiuſdem acta man. ſcrip. quorum exordium eſt: Glorioſus Chriſti confeſſor. &c.

g Luperij epiſcopi.] Tabulæ eccleſiæ Veron. pluribus autem R. D. Aug. Valerius epiſcopus Veronen. Cardinalis in lib. antiquorum mon. eccleſ. Veron. pag. 9. & 39. eumque Luperium, & non Liberium, vt alij, appellat.

h Leopoldi.] Huius nobiliſſima geſta recitata ſunt in publico conſiſtorio coram Innocentio octauo Rom. Pont. atq; probata. haber eadem Sur. tom. 6. hac die. Ibidem mẽtio haberur de alio libro, quo agitur de innumeris miraculis ab eo editis, atque de canonizatione ipſius, auctore Ioanne Franc. de Pauinis: plura de eodem & hi, qui res Auſtriacas ſunt proſecuti.

vj. E Sextodecimo Kal. Decemb. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25

In

IN Africa ſanctorum martyrum Rufini [a], Marci, Valerij, & ſociorum. Eodem die ſanctorum martyrum Elpidij [b], Marcelli, Euſtochij, & ſociorum: ex quibus Elpidius cum eſſet ordinis ſenatorij, & coram Iuliano Apoſtata Chriſtianam fidem conſtantiſſime profiteretur, primum equis indomitis vna cum ſocijs alligatus, atque pertractus, deinde in ignem coniectus glorioſum martyrium conſummauit. Lugduni natalis ſancti Eucherij [c] epiſcopi & confeſſoris, viri admirandæ fidei & doctrinæ, qui ex nobiliſſimo ſenatorum ordine ad religioſam vitam habitumq. conuerſus, diu intra ſepta ſpeluncę ſponte concluſus, in orationibus & ieiunijs Chriſto ſeruiuit; deinde apud præfatam vrbem in pontificali cathedra reuelante angelo ſolemniter collocatus eſt. Patauij ſancti Fidentij [d] epiſcopi. Cantuariæ in Anglia ſancti Edmundi [e] epiſcopi, cuius ſanctitatem Deus miraculorum magnitudine declarauit. Eodem die depoſitio ſancti Othmari [f] abbatis.

NOVEMBRIS 16.

a RVFINI, & ſoc.] Ver.man. ſcript.& Petr.in catal. lib. 11.num.312.& alij recentiores.

b Elpidij, & ſoc.] De his etiam Græci hac die in Menologio, vbi eorumdem acta breui compendio deſcribunt.

c Eucherij epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem. Ado eius res geſtas paucis complexus eſt, Gennad. de vir. illuſtr. cap. 63. S. Iſid. c. 15. & Honor. Auguſtodun. licet tam ipſe quàm Gennadius eundem appellent preſbyterum: & Honorius duos conſtituat Eucherios, preſbyterum, ſcilicet, cuius ſint commentarij illi ad Salonium ac Veranium ſcripti, & epiſcopum, cuius ſit de laude eremi opuſculum ad Hilarium epiſcopum Arelaten. cuius meminit Iſidorus. Ego quidem vnum, eundemq; exiſtimo, ipſumq; epiſcopum Lugdunenſem, quem ſanctus Mamertus epiſcopus Viennenſis ei æqualis lib. 2. de ſtatu animæ, eiuſmodi exornat elogio: Haudquaquam (inquit) Eucherium prætererim, mihimet viuentem doctrina, & præſentaneis coràm diſputationibus cognitum, non porrò nuncijs, aut lectione compertum; qui ſcilicet viridis æui, maturus animi, terræ deſpuens, cæli appetens, humilis ſpiritu, arduus merito, ac perinde ingenij ſubtiliſſimus, ſcientia plenus, eloquij profluus, magnorum ſeculi ſui Pontificum longè maximus, editis in rem fidei multiiugis variorum operum voluminibus, ad populum quoque his ſuper ſtatu animæ concionatus eſt. &c. hæc S. Mamertus de S. Eucherio, quem homiliarum illarum, quæ Euſebij Emyſſeni nomine falſo inſcribuntur eſſe germanum auctorem, in Annalibus eccleſiaſticis demonſtrauimus. Meminit eiuſdem Eucherij Sidonius ad Claudianum lib. 4. epiſt. 3. & lib. 7. epiſt. 10. eiuſque dicendi genus oſtendit. de eodem Ado in chron. an. Domini 452. itemq; Marcellinus in chron. ſub. conſulatu Ioannis & Varari an. 457. Agitur de ipſo & in vita S. Cæſarij epiſcopi Arelatenſis. extat apud Sur. tom. 4. die 27. Aug. Ponitur viceſimus eius ſedis epiſcopus, reperiturq; interfuiſſe tertio concilio Arelatenſi habito Opilione & Vincomalo conſſ. anno Domini 453. itemq; Arauſicano & Carpentoractenſi. Vixit alius eiuſdem nominis temporibus Caroli Martelli, Eucherius epiſcopus Aurelianenſis, de quo in addit. ad Grat. 16. q. Sed actum eſt de eo ſupra 20. Febr.

d Fidentij epiſcopi.] In tabulis Patauinis confeſſor tantùm, & non martyr ponitur, Petrus autem in catal. lib. 10. c. 65. martyrio coronatum refert.

e Edmundi epiſcopi.] Eius res geſtas conſcripſit Robertus Richius, necnon Robertus Bauonus eius diſcipulus, quem citat Vin. lib. 31. c. 67. & catal. ſcript. Britan. Habet eiuſdem acta Sur. ex diuerſis collecta tom. 6. Petrus in catal. lib. 10. c. 68. exceſſit ex hac vita anno Domini 1246. eumq; Innocentius quartus inter ſanctos recenſuit.

f Othmari abb.] Beda de eodem. Scriptæ ſunt eius res geſtæ à Vualfrido Strabone, quas deſcripſit Sur. tom. 6. Agit de eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 233. Obijt anno Chriſti ſeptingenteſimo quinquageſimooctauo, ſeptimo vero Pipini regis Francorum.

v. F Quintodecimo kal. Decembr. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26			

NEOCÆSAREÆ in Ponto natalis ſancti Gregorij[a] epiſcopi, qui doctrina & ſanctitate illuſtris, propter ſigna atq. miracula, quæ cum multa eccleſiarum gloria perpetrauit, Thaumaturgus eſt appellatus. In Palæſtina ſanctorum martyrum Alphæi[b] & Zacchæi, qui primo anno perſecutionis Diocletiani poſt multa tormenta capitalem ſententiam ſubiere. Cordubæ ſanctorum martyrum Aciſcli[c] & Victoriæ germanorum, qui in eadem perſecutione iuſſu Dionis præſidis ſæuiſſime cruciati, coronas à Domino illuſtri paſſione meruerunt. Alexãdriæ ſancti Dionyſij[d] epiſcopi, ſummæ eruditionis viri, qui multis confeſſionibus clarus, & pro paſſionum tormentorumq. diuerſitate magnificus, plenus dierum confeſſor quieuit, Valeriani & Gallieni Imperatorum temporibus. Aurelianis ſancti Aniani[e] epiſcopi, cuius mortem in conſpectu Domini pretioſam miracula crebra teſtantur. In Britannia ſancti Hugonis[f] epiſcopi, qui ex monacho Carthuſiano ad eccleſiam Lincolnienſem regendam vocatus, multis claruit miraculis, & ſancto fine quieuit. Turonis ſancti Gregorij[g] epiſcopi. Florentiæ ſancti Eugenij[h] confeſſoris, diaconi beati Zenobij eiuſdem ciuitatis epiſcopi.

NOVEMBRIS 17.

a GREGORII.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum, nec non & Græci in Menologio hac die. Eius res geſtas conſcripſit Gregorius Nyſſenus, cuius auia S. Macrina ſenior fuit eius diſcipula, vt auctor eſt S. Baſilius epiſt. 75. qui & ipſe eundem virum celeberrimum mirificè laudat, eiusq; acta paucis complectitur lib. de Spiritu ſancto cap. 29. & Magnum appellare conſueuit, vt in epiſt. ad Neocæſarienſes 62. 63. & 64. De eodem Euſeb hiſt. lib. 6. c. 23. Socrat. lib. 4. c. 22. S. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Theodoro, & epiſt. 84. ad Magnum. meminit eiuſdem & S. Gregor. Papa lib. 1. dialog. c. 7. De præclaro miraculo ad eius ſepulchrum agit Theodor. lector lib. 2. collectan. & Cedren. in an. 12. Anaſtãſij Imp. Extat inter alia eruditiſſimi atque ſanctiſſimi viri monumẽta epiſtola, canonica à Græcis nuncupata, quam Sexta ſynodus recepit. Superuixiſſe certum eſt, ſaltem vſque ad tempora Aureliani Imp. quando interfuit Antiocheno concilio contra Paulum Samoſatenſem hæreſiarcham, vt refert Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 22. Non tamen placet quod Suidas ſcribit, perueniſſe vſque ad tempora Iuliani apoſtatæ. Qui enim fieri poteſt, vt qui Alexandro Imp. clarere cœpit in ſchola Origenis anno à Chriſto 223. idem vſque ad Iuliani tempora ſuperſtes fuerit, cuius Imperium ſumpſit exordium anno Domini 362? errat & in eo Nicephor. dum confundit eundem cum Gregorio Armeno, de quo ſuo loco ſuperius dictum eſt. De ſcriptis ipſius pluribus egimus in Annal. eccleſ.

b Alphæi, & Zacchæi.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, adduntq; his item Michæam æquè martyrem.

c Aciſcli, & Victoriæ.] De his Beda, Vſuardus, & Ado hac die. Meminit Aciſcli Prudent. hym. 4.

de

de Martyribus Cæſarauguſtan. in periſteph. De iiſdem in breuiario Toletano eſt ſacer hymnus, necnon capitula. Antiquum eſt nomen capitulorum in eccleſiaſticis officijs, alterius ſignificationis ab ea, qua nunc accipi ſolent. qualia autem ea fuerint, declarat epiſtola Vigilij Papæ ad Eucherium his verbis, cap. 5. Quoties verò Paſchalis, aut Aſcenſionis Domini, vel Pentecoſtes, vel Epiphaniæ, ſanctorumq́; Dei fuerit agenda feſtiuitas ſingularis, capitula diebus apta ſubiungimus, quibus commemorationem ſanctæ ſolemnitatis, aut eorum facimus, quorum natalia celebramus: cætera verò ordine conſueto proſequimur. hucuſq; Vigilius. Se habebant eiuſmodi capitula tamquam preces quædam prolixiores, quibus ſanctarum ſolemnitatum præconia, & martyrum triumphi recoli conſueuerant, vt apparet ex eodem peruetuſto Breuiario Toletano. Eorumdem martyrum acta conſcripta habentur in Flore Sanct. Hiſpan. licet perperam recenſeantur inter filios ſancti Marcelli centurionis: quorum nomina recenſet ex breuiario Eborenſi Vaſæus in chron. Hiſpan. an. Domini 306. Meminit horum Ambroſ. Moral. in appendice ad Eulog. cum agit de ſanct. Cordubenſis Eccleſiæ, necnon alij, qui res Hiſpaniarum ſunt proſecuti. in Theſaur. Concion. tom. 2. plura de iiſdem.

d Dionyſij epiſcopi.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio quinto nonas Octobris. Pluribus de eo Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 33. & ſequent. & lib. 7. per totum. Hieron. de Script. Eccleſ. & alij recentiores, qui ab Euſebio acceperunt. Erat eius nomine Alexandriæ erecta eccleſia, cuius meminit S. Epiphan. in Panar. hæreſ. 69. De eodem Dionyſio dubitatio alicui poſſet oriri, dum S. Auguſtinus lib. de catholico dogmate cap. 3. eum appellat fontem Arianorum, & S. Baſilius ad Maximum philoſophum epiſt. 41. in eandem ſententiam hæc de eo: Eſt autem hæc noſtra de illo ſententia: Non omnia viri huius laudamus: ſunt quæ prorſus etiam damnamus. Ipſe propemodum (quantum nobis liquet) primis hominibus impietatis iſtius Arioманiæ, quæ iam paſſim obſtrepit, ſeminaria præbuit. hæc Baſilius. qui tandem eundem excuſans, hæc ſubdit: Cauſam verò huius non puto animi malitiam eſſe, ſed quòd vehementer cupit obluctari Sabellio. Soleo itaq; illum ſimilem æſtimare plantatori cuipiam, qui recentis plantæ correcturus auerſionem, ita immoderatè illam retorquet, vt à medio aberret, & in contrarium latus ramum abducat. hæc ille. In eandem ſententiam S. Athanaſius aduerſus Arianos agens, pro Dionyſio ſcripſit epiſtolam apologeticam: idemq́; in epiſtola de ſynodo Nicæna contra decreta Arianorum etiam addit, eundem Dionyſium ea de re iudicio poſtulatum apud Dionyſium tunc Romanum Pontificem, ſcripſiſſe ad eundem egregiam Apologiam, quo ſe immunem liberumq́; à quauis hæreſi demonſtraret. id & Baſil. ad Amphiloch. de Spiritu ſancto cap. 29. Hieron. etiam de ſcript. Eccleſ. in Dionyſio teſtatur, ipſum ad prædictum Romanum Pont. ſcripſiſſe epiſtolam vnam, & libros quatuor. Niſi vererer ſcholij menſuram excedere, plurimorum nobilium veterumq́; theologorum eiuſdem generis exempla ſubnecterem, qui dum aliquam hæreſim refellere conati ſunt, in contrariam partem nimis validè rationes inflectentes, à rectitudine ſynceræ fidei declinare viſi ſunt, licet iidem catholicæ fidei fuerint ſemper propugnatores acerrimi. Vnum tantùm non longè petitum, ſimileq́; huic de magno illo Gregorio Thaumaturgo, de quo hac item agitur die, adducam exemplum. Sicut enim Dionyſius laborans contra Sabellium viſus eſt Arianis arma ſubminiſtraſſe; ita & ipſe agens contra Gentiles, conatus illis demonſtrare non eſſe plures Deos, & Chriſtianos omnes nequaquam tres Deos colere, ſed vnum tantùm; viſus eſt aliquibus vnam tantùm conſtituiſſe in Diuinitate perſonam, ſicq́; Sabellio paraſſe venenum: quod S. Baſilius accuratè notat, & excuſat ſcribens ad Neocæſarienſes epiſt. 64. ſed nunc de his ſatis. Moritur S. Dionyſius Alex. anno duodecimo Gallieni Imp. vt teſtatur Hieron. vbi ſupra.

e Aniani epiſc.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & recentiores. Eius res geſtas ſcribit Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 2. c. 7. alia item Sur. ex vet. man. ſcript. tom. 6. & in actis Euortij, cui ſucceſſit, apud eundem tom. 5. die 7. Septem. Ado Vien. in chron. an. 410. Petrus in catal. lib. 10. c. 71. Qualis autem, quantusuè fuerit, accipe ex Sidonio Apollinari lib. 8. epiſt. 15. ad Proſperum eius ſucceſſorem: vbi eum præ vitæ meritis appellat maximum, conſummatiſſimumq́; Pontificem, Lupo parem, & Germano non imparem. Fuit hic ſeptimus eius ſedis epiſcopus, claruitq́; temporibus Valentiniani tertij Romani Imperatoris, & Leonis Romani Pont. Agitur alicubi de eodem xviij. kal. Iulij, qua die eius meritis liberata eſt Aurelianenſis ciuitas ab Hunnorum imminenti clade, Molan. ea die in addit. ad Vſuard.

f Hugonis epiſcopi.] Eius acta ſcripſere Silueſter, Geraldus, & Adamus Carthuſianus, vt ex catal. ſcript. Brit. refert Molanus, qui ait reperiri etiam eius vitam quinque libris digeſtam. Aliam recitat Sur. tom. 6. incerto auctore. de eodem Petrus Sutor de vita Carthuſ. lib. 2. c. 5. & alij recentiores.

g Gregorij epiſcopi.] De eodem hac die Beda. Eius vitam à clericis Turonenſibus ſcriptam habet Sur. tom. 6. Ipſe Gregorius de ſeipſo, cùm agit de epiſcopis Turonenſibus lib. 10. c. 31. Venant. Fortun. ei æqualis ſcripſit ad illum nonnulla epigrammata. De eius ſcriptis quale ſit iudicium Hil-

duini; conſule ipſum in epiſt. ad Ludouicum Imp. quæ extat in præambulis vitæ S.Dionyſij Areopagitæ. De eo Petrus in catal.lib.10.c.72. & Tritthem.de ſcript.eccl.& de vir.illuſtr.ord. S. Bened. lib.3.c.10.& 51.lib.4.c.45. Migrauit ex hac vita anno Domini 594. anno quarto Pontificatus ſancti Gregorij Papę, cùm ipſe iam ageret in ſede ſua annum vigeſimumprimum.

h Eugenij.] De ipſo tabulæ eccleſiæ Florentinæ. plura in vita S. Zenobij eiuſdem ciuitatis epiſcopi.

iiij. G Quartodecimo kal. Decemb. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27

ROMÆ dedicatio [a] Baſilicarum ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli. Antiochiæ natalis ſancti Romani [b] martyris, qui tempore Galerij Imperatoris, cum Aſclepiades præfectus in eccleſiam irrumperet, eamq. funditus conaretur euertere, ceteros Chriſtianos hortatus vt ei contradicerent, poſt dira tormenta, & linguæ abſciſſionem (ſine qua tamen Dei præconia loquebatur) in carcere laqueo ſtrangulatus, celebri martyrio coronatur. Paſſus eſt etiam ante ipſum puerulus nomine Barula, qui ab eo interrogatus, vtrum melius eſſet vnum Deum colere, an plures deos, cum in vnum Deum, quem Chriſtiani colunt, credendum eſſe reſpondiſſet, verberibus cæſus iuſſus eſt decollari. Item Antiochiæ ſancti Heſychij [c] martyris, qui cum eſſet miles, & præceptum audiſſet, vt quiſquis non ſacrificaret idolis, cingulum militiæ deponeret, repente cingulum ſoluit: ob quam cauſam ligato in dextera eius ingenti ſaxo, in fluuium præcipitari iuſſus eſt. Eodem die ſanctorum Oriculi [d], & ſociorum, qui in perſecutione Vuandalica pro fide catholica paſſi ſunt. Maguntiæ ſancti Maximi [e] epiſcopi, qui tempore Conſtantij multa paſſus ab Arianis, confeſſor occubuit. Turonis tranſitus beati Odonis [f] abbatis Cluniacenſis. Antiochiæ ſancti Thomæ [g] monachi, quem Antiocheni ob peſtem eius precibus ſedatam ſolemnitate annua coluerunt. Lucæ in Tuſcia tranſlatio [h] ſancti Frigdiani epiſcopi & confeſſoris.

NOVEMBRIS 18.

a DEDICATIO Baſil.] Longè antequam Apoſtolorum Baſilicæ erigerentur, eo ipſo tempore, quo beatiſſimi Apoſtoli Petrus & Paulus glorioſo martyrio coronati ſunt, loca ſepulchrorum ipſorum magna veneratione ſunt habita. De his Caius antiquus theologus, qui temporibus Zephyrini Rom. Pont. vixit, hæc ait: Ego Apoſtolorum trophęa perſpicuè poſſum oſtendere: nam ſi lubet in Vaticanum proficiſci, aut in viam, quæ Oſtienſis dicitur, te conferre; trophæa eorum, qui iſtam eccleſiam ſuo ſermone & virtute ſtabilierunt, inuenies. hęc Caius apud Euſeb. hiſt. lib. 2. c. 24. Eadem loca frequenti Chriſtianorum concurſu celebrari

lebrari ſolita docent acta martyrum, quorum meminimus: quæ poſtmodum à Conſtantino Imperatore ampliſſimis ſunt illuſtrata baſilicis, eædemq; ornamentis auctæ, atq; ditatæ redditibus, vt docet libellus Damaſi de munificẽtia Conſtantini conſcriptus. Quod autem ſpectat ad Vaticanam Baſilicam, in maiori eius arcu hi verſus muſiuo opere exarati legebantur.

Quod duce te mundus ſurrexit in aſtra triumphans,

Hanc Conſtantinus victor tibi condidit aulam. Ex antiquis actis Silueſtri Papæ illud compertum habetur: Conſtantinum Imp. in erectione Baſilicæ S. Petri primum omnium ligone, ad fundamenta iacienda terram fodiſſe, erutamq; cophinis aſportaſſe. Quid ni hæc prætiterit Chriſtianiſſimus Imp. cùm & Veſpaſianum Aug. in reſtitutione combuſti Capitolij hæc ipſa egiſſe, auctor ſit Suetonius, cuius in vita ipſius cap. 8. hæc ſunt verba: Ipſe reſtitutionem Capitolij aggreſſus, ruderibus purgandis manus primus admouit, ac ſuo collo quædam extulit. &c. hæc Suet. Qualis autem, quantaue fuerit ea Baſilica, ſanctus Paulinus Nolanus epiſt. 3 1. ſcribens ad Aletium, lineamentis quibuſdam ſubobſcurè deſcribit. Erexit idem Imperator Baſilicam S. Pauli via Oſtienſi: quæ cùm ob loci anguſtiam inter Tiberim amnem & ipſam viam poſiti, non in eam amplitudinem, vt par erat, excitata videretur; Valentinianus iunior Imper. de alia ibidem cum viæ Oſtienſis detrimento amplioribus ſpatijs excitanda Baſilica, ſcripſit ad Salloſtium Vrbis præfectum. geſſit is præfecturam Vrbanam, Honorio & Euodio conſſ. vt conſtat ex leg. 1 8. de piſtoribus. Cod. Theodoſ. eſt is annus à Chriſto 383. Eam tunc cœptam poſtea Honorius Imp. abſoluit. Extant de his litteræ Valentiniani Imp. in bibliotheca Vatic. decerptæ ab ijs qui egerũt de ſeptem Vrbis eccleſ. Poſtea autem Leo Magnus Pontifex eandem Baſilicam maiori arcu ingentibus columnis ſubnixo, ſuffulſit, exornauitque ſacris picturis opere muſiuo compactis, quæ hactenus perſeuerant. de his etenim Hadrianus Papa in epiſt. ad Carolum Magnum Imp. de imaginibus, ſic ſcribit: In Baſilica beati Pauli Apoſtoli arcum ibidem maiorem faciẽs, & in muſiuo depingens Saluatorem dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, & ſecum vigintiquatuor ſeniores, nomine ſuo verſibus decorauit: & a tunc vſque hactenus fideliter à nobis venerantur. hæc Hadrianus Papa. Eiuſdem Leonis Pontificis eſſe videtur cõteſtatio illa dexteræ columnæ maioris arcus inciſa, & non Leonis III. vt alij exiſtimarunt, ad quos confutandos hæc pluribus ſcribimus: nam Leonis primi, qui vixit temporibus quartæ ſynodi œcumenicæ, illud opus eſſe idem Hadrianus apertè teſtatur. Hactenus inſigne monumentum tanti Pontificis integrum perſeuerat, muſiuum autem opus non nihil ſeoſit detrimenti in aliquibus imaginibus vigintiquatuor ſeniorum.

Quanta autem earundem Baſilicarum extiterit ſanctitas, atque religio, (audacter dicam cum Moyſe) & inimici noſtri ſunt iudices: nam licet extra murorum ambitum ſitæ eſſent, eas tamen, vt cœleſte quoddam aſylum diuinitus præſcriptum, hoſtes fidei, ac Romani Imperij perduelles, Gothi inquam, cum in Vrbem graſſarentur, ſunt reueriti; nullum illis vel earum miniſtris negotium facientes; imò & ad illas confugientibus parcere, inuiolabile fuit, vt ſcribit Oroſ. hiſt. lib. 7. cap. 39. S. Auguſt. de ciuit. Dei. lib. 1. c. 1. & Procopius de bello Gothico temp. Iuſtiniani lib. 2. Accipe quid furens hæretica Theodora Auguſta dederit in mandatis Anthemio Scriboni, cùm de capiendo Vigilio Papa ad ipſum ſcribens, hæc ait: Exceptis omnibus, in Baſilica S. Petri parce. nam ſi in Lateranis, aut in palatio, aut in qualibet eccleſia inueneris Vigilium, mox impoſitum naui perduc eum vſque ad nos. &c. Quòd autem ſpectat ad limina Apoſtolorum, obtinuit antiquus vſus, vt præ reuerentia ac religioſa quadam obſeruantia, ipſæ Baſilicæ, Limina Apoſtolorum vocarentur; vnde Claudianus ad Iacobum magiſtr. equitum hoc verſu.

Per cineres Pauli, per cani limina Petri. Nec tantùm poſtquam Baſilicæ Apoſtolorum erectæ ſunt, ſed longè ante obtinuit eiuſmodi loquendi vſus. Vnde in actis ſancti Alexandri Papæ hæc leguntur: Tu ſi ad limina Petri deduxiſſe eum. &c. De eiuſmodi nomenclatura exempla plura habes ex Fortunato, vt in carm. de partu Virginis, his verſibus.

Quos recipit ſacra porta Petri, quos ianua Pauli,

Poſtis ad Andreę limen Achaia patet.

Matthęi Æthiopes, Epheſinos valua Ioannis.

Et quem quiſq; amat, hunc ſua porta rogat. Moris enim erat, adeuntibus Baſilicam, ante eius ingreſſum, ad limina procumbere, poſtes deoſculari, ac preces fundere. Vnde idem Fortunatus hæc de Baſilica Rauennate.

Rurſus Apollinaris pretioſi limina lambe

Fuſus humi ſupplex. &c. Chryſoſt. homil. 30. in epiſt. 2. Paul. ad Corinth. Templi veſtibula, & aditum oſculamur, cùm alij alios oſcolamur. At non cernis quot nam homines etiam hiſcè templi veſtibulis oſculum figunt, partim inclinato capite, partim manu tenentes, atque ori manum admouentes? hęc Chryſoſt. Habes inſuper apud Fortunatum de ſancta Radegunde Regina, quòd adiens Baſilicam S. Martini, per ſingula ſe proſtrabat limina. At de ipſa Vaticana Baſilica Sidonius Apollinaris lib. 1. epiſt. 5. ad Heronium hæc ait: Vbi priusq; vel pomeria cõtingerem, triumphalibus Apo-

ſtolorum liminibus affuſus, omnem protinus ſenſi membris malè fortibus exploſum eſſe languorem. Romam venientibus primum omnium limina Petri Apoſtoli adire vſu receptum erat, vt colligitur ex Ennodio in defenſione Symmachi Papæ. Ingredi ipſa limina Apoſtolorum, & in ea ſacra facere, idem erat, quod communicare catholicæ eccleſiæ, vt pulchrè expreſſum habes ab Optato Mileuitano lib. 2. contra Parmen. cùm ait: Ad Petri memoriam non accedit, quaſi ſchiſmaticus, contra Apoſtolum faciens, qui ait: Memorijs ſanctorum communicantes. Ecce præſentes ſunt ibi duorum Memoriæ Apoſtolorum. Dicite, ſi has ingredi potuit: ita vt obtulerit illic, vbi Sanctorum Memorias eſſe conſtat. hæc Optatus. Addimus quod Prudent. Periſteph. hymn. 2. de S. Laurentio his verſibus docet Chriſtianos ſacra Apoſtolorum ac martyrum limina exoſculari ſolitos:

Ipſa & ſenatus lumina
Quondam Luperci, & Flamines,
Apoſtolorum ac martyrum
Exoſculantur limina.

Recolimus de his etiam nobile illud antiquitatis monumentum. Conſueuiſſe maiores, ipſas eccleſias vel atrij portas aliquando ſacris reliquijs conſecrare. meminit eius ritus Ludouicus Pius Imp. in ſua cõſtitutione, quam Salicis legibus addi voluit, his verbis in fine: Si in atrio eccleſiæ, cuius porta reliquijs ſanctorum cõſecrata eſt, eiuſmodi homicidium perpetratum fuerit. &c. in capitul. Franc. lib. 4. c. 13. Hinc etiam factum videtur, vt miro cultu ipſa ſacra eccleſię limina ornarentur. Vnde S. Paulinus in Nat. 3. ſancti Felicis hæc ait:

Aurea nunc niueis ornantur limina velis. Et paulo poſt.
Limina cæratis adolentur odora papyris. Et in Natali 6.
pulchra tegendis
Vela ferant foribus, ſeu puro ſplendida lino,
Siue coloratis textum fucata figuris:
Hi leues titulos lento poliant argento,
Sanctaq; præfixis obducant limina lamnis.

Atque hæc ſatis. Numerat Optatus Mileuitanus lib. 2. contra Parmen. fuiſſe Romæ temporibus Conſtantini Baſilicas quadraginta & amplius.

b Romani.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum; Græci etiam in Menologio ijſdem ferè verbis: qui quidem hac ipſa die de alio Romano rurſus agunt, ipſoq; diacono eccleſiæ Cæſarienſis, de quo Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 12. huius autem res geſtas, de quo agimus, cecinit Prudentius hymno; eſt de eodem homilia Eucherij, inſcripta tamen nomine Euſebij Emyſſeni. alia acta eiuſdem ex vet. man. ſcrip. edidit Mombrit. tom. 2. in quibus omnibus de Barula puero martyre mentio habetur. S. Ioannes Chryſoſtomus de S. Romano præclaram habuit orationem, quam deſcripſit Metaphraſtes, & recitat Sur. tom. 5. ſed planè de eo, quem deſcribit Euſebius: nam nulla illic fit mentio de pueri martyrio. In antiquo Toletano breuiario eſt ſacer hymnus, capitula, & orationes de Romano martyre, ibiq; puerulus ille non Barula, ſed Theodulus appellatur. Arbitrati ſunt nonnulli vnum eundemq; eſſe Romanum, & non duos; cùm præſertim nomen, locus paſſionis, tempus denique, ac genus martyrij in vtriſque conueniant. Ego vero opinor id ipſum factum à Prudentio de Romano, quod de Hippolytis feciſſe compertum eſt; plures ſcilicet in vnum aceruando, atque confundendo; aſtipulorq; libentius Græcorum Menologijs, qui duos, diuerſosq; Romanos martyres celebrant. quod & ratio perſuadet, dum diuerſa martyrij vtriusque cauſa conſpicitur. Nam ille Romanus Euſebij idcirco martyrium ſubiiſſe ſcribitur, quòd ad idolorum delubra properantes libera voce redarguit: hic autem eo quòd præfectum in Chriſtianorum eccleſiam irrumpentē auertere conatus eſt: ille inſuper ſolus, hic autem vnà cum puero paſſus eſt, cuius admirandam confeſſionem nequaquam veriſimile eſt ab Euſebio fuiſſe prætermiſſam, cum tam egregio exemplo magis magiſq; ſuam nobilitaſſet hiſtoriam. ſunt & alia, quæ alterum ab altero ſatis diſtinguere videntur. Reſtituit eccleſiam ſancti Romani martyris Baſilius Imp. vt ſcribit Cedren. in comp.

c Heſychij.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 10. c. 76.

d Oriculi, & ſoc.] De eo vet. man. ſcript. ex quibus Molanus apud Vſuardum.

e Maximi epiſc.] Eius acta à Tritthemio deſcripta habet Sur. tom. 5. ſed dum confundit cum Martino eiuſdem ciuitatis epiſcopo, manifeſtè errare conſpicitur: nam eſſe diuerſos, non tantùm ex nomine, ſed & tempore, quo ſederunt, tabulæ eius eccleſiæ, quas emendatiores Demochares recitat, ſatis declarant. conſtat etenim ex actis concilij Agrippinenſis, Martinum, & non Maximum illi ſynodo interfuiſſe; Martinumque in Gallijs epiſcopum recenſet Athanaſ. in apolog. 2. cùm agit de concilio Sardicenſi. præceſſit Maximus, ſubrogatur Sidonius, indeq; Martinus ſedit tempore Agrippinenſis concilij, quod celebratum reperitur anno Domini 346. & non 375. vt idem Tritthem. ponit; nam poſt conſulatum Amantij, & Albini habitum eſſe cõſtat ex actis eiuſdem ſynodi.

f Odonis abb.] Huius res geſtæ conſcriptæ à Ioanne monacho eius diſcipulo extant apud Sur. tom. 6. Meminit eiuſdem S. Bernardus in apologia ad Gulielmum abbatem. De eius miraculis agit

Petrus

Petrus Cluniac.lib.6.epiſt.17.de eodem Petrus in catal.lib.10.c.83. & Trithem. de vir.illuſtr. ord. S.Bened. lib.3.c.215. & Sigebert. in chron. ann.Domini 938. de tempore quo claruit, meminit.

g Thomæ monach.] De eodem Niceph.hiſt.lib.17.c.24.vbi poſt multa hæc addit:Huius Thomæ anniuerſarium diem magnificentiſſimè agentes Antiocheni celebrant. Plura de eodem in prat. ſpirit. cap.88.

h Tranſlatio Frigdiani.] De quo ſatis dictum in die Natalis ipſius.

19 **Tertiodecimo kal.Decemb.Luna.** A iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

NATALIS beati Pontiani [a] Papæ & martyris, qui ab Alexandro Imperatore cum Philippo preſbytero in Sardiniã deportatus, ibiq. fuſtibus mactatus, martyrium conſummauit: corpus vero eius a beato Fabiano Papa Romam relatum, atq. in cœmeterio Calliſti ſepultum eſt. Samariæ ſancti Abdiæ [b] prophetæ. Romæ via Appia natalis ſancti Maximi [c] preſbyteri & martyris, qui in perſecutione Valeriani paſſus, poſitus eſt ad ſanctum Xyſtũn. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Barlaam [d] martyris, qui agreſtis licet & rudis, Chriſti ſapientia munitus tyrannum vicit, & ignem ipſum fidei conſtantia ſuperauit:in cuius die natali ſanctus Baſilius magnus celebrem habuit orationem. In ciuitate Aſtiagenſi beati Criſpini [e] epiſcopi, qui capite amputato, martyrij gloriam adeptus eſt. Viennæ ſanctorum martyrum Seuerini [f], Exuperij, & Feliciani, quorum corpora poſt multa annorum curricula, ipſis reuelantibus inuenta, & a Pontifice, clero & populo illius vrbis honorifice ſublata, condigno honore condita ſunt. Eodem die ſancti Fauſti [g] diaconi Alexandrini, qui primum in perſecutione Valeriani cum ſancto Dionyſio in exilium miſſus, deinde in perſecutione Diocletiani ętate longæuus, gladio animaduerſus martyrium conſummauit. In Iſauria paſſio ſanctorum Azæ [h], & ſociorum centum quinquaginta militum ſub Diocletiano Imperatore, & Aquilino tribuno. In oppido Marpurg in Germania depoſitio ſanctæ Elizabeth [i] viduæ, Andreæ regis Hungarorum filiæ, quæ pietatis operibus aſſidue intenta, miraculis clara migrauit ad Dominum.

NOVEMBRIS 19.

a PONTIANI Papæ.] Agit de eodem hac die Vſuardus, Beda autem & Ado die ſequenti. De eius ſucceſſione Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 6. c. 22. Optat. Mileuit.l. 2. contra Parmen. Aug. epiſt. 165. Niceph. epiſc. Conſtantinop.in chron. Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 5.c. 26. & alij. cætera de ipſo diximus in Annal. eccleſ.

b Abdiæ prophetæ.] De eodem Græci agunt hac die in Menologio. Præter ea, quæ de ipſo leguntur

guntur in diuinis ſcripturis, ſcribit Epiphan. lib. de vit. & obit. prophet. cap. 15. Iſidor. c. 45. & Doroth. eadem in ſynop. De ſepulchro Abdiæ in Samaria, deq; mirandis prodigijs ſcribit S. Hieron. in epiſt. 27. ad Euſtochium in epitaphio Paulæ, & in commentar. in Abdiam, c. 1.

c Maximi.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hunc illum putat Maximum Pamelius, qui aliquando confeſſor, deinde adhæſit Nouatiano, ac poſtea redijt ad eccleſiam; ad quem ſicut ad cæteros confeſſores, ſcribit Cyprian. epiſt. 16. 44. 46. 50. & 51. ſed illum non conſtat martyrio conſummatum. Quiſnam hic fuerit, me latet: compertum illud tantùm habeo ex man. ſcript. cod. S. Mariæ ad Martyres, Romæ hac die paſſum eſſe Maximum commentarienſem, qui baptizatus à S. Stephano Papa & martyre, in perſecutione Decij è ponte præcipitatus in Tiberim xiij. kal. Decembr. martyrium conſummauit. Geſta paſſionis eius habentur intexta ſimul cum actis SS. Euſebij, Marcelli, & ſoc. quæ in dicto codice ſcripta habentur pag. 94. ſepultusq; hic habetur ad S. Xyſtum in cœmeterio Calliſti, vt eadem acta ſignificant. Xyſtus ſecundus illic tumulatus habetur, iuxta quem Maximus conditus eſt.

d Barlaam.] Agunt de eodem martyre Græci in Menologio ad xvj. kal. Decembr. eiusq; martyrij hiſtoriam paucis deſcribunt. Ferunt eundem à S. Ioanne Chryſoſtomo orationibus encomiaſticis exornatum, quæ tamen excidiſſe videntur: tantùm extat eius laudatio à S. Baſilio egregiè conſcripta.

e Criſpini epiſc.] De eodem Vſuardus, & alij recentiores. geſta eius hymno ſacro in breuiar. Toletano deſcribuntur. agit de eodem Petrus in catal. lib. 10. c. 84.

f Seuerini, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado de eodem hac die. paſſi ſunt Marco Aurelio Ant. & Lucio Vero Impp. vt auctor eſt Ado Vien. in chron. de his item Petr. in catal. lib. 10. c. 82.

g Fauſti.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De eius certamine & corona Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 10. in fine.

h Azæ, & ſoc.] Agunt de his etiam Græci in Menologio, pluribusque eorum martyrij acta referunt.

i Elizabeth.] Eius vitam à Iacobo Montano conſcriptam recitat Sur. tom. 6. de eadem Antonin. in 3. part. tit. 19. c. 11. Petr. in catal. lib. 10. c. 79. Crantz. hiſt. Saxon. lib. 7. c. 48. nouiſſimè Marcus Vlyſſipon. Minorita in chron. ord. min. lib. 9. c. 10. vſque ad 19. part. 1. Extant duæ litteræ Apoſtolicæ Grego. IX. Rom. Pont. priores de inquiſitione miraculorum eius ſcriptæ anno eius Pontificatus 7. alteræ de canonizatione ipſius datæ anno octauo. extant in regiſtro ipſius, priores num. 244. poſteriores verò 91.

ij. B Duodecimo kal. Decemb. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29			

MESSANÆ in Sicilia ſanctorum martyrum Ampeli [a] & Caij. Taurini ſanctorum martyrum Octauij [b], Solutoris, & Aduentoris Thebanæ legionis militum, qui ſub Maximiano Imperatore egregie decertãtes, martyrio coronati ſunt. Cęſareæ in Palęſtina ſancti Agapij [c] martyris, qui ſub Maximino Imperatore damnatus ad beſtias, & ab ijs nil lęſus, lapidibus ad pedes appenſis in mare demergitur. In Perſide paſsio ſanctorũ Nerſæ [d] epiſcopi, & ſociorum. Doroſtori in Myſia ſancti Daſij [e] epiſcopi, qui cum nollet in feſto Saturni impudicitijs eius conſentire, ſub Baſſo præſide cæſus eſt. Nicææ in Bithynia ſanctorum martyrum Euſtachij [f], Theſpeſij, & Anatolij, in perſecutione Maximini. Heracleæ in Thracia ſanctorum martyrum Baſſi [g], Dionyſij, Agapiti, & aliorum

quadraginta. In Anglia ſancti Eadmundi[h] Regis & martyris. Conſtantinopoli ſancti Gregorij[i] Decapolitæ, qui ob cultum ſanctarum imaginum multa paſſus eſt. Mediolani ſancti Benigni[k] epiſcopi, qui in magna barbarorum perturbatione eccleſiam ſibi commiſſam ſumma conſtantia & religione adminiſtrauit. Cabilone ſancti Silueſtri[l] epiſcopi, qui quadrageſimoſecundo ſui ſacerdotij anno plenus dierum atque virtutum migrauit ad Dominum. Veronæ ſancti Simplicij[m] epiſcopi & confeſſoris.

NOVEMBRIS 20.

a AMPELI & Caij.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, conſentiuntq́; vet. man. ſcrip.

b Octauij, & ſoc.] Vſuardus, & Ado de his agunt hac die. extat de his ſermo ſancti Maximi epiſcopi Taurinenſis, qui & tribuitur S. Ambroſio. legimus horum acta man. ſcript. accepta ab eccleſia Taurinenſi.

c Agapij.] Is eſt de quo ſcribit Euſeb. hiſt. eccleſ. lib. 8. cap. 16. traditq́; martyrium ſubijſſe hac die, anno quarto perſecutionis Diocletiani Imp.

d Narſæ, & ſoc.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, vbi eorum martyrium paucis deſcribunt.

e Daſij epiſcopi.] De quo item Græci in Menologio, referuntque eius certamen pro fide ſuſceptum.

f Euſtachij, & ſoc.] Horum acta ijdem qui ſupra, in Menologio hac die enarrant.

g Baſſi, & ſoc.] Agit de his hac die Beda, aſtipulanturq́; vet. man. ſcrip.

h Eadmundi.] Scripſit eius res geſtas Abbo Floriacenſis abbas. extant apud Sur. tom. 6. De eodem in vita S. Dunſtani apud eundem tom. 3. die 19. Maij. Duos eiuſdem nominis Anglorum reges impiè cæſos, refert Petrus in catal. lib. 10. c. 89. & 90. Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. hac die.

i Gregorij.] Græci de eodem hac die in Menologio; eiuſq́; acta breui compendio referunt.

k Benigni epiſcopi.] De eodem tab. eccleſ. Mediolan. Miratus ſum vehementer Panuinij aliorumq́; apprimè eruditorum neglectum, exiſtimantium hunc ipſum Benignum à Græcis appellatum eſſe Bencium, eo quòd apud Theodorum Balſam. in ſynodo Carthaginenſi can. 61. ſcriptus inueniatur Bencius ſacerdos eccleſiæ Mediolanenſis. Sed videlicet non animaduerterunt canonem illum eſſe concilij Carthaginenſis habiti (vt ex eodem textu apparet) poſt conſulatum Flauij Stiliconis, quo tempore eccleſiæ Mediolanenſi non Benignus, ſed Venerius præerat epiſcopus, illicq́; agi non de Benigno, ſed de Venerio. quòd ſi conſulas Latina exemplaria eiuſdem concilij Carthaginenſis, tam man. ſcripta, quàm edita tomo primo Conciliorum, inuenies non Bencium, ſed Venerium dici, deprauatumq́; eſſe Theodori codicem, cùm pro Venerio ſcribit Bencium. Quod ipſum planius reddit temporum ratio: nam annus ille poſt conſulatum Stiliconis, numeratur Chriſti quadringenteſimus primus, quo quidem tempore eidem Mediolanenſi eccleſiæ præfuiſſe Venerius reperitur; Benignus autem, de quo agimus, poſt annos ſexaginta eccleſiam illam gubernauit, circa annum Domini 460. De quo extat epigramma Ennodij Ticinenſis.

l Silueſtri epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij. pluribus Gregor. Turon. de glor. confeſſ. cap. 85. reperitur interfuiſſe concilio Epaunenſi. Mentio habetur de eodem in vita S. Cæſarij epiſcopi Arelatenſis, qui ab eo in clericum attonſus fuit. extat apud Sur. tom. 5. die 27. Auguſt. Sedit hic annis quadtaginta duobus, vt idem Greg. teſtatur. Alius ab hoc Silueſter epiſcopus Lingonenſis, de quo Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 5. c. 5. & de glor. confeſſ. c. 85.

m Simplicij epiſcopi.] Tabulæ eccleſiæ Veron. Pluribus autem R. D. Auguſtinus Valerius epiſcopus Veron. Cardinalis lib. antiq. monum. epiſc. Veron. pag. 11. & 42.

21 Vndecimo kal. Decemb. Luna. C j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30

HIEROSOLYMIS Præſentatio [a] beatæ Dei genitricis virginis Mariæ in templo. Eodem die natalis beati Rufi [b], de quo ſanctus Paulus Apoſtolus ad Romanos ſcribit. Romæ paſſio ſanctorum Celſi [c] & Clementis. Apud Oſtia Tiberina ſanctorum martyrum Demetrij [d] & Honorij. Rhemis ſancti Alberti [e] epiſcopi Leodienſis & martyris, qui pro tuenda eccleſiaſtica libertate necatus eſt. In Hiſpania ſanctorum martyrum Honorij [f], Eutychij, & Stephani. In Pamphylia ſancti Heliodori [g] martyris, in perſecutione Aureliani ſub Aetio præſide: poſt quem ipſi tortores conuerſi ad fidem, in mare demerſi ſunt. Romæ ſancti Gelaſij [h] Papæ, doctrina & ſanctitate conſpicui. Veronæ ſancti Mauri [i] epiſcopi & confeſſoris. In monaſterio Bobienſi depoſitio ſancti Columbani [k] abbatis, qui multorum cœnobiorum fundator, plurimorum monachorum extitit pater, multiſque virtutibus clarus in ſenectute bona quieuit.

NOVEMBRIS 21.

a PRÆSENTATIO.] Agunt de eadem celebritate Græci hac die in Menologio. habetur eius mentio in conſtitutione Emmanuelis Imperatoris, quam recitat Theodor. Balſ. in nomoc. Photij tit. 7. cap. 1. Extant de ea re ſermones S. Germani epiſcopi Conſtantinopolitani, & Georgij epiſc. Nicomediæ, quos Latinè redditos habet Sur. tom. 6. Græcè autem ſcriptos inuenimus in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcrip. num. 19. & 85. In Gallias tranſijt eiuſmodi feſta dies temporibus Caroli quinti Francorum regis anno Domini milleſimo trecenteſimo ſeptuageſimo quinto; de qua re extare dicitur eiuſdem epiſtola ad Nicolaum Antiſiodorenſem epiſcopum, quam citat Molanus in additione ad Vſuardum. De his autem quæ ad hiſtoriam ſpectant, vide quæ tradit R. P. Petrus Caniſius vir eruditiſſimus lib. 1. de beata virgine Maria c. 12. Alias confectas eſſe de eadem re ſcriptiones accepi. Scimus antiquitus Præſentationis ſolemnitatem eam eſſe appellatam, qua Dei genitrix ſancto Symeoni infantem Ieſum in templo obtulit, vt antiqua ritualia, & alia vetuſta eccleſiarum monumenta ſignificant, & ipſa inſuper oratio miſſæ eius diei planè indicat.

b Rufi.] De quo Paul. ad Roman. c. 16. Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hunc creatum eſſe epiſcopum Thebarum, tradit Doroth. in ſynop.

c Celſi, & Clementis.] De his prædicta antiqua man. ſcript. monaſt. S. Cyriaci in vrbe.

d Demetrij, & Honorij.] Habetur de his mentio in eodem peruetuſto codice.

e Alberti epiſcopi.] Ex Martyrologio eccleſiæ Bruxellenſis. de eodem hoc diſticum recitat Molan. Legia quem genuit, electum Roma probauit,
Remis ſacrauit, ſacratum martyrizauit. Recenſetur hic ſexageſimus eius ſedis epiſcopus, confirmatus à Cæleſtino tertio Rom. Pont. Agit de eodem pluribus Molan. in addit. ad Vſuard. & indic. ſanct. Belgij.

f Honorij, & ſoc.] De his etiam Laurent. Padil. Vaſæus in chron. Flos S. Hiſpan. & Theſaur. conc. tom. 2. hac die.

g Heliodori.] Agunt de his Græci xiij. kalend. Decembr. & pluribus eiuſdem martyrij acta deſcribunt.

h Gelaſij Papæ.] De eodem Beda, & Vſuardus xiij. kalen. Decembris, ſed in libro de Romanis Pontificibus hac die natalis eius conſcribitur. Eius res geſtas ex epiſtolis ipſius man. ſcriptis, locupletatas per annos ſingulos digeſſimus in Annal. eccleſiaſt. Habemus & in antiquo codice eius acta tribus lectionibus diſtincta, vt olim in aliquibus eccleſijs legi conſueuerunt.

l Mauri epiſcopi.] De ipſo tab.eccleſ. Veron.vberius autem R.D.Auguſt.Valerius epiſcopus Veronenſ.Cardinalis lib.antiq.monum.epiſc.Veron.pag.9.& 40.

k Columbani abb.] Vſuardus, Ado,& alij recentiores de eodem hac die. Scripta ſunt eius acta à Iona monacho eius diſcipulo, vt teſtatur Sigebert.de vir.illuſtr.cap.61.idque præfatio docet, quæ habetur apud Sur.tom.6.Extant eadem acta apud Bedam tom.3.falsò illi aliquando attributa. Plura de eodem in vita S.Vualerici apud Sur.tom.2.die 1.Aprilis.Sigebert.in chron.ann.Domini 598.& 622.Eius obitum recenſet Vincentius etiam lib.23.c.4.Antonin.part.2.tit.13.c.6.§.11. Petrus in catal.lib.10.c.95.Tritthem.de vir.illuſtr.ord.S.Bened.lib.2.cap.5.& lib.3.c.26. Adnumeratur idem inter ſcript.eccleſ.à Sigebert. de vir.illuſtr.c.60. Extat eiuſdem carmen ad Hunaldum diſcipulum, quo deteſtatur auaritiam. habes illud in collectan.Chriſtian.poetarum.

22 **Decimo kal.Decemb.Luna.** D *

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1			

ROMÆ ſanctæ Cæciliæ [a] virginis & martyris, quæ ſponſum ſuum Valerianum, & fratrem eius Tiburtium ad credendum in Chriſtum perduxit, & ad martyrium incitauit. Hanc Almachius Vrbis præfectus poſt eorum martyrium teneri, atque illuſtri paſſione poſt ignem ſuperatum gladio fecit conſummari, tempore M.Aurelij Seueri Alexandri Imperatoris. Coloſſis in Phrygia ſanctorum Philemonis [b] & Apphiæ ſancti Pauli diſcipulorum, qui ſub Nerone Imperatore cum gentiles in die feſto Dianæ inuaſiſſent eccleſiam, ceteris fugientibus tenti, iuſſu Artoclis præſidis verberibus cæſi, & in foueam vſque ad renes incluſi, lapidibus opprimuntur. Item Romæ ſancti Mauri [c] martyris, qui ex Africa veniens ad ſepulchra Apoſtolorum, ſub Numeriano Imperatore & Celerino Vrbis præfecto agonizauit. Antiochiæ Piſidiæ paſſio ſanctorum Marci [d] & Stephani ſub Diocletiano Imperatore. Auguſtoduni ſancti Pragmatij [e] epiſcopi & confeſſoris.

NOVEMBRIS 22.

a CÆCILIÆ.] Tam Latini, quàm Græci de eadem agunt hac die. Error irrepſerat penès nonnullos auctores, necnon in eius acta deprauata, paſſam eam eſſe Commodo imperante: cum luce clarius conſtet ex rebus ipſius geſtis cum Vrbano Papa ſubijſſe martyrium ſub Alexandro Imp. quem errorem Molanus etiam correxit in Vſuardo in ſecunda editione. Eius acta è Latinis accepta Græcis tradita à Metaphraſte, inde Latinitati reddita habet Lipom.tom.5.& Sur.tom.6.Antiquiora ea eſſe ducimus quæ in antiquo man.ſcripto codice aſſeruantur in eius eccleſia Tranſtiberina. De eius ſacri corporis inuentione ac ſociorum ipſius Sigebert.in chron.an.Domini 821.hæc ſcribit: Paſchalis Papa corpus S.Cæciliæ virginis, ipſa reuelante, inuenit aureis velatum indumentis ſanguine ipſius perfuſis: quod vnà cum corporibus ſanctorum Valeriani ſponſi eius, Tiburtij, Maximi,& Vrbani in eccleſiam à ſe eis reædificatam tranſtulit. hæc Sigebert. Eadem fuſius explicata leguntur in vita Paſchalis Papæ, quæ in eodem codice conſcripta habetur. In codice Vaticano numero 153. inuenimus litteras Apoſtolicas eiuſdem Pontificis de inuentione corporis S. Cæciliæ & ſociorum. illarum exordium eſt: Cum ſummæ Apoſtolicæ dignitatis apex. &c. In breuiario Toletano eſt vetus ſacer hymnus, quo eiuſdem martyris corona

egregiè

egregiè canitur. Vetus eſt Romæ titulus S. Cæcilię, de quo habetur mentio in primo concilio Romano ſub Symmacho Papa.

b Philemonis, & Apphiæ.] Agunt de iiſdem hac die Græci in Menologio, pluribusq́, eorum martyrium deſcribunt, vt hic habetur.

c Mauri.] De eodem Vſuardus hac die, & vet. man. ſcript. Beda autem pridie huius diei. agit de eodem Petr. in catal. lib. 10. c. 93.

d Marci, & Stephani.] Græci etiam de eodem hac die in Menologio, ibiq́ue eorum paſſionis acta habentur expreſſa.

e Pragmarij epiſc.] Vſuardus de eodem hac die, cui aſtipulantur vet. man. ſcript. extat ad hunc Sidonij Apollinaris epiſt. 2. lib. 6. reperitur interfuiſſe concilio Epaunenſi, claruiſſeq́; circa an. Domini quadringenteſimum octogeſimum.

xxix. E Nono kal. Decemb. Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2

NATALIS ſancti Clementis [a] Papæ, qui tertius poſt beatum Petrum Apoſtolum Pontificatum tenuit, & in perſecutione Traiani apud Cherſoneſum [b] relegatus; ibi alligata ad collum eius anchora in mare præcipitatus, martyrio coronatur: cuius corpus Nicolao primo Pontifice Romam tranſlatum, in eccleſia, quæ eius nomine antea fuerat extructa, honorifice reconditum eſt. Romę ſanctę Felicitatis [c] matris ſeptem filiorum martyrum, quæ poſt eos iubente Marco Antonino Imperatore decollata eſt pro Chriſto. Emeritæ in Hiſpania ſanctæ Lucretiæ [d] virginis & martyris, quę in perſecutione Diocletiani ſub Daciano præſide martyrium conſummauit. Cyzici in Helleſponto ſancti Siſinij [e] martyris, qui in eadem perſecutione poſt multa tormenta gladio cæſus eſt. Iconij in Lycaonia ſancti Amphilochij [f] epiſcopi, qui ſanctorum Baſilij & Gregorij Nazianzeni in eręmo ſocius, & in epiſcopatu collega, poſt multa certamina pro catholica fide ſuſcepta, ſanctitate & doctrina clarus quieuit in pace. Agrigenti depoſitio ſancti Gregorij [g] epiſcopi. In pago Hasbanio ſancti Trudonis [h] presbyteri & confeſſoris.

NOVEMBRIS. 23.

a CLEMENTIS Papæ.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem in Menologio poſtridie agunt. Hic ille putatur, cuius Paulus meminit ad Philippenſes c. 4. & Ignatius ad Philadelph. de eo item Hieron. de ſcrip. eccleſ. auctor lib. de Rom. Pontific. & alij. De eius ſucceſſione poſt Cletum, præter ea, quæ ſuperius diximus de Lino, & Cleto, plenius egimus in Annal. eccleſ. Martyrio occubuit (vt ſcribit Euſeb. & Hieron.) an. 3. Traiani Imp. Acta autem eius martyrij Metaphraſtes ex priſcis monumentis edidit, quæ extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. quibus aſtipulatur Grego. Turon. de glor. marty. c. 35. & 36. habemus eadem Latinè olim ſcripta, ſed deprauata ſatis; habet eadem etiam Mombrit. tom. 1. vit. Sanct.

ſanct. fortaſſe ea ſunt,quæ Ioanoes Diaconus,qui Gregorij Papæ vitam contexuit, ſe cõſcripturum pollicitus fuit, dum in vita S. Gregorij hæc dicit ad calcem: Ego autem diuinæ ſpei fiducia roboratus, qua Gaudentius epiſcopus Veliternus expoſtulat,ad Clementem Romanæ Vrbis antiſtitem, ſuffragante Domino,ſtylum conuertam. hæc ipſe. in breuiario Tolet. acta S. Clementis ſacro hymno canuntur. Vetus eſt Romæ titulus S. Clementis,cuius habetur mentio in concilio primo Romano ſub Symmacho Papa,de quo illud ooo prætereundum, ibi Cælestium illum collegam Pelagij, præſente Papa Zoſimo,licet ſubdolè, hæreſim abiuraſſe: habemus de his litteras eiuſdem Pontificis man.ſcrip.datas Honorio XI. & Conſtantio conſulibus. De tranſlatione eius corporis Romam facta per S. Cyrillum epiſcopum Slauorum legitur hiſtoria in breuiario Polonorum; idem teſtatur Petrus in catal.lib.10.c.98.io fi.& ante hos Leo Oſtienſ.in chron. Caſinen. Diximus de his ſuperius die 9. Martij natali ſanctorum Methodij & Cyrilli. De ſcriptis autem ſancti Clementis, quæ germana, quęnè apocrypha habeantur, fuſius diximus in Annalibus eccleſ.

b Apud Cherſonenſem relegatus.] Alicubi irrepſiſſe mendum reperitur, vt Cherſoneſus Liciæ dicatur. In actis ſancti Clementis oulla certè de Licia habetur mentio, io qnibus de loco exilij Clementis hęc leguntur: Oportere eum vel conſentire ſacrificantem, aut vltra mare Pontum in deſertam ciuitatem ſitam prope Cherſonam relegari. hæc ibi ſecundùm veriorem lectionem.alia enim lectio habet: Vltra mare, & Pontum. ſed prædicta certior, quam Beda, & Ado ſunt ſecuti in Martyrolog. eſt enim Pontus idem quod mare Euxinum, in cuius capite apud Boſphorũ Cimmerium eſt Taurica Cherſoneſus, in qua verſus paludem Meotidem eſt ciuitas Cherſoneſus dicta,cuius meminit Strabo lib. 7. appellans eam Cherroneſum, quod idem eſt. porrò ab alijs Heraclium etiam (vt à Ptolomæo) appellata reperitur, eo quòd ſit Heracleenſium colonia; recentiores dixere eandem ciuitatem, Cherſonam; quæ & exilio Iuſtiniani iunioris Imp. notior facta eſt. Quòd autem Licia Cherſoneſus dicta reperiatur, non vtiq; ex ea cauſa, quòd ſit in prouincia Licia in Aſia, in qua nulla reperitur nominata Cherſoneſus, ſed irrepſiſſe puto errorem, vt pro Bicia, Licia, ſcriptum ſit. Alluit enim Bicia palus, ſic dicta à Bico fluuio, Cherſoneſum à ſuperiori parte, vt docet Ptolom. tab. octaua Europæ. Confirmant prædicta de exilij Clementis loco, quòd in ea regione corpus eiuſdem repertum atque tranſlatum apparet; nam in actis tranſlationis eius habetur mentio de epiſcopo Georgiæ (eſt hæc illa ciuitas,quam Plin. lib. 4. c. 12. Georgon appellat,vnde Georgij,de quibus idem Plin. lib. 6.c. 13.) qui vocatus interfuit inuentioni,atque tranſlationi corporis eius. narrat eam breui compendio Petrus in catal. lib. 10. c. 98. vt dictum eſt ſuperius ſuo loco.

c Felicitatis.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores: in huius die natali S. Gregorius Papa habuit ad populum homiliam in eius eccleſia. eſt 3. in Euang. Petrus Chryſol. de eadem ſcripſit ſermonem 134. geſta ex antiquis monumentis recitat Mombrit. tom. 1. Erat Romæ cœmeterium ſanctæ Felicitatis nomine, de quo habetur mentio in lib. de Roman. Pontificibus in Bonifacio Papa.

d Lucretiæ.] Agit de eadem Vſuardus, recenter Vaſæus in chron. Hiſpan. ſub martyribus, qui paſſi ſunt Diocletiano Imp. mentio habetur de ipſa etiam in Flore ſanct. Hiſpan.

e Siſinij.] Gręci agunt de eodem in Menologio, eiuſq; acta referunt.

f Amphilochij epiſc.] De ipſo etiam hac die Græci in Menologio. Scribit de eo ſanctus Hieron. de ſcript. eccleſ. Sozom. hiſt. lib. 7. c. 6. Niceph. hiſt. lib. 11. c. 20. & lib. 12. c. 9. res geſtas ipſius recitat Metaphraſtes: quas Lipoman. deſcripſit tom. 5. & Sur. tom. 6. Frequenter de ipſo S. Baſilius, & ioter alia in proœmio lib. de Spirit. ſanct. O ſacrum (inquit) caput Amphilochi, quem prę cęteris facio plurimi. Sępius de eodem S. Greg. Nazianz. cuius ad eum extant duę epiſtolę 12. & 13. cùm verſarentur ambo in ſolitudine Pontica; ex quo tempore magnus inter eos interceſſit familiaritatis vſus,deq; eo in carm.ad Olympiadem: Amphilochium, (ait) veræ atq; orthodoxæ doctrinę præconem, decus meum & ornamentum &c. quem licet dicat cum S. Thecla ad Deum tranſmiſiſſe; non tamen quis putet ante Gregorium ex hac vita migraſſe; ſicut & Metaphraſten errare,certum eſt, cùm ait: ipſum ex humanis deceſſiſſe tertium poſt annum, ex quo Conſtantinopoli, à ſynodo œcumenica recedens, Iconium reuerſus eſt: nam adhuc ſuperſtes fuiſſe reperitur, Arcadio tertiùm, & Honorio ſecundùm coſſ. quo anno habita eſt alia ſynodus Conſtantinopoli, cui ipſum ioterfuiſſe,conſtat ex actis ipſius,quæ deſcripta extant apud Theodorũ Balſam. pag. 390. fuit is vltimus annus Theodoſij Imp. vnde illa verba Gregorij de Amphilochio, & Thecla ſpiritualiter puto intelligenda de contemplatione cęleſtium. Spectatiſſima eius catholica fides meruit etiam Imperiali ſanctione laudari, vt apparet ex l. 3. de fid.cath. Cod. Theod. Præter illa eius ſcripta, quæ recenſet S. Hieronymus, alia rurſus citata reperiuntur à Theodoreto in dialogo de immutabili; inſuper aduerſus Entuſiaſtas ſcripſiſſe commentarium, idem teſtatur lib. 4. hæretic. fabul. non omittimus de viro ſancto hanc quoque proferre laudem, quod ob ingens ſtudium, quo S. Theclam martyrem proſequebatur, Amator Theclę dictus fuerit.

g Gregorij epiſcopi.] Agunt de eodem Græci hac die in Menologio. Eius vitam à Metaphraſte deſcriptam habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. Niceph. eiuſdem meminit lib. 17. c. 27. aitq́; ipſum interfuiſſe Quintæ ſynodo, cùm nondum eſſet epiſcopus, vt eius acta teſtantur, factus poſtea epiſcopus claruit temporibus Mauricij Augusti, cùm Romanę Eccleſię S. Gregorius præſideret, apud quem falsò accuſatus cauſam dixit. Extant de ea re nonnullę eiuſdem Gregorij epiſtolę in regiſtr. lib. 1. epiſt. 70. lib. 2. epiſt. 12. indict. 11. lib. 4. indict. 14. epiſt. 11. & lib. 7. indict. 1. epiſt. 24. Reperitur alius inſuper eiuſdem ciuitatis & nominis epiſcopus Gregorius Agrigentinus, qui poſt annos octoginta claruit Agathone Rom. Pontifice, interfuitq́; Romanæ ſynodo tunc celebratę cui & ſubſcripſit, vt apparet ex eius actis, quę extant in Sexta ſynodo œcumenica, actione quarta.

h Trudonis.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij recentiores. Eius vitam, atque traoſlationem ſcripſit Theodoricus abbas, qui & teſtatur, prius ſcriptam à Donato diacono, indeq́; à Guicardo abbate; Extat ea Theodorici apud Sur. tom. 6. De eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. cap. 101. eumq́; claruiſſe tradit anno Domini 670. Plura etiam Molan. in indic. ſanct. Belg. & in addit. ad Vſuard.

xxviij. F Octauo kal. Decemb. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3

NATALIS ſancti Chryſogoni[a] martyris, qui poſt longa vincula & carceres pro conſtantiſſima Chriſti confeſſione toleratos, iubente Diocletiano Aquileiam perductus, ibidem capite cæſus, & in mare proiectus, martyrium conſummauit. Romæ ſancti Creſcentiani[b] martyris, qui in paſſione beati Marcelli Papæ legitur. Ameriæ in Vmbria ſanctæ Firminæ[c] virginis & martyris, quæ in perſecutione Diocleriani variè cruciata, demum ſuſpenſa, & lampadibus ardentibus aduſta ſpiritum reddidit. Apud Corinthum ſancti Alexandri[d] martyris, qui ſub Iuliano Apoſtata & Salluſtio præſide, pro Chriſti fide certauit vſque ad mortem. Cordubæ ſanctarum virginum & martyrum Floræ[e] & Mariæ, quæ poſt diuturnos carceres in perſecutione Arabica gladio interemptæ ſunt. Peruſiæ ſancti Feliciſſimi[f] martyris. Mediolani ſancti Protaſij[g] epiſcopi, qui apud Conſtantem Imperatorem & in Concilio Sardicenſi cauſam Athanaſij defendit, ac pro eccleſia ſibi commiſſa & pro religione multis perfunctus laboribus migrauit ad Dominum. In caſtro Blauio ſancti Romani[h] preſbyteri, cuius ſanctitatis præconium, miraculorum gloria declarat. In territorio Aruernenſi ſancti Portiani[i] abbatis, qui ſub Theodorico Rege miraculis claruit.

NOVEMBRIS 24.

a CHRYSOGONI.] Beda, Vſuardus, & Ado de eodem hac die: Græci autem ad xvj. kalend. Maij in Menolog. Eius acta iuncta habentur cum actis S. Anaſtaſiæ, quæ Metaphraſtes refert ad vij. Kalend. Ianuarij. & Lipom. tom. 5. Sur. tom. 6. ea die, & Mombrit. tom. 1. quæ ſunt fideliora: habenturq; in vet. man. ſcript. quorum exordium eſt: Prætextati illuſtris viri. &c. extant eius litteræ ad Anaſtaſiam apud Nicephorum lib. 14. in fine, &

apud

apud Suidam prope finem. Vetus eſt Romæ titulus S.Chryſogoni, cuius mentio habetur in conc. prim.ſub Symmacho & in regiſtr.S.Gregorij Papæ,eumq; Gregorius tertius Papa ornauit, donisq; auxit,vt conſtat ex lib.de Roman.Pontific.

b Creſcentiani.] De eodem Beda,& Vſuard.conſentiuntq; vet.man.ſcrip.Deſcribitur eius certamen in actis S.Marcelli apud Sur.die 16.Ianuarij tom 1. Eius autem corpus tranſlatum eſſe in titulum Equitij à Sergio iuniore, eccleſiæ eius vetera monumenta teſtantur.

c Firminæ.] De qua tabulæ, ac vet.monumenta eius eccleſiæ Romam delata,incidi in alia, quæ ſemilacera in bibliotheca Sfortiana viſuntur, quorum eſt exordium: Temporibus Diocletiani Augusti cucurrit ſacra præceptio.&c.habent eam fuiſſe filiam Calphurnij Vrbis præfecti.

d Alexandri.] Agunt de eodem Græci hac die in Menologio, vbi eius martyrium deſcribitur. De Salluſtio,qui apud Iulianum Apoſtatam ob eandem animi impietatem præcipuas obtinuit præfecturas,meminit Ammian.Marcellin.lib.27.

e Floræ,& Mariæ.] De his Vſuardus, & alij recentiores. Earum martyrium conſcripſit S.Eulogius in Mem.ſanct.lib.2.c.8.qui ad eas carceribus detentas commentariolum ſcripſit,quod appellauit Documentum martyriale. Agitq; de iiſdem in apologetico in fi.in epiſt.2.ad Marcum, & pluribus de earum martyrio atq; reliquijs ad Bald.ſororem S.Floræ: omniaq; eiuſmodi ita ſcripta ſunt, vt in pixide Spiritus ſancti calamum intinxiſſe S.Eulogius videatur,paſſæ ſunt æra 889.anno à Chriſto octingenteſimo quinquageſimoprimo.

f Feliciſſimi.] De eodem Vſuardus,atque alij recentiores, & vet.man.ſcript.

g Protarij epiſc.] De quo tabul. eccleſ. Mediolan. claruit temporibus Conſtantij & Conſtantis Auguſtorum, interfuitque concilio Sardicenſi,vt apparet ex eius actis,quæ Athanaſius etiam breui compendio refert in apolog.2,moritur temporibus Conſtantij Imp. vt patet ex Athanaſio in apologia ad Conſtantium col.316.d.vbi eum,licet defunctum,teſtem vocat.

h Romani.] Vſuardus hac die,& Greg.Turon.de glor.confeſ.c.46. claruit temporibus Theodoſij ſenioris,eiuſq; corpus S.Martinus epiſcopus Turon.ſepulturæ mandauit.

i Portiani.] De eo Gregor.Turon.in vit. ſanct. patr. cap.5, de eodem Molan.in addit.ad Vſuardum hac die.

25 **Septimo kal.Decemb.Luna.** G xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4

NATALIS ſanctæ Catharinæ [a] virginis & martyris, quæ ob fidei Chriſtianæ confeſſionem Alexandriæ ſub Maximino Imperatore in carcerem truſa, & poſtmodum ſcorpionibus diutiſſime cæſa, tandem capitis obtruncatione martyrium compleuit: cuius corpus in montem Sinai ab angelis mirabiliter delatum, ibidem frequenti Chriſtianorum concurſu pia veneratione colitur. Romę ſancti Moyſis [b] preſbyteri & martyris,quem cum alijs detentum in carcere ſanctus Cyprianus per litteras ſæpe eſt conſolatus. Is cum non tantum aduerſus gentiles, ſed etiam aduerſus ſchiſmaticos & hæreticos Nouatianos infracto animo ſtetiſſet, demum (vt ſanctus Cornelius Papa teſtatur) in perſecutione Decij eximio & admirabili martyrio decoratus eſt. Antiochiæ ſancti Eraſmi [c] martyris. Cæſareæ in Cappadocia paſſio ſancti Mercurij [d] militis, qui cuſtodientis ſe angeli patrocinio & barbaros vicit, & Decij ſæuitiam ſuperauit, multisq. auctus tormentorum trophæis, marty-

rio coronatus migrauit in cælum. In Æmilia Italiæ prouincia ſanctæ Iucundæ [e] virginis.

NOVEMBRIS 25.

a CATHARINÆ.] In antiq.codicibus Æcatherina dicta reperitur. Agunt de eadem hac die Beda, Ado,& alij; necnon & Græci in Meoologio his verbis: Commemoratio S magnæ Æcatherinæ. Meminit eiuſdem Euthymius in Pſalm.44. verſ. Delectauerunt te filiæ regum.&c. ibi de eius ſapientia. Metaphraſtes ex Græcis edidit eius acta, quæ habet Lipom.tom.5.& Sur.tom.6.ex Latinis autem Rabaous abbas ſcripſiſſe fertur, vt tradit Molan.in annot.ad Vſuard.idemq; auctor de ea affirmat, illam, quæ Græcis olim erat notior, Latinis etiam factam notiſſimam ob peculiaria patrocinia præſtita in expeditiooe Terræ ſanctæ. In actis eius haberi aliqua, quæ corrigantur, nullus, qui illorum temporum res geſtas nouerit, inficias ierit, vt inter alia illud de Maxētio, cuius loco Maximinus reſtitutus eſt. In Breuiario Toletaoo duobus ſacris hymnis eius agones atq; miracula conſcripta habentur. extat de eadem epigramma Bonad.Santonenſ.lib.3.monod.30.

b Moyſis presbyt.] Eſt de eius martyrio egregium teſtimonium S.Cornelij Papæ & martyris in epiſt.ad Fabium epiſcopum Antiochenum, quam recitat Euſeb.hiſt.lib.6. c.35. Habetur de eodem mentio in lib.de Rom.Pontificibus in Cornelio Papa, & apud Cyprian.epiſt.22. in fin. epiſt.25. & 52.ad Antoniaoum, vbi appellat eum martyrem. Extat eiuſdem Moyſis & aliorum coofeſſorū egregia ad Cyprianum epiſtola 26.in edit.Pamel.

c Eraſmi.] De eodem hac die Vſuardus, & alij recentiores.

d Mercurij.] De eo etiam Græci hac die in Menologio, vbi eius res geſtæ paucis deſcribuntur. Acta eius à Metaphraſte fuſius deſcripta extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. habemus alia man.ſcript.quæ incipiunt: Decius Imp.&c.de eo præterea Petrus in catal.lib.10.c.106.& alij. De his autem, quæ a S. Mercurio in Iulianum Apoſtatam modo admirando geſta ſunt, agit Sozom. hiſt. lib.6. c.2. licet nomen eius non exprimat; eadem Ioan.Damaſc.in orat. prima.de imagin.ex vita S. Baſilij, ſcripta (vt ait) ab Helladio eius diſcipulo, Niceph.hiſt.lib.10.c.34. & 35.& in vita S. Baſilij, quæ fertur nomine Amphilochij.

e Iucundæ.] De eadem in vet.man.ſcript.ex quibus etiam recentiores hac die.

25. xxvj. A **Sexto kal. Decemb. Luna.** 26

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5

ALEXANDRIÆ natalis ſancti Petri [a] eiuſdem vrbis epiſcopi, qui cum eſſet omnibus virtutibus exornatus, Maximini præcepto capite obtruncatur. Paſſi ſunt etiam Alexandriæ in eadem perſecutione ſancti martyres Fauſtus [b] presbyter, Didius & Ammonius: itemq. Phileas, Heſychius, Pachomius, & Theodorus epiſcopi Ægyptij, cum alijs ſexcentis ſexaginta, quos perſecutionis gladius euexit ad cęlos. Nicomedię ſancti Marcelli [c] presbyteri, qui Conſtantij tempore ab Arianis è rupe præcipitatus martyr occubuit. Patauij ſancti Bellini [d] epiſcopi & martyris. Auguſtoduni ſancti Amatoris [e] epiſcopi. Conſtantiæ ſancti Conradi [f] epiſcopi. In territorio Rhemenſi natalis ſancti Baſoli

ſoli [g] confeſſoris. Hadrianopoli in Paphlagonia ſancti Styliani [h] anachorethæ, miraculis clari. In Armenia ſancti Niconis [i] monachi.

NOVEMBRIS 26.

a PETRI.] Beda, Vſuardus, & Ado, pridie huius diei; Gręci autem in Menologio viij. Kal. Decembr. De celebritate eius diei, in qua Athanaſius adhuc puer puerilibus luſibus feria pręnunciauit, agit Rufin. hiſt. lib. 1. c. 14. Sozom. lib. 2. c. 16. & Niceph. lib. 8. c. 44. eius res geſtas ex antiquis man. ſcriptis mutuatus edidit Sur. tom. 6. qui eaſdem eſſe putat, quas Anaſtaſius bibliot. ſe in Latinum träſtuliſſe teſtatur. Habemus alia eiuſdem Petri acta pleniora in vet. cod. man. ſcript. quę quoniam accuratius conſcripta noſcuntur, Anaſtaſio mea ſententia potius tribuenda videntur. eſt illorum exordium: Si omnes mei ſenſus &c. Gręcè autem ſcripta extant in biblioth. Sfortiana. cod. man. ſcrip. num. 85. ſunt autem in eis aliqua corrigenda, vt oſtendimus in Annal. eccles. Meminit eiuſdem Petri Athanaſius in orat. 2. contra Arian. Euſeb. hiſt. lib. 7. c. vlt. in fine. lib. 8. c. 25. & lib. 9. c. 5. Niceph. lib. 6. c. 34. Sophron. Prat. ſpirit. c. 198. Habentur eiuſdem canones pęnitentiales, quos recepit ſexta ſynodus c. 2. Idem ſcripſit librum de diuinitate, qui citatur in SS. ſynod. Epheſina, & repetitur in ſacr. conc. Chalcedonenſ. act. 1. cętera de eodem fuſius in Annal. eccleſ. ſcripſimus.

b Fauſtus, & ſoc.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, hac die. pluribus tamen Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 25.

c Marcelli, aliter Marculi.] De eo Beda hac die. Equidem furor Arianę perſecutionis Nicomedię, cui pręerat epiſcopus anteſignanus Arianę impietatis Euſebius, vehementius ſęuijt, quàm in alijs Orientis ciuitatibus.

d Bellini epiſcopi.] Tabulę eccleſ. Patauinę, Scard. lib. 3. claſ. 13. Lud. Cęl. lib. 17. c. 28.

e Amatoris epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Fortaſſe hic eſt ille, qui S. Siluerium Papam exulem litteris eſt conſolatus, & adiuuit pecunijs; ad quem eiusdem Siluerij extat reddita de his epiſtola tom. 2. conc.

f Conradi epiſcopi.] Tabulę eius eccleſię, Molan. etiam hac die. Migrauit ex hac vita anno Domini 976. claruitq; miraculis: recenſetur triceſimus eius ſedis epiſcopus in tab. quas Demochares ſcripſit lib. de ſacrif. Miſſæ, qui ibi pluribus de eodem agit.

g Baſoli.] De eodem vet. man. ſcript. Petrus in catal. lib. 9. c. 69. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 45. claruit temporibus Chilperici regis Franc. Sigebert. meminit eiuſdem in chron. an. Domini 567.

h Styliani.] Agunt de eodem Græci hac die in Menolog. eiusq; res geſtas pluribus deſcribunt.

i Niconis.] Græci etiam de eodem in Menologio, eiusq; acta referunt paucis comprehenſa.

27 **Quinto kal. Decemb. Luna** B xxiiij. xxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	9			

ANTIOCHIÆ ſanctorum martyrum Baſilei [a] epiſcopi, Auxilij, & Saturnini. In Perſia ſancti Iacobi [b] interciſi, martyris conſpicui, qui tempore Theodoſij iunioris, cum in gratiam Isdegerdis regis Chriſtum negaſſet, & propterea mater eius & vxor ab ipſius ſe conſuetudine ſubtraxiſſent, in ſe reuerſus, pro Chriſti confeſſione Regem adit, a quo irato membratim iuſſus eſt concidi, & capite obtruncari: quo tempore innumeri alij

martyres ibidem paſſi ſunt. Sebaſtæ in Armenia ſanctorum martyrum Irenarchi [c], Acacij preſbyteri, ac ſeptem mulierum; quarum conſtantia Hirenarchus ad Christum conuerſus, ſub Diocletiano Imperatore & Maximo præſide vna cum Acacio ſecuri percutitur. In Gallæcia apud Cæam fluuium ſanctorum Facundi [d] & Primitiui, filiorum ſancti Marcelli martyris, qui ſub Diocletiano Imperatore & Attico præſide paſſi ſunt. Aquileiæ ſancti Valeriani [e] epiſcopi. Apud Rhegium Lepidi ſancti Maximi [f] epiſcopi & confeſſoris, qui a primæua ætate omni gratia virtutum præditus, primum Lerinenſis cœnobij pater, deinde Regienſis eccleſiæ epiſcopus, ſignis & prodigijs inclytus extitit. Apud Indos Perſis finitimos ſanctorum Barlaam [g] & Ioſaphat, quorum actus mirandos ſanctus Ioannes Damaſcenus conſcripſit. Luteciæ Pariſiorum depoſitio ſancti Seuerini [h] monachi & ſolitarij,

NOVEMBRIS 27.

a BASILEI, & ſoc.] Baſileus hic, licet Antiochiæ paſſus habeatur, non fuit tamen epiſcopus Antiochenæ eccleſiæ, cuius epiſcoporum catalogus certus extat conſcriptus. Alius hic item Baſileus ab illo epiſcopo Amaſeno, de quo ſupra vj. kal. Maij. cùm de his agatur in vet. Martyrol. Rom. atque antiquis man. ſcript. cuius tamen ciuitatis epiſcopus fuerit, nuſquam reperi.

b Iacobi.] Tam Latini, quàm Græci in Menologio de eodem agunt hac die: ijdemq́; eius nobile martyrium paucis deſcribunt, Niceph. etiam hiſt. lib. 14. c. 20. Eius acta fuſius deſcribuntur ex antiquis monumentis à Sur. tom. 6. & 7. Mombrit. tom. 2. Petr. in catal. lib. 10. c. 112. & alijs.

c Hirenarchi, & ſoc.] De his etiam Græci hac die, vel ſequenti vt in noſtro Menologio, in quo & de Hirenarcho hæc leguntur: Hic ex vrbe Sebaſta, cùm eſſet carnifex & miniſter tormentorum, quæ ſanctis martyribus inferebantur: cumq́; in perſecutione Diocletiani & Maximiani exquiſitis quibuſdam tormentis Chriſtianas fœminas cruciaſſet, admiratus illarum conſtantiam, & miracula, mente diuino ſpiritu illuſtratus, ſe Chriſtianum eſſe, liberè profeſſus, iuſſu præſidis in paludem inijcitur, indeq; in rogum immiſſus, cùm ab vtraq; pœna maneret illæſus; capite truncatus, martyrium expleuit. hæc ibi.

d Facundi, & Primitiui.] De his antiqua man. ſcrip. ex quibus etiam recentiores hac die. porrò eorum certamen deſcribitur in Flor. ſanct. & in Theſaur. concion. tom. 2. licet in dictis locis paſſi dicantur tempore Marci Aurel. Commodi Imp. Vaſæus autem in chron. Hiſpan. ex breuiario Ebor-enſi (vt ait) hos adnumerat inter filios S. Marcelli centurionis, qui paſſus eſt in perſecutione Diocletiani, Fauſto & Gallo conſſ. De his etiam Marin. Sicul. hiſt. Hiſpan. lib. 5. & ſub Daciano paſſos refert.

e Valeriani epiſcopi.] De eodem hac die in vet. man. ſcript. S. Cyriaci. Agit de eo frequenter S. Hieronymus epiſt. 42. 43. & in chron. ann. xj. Valentiniani Imp. ſedit poſt Fortunatianum Arianum, eccleſiamq́; illam non ſolum omni labe Ariana expurgatam reddidit; verùm eccleſiaſtica diſciplina adeò illuſtrauit, vt (quemadmodum idem S. Hieron. ſcribit) habita ſit quaſi chorus ſanctorum. Interfuit, primusq́; ponitur ordine in concilio Aquileienſi aduerſus Arianos, Gratiano Imp. coacto. habuit ſucceſſorem æquè ſanctum, & eruditum Chromatium. Meminit eiuſdem Valeriani Rufinus preſbyter Aquil. lib. 1. inuect.

f Maximi epiſc.] De eo item Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores; quorum cùm aliqui dicunt, ordinatum epiſcopum ciuitatis Regienſis in Gallia: intelligas de Gallia Ciſalpina: quod facilè animaduertes ex homilia S. Eucherij, quæ fertur nomine Euſebij Emyſſeni, in qua agitur de eius ordinatione; vbi hæc leguntur: Quo ille comperto, inſtructo remige profugus euolat ex dulcibus locis, cœnobij ſcilicet Lerinenſis, & ex finibus Gallicanis ad patriam, Regium videlicet, vbi eſt creatus epiſcopus. &c. Aliud eſt Rhegium apud Brutios à quo Rhegini. aliud inſuper in ſecunda Rhetia apud Auguſtanam ciuitatem, cuius meminit Antonin. in itin. ſcripſit Maximi vitæ acta Dinamius

mius Patricius ad Vrbicum epiſcopum Fauſti ſucceſſorem, quem præceſſit idem Maximus, de quo agimus. Recitat ea Sur.tom.6. De eodem Sidonius Apollinaris ad eundem Fauſtum eius ſucceſſorem in carmine Euchariſtico, hæc ait:

Fuerit quis Maximus ille
Vrbem tu cuius monachusq; antiſtes & abbas
Bis ſucceſſor agis. &c.

Meminit eiuſdem ſcribens ad Principium lib.8.epiſt.14.plura de eodem in vita S.Honorati lib.1.c.25.& lib.2.c 4.& 9.vbi agitur de eius electione.ſucceſſiſſe putatur S.Proſpero, obijſſeq; in Gallijs in territorio Taruanenſi; ibiq; quadruplici ſolemnitate coli; nimirum huius diei depoſitionis eius, Octauæ, Relationisq; eius prid.non.Decemb.& Inuentionis idibus Septembris, ſcribit Molan. in indic.ſanct. Belg. De miraculis ad ſepulchrum eius fieri ſolitis agit Gregor.Turon.de glor.confeſ.c.83.

g Barlaam, & Ioſaphat.] Horũ res geſtas à Ioanne Damaſceno conſcriptas habet Lipom.tom.5. & Sur.tom.6.eaſdem in Græco codice in bibliotheca Sfortiana num.63. nomine Ioannis Synaitæ inſcriptas inuenimus: porrò veram eſſe hiſtoriam, & non ab alio, quàm ab eodem Damaſceno conſcriptam, ſatis demonſtrat Billius in præfatione, quam in eandem vitam apud Ioannem Damaſcenum edidit. Scripſerunt de his alij recentiores, ſed non aliunde, quàm ab eodem auctore accepta, vt Petrus in catal.lib.10. c.114. & alij.

h Seuerini.] De eodem vet.man.ſcrip.Maurolycus, & Molanus in addit.ad Vſuardum.

28 Quarto kal. Decemb. Luna. C xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7

ROMÆ ſancti Rufi [a], quem cum omni familia ſua Diocletianus Chriſti martyrem fecit. Apud Corinthum natalis ſancti Soſthenis [b] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli, cuius mentionem facit idem Apoſtolus Corinthijs ſcribens. Hic ex principe ſynagogæ conuerſus ad Chriſtum, ante Gallionem [c] proconſulem acriter verberatus, præclaro initio fidei ſuæ primordia conſecrauit. In Africa ſanctorum martyrum Papiniani [d] & Manſueti epiſcoporum, qui tempore Vuandalicæ perſecutionis ſub Geiſerico rege Ariano pro fidei catholicæ defenſione candentibus ferri laminis toto corpore aduſti, glorioſum agonem conſummarunt. Quo etiam tempore alij ſancti epiſcopi, Valerianus, Vrbanus, Creſcens, Euſtachius, Creſconius, Creſcentianus, Felix, Hortulanus, & Florentianus damnati exilio, curſum vitæ ſuæ impleuerunt. Conſtantinopoli ſanctorum martyrum Stephani [e] iunioris, Baſilij, Petri, Andreę, & ſociorum trecentorum & triginta nouem monachorum, qui ſub Conſtantino Copronymo pro ſanctarum imaginum cultu varijs excruciati ſupplicijs, veritatem catholicam effuſo ſanguine confirmarunt. Romę beati Gregorij [f] Papæ tertij, qui ſanctitate meritisq. præclarus migrauit in cęlum.

a Rufi.]

a RVFI.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, Petrus in catal. lib. 10. c. 120. & vet. man. ſcript. in quibus legimus hunc vnà cum ſuis à ſancto Chryſogono ad fidem eſſe conuerſum.

b Soſthenis.] De quo Act. Apoſt. cap. 18. & Paul. ad Corinth. 1. cap. 1. Beda de eodem hac die agens, citat Zoſimi Papæ epiſtolam, nobis hactenus incompertam. Agunt de eodem hac die Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad ſeptimum idus Decemb. Hunc epiſcopum Colophonis ordinatum, tradit Doroth. in ſynop. idq́; ex Hippolyto libel. de 72. Diſcip.

c Gallionem proconſulem.] Gallio proconſul, cuius mentio habetur in Act. Apoſt. c. 18. fuit germanus L. Annei Senecæ, vt idem Senec. teſtatur in præfat. lib. 4. quæſt. natural. De eius profectione ex Achaia, idem auctor meminit lib. 18. epiſt. 101. Ad ipſum Seneca ſcripſit librum de remedijs fortuitorum, alterum etiam de vita beata. Quòd autem ſpectat ad Achaiam prouinciam factam proconſularem, auctam lege Clodia, ac L. Piſoni primum traditam, habes expreſſum in orat. Cicer. in L. Piſonem.

d Papiniani, Manſueti, & ſoc.] Agunt de his Beda, Vſuardus, Ado & alij. Fuit Papinianus epiſcopus Vticenſis, Manſuetus autem Vricitanus, Valerianus Abenſis, Vrbanus Girbenſis, Creſcens Aquitanæ, Euſtachius ſiue Euſtratius Sufetanus, Creſconius Eenſis, Felix Adrumetinus, Creſcentianus, Hortulanus, & Florentianus, duo Tripolitani, & tertius Viceſſebratenus. hæc omnia ex Victore de perſecut. Vuand. lib. 1. & lib. 3.

e Stephani, & ſoc.] De ijſdem Græci hac die in Menologio, eorumq́; martyrium recitant. Extant autem horum acta fuſius ſcripta apud Ioan. Damaſ. editionis Billianæ, & apud Sur. tom. 6. Meminitq́; eorum Zonar. in tert. part. Annal. in Conſtantino Copronymo. Cedren. in compend. an. vigeſimoquinto eiuſdem Imp. necnon Ioannes epiſcopus Hieroſol. in vita S. Ioannis Damaſceni.

f Gregorij Papæ iij.] Succeſſit hic Gregorio ſecundo: aguntq́; de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Geſta eius retulimus per annos ſingulos in Annal. eccleſiaſt.

xxij. D **Tertio kal. Decemb. Luna.** 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

VIGILIA [a] ſancti Andreæ Apoſtoli. Romæ via Salaria natalis ſanctorum martyrum Saturnini [b] ſenis, & Siſinij diaconi, ſub Maximiano principe, quos diu in carcere maceratos, iuſſit præfectus Vrbis in equuleum leuari, & attrahi neruis, & fuſtibus ac ſcorpionibus cædi, deinde eis flammas apponi, & depoſitos de equuleo capite truncari. Toloſæ ſancti Saturnini [c] epiſcopi, qui temporibus Decij in Capitolio [d] eiuſdem vrbis a Paganis tentus, atq. a ſumma Capitolij arce per omnes gradus præcipitatus, capite colliſo, excuſſoq. cerebro, & toto corpore dilaniato, dignam Chriſto animam reddidit. Item paſſio ſanctorum Paramonis [e], & ſociorum trecentorum ſeptuaginta quinq. ſub Decio Imperatore, & Aquilino præſide. Ancyræ ſancti Philomeni [f] martyris, qui in perſecutione Aureliani Imperatoris ſub Felice præſide igne probatus, manibus pedibusque, ac demum capite clauis confixo, martyrium conſummauit. Verulis ſanctorum martyrum Blaſij [g] & Demetrij. Tuderti ſanctæ Illuminatæ [h] virginis.

a Vigilia

a VIGILIA S. Andreæ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes, qui agunt de diuin.offic. vt Amalar. de ordin. antiph. c. 63. concil. Oxon. eſt de ea ſermo S. Bernardi.
b Saturnini, & Siſinij.] Beda, & alij qui ſupra de ijſdem hac die. Horum martyrium recenſetur in actis S. Marcelli Papæ apud Sur. tom. 1. die 17. Ianuarij. Erat celebris horum memoria via Salaria, quam incendio abſumptam reſtituit Felix quartus Rom. Pont. cuius hactenus nomen & veſtigia remanent. venerandæ eorum reliquiæ Romam tranſlatæ, in eccleſia S. Catharinæ apud Forum Piſcarium religioſiſſimè aſſeruantur. Porrò Siſinij corpus olim à Sergio iuniore tranſlatum fuiſſe in titulum Equitij, vetus inſcriptio in marmore inciſa ibi poſita declarat.

c Saturnini epiſc.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Eius vitæ acta atque martyrium ex antiquis monumentis edidit Sur. tom. 6. citat eius paſſionis acta Gregor. Turon. hiſt. lib. 1. c. 30. & de glor. martyr. c. 48. pluribus de eodem agit, & de eius reliquijs lib. de glor. confeſſ. cap. 20. ante ipſum Sidonius Apollinar. cecinit eiuſdem martyrium carmine Sapphico lib. 9. epiſt. in fine. Venantius Fortunatus inſuper de eius agone atque miraculis carmen ſcripſit, addidit & epigramma de eius baſilica lib. 2. in Breuiario Toletano de eodem eſt vetus hymnus. De inuentione corporis S. Saturnini meminit Bernard. in chron. an. Domini 1258.

d In Capitolio eiuſdem vrbis, hoc eſt Toloſæ.] Non tantùm Romæ erat Capitolium, ſed & in alijs vrbibus. Meminit Suetonius in Tiberio c. 40. & in Caio. c. 57. de Capitolio Capuano. S. Cyprianus epiſt. 55. ad Cornelium Papam de Capitolio Carthaginenſi; de eodem in libro de lapſis. S. Hieron. de locis Hebraicis arcem Babyloniæ Capitolium appellat, id ipſum idem in commentarijs in Iſai. c. 14. ſic declarat: Arx autem, ideſt Capitolium illius vrbis. eſt prętcrea can. 5. concilij Eliber. quo prohibetur ne quis Chriſtianus ad idolum Capitolij ſacrificandi cauſa aſcendat, & videat: quæ quidem non de Romano, ſed de alio quolibet in Hiſpania conſtituto Capitolio intelligi debere, nullus ambigit. Erat & Treueris Capitolium, quod mutatum eſſe in eccleſiam, habēt acta ſanctorum martyrum Tyrſi; & ſoc. Conſtantinopoli etiam Capitolium fuiſſe legimr in deſcriptione eius vrbis, regione 8. de eodem l. 12. C. de ædif. priuat. erat item Beneuenti Capitolium, in quo poſita erat ſtatua Orbilij Beneuentani Grammatici. Locus itaq; in vnaquaq; ciuitate præcipuus, vbi potiſſimum Gentilium ſuperſtitio coleretur, idemq; murorum ambitu cuſtoditus, Capitolium dici conſueuit, vt ex his ſatis apparet.

e Paramonis, & ſoc.] De his etiam Græci hac die agunt, eorumq; martyrium deſcribunt.

f Philomeni.] Græci itidem de eodem hac die in Menologio, vbi recitantur eius acta, prout etiam hic deſcripta habentur.

g Blaſij, & Demetrij.] Vet. man. ſcrip. & antiqua Verulanæ eccleſiæ monumenta.

h Illuminatæ.] Claruit temporibus Maximiani Imp. vt conſtat ex rebus geſtis ipſius, quas man. ſcrip. ab eccleſia Tudertina miſſa accepimus.

30 Pridie kal. Decemb. Luna. E xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

APVD Patras Achaiæ natalis ſancti Andreæ [a] Apoſtoli, qui in Thracia & Scythia Chriſti Euangelium prædicauit. Is ab Ægea proconſule comprehenſus, primo in carcere clauſus eſt, deinde grauiſſime cæſus, ad vltimum in cruce ſuſpenſus, in ea populum docens biduo ſuperuixit: & rogato Domino ne eum ſineret de cruce deponi, circumdatus magno ſplendore de cælo, abſcedente poſtmodum lumine emiſit ſpiritum. Romæ paſſio ſanctorum Caſtuli [b] & Euprepitis. Conſtantinopoli ſanctæ Mauræ [c] virginis & martyris. Item ſanctæ Iuſtinæ [d] virginis & martyris. Apud Santonas ſancti Troiani [e] epiſcopi, magnæ ſanctitatis viri, qui

ſepultus in terris, in cælo ſe viuere multis virtutibus manifeſtat. Romæ ſancti Conſtantij [f] confeſſoris, qui fortiter Pelagianis reſiſtens, eorum factione multa pertulit, quę illum ſanctis confeſſoribus ſociarunt. In Palæſtina beati Zoſimi [g] confeſſoris, qui ſub Iuſtino Imperatore ſanctitate & miraculis fuit inſignis.

NOVEMBRIS 30.

a ANDREÆ Apoſtoli.] Latinorum omnia Martyrologia, & Græcorum Menologia de eodem agunt hac die. Specialis mentio fit de feſtiuitate S. Andreæ in capitular. regum Franc. lib. 1. c. 164. lib. 2. c. 35. & lib. 6. c. 185. necnon in concil. Mogunt. ſub Carolo Magno c. 36. Acta paſſionis eius, quæ feruntur nomine eccleſiæ Achaię à Metaphraſte deſcripta, recitat Lipom. tom. 1. & Sur. tom. 6. ex quibus Remig. Antiſiod. in pſal. 21. & 40. S. Bernard. in ſerm. de S. Andrea, Lanfranc. contra Bereng. Iuo Carnotenſ. & alij mutuati ſunt exempla. Irrepſit tamen in ea Græciſmus ille de Spiritu ſancto, quòd à patre procedat, & in filio permaneat. ſanè quidem in antiquis exemplaribus man. ſcript. ea verba non habentur, nec in editis à Mombrit. tom. 1. vit. ſanct. De eiuſdem actis, deq; libello miraculorum eius extat ſcripta hiſtoria in paſſionibus Apoſtolorum; quibus illa addita videntur à Manichæis, quæ S. Auguſtinus recitat lib. de fide contra Manichæos. cap. 38. ea enim à prædictis actis procul abhorrent. Quòd autem ad eius prædicationem ſpectat, in Scythiam profectum, illiſq; Gentibus annunciaſſe Euangelium, ſcribit Origen. in Geneſ. lib. 3. c. 1. Sophronius apud Hieron. de ſcript. eccleſ. addit nō tantùm Scythis, ſed & Sogodianis, Saccis, atque etiam Aethiopibus verbum Dei prædicaſſe, idq; confirmat Doroth. in ſynopſi; auctor de vit. & mort. ſanct. apud Iſidor. de Achaia, ac Scythia meminit Niceph. hiſt. lib. 2. c. 39. qui & lib. 8. c. 6. ait eundem peragraſſe Cappadociam, Galatiam, & Bithyniam vſq; ad mare Euxinum. Gregor. Nazian. in orat. ad Arian. addit Epyrum: Græcis autem annunciaſſe Euangelium, ſcribit Chryſoſt. in orat. in duodecim Apoſt. eumq; poſt Petrum conſummaſſe martyrium tradit; ſicq; accipias illa eiuſdem Ioannis Chryſoſtomi verba in ſermone de S. Andrea, quem recitat Metaphraſt. habeſq; eum apud Sur. tom. 6. quibus ait: Poſterior Petro in vitam ingreſſus eſt Andreas, & prior Petrum ad Euangelium allexit &c. quæ verba nonnulli perperam intelligentes dixerunt Petrum ætate maiorem fuiſſe Andrea; at verò Andream Petro ſeniorem fuiſſe, teſtatur S. Epiphan. in panar. hęreſ. 51. De prædicatione Andreæ in Achaia meminit S. Hieronymus epiſt. 148. ad Marcellum in fine. Acta Apoſtolorum Andreę nomine reijciuntur in primis ab Innocentio Papa in epiſt. ad Exuperium in fine, à Philaſtrio de hęreſ. cap. 89. ac demum à Gelaſio in c. ſancta Roman. diſtinct. 15. De eius martyrio apud Patras meminit S. Paulinus episcopus Nolan. in Natal. 9. S. Felicis. Extat etiam elegans carmen Sapphicum S. Damaſi Papę de Andrea crucem paſſo. habetur in Collectaneis poetarum Chriſtianorum. Et ne quid de antiquis monumentis lateat, S. Petrus Chryſologus in ſerm. 133. de S. Andrea hęc habet in fine: Petrus namq; crucem: arborem conſcendit Andreas. &c. quaſi ſignificare velit, ipſum arbori fuiſſe affixū, illicq; ſubijſſe ſupplicium crucis. id quidem videtur acceptum è commentariolo Hippolyti martyris, quod man. ſcrip. Græcè extat apud Cardin. Syrletum. vbi hæc leguntur de Andrea: Crucifixus eſt Patris in Achaia ad arborem oliuæ rectus. De eodem Apoſtolo conſule quæ ſuperius in eius corporis tranſlatione diximus 9. Maij.

b Caſtuli, & Euprepitis.] Agit de ijſdem Beda, ac recentiores; conſentiuntq; vet. man. ſcript.

c Mauræ.] De eadem agunt Græci; eiuſq; nomine nobilitata eſt inſula in mari Ionio, quæ S. Maura nuncupatur.

d Iuſtinæ.] Agitur de ea in vet. man. ſcript. ſicut & in vet. Roman. Martyrol. alijſq; recentiorib.

e Troiani epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 1. c. 11. & Greg. Turon. de glor. confeſſ. c. 59. Recenſetur octauus eius ſedis epiſcopus; ſedit ab anno Domini trecenteſimo octuageſimo, vſque ad quadringenteſimum, vt declarant tabulæ Demochar. eſt de eodem epigramma Bonad. Sant. lib. 3. monod. 23.

f Conſtantij confeſſ.] De eodem man. ſcript. & Proſper in chron. conſſ. Honorio decimùm, & Theodoſio iuniore octauùm. quæ hic habentur, ex eodem accepta eſſe noſcuntur.

g Zoſimi.] Alius hic ab illo, de quo ſupra pridie non. Aprilis, de quo agitur in actis S. Mariæ Ægyptiacæ. De hoc autem ſcribit Euagr. ſcholaſt. hiſt. lib. 4. c. 7. & Niceph. lib. 17. c. 4.

DECEMBER.

Kalendis Decembris Luna. F xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10

NAHVM [a] prophetæ in Begabar quieſcentis. Romæ ſanctorum martyrum Diodori [b] preſbyteri, & Mariani diaconi, cum alijs pluribus, qui iubente Numeriano principe martyrij gloriam meruerunt. Ibidem paſſio ſanctorum Lucij [c], Rogati, Caſſiani, & Candidę. Eodem die ſancti Anſani [d] martyris, qui ſub Diocletiano Imperatore Romæ Chriſtum confeſſus, & in carcerem truſus, deinde Senas in Tuſcia perductus, ibidem capitis obtruncatione martyrij curſum perfecit. Ameriæ in Vmbria ſancti Olympiadis [e] viri conſularis, qui a beata Firmina ad fidem conuerſus, ſub Diocletiano in equuleo tortus, martyrium conſummauit. Arbele in Perſia ſancti Ananiæ [f] martyris. Narniæ ſancti Proculi [g] epiſcopi & martyris, qui poſt multa egregia opera a Totila Gothorum rege iuſſus eſt decollari. In ciuitate Caſalenſi ſancti Euaſij [h] epiſcopi & martyris. Mediolani ſancti Caſtritiani [i] epiſcopi, qui in maxima eccleſiæ perturbatione virtutum meritis, ac rerum pie religioſeq. geſtarum laude enituit. Brixiæ ſancti Vrſicini [k] epiſcopi. Nouiomi in Belgia ſancti Eligij [l] epiſcopi, cuius vitam admirandam multiplex ſignorum numerus commendat. Apud Virodunum ſancti Agerici [m] epiſcopi. Eodem die ſanctæ Nataliæ [n] vxoris beati Hadriani martyris, quæ ſub Diocletiano Imperatore ſanctis Martyribus Nicomediæ in carcere detentis multo tempore miniſtrauit, impletoq. eorum certamine Conſtantinopolim profecta, ibidem in pace quieuit.

DECEMBRIS I.

a NAHVM proph.] Græci de eodem agunt in Menolog. hac die. Præter illa, quæ de ipſo leguntur in diuinis ſcripturis, multa habet Ioſeph. antiq. lib. 9. c. 12. de eodem ſcribit Epiph. de vit. & interit prophet. c. 17. Hieron. procem. in Nahum, & Doroth. in ſynopſi, auctor de vit. & mort. ſanct. c. 46. apud Iſidor.

b Diodori, & Mariani.] De his etiam Beda, Ado & alij recentiores; licet alicubi Marinianus pro Mariano legatur: Vſuardus autem de his agit viij. kal. Nouembr. Horum martyrium deſcribitur in actis ſanctorum Chryſanthi & Dariæ: quæ habet ex Metaphraſte Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 5. De horum corporum inuentione eſt conſcripta hiſtoria, quam recitat Sur. tom. 1. die 17. Ianuarij, vbi & de miraculis ibi editis habetur ſermo.

c Lucij, & ſoc.] Beda hic tantùm de Candida: cęteri autẽ redditi ſunt ex prędictis vet. man. ſcrip.

d Anſani.]

d Anſani.] Tabulæ etiam Senenſis eccleſiæ, vnde & eius acta man. ſcrip. Romam miſſa accepimus. de eodem Petr. in catal. lib. 1. c. 14. Paſſus eſt, vt eadem acta profitentur, Diocletiano octauùm, & Maximiano ſeptimùm conſſ. eſt is annus, ſecundùm recentiorum ſupputationem, trecenteſimus tertius à Chriſto Domino.

e Olympiadis.] De eodem hac die in eccleſia Amerina, vbi eius acta aſſeruari accepimus.

f Ananiæ.] Græci etiam de eodem hac die in Menologio, eiuſq; martyrij ſeriem paucis narrãt.

g Proculi epiſcopi.] De eodem Vſuardus, & alij recentiores; conſentiuntq; vet. man. ſcript. in codice autẽ S. Cyriaci omnium vetuſtiſſimo ſic habetur: Interamne, ſiue Narnis natalis S. Proculi epiſcopi & martyris. hęc ibi quæ quidem duplex lectio ambiguitatem de ea re tunc fuiſſe ſignificat. Si etenim aſſentimur Petro in catalog. lib. 1. c. 15. Interamnenſem fuiſſe epiſcopum affirmare oportet: ſed cùm miſcet eum cum S. Valentino epiſcopo & martyre; cum alio Proculo Interamnenſi eum confundere videtur, de quo ſupra xviij. kalen. Maij. De Proculo Narnienſi mentio habetur in actis Abundij, & Carpophori apud Mombrit. tom. 1. ſed ea erroribus ſcatent. In tabulis eccleſiæ Rauen. agitur hac die de S. Proculo epiſcopo Rauennate, qui ſucceſſit ſancto Calocero, ſextuſq; numeratur eius ſedis epiſcopus, de quo Hier. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1.

h Euaſij epiſcopi.] Vet. Martyrol. Roman. & man. ſcript. Galeſ. de eodem hac die ex monimentis (vt ait) Caſalenſis, Vercellenſis, & Bergomatis eccleſiarum. non vidimus.

i Caſtritiani epiſcopi.] Tabulæ eccleſ. Mediolan. & Galeſ. hac die: qui ſe eius vitam contexuiſſe, & Ambroſiano Breuiario adſcripſiſſe teſtatur.

k Vrſicini epiſcopi.] Tabulæ eccleſiæ Brixienſis, item Galeſin. qui de eodem agit hac die; ſed in tabulis Remperti, quas citat, Vrſicinus deſideratur, ſicut & alij plerique, qui poſt illos eidem pręfuerunt eccleſiæ.

l Eligij epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado & alij recentiores. Scripſit eius vitæ acta ſanctus Audoenus epiſcopus Rothomagenſis. recitat Sur. tom. 6. Vinc. in ſpec. lib. 23. c. 86. & ſequen. Antonin. part. 2. tit. 13. c. 6. §. 15. & ſeq. Petrus in catal. lib. 1. c. 17. Pluribus etiam Molan. in indic. ſanct. Belg. interfuiſſe reperitur concilio Cabilonenſi, cui & ſubſcripſit, vt eius acta ſignificant. extant eiuſdem ſancti viri aliqua ſcriptorum monumenta. Migraſſe ex hac vita anno Domini 665. auctor eſt Sigeb. in chron.

m Agerici epiſcopi.] Ado de eodem hac die. pluribus Gregor. Turon. hiſt. Franc. lib. 7. c. 44. lib. 9. c. 8. 10. 12. & 23. extant de eodem duo epigrammata Venantij Fortunati lib. 3. quibus eius laudes celebrat. Meminit eiuſdem Sigebert. in chron. an. Domini 549.

n Nataliæ.] Vſuardus de eadem hac die. Res ab ea præclarè geſtæ intextæ ſunt in actis S. Hadriani mart. de quo ſupra Kal. Septembr. Petrus de eadem in catal. lib. 1. c. 18.

xix. G Quarto nonas Decemb. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11

ROMÆ paſſio ſanctæ Bibianæ [a] virginis, quæ ſub Iuliano Imperatore ſacrilego ob Chriſtum tamdiu plumbatis cęſa eſt, donec redderet ſpiritum. Ibidem ſanctorum martyrum Euſebij [b] preſbyteri, Marcelli diaconi, Hippolyti, Maximi, Adriæ, Paulinæ, Neonis, Mariæ, Martanæ & Aureliæ, qui in perſecutione Valeriani ſub Secundiano iudice martyrium compleuerunt. Item Romæ ſancti Pontiani [c] martyris, cum alijs quattuor. In Africa natalis ſanctorum martyrum Seueri [d], Securi, Ianuarij, & Victorini, qui ibidem martyrio coronati ſunt. Aquileiæ ſancti Chromatij [e] epiſcopi & confeſſoris. Apud Forum Cornelij ſancti Petri [f] epiſcopi Rauennatis, cognomento Chryſologi, doctrina, & ſancti-

tate celebris. Veronæ ſancti Lupi [g] epiſcopi & confeſſoris. Euciſæ ſancti Nonni [h] epiſcopi, cuius precibus Pelagia pænitens ad Chriſtum conuerſa eſt. Troade in Phrygia ſancti Siluani [i] epiſcopi, miraculis clari. Brixiæ ſancti Euaſij [k] epiſcopi.

DECEMBRIS 2.

a BIBIANÆ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Apud Bedam, & aliqua man. ſcripta Viuiana, pro Bibiana, ſicut ſæpè Sauinus, pro Sabino, Idq; orthographiæ vitio, vt notat Caſſiod. lib. 1. diuinarum inſtit. cùm ait: B. pro V. V. pro B. O, pro M. N. contra orthographiæ præcepta vitiosè poſitas ne relinquas. & infra: Orthographos antiquos legant Velium Longum, Curtium, Valerianum, Papirianum, Adamatum, Martyrium de V. & B. &c. Habemus Bibianæ acta man. ſcript. ſed in principio aliqua habent, quæ corrigantur, veluti ea, quæ ſunt ſuperaddita de Pigmenio & Iuliano Apoſtata. de eadem Petr. in catal. lib. 1. c. 19. eſt vetus & nobilis memoria Romæ iuxta Palatium Licinianum S. Bibianæ, vbi eius venerandum corpus requieſcit; quam S. Simplicius Papa erexit, vt conſtat ex libro de Roman. Pont. in Simplicio.

b Euſebij, & ſoc.] Reſtituti ſunt ex antiquis man. ſcript. Horum autem acta extant in vet. codice S. Mariæ ad Martyres Romæ, eademq; legitima; habent enim diem & conſules. eſt enim illorum exordium: Valeriano & Lucillo conſſ. alias, & rectius, Valerio, & Acilio Conſſ. &c. eſt is annus Domini 257. vltimus Stephani Papæ & martyr. Prædicti autem martyres licet diuerſis diebus paſſi reperiantur, tamen vnà ſimul de omnibus eadem hac die agitur. Porrò ſacra pignora Hippolyti, Adriæ, Mariæ, Neonis & Paulinæ, aſſeruantur Romæ in eccleſia S. Agathæ in Suburra, vt eius eccleſiæ antiqua monumenta demonſtrant.

c Pontiani.] De eodem Beda, & vet. man. ſcrip. quorum nuper meminimus. Pontianum ab Euſebio curatum paralyſi, eadem acta teſtantur.

d Seuerini, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Petrus in catal. lib. 1. c. 21. vbi ex Adone refert hos paſſos eſſe in perſecutione Vuandalica.

e Chromatij epiſc.] De eo ſæpiſſimè S. Hieronymus, qui cùm ob ſpectatiſſimam vitæ ſanctitatem, tum ob eximiam eruditionem eum commendat. Eundem S. Ioannes Chryſoſtomus in epiſt. 155. ad ipſum ſcripta eiuſmodi elogio celebrat. Clariſſima, inquit, feruentis tuæ & ſynceræ charitatis tuba ad nos vſque ſonum ſuum diffundit. &c. ad eum Ambr. epiſtolam ſcripſit. De eo & Rufin. lib. 1. inuect. Vixit temporibus Honorij Imperatoris. Extat lucubrationum eios nobile monumentum, duæ videlicet orationes de octo beatitudinibus. cur autem inſcribantur titulo Chromatij Romani epiſcopi, conſule quæ ſuperius notauimus in Nicæa epiſcopo Aquileienſi die 22. Iunij.

f Petri epiſcopi.] Tabulæ eccleſ. Rauen. de eodem hac die. Eius acta man. ſcrip. ante ipſius ſermones appoſita habemus in noſtra bibliotheca; eſt eorum exordium: Petrus Archiepiſcopus viceſimusprimus. &c. alia deſcripſit Sur. ex hiſt. Rauen. Hier. Rub. Aliqua monimenta eius vitæ ex eiuſdem ſermonibus colligi poſſunt, vt de educatione ſub Cornelio epiſcopo Forocornelienſi ſerm. 165. & alia. quantum inſuper laboris inſumpſerit pro fide catholica, eius epiſtola ad Eutychen hæreſiarcham conſcripta facilè demonſtrat. Meminit eiuſdem Conſtantius in vita S. Germani epiſcopi Antiſiodorenſis in fine. Petrus Dam. in ſerm. de S. Barbatiano, Petr. in catal. lib. 1. c. 20. & alij.

g Lupi epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Veronen. & Aug. Valerius epiſcop. Veron. Cardin. in antiq. monum. epiſc. Veron. pag. 9. & 40.

h Nonni epiſc.] De eo Græci, Niceph. hiſt. lib. 14. c. 30. & plura in actis ſanctæ Pelagiæ pænitentis. Vide ſuperius notata de eodem in Pelagia ad octauum idus Octobr. Fuit & alter Nonnus Patroplita Aegyptius eloquentiſſimus, qui S. Ioannem Euangeliſtam verſibus heroicis interpretatus eſt, de quo Suidas in hiſtoric.

i Siluani epiſcopi.] Græci etiam; eiuſq; miracula edita, vitamq; conſpicuam ſcribit Sozom. hiſt. lib. 7. c. 36. & Niceph. lib. 14. c. 39.

k Euaſij epiſc.] Tab. eius eccleſiæ, quæ his ipſis conſentiunt.

xviij. A Tertio nonas Decembr. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

t	u	A	B	G	D	E	f	F	G	H	M	N	P
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12

IN Iudæa ſancti Sophoniæ [a] prophetæ. Romæ ſanctorum martyrum Claudij [b] tribuni, & vxoris eius Hilariæ, ac filiorum Iaſonis & Mauri cum ſeptuaginta militibus: ex quibus Claudium iuſſit Numerianus Imperator ingenti ſaxo alligatum in flumen præcipitem dari, milites verò, & filios ipſius Claudij capitali ſententia puniri. Beata autem Hilaria cum filiorum corpora ſepeliſſet, ad eorum ſepulchrum orans, paulo poſt a paganis tenta migrauit ad Dominum. Tingi in Mauritania paſſio ſancti Caſſiani [c] martyris, qui exceptoris diu gerens officium, tandem cælitus inſpiratus, execrabile duxit, Chriſtianorum neci deſeruire; vnde renuncians eidem officio, ſub Chriſtiana confeſſione triumphum meruit obtinere martyrij. Item in Africa ſanctorum martyrum Claudij [d], Criſpini, Maginæ, Ioannis, & Stephani. In Pannonia ſancti Agricolæ [e] martyris. Nicomediæ paſſio ſanctorum Ambici [f], Victoris, & Iulij. Mediolani ſancti Mirocletis [g] epiſcopi & confeſſoris, cuius aliquando ſanctus Ambroſius meminit. In Anglia ſancti Birini [h] primi epiſcopi Dorceſtrienſis. Curiæ in Germania ſancti Lucij [i] Britannorum Regis, qui primus ex ijs Regibus Chriſti fidem ſuſcepit tempore Eleutherij Papæ. Senis in Tuſcia ſancti Galgani [k] eremitæ.

DECEMBRIS 3.

a SOPHONIÆ prophet.] Agunt de eodem hac item die Græci in Menologio, Epiphan. de vit. & interit. proph. cap. 19. auctor de vit. & mort. ſanct. c. 48. apud Iſidor. & Doroth. in ſynop. c. 9.

b Claudij, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri recentiores hac die. Eorum res geſtæ iunctæ habentur actis ſanctorum Chryſanthi & Dariæ apud Sur. tom. 5. die 25. Octob. & Petr. in catal. lib. 1. c. 23.

c Caſſiani.] De eo item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Prudent. in periſteph. hymn. 4. huius meminit his verſibus.

Ingeret Tingis ſua Caſſianum
Feſta Maſſylum monumenta regum
Qui ciuis gentes domitas coegit
Ad iuga Chriſti. de eodem Petrus in catal. lib. 1. c. 22.

d Claudij, & ſoc.] Beda, & alij recentiores de his agunt hac die, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

e Agricolæ.] De eodem Beda, ac vet. man. ſcrip. & alij recentiores.

f Ambici, & ſoc.] De his item Beda ac vet. man. ſcrip. necnon & recentiores.

g Mirocletis.] Tabulæ eccleſiæ Mediol. Claruit temporibus Conſtantini & Melchiadis Papæ, interfuitq; Rom. conc. in cauſa Cæciliani epiſcopi Carthaginenſis, vt ſcribit Optat. Mileuit. lib. 1. contra Parmen. ex quo erroris arguitur chron. Mediolan. vbi ponitur Mirocles obijſſe diem anno

Domini

Domini 268. nam ex Optati teſtimonio reperitur ſediſſe iudex in cauſa Cæciliani anno 312. Meminit eiuſdem S. Ambroſius in Auxentium. Hic S. Anathalonis eiuſdem ciuitatis epiſcopi memoriam exornauit, imaginemq́; eius addidit, & epigrammate laudauit. Extabant hæc antiquitatis monumenta in eccleſia S. Geruaſij. Sed de his ſuperius actum eſt in Anathalone die 25. Septembr. ex proſapia S. Mirocletis epiſcopi Mediol. ducere originem ſanctum Epiphanium epiſcopum Ticinenſem, ſcribit Ennodius Tic. in rebus geſtis eiuſdem Epiphanij.

h Birini epiſcopi.] De eodem Beda hiſt. de geſt. Angl. lib. 3. c. 7. In catal. ſcript. Britan. legitur Guilielmus Rameſ. ord. ſanct. Bened. ſcripſiſſe eius vitam; putamus eam, quæ extat apud Sur. tom. 6. incerto auctore. De eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 140. eumq́; claruiſſe; ait, anno Domini ſexcenteſimo quadrageſimo.

i Lucij Britan. regis.] De quo liber de Roman. Pontificibus in Eleutherio, Beda de geſt. Angl. lib. 1. c. 4. & de ſex ætat. in Marco Aurelio & Lucio Vero. Ado Vien. Marian. Scot. in chron. Petr. in catal. lib. 1. c. 24. & alij. conſule quæ ſuperius notata ſunt in Eleutherio Papa die 26. Maij.

k Galgani.] Eius res geſtas ſcriptis mandauit Gregorius ord. prædicat. Migrauit (vt ille ait) ex hac vita anno Domini milleſimo centeſimo octogeſimoprimo, adſcriptusq́; eſt numero ſanctorũ ab Alexandro tertio Papa, vt idem auctor teſtatur. Verùm cùm reperiatur Alexander Papa deceſſiſſe ex hac vita ante S. Galganum, nimirum eodem anno Domini 1181. ſexto kal. Septemb. & ille tertio nonas Decembr. fatendum videtur, vel ante id tempus Galganum diem obijſſe, vel ab alio Romano Pontifice inter ſanctos relatum eſſe.

4 Pridie nonas Decemb. Luna B xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13

NICOMEDIÆ paſſio ſanctæ Barbaræ [a] virginis & martyris, quæ in perſecutione Maximini, poſt diram carceris macerationem, lampadarum aduſtionem, mamillarum præciſionem, atq. alia tormenta, gladio martyrium conſummauit. Conſtantinopoli ſanctorum Theophanis [b], & ſociorum. In Ponto beati Meletij [c] epiſcopi & confeſſoris, qui cum eſſet eruditionis prærogatiua pręcipuus, virtus tamen animi & vitæ ſinceritas in eo longe magnificentior extitit. Bononię ſancti Felicis [d] epiſcopi, qui antea Mediolanenſis eccleſię ſub ſancto Ambroſio diaconus fuerat. In Anglia ſancti Oſmundi [e] epiſcopi & confeſſoris. Coloniæ ſancti Annonis [f] epiſcopi. In Meſopotamia ſancti Maruthæ [g] epiſcopi, qui collapſas in Perſia Dei eccleſias ob perſecutionem Iſdegerdis regis reparauit, multisq. miraculis clarus, apud hoſtes etiam meruit honorari. Parmæ ſancti Bernardi [h] Cardinalis, & eiuſdem ciuitatis epiſcopi.

DECEMBRIS 4.

a BARBARÆ.] De eadem Vſuardus, & Ado; qui eam in Tuſcia ponunt: ſed antiqua man. ſcript. habent Nicomediæ. Agunt de eadem hac die Græci in Menologio; feſtumq́; diem celebrant, de quo eſt conſtitutio Emmanuelis Imp. quã recitat Theodor. in nomoc. Photij tit. 7. c. 1. appellantq́; præclaram martyrem Barbaram. Extant eius acta, quæ feruntur nomine Ioannis Damaſceni, & Arſenij, alia à Metaphraſte edita: quæ omnia

Sur. retulit in tom. 6. alia ruſus man. ſcripta in nonnullis antiquis codicibus, eademq; inter ſe varia habentur, in quibus omnibus non tantùm de loco ea eſt diſcrepantia, dum alij in Tuſcia, alij Nicomediæ ferunt paſſam, ſed pleriq, ponunt Heliopoli, vt ex Græcis Metaphraſtes, & ex Latinis Mombritius tom. 1. vit. ſanct. Verùm quæ fideliora videntur eius acta, vt quæ feruntur nomine Ioannis Damaſceni, & alia quæ extant in cod. man. ſcrip. ſanctę Marię ad Martyres, alijsq; perantiquis man. ſcript. Nicomediæ martyrio coronatam tradunt. Rurſus etiam quod ad tempus ſpectat, deprauati videntur nonnulli codices, qui eam referunt ad tempora Maximiani. ſed ea acta quidẽ nobis fideliora probantur, quæ & habemus in noſtra bibliotheca, quorum eſt exordium: Poſt Imperatorem Alexandrũ Maximinus. &c. quæ eam ſub Maximino Imperatore, qui ſucceſſit Alexandro, paſſam teſtantur; feruntq; eam ab Origene litteris ſacris imbutam. Sanè quidem quamplures mulieres ab eo fidem Chriſtianam edoctas, ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 4. & 7. Si acta S. Barbaræ Græcè ſcripta cupis: oſtendam vnde haurias. in bibliothecæ Sfortianæ cod. man. ſcrip. num. 81. & alio num. 93. ea deſcripta, ſed ſine auctore, inuenimus. Extant in breuiario Toletano hymni duo, quibus eiuſdem martyrij trophæa canuntur, recens item epigramma Bonad. lib. 3. Monod. 32.

b Theophanis, & ſoc.] Horum nomina hæc ſunt, Papias, Strategius cubicularius, & Iacobus protoſpatarius, omneſq; aulici Leonis Armeni Imperatoris hæretici iconoclaſtæ. De his agitur in hiſt. Miſcel. anno quinto eiuſdem Leonis. Alius tamen eſt Theophanes, qui hiſtoriam texuit à temporibus Maximiani vſque ad Niceph. Imp. vt tradit Cedren. in principio ſuæ hiſtoriæ, qui & præfectus fuit monaſterio Agri, de quo & præfatio Anaſtaſij in eandem hiſtoriam Miſcellam: fuit & ipſe confeſſor illuſtris, & doctrina clarus. Rurſus autem præter hos, & alius eſt Theophanes, qui vnà cum Theodoro fratre ob Chriſti fidem grauia paſſus eſt à Theophilo Imp. de quibus ſingulis diuerſis diebus agitur ſupra.

c Meletij epiſcopi.] De eo Vſuardus, & alij recentiores. Scribit de eo Euſeb. hiſtor. lib. 7. c. 9. citat eum S. Baſilius lib. de Spiritu ſancto ad Amphilochium cap. 29. claruit temporibus Diocletiani Imperatoris. Alius ruſus eſt Meletius epiſcopus Antiochenus, qui vixit temporibus Valentis Imp. & obijt Theodoſio Imperante. Alius ruſus ab his longè diuerſus Meletius Aegyptius ſchiſmatis auctor in eccleſia Alexandrina, temporibus Diocletiani, de quo ſæpe Athanaſ. & Epiphanius meminerunt.

d Felicis epiſcopi.] De eodem tab. eccleſ. Bonon. ſcribit de ipſo Paulinus in vita S. Ambroſij. ſucceſſit S. Euſebio; recenſeturq; quintus eius ſedis epiſcopus. habuit ſucceſſorem S. Petronium.

e Oſmundi epiſcopi.] Fuit hic epiſcopus Sarisberienſis ſanctitate & eruditione clarus, ſcripſitq; inter alia vitam S. Anſelmi. De eo Ranulph. lib. 7. c. 3. & Molan. in addit. ad Vſuard. claruit circa annum Domini 1050.

f Annonis epiſc.] Eius acta ſyncериſſimè tribus libris conſcripta recitat Sur. tom. 6. Migrauit ex hac vita anno Domini 1075. ſedis ſuæ anno xxj. Marian. Scot. in chron. refert ad annum Domini 1077. vbi plura de eodem ſcribit, necnon Hermannus Contractus, & Lambertus in chronicis, alijq; complures. In ſanctiſſimum virum eccleſiaſticæ libertatis vindicẽ, & propugnatorem declamarunt olim ſchiſmatici, obtrepuntq; nunc hæretici Magdeburgenſes mendaciorum textores, dicti Centuriatores. Tu autem lector ſtudioſe veritatis conſule auctores catholicos, qui eiuſdem temporibus vixere, quos diximus, Marianum Scotũ, & Lambertum, actaq; eius fideliſſimè ſcripta. Interea accipe de eodem eiuſmodi Mariani Scoti elogium, quo ait: Catholicis Domno Apoſtolico ſtudioſè fauentibus, inter quos erat princeps & ſignifer iuſtitiæ dilectus Deo & hominibus Anno Colonienſis epiſcopus, cuius memoria in benedictione eſt. &c. Extat Gregorij ſeptimi Romani Pontif. epiſtola ad eundem Annonem, qua pręcipuè monet, vt ſibi ſubditis populis caſtitatem ſeruandam inculcet. dat. an. 2. Pontif. 4. kalen. Decembr. quod ipſum Annonem grauiter impleſſe conſtat. De eodem hac die, Molan. in addit. ad Vſuardum.

g Maruthæ epiſcopi] Græci de eodem, Socrat. hiſt. lib. 6. c. 14. & lib. 7. c. 8. Sozom. lib. 8. c. 16. & Niceph. lib. 14. cap. 18. Plurimi eum feciſſe videtur. S. Ioannes Chryſoſtomus, cùm eius meminit in epiſt. 14.

h Bernardi epiſcopi.] Tabulę eccleſiæ Parmen. Molanus, & alij de eodem hac die. Hic Florentia oriundus, alumnus monaſterij ſancti Saluij Valliſumbroſæ, ab Vrbano Papa ſecundo factus eſt presbyter cardinalis tit. ſancti Chryſogoni, fungenſq; legatione Apoſtolica, Parmam veniens, cùm ſedes illa vacaret, poſtulatus eſt eius eccleſiæ epiſcopus. Migrauit ex hac vita anno Domini 1133. hæc ex breuiario monach. Vallisumbroſæ.

5 Nonis Decemb. Luna. C xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14			

MVTALÆ in Cappadocia ſancti Sabæ [a] abbatis, qui in Palæſtina miro ſanctitatis exemplo refulſit, & pro fide catholica aduerſus impugnantes ſanctam ſynodum Chalcedonenſem ſtrenue laborauit. Thebeſte in Africa ſanctę Criſpinæ [b] nobiliſſimæ fœminæ, quæ temporibus Diocletiani & Maximiani, cum ſacrificare nollet, iuſſu Anolini proconſulis decollata eſt: quam ſanctus Auguſtinus ſæpe laudibus celebrat. Thaguræ in Africa ſanctorum martyrum Iulij [c], Potamiæ, Criſpini, Felicis, Grati, & aliorum ſeptem. Nicææ apud Varum fluuium ſancti Baſſi [d] epiſcopi, qui in perſecutione Decij & Valeriani a Perennio pręſide ob Chriſti fidem equuleo tortus, laminis candentibus vſtus, fuſtibus & ſcorpionibus cæſus, in ignem iniectus, cum euaſiſſet illæſus, duobus clauis confixus illuſtre martyrium conſummauit. Papiæ ſancti Dalmatij [e] epiſcopi & martyris, qui in perſecutione Maximiani paſſus eſt. Corfinij in Pelignis ſancti Pelini [f] epiſcopi Brunduſini, qui ſub Iuliano Apoſtata, cum eius oratione Martis templum corruiſſet, a templorum pontificibus diriſſime cæſus, atque octoginta & quinque vulneribus confoſſus, martyrij coronam promeruit. Item ſancti Anaſtaſij [g] martyris, qui ardore martyrij ſponte ſe perſecutoribus obtulit. Treuiris ſancti Nicetij [h] epiſcopi, miræ ſanctitatis viri. Polyboti in Aſia ſancti Ioannis [i] epiſcopi, cognomento Thaumaturgi.

DECEMBRIS 5.

SABÆ.] De eodem hac die Græci in Menologio, conſentiuntque Latinorum antiqua man. ſcript. Scripſit eius vitam Cyrillus monachus, qui eodem ſeculo vixit ſanctitate clarus. teſtatur id auctor in actis S. Euthymij, quæ ſcripſit, vbi in fine ait, ſe duobus annis cùm in Laura quieſceret, vitam prædictorum Sabæ, & ⁼uthymij ſcriptis mandaſſę. deſcripſit eandem Metaphraſtes, aliqua ſuperaddens, extat apud Lipo. ..:om. 5. & Sur. tom. 6. plura idem auctor de Saba in vita Euthymij, & Ioannis Silentiarij. Legimus alia man. ſcrip. in antiquo codice ſanctæ Mariæ ad Martyres Romæ, vbi hæc in fine: Tradidit animam quinta Decembris indictione 10. ab initio mundi ſeno millenario atq; triceſimoſecundo, ab incarnatione Chriſti quingenteſimo trigeſimotertio, anno ſexto Iuſtiniani, videlicet conſulatu Lampadij, & Oreſtis; defunctus eſt nonageſimo quarto ſuæ ætatis anno. hæc ibi. quæ reſpondent natalibus: nam Cyrillus natum dicit Sabam, conſ. Theodoſio iuniore decimumſeptimum, & Feſto. eſt is annus (ſecundùm recentiorum ſupputationem) à Chriſto quadringenteſimus trigeſimusnonus. Habemus in antiquis man. ſcript. cod. eius acta, adſcriptusq; libellus miraculorum eius poſt obitum editorum, qui ſic incipit: Tranſacta decima indictione. &c. Citantur acta Sabæ in Nicęn. concil. ſecundo action. 1. & 4. Vetus eſt Romæ memoria S. Sabæ, eiuſdemq; nomine monaſterium, cuius meminit Ioann. diacon.

in vita S. Gregor. lib. 1. c. 9. recenſeturq́; in lib. cenſuum cod. Vaticano vnum ex vigintiduobus monaſterijs, quæ Romæ erant inſignia. Portò venerandum ipſius corpus Venetias tranſlatum accepimus.

b Criſpinæ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores de eadem hac die. Meminit eiuſdem frequenter S. Auguſtinus, vt illuſtriſſimæ martyris: nimirum in pſal. 120. in fine, & in pſal. 137. in ſerm. 53. de verbis Domini, in libro de virginitate cap. 44. in fine, & ſerm. 39. de diuerſ. c. 2. in fin. De Thebeſte, vbi hæc paſſa eſt, fit mentio in concil. Carthag. ſub Cypriano, cui interfuit Lucius à Thebeſte. erat Colonia Thebeſte in Numidia. Anton. itin.

c Iulij, & ſoc.] De his item Beda, Vſuardus, & alij recentiores, quibus aſtipulantur vet. man. ſcript. De Thagura, vbi paſſi dicuntur, meminit Anton. itin. & alij, poniturq́; in Numidia.

d Baſſi epiſcopi.] De quo tabulæ eius eccleſiæ, vnde & acta eius man. ſcripta accepimus: quæ paucis reſtricta recenſet Petrus in catal. lib. 1. c. 30. De Nicenſi eccleſia meminit Hilarus Papa in epiſt. ad Veranum.

e Dalmatij epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Eius res geſtas heroico carmine ſcriptas à Hiero. Vida Albæ epiſcopo recitat Sur. tom. 6. & 7. agit de eodem Petr. in catal. lib. 1. c. 32.

f Pelini epiſcopi.] Tabulæ eius eccleſiæ, à qua etiam eius vitam man. ſcriptam accepimus, ſed admodum deprauatam, atque emendatione dignam. Paſſi habentur hac item die Sebaſtius, & Gregorius, ſiue Gorgonius, vt ex ijſdem actis apparet.

g Anaſtaſij.] Agunt de eodem Græci in Menologio hac die, eiusq́; certamen referunt.

h Nicetij epiſcopi.] De quo Ado eiuſdem ſedis epiſcopus agit hac die, nonnulli vero kalendis Octobris. Scripſit eius res geſtas Greg. Turon. in vit. ſanct. patrum cap. 17. ex quibus tempora, quibus vixit, ſatis perſpecta habentur. de eodem idem etiam de glor. confeſſ. c. 94. numeratur hic triceſimus primus eius ſedis epiſcopus, ſubſcriptusq́; habetur concilio Aruernenſi poſt conſulatum Paulini celebrato, Theodeberto rege Francorum, anno Domini quingenteſimo quadrageſimo quinto. Scripſit eius epitaphium Venantius Fortun. cuius initium eſt:

Splendor apex fidei veneranda mente Niceti,
Totius Orbis amor, pontificumq́; caput. &c.

Hæc quidem non poteſtatis, ſed egregiæ ſanctitatis cauſa auctorem dixiſſe, intelligendum eſt; quemadmodum, & cùm eum fidei apicem appellat. pluribus agit de eodem Sigebert. in chron. an. Domini 528.

i Ioannis epiſcopi] De eodem hac die Græci in Menologio, eiusque res geſtas breui compendio referunt. Claruit temporibus Leonis Iſaurici Imp. aduerſus quem pro venerando cultu ſanctarum imaginum ſtrenuè pugnauit.

xv. D Octauo idus Decemb. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

MYRÆ, quæ eſt metropolis Lyciæ, natalis ſancti Nicolai[a] epiſcopi & confeſſoris, de quo inter plura miraculorum inſignia illud memorabile fertur, quòd Imperatorem Conſtantinum ab interitu quorundam ſe inuocantium, longè conſtitutus, ad miſericordiam per viſum monitis deflexit & minis. In Africa ſanctarum mulierum Dionyſiæ[b], Datiuæ, Leontiæ, & religioſi viri nomine Tertij, Aemiliani medici, & Bonifacij, cum alijs tribus, qui omnes in perſecutione Vuandalica ſub Hunnerico rege Ariano pro defenſione catholicæ fidei grauiſſimis & innumeris ſupplicijs cruciati, confeſſorum Chriſti numero ſociari meruerunt. Ibidem ſancti Maiorici[c] filij ſanctæ Dionyſiæ, qui cum eſſet adoleſcentulus, ac tormenta paueſceret, matris obtutibus, verbisq. corroboratus,

boratus, cæteris fortior factus in tormentis reddidit ſpiritum: quem amplexata mater domi ſepeliuit, & ad eius ſepulchrum aſſidue orare conſueuit. Eodem die ſancti Polychronij [d] presbyteri, qui tempore Conſtantij Imperatoris, cum ad altare Miſſas ageret, inuaſus eſt ab Arianis, & iugulatus. Romæ ſanctæ Aſellæ [e] virginis, quæ (vt beatus Hieronymus ſcribit) ab vtero matris benedicta, vitam in ieiunijs & orationibus vſq. ad ſenectam produxit.

DECEMBRIS. 6.

a NICOLAI epiſcopi.] De eo Beda, ac cæteri Latinorum, Græci etiam in Menologio hac die.in conſtitutione Emanuelis Imp.apud Theod.in nom.Phot.tit.7.c.1. hæc verba ſcripta ſunt: Sexta dies Decembris feſtiua eſt propter miraculis inſignem & vnguẽtorum fragrantia ſcatentem Nicolaum. Eius res nobiliter geſtas ex vetuſtioribus monumentis erutas Metaphraſtes, & doctiſſimus vir Leonardus Iuſtinianus Venetus beati Laurentij patriarchæ germanus ediderunt: quas referunt Lipom.tom.5. & Sur.tom.6. habemus in noſtra bibliotheca alia eiuſdem Nicolai acta à Ioanne diacono conſcripta, quem putamus eundem cum eo, qui etiam S. Gregorij Papæ vitam ſcriptis mandauit, in his enim copioſus fuit. eſt eius præfationis exordium: Sicut omnis maceries ſi ab imperfecto artifice.&c. Teſtatur auctor eadem acta fuiſſe conſcripta à S.Methodio epiſcopo Conſtantinopolitano, edidit ea Mombrit.tom.2. vit.ſanct. De eodem præterea digna laus in Lyturgia S.Ioannis Chryſoſtomi, Nicephor.Calliſt.hiſt.lib.8.c.14.& 42. necnon Suidas. De eodem extat ſermo Leonis Imp. græcè ſcriptus in biblioth. Sfortiana cod. man. ſcrip. num.65. alius adhuc eſt de eo ſermo Petri Dam. De vnguento ex eius ſepulchro manare ſolito in ſacro hymno, quem legimus in breuiario Toletano, hi verſus deſcribuntur:

Cuius tumba fert oleum,
Matres oliuæ neſciunt,
Quod natura non protulit,
Marmor ſudando parturit.

Quod miraculum hactenus vigere dicitur. Mirificum templum Iuſtinianus Imperator eidem Nicolao erexit, vt ſcribit Procop.lib.1.de ędific.Iuſtinian. Imper.reſtituitq; Baſilius Aug.vt Cedren. teſtatur in compẽd. hiſt.in Baſilio. De corporis eius tranſlatione ſuo loco ſuperius actum eſt die 9. Maij.

b Dionyſij,& ſoc.] Agunt de ijſdem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores: harum certamina egregiè deſcribit Victor. lib. 3. de perſecut. Vuandalica, ex quo cæteri. Græci autem de ijſdem annuam commemorationem celebrant poſtridie.

c Maiorici.] De eodem ijdem qui ſupra, & Victor eodem lib.3.de perſecut.Vuandalica.

d Polychronij.] Græci in Menologio de eodẽ hac item die agunt, his verbis: Commemoratio S.martyris Polychronij viri ſanctitate & miraculorum operatione inſignis. Hic in ſynodo Nicęæ celebrata ex lectore diaconus, & deinde presbyter eſt ordinatus. poſtquam verò Magnus Conſtantinus exceſſit, ſtatim hæreſis Ariana multos perturbare cœpit: itaque peruerſæ opinionis homines cùm inueniſſent S.Polychronium altari aſſiſtentem, repente in eum inſilientes, gladijs iugularunt, & myſtico ac diuino ſanguini ſanguinem martyris addiderunt. hæc ibi.

e Aſellæ.] Eius vitam admirabilẽ S. Hieronymus ad Marcellam texexit epiſt.15. rurſus de eiuſdem eruditione & ſanctitate epiſt.140. ad Principiam. Extat ad eandem eiuſdem epiſt.99. cùm iam egreſſus eſſet ab Vrbe. De eadem hęc Palladius cap. 29. Romę etiam Aſellam nomine bonam valde Chriſti virginem noui in monaſterio ſenuiſſe; fœminam mitem atque manſuetam, multarumq; illic curam gerentem. hęc Palladius. Quòd ad nomen ſpectat, erat id cognomen nobili Romanę familię, meminit Cicer.orat. 6. in Verrem P. Annij Aſelli: legitur etiam apud Gell.lib.3.c.4. Aſellius Tribunus pleb. tempore P. Scipionis rurſus etiam familiæ Corneliorum additum eſſe cognomentum Aſina, auctor eſt Macrobius Saturnal. lib. 1. cap. 6.

7 Septimo idus Decemb. Luna. E xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16

MEDIOLANI ordinatio [a] ſancti Ambroſij epiſcopi, & Eccleſiæ doctoris, cuius ſanctitate & doctrina vniuerſalis Eccleſia decoratur. Alexandriæ natalis beati Agathonis [b] militaris, qui in perſecutione Decij cum prohiberet quoſdam volentes illudere cadaueribus Martyrum, clamor repente totius vulgi aduerſus eum extollitur: oblatus autem iudici, cum in confeſſione Chriſti perſiſteret, capite pro pietate damnatus eſt. Antiochiæ ſanctorum martyrum Polycarpi [c] & Theodori. Tuburbi in Africa ſancti Serui [d] martyris, qui in perſecutione Vuandalica ſub Hunnerico Rege Ariano fuſtibus diutiſſime cęſus, trochleis [e] frequenter in ſublime eleuatus, atq. ictu celeri ſuper ſilices pondere corporis dimiſſus, & lapidibus acutiſſimis perfricatus, martyrij palmam adeptus eſt. Theani in Campania ſancti Vrbani [f] epiſcopi & confeſſoris. Apud Santonas in Gallia ſancti Martini [g] abbatis, ad cuius tumulum creberrima diuinitus fiunt miracula. In pago Meldenſi ſanctæ Pharæ [h] virginis.

DECEMBRIS 7.

a ORDINATIO S. Ambroſij.] Non tantùm Latini, ſed & Græci eãdem celebrant ſolemnitatem; Natalemq; dicũt, vt conſtat ex eorum Menologio, hac die. Paulinus (quis ille fuerit, alibi pluribus diſſeruimus) ſanctiſſimi viri res præclariſſimè geſtas cõſcripſit. ruſus autem ex recentioribus Coſterius. legi in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcrip. vitam S. Ambroſij Græcè ſcriptam ſine auctore: quibus omnibus cùm nonnulla adhuc deeſſe conſpicerem, eademq; non parui momenti & auctoritatis; ſingula in vnum collegi, atque ordine temporum diſpoſui. habes eam editam, ac tomo quinto operum ſancti Ambroſ. Rom. edit. affixam. Quòd autem ſpectat ad tempus ordinationis eius: Hieronymum ſequor; qui in chronico, quo res geſtas illorum temporum per ſingulos annos digeſſit, anno vndecimo Valentiniani Imp. Auxentij ſenioris obitum, Ambroſij creationem, & quæ inde vtilitas prouenit, ſcribit in hunc modum: Poſt Auxentij ſeram mortem, Mediolani Ambroſio conſtituto, omnis ad rectam fidem Italia conuertitur. hæc ipſæ: quæ verba miratus ſum à quibuſdam, qui de vnico Auxentio ſunt conati firmare ſententiam, in alium ſenſum diſtorqueri, ac ſi Hieronymus velit dicere; non prius omnem Italiam ad rectam fidem potuiſſe conuerti, etiam Ambroſio conſtituto epiſcopo, quàm poſt ſeram mortem Auxentij. hæc cùm dicant: rogo illos, quonam tempore hęc facta ſunt? certe non niſi eo anno, quo recenſentur, fateantur oportet: aliter neceſſe eſt dicant Hieronymum hallucinatum eſſe & oſcitantia quadam res ſuorum temporum ex inſtituto per annos ſingulos diſponendas, longè diuerſo tempore poſuiſſe. Si ergo eo anno vndecimo Valentiniani Auxentio mortuo & Ambroſio epiſcopo conſtituto tam ingens facta eſt acceſſio catholicę fidei: quiſnam, quæſo, Auxentius ille eſt, qui temporibus Valentiniani iunioris & Iuſtinę Auguſtę, poſt tòt annos tam ingentes ſeditiones aduerſus Ambroſium concitauit? Sed de certa morte Auxentij ſenioris ante electionem Ambroſij ſunt fideliſſimi teſtes, qui hęc viderunt, atque (vt ita dicam) manibus contrectarunt, ac in primis Paulinus, qui Ambroſij ſcripſit vitam, & illi erat à manu, itẽ Rufinus, qui eodem vixit tempore, agitq; de his lib. 2. c. 11. hos ſecuti ſunt cęteri Latinorum, Gręcorum Socrates lib. 4. c. 15. Sozom. lib. 6. c. 4. Theodoretus lib. 4. c. 5. ac denique reliqui omnes. Sed iam audiamus Ambroſium idipſum ſæpius profitentem. In epiſtola, quam ſcripſit ad Valentinianum Aug. eſt 13. lib. 2. edit. Rom. hęc de Auxentio: Quòd ſi aliquorum peregrinorum aſſentatione ſe iactat, ibi ſit epiſcopus, vnde ſunt ij, qui eum epiſcopatus putant nomine eſſe donandum: nam ego nec epiſcopum noui, nec vnde ſit, ſcio. hæc Ambroſ. de iuniori Auxentio, vt de homine nouo; quę ſeniori Auxentio nulla

ex parte

ex parte aptari poſſunt;nam illum probè nouerat Mediolani, cùm fungeretur muneræ præfecturæ. Sed leuiora ſunt hęc, ſi conferantur cum his, quę idem Ambroſius in concione prima de baſilicis non tradendis habita in eandem ſententiam firmius aſſeuerat, dum ait:Ergo Auxentius eijcitur, Mercurinus excluditur. Vnum portentum, duo nomina.etenim ne cognoſceretur quis eſſet, mutauit ſibi vocabulum; vt quia hìc fuerat Auxẽtius epiſcopus Arianus, ad decipiendam plebem, quam ille tenuerat, ſe vocaret Mercurinum. Mutauit ergo vocabulum, ſed perfidiam non mutauit, exuit lupum & induit lupum. &c. Habes ex his in Auxentio iuniore mutandi nominis cauſam: nimirum quia Auxentij nomen Mediolani erat odioſum ob ſeniorem Auxentium, qui illic fuerat epiſcopus. Certè de duobus illic agi Auxentijs pronomen, ille, neceſſariò fateri cogit: nam quid, quęſo, ille, niſi alium ab iſto de quo agitur, Auxentium monſtrat? ſic enim iſte dicitur mutaſſe nomen, vt deciperet plebem, quam ille tenuerat catholicis omnibus infenſiſſimus. Quis ſibi perſuadeat Auxentium ſeniorem, qui à temporibus Dionyſij in exilium pulſi vſque ad electionem Ambroſij annis decem & nouem eam ſedem occupauerat, & ob impietatem, quam egregiè propugnauerat, non illi tantùm vrbi ſed Orbi planè innotuerat, rurſus (vt volunt) Mediolanum tempore Ambroſij redeuntem ſub puerili larua, mutatione nominis, ne agnoſceretur diteteſcere, aliquo modo exiſtimare potuiſſe: quem certè nec (quę ſunt in fabulis) Orci galea, nec anulus Gygis occultare valuiſſent? Ruiſus verò poſt prædicta verba Ambroſij recitata alia ſequuntur, quę de duobus Auxentijs certiorem fidem faciunt. reddemus ea ſingula, ne decurtaſſe ſententias temerè arguamur: Alius (inquit) in Scythię partibus dicebatur, alius hìc vocatur: nomina pro regionibus habet. Habet ergo iam duo nomina: & ſi hinc aliò perrexerit, habebit & tertium.quonam modo patietur, vt maneat ei vocabulum ad tanti ſceleris indicium? minora fecit in Scythia, & ita erubuit, vt mutaret vocabulum: ſceleratiora hìc auſus eſt, & volet quòcumque perrexerit nomine ſuo prodi? hæc Ambroſ. quibus ſanè conſtat, ipſum de Auxentio iuniori verba facere, cùm ea ſeniori nullatenus aptari poſſint; qui toto illo tempore decem & nouem annorum, quo occupauit ſedem Mediolanenſem, ſemper Auxentius dictus reperitur: qui ſi in Scythia exulans, itidem dictus habetur Auxentius, quomodo verum eſt, eum cum regione mutaſſe nomen? Sed ſi quis dicat, ipſum in Scythia primùm, vnde ducebat originem, dictum fuiſſe Auxentium, ac venientem Mediolanum nuncupari voluiſſe Mercurinum: hæc quidem, toto cælo, repugnant his quæ dicit Ambroſius, nimirum ea ex cauſa dici voluiſſe Mercurinum, quòd nomen Auxentij Mediolani eſſet infame. ſicq; ex his luce clarius conſtat, Ambroſium de duobus loquutum Auxentijs. de ſeniori nimirum, quem non ex Scythia, ſed ex Cappadocia oriundum ſcribit S. Athanaſius in epiſt. ad ſolitar. & de iuniori, quem è Scythia idem Ambr. veniſſe dicit. Iam habes ex prædictis duos Auxentios, eoſdemq; Arianos epiſcopos, quorũ prior ante electionem Ambroſij defunctus eſt; poſterior autem temporibus Valentiniani & Iuſtinæ de vendicãda ſibi baſilica negotium fecit Ambroſio. cõtingebat illis temporibus, vt vbi fauore principum Ariani cõſiſterent, ab ijs baſilicam, vbi ſuos conuentus agerent, impetrarent: quod & Romæ (regnantibus regibus Arianis) factum eſſe, S. Gregorius ſæpe teſtatur lib. 3. dialog. c. 30. & in regiſtr. lib. 3. ind. 11. c. 19. Adhuc inſuper (ni fallor) in ſcriptis Ambroſianis & tertius reperitur Auxentius, collega impuriſſimi Iouiniani hæreſiarchæ; inter illos enim, qui illi adhæſerant, non tantùm in litteris Ambroſij & collegarum epiſcoporum lib. 1. epiſt. 7. edit. Rom. ſed in epiſt. 6. Syricij Papæ ibid. recenſita adnumeratus reperitur: quem tamen ſi eundem cum iuniore Auxentio Ariano eſſe quis contentioſè voluerit affirmare (quod mihi certè non probatur) neceſſe habet, hæc primùm de illo fateri: nimirum recantaſſe palinodiam, ex epiſcopo Ariano, factum eſſe catholicum, atque monachum in monaſterio S. Ambroſij aliquandiu exercuiſſe monaſticam diſciplinam, ibiq; à Iouiniano in eodem monaſterio monacho eſſe ſeductum; factumq; apoſtatam, & hæreticum; ſententiaq; Syricij Papæ, Ambroſij, ac aliorum epiſcoporum eſſe damnatum. hæc quidem de illis inſinuat eiuſdem Ambroſij epiſtola ad Vercellenſes. ponitur lib. 3. epiſt. 25. in edit. Rom. Firmata iam ſententia de duobus Auxentijs Arianis epiſcopis, eò vnde digreſſi ſumus, reuertentes: dicimus cum S. Hieronymo in chron. ipſo anno vndecimo Valentiniani ſenioris Imp. Gratiano tertiùm & Equitio conſſ. anno Domini trecenteſimo ſeptuageſimoquarto, hac ipſa die, S. Ambroſium eſſe ordinatum epiſcopum. ſententiam eorum, qui dixerunt ipſum creatum epiſcopum anno Domini 369. confutauimus vberius in Annal. eccleſ. breuius verò in vita eiuſdem, quam ſcripſimus.

b Agathonis.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. ſimile certamen hic ſubijſſe videtur, ac ille de quo ex Dionyſ. Alexandrin. Euſeb. in tranſlat. Rufin. lib. 6. c. 30. qui & in editione Chriſtophorſoni Beſa appellatur lib. 6. c. 34. de quo ſuperius agitur tertio kal. Martij. Porrò diuerſum nomen, & dies natalis alium ab illo eſſe, perſuadet. Eiuſmodi enim cauſa ſubeundi martyrium communis multis facilè eſſe ponit.

c Polycarpi, & Theodori.] De his hac item die Beda, & vet. man. ſcript. alijq; recentiores.

d Serui.] Eius martyrium conſcripſit Victor de perſecut. Vuandal. lib. 3. De Tuburbo, vbi hic

poni-

ponitur, eſt mentio in conc. Carthag. ſub Cypriano, & in Antonin. itin. eſt ciuitas in prouincia Zeuzitana in Africa.

e Trochleis.] Deſcribitur hîc à Victore Vticenſi illud ipſum torquendi genus, quod falsò nonnulli dicunt, torquere fidiculis, cum fune reus, reuinctus poſt terga manibus, alligatur, ac in ſublime tollitur, rurſumq; impetu deorſum mittitur. Quod autem, qualeuè fuerit tormentum fidicularum, diximus ſuperius in notis 22. Ianuarij. Trochlea enim propriè rota eſt rotam continens volubilem, per quam funis tractorius immiſſus ligatum brachijs reuinctum reum ſurſum trahit, vel remiſſus deorſum relaxat. eiuſmodi itaque tormentum dictum reperitur, eleuatio ad trochleas. Diuerſum tamen eſt illud, quod dicitur, extenſio ad trochleas, cuius mentio habetur in actis S. Symphroſæ, apud Adon. 17. Iunij. de quo genere torquendi Gregorius Turon. hiſt. Franc. lib. 5. c. 49. hæc ait: Extenſus ad trochleas, cædebatur fuſtibus, virgis, ac loris duplicibus &c. & lib. 6. c. 8. In terra extenditur ad trochleas, virgis ac fuſtibus cęditur. eadem cap. 35. eodem lib. & lib. 7. c. 32. itemq; de gloria confeſſ. c. 83. de eiuſmodi genere tormentorum habetur mentio.

f Vrbani epiſc.] De quo tab. eius eccleſiæ. Porrò eius vitæ acta antiquitus ſcripta, collecta eſſe vnà cum alijs multis ab Illuſtr. & Reuerend. D. Iulio Sanctorio S. R. E. Cardinali eruditione & vitæ moribus clariſſimo, eademq; in lucem edenda percepimus. faxit Deus, vt diebus noſtris ſolertiſſimi ingenij mereamur frui laboribus.

g Martini abb.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado & alij. hunc fuiſſe diſcipulum S. Martini epiſcopi Turonenſis, hic tradit Beda. Pluribus autem de eodem Gregor. Turon. de glor. confeſ. c. 57. & hiſt. Franc. lib. 7. c. 10. agit de eius baſilica.

h Pharæ.] De eadem hac die Vſuardus, & alij recentiores: Sigebert. in chron. an. Domini 620. de ea his verbis: Virgo Chriſti Phara claret in Francia, cuius ſanctitatem imitatus eſt frater Pharo, ex comite clericus, & ex clerico factus epiſcopus Meldenſis. hæc Sigebert. plura de eadem in vita eiuſdem S. Pharonis epiſcopi apud Sur. die 28. Octob. tom. 5. Petrus in catal. lib. 1. c. 39. & Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 55.

xiij. F Sexto idus Decemb. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17

CONCEPTIO [a] glorioſæ ſemper virginis genitricis Dei Mariæ. Romæ beati Eutychiani [b] Papæ, qui per diuerſa loca trecentos quadragintaduos Martyres manu ſua ſepeliuit; quibus & ipſe ſociatus, ſub Numeriano Imperatore martyrio coronatus eſt, & in cœmeterio Calliſti ſepultus. Alexandriæ ſancti Macarij [c] martyris, qui tempore Decij cum a iudice multis verbis ad negandum Chriſtum ſuaderetur, & eo maiori conſtantia fidem ſuam profiteretur, viuus ad vltimum iubetur exuri. Treuiris ſancti Eucharij [d], diſcipuli beati Petri Apoſtoli, & primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi. In Cypro ſancti Sophronij [e] epiſcopi, qui pupillorum, orphanorum, ac viduarum defenſor mirificus, & pauperum, atq. oppreſſorum omnium adiutor fuit. In monaſterio Luxouienſi ſancti Romarici [f] abbatis, qui cum in aula Theodoberti Regis primus eſſet, renuncians ſęculo, monaſtica etiam obſeruantia cæteris antecelluit. Conſtantinopoli ſancti Patapij [g] ſolitarij, virtutibus & miraculis clari. Veronæ ordinatio ſancti Zenonis [h] epiſcopi.

a CONCEPTIO.] Tam Latini, quàm Græci eandem celebrant ſolemnitatem; ſed illi non eadem die, poſtridie tamen, vt conſtat ex conſtitut. Emmanuelis Imp. quam recitat Theodor. in nomoc. Photij tit. 7. c. 1. extat Leonis Imp. ſerm. de Cõcept. beatæ Mariæ in man. ſcrip. cod. bibliothecæ Sfortianæ num. 65. alius inſuper Georgij epiſc. Nicomed. eod. cod. habetur. Quòd ad tempus attinet, quo eiuſmodi celebritas apud nos agi cœpta eſt: non à Sixto quarto, vt quidam opinatus eſt, exordiũ ſumpſit; licet ille de ea dederit decretalem ext. tit. de reliq. & ven. ſanct. c. cùm præcelſa: ſed longè ante in Dei Eccleſia celebrata reperitur. Planè conſtat temporibus S. Bernardi, circa annum Domini 1145. cœptam celebrari in Gallijs in eccleſia Lugdunenſi; vt patet ex epiſtola eiuſdem Bernardi 174. ad canonicos Lugdunenſes, ſubindignantis, quòd abſque auctoritate catholicæ Romanæ Eccleſiæ nouam inducerent celebritatem, obtentu cuiuſdam ſupernæ reuelationis. cùm tamen de his omnibus ſe iudicium Romanæ Eccleſiæ expectare profiteatur. Cæterum quænam fuerit iſta diuinitus facta reuelatio, Petrus in catal. lib. 1. cap. 42. rem geſtam refert, ac tribuit S. Anſelmo Cantuarienſi epiſcopo, qui vixit ante Bernardi tempora, obijtq; diem anno Domini 1109. At licet ea reuelatio eodem fermè modo, vt ſcribit, ſe habuerit: tamen non eſt facta Anſelmo, ſed alio, qui nec temporibus, quibus ille factus epiſcopus, claruit; ſed paulo ante circa annum Domini 1070. cùm Guilielmus Normandorum dux regnaret in Anglia: quando Elſino, aliàs Elpino Anglo abbati maris tempeſtate periclitanti diuinitus quoddam viſum apparuit, eumq; admonuit de eiuſmodi celebranda ſolemnitate; ſubſecutumq; eſt miraculum in fidei veritatis teſtimonium. Habemus rei geſtæ hiſtoriam in antiquo codice man. ſcript. cuius exordium eſt: Eo tempore, quo Guilielmus. &c. Ex quibus omnibus ſatis compertum habetur, eiuſmodi celebritatem in Anglia primùm celebrari cœptam, eidemq; fauiſſe ſanctum Anſelmum, qui & de Conceptu virginali egregium edidit commentarium. poſtea (vt diximus) recepit eam eccleſia Lugdunenſis; ſed non ſine controuerſia; acceſſit demum Romanæ Eccleſiæ aſſenſus atque decretum. nouiſſimeq; S. S. Concilium Tridentinum, ac Pius V. Rom. Pont. eam ſeruandam eſſe firmarunt.

b Eutychiani Papæ.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De eius ſucceſſione ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 26. Optat. lib. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. Niceph. chron. & alij. cætera diximus in Annal. eccleſ.

c Macarij.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij. ſcribit de eodem Euſebius ex Dionyſio Alexandrino lib. 6. cap. 34.

d Eucharij epiſcopi.] Agit de eodem Beda die ſequenti. Meminit eiuſdem Gregor. Turon. in vit. SS. Patrum in Nicetio Treuer. epiſc. c. 17. prope finem. de eodem Petr. Cluniac. lib. 1. epiſt. 2. Marian. Scot. an. Domini 74. tabulæ eccleſiæ Treuer. quas recitat Demochar. de ſacrif. Miſſę, & alij.

e Sophronij epiſc.] Gręci de eodem agunt hac die in Menologio; eiuſq; res geſtas breui compendio perſtrictas referunt.

f Romarici abb.] De eius cõuerſione ex ſeculari vita, qua florebat apud Theodobertum regem Francorum ad monaſticam obſeruantiam cœnobij Luxouienſis, mentio habetur in vita S. Euſtachij abb. cuius fuit diſcipulus. cap. 6. De eodem Petr. in catal. lib. 1. c. 44. & Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 9.

g Patapij.] Agunt de eodem Græci hac die; eius autem acta Metaphraſtes ex antiquis monumentis deſcripſit, extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

h Zenonis epiſcopi.] De Zenone epiſcopo Veronenſi conſule ea, quæ ſupra notauimus pridie idus Aprilis.

9 Quinto idus Decemb. Luna. G xij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18

TOLETI in Hiſpania natalis ſanctæ Leocadiæ [a] virginis & martyris, quæ in perſecutione Diocletiani Imperatoris a præfecto Hiſpaniarum Daciano dira carceris cuſtodia macerata, cum grauiſſimos beatæ Eulaliæ & reliquorum martyrum cruciatus audiſſet, genibus in oratione poſitis, im-

pollutum ſpiritum Chriſto reddidit. Carthagine ſancti Reſtituti [b] epiſcopi & martyris, in cuius ſolemnitate ſanctus Auguſtinus de eo ad populum ſermonem habuit. Item in Africa ſanctorum martyrum Petri [c], Succeſſi, Baſſiani, Primitiui, & aliorum viginti. Lemouicis in Gallia ſanctæ Valeriæ [d] virginis & martyris. Veronæ ſancti Proculi [e] epiſcopi, qui in perſecutione Diocletiani colaphis ac fuſtibus cæſus, & ciuitate pulſus, tandem ad eccleſiam ſuam reſtitutus quieuit in pace. Papiæ ſancti Syri [f] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui Apoſtolicis ſignis & virtutibus claruit. Apameæ in Syria beati Iuliani [g] epiſcopi, qui tempore Seueri ſanctitate refulſit. Petragoricis in Gallia ſancti Cypriani [h] abbatis, magnæ ſanctitatis viri. Nazianzi ſanctæ Gorgoniæ [i] ſororis beati Gregorij Theologi, cuius ipſe virtutes & miracula conſcripſit.

DECEMBRIS 9.

a LEOCADIÆ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Plura de ipſa in Breuiario Toletano, vbi ſacro hymno eius acta canuntur. Tres ibidem baſilicæ in eius memoriam erectæ permanent, quarum prima vbi nata, altera vbi paſſa, tertia verò vbi ſepulta fuit. Leguntur plures ſynodi Toletanæ habitæ in eccleſia S. Leocadiæ. Cùm Saraceni Hiſpanias inuaſiſſent, venerandum eius corpus in Gallias delatum ferunt, cuius brachium poſtea eccleſiæ priſtinæ redditum Laurent. Padil. & Vaſæus in chron. tradunt. Sed his diebus Romam ipſum venerandum corpus allatum, in Hiſpaniam ſolemni pompa transferendum, accepimus. De eadem Petrus in catal. lib. 1. c. 48. Marin. Sicul. rerum Hiſpan. lib. 5. Flos ſanct. Hiſpan. & Theſaur. concion. tom. 2. hac die.

b Reſtituti epiſcopi.] De eodem vet. man. ſcript. De ſermone ſancti Auguſtini, cuius hîc mentio habetur, ſcribit Poſſid. in indic. c. 8. ipſe autem deſideratur. De alio Reſtituto presbytero Calamenſi Auguſtinus meminit lib. 13. de ciuit. Dei cap. 24. miraq; de eo ſcribit.

c Petri, & ſoc.] Agit de eodem Beda & alij recentiores; conſentiuntq; vet. man. ſcript.

d Valeriæ.] De ipſa habetur mentio in actis S. Martialis apud Petrum in catal. lib. 9. cap. 29. & in epiſt. quæ S. Martialis fertur ad Toloſanos, Molanus de eadem in addit. ad Vſuard. hac die.

e Proculi epiſc.] De quo tabulæ eccleſiæ Veron. & Aug. Valer. epiſc. Veron. Cardin. de antiq. mon. epiſc. Veron. pag. 10. & 41. eius vitam in antiquo Lectionario eius eccleſiæ haberi teſtatur. agit de eodem Petrus in catal. lib. 1. c. 49. & lib. 7. c. 42. in Firmo & Ruſtico. Recenſetur quartus eius ſedis epiſcopus.

f Syri epiſcopi.] De eodem hac die etiam tabulæ eccleſiæ Ticinenſis, Tranſlatio autem celebratur ad xvi. kal. Iunij. Vide quæ notauimus ſupra in Inuentio, prid. idus Septembr.

g Iuliani.] De quo & Græci. Eius certamina pro fide catholica ſuſcepta aduerſus Cataphrygas, eũ illuſtriorem reddidere, vt conſtat ex epiſtola Apollinaris Hierapolitani apud Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 15.

h Cypriani abb.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. pluribus autem Greg. Turon. de glor. confeſſ. c. 100. Petrus in catal. lib. 1. c. 51. & Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 252.

i Gorgoniæ.] Græci itidem. Eius præclaras laudes, & res geſtas contexuit ipſius germanus S. Gregorius Nazianzenus clariſſima oratione, quam dixit in eius funere.

xj. A Quarto idus Decemb. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19			

ROMÆ

ROMÆ ſancti Melchiadis [a] Papæ, qui in perſecutione Maximiani multa paſſus, reddita Eccleſiæ pace quieuit in Domino. Eodem die ſanctorum martyrum Carpophori [b] presbyteri, & Abundij diaconi, qui in perſecutione Diocletiani primo fuſtibus crudeliſſime cæſi, deinde in carcerem, negato cibo & potu retruſi, & rurſum in equuleo torti, & poſt hæc diu in carcere macerati, nouiſſime gladio percuſſi ſunt. Emeritæ in Hiſpania paſſio ſanctæ Eulaliæ [c] virginis, quæ ſub Maximiano Imperatore, cum eſſet annorum duodecim, iuſſu Daciani præſidis pro confeſſione Chriſti plurima tormẽta perpeſſa eſt: nouiſſime in equuleo ſuſpenſa, & exungulata, faculis ardentibus ex vtroq. latere appoſitis, hauſto igne ſpiritum reddidit. Item ibidem ſanctæ Iuliæ [d] virginis & martyris, quæ beatæ Eulaliæ ſocia fuit, & illi ad paſſionem properanti comes indiuidua adhæſit. Alexandriæ ſanctorum martyrum Mennæ [e], Hermogenis, & Eugraphi, qui ſub Maximino paſſi ſunt. Apud Leontinos in Sicilia ſanctorum martyrum Mercurij [f], & ſociorum militum, qui ſub Tertyllo præſide tempore Licinij Imperatoris gladio cæſi ſunt. Ancyræ in Galatia ſancti Gemelli [h] martyris, qui poſt dira tormenta ſub Iuliano Apoſtata crucis ſupplicio martyrium conſummauit. Viennæ ſancti Sindulphi [i] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Deuſdedit [k] epiſcopi.

DECEMBRIS 10.

a MELCHIADIS Papæ.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De eius ſucceſſione lib. de Rom. Pontificibus, Euſeb. chron. Optat. Mileuit. lib. 2. Aug. epiſt. 165. Niceph. chron. & alij. Geſta autem eius intexuimus in Annal. eccleſ. hic tantùm, ex inſtituto, de ſucceſſione agimus.

b Carpophori, & Abundij.] De his Beda, Vſuardus, Ado, conſentiuntq; vet. man. ſcript. Sed magna varietas lectionis, dum penes quoſdam codices Hiſpali, & apud alios Spoleti paſſi legantur. Spoleti autem paſſos eſſe, acta eorum, quæ deſcripſit Mombrit. tom. 1. & man. ſcript. quę è Spoletina eccleſia mutuati ſumus (licet omnia admodum deprauata) ſignificant. Rurſus autem Hiſpali hos martyrio coronatos, ex breuiario Eborenſi tradit Vaſæus in chron. Petrus in catal. lib. 1. c. 33. Floſ. ſanct. & Theſaur. concion. tom. 2. Omnes in hoc conſentiunt, paſſos eſſe in perſecutione Diocletiani & Maximiani, ſub Martiano iudice.

c Eulaliæ.] De eadem Beda, ac cæteri omnes hac die. Eius acta cecinit Prudentius hymno periſteph. idemq; hym. 4. eandem deſcribit, cùm ait.

Luſitanorum caput oppidorum
Vrbs odoratæ cineres puellæ
Obuiam Chriſto rapiens, ad aram
porriget ipſam.

Appellat Auguſtam Emeritam, quæ erat Rom. colonia, caput Luſitaniæ, quæ quidem prouincia adminiſtrabatur per Legatum prætorium: reliqua autẽ Hiſpanię pars, præter Beticam, per Conſularem Legatum curabatur, Beticę enim ab Auguſto populo Rom. attributæ, dabatur Prętor cũ Quęſtore & Legato. hęc pluribus Strabo lib. 3. quę voluimus adnotaſſe, quòd in actis ſanctorum martyrum qui in Hiſpania paſſi ſunt, eos ſæpe ſub Conſularibus, vel Legatis paſſos inuenies, licet eoſdem Pręſides frequentius appellatos reperies, vt habes hîc de Daciano. Vt ad Eulaliam reuertamur. de eadem Venant. Fortun. lib. 7. carm. ad Bod. ducem, & de Gaud. vit. æter. hoc verſu.

Eulalia Emerita tollit ab vrbe caput. &c. Itemq; Aldelm. lib. de laud. virg. Scribit S. Iſidor. in hiſt.

Goth. æra 491. Gothos ab Emerita abſtinuiſſe, territos oſtentis beatiſſimæ Eulaliæ. Agunt de eadem alij recentiores, vt Petrus in catal. lib. 1. c. 5. Flos ſanct. Hiſp. & Theſaur. concion. tom. 2. Conſule quæ ſuperius notauimus in Eulalia Barchinonen. pridie idus Februar.

d Iuliæ.] Agunt de ea ijdem qui ſupra, Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 1. c. 55.

e Mennæ, & ſoc.] De his Græci etiam agunt hac die, eorumq; acta recolunt in Menologio: plenius autem Metaphraſtes, ex quo Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. Alius hic Mennas ab eo de quo ſupra tertio idus Nouembr. licèt nonnulli hunc Mennam, illum eſſe dicant. Huius corpus tranſlatum eſt Conſtantinopolim, in cuius honorem Iuſtinianus Imp. baſilicam excitauit, vt Procop. de ædif. Iuſtinian. Imp. lib. 1. teſtatur.

f Mercurij, & ſoc.] Horum acta accepimus edita ab eccleſia Leontina, iuncta ſimul cum rebus geſtis ſanctorum martyrum Adelphij, Philadelphij, & Cyrini.

h Gemelli.] Græci item agunt de eodem hac die in Menologio, eiuſq; martyrium narrant. De templo ſancti Gemelli martyris mẽtio habetur in actis ſancti Theodori Sicæotæ. Metaph. 22. April.

i Sindulphi epiſcopi.] Beda, Ado, & alij recentiores. Meminit eiuſdem Ado Viennen. in chron. an. Domini *669.* poniturque trigeſimusprimus eius ſedis epiſcopus in tabul. Democh. Alius eiuſdem nominis fuit Sindulphus monachus, de quo Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 46.

k Deuſdedit epiſcopi.] De eo tab. eccleſiæ Brixien. & Rampert. in ſerm. de tranſlatione S. Philaſtrij.

1. B Tertio idus Decemb. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

ROMÆ ſancti Damaſi [a] Papæ & confeſſoris, qui Apollinarem hæreſiarcham damnauit, & Petrum epiſcopum Alexandrinum fugatum reſtituit: multa etiam ſanctorum Martyrum corpora inuenit, eorumq. memorias verſibus exornauit. Item Romæ paſſio ſancti Thraſonis [b], qui cum Chriſtianos laborantes in thermis, alijsq. operibus publicis fatigatos, & in carcere poſitos de ſuis facultatibus aleret, iubente Maximiano tentus, cum alijs duobus Pontiano & Prætextato martyrio coronatus eſt. Ambiani ſanctorum martyrum Victorici [c] & Fuſciani ſub eodem Imperatore, in quorum naribus & auribus iuſſit Rictiouarus præſes immitti tarinchas [d], & clauis ardentibus tempora transfigi, deinde oculos euelli, ac poſtmodum eorum corpora iaculari; ſicq. vna cum ſancto Gentiano eorum hoſpite capitibus amputatis migrauerunt ad Dominum. In Perſide ſancti Barſabæ [e] martyris. In Hiſpania ſancti Eutychij [f] martyris. Placentiæ ſancti Sabini [g] epiſcopi, miraculis clari. Conſtantinopoli ſancti Danielis [h] Stylitæ.

DECEMBRIS II.

a DAMASI Papæ.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado & alij. De eius ſucceſſione liber de Rom. Pontificibus, Optat. Mileuit. lib. 2. Rufin. hiſt. lib. 2. c. 10. Auguſtin. ad Generoſum epiſt. 165. Sozom. lib. 6. c. 23. Niceph. in chron. & alij plures. Cætera de eo in Annal. vbi cùm eius acta per annos ſingulos digeſſimus, tum apologiam conſcripſimus aduerſus libellum

libellum Marcellini ſchiſmatici,quem ille obtulit Theodoſio Imp.quo rabido ore in ſanctiſſimum virum inuehitur. Habemus de eodem man. ſcript. ſermonem,qui per lectiones diſtinctus in aliquibus eccleſijs olim recitari conſueuit natali eius die.

b Thraſonis.] De ipſo Beda, & alij. Eius res geſtæ intextæ habentur actis ſancti Marcelli Papæ, apud Sur. tom. 1. die 16. Ianuar. mentio habetur de Thraſone etiam in actis ſanctę Suſannę virg. & mart. apud Sur. tom. 4.

c Victorici,& Fuſciani.] Agunt de his ijdem, qui ſupra Beda, & alij. eorum acta Petrus in catal. lib.1.c.57.paucis deſcribit,eademq; Mombrit.recitat tom. 1.

d Tarinchas.] Vox prorſus incognita,niſi ex varia lectione actorum eorundem martyrum,genus eſſe tormentorum,aſſequi poſſimus. Aliqua vet.man.ſcript.loco tarincharum, habent ſudes ferreas; ſic etiam legit Mombrit. tom.1. vit.ſanct.in vita dictorum martyrum; ſic Vincent.in ſpecul. lib. 13. cap. 141. ſic denique Petrus in catal. lib. 1. c. 57. puto autem tarinchas illas eſſe, quas Ioſeph. lib. de Machab. appellat ſuccenſoria; quę (inquit) erant tenuia ferri tela ad incendendum martyrem comparata.

e Barſabę.] Agunt de eodem hac die Gręci in Menologio.

f Eutychij.] Beda, Vſuardus, Ado & alij recentiores. Prope Gades paſſum ferunt Laurent. Padil. & Vaſęus in chron. Hiſpan. agitur de eodē in Flore ſanct. Hiſpan. & in Theſaur. conc. tom. 2. hac die.

g Sabini epiſcopi.] De eodem hac die tabulę eccleſię Placentinę. Scribit de eo S. Gregorius Papa lib. 3. dialog. c. 10. vbi refert inſigne miraculum ab eo editum. Claruit temporibus Gratiani,& Theodoſij Impp. interfuit vnà cum S. Ambroſio Mediolanenſi epiſcopo concilio Aquileienſi, vt eius Synodi acta ſignificant. Habentur illic grauiſſimę aduerſus Arianos à Sabino dictę ſententię; erat enim non tantùm ſanctitate, ſed eruditione pręcipuus; cui tantum tribuit S. Ambroſius,vt ſua ſcripta ab eodem voluerit recognoſci,cenſura ipſius examinari,atq; indicio comprobari; vt apparet ex eius epiſtola 63. lib. 8. edit. Rom. ad eundem Sabinum conſcripta, in qua hæc aurea eius ſententia legitur: Vnumquemq; fallunt ſua ſcripta,& auctorem prętereunt;atq; vt filij etiam deformes delectant,ſic etiā ſcriptorem indecores ſermones ſui palpant. hæc ille beatus & egregius doctor Eccleſiæ. In eadem item ſententiā S. Auguſtinus ſcribens ad Marcellinum epiſt. 7. Ego (inquit) Iudices meos veros,& veritate ſeueros magis intueor. &c. Si hæc tanti doctores Eccleſiæ, quis interim tantū ſibi ſumat,vt idoneus de ſe ipſo iudex ſibi eſſe videatur? His itaq; admonitus,fateor,nō vnū,ſed plures ſcriptionū mearū ſemper optaui arbitros. Etſi habeam domeſticum cognitorem R.P. Franciſcū Bordinum virum planè diſertum, quo cum ab ineunte ætate ijſdem litterarum ſtudijs aſſueui; tamen præter eum quo contentus eſſe poſſem,alios eruditos rerum noſtrarum non tantùm inſpectores,ſed iudices induſtria quęſitos adhibere conſueui. Sed ad Sabinū de quo agimus,reuertamur. Extant eiuſdem Ambroſij ad Sabinum aliæ ſcriptæ epiſtolę,videlicet lib. 1. epiſt. 8. lib. 4. epiſt. 30. 31. & lib. 8. epiſt. 65. edit. Roman. in quibus licèt cuius ſedis epiſcopus fuerit, nulla mentio habeatur, tamē illum ipſum eſſe Sabinum epiſcopum Placentinum collegam in concilio Aquileienſi, cognitoremq; ſcriptorum ipſius, omnis ratio ſuadet.

h Danielis Stylitæ.] De eo pariter Gręci in Menologio. Edidit eius acta Metaphraſtes, quæ & Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. deſcripſerunt. Meminit eiuſdem Nicephorus hiſt. lib. 15. cap. 32. & lib. 16. c. 6. Cedren. & alij in Leone Magno. citantur eius acta à S. Ioanne Damaſceno in orat. 3. de imaginibus. Cyrus exconſul columnam Danielis eleganti epigrammate illuſtrauit, vt eiuſdem Danielis acta teſtantur.

12 ## Pridie idus Decemb. Luna. C ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

ROMÆ ſancti Syneſij [a] martyris, qui tempore beati Xyſti Papæ lector ordinatus, cum multos conuertiſſet ad Chriſtum, apud Aurelianum Imperatorem accuſatus, gladio percuſſus martyrij coronam accepit. Alexandriæ ſanctorum martyrum Epimachi [b] & Alexandri, qui ſub Decio Imperatore

cum fuiſſent multo tempore in vinculis, & diuerſis ſupplicijs affecti perduraſſent in fide, ignibus tandem conſumpti ſunt. Ibidem ſanctarum mulierum Ammonariæ[c] virginis, Mercuriæ, Dionyſiæ, & alterius Ammonariæ: quarum prima in eadem Decij perſecutione, inauditis tormentorum generibus ſuperatis, ferro cædente, beatum vitæ finem percepit: tres vero aliæ, cum iudex à fœminis ſuperari erubeſceret, ac dubitaret, ne eadem in illas exercens cruciamenta, earum etiam conſtantia vinceretur, ſtatim iuſſæ ſunt decollari. Eodem die ſanctorum martyrum Hermogenis[d], Donati, & aliorum viginti duorum. Treuiris ſanctorum martyrum Maxentij[e], Conſtantij, Creſcentij, Iuſtini, & ſociorum, qui in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro præſide paſſi ſunt.

DECEMBRIS. 12.

a SYNESII.] Celebris inter martyres, Græcis etiam notiſſimus fuit; qui de eodem agũt hac die in Menologio, vbi & certaminis eius acta deſcribunt, prout hic narrantur. De eius tranſlatione in inſulam Augiẽſem, anno Domini 830. facta, meminit Herm. Contract. in chron. eo anno.

b Epimachi, & Alexandri.] De quo hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij: Græci autem de Epimacho agunt natalem diem pridie kal Nouembris. Eius autem tranſlationem Conſtantinopolim factam recolunt quinto idus Martij. De vtriuſque certamine ſcribit Dionyſius epiſcopus Alexandrinus apud Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. & alij ex prædicto auctore accipientes.

c Ammonariæ, & ſoc.] Agunt de his mulieribus ijdem, qui ſupra, Beda, & alij hac die: ijdemq; earum coronas martyrij deſcribunt ex Dionyſio, quem refert Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34.

d Hermogenis, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Vuandelbertus, & alij recentiores hac die. Hos in paludem quandam eſſe demerſos, ac ſic martyrium conſummaſſe, habetur in Theſau. concion. tom. 2.

e Maxentij, & ſoc.] Non tantùm hi tres clariſſimi eius ciuitatis ſenatores tunc paſſi ſunt, ſed & quatuor alij, quorum hæc ſunt nomina, Iuſtinus, Leander, Alexander, & Soter. de quorum corporum inuentione agit Sigebert. in chron. an. Domini 1071.

viij. D Idibus Decembris Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22

SYRACVSIS in Sicilia natalis ſanctæ Luciæ[a] virginis & martyris, in perſecutione Diocletiani: quam cum lenones, quibus iubente Paſchaſio conſulari tradita erat, vt a populo caſtitati eius illuderetur, ducere vellent, nullatenus eam mouere potuerunt, nec funibus additis, nec boum iugis plurimis: deinde vero picem, reſinam, feruens oleum nil læſa ſuperans, tandem gladio in gutture percuſſa martyrium conſummauit. In Armenia paſſio ſanctorum martyrum Euſtratij[b], Auxentij, Eugenij, Mardarij, & Oreſtis, in perſecutione Diocletiani: ex quibus Euſtratius

ſtratius primo ſub Lyſia, deinde Sebaſtæ ſub Agricolao præſide vna cum Oreſte exquiſitis tormentis cruciatus, in fornacem miſſus reddidit ſpiritum: Oreſtes autem in ſtratum ferreum ignitum poſitus migrauit ad Dominum: cæteri apud Arabracos ſæuiſſimis agitati ſupplicijs ſub Lyſia præſide, diuerſimode martyrium conſummarunt. Eorum corpora poſtea Romam tranſlata, in eccleſia ſancti Apollinaris honorifice ſunt collocata. Apud Sardiniam id Sulcitana inſula paſſio ſancti Antiochi[c] ſub Hadriano Imperatore. Cameraci in Gallia ſancti Authberti[d] epiſcopi & confeſſoris. In pago Pontino ſancti Iudoci[e] confeſſoris. In territorio Argentoratenſi ſanctæ Othiliæ[f] virginis.

DECEMBRIS 13.

a LVCIÆ.] Agunt de eadem Latini omnes hac die, ſimul & Græci, eiusq; martyrij acta iiſdem omnibus nouiſſima recitat Sur. tom. 6. Mombrit. tom. 2. & alij plures, reperiunturq; in antiquis codicibus man. ſcript. carmine autem eadem cecinit Sigebertus, qui & tranſlationes corporis eius egregio ſermone proſecutus eſt. profitetur hæc ipſe lib. de vir. illuſtr. cap. 172. Plura de ipſa S. Aldelmus, tam ſoluta oratione, quàm carmine in lib. de laude virgin. Itidem Baptiſta Mantuanus Carmelita præclarus poeta S. Luciæ Agonem heroico carmine egregiè decantauit, ſicut & ſanctarum virginum Apolloniæ, & Margaritæ.

b Euſtratij, & ſoc.] De his Græci hac etiam die agunt in Menologio. Horum res præclarè geſtæ à Metaphraſte deſcriptę extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. legimus eaſdem in nonnullis codicibus man. ſcript. & inter alios in eo, qui aſſeruatur Romæ in eccleſia S. Mariæ ad Martyres. eſt eorum exordium: Regnantibus Diocletiano & Maximiano Impp. Habemus eaſdē in noſtra bibliotheca, in quibus & nomen auctoris, qui ea conſcripſit proditur: nimirùm Euſebius monachus Sebaſtenus, qui ea tradidit Auracinis, penes quos celebrior erat eorum memoria. In his, quæ habemus apud nos aperitur & nomen auctoris, qui ea latinitate donauit. fuit is Ioannes ſeruus S. Ianuarij (ſic enim inſcribitur) qui vixit Neapoli temporibus Athanaſij iunioris eius ſedis epiſcopi: hæc etenim habet auctor in præfatione: Athanaſius iunior Parthenopenſis eccleſiæ præſul, patrui ſui magnifici præſulis ſtudia ſecutus, me impulit. &c. Tritthem. de ſcript. eccleſ. teſtatur horum acta eſſe conſcripta à Dorotheo. Agit de iiſdem martyribus Niceph. hiſt. lib. 7. c. 14. Aſſeruantur Romę horum corpora in eccleſia S. Apollinaris epiſcopi, vbi ad reparandas ingētes clades Germanarum eccleſiatum ab hæreticis illatas Greg. XIII. Papa diuino conſilio ſtabiliuit collegium Germanicum, addidit & Hungaricum, auxitq; ampliſſimis domibus, ac redditibus.

c Antiochi.] De eodem tabulæ eius eccleſiæ hac die. inde etiam accepimus eius acta plenius ſcripta, atque (prout in eius ſolemnitate recitari ſolent) per lectiones diſtincta. incipiunt: Sicut ſanctorum omnium. &c.

d Authberti epiſcopi.] Agunt de eodem Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Extant eius vitæ acta apud Sur. tom. 6. Meminit eiuſdem Sigebert. in chron. an. Domini 650. 651. & 658. Plura de eodem Molan. in indicul. ſanct. Belg. recenſetur in tab. Demochar. octauus eius ſedis epiſcopus.

e Iudoci.] Eius res geſtas à Florentio abbate conſcriptas edidit Sur. tom. 6. Agit de eodem Sigebert. in chron. an. Domini 653. Vincent. hiſt. lib. 24. c. 105. 106. Petrus in catal. lib. 1. cap. 65. & Molan. in addit. ad Vſuard.

f Othiliæ.] De eadem Adonis Martyrolog. Claruit circa annum Domini ſeptingenteſimum, vt conſtat ex chron. Germ. hæc cæca à natiuitate in baptiſmate viſum recepit, exercuitq; monaſticam diſciplinam in Alſatia. De eadem agit Molanus in addit. ad Vſuard.

14 Decimonono kal. Ianuarij Luna. E vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23

ALEXANDRIÆ ſanctorum martyrum Heronis [a], Arſenij, Iſidori, & Dioſcori pueri: quorum tres primos iudex in perſecutione Deciana varijs tormentis dilanians, cum pari conſtantia videret armatos, tradi ignibus iubet: Dioſcorus vero multipliciter flagellatus, diuino nutu ad conſolationem fidelium dimiſſus eſt. Antiochiæ natalis ſanctorum martyrum Druſi [b], Zoſimi, & Theodori. Eodem die paſſio ſanctorum Iuſti [c] & Abundij, qui ſub Numeriano Imperatore & Olybrio præſide in ignē iniecti, cum euaſiſſent illæſi, gladio percuſſi ſunt. Rhemis paſſio ſanctorum Nicaſij [d] epiſcopi, Eutropiæ virginis ſororis eius, & ſociorum martyrum, quia à barbaris Eccleſiæ hoſtibus cæſi ſunt. In Cypro inſula natalis beati Spiridionis [e] epiſcopi, qui vnus fuit ex illis confeſſoribus, quos Maximinus dextro oculo effoſſo, & ſiniſtro poplite ſucciſo, ad metalla damnauerat. Hic prophetiæ dono, & ſignorum gloria inclytus fuit, & in Nicæno Concilio philoſophum ethnicum Chriſtianæ religioni inſultantem deuicit, & ad fidem perduxit. Bergomi ſancti Viatoris [f] epiſcopi & confeſſoris. Papiæ ſancti Pompeij [g] epiſcopi. Neapoli in Campania ſancti Agnelli [h] abbatis, gratia miraculorum illuſtris, qui obſeſſam vrbem ſæpe viſus eſt crucis vexillo ab hoſtibus liberare. Mediolani ſancti Matroniani [i] eremitæ.

DECEMBRIS 14.

a HERONIS, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scribit eorum certamina Dionyſ. Alexand. quę recitat Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 14. In editione Chriſtophorſoni loco Arſenij, Ater legitur.

b Druſi, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri recentiores de his hac die agunt.

c Iuſti, & Abundij.] Eius paſſionis acta deſcribuntur hymno ſacro in Breuiario Toletano, vbi de his pluribus agitur.

d Nicaſij epiſcopi, Eutropiæ, & ſociorum.] Agit dè his Vſuardus, Ado, conſentiuntq́; vet. man. ſcrip. Acta autem ipſorum ex antiquis codicibus edidit Sur. tom. 6. agit de his Otho Friſing. lib. 4. c. 28. Sigebert. in chron. an. Domini 453. Nicol. Olaus in Attila. Vincent. Spec. hiſt. lib. 21. cap. 37. & Petrus in catal. lib. 1. cap. 69. Mombrit. tom. 2. quorum alij paſſos hos tradunt temporibus Vuandalicæ cladis, alij autem ſub Attila Hunnorum rege. De Baſilica S. Nicaſij Rhemis agit Hincmarus in vita S. Remigij.

e Spiridionis epiſcopi.] Beda ac cæteri Latinorum de eodem hac die; Græci autem pridie idus Decembris in Menolog. Non ſolùm interfuit S. S. Nicæno Concilio, ſed & adnumeratur etiam Spiridion ſeu Spiridon inter patres, qui in Concilio Sardicenſi fidem catholicam propugnarunt, vt cōſtat ex Athanaſ. apolog. 2. col. 424. a. Eius acta edita à Metaphraſte habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. Rufin. de eodem lib. 1. c. 5. Socrat. lib. 1. c. 8. Sozom. lib. 1. c. 11. Niceph. lib. 8. c. 15. & 42. Gregor. presbyt. in orat. habita de ſanctis Patribus Nicææ congregatis, Cedren. in Conſtantino, Glicas, & alij. Licet autem Metaphraſtes auctorem qui acta Spiridionis ſcripſit, non prodat; conſtat tamen (teſte Suida) ea eſſe conſcripta à Triphyllio epiſcopo eius diſcipulo verſibus iambicis, ſed non extant. De conuerſione philoſophi ijdem qui ſupra agunt.

f Viatoris epiſcopi.] Beda de eodem, licet ponat in Gallijs; agit Galeſin. de eodem ex tab. eccleſ. Bergom.

g Pompeij epiſc.] Tabulæ eccleſiæ Papien. Vnde & eius acta man. ſcript. accepimus: plura de eodem in actis S. Syri eiuſdem eccleſiæ epiſc.

h Agnelli abb.] Tabulæ eccleſiæ Neapol. vbi religioſiſſimè colitur. Extant eius acta edita à Paulo Regio; habemus & nos man. ſcript. in noſtra bibliotheca, vbi & quædam à viro ſancto miracula edita leguntur. Claruit temporibus Gregorij Papæ, & Mauritij Imp. cùm Neapolitanæ Eccleſię præeſſet Fortunatus, de quo eſt frequens mentio in regiſtro S. Gregorij Papæ. legi & libellum miraculorum eius, cùm eſſem Neapoli.

i Matroniani.] De eo etiam tabulæ eccleſiæ Mediolanenſis ex quibus Galeſin.

15 Decimooctauo kal. Ianuarij. Luna. F vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24

ROMÆ ſanctorum martyrum Irenæi [a], Antonij, Theodori, Saturnini, Victoris, & aliorum decem & ſeptem, qui in perſecutione Valeriani pro Chriſto paſſi ſunt. In Africa paſſio ſanctorum Fauſtini [b], Lucij, Candidi, Cæliani, Marci, Ianuarij, & Fortunati. Ibidem ſancti Valeriani [c] epiſcopi, qui cum eſſet annorum plus octoginta, in perſecutione Vuandalica ſub Geiſerico rege Ariano, conuentus ab eo vt traderet eccleſiæ vtenſilia, idq. conſtanter renuiſſet, extra ciuitatem ſingularis iuſſus eſt pelli: cumq. præceptum eſſet, vt nullus eum neq. in domo neq. in agro dimitteret habitare, multo tempore in ſtrata publica nudo ſub aere iacens, in confeſſione & defenſione catholicæ veritatis curſum beatæ vitæ compleuit. In territorio Aurelianenſi ſancti Maximini [d] confeſſoris. Apud Iberos trans Pontum Euxinum ſanctæ Chriſtianæ ancillæ [e], quæ virtute miraculorum gentem illam tempore Conſtantini ad fidem Chriſti perduxit.

DECEMBRIS 15.

a IRENAEI, & ſoc.] De his vet. man. ſcript. ex quibus ex recentiores hac die.

b Fauſtini, Lucij, & ſoc.] Agit de his Beda atque alij recentiores, aſtipulanturq́; vet. man. ſcript.

c Valeriani epiſc.] Beda, Vſuardus, alijq́; de eodem hac die. Eius res geſtas conſcripſit Victor Vticenſis lib. 1. de perſecut. Vuandal. ex quo & cæteri accepiſſe noſcuntur.

d Maximini.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri recentiores hac die.

e Chriſtianæ Ancillæ.] Licet accidiſſe videamus aliquando, vt quæ conditione eſſet ancilla, Ancilla quoq; proprio nomine vocaretur, vt habes de hoc exemplum apud Plutarchũ in Caio Cæſare, cùm agit de ancilla Pompeiæ vxoris Cæſaris: tamen hæc, de qua agitur, eo quòd nomen eius incognitum haberetur, non proprio, ſed appellatiuo potius nomine Chriſtiana ancilla dicta videtur. De Apoſtolico munere, quo (Deo dante) hæc functa eſt, egregijsq́; miraculis, & Gentilis populi ad Chriſtũ conuerſione, ſcribit in primis Rufinus hiſt. lib. 1. c. 10. Socrat. lib. 1. c. 26. Sozom. lib. 2. c. 6. Theodoretus lib. 1. c. 24. Caſſiodor. ex prædictis in tripartit. lib. 9. c. 45. Niceph. lib. 8. c. 45. Niceph. lib. 8. c. 34. Suidas, & alij. Claruit tempore Conſtantini Imp. Perſeuerauit florentiſſimus Chriſtianiſmus in Iberia: agit enim de Iberis Chriſtianis ſumma cum laude Procopius de bello Perſico lib. 1. hi etenim, ingruentibus hæreticorum procellis, fidem catholicam integram illibatamq́; ſeruarunt.

G Decimoſeptimo kal. Ianuarij. Luna. 16

a b c d e f g h i k l m n p q r ſ
26 27 28 29 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

t u A B C D E f F G H M N P
14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

TRIVM puerorum Ananiæ [a], Azariæ, & Miſaelis, quorum corpora apud Babyloniam ſub quodam ſpecu ſunt poſita. Rauennæ ſanctorum martyrum Valentini [b] magiſtri militum, Concordij eius filij, Naualis, & Agricolæ, qui in perſecutione Maximiani pro Chriſto paſſi ſunt. Formijs in Campania ſanctæ Albinæ [c] virginis & martyris, ſub Decio Imperatore. In Africa paſſio plurimarum ſanctarum [d] virginum, quæ in perſecutione Vuandalica ſub Hunnerico Rege Ariano ſuſpendia, pondera, laminasq. ignitas tolerantes, martyrij agonem feliciter conſummarunt. Viennæ beati Adonis [e] epiſcopi & confeſſoris. Aberdone in Hibernia ſancti Beani [f] epiſcopi. Gazę in Palæſtina ſancti Irenionis [g] epiſcopi.

DECEMBRIS 16.

a TRIVM puerorum, Ananiæ, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado & alij; Gręci autem in Menologio die ſequenti. Poſt multa, quę in diuinis ſcripturis de his teſtáta habentur, agit Ioſeph. antiquit. lib. 10. c. 11. auctor apud Iſid. de vit. & obit. ſanct. cap. 60. De ipſorum ſepulchro S. Hieronymus in Zachariam prophetam. lib. 1. c. 6. De manu horum vnius tranſlata ex Babylone Alexandriam, ac baſilica illic erecta, narrat hiſtoria in actis Cyri & Ioannis, apud Lipom. tom. 5. De alijs reliquijs eorumdem poſitis iuxta loculum Danielis Stylitę, habes apud Metaph. in actis S. Danielis, apud Lipom. tom. 5.

b Valentini, & ſoc.] De his Beda, Ado, & alij recentiores: ipſorum martyrium narrat Hier. Rub. hiſt. Rauen. lib. 2.

c Albinæ.] De eadem vet. man. ſcrip. Eius acta ex antiquis monumentis eccleſiæ Caietanæ accepimus: eſt illorum exordium: Tempore adueniente, &c. Fuit Romæ eius nomine fœmina genere & ſanctitate illuſtris, de qua frequenter ſumma cum laude meminit S. Hieron.

d Sanctarum virgin.] Harum fortem in confeſſione conſtantiam atq; coronam martyrij ſcribit Vict. de perſec. Vuand. lib. 1. Non tãtùm pro fide catholica ſubiere martyrium; ſed etiam, vt calumnioſum mendacium in ſanctos epiſcopos dicerent, cruciatæ ſunt ſæuiſſimè; ſed præualuit earum ſubnixa veritate conſtantia.

e Adonis epiſcopi.] De eo hic Bedæ Martyrologium. Hic ille ipſe, qui chronicon ſcripſit, perduxitq; vſq; ad annum Domini 880. alium ab ipſo non inuenimus eius eccleſiæ epiſcopum.

f Beani.] Vet. man. ſcript. ex quibus Molanus hac die. fuit hic epiſc. Aberdonenſis, vt idem teſtatur.

g Irenionis epiſcopi.] De quo pręclara mentio in actis S. Porphyrij epiſcopi Gazenſis, quę ex Metaphraſte, & ille ex Marco diacono recenſet Lipom. tom. 5. Claruit tempor. Theodoſij Imp. ei ſucceſſit Aeneas, ac inde ſubrogatur Prophyrius, in cuius vita hęc Marcus diac. Irenion quoque fuit ciuis Angelicarum poteſtatum, cuius laudes fieri non poteſt vt ſcribantur in digreſſione; ſed opus eſt opere ſeparato ad hoc, vt conſcriberemus vitam huius dicti inclyti Irenionis: alijs verò id relinquimus ſcriptoribus, qui eius vitam ſciunt accuratè, hæc ille.

Sexto-

17 Sextodecimo kal. Ianuarij. Luna. A iiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26

ELEVTHEROPOLI in Palæſtina ſanctorum martyrum Floriani [a], Calanici, & ſociorum quinquaginta & octo, qui tempore Heraclij Imperatoris a Saracenis ob Chriſti fidem occiſi ſunt. Maſſiliæ in Gallia beati Lazari [b] epiſcopi, quem Dominus in Euangelio à mortuis ſuſcitaſſe legitur. Bigardis prope Bruxellam ſanctæ Viuinæ [c] virginis, cuius egregiam ſanctitatem miracula crebra teſtantur. Conſtantinopoli ſanctæ Olympiadis [d] viduæ. Andaniæ apud Septemeccleſias beatæ Beggæ [e] viduæ, ſororis ſanctæ Gertrudis. Eodem die tranſlatio [f] ſancti Ignatij epiſcopi & martyris, qui tertius poſt beatum Petrum Apoſtolum Antiochenam rexit eccleſiam: cuius corpus ab vrbe Roma, vbi ipſe ſub Traiano paſſus fuerat, Antiochiam delatum, extra portam Daphniticam in cœmeterio eccleſiæ poſitum fuit: in qua celebritate ſanctus Ioannes Chryſoſtomus concionem ad populum habuit: poſtmodum vero eius reliquiæ rurſus Romam tranſlatæ ſunt, & in eccleſia ſancti Clementis vna cum corpore eiuſdem beatiſſimi Papæ & martyris ſumma veneratione reconditæ.

DECEMBRIS 17.

a FLORIANI, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 1. c. 73. & alij. Paſſi habentur anno trigeſimoſeptimo Heraclij Imp. de eadem Barbarica incurſione, & eccleſiarum clade agitur in hiſt. Miſcel. de qua & Cedren. in comp. hiſt.

b Lazari epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, cęteriq; recentiores; Græci agunt in Menologio tranſlationem reliquiarum eius Conſtantinopolim factam xvj. kal. Nouembr. Leone ſexto Imper. qui nobilem eidem erexit baſilicam, vt ſcribit Cedren. in eodem Imp. de eadem tranſlatione è Cypro inſula agit Zonaras in 3. part. Annal. in Leone Philoſopho. Extat de S. Lazaro encomium Andreæ Cretenſis Græcè ſcriptum in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcrip. num. 11. De rebus geſtis ipſius, præter illa, quæ in ſacro leguntur Euangelio; plura habentur in actis ſanctarum Marthæ, Magdalenæ, & Maximini.

c Viuinæ.] Tabulæ eius eccleſiæ ex quibus Molanus in addit. ad Vſuard. & in indicul. ſanct. Belg.

d Olympiadis.] De ea vet. man. ſcript. Græci autem in Menolog. viij. Kal. Aug. vbi hæc leguntur: Vixit hæc ſub Imperatore Theodoſio, Arcadio & Honorio filijs, Aniſij ſecundi Comitis filia, neptis Ablauij præfecti, deſponſata Nebridio; cum quo paululum temporis vixit, antequam cum eo copula iungeretur: ſicq; virgo ſimul & vidua remanſit, tempus omne tranſigens in ieiunijs, venerata plurimum ſanctos Dei ſacerdotes, ac præcipuè S. Ioannem Chryſoſtomum. hæc ibi. Cũ autem hęc dicatur neptis Ablauij: tenuit hic primum locum apud Conſtantinum Imp. filiamq; habuit Olympiadem, quæ iuſſu Conſtantij Imp. nupſit Arſaci Armenię regi, vt auctor eſt Ammian. Marcellin. lib. 30. An autem huius ex alio viro Ablauij neptis Olympias fuerit filia, incompertum habemus. Ad Olympiadis nuptias vocatus S. Gregorius Nazianzenus, dolore podagræ ſe impeditum excuſat per litteras, ad Aniſium epiſt. 57. Scripſit tamen ad eam carmen paręneticum, quo eam inſtituit, vt ſe ge-

xere debeat in ſancto coniugio. De eadem Olympiade, cùm ad ſecunda vota tranſire per Theodoſium Imperatorem cogeretur cùi reſtitit, pluribus agit Pallad. in dialog. de S. Ioanne Chryſoſtomo, Sozom. lib. 8. c. 24. Pallad. Galat. in Lauſiacis c. 43. Leo Imp. in encómio de S. Ioán. Chryſoſt. & Niceph. hiſt. lib. 13. c. 24. extant eiuſdem S. Ioan. Chryſoſt. ad eandem epiſtolę ſeptemdecim; quibus, quaſi quibuſdam coloribus; eius egregię laudes panduntur; cùm præſertim hęc vitans ſchiſmaticos, inhęrens catholicis, Ioannis partibus, eius cauſa ad tribunal vſq; perducta, bonis mulctata, alijs grauiſſimis ęrumnis confecta eſt: quando ipſam idē Ioannes Chryſoſt. pluribus litteris eſt conſolatus.

e Beggę viduę.] Tabulę eius ecçleſię, ex quibus Molanus hac die in addit. ad Vſuard. & pluribus in indic. ſanct. Belg. vbi hęc ſcribit: Sancta Begga matrona patrem habuit Pipinum primum Ducem Brabantię & Maiorem domus in Auſtraſia, germanam verò ſororem S. Gertrudem. Hęc Anſigiſo viro ſuo perempto, Romam adijt dominam mundi & Eccleſię caput. Vnde cum benedictione Hadriani Papę, & donata reliquijs reuerſa, in honorem ſeptem Eccleſiarum Romanarum, Andanę ad Moſam cœnobium Septem eccleſiarum fundauit. &c. ibi enim vixit regularibus diſciplinis, & ſanctitate pollens, hac die, migrauit ad Dominum. Voluimus hęc ad verbum deſcripſiſſe, non tantùm, vt eius genus & ſanctitas innoteſceret; ſed vt celeberrimum ac vetuſtiſſimum cultum ſeptem Romę Eccleſiarum eſſe conſtaret. De eadem Sigebert. in chron. an. Domini 686. de eius autem obitu an. ſexcenteſimo nonageſimooctauo agit.

f Tranſlatio S. Ignatij.] De qua etiam hac die Beda, Vſuardus, & alij recentiores. Fuit hęc prima tranſlatio: quando, conſummato martyrio, eius diſcipuli, qui eum ſecuti fuerant Antiochia, illuc victrices reliquias reduxerunt: de qua tranſlatione agitur in fine actorum martyrij ipſius, eamq; graphicè deſcribit egregia oratione S. Ioan. Chryſoſt. Poſitum tunc fuit corpus eius in cœmeterio ad portam Daphniticam. inde autem vltimis temporibus Theodoſij iunioris delatum eſt ſummo cum honore intra ciuitatem Antiochiam, poſitum in templo, quod Fortunę dicebatur, vt teſtatur Niceph. hiſt. lib. 14. c. 44. licet erret, cùm ait, tunc Roma illuc eſſe perlatum, nam arguitur prędictorum auctoritate, necnon etiam S. Hieronymi in lib. de ſcript. eccleſ. in Ignatio, dum ait, eius corpus iacere extra portam Daphniticam in cœmeterio. De eadem tranſlatione iterum facta ſcribit Euagrius ſcholaſt. hiſt. lib. 1. cap. 16. De tertia autem, quando Romam delatum eſt, nihil mihi hactenus compertum habetur. opinor tamen tunc inde ablatas ſanctiſſimi martyris reliquias, cùm Iuſtiniano Imperante, ciuitas illa a Coſrhoe rege Perſarum igni ferroque vaſtata eſt, anno Domini 541. agit Procop. de eadem clade lib. 2. de bello Perſico.

tij. B Quintodecimo kal. Ianuarij. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

PHILIPPIS in Macedonia natalis ſanctorum martyrum Rufi [a] & Zoſimi, qui ex eo numero diſcipulorum fuerunt, per quos primitiua Eccleſia in Iudæis & Græcis fundata eſt: de quorum etiam felici agone ſcribit ſanctus Polycarpus in epiſtola ad Philippenſes. Laodiceæ in Syria paſſio ſanctorum Theotimi [b] & Baſiliani. In Africa ſanctorum martyrum Quinti [c], Simplicij, & aliorum, qui ſub Decio Imperatore paſſi ſunt. Ibidem ſancti Moyſetis [d] martyris. Item in Africa ſanctorum martyrum Victuri [e], Victoris, Victorini, Adiutoris, Quarti, & aliorum triginta. Mopſueſtiæ in Cilicia ſancti Auxentij [f] epiſcopi, qui olim ſub Licinio miles, potius elegit cingulum exuere, quàm vuas Baccho offerre: factusq. epiſcopus, præclarus meritis in pace quieuit. Turonis

ſancti

ſancti Gatiani [g] epiſcopi, qui a ſancto Fabiano Papa eiuſdem ciuitatis primus epiſcopus ordinatus, multis clarus miraculis obdormiuit in Domino.

DECEMBRIS 18.

a RVFI, & Zoſimi.] Beda, Vſuardus, Ado & alij de ijſdem hac die. Hi ſummopere laudantur à S. Polycarpo in epiſtola ad Philippenſes, dum eoſdem vnà cum S. Ignatio in exemplum ponit ſyncerę fidei & perfectæ charitatis. De his iterum apud Bedam vij. kalend. Ianuarij, ſed perperam additum videtur Zoſimo nomen Rom. Pontificis, quaſi fuerit Zoſimus Papa, de quo infra 26. Decembr.

b Theotimi, & Baſiliani.] De his item Beda, & alij recentiores, conſentiuntq́; vet. man. ſcript.

c Quincti, & ſoc.] Beda de ijſdem hac die. Fuit Quinctus epiſcopus in Mauritania temporibus Decij Imp. ad quem extat S. Cypriani epiſtola 71. inſcribitur nomen eius in epiſt. ad Cornelium Papam 54. an autem hic ille idem ſit, non ſatis exploratum habeo.

d Moyſetis.] De eodem Beda, Vſuard. & vet. man. ſcript. itemq́; recentiores agunt.

e Victuri, & ſoc.] De his eadem man. ſcript. S. Cyriaci hac die.

f Auxentij epiſcopi.] De eo Græci, eiusq́; certamen temporibus Licinij exhibitum deſcribit Suidas, ex quo Lipom. tom. 4. alius eiuſdem nominis eſt ille, qui temporibus Diocletiani ob Chriſti fidem ad beſtias damnatus eſt, de quo Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 17. Alius inſuper qui cum Euſtratio atque Mardario paſſus eſt, de quo ſupra. prætermittimus alios abſque martyrio eius nominis ſanctitate nobiles.

g Gatiani epiſcopi.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die; pluribus Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 1. c. 30. & lib. 10. c. 31. ponitur hic primus Turonenſis ſedis epiſcopus, creatus, Æmiliano & Aquilino conſſ. eſt is annus à Chriſto 250. ſecundùm veriorem recentiorum ſupputationem.

19 Quartodecimo kal. Ianuarij. Luna. C ij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28

ALEXANDRIÆ in Ægypto beati Nemeſij [a] martyris, qui primo per calumniam quaſi latro iudici delatus, eoq. crimine abſolutus, mox in perſecutione Decij Chriſtianę religionis nomine Aemiliano iudici accuſatur: a quo geminatis ſupplicijs excruciatus, cum latronibus iuſſus eſt incendi, Saluatoris deferens ſimilitudinem, qui vna cum latronibus pertulit crucem. Nicææ ſanctorum Darij [b], Zoſimi, Pauli, & Secundi martyrum. Nicomediæ ſanctorum martyrum Cyriaci [c], Paulilli, Secundi, Anaſtaſij, Syndimij, & ſociorum. In Mauritania ſancti Timothei [d] diaconi, qui ob Chriſti fidem poſt diros carceres in ignem conіectus, martyrium conſummauit. Gazæ in Palæſtina paſſio ſanctarum Meuris [e] & Theæ. Antiſſiodori ſancti Gregorij [f] epiſcopi & confeſſoris. Aurelianis ſancti Adiuti [g] abbatis, prophetiæ ſpiritu illuſtris. Romæ ſanctæ Fauſtæ [h] matris ſanctæ Anaſtaſiæ, nobilitate & pietate inſignis.

NEME-

a NEMESII.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij; ijdemq; ex epiſtola ſancti Dionyſij epiſcopi Alexãdrini, quam recitat Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. vbi eius certamen ponitur.
b Darij, & ſoc.] Agit de Dario Vſuardus hac die; cæteri autem reſtituti ſunt ex prædicto antiquo man.ſcripto.
c Cyriaci, & ſoc.] Beda de iiſdem agit, ac recentiores, ſuffraganturq; man.ſcript.
d Timothei diac.] De quo etiam Græci hac die in Menologio, ibiq; recenſent eius martyrium.
e Meuris, & Theæ.] Græci itidem de his agunt. Marcus diac. in actis S. Porphyrij Epiſcopi Gazenſis refert harum venerandas reliquias Gazæ poſitas eſſe in eccleſia S. Timothei martyris.
f Gregorij epiſcopi.] De eo Vſuardus hac die, apud Bedam deprauatè legitur Gregorius Papa, de eodem Ado, & alij recentiores; numeratur hic decimustertius eius ſedis epiſcopus, ſedit ann. duodecim & menſ. 6. temporibus Vigilij, & Syluerij Rom. Pont. vt conſtat ex tabulis eius eccleſiæ, quas recitat Demochar.
g Adiuti abb.] Vet. man.ſcript. ex quibus etiam recentiores hac die agunt.
h Fauſtę.] De eadem man.ſcript. Extat S. Anaſtaſię epiſtola perbreuis ad S. Chryſogonum, vbi de ea his verbis meminit: Fauſta mater Chriſtianiſſima ſemper vixiſſe probatur & caſta: hæc me inter ipſa cunabula fecit fieri Chriſtianam. &c. apud Nicephorum. lib. 14. in fin. Flauia pro Fauſta legitur.

j. D Tertiodecimo kal. Ianuarij. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

VIGILIA [a] ſancti Thomæ Apoſtoli. Romæ ſanctorum martyrum Liberati [b] & Baiuli. Alexandriæ ſanctorum martyrum Ammonis [c], Zenonis, Ptolemæi, Ingenis, & Theophili militum, qui tribunalibus adſtantes, cum quidam Chriſtianus in ſupplicijs poſitus trepidaret, & iam pene ad negandum declinaret, vultu, oculis, ac nutibus illum conabantur erigere: cumq. hac de cauſa totius populi clamor in eos proſiliret, prorumpentes in medium, Chriſtianos ſe eſſe teſtati ſunt: per quorum victoriam Chriſtus, qui ſuis eam animi conſtantiam dederat, glorioſiſſime triumphauit. Geldubę ſancti Iulij [d] martyris. In Arabia ſanctorum martyrum Eugenij [e] & Macarij presbyterorum, qui a Iuliano Apoſtata, cum ipſius impietatem arguiſſent, ſæuiſſimis plagis affecti, atq. in vaſtiſſimam eremum relegati, gladio cæſi ſunt. Antiochiæ natalis ſancti Philogonij [f] epiſcopi, qui ex cauſidico ad eam eccleſiam regendam Dei nutu accerſitus, aduerſus Arium vna cum ſancto Alexandro epiſcopo & ſocijs primum pro fide catholica certamen inijt, clarusq. meritis quieuit in Domino: cuius annuam feſtiuitatem ſanctus Ioannes Chryſoſtomus præclaro encomio celebrauit. Brixiæ ſancti Dominici [g] epiſcopi & confeſſoris.

DECEMBRIS 20.

a VIGILIA S. Thomæ.] De eadem Beda, & alij recentiores, concil. Oxonien. & qui agunt de diuin. offic. vt Durant. lib. 6. c. 7. & alij.
b Liberati, & Baiuli.] Agit de his Beda, Vſuardus tantùm de Liberato in Amphitrea.
c Ammonis, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri de his hac die. Extat epiſtola

ſancti

ſancti Dionyſij epiſcopi Alexandrini, quam recitat Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. qua eorundem deſcribitur martyrium.

d Iulij.] De eo etiam Vſuardus hac die. Gelduba in Thracia ponitur ab Vſuardo, niſi ſit mendum in codice: verùm Plinius lib. 19. c. 5. dicit Geldubam eſſe caſtellũ Rhodano impoſitum; aliam Geldubam non inuenimus.

e Eugenij, & Macarij.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, eorumq́; certaminis compendium breui ſumma perſtringunt. porrò eorum acta plenius proſecutus eſt Metaphraſtes in vita S. Artemij martyris, quam deſcripſit Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. die 20. Octobris. memini me legiſſe eorumdem certamen in cod. man. ſcript. bibliot. S. Petri in actis Patermutij.

f Philogonij epiſc.] Græci etiam de Philogonio hac die in Menologio. Extat homilia. S. Ioan. Chryſoſtomi dicta in die natali ipſius tom. 3. Ex litteris Arij hæreſiarchæ, quas recitat S. Epiphan. in panar. hæreſ. 69. maxima laus eidem Philogonio comparatur; dum illis ſignificat, hunc ipſum ſuæ ſectæ præcipuum aduerſarium eſſe. De eodem Hieron. chron. Niceph. epiſc. chron. & Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 8. c. 6. 7. 9. & 14.

g Dominici epiſcopi.] Tabulæ eccleſiæ Brixian. Meminit de eo Rempertus eiuſdem ciuitatis epiſcopus in ſermone habito de tranſlatione S. Philaſtrij. De alio Dominico confeſſore agitur hac eadem die in nonnullis eccleſijs Hiſpan. de quo mentio habetur in Theſaur. concion. tom. 2.

21 ## Duodecimo kal. Ianuarij. Luna. E *

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1

CALAMINÆ natalis beati Thomæ [a] Apoſtoli, qui Parthis, Medis, Perſis, Hyrcanis, & Brachmanis Euangelium prædicauit, ac demum in Indiam perueniens, cum eos populos in Chriſtiana religione inſtituiſſet, Regis iuſſu lanceis transfixus occubuit: cuius reliquiæ ad vrbem Edeſſam, deinde Orthonam in Apulia tranſlatæ ſunt. In Tuſcia ſanctorum martyrum Ioannis [b] & Feſti. In Lycia ſancti Themiſtoclis [c] martyris, qui ſub Decio Imperatore pro ſancto Dioſcoro, qui quærebatur ad necem, ſe offerens, equuleo tortus, raptatus, ac fuſtibus cæſus, martyrij coronam adeptus eſt. Nicomediæ ſancti Glycerij [d] presbyteri, qui in perſecutione Diocletiani multis tormentis vexatus, in ignem demum coniectus, martyrium conſummauit. Antiochiæ ſancti Anaſtaſij epiſcopi & martyris, qui Phoca imperante, a Iudæis ſæuiſſime necatus eſt. Treuiris ſancti Seuerini epiſcopi & confeſſoris.

DECEMBRIS 21.

a THOMÆ Apoſtoli.] De quo Beda, ac ceteri Latinorum; Græci autem pridie non. Octobris, vt conſtat ex eorum Menologio; & conſtitutione Emmanuelis Imp. De prædicatione Thomæ, de qua hic agitur, quòd ad Parthos pertinet, Origenes teſtatur lib. 3. in Geneſ. Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 1. Rufin. hiſt. lib. 1. c. 9. Socrat. lib. 1. c. 15. De Æthiopia meminit Ioan. Chryſoſt. homil. in duodec. Apoſt. cùm ait: Thomas baptiſmate Æthiopas dealbare. De prædicatione ad Indos ſcribit Greg. Nazianz. orat. ad Arianos, & Greg. Papa in Euangel. homil. 17. De cæteris regionibus, quæ hic numerantur, agit Sophron. apud Hieron. de ſcript. eccleſ. auctor apud Iſid. de vita & obit. ſanct. c. 76. Dorotheus in ſynopſi, Beda in collectan. & alij. De veteribus monu-

mentis eius prædicationis apud Indos conſule Hieron. Oſorium epiſcopum Siluenſem grauiſſimum Indicarum rerum noſtri temporis ſcriptorem lib. 3. Non tantùm Brachmanis, ſed & Taprobanæ Inſulæ accolis Euangelium annunciaſſe, ſcribit Niceph. hiſt. lib. 2. c. 50. ante eum idem affirmare videtur Theodoretus de legibus. De actis S. Thomæ Gelaſius meminit, & reijcit inter apocrypha, eadem habuit Auguſtinus lib. contra Adimant. Manich. cap. 17. contra Fauſt. lib. 22. c. 9. & ſer. Domini in mont. lib. 1. c. 20. Extant ea inter paſſiones Apoſtolorum ex Anonymo. Reliqua verò ſcripta eius nomine, vt circuitus, actus, Euangelium, & Apocalypſis Thomæ dicta, damnata prorſus atq; reiecta reperiuntur in primis ab Athanaſio in ſynopſi, Epiphan. in panario hæreſ. 47. Innocent. Papa epiſt. ad Exuperium epiſcopum Toloſanum, Cyrillo in catecheſi 6. ac denique à Gelaſio Rom. Pont. in can. Sancta Rom. diſtinc. 15. Thomam enim quendam Manetis diſcipulum eorundem ſcriptionum auctorem fuiſſe, ſcribit idem Cyrillus in eadem cateches. 6. prope finem, & Epiphan. hęres. 66. De ſancti Thomæ corporis tranſlatione, cuius hìc mentio habetur, iam ſatis ſuo loco ſuperius die 3. Iulij.

b Ioannis, & Feſti.] De ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij agunt.

c Themiſtoclis.] Agunt de eodem Græci in Menologio, ex quo etiam cæteri.

d Glycerij.] De quo Græci in Menologio. Meminit eiuſdem Nicephorus hiſt. lib. 7. c. 6. & Metaphraſtes in actis ſanctorum Indes & Domnæ die 26. Decembris apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 4.

e Anaſtaſij epiſcopi.] Alius hic ab illo, de quo ſupra xj. kal. Maij. Vide notata ea die in Anaſtaſio Sinaita. Meminit huius Niceph. hiſt. lib. 18. c. 44. ſed confundit cum priori, vt ibi diximus.

f Seuerini epiſc.] Vet. man. ſcript. Ex quibus etiam Molan. hac die. ponitur in tabulis Democh. viceſimusſecundus eius ſedis epiſcopus.

xxix. F Vndecimo kal. Ianuarij. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

ROMÆ via Lauicana inter duas lauros natalis ſanctorum triginta [a] Martyrum, qui omnes vna die in perſecutione Diocletiani martyrio coronati ſunt. Ibidem ſancti Flauiani [b] expræfecti, qui ſub Iuliano Apoſtata pro Chriſto inſcriptione [c] damnatus, & ad aquas Taurinas in exilium miſſus, illic orans, ſpiritum Deo reddidit. Apud Oſtia Tiberina ſanctorum martyrum Demetrij [d], Honorati, & Flori. Alexandriæ ſancti Iſchyrionis [e] martyris, qui cum ad ſacrificandum conuicijs & iniurijs cogeretur, atq. contemneret, præacuta ſude per media viſcera tranſuerberatus neci traditur. In Aegypto ſanctorum Chæremonis [f] epiſcopi Nilopolis, & aliorum plurimorum martyrum, quorum alij ſæuiente Decij perſecutione, fuga diſperſi, in ſolitudinibus errantes, a beſtijs interempti ſunt: alij fame, frigore, ac languore conſumpti, alij a barbaris & latronibus necati, martyrij gloria coronati ſunt. Nicomediæ ſancti Zenonis [g] militis, qui cum Diocletianum Cereri immolantem deriſiſſet, maxillis confractis, dentibusq. excuſſis, capite truncatus eſt.

a TRIGINTA martyr.] Agunt de his Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De loco Inter duas lauros, mētio habetur etiam in libel. de munificentia Conſtantini, cùm agitur de baſilica Sanctorum Petri & Marcellini ibi à Conſtantino erecta.

b Flauiani.] Fabianus pro Flauiano ponitur in aliquibus ver. man. ſcrip. Agitur de eo in actis S. Bibianæ martyris. Locum Aquæ Taurinæ, dictum, cuius hic habetur mentio, in Tuſcia fuiſſe conſtat: Plinius enim lib. 3. c. 5. Aquenſes Taurinos ponit in Tuſcia. de eodem loco pluribus ſcribit Rutilius itiner. lib. 1. cùm ait.

Noſſe iuuat Tauri dictas de nomine thermas. &c.

c Inſcriptione damnatus.] Seruorū vultus inſcribi ſolitos, teſtatur Plin. lib. 18. c. 3. & alij, vt Varro lib. 1. de re ruſti. Seruos pœnę etiam, vnde Suet. in Caio cap. 27. ait: Multos honeſti ordinis deformatos prius ſtigmatum notis, ad metalla, & munitiones viarū, aut ad beſtias condemnauit. de ſeruo hiſce notis deformato meminit Valer. lib. 6. c. 8. dicebantur eiuſmodi ſerui ſtigmatici, ſic apud Dionem hiſt. Rom. lib. 97. itemq́; aliquando & litterati, atq; inuſti. Erat itaq; inſcriptio antiquum genus ſupplicij, quo ſumma irrogabatur ignominia, cùm liberi hominis facies atris notis perpetuò manſuris profundis characteribus inciderettur. meminit eius ſupplicij Seneca lib. 3. de ira c. 3. cùm ait: Varia vinculorum genera, varia pęnarum, lacerationes membrorū, inſcriptiones frontis. &c. Sed frequētius de beneficijs lib. 4. c. 137. & 138. vbi de inſcriptione, qua Philippus rex ingratū militem notandum præcepit. Conſtantinus Imp. eiuſmodi vultus deturpationem lege vetuit, ſic reſcribens ad Eumeliū: Si quis in ludum fuerit vel in metallum pro criminū deprehenſorum qualitate damnatus, minimè in eius facie ſcribatur: dum & in manibus & in ſuris poſſit pœna dānationis vna ſcriptione cōprehendi: quò facies, quæ ad ſimilitudinē pulchritudinis cæleſtis eſt figurata, minimè maculetur. l. 2. de pœnis Cod. Theod. Theophilus Imp. hæreticus Iconoclaſta abolitam antiquatamq́; pœnam reſtituit, hiſceq́; non dicam ignominiæ ſed præclariſſimę laudis notis rigauit vultus ſanctorum martyrum Theophanis ac Theodori fratrū, quos Methodius illuſtris confeſſor, qui ob Chriſti fidem ab eodem Imp. tenebatur ſepulchro incluſus, per fidum internuncium his ſalutauit iambis:

Quorum libris ſcripta ſunt in cæleſtibus
Nomina, piæq́; frontes compunctę notis:
Hos qui ſepultus ante funus eſt ſuum
Vinctos ſalutat & ipſe vinculis grauis.

Hęc apud Georg. Cedren. in Cōpendio hiſt. in Theophilo. Comminatus eſt Theodoricus rex Italię Opilioni & Gaudentio cuius clariſſimis inſcribendas notis ipſorum frontes. Boet. de conſolat. proſa 4. Thracibus verò notę in facie ſcriptæ erant in ſignum nobilitatis, vnde in prouerbium adductę, Thracię notę, vt ex Herodoto notat Cęl. Rodig. lect. antiq. lib. 7. c. 31. meminit de Thraicijs notis Valer. lib. 9. c. 14. 2. ext. Dacos ac Sarmatas ſolitos fuiſſe ſuas frontes notis inſcribere, auctor eſt Plinius lib. 22. c. 1. Stigmata fuiſſe etiam Britonum inſignia, teſtatur Tertullianus lib. de virgin. veland.

d Demetrij, & ſoc.] De his Vſuardus, Ado, & alij recentiores hac die.

e Iſchyrionis.] In Beda mendoſe legitur Chiridonis, in Vſuardo, Schyrionis. ſatis conſtat ex epiſtola Dionyſij Alexandrini ad Fabium Antiochenum, quam recitat Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. cùm eius acta refert, Iſchyrionem dici debere.

f Cheremonis epiſc. & ſoc.] Beda, Ado, & alij de ijſdem hac die. pluribus autem idem Dionyſ. eadem epiſtola, apud Euſeb. lib. 6. c. 24. prope finem.

g Zenonis.] Eius certamen deſcribitur in actis SS. Indes & Domnæ apud Metaph. die 25. Decembr. habet eadem Lipom. tom. 3. & Sur. tom. 6.

23 Decimo kal. Ianuarij Luna. G xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3			

ROMÆ ſanctæ Victoriæ [a] virginis & martyris, quæ in perſecutione Decij Imperatoris, cum eſſet deſponſata Eugenio pagano, & nec nubere vellet, neque ſacrificare, poſt multa facta miracula, quibus plurimas Deo virgines aggregauerat, a carnifice percuſſa eſt gladio in corde, rogatu ſui ſponſi.

Nicomediæ natalis ſanctorum viginti [b] Martyrum, quos Diocletiana perſecutio grauiſſimis tormentis cruciatos, martyres Chriſti fecit. Ibidem paſſio ſanctorum Migdonij [c] & Mardonij, quorum alter in eadem perſecutione igne crematus, alter in foſſam proiectus occubuit. Tunc etiam paſſus eſt Diaconus ſancti Anthimi epiſcopi Nicomedienſis, qui cum litteras perferret ad Martyres, a Gentilibus tentus, & lapidibus obrutus migrauit ad Dominum. In Creta ſanctorum martyrum Theoduli [d], Saturnini, Eupori, Gelaſij, Euniciani, Zetici, Cleomenis, Agathopi, Baſilidis, & Euariſti, qui in perſecutione Decij crudelia paſſi, capite cæſi ſunt. Romæ beati Seruuli [e], de quo ſanctus Gregorius [f] ſcribit, quòd a primæua ſui ætate vſque ad finem vitæ paralyticus iacuit in porticu prope eccleſiam ſancti Clementis, & demum angelorum cantibus inuitatus, tranſiuit ad gloriam paradiſi: ad cuius tumulum Deus miracula creberrime oſtendit.

DECEMBRIS 23.

a VICTORIÆ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado & alij recentiores: S. Aldelmus lib. de laud. Virg. tam proſa, quàm carmine Victoriam, ac eius germanam Anatholiam pluribus laudat. earundemq; res geſtas commemorat. Habemus vtriuſq ue acta man. ſcript. quorum eſt exordium: Factum eſt autem, vt vir. &c. Petrus in catal. lib. 1. cap. 83. de iiſdem agit, atque alij.

b Viginti martyrum.] Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 1. cap. 84. & alij recentiores hac die.

c Migdonij, & Mardonij.] Horum martyrium recenſetur in actis ſanctorum Indes & Domnæ apud Metaphraſt. die 26. Decembr. ex quo Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. Agitur ibidem de diacono Nicomedienſi, de quo hic mentio habetur. De Migdonio item Niceph. hiſt. lib. 7. c. 5. qui agit & de Gorgonio, quem diuerſum eſſe à Mardonio, acta ſuperius citata ſignificant.

d Theoduli, & ſoc.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, eorumq; paſſionis acta deſcribunt. Locupletius autem Metaphraſtes, ex quo Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. eadem referunt.

e Seruuli.] De eo Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri. Eius acta perpetuis ſcriptorum monumentis ſanctus Gregorius Papa mandauit; agit enim de ipſo lib. 4. dialog. c. 14. & homil. 5. in Euangel. Erat eius memoria Romæ apud S. Clementem, vbi & eius vita picturis deſcripta habebatur.

f S. Gregorius ſcribit.] Et ſi mente non exciderit; me notationes tantummodò, & non apologias, vel inuectiuas conſcribere: tamen non omnino ab inſtituto alienum exiſtimo, ſi cum ſæpe in Romano Martyrologio libri dialogorum S. Gregorij Papæ adducantur in teſtimonium: eoſdem (tanti patris reuerentia ductus) à calumnijs vendicem, non dico hæreticorum (aliter enim cum illis mihi agendum eſſet) ſed catholici hominis Melchioris Cani epiſc. Canar. dum in ſuorum, quos ſcripſit locorum Theologicorum commentario lib. 2. c. 6. aduerſus prædictos dialogorum libros inconſtanter ac inconſultè nimis loqui videatur; & quos iam mille ferè annis, tam Occidentalis, quàm Orientalis Eccleſia ſumma fide, digna veneratione, immenſiſq; eſt laudibus proſecuta; audeat nouus aſſertor in controuerſiam reuocare, ac fide minuere. At ne nos calumnia agere quis exiſtimet; reddimus eius verba; prætериens nonnulla, quæ eodem capitulo ab ipſo dicta, caſtigatione ſunt digna; ſic ſe habent, dum ſanctos ac eruditos viros hallucinatos eſſe aliquando, conatus eſt demonſtrare: Quæ (inquit) ego eadem de Beda, atque Gregorio iure fortaſſe, ac verè dicere poſſum: quorum ille in hiſtoria Anglorum, hic in dialogis quædam miracula ſcribunt vulgo iactata & credita: quæ huius præſertim ſeculi Ariſtarchi incerta eſſe cenſebunt. Equidem hiſtorias illas probarem magis, ſi earum auctores, iuxta præfinitam normam, ſeueritati iudicij curam in eligendo maiorem adiunxiſſent. ſed quoniam modeſtè, & circunſpecto iudicio de tantis viris pronunciandũ eſt, ne in his quidem duobus reijcienda ſunt plurima: pauca enim in eis poſſis arguere, quamuis hiſtoriam eccleſiaſticam reuocare ad ſeueriora iudicia contendas. hæc ille: cętera autem, quibus eundem Gregorium ſugillat dicemus inferius. Appello te virum eruditum, qui feriendo demulces &

demulcendo

demulcendo feris (vt interim de Beda taceamus) cur non ſignas in Gregorij dialogis,illa quæ ſcribis , miracula vulgo iactata & credita;ne dum pauca , quę tuo iudicio ſunt arguenda , non arguens, vel reijciens;integrum opus fide minuas,& in ſuſpicionem adducas ? Qui ſint Ariſtarchi,qui ea incerta exiſtiment;licet te ab illis ſubtrahere videaris , cùm tamen eadem vulgo iactata ac credita dicas,re ipſa te inter illos adnumeras . Sed ante omnia te ipſum ad tuam reuoco ſcriptionē,dum præceptoris tui iudicium de te editum ſic deſcribis in duodecimi libri tui pręfatione : Fratrem (inquis) Franciſcum Victoria , lector optime eum , quem ſummum Theologiæ præceptorem Hiſpania Dei ſingulari munere accepit ſolitum dicere audiui , poſtquam ab illius ſchola diſceſſi , ſe ingenio meo quidem egregie delectari: ſed id vereri,ne huius excellentia quadam elatus , & exultans, immoderatè iactarer;& grandior effectus, non lætè modo & liberè ingrederer , ſed temerè etiam ac licenter præceptoris veſtigia conculcarem . hæc tu ipſe . At vtinam vnius tantùm præceptoris , & non maiorum omnium de dialogis Gregorij iudicium contempſiſſes, neque tot aſtipulatoribus tuam prætuliſſes ſententiam . Prouoco te ad patres tuos ſanctiſſimos ac eruditiſſimos viros Hiſpaniarum doctores,Iſidorum,S.Illefonſum,eiuſq; ſucceſſorem poſt Quiricum,S.Iulianum,qui libros prognoſticon ſcripſit.Quantùm Iſidorus Gregorij ſcripta omnia plurimi fecerit, ipſum conſule lib. de vir. illuſtr.c.27.vbi poſt immenſa præconia,hæc tandem in fine:Fœlix (inquit)& nimium fœlix,qui omnium ſtudiorum eius potuit cognoſcere dicta.Illefonſus,& ipſe de vir.illuſtr.cap.2. Tanto (inquit) per gratiam Spiritus ſancti ſcientiæ lumine prędítus,vt non modò alij præſentium temporum quiſpiam,ſed ne in præteritis quidem par fuerit vnquam. Ita enim cunctorum meritorum claruit perfectione ſublimis,vt excluſis omnium illuſtrium virorum comparationibus, nihil illi ſimile demonſtraret antiquitas.Vicit enim ſanctitate Antonium,eloquentia Cyprianū,ſapientia Auguſtinum.&c. Certè Iulianus in his,quæ diſſerit in libris prognoſticon , è dialogorum S. Gregorij libris teſtimonium petit.Itemq; ſanctorum Patrum conuentus ex ijſdem dialogis mutuati ſunt auctoritatem, ex ijſdemq; citatas hiſtorias deſcripſere , vt in concil.Triburien. cap.17. vbi recitatur mirandum illud prodigium de Valentino eccleſiæ Defenſore, de quo S.Grego.agit lib.4.dialog.c.53.quod præ cæteris fortè Ariſtarchi tui commentum eſſe cenſebunt.Hadrianus Papa in epiſtola, quam ſcripſit ad Carolum Magnum non ſemel eoſdem S.Gregorij citat dialogos. Quanti illos fecerit Zacharias Papa,hæc habes à Ioanne Diacono lib.4.c.75.Hos libros (inquit) Zacharias ſanctæ Eccleſiæ Romanæ epiſcopus,Græco,Latinoq; ſermone doctiſſimus temporibus Conſtantini Imp.poſt annos ferè centum ſeptuagintaquinq; in Græcam linguam conuertens. Orientalibus eccleſijs diuulgauit. hæc Ioan. quanti autem eos Græci æſtimarint ex his potes intelligere, dum Gregorium citantes,Dialogum appellant.Quid ad hæc,vir optime,nunquid his omnibus cæcutientibus,tu ſolus vides? ac cęteris dormitantibus,tu ſolus vigilas ? ſed ad quam lucernam ? tu ipſe prodis ; dum eodem capitulo hæc de Ludouico Viues: Iuſtiſſima eſt (inquit) Ludouici querela de hiſtorijs quibuſdam in Eccleſia confectis.&c. hæc tu de illo , cuius ſcriptiones quali indiguerint ſcopa,notum eſt omnibus , ſed quid in his immoror ? Quid de dialogis S. Gregorij ſit ſentiendum ; cùm tecum ago,non alterius , quàm tui ipſius appello iudicium.In memoriam,quæſo,reuoca ; quid de his nuper ſenſeris,quid ipſe nuper ſcripſeris : te ipſum enim ad tua ſcripta iterum prouoco . hæc enim ante quatuor paginas eodem capitulo,quo de recta ſcribendæ hiſtorię ratione diſputas,poſita habes : Prima lex (inquit) ex hominum probitate integritateq; ſumetur . Quę omnino res locum habet,cùm quæ narrant hiſtorici,ea vel ipſi ſe vidiſſe teſtantur,vel ab his qui viderunt,accepiſſe.Qualia ſunt pleraq; in epiſtolis Ambroſij,Cypriani,Hieronymi,Auguſtini,in libris quoque de ciuit. Dei, in dialogis S.Gregorij, breuiter in omnibus ferè doctorum eccleſię probatiſſimorum ſcriptis : in quibus mendacium ſuſpicari,quòd ad memoriam ſempiternam transferre illi ſcribendo voluerint,piaculum eſt. Magnis quippe, pręclariſq; virtutibus viri ſanctiſſimi atque optimi id conſequi meruerunt , vt in rebus huiuſmodi,quas vel ſpectaſſe ſe,vel ab alijs fide dignis, qui ſpectauerint , ſe audiuiſſe teſtati ſunt, fides omnino illis adhibeatur.hæc tu quidem,cùm ſtatim in Eraſmum, & in alios recentiores inueheris, qui ſtultè nimis à prędictis deſciuerunt. His certè nihil grauius,nihil eruditius,nihil deniq; catholico homine dignius dici potuit. ſed quæ tanta in re tanta , tantula temporis mora , in tanto homine inconſtantia ? quid dicam amplius non habeo : niſi quòd illa priora diuino afflatus ſpiritu,veritate ſuadente,ſcripſiſti, poſteriora autem ipſe tuo ſenſu conatus es,quo qui ducitur mendax eſt, veritate atteſtante:omnis homo mendax,Deus autē verax eſt. Vt autem ad dictos dialogorū libros reuertar. Scripſit eos S.Gregorius,anno quarto ſui Pontificatus,vt colligi poteſt ex lib.4.c.36.cùm peſtilentiā, quę primo anno ſuę ſedis Romam afflixit , ante triennium eſſe graſſatam , affirmat . Quanta autem adhibita diligentia,quantoq; ſtudio veritatis opus elaborauit ; cum quæ viderit, vel à certis probatiſſimiſq; viris acceperit,ſcriptis mandauit ; tam ex ijſdem libris , quàm etiam ex epiſt.50. lib.2. regiſtr.ad Maximianum epiſcopum Syracuſanum ſcripta,facilè poteſt intelligi. ſed de his hactenus.
Occurrimus etiam eiuſdem obiectioni de eodem S. Gregorio , qui de Sozomeno agens in regiſtro lib. 6. epiſt. 31. ind. 15. cap. 95. locum illius citat de laude Theodori Mopſueſteni epiſcopi,quem

pi, quem quidem cùm prædictus Canus apud Sozomenum non reperiri contendat, quaſi oſcitantiæ Gregorium redarguens, illum locum dicit eſſe Theodoreti lib. 5. cap. 39. ſed non animaduertit nos non habere integram hiſtoriam Sozomeni, ac complures eius libros excidiſſe. Nam cùm ipſe in præfatione ad Theodoſium Imp. teſtetur, ſe perducere ſuam hiſtoriam vſque ad decimumſeptimum conſulatum ipſius; cumq; ea quæ extat, nece Conſtantij Imp. collegæ Honorij, terminetur; qui (vt auctor eſt ſanctus Proſper in chronico, & alij) occiſus eſt, Agricola & Euſtachio conſſ. neceſſe eſt affirmare, decem & octo annorum ſaltem temporis Sozomeni hiſtoriam intercidiſſe; quibus præſertim temporibus, exurgente hæreſi Neſtoriana, quæ à prædicto Theodoro Mopſueſteno ducit originem, de eodem Theodoro prolixior erat, abſq; dubio, narratio. Ecquid mirum, ſi quod dixerat Sozomenus, à Theodoreto repertum inueniatur; cùm & alia complura de his exempla in illorum hiſtorijs eſſe conſtet. prætermittimus hìc alia, quæ de Theodoreto diſputat; memores notationes hìc nos tantùm conſcribere, non quaſcunq; controuerſias diſputare, omneſve aliorum errores corrigere.

xxvij. A Nono kal. Ianuarij. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

VIGILIA [a] Natiuitatis Domini noſtri IESV Chriſti. Antiochiæ natalis ſanctarum Virginum [b] quadraginta, quæ in Deciana perſecutione per diuerſa tormenta martyrium conſummarunt. Apud Spoletum ſancti Gregorij [c] presbyteri & martyris, qui temporibus Diocletiani & Maximiani Imperatorum primo nodoſis fuſtibus cæſus, ac deinde poſt craticulam & carcerem, carduis ferreis in genibus percuſſus, ſed & ardentibus lampadibus per latera incenſus, tandem eſt decollatus. Tripoli ſanctorum martyrum Luciani [d], Metrobij, Pauli, Zenobij, Theotimi, & Druſi. Nicomediæ ſancti Euthymij [e] martyris, qui in perſecutione Diocletiani cum multos ad martyrium præmiſiſſet, ipſe enſe transfixus ſecutus eſt ad coronam. Burdigalæ ſancti Delphini [f] epiſcopi, qui Theodoſij tempore claruit ſanctitate. Romæ natalis ſanctæ Tharſillæ [g] virginis, amitæ ſancti Gregorij Papæ, de qua ipſe teſtatur, quòd in hora exitus ſui IESVM ad ſe venientem viderit. Treuiris ſanctæ Irminæ [h] virginis, filiæ Dagoberti Regis.

DECEMBRIS. 24.

a VIGILIA Natiuitatis Domini.] De ea Beda, Vſuardus, Ado, Greg. Turon. ante hos omnes de geſt. Franc. lib. 10. c. 31. Amalarius de ordin. anitph. c. 14. Microl. c. 32. ac demum cæteri omnes, qui agunt de offic. eccleſiaſt. S. Auguſtinus presbyterũ ſibi ſubditum ab oſtitio presbyterij remouendum putauit; quòd inter alia (vt ait) Vigilia Natalis Domini, qua omnes eccleſiæ ſolent ieiunare, apud famoſam mulierem prandere, ac cœnare præſumpſiſſet. ſcribit de his ad Xantippum Numidiæ epiſcopum epiſt. 236. De tremendo iudicio Dei in Eparchinm presbyterum eandem Vigiliam profanantem, ſcribit Gregor. Turon. de glor. mart. c. 87. vbi & de ſeuera animaduerſione in ſe ipſum diuinitus immiſſa, cùm ſe pauliſper ſomno dediſſet, ſubdit exemplum. Ea legant, attendantque, qui ſacratiſſima illa nocte ad iniquitates & peccata vigilant.

b Virginum

b Virginum quadraginta.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, Vuandelbertus,& Petr. in catal. lib. 1. c. 89. & alij recentiores.

c Gregorij.] Beda,Vſuardus,Ado, & alij de his hac die pluribus agunt. Eius autem acta ex antiquis codicibus edidit Mombrit.tom.2.& Sur.tom. 6. Habemus eadem man.ſcript. quibus additur præclarum miraculum eius virtute editum anno Domini 1037. Incipit:Recolentibus vobis.&c.

d Luciani,& ſoc.] De his Beda, Vſuardus, & Ado; conſentiuntq; vet. man.ſcript.

e Euthymij.]De eodem in ijſdem actis ſanctorum Indes & Domnæ habetur mentio,apud Metaphraſten die 26. Decemb. Lipom.tom.5.& Sur.tom.6.

f Delphini epiſcopi.] Extant ad hunc ſancti Paulini Nolani epiſcopi epiſtolæ quinque, videlicet. 15. 16. 17. 18.& 19. meminitq; eiuſdem ſumma cum laude ſcribens ad Amandum eiuſdem ciuitatis epiſcopum epiſt.21.& 24.

g Tharſillæ.]Hanc fœliciter ex hac vita migraſſe hac die,ſcribit S.Gregorius, quis eius acta pluribus refert.dialog.lib.4.c.16.& in Euangel.homil.38.

h Irminæ.]De eadem Ado,& alij recentiores;pluribus vero Tritthem. de vir.illuſtr. ord. S. Bened.lib.3.c.138.Claruit (,vt ait) anno Domini ſeptingenteſimo decimo.

25 **Octauo kal.Ianuarij.Luna.** B xxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5

ANNO [a] a creatione mundi, quando in principio Deus creauit cælum & terram, quinquies milleſimo centeſimo nonageſimonono: A diluuio verò anno bis milleſimo nongenteſimo quinquageſimoſeptimo: A natiuitate Abrahę anno bis milleſimo quintodecimo: A Moyſe,& egreſſu populi Iſrael de Ægypto, anno milleſimo quingenteſimo decimo: Ab vnctione Dauid in Regem, anno milleſimo trigeſimoſecundo: Hebdomada ſexageſimaquinta iuxta Danielis prophetiam: Olympiade centeſima nonageſimaquarta: Ab vrbe Roma condita anno ſeptingenteſimo quinquageſimoſecundo: Anno Imperij [b] Octauiani Auguſti quadrageſimoſecundo, toto orbe in pace compoſito, ſexta mundi ætate, IESVS CHRISTVS æternus Deus, æterniq. Patris filius, mundum volens aduentu ſuo pijſſimo conſecrare, de Spiritu ſancto conceptus, nouemq. poſt conceptionem decurſis menſibus (*Hìc dicitur alta voce,*) In Bethlehem Iudæ naſcitur ex MARIA virgine factus Homo. *Hìc autem altius, & in tono paſsionis.*

NATIVITAS [c] Domini noſtri IESV CHRISTI ſecundum carnem. *Quod ſequitur, legitur in tono lectionis Martyrologij.* Eodem die natalis ſanctæ Anaſtaſiæ [d], quæ tempore Diocletiani, primo diram & immitem cuſtodiam a viro ſuo Publio perpeſſa eſt, in qua tamen a Chryſogono confeſſore Chriſti multum conſolata & confortata fuit: deinde a Floro pręfecto Illyrici diutina cuſtodia macerata, ad vltimum manibus & pedibus extenſis ligata eſt ad palos, & circa eam ignis accenſus: in quo martyrium conſummauit

in inſula

in inſula Palmaria, ad quam cum ducentis viris, & ſeptuaginta fœminis deportata fuerat, qui varijs interfectionibus martyrium celebrarunt. Romæ in cœmeterio Aproniani ſanctæ Eugeniæ[e] virginis, quæ tempore Gallieni Imperatoris poſt plurima virtutum inſignia, poſt ſacros virginum choros, Chriſto aggregatos; ſub Nicetio Vrbis præfecto diu agonizans, nouiſſime gladio iugulata eſt. Nicomediæ paſſio multorum[f] millium Martyrum, qui cum in Chriſti Natali ad Dominicum[g] conueniſſent, Diocletianus Imperator ianuas eccleſiæ claudi iuſſit, & ignem circumcirca parari, tripodemq. cum thure præ foribus poni, ac præconem magna voce clamare, vt qui incendium vellent effugere, foras exirent, & Ioui thus adolerent: cumq. omnes vna voce reſpondiſſent, pro Chriſto ſe libentius mori, incenſo igne conſumpti, eo die naſci meruerunt in cœlis, quo Chriſtus in terris pro ſalute mundi naſci dignatus eſt.

DECEMBRIS 25.

a ANNO à creatione mundi quinquies milleſimo centeſimo nonageſimooono.] Ita antiquæ tabulæ eccleſiarum, ſecundùm ſupputationem ſeptuagintaduorum interprerum ex Euſebij chronico: quam quidem tam Occidentalem, quàm Orientalem Eccleſiam cooſtat eſſe ſecutam. Scimus autem de annorum calculo ab origine mundi varias eſſe diuerſorum ſenteotias; quorum alij in his ſeptuagintaduos ioterpretes, alij autem Hebraicam veritatem ſecuti ſunt. rurſumq; nec in vnam conueoire ſententiam qui prædictos interpretes, ſicut nec qui Hebræorum codices ſunt ſectati; adeoq; inter ſe diſſentire, vt licet tam Latinorum, quàm Græcorum ingens ſit numerus, qui tẽpora ſupputarint; nullus ferè qui alteri io omnibus conſentiat inueniatur, iureq; in his dici illud poſſit: Quot capita, tot ſententiæ. Non eſt modò nobis dicendũ per ſingula; nec breui ſcholio coarctanda ſunt, quæ prægraode volumen expoſcunt. Satis tibi ſit candide lector, nos hìc demooſtrare eiuſmodi annorum ſupputationem poſitam eſſe more maiorum, ſimulq; oſtendere catholicam Dei Eccleſiam in ſupputando annorum numero, ſeptuaginta interpretes ſequi conſueuiſſe. Eſt de his in primis ſancti Auguſtini teſtimooium lib. 15. de ciuit. Dei c. 11. vbi agens de ſupputarione temporum: Eos (inquit) in auctoritatem celebriorem ſuſcepit Eccleſia. &c. cùm tamen aliquando idem plus tribuat Hebraicæ veritati; idq; (vt ait) noo vt deroget dictis interpretibus, ſed quòd qui ex eis deſcripſerunt, aliquo errore lapſi ſuot. ita dicto lib. 15. cap. 13. idipſum S. Hieron. de Hebraic. quæſtion. in Geneſ. Inſuper Iulianus epiſcopus Toletanus doctrina ac ſanctitate celebris. docet aotiquum eſſe morem Romanæ Eccleſiæ io ſupputatione temporum ſequi ſeptuagintaduos interpretes. agens etenim contra Iudæos, pluribusq; diſſerens, ac præ ſereos eam interpretum ſupputationem illi, quæ ex Hebraicis codicibus colligitur, poſt multas rationes, hæc ſubdit de antiquo Eccleſiæ vſu: Ergo (inquit) illa nobis, & ſola pro his annis eſt obſeruanda auctoritas ſeptuaginta ioterpretum, quæ meritò omnibus editionibus & tranſlationibus antefertur; quam etiam vſque omnes doctores eccleſiaſtici tenuerunt, & in hac præcipuè annorum ſupputatione ſecuti ſunt. hæc Iulianus. Docent hæc etiam cùm rerum eccleſiaſticarum exempla, tum etiam ſanctorum patrum auctoritates & teſtimonia. Acta ſynodica œcumenica ſecundùm prædictos interpretes anoos enumerant. conſtat id ex Sexta ſynodo can. 5. apud Theod. Balſam. pag. 198. Antiqui patres, tam Græci, quàm Latini pari modo numerarũt, vt Heros epiſcopus Antiochenus, Theophilus eiuſdem ciuitatis antiſtes, Hippolytus Portuenſis, Origenes, Iulius Africaous, Epiphanius, Euſebius, Cyrillus, Nicephorus, Suidas, & alij complures: Latinorum autem Lactantius, Philaſter, Auguſtinus; Oroſius, Iulianus epiſcopus Toletanus, Albinus Flaccus, & alij plures ex recentioribus, quos omittimus. ſatis ſit modò declaraſſe, catholicam Dei Eccleſiam in annorum ſupputatione ab origine mundi dictos interpretes eſſe ſecutam; quod & antiqua Martyrologia, ex quibus hæc ſunt deſcripta, teſtantur.

b Anno Imperij Octauiani Auguſti quadrageſimoſecundo.] Id etiam profitetur Euſeb. in chron. Epiphan. in panar. lib. 1, hæreſ. 20. & iterum lib. 2. hæreſ. 51. id in homilia de indictione, quæ

Græcè

Gręcè ſcripta Ioannis Chryſoſt.eſſe dicitur,idipſum Græcorum cæteri,Beda de ſex ætat.&alij. Sed huic ſententiæ auctores grauiſſimi refragari videntur; dũ affirmant Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum natum anno quadrageſimoprimo Imperij Octauiani Auguſti. Id etenim habet in primis Irenæus lib.3.c.25. Tertullianus contra Iudęos, ſanctus Hieronymus iterum, vt in Iſai.c.2. in Daniel. lib.1.c.9. Caſſiodorus, Iulianus epiſcopus Tolet.Marianus Scotus, & quidam ex recentioribus hos ſecuti. Sed eiuſmodi diſcrepantia facillimè conciliatur,ſi annorum Imperij Auguſti diuerſa ſupputationis ratio attendatur. Euſebius etenim, Epiphanius, & alij eam ſententiam de anno quadrageſimoſecundo ſecuti, Auguſti annos exordiuntur ſequenti anno à nece Cæſaris, qui fuit annus ante Triumuiratum, Hirtio & Panſa conſſ. ab Vrbe condita ſeptingenteſimus vndecimus, quo reuera ex ſenatuſconſulto declaratus eſt Imperator, eo quod ſuo exercitu Romam ab Antonij furore liberaſſet: teſtatum id habes expreſsè in epiſtola decimaquinta Ciceronis ad Brutum,cuiuſquidem epiſtolæ tempus fuiſſe annum ante Triumuiratum facilè quiſque intelliget, qui illorum temporum res geſtas nouit. quanta æſtimata fuerit illa collati Imperij dignitatis amplitudo,ſcribens Brutus ad Ciceronem,hæc ait: Itaque timeo de conſulatu, ne Cæſar tuus altius ſe aſcendiſſe putet decretis tuis, quàm inde,ſi conſul factus ſit,deſcenſurum. hæc ille de ea Imperij Cæſaris maieſtate; quàm maioribus in dies acceſſionibus auctam conſtat, quouſque ſumma rerum potitus, pleniſſimæ poteſtatis (vt dicemus paulò inferius) Imperator eſt appellatus. A prædicto itaq; tempore cõplures antiquorum annos Auguſti Imp.numeraſſe certiſſimum eſt.id etenim Euſebiũ feciſſe,ex eius chronico ſatis cõſtat. inde etiam Epiphaniũ numerare cœpiſſe,liquet; dum,vbi ſupra,hæreſi 51. Chriſtum natum ait Auguſto xiij, & Sillano conſſ.cumq; eum annum dicat quadrageſimumſecundum Auguſti,neceſſe eſt,vt ab anno ſequenti à nece Cæſaris eius numeri ducat exordium. Qui verò numerare conſueuerunt à tempore Triumuiratus (id etiam vſu quodam receptum fuiſſe videtur) ij iure natum dicunt Chriſtum Dominum anno eiuſdem Imperij quadrageſimoprimo: omnes enim conueniũt, prædictis conſulibus,ipſum natum. Rurſus autem alia ratione Clemens Alexand.lib.1. ſtromat.numerans annos Imperij Auguſti ab eo tempore,quo debellatis iam cunctis hoſtibus, ſumma rerum potitus,Imperator antonomaſticè eſt appellatus, ait Dominum Ieſum Chriſtum natum anno viceſimooctauo eius Imperij.hæc ea quidem ratione;quòd anno ſeptingenteſimoquinto ab Vrbe condita Octauiano quintùm,& Apuleio conſſ. (inquit Dio lib.52.) idẽ Octauianus nomen Imperatoris accepit,non quale propter victoriam Tribuni vetuſto more ſolebant (id enim antea,& poſtmodum ex ipſis actionibus reportauit,vicies quidem Imperator dictus) ſed quo ſumma Imperij demonſtraretur. &c. paulò poſt autem accepiſſe oblatum à Senatu ſibi nomen Auguſti, idem auctor teſtatur. Hęc de annis Auguſti ex faſtis conſularibus ſunt deducta,quibus vſi ſunt patres ad exactam temporum rationẽ peruestigandam; quos qui contemnit,in multos errores labi neceſſe eſt; in quam ſententiam S.Auguſtinus lib.2. de doctrina Chriſtiana cap. 28. hæc ait: Per Olympiades,& conſulum nomina multa ſæpe quęruntur à nobis;& ignorantia conſulatus,quo natus eſt Dominus,& quo paſſus,nonnullos coegit errare.hæc Auguſt.Ex quo autem in hęc ſemel incidimus,quo annorum ratio ex faſtis conſularibus deducenda, firmior certiorq; eſſe noſcatur: hìc obiter inſulſæ nimis ac imprudenti quorundam obiectioni occurrimus, dicentium ex multitudine conſulum ſuffectorum & allectorum fallaciſſimum eſſe annos per conſules numerare; quaſi neceſſe ſit dictos conſules cum illis,qui ordinarij conſules ſunt dicti,confundere. Vnius Dionis, quæ modò occurrit ſententia, his ſatisfaciat, cuius lib.43.hiſt. Rom. hæc ſunt verba: Ab eo tempore (anno ab Vrbe condita ſeptingenteſimonono, quo Fabio conſule mortuo,ſuffectus eſt ad paucas horas Caninius) cœptum eſt,vt perpauci toto anno conſulatum gererent: ſed alij pauciores, alij plures menſes dieſq;, prout caſus tuliſſet,eo magiſtratu fungerentur: ac noſtro quidem tempore (Seueri Imp. videlicet) nemo neq; ad integrum annum,neque amplius duobus menſibus ferè cum collega aliquo conſul eſt: in cæteris ab antiquo more nihil diſcrepamus: annorum autem numerus, his qui ab initio eius conſules fuerunt, adſcribitur. &c. hæc Dio, & ipſe eodem ordine numerans ſingulos annos, ſicut & feciſſe conſtat Liuium,Tacitum, & alios hiſtoricos nobiliſſimos. Porrò tantùm abeſt, vt in annorum numero aliqua ratio haberetur ſuffectorum, vel allectorum conſulum: vt dicat Anſon. Gallus in gratiar.act.pro ſuo conſul.ſub quibus conſulibus ij conſulatum geſſerint,quærere opus fuiſſe.

c NATIVITAS.] Hac ipſa die ex antiqua Eccleſiæ catholicæ traditione Natalem Domini celebrari ſolitum, præter ea quæ feruntur in Conſt.Clem.lib.5.c.13. S.Auguſtinus teſtatur in pſal.132.& alij.Scimus tamen de die Natali Domini fuiſſe diuerſas ſententias,quas recenſet Clemens Alexand.lib.1. ſtromat.Ægyptij inter alios à cæteris diſcrepantes celebrabant Natalẽ Chriſti quo die agimus nos Domini Epiphaniam. id etenim conſtat ex procœmio Paſchalis epiſtolæ Theophili epiſcopi Alexandrini ex qua Caſſian.collat.10.c.1.S.Epiphanius etiam in eadem videtur perſtitiſſe ſententia, vt natus eſſet Dominus Ieſus vndecima die mẽſis Tubi, ipſe eſt apud nos dies Epiphaniæ. ſic ipſe in panar. hæreſ.51. quam quidem opinionem refellit S. Hieron. in Ezechiel.lib.1. c.1. porrò Græcorum cæteri conſentientes eccleſiæ Latinæ diſtinguere norunt diem Natalem Domini

mini à ſolemnitate Epiphaniæ, vt apparet ex Greg. Nazianz. & alijs Græcis patribus. extat & de his homilia S.Ioan.Chryſoſtomi Grȩcè ſcripta in biblioth.Sfortiana.idq; ſecuta eſt etiam eccleſia Africana, vt ſcribit S.Aug.contra Creſcon.lib.4.c.37.& ſer.40.de diuerſis. Duplici nomine hȩc dies dicta à Grȩcis reperitur; nimirum Natiuitas,& Theophania, vt auctor eſt Gregor.Nazianz.orat.in Chriſti natiuit. vbi Nicetas in ſchol. Theophania (inquit) Diuinitatis, Natiuitas humanitatis. Licet Latini Theophaniam dixerint Epiphaniam, vt Ordo Rom. Albin.Flac.de diuin.offic. & alij hos ſecuti. In quam autem hebdomadis diem inciderit Natalis Domini, docet Sexta ſynodus, quæ prima die, quam nos Dominicam appellamus, natum Dominum profitetur.c.8.

d Anaſtaſiæ.] De eadem Beda, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad xj. kal. Ianuarij. Eius martyrij acta à Metaphraſte edita, deſcripſerunt Lipom.tom.5.& Sur.tom.6. alia paulò diuerſa in antiq.cod.man.ſcrip.habemus, quorum exordium eſt: Prætextati viri illuſtris.&c. Eadem Mombrit. tom. 1. præſefert eorum titulus Anaſtaſium bibliothecarium auctorem, de cuius præfatione in eadem acta meminit Molan.in addit.ad Vſuardum; legimus eandem in dicto codice, quæ ſic incipit: Omnia quæ à ſanctis geſta ſunt.&c. Duas fuiſſe Anaſtaſias, ſuperius diximus, quarum ſenior paſſa eſt Valeriano Imperatore; agitur de ea quinto kal. Nouembris. hæc autem iunior dicta martyrio coronatur temporibus Diocletiani Imp. Duas etiam Anaſtaſias nouit Niceph. hiſt. lib. 7. c.14. fuit hæc Romæ celeberrima: vetus enim eius nomine titulus hactenus perſeuerat, cuius habetur mentio in concilio primo Roman. ſub Symmacho, atque in Ord. Rom. & alijs in locis. illa autem ſenior, quæ Sirmij paſſa dicitur, Conſtantinopoli erat celebris: quam olim fuiſſe veneficam, tradit Niceph.hiſt.lib.14.c.10.in fine; vbi ait eius reliquias tempore Gennadij Epiſcopi Conſtantinopolitani Sirmio Conſtantinopolim tranſlatas; id ipſum Theodorus lector lib. 2. collectan. in fin. additq; eas eſſe reconditas in baſilica Anaſtaſiæ, non quidem ab ea primùm ita denominata, ſed à ſancto Gregorio Nazianzeno, cùm illic fides collapſa excitata eſſet, ita dicta. quam quidem olim perexignam in auguſtiorem formam à ſe auctam ſanctus Marcianus in honorem Dei genitricis, & Anaſtaſiæ martyris Deo dicandam curauit, vt Marciani acta teſtantur, quæ deſcripſit Metaphraſtes, habetq; Lipom.tom.5.De eadem baſilica & inſigni miraculo illic edito agit Niceph. hiſt. lib.15.c.22.& eadem, quæ diximus, Marciani acta: eam vetuſtate conſumptam ac denuò reſtitutam Baſilius Imp.lapideo exornauit faſtigio, vt tradit Cedren.in compẽd.hiſt.in Baſilio Imp. Monemus lectorem, de vtriſq; Anaſtaſijs contigiſſe, vt ob commune nomen, incuria quadam, & acta communicata atq; ſimul confuſa videantur, vt quod alterius eſt, alteri tribuatur. Rurſus apocrypha quædam imò falſa omnino ferri ex anilibus fabulis congeſta de S. Anaſtaſia, quòd interfuerit Sanctiſſimo virginis puerperio, eo quòd ſcilicet eadem die de ea commemoratio in Eccleſia fiat. Huius autem, de qua hìc agitur, eſſe epiſtolas ad Chryſogonum, quas recitant Niceph. Suidas, & alij, certum eſt.

e Eugeniæ.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, ac cæteri Latinorum; Græci in Menologio pridie huius diei. Meminit eiuſdem, vt celeberrimȩ martyris Alcimus Auitus epiſcopus Viennenſis in carmine ad Fuſcinam ſororem de laude caſtitatis lib.6.c.20. Fortunatus in carm. de gaudio & ſpe vitæ æternæ, Aldelmus pluribus lib.de laude virginit. Eius acta deſcripta à Metaphraſte extant apud Lipom.tom.5.& Sur.tom.6. Habent tamen aliqua, quæ cenſura indigeant; veluti quod ibi legitur de Philippo Eugeniæ patre, facto (vt ait auctor) epiſcopo Alexandrino; quod planè commentũ eſſe, tabulæ epiſcoporum Alexandrinorum, quæ ab Euſebio in chronico & in hiſtor.quæ & à Nicephoro epiſcopo Conſtantinopolitano deſcribuntur & alijs, manifeſtè declarant.

f Multorum millium martyrum.] Græci autem, vt horum ſolemnitatem celebrius agerent, tranſtulerunt eam poſt diem ſequentem in Menolog.his verbis: Certamen viginti millium martyrum ſub Maximiano Imp.apud Nicomediam combuſtorum. Pluribus autem de his Niceph.hiſt.lib.7.c.6.vbi & ea, quæ hìc leguntur, fuſius explicantur.

g Ad Dominicum conueniſſent.] Conuenire ad Dominicum duplici poteſt ſenſu accipi; ac primò, vt idem ſit Dominicum, quod eccleſia, quò Chriſtiani conueniunt, ita in concilio Laodiceno can.28. οὐ δεῖ τὰς ἀγάπας ἐν τοῖς κυριακοῖς ποιεῖν. quod autem ibi Dominicũ dicitur, tranſlatũ habetur, Baſilica, diſt.42.c.non oportet. Quo etiam ſenſu Cyprianus de opere & eleemoſ. In Dominicum (inquit) ſine ſacrificio venis? & apud Rufin.hiſt.lib.1.c.2. Tunc ſenior: ſi hæc (inquit) ita eſſe credis; Surge, & ſequere me ad Dominicum.&c. Erat Antiochiæ nobiliſſima Baſilica, Dominicũ aureum, appellata, vt auctor eſt Hieron.in chron. an.22. Conſtan.Imper. Porrò huius nomenclaturæ Euſebius in oratione de laudibus Conſtantini hanc affert cauſam: Aedes ſacras (inquit) & templa vni omnium Deo atq; vniuerſarum rerum Domino dicanda, conſeçrandaq; curauit: vnde etiã templa quæ erant ei conſecrata, Domini nomen obtinuerunt: quod nomen non ex hominibus, ſed ex ipſo omnium Domino illis fuit impoſitum, & propterea Dominica ſunt appellata. hæc Euſeb. eadem ferè Vualfrid.Strab.de reb.eccl.c.7. Alio autem ſenſu, conuenire ad Dominicum, idem eſt, quod ad ſacrificium myſticũ, ad ipſas ſacras Miſſas accedere, idemq; celebrare Dominicum. Eſt de hoc eiuſdẽ

Cypriani

Cypriani exemplum eodem lib.de opere & eleemoſ. Locuples (inquit) & diues es, & Dominicum celebrare te credis, quæ corbonam omnino non reſpicis? & epiſt. 63.ad Cæcilium: Nunquid ergo Dominicum poſt cœnam celebrare debemus? &c. intelligens ipſum diuinum Miſſæ ſacrificium. Veterem eiuſmodi loquendi morem, docent acta proconſularia ſanctorum martyrum Saturnini & ſoc.quæ extant apud Sur.tom. 1.die 11.Februarij. Vbi ſancti martyres iudicio poſtulati, quòd ſacrã Synaxim contra Imp.pręcepta egiſſent, ſic eorum Proconſuli reſponderunt: Dominicum cum fratribus celebraui.& iterum; ſine Dominico eſſe non poſſumus. & inferius ex verbis Proconſulis ſic interrogantis: Si in collecta fuiſti? Reſpondit: Quaſi Chriſtianus ſine Dominico eſſe poſſit, aut Dominicum ſine Chriſtianis celebrari.an neſcis, ſathana, in Dominico Chriſtianum, & in Chriſtiano Dominicum conſtitutum? & poſt alia: Ego deuota mente celebraui Dominicum, collectam cum fratribus feci, quia Chriſtianus ſum. hęc ibi Felix martyr. Saturninus autem, cum rogaretur ab eodem Proconſule Anulino his verbis: Tu Saturnine interfuiſti? reſpondit Saturninus: Chriſtianus ſum.ait ille: Non à te quęro hoc, ſed vtrum egeris Dominicum? cui reſpondit Saturninus: Egi Dominicum, quia Saluator eſt Chriſtus.&c. Hæc etenim cùm ad prędictam vocem declarandam, tum etiam, vt innoteſceret, quo ardore fidei, etiam tempore perſecutionis Chriſtiani ad Diuinum ſacrificium conuenirent; vt eſt egregium exemplum prędictorum martyrum, ſimulq́ue horum, de quibus hac die agitur.

26 Septimo kal. Ianuarij. Luna. C xxv.25.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

HIEROSOLYMIS natalis ſancti Stephani [a] protomartyris, qui a Iudæis non longe poſt Aſcenſionem Domini lapidatus eſt. Romæ ſancti Marini [b] ordinis ſenatorij, qui ſub Carino Imperatore & Marciano præfecto Chriſtianæ religionis cauſa comprehenſus, equuleo & vngulis ſeruili more punitus, in ſartaginem deinde coniectus, ſed igne in rorem conuerſo liberatus, feris quoq. obiectus, & ab illis ſeruatus illæſus, tandem ad aram iterum ductus, cum idola oratione eius corruiſſent, percuſſus gladio, martyrij triumphum adeptus eſt. Item Romæ via Appia depoſitio ſancti Dionyſij [c] Papæ, qui multis pro Eccleſia impenſis laboribus, fidei documentis clarus effulſit. Ibidem ſancti Zoſimi Papæ & confeſſoris. In Meſopotamia ſancti Archelai [d] epiſcopi, doctrina & ſanctitate celebris. Maiumæ [e] ſancti Zenonis [f] epiſcopi. Romæ ſancti Theodori [g] manſionarij eccleſiæ ſancti Petri, cuius meminit beatus Gregorius Papa.

DECEMBRIS 26.

a STEPHANI protomartyris, qui non longè poſt Aſcenſionē Domini lapidatus eſt.] Hæc eadem verba ſunt in vet. Rom. Martyrologio, quibus aſtipulantur antiqua man. ſcript.necnon Beda; Vſuardus, Ado, & alij. His refellitur ea de tempore necis Stephani opinio, quæ Euodij, & Hippolyti Thebani fertur nomine, quam refert Niceph. hiſt. lib. 2. c. 3. & Glicas in 3. part. Annalium. Errore etenim librariorium factum puto, vt loco ſeptem menſium (quod ſpatium temporis interceſſit à Chriſti Aſcenſione vſq; ad martyrium Stephani) ſeptem anni poſiti habeantur. Rurſus autem eum terminum necis eius ab Aſcenſione Domini ni-

mis

mis arctant aliqui ex recentioribus, putantes eius martyrium contigiſſe tertio nonas Auguſti, quo eius ſacri corporis inuentio celebratur: cui quidem ſententiæ S. Auguſtinus, ac cæteri aduerſantur, dum in ſuis ſermonibus hac die dictis, hunc diem Natalem Stephani, quo necatus à Iudæis palmã martyrij adeptus eſt, profitentur. id etiam ſuperius notauimus ea die inuentionis. Præter ſanctorum patrum de his teſtimonia, etiam firma ratio perſuadet, ſaltem vſq; ad hanc diem Stephani martyrium eſſe dilatum. Nam poſt Aſcenſionem Domini, poſt Spiritum ſanctum datum Apoſtolis (vt habent Acta Apoſtolica) perſeuerauit aliquandiu Eccleſia in fractione panis, indeq; occaſione oborti diſſidij, actum eſt de electione diaconorum, cùm electus eſt Stephanus, qui perſeuerauit aliquod tẽporis ſpatiũ faciens ſigna & prodigia magna in populo: qui miniſtrauit & Iacobo Apoſtolo, vt tradit S. Ignatius in epiſtola ad Trallianos. Quæ quidem omnia impleri potuiſſe ab Aſcenſione Domini vſq; ad tertium nonas Auguſti, nulla ratio perſuadet. Quænã verò occaſio fuerit, vt ea die de inuentione ageretur, ſuo loco ſuperius diximus. Dicitur S. Stephanus tam à Latinis, quàm Græcis patribus, Archidiaconus, ſiue Primicerius diaconorum, idemq; & Protomartyr. Cuius laudes egregijs orationibus proſecuti ſunt patres, quas omittimus recenſere. Quo loco occiſus lapidibus fuit, ingens baſilica ab Eudocia Auguſta erecta eſt, de qua Niceph. lib. 14. c. 50.

b Marini.] Agit de eodem Vſuardus hac die, extant eius acta apud Mombrit. tom. 2. Vincent. lib. c. 38. & 40. & Petrus in catal. lib. 1. c. 6.

c Dionyſij Papæ.] Vſuardus de eodem hac die, Beda autem poſtridie. De eius ſucceſſione Euſeb. chron. & hiſt. lib. 2. c. 24. Optat. lib. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Dionyſio Alexandrino, Niceph. epiſc. Conſtantinop. in chron. & alij. cætera diximus in Annal. eccleſ.

d Zoſimi Papæ.] De eodem Beda; ſed per errorem confuſus habetur cum alio Zoſimo, de quo idem ſupra xv. kal. Ianuar. De huius ſucceſſione agit S. Proſper in chronico, Marcellinus Comes in chron. Niceph. epiſc. Conſtantinop. in chron. & alij. Eius autem acta fuſius ſcripta ſunt à nobis in Annal. eccleſ.

e Archelai epiſcopi.] Hic primus reſtitit impio Maneti hæreſiarchæ; fuitq; epiſcopus Caſcarorum in Meſopotamia, de quo pluribus S. Cyrillus Hieroſol. in cateches. ſexta, & Epiphan. hæreſ. 66. & lib. de menſuris & ponder.

f Maiumæ.] Eſt Maiuma ciuitas in Palæſtina, quæ & Nauale, ſeu Portus Gazæ dicta eſt: poſtea verò à Conſtantino dicta eſt Conſtantia; ſed Iulianus Apoſtata in odium illius & nomen & priuilegia in eam collata abſtulit, & Gazeis iterum ſubiecit; quæ per ſynodum in priſtinum eſt reſtituta. De his Euſeb. in vita Conſtantin. lib. 4. c. 37. & 38. Sozom. lib. 2. c. 4. in fin. & lib. 5. c. 3. Niceph. 8. c. 33. & lib. 1. c. 4. Accidit hìc opportunè, vt de Maiuma agamus, quo nomine feſtum appellatur, de quo eſt titulus lib. 11. Cod. Iuſtin. & l. vnic. de eodem, qua Arcadius Imp. præcipit, vt ſic reſtituatur illa celebritas, vt tamen ſeruetur honeſtas, & verecundia caſtis moribus perſeueret. eadẽ in l. 15. tit. 6. Cod. Theod. vbi & ſecunda lex eſt, qua ab eodẽ Imperatore Maiuma penitus interdicitur. Certe acquieſcere non poſſumus Suidæ, vel Alciato lib. 5. parerg. c. 5. eum ſecuto: dum dicunt fuiſſe feſtum à Romanis menſe Maio ad Oſtia Tiberina celebrari ſolitum. Nullus enim antiquorum; aut recentiorum, qui res Romanas ſunt proſecuti; nec inſuper kalendarium ipſum feſtorum dierum Gentilium, quod ſumma cum diligentia nunc eſt editum, vllum de ea celebratione verbum facit. Præterea non in Occidentalibus oris, ſed in Oriente Maiumæ ſpectaculum viguiſſe, ex nuper citatis Arcadij Imp. legibus ſatis compertum habetur. Cùm enim in Codice Theodoſiano dictæ leges datæ reperiantur Conſtantinopoli; euidenter apparet, eas ab Arcadio latas ad illorum ſpectaculorum obſcœnitates coercendas, quæ in Oriente ſub eius ditione exercebantur. Quænam enim ſubeſt ratio, vt Orientis Imperator Conſtantinopoli daret leges de his quæ Romæ agerentur, cùm Occidentali Imperio tunc præeſſet Honorius? Quænam autem ea eſſent ſpectacula, & cur ſic dicta, paulò exactiùs inueſtigemus. Ea quidem fuiſſe fœdiſſima, prædictę ab Arcadio latæ leges ſignificant; & (ni fallor) ea ipſa videntur, aduerſus quæ S. Ioan. Chryſoſt. declamat in homilia de Dauid & Saule, cùm ait: Non metuis, non expaueſcis; dum oculis, quibus illic lectum, qui eſt in orcheſtra, ſpectas, vbi deteſtandę adulterij fabulæ peraguntur, iiſdem hìc ſacram menſam intueris? &c. Omnium enim libidinum imagines tam verbis, quàm re ipſa repreſentari illis obſcœnis ludis, oſtendit. idemq; vetuit, ne qui illis ſpectaculis interfuiſſent, in eccleſia ingredi præſumerent, niſi prius peccatum per pænitentiam expiaſſent. Mihi etiam illud perſuadetur, eiuſdem Chryſoſtomi declamationibus impulſum fuiſſe Arcadium Imperatorem, primò vt eã legem ferret, qua à Maiuma, quæ eſſent fœda, reſecaret; deinde verò vt poſt biennium, conſule Theodoro, iterum lege lata prorſus abſcinderet, ac prohiberet. Memini me legiſſe etiam Iulianum Apoſtatam in miſopogone, Antiochenos de Maiumis ferijs redarguiſſe, cùm ait: Vnuſquiſque veſtrum priuatim in conuiuijs & ferijs Maiumę pecuniam effundit: pro nobis ipſis & communi ſalute neq; priuatim neq; publicè ſacrificatis. &c. Quòd autem ad nomen pertinet; non aliunde quàm à dicta ciuitate Maiuma originem ducere, exiſtimo: ſiquidem ibidem impudiciſſimè colebatur Veous, cuius turpiſſimum ſimulachrum in loco, qui dicebatur Tetramphodos

phodos,ad Arcadij vſq; tempora libidinum illecebris palàm expoſitum permanſit,quod virtute ſanctę crucis,agente ſancto Porphyrio Gazenſi epiſcopo, ſponte collapſum,perfractum eſt, eiuſdem Arcadij tempore. ſcribit eam hiſtoriam Marcus diaconus Gazenſis, retulit eam Metaphraſtes in diem 20. Februarij.

g Zenonis epiſcopi.] De eodem Sozomen.hiſt.lib.7.c.27. Niceph. hiſt. lib.4.c. 47.& lib.13.c.2. vbi ait,ab hoc ordinatum eſſe lectorem S.Ioan.Chryſoſtomum: illum eſſe ratus de quo Socrat.hiſtor. lib. 6. c. 3. ſed verius puto, illum fuiſſe Zenonem Tyrium epiſcopum,de quo ſuperius 5. Iunij in Dorotheo.

h Theodori.] Agit de eodem S.Gregorius Papa lib.5.dialog.c.34.

27 Sexto kalend. Ianuarij. Luna. D xxiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7

APVD Epheſum natalis ſancti Ioannis[a] Apoſtoli & Euangeliſtæ, qui poſt Euangelij ſcriptionem, poſt exilij relegationem,& Apocalypſim diuinam,vſq. ad Traiani principis tempora perſeuerans, totius Aſiæ fundauit rexitq. eccleſias. Alexandriæ ſancti Maximi[b] epiſcopi, qui ſatis clarus & inſignis titulo confeſſionis effectus eſt. Conſtantinopoli ſanctorum confeſſorum Theodori[c] & Theophanis fratrum, qui a pueritia in monaſterio ſancti Sabæ nutriti, cum poſtea pro ſanctarum imaginum cultu aduerſus Leonem Armenum ſtrenue decertarent,eius iuſſu verberibus affecti,exilio relegantur: ſed eo mortuo, rurſus Theophilo Imperatori, qui eadem impietate detinebatur, conſtanter reſiſtens, verberibus iterum cæſi, in exilium pulſi ſunt, vbi Theodorus in carcere expirauit: Theophanes vero, pace demum Eccleſiæ reddita, factus Nicænus epiſcopus, quieuit in Domino. Ibidem ſanctæ Niceratis[d] virginis, quæ ſub Arcadio Imperatore claruit ſanctitate.

DECEMBRIS 27.

a IOANNIS Apoſtoli.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum: Græci autem in Menologio vj. kal. Octobris his verbis: Migratio ſancti glorioſi & celebris Apoſtoli ac Euangeliſtæ Ioannis cognomento Theologi. hæc illi, reuera vita functũ credentes, ſicut & Polycrates Epheſi epiſcopus ſcribens ad Victorem Romanum Pontificem,quem refert Euſebius hiſtor.lib.3.c. 25.atq; Ioannes Chryſoſtomus in homilia in laudem duod.Apoſtolorũ, vbi de Ioanne inquit, quòd poſt mortem tanquã viuus Epheſum curat: idemq; de eius ſepulchro non oſſibus vacuo meminit homil.20.in epiſt.Pauli ad Hebræos. id ipſum & alij Græcorum profitentur Latinorum autem antiquior Tertullianus hæc in libro de anima. Tranſlatus eſt (inquit) Enoch & Elias,nec mors eorum reperta eſt,dilata ſcilicet: cæterum morituri aſſeruantur, vt Antichriſtum ſuo extinguant ſanguine. obijt & Ioannes, quem in aduentum Domini remanſurũ fruſtra ſpes erat. hęc Tertul. Hieronymus id ipſum aſſeueranter affirmat lib.de ſcript.eccleſ.in Ioanne,& comment.in Matth.c.20. Cæleſtinus Papa in epiſtola,quam ſcribit ad S. S. Synodum Epheſinam meminit reliquias S. Ioannis Euangeliſtæ Epheſi in honore haberi, oſtendens eum iam eſſe

defunctum.de ijſdem ſyoodica Orientalium ad ſenatum Conſtantinopolitanum, extat inter acta Concilij Epheſini edit.Peltanæ tom.2.c.14.& tom.3.cap.6. Præterimus de ea aliorum tam Græcorum,quàm Latinorum teſtimonia,qui in commentarijs in Matth.c. 30. & Ioan. c. 21. de his egere. Satis modò ſit,quid de his antiquitas tradiderit, aperuiſſe: quid de his Polycrates eius loci epiſcopus,quid Ioannes Chryſoſtomus,qui Epheſi interfuit ſynodo ſeptuaginta epiſcoporum,cùm depoſuit epiſcopum Epheſinom,vt eius vitæ acta declarant apud Socrat.lib.6.c.10. Sozom.lib.8. cap. 6. Pallad.in dial.de Ioan.Chryſ.& Metaphraſt.in vita ipſius: Ioanni Chryſoſtomo hæc dicenti aſtipulatur Niceph. lib.2. cap. 42. Hæc quidem antiquitatis teſtimonia pluris apud me ſunt quibuſuis aliorum recentiorum contentioſis aſſertionibus. De tempore exitus hæc S.Hieronymus: Confectus ſenio,ſexageſimo octano poſt paſſionem Domini anno mortuus, iuxta vrbem eandem ſepultus eſt. adnumeratur hic annus à Chriſti aduentu (ſecundùm recentiores chronographos) ceoteſimus primus. Ioter religioſas Orientales peregrinationes percelebris erat Epheſina, viſitandi gratia ſepulchrum eiuſdem Apoſtoli; cùm præſertim certa quadam traditione exploratum haberetur, illic apud eundem Apoſtolum Dei genitricem Mariam aliquando permanſiſſe; eſt de ea egregium teſtimonium S.S. Oecumenicę ſynodi Epheſinæ in epiſtola ſynodali ad clerum Conſtantinopolitanum. extat inter acta eiuſdem coocilij in edit.Pelt. tom. 2. c.27.Indeq; putamus eueniſſe,vt illic præcipua, & inter alias plures baſilica Auguſtior eſſet,qoæ nomine Dei genitricis Mariæ appellatetur, vbi & eadem ſacroſancta ſynodus habita eſt aduerſus Neſtorium, Cæleſtino Romano Pont. Poſt eam erat baſilica nomine ſancti Ioannis, quam tunc temporis ſibi ſchiſmatici vindicarant; eandem poſtea dirutam Iuſtinianus Imp.in honorem eiuſdem Apoſtoli longè ampliorem excitauit, vt ſcribit Procop. de ędific. Iuſtinian. Imp. lib. 5. De Tunica eiuſdem ſancti Ioannis Romam allata,ac miraculis illuſtrata,agit Ioannes diac.in vita S.Gregorij Papæ lib.3.c.57.28.& 58. Acceperat enim eam idem S.Pontifex à Ioanne abbate,vt indicant eius litteræ ad eundem Ioannem lib.2. indict.11.epiſt.3.c.42. Mentio habetur de eadem peregrinatione Epheſum ad S. Ioannem in Prat. ſpirit. c. 180. De rebus geſtis eiuſdem Apoſtoli præter illa, qoæ in ſacris litteris ſcripta reperiuntur, & ea quę Tertullianus & S.Hieronymus ſcribunt de dolio feruentis olei, quæ recipiontur ab omoibus; feruntur acta quædam Procori nomine,quæ ſcatent erroribus, ſicut & ea, quæ Melitonis nomine edita ſunt de tranſitu Dei genitricis. alia ſunt inſuper, quæ inter paſſiones Apoſtolorum ſcribuntur anonyma: quę autem de ſepultura eius ferantur apocrypha, conſule Auguſtinum tract. 124.in Ioannem. De prędicatione eius in Aſia,Hieronymus,Ioan.Chryſoſtomus,ac cęteri teſtantur. Parthis etiam Euangelium annunciaſſe, vetus illa inſcriptio eius epiſtolę ad Parthos, ſignificat. Eundem Apoſtolam verbi prædicatione ad Indos penetraſſe, declarant litterę Apoſtolicorum virorum, ipſorum inquam patrum ſocietatis Ieſu, qui onper in illis regionibus ſacrum Euangelium reſtituerunt: datæ ſunt anno Domini M. D. LV. De rebus geſtis ipſius in Phrygia ſcribit Metaphraſtes die 5. Septembr.apud Lipom. tom. 6.

b Maximi epiſcopi.] De quo Vſuardus,& alij recentiores. Scribit de Maximo Euſeb. in chron. & hiſt.lib.7.cap.10.12.& 14.ex epiſtola Dionyſij, aitq; ſucceſſiſſe Maximum Dionyſio anno duodecimo Gallieni Imp.eadem Niceph.hiſt.lib.6.c.34.Ad hunc Maximum, quem alij Maximianum dicunt, S. Fœlix Papa ſucceſſor S. Dionyſij ſcripſit epiſtolam aduerſus tunc emergentem hæreſim Pauli Samoſateni, cuius epiſtolæ fragmentum recitatur in actis ſynodi Epheſinæ contra Neſtorium; reperiturq; deinde intexta in coocil. Chalcedon.ex ſcriptis S.Cyrilli epiſcopi Alexandrini.

c Theodori,& Theophanis.] Agunt de ijſdem Græci hac die in Menologio.res geſtas ipſorum editas à Metaphraſte,habet Lipom.tom.5.& Sur.tom.6.De his etiam Cedren.& Zonaras in Theophilo Imper.

d Niceratis.] Ferunt eaodem fuiſſe medicæ artis peritam Sozom.hiſt.lib.8. cap.23. & Niceph. lib.13.c.25.Vnde cooiectura ducimur opinari, haoc illam eſſe, quę S.Ioanni Chryſoſtomo ſtomacho laboranti ſalubre parauit antidotum,de qua ipſe ſcribit epiſt.4.ad Olympiadem.

xxiij. E **Quinto kal.Ianuarij. Luna.** 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8

IN

IN Bethlehem Iudæ natalis ſanctorum Innocentium [a], qui ab Herode Rege pro Chriſto interfecti ſunt. Ancyræ in Galatia ſanctorum martyrum Eutychij [b] presbyteri, & Domitiani diaconi. In Africa natalis ſanctorum martyrum Caſtoris [c], Victoris, & Rogatiani. Nicomediæ ſanctorum martyrum Indes [d] Eunuchi, Domnæ, Agapis, & Theophilæ virginum & ſociorum, qui in perſecutione Diocletiani poſt longa certamina diuerſo mortis genere coronam martyrij ſunt aſſecuti. Neocæſareæ in Ponto ſancti Troadij [e] martyris, in perſecutione Decij: cui agonizanti ſanctus Gregorius Thaumaturgus in ſpiritu adfuit, eumque ad ſubeundum martyrium roborauit. Arabiſſi in Armenia inferiori ſancti Cæſarij [f] martyris, qui ſub Galerio Maximino paſſus eſt. Romæ ſancti Domnionis [g] presbyteri. Apud Nurſiam ſanctorum monachorum Eutychij [h] & Florentij, quorum meminit beatus Gregorius Papa. In Ægypto ſancti Theodori [i] monachi, diſcipuli ſancti Pachomij. In monaſterio Lerinenſi ſancti Antonij [k] monachi, miraculis clari.

DECEMBRIS. 28.

a SANCTORVM Innocentium.] De his Beda, Vſuardus, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio die ſequenti. Antiquiſſima hæc eſt ſolemnitas in Eccleſia, de qua Origen. in Matth. homil. 3. hæc ait: Benè (inqnit) & ſecundùm voluntatem Dei eorum memoriam ſancti Patres celebrari mandarunt ſempiternam in eccleſijs, veluti pro Domino morientium. &c. Eoſdem Innocentes cōſueuerunt antiqui patres appellare martyres, vt inter alios Irenęus aduerſus hæreſ. lib. 3. cap. 18. De eadem celebritate duo habentur ſermones S. Auguſtini, totidem ei tributi ſūnt. 8. 9. 10. & 11. de ſanctis; dno item Petri Chryſologi 152. & 153. celebratur etiam eius ſolemnitatis octaua, in qua S. Auguſtinum duos ſermones habuiſſe, teſtatur Poſſid. in indic. Cur autem ijſdem infantibus nomen & honor martyrium deferatur, conſule Auguſtinum epiſtola ad Hieronymum 28. de natura & origine animarum.

b Eutychij, & Domitiani.] Vſuardus & alij recentiores de his hac die agunt.

c Caſtoris, & ſoc.] Vetus Roman. Martyrol. aſtipulanturque vet. man. ſcript. ex quibus omnibus Molanus etiam hac die apud Vſuardum.

d Indes, & ſoc.] Agunt de ijſdem Græci hac die in Menologio. Eorum acta à Metaphraſte edita habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. meminitq; de his Niceph. hiſt. lib. 7. cap. 6.

e Troadij.] Eius certamen & coronam deſcriptam habes à S. Gregorio Nyſſeno in actis S. Gregorij Thaumaturgi, quæ luculenta oratione narrauit.

f Cæſarij.] Græci de eodem. Arabiſſum ciuitas in Armenia non tantùm huius martyrio illuſtratur, ſed etiam exilio S. Ioannis Chryſoſtomi, imò hoſpitio nobilitatur: illuc etenim ad euitandos frequentes barbarorū incurſus confugiens, à Treio eius ciuitatis epiſcopo humaniſſimè ſuſceptus eſt, vt ipſe ſcribit epiſt. 4. & 69. De Arabiſſo, Cucuſo, Commana, Sebaſte, alijsq; Armenię ciuitatibus, ipſaque prouincia in quatuor partes diuiſa vide Nouell. conſtit. collat. 10. tit. 31. de deſcript. quatuor præſ. Armen. Ex Arabiſſo etiā oriundus fuit Mauritius Imp. vt teſtatur Euſtath. in Eutychio.

g Domnionis.] De quo ſępe S. Hieron. ſcribensq; ad Deſiderium epiſt. 154. virum ſanctiſſimum & ſui temporis alterum Loth appellat. Ad Domnionem extant eiuſdem Hieronymi epiſtolæ 51. & 109. necnon præfatio in Eſdram. Sanctus Paulinus in epiſt. ad Alipinm 35. apud Auguſt. Domnionem ſanctiſſimum, eundemq; patrem appellat.

h Eutychij, & Florentij.] Horum res geſtas ſcribit S. Gregor. dialog. lib. 3. c. 15. ex quo Petrus in catal. lib. 2. c. 11. & Molanus hac die.

i Theodori.] Hic Spectatiſſimus ſanctitate monachus fuit, de quo agitur in vita S. Pachomij, & in Vit. patrum part. 1. de eo & S. Nilus in lib. de oratione. recenſetur inter ſcriptores eccleſiaſt. à Gennadio c. 8. De altero Theodoro monacho diſcipulo S. Antonij agitur ſupra ſept. idus Ianuar.

k Antonij.] Huius acta conſcripta ab Ennodio Ticinenſi legimus man.ſcript.in biblioth.Vatic. eſt eorum exordium : Vt præliaturi aſſurgunt buccinis. &c.

xxij. F Quarto kal.Ianuarij. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9			

CANTVARIÆ in Anglia natalis ſancti Thomæ[a] epiſcopi & martyris, qui ob defenſionem iuſtitiæ & eccleſiaſticæ immunitatis, impiorum hominum factione in baſilica ſua gladio percuſſus migrauit ad Chriſtum. Hieroſolymis ſancti Dauid[b] Regis & prophetæ. Arelate natalis ſancti Trophimi[c], cuius meminit ſanctus Paulus ad Timotheum ſcribens: qui ab eodem Apoſtolo epiſcopus ordinatus, præfatæ vrbi primus ad Chriſti Euangelium prædicandum directus eſt: ex cuius prædicationis fonte, vt ſanctus Zoſimus Papa ſcribit, tota Gallia fidei riuulos accepit. Romæ ſanctorum martyrum Calliſti[d], Felicis, & Bonifacij. In Africa paſſio ſanctorum martyrum Dominici[e], Victoris, Primiani, Lyboſi, Saturnini, Creſcentij, Secundi, & Honorati. Viennæ in Gallia ſancti Creſcentis[f] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli, & primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Conſtantinopoli ſancti Marcelli[g] abbatis. In pago Oxymenſi ſancti Ebrulphi[h] abbatis & confeſſoris, tempore Childeberti Regis.

DECEMBRIS 29.

a THOMÆ epiſcopi.] Huius præclariſſimi martyris res geſtas, cóplures ſcripſere; nimirum Herebertus eius comes indiuiduus, poſtmodũ Cardinalis & epiſcopus Beneuentanus, Ioannes Saliſburgenſis epiſcopus Carnotenſis, Gulielmus Cantuarienſis, Alanus, & Benedictus abbates, necnon Eduardus eiuſdem S. Thomæ contemporaneus, cuius commentarium in compendium Surius redigens deſcripſit tom.6. eſt alia inſuper S. Thomæ vita Pariſijs impreſſa anno Domini 1495. contexta ex prædictis auctoribus vnà cum proceſſu de eccleſiaſtica libertate. Habemus apud nos incerto auctore de eodem S. Thoma egregium encomium, vbi deſcribuntur acta ipſius, ac quamplurima miracula ad ſepulchrũ eius edita; cunctaq; auctor ſe vidiſſe teſtatur. Extat & Petri Bleſenſis epiſt.27.de nece eiuſdem S.Thomæ epiſc.in qua ſanctiſſimi viri laudes prædicat. Sed (quod his omnibus anteponimus) extat in bibliotheca Vaticana regiſtrum omnium epiſtolarum S.Thomæ & aliorum; quæ toto illo plurium annorum perſecutionis tẽpore, vltro citroq; ſunt datæ: quas omnes exſcripſimus, retulimusq; per annos ſingulos, vt ſcriptæ ſunt, in Annales eccleſiaſt. Coronatus eſt martyrio S.Thomas anno Domini 1170. Facta eſt eiuſdẽ tranſlatio anno octauo Honorij Papæ tertij: extant de ea re litteræ Apoſtolicæ, ſimulq; opuſculum à Stephano Archiepiſcopo Cantuarienſi conſcriptum. Habet hæc omnia cod. man. ſcrip. biblioth. Vatican. num.722. vbi enam leguntur litteræ Alexãdri Papæ tertij de eiuſdem canonizatione promulgatæ. Videre meruit ſeculum noſtrum hac ex parte fœliciſſimum quamplurimos Thomas, ſanctiſſimos ſacerdotes, alioſq; nobiliſſimos viros Anglicanos ampliori (liceat dicere) martyrio coronatos, duplicisq; tituli coronis auctos; cùm non ſolùm (vt Thomas) pro eccleſiaſtica libertate, ſed pro fide catholica tuenda, reſtituenda, ac conſeruanda nobiliſſimo martyrio occubuerint; vt inter

alios

alios, quos nuper S. Societas Ieſu velut agnos innoxios in ſacris ſeptis, ſanctis eruditionibus ad martyrium, acceptiſſimas Deo hoſtias, ſaginatur; quos Romanum, quos Rhemenſe, ſacra collegia, quæ dixerim celſas turres à facie Aquilonis, & fortiſſima propugnacula fidei, emiſerunt ad triumphos, prouexerunt ad coronas. Macte animo, macte virtute Anglicana iuuentus, quæ tam illuſtri militiæ nomen dediſti, ac ſacramento ſanguinem ſpopondiſti: æmulor ſanè vos Dei æmulatione, cùm vos martyrij candidatos, ac nobiliſſimæ purpuræ martyres deſignatos aſpicio. compellor & dicere: Moriatur anima mea morte iuſtorum, & fiant nouiſſima mea horum ſimilia.

b Dauid Regis.] De eodem hac die Beda, & alij recentiores. plenæ ſunt de ipſo diuinæ ſcripturę, multaq; de eo Ioſeph. in libris Antiq. De immenſis prodigijs ad ſepulchrum eius editis, cùm impius Herodes theſaurum inde auferre conaretur, vide eundem Antiquit. lib. 16. c. 11.

c Trophimi. De quo Act. Apoſt. c. 20. 21. & Pauli 2. ad Corinth. cap. 4. Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. meminit eiuſdem Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 1. cap. 30. vbi maniſeſtiſſimè errat, dum eum temporibus Decij Imp. in Gallias miſſum affirmat. agit de eo etiam Ado Vien. in chron. an. Domini 59. Petrus Cluniac. lib. 1. epiſt. 2. contra Heinricianos. 5. 8. Doroth. in ſynopſi, & alij. Zoſimi epiſtola quæ hìc citatur, non habetur.

d Calliſti, & ſoc.] De his Beda hac die, aſtipulanturque vet. man. ſcript.

e Dominici, & ſoc.] De his Beda vet. man. ſcript. ac recentiores.

f Creſcentis.] Hic idem cum eo, de quo ſupra agitur quinto kal. Iulij, de quo vide, quæ ibi notauimus ea die: puto enim hac die tranſlationem celebrari.

g Marcelli abb.] De eodem Græci. eius acta ex Metaphraſte deſcripta habet Lipom. tom. 5. at Sur. tom. 6. claruit temporibus Leonis Imperatoris.

h Ebrulphi.] De eodem Vſuardus hac die. Eius autem res geſtas recitat Sur. tom. 6.

30 Tertio kal. Ianuarij. Luna. G xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

SPOLETI natalis ſanctorum martyrum Sabini [a] epiſcopi, Exuperantij & Marcelli diaconorum, ac Venuſtiani præſidis, cum vxore & filijs, ſub Maximiano Imperatore: ex quibus Marcellus & Exuperantius primum equuleo ſuſpenſi, deinde fuſtibus grauiter mactati, poſtea vngulis abraſi, & laterum exuſtione aſſati, martyrium compleuerunt: Venuſtianus autem non multo vna cum vxore & filijs gladio necatus eſt: ſanctus vero Sabinus poſt manuum detruncationem, & diutinam carceris macerationem, ad mortem vſq. cæſus eſt. Horum martyrium licet diuerſo extiterit tempore, vna tamen die recolitur. Alexandriæ ſanctorum Manſueti [b], Seueri, Appiani, Donati, Honorij, & ſociorum martyrum. Theſſalonicę ſanctæ Anyſiæ [c] martyris. Ibidem ſancti Anyſij [d] eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Mediolani ſancti Eugenij [e] epiſcopi & confeſſoris. Rauennæ ſancti Liberij [f] epiſcopi. Aquilæ in Veſtinis ſancti Rainerij [g] epiſcopi.

a SABINI epiſcopi,& ſoc.] De ijſdem Beda, Vſuardus,& alij omnes. Eius acta man.ſcrip. habemus, incipiunt: In diebus illis Venuſtianus &c. Petrus in catal. lib. 2. c. 19. eadem paucis perſtrinxit. De inſigni miraculo eius virtute edito ſcribit Paulus diacon. de geſt. Longob. lib. 4. c. 5. deq; eodem martyre,& Petro epiſcopo Ticinenſi vide eundem lib. 6. c. 18. De eius ſacris reliquijs Firmum transferendis ſunt epiſtolę S. Gregorij Papę in regiſtro lib. 7. epiſt. 71. ad Chryſantum. 72. ad Paſſiuum,& lib. 11. epiſt. 18. ad eundem.

b Manſueti,& ſoc.] De his item Vſuardus, Vuandelbertus,& vet. man. ſcript.

c Anyſiæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio. Eius autem acta à Metaphraſte deſcripta habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. paſſa eſt in perſecutione Maximiani Imp.

d Anyſij epiſc.] Fuit hic ſucceſſor S. Acholij. Claruit tēporibus Theodoſij Imp. Ad hunc ſcriptæ extant duæ epiſtolæ S. Ambroſij 60. & 79. ad ipſum ac cæteros Macedoniæ epiſcopos Ioan. Chryſ. epiſt 163. Mentio habetur de eodem apud Pallad. dialog. de rebus geſtis S. Ioan. Chryſoſt.

e Eugenij epiſc.] Tabulæ eccleſ. Mediolan. ex quibus Molan. & Galeſ. hac die.

f Liberij epiſc.] De eo tabulæ eccleſ. Rauennat. & Hier. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. qui eum peruenisſe ait vſq; ad tempora Victoris Papæ,& Seueri Imp.

g Liberij epiſc.] De ipſo vet. monumenta eius eccleſiæ, quæ man. ſcript. Romam miſſa accepimus. Fuit epiſcopus Furconienſis, cuius eccleſiæ in actis conciliorum aliquando habetur mentio, vt ſuperius diximus.

xx. A Pridie kal. Ianuarij. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

ROMÆ natalis ſancti Silueſtri [a] Papæ, qui magnum Conſtantinum Imperatorem baptizauit, & Nicænam Synodum confirmauit: multiſq. alijs rebus ſanctiſſime geſtis, quieuit in pace. Item Romæ via Salaria in cœmeterio Priſcillæ ſanctarum martyrum Donatæ [b], Paulinæ, Ruſticæ, Nominandæ, Serotinæ, Hilariæ, & ſociarum. Apud Senonas beatorum Sabiniani [c] epiſcopi, & Potentiani, qui a Pontifice Romano illuc ad prædicandum directi, eandem metropolim confeſſionis ſuę martyrio illuſtrarunt. Ibidem ſanctæ Columbæ [d] virginis martyris, quæ igne ſuperato, in perſecutione Aureliani Imperatoris gladio cęſa eſt. Rhætiariæ ſancti Hermetis [e] exorciſtæ. Catanæ in Sicilia paſſio ſanctorum Stephani [f], Pontiani, Attali, Fabiani, Cornelij, Sexti, Floris, Quinctiani, Mineruini, & Simpliciani. Eodem die ſancti Zotici [g] preſbyteri Romani, qui Conſtantinopolim profectus, alendorum orphanorum [h] curam ſuſcepit. Rauennæ ſancti Barbatiani [h] preſbyteri & confeſſoris. Eodem die ſanctæ Melaniæ [i] iunioris, quæ cum viro ſuo Piniano Roma abſcedens, & Hieroſolymam proficiſcens, ibi inter feminas Deo ſacras, vir inter monachos religioſam vitam exercuit; & ambo ſancto fine quieuerunt. ¶ Et alibi aliorum plurimorum ſanctorum Martyrum & Confeſſorum, atq. ſanctarum Virginum. ℞. Deo gratias.

FINIS.

SILVE-

a SILVESTRI Papæ.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & cæteri Latinorum: Græci autem kal. Ianuarij in Menologio, hiſce verbis: Eodem die ſancti Silueſtri Romani Pontificis, qui propter ſummum virtutis gradum, defuncto Melchiade, antiquioris Romæ creatus eſt epiſcopus, hic multorum patrator miraculorũ Conſtantinum Magnum ad fidem conuertit, cùm animæ & corporis morbos diuino baptiſmate ab eo expuliſſet. hæc in Menolog. De eius ſucceſſione agit Euſeb. in chron. Optat. lib. 2. contra Parmen. Aug. epiſt. 165. Niceph. in chron. & alij plures. De actis Silueſtri eſt cenſura Gelaſij in c. ſancta Romana diſtinct. 15. habemus eadem man. ſcrip. quorum eſt exordium: Silueſter cùm eſſet infantulus à vidua matre Iuſta traditus eſt Carino presbytero. &c. habet eadem Mombrit. tom. 2. Tribuunt nonnulli ea Euſebio Cæſarienſi (talis enim titulus illi commentariolo affixus reperitur in aliquibus Codicibus) ſed error ex multis manifeſtes arguitur, cùm & Gelaſio teſte, acta Silueſtri incerto auctore, ſint ſcripta. Habet & Metaphraſtes Silueſtri acta, quæ deſcripſit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. in quibus tamen nõnulla deſiderantur. Citantur acta Silueſtri Papæ vt authentica ab Hadriano Papa in epiſt. ad Carolom Magnum Imp. De veritate baptiſmatis Conſtantini Imp. per Silueſtrum Romæ exhibiti, ſatis egimus in Annal. eccleſ. vbi cæteras ipſius res geſtas per annos ſingulos, ordine temporis digeſſimus. breui de his diximus ſuperius 22. Auguſti in Timotheo. vbi de Conſtantini baptiſmate nonnulla, quibus Euſebij Ariani impoſtura redarguitur, habentur conſcripta. De feſta die S. Silueſtri ferianda extat canon. 1. de conſecr. diſtinc. 3. ex Greg. viiij. extra de ferijs c. conqueſtus. Ea die S. Gregorius Papa in eccleſia habuit homiliam, quæ eſt nona in Euang. & Innocentius tertius duas. Eccleſiam S. Silueſtri, quę titulus Equitij dicta eſt, vt habet liber de Roman. Pontificib. Symmachus Papa à fundamentis erexit, ſeu quod verius puto, reſtituit: nam Equitij titulum ab eodem Silueſtro fuiſſe inſtitutum, idem liber de Roman. Pontificib. docet in Silueſtro. In eadem eccleſia ſub maiori altare à Sergio iuniore Romano Pontifice reconditum eſſe corpus S. Silueſtri Papę, docet vetus inſcriptio, quæ inciſa marmori, intra cancellos eiuſdẽ eccleſię aſſeruatur. Rurſum de eccleſia S. Silueſtri Papę, & ſacris imaginibus ibi poſitis muſiuo opere contextis, meminit Hadrianus Papa in epiſtola ad Carolum Magnũ de imaginibus. Paulus Papa ędes paternas, in quibus natus fuerat & educatus, in eccleſiam & monaſterium conuertens eandem in honorem ſanctorũ Stephani protomartyris, & Silueſtri Rom. Pont. Deo dicauit. extant de ea re eiuſdẽ litterę Apoſtolicę, quę hactenus in eodẽ monaſterio aſſeruantur. dicta eſt ea eccleſia, S. Silueſter apud Campum Martium, ſicut & antiqua monumenta teſtantur, vel (vt habet Martinus Polon.) S. Silueſter ad Caput, ob rẽconditũ in ea caput Pręcurſoris Domini.

b Donatę, & ſoc.] Ado de ijſdem agit, ac recentiores, conſentiuntq́; vet. man. ſcript.

c Sabini, & Potentiani.] De his Beda, Vſuardus, ac cęteri omnes. Horum res geſtas, atq; tranſlationem recitat Petrus in catal. lib. 1. c. 25. pluribus Mombrit. tom. 2. & tab. epiſcoporum Senonenſium apud Democbarem.

d Columbæ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij; In breuiario Toletano legimus de ea ſacrum hymnum: quo eius martyrium canitur. De eadem Mombrit. tom. 1. & Petr. in catal. lib. 2. c. 24. Longè hęc alia eſt à Columba Cordubenſi, de qua S. Eulog. in memor. ſanct. lib. 3. c. 9. cuius natalis eſt dies xv. kal. Octobr.

e Hermetis.] De eodem, Vſuardus, Ado, man. ſcript. ac etiam recentiores.

f Stephani, & ſoc.] De his tabulæ eccleſię Catanenſis, vbi celebris eſt eorum memoria.

g Zotici.] Agunt de eodem Græci hac die in Menologio, his verbis: Commemoratio S. Zotici orphanorum nutritoris, qui claris parentibus ortus, ex Vrbe Roma, à Conſtantino Magno in ciuitatem Conſtantinopolitanam cum alijs quibuſdam nobilibus ductus. hæc ibi. Mich. Glic. in 3. part. annalium recenſens illuſtres viros, quos ſecum Conſtantinus Roma Conſtantinopolim duxit, Zoticum inter alios numerat: de quo præclarum eſt illud elogium in conſtitutione Leonis & Anthemij Auguſtorum ad Dioſcorum præf. prætor. l. omnia priuilegia. Cod. de epiſc. & cler. his verbis: Zotici beatiſſimę memorię, qui primus huiuſcemodi pietatis officia inueniſſe dicitur. hæc ibi. licet mendoſus codex habeat, Iotici, loco Zotici: verior eſt itaq; lectio, quæ notatur in margine. Quod autem in ea Conſtitutione Leonis Imp. Zoticus primus dicatur, qui pium hoſpitalitatis officium erga pauperes exercuit, ſic accipias, vt ipſe Conſtantinopoli Xenodochium primus erexerit, ſicut in Portu Romano S. Pammachius peregrinorum, & Romæ Fabiola νοσοκομεῖον, vt auctor eſt S. Hieronymus, nam quòd ad primam Xenodochij inſtitutionem ſpectat, Hyrcanum illud primum erexiſſe Hieroſolymis, ſcribit Ioſephus lib. 13. Antiq. c. 16. Hegeſippus lib. 1. Iſidorus lib. 15. orig. c. 2. licet Ioſephi locum Gelenius aliter in Latinum verterit: nempe quòd Hyrcanus primus externum militem alere cœperit, non pauperes peregrinos, prout veteres omnes intellexiſſe videmus.

h Barbatiani.] De eodem tabulæ eccleſię Rauen. Habuit ſermonem in die natali ipſius Petrus Damian. quo etiam eius acta contexuit, apud Sur. tom. 6. & iterum tom. 3. De eo item Petrus in catal. lib. 2. c. 23. Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 3. & alij. Claruit temporibus Valentiniani tertij Imp. & Gallæ Placidiæ Aug. eius matris.

i Mela-

i Melanię iunioris.] De eadem hác die Gręci, Res eius geſtas ex antiquis monumentis edidit Metaphraſtes, deſcripſit Lipom. tóm. 5. Hęc iunior dicta reſpectu ſenioris, cuius neptis erat. de vtraq; Pallad. cap. 33. Non imparis virtutis, aut minoris laudis Melania ſenior fuit aliquando, ſed poſtea Origenis fuligine pręclariſſima opera obſcurauit. De Melania iuniore, eiusq; viro Piniano agit S. Auguſtinus epiſtola 224. 225. 227. & S. Hieron. epiſt. 79. Inter eius acta nobilia, illud celeberrimum nō prętermittimus, qui Voluſianum patruum, Romanorum nobiliſſimum, quem vt ad Chriſtum conuerteret S. Auguſtinus tantoperè laborauit, vt ad eum, & ab eo ſcriptę epiſtolę, 1. 2. 3. & 4. indicant, illum inquam diſertiſſimum virum, & à Chriſtiana lege alieniſſimum tandem ipſa Melania Chriſto ſubegit, vt eius acta teſtantur.

FINIS NOTATIONVM.

Laus Deo, Beatæ Mariæ, Sanctisq; omnibus.

Libellus ſupplex auctoris ad S. D. N. Sixtum quintum, quo petit prædictas ſuas lucubrationes cognoſci à R. D. Vuilhelmo Lindano epiſcopo Ruremundenſi tunc in Vrbe commoranti.

Sanctiſſimo D. N. Sixto Papæ Quinto. S.

CVM ad calcem, Deo iuuante, opus Notationum noſtrarum in Martyrologium Romanum, quo de omnibus quæ in eo habentur, pro viribus ratio redditur: meumq; in ea re inſtitutum, cùm de his coràm agerem, (Beatiſſime Pater) apud te adhuc Cardinalem, mirificè commendares, vehementerq; ad opus ſuſcipiendum, perficiendumq; hortarere, cupiamq; in lucem edere, id nonnullis eruditis viris efflagitantibus, auideq; expectantibus: optarem prius auctoritate Beatitudinis veſtræ illud relegi & expendi à Reuerendiſſimo D. Vuilhelmo Lindano Epiſcopo Ruremundenſi, viro tùm in Theologicis facultatibus, tum etiam in Eccleſiaſtica hiſtoria apprimè verſato: quem modò hìc opportunè ipſius eccleſiæ negotia detinent. Cumq; fuerit à dicto præſule eiuſmodi opus perſpectum, diſcurſum, atque probatum: fas mihi ſit illud prælis committere in vſum Chriſtianæ religionis. Deus Beatitudinem veſtram (vt opus habet Eccleſia) diutiſſimè incolumen ſeruet ac protegat.

Beatitudinis veſtræ humilis ſeruus Cæſar Baronius Soranus Presbyter Congreg. Oratorij in Vrbe.

PP. Concedimus. cognoſcat Reuerendiſſ. Lindanus.

Sequitur

Sequitur relatio eiuſdem Vuilhelmi Lindani Epiſcopi Ruremund. ad S. D. N. Sixtum Pont. Max.

BEATISSIME PATER.

SEquutus S. V. mandatum harum tergo inſcriptum ſuper Notationibus in Martyrologium Rom. Venerandi V. Cæſaris Baronij Sorani: teſtor hac mea manu, me in iis perlegendis non reperiſſe, quæ vllam ſuſpectæ, aut nouatæ fidei ingerant labem: nedum quæ ſanctæ catholicæ noſtræ officiant religioni, aut orthodoxæ aduerſentur doctrinæ; ſed varijs de cauſis digniſſimas equidem arbitror, vt primo quoque tempore in lucem edantur propter admirandam veteris eccleſiaſticæ hiſtoriæ doctrinam, & exquiſitam atque raram, eamq́; ſingularem Chriſtianæ antiquitatis cognitionem. In quorum fidem has meis & ſigillo & manu propria ſignaui. Romæ xi. Kal. Septembr. anno M. D. LXXXV.

Ita atteſtor

Vuilhelm. Damaſi Lindanus Ecc. Ruremundenſis Epiſcopus indignus.

Eiuſdem R. D. Vuilhelmi Lindani teſtata fides de Notationibus imprimendis.

DIe ſecunda Septembris ann. 1585. hunc libellum Sanctiſſ. D. N. retuli, manum & ſigillum noſtri arbitrij teſtes oſtendens. eius Sanctitas iuſſit, vt eundem ſupplicanti redderem, qui R. P. Magiſtro S. Palatij exhiberet, vt prælo tradantur. Actum in area Domicilij Sanctiſſ. D. N. in Quirinali cùm proximè diſceſſurus Sanctitati ſuæ, Vale dicerem.

Ita eſt Vuilhelmus Lindanus Ecc. Ruremunden. Epiſcopus indignus.

Extat de his omnibus originalis ſcriptio apud Reuerendiſſimum D. Magiſtrum ſacri Palatij, cuius ſubſcriptio hic poſita ordine ſequitur.

DIe prima Octobris 1585. Recepta copia iſtius libri ſubſcripta R. D. Cæſ. Baronij auctoris manu, huic originali ſubſcribo, concedens, vt imprimatur.

F. Thomas Zobbius ſacri Palatij Magiſter manu propria.

LECTIONES
PER TOTVM ANNVM
AD ABSOLVTIONEM CAPITVLI.

In Aduentu, tam in Dominicis, quàm in ferijs vſque ad Vigiliam Natiuitatis Domini, Lectio.

DOMINE miſerere noſtri, te enim expectauimus; eſto brachium noſtrũ in mane, & ſalus noſtra in tempore tribulationis. Tu autem Domine miſerere. ℞. Deo gratias.

In Vigilia Natiuitatis Domini, Lectio.

PEr quem accepimus gratiam & Apoſtolatum ad obediendum fidei in omnibus gentibus, pro nomine eius, in quibus eſtis & vos vocati IESV Chriſti Domini noſtri. Tu autem.

In Die Natiuitatis Domini, Lectio.

IPſi peribunt, tu autem permanebis, & omnes vt veſtimentum veteraſcent: & velut amictũ mutabis eos, & mutabuntur; tu autem idem ipſe es, & anni tui non deficient. Tu autem Domine.

In feſto ſancti Stephani protomartyris, Lectio.

POſitus autem genibus clamauit voce magna, dicens: Domine ne ſtatuas illis hoc peccatum: & cum hoc dixiſſet, obdormiuit in Domino. Tu autem Domine.

In feſto ſancti Ioannis Euangeliſtæ, Lectio.

IN medio Eccleſię aperuit os eius, & impleuit eum Dominus ſpiritu ſapientiæ & intellectus, & ſtolam glorię induit eum. Tu autem Domine.

In feſto ſanctorum Innocentium, Lectio.

HI empti ſunt ex omnibus primitiæ Deo & agno, & in ore ipſorum non eſt inuentum mendacium: ſine macula enim ſunt ante thronum Dei. Tu autem.

Dominica infra octauam Natiuitatis Domini, Lectio.

ITaq. iã non eſt ſeruus, ſed filius: quòd ſi filius, & heres per Deum. Tu autem Domine.

In Octaua Natiuitatis, Lectio.

IPſi peribunt. *vt in die Natiuitatis.*

In Epiphania Domini, & per Octauam, Lectio.

OMnes de Saba venient, aurum & thus deferentes, & laudem Domino annũtiantes. Tu autem.

Dominica infra Octauam Epiphaniæ, Lectio.

SIcut enim in vno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent: ita multi vnum corpus ſumus in Chriſto, ſinguli autem alter alterius membra, in Chriſto IESV Domino noſtro. Tu autem Domine.

In Dominicis diebus, & feriis per annũ ab Octaua Epiphaniæ vſque ad Dominicam primam Quadrageſimæ: & ab Octaua Pentecoſtes excluſiue, vſq. ad Aduentum Domini, Lectio.

DOminus autem dirigat corda & corpora noſtra in charitate Dei, & patientia Chriſti. Tu autem.

In Dominica prima Quadrageſimæ, & in alijs Dominicis & ferijs vſque ad Dominicam Paſſionis.

QVęrite Dominum dum inueniri poteſt, inuocate eum dum prope eſt. Tu autem Domine.

In Dominica de Paſſione vſque ad feriam quartam maioris hebdomadæ, Lectio.

FAciem meam non auerti ab increpantibus & conſpuentibus in me, Domine Deus auxiliator meus, & ideo non ſum confuſus. Tu autem Domine.

In Die Sanctorum Paſchæ, & per Octauam, & in omnibus Dominicis & ferijs vſq; ad Aſcenſionem, Lectio.

SI conſurrexiſtis cum Chriſto, quæ ſurſum ſunt quærite, vbi Chriſtus eſt in dextera Dei ſedens, quæ ſurſum ſunt ſapite, non quæ ſuper terram. Tu autem Domine.

In Aſcenſione Domini, & per Octauam, Lectio.

VIri Galilęi, quid ſtatis aſpicientes in cęlum? Hic IESVS, qui aſſumptus eſt a vobis in cælum, ſic veniet, quemadmodum vidiſtis eum euntem in cælum. Tu autem Domine.

Dominica infra Octauam Aſcenſionis, Lectio.

SI quis loquitur, quaſi ſermones Dei: ſi quis miniſtrat, tamquam ex virtute quam adminiſtrat Deus: vt in omnibus honorificetur Deus, per IESVM Chriſtum Dominum noſtrum. Tu autem.

In Die Sancto Pentecoſtes, & per Octauam, Lectio.

IVdęi quoq. & proſelyti, Cretes & Arabes, audiuimus eos loquentes noſtris linguis magnalia Dei. Tu autem.

In Feſto Sanctiſſimæ Trinitatis, Lectio.

TRes ſunt qui teſtimonium dant in cælo, Pater Verbum, & Spiritus ſanctus, & hi tres vnum ſunt. Tu autem.

In feſto

In Feſto Corporis Chriſti, & per Octauam, Lectio.

QVicumq. manducauerit panem, vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis & ſanguinis Domini. Tu autem.

Dominica infra Octauam Corporis Chriſti, Lectio.

Filioli mei, non diligamus verbo neq. lingua ſed opere & veritate. Tu autem.

Propria ſanctorum Capitula.

In Feſto S. Andreæ Apoſtoli, Lectio.

ESaias enim dicit: Domine quis credidit auditui noſtro? Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Chriſti, ſed dico: Numquid non audierunt? Et quidem, In omnem terram exiuit ſonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum. Tu autem.

In Conuerſione ſancti Pauli Apoſtoli, Lectio.

SAulus autem multo magis conualeſcebat, & confundebat Iudæos qui habitabant Damaſci, affirmans quoniam hic eſt Chriſtus. Tu autem Domine.

In Purificatione beatæ Mariæ virginis, Lectio.

ET placebit Domino ſacrificium Iuda & Hieruſalem, ſicut dies ſæculi, & ſicut anni antiqui dicit Dominus omnipotens. Tu autem Dñe.

In Feſto Annuntiationis virginis Mariæ, Lectio.

EGredietur virga de radice Ieſſe, & flos de radice eius aſcendet, & requieſcet ſuper eum ſpiritus Domini. Tu autem.

In Feſtiuitatibus ſanctæ Crucis, Lectio.

HVmiliauit ſemetipſum, factus obediens vſq. ad mortem, mortem autẽ crucis: propter quod & Deus exaltauit illum, & donauit illi nomen quod eſt ſuper omne nomen. Tu autem.

In Natiuitate ſancti Ioannis Baptiſtæ, Lectio.

REges videbunt, & conſurgent principes, & adorabunt Dominum Deum tuum, & ſanctum Iſrael qui elegit te. Tu autem.

In Natali SS. Apoſtolorum Petri & Pauli, Lectio.

ET Petrus ad ſe reuerſus dixit: Nunc ſcio vere, quia miſit Dominus Angelum ſuum, & liberauit me de manu Herodis, & de omni expectatione plebis Iudæorum. Tu autem.

In Commemoratione ſancti Pauli Apoſtoli, Lectio.

EGo enim ſum minimus Apoſtolorum, qui non ſum dignus vocari Apoſtolus, quoniã perſecutus ſum Eccleſiam Dei: gratia autem Dei ſum id quod ſum, & gratia eius in me vacua non fuit. Tu autem Domine.

In Feſto ſancti Petri ad Vincula, Lectio.

ET Petrus ad ſe reuerſus, *vt in Natali eiuſdem.*

In Feſto Transfigurationis Domini, Lectio.

SVſtulit me in ſpiritu in montem magnum & altum, & oſtendit mihi ciuitatem ſanctam Hieruſalem deſcendentem de cælo a Deo, habentem claritatem Dei, & lucerna eius eſt agnus. Tu autem.

In Feſto Transfigurationis Domini, Lectio.

POtens eſt autem Deus omnem gratiã abundare facere in vobis, vt in omnibus ſemper omnem ſufficientiam habentes, abundetis in omne opus bonum, ſicut ſcriptum eſt: Diſperſit, dedit pauperibus, iuſtitia eius manet in ſæculum ſæculi. Tu autem.

In Feſto Aſſumptionis, Natiuitatis, Ad niues, Viſitationis, & Conceptionis beatæ Mariæ virginis, & in officio eiuſdem in Sabbato, Lectio.

IN plateis ſicut cinnamomum & balſamum aromatizans odorem dedi; quaſi myrrha electa dedi ſuauitatem odoris. Tu autem.

In Feſtiuitatibus ſancti Michaelis, Lectio.

FActum eſt prælium magnum in cælo: Michael & Angeli eius præliabantur cum dracone, & draco pugnabat, & angeli eius: & non præualuerunt, neq. locus inuentus eſt eorum amplius in cælo. Tu autem Domine.

In Feſto Omnium ſanctorum, & per Octauam, Lectio.

BEnedictio, & claritas, & ſapientia, & gratiarum actio, honor, virtus, & fortitudo Deo noſtro in ſæcula ſæculorum, Amen. Tu autem Domine.

In Feſtiuitatibus Apoſtolorum, Lectio.

IBant Apoſtoli gaudentes a conſpectu concilij, quoniã digni habiti ſunt pro nomine IESV contumeliam pati. Tu autem.

In Feſtiuitatibus Apoſtolorum, & Martyrum a Paſqua vſque ad Pentecoſten, Lectio.

SCimus quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his qui ſecundum propoſitum vocati ſunt ſancti. Tu autem Domine.

In Natali vnius Martyris, Lectio.

IVſtus cor ſuum tradidit ad vigilandum diluculo ad Dominum qui fecit illum, & in conſpectu altiſſimi deprecabitur. Tu autem Domine.

In Natalitijs plurium Martyrum, Lectio.

FVlgebant iuſti, & tamquam ſcintillæ in arundineto diſcurrent; iudicabunt nationes, & dominabuntur populis, & regnabit Dominus illorum in perpetuum. Tu autem.

In Feſto Confeſſorum Pontificum, Lectio.

FVngi ſacerdotio, & habere laudem in nomine ipſius, & offerre illi incenſum dignum in odorem ſuauitatis. Tu autem.

In Feſto Confeſſorum non Pontificum, Lectio.

IVſtum deduxit Dominus per vias rectas, & oſtendit illi regnum Dei, & dedit illi ſcientiã ſanctorum; honeſtauit illũ in laboribus, & compleuit labores illius. Tu autem.

In feſtis

In Feſtis ſanctarum virginum & martyrum, Lectio.

DOmine Deus meus exaltaſti ſuper terram habitationem meam,& pro morte defluẽti deprecata ſum: inuocaui Dominum patrem Domini mei, vt non derelinquat me in die tribulationis meæ, & in tempore ſuperborum ſine adiutorio. Tu autem.

In Feſtis ſanctarum Martyrum tantum, Lectio.

LAudabit vſq. ad mortem anima mea Dominum, quoniam eruis ſuſtinentes te,& liberas eos de manu anguſtiæ, Domine Deus noſter. Tu autem.

In Feſto ſanctarum Mulierum, nec virginum nec martyrum, Lectio.

MVltæ filiæ congregauerunt diuitias, tu ſupergreſſa es vniuerſas: fallax gratia, & vana eſt pulchritudo: mulier timens Deum, ipſa laudabitur. Tu autem.

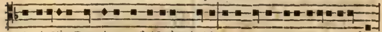
In dedicatione Eccleſiæ, Lectio.

ET abſterget Deus omnem lacrymã ab oculis ſanctorum,& mors vltra non erit, neque luctus, neq. clamor, neq. dolor erit vltra, quæ prima abierunt:& dixit qui ſedebat in throno, Ecce noua facio omnia. Tu autem Domine miſerere nobis. ℟. Deo gratias.

MARTYROLOGIVM IN CHORO CANTATVR in tono Lectionum Matutini, hoc modo.

Ka len dis Ia nu a ri j. Lu na pri ma.

Circucíſio Domini noſtri Ieſu Chriſti,& Octaua Natiuitatis eiuſdẽ.

Et ſic terminatur quælibet clauſula, etiam in fine lectionis, præterquam ſi vltima dictio ſit monoſyllaba, quæ hoc modo inflectitur.

Tandem gla dio mar ty ri j pal mam a de pta eſt.

An no a cre a ti o ne mundi, quando in principi o De us, &c.

uſque ad uerba illa, In Bethlehem Iudæ, *in quibus extollitur uox ad quartam ſuperiorem, uidelicet.*

In Beth le hem Iudæ naſcitur ex Mari a virgine factus homo.

Verſus autem ſequens in tono Paſsionis.

Na ti ui tas Domini noſtri Ieſu Chriſti ſecundum carnem.

Quod ſequitur, in tono Lectionis conſueto.

FINIS.

INDEX NOMINVM OMNIVM SANctorum, qui in hoc Martyrologio continentur, ordine alphabetico deſcriptus.

A

AAron ſacerdos, in monte Hor. 1. Iul.
Aaron mar. in Brittania ſub Diocletiano. j̃. cum Iulio. 1. Iul.
Abachum mar. Romæ ſub Claudio. j̃. cum Mario. 19. Ianu.
Abdias propheta, Samariæ. 14. Iuni. et 19. Nou.
Abdieſus diaconus mar. ſub Sapore. j̃. in, Martyres plurimi in Perſide. 22. Apr.
Abdon & Sennen mart. Romæ ſub Decio. 30. Iul.
Abedecbalas presbyt. & mar. in Perſide ſub Sapore. j̃. cum Symeone. 21. Apr.
Abercius ep̃s Hierapolitan. 22. Oct.
Abibonis inuentio. 3. Aug.
Abibus diaconus mar. Edeſſæ ſub Licinio. 15. Nou.
Abilius ep̃s Alexandrin. 22. Febr.
Abraham eremita in Syria. 16. Mart.
Abraham confeſſor Aruernis 15. Iuni.
Abraham patriarcha. 9. Oct.
Abrahamitæ monachi mart. Conſtantinopoli ſub Theophilo. 8. Iul.
Abſalon mar. Cæſareæ. j̃. cum Lucio. 2. Mart.
Abudemius mar. ſub Dioclet. in Thenedo. 15. Iul.
Abundantius mar. j̃. cum Leone. 1. Mart.
Abundantius diaconus mart. Romæ ſub Diocletiano. j̃. cum Abundio. 16. Sept.
Abundius mar. Romæ. j̃. cum Alexandro. 27. Febr.
Abundius ep̃s Comenſis. 2. Apr.
Abundius mãſionarius Eccl. S. Petri Romæ. 14. Apr.
Abundius presbyt. & mar. Cordubæ. 11. Iul.
Abundius mar. Romæ ſub Valeriano. j̃. cum Ireneo. 26. Aug.
Abũdius presbyter, Abũdãtius diaconus, Marcianus, & Ioãnes mart. Romæ ſub Diocletiano. 16. Sept.
Abundius diaconus mar. ſub Dioclet. j̃. cum Carpophoro. 10. Dec.
Abundius mar. ſub Numeriano. j̃. cũ Iuſto. 14. Dec.
Acacius presb. et mar. Sebaſtæ ſub Dioclet. j̃. cum Hirenarcho. 27. Nou.
Acathius centurio mar. Conſtantinopoli ſub Dioclet. 8. Mai.
Acatius ep̃s Amidæ. 9. Apr.
Acatius mar. Pruſæ. j̃. cum Patricio. 28. Apr.
Acatius mar. Mileti ſub Licinio. 28. Iul.
Acatius mar. Puteolis ſub Dioclet. j̃. cum Ianuario. 19. Sept.
Accurſius mar. in Africa. j̃. cum Berardo. 16. Ianu.
Acepſimas ep̃s mar. ſub Sapore. j̃. in, Martyres plurimi in Perſide. 22. Apr.
Achillas ep̃s Alexandrin. 7. Nou.
Achilleus diaconus mar. Valentiæ in Gallia. j̃. cũ Felice 23. Apr.
Achilleus mar. Romæ. j̃. cum Nereo. 12. Mai.
Acindinus mar. ſub Dioclet. j̃. cum Victore. 20. Apr.
Acindinus, Pegaſius, Aphthonius, Elpidephorus, Anempodiſtus, & ſocij mart. in Perſide. 2. Nou.
Aciſclus & Victoria mart. Cordubæ ſub Diocletiano. 17. Nou.
Adalbertus ep̃s Pragenſis mar. 23. Apr.
Adauctus mart. Romæ ſub Diocletiano. j̃. cum Felice. 30. Aug.
Adaucus mar. in Phrygia cum alijs plurimis ſub Maximino. 7. Febr.
Adelbertus confeſſor in Hollandia. 25. Iuni.
Adelphus epiſcopus Metenſis. 29. Aug.
Aderitus ep̃s Rauennæ. 27. Sept.
Adiutor confeſſor in Campania ſub Vuandalis. j̃. cum Priſco. 1. Sept.
Adiutor mar. in Africa. j̃. cum Victuro. 18. Dec.
Adiutus mart. in Africa. j̃. cum Berardo. 16. Ianu.
Adiutus abbas, Aurelianis. 19. Dec.
Ado ep̃s Viennen. 16. Dec.
Adria mar. Romæ ſub Valeriano. j̃. cum Euſebio. 2. Dec.
Adrio, Victor, & Baſilla mart. Alexandriæ. 17. Mai.
Aduentor mar. Taurini ſub Maximiano. j̃. cum Octauio 20. Nou.
Adulphus & Ioannes mar. Cordubæ. 27. Sept.
Aedeſius mar. Alexandriæ ſub Maximino. 8. Apr.
Aegidius abbas in prouincia Narbonenſi. 1. Sept.
Aemiliana virgo Romæ. 5. Ianu.
Aemiliana mar. Romæ. 30. Iuni.
Aemilianus mar. in Armenia. j̃. cũ Dionyſio. 8. Feb.
Aemilianus miles, Tertulla & Antonia virg. & mulier quædam cum duobus filijs mart. in Numidia ſub Valeriano. 29. Apr.
Aemilianus mar. Doroſtori ſub Iuliano. 18. Iul.
Aemilianus ep̃s Cyzici. 8. Aug.
Aemilianus ep̃s Vercellen. 11. Sept.
Aemilianus confeſſor Rhedonenſis. 11. Oct.
Aemilianus presbyter Turiaſonen. 12. Nou.
Aemilianus mar. in Africa ſub Hunnerico. j̃. cũ Dionyſia. 6. Dec.
Aemilius mar. in Africa. j̃. cum Caſto. 22. Mai.
Aemilius, Felix, Priamus, & Lucianus mart. in Sardinia. 28. Mai.
Aemilius mar. Capuæ. j̃. cum Marcello. 6. Oct.
Aetherius ep̃s mart. in Cherſoneſo. j̃. cum Baſilio. 4. Mart.
Aetherius ep̃s Viennenſis. 14. Iuni.
Aetherius mar. ſub Dioclet. 18. Iuni.
Aetherius ep̃s Autiſiodoren. 27. Iul.
Afra mar. Brixiæ ſub Hadriano. 24. Mai.
Afra mar. Auguſtæ. 5. Aug.
Africanus mar. in Africa ſub Decio. j̃. cum Terentio. 10. Apr.
Agabius ep̃s Veronen. 4. Aug.
Agabus propheta Antiochiæ. 13. Febr.

Agape & Chionia virg.mart.Theſſalonicę ſub Diocl. 3.Mart.
Agapes mar.Ĩ.cum Donato . 25. Ianu.
Agapes virgo & mar. Interamnæ. 15.Febr.
Agapes virgo mar. Nicomediæ ſub Diocle.Ĩ.cum Inde.28. Dec.
Agapitus ep̃s Rauennę.16.Mart.
Agapitus ep̃s Synnadę.24.Mart.
Agapitus diaconus mar.Romę ſub Valeriano.Ĩ. cum Xyſto.6.Aug.
Agapitus mar. Pręneſte ſub Aureliano . 18. Aug.
Agapitus Papa.20. Sept.
Agapitus mar.Heraclee.Ĩ.cum Baſſo.20.Nou.
Agapius mart. Cęſareę ſub Dioclet. Ĩ. cum Timolao. 24.Mart.
Agapius mar.Ĩ.cum Aphrodiſio.28..Apr.
Agapius & Secundinus ep̃i mart.Cirthę in Numidia ſub Valeriano.29. Apr.
Agapius mar.in Palęſtina ſub Dioclet.Ĩ.cum Timotheo.19. Aug.
Agapius mar. Edeſſæ ſub Maximiano . Ĩ. cum Baſſa. 21.Aug.
Agapius eps Nouarien. 10. Sept.
Agapius mar.Romæ ſub Hadriano.Ĩ.cum Euſtachio. 20.Sept.
Agapius mart. Sebaſtę ſub Licinio . Ĩ. cum Carterio. 2.Nou.
Agapius mar.Cęſareę ſub Maximino. 20.Nou.
Agatha virgo mar.Catanæ ſub Decio.5.Febr.
Agathangelus mar.Ancyræ.23. Ianu.
Agatho Papa Romæ.10. Ianu.
Agatho exorciſta mar.Ĩ.cum Cyrione.14. Febr.
Agatho & Triphina mart.in Sicilia. 5. Iul.
Agatho mar.Alexandrię ſub Decio. 7. Dec.
Agathoclia ancilla mar. 17. Sept.
Agathodorus ep̃s mart. in Cherſoneſo. Ĩ. cum Baſilio. 4.Mart.
Agathodorus mar.Pergami ſub Antonino. Ĩ.cũ Carpo. 13. Apr.
Agathonica mar.Pergami ſub Antonino.Ĩ. cum Carpo.13. Apr.
Agathonica virgo & mar. Carthagine. Ĩ. cum Baſſa. 10.Aug.
Agathonicus , Zoticus , & ſocij mart. Nicomedię ſub Maximiano. 22.Aug.
Agathopodes diaconus , & Theodulus lector mart. Theſſalonicę ſub Maximiano. 4. Apr.
Agathopodes diac. Antiochiæ.Ĩ.cũ Philone.25. Apr.
Agathopus mar.in Creta ſub Decio.Ĩ.cum Theodulo. 23.Dec.
Agericus ep̃s Vuirodunen.1.Dec.
Aggęus mar.Bononiæ ſub Maximiano.Ĩ.cum Hermete.4.Ianu.
Aggæus propheta.4.Iul.
Agileus mar. Carthagine.15.Oct.
Aglibertus mar.Pariſiis.Ĩ.cum Agoardo.24.Iuni.
Agnes virgo mar.Romę.21.Ianu. Secundo.28. eiuſd.
Agnes virgo in Montepolitiano.20.Apr.
Agnellus abbas Neapoli.14.Dec.
Agoardus & Aglibertus cum alijs innumeris mart. Pariſiis.24.Iuni.
Agricola ep̃s Cabilonen.17.Mart.
Agricola mar.Bononię.Ĩ:cum Vitale. 4. Nou.
Agricola mar.in Pannonia. 3. Dec.
Agricola mar. Rauennę ſub Maximiano. Ĩ. cum Valentino.16.Dec.
Agrippina virgo mar.Romę ſub Valeriano. 24. Mai.
Agrippinus ep̃s Neapolitan.9. Nou.
Agritius ep̃s Treuirenſis. 13. Ianu.
Aichardus abbas.15.Sept.
Aidanus ep̃s Lindisfarnen.31.Aug.
Aigulphus abbas Lerinenſis,& ſocij monachi mar. 3. Sept.
Aithalas presb.& mart. ſub Sapore. Ĩ. in, Martyres plurimi in Perſide.22.Apr.
Albanus mar.Maguntię.21. Iuni.
Albanus,& miles quidam mart.in Britannia ſub Dioclet.22. Iuni.
Albertus ord.Carmelit.in Sicilia.7. Aug.
Albertus ep̃s Lodicen.mar.21.Nou.
Albina virgo mar.Formijs ſub Decio. 16. Dec.
Albinus ep̃s Brixien. 5. Febr.
Albinus ep̃s Andegauen. 1. Mart.
Albinus ep̃s Lugdunen. 15.Sept.
Aldegundes virgo in Hannonia. 30. Ianu.
Aldelmus ep̃s Schireburgenſis. 25.Mai.
Alexander ep̃s Firmanus mar. 11. Ianu.
Alexander ſenex mar.ſub Decio.30.Ianu.
Alexander,& alij xxxviij.mart.Romę. 9. Febr.
Alexander mar.in Cypro.Ĩ.cum Ammonio.9. Febr.
Alexander mar.Oſtię ſub Dioclet. Ĩ. cum Maximo. 18. Febr.
Alexander ep̃s Alexandrinus.26.Febr.
Alexander , Abundius , Antigonus , & Fortunatus mart.Romę.27.Febr.
Alexander mart.Apameę ſub Antonino.Ĩ.cum Caio. 10.Mart.
Alexander & Theodorus mart.Romę.17. Mart.
Alexander ep̃s & mar.Cęſareę ſub Decio. 18. Mart.
Alexander miles mar.Drizipare ſub Maximiano.27. Mart.
Alexander mar.Cæſareę ſub Valeriano.Ĩ. cũ Priſco. 28.Mart.
Alexander,& alij xxxiiij.mart.Lugduni ſub Antonino.24.Apr.
Alexander Papa,Euentius & Theodulus presbyteri & mart.Romę ſub Traiano. 3.Mai.
Alexander miles,& Antonina virgo mart.Conſtantinopoli ſub Maximiano. 3. Mai.
Alexander mar.Edeſſæ ſub Numeriano.Ĩ.cum Thalalæo.20.Mai.
Alexander mar.Anaunię.Ĩ.cum Siſinio. 29. Mai.
Alexander mar.Lugduni ſub Antonino.Ĩ.cum Photino.2. Iuni.
Alexander ep̃s Veronen.4.Iuni.
Alexander mar.Nouioduni.Ĩ.cum Amãtio.6.Iuni.
Alexander ep̃s Feſulan.mar.6. Iuni.
Alexander mar.Alexandria ſub Iuliano.Ĩ.cum Patermuthio. 9. Iul.

Ale-

Alexander mar. Romę ſub Antonino. Ĩ. in, Septem fratres. 10. Iul.
Alexander miles mar Maſſiliæ. Ĩ. cũ Victore. 21. Iul.
Alexãder m̃. Perge ſub Dioclet. Ĩ. cũ Leontio. 1. Aug.
Alexander Carbonarius, ep̃s Comanæ & mar. 11. Aug.
Alexander ex legione Thebæorum, mar. Bergomi. 26. Aug.
Alexander ep̃s Conſtantinop. 28. Aug.
Alexander mar. in Sabinis. Ĩ. cum Hyacintho. 9. Sept.
Alexander ep̃s & mar. Romæ ſub Antonino. 21. Sept.
Alexander mar. Antiochiæ. Ĩ. cum Marco. 18. Sept.
Alexander mar. Ĩ. cum Victore. 17. Oct.
Alexander ep̃s, Heraclius miles, & ſocij mar. 22. Oct.
Alexãder mar. Theſſalonicæ ſub Maximiano. 9. Nou.
Alexander mar. Corinthi ſub Iuliano. 24. Nou.
Alexander mar. Alexandriæ ſub Decio. Ĩ eum Epimacho. 12. Dec.
Alexandra, Claudia, Euphraſia, Matrona, Iuliana, Euphemia, Theodoſia, Derphuta, & eius ſoror. mart. in Paphlagonia. 20. Mart.
Alexandra virgo mar. Ancyræ. Ĩ. cum Theodoto. 18. Mai.
Alexandri duo mart. Cæſareæ ſub Dioclet. Ĩ. cum Timolao. 24. Mart.
Alexius confeſſor Romæ. 17. Iul.
Alipius ep̃s Tagaſten. 15. Aug.
Almachius mar. Romæ. 1. Ianu.
Alodia virgo mar. in Hiſpania. Ĩ. cum Nunilone. 22. Octob.
Alphæus & Zacchęus mart. in Palæſtina ſub Dioclet. 17. Nou.
Alphius, Philadelphus & Cyrinus mart. in Sicilia. 10. Mai.
Alphius mar. Antiochię. Ĩ. cum Marco. 28. Sept.
Alpinianus presbyter Lemouicis. Ĩ. cũ Martiale. 30. Iuni.
Amandus ep̃s Traiecten. 6. Febr.
Amandus ep̃s Burdigalen. 18. Iuni.
Amantius mar. Romæ. Ĩ. cum Zotico. 10. Febr.
Amantius diaconus Gandauenſis. 19. Mart.
Amantius ep̃s Comenſis. 8. Apr.
Amãtius, Alexãder, & ſocij mar. Nouioduni. 6. Iuni.
Amantius mar. Romæ ſub Hadriano. Ĩ. cum Getulio. 10. Iuni.
Amantius presbyter Tuderti. 26. Sept.
Amantius ep̃s Ruthenorum. 4. Nou.
Amaranthus mar. Albigen. 7. Nou.
Amator, Petrus, & Ludouicus m̃. Cordubæ. 30. Apr.
Amator ep̃s Antiſiodoren. 1. Mai.
Amator ep̃s Auguſtodunen. 26. Nou.
Amatus ep̃s Nuſci. 31. Aug.
Amatus ep̃s Senonen. 13. Sept.
Amatus abbas monaſt. Romarici. 13. Sept.
Ambicus, Victor, & Iulius mart. Nicomediæ. 3. Dec.
Ambroſius ep̃s Mediolanen. 4. Apr.
Eiuſdem ordinatio in ep̃m. 7. Dec.
Ambroſius centurio mar. Ferentini ſub Dioclet. 16. Aug.
Ambroſius ep̃s Catureen. 16. Oct.
Ambroſius abbas monaſt. Agaunen. 2. Nou.
Amelberga virgo, Gandaui. 10. Iul.
Ammia, Cęſareæ. Ĩ. cum Theodoto. 31. Aug.
Ammianus mar. ſub Maximiano. Ĩ. cum Theodoro. 4. Sept.
Ammon diaconus, & Virgines xl. mart. Heraclee ſub Licinio. 1. Sept.
Ammon, Theophilus, Neoterius, & alij xxij. mar. Alexandriæ. 8. Sept.
Ammon, Zenon, Ptolomęus, Ingen, & Theophilus milites mart. Alexandriæ. 20. Dec.
Ammonaria virgo, Mercuria, Dionyſia, & Ammonaria mart. Alexandriæ ſub Decio. 12. Dec.
Ammonius miles mar. in Ponto. Ĩ. cũ Moſeo. 18. Ian.
Ammonius & Alexander mart. in Cypro. 9. Febr.
Ammonius infans mar. Alexandrię. Ĩ. cum Modeſto. 12. Febr.
Ammonius mar. Alexandrię. Ĩ. cũ Dionyſio. 14. Feb.
Ammonius lector mar. Pentapoli. Ĩ. cum Theodoro. 26. Mart.
Ammonius mar. Alexandriæ ſub Maximino. Ĩ. cum Fauſto. 26. Sept.
Amos propheta in Palæſtina. 31. Mart.
Ampelius mar. in Africa ſub Dioclet. Ĩ. cũ Saturnino. 11. Febr.
Ampelus & Caius mart. Meſſanę. 20. Nou.
Amphianus mar. Cæſareę ſub Maximino. 2. Apr.
Amphilochius mar. Ĩ. cum Phileto. 27. Mart.
Amphilochius ep̃s Iconij. 23. Nou.
Amphion ep̃s in Cilicia, confeſſor ſub Maximino. 12. Iuni.
Ampliatus, Vrbanus, & Narciſſus mart. 31. Oct.
Anacharius ep̃s Antiſiodoren. 25. Sept.
Anacletus Papa mar. Romę. 13. Iul.
Ananias mar. Damaſci. 25. Ianu.
Ananias presb. mar. in Perſide ſub Sapore. Ĩ. cum Symeone. 21. Apr.
Ananias mar. Arbele in Perſia. 1. Dec.
Ananias, Azarias, & Miſael in Babylonia. 16. Dec.
Anaſtaſia mart. Romę ſub Nerone. Ĩ. cum Baſiliſſa. 15. Apr.
Anaſtaſia ſenior virgo, & Cyrillus mart. Romę ſub Valeriano. 28. Oct.
Anaſtaſia mar. cũ cclxx. in inſula Palmaria ſub Dioclet. 25. Dec.
Anaſtaſij duo mart. ſub Conſtante. Ĩ. cum Maximo. 13. Aug.
Anaſtaſius mart. Antiochię ſub Dioclet. Ĩ. cum Baſiliſſa. 9. Ianu.
Anaſtaſius monachus, & ſocij, Suppentonię. 11. Ianu.
Anaſtaſius Perſa monachus mar. cum LXX. ſocijs ſub Coſroa. 22. Ianu.
Anaſtaſius Cinaita ep̃s Antiochenus. 21. Apr.
Anaſtaſius Papa Romæ. 27. Apr.
Anaſtaſius, et ſocij mart. Camerini ſub Decio. 11. Mai.
Anaſtaſius ep̃s Brixien. 20. Mai.
Anaſtaſius ep̃s Papien. 30. Mai.
Anaſtaſius, Felix, & Digna mart. Cordubę. 14. Iuni.
Anaſtaſius m̃. Argẽtomachi. Ĩ. cũ Marcello. 29. Iuni.
Anaſtaſius ep̃s Interamnen. 17. Aug.
Anaſtaſius mar. Salone ſub Aureliano. 21. Aug.

Anaſtaſius mar. Aquileiæ. 7. Sept.
Anaſtaſius presbyter, Placidius, Geneſius, & ſocij mart. 11. Oct.
Anaſtaſius mar. 5. Dec.
Anaſtaſins mar. Nicomedię. ſ̃. cum Ciriaco. 19. Dec.
Anaſtaſins ep̄s Antiochenus & mar. 21. Dec.
Anathalon eps Mediolan. 25. Sept.
Anatolia virgo, & Andax m̄. Thorę ſub Decio. 9. Inl.
Anatolins mar. ſ̃. cum Photina. 20. Mart.
Anatolius ep̄s Laodiceæ. 3. Inl.
Anatolins mar. Niceę ſub Maximino. ſ̃. cum Euſtachio. 20. Non.
Andeolus ſubdiaconns mart. in Gallia ſub Seuero. 1. Mai.
Andochins presbyter, Thyrſus diaconus, & Felix mart. Auguſtoduni. 24. Sept.
Andreas ep̄s Florentin. 26. Febr.
Andreas mar. in Helleſponto. ſ̃. cum Petro. 15. Mai.
Andreas, & ſocij milites mart. in Cilicia ſub Maximiano. 19. Ang.
Andreas presb. mar. Conſtantinopoli ſub Leone Iſaurico. ſ̃. cum Hypatio. 29. Ang.
Andreas, Ioannes, Petrus, & Antonins mart. in Africa. 23. Sept.
Andreas Cretenſis monachus mar. ſub Copronymo. 17. Oct.
Andreas monachns mar. Conſtantinopoli ſub Copronymo. ſ̃. cnm Stephano. 28. Non.
Andreas Apoſtolus mar. in Achaia. 30. Non.
Einſdem Vigilia. 29. Non.
Einſdem Tranſlatio Conſtantinopoli. 9. Mai.
Andronicus & Athanaſia Hieroſolymis. 9. Oct.
Andronicns mar. Tarſi ſub Dioclet. ſ̃. cum Tharaco, 11. Oct.
Anectns m̄. Corinthi ſnb Decio. ſ̃. cū Codrato. 10. Mar.
Anectus mar. Cæſareę ſub Dioclet. 27. Iuni.
Anempodiſtus m̄. in Perſide. s̃. cū Acindino. 2. Non.
Aneſius mar. in Africa. ſ̃. cum Theodulo. 31. Mart.
Angelns presb. ord. Carmel. mar. in Silicia. 5. Mai.
Angelns mar. in Mauritania. ſ̃. cum Danielo. 13. Oct.
Anianus ep̄s Alexandrin. 25. Apr.
Anianus diaconns mar. Antiochiæ. ſ̃. cum Demetrio. 10. Non.
Anianus ep̄s Anrelianen. 17. Non.
Anicetns Papa & m̄. Romę ſub Antonino. 17. Apr.
Anicetns, Photinus, & alij plures mart. Nicomediæ ſub Dioclet. 12. Aug.
Anna mater B. Marię virg. 26. Inl.
Anna prophetiſſa, Hieroſolymis. 1. Sept.
Annon ep̄s Colonien. 4. Dec.
Annuntiatio B. Marię virg. 25. Mart.
Anſanns mar. ſub Dioclet. Senis. 1. Dec.
Ansbertus ep̄s Rhotomagen. 9. Febr.
Anſcharins ep̄s Bremenſis. 3. Febr.
Anſelmns ep̄s Mantuan. 18. Mart.
Anſelmus ep̄s Cantuarien. 21. Apr.
Anſouinus ep̄s Camerini. 13. Mart.
Anterns Papa & mart. Romę ſub Inlio Maximino. 3. Ianu.
Anthelmus ep̄s Bellicen. 26. Inni.
Anthes mar. Salerni ſub Dioclet. ſ̃. cum Fortunato. 28. Aug.
Anthia mar. Meſſanę ſnb Hadriano. ſ̃. cum Eleutherio. 18. Apr.
Anthimns ep̄s Nicomedien. mart. ſub Dioclet. cum vniuerſo fere ſuo grege. 27. Apr.
Anthimus presbyt. mar. Romę ſub Dioclet. 11. Mai.
Anthimus mar. Aegeę ſnb Dioclet. ſ̃. cum Coſma. 27. Sept.
Antholianns mar. Aruernis. 6. Febr.
Anthnſa virgo Conſtantinopoli ſub Copronymo. 27. Iul.
Anthuſa ſenior mar. Tarſi ſub Valeriano. ſ̃. cū Athanaſio. 22. Aug.
Anthuſa iunior mar. 27. Ang.
Antidins ep̄s Veſontin. mar. 25. Iuni.
Antigonius mar. Romæ. s̃. cum Alexandro. 27. Febr.
Antinogenes mar. Emeritę ſnb Dioclet. ſ̃. cnm Victore. 24. Inl.
Antiochius tribnnns mar. Cæſareę. ſ̃. cum Nicoſtrato. 21. Mai.
Antiochns & Cyriacns mart. Sebaſtæ. 15. Iul.
Antiochus ep̄s Lugdnnen. 15. Oct.
Antiochns mar. in Sardinia ſub Hadriano. 13. Dec.
Antipas mar. Pergami ſub Domitiano. 11. Apr.
Antonia virgo mar. Cirthę ſnb Valeriano. s̃. cnm Aemiliano. 29. Apr.
Antonia mar. Nicomediæ. 4. Mai.
Antonina mar. ſub Dioclet. 1. Mart.
Antonina virgo mar. Conſtantinopoli ſub Maximiano s̃. cnm Alexandro milite. 3. Mai.
Antonina mar. Niceę ſub Dioclet. 12. Iuni.
Antoninus abbas Caſinenſis, Surrenti. 14. Ianu.
Antoninus mar. ſub Dioclet. ſ̃. cum Victore. 20. Apr.
Antoninus mar. Romę ſub Dioclet. ſ̃. cum Marcellino Papa. 26. Apr.
Antoninus ep̄s Florentinus. 2. Mai.
Antoninus mar. ſ̃. cum Lucia. 6. Iul.
Antoninus mar. Romæ ſub Gallieno. ſ̃. cum Lucilla. 29. Iul.
Antoninns mar. Romæ. 22. Aug.
Antoninns mar. Pamię. 2. Sept.
Antoninns puer mar. Capuæ. ſ̃. cnm Ariſteo. 3. Sept.
Antoninns ex legione Thebæornm mart. Placentiæ. 30. Sept.
Antoninns ep̄s Mediolanen. 31. Oct.
Antoninns, Zebina, Germanns, & Ennatha virgo mart. Cæſareę ſub Maximino. 13. Nou.
Antonius presbyt. & mar. Antiochia ſnb Dioclet. ſ̃. cum Baſiliſſa. 9. Ianu.
Antonins abbas in Thebaide. 17. Ianu.
Antonius, Merulus, & Ioannes monachi Romę. 17. Ianu.
Antonius ep̄s Conſtantinop. 12. Febr.
Antonius mar. Alexandrię. ſ̃. cum Baſſo. 14. Febr.
Antonins Luſitanus ord. Min. Patauij. 13. Iuni.
Antonins mar. in Africa. s̃. cum Andrea. 23. Sept.
Antonius mar. Ancyrę ſub Iuliano. ſ̃. cum Melaſippo. 7. Nou.
(15. Dec.
Antonius mar. Romę ſub Valeriano. ſ̃. cum Irenęo.

Anyſia mar. Theſſalonicę. 30. Dec.
Anyſius eṗs Theſſalonicen. 30. Dec.
Apelles & Lucius Chriſti diſcipuli, Smyrnæ. 22. Apr.
Apellius, Lucas, & Clemens mart. 10. Sept.
Aphraates anachorita in Syria. 7. Apr.
Aphrodiſius mar. in Africa. ī. cum Petro. 14. Mart.
Aphrodiſius, Caralippus, Agapius, & Euſebius mart. 28. Apr.
Aphrodiſius pſb. & alij xxx. mar. Alexādrię. 30. Ap.
Aphthonius mar. in Perſide. ī. cum Acindino. 2. Nou.
Apodemius m̄. ī. in, xviij. mart. Cæſaraugnſt. 16. Apr.
Apollinaris virgo. 5. Ianu.
Apollinaris eṗs Hierapolitan. 8. Ian.
Apollinaris mar. in Africa. ī. cum Cyriaco. 21. Iuni.
Apollinaris eṗs Rauennæ mar. ſub Veſpaſiano. 23. Iul.
Apollinaris mar. Rhemis. ī. cum Timotheo. 23. Aug.
Apollinaris eṗs Valentiæ in Gallia. 5. Oct.
Apollo, Iſacius, et Crotates mar. ſub Dioclet. 21. Apr.
Apollonia virgo mar. Alexandriæ ſub Decio. 9. Febr.
Apollonius mar. Interamnæ. ī. cum Proculo. 14. Feb.
Apollonius diaconus mar. Antinoi. ī. cum Philemone. 8. Mart.
Apollonius, & Leontius eṗi. 19. Mart.
Apolonius mar. in Aegypto ſub Maximino ī. cum Marciano 5. Apr. & 5. Iuni.
Apollonius presb. & alij quinq. mart. Alexandriæ ſub Maximino. 10. Apr.
Apollonius Senator m̄. Romę ſub Commodo. 18. Apr.
Apollonius eṗs Brixien. 7. Iul.
Apollonius mar. Iconij. 10. Iul.
Apollonius & Eugenius mart. 23. Iul.
Apparitio S. Michaelis archangeli. 8. Mai.
Apphias mar. Coloſſis ſub Nerone. ī. cum Philemone. 22. Nou.
Appianus mar. Alexādrię. ī. cū Manſueto. 30. Dec.
Apronianus mar. Romæ. 2. Febr.
Aprus eṗs. Tullenſis. 15. Sept.
Apuleius mar. Romæ. ī. cum Marcello. 7. Oct.
Aquila mar. in Mauritania. ī. cū Seueriano. 23. Ianu.
Aquila mar. ī. cum Domitio. 23. Mart.
Aquila mar. in Thebaide. 20. Mai.
Aquila & Priſcilla in Aſia. 8. Iul.
Aquila mar. Philadelphiæ. ī. cum Cyrillo. 1. Aug.
Aquilina virgo m̄. in Paleſtina ſub Dioclet. 13. Iuni.
Aquilina mar. in Lycia. ī. cum Niceta. 24. Iul.
Aquilinus, Geminus, Eugenius, Marcianus, Quinctus, Theodotus, & Tryphon mar. in Africa. 4. Ian.
Aquilinus presb. mart. Mediolani. 29. Iann.
Aquilinus, Geminus, Gelaſius, Magnus, & Donatus, mart. Foroſemproniȷ. 4. Febr.
Aquilinus & Victorianus mart. in Iſauria. 16. Mai.
Aquilinus mar. Nouioduni. ī. cum Heradio. 17. Mai.
Aquilinus mar. Carthagine. ī. in, Scyllitani mart. 17. (Iul.
Aquilinus eṗs Ebroicenſi. 19. Oct.
Arabia mar. Nicaę. ī. cum Theuſeta. 13. Mart.
Arator presbyt. Fortunatus, Felix, Siluius, & Vitalis mart. Alexandriæ. 21. Apr.
Arbogaſtus eṗs Argentoraten. 21. Iul.
Arcadius mar. 12. Iann.
Arcadius eṗs mar. in Cherſoneſo. ī. cū Baſilio. 4. Mar.
Arcadius, Paſchaſius, Probus, & Eutychianus mart. & Paulillus puer in Africa. 13. Nou.
Archelaus, Cyrillus, & Photius mart. 4. Mart.
Archelaus diaconus mar. Oſtiæ ſub Alexandro. ī. cū Quiriaco. 23. Aug.
Archelaus eṗs in Meſopotamia. 26. Dec.
Archippus B. Pauli commilito. 20. Mart.
Arcontius mar. Capuæ. ī. cum Quincto. 5. Sept.
Ardalion mimus mar. 14. Apr.
Areſius, Rogatus, & alij xv. mart. in Africa. 10. Iuni.
Aretas, & alij DIIII. mart. Romę. 1. Oct.
Aretas, & ſocij CCCXL. mar. & mulier cum filio paruulo, apud Homeritas. 24. Oct.
Aretius & Dacianus mar. Romę. 4. Iuni.
Argeus, Narciſſus, & Marcellinus mart. in Ponto ſub Licinio. 2. Iann.
Argymirus monachus mar. Cordubę. 28. Iuni.
Ariadna mar. in Phrygia ſub Hadriano. 17. Sept.
Arianus Preſes Theoticus, & alij tres mart. Antinoi. 8. Mart.
Ariſtarchus eṗs Theſſalonicen. m̄. ſub Nerone. 4. Aug.
Ariſteus eṗs Capuan. & Antoninus puer mar. 3. Sept.
Ariſtides Athenienſis. 31. Aug.
Ariſtion diſcipulus de lxxij. 22. Febr.
Ariſtobolus Apoſtolorū diſcipulus & mar. 15. Mart.
Ariſton, Creſcentianus, Eutychianus, Vrbanus, Vitalis, Iuſtus, Feliciſſimus, Felix, Marcia, & Symphoroſa mart. in Campania ſub Dioclet. 2. Iul.
Ariſtonicus mar. Melitine. ī. cū Hermogene. 19. Apr.
Armentarius eṗs Papien. 30. Ianu.
Armogaſtes, Maſcula, & Saturus mart. in Africa ſub Geiſerico. 29. Mart.
Arnulphus eṗs Metenſis. 18. Iul.
Arnulphus eṗs Sueſſionen. 15. Aug.
Arſacius confeſſor Nicomediæ. 16. Aug.
Arſenius diaconus, eremita in Aegypto. 19. Iul.
Arſeni' m̄. Alexādrię ſub Decio. ī. cū Herone. 14. Dec.
Artemius, Candida, & Paulina mart. Romæ. 6. Iuni.
Artemius dux, mar. Antiochiæ ſub Iuliano. 20. Oct.
Artemon presb. mar. Laodicee ſub Dioclet. 8. Oct.
Aſaphus eṗs, & Vualburga virgo in Anglia. 1. Mai.
Aſclas mar. Antinoi. 23. Ianu.
Aſclepiades eṗs Antiochenſis, m̄. ſub Macrino. 18. Oct.
Aſclepiodotus mart. Hadrianopoli ſub Maximiano. ī. cum Maximo. 15. Sept.
Aſella virgo Romę. 6. Dec.
Aſpren eṗs Neapolitan. 3. Aug.
Aſſumptio B. Marię virg. 15. Aug.
Eiuſdem Vigilia. 14. Aug.
Eiuſdem Octaua. 22. Aug.
Aſteria virgo mar. Bergomi ſub Dioclet. 10. Aug.
Aſterius ſenator mar. Cæſareæ ſub Valeriano. ī. cum Marino. 3. Mart.
Aſterius mar. Edeſſę ſub Numeriano. ī. cum Thalaleo. 20. Mai.
Aſterius eṗs Petrę, confeſſ. ſub Conſtantino. 10. Iuni.
Aſterius m̄. Aegeę ſub Diocl. ī. cū Claudio. 23. Aug.
Aſterius presb. mar. Oſtiæ ſub Alexandro. 21. Oct.
Aſtius eṗs & mar. in Macedonia ſub Traiano. ī. cum Peregrino. 7. Iul.

Aſyncritus Apoſtolorum diſcipulus.J̄.cum Herodione.8.Apr.

Athanaſia vidua,in Aegina. 14. Aug.

Athanaſia,Hieroſolymis.ſ̄.cum Andronico,9. Oct.

Athanaſius commentarienſis mar. in Cilicia ſub Dioclet.J̄.cum Zoſimo.3.Ianu.

Athanaſius ēps Alexandrinus.2.Mai.

Athanaſius diaconus mar.Hieroſolymis.5.Iul.

Athanaſius ēps Neapolitan.15. Iul.

Athanaſius ēps Tarſenſis,et Anthuſa ſenior cum duobus ſeruis mart.ſub Valeriano.22. Aug.

Athenodorus ēps Neocaſareæ mar.ſub Valeriano. 18.Oct.

Athenodorus m̄.in Meſopotamia ſub Diocl.11.Nou.

Athenogenes Theologus mar.in Ponto. 18. Ianu.

Athenogenes ēps Sebaſtæ mar. cum x. diſcipulis ſub Dioclet. 16. Iul.

Attalas abbas Luxouien.10.Mart.

Attalus mar.Lugduni ſub Antonino J̄.cum Photino. 2.Iuni.

Attalus mar.Catanæ.J̄.cum Stephano.31. Dec.

Atticus in Phrygia.6.Nou.

Attilanus ēps Zamorenſis.5.Oct.

Attius mar.Perge ſub Dioclet.J̄.cū Leontio.1.Aug.

Auctus, Taurio, & Theſſalonica mart. Amphipoli. 7.Nou.

Audactus presb.mar.Venuſiæ ſub Dioclet.J̄. cum Felice.24.Oct.

Audas ēps,vij.Presbyteri,ix.diaconi,& vij.virgines mart.in Perſide ſub Isdegerde. 16. Mai.

Audax mart.Thoræ ſub Decio ſ̄. cū Anatolia. 9. Iul.

Audifax mar.Romæ ſub Claudio.J̄.cū Mario.19. Ian.

Audoenus ēps Rhotomagen.24.Aug.

Audomarus ēps in pago Taruanenſi,9.Sept.

Auentinus confeſſor Trecis.4. Febr.

Augulus ēps Auguſtæ,& mar.6. Febr.

Augurius diaconus & mar. Tarracone ſub Gallieno. J̄.cum Fructuoſo,21.Ianu.

Auguſtalis eps in Gallia.7. Sept.

Auguſtinus mar.Nicomediæ.J̄.cum Flauio.7.Mai.

Auguſtinus ēps Cantuarien. 26. Mai.

Auguſtinus Hipponen.ēps,Eccl. Doct.28. Aug.
Eiuſdem Conuerſio 5.Mai.
Eiuſdem Tranſlatio Papiæ.28.Febr.

Auguſtus mar.Nicomediæ J̄.cum Flauio. 7. Mai.

Auguſtus cōfeſſor in Campania.J̄.cum Priſco.1.Sept.

Auguſtus presbyter Bituricen. 7. Oct.

Auitus mar.in Africa.27.Ianu.

Auitus ēps Viennen.5.Febr.

Auitus presbyter Aurelianen. 17.Iuni.

Aurea virgo mar.Cordubæ.19.Iul.

Aurea virgo mar.Oſtiæ,24.Aug.

Aurea virgo Lutetiæ. 4. Oct.

Aurelia & Neomiſia virgines Anagniæ.25.Sept.

Aurelia virgo, Argentorati. 15.Oct.

Aurelia mart. Romæ ſub Valeriano.J̄. cum Euſebio. 2.Dec.

Aurelianus ēps Arelaten. 16. Iuni.

Aurelius mar.Cordubæ.J̄.cum Georgio. 27. Iul.

Aurelius,Pariſiis.J̄.cum Georgio.20.Oct.

Aurelius & Publius ēpi & mar.in Aſia. 12. Nou.

Aureus,Iuſtina,& alij mart.Maguntiæ.16. Iuni.

Auſpicius ēps Treuiren.8. Iul.

Auſtreberta virgo Rhotomagen. 10. Febr.

Auſtregiſilus ēps Bituricen.20.Mai.

Auſtremonius ēps Aruernen.1. Nou.

Auſtriclinianus presbyter Lemouicis.J̄.cum Martiale. 30.Iuni.

Autbertus ēps Cameracen. 13. Dec.

Autonomus ēps in Bithynia mar.ſub Diocl. 12. Sept.

Auxanus ēps Mediolanen.3.Sept.

Auxentius abbas in Bithynia. 15. Febr.

Auxentius mar.in Armenia ſub Dioclet.J̄. cum Euſtratio.13.Dec.

Auxentius ēps Mopſueſtiæ cōfeſſ.ſub Licinio. 18. Dec.

Auxibius ēps Soly.19.Febr.

Auxilius mar.Antiochiæ.J̄.cum Baſileo. 27. Nou.

Azadanes diaconus mart.ſub Sapore.J̄. in,Martyres plurimi in Perſide.22.Apr.

Azades eunuchus mar.ſub Sapore.J̄.in,Martyres plurimi in Perſide.22. Apr.

Azarias in Babylonia.ſ̄. cum Anania.16. Dec.

Azas, & CL.milites mart. in Iſauria ſub Dioclet. 19.Nou.

B

B*abylas ēps Antiochenus,Vrbanus,Prilidianus, & Epolonius mart.ſub Decio.24.Ianu.*

Bacchus mart. Auguſtæ Euphrateſiæ.J̄. cum Sergio. 7.Oct.

Baiulus mar.Romæ.J̄.cum Liberato.20.Dec.

Balbina virgo Romæ.31.Mart.

Baldomerus confeſſor Lugduni.27.Febr.

Barachiſius mart.in Perſia ſub Sapore.J̄. cum Iona. 29.Mart.

Barbara virgo m̄.Nicomediæ ſub Maximino. 4. Dec.

Barbatianus presbyter Rauennæ.31.Dec.

Barbatus ēps Beneuentan.19.Febr.

Barbea mar.Edeſſæ ſub Traiano. 29. Ianu.

Bardomianus, Eucarpus, & alij xxvi.mart.in Aſia. 25.Sept.

Barlaam mar.Cæſareæ.19.Nou.

Barlaam & Ioſaphat in India. 27. Nou.

Barnabas Apoſtolus,in Cypro. 11. Iuni.

Barontius & Deſiderius confeſſores,Piſtorij.25.Mart.

Barſabas mar.in Perſide.11. Dec.

Barſanuphius anachorita in Palæſtina. 11. Apr.

Barſem ēps Edeſſæ confeſſor ſub Valente.30. Ianu.

Barſimæus eps Edeſſæ mar.ſub Traiano.30.Ianu.

Bartholomæus Apoſtolus,in Armenia. 25. Aug.
Eiuſdem Vigilia.24.Aug.

Bartholomæus abbas Cryptæ ferratæ.11. Nou.

Barula puer mar. Antiochiæ ſub Galerio.J̄. cum Romano.18.Nou.

Baſileus mart. Romæ ſub Valeriano.J̄. cum Iouino. 2. Mart.

Baſileus mar.in Hiſpania.J̄.cum Epitacio.23. Mai.

Baſileus ēps Antiochenus, Auxilius, & Saturninus mart. 27. Nou.

Baſilianus mar.Laodiceæ.J̄.cum Theotimo. 18.Dec.

Baſilides, Tripos, Mandal, & alij xx. mar. Romæ ſub Aureliano. 10. Iuni.
Baſilides, Cyrinus, Nabor, & Nazarius mart. Romæ ſub Dioclet. 12. Iuni.
Baſilides mar. Alexandriæ ſub Seuero. 30. Iuni.
Baſilides mar. in Creta ſub Decio. J̃. cum Theodulo. 23. Dec.
Baſiliſcus mart. ſub Maximiano. J̃. cum Cleonico 3. Mart.
Baſiliſcus mar. in Ponto ſub Maximiano. 22. Mai.
Baſiliſſa virgo mar. Antiochiæ ſub Dioclet. J̃. cum Iuliano 9. Ianu.
Baſiliſſa mar. J̃. cum Callinica. 22. Mart.
Baſiliſſa et Anaſtaſia mar. Romę ſub Nerone. 15. Apr.
Baſiliſſa virgo mar. Nicomediæ ſub Dioclet. 3. Sept.
Baſilius ep̃s Cæſarien. 1. Ianu.
Eiuſdem ordinatio in ep̃m. 14. Iuni.
Baſilius presbyter mar. Ancyræ ſub Iuliano. 22. Mar.
Baſilius & Procopius confeſſores Conſtantinopoli ſub Leon. 27. Febr.
Baſilius, Eugenius, Agathodorus, Elpidius, Aetherius, Capito, Ephrem, Neſtor, & Arcadius ep̃i & mart. in Cherſoneſo. 4. Mart.
Baſilius ep̃s Bononien. 6. Mart.
Baſilius ep̃s Amaſeæ mar. ſub Licinio. 26. Apr.
Baſilius & Emmelia, Cæſareæ. 30. Mai.
Baſilius monachus mar. Conſtantinopoli ſub Copronymo. J̃. cum Stephano. 28. Nou.
Baſilla mar. Alexandriæ. J̃. cum Adrione. 17. Mai.
Baſilla virgo mar. Romæ ſub Gallieno. 20. Mai.
Baſilla, Smyrnæ. 29. Aug.
Baſolus Confeſſor Rhemen. 26. Nou.
Baſſa mar. Nicomediæ. J̃. cum Victore. 6. Mart.
Baſſa, Paula, & Agathonica virg. mart. Carthagine. 10. Aug.
Baſſa, Theogonius, Agapius, & Fidelis mart. Edeſſæ ſub Maximiano. 21. Aug.
Baſſianus ep̃s Laudenſis. 19. Ianu.
Baſſianus lector mar. J̃. cum Cyrione. 14. Febr.
Baſſianus mar. in Africa. J̃. cum Petro. 9. Dec.
Baſſus, Antonius, & Protolicus mart. Alexandriæ. 14. Febr.
Baſſus mart. Romæ ſub Dioclet. J̃. cum Maximo. 11. Mai.
Baſſus, Dionyſius, Agapitus, & alij XL. mart. Heracleæ. 20. Nou.
Baſſus ep̃s Nicææ mar. ſub Decio. 5. Dec.
Bathildes Regina, in territorio Pariſien. 26. Ianu.
Baudelius mar. Nemauſi. 20. Mai.
Bauo confeſſor in portu Ganda. 1. Oct.
Beanus ep̃s Aberdonen. 16. Dec.
Beata mar. in Africa. J̃. cum Cyrillo. 8. Mart.
Beatrix mart. Romæ ſub Diocle.. J̃. cum Simplicio. 29. Iul.
Beatus confeſſor in caſtro Vindecino. 9. Mai.
Beda presbyter Angulus. 27. Mai.
Begga vidua, Andaniæ. 17. Dec.
Belinus ep̃s Patauin. mar. 26. Nou.
Benedicta m̃. Romæ ſub Iuliano. J̃. cũ Priſco. 4. Ianu.
Benedicta virgo Romæ. 6. Mai.
Benedicta virgo Senonen. 29. Iuni.
Benedicta virgo mar. Lugdunen. 8. Oct.
Benedictus abbas in Anglia. 12. Ian.
Benedictus ep̃s Mediolanen. 11. Mart.
Benedictus abbas Caſinen. 21. Mart.
Benedictus monachus in Campania. 23. Mart.
Benedictus Papa Romæ. 7. Mai.
Benedictus confeſſor Pictauien. 23. Oct.
Benedictus, Ioannes, Matthæus, Iſaac: & Chriſtinus eremitæ & mart. in Polonia. 12. Nou.
Beniamin diaconus mar. in Perſide. 31. Mart.
Benignus mar. Tuderti. 13. Febr.
Benignus mar. Tomis. J̃. cum Euagrio. 3. Apr.
Benignus ep̃s Traiecten. mar. 28. Iuni.
Benignus presb. mar. Diuione ſub M. Aurelio. 1. Nou.
Benignus ep̃s Mediolanen. 20. Nou.
Benildes mar. Cordubæ. 15. Iuni.
Benno ep̃s Miſnen. 16. Iuni.
Benuenutus ep̃s Auximanus. 22. Mart.
Berardus, Petrus, Accurſius, Adiutus, & Otho ord. Min. mart. in Africa. 16. Ianu.
Bercharius abbas & mar. 16. Oct.
Bernardinus Senenſis ord. Min. 20. Mai.
Bernardus ep̃s Capuanus. 12. Mart.
Bernardus abbas Claræuallen. 20. Aug.
Bernardus confeſſor, Arcani. 14. Oct.
Bernardus ep̃s Parmen. 4. Dec.
Beronicus, Pelagia virgo, & alij IL. mar. Antiochię. 19. Oct.
Bertinus abbas monaſt. Sithiu. 5. Sept.
Beſa mar. Alexandriæ. 27. Febr.
Beſſarion anachorita. 17. Iuni.
Beſſia mar. Carthagine. J̃. in, Scillitani mart. 17. Iul.
Beturius mar. Carthagine. J̃. in, Scillitani mar. 17. Iul.
Bianor & Siluanus mart. in Piſidia. 10. Iul.
Bibiana virgo mar. Romæ ſub Iuliano. 2. Dec.
Biblides mar. Lugduni ſub Antonino. J̃. cum Photino. 2. Iun.
Bicor eps mar. ſub Sapore. J̃. in, Martyres plurimi in Perſide. 22. Apr.
Birgitta vidua Romæ. 23. Iul.
Birillus ep̃s Catanen. 21. Mart.
Birinus ep̃s Dorceſtrien. 3. Dec.
Blanda mar. Romæ ſub Alexandro. J̃. cum Calepodio. 10. Mai.
Blandina mar. Lugduni ſub Antonino. J̃. cum Photino. 2. Iuni.
Blaſius ep̃s Sebaſtæ, & mar. cũ duobus pueris, & vij. mulieribus. 3. Febr.
Blaſius & Demetrius mart. Verulis. 29. Nou.
Bona & Doda virg. Rhemen. 24. Apr.
Bonauentura ep̃s Card. Alban. ord. Min. 14. Iul.
Bonifacius mar. Tarſi ſub Dioclet. 14. Mai.
Bonifacius ep̃s Ferentin. 4. Mai.
Bonifacius Papa quartus, Romæ. 25. Mai.
Bonifacius ep̃s Maguntin. & mar. cũ Eobano & alijs in Friſia. 5. Iuni.
Bonifacius mar. in Ruſſia. 19. Iuni.
Bonifacius diaconus mar. Carthagine ſub Hunnerico. J̃. cum Liberato. 17. Aug.

Boni-

Bonifacius,& Tecla,Adrumeti. 30. Aug.
Bonifacius primus Papa,Romæ. 25. Oct.
Bonifacius in Africa ſub Hunnerico.ĩ.cum Dionyſia. 6. Dec.
Bonifacius mar.Romæ.ĩ.cnm Calliſto.29.Dec.
Bonitus eps Aruernen.15. Ianu.
Bononius abbas,Bononiæ.30. Aug.
Bonoſa mar.in Portu Roman.ĩ.cũ Eutropio. 15. Iul.
Bonoſus & Maximianus mart.21. Aug.
Bonus presbyter,Fauſtus & Maurus cum alijs nouem mart.Romæ.1.Aug.
Brandanus abbas in Scotia. 16. Mai.
Braulius eps Cæſarauguſtan.26. Mart.
Bretanion eps Tomis. 25 Ianu.
Brictius eps Martulæ. 9.Iul.
Brigida virgo in Scotia. 1. Febr.
Britius eps Turonen.13. Nou.
Bruno eps Herbipolen.17.Mai.
Bruno eps Signinus.18. Iul.
Bruno Carthuſianus in Calabria. 6. Oct.
Bruno eps Ruthenorum & mar.15.Oct.
Burchardus eps Herbipolen.14. Oct.
Burgundofora abbatiſſa in Anglia.3. Apr.

C

CAecilia virgo mar.Romę ſub Alexãdro.22.Nou.
Cæcilianus m̃ ĩ.in,xviij.Mart.Cęſaraug.16.Apr.
Cæcilius eps Iliberi.ĩ.cum Torquato.15.Mai.
Cæcilius presbyter Carthagine 3.Iuni.
Cæleſtinus Papa Romæ.6. Apr.
Cæleſtinus mar.Romæ.ĩ.cum Saturnino.2.Mai.
Cælianus mar. in Africa. ĩ.cum Fauſtino. 15.Dec.
Cærealis,Pupulus,Caius,& Serapion mart. Alexandriæ.18. Febr.
Cærealis mart. Romæ ſub Hadriano.ĩ.cum Getulio. 10. Iuni.
Cærealis miles, & Salluſtia mart. Romæ ſub Decio. 14. Sept.
Cæſarius,Nazianzi.25.Febr.
Cæſarius mar.ſub Dioclet.ĩ.cum Victore.20. Apr.
Cæſarius eps Arelaten.27.Aug.
Cæſarius diaconus,& Iulianus presby.mar.Tarracinæ. 1. Nou.
Cæſarius,Dacius,& alij quinq. mar.Damaſci.1.Nou.
Cæſarius mar. Cæſareæ ſub Decio. ĩ. cum Germano. 3.Nou.
Cæſariꝰ mar.Arabiſſi ſub Galerio Maximino.28.Dec.
Cæſidius presbyt.& ſocij mar. Tranſaquis ſub Maximino. 31. Aug.
Caius mar.Bononiæ ſub Maximiano.ĩ.cum Hermete. 4.Ianu.
Caius mar.Alexandriæ.ʒ̄.cum Cærcale.28. Febr.
Caius palatinus,& alij xxvij. mart. 4.Mart.
Caius & Alexander mart. Apameæ ſub Antonino. 10.Mart.
Caius & Crementius mart.Cęſarauguſtę. 16. Apr.
Caius mar.Melitine.ĩ.cum Hermogene.19. Apr.
Caius Papa & mar.Romę ſub Dioclet. 22. Apr.
Caius m̃.Salerni ſub Dioclet.ĩ.cũ Fortunato.28.Aug.
Caius eps Mediolanen.confeſſor ſub Nerone.27. Sept.
Caius mar.ſub Decio.ĩ.cum Dionyſio. 3. Oct.
Caius,Corinthi.ĩ.cum Criſpo. 4. Oct.
Caius,Fauſtus,Euſebius, Chęremon,& Lucius presbyteri & diaconi,& ſocij mart.Alexandrię ſub Valeriano.4.Oct.
Caius mar.Nicomedię.ĩ.cum Daſio.21.Oct.
Caius mar.Meſſanę.ʒ̄. cum Ampelo. 20. Nou.
Calanicus mar.Eleutheropoli.ĩ.cũ Floriano.17.Dec.
Calepodius presbyt. Palmatius conſul cum vxore & filijs,& alijs xlij Simplicius ſenator,cum vxore,& xlviij.alijs: Felix & Blanda mart.Romę ſub Alexandro.10.Mai.
Calimerius eps Mediolanen.mar.ſub Antonino.31.Iul.
Callinica & Baſiliſſa mart. 22. Mart.
Callinicus mar.Apollonię ſub Decio. ĩ. cum Thyrſo, 28.Ianu.
Callinicus mar.Gangrę. 29. Iul.
Calliopa mar. 8. Iuni.
Calliopius mar. in Cilicia.7.Apr.
Calliſta mar.ĩ.cum Euodio.2. Sept.
Calliſtratus, & alij I L.milites mar.Romę ſub Diocle. 27. Sept.
Calliſtus,Chariſius,et alij vij.mar.Corinthi.16.Apr.
Calliſtus mar.Syracuſis.ĩ.cum Euodio. 25. Apr.
Calliſtus eps Tuertin.mar. 14. Aug.
Calliſtus Papa mar.Romę.ſub Alexandro.14.Oct.
Calliſtus,Felix,& Bonifacius mart.Romę.29. Dec.
Calocerus eps Rauennę. 11.Febr.
Calocerus mar. Brixię ſub Hadriano.18.Apr.
Calocerus & Parthenius mart. Romę ſub Decio. 19. Mai.
Camerinus mar.in Sardinia ſub Dioclet.ĩ.cum Luxorio.21. Aug.
Candida mar.Romę.ʒ̄.cum Artemio.6. Iuni.
Cand.da virgo & mar.Romę.29. Aug.
Candida S.Petri diſcipula,Neapoli.4. Sept.
Candida iunior,Neapoli.4. Sept.
Candida virgo mart. Carthagine ſub Maximiano. 20. Sept.
Candida mar.Romę.ĩ.cum Lucio.1.Dec.
Candidus mar.Romę.ĩ.cum Fortunato. 2. Febr.
Candidus miles mar.Sebaſtę ſub Licinio.ĩ. in, Quadraginta martyres.9. Mart.
Cãdidus,Piperion,et alij xx.mar.Alexãdrię.11.Mar.
Candidus mar.in Gallia ſub.Maximiano.ĩ.cum Mauritio. 22. Sept.
Candidus mar.Romę. 3. Oct.
Candidus mar.in Africa.ĩ.cum Fauſtino.15. Dec.
Canicus abbas in Scotia.11.Oct.
Canion confeſſor in Campania.ĩ.cum Priſco.1. Sept.
Cãtidius,Catidianus,& Sobel Aegyptij mar. 5. Aug.
Cantius,Cãtianus,Cantianilla,& Protus mart.Aquileię ſub Dioclet.31.Mai.
Canutus Rex Danię mar. 7. Ianu.
Capito eps mar.in Cherſoneſo.ʒ̄.cum Baſilio. 4.Mart.
Capito mar.ĩ.cum Meneo.24. Iul.
Capitolina & Erothcides mart. in Cappadocia ſub Dioclet.27.Oct..
Capraſius abbas Lerinen.1.Iuni.
Capraſius mar.Agenni ſub Maximiano.20. Oct.
Caraunnus mar.Carnoti ſub Domitiano. 28. Mai.

Cari-

Carilippus mar.s̄. cum Aphrodiſio.28.Apr.
Carina mar.Ancyræ ſub Iuliano.j̄.cum Melaſippo.7. Nou.
Carponius,Euariſtus,& Priſcianus mart.Cæſareæ ſub Dioclet.14.Oct.
Carpophorus,Exanthus,Caſſius,Seuerinus,Secundus, & Licinius mart. Nouocomi. 7. Aug.
Carpophorus mar.Capuæ ſub Dioclet. j̄. cum Ruſo: 27. Aug.
Carpophorus mar.Romæ ſub Dioclet.j̄. in, Quattuor Coronati.8.Nou.
Carpophorus presbyter,& Abundius diaconus mart. ſub Dioclet. 10. Dec.
Carpus ep̃s Thyatirenſis,Papylus diaconus,Agathonica,Agathodorus,& alÿ mart.Pergami ſub Antonino. 13.Apr.
Carpus diſcipulus B. Pauli,Troade. 13. Oct.
Carterius,Styriacus,Tobias, Eudoxus, Agapius. & ſocÿ mart.Sebaſtæ ſub Licinio.2.Nou.
Caſdoa mar.in Perſide ſub Sapore.j̄.cũ Dada.29.Sep.
Caſimirus Regis Lituaniæ filius.Vilnæ. 4. Mart.
Caſſia mar.Damaſci.j̄.cum Sabino.20.Iul.
Caſſianus mar.Romæ.j̄.cum Petro. 26. Mart.
Caſſianus ep̃s Auguſtodunen. 5. Aug.
Caſſianus mar.in Foro Syllæ. 13. Aug.
Caſſianus ep̃s Tudertin.mar.ſub Dioclet.13.Aug.
Caſſianus mar.Romæ.j̄.cum Lucio.1.Dec.
Caſſianus mar.in Mauritania.3.Dec.
Caſſius,Victorinus,Maximus,& ſocÿ mart. Aruernis. 15. Mai.
Caſſius ep̃s Narnien.29.Iuni.
Caſſius mar.Nouocomi.s̄.cum Carpophoro. 7. Aug.
Caſſius & Florentius cum alÿs plurimis mart.in Gallia. 10. Oct.
Caſtor & Dorotheus mart.Tarſi.28.Mart.
Caſtor & Stephanus mart.Tarſi.27.Apr.
Caſtor,Victor,& Rogatianus mart.in Africa.28.Dec.
Caſtorius mar.Romæ.j̄.cum Claudio.7.Iul.
Caſtorius mar. Romæ ſub Dioclet. j̄. cum Claudio.8. Nou.
Caſtrenſis ep̃s Capuanus. 11.Febr.
Caſtrenſis confeſſor in Campania.j̄.cũ Priſco.1.Sept.
Caſtritianus ep̃s Mediolanen.1.Dec.
Caſtulus mar.in Africa.j̄.cum Zotico.12.Ianu.
Caſtulus mar.j̄.cum Saturnino.15.Febr.
Caſtulus mar.Romæ.26.Mart.
Caſtulus & Euprepis mart.Romæ.30.Nou.
Caſtus & Aemilius mart.in Africa.22.Mai.
Caſtus & Secundinus ep̃i & mart.Sinueſſę.1. Iul.
Caſtus mar.j̄.cum Magno.4.Sept.
Caſtus mar.Capuæ.j̄.cum Marcello.6.Oct.
Cataldus ep̃s Tarentin.10.Mai.
Catharina virgo in Suetia.22.Mart.
Catharina virgo Senenſis, ord. S. Dominici, Romæ. 29. Apr.
Catharina virgo mar.Alexandriæ ſub Maximino.25. Nou.
Ceadda ep̃s in Anglia.2.Mart.
Cathedra S.Petri Romæ.18.Ianu.
Antiochiæ.22.Febr.
Catulinus diaconus, Ianuarius, Florentinus, Iulia & Iuſta mart.Carthagine.15.Iul.
Catus mar.in Africa.j̄.cum Paulo.19. Ianu.
Celerina in Africa.j̄.cum Laurentino. 3. Febr.
Celerinus diaconus mar.in Africa.3.Febr.
Celſus puer mar.Antiochiæ ſub Dioclet.j̄.cum Iuliano.9.Ianu.
Celſus ep̃s in Hibernia.6.Apr.
Celſus puer mar.Mediolani ſub Nerone.j̄. cum Nazario.28.Iul.
Eiuſdem inuentio Mediolani.10.Mai.
Celſus & Clemens mart.Romæ.21. Nou.
Cenſurius ep̃s Antiſiodoren.10.Iuni.
Centolla & Helena mart.in Hiſpania 13.Aug.
Centum viginti Martyres in Perſide.6. Apr.
Centum viginti & vnus Martyres Romæ. 25. Oct.
Centumſexagintaquinq. milites mart.Romæ ſub Aureliano.10.Aug.
Cerbonius ep̃s Populonÿ.10.Oct.
Cerbonius ep̃s Veronen.10.Oct.
Chęremon mar. Alexandriæ ſub Valeriano. s̄. cum Caio.4.Oct.
Chæremon ep̃s Nilopolis, & alÿ plurimi mart.in Aegypto ſub Decio.22.Dec.
Chariſius mar.Corinthi.s̄.cum Calliſto.16.Apr.
Charitas virgo mar. Romę ſub Hadriano. j̄. cum Fide. 1.Aug.
Charitina virgo & mar.ſub Dioclet.5.Oct.
Chariton mar.j̄.cum Zenone.3.Sept.
Cheledonius mar. in Hiſpania. j̄. cum Hemiterio. 3. Mart.
Chelidonia virgo apud Sublacum.13.Oct.
Chionia mar.Theſſalonicę ſub Dioclet.s̄. cum Agape.3.Apr.
Chriſteta mar. Abulę.j̄.cum Vincentio.27.Oct.
Chriſtina virgo mar.in Perſide 13.Mart.
Chriſtina virgo & mar.apud lacũ Vulſinium. 24. Iul.
Chriſtiana ancilla,apud Iberos.15. Dec.
Chriſtinus eremita mar.in Polonia. s̄. cum Benedicto. 12. Nou.
Chriſtophorus mar.in Lycia ſub Decio.25.Iul.
Chriſtophorus monachus mar. Cordubæ. j̄. cum Leouigildo.20.Aug.
Chromatius ep̃s Aquileien. 2. Dec.
Chryſanthus & Daria mart. Romæ ſub Numeriano. 25. Oct.
Chryſogonus mar. Aquileię ſub Dioclet. 24. Nou.
Chryſophorus mar.ſub Dioclet.j̄.cũ Victore.20.Apr.
Chryſotelus presby.mar.in Perſide.j̄. cum Parmenio. 22.Apr.
Chunegundes Auguſta,Bambergæ.3.Mart.
Chyliagus ep̃s Herbipolen. Colomannus presbyt. & Totnanus diaconus mart.8.Iul.
Cilinia mater B.Remigÿ.21.Oct.
Cindeus presb.mar.in Pamphylia ſub Dioclet.11. Iul.
Circumciſio Domini.1.Ianu.
Ciſellus mar.in Sardinia ſub Dioclet. j̄. cum Luxorio. 21. Apr.
Clara virgo ord.Min.Aſſiſÿ.12.Aug.
Clarentius ep̃s Viennen.26.Apr.

Clarus presbyt. mar. in pago Vilcaſſino. 4. Nou.
Clarus presbyter Turonen. 8. Nou.
Claſſicus mar. in Africa. ſ̄. cum Lucio. 18. Febr.
Clateus ēps. Brixien. mar. ſub Nerone. 4. Iuni.
Claudia m̄. in Paphlagonia. s̄. cū Alexandra. 20. Mar.
Claudia virgo mar. Ancyræ. ſ̄. cū Theodoro. 18. Mai.
Claudianus mar. in Aegypto ſub Numeriano. ſ̄. cum Victorino. 25. Febr.
Claudianus m̄. Perge ſub Decio. ſ̄. cū Papia. 26. Febr.
Claudianus mar. Nicomediæ. ſ̄. cum Victore. 6. Mar.
Claudius mar. Oſtiæ ſub Dioclet. ſ̄. cum Maximo. 18. Febr.
Claudius mar. Romę ſub Dioclet. ſ̄. cum Marcellino Papa. 26. Apr.
Claudius mar. Conſtātinopoli. ſ̄. cū Lucilliano. 3. Iuni.
Claudius ēps. Veſontin. 6. Iuni.
Claudius, Nicoſtratus, Caſtorius, Victorinus & Symphorianus mart. Romę. 7. Iul.
Claudius, Iuſtus, Iucundinus, & alij quinq. mart. Trecis ſub Aureliano. 21. Iul.
Claudius, Aſterius, Neon, Donnina, et Theonilla mar. Aegææ ſub Dioclet. 23. Aug.
Claudius, Lupercus, & Victorius mart. Legione ſub Dioclet. 30. Oct.
Claudius, Nicoſtratus, ſymphorianus, Caſtorius, & Simplicius mart. Romę ſub Dioclet. 8. Nou.
Claudius tribunus, Hilaria, Iaſon, Maurus. & LXX. milites mart. Romæ ſub Numeriano. 3. Dec.
Claudius, Criſpinus, Magina, Ioannes, & Stephanus mart. in Africa. 3. Dec.
Clemens ēps Ancyræ mar. ſub Dioclet. 23. Ianu.
Clemens mar. s̄. cum Apellio. 10. Sept.
Clemens mar. Romę. s̄. cum Celſo. 21. Nou.
Clemens Papa & mar. in Cherſoneſo ſub Traiano. 23. Nou.
Clementinus, Theodotus, & Philomenus mart. Heraclee. 14. Nou.
Cleomenes mar. in Creta ſub Decio. ſ̄. cum Theodulo. 23. Dec.
Cleonicus, Eutropius, & Baſiliſcus mart. ſub Maximiano. 3. Mart.
Cleophas Chriſti diſcipulus mar. Emmaus. 25. Sept.
Clerus diaconus mar. Antiochię. 7. Ianu.
Cletus Papa & mar. Romę ſub Domitiano. 26. Apr.
Clicerius ēps. Mediolanen. 20. Sept.
Clinius confeſſor, Aquini. 30. Mart.
Clodoaldus presbyt. in territorio Pariſien. 7. Sept.
Clodulphus ēps Metenſis. 8. Iuni.
Codratus, Dionyſius, Cyprianus, Anectus, Paulus & Creſcens mart. Corinthi ſub Decio. 10. Mart.
Cointha mar. Alexandrię ſub Decio. 8. Febr.
Colmanus mar. in Africa. 13. Oct.
Colomannus presbyt. mar. Herbipoli. s̄. cum Chyliano. 8. Iul.
Columba virgo & mar. Cordubæ. 17. Sept.
Columba virgo Senonen. mar. ſub Aureliano. 31. Dec.
Columbanus abbas Bobienſis. 21. Nou.
Columbus presbyter in Scotia. 9. Iuni.
Commemoratio S. Pauli Apoſt. 30. Iuni.
S. Mariæ de Victoria. 7. Oct.
Omnium defunctorum. 2. Nou.
Imaginis Saluatoris a Iudæis crucifixæ. 9. Nou.
Conceptio B. Mariæ virg. 8. Dec.
Conceſſa mar. Carthagine. 8 Apr.
Conceſſus mar. Romæ. ſ̄. cum Demetrio. 9. Apr.
Concordia mar. Romæ ſub Valeriano. ſ̄. cum Hippolyto. 13. Aug.
Concordius presbyt. m̄. Spoleti ſub Antonino. 1. Ianu.
Concordius mar. Nicomediæ. ſ̄. cum Zenone. 2. Sept.
Concordius mar. Rauennæ ſub Maximiano. ſ̄. cū Valentino. 16. Dec.
Conon mar. Perge ſub Decio. ſ̄. cum Papia. 26. Febr.
Conon mar. in Cypro ſub Decio. 6. Mart.
Conon mar. cū filio Iconij ſub Aureliano. 29. Mai.
Conradus ēps Conſtantien. 26. Nou.
Conſortia virgo in monaſt. Cluniacenſi. 22. Iuni.
Conſtantia mar. Nuceriæ ſub Nerone. ſ̄. cum Felice. 19. Sept.
Conſtantinus confeſſor Carthagine. 11. Mart.
Conſtantinus ēps in oppido Vapingo. 12. Apr.
Conſtantinus, Epheſi. ſ̄. in, Septem dormiētes. 27. Iul.
Conſtantius ēps Peruſin. mar. cum ſocijs ſub M. Aurelio. 29. Ianu.
Conſtantius ēps Aquinas. 1. Sept.
Conſtantius Eccleſiæ manſionarius, Anconę. 1. Sept.
Conſtantius confeſſor Romæ. 30. Nou.
Conſtantius mar. Treuiris ſub Dioclet. ſ̄. cum Maxentio. 12. Dec.
Conuerſio S. Pauli Apoſt. 25. Ianu.
S. Auguſtini ēpi, Mediolani. 5. Mai.
Copres mar. Alexandriæ ſub Iuliano. ſ̄. cum Patermuthio. 9. Iul.
Corbinianus ēps Friſingen. 8. Sept.
Cordula mar. Colonię. 22. Oct.
Corebus præfectus m̄. Meſſanæ ſub Hadriano. 18. Apr.
Cornelia mar. in Africa. ſ̄. cum Theodulo. 31. Mart.
Cornelius centurio ēps Cæſareæ. 2. Febr.
Cornelius Papa & mar. cū alijs XXI. Romę ſub Decio. 14. Sept.
Cornelius mar. Catanę. ſ̄. cum Stephano. 31. Dec.
Corona XXX. militū mart. Romę ſub Dioclet. 1. Ianu.
Militum XL. in Africa. ſ̄. cum Zotico. 12. Ianu.
Militum XL. Romæ ſub Gallieno. 13. Ianu.
Corona mar. in Syria ſub Antonino. ſ̄. cum Victore. 14. Mai.
Coronion, Iulianus, Macarius, & alij xiij. mart. Alexandrię ſub Decio. 30. Oct.
Corſicus presbyt. & Leo ſubdiaconus. 30. Iuni.
Coſmas & Damianus, Anthimus, Leontius, & Euprepius mart. Aegęę ſub Dioclet. 27. Sept.
Cottidus diaconus, Eugenius & ſocij mart. in Cappadocia. 6. Sept.
Craton mar. cū vxore & familia ſua, Romæ. 15. Febr.
Crementius mar. Cæſarauguſtę. s̄. cum Caio. 16. Apr.
Creſcens mar. Corinthi ſub Decio. s̄. cum Codrato. 10. Mart.
Creſcens mar. in Lycia. 15. Apr.
Creſcens, Dioſcorides, Paulus, & Helladius mart. 28. Mai.
Creſcens ēps Galatię mar. ſub Traiano. 27. Iuni. & 29. Decembris.

Creſcens mar. Tibure ſub Hadriano. ſ̃. cum Sympho-roſa. 18. Iul.
Creſcens mar. in Ponto. ſ̃. cum Priſco. 1. Oct.
Creſcens ep̃s in Africa. ſ̃. cum Valeriano. 28. Nou.
Creſcentia mart. in Lucania ſub Dioclet. ſ̃. cum Vito. 15. Iuni.
Creſcentiana mar. Romæ. 5. Mai.
Creſcentianus mar. Turribus. 31. Mai.
Creſcentianus mar. Tipherni ſub Dioclet. 1. Iuni.
Creſcentianus mart. in Campania ſub Dioclet. s̃. cum Ariſtone. 2. Iul.
Creſcentianus mar. Auguſtæ. ſ̃. cũ Hilaria. 12. Aug.
Creſcentianus mar. in Africa ſub Valeriano. ſ̃. cum Cypriano. 14. Sept.
Creſcentianus mar. Romæ. 24. Nou.
Creſcentianus ep̃s, confeſſor in Africa. ſ̃. cum Vale-riano. 28. Nou.
Creſcentio mar. Romæ. ſ̃. cum Narciſſo. 17. Sept.
Creſcentius confeſſor Florentiæ. 19. Apr.
Creſcentius puer mar. Romæ ſub Dioclet. 14. Sept.
Creſcentius mar. Treuiris ſub Dioclet. ſ̃. cum Maxen-tio. 12. Dec.
Creſcentius mar. in Africa. ſ̃. cum Dominico. 29. Dec.
Creſconius ep̃s, confeſſ. in Africa. ſ̃. cum Valeriano. 28. Nou.
Criſpina mar. Thebeſte ſub Dioclet. 5. Dec.
Criſpinus ep̃s Papien. 7. Iann.
Criſpinus & Criſpinianus mart. Sueſſione ſub Diocle. 25. Oct.
Criſpinus ep̃s Aſtiagen. & mar. 19. Nou.
Criſpinus mar. in Africa. s̃. cum Claudio. 3. Dec.
Criſpinus mar. Thaguræ. ſ̃. cum Iulio. 5. Dec.
Criſpulus mar. Turribus. ſ̃. cum Gabino. 30. Mai.
Criſpulus & Reſtitutus mart. in Hiſpania. 10. Iuni.
Criſpus presbyt. mar. Romæ ſub Dioclet. ſ̃. cum Ioan-ne. 18. Aug.
Criſpus & Caius, Corinthi. 4. Oct.
Cronidas cõmentarienſis mar. ſ̃. cũ Phileto. 27. Mart.
Crotates mar ſub Dioclet. s̃. cũ Apolline. 21. Apr.
Crotildes Regina, Pariſiis. 3. Iuni.
Crucis Dominicæ Inuentio ſub Conſtantino. 3. Mai.
Eiuſdem Exaltatio ſub Heraclio. 14. Sept.
Cteſiphon ep̃s Vergij. ſ̃. cum Torquato. 15. Mai.
Cucuphas mar. Barcinone ſub Dioclet. 25. Iul.
Culmatius diaconus mar. Aretij. ſ̃. cum Gaudentio. 19. Iuni.
Cunibertus ep̃s Colonien. 12. Nou.
Curcodomus diaconus Antiſiodori. 4. Mai.
Curonotus ep̃s Iconij & mar. 12. Sept.
Cuthbertus ep̃s in Britannia. 20. Mart.
Cutias mar. Oſtiæ ſub Dioclet. ſ̃. cũ Maximo. 18. Febr.
Cyprianus mart. Corinthi ſub Decio. s̃. cum Codrato. 10. Mart.
Cyprianus mar. Brixiæ. ſ̃. cum Sauino. 11. Iul.
Cyprianus ep̃s Carthaginien. Creſcentianus, Victor, Roſula, & Generalis mart. in Africa ſub Valeria-no. 14. Sept.
Cyprianus, & Iuſtina virgo mart. Nicomediæ ſub Dio-clet. 26. Sept.
Cyprianus ep̃s in Africa, mar. ſub Hunnerico. ſ̃. cum Felice. 12. Oct.
Cyprianus abbas, Petragoricis. 9. Dec.
Cyra, Beroeæ. ſ̃. cum Marana. 3. Aug.
Cyrenia & Iuliana m̃. Tarſi ſub Maximiano. 1. Nou.
Cyria mar. Cæſareæ. ſ̃. cum Zenaide. 5. Iuni.
Cyriaca mar. ſ̃. cum Photina. 20. Mart.
Cyriaca, & aliæ quinq. virgines & mart. Nicomediæ ſub Maximiano. 19. Mai.
Cyriaca mar. Romæ ſub Valeriano. 21. Aug.
Cyriacus mar. Alexandriæ. ſ̃. cum Tarſicio. 31. Iann.
Cyriacus mar. Romæ. ſ̃. cum Paulo. 8. Febr.
Cyriacus diaconus, Largus, Smaragdus, & alij xx. mar. Romæ ſub Maximiano. 16. Mart. & 8. Aug.
Cyriacus, & alij decem mart. Nicomediæ. 7. Apr.
Cyriacus mar. ſub Hadriano. ſ̃. cum Exuperio. 2. Mai.
Cyriacus ep̃s Hieroſolymit. & m̃ ſub Iuliano. 4. Mai.
Cyriacus m̃. Peruſiæ ſub Decio. ſ̃. cũ Florentio. 5. Iuni.
Cyriacus & Paula virgo mart. in Hiſpania. 18. Iuni.
Cyriacus mar. in Ponto. ſ̃. cum Paulo. 20. Iuni.
Cyriacus & Apollinaris mart. in Africa. 21. Iuni.
Cyriacus mar. in Armenia ſub Maximiano. ſ̃. cum Orentio. 24. Iuni.
Cyriacus mar. Sebaſtæ. s̃. cum Antiocho. 15. Iul.
Cyriacus, Paulillus, Secundus, Anaſtaſius, Syndimius & ſocij mart. Nicomediæ. 19. Dec.
Cyrilla mar. Cyrene ſub Dioclet. 5. Iul.
Cyrilla virgo & mar. Romæ ſub Claudio. 28. Oct.
Cyrillus ep̃s Alexandrin. 28. Iann.
Cyrillus mar. s̃. cum Archelao. 4. Mart.
Cyrillus ep̃s. Rogatus, Felix, Rogatus, Beata, Herenia, Felicitas, Vrbanus, Siluanus, & Mamillius mart. in Africa. 8. Mart.
Cyrillus ep̃s in Morauia. 9. Mart.
Cyrillus ep̃s Hieroſolymit. 18. Mart.
Cyrillus mar. in Syria. ſ̃. cum Paulo. 29. Mart.
Cyrillus diaconus m̃. Heliopoli ſub Iuliano. 29. Mart.
Cyrillus ep̃s Gortinæ mar. ſub Decio. 9. Iul.
Cyrillus ep̃s Antiochenus 22. Iul.
Cyrillus, Aquila, Petrus, Domitianus, Rufus, & Me-nander mart. Philadelphiæ. 1. Aug.
Cyrillus mar. Antiochiæ. ſ̃. cum Primo. 2. Oct.
Cyrillus mar. Romæ ſub Valeriano. s̃. cum Anaſtaſia. 28. Oct.
Cyrinus, Primus, & Theogenes mart. in Helleſponto. 3. Iann.
Cyrinus mart. Romæ ſub Dioclet. ſ̃. cum Marcellino Papa. 26. Apr.
Cyrinus mar. in Sicilia. s̃. cum Alphio. 10. Mai.
Cyrinus mar. Romæ ſub Diocle. s̃. cũ Baſilide. 12. Iuni.
Cyrion presby. Baſſianus lector, Agatho exorciſta, & Moyſes mart. Alexandriæ. 14. Febr.
Cyrion miles mar. Sebaſtæ ſub Licinio. ſ̃. in, Quadra-ginta Martyres. 9. Mart.
Cyrus & Ioannes mart. Romæ. 31. Iann.
Cyrus ep̃s Carthaginien. 14. Iul.
Cythinus mar. Carthagine. ſ̃. in, Sillitani martyres. 17. Iul.

D

D*Acianus mar. Romæ. s̃. cum Aretio. 4. Iuni.*
Dacius mar. Damaſci. s̃. cum Cæſario. 1. Nou.

Dadas,

Dadas, Caſdoa, & Gabdelas mart. in Perſide ſub Sapo re. 29. Sept.
Dadas mar. ſub Dioclet. ͭ. cum Maximo. 13. Apr.
Dafroſa mar. Romæ ſub Iuliano. 4. Ianu.
Dammatius eps Papien. mar. ſub Maximiano. 5. Dec.
Damaſus Papa Romæ. 11. Dec.
Damianus miles mar. in Africa. 12. Febr.
Damianus eps Papien. 12. Apr.
Damianus mar. Aegææ ſub Dioclet. ſ. cum Coſma. 27. Sept.
Daniel mar. Patauij. 3. Ianu.
Daniel mart. Cæſareæ ſub Maximino. ͭ. cum Elia. 16. Febr.
Daniel m. Nicopoli ſub Licinio. ͭ. cũ Leontio. 10. Iul.
Daniel propheta in Babylonia. 21. Iul.
Daniel, Samuel, Angelus, Domnus, Leo Nicolaus, & Hugolinus ord. Min. mars. in Mauritania. 13. Oct.
Daniel Stylita Conſtantinopoli. 11. Dec.
Daria mar. Romæ ſub Numeriano. ſ. cum Chryſantho. 25. Oct.
Darius, Zoſimus, Paulus, & Secundus mart. Nicææ. 19. Dec.
Daſius, Zoticus, Caius, & alij xij. milites mart. Nicomediæ. 21. Oct.
Daſius eps Doroſtori, & mar. 20. Nou.
Dathus eps Rauennæ. 3. Iul.
Datiua in Africa ſub Hũnerico. ͭ. cũ Dionyſia. 6. Dec.
Datius eps Mediolanen. 14. Ianu.
Daſius, Reatrius, & ſocij mart. in Africa. 27. Ianu.
Datiuus, Iulianus, Vincentius, & alij xxvij. mart. in Africa. 27. Ianu.
Datiuus mar. in Africa ſub Dioclet. ͭ. cum Saturnino. 11. Febr.
Datiuus eps & mar. in Africa ſub Valeriano. ͭ. cum Nemeſiano. 10. Sept.
Dauid eremita Theſſalonicæ. 26. Iuni.
Dauid Rex & propheta. 29. Dec.
Dauinus confeſſor Lucenſis. 3. Iuni.
Decem Martyres Theopoli. 6. Nou.
Decem Milites mart. Romæ. 10. Febr.
Decem & octo mart. Cæſaraugustani, Optatus, Lupercus, Succeſſus. Martialis, Vrbanus, Iulia, Quinctilianus, Publius, Fronto, Felix, Cæcilianus, Euentius, Primitiuus, Apodemius, & Saturnini quattuor. 16. Apr.
Decem milia Marty. Nicomediæ. 18. Mart.
Decẽ millia mar. Crucifix. in mõte Ararath. 22. Iuni.
Decem millia CCIII. Marty. Romæ. ͭ. cum Zenone. 9. Iul.
Decem & ſeptem millia Marty. Romæ ſub Dioclet. *ͭ. in, Marcellinus Papa. 26. Apr.*
Decollatio S. Ioannis Baptiſtæ. 29. Aug.
Decoroſus eps Capuan. 15. Febr.
Dedicatio S. Mariæ ad Martyres Romæ. 13. Mai.
Dedicatio Baſilicæ S. Martini Turonis. 4. Iul.
S. Petri ad Vincula, Romæ. 1. Aug.
S. Mariæ ad Niues, Romæ. 5. Aug.
Baſilicæ Saluatoris Romæ. 9. Nou.
Baſilicarum Petri & Pauli Romæ. 18. Nou.
Defunctorum Commemoratio. 2. Nou.
Deicola abbas in Britannia. 18. Ianu.
Delphinus eps Burdigalen. 24. Dec.
Demetria virgo & mar. Romæ ſub Iuliano. 21. Iuni.
Demetrius, Conceſſus, Hilarius, & ſocij mar. Romæ 9. Apr.
Demetrius mar. in Africa. 14. Aug.
Demetrius proconſul mar. Theſſalonicæ ſub Maximiano. 8. Oct.
Demetrius eps Antiochenus, Anianus diaconus, Euſtoſius, & alij xx. mart. 10. Nou.
Demetrius & Honorius mart. Oſtiæ. 21. Nou.
Demetrius mar. Verulis. ſ. cum Blaſio. 29. Nou.
Demetrius, Honoratus, & Florus mar. Oſtiæ. 22. Dec.
Democritus, Secundus, & Dionyſius mart. Synnadæ. 31. Iul.
Deogratias eps Carthaginien. 22. Mart.
Derphuta mart. in Paphlagonia. ſ. cum Alexandra. 20. Mart.
Deſiderius confeſſor Piſtorij. ſ. cũ Barontio. 25. Mart.
Deſiderius eps Lingonien. & alij plurimi mart. ſub Vuandalis. 23. Mai.
Deſiderius eps Viennen. mar. ſub Theodorico. 23. Mai. & 11. Febr.
Deſiderius lector mar. Puteolis ſub Dioclet. ͭ. cum Ianuario. 19. Sept.
Deusdedit confeſſor Romæ. 10. Aug.
Deusdedit abbas Caſinen. & mar. 9. Oct.
Deusdedit Papa Romæ. 8. Nou.
Deusdedit eps Brixien. 10. Dec.
Diaconus eccleſiæ Marſicanæ mar. 14. Mart.
Diaconus S. Anthimi epi, mar. Nicomediæ ſub Dioclet. 23. Dec.
Didius mar. Alexandriæ ſub Maximino. ͭ. cum Fauſto. 26. Nou.
Didymus mar. Alexandriæ ſub Dioclet. ͭ. cum Theodora. 28. Apr.
Didymus mar. Laodiceæ. ͭ. cum Diodoro. 11. Sept.
Digna virgo & m. Cordubæ. ſ. cũ Anaſtaſio. 14. Iuni.
Digna virgo Tuderti. 11. Aug.
Digna mar. Auguſtæ. ͭ. cum Hilaria. 12. Aug.
Digna & Emerita virg. & mart. Romæ ſub Valeriano. 22. Sept.
Diocles mar. in Iſtria. ͭ. cum Zoello. 24. Mai.
Diocletius mar. Auximi ſub Dioclet. ͭ. cum Siſinio. 11. Mai.
Diodorus mar. Pergæ ſub Decio. 26. Febr.
Diodorus & Rodopianus mart. in Caria ſub Dioclet. 3. Mai.
Diodorus mar. in Campania. ͭ. cum Lucia. 6. Iul.
Diodorus, Diomedes, & Didymus mart. Laodiceæ. 11. Sept.
Diodorus presbyt. Marianus diaconus, & alij plures mart. Romæ ſub Numeriano, 1. Dec.
Eorum Inuentio Romæ. 17. Ianu.
Diogenes mar. in Macedonia. ͭ. cũ Timotheo. 6. Apr.
Diomedes medicus mar. Nicææ ſub Dioclet. 16. Aug.
Diomedes, Iulianus, Philippus, Eutychianus, Heſychius, Leonides, Philadelphus, Menalippus, et Pantagapes mart. 2. Sept.
Diomedes mar. Laodiceæ. ſ. cum Diodoro, 11. Sept.

Dion

Dion mar.in Campania.ĩ.cum Lucia.6.Iul.
Dionyſia mar.in Helleſponto.ĩ.cum Petro.15.Mai.
Dionyſia, Datiua, Leontia, Tertius, Aemilianus, Bonifacius, & alij tres in Africa ſub Hunnerico. 6. Decemb.
Dionyſia mar. Alexandriæ ſub Decio.ſ̄. cum Ammonaria.12.Dec.
Dionyſii duo mart. Cæſareæ ſub Dioclet.ĩ.cum Timolao.24.Mart.
Dionyſius, Aemilianus, & Sebaſtianus mart.in Armenia.8. Febr.
Dionyſius & Ammonius mart. Alexandriæ. 14. Febr.
Dionyſius mar.Corinthi ſub Decio.ſ̄.cum Codrato.10. Mart.
Dionyſius mar. Aquileiæ ſub Numeriano.ĩ.cum Hilario.16.Mart.
Dionyſius Corinthiorum eps.8.Apr.
Dionyſius mar.ĩ.cum Socrate.19. Apr.
Dionyſius eps Viennen.8.Mai.
Dionyſius mar.Romæ.12.Mai.
Dionyſius eps Mediolanen. ſub Conſtantio Ariano. 25. Mai.
Dionyſius mar.Conſtantinopoli.ĩ.cum Lucilliano. 3. Iuni.
Dionyſius, Epheſi.ĩ.in, Septem dormientes.27.Iul.
Dionyſius mar.Synnadæ.ſ̄.cum Democrito. 31. Iul.
Dionyſius & Priuatus mart.in Phrygia. 20. Sept.
Dionyſius, Fauſtus, Caius, Petrus, Paulus, & alij quattuor mart.ſub Decio.3.Oct.
Dionyſius Areopagita, Ruſticus & Eleutherius mart. Lutetiæ.9. Oct.
Dionyſius eps Alexandrin. confeſſor ſub Valeriano. 17. Nou.
Dionyſius mar.Heracleæ.ſ̄.cum Baſſo. 20. Nou.
Dionyſius Papa.26.Dec.
Dioſcorides mar. Smyrnæ. 10. Mai.
Dioſcorides mar.ſ̄.cum Creſcente.28.Mai.
Dioſcorus mar. in Aegypto ſub Numeriano. ĩ. cum Victorino. 15. Febr.
Dioſcorus lector mar.in Aegypto.18.Mai.
Dioſcorus puer Alexandriæ ſub Decio.ĩ. cum Herone.14.Dec.
Doda virgo Rhemis.ſ̄.cum Bona.24. Apr.
Dometius monachus cum duobus diſcipulis mart. Niſibi ſub Iuliano.7. Aug.
Dominator eps Brixien. 5. Nou.
Dominica virgo & mar. in Campania ſub Dioclet. 6. Iul.
Dominicus abbas, Soræ.22.Ianu.
Dominicus Calciatenſis confeſſor.12.Mai.
Dominicus confeſſor ord.Præd. Bononiæ. 4. Aug. Eiuſdem Tranſlatio Bononiæ.24.Mai.
Dominicus loricatus.14. Oct.
Dominicus eps Brixien.20.Dec.
Dominicus, Victor, Primianus, Lyboſus, Saturninus, Creſcentius, Secundus, & Honoratus mart.in Africa.29.Dec.
Domitianus abbas in territorio Lugdunen.1. Iul.
Domitianus mar.Philadelphiæ.ſ̄.cum Cyrillo.1.Aug.
Domitianus eps Catalaunen.9.Aug.
Domitianus diaconus mar.Ancyræ.ĩ. cum Eutychio. 28.Dec.
Domitilla virgo.ĩ.Flauia Domitilla.7.Mai.
Domitius, Pelagia, Aquila, Eparchius, & Theodoſia mart. 23. Mart.
Domitius mar.in Syria. 5. Iul.
Domitius presbyter Ambianen. 23. Oct.
Domna virgo & mar. Nicomediæ ſub Dioclet.ĩ.cum Inde.28.Dec.
Domnina, & ſociæ virg. & mart. 14. Apr.
Domnina mar.in Lycia ſub Dioclet.12. Oct.
Domninus mar.ĩ.cum Philemone. 21. Mart.
Domninus, Victor, & ſocij mart. Theſſalonicæ. 30. Mart.
Domninus confeſſor Ebreduni.ĩ.cum Marcellino.20. Apr.
Domninus mart. Theſſalonicæ ſub Maximiano. 1. Oct.
Domninus mar.in territ. Parmenſi ſub Maximiano. 9. Oct.
Domninus, Theotimus, Philotheus, Siluanus, & ſocij mart.ſub Maximino. 5. Nou.
Domnio mar. Bergomi. 16. Iul.
Domnio eps Salonen.& milites octo mart. in Dalmatia.11.Apr.
Domnio presbyter Romæ.28.Dec.
Domnolus eps Cenomanen.16. Mai.
Domnus mart. in Mauritania. ſ̄. cum Daniele. 13. Oct.
Domnus eps Viennenſis. 3.Nou.
Donata mart. Carthagine. ĩ. in, Scillitani mart. 17. Iul.
Donata, Paulina, Ruſtica, Nominanda, Serotina, Hilaria, & ſociæ mart.Romæ. 31. Dec.
Donatianus & Rogatianus mart. in Britannia ſub Dioclet. 24. Mai.
Donatianus eps Catalaunen.7. Aug.
Donatianus, Præſidius, Manſuetus, Germanus, Fuſculus, & Lætus epiſcopi & mart.in Africa ſub Hunnerico.6.Sept.
Donatianus eps Rhemenſis. 14. Oct.
Donatilla virgo mar. Tuburbi ſub Valeriano. ĩ. cum Maxima.30.Iul.
Donatus, Sabinus, & Agapes mart.25. Ianu.
Donatus mart. Foroſempronij. ſ̄. cum Aquilino. 4. Febr.
Donatus diaconus mart. in Africa. ĩ. cum Primo. 9.Febr.
Donatus, Secundianus, Romulus, & alij LXXXVI. mart.Concordiæ.17.Febr.
Donatus, Iuſtus, Herena, & ſocij mart.in Africa. 25. Febr.
Donatus mar.ĩ.cum Leone.1.Mart.
Donatus mar.Carthagine.1. Mart.
Donatus mart. in Africa. ĩ. cum Epiphanio. 7. Apr.
Donatus eps Euoreæ, 30. Apr.

Donatns mar. Cæſareæ. ĩ. cum Polyencto. 21. Mai.
Donatus ep̃s Aretinus, et Hilarinus monachus mar. ſub Iuliano. 7. Aug.
Donatus presbyter, Sigiſterici. 19. Aug.
Donatus mart. Antiochię. ĩ. cum Reſtituto. 23. Aug.
Donatus mar. Capuæ. ĩ. cum Quincto. 5. Sept.
Donatus monachus mart. Meſſanæ. ĩ. cum Placido. 5. Oct.
Donatns ep̃s Feſulan. 22. Oct.
Donatus, Caſſiope in Coreyra. 29. Oct.
Donatus mar. ĩ. cum Hermogene. 12. Dec.
Donotus mart. Alexandriæ. ĩ. cum Manſueto. 30. Dec.
Donnina mar. Aegeæ ſub Dioclet. ĩ. cum Claudio. 23. Aug.
Dorothea virgo mar. Cæſareę. 6. Febr.
Dorothea virgo mar. Aquileiæ ſub Nerone. ĩ. cum Euphemia. 3. Sept.
Dorotheus mar. Tarſi. ĩ. cum Caſtore. 28. Mart.
Dorotheus Tyrius presbyt. & mart. ſub Iuliano. 5. Iuni.
Dorotheus & Gorgonius mart. Nicomediæ ſub Dioclet. 9. Sept.
Dorymedon mar. Synnadæ ſub Probo. ĩ. cum Throphimo. 19. Sept.
Droctoueus abbas, Lutetiæ. 10. Mart.
Drogo confeſſor Valencenis. 16. Apr.
Druſus, Zoſimus, & Theodorus mart. Antiochię. 14. Dec.
Druſus mar. Tripoli. ĩ. cum Luciano. 24. Dec.
Ducenti Martyres Sinope in Ponto. 7. Apr.
Ducenti viginti Martyres in Africa. 30. Oct.
Ducenti ſexaginta Martyres Romæ ſub Claudio. 1. Mart.
Dncenti ſexagintaduo Martyres Romę. 25. Mart.
Ducenti ſexagintaduo Martyres Romæ ſub Dioclet. 17. Iuni.
Ducenti ſeptuaginta Martyres in Africa. 16. Oct.
Dula ancilla mar. Nicomedię. 25. Mart.
Dulas mar. in Cilicia. 15. Inni.
Dunſtanus ep̃s Cantuarien. 19. Mai.
Duo Monachi mart. in prouincia Valeriæ. 14. Mart.
Duodecim Fratres mart. Benenenti. 1. Sept.
Dympna virg. & mar. in Brabantia. 15. Mai.

E

EAdbertns ep̃s Lindisfarnen. 6. Mai.
Eadmundus Angliæ Rex, & mar. 20. Nou.
Ebrulphus abbas in pago Oximenſi. 29. Dec.
Edilbertus Rex Cantiorum in Anglia. 24. Febr.
Edilburga virgo in Anglia. 7. Iul.
Ediltrudes virgo Regina Britanniæ. 23. Iuni.
Ediſtius mar. Rauennę. 12. Oct.
Editha virgo in Anglia. 16. Sept.
Edmundus ep̃s Cantuarien. 16. Non.
Eduardus Angliæ Rex. 5. Ianu.
Eduardus Rex Britanniæ & mar. 18. Mart.
Egbertus presbyter in Hibernia. 24. Apr.
Egdunius presbyt. & alij vij. mart. Nicomediæ. 12. Mart.
Eleazarus mar. Lugduni. ĩ. cum Ninerno. 23. Aug.
Eleazarus comes, Pariſiis. 27. Sept.
Elesbaan Rex Aethiopię. 27. Oct.
Elenchadius ep̃s Rauennę. 14. Febr.
Eleuſippus mar. Lingonis ſub M. Aurelio. ĩ. cũ Speuſippo. 17. Ianu.
Elentherius ep̃s Conſtantinop. & mar. 20. Febr.
Eleutherius ep̃s Tornacen. 20. Febr.
Eleutherius ep̃s Illyrici, & Anthia mart. Meſſanę ſub Hadriano. 18. Apr.
Eleutherius Papa & mar. Romę. 26. Mai.
Eleutherius confeſſor in Latio. 29. Mai.
Eleutherius mar. Conſtantinopoli ſub Maximiano. 4. Aug.
Eleutherius & Leodides mart. 8. Aug.
Eleutherius ep̃s Antiſiodoren. 16. Aug.
Eleutherius abbas, Romæ. 6. Sept.
Elentherius miles mar. Nicomediæ cum alijs innumeris ſub Dioclet. 2. Oct.
Eleutherius diaconus mar. Lutetiæ. ĩ. cum Dionyſio. 9. Oct.
Elias, Hieremias, Eſaias, Samuel & Daniel mart. Cęſareę ſub Maximino. 16. Febr.
Elias presbyt. Paulus & Iſidorus monachi mart. Cordubæ. 17. Apr.
Elias ep̃s Hieroſolymit. ĩ. com Flauiano. 4. Iul.
Elias propheta in monte Carmelo. 20. Iul.
Elias ep̃s in Aegypto, mar. ſub Dioclet. in Palęſtina. ĩ. cum Peleo. 19. Sept.
Eligius ep̃s Nouiomen. 1. Dec.
Eliphius mar. Colonię ſub Iuliano. 16. Oct.
Eliſæus propheta, Samarię. 14. Iuni.
Elizabet virgo Sconaugiæ. 18. Iuni.
Elizabet vidua, Marpurg. 19. Non.
Alphegus ep̃s Cantuarien. & mar. 19. Apr.
Elpidephorus mart. in Perſide. ĩ. cum Acindino. 2. Nou.
Elpidius ep̃s & mar. in Cherſoneſo. ĩ. cum Baſilio. 4. Mart.
Elpidius confeſſor in Campania. ĩ. cum Priſco. 1. Sept.
Elpidius ep̃s Lugdunen. 2. Sept.
Elpidins abbas in Piceno. 2. Sept.
Elpidius, Marcellus, Euſtochius, & ſocij mart. ſub Iuliano. 16. Nou.
Emerentiana virgo & mar. Romę. 23. Ianu.
Emericus Hungarorum Regis filius. 4. Nou.
Emerita virgo mar. Romę ſub Valeriano. ĩ. cum Digna. 22. Sept.
Emilas diaconus, & Hieremias mart. Cordubę. 15. Sept.
Emmanuel mar. ĩ. cum Quadrato. 26. Mart.
Emmelia, Cęſareę. ĩ. cnm Baſilio. 30. Mai.
Emmeramus epiſcopus Ratiſponen. & mart. 22. Sept.

Emygdius

Emygdius ep̃s Aſculan.mar.ſub Dioclet.5.Aug.
Encratis virgo & mar. Cęſarauguſtæ.16.Apr.
Engelbertus ep̃s Colonien.& mar.7. Nou.
Eunatha virgo mar. Cęſareę ſub Maximino. ʒ̄. cum Antonino.13.Nou.
Ennodius ep̃s Papien. 17. Iul.
Eobanus mart. in Friſia. ʒ̄. cum Bonifacio. 5. Iuni.
Epaphras ep̃s Coloſſenſis & mar. 19. Iul.
Epaphroditus ep̃s Tarracinæ.22. Mart.
Eparchius mar. ʒ̄. cum Domitio. 23. Mart.
Eparchius abbas Engoliſmen. 1. Iul.
Ephebus mart. Interamnę. J̄. cum Proculo. 14. Febr.
Ephiſius mar.Caralis ſub Dioclet. 15. Ianu.
Ephræm diaconus Edeſſę.1.Febr.
Ephrem ep̃s & mart. in Cherſoneſo.ʒ̄.cum Baſilio. 4. Mart.
Epicharides mar.Romæ ſub Dioclet. 27. Sept.
Epictetus, Iucundus, Secundus, Vitalis, Felix, & alij vij.mart.in Africa.9. Ianu.
Epictetus mart. in Portu Romano. J̄.cum Martiale. 22.Aug.
Epigmenius presby. & mart. Romæ ſub Dioclet. 24. Mart.
Epimachus & Alexander mart. Alexandriæ ſub Decio.12.Dec.
Idem Epimachus.J̄.cum Gordiano.10. Mai.
Epiphania mart.ſub Dioclet.apud Sallentinos. 12. Iul.
Epiphania Domini. 6. Ianu.
Eiuſdem Vigilia. 5. Ianu.
Eiuſdem Octaua.13.Ianu.
Epiphanius ep̃s Papienſis.21.Ianu.
Epiphanius ep̃s, Donatus, Ruffinus, & alij xiij.mart. in Africa.7.Apr.
Epiphanius ep̃s Salaminæ.12.Mai.
Epipodius mar.Lugduni ſub Antonino.22.Apr.
Epiſcopi & presbyteri confeſſores ſub Conſtantio. 21. Mai.
Epiſtemis mar.Emeſæ ſub Decio.J̄.cum Galatione.5. Nou.
Epitacius epiſcopus, & Baſileus mart. in Hiſpania. 23.Mai.
Epolonius mar.Antiochię ſub Decio. ʒ̄. cum Babyla. 24. Ianu.
Equitius abbas in prouincia Valerię.11.Aug.
Eraſma virgo & mar.Aquileię ſub Nerone.J̄.cũ Euphemia.3.Sept.
Eraſmus ep̃s & mar. in Campania ſub Diocle.& Maximiano.2.Iuni.
Eraſmus mar.Antiochię.25. Nou.
Eraſtus ep̃s Philippen.& mar. 26. Iul.
Erconualdus ep̃s Londonien. 30. Apr.
Ericus Rex Suetię & mar.18.Mai.
Erminus ep̃s Laubienſis.25.Apr.
Erotheides mart.in Cappadocia ſub Dioclet.ʒ̄. cũ Capitolina.27.Oct.
Erotis mar.6.Oct.
Eſaias mart. Cęſareę ſub Maximino. ʒ̄. cum Elia. 16. Febr.
Eſaias propheta mar.in Iudæa.6. Iul.
Eſdras propheta.J̄.cum Ioele. 13. Iul.
Ethbinus abbas in Hibernia. 19. Oct.
Ethelnuoldus ep̃s Vuintonien. 1.Aug.
Euagrius ep̃s Conſtantinop.6. Mart.
Euagrius & Benignus mart.Tomis.3.Apr.
Euagrius mar.in Ponto.J̄.cum Priſco.1. Oct.
Euagrius, Priſcianus, & ſocij mart. Romę. 12. Oct.
Euariſtus mar.Cæſareæ ſub Dioclet.ʒ̄. cum Carponio. 14.Oct.
Euariſtus Papa & mart. Romæ ſub Traiano. 26. Oct.
Euariſtus mar. in Creta ſub Decio. J̄. cum Theodulo. 23.Dec.
Euaſius ep̃s Caſalenſis & mar.1.Dec.
Euaſius ep̃s Brixien. 2. Dec.
Eubulus mar. Cæſareę ſub Dioclet. 7. Mart.
Eucarpius mar. J̄.cum Trophimo.18. Mart.
Eucarpus mar.in Aſia. ʒ̄. cum Bardomiano. 25. Sept.
Eucharius ep̃s Treuirenſis.8.Dec.
Eucherius ep̃s Aurelianen.20. Febr.
Eucherius ep̃s Lugdunen.16.Nou.
Eudocia mar.Heliopoli ſub Traiano.1.Mart.
Eudoxius, Zenon, Macarius, & ſocij M. CIIII.mart. Melitinæ ſub Dioclet. 5. Sept.
Eudoxius mar. Sebaſtæ ſub Licinio. ʒ̄. cum Carterio. 2.Nou.
Euellius mar.ſub Nerone. 11. Mai.
Euentius mar. ʒ̄. in, xviij. Marty. Cæſarauguſtani. 16.Apr.
Euentius presbyt. & mar. Romæ ſub Traiano.ʒ̄.cum Alexandro Papa.3.Mai.
Euergiſlus ep̃s Colonien.& mar. 24.Oct.
Eugendus abbas in territorio Lugdunen. 1. Ianu.
Eugenia virgo & marty. Romæ ſub Gallieno. 25. Dec.
Eugenianus mar.8.Ianu.
Eugenius mart. in Africa. ʒ̄. cum Aquilino. 4. Ianu.
Eugenius mar. Neocæſareę. J̄. cum Mardonio. 24. Ianu.
Eugenius ep̃s & mar.in Cherſoneſo.ʒ̄.cum Baſilio. 4. Mart.
Eugenius mar.in Syria.J̄.cum Paulo.20. Mart.
Eugenius ep̃s & mar.in Africa ſub Hunnerico. J̄. cũ Vindemiale.2.Mai.
Eugenius Papa Romæ.2.Iuni.
Eugenius epiſcopus Carthaginien. mart. in Africa ſub Hunnerico, cum quingentis ex ſuo clero, & Saluatore, ac Mauritia diaconis.13. Iul.
Eugenius mar.Tiburę ſub Hadriano.J̄.cum Symphoroſa.18.Iul.
Eugenius mar.ʒ̄.cum Apollonio. 23. Iul.
Eugenius mar. Romę ſub Gallieno. J̄. cum Lucilla. 29. Iul.
Eugenius mart. in Cappadocia. ʒ̄. cum Cottido. 6. Sept.
Eugenius mar.Damaſci.J̄.cum Paulo.25.Sept.

Eugenius ẽps Toletan.confeſſ.13. Nou.
Eugenius ẽps Toletan.m̃.in territ.Pariſiẽſi.15. Nou.
Eugenius diaconus,Florentię.17. Nou.
Eugenius mar.in Armenia ſub Dioclet.j̃.cum Euſtratio.13. Dec.
Eugenius & Macarius presbyteri & mart.in Arabia ſub Iuliano.20.Dec.
Eugenius ẽps Mediolanen.30.Dec.
Eugraphus mar. Alexandriæ ſub Maximino. j̃. cum Menna.10. Dec.
Eulaſius mar.Cyzici ſub Maximiano. j̃. cum Fauſta. 20. Sept.
Eulalia virgo & mar.Barcinone ſub Dioclet.12.Febr.
Eulalia virgo & m̃. Emeritæ ſub Maximiano.10.Dec.
Eulampius & Eulampia virgo & alij CC.mart.Nicomediæ.10. Oct.
Eulogius diaconus mar.Tarracone ſub Gallieno. j̃. cũ Fructuoſo.21.Ianu.
Eulogius presbyt.& mar.Cordubæ.11. Mart.
Eulogius ẽps Edeſſæ.5. Mai.
Eulogius,& ſocij mart.Conſtantinopoli.3. Iul.
Eulogius ẽps Alexandrinus.13. Sept.
Eumenus ẽps Gortinę. 18. Sept.
Eunicianus mar.in Creta ſub Decio.j̃.cum Theodulo. 23. Dec.
Eunomia mar.Auguſtæ.j̃.cum Hilaria. 12. Aug.
Eunus mar.Alexandriæ.j̃.cum Iuliano. 27. Febr.
Euodius, Hermogenes,et Calliſtus mar.Syracuſis.25. Apr.
Euodius ẽps Antiochenus & mar.6.Mai.
Euodius mar.Nicææ.j̃.cum Theodota.2.Aug.
Euodius,Hermogenes,& Calliſta mart.2.Sept.
Euodius ẽps Rhotomagen.8. Oct.
Euortius ẽps Aurelianenſis.7.Sept.
Euphebius ẽps Neapolitan.23.Mai.
Euphemia m̃.ĩ Paphlagonia.s̃.cũ Alexãdra.20.Mar.
Euphemia,Dorothea,Tecla,& Eraſma virg.& mart. Aquileiæ ſub Nero. 3.Sept.
Euphemia virgo m̃.Chalcedone ſub Dioclet.16. Sept.
Euphraſia virgo in Thebaide. 13.Mart.
Euphraſia mar. in Paphlagonia. s̃. cum Alexandra. 20.Mart.
Euphraſia virgo & m̃. Ancyræ. j̃. cum Theodoto.18. Mai.
Euphraſius ẽps in Africa.14.Ianu.
Euphraſius ẽps Illiturgi.j̃.cum Torquato.15.Mai.
Euphronius ẽps Auguſtodunen. 3. Aug.
Euphronius eps Turonenſis.4. Aug.
Euphroſyna virgo Alexandrię. 1. Ianu.
Euphroſyna virgo mar. Tarracinæ ſub Domitiano.j̃. cum Flauia Domitilla. 7.Mai.
Euplius diaconus mar.Catanæ ſub Dioclet.12. Aug.
Euporus m̃.ĩ Creta ſub Decio.j̃.cũ Theodulo.23.Dec.
Euprepia mar. Auguſtę.j̃.cum Hilaria.12.Aug.
Euprepis mar. Romæ s̃.cum Caſtulo. 30. Nou.
Euprepius ẽps Veronenſis. 21. Aug.
Euprepius mar. Aegeæ ſub Dioclet.s̃.cum Coſma.27. Sept.
Eupſychius mar.Cæſareę ſub Iuliano. 9. Apr.
Eupſychius mar.Cęſareæ ſub Hadriano.7.Sept.
Euſebia virgo & mar.Bergomi. 29. Oct.
Euſebius palatinus,& alij ix.mart. 5.Mart.
Euſebius,Neon,Leontius, Longinus, & alij quattuor marty.ſub Dioclet. 24. Apr.
Euſebius mar.s̃.cum Aphrodiſio. 28. Apr.
Euſebius ẽps Samoſatenus & mar. 21.Iuni.
Euſebius ẽps Vercellenſis & mar.1.Aug.
Euſebius ẽps Mediolanen.12. Aug.
Euſebius presbyt.Romæ ſub Conſtantio.14.Aug.
Euſebius,Pontianus,Vincentius,et Peregrinus mart. Romæ ſub Commodo.25.Aug.
Euſebius, Neſtabus, & Zenon mart.in Palæſtina ſub Iuliano.8. Sept.
Euſebius mar.in Phœnicia.21. Sept.
Euſebius Papa Romę.26.Sept.
Euſebius ẽps Bononienſis. 26. Sept.
Euſebius mar.Alexandrię ſub Valeriano.s̃.cum Caio. 4. Sept.
Euſebius mar.Hadrianopoli ſub Iuliano. j̃. cum Philippo.22. Oct.
Euſebius monachus mar.Tarracinę.s̃. cum Felice. 5. Nou.
Euſebius presby.Marcellus diaconus,Hippolytus, Maximus, Adria,Paulina,Neon,Maria,Martana, & Aurelia mart.Romæ ſub Valeriano.2. Dec.
Euſignus miles mar. Antiochiæ ſub Iuliano. 5. Aug.
Euſtachius,Theopiſtes, Agapius & Theopiſtus mart. Romæ ſub Hadriano.10.Sept.
Euſtachius presbyter in Syria.12.Oct.
Euſtachius, Theſpeſius, & Anatolius mart. Nicęæ ſub Maximino. 10. Nou.
Euſtachius ẽps in Africa.j̃.cum Valeriano.28. Nou.
Euſtaſius abbas Luxonien.29.Mart.
Euſtathius ẽps Antiochenus,ſub Conſtantio. 16. Iul.
Euſtathius mar. Ancyræ.28.Iul.
Euſterius ẽps Salernitan.19.Oct.
Euſtochium virgo in Bethleem. 28. Sept.
Euſtochium virgo mar.Tarſi ſub Iuliano. 2. Nou.
Euſtochius ẽps Turonen.19. Sept.
Euſtochius mar.ſub Iuliano.s̃.cum Elpidio.16.Nou.
Euſtolia & Sopatra virg.Conſtantinopoli.9. Nou.
Euſtorgius presbyter Nicomediæ. 11. Apr.
Euſtorgius primus,ẽps Mediolanen. 18. Sept.
Euſtorgius ſecundus,Mediolanen.ẽps. 6. Iuni.
Euſtoſius mar. Antiochiæ.s̃.cum Demetrio. 10. Nou.
Euſtratius, Auxentius, Eugenius,Mardarius, & Oreſtes mart.in Armenia ſub Dioclet. 13. Dec.
Euthalia virgo mar.in Sicilia.27.Aug.
Euthymius abbas in Palęſtina. 20. Ianu.
Euthymius ẽps Sardicen.m̃.ſub Theophilo.11. Mart.
Eutymius diaconus mar.Alexandriæ.5.Mai.
Euthymius Romanus,Peruſiæ.29.Aug.
Euthymius mar.Nicomediæ ſub Dioclet. 24. Dec.
Eutropia virgo mar.in Syria.j̃.cum Libya. 15. Iuni.
Eutropia vidua in Gallia. 15. Sept.
Eutropia mar. Alexandriæ.30.Oct.
Eutropia virgo mar.Rhemis.j̃.cum Nicaſio.14. Dec.
Eutropius lector mar.Conſtantinopoli.12.Ianu.
Eutropius m̃.ſub Maximiano.s̃.cũ Cleonico.3. Mart.
Eutropius ẽps Santonen.& mar.30.Apr.
Eutropius ẽps Arauſican.27.Mai.

Eutropius, Zoſime, & Bonoſa mart. in Portu Romano. 15. Iul.
Eutyches m̃. Romę ſub Traiano. ꝑ. cũ Marone. 15. Apr.
Eutyches mar. Puteolis ſub Dioclet. ꝑ. cum Ianuario. 19. Sept.
Eutychianus mar. in Campania ſub Dioclet. ꝫ. cum Ariſtone. 2. Iul.
Eutychianus mar. Nicomedię. ꝑ. cũ Stratone. 17. Aug.
Eutychianus mar. ꝫ. cum Diomede. 2. Sept.
Eutychianus mar. in Africa ſub Geiſerico. ꝫ. cum Arcadio. 13. Nou.
Eutychianus Papa & mar. Romæ ſub Numeriano. 8. Dec.
Eutychius mar. Romę. 4. Febr.
Eutychius, & ſocij mar. in Meſopotamia. 14. Mart.
Eutychius, & ſocij mart. Alexandriæ ſub Conſtantio. 26. Mart.
Eutychius mar. Ferentini. *15. Apr.*
Eutychius diaconus mar. in Mauritania. ꝑ. cum Timotheo. 21. Mai.
Eutychius B. Ioannis Euang. diſcipulus. 24. Aug.
Eutychius, Plautus, & Heracleas mar. in Thracia. 29. Sept.
Eutychius mar. Meſſanæ. ꝑ. cum Placido. 5. Oct.
Eutychius mar. in Hiſpania. ꝑ. cum Honorio. 21. Nou.
Eutychius mar. in Hiſpania. 11. Dec.
Eutychius presbyt. et Domitianus diaconus mart. Ancyræ. 28. Dec.
Eutychius & Florentius *monachi Nurſiæ. 28. Dec.*
Euualdi duo presbyteri & mart. apud Saxones. 3. Oct.
Exaltatio. S. Crucis in Perſide ſub Heraclio. 14. Sept.
Exanthus mar. Nouocomi. ꝫ. cũ Carpophoro. 7. Aug.
Expeditus mar. Melitinæ. ꝑ. cum Hermogene. 19. Apr.
Exuperantia virgo, Trecis. 26. Apr.
Exuperantius ep̃s Rauennę. 30. Mai.
Exuperantius diaconus, mar. Spoleti ſub Maximiano. ꝑ. cum Sabino. 30. Dec.
Exuperia mar. Romę. ꝑ. cum Symphronio. 26. Iul. & 31. Oct.
Exuperius, Zoe, Cyriacus, & Theodulus mart. ſub Adriano. 2. Mai.
Exuperius mar. in Gallia ſub Maximiano. ꝑ. cum Mauritio. 22. Sept.
Exuperius ep̃s Toloſanus. 28. Sept.
Exuperius mar. Viennæ. ꝑ. cum Seuerino. 19. Nou.
Ezechiel propheta mar. in Babylonia. 10. Apr.

F

F*abianus Papa & mar. Romę ſub Decio. 20. Ianu.*
Fabianus mar. Catanę. ꝑ. cum Stephano. 31. Dec.
Fabius mar. Romæ ſub Dioclet. ꝑ. cũ Maximo. 11. Mai.
Fabius mar. Cæſareæ. 31. Iul.
Fabricianus & Philibertus m̃. in Hiſpania. 22. Aug.
Facundus & Primitiuus mart. in Gallæcia ſub Diocle. 27. Nou.
Faina virgo & mar. Ancyrę. ꝑ. cũ Theodoto. 18. Mai.
Fandila presby. & mar. Cordubæ. 13. Iuni.
Fantinus monachus & cõſeſſor Theſſalonicę. 30. Aug.
Faro ep̃s Meldenſis. 28. Oct.
Fauſtinianus ep̃s Bononien. 26. Febr.
Fauſtinus & Iouita mart. Brixię ſub Hadriano. 15. (Febr.
Fauſtinus ep̃s Brixien. 16. Febr.
Fauſtinus, & alij XLIIII. mart. Romæ. 17. Febr.
Fauſtinus, Timotheus, & Venuſtus mart. Romæ. 22. Mai.
Fauſtinus mar. Peruſię ſub Decio. ꝑ. cum Florentio. *5. Iuni.*
Fauſtinus mar. Romę ſub Dioclet. ꝑ. cum Simplicio. 29. Iul.
Fauſtinus confeſſor Tuderti. 29. Iul.
Fauſtinus, Lucius, Candidus, Cęlianus, Marcus, Ianuarius, & Fortunatus mart. in Africa. 15. Dec.
Fauſta virgo, & Euilaſius mart. Cyzici ſub Maximiano. 20. Sept.
Fauſta mater S. Anaſtaſię, Romæ. 19. Dec.
Fauſtus, & alij xxiij. mart. Romę. 24. Iuni.
Fauſtus mar. ſub Decio. 16. Iul.
Fauſtus mar. Romę. ꝫ. cum Bono. 1. Aug.
Fauſtus miles mar. Mediolani ſub Commodo. 7. Aug.
Fauſtus presbyter, Macarius, & alij x. mart. Alexandriæ ſub Decio. 6. Sept.
Fauſtus mar. Antiochiæ. ꝑ. cum Timotheo. 8. Sept.
Fauſtus mar. ſub Decio. ꝫ. cum Dionyſio. 3. Oct.
Fauſtus mar. Alexandrię ſub Valeriano. ꝫ. cum Caio. 4. Oct.
Fauſtus monachus mar. Meſſanę. ꝑ. cũ Placido. 5. Oct.
Fauſtus, Ianuarius, & Martialis m̃. Cordubę. 13. Oct.
Fauſtus diaconus Alexandrinus mar. ſub Dioclet. 19. Nou.
Fauſtus presby. Didius, & Ammonius: item Phileas, Heſychius, Pachomius et Theodorus ep̃i Aegyptii, & alij DCLX. mart. Alexandriæ ſub Maximino, 26. Nou.
Febronia virgo & mar. Sibapoli ſub Dioclet. 25. Iuni.
Felices duo ep̃i & mar. in Africa ſub Valeriano. ꝑ. cũ Nemeſiano. 10. Sept.
Felicianus ep̃s Fulginaten. & mar. ſub Decio. 24. Ianu.
Felicianus, Philappianus, & alij CXXIIII. mart. in Africa. 30. Ianu.
Felicianus mar. Romę. ꝑ. cum Fortunato. 2. Febr.
Felicianus mar. Romę ſub Dioclet. ꝑ. cum Primo. 9. Iuni.
Felicianus miles mar. Maſſilię. ꝑ. cum Victore. 21. Iul.
Felicianus ep̃s & mar. apud Mindam. 20. Oct.
Felicianus mar. in Lucania. ꝑ. cum Hyacintho. 29. Oct.
Felicianus mar. Rauennæ ſub Dioclet. ꝑ. cum Valentino. 11. Nou.
Felicianus mar. Viennę. ꝑ. cum Seuerino. 19. Nou.
Feliciſſima virgo & mar. Falari. ꝑ. cum Graciliano. 12. Aug.
Feliciſſimus, Heraclius, & Paulinus mart. Tuderti. 26. Mai.
Feliciſſimus & Felix mart. in Campania ſub Dioclet. ꝫ. cum Ariſtone. 2. Iul.
Feliciſſimus diaconus mar. Romę ſub Valeriano. ꝑ. cum Xyſto. 6. Aug.
Feliciſſimus mar. in Africa ſub Valeriano. ꝑ. cum Rogatiano. 26. Oct.
Feliciſſimus mar. Peruſię. 24. Nou.
Felicitas mar. Tuburbi ſub Seuero. ꝑ. cum Perpetua. 7. Mart.

Felicitas mar. in Africa. ĩ. cum Cyrillo. 8. Mart.
Felicitas mar. Romę ſub Antonino. 23. Nou.
Felicula mar. Romę. ĩ. cum Vitale. 14. Febr.
Felicula virgo & mar. Romę. 13. Iuni.
Felinus & Gratinianus m̃. Peruſię ſub Decio. 1. Iuni.
Felix Papa & mar. Romæ ſub Aureliano. 30. Mai.
Felix ſecundus Papa & mar. Romæ ſub Conſtantio. 29. Iul.
Felix Papa tertius Romę. 30. Ianu.
Felix Papa quartus Romæ. 25. Febr.
Felix & Ianuarius mart. Heracleę. 7. Ianu.
Felix mar. in Africa. ĩ. cum Epicteto. 9. Ianu.
Felix presbyter Nolanus. 14. Ianu.
Felix, Symphronius, Hippolytus, & ſocij mart. in Africa. 3. Febr.
Felix ep̃s Lugdunen. ĩ. cum Lupicino. 3. Febr.
Felix m̃. in Africa ſub Dioc. ĩ. cũ Saturnino. 11. Febr.
Felix mar. Adrumeti. ĩ. cum Verulo. 21. Febr.
Felix ep̃s Metenſis. 21. Febr.
Felix ep̃s Brixienſis. 23. Febr.
Felix, mar. ĩ. cum Fortunato. 26. Febr.
Felix, Luciolus, Fortunatus, Marcia, & ſocij mart. 3. Mart.
Felix mar. in Africa. ĩ. cum Cyrillo. 8. Mart.
Felix ep̃s in Anglia. 8. Mart.
Felix mar. Aquileię ſub Numeriano. ĩ. cum Hilario. 16. Mart.
Felix diaconus mar. Gerundæ ſub Aureliano. ĩ. cum Narciſſo. 18. Mar.
Felix, & alij XX. mart. in Africa. 23. Mart.
Felix ep̃s Treuirenſis. 26. Mart.
Felix mar. in Africa. ĩ. cum Theodulo. 31. Mart.
Felix m̃. ĩ. in, XVIII. Marty. Cęſarauguſtani. 16. Apr.
Felix mar. Alexandriæ. ĩ. cum Aratore. 21. Apr.
Felix presbyt. Fortunatus & Achilleus diaconi mar. Valentiæ in Gallia. 23. Apr.
Felix diaconus mar. Hiſpali. 2. Mai.
Felix mar. Romæ ſub Alexandro. ĩ. cum Calepodio. 10. Mai.
Felix & Gennadius mart. in Africa. 16. Mai.
Felix ep̃s Spoletin. & mar. ſub Maximiano. 18. Mai.
Felix mar. in Iſtria. ĩ. cum Zoello. 24. Mai.
Felix mar. in Sardinio. ĩ. cum Aemilio. 28. Mai.
Felix & Fortunatus mart. Aquileiæ ſub Dioclet. 11. Iuni.
Felix monachus & mar. Cordubæ. ĩ. cum Anaſtaſio. 14. Iuni.
Felix mar. Apolloniæ. ĩ. cum Iſauro. 17. Iuni.
Felix presby. & mar. Sutrij. 23. Iuni.
Felix mar. Romę ſub Antonino. ĩ. in, Septem fratres. 10. Iul.
Felix mar. in Africa. ĩ. cum Ianuario. 10. Iul.
Felix mar. Mediolani ſub Maximiano. ĩ. cum Nabore. 12. Iul.
Felix ep̃s Nouocomen. 14. Iul.
Felix ep̃s Papien. & mar. 15. Iul.
Felix mart. Carthagine. ĩ. in, Scillitani mart. 17. Iul.
Felix ep̃s Veronen. 19. Iul.
Felix mar. Furconij. ĩ. cum Florentio. 25. Iul.
Felix, Iulia, & Iucunda mart. Nolæ. 27. Iul.
Felix mar. Cordubę. ĩ. cum Georgio. 27. Iul.
Felix mar. Gerundæ. 1. Aug.
Felix m̃. in Portu Romano. ĩ. cũ Martiale. 22. Aug.
Felix presbyter Piſtorij. 26. Aug.
Felix presby. & Adauctus mart. Romæ ſub Dioclet. 30. Aug.
Felix & Conſtantia mart. Nuceriæ ſub Nerone. 19. Sept.
Felix mar. Auguſtoduni. ĩ. cum Andochio. 24. Sept.
Felix & Cyprianus ep̃i & mart. in Africa ſub Hunnerico. 12. Oct.
Felix ep̃s Africanus, Audactus & Ianuarius presbyteri, Fortunatus & Septimus lectores, mart. Venuſię ſub Dioclet. 24. Oct.
Felix presbyt. & Euſebius monachus mart. Tarracinæ. 5. Nou.
Felix mar. Thiniſſę. 6. Nou.
Felix monachus Fundanus. 6. Nou.
Felix ep̃s Nolanus, & mar. cum alijs XXX. 15. Nou.
Felix ep̃s in Africa. ĩ. cum Valeriano. 28. Nou.
Felix ep̃s Bononien. 4. Dec.
Felix mar. Thaguræ. ĩ. cum Iulio. 5. Dec.
Felix mar. Romæ. ĩ. cum Calliſto. 29. Dec.
Ferreolus presbyt. & Ferrutio diaconus mart. Veſontione. 16. Iuni.
Ferreolus mar. in territ. Viennen. 18. Sept.
Ferrutio diaconus mart. Veſontione. ĩ. cum Ferreolo. 16. Iuni.
Ferrutius mar. Maguntię. 28. Oct.
Feſtiuitas omnium Sanctorum. 1. Nou.
Feſtum Niuis. 5. Aug.
Feſtus diaconus mar. Puteolis ſub Dioclet. ĩ. cum Ianuario. 19. Sept.
Feſtus mar. in Tuſcia. ĩ. cum Ioanne. 21. Dec.
Fiacrius confeſſor Meldenſis. 30. Aug.
Fibitius abbas, Treuiris. 5. Nou.
Fides, Spes, & Charitas virg. & mart. Romę ſub Hadriano. 1. Aug.
Fides virgo & mar. Agenni. 6. Oct.
Fidelis mar. in Africa. 23. Mart.
Fidelis m̃. Edeſſę ſub Maximiano. ĩ. cũ Baſſa. 21. Aug.
Fidelis mar. Nouocomi ſub Maximiano. 28. Oct.
Fidentianus mar. in Africa. ĩ. cum Secundo. 15. Nou.
Fidentius & Terentius mart. Tuderti ſub Dioclet. 27. Sept.
Fidentius ep̃s Patauin. 16. Nou.
Fidolus ep̃s Trecenſis. 16. Mai.
Fintanus presbyt. in Scotia. 17. Febr.
Firmatus diaconus mar. Meſſanæ. ĩ. cũ Placido. 5. Oct.
Firmatus diaconus, & Flauiana virgo & mar. Antiſiodori. 5. Oct.
Firmina virgo mar. Amerię ſub Dioclet. 24. Nou.
Firminus abbas, Ambiani. 11. Mart.
Firminus mar. in Armenia ſub Maximiano. ĩ. cum Orentio. 24. Iuni.
Firminus ep̃s Metenſis. 18. Aug.
Firminus ep̃s Ambianen. mar. ſub Dioclet. 25. Sept.
Firminus ep̃s Vzeciæ. 11. Oct.
Firmus mar. Romæ. ĩ. cum Fortunato. 2. Febr.
Firmus mar. ĩ. cum Gorgonio. 11. Mart.

Firmus mar. ſub Maximiano. 1. Iuni.
Firmus mar in Armenia ſub Maximiano. ĩ. cum Orentio. 24. Iuni.
Firmus ep̄s Tagaſtenſis. 31. Iul.
Firmus & Ruſticus mart. Veronæ ſub Maximiano. 9. Aug.
Flauia Domitilla, Euphroſina & Theodora virg. & mart. Tarracinę ſub Domitiano. 7. Mai.
Flauia virgo & mar. Meſſanæ. ĩ. cum Placido. 5. Oct.
Flauiana virgo & m̄. Antiſiodori. s̃. cū Firmato. 5. Oct.
Flauianus mar. Romæ ſub Dioclet. 28. Ianu.
Flauianus ep̄s Conſtantinopolitan. 17. Febr.
Flauianus mar. in Africa ſub Valeriano. ĩ. cum Montano. 24. Febr.
Flauianus ſecundus ep̄s Antiochenus, & Elias ep̄s Hieroſolymitan. confeſſores ſub Anaſtaſio. 4. Iul.
Flauianus ep̄s Auguſtodunen. 23. Aug.
Flauianus m̄. ſub Iuliano ad aquas Taurinas. 22. Dec.
Flauius, Auguſtus, & Auguſtinus mart. Nicomediæ. 7. Mai.
Flocellus puer m̄. Auguſtoduni ſub Antonino. 17. Sept.
Flora virgo & mar. Romæ ſub Gallieno. ĩ. cum Lucilla. 29. Iul.
Flora & Maria virg. & mart. Cordubę. 24. Nou.
Florentia virgo Hiſpali. 20. Iuni.
Florētia mar. ſub Dioclet. in territ. Agathēſi. 10. Nou.
Florentianus ep̄s in Africa. ĩ. cum Valeriano. 28. Nou.
Florentinus & Hilarius mart. Seduni. 27. Sept.
Florentinus ep̄s Treuirenſis. 16. Oct.
Florentinus ep̄s Arauſicanus. 17. Oct.
Florentius ep̄s Viennen. mar. ſub Gallieno. 3. Ianu.
Florentinus confeſſor Hiſpali. 23. Febr.
Florentius mar. Auximi ſub Dioclet. ĩ. cum Siſinio. 11. Mai.
Florentius, Iulianus, Cyriacus, Marcellinus, & Fauſtinus mar. Peruſiæ ſub Decio. 5. Iuni.
Florentius mar. Carthagine. s̃. cum Catulino. 15. Iul.
Florentius & Felix mart. Furconij. 25. Iul.
Florentius presbyt. Pictauienſis. 22. Sept.
Florentius mar. in Gallia. s̃. cum Caſſio. 10. Oct.
Florentius mar. Theſſalonicę. 13. Oct.
Florentius mar. in caſtro Tyle. 27. Oct.
Florentius ep̄s Argentoraten. 7. Nou.
Florentius monachus Nurſię. s̃. cū Eutychio. 28. Dec.
Florianus mar. ſub Dioclet. in Norico Ripenſi. 4. Mai.
Florianus Calanicus, & alij L V I I I. mart. Eleutheropoli. 17. Dec.
Florius mar. Nicomedię. ĩ. cum Luciano. 26. Oct.
Florus, Laurus, Proculus, & Maximus mart. in Illyrico. 18. Aug.
Florus mar. Oſtiæ. s̃. cum Demetrio. 22. Dec.
Flos mar. Catanæ. ĩ. cum Stephano. 31. Dec.
Floſculus ep̄s Aurelianen. 2. Febr.
Fortunata virgo & mar. Cæſareę ſub Dioclet. 14. Oct.
Fortunatus mar. Smyrnæ. ĩ. cum Vitale. 9. Ianu.
Fortunatus, Felicianus, Firmus, & Candidus, mart. Romæ 2. Febr.
Fortunatus mar. in Africa. ĩ. cum Verulo. 21. Febr.
Fortunatus, Felix, & alij. X X V I I. mart. 26. Febr.
Fortunatus mar. Romæ. s̃. cum Alexandro. 27. Febr.
Fortunatus mar. s̃. cum Felice. 3. Mart.
Fortunatus & Marcianus mart. in Africa. 17. Apr.
Fortunatus mar. Alexandrię. s̃. cum Aratore. 21. Apr.
Fortunatus diaconus mar. Valentiæ in Gallia. s̃. cum Felice presbytero. 23. Apr.
Fortunatus presbyter in Vmbria. 1. Iuni.
Fortunatus mar. Aquileiæ ſub Dioclet. s̃. cum Felice. 11. Iuni.
Fortunatus & Lucianus mart. in Africa. 13. Iuni.
Fortunatus diaconus mar. Aquileię. ĩ. cum Hermagora. 12. Iul.
Fortunatus, Caius, & Authes mart. Salerni ſub Dioclet. 28. Apr.
Fortunatus ep̄s Tudertin. 14. Oct.
Fortunatus mar. Romæ. 15. Oct.
Fortunatus lector mar. Venuſiæ ſub Dioclet. s̃. cum Felice. 24. Oct.
Fortunatus mar. in Africa. s̃. cum Fauſtino. 15. Dec.
Franciſca vidua Romę. 9. Mart.
Franciſcus ord. Min. Aſſiſij. 4. Oct.
Eiuſdem ſtigmatum commemoratio. 17. Sept.
Franciſcus de Paula ord. Minim. 2. Apr.
Eiuſdem Tranſlatio Aſſisij. 25. Mai.
Fraternus ep̄s Antiſiodoren. & mar. 29. Sept.
Fredeſuuida virgo Oxonij. 19. Oct.
Fridericus ep̄s Traiecten. & mar. 18. Iul.
Frigdianus ep̄s Lucenſis. 18. Mart.
Eiuſdem translatio Lucæ. 18. Nou.
Fronto abbas Alexandriæ. 14 Apr.
Fronto mar. s̃. in, xviij. Marty. Cæſarauguſt. 16. Apr.
Fronto ep̄s Petragoricen. & Georgius presb. 25. Oct.
Fructulus mar. in Africa. ĩ. cum Lucio. 18. Febr.
Fructuoſa mar. Antiochiæ. ĩ. cum Reſtituto. 23. Aug.
Fructuoſus ep̄s Tarraconen. Augurius & Eulogius diaconi mart. ſub Gallieno 21. Ianu.
Fructuoſus ep̄s Bracaren. 16. Apr.
Frumentij duo mart. in Africa ſub Hunnerico. ĩ. cum Victoriano. 23. Mart.
Frumentius ep̄s in India. 27. Oct.
Fulcus confeſſor Aquini. 22. Mai.
Fulcus ep̄s Papienſis. 26. Oct.
Fulgentius ep̄s Ruſpenſis. 1. Ianu.
Furſeus confeſſor in monaſt. Peronę. 16. Ianu.
Fuſca virgo, & Maura mart. Rauennę ſub Decio. 13. Febr.
Fuſcianus mar. Ambiani ſub Maximiano. ĩ. cum Victorio. 11. Dec.
Fuſculus ep̄s & mar. in Africa ſub Hunnerico. s̃. cum Donatiano. 6. Sept.

G

Gabdelas mar. in Perſide ſub Sapore. s̃. cum Dada. 29. Sept.
Gabinus presbyt. & mar. Romæ ſub Dioclet. 19. Febr.
Gabinus & Criſpulus mart. Turribus. 10. Mai.
Galatas mar. Melitinæ. ĩ. cum Hermogene. 19. Apr.
Galation & Epiſtemis mart. Emeſę ſub Decio. 5. Nou.
Galdinus ep̄s Mediolanen. 18. Apr.
Galganus eremita, Senis. 3. Dec.
Galla vidua Romę. 5. Oct.
Gallicanus mar. Alexandrię ſub Iuliano. 25. Iuni.

Gallus

Galius ep̃s Aruernen.1.Iul.
Gallus abbas in Germania.16.Oct.
Gamaliels inuentio Hieroſolymis.3.Aug.
Gangulphus mar.Varennis.11.Mai.
Gatianus ep̃s Turonenſis.18.Dec.
Gaudentia virgo mar.Romæ cũ alijs tribus.30.Aug.
Gaudentius ep̃s Nouarienſis.22.Ianu.
Gaudentius ep̃s Veronen.12.Febr.
Gaudentius ep̃s,& Culmatius diaconus mart.Aretij.19.Iuni.
Gaudentius ep̃s Ariminen.& mar.14.Oct.
Gaudentius ep̃s Brixienſis.25.Oct.
Gaudioſus ep̃s Brixien.7.Mart.
Gaudioſus ep̃s Salernitan.26.Oct.
Gaudioſus ep̃s Africanus, confeſſ.Neapoli.28.Oct.
Gangericus ep̃s Cameracen.11.Aug.
Gedeon.in Palæſtina.1.Sept.
Gelaſius mar.Foroſempronij.ȝ.cum Aquilino.4.Febr.
Gelaſius Papa Romę.21.Nou.
Gelaſius mar.in Creta ſub Decio.ȝ.cum Theodulo.23.Dec.
Gemellus mar.Ancyræ ſub Iuliano.10.Dec.
Geminianus ep̃s Mutinen.31.Ianu.
Geminianus mar.Romæ ſub Dioclet.ȝ.cum Lucia.16.Sept.
Geminus mar.in Africa.ȝ.cum Aquilino.4.Ianu.
Geminus mar.Foroſempronij.ȝ.cum Aquilino.4.Febr.
Geminus ep̃s Brixienſis.5.Febr.
Generalis mar.in Africa ſub Valeriano.ȝ.cum Cypriano.14.Sept.
Generoſa mar.Carthagine.ȝ.in,Scillitani marty.17.Iul.
Generoſus mar.Tibure.17.Iul.
Geneſius mar.Romæ ſub Dioclet.25.Aug.
Geneſius mar.Arelate.25.Aug.
Geneſius mar.ȝ.cum Anaſtaſio.11.Oct.
Gennadius mar.in Africa.ȝ.cum Felice.16.Mai.
Genouefa virgo,Lutetiæ.3.Ianu.
Gentianus mar.Ambiani ſub Maximiano.ȝ.cum Victorico.11.Dec.
Georgia virgo Aruernis.15.Febr.
Georgius ep̃s Antiochenſis.19.Apr.
Georgius martyr.23.Apr.
Georgius diaconus,Felix,Aurelius,Natalia,& Llilioſa mart.Cordubæ.27.Iul.
Georgius Limniota monachus,mar.ſub Leone Imp.24.Aug.
Georgius,diaconus,& Aurelius,Pariſiis.20.Oct.
Georgius presbyt.Petragoricis.ȝ.cũ Frontone.25.Oct.
Georgius ep̃s Viennenſis.2.Nou.
Gerardus ep̃s Tullenſis.23.Apr.
Gerardus ep̃s & mar.in Pannonia.24.Sept.
Gerardus abbas Namurcen.3.Oct.
Gerardus ep̃s Potentiæ.30.Oct.
Geraſimus anachorita in Palæſtina.5.Mart.
Geremarus abbas Beluacen.24.Sept.
Gereon,cum alijs CCCXVIII.mart.Coloniæ ſub Maximiano.10.Oct.
Gerinus mar.Atrebaten.2.Oct.
Germana mar.in Africa.ȝ.cum Paulo.19.Ianu.
Germanicus mar.Smyrnæ ſub Antonino.19.Ianu.
Germanus mar.Romæ.ȝ.cum Saturnino.2.Mai.
Germanus ep̃s Conſtantinop.ſub Iſaurico.12.Mai.
Germanus ep̃s Pariſienſis.28.Mai.
Germanus mar.in Macedonia ſub Traiano.ȝ.cum Peregrino.7.Iul.
Germanus ep̃s Antiſiodoren.31.Iul.
Germanus ep̃s & mar.in Africa ſub Hunnerico.ȝ.cum Donatiano.6.Sept.
Germanus ep̃s Veſontien.& mar.11.Oct.
Germanus mar.in Hiſpania ſub Dioclet.ȝ.cum Seruando.2. .Oct.
Germanus ep̃s Capuanus.30.Oct.
Germanus,Teophilus,Cæſarius,& Vitalis mart.Cæſareæ ſub Decio.5.Nou.
Germanus mar.Cæſareæ ſub Maximino.ȝ.cum Antonino.13.Nou.
Gerutius mar.in Africa.ȝ.cum Paulo.19.Ianu.
Gerontius ep̃s Ficodem & mar.9.Mai.
Gertrudes virgo in Brabantia.17.Mart.
Gerudus ep̃s Mediolanen.5.Mai.
Geruntius ep̃s & mar.in Hiſpania.25.Aug.
Geruaſius & Protaſius mart.Mediolani.19.Iuni.
Getulius.Cærealis,Amantius,& Primitiuus mart.Romæ ſub Hadriano.10.Iuni.
Gilbertus confeſſor.4.Febr.
Gildardus ep̃s Rhotomagen.8.Iuni.
Giſlenus ep̃s in Hannonia.9.Oct.
Glaphyra virgo Amaſeæ.13.Ianu.
Glyceria mar.Heracleæ ſub Antonino.13.Mai.
Glycerius presby.mar.Nicomediæ ſub Dioclet.21.Dec.
Goar presby.Treuiren.6.Iul.
Godefridus ep̃s Ambianen.8.Nou.
Gordianus & Epimachus mart.Romæ ſub Iuliano,10.Mai.
Gordianus mar.Nouioduni.ȝ.cum Valeriano.17.Sept.
Gordius centurio mar.Cęſareę.3.Ianu.
Gorgonia,Nazianzi.9.Dec.
Gorgonius & Firmus mart.11.Mart.
Gorgonius mar.Nicomediæ ſub Dioclet.ȝ.cum Dorotheo.9.Sept.
Gracilianus,& Feliciſſima virgo & mart.Falari.12.Aug.
Grata virgo Bergomi.1.Mai.
Gratinianus m̃.Peruſiæ ſub Decio.ȝ.cũ Felino.1.Iuni.
Gratus mar.Thaguræ.ȝ.cum Iulio.5.Dec.
Gregorius Papa,& Eccl.Doct.12.Mart.
Eiuſdem ordinatio in ſummum Pontificem.3.Sept.
Gregorius Papa ſecundus,Romæ.13.Febr.
Gregorius Papa tertius Romę.28.Nou.
Gregorius Papa vij.Salerni.25.Mai.
Gregorius ep̃s Lingonien.4.Ianu.
Gregorius ep̃s Nyſſenus.9.Mart.
Gregorius ep̃s Iliberi.24.Apr.
Gregorius Theologus,Nazianzenus ep̃s.9.Mai.
Eiuſdem tranſlatio Romæ.11.Iuni.
Gregorius ep̃s Traiecten.25.Aug.
Gregorius ep̃s magnæ Armeniæ,confeſſor ſub Dioclet.30.Sept.
Gregorius Thaumaturgus.ep̃s Neocæſarien.17.Nou.

Gregorius ep̃s Turonen.17.Nou.
Gregorius Decapolita,Conſtantinopoli. 20. Nou.
Gregorius ep̃s Agrigentin.23.Nou.
Gregorius eps Antiſiodoren.19.Dec.
Gregorius presby.mar.Spoleti ſub Dioclet.24.Dec.
Grimoaldus presby.in Pontecuruo.29. Sept.
Guarinus ep̃s Card.Præneſt.Bononiæ.6.Febr.
Gudelia mar.in Perſide ſub Sapore.29.Sept.
Guido confeſſor,Anderlaci.12.Sept.
Gulielmus eremita,in Stabulo Rhodis.10.Febr.
Gulielmus abbas in Dania.6.Apr.
Gulielmus eremita Montis Virginis.25.Iuni.
Gulielmus ep̃s Briocenſis.29.Iul.
Gumbertus ep̃s Colonien.20.Mart.
Gumeſindus presby. & Seruusdeus monachus mart. Cordubæ.13.Ianu.
Gummarus confeſſor.Lyrę.11.Oct.
Gundenes virgo & mar.Carthagine.18. Iul.
Gundulphus ep̃s,in pago Bituricen.17. Iuni.
Guniſortus mar.Papiæ.22.Aug.
Guntramnus Rex Francorum.28.Mart.
Gurias & Samonas marty. Edeſſæ ſub Dioclet. 15. Nou.

H

H*Abachuc propheta in Iudęa. 15. Ianu.*
Habentius monachus mar.Corduba.j̃.cum Petro.7.Iuni.
Hadrianus mar.Maſſiliæ.j̃.cum Hermete.1. Mart.
Hadrianus,& alij XXIII.mart.Nicomediæ ſub Dioclet.4.Mart.& 8.Sept.
Hadrianus mar.Cæſareę ſub Dioclet.5.Mart.
Hadrianus mar.Nicomediæ ſub Licinio.26.Aug.
Hedda ep̃s in Anglia.7.Iul.
Heduuigis duciſſa Poloniæ.15.Oct.
Hegeſippus Romæ.7.Apr.
Helanus presby.Rhemenſis.7.Oct.
Helconides mar. Corinthi ſub Gordiano.28. Mai.
Helena virgo Antiſiodori.22.Mai.
Helena mar.Burgis.s̃.cum Centolla. 13. Aug.
Helena mater Conſtantini,Romæ.18. Aug.
Helimenas presby.mar.Cordulę.j̃. cum Parmenio. 22.Apr.
Heliodorus,Venuſtus,& alij LXXV.mart.in Africa. 6.Mai.
Heliodorus ep̃s Altini.3.Iul.
Heliodorus mar.Antiochiæ.j̃.cum Marco.28.Sept.
Heliodorus,& alij mart.in Pamphylia ſub Aureliano.21.Nou.
Helladius mar.in Libya.j̃.cum Theophilo.8. Ianu.
Helladius ep̃s Toletan.18.Febr.
Helladius ep̃s Antiſiodoren.8.Mai.
Helladius mar.s̃.cum Creſcente.28.Mai.
Hemiterius & Cheledonius mart.in Hiſpania.3.Mar.
Henedina mar.in Sardinia.j̃. cum Iuſta.14.Mai.
Henricus primus Imperator,Bambergæ.14.Iul.
Heracleas mar.in Thracia.s̃.cum Eutychio.29.Sept.
Heracleas ep̃s Alexandrin.14.Iul.
Heraclides catechumenus mar.Alexandrię ſub Seuero.j̃.cum Plutarcho.28.Iuni.
Heraclius mar.in Portu Romano.j̃.cũ Paulo.2.Mar.
Heraclius & Zoſimus mart.Carthagine.11.Mart.
Heraclius mar.Tuderti.s̃.cum Feliciſſimo. 26. Mai.
Heraclius ep̃s Senonen.8.Iuni.
Heraclius confeſſor in Campania.j̃.cũ Priſco.1.Sept.
Heraclius miles mar.s̃.cum Alexandro.22. Oct.
Heradius, Paulus,Aquilinus,& alij duo mart. Nouioduni.17.Mai.
Herculanus ep̃s Brixien.12.Aug.
Herculanus mar.in Portu Romano. 5. Sept.
Herculanus miles mar.Romę ſub Antonino.25.Sept.
Herculanus ep̃s Peruſinus mar.ſub Totila.7. Nou. Eiuſdem tranſlatio Peruſiæ.1.Mart.
Herena mar.in Africa.s̃.cum Donato.25.Febr.
Herenia mar.in Africa.s̃.cum Cyrillo.8. Mart.
Heribertus ep̃s Colonien.16.Mart.
Hermagoras ep̃s Aquileien.& Fortunatus diaconus mart.12.Iul.
Hermas diſcipulus B.Pauli Romæ.9.Mai.
Hermas,Serapion,& Polyænus mart.Romæ.18.Aug.
Hermas presb.mar.Myrę.j̃.cum Nicandro.4.Nou.
Hermelandus abbas in Antro inſula.25.Mart.
Hermellus mar.Conſtantinopoli.3.Aug.
Hermengaudius ep̃s Vrgellen.3.Nou.
Hermenigildus mar.Hiſpali.13.Apr.
Hermes,Aggæus,& Caius mart.Bononiæ ſub Maximiano.4.Ianu.
Hermes & Hadrianus mart.Maſſilię.1. Mart.
Hermes mar. cum alijs pluribus Romæ ſub Aureliano.28.Aug.
Hermes mar. Hadrianopoli ſub Iuliano. j̃. cum Philippo.22.Oct.
Hermes mar.in Africa.j̃.cum Publio.2.Nou.
Hermes exorciſta,Rhætiarię.31.Dec.
Hermias miles mar.cum carnifice in Ponto ſub Antonino.31.Mai.
Hermippus mar.Nicomedię ſub Maximiano.j̃. cum Hermolao.27.Iul.
Hermocrates mar.Nicomediæ ſub Maximiano.j̃. cũ Hermolao.27.Iul.
Hermogenes mar.Antiochiæ.j̃.cum Petro.17. Apr.
Hermogenes,Caius, Expeditus, Ariſtonicus, Rufus, & Galatas mart.Melitine. 19.Apr.
Hermogenes mar.Syracuſis.s̃.cum Euodio.25. Apr. & 2.Sept.
Hermogenes mar.Alexandrię ſub Maximino j̃.cum Menna.10.Dec.
Hermogenes,Donatus,& alij xxij. mart.12. Dec.
Hermolaus presb. Hermippus, & Hermocrates m̃. Nicomediæ ſub Maximiano.27.Iul.
Hermylus & Stratonicus mart.Singidoni ſub Licinio 13.Ianu.
Herodion,Aſyncritus, & Phlegon Apoſtolorum diſcipuli.8.Apr.
Heron mar. Alexandrię ſub Seuero. j̃. cũ Plutarcho.28.Iuni.
Heron ep̃s Antiochenus & mar.17. Oct.
Heron,Arſenius, Iſidorus, & Dioſcorus puer mart. Alexandrię ſub Decio.14.Dec.
Heros mar.in Armenia ſub Maximiano.j̃. cũ Orentio.24.Iuni.

Herun-

Herundo virgo Romæ. ĩ. cum Redempta. 23. Iul.
Heſychius ep̄s Cartheſæ. ĩ. cum Torquato. 15. Mai.
Heſychius mar. Doroſtori. 15. Iuni.
Heſychius mar. in Macedonia ſub Traiano. ĩ. cū Peregrino. 7. Iul.
Heſychius mar. z̃. cum Diomede. 2. Sept.
Heſychius confeſſor in Palæſtina. 3. Oct.
Heſychius mar. Melitinæ ſub Dioclet. ĩ. cū Hierone 7. Nou.
Heſychius miles mar. Antiochiæ. 18. Nou.
Heſychius ep̄s Aegyptius, mar. Alexandriæ ſub Maximino. z̃. cum Fauſto. 26. Nou.
Hieremias mar. Cæſareæ ſub Maximino. z̃. cum Elia. 16. Febr.
Hieremias propheta mar. in Aegypto. 1. Mai.
Hieremias monachus m̄. Cordubę. ĩ. cū Petro 7. Iun.
Hieremias mar. Apolloniæ. ĩ. cum Iſauro. 17. Iuni.
Hieremias mar. Cordubæ. z̃. cum Emila. 15. Sept.
Hieron, Nicander, Heſychius, & alij xxx. mart. Melitinæ ſub Dioclet. 7. Nou.
Hieronides, Leontius, Serapion, Seleſius, Valerianus & Straton mart. Alexandrię ſub Maximino. 12. Sept.
Hieronymus presby. & Eccl. Doct. in Bethleem. 30. Sept.
Eiuſdem Translatio Romæ. 9. Mai.
Hierotheus diſcipulus B. Pauli, Athenis. 4. Oct.
Hilaria, Digna, Euprepia, Eunomia, Quiriacus, Largio Creſcentianus, Nimmia, Iuliana, & alij xx. mart. Auguſtę. 12. Aug.
Hilaria mar. Romæ ſub Numeriano. z̃. cum Claudio. 3. Dec.
Hilaria mar. Romæ. z̃. cum Donata. 31. Dec.
Hilarinus monachus m̄. Aretij ſub Iuliano. 16. Iul. & z̃. cum Donato. 7. Aug.
Hilarion mar. ſub Traiano. ĩ. cum Proclo. 12. Iul.
Hilarion abbas in Cypro. 21. Oct.
Hilarius ep̄s Pictauien. 13. Ianu.
Hilarius ep̄s Aquileien. Tatianus diaconus, Felix, Largus, & Dionyſius m̄. ſub Numeriano 16. Mart.
Hilarius mar. Romę. z̃. cum Demetrio. 9. Apr.
Hilarius ep̄s Arelatenſis. 5. Mai.
Hilarius mar. Seduni. z̃. cum Florentino. 27. Sept.
Hilarius ep̄s Gaualitan. 25. Oct.
Hilarius diaconus mar. Viterbij ſub Maximiano. ĩ. cum Valentino. 3. Nou.
Hilarus Papa Romæ. 10. Sept.
Hildegardes virgo apud Bingiam. 17. Sept.
Hiltrudes virgo in Hannonia. 27. Sept.
Himerius ep̄s Ameriæ. 17. Iuni.
Hippolytus presbyt. & mar. Antiochiæ. 30. Ian.
Hippolytus mar. in Africa. z̃. cum Felice. 3. Febr.
Hippolytus, Concordia, & alij xix. mart. Romæ ſub Valeriano. 13. Aug.
Hippolytus ep̄s Portuẽſis m̄. ſub Alexãdro. 22. Aug.
Hippolytus mar. Romæ ſub Valeriano. z̃. cum Euſebio. 2. Dec.
Hirenarchus, Acacius presb. & ſeptem mulieres mar. Sebaſtę ſub Dioclet. 27. Nou.
Homobonus confeſſor. Cremonę. 13. Nou.
Honorata virgo Papiæ. 11. Ianu.
Honoratus ep̄s Arelaten. 16. Ianu.
Honoratus abbas, Fundis. 16. Ianu.
Honoratus ep̄s Mediolanen. 8. Febr.
Honoratus ep̄s Ambianen. 16. Mai.
Honoratus ep̄s Vercellen. 28. Oct.
Honoratus mar. Oſtiæ. z̃. cum Demetrio. 22. Dec.
Honoratus mar. in Africa. z̃. cum Dominico. 29. Dec.
Honorius ep̄s Brixienſis. 24. Apr.
Honorius ep̄s in Anglia. 30. Sept.
Honorius mar. Oſtiæ. z̃. cum Demetrio. 21. Nou.
Honorius, Eutychius, & Stephanus mart. in Hiſpania. 21. Nou.
Honorius mart. Alexandrię. ĩ. cum Manſueto. 30. Dec.
Hormiſda Papa Romæ. 6. Aug.
Hormiſda mar. in Perſia ſub Sapore. 8. Aug.
Hortes mar. Nicęę. ĩ. cum Theuſeta. 13. Mart.
Hortulanus ep̄s & confeſſor in Africa. ĩ. cum Valeriano. 28. Nou.
Hoſpitius confeſſor Nicię. 21. Mai.
Hubertus ep̄s Tungrenſis. 3. Nou.
Hugo ep̄s Gratianopolitan. 1. Apr.
Hugo ep̄s Rhotomagen 9. Apr.
Hugo abbas Cluniacenſis. 29. Apr.
Hugo Carthuſianus, ep̄s Lincolnien. 17. Nou.
Hugolinus mar. in Mauritania. z̃. cū Daniele. 13. Oct.
Hyacinthus mar. Romę. ĩ. cum Zotico. 10. Febr.
Hyacinthus mar. Cæſareæ ſub Traiano. 3. Iul
Hyacinthus mar. Amaſtride. 17. Iul.
Hyacinthus mar. in Portu Romano ſub Traiano. 26. Iul.
Hyacinthus, Alexander, & Tiburtius mart. in Sabinis. 9. Sept.
Hyacinthus mar. Romæ ſub Gallieno. ĩ. cum Proto. 11. Sept.
Hyacinthus, Quinctus, Felicianus, & Lucius mart. in Luciana. 29. Oct.
Hyginus Papa & mar. Romæ ſub Antonino. 11. Ianu.
Hypatius m̄. Cōſtantinopoli. ĩ. cū Lucilliano. 3. Iuni.
Hypatius confeſſor in Phrygia. 17. Iuni.
Hypatius tribunus mar. in Phęnicia. ĩ. cum Leontio. 18. Iuni.
Hypatius ep̄s Aſianus, & Andreas presbyter, mart. Conſtantinopoli ſub Iſaurico. 29. Aug.
Hypatius ep̄s Gangrenſis, & mar. 14. Nou.

I

IA, & ſociæ, cum nouem millibus Chriſtianis mart. in Perſia ſub Sapore. 4. Aug.
Iacobus eremita in Paleſtina. 28. Ianu.
Iacobus presby. mar. ſub Sapore. ĩ. in, Martyres plurimi in Perſide. 22. Apr.
Iacobus diaconus mar. in Numidia ſub Decio. ĩ. cum Mariano. 30. Apr.
Iacobus Apoſt. frater Domini, Hieroſolymis. ĩ. cum Philippo. 1. Mai.
Iacobus Apoſt. frater Ioannis. 25. Iul.
Eius Vigilia. 24. Iul.
Iacobus ep̄s Niſibi, confeſſ. ſub Maximino. 16. Iul.
Iacobus eremita. Amidę. 6. Aug.

Iacobus presbyt.mar.in Perſia ſub Sapore.ī.cum Io-
anne.1.Nou.
Iacobus interciſus, & alij innumeri mart. in Perſia
ſub Iſdegerde.27.Nou.
Iader ẽps & mar.in Africa ſub Valeriano.ī.cum Ne
meſiano.10.Sept.
Ianuaria mar.in Portu Romano.ī.cū Paulo.2.Mart.
Ianuaria m̃.Carthagine.ī.in,Scillitani mart.17.Iul.
Ianuarius mar.Heracleę.s̃.cum Felice.7.Ianu.
Ianuarius mar.in Africa.ī.cum Paulo.19.Ianu.
Ianuarius, Maxima, & Macaria m̃.in Africa.8.Apr.
Ianuarius mar.Romæ ſub Antonino.ī.in Septem fra
tres.10.Iul.
Ianuarius, Marinus, Nabor.& Felix mart.in Afri-
ca.10.Iul.
Ianuarius & Pelagia mart.Nicopoli. 11.Iul.
Ianuarius mar.Carthagine.s̃. cum Catulino.15.Iul.
Ianuarius ſubdiaconus mar. Romæ ſub Valeriano.ī.
cum Xyſto.6.Aug.
Ianuarius ẽps Beneuentan. Feſtus diaconus, Deſide-
rius lector, Soſius, & Proculus diaconi, Eutyches
& Acatius mart.Puteolis ſub Dioclet.19.Sept.
Ianuarius mar.Cordubæ.s̃.cum Fauſto.13.Oct.
Ianuarius presbyt.mar. Venuſię ſub Dioclet. s̃. cum
Felice 24.Oct.
Ianuarius diaconus mart.in Sardinia ſub Dioclet.ī.
cum Proto.25.Oct.
Ianuarius mar.in Africa.ī.cum Seuero.2.Dec.
Ianuarius mar.in Africa.s̃.cum Fauſtino.15.Dec.
Iaſon Chriſti diſcipulus,in Cypro.12.Iul.
Iaſon m̃.Romę ſub Numeriano.s̃.cū Claudio. 3.Dec.
Ieſu Chriſti Natiuitas.25.Dec.
Eiuſdem circumciſio.1.Ianu.
Ignatius ẽps Antiochen.m̃.Romę ſub Traiano.1.Feb.
Eiuſdem tranſlatio Antiochię.17.Dec.
Ignatius mar.in Africa.ī.cum Laurentino. 3.Febr.
Ignatius ẽps Conſtantinopolitan.23.Oct.
Ildefonſus ẽps Toletan.23.Ianu.
Illidius ẽps Aruernen.7.Iul.
Illuminata virgo Tuderti.29.Nou.
Illuminatus confeſſor in Piceno.11.Mai.
Imaginis Saluatoris Beriti à Iudæis crucifixę comme-
moratio.9.Nou.
Indaletius ẽps Vrcenſis.ī.cum Torquato. 15.Mai.
Indes eunuchus,Domna,Agapes,& Theophila virgi-
nes,& ſocij mart.Nicomediæ ſub Dioclet.28.Dec.
Ingen miles m̃.Alexandriæ.s̃.cū Ammone. 20.Dec.
Innocentes marty.in Bethleem ſub Herode. 28.Dec.
Eorum Octaua.4.Ianu.
Innocentius ẽps Terdonen.17.Apr.
Innocentius mar.Apolloniæ.ī.cum Iſauro. 17.Iuni.
Innocentius,Sebaſtia,& alij xxx.mart.Sirmij.4.Iul.
Innocentius Papa Romę. 28.Iul.
Innocentius ſubdiaconus mar.Romę ſub Valeriano.ī.
cum Xyſto.6.Aug.
Innocentius mar.in Gallia ſub Maximiano.ī. cū Mau
ritio.22.Sept.
Innumerabiles Martyres Treuiris ſub Dioclet.6.Oct.
& Cæſarauguſtę.3.Nou.
Inuentio SS. Diodori presby.Mariani diaconi, & ſo-
ciorum mart.Romę.17.Ianu.
Capitis Prę curſoris Domini, Hieroſolymis.24.Febr.
Sanctę Crucis Hieroſolymis.3.Mai.
Nazarij & Celſi mart.Mediolani.10.Mai.
Stephani protomart.Gamalielis, Nicodemi,& Abi-
bonis Hieroſolymis.3.Aug.
Ioachim B.Marię pater.20.Mart.
Ioanna vxor Chuzę.24.Mai.
Ioannes ẽps Rauennę.12.Ianu.
Ioannes monachus Romę.s̃.cum Antonio.17.Ianu.
Ioannes presbyter Rhemen.28.Ianu.
Ioannes mar.Romę.s̃.cum Cyro.31.Ianu.
Ioannes ẽps Pinnenſis.19.Mart.
Ioannes eremita in Aegypto.27.Mart.
Ioannes abbas Conſtantinopoli ſub Iſaurico. 27.Apr.
Ioannes ẽps Eboracenſis.7.Mai.
Ioannes Papa & m̃ Rauẽnę ſub Theodorico.27.Mai.
Ioannes ẽps Veronenſis.6.Iuni.
Ioannes ẽps Neapolitan.22.Iuni.
Ioannes presb.mar.Romę ſub Iuliano.23.Iuni.
Ioannes & Paulus mart.Romę ſub Iuliano.26.Iuni.
Ioannes presbyter Turonicus.27.Iuni.
Ioannes ẽps Bergomen.& mar.11.Iul.
Ioannes monachus in Syria.21.Iul.
Ioannes,Epheſi.ī.in,Septem dormientes.27.Iul.
Ioannes & Criſpus presbyteri Romę.18.Aug.
Ioannes mar.in Ponto.ī. cum Marcellino.27.Aug.
Ioannes ẽps Papienſis.27.Aug.
Ioannes mar.Nicomedię ſub Maximiano.7.Sept.
Ioannes m̃.Romę ſub Dioclet.s̃.cū Abūdio.16.Sept.
Ioannes mar.in Africa.s̃.cum Andrea. 23.Sept.
Ioannes mar.Cordubę.s̃.cum Adulpho.27.Sept.
Ioannes ẽps Auguſtodunen.29.Oct.
Ioannes ẽps.& Iacobus presbyt. mart.in Perſia ſub
Sapore.1.Nou.
Ioānes eremita m̃.in Polonia.s̃.cū Benedicto.12.Nou.
Ioannes mar.in Africa.s̃. cum Claudio.3.Dec.
Ioannes & Feſtus mart.in Tuſcia.21.Dec.
Ioannes Apoſt.& Euangeliſta, Epheſi.27.Dec.
Eiuſdem Octaua.3.Ianu.
Idem Romæ ante portam Latinam.6.Mai.
Ioannis Baptiſtę Natiuitas.24.Iuni.
Eius Vigilia 23.Iuni.
Eiuſdem Octaua.1.Iul.
Eiuſdem Decollatio.29.Aug.
Capitis eius prima Inuētio Hieroſolymis.24.Febr.
Ioannes Bonus ẽps Mediolanen.10.Ianu.
Ioannes Calybita Romę.15.Ianu.
Ioannes Chryſoſt.ẽps Conſtant.27.Ianu.& 14.Sept.
Ioannes Climacus abbas.30.Mart.
Ioannes Columbinus ord.Ieſuatorum. 31.Iul.
Ioannes Damaſcenus confeſſor ſub Iſaurico.6.Mai.
Ioannes Eleemoſynarius ẽps Alexandrin.23.Ianu.
Ioannes Gualbertus abbas Vallis Vmbroſę. 12.Iul.
Ioannes Silentiarius in Palæſtina.13.Mai.
Ioannes Thaumaturgus ẽps Polyboti.5.Dec.
Ioannes Thereſti monachus in Calabria. 24.Iuni.
Ioannicius abbas in Bithynia.4.Nou.
Iob propheta.10.Mai.
Ioel,& Eſdras prophetæ.13.Iul.

Ionas mon achus in Aegypto. 11. Febr.
Ionas, & Barachiſius mart. in Perſia. 29. Mart.
Ionas propheta. 21. Sept.
Ionas presby. mar. in pago Caſtrenſium. 22. Sept.
Ioſaphat in India. s̄. cum Barlaam. 27. Nou.
Ioſeph diaconus Antiochiæ. 15. Febr.
Ioſeph ab Arimathæa diſcipulus Domini. 17. Mart.
Ioſeph B. Mariæ ſponſus. 19. Mart.
Ioſeph mar. j̄. cum Photina. 20. Mart.
Ioſeph presby. mar. ſub Sapore. j̄. in, Martyres plurimi in Perſide. 22. Apr.
Ioſeph Iuſtus in Iudęa. 20. Iul.
Ioſeph comes, Scythopoli. 22. Iul.
Ioſue & Gedeon in Palęſtina. 1. Sept.
Iouinianus lector, mar. Autiſiodori. 5. Mai.
Iouinus & Baſileus mart. Romæ ſub Valeriano. 2. Mart.
Iouinus mar. Romæ. j̄. cum Petro. 26. Mart.
Iouita m̄. Brixiæ ſub Hadriano. s̄, cū Fauſtino. 15. Feb.
Iphigenia virgo in Aethiopia. 21. Sept.
Iraides virgo, presbyteri, diaconi, virgines, & alij martyres Antinopoli. 22. Sept.
Irenæus mar. Romæ. j̄. cum Zotico. 10. Febr.
Irenæus ep̄s Sirmij, mar. ſub Maximiano. 25. Mart.
Irenæus diaconus mar. Pentapoli. j̄. cum Theodoro, 26. Mart.
Irenęus mar. in Armenia. j̄. cum Quinctiano. 1. Apr.
Irenæus, Peregrinus, & Irene mart. Theſſalonicæ. 5. Mai.
Irenæus ep̄s Lugdunen. & mar. cum plurimis ſub Seuero. 28. Iuni.
Irenæus diaconus, & Muſtiola mart. Cluſij ſub Aureliano. 3. Iul.
Irenæus, & Abundius, mart. Romæ ſub Valeriano, 26. Aug.
Irenæus, Antonius, Theodorus, Saturninus, Victor, & alij xvij. mart. Romæ ſub Valeriano. 15. Dec.
Irene virgo mar. Theſſalonicæ ſub Dioclet. 5. Apr.
Irene mar. Theſſalonicæ. s̄. cum Irenæo. 5. Mai.
Irene mar. j̄. cum Sophia. 18. Sept.
Irene virgo & mar. in Luſitania. 20. Oct.
Irenion eps Gazæ. 16. Dec.
Irmina virgo Treuiris. 24. Dec.
Iſaac monachus Spoleti. 11. Apr.
Iſaac monachus mar. Cordubæ. 3. Iuni.
Iſaac eremita mar. in Polonia. s̄. cū Benedicto. 12. Nou.
Iſacius mar. ſub Dioclet. s̄. cū Apolline. 21. Apr.
Iſacius ep̄s & mar. in Cypro. 21. Sept.
Iſaurus diaconus, Innocentius, Felix, Hieremias, & Peregrinus mart. Apollonię. 17. Iuni.
Iſchyrion, & alij quinq. milites mart. in Aegypto ſub Dioclet. 1. Iuni.
Iſchyrion mar. Alexandriæ. 22. Decembr.
Iſidorus ep̄s Antiochię, & mar. 2. Ianu.
Iſidorus ep̄s Nitriæ. 2. Ianu.
Iſidorus confeſſor. 15. Ianu.
Iſidorus Peluſiota monachus in Aegypto. 4. Febr.
Iſidorus mar. Alexandrię ſub Decio. 5. Febr.
Iſidorus ep̄s Hiſpalenſis. 4. Apr.
Iſidorus monachus mar. Cordubæ. s̄, cū Elia. 17. Apr.
Iſidorus mar. in Chio inſula. 15. Mai.
Iſidorus mar. Alexandrię ſub Decio. s̄. cum Herone. 14. Dec.
Iſmael mar. Chalcedone ſub Iuliano. j̄. cum Manuele. 17. Iuni.
Iucunda mar. Nolæ. s̄. cum Felice. 27. Iul.
Iucunda virgo in Aemilia. 25. Nou.
Iucundianus mar. in Africa. 4. Iul.
Iucundinus mar. Trecis ſub Aureliano. s̄. cum Claudio. 21. Iul.
Iucundus mar. in Africa. s̄. cum Epicteto. 9. Ianu.
Iucundus eps Bononien. 14. Nou.
Iudas Apoſtolus, m̄. in Perſide. j̄. cū Simone. 28. Oct.
Iudocus confeſſor in pago Pontino. 13. Dec.
Iulia mar. s̄. in, xviij. Martij. Cæſarauguſt. 16. Apr.
Iulia virgo & mar. in Corſica. 22. Mai.
Iulia mar. Carthagine. s̄. cum Catulino. 15. Iul.
Iulia virgo & mar. Trecis. 21. Iul.
Iulia mar. Nolæ. s̄. cum Felice. 27. Iul.
Iulia mart. Vlyſipone ſub Dioclet. j̄. cum Veriſſimo. 1. Oct.
Iulia virgo & mar. Auguſtæ Euphrateſię. 7. Oct.
Iulia virgo & mar. Emeritę. 10. Dec.
Iuliana vidua Bononiæ. 7. Febr.
Iuliana m̄. in Paphlagonia. s̄. cū Alexādra. 20. Mart.
Iuliana mar. Auguſtæ. s̄. cum Hilaria. 12. Aug.
Iuliana mar. Ptolemaide ſub Valeriano. j̄. cum Paulo. 17. Aug.
Iuliana mar. Myrę. j̄. cum Leone. 18. Aug.
Iuliana mar. Tarſi ſub Maximiano. s̄. cum Cyrenia. 1. Nou.
Iuliana virg. & mart. Nicomedię ſub Maximiano, Tranſlatio Cumas. 16. Febr.
Iulianus mar. ?. Ianu.
Iulianus mar. Bellonaci. j̄. cum Luciano. 8. Ianu.
Iulianus, Baſiliſſa virgo, Antonius presby. Anaſtaſius Celſus puer, Marcionilla, ſeptem fratres, & alij plurimi mart. Antiochię ſub Dioclet. 9. Ianu.
Iulianus Saba ſenior in Syria. 14. Ianu.
Iulianus mar. Soræ ſub Antonino. 27. Ianu.
Iulianus mar. in Africa. s̄. cum Datiuo. 27. Ianu.
Iulianus ep̄s Cenomanen 27. Ianu.
Iulianus mart. Carthagine. j̄. cum Modeſto. 12. Febr.
Iulianus mar. Lugduni. 13. Febr.
Iulianus mar. cum alijs quinq. millib. in Aegypto. 16. Febr.
Iulianus mar. Cæſarę. 17. Febr.
Iulianus mar. in Africa. j̄. cum Publio. 19. Febr.
Iulianus mar. in Africa ſub Valeriano. j̄. cum Montano. 24. Febr.
Iulianus & Eunus mart. Alexandrię. 27. Febr.
Iulianus ep̄s Toletan. 8. Mart.
Iulianus mar. Anazarbi. 16. Mart.
Iulianus confeſſor Cęſarę. 23. Mart.
Iulianus mar. in Africa. j̄. cum Quinctiano. 23. Mai.
Iulianus m̄. Peruſię ſub Decio. s̄. cū Florentio. 5. Iuni.
Iulianus monachus Edeſſę. 9. Iuni.
Iulianus mar. Tibure ſub Hadriano. j̄. cum Symphoroſa. 18. Iul.
Iulianus mar. Damaſci. j̄. cum Sabino. 20. Iul.

Iulianus mar.Romę.Ĩ.cum Petro.7. Aug.
Iulianus,Marcianus,& alij octo mar.Conſtantinopoli ſub Leone Imp.9. Aug.
Iulianus mar.in Syria.Ĩ.cum Macario. 12. Aug.
Iulianus mar.in Syria. 25.Aug.
Iulianus mar.Briuate ſub Dioclet.28. Aug.
Iulianus mar.s̃.cum Diomede. 2. Sept.
Iulianus ep̃s Couchenſis.3. Sept.
Iulianus mar.ſub Maximiano.Ĩ.cũ Theodoro.4.Sept.
Iulianus mar.ſub Licinio.j̃.cum Macrobio.13.Sept.
Iulianus eremita in Meſopotamia.18. Oct.
Iulianus mar. Alexandriæ ſub Decio.s̃.cum Coronione.30.Oct.
Iulianus presby.mar.Tarracinę.s̃.cũ Cæſario.1.Nou.
Iulianus ep̃s Apameæ.9.Dec.
Iulitta virgo & mar.Aucyrę.Ĩ.cũ Theodoto.18.Mai.
Iulitta mar.Tarſi ſub Diocletiano.Ĩ.cum Quirico.16. Iuni.
Iulitta mar.Cæſareę.30. Iul.
Iulius mar.in Africa.j̃.cum Paulo.19.Ianu.
Iulius presby.Mediolani. 31. Ianu.
Iulius Papa Romę.12.Apr.
Iulius mar.Doroſtori ſub Alexandro. 27.Mai.
Iulius & Aaron mart.cum alys plurimis in Britannia ſub Dioclet.1.Iul.
Iulius ſenator mar.Romæ ſub Commodo.19. Aug.
Iulius mar.Nicomedię.s̃.cum Ambico. 3. Dec.
Iulius,Potamia, Criſpinus,Felix,Gratus, & alij vij. mart.Thagurę.5. Dec.
Iulius mar.Geldubæ.20. Dec.
Iuo presby.in Britaunia.19. Mai.
Iuſta,Iuſtina, et Henedina mart.in Sardinia.14.Mai.
Iuſta mar.Carthagine.s̃.cum Catulino. 15. Iul.
Iuſta,& Ruffina virg.& mar.Hiſpali.19. Iul.
Iuſtina mar.in Sardinia.s̃.cum Iuſta.14.Mai.
Iuſtina mar.Maguntię.s̃.cum Aureo.16.Iuni.
Iuſtina virgo & mar. Nicomedię ſub Dioclet.s̃. cum Cypriano.26.Sept.
Iuſtina virgo & mar.Patauij.7. Oct.
Iuſtina virgo & mar.30.Nou.
Iuſtinus Philoſophus & mart. Romæ ſub Antonino. 13. Apr.
Iuſtinus mar.Tibure ſub Hadriano.j̃.cum Symphoroſa. 18. Iul.
Iuſtinus mar.in territorio Pariſienſi. 1. Aug.
Iuſtinus presby.& mar.Romę ſub Claudio.17.Sept.
Iuſtinus mar.Treuiris ſub Dioclet.j̃.cum Maxentio. 12. Dec.
Iuſtus mar.in Africa.s̃.cum Donato.25.Febr.
Iuſtus mar.Romæ.j̃:cum Macario. 28. Febr.
Iuſtus ep̃s Vrgellen. 28. Mai.
Iuſtus mar.in Campania ſub Dioclet.s̃.cum Ariſtone. 2.Iul.
Iuſtus miles mar.Romę.14.Iul.
Iuſtus mar.Trecis ſub Aureliano.s̃.cũ Claudio.21.Iul.
Iuſtus & Paſtor mart.Compluti. 6. Aug.
Iuſtus ep̃s Lugdunen. 2. Sept.
Iuſtus mar.Beluacen.ſub Dioclet.18. Oct.
Iuſtus mar.Tergeſte ſub Dioclet.2.Nou.
Iuſtus ep̃s in Anglia.10.Nou.
Iuſtus & Abundius mart.ſub Numeriano.14.Dec.
Iuuenalis ep̃s Narnienſis.3.Mai.
Iuuenalis mar.7.Mai.
Iuuentinus & Maximus mart. Antiochiæ ſub Iuliano.25. Ianu.
Iuuentius ep̃s Papien.8.Febr.& j̃.cũ Syro.12. Sept.
Iuuentius mar. Romæ.1. Iuni.

L

Ladiſlaus Rex Hungariæ.27.Iuni.
Letatius mar.Carthagine.j̃. in, Scillitani mart. 17.Iul.
Lętus mar.in Hiſpania.j̃.cum Vincentio. 1. Sept.
Lętus ep̃s & mar.in Africa ſub Hunnerico.s̃.cum Donatiano.6.Sept.
Lętus presbyter Aurelianenſis. 5. Nou.
Lambertus ep̃s Lugdunen.14. Apr.
Lambertus mar. Cęſarauguſtæ. 16. Apr.
Lambertus ep̃s Tungrenſis, & mar. 17. Sept.
Landelinus abbas Valencenis.15.Iuni
Landoaldus presbyter, & Amantius diaconus Gandaui.19. Mart.
Largio mar.Auguſtę.s̃.cum Hilaria. 12. Aug.
Largus mar.Romę ſub Maximiano .s̃. cum Cyriaco. 16.Mart.& 8.Aug.
Largus mar.Aquileiæ ſub Numeriano.s̃. cum Hilario.16.Mart.
Latinus ep̃s Brixienſis. 24. Mart.
Latro cum Chriſto crucifixus.25.Mart.
Latrones ſeptem mart.29. Apr.
Laurentia mar.Auconę.ſub Dioclet. j̃. cum Palatiade.8. Oct.
Laurentius,Ignatius,& Celerina mart.in Africa.3. Febr.
Laurentinus mar. Aretij ſub Decio.Ĩ.cum Pergentino.3.Iuni.
Laurentius ep̃s Cantuarien.2.Febr.
Laurentius presbyt.& mar.cum aliquot pueris, Nouariæ. 30. Apr.
Laurentius archidiaconus mar. Romę ſub Valeriano. 10. Aug.
Eius Vigilia.9.Aug.
Eiuſdem Octaua.17.Aug.
Laurentius mar.in Africa.Ĩ.cum Martiale.28. Sept.
Laurentius ep̃s Dublinenſis.14.Nou.
Laurianus ep̃s Hiſpalenſis,& mar.4. Iul.
Laurus mar.in Illyrico.s̃.cum Floro.18.Aug.
Lauro ep̃s in territorio Conſtantien. 22. Sept.
Lazarus monachus Conſtantinopoli, confeſſor ſub Theophilo.23.Febr.
Lazarus mar.in Perſide ſub Sapore.Ĩ.cum Zanita.27. Mart.
Lazarus Chriſti diſcipulus, ep̃s Maſſilienſis. 17. Dec.
Lea vidua Romæ.22. Mart.
Leander ep̃s Hiſpalenſis.27. Febr.
Leo primus Papa Romæ.11. Apr.
Leo ſecundus Papa Romę.28.Iuni.
Leo quartus Papa Romę.17.Iul.
Leo nonus Papa Romę.19.Apr.
Leo ep̃s Catanen.20.Febr. (1.Mart.
Leo,Donatus, Abundãtius,Nicephorus,& alij ix.m̃.

Leo ēps Senonen.22. Apr.
Leo confeſſor in territorio Tricaſſino.25.Mai.
Leo ſubdiaconus mar.s̄.cum Corſico. 30. Iuni.
Leo & Iuliana mart. Myreę.18.Aug.
Leo mart.in Mauritania.s̄.cum Daniele.13.Oct.
Leo confeſſor Milleduni.10.Nou.
Leobardus recluſus,Turonis.18.Ianu.
Leobinus ēps Carnutenſis.15.Sept.
Leocadia virgo mar. Toleti ſub Dioclet. 9. Dec.
Leocritia virgo mar.Cordubæ.15.Mart.
Leodegarius eps Auguſtodunen.& mar. 2. Oct.
Leonardus confeſſor Lemouicen. 6. Nou.
Leonides,& ſocij mart. in Thebaide ſub Dioclet. 28. Ianu.
Leonides mar.Alexandriæ ſub Seuero.22.Apr.
Leonides mar.in Syria.ī.cum Libya.15. Iuni.
Leonides mar.s̄.cum Eleutherio.8. Aug.
Leonides mar.s̄.cum Diomede.2.Sept.
Leonilla mar.Lingonis ſub M.Aurelio.ī. cũ Speuſippo. 17. Ianu.
Leontia in Africa ſub Hunnerico.s̄.cum Dionyſia. 6. Dec.
Leontius ēps Cæſarien.13.Ianu.
Leontius ēps.s̄.cum Apollonio. 19. Mart.
Leontius mar.ſub Dioclet.s̄.cum Euſebio.24.Apr.
Leontius,Hypatius,& Theodulus mart.in Phęnicia. 18. Iuni.
Leontius,Mauritius,Daniel,et ſocij mar. Nicopoli ſub Licinio.10.Iul.
Leontius,Attius.Alexander, & alij ſex agricolæ m̄. Perge ſub Dioclet.1.Aug.
Leontius mar.Alexandriæ ſub Maximino.s̄.cum Hieronide.12.Sept.
Leontius mar.Aegeæ ſub Dioclet.s̄. cum Coſma. 27. Sept.
Leopardus mar.Romę ſub Iuliano.30.Sept.
Leopoldus Marchio Auſtrię.15.Nou.
Leouigildus & Chriſtophorus monachi mart. Cordubę.20. Aug.
Leucius mar.Alexandrię.ī.cum Petro. 11. Ianu.
Leucius ēps Brundiſinus. 11. Ianu.
Leucius mar.Apolloniæ ſub Decio.ī.cum Thyrſo.28. Ianu.
Leutfridus abbas in pago Ebroicenſi.21. Iuni.
Liberata virgo Nouocomi.18.Ianu.
Liberatus abbas,Bonifacius diaconus,Seruus et Ruſticus ſubdiaconi,Rogatus & Septimus monachi, & Maximus puer, mart. Carthagine ſub Hunnerico. 17.Aug.
Liberatus & Baiulus mart.Romæ.20. Dec.
Liberius ēps Rauennę.30.Dec.
Liborius ēps Cenomanen. 23.Iul.
Libya,Leonides,& Eutropia mart.in Syria.15.Iuni.
Liceriu ēps Ilerdenſis.27.Aug.
Licinius mar.Nouocomi.s̄.cum Carpophoro.7. Aug.
Ligorius eremita & mart.13.Sept.
Lilioſa mar.Cordubę.s̄.cum Georgio.27.Iul.
Linus Papa & mar.Romæ.23.Sept.
Lioba virgo in Germania.28. Sept.
Liphardus presbyt.Aurelianen. 3. Iuni.
Litanię maiores Romę ad S.Petrum.25.Apr.
Litteus mar.in Africa ſub Valeriano.ī.cum Nemeſiano. 10. Sept.
Liuinus ēps & mar.in portu Gandenſi. 12. Nou.
Longinus miles mar.Cæſareę.15. Mart.
Longinus mar.ſub Dioclet.s̄.cum Euſebio.24.Apr.
Longinus ēps in Africa mar.ſub Hunnerico.ī.cum Vindemiale.2. Mai.
Longinus mar.in Armenia ſub Maximiano.ī. cum Orentio.24.Iuni.
Longinus miles mar. Maſſilię,ī. cum Victore.21. Iul.
Lorgius mar.Cęſareę.ī.cum Lucio,2. Mart.
Lucanus mar.Pariſiis.30.Oct.
Lucas diaconus mar.Cordubę.ī.cũ Parmenio.22.Apr.
Lucas mar.s̄.cum Apellio.10.Sept.
Lucas Euangeliſta in Bithynia.18. Oct.
Eiuſdem Tranſlatio Conſtantinopoli.9.Mai.
Lucia virgo & mar.cum alijs xxij.Romę. 25. Iuni.
Lucia,Rixius,Antoninus,Seuerinus,Diodorus,Dion, & alij xvij.mart. 6.Iul.
Lucia & Geminianus mart.Romæ ſub Diocl.16.Sept.
Lucia virgo & mar.Syracuſis ſub Dioclet. 13. Dec.
Lucianus presbyt. Antiochenus, mar. Nicomedię ſub Maximino.7.Ianu.
Lucianus presby.Maximianus & Iulianus mart.Bellouaci. 8. Ianu.
Lucianus mar.in Sardinia.s̄.cum Aemilio.28.Mai.
Lucianus mar.in Africa.s̄.cum Fortunato.13. Iuni.
Lucianus mar.in Macedonia ſub Traiano.ī. cum Peregrino.7. Iul.
Lucianus,Florius,& ſocij mart. Nicomedię. 26. Oct.
Lucianus,Metrobius,Paulus,Zenobius,Theotimus,et Druſus mart.Tripoli.24. Dec.
Lucidius ēps Veronenſis.26. Apr.
Lucilla & Flora virgin.Eugenius,Antoninus,Theodorus,& alij xviij.mart.Romę ſub Gallieno.29.Iul.
Lucilla virgo & mar.Romę ſub Valeriano.ī. cum Nemeſio. 31.Oct.
Lucillianus,Claudius,Hypatius,Paulus et Dionyſius mart.Conſtantinopoli.3. Iuni.
Lucina Apoſtolorum diſcipula Romę. 30.Iuni.
Lucinius ēps Andegauenſis.13. Febr.
Luciolus mar.s̄.cum Felice.3. Mart.
Lucius mar.Romę.ī.cum Paulo. 8. Febr.
Lucius ēps,& ſocij mart.Hadrianopoli ſub Conſtantio. 11.Febr.
Lucius mar.ī.cum Saturnino.15.Febr.
Lucius,Siluanus,Rutulus,Claſſicus,Secundinus,Fructulus,& Maximus mart.in Africa.18.Febr.
Lucius mar.in Africa ſub Valeriano.ī.cum Montano. 24.Febr.
Lucius ēps,Abſalon,& Lorgius m̄. Cęſareę. 2. Mart.
Lucius Papa & mar.Romę ſub Valeriano. 4. Mart.
Lucius Chriſti diſcipulus Smyrnę.s̄.cum Apelle. 22. Apr.
Lucius ēps Cyrenenſis.6.Mai.
Lucius mar.in Africa.ī.cum Quinctiano.23. Mai.
Lucius ſenator & mar.cum alijs in Cypro. 20. Aug.
Lucius ēps & mar.in Africa ſub Valeriano.ī. cum Nemeſiano.10. Sept.

Lucius mar. Alexandriæ ſub Valeriano. s̄. cum Caio. 4. Oct.
Lucius mar. Romæ ſub Antonino. ī. cum Ptolemęo. 19. Oct.
Lucius miles mar. Romę. ī. cum Theodoſio. 25. Oct.
Lucius mar. in Lucania. s̄. cum Hyacintho. 29. Oct.
Lucius, Rogatus, Caſſianus, & Candida mart. Romę. 1. Dec.
Lucius, Britannorum Rex. 3. Dec.
Lucius mar. in Africa. s̄. cum Fauſtino. 15. Dec.
Lucretia virgo & mar. Emeritę ſub Dioclet. 23. Nou.
Ludgerus ep̄s Monaſterien. 26. Mart.
Ludouicus mar. Cordubę. s̄. cum Amatore. 30. Apr.
Ludouicus ep̄s Toloſanus. 19. Aug.
Ludouicus Rex Francorum, Lutetiæ. 25. Aug.
Lullus ep̄s Maguntinus. 16. Oct.
Lupercus mar. s̄. in, xviij. Mart. Cæſaraug. 16. Apr.
Lupercus mar. Legione ſub Dioclet. s̄. cum Claudio. 30. Oct.
Luperius ep̄s Veronenſis. 15. Nouemb.
Lupicinus ep̄s Lugdunen. 3. Febr.
Lupicinus abbas in territorio Lugdunen. 21. Mart.
Lupicinus ep̄s Veronenſis. 31. Mai.
Luppus mar. 23. Aug.
Lupus ep̄s Trecenſis. 29. Iul.
Lupus ep̄s Senonenſis. 1. Sept.
Lupus ep̄s Lugdunen. 25. Sept.
Lupus mar. ī. cum Saturnino. 14. Oct.
Lupus ep̄s Veronenſis. 2. Dec.
Lutgardes virgo in Brabantia. 16. Iuni.
Luxorius, Ciſellus, & Camerinus mart. in Sardinia ſub Dioclet. 21. Aug.
Lyboſus mar. in Africa. s̄. cum Dominico. 29. Dec.
Lycarion mar. in Aegypto. 7. Iuni.
Lydia mar. ī. cum Phileto. 27. Mart.
Lydia purpuraria, Philippis. 3. Aug.

M

MAcaria mar. in Africa. s̄. cū Ianuario. 8. Apr.
Macarius Alexandrinus, abbas in Thebaide. 2. Ianu.
Macarius abbas in Aegypto. 15. Ianu. (28. Febr.
Macarius, Ruffinus, Iuſtus, et Theophilus mart. Romę.
Macarius ep̄s Hieroſolymitan. 10. Mart.
Macarius confeſſor Conſtantinopoli ſub Leone. 1. Apr.
Macarius ep̄s Antiochenus. 10. Apr.
Macarius ep̄s Petræ in Paleſtina. 20. Iuni.
Macarius & Iulianus mart. in Syria. 12. Aug.
Macarius mar. Melitinę ſub Dioclet. s̄. cum Eudoxio. 5. Sept.
Macarius mar. Alexandrię ſub Decio. s̄. cum Fauſto. 6. Sept.
Macarius mar. Alexandrię ſub Decio. s̄. cum Coronione. 30. Oct.
Macarius mar. Alexandrię ſub Decio. 8. Decio.
Macarius presbyt. mar. in Arabia ſub Iuliano. s̄. cum Eugenio. 20. Dec.
Macedon mar. ī. cum Phileto. 27. Mart.
Macedonius, Patricia, & Modeſta mart. Nicomediæ. 13. Mart.
Macedonius, Theodulus, & Tatianus mart. in Phrygia ſub Iuliano. 12. Sept.
Machabęi mart. Antiochię ſub Epiphane. 1. Aug.
Machusus ep̄s in Britannia. 15. Nou.
Macra virgo mar. in territorio Rhemen. ſub Dioclet. 6. Ianu.
Macrina diſcipula Greg. Thaumat. Neocęſareę. 14. Ianu.
Macrina virgo in Cappadocia. 19. Iul.
Macrinus mar. Nouioduni. ī. cū Valeriano. 17. Sept.
Macrobius mar. Damaſci. ī. cum Sabino. 50. Iul.
Macrobius & Iulianus mart. ſub Licinio. 13. Sept.
Magina mar. in Africa. s̄. cum Claudio. 3. Dec.
Maginus mar. Tarracone. 25. Aug.
Maglorius ep̄s in Britannia. 24. Oct.
Magnericus ep̄s Treuirenſis. 25. Iul.
Magnus mar. 1. Ianu.
Magnus mar. Foroſempronij. s̄. cū Aquilino. 4. Febr.
Magnus mar. ī. cum Saturnino. 15. Febr.
Magnus ſubdiaconus mar. Romę ſub Valeriano. ī. cum Xyſto. 6. Aug.
Magnus ep̄s Anagninus mart. ſub Decio. 19. Aug.
Magnus, Caſtus, & Maximus mart. 4. Sept.
Magnus ep̄s Opitergij. 6. Oct.
Magnus ep̄s Mediolanen. 5. Nou.
Maiolus abbas Cluniacenſis. 11. Mai.
Maioricus mar. in Africa ſub Hunnerico. 6. Dec.
Malachias propheta. 14. Ianu.
Malachias ep̄s Connerthenſis. 3. Nou.
Malchus mar. Cæſareæ ſub Valeriano. ī. cum Priſco. 28. Mart.
Malchus, Epheſi. ī. in, Septem dormientes. 27. Iul.
Malchus monachus Maronię. 21. Oct.
Mamas mar. Cæſareę ſub Aureliano. 17. Aug.
Mamelta mar. in Perſide. 17. Oct.
Mamertus ep̄s Viennenſis. 11. Mai.
Mamilianus mar. Romę. 12. Mart.
Mamillus mar. in Africa. s̄. cum Cyrillo. 8. Mart.
Manahes Herodis collactaneus, Antiochię. 24. Mai.
Mancius mar. in Luſitania. 15. Mai.
Mandal. mar. Romę ſub Aureliano. s̄. cum Baſilide. 10. Iuni.
Mannea mar. in Ponto. ī. cum Marcellino. 27. Aug.
Manſuetus ep̄s Mediolanen. 19. Febr.
Manſuetus ep̄s Tullenſis. 3. Sept.
Manſuetus ep̄s & mar. in Africa ſub Hunnerico. s̄. cū Donatiano. 6. Sept.
Manſuetus ep̄s & mar. in Africa ſub Geiſerico. ī. cum Papiniano. 28. Nou.
Manſuetus, Seuerus, Appianus, Donatus, Honorius, & ſocij mart. Alexandrię. 30. Dec.
Manuel, Sabel, & Iſmael mart. Chalcedone ſub Iuliano. 17. Iuni.
Mappalicus mar. in Africa cū alijs plurimis. 17. Apr.
Maprilis m̄. ī Portu Romano. ī. cū Martiale. 22. Aug.
Marana & Cyra, Beroeę. 3. Aug.
Marcella vidua Romæ. 31. Ianu.
Marcella mar. Alexandrię ſub Seuero. ī. cum Plutarcho. 28. Iuni.
Marcellianus mar. Romę ſub Dioclet. ī. cum Marco. 18. Iuni.

Marcellianus mar. in Tuſcia ſub Decio. j̃. cum Secundiano. 9. Aug.
Marcelliano virgo Mediolani. 17. Iul.
Marcellinus puer mar. Tomis ſub Licinio. s̃. cum Argeo. 2. Ianu.
Marcellinus ẽps Auconitanus. 9. Ianu.
Marcellinus mar. Carthagine. 6. Apr.
Marcellinus ẽps Ebredunen. & Vincentius & Domninus eius ſocij. 20. Apr.
Marcellinus Papa, Claudius, Cyrinus, & Antoninus, & xvij. millia marty. Romę ſub Dioclet. 26. Apr.
Marcellinus presb. & Petrus exorciſta mar. Romę ſub Dioclet. 2. Iuni.
Marcellinus mar. Peruſię ſub Decio. s̃. cum Florentio. 5. Iul.
Marcellinus presb. Dauentrię. 14. Iul.
Marcellinus tribunus, Maunea, Ioannes, Serapion, & Petrus mart. in Ponto. 27. Aug.
Marcellinus ẽps Rauennę. 5. Oct.
Marcellus Papa & mar. Romę ſub Maxẽtio. 16. Ianu.
Marcellus mar. in Africa. j̃. cum Publio. 19. Febr.
Marcellus ẽps Dienſis. 9. Apr.
Marcellus & Anaſtaſius m̃. Argentomachi. 29. Iuni.
Marcellus ẽps Apameę, & mar. 14. Aug.
Marcellus mar. Cabilone ſub Antonino. 4. Sept.
Marcellus ẽps Treuiren. & mar. 4. Sept.
Marcellus, Caſtus, Aemilius. & Saturninus mart. Capuę. 6. Oct.
Marcellus & Apuleius mart. Romę. 7. Oct.
Marcellus centurio mar in Mauritania. 30. Oct.
Marcellus ẽps Pariſienſis. 1. Nou.
Marcellus mar. ſub Iuliano. s̃. cum Elpidio. 16. Nou.
Marcellus presby. mar. Nicomedię ſub Conſtantio. 26. Nou.
Marcellus diaconus mar. Romę ſub Valeriano. s̃. cum Euſebio. 2. Dec.
Marcellus abbas Conſtantinopoli. 29. Dec.
Marcellus diaconus mar. Spoleti ſub Maximiano. j̃. cũ Sabino. 30. Dec.
Marcia mar. s̃. cum Felice. 3. Mart.
Marcia mar. Cæſareę. j̃. cum Zenaide. 5. Iuni.
Marcia mar. in Campania ſub Dioclet. s̃. cum Ariſtone. 2. Iul.
Marciana virgo & mar. in Mauritania. 9. Ianu.
Marciana mar. j̃. cum Suſanna. 24. Mai.
Marciana virgo & mar. Toleti. 12. Iul.
Marcianus mar. in Africa. s̃. cum Aquilino. 4. Ianu.
Marcianus presbyter Conſtantinopoli. 10. Ianu.
Marcianus ẽps Terdonen. & mart. 6. Mart.
Marcianus mar. Romę. j̃. cum Petro. 26. Mart.
Marcianus, Nicanor, Apollonius, & alij mart. in Aegypto ſub Maximino. 5. Iuni.
Marcianus mar. in Africa. s̃. cũ Fortunato. 17. Apr.
Marcianus presbyter Autiſiodoren. 20. Apr.
Marcianus ẽps Rauennę. 22. Mai.
Marcianus ẽps Syracuſanus & mar. 14. Iuni.
Marcianus mar. Venafri ſub Maximiano. j̃. cum Nicandro. 17. Iuni.
Marcianus mar. Iconij. 11. Iul.
Marcianus mar. Conſtantinopoli ſub Leone. s̃. cum Iuliano. 9. Aug.
Marcianus mar. Romę ſub Dioclet. s̃. cum Abundio. 16. Sept.
Marcianus mar. in Aegypto. j̃. cum Marco. 4. Oct.
Marcianus cantor mar. Conſtantinopoli ſub Conſtantio. j̃. cum Martyrio. 25. Oct.
Marcianus confeſſor in Syria. 2. Nou.
Marcionilla mar. Antiochię ſub Dioclet. s̃. cum Iuliano. 9. Ianu.
Marcius ſolitarius, in Campania. 24. Oct.
Marcus mar. Nicęę. j̃. cum Theuſeta. 13. Mart.
Marcus mar. Surrenti. j̃. cum Quincto. 19. Mart.
Marcus & Timotheus mart. Romę ſub Antonino. 24. Mart.
Marcus Euangeliſta mar. Alexandrię ſub Nerone. 25. Apr.
Eiuſdem Tranſlatio Venetijs. 31. Ianu.
Marcus ẽps Atinę, mar. ſub Domitiano. 28. Apr.
Marcus & Marcellianus mart. Romę ſub Dioclet. 18. Iuni.
Marcus, Mucianus, puerulus quidã, & Paulus mart. 3. Iul.
Marcus mar. j̃. cum Robuſtiano. 31. Aug.
Marcus confeſſor in Campania. j̃. cum Priſco. 1. Sept.
Marcus ẽps Bybli. 27. Sept.
Marcus, Alphius, Alexãder, Zoſimus, Nicon, Neon, Heliodorus, et xxx. milites m̃. Antiochię. 28. Sept.
Marcus, Marcianus, & alij pęne innumerabiles marty. in Aegypto. 4. Oct.
Marcus Papa Romę. 7. Oct.
Marcus ẽps Hieroſolymitan. mar. ſub Hadriano. 22. Oct.
Marcus miles mar. Romę. j̃. cum Theodoſio. 25. Oct.
Marcus mar. in Africa. j̃. cum Ruffino. 16. Nou.
Marcus & Stephanus mart. Antiochię ſub Dioclet. 22. Nou.
Marcus mar. in Africa. s̃. cum Fauſtino. 15. Dec.
Mardarius mar. in Armenia ſub Dioclet. s̃. cum Euſtratio. 13. Dec.
Mardonius, Muſonius, Eugenius, & Metellus mart. Neocęſareę. 24. Ianu.
Mardonius mar. Nicomedię ſub Dioclet. j̃. cum Migdonio. 23. Dec.
Mareas ẽps & mar. ſub Sapore. j̃. in, Martyres plurimi in Perſide. 22. Apr.
Margarita Regina Scotię. 10. Iuni.
Margarita virgo & mar. Antiochię. 20. Iul.
Margarita vidua apud Septempedanos. 5. Aug.
Maria Aegyptiaca in Palęſtina. 2. Apr.
Maria Cleophę in Iudęa. 9. Apr.
Maria mater Ioannis in Cypro. 29. Iuni.
Maria Magdalena, Maſſilię. 22. Iul.
Maria Salomę, Hieroſolymis. 22. Oct.
Maria ancilla mar. ſub Hadriano. 1. Nou.
Maria virgo & mar. Cordubę. s̃. cum Flora. 24. Nou.
Maria m̃. Romę ſub Valeriano. s̃. cum Euſebio. 2. Dec.
MARIÆ *virginis Cõceptio. 8. Dec. Natiuitas. 8. Sept. Pręſentatio in tẽplo. 21. Nou. Annũtiatio. 25. Mar. Viſitatio ad Elizabet. 2. Iul. Purificatio. 2. Febr. Aſſumptio in cęlum. 15. Aug.*
Eiuſdem eccleſię ad Martyres dedicatio. 13. Mai.

Eiuſdem feſtum Niuis. 5. Aug.
Eiuſd. cõmemoratio ob Victoriam naualem. 7. Oct.
Mariæ Iacobi Tranſlatio Verulis. 25. Mai.
Marianus lector, & Iacobus diaconus mart. cum multis alijs in Numidia ſub Decio. 30. Apr.
Marianus confeſſor Bituricen. 19. Aug.
Marianus mar. ỹ. cum Victore. 17. Oct.
Marianus diaconus mar. Romæ ſub Numeriano. ſ. cũ Diodoro. 1. Dec.
Eiuſdem Inuentio Romę. 17. Ianu.
Marina virgo & mar. Alexandrię. 18. Iuni.
Eiuſdem Tranſlatio Venetys. 17. Iul.
Marina virgo & mar. Gallęcię. 18. Iul.
Marinus mar. Aruernis. ỹ. cum Proiecto. 25. Ianu.
Marinus miles, & Aſterius ſenator mart. Cęſarę ſub Valeriano. 3. Mart.
Marinus, Theodotus, & Sedopha mart. in Scythia. 5. Iul.
Marinus mar. in Africa. ſ. cum Ianuario. 10. Iul.
Marinus ſenex mar. Anazarbi ſub Dioclet. 8. Aug.
Marinus diaconus Arimini. 4. Sept.
Marinus mar. Romæ ſub Carino. 26. Dec.
Marius, Martha, Audifax, & Abachum mart. Romæ ſub Claudio. 19. Ianu.
Maro, Eutyches, & Victorinus mart. Romæ ſub Traiano. 15. Apr.
Marolus eps. Mediolanen. 23. Apr. (27. Mart.
Marotas mar. in Perſide ſub Sapore. ỹ. cum Zanita.
Martana mar. Romę ſub Valeriano. ſ. cum Euſebio. 2. Dec.
Martha mar. Romę ſub Claudio. ſ. cũ Mario. 19. Ianu.
Martha virgo & mar. Aſtoricen. 23. Febr.
Martha hoſpita Saluatoris, Taraſci. 29. Iul.
Martha mar. ỹ. cum Suſanna. 20. Sept.
Martha & Saula mart. Colonię cum alijs pluribus. 20. Oct.
Martia mar. Syracuſis. ỹ. cum Ruffino. 21. Iuni.
Martialis mar. ſ. in, xviij. mart. Cæſaraug. 16. Apr.
Martialis eps Lemouicen. Alpinianus et Auſtriclinianus presbyteri. 30. Iuni.
Martialis mar. Romæ ſub Antonino. ỹ. in, Septem fratres. 10. Iul.
Martialis, Saturninus, Epictetus, Maprilis, Felix, & ſocij mart. in Portu Romano. 22. Aug.
Martialis, Laurẽtius, & alij xx. m̃. in Africa. 28. Sept.
Martialis mar. Cordubæ. ſ. cum Fauſto. 13. Oct.
Martina virgo & mar. Romę ſub Alexandro. 1. Ianu.
Martinianus eps Mediolanen. 2. Ianu.
Martinianus mar. Romæ ſub Nerone. ỹ. cum Proceſſo. 2. Iul.
Martinianus, Epheſi. ỹ. in, Septem dormientes. 27. Iul.
Martinianus, & Saturianus cum duob. fratrib. mart. & Maxima virgo in Africa ſub Geiſerico. 16. Oct.
Martinus eps Tungrenſis. 21. Iuni.
Martinus eps Viennenſis. 1. Iul.
Martinus eps Treuiren. & mar. 19. Iul.
Martinus abbas monaſt. Vertani. 24. Oct.
Martinus eps Turonenſis. 11. Nou.
Eiuſdem Tranſlatio, & Baſilicę ipſius dedicatio. 4. Iul.
Martinus Papa & mar. in Cherſoneſo ſub Conſtante. 12. Nou.
Martinus abbas Santonen. 7. Dec.
Martyres plurimi in Africa ſub Seuero. 6. Ianu. Sub Geiſerico. 5. Apr. ſub Valeriano 9. Aug.
Alexandrię ſub Arianis. 28. Ianu. & 13. Mai. Sub Valeriano. 28. Febr. Tempore Theodoſii. 17. Mart. Sub Conſtantio. 21. Mart. Sub Valeriano. 10. Aug.
Antiochię ſub Maximino. 11. Mart.
In Arabia ſub Maximino. 22. Febr.
In Bulgaria ſub Nicephoro Imp. 23. Iul.
In Cappadocia & Meſopotamia ſub Maximino. 23. Mai.
Conſtantinopoli ſub Conſtantio. 30. Mart.
Apud Homeritas ſub Dunaan tyranno. 27. Iul.
Nicomedię ſub Dioclet. 23. Iuni.
In Numidia ſub Dioclet. 11. Febr.
In Perſide ſub Cabada rege. 8. Febr.
In Phrygia vnius vrbis ciues ſub Maximino. 7. Fe.
In Ponto ſub Maximiano. 5. Febr.
Romę ſub Dioclet. 2. Ianu. Sub Alexãdro. 2. Mart. Sub Aureliano pręfecto. 10. Apr. Sub Nerone. 24. Iuni.
In Thebaide ſub Dioclet. 5. Ianu. Sub Decio. 28. Iul.
Tyri in Phęnicia ſub Dioclet. 20. Febr.
Martyres plurimi in Perſide ſub Sapore, ſc. Azades eunnchus, Milles & Acepſimas epi, Aithala & Ioſeph presbyteri, Azadanes & Abdieſus diaconi, Mareas, Bicor, & alij xx. epi, & clerici CCL. & Tarbula virgo cum pediſequa ſua. 22. Apr.
Martyres pęne innumerabiles Treuiris ſub Dioclet. 6. Oct.
Cęſaraugustę ſub Daciano pręſide. 3. Non.
Martyrum multa millia Nicomediæ ſub Dioclet. 25. Dec.
Martyrius monachus in prouincia Valerię. 23. Ianu.
Martyrius mar. Ananię. ỹ. cum Siſinio. 29. Mai.
Martyrius ſubdiaconus, & Marcianus cãtor mart. Cõſtantinopoli ſub Conſtantio. 25. Oct.
Marutha eps in Meſopotamia. 4. Dec.
Maſculas archimimus confeſſor in Africa ſub Geiſerico. ſ. cum Armogaſte. 29. Mart.
Maſſa candida CCC. marty. Carthagine ſub Valeriano. 24. Aug.
Maſſylitani martyres in Africa. 9. Apr.
Maternus eps Mediolanen. confeſſ. ſub Maximiano. 18. Iul.
Maternus eps Treuirenſis. 14. Sept.
Mathildes Regina in Germania. 14. Mart.
Matrona ancilla mar. Theſſalonicę. 15. Mart.
Matrona mar. in Paphlagonia. ſ. cũ Alexandra. 20. Mart.
Matrona virgo & mar. Ancyræ. ỹ. cum Theodoto. 18. Mai.
Matronianus eremita Mediolani. 14. Dec.
Matthęus Apoſt. & Euang. m̃. in Aethiopia. 21. Sept.
Eius Vigilia. 20. Sept.
Eiuſdem Tranſlatio Salerni. 6. Mai.
Matthęus eremita mar. in Polonia. ſ. cum Benedicto. 12. Nou.

Matthias ep̃s Hieroſolymitan. 30. Ianu.
Matthias Apoſtolus in Iudęa. 24. Febr.
Eius Vigilia. 23. Febr.
Maturinus confeſſor in pago Vuaſtinenſi. 1. Nou.
Maturus mar. Lugduni ſub Antonino. j̄. cum Photino. 2. Iuni.
Mauilus mar. Adrumeti ſub Seuero. 4. Ianu.
Maura mar. Rauēnæ ſub Decio. ʒ̄. cum Fuſca. 13. Febr.
Maura mar. in Thebaide. j̄. cum Timotheo. 3. Mai.
Maura virgo & mar. Conſtantinopoli. 30. Nou.
Maurilius ep̃s Andegauen. 13. Sept.
Maurinus abbas & mar. Colonię. 10. Iuni.
Mauritius mar. Nicopoli ſub Licinio. ʒ̄. cum Leontio. 10. Iul.
Mauritius, Exuperius, Candidus, Victor, Innocentius, Vitalis, & ſocij legionis Thebęorum mart. in Gallia ſub Maximiano. 22. Sept.
Maurus abbas in territorio Andegauen. 15. Ianu.
Maurus ep̃s Cęſenaten. 20. Ianu.
Maurus abbas Bobacenſis. 27. Ianu.
Maurus miles mar. Romę ſub Dioclet. j̄. cum Papia. 29. Ianu.
Maurus ep̃s, Pantaleemon & Sergius mart. in Apulia ſub Traiano. 27. Iul.
Maurus mar. Romæ. ʒ̄. cum Bono. 1. Aug.
Maurus, & ſocij mart. Rhemis. 22. Aug.
Maurus ep̃s Vuiroduuen. 8. Nou.
Maurus ep̃s Veronenſis. 21. Nou.
Maurus mar. Romæ ſub Numeriano. 22. Nou.
Maurus mar. Romę ſub Numeriano. ʒ̄. cum Claudio. 3. Dec.
Maxentius presbyter Pictauien. 26. Iuni.
Maxentius, Conſtantius, Creſcentius, Iuſtinus, & ſocij mart. Treuiris ſub Dioclet. 12. Dec.
Maxima mar. Sirmij. j̄. cum Montano. 26. Mart.
Maxima mar. in Africa. ʒ̄. cum Ianuario. 8. Apr.
Maxima virgo in Foro Iulij. 16. Mai.
Maxima, Donatilla, & Secunda virg. & mart. Tuburbi ſub Valeriano. 30. Iul.
Maxima mar. Romę ſub Dioclet. 2. Sept.
Maxima mar. Vlyſipone ſub Dioclet. j̄. cum Veriſſimo. 1. Oct.
Maxima virgo in Africa. ʒ̄. cum Martiniano. 16. Oct.
Maximianus mar. Bellouaci. ʒ̄. cum Luciano. 8. Ianu.
Maximianus ep̃s Rauennæ. 21. Febr.
Maximianus ep̃s Syracuſanus. 9. Iuni.
Maximianus, Epheſi. j̄. in, Septē dormientes. 27. Iul.
Maximianus mar. ʒ̄. cum Bonoſo. 21. Aug.
Maximianus ep̃s Bagaienſis. 3. Oct.
Maximilianus ep̃s Laureacenſis. 12. Oct.
Maximilianus ep̃s & mar. 29. Oct.
Maximinus ep̃s Treuirenſis. 29. Mai.
Maximinus ep̃s Aquenſis. 8. Iuni.
Maximinus confeſſor Aurelianen. 15. Dec.
Maximus ep̃s Papienſis. 8. Ianu.
Maximus ep̃s Nolanus. 15. Ianu.
Maximus mar. Antiochiæ ſub Iuliano. ʒ̄. cum Iuuentino. 25. Ianu.
Maximus, Claudius, Præpedigna, Alexander, & Cutias mart. Oſtiæ ſub Dioclet. 18. Febr.
Maximus mar. in Africa. ʒ̄. cum Lucio. 18. Febr.
Maximus, Quinctilianus, & Dadas mart. ſub Diocle. 13. Apr.
Maximus mar. Romæ ſub Alexandro. j̄. cum Tiburtio. 14. Apr.
Maximus & Olympiades mart. Cordulę ſub Decio. 15. Apr.
Maximus mar. Epheſi ſub Decio. 30. Apr.
Maximus ep̃s Hieroſolymitan. confeſſ. ſub Maximino. 5. Mai.
Maximus, Baſſus, & Fabius mart. Romę ſub Dioclet. 11. Mai.
Maximus mar. Aruernis. ʒ̄. cum Caſſio. 15. Mai.
Maximus ep̃s Veronenſis. 29. Mai.
Maximus ep̃s Taurinenſis. 25. Iuni.
Maximus mar. Damaſci. j̄. cum Sabino. 20. Iul.
Maximus ep̃s Patauinus 2. Aug.
Maximus monachus Conſtantinopoli, duo Anaſtaſij, & alij plures mart. ſub Conſtante. 13. Aug.
Maximus puer mar. Carthagine ſub Hunnerico. ʒ̄. cū Liberato. 17. Aug.
Maximus mar. in Illyrico. ʒ̄. cum Floro. 18. Aug.
Maximus B. Martini diſcipulus 20. Aug.
Maximus presbyt. & mar. Oſtiæ ſub Alexandro. j̄. cū Quiriaco. 23. Aug.
Maximus mar. ʒ̄. cum Magno. 4. Sept.
Maximus, Theodorus, & Aſclepiodorus mart. Hadrianopoli ſub Maximiano. 15. Sept.
Maximus mar. Damaſci. j̄. cum Paulo. 25. Sept.
Maximus mar. ſub Decio. 28. Sept.
Maximus diaconus & mar. Aquilæ. 19. Oct.
Maximus leuita & mar. Ambianen. 20. Oct.
Maximus mar. Apameæ ſub Dioclet. 30. Oct.
Maximus ep̃s Maguntinus ſub Conſtantio. 18. Nou.
Maximus presbyt. mar. Romæ ſub Valeriano. 19. Nou.
Maximus ep̃s Rhegienſis. 27. Nou.
Maximus mar. Romæ ſub Valeriano. ʒ̄. cum Euſebio. 2. Dec.
Maximus ep̃s Alexandrinus. 27. Dec.
Medardus ep̃s Nouiomenſis. 8. Iuni.
Mederieus presbyt. Lutetię. 29. Aug.
Menardus eremita & mar. in monaſt. Augienſi. 12. Ianu.
Melania iunior, & Pinianus, Cōſtantinopoli. 31. Dec.
Melanius ep̃s Rhedonenſis. 6. Ianu.
Melanius ep̃s Rhotomagen. 22. Oct.
Melas ep̃s Rhinocururæ ſub Valente. 16. Ianu.
Melaſippus, Antonius, & Carina mart. Ancyrę ſub Iuliano. 7. Nou.
Melchiades Papa Romæ. 10. Dec.
Meletius ep̃s Antiochenus. 12. Febr.
Meletius dux, & ſocij CCLII. mart. 24. Mai.
Meletius ep̃s in Cypro. 21. Sept.
Meletius ep̃s in Ponto. 4. Dec.
Meleuſippus mar. Lingonis ſub M. Aurelio. j̄. cū Speuſippo. 17. Ianu.
Melitina mart. Marcianopoli ſub Antonino. 15. Sept.
Mellitus ep̃s in Anglia. 24. Apr.
Memmius ep̃s Catalaunenſis. 5. Aug.
Memnon centurio mar. j̄. cum Seuero. 20. Aug.

Mena-

Menalippus mar.3̄.cum Diomede.2.Sept.
Menander mar.Pruſæ,ī.cum Patricio.28.Apr.
Menander mar.Philadelphię.3̄.cum Cyrillo.1.Aug.
Menedemus mar.Conſtantinopoli ſub Valente.ī.cum Vrbano.5.Sept.
Meneleus abbas in territorio Aruernen.22.Iul.
Meneus & Capito mart.24.Iul.
Menignus fullo mar.ſub Decio.15.Mart.
Mennas eps Conſtantinopolitan.25.Aug.
Mēnas Aegyptius miles mar. in Phrygia ſub Dioclet. 11.Nou.
Mennas ſolitarius,Samnij.11.Nou.
Mennas,Hermogenes,& Eugraphus mar.Alexādriæ ſub Maximino.10.Dec.
Menodora,Metrodora,& Nymphodora virg.& mar. in Bithynia ſub Maximiano.10.Sept.
Mercuria mar.Alexandriæ ſub Decio.3̄.cum Ammonaria.12.Dec.
Mercurialis eps 23.Mai.
Mercurius miles mar.Cæſareę ſub Decio.25.Nou.
Mercurius,& ſocij milites mart.in Sicilia ſub Licinio.10.Dec.
Merulus monachus Romæ.3̄.cum Antonio.17.Ianu.
Metellus m̄.Neocęſareę.3̄.cum Mardonio.24.Ianu.
Methodius eps in Morauia.9.Mart.
Methodius eps Conſtantinopolitan.14.Ianu.
Methodius eps Tyri.m̄.in Chalcide ſub Diocle 18.Sept.
Metranus mar.Alexandrię ſub Decio.31.Ianu.
Metrobius mar.Tripoli.3̄.cum Luciano.24.Dec.
Metrodora virgo & mar.in Bithynia ſub Maximiano. 3̄.cum Menodora.10.Sept.
Metrophanes eps Conſtantinopolitan.4.Iuni.
Meuris & Thea mart.in Paleſtina.19.Dec.
Michæas propheta in Iudęa.15.Ianu.
Michael eps Synnade.23.Mai.
Michaelis archāg.Apparitio in mōte Gargano.8.Mai.
Eiuſdem Dedicatio ibidem.29.Sept.
Migdonius & Mardonius mart.Nicomediæ ſub Dioclet.23.Dec.
Milburges virgo in Anglia.23.Febr.
Mille centum & quattuor milites mart. Melitinę ſub Dioclet.3̄.cum Eudoxio.5.Sept.
Mille quadringenti octoginta mart. Samariæ ſub Coſroa.22.Iuni.
Mille quingēti vigintiquinq.mart.in Piceno.29.Mai.
Milles eps mar.ſub Sapore.3̄.in, Martyres plurimi in Perſide.22.Apr.
Mineruinus mar.Catanę.ī.cum Stephano.31.Dec.
Mineruus & Eleazarus cum filijs octo mart.Lugduni 23.Aug.
Minias miles mar.Florentię ſub Decio.25.Oct.
Mirocles eps Mediolanen.3.Dec.
Mitrius mar.Aquis.13.Nou.
Modeſta mar.Nicomediæ.3̄.cum Macedonio.13.Mart.
Modeſta virgo Treuiris.4.Nou.
Modeſtus mar.in Africa.ī.cum Zotico.12.Ianu.
Modeſtus & Iulianus mart.Carthagine.12.Febr.
Modeſtus leuita & mar.Beneuenti.12.Febr.
Modeſtus & Ammonius mart.Alexandrię.12.Febr.
Modeſtus eps Treuirenſis.24.Febr.
Modeſtus m̄.in Lucania ſub Diocl.ī.cū Vito.15.Iuni.
Modeſtus mar.Agathen.ſub Dioclet.ī.cum Tiberio. 10.Nou.
Modoaldus eps Treuirenſis.12.Mai.
Monachi monaſterij Dij mart. Conſtantinopoli. 8. Febr.
Monachi,& alij mart.in Paleſtina ſub Alemundero. 19.Febr.
Monachi S.Sabæ mart. in Paleſtina ſub Saracenis. 16.Mai.
Monachi mart. Thecue in Paleſtina ſub Saracenis. 28.Mai.
Monachi,& alij mart. in India ſub Rege Abenner. 3.Aug.
Monas eps Mediolanen.12.Oct.
Monegundes Turonen.2.Iul.
Monica mater B.Auguſtini,Oſtiæ.4.Mai.
Eiuſdem Tranſlatio Romę.9.Apr.
Monitor eps Aurelianenſis.10.Nou.
Montanus,Lucius.Iulianus,Victoricus,Flauianus,& ſoc. mart.in Africa ſub Valeriano. 24.Febr.
Mōtanus presbyter,& Maxima m̄. Sirmij.26.Mart.
Montanus mar.Tarracinę ſub Hadriano.17.Iuni.
Moſeus & Ammōius milites mart.in Ponto.18.Ianu.
Moyſes eps in Aegypto.7.Febr.
Moyſes mar.Alexandrię.3̄.cum Cyrione.14.Febr.
Moyſes Aethiops anachorita.28.Aug.
Moyſes legiſlator & propheta.4.Sept.
Moyſes presby.mar.Romæ ſub Decio.25.Nou.
Moyſetus mar.in Africa.18.Dec.
Mucianus mar.3̄.cum Marco.3.Iul.
Mucius diaconus mar.Cordulę.ī.cum Parmenio.22. Apr.
Mucius presbyt.mar.Conſtantinopoli ſub Dioclet.13. Mai.
Mulieres plurimæ mart.Emeſæ ſub Mady.Arabę.14. Nou.
Muritta diaconus confeſſ. in Africa ſub Hunnerico. 3̄.cum Eugenio.13.Iul.
Muſonius mar. Neocæſareæ.3̄.cū Mardonio.24.Ianu.
Muſtiola mar. Cluſij ſub Aureliano.3̄. cum Irenæo. 3.Iul.
Myron eps in Creta.8.Aug.
Myron presby.mar.in Achaia ſub Decio.17.Aug.
Myrops mar.in Chio ſub Decio.13.Iul.

N

NAbor Romę ſub Dioclet.3̄. cum Baſilide.12. Iuni.
Nabor mar.in Africa.3̄.cum Ianuario.10.Iul.
Nabor & Felix mart.Mediolani ſub Maximiano.12. Iul.
Nahum propheta,in Begabar.1.Dec.
Namphanion,& ſocij mart.in Africa.4.Iul.
Narciſſus m̄.Tomis ſub Licinio.3̄.cū Argeo.2.Ianu.
Narciſſus eps Auguſtę,& Felix diaconus mart.Gerundæ ſub Aureliano.18.Mart.
Narciſſus & Creſcentio mart.Romæ.17.Sept.
Narciſſus eps Hieroſolimitan.29.Oct.
Narciſſus mar.3̄.cum Ampliato.31.Oct.
Narnus eps Bergomenſis.27.Aug.

Narſes mar. in Perſide ſub Sapore. j̄. cum Zanita. 27. Mart.
Narſeus mar. Alexandriæ. j̄. cum Philippo. 15. Iul.
Nartalus m̄. Carthagine. j̄. in, Scillitani mart. 17. Iul.
Natalia mar. Cordubę. s̄. cum Georgio. 27. Iul.
Natalia B. Hadriani vxor, Conſtantinopoli. 1. Dec.
Natiuitas D. N. Ieſu Chriſti. 25. Dec.
Eiuſd. Vigilia. 24. Dec.
Eiuſdem Octaua. 1. Ianu.
Natiuitas B. Mariæ virginis. 8. Sept.
Eiuſdem Octaua. 15. Sept.
Natiuitas S. Ioannis Baptiſtę. 24. Iuni.
Eiuſd. Vigilia. 23. Iuni.
Eiuſd. Octaua. 1. Iul.
Naualis mar. Rauennę ſub Maximiano. j̄. cum Valē-ſino. 16. Dec.
Nazarius mar. Romę ſub Dioclet. s̄. cum Baſilide. 12. Iuni.
Nazarius & Celſus m̄. Mediolani ſub Nerone. 28. Iul.
Eorum inuentio Mediolani. 10. Mai.
Nemeſianus, Felices duo, Lucius, Litteus, Polyanus, Victor, Iader, Datiuus ep̄i, & alij mart. in Africa ſub Valeriano. 10. Sept.
Nemeſius mar. in Cypro. j̄. cum Pothamio. 20. Febr.
Nemeſius mar. Tibure ſub Hadriano. j̄. cum Sympho-roſa. 18. Iul.
Nemeſius confeſſor in pago Liſuino. 1. Aug.
Nemeſius diaconus, & Lucilla virgo & mart. Romę ſub Valeriano. 31. Oct.
Nemeſius mar. Alexandriæ ſub Decio. 19. Dec.
Nemotius diaconus, & ſocij mart. Trecis ſub Attila. 7. Sept.
Neomiſia virgo Anagnię. s̄. cum Aurelia. 25. Sept.
Neon mar. ſub Dioclet. s̄. cum Euſebio. 24. Apr.
Neon mar. Aegęæ ſub Dioclet. s̄ cū Claudio. 23. Aug.
Neon mar. Antiochiæ. s̄. cum Marco. 28. Sept.
Neon mar. Romæ ſub Valeriano. s̄. cū Euſebio. 2. Dec.
Neophitus mar. Nicęę. 20. Ianu.
Neopolus mar. Romæ. j̄. cum Saturnino. 2. Mai.
Neoterius m̄. Alexandriæ. s̄. cum Ammone. 8. Sept.
Nereus & Achilleus mart. Romæ. 12. Mai.
Nereus mart. in Africa. j̄. cum Saturnino. 16. Oct.
Nerſus ep̄s, & ſocij mart. in Perſide. 20. Nou.
Neſtabus mar. in Paleſtina ſub Iuliano. s̄. cum Euſe-bio. 8. Sept.
Neſtor ep̄s Perge mar. ſub Decio. 26. Febr.
Neſtor ep̄s & mar. in Cherſoneſo. s̄. cū Baſilio. 4. Mart.
Neſtor mar. in Palæſtina ſub Iuliano. 8. Sept.
Neſtor mar. Theſſalonicæ. 8. Oct.
Nicęas ep̄s Romatianæ vrbis. 22. Iuni.
Nicæas & Paulus mart. Antiochię. 29. Aug.
Nicander mar. in Aegypto ſub Dioclet. 15. Mart.
Nicander & Marcianus mart. Venafri ſub Maximia-no. 17. Iuni.
Nicander ep̄s Myræ, & Hermas presby. mart. 4. Nou.
Nicander mar. Melitine ſub Dioclet. s̄. cum Hierone. 7. Nou.
Nicanor diaconus de vij. primis, in Cypro. 10. Ianu.
Nicanor mar. in Aegypto ſub Maximino. s̄ cum Mar-ciano. 5. Apr. & 5. Iuni.
Nicaſius ep̄s Rhotomagen. Quirinus presby. Scubicu-lus diaconus, & Pientia virgo, mart. in pago Vil-caſſino. 11. Oct.
Nicaſius ep̄s Rhemen. Eutropia virgo, & ſocij mar. 14. Dec.
Nicephorus mar. Antiochię ſub Valeriano. 9. Febr.
Nicephorus mar. in Aegypto ſub Numeriano. j̄. cum Victorino. 25. Febr.
Nicephorus mar. s̄. cum Leone. 1. Mart.
Nicephorus ep̄s Conſtantinopolitan. mar. ſub Leone Armeno. 13. Mart.
Niceras virgo Conſtantinopoli. 27. Dec.
Niceta, & Aquilina mart. in Lycia. 24. Iul.
Nicetas ep̄s in Dacia. 7. Ianu.
Nicetas ep̄s Apolloniæ. 20. Mart.
Nicetas abbas monaſt. Meditij. 3. Apr.
Nicetas Gothus mar. ſub Athanarico. 15. Sept.
Nicetius ep̄s Lugdunen. 2. Apr.
Nicetius ep̄s Viennenſis. 5. Mai.
Nicetius ep̄s Treuirenſis. 5. Dec.
Nicodemi Inuentio. 3. Aug.
Nicolaus Tollentinas ord. Eremit. 10. Sept.
Nicolaus mar. in Mauritania. s̄. cum Daniele. 13. Oct.
Nicolaus ep̄s Myræ. 6. Dec.
Eiuſdem tranſlatio Barij. 9. Mai.
Nicomedes presby. & mar. Romę. 15. Sept.
Nicon, & alij. 10. mart. Cæſareę. 23. Mart.
Nicon mar. Antiochiæ. s̄. cum Marco. 28. Sept.
Nicon monachus in Armenia. 26. Nou.
Nicoſtratus & Antiochus tribuni, cum alijs militibus mart. Cæſareæ. 21. Mai.
Nicoſtratus mar. Romæ. s̄. cum Claudio. 7. Iul.
Nicoſtratus mar. Romę ſub Dioclet. s̄. cum Claudio. 8. Nou.
Nilammon recluſus, in Aegypto. 6. Ianu.
Nilus ep̄s in Phœnicia mar. ſub Dioclet. j̄. cum Tyran-nione. 20. Febr.
Nilus ep̄s in Aegypto mar. in Palęſtina ſub Dioclet. j̄. cum Peleo. 19. Sept.
Nilus abbas Cryptę ferratę. 26. Sept.
Nilus abbas Conſtantinopoli. 12. Nou.
Nimmia mar. Auguſtę. s̄. cum Hilaria. 12. Aug.
Niuianus ep̄s in Scotia. 16. Sept.
Nominanda mar. Romæ. s̄. cum Donata. 31. Dec.
Nongenti Martyres. Romæ. 4. Mart.
Nonna mater B. Gregorij Nazianz. 5. Aug.
Nonnoſus abbas in monte Soracte. 2. Sept.
Nonnus ep̄s Edeſſę. 2. Dec.
Norbertus ep̄s Magdeburgen. 6. Iuni.
Nouatus Pudentis filius Romę. 21. Iuni
Numerianus ep̄s Treuirenſis. 5. Iul.
Numidicus presbyter, & plurimi marty. in Africa ſub Valeriano. 9. Aug.
Nunilo & Alodia virg. & mart. in Hiſpania. 22. Oct.
Nympha virgo. j̄. cum Tryphone, 10. Nou.
Nymphodora mar. Nicęę. j̄. cum Theuſeta. 13. Mart.
Nymphodora virgo & mar. in Bithynia ſub Maxi-miano. s̄. cum Menodora. 10. Sept.

O

OBdulia virgo, Toleti. 5 Sept.
Oceanus mar. ſub Maximiano. ȷ. cum Theodoro. 4. Sept.
Octaua Natiuitatis Domini. 1. Ianu.
Stephani protomartyris. 2. Ianu.
Ioannnis Euangeliſtæ. 3. Ianu.
SS. Inocentium. 4. Ianu.
Epiphaniæ Domini. 13. Ianu.
S. Ioannis. Baptiſtæ. 1. Iul.
Apoſt. Petri & Pauli. 6. Iul.
Laurentij martyris. 17. Aug.
Aſſumptionis B. Mariæ. 22. Aug.
Natiuitatis eiuſdem. 15. Sept.
Omnium Sanctorum. 8. Nou.
Octauianus archidiaconus, & multa millia martyrum Carthagine. 22. Mart.
Octauius, Solutor, & Aduentor mart. Taurini ſub Maximiano. 20. Nou.
Octoginta Martyres in Campania. 2. Mart.
Octogintatres milites mart. Amiterni. 24. Iul.
Odilo abbas Cluniacenſis. 51. Ianu.
Odo ep̃s Vrgellenſis. 7. Iul.
Odo abbas Cluniacen. 18. Nou.
Olauus Rex Noruegiæ, & mar. 29. Iul.
Oliua virgo. 3. Iuni.
Olympiades mar. Cordulæ ſub Decio. ſ̃. cum Maximo. 15. Apr.
Olympiades mar. Ameriæ ſub Dioclet. 1. Dec.
Olympiades vidua Conſtantinopoli. 17. Dec.
Olympius ep̃s & confeſſor in Thracia. 12. Iuni.
Olympius mar. Romæ. ȷ. cum Symphronio. 26. Iul. & 31. Oct.
Omnium Sanctorum feſtiuitas. 1. Nou.
Eiuſdem Vigilia. 31. Oct.
Eiuſdem Octaua. 8. Nou.
Oneſimus Epheſiorum ep̃s & mar. 16. Febr.
Oneſiphorus & Porphyrius m̃. in Helleſpõto. 6. Sept.
Onuphrius anachorita in Aegypto. 12. Iuni.
Optatianus ep̃s Brixienſis. 14. Iul.
Optatus m̃. ſ̃. in, XVIII. marty. Cæſarauguſt. 16. Apr.
Optatus ep̃s Mileuitan. 4. Iuni.
Optatus ep̃s Antiſiodoren. 31. Aug.
Ordinatio S. Baſilij ep̃s Cæſarien. 14. Iuni.
Gregorij Papæ. 3. Sept.
Ambroſij ep̃i Mediolanen. 7. Dec.
Zenonis ep̃i Veronenſis. 8. Dec.
Orentius & Patientia mart. in Hiſpania. 1. Mai.
Orentius, Herois, Pharnacius, Firminus, Firmus, Cyriacus, & Lõginus mart. in Armenia ſub Maximiano. 24. Iuni.
Oreſtes mar. Tyanæ ſub Dioclet. 9. Nou.
Oreſtes mar. in Armenia ſub Dioclet. ſ̃. cũ Euſtratio. 13. Dec.
Oriculus, & ſocij mart. ſub Vuandalis. 18. Nou.
Orientius ep̃s Auſcij. 1. Mai.
Orontius mar. Ebreduni ſub Dioclet. ȷ. cum Vincentio. 22. Ianu.
Oſee propheta. 4 Iul.
Oſmundus ep̃s in Anglia. 4. Dec.
Oſtianus presbyter Viuarienſis. 30. Iuni.
Oſuualdus Rex Angliæ. 5. Aug.
Othilia virgo Argentoraten. 13. Dec.
Othmarus abbas. 16. Nou.
Otho mar. in Africa. ſ̃. cum Berardo. 16. Ianu.
Otho ep̃s Bambergenſis. 2. Iul.

P

PAchomius abbas in Aegypto. 14. Mai.
Pachomius ep̃s Aegyptius mar. Alexandriæ ſub Maximino. ſ̃. cum Fauſto. 26. Nou.
Pacianus ep̃s Barcinonenſis. 9. Mart.
Palæmon abbas in Thebaide. 11. Ianu.
Palatias virgo, & Laurẽtia mart. Anconæ ſub Dioclet 8. Oct.
Palatinus mar. Antiochiæ. ȷ. cum Syco. 30. Mai.
Palladia mar. ȷ. cum Suſanna. 24. Mai.
Palmatius conſul mar. Romæ ſub Alexandro. ſ̃. cum Calepodio. 10. Mai.
Palmatius & ſocij mart. Treuiris ſub Dioclet. 5. Oct.
Pammachius presbyt. Romæ. 30. Aug.
Pamphilus ep̃s Valuenſis. 28. Apr.
Pamphilus presbyt. & mar. cum alijs Cæſareæ ſub Maximino. 1. Iuni.
Pamphilus ep̃s Capuanus 7. Sept.
Pamphilus mar. Romæ. 21. Sept.
Pancharius mar. Nicomediæ ſub Dioclet. 19. Mart.
Pancratius ep̃s Tauromenij, & mar. 3. Apr.
Pancratius mar. Romæ ſub Dioclet. 12. Mai.
Pantenus Alexandriæ ſub Caracalla. 7. Iul.
Pantagapes mar. ſ̃. cum Diomede. 2. Sept.
Pantagathus ep̃s Viennenſis. 17. Apr.
Pantaleemon mar. in Apulia ſub Traiano. ſ̃. cũ Mauro. 27. Iul.
Pantaleon medicus, mar. Nicomediæ ſub Maximiano. 27. Iul.
Papas mar. in Lycaonia, 16. Mart.
Paphnutius mar. Hieroſolymis. 19. Apr.
Paphnutius ep̃s in Aegypto confeſſor ſub Maximino. 11. Sept.
Paphnutius, & ſocij m̃. in Aegypto ſub Dioclet. 24. Sept.
Papias & Maurus milites mart. Romæ ſub Dioclet. 29. Ianu.
Papias ep̃s Hierapolitanus. 22. Febr.
Papias mar. in Aegypto ſub Numeriano. ȷ. cũ Victorino. 25. Febr.
Papias, Diodorus, Conon, & Claudianus mar. Pergæ ſub Decio. 26. Febr.
Papias mart. in Africa. ȷ. cum Publio. 2. Nou.
Papinianus & Manſuetus ep̃i & mart. in Africa ſub Geiſerico. 28. Nou.
Papius mar. ſub Dioclet. 28. Iuni.
Papius mar. in Macedonia ſub Traiano. ȷ. cum Peregrino. 7. Iul
Papylus diaconus mar. Pergami ſub Antonino. ſ̃. cũ Carpo. 13. Apr.
Paramon, & ſocij CCCLXXV. mar. ſub Decio. 29. Nou.
Paraſceues mar. ȷ. cum Photina. 20. Mart.
Paris ep̃s Theani. 5. Aug.
Pariſius monachus Camaldulen. Bononiæ. 11. Iuni.

Parme-

Parmenas diaconus mar. Philippis ſub Traiano. 23. Ianu.
Parmenius, Helimenas, & Chryſotelus presbyteri, Lucas & Mucius diaconi mart. Cordulæ. 22. Apr.
Parthenius mar. Romę ſub Decio. ſ̄. cum Calocero. 19. Mai.
Paſchalis Papa Romæ. 14. Mai.
Paſchaſius ep̄s Vienneuſis. 22. Febr.
Paſchaſius diaconus Romæ. 31. Mai.
Paſchaſius mar. in Africa ſub Geiſerico. ſ̄. cum Arcadio. 13. Nou.
Paſſicrates, Valētio, & alij duo m̄. Doroſtori. 25. Mai.
Paſtor, Victorinus, & ſocij mart. Nicomedię. 29. Mart.
Paſtor ep̄s Aurelianenſis. 30. Mart.
Paſtor presbyter Romæ. 26. Iul.
Paſtor mar. Compluti. ſ̄. cum Iuſto. 6. Aug.
Patapius ſolitarius. Conſtantinopoli. 8. Dec.
Paterius ep̄s Brixienſis. 21. Febr.
Patermuthius, Copres, & Alexander m̄. Alexandriæ ſub Iuliano. 9. Iul.
Paternianus ep̄s Bouonien. 12. Iul.
Paternus ep̄s Abricenſis. 16. Apr.
Paternus mar. Fundis. 21. Aug.
Paternus ep̄s & mar. in territ. Conſtantien. 23. Sept.
Paternus mar. Senonen. 12. Nou.
Patiens ep̄s Metenſis. 8. Ianu.
Patiens ep̄s Lugduneuſis. 11. Sept.
Patientia mar. in Hiſpania. ſ̄. cum Orentio. 1. Mai.
Patricia mar. Nicomediæ. ſ̄. cum Macedonio. 13. Mart.
Patricia virgo Neapoli. 25. Aug.
Patricius ep̄s Aruernenſis. 16. Mart.
Patricius ep̄s in Hibernia. 17. Mart.
Patricius ep̄s, Acatius, Menander, & Polyeuus mart. Pruſę in Bithynia. 28. Apr.
Patricius abbas Niuernis. 24. Aug.
Patrobas diſcipulus B. Pauli. j̄. cum Philologo. 4. Nou.
Patroclus mar. Trecis ſub Aureliano. 21. Ianu.
Paula vidua Romana, in Bethleem. 26. Ianu.
Paula virgo & mar. Conſtantinopoli. 3. Iuni.
Paula virgo & mar. in Hiſpania. ſ̄. cū Cyriaco. 18. Iuni.
Paula mar. Damaſci. j̄. cum Sabino. 20. Iul.
Paula virgo & m̄. Carthagine. ſ̄. cum Baſſa. 10. Aug.
Paulillus puer in Africa. ſ̄. cum Arcadio. 13. Nou.
Paulillus mar. Nicomedia. ſ̄. cum Cyriaco. 19. Dec.
Paulina virgo & mar. Romæ. ſ̄. cum Artemio. 6. Iuni.
Paulina mar. Romæ ſub Valeriano. ſ̄. cum Euſebio. 2. Dec.
Paulina mar. Romę. ſ̄. cum Donata. 31. Dec.
Paulinus ep̄s Brixienſis. 29. Apr.
Paulinus mar. Colonię. 4. Mai.
Paulinus mar. Tuderti. ſ̄. cum Feliciſſimo. 26. Mai.
Paulinus ep̄s Nolanus. 22. Iuni.
Paulinus ep̄s Lucenſis, & mart. cum ſocijs ſub Nerone. 12. Iul.
Paulinus ep̄s Treuirenſis, mar. in Phrygia ſub Conſtātio. 31. Aug.
Paulinus ep̄s Eboracenſis. 10. Oct.
Paulinus ep̄s Capuanus. 10. Oct.
Paulus primus eremita, in Thebaide. 10. Ianu.
Paulus, Gerōtius, Ianuarius, Saturninus, Succeſſus, Iulius, Catus, Pia, & Germana m̄. in Africa. 19. Ianu.
Paulus ep̄s Trecenſis. 1. Febr.
Paulus, Lucius, & Cyriacus mart. Romę. 8. Febr.
Paulus ep̄s Virodunenſis. 8. Febr.
Paulus, Heraclius, Secundilla, & Ianuaria m̄. in Portu Romano. 2. Mart.
Paulus ep̄s Peluſij. 7. Mart.
Paulus cognomento Simplex. 7. Mart.
Paulus m̄. Corinthi ſub Decio. ſ̄. cū Codrato. 10. Mart.
Paulus m̄. Conſtantinopoli ſub Coprouymo. 17. Mart.
Paulus, Cyrillus, Eugenius, & alij quattuor mart. in Syria. 20. Mart.
Paulus ep̄s Narbonenſis. 22. Mart.
Paulus monachus mar. Cordubę. ſ̄. cum Elia. 17. Apr.
Paulus mar. in Helleſponto. j̄. cum Petro. 15. Mai.
Paulus mar. Novioduni. ſ̄. cum Heradio. 17. Mai.
Paulus mar. ſ̄. cum Conſtante. 28. Mai.
Paulus m̄. Cæſareæ ſub Maximino. j̄. cū Valēte. 1. Iuni.
Paulus presby. & mar. Auguſtoduni ſub Aureliano. j̄. cum Reueriano. 1. Iuni.
Paulus mar. Cōſtantinopoli. ſ̄. cum Lucilliano. 3. Iuni.
Paulus ep̄s Conſtantinop. mar. ſub Conſtantio. 7. Iuni.
Paulus & Cyriacus mar. in Ponto 20. Iuni.
Paulus mar. Romę ſub Iuliano. ſ̄. cū Ioanne. 26. Iuni.
Paulus Papa Romę. 28. Iuni.
Paulus Apoſt. mar. Romæ ſub Nerone. j̄. cum Petro. 29. Iuni.
Eiuſdem Conuerſio. 25. Ianu.
Eiuſdem Commemoratio. 30. Iuni.
Paulus mar. ſ̄. cum Marco. 3. Iul.
Paulus diaconus & mar. Cordubę. 20. Iul.
Paulus mar. in Palęſtina ſub Maximino. 25. Iul.
Paulus & Iuliana mart. Ptolemaide ſub Valeriano: 17. Aug.
Paulus mar. Antiochiæ. ſ̄. cum Nicæa. 29. Aug.
Paulus, Tatta, Sabinianus, Maximus, Rufus, & Eugenius mart. Damaſci. 25. Sept.
Paulus mar. ſub Valeriano. ſ̄. cum Dionyſio 3. Oct.
Paulus mar. Nicęę. ſ̄. cum Dario. 19. Dec.
Paolus mar. Tripoli. ſ̄. cum Luciano. 24. Dec.
Pauſides mar. Cæſareæ ſub Dioclet. j̄. cum Timolao. 24. Mart.
Pauſilippus m̄. ſub Hadriano. j̄. cū Theodoro. 15. Apr
Pegaſius mar. in Perſide ſ̄. cum Acindino. 2. Nou.
Pelagia mar. ſ̄. cum Domitio. 23 Mart.
Pelagia virgo & mar. Tarſi ſub Dioclet. 4. Mai.
Pelagia virgo & mar. Antiochię. 9. Iuni.
Pelagia mar. Nicopoli. ſ̄. cum Ianuario. 11. Iul.
Pelagia pænitens, Hieroſolymis. 8. Oct.
Pelagia virgo mar. Antiochiæ. ſ̄. cū Beronico. 19. Oct.
Pelagius ep̄s Laodicenus. 25. Mart.
Pelagius mar. Cordubæ ſub Abdarameno. 26. Iuni.
Pelagius mar. Conſtantię ſub Numeriano. 28. Aug.
Peleus ep̄s mar. in Phœnicia ſub Dioclet. j̄. cū Tyrannione 20. Febr.
Peleus, Nilus, & Elias ep̄i Aegyptij mart. cū plurimis clericis in Palęſtina ſub Dioclet. 19. Sept.
Peluſius presbyt. & mar. Alexandriæ. 7. Apr.
Pelinus ep̄s Brundiſinus mar. Corfinij ſub Iuliano. 5. Dec.

Pere-

Peregrinus mar. Theſſalonicę.s̄.cum Irenęo. 5. Mai.
Peregrinus ep̃s Autiſiodorenſis & mar.16. Mai.
Peregrinus ep̃s & mar.in Pelignis.13. Iuni.
Peregrinus mar. Apollonię.cum Iſauro.17. Iuni.
Peregrinus, Lucianus, Pompeius, Heſychius, Papius, Saturninus, Germanus, & Aſtius ep̃i, mart.in Macedonia ſub Traiano.7.Iul.
Peregrinus presbyter Lugduni.28.Iul.
Peregrinus mar.Romæ ſub Commodo.s̄. cum Euſebio. 25.Aug.
Perfectus presby.& mar.Cordubę.18.Apr.
Pergentinus & Laurentinus mart. Aretij ſub Decio. 3.Iuni.
Perpetua & Felicitas, Reuocatus, Saturninus, & Secundolus mart.Tuburbi ſub Seuero.7. Mart.
Perpetua B.Petri diſcipula, Romę.4.Aug.
Perpetuus ep̃s Turonenſis.8.Apr.
Perſeueranda virgo.26.Iuni.
Petronilla virgo Romę, 31.Mai.
Petronius ep̃s Veronenſis.6.Sept.
Petronius ep̃s Bononienſis.4.Oct.
Petri Apoſt.Cathedra Romæ. 18.Ianu.
Antiochię.22.Febr.
Eiuſdem Dedicatio ad Vincula.1.Aug.
Petrus & Paulus Apoſtoli, mart.Romę ſub Nerone. 29.Iuni.
Eorum Vigilia.28.Iuni.
Eorum Octaua.6.Iul.
Baſilicarum eorumdem Dedicatio Romæ. 18. Nou.
Petrus mar. Aulonę.3.Ianu.
Petrus ep̃s Sebaſtę.9.Ianu.
Petrus, Seuerus, & Leucius mart. Alexandrię. 11. Ianu.
Petrus mar.in Africa.s̄.cum Berardo.16.Ianu.
Petrus Mauimenus mar.Damaſci.21.Febr.
Petrus confeſſor in Hernicis.11.Mart.
Petrus mar. Nicomedię ſub Dioclet.12. Mart.
Petrus & Aphrodiſius mart.in Africa 14. Mart.
Petrus, Marcianus, Iouinus, Tecla, Caſſianus, & alij mart.Romę.26.Mart.
Petrus diaconus, & Hermogenes mart. Antiochiæ. 17.Apr.
Petrus ep̃s Bracarenſis & mar.26.Apr.
Petrus ord.præd.mar.Mediolani.29.Apr.
Petrus monachus & mar.Cordubæ.s̄.cum Amatore. 30.Apr.
Petrus ep̃s Papienſis.7.Mai.
Petrus ep̃s Veſontinus.8.Mai.
Petrus, Andreas, Paulus, & Dionyſia mart. in Helleſponto.15.Mai.
Petrus de Morono, dictus Cæleſtinus V.19.Mai.
Petrus presb.Vualabonſus diaconus, Sabinianus, Vuiſtremūdus, Habentius, & Hieremias monachi mart. Cordubę.7.Iuni.
Petrus mar.Philadelphiæ.s̄.cum Cyrillo.1.Aug.
Petrus ep̃s Anagninus.3.Aug.
Petrus, Iulianus, & alij xviij.mart.Romę. 7. Aug.
Petrus mar.in Ponto.s̄.cum Marcellino.27.Aug.
Petrus ep̃s Compoſtellanus.10.Sept.
Petrus mar.in Africa.s̄.cum Andrea.23.Sept.
Petrus mar.ſub Decio & Valeriano.s̄. cum Dionyſio. 3.Oct.
Petrus ep̃s Damaſcenus.& mar.4.Oct.
Petrus mar.Hiſpali.8.Oct.
Petrus miles mar.Romæ.j̄.cum Theodoſio.25.Oct.
Petrus ep̃s Alexādrinus mar.ſub Maximino.26.Nou.
Petrus monachus mar.Conſtātinopoli ſub Copronymo. j̄.cum Stephano.28.Nou.
Petrus Chryſologus ep̃s Rauennę. 2. Dec.
Petrus, Succeſſus, Baſſianus, Primitiuus, & alij xx. mar.in Africa.9.Dec.
Phara virgo Meldenſis.7.Dec.
Pharnacius mar.in Armenia ſub Maximiano.s̄. cum Orentio.24.Iuni.
Philadelphus m̃.in Sicilia.s̄.cum Alphio.10. Mai.
Philadelphus mar.s̄.cum Diomede.2. Sept.
Philęas ep̃s Thmueos, & Philoromus tribunus, mart. cum innumeris alijs ſub Dioclet.4.Febr.
Philappianus mar.in Africa.s̄.cū Feliciano.30.Ianu.
Philaſtrius ep̃s Brixienſis.18.Iul.
Phileas ep̃s Aegyptius mar. Alexandriæ ſub Maximino.s̄.cum Fauſto.26.Nou.
Philemon, & Apollonius diaconus, mart. Antinoi. 8. Mart.
Philemon & Domninus mart.21.Mart.
Philemō & Apphias m̃.Coloſſis ſub Nerone.22.Nou.
Philetus ſenator, Lydia, Macedo, Theoprepides, Amphilochius, & Gronidas mart.27. Mart.
Philetus, & ſocij mart.ſub Hadriano.28. Mart.
Philibertus abbas in Herio inſula.20.Aug.
Philibertus m̃.in Hiſpania.s̄.cū Fabriciano.22.Aug.
Philippa mar.Perge ſub Antonino.j̄. cum Theodoro 20.Sept.
Philippus ep̃s Gortinæ ſub M.Antonino.11. Apr.
Philippus & Iacobus Apoſtoli, mart. Hierapoli, & Hieroſolymis.1.Mai.
Philippus Argyrio in Sicilia.12.Mai.
Philippus diaconus de vij. Cęſareæ, & quattuor eius filiæ.6.Iuni.
Philippus mar.Romę ſub Antonino.j̄. in ſeptem fratres.10.Iul.
Philippus, Zenon, Narſeus. & decem infantes mart. Alexandriæ.15.Iul.
Philippus mar.Nicomediæ.j̄.cum Stratone.17.Aug.
Philippus ord.ſeru.B.Mariæ.23.Aug.
Philippus mar.s̄.cum Diomede.2.Sept.
Philippus mar.Alexandriæ.13.Sept.
Philippus ep̃s, Seuerus presbyt. Euſebius & Hermes mart.Hadrianopoli ſub Iuliano.22.Oct.
Philippus ep̃s Firmij, & mar.22.Oct.
Philippus presbyter.j̄.cum Pontiano Papa.19.Nou.
Philo & Agathopodes diaconi Antiochiæ.25.Apr.
Philogonius ep̃s Antiochenus.20.Dec.
Philologus & Patrobas B.Pauli diſcipuli.4.Nou.
Philomenus mar.Heracleę.s̄.cū Clementino.14. Nou.
Philomenus mar.Ancyrę ſub Aureliano.29. Nou.
Philonilla B.Pauli diſcipula Tarſi.j̄. cum Zenaide. 11. Oct.
Philoromus tribunus militum mar. in Aegypto ſub Dioclet.s̄.cum Philea.4.Febr.

Phi-

Philoterus mar. Nicomedię ſub Dioclet. 19. Mai.
Philothens m̃. ſub Maximino. s̃. cũ Domnino. 5. Nou.
Philumena virgo Septempedana. 5. Iulij.
Phlegon Apoſtolorum diſcipulus. s̃. cum Herodione. 8. Apr.
Phocas mar. Antiochię. 5. Mart.
Phocas ẽps Synope mar. ſub Traiano. 14. Iul.
Phœbe, Corinthi. 3. Sept.
Photina, Ioſeph, Victor, Sebaſtianus, Anatolius, Photius, Photides, Paraſceues, & Cyriaca m̃. 20. Mart.
Photinus ẽps Lugdunen. Sãctus diaconus, Vitius Epagathus, Macurus, Ponticus, Biblides, Attalus, Alexander Blandina, & alij multi mart. ſub Antonino. 2. Iuni.
Photinus mar. Nicomediæ ſub Dioclet. s̃. cum Aniceto. 12. Aug.
Photius mar. s̃. cum Archelao. 4. Mart.
Photius mar. s̃. cum Photina. 20. Mart.
Pia mar. in Africa. s̃. cum Paulo. 19. Ianu.
Piaton presbyt. & m̃. Tornaci ſub Maximiano. 1. Oct.
Pientia virgo & mar. iu pago Vilcaſſino. s̃. cum Nicaſio. 11. Oct.
Pietius presbyt. Alexandrinus ſub Dioclet. 4. Nou.
Pigmerius mar. Romæ ſub Iuliano. 24. Mart.
Pinianus, Conſtantinopoli. s̃. cum Melania. 31. Dec.
Pinytus ẽps Gnoſſi ſub Antonino. 10. Oct.
Pronius presby. & mar. Smyrnę cum alijs xv. ſub Antonino. 1. Febr.
Piperion mar. Alexandriæ. s̃. cum Candido. 11. Mart.
Pirminus ẽps Meldenſis. 3. Nou.
Pius Papa & mar. Romę ſub Antonino. 11. Iul.
Placidia virgo Veronæ. 11. Oct.
Placidus monachus, Eutychius, Victorinus, Flauia, virgo, Donatus, Firmatus diaconus, Fauſtus & alij xxx. monachi mart. Meſſanę. 5. Oct.
Placidus mar. s̃. cum Anaſtaſio. 11. Oct.
Plato monachus Conſtantinopoli. 4. Apr.
Plato mar. Ancyræ. 22. Iul.
Platonides & alij duo mart. Aſcalone. 6. Apr.
Plautilla, Romę. 20. Mai.
Plautus mar. in Thracia. s̃. cum Eutychio. 29. Sept.
Plutarchus, Serenus, Heraclides, Heron, Serenus, Rhais, Potamiæna, & Marcella mart. Alexandrię ſub Seuero. 28. Iuni.
Podius ẽps Florentinus. 28. Mai.
Pœmon anachorita in Thebaide. 27. Aug.
Polius diaconus mar. in Mauritania. ĩ. cũ Timotheo. 21. Mai.
Pollio mar. in Pannonia ſub Dioclet. 28. Apr.
Polyanus ẽps & mar. in Africa ſub Valeriano. s̃. cum Nemeſiano. 10. Sept.
Polyænus mar. Pruſæ. s̃. cum Patricio. 28. Apr.
Polyænus mar. Romæ. s̃. cum Herma. 18. Aug.
Polycarpus ẽps Smyrneu. mar. ſub Antonino cũ alijs xij. 26. Ianu.
Polycarpus presbyter Romæ. 23. Febr.
Polycarpus & Theodorus mart. Antiochiæ. 7. Dec.
Polychronius ẽps Babylonius, mar. in Perſide ſub Decio. 17. Febr.
Polychronius presbyt. & mar. ſub Conſtantio. 6. Dec.
Polyeuctus mar. Melitine ſub Decio. 13. Febr.
Polyeuctus, Victorius, & Donatus, mart. Cæſareæ. 21. Mai.
Polyxena Apoſtolorum diſcipula, In Hiſpania. ĩ. cum Xantippa. 23. Sept.
Pompeius mar. in Africa ſub Decio. s̃. cum Terentio. 10. Apr.
Pompeius mar. in Macedonia ſub Traiano. s̃. cum Peregrino. 7. Iul.
Pompeius ẽps Papienſis. 14. Dec.
Ponponius ẽps Neapolisan. 14. Mai.
Pompoſa virgo & mar. Cordubæ. 19. Sept.
Pontianus mar. Spoleti ſub Antonino. 19. Ianu.
Pontianus mar. Romæ ſub Commodo. s̃. cum Euſebio. 25. Aug.
Pontianus Papa, & Philippus presbyt. mart. in Sardinia ſub Alexandro. 19. Nou.
Ponsianus, & alij quattuor mart. Romæ. 2. Dec.
Pontianus mar. Romę ſub Maximiano. ĩ. cum Thraſone. 11. Dec.
Pontianus mar. Catanę. ĩ. cum Stephano. 31. Dec.
Ponticus mar. Lugduni ſub Antonino. s̃. cum Photino. 2. Iuni.
Pontius diaconus S. Cypriani. Carthagine. 8. Mart.
Pontius mar. in Gallia ſub Valeriano. 14. Mai.
Poppon abbas Atrebati. 25. Ianu.
Porcarius abbas Lerinenſis, & quingenti monachi mart. 12. Aug.
Porphyrius et Seleneus mart. Cæſareæ ſub Maximino. 16. Febr.
Porphyrius ẽps Gazæ. 26. Febr.
Porphyrius mar. in Piceno. 4. Mai.
Porphyrius Romę. 20. Aug.
Porphyrius mar. in Helleſponto. s̃. cum Oneſiphoro. 6. Sept.
Porphyrius mimus mar. ſub Iuliano. 15. Sept.
Porphyrius mar. Epheſi ſub Aureliano. 4. Nou.
Portianus abbas Aruernis. 24. Nou.
Potamia mar. Thaguræ. s̃. cum Iulio. 5. Dec.
Potamiana virgo & mar. Alexandriæ ſub Seuero. s̃. cum Plutarcho. 28. Iuni.
Potamion ẽps in Aegypto, m̃. ſub Conſtantio. 18. Mai.
Potamius & Nemeſius mart. in Cypro. 20. Febr.
Potentianus mar. Senonen. ĩ. cum Sabiniano. 31. Dec.
Potitus mar. in Sardinia ſub Antonino. 13. Ianu.
Prępedigna mar. Oſtię ſub Dioclet. s̃. cum Maximo. 18. Febr.
Præſentatio B. Marię virginis in templo. 21. Nou.
Pręſidius ẽps & mar. in Africa ſub Hunnerico. s̃. cum Donatiano. 6. Sept.
Prætextatus ẽps Rhotomagen. & mar. 24. Febr.
Prętextatus mar. Romę ſub Maximiano. ĩ. cum Thraſone. 11. Dec.
Pragmasius ẽps Auguſtodunen. 22. Nou.
Praxedes virgo Romæ. 21. Iul.
Priamus mar. in Sardinia. s̃. cum Aemilio. 28. Mai.
Prilidianus mar. Antiochię ſub Decio. s̃. cum Babyla. 24. Ianu.
Primianus mar. in Africa. s̃. cum Dominico. 29. Dec.
Primitiua mar. Romę. 24. Febr.

Primitius virgo & mar. Romę. 23. Iul.
Primitiuus mar. ſ. in, xviij. Marty. Cæſaraug. 16. Apr.
Primitiuus mar. Romæ ſub Hadriano. ſ. cũ Getulio. 10. Iuni.
Primitiuus mar. Tibure ſub Hadriano. ſ. cum Symphoroſa. 18. Iul.
Primitiuus mar. in Gallæcia ſub Dioclet. ſ. cum Facundo. 27. Nou.
Primitiuus mar. in Africa. ſ. cum Petro. 9. Dec.
Primus mar. in Helleſponto. ſ. cum Cyrino. 3. Ianu.
Primus & Donatus diaconi & m̃. in Africa. 9. Febr.
Primus & Felicianus mart. Romæ ſub Dioclet. 9. Iuni.
Primus, Cyrillus, & Secũdarius m̃. Antiochię. 2. Oct.
Principius ep̃s Sueſſionenſis 25. Sept.
Priſca virgo & mar. Romę ſub Claudio. 18. Ianu.
Priſcianus mar. Romę. ſ. cum Euagrio. 12. Oct.
Priſcianus mar. Cæſareę ſub Dioclet. ſ. cum Carponio. 14. Oct.
Priſcilla, Romæ. 16. Ianu.
Priſcilla in Aſia. ſ. cum Aquila. 8. Iul.
Priſcillianus mar. Romæ ſub Iuliano. ſ. cum Priſco. 4. Ianu.
Priſcus presbyt. Priſcillianus, & Benedicta mart. Romę ſub Iuliano. 4. Ianu.
Priſcus, Malchus, & Alexander mart. Cæſareę ſub Valeriano. 28. Mart.
Priſcus mar. cum plurimis alijs in territorio Antiſiodoren. 26. Mai.
Priſcus Chriſti diſcipulus mar. Capuę. 1. Sept.
Priſcus ep̃s Capuanus, Caſtrenſis, Tammarus, Roſius, Heraclius, Secũdinus, Adiutor, Marcus, Auguſtus, Elpidius, Canion, & Vindonius confeſſores ſub perſecut. Vuandalica in Campania. 1. Sept.
Priſcus mar. in Phrygia. 20. Sept.
Priſcus, Creſcens, & Euagrius mart. in Ponto. 1. Oct.
Priuatus ep̃s & mar. in territorio Gaualitano ſub Valeriano. 21. Aug.
Priuatus mar. in Phrygia. ſ. cum Dionyſio. 20. Sept.
Priuatus mar. Romæ ſub Alexandro. 28. Sept.
Probus ep̃s Veronenſis. 12. Ianu.
Probus ep̃s Reatinus. 15. Mart.
Probus mar. Tarſi ſub Dioclet. ſ. cum Tharaco. 11. Oct.
Probus ep̃s Rauennę. 10. Nou.
Probus mar. in Africa ſub Geiſerico. ſ. cum Arcadio. 13. Nou.
Proceſſus & Martinianus mart. Romæ ſub Nerone. 2. Iul.
Prochorus diaconus mar. Antiochię. 9. Apr.
Proclus & Hilarion mart. ſub Traiano. 12. Iul.
Proclus ep̃s Conſtantinopolitan. 24. Oct.
Procopius confeſſor Conſtantinopoli. ſub Leone. ſ. cum Baſilio. 27. Febr.
Procopius mar. Cæſarea ſub Dioclet. 8. Iul.
Proculus, Ephebus, & Apollonius mart. Interamnę. 14. Febr.
Proculus ep̃s Interamnen. & mar. 14. Apr.
Proculus ep̃s Bononien. mar. ſub Maximiano. 1. Iuni.
Proculus mar. in Illyrico. ſ. cum Floro. 18. Aug.
Proculus diaconus mar. Puteolis ſub Dioclet. ſ. cum Ianuario. 19. Sept.
Proculus mar. Auguſtoduni. 4. Nou.
Proculus ep̃s Narnien. mar. ſub Totila. 1. Dec.
Proculus ep̃s Veronen. ſub Dioclet. 9. Dec.
Proiectus mar. ſ. cum Thyrſo. 24. Ianu.
Proiectus ep̃s Aruernen. & Marinus mart. 25. Ianu.
Proſdocimus ep̃s Patauinus. 7. Nou.
Proſper Aquitanus ep̃s Rhegienſis. 25. Iuni.
Proſper ep̃s Aurelianenſis. 29. Iul.
Protaſius mar. Mediolani. ſ. cum Geruaſio. 19. Iuni.
Protaſius mar. Coloniæ. 4. Aug.
Protaſius ep̃s Mediolanenſis. 24. Nou.
Protogenes ep̃s Carrhis. 6. Mai.
Protolicus mar. Alexandrię. ſ. cum Baſſo. 14. Febr.
Protus mar. Aquileię ſub Dioclet. ſ. cũ Catio. 31. Mai.
Protus et Hyacinthus m̃. Romę ſub Gallieno. 11. Sept.
Protus presbyt. & Ianuarius diaconus mart. in Sardinia ſub Dioclet. 25. Oct.
Prudentius ep̃s Turiaſonenſis. 28. Apr.
Ptolemaeus, Lucius, & alius tertius mart. Romę ſub Antonino. 19. Oct.
Ptolemęus miles mar. Alexandrię. ſ. cum Ammone. 20. Dec.
Publia abbatiſſa Antiochię ſub Iuliano. 9. Oct.
Publius ep̃s Athenienſis, & mar. 21. anu.
Publius, Iulianus, Marcellus, & alij mart. in Africa. 19. Febr.
Publius mar. ſ. in, xviij. Marty. Cæſaraug. 16. Apr.
Publius, Victor, Hermes, & Papias mart. in Africa. 2. Nou.
Publius ep̃s & mar. in Aſia. ſ. cum Aurelio. 12. Nou.
Pudens ſenator Romę. 19. Mai.
Pudentiana virgo Romę. 19. Mai.
Pulcheria Auguſta virgo Conſtantinopoli. 10. Sept.
Pupulus mar. Alexandrię. ſ. cum Cęreale. 28. Febr.
Purificatio B. Marię. virg. 2. Febr.
Puſicius mar. in Perſide ſub Sapore. ſ. cum Symeone. 21. Apr.

Q

Quadrageſimus ſubdiaconus. 26. Oct.
Quadraginta milites mart. Romę ſub Gallieno. 13. Ianu.
Quadraginta milites mart. Sebaſtæ ſub Licinio. 9. Mart.
Quadragintaduo Monachi mart. Epheſi ſub Copronymo. 12. Ianu.
Quadragintaduo Martyres in Amorio. 6. Mart.
Quadragintaduo Martyres in Perſide. 10. Mart.
Quadragintatres Monachi mart. in Aegypto. 14. Ianu.
Quadragintaſex milites mart. Romæ ſub Claudio. 25. Oct.
Quadragintaſeptem Martyres Romæ ſub Nerone. 14. Mart.
Quadragintanouem Martyres Chalcedone ſub Dioclet. 24. Sept.
Quadragintanouem milites marty. Romæ ſub Dioclet. ſ. cum Calliſtrato. 26. Sept.
Quadratus, Theodoſius, Emmanuel, & alij xl. mart. 26. Mart.
Quadratus mart. Nicomediæ ſub Decio. 7. Mai.
Quadratus Apoſtolorũ diſcipulus, Athenis. 26. Mai.

Quadratus mar.in Africa.16.Mai.
Quadratus eps 21.Aug.
Quartilla mar.Surrenti.ī.cum Quincto 19.Mart.
Quartus & Quinctus mar.Romę.10.Mai.
Quartus mar.Romę ſub Valeriano.ī.cum Xyſto.6.Aug.
Quartus Apoſtolorum diſcipulus.3.Nou.
Quarcus mar.in Africa.ī.cum Victuro.18.Dec.
Quattuor millia nongenti ſexagintaſex Martyres in Africa ſub Hunnerico.12.Oct.
Queranus abbas in Scotia.9.Sept.
Quinidius eps Vaſionenſis.15.Febr.
Quinctianus & Irenęus mart.in Armenia.1.Apr.
Quinctianus, Lucius, & Iulianus mart.in Africa.23.Mai.
Quinctianus eps Ruthenorum.14.Iuni.
Quinctianus eps Aruernenſis.13.Nou.
Quinctianus mar.Catanę.ī.cum Stephano.31.Dec.
Quinctilianus mar.ſub Dioclet.ī.cum Maximo.13.Apr.
Quinctilianus mar.ī.in, xviij.Marty.Cæſarang.16.(Apr.
Quinctilis eps Nicomedienſis,& mar.8.Mart.
Quinctilla mar.Surrenti.ī.cum Quincto.19.Mart.
Quinctinus mar.Auguſtę.ſub Maximiano.31.Oct.
Quinctus mar.in Africa.ī.cum Aquilino.4.Ianu.
Quinctus, Quinctilla, Quartilla, Marcus, & alij nouē mart.Surrenti.19.Mart.
Quinctus mar.Romæ.ī.cum Quarto.10.Mai.
Quinctus, Arcontius, & Donatus, m̄.Capuę.5.Sept.
Quinctus mar.in Lucania.ī.cum Hyacintho.29.Oct.
Quinctus, Simplicius, & alij mart.in Africa ſub Decio.18.Dec.
Quinquaginta milites mar.in Portu Romano ſub Aureliano.8.Iul.
Quinque martyres in Leſbo inſula.5.Apr.
Quiriacus mar Auguſtę.ī.cum Hilaria.12.Aug.
Quiriacus eps Oſtienſis, Maximus presbyter, Archelaus diaconus, & ſocij m̄.ſub Alexādro.23.Aug.
Quiriacus anachorita in Palęſtina.29.Sept.
Quiricus & Iulitta mar.Tarſi ſub Dioclet.16.Iuni.
Quirinus mar.Romę ſub Claudio.25.Mart.
Quirinus tribunus mar.Romę ſub Traiano.30.Mart.
Quirinus eps Siſcienſis,& mar.4.Iuni.
Quirinus mar.Tiburę.4 Iuni.
Quirinus presbyt.mar.in pago Vilcaſſino.ī.cum Nicaſio.11.Oct.
Quiteria virgo & mar.in Hiſpania.22.Mai.
Quoduultdeus eps Carthaginien.confeſſor Neapoli ſub Geiſerico.26.Oct.

R

Radegundes Regina, Pictauis.13.Aug.
Raineldes virgo,& ſocij mart.in Gallia.16.Iul.
Rainerius confeſſor Piſis.17.Iuni.
Rainerius eps Aquilanus.30.Dec.
Ranulphus mar.Atrebaten.27.Mai.
Raſiphus mar.Romę.23.Iul.
Reatrius mar.in Africa.ī.cum Datio.27.Ianu.
Redempta virgo Romę.ī cum Romula.23.Iul.
Redemptus eps Ferentini.8.Apr.
Regina virgo & mar.Auguſtodunen.7.Sept.
Regulus eps 30.Mart.Regulus mar.Populonij ſub Totila.1.Sept.
Relatio pueri Ieſu de Aegypto.7.Ianua.
Rembertus eps Bremenſis.4.Febr.
Remedius eps in oppido Vapingo.3.Febr.
Remigius eps Rhemenſis.1.Oct.
Reparata virgo & mar.Cęſareæ ſub Decio.8.Oct.
Reſpicius mar.ī.cum Tryphone.10.Nou.
Reſtituta virgo & m̄.Neapoli ſub Valeriano.17.Mai.
Reſtituta virgo & mar.cū alijs multis Sorę ſub Aureliano.17.Mai.
Reſtitutus mar.Romę.29.Mai.
Reſtitutus mar.in Hiſpania.ī.cum Criſpulo.10.Iuni.
Reſtitutus, Donatus, Valerianus, Fructuoſa, & alij xij.mart.Antiochiæ.23.Aug.
Reſtitutus eps Carthaginien.& mar.9.Dec.
Reuerianus eps Auguſtodunen.Paulus presby.& alij decem mart.1.Iuni.
Reuocata mar.ī.cum Saturnino.6.Febr.
Reuocatus mar.Smyrnę.ī.cum Vitale.9.Ianu.
Reuocatus mar.Tuburbi ſub Seuero.ī.cum Perpetua.7.Mart.
Rhais catechumena mar.Alexādrię ſub Seuero.ī.cū Plutarcho.28.Iuni.
Richardus Rex Anglorum.Lucę,7.Febr.
Richardus eps Ciceſtrienſis.3.Apr.
Richarius presbyter in monaſt.Centulę.26.Apr.
Rigobertus eps Rhemenſis.4.Ianu.
Ripſimis,& ſociæ virg.& mart.in Armenia,ſub Tiridate.29.Sept.
Rixius mar.ī.cum Lucia.6.Iul.
Robertus primus abbas Ciſtertij, in monaſt.Moliſmenſi.29.Apr.
Robertus abbas Ciſtertien.in Anglia.7.Iuni.
Robuſtianus mar.Mediolani.24.Mai.
Robuſtianus & Marcus mart.31.Aug.
Rocchus confeſſor in Monte Peſſulano.16.Aug.
Rodopianus mar.in Caria ſub Dioclet.ī.cum Diodoro.3.Mai.
Rogatianus mar.in Britannia ſub Dioclet.ī.cū Donatiano.24.Mai.
Rogatianus presbyt.& Feliciſſimus mart.in Africa ſub Valeriano.26.Oct.
Rogatianus mar.in Africa.ī.cum Caſtore.28.Dec.
Rogatus mar.in Africa.ī.cum Zotico.12.Ianu.
Rogatus mar.in Africa.ī.cum Cyrillo.8.Mart.
Rogatus, Succeſſus, & alij xvi.m̄.in Africa.28.Mart.
Rogatus mar.in Africa.ī.cum Areſio.10.Iuni.
Rogatus monachus mar.Carthagine ſub Hunnerico.ī.cum Liberato.17.Aug.
Rogatus mar.Romę.ī.cum Lucio.1.Dec.
Rogellus & Seruusdeus mart.Cordubę.16.Sept.
Romana virgo Tuderti.23.Febr.
Romanus abbas in territorio Lugdunēn.28.Febr.
Romanus abbas in pago Antiſiodoren.22.Mai.
Romanus mar.Romæ ſub Valeriano.9.Aug.
Romanus eps Antiſiodoren.& mar.6.Oct.
Romanus eps Rhotomagen.23.Oct.
Romanus mar.cum Barula puero Antiochię ſub Galerio.18.Nou.

Romanus Presbyter in caſtro Blauio.24.Nou.
Romaricus abbas Luxouien.8.Dec.
Romualdus anachorita ord.Camaldulen.Rauennę. 19.Iuni.
Romula,Redēpta,et Herūdo virgines Romæ.23. Iul.
Romulus mar.Concordiæ.s̄.cum Donato.17.Febr.
Romulus mar.Cæſareę ſub Dioclet.j̄. cum Timolao. 24.Mart.
Romulus & Secundus mart.in Mauritania.24.Mar.
Romulus ep̄s Feſulan.& mar.cū ſocijs ſub Domitiano. 6.Iul.
Romulus mar.ſub Traiano 5.Sept.
Roſa virgo Viterbij.4.Sept.
Roſius confeſſor in Campania.s̄.cum Priſco.1.Sept.
Roſula mar.in Africa ſub Valeriano.s̄. cum Cypriano.14.Sept.
Rudericus presbyt.& Salomon mart.Cordubę.13. Mart.
Ruffina & Secunda virg. & mart. Romæ ſub Valeriano.10.Iul.
Ruffina virgo & mar.Hiſpali.s̄.cum Iuſta. 19. Iul.
Ruffina,Cæſareæ.j̄.cum Theodoto.31.Aug.
Ruffinus mar.Romæ.s̄.cum Macario.28. Febr.
Ruffinus mar.in Africa.s̄.cum Epiphanio.7. Apr.
Ruffinus mar.Sueſſione ſub Diocles.j̄. cum Valerio. 14.Iuni.
Ruffinus & Martia mart. Syracuſis.21. Iuni.
Ruffinus mar.Aſſiſij.30.Iul.
Ruffinus ep̄s Marſorum, & ſocij mart.ſub Maximino.11.Aug.
Ruffinus confeſſor Mantuę.19.Aug.
Ruffinus ep̄s Capuanus.26.Aug.
Ruffinus,Siluanus,& Vitalicus mar.Ancyrę.4.Sept.
Ruffinus & Ruffinianus mar.9.Sept.
Ruffinus,Marcus,Valerius,& ſocij mart. in Africa. 16.Nou.
Rufus mar. Melitine.s̄.cum Hermogene. 19. Apr.
Rufus mar.Philadelphiæ.s̄.cum Cyrillo.1.Aug.
Rufus ep̄s Capuanus,& mar.27.Aug.
Rufus & Carpophorus mart. Capuæ ſub Dioclet. 27. Aug.
Rufus mar.Damaſci.s̄.cum Paulo.25. Sept.
Rufus ep̄s Metenſis.7.Nou.
Rufus ep̄s Auenionen.12.Nou.
Rufus Apoſtolorum diſcipulus.21. Nou.
Rufus mar.cū ſua familia Romę ſub Diocl.28. Nou.
Rufus & Zoſimus mart.in Macedonia.18. Dec.
Rumoldus ep̄s Dublinen.& mar.Machlinię.1. Iul.
Rupertus ep̄s Salisburgen.27.Mart.
Ruſtica mar.Romę.s̄.cum Donata.31. Dec.
Ruſticus mar.Veronę ſub Maximiano.s̄. cum Firmo. 9.Aug.
Ruſticus ſubdiaconus mar.Carthagine ſub Hunnerico. s̄.cum Liberato.17.Aug.
Ruſticus ep̄s Aruernenſis.24.Sept.
Ruſticus presby.mar.Luteti.ę.s̄.cum Dionyſio.9. Oct.
Ruſticus ep̄s Treuirenſis.14.Oct.
Ruſticus ep̄s Narbonen.26.Oct.
Rutilius mar.in Africa.2.Aug.
Rutilus,& ſocij mart.in Pannonia.4.Iuni.
Rutulus mar.in Africa.s̄.cum Lucio.18.Febr.

S

SAbas Gothus, & alij plures mar.in Cappadocia, ſub Valente.12.Apr.
Sabas & LXX. milites mar.Romæ.24.Apr.
Sabas abbas in Cappadocia. 5.Dec.
Sabatius mar. Antiochiæ ſub Probo.j̄. cum Trophimo. 19.Sept.
Sabel mart. Chalcedone ſub Iuliano.s̄.cum Manuele. 17.Iuni.
Sabina mar.Romæ ſub Hadriano.29.Aug.
Sabina virgo in pago Tricaſſino.29.Aug.
Sabina mar.Abulæ.j̄.cum Vincentio.27.Oct.
Sabinianus mar. in territ. Tricaſſino ſub Aureliano. 29.Ianu.
Sabinianus monachus mart. Cordubæ.s̄. cum Petro presbytero.7.Iuni.
Sabinianus mar.Damaſci.s̄.cum Paulo 25.Sept.
Sabinianus ep̄s Senonen.& Potentianus mar.31.Dec.
Sabinus mar.s̄.cum Donato.25.Ianu.
Sabinus ep̄s Canuſii.9.Febr.
Sabinus mar.Hermopoli.13.Mart.
Sabinus confeſſor Pictauien.11.Iul.
Sabinus,Iulianus,Maximus,Macrobius,Caſſia,Paula,& alij x.mar.Damaſci.20.Iul.
Sabinus epiſc.Placentinus.11.Dec.
Sabinus epiſc. Spoleti, Exuperantius, & Marcellus diaconi, & Venuſtianus præſes cum vxore & filijs mart.ſub Maximiano.30.Dec.
Sacerdos epiſc.in territorio Petragoricenſi.4.Mai.
Sacerdos epiſc.Saguntinus. 5.Mai.
Sacerdos epiſc.Lugdunen.12.Sept.
Sadoth epiſc.& alij CXXVIII.mar.in Perſide ſub Sapore.20.Febr.
Sagar epiſc.Laodiceæ,& mar.6.Oct.
Salaberga abbatiſſa Landuni.22.Sept.
Salluſtia mar.Romæ ſub Decio.s̄.cū Cæreale.14.Sept.
Salluſtianus confeſſor in Sardinia.8.Iuni.
Salomon mar.Cordubæ.s̄.cum Ruderico.13.Mart.
Salomon epiſc.Genuenſis.28.Sept.
Saluinus epiſc.Veronenſis.12.Oct.
Saluius mar.in Africa.11.Ianu.
Saluius epiſc.Ambianen.& mar.11.Ianu.
Saluius epiſc. Engoliſmen. & Superius mart. Valencenis.26.Iuni.
Saluius epiſc.Albigenſis.10.Sept.
Saluaris archidiaconus mar.in Africa.s̄. cum Eugenio.13.Iul.
Samonas mar.Edeſſæ ſub Diocl.s̄.cum Guria.15.Nou.
Sampſon presbyter Conſtantinop.27.Iuni.
Sampſon epiſc.in Britannia.28.Iul.
Samuel m̄.Cæſareæ ſub Maximino.s̄.cū Elia.16.Febr.
Samuel propheta.20.Aug.
Samuel mar.in Mauritania.s̄.cum Daniele.13.Oct.
Sancius mar.Cordubæ. 5.Iuni.
Sanctinus epiſc.Meldenſis.22.Sept.
Sanctorum omnium feſtiuitas.1.Nou.
Sanctus diaconus mar.Lugduni ſub Antonino.s̄.cum Photino.2.Iuni.
Sandalius mar.Cordubæ.3.Sept.

Sarbelius,& Barbea mart.Edeſſę ſub Traiano.29.Ian.
Sarmata mar.in Thebaide.11.Oct.
Saturianus mar.in Africa ſub Geiſerico.ſ.cum Martiniano.16.Oct.
Saturnina virgo & mar.Atrebati.4.Iuni.
Saturnini quattuor mar.ſ.in,xviij.Marty. Caſaraugustani.16.Apr.
Saturninus mar.in Africa.ſ.cum Paulo.19.Ianu.
Saturninus,Thyrſus,& Victor mar.Alexandriæ,31.Ianu.
Saturninus,Theophilus,& Reuocata mart.6. Febr.
Saturninus presbyter, Datiuus, Felix, Ampelius, & ſocij mart.in Africa ſub Dioclet.11. Febr.
Saturninus,Caſtulus,Magnus,& Lucius m̃.15.Febr.
Saturninus mar. Adrumeti.ſ.cum Verulo.11. Febr.
Saturninus mar.Tuburbi ſub Seuero.ſ.cum Perpetua.7.Mart.
Saturninus,& alij nouem mart.in Africa.22.Mart.
Saturninus eps Veronenſis.7.Apr.
Saturninus,Neopolus,Germanus, & Cęleſtinus mar. Romę.2.Mai.
Saturninus mar.in Macedonia ſub Traiano.ſ.cum Peregrino.7.Iul.
Saturninus mar. in Portu Romano. ſ. cum Martiale, (22.Aug.
Saturninus mar.Capuæ.ſ.cum Marcello.6. Oct.
Saturninus & Lupus mar.14.Oct.
Saturninus,Nereus,& alij CCCLXV.mar.in Africa.16.Oct.
Saturninus mar.Caralis ſub Dioclet.30.Oct.
Saturninus mar.Antiochiæ.ſ.cum Baſileo.27. Nou.
Saturninus ſenex, & Siſinius diaconus mart. Romæ ſub Maximiano.29.Nou.
Saturninus eps Toloſanus mar.ſub Decio. 29. Nou.
Saturninus mar.Romæ ſub Valeriano.ſ. cum Irenæo.15.Dec.
Saturninus mar.in Creta ſub Decio.ſ.cum Theodulo.23.Dec.
Saturninus mar.in Africa.ſ.cum Dominico.29.Dec.
Saturus mar.in Africa ſub Geiſerico.ſ.cum Armogaſte.29.Mart.
Satyrus mar.in Achaia.12.Ianu.
Satyrus B.Ambroſii frater.Mediolani.17.Sept.
Sauina matrona Mediolani.30.Ianu.
Sauinus & Cyprianus mar.Brixiæ.11.Iul.
Saula mar.Coloniæ.ſ.cum Martha.20.Oct.
Scholaſtica virgo in monte Caſſino. 10. Febr.
Scillitani Martyres Carthagine, Speratus, Nartalus, Cythinus,Beturius.Felix Aquilinus, Lętatius,Ianuaria,Generoſa,Beſſia,Donata,& Secũda.17.Iul.
Scubiculus diaconus mar. in pago Vilcaſſino.ſ. cum Nicaſio.11.Oct.
Sebaſtia mar.Sirmij.ſ.cum Innocentio 4.Iul.
Sebaſtiana mar.Heracleæ ſub Domitiano.16.Sept.
Sebaſtianus mar.Romæ ſub Dioclet. 20. Ianu.
Sebaſtianus mar.in Armenia.ſ.cum Dionyſio.8.Febr.
Sebaſtianus mar.ſ.cum Photina.20.Mart.
Sebbus Rex Angliæ.29.Aug.
Secunda virgo & mar. Romæ ſub Valeriano. ſ. cum Ruffina.10.Iul.
Secunda mar.Carthagine.ſ.in Scillitani mart.17.Iul.
Secunda virgo mar. Tuburbi ſub Valeriano. ſ. cum Maxima.30.Iul.
Secundarius mar. Antiochiæ.ſ.cum Primo.2. Oct.
Secundianus mar.Concordiæ.ſ.cum Donato.17.Feb.
Secundianus, Marcellianus,& Verianus mart.in Tuſcia ſub Decio.9.Aug.
Secundilla mar.in Portu Romano.ſ.cũ Paulo.2.Mart.
Secundina virgo & mar.Anagnię ſub Decio.15.Ian.
Secundinus mar.in Africa.ſ.cum Lucio.18. Febr.
Secundinus mar.Adrumeti.ſ.cum Verulo.21. Febr.
Secundinus eps Cirthen. mar. ſub Valeriano. ſ. cum Agapio.29.Apr.
Secundinus mar.Cordubæ.21.Mai.
Secundinus eps & mar.Sinueſſę.ſ.cum Caſto.1.Iul.
Secundinus cõfeſſor in Campania.ſ.cũ Priſco.1. Sept.
Secundolus mar.Tuburbi ſub Seuero.ſ. cũ Perpetua.7.Mart.
Secundus mar.in Africa.ſ.cum Epicteto.9. Ianu.
Secundus m̃.in Mauritania.ſ. cũ Romulo.24. Mart.
Secundus mar. Aſtenſis.29.Mart.
Secundus eps Abulen.2.Mai.& ſ. cũ Torquato. 15. (Mai.
Secundus presbyt.& alij mart. Alexandrię ſub Conſtantio.21.Mai.
Secundus mar.Amerię ſub Dioclet.1.Iuni.
Secundus mar.Synnadę.ſ.cum Democrito.31. Iul.
Secundus mar. Nouocomi.ſ.cũ Carpophoro.7. Aug.
Secundus m̃.ex leg.Thebæorum in Liguria. 26.Aug.
Secundus,Fidentianus,& Varicus mart.in Africa.15 Nou.
Secundus mar.Nicęę.ſ.cum Dario. 19. Dec.
Secundus mar.Nicomediæ.ſ.cum Cyriaco. 19. Dec.
Secundus mar.in Africa.ſ.cum Dominico. 29.Dec.
Securus mar.in Africa.ſ.cum Seuero. 2. Dec.
Sedophe mar.in Scythia.ſ.cum Marino.5.Iul.
Seleucus mar.Cęſareæ ſub Maximino.ſ.cum Porphyrio.16.Febr.
Seleucus confeſſor in Syria.24.Mart.
Seleſius mar.Alexandrię ſub Maximino.ſ. cum Hieronide.12.Sept.
Senator eps Mediolanenſis.28.Mai.
Senator,Albani.26.Sept.
Sennen mar.Romę ſub Decio.ſ.cum Abdon.30.Iul.
Septem Virgines & marty. Sirmij.9.Apr.
Septem latrones marty.à B.Iaſone conuerſi. 29. Apr.
Septem Fratres marty. Romę ſub Antonino,ſc. Ianuarius, Felix,Philippus,Siluanus,Alexander,Vitalis,& Martialis.10.Iul.
Septem dormientes Epheſi.ſc.Maximianus, Malchus Martinianus, Dionyſius,Ioannes,Serapion,& Conſtantinus.27.Iul.
Septem fratres Machabęi,& mater eorum,mart.Antiochię ſub Epiphane.1.Aug.
Septimus monachus mar.Carthagine ſub Hunnerico. ſ.cum Liberato.17. Aug. (ce.24.Oct.
Septimus lector mar Venuſię ſub Dioclet.ſ.cum Feli-
Septuaginta duo Martyres Sirmij.23.Febr.
Septuaginta nouem Martyres in Sicilia ſub Dioclet.21.Feb.
Sequanus presbyter Lingonien.19.Sept.
Seraphina in ciuitate Mamienſi.29.Iul.

Serapia virgo & mar. Romę ſub Hadriano.3. Sept.
Serapion mar.in Aegypto ſub Numeriano.j̄.cum Victorino.25.Febr.
Serapion mar.Alexandriæ.s̄.cum Careale.28. Febr.
Serapion ep̄s Thmueos.21.Mart. (Mart.
Serapion lector mar.Pentapoli.j̄. cum Theodoro. 26.
Serapion mar.ſub Seuero.13.Iul.
Serapion,Epheſi.s̄.in,Septem dormientes.27.Iul.
Serapion mar.Romæ.s̄.cum Herma.18. Aug.
Serapion mar.in Ponto.s̄.cum Marcellino. 27. Aug.
Serapion mar.Alexandrię ſub Maximino. s̄. cū Hieronide.12.Sept.
Serapion ep̄s Antiochenus.30.Oct.
Serapion mar.Alexandrię ſub Decio. 14. Nou.
Serena vxor Diocletiani,Romę.16.Aug.
Sereni duo mart. Alexandrię ſub Seuero.s̄.cum Plutarcho.28.Iuni.
Sergius mar.Cęſarez.24.Febr.
Sergius mar. in Apulia ſub Traiano. s̄. cum Mauro. 27.Iul.
Sergius Papa Romæ.9. Sept.
Sergius & Bacchus mart. Auguſtę Euphrateſiæ ſub Maximiano.7.Oct.
Serotina mar.Romæ.s̄.cum Donata.31.Dec.
Seruandus & Germanus mart. in Hiſpania ſub Diocleт.23.Oct.
Seruatius ep̄s Tungrenſis.13.Mai.
Seruilianus mar.Romę ſub Traiano.j̄.cum. Sulpicio. 20.Apr.
Seruilius mar.in Iſtria.j̄.cum Zoello.24. Mai.
Seruulus mar.Adrumeti.j̄.cum Verulo.21. Febr.
Seruulus confeſſor Romę.23.Dec.
Seruus ſubdiaconus mar. Carthagine ſub Hunnerico. s̄.cum Liberato.17.Aug.
Seruus mar.Tuburbi ſub Hunnerico. 7. Dec.
Seruusdeus monachus mar. Cordubæ. s̄. cum Gumeſindo.13.Ianu.
Seruusdeus mar.Cordubę.s̄.cum Rogello.16. Sept.
Seuera virgo Treuiris.20.Iul.
Seuerianus & Aquila mart. Cęſarez.23.Ianu.
Seuerianus ep̄s Scythopolis,& mar.21.Febr.
Seuerianus mar.ſub Dioclet.j̄.cum Victore.20. Apr.
Seuerianus miles mar.Sebaſtę ſub Licinio.9. Sept.
Seuerianus mar.Romę ſub Dioclet.s̄.in,Quattuor Coronati.8.Nou.
Seuerinus ep̄s Neapolitan.8.Ianu.
Seuerinus abbas,Noricorum apoſtolus.8.Ianu.
Seuerinus abbas Agaunenſis.11.Febr.
Seuerinus ep̄s Septem pedanus. 8.Iuni.
Seuerinus mar.s̄.cum Lucia.6.Iul.
Seuerinus mar.Nouocomi.s̄. cū Carpophoro. 7. Aug.
Seuerinus ep̄s Colonienſis.23.Oct.
Seuerinus monachus Tibure.1.Nou. (Nou.
Seuerinus,Exuperius,& Felicianus mart.Viennæ.19.
Seuerinus monachus Lutetię.27.Nou.
Seuerinus ep̄s Treuirenſis.21.Dec.
Seuerus mar.Alexandrię.s̄.cum Petro. 11. Ianu.
Seuerus ep̄s Rauenuę.1. Febr.
Seuerus presbyter in prouincia Valerię. 15. Febr.
Seuerus ep̄s Neapolitan.30.Apr.
Seuerus presbyter Viennen.8.Aug.
Seuerus,& Memnon centurio mart.20.Aug.
Seuerus presbyter Vrbeueteri.1.Oct.
Seuerus ep̄s Treuirenſis.15.Oct.
Seuerus presby.mar. Hadrianopoli ſub Iuliano. s̄. cū Philippo 22.Oct.
Seuerus ep̄s Barcinonen.& mar.6.Nou.
Seuerus mar.Romę ſub Dioclet.s̄.in, Quattuor Coronati.8.Nou. (19.Mai.
Seuerus,Securus,Ianuarius,& Victorinus m̄.in Africa.2.Dec.
Seuerus mar.Alexandrię.s̄.cum Manſueto.30.Dec.
Sex Virgines & mart. Nicomedię ſub Maximiano. 19.Mai.
ſexaginta Martyres Colonię in Africa.30.Aug.
Sexcenti ſexaginta Martyres Alexandrię ſub Maximino.s̄.cum Fauſto.26.Nou.
Sextus mar. Catanæ.j̄.cum Stephana. 31. Dec.
Sidonius ep̄s Aruernenſis.23.Aug.
Sidronius mar.Senonenſis. 11.Iul.
Sigiſmundus Rex Burgundiæ.& mar.1.Mai.
Silas Apoſtolorum diſcipulus in Macedonia.13. Iul.
Siluanus ep̄s Emiſlenus, & alij duo mart. ſub Maximino.6.Febr.
Siluanus mar.in Africa.s̄.cum Lucio.18. Febr.
Siluanus ep̄s in Phœnicia, mar.ſub Dioclet. j̄. cū Tyrannione.20.Febr.
Siluanus mar.in Africa,s̄.cum Cyrillo.8.Mart.
Siluanus ep̄s Gazę & mar.cum plurimis clericis ſub Maximino.4.Mai.
Siluanus mar.Romę.5.Mai.
Siluanus mar.in Iſtria.j̄.cum Zoello.24.Mai.
Siluanus mar.Romę ſub Antonino.s̄.in, Septem fratres.10.Iul.
Siluanus mar.in Piſidia.s̄.cum Bianore. 10. Iul.
Siluanus mar.Ancyræ.s̄.cum Ruffino.4.Sept.
Siluanus confeſſor Bituricen.22.Sept.
Siluanus mar.ſub Maximino.s̄.cū Domnino. 5.Nou.
Siluanus ep̄s Troade.2.Dec.
Siluerius Papa & mar.in inſula Pontia.20. Iuni.
Silueſter ep̄s Cabilonen.20. Nou.
Silueſter Papa Romæ.31.Dec.
Siluanus ep̄s in Campania.10.Febr.
Siluinus ep̄s Toloſanus.17.Febr.
Siluinus ep̄s Veronenſis.12.Sept.
Siluinus.ep̄s Brixienſis.28.Sept.
Ciluius mar. Alexandrię.s̄.cum Aratore. 21.Apr.
Similianus ep̄s Nannetenſis.16.Iuni.
Simitrius presby.& alij xxij.mart. Romę ſub Antonino.26.Mai.
Simon puer mar.Tridenti.14.Mart.
Simon Chananęus, & Thaddęus Apoſtoli, mart. in Perſide.28.Oct.
Simplicianus ep̄s Mediolanen.16.Aug.
Simplicianus m̄.Catanæ.j̄.cum Stephano.31.Dec.
Simplicius Papa Romæ.2.Mart.
Simplicius ſenator mar.Romę ſub Alexandro.s̄. cum Calepodio.10.Mai.
Simplicius ep̄s Fauſinæ,& mar.ſub Dioclet. 15. Mai.
Simplicius ep̄s Auguſtodunen.24.Iuni.

Simplicius, Fauſtinus, & Beatrix m̃. Romæ ſub Dioclet. 29. Iul.
Simplicius mar. Romæ ſub Dioclet. s̃. cum Claudio. 8. Non.
Simplicius ẽps Veronenſis. 20. Nou.
Simplicius mar. in Africa ſub Decio. s̃. cum Quincto. 18. Dec.
Sindulphus confeſſor Rhemen. 20. Oct.
Sindulphus ẽps Viennen. 10. Dec.
Sirenus monachus mar. Sirmij ſub Maximiano. 23. Febr.
Siricius mar. Adrumeti. s̃. cum Verulo. 21. Febr.
Siridon ẽps. 2. Ianu.
Siſenandus leuita & mar. Cordubæ. 16. Iul.
Siuiardus abbas apud Cenomanos. 1. Mart.
Siſinius diaconus, Diocletius, & Florentius mar. Auximi ſub Dioclet. 11. Mai.
Siſinius, martyrius, & Alexander m̃. Ananiæ. 29. Mai.
Siſinius mar. Cyzici ſub Diocles. 23. Nou.
Siſinius diaconus mar. Romæ ſub Maximiano. s̃. cum Saturnino. 29. Nou.
Smaragdus mar. Romæ ſub Maximiano. s̃. cũ Cyriaco. 16. Mart. & 8. Aug.
Sobel Aegyptius mar. s̃. cum Cantidio. 5. Aug.
Socrates & Dionyſius mar. 19. Apr.
Socrates & Stephanus mar. in Britannia. 17. Sept.
Sotemnius ẽps Carnutenſis. 25. Sept.
Solochanus, & ſocij milites mart. Chalcedone ſub Maximiano. 17. Mai.
Solutor mar. Rauennæ ſub Dioclet. s̃. cũ Valẽtino. 13. Nou.
Solutor miles mar. Taurini ſub Maximiano. s̃. cum Octauio. 20. Nou.
Sopatra virgo Conſtantinopoli. s̃. cũ Euſtolia. 9. Nou.
Sophia virgo & mar. Firmij. 30. Apr.
Sophia & Irenes mart. 18. Sept.
Sophia vidua Romę. 30. Sept.
Sophonias propheta in Iudęa. 3. Dec.
Sophronius ẽps Hieroſolimitan. 11. Mart.
Sophronius ẽps in Cypro. 8. Dec.
Soſipatrus B. Pauli diſcipulus, Beroeę. 25. Iuni.
Soſius diaconus mar. Puteolis ſub Dioclet. s̃. cũ Ianuario. 19. & 23. Sept.
Soſthenes & Victor m̃. Chalcedone ſub Diocl. 10. Sept.
Soſthenes B. Pauli diſcipulus, Corinthi. 28. Nou.
Soter Papa & mar. Romæ. 22. Apr.
Soteris virgo & mar. Romæ. 10. Febr.
Sozon mar. Pompeiopoli ſub Maximiano. 7. Sept.
Specioſus monachus Romę. 15. Mart.
Speratus mar. Carthagine. s̃. in, Scillitani mart. 17. Iul.
Spes abbas Nurſiæ. 28. Mart.
Spes virgo & mart. Romę ſub Hadriano. s̃. cum Fide. 1. Aug.
Speuſippus, Eleuſippus, & Meleuſippus mart. Lingonis ſub M. Aurelio. 7. Ianu.
Spiridion ẽps in Cypro, cõfeſſ. ſub Maximino. 14. Dec.
Stachys ẽps Conſtantinopolitan. 31. Oct.
Stacteus mar. Tibure ſub Hadriano. s̃. cum Symphoroſa. 18. Iul.
Stacteus mar. Romæ. 28. Sept.
Staniſlaus ẽps Cracouienſis. & mar. 11. Apr.
Stephanus ẽps Lugdunenſis. 13. Febr.
Stephanus abbas Reate. 13. Febr.
Stephanus mar. in Aegypto. s̃. cum Victore. 1. Apr.
Stephanus abbas Ciſtercienſis. 17. Apr.
Stephanus ẽps Antiochenus, & mar. 25. Apr.
Stephanus mar. Tarſi. s̃. cum Caſtore. 27. Apr.
Stephanus Papa & mar. Romę ſub Valeriano. 2. Aug.
Stephanus ſubdiaconus mar. Romæ ſub Valeriano. s̃. cum Xyſto. 6. Aug.
Stephanus Hungarorum Rex. 20. Aug.
Stephanus mar. in Britannia. s̃. cum Socrate. 17. Sept.
Stephanus mar. in Hiſpania. s̃. cum Honorio. 21. Nou.
Stephanus mar. Antiochię ſub Dioclet. 22. Nou.
Stephanus iunior, Baſilius, Petrus, Andreas, & ſocij CCCXXXIX. monachi mart. Conſtantinopoli ſub Copronymo 28. Nou.
Stephanus mar. in Africa. s̃. cum Claudio. 3. Dec.
Stephanus protomartyr. Hieroſolymis. 26. Dec.
Eius Octaua. 2. Ianu.
Eiuſdem inuentio. 3. Aug.
Eiuſdem Tranſlatio Romæ. 7. Mai.
Stephanus, Põtianus, Attalus, Fabianus, Cornelius, Sextus, Flos, Quinctianus, Mineruinus, & Simplicianus mart. Catanæ. 31. Dec.
Stercatius mar. Emeritę ſub Dioclet. s̃. cum Victore. 24. Iul.
Straton, Philippus, & Eutychianus mar. Nicomedię. 17. Aug.
Straton mar. 9. Sept.
Straton mar. Alexandriæ ſub Maximino. s̃. cum Hieronide 12. Sept.
Stratonicus mar. Singidoni ſub Licinio. s̃. cum Hermylo. 13. Ianu.
Stylianus anachorita Hadrianopoli. 26. Nou.
Styriacus mar. Sebaſtę ſub Licinio. s̃. cum Carterio. 2. Nou.
Succeſſus mar. in Africa. s̃. cum Paulo. 19. Ianu.
Succeſſus mar. in Africa. s̃. cum Rogato. 28. Mart.
Succeſſus mart. s̃. in, xviij. Mart. Cęſaraugnſt. 16. Apr.
Succeſſus mar. in Africa. s̃. cum Petro. 9. Dec.
Suitbertus ẽps Verdenſis. 1. Mart.
Sulpicius Pius ẽps Bituricenſis. 17. Ianu.
Sulpicius Seuerus ẽps Bituricen. 29. Ianu.
Sulpicius & Seruilianus mart. Romę ſub Traiano. 20. Apr.
Superius mar. Valencenis. s̃. cum Saluio. 26. Iuni.
Suranus abbas. 24. Ianu.
Suſanna, Marciana, & Palladia mart. cũ filijs paruulis. 24. Mai.
Suſanna virgo & mar. Romæ ſub Dioclet. 11. Aug.
Suſanna & Martha mart. 20. Sept.
Suuithunus ẽps Vuintonien. 2. Iul.
Syagrius ẽps Auguſtodunen. 27. Aug.
Syeus & Palatinus mart. Antiochię. 30. Mai.
Symeon Stylites monachus Antiochię. 5. Iann.
Symeon ẽps Hieroſolym. mar. ſub Traiano. 18. Febr.
Symeon ẽps Seleucię, centũ ẽpi & alij clerici, Vſthazanes, Abedechalas & Ananias presbyteri, Puſicius, & filia eius virgo, m̃. in Perſide ſub Sapore. 21. Apr.
Symeon monachus Treuiris. 1. Iuni.
Symeo cognomento Salum, Emeſę. 1. Iul.

Symeon monachus in agro Mantuano.26. Iul.
Symeon Stylites iunior.3.Sept.
Symeon ſenex.8.Oct.
Symmachus Papa Romæ.19.Iul.
Symphorianus mar.Romæ.s̄.cum Claudio.7. Iul.
Symphorianus mar.Auguſtoduni ſub Aureliano.22. Aug.
Symphorianus mar.Romę ſub Dioclet.s̄.cum Claudio. 8. Nou.
Symphoroſa mar. in Campania ſub Dioclet. s̄. cum Ariſtone.2. Iul.
Symphoroſa,& ſeptē eius filij,Creſceus,Iulianus,Nemeſius,Primitiuus,Iuſtinus,Stacteus,& Eugenius mart.Tibure ſub Hadriano.18. Iul.
Symphronius mar.in Africa.s̄.cum Felice. 3. Febr.
Symphronius,Olympius,Theodulus, & Exuperia m̄. Romæ.26.Iul.& 31.Oct.
Syncletica,Alexandrię.5.Ianu.
Synd.mius mar.Nicomediæ.s̄.cum Cyriaco. 19.Dec.
Syneſius & Theopompus mart. 21. Mai.
Syneſius lector mar.Romę ſub Aureliano. 12. Dec.
Syntyches,Philippis.22.Iul.
Syrus ep̄s Papienſis.9.Dec. & cū Inuētio eiuſd. vrbis ep̄o.12. Sept.
Syrus ep̄o Ioannem.29. Iuni.

T

TAmmarus confeſſor in Campania. s̄. cum Priſco.1.Sept.
Tarbula mar.ſub Sapore.s̄. in , Martyres plurimi in Perſide.22. Apr.
Tatiana mar.Romę ſub Alexandro.12. Ianu.
Tatianus diaconus mar.Aquileię ſub Numeriano. s̄. cum Hilario.16.Mart.
Tatianus mar.in Phrygia ſub Iuliano.s̄.cum Macedonio. 12. Sept.
Tatio mar.in Iſauria ſub Dioclet. 24. Aug.
Tatta mar.Damaſci.s̄.cum Paulo.25.Sept.
Taurinus ep̄s Ebroicenſis.11. Aug.
Taurio mar.Amphipoli.s̄.cum Auctlo.7.Nou.
Tecla mar.Romæ.s̄.cum Petro.26.Mart.
Tecla mar.in Palæſtina ſub Dioclet. s̄. cū Timotheo. (19.Aug.
Tecla,Adrumeti.s̄.cum Bonifacio. 30. Aug.
Tecla virgo & mar.Aquileię ſub Nerone.s̄.cum Euphemia.3.Sept.
Tecla virgo & mar.Iconij ſub Nerone.23. Sept.
Tecla abbatiſſa in Germania.15.Oct.
Teleſphorus Papa & m̄.Romę ſub Antonino.5.Ianu.
Terentianus ep̄s Tudertinus m̄.ſub Hadriano.1.Sept.
Terentius,Africanus,Pōpeius,& ſocij mart.in Africa ſub Decio.10.Apr.
Terentius ep̄s Iconij,& mar.21.Iuni.
Terentius mar.Tuderti ſub Dioclet. s̄. cum Fidentio. (27.Sept.
Tertius confeſſor in Africa ſub Hunnerico.s̄.cū Dionyſia.6.Dec.
Tertulla virgo & mar.Cirthę ſub Valeriano. s̄. cum Aemiliano.29.Apr.
Tertullianus ep̄s Bononien.27. Apr.
Tertullinus presby.& m̄.Romę ſub Valeriano.4.Aug.
Thaddęus Apoſt.mar.in Perſide.s̄.cū Simone.28.Oct.
Thęa mar.in Palęſtina.s̄.cum Meuri.19.Dec.
Thalalæus,Aſterius,Alexander,& ſocij mart. Edeſſę ſub Numeriano. 20. Mai.
Thalus mar. Laodiceę ſub Dioclet. s̄. cum Trophimo. 11.Mart.
Thamel,& ſocij mart.ſub Hadriano. 4.Sept.
Tharacus,& Probus, & Andronicus mart. Tarſi ſub Dioclet.11.Oct.
Tharaſius ep̄s Conſtantinopolitan. 25. Febr.
Tharſicius,Zoticus,Cyriacus,& ſocij mart. Alexandriæ.31. Ianu.
Tharſicius acolythus mar.Romæ.15. Aug.
Tharſilla virgo Romę.24.Dec.
Thecuſa virgo mar.Ancyrę.s̄.cum Theodoto.18. Mai.
Themiſtocles mar.in Lycia ſub Decio. 21. Dec.
Theoctiſtes virgo in Paro inſula. 10. Nou.
Theodardus ep̄s Lodienſis & mar.10. Sept.
Theodemirus monachus mar.Cordubę.25.Iul.
Theodora mar.Nicęę.s̄.cum Theuſeta. 13. Mart.
Theodora mar.Romę ſub Hadriano.1.Apr.
Theodora virgo , & Didymus mart. Alexandrię ſub Dioclet.28.Apr.
Theodora virgo mar.Tarracinę ſub Domitiano.s̄. cum Flauia Domitilla.7.Mai.
Theodora pęnitens,Alexandrię.11. Sept.
Theodora Romæ ſub Dioclet. 17. Sept.
Theodoricus presbyt.Rhemenſis. 1. Iul.
Theodorus monachus in Aegypto. 28.Dec.
Theodorus mar.Heracleæ ſub Licinio.7. Febr.
Theodorus mar.Romę.s̄.cum Alexandro.17. Mart.
Theodorus ep̄s,Irenæus diaconus,Serapion & Ammonius lectores marty. Pentapoli.26.Mart.
Theodorus & Panſilippus m̄. ſub Hadriano.15.Apr.
Theodorus Trichinas.20. Apr.
Theodorus ep̄s Anaſtaſiopolis.22. Apr.
Theodorus ep̄s Bononienſis.5.Mai.
Theodorus ep̄s Papienſis.20.Mai.
Theodorus ep̄s Cyrenenſis,confeſſ.ſub Dioclet. 4. Iul.
Theodorus mar.Romę ſub Gallieno . s̄. cum Lucilla. 29.Iul.
Theodorus mar.Nicomedię.s̄.cum Zenone.2.Sept.
Theodorus,Oceanus,Ammianus , & Iulianus mart. ſub Maximiano.4. Sept.
Theodorus mar.Conſtantinopoli ſub Valente . s̄. cum Vrbano. 5.Sept.
Theodorus mar.Hadrianopoli ſub Maximiano. s̄. cum Maximo.15.Sept.
Theodorus ep̄s Cantuarienſis.19.Sept.
Theodorus,Philippa eius mater , & ſocij mart. Perge ſub Antonino.20. Sept.
Theodorus presby.m̄.Antiochiæ ſub Iuliano.23. Oct.
Theodorus abbas Viennæ.29.Oct.
Theodorus miles m̄.Amaſeę ſub Maximiano.9.Nou.
Theodorus ep̄s Aegyptius,mar. Alexandrię ſub Maximino.s̄.cum Fauſto.26.Nou.
Theodorus mar.Antiochię.s̄.cum Polycarpo. 7. Dec.
Theodorus mar.Antiochiæ.s̄.cum Druſo. 14. Dec.
Theodorus mar. Romę ſub Valeriano. s̄. cum Irenæo. 15.Dec.
Theodorus manſionarius Eccl.S.Petri,Romæ.26.Dec.
Theodorus monachus , & Theophanes ep̄s Nicænus,

confeſſores Conſtantinopoli ſub Leone *& Theophilo.27.Dec.*
Theodoſia mar. in Paphlagonia . s̄. cum Alexandra. (20.Mart.
Theodoſia mar.s̄.cum Domitio. 23.Mart.
Theodoſia virgo Tyria mar.Cęſareę ſub Maximino. 2. Apr.
Theodoſia, & aliæ xij. mart. Cæſareæ ſub Dioclet. 29. Mai.
Theodoſius cœnobiarcha in Cappadocia. 11. Ianu.
Theodoſius mar.s̄.cum Quadrato. 26. Mart.
Theodoſius ep̄s Antiſiodorenſis . 17. Iul.
Theodoſius, Lucius, Marcus, & Petrus milites mart. Romæ.25.Oct.
Theodota mar.Conſtantinopoli ſub Leone Iconoclaſta. 17.Iul.
Theodota, cum Euodio, & alijs duobus filijs mart.Nicęę.2.Aug.
Theodotus mar.in Africa.s̄.cum Aquilino.4.Ianu.
Theodotus ep̄s Cyriniæ confeſſor ſub Licinio.6. Mai.
Theodotus, Thecuſa, Alexandra, Claudia, Faina, Euphraſia, Matrona, & Iulitta virg. & mart.Ancyræ. 18. Mai.
Theodotus mar.in Scythia.s̄.cum Marino. 5.Iul.
Theodotus, Ruſſina, et Ammia, Cæſareæ. 31.Aug.
Theodotus ep̄s Laodiceæ.2.Nou.
Theodotus mar.Heracleę.s̄.cū Clementino.14.Nou.
Theodulphus ep̄s Laubienſis.24. Iuni.
Theodulus mar.Cæſareę.17.Febr.
Theodulus presbyter Antiochię.23.Mart.
Theodulus, Aneſius, Felix, Cornelia, & ſocij mart. in Africa. 31. Mart.
Theodulus lector mar. Theſſalonicæ ſub Maximiano. s̄.cum Agathopode.4. Apr.
Theodulus mar.ſub Hadriano.s̄.cū Exuperio.2.Mai.
Theodulus presby.mar.Romę ſub Traiano.s̄.cū Alexandro Papa. 3. Mai.
Theodulus mar.in Phœnicia.s̄. cum Leontio. 18. Iuni.
Theodulus mar.Romę.s̄.cum Symphronio. 26.Iul. & 31.Oct.
Theodulus mar. in Phrygia ſub Iuliano . s̄. cum Macedonio. 12.Sept.
Theodulus, Saturninus, Euporus, Gelaſius, Eunicianus, Zeticus, Cleomenes, Agathopus, Baſilides, et Euariſtus mart.in Creta ſub Decio.23.Dec.
Theogenes mar.in Helleſponto.s̄.cum Cyrino. 3.Ianu.
Theogenes ep̄s Hipponen. & alij XXXVI. mart.ſub Valeriano.26.Ianu.
Theogonius mar. Edeſſę ſub Maximiano . s̄. cum Baſſa.21. Aug. (3.Ianu.
Theonas mar. in Cilicia ſub Dioclet. j̄. cum Zoſimo.
Theonas mar.ſub Dioclet.j̄.cum Victore.20. Apr.
Theonas ep̄s Alexandrinus. 23. Aug.
Theoneſtus ep̄s Altini & mar.30. Oct.
Theonilla mar. Aegęę ſub Dioclet.s̄.cum Claudio. 23. Aug.
Theopemptus mar.in Cilicia ſub Dioclet.j̄. cum Zoſimo.3.Ianu.
Theophanes monachus Conſtantinopoli, confeſſor ſub Leone Armeno.12.Mart.
Theophanes, & ſocij Conſtantinopoli.4. Dec.
Theophanes monachus ep̄s Nicęnus. s̄. cum Theodoro.27.Dec.
Theophila virgo mar. Nicomediæ ſub Dioclet. s̄. cum Inde.28. Dec. (Ianu.
Theophilus diaconus, & Helladius mart. in Libya. 8.
Theophilus ſcolaſticus mar.Cęſareæ . 6. Febr.
Theophilus mar.s̄.cum Saturnino.6.Febr.
Theophilus mar.Romę.s̄.cum Macario.28.Febr.
Theophilus ep̄s Cęſarienſis.5.Mart.
Theophilus ep̄s Nicomedienſis.7.Mart.
Theophilus ep̄s Brixienſis.27.Apr.
Theophilus prętor mar.in Cypro . 22. Iul.
Theophilus mar.ſub Dioclet.j̄.cū Trophimo.23.Iul.
Theophilus mar. Alexandriæ.s̄.cū Ammone.8. Sept.
Theophilus monachus Cōſtantinopoli, confeſſ.ſub Iſaurico.2.Oct.
Theophilus ep̄s Antiochenus. 13.Oct.
Theophilus mar.Cęſareę ſub Decio . s̄. cum Germano. 3.Nou.
Theophilus miles mar. Alexandrię.s̄. cum Ammone. 20. Dec.
Theopiſtes & Theopiſtus mart. Romæ ſub Hadriano. s̄.cum Euſtachio.20.Sept.
Theopompus mar.s̄.cum Syneſio.21. Mai.
Theoprepides mar.s̄.cum Phileto.27. Mart.
Theoticus mar. Antinoi.s̄.cum Ariano.8.Mart.
Theotimus ep̄s Tomis.20.Apr.
Theotimus mar. ſub Maximino . s̄. cum Domnino. 5. Nou.
Theotimus & Baſilianus mart.Laodiceę.18.Dec.
Theotimus mar.Tripoli. s̄. cum Luciano. 24. Dec.
Theſpeſius mar.in Cappadocia ſub Alexādro.1. Iuni.
Theſpeſius mar.Nicęę ſub Maximino. s̄. cum Euſtachio.20.Nou.
Theſſalonica mar. Amphipoli.s̄.cum Aucto.7.Nou.
Theuſeta, Horres, Theodora, Nymphodora, Marcus, et Arabia mart.Niceæ.13.Mart.
Thomaides mar. Alexandrię.14.Apr.
Thomas Aquinas ord.Præd.in monaſt. Foſſę nouæ. 7. Mart.
Thomas ep̄s Herfordienſis.2. Oct.
Thomas monachus Antiochię.18. Nou.
Thomas Apoſtolus mar.Calaminæ. 21. Dec.
Eius Vigilia. 20. Dec.
Eiuſdem Tranſlatio Edeſſę.3.Iul.
Thomas ep̄s Cantuarien.& mar.29. Dec.
Thraſeas ep̄s Eumenia, mar.Smyrnę . 5. Oct.
Thraſon, Pontianus, & Prętextatus mart. Romæ ſub Maximiano.11.Dec.
Thyrſus & Proiectus mart.24.Ianu.
Thyrſus, Leucius, & Callinicus mart. Apolloniæ ſub Decio.28.Ianu.
Thyrſus mar. Alexandriæ.s̄.cū Saturnino. 31. Ianu.
Thyrſus diaconus mar. Auguſtoduni . s̄. cum Andochio.24. Sept.
Tiberius, Modeſtus, & Florentia mart.in territ. Agathenſi ſub Dioclet. 10.Nou.
Tiburtius, Valerianus, & Maximus mart. Romæ ſub Alexandro.14.Apr.
Tiburtius mar.Romę ſub Dioclet.11. Aug.

Tibur-

Tiburtius mar. in Sabinis. ſ. cum Hyacintho. 9. Sept.
Tigides & Remedius epi, in oppido Vapingo. 3. Febr.
Tigrius presby. & Eutropius lector mart. Conſtantinopoli. 12. Ianu.
Timolaus, duo Dionyſii, Pauſides, Romulus, duo Alexandri, & Agapius mart. Cęſareę ſub Dioclet. 24. Mart.
Timon diaconus de vij. mar. Corinthi. 19. Apr.
Timotheus diſcipulus B. Pauli, eps Epheſinus, & mar. 24. Ianu.
Eiuſdem Tranſlatio Conſtantinopoli. 9. Mai.
Timotheus mar. Romæ ſub Antonino. ſ. cum Marco. 24. Mart.
Timotheus & Diogenes mart. in Macedonia. 6. Apr.
Timotheus & Maura mart. in Thebaide. 3. Mai.
Timotheus, Polius, et Eutychius diaconi mart. in Mauritania. 21. Mai.
Timotheus mar. Romæ. ſ. cum Fauſtino. 22. Mai.
Timotheus eps Pruſiadis, mar. ſub Iuliano. 10. Iuni.
Timotheus, Tecla, & Agapius mart. in Palæſtina ſub Dioclet. 19. Aug.
Timotheus mar. Romæ. 22. Aug
Timotheus & Apollinaris mart. Rhemis. 23. Aug.
Timotheus & Fauſtus mart. Antiochię. 8. Sept.
Timotheus diaconus mar. in Mauritania. 19. Dec.
Titianus eps Opitergij. 16. Ianu.
Titianus eps Brixienſis. 3. Mart.
Titus diſcipulus B. Pauli, & Cretenſium eps. 4. Ianu.
Titus diaconus mar. Romę ſub Gothis. 16. Aug.
Tobias m̃. Sebaſtę ſub Licinio. ſ. cum Carterio. 2. Nou.
Torpes mar. ſub Nerone, Piſis in Tuſcia. 17. Mai.
Torquatus eps Accitanus, Cteſiphon, Secundus, Indaletius, Cęcilius, Heſychius, & Euphraſius epi in Hiſpania. 15. Mai.
Tornanus diaconus mar. Herbipoli. ſ. cum Chyliano. 8. Iul.
Tranquillinus mar. Romę ſub Dioclet. 6. Iul.
Transfiguratio Domini in monte Thabor. 6. Aug.
Trãſlatio S. Andreę Apoſtoli, Cõſtantinopoli. 9. Mai.
Auguſtini epi, Papię. 28. Febr.
Dominici ord. Prẽd. Bononię. 24. Mai.
Franciſci confeſſoris, Aſſiſii. 25. Mai.
Frigdiani epi Lucenſis. 18. Nou.
Gregorij Nazianzeni Romę. 11. Iuni.
Herculani epi & mart. Peruſię. 1. Mart.
Hieronymi presbyteri, Romę. 9. Mai.
Ignatij epi & mart. Antiochię. 17. Dec.
Ioannis Chryſoſtomi Conſtantinopoli. 27. Ianu.
Iulianę virginis & mart. Cumis. 16. Febr.
Lucæ Euangeliſtæ, Conſtantinopoli. 9. Mai.
Marci Euangeliſtę Venetijs. 31. Ianu.
Marię Iacobi. Verulis. 25. Mai.
Marinę virginis, Venetijs. 17. Iul.
Martini epi Turonis. 4. Iul.
Matthęi Apoſtoli, Salerni. 6. Mai.
Monicę matris S. Auguſtini, Romę. 9. Apr.
Nicolai epi Myreę, Bary in Apulia. 9. Mai.
Stephani protomartyris Romę. 7. Mai.
Thomæ Apoſtoli, Edeſſæ. 3. Iul.
Timothei Epheſiorum epi, Cõſtantinopoli. 9. Mai.
Trecẽti Martyres Carthagine ſub Valeriano. 24. Aug.
Trecenti Martyres Colonię ſub Maximiano. 15. Oct.
Trecenti & decem Martyres in Perſide. 9. Mai.
Trecenti decem & octo Martyres Colonię ſub Maximiano. ſ. cum Gereone. 10. Oct.
Trecenti trigintanouem Monachi marty. Conſtantinopoli ſub Copronymo. ſ. cum Stephano. 28. Nou.
Trecenti quinquaginta Monachi marty. in Syria. 31. Iul.
Trecenti ſeptuagintaquinq. Martyres ſub Decio. ſ. cũ Paramone. 29. Nou.
Tres milites marty. Romę ſub Nerone. 2. Iul.
Tres pueri in Babylonia. 16. Dec.
Triginta milites mart. Romę ſub Dioclet. 1. Ianu.
Triginta milites m̃. Antiochiæ. ſ. cũ Marco. 28. Sept.
Triginta Martyres Romę ſub Dioclet. 22. Dec.
Triginta tres Martyres Nicęę. 16. Aug.
Trigintaquattuor marty. Lugduni ſub Antonino. ſ. cũ Alexandro. 24. Apr.
Trigintaſeptem Martyres in Thracia. 20. Aug.
Trigintaocto Monachi mart. in monte Sina. 14. Ianu.
Trigintanouem Martyres in Palęſtina ſub Maximino. 4. Mai.
Triphenes mar. Cyzici. 31. Ianu.
Triphina mar. in Sicilia. ſ. cum Agathone. 5. Iul.
Tripos mar. Romę ſub Aureliano. ſ. cum Baſilide. 10. Iuni.
Troadius mar. Neocęſareę ſub Decio. 28. Dec.
Troianus eps Santonenſis. 30. Nou.
Throphimus & Thalus mart. Laodiceæ ſub Dioclet. 11. Mart.
Trophimus & Eucarpius mart. 18. Mart.
Trophimus & Theophilus mart. ſub Dioclet. 23. Iul.
Trophimus, Sabbatius, et Dorimedon mart. Antiochiæ & Synnadæ ſub Probo. 19. Sept.
Trophimus diſcip. B. Pauli, & eps Arelaten. 29. Dec.
Trudo presbyter in pago Haſbanio. 23. Nou.
Tryphenna & Tryphoſa Iconij. 10. Nou.
Tryphillus eps in Cypro. 13. Iuni.
Tryphon mar. in Africa. ſ. cum Aquilino. 4. Ianu.
Tryphon, & alij xiij. mart. Alexandrię. 3. Iul.
Tryphon et Reſpicius m̃. & Nympha virgo. 10. Nou.
Tryphonia vxor Decij, Romę. 18. Oct.
Tryphoſa, Iconij. ſ. cum Tryphenna. 10. Nou.
Turianus eps in Britannia. 13. Iul.
Turibius eps Aſturicenſis. 16. Apr.
Tychicus B. Pauli diſcipulus, in Cypro. 29. Apr.
Tychon eps in Cypro. 16. Iuni.
Tyrannio, Siluanus, Peleus, & Nilus epi, et Zenobius presbyt. mart. in Phœnicia ſub Dioclet. 20. Febr.

V

Valens eps & mar. cum tribus pueris. 21. Mai.
Valens diaconus, Paulus, & alij nouem mart. Cæſareæ ſub Maximino. 1. Iuni.
Valens eps Veronenſis. 26. Iul.
Valentina virgo & mar. cũ ſocia in Palęſtina. 25. Iul.
Valentinus presbyt. & m̃. Romę ſub Claudio. 14. Febr.
Valentinus eps Interamnen. & mar. 14. Febr.
Valentinus eps Treuiren. & mar. 16. Iul.
Valentinus eps. 29. Oct.

Valētinus presbyt.& Hilarius diaconus mart.Viterbij ſub Maximiano.3. Nou.
Valentinus,Felicianus,& Victorinus mart. Rauennæ ſub Dioclet. 11. Nou.
Valentinus,Solutor,& Victor mar.Rauennæ ſub Dioclet.13. Non.
Valentinus,Concordius,Naualis, & Agricola mart. Rauennę ſub Maximiano.16. Dec.
Valentio mar.Doroſtori.s̄.cum Paſſicrate.25.Mai.
Valerię mar.Mediolani. 28. Apr.
Valeria *mar.Cæſareę.s̄.cum Zenaide.5. Iuni.*
*Valeria virgo & mar.*Lemouicis.9. Dec.
Valerianus mar.Romæ ſub Alexandro.s̄. cum Tiburtio.14. Apr.
Valerianus mar.Antiochię.s̄.cū Reſtituto. 23. Aug.
Valerianus mar. Alexandriæ ſub Maximino.s̄. cum Hieronide.12. Sept.
Valerianus mar.Cabilonen.15. Sept.
*Valerianus,*Macrinus,*& Gordianus mart.Nouioduni. 17. Sept.*
Valerianus ēps Aquileienſis. 27.Nou.
Valerianus,Vrbanus,Creſcēs,Euſtachius,Creſconius, Creſcentianus,Felix,Hortulanus, & Florentianus *ēpi & confeſſores in* Africa.18. Nou.
Valerianus ēps in Africa *ſub Geiſerico.15. Dec.*
Valerius ēps Cæſarauguſtan. 28. Ianu.
Valerius diſcip.B.Petri,& ēps Treuiren.29.Ianu.
Valerius & Ruffinus mart. Sueſſione ſub Dioclet.14. Iuni.
Valerius mar.in Africa.*s̄.cum Ruffino.16.Nou.*
Varicus mar.in Africa.s̄.cum Secundo.15.Nou.
Varus miles,& ſeptem Monachi mart.in Aegypto *ſub* Maximino.19. Oct.
Vbaldus ēps Eugubinus.16. Mai.
Vedaſtus ēps Atrebatenſis. 6. Febr.
Venantius ēps & mar.1. Apr.
Venantius, & alij decem mart. Camerini ſub Decio. 18.*Mai.*
Venantius abbas Turonis.13.Oct.
Venerius ēps Mediolanenſis.4.Mai.
Venerius eremita in inſula Palmaria. 13. Sept.
Veneranda virgo m̄.in Gallia ſub Antonino.14. Nou.
Venerandus mar.Trecen.ſub Aureliano.14.Nou.
Venuſtianus præſes mar.Spoleti ſub Maximiano.*s̄. cū* Sabino.30.*Dec.*
Venuſtus mar.in Africa.*s̄.cum* Heliodoro. 6. Mai.
Venuſtus mar.Romę.s̄.cum Fauſtino.22.Mai.
Veranus ēps in territorio Aurelianenſi.19.Oct.
Veranus ēps Lugdunen.11.Nou.
Verecundus ēps Veronenſis.22. Oct.
Verena virgo in territorio Conſtantien.1. Sept.
Verianus mar.in Tuſcia ſub Decio. s̄. cum Secundiano.9. Aug. (clet.1.Oct.
Veriſſimus, Maxima,& Iulia *mar.Vlyſipone ſub Dio-*
*Verulus,Secundinus,Siricius,Felix,Seruulus,Saturninus,*Fortunatus*, & alij xvi. mart. Adrumeti in perſecut.Vuandal.21.Febr.*
Verus *ēps* Viennenſis. 1. Aug.
Verus ēps Salernitan. 23.Oct.
*Verius Epagatus mar.*Lugduni *ſub Antonino.s̄. cum* Photino. 2. Iuni.
Viator miniſter B.Iuſti,Lugduni.21. Oct.
Viator ēps Bergomenſis.14.Dec. (Ianu.
Victor mar.Ebreduni ſub Diocl.s̄.cum Vincentio.22.
Victor mar.Alexandrię.s̄.cum Saturnino. 31. Ianu.
Victor mar.in Aegypto ſub Numeriano.s̄.cum Victorino.25. Febr.
Victor confeſſor in territorio Archiacenſi. 26. Febr.
Victor,Victorinus,*Claudianus, & Baſſa mart. Nicomedię.6. Mart.*
Victor *mar.in Africa.* 10. *Mart.*
Victor *mar.s̄.cum Photina.* 20.*Mart.*
Victor *mar.*Theſſalonicę. *s̄.cum Domnino.*30.*Mart.*
Victor *&* Stephanus *mart.in Aegypto.1.Apr.*
Victor *mar.Bracari. 12. Apr.*
Victor,*Zoticus,Zenon,*Acindinus *Cæſarius, Seuerianus,Chryſophorus,Theonas, & Antoninus mart. ſub Dioclet.20.* Apr.
Victor *mar.Mediolani ſub* Maximiano. 8. *Mai.*
Victor *& Corona m̄.in* Syria *ſub Antonino.14.* Mai.
Victor *mar.* Alexandriæ.*s̄.cum Adrione.17. Mai.*
Victor, *Alexander,Felicianus, &* Longinus *milites mart.Maſſiliæ.21.Iul.*
Victor,*Stercatius,& Antinogenes mart.Eremitę ſub Dioclet.24.Iul.*
Victor *Papa & mar.Romæ.28.Iul.*
Victor *ēps* Vticenſis.23.*Aug.*
Victor *mar.in Hiſpania.26.Aug.*
Victor *ēps & mar.in* Africa *ſub* Valeriano.*s̄.cum Nemeſiano. 10.Sept.*
Victor *m̄.Chalcedone ſub* Diocl.*s̄.cū Soſthene.10.Sep.*
Victor *mar.in Africa ſub* Valeriano. *s̄. cum Cypriano.14. Sept.*
Victor *mar.in Gallia ſub Maximiano.s̄. cum Mauritio.22. Sept.*
Victor *&* Vrſus *mart. Solodori ſub Maximiano : 30. Sept.*
Victor,*& ſocij mart.in territ.Colonienſi.10.Oct.*
Victor,*Alexander,&* Marianus *mart.* 17. *Oct.*
Victor *ēps* Capuanus. 17.*Oct.*
Victor *mar.in Africa.s̄.cum Publio.2. Nou.*
Victor *mar. Rauennę ſub Dioclet. s̄. cum* Valentino. 13. *Nou.*
Victor *mar.Nicomedię.s̄.cum* Ambico.3. *Dec.*
Victor *m̄.Romæ ſub* Valeriano.*s̄.cū Irenæo.* 15. *Dec.*
Victor *mar.in Africa.s̄.cum* Victuro.18. *Dec.*
Victor mar.in Africa.*s̄.cum Caſtore.28. Dec.*
Victor mar.in Africa.s̄.cum Dominico.29.Dec.
Victoria *mart.Cordubæ ſub Diocl. s̄. cum* Aciſclo.17. *Nou.*
Victoria *virgo & mar.Romę ſub Decio.23.Dec.*
Victorianus proconſul, duo germani Aquiſregienſes, *duo Frumētij mercatores mart.in Africa ſub Hunnerico.23.Mart.*
Victorianus *mar.in Iſauria.s̄.cum Aquilino.16.Mai.*
Victoricus *mar.in Africa ſub* Valeriano.*s̄. cum Montano.24. Febr.*
Victoricus, Fuſcianus, & Gentianus mart. Ambiani ſub Maximiano. 11.Dec.
*Victorinus,Victor,*Nicephorus,*Claudianus, Dioſcorus,*

rus,Serapion,& Papias mart.in Aegypto ſub Nu meriano.25. Febr.
Victorinus mar.Nicomedię. s̄. cum Victore.6.Mart.
Victorinus mar.Nicomediæ.s̄.cum Paſtore.29.Mart.
Victorinus mar. Romæ ſub Traiano. s̄. cum Marone. 15. Apr.
Victorinus mar.Aruernis.s̄.cum Caſſio.15. Mai.
Victorinus confeſſor Camerini.8.Iuni.
Victorinus mar.Romæ.s̄.cum Claudio.7.Iul.
Victorinus ep̃s Amiterni mar.Romę ſub Nerua Traiano. 5.Sept.
Victorinus mar.Meſſanę.s̄.cum Placido. 5. Oct.
Victorinus ep̃s Pictauien.mar.ſub Dioclet.2. Nou.
Victorinus mar.Romę ſub Dioclet.s̄.in, Quattuor Coronati. 8. Nou.
Victorinus mar.Rauennæ ſub Dioclet.s̄.cum Valentino.11. Nou.
Victorinus mar.in Africa.s̄.cum Seuero.2. Dec.
Victorinus mar.in Africa.s̄.cum Victuro.18. Dec.
Victorinus mar.Cæſareæ.s̄.cum Polyeucto. 21. Mai.
Victorinus ep̃s Cenomanen. 1. Sept.
Victorinus m̃.Legione ſub Diocl.s̄.cū Claudio.30.Oct.
Victricius ep̃s Rhotomagen.ſub Iuliano.7.Aug.
Victurus,Victor,Victorinus,Adiutor,Quartus,et alij xxx.mart.in Africa. 18. Dec.
Vigilia Epiphanię Domini. 5.Ianu.
Matthię Apoſtoli.23.Febr.
Ioannis Baptiſtę.23.Iuni.
Petri & Pauli Apoſt.28.Iuni.
Iacobi Apoſtoli. 24. Iul.
Laurentij martyris.9.Aug.
Aſſumptionis B.Marię. 14. Aug.
Bartholomęi Apoſtoli.24. Aug.
Matthæi Apoſtoli.20.Sept.
Simonis & Iudæ Apoſt.27.Oct.
Omnium Sanctorum.31.Oct.
Andreæ Apoſtoli.29.Nou.
Thomę Apoſtoli. 20. Dec.
Natiuitas Domini.24.Dec.
Vigilius ep̃s Tridentin.& mar. 26. Iuni.
Vigilius ep̃s Brixienſis.26. Sept.
Viginti martyres Tarſi ſub Dioclet.6. Iuni.
Viginti Martyres Nicomediæ ſub Dioclet.23.Dec.
Vigintitres mar.Romę ſub Dioclet.5.Aug.
Vigor ep̃s Baiocenſis. 1. Nou.
Vincentius leuita & mar.Valentię.22.Ianu.
Vincentius,Orõtius,& Victor mart.Ebreduni ſub Dioclet. 22. Ianu.
Vincentius mar.in Africa.s̄.cum Datiuo.27.Ianu.
Vincentius Ferrerius ord.Præd.in Britannia. 5. Apr.
Vincentius mar.Caucoliberi.19.Apr.
Vincentius cõfeſſ.Ebreduni.s̄.cū Marcellino.20.Apr.
Vincentius mar.in Portu Romano. 24. Mai.
Vincentius presbyter Lerinenſis.24. Mai.
Vincentius leuita & mar.Agenni.9.Iuni.
Vincentius mar.Romę.24.Iul.
Vincentius mar.Romæ ſub Commodo. s̄. cum Euſebio. 25.Aug.
Vincentius & Lætus mart.in Hiſpania.1.Sept.
Vincentius abbas & mar.in Hiſpania.11. Sept.
Vincentius,Sabina,& Chriſteta mart.Abulę.27.Oct.
Vincula S.Petri Romę.1.Aug.
Vindemialis, Eugenius, & Longinus ep̃i & mart. in Africa ſub Hunnerico. 2. Mai.
Vindonius cõfeſſ.in Campania.s̄.cum Priſco.1. Sept.
Virgines ſex m̃.Nicomedię ſub Maximiano. 19. Mai.
Virgines ſeptem mart.Sirmij.9. Apr.
Virgines XL.mart.Heraclcę ſub Licinio.1.Sept.
Virgines XL.mart.Antiochię ſub Decio.24.Dec.
Virgines plurimę mart. in Africa ſub Hunnerico.16. Dec.
Viſitatio B.Marię ad Elizabet. 2. Iul.
Viſſia virgo & mar.Firmij. 12. Apr.
Vitalianus Papa Romę.27.Ianu.
Vitalianus ep̃s Capuanus. 16. Iul.
Vitalicus mar.Ancyræ.s̄.cum Ruffino.4.Sept.
Vitalis,Reuocatus, & Fortunatus mart. Smyrnæ. 9. Ianu.
Vitalis mar.in Africa.s̄.cum Epicteto.9.Ianu.
Vitalis,Felicula,& Zenon mart.Romę.14.Febr.
Vitalis mar.Alexandrię.s̄.cum Aratore.21.Apr.
Vitalis mar.Rauennę.28.Apr.
Vitalis mar.in Campania ſub Dioclet. s̄. cum Ariſtone.2.Iul.
Vitalis mar.Romę ſub Antonino. s̄. in, Septem Fratres.10.Iul.
Vitalis mar.in Gallia ſub Maximiano. s̄. cum Mauritio.22.Sept.
Vitalis mar.Cęſareę ſub Decio.s̄.cū Germano.3.Nou.
Vitalis & Agricola mart.Bononię. 4. Nou.
Vitus, Modeſtus, & Creſcentia mart.in Lucania ſub Dioclet.15.Iuni.
Vitentiolus ep̃s Lugdunen. 12. Iul.
Viuentius canfeſſor in monaſt.Verſiaco.13.Ianu.
Viuianus ep̃s Santonenſis.28. Aug.
Viuina virgo,Bigardis. 17. Dec.
Vldaricus ep̃s Auguſtę.4. Iul.
Vlpianus mar.Tyri ſub Maximiano.3.Apr.
Voluſianus ep̃s Turonen. 18. Ianu.
Vrbanus mar. Antiochię ſub Decio. s̄. cum Babyla. 24. Ianu.
Vrbanus mar.in Africa.s̄.cum Cyrillo.8.Mart.
Vrbanus ep̃s Lingonienſis.2. Apr.
Vrbanus mar.s̄.in,xviij.Marty.Cęſaraug.16.Apr.
Vrbanus Papa & mar.Romę.25.Mai.
Vrbanus mar.in Campania ſub Dioclet.s̄.cum Ariſtone. 2.Iul.
Vrbanus, Theodorus, Menedemus, & ſocij LXXVII. mart.Conſtantinopoli ſub Valente. 5.Sept.
Vrbanus mar.s̄.cum Ampliato.31.Oct.
Vrbanus ep̃s cõfeſſ.in Africa.s̄.cū Valeriano.28.Nou.
Vrbanus ep̃s Theani.7. Dec.
Vrciſcenus ep̃s Papienſis. 21.Iuni.
Vrſicinus mar.Rauennæ.19. Iuni.
Vrſicinus ep̃s Senonenſis.24.Iul.
Vrſicinus ep̃s Brixienſis.1.Dec.
Vrſicinus mar.in Illyrico ſub Maximiano.14.Aug.
Vrſinus ep̃s Bituricenſis.9.Nou.
Vrſmarus ep̃s, in cœnobio Laubien. 19. Apr.
Vrſula,& ſociæ virg.& mart.Coloniæ. 21.Oct.

Vrſus epc Rauennę.13.Apr.
Vrſuc eps Antiſiodorenſic. 30. Iul.
Vrſus mar.Solodori ſub Maximiano. ſ. cum Victorc. 30. Sept.
Vſthazanes mar.in Perſide ſub Sapore.ſ.cum Symeone. 21. Apr.
Vualabonſuc diaconuc & mar.Cordubæ.ſ. cum Petro presbytero.7.Iuni.
Vualburga virgo in Anglia.ſ.cum Aſapho. 1. Mai.
Vualericns abbas Ambiani. 1. Apr.
Vualfriduc epc Eboracenſis.12.Oct.
Vuandreſilns abbas monaſt.Blandinij.22. Iul.
Venceſlaus dux Boemię,& mar.28.Sept.
Vuenefrida virgo & mar. in Africa.3.Non.
Vuigbertuc presbyter in Germania. 13. Ang.
Vuilgefortec virgo & mar.in Luſitania.20.Iul.
Vuilleaduc eps Bremenſis.8.Nou.
Vuillebaldus epc Eiſtetenſis .7.Iul.
Vuillibrorduc eps Traiecten.7. Nou.
Vuinocnc abbas apud Bergas. 6. Nou.
Vuiro eps in Scotia. 8. Mai.
Vniſtremundns monachuc mar.Cordubæ. ſ. cum Petro precbytero.7.Iuni.
Vulfrannc eps Senonenſic.20.Mart.
Vulmarus abbas in pago Bolonienſi.20. Iul.
Vuolfganguc epc Ratiſponenſis.31.Oct.

X

XAntippa & Polyxena Apoſtolorũ diſcipulæ, in Hiſpania.23. Sept.
Xynorides mar.Antiochiæ.24.Iann.
Xyſtus I.Papa & mar. Romæ ſub Hadriano. 6. Apr.
Xyſtus II.Papa,Feliciſſimuc & Agapitus diaconi,Ianuarinc,Magnus,Innocętinc,& Stephanus ſubdiaconi,& Quartus mar.Romę ſub Valeriano.6.Aug.
Xyſtus III.Papa.Romę. 28. Mart.
Xyſtuc eps Rhemenſis,& mar.ſub Nerone.1.Sept.

Z

ZAcharias Papa Romę.15. Mart.
Zacharias epc Viennenſis,& mar. ſub Traiano. 26.Mai.
Zacharias epc Nicomediæ & mar.10.Iuni.
Zacharias propheta. 6. Sept.
Zacharias pater B.Ioannic Baptiſtæ. 5. Nou.
Zacchæuc eps Hieroſolymitan.23. Aug.
Zacchęus mart. in Palæſtina ſub Dioclet. ſ. cum Alphæo.17.Nou.
Zamas eps Bononienſis.24.Iann.
Zambdas eps Hieroſolymitan. 19. Febr.
Zanitar,Lazarus,Marotas,Narſes,& alij quinq. martyres in Perſide ſub Sapore.27.Mart.
Zebina mar.Cęſareę ſub Maximino.ſ. cum Antonino. 13.Non.
Zenaides,Cyria,Valeria,& Marcia mart.Cæſareę. 5. Iuni.
Zenaides & Philonilla B.Pauli diſcipulę,Tarſi.11.Oct.
Zenas mar.Philadelphiæ.ſ.cum Zenone. 23.Iuni.
Zeno mar.Romæ.ſ.cum Vitalę. 14. Febr.
Zeno mar.5.Apr.
Zeno epc Veronenſis & mar.ſub Gallieno.12.Apr. Eiuſdem Ordinatio. 8. Dec.
Zeno mar.ſub Dioclet.ſ.cum Victore. 20. Apr.
Zeno & Zenas mart.Philadelphię.23. Iuni.
Zeno mar.Romę cum decem millibus ducentic tribus. 9.Iul.
Zeno mar.Alexandrię.ſ.cum Philippo.15.Iul.
Zeno,Concordiuc,& Theodorus mart.Nicomediæ.2. Sept.
Zeno & Chariton mart.3.Sept.
Zeno mart. Melitinę ſub Dioclet. ſ. cum Eudoxio. 5. Sept.
Zeno mar.in Palæſtina ſub Inliano. ſ. cum Euſebio.8. Sept.
Zeno milec mar.Alexãdrię.ſ.cum Ammone.20. Dec.
Zeno milec mar.Nicomedię ſub Dioclet.22. Dec.
Zeno epc Maiumę. 26. Dec.
Zenobia mar.Aegeę ſub Dioclet. 30. Oct.
Zenobiuc presbyt.& in Phœnicia ſub Dioclet. ſ.cum Tyrannione.20. Febr.
Zenobius epc Florentinuc. 25. Mai.
Zenobius precbyt.mar.Sidone ſub Dioclet.29.Oct.
Zenobius epc Aegaę, & Zenobia eius ſoror mart.ſub Dioclet. 30.Oct.
Zenobiuc mar.Tripoli.ſ.cum Luciano.24. Dec.
Zephyrinus Papa & mar. Romę. 26.Aug.
Zeticuc mar.in Creta ſub Decio.ſ.cum Theodulo. 23. Dec.
Zoa mar.Romæ ſub Dioclet. 5. Iul.
Zoe mar.ſub Hadriano.ſ.cum Exuperio.2.Mai.
Zoellnc,Seruilius,Felix,Siluanus,& Diocles mart.in Iſtria.24.Mai.
Zoilnc,& alij xix. mart. Cordubę. 27. Iuni.
Zoſima mar.in Portu Romano.ſ.cũ Entropio. 15.Iul.
Zoſimus,Athanaſius,Theopemptuc,& Theonac mar. in Cilicia ſub Dioclet.3.Iaun.
Zoſimnc mar.Carthagine.ſ.cum Heraclio.11. Mart.
Zoſimuc eps Syracuſanns.30.Mart.
Zoſimuc anachorita in Palęſtina. 4. Apr.
Zoſimuc mar.Sozopoli ſub Traiano.19.Inni.
Zoſimus mar.Antiochia.ſ.cum Marco. 28. Sept.
Zoſimuc confeſſor in Palæſtina.30.Nou.
Zoſimus mar.Antiochiæ.ſ.cum Drnſo.14.Dec.
Zoſimus mar.in Macedonia.ſ.cum Rnſo. 18. Dec.
Zoſimuc mar.Nicęæ.ſ.cum Dario.19. Dec.
Zoſimuc Papa Romę.26. Dec.
Zoticuc,Rogatns,Modeſtuc,Caſtuluc, & XL. milites mart.in Africa. 12. Ianu.
Zoticus mar.Tibure.12.Ianu.
Zoticuc mar.Alexãdrię.ſ.cum Tharſicio. 31.Ianu.
Zoticus,Ireneuc,Hyacinthus,& Amantiuc mart.Romæ.10.Febr.
Zoticns mar.ſub Dioclet.ſ.cum Victore.20.Apr.
Zoticuc epc Comanę mar.ſub Seuero.21. Iul.
Zoticnc mar.Nicomedię ſub Maximiano.ſ. cum Agathonico. 22. Aug.
Zoticus mar.Nicomedię.ſ.cum Daſio. 21. Oct.
Zoticus presbyter Conſtantinopoli.31.Dec.

F I N I S.

INDEX NONNVLLARVM RERVM QVÆ IN NOTATIONIBVS CONTINENTVR.

SI ſcire cupis, Lector, res quæ tum ad Sanctos, tum ad cæteras Eccleſiæ ſolemnitates pertinent: conſule ſuperius deſcriptum indicem nominum Sanctorum omnium, & ex litterula, quam in textu Martyrologij inuenies interpoſitam, Notationem require: Cætera autem, quæ ſequitur Index, ſuppeditabit. in cuius numero, qui primus ponitur, dies menſis notatur; quæ ſequitur littera, Notationem demonſtrat; vltimo autem loco poſitus numerus paginam indicat; quem cùm alterius generis aſteriſco adiunctum inueneris, eas, quas ante Kalendas Ianuarias poſitas habes, perquire paginas.

A

ABagarus.9.Nouemb.i.508.
Ablauius.17.Decemb.d.561.
Achaia facta proconſularis. 29. Nouembr.c.536.
Accœmetæ monachi.8.Febr.d.76.
Actarius.27.Mart.c.141.
Acta Eccleſiaſtica conſulibus conſignari. 1. Ianuar. a. 2.
Acta Martyrum in Eccleſijs legi ſolita. II.*III.*) 26.Ianu.a.52.
Romæ cur non legebantur.ibid.
Acta Martyrũ ſumma diligentia perquiſita. I. II.*
Acta Martyrum ab hæreticis confecta. II.*III.) 23.April.a.178.179.publicari vetita. III.* expurgata.ibid.
Acta Martyrum proconſularia. II.*) 11. Febr.a. 80.) 13. April.b.165.) 17. Iulij. b.316.) 12. Aug.b.361.) 11.Octob.a.461.
Acta Martyrum edicto Diocletiani combuſta. III. IV.*) 2.Iun.b.7.
Acta Martyrum Romæ quæſita. III.*
Acta Syluestri defenduntur. 22.Aug.a.376.377. 378.) 31.Decemb.a.583.
Acta Theclæ quæ ſint legitima, & quæ falſa. 23. Septemb.b.431.432.433.
Adonis Martyrologium. XI.*
Ædeſius philoſophus.20.Iul.a.321.322.
Ægrotus quomodo ſiſtendus iudicio ex leg. XII. tabul.27.Febr.c.102.
Ægyptij fortiſſimi Martyrum.5.Ianuar.d.14. illorum mos in condiendis cadaueribus.4.Aug. k.348.349.
Ægyptiorum conſuetudo in celebrãdo diem Natalem Domini.6.Ian.a.16.) 25.Decẽb.c.573.
Ænaria inſula.17.Maij.c.222.
Ænos ciuitas.12.Iun.d.260.
Æræ ſupputatio, quando cœpta, qua occaſione. refelluntur de his aliorum ſentẽtiæ.22.Octob. e.478.479.480.
Æthyopes omnes olim circuncisi.6.Iun.b.251.) Ad Chriſtum conuerſi.ibid.
Africanæ eccleſiæ cum Romana continuata communio.16.Octob.b.467.468.
Africana eccleſia in meliorem vſum reſtituit, Vigilias.5.Ianu.a.13.
Agapes in die natali Martyrum. V.*
Agapitus epiſcop.Rauennæ prætermiſſus.1.Febr. e.65.
Agatho Papa mittit Benedictum in Angliam. 12. Ianuar. k.25.
Alamundarus princeps Saracenorũ.19.Feb.c.91.
Aletius gener S.Paulæ.17.Iul.a.316.
Alexander Imper.qualis erga Chriſtianos.1.Ian. f.4.) quomodo eius imperiũ ſine ſanguine.ibid.
Alexandrina ciuit.apud Tigrem.22.Iun.c.277.
Alipius præfect.Vrbis.1.Ian.c.3.
Alleluiaticum quid.5.April.e.153.
Alleluia canticum.& de eius antiquo vſu,ac diuerſo ritu eccleſiarum.5.April.e.153.) i.Ian.a.2.
Almachius,idem cur Telemachius.1.Ian.c.3.
Ambroſius ſacras Vigilias nõ abſtulit,ſed illuſtrauit.5.Ian.a.13.
Ambroſius electus poſt mortem Auxentij.7.Decembr.a.548.549.
Amiculum.7.Maij.b.205.
Amiternum in Veſtinis.corrigitur Plinius.24.Iul. d.327.
Anaboladium.7.Maij.b.205.
Anaſtaſia Gregorij Nazianz.10.Ian.f.22.
Anicia familia.31.Maij.d.241.242.
Angelorum cultui plurimæ dedicatæ Eccleſiæ. 8. Maij.a.206.207.
Anolinus, ſiue Anulinus,præfectus,plures eius nominis.28.Iul.d.535.
Anni exordium.1.Ian.a.2.
Anni per conſules numerandi.1.Ian.a.2.) 25.Decemb.b.573.
Annorum numerandorum diuerſa ratio. 25. Decemb.a.572.
Annos conſueuit numerare Eccleſia ſecundũ 72. interpretes.25.Decemb.a.572.573.
Annorum Imperij Auguſti diuerſa ratio. 25. Decemb.b.572.573.

Anni quando cœpti numerari ab aduentu Chriſti Domini noſtri. 1. Ian. a. 2.
Anthemius conſul. 5. Ian. k. 15.
Anterus Papa curat acta Martyrum. I.*
Antiochiæ primò ſedit Petrus inde Romæ 22. Februa. a. 94. 95.
Antiochia dicta Theopolis 6. Nouemb. b. 502.
Antiochia à Perſis vaſtata. 17. Decemb. f. 562.
Antiochus monachus ſcriptor. 16. Maij. d. 220.
Antinoopolis ciuitas in Aegypto. 22. Septembr. f. 430.
Antoninus Pius qualis in Chriſtianos. 1. Ianu. h. 5.) 5. Ian. c. 13. 14.
Antoninus Verus perſequitur Chriſtianos. 1. Ian. h. 5.
Apologia pro dialogis S. Gregorij. 23. Decemb. f. 568. 569.
Apollinaris aſſertor Millenarij. 22. Februar. c. 95.
Apollo Daphniticus. 24. Ian. b. 49.
Apoſtolorum corpora Vrbis propugnacula 29. Iun. a. 190.
Apoſtolorum feſtiuitas. 1. Maij. a. 191. 192.
Apoſtolorum baſilicas etiam hęretici barbarique ſunt reueriti. 18. Nouemb. a. 521. 522.
Apparitura. 27. Maij. c. 235.
Apparitores. ibid.
Apparuit frequenter S. Michael Archãg. 8. Maij. a. 206. 207.
Apronianus præfectus Vrb. 4. Ian. c. 12.) 10. Maij. a. 210. 211.) 13. Iun. f. 280.
Aquileia Romana, aliàs Romatiana ciuitas dicta. 22. Iul. f. 278.
Arabes fœminæ velatæ. 7. Maij. b. 204.
Ararath mons. 22. Iun. c. 277.
Arbores infœlices. 19. Ian. f. 37.
Archadius Imp. fauet ſchiſmaticis 12. Ianu. e. 25. eius impia edicta. ibid.
Areæ ſepulchrorum. 3. Ian. e. 10.
Arelatenſis Eccleſiæ cum Viennenſi controuerſia. 5. Maij. i. 199. 200.
Arij impietas a cæteris diſcreta. 12. April. a. 163.
Arij epiſtola. 7. Ian. b. 17.
Ariani etſi impij non agiomachi. III.*
Aruſpices conſuluit Conſtãtinus. 22. Aug. b. 376. 377.
Aruſpicum ius potiſſimum 22. Aug. b. 278.) 27. Aug. b. 387.
Aſellia familia Rom. 6. Decemb. e. 547.
Aſianus presbyter falſa acta edidit Pauli & Theclæ. II.*) 23. Septemb. b. 431.
Aſprenatum familia. 3. Aug. d. 347.
Athanaſius Alex. ſcripſit vitam Syncletices. 5. Ian. h. 15.
Athanaſius ſcriptor in Syria. 9. Nouemb. i. 508.
Athenagoras. 18. Ian. e. 36.
Athenogenes. 18. Ian. e. 36.
Athenienſium primorum epiſcoporum ſucceſſio. 9. Octob. b. 458.
Atrium Dijticum. 8. Febr. e. 76.
Augurum ius potiſſimum 22. Aug. b. 278.) 27. Auguſt. b. 387.
Auguſti Imper. annorum ratio. 25. Decemb. b. 572. 573.
Auguſtinus patitur calumniam. defenditur. 16. Octob. b. 467. falsò illi tribuűtur ſermones ad fratres de Eremo. 5. Ianuar. a. 13. Quando eſt reuerſus in Africam. 4. Maij. a. 197.
Punit presbyterum cõtemptorem vigiliarum. 24. Decemb. 570.
Auidius Caſſius tyrannus. 23. Maij. e. 230.
Aurelianus Imper. qualis in Chriſtianos. 21. Ian. e. 41.
Aurelius epiſcopus Carthag. nunquam ſchiſmaticus. defenditur a calumnia. 16. Octob. b. 467. idem ſanctitatis titulo dignus. ibid.
Auxentius ſenior. 6. Decembr. a. 548. 549.
Auxentius iunior. ibid.
Auxentius Iouinianiſta. 6. Decemb. a. 549.

B

B, pro V, ſæpe. 2. Decemb. a. 541.
Babyla vnus tantum. 24. Ian. b. 48.
Babylæ oſſa pugnant. ibid. 49.
Bagaienſis ciuitas 3. Octob. d. 448.
Baptiſmus Chriſti qua die contigit. 6. Ian. a. 15. 16.
Baptizatur Conſtantinus Romæ à Silueſtro 22. Auguſt. a. 376. 377. 378.
Baſilij vita ab Helladio ſcripta. 1. Ian. k. 5.
Baſilij nutrix & catechiſta. 14. Ian. h. 28.
Baſilius Ancyranus Arianus. 22. Mart. f. 135.
Baſilica 5. Aug. b. 350.
Baſilicæ Apoſtolorum. 18. Nouembr. a. 520. 521.
Baſilica Iulij. 9. Nouemb. a. 506.
Baſilica Lateranenſis. 9. Nouemb. a. 506. 507.
Baſilica Pauli. 18. Nouembr. a. 521.
Baſilicæ Vrbis. 18. Nouemb. a. 522.
Bedæ Martyrologium. XI.*
Bello cæſi non habendi vt Martyres. 19. Apr. f. 172. 173.
Beſſæ populi ad Chriſtum conuerſi. 7. Ian. h. 18.
Beſtijs traditi frequentius Chriſtiani. 1. Febr. c. 64.
Bibliotheca Caſſiodor. 1. Maij. d. 192.
Blemmij populi qui. corrigitur Plinius. 14. Ian. d. 28.
Bonifacij Papæ ſecundi nomine falſæ litteræ. 16. Octobr. b. 467.
Boiæ, vincula. 1. Aug. a. 342.
Bouis candentis pœna. 11. Apr. c. 162.
Brandeum. 15. Iun. a. 265.
Britannia redacta in prouinciam. 26. Maij. a. 234. regulos ſuos etiam habuit. ibid.
Britannia minor Colonia Britannorum. 21. Sept. b. 475.
Britonum ſtigmata. 22. Decemb. c. 567.

Bruni-

Brunichildis regina. 11. Febr.d.81.
Brutij apparitores.27.Maij.c.235.
Brutius antiquus hiſtoricus.7.Maij.a.205.
Bycia palus.28.Nouemb.b.529.

C

CAdabes ſex.8.Februar.f.76.
Caius Vectienus.2.Ian.e.8.
Caea palus.1.Mart.f.105.
Cædere lapidibus faciem.9.Mart.b.115.
Cæſaria virgo ſancta.27.Aug.h.388.
Cæſaria Palæſtinæ metropolis.2.Feb.d.67.
Cæſaraugusta ciuit.3.Nouemb.c.497.498.
Cæſenas eccleſia.20.Ian.f.39.
Calendæ Ianuarij.1.Ianua.2.3.gentilium ſuperſtitiones in eis à Chriſtianis ſublati.ibid.illa die cæſi martyres.ibid.
Calicis vitrei vſus 7.Aug.b.354.
Campaniæ prouinc. diuerſa ratio. 10. Februar. e.79.
Canonizationis Martyrum antiquus ritus.4.Mar. i.109.
Canonum collectores.4.April.d.152.
Cantores infimæ claſſis.13.Iul.h.310.311.
Cappa.11.Iun.f.259.
Cappella.11.Iun.f.259.
Cappellani.ibid.
Capillos fœminarum tondere. 20. Septembr.d. 426.
Capitolium quid.29.Nouemb.d.537.
Capitolia plura.ibid.
Capitula Eccleſiaſtica.17.Nouemb.c.519.
Capreolus epiſcopus Carthaginen. 16. Octobr. b.467.
Capuani epiſcop.tempore Iuſtiniani.30.Octobr. m.490.
Carcer Tullianus.14.Mart.b.122.
Carcer Mamertinus 14.Mart.b.122.
Carcer centum virorum.ibid.
Carcer in inſula Tiberina.14. Mart.b.123. 124.
Carcer liber.ibid.
Carcer priuatus.ibid.
Carnellus flumen 27.Maij.d.236.
Carnificinæ Martyrum in theatris 16.Septembr. c.419.
Carolus Martellus perſecutor.20.Febr.g.93.
Carpocratiani hæretici 22.Febr.b.95.
Carthaginenſ. epiſcop. ſucceſſio. 26. Octobr. d.485.
Caſſiodori bibliotheca.1.Maij.d.192.
Catabulum.16.Ian.c.31.
Catabulenſes.ibid.
Catatumba.3.Ian.e.10.
Cataſta.16.Mart.b.126.
Cataſta lignum tortorium.ibid.
Cataſta cratis ferrea.ibid.
Cataſta,compedes.ibid.
Cataſta tabulatum.ibid.
Catenæ Apoſtolorum aſſeruatæ. 11. Auguſt. a.342.
Catenæ Petri præ cæteris Apoſtol. in honore. ibid.
Cathedræ Romanæ celebritas antiqui.18.Ianua. a.34.35.
Cathedra ligna Petri.ibid.35.
Cathedra lignea Iacobi.ibid.35.
Cathedra lignea Marci.ibid.35.
Catholici ijdem & Romani dicti. 16. Octobr. b.468.
Catholici hominis certum ſignum. ibid.
Caucoliberis ciuitas.19.April.c.172.
Cathomus.15.Iul.b.265.
Cellulæ filiarum Philippi.6.Iun.a.251.
Cereorum vſus in Purificat.2.Febr.a.67.
Centuriatorum imperitia.13.Ian.f.26.
Cherſona ciuitas.23.Nouembr.b.529.
Cherſoneſus Lyciæ,Byciæ.ibid.
Chorea è ſacris ſublata.5.Ian.a.13.
Choſroes duo.22.Ian.d.44.
Choſroes vaſtat Antiochiam. 17.Decemb.f.562.
Chriſti baptiſmus qua die. 6. Ianuar. a. 15. 16. quo anno Auguſti Chriſtus natus.25.Decemb. b.572.573.
Chriſtiani de incendio Vrb. paſſi calumniam.24. Iun.b.281.
Chriſtianorum ſtudium in Miſſa celebranda. 25. Decemb.g.574.575.
Chriſtianorum res deriſæ in Theatro 14. April. e.166.
Chriſtiani præ cæteris in patiendo alacres 11. April.c.162.
Chriſtiani ob hæreticos odio habiti 23. Ianuar. c.46.
Chriſtianis tantum militare conceſſum.31.Ianua. d.61.
Chriſtiani ad Leonem.1.Febr.c.64.
Chriſtianum nomen qua occaſione. 22.Februar. b.95.
Chriſtiani a Gentilibus dicti ſacrilegi. 1. Ianuar. f.5.
Chriſtianiſmus cito auctus.23.Ian.c.46.
Chriſtiani cur frequentius gigni traditi. 27. Febr. d.102.
Chriſooras.21.Febr.d.94.
Chromatij nomine falſa epiſtola. VI. VII.*
Chromatius epiſcop.Romatianus.22.Iul.f.278.
Circumcelliones Donatiſtæ.9.Febr.e.77.
Claudius ſenior Imp.18.Ian.b.35.
Claudius iunior Imp.18.Ian.b.35.36.
Eius Imperij anni.ibid.
Clades Galliarum. 13. Maij. e. 216.) 23. Maij. a 230.
Clauis aurea cum limatura catenarum. 1. Auguſt. a.342.
Clerici tabellarij epiſcoporum.3.Febr.b.69.
Clementis Papæ ſtudium in perquirendis actis Martyrum. I.*

Cloacæ Vrbis ſepulchra Martyrum. 26. Auguſt. c.386.
Cœmeterium. 3. Ian. e. 10.
Cœmeterium Priſcillæ ſenioris. 16. Ian. l. 32.
Cœmeterij locus dictus ad S. Cæciliam. 4. Mart. b.108.
Coloniæ Agrippinæ ſitus antiquus. 21. Octobr. b.476.
Collyridiani hæretici. 15. Aug. a. 366.
Collecta oratio. 22. Iun. g. 278.
Collectarum dies. 2. Febr. a. 67.
Collectores canonum. 4. April. d. 152.
Collucianiſtæ. 7. Iun. b. 17.
Columna Milliaria. 11. Aug. b. 560.
Columna Mænia. f. Ian. 14. 15.
Comam deponere religionis cauſa. 20. Septemb. e.426.
Comam radere ignominiæ cauſa. 20. Septembr. e.426.
Comites diuerſi generis. 31. Maij. b. 241.
Comites, aſſeſſores. ibid.
Comites Impp. ibid.
Commemoratio pro Martyribus. I V. V. *
Commentarienſis 2. Februar. b. 67.) 27. Mart. c.141.
Compedes perforati. 26. Ian. b. 42. 43.
Commodus Imp. qualis erga Chriſtianos. 18. Apr. b.170. 171.
Communicatio continua Africanæ Eccleſiæ cum Romana. 16. Octob. b. 467.
Concilia ſanctorum, loca Martyrum. 3. Ian. e. 10.) 23. Iun. c. 279.
Condiri ſolita corpora Martyrum. 4. Auguſt. k. 348. 349.
Confeſſor. 2. Ian. h. 8.
Confeſſio locus in eccleſia. 6. Iul. e. 301.
Confeſſiones Apoſtolorum. 6. Iul. e. 301.
Conſtantini hiſtoria de collectione actorum Martyrum qualis. VI. VII.*
Conſtantinus Imper. expurgat loca libidinum 21. Ian. a. 40.
Conſtantini lex de gladiatoribus. 1. Ian. c. 3.
Conſtantinus quid aduerſus lenones. 6. Iun. d. 251.
Conſtantinus abrogauit ſupplicium inſcriptionis facierum. 22. Decemb. c. 567.
Conſtantinus Imp. baptizatur Romæ. 22. Auguſt. a. 376. 377. 378.
Poſt debellatum Maxentium adhuc Ethnicus. ibid. Sæuit in Chriſtianos. ibid.
Lepra percuſſus. ibid.
Eius ſtudium in erigenda baſilica Apoſtolorũ. 18. Nouemb. a. 521.
Conſtantiniana baſilica. 9. Nouembr. a. 506.
Conſtantius Imp. vetuit Gentiles militare. 31. Ianuar. d. 61.
Conſules ordinarij dant nomen anno 10. Maij. d. 211.) pluribus 25. Decemb. b. 573.
Errare neceſſe eſt qui non per conſules numerat annos. ibidem.
Conſules ſuffecti, & allecti. ibid.
Conſulares iudices. 27. Maij. e. 236.
Contemptores deorum qua pœna affici ſoliti. 28. Iul. f. 335. 336.
Corona Martyrum. 1. Ian. d. 3.
Corduba in Perſide. 15. April. d. 167.) 22. Auguſt. f. 177.
Corduena. ibid.
Corona Martyrum. 1. Ian. d. 3.
Cornicularij diuerſi ordinis. 21. Auguſt. c. 374. 375.
Corpora damnatorum redimi ſolita. 6. Iun. e. 251.
Crypta Neapolitana. 8. Ian. i. 20.
Cruciamenta exquiſita. 9. Iun. b. 255.
Cruces diuerſi generis. 7. Mart. d. 155.
Crux acuta, tranſuerſa, eminentior. ibid. 155. 156.
Crux pro titulo. 26. Iul. f. 332.
Crucis miracula. 3. Maij. a.
Crucifixorum immenſus numerus 22. Iun. c. 277. 278.
Crucifixorum corpora. 7. April. d. 156.
Crurifragium immane ſupplicium. 23. Maij. e. 230.
Cubiculum idem quod Sacellum. 11. Iun. f. 259.
Cubicularij. ibid.
Cullei pœna. 3. April. e. 149. 150.
à quo inuenta. à quo aucta. ibid.
à quo abrogata. ibid.
à quo reſtituta. ibid.
Culleus ligneus. 3. April. e. 150.
Cyphon ſupplicium. 28. Iulij. f. 335. 336.
Cyphoniſmus. ibid.
Cyrilli nomine epiſtolæ ſuppoſitæ. 9. Maij. g. 209.
Cyrus exconſul. 11. Decemb. h. 555.

D

Dalmatica veſtis. 31. Maij. h. 242.
Dalmatica opertorium feretri. ibid.
Dalmaticæ vſus. ibid.
Damaſi carmina. 14. Ianu. a. 28.) 21. Ianua. a. 40.) 25. Ian. a. 50.) 4. Febr. a. 70.) 5. Febr. a. 71.) 25. Octob. a. 484.
Damaſus Paulino & non Meletio communicat. 12. Febr. f. 82.
Damnare ad beſtias. 1. Febr. c. 64.
Daphnis lucus expurgatur. 24. Ian. b. 49.
Decaluatio ignominioſa pœna. 20. Septembr. e. 426.
Decimatio ſupplicium militare. 22. Septembr. b. 429. 430.
Decij Imp. perſecutio. 31. Ian. c. 60.
Decij & Valeriani cur dicta perſecutio. 10. Augu. b. 358. 359.
Decij Imper. expeditio in Perſas. 17. Februar. b. 88.

Decij

Decij Imper. anni. 31. Ian. c. 60.
Defunctorum ſepulchra epulis coronare 18. Ian. a. 34. 35.
Defunctorum anniuerſaria memoria 2. Nouemb. a. 496.
Deorum irriſores qua pœna puniebantur. 1. Mar. f. 105.
Dexter præf. præt. 9. Mart. c. 116.
Diaconi regionarij ſeptem in Vrbe. I. *
Diaconia. 8. Aug. b. 355.
Dialogorum S. Gregorij fides ſyncera 23. Decẽb. f. 568. 569.
quando ſcripti. ibid. & 2. Mart. e. 106. defenſi a calumnia. 23. Decemb. f. 568. 569.
Diaſphedon immane ſupplicium 14. Maij. d. 218.
Dies Natalis martyris ſcribi ſolitus, & annua commemoratione celebrari. IV. V. *
Dies Natalis idem obitus. 3. Ian. b. 9.
Dij monaſterium. 8. Febr. e. 76.
Dijtæ, Dijticum. ibid.
Dimas. 25. Mart. g. 139.
Diocletiani edictum de libris comburendis. 2. Ian. b. 7.
Diocletiani regia Nicomediæ. 18. Mart. c. 129.
Diocletiani perſecutio. 2. Ian. b. 7.
Dionocus regulus in Britan. 21. Octob. b. 475.
Dionyſius exiguus. 1. Ian. a. 2.
Dioſcorus architheater. 14. April. e. 166.
Dominicum, templum. 25. Decemb. g. 574. 575.
Dominicum agere. ibid.
Dominicum adire. ibid.
Dominico intereſſe. ibid.
Domitius Vlpianus hoſtis Chriſtianorum. 1. Ian. f. 4. 5.
Donatiſtæ corruperunt acta Martyrum. 11. Febr. a. 80.
Donatiſtæ gloria martyrij accenſi. XIII. *
Dormientium ſeptem hiſtoria elucidata. 27. Iul. f. 333. 334.
Doroſtorum in Myſia. 25. Maij. b. 232.
Drepanius Florus. 8. Maij. a. 206.

E

Ebion hæreſiarcha edidit falſa acta Apoſtol. II. *
Eccleſia Romana caput omnium Eccleſiarum. 9. April. l. 160.
Eccleſiæ Rom. conſuetudo vetus in impartiendis ſacris ſanctorum reliquijs. 11. Iun. a. 265.
Eccleſiæ Romanæ exacta cura in perquirendis actis Martyrum. I. * II. *
Eccleſia Romana qua cautela non legebat acta Martyrum. II. *
Eccleſiæ Romanæ Martyrologium. IX. X. *
Eccleſiæ Apoſtolorum Romæ qua reuerentia habitæ & ab hoſtibus. 18. Nouemb. a. 521. 522.
Eccleſiarum omnium cura in colligẽdis actis ſanctorum Martyrum. I. * II. *
Eccleſiæ frequentes in honorem S. Michaelis Archang. 8. Maij. a. 206. 207.
Edictum Diocletiani de concremãdis libris Chriſtianorum. 2. Ian. b. 7.
Encratitæ ediderunt falſa acta Apoſt. II. *
Ephrem Syrus quid de Baſilio. 14. Iun. a. 263.
Ephemerides Bedæ nomine XI. *
Epiſcopi ad limina Apoſtol. 29. Iun. a. 289. 290.
Epiſcopi aliquando ijdem Papæ, Pontifices, & ſummi ſacerdotes dicti. 9. April. l. 159. 160.
Epiphaniæ ſolemnitatis antiquus vſus. 6. Ianuar. a. 15. 16.
Epiphania ciuitas. 12. Iun. e. 160.
Epiſtola nomine Bonifacij Papæ ſecundi falſo ſcripta. 16. Octob. b. 467. 468.
Epiſtolæ Romanorum Pontific. honore habitæ. 8. April. e. 157.
Epulum ſacrum in natalitijs Martyrum. V. *
Equleus qualis. 22. Ianu. b. 42. 43. 44. corriguntur errores aliorum. ibid.
Eſquilinus campus, carnificina & ſepulchrum dãnatorum. 10. Febr. e. 78.
Euagrius Ponticus origeniſta. 17. Ian. b. 33.
Euchariſtiam domum portandi vſus antiquus. 15. Aug. c. 366. 367.
Euchariſtiam manibus ſumere. ibid.
Euchariſtiæ locus in eccleſia. IV. *
Eudocia Auguſta. 1. Auguſt. a. 342.
Eudoxia Auguſta. ibid.
Eudoxiæ titulus. ibid.
Euelid tyrannus. 24. Mart. d. 124.
Eugenius Toletanus defenditur. 23. Ianuar. 137.
Eulalius Epiſcopus Alexand. fictitius. 16. Octobr. b. 468.
Euodius epiſcopus Vzalenſis ſcriptor. 3. Auguſt. a. 346.
Euſebij lib. de Martyrib. qualis. VII. VIII. * deperditus. 1. Febr. d. quid de eo Lindanus 23. Septemb. b. 434.
Euſebij Martyrologium. VII. VIII. *
Euſebij lib. de temporibus. III. *
Euſebius falſò dictus primus auctor Martyrologij. IX. *
Euſebij hiſtoriæ locus reſtitutus. 22. Februar. f. 96.
Euſebius Pamphil. quam indignus titulo ſanctitatis. VIII. *) 21. Iun. e. 274.
Euſebius Pamphil. in quibus parum fidus hiſtoricus. 22. Auguſt. a. 376.) 9. Octobr. b. 458.
Idem Arianus. VIII. *) 21. Iun. e. 274.
Euſebio Emyſſeno falsò adſcriptæ homiliæ Eucherij. 16. Nouemb. a. 517.
Euſebius Sebaſtenus ſcriptor. 13. Decembr. b. 557.
Euſtatius Sebaſtenus hæreſiarcha. 20. Septembr. e. 426.

Euthymius Origeniſta.20.Ian.g.39.
Exquiſita martyrum tormenta.9.Iun.b.255.) 28. Iul.f.335.336.
Excommunicatio dicta S.Eleutherij.20.Februa. g.93.
Extorris Chriſtiani fidei cauſa conditio. 2. Ianuar.g.8.

F

Fabianus Papa vrbem diuiſit ſeptem diaconis.I.*
Fabianus ex præfectus.4.Ian.d.12.
Facere idem quod ſacrificare.9.April.l.159.
Faciem notis inſcribere 22. Decembr.c.567.
Faleriæ 12.Auguſt.g.361.
Falarum in Piceno.ibid.
Faltonius Probus.1.Ian.c.3.
Faſti Chriſtianorum. V.*
Faſti Conſulares.25.Decemb.b.573.
Fauus mellis tantum in Eccleſia. XIII.*
Felix Aptumgitanus.24.Octob.a.482.
Feriæ gentilium martyrum cęde ferales.1.Ianuar. d.3.4.
Ferentum, Ferentinum, Ferentani, Ferentes.14. Maij.g.218.
Feſta Martyrum. V.VI.*
Feſtiuitas nulla abſq; conſenſu Rom. Eccleſiæ.8. Decemb.a.551.
Feſta gentilium mutata in feſta ſanctorum.V.*
Fidiculæ quæ verè ſint. quidq; torquere fidiculis. 22.Ian.b.43.44.
Fibrenus flum.27.Maij.d.235.
Flauiæ Domicillæ plures.7.Maij.a.203.
Flauij ſacerdotes.ibid.
Flaccus comes.31.Maij.b.241.
Flori Martyrologium. XI.*
Florianus, & Florus epiſcopi Ceſenæ.20.Ianuar. f.39.
Fœminam decaluare ignominiæ cauſa 20.Septēb. d.426.
Foramina compedum.22.Ian.b.42.43.
Quid extendere ad tertium,quartum,vel quintum foramen.ibid.
Fornices theatrorum promptuaria impudicitiæ. 21.Ian.a.40.
Per Conſtantinum Imp.expurgatæ.ibid.
Fortunæ templum Cæſareæ.9.April.d.158.
Fortunæ templum Antiochiæ.17.Decēb.f.562.
Forcipes diuerſi generis,tortoria inſtrumenta.26. Iun.f.285.
Formiana Eccleſia.2.Iun.b.241.
Fortunatus poeta.15.Auguſt.h.363.
Frigus immenſum in Armenia.9.Martij.c.116.
Frangere crura Martyrum.7.April.d.156.) 23. Maij.e.230.
Fundana eccleſia.16.Ian.i.32.
Fumo necare homines.23.Maij.f.230.
Furcæ ſupplicium.7.April.d.155.156.
Fuſtibus cędere.29.Ianu.b.56.
Fuſtuarium.ibid.

G

Gabbaras.4.Auguſt.k.348.
Galerius Maxim. præfectus 4.Iun.b.248.
Gallienus Imp.qualis erga Chriſtianos.13.Iun.b. 26.de eodem.10.Auguſt.b.358.
Galli in Gallatiam. 1.Maij.a.192.) 27.Iun.a. 286.
Gallogræcia.27.Iun.a.286.
Gallicani conſulatus.25.Iun.c.282.
Galli Cæſ.pietas.24.Ianuar.b.49.) 17.Auguſt. c.369.
Galliarum clades.13.Maij.e.216.) 23.Maij.a. 230.
Gallæ fœminæ conſulares.5.Octob.i.451.
Gallio proconſul Achaiæ.29.Nouemb.c.536.
Gangrenſis concilij canonum elucidatio.6.Iul.e. 301.) 20.Septemb.e.426.
Gaufridus epiſc.Aſaphenſi ſcriptor.21.Octobr.b. 475.
Gaunus Pirata.21.Octob.b.475.
Georgij populi.23.Nouembr.b.529. Georgon. ibid.
Georgius pſeudomartyr Arianus. XII.*) 23.Apr. a.178.
Gennadius erroris arguitur.25.Iun.g.283.
Genſericus rex Vuandal.22.Iun.b.276. regni eius tempus.ibid.
Gentiles quando dici cœpti Pagani. 31.Ianuar. d.61.
Geris ciuitas in Aegypto.6.Ianu.f.16.
Geſſem eadem eſt Thebais.17.Ian.a.33.
Glabrio conſularis 7.Maij.a.203.
Gladiatores ſublati, reſtituti, prorſus abrogati. 1. Ianu.c.3.
Gnoſticorum commenta.II.* 20.Mart.a.132.
Iidem nomine Chriſtiano multum obfuerūt eccleſiæ.23.Ian.c.46.
Gothorum eccleſia Romæ. III.*) 5.Februar. a. 71.72.
Gothi fugati a martyre.10.Decemb.c.554.
Græcorum ſchola Romæ.9.Octob.b.457.
Graphij ad necem parandam tardiorem comparati.13.Aug.c.363.
Gregorius Papa quando, & qua diligentia ſcripſit dialogos.2.Mart.e.106.) 23.Decembr.f.568, 569.
Defenditur à calūnia Cani de citato loco Sozomeni.23.Decemb.f.569.570.
Gregorij hiſtoria de Paulino Nolano elucidatur 22.Iun.b.276.277.
Gregorius epiſcop.Cordub. VIII.*
Gregorius epiſc.Tarracinenſis ſcriptor.3.Octob. f.448.
Gregorius Thaumaturgus quid de ſolemnitatibus Martyrum. V.*

Gregorij Turon. error de Dionyſio. 19. Octob. b. 457.) De Martini temporis obitu. 11. Nouem. a. 511.
Guntarius Rex Vuandalorum. 22. Iun. b. 176. 177
Gutta iugiter manans, ſic dictus locus apud Vrbē. 9. Iul. 2. 305.

H

HAdrianus Imp. perſequitur Christianos 30. Ian. g. 58.
auidos ſpectator carnificinæ. 15. Febr. a. 86. eius mutatio in melius 30. Ian. g. 58.
Hadriani Moles in Eccleſiam S. Michaelis conuerſa. 29. Septemb. a. 442.
Hæreſis Millenariorum aliquandiu tolerata. 22. Feb. c. 95.
Hæretici ſuppoſuerunt falſas hiſtorias Apoſtolorum nomine. II.*
Hæretici falſarunt acta Martyrum I I.*) 13. Apr. a. 178.
Hæretici veſpis comparati XIII. XIV.*
Helenopolis. 18. Aug. g. 372.
Helenopontus. ibid.
Heleniana baſilica. ibid.
Heliodori nomine epiſtola. VI. VII.*
Helladius epiſcop. Cæſarienſis ſcriptor 1. Ian. K. 6.
Herodiani locus ex Lāpridio elucidatus. 1. Ian. f. 4.
Heliopolitanorum ſæuitia. 28. Mart. b. 143.
Heraclius Imp. opōmè meritis de Rom. Eccl. 7. Maij. f. 205.
Hieronymi Martyrologium quale. VI. VII.*
Hieronymi nomine epiſtola ad Chromatium & Heliod. VI.*
Hieronymi ad Oceanum epiſt. germana. 23. Sep. b. 433.
Hieroſolymitana peregrinatio. 4. Maij. e. 197. 198
Hilarius diaconus hæretic. 13. Ian. f. 26.
Hiſpaniarum diuiſio & magiſtratus. 10. Decemb. c. 553.
Hiſtriones in theatro deridebant res Chriſtianorum. 15. April. e. 166.
Honorius Imp. de templis Idolorum reſcriptum. 13. Maij. a. 215. 216.
de confringendis ſimulachris ſanctio. 30. Aug. d. 394.
Inſtaurat baſilica S. Pauli. 18. Nouemb. a. 521.
Hoſpitale Samſonis. 27. Iun. e. 287.
Hoſpitale Zotici. 31. Decemb. g. 583.
Hoſpitalium auctores. 31. Decemb. g. 583.
Hunnorum piratæ in Britanniam. 21. Octob. b. 475. graſſantur in virgines. ibid. genus hominum ſalaciſſimum. ibid. 476.

I

IAcobus in Hiſpaniam. 25. Iul. a. 329.
Iberorum fides catholica illibata. 15. Decemb. e. 559.
Idolum frangens, extra claſſem martyrum ponendus. 9. April. c. 158.
Ieiunij tempore ceſſare ſolemnitates martyrum. VIII.*
Ieiunium in die Kalendarum 1. Ianuar. a. 2.
Ieiunium in die Kalend. Nouemb. a. 494.
Ignis ſupplicium. 17. Feb. d. 102.
Ildefonſus defenditur. 23. Ian. i. 47.
Ildefonſi liber de vir. illuſtr. 18. Feb. e. 90.
Imagines Sanctorum præforibus affigi ſolitæ. 5. Ian. e. 14.
Imago verus S. Sebaſtiani. 20. Ian. c. 39.
Imagines ſacræ in eccleſia. 4. Feb. f. 70.
Imaginum ſacrarum cultus. 19. Nouemb. i. 508.
Imperatores laudatiſsimi cur perſequebātur Chriſtianos. 23. Ian. c. 46.
Imperatorum leges de ferijs. 1. Ian. c. 3.
Imperatores præſentes aderant carnificinis martyrum. 15. Feb. a. 86.
Imperatorum Chriſtianorū nullus dictus Pont. Max. 21. Aug. b. 376. 377.
Inſcriptiones facierum notæ ignominiæ. 22. Decemb. c. 567.
apud nonnullas gentes eædem ſigna nobilitatis. ibid.
Inceodium ſub Nerone. 24. Iun. b. 281.
Inſula Tiberina carcer damnatorum. 14. Mart. b. 123.
Ioannes Damaſcenus dictus Chryſorrhoas, Manſur. 21. Feb. d. 94.
Irriſores deorum acerbiori pœna puniebantur. 1. Mart. f. 105.
Iſidorus Origeniſta. 2. Ian. g. 8.) 15. Ian. h. 30.
Iſidorus Cordubenſ. 4. April. d. 152.
Iſidorus Mercator. ibid.) 16. Octob. b. 467. 468.
Iſidorus Pacenſis. 4. April. d. 152.
Italiæ ſtatus tempore. S. Ambroſij. 4. April. l. 151
Iudæi Minoricæ Inſulæ ad Chriſtum conuerſi. 3. Aug. 2. 346.
Iudeæ fœminæ velatæ. 7. Maij. b. 204.
Iulianæ Aniciæ fœminæ clariſſimæ plures. 7. Feb. g. 75.) 21. Maij. b. 217.
Iulianus Pomerius. 8. Mart. f. 114.
Iulianus apoſtata inſanit in reliquias Babylæ. 24. Ian. b. 49.
perſequitur Chriſtianos. 22. Mart. f. 135.
nunquam Romam venit. 4. Ian. c. 11. 12.) 10. Maij. a. 211. fauet catholicis. ibid.
quando hypocriſim exuit. 16. Octob. d. 468.
Iure antiquo Rom. vetiti dij peregrini. 1. Ian. f. 4.
Iurenſia loca. 28. Feb. d. 103.

K

KAlendæ Ianuarij ſuperſtitionibus cumulatæ. 1. Ian. a. 2.
Chriſtianorum Ieiunio ſanctificatæ. ibid.
Kalendis alijſque Gentilium ferijs multi occiſi martyres. 1. Ian. d. 34.

kalen-

Kalendis Nouemb.Ieiunium in Eccleſia.1.Nouēb. a.494.
Kalendarum Auguſtarum ritus Gentil. 1.Aug a. 341.

L

LAbicana via.10.Feb.c.78.
Lacedęmoniæ fœminæ.3.Maij.e.196.
Lacus Tirenſis.9.Iul.c.305.
Laminæ candentes.18.Maij.b.223.
Langobardi diuerſæ religionis.2.Martij.f.106.facti Chriſtiani.ibid.
Lapis indelebili ſanguine aſperſus. 5. Nouemb.a. 500.501.
Lateranenſis baſilicæ præſtantia eiuſdemque diuerſa nomina.9.Nouemb.a.506.507.
Latomiæ.14.Mart.b.122.) 5.Iun.b.265.
Lebes ad cruciandum compoſitus. 24. April. b. 180.
Lectorum ordo in Eccleſia.13.Iul.b.311.
Legatio à S.Leone Papa ad reſtituendos lapſos.2. April.e.148.
Lenonibus traditæ Chriſtianæ.9.Ian.b.21.) 21. Ian.a.40.41.
Leo Papa primus quid in baſilic. S.Pauli.18. Nouemb.a.521.
Leodienſis Eccleſiæ ſyncera fides. 3. Nouemb.g. 498.
Leonibus traditi Chriſtiani.1.Feb.c.64.
Leontius epiſcopus ſcriptor.1.Iul.l.294.
Lepra Conſtantini Imp.22.Aug.a.394.
Lepra curari ſolita humano ſanguine.ibid.
Leuuigildi regis tempus,geſta.13.April.c.165.
Lex xij. tab. deſiſtendo Iudicio ægrotum. 27.Feb. c.102.
Lex Honorij Imp.de confringendis ſimulachris. 30.Aug.394.
Leges Impp.de ferijs.1.Ian.c.3.
Legibus Conſtantini vetiti gladiatores.1.Ian.a.
Liber Euſebij de temporibus. IIII.*
Liber carcer.14.Mart.b.124.
Libri Chriſtianorum incenſi. III. IIII.*) 2.Ian. b.7.
Lictores.27.Maij.c.235.
Licinius Imp.quid in Chriſtianos.2.Ian.d.7.8.
Liquor ſcaturiens ex oſſibus Martyrum.9.Maij.h. 209.210.) 13.Maij.c.216.) 30.April.d.189.) 16.Septemb.a.419.
Limatura catenarum.S.Petri.1.Aug.a.341.
Limina Apoſtolorum.18.Nouemb.a.521.
Limina Apoſtolorum viſitare.29.Iun.a.289.290.
Limina Eccleſiarum exoſculari. 18. Nouemb. a. 251.
Lingua Slauorum dici ſacras laudes conceſſum.9. Mart.f.116.
Litaniæ maiores.25.April.b.182.
Litaniarum antiquitas,diuerſitas.ibid.
Litterati ſerui. 22.Decemb.c.567.
Locutio Eccleſiaſtica.9.Nouemb.b.507.
Lorentia loca 28.Feb.a.103.
Lucianea ſcripta.7.Ian.b.17.
Lucianiſta.ibid.
Luciani diſcipuli facti hæretici.ibid.
Luciani epiſtola authentica.3.Aug.a.345.356.
Lucullanum. 8.Ian.b.19.20.
Lupercalia abolita.2.Feb.a.67.
Ludus pœna 16.Feb.f.87.

M

MAcarius Origeniſta.2.Ian.k.8.9.
Macedonius hæreſiarcha 30.Mart.c.144.
Macellum Lybiæ.5.Aug.a.349.
Machabæus,quid.1.Aug.b.343.
Maduarenſium blaſphemiæ.4.Iul.e.297.298.
Mænia columna. 5.Ian.f.14.15.
Magi igne damnati.27.Feb.d.102.
Maiuma ciuitas.26.Decemb.f.576.
Maiumæ ſpectaculum.ibid.
Mamertini carcer.14.Mart.b.122.
Manichæi multa ſuppoſuerunt nomine Apoſtolorum.II.*
Manuum ac pedum præciſio.27.Iun.d.287.
Manſeron.21.Febr.d.94.
Marcomannicum bellum quando. 19.Iun.a.271.
Marcus Arethuſius Arianus 29.Mart.b.143.
Mariæ Dei genitricis tempus obitus 15. Aug. a. 366.) eius cultus quando magis magiſque auctus.8.Septemb.a.407.
Marna idolum.26.Febr.g.101.
Maronia Maronitæ.21.Octob.e.477.
Martia Commodi concubina quid erga Chriſtianos.18.April.b.171.
Martyrum acta diligenter conſcripta. I, II.*) incenſa. III. IV.*) ab hæreticis deprauata. II. III.*) Romæ non legebantur. II.* alicubi legi ſolita. II. III.*
Martyrum acta proconſularia II.*
Martyrum cultus antiquus. IV. V.*
Martyrum dies natalis percelebris. IV. V.*
Martyrum nomina ſcribi & recitari in Eccleſia. IV. V.*
Martyrum ingens numerus VI.* IX.*
Martyres qui dicti olim.2.Ian.h.8.
Martyres paſſi ipſis Gentilium ferijs.1.Ian.d.3.4.
Martyres cur frequentius igni traditi. 27. Feb. d. 102.
Martyrem quid faciat.19.April.f.172.173.
Martyrum primitiæ.24.Iun.b.281.
Martyres non dicendi cæſi in bello quamuis iuſto.19.April.f.173.
Martyrem vindicare,quid.4.Mart.i.109.
Martyrem canonizare.ibid.
Martyrum corpora redimere.6.Iun.e.251.
Martyrum anniuerſaria memoria IV. V.*) 1.Nouemb.a.493.494.
Martyrum corpora condiri ſolita. 4.Aug.k.348.

Martyres ſub Alexandro Imp. 1.Ian.f.4.
Martyres ſub Antonino Pio.5.Ian.c.13.
Martyres ſub Gallieno.13.Ian.b.26.
Martyres ſub diuerſis perſecutionibus. infra, perſecutio.
Martyrum loco habiti, qui peſtilentia afflictatis miniſtrabant.28,Feb.c.105.
Martyrum Memoria, idem quod Eccleſia.6.Iul.e.301.
Martyrum ſtigmata oſculari.17.Feb.f.89.
Martyrium idem quod Eccleſia.6.Iul.e.301.
Martyria exhiberi ſolita in Theatris.16.Septemb.c.419.
Martyrium ob vnitatem ſeruandam egregium.19.Iul.e.320.
Martyrium redimere.18.April.b.171.
Martyrij gloriæ cupidiſſimi Marcionitæ, Cataphrygæ, Donatiſtæ & alij hæret. XI. XII. XIII.*
Martyriani hæretici. XIII.*
Martyres falſi hæreticorum XI. XII. XIII.*
Martyres falſi Marcionis. XII.*
Martyres falſi Montaniſtæ. XII.*
Martyres falſi Euphemitæ. XIII.*
Martyres falſi Ariani. XIII.*
Martyres falſi Priſcillianiſtæ. XIII.*
Martyrologij ſcribendi occaſio IV. V.*
Martyrologium Euſebij. VI. VII. VIII.*
Martyrologij Hieronymi ibid.
Martyrologij Romani antiquitas. IX. X. XI.* cętera omnia ab ipſo.ibid.
Diuerſa illius exemplaria. eadem ſæpe aucta. ibid. de eius reſtitutione ibid.
Martyrologium Bedæ XXI.*
Martyrologium Flori. XI.*
Martyrologium Vſuardi. XI.*
Martyrologium Vuandelberti. XI.*
Martyrologium Adonis. XI.*
Martyrologia hæreticorũ. XII. XIII. XIIII.*
Mauors, Maphors.4.Maij.b.205.
Mauuia Regina Saracenorum.8.Feb.e.75.
Maxentius qualis erga Chriſtianos.16.Ian.d.31.
Maximini Imp.ſæuitia.3.Ian.d.10.
Maximiani perſecutio.2.Ian.b.7.
Maximianus epiſcop. Alexand.30.Maij.a.240.
Maximillæ Montaniſtæ obitus.26.Feb.d.140.
Maximus epiſcop. Neapol. quid contra Arianos. 30.April.h.190.
Maximi tyranni geſta in Britannia.21.Octo.475.476.
Melga pirata.21.Octob.b.475.
Memoria Martyrum.19.Iun.b.272.
Menologium.5.Ian.b.10.
Menſurius epiſc.Carthag.11.Feb.a.80.
Metalli pœna.16.Feb.f.87.
Metaphraſtes à Theodoro laudatus, 20. Mart. e. 132.
Michaelis Archang.apparitiones diuerſæ.8.Maij.a.206.
Mileuium in Numidia.4.Iun.h.248.
Mileuitanum concilium.ibid.
Millenarij tolerati 21.Feb.c.95.
Milliarium aureum.11.Aug.b.360.
Militiæ cuius ætatis adſcribebantur. 2.Ian.e.8.
Milliaria vnde incipiebant numerari. 11. Aug. b. 360.
Militiam cur vitabant Chriſtiani.ibid.
Militare prohibiti Gentiles.31.Ian.d.61.
Militaria ſupplicia.29.Ian.b.56.
Minturnenſis Eccleſia.2.Iun.b.245.
Miracula ex puluere ſepulchrorum Martyrum XIII.*
Miracula ex oleo lampadarum. XIII.*
Miraculis redundant reliquiæ Martyrum. XIII.*
Miraculis carent hæretici. XIII. XIIII.*
Miracula tantum in Eccleſia. XIII.*
Miſſæ veſpertinæ. VIII.*
Miſſę tres in natali S.Ioannis dup.24.Iun.a.280.
Miſſa aliquando idem quod celebritas. 1.Octob. a 445.
Moles Hadriani in Eccleſiam mutata.29.Septem. a.442.
Monachorum nomen recens, profeſſio antiqua. 19.Octob.e.472.
Monachi martyres tempore Diocletiani.23.Feb. b.97.
Monaſticam vita in Vrbe Marcella prima excoluit.31.Ian.k.62.
Monaſterium Dij.8.Feb.e.76.
Montani hæreſiarchæ obitus. 26.Feb.d.140.
Mortuos intra Vrbem ſepelire vetitum. 3. Ian. e. 10.
Mortuorum corpora condire.4.Aug.K.348.
Muſcarum aculeis hominem exponere.28.Iul. f. 335.336.

N

Natalis dies obitus. IV.* 3.Ian.b.9.
Natalis dies cathedræ.18.Ian.a.34.
Natalis dies ordinationis.3.Ian b.9. 18.Ian.a.34.
Neapolitana crypte.8.Ian.i.20.
Nerua Imp.qualis erga Chriſtianos. 15. April.c. 167.
Neronis incendium.24.Iun.b.281.
Neruus genus vinculorum.3.Feb.c.69.
Nicephorus Stauratius Imp.23.Iul.g.326.
Nicomedienſis carnificina.18.Mart.c.129.
Nomina Sanctorum Chriſtianis imponi ſolita. 16.Feb.e.87.
Nonnus epiſcopus Edeſſę.22.Aug.c.378.) 8.Oct. K.455.
Nouati thermæ.20.Iun.c.273.
Notarius tribunus.b.April.e.154.
Notarij Rom.Eccleſ. LII.* colligebant acta Martyrum.ibid.
Nucis arbor ob martyrium Acatij celeberrima.8. Maij.c.207.

Numeran-

Numerandi anni per Conſules. 25. Decembr. b. 573.
Numerari à Chriſti aduentu anni quando cœpti. 1. Ian. a. 2.
Numerari milliaria à Foro Romano. 11. Augu. b. 360.
Nymphæ locus, ſeu ad Nymphas. 19. Ian. b. 37.

O

OAſis, maior & minor. 12. Iun. g. 261.
Oaſena deportatio, ibidem. reſtituitur locus Zoſimi. Corrigitur Zonaras.
Octauæ diei celebritas. 2. Ian. a. 7.
Odilonis abb. ætas, & ſtudium. 1. Ianu. a. 206.) 2. Nouemb. a. 496.
Odoacer rex quid in Rom. Eccleſ. 7. Maij. f. 205.
Officiales. 27. Maij. c. 235.
Offerre pro martyribus quid. I V. V. *) 3. Febr. d. 69.
Oleum ſcaturiens ex oſſibus Sanctorum. 6. Decemb. a. 547. ſupra, liquor.
Olla ænea inſtrumentum tortorium. 16. Feb. c. 87.
Opus metalli ad quod damnabantur Chriſtiani. 16. Febr. f. 87.
Oratorium. 11. Iun. f. 259.
Oratio collecta. 22. Iun. g. 278.
Orbiculare inſtrumentum tortorium. 16. Septem. b. 419.
Ordinationis epiſcopi celebritas. 3. Ian. b. 9.) 18. Ian. a. 34.
Origenes erudiuit fœminas ad martyrium. 4. Decemb. a. 544.
Origenis libri qua cautela legendi. 20. April. c. 174.
Origeniſtæ recenſiti inter catholicos. 17. Ian. b. 33.
Oroſij peregrinatio. 3. Aug. a. 346.
Oſculari idem quod adorare. 17. Feb. f. 89.
Oſculari martyrum ſtigmata. ibid.
Othonis Imp. pietas. 8. Maij. a. 206.

P

PA, idem quod pater. 10. Ian. c. 21. 22.
Pagani Gentiles, quando ſic dici cœpti, & qua occaſione. 31. Ian. d. 60. 61.
declaratur locus Tertul. de coron. milit. ibid.
Palatini. 4. Mart. d. 108.
Pali dentati. 26. Iun. f. 285.
Palo alligati. 16. Ian. d. 16.
Palladius Rom. Eccleſ. diac. 17. Mart. e. 128.
Pallium. 10. Ian. c. 22.) 28. Ian. f. 55.
Pandateria inſula. 7. Maij. a. 203.
Pantheon. 13. Maij. a. 215.) 1. Nouemb. a. 494.
Papæ nomen. 16. Ian. e. 21. 22.
quando commune omnibus clericis, quando peculiare Rom. Pont. ibid.
Papiſta, quid propriè. 16. Octob. b. 468.
Paraſceues acta. 20. Mart. e. 132.
Pariſienſis Eccleſia. 28. Maij. f. 238.
Paſchales Cycli. 22. Aug. c. 379.
Paſtoris titulus. 20. Iun. c. 273.
Pateræ vitreæ. 7. Aug. 354.
Patibulum. 7. April. d. 155.
Patriciatus dignitas. 27. Aug. b. 387.
Paulini Nolani lucubrationes. 18. Iun. f. 270.
Paulus in Hiſpaniam profectus. 22. Mart. b. 134. 135.
Pauli Apoſtoli nomine reliquiæ ſuppoſitæ. 7. Iun. b. 253.
Pauli conuerſionis tempus. 25. Ian. b. 50.
Paulus Iureconſ. hoſtis Chriſtianorum. 1. Ianu. f. 4. 5.
Paulæ, ſenior, & iunior. 26. Ian. c. 52.
Pennenſis ciuitas. 19. Mart. b. 131.
Pentapolis in Aegypto. 26. Mart. c. 140.
Peregrinatio ad limina Apoſt. 29. Iun. a. 289.
Peregrinatio Hieroſolymitana. 4. Maij. c. 197. 198.
Peregrinatio ad montem Garganum. 8. Maij. a. 206.
Peregrinatio ad S. Sergium. 8. Octob. b. 453.
Peregrinatio Epheſum. 27. Decembr. a. 578.
Peregrinatio Theſſalonicam ad S. Demetrium. 8. Octob. c. 455.
Peregrinatio ad ſepulchrum Mennæ. 11. Nouem. b. 511.
Peregrinatio Edeſſam ad S. Thomæ. 3. Iulij. i. 296.
Peregrina ſacra vetita. 1. Ian. f. 4.
Perennius præfec. 18. April. c. 171.
Perſecutiones Eccleſiæ vltra decem. 1. Ian. h. 5.
Perſecutio ſub Antonino. 1. Ian. h. 5.
Perſecutio ſub Diocleſ. & Max. 2. Ian. b. 7.) 18. Mart. c. 129.
Perſecutio ſub Licinio Imp. 2. Ian. d. 7.
Perſecutio ſub Iulio Maximino. 3. Ian. d. 10.
Perſecutio ſub Aureliano. 21. Ian. e. 41.
Perſecutio ſub Traiano. 23. Ian. 45. 46.
Perſecutio ſub Hadriano. 30. Ian. g. 58.
Perſecutio ſub Decio. 31. Ian. c. 60.) 10. Aug. b. 358.
Perſecutio ſub Decio & Valeriano dicta. 10. Aug. b. 358. 359.
Perſecutio ſub Claudio. 18. Ian. b. 35. 36.
Perſecutio ſub Sapore rege Perſarum. 20. Feb. e. 93.) 21. April. a. 175.
Perſecutio ſub Iſdegerde rege Perſarum. 31. Mar. c. 145.
Perſecutio Vuandalica. 1. Mart. c. 104. 105.
Perſecutio circuncellionum. 9. Feb. e. 77.
Perſecutio Saracenorum. 14. Ian. d. 28.) 19. Febr. c. 91.) 16. Maij. d. 220.
Perſecutio Arabum. 12. Mart. f. 119.
Peſtis diuinitus propulſata. 20. Ian. c. 39.) 2. Febr. a. 66.) 16. Aug. h. 368.
Peſtilentia affectis miniſtrantes, velut martyres habiti. 28. Feb. c. 103.
Petronia familia. 4. Octob. g. 450.

Petrus primus Euangelium Romæ annunciat. 11. Iun.a.258.
Petri Apoſt. vxoris martyrium. 31. Maij.a.241.
Petrus quando ſedit Antiochiæ, 22. Februa. a. 95.
Phocas Imp. quid de cæſis in bello. 19. April. f. 172.173.
Phrygiom.10.Ian.c.22.
Pithecuſa.17.Maij.c.222.
Plaocæ.16.Ian.c.31.
Plinius corrigitur, 14. Ian. d. 28.) 24. Iul. d. 327.
Plinij Iunioris teſtimonium de Chriſtianis, 23. Ian.c.46.
Plumbatarum pœna.6.Iuo.d.251.
Plumbi liquentis pœna.ibid.
Plumbea pondera.ibid.
Pondera ad torqueodum compoſita.16.Septemb. b.419.
Pontia inſula.7.Maij.a.203.
Pontifex.9.April.l.159.
Pontificium.ibid.
Pontifex ſummus.ibid.
Pontifex Maxim. ſuperſtitionis gentilium nullus Chriſtianorum Imp.dictus.22.Auguſt.b.376. 377.
Pomerius.8.Mart.f.114.
Portæ Eccleſiarum ſacris reliquijs conſacratæ.18. Nouemb.a.522.
Portæ Eccleſ. ornari ſolitæ ibid. vid. ſupra, limina.
Porta Eſquilina carnificina damnatorum.10.Feb. 78.
ſepulchra paoperum.ibid.
Præfatio vetus in die Circunciſ.1.Ian.b.3.
Præfatio vetus in die Cathedræ.18.Ian.a.34.
Præfecti ciuitatum.27.Maij.e.236.
Præſides.ibid.
Prægnantium dilata pœna.7.Mart.b.112.
Primicerius.19.Maij.d.215.
Primicerij diuerſorum ordinum.ibid.
Primiſcrinij.7.Iul.b.302.303.
Priſcillianiſtæ multa ſuppoſuerunt oomine Apoſtolorum. III.*
Priuatus carcer.14.Mart.b.124.
Proceſſiones.25.April.b.182.183.
Proconſules Ciuitatum.27.Maij.e.236.
Prodigia ob oecém martyris.18.April.c.171.
Profeſſor.2.Ian.h.8.
Prophetarum oeces cur in diuina ſcriptura prætermiſſæ.6.Iul.b.301.
Protogenes epiſcop.Sardicenſis.6.Maij.g.202.
Prouinciam facere.26.Maij.a.
Pſeudomartyres hæreticorum ſupra Martytes.
Pſeudomartyrologia hæreticorum ſupra Martyrologia.
Pudentis domus.9.Maij.b.224.
Pueruli cantores.13.Iul.h.310.311.
Punctis perforare.3.Maij.c.196.
Poreus ad ſupplicium.14.Octob.b.464.
Puticuli.10.Febr.c.78.

Q

QVartus præſes ſub M. Aurelio. 17. Ianuar. d. 33.

R

RAdere mulierum capillos ignominiæ cauſa. 20.Septemb.e.426.
Radulphi cenſura corrigitur.22.Iun.c.277.) 20. Iul.a.321.
Receptio S. Martini.11.Nouemb.a.511.
Recitari in Eccleſia nomina Martyrum. V. *
Regillum.7.Maij.b.204.
Regulæ pachomij.14.Maij.k.218.
Reges Francorum equitare præcedeotibus reliquijs.11.Iun.f.259.
Regum ſolemnitas peculiaris Epiphania.6.Ian.a. 15.16.
Reliquiæ Saoctorum portari ſolitæ in expeditione.11.Iun. f.259.
Reliquias Martyrum Roma transferre olim incóceſſum.15.Iun.a.265.
quando transferri cœptæ.15.Iun.a.265.
Religio peregrina vetita.1.Iao.f.4.
Ricimer Gothus.5.Feb.a.71.
Rictiouarus, aliter, Rictius Varus.6.Ianuar.b.16.
Ricinium.7.Maij.b.205.
Rhinocolura.16.Iao.g.31.
Robur locus io carcere Tull.14.Mart.b.123.
Rodis ſtabulum.10.Feb.f.79.
Rogationes.25.April.b.182.183.
Roma à Petro primùm accepit Euangelium. 11. Iuo.a.258.
Roma liberata ab hoſtibus virtute Michaelis archang.8.Maij.a.206.
Roma fulſa Apoſtolorum præſidio. 29. Iun. a. 290.
Romanam Eccleſiam hoſtes uenerati. III.*.
Romanæ Eccleſ. conſuetudo vetus de tradendis reliquijs Sanctorum.15.Iun.a.265.
Romana Eccleſ.caput omnium Eccleſ.9. April.l. 160.
Romanus Pont.ſolus dictus Papa.10.Ian.c.22.
Romanus Pontifex ſolus ſummus vel maximus. 9.April.l.160.
Romanum Martyrologium. IX. X. XI. *
cæteris antiquius, ſæpius auctum.ibid.
cætera ab ipſo ſumpſere principium.XI.*
Romanus, idem quòd catholicus. 16. Octob. b. 468.
Romanæ fœminæ velatæ.7.Maij.b.204.
Romani immunes à virgis.19.Iun.f.37.
Romatiana ciuitas.22.Iuo.f.278.
Rotæ diuerſi generis ad torquendum comparatæ. 23.April.c.179.

Rupis

Rupis Tarpeiæ deſcriptio.14.Mart.b.122.123.

S

SAbor,aliter Sapor,rex Perſ.longæuus.20.Feb. e.93.
Sacellum quid propriè.11.Iun.f.259.260.
Sacrificium offerre pro martyribus.IV.V.*) 3.Feb. d.69.
Salamina eadem Conſtantia.12.Maij.f.214.
Saluius pſeudomartyr.11.Ian.b.23.
Sallustius præfect.Galliarum.16.Octob.d.468.
Salluſtius præf.Vrb.18.Nouemb.a.521.
Saluator proprius dicitur Chriſtus, quàm Seruator.9.Nouembr.b.507.
Sancta lumina.6.Ian.a.16.
Sanctitatis titulus quibus olim tantùm.VIII.*
Sanctimonialium tondere capita mos antiquus. 20.Septemb.e.426. diuerſa de his aliarum eccleſiarum conſuetudo ibid.
Sanctorum nomina à Chriſtianis filijs imponenda.16.Feb.e.87.
Sanctorum canonizatio.4.Mart.i.109.
Sanctuaria.15.Iun.a.265.
Saracenorum perſecutio.14.Ian.c.28.) 19.Febr. c.91.) 16.Maij.d.220.
Sarmenticij Chriſtiani.6.Ian.c.16.
Sarmatarum notæ.22.Decemb.c.567.
Sartago inſtrumentum tortorium, 18. April.e. 171.
Satalorum Eccleſia.24.Iun.d.281.
Saxo deijcere.14.Mart.b.123.
Saxum quo lapidatus eſt Stephanus. 3. Auguſt.a. 346.
Saxonia locus in Vrbe.10.Nouemb.a.509.
Saxonum vicus,Saxonum ſchola.ibid.
Scapula præſes.4.Ian.f.12.
Scaphium.28.Iul.f.336.
Scaphiſmus.ibid.
Schola,Scholares.6.Feb.b.73.
Scholaſtici.6.Feb.b.73.
Schola Græcorum.9.Octob.b.457.
Schola Saxonum.10.Nouemb.a.590.
Scholæ clericorum diuerſi ordinis.6.Feb.b.73.
Sceti,ſeu Scytia prouincia in Ægypto,itemq; ciuitas,& eremus.21.Mart.f.133.
Sceuolæ ſententia magis recepta.9. April.l.159.
Scriptores Eccleſiaſtici impropria aliquando vſi voce.23.Ian.i.47.
aliquando in contrariam partem nimis inflexi. 17.Nouemb.d.519.
Scripturæ diuinę multiplicia exemplaria.V.*
Scriptorum ſuorum nemo ęquus arbiter. 11. Decemb.g.555.
Scripturæ Chriſtianorum igni damnatæ.V.*.) 2. Ian.b.7.
Secare martyres.6.Iul.c.301.
Secundicerius.19.Maij.d.225.
Semiſſarij Chriſtiani.6.Ian.c.16.
Securis vſus haud intermiſſus.24.Mar.d.137.
Sedis natalis celebris.18.Ian a.34.
Senatus auſpicandi ratio.19.Aug.b.372.
Senatorum Chriſtianorum diſcrimen.ibid.
Septem vrbis Eccleſiæ.17.Decemb.e.562.
Sepulturæ martyrum.4.Aug.k.348.349.
Sepulchra extra Vrbem.10.Feb.c.78.
Serapidis templi origo,ruina.17.Mart.c.128.) 29. Aug.a.391.
Sergiopolis.7.Octob.b.453.
Seruator, impropriè dici Saluator. 9. Nou.b. 507.
Seuerus epiſcopus Minoricæ inſulæ.3. Auguſt.a. 346.
Seuerus epiſc.Mileuij 4.Iun.h.248.
Sirmij metropolis diuerſus ſtatus.25.Mart.d.138.
Silueſtri acta probantur in multis. 22.Aug.a.376. 377.) 31.Decemb.a.583.
Slauorum lingua conceſſum canì diuinas laudes, 9.Mar.f.116.
Socrates cur inſanit in Cyrillum Alexan. 28.Ian. f.55.
Soli ciuitas.9.Feb.c.77.
Soſtenium.8.Maij.a.206.
Sozomenus corrigitur.6.Maij.g.202.
Stabulum Rodis.10.Feb.f.79.
Stimuleum.3.Maij.c.196.) 13.Aug.c.363.
Strenæ.1.Ian.a.2.
Subdiaconi indumentum.31.Maij.h.242.
Succenſoria,inſtrumenta tortoria.11.d.555.
Summi Pontifices dicti aliquando epiſc. 9.April. l.159.
Superſtitiones in kalend.Ianuarij.1.Ian.a.2.
Suppentonia.11.Ian.l.24.
Supplicia militaria.29.Ian.b.56.
Sylua nigra.2.Iun.a.245.
Sylua candida.ibid.
Synodi quintæ locus elucidatus.8.Feb.e.76.
Synodus Rom.ſub Greg.ſeptimo.20.Ian.c.22.

T

TAbellarij Epiſcoporum.3.Feb.b.69.
Tarinchæ.11.Decemb.d.555.
Tarpeiæ rupis deſcriptio. 14.Mart.b.122.& 123.
Taurus Phalaridis.11. April.c.162.
Tebeſte in Africa.5.Decemb.b.546.
Telemachus.1.Ian.c.3.
Templa deorum proſtrata.13.Maij.a.215.216. mutata in Eccleſias.ibid.
Templa idolorum ſponte deijcere nefas, deiecta ſacrilegum rędificare.16.Maij.e.220.
Templi ſiue imagine nulla ratio.4.Feb.f.70.
Rertiocereus.19.Maij.d.225.
Tertulliani locus explicatus.31.Ian.d.60.
Theatrum carnificina martyrum. 16.Septemb.c. 419.
Thebais.17.Ian.a.33.
Theodoſius Imp.bis in Italiam. VIII.*
Theophonia.6.Ian.a.15.

Theoſebia.

Theoſebia.9.Mart.d.116.
Thmuis ciuitas in Ægyp.21.Mart.f.133.
Theriſtrum.7.Maij.b.204.
Theodorus epiſcopus Cæſ. hæreticus. 25.Aug.k. 384.
Theognoſtes antiquus Theologus.9.Octo.b.458.
Theopolis Antiochia.6.Nouemb.b.502.
Thermæ Nouati.20.Iun.c.273.
Thermæ Timothinæ.20.Iun.273.
Thraciæ notæ.22.Decemb.e.567.
Tibirenſis,aliàs Tubrocenſis ciuitas.24.Octo.482.
Tirenſis lacus.9.Iul.c.305.
Titulus,Eccleſia.26.Iul.f.332.
Titulus inſcriptio.20.Ian.d.39.
Titulus Chriſtianitatis.ibid.
Titulus ſanctitatis. VIII.*
Titulus Paſtoris.20.Iun.c.273.
Titulus Eudoxiæ.1.Aug.a.141.142.
Titulus Veſtinæ.19.Iun.b.272.
Toletana concilia tranſpoſita.16.April.f.168.
Tondere fœminas ignominię cauſa.10.Sep.d.416.
Tondendi virgines religionis cauſa diuerſa Eccleſiarum conſuetudines.20.Sept.d.416.
Tormenta exquiſita.9.Iun.b.255.) 28.Iulij.f.335. 336.
Tora apud lacum Velinum.9.Iul.c.305.
Traianus quid in Chriſtianos.23.Ianuar.c.45.46. vita impuriſſimus. ibid. commentum de eius anima liberata ab inferis.ibid.
Tribunus notarius.6.April.e.154.
Trocleæ diuerſi generis.7.Decemb.e.550.
Eleuatio ad trocleas.ibid.550.
Extendere ad trocleas.ibid.550.
Tullianus carcer.14.Mart.b.122.123.
Tunica moleſta,genus ſupplicij.22.April.b.147.
Tunes,Tunetum.6.Nouemb.a.502.
Turcius Apronianus præf.Vrb.25.Iun.f.280.
Tyniſſa,Toniza.6.Nouemb.a.502.
Tyriorum epiſcoporum ſucceſſio.5.Iun.a.249.
Tyrones cuius ætatis dabant nomen militiæ.2. Ian.e.8.

V

Valeriæ prouinciæ duæ.23.Ian.k.47.
Valeria via.ibid.47.
Valeria filia Diocletiani Imp.ibid.47.
Valerianus Cæſar,inde Imperator.10.Aug.b.358.
Valeriani & Decij perſecutio.10.Aug.b.358.
Vaſe includebatur contemptor deorum.1.Mart. f.105.
Valentinianus iunior inſtaurat baſilicam S. Pauli 18.Nouemb.a.521.
Vectienus contemptor militiæ.2.Ian.e.8.
Velare fœminas.7.Maij.b.204.
Velare virgines.ibid.204.
Velamen diuerſi generis.ibid.204.
Venam ſolui in pœnam.29.Ian.b.56.
Veneris ſimulacrum.ibid.
Veſpaſiani Aug.modeſtia.23.Iul.b.326.
Veſparum fauus martyrologia hęreticorum. XII. XIII.*
Veſtalium ſupplicium.25.Octob.a.484.
Veſtinæ titulus.19.Iun.b.272.
Veſtini populi.23.Ian.K.47.
Veſuuij prodigioſæ eruptiones.19.Septem.a.424.
Via Labicana.10.Feb.c.78.
Via Valeria.23.Ian.k.47.
Victor Cartennæ.23.Aug.i.380.
Vigiliæ Eccleſiæ.5.Ian.a.13.
Ab Ambroſio illuſtratæ.ibid.13.
In Africa celebriores redditæ.ibid.13.
De ſublatis vigilijs cōmentū refellitur.ibid.13.
Vigilantius Vigilias impugnauit.ibid.13.
Vigiliā profanans,ſeuerè punitur.24.Decē.a.570.
Virgis cędere.19.Ian.e.37.
immunes à virgis.ibid.37.
Virgarum diuerſa genera.ibid.37.
Virgines lenonibus traditæ.21.Ian.a.40.
Virgines Dei virtute à lenonibus liberatæ.21.Ian. a.40.
Vitas patrum ſcripſit Euagrius.17.Ian.b.33.
Viuarienſe cænobium.1.Maij.d.192.
Vigilius qui ſcripſit contra Eutychen. 26. Iun. b. 284.
Vitaliani hæretici.1.Feb.g.65.
Vigilij papæ acta in Mēnam.25.Aug.k.384.385.
Virgines ante necem conſtupratæ iure antiquo Rom.20.Septemb.c.400.
Virgines ſacras ſolitas tondere comam.20.Sept.e. 416.
Vlpianus I.C.hoſtis Chriſtianorum.1.Ian.f.4.5.
Vncini ad cruciandum comparati.19.Ian.g.37.
Vncini ad trahendum.ibid.37.38.
Vngulæ,inſtrumentum tortorium.16.Mar.e.127.
Vrbanus præſes Palęſtinæ.2.April.c.148.
Vrbis incendium ſub Nerone.24.Iun.b.281.
Vrſus pileatus.3.Octob.a.448.
Vſuardi Martyrologium.XI.*
Vuandalica perſecutio.1.Mart.c.104.
Vuandali quando venerunt in Africam.22.Iun.b. 276.277.
Vuandelberti Martyrologium.XI.*

X

Xynorides plures.24.Ian.c.49.

Z

Zephyrium ciuitas.15.Iun.e.266.
Zeta.26.Mart.a.139.
Zetarius.ibid.139.
Zenoras corrigitur.1.Feb.a.63.) 12.Iun.261.
Zoſimi locus reſtitutus.12.Iun.g.261.) corrigitur. 22.Aug.b.377.

FINIS.

IN MARTYROLOGIVM BARONIANIS NOTATIONIBVS ILLVSTRATVM,

AD LECTOREM HEXASTICHON

R. P. Iuuenalis Ancinæ Foſſanens. preſb. Congr. Orat.

Ecce laboratum ternos non amplius annos
Vi magnum, exiguum mole Baronis opus,
Martyribus rutilans ſacris iam panditur Orbi,
Sic Pater ipſe Orbis SIXTVS ab Vrbe iubet.
Vt primùm Annales promet, quos parturit annis
Biſdenis, Cæſar, dic mihi, quantus erit?

Eiuſdem Diſtichon.

Si ſapis, exerto metire ex vngue Leonem:
Vel procul hac index linea Apellis erit.

PRÆTERMISSA, QVÆ IN SECVNDA EDITIONE SVNT RESTITVENDA.

Pagina. | lin.

De immenſa Martyrum multitudine elogium Cypriani lib. de exhort. ad Martyrium. c. 11.

XXVI. 16 SI igitur & nos dicati ac deuoti Deo viuimus, ſi ſupra iuſtorum antiqua & ſancta veſtigia iter facimus: per eadem documenta pœnarum, per eadem paſsionum martyria pergamus; hoc ampliorem gloriam computãtes temporis noſtri, quòd cum vetera exempla numerentur, exuberante poſtmodum copia virtutis & fidei, numerari non poſſunt martyres Chriſtiani, teſtante Apocalypſi & dicente: Poſthæc vidi turbam magnam, quã dinumerare nemo poterat. &c.

De eadem S. Gregorij Papæ elogium in homil. 27. in Euang.

Totum mundum, fratres, aſpicite: Martyribus plenus eſt. Iam penè tot, qui videamus, non ſumus quot veritatis teſtes habemus. Deo ergo numerabiles; nobis ſuper arenam multiplicati ſunt: quia, quanti ſint, à nobis comprehendi non poſſunt.

De Chriſtiana fide tot Martyrum paſſione teſtata in controuerſiam amplius non deducenda S. Ambroſij elogium in ſerm. de SS. Nazario & Celſo.

Magni periculi res eſt, ſi poſt prophetarum oracula, poſt Apoſtolorum teſtimonia, poſt Martyrum vulnera veterem fidem quaſi nouellam diſcutare præſumas, & poſt tam manifeſtos duces, in errore permaneas; & poſt morientium ſudores, otioſa diſputatione contendas. Veneremur ergo in ſanctorum Martyrum gloria fidem noſtram. &c.

---

5 | 4 b. Luna.] Luna in Martyrologio pro die ponitur; idq́ue à diuerſis nationibus olim vſurpatum conſtat; vnde S. Ambroſius in epiſt. ad epiſc. per Aemiliam conſtitutos: Naturalis (inquit) vſus nationum exteratum Lunam pro diebus appellat. hæc ipſe. Sanè quidem Varro de re ruſt. li. 1. c. 37. Lunam primam & Lunam extremam diem primum & nouiſsimum menſis dicit; in hanc ſententiam Plinius lib. 2. c. 97. hæc ait: Aeſtus tribus diebus conſiſtit, ſeptima, octaua, & nona Luna. hæc Plin. ſunt & alia de his exempla. In diuinis autem ſcripturis nunquam poſita inuenitur Luna pro die, niſi in 3. Eſdr. c. 1. ſed ille liber eſt extra canonem. Quòd autem antiqui patres, ac ipſa deniq; Eccleſia Catholica mẽſis Lunaris dies, Lunas potius, quàm dies dixerit: ea de cauſa id factum apparet, vt diſtinguerẽtur dies menſium Lunarium à diebus menſium Solarium, vt ſicut ſunt inter ſe diuerſi, ita, ne confuſio nominum fieret, eſſet & diſtincta vtriuſque nomenclatura. Cur autem in Martyrologio antequã Sanctorum Martyrum natalitia recenſeantur, ponitur tabella duplicis numeri, ac duplicis litterarum ordinis reſpondentium Aureo numero & Epactis, quam Beda de temporum rat. c. 21. appellat Libellũ annalem, qua vnà cum die menſis Solaris dies etiam menſis Lunaris pronunciatur. Id quidem conſtat factum more maiorum, vt ex diebus menſium anni Lunaris, cognoſci poſsit tempus feſti Paſchalis, aliarumq́ue ſolemnitatum mobilium: ex diebus autem anni Solaris, quibus ſunt deſcriptæ feſtiuitates immobiles; conferendo eos cum diebus anni Lunaris poſsit intelligi, quota Luna ſint pronũciandæ ipſæ feſtiuitates immobiles. Antiquitus etenim ante obſeruationem anni Solaris, cùm apud Hebræos, Aegyptios, Romanos, atque alias nationes, obſeruarentur anni Lunares: eam conſuetudinem, occaſione diei Paſchatis cuiuſque anni perueſtigandi, vnà cum obſeruatione anni Solaris Catholica recepit Eccleſia, & tranſmiſit ad poſteros, vt in Kalendarijs ſimul ingererentur Lunaris annus atque Solaris. cùm igitur olim in Faſtis (de quibus diximus) Chriſtianorum, exactiſsimà diligentia natales dies Martyrum adnotari iuberentur: eorum Lunaris, quàm Solaris menſis diebus cõſignari cõſueuiſſe, putandũ eſt. Sic itaq; vt olim deſcripta ſunt natalitia Martyrum; ita idem recitandi vſus in Eccleſia laudabiliter perſeuerat. Agit de prædictis pluribus vir eruditus Aloyſius Lilius in lib. quem ſcripſit de noua ratione reſtituẽdi Kalandarij Romani, quem proximè edẽdum putamus.

4 | 12 exploratiſsimum eſt;] nec tantùm id Imperatorum voluntate, ſed & furentium Præſidium iuſſu. habes de his Philonis Iudæi teſtimonium in libro, quem ſcripſit in Flaccũ Aegypti præſidem, vbi hæc leguntur: Mos eſt in neminem damnatũ animaduertere, donec ſolemnes celebritates, natalitiaq; Auguſtorum feſta prætereant. At ille per eos ipſos dies iniuſtis pœnis affligebat homines innoxios.) & paulò poſt: Noui (inquit) quoſdã cruci affixos, inſtante tali feſto de cruce depoſitos, & ad ſepulturã cognatis ex more redditos: quandoquidẽ decebat vel ad mortuos radire aliquem fructũ ex Imperatoris natalibus: at iſte, non mortuos deponi de crucibus, ſed viuos crucifigi iubebat. &c. hæc Philo.

5 | 24 g. Martyrij palmam.] Non tantùm apud Iudæos (vt ex pleriſque diuinæ ſcripturæ locis apparet) erant palmæ victoriæ inſignia; ſed & apud Græcos, ex quibus ad Romanos eadẽ prouenit conſuetudo, vt victoribus palmæ darentur: ſed id non ante debellatos Samnites, vt habet Liui. lib. 10. in fin. decad. 1. Quòd ſit in palma victoriç ſymbolum, habes ex Plutarch. 7. Sympoſiac. narratum à Gellio lib. 7. c. 6. Certè his inſignibus nobilitatos ſanctos Martyras vidit S. Ioannes Apocalyp. c. 7. vt nõ mireris ſi in Martyrologio ſçpius leges ſanctos Martyres palmam accepiſſe Martyrij: eſt enim ea dicendi phraſis ex diuinis ſcripturis comparata, atque antiquitus vſurpata.

25 | 20 honore colitur.] Quòd autem arundinibus percuſſus martyrium conſummaſſe diximus, emendamus: haud enim fidelem nacti ſumus teſtem, qui ea ſe ex actis eius deſcripſiſſe per litteras ad medatas, teſtatus eſt. accepi ego poſt hæc acta martyris, & nihil tale in eis reperi. Tu verò conſule quæ inferius notantur 10. Iunij in Getulio, cùm de eodem ſub Getulij nomine iterum agitur, de vno eodemq́ue martyre diuerſis diebus agi, ſçpe contigit, quòd altera die natalem, altera verò tranſlationem celebrare Eccleſia conſueuerit.

31 | 58 Ioſeph. antiquit. lib. 14. c. 25. & in alijs locis.] Meminit de eadem Epiphan. in Panar. hæreſ. 66. contra Manichæos; eandemq́ue alio nomine Nael dictam eſſe teſtatur à ſortibus, quòd illic Noe ſortibus diuiſit terram tribus filijs ſuis.

34 | 20 De eadem ſolemnitate Beda ac cæteri,] vt Vuardus, Ado, & antiquum Romanum Martyrologiũ,

Pagina. | lin.

man. ſcrip. In aliquibus antiquioribus breuiarijs de Romanæ Cathedræ celebritate, hac die, poſitum habetur officium Eccleſiaſticum, vbi & hæc oratio deſcripta legitur: Omnipotens ſempiterne Deus, qui ineffabili ſacramento Apoſtolo tuo Petro principatum Romanæ Vrbis tribuiſti, vnde ſe Euangelica veritas per tota mundi regna diffunderet: præſta quæſumus, vt quod in Orbem terrarum eius prædicatione manauit, vniuerſitas Chriſtianæ deuotionis ſequatur.) hæc ex peruetuſto breuiario quod erat apud Ill. & R.D. Card. Syrletum. S.R.E. Bibliothecarium. Cæterùm hanc ipſam ſacram ſolemnitatem, quæ iam in aliquibus Eccleſijs exoleuerat, Sanctiſſ. memoriæ Paulus Papa quartus reſtituit, datis de ea re litteris Apoſtolicis anno Domini. Mill. D. LVII. Octauo Idus Ianuar. eſt illarum exordium: Ineffabilis diuinæ prouidentiæ altitudo, &c.

35 | 37 inſidere in poſterum non ſunt auſi.] Conſueuerunt maiores noſtri cathedras, ſedes ipſas epiſcoporum, vt diuinum quoddam tribunal velis ornare. Vnde Pontius diac. in actis S. Cyprian. in fine hæc habet: Sedile autem erat forte lintéo tectũ, vt & ſub ictu paſsionis epiſcopatus honore frueretur, hæc ille. Auguſtinus epiſt. 203. ad Maximinum hæc de cathedris velatis: In futuro iudicio non abſides gradatæ, nec cathedræ velatæ, nec ſanctimonialium occurſantium greges adhibebuntur ad defenſionem. &c.

37 | 46 de animi moderatione.] verùm de Porciæ & Veletię legum differentia agit Liuius lib. 10. deca. 1.

40 | 38 & turpitudo deleta eſt. hæc Hieron.] loquens de his turpiſsimis locis Cyprianus lib. de ſpectaculis hæc ait: Si rurſum perrogam, quo ad illud ſpectaculum itinere peruenerit: confitebitur, per Lupanarium, per proſtitutarum nuda corpora, per publicam libidinem, per dedecus publicum, per uulgarem laſciuiam, per cõmunẽ omniũ contumeliã, hęc Cyprianus & alia plura de fornicibus theatrorũ.

55 | 4 nonageſimo octauo.] Honorius Papa tertius, cùm de eius vita mandaſſet diligenter inquiri: certior redditus a Gregorio Rom. ciue nobilis familiæ Creſcentianæ tunc S. Theodori diacono Cardinale legatum è latere agente in Dania, Suetia atque Boemia, retulit inter ſanctos. Extãt in ipſius regiſtro de eiuſdem ſancti canonizatione litteræ Apoſtolicę datę XII. Kal. Febr. anno octauo ſui Pontificatus, Domini verò 1224.

64 | 40 ad leonem poſtulatus in circo.] eadem de eodem Cypriano Pontius diac. in vita ipſius; vt ſcias ea verba Cypriani in dicta epiſtola, non ad Cornelium, vel alium eſſe referenda, ſed ad ipſum, ab eo de ſe ipſo dicta.

67 | 26 laudabiliter introductum.] Olim autem (vt auctor eſt Beda lib. de temp. ratione cap. 10.) non tantùm in celebritate Purificationis beatiſsimæ virginis; ſed & in cęteris eiuſdem Dei genitricis feſtiuitatibus eiuſmodi diſtributio cereorum fieri conſueuit. reddimus verba eius, quò hęc certiora habeantur. ſunt hęc ipſa: Sed hæc luſtrandi conſuetudinem bene mutauit Chriſtiana religio, cùm in menſe eodem, die S. Marię plebs vniuerſa cum ſacerdotibus ac miniſtris, hymnis modulatæ vocis per Eccleſias, perque congrua Vrbis loca procedit, datoſque è Pontifice cuncti cereos in manibus geſtat ardentes: & augeſcente bona conſuetudine, idipſum in cæteris quoq; eiuſdem beatę matris & perpetuę virginis feſtiuitatibus agere didicit. &c. hęc Beda.

87 | 43 apud Euſeb. lib. 7. cap. 20.] in eandem ſententiam plura differit S. Ioannes Chryſoſt. homil. 21. in Geneſ. multiſq; inculcat, non nomina gentilium, & auorum eſſe filijs imponenda, ſed ſanctorum, qui virtutibus effulſerunt, & Dei amicitis digni fuerunt.

88 | 2 vt Cyprian. de ſpectac.] cùm alioqui ſicut fœminas ad lenones, ita Chriſtianos ad ludum eſſe damnatos apparet ex Clemen. conſt. lib. 5. cap. 1. vbi hęc verba: Si quis Chriſtianus propter nomen Chriſti & charitatem erga Deum ac fidem ab impijs ad ludos, aut ad beſtias, aut ad metallum fuerit damnatus. &c.

112 | 35 de perſecut. Vuandal.] eandem puto eſſe baſilicam, ab eademq; Perpetua martyre denominatam, de qua in prefatione ſecundi concilij Carthaginenſis mentio habetur, ibi enim Perpetua Reſtitutę appellatur Eccleſia, in qua dicta ſynodus eſt celebrata.

122 | 23 hęc Varro.] & vt ex noſtris aliquid afferamus: in actis ſanctorum Chryſanti & Darię hęc ſcripta habentur de carcere Tulliano: Coniectus eſt igitur in carcerẽ Tullianum profundiſsimum ac tetterrimum atque fœdiſsimum. &c.

148 | 46 de ipſo habes in Theſ. conc. tom. 2.] Hoc autem anno Domini 1586. auctoritate Sanctiſſ. D. N. Syxti Papę quinti. idem ſanctus illatus eſt in Kalendarium Romanum cum officio duplici. extant de his litterę Apoſtolicę.

159 | 5 Summi Pontifices dicerentur,] eo quòd epiſcopatus ſummũ ſacerdotium appellaretur, vnde Ambroſ. ad Felicem epiſc. Comenſ. lib. 8. epiſt. 60. edit. Rom. Suſcepiſti (inquit) gubernacula ſummi ſacerdotij. &c. vnde & epiſcopi, appellati inueniuntur (vt diximus) ſummi Pontifices.

188 | 25 tom. 2. hac die.] porrò officium ei duplex perſolui, Syxtus quintus Pont. Max. datis de ea re Apoſtolicis litteris præcepit hoc anno Domini 1586.

191 | 23 Philippi & Iacobi.] Vetus autem inſcriptio aliter ſe habebat, quę ex antiquis man. ſcrip. Martyrologijs & ex ſacramentarijs apud Microlog. cap. 55. ponitur in hunc modum: Feſtiuitas ſanctorum Apoſtolorũ Iacobi & Philippi, & omniũ Apoſtolorũ. &c. huius inſcriptionis ratio ibidem ponitur.

222 | 9 concilia celebrata habentur.] Sed de his vide quę ſuperius notata ſunt die 12. Martij. b.

226 | vlt. tit. 24. c. 7. & alij.] extant eiuſdem ſanctiſsimi uiri ſermones man. ſcripti, aliaq; ſcriptorum eius egregia monumenta, quę omnia proximè excudenda, accepimus.

237 | 5 diuerſæ feruntur ſententiæ.] auctor catalogi ſcriptorum eius, qui habetur excuſus poſt prefationem libri de temporibus, teſtatur Bedam obijſſe diem anno Domini 734.

241 | 47 ex illuſtri Aniciorum proſapia.] Habes apud Liui. lib. 45. Luciũ Anicium de Illyrijs, ac rege Gentio triumphaſſe.

243 | 36 de Gordiano patre S. Greg. lib. 4. c. 83.] habes in actis paſsionis S. Cypriani epiſc. Carthag. eundem indutũ eſſe dalmatica. ſunt hęc verba ibi deſcripta: Cùm ſe dalmatica expoliaſſet, & diaconibus tradidiſſet, in linea ſtetit. &c. extant ea in prologomen. in S. Cyprian. edit. Pamel. eademque ibidem leguntur in alijs eiuſdem actis ex Paulo diac. licet alio loco dalmaticę, habeant tunicam.

243 | 31 Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 17.] porrò eius uitam tribus fermè voluminibus ab eodem explicatam, auctor eſt S. Hieronym. ad Marcellam epiſt. 191.

Pagina. lin.

248 3 ab eodem Imp.Cęſar eſt appellatus.] Cæterum fuit alius Galerius Maximinus, qui vixit temporibus Valeriani Imp.& proconſulatum gerens in Africa,in S.Cyprianum epiſcopum Carthag. vltimi ſupplicij ſententiam tulit,& paulò poſt infœlix obijt.hęc babes in actis paſsionis S. Cypriani poſitis in prologom.operum eius edit.Pamel.

255 45 in pace quieuit.] Cùm in Martyrologio de vna eademque Pelagia Ambroſius & Chryſoſtomus ęquè citentur:conueniunt prędicti in martyris nomine,& loco ; nimirum quod Pelagia nomine, & patria fuerit Antiochena, quòd inſuper,ne iacturam pateretur virginitatis,mortem voluntariam oppetierit. verùm inter ſe diſcrepant,dum Ambroſius eam vnà cùm matre & ſorore fluuio merſam teſtatur ; Chryſoſtomus autem e ſublimi tecto ſe dediſſe præcipitem dicit. quid ad hęc dicamus, non habemus.Cęterum Ambroſio aſtipulari videtur Auguſtinus de Ciuit.Dei lib.1.c.26. vbi eiuſdẽ Pelagiæ ac ſociarum martyria in Eccleſia Catholica veneratione celeberrima frequentari teſtatur: excuſatque eas,quod priuato quodam Dei conſilio ſibi ipſis necem intuliſſent. ſcribit & Athan. in apolog.quòd nonnullę virgines Alexandrinę,dum graſſarentur in eas Ariani,ſeſe in puteos pręcipites egerint.ſunt alia complura de his exempla admiranda quidem,ſed non imitanda.

279 24 accipi conſueuit.] habes apud Ambroſium aduerſus Symmachum eandem vocem in eundem ſenſum vſurpatam,dum ſanctarum virginum collegium appellat concilium virginitatis. ſic & locus vbi multi collecti ſunt martyres, meritò martyrum concilium ſit appellatum.in hanc ſententiam Molanus citat

305 31 verius exiſtimamus.] Celeberrimi habiti ſunt Cretenſes martyres vel ex ea cauſa, quòd illorum meritis ea inſula cuſtodiẽs ſemper catholicam fidem,illęſa permanſerit ab omni hęreſum labe, proue Martyrius epiſcopus Gortinę in Creta vnà cum collegis epiſcopis ſcribẽs ad Leonem Magnum Imp. recenſet his verbis:Dicimus tranquillitati tuę,quia ab initio totius hęreticę blaſphemię inexperta eſt veſtra Creta,decem martyribus paſsionis tempore deprecantibus, vt libera à tentationibus hęreticis,ſemper ab ęſtu eorum prouincia ſeruaretur. &c. extat ea epiſt. tom.2. concil. edit. 2.Colon. pag.275.276.

354 30 laborauit porrò Thora à Dionyſ. Halicar.li.1. Tiora dicitur,quam à Reate Latinam viam verſus ſtadijs 40.diſtare teſtatur:corrupto vocabulo, i,eſt mutata in,h,vt loco Tioræ,Thora dicatur.

305 41 de calice ligneo item vetito c.vaſa in quibus. ead.diſt.1.] Porrò hæc ſic accipias de patenis & calicibus vitreis;non quod apud omnes eſſent huiuſmodi,nec in illa primitiua eccleſia fuerint ad ſacrũ miniſterium vaſa aurea vel argentea,nam illis temporibus perſecutionis eccleſiæ vaſa ſacra facta eſſe argentea ab Vrbano Papa,habes in lib.de Rom.Pont.in Vrbano. Rurſus de temporibus Diocletiani Imp. extat egregium monumentum apud S. Auguſt. epiſt. 165. vbi ex actis proconſularibus legitur inter vaſa ad vſum Eccleſiæ compoſita,adnumeratam Capitulatam & Lucernam argenteam,erat Capitulata illa, quę hodie Italice dicimus lãpadario.Optatus Mileuitanus & ipſe de illis ipſis temporibus perſecutionis Diocletiani agens,hæc ait : Erant ex auro & argento quamplurima ornamenta, quæ nec fodere terra, nec ſecum portare poterat, &c. hæc Opt.lib.1. contra Parmen. Itemq; Aug.contra Creſcon.lib.3.c.29.ex actis proconſularibus.In Breui (quod eſt idem, quod nos dicimus Inuentarium) ſic: Calices aurei duo,itẽ calices argentei ſex.&c.hęc Aug. Vaſa ſacra miniſterialia argentea effoſſa eſſe è cryptis,in quibus ſancti martyres ſacra peragentes deliteſcebant, teſtatur Gregorius Turon. de glor. martyr. cap. 38. Hæc ante Chriſtianos Imperatores: poſtea autem quàm abundarint Eccleſiæ vaſis aureis & argenteis precioſiſsimis, ſuperfluum eſt dicere:erant enim etiam ipſis Gẽtilibus in admiratione, vnde Iulianus præfectus Orientis auunculus Iuliani Apoſtatę, illa Antiochiæ intuens, ac obſtupeſcens, dixit: En quàm ſumptuoſis vaſis filio Mariæ miniſtratur. hæc ille apud Theodoret.hiſt.lib.3.c.11.

355 44 appellat lib.5.c.40.] Differt à diaconie diaconion,quod idem eſt apud Gręcos, quod apud Latinos ſecreterium,vt expreſſum habes ex concil. Agathenſ.can. 66. vbi hæc leguntur : Quoniam non oportet inſacratos miniſtros licentiam habere in ſecretarium (quod Græci diaconion appellant) ingredi,& contingere vaſa dominica.hæc ibi.& apud Grat.diſtin 23.c.non oportet.

379 11 Faſtos à ſe ordinatos.] primus omnium,qui Faſtos in Albo circa Forum poſuerit, vt quando lege agi poſſet,ſciretur;fuit C.Flauius Aedilis.auctor eſt Liui.lib.9.ad fin. decad.1.

386 3 quales fuerint Romæ Cluaces.] cõſule in primis quæ admiratione digna ſcribit Plinius li.36.c.15.

397 44 S.Reguli.] Extant de eius martyrio acta man.ſcript.in quibus eum fuiſſe in Africa epiſcopum, & in Italiam venientẽ,in Tuſcia ſub Totila occubuiſſe martyrio expreſſum habetur. in ijſdem in fine hæc deſcripta habentur:Cuius digniſsimam ſanctitatem beatus Beda conſiderans, etiam memoriam facere curauit in Martyrologio ſuo,quod verſibus exametris compoſuit,dicens.

Septembris Regulus tenet,orditurque Calendas,
Regulus antiſtes:ſibique caput enſe peremptum
Portauit binis, Chriſto ſtadijs faciente.
Cuius reliquias nunc vrbs Lucenſis adorat.) hæc ibi.porrò Bedę quod citatur Martyrologiũ metrice ſcriptum excidiſſe videtur;nã quæ dicuntur Ephemerides Bedæ alterius auctoris eſſe noſcũtur.

403 29 S.Iuliani epiſc.] Migrauit ex hac vita 28.Ianuarij anno Domini 1207.eiatuit ſub Innocentio Papa tertio.Decreto Iulij 3.Rom.Pont.tranſlata eſt eius ſolemnitas in diem quintam Septembris. Agitur de eodem in Flor.ſanct.Hiſp.28.Ian.& in Theſ.Concion.

419 53 a Flacco præfecto exhibitis, pluribus agit.] Sed hæc quidem omnia contra antiqua iura Romanorum, quibus vetita erant damnatorum cruciamenta in Theatris, cum ludi agerentur, exhiberi. Quanta autem totius Vrbis clade eiuſmodi facinus ſemel præſumptum fuerit,ac vix tandem expiatum,conſule quæ ſcribit Liuius lib.2.decad.1.cùm agit de ſeruo ſub furca in medio circicæſo.

421 47 ad Epiſcopum Colonienſem conſcripſit.] Rurſus etiam de confirmatione veritatis ſacrorũ ſtigmata tum anno decimo ſui Pontificatus dedit litteras Apoſtolicas ad epiſcopum Olumercenſem, alias etiam anno vndecimo ad vniuerſam Theutoniam.aſſeruantur prædictæ epiſtolæ vnà cum cæteris in Bibliotheca Vaticana.

426 9 hæc ille.] & in eandem ſententiam Cyprianus lib. de idol. vanit. his verbis : Eſt & Venus calua multò hic turpior,quàm apud Homerum vulnerata.&c.

Pagina	lin.	
430	6	ſorte decimauit, vt Senec. lib. 3. de ira. c. 10.] Primus auctor huius ſupplicij inferendi apud Romanos fuit Appius Claudius, de quo Liui. lib. 2. decad. 1.
433	56	eius deſcripſit.] Vuinduchindum, aliter Vuitichindum Saxonem monachum Corbeienſem ſcripſiſſe metricè paſsionem S. Theclæ, auctor eſt Sigeberr. de vir. illuſtr. c. 130.
457	38	quibus citat S. Ignatium.] in epiſt. ad Romanos: quam eodem anno, quo martyrium ſubijt, eſſe ſcriptam, ſatis apparet: porrò Ignatium Traiani tempora.
467	41	mutuæ pacis atque concordia ſymbola.] quæ ponebantur in formatis atque communicatorijs litteris: quæ nequaquam dari conſueuerant ad ſchiſmaticos, ſed tantùm ad Catholicos, vt ſcribit Aug. ad Glorium epiſt. 162. & ad Eleuſium epiſt. 163.
468	14	vnde Greg. Turon. de Glor. mart.] c. 25. cum agit de Ariano principe: Cogitauit (inquit) intra ſe dicens: quia ingenium eſt Romanorum (Romanos enim vocitant homines noſtræ religionis) vt ita accidat. & non ſit virtus Dei. &c. idem.
468	24	dicamur atque Papiſtæ.] Sanè quidem & ipſi Imperatores in ſuis litteris, honoris cauſa, catholicam fidem religionem Romanam appellant, vnde Theodoſius Imp. in epiſt. ad Acacium epiſcopum Berœenſem hæc ait: Voſque probatos Romanę religionis ſacerdotes eſſe, manifeſto argumento declarate. extat ea epiſtola in actis concil. Epheſ. edit. Pelt. tom. 5. c. 10.
481	23	concinnari poſſet] ſi præſertim adderetur ea, quę Anaſtaſius Bibliothecarius ſcripſit ad Hadrianum ſecundum Rom. Pont. in præfat. de octaua Synodo, quam hiſtoricè ſcriptã legimus in cod. manuſcrip. Ill. ac Reuerendiſ. D. Antonij Carafæ Card. Bibliothec.
484	12	probum virginis.] cùm inſuper hi dicantur paſsi via Salaria: erat extra portam Salariam, quæ & Collina dicta reperitur, locus ille infamis, dictus Campus ſceleratus, quòd illic (vt ſcribit Liuius li. 8 decad. 1.) Veſtales delinquentes viuæ defoderentur. Quòd autem in aliquibus prædictorum actis Daria Mineruæ virgo dicatur, non eſt nouũ: nam cùm Veſtales penes ſe Palladium haberent, eædem & Palladis virgines dictæ reperiuntur: Palladis ſacerdotes eas appellat Ambroſius lib. 1. de virgin. vbi de his agens, eaſdem poſt emerita caſtitatis ſtipendia nubere conſueuiſſe teſtatur, id & omnes ethnici ſcriptores profitentur, vt non mireris ſi Daria, tempore nubendi impleto, traditam audias in vxorem Chryſanto, vt eius acta ſignificant.
522	26	quadraginta & amplius.] Alludens (ni fallor) ad ipſos Romanæ Vrbis titulos, quibus presbyteri Cardinales præpoſiti erant, quorum numerus temporibus Cornelij Papæ erat quadragintaſex, vt conſtat ex epiſtola Cornelij Papæ ad Fabium Antiochenum epiſcopum apud Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 35. vbi de Romanæ Eccleſiæ illius temporis ſtatu hęc deſcripta habentur: Nouatum omnino præterijt, ſcilicet vnum ſolum epiſcopum oportere eſſe in hac Eccleſia catholica: in qua tamen non ignorabat (quomodo enim poterat) presbyteros eſſe quadragintaſex, diaconos ſeptem, ſubdiaconos ſeptem, acolythos quadragintaduos, exorciſtas & lectores vnà cum oſtiarijs quinquaginta duos, viduas & alios morbo & ægeſtate afflictos tot milla & quingentos, quos omnes Dei gratia & benignitas abũdè ſuſtentat. hæc ibi. ex prædicto itaque presbyterorum numero Optatum numeraſſe quadraginta & amplius baſilicas puto.
533	21	in alijs Orientis ciuitatibus.] Eſt lectio Bedæ, qui loco Marcelli, legit, marculus, ſuſpicatus eſt Molanus in libello, quem ſcripſit de Martyrologijs, & poſuit in appendice ſui Vſuardi ſecundò editi, hunc fuiſſe illum marculum pſeudomartyrem Donatiſtam, cuius meminit Optatus lib. 3. & Aug. contra lit. Petil. lib. 2. c. 20. & 88. Sed cum hic marcellus, ille marculus, hic Nicomediæ, ille (vt ait) in Numidia ponatur (licet de Numidia nec Optatus, nec Auguſtinus meminerit) cùm inſuper iſte ab Arianis dicatur præcipitatus, ille ſpontaneo ſe præcipitio dederit, hic denique presbyter, ille autem nequaquam talis eſſe reperiatur: iam omnis de marculo pſeudomartyre ſuſpicio ceſſare debet.
553	vlt.	Aldelm. lib. de laud. virg.] his adde miranda admodum, quæ ad eius ſepulchrum fieri conſueuerũt, quæ ſcribit Greg. Turon. de glor. mart. lib. 1. c. 91.
560	19	in actis S. Danielis apud Lipom. tom. 5.] Athan. ſerm. 3. contra Arianos appellat hos tres pueros Martyres Babylonios, ſic dicens: Id cognoſcentes etiam martyres illi Babylonij, Ananias, Azarias, miſael refutant Arianorum impietatem. &c.
567	9	inſcriptione damnatus.] Eiuſmodi ignominia affici ſolitos Chriſtianos confeſſores, docet Pontius diac. in vit. S. Cypriani, dum ait: Quis denique tot confeſſores frontium notatarum ſecunda inſcriptione ſignatos, & ad exemplum martyrij ſuperſtites reſeruatos incentiuo tubæ cæleſtis animaret: hæc ille.

ERRATA.

Primus numerus paginam: qui ſequitur lineam monſtrat, aſteriſci paginas in Prologomenibus poſitas indicant eo modo notatas. Vbi inueneris litteram a, illud quod ſequitur addendum ſignificat, littera autem d, quod delendum. Si quæ alia, præter hìc notata menda occurrerint, eiuſmodi eſſe noueris, quæ animum legentis non retardent, quæ & tu ipſe, prudens Lector, facilè corrigas.

pag.	lin.	mendum	correctio
I.°	7	quæ	quam
I.°	10	ſiat	ſunt
II.°	18	πεπλάσαοι	πεπλάσθαι
II.°	37	ex alia	& alia
III.°	25	adulteratæ	adulterata
V.°	5	per	pro
V.°	30	appelletur	appellatus
V.°	58	intelligens	intelligentis
X.°	47	admirationē	admiratione
1	17	contactatæ	confectatæ
3	2	agunt	agant
3	25	poſita	poſtea
3	53	τοῖς αὐτὸς	τοῖς αὐτοῖς
4	25	filius	fluuium
7	1	Argei	Atgei
10	47	aſſertator	aſſertatrix
13	25	oblatus	ablatus
13	46	viſus ſum	viſum eſt
14	18	quanti	a.illos
15	46	quam	a.aliqui
17	28	proſecutionis	perſecutionis
20	2	exprobat	exprobrat
23	46	quæ	quas
24	5	geſtas	geſtæ
27	40	diſcipuli	diſcipulæ
28	1	ea	eas
28	27	Ioanni	Ioannis
30	3	illa	illas
32	51	Salonicum	Salonium
33	25	Alexandrinū	Alexandriū
34	17	quia	qui
36	25	ſic	d.
40	30	nollubi	nullibi
40	49	præferebant	perferebant
41	38	prolixioras	prolixiorem
42	6	vn	vna
42	36	equuleus	equuleum
43	24	ipſum	ipſam
44	25	hirſutas	hirſuta
44	35	quæ tranſlata	quam trāſlatam
50	44	carmem	carmen
51	42	Marca	Marci
53	11	andro---	anthro---
58	20	cædebantur	cædebatur
56	15	dia 22.	a.Septemb.
60	13	ſaptimo	ſeptimam
61	42	reſidua	reſiduæ
61	59	quæ	quas
62	3	ſe præſentem	præſens
62	20	incredibile	incredibili
64	21	ſchiſma	diſſidium
64	23	ſchiſmate	diſſenſione
64	23	compoſito	compoſita
64	44	dictatus	de eo dixerat
69	44	Aegypti	Aegypto
70	26	onumerantur	numeratur
72	14	Ticinenſi	Ticinenſe
80	40	contra Petil.	a.cap.16.
82	39	Paulinde	Pau linode

pag.	lin.	mendum	correctio
87	vlt	venatorem	a comœdos, & tragœdor
88	37	conſpicua	perſpicua
114	46	rigentem	·igens
135	35	rigentem	·igens
169	11	carnem	carmen
173	14	Rhemenſe	Rhemenſi
177	22	miraculum	mirandum
179	24	Gregorium	Georgium
179	58	Gregorium	Georgium
182	17	pertinet	pertinent
184	10	noſcuntur	noſcantur
184	21	ijdem	iidem
189	24	memoriale	memoriali
189	39	&	d.
195	47	huc	hic
199	19	Taorinenſe	Taurinenſi
199	43	alius	alios
218	2	acaminibus	cacuminibus
219	16	antiquitate	antiquitaté
220	40	eam	d.
225	16	cuiuſuis	vtriuſuis
236	56	alter	aliter
242	48	à legali	legali
257	1	occiſi ſunt	occiſus eſt
258	3	altare	altari
280	31	excidit	excidit
271	30	autem	d.
277	47	perpenderūt	pependerant
277	vlt.	trans Tiberim	trās Tiberim
277	47	martyrū	martyrem
284	59	exorata	exorta
290	10	tandem	tamen
314	13	habetur	habentur
323	20	theſaurarium	theſaurum
329	55	poſitas	poſitus
331	17	lib.4.	a.c.15.
337	9.12	altare	altari
337	11	aius	eis
342	40	liberatiorū	libratiorum
343	31	recenſent	recenſet
349	43	Bibiæ	Libiæ
351	27	Monrea	Monnea (mo
361	18	ducenteſima	quinquageſi
361	18	trienoiom	biennium
361	37	abbideri	adhiberi
361	40	ſedis	ſedem
383	23	traditum	a.eſſe
371	6	quæ	quam..
375	2	prætetianos	prætorianos
377	48	ſæuerit	ſæuierit
383	48	contigit	contigiſſe
385	15	claudens	clauſit
385	15	multa.	a.qui
387	6	reliquerint	reliquerit
387	20	congerebat	coniungebat
387	34	cocundis	cogendis
392	29	qui	quia
392	55	teſtentur	teſtatur
397	19	dictum	dictu
400	14	Seraphiæ	Serapiæ
401	2	mara	mari
406	7	Memorij	Nemorij

pag.	lin.	mendum	correctio
406	14	Arclaus	Arelatum
408	41	eadem	eundem
410	43	noſter	noſtræ
415	23	ſcriptum	ſcriptus
421	44	diuotionem	deuotionem
422	2	ponenſis	ponenſi
433	47	Vincle	Vincleius
448	3	virtutum	virtutem
457	39	quam	dum
457	56	mutuatum	multuatus
457	vlt	quid	quòd
469	30	Neronis	Heronis
470	31	putant	putat
474	4	turbaiſſe	tribula
475	47	perſiſterent	perſiſterent
478	12	cuperit	cuperis
477	4	inſignus	inſignis
477	18	ſidem	fide---
478	22	ſemper	d.
479	44	quoquo	quoque
480	4	diſſentias	diſſentiam
484	5	cap. 28.	cap.38.
492	39	ætat.	ætas.
494	18	martyrum	martyrium
498	39	hæreticum	hæreſum
505	32	ea	eam---
506	29	Hilario	Hilaro
506	44	vota	vittas
512	7	Eccleſiam	Eccleſia
518	31	Mgnum	Magnum
522	23	Sextum	iatum
524	8	paſſum	paſſum
524	31	verò 91.	verò 224.
529	24	Lycia	Lyciæ
531	20	Protarij	Protaſij
541	8	O.pro	a.V.pro
544	58	obſtrepontiq́;	obſtrepantiq́;
545	39	adſcriptumq́;	adſcriptuq́;
551	15	alio	alij
555	27	eadem	eandem
558	18	quo	quibus
557	7	id	in
559	30	ex rec---	& rec---
564	34	alegati	relegati
565	22	dealbate	dealbat;
588	35	eum	eam
567	33	cuius	viris
567	33	Thraijcijæ	Thracijs
569	18	alij	illi
572	44	portuenſis	a.Cyprianus
575	23	libratiorium	libratiorum
576	16	cent.lib.	a.13.
577	25	reſiſtens	reſiſtentes
579	26	martyrium	martyrum
581	54	multo---	a.poſt
585	22	manifeſtes	manifeſtus
584	6	qui	quod
584	15	ad calcem	a. perductum ſit.
584	24	Sanctorum	ſancto
587	4	trāſfigurationis	S.Laurentij
587	48	fulgebant	fulgebunt

REGISTRVM.

a b c A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Sſ Tt Vu Xx Yy Zz

AAa BBb CCc DDd EEe FFf GGg HHh IIi KKk.

Omnes ſunt Terniones, præter c, & KKk, qui ſunt Duerniones.

ROMÆ,

Ex Typographia Dominici Baſæ. M. D. LXXXVI.